

Reference	Before	After
MAT 1:1	بۇ ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ۋە داۋۇتنىڭ ئوغلى بولغان ئىسما مەسھىنىڭ نەسەبىنامە كىتابىدۇر:	بۇ ئىسما مەسھىنىڭ نەسەب كىتابى، ئۇ ئىبراھىم ۋە داۋۇتنىڭ بالسى بولدۇ.
MAT 1:2	ئىبراھىمدىن ئىسهاق تۆرەلدى، ئىسهاقتىن ياقۇپ تۆرەلدى، ياقۇپ يەھۇدا ۋە ئۇنىڭ ئاكا-ئۈكىلىرىنىڭ ئاتىسى بولدى؛	ئىبراھىم ئىسهاقنى تۇغۇلدۇردى، ئىسهاق ياقۇپنى تۇغۇلدۇردى، ياقۇپ يەھۇدا بىلەن ئۇنىڭ قارىنداشلىرىنىڭ ئاتى بولدى؛
MAT 1:3	يەھۇدان ئامار ئارقىلىق يەرەز ۋە زەراھ تۆرەلدى؛ يەرەزدىن ھەزرون تۆرەلدى، ھەزروندىن رام تۆرەلدى،	يەھۇدا تامار ئارقىلىق يەرەز بىلەن زەراھ تۇغۇلدى؛ يەرەزدىن ھەزرون تۇغۇلدى، ھەزروندىن رام تۇغۇلدى.
MAT 1:4	رامدىن ئاممىناداب تۆرەلدى، ئاممىنادابدىن ناھشون تۆرەلدى، ناھشوندىن سالمون تۆرەلدى،	رامنىڭ بالسى ئاممىناداب تۇغۇلدى، ئاممىنادابنىڭ بالسى ناھشون تۇغۇلدى، ناھشوننىڭ بالسى سالمون تۇغۇلدى،
MAT 1:5	سالмонدىن راھاب ئارقىلىق بۇئاز تۆرەلدى، بۇئازدىن رۇت ئارقىلىق ئوبەد تۆرەلدى، ئوبەدىن يەسسىه تۆرەلدى،	سالمون راھاب بىلەن بۇئاز تۇغۇلدۇردى، بۇئاز رۇت بىلەن ئوبەد تۇغۇلدۇردى، ئوبەد يەسسىه تۇغۇلدۇردى،
MAT 1:6	يەسسىهدىن داۋۇت يادشاھ تۆرەلدى. داۋۇتنىن ئۇرىيانيڭ ئايالى ئارقىلىق سۇلايمان تۆرەلدى،	يەسسىه داۋۇتنى تۇغۇلدۇردى، داۋۇت يادشا بولدى. داۋۇت ئۇرىيانيڭ ئايالى ئارقىلىق سۇلايماننى تۇغۇلدۇردى.
MAT 1:7	سۇلايماندىن رەھبۈۋام تۆرەلدى، رەھبۈۋامدىن ئابىيا تۆرەلدى، ئابىادىن ئاسا تۆرەلدى،	سۇلايمان رەھبۈۋامنى تۇغۇلدۇردى، رەھبۈۋام ئابىيانى تۇغۇلدۇردى، ئابىيا ئاسانى تۇغۇلدۇردى،
MAT 1:8	ئاسا يەھوشافاتنى تۇغۇلدۇردى، يەھوشافات يەھورامنى تۇغۇلدۇردى، يەھورام تۆرەلدى، يەھورامدىن ئۆززىزىيا تۆرەلدى،	ئاسا يەھوشافاتنى تۇغۇلدۇردى، يەھوشافات يەھورامنى تۇغۇلدۇردى، يەھورام تۆرەلدى، ئۆززىزىيانى تۇغۇلدۇردى،
MAT 1:9	ئۆززىيادىن يوتام تۆرەلدى، يوتامدىن ئاھاز تۆرەلدى، ئاھازدىن ھەزكىيا تۆرەلدى،	ئۆززىيادىن يوتام تۇغۇلدى، يوتامدىن ئاھاز تۇغۇلدى، ئاھازدىن ھەزكىيا تۇغۇلدى،
MAT 1:10	ھەزكىيادىن ماناسىسەھ تۆرەلدى، ماناسىسەھدىن ئامون تۆرەلدى، ئاموندىن يوشىيا تۆرەلدى؛	ھەزكىيادىن ماناسىسەنى تۇغۇلدۇردى، ماناسىسەھ ئاموننى تۇغۇلدۇردى، ئامون يوشىيانى تۇغۇلدۇردى.
MAT 1:11	بابىلغا سۈرگۈن قىلىنغاندا يوشىيادىن يەكونىيەھ ۋە ئۇنىڭ ئاكا-ئۈكىلىرى تۆرەلدى.	بابىلغا سۈرگۈن قىلىنغان ۋاقتىتا، يوشىيادىن يەكونىيا ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشتىرى تۇغۇلدى.
MAT 1:12	بابىلغا سۈرگۈن بولغاندىن كېيىن، يەكونىيەھدىن شېئالتىئەل تۆرەلدى، شېئالتىئەلدىن زەرۇبىباھل تۆرەلدى،	بابىلغا سۈرگۈن بولغاندىن كېيىن، يەكونىيا شېئالتىئەلنى تۇغۇتنى، شېئالتىئەل زەرۇبىباھلنى تۇغۇتنى،
MAT 1:13	زەرۇبىباھلدىن ئابھەود تۆرەلدى، ئابھەوددىن ئېلىئاقىم تۆرەلدى، ئېلىئاقىمىدىن ئازور تۆرەلدى،	زەرۇبىباھلنىڭ ئابھەود تۇغۇلدى، ئابھەودنىڭ ئېلىئاقىم تۇغۇلدى، ئېلىئاقىمىزنىڭ ئازور تۇغۇلدى
MAT 1:14	ئازوردىن زادوک تۆرەلدى، زادوكتىن ئاقىم تۆرەلدى، ئاقىمىدىن ئەلھەود تۆرەلدى،	ئازور زادوکنى تۇغۇلدۇردى، زادوک ئاقىمنى تۇغۇلدۇردى، ئاقىم ئەلھەود تۇغۇلدۇردى،
MAT 1:15	ئەلھەوددىن ئەلىئازار تۆرەلدى، ئەلىئازاردىن ماتنان تۆرەلدى، ماتناندىن ياقۇپ تۆرەلدى،	ئەلھەود ئەلىئازارنى تۇغۇلدۇردى، ئەلىئازار ماتنانى تۇغۇلدۇردى، ماتنان ياقۇپنىڭ تۇغۇلدۇردى،
MAT 1:16	ياقۇپنىن مەريھەنىڭ ئېرى بولغان بۈسۈپ تۆرەلدى؛ مەريھم ئارقىلىق مەسىھ ئاتالغان ئىسما تۇغۇلدى.	ياقۇپنىڭ بالسى بۈسۈپ، مەريھەنىڭ ئەرى بولۇپ تۇرى؛ مەريھم ئارقىلىق مەسىھ دەپ ئاتالغان ئىسما دۇنياغا كەلدى.
MAT 1:17	شۇنداق بولۇپ، ئىبراھىمدىن داۋۇتىچە بولغان ئاربىقتا جەمئى ئون تۆت ئەۋلاد بولغان؛ داۋۇتنىن بابىلغا سۈرگۈن قىلىنۋىچە جەمئى ئون تۆت ئەۋلاد بولغان؛ ۋە بابىلغا سۈرگۈن قىلىنىشىشىن مەسىھ كەلگەچە جەمئى ئون تۆت ئەۋلاد بولغان.	شۇنداق بولۇپ، ئىبراھىم دەۋرىدىن داۋۇتغا قەدەر بارلىق 14 نەسل بار؛ داۋۇتنىن بابىلغا سۈرگۈن قىلىنىشقا قەدەر 14 نەسل بار؛ ۋە بابىلغا سۈرگۈن قىلىنىشىشىن مەسىھ كەلگەچە 14 نەسل بار.
MAT 1:18	ئىسما مەسھىنىڭ دۇنياغا كېلىشى شۇنداق بولدى: – ئۇنىڭ ئانسىس مەريھم	ئىسما مەسھىنىڭ دۇنياغا كېلىشى شۇنداق edi: ئۇنىڭ ئانسىس مەريھم

Reference

Before

	يۈسۈپكە ياتلىق بولۇشقا ۋەدە قىلىنغانىدى؛ لېكىن تېخى نىكاھ قىلىنىمايلا، ئۇنىڭ مۇقەددەس روھتنىن ھامىلىدار بولغانلىقى مەلۇم بولدى.	يۈسۈپ بىلەن بەكەت قىلغانىدى؛ لېكىن تېخى نىكاھ قىلىنغاندا، ئۇ مۇقەددەس روھ بىلەن ھامىل بولغانلىقى بىلىنىپ قالدى.
MAT 1:19	لېكىن ئۇنىڭ بولغۇسى ئېرى يۈسۈپ، دۇرۇس كىشى بولۇپ، ئۇنىڭ ئەمئىيەت ئالدىدا خىجالەتكە قالدۇرۇشنى خالىمای، ئۇنىڭدىن ئاسىرتىن ئاجرىشىپ كېتىشنى نىيەت قىلدى.	بىراق يۈسۈپ، ئۇنىڭ ئېرى بولۇپ، ياخشى كىشى ئىدى، ئۇنى خەلق ئالدىدا ئاۋارە قىلمايدىغان بولۇپ، يوشۇرۇن تەرەيتىن ئۇنىڭدىن ئايبرىلىپ كېتىش ئويلاپ قالدى.
MAT 1:20	ئەمما ئۇ مۇشۇ ئىشلارنى ئويلاپ يۈرگىنىدە، مانا يەرۋەدىگارنىڭ بىر يەرىشتىسى چۈشىدە كۆرۈنۈپ ئۇنىڭغا – ئەي داۋۇتنىڭ ئوغلى يۈسۈپ، ئاياللۇك مەريەمنى ئۆز ئەمرىگە ئېلىشىن قورقما؛ چۈنكى ئۇنىڭدا بولغان ھامىلە مۇقەددەس روھتنىن كەلگەن.	ئەمما ئۇ بۇ ئىشلارنى ئويلاپ تۇرغاندا، يەرۋەدىگارنىڭ بىر يەرىشتىسى چۈشىدە كۆرۈنگەن بولۇپ، دەپتۇرۇ: «ئەي داۋۇتنىڭ بالىسى يۈسۈپ، مەريەم ئاياللۇك بولىشىغا قورقما؛ چۈنكى ئۇنىڭدىكى ھامىلە مۇقەددەس روھتنىن كەلگەن.»
MAT 1:21	ئۇ بىر ئوغۇل تۇغىدۇ، سەن ئۇنىڭ ئىسمىنى ئەيسا دەپ قويغىن، چۈنكى ئۇ ئۆز خەلقىنى گۇناھلىرىدىن قۇتقۇزىدۇ» – دېدى.	ئۇ بىر ئوغۇل تۇغىدۇ، سەن ئۇنىڭ ئىسمىنى ئەيسا قوي، چۈنكى ئۇ خەلقىنى گۇناھلىرىدىن قۇتلاب ساقلайдۇ» دېدى.
MAT 1:22	مانا بۇلۇرنىڭ ھەممىسى يەرۋەدىگارنىڭ يەيغەمبەر ئارقىلىق دېگەنلىرىنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش ئۆچۈن بولغان، دېمەك: –	بۇ ھەممە نەرسە يەرۋەدىگارنىڭ يەيغەمبەر ئارقىلىق دېگەنلىرىنى تولدو رۇش ئۆچۈن بولدى:
MAT 1:23	«ياك قىز ھامىلىدار بولۇپ بىر ئوغۇل تۇغىدۇ؛ ئۇلار ئۇنىڭ ئىسمىنى ئىمامانۋىئىل (مەنسى) «خۇدا بىز بىلەن بىلە» دەپ ئاتايدۇ».	«مەنمۇ، بەكىرە قىز بىر ھامىل قالىپ بىر ئوغۇل تۇغىدۇ؛ ئۇنى ئىمامانۋىئىل دەپ ئاتايدۇ، بۇ ئات «ئاللا بىز بىلەن» دەپ تەرجىمە قىلىنغان.»
MAT 1:24	يۈسۈپ ئويغىنىپ، يەرۋەدىگارنىڭ يەرىشتىسى بەلگىلەن نەرسىنى قىلىپ، مەريەمنى ئەمرىگە ئالدى.	يۈسۈپ ئويغابىپ كەتىن، يەرۋەدىگارنىڭ يەرىشتىسى بەلگىلەن نەرسىنى قىلىپ، مەريەمنى ئەيرىمىگە ئىلىپ كەلدى.
MAT 1:25	لېكىن مەريەم بوشانغۇچە ئۇ ئۇنىڭغا يېقىنلاشىمىدى. بۇ مەريەمنىڭ تۇنخىسى ئىدى؛ يۈسۈپ ئۇنىڭغا ئەيسا دەپ ئىسىم قويدى.	ئەمما مەريەم بالىنى تۇغۇلۇقۇچە ئۇ ئۇنىڭغا يېقىنلاشىمىدى. بۇ مەريەمنىڭ بىرىنچى بالىسى بولدى؛ يۈسۈپ ئۇنى ئەيسا دەپ ئاتىۋالدى.
MAT 2:1	ئەيسا ھېرود يادىشاھەن ھۆكۈم سۈرگەن كۈنلەرde يەھۇدىيە ئۆلکىسىنىڭ بەيت-لەھەم جايىدا تۇغۇلغانلىقىدىن كېپىن، بەزى دانا كىشىلەر مەشرىقتىن بېرۇسالىمغا كەلدى.	ئەيسا ھېرود يادىشاھەن ئۆلکىسىنىڭ بەيت-لەھەم جايىدا تۇغۇلغانلىقىنى كۆردۇق. شۇڭا، ئۇغا سەجدە قىلىش ئۆچۈن كەلدى.
MAT 2:2	يەھۇدىلارنىڭ يېڭىدىن تۇغۇلغان يادىشاھى قەيەرەدە؟ بىز ئۇنىڭ يۇلتۇزىنىڭ يۇلتۇزىنىڭ كۆرۈق. شۇڭا، ئۇنىڭغا سەجدە قىلىش ئۆچۈن كەلدى.	يەھۇدىلارنىڭ يېڭى تۇغۇلغان يادىشاھى قەيەرەدە؟ بىز ئۇنىڭ يۇلتۇزىنىڭ چىققانلىقىنى كۆرۈق. شۇڭا، ئۇغا سەجدە قىلىش ئۆچۈن كەلدى.
MAT 2:3	بۇنى ئاڭلىغان ھېرود يادىشاھە، شۇنىڭدەك يۇتكۈل بېرۇسالىم خەلقىمۇ ئالاقدازلىككە چۈشتى.	ھېرود يادىشاھ بۇ خەۋەرنى ئاڭلىغاندا، ئۇ ۋە يوتۇن بېرۇسالىم خەلقى ئەندىشەگە چۈشۈپ كەتىن.
MAT 2:4	ئۇ يۇتكۈل باش كاھىنلار ۋە خەلقىنىڭ تەۋرات ئۇستا زىلرىنى چاقىرىپ، ئۇلاردىن «مەسەھ قەيەرەدە تۇغۇلۇشى كېرەك؟» – دەپ سورىدى.	ئۇ ھەممە باش كاھىنلار بىلەن خەلقىنىڭ تەۋرات ئالىملىرىنى يېغىش، ئۇلاردىن «مەسەھ قایىسى جايىدا تۇغۇلۇشى كېرەك؟» دەپ سورىدى.
MAT 2:5	ئۇلار: «يەھۇدىيەدىكى بەيت-لەھەم بېرىسىدا بولۇشى كېرەك، – چۈنكى يەيغەمبەر ئارقىلىق شۇنداق يۇتۇلگەن: –	ئۇلار: «يەھۇدىيەدىكى بەيت-لەھەم بېرىسىدا بولۇشى كېرەك، چۈنكى يەيغەمبەر شۇنداق بېزىپ قويغان:
MAT 2:6	«ئى يەھۇدىيە زېمىندىكى بەيت-لەھەم، خەلقىڭ يەھۇدىيە پېتە كەچىلىرىنىڭ ئارسىدا ئەڭ كىچىكى بولمايدۇ؛ چۈنكى سەندىن بىر يېتە كەچىلىرىنىڭ ئارسىدا ئەڭ كىچىكى بولمايدۇ؛ چۈنكى سەندىن بىر دېپىشتنى.	«ئى يەھۇدىيە بەيت-لەھەم، يەھۇدىيە بېرىدى، سىزنىڭ خەلقىڭلار يەھۇدىيە رەھبەرلىرى ئارسىدا ئەڭ كىچىك ئەمەس؛ چۈنكى سىزدان بىر رەھبەر چىقىپ كەلەپدۇ، ئۇ مەندىن خەلقىم ئىسرائىللارنى باشقۇرۇپ تۇرۇيدۇ» دېگەن.
MAT 2:7	بۇنىڭ بىلەن، ھېرود دانىشىمەلەرنى مەخپىي چاقىرىتىپ، يۇلتۇزىنىڭ قاچان يەيدا بولغانلىقىنى سۈرۈشتۈرۈپ بىلۋالدى.	ئاندىن، ھېرود دانىشىمەلەرنى يوشۇرۇن چاقىرىتىپ، يۇلتۇزىنىڭ قاچان كۆرۈنگەنلىكىنى سۈرۈشتۈرۈپ بىلۋالدى.
MAT 2:8	شۇ ۋاقتىتىا: «بارىپ بالىنى ياخشى ئىزدەڭلەر. تېپىپ قالغاندا، دەرھال ماڭا ئاندىن: «بىرىپ بالىنى سۈرۈشتە قىلىپ تېپىڭلار. تايقان ھامان قايتىپ	شۇ ۋاقتىتىا: «بارىپ بالىنى ياخشى ئىزدەڭلەر. تېپىپ قالغاندا، دەرھال ماڭا ئاندىن: «بىرىپ بالىنى سۈرۈشتە قىلىپ تېپىڭلار. تايقان ھامان قايتىپ

Reference	Before	After
	خەۋەر بېرىڭلار، مەنمۇ بارىپ ئۇنى سەجدە قىلىش ئۈچۈن كېلىمەن» دەپ، ماڭا خەۋەر قىلىڭلار، مەنمۇ ئۇنىڭ ئالدىغا بېرىپ سەجدە قىلىپ كېلەي» – دەپ، ئۇلارنى بەيت-لەھەمگە يولغا سالدى.	خەۋەر بېرىڭلار، مەنمۇ بارىپ ئۇنى سەجدە قىلىش ئۈچۈن كېلىمەن» دەپ، ماڭا خەۋەر قىلىڭلار، مەنمۇ ئۇنىڭ ئالدىغا بېرىپ سەجدە قىلىپ كېلەي» – ئۇلارنى بېتلىھەمگە يوللادى.
MAT 2:9	ئۇلار يادىشاھنىڭ سۆزىنى ئاڭلىپ يولغا كەتنى؛ بىز شەرقىتە كۆرگەن يۇلتۇز دانىشىمەنلەر يادىشاھنىڭ سۆزىنى ئاڭلىپ يولغا چىقىتى؛ ۋە مانا، ئۇلار شەرقىتە كۆرگەن ھېلىقى يۇلىتۇز ئۇلارنىڭ ئالدىدا يول باشلاپ ماڭدى ۋە بالا تۇرغان يەرگە كېلىپ توختىدى.	ئۇلار يۇلتۇزنى كۆرگەندا، چوڭ شادلىق بىلەن سۆيگۈسىز خۇشال بولدى ئۇيىگە كېرىپ بالىنى مەريم بىلەن كۆرۈپ، يەرگە چۈشۈپ ئۇنى سەجدە قىلغانلىرى. كېپىن خەزىنسىنى ئېچىپ، ئالتۇن، بارچا ۋە مۇرمەككە قاتارلىق سوۇغاتلارنى بەرگەنلىرى.
MAT 2:10	ئۇلار ھېلىقى يۇلتۇزنى كۆرگىندىن ئىتتايىن قاتىققى شادلىنىشتى	ئۇلار يۇلتۇزنى كۆرگەندا، چوڭ شادلىق بىلەن سۆيگۈسىز خۇشال بولدى
MAT 2:11	ھەم ئۆيگە كېرىپ، بالىنى ئانسىسى مەريم بىلەن كۆرۈپ، يەرگە يېقىلىپ ئۇنىڭغا سەجدە قىلىشتى. ئاندىن، خەزىسلەرنى ئېچىپ، ئالتۇن، مەستىكى، مۇرمەككى قاتارلىق سوۇغاتلارنى سۇنوشتى.	ئۆيگە كېرىپ بالىنى مەريم بىلەن كۆرۈپ، يەرگە چۈشۈپ ئۇنى سەجدە قىلغانلىرى. كېپىن خەزىنسىنى ئېچىپ، ئالتۇن، بارچا ۋە مۇرمەككە قاتارلىق سوۇغاتلارنى بەرگەنلىرى.
MAT 2:12	ئۇلارغا چۈشىدە ھېرودنىڭ يېنىغا بارماسلىق توغرىسىدىكى ۋەھىي كەلگەنلىكى ئۈچۈن، ئۇلار باشقا يول بىلەن ئۆز يۇرتىغا قايتىشتى.	ئۇلارغا چۈشتە ئۆيغۈچ بەرگەنلىكتىن ھېرودنىڭ يېنىغا بارماسلىق، شۇڭا ئۇلار باشقا يولدىن ئۆز ۋەطىنىغا قايتىشتى.
MAT 2:13	ئۇلار يولغا كەتكەندىن كېپىن، يەرۋەدىگارنىڭ بىر يەرسىتىسى يۇسۇنىڭ چۈشىدە كۆرۈنۈپ: ئۇرۇنۇدىن تۇرا بالا ۋە ئانسىسى ئىككىسىنى ئېلىپ مىسرىغا قاچ. مەن ساڭا ئۇقتۇرغۇچە ئۇ يەرde تۇرغىن. چۈنكى ھېرود بالىنى يوقتىشقا ئىزدەپ كېلىدۇ – دېدى.	ئۇلار كەتكەندىن كېپىن، يەرۋەدىگارنىڭ يەرسىتىسى يۇسۇپ چۈشىدە كۆرۈنگەن: تۇرا بالىنى ۋە ئانسىسى ئېلىپ مىسرىغا قاچىنىپ كەت. مەن سەنگە دەپ بەرگەندا قەدەر ئۇ يەرde قال. چۈنكى ھېرود بالىنى ئىزدەپ تۇرۇپ، يوق قىلىماقچى.
MAT 2:14	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، شۇ كېچىلا بالا ۋە ئانسىسى ئىككىسىنى ئېلىپ مىسرىغا قاراپ يولغا چىقىتى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ تۇرۇپ كەتنى، شۇ كېچى ب a7a ۋە ئانسىسى ئېلىپ مىسرىغا يولغا چىقىتى.
MAT 2:15	ئۇ ھېرود ئۆلکەچە شۇ يەرde تۇردى. شۇنداق بولدىكى، يەرۋەدىگارنىڭ يەفەمەر ئارقىلىق ئالدىن ئېپتاقان: «ئوغلۇمنى مىسىردىن مەن چاقىرىدىم» دېگەن سۆزى ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.	ئۇ ھېرود ئۆلگەچە شۇ جايда قالدى. بۇ، يەرۋەدىگار يەفەمەبەر ئارقىلىق دېگەن گەينى تولدۇردى: «مەن ئوغلۇمۇمنى مىسىردىن چاقىرىدىم».
MAT 2:16	ھېرود بولسا دانىشىمەنلەردىن ئالدانغانلىقىنى بىلىپ، قاتىققى غەزىلەندى. ئۇ دانىشىمەنلەردىن ئېنىقلەغان ۋاقتىقا ئاساسەن، ئادەملەرنى ئەۋەتىپ ياشتىكى ئوغۇل باللارنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈرگۈزدى.	ھېرود دانىشىمەنلەردىن ئالداندۇرۇلغانلىقىنى بىلىپ، قاتىققى ئېلىنىپ كەتنى. ئۇ دانىشىمەنلەردىن ئاڭلىغان ۋاقتى بوبىچە، ئادەملەرنى بەيت-لەھەم ۋە ئەتراپلىرىغا يوللاپ، ئىككى ياش ۋە كېچىك بولغان ھەممە ئوغۇل بەيت-لەھەم بەر ئارقىلىق دېگەن سۆز يۇتۇپ كەتنى باللارنى ئۆلتۈرگۈزدى.
MAT 2:17	شۇ چاغدا يەرمىيا يەفەمەر ئارقىلىق ئېنىقلەغان مۇنۇ سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى:	شۇ ۋاقتىتا يەرمىيا يەفەمەر ئارقىلىق دېگەن سۆز يۇتۇپ كەتنى:
MAT 2:18	«راما شەھىرىدە بىر ئاواز ئاچىچىق زارلاپ تۇر، بۇ راھىلەنلىڭ باللىرى ئۈچۈن «راماھ شەھىرىدە بىر سادا، ئاچىچىق يېغا-زارنىڭ يېغانى ئاڭلىنار، بۇ كۆتۈرگەن يېغانى؛ باللىرى يوق بولغانلىقتىن، تەسەللى قوبۇل قىلمايدۇ». راھىلەنلىڭ باللىرى ئۈچۈن كۆتۈرگەن ئاھ-زارلىرى؛ باللىرىنىڭ يوق قىلىۋېتىلىگىنى تۈيەيلىدىن، تەسەللەن قوبۇل قىلماي يېغان كۆتۈردى».	«راما شەھىرىدە بىر ئاواز ئاچىچىق زارلاپ تۇر، بۇ راھىلەنلىڭ باللىرى ئۈچۈن «راماھ شەھىرىدە بىر سادا، ئاچىچىق يېغا-زارنىڭ يېغانى ئاڭلىنار، بۇ كۆتۈرگەن يېغانى؛ باللىرى يوق بولغانلىقتىن، تەسەللى قوبۇل قىلمايدۇ». راھىلەنلىڭ باللىرى ئۈچۈن كۆتۈرگەن ئاھ-زارلىرى؛ باللىرىنىڭ يوق قىلىۋېتىلىگىنى تۈيەيلىدىن، تەسەللەن قوبۇل قىلماي يېغان كۆتۈردى».
MAT 2:19	ھېرود ئۆلۈپ كەتكەندىن كېپىن، خۇدانلىڭ يەرسىتىسى مىسىردا تۇرۇۋاتقان ئەمدى ھېرود ئۆلگەنلىدىن كېپىن، خۇدانلىڭ بىر يەرسىتىسى مىسىردا تۇرغان يۇسۇنىڭ چۈشىدە كۆرۈنۈپ ئۇنىڭغا:	يۇسۇنىڭ چۈشىدە كۆرۈنۈپ، ئۇنىڭغا:
MAT 2:20	ئۇرۇنۇدىن تۇرا بالا ۋە ئانسىسى ئېلىپ ئىسرايىل زېمىنغا قايتا ظۇنوك بالىنىڭ جېنىنى ئالماقچى بولغانلار ئۆلدى. – دېدى.	Tur! Bala hám onisini ap, Isroiyl yerga qayt! Chunki, balining jonini almaqchi bolghanlar öldi, dedi.
MAT 2:21	بۇنىڭ بىلەن يۇسۇپ ئورنىدىن تۇرۇپ بالا ۋە ئانسىسىنى ئېلىپ ئىسرايىل زېمىنغا قايتىپ.	يۇسۇپ تۇرۇپ بالىنى ۋە ئانسىسىنى ئېلىپ، ئىسرايىل زېمىنغا قايتىپ كەتنى.
MAT 2:22	ئۇ ئارخىلائۇسنىڭ ئاتىسى ھېرود يادىشاھنىڭ ئورنىغا تەختكە ئۆلتۈرۈپ يەھۇدىيە ئۆلکىسىگە ھۆكۈمرانلىق قىلىۋاتقىنىدىن خەۋەر تېپىپ، ئۇ يەرگە قايتىشتىن قورقان؛ ۋە چۈشىدە ئۇنىڭغا بىر ۋەھىي كېلىپ، گاللىيە	ئۇ ئارخىلائۇسنىڭ ھېرودنىڭ ئورنىغا يەھۇدىيە دە ھۆكۈمران بولغانلىقىنى ئاڭلىغاندا، ئۇ يەرگە قايتىشتىن قورقان؛ خۇدا چۈشتە ئۇنى ئاگاھلاندۇرغانلىقىغا ئەنگىشىپ، گاللىيەگە كەتنى،

Reference

Before

After

زېمنىغا بېرىپ،

- MAT 2:23 ئۇ ناسارەت دەپ ئاتالغان بىر شەھەرگە كەلدى ۋە ئاندا پاشاشقا باشلىدى. ناسارەت دەپ ئاتىلىغان بىر يېزىدا ئولۇراقلاشتى. شۇنىڭ بىلەن بۇ، يېغەمبەرلەرنىڭ سۆزىنى تولۇقىralدى: «ئۇ ناسارەتلىك دەپ ئاتىلىدۇ». يېغەمبەرلەر ئارقىلىق: «ئۇ ناسارەتلىك دەپ ئاتىلىدۇ» دېيىلگىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.
- MAT 3:1 ئۇ چاغلارنىڭ بىرىدە يەھيا بايتىز بەرگۈچى كەلدى ۋە يەھۇدىيە چۆلىسىدە شۇ چاغلاردا، چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا يەھۇدىيەدىكى چۈل-باياۋانغا كېلىپ ۋاعز قىلىدى.
- MAT 3:2 كىشىلەرگە: ئۆزگەرتىپ قالىڭلارا! چۈنكى ئاسمان دۆلەتى ھازىرلا ياقتۇرۇپ كىشىلەرگە: – توۋا قىلىڭلار! چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى يېقىنىلىشىپ قالدى! – دەپ جاكارلاشقا باشلىدى. كەتنى! دەپ سۆزلەپ باشلىدى.
- MAT 3:3 چۈنكى يەھيا چۆمۈلدۈرگۈچى بۇ، يەشايا يېغەمبەر بېشارىتىدىكى كىشى. چۈنكى چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا بولسا ئىلگىرى يەشايا يېغەمبەر بېشارىتىدە كۆرسەتكەن كىشىنىڭ دەل ئۆزى بولۇپ: – «باياۋاندا توۋلايدىغان بىر كىشىنىڭ: رەبىنىڭ يولىنى تەيارلاڭلار، ئۇنىڭ چىغىر يوللىرىنى تۈپتۈز قىلىڭلار! – دېگەن ئاوازى ئاڭلىنىدۇ».
- MAT 3:4 يەھيا يېغەمبەر تۆكە يوڭىدىن قىلىنغان كىيم كىيگەن، بېلىگە كۆن تاسما باغلەنەندى. يەيدىغىنى بولسا چېكەتكىلەر بىلەن ياخا ھەرسلى ئىدى.
- MAT 3:5 ئەمدى يېرۇساليم شەھىرى، يۇتون يەھۇدىيە ئۆلکىسى ۋە يېتكۈل ئىئورдан دەربا ۋادىسىنىڭ ئەترابىدىكى كىشىلەر ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىشىپ،
- MAT 3:6 گۇناھلىرىنى ئىقرار قىلىشتى ۋە ئۇنىڭ ئۆزلىرىنى ئىئوردان دەرياسىدا چۆمۈلدۈرۈشىنى قوبۇل قىلىشتى.
- MAT 3:7 لېكىن يەرسىي ۋە سادۇقىي مەزھىبىدىكىلەردىن كۆپلىرىنىڭ ئۇنىڭ چۆمۈشىگە كەلگەنلىكىنى كۆرگەندە، ئۇ ئۇلارغا: «ئەي يلان باللىرى! كىم سىلەرگە خۇدانىڭ كەلەر غەزىپدىن قېچىڭلار دەپ ئاڭاھلەندۈردى؟»
- MAT 3:8 هازىر توۋە قىلىشقا ئۇيغۇن مېۋە ئوراپ قويۇڭلار!
- MAT 3:9 ئۆزىنگارغا: «بىزنىڭ ئاتامىز ئىبراھىم!» دەپ ئويلاپ تورماڭلار، چۈنكى مەن ۋە ئۆز سچىڭلاردا: «بىزنىڭ ئاتىمىز بولسا ئىبراھىمۇرا!» دەپ خىيال قىلىپ سىلەرگە دەيمەنلىكى، خۇدا بۇ تاشلارنى ئىبراھىمغا باللار قىلىپ چىقىپ مۇشۇ تاشلاردىنمۇ يەرزەتلىرىنى ئايىرىدە قىلايىدۇ.
- MAT 3:10 هازىر يالتا دەرخەلەرنىڭ يىلتىزىغا تەڭ توڑۇيتنۇ؛ ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان يالتا ئاللىقاچان دەرخەلەرنىڭ يىلتىزىغا تەڭلەپ قويۇلدى؛ ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان بەرمەيدىغان ھەرقايسى دەرخەلەر كېسىلىپ ئوتقا تاشلىنىدۇ.
- MAT 3:11 مەن دەرۋەقە سىلەرنى توۋا قىلىشىڭلار ئۇچۇن سۇغا چۆمۈلدۈرۈمەن. لېكىن مەندىن كېسەن كەلگۈچى زات مەندىن قۇدرەتلىكتۇر. مەن ھەتنا كۆتۈرۈشكە لايىق ئەمەسمەن؛ ئۇ سىلەرنى مۇقەددەس روھ بىلەن ۋە ئوت ئۇنىڭ كەشىنى كۆتۈرۈشكىمۇ لايىق ئەمەسمەن؛ ئۇ سىلەرنى مۇقەددەس روھقا ھەم ئوتقا چۆمۈلدۈرۈدۇ.
- MAT 3:12 ئۇنىڭ قولىدا كۈربىك بار، خامىنى تازىلاپ، ساپ بۇغادايىن ئامبارغا يېغىدۇ، ئۇنىڭ سورۇغۇچى كۈركى قولىدا تۇرىدۇ؛ ئۇ ئۆز خامىنىنى توپا-ساماندىن تەلتوڭۇس تازىلايدۇ، ساپ بۇغادايىن ئامبارغا يېغىدۇ، ئەمما توپا-ساماننى ئۆچمەس ئوتتا كۆيىدۈرۈۋېتىدۇ، – دېدى.
- MAT 3:13 ئۇ ۋاقتىتا، ئىسما يەھىادىن چۆمۈلدۈرۈلۈشىنى قوبۇل قىلىش ئۇچۇن گاللىيە ئۆلکىسىدىن ئىئوردان دەرياسى بويىغا، ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى.
- MAT 3:14 ئەمما يەھيا، ئىسما چۆمۈلدۈرۈش ئۇچۇن كەلگەندە، ئۇنى توسىدى: «چوقۇم بىراق يەھيا چۆمۈلدۈرۈشكە ئۇنىماي ئۇنى توسوُپ: – ئەسلى

Reference	Before	After
	چۆمۈلۈرۈلۈشنى مەن سەندىن قوبۇل قىلىشىم كېرەك ئىدى، بىراق سەن مېنىڭ ئالدىمغا نېمىگە پۇنىڭغا كېسىنەغۇ؟ – دېدى.	سەن مېنى چۆمۈلۈرگەن بولىشىڭ كېرەك، سەن مېنىڭ ئالدىمغا نېمىگە كەلدىڭ؟» دېدى.
MAT 3:15	لېكىن ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابىن: – ھازىرچە شۇنىڭغا يول قويىغىن؛ چۈنكى ھەممە ھەققانىلىقنىڭ بارلىق تەلەپلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، شۇنداق قىلىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ، – دېدى. شۇنىڭ بىلەن، يەھىيَا ئۇنىڭغا يول قويىدى.	لېكىن ئەيسا جاۋاب بەردى: «ھازىر بۇنى قوشۇپ قوي، چۈنكى ھەممە توغرا تەلەپلىرىنى تولدۇرۇش ئۈچۈن، بىز بۇنداق قىلىش كېرەك،» دېدى. شۇ بىلەن يەھىيَا قوشۇپ قويىدى.
MAT 3:16	ۋە ئەيسا چۆمۈلۈرۈلۈپ بولۇپلا، سۇددىن چىقتى؛ ئۇ سۇددىن چىقىشى بىلەن مانا، ئەرشىلەر ئۇنىڭغا ئېچىلىپ، خۇدانىڭ روھى كەيتەر قىياپتىدە ئەرشتن چۈشۈپ، ئۆستىگە قوئۇۋاتقانلىقنى كۆردى.	ئەيسا سۇدا چۆمۈرۈپ بولغاندا، سۇددىن چىقتى؛ چىقاندا، قارا، گۆبلەر ئېنىق ئېچىلىپ كەتتى، خۇدا روھى كەپتەر قاتارغا ئوخشاپ گۆبىلەردىن چۈشۈپ كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ قالدى.
MAT 3:17	ۋە مانا، ئەرشتن بىر ئاواز: – «بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇم، مەن ئۇنىڭدىن تولۇق خۇرسەنمەن!» – دەپ ئاڭلاندى.	شۇ ۋاقتىتا، ئاسمانىدىن بىر ئاواز كەلدى: «بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇم، مەن ئۇنىڭدىن تولۇق خۇرسەنمەن!» كەين يېسا رۇھنىڭ يوردىمدا چۈلگە ئايارلىدى، ئېلىسىنىڭ سىناشلىرىغا يۈزلەنگەن.
MAT 4:1	ئاندىن ئەيسا رۇھنىڭ يېتەكچىلىكىدە ئېلىسىنىڭ سىناق-ئازدۇرۇشلىرىغا يۈزلىنىش ئۇچۇن چۆل-باياۋانغا ئېلىپ بېرىلدى.	ئۇ قىرقى كۈن-كېچە روزا تۇتقاندا، ئاندىن ئاشۇق بولۇپ كەتتى.
MAT 4:2	ئۇ قىرقى كېچە-كۈندۈز روزا تۇتقاندىن كېسىن، ئۇنىڭ قورسىقى ئېچىپ كەتكەندى.	هازىر شەيتان كەلدى، ئۇنىڭ يېنىغا بارىپ: «ئەگەر سەن ھەقىقى خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، بۇ تاشلارنى نانغا ئۆزگەرت!» دېدى.
MAT 4:3	ئەمدى ئازدۇرۇچى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنىڭغا: – ئەگەر سەن راستىنىلا خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، مۇشۇ تاشلارنى نانغا ئايلىنىشقا بۇيرۇغۇن! – دېدى.	ئۇ جاۋاب قىلىدى: «بېزىلغان: ئادەم يەقەت نان سلەنلا ئەمەس، بەلكى خۇدا لېكىن ئۇ جاۋابىن: – تەۋراتى: «ئىنسان يەقەت نان سلەنلا ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ئاغزىدىن چىقان ھەربىر سۆز بىلەنمۇ ياشايدۇ» دەپ يۇتۇلگەن، – دېدى.
MAT 4:4	ئاندىن ئېلىسى ئۇنى مۇقەددەس شەھەرگە ئايىرىپ، ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ ئەڭ ئېگىز جايىغا تۇرغۇزۇپ ئۇنىڭغا:	كېسىن شايتان ئۇنى مۇقەددەس شەھەرگە ئايىرىپ، ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ يۇقىرى جايىغا قويۇرۇ.
MAT 4:5	– خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، ئۆزۈڭنى يېسکە تاشلاپ باققىن! چۈنكى تەۋراتى: «خۇدا ئۆز يەرشتىلىرىگە سېنىڭ ھەققىڭدە ئەمەر قىلىدۇ»؛ وە، «بۇ ئۇنىڭنىڭ تاشقا ئۇرۇپ كەتمەسلىك ئۇچۇن، ئۇلار سېنى قوللىرىدا كۆتۈرۈپ يۇرىدۇ» دەپ يۇتۇلگەن – دېدى.	ئەگەر سەن خۇدا ئوغلى بولساڭ، ئۆزۈڭ، تاشلاپ بىر سىناب كۆرگەن! چۈنكى كىتابتا بېزىلغان: «خۇدا يەرشتىلىرىگە سېنى ئالاقادە قىلىپ ئەمەر قىلىدۇ» وە «بۇ ئۇنىڭ تاشقا تەتقان بولمىسىن دەپ، ئۇلار سېنى قوللىرىدا توتۇپ كەتكەنيدۇ.
MAT 4:6	ئەيسا ئۇنىڭغا: «تەۋراتى يەنە، «بېرۋەردىگار خۇدايىڭنى سىنگۇچى بولما!» دەيمۇ يۇتۇلگەن – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: «بۇدا بېزىلغان: خۇدايىڭنى سىناب كۆرمە!
MAT 4:7	ئاندىن، ئېلىسى ئۇنى ناھايىتى ئېگىز بىر تاغقا چىقىرىپ، ئۇنىڭغا دۇنيادىكى بارلىق پادشاھلىقلارنى شەرەپلىرى بىلەن كۆرسىتىپ:	كېسىن، ئېلىسى ئۇنى بىر بالدۇر تاغقا ئېلىپ كەتىپ، دۇنيادىكى بارلىق دۇلەتلهرنى ۋە ئۇلارنىڭ شەرەپلىرىنى كۆرسەتتى:
MAT 4:8	يەرگە يېقىلىپ ماڭا ئىبادەت قىلسىڭىز، بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ساڭا بېرىۋېتىمەن، – دېدى.	ئەگەر يەرگە چۈشۈپ، مەنگە ئىبادەت قىلسىڭىز، بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ساڭا بەرەمەن، دەپ دەيدۇ.
MAT 4:9	ئاندىن ئەيسا ئۇنىڭغا: – يوقال، شەيتان! چۈنكى تەۋراتى: «بېرۋەردىگار خۇدايىڭغا ئىبادەت قىل، يەقەت ئۇنىڭلا ئىبادەت-خىزمىتىدە بول!» دەپ يۇتۇلگەن، – دېدى.	ئاندىن ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: «بۇلۇق كەت، شەيتان! چۈنكى بېزىلغان: «بېرۋەردىگار خۇدايىڭغا ئىبادەت قىل، يەقەت ئۇنىلا خىزمەت قىل!»
MAT 4:10	بۇنىڭ بىلەن ئېلىسى ئۇنى تاشلاپ كېتىپ قالدى، وە مانا، يەرشتىلەر كېلىپ ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولدى.	شۇ مەزگىلە ئېلىسى ئۇنى تاشلاپ كەتتى، وە، قارا، يەرشتىلەر كېلىپ ئۇنىڭگە ياردەم بەردى.
MAT 4:11		

Reference	Before	After
MAT 4:12	ئەمدى ئەيسا يەھيانىڭ قاماققا تۇتۇپ قويۇلغانلىقىنى ئاڭلغاندا، گاللىيەگە يول ئالدى.	ئەيسا يەھيانىڭ قاماققا تۇتۇپ قويۇلغانلىقىنى ئاڭلغاندا، گاللىيەگە يول ئالدى.
MAT 4:13	ئۇ ناسارەت بېزسىنى تاشلاپ، زەبۇلۇن ۋە نافتالى رايوندىكى گاللىيە دېڭىزى بوسىدىكى كەرزاھۇم شەھرىگە كېلىپ ئورۇنلاشتى.	ئۇ ناسارەتتىن كېتىپ، زەبۇلۇن ۋە نافتالى رايوندىكى گاللىيە دېڭىزى بوسىدىكى كەرزاھۇمغا بارىپ، ئۈرنىسيپ قالدى.
MAT 4:14	شۇنداق قىلىپ، يەشاپا يەيغەمبەر ئارقىلىق ئېتىلغان شۇ بېشارەت ئەمەلگە ئاشىدىغان بولۇپ، دېپ:	شۇ ئۆچۈن، يەشاپا يەيغەمبەر ئارقىلىق سۆزلەنگەن نېبىيەت ئەمەلگە ئاشىدىغان بولۇپ، دېپ:
MAT 4:15	«زەبۇلۇن زېمنى ۋە نافتالى زېمنى، ئىئوردان دەرياسىنىڭ نېرىقى تەرىپىدىكى «دېڭىز يولى» بويىدا، «يات ئەللەرنىڭ ماكانى» بولغان گاللىيەدە،	زەبۇلۇن ۋە نافتالىنىڭ يېلىرى، ئىئوردان دەرياسىنىڭ سوۋاقدە تەرىپىدىكى دېڭىز يولى بويىدا، باشقۇ دۆلەتلەرنىڭ جايى بولغان گاللىيەدە،
MAT 4:16	قاراڭۇلۇقتا ياشىغان خەلق يارلاق بىر نۇرنى كۆردى؛ يەنى ئۆلۈم كۆلەڭىسىنىڭ يۇرتىدا ئولتۇرغۇچىلارغا، دەل ئۇلارنىڭ ئۇستىگە نۇر چۈشتى.	قاراڭۇلۇقتا ئولتۇرغان خەلق چوڭ نۇرنى كۆردى؛ يەنى ئۆلۈم سايىسىدا ياشىدىغانلارغا، نۇر ئۇلارغا يېتىپ كەتتى.
MAT 4:17	شۇ ۋاقتىن باشلاپ، ئەيسا: «تۇۋا قىلىڭلار! چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى يېقىنلىشىپ قالدى!» – دەپ جار قىلىشقا باشلىدى.	ئۇ ۋاقتىن باشلاپ ئەيسا: «تۇۋا قىلىڭلار! چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى يېقىنلىدى!» دەپ سۆزلىدى.
MAT 4:18	بىر كۇنى، ئۇ گاللىيە دېڭىزى ياقىدا سېرىپ كېتۋاتقاندا، ئىككى قېرىنداش، بىر كۇنى، ئۇ گاللىيە دېڭىزى بويىدا كېتۈپتىپ، ئىككى ئاكا-ئۇكى، يەنى يېتىرسى دەيمۇ ئاتىلغان سىمۇن ئىسمىلىك بىر كىشىنى ۋە ئۇنىڭ ئىنسىس ئاندىرىياسىنى كۆردى. ئۇلار بېلىق تۇر تاشلاۋاتاتنى؛	بىر كۇنى، ئۇ گاللىيە دېڭىزى ياقىدا سېرىپ كېتۋاتقاندا، ئىككى قېرىنداش، بىر كۇنى، ئۇ گاللىيە دېڭىزى بويىدا كېتۈپتىپ، ئىككى ئاكا-ئۇكى، يەنى يېتىرسى دەيمۇ ئاتىلغان سىمۇن ئىسمىلىك بىر كىشىنى ۋە ئۇنىڭ ئىنسىس ئاندىرىياسىنى كۆردى. ئۇلار بېلىق تۇتۇش ئۇچۇن دېڭىزغا تۇر تاشلاپ تۇرۇۋاتاتنى.
MAT 4:19	ئۇ ئۇلارغا: – مېنىڭ كەيىمىدىن مېڭىڭلار – مەن سىلەرنى ئادەم تۇتۇقچى بېلىقچى قىلىمەن! – دەپ.	ئۇ ئۇلارغا دېپى: مېنى ئەقىرلەپ كېلىڭلار، مەن سىلەرنى ئادەم تۇتۇقچى بېلىقچى قىلىمەن!
MAT 4:20	ئۇلار شۇۋان بېلىق تورلىرىنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئۇلار تورلىرىنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەتتى.
MAT 4:21	ئۇ شۇ يەردىن ئۆتۈپ، ئىككىنچى بىر ئاكا-ئۇكىنى، يەنى زەبەدىينىڭ ئوغۇللىرى ياقۇپ ۋە ئىنسىس يۇھاننانى كۆردى. بۇ ئىككىس كېمىدە ئاتىسى زەبەدى بىلەن تورلىرىنى ئوڭشاۋاتاتنى، ئۇ ئۇلارنىمۇ چاقىرىدى.	ئۇ شۇ جايدىن كەتىپ، ياقۇپ بىلەن يوحاننى كۆردى، زەبەدى يىنىڭ قېرىنداشقا باللارى. ئۇلار كېمىدە ئاتىسى بىلەن تورلازنى تۈزەۋاتاتنى. ئۇ ئۇلارنى چاقىرىدى.
MAT 4:22	ئۇلار دەرھال كېمىنى ئاتىسى بىلەن قالدۇرۇپ ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئۇلار دەرھال كېمىنى ۋە ئاتىسىنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەتتى.
MAT 4:23	ۋە ئەيسا گاللىيەنىڭ ھەممە بېرىنى كېزىپ، ئۇلارنىڭ سىناڭوگلىرىدا تەلەم بېرىپ، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ خۇش خەۋىرىنى جاكارلايتى، خەلق ئارسىدا هەرخىل كېسەللەرنى ۋە ئاجىز-مېپىلارنى ساقايىتتى.	ۋە ئەيسا گاللىيەنىڭ ھەممە بېرىنى سەھىر قىلىپ، سىناڭوگلىرىدا ئۆگەيت بېرىپ، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ خۇش خەۋىرىنى جاكارلاپ، خەلق ئارسىدىكى ھەرخىل كېسەللەر ۋە ئاجىزلىقلارنى ساقايىتتى.
MAT 4:24	ئۇ توغرۇلۇق خەۋەر يۇتكۈل سۇرېيە ئۆلکىسىگە تارقالدى؛ ئۇ يەردىكى خالاقيق ھەرخىل بىمارلارنى، يەنى ھەرتۈرلۈك كېسەللەر ۋە ئاغرقى- سىلاقلارنى ھەمە جىن چاپلاشقانلارنى، تۇتقاقلقىق ۋە يالەج كېسىلىگە گىرىپتار بولغانلارنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشتى؛ ۋە ئۇ ئۇلارنى ساقايىتتى.	ئۇ ھەقتىكى خەۋەر تەماملىق سۇرېيەگە يايلىدى؛ يەردىكى خەپلىلەر ھەرخىل بىمارلارنى، يەنى ھەرتۈرلۈك كېسەللەر بىلەن ئاغرقۇۋاتقانلارنى، جىلار چاپلاشقانلارنى، تۇتقاقلقىق ۋە يالەجلىق كېسەللەرگە توقولغانلارنى ئۇنىڭغا ئېلىپ كەلدى؛ ۋە ئۇ ئۇلارنى ساقلاپ قويۇشقا قول سۆيدى.
MAT 4:25	گاللىيە، «ئون شەھەر» رايونى، يېرۇساالم، يەھۇدىيە ۋە ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ قېتىدىن كەلگەن توپ-توب ئادەملەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	گاللىيەدىن، ئون شەھەر رايوندىن، يېرۇساالمدىن، يەھۇدىيەدىن ۋە ئىئوردان دەرياسىنىڭ باشقۇ تەرىپىدىن كەلگەن كۆپ ئادەم ئۇنىڭ بىلەن بىرگە يۈردى.
MAT 5:1	مۇشۇ توپ-توب ئادەملەرنى كۆرۈپ ئۇ بىر تاغقا چىقىتى؛ ئۇ ئۇ يەردى ئولتۇرغىنىدا، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ بىنغا كەلدى.	ئۇ كۆپ كىشىلەرنى كۆرگەندە، تاغقا چىقىتى؛ ئۇ يەردى ئورنىنى بەركەيتىپ ئولتۇرغاندا، شاکىرتلىرى ئۇنىڭ بىنغا كەلدى.
MAT 5:2	ئۇ ئاغزىنى ئېچىپ ئۇلارغا تەلەم بېرىشكە باشلىدى: –	ئۇ ئۆز دەمىنى ئاچىپ ئۇلارغا تەلەم بەردى:

Reference	Before	After
MAT 5:3	مۇبارەك، روھتا نامرات بولغانلار! چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى ئۇلارغا تەۋەددۈر.	باكتىيارلار، روھتا نامرات بولغانلار! چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى ئۇلارنىڭ بولىدۇ.
MAT 5:4	مۇبارەك، يىغان چەككەنلەر! چۈنكى ئۇلار تەسەللى تايدۇ.	مۇبارەك، قايغۇ كەتكەنلەر! چۈنكى ئۇلار تەسەللى ئالىدۇ.
MAT 5:5	مۇبارەك، ياؤاش-مۇمنىلەر را چۈنكى ئۇلار يەر يۈزىگە مىراسخوردۇر.	مۇبارەك، ياؤاشلار! چۈنكى ئۇلار يەر يۈزىنى ئېرىشەتتى.
MAT 5:6	مۇبارەك، ھەققانىلىققا ئاج ۋە تەشىالار! چۈنكى ئۇلار تولۇق توبىندۇ.	باھەتلەك، ھەق يولانى ئىزدەپ ئاشلىنىپ تەشنا بولغانلار! چۈنكى ئۇلار تولۇق توبىندۇ.
MAT 5:7	مۇبارەك، رەھىمدىلлار! چۈنكى ئۇلار رەھىم كۆرۈدۇ.	بەختلىق، رەھىم قىلغۇچىلار! چۈنكى ئۇلار رەھىم كۆرۈپ تۇرىدۇ.
MAT 5:8	مۇبارەك، قەلبى ياك بولغانلار! چۈنكى ئۇلار خۇدانى كۆرۈدۇ.	باختىيار، بۈرەكلىرى تاز بولغانلار! چۈنكى ئۇلار خۇدانى كۆرەلەبدۇ.
MAT 5:9	مۇبارەك، سىنچلىق تەرىپىدارلىرى! چۈنكى ئۇلار خۇدانىڭ يەرزەنتلىرى دەپ ئاتىلىدۇ.	بەختلىك بولغۇچى، سىنچلىق قىلغۇچىلار! چۈنكى ئۇلار خۇدانىڭ باللىرى دەپ ئاتىلىدۇ.
MAT 5:10	مۇبارەك، ھەققانىلىق يولىدا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغانلار! چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى ئۇلارغا تەۋەددۈر.	بەختلىك، ھەق سەھەپتە قىيىناب كەتكەنلەر! چۈنكى، گۆيى يادىشاھلىقى ئۇلارنىڭ ئۆزىندۇ.
MAT 5:11	مۇبارەك، مەن ئۈچۈن باشقىلارنىڭ ھاقارەت، زىيانكەشلىك ۋە ھەرتۈرلۈك تۆھمىتىگە ئۇچرىساڭلار؛	بەختلىك سىلەر، مەن ئۈچۈن باشقىلار سىلەرگە ھاقارەت قىلسما ۋە زىيان سىراپ، ھەر خىل يالغان ئىشلارنى تۆھىمە قىلساسا؛
MAT 5:12	شاد-خۇرام بولۇپ يايراڭلار! چۈنكى ئەرشلەردە كاتتا ئىئىتمام سىلەر ئۈچۈن مۇشۇنداق زىيانكەشلىكەرنى قىلغان.	خۇشال بولۇپ سەمران تۇرۇڭلار! چۈنكى ئاسمانلاردا سىلەرگە كاتتا سىآاتاقىم بار، ئۇ ساقلانماقتا؛ چۈنكى سىلەردىن ئىلگىرىكى يېغەمبەرلەرگەمۇ ئۇلار مۇشۇنداق ئازارلىقلارنى قىلغان.
MAT 5:13	سىلەر يەزىزىكى تۇزدۇر سىلەر. ھالبۇڭىن، ئەگەر تۇز ئۆز تەمنى يوقاتسا، ئۇنىڭغا قايسىدىن تۇز تەمنى قانداقىمۇ كىرگۈزگىلى بولىدۇ؟ ئۇ چاغدا، ئۇ ھېچىنېمكە يارىماس بولۇپ، تاشلىنىپ كىشىلەرنىڭ ئايىغى ئاستىدا دەسىلىشتىن باشقا ھېچ ئىشقا يارىمابدۇ.	سىلەر دۇنيانىڭ نۇرسىلەر. بەلكى، تۇز تەمنى يوقاب كەتسە، ئۇنى قايتا تەمدار قىلىش مۇمكىنمۇ؟ شۇ ۋاقتىتا، ئۇ ھېچ نەرسىگە يايىلىمەس، تاشلائىپ كىشىلەرنىڭ ئاياقلىرىنىڭ ئاستىدا سۇيۇلۇپ كېتىدۇ.
MAT 5:14	سىلەر دۇنيانىڭ نۇرىدۇر سىلەر. تاغ ئۆستىگە سېلىنغان شەھەر يوشۇرۇلماس. يوشۇرۇنالىمابدۇ.	سىلەر دۇنيانىڭ نۇرسىلەر. تاغ ئۆستىدە قۇرۇلغان شەھەر يوشۇرۇلماس.
MAT 5:15	ھېچكىم چىرغانى يېقىپ قويۇپ، ئۆستىگە سېۋەتنى كۆمۈرۈپ قويىماس، بەلكى چىراغاننىڭ ئۆستىگە قويىدۇ؛ بۇنىڭ بىلەن، ئۇ ئۆي ئىچدىكى ھەممە ئادەملەرگە يورۇقلۇق بېرىدۇ.	ھېچ كىم چىرغانى يېقىپ، ئۆستىگە قاپىلىق قويىمايدۇ، بەلكى چىرغ تۇتۇمىغا قويىدۇ؛ شۇ بىلەن ئۇ ئۆبىدىكى ھەممە كىشىگە يورۇق يەتكۈزۈپ بېرىدۇ.
MAT 5:16	شۇ تەرقىدە، سىلەر نۇرۇڭلارنى ئىنسانلار ئالدىدا شۇنداق چاقنىتىڭلاركى، ئۇلار ياخشى ئەمەللەرىنىڭ كۆرۈپ، ئەرشىتىكى ئاتاڭلارنى ئولۇغلىسىن.	شۇنداق قىلىپ، سىلەرنىڭ نۇرۇڭلارنى باشقىا كىشىلەر ئالدىدا يارقىلىتىپ تۇتۇڭلار، بۇنداق بولغاندا، ئۇلار سىلەرنىڭ ياخشى ئىشلەرىنىڭ كۆرسە، ئاسماندىكى ئاتاڭنى چوققان بولىدۇ.
MAT 5:17	مېنى تەۋرات قانۇنىنى ياكى يېغەمبەرلەرنىڭ يازغانلىرىنى بىكار قىلغىلى كەلدى، دەپ ئوپلاپ قالماڭلار. مەن ئۇلارنى بىكار قىلغىلى ئەمەس، بەلكى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى كەلدى.	سىلەر مەن تەۋرات قانۇنى ياكى يېغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرىنى بىكار قىلماقچى دەپ ئوپلىمەڭلار. مەن ئۇلارنى بىكار قىلماقچى ئەمەس، بەلكى تولۇق ئورۇنداش ئۈچۈن كەلدىم.
MAT 5:18	چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېپتىپ قوبایكى، ئاسمان-زىمن يوقىمىغۇچە، ئۇنىڭدا يۇتۇلگەنلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلمىغۇچە تەۋراتىنى «يۇد» بىر ھەربى، هەتتا بىرەر چېكىتىمۇ بىكار قىلىنمايدۇ.	چۈنكى مەن سىلەرگە راست دەيمەن، ئاسمان-زىمن يوق بولمىغۇچە، ھەر خىل ئىشلار بولمىغۇچە، تەۋراتىكى بىر ھەربى ياكى ھەتتا بىر كېچىك بەلگە ئۆزگەرمەيدۇ.
MAT 5:19	شۇ سەۋەپتىن، تەۋرات قانۇنىنىڭ ئەقسىلىرىگە، ھەتتا ئۇنىڭ ئەڭ كىچىك بىرىنى كىچىكلىرىدىن بىرىنى بىكار قىلىپ، ۋە باشقىلارغا شۇنداق قىلىشنى ئۆگىتىدىغان ھەركىم ئەرش يادىشاھلىقىدا ئەڭ كىچىك ھېسابلىنىدۇ. ئەمما	شۇ سەھەپتە، تەۋرات قانۇنىنىڭ ئەقسىلىرىنىڭ ھەتتا ئەڭ كىچىك بىرىنى بىكار قىلىپ، باشقىلارغا شۇنداق قىلىشقا ئۆگىتىدىغان ھەر كىشى، ئاسمان ياتشلىقىدا ئەڭ كىچىك دەپ كۆرۈنىدۇ. بەلكى، تەۋرات قانۇنىنى

Reference	Before	After
	ياخا تلالا ئەمەل قىلغانلار ۋە باشقىلارغا شۇنداق قىلىشقا ئۆگىتىدىغانلار، ئەكسىچە، تەۋرات قانۇنى ئەقىدىلىرىگە ئەمەل قىلغانلار ۋە باشقىلارغا شۇنداق، قىلىشنى ئۆگەتكۈچلىر بولسا ئەرش يادىشاھلىقىدا ئۆلۈغ ھېسابلىنىدۇ.	ياخا تلالا ئەمەل قىلغانلار ۋە باشقىلارغا شۇنداق قىلىشقا ئۆگىتىدىغانلار، ئاسمان ياتشىلىقىدا چوڭ دەپ كۆرۈندىدۇ.
MAT 5:20	جۈنكى مەن سىلەرگە دىبىھ قويامىھەنلىكى، سىلەرنىڭ ئادىللەقىڭلار تەۋرات جۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويابىكى، هەققانىلىقىڭلار تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيەلەرنىڭىدىن ئاشمىسا، ئەرش يادىشاھلىقىغا ھېچقاچان كىرەلمەيسىلەر.	جۈنكى مەن سىلەرگە دىبىھ قويامىھەنلىكى، سىلەرنىڭ ئادىللەقىڭلار تەۋرات جۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويابىكى، هەققانىلىقىڭلار تەۋرات ئۇقتۇقچىلىرى بىلەن يەرسىيەلەرنىڭىدىن كۆپرەك بولمىسا، ئەرش ياتشالىقىغا ھېچقانداق كىرىپ كەتمەيسىز.
MAT 5:21	بۇرۇنقىلارغا «قاتلىق قىلما، قاتلىق قىلغان ھەرقانداق ئادەم سوراققا تارتىلىدۇ» دەپ بۇيرۇلغانلىقىنى ئاڭلىغانسىلەر.	سىزلار بۇرۇندا «قاتلىق قىلما، قاتلىق قىلغان ھەرقانداق ئادەم ھۆكمىگە تەھە بولىدۇ» دەپ بۇيرۇلغانلىقىنى بىلىپ توْرۇۋاتىسىلەر.
MAT 5:22	بىراق مەن ئۆزۈم شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قويابىكى، ئۆز قېرىندىشىغا ئاچقىلانسا، ئۇ سوراققا تۆرۈپىدۇ. قېرىندىشىنى «ئەخەمەق» دەپ تەڭشەپ بىكاردىن-بىكار ئاچقىلانغانلارنىڭ ھەربىرىمۇ سوراققا تارتىلىدۇ. ئۆز قېرىندىشىنى «ئەخەمەق» دەپ تىلىغان ھەركىم ئالىي كېڭەشمىدە سوراققا تارتىلىدۇ؛ ئەمما قېرىندىاشلىرىنى «تەلۋە» دەپ ھاقارەتلەگەن ھەركىم دوزاخنىڭ ئوتىغا لايىق بولىدۇ.	لېكىن مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن، ھەر كىم قېرىندىشىغا بىراق قالسا، ئالىي كېڭەش سوراققا تۆرۈپىدۇ. قېرىندىشىنى «ئەخەمەق» دەپ تەڭشەپ بىكار ئاچقىلانسا، ئۇ سوراققا تۆرۈپىدۇ، بىلكى قېرىندىاشلىرىنى «تەلۋە» دەپ ھەقىرە قىلسا، دوزاخ ئوتىدا بولىدۇ.
MAT 5:23	شۇنىڭ ئۆچۈن، سەن قۇربانىگاھ ئالدىغا كېلىپ خۇداغا ھەدىيە ئاتماقچى بولغىنىڭدا، قېرىندىشىنىڭ سېنىڭدىن ئاغىرنىغان يېرى يارلىقى يادىڭفا كەلسە،	شۇ ئۆچۈن، سەن قۇربانلىق ئورنىدا ھەدىيە بېرىشكە بارساڭ، ئۇ يەردە قېرىندىشىڭ ساڭقا قارشى ھەرخىل نەرسە بارلىقىنى خاتىرىڭگە كەلسە،
MAT 5:24	ھەدىيەڭىنى قۇربانىگاھ ئالدىغا قويۇپ توْرۇپ، ئاۋۇال قېرىندىشىڭ بىلەن يارىشىۋا، ئاندىن كېلىپ ھەدىيەڭىنى ئاتا.	ھەدىيەڭىنى قالدۇرۇپ، بىرنىجي قېرىندىشىڭ بىلەن ياخشى قىلىپ كېلىپ، كېيىن ھەدىيەڭىنى تەقدىم قىل.
MAT 5:25	ئەگەر ئۇستۇڭدىن دەۋا قىلماقچى بولغان بىرسى بولسا، ئۇنىڭ بىلەن بىرگە يولدا بولغىنىڭدا ئۇنىڭ بىلەن تېزدىن يارىشىپ، دوست بولغىن، بولمىسا، ئۇ سېنى سوراقچىغا، سوراقچى بولسا گۇندىپايدا تايىشۇرۇدۇ، سەن زىنداڭا سولىتۇپتىلىسەن.	ئەگەر سىزنى داۋا قىلماقچى بولغان بىر كىشى بار بولسا، ئۇ بىلەن يولدا بولغاندا تېزدىن كېلىشىپ، تەرىپەلەش، بولمىسا، ئۇ سېنى ھاكىمگە تايىشۇرۇپ، ھاكىم سېنى قاماقدا تاشلايدۇ.
MAT 5:26	مەن ساڭا شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويابىكى، قەرزىڭىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى بىر تىينىنىمۇ قويمىاي تۆللىمگۈچە، شۇ يەردىن چىقمالمايسەن.	مەن ساڭا ھەقىقىي دېيمەن، قەرزىڭىنىڭ ئاخىرقى بىر تىينىنىمۇ تۆللىمگۈچە، شۇ جايدىن چىقمالمايسەن.
MAT 5:27	سىلەر «زىنا قىلماڭلار» دەپ بۇيرۇلغانلىقىنى ئاڭلىغانسىلەر.	سىلەر زىنا قىلما دەپ بۇ سۆزنى ئاڭلىغانلىقىڭلار.
MAT 5:28	بىراق مەن سىلەرگە ئېيتىپ قويابىكى، بىرەر ئايدالغا ئەركەكچە ئوبلاپ قارىغان نېيەت بىلەن قارىغان كىشى كۆڭلىدە ئۇ ئايدا بىلەن ئاللىقاچان زىنا قىلغان بولىدۇ.	بىراق مەن سىلەرگە ئېيتىپ قويابىكى، بىرەر ئايدالغا ئەركەكچە ئوبلاپ قارىغان كىشى، كۆڭۈلدە ئۇ بىلەن ھازىرلا زىنا قىلغان بولىدۇ.
MAT 5:29	ئەگەر ئەمدى ئوڭ كۆزۈڭ سېنى گۇناھقا ئازدۇرسا، ئۇنى ئوييپ تاشلىۋەت. چۈنكى يۇتون بەدىنىڭىنىڭ دوزاخقا تاشلانغىنىدىن كۆرە، بەدىنىڭدىكى بىر ئەدىشكىدىكى بىر ئەزايىڭ يوق قىلىنغانى كۆپ ئەۋزەل.	ئەگەر ئوڭ كۆزۈڭ سېنى گۇناھقا ئازدۇرسا، ئۇنى چىقارىپ تاشلا. چۈنكى بەدىنىڭ يۇتون دوزاخقا كېتىپ كەتمەسلىك ئۆچۈن، بەدىنىڭدىكى بىر ئەزاسىنى يوق قىلىش كۆپ ياخشى.
MAT 5:30	ئەگەر ئوڭ قولۇڭ سېنى گۇناھقا ئازدۇرسا، ئۇنى كېسىپ تاشلىۋەت. چۈنكى يۇتون بەدىنىڭىنىڭ دوزاخقا تاشلانغىنىدىن كۆرە، بەدىنىڭدىكى بىر ئەزايىڭ يوق قىلىنغانى كۆپ ئەۋزەل.	ئەگەر ئوڭ قولۇڭ سېنى گۇناھقا سوقلاپ كەتسە، ئۇنى كېسىپ تاشلا. چۈنكى بەدىنىڭدىكى بىر بۆلەك يوق بولغاندا، يۇتون بەدىنىڭ دوزاخقا كېتىپ كەتمەسلىك ئانچا ياخشى.
MAT 5:31	يەنە: «كىمىدىكىم ئايدالنى تالاق قىلسا، ئۇنىڭغا تالاق خېتىنى بەرسۇن» دەيمۇ بۇيرۇلغان.	يەنە دېگەنلەر: «كىم ئايدالنى تالاق قىلسا، ئۇ ئۇنىڭغا تالاق كاغىتى بەرسۇن.»
MAT 5:32	بىراق مەن ئۆزۈم شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قويابىكى، كىمىدىكىم ئۆز ئايدالنىڭ بەهاھانە بىلەن تالاق قىلسا، شۇ ئۇنى زىنا قىلدۇرۇپ قوبىدۇ؛ تالاق قىلىنغان باھانە قىلىپ ئۇنى تالاق	بىراق مەن سىلەرگە ئېيتىمەن، كىم ئايدالنى زىنا قىلغان بولمىغاندا باشقا بۇزۇقلۇق قىلىمىشىدىن باشقا ھەرقانداق ئىشنى باھانە قىلىپ ئۇنى تالاق

Reference	Before	After
	قىلىسا، ئەمدى ئۇنى زىناغا تۇتۇپ بەرگەن بولىدۇ؛ تالاق قىلىنغان ئايالنى ئەمرىگە ئالغان كىشىمۇ زىنا قىلغان بولىدۇ.	ئايال بىلەن توپ قىلغۇچى كىشىمۇ زىنا قىلىپ كەتىدۇ.
MAT 5:33	سىلەر يەنە بۇرۇنقىلارغا «قەسىمىڭدىن يانما، يەرۋەرىگارغا قىلغان قەسىمىڭگە ئەمەل قىل» دەپ بۇيرۇلغانلىقىنى ئاڭلىغانسىلەر.	سىزلار يەنە قەدىمكىلەرگە «قەسىمىنى بۇزما، يەرۋەرىگارغا بەرگەن سۆزۈڭلەرنى تولۇق باجارتىسىز.
MAT 5:34	بىراق مەن ئۆزۈم شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قوبایكى، قەتئى قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى ئەرش خۇدانىڭ تەختىدۇر؛	بىراق مەن سىلەرگە ئېيتىمەن، هېچ نەرسىگە قەسەم قىلماڭلار؛ آسماننى ئاتاپ قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى آسمان خۇدانىڭ تەختىدۇر؛
MAT 5:35	ياكى يەرنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى يەر يۈزى خۇدانىڭ ئۇلۇغ یادىشاھنىڭ شەھىرىدۇر.	ياكى يەرنى دەپ قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى يەر خۇدانىڭ تەخت يەرسى. يېرۇسالىپنىمۇ دەپ قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى بۇ جاي بۇيۇك يادىشاھنىڭ تەختپەرىدۇر، يېرۇسالىپنى تىلغا ئېلىپيمۇ قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى ئۇ يەر شەھىرى.
MAT 5:36	هەتا ئۆز پېشىڭلەرنى تىلغا ئېلىپمۇ قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى سىلەرنىڭ چېچىڭلەرنىڭ بىر تېلىنىمۇ ئاق ياكى قارا رەڭگە ئۆزگەرتىش قولۇڭلاردىن كەلمەيدۇ.	هەتا ئۆز پېشىڭلەرنى ئوتتۇرۇغا قويۇپ قەسەم بەرمەڭلار، چۈنكى سىلەرنىڭ چېچىڭلەرنىڭ بىر تالىنىمۇ ئاق ياكى قارا قىلىشقا قولىڭلار يەتمەيدۇ.
MAT 5:37	ئەمما سىزلەرگەپ قىلسائىلار، 'ھەئ، ھەئ' ياكى 'ياق، ياق' دېڭ. بۇنىڭدىن يەقەت دېڭىنگىلار «بولىدۇ»، «بولىدۇ»، ياكى «ياق، ياق، بولمايدۇ» بولسۇن. بۇنىڭدىن زىيادىسى رەزىل بولغۇچىدىن كېلىدۇ.	كۆپىرەك بولغاندا، ئۇ يامانلىقتىن كېلىدۇ.
MAT 5:38	سىلەر «كۆزگە كۆز، چىشقا چىش» دەپ بۇيرۇلغىنى ئاڭلىغانسىلەر.	سىلەر «كۆزنى كۆزنىن، چىشتى چىشتىن» دەپ ئېيتقانلىقىنى ئاڭلىغانسىلەر.
MAT 5:39	بىراق مەن ئۆزۈم شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قوبایكى، ئەسکى بىلەن تەڭ بولماڭلار، كىمەت كىم ئوڭ مەڭزىڭگە ئۇرسا، سول مەڭزىنىمۇ تۇتۇپ بەر؛	بىراق مەن سىلەرگە دەيمەن: يامانلىققا قارشى تۇرمەڭلار. كىم سىز ning ئوڭ بەتكىنلىزىنى تەككىزىسى، سول بەتكىنلىزىنىمۇ تەرەپ قىلىپ كۆرسەتىپ بەر.
MAT 5:40	ۋە بىرسى ئۆستۈڭدىن دەۋا قىلىپ، كۆڭلىكىڭنى ئالماقچى بولسا، چاينىڭنىمۇ بەر.	ئەگەر بىرەر كىشى سىزگە دادا قوشۇپ، كۆينەكىڭىزنى ئېلىپ كېتىشكە تىرىشسا، چايانىڭنىمۇ تولۇق بېرىڭ.
MAT 5:41	بىرسى ساڭا يۈك-تاقىنى بودكۈزۈپ مىڭ قەدهم يول يۈرۈشكە زورلىسا، ئۇنىڭ بىلەن ئىككى مىڭ قەدهم ماڭ.	ئەگەر بىرەر كىشى ساڭنى بىر مىل يولغا زورلاپ تەلەپ قىلسسا، ئۇ بىلەن ئىككى مىل يولغا بار.
MAT 5:42	بىرسى سەندىن قىلىسى، ئۇنىڭغا بەر. بىرسى سەندىن ئۆتنە-يېرىم قىلماقچى بولسا، ئۇنىڭغا بويۇنۇڭنى تولغىما.	ئەگەر بىرە سەندىن تەلەپ قىلسسا، ئۇغا بەرگىلى. ئەگەر بىرە سەندىن ئۆتونەلمەكچى بولسا، ئۇنى قايتۇرما.
MAT 5:43	سىلەر «قوشنانىنى سۆيىگەن، دۈشىنىڭگە نەپەتلەن» دەپ ئېيتىلغاننى ئاڭلىغان.	سىلەر «قوشنانىغا ياخشى كۆرگىن ۋە دۈشىنىڭگە يامان كۆرگۈسىڭ» دەپ سۆزلەنگەنلىكىنى ئاڭلىغان.
MAT 5:44	بىراق مەن ئۆزۈم شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قوبایكى، سىلەرگە دۈشمەنلىك بولغانلارغا مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتىڭلار، سىلەردىن نەپەتلەنگەنلەرگە ياخشىلىق قىلىڭلار، سىلەرگە زىيانكەشلىك قىلغانلارغا دۇئا قىلىڭلار.	بىراق مەن سىلەرگە دەيمەن: دۈشمەنلىرىڭلارغا غايىرى شەرتلىك، قوربانلىق مۇھەببەت بىلەن ياخشى كۆرۈڭلار، قەسەم قىلغۇچىلارغا بەرەكەت بەرۈڭلار، سىلەرگە نەپەرت قىلغۇچىلارغا ياخشى ئىشلار قىلىڭلار، ۋە سىلەرگە زىيان بەرگۈچىلەر ۋە زورلاپ تۇرغۇچىلار ئۇچۇن دۇئا قىلىڭلار.
MAT 5:45	شۇنداق قىلغاندا، ئەرشتىك ئاتاڭلەرنىڭ پەزەنلىرىدىن بولىسىلەر. چۈنكى ئۇ قۇباشنىڭ نۇرنى ياخشىلارغىمۇ ۋە يامانلارغىمۇ چۈشۈردى، يامغۇرنىمۇ ھەققانىيلارغىمۇ، ھەققانىيەتسىزلەرگىمۇ ياغدۇردى.	شۇنداق قىلسائىلار، ئاسماندا سىزگە ئاتا بولغان زاتىڭ بالىسى بولۇڭلار. چۈنكى ئۇ قۇباش نۇرنى ياخشى كىشىلەرگەمۇ، يامان كىشىلەرگەمۇ چۈشۈرۈپ بېرىدۇ، يامغۇرنىمۇ ئادىل كىشىلەرگەمۇ، ئادىل ئەمەس كىشىلەرگەمۇ ياغدۇردى.
MAT 5:46	ئەگەر سىلەر ئۆزۈڭلەرنى سۆيىدىغانلارغا مۇھەببەت كۆرسەتسەڭلار، بۇدا كۆرسەتسەڭلار، بۇنىڭ قانداقمۇ ئىئىامغا ئېرىشكۈچلىكى بولسۇن؟ هەتا	ئەگەر سىلەر ئۆزۈڭلەرنى سۆيىدىغانلارغا مۇھەببەت كۆرسەتسەڭلار، بۇدا قانداق يايда بار؟ هەتا باجچىلارمۇ شۇنداق قىلىۋاتقان بولۇۋاتقانمۇ؟

Reference	Before	After
MAT 5:47	باجىگىرلارمۇ شۇنداق قىلىۋاتىمادۇ؟ ئەگەر سىلەر يەقەت دوستلىرىڭلار بىلەنلا سالام قىلىشساڭلار، بۇنىڭ نېمە ئەگەر سىلەر يەقەت قىرىنىداشلىرىڭلار بىلەنلا سالام سەھەت قىلىشساڭلار، بۇنىڭ نېمە يەزلىتى بار؟ ھەتا يات ئەللەكلەرمۇ شۇنداق قىلىدىغۇ!	يادىسى بار؟ ھەتا باجىگىرلارمۇ شۇنداق قىلىدۇ! ئەگەر سىلەر يەقەت دوستلىرىڭلار بىلەنلا سالام قىلىشساڭلار، بۇنىڭ نېمە ئەگەر سىلەر يەقەت قىرىنىداشلىرىڭلار بىلەنلا سالام سەھەت قىلىشساڭلار، بۇنىڭ نېمە يەزلىتى بار؟ ھەتا يات ئەللەكلەرمۇ شۇنداق قىلىدىغۇ!
MAT 5:48	شۇڭا، ئەرشتىك ئاتاڭلار مۇكەممەل بولغىنىدەك، سىلەرمۇ مۇكەممەل بولۇڭلار.	شۇڭا، ئەرشتىك ئاتاڭلار قانداق تولۇق بولسا، سىلەر ئوخشاش تولۇق بولۇڭلار.
MAT 6:1	هېزى بولۇڭلاركى، خەير-ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭلارنى باشقىلارنىڭ ئالدىدا دىققەت قىلىڭلار، ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭلارنى باشقىلارنىڭ ئادەملەرگە كۆز-كۆز قىلىماڭلار، بۇنداق بولسا، ئەرشتىك ئاتاڭلارنىڭ ئىئامىنى ئېرىشەلمەيسىز. كۆز-كۆز قىلىماڭلار، بۇنداق قىلىساڭلار، ئەرشتىك ئاتاڭلارنىڭ ئىئامىغا ئېرىشەلمەيسىلەر.	هېزى بولۇڭلاركى، خەير-ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭلارنى باشقىلارنىڭ ئالدىدا دىققەت قىلىڭلار، ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭلارنى باشقىلارنىڭ ئادەملەرگە كۆز-كۆز قىلىماڭلار، بۇنداق بولسا، ئەرشتىك ئاتاڭلارنىڭ ئىئامىنى ئېرىشەلمەيسىز. كۆز-كۆز قىلىماڭلار، بۇنداق قىلىساڭلار، ئەرشتىك ئاتاڭلارنىڭ ئىئامىغا ئېرىشەلمەيسىلەر.
MAT 6:2	شۇڭا خەير-ساخاۋەت قىلغىنىڭدا، داۋراڭ سالما. ساختىپەزلەرلا كۆچىدا شۇنداق قىلىپ، ئادەملەرنىڭ ماھىرلاب ھورلاشنى ئېلىش ئۈچۈن سىناگوگلاردا ۋە كۆچىلاردا ئادەملەرنىڭ ماختىشىغا ئېرىشىش ئۈچۈن شۇنداق قىلىدۇ. مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويىايىكى، ئۇلار كۆزلىگەن ئىئامىغا ئېرىشىشكەن بولىدۇ.	شۇڭا هېيرلىك قىلىسىڭىز، داۋرا سالمىغىن. يەزەلچىلەر سىناگوگدا ۋە كۆچىدا شۇنداق قىلىپ، ئادەملەرنىڭ ماھىرلاب ھورلاشنى ئېلىش ئۈچۈن سىناگوگلاردا ۋە كۆچىلاردا ئادەملەرنىڭ ماختىشىغا ئېرىشىش ئۈچۈن شۇنداق قىلىدۇ. مەن سىلەرگە راست دەيمەن، ئۇلار كۆزلىپ تۇرغان نەرسىسىنى تولۇق ئالغان بولىدۇ.
MAT 6:3	لېكىن سەن، خەير-ساخاۋەت قىلغىنىڭدا ئۇڭ قولۇڭنىڭ نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى سول قولۇڭ بىلمىسۇن.	لېكىن سەن، ياخشى ئىش قىلغاندا، ئۇڭ قولۇڭ نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى سول قولۇڭ بىلەرمە.
MAT 6:4	شۇنىڭ بىلەن خەير-ساخاۋەتكى يوشۇرۇن بولىدۇ ۋە يوشۇرۇن ئىشلارنى كۆرگۈچى ئاتاڭ ساڭا بۇنى قايتۇردى.	شۇنىڭ بىلەن، سىزنىڭ خەير-ساخاۋەتكى يوشۇرۇن بولسۇن، چۈنكى يوشۇرۇن ئىشلارنى كۆرگەن ئاتاڭ سىزگە مۇكافات قايتۇرۇپ بېرىدۇ.
MAT 6:5	دۇئا قىلغان ۋاقتىڭدا، ساختىپەزلەردەك بولما؛ چۈنكى ئۇلار باشقىلارغا كۆز- كۆز قىلىش ئۈچۈن سىناگوگلار ياكى تۆت كۆچا بېغىزىدا تۇرۇۋېلىپ دۇئا دەپ، سىناگوگلار ياكى كۆچا بۇلۇقىدا تۇرۇپ دۇئا قىلىشقا ياقتۇردى. مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويىايىكى، ئۇلار قىلىشقا ئامراقتۇر. مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويىايىكى، ئۇلار كۆزلىگەن ئىئامىغا ئېرىشىشكەن بولىدۇ.	دۇئا قىلغاندا، سەنتىپەزلەر كىيى بولماڭى. چۈنكى ئۇلار باشقىلار كۆرسىن دەپ، سىناگوگلار ياكى كۆچا بۇلۇقىدا تۇرۇپ دۇئا قىلىشقا ياقتۇردى. مەن سىلەرگە دېيمىكى، ئۇلار خالىغان نېستىنى ئالغان بولىدۇ.
MAT 6:6	لېكىن سەن بولساڭ، دۇئا قىلغان ۋاقتىڭدا، ئىچىرى ئۆيگە كېرىپ، ئەتكەك ياب، يوشۇرۇن تۇرغۇچى ئاتاڭغا دۇئا قىل؛ يوشۇرۇن كۆرگۈچى ئاتاڭ بۇنى ساڭا ئىشىكى يېپىپ، يوشۇرۇن تۇرغۇچى ئاتاڭغا دۇئا قىلىڭلار؛ ۋە يوشۇرۇن كۆرگۈچى ئاتاڭ بۇنى ساڭا قايتۇردى.	ئەمما سەن دۇئا قىلغاندا، ئۆيىگىرىكى ئىچكى ئورنىغا كېرىپ، ئەتكەك ياب، يوشۇرۇن تۇرغۇچى ئاتاڭغا دۇئا قىل؛ يوشۇرۇن كۆرگۈچى ئاتاڭ بۇنى ساڭا ئىشىكى يېپىپ، يوشۇرۇن تۇرغۇچى ئاتاڭغا دۇئا قىلىڭلار؛ ۋە يوشۇرۇن ئەسلىدىن تەلپىنەيدۇ.
MAT 6:7	دۇئا-تىلەۋەت قىلغاندا، بۇتەرەس يات ئەللەكلەردىكىدەك قۇرۇق گەپلەرنى تەكارلاۋەرمەڭلار، چۈنكى ئۇلار ئۇلار دېگەنلىرىمىز كۆپ بولسا خۇدا تىلىگىننىمىزنى چوقۇم ئىجاھەت قىلىدۇ. دەپ ئۇلایدۇ.	دۇئا قىلىسىڭلار، بوش گەپلەرنى يات خەلق دەك تەكار قىلىماڭلار، چۈنكى ئۇلار كۆپ گەپ سۆزلەش بىلەن خۇدا تىلىگىننىمىزنى چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇۋالىدۇ دەپ ئۇلایدۇ.
MAT 6:8	شۇڭا، سىلەر ئۇلارنى دورىماڭلار. چۈنكى ئاتاڭلار سىلەرنىڭ ئېھتىياجىڭلارنى سىلەر تىلىمەستىن بۇرۇنلا بىلدۇ.	شۇ ئۈچۈن، سىلەر ئۇلارغا ئوخشاش قىلىمۇن. چۈنكى ئاتاڭلار سىلەرگە نېمە لازىم ئىكەنلىكتى سىلەر سورىمىسىلەردىن بۇرۇنلا بىلدۇ.
MAT 6:9	شۇنىڭ ئۈچۈن، مۇنداق دۇئا قىلىڭلار: «ئى ئاسمانلاردا تۇرغۇچى ئاتىمىز، سېنىڭ ئامىڭ مۇقەددەس دەپ ئۇلۇغۇنلاغىي.	شۇ ئۈچۈن، مۇنداق دەپ دۇئا قىلىڭلار: «ئاسمانلاردا تۇرۇشلىق ئاتىمىز، سېنىڭ ئىسىملىق مۇقەددەس هالقىلانسۇن.
MAT 6:10	يادىشاھلىقىڭ كەلگەي، ئىرادەڭ ئەرشتە ئادا قىلىنغاندەك يەر يۈزىدىمۇ ئادا قىلىنگاي.	يادىشاھلىقىڭ كېلىپ قالسۇن، ئىرادەڭ ئەرشتە قانداق بولسا، يەر يۈزىدىمۇ شۇنىڭ ئىنىنى بىزگە بەرگەچكە.
MAT 6:11	بۇگونكى ئىنىمىزنى بۇگۇن بىزگە بەرگە يەسەن.	بۇگونكى ئىنىنى بىزگە بەرگە بەرگەچكە.
MAT 6:12	بىزگە قەرزىدار بولغانلارنى كەچۈرگىننىمىزدەك، سەنمۇ قەرزلىرىمىزنى كەچۈرگە يەسەن.	بىز قەرزى بارلازنى كەچۈرگەنەدەك، سەنمۇ بىزنىڭ قەرزلىرىمىزنى كەچۈرگە يەسەن.
MAT 6:13	بىزنى ئازدۇرۇلۇشلارغا ئۇچرا تۇزۇمىغا يەسەن، بەلكى بىزنى رەزىل بولغۇچىدىن قۇتۇلدۇرغايىسەن.	بىزنى ئازارغا يولغا قويما، بەلكى بىزنى يامانلىقىنىن قۇتۇلدۇرسەن. چۈنكى سىنىڭدۇر يادىشاھلىقى، قۇدرىتى ۋە ئىززەتى ھەمدە ھەر قايىسى ۋاقتىدا داۋاملىق، ئامىن.

Reference	Before	After
MAT 6:14	چۈنكى سىلەر باشقىلارنىڭ گۇناھ-سەۋەنلىكلىرىنى كەچۈرسەڭلار، ئەرشىتىكى ئاتاڭلارمۇ سىلەرنى كەچۈردى.	ئەگەر باشقىلار سىلەرگە خاتالىق قىلغاندا كەچۈرسەڭلار، ئاسماندىكى ئاتاڭلارمۇ سىلەرگە كەچۈرۈپ بېرىدۇ.
MAT 6:15	بىراق باشقىلارنىڭ گۇناھ-سەۋەنلىكلىرىنى كەچۈرمىسىڭلەر، ئەرشىتىكى ئاتاڭلارمۇ گۇناھ-سەۋەنلىكلىرىنى كەچۈرمەيدۇ.	ئەگەر باشقىلارنىڭ خاتالىقنى كەچۈرمىسىڭلار، ئاسماندىكى ئاتاڭلار سىلەرنىڭ خاتالىقلىرىنى كەچۈرمەيدۇ.
MAT 6:16	روزا تۇتقان ۋاقتىڭلاردا، ساختىپەزىلەردىك تاتىراڭغۇ قىيابەتكە كىرىۋالمالاڭلار. ئۇلار روزا تۇتقىننى كۆز-كۆز قىلىش ئۈچۈن چىرايلىرىنى سولغۇن قىيابەتتە كۆرسىتىدۇ. مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويايىكى، ئۇلار كۆزلىگەن ئىئامىغا ئېرىشكەن بولىدۇ.	روزا تۇتقاندا، يالغانچىلارغا ئوخشاش يۈزۈنى سولغۇن قىلىپ قويماڭلار. ئۇلار روزا تۇتقىپ تۇرغانلىقىنى باشقىلار كۆرسۈن دېگەن بىلەن بۈزىلىرىنى سولغۇن قىلىدۇ. مەن سىلەرگە دەيمەن، ئۇلار ئوپىلغان نەرسىنى ئالغان بولىدۇ.
MAT 6:17	ئەمدى سەن، روزا تۇتقىنىڭدا، چاچلىرىنىڭنى مايلاب، يۈزۈڭنى يۈيۈپ يۈر.	سەن روزا تۇتقاندا، چاچىڭنى مايلاب، يۈزۈڭنى تازىلاب يۈرگە.
MAT 6:18	شۇ چاغدا، روزا تۇتقىنىڭ ئىنسانلارغا ئەمەس، بەلكى يەقەت يوشۇرۇن تۈرگۈچى ئاتاڭفىلا كۆرۈندى: ۋە يوشۇرۇن كۆرگۈچ ئاتاڭ ئۇنى ساڭا قايتۇردى.	روزا تۇتقاندا، باشقىلار بىلەنمەسىلىك، يەقەت ئاتاڭغا كۆرۈنسۈن؛ ئاتاڭ يوشۇرۇن ئىشلارنى كۆرۈپ، ساڭا مۇكايات بېرىدۇ.
MAT 6:19	بەر يۈزىنە ئۆزۈڭلارغا بايلىقلارنى توپلىماڭلار. چۈنكى بۇ يەردە يَا كۆيە يەپ كېتىدۇ، يَا دات باسىدۇ ياكى ئوغىرلار تام تېشىپ ئوغىرلاب كېتىدۇ.	بۇ دۇنيادا ئۆچۈن ئۆزۈڭلارغا مال توپلاپ تۇرمالاڭلار. چۈنكى بۇ يەردە كۆيە يېپ كېتىدۇ، زىڭ باسىدۇ ياكى ئوغىرلار كېرىپ ئالىپ كېتىدۇ.
MAT 6:20	ئەكسىچە، ئەرشىتە ئۆزۈڭلارغا بايلىقلار توپلاڭلار، ئۇ يەردە كۆيە يېمىدۇ، دات باسامىدۇ، ئوغىرимۇ تام تېشىپ ئوغىرلمايدۇ.	ئەممە، ئاسماندا ئۆزۈڭلارغا گومۇلکە توپلاڭلار، ئۇ جايدا كۆيە يوق، زىڭ بولمايدۇ، ئوغىرلار تام تېشىپ كېرىپ ئالالماس.
MAT 6:21	چۈنكى بايلىقىڭ قەيەردە بولسا، قەلبىڭمۇ شۇ يەردە بولىدۇ.	چۈنكى بايلىقىڭ قايىسى يەردە بولسا، قەلبىڭمۇ شۇ يەردە بولىدۇ.
MAT 6:22	تەنلىڭ چىرىغى كۆزدۇر. شۇڭا ئەگەر كۆزۈڭ ساپ بولسا، يۇتون ۋۇجۇدۇڭ يورۇتۇلىدۇ.	كۆز بەدەنلىڭ چىرىقى. شۇڭا، ئەگەر كۆزۈڭ ساپ بولسا، يۇتون تەنلىڭ يورۇق بولىدۇ.
MAT 6:23	لېكىن ئەگەر كۆزۈڭ يامان بولسا يۇتون ۋۇجۇدۇڭ قاراڭغۇ بولىدۇ. ئەگەر تۇجۇدۇڭدىكى «يورۇقلۇق» ئەمەلىيەتتە قاراڭغۇلۇق بولسا، ئۇ قاراڭغۇلۇق نېمىدىپەن قورقۇنچىلۇق-ھە!	لېكىن ئەگەر كۆزۈڭ ياخشى ئەمەس بولسا، بەدەنلىڭ ھەممىسى قاراڭغۇ تولۇپ كېتىدۇ. ئەگەر ئىچىنلىكى يورۇق ئەسلىدىنلا قاراڭغۇ بولسا، بۇ قاراڭغۇ قانداق قورقۇنچىلۇق!
MAT 6:24	ھېچكىم بىرلا ۋاقىتتا ئىككى خوجاينىنىڭ قوللۇقىدا بولمايدۇ. چۈنكى ئۇ ياكى بۇنى يامان كۆرۈپ، ئۇنى ياخشى كۆردى، ياكى بۇنىڭغا باغلىنىپ، ئۇنىڭغا ئېتىبارىسىز قارايدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرنىڭ ھەم خۇدانىڭ، ھەم مال-دۇيانىڭ قوللۇقىدا بولۇشۇڭلار مۇمكىن ئەمەس.	ھېچ كىم بىر ۋاقىتتا ئىككى خەزىرىنىڭ ئاستىدا خىزمەت قىللەمدى، چۈنكى، ئۇ بۇنى يامانلاب ئۇنى ياخشىلەيدۇ؛ ياكى بۇغا تەڭ كېلىپ ئۇنى سەنەتە قىلىدۇ. شۇنداقتا، سىلەر خۇدا بىلەن يۈل-مالغا بىرگە خىزمەت قىللەمىسىلەر.
MAT 6:25	شۇڭا مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، هاياتىڭلارغا كېرەكلىك يېمەك ئىچمەك ياكى ئۇچاڭلارغا كېيدىغان كىيم-كېچەكتىن ئەزىز ئەمەسمۇ؟	شۇڭا مەن سىلەرگە دەيمەن كى، هاياتىڭلارنىڭ يېمەك-ئىچمەكلىرى ۋە تەنلىڭلەرگە كېيدىغان كېيملىرى ئۆچۈن ھەيران بولماڭلار. هايات يېمەكتىن كۆپەك قىممەت، تەن كىيم-كېچەكتىن كۆپەك دەپ قارايدىغانسىز؟
MAT 6:26	ئاسماندىكى قۇشلارغا قاراڭ! ئۇلار تېرىمايدۇ، گۈرۈپ سېپىمەيدۇ، ئامبارغا ئۆچار-قاناتلارغا قاراڭلار! ئۇلار تېرىمايدۇ، ئورمايدۇ، ئامبارلارغا يېغىمايدۇ، لېكىن ئەرشىتىكى ئاتاڭلار ئۇلارنىمۇ ئورۇقلاندۇردى. سىلەر ئاشۇ قۇشلاردىن كۆپ ئەزىز ئەمەسمۇ؟	ئاسماندىكى قۇشلارغا قاراڭ! ئۇلار تېرىمايدۇ، گۈرۈپ سېپىمەيدۇ، ئۆچۈن كۆپ ئەمەسمۇ داۋاملىق ئاقلىشىپ تۇرۇۋاتىدۇ. سىلەر ئۇ قۇشلاردىن كۆپ قىممەتلەكسلەر، ئەمەسمۇ؟
MAT 6:27	ئاراڭلاردا قايىسىڭلار غەم-قايغۇ بىلەن ئۆمرۈڭلارنى بىرەر سائەت ئۇزازالايسىلەر؟	ئاراڭلاردا قايىسىڭلار غەم-قايغۇ بىلەن ئۆمرۈڭلارنى بىرەر سائەت بىر يېچ قوشالايسىز؟
MAT 6:28	سلىھرنىڭ كىيم-كېچەكتىن غېمىنى قىلىشىڭلارنىڭ نېمە حاجتى؟ دەرىزدىرىكى گۈللەرگە بىر قاراڭلار، ئۇلار قانداق ئاسانلا ئۆسۈپ كېتىدۇ! ئۇلار دالادىكى نېلۇيەرلەرنىڭ قانداق ئۆسىدىغانلىقىغا قاراپ بېقىڭلار! ئۇلار ئەمگە كەمۇ قىلمابىدۇ، حاق ئىگىرمەيدۇ؛	سلىھر كېيملىلەر توغرۇلۇق نېمە ئۆچۈن كۆپ ئەمەممىت قىلايسىلەر؟ دەرىزدىرىكى گۈللەرگە بىر قاراڭلار، ئۇلار قانداق ئاسانلا ئۆسۈپ كېتىدۇ؛

Reference	Before	After
MAT 6:29	لېكىن سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، ھەتتا سۇلايمان تولۇق شان-شەزەپتە تۇرغاندۇمۇ ئۆنلىك كېيىنىشى نىلۇرلەرنىڭ بىر گۈلچىلىكىمۇ يوق ئىدى.	ئەمما مەن سىزگە دېيەمن، سۇلايمان تولۇق ئەركىلىك بىلەن بەزەنگەنمۇ، ئۆنلىك كېيىنىشى بىر نىلۇپەر گۈلنىڭكىگە تەڭ كەم ئىدى.
MAT 6:30	ئەمدى خۇدا دالادىكى بۈگۈن ئېچىلسىسا، ئەتىسى قۇرۇپ ئوچاققا سۈندىغان ئاشۇ-گۈل-گىاهالارنى شۇنچە بېزىگەن بەرددە، سىلەرنى تېخىمۇ كېيىندۈرمەسمۇ، ئەي ئىشەنچى ئاجىزلا!	ئەگەر خۇدا دەرىزىدىكى بۈگۈن بار بولغان ۋە ئەته ئوچاققا تاشلانغان ئۆتىنى سۈندىغان ياخشى كېيدۈرۈپ بېرىپ، سىلەرگە تېخىمۇ كۆپ كېيدۈرگەن بولمايدىغانمۇ، ئەي ئىشەنچىسىز كىشىلە!
MAT 6:31	شۇڭا «نېمە يەيسەك»، «نېمە ئىچىسەك»، «نېمە كېيىسەك؟» دەپ ھەيران شۇڭا «نېمە يەيمىز»، «نېمە ئىچىمىز»، «نېمە كېيىمىز؟» دەپ غەم قىلماڭلار.	شۇڭا «نېمە يەيسەك»، «نېمە ئىچىسەك»، «نېمە كېيىسەك؟» دەپ ھەيران شۇڭا «نېمە يەيمىز»، «نېمە ئىچىمىز»، «نېمە كېيىمىز؟» دەپ غەم بولماڭلار.
MAT 6:32	چۈنكى يات ئەلدىكىلەر مانا شۇنداق ھەممە نەرسىگە ئىتتىلىدۇ، ئەمما چۈنكى يات ئەلدىكىلەر مانا شۇنداق ھەممە نەرسىگە ئىتتىلىدۇ، ئەمما آسىماندىكى ئاتاڭىلار سىلەرنىڭ بىللىدۇ؛ ئەرشتىكى ئاتاڭىلار سىلەرنىڭ بۇ ھەممە نەرسىلەرگە موھتاجلىقىڭىلارنى بىللىدۇ:	شۇنداق بولغاندا، ھەممىدىن ئالدىن خۇدانىڭ دۆلەتى ۋە توغرا يولىنى ئىزدەڭلەر، ئاندىن، بۇلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە ئېلىپ كېلىنىدۇ.
MAT 6:33	شۇنداق ئىكەن، ھەممىدىن ئاۋۇال خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ۋە ھەققانىلىقىغا ئىتتىلىڭلار، ئۇ چاغدا، بۇلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە قوشۇلۇپ نېسىپ بولىدۇ.	شۇڭا، ئەتەپتىكى ئىشلارنى كۆپ ئويلىماڭلار، ئەتە ئۆزىنىڭ ئەھۋالى بىلەن كۆپ بولىدۇ. ھەر كۆنلىڭ ئۆزىگە بېتەرىلىك دەرىدى بار.
MAT 6:34	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئەتنىڭ غېمىنى قىلماڭلار، ئەتنىڭ غېمىنى ئەتنگە قالسۇن. ھەر كۆنلىڭ دەرىدى شۇ كۆنگە تۇشلۇق بولىدۇ.	باشقىلارنىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلىپ يۈرمەڭلار، شۇنداقتا خۇدانىڭ ھۆكۈمىگە ئۆچرىمايسىلەر.
MAT 7:1	باشقىلارنىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلىپ يۈرمەڭلار، شۇنداقتا خۇدانىڭ ھۆكۈمىگە ئۆچرىمايسىلەر.	باشقىلارنى ھۆكۈم قىلماڭلار، شۇنداقتا سىلەرگە ھۆكۈم قىلماسىن.
MAT 7:2	چۈنكى سىلەر باشقىلارغا قانداق ھۆكۈم قىلىساڭلار، خۇدا سىلەرگە شۇنداق خۇدامۇ سىلەرنىڭ ئۆستۈڭلەردىن شۇنداق باها بىلەن ھۆكۈم چىرىدى. سىلەر باشقىلارنى قانداق ئۆلچەم بىلەن ئۆلچىسەڭلار، خۇدامۇ سىلەرنى شۇنداق ئۆلچەم بىلەن ئۆلچەيدۇ.	چۈنكى سىلەر باشقىلارغا قانداق ھۆكۈم قىلىساڭلار، خۇدا سىلەرگە شۇنداق ھۆكۈم قىلىدۇ. سىلەر باشقىلارنى قانداق ئۆلچەپ كۆرسەڭلار، خۇدا سىلەرنى شۇنداق ئۆلچەپ كۆرۈدۇ.
MAT 7:3	ئەمدى نېمە ئۆچۈن بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلىنى كۆرۈپ، ئۆز كۆزۈڭدىكى لىمنى بايقىيالمايسەن؟!	سەن نېمە ئۆچۈن بۇراڭنىڭ كۆزىدىكى كېچىك نەرسىنى كۆرۈپ، ئۆز كۆزۈڭدىكى چوڭ نەرسىنى ھېچ بايقىمىسىن؟
MAT 7:4	سەن قانداقمۇ بۇرادىرىڭغا: «قېنى، كۆزۈڭدىكى قىلىنى ئېلىۋېتىهي!» دېيەلەيسەن؟ چۈنكى مانا، ئۆزۈڭنىڭ كۆزىدىكى ئۆزىدە لەم تۆرۈدۇ؟!	سەن بۇرادىرىڭغا قانداق دەپ: «قېنى، كۆزۈڭدىكى قىلىنى چىقارايمىسىن؟ دېسەك، چۈنكى ئۆز كۆزۈڭدە لەم بارا!
MAT 7:5	ئەي ساختىپەزا ئالدى بىلەن ئۆز كۆزۈڭدىكى چوڭ تالىنى چىقار، كېيىن تولاي ئەي ساختىپەزا! ئاۋۇال ئۆزۈڭنىڭ كۆزىدىكى لىمنى ئېلىۋەت، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، دوستىڭنىڭ كۆزىدىكى كېچىك يەسىلىنى چىقاراھەيسەن.	ئەي ساختىپەزا ئالدى بىلەن ئۆز كۆزۈڭدىكى چوڭ تالىنى چىقار، كېيىن تولاي ئەي ساختىپەزا! ئاۋۇال ئۆزۈڭنىڭ كۆزىدىكى لىمنى ئېلىۋەت، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، دوستىڭنىڭ كۆزىدىكى كېچىك يەسىلىنى چىقاراھەيسەن.
MAT 7:6	مۇقىددەس نەرسىنى ئىتلىرىغا بەرمەڭلار، ياكى قىممەتلەك تەلەپكىلىرىڭلەردىن توڭۇزۇلارنىڭ ئالدىغا تاشلاپ قويماڭلار، بولمىسا، ئۇلار بۇلارنى ئۆتلىرىدا دەسىسىپ، ئاندىن بۇرۇلۇپ سىلەرنى تالايدۇ.	مۇقىددەس نەرسىنى ئىتلىرىغا بەرمەڭلار، ياكى قىممەتلەك تەلەپكىلىرىڭلەردىن توڭۇزۇلارنىڭ ئالدىغا تاشلاپ تاشلىمەڭلار، بولمىسا، ئۇلار بۇلارنى ئاستىغا سورۇپ بەسکىچەك ۋە كېيىن سىلەرگە قارشى بۇرۇلۇپ زورلايدۇ.
MAT 7:7	تىلەڭلار، سىلەرگە ئاتا قىلىنىدۇ؛ ئىزدەڭلار، تايىسىلەر؛ ئىشىكىنى چېكىڭلار، ئېچىلىدۇ.	سوراڭلار، سىزگە بېرىلىدۇ؛ ئىزدەڭلار، تايىسىلەر؛ ئىشىكىنى چېكىڭلار، ئاچىلىپ كېتىدۇ.
MAT 7:8	چۈنكى ھەربىر تىلىگۈچى تىلىگىنگە ئېرىشىدۇ؛ ئىزدەڭچى ئىزدەنگىنىنى تايىدىۇ؛ ئىشىكىنى چەككۈچلەرگە ئىشىك ئېچىلىدۇ.	چۈنكى ھەر بىر سوراۋاتقان كىشى سورىغان نەرسىسىنى ئېلىپ كېتەر؛ ئىزدەپ تۇرغۇچى كىشى ئىزدەگەن نەرسىنى تېببىپ قالىدۇ؛ چاپلاؤنقان كىشىگە ئېچىلىپ كېتىدۇ.
MAT 7:9	ئاراڭلاردا ئۆز ئوغلى نان تەلەپ قىلسا، ئۇنىڭغا تاش بېرىدىغانلار بارمۇ؟!	سىلەرنىڭ ئارىسىدا، بالىسى نان تەلەپ قىلسا، ئۇنىڭغا تاش بېرىدىغان كىشى بارمۇ؟
MAT 7:10	ياكى بېلىق تەلەپ قىلسا، يىلان بېرىدىغانلار بارمۇ؟	ياق، بالىق ئىستەپ سورىسا، يىلان بېرىپ قويىدىغانلار بارمۇ؟

Reference	Before	After
MAT 7:11	ئەگەر سىلەر ياخشى ئەمەس بولسىڭلارمۇ، بالىلارىڭلارغا ياخشى ئەھلەكلىرى ئەھلى سىلەر رەزىل تۇرۇيمۇ ئۆز يەزەتلىرىڭلارغا ياخشى ئىلتىپاتلارنى بېرىشنى بىلگەن يەرده، ئەرشىتىكى ئاتاڭلار ئۆزىدىن تىلىگەنلەر كە ياخشى نەرسىلەرنى تېخىمۇ ئىلتىپات قىلماسمۇ؟	ئەگەر سىلەر ياخشى ئەمەس بولسىڭلارمۇ، ئاتاڭلار سوراۋاچانلارغا ياق اتاش بېرىشنى بىلسەنگەر، ئاسمانىدىكى ئاتاڭلار سوراۋاچانلارغا ياق اتاش نەرسىلەرنى تېخىمۇ كۆپ بېرىپ قويىمادۇمۇ؟
MAT 7:12	شۇڭا ھەر ئىشتا باشقىلارنىڭ ئۆزۈڭلەرغا قانداق مۇئامىلە قىلىشنى ئۆمىد قىلىساڭلار، سىلەرمۇ ئۇلارغا شۇنداق مۇئامىلە قىلىڭلار؛ چۈنكى تەۋرات قانۇنى ھە پەغەمبەرلەرنىڭ تەلەماتلىرى مانا شۇدۇر.	شۇڭاکى، ھەر نەرسىدە باشقىلارنىڭ سىرگە قانداق ياخشى مۇامىلە قىلىشنى ئۆمىد قىلىساڭلار، سىلەر ئۇلارغا شۇنداق ياخشى قىلىڭلار؛ چۈنكى بۇ تەۋرات قانۇنى بىلەن ېيغەمبەرلەرنىڭ سۆزلۈكلىرىنىڭ بارلىق مەنسىنى ئىپادىلەيدۇ.
MAT 7:13	تار دەرۋازىدىن كىرىڭلار، چۈنكى كىشىنى ھالا كەتكە ئېلىپ بارىدىغان دەرۋازا كەڭ كەڭ بولۇپ، يولى كەڭشا ھە داغىدامدۇر، ۋە ئۇنىڭدىن كىرىدىغانلار كۆپتۈر.	تەكش دەرۋازىدىن كىرىڭلار، چۈنكى، ھالا كەتكە ئايارغان دەرۋازا كەڭ بولۇپ، يولى كەڭ ۋە ئالام بولۇپ، ۋە ئۇنىڭدىن كىرىپ كەتكەنلەر كۆپ.
MAT 7:14	بىراق ھاياتلىققا ئېلىپ بارىدىغان دەرۋازا تار، يولى قىستاڭ بولۇپ، ئۇنى تاپلايدىغانلارمۇ ئاز.	بىراق ھاياتقا يېتىپ بارىدىغان دەرۋازا كىچىك، يول قىيىن، بۇنى تاپقانلار ئاز.
MAT 7:15	ئالدىڭلارغا قوي تېرىسىگە ئورسۇپلىپ كەلگەن، ئىچى يېرتقۇچ چىلبۈردىك بولغان ساختا ېيغەمبەرلەردىن ھوشيار بولۇڭلار.	يالغان ېيغەمبەرلەردىن ئەسکىنېپ تۇرۇڭ، ئۇلار سىزگە قوي تېرىسى بىلەن كۆرۈنۈپ كەلەر، ئىچىدە يېرتقۇچ قوووزلار.
MAT 7:16	سىلەر ئۇلارنى مېۋلىرىدىن تونۇۋالا لايىسلەر، تىكەندىن ئۆزۈملەر، قامغاقتىن ئەنجۇرلەر ئالغىلى بولامدۇ؟	سىلەر ئۇلارنى مېۋلىرى بىلەن تونايىسلەر، كىشىلەر تىكەنلەردىن ئۆزۈزم تۆپلاب ئېلىپ كەلەمدۇ، يَا قامغاقلارغا ئەنجىر تۆپلاب ئېلىپ كېلىمدۇ؟ شۇنداقلا، ھەر بىر ياخشى دەرەخ ياق اطاڭلا مېۋە ئوراپ چىقىرىدۇ، يامان دەرەخ يامان مېۋە ئوراپ چىقىرىدۇ.
MAT 7:17	شۇنىڭغا ئوخشاش، ھەر ياخشى دەرەخ ياخشى مېۋە بېرىدۇ، يۇر دەرەخ ناچار مېۋە بېرىدۇ.	ياخشى دەرەخ يامان مېۋە بەرمەيدۇ، يۇر دەرەخ ياخشى مېۋە بەرمەيدۇ. ھەر بىر ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان دەرەخنى كېسىپ ئوتقا تاشلايدۇ.
MAT 7:18	ياخشى دەرەخ ناچار مېۋە بەرمەيدۇ، يۇر دەرەخ ياخشى مېۋە بەرمەيدۇ.	شۇنىڭدا «رەببىم، رەببىم» دېگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئەسماڭ يادشاھلىقىغا كىرىپ بولمايدۇ، بەلكى ئەسماڭدا تۇرغۇچى ئاتامنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرغانلارلا كىرىدۇ.
MAT 7:19	ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان ھەرىپ دەرەخ كېسىلىپ ئوتقا تاشلىنىدۇ.	ياخشى مېۋە بەرمەيدۇ، بەلكى ئەسماڭدا تۇرغۇچى ئاتامنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرغانلارلا كىرىدۇ.
MAT 7:20	شۇنىڭدەك، مۇشۇنداق كىشىلەرنى مېۋلىرىدىن تونۇۋالا لايىسلەر.	شۇنىڭدە، بۇ كىشىلەرنى ئۇلارنىڭ مېۋسىدىن ئادەتتە تونايىسىز.
MAT 7:21	ماڭا «رەببىم، رەببىم» دېگەنلەرنىڭ ھەممىسلا ئەرش يادشاھلىقىغا كىرىپ بولمايدۇ، بەلكى ئەرشتە تۇرغۇچى ئاتامنىڭ ئىرادىسىنى ئادا قىلغانلارلا كىرىپ كەلەيدۇ.	مەنگە «رەببىم، رەببىم» دېگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئەسماڭ يادشاھلىقىغا كىرىپ بولمايدۇ، بەلكى ئەسماڭدا تۇرغۇچى ئاتامنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرغانلارلا كىرىدۇ.
MAT 7:22	شۇ كۈندە كۆپ ئادەملەر ماڭا: «يەرۋەردىگار، يەرۋەردىگار، بىز سېنىڭ ئاتىڭ شۇ كۈندە نۇرغۇن كىشىلەر ماڭا: «رەببىم، رەببىم، بىز سېنىڭ نامىڭ بىلەن ۋەھىي-بىشارەتلەرنى يەتكۈزۈدۇق، سېنىڭ نامىڭ بىلەن جىنلارنى قوغىلىدۇق ۋە نامىڭ بىلەن نۇرغۇن مۇجىزىلەرنى كۆرسەتنۈق» دەيدۇ.	شۇ كۈندە كۆپ ئادەملەر ماڭا: «يەرۋەردىگار، يەرۋەردىگار، بىز سېنىڭ ئاتىڭ شۇ كۈندە نۇرغۇن كىشىلەر ماڭا: «رەببىم، رەببىم، بىز سېنىڭ نامىڭ بىلەن چىقىتۇق ۋە سېنىڭ ئاتىڭ بىلەن كۆپ مراجەلەرنى كۆرسەتنۈق» دەيدۇ.
MAT 7:23	ھالبۇكى، ئۇ چاغدا مەن ئۇلارغا: «سىلەرنى ئەزەلدىن تونۇمايمەن، كۆزۈمىدىن يوقلىڭلار، ئەي ئىتائەتسىزلەر!» دەپ ئېلان قىلىمەن.	شۇ ۋاقتىتا مەن ئۇلارغا: «سىلەرنى ھەرگىز تونۇمايمەن، مەندىن كېتىڭلار، ئەي گۇناھچىلار!» دەپ دەيمەن.
MAT 7:24	ئەمدى ھەرىپى بۇ سۆزلەرىمنى ئاكلاپ ئەمەل قىلغان بولسا، ئۇ ئۆز ئۆپىنى قورام تاش ئۆستىنگە سالغان يەم-ياراتەتلىك كىشىگە ئوخشايدۇ.	ھازىر، كىم بۇ سۆزلەرىمنى ئاكلاپ ئىشلەپ جىقسا، ئۇ ئۆز ئۆپىنى توكتۇق تاش ئۆستىنگە قۇرغان ئەقلىق كىشىگە ئوخشاش بولىدۇ.
MAT 7:25	يامغۇر يىغىپ، كەلکۈن كېلىپ، بوران چىقىپ سوقسىمۇ، ئۇ ئۆي ئۆرۈلمىدى؛ چۈنكى ئۇنىڭ ئۆلى قورام تاشنىڭ ئۆستىنگە سېلىنغان.	يامغۇر ياغىپ، سۇ كېلىپ، بوران چىقىپ سوقسالسا، بۇ ئۆي سەلەپتىسىز تۈردى؛ چۈنكى ئۇ تاش ئۆستىنگە سەلسەلەپ قۇرۇلغان.
MAT 7:26	بىراق سۆزلىرىمنى ئاكلاپ تۇرۇپ، ئەمەل قىلامايدىغان ھەرىپى ئۆپىنى قۇمۇنىڭ ئۆستىنگە قۇرغان ئەخەقەكە ئوخشايدۇ.	بىراق سۆزلەرۇمنى ئاكلاپ تۇرۇپ، ئىشلەتمەيدىغان ھەر بىر كىشىن، ئۆپىنى قۇم ئۆستىنگە قۇرغان ئەخەقەق بىر كىشىگە ئوخشاش.
MAT 7:27	يامغۇر ياغقاندا، كەلکۈن كەلگەنلە، بوران چىققاندا شۇ ئۆي ئۆرۈلۈپ كەتتى؛ ئۇنىڭ ئۇرۇلۇشى ئىنتايىن دەھىشەتلىك بولدى!	يامغۇر ياغقاندا، سۇ كۆتۈرۈلگەنلە، شامال چىققاندا، ئۇ ئۆي يېقلىپ كەتتى ۋە بۇ زور قورقۇنچ بولدى!
MAT 7:28	ئاندىن، ئەسسا بە سەزەلەز، تاماملىغاىدىن، كىسىن، خەلە، ئۇنىڭ ئەگەنلىرىگە ھە شەندىدا، بەلدىكى، ئەسسا بە سەزلىن، ئاخى لاشتەغاندىن، كىسىن، بە	ئاندىن، ئەسسا بە سەزەلەز، تاماملىغاىدىن، كىسىن، خەلە، ئۇنىڭ ئەگەنلىرىگە ھە شەندىدا، بەلدىكى، ئەسسا بە سەزلىن، ئاخى لاشتەغاندىن، كىسىن، بە

Reference	Before	After
MAT 7:29	توب-توب خالایق ئۇنىڭ تەللىرىگە ھېرانۇھەس بولۇشتى.	چۈقۈم ھېران بولدى.
MAT 8:1	چۈنكى ئۇنىڭ تەللىرى تەۋرات ئۇستازىلىرىنىڭكىگە ئوخشمايتى، بىلكى تولىمۇ توپۇزلۇق ئىدى.	چۈنكى ئۇنىڭ دەرسلىرى قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭكىگە ئوخشمايتى، بىلكى بەك ئەۋەتىمەن بىلەن ئىدى.
MAT 8:2	ئۇ تاغدىن چۈشكەندە، توب-توب كىشىلەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئۇ تاغدىن چۈشكەندە، كۆپ خەلق، ئۇن ئەگىشىپ كەتن.
MAT 8:3	ۋە مانا، ماخاؤ كېسىلى بار بولغان بىر كىشى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، بېشىنى يەرگە ئۇرۇپ تىزلىنىپ: – تەقسىر، ئەگەر خالىسىڭىز، مىنى كېسىلمىدىن ياك قىلايىسىز! – دېدى.	ۋە گىپ، بىر كىشى كېلىپ، ماخاؤ كېسىلى بار بولۇپ، تىزلىنىپ: رەب، ئەگەر خالىسىڭ، مىنى ياك قىلايىسىز! دېدى.
MAT 8:4	ئەيسا ئۇنىڭغا قولىنى تەڭكۈزۈپ توپۇپ: – خالايىمەن، ياك بولغىن! – دېۋىدى، بۇ ئادەمنىڭ ماخاؤ كېسىلى شۇئان ياك بولۇپ ساقايدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا قولىنى سۇيىپ: «مەن خالايىمەن، ياك بول!» دېدى، شۇ ئورندا ئادەمنىڭ ماخاؤ كېسىلى ياكلىنىپ ساقايدى.
MAT 8:5	ئەيسا ئۇنىڭغا: – ھازىر بۇ ئىشنى ھېچكىمگە ئېيتما، بىلكى ئۇدۇل بېرىپ كاهىنغا ئۆزۈڭنى كۆرسىتىپ، ئۇلاردا بىر گۇواھلىق بولۇش ئۆچۈن، مۇسا بۇ ئىشتىتا ئەمر قىلغان ھەديە-قۇربانلىقنى سۇنۇغىن، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا ئۆزۈڭنى كۆرسەت، مۇسا بۇ ئىش ئۆچۈن بەلگىلەنگەن ھەديە-قۇربانلىقنى تەقدىم قىل، بۇ بىلەن گۇواھلىق بولسۇن.
MAT 8:6	ئۇ كەيەرنەھۇم شەھرىگە بارغاندا، رىملق بىر يۈزبىشى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ئۇنىڭدىن يېلىنىپ:	ئۇ كەيەرنەھۇمغا كېرىپ كەتكەندە، بىر رىملق يۈزبىاشى كەلگەن بولۇپ، ئۇنىڭ ياقىدىن ياردەم سورىدى.
MAT 8:7	مەن بېرىپ ئۇنى ساقايتىپ قويىي، – دېدى ئەيسا.	رەب، مەننىڭ خىزمەتچىم ئۆيىدە يەختە بولۇپ قالدى، قاتىق ئەزىزىت كۆرۈپ ياتىدۇ، دېدى.
MAT 8:8	يۈزبىشى جاۋاب: – تەقسىر، تورۇسۇمنىڭ ئاستىغا كېرىشىڭىزگە لايىق ئەمەسمەن. يەقەت بىر بېغىزلا سۆز قىلىپ قويىسىڭىز، چاکىرىم ساقىيىپ كېتىدۇ.	يۈزبىشى جاۋاب بېرىپ: «Rabb، سەن ئۆيىمگە كېرىپ كېلىشكە لايىق بولالىمىدىم. يەقەت بىر گىپ ئېتىقىنچە، مېنىڭ خىزمەتچىسىم ساقلاپ كېتىدۇ.»
MAT 8:9	چۈنكى مەنمۇ باشقۇا بىرسىنىڭ ھوقۇق ئاستىدىكى ئادەمەن، مىنىڭ قول ئاستىمدا لەشكەرلىرىم بار، بىرىگە بار دېسەم بارىدۇ، بىرىگە كەل دېسەم، كېلىدۇ. قۇلۇمغا بۇ ئىشنى قىل دېسەم، ئۇ شۇ ئىشنى قىلىدۇ، – دېدى.	چۈنكى مەن باشقۇارنىڭ بۇيرۇقى ئاستىدا بولغان بىر كىشى، مېنىڭ ئاستىمدا ئەسکەرلەر بار، بىرىگە 'بار' دېسەم، بار؛ بىرىگە 'كەل' دېسەم، كېلىدۇ؛ قۇلۇمغا 'بۇنى قىل' دېسەم، ئۇ قىلىدۇ.
MAT 8:10	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئېشىتىپ، ھېران قالدى. ئۆزى بىلە بارغانلارغا: «مەن ئەيسا بۇ گەيەرنى ئاڭلاپ، ھېران بولدى. ئۆزى بىلە كەلگەنلەرگە: – مەن سلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويىاىكى، بۇنداق ئىشەنچنى ھەتا ئىسراىيللار ئارسىدىمۇ تايانلىغاندىم.	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئېشىتىپ، ھېران قالدى. ئۆزى بىلە بارغانلارغا: «مەن ئەيسا بۇ گەيەرنى ئاڭلاپ، ھېران بولدى. ئۆزى بىلە كەلگەنلەرگە راست دەيمەن، بۇ مىساللىق ئىشەنچنى ئىسراىيل ئارسىدىامۇ ئىسراىيللار ئارسىدىمۇ تايانلىغاندىم.»
MAT 8:11	سلەرگە شۇنى ئېتىاىكى، نۇرغۇن كىشىلەر كۈنچىقىش ۋە كۈنپېتىشىن دۆلىتىدە ئېبراهىم، ئىسهاق ۋە ياقۇپ بىلەن بىرىگە ئولتۇرۇپ تاماق يېيدى. كېلىپ، ئەرش يادىشاھلىقىدا ئېبراهىم، ئىسهاق ۋە ياقۇپلار بىلەن بىر داسخاندا ئولتۇردى.	سلەرگە بۇنى دېيمەن: كۆپ ئادەم شەرقىن ۋە گەربىن كېلىپ، ئاسمان سلەرگە شۇنى ئېتىاىكى، نۇرغۇن كىشىلەر كۈنچىقىش ۋە كۈنپېتىشىن دۆلىتىدە ئېبراهىم، ئىسهاق ۋە ياقۇپ بىلەن بىرىگە ئولتۇرۇپ تاماق يېيدى.
MAT 8:12	لېكىن بۇ يادىشاھلىقىنىڭ ئۆز يەرزەنتلىرى بولسا، سىرتتا قاراڭغۇلۇققا تاشلىنىدۇ، ئۇ يەرده تاشلىنىپ، ئۇ يەرده يەغا-زارلار كۆتۈردى، چىشلىرىنى غۇچۇرلىتىدۇ، – دېدى.	لېكىن بۇ ياتشالىقنىڭ باللىرى، سىرتتا قاراڭغۇلۇققا تاشلىنىدۇ، ئۇ يەرده يەلاقىپ زارلايدۇ، چىشلىرىنى غۇچۇرلايدۇ، دېدى.
MAT 8:13	ئاندىن، ئەيسا يۈزبىشىغا: – ئۆيۈڭگە قايت، ئىشەنگىننىڭدەك سەن ئۆچۈن شۇنداق قىلىنىدۇ، دېدى. ھېلىقى چاكارنىڭ كېسىلى شۇ يەيتىه ساقايتىلدى.	شۇ ۋاقتىتا ئەيسا يۈزبىاشىغا: «ئۆيگە قايت، سەن قانداق ئىشەنگەن بولسالىك، شۇنداق بولىدۇ ساۋاڭىغا»، دېدى. دەرھال، ئۇ چاكارنىڭ كېسىلى ساقايتىلدى.
MAT 8:14	ئەيسا پېتىرۇسنىڭ ئۆيىگە بارغاندا، پېتىرۇسنىڭ قېيىتائىسىنىڭ قىزىپ ئورۇن تۇتۇپ بېتىپ قالغاننىنى كۆردى.	ئەيسا پېتىرۇسنىڭ ئۆيىگە كېرىپ، پېتىرۇسنىڭ قېيىتائىسىنىڭ قىزىپ ياتقانلىقنى كۆردى.

Reference	Before	After
MAT 8:15	ئۇ قولىنى سەل تۇتۇپ قويۇدۇ، ھاراھەت تولا كەتتى. ئايال دەرھال تۇرۇپ ئۇ ئۇنىڭ قولىنى تۇتۇنىدى، ئۇنىڭ قىزىتمىسى ياندى. ئايال دەرھال ئورنىدىن تۇرۇپ، ئەيسانى كۆتۈشكە باشلىدى.	ئۇ قولىنى سەل تۇتۇپ قويۇدۇ، ھاراھەت تولا كەتتى. ئايال دەرھال تۇرۇپ ئۇ ئۇنىڭ قولىنى تۇتۇنىدى، ئۇنىڭ قىزىتمىسى ياندى. كەتتى، ئەيسا كۆتۈپ بەرگە باشلىدى.
MAT 8:16	كەچ بولغاندا، خەلق جىنلىق كۆپ ئادەملىرىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. كىشىلەر جىن چاپلاشقان نۇرغۇن ئادەملىرىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشتى. ئۇ بىر ئېغىز سۆز بىلەنلا جىنلارنى ھېدىۋەتتى ۋە بارلىق كېسەللەرنى ساقايتتى.	كەچ بولغاندا، خەلق جىنلىق قۇتلاپ يەتتى ۋە ھەممە كېسەللەرنى داۋالاپ ساقىلىدى.
MAT 8:17	بۇنىڭ بىلەن، يەشايا پەيغەمبەر ئارقىلىق يەتكۈزۈلگەن: «ئۇ ئۆزى ئاغرىق- سلاقلىرىمىزنى كۆتۈردى، كېسەللەرىمىزنى ئۇستىگە ئالدى» دېگەن سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.	بۇ بىلەن، يەشايا پەيغەمبەر دېگەن سۆزى ئەمەلگە كەلدى: «ئۇ بىزنىڭ ئاغرىق- سلاقلىرىمىزنى كۆتۈرۈپ، كېسەللەرىمىزنى ئۆزىگە ئالدى».
MAT 8:18	ئەيسا ئۆزىنى ئوربۇغان توب-توب كىشىلەرنى كۆرۈپ، مۇخلىسىلىرىغا دېڭىزنىڭ ئۇ قىتىغا ئۆتۈپ كېتىشنى ئەمر قىلدى.	ئەيسا ئۆزىنى قورشاب تۇرغان كۆپ كىشىلەرنى كۆرگەندە، شاكىرتلىرىغا دېڭىزنىڭ باشقا تەرىپىگە كېتىش دەپ بۇيرۇق بەردى.
MAT 8:19	شۇ چاغدا، تەۋرات ئۇستازلىرىدىن بىرى كېلىپ، ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، سەن قەيەرگە بارساڭ، مەنمۇ ساڭى ئەگىشىپ شۇ يەرگە بارىمەن، – دېدى.	شۇ ۋاقتتا، بىر ئوقۇتقۇچى كېلىپ، ئۇسخا: «ئۇستاز، سەن قەيەرگە بارساڭ، مەنمۇ سىنىڭ بىلەن بىرگە شۇ جەرگە بارىمەن.» دېدى.
MAT 8:20	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: تۈلكىلەرنىڭ ئۆگۈرلىرى، ئاسمانىدىكى قۇشلارنىڭ ئۇۋىلىرى بار؛ بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ بېشىنى قويغۇددەك يېرىمۇ يوق، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: تۈلكىلەر تۆشەكلىرى بار، قۇشلار ئاسماناندا ئۇپلىرى بار؛ بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ بېشىنى قويغۇددەك يېرىمۇ يوق.
MAT 8:21	ئۇنىڭ شاگىدلرىدىن باشقا بىرى ئۇنىڭغا: 'رەب، مەن ئالدىن بېرىپ ئاتامنى مۇخلىسىلىرىدىن يەنە بىرى ئۇنىڭغا: – رەب، مېنىڭ ئاۋاڭل بېرىپ ئاتامنى يەرلىككە قويۇشۇمغا ئىجاھەت بەرگەيىسىن، – دېدى.	ئۇنىڭ شاگىدلرىدىن باشقا بىرى ئۇنىڭغا: 'رەب، مەن ئالدىن بېرىپ ئاتامنى مۇخلىسىلىرىدىن يەنە بىرى ئۇنىڭغا: – رەب، مېنىڭ ئاۋاڭل بېرىپ ئاتامنى دەفن قىلسام، بۇغا رۇخسەت بەرەمدۇ؟' دېدى.
MAT 8:22	بىراق ئەيسا ئۇنىڭغا: – ماڭا ئەگەشىن، ۋە ئۆلۈكلىر ئۆز ئۆلۈكلىرىنى يەرلىككە قويسۇن، – دېدى.	ئەمما ئەيسا ئۇنىڭغا: «مېنى ئەگىش، ۋە ئۆلۈكلىر ئۆز ئۆلۈكلىرىنى يەرگە قويۇپ قالدۇرسۇن.» دېدى.
MAT 8:23	ئۇ كېمىگە چۈشتى، مۇخلىسىلىرىمۇ چۈشۈپ بىلە ماڭدى.	ئۇ كەمىگە چىقتى، شاگىدلرىرىمۇ ئۇ بىلەن بىرگە ماڭدى.
MAT 8:24	ۋە مانا، دېڭىز ئۇستىدە قاتتىق بوران چىقىپ كەتتى؛ شۇنىڭ بىلەن دولقۇنلار كېمىدىن ھالقىپ كېمىنى غەرق قىلىۋېتىسى دەپ قالدى. لېكىن ئۇ ئۇخلاۋاتاتنى.	ھەم كۆرەڭ، دېڭىزدا چۈڭ بوران باشلاندى؛ دولقۇنلار كېمىنى سۇغا چۈرۈتىپ، غەرق قىلىۋاتقان بولدى. لېكىن ئۇ ئۇخلاشتى.
MAT 8:25	مۇخلىسىلار كېلىپ ئۇنى ئويغىتىپ: – ئى ئۇستاز، بىزنى قۇتۇلدۇرغا ياسىھەن! بىز ھالاکەت ئالدىدا تۇرمىز – دېدى.	شاگىدلار كېلىپ ئۇنى ئويغاتتى: ئى رەب، بىزنى قۇتۇلدۇر! بىز ھالاڭ بولۇۋاتىمىز، دېدى.
MAT 8:26	– نېمىشقا قورقىسىلەر، ئى ئىشەنچى ئاجىزلاڭ! – دېدى ئۇ ۋە ئورنىدىن تۇرۇپ، بوران چايقۇنغا دېڭىزغا تەنبىھ بېرىۋىدى، ھەممىسى بىردىنلا تىنچىدى.	نېمە ئۆچۈن قورقاپ كېتىشىڭلار، سىلەر ئىشەنسىز كىشىلەر! دېدى ئۇ، تۇرۇپ بوران بىلەن دېڭىزنى توختاتتى، ھەممە تەرەپ تەرەپ بولۇپ قالدى.
MAT 8:27	شاگىتلار زۆر ھەيران بولۇپ، بىر-بىرىگە: 'بۇ كىشى قانداق؟ ھەتا بوران ۋە مۇخلىسىلار ئىنتايىن ھەيران بولۇپ، بىر-بىرىگە: – بۇ زادى قانداق ئادەمدى؟ ھەتا بوران-چايقۇنلار ۋە دېڭىزمۇ ئۇنىڭغا بويسىندىكەن-ھە! – دەپ كېتىشتى.	شاگىتلار زۆر ھەيران بولۇپ، بىر-بىرىگە: 'بۇ كىشى قانداق؟ ھەتا بوران ۋە مۇخلىسىلار ئىنتايىن ھەيران بولۇپ، بىر-بىرىگە: – بۇ زادى قانداق ئادەمدى؟ دېڭىز ئۇنىڭغا بويسىندىو!' دەپ سۆزلەشتى.
MAT 8:28	ئەيسا دېڭىزنىڭ ئۇ قىتىدىكى گادارالىقلارنىڭ يۇرتىغا بارغىندا، جىنلىق چاپلاشقان ئىككى كىشى گۆرلىرىدىن چىقىپ ئۇنىڭغا ئالدىغا كەلدى. ئۇلار شۇنچە ۋەھىشى ئىدىكى، ھېچكىم بۇ يەردىن ئۆتۈشكە جۈرئەت قىلالمايتتى.	ئەيسا دېڭىزنىڭ باشقا تەرىپىدىكى گەرگەسېنلەر جايىغا بارغاندا، جىنلىق ئىككى كىشى قېرىلقلارنىڭ چىقىپ كەلدى. ئۇلار چاقالاق ئىدى، شۇنچە ھېچكىم بۇ يەردىن ئۆتۈشكە توقۇنالىمىدى.
MAT 8:29	ئۇنى كۆرۈپ، ئۇلار: ئىي، خۇدا ئوغلى، سېنىڭ بىز بىلەن نېمە ئىشىڭ بار! سەن ۋاقتى كەلمەي بىزنى ئازاپ قىلىش ئۆچۈن كەلدىمۇ؟ دەپ دەردىن سەن ۋاقتى- سائىتى كەلمەيلا بىزنى قىينىغلى كەلدىمۇ؟ – دەپ توۋلىدى.	ئۇنى كۆرۈپ، ئۇلار: ئىي، خۇدا ئوغلى، سېنىڭ بىز بىلەن نېمە ئىشىڭ بار! سەن ۋاقتى كەلمەي بىزنى ئازاپ قىلىش ئۆچۈن كەلدىمۇ؟ دەپ دەردىن سەن ۋاقتى- سائىتى كەلمەيلا بىزنى قىينىغلى كەلدىمۇ؟ – دەپ قالدى.

Reference	Before	After
MAT 8:30	شۇ يەردىن خېلى يىراقتا چوڭ بىر تۈپ توڭگۇز يادىسى ئوتلاب يۈرەتتى.	شۇ جايىدىن ئانچا يىراقتا چوڭ بىر گۇڭگۇز ئوتلاب تۇراتنى.
MAT 8:31	جىنلار ئەمدى ئۇنىڭغا: – ئەگەر سەن بىزنى قوغلىۋەتمە كېچى بولساڭ، بىزنى توڭگۇز يادىسى ئىچىگە كىرگۈزۈۋەتكەيسەن، – دەپ يالۇرۇشتى.	جىنلار ئاندىن ئۇنىڭغا: «ئەگەر سەن بىزنى چقارىپ تاشلاپ قويۇسالى، بىزنى توڭگۇز گۇرۇھىغا كىرىپ قوبۇ» دەپ سورىدى.
MAT 8:32	ئۇ ئۇلارغا: – چىقىڭلارا – دېبىدى، جىنلار چىقىپ، توڭگۇزلازنىڭ تېنگە سۇلۇردا غەرق بولدى.	ئۇ ئۇلارغا: 'چىقىڭلار!' دېبى، جىنلار چىقىپ كەتتى ۋە توڭگۇزلازغا كىرىدى. سۇندا، يۇتون توڭگۇز گۇرۇھى تېز ياردىن سۇيغۇچقا يۈرۈپ كەتتى ۋە سۇدا كىرىۋالدى. مانا، يۇتكۈل توڭگۇز يادىسى تىك ياردىن ئېتلىپ چۈشۈپ، غەرق بولدى.
MAT 8:33	لېكىن توڭگۇز باققۇچلار بەدەر قېچىپ، شەھەرگە كىرىپ، بۇ ئىشنىڭ باش-تاخىرىنى، جۇملىدىن جىن چايلاشقان كىشىلەرنىڭ كەچۈرمىشلىرىنى خالا يىقىفا ئېتىپ بېرىشتى.	بىراق توڭگۇز قوغاندۇچلار تېز قېچىپ كەتتى، شەھەرگە كىرىپ، بۇ ئىشنىڭ بارلىق دېتاللىرىنى، جۇملىدىن جىنلىق كىشىلەرگە نېمە بولغانلىقىنى خەلقە سادا لاب بەردى.
MAT 8:34	ئاندىن، شەھەرنىڭ ھەممە خەلقى ئەيساغا چىقىپ كۆرۈشتى. ئۇلار ئۇنى ۋە مانا، يۇتون شەھەردىكىلەر ئەيسا بىلەن كۆرۈشكىلى چىقىتى. ئۇلار ئۇنى كۆرگەندە، ئۇنىڭ ئۇزلىرىنىڭ شۇ رايوندىن ئايىلىپ كېتىشىنى ئوتۇندى.	ئاندىن، شەھەرنىڭ ھەممە خەلقى ئەيساغا چىقىپ كۆرۈشتى. ئۇلار ئۇنى ۋە مانا، يۇتون شەھەردىكىلەر ئەيسا بىلەن كۆرۈشكىلى چىقىتى. كۆرگەندە، ئۇلارنىڭ رايوندىن كېتىشىنى ئىلتىماس قىلدى.
MAT 9:1	شۇ ۋاقىت ئۇ كېمىگە ئاتلانىپ، دېڭىزنى كۆچۈرۈپ، ئۆز شەھرىگە قايتىپ شۇنىڭ بىلەن ئۇ كېمىگە چۈشۈپ دېكىزدىن ئۇتۇپ، ئۆزى تۇرغان شەھەرگە قايتىپ كەلدى.	شۇ ۋاقىت ئۇ كېمىگە ئاتلانىپ، دېڭىزنى كۆچۈرۈپ، ئۆز شەھرىگە قايتىپ شۇنىڭ بىلەن ئۇ كېمىگە چۈشۈپ دېكىزدىن ئۇتۇپ، ئۆزى تۇرغان باردى.
MAT 9:2	ۋە مانا، كىشىلەر زەمبىلگە ياتقۇزۇلغان بىر يالەچنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. ئەيسا ئۇلارنىڭ ئىماننى كۆرۈپ، ئۇغا: «ئوغلۇم، ياخشى تۇر، سەنىڭ گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى،» دېبى.	ئاندىن، كىشىلەر بىر يالەچنى زەمبىلدا ئېلىپ كەلدى. ئەيسا ئۇلارنىڭ ئىماننى كۆرۈپ، ئۇغا: «ئوغلۇم، ياخشى تۇر، سەنىڭ گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى،» دېبى.
MAT 9:3	ئاندىن مانا، تەۋرات ئۇستازلىرىدىن بەزىلىرى كۆڭلىدە: «بۇ ئادەم كۆپۈرلۈق قىلىۋاتىدۇ؟» دەپ ئوپىلىدى.	شۇ مۇشۇندا، بەزى قانۇن ئالىملىرى كۆنگۈلەدە: «بۇ كىشى كۆپۈر قىلىۋاتىدۇ؟» دەپ ئوپىلىدى.
MAT 9:4	ئۇلارنىڭ كەڭلىدە بىمە ئوپلاۋاتقانلىقىنى بىلگەن ئەيسا ئۇلارغا: – نېمە ئۈچۈن كۆڭۈڭلەردا رەزىل ئوپلاردا بولىسىلەر؟	ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆنگۈللىرىدە بىمە ئوپلاۋاتقانلىقىنى بىلپى، ئۇلارغا: سىلەر ئۈچۈن كۆنگۈللىكەردا يامان ئوپلارنى ئوپلاب تۇرۇۋاتىسىلەر؟
MAT 9:5	«گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى» دېپىش ئاسانمۇ ياكى «ئورنۇڭدىن تۇر، مالى!» دېمە كەمۇ؟ دېبى ئۇلارغا يەنە:	«گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى» دېمە كەمۇ ياكى «تۇر، مالى!» دېمە كەمۇ؟ دېبى ئۇلارغا يەنە:
MAT 9:6	ئەمما هاىزىر سىلەرنىڭ ئىنسانئوغلىنىڭ يەر يۈزىنە گۇناھلارنى كەچۈرۈم قىلىش هوقوقىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى بىلىشىڭلار ئۈچۈن، – ئۇ يالەچ كېسەلگە: – ئورنۇڭدىن تۇر، ئورۇن-كۆريھىنى يېغىشتۇرۇپ ئۆيۈڭگە قايت، دېبى.	بىراق، سىلەر بىلپى قېلىشىڭلار ئۈچۈن، ئىنسانئوغلى يەر يۈزىنە گۇناھلارنى كەچۈرۈش هوقوقىغا ئىگە دەپ. ئۇ يالەچ كېسەلگە: تۇر، ئورنۇڭنى يېغىپ ئۆيگە قايت، دېبى.
MAT 9:7	ھېلىقى ئادەم ئورنىدىن تۇرۇپ ئۆيىگە قايتتى.	ئادەم تۇرۇپ ئۆيىگە قايتىپ كەتتى
MAT 9:8	بۇنى كۆرگەن تۆپ-تۆپ ئادەملىر قورقۇشۇپ، ئىنسانلارغا بۇنداق هوقوقۇنى بەرگەن.	بۇنى كۆرگەن خەلق ھەيران بولۇپ، ئادەملىرگە بۇنداق هوقوقۇ بەرگەن خۇدانى چوڭ چوڭ ھورمەت قىلدى.
MAT 9:9	ئەيسا ئۇ يەردىن چىقىپ ئالدىغا كېتىۋېتىپ، باج يېغىدىغان ئورۇنى ئولتۇرغان، ماتتا ئىسمىلىك بىر باجىگىنى كۆردى. ئۇ ئۇنىڭغا: – ماڭا ئەگەشىن! – دېبى. ۋە ماتتا ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭغا ئەگەشىن.	ئەيسا ئۇ جايدىن چىقىپ كېتىپ كەتتى، باج يېغىش ئورنىدا ئولتۇرغان ماتتا ئىسمىدىكى بىر باجىگىنى كۆردى. ئۇ دەيدۇ: 'ماڭا ئەگىش!' ۋە ماتتا تۇرۇپ، ئۇنىڭغا ئەگىشتى.
MAT 9:10	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئەيسا ماتتานىڭ ئۆيىدە مېھمان بولۇپ داستخاندا ئولتۇرغاندا، نۇرغۇن باجىگىلار ۋە گۇناھكارلارلا رەمۇ كىرىپ، ئەيسا ۋە ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى بىلەن ھەمداستخان بولدى.	ئەيسا ماتتานىڭ ئۆيىدە مېھمان بولۇپ تاماق ئىچۈۋاتقاندا، كۆپ باجىگىر ۋە گۇناھكارلار كىرىپ كەلدى ۋە ئەيسا بىلەن ئۇنىڭ شاکىرتلىرى بىلەن بىرگە تاماقلاندى.
MAT 9:11	بۇنى كۆرگەن يەرسىيلىر ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىغا: – ئۇستازىڭلار نېمىشقا باجىگىر ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىر داستخاندا يېپ-ئىچىپ ئولتۇردى؟!	بۇنى كۆرگەن يەرسىيلىر ئۇنىڭ شاکىرتلىرىغا: 'ئوقۇقچىڭىز نېمىشقا باجىچى ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىرگە يېپ-ئىچىپ تۇرۇۋاتىدۇ؟' دېبى.

Reference	Before	After
MAT 9:12	بۇ گەنین ئاڭلىغاندا، ئىيىسا دېدى: «ساغان كىشىلەرگە دەرت دۇكتورى لازىم بۇ گەن ئاڭلىغان ئەيىسا: – ساغلام ئادەملەر ئەمەس، بەلكى بىمارلار تېۋىپقا موھتاجدۇر.	بۇ گەن ئاڭلىغاندا، ئىيىسا دېدى: «ساغان كىشىلەرگە زۆزۈر.»
MAT 9:13	سلەر بېرىپ مۇقەددەس يازمىلاردىكى: «ئىزدەيدىغىنىم قۇربانلىقلار ئەمەس، بەلكى رەھىم-شەيقەت» دېلىگەن شۇ سۆزىنىڭ مەنسىنى چۈنكى مەن توغرا كىشىلەرنى ئەمەس، گۇناھكارلارنى چاقىرغاندىن كەلدىم. ئۆگىنىڭلار؛ چۈنكى مەن ھەققانىلارنى ئەمەس، بەلكى گۇناھكارلارنى چاقىرغىلى كەلدىم، دېدى.	سلەر بارىپ، كىتابتا دېگەن: «مەن قۇربانلىق ئەمەس، بەلكى رەھىم-شەيقەت ئىستەيمەن» دېگەن سۆزىنىڭ مەنسىنى ياخشى ئۆگىنىڭلار؛ چۈنكى مەن توغرا كىشىلەرنى ئەمەس، گۇناھكارلارنى چاقىرغاندىن كەلدىم. ئۆگىنىڭلار، كەلدىم، دېدى.
MAT 9:14	شۇ ۋاقتىلاردا، يەھىا پەيغەمبەرنىڭ مۇخلىسىلىرى ئەيسانىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنىڭغا: – نېمىشقا بىز ۋە يەرسىلەر يات-يات روزا توْتىمىز، لېكىن سىزنىڭ مۇخلىسىلىرىنىڭ توْتىمىدۇ؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇ ۋاقتىتا يوهان يېغەمبەرنىڭ شاگىردىلىرى ئىسا يېنىغا كېلىپ: 'بىز بىلەن يەرسىلەر نېمىشقا كۆپ روزا توْتىمىز، لېكىن سىزنىڭ شاگىردىلىرىنىڭ توْتىمىدۇ؟' دەپ سوراشتى.
MAT 9:15	ئىيىسا جاۋاب ئىلىدى: «ياش يېگىت تويدا بولۇپ توْرغاندا، مېھمانلار ھازا ئەمما شۇ كۈنلەر كېلىدۇنى، يېگىت ئۇلاردىن ئېلىپ كېتلىدى، ئۇلار شۇ كۈندە روزا توْتىدۇ.	ئىيىسا جاۋاب ئىلىدى: «ياش يېگىت ئۇلاردىن كەتكەندە، ئۇلار روزا توْتىدۇ.» ئۇلتوْغان چاغدا، توى مېھمانلىرى ھازا توْتۇپ ئۇلتوْرسا قانداق بولىدۇ؟ ئەمما شۇ كۈنلەر كېلىدۇنى، يېگىت ئۇلاردىن ئېلىپ كېتلىدى، ئۇلار شۇ كۈندە روزا توْتىدۇ.
MAT 9:16	ھېچكىم كونا كۆڭلەككە يېڭى رەختىن ياماق سالمايدۇ. ئۇنداق قىلسا، يېڭى ياماق كىرىشىپ، كىيىمنى تارتىپ يېرىتۈپتىدۇ. نەتىجىدە، يېرىتق تېخىمۇ يوغىناتپ كېتىدۇ.	ھەر كىشى يېڭى يارچە بىلەن كونا كىيىمگە توْنەنمەيدۇ. ئۇنداق قىلسا، يېڭى يارچە چەكىنىپ كېتىپ، كىيىمنى يېرىتىپ تاشلايدۇ، شۇڭا يېرىتق ياخشىسىمۇ تېخىمۇ يامانلىشىپ كېتىدۇ.
MAT 9:17	شۇنداقلا، هېچ كىم يېڭى شارابىنى كونا تۆلۈملارغا قويالىمىدۇ. ئەگەر ئۇنداق قىلسا، شاراب ئېچىپ كېتسە تۆلۈملار يالغانىپ كېتىدۇ، شاراب توختاپ شارابمۇ تۆكۈلۈپ كېتىدۇ ھەم تۆلۈملارمۇ كاردىن چىقىدۇ، شۇنىڭ ئۇچۇن كىشىلەر يېڭى شارابىنى يېڭى تۆلۈملارغا قاچىلايدۇ؛ شۇنداق قىلغاندا، ھەر ئىككىلىسى ساقلىنىپ قالىدۇ.	شۇنداقلا، هېچ كىم يېڭى شارابىنى كونا تۆلۈملارغا قويالىمىدۇ. ئەگەر قويوب قارىسا، شاراب ئېچىپ كېتسە تۆلۈملار يالغانىپ كېتىدۇ، شاراب توختاپ كېتىدۇ ھەم تۆلۈملارمۇ كاردىن چىقىدۇ. شۇڭا كىشىلەر يېڭى شارابىنى يېڭى تۆلۈملارغا قويىدۇ، شۇنداقتا ھەر ئىككىسىن ساقلىنىپ قالىدۇ.
MAT 9:18	ئۇ شاگىردىرىغا بۇ گەيلىكلەرنى ئېيتىپ توْرغاندا، بىر باشلىق كەلدى، ئالدىغا ئۇ يەھىانىڭ مۇخلىسىلىرىغا بۇ سۆزلەرنى قىلىۋاتقان ۋاقتىدا، مانا بىر تەڭ تەرەپ قىلىپ: «قىزىم ھازىر ئۆلۈپ كەتتى، ئەمما سەن بارىپ قولۇڭنى ئۇنىڭغا قويغافاندا، ئۇ تېرىلىدى، دېدى.	ئۇ شاگىردىرىغا بۇ گەيلىكلەرنى ئېيتىپ توْرغاندا، بىر باشلىق كەلدى، ئالدىغا ئۇ يەھىانىڭ مۇخلىسىلىرىغا بۇ سۆزلەرنى قىلىۋاتقان ۋاقتىدا، مانا بىر تەڭ تەرەپ قىلىپ: «قىزىم ھازىر ئۆلۈپ كەتتى، ئەمما سەن بارىپ قولۇڭنى ئۇنىڭغا قويغافاندا، ئۇ تېرىلىدى، دېدى.
MAT 9:19	ئىيىسا ئورنىدىن توْرۇپ، مۇخلىسىلىرى بىلەن بىلە ئۇنىڭ كەينىدىن ماڭدى.	ئىيىسا توْرۇپ، شاكىا بىلەن بىرگە، ئۇنىڭ ئارقىسىدىن ماڭدى.
MAT 9:20	ۋە مانا، يولدا خۇن تەۋۋەش كېسىلىگە گىرىپتار بولغىنىغا ئۇن ئىككى يىل بولغان بىر ئايال ئىيىسانىڭ ئارقىسىدىن كېلىپ، ئۇنىڭ توننىڭ يېشىنى سىلىدى.	ھەم بىر ئايال بار، ئۇ ئون ئىككى يىل بىي خۇن تەۋۋەش كېسىلى بىلەن بىمار بولۇپ كېلىپ، ئىيىسا ئارقىسىدىن يېقىن كېلىپ، ئۇنىڭ توننىڭ يېشىنى سەككەن.
MAT 9:21	چۈنكى ئۇ ئىچىدە «ئۇنىڭ توننى سلىساملا، چوقۇم ساقلىقىپ كېتىمەن» دەپ ئوپلىغاندى.	چۈنكى ئۇ ئۆزىگە «ئەگەر ئۇنىڭ كېيىمنى سەل سەلەپ توْتسام، چوقۇم ساقلىقىپ كېتىمەن» دەپ ئوپلىغاندى.
MAT 9:22	ئەمما ئىيىسا كىينىگە بۇرۇلۇپ، ئۇنى كۆرۈپ: – قىزىم، يۈرەكلىك بول، سەننىڭ ئىشەنچىڭ سېنى ساقلىقىپ ئىشەنچىڭ سېنى ساقلىقىتى! دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئايال شۇ سائەتتە ساقايىدى.	بىراق ئىيىسا بۇرۇلۇپ توْرغان كىشىلەر توپىنى كۆردى: قىزىم، يۈرەك مىڭىتىپ قوي، سەننىڭ ئىشەنچىڭ ساقلىقىپ قالىدۇ! دېدى. شۇ سائەتتە ئۇ ئايال ساقلىقىپ ئىشەنچىڭ سېنى ساقلىقىتى! دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئايال شۇ سائەتتە كەتتى.
MAT 9:23	ھازىر ئىيىسا بۇ ھۆكۈمدارنىڭ ئۆبىگە كىرگەندە، نەي چالغان ۋە قاتتا توْتۇپ ئەمدى ئىيىسا ھېلىقى ھۆكۈمدارنىڭ ئۆبىگە كىرگەندە، نەي چېلىۋاتقان ۋە ھازا توْتۇپ ۋايساۋاتقان كىشىلەر توپىنى كۆرۈپ،	ھازىر ئىيىسا بۇ ھۆكۈمدارنىڭ ئۆبىگە كىرگەندە، نەي چالغان ۋە قاتتا توْتۇپ ئەمدى ئىيىسا ھېلىقى ھۆكۈمدارنىڭ ئۆبىگە كىرگەندە، نەي چېلىۋاتقان ۋە ھەيران بولۇپ توْرغان كىشىلەر توپىنى كۆردى.
MAT 9:24	ئۇلارغا: – چىقىپ كېتىڭلار، بۇ قىز ئۆلەمىدى، بەلكى ئۇخلاۋاتىدۇ، دېدى. بۇنى ئۇلارغا: – چىقىپ كېتىڭلار، بۇ قىز ئۆلەمىدى، بەلكى ئۇخلاۋاتىدۇ، دېدى.	ئۇلارغا: كېتىپ كېتىڭلار، بۇ قىز ئۆلەمىگەن، بەلكى ئۇخلاۋاتىدۇ، دېدى. بۇنى ئۇلارغا: – چىقىپ كېتىڭلار، بۇ قىز ئۆلەمىدى، بەلكى ئۇخلاۋاتىدۇ، دېدى.

Reference	Before	After
MAT 9:25	کىشىلەر چىقىرىۋېتىلىگەندىن كېيىن، ئۇ قىزنىڭ يىننغا كىرىپ، ئۇنىڭ قولىنى تۇتىدى، قىز ئورنىدىن تۇردى.	ئادەملىر چىقارغان كېيىن، ئۇ قىزنىڭ يانغا كىرىدى، ئۇنىڭ قولىنى تۇتىنى، قىز تۇرۇپ كەتتى.
MAT 9:26	بۇ توغرىسىدىكى خەۋەر بۇنۇن يۇرتىتا يۇر كەتتى.	بۇ خەۋەر تولاي يەرلەرگە خەپ سۈرئەتتە يايلىدى.
MAT 9:27	ئەيسا ئۇ يەردىن چىقاداندا، ئىككى قارىغۇ ئۇنىڭ كەيدىدىن كېلىپ: – ئى	ئەيسا ئۇ جايدىن چىقاداندا، ئىككى كۆزى كۆرمەيدىغان كىشىلەر ئۇنىڭ ئارقىسىدىن كېلىپ: «ئى داۋۇتنىڭ ئوغلى، بىزگە رەھىم قىلغايىسىزا» دەپ داۋۇتنىڭ ئوغلى، بىزگە رەھىم قىلغايىسىزا – دەپ نىدا قىلىشتى.
MAT 9:28	ئۇ ئۆيگە كىرىپ كەتكەندىن كېيىن، شۇ ئىككى كۆزى كۆرمەيدىغان كىشىلەر ئۇ ئۆيگە كىرگەندىن كېيىن، شۇ ئىككى قارىغۇ ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى. ئەيسا ئۇلاردىن: – سىلەر مېنىڭ بۇ ئىشقا قادر ئىكەنلىكىمگە ئىشىنەمسىلەر؟ –	ئۇ ئۆيگە كىرىپ كەتكەندىن كېيىن، شۇ ئىككى كۆزى كۆرمەيدىغان كىشىلەر ئۇ ئۆيگە كىرگەندىن كېيىن، شۇ ئىككى قارىغۇ ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى. ئەيسا ئۇلاردىن سورىدى: «سىلەر مەن بۇ ئىشنى قىلا لايدىغانلىقىمنى ئىشىنەمسىلەرمى؟ ئۇلار جاۋاب بەردى: 'ھەئە، رەب، بىز دەپ سورىدى. – ئى رەببىم، ئىشىنەمىز، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار. ئىشىنەمىز.»
MAT 9:29	ئۇ قولىنى ئۇلارنىڭ كۆزلىرىگە تەگكۈزۈپ تۇرۇپ: – ئىشەنچىلار بويىچە بولۇپ بولسۇن! دېۋىدى.	ئۇ قولىنى ئۇلارنىڭ كۆزلىرىگە تېگىپ: «ئىشەنچىلار بويىچە بولۇپ كەتسۇن! دېۋىد.
MAT 9:30	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئېچىلدى. ئەيسا ئۇلارغا: بۇ ئىشنى ھېچكىمگە ئېيتماڭلار! دەپ قاتىق تايىلدى.	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئاشۇرۇلدى. ئەيسا ئۇلارغا: بۇ ئىشنى ھېچكىمگە ئېيتماڭلار! دەپ قاتىق ئەنسىرەيتى.
MAT 9:31	لېكىن ئۇلار ئۇ يەردىن چىقىپلا، ئۇنىڭ نام-شۆھەرنىنى يوتىكۈل يۇرتقا بېبىۋەتتى.	براق ئۇلار شۇ جايدىن چىقىپ، ئۇنىڭ ئىسمىنى يۇتون رايونغا تەلىپ قىلىپ تارقىتىپ تاشلىدى.
MAT 9:32	ئۇلار چىقىپ كېتۈۋاتقاندا، كىشىلەر جىن چاپلاشقان بىر گاچىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى.	ئۇلار چىقىپ كېتۈۋاتقاندا، كىشىلەر بىر جىنلىق گاچىنى ئۇنىڭ ئالدىغا كەلتۈردى.
MAT 9:33	ئۇنىڭغا چاپلاشقان جىنلەرنىڭ ھەيدىلىشى بىلەنلا، ھېلىقى ئادەم زۇۋانغا كەلدى. خالاپىق ئىنتايىن ھەيرانوھەس بولۇپ: – بۇنداق ئىش ئىسرائىلدا زادى كۆرۈلۈپ باقىغان، – دېپىشتى.	جىن چىقاداندا، شۇ كىشى گەپ سۆزلەپ كەتتى. خەلق زۆر خاتتا بولۇپ: «ئىسرائىلدا بۇنداق ئىشىنىڭ مىسالى يوق!» دەپ تۇردى.
MAT 9:34	لېكىن یەرسىيەلەر: – ئۇ جىنلارنى جىنلارنىڭ ئەمرىگە تايىنىپ قوغلايدىكەن، دېپىشتى.	براق یەرسىيەلەر دېپتى: «ئۇ جىنلارنى جىنلارنىڭ باشقۇرغۇچىسى بىلەن چىقارىۋېتىدۇ.
MAT 9:35	ۋە ئەيسا بارلىق شەھەر ۋە بىزاز-قىشلاقلارنى كېزىپ، ئۇلارنىڭ سىناگوگلىرىدا تەلەم بېرىپ، ئەرش ىادىشاھلىقىدىكى خۇش خەۋەرنى جاكارلىدى ۋە ھەرخىل كېسەللەرنى ۋە ھەرخىل مېيىپ-تاجىزلازىنى ساقايتتى.	ئەيسا ھەممە شەھەرلەر ۋە قىشلاقلارنى دولاي باردى، ئۇلارنىڭ سىناگوگلىرىدا ئۆگەيت بەردى، ناسمان دۆلىتىنىڭ ياخشى خەۋەرلىكىنى ئېلان قىلدى ۋە ھەر قايسى كېسەللەر بىلەن ئاجىزلازىنى تولۇق دەرمان قىلدى.
MAT 9:36	لېكىن ئۇ توب-توب ئادەملىرنى كۆرۈپ ئۇلارغا ئىچ ئاغرىتتى، چۈنكى ئۇلار خارلىنىپ ىادىچىسىز قوي ىادىلىرىدەك ياناهىسىز ئىدى.	ئەممە ئۇ خەلق تۈپلىرىنى كۆرگەندە، ئۇلارغا رەھىم كەلدى، چۈنكى ئۇلار زورلىنىپ، چويان يوق قويغا ئوخشاش ياناهىسىز تۇرۇشاتتى.
MAT 9:37	شۇنىڭ بىلەن ئۇ مۇخلىسىلىرىغا: – ھوسۇل دەرۋەقە كۆپ ئىكەن، براق ھوسۇل ئېلىش ئۇچۇن ئىشلەيدىغانلار ئاز ئىكەن.	شۇنىڭغا ئۇ شاڪىرلىرىگە: «ھوسۇل كۆپ، براق ھوسۇل تۈپلاش ئۇچۇن كۆپ ئادەم يوق.
MAT 9:38	شۇڭا ھوسۇلننىڭ ئىگىسىدىن، ئۆز ھوسۇلىڭىنى يېغۇپلىشقا ئىشلەمچىلەرنى جىددىي ئەۋەتكەيىسىن، دەپ تىلەڭلار، – دېۋىد.	شۇنىڭ ئۇچۇن، ھوسۇلننىڭ ئىگىسىدىن، ئۆز ھوسۇلىڭغا ئىشچىلەرنى ئەۋەتكەشنى سوراپلى.
MAT 10:1	ئۇ ئون ئىككى شاڭىرىنى ياققا چاقىرىدى ۋە ئۇلارغا يامان روھلارنى قوغلاش ئۇ ئون ئىككى مۇخلىسىنى يىننغا چاقىرىپ، ئۇلارغا ناياك روھلارنى قوغلاش ۋە ھەربىر كېسەللەرنى ھەم ھەربىر مېيىپ-ئاجىزنى ساقايتىش هوقۇقىنى بەردى.	ئۇ ئون ئىككى ئەپىستولنىڭ ئىسمىلىرى بۇلار: بىرېنچى، يېتىر دەپ ئاتالغان ۋە ھەرخىل كېسەللەرنى ساقايتىش ئۇچۇن هوقۇق بەردى.
MAT 10:2	ئۇن ئىككى روسۇلننىڭ ئىسمىلىرى تۆۋەندىكىچە: ئاۋۇال يېتىرۇس دەيمۇ ئاتىلىدىغان سىمۇن ۋە ئۇنىڭ ئىنسىسى ئاندىرىياس، ئاندىن زەبەدىيىنىڭ سىمۇن بىلەن ئۇنىڭ قېرىندىشى ئاندىرىياس، كېيىن زەبەدىيىنىڭ ئوغلى	ئۇن ئىككى ئەپىستولنىڭ ئىسمىلىرى بۇلار: بىرېنچى، يېتىر دەپ ئاتالغان سىمۇن بىلەن ئۇنىڭ قېرىندىشى ئاندىرىياس، كېيىن زەبەدىيىنىڭ ئوغلى

Reference	Before	After
MAT 10:3	ئوغلى ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئىنسىي يۇھانى، فلىپ ۋە بارتولوماي، توماس ۋە باجىڭر ماتتا، ئالفاینلۇك ئوغلى ياقۇپ ۋە لەبائۇس دەيمۇ ئاتىلىدىغان تاداي،	ياقوپ بىلەن ئۇنىڭ قېرىندىشى يۇھانى، فلىپ بىلەن بارتولوماي، توماس بىلەن باج ئالغۇچى ماتتا، ئالفاینلۇك بالسىن ياقۇپ بىلەن لەبائۇس دەپ ئاتالغان تاداي، ئەركچى سىمۇن بىلەن، ئىيسانى سېتىۋەتكەن يەھۇدا ئىشقارىيەت.
MAT 10:4	مىللەتپەر رۈھىر دەپ ئاتالغان سىمۇن ۋە كېپىن ئىساغا ساتقۇنلۇق قىلغان يەھۇدا ئىشقارىيەت.	ئەيسا بۇ ئون ئىككى كىشىنى خلق ئارىسىغا بۇ دېگەن تەلەپ بىلەن ئەۋەتى: يات ئەللىكەرنىڭ يولىرىغا چىقماڭلار، ياكى سامارىيەللىكەرنىڭ شەھەرلىرىگە كرمەڭلار.
MAT 10:5	ئەيسا بۇ ئون ئىككىنى خلق ئارىسىغا مۇنداق تاپىلاپ ئەۋەتى: يات ئەللىكەرنىڭ يولىرىغا چىقماڭلار، ياكى سامارىيەللىكەرنىڭ شەھەرلىرىگە كرمەڭلار،	ئەيسا بۇ ئون ئىككى كىشىنى خلق ئارىسىغا بۇ دېگەن تەلەپ بىلەن ئەۋەتى: ياتىسىكى مەملەتكەنلەرگە بارمەڭلار، سامارىيە شەھەرلىرىگە كرمەڭلار.
MAT 10:6	بەلكى تېنگەن قوي يادلىرى بولغان ئىسرائىل جەمەتىدىكىلەر ئارىسىغا بېرىڭلار.	ئەمما، ئىسرائىل خلقنىڭ يوقاپ كەتكەن قوپىرىغا بېرىڭلار.
MAT 10:7	بارغان بېرىڭلاردا: «ئەرش يادىشاھلىقى يېقىنىلىشىپ قالدى!» دەپ جاكارلاڭلار.	ھەر قايىسى جايغا بارغاندا: «ئاسمان يادىشاھلىقى هازىر يېقىن كەتنى!» دەڭلەر.
MAT 10:8	ئاغرىق-سلاقلارنى ساقايتىڭلار، ئۇلۇكەرنى تىرىلدۈرۈڭلار، ماخاۋ كېسەللەرنى ساقايتىڭلار، جىنلارنى ھەيدۈپتىڭلار، سىلەرگە شاپائەت خالس بېرىلگەندۇر، سىلەرمۇ خالس ئىلتىپات قىلىڭلار.	ئاغرىق كىشىلەرنى داۋالاڭلار، ئاقساق كىشىلەرنى تازىلەڭلار، ئۇلۇكەرنى قايتا جانلاندۇرۇڭلار، جىنلارنى قاچقاق قىلىڭلار، سىلەر بەگاسىز ئېلىپ كەتىڭلار، بەگاسىز ئېلىپ بېرىڭلار.
MAT 10:9	بەلۇپغىڭلارغا ئالتۇن، كۆمۈش ۋە مىس يۇلۇلارنى باغلاب ئېلىپ يۈرمەڭلار.	بەللىكىڭلارغا ئالتىن، كۆمۈش ياكى مىس يۇلۇلارنى ئېلىپ يۈرمۈشنى قالدۇرۇڭلار.
MAT 10:10	سەپەر ئۇچۇن بىرلا يەكتەكتىن باشقان نە خۇرجۇن، نە كەش، نە هاسا ئېلىپ ئاماڭلار، چۈنكى خىزمەتكار ئۆز ئىش ھەققىنى ئېلىشقا ھەقلقىتۇر.	يولغا چىققاندا خۇرجۇن ئاماڭلار، ئىككى كۆينى ئاماڭلار، ئاياق كىيم ئاماڭلار، هاسا قالدۇرۇڭلار، چۈنكى ئىشچى ئۆز تاماقلىقىغا ئەھلى.
MAT 10:11	ھەرقايىس شەھەر ياكى يېزىغا بارغان ۋاقتىڭلاردا، ئالدى بىلەن شۇ يەردە كىمنىڭ ھۆرمەتكە لابق مۆتىۋەر ئىكەنلىكىنى سوراڭلار؛ شۇنداق كىشىنى تاپقاندا، ئۇ يەردىن كەتكۈچە ئۇنىڭ ئۆيىدىلا تۇرۇڭلار.	ھەر بىر شەھەر ياكى كەتكەنلەرگەندە، بىرئىچىدىن شۇ يەردە كىم ياخشى ۋە مەھمانپەر كىشى ئىكەنلىكىنى سوراڭلار؛ تاپقاندا، ئۇ يەردىن كېتىپ كېتىشتىن بۇرۇن، ئۇنىڭ ئۆيىدا تۇرۇڭلار.
MAT 10:12	بىرەر ئۆيىگە كېرىگىنىڭلاردا، ئۇلارغا سالام بېرىڭلار.	ئۆيىگە كېرگەندە، ئۇلارغا بۇ ئۆيلىك تىنچلىق بولسۇن' دېڭلار.
MAT 10:13	ئەگەر ئۇ ئائىلىدىكىلەر ھۆرمەتكە لايق مۆتىۋەر كىشىلەر بولسا، تىلىگەن ئامانلىقىڭلار ئۇلارغا ئىجابەت بولسۇن؛ ئەگەر ئۇلار لايق بولمىسا، تىلىگەن ئامانلىقىڭلار ئۆزۈڭلارغا قايتىسۇن.	ئەگەر ئۇ ئائىلە لايق بولسا، سىزلىرىڭ تىنچلىقى ئۇلارغا كېلىپ تۇرسۇن؛ بولمىسا، سىزلىرىڭ تىنچلىقى ئۆزۈڭلارغا قايتىپ كېلىپ قالسۇن.
MAT 10:14	سىلەرنى قوبۇل قىلىغان، سۆزلىرىڭلارنى ئاڭلىمىغان كىمەتكىم بولسا، ئۇلۇرنىڭ ئۆيىدىن ياكى شۇ شەھەردىن كەتكىنىڭلاردا، ئايىغىڭلاردىكى تۆپىنى قېقۇپتىڭلار.	ئەگەر كىم سىلەرنى قارشى ئالمىسا ياكى سۆزلىرىڭلارنى ئاڭلىمىسا، ئۇلۇرنىڭ ئۆيىدىن ياكى شۇ شەھەردىن كەتكەنلەرگەندە، ئايىغىڭلارغا بولغان تۆپىنى سېلىپ تاشلاڭلار.
MAT 10:15	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، قىيامەت كۈندە سودوم ۋە گوموررا زىمىندىكىلەرنىڭ ھالى شۇ شەھەردىكىلەرنىڭكىدىن يېنىك بولىدۇ.	مەن سىلەرگە بۇنى توغرا ئېتىقان بولىمەنكى، قىيامەت كۈندە سودوم بىلەن گوموررا دېگەن يەردىكىلەرنىڭ ھالى شۇ شەھەرگە قارغاندا ئاز قاتقىق بولىدۇ.
MAT 10:16	مانا، مەن سىلەرنى قوپلارنى بۆرلەرنىڭ ئارىسىغا ئەۋەتكەندەك ئەۋەتىمەن. شۇڭا، شۇڭا، يىلاندەك سەزگۈر، ياختكەتكە ساب دىلىق بولۇڭلار.	باھ، مەن سىلەرنى قوي بىلەن بۆرلەرنىڭ ئۆتۈرلىقىغا ئەۋەتكەندەك ئەۋەتىمەن. شۇڭا، يىلاندەغا ئوخشاش ئەقلىلىق بولۇڭلار، ياختكەلەرگە ئوخشاش ساب تۇرۇڭلار.
MAT 10:17	ئىنسانلاردىن يەخس بولۇڭلار؛ چۈنكى ئۇلار سىلەرنى تۇتۇۋېلىپ سوت مەھكىملىرىگە تاپشۇرۇپ بېرىدۇ، سىناگوگلىرىدا قامچىلايدۇ.	ئادەملىرىدىن ئەھوالىنى بېلىڭلار؛ چۈنكى ئۇلار سىلەرنى قولغا ئېلىپ مەھكىمەلەرگە تاپشۇرۇپ بېرىدۇ، سىناگوگلىرىدا سوقۇلاش قىلىدۇ.
MAT 10:18	ئۇلار ۋە شۇنداقلا يات ئەللىكەر ئۇچۇن بىر گۇۋاھلىق بولۇشقا، سىلەر	شۇ سەۋەتىن، سىلەر مېنىڭ ئۇچۇن ھاكىملىر ۋە يادىشاھلار ئالدىغا

Reference	Before	After
MAT 10:19	مېنىڭ سەۋەبىمدىن ئەمىرلەر ۋە يادىشاھلار ئالدىغا ئېلىپ بېرىلىپ سوراققا تارتىسىلەر.	چقارىلىپ، ئۇلارغا ۋە باشقا خەلقەرگە گۇۋاھلىق قىلىش ئۆچۈن كەلتۈرۈلىسىلەر.
MAT 10:20	لېكىن ئۇلار سىلەرنى سوراققا تارتقان ۋاقتىدا، قانداق جاۋاب بېرىش ياكى نېمە جاۋاب بېرىشتىن ئەنسىرەپ كەتمەڭلار، چۈنكى شۇ ۋاقتى-سائىتىدە ئېيىش تېگىشلىك سۆزلەر سىلەرگە تەمىنلىنىدۇ.	ئەمما، ئۇلار سىلەرنى سوراق قىلغان ۋاقتىدا، قانداق جاۋاب بېرىش ياكى نېمە دېمەتكۈر دەپ يەراقلىنىپ كەتمەڭلار، چۈنكى، شۇ ۋاقتى سىلەرگە تەلەپ قىلدىغان سۆزلەر تەمىنلىنىدۇ.
MAT 10:21	چۈنكى سۆزلىگۈچى ئۆزۈڭلەر ئەمەس، بەلكى ئاتاڭىزنىڭ ئارقىلىق سۆزلەيدۇ.	چۈنكى سۆزلىگۈچى ئۆزۈڭلەر ئەمەس، بەلكى ئاتاڭىزنىڭ روهى سىلەر ئاقىقاق ئاقىقىنى خيانەت قىلىپ ئۆلۈمگە تەحۋىل بېرىدۇ، ئاتا بالىسىنى خيانەت قىلىپ ئۆلۈمگە تەحۋىل بېرىدۇ. بالىارمۇ ئاتا-ئانسىسغا قارشى تۈرۈپ، ئۇلارنى ئۆلۈمگە يەتكۈزۈپ قويىدۇ.
MAT 10:22	شۇنداقلا سىلەر مېنىڭ نامىم توپىھىلىدىن ھەممە ئادەمنىڭ نېرىتىگە ئۆچۈرىسىلەر. لېكىن ئاخىرغىچە بەرشاشلىق بەرگەنلەر بولسا قۇتقۇرۇلۇدۇ.	شۇنداق سىلەر مېنىڭ ئاتىم ئۆچۈن ھەممە كىشى تەرپىدىن نېيەرت كۆرۈپ فالىسىلەر، لېكىن ئاخىرغىقا قەدەر چىدا قىلغانلار قۇتلۇپ كېتىدۇ.
MAT 10:23	ئۇلار سىلەرگە بۇ شەھەر دەز بىانكەشلىك قىلسىسا، يەن بىر شەھەرگە قېچىپ ئارلاش ۋەزپىكىلەر ئۆگۈمەيدۇ.	ئەگەر ئۇلار سىلەرگە بۇ شەھەر دەز بىانكەشلىك شەھەرلىرىنى يۈتۈك چىقىمىسىلەر.
MAT 10:24	مۇخلىس ئۇستازىدىن، قول خوجايىندىن ئۇستۇن تۇرمایدۇ.	شاگىردىن ئۇقتۇقچىدىن، خىزمەتچى ئىگىسىدىن كۆتۈرۈك بولمايدۇ.
MAT 10:25	مۇخلىس ئۇستازىغا ئوخشاش بولسا، قول خوجايىنغا ئوخشاش بولسا رازى بولسۇن. ئۇلار ئۆپىنىڭ ئىگىسىنى «بەئەلزىبۇل» دەپ تىللەغان يەردە، باشلىقىنى 'بەئەلزىبۇل' دەپ ئاتاپ تۇرۇپ، ئۇنىڭ ئائىلىسىنى ئاندىن نېمە ئۇنىڭ ئۆيىدىكىلىرىنى تېخىمۇ قاتىققى هاقارەتلىمەمەدۇ؟	شاگىرىنىڭ كۆرۈپىگە ئوخشاش بولغا نادىدا، بۇمۇ يېتەرىلىك بولمايدۇ، وە قۇل كىشى ئۇنىڭ كۆرۈپىگە ئوخشاش بولغا نادىدا، بۇمۇ يېتەرىلىك، ئۇلار ئۆي قىلىپ تەكشىلەيدۇ؟
MAT 10:26	شۇڭا ئۇلاردىن قورقماڭلار؛ چۈنكى ھەن نېمە يوشۇرۇلغان بولسا، ئاخىرىدا ئاشكارىلانماي قالمايدۇ، ۋە ھېچقانداق مەخپى ئىش ئايىن بولماي قالمايدۇ.	شۇڭا ئۇلارنى قورقماڭلار؛ چۈنكى ھەن نېمە يوشۇرۇلغان بولسا، ئاخىرىدا ئاشكارى بولمايدۇ، ۋە ھەن نېمە مەخپى بولسا، ئاخىرىدا بىلىنىدۇ.
MAT 10:27	مېنىڭ سىلەرگە قاراڭغۇدا ئېتىدىغانلىرىمنى يورۇقتا ئېتىۋېرىنگلەر، قۇللىقىلارغا يېچىرلاپ ئېتىدىغانلارنى ئۆزۈلەر دەز جاكارلاڭلار.	مەنمۇ سىلەرگە قاراڭغۇدا دەپ بېرىپ تۇرسام، يورۇقتا ئاچىق سۆزلەڭلەر، قۇلۇقا يېچىرلاپ ئېتىدىغانلىرىنى تەرەپ تۆشىگە چىقىپ جاكارلاڭلار.
MAT 10:28	تەننى ئۆلتۈرسىمۇ، لېكىن ئادەمنىڭ جان-روھىنى ئۆلتۈرەلمەيدىغانلاردىن قورقماڭلار، ئەكسىچە، تەن ۋە جان-روھى دوزاختا ھالاڭ قىلىشقا قادر بولغۇچىدىن قورقۇڭلار.	تەننى ئۆلتۈرەلمەتىشكەنلەرگە، لېكىن جان-روھىنى ئۆلتۈرەلمەيدىغانلارغا قورقماڭلار؛ بەلكى، تەن بىلەن جان-روھى دوزاختا يارا قىلىشقا قادر بولغۇنىغا قورقۇڭلار.
MAT 10:29	ئىككى قۇشقاچى بىر تىينىگە سېتىۋالغىلى بولىدۇغۇ؟ لېكىن ئۇلاردىن بىرىمۇ ئاتاڭىزنىڭ بىرىمۇ ئاتاڭىلارسىز يەرگە چۈشمەيدۇ.	ئىككى قوشنى بىر يۈلغا سېتىۋاللەمەمۇ؟ لېكىن ئۇلاردىن بىرىمۇ ئاتاڭىزنىڭ كۆزىتىشىسىز يەرگە چۈشمەيدۇ.
MAT 10:30	ئەمما سىلەر بولساڭلار، ھەتتا ھەرىر تال چېچىڭىلارمۇ سانالغاندۇر.	ئەمما سىلەر، ھەتتا باشىڭىزنىڭ ھەر بىر تال چېچىسىمۇ تولا سانالغان.
MAT 10:31	شۇڭا، قورقماڭلار. سىلەر نۇرغۇنلەغان قۇشقاچتىنمۇ قىممەتلىكتۈرسىلە!	شۇ ئۆچۈن، قورقماڭ! سىلەر كۆپ قوشقاچتىن دادىل قىممەتلىكتۈرسىلە!
MAT 10:32	شۇڭا، مېنى ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا ئېتىراپ قىلغانلارنىڭ ھەرىرىنى مەنمۇ ئەرشتىكى ئاتامنىڭ ئالدىدا ئېتىراپ قىلىمەن؛	شۇڭا، مېنى خەلقەر ئالدىدا ئەلدىدا ئېتىراپ قىلغان ھەر بىرىنى مەنمۇ ئاسماندا بولغان ئاتامنىڭ ئالدىدا ئېتىراپ قىلىمەن؛
MAT 10:33	بىراق ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا مەندىن تانغانلارنىڭ ھەرىرىدىن مەنمۇ ئەرشتىكى ئاتام ئالدىدا تانىمەن.	ئەمما كىملەر ئادەملىر ئالدىدا مەنمىنى رەت قىلسىسا، مەنمۇ ئاسماندا ئاتام ئالدىدا ئۇلارنى رەت قىلىمەن.
MAT 10:34	مېنىڭ دۇنياغا كېلىشىمنى تىنچلىق ئېلىپ كېلىش دەپ ئوپلىمەڭلار. مەن	مېنىڭ دۇنياغا كېلىشىمنى تىنچلىق ئېلىپ كېلىش دەپ ئوپلىمەڭلار. مەن

Reference	Before	After
MAT 10:35	قالماڭلار، مەن تىنچلىق ئەمەس، بەلكى قىلىچنى بۇرگۇرۇشكە كەلدىم. چۈنكى مېنىڭ كېلىشىم «ئۇغۇلنى ئاتىسىغا، قىزنى ئانسىغا، كېلىنى قېينائىسىغا قارشى چىقىرىش» ئۇچۇن بولىدۇ.	تىنچلىق ئەمەس، بەلكى قىلىچ بىلەن كەلدىم. چۈنكى مەن كەلگەن، ئۇغۇل ئاتىسىغا، قىز ئانسىغا، كەلەن قېينائىسىغا قارشى چىقىپ كېتىدۇ ئۇچۇن.
MAT 10:36	شۇنىڭ بىلەن «ئادەمنىڭ دۇشمەنلىرى ئۆز ئائىلىسىدىكى كىشىلەر بولىدۇ».	شۇڭا كېشىنىڭ دۇسمەنلىرى ئۆز ئائىلىسىدىكى كىشىلەر بولىدۇ.
MAT 10:37	ئاتا-ئانسىنى مەندىنمۇ ئەزىز كۆرۈدىغانلار ماڭا مۇناسىب ئەمەستۇر. ئۆز ئوغۇل-قىزنى مەندىنمۇ ئەزىز كۆرۈدىغانلارمۇ ماڭا مۇناسىب ئەمەس.	ئاتا-ئانسىنى مەندىنلىرى كۆپەركى ياخاڭلاڭلا كۆرگەنلەر، مەنگە ماس كەلمەيدۇ. ئۆز باللىرىنى مەندىنلىرى كۆپەركى ياخاڭلاڭلا كۆرگەنلەر، مەنگە ماس كەلمەيدۇ.
MAT 10:38	ئۆزىنىڭ كېپىتنى كۆتۈرۈپ، ماڭا ئەگەشمىگەنلەر رمۇ ماڭا مۇناسىب ئەمەس.	ئەگەر كىم-دېگەن كىشى ئۆز خەچىن ئالماقاندا ۋە ماڭا ئەگىشىپ يۈرۈمەسە، ئۇ ماڭا لايق ئەمەس.
MAT 10:39	ئۆز ھاياتنى ئايادىغان كىشى ئۇنىڭدىن مەھرۇم بولىدۇ؛ مەن ئۇچۇن ئۆز ھاياتدىن مەھرۇم بولغان كىشى ئۇنىڭغا ئېرىشىدۇ.	ئۆز ھاياتنى ساقلاپ تۇرۇدىغان كىشى ئۇنى يوقاتىپ كەتىدۇ؛ مەن ئۇچۇن ھاياتدىن ۋاز كەچكەن كىشى ئۇنى قايىتا تاپىدۇ.
MAT 10:40	سەلەرنى قوبۇل قىلغانلار مېنىمۇ قوبۇل قىلغان بولىدۇ؛ مېنى قوبۇل قىلغانلار بولسا مېنى ئەۋەتكۈچىنەمۇ قوبۇل قىلغان بولىدۇ.	كىم سەلەرنى قوبۇل قىلسا، مېنىمۇ قوبۇل قىلغۇ بولىدۇ؛ كىم مېنى قوبۇل قىلسا، مېنى ئەۋەتكەن زاتىمۇ قوبۇل قىلغۇ بولىدۇ.
MAT 10:41	كىم يەيغەمبەرنى يەيغەمبەر دەپ قوبۇل قىلسا، يەيغەمبەرنىڭ مۇكاياتنى بىر يەيغەمبەرنى يەيغەمبەرلىك سالاھىيىتىدە قوبۇل قىلغان كىشى يەيغەمبەرگە خاس بولغان ئىئامغا ئېرىشىدۇ. ھەققانى ئادەمنى ئۇ ھەققانى ئىكەن دەپ بىلىپ قوبۇل قىلغانلار ھەققانى ئادەمگە خاس بولغان ئىئامغا ئېرىشىدۇ.	ئالىدۇ؛ ۋە كىم ھەقسىزنى ھەقسىز دەپ قوبۇل قىلسا، ھەقسىزنىڭ مۇكاياتنى ئالىدۇ.
MAT 10:42	مەن سەلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويایىكى، مېنىڭ بۇ شاكىچىلىرىدىن ئەڭ كىچىكى بىرىنى مېنىڭ مۇخلىسىم دەپ بىلىپ ئۇنىڭغا ھەتتا يەقەت بىرەر چىنە سوغۇق سۇ بەرگەن كىشىمۇ جەزەن ئۆزىگە لايق ئىئامدىن مەھرۇم بولمايدۇ.	مەن سەلەرگە دەيمەن: بۇ كىچىك شاكىرتلەردىن بىرىگە، شاكىرت دەپ بىلىپ، يەقەت بىر كۆپۈك سۇ بېرىپ قويغاندا، ئۇ كىشى ئۇنىڭ مۇكاياتنى ھەرگىز يوقاتىماستۇر.
MAT 11:1	ئەيسا ئون ئىككى مۇخلىسىغا بۇ ئىشلارنى تايىلاب بولغاندىن كېيىن، ئۆزىمۇ شۇ يەردىكى ھەرقايىسى شەھەرلەرde تەلەم بېرىش ۋە خۇدانىڭ كالامنى جاكارلاش ئۇچۇن ئۇ يەردىن كەتتى.	ئەيسا ئون ئىككى شاڭىرىغا بۇ ئىشلارنى ئۇقتۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، ئۆزىمۇ شۇ جايىدىكى بارلىق شەھەرلەرde دەرس بېرىپ ۋە خۇدا سۆزىنى تارقىتىش ئۇچۇن كەتتى.
MAT 11:2	يوهان بايىتىست زىندا ندا تۇرۇپ، مەسىھنىڭ قىلغان ئىشلىرىنى ئاكلىغاندا، زىنداغا سولانغان يەھيا يەيغەمبەر مەسىھنىڭ قىلغان ئەمەللەرىنى ئاكلىاب، مۇخلىسىرىنى ئەۋەتىپ، ئۇلار ئارقىلىق ئىيىسادىن:	ئىككى شاڭىرىدىسىنى يوللىدى.
MAT 11:3	«سەن كەلگەن كىشىمۇ، ياكى باشقۇ بىرسىنى كوتەيلىمىز؟» دەپ سورىدى. «كېلىشى مۇقەررەر زات ئۆزۈڭمۇ، ياكى باشقۇ بىرسىنى كۇتۇشىمىز كېرەكمۇ؟» – دەپ سورىدى.	«سەن كەلگەن كىشىمۇ، ياكى باشقۇ بىرسىنى كوتەيلىمىز؟» دەپ سورىدى.
MAT 11:4	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دىدى: – يەھيانىڭ يېنىغا قايىتىپ بېرىپ، ئۆز ئاكلاۋاتقانلىرىڭلەرنى ۋە كۆرۈۋاتقانلىرىڭلەرنى بايان قىلىپ –	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: بارىپ يەھياڭە سىلەر ئاكلاۋاتقان بىلەن كۆرۈۋاتقان نەرسىلەرنى خەۋەر قىلىڭلار.
MAT 11:5	كۈلەر كۆزىنى كۆزىتتى، توکۇلار ياخشى يۈرۈپ كەتتى، ماخاۋ كېسىلى بولغانلار تازىلاندى، گاسلار ئاكلىيالايدىغان بولدى، ئۆلگەنلەر رمۇ تىرىلدۈرۈلدى ۋە كەمبەغەللەرگە ياخاڭلاڭلا ئەنلىنىڭلار.	كۈلەر كۆزىنى كۆزىتتى، توکۇلار ياخشى يۈرۈپ كەتتى، ماخاۋ كېسىلى بولغانلار تازىلاندى، گاسلار ئاكلىاب كەتتى، ئۆلگەنلەر تىرىلدى ۋە كەمبەغەللەرگە ياخاڭلاڭلا ئەنلىنىڭلار.
MAT 11:6	ۋە ئۇنىڭغا يەنە: «مەندىن گۇمانلۇنى يۇتلىشىپ كەتمىگەن كىشى بولسا بەختلىكتۇرا!» دەپ قويۇڭلار، – دېرى.	ئەممە مەندىن ېزە قىلمايدىغان كىشى بەختلىكتۇر.
MAT 11:7	ئۇلار كەتكەندە، ئەيسا توب-توب ئادەملەرگە يەھيا توغرۇلۇق سۆزلەشكە باشلىدى: – «سەلەر ئەسلى يەھيانى ئىزدەپ چۆلگە بارغىنىڭلاردا، زادى	ئۇلار كەتكەندەن كېيىن، ئەيسا خەلق بىلەن يەھيا ھەقتە گەپ قىلىدى: «سەلەر چۆلگە بارغانلىرىنىڭلار، نېمىنى كۆرگەنلىرىنىڭلار؟ شامالدا تەرەللەپ

Reference	Before	After
MAT 11:8	نېمنى كۆرگىلى باردىڭلار؟ شامالدا يەلپۈزۈپ تۇرغان قومۇشىمۇ؟ ياكى ئىسىل كېيىنگەن بىر ئەربابنىمۇ؟ مانا، ئىسىل كېيمىلەرنى كېيىگەنلەر خان ئوردىلىرىدىن تېپىلىدۇغۇ؟	ياكى ياخشى كېيمىلەر كېيىگەن بىر كىشىنىمۇ؟ باق، ياخشى كېيمىلەر كېيىگەنلەر زورلارىنىڭ ئۆيىدىن تېپىلىدۇ!
MAT 11:9	ئەمدى سىلەر نېمە كۆرگىلى باردىڭلار؟ بىر يېغەمبەرنىمۇ؟ دۇرۇس، ئەمما سىلەرگە دەيمىكى، ئۇ يېقهت يېغەمبەرلە ئەمەس، يېغەمبەردىن كۆپىرەك. مەن شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قويايىكى، بۇ بولسا يېغەمبەردىنمۇ ئۆستۈن بىر بولغۇچىدۇر.	ھاپىرى سىلەر نېمە كۆرگەن بولدۇڭلار؟ بىر يېغەمبەرنىمۇ؟ ھەئە، مەن سىلەرگە راست دەيمىكى، ئۇ يېقهت يېغەمبەرلە ئەمەس، يېغەمبەردىن كۆپىرەك. مەن شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قويايىكى، بۇ بولسا يېغەمبەردىن ئۆستۈن بىر بولغۇچىدۇر.
MAT 11:10	چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردىكى: – «مانا، يۇز ئالدىڭغا ئەلچىمنى يولايىمەن؛ ئۇ سېنىڭ ئەۋەتىمەن؛ ئۇ سېنىڭ ئالدىڭدا يولۇڭنى تەيارلايدۇ» – دەپ يۇتۇلگەن سۆز دەل ئۇنىڭ، توغرىسىدا يۇتۇلگەندۇر.	چۈنكى يېزىلغان: «مەن سەنىڭ ئالدىڭغا ئەلچىمنى يولايىمەن؛ ئۇ سېنىڭ يولۇڭنى ئالدىن تەيارلايدۇ» دەپ، بۇ سۆز دەل ئۇنىڭ ئۇچۇن.
MAT 11:11	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويايىكى، ئاياللاردىن تۇغۇلغانلار ئارىسىدا چۆمۈلدۈرگۈچى يەيادىنمۇ ئۇلۇغى تۇرغۇرۇلغىنى يوق؛ ئەمما ئەرش يادىشاھلىقىدىكى ئەڭ كىچىك بولغىنىمۇ ئۇنىڭدىن ئۇلۇغ تۇردى.	مەن سىلەرگە راست دەيمىكى، ئاياللاردىن تۇغۇلغان كىشىلەر ئارىسىدا يوخان بەتسىتىدىن چوڭقۇر ئۇلۇغ بولغان يوق؛ لېكىن ئەرش يادىشاھلىقىدىكى ئەڭ كىچىك بولغان كىشىمۇ ئۇنىڭدىن چوڭ تۇر.
MAT 11:12	ئەمما چۆمۈلدۈرگۈچى يەھىا ئۆتۈرۈغا چىققان كۇنلەردىن بۇگۈنكى كۇنگىچە، ئەرش يادىشاھلىقىغا كىرىش يولى شىددەت بىلەن ئېچىلدى ۋە كىشىلەر ئۇنى شىددەت بىلەن تۇتۇۋالىدۇ.	ئەمما يەھىا بایتىست كەلگەن كۇنلەردىن بۇگۈنكە قەدەر، ئەرش يادىشاھلىقى كۈچ بىلەن ھۈجۈم قىلىنىپ تۇرۇۋاتىدۇ ۋە كۈچلۈك كىشىلەر ئۇنى قولغا كەتكۈزۈۋاتىدۇ.
MAT 11:13	چۈنكى بارلىق يېغەمبەرلەرنىڭ بېشارەت بېرىش خىزمىتى، شۇنداقلا تەۋراتىكى يازمىلار ئارقىلىق بېشارەت يەتكۈزۈلۈش خىزمىتى يەھىا بىلەن ئاخىرىلىشىدۇ.	چۈنكى بارلىق يېغەمبەرلەر بىلەن تەۋراتىكى بېشارەت قىلىشى يەھىا بىلەن ئاخىرلاشتى.
MAT 11:14	ۋە ئەگەر شۇ سۆزنى قوبۇل قىلاسىڭلار، «قايتىپ كېلىشى مۇقەررەر بولغان ئىلياس پەيغەمبەر» بولسا، يەھىانىڭ ئۆزىدۇر.	ئەگەر بۇنى قوبۇل قىلسائىلار، ئۇ ئىلىاسىدۇ، يەنى كېلىدىغان كىشى.
MAT 11:15	ئاڭلىغۇدەك قۇلۇقى بارلار بۇنى ئاڭلىسىۇن!	قۇلاقى بارلار، بۇنى ياخشى ئاڭلاڭ!
MAT 11:16	لېكىن بۇ دەۋرىدىكى كىشىلەرنى زادى كىملەرگە ئوخشتىتاي؟ ئۇلار خۇددى بازارلاردا ئولتۇرغان باللارغا ئوخشاش بولۇپ، بىر-بىرىگە دەپ تۇرۇۋاشاتتۇ:	لېكىن بۇ ۋاقتىتىكى كىشىلەرنى ئىمكەن ئوخشتايىمەن؟ ئۇلار خۇددى بازارلاردا ئولتۇرغان باللارغا ئوخشاش بولۇپ، بىر-بىرىگە دەپ تۇرۇۋاشاتتۇ:
MAT 11:17	«بىز سىلەرگە مۇزىكا قويۇپ بەرسەك، سەنلەر ئۆينىپ كەتمىدىڭلار» دەپ، «بىز سىلەرگە سۇناي چىلىپ بەرسەكمۇ، ئۇسسىۇل ئۆينىمىدىڭلار»، «ماتەم يەدىسىگە چىلىپ بەرسەكمۇ، يىغا-زار قىلمىدىڭلار» دەپ قااشىيدىغان تۇتۇرۇقسىز باللارغا ئوخشайдۇ.	«بىز سىلەرگە مۇزىكا قويۇپ بەرسەك، سەنلەر ئۆينىپ كەتمىدىڭلار» دەپ قىلىپ قاىي ۱۶ ئەختەلەپ بەرسەك، يىغىپ قالمىدىڭلار» دەپ قىلىپ سۆزىلەيدىغان باللارغا ئوخشайдۇ.
MAT 11:18	يەھىيا كەلگەنده، بېمەيدىغان، ئىچمەيدىغان بولۇپ تۇردى. شۇنىڭ بىلەن، چۈنكى يەھىا كېلىپ زىيايەتتە ئولتۇرماتىتى، شاراب ئىچمەيتتى. شۇنىڭ بىلەن، ئۇلار: «ئۇنىڭغا جىن چاپلىشىپتۇ» دېپىشىدۇ.	يەھىيا كەلگەنده، بېمەيدىغان، ئىچمەيدىغان بولۇپ تۇردى. شۇنىڭ بىلەن، چۈنكى يەھىا كەلگەن «ئۇنىڭغا جىن كېرىپ كەتكەن» دېپىشىدۇ.
MAT 11:19	ئىنسانئوغلى بولسا كېلىپ ھەم يەيدۇ ھەم ئىچىدۇ ۋە مانا، ئۇلار: «تازا بىر تۈيماس ۋە بىر مەيخور ئىكەن. ئۇ باجىگىلار ۋە گۇناھكارلارنىڭ دوسىتى» دېپىشىدۇ. لېكىن دانالىق بولسا ئۆز يەرزەنتلىرى ئارقىلىق دۇرۇس دەپ تونۇلدى.	ئادەمئوغلى كەلگەنده يېپىپ ئىچىپ تۇرۇپ، ئۇلار: «بۇ تەر تەلىپىكچى ۋە ئىچىكچى، باچىلار ۋە گۇناھكارلارنىڭ دوسىتى» دېيدۇ. لېكىن ئەقىل-ياراتات ئۆز يەرزەنتلىرى ئارقىلىق توغرا ئىكەنلىك ئاشكارا بولىدۇ.
MAT 11:20	ئاندىن ئۇ ئۆزى كۆپ مۆجبىزىلەرنى كۆرسەتكەن شەھەرلەردە تۇرۇۋاتقانلارنى توۋا قىلمىغانلىقى ئۇچۇن ئەيبلەپ، مۇنداق دېدى: –	شۇ ۋاقتىتا ئۇ، كۆپ مۆجبىزىلەرنى كۆرسەتكەن شەھەرلەردەكى خەلقار تۇۋبا قىلمىغاچقا، ئۇلارنى ئەيلىدى، دەپ دېدى:
MAT 11:21	ھالگىلارغا ۋاي، ئەي قورا زىنلىقلار! ھالگىلارغا ۋاي، ئەي بەيت-سائىدالقلار! چۈنكى سىلەر دە كۆرسىتىلگەن مۆجبىزىلەر تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىدە كۆرسىتىلگەن بولسا، ئۇ يەرلەردىكلەر خېلى بۇرۇنلا بۆز كېيمىگە يۆگىنىپ، كۈلگە مىلىنىپ توۋا قىلغان بولاتتى.	قورا زىن، سىلەرگە ۋاي! بەيت-سائىدا، سىلەرگە ۋاي! چۈنكى سىلەر دە كۆرسەتكەن مەجبىزىلەر تۇر ۋە زىدوندا بولسا، ئۇ يەرلىكلەر ئاللىبۇرۇن بۆز كېيىپ كۈل سۆرۈپ تەۋبە قىلغان بولاتتى.

Reference	Before	After
MAT 11:22	مهن سلهرگه شۇنى ئېيتىپ قويايىك، قيامەت كۈندە تۇر ۋە زىدوندىكىلەرنىڭ كۆرىدىغىنى سلەرنىڭكىدىن يېنىك بولىدۇ.	مهن سلەرگە دەيمەن، قيامەت كۈنى كەلگەندە، تۇر ۋە زىدونلۇقلارنىڭ ھالىتى سلەرنىكىدىن يېنىك بولىدۇ.
MAT 11:23	ئەي ئەرشكە كۆتۈرۈلگەن كەپەرناھۇمۇلۇقلار! سلەر تەتىساراغا كېتەسلەر، چۈنكى، سلەر دە بولغان مۆجىزىلەر سودومدا بولسا، ئۇ شەھەر جۈشۈرۈلىسىلەر، چۈنكى ئاراڭلاردا يارتىلغان مۆجىزىلەر سودومدا ھازىرغان قەدەر ھالاك بولمىغان بولاتقى.	ھەي، كەپەرناھۇمۇ! سلەر ئاسماڭغا كۆتۈرۈلگەن، تەتىگە چۈشۈرۈلۈپ ئەي، كەپەرناھۇمۇ!
MAT 11:24	ئەممە مەن سلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىك، قيامەت كۈندە سودوم زېمنىدىكىلەرنىڭ كۆرىدىغىنى سلەرنىڭكىدىنمۇ يېنىك بولىدۇ.	ئەممە مەن سلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىك، قيامەت كۈندە سودوم ھالەت سلەرگە قارىغاندا كۆپىركە چىداملىق بولىدۇ.
MAT 11:25	شۇ ۋاقتىلاردا، ئەيسا بۇ ئىشلارغا قاراپ مۇنداق دېدى: – ئاسمان-زېمنىڭىسى ئى ئاتا! سەن بۇ ھەققەتەرنى دانشىمەن ۋە ئەقلىلىقلاردىن يوشۇرۇپ، سەبى باللارغا ئاشكارلىغىنانلىقىڭ ئۆچۈن ساڭا مەدىپىلەر ئوقۇيمەن!	شۇ ۋاقتىتى ئەيسا بۇ ئىشلارغا قاراپ، مۇنداق دېتى: «ئاسمان-زېمنىڭ يېرۇھەرىدىگارى، ئاتا! سەن بۇ ھەققەتەرنى ئەقلىلىقلار بىلەن دانلاردىن يوشۇرۇپ، كىچىك باللارغا ئاشكارا قىلغانلىقىڭ ئۆچۈن، ساڭا شۇكۈر دەيمەن!»
MAT 11:26	بەرھەق، ئى ئاتا، نەزىرىڭدە بۇنداق قىلىش راۋا ئىدى.	ھەق، ئاتا، چۈنكى بۇ شۇنداق بولدى، سىزنىڭ ئىرادىڭىزنىڭ خۇشاللىقى بويىچە.
MAT 11:27	ھەممە ماڭا ئاتامدىن تەقىدىم قىلىنىدى؛ ئوغۇلنى ئاتىدىن باشقا ھېچكىم توۇنمايدۇ، ۋە ئاتىنىمۇ ئوغۇل ۋە ئوغۇل ئاشكارلاشنى لايق كۆرگەن كىشىلەردىن باشقا ھېچكىم توۇنمايدۇ.	ھەممە ئىشلار مەنگە ئاتامدىن تايشۇرۇلدى؛ ئوغۇلنى تەك ئاتا بىلىدۇ، ۋە ئاتىنىمۇ تەك ئوغۇل بىلىدۇ، بۇلارغا ئوغۇل قارار قىلغان كىشىلەرگە ئاشكارلايدۇ.
MAT 11:28	ئەي جاچاقلقى بولغانلار ۋە ئېغىر يۈكەن زەنگەنلەر ھەممىلىرى! مېنىڭ يېنىمغا كېلىڭلەر، مەن سلەرگە ئاراملىق بېرى.	ئەي چاچاقلقى بولغانلار ۋە ئېغىر يۈكەن زەنگەنلەر ھەممىلىرى! مېنىڭ يېنىمغا كېلىڭلەر، مەن سلەرگە ئارام بېرىمەن.
MAT 11:29	مېنىڭ يۈغۇمنى ئالىڭلار ۋە مەندىن ئۆگىنىڭلار؛ چۈنكى مەن نەرمەتچان ۋە كەمەرمەن؛ شۇنداق قىلغاندا، كۆڭلۈڭلەر ئارام تاپىدۇ.	تەۋاازۇنلۇق، شۇنداق قىلسائىلار، كۆڭلۈڭلەر ئارام تېپىدۇ.
MAT 11:30	چۈنكى مېنىڭ بويۇن تۈرۈقۈمدا بولۇش ئاسان، مېنىڭ ئارتىدىغان يۈكۈم يېنىكتۇر.	چۈنكى مېنىڭ بويۇن تۈرۈقۈم قولاي، مېنىڭ يۈكۈم يالقان.
MAT 12:1	شۇ چاغلاردا بىر شابات كۈنى، ئەيسا بۇغىدai تەركىلىرىدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتاتنى.	ئۇ ۋاقتىتا بىر شەنبىه كۈنى، ئەيسا بۇغىدai تەركىلىرىدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتاتنى.
MAT 12:2	لېكىن بۇنى كۆرگەن يەرسىيلەر ئۇنىڭغا: – قارا، مۇخلىسىلىك شابات كۈنى تەۋراتتا چەكلەنگەن ئىشنى قىلىۋاتىدۇ، دېپىشتى.	لەممە يەرسىيلەر بۇنى كۆرۈپ، ئۇغا: «قارا، سەننىڭ شاڭىرىڭلار شابات كۈنى قىلىش تەبىور بولمىغان ئىش قىلىۋاتىدۇ!» دېدى.
MAT 12:3	بىراق ئۇ ئۇلارغا: داۋۇت بىلەن ئۇنىڭ دوستلىرى ئاچلىقا يولۇقلاب قالغاندا بىراق ئۇ ئۇلارغا: – داۋۇت ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ ئاج قالغاندا نىمە قىلغانلىقىنى مۇقەددەس يازمىلاردىن ئۆقۇم سىغانمۇسلىھە؟	بىراق ئۇ ئۇلارغا: داۋۇت بىلەن ئۇنىڭ دوستلىرى ئاچلىقا يولۇقلاب قالغاندا بىراق ئۇ ئۇلارغا: داۋۇت ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ ئاج قالغاندا نىمە قىلغانلىقىنى يازمىلاردا ئۆقۇپ كۆرمىگەن مىسىلەر؟
MAT 12:4	ئۇ ئەللاھ ئۆيىگە كىرىپ، ئەللاھ ئۆچۈن ئايىلغان نانلارنى يېگەن، بۇ نانلارنى ئۇ خۇدانىڭ ئۆيىگە كىرىپ، خۇداغا ئاتالغان، شۇنداقلا ئۆزى ۋە ھەمراھلىرىغا نىسبەتەن تەۋرات قانۇنى بويىچە بېپىشكە بولمايدىغان «تەقىدىن نانلار»نى سوراپ ئېلىپ، ئۇلارنى ھەمراھلىرى بىلەن بىلە يېگەن. ئەسىلىدە بۇ نانلارنى يەقەت كاھىنلارنىڭ يېپىشىگىلا بولاتقى.	ئۇ ئەللاھ ئۆيىگە كىرىپ، ئەللاھ ئۆچۈن ئايىلغان نانلارنى يېگەن، بۇ نانلارنى ئۇ خۇدانىڭ ئۆيىگە كىرىپ، خۇداغا ئاتالغان، شۇنداقلا ئۆزى ۋە ھەمراھلىرىغا نىسبەتەن تەۋرات قانۇنى بويىچە بېپىشكە بولمايدىغان بولۇپ تۇرۇپ، ئۇلار بىلەن بىلە يېگەن.
MAT 12:5	سلىھر تەۋراتتىن شۇنى ئۆقۇپ باقمىغانسىلەركى، ئىبادەتخانىدا ئىشلەيدىغان كاھىنلار شابات كۈنلىرى ئىشلەپ شابات تەرتىپنى بۇزىسىمۇ، گۇناھقا بۇيرۇلمايدۇ.	سلىھر تەۋراتتىن بۇنى ئۆقۇپ كۆرمىدىڭىزنىمۇ، ئەللاھ ئۆيىدە ئىشلەيدىغان كاھىنلار شابات كۈنى ئىشلەپ، شابات قائىدىسىنى بۇزغاندا، گۇناھقا تۇشمايدۇ.
MAT 12:6	لېكىن مەن سىزگە ئېيتقان، بۇ يەردە مەعبدىدىن ئەسلى كاتتا بىر نەرسە بار. بىراق مەن شۇنى سلەرگە ئېيتىپ قويايىكى، بۇ يەردە ئىبادەتخانىدىنمۇ ئۇلۇغ بىرسى بار.	لېكىن مەن سىزگە ئېيتقان، بۇ يەردە مەعبدىدىن ئەسلى كاتتا بىر نەرسە بار. بىراق مەن شۇنى سلەرگە ئېيتىپ قويايىكى، بۇ يەردە ئىبادەتخانىدىنمۇ ئۇلۇغ بىرسى بار.

Reference	Before	After
MAT 12:7	ئەمدىلىكتە ئەگەر سىلەر خۇدانىڭ «مۇقەددەس يازمىلاردا: «ئىزدەيدىغىنىم قۇربانلىقلار ئەمەس، بەلكى رەھىم-شەپقەت» دېپىلگەن شۇ سۆزىنىڭ مەنسىنى بىلگەن بولساڭلار، بىگۇناھ كىشىلەرنى گۇناھكار دەپ بېكىتىمەيتتىڭلار.	ئەگەر سىلەر بۇ سۆزىنىڭ مانسىنى چۈشىنىپ قالساڭلار، خۇدا «مەن قۇربانلىق ئىستەمەيمەن، بەلكى رەھىم-شەفقتا كۆرۈپ قالماهن» دەپ، بىگۇناھ كىشىلەرنى گۇناھكار دەپ قالمايتتىڭلار.
MAT 12:8	چۈنكى ئىنسانئوغلى شابات كۈنىنىڭ ئىگىسىدۇر.	چۈنكى ئادەمئوغۇل شابات كۈنىنىڭ مالىكى.
MAT 12:9	ئۇ ئۇ يەردىن ئايىرىلىپ، ئۇلارنىڭ سىناگوگىغا كىرىدى.	ئۇ شۇ يەردىن كەتىپ، ئۇلارنىڭ سىناگوگىسىغا كىرىدى.
MAT 12:10	ۋە مانا، ئۇ يەردە بىر قولى بىگىلەپ قالغان بىر ئادەم بار ئىدى. ئۇلار ئۇنىڭ ئۇستىدىن ئەرز قىلىشقا سەۋەب تايماقچى بولۇپ ئۇنىڭدىن: – شابات كۈنى كېسەل ساقايىتىش تەۋرات قانۇنغا ئۇيغۇنمۇ؟ – دەپ سورىدى.	ھەم بۇ جايدا بىر كىشىنىڭ قولى ساقتۇرۇپ قالغان. يەرسىيلەر ئۇنى قارىتىپ، شابات كۈنى كېسەل ساقايىتىش قانۇنغا جازىمۇ دەپ سورىدى، بۇنى ئۇنى ئەيلىماق ئۇچۇن.
MAT 12:11	لېكىن ئۇ ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – بىرەرسىڭلارنىڭ قويى شابات كۈنى ئورىغا چۈشۈپ كەتسە، ئۇنى دەرھال تارتىپ چىقىرىۋالمائىغان ئادەم بارمىدۇ؟	ئەمما ئۇ ئۇلارغا شۇنداق جاۋاب قىلدى: سىزلەرنىڭ بىرىڭلارنىڭ قويى شابات كۈنى گومرەككە چۈشۈپ كەتسە، ئۇنى تېز چىقارغۇسوز بولمايدۇ؟ ئادەم بارمىدۇ؟
MAT 12:12	ئادەم قويدىن قانداقلا كۆپ قىممەتلەك! شۇڭا، شابات كۈنى ياخشى ئىش ئىنسان بولسا قويدىن شۇنچە ئەتىبارلىقىتۇرا شۇڭا، شابات كۈنى ياخشىلىق قىلىش تەۋرات قانۇنغا ئۇيغۇندۇر.	ئادەم قانداقلا كۆپ قىممەتلەك! شۇڭا، شابات كۈنى ياخشى ئىش ئىنسان بولسا قويدىن شۇنچە ئەتىبارلىقىتۇرا شۇڭا، شابات كۈنى قىلىش جاۋااز.
MAT 12:13	ئاندىن ئۇ بېلىقى كېسەلگە: – قولۇڭنى سوزات، – دېدى. ئۇ قولىنى ئۇزىتىشى بىلەنلا قولى ئىككىنچى قولغا ئوخشاش ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ شۇ كېسەلگە: «قولۇڭنى سوزات»، دېدى. ئۇ قولىنى سوزىتىپ قالغاندا قولى باشقۇ قولغا ئوخشاش ياخشى بولۇپ كەتتى.
MAT 12:14	بىراق يەرسىيلەر تاشقىرىغا چىقىپ، ئۇنى قانداق يوقىتىش ھەققىدە مەسلىھەت قىلىشتى.	بىراق يەرسىيلەر تاشقىرىغا چىقىپ، ئۇنى قانداق بۇزۇپ تاشلاش ئۇچۇن يېكىرىلىشىپ قالدى.
MAT 12:15	ئەمما ئەيسا بۇنى بىلىپ، شۇ جايدين كەتن، كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭ ئارقىسىدىن باردى. ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ساقلىۋالدى:	ئەيسا بۇنى بىلىپ، شۇ جايدين كەتن، كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭ ئارقىسىدىن باردى. ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ساقلىۋالدى:
MAT 12:16	ئاندىن ئۇلارغا ئۆزىنىڭ سالاھىتىنى ئاشكارىلىماسلىقنى قاتىق تاپىلدى.	ئاندىن ئۇلارغا ئۆزىنىڭ ئاشكارىلىماسلىقنى قاتىق تاپىلدى.
MAT 12:17	بۇنىڭ بىلەن يەشايا پەيغەمبەر ئارقىلىق يەتكۈزۈلگەن مۇنۇ سۆزلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى:	بۇ بىلەن يەشايا پەيغەمبەر ئارقىلىق دېگەن سۆزلەر توغرا چىقتى:
MAT 12:18	– «قاراڭلار، مانا مەن تاللىغان ئۆز قۇلۇم! مېنىڭ سۆيۈملۈكىم، دىلىمنىڭ سۆيۈنگىنى! مەن ئۆز روھىمنى ئۇنىڭ ۋۇجۇدiga قوندۇرمەن، شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئەللەرگە ھۆكۈم-ھەققىتىنى جاكارلايدۇ.	قارا، مەن تاللىغان قۇلۇم بۇ! مېنىڭ سۆيگۈچۈم، دىلىمنى خۇش كەلگەن! مەن روھىمنى ئۇنىڭ ئۇستىگە قويىمەن، شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئەللەرگە ئەدلەتنى جاكارلايدۇ.
MAT 12:19	ئۇ نە تالاش-تارتىش قىلمايدۇ نە چۇقان كۆتۈرمەيدۇ، كوجىلاردا ئۇنىڭ كۆتۈرگەن ئاۋازىنى ھېچ ئاڭلىغۇچى بولمايدۇ.	ئۇ تالاش قىلمايدۇ، چاقىرىمغۇ، كۆچە-يوللاردا ئۇنىڭ ئاۋازىنى ھېچكىم ئاڭلىمادۇ.
MAT 12:20	تاكى ئۇ غەلبە بىلەن توغرا ھۆكۈملەرنى چىقارغۇچە، يانجىلغان قومۇشنى سۇندۇرمادۇ، توتەپ ئۆچەي دەپ قالغان يېلىكتى ئۆچۈرمەيدۇ:	ئۇ ئادالەتنى زەھەرگە ئېرىشىتۈرگەنچە، يالتا قامىشنى ئۇزۇپ تاشلىمەيدۇ، ئاز قالغان ئورۇقنى سۇندۇرمەيدۇ:
MAT 12:21	ۋە ئەللەر ئۇنىڭ نامىغا ئومىد باغلايدۇ.	ھەم ئەللەر ئۇنىڭ ئىسمىگە ئۆمىد قوشۇپ تۇردى.
MAT 12:22	شۇ چاغدا، ئۇنىڭ ئالدىغا جىن چاپلىشۇالغان كور ۋە گاچا بىرى ئېلىپ كېلىنىدى. ئۇ ئۇنى ساقايىتى، كور گاچىنى سۆزلىيەلەيدىغان ۋە كۆرەلەيدىغان قىلدى.	ئەمدىلا، بىر جىن بىلەن ئەگىشكەن كۆرمەس ۋە گاچا كىشى ئۇنىڭ ياقتۇرۇغا ئېلىپ كېلىنىدى. ئۇ ئۇنى ساقايىتى، گاچا كىشىنى سۆزلەپ قويۇش ۋە كۆزىنى كۆرەلەيدىغان قىلدى.
MAT 12:23	بارلىق خالاقيق ھەيران بولۇشۇپ: – ئەجهە، بۇ داۋۇتنىڭ ئوغلىمدىۇ؟ – دېپىشىتى.	ھەممە خەلق ھەيران بولۇپ قالدى: بۇ مەسە، داۋۇتنىڭ ئوغلىمدىۇ؟ دېدى.
MAT 12:24		

Reference	Before	After
MAT 12:25	لېكىن يەرسىيەر بۇ سۆزنى ئاڭلاپ: – ئۇ يەقەت جىنلارنىڭ ئەملى بولغان بەئەلزىبۇقا تايىنسىپ جىنلارنى قوغلىۋېتىدىكەن. دېيشتى.	ئەممە يەرسىيەر بۇ سۆزنى ئاڭلاپ قالدى: ئۇ يەقەت بەئەلزىبۇغا تەيەنەپ جىنلارنى سۈرۈپ چىقىرىۋاتىدۇ دەپ دېدى.
MAT 12:26	لېكىن ئۇ ئۇلارنىڭ نېمە ئويلاۋاتقانلىقىنى بىلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزئارا سوقۇشقانى ھەرقانداق يادىشاھلىق ۋەيران بولىدۇ؛ ھەرقانداق شەھەر ياكى ئائىلە بۆلۈنگەن بولسا، زىيان كۆرۈپ كېتىدۇ.	ئەممە ئۇ ئۇلارنىڭ نېمە ئويلاۋاتقانلىقىنى بىلىپ، ئۇلارغا دېدى: ‘ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنگەن ھەرقانداق دۆلەت يوقاپ كېتىدۇ؛ ھەرقانداق شەھەر ياكى ئائىلە بۆلۈنگەن بولسا، زىيان كۆرۈپ كېتىدۇ.’
MAT 12:27	ئەگەر شەيتان شەيتاننى قوغلىسا، ئۇ ئۆز-ئۆزىگە قارشى چىققان بولىدۇ. ئۇنداقتا، ئۆنىڭ يادىشاھلىقى قانداقمۇ يۇت تىرىھەپ تۇرالىسىۇن؟ ئەگەر مەن جىنلارنى بەئەلزىبۇغا تايىنسىپ قوغلىسام، سىلەرنىڭ يەزەنتىلىرىڭلەر كىمگە تايىنسىپ جىنلارنى قوغلايدۇ؟! شۇڭا ئۇلار سىلەر توغرۇلۇق ھۆكۈم چىقارسۇن!	ئەگەر شەيتان شەيتاننى قوغلايدۇ، ئۇ ئۆزىگە قارشى بولىدۇ. شۇنداقتا، ئۆنىڭ يادىشاھلىقى قانداق تۇرالايدۇ؟ ئەگەر مەن جىنلارنى بەئەلزىبۇ بىلەن چىقاراھىدىغان بولسام، سىلەرنىڭ ئوغۇللىرىڭلەر كىم بىلەن جىنلارنى چىقارىدۇ؟ شۇڭا ئۇلار سىلەرگە قارار بېرىدۇ!
MAT 12:28	لېكىن مەن خۇدا روهى بىلەن جىنلارنى قوغلاپ تۇرسام، دەمەك خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ھازىرلا سىلەرگە كېلىپ تۇر.	لېكىن مەن خۇدا روهى بىلەن جىنلارنى قوغلاپ تۇرسام، دەمەك خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ھازىرلا سىلەرگە كېلىپ تۇر.
MAT 12:29	بر كىشى كۈچتۈڭگۈر بىرسىنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئۆنىڭ مال-مۇلۇكىنى قانداق بۇللاپ كېتەلىسىۇن؟ يەقەت ئۇ شۇ كۈچتۈڭگۈرۇنى ئاۋۇال باغلىيالىسا، ئاندىن ئۆيىنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلالايدۇ.	بر كىشى قانداق قىلالايدۇ: كۈچلۈك بىر كىشىنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، مال-مۇلۇكىنى تالاپ ئېلىپ كېتەيدۇ؟ بۇ يەقەت ئالدىن شۇ كۈچلۈكىنى باغلاپ قويغاندا مۇمكىن، شۇندَا ئۆيىنى تولۇق تالاپ بېرىدۇ.
MAT 12:30	مەن تەرىپتە تۇرمىغانلار ماڭا قارشى تۇرغۇچىدۇر. مەن تەرىپكە ئادەملەرنى يىغىمۇچىلار بولسا توزۇتۇۋەتكۈچىدۇ.	مەن بىلەن بولمىغانلار ماڭا قارشى تۇرىدۇ. مەن بىلەن ئادەملەرنى يىغىمايدىغانلار تۈرۈتۈپ تاشلايدۇ.
MAT 12:31	شۇنىڭ ئۆچۈن مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قوياىك، ئىنسانلارنىڭ ئۆتكۈزگەن ھەرتۈرۈك گۇناھلىرى ۋە قىلغان كۈيۈرلۈقلەرنىڭ ھەممىسىنى كەچۈرۈشكە بولىدۇ. بىراق ئىنسانلارنىڭ مۇقەددەس روھقا كۈيۈرلۈق قىلىش ھېچ كەچۈرۈلمەيدۇ.	شۇ ئۆچۈن مەن سىلەرگە بۇنى ئېنىق دەيمەن: خەلقنىڭ ھەرخىل گۇناھلىرى ۋە كۈيۈرلۈقلەرنىڭ ھەممىسى كەچۈرۈلەدۇ. بىراق خەلقنىڭ مۇقەددەس روھقا كۈيۈر قىلىش ھېچ كەچۈرۈلمەيدۇ.
MAT 12:32	ئىنسانئوغىلغىغا قارشى سۆز قىلغان كىمەتكىم بولسا كەچۈرۈمگە ئېرىشىلەيدۇ؛ لېكىن مۇقەددەس روھقا قارشى گەپ قىلغانلار بولسا بۇ دۇنيادىمۇ، ئۇ دۇنيادىمۇ كەچۈرۈمگە ئېرىشەلمەيدۇ.	ئادەم ئوغلىغا قارشى سۆز ئېيتىسا، ئۇ كەچۈرۈم تاپىدۇ؛ لېكىن مۇقەددەس روھقا قارشى گەپ قىلغانلار بۇ دۇنيادا ياكى باشقادا دۇنيادا كەچۈرۈم تاپىلمايدۇ.
MAT 12:33	دەرەخ ياخشى بولسا، مېۋسىمۇ ياخشى بولىدۇ – ياكى دەرەخ يور بولسا، مېۋسىمۇ ناچار بولىدۇ؛ چۈنكى ھەرقانداق دەرەخ ئەھۋالىسىز بولىدۇ.	ئەگەر دەرەخ ياخشى بولسا، مېۋسىمۇ ياخشى بولىدۇ، ياكى دەرەخ ئەھۋالىسىز بولسا، مېۋسىمۇ ئەھۋالىسىز بولىدۇ؛ چۈنكى ھەرقانداق دەرەخ ئۆز مېۋسىدىن ئەمەللەك تونالىدۇ.
MAT 12:34	ئەي يىلان باللىرى! سىلەر يامان بولغاندا، ئاغىزىنىڭدىن قانداق ياخشى سۆز ئەي يىلانلارنىڭ يەزەنتىلىرى! سىلەر رەزىل تۇرساڭلار، ئاغىزىلاردىن قانداقمۇ ياخشى سۆز چىقسۇن؟ چۈنكى ئادەمنىڭ قىلىپ كەن ئەمە ئەن ئۆز ياخشى بولسا، شۇ ئېغىزىدىن چىقىپ تاشقان بولسا ئېغىزىدىن شۇ چىقىدۇ.	ئەي يىلان باللىرى! سىلەر يامان بولغاندا، ئاغىزىنىڭدىن قانداق ياخشى سۆز ئەي يىلانلارنىڭ يەزەنتىلىرى! سىلەر رەزىل تۇرساڭلار، ئاغىزىلاردىن چىقىرا لاپىسىلەر؟ چۈنكى قەلبىدە نېمە بار بولسا، شۇ ئېغىزىدىن چىقىپ كېتىدۇ.
MAT 12:35	ياخاڭلا كىشى ئۆز ياخاڭلا گومۇنىدىن ياخاڭلا ئىشلارنى چىقارىپ كەلگەن ياخشى ئادەم ئۆز ياخشى خەزىنىسىدىن ياخشى نەرسىلەرنى چىقىرىدۇ. بولىدۇ. يامان كىشى يامان گومۇنىدىن يامان ئىشلارنى چىقارىپ كەلگەن يامان ئادەم يامان خەزىنىسىدىن يامان نەرسىلەرنى چىقىرىدۇ.	ياخاڭلا كىشى ئۆز ياخاڭلا گومۇنىدىن ياخاڭلا ئىشلارنى چىقارىپ كەلگەن ياخشى ئادەم ئۆز ياخشى خەزىنىسىدىن ياخشى نەرسىلەرنى چىقىرىدۇ. بولىدۇ.
MAT 12:36	مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىمەن، ھەر بىر كىشى ھەر بىكار سۆزنى ئۆچۈن قۇرۇق سۆزى ئۆچۈن سوراق كۈنى ھېساب بېرىدۇ.	مەن سىلەرگە بۇنى ئېيتىمەن، ھەر بىر كىشى ھەر بىكار سۆزنى ئۆچۈن ھۆكۈم كۈنى جاۋاب بېرىدۇ.
MAT 12:37	چۈنكى ئۆز سۆزلىرىڭ بىلەن يا ھەققانىي ئىسپاتلىنىسىن، يا سۆزلىرىڭلەر بىلەن گۇناھكار دەپ بېكتىلىسىن.	چۈنكى سەننىڭ سۆزلىرىڭ بىلەن، يا تولۇق ئىسپاتلىنىپ كېتەسەن، يا گۇناھكار دەپ جاڭىرىتىلىسىن.

Reference	Before	After
MAT 12:38	شۇ چاغدا بەزى تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيلەر ئۇنىڭغا جاۋابەن: ئۇستاز، سەندىن بىر مۆجىزلىك ئالامەت كۆرگۈمىز بار، – دېدى.	شۇ ۋاقتىتا بەزى ئوقۇتقۇچىلار ۋە يەرسىيلەر ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: ئۇستاز، سەندىن بىر مەۋجۇزە كۆرگۈچى بولغۇمىز بار.
MAT 12:39	لېكىن ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: بۇ يامان ۋە خەيانەتچى زامان بىر 'ئالامەت' لېكىن ئۇ ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – رەزىل ھەم زىناخور بۇ دەۋر بىر ئىستىيەدۇ. لېكىن سىلەرگە يەقەت يۇنۇس يېغەمبەرنىڭ ئالامىتى بىلەنلا «يۇنۇس يېغەمبەر دە كۆرۈلگەن مۆجىزلىك ئالامەت» تىن باشقا ھېچقانداق مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسىتلەمەيدۇ.	لېكىن ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: بۇ يامان ۋە خەيانەتچى زامان بىر 'ئالامەت' لېكىن ئۇ ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – رەزىل ھەم زىناخور بۇ دەۋر بىر ئىستىيەدۇ. لېكىن سىلەرگە يەقەت يۇنۇس يېغەمبەرنىڭ ئالامىتى بىلەنلا كۆرسىتلەدۇ،
MAT 12:40	چۈنكى يۇنۇس يېغەمبەر يوغان بېلىقنىڭ قورسقىدا ئۆچ كېچە-كۈندۈز ياتقاندەك، ئىنسانئوغلىمۇ ئوخشاشلا ئۆچ كېچە-كۈندۈز يەرنىڭ باغرىدا ياتىدۇ.	چۈنكى يۇنۇس يېغەمبەر يوغان بېلىقنىڭ قارىنىدا ئۆچ كۈن-كېچە قالغانفاندەك، ئادەمئوغلىمۇ شۇنداق ئۆچ كۈن-كېچە يەر ئاستىدا قالىدۇ.
MAT 12:41	سوراق كۈنى نىنھۇ شەھىرىدىكىلىر بۇ دەۋردىكىلىر بىلەن تەڭ قويۇپ، بۇ بىرگە تۈرۈپ، ئۇلارنى مەھکۈم قىلىدۇ. چۈنكى ئۇلار يۇنۇسنىڭ خەۋەرلىرىنى بېكتىدۇ. چۈنكى ئۇلار يۇنۇس يېغەمبەر ئاكلاپ، تەۋبە قىلغان؛ ۋە باق، مۇشۇ جايىدا يۇنۇستان ئەۋزەل بىرەك بار!	قىيامەت كۈنىدا، نىنھۇ شەھىرىدىكى كىشىلەر بۇ زامان كىشىلەر بىلەن قىيامەت كۈنىدا، نىنھۇ شەھىرىدىكى كىشىلەر بۇ زامان كىشىلەر بىلەن تەڭ قويۇپ، ئۇلارنى مەھکۈم قىلىدۇ. چۈنكى ئۇلار يۇنۇسنىڭ خەۋەرلىرىنى بېكتىدۇ. چۈنكى ئۇلار يۇنۇس يېغەمبەر ئاكلاپ، تەۋبە قىلغان؛ ۋە باق، مۇشۇ جايىدا يۇنۇستان ئەۋزەل بىرەك بار!
MAT 12:42	سوراق كۈنى «جەنۇپتىكى ئايال يادىشاھ» مۇ بۇ دەۋردىكىلىر بىلەن تەڭ تىرىلىپ، ئۇلارنىڭ گۇناھلىرىنى بېكتىدۇ. چۈنكى ئۇ سۇلایمانىنىڭ دانا سۆزلىرىنى ئاكلاش ئۇچۇن يەر يۈزىنىڭ چىتىدىن كەلگەن؛ ۋە مانا، ھازىر مۇشۇ يەر دە سۇلایماندىنمۇ ئۆلۈغ بىرسى تۇردى.	قىيامەت كۈنىدە، جەنۇپتىكى ئايال يادىشاھ بۇ دەۋرنىڭ خەلقى بىلەن بىرگە تۈرۈپ، ئۇلارنى مەھکۈم قىلىدۇ. چۈنكى ئۇ سۇلایمانىنىڭ ئەقلىلىق سۆزلىرىنى ئاكلاش ئۇچۇن دۇيىانىڭ سەھەرلىرىدىن كەلگەن؛ ۋە باكتى، ھازىر بۇ يەر دە سۇلایماندىن تەكشى ئۆلۈغ بىرەك بار.
MAT 12:43	ناياڭ روھ بىراۋىنىڭ، تېنىدىن چىقىرىپتىلىگەندىن كېيىن، ئۇ قۇرغاق دالالارنى چۆرگىلەپ يۈرۈپ، بىرەر ئارامگاھنى ئىزدەيدۇ، بىراق تايالمايدۇ	ناياڭ روھ بىر كىشىنىڭ دەنمدىن چىقىپ كەتكەندىن كېيىن، ئۇ قۇرغاق دالا يەرلەرنى چۆرگىلەپ يۈرۈپ، بىرەر ئارام جايىنى ئىزدەيدۇ، لېكىن ھېچقايسى جايىنى تايالمايدۇ
MAT 12:44	ۋە: «مەن چىققان ماكانىمغا قايتىاي» دەيدۇ. شۇنىڭ بىلەن قايتىپ كېلىپ، شۇ ماكانىنىڭ يەنلا بوش تۇرغانلىقىنى، شۇنداقلا ياكىز تازىلانغانلىقىنى ۋە رەتلەنگەنلىكىنى بايقايدۇ-دە.	ئۇ دەپتۇ: «مەن چىققان ئۆيىمگە قايتىمەن». قايتىپ كېلىپ، ئۆي بوش، تازىلانغان ۋە تەرتىپلەنگەن ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ قالىدۇ.
MAT 12:45	بېرىپ ئۆزىدىن يامانروق يەتتە جىن بىلەن كەلەيدۇ، ئۇلار كېرىپ بىلە بىرگە تۇرۇدۇ. بۇ بىلەن، ئادەم كىشىنىڭ كېيىنلىكى ئالاتى بۇرۇنقىدىن تولا يامان يامان بولىدۇ. بۇ رەزىل دەۋردىكىلىرنىڭ ھالىمۇ مانا شۇنداق بولىدۇ.	بارىپ ئۆزىدىن يامانروق يەتتە جىن بىلەن كەلەيدۇ، ئۇلار كېرىپ بىلە بىرگە تۇرۇدۇ. بۇ بىلەن، ئادەم كىشىنىڭ كېيىنلىكى ئالاتى بۇرۇنقىدىن تولا يامان بولىدۇ. بۇ يامان دەۋرنىڭ ھالىمۇ شۇنداق بولىدۇ.
MAT 12:46	ئۇ خەلق بىلەن سۆھبەت قىلىپ تۇرغاندا، باشقا، ئانسىسى ۋە قارىنداشلىرى ئۇ تۈپلاشقان خالاييققا داۋاملىق سۆزلەۋاتقاندا، مانا، ئانسىسى بىلەن ئىنىلىرى كېلىپ، ئۇنىڭ بىلەن ھېلىقى ئادەمنىڭ كېيىنلىكى ھالى بۇرۇنقىدىن تېخىمۇ سۆزلىرىنى ئەتتە جىن بىلەن كەلەيدۇ، ئۇلار كېرىپ بىلە بىرگە تۇرۇدۇ.	ئۇ خەلق بىلەن سۆھبەت قىلىپ تۇرغاندا، باشقا، ئانسىسى ۋە قارىنداشلىرى ئۇ تۈپلاشقان خالاييققا داۋاملىق سۆزلەۋاتقاندا، مانا، ئانسىسى بىلەن كېلىپ، ئۇ بىلەن سۆزلەشكۈچى بولۇپ تاشقىرىدا تۇرۇشتى.
MAT 12:47	شۇنىڭ بىلەن بىرەيەن ئۇنىڭغا: – ئانىڭىز ۋە ئىنىلىرىنىڭ سىز بىلەن سۆزلىشىمىز دەپ تاشقىرىدا تۇرۇدۇ، – دېدى.	شۇ ۋاقتىت بىر ئادەم ئۇنىڭغا دېدى: «ئانىڭ بىلەن ئىنىلىرىنىڭ سىزنى كۆرۈشنى ئىزدەپ تاشقىدا تۇرۇۋاتىدۇ.»
MAT 12:48	لېكىن ئۇ جاۋابەن شۇ خەۋەرنى يەتكۈزگەن كىشىدىن: «كىم مېنىڭ ئانام، كىم مېنىڭ ئىنىلىرىم؟» – دەپ سورىدى.	ئەممائۇ، شۇ خەۋەر كەلتۈرگەن كىشىدىن: «كىم مېنىڭ ئانام، كىم مېنىڭ ئىنىلىرىم؟» دەپ سورىدى.
MAT 12:49	كېيىن ئۇ قولىنى چىقىرىپ، مۇخلىسىلىرىنى كۆرسەتتى: «كۆر، مېنىڭ ئانام، ئاندىن ئۇ قولىنى سوزۇپ مۇخلىسىلىرىنى كۆرسىتىپ: – مانا مېنىڭ ئانام، مانا مېنىڭ ئىنىلىرىم!»	كېيىن ئۇ قولىنى چىقىرىپ، مۇخلىسىلىرىنى كۆرسەتتى: «كۆر، مېنىڭ ئانام، ئاندىن ئۇ قولىنى سوزۇپ مۇخلىسىلىرىنى كۆرسىتىپ: – مانا مېنىڭ ئانام، كۆر، مېنىڭ ئىنىلىرىم!»
MAT 12:50	چۈنكى كىم ئەرشتىكى ئاتامىنىڭ ئىرادىسىنى ئادا قىلسا، شۇ مېنىڭ ئاكا-ئىنىم، ئاچا-سىگلىم ۋە ئانامدۇر، – دېدى.	چۈنكى كىم ئاسمانىدىكى ئاتامىنىڭ ئىرادىسىنى ياخشى ئەمەلگە ئاشۇرسا، شۇ مېنىڭ ئاكا-ئىنىم، ئاچا-سىگلىم ۋە ئانامدۇر، دېدى.
MAT 13:1	شۇ كۈنى ئەيسا ئۆيىدىن چىقىپ، دېڭىز بويىدا ئۆلتۈراتتى.	ئۇ كۈن ئەيسا ئۆيىدىن چىقىپ، دېڭىز كەينىدە ئۆلتۈرۈپ قالدى.
MAT 13:2	ئەتراپىغا توپ-توپ ئادەملەر ئولىشىۋالغاچقا، ئۇ بىر كېمىگە چىقىپ	چۈنكى كۆپ ئادەم تەرەپكە توپلىنىپ كەتكەندە، ئۇ بىر كېمىگە چىقىپ

Reference	Before	After
MAT 13:3	ئولتۇردى. يۇتكۇل خالايىق بولسا دېڭىز بويىدا تۇرۇپ قالدى.	ئۇ ئۇلارغا تەمىسىلەر بىلەن كۆپ ھېكايدەرنى ئېتىپ، مۇنداق دېدى: مانا، ئۇ ئۇلارغا تەمىسىلەر بىلەن نۇرغۇن ھېكىمەتلەرنى ئېتىپ بىرىپ، مۇنداق دېدى: – مانا، ئۇرۇق چاچقۇچى ئۇرۇق چاچقلى ئېتىزغا چىقپىتۇ.
MAT 13:4	ئۇرۇق سىپىۋاتقاندا، بەزى ئۇرۇقلار يول ئوستىگە چۈشۈپ كەتن، قۇشلار ئۇرۇق چاچقاندا ئۇرۇقلاردىن بەزىلىرى چىغىر يول ئوستىگە چۈشۈپتۇ، قۇشلار كېلىپ ئۇلارنى يېپ كېتىپتۇ.	بىر ئۇرۇقچى ئۇرۇق چاچماق ئوجۇن دەرەزلىگە چىقتى.
MAT 13:5	بەزىلىرى تېشى كۆپ، توپىسى ئاز يەرلەرگە چۈشۈپتۇ. تۇپرىقى چوڭقۇر بولمىغაچقا، تېزلا ئۇنۇپ چىقپىتۇ.	بەزىلىرى تاشلىق، خۇلاق بەرلەرگە چۈشۈپ كەتكەن. تۇپرىقى چوڭقۇر بولمىغاچقا، تېزلا ئۆسۈپ چىققان.
MAT 13:6	لېكىن كۈن چىقىشى بەلەنلا ئاپتاپتا كۆپيپ، يىلتىزى بولمىغاچقا قۇرۇپ كېتىپتۇ.	لېكىن گۈن چىققاندا، تېزلا قىزىپ كەتن، يىلتىزى يوق بولمىغاچقا قۇرۇپ كەتكەن.
MAT 13:7	بەزىلىرى تىكەنلەرنىڭ ئارىسىغا چۈشۈپتۇ، تىكەنلەر ئۆسۈپ مايسىلارنى بوغۇۋاپتۇ.	بەزىلىرى تىكەنلەرنىڭ ئارىسىدا چۈشۈپ كەتن، تىكەنلەر چوڭاپ مايسىلارنى سوقۇپ قويۇۋاتىدۇ.
MAT 13:8	بەزىلىرى بولسا ياخشى تۇپراققا چۈشۈپتۇ. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى يۇز ھەسىسە، بەزىلىرى ئاتمىش ھەسىسە، يەنە بەزىلىرى ئوتتۇز ھەسىسە هوسۇل بېرىپتۇ.	بەزىلىرى ياخشى تۇپراققا چۈشۈپ كەتن، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى يۇز ھەسىسە، بەزىلىرى ئاتمىش ھەسىسە، يەنە بەزىلىرى ئوتتۇز ھەسىسە هوسۇل بەردى.
MAT 13:9	قۇلۇقى بارلار بۇنى ئاڭلىسىۇن!	قۇلۇقى بارلار، بۇنى ئاڭلادى!
MAT 13:10	ئۇنىڭ ئارىسىلەر بەلەن مۇخلىسىلىرى كېلىپ، ئۇنىڭدىن: – سەن نېمە ئۆچۈن ئۇلارغا تەمىسىلەر ئارىقلىق تەلەم بېرسەن؟ – دەپ سورىدى.	ئۇنىڭ ئارىسىلەر بەلەن مۇخلىسىلىرى كېلىپ، ئۇنىڭدىن: 'سەن نېمە ئۆچۈن ئۇلارغا تەمىسىلەر ئارىقلىق تەلەم بېرسەن؟' دەپ سورالدى.
MAT 13:11	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – سىلەر ئەرش يادىشاھلىقنىڭ سىرلىرىنى بىلىشكە مۇيەسىسەر قىلىنىڭلار، لېكىن ئۇلارغا چىسىپ قىلىنىمىدى.	ئۇ ئۇلارغا شۇنداق جاۋاب بەردى: «سىلەرگە ئەرش يادىشاھلىقنىڭ سىرلىرىنى بىلىش ئۆچۈن يۇرسەت بەرگەن، لېكىن ئۇلارغا بەرمىگەن.»
MAT 13:12	چۈنكى كىمده بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ، ئۇنىڭدا مولچىلىق بولىدۇ؛ ئەمما كىمده يوق بولسا، هەتتا ئۇنىڭدا بار بولغانلىرىمۇ ئۇنىڭدىن مەھرۇم قىلىنىدۇ.	چۈنكى كىمگە بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىپ، موللىنىپ كېتىدۇ؛ ئەممە كىمگە يوق بولسا، هەتتا ئۇنىڭدىكى بارلىقىمۇ ئېلىپ تاشلىنىدۇ.
MAT 13:13	ئۇلارغا تەمىسىل بەلەن سۆزلىشىمنىڭ سەۋەبى شۇڭى، ئۇلار قارىسىمۇ كۆرمەيدۇ، ئاڭلىسىمۇ تىڭىشىمايدۇ ھەم ھەقىقىي چۈشەنەيدۇ.	مەن ئۇلارغا تەمىسىل بەلەن سۆزلىيمەن، چۈنكى ئۇلار كۆرۈپ تۇرساقمۇ كۆرمەيدۇ، ئاڭلاب تۇرساقمۇ تىڭىشىمايدۇ ھەم چۈشەنەيدۇ.
MAT 13:14	بۇنىڭ بىلەن يەشايا يەيفەمەر ئېتىقان بېشارەتتىكى مۇنۇ سۆزلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى: – «سىلەر ئاڭلاشنى ئاڭلايسىلەر، بىراق چۈشەنەيسىز؛ قارايسىز، لېكىن كۆرمەيسىز.»	بۇ بىلەن يەشايا يەيفەمەر دەپ ئېتىقان سۆزلەر ھازىر تولۇق بولدى: «سىلەر ئاڭلايسىز، لېكىن چۈشەنەيسىز؛ قارايسىز، لېكىن كۆرمەيسىز.»
MAT 13:15	چۈنكى مۇشۇ خەلقنىڭ يۇرىكىنى ماي قايلاب كەتكەن، ئۇلار ئاڭلىغاندا قۇلۇقلارنى ئېغىر قىلىۋالغان، ئۇلار كۆزلىرىنى ئۆخلىغانداكى يۈمۈۋالغان؛ ئۇنداق بولمىسىدى، ئۇلار كۆزلىرى بىلەن كۆرۈپ، قۇلۇقى بىلەن ئاڭلاپ، كۆڭلى بىلەن چۈشىنىپ، ئۆز بولىدىن باندۇرۇلۇشى بىلەن، مەن ئۇلارنى ساقايىقان بولاتتىم.	چۈنكى بۇ خەلقنىڭ يۇرەكلىرى قاتىقلاب قالغان، ئۇلار ئاڭلىغاندا قۇلۇقلارنى ئېغىر قىلىۋالغان، كۆزلىرىنى يوماق قىلىپ تۇرۇپتۇ؛ ئەگەر شۇنداق بولمىسا، ئۇلار كۆز بىلەن كۆرۈپ، قۇلۇق بىلەن ئاڭلاپ، كۆڭلۈ بىلەن چۈشىنىپ، تەركىلىپ كېلىپ، مەن ئۇلارنى ساقايىقان بولاتتىم.
MAT 13:16	لېكىن، كۆزلىرىڭلار بەختلىكتۇر! چۈنكى ئۇلار كۆرۈدۇ؛ قۇلۇقلار بەختلىكتۇر! چۈنكى ئۇلار ئاڭلايدۇ.	لېكىن، سىلەرنىڭ كۆزلىرىڭلار بەختلىك! چۈنكى ئۇلار كۆرۈپ تۇرۇشتاتۇ؛ سىلەرنىڭ قۇلۇقلار بەختلىك! چۈنكى ئۇلار ئاڭلاپ تۇرۇشتاتۇ.
MAT 13:17	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويایكى، بۇرۇنقى نۇرغۇن مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئەھقانىي ئادەملەر سىلەرنىڭ كۆرگىنىڭلارنى كۆرۈشىكە ئىنتىزاز بولغان بولسىمۇ ئۇلارنى كۆرمىگەن؛ سىلەرنىڭ ئاڭلىغىنىڭلارنى ئاڭلىغان نەرسىلەرنى ئاڭلاشىقلى بولمىغەن.	مەن سىلەرگە راست دېيم، بۇرۇندىا كۆپ يەيفەمەرلەر ۋە ياخشى ئادەملەر سىلەرگەن نەرسىلەرنى كۆرمەكچى بولۇپ، كۆرمەگەن؛ سىلەر يەيفەمەرلەر ۋە هەققانىي ئادەملەر سىلەرنىڭ كۆرگىنىڭلارنى كۆرۈشىكە ئىنتىزاز بولغان بولسىمۇ ئۇلارنى كۆرمىگەن؛ سىلەرنىڭ ئاڭلىغىنىڭلارنى ئاڭلىغان نەرسىلەرنى ئاڭلاشىقلى بولمىغەن.

Reference	Before	After
MAT 13:18	ئاڭلاشقا ئىتىزار بولغان بولسىمۇ ئۇلارنى ئاڭلىمىغان.	شۇڭلاشقا، ئورۇق سېچقۇچىنىڭ تەمىسىلىنى ئاڭلاڭلار:
MAT 13:19	ئەمدى ئۇرۇق چاچقۇچى توغرىسىدىكى تەمىسىلىنىڭ مەنسىنى ئاڭلاڭلار: ئەگەر بىرى ئەرش يادىشاھلىقىنىڭ سۆز-كالامنى ئاڭلاپ تۇرۇپ چۈشەنمەسە، شەيتان كېلىپ ئۇنىڭ كۆڭلىگە چېچىلغان سۆزنى ئېلىپ كېتىدۇ. بۇ دەل چىغىر يول ئوستىنگە چېچىلغان ئۇرۇقلاردۇر.	ئەگەر بىرە كىشى ئەرش ياتشىلىقىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ تۇرۇپ چۈشەنمەسە، شەيتان كېلىپ ئۇنىڭ يۇرەكقا تەكشىگەن سۆزنى ئالىپ كەندۇ. بۇ يول ئوستىدە تەكشىگەن تۆگۈزەكلەر بولۇپ قالىدۇ.
MAT 13:20	تاشلىق يەرلەرگە سەپىلگەن تۇرماقلار، بۇلار سۆزنى ئاڭلاپ، خۇشال بىلەن تاشلىق يەرلەرگە چېچىلغان ئۇرۇقلار بولسا، ئۇلار سۆز-كاalamنى ئاڭلاپ، خۇشاللىق بىلەن دەرھال قوبۇل قىلغانلارنى كۆرسىتىدۇ.	تاشلىق يەرلەرگە سەپىلگەن تۇرماقلار، بۇلار سۆزنى ئاڭلاپ، خۇشال بىلەن تاشلىق يەرلەرگە چېچىلغان ئۇرۇقلار بولسا، ئۇلار سۆز-كاalamنى ئاڭلاپ، دەرھال قوشۇۋالغۇچىلارنى كۆرسىتىدۇ.
MAT 13:21	ئۇنىڭ قەلبىدا يېلتىز يوق بولغاچقا، يەقهت قىسقا ۋاقت تۇرالايدۇ؛ سۆز- ھالبۇكى، قەلبىدە ھېچ يېلتىز بولمىغاچقا، يەقهت ۋاقتلىق مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇدۇ؛ سۆز-كاalamنىڭ ۋەجەدىن قىيىنچىلىق ياكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغاندا، ئۇلار شۇئان يولدىن چەتنەپ كېتىدۇ.	كالام ئۈچۈن قىيىنچىلىق ياكى زىيان كەلگەنده، ئۇلار دەرھال يولدىن چەكتىنپ كېتىدۇ.
MAT 13:22	تىكەنلەرنىڭ ئارسىغا چېچىلغىنى شۇنداق ئادەملەرنى كۆرسەتكەنلىكى، ئۇلار سۆز-كاalamنى ئاڭلىغىنى بىلەن، لېكىن بۇ دۇنيانىڭ ئەندىشىلىرى ۋە بايلىقىنىڭ ئىزىنەتلىرىنىڭ سۆز-كاalamنى بوغۇۋېتىدۇ-دە، ئۇلار ھوسۇلسىز قالىدۇ.	تۆكەنلەر ئارسىغا تاشلانغان زەرە بۇ كىشىلەرنى كۆرسەتەر: ئۇلار سۆزنى ئاڭلاپدۇ، لېكىن ھايات يەراقلىرى ۋە يۈل-مالنىڭ ھېۋانچىلىقى سۆزنى قالپىغا سالىپ، ئۇلارنى يەنتىسىز قالدۇرۇدۇ.
MAT 13:23	لېكىن ياخشى يەرگە چېچىلغان ئۇرۇقلار بولسا – سۆز-كاalamنى ئاڭلاپ كىشىلەرنى كۆرسەتىدۇ. بۇلار زور ھوسۇل بېرىپ، بىرى يۈز، بىرى ئاتمىش، چۈشەنگەن ئادەملەر ھوسۇل بېرىدۇ، برىسى يۈز ھەسىسە، بىرىسى ئاتمىش ھەسىسە، يەنە بىرىسى ئوتتۇز ھەسىسە ھوسۇل بېرىدۇ.	ئەمما ياخشى جايغا سېلىنغان ئۇرۇق، سۆزنى ئاڭلاپ چۈشەنگەن كىشىلەرنى كۆرسەتىدۇ. بۇلار زور ھوسۇل بېرىپ، بىرى يۈز، بىرى ئاتمىش، چۈشەنگەن ئادەملەر ھوسۇل بېرىدۇ، بىرى ئوتتۇز ھەسىسە ئېيدۇ.
MAT 13:24	ئۇ ئۇلارنىڭ ئالىدىدا يەنە بىر تەمىسىلىنى بايان قىلدى: – ئەرش يادىشاھلىقى، يادىشاھلىقى خۇددى ئېتىزىغا ياخشى ئۇرۇقنى چاچقان بىر ئادەمگە ئوخشайдۇ.	ئۇ ئۇلارغا يەنە بىر مىسال سۆزلىپ بەردى: «ئەرش يادىشاھلىقى، بىر كىشىنىڭ ئۆز زېمىنغا ياخشى تۆقۇم چەپلىگەنگە ئوخشاش.
MAT 13:25	ئەمما كىشىلەر ئۇيىقۇغا چۆمگەن چاغدا، دۇشمەن كېلىپ بۇغداي ئارسىغا كۆرمەك كۆرمەك ئۇرۇقلرىنى چېچىۋېتىپ، كېتىپتۇ.	ئەمما ئادەملەر ئۇخلاشقاندا، دۇشمەن كېلىپ بۇغداي ئارسىغا كۆرمەك تەكشەكلىرىنى سېچىپ، كېتىپ كەتتى.
MAT 13:26	ئەمدى مايسىلار ئۆسۈپ، باشاق چىقارغاندا، كۆرمەكمۇ ئاشكارلىنىشقا باشلاپتۇ.	مايس ئۆسۈپ باشاق چىقانىدا، كۆرمەكمۇ ئاشكار بولۇپ قالدى.
MAT 13:27	خوجايىنىڭ چاكارلىرى كېلىپ ئۇنىڭغا – «ئەيەندى، سىز ئېتىزىنگىزغا ياخشى ئۇرۇق سېلىغانىسىز؟ بۇ كۆرمەكلەر قانداق كېلىپ قالدى؟» دەيتى. «ئەيەندى، سىز ئېتىزىنگىزغا – «ئەيەندى، سىز ئېتىزىنگىزغا ياخشى ئۇرۇق سېلىغانىسىز؟ بۇ كۆرمەكلەر قانداق كېلىپ قالدى؟» دەيتۇ.	ئىگانىڭ خىزمەتچىلىرى كېلىپ ئۇنىڭغا: «ئەفەندى، سىز ئارىمىڭىزغا ياخشى ئۇرۇق سېلىغانىسىز؟ بۇ كۆرمەكلەر قانداق كېلىپ قالدى؟» دەيتى.
MAT 13:28	خوجايىن: «بۇنى بىر دۇشمەن قىلغان» – دەيتۇ. چاكارلار ئۇنىڭدىن: «سىز بىزنى بېرىپ ئۇلارنى ئوتتۇپتىڭلار دېمەكچىمۇ؟» – دەپ سورايتۇ.	ئىگە دېدى: «بۇنى بىر دۇشمەن قىلغان». چاكارلار سورىدى: «سىز بىزنى بارىپ ئۇلارنى يغىپ كەلەمەدۇ؟»
MAT 13:29	«ياق»، – دەيتۇ خوجايىن، «ئۇنداق قىلغاندا كۆرمەكلەرنى يۇلغاندا، بۇغدايالارنىمۇ يۇلۇۋېتىشىڭلار مۇمكىن.	«ياق»، دېدى خوجايى، «ئەگەر بۇنداق قىلساڭلار، كۆرمەكلەرنى تارتقاندا بۇغدايالارنىمۇ چىقىپ كېتىپ قاللىشى مۇمكىن.»
MAT 13:30	بۇ ئىككىسى ئورما ۋاقتىغىچە بىلە ئۆسسىسۇن، ئورما ۋاقتىدا، مەن ئورمىچىلارغا: – ئالدى بىلەن كۆرمەكلەرنى ئايىرىپ يىغىپ، باغلاب باڭلاب كۆيدۈرۈشكە قويۇڭلار، ئاندىن بۇغدايالارنى يىغىپ ئامېرىمغا ئەكىرىڭلار، كېلىپ قويۇڭلار، دېسەم.	بۇ ئىككىسى ئورما ۋاقتىغا قەدەر بىرگە ئۆسۈپ كېتەك، ئورما ۋاقتى كەلگەنده، مەن ئورمىچىلارغا: ئالدى بىلەن كۆرمەكلەرنى ئايىرىپ يىغىپ، باڭلاب كۆيدۈرۈشكە قويۇڭلار، كېلىپ قويۇڭلارنى يىغىپ بۇغدايالارنى يىغىپ ئامېرىمغا ئەكىرىڭلار، كېلىپ قويۇڭلار، دېسەم.
MAT 13:31	ئۇ ئۇلارغا يەنە بىر مىسال ئېيتتى: «ئەرش كىرسىلىكى بىر كىشىنىڭ قولىغا ئۇ ئۇلارغا يەنە بىر تەمىسىلىنى ئېيتتى: – ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى بىر ئادەم قولىغا ئېلىپ ئېتىزىغا چاچقان قىچا ئۇرۇقىغا ئوخشайдۇ.	ئۇ ئۇلارغا يەنە بىر مىسال ئېيتتى: «ئەرش كىرسىلىكى بىر كىشىنىڭ قولىغا ئۇ ئۇلارغا يەنە بىر تەمىسىلىنى ئېيتتى: – ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى بىر ئېلىپ، ئېتىزىگە سېپىكەن قىچا ئۇرۇقىغا ئوخشاش.

Reference	Before	After
MAT 13:32	قىچا ئۇرۇقى دەرۋەھقە بارلىق ئۇرۇقلارنىڭ ئىچىدە ئەڭ كىچىك بولسىمۇ، ئۇ ھەرقانداق زىرائەتتىن ئېگىز ئۆسۈپ، دەرەخ بولىدۇ، ھەتا ئاسمانىدىكى قۇشلارمۇ كېلىپ ئۇنىڭ شاخلىرىدا ئۇۋۇلايدۇ.	قىچا ئۇرۇقى، بارلىق ئۇرۇقلارنىڭ ئىچىدىكى ئەڭ كىچىك بولسىمۇ، باشقا زىرائەتەدىن تېز سۈرئەتتە چوڭايىپ، چوڭ دەرەخ بولىدۇ، شۇڭا ئاسمانىدىكى قۇشلار كېلىپ ئۇنىڭ داللىرىدا تۇرايدۇ.
MAT 13:33	ئۇ ئۇلارغا يەنە بىر تەمىسىلىنى ئېيتتى: - ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى بىر ئايال قولىغا ئېلىپ ئۇچ جاۋۇر ئۇنىڭ ئارىسىغا يوشۇرۇپ، تاكى يۇقۇن خېمىر بولغۇچە ساقلىغان ئىچىتىقۇغا ئوخشىادۇ.	ئالغان ئۇچ قىسىم ئۇنغا خەمىر يوشۇرۇپ، يۇقۇن خېمىر بولغۇچە خېمىرلەپ تۇتۇشقا ئوخشىادۇ.
MAT 13:34	ئەيسا بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى تەمىسىلەر بىلەن كۆيچىلىككە بايان قىلدى. ئۇ تەمىسىلسىز ھېچقانداق تەلەم بەرمەيتتى.	ئەيسا بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى يارابىلار بىلەن خەلقە ئوبۇزۇپ بەردى. بۇ ئەھۋال بىلەن يېغەمبەر دەپ كەتكەن سۆزلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى:
MAT 13:35	بۇنىڭ بىلەن يېغەمبەر ئارقىلىق ئالدىنئالا ئېتىلىغان مۇنۇ سۆزلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى: - «ئاغزىمنى تەمىسىل سۆزلەش بىلەن ئاچىمەن، ئالىم ئاپىرىدە بولغاندىن بىرى يوشۇرۇنۇپ كەلگەن ئىشلارنى ئىلان قىلىمەن».	«مەن يارابىلار بىلەن ئاغزىمنى ئاچىپ، دۇنيا قۇرۇلغان ۋاقتىن بىرى يوشۇرۇن تۇرغان ئىشلارنى سۈركىپ چىقىرىمەن».
MAT 13:36	شۇنىڭدىن كېيىن، ئۇ كۆيچىلىكى يولغا سېلىۋېتىپ ئۆيگە كىردى. مۇخلىسىلىرى يېسغا كېلىپ ئۇنىڭدىن: - ئېتىزلىقتىكى كۆرمەك توغرىسىدىكى تەمىسىلىنى بىزگە شەرھەلەپ بەرسەڭ، - دەپ ئۇقۇندى.	شۇدىن كېيىن، ئۇ خەلقنى قالدۇرۇپ ئۆيگە كىردى. شاگىدلرى ياقتۇرۇپ كەلدى: 'بىزگە دەرىزنىڭ كۆرمەك تەمىسىلىنى سادا سۆزلەپ بەرسەڭ، ياخشى بولىدۇ.
MAT 13:37	ئۇ ئەمدى ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى: - ياخشى ئۇرۇقنى چاچقان كىشى ئىنسان ئوغلىدۇر.	ئۇ ئۇلارغا ئىشتىپ دېدى: 'ياخشى ئۇرۇق سېپىكەن كىشى، بۇ ئىنسان ئوغلىدۇر.'
MAT 13:38	ئېتىزلىق بولسا - دۇنيا، ياخشى ئۇرۇق بولسا ئەرش يادىشاھلىقىنىڭ يەزەنتلىرىدۇر، لېكىن كۆرمەك رەزىل بولغۇچىنىڭ يەزەنتلىرىدۇر.	ئېتىزلىق دۇنيا بولىدۇ. ياخشى ئۇرۇق بولغاندا، ئەرش يادىشاھلىقىنىڭ باللىرى، لېكىن كۆرمەك يامان كىشىنىڭ باللىرى.
MAT 13:39	كۆرمەك چاچقان دۇشمەن - ئىبلىستۇر، ئورما ئۇرۇش ۋاقتى - زامان ئاخىرىدۇر. ئورمىچىلار - پەرىشتلەر دۇر.	ئۇ كۆرمەك تەكشەپ تاشلىغان دۇشمەن ئىلىس. ئورما ۋاقتى بۇ ۋاقتىنىڭ ئاخىرى. ئورما قىلغۇچىلار يەرىشتىلەر.
MAT 13:40	كۆرمەكلەر يۈلۈنۈپ، ئوتتا كۆيدۈرۈۋېتلىكىنىدەك، زامان ئاخىرىدىمۇ ئەنە شۇنداق بولىدۇ.	كۆرمەكلەر بېغلىپ ئوتتا كۆيدۈرۈلدۇ، شۇنداقلا بۇ زاماننىڭ ئاخىرىدا بولىدۇ.
MAT 13:41	ئىنسان ئوغلى ئەرىشىلىرىنى ئەۋەتىپ، ئۇلار ئىنسانلارنى گۇناھقا ئازدۇرغۇچىلارنىڭ ھەممىسىنى، شۇنداقلا بارلىق ئىتائەتسىزلىك قىلغۇچىلارنى ئۆز يادىشاھلىقىدىن شالالاپ چىقىپ،	ئىنسان ئوغۇللۇق يەرىشتلەرنى يوللاپ، ئۇلار گۇناھقا سېلىشتۈرگۇچىلارنىڭ، ھەممىسىنى ۋە بارلىق يامان قىلغۇچىلارنى يادىشاھلىقىدىن سۈرۈپ تاشلىدۇ.
MAT 13:42	خۇمدانىنىڭ لاتۇلداپ تۇرغان ئوتقۇغا تاشلىدۇ. ئۇ يەردە يېغا-زارلار كۆتۈرۈلدۇ، چىشلىرىنى غۇچۇرلىتىدۇ.	ئۇلارنى ئوتلۇق كامىناڭە تاشلىدۇ. ئۇ يەردە ئاۋا بېرىپ، تىشلار غۇچۇرلايدۇ.
MAT 13:43	ئۇ چاغدا ھەققانىيلار ئاتاسىنىڭ يادىشاھلىقىدا خۇددى قۇياشتەك جۇلالىنىدۇ. ئاڭلىغۇدەك قۇلىقى بارلار بۇنى ئاڭلىسىۇن!	ئۇ ۋاقتىتا ھەقدار كىشىلەر ئاتاسىنىڭ دۆلەتىدە قۇياش قاتار جىلدراپ تۈردى. قۇلىقى بارلار بۇنى تولا ئاڭلىسىۇن!
MAT 13:44	- ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى ئېتىزدا يوشۇرۇلغان بىر خەزىنىڭ ئوخشىادۇ. ئۇنى تېپىۋالغۇچى خەزىنىنى قايتىدىن يوشۇرۇپ، خەزىنىنىڭ شاد- خۇراملىقى ئىچىدە بار-يوقنى سېتىۋېتىپ، شۇ ئېتىزنى سېتىۋالدۇ.	ئەرش يېرقەنى خۇددى دەرىزنىڭ ئىچىدە يوشۇرۇلغان بىر گومۇققا ئوخشىادۇ. تايقان كىشى يەنە يوشۇرۇپ قويۇپ، گومۇقنىڭ شادلىقى بىلەن بارلىق ئەشىلىنى سېتىپ، شۇ دەرىزنى سېتىۋالدۇ.
MAT 13:45	يەنە كېلىپ، ئەرش يادىشاھلىقى ئېسىل ئۇنچە-مەۋايتلارنى ئىزدىگەن سودىگەر كە ئوخشىادۇ.	قايىتا، ئاسمان يادىشاھلىقى بىر سودا كىشىسىنىڭ ياخشى ئۇنچە ئىزدەشىگە ئوخشاش.
MAT 13:46	سودىگەر بىر چوڭ قىممەتلىك مەرۋايت تېقاندا، كەتىپ بارغاندا بارلىرىنى سودىگەر ناھايىتى قىممەت باھالىق بىر مەرۋايتىنى تايقاندا، قايتىپ بېرىپ بار-يوقنى سېتىۋېتىپ، ئۇ مەرۋايتىنى سېتىۋالدۇ.	سودىگەر بىر چوڭ قىممەتلىك مەرۋايت تېقاندا، كەتىپ بارغاندا بارلىرىنى سودىگەر ناھايىتى قىممەت باھالىق بىر مەرۋايتىنى تايقاندا، قايتىپ هەممىسىنى سېتىپ، شۇ مەرۋايتىنى سېتىۋالدى.
MAT 13:47	- يەنە كېلىپ، ئەرش يادىشاھلىقى دېڭىزغا تاشلىنىپ ھەرخىل بېلىقلارنى تۇتىدىغان تورغا ئوخشىادۇ.	يەنە، ئەرش يادىشاھلىقى دېڭىزگە سۇيۇلغان تورغا ئوخشاش، بۇ تور ھەرخىل بېلىقنى تۇتىپ ئېلىپ كېلىدۇ.

Reference	Before	After
MAT 13:48	تور توشقاندا، بېلىقچىلار ئۇنى قىرغاققا تارتىپ چىقىرىدۇ. كېيىن ئولتۇرۇپ، ياخشى بېلىقلارنى ئىلغۇپلىپ، قاچىلارغا قاچلاپ، ئەزىزىمەسلەرنى تاشلىۋىتىدۇ.	ياخشى بېلىقلارنى يىغىپ، ساندۇقچىلارغا قويۇپ، يامانلىقى بارلىرىنى سلىپ تاشلايدۇ.
MAT 13:49	زامان ئاخىرىدا شۇنداق بولىدۇ. يەرسىتىلەر چىقىپ، رەزىل كىشىلەرنى ھەققانىي كىشىلەر ئارسىسىدىن ئايپىدۇ	ئاھىر واقتىتا بۇنداق بولىدۇ. يەرسىتىلەر كېلىپ، يامان كىشىلەرنى توغرا كىشىلەر ئارسىسىدىن ئايپىدۇ
MAT 13:50	ۋە خۇمدانىڭ لاؤۋەلداپ تۇرغان ئوتىغا تاشلايدۇ. ئۇ يەردە يىغا-زارلار كۆتۈرۈلەدۇ، چىشىلەرنى غۇچۇرلىتىدۇ.	ئۇلارنى يانغان ئوتقا چاكتۇرۇدۇ. ئۇ يەردە ئاۋا بېرىپ، چىشىلار غۇچۇرلايدۇ.
MAT 13:51	ئەيسا ئۇلاردىن: – بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى چۈشەندىگارمۇ؟ دەپ سورىدى. چۈشەندۇق، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى چۈشەنگەنمۇ؟» ئۇلار دېدى: «ھەئ، رەب، چۈشەندۇق».
MAT 13:52	كېيىن ئۇ ئۇلارغا دېدى: شۇڭا، ئەرىش ياناھلىقىنىڭ تەللىمىنى ئۆگەنگەن ھەر ئاندىن ئۇ ئۇلارغا: – شۇڭا، ئەرىش يادىشاھلىقىنىڭ تەللىمىگە مۇيەسىسەر بولۇپ مۇخلiss بولغان ھەرىر تەۋرات ئۇستازى خۇددى خەزىنسىدىن بېڭى ھەم كونا نەرسىلەرنى ئېلىپ چىقىپ تاراقاتقۇچى ئۆي خوجايىنسا ئوخشىайдۇ، – دېدى.	كېيىن ئۇ ئۇلارغا دېدى: شۇڭا، ئەرىش ياناھلىقىنىڭ تەللىمىنى ئۆگەنگەن ھەر ئاندىن ئۇ ئۇلارغا: – شۇڭا، ئەرىش يادىشاھلىقىنىڭ تەللىمىگە مۇيەسىسەر بىر ئۇستاز، خەزىنسىدىن بېڭى ۋە كونا ئىشلارنى چىقارىپ تاراقاتقۇچى ئائىلە باشچىسىغا ئوخشىайдۇ.
MAT 13:53	ئەيسا بۇ ھېكاىيەلەرنى ئېتىپ بولغاندىن كېيىن، شۇ جايىدىن كەتىپ كەتتى. ئەيسا بۇ تەمىسىلەرنى سۆزلەپ بولغاندىن كېيىن، شۇنداق بولدىكى، ئۇ يەردىن ئايپىلېپ.	ئەيسا بۇ ھېكاىيەلەرنى ئېتىپ بولغاندىن كېيىن، شۇ جايىدىن كەتىپ كەتتى. ئەيسا بۇ تەمىسىلەرنى سۆزلەپ بولغاندىن كېيىن، شۇنداق بولدىكى، ئۇ يەردىن ئايپىلېپ.
MAT 13:54	ئۆز بۇرتسغا كەتى ۋە ئۆز بۇرتسىدىكى سىناگوگتا خەلقە تەلبم بېرىشكە كىرىشتىن، بۇنى ئاڭلىغان خالاقيق ئىتتايىن ھەيران بولۇشۇپ: – بۇ ئادەمنىڭ بۇنچىۋالا دانالىقى ۋە مۆجىزە-كارامەتلەرى نەدىن كەلگەندۇ؟	ئۆز بۇرتسغا قاينىپ كەتى ۋە بۇرتسىدىكى سىناگوگتا خەلکە تەلبم بېرىپ باشلىدى. بۇنى ئاڭلىغاندا خەلق ئىتتايىن ساپ-ساپ ھەيران قالدى: «بۇ كىشىنىڭ بۇ قەدر دانالىقى ۋە مۆجىزىلىرى قانداق كەلگەن؟
MAT 13:55	ئۇ يەقەت ھېلىقى ياغاچىنىڭ ئوغلى ئەمەسمۇ؟ ئۇنىڭ ئانسىنىڭ ئىسمى مەرىھەم، ياقۇپ، يۇسۇپ، سىمۇن ۋە يەھۇدالار ئۇنىڭ ئىنلىرى ئەمەسمۇ؟	ئۇ شۇ ياغاچىنىڭ بالسى ئەمەسمۇ؟ ئۇنىڭ ئانسى مەرىھەم، ۋە ئۇنىڭ قاراتقۇلىرى ياقۇپ، يۇسۇپ، سىمۇن ۋە يەھۇدَا ئەمەسمۇ؟
MAT 13:56	ئۇنىڭ سىكىللەرنىڭ ھەممىسى بىزنىڭ ئارمىزدا تۇرمایدىكە؟ دېمەك، بۇ ئۇنىڭدىكى بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى زادى نەدىن كەلگەندۇ؟ – دېيىشەتتى.	ئۇنىڭ سىكىللەرنىڭ ھەممىسى بىزنىڭ ئارمىزدا تۇرمایدىكە؟ دېمەك، بۇ ئۇنىڭنىڭ بۇ ھەممە ئىشلار قانداق بولغان؟
MAT 13:57	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭغا ھەسەت-بىزار بىلەن قارىدى. شۇڭا ئەيسا دېدى: «ھەرقانداق يەغەمبەر باشقا يەرلەرde ھۆرمەت كۆرەر، بىراق ئۆز يۇرتى ۋە ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ھەرقانداق يەغەمبەر باشقا يەرلەرde ھۆرمەتىسىز قالمايدۇ، يەقەت ئۆز يۇرتى ۋە ئۆز ئۆيىدە ھۆرمەتكە سازاۋەر بولمايدۇ.	شۇ ۋاقت ئۇلار ئۇنىڭغا ھۆزلىرىنى زەھەرلىنىپ قالدى. شۇڭا ئەيسا دېدى: «ھەرقانداق يەغەمبەر باشقا يەرلەرde ھۆرمەت كۆرەر، بىراق ئۆز يۇرتى ۋە ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ھەرقانداق يەغەمبەر باشقا يەرلەرde ھۆرمەتىسىز ئۆز ئۆيىدە ھۆرمەتىسىز قالىدۇ».
MAT 13:58	ئۇلارنىڭ ئىمان-ئىشەنچلىكىدىن ئۇ ئۇ يەردە كۆپ مۆجىزە كۆرسەتمىدى.	ئۇلارنىڭ ئىشەنچلىكى ئۇچۇن، ئۇ شۇ يەردە كۆپ مۆجىزە قىلمىدى.
MAT 14:1	ئۇ چاغلاردا، ھېرود ھاكىم ئەيسانىڭ نام-شۇھەرتىدىن خەۋەر تېپىپ، خىزمەتكارلىرىگە: – بۇ ئادەم چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا بولىدۇ، ئۇ ئۇلەمدىن تىرىلىگەن بولسا كېرەك. شۇنىڭ ئۇچۇن مۇشۇ ئالاھىدە قۇدرەتلەر ئۇنىڭدا كۈچىنى كۆرسەتمەكتە، – دېدى.	ئۇ ۋاقتىتا ھېرود ھاكىم ئەيسانىڭ ئاتالغۇسىنى ئاڭلىسى، خىزمەتچىلىرىگە: «بۇ كىشى يوخانا يەغەمبەر، ئۇ ئۇلۇپ كەتكەن بولۇپ قايتىپ تىرىلىگەن، شۇ تۈپەكتىن بۇلا مۆجىزە قۇدرەتلەر ئۇنىڭدا ئىشلەپ تۇر، دېدى.
MAT 14:2	ھېرودنىڭ بۇنداق دېپىشىنىڭ سەۋەبى، ئۇ ئۆگەي ئاكسىسى فىلىپنىڭ ئايال ھېرودييەنىڭ ۋە جىدىن يەھيانى تۆتقۇن قلىپ، زىنداڭا تاشلىغاندى.	ھېرود يەھانى تۆتۈپ، قامايققا تاشلىغان، چۈنكى ھېرودىيە ئۇچۇن، ئۇ فىلىپنىڭ خاتنى ئىدى.
MAT 14:3	چۈنكى يەھيا ھېرودقا تەنبىھ بېرىپ: «بۇ ئايالنى تارتۇپلىشىڭ تەۋرات قانۇنغا خلاپتۇر» دەپ كەلگەندى.	چۈنكى يەھيا ھېرودغا دېپتى: «سەن بۇ ئايالنى ئالىشىڭ قانۇنسىز».
MAT 14:4	ھېرود شۇ سەۋەبىنى يەھيانى ئۆلتۈرمەكچى بولغان بولسىمۇ، بىراق خالايقىتىن قورققاندى، چۈنكى ئۇلار يەھيانى يەغەمبەر، دەپ بىلەتتى.	ھېرود شۇ سەۋەبىنى يەھيانى ئۆلتۈرمەكچى بولغان بولسىمۇ، بىراق خالايقىتىن قورققان، چۈنكى ئۇلار يەھيانى يەغەمبەر دەپ بىلېتتۇ.
MAT 14:5		

Reference	Before	After
MAT 14:6	ئەمما ھېرودىنىڭ تولغان كۇنى خۇشاللىق بىلەن تەبرىكەنگەندە، ئايالى ھېرودىيەنىڭ قىزى ھېرودىيەنىڭ قىزى ئوتتۇرغا كېلىپ رەقس ئويناپ بەردى. بۇ ھېرودقا بەك ياقتنى؛ ياقبان بولدى.	ئەمما ھېرودىنىڭ تولغان كۇنى خۇشاللىق بىلەن تەبرىكەنگەندە، ھېرودىيەنىڭ قىزى ئوتتۇرغا كېلىپ رەقس ئويناپ بەردى. بۇ ھېرودقا بەك ياقتنى؛ ياقبان بولدى.
MAT 14:7	شۇنىڭ ئۆچۈن ئۇ ئۇنىڭغا: – ھەرنىمە تەلەپ قىلسات، شۇنى ساڭا بېرىھى، دەپ قەسەم قىلدى.	شۇنىڭ ئۆچۈن ئۇ ئۇنىڭغا: 'ھەرنىمە تەلەپ قىلسات، شۇنى ساڭا بېرىھى، دەپ دەپ ۋادا بەردى.
MAT 14:8	لېكىن قىز ئانسىنىڭ تەكلپىن بىلەن: 'يەھيان باشىنى بىر تەخسىگە قويىپ لېكىن قىز ئانسىنىڭ كۈشكۈرتۈشى بىلەن: – چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيانىڭ كاللىسىنى ئېلىپ، بىر تەخسىگە قويىپ ئەكەلسىلە، – دېدى.	لېكىن قىز ئانسىنىڭ تەكلپىن بىلەن: 'يەھيان باشىنى بىر تەخسىگە قويىپ لېكىن قىز ئانسىنىڭ كۈشكۈرتۈشى بىلەن: – چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيانىڭ بېرىڭلار، دېدى.
MAT 14:9	يادىشاھ بۇ ئىشقا ئەسىرىلىنىپ قالدى، ئەمما ئۆز قەسەملەرى ۋە ئولتۇرغان يادىشاھ بۇنىڭغا ھەسرەت چەككەن بولسىمۇ، قەسەملەرى تۈيەيلدىن ۋە داستىخاندا ئولتۇرغانلار ۋە جىدىن، كاللىسىنى ئېلىپ كېلىڭلار، دەپ بۇيرۇدى.	يادىشاھ بۇ ئىشقا ئەسىرىلىنىپ قالدى، ئەمما ئۆز قەسەملەرى ۋە ئولتۇرغان يادىشاھ بۇنىڭغا ھەسرەت چەككەن بولسىمۇ، قەسەملەرى تۈيەيلدىن ۋە مبەمانلار ئۆچۈن، 'كاللىنى كەلتۈرۈڭلار' دەپ بۇيرىدى.
MAT 14:10	ئۇ نادەم ئەۋەتىپ، زىندانىدا يەھيانىڭ كاللىسىنى ئالدۇردى.	ئۇ بۇيرۇق بەردى ۋە زىندانىدا يەھيانى باشىنى كەستىرىدى.
MAT 14:11	ئاندىن كاللىسى تەخلىكتە تۇتۇپ، قىزنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. قىز بۇنى شۇنىڭ بىلەن كاللىسى بىر تەخسىگە قويىلۇپ، قىزنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىنىدى. قىز بۇنى ئانسىنىڭ ئالدىغا ئايپاردى.	ئاندىن كاللىسى تەخلىكتە تۇتۇپ، قىزنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. قىز بۇنى ئانسىنىڭ ئالدىغا ئايپاردى.
MAT 14:12	يەھيانىڭ شاڭىرىلىرى كېلىپ، جەسەتنى ئېلىپ دەپنە قىلدى؛ ئاندىن بارىپ يەھيانىڭ مۇخلىسىلىرى بولسا بېرىپ، جەسەتنى ئېلىپ دەپنە قىلدى؛ ئاندىن بېرىپ ئىساغا بۇ ئىشلارنى خەۋەر قىلدى.	ئىساكا بۇ ئىشلارنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ خەۋەر قىلدى.
MAT 14:13	ئەيسا بۇ خەۋەرنى ئاڭلاپ، ئۆزى يالغۇز بىنھان بىر جايغا كېتىمىشىنىڭ كېمىگە كېمىگە ئولتۇرۇپ ئۇ يەردىن ئايپىلىدى. خالايىق بۇنىڭ خەۋەرنىش تايقاندا، ئەتراپىنىڭ شەھەرلەردىن كېلىشىپ، ئۇنىڭ كەنەدىن بىيادە ماڭدى.	ئەيسا بۇ خەۋەرنى ئاڭلاپ، ئۆزى بىر يەكە جايغا كېتىش ئۆچۈن كېمىگە چىقتى، شۇ جايىدىن كەتقى. خەلق بۇ خەۋەرنى بېلىپ، شەھەرلەردىن كېلىپ، ئۇنىڭ ئارقىسىدىن يۈرۈپ كەتقى.
MAT 14:14	ئۇ قىرغاققا چىقىپ كەتكىنەدە، زور بىر توب ئادەمەرنى كۆرۈۋىدى، ئۇلارغا ئىچ ئاغرىتىپ، ئۇلارنىڭ ئاغرىقلىرىنى ساقايتتى.	ئۇ قىرغاققا چىقىپ كەتكىنەدە، زور مىقداردا ئادەم كۆردى، ئۇلارغا ھەمدارىق بىلەن قاراپ، ئۇلارنىڭ كېسەللەكلىرىنى ساقايتتى.
MAT 14:15	كەچ كىرگەندە، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ: – بۇ چۆل بىر جاي ۋاقتى كېچىدى. خەلقنى يولغا ساۋاپ قىلسات، ئۇلار كەنەتكە بارىپ ئوزۇق ئىكەن، ۋاقتىمۇ بىر يەرگە بېرىپ قالدى. خالايىقنى يولغا سېلىۋەتكەن بولساڭ، ئاندىن ئۇلار كەنەتلەرگە بېرىپ ئۆزلىرىگە ئوزۇق سېتىۋالسۇن، – دېدى.	كەچ بولۇپ قالغاندا، شاڭىرىلىرى ئۇنىڭ يانغا كەلدى: 'بۇ جاي چۆلده، ۋاقتى كېچىدى. خەلقنى يولغا ساۋاپ قىلسات، ئۇلار كەنەتكە بارىپ ئوزۇق ئىكەن، ۋاقتىمۇ بىر يەرگە بېرىپ قالدى. خالايىقنى يولغا سېلىۋەتكەن سېتىۋالسۇن.' دېدى.
MAT 14:16	لېكىن ئەيسا ئۇلارغا: – ئۇلارنىڭ كېتىشنىڭ حاجتى يوق، ئۆزۈڭلار ئۇلارغا ئۆزۈق بېرىڭلار، – دېدى.	بىراق ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «ئۇلار كېتىپ كېتىش كېرەك ئەممەس، سىلەر ئۇلارغا تاماق بېرىڭلار.»
MAT 14:17	لېكىن مۇخلىسىلار: – بىزدە بەش نان بىلەن ئىككى دانە بېلىقتنى باشقا هېج نەرسە يوق، – دېپىشتى.	ئەمما شاڭىرىلار: 'بىزنىڭ يېقىندا يەقەت بەش تون نان بىلەن ئىككى تال بېلىق بار، باشقا هېج نەرسە يوق' دەپ دېدى.
MAT 14:18	ئۇ: – ئۇلارنى ماڭا ئېلىپ كېلىڭلار، دېدى.	ئۇ دېدى: 'ئۇلارنى مەنگە ئېلىپ كېلىڭلار.'
MAT 14:19	ئۇ خالايىقنى چۈپلۈكىنىڭ ئۆستىنە ئولتۇرۇشقا بۇيرۇغاندىن كېپىن، بەش بېلىقنى قولىغا ئالدى، ئاسماڭغا قاراپ دۇئا قىلدى. ئاندىن نانلارنى بوختاپ نان بىلەن ئىككى قولىغا ئېلىپ، ئاسماڭغا قاراپ خۇداغا تەشەككۈر پېتىتى. ئاندىن نانلارنى ئوشتۇپ مۇخلىسىلىرىغا بەردى، مۇخلىسىلىرى خالايىققا ئۆلەشتۈرۈپ بەردى.	ئۇ خەلقنى چۈپ چايدا ئولتۇرۇشقا بۇيرىدى، بەش نان بىلەن ئىككى بېلىقنى قولىغا ئالدى، ئاسماڭغا قاراپ دۇئا قىلدى. ئاندىن نانلارنى بوختاپ نان بىلەن ئىككى قولىغا ئېلىپ، ئاسماڭغا قاراپ خۇداغا تەشەككۈر شაڭىرىلىرىگە بەردى، شاڭىرىلىرى خەلقكە تارقىتىپ بەردى.
MAT 14:20	ھەممىسى يېپ توپۇندى. شاڭىرىلار قالغان يارچىلارنى ئون ئىككى سېۋەتكە ھەممەيلەن يېپ توپۇندى. مۇخلىسىلار ئېشىپ قالغان يارچىلارنى لىق ئون ئىككى سېۋەتكە تېرىۋالدى.	ھەممىسى يېپ توپۇندى. شاڭىرىلار قالغان يارچىلارنى ئون ئىككى سېۋەتكە ھەممەيلەن يېپ توپۇندى. مۇخلىسىلار ئېشىپ قالغان يارچىلارنى لىق ئون جىيىپ ئالدى.
MAT 14:21	ئۆزۈقلانغانلارنىڭ سانى ئاپاللار ۋە باللاردىن باشقا تەخمىنەن بەش مىڭ كىشى ئىدى.	ئىشىغان كىشىلەر سانى تەخمىنەن بەش مىڭ ئەرلەر بولۇپ كەتقى، ئاپاللار ۋە باللارنى ساناب ئېلىپ.
MAT 14:22	ئارقىدلاد، ئۇ مۇخلىسىلىرىغا: ئۆزۈم بۇ خالايىقنى يولغا سېلىۋېتىمەن،	ئىسسا شاڭىرىلىرىنى كېمىگە كېرىپ، دېڭىزنىڭ قارشى قىرغاققا كېتىپ

Reference	Before	After
	ئاڭغۇچە سىلەر كېمىگە ئولتۇرۇپ، دېڭىزنىڭ قارشى قىرغىقىغا ئۆزۈپ تۇرۇڭلار، دەپ بۇيرۇدى.	تۇرۇشقا بۇيرىدى، بۇنىڭغا قەدەر خەلقنى ئېغىزلاپ قويىش ئۆچۈن.
MAT 14:23	خالايىقنى يولغا سېلىۋەتكەندىن كېيىن، ئۇ دۇئا قىلىش ئۆچۈن تاغغا چىقتى. كەچ خلۇھەت تاغغا چىقى. كەچ كىرگەندىمۇ ئۇ يەرde بالغۇز قالدى.	ئادەملەرنى قايىتۇرغاندىن كېيىن، ئۇ دۇئا قىلىش ئۆچۈن تاغغا چىقتى. كەچ هازىرقى ۋاقتىتا، كېمە قىرغاققىن يېراقتا بار، لېكىن شامال قارشى بولغاندا، ئۇ يەرde يەكە قالدى.
MAT 14:24	بۇ چاغدا، كېمە قىرغاققىن خېلى كۆپ چاقىرىم يۈرگەندى، لېكىن شامال قارشى يۆنلىشىتن چىقۇاتقاچقا، كېمە دولقۇنلار ئىچىدە چايكىلىپ تۇراتنى.	هازىرقى ۋاقتىتا، كېمە قىرغاققىن يېراقتا بار، لېكىن شامال قارشى كېلىپتۈر، شۇڭا كېمە دولقۇنلار ئىچىدە سەيىلەپ تۇراتنى.
MAT 14:25	كېچە تۆتسىچە جىسەك ۋاقتىدا، ئۇ دېڭىزنىڭ ئۆستىدە مېڭىپ، مۇخلىسىلىرى تەرىكە كەلدى.	كېچىنىڭ تۆتسىنجى ۋاقتىدا، ئىيسا دېڭىز ئۆستىدە يۈرۈپ، شاگىدلەرىنىڭ يېنىغا كەلدى.
MAT 14:26	مۇخلىسلار ئۇنىڭ دېڭىزنىڭ ئۆستىدە مېڭىپ كېلىۋاتقاڭالىقىنى كۆرۈپ، ئالاقزادە بولۇپ: – ئالۋاسىتى ئىكەن! – دەپ قورقۇپ چۇقان سېلىشتى.	شاگىدلار ئۇنى دېڭىز ئۆستىدە يۈرۈپ كېلىۋاتقاڭالىقىنى كۆرگەندە، هەيران بولۇپ: «بۇ روھ ئىكەن!» دەپ قورقۇپ كەتتى.
MAT 14:27	لېكىن ئىيسا دەرھال ئۇلارغا: – يۈرەكلىك بولۇڭلار، بۇ مەن، قورقماڭلار! – دېدى.	ئىيسا تېزلا ئۇلارغا: جەسىلک تۇرۇڭلار، بۇ مەن، قورقماڭلار! دېدى.
MAT 14:28	پېتىرۇس بۇنىڭغا جاۋابەن: – ئى رەب، بۇ سەن بولساڭ، سۇ ئۆستىدە مېڭىپ يېنىڭغا بېرىشىمغا بۇيرۇق قىل،» دېدى.	پېتىر جاۋاب بەردى: «رەب، بۇ سەن بولسا، سۇ ئۆستىدە مېنى يېنىڭغا كېلىشىمغا بۇيرۇق قىل،» دېدى.
MAT 14:29	كەل، – دېدى ئۇ. پېتىرۇس كېمىدىن چۈشۈپ، سۇ ئۆستىدە مېڭىپ، ئېساغا قاراپ كېتىۋاتاتقى:	ئۇ دېدى: «كەل!» پېتىر قايىقتىن چوشۇپ، سۇ ئۆستىدە يۈرۈپ، ئىيسا تەرىكە كېتىۋاتتى.
MAT 14:30	لېكىن بورانىنىڭ قاتىقى چىقۇاتقاڭالىقىنى كۆرۈپ قورقۇپ، سۇغا چۆكۈشكە باشلىدى: – رەب، مېنى قۇقۇزۇۋالغا يىسىن! – دەپ ۋارقىرىدى.	بىراق بورانىنىڭ قاتىقى چىقۇاتقاڭالىقىنى كۆرگەندە، قورقۇپ كەتتى، سۇغا چۆكۈشكە باشلىدى: «رەب، مېنى قۇقۇزۇغۇن!» دەپ قالدى.
MAT 14:31	ئىشەنچى ئاچىز بەندە، نېمىشقا گۇمان قىلىدىك؟ – دېدى.	ئىسما تېزلا قولىنى سوزۇپ، ئۇنى تۇرۇپ قالدى ۋە ئۇغا: ئەي، ئىشەنچى ئەي، ئىشەنچى ئۇنى تۇرۇپ قالدى ۋە ئۇنىڭغا: – ئەي، ئاز، نېمىشقا شۇبىھەندىك؟ دېدى.
MAT 14:32	ئۇلار كېمىگە چىققاندا، شامال توختىدى.	ئۇلار كېمىگە كېرىگەچكە، شامال توختىدى.
MAT 14:33	كېمىدى ئولتۇرغانلار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ سەجدە قىلىپ: – بەرھەق، سەن خۇدا خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنسەن، – دېيىشتى.	كېمىدىكىلەر ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، سەجدە قىلىپ: 'راستلا، سەن خۇدا ئوغلىسەن!' دېدى.
MAT 14:34	ئۇلار دېڭىزنىڭ قارشى تەرىپىگە ئۆتكەندە، گىنتىسارت يۇرتىدا قۇرۇقلۇققا چىقتى.	ئۇلار دېڭىزنىڭ قارشى تەرىكە كېلىپ بارغاندا، گىنپىسىسارت تەرىتىتە قۇرۇق بەرگە چىقتى.
MAT 14:35	ئۇ يەردىكى ئادەملەر ئۇنى تونۇپ قىلىپ، ئەتراپىتىكى بارلىق جايىلارغا خەۋەر ئەۋەتىن؛ شۇنىڭ بىلەن كىشىلەر بارلىق بىمارلارنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى؛	ئۇ جايىدىكى خەلق ئۇنى تونۇپ قالدى، شۇڭا تەۋەر تەرىكە خەۋەر تارقىتتى؛ نەتىجىدە بارلىق بىمارلارنى ئۇنىڭ ئالدىغا كەلتۈرۈپ كەلدى؛
MAT 14:36	ئۇلار ئۇنى ئىلىتىماس قىلىلاركى، بىمارلار ئۇنىڭ بىمارلارنىڭ ھېچبولمىغاندا ئۇنىڭ تونىنىڭ يېشىگە بولسىمۇ قولىنى تەگكۈزۈپلىشىغا يول قويۇشىنى ئۆزۈندى. ئۇنىڭغا قولىنى تەگكۈزگەنلەرنىڭ ھەممىسى سەللەمازا ساقايدى.	ئۇلار ئۇنى ئىلىتىماس قىلىلاركى، بىمارلار ئۇنىڭ كېيمىنىڭ سەھپىسىگە لا ئۇلار ئۇنىڭدىن بىمارلارنىڭ ھېچبولمىغاندا ئۇنىڭ تونىنىڭ يېشىگە بولسىمۇ قول تېگىشى بىلەنلا بولسۇن؛ وە قول تېگىگەنلەرنىڭ ھەممىسى تولۇق ساقايدى.
MAT 15:1	بۇ چاغدا، تەۋرات ئۇستا زىرىنىن ۋە يەرسىيلەردىن بەزىلىرى يېرۇسالىمدىن كېلىپ ئېسانىڭ ئالدىغا بېرىپ:	ئۇ ۋاقتىتا، بەزى تەۋرات ئاللىملىرى ۋە يەرسىيلەر يېرۇسالىمدىن كېلىپ ئېسانىڭ ئالدىغا كەتتى:
MAT 15:2	– مۇخلىسىلىرىنىڭ نېمىشقا ئاتا-بۇۋېلىرىمىزنىڭ، ئەنئەنلىرىگە خىلايلىق قىلىدۇ؟ جۇنكى ئۇلار قوللىرىنى يۇمماي تاماق يەيدىكەنفۇ، – دېدى.	سىزنىڭ شاگىدلەرىكىن ئېمىشقا بىزنىڭ ئەجادادلىرىمىزنىڭ ئەنئەنلىرىنى خىلايلىق قىلىدۇ؟ جۇنكى ئۇلار قوللىرىنى يۇمماي نان يەيدۇ.
MAT 15:3	لېكىن ئۇ ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – سىلەرچۇ، سىلەر نېمىشقا	ئەمما ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «سىلەر نېمىشقا سىلەرنىڭ ئەنئەنلىرى

Reference	Before	After
MAT 15:4	ئەنئەسەزىنى ساقلايمىز دەپ خۇدانىڭ ئەمرىگە خلابىلىق قىلىسىلەر؟ چۈنكى خۇدا: «ئاتا-ئانايىنى ھۆرمەت قىل!» ۋە «ئاتىسى ياكى ئانسىسى ھاقارەتلىكەنلەر ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىنىسۇن» دەپ ئەم قىلغان.	ئۇچۇن خۇدا ئەمرىنى بۇزىسىلەر؟ چۈنكى خۇدا بۇنى بۇيرۇق قىلغان: «ئاتا-ئانايىنى ھۆرمەت قىل!» ۋە «ئاتىسى ياكى ئانسىسىن ھەقارەت قىلغۇچىلارنى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىڭ!»
MAT 15:5	لېكىن سىلەر: – ھەرقانداق كىشى «ئاتىسى ياكى ئانسىسىغا: – مەن سلەرگە ياردەم بەرگۈدەك نەرسىلەرنى ئاللىقاچان خۇداغا ئاتىۋەتتىم – دېسىلە.	لېكىن سىلەر دەيسىلەركى، كىمسە ئاتا-ئانىسىغا: 'سىلەر مەندىن ھەرخىل پايدا تايىساق، بۇلارنى خۇدا ئۇچۇن ھەدىيە قىلىپ قويىمەن،' دەپ دەبىدۇ، شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئاتا-ئانىسىنى ھۆرمەت قىلىمايدۇ.
MAT 15:6	ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسىغا ھۆرمەت-ۋايدارلىق قىلىش مەجبۇرىيىتىن قالمايدۇ، – دەيسىلەر. بۇنىڭ بىلەن ئەنئەنەڭلەرنى دەپ، خۇدانىڭ ئەمرىنى يوققا چىقىرىۋەتتىڭلار.	ئۇ بىلەن سىلەر خۇدانىڭ بۇيرۇقىنى ئەنئەنەلىرىڭلار بىلەن بۇزۇپ تاشلاپ كەتتىڭلار.
MAT 15:7	ئەي ساختىپەزەلەر را يەشايا يەيغەمبەر بەرگەن مۇشۇ بېشارەت توپتۇغرا سىلەر توغرۇلۇق ئىكەن: –	ھەي، ئىككى يۈزۈلۈكلەر! يەشايا يەيغەمبەر سىلەر توغرۇلۇق تولۇق پەرۋىشەت قىلغان، دەپ دەبىدۇ:
MAT 15:8	«مۇشۇ خەلق ئاغزىدا مېنى ھۆرمەتلىكىنى بىلەن، بىراق قەلبى مەندىن بىراق.	بۇ خەلق ئۆز ئاغزى ۋە ئەدىرىلىرى بىلەن مېنى ھۆرمەت قىلىدۇ، لېكىن قەلبى مەندىن بىراق.
MAT 15:9	ئۇلار ماڭا بەھۇدە ئىبادەت قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ ئۆگەتكەن تەلىملىرى يەقتەت ئىنسانلاردىن چىققان يەتنۇالارلا، خالاس».	ئۇلار ماڭا بىكار ئىبادەت قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ ئۆگەتكەن تەلىملىرى يەقتەت ئادەملىرىنىڭ بۇيرۇقىلا.
MAT 15:10	ئاندىن ئۇ خالايىقنى يېننغا چاقىرىپ، ئۇلارغا: – قۇلاق سېلىڭلار ھەم شۇنى چۈشىنىڭلاركى،	كېپىن ئۇ خەلقى ياققا چاقىرىپ، ئۇلارغا: «قۇلاق تۇتۇپ، بۇنى چۈشەندۈرۈڭلاركى،»
MAT 15:11	ئىنساننى زاياك قىلىدىغىنى ئاغزىدىن كىرىدىغىنى ئەمەس، بەلكى ئاغزىدىن چىقىدىغىنىدۇر، – دېدى.	ئادەمنى ناملىق قىلىدىغىنى، ئاغىزغا كىرىپ كەتكىنى ئەمەس، بەلكى ئاغزىدان چىقىپ كەتكىن.
MAT 15:12	كېيىن مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – سېنىڭ بۇ سۆزۈڭنى پەرسىلەر ئاڭلاپ، ئۇنىڭدىن بىزار بولۇپ رەنجىگەنلىكىنى بىلدىڭمۇ؟ – دېدى.	ئاندىن شاڭىرىلىرى ئۇنىڭ يېننغا كېلىپ: سېنىڭ بۇ گەيىڭىنى يەرسىلەر ئاڭلىغاندا رەنجىگەنلىكىنى بىلسەك؟ دېدى.
MAT 15:13	لېكىن ئۇ مۇنداق جاۋاپ قايتۇردى: – ئەرشىتىكى ئاتام تىكمىگەن ھەرقانداق ئۆسۈملۈك بىلتىزىدىن يۇلۇنۇپ تاشلىنىدۇ.	ئەمما ئۇ دەپ جاۋاپ بەردى: «ئاسمانىلىق ئاتام تېگىپ بولمىغان ھەرقانداق ئۆسۈملەر، بىلتىزىدىن چىقىپ تاشلىنىدۇ.»
MAT 15:14	سىلەر ئۇلارغا يېسەنت قىلماڭلار؛ ئۇلار كورلارغا يول باشلايدىغان كورلاردۇر. ئەگەر كور كورغا يول باشلىسا، ھەر ئىككىسى ئورغا چۈشۈپ كېتىدۇ.	ئۇلارنى قالدۇرۇڭلار؛ ئۇلار كۆرەلمەسلىرىنى يېتەكلىگەن كۆرەلمەسلىر دەرۇر. ئەگەر بىر كۆرەلمە كۆرەلمەگە يول كۆرسەتسە، ئىككىسىمۇ چۆڭغا چۈشۈپ كېتىدۇ.
MAT 15:15	لېكىن يېتىرۇس ئۇنىڭغا: – بايا ئېتىقان تەمىسىلىنى بىزگە چۈشەندۈرۈپ بەرگەيىسەن، – دېدى.	ئەمما يېتىرۇس ئۇنىڭغا: 'بىزگە بۇ تەمىسىلىنى چۈشەندۈرۈپ بەر،' دېدى.
MAT 15:16	لېكىن ئۇ: – سىلەر رمۇ تېخىچە چۈشەنچىگە ئېرىشىمىدىڭلار؟! – دېدى.	ئۇ دېدى: 'سىلەر رمۇ تېخى چۈشەنەمەپىسىز؟'
MAT 15:17	ئېغىزغا كىرگەن بارلىق نەرسىلەرنىڭ ئاشقازان ئارقىلىق تەرەت بولۇپ چىقىپ كېتىدۇنىلىقىنى تېخى چۈشەنەمەمىسىلەر؟	ئاغىزغا كىرىدىغان ھەر نەرسە ئاشقازانغا كىرىپ، تەرەت قىلىپ چىقىپ كېتىدۇنىلىقىنى سىلەر hali چۈشەنەمەپىسىلەر؟
MAT 15:18	لېكىن ئېغىزدىن چىقىدىغىنى قەلبىن چىقىدۇ، ئىنساننى زاياك قىلىدىغىنىمۇ شۇدۇر.	لېكىن ئاغىزدىن چىققانلار قەلبىدىن كېلىدۇ، شۇلار ئادەمنى زاياك قىلىدۇ.
MAT 15:19	چۈنكى يامان ئوي-يىكىرلەر، قاتلىق قىلىش، زىنا قىلىش، بۇزۇق ئىشلار، ئۇغۇرلىق، يالغان گۇۋاھلىق ۋە تۆھمەت قاتارلىقلار قەلبىدىن چىقىدۇ.	چۈنكى يامان ئوي-يىكىرلەر، قاتلىق قىلىش، زىنا قىلىش، بۇزۇق ئىشلار، ئۇغۇرلىق، يالغان گۇۋاھلىق ۋە تۆھمەت قاتارلىقلار قەلبىدىن چىقىپ كېتىدۇ.
MAT 15:20		

Reference	Before	After
	ئادەمنى قورام قىلىدىغانلار بۇلار؛ يۈيۈلمىغان قول بىلەن تاماق يېسا، ئادەم ئىنساننى ناياك قىلىدىغانلار مانا شۇلاردۇر؛ يۈيۈلمىغان قوللار بىلەن تاماق پېپىش ئىنساننى ناياك قىلىمايدۇ.	ئادەمنى قورام قىلىدىغانلار بۇلار؛ يۈيۈلمىغان قول بىلەن تاماق يېسا، ئادەم ئىنساننى ناياك قىلىمايدۇ. قورام بولمايدۇ.
MAT 15:21	ئېسَا ئۇ يەردىن چىقىپ، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىنىڭ ئەتراپىدىكى يۇرۇلارغا باردى.	ئېسَا شۇ جايدين كېتىپ، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىنىڭ ئەتراپىغا باردى.
MAT 15:22	مانا، ئۇ چەت يەرلەردىن كەلگەن قانانى بىر ئايال ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: - ئى رەب! داۋۇتنىڭ ئوغلى، ھالىمغا رەھىم قىلغايىسىز! قىزىمغا جىن چاپلىغان، چاپلىشۇۋالغانىكەن، قىينىلىپ كېتىۋاتىدۇ - دەپ ئۇنىڭغا نىدا قىلىپ زارلىدى.	شۇ ۋاقتىتا، بىر قانانى ئايال شۇ يەردىن كېلىپ، ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: «ئى رەب! داۋۇد ئوغۇل، مەنمۇ رەھىم قىلچۇا قىزىمغا جىن چاپلىغان، خۇش قىينىلىنىپ كېتىۋاتىدۇ!» دەپ ئاۋاژ چىقىرىپ زارلىدى.
MAT 15:23	لېكىن ئۇ ئۇ ئايالغا بىر ئېغىزمۇ جاۋاب بەرمىدى. مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ: - بۇ ئايالنى يولغا سالسالاڭ! چۈنكى ئۇ كېينىمىزدىن ئەگىشىپ يالۋۇرۇپ نىدا قىلىۋاتىدۇ، - دېدى.	ئەممە ئۇ بۇ ئايالغا ھېج جاۋاب بەرمىدى. شاكىرتلىرى ياققا كېلىپ: «بۇ ئايالنى كەتكۈزۈپ يولغا سالسالاڭ! چۈنكى ئۇ بىزگە ئەگىشىپ يالۋۇرۇپ چاقىرىۋاتىدۇ، دېدىلەر.
MAT 15:24	ئەمدى ئۇ جاۋاب بېرىپ: - مەن يەقهەت يولدىن تېنىگەن قوي يادىلىرى يولغان ئىسرائىل جەمەتدىكىلەرگە ئەۋەتلەنەن، - دېدى.	ئۇ جاۋاب بەردى: مەن يەقهەت ئىسرائىل خەلقىنىڭ يولدىن چىقىپ كەنگەن قوپلىرىغا يولانغان تۇرىمەن.
MAT 15:25	ئەمما ھېلىق ئايال ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ سەجدە قىلىپ: - رەب، ماڭا ياردەم ياردەم قىلغايىسەن! - دەپ يالۋۇرۇدى.	ئەممە شۇ ئايال كېلىپ ئۇنىڭ ئالدىدا تىزلىنىپ: 'رەب، ماڭا ياردەم قىلىسالاڭ!' دەپ سورىدى.
MAT 15:26	ئۇ ئۇنىڭغا: - باللارنىڭ نېنىنى كېچىك ئىتلارغا تاشلاپ بېرىش ياخشى ئەمەس، - دېدى.	ئۇ ئۇنىڭغا دېدى: باللارنىڭ ناسىنى كېچىك ئىتلارغا تاشلاش ياخشى ئەمەس.
MAT 15:27	لېكىن ھېلىق ئايال: - دۇرۇس، ئى رەب، بىراق ھەتتا ئىتلارمۇ خوجايىنىڭ داستىخىندىن چۈشكەن ئۇۋاقلارنى يەيدىغۇ، - دېدى.	لېكىن ئۇ ئايال: 'ھەئە، رەب، بىراق ئىتلارمۇ خاسداشلارنىڭ ئۇستەلدىن چۈشكۈپ كەتكەن يارچەك تاماقلارنى يەيدۇ' دېدى.
MAT 15:28	شۇ ئۇنىڭغا بىلەن ئېسَا ئۇنىڭغا: - ئەي خانىم، ئىشەنچلىك كۈچلۈك ئىكەن! تىلىگىنىڭدەك بولسۇن! - دېدى. ئۇ ئايالنىڭ قىزى شۇئان ساقىيىپ كەتتى.	شۇ ۋاقتىتا ئېسَا ئۇنىڭغا دېدى: «ئەي ئايال، سەنىڭ ئىشىنىڭ زۆر! سەن خالايدىغانلىقىڭ بولسۇن!» شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئايالنىڭ قىزى دەرھال ساقىيىپ كەتتى.
MAT 15:29	ئېسَا ئۇ يەردىن چىقىپ، گاللىيە دېڭىزنىڭ بويىدىن ئۆتۈپ، تاغقا چىقىپ ئۆلتۈردى.	ئېسَا شۇ جايدين كېتىپ، گاللىيە دېڭىزنىڭ كەينىسىدە يۈرۈپ، تاغقا چىقىتى ۋە ئۇرنىدا ئۆتۈردى.
MAT 15:30	ئۇنىڭ ئالدىغا توب-توب خالايىق يېغىلىدى. ئۇلار توکۇر، قارىغۇ، گاچا، باشقا كۆپ كېسەللەكەرنى ئېلىپ كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا قويۇپ قويۇشتى; چولاق ۋە نۇرغۇن باشقا خىل كېسەللەرنىمۇ ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئايىغى ئالدىغا قويۇشتى؛ ئۇ ئۇلارنى ساقايىتتى.	ئۇنىڭ يېنىغا كۆپ خەلق يېغىلىدى. ئۇلار توکۇر، قارىغۇ، گاچا، چولاق ۋە باشقا كۆپ كېسەللەكەرنى ئېلىپ كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا قويۇپ قويۇشتى؛ چولاق ۋە نۇرغۇن باشقا خىل كېسەللەرنىمۇ ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئايىغى ئۇ ئۇلارنى ساقلىدى.
MAT 15:31	شۇنىڭ، بىلەن خالايىق گاچىلارنىڭ سۆزلىيەلەيدىغان بولغانلىقىنى، شۇنىڭ، بىلەن خالايىق گاچىلارنىڭ سۆزلىيەلەيدىغان بولغانلىقىنى، توکۇرلارنىڭ ماڭفانلىقىنى، توکۇرلارنىڭ ماڭفانلىقىنى ۋە قارېغۇلارنىڭ كۆردىغان بولغانلىقىنى كۆرۈپ، ھېرمان بولدى ۋە ئىسرائىلنىڭ خۇدداسىنى ئۇلۇغلىدى.	شۇ ۋاقتىتا خەلق، دىلىسىزلەرنىڭ سۆزلەشىنى، چولاقلارنىڭ ساق بولۇشىنى، توپقايانلىنىڭ ماڭىشىنى ۋە كۆرسۆزلەرنىڭ كۆرۈشىنى كۆرگەنده، چولاقلارنىڭ ساقايىغىنىنى، توکۇرلارنىڭ ماڭفانلىقىنى ۋە قارېغۇلارنىڭ تەسەۋىپ بولۇپ، ئىسرائىلنىڭ خۇدداسىنى گۈرەمەت قىلىدى.
MAT 15:32	ئاندىن ئېسَا مۇخلىسىلىرىنى يېنىغا چاقىرىپ: - بۇ خالايىققا ئىچىم ئاغرىيدۇ؛ چۈنكى ئۇلار ئۆچ كۈندىن بېرى يېنىمدا بولدى، يېڭىدەك بىر نەرسىسىمۇ قالمىدى. ئۇلارنى ئۆيلىرىگە تاچ قايتۇرۇشنى خالمايمەن، يولدا ھالىدىن كېتىشى مۇمكىن، - دېدى.	كېيىن ئېسَا شاكىردىلىرىنى ياققا چاقىرىپ دەدى: «بۇ خەلق، ئۇستىگە رەھىملىك كەلدى، چۈنكى ئۇلار ئۆچ كۈن بېرى مەن بىلەن بىرگە تۇردى ۋە يېڭىدىغان ھېچ نەرسىسى قالمىدى. ئۇلارنى ئاش قايتۇرۇپ يولغا سالغۇم كەتەر، يولدا كۈچى تۈگىپ قالىشى مۇمكىن.»
MAT 15:33	مۇخلىسىلار ئۇنىڭغا: - بۇ چۆلە بۇنچۇۋالا ئادەمنى توپغۇزغۇدەك كۆپ ناننى نەدىن تايىمىز؟ - دېپىشتى.	شاكىرتلىرى ئۇنىڭغا: 'بۇ چۆل چۆلە، بۇ قەدەر كۆپ ئادەمگە بېتىدىغان ناننى قانداق تايالايمىز؟' دېدى.
MAT 15:34	ئېسَا ئۇلارغا سورىدى: 'سەلەرنىڭ قانچە نان بار؟' ئۇلار دېدى: 'يەتتە نان	ئېسَا ئۇلارغا سورىدى: 'سەلەرنىڭ قانچە نان بار؟' ئۇلار دېدى: 'يەتتە نان

Reference	Before	After
MAT 15:35	بىزنهچە تال كېچىك بېلىق بار، – دېيىشتى ئۇلار.	بىلەن بىرىنىڭچە كېچىك بېلىق بار، ئۇ خالقىنى يەرگە ئولتۇرۇشقا دەپتى.
MAT 15:36	بۇنىڭ بىلەن ئۇ خالايىقنى يەردە ئولتۇرۇشقا بۇيرۇدى. ئاندىن، يەته نان بىلەن بېلىقلارنى قولغا ئېلىپ خۇداغا تەشەككۈر ئېپتىپ، ئۇلارنى ئوشتۇپ مۇخلىسلىرىغا بەردى، مۇخلىسلىرى خالايىققا ئۇلەشتۈردى.	ئاندىن يەته نان بىلەن بېلىقنى قولغا ئېلىپ، خۇدىنىڭغا تەشەككۈر ئېپتىپ، ئۇلارنى يارچىلاپ شاگىدلرىغا بەردى، شاگىدلار خەلقە تەقسىم قىلىدى.
MAT 15:37	ھەممە بىلەن تويفۇچە بىدى؛ ئاندىن مۇخلىسلىرى ئېشىپ قالغان يارچىلارنى يېغىپ يەته چوڭ سېۋەتنى توشقۇزدى.	ھەممە بىدى ۋە تويفاندى؛ كىيىن شاگىدلار قالغان يارچىلارنى يېغىپ، يەته چوڭ سېۋەتنى تولدۇردى.
MAT 15:38	تاماق يېڭىنلەرنىڭ سانى باللار ۋە ئاياللاردىن باشقا تۆت مىڭ كىشى ئىدى.	يېڭىن كىشىلەر سانى تۆت مىڭ ئادەم، باللار ۋە ئاياللارنى ئاتلاپ.
MAT 15:39	ئۇ خالايىقنى يولغا سالغاندىن كېيىن، كېمىگە چۈشۈپ، ماگادان رايوننىڭ چەت يەرلىرىگە باردى.	ئۇ خالايىقنى يولغا ساپىلغاندىن كېيىن، كېمىگە چۈشۈپ، ماگادان يۇرتىنىڭ يېرىنگە باردى.
MAT 16:1	ئەمدى يەرسىيلەر بىلەن سادۇقىيلار ئۇنى سىناش مەقتىتىدە يېننغا كېلىپ، ئۇنىڭدىن بىزكە ئاسماناندىن مۆجزىلىك بىر ئالامەت كۆرسەتسەك، دەپ تەلەپ قىلىشتى.	يەرسىيلەر بىلەن سادۇقىيلار ئۇنى سىناپ كۆرمەكچى بولۇپ، يېننغا كەلدى، بىزگە ئاسماناندىن بىر مۆجزىزە كۆرسەتسەك، دەپ سورىدى.
MAT 16:2	بىراق ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – كەچقۇرۇن سىلەر قىزىل شەپەقنى كۆرگىنىڭلاردا، «هاوا ئەتە ئۆچۈق بولىدۇ» دەيسىلەر	ئەمما ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «كەچتە قىزىل شەپەق كۆرسەنگە، سىلەر بۈگۈن هاوا ياقشى بولىدۇ» دەيسىلەر»
MAT 16:3	ۋە ئەنگەندە: «بۈگۈن بوران چىقىدۇ، چۈنكى ئاسمانانىڭ رەڭگى قىزىل ھەم تۇتۇق بولۇپ كەتتى»، دەيسىلەر، سىلەر ئاسمانانىڭ كۆرۈنۈشىنى ياخشى زاماندا يۈز بېرىۋاتقان ئالامەتلەرنى يەرق ئېتەلمەيىسىلەر!	ھەم دېگەندە: «بۈگۈن بوران چىقىپ كەتىدۇ، چۈنكى ئاسمانان قىزىل ھەم تۇتۇق بولۇپ كەتتى»، دەيسىلەر، سىلەر ئاسمانانىڭ كۆرۈنۈشىنى ياخشى پەھم قىلاپلىرى، لېكىن هازىرقى زاماندا كۆرۈلۈپ تۈرغان ئالامەتلەرنى يەھم قىلاممىسىلەر!
MAT 16:4	رەزىل ھەم زىناخور بۇ دەۋ «مۆجزىلىك بىر ئالامەت»نىڭ كۆرسىتىلىشىنى ئىستەپ يۈرۈدۇ. بىراق بۇ دەۋدىكىلەرگە «يۈنۈس يېغەمبەر دە كۆرۈلگەن مۆجزىلىك ئالامەت» دىن باشقا ھېچقانداق مۆجزىلىك ئالامەت كۆرسىتىلمەيدۇ. ئاندىن ئۇ ئۇلارنى تاشلاپ چىقىپ كەتتى.	بۇ دەۋ يامان ھەم زىنا قىلغۇچى بولۇپ، بىر مۆجزىزە كۆرسەتسۈن دەپ تەلەپ قىلىدۇ. لېكىن بۇ كىشىلەرگە يۈنۈس يېغەمبەرنىڭ مۆجزىسىدىن باشقا ھېچ نەرسە كۆرسىتىلمەيدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنى تاشلاپ كەتتى.
MAT 16:5	مۇخلىسلىرى دېڭىزنىڭ ئۇ قېتىغا ئۆتكىنىدە، نان ئېلىۋېلىشىنى ئۇتۇغاندى.	ئىسانىڭ شاگىرتلىرى دېڭىزنىڭ باشقا قىرغاققا ئۆتكەندە، نان ئېلىپ كەتمەسلىكىنى ئۇتۇپ قالدى.
MAT 16:6	ئەيسا ئۇلارغا: – هوشيار بولۇڭلار، يەرسىيلەر بىلەن سادۇقىيلارنىڭ ئېچىتۇسىدىن ئېتەپ قىلىڭلار، – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا: دىققەت قىلىڭلار، يەرسىيلەر بىلەن سادۇقىيلارنىڭ ئېچىتۇسىدىن ساقلىنىڭلار، دېدى.
MAT 16:7	مۇخلىسلىار ئۆزئارا مۇلاھىزلىشىپ؛ – نان ئەلمىگەنلىكىمىز ئۆچۈن بۇنى دەۋاتسا كېرەك، – دېيىشتى.	شاگىدلار ئۆزئارا ياراۋلاشىپ: «نان ئېلىپ كەلمەپتۇ، دېيىشتى.
MAT 16:8	ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمە دېيىۋاتقانلىقىنى بىلىپ، دېدى: «ئەي، ئىشەنچىڭلار ئاز! ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمە دېيىۋاتقانلىقىنى بىلىپ مۇنداق دېدى: – ئەي ئىشەنچى ئاجىزلا! نېمە ئۆچۈن نان ئەلمىگەنلىكىڭلار تۇغرىسىدا مۇلاھىزە قىلىسىلەر؟	ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمە دېيىۋاتقانلىقىنى بىلىپ، دېدى: «ئەي، ئىشەنچىڭلار ئاز! ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمە دېيىۋاتقانلىقىنى بىلىپ كەلمەگەنلىكىڭلارنى ئاراڭلارغا ياراۋلاشىپ تۇرۇۋاتىسىلەر؟
MAT 16:9	تېخچە چۈشەنمدىكىلارمۇ؟ بەش نان بىلەن بەش مىڭ كىشىنىڭ تويفۇرۇلغانلىقى، قانچە سېۋەت ئوزۇق يېغىۋالغانلىقىڭلار ئېسسىڭلاردىن چىقىتىمۇ؟	تېخى چۈشەنمەپىزلىرىمۇ؟ بەش نان بىلەن بەش مىڭ كىشىنى تولۇق تويفۇرۇپ بەرگەن، سېۋەتلهردە قانچا ئوزۇق قالغانلىقىڭلار ئېسسىڭلاردا يوقتۇرمۇ؟
MAT 16:10	يەته نان بىلەن تۆت مىڭ كىشىنىڭ تويفۇرۇلغانلىقى، يەنە قانچە چوڭ سېۋەت ئوزۇق يېغىۋالغانلىقىڭلارمۇ ئېسسىڭلاردىن چىقىتىمۇ؟	يەته نان بىلەن تۆت مىڭ كىشىنى تاماق قىلدۇرغان ئىشىڭلار ۋە قانچە چوڭ سېۋەت قالدۇق يېغىپ الغانلىقىڭلارمۇ خاتىرىڭلاردا يوقتۇمۇ؟

Reference	Before	After
MAT 16:25	چۈنکى ئۆز جىنى قۇتقۇزماقچى بولغان كىشى چوقۇم جىندىن مەھرۇم بولىدۇ، لېكىن مەن ئوچۇن ئۆز جىندىن مەھرۇم بولغان كىشى ئۇنىڭغا ئېرىشىدۇ.	چۈنکى كىم ئۆز ھاياتنى ساقلابى قېلىشقا تىگىز بولسا، بىزاقلا يوقاب كېتىدۇ، لېكىن مەن ئوچۇن ھاياتنى تاشلاشقا تەركى بولغان كىم بولسا، ئۇنى قايتا تايىپ ئېلىپ كېلىدۇ.
MAT 16:26	چۈنکى بىر ئادەم يۇتون دۇنياغا ئىگە بولۇپ جىندىن مەھرۇم قالسا، بۇنىڭ نېمە يايىسى بولسۇن؟ ئۇ نېمىسىنى جىننغا تېگىشىسۇن؟!	چۈنکى بىر كىشى يۇتون دۇنيانى ئالغاندا، لېكىن جىنىنى يوقاتسا، بۇنىڭ نېمە يايىسى بار؟ ئۇ جىنى ئوچۇن نېمىنى بېرىپ تولۇقلاشقا بولىدۇ؟
MAT 16:27	چۈنکى ئىنسانئوغلى ئاتىسىنىڭ شان-شەربىن ئىچىدە يەرىشتىلرى بىلەن كېلىش ئالدىدا تۇرىدۇ؛ وە ئۇ ھەممە ئادەمنىڭ ئۆز ئەمەللەرنىڭ تۇشلۇق جاۋاب قايتۇردى.	چۈنکى ئىنسانئوغلى ئاتىسىنىڭ شان-شەربىن بىلەن يەرىشتىلەر بىلەن كېلىپ، ھەر بىر كىشىنى ئۆز ئەمەللەرى بوبىچە جاۋابلайдۇ.
MAT 16:28	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويایىكى، بۇ يەردە تۇرغانلارنىڭ ئارىسىدا ئۆلۈشتىن بۇرۇن جەزەن ئىنسانئوغلىنىڭ ئۆز يادشاھلىقى بىلەن كەلگەنلىكىنى كۆرىدىغانلار باردۇر.	مەن سىلەرگە راست دەيمەن، بۇ جايىدا تۇرۇۋاتقانلار ئارىسىدا، ئۆلۈشتىن بۇرۇن، ئىنسانئوغلىنىڭ يادشاھلىقىدا كېلىپ كۆرەتىغانلار بار.
MAT 17:1	ئالىتە كۈندىن كېيىن، ئەيسا يېتىر، ياقۇپ ۋە ياقۇپنىڭ قېرىندىش يۇھاننانى ۋە ئالىتە كۈندىن كېيىن، ئەيسا يېتىرۇس، ياقۇپ ۋە ياقۇپنىڭ ئىنسىسى يۇھاننانى ئايرىپ ئېلىپ، ئېگىز بىر تاغقا چىقىتى.	ئالىتە كۈندىن كېيىن، ئەيسا يېتىر، ياقۇپ ۋە ياقۇپنىڭ قېرىندىش يۇھاننانى ۋە ئالىتە كۈندىن كېيىن، ئەيسا يېتىرۇس، ياقۇپ ۋە ياقۇپنىڭ ئىنسىسى يۇھاننانى ئايرىپ ئېلىپ، يوقىرى بىر تاغغا چىقىتى.
MAT 17:2	ئۇ يەردە ئۇنىڭ سىياقى ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا ئۆزگەرىپ، يۈزى قۇياشتىك يارلىدى، كېيمىلىرى نۇرداك ئايئاق بولۇپ چاقنىدى.	ئۇ يەردە ئۇنىڭ كۆرۈنۈشى ئۇلار ئالدىدا ئۆزگەرىدى، يۈزى قۇياشتىك يارقراپ كەتتى، كېيمىلىرى نۇرلۇق ئاق بولۇپ چاقنىشتى.
MAT 17:3	ۋە مانا، مۇخلىسىلارغا مۇسا ۋە ئىلىاس يەيغەمەرلەر ئۇنىڭ بىلەن سۆزلىشىۋاتقان حالدا كۆرۈندى.	ھەم بايقاالدى، مۇسا ۋە ئىلىاس ئۇلارغا كۆرۈنۈپ قالدى، ئۇ بىلەن سۆھبەت قىلىپ تۇراتتى.
MAT 17:4	شۇنىڭ بىلەن يېتىرۇس ئەيساغا: – ئى رەب، بۇ يەردە بولغىنىمىز نېمىدىگەن ياخشى! خالىساث، بىرىنى ساڭى، بىرىنى مۇساغا، يەنە بىرىنى ئىلىاسقا ئاتاپ بۇ يەرگە ئۆج كەپ ياسايلى! – دېدى.	شۇ ۋاقتى يېتىر ئەيساغا: رەب، بۇ يەردە بولۇشىمىز قانداق ياخشى! خالىساث، ساڭا بىر كەپ، مۇساغا بىر كەپ، ئىلىاسقا بىر كەپ قۇرۇپ قوبایلى! دېدى.
MAT 17:5	ئۇنىڭ گېپن توگىمەيلا، مانا نۇرلۇق بىر بۇلۇت ئۇلارنى قاپلۇالدى. مانا، بۇلۇتنىن: «بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇمۇر، مەن ئۇنىڭدىن خۇرسەنمەن. ئۇنىڭغا قۇلاق سېلىڭلار!» دېگەن ئاۋاژ ئاڭلاندى.	ئۇ گەپ قىلىپ تۇرۇپلا، بىر نۇرلۇق بۇلۇت كېلىپ ئۇلارنى قاپلۇا كەتتى. قارا، بۇلۇتنىن: «بۇ مېنىڭ ياخشى كۆرگەن ئوغلىم، مەن ئۇنىڭدىن خۇشال بولىمەن. ئۇنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سېلىڭلار!» دېگەن ئاۋاż چىقتى.
MAT 17:6	مۇخلىسىلار بۇنى ئاڭلاب ئۆزلىرىنى يەرگە تاشلاپ دۇم يېتىپ ۋەھىمىگە چۈشتى.	تەلبىھەلر بۇنى ئاڭلۇغاندا، يەرگە سەل تاشلاپ، دۇم ياتقانغا چۈشۈپ، چوققان قورققان.
MAT 17:7	بىراق ئەيسا كېلىپ، ئۇلارغا قول تېگىپ: تۇرۇڭلار، قورقماڭلار، دېدى.	ئەمما ئەيسا كېلىپ، ئۇلارغا قول تېگىپ: تۇرۇڭلار، قورقماڭلار، دېدى.
MAT 17:8	ئۇلار بىشىنى كۆتۈرۈپ قاربىپ كەتكەندى، ئەيسادىن باشقما ھېچكىمنى كۆرمىدى.	ئۇلار باشىنى كۆتۈرۈپ قاربىپ كەتكەندى، ئەيسادىن باشقما ھېچ كىمنى كۆرمەدى.
MAT 17:9	تاغدىن چۈشۈپ كەتكەندى، ئەيسا ئۇلارغا: «ئادەمئۆگۈل ئۆلۈملىكتىن قايتا تېرىلىدۈرۈلمىگۈچە، بۇ ئالامەت كۆرۈنۈشنى ھېچكىمگە ئېتىماڭلار، – دەپ تاپلىسى.	تاغدىن چۈشۈپ كەتكەندى، ئەيسا ئۇلارغا: «ئادەمئۆگۈل ئۆلۈملىكتىن قايتا تېرىلىپ كەتكەنگەچ بۇ كۆرۈنۈش يەيتىنى ھېچ كىشىگە ئېتىماڭلار» دەپ ئېتىقان.
MAT 17:10	ئاندىن مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭدىن: – تەۋرات ئۇستازلىرى نېمە ئۆچۈن: «ئىلىاس يەيغەمبەر مەسەھە كېلىشىنى ئاۋۇال قايتىپ كېلىش كېرەك» دېپىشىدۇ؟ – دەپ سوراشتى.	ئاندىن شاكىرتلىرى ئۇنىڭدىن سورادى: «قانۇن ئوقۇنچىلىرى نېمىشقا «ئىلىاس يەيغەمبەر مەسەھە كېلىشىنى بۇرۇن قايتىپ كېلىشى لازىم» دېپىشىدۇ؟»
MAT 17:11	ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن: – ئىلىاس يەيغەمبەر دەرۋەقە مەسەھەتىنى كېلىدۇ، ھەممە ئىشنى ئورنۇغا كەلتۈردى.	ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن: «ھەقىقەتەن، ئىلىاس يەيغەمبەر مەسەھەتىدىن ئالدىن كېلىپ، ھەممە ئىشلارنى تولۇق تەرتىپلەپ قوبىدۇ.»

Reference	Before	After
MAT 17:12	ئەمما مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويابىكى، ئىلىاس ئاللىقاچان كەلدى، تۈنۈمىدى، بەلكى ئۇنى خالسىچە مۇئامىلە قىلدى. شۇنداقلا، ئىنسانئوغىلىم لېكىن كىشىلەر ئۇنى توپۇمىدى، بەلكى ئۇنىڭغا خالىغانچە مۇئامىلە قىلدى.	ئەمما مەن سىلەرگە دەيمەن، ئىلىاس ئەللەگە كەلدى، لېكىن خەلق ئۇنى ئۇلار تەرىپىدىن ئازاب چېكىپ كەتىدۇ.
MAT 17:13	شۇ چاغدا مۇخلىسلىرى ئۇنىڭ چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا توغرىسىدا سۆزۈلە ئاقانلىقىنى چۈشەندى.	شۇ ۋاقتتا شاكرتىلار ئۇنىڭ يوحى HH (چۆمۈلدۈرگۈچى) ھەقتە گاپ قىلىۋاتقانلىقىنى جاكنلا چۈشىنىپ قالدى.
MAT 17:14	ئۇلار خالايىقنىڭ يېنىغا بارغىنندا، بىر كىشى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، تىزلىنىپ:	ئۇلار خەلقنىڭ ياقتۇرۇش يەرىلىكىگە كەتكەنە، بىر ئادەم ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، تىزلىنىپ:
MAT 17:15	رەب، ئوغلو مۇغا ئىچىڭنى ئاغرىتىقايسەن! چۈنكى ئۇنىڭ توْقاقلقى كېسىلى بار بولغاچقا، زور ئازاب چېكىۋاتىدۇ؛ چۈنكى ئۇ دائىم ئوتىنىڭ ياكى سۇنىڭ ئىچىگە چۈشۈپ كېتىدۇ.	رەب، مېنىڭ ئوغلىمغا رەحىم قىلساش! ئۇ توختاش كېسىلى بىلەن زور ئازاب كۆرۈۋاتىدۇ، دائىم ئوت ياكى سۇغا چۈشۈپ كەتىدۇ.
MAT 17:16	ئۇنى سىزنىڭ شاگىدىرىڭىزگە ئېلىپ كەلدىم، لېكىن ساقىلماقتا بولالىمىدى. ئۇنى مۇخلىسلىرىڭغا ئېلىپ كەلگەندىم، ساقايتالىمىدى، – دېدى.	ئەيىسا جاۋاب بەردى: ئەي ئىيمانسىز ۋە بەزهؤسىز كىشىلەر، سىلەر بىلەن قانداق ئۇزاق تۇرالىمەن؟ مەن سىلەرگە قانداق چىدا قىلامەن؟ بالىنى مېنىڭ ئالدىمغا كەلتۈرۈڭلەر!
MAT 17:17	ئەيىسا جاۋابەن: – ئەي ئېتىقادىسىز ۋە تەنور دەۋۋەر، سىلەر بىلەن قاچانفچە توْرايى؟! مەن سىلەرگە يەنە قاچانفچە سەھر قىلماي؟ – بالىنى ئېلىپ كېلىڭلەر – دېدى.	ئەيىسا جاۋاب بەردى: ئەي ئىيمانسىز ۋە بەزهؤسىز كىشىلەر، سىلەر بىلەن قانداق ئۇزاق تۇرالىمەن؟ مەن سىلەرگە قانداق چىدا قىلامەن؟ بالىنى مېنىڭ ئالدىمغا كەلتۈرۈڭلەر!
MAT 17:18	شۇنىڭ بىلەن ئەيىسا جىنغا تەنبىھ بېرىۋىدى، جىن بالىدىن چىقىپ كەتتى، بالمۇ شۇڭان ساقايدى.	شۇ ۋاقت ئەيىسا جىنگە قارشى دەپ توختاقان، جىن بالىدىن چىقىپ كەتتى، بالا شۇ ئان ساقايدىپ كەتتى.
MAT 17:19	كېيىن، ئەيىسا ئايىرم قالغاندا، مۇخلىسلىرى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ: – بىز نېمە ئۇچۇن جىنىنى قولغۇنىتەلمىدۇق؟ – دەپ سوراشتى.	كېيىن، ئەيىسا يەكە قالغاندا، شاكرتىلار ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ: «بىز نېمىشقا جىنىنى قولغۇلۇپ چىقالىدۇق؟» دەپ سورالدى.
MAT 17:20	ئۇ ئۇلارغا: – ئىشەنچىلار بولماغانلىقى ئۇچۇن. مەن سىلەرگە شۇنى راست ئېتىقان بولايىمەن، ئەگەر سىلەر دە قىچا دانسىدەك كىچىك بىر دانە بەرھەق ئېتىپ قويابىكى، سىلەر دە قىچا ئۇرۇقىدەك زەررچە ئىشەنچ ئىشەنچ بار بولسا، سىلەر ئاٹۇ تاغقا: «بۇ يەردىن باشقا يەرگە كۆچ» دېسىلەر، شۇنداقلا سىلەرگە مۇمكىن بولمايدىغان هېچ ئىش بولمايدۇ.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «ئىشەنلىر يوقتۇرغىنىڭلار ئۇچۇن. مەن سىلەرگە ئۇ ئۇلارغا دېدى: شۇنداقلا سىلەرگە ئېمکانىيەتسىز هېچ نەرسە قالمايدۇ.»
MAT 17:21	براق، بۇنداق جىنلارنى دۇئا قىلىش ۋە روزا توْتۇش بىلەن بولمىسما ھەيدىگلى بولمايدۇ – دېدى.	ئەممە، بۇ تۈرلۈك جىنلارنى تەك دۇئا قىلىپ ۋە روزا توْتۇلا چىقارغىلى بولمايدۇ.
MAT 17:22	ئۇلار گاللىيەدە دولاب تۇرغاندا، ئەيىسا ئۇلارغا دېدى: ئىنسانئوغلى ئادەملەر ئۇلار گاللىيە ئۆلکىسىدە ئايلىنىپ يۈرگىنىدە، ئەيىسا ئۇلارغا: – ئىنسانئوغلى ساتقۇنلۇقىنىن ئىنسانلارنىڭ قولغا تاپشۇرۇلدىو؛ تەرىپىدىن قولغا ئېلىنىپ كېتىدۇ.	ئۇلار ئۇنى ئۇلۇرۇپ كەتكەن بولىدۇ، لېكىن ئۇچىنچى كونى ئۇ قايتا تىرىلىدى، دېدى. شاكرتىلار بۇنى ئاڭلىپ چوڭ غەمگە چۈشۈپ كەتتى.
MAT 17:23	ئۇلار ئۇنى ئۆلتۈردىو، لېكىن ئۇچىنچى كونى ئۇ تىرىلىدىو، – دېدى. بۇنى ئاڭلىپ مۇخلىسلىرى ئېغىر غەم-قايغۇغا چۈمۈپ كەتتى.	ئۇلار ئۇنى ئۇلۇرۇپ كەتكەن بولىدۇ، لېكىن ئۇچىنچى كونى ئۇ قايتا تىرىلىدى، دېدى. شاكرتىلار بۇنى ئاڭلىپ چوڭ غەمگە چۈشۈپ كەتتى.
MAT 17:24	شۇ ۋاقتتا، ئۇلار كەيەرنەھۇمغا كەلگەندە، بېجى يىغۇچىلار يېتېرىنىڭ يېنىغا ئاندىن ئۇلار كەيەرنەھۇم شەھىرىگە كەلگىنىدە، ئىبادەتھانا «ئىككى دراقما» بارىپ سورىدى: «ئۇستازىنگىز ئىككى دراقما يۇلنى تۆلەپ قالدىمۇ؟»	شۇ ۋاقتتا، ئۇلار كەيەرنەھۇمغا كەلگەندە، بېجى يىغۇچىلار يېتېرىنىڭ يېنىغا ئاندىن ئۇلار كەيەرنەھۇم شەھىرىگە كەلگىنىدە، ئىبادەتھانا «ئىككى دراقما» بارىپ سورىدى: «ئۇستازىنگىز ئىككى دراقما يۇلنى تۆلەپ قالدىمۇ؟»
MAT 17:25	ياق، دېدى يېتىر. ئەممە ئۇ ئۆيگە كىرگەندە، ئەيىسا دەرھال سورىدى: سىمۇن، تۆلەدۇ، – دېدى يېتىرۇس. لېكىن ئۇ ئۆيگە كىرگىشىگلە، تېخى بىر نېمە سېنىڭ كۆرۈشىڭ بۇ، دۇنيادىكى هوکۇمدارلار باجىنى كىملەردەن ئېلىدىو ئۆز دېمەستىلا ئەيىسا ئۇنىڭدىن: – سىمۇن، سېنىڭچە بۇ دۇنيادىكى يادىشاھلار كىملەردەن باج ئالدىو ئۇز پەرزەتلىرىدىنەم، ياكى ياتلاردىنەم، – دەپ سورىدى.	ياق، دېدى يېتىر. ئەممە ئۇ ئۆيگە كىرگەندە، ئەيىسا دەرھال سورىدى: سىمۇن، تۆلەدۇ، – دېدى يېتىرۇس. لېكىن ئۇ ئۆيگە كىرگىشىگلە، تېخى بىر نېمە سېنىڭ كۆرۈشىڭ بۇ، دۇنيادىكى هوکۇمدارلار باجىنى كىملەردەن ئېلىدىو ئۆز دېمەستىلا ئەيىسا ئۇنىڭدىن: – سىمۇن، سېنىڭچە بۇ دۇنيادىكى يادىشاھلار كىملەردەن باج ئالدىو ئۇز پەرزەتلىرىدىنەم، ياكى ياتلاردىنەم، – دەپ سورىدى.
MAT 17:26	يېتىر ئۇنىڭغا: ياشقا خەلقەردىن، دېدى، ئەيىسا ئۇنىڭغا: ئۇنداقتا، باللار	يېتىر ئۇنىڭغا: ياشقا خەلقەردىن، دېدى، ئەيىسا ئۇنىڭغا: ئۇنداقتا، باللار

Reference	Before	After
MAT 17:27	يەزەنلەر باجدىن خالىي بولىدۇ.	باجدىن خالىي بولىدۇ" دېدى.
MAT 18:1	بىراق، باچىلارغا قارشى كۆرۈنۈش قوشمايدىغان بولساق، دېڭىغا بارىپ بىراق باج يەفقۇچىلارغا يۇلتىكاشاڭ ئۈچۈن، دېڭىغا بېرىپ قارماقنى تاشلا. بىرىنچى بېلىق تۆئۈسلىسا، ئاغىزنى ئاچساڭ، تۆت دراقمالىق بىر تەڭگە يۇل جىسىدۇ. ئۇنى ئېلىپ مەن ۋە سەن ئىكىمىزنىڭ بېجى ئۈچۈن ئۇلارغا بەر، - دېدى.	بىراق، باچىلارغا قارشى كۆرۈنۈش قوشمايدىغان بولساق، دېڭىغا بارىپ قارماقنى تاشلا. بىرىنچى بېلىق تۆئۈسلىسا، ئاغىزنى ئاچساڭ، تۆت دراقمالىق بىر تەڭگە يۇل جىسىدۇ. ئۇنى ئالىپ مەن بىلەن سەن ئۈچۈن ئۇلارغا بەر، - دېدى.
MAT 18:2	بۇ ۋاقتىتا شاگىدلار ئەيسىگە كېلىپ: ئاسمان ياتشىلىقىدا كم ئەڭ چوڭ؟ بۇ چاغدا، مۇخلىسىلار ئېسانىڭ يېنىغا كېلىپ: ئەرش يادىشاھلىقىدا كم ئەڭ ئۇلۇغ؟ دەپ سورىدى.	ئەيسا بىر بالىنى يېنىغا چاقىرىدى، ئۇنى ئوتتۇردا سۇيۇپ قويۇپ، شۇنداق ئەيسا يېنىغا كېچىك بىر بالىنى چاقىرىپ، ئۇنى ئوتتۇردا تۇرغۇزۇپ، مۇنداق دېدى:
MAT 18:3	مەن سىلەرگە ھەققىي دەيمەن، ئۆز يۈلۈڭلەرنى ئۆزگەرتىپ، كېچىك بالىلار - مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويايىكى، ئۆز يۈلۈڭلەردىن يېنىپ، كېچىك بالىلاردىك سەبىي بولمىساڭلار، ئەرش يادىشاھلىقىغا ھەرگز كىرەلمەيىسلەر.	قاتارلىق سەممىي بولمىساڭلار، جەنەتكە ھېچقانداق كىرەلمەيىسلەر.
MAT 18:4	ئەمدى كم ئۆزىنى بۇ كېچىك بالىدەك كېچىك يېئىل تۆتسا، ئۇ ئەرش يادىشاھلىقىدا ئەڭ ئۇلۇغ بولىدۇ.	كىم ئۆزىنى بۇ بالىغا ئوخشاش كېچىك يېئىل تۆتسا، ئۇ جەنەت يادىشاھلىقىدا ئەڭ ئۇلۇغ بولىدۇ.
MAT 18:5	بۇنداق كېچىك بىر بالاتنى مېنىڭ ئىسمى بىلەن قارشى ئالسا، دېمەك سىز بۇنداق كېچىك بىر بالىنى مېنىڭ نامىمدا قوبۇل قىلىسا، ئۇ مېنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ.	بۇنداق كېچىك بىر بالاتنى مېنىڭ ئىسمى بىلەن قارشى ئالسا، دېمەك سىز بۇنداق كېچىك بىر بالىنى مېنىڭ نامىمدا قوبۇل قىلىسا، ئۇ مېنى قوبۇل ھەققىي مېنى قارشى ئالغان بولىسىز.
MAT 18:6	ئەمما، ماڭا ئىشىنىپ تۇرغان بۇنداق كېچىكلەردىن بىرىنى گۇناھقا لېكىن ماڭا ئېتىقاد قىلغان بۇنداق كېچىكلەردىن بىرىنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرغان ھەرقانداق ئادەمنى، ئۇ بويىنغا يوغان توگەمەن تېشىپسىلغان حالدا دېڭىنىڭ تېڭىگە چۆكتۇرۇۋەتسىلگىنى ئەۋزەل بولاتتى.	كەتسە، ئۇ بويىنغا چوڭ تۆگەمەن تاشى سېلىپ، دېڭىنىڭ تەرپىگە چۆكۈپ كېتىشى ئەۋزەل بولىدۇ.
MAT 18:7	ئىنساننى گۇناھقا يۇتلاشتۇردىغان ئىشلار تۆيەيلىدىن بۇ دۇنيايدىكىلەرنىڭ ھالىغا ۋاي! يۇتلاشتۇرغۇچى ئادەمنىڭ ھالىغا ۋاي!	دۇنيا، گۇناھقا سۇراش ئىشلار ئۈچۈن سىزگە ۋاي! بۇ ئىشلار داۋاملىق بولىدۇ؛ لېكىن بۇلارنى قىلغۇچى كىشىگە ۋاي!
MAT 18:8	ئەگەر ئەمدى قولۇڭ ياكى يۇتۇڭ سېنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرسا، ئۇنى كېسىپ تاشلىۋەت. چۈنكى ئىككى قولۇڭ ياكى ئىككى يۇتۇڭ بار حالدا دوزاختىكى ئوتقا تاشلانغىنىڭدىن كۆرە، چولاق ياكى توکۇر حالدا ھاياتلىققا كىرگىنىڭ ئەۋزەلدۇر.	ئەگەر قولۇڭ ياكى يۇتۇڭ ساڭنى گۇناھقا يوللاشتۇرۇپ قالسا، ئۇنى كەسىپ تاشلا. چۈنكى ئىككى قولۇڭ بىلەن ئىككى يۇتۇڭ بار بولغاندا دوزاڭقا تاشلانسَاڭدىن كۆرە، چولاق ياكى توکۇر بولۇپ ھاياتقا كىرىشىپ ياخشىر.
MAT 18:9	ئەگەر كۆزۈڭ سەننى گۇناھقا ئېلىپ كەتسە، ئۇنى يولاپ تاشلا. ئىككى كۆز ئەگەر كۆزۈڭ سېنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرسا، ئۇنى ئويۇپ ئۆزۈڭدىن نېرى تاشلىۋەت. ئىككى كۆزۈڭ بار حالدا دوزاختىكى ئوتقا تاشلانغىنىڭدىن كۆرە، بىرلا كۆزۈڭ بىلەن بولسىمۇ ھاياتلىققا كىرگىنىڭ ئەۋزەلدۇر.	ئەگەر كۆزۈڭ سەننى گۇناھقا ئېلىپ كەتسە، ئۇنى يولاپ تاشلا. ئىككى كۆز بىلەن دوزاخ ئۇنغا تاشلانغاندىن كۆرە، بىر كۆز بىلەنلا ھاياتقا كىرىشىپ ياخشى.
MAT 18:10	بۇ كېچىكلەرنى ھېچ بىرگە سەل قارىمىغىن. چۈنكى مەن سىلەرگە دەيمىكى، - بۇ سەبىي كېچىكلەرنىڭ ھېچىرىنگىمۇ سەل قاراشتىن ھېزى بولۇڭلار. چۈنكى شۇنى سىلەرگە ئېتىايىكى، ئۇلارنىڭ ئەرشتىكى يەرشتىلىرى ئەرشتىكى ئاتامىنىڭ جامالىنى ھەردائىم كۆرۈپ تۇردى.	بۇ كېچىكلەرنى ھېچ بىرگە سەل قارىمىغىن. چۈنكى مەن سىلەرگە دەيمىكى، - بۇ سەبىي كېچىكلەرنىڭ ھېچىرىنگىمۇ سەل قاراشتىن ھېزى بولۇڭلار. چۈنكى شۇنى سىلەرگە ئېتىايىكى، ئۇلارنىڭ ئەرشتىكى يەرشتىلىرى ئەرشتىكى ئاتامىنىڭ جامالىنى ھەردائىم كۆرۈپ تۇردى.
MAT 18:11	چۈنكى ئىنسانئوغلى ھالاکەتكە ئازغانلارنى قۇتقۇزۇغلى كەلدى.	چۈنكى ئادەمئوغلى يوقاپ كەتكەنلەرنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن كەلدى.
MAT 18:12	قانداق قارايىسلەر؟ بىراۋنىڭ بۇز تۇيىاق قويىن بولۇپ، ئۇنىڭدىن بىرى ئېزىپ تۈپسەن چۈشۈپ قالسا، ئۇ توقسان توققۇز قويىن تاغلارغا قويۇپ قويۇپ، ھېلىقى ئازغان قويىنى ئىزدەيدىغۇ؟	سىلەر قانداق ئۈبلايىسلەر؟ بىر كىشىنىڭ يۇز قويىن بولسا، بىرى بولدىن چىقىپ كەتسە، ئۇ توقسان توققۇز قويىن تاغلارغا قالدۇرۇپ، ئازغان قويىنى ئىزدەپ بارىدۇ؟
MAT 18:13	ۋە ئەگەر ئۇنى تېپۋالسا، مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويايىكى، ئۇ قويى ئۈچۈن بولغان خۇشالىقى ئازمىغان توقسان توققۇزىنىڭدىن زور	ئەگەر تېپىپ الەتسە، سىلەرگە راست ئېيتىمەن، بۇ بىر قويى ئۈچۈن كۆرگەن شادلىقى، يولدىن چىقىمىدەغان توقسان توققۇز قويىنىڭدىن

Reference	Before	After
MAT 18:14	شۇنىڭغا ئوخشاش، بۇ سەبىي كىچىكەرنىڭ ھەرقاندىقىنىڭ ھالاکتە بولىدۇ.	شۇنىڭغا ئوخشاش، بۇ ئۆچۈن كىچىك باللارنىڭ ھەر بىرىنىڭ ھالاک بولۇش ئەرشتىكى ئاتاڭىنىڭ خاھىشى ئەمەس.
MAT 18:15	ئېزىپ قېلىش ئەرشتىكى ئاتاڭىلارنىڭ ئىرادىسى ئەمەستۇر. – نەمدى ئەگەر قېرىندىشىڭ ساڭا زىيان سېلىپ گۇناھ قىلسا، ئۇنىڭ يېننە پېنغا بېرىپ ئىككىلار خالىي چاغدا سەۋەنلىكىنى كۆرسىتىپ قوي. قېرىندىشىڭ سۆزۈنىنى ئاكلىسا، ئۇنى ئېزىشتنىن قايتۇرۇۋالغان بولىسەن.	ئەگەر قېرىندىشىڭ ساڭا گۇناھ قىلسا، ئۇنىڭ يېنغا بارىپ، ئىككىلار يەككە ئەنسىرە. ئەگەر سۆزۈگە ئەرگىشىسا، قېرىندىشىنى قازانغان بولىسەن.
MAT 18:16	لېكىن ئاكلىمىسا، يەنە بىر-ئىككى گۇۋاھچىنى ئېلىپ، ئۇنىڭ يېنغا بارغىن. شۇنداق قىلىپ، ھەممە ئىش ئىككى-ئوج گۇۋاھچىنىڭ سۆزى بىلەن قىلىنىسۇن.	ئەگەر ئاكلىمىسا، بىر-ئىككى گۇۋاھچىنى ئالىپ، ئۇنىڭ يېنغا بارغىن. شۇنىڭ بىلەن، ھەر بىر ئىش ئىككى-ئوج گۇۋاھچىنىڭ سۆزىگە ئاساسلىنىپ قىلىنىپ قالسۇن.
MAT 18:17	لېكىن ئەگەر قېرىندىشىڭ ئۇلارنىڭ سۆزىگىمۇ قولاق سالىمىسا، ئەھۋالنى جامائەتكە يەتكۈزۈپ ئېتىقىن. ئەگەر ئۇ جامائەتتىكىلەرگە قولاق سالىمىسا، ئۇنى يات ئەللەك ياكى باجىڭر قاتارىدا كۆرۈڭلەر.	لېكىن ئەگەر قېرىندىشىڭ ئۇلارنىڭ سۆزىلەرگە قولاق چۈشورمەس، بۇ مەسىلىنى ئەگىزگە ئېتىپ بەرگىن. ئەگەر ئەگىزگە قولاق چۈشورمەس، ئۇنى غەيرى-ئىماندار ۋە باجىچى قاتارىدا كۆرۈڭلەر.
MAT 18:18	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، سىلەر يەر يۈزىدە نېمىنى باغلىسالىلار، ئەرشتىمۇ شۇ باغانلغان بولىدۇ ۋە سىلەر يەر يۈزىدە نېمىنى قويۇپ بەرسەڭلەر، ئەرشتىمۇ قويۇپ بېرىلگەن بولىدۇ.	مەن سىلەرگە تولاي دەيمەن، سىلەر يەر يۈزىدە نېمىنى باغلىسەڭلەر، ئاسماندىمۇ شۇ باغانلغان بولىدۇ ۋە سىلەر يەر يۈزىدە نېمىنى ئەركىن قىلسالىلار، ئاسماندىمۇ ئەركىن قىلىنىدۇ.
MAT 18:19	مەن يەنە شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، يەر يۈزىدە ئاراڭىلاردىن ئىككىسى ئۆزلىرى تىلىگەن بىر ئىش توغۇرۇلۇق قەلىپ بىر بولۇپ ھەرقانداق نەرسىنى تىلەپ دۇئا قىلسا، ئەرشتىكى ئاتام ئۇلارنىڭ تىلىكىنى ئىجابەت قىلىدۇ.	مەن يەنە شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، يەر يۈزىدە ئەركىن قىلىنىنى ئىچىپ، يەر يۈزىدە ئىككى كىشى بىر ئىش ئۆچۈن قەلىپ بىر بولۇپ ھەر نەرسىنى تىلەپ دۇئا قىلسا، ئاسماندىدا ياقان ئاتام ئۇلارنىڭ تىلىكىنى ئىجابەت قىلىدۇ.
MAT 18:20	چۈنكى ئىككى ياكى ئۆچەيلەن مېنىڭ نامىم بىلەن قەيدە يېغىلغان بولسا، مەن شۇ يەردە ئۇلارنىڭ ئارسىدا بولىمەن.	ئەگەر ئىككى ياكى ئۆچ كىشى مېنىڭ ئىسمىم بىلەن بىرگە يېغىلىسا، مەن شۇ يەردە ئۇلار بىلەن بىلەن بولىمەن.
MAT 18:21	ئاندىن بىتىرۇس ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – ئى رەب، قېرىندىشىمنىڭ ماڭا زىيان سېلىپ ئۆتكۈزگەن قانچە قىتىملق گۇناھنى كەچۈرۈشۈم كېرەك؟ يەتتە قېتىمۇ؟ – دېدى.	بىتىرۇس ئۇنىڭ يېنغا كېلىپ: رەب، قېرىندىشىم ماڭا گۇناھ قىلسا، قانچە قېتىم كەچۈرۈشۈم كېرەك؟ يەتتە قېتىمۇ؟ دېدى.
MAT 18:22	ئەيسا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: – مەن ساڭا شۇنى ئېتىپ قويايىكى، يەتتە قېتىم ئەمەس، يەتمىش ھەسىسە يەتتە قېتىم!	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: مەن ساڭا بۇنى ئېتىپ كەتىمەن، يەتتە قېتىم ئەمەس، بەلكى يەتمىش ھېب يەتتە قېتىم!
MAT 18:23	ئەرش يادشاھلىقى چاكارلىرى بىلەن ھېساب-كتاب قىلماقچى بولغان بىر يادشاھقا ئوخشайдۇ.	شۇ ئۆچۈن ئەرش يادشاھلىقى بىر يادشاھنىڭ خىزمەتچىلەرى بىلەن ھېساب ئېلىشىغا ئوخشاش بولىدۇ.
MAT 18:24	ھېساب-كتابنى باشلغىنىدا، ئۇنىڭغا ئون مىڭ تالانت يۇل قەرزى بار بىر چاكار كەلتۈرۈلۈتۈ.	ھېساب تەكشۈرۈش باشلغاندا، ئۇنىڭغا ئون مىڭ تالانت يۇل قەرزى بار بىر خىزمەتچى ئالدىغا كەلتۈرۈلە.
MAT 18:25	چاكارنىڭ تۆلىگۈدەك ھېچنەرسىسى بولمىغاجقا، خوجىسى چاكارنىڭ ئۆزىنى، خوتۇن بالا-چاقىسى ۋە بار-يوقىنى سېتىپ، قەرزىنى تۆلەشىنى بۇيرۇپتۇ.	ئەمما قەرزىنى تولۇرۇمالىغاندا، ئۇنىڭ ئىكىسى ئۇنى، ئايالى، باللارى ۋە بارلىق ئەمەلىيەتلەرنى سېتىپ، قەرزىنى تولۇق قاپلىش تەلەپ قىلغان.
MAT 18:26	شۇڭا چاكار ئۇنىڭ ئالدىدا يەرگە يېقلىپ باش ئۇرۇپ: «خوجام، ماڭا كەچىلىك قىلغايلا، مەن يۇتون قەرزىمنى چوقۇم تۆلەيمەن» دەپ ياللۇرۇپتۇ.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇ خىزمەتچى ئالدىدا سەجدە قىلىپ، باش ئەۋەتىپ: «خوجام، ماڭا سەبر قىلغىلى، مەن يۇتون قەرزىمنى تولۇق تۆلەيمەن» دەپ ياللارغان.
MAT 18:27	چاكارنىڭ خوجىسى ئۇنىڭغا ئىچ ئاغرىتىپ، ئۇنى قويۇپ بېرىپ، قەرزىنى كەچۈرۈم قىلىپتۇ.	خىزمەتچىنىڭ ھۆكمدارى ئۇنىڭغا ياخشى كۆرۈپ، ئۇنى ئەركىن قىلىپ، قەرزىنى تولۇق سېلىپتۇ.

Reference	Before	After
MAT 18:28	لېكىن چاكار ئۇ يەردىن چىقىپ، ئۆزىگە يۈز دىنار قەرزى بار باشقا چاكار بۇرادىرىنى ئۇچرتىپتۇ. ئۇنى تۇنۇۋېلىپ، بويىسىنى بوغۇپ تۇرۇپ: «قەرزىنى تولەلە!» دېتۇ.	لېكىن ئۇ خىزمەتچى شۇ جايىدىن چىقىتى، ئۆزىگە يۈز دىنار قەرزى بار باشقا بىر هەم خىزمەتچىنى كۆرۈپ قالدى. ئۇنى نۇتۇپ، بويىسىنى سىققاناتا: «قەرزىنى تولەلە!» دېدى.
MAT 18:29	ئۇنىڭ ھەمخىزمەتچىسى ئۇنىڭ ئاؤۇلۇغا چۈشۈپ، ئۇنىڭدىن: «ماڭا سەۋەر بۇنىڭ بىلەن بۇ چاكار بۇرادىرى بەرگە يېقىلىپ ئۇنىڭدىن: «ماڭا كەڭچىلىك قىل، قەرزىنى چوقۇم قايتۇرمەن» دەپ يالۇرۇۋىتۇ.	ئۇنىڭ ھەمخىزمەتچىسى ئۇنىڭ ئاؤۇلۇغا چۈشۈپ، ئۇنىڭدىن: «ماڭا سەۋەر بۇنىڭ بىلەن بۇ چاكار بۇرادىرى بەرگە يېقىلىپ ئۇنىڭدىن: «ماڭا كەڭچىلىك قىل، قەرزىنى تولۇق قايتۇرام» دەپ يالۇرۇغان.
MAT 18:30	لېكىن ئۇ ئۇنىمىاپتۇ ۋە: «بۇتۇن قەرزىنى تۆلىمىگۆچە زىنداندا ياتىسىن» دەپ ئۇنى زىندانغا تاشلىتىپتۇ.	لېكىن ئۇ خالىمىدى، بەلكى كېتىپ، ئۇنى زىندانغا قويۇپ، قەرزىنى تولۇرۇغۇچە قالدۇرغان.
MAT 18:31	بۇنداق ئىشنىڭ يۈز بەرگەنلىكىنى كۆرگەن باشقا چاكارلار ئىنتايىن ئازابلىنىپ خوجىسىنىڭ ئالدىغا بېرىپ، ئەھۋالنى باشتنىن-ئاخىر سۆزلەپ بېرىپتۇ.	باشقا خىزمەتچىلەر بۇ ئىشنى كۆرگەنە زور ئەيسوس قىلىپ، خوجايغا بارىپ، ھەممىسىنى يۇتۇن دېڭگە سۆزلەپ بېرىشتى.
MAT 18:32	بۇنىڭ بىلەن خوجىسى ھېلىقى چاكارنى چاقىرىتىپ: «ئەي ھەزىل چاكار! ماڭا يېلىغانلىقىڭ ئۇچۇن شۇنچە كۆپ قەرزىگىنىڭ ھەممىسىنى كەچۈردىم.	ئاندىن ئۇنىڭ خاسلىقىسى چاكارنى چاقىرىپ: «ئەي يامان چاكار! سىز مېنى يالۇارلىغانلىقىڭ ئۇچۇن، بارلىق قەرزىگىزنى كەچۈرۈپ بەردىم.»
MAT 18:33	مەن ساڭا ئىچ ئاغرىتىقىنىمەدەك، سەنمۇ چاكار بۇرادىرىنگە ئىچ ئاغرىتىشىڭغا توغرا كەلمەمدۇ؟!» دەپتۇ.	مەن ساڭا رەم قىلغانغاندەك، سەنمۇ ھەمخىزمەتچىڭغا رەم قىلىشىڭ توغرا بولۇش كېرەكمۇ؟ دەپ دېدى.
MAT 18:34	شۇ ۋاقتىتا، ئۇنىڭ خاسىسى ئاگىرىپ كەتىپ، يۇتۇن قەرزىنى تولۇرۇغۇچە، بۇنىڭ بىلەن خوجىسى غەزەلىنىپ ئۇنى يۇتۇن قەرزىنى تولەلەپ بولغۇچە ئادەم قىينغۇچى گۇندىپايلارنىڭ قولىدا تۇرۇشقا تايشۇرۇپ بېرىپتۇ.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇنىڭ خاسىسى ئاگىرىپ كەتىپ، يۇتۇن قەرزىنى تولۇرۇغۇچە، بۇنىڭ بىلەن خوجىسى غەزەلىنىپ ئۇنى يۇتۇن قەرزىنى تولەلەپ بولغۇچە ئازاب بېرىدىغانلارنىڭ قولغا تەڭشەپ بەردى.
MAT 18:35	شۇنىڭدەك، ئەگەر ھەر قايسىكىلار قېرىنداشتىكىلارنى راست دىلىڭلار بىلەن دىلىڭلاردىن كەچۈرمىسەڭلار، ئەرشىتىكى ئاتاممۇ سىلەرگە ئوخشاش مۇئامىلە قىلىدۇ.	شۇنىڭدەك، ئەگەر ھەر قايسىكىلار قېرىنداشتىكىلارنى راست دىلىڭلار بىلەن دىلىڭلاردىن كەچۈرمەسلەر، ئاسماندىكى ئاتا سىلەرگە ئوخشاش قىلىدۇ.
MAT 19:1	شۇنداق بولدىكى، ئەپسا بۇ سۆزلەرنى ئېيتىپ بولغاندىن كېپىن، گاللىيە ئۆلکىسىدىن ئايىلىپ، يەھۇدىيە ئۆلکىسىنىڭ چەت يەرلىرىگە، يەنلى ئىئورдан دەرياسىنىڭ ئۇ قېتسىدىكى يۇرتىلارغا باردى.	ئەپسا بۇ سۆزلەرنى ئېيتىپ بولغاندا، گاللىيەدىن كەتىپ، يەھۇدىيەنىڭ سەھەبلىرىگە باردى، يەنلى ئىئوردان دەرياسىنىڭ باشقا تەھرىپىگە.
MAT 19:2	توب-توب ئادەملەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەلگەن بولۇپ، ئۇ ئۇلارنى شۇ يەردىلا ساقايتتى.	چوڭ گۇرۇھلار ئۇنىڭ ئارقىسىدىن كەتتى، ئۇ ئۇلارنى شۇ جا يەرده ساقايدى بەردى.
MAT 19:3	ئەمدى بەزى يەرسىيلەر ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنى قىلتاققا چۈشۈرۈش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن: – بىر ئادەمنىڭ ھەرقانداق سەھبىتىن ئايالنى قويۇۋېتىشى تەۋرات قانۇنىغا ئويغۇنمۇ؟ – دەپ سورىدى.	هازىر بەزى يەرسىيلەر ئۇنى سىنماق ئۇچۇن ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ سورىدى: بىر كىشى ھەرقانداق سەۋەپ بىلەن ئايالنى تاشلاپ تاشلاش قانۇنغا ياقىشلىقىمۇ؟
MAT 19:4	شۇنىڭ، بىلەن ئۇ جاۋاھەن مۇنداق دېدى: – تەۋراتىن شۇنى ئۇقۇمىدىڭلارمۇ، مۇقەددەمە ئىنسانلارنى ياراتقۇچى ئۇلارنى «ئەر ۋە ئايال قىلىپ ياراتنى» ۋە	شۇ ۋاقتىتا ئۇ جاۋاپ بېرىپ دېدى: تەۋراتىا بۇنى ئۇقۇمىدىڭلارمۇ، باشتا ياراتقۇچى ئىنسانلارنى ئەر ۋە ئايال قىلىپ ياراتقان.
MAT 19:5	«شۇ سەھبىتىن ئەر كىشى ئاتا-ئانىسىدىن ئايىلىدۇ، ئايالى بىلەن بېرىلىشىپ ئىككىسى بىر تەن بولىدۇ.»	«بۇ سەھبىتە، بىر ئەر كىشى ئاتا-ئانىسىدىن ئايىلىپ كېتىدۇ، ئايالى بىلەن بېرىگە بولۇپ، ئىككىسى بىر تەن قىلىدۇ.»
MAT 19:6	شۇنداق ئىكەن، ئەر-ئايال ئەمدى ئىككى كىشى ئەمەس، بەلكى بىر تەن بولىدۇ. شۇنىڭ ئۇچۇن، خۇدا قوشقاننى ئىنسان ئايىرىمىسۇن.	شۇنداق بولغاندا، ئەر-ئايال ئەمدى ئىككى كىشى ئەمەس، بەلكى بىر تەن بولىدۇ. شۇڭا، خۇدا بىرلەشتۈرگەن نەرسىنى ھېچقانداق ئادەم ئايىرىماسۇن.
MAT 19:7	يەرسىيلەر ئۇنىڭدىن يەنە: – ئۇنداقتا، مۇسا يەيغەمبەر نېمە ئۇچۇن تەۋرات قانۇنىدا ئەر كىشى ئۇز ئايالغا تالاق خېتىنى بەرسىلا ئاندىن ئۇنى قويۇۋېتىشكە بولىدۇ، دەپ بۇيرۇغان؟ – دەپ سوراشتى.	يەرسىيلەر يەنە سورالدى: ئۇنداق بولغاندا، مۇسا نېمە ئۇچۇن تەۋرات قانۇنىدا ئەر كىشى ئايالغا تالاق خېت بەرگەنە زۇنى قويۇۋەتكە بولىدۇ دەپ بۇيرۇغان؟
MAT 19:8	ئۇ ئۇلارغا: – تاش يۈرەكلىكىلاردىن مۇسا يەيغەمبەر ئاياللىرىڭلارنى تالاق	ئۇ ئۇلارغا دېدى: يۈرەكلىكىلار قاتىق بولغاچقا، مۇسا سىلەرگە

Reference	Before	After
	قىلىشقا رۇخسەت قىلغان؛ لېكىن ئالەمنىڭ باشلىمىدا بۇنداق ئەمەس ئىدى.	ئاياللىرىڭلارنى تالاق قىلىشقا ئىجازەت بەرگەن؛ لېكىن دۇنيا باشلىنىپ قالغاندا بۇنداق ئەمەس ئىدى.
MAT 19:9	ئەمدى شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قوياىكى، ئايالنى بۇزۇقلۇقتىن باشقىا بىرەر سەھەب بىلەن تالاق قىلىپ، باشقىا بىرىنى ئەمرىگە ئالغان ھەرقانداق كىشى زىنا قىلغان بولىدۇ.	مەن سىلەرگە دەيمەن، ئايالنى جىنسىي بۇزۇقلۇقتىن باشقىا ھەرقانداق سەھەب بىلەن تالاق قىلغان ھەركىشى، باشقىا بىر ئايالغا توي قىلسما، زىنا قىلغان بولىدۇ.
MAT 19:10	مۇخلىسىلار ئۇنىڭغا: – ئەگەر ئەر بىلەن ئايال ئوتتۇرسىدىكى ئەھۋا شۇنداق بولسا، ئۇنداقتا ئۆيەنەمەسلىك ياخشى ئىكەن، – دېدى.	شاکىرتلار ئۇنىڭغا: ئەگەر ئەر بىلەن ئايالنىڭ ئارىسىدا بۇنداق بولسا، ئۆيەنەمەسلىك ياخشى' دېدى.
MAT 19:11	ئۇ ئۇلارغا: – بۇ سۆزنى ھەممىلا ئادەم ئەمەس، يەقهت نېسىپ قىلىنغانلارلا قوبۇل قىلاладىدۇ.	ئۇ ئۇلارغا: بۇ سۆزنى ھەممە كىشى قوبۇل قىلامايدۇ، يەقهت خۇدا بەرگەنلەرلا قوبۇل قىلاладىدۇ.
MAT 19:12	چۈنكى ئانسىنىڭ بالىاتقۇسسىدىن تۇغما بەزى ئاغۇاتلار بار؛ ۋە ئىنسان تەرىپىدىن ئاختا قىلغان بەزى ئاغۇاتلارمۇ بار؛ ۋە ئەرش يادىشاھلىقى ئۆزلىرى ئەتراپ قىلغانلارمۇ بار. بۇ سۆزنى قوبۇل قىلايدىغانلار قوبۇل قىلسۇن! – دېدى.	چۈنكى بەزى كىشىلەر تۈغۈلۈشتا شۇنداق بولغان بولىدۇ؛ باشقىلار ئادەم تەرىپىدىن ئەتراپ قىلغان بولىدۇ؛ ۋە ئاسمان يادىشاھلىقى ئۆچۈن ئۆزلىرى ئەتراپ قىلغانلارمۇ بار. بۇنى قوبۇل قىلايدىغانلار قوبۇل قىلسۇن.
MAT 19:13	قولۇڭنى تەگۈزۈپ دۇنَا قىلغايىسەن دەپ، بەزىلەر كىچىك بالىلىرىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. بىراق مۇخلىسىلار ئېلىپ كەلگەنلەرنى ئېپىلىدى.	بەزىلەر بالىلارنى بىسۇسنىڭ يېنغا ئېلىپ كېلىپ، قولىنى تەگىپ دۇنَا قىلدۇرسا دەپ تۇرۇۋاتىدۇ. لېكىن شاكىرتلەر كەلگۈچەلەرنى ئېپىلىپ تاشلايدۇ.
MAT 19:14	ئەمما ئەيسا: – بالىلار مېنىڭ ئالدىمغا كەلتۈرۈلسۈن، ئۇلارنى توسماكىلار. چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى دەل مۇشۇنداقلارغا تەۋەدۇر، – دېدى.	ئەمما ئەيسا: بالىلار مېنىڭ يېننەمە كەلسۇن، ئۇلارنى توسماكىلار، چۈنكى ئاسمان ياتشىلىقى مۇشۇنداقلارغا تەۋە.
MAT 19:15	ۋە قوللىرىنى ئۇلارغا تەگۈزگەندىن كېپىن، ئۇ ئۇ يەردەن ئاييرىلدى.	ھەم قولىنى قوبۇپ، شۇ جايىدىن كەتتى.
MAT 19:16	مانا، بىر كۇنى بىر سى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – ئۇستاز، مەن قانداق ياخشى ئىش قىلسام، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىمەن؟ – دەپ سورىدى.	بىر كىشى كەلدى، ئۇنىڭ ياقىدا تۇرۇپ: 'ياخشى ئۇستاز، مەن قانداق ياخشى ئىش قىلسام، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىلەيمەن؟' دەپ سورىدى.
MAT 19:17	ئۇ ئۇنىڭغا: – نېمىشقا مەندىن ياخشىلىق توغرىسىدا سورايىسەن؟ ياخشى بولغۇچىلار» بولسا يەقهت بىرلا بار. ئەمما ھاياتلىققا كىرىمەن دېسەك، ئەمرلەرگە ئەمەل قىل، – دېدى.	ئۇ ئۇنىڭغا دېدى: 'نېمىشقا مەندىن ياخشىلىق ھەقتە سورايىسەن؟ ياخشى بولغۇچى كىشى يەقهت بىرلا. ئەگەر ھاياتقا كىرىپ كېتەمسەن دېسەن، ئەمرلەرنى جا غەملە.'
MAT 19:18	قايسى ئەمرلەرگە دەيسەن؟ – دەپ سورىدى ئۇ. ئەيسا ئۇنىڭغا: – «قاتلىق قىلما، زىنا قىلما، ئوغىلىق قىلما، يالغان گۇۋاھلىق بەرمە،	ئۇ سورىدى: قايسى بۇيرۇقلارنى دەيسەن؟ ئەيسا دەپ جاۋاب بەردى: «نادەم قاتلىق قىلما، زىنا قىلما، ئوغىلىق قىلما، يالغان گۇۋاھلىق بەرمە،
MAT 19:19	ئاتا-ئاتاڭغا ھۆرمەت قىل ۋە قوشنانى ئۆزۈڭنى سۆيگەندەك سۆي» – دېدى.	ئاتا-ئاتاڭنى ھۆرمەتلە ۋە قوشنانىنى ئۆزۈڭنى سۆيگەندەك سۆي.
MAT 19:20	ياش يىگىت ئۇنىڭغا: – بۇلارنىڭ ھەممىسىگە ئەمەل قىلىپ كېلىۋاتىمەن. ئەمدى ماڭا يەنە نېمە كەم؟ – دېدى.	ياش يىگىت ئۇغا: 'بۇلارنى ھەممىسىنى كىچىكتىن بىرى قىلىپ كەلگەنمىن. ھاير ماڭا يەنە نېمە كەم؟' دېدى.
MAT 19:21	ئەيسا ئۇنىڭغا: – ئەگەر مۇكەممەل بولۇشنى خالىساڭ، بېرىپ بار-يوقۇڭنى سېتىپ، يۈلىنى كەمەغەللەرگە بەرگىن. شۇنىڭ بىلەن ئەرشنەتە خەزىنەت بولىدۇ. ئادىن كېلىپ ماڭا ئەگەشكىن، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: ئەگەر سەن كامىل بولۇشنى ئىستەسەڭ، بارىپ بارلىق مالىڭىز سات، يۈلىنى كەمەغەللەرگە بەرگىن. بۇ بىلەن سەن ئاسماندا گومىنىڭ بولىدۇ. كېپىن كېلىپ ماڭا ئەگىش،' دېدى.
MAT 19:22	يىگىت مۇشۇ سۆزىنى ئاڭلاپ، قايغۇغا چۆمۈپ ئۇ يەردەن كېتىپ قالدى. چۈنكى ئۇنىڭ مال-مۇلکى ناھايىتى كۆپ ئىدى.	ياش بەللىگەن بالا بۇ گەپين ئاڭلۇغاندا، قايغۇغا بىratip كەتتى ۋە شۇ يەردەن كەتتى. چۈنكى ئۇنىڭ مال-مۇلکى ئېگىز كۆپ ئىدى.
MAT 19:23	ئەيسا مۇخلىسىلىرىغا: – مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قوياىكى، بايلارنىڭ ئەرش يادىشاھلىقىغا كىرىشى تەسىلىكتىلا بولىدۇ.	ئەيسا شاكىرتلىرىگە: 'مەن سىلەرگە راست ئېتىقان، بايلارنىڭ ئەرشنىگىتىگە كىرىشى قىيىن.'
MAT 19:24	ۋە يەنە شۇنى سىلەرگە ئېيتايكى، تۆكىنىڭ يېكىنىنىڭ كۆزىدىن ئۆتۈشى باي	يەنە دەيمەنلىكى، تۆگەن يېكىنىنىڭ كۆزىدىن ئۆتۈپ كېتىش، باي كىشى

Reference	Before	After
MAT 19:25	ئادەمنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىشىدىن ئاساندۇر! – دېدى.	خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىشىدىن ئاسان تۇر! دېدى.
MAT 19:26	مۇخلىسلىار بۇنى ئاڭلاب ئىستايىن بىك ھەپران بولۇشۇپ: – ئۇنداقتا، كم نىجاتقا ئېرىشەلەيدۇ؟ – دەپ سوراشتى.	شاکىرتلەر بۇنى ئاڭلاب، ئەتراپ قالدى: «ئۇنداقتا، كم قۇتقۇزۇلايدۇ؟» دەپ سوراشدى.
MAT 19:27	ئەمما ئىسال ئۇلارغا قاراپ: – بۇ ئىش ئىنسان بىلەن ۋوجۇدقا چىقىشى مۇمكىن ئەمەس، لېكىن خۇدا بىلەن هەر نەرسە بولىدۇ،' دېدى.	ئەمما ئىسال ئۇلارغا قاراپ: «بۇ ئىش ئادەملەر بىلەن بولماسى، لېكىن خۇدا شۇ ۋاقىتتا بېتىر ئۇنىڭغا: «ھەي، بىز ھەممىنى تاشلاپ سەندى ئەگىشىپ كەتتۈق! بۇ ئۆچۈن بىزگە نېمە بولىدۇ؟» دەپ سورىدى.
MAT 19:28	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، ئالەمدىكى ھەممە قايتىدىن يېڭىلانغىنىدا، ئىنسانئوغلى شانلىق تەختىدە ئولتۇرغان ۋاقتىدا، ماڭا ئەگەشكەن سىلەر ئون ئىككى تەختىدە ئولتۇرۇپ، ئىسرائىلارنىڭ ئون ئىككى قەبلىسىگە ھۆكۈم چىقىرسىلەر.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: مەن سىلەرگە راست دەيمەن، دۇنيا ھەممە ئىشلار يېڭىلانسا، ئىنسانئوغلى بەزتلىك تەختتە ئولتۇرغاندا، ماڭا ئەگىشكەن سىلەر ئون ئىككى تەختتە ئولتۇرۇپ، ئىسرائىلارنىڭ ئون ئىككى قەبلىسىگە ھۆكۈم قىلىسىلەر.
MAT 19:29	مېنىڭ نامىم دەپ ئۆيىلەر، ئاكا-ئۇڭا، ئاچا-سىنگىل قېرىنداشلىرى، ئاتا-ئانسى، ئايالى، باللىرى ياكى يەر-زېمىنلاردىن ۋاز كەچكەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۇلارغا يۈز ھەسسە ئارتۇق ئېرىشىدۇ ۋە مەڭۈلۈك ھاياتقا مىراس بولىدۇ.	مېنىڭ ئىسمىمە دېگەنلىك، ئۆي-جاي، قېرىنداش، ئاقا-سىنگىل، دادا-ئانا، ئەيىل، باللىلار ياكى يەرلەردىن ۋاز كەتكەنلەر ھەممىسىگە يۈز ھەسسە كۆپ نەرسە بېرىلىدۇ ۋە مەڭۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىدۇ.
MAT 19:30	لېكىن شۇ چاغدا نۇرغۇن ئالدىدا تۇرغانلار ئارقىغا ئۆتىدۇ، نۇرغۇن ئارقىدا تۇرغانلار ئالدىغا ئۆتىدۇ.	بىراق، كۆپ كىشىلەر ئالدىدا تۇرغاندا ئارقىغا ئۆتىدۇ، كۆپ كىشىلەر ئارقىدا تۇرغاندا ئالدىغا ئۆتىدۇ.
MAT 20:1	چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى بىر يەر ئىگىسىگە ئوخشاشىدۇ. ئىگىسى ئۆزۈزمىزازلىقىدا ئىشلەشكە ئادەملەرنى ياللاش ئۆچۈن تاڭ سەھەرە سىرتقا چىقىپتۇ.	چۈنكى ئەرش ياتشىلىقى بىر يەر سەھىبىگە ئوخشاش. ئۇ تاڭ سەھەرە ئۆزۈزمىزازلىقىدا ئەتراپىدا ئۇ قايتا سىرتقا چىقىتى. ئۆزۈم باغچىسىغا ئادەم توپلاپ ئىشلەتىش ئۆچۈن سىرتقا چىقىتى.
MAT 20:2	ئۇ ئىشلەمچىلەر بىلەن كۈنلۈك بىر دىنار بېرىشكە كېلىشىپ، ئۇلارنى ئۆزۈزمىزازلىقىدا ئەتراپىدا ئۇ قايتا سىرتقا چىقىتى.	ئۇ ئىشلەمچىلەر بىلەن كۈنلۈك بىر دىنار بېرىشكە كېلىشىپ، ئۇلارنى ئۆزۈزمىزازلىقىغا يولىلىدى.
MAT 20:3	سائەت توقۇزلاردა ئۇ يەنە سىرتقا چىقىپ، بازاردا بىكار تۇرغان باشقا كىشىلەرنى كۆرۈپتۇ.	توقۇز سائەت ئەتراپىدا ئۇ قايتا سىرتقا چىقىتى، بازاردا بوش ساقلاپ تۇرغان باشقا كىشىلەرنى كۆردى.
MAT 20:4	ئۇلارغا: «سىلەرمۇ ئۆزۈزمىزازلىقىغا بېرىڭلار، ھەققىڭلارغا تېڭىشلىكىنى بېرىمەن» – دەپ دېتۇ.	ئۇلارغا: «سىلەرمۇ ئۆزۈزمىزازلىقىغا بارىڭلار، سىلەرگە تەڭ ھەق بېرىمەن» دەپ دېتۇ.
MAT 20:5	ئۇلار ئۆزۈزمىزازلىقىقا بېرىپتۇ. چۈشتە ۋە سائەت ئۆچىتىمۇ ئۇ يەنە چىقىپ يەنە شۇنداق قىلىپتۇ.	ئۇلار ئۆزۈم باغىغا كەتتى. چۈشتە ۋە ئۆچىتە سائەتتە ئۇ قايتا چىقىپ، ئونىڭدەك قىلدى.
MAT 20:6	لېكىن كەچقۇرۇن سائەت بەشلەرەدە چىققاندا ئۇ يەرددە تۇرغان يەنە كىشىلەرنى كۆرۈپ، ئۇلارغا: «سىلەر نېمە ئۆچۈن بۈگۈن بۇ يەرددە كۈن بويى باشقىلارنى كۆرۈپ، ئۇلاردىن: «نېمە ئۆچۈن بۇ يەرددە كۈن بويى بىكار تۇرسىلەر؟» دەپ سوراپتۇ.	ئەمما بەش سائەت كەچكە قەدەر چىققاندا، ئۇ يەرددە بىكار تۇرغان باشقا كىشىلەرنى كۆرۈپ، ئۇلارغا: «سىلەر نېمە ئۆچۈن بۈگۈن بۇ يەرددە كۈن بويى باشقىلارنى كۆرۈپ، ئۇلارغا: «سلىھرمۇ ئۆزۈزمىزازلىقىغا بارىڭلار، ۋە سىلەرگە تەڭ ھەق بېرىمەن» دەپ سورايدۇ.
MAT 20:7	ئۇلار ئۇنىڭغا: «بىزنى ھېچكىم ئىشقا ئېلىپ كەتمىدى» دەپ جاۋاب قايتۇرۇپتۇ. ئۇ ئۇلارغا: «ئۇنداقتا، سىلەرمۇ ئۆزۈزمىزازلىقىغا بېرىپ ئىشلەڭلار» – دەپ دېتۇ.	ئۇلار ئۇنىڭغا: «بىزنى ھېچكىم ئىشقا ئېلىپ كەتمىدى» دەپ جاۋاب قىلدى. ئۇلار: «بىزنى ھېچكىم يالىمىدى» دەپ جاۋاب قىلدى. ئۇلار ئۇلارغا: «سلىھرمۇ ئۆزۈزمىزازلىقىغا بېرىپ ئىشلەڭلار» – دەپ دېتۇ.
MAT 20:8	كەچ بولغاندا، ئۆزۈزمىزازلىق ئىگىسى غوجىدارىغا: «ئىشلەمچىلەرنى چاقىرىپ، ئەڭ ئاخىردا كەلگەنلەردىن باشلاپ ئەڭ ئاۋۇال كەلگەنلەرگىچە ھەممىسىنىڭ ئىش ھەققىنى بەر» دەپ دېتۇ.	كەچ بولغاندا، ئۆزۈم باغىنىڭ ئىگىسى باشقارغۇچىغا: «ئىشلەمچىلەرنى چاقىرىپ، ئەڭ كېپىن كەلگەنلەردىن باشلاپ ئەڭ بىرىنچى كەلگەنلەرگە ھەدر ھەممىسىگە ئۇلارنىڭ ئىش يۇللېرىنى بەر» دەپ دېتۇ.

Reference	Before	After
MAT 20:9	ئاؤفال كەچقۇرۇن سائەت بەشته ئىشقا كەلگەنلەر كېلىپ، ھەرسىي بىر كۆمۈش دىناردىن ئېلىپتۇ.	سائەت بەشته كېچىدە ئىشقا كەلگەنلەر كېلىپ، ھەرسىي بىر دىنار كۆمۈش ئېلىپ كەتتى.
MAT 20:10	ئەڭ ئاؤفال ياللاپ كېلىنگەنلەرنىڭ نۇۋەتى كەلگەنە، ئۇلار: تېخىمۇ كۆپ ئىش ھەققى ئالىمىزغۇ، دەپ ئويلىشىتۇ؛ بىراق ئۇلارمۇ بىر كۆمۈش دىناردىن ئېلىپتۇ.	ئەڭ ئاؤفال ياللاپ كېلىپ ئىشلەنگەنلەرنىڭ نۇۋەتى كەلگەنە، ئۇلار بىز تېخىمۇ كۆپ يېول ئېلىپ قالىمىز، دەپ ئويلىشىتۇ؛ بىراق ئۇلارمۇ بىر دانە دىنار ئېلىپتۇ.
MAT 20:11	ئۇلار ئىش ھەققىنى ئالغانى بىلەن يەر ئىگىسىدىن ئاغرىنىپ:	ئۇلار ھەققىنى ئالغاندا، يەر ئىگىسىگە ناچارلىنىپ:
MAT 20:12	«بۇ ئاخىردا كەلگەنلەر يەقەت بىر سائەتلا ئىشلىدى، بىراق سىز ئۇلارنى كۈن بوبى زور جايىا ۋە قىزىق تارتاقان بىزنىڭ دەرىجىسىمىزگە تەڭ كۆرسەتىڭىز،» دەپ شېكايدە قىلدى.	بوبى جايىالق ۋە قاتتىق ئىسسىقىنى چەككەن بىزەر بىلەن باراۋەر ھېسابلىدىڭىزغۇ، دەپ غۇددۇرلىشىتۇ.
MAT 20:13	لېكىن يەر ئىگىسى ئۇلارنىڭ بىرىگە جاۋاب قايتۇرۇپ؛ «بۇرادەر، ساڭا ناھەقلقى قىلغىنىم يوق! سەن بىلەن بىر كۆمۈش دىنارغا كېلىشىمكەنمىدۇق؟	لېكىن يەر ئىگىسى ئۇلارنىڭ بىرىگە جاۋاب قىلىپ: «ئەركىنم، ساڭا نامەقۇقۇلىق قىلىمدىم! سەن بىلەن بىر كۈنگە بىر دىنارغا كېلىشىپ قالغانمىز؟
MAT 20:14	ھەققىڭىن ئېلىپ قايتىپ كەتكىن، بۇ ئاخىردا كەلگەنگىمۇ ساڭا ئوخشاش بەرگۈم بار.	ئۆز يەلۈكىنى ئېلىپ كەت، مەن بۇ كېچىك كەلگەنگە ساڭا ئوخشاش بېرىمەن.
MAT 20:15	ئۆزۈمنىڭىنى ئۆزۈم بىلگەنچە ئىشلىتىش ھوقۇقۇم يوقمۇ؟ سېخى كۆزىڭىنىم بىرىم بىلەن خالغان نەرسىنى قىلغۇچىم يوقمۇ؟ سېنىڭ سەن ھېسەنەپ قالدىڭىمۇ؟	ياكى مەن ئۆز مېرىم بىلەن خالغان نەرسىنى قىلغۇچىم يوقمۇ؟ سېنىڭ كۆزىڭىنىم بىرىم بولۇپ قالدى؟ چۈنكى مەن ياخشى بولغانلىقىمغا بولغانلىقىمغا كۆزۈڭ قىزىرۇۋاتامدۇ؟ سەن ھېسەنەپ قالدىڭىمۇ؟
MAT 20:16	شۇنداق قىلىپ «ئالدىدا تۇرغانلار ئارقىغا ئۆتىدۇ، ئارقىدا تۇرغانلار ئالدىغا ئۆتىدۇ»؛ چۈنكى چاقىرىلغانلار كۆپ، ئەممە تاللانغانلار ئاز بولىدۇ.	شۇنداق، بىرىنچى تۇرغانلار ئاخىرقى بولىدۇ، ئاخىرقى تۇرغانلار بىرىنچى بولىدۇ؛ چۈنكى چاقىرىلغانلار كۆپ، بىراق تاللانغانلار ئاز.
MAT 20:17	ئەيسا پېرۇسالىمغا چىقۇشىپ، يولدا ئون ئىككى مۇخلىسىنى بىر چەتكە تارتىپ، ئۇلارغا مۇنداق دېدى:	ئەيسا پېرۇسالىمغا بارۋاتىپ، يولدا ئون ئىككى شاگىرىدىنى بىر تەرەبىكە ئېلىپ كېتىپ، ئۇلارغا مۇشۇنداق دېدى:
MAT 20:18	— مانا بىز ھازىر پېرۇسالىمغا چىقىپ كېتىۋاتىمىز، ئىنسانئوغلى باش كاھىنلار ۋە كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازىلىرىغا تايشۇرۇلسىدۇ. ئۇلار ئۇنى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىدۇ	هازىر بىز پېرۇسالىمغا چىقىپ بارۋاتىمىز، ئىنسانئوغلى باش كاھىنلار ۋە قانۇن ئالىملىرىگە تەڭشەپ بېرىلىدۇ. ئۇلار ئۇنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىدۇ.
MAT 20:19	ئاندىن ئۇنى مەسخىرە قىلىپ، قامچىلار ۋە كېسەتلىشكە يات ئەللىكەرگە تايشۇرۇدۇ. لېكىن ئۇ ئۇچىنجى كۇنى قايتا تىرىلىدۇ.	ئاندىن ئۇنى كۈلگۈ قىلىپ، قامچىلار ۋە چوققا چىقىرىش ئۇچۇن ياقان خەلقەرگە تايشۇرۇدۇ. لېكىن ئۇ ئۇچىنجى كۇنى قايتا ھاياتلىنىدۇ.
MAT 20:20	شۇ چاغدا، زەبىدېنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئانسى ئىككى ئوغلىنى ئېلىپ، ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭدىن بىر ئىشنى تەلەپ قىلاماقچى بولۇپ سەجدە قىلىدى.	شۇ ۋاقتى زەبىدېنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئانسى ئىككى ئوغلىنى ئېلىپ، ئەيسانىڭ ئالدىغا كەلدى ۋە ئۇنىڭدىن بىر نەرسە سورىماقچى بولۇپ تىزلىتىپ قالدى.
MAT 20:21	نىمە تەلىپىڭ بار؟ — دەپ سورىدى ئۇ. ئايال ئۇنىڭغا: — شۇنى ئەمر قىلغايىسىنى، سېنىڭ يادشاھىلىقىنگىدا بۇ ئىككى ئوغۇمدىن بىرى ئوڭ پېنىڭدىدا، بىرى سول يېنىڭىدا ئولتۇرسۇن، — دېدى.	ئۇ ئۇنىڭغا دېدى: نىمە ئىستەپىسەن؟ ئايال دېدى: سېنىڭ يادشاھىلىقىدا مېنىڭ بۇ ئىككى ئوغۇمدىن بىرى ساڭا ئوڭ ياقتا، بىرى سول ياقتا ئولتۇرۇشنى ئېتىقىن.
MAT 20:22	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: 'سەلەر نىمە ئىستەۋاتقانلىقىڭلارنى بىلمەيسىلەر، مەن ئەيسا ئۇلارغا جاۋابىن: — سەلەر نىمە تەلەپ قىلىۋاتقىنىڭلارنى ئىچىدىغان قەدەھەنى سەلەر ئىچەلەمسىلەر، ياكى مەن بېتىزمما قىلىۋاتقان بىلمەبىۋاتىسىلەر، مەن ئىچىشكە تەمشەلگەن قەدەھەنى ئىچەلەمسىلەر؟ بېتىزمما بىلەن سەلەر بېتىزمما قىلىدۇرۇلما مىسىلەر؟' ئۇلار دېدى: ئىچەلەيمز.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابىن: — سەلەر ئىچەلەمسىلەر، بىراق ئۇ ئۇلارغا: — سەلەر نىمە تەلەپ قىلىۋاتقىنىڭلارنى ئىچىدىغان قەدەھەنى سەلەر ئىچەلەمسىلەر، ياكى مەن بېتىزمما قىلىۋاتقان بىلمەبىۋاتىسىلەر، مەن ئىچىشكە تەمشەلگەن قەدەھەنى ئىچەلەمسىلەر؟ بېتىزمما بىلەن سەلەر بېتىزمما قىلىدۇرۇلما مىسىلەر؟' ئۇلار دېدى: ئىچەلەيمز.
MAT 20:23	ئۇ ئۇلارغا: سەلەر ھەقىقەتەن مېنىڭ قەدەھەمىدىن ئورتاق ئىچىسىلەر، بىراق ئۇ ئۇلارغا: — سەلەر ھەقىقەتەن مېنىڭ قەدەھەمىدىن ئورتاق ئىچىسىلەر، مېنىڭ ئوڭ ياكى سول يېنىمدا ئولتۇرۇش ئۇنى مېنىڭ قولىمدا ئەمەس، بىراق ئوڭ ياكى سول يېنىمدا ئولتۇرۇش ئېسۋىسى مېنىڭ ئختىيارىمدا	

Reference	Before	After
MAT 20:24	ئەمەس، بەلكى ئاتام كىملەرگە تەيارلىغان بولسا، شۇلارغا نېسىپ بولىدۇ. قالغان ئون مۇخلiss بۇنىڭدىن خەۋەر تايقاندا، ئىككى قېرىندىشىدىن خايا بولدى.	بەلكى ئاتام كىملەر ئۆچۈن تەيارلىغان بولسا، شۇلارغا نېسىپ بولىدۇ. قالغان ئون شاکىرت بۇنى ئاڭلۇغاندا، ئىككى قېرىندىشقا ئۆزۈق بولدى.
MAT 20:25	لېكىن ئەيسا ئۇلارنى ياققا چاقىرىپ، مۇنداق، دېدى: – سىلەر بىلىسلىرلىكى، ئەلەردىكى ھۆكمانلار قول ئاستىدىكىلەر ئۆستىدىن بۇيرۇقۇازلىق قىلىپ ھاكىمىيەت يۈرگۈزىدۇ، ۋە ئۇلارنىڭ ھوقۇقدارلىرى ئۇلارنى خوجايىنلارچە ئىدارە قىلىدۇ.	لېكىن ئەيسا ئۇلارنى ياققا چاقىرىدى ۋە مۇنداق دېدى: سىلەر بىلىسلىرلىكى باشقۇدا دۆلەتلەردىكى رەھبەرلەر ئاستىدا تورغۇچىلارغا بۇيرۇق بېرىپ ھاكىمىرالنىق قىلىدۇ، ۋە ئۇلارنىڭ مۇھىم كىشىلىرى ئۇلارنى ماس باشقارىدۇ.
MAT 20:26	بىراق سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا شۇنداق بولمىسۇن؛ بەلكى سىلەردىن كىم ئۆستۈن بولۇشنى خالىسا، سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلاردا بولسىۇن؟	بىراق سىلەر ئارىسىدا بۇنداق بولمىسۇن؛ بەلكى سىلەردىن كىم چوڭ بولۇشنى خالىسا، سىلەرگە خىزمەتچى بولسىۇن؟
MAT 20:27	ئەگەر كىم سىلەر ئارىسىدا بىرىنچى بولۇشنى ئىستەسە، ئۇ سىلەرگە قىلىپ ۋە كىم ئاراڭلاردىكىلەرنىڭ ئالدىنلىقىسى بولۇشنى خالىسا، سىلەرنىڭ قولۇڭلار بولسىۇن.	ئەگەر كىم سىلەر ئارىسىدا بىرىنچى بولۇشنى ئىستەسە، ئۇ سىلەرگە قىلىپ ۋە كىم ئاراڭلاردىكىلەرنىڭ ئالدىنلىقىسى بولۇشنى خالىسا، سىلەرنىڭ بەرگۈچى بولسىۇن.
MAT 20:28	ئىنسانئوغلى كەلدىكى، ئۆزىگە خىزمەت قىلىنغان بولۇش ئۆچۈن دەپ بەلكى كۆيچىلىكىنىڭ خىزمىتىدە بولاي ۋە جېنىمنى يىدا قىلىش بەدلىگە نۇرغۇن ئادەملەرنى ھۆرلۈككە ئېرىشتۈرەي دەپ كەلدى.	ئىنسانئوغلى كەلدىكى، ئۆزىگە خىزمەت قىلىنغان بولۇش ئۆچۈن دەپ ئەمەس، بەلكى باشقۇلارغا خىزمەت قىلىش ئۆچۈن، ۋە ھاياتنى كۆپ ئادەمگە قۇتقۇز قىلىش ئۆچۈن بەرگەن.
MAT 20:29	ئۇلار بېرىخو شەھىرىدىن چىقاندا، زور بىر توب ئادەملەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئۇلار بېرىخو شەھىرىدىن կېتىپ بارغاندا، كاتتا بىر توب ئادەم ئۇنىڭ ئارقىسىغا ئەگىشىپ ماڭدى.
MAT 20:30	شۇ ۋاقتىتا، يول بويىدا ئولتۇرغان ئىككى كۆزى كۆرمەيدىغان كىشى، ئەيسا ۋە مانا، يول بويىدا ئولتۇرغان ئىككى ئەما ئەيسانلىق ئۇ يەردىن ئۆتۈپ شۇ جايىدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ: ئى رەب، داۋۇتنىڭ ئوغلى، بىزگە رەھىم قىلغايىسەن، – دەپ توۋىلىدى.	شۇ ۋاقتىتا، يول بويىدا ئولتۇرغان ئىككى كۆزى كۆرمەيدىغان كىشى، ئەيسا ۋە مانا، يول بويىدا ئولتۇرغان ئىككى ئەما ئەيسانلىق ئۇ يەردىن ئۆتۈپ بىزگە رەھىم قىلغايىسەن؟ دەپ چاقىرىدى.
MAT 20:31	كۆيچىلىك ئۇلارنى «ئۇن چىقارماڭلار!» دەپ ئەپپىلىدى. لېكىن، ئۇلار: – يا رەب، ئى داۋۇتنىڭ ئوغلى، بىزگە رەھىم قىلغايىسەن! – دەپ تېخىمۇ قاتىق توۋىلىدى.	كۆي كىشىلەر ئۇلارغا «ئۇن چىقارماڭلار!» دەپ ئەپپەلەپ تۇردى. لېكىن ئۇلار تېخىمۇ كۆچلۈك بولۇپ: يا رەب، داۋۇتنىڭ ئوغلى، بىزگە رەھىم قىلىڭىلە! دەپ توۋىلىدى.
MAT 20:32	ئەيسا توختاپ، ئۇلارنى چاقىرىپ: «سىلەر ئۆچۈن نېمە قىلىپ بېرىشىمنى قىلىپ بېرىشىمنى خالىسىلەر؟ – دەپ سورىدى.	ئەيسا توختاپ، ئۇلارنى چاقىرىپ: «سىلەر ئۆچۈن نېمە قىلىپ بېرىشىمنى خالىسىلەر؟» دەپ سورىدى.
MAT 20:33	يا رەب، كۆزلىرىمىز ئېچىلىرىنى! – دېپشىنى ئۇلار.	ئۇلار ئۇغا: يا رەب، كۆزلىرىمىزنى ئېچىپ بەرگەيسەن! دېدى.
MAT 20:34	ئەيسا ئۇلارغا ئىچ تاغرىتىپ، قولىنى ئۇلارنىڭ كۆزلىرىگە تەڭكۈزۈدى، كۆزلىرى شۇئان ئەسلىگە كېلىپ كۆردىغان بولدى؛ ئۇلار دەرھال ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئەيسا ئۇلارغا رەھىمەت كۆرسەتتى، قولىنى ئۇلارنىڭ كۆزلىرىگە تەڭكۈزۈدى، كۆزلىرى دەرھال ياخشى بولۇپ كۆر بوشلىدى؛ ئۇلار تېزلىكتەن ئۇنىڭدىن كېپىن كەتقى.
MAT 21:1	ئۇلار بېرۇسالىمغا يېقىنىلىشىپ، زەيتۇن تېغىنىڭ ئېتىدىكى بەيت-فاكى بېزىسىغا كەلگىنىدە، ئەيسا ئىككى مۇخلىسىغا مۇنۇلارنى تايپلاپ ئالدىن ئەۋەتتى:	ئۇلار بېرۇسالىمغا ياقىن كېلىپ، زەيتۇن تېغىنىڭ يېنيدىكى بەيت-فاكى دېگەن جايغا يېتىپ كەتكەندە، ئەيسا ئىككى شاگىدىنى ئەۋەتتى.
MAT 21:2	– سىلەر ئۇدۇلۇڭلاردىكى يېزىغا بېرىڭلار، بارساڭلارلا، باقلالىق بىر ئېشەك ۋە ئۇنىڭ يېنيدىكى بىر تەخەينى كۆرسىلەر، ئۇلارنى يېشىپ ئالدىمغا يېتىلەپ كېلىڭلار.	دېدى: سىلەر قارشىلارنىڭ ئالدىنىكى قېنىشقا بارىڭلار، بارغاندا، بىر ئېشەك باقلانغان تۇرۇپ، ئۇنىڭ يېنيدىكى بىر تەخەينى كۆرسىتىلەدۇ. ئۇلارنى ئېچىپ، مەن بىلەن بىرگە ئېلىپ كېلىڭلار.
MAT 21:3	ئەگەر بىرە سىلەرگە نېمە دەپ سورىسا، «يەرەدىگار بۇلارنى ئىشلەتكۈسى ئەگەر بىرسى سىلەرگە بىر نېمە دېسە، «رەبنىڭ بۇلارغا حاجىتى چۈشتى» دەڭلار، ئۇ دەرھال ئۇلارنى قويۇپ بېرىنىدۇ.	ئەگەر بىرە سىلەرگە نېمە دەپ سورىسا، «يەرەدىگار بۇلارنى ئىشلەتكۈسى ئەگەر بىرسى سىلەرگە بىر نېمە دېسە، «رەبنىڭ بۇلارغا حاجىتى چۈشتى» كەلەتتۈر» دېسىڭلار، ئۇ زادى ئۇلارنى بەرگەن بولىدۇ.
MAT 21:4	بۇ ھەممە ئەھۋال يېغەمبەر ئارقىلىق سۆزلەنگەن نېسىلەتلەرنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۆچۈن بولدى: –	بۇ ھەممە ئەھۋال يېغەمبەر ئارقىلىق سۆزلەنگەن نېسىلەتلەرنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۆچۈن بولدى:

Reference	Before	After
MAT 21:5	«زئون قىزغا ئېتىڭلار؛ – مانا، يادىشاھىك كېلىۋاتىدۇ، كەمتهر بىر ئېشەككە، بويۇنچۇرۇقلىق ئېشەكتىڭ تەخىيگە، كېلىۋاتىدۇ يېنىڭغا سېنىڭ.».	«زئون قىزغا دەڭ: مانا، سىزنىڭ يادىشاھى سىلەركە كېلىۋاتىدۇ، كەمتهر بىر ئېشەكتە منىب، ئېشەكتىڭ بالىسىدا كېلىۋاتىدۇ.»
MAT 21:6	ئەمدى ھېلىقى ئىككى مۇخلىس بېرىپ ئىسالىڭ تايلىغىنىدەك قىلدى.	ئۇ ۋاقتىن ئۇلار ئىككى شاڭىر بېرىپ، ئەيسا دېگەنچە قىلدى.
MAT 21:7	ئېشەك بىلەن تەخىيىن بېتلەپ كېلىپ، ئۆستىگە يېنىچا-چايانلىرىنى سالدى ۋە ئۇ ئۆستىگە منىدى.	ئېشەك بىلەن تەخە كەلدۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئۆستىگە چايانلىرىنى قويۇپ، ئۇلارنىڭ ئۆستىگە منىدى.
MAT 21:8	ئەمدى توپ-توپ كىشىلەر بېپىنچا-چايانلىرىنى يولغا ياياندار قىلىپ سالدى؛ يەنە بىر قىسىمى دەرەخ شاخلىرىنى كېسىپ يولغا يايأتىن.	چوڭ گۇرۇپىيا كىشىلەر كىيمىلىرىنى يولغا يايدى؛ باشقىلىرى دەرەخ شاكلرىنى كەسىپ يولغا يايدى.
MAT 21:9	ئالدىدا ماڭغان ۋە كەينىدىن لەگەشكەن توپ-توپ خالاقيق: – «داۋۇتنىڭ ئوغلىغا هوساننا بولغاي! يەرۋەدىگارنىڭ نامىدا كەلگۈچىگە مۇبارەك بولسۇن! ئەرشىنەلادا تەشەككۈر-هوسانالار ئوقۇلساۇن!» – دەپ ۋارقىرىشاتنى.	ئالدىدا يۈرگەن ۋە ئارقىدا كەلگەن خەلق: «داۋۇتنىڭ بالىسىغا هوساننا! يەرۋەدىگار ئىسمى بىلەن كەلگۈچىگە خېر بولسۇن! ئەرشىدە هوساننا دەپ جاڭىرلاپ ئوقۇلۇشسۇن!» دەپ قارشى ئالدى.
MAT 21:10	ئۇ يېرسالىمغا كىرگەندە، يۇتكۈل شەھەر لەرزىگە كەلدى. كىشىلەر: – بۇ زادى كىم؟ – دېپىشەتنى.	ئۇ يېرسالىمغا كىرگەندە، ھەممە شەھەر قوزغالدى. كىشىلەر: «بۇ كىم؟» دەپ سوراشتا.
MAT 21:11	خەلق: بۇ گاللىيىدىكى ناسارەتلىن كەلگەن يېغەمبەر ئىسا، دەپ جاۋاب خالاقيق: – بۇ گاللىيە ئۆلکىسىدىكى ناسارەتلىك يېغەمبەر ئىسا، دەپ بەردى.	خەلق: بۇ گاللىيىدىكى ناسارەتلىن كەلگەن يېغەمبەر ئىسا، دەپ جاۋاب خالاقيق: – بۇ گاللىيە ئۆلکىسىدىكى ناسارەتلىك يېغەمبەر ئىسا، دەپ بەردى.
MAT 21:12	ئەمدى ئەيسا ئىبادەتخانَا ھولىلىرىغا كىرىپ، ئۇ يەرددە ئېلىم-سېپتىم قىلىۋاتقانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ھېيدەپ چىقاردى. يۇل تېگىشكۈچىلەرنىڭ شىرىلەرىنى ۋە ياختەك-كەپتەر ساتقۇچىلارنىڭ ئۇرۇندۇقلۇرىنى ئورۇپ،	ئەيسا ماۋۇن ھوبىلىرىگە كىرىپ، ئۇ يەرددە ئېلىم-سېپتىم قىلىۋاتقان كىشىلەرنى بارلىقىنى ھېيدەپ چىقاردى. يۇل تېگىشكۈچىلەرنىڭ شىرىلەرىنى ۋە كولىمپە ساتقۇچىلارنىڭ ئۇرۇندۇقلۇرىنى ئورۇپ تاشلىدى.
MAT 21:13	ئەمدى ئەيسا ئىبادەتخانَا قارىغۇ ۋە توکۇلار ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى، دەپ ئاتلىدۇ» دېگەن سۆزى يۇتۇلگەن؛ لېكىن سىلەر ئۇنى بۇلاڭچىلارنىڭ ئۇۋسىسىغا ئايلاندۇرۇۋا يىسىلەر! – دېدى.	ئۇلارغا: «مۇقەددەس كىتابىتا خۇدا دېگەن: 'مېنىڭ ئۆيۈم دۇئا-تىلاۋەتخانَا دەپ ئاتالايدۇ' ئەمما سىلەر ئۇنى بۇلاڭچىلارنىڭ تۆشىگە ئايلاندۇرۇۋا يىسىلەر!» دېدى.
MAT 21:14	ئىبادەتخانَا ھولىلىرىدا بولغاندا قارىغۇ ۋە توکۇلار ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى، ئۇ ئۇلارنى ساقايتتى.	ئۇ مەئمۇردا بولغاندا، كۆزى كۆرمەيدىغان ۋە ھېيدەك كىشىلەر كەلدى، ئۇ ئۇلارنى داۋالاپ قويدى.
MAT 21:15	لېكىن باش كاھىنلار بىلەن تەھرات ئۆستىزلىرى ئۇنىڭ ياراتقان مۆجىزلىرىنى كۆرۈپ ۋە باللارنىڭ ئىبادەتخانىدا: «داۋۇتنىڭ ئوغلىغا هوساننا-تەشەككۈرلەر بولغاي!» دەپ توۋلۇغىنى ئاكلاپ غەزىلەندى.	لېكىن باش كاھىنلار بىلەن دىنى ئالىملار ئۇنىڭ مۇعجىزلىرىنى كۆرۈپ، باللارنىڭ ئىبادەتخانادا «داۋۇتنىڭ بالىسىغا هوساننا!» دەپ قاتتا قالىشىنى ئاكلىغىاندا، غەزىلىنىپ كەتتى.
MAT 21:16	ئۇلار ئۇنىڭغا: – بۇ باللار نېمە دېۋاتقانلىقىنى ئاكلاۋاتىسىز؟ دەپ سورىدى. ئۇ ئۇلار ئۇنىڭغا: – بۇ باللارنىڭ نېمە دەۋاتقانلىقىنى ئاكلاۋاتىمىسىن؟ – دەپ سورىدى. ئۇ ئۇلارغا: – ئاكلاۋاتىمىن! سىلەر كىتابىتا كېچىك باللار ۋە بوۋاقلارنىڭ ئۇقۇپ باقىغانلىكى، «ئۆرۈڭگە كېچىك باللار ۋە بوۋاقلارنىڭ تىللەرىدىن مەدھىيە سۆزلىرىنى مۇكەممەل قىلىدۇ» دېدى.	ئۇلار ئۇنىڭغا: 'بۇ باللار نېمە دېۋاتقانلىقىنى ئاكلاۋاتىسىز؟' دەپ سورىدى. ئۇ ئۇلار ئۇنىڭغا: – ئاكلاۋاتىمىن! سىلەر كىتابىتا كېچىك باللار ۋە بوۋاقلارنىڭ ئاغزىدىن مەدھىيە سۆزلىرى قويۇلغان' دېگەننى ئۇقۇپ كۆرمەگەن نمۇ؟' دېدى.
MAT 21:17	ئاندىن ئۇ ئۇلاردىن ئايلىلىپ، شەھەردىن چىقىپ بەيت-ئانىيا يېزىسىغا بېرىپ، شۇ يەرددە قوندى.	ئاندىن ئۇ ئۇلارنى تاشلاپ چىقىتى، شەھەردىن كەتتى، بەيت-ئانىيا يېزىسىگە باردى ۋە شۇ يەرددە تۇرۇپ قالدى.
MAT 21:18	ئەمدى سەھەردى، شەھەرگە قايتىپ كېتۋاتقاندا، ئۇنىڭ قورسقى ئاچقاندى.	سەھەر قالغاندا، شەھەرگە قايتىپ كېتۋاتقاندا، ئۇ ئاچلىق كۆرگەن.
MAT 21:19	ئۇ يول بويىدىكى بىر توپ ئەنجۇر دەرىخنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ يېنىغا باردى. لېكىن دەرەختىن يويۇرماقىن باشقا ھېچ نەرسە تاپالماي، ئۇنىڭغا قاراپ دېدى: «سەندىن مەڭگۈ مىۋە چىقىمسۇن!» دەپ، ئەنجىر دەرەخسى – ھازىرىدىن باشلاپ سەندىن مەڭگۈ مىۋە بولمىسۇن! – دېۋىدى، ئەنجۇر	ئۇ يول بويىدىكى بىر توپ ئەنجىر دەرەخنى كۆرگەندىن كېيىن، يېنىغا باردى. لېكىن ئۇنىڭدىن يويۇرماقىن باشقا ھېچ نەرسە تېپىلمىغاندا، ئۇغا قاراپ دېدى: «سەندىن مەڭگۈ مىۋە چىقىمسۇن!» دەپ، ئەنجىر دەرەخسى – ھازىرىدىن باشلاپ سەندىن مەڭگۈ مىۋە بولمىسۇن! – دېۋىدى، ئەنجۇر

Reference	Before	After
MAT 21:20	دەرىخى شۇئان قۇرۇپ كەتتى. شاکىرتلار بۇنى كۆرۈپ ھايран قالدى: «ئەنجۇر دەرىخى قانداق بولۇپ شۇ مۇخلىسلىرى بۇنى كۆرۈپ تەھەججۈلىسىپ: – ئەنجۇر دەرىخى نېمانچە تېزلا قۇرۇپ كەتتى! – دېدى.	شۇئورنىدا قۇرۇپ كەتتى. شاکىرتلار بۇنى كۆرۈپ ھايран قالدى: «ئەنجۇر دەرىخى قانداق بولۇپ شۇ مۇخلىسلىرى بۇنى كۆرۈپ تەھەججۈلىسىپ: – ئەنجۇر دەرىخى نېمانچە تېزلا قۇرۇپ كەتتى؟» دېدى.
MAT 21:21	ئىيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: – مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويىايىكى، ئەگەر ھېچ گۇمۇمان بولماي ئىشەنچىلار بار بولسا، ئەنجۇر دەرىخىدە بولغان ئىشلار بولۇيلا قالماي، بەلكى سىلەر ھەتتا بۇ تاغقا: «بۇ يەردىن كۆتۈرۈلۈپ دېڭىزغا تاشلان!» دېسەڭلار، ئۇ شۇنداق بولىدۇ.	ئىيسا جاۋاب بەردى: راست دەيمەن سىلەرگە، ئەگەر گۇمەناسىز ئىشەنچىلار، ئەنجۇر دەرىخىدە بولغان ئىشلارنى قىلىپا قالماي، بۇ تاغقا: دۇردىن كۆتۈرۈلۈپ دېڭىزغا تاشلان! دېسەڭلار، ئۇ شۇنداق بولىدۇ.
MAT 21:22	دۇئا قىلىپ تەلەپ قىلساڭلار، ئىشەنچىلار بولسا، شۇ نېمىلەرگە پېرىشىسىلەر.	دۇئا قىلىپ تەلەپ قىلساڭلار، ئىشەنچىلار بولسا، شۇ نېمىلەرگە پېرىشەلەيىسىلەر.
MAT 21:23	ئۇ ئىبادەتخانىا ھوپىلىرىغا كىرگەندىن كېيىن، كىشىلەرگە تەلەم بېرىۋاتقاندا، ئاقساقلار كەلدى: سەن بۇ ئىشلارنى قانداق ھوقۇق بىلەن قىلىۋاتىسىن؟ باش كاھىنلار ۋە ئاقساقلار ئۇ ئىساقاللار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – سەن قىلىۋاتقان بۇ ئىشلارنى قايسى ھوقۇققا تايىنىپ قىلىۋاتىسىن؟ ساڭا بۇ ھوقۇقنى كىم بەرگەن؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇ ئىبادەتخانىغا كىرپى، خەلقكە ئۆگەت بېرىۋاتقاندا، باش كاھىنلار ۋە ئاقساقلار كەلدى: سەن بۇ ئىشلارنى قانداق ھوقۇق بىلەن قىلىۋاتىسىن؟ باش كاھىنلار ۋە ئاقساقلار ئۇ ئىساقاللار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: ساڭا بۇ ھوقۇقنى كىم بەرگەن؟
MAT 21:24	ئىيسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – مەن ئاۋۇال سىلەرگە بىر سوئال سورايمەن. ئەگەر سىلەر جاۋاب بەرسەڭلار، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قايسى ھوقۇققا تايىنىپ قىلىۋاتقانلىقىمنى ئېتىمەن.	ئىيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «مەن ئالدىن سىلەرگە بىر سوئال سورايمەن. ئەگەر سىلەر جاۋاب بەرتكەن بولساڭلار، مەن بۇ ئىشلارنى قايسى ھوقۇققا قىلىۋاتقانلىقىمنى سىزگە ئېتىمەن.»
MAT 21:25	يەھيا يۈرگۈزگەن چۆمۈلدۈرۈش نەدىن كەلگەن؟ ئەرشىتىمۇ، ياكى ئىنسانلاردىنمۇ؟ – دەپ سورىدى. ئۇلار ئۆزئارا مۇلاھىزە قىلىشىپ: – ئەگەر «ئەرشىتىن كەلگەن» دېسەك، ئۇ بىزگە: «ئۇنداقتا، سىلەر نېمە ئۈچۈن ئۇنىڭغا ئىشەنمىدىڭلار؟» دەيدۇ.	يەھيا ئىڭ چۆمۈلدۈرۈش قانداق كەلگەن؟ ئەرشىتىمۇ ياكى خەلقتنىم؟ دەپ سورىدى. ئۇلار ئارىسىدا يارا قىلىپ: ئەگەر «ئەرشىتىن كەلگەن» دېسەك، ئۇ بىزگە: «سىلەر نېمە ئۈچۈن ئۇغا ئىشەنمىدىڭلار؟» دەيدۇ.
MAT 21:26	ئەگەر ئادەملەردىن كەلگەن' دەپ دەسەك، خەلق قورقۇشىمىز بار، چۈنكى ئۇلار ھەممىسى يەھىانى يەغەمبەر دەپ بىلىدۇ – دېپىشتى.	ئەگەر ئادەملەردىن كەلگەن' دەپ دەسەك، خەلق قورقۇشىمىز بار، چۈنكى ئۇلار بارلىقى يەھىانى يەغەمبەر دەپ ئويلاشماقتا.
MAT 21:27	بۇنىڭ بىلەن، ئۇلار ئىساغا: بىلمەيمىز، دەپ جاۋاب بېرىشتى. – مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قايسى ھوقۇق بىلەن قىلىۋاتقانلىقىمنى ئېتىمەن، دەپ ئۇ ئۇلارغا.	بۇ مۇنداقتا، ئۇلار ئىساغا: بىلمەيمىز، دەپ جاۋاب قىلىدى. ئۇنداقتا، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قايسى ھوقۇق تايىنىپ قىلىۋاتقانلىقىمنى ئېتىمەن، دەپ ئۇ ئۇلارغا.
MAT 21:28	ئەمدى بۇ ئىشقا قانداق قارايسىلەر؟ بىر ئادەمنىڭ ئىككى ئوغلى بار ئىكەن. ئۇ بىرىنچى ئوغلىنىڭ يېنىغا كېلىپ: «ئوغلۇم، بۇگۇن ئۆزۈمزاڭىمىغا بېرىپ ئىشلىگىن» دەپتۇ.	سىزلەر بۇ ئىشقا قانداق قارايسىلەر؟ بىر كىشىنىڭ ئىككى ئوغۇل بار. ئۇ بىرىنچى ئوغلىغا كېلىپ: «ئوغلۇم، بۇگۇن ئۆزۈمزاڭىمىغا بارىپ ئىشلە» دەپتۇ.
MAT 21:29	«بارمايمەن» دەپتۇ ئۇ، لېكىن كېيىن يۇشايمان قىلىپ يەنلا بېرىپتۇ.	ئۇ «مەن بارمايمەن» دەپ جاۋاب بەردى، لېكىن كېيىن يۇشايمان بولۇپ بارىپ كەتتى.
MAT 21:30	ئۇ ئىككىنچى ئوغلىنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنىڭھىمۇ شۇنداق دەپتۇ. ئۇ: «خوب ئېھىندىم، باراي» دەپتۇ-يۇ، لېكىن بارمايتۇ.	ئۇ ئىككىنچى ئوغلىنىڭ يېنىغا بارىپ، ئۇغا شۇنداق دېدى. ئۇ: «ھەئە، ئېھىندىم، مەن بارماھەن» دېدى، لېكىن بارمىدى.
MAT 21:31	بۇ ئىككىلەننىڭ قايسىسى ئاتىسىنىڭ ئىرادىسىنى ئادا قىلغان بولىدۇ؟ – بىرىنچى ئوغلى، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار. ئىيسا ئۇلارغا مۇنداقت دېدى: – مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويىايىكى، باجىڭىلار بىلەن يەشىشلەر خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا سىلەردىن بۇرۇن كىرمەكتە.	بۇ ئىككىسنىڭ قايسىسى ئاتىسىنىڭ خاھىشىنى قىلغان بولىدۇ؟ ئۇلار جاۋاب بەردى: بىرىنچىسىن، ئەيسا دېدى: مەن سىلەرگە راست دېپىم، باجىڭىلار بىلەن يەشىشلەر خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا سىلەردىن ئالدىن كىرىپ كېتىشەتتۇر.
MAT 21:32	چۈنكى گەرچە يەھىا يەغەمبەر سىلەرگە ھەققانىيەت يولىنى ئايان قىلغىلى كەلگەن بولسىمۇ، سىلەر ئۇنىڭغا ئىشەنمىدىڭلار؛ لېكىن باجىڭىلار بىلەن	چۈنكى گەرچە يەھىا سىلەرگە ھەقلىق يولىنى ئېنىق كۆرسەتسە، سىلەر ئۇنىڭغا ئىشەنمىدىڭلار؛ بىراق باجىڭىلار بىلەن يامان كىشىلەر ئۇنىڭغا ئىشىنىپ

Reference	Before	After
MAT 21:33	ياهشلەر ئۇنىڭغا ئىشەندى. سىلەر بۇنى كۆرۈپ تۇرۇپ، ھەتتا كېيىنكى ۋاقتىلاردا يولۇڭلاردىن يۇشايمان قىلىماي ئۇنىڭغا ئىشەندىلگار. ھازىر باشقابىرىنىڭلار.	قالدى. سىلەر بۇنى كۆرگەندىن كېيىن، يولۇڭلارنى ئۆزگەرتىپ ئۇنىڭغا تاماشا قىلغان تەرمىلەرنى چاققان. ئۇ ئۇنىڭدا بىر شېرىھەپ كۆلچەك قازغان ۋە بىر كۆزەت ئورنى قۇرغان. كېيىن ئۇ بۇ باغىنى ھەزى كىشىلەرگە ئىجارا بېرىپ، ئۆزى باشقابىرىنىڭلار.
MAT 21:34	يەنە بىر تەمىسىلىنى ئاكلاڭلار؛ بىر يەر ئىگىسى بىر ئۆزۈمزاڭلىق بەريا قىلىپ، ئەتراپىنى چىتلاپتۇ. ئۇ ئۇنىڭدا بىر شاراب كۆلچىك قېزپىتۇ ۋە بىر كۆزەت مۇنارى ياساپتۇ. ئاندىن ئۇ ئۆزۈمزاڭلىقنى باغۇھەنلەرگە ئىجارىگە بېرىپ، ئۆزى ياقا يۇرتقا كېزپىتۇ. ئۆزۈم يەسلى يېقىنلاشقانىدا، ئۆزىگە تېڭىشلىك ھوسۇلنى ئېلىۋېلىش ئۆچۈن قۇللەرنى ئۆزۈم يەسلى يېقىنلاشقانىدا، ئۆزىگە تېڭىشلىك ھوسۇلنى ئېلىۋېلىش ئۆچۈن باغانلارغا ئەۋەتكەن.	ھازىر باشقابىرىنى ئاكلاڭلار؛ بىر كىشى بىر ئۆزۈم باغى سېپىلغان، ئۆزۈم يەسلى كېلىپ قالغاندا، ئۇنىڭنىڭ ھوسۇلنى ئېلىش ئۆچۈن قۇللەرنى ئۆزۈم يەسلى يېقىنلاشقانىدا، ئۆزىگە تېڭىشلىك ھوسۇلنى ئېلىۋېلىش ئۆچۈن باغانلارغا ئەۋەتكەن.
MAT 21:35	لېكىن باغۇھەنلەر قۇللەرنى تۇتۇپ، بىرىنى دۇمبالاپتۇ، بىرىنى ئۆلتۈرۈپ، يەنە بىرىنى چالما-كېسەك قىلىپتۇ. ئۇ يەنە بىر قېتىم ئالدىنىقىدىنمۇ كۆپ قۇللەرنى ئەۋەتپىتۇ، بىراق باغانلار ئۇلارغا ئوخشاشلا قىلىپ مۇئامىلە قىلىدى.	لېكىن باغۇھەنلەر قۇللەرنى تۇتۇپ، بىر تەننى تاقاپ، باشقابىرىنى ئۆلتۈرۈپ، يەنە بىر تەننى تاشلاپتۇ.
MAT 21:36	ئۇ يەنە بىر قېتىم ئالدىنىقىدىنمۇ كۆپ قۇللەرنى ئەۋەتپىتۇ، بىراق باغانلار ئۇلارغا ئوخشاشلا قىلىپ مۇئامىلە قىلىپتۇ. ئۇ خىدا، ئۇ «ئوغلۇمنىغۇ ھۆرمەت قىلار» دەپ، ئوغلىنى ئەۋەتپىتۇ.	ئۇ قايىتا كۆپ قۇل ئەۋەتنى، ئالدىنىقىدىكىدىن كۆپ بولۇپ، بىراق باغانلار ئۇلارغا ئوخشاشلا قىلىپ مۇئامىلە قىلىدى.
MAT 21:37	لېكىن باغۇھەنلەر ئوغۇلنى كۆرۈپ، ئۆزئارا: «بۇ بولسا مىراسخور؛ كېلىڭلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈۋەتپىتۇ مىراسىنى ئىگلىۋالاپىل». دېيشىپتۇ.	ئاخىردا، ئۇ «ئوغلۇمنىغۇ ھۆرمەت قىلدا» دەپ ئوغلىنى يولىدى.
MAT 21:38	لېكىن باغۇھەنلەر ئوغۇلنى كۆرۈپ، ئۆزئارا: «بۇ بولسا مىراسخور؛ كېلىڭلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈۋەتپىتۇ، يەنە بىرىنى چالما-كېسەك قىلىپتۇ.	لېكىن باغانلار بالىنى كۆرگەندە، بىر-بىرىگە: «بۇ مىراسچى، كېلىڭلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈپ، مىراسىنى ئېلىپ كېتەيل» دېدىلەر.
MAT 21:39	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ ئۆزۈمزاڭلىقنىڭ سىرتىغا تاشلاپ ئۆلتۈرۈۋەتپىتۇ. ئەمدى ئۆزۈمزاڭلىقنىڭ ئىگىسى كەلگەندە، شۇ باغۇھەنلەرنى قانداق قىلار؟	ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ، ئۆزۈمزاڭلىقنىڭ سىرتىغا چىقاراپ، ئۆلتۈرۈپ تاشلىدى.
MAT 21:40	ئەپسا ئۇلاردىن سورىدى: – مۇقەددەس يازمىلاردىكى مۇنۇ سۆزلەرنى ئۇلار ئۇنىڭغا: – بۇ رەزىل ئادەملەرنى ۋەھشىلىك بىلەن يوقىتىدۇ.	ئۆزۈمزاڭنى ئۆزۈمزاڭنى كەلگەندە، شۇ باغانلارغا نېمە قىلىدۇ؟
MAT 21:41	ئۇلار ئۇنىڭغا ئۆزۈمزاڭلىقنى ئۆز ۋاقتىدا ئۆزىگە تاپشۇرۇدىغان باشقاب باغۇھەنلەرگە ئىجارىگە بېرىدۇ، – دەپ جاواب بېرىشتى.	ئۇلار ئۇنىڭغا: «بۇ يامان كىشىلەرنى قاتىق جازالايدۇ. ئۆزۈملىكىن بولسا مېۋىلىرىنى ئۆز ۋاقتىدا بېرىدىغان باشقاب كۆزىمىزگە زور خارقا بىر جاواب بېرىشتى.
MAT 21:42	ئەپسا ئۇلاردىن سورىدى: – مۇقەددەس يازمىلاردىكى مۇنۇ سۆزلەرنى ئۆقۇپ باقىغانمۇسىلەر؟ – «تامچىلار تاشلىۋەتكەن تاش بولسا، بۇرجهك تېشى بولۇپ تىكىلەندى. بۇ ئىش يەرۋەردىگارىدىندۇر، بۇ كۆزىمىز ئالدىدا كارامەت بىر ئىشتۇر». ئەپسا ئۇلارغا سورىدى: «مۇقەددەس يازمىلاردا بۇ سۆزلەرنى ئۆقۇپ كۆرمىگەنمىسىلەر؟ قۇرۇشچىلار رەت قىلغان تاش، ھارىر گوش تاش بولۇپ قالدى. بۇ خۇدا تەرىپىدىن كەلگەن، بىزنىڭ كۆزىمىزگە زور خارقا بىر ئىشتۇر».	ئەپسا ئۇلارغا سورىدى: «مۇقەددەس يازمىلاردا بۇ سۆزلەرنى ئۆقۇپ كۆرمىگەننىمىسىلەر؟ قۇرۇشچىلار رەت قىلغان تاش، ھارىر گوش تاش بولۇپ قالدى. بۇ خۇدا تەرىپىدىن كەلگەن، بىزنىڭ كۆزىمىزگە زور خارقا بىر ئىشتۇر».
MAT 21:43	شۇ سەھەبتىن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قوياىكى، خۇدانىڭ يادىشاھلىقى سىلەردىن تارىشىلىنى، ئۇنىڭغا مۇۋاپىق مېۋىلەرنى بېرىدىغان باشقاب ئەلگە ئاتا قىلىنىدۇ.	شۇ ئۆچۈن سىلەرگە دەيمەن، خۇدا يادىشاھلىقى سىلەردىن ئېلىنىپ كېتىپ، ئۇنىڭغا مۇۋاپىق مېۋىلەرنى بېرىدىغان بىر قومغا بېرىلىدۇ.
MAT 21:44	بۇ «تاش»قا يېقىلغان كىشى پارچا بولۇپ كېتىدۇ؛ لېكىن بۇ تاش هەر ھەركىمنىڭ ئۇستىتەن كەلگەن، ئۇنى كۆكۈم-تالقان قىلىۋەتىدۇ.	بۇ تاشقا يېقىلغان كىشى پارچا بولۇپ كېتىدۇ؛ لېكىن بۇ تاش هەر كىمگە چۈشىسە، ئۇنى كۆچلۈك ياق قىلىۋەتىدۇ.
MAT 21:45	باش كاھىنلار ۋە يەرسىيەلەر ئۇنىڭ ئېتىقان تەمىسىللىرىنى ئاكلاپ، ئۇلارنى ئۆزلىرىگە قارىتىپ ئېتىقانلىقنى چۈشەندى.	باش كاھىنلار ۋە يەرسىيەلەر ئۇنىڭ مىسىللىرىنى ئاكلاپ، ئۇنىڭ ئۆزلىرىگە دەپ دەلىلگەنلىكىنى چۈشەندى.
MAT 21:46	ئۇنى تۇتۇش يولىنى ئىزدىگەن بولسىمۇ، لېكىن خالا يېغەمبەر دەپ قارىغاچقا، ئۇلاردىن قورقۇشتى.	ئۇنى يېغەمبەر دەپ ئۆيلىغاچقا، ئۇلاردىن قورققان. ئۇنى يەنە ئۇلارغا مەشەللەر بىلەن شۇنداق دېدى:
MAT 22:1	ئەپسا ئۇلارغا يەنە تەمىسىلەر بىلەن مۇنداق دېدى:	ئەپسا يەنە ئۇلارغا مەشەللەر بىلەن شۇنداق دېدى:
MAT 22:2	ئەرش يادىشاھلىقى خۇدى ئۆز ئوغلى ئۆچۈن توپ زىياپىتىنى تەبىارلىغان بىر يادىشاھقا ئوخشايدۇ.	ئاسمان دۆلىتى بىر يادىشاھنىڭ بالىسى ئۆچۈن توپ خۇرۇلۇش تەبىارلىغانغا ئوخشايدۇ.

Reference	Before	After
MAT 22:4	ئۇ چاكارلرىنى توي زىياپىتىگە تەكلىپ قىلغانلارنى چاقىرىشقا ئەۋەتپىتو، لېكىن ئۇلار كېلىشكە ئۇنىماپتۇ.	ئۇ خىزمەتلەنگەنلىرىنى ئەۋەتپى، تويفا تەكلىپ قىلغانلارنى چاقىرىپ كېلىش دېگەن، لېكىن ئۇلار كەلمەكچى بولمىدى.
MAT 22:5	ئۇ يەنە باشقۇا چاكارلرىنى ئەۋەتپى، ئۇلارغا تايلاپ: «چاقىرىلغانلارغا: – مانا، مەن زىياپىتىمنى تەييار قىلىدىم، مېنىڭ تورىاقلىرىم، بورداق ماللىرىم ھايوانلىرىم تاشقاق بولدى، ھەممە نەرسە تەييار. كېلىپ تاماققا قاتىشىڭلار، سوپۇلدى، زىياپەتكە مەرھەمەت قىلغاي، دەيدۇ. دەپ ئېيتىڭلار، – دەپتۇ.	ئۇ يەنە باشقۇا خىزمەتچىلەرنى ئەۋەتپى، ئۇلارغا دېدى: «چاقىرىلغانلارغا: – مانا، مەن تاماقلقىمىنى تەييار قىلىدىم، مېنىڭ قورامى ۋە چۆخمالقىقىسىنى تەييار، كېلىپ تاماققا قاتىشىڭلار، سوپۇلدى، ھەممە ئىش تەييار. دەپ ئېيتىڭلار، – دەپ.
MAT 22:6	بىراق ئۇلار تەكلىپىنى ئەھمىيەت قىلماي، بىرسى دەرگەھىگە كەتنى، يەنە بىرى سودىسىغا كېتپىتو.	بىراق ئۇلار تەكلىپىنى ئەھمىيەت قىلماي، بىرسى دەرگەھىگە كەتنى، يەنە بىرى سودا قىلىشقا كەتنى.
MAT 22:7	يادىشاھ بۇنى ئاكلاپ قاتىق غەزەپلىنىپ، ئەسکەرلىرىنى چىقىرىپ، ئۇ فاتىللارنى يوقتىپ، ئۇلارنىڭ شەھرىگە ئوت قويۇۋېتپىتو.	يادىشاھ بۇنى ئاكلاپ قاتىق ئاقاتق ئاقاتق ئاكلاپ، ئەسکەرلىرىنى چىقىرىپ، ئۇ فاتىللارنى ئۆلتۈرۈۋېتپىتو.
MAT 22:8	ئاندىن ئۇ چاكارلرىغا: «توي زىياپىتى تەييار بولدى، لېكىن چاقىرىلغانلار مېھمانلىققا مۇناسىپ كەلمىدى.	ئاندىن ئۇ خىزمەتچىلەرنىڭ شەھرىنى ياندۇردى. تەييار بولدى، لېكىن چاقىرىغانلار لايق ئەمەسلىر!»
MAT 22:9	ھازىر سىلەر كۆچا-سوكەكەرگە بارىپ، تۇتقۇق تېپقان ھەر قانداق كىشىنى، ئەمدى سىلەر ئاچا يوللارغا بېرىپ، ئۇدۇل كەلگەن ئادەملەرنىڭ ھەممىسىنى توي زىياپىتىگە تەكلىپ قىلىڭلار» دەپتۇ.	ھازىر سىلەر كۆچا-سوكەكەرگە بارىپ، تۇتقۇق تېپقان ھەر قانداق كىشىنى، ئەمدى سىلەر ئاچا يوللارغا بېرىپ، ئۇدۇل كەلگەن ئادەملەرنىڭ توبغا دەۋەت قىلىڭلار.
MAT 22:10	بۇنىڭ بىلەن چاكارلار يوللارغا چىقىپ، ياخشى بولسۇن، يامان بولسۇن، ئۇدۇل كەلگەنلىكى ئادەملەرنىڭ ھەممىسىنى يىغىپ ئەكەپتۇ. توي سورۇنى مېھمانلار بىلەن لىق تولۇپتۇ.	شۇنىڭ بىلەن، خىزمەتلەر يوللارغا چىقتى، ياخشى بولسا ياكى يامان بولسا. ھەممە كەسپ كەلگەنلەرنى يىغىپ كەلدى. توي ئورنى مېھمانلار بىلەن تولۇپ كەتنى.
MAT 22:11	يادىشاھ مېھمانلار بىلەن كۆرۈشكىلى كىرگەندە، ئۇ يەردە يارداد كىيمى كىيمىپ يادىشاھ مېھمانلار بىلەن كۆرۈشكىلى كىرگەندە، ئۇ يەردە زىياپەت كىيمى كىيمىگەن بىر كىشىنى كۆرۈپتۇ.	يادىشاھ ئۇنى كۆرۈشكە كىرگەندە، ئۇ يەردە يارداد كىيمى كىيمىپ يادىشاھ ئۇنى كۆرۈپتۇ.
MAT 22:12	يادىشاھ ئۇنىڭدىن: «بۇرادەر، زىياپەت كىيمى كىيمى، بۇ يەرگە قانداق كىرىدىك؟» دەپ سوراپتۇ، بىراق ئۇ كىشى جاۋاب بېرەلمەي قايتۇ.	يادىشاھ ئۇنى سورىدى: «بۇرادەر، زىياپەت كىيمى كىيمىپتۇ، بۇ يەرگە قانداق كىرىدىك؟» بىراق ئۇ كىشى جاۋاب بېرەلمىدى.
MAT 22:13	يادىشاھ چاكارلرىغا: «ئۇنى يۇت-قوللىرىدىن باغلاپ، تېشىدىكى قاراڭۇلۇققا ئاچىقىپ تاشلاڭلار! ئۇ يەردە يىغا-زارلار كۆتۈرۈلدى، چىشلىرى بىلەن قۇچۇرلىتىدۇ» دەپتۇ.	يادىشا خىزمەتچىلەرنىڭ دېدى: «ئۇنى قول-يۇتسىدىن باغلاپ، تاشقى قاراڭۇلۇققا ئاچىقىپ تاشلاڭلار! ئۇ يەردە يىغا-زارلار كۆتۈرۈلدى، چىشلىرى بىلەن قۇچۇر تاشلايدۇ.»
MAT 22:14	چۈنكى چاقىرىلغانلار كۆپ، لېكىن تاللانغانلار ئازدۇر.	چۈنكى چاقىرىلغان كىشىلەر كۆپ، لېكىن تاللانغان كىشىلەر ئاز.
MAT 22:15	بۇنىڭ بىلەن يەرسىيلەر ئۇ يەردەن چىقىپ، قانداق قىلىپ ئۇنى ئۆز سۆزى بىلەن تۇراققا چۈشۈرۈش ھەققىدە مەسلىھەتەشتى.	شۇ ۋاقتى يەرسىيلەر ئورنىدىن چىقىپ، ئۇنى سۆزى بىلەن تۇراققا چۈشۈرۈش ئۆچۈن قانداق يىلان قىلساق دەپ مەسلىھەتەشتى.
MAT 22:16	ئۇلار مۇخلىسىلىرىنى ھېردونىڭ تەرىپدارلىرى بىلەن بىلە ئۇنىڭ يېنىغا ئەۋەتپى: – ئۇستاز، سىلىنى سەممىي ئادەم، كىشىلەرگە خۇدانىڭ يولىنى سادىقلىق بىلەن ئۆگتىپ كېلىۋاتىدۇ ۋە ئادەملەرگە قەتئى يۈز-خاتىرە قىلىماي ھېچكىمگە يان باسمىادۇ، دەپ بىلىملىرى.	ئۇلار ئۆز مۇخلىسىلىرىنى ھېردىيالانلار بىلەن بىلە ئۇنىڭ يېنىغا يوللاپتۇ: – ئۇستاز، بىلىملىرى، سىز راستچىل كىشى، خۇدانىڭ يولىنى ھەقىقەتە ئۆگتىپ كېلىۋاتىسىز ۋە ھېچكىمگە يەرق قىلىمايسىز!
MAT 22:17	قېنى، قانداق ئۆيلاپلا؟ رىم ئىمپېراتورى قەيىسەرگە باج-سېلىق تايشۇرۇش تەۋرات قانۇنغا ئۇيغۇنۇمۇ يوق؟ – دېيشىتى.	بىزگە دەڭ، سىز بىمە ئۆيلاپىسىز؟ قەيىسەرگە سېلىق بېرىش قانۇنغا ئۇيغۇنۇمۇ يوق؟
MAT 22:18	لېكىن ئەيسا ئۇلارنىڭ رەزىل نېيتىنى بىلىپ: – ئەي ساختىپەزلەر، مېنى نېمىشقا سىنماقچىسىلەر؟	ئەممە ئەيسا ئۇلارنىڭ يامان نېيتىنى بىلىپ دېدى: – ئەي، ئۇيغۇچىلىق قىلغۇچىلار، مېنى نېمىگە سىنماقچىسىز؟
MAT 22:19	قانداق، باج ئۆچۈن يادىلىنىدىغان بىر يۇل مەنە كۆرەتەلەڭلار، دېدى. ئۇلار قېنى، باجقا تايشۇرۇلۇدىغان بىر تەڭگە ماڭا كۆرسىتىڭلار، – دېدى. ئۇلار بىر	قانداق، باج ئۆچۈن يادىلىنىدىغان بىر يۇل مەنە كۆرەتەلەڭلار، دېدى. ئۇلار قېنى، باجقا تايشۇرۇلۇدىغان بىر تەڭگە ماڭا كۆرسىتىڭلار، – دېدى.

Reference	Before	After
MAT 22:20	دینار يوْلۇنى ئەكەلدى.	بىر دىنار يوْلۇپ كەلدى.
MAT 22:21	ئۇ ئۇلاردىن: بۇنىڭ ئۆستىدىكى سۈرهەت ۋە نام-ئىسمى كىمنىڭ؟ – دەپ سورىدى.	ئۇ ئۇلارغا سورىدى: بۇنىڭ ئۆستىدىكى رەسم ۋە ئىسمى كىمنى؟
MAT 22:22	قەيسەرنىڭ، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار، ئۇ ئۇلارغا: – ئۇنداق بولسا، قەيسەرنىڭ ھەققىنى قەيسەرگە، خۇدانىڭ ھەققىنى خۇداغا تايشۇرۇڭلار، – دېدى.	ئۇلار بۇ سۆزنى ئاكلاپ، هەيران بولۇپ قېلىشتى-دە، ئۇنىڭ يېنىدىن كېتىپ قالدى.
MAT 22:23	شۇ كۈنى، «ئۆلگەنلەر تىرىلمەيدۇ» دەيدىغان سادۇقىيالار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ قىستاپ سوئال قويىدى:	ئۇ كۈنده، «ئۆلگەنلەر تىرىلمەيدۇ» دەپ ئېيتقان سادۇقىيالار كېلىپ، ئۇنى سىنىش ئۇچۇن سوئال سورىدى:
MAT 22:24	ئۇستاز، مۇسا قانۇnda دېتىن: بىر كىشى بالىسىز ئۇلۇپ كەتسە، ئۇنىڭ – ئۇستاز، مۇسا يېغەمبەر تەۋراتا: «بىر كىشى يەزەنتىسىز ئۇلۇپ كەتسە، ئۇنىڭ ئاكا ياكى ئىنسىس تۇل يەڭىسىنى ئەمرىگە ئېلىپ، قېرىندىشى ئۇچۇن نەسىل قالدۇرۇش لازم» دەپ تايىلغان.	ئۇقۇتقۇچى، مۇسا قانۇnda دېتىن: بىر كىشى بالىسىز ئۇلۇپ كەتسە، ئۇنىڭ – ئۇستاز، مۇسا يېغەمبەر تەۋراتا: «بىر كىشى يەزەنتىسىز ئۇلۇپ كەتسە، ئۇنىڭ ئاكا ياكى ئىنسىس تۇل يەڭىسىنى ئەمرىگە ئېلىپ، قېرىندىشى بىزىنىڭ ئارادا يەتتە ئاق-ئۇكا بار edi. چوڭى توپ قىلىپ كېپىن ئۇلۇپ كەتىن، بالىسى يوق بولغاچقا، ئايالنى ئىككىنچى قېرىندىشىغا قالدۇردى.
MAT 22:25	بۇرۇن ئارىمىزدا يەتتە ئاكا-ئۇكا بار ئىدى. چوڭى ئۆيەنگەندىن كېپىن ئۇلۇپ كەتتى. يەزەنت كۆرمىگەنلىكتىن، ئايالنى ئىككىنچى قېرىندىشىنىڭ ئەمرىگە قالدۇردى.	بىرالىق، ئىككىنچىسىنىڭ ھالىمۇ شۇغا ئوخشىدى، كېپىن بۇ ئىش ئۇچىنچىدىن يەتتىنچى قېرىندىشقا قەدەر داۋاملاشتى.
MAT 22:26	بىراق ئىككىنچىسىدىكى ئەھۋالمۇ ئۇنىڭكىگە ئوخشاش بولدى، ئاندىن بۇ ئىش ئۇچىنچىسىدە تاکى يەتتىنچى قېرىنداشقىچە ئوخشاش داۋاملاشتى.	ئاخىردا، ئۇ ئايالمۇ ئۇلۇپ كەتتى.
MAT 22:27	ئەمدى تىرىلىش كۈنندە بۇ ئايال يەتتە ئاكا-ئۇكىنىڭ قايىسىسىنىڭ ئايالى بولىدۇ؟ چۈنكى ئۇنى ھەممىسى ئەمرىگە ئالغان-دە!	تىرىلىپ كەتكەن كۈنده، بۇ ئايال يەتتە ئەرنىڭ قايىسىسىنىڭ خاتىنى بولىدۇ؟ چۈنكى ھەممىسى ئۇنى ئالغان!
MAT 22:28	ئەمدى تىرىلىش كۈنندە بۇ ئايال يەتتە ئاكا-ئۇكىنىڭ قايىسىسىنىڭ ئايالى بولىدۇ؟ چۈنكى ئۇنى ھەممىسى ئەمرىگە ئالغان-دە!	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: سىلەر يازمىلارنى ۋە خۇدانىڭ كۈچىنى بىلمەگەنلىكتىن، خاتالىق قىلىۋاتىسىلەر.
MAT 22:29	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – سىلەر نە مۇقدەدەس يازمىلارنى نە خۇدانىڭ قۇدرىتىنى بىلمىگەنلىكىلار ئۇچۇن ئازغانلىسلەر.	تىرىلىپ كەتسە، ئادەملەر توپ قىلمايدۇ، توپ قىلىپ بېرىلمەيدۇ، بەلكى ئاسماندا يەرىشتلەرگە ئوخشاش بولىدۇ.
MAT 22:30	چۈنكى ئۇلۇمدىن تىرىلىگەندە ئىنسانلار ئۆيەنگەيدۇ، ئەرگە تەگمەيدۇ، بەلكى خۇدانىڭ ئەرشتىكى يەرىشتلەرگە ئوخشاش بولىدۇ.	ئەمما ئۇلۇپ كەتكەنلەرنىڭ قايتا تىرىلىشى ھەققىدە، سىلەر ئوقۇپ كۆرمەپىسىز، خۇدا سىلەرگە نېمە دەپ بەرگەن:
MAT 22:31	ئەمدى ئۇلۇمدىن تىرىلىش مەسىلىسى ھەققىدە خۇدانىڭ سىلەرگە ئېيتقان:	«مەن ئىبراھىم، ئىسهاق ۋە ياقۇپلارنىڭ خۇداسىدۇرمەن!» دېگەن شۇ سۆزىنى ئوقۇمىدىكىلارمۇ؟ خۇدا ئۇلۇكەرنىڭ ئەمەس، بەلكى تىرىكەلەرنىڭ خۇداسىدۇرا!
MAT 22:32	بۇ سۆزىنى ئاكلاپان خەلق ئۇنىڭ تەلىمدىن ھەيرانوھەس قېلىشتى.	خەلق بۇ سۆزىنى ئاكلاپاندا، ئۇنىڭ تەلىمگە هەيران بولۇپ قالدى.
MAT 22:33	پەرسىيلەر ئۇنىڭ سادۇقىيالارنى ئاغزىنى تۇۋاقلىغانلىقىنى ئاكلاپ، بىر يەرگە جەم بولۇشتى.	پەرسىيلەر ئۇنىڭ سادۇقىيالارنى سۈكۈت قىلدۇرغانلىقىنى ئاكلاپ، بىرگە يېغىلىپ كەتتى.
MAT 22:34	ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىر قانۇن ئۈزاتى ئۇنى سىتاي كۆرۈش ئۈچۈن ئۇنىڭدىن ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى بىر تەۋرات-قانۇن ئۇستازى ئۇنى سىناش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن:	ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىر قانۇن ئۈزاتى ئۇنى سىتاي كۆرۈش ئۈچۈن ئۇنى سىناش مەقسىتىدە: sorap سوئال:
MAT 22:35	– ئۇستاز، تەۋرات قانۇندىكى ئەڭ مۇھىم ئەمر قايىسى؟ – دەپ قىستاپ سورىدى.	ئۇقۇتقۇچى، تەۋرات قانۇندىكى ئەڭ گەۋەلىك بۇيرۇق قايىسى؟
MAT 22:36		
MAT 22:37		

Reference	Before	After
MAT 22:38	ئۇ ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: – «يەرۋەردىگار خۇدايىكىنى يۇتون قەلبىڭ، يۇتون جېنىڭ، يۇتون زېھنىڭ بىلەن سۆيگەن»	ئۇ ئۇنىڭغا دېدى: «خۇدايىكىنى تولا قەلبىڭ بىلەن، تولا جېنىڭ بىلەن، تولا زېھنىڭ بىلەن سۆيە»
MAT 22:39	– ئەڭ ئۇلغۇغ، بىرىنچى ئورۇندا تۇرىدىغان ئەم مانا شۇ.	بۇ ئەڭ مۇھىم، بىرىنچى بۇيرۇق.
MAT 22:40	ئۇنىڭغا ئوخشايدىغان ئىككىنچى ئەم بولسا «قوشاناكىنى ئۆزۈڭنى سۆپىگەندەك سۆيى». يۇتون تەۋرات قانۇنى ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرى بۇ ئىككى ئەمگە ئېسىلغان حالدا ماڭىدۇ.	ئۇ بىلەن ئوخشاش ئىككىنچى بۇيرۇق: «قوشىنىڭنى ئۆزۈنىڭىزنى سۆيىگەندەك سۆيىڭ». يۇتون قانۇن ۋە يېغەمبەرلەر سۆزلىرى بۇ ئىككى بۇيرۇققا باغلانىپ كەتىدۇ.
MAT 22:41	پەرسىيلەر جەم بولۇپ تۇرغان ۋاقتىتا، ئېيسا ئۇلاردىن:	پەرسىيلەر جەم بولغاندا، ئېيسا ئۇلارغا:
MAT 22:42	– مەسەھ توغرىسىدا قانداق ئوپلاۋاتىسىلەر؟ ئۇ كىمنىڭ ئوغلى؟ – دەپ سورىدى. داۋۇتنىڭ ئوغلى، – دېپىشتى ئۇلار.	مەسەھ ھەقتە سىلەر قانداق ئوپلاۋاتىسىلەر؟ ئۇ كىمنىڭ بالىسى؟ دەپ سورىدى. ئۇلار داۋۇتنىڭ بالىسى دېدى.
MAT 22:43	ئۇ ئۇلارغا شۇنداق دېدى: بۇ نىمە ئوچۇن، داۋۇت زېبۇر كىتابىدا روه بىلەن روھتا «رەببىم» دەپ ئاتاپ، –	ئۇ ئۇلارغا شۇنداق دېدى: بۇ نىمە ئوچۇن، داۋۇت زېبۇر كىتابىدا روه بىلەن مەسەھنى «رەببىم» دەپ ئۇلارغا شۇنداق دېدى: «مېنىڭ ئوڭ تەرەبىمە ئولتۇر، مەن سېنىڭ دوشىمەنلىرىڭنى ئايقىڭ ئاسىتىدا قىلغۇچە!» دەپ دىدۇ؟
MAT 22:44	«يەرۋەردىگار مېنىڭ رەببىمگە ئېيتتىكى: – «مەن سېنىڭ دوشىمەنلىرىڭنى ئايغىڭ ئاستىدا دەسىسەتكۈچە، ئوڭ بىنندىدا ئولتۇرغىن!» – دەپ دىدۇ؟	داۋۇت مەسەھنى شۇنداق «رەببىم» دەپ ئاتىغان تۈرسا، ئەمدى مەسەھ قانداقمۇ داۋۇتنىڭ ئوغلى بولىدۇ؟
MAT 22:45	ۋە هېچكىم ئۇنىڭغا جاۋابەن بىر ئېغىزىمۇ سۆز قايتۇرالىدى؛ شۇ كۈندىن ئېتىبارەن، هېچكىم ئۇنىڭدىن سوئال سوراشقىمۇ يېتىنالىمىدى.	ۋە ھېچ كىش ئۇنىڭغا جاۋاب بەرەلمىدى؛ شۇ كۈندىن كېپىن، ھېچ كىش ئۇنىڭدىن سوئال سوراشقا بىئاتىپ قالدى.
MAT 22:46	– تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە پەرسىيلەر مۇسا يېغەمبەرنىڭ ھۆكۈم چىقىرىش ئورنىدا ئولتۇرغان بولىدۇ.	شۇ سۆزلەردىن كېپىن، ئېيسا كۆپ خەلقا ۋە ئۇنىڭ شاکىرىلىرىغا بۇنداق دېدى:
MAT 23:1	بۇ سۆزلەردىن كېپىن، ئېيسا توب-توب خالايىققا ۋە مۇخلىسىلىرىغا مۇنداق	شۇ سۆزلەردىن كېپىن، ئېيسا كۆپ خەلقا ۋە ئۇنىڭ شاکىرىلىرىغا بۇنداق دېدى:
MAT 23:2	ئۇلار ئۇلارنىڭ قىلىڭلار، لېكىن ئۇلارنىڭ قىلغانلىرىدەك قىلماڭلار؛ چۈنكى ئۇلار ئۇلارنىڭ دېگىنگە ئۆزلىرى ئەمەل قىلمايدۇ.	قانون ئالىملىرى ۋە پەرسىيلەر مۇسانىڭ ئورنىدا ئولتۇرۇيتنى.
MAT 23:3	ئۇلار ئۇلارنىڭ سىلەرگە ئېتىقان ھەممە سۆزلىرىگە كۆچۈل قويۇپ، دېگەنلىرىنى قىلىڭلار، چۈنكى ئۇلارنىڭ قىلغانلىرىدەك قىلماڭلار؛ چۈنكى ئۇلار ئۇلارنىڭ دېگىنگە ئۆزلىرى ئەمەل قىلمايدۇ.	شۇڭا، ئۇلار سىلەرگە نىمە دېسە، ھەممىسىگە كۆنگۈل بېرىپ قىلىڭلار، لېكىن ئۇلارنىڭ قىلىشلىرىغا ئەگىشىمەڭلار؛ چۈنكى ئۇلار ئۆز دېگەنلىرىنى ئۆزلىرى قىلمايدۇ.
MAT 23:4	بەلكى ئۇلار كۆتۈرەلمىگۈدەك ئېغىر يۈكلەرنى باغلاب ئادەملەرنىڭ زىممىسىگە ئارتىپ قويدۇ. ئەمما ئۆزلىرى بۇ يۈكلەرنى كۆتۈرۈشكە بىرمۇ بارمىقىنى مىدىرىلىتىشنى خۇشىقايدۇ.	ئۇلار ئېغىر يۈكلەرنى سۆرەپ، ئادەملەرنىڭ بۇئۇغا چاپىلادۇ، لېكىن ئۆزلىرى بۇ يۈكلەرنى ئەرتكەت قىلمايدۇ.
MAT 23:5	ئۇلار ھەممە ئەمەللەرنى ئىنسانلارغا كۆز-كۆز قىلىش ئوچۇنلا قىلىدۇ؛ چۈنكى چۈنكى ئۇلار ئۇلار ئەيەت قايلىرىنى كەڭ قىلىپ چىڭىۋېلىپ، تونلىرىنىڭ چۇچىلىرىنى ئۇزۇن ساڭىلىتىپ قويدۇ؛	ئۇلار ھەممە ئىشلىرىنى باشقى ئادەملەر كۆرۈشى ئوچۇن قىلىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار يېزىن تەللىكىلەرنى كەڭ يېزىپ، كېيمىلىرىنىڭ تەللىكلىرىنى چوڭا يېزىپ تۇرۇۋاندۇ؛
MAT 23:6	ئۇلار تۆشلۈكەرde ئەڭ ياخشى ئورۇنلارغا ئۇلار زىيابەتلەرde تۈرde، سىناڭوگلاردا ئالدىنىقى ئورۇنلاردا ئولتۇرۇشقا، ئۆلتۈرۈشنى ياقشى كۆرۈشەتلەر،	ئۇلار تۆشلۈكەرde ئەڭ ياخشى ئورۇنلارغا، سىناڭوگلاردا ئالدىنىقى ئورۇنلاردا ئۆلتۈرۈشقا،
MAT 23:7	بازارلاردا كىشىلەرنىڭ ئۇلارغا بولغان ئۇزۇن سالاملىرىغا ۋە ئۆزلىرىنى «ئۇستاز، ئۇستاز» دەپ ئاتاشلىرىغا ئامراق كېلىدۇ.	بازارلاردا خەلقنىڭ ئۇلارغا سالام بېرىپ تۇرۇشنى ۋە خەلق تەرەپلى مىسال ئوقۇتقۇچى، ئوقۇتقۇچى، دەپ ئاتالغاننى ياقتۇرۇۋاتىدۇ.
MAT 23:8	بىراق سىلەر بولساڭلار «ئۇستاز» دەپ ئاتاشلىشنى قوبۇل قىلماڭلار؛ چۈنكى سىلەرنىڭ يالغۇز بىرلا ئۇستازىڭلار بار ۋە ھەممىڭلار قېرىنداشتۇرسىلەر.	ئەمما سىلەر «ئۇستاز» دەپ ئاتالماڭلار؛ چۈنكى سىلەرنىڭ يەقەت بىر ئۇستازىڭلار بار، مەسەھ، ۋە ھەممىڭلار قېرىنداشلار.
MAT 23:9		

Reference	Before	After
MAT 23:10	يەر يۈزىدىكەن ھېچقانداق كىشىنى «ئاتام» دېمەڭلار، چۈنكى يەقهت بىرلا ئاتاڭلار، يەنى ئەرشته تۇرغۇچى باردۇر.	يەر يۈزىدىكى ھېچ كىمگە ئاتا دەپ ئاتالماسلقىڭلار، چۈنكى سىلارنىڭ بىرلا ئاتاڭلار بار، ئۇ ئەسماندا تۇرغۇچى.
MAT 23:11	سىلەر «مۇئەللەم» دەپ ئاتىلىشقا ئەمەل قىلماڭلار، چۈنكى يەقهت بىرلا مۇئەللەم، يەنى مەسىھەنىڭ ئۆزى باردۇر؛	سىلەر «مۇئەللەم» دەپ ئاتىلىشقا ئەمەل قىلماڭلار، چۈنكى يەقهت بىرلا مۇئەللەم بار، مەسىھە ئۆزى.
MAT 23:12	بەلكى ئاراڭلاردا ئەڭ مەرتىۋىلىك بولغان كىشى سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلاردا بولىدۇ.	ئۆزىنى چوڭ كۆرسەتكۈچىلەر تۆۋەنلىنىدۇ، ئۆزىنى كىچىك تۇقۇچىلەر بالدار ئۆزىنى يۇقىرى تۆتماقچى بولغىنى تۆۋەن قىلىنىدۇ، ئۆزىنى تۆۋەن تۇتقىنى يۇقىرى قىلىنىدۇ.
MAT 23:13	بىراق حالىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيلەر، ساختىپەزلەر! سىلەر ئەرش يادىشاھلىقىنىڭ ئىشىكىنى ئىنسانلارغا تاقاپ كېلىۋاتىسىلەر؛ يَا ئۆزۈڭلەر كىرمەمىسىلەر، يَا كىرىشنى ئىستىگەنلەرنىڭ كىرىشىگە بول قويمايسىلەر.	ئەي، ۋاي سىلەرگە، تەۋرات ئالىملىرى ۋە يەرسىيلەر، ئىپوقچىلارا چۈنكى سىلەر تۇل ئاپالارنىڭ ئۆي-يۈرۈتلەرنى تالاب يەۋاتىسىلەر ۋە كۆرسەتكۈچ بولۇش ئۇچۇن ئۆزاق دۇنًا قىلىسىلەر، شۇڭا سىلەر كۆپ جازا ئالىسىلەر.
MAT 23:14	حالىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيلەر، ساختىپەزلەر، ئالدىدا تەقۋادار كۆرۈنسەك دەپ، ئۇزۇندىن-ئۇزۇن دۇنًا قىلىسىلەر. شۇڭا، سىلەر تېخىمۇ ئېغىر جازاغا تارتىلىسىلەر.	ئەي، ۋاي سىلەرگە، تەۋرات ئالىملىرى ۋە يەرسىيلەر، ئىپوقچىلارا چۈنكى سىلەر ئادەملەرنىڭ ئالدىدا ئەسمانىڭ يەربىكىن قوبۇۋەتمەمىسىلەر، سىلەر تۇل ئاپالارنىڭ مال-دۇنياسىنى يەۋاتىسىلەر، شۇنداقتىمۇ باشقىلار ئۆزلىرىڭلەر كىرمەمىسىلەر ۋە كىرمەقچى بولغانلارنىڭ كىرىشىگەم رۇخسەت قالدۇرمامدۇسىلەر.
MAT 23:15	حالىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيلەر، ساختىپەزلەر! سىلەر بىرلا ئادەمنى ئېتىقادىڭلارغا كىرگۈزۈش ئۇچۇن، دېڭىز ۋە قۇرۇقلۇقنى كېلىۋاتىسىلەر، بىراق ئۇ كىشى كىرگۈزۈلگەندىن كېيىن، سىلەر ئۇنى ئۆزلىرىڭلاردىن ئىككى ھەسسى بەتتەر بولغان دوزاخنىڭ يەزەنتى قىلىپ يېتىشتۈرۈپ چىقىسىلەر.	سىززىلارغا ۋاي، ئەي قانۇن ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيلەر، ئىككىيۈزلىقلارا بىر كىشىنى دىنىڭلارغا قوشۇش ئۇچۇن، دېڭىز بىلەن قۇرۇقلۇقنى گۈللاپ كېتىسىلەر، بىراق ئۇ قوشۇلغاندىن كېيىن، سىلەر ئۇنى سىلەرنىڭ ئۆزلىرىڭلارنىڭ ئىككى ھەسسى يامان بولغان جەھەننەم بەچەرلىكىنە ئايلاندۇرۇپ چىقىسىلەر.
MAT 23:16	حالىلارغا ۋاي، ئەي قارىغۇ يولباشچىلار! سىلەر: «ھەرقانداق كىشى ئىبادەتخانا بىلەن قەسەم قىلىسا، ھېچنېمىسى يوق، بىراق ئىبادەتخانىدىكى ئالىتونىنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلغانلار قەسەمدىد تۇرۇشقا قەرزىدار بولىدۇ» دەپسىلەر.	ۋاي سىلەرگە، ئەي كۆزىگە كۆرگۈسىز يولباشچىلار! سىلەر دەپسىلەر: «كىشى ئىبادەتخانا بىلەن قەسەم قىلىسا، بىر نەرسىسى يوق، لېكىن ئىبادەتخانىدىكى ئالالتۇن بىلەن قەسەم قىلغانلار قەسەمىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا مەۋىپ بولىدۇ».
MAT 23:17	ئەي كور ئەخەمەقلەر! ئاللۇن ئۇلۇغۇمۇ ياكى ئاللۇننى مۇقەددەس قىلغان ئىبادەتخانىمۇ؟	ئەي بىناقلىلار ۋە كورلارا ئاللىن كاتلىمىدىمۇ ياكى ئاللىنى مۇقەددەسلىرىدە بىلەن مەبەت بىناسىمۇ؟
MAT 23:18	سىلەر يەنە: «ھەركىم قۇربانگاھ بىلەن قەسەم قىلىسا، ھېچنېمىسى يوق، بىراق قۇربانگاھ ئۇستىدىكى ھەدىيەنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلغانلار قەسەمدىد تۇرۇشقا قەرزىدار بولىدۇ» دەپسىلەر.	سىززىلار يەنە: «ھەر كىم قۇربانگاھ بىلەن قەسەم قىلىسا، ھېچ نەرسىسى يوق، بىراق قۇربانگاھ ئۇستىدىكى سۆۋگىنى تالىش قىلىپ قەسەم قىلغانلار، قەسەمىنى تولۇق ئۇرۇنداشلىق كېرەك» دەپسىلەر.
MAT 23:19	ئەي كورلارا ھەدىيە ئۇلۇغۇمۇ ياكى ھەدىيىنى مۇقەددەس قىلغان قۇربانگاھمۇ؟	ئەي بىناقلىلار ۋە كورلارا ھەدىيە كاتلىمىدىمۇ ياكى قۇربانگاھ ئۇنى مۇقەددەسلىرى قىلغاندا مامۇ؟
MAT 23:20	شۇڭا، قۇربانگاھنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلغۇچى بولسا ھەم قۇربانگاھ بىلەن ھەم ئۇنىڭ ئۇستىدىكى بارلىق نەرسىلەر بىلەن قەسەم قىلغان بولىدۇ.	شۇڭا، كىم قۇربانگاھ بىلەن قەسەم قىلىسا، ئۇ قۇربانگاھ ۋە ئۇنىڭ ئۇستىدىكى ھەر نەرسە بىلەن قەسەم قىلغان بولىدۇ.
MAT 23:21	ئىبادەتخانىنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلغۇچىمۇ ھەم ئىبادەتخانىنى، ھەم ئىبادەتخانىدا تۇرغۇچىنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلغان بولىدۇ.	ئىبادەتخانىغا قەسەم قىلغۇچى بولسا، ئۇنىڭغا ۋە ئىبادەتخانىدا تۇرۇشلىق كىشىگە يېتىن قەسەم بېرىپ تۇرغۇسز.
MAT 23:22	ئەرشىنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلغۇچى خۇدانىڭ تەختى ۋە تەختتە	ئەرەشنى ئايتسىپ قەسەم قىلغۇچى كىشى، شۇ خۇدا تەختىگە ۋە تەختتە

Reference	Before	After
MAT 23:23	<p>ئولتۇرغۇچىنىڭ نامى بىلەن قەسەم قىلغان بولىدۇ.</p> <p>ۋاي سىلەرگە، ئەي تەۋرات ئالملەرى ۋە يەرسىيەلەر، يەخې خېچلار! سىلەر ھالكىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستا زىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، ساختىپەزىلە! چۈنكى سىلەر ھەتتا يالپۇز، ئارىبىدەيىان ۋە زىرىلەرنىڭ ئوندىن بىر ئۇلۇشىنى تۆشىرە قىلىپ خۇداغا ئاتايسىلەر-بۇ، بىراق تەۋرات قانۇنىڭنىڭ تېخىمۇ ۋەزىلىك تەرىپلىرى بولغان ئادالەت، رەھىمدىلىك ۋە سادىقلىقنى ئېتىبارغا ھېچ ئالمايسىلەر، ئاۋۇال مۇشۇ ئىشلارنى ئورۇندىشىڭلار كېرەك، ئاندىن شۇ ئىشلارنىمۇ ئادا قىلمامى قويماسلىقىڭلار كېرەك.</p>	<p>ئولتۇرغۇچىنىڭ ئىسمى بىلەن قەسەم قىلغان بولىدۇ.</p> <p>ۋاي سىلەرگە، ئەي تەۋرات ئالملەرى ۋە يەرسىيەلەر، يەخې خېچلار! سىلەر يالپۇز، ئارىا ۋە زىرىلەرنىڭ ئۇنىلىقىنى خۇدا ئۇچۇن ئايىرىپ تۇرۇۋاتىسىلەر، لېكىن قانۇنىڭ ئەڭ مۇھىم قىسىمىلىرى بولغان ئادالەت، مېھرىبانلىق ۋە راستىچىلىقىنى ئويلىمەپسىلەر، بۇلارنى ئالدىن قىلىڭلار، شۇنىڭدىن باشقا ئىشلارنىمۇ تەرمە قىلماڭلار.</p>
MAT 23:24	<p>ئەي قارغۇ يولباشچىلار! سىلەر چىنەگەردىكى ياشىنى سوزۇپ ئېلىۋەتسىلەر، لېكىن بىرەر تۆكىنى يۇتۇن بىتى يۇتۇۋەتسىلە!</p>	<p>ئەي كۆرۈشچان يولباشچىلار! سىلەر ئىچىملىكتىكى ياشىنى سوزۇپ ئېلىۋەتسىلەر، لېكىن بىر توگەتنى يۇتۇن يۇتۇۋەتسىلە!</p>
MAT 23:25	<p>ھالكىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستا زىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، ساختىپەزىلە! سىلەر چىنە-قاچىلارنىڭ تېشىنىلا يۇيۇپ ياكىزلىغىنىڭلار بىلەن تۇلارنىڭ ئىچى ھەر تۇرلۇك ھېرسىلىك ۋە ئىشرەتپەرەسلىككە تولغان.</p>	<p>ۋاي سىلەرگە، تەۋرات ئۇستا زىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، ئىككىيۇزلىكە! سىلەر كاسىه ۋە تەخسىزنىڭ تېشىنىلا تازلاپ تۇرۇۋاتىسىلەر، لېكىن تۇلارنىڭ ئىچى يۇرسەتچىلىك ۋە زاكۇرلىق بىلەن تولغان.</p> <p>ئەي كۆزىڭ گۆملەپ قالغان يەرسىي! ئالدىنلا چىنىنىڭ ئىچىكى تەرەپىنى تازلاپ قوي، شۇڭا تېشكى تەرەپمۇ تاز بولىدۇ!</p>
MAT 23:26	<p>ئەي قارغۇ يەرسىي! ئاۋۇال چىنە-قاچىنىڭ ئىچىنى ياكلا، شۇنداقتا تېشىمۇ ياك بولىدۇ!</p>	<p>واي سىلەرگە، ئەي قانۇن ئۇقۇتقۇچىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، ئويۇنچىلىق قىلغۇچىلار! سىلەر تاشقا سوزۇك چىرايلىق كۆرۈندىغان، لېكىن ئىچىدە تۇلۇك سۆكلىرى ۋە ھەرخىل ناياللىق نەرسىلەرگە تولغان قەبرىلەرگە ئوخشاش.</p>
MAT 23:27	<p>ھالكىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستا زىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، ساختىپەزىلە! سىلەر ئاقارتىپ قويۇلغان، سىرتى چىرايلىق كۆرۈندىغان لېكىن ئىچى ئۇلۇكەرنىڭ ئۇستاخانلىرى ۋە ھەرخىل ناياك نەرسىلەرگە تولغان قەبرىلەرگە ئوخشايسىلەر.</p>	<p>شۇنداقتا سىلەر كىشىلەرگە قارشى ھەقىقىي دەپ كۆرۈنسىلەر، لېكىن ئىچىكى جەھەتتە يالغانچىلىق ۋە يامانلىق بىلەن تولۇق.</p>
MAT 23:28	<p>شۇنىڭدەك تېشىڭلاردىن ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا ھەققانى ئادەملىرىدەك كۆرۈنسىلەر، لېكىن ئىچىڭلار ساختىپەزلىك ۋە ئىتائەتسىزلىك بىلەن تولغان.</p>	<p>ۋاي سىلەرگە! ئەي تەۋرات ئۇستا زىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، يەخې خېچلە! چۈنكى سىلەر يەيغەمبەرلەرنىڭ قۇرۇپ كەتۋاتىسىلەر، ھەققانىلارنىڭ مازارلىرىنى بىزەپ كېلىۋاتىسىلەر</p>
MAT 23:29	<p>ھالكىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستا زىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، ساختىپەزىلە! چۈنكى سىلەر يەيغەمبەرلەرنىڭ قەبرىلىرىنى ياساپ كېلىۋاتىسىلەر، ھەققانىلارنىڭ مازارلىرىنى بىزەپ كېلىۋاتىسىلەر</p>	<p>ھەم سىلەر دەپسىلەر: «ئەگەر ئاتا-بوۋىلىرىمىزنىڭ ۋاقتىدا ياشاپ كەتسەك، ۋە سىلەر: «ئاتا-بوۋىلىرىمىزنىڭ ۋاقتىدا ياشاپ كەتسەك، ئۇلار بىلەن يەيغەمبەرلەرنىڭ قېلىنىڭ ئۆتكۈشىگە قاتناشىقان ئەمەستتۇق» – دەپسىلەر.</p>
MAT 23:30	<p>يەيغەمبەرلەرنىڭ قېلىنىڭ تۆكۈشلىرىگە شېرىك بولما يتتۇق» – دەپسىلەر.</p>	<p>شۇڭا سىلەر ئۆز سۆزۈڭلەر بىلەن ئۆزۈڭلەرنىڭ يەيغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرگەنلەرنىڭ ئەۋاپلىرى ئىكەنلىكىلارغا گۇۋاھلىق بەرىنگلەر.</p>
MAT 23:31	<p>شۇڭا سىلەر ئۆز سۆزۈڭلەر بىلەن ئۆزۈڭلەرنىڭ يەيغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرگەنلەرنىڭ ئەۋاپلىرى ئىكەنلىكىلارغا گۇۋاھلىق بەرىنگلەر.</p>	<p>شۇڭا سىلەر ئۆز سۆزۈنىڭلەر بىلەن، يەيغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرگەنلەرنىڭ باللىرى ئىكەنلىكىلارغا گۇۋاھلىق بېرىۋاتىسىز.</p>
MAT 23:32	<p>ئۇنداقتا، ئاتا-بوۋىلىرىڭلار باشلىغان قىلىمىشلىرىنى تولۇقلاڭلار!</p>	<p>شۇ يەرده، ئاتا-بوۋىلىرىڭلار باشلىغان ئىشلارنى تولۇدۇرۇپ بېرىڭلەر!</p>
MAT 23:33	<p>ئەي يىلانلار! زەھەرلىك يىلانلارنىڭ نەسلىلىرى! دواخ جازاسىدىن قانداقمۇ قۇتۇلاڭلارسىلەر؟</p>	<p>ئەي يىلانلار، زەھەرلىك يىلانلارنىڭ نەسلى! دواخ جازاسىدىن قانداق قۇتۇلاڭلابىسىز؟</p>
MAT 23:34	<p>شۇڭا مانا، سىلەرگە يەيغەمبەرلەر، دانشىمەنلەر ۋە ئالىملىرىنى ئەۋەتىپ تۇرىمەن. سىلەر ئۇلارنىڭ بەزىلىرىنى كېرىستەلەپ ئۆلتۈرلىرى، بەزىلىرىنى سىنაگوگلىرىڭلاردا دەرىگە باسىلىەر، شەھەردىن شەھەرگە قوغلايسىلەر.</p>	<p>شۇڭا، سىلەرگە يەيغەمبەرلەر، ئەقلىلىق كىشىلەر ۋە بىلىملىكەرنى يوللاپ بېرىمەن. سىلەر ئۇلارنىڭ بەزىسىنى ئۆلتۈرۈڭلەر ۋە ئاسىغا چالسىلەر، بەزىسىنى سىنაگوگلىرىڭلاردا تالاپ قىلىپ سۇكىنىسىلەر، شەھەرلەر ئارسىدا قوغلايسىلەر.</p>
MAT 23:35	<p>شۇنداقتا قىلىپ، ھەققانى ھابىلىنىڭ قان قەرزىدىن تارتىپ تاكى سىلەر ئىبادەتخانىدىكى مۇقەددەس جاي بىلەن قۇربانگاھنىڭ ئارىلىقىدا ئۆلتۈرگەن بەرەكىيانىڭ ئوغلى زەكەربىيانىڭ قان قەرزىگە، ھەققانىلارنىڭ يەر يۈزىدە</p>	<p>شۇنداقتا قىلىپ، ھەقداش ھابىلىنىڭ قاندىن باشلاپ، باراخىيا ئوغلى زەكەربىيانىڭ قانغىچە، دۇنيادا تۆكۈلگەن بارلىق ھەقداشلارنىڭ، قانلىرى سىلەرگە چۈشۈپ كېتىدۇ، چۈنكى سىلەر ئۇنى معبد بىلەن ئالىار ئارسىدا</p>

Reference	Before	After
MAT 23:36	ئېقىتلغان بارلىق قان قەرزىلىرى بۇ دەۋرنىڭ بېشىغا چۈشۈرۈلدى.	ئۆلتۈرگەن.
MAT 23:37	مەن سىلەرگە راست دېيە min، بۇ قىلىمىشلارنىڭ جازاسى ھەممىسى بۇ مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قوياىكى، شۇ قىلىمىشلارنىڭ دەۋرنىڭ باشىغا چۈشۈپ كېتىدۇ.	ئەي بېرۇسالىم، بېرۇسالىم! سىلەر يېغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرۈپ، مەن يوللاشقان كىشىلەرنى تاشلاپ قويۇۋاتقان شەھەرا مېكىيان چۈجىلىرىنى قانات ئاستىغا يېقاندەك، يەزەنتلىرىڭلارنى قانچە قېتىم قوغلاپ تۇرغۇچى بولدۇم، لېكىن سىلەر ئۇنى خالىمىدىڭلار!
MAT 23:38	ئەي بېرۇسالىم، بېرۇسالىم! يېغەمبەرلەرنى ئۆزىگە ئەۋەتلىگەن ئەچلىرەرنى جالما-كىپسەك قىلىدىغان شەھەرا مېكىيان قۇچىلىرىنى قانات ئاستىغا يېقاندەك يەزەنتلىرىڭىنى قانچە قېتىم قوغلاپ كۆرۈڭلار، ئۆيىڭىز سىلەرگە يالپۇز قالدى!	مانا، ئەمدى ئۆيۈڭلار سىلەرگە خارابە بولۇپ قالدى!
MAT 23:39	چۈنكى مەن شۇنى سىلەرگە ئېتىپ قوياىكى، سىلەر: «يەرۋەدىگارنىڭ نامىدا كەلگەن كىشىگە مۇبارەك بولسۇن!» دېمىگۆچە، سىلەر مېنى قايىتىدىن هېچ كۆرەلمەيسىلەر.	مەن سىلەرگە بۇنى ئېيتىمەن: سىلەر «يەرۋەدىگارنىڭ نامىدا كەلگەن دېمىگەچە، مېنى قايىتا ھېچ كۆرمەيسىلەر.
MAT 24:1	ئەيسا معبدتىن چىقىپ كېتىۋاتقان ۋاقتىتا، شاكىرتلىرى ياققا كېلىپ، ئۇغا ئەسائىبادەتخانىدىن چىقىپ، ئالدىغا كېتىۋاتقاندا، مۇخلىسىلىرى يېننغا كېلىپ ئۇنىڭ دەققىتىنى ئىبادەتخانَا بىنالىرىغا تارىماقچى بولدى. «مات.»	ئەيسا معبدتىن چىقىپ كېتىۋاتقان ۋاقتىتا، شاكىرتلىرى ياققا كېلىپ، ئۇغا ئەسائىبادەتخانىدىن چىقىپ، ئالدىغا كېتىۋاتقاندا، مۇخلىسىلىرى يېننغا معبد ئېمىزىنكلەرنى كۆرسەتەلەدۇ.
MAT 24:2	ئۇ ئۇلارغا دېدى: 'بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كۆرمەمسىز؟ مەن سىلەرگە ئېنىق دېيە min، بۇ يەردە ھەر بىر تاش باشقا تاش ئۆستىدە قالمايدۇ، ھەممىسى تولۇق تاشلىنىپ كېتىدۇ.'	مانا بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كۆرمەمسىز؟ مەن سىلەرگە ئېنىق بەرھەق شۇنى ئېتىپ قوياىكى، بۇ يەردە بىر تال تاشمۇ تاش ئۆستىدە قالمايدۇ، ھەممىسى تولۇق تاشلىنىپ كېتىدۇ.
MAT 24:3	ئۇ زەيتۇن تاغىدا ئۆلتۈرغاندا، شاگىدلرى ئۆز باشىنىڭ ئۇنىڭ يېننغا كېلىپ: - بىزگە ئېتىقىنجۇ، بۇ دېگەنلىرىڭ قاچان يۇز بېرىدۇ؟ سېنىڭ قايىتىپ كېلىشىڭ ۋە دەۋرنىڭ ئاقىرىنى كۆرسەتكەن قاناداق ئالامەت بولدۇ؟ - دەپ سوراشتى.	ئۇ زەيتۇن تاغىدا ئۆلتۈرغاندا، شاگىدلرى ئۆز باشىنىڭ ئۇنىڭ يېننغا كېلىپ: «بىزگە ئېتىقىنجۇ، بۇ دېگەنلىرىڭ قاچان بولىدۇ؟ سېنىڭ قايىتىپ كېلىشىڭ ۋە دەۋرنىڭ ئاقىرىنى كۆرسەتكەن قاناداق بەلگە بار؟» دەپ سوراشتى.
MAT 24:4	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابەن مۇنداق دېدى: - ھېزى بولۇڭلاركى، ھېچكىم سىلەرنى ئازدۇرۇپ كەتمەسىن.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب قايىتۇردى: دىققەت قىلىڭلار، ھېچكىم سىلەرنى ئازدۇرۇپ كەتمەسىن.
MAT 24:5	چۈنكى نۇرغۇن كىشىلەر مېنىڭ نامىدا كېلىپ: «مەسىھ مەن بولىمەن» دەپ، كۆپ ئادەملەرنى ئازدۇردى.	چۈنكى كۆپ كىشى مەنىڭ ئاتىم بىلەن كېلىپ، 'مەنىڭ ئەنلىك' دېيدۇ وە كۆپ ئادەم ئازدۇرۇپ يانغاق يولغا سېلىدۇ.
MAT 24:6	سلىھر ئۇرۇش خەۋەرلىرى ۋە ئۇرۇش شەپىلىرىنى ئاڭلايسىلەر، بۇلاردىن ئالقازادە بولۇپ كەتمەدەلدار؛ چۈنكى بۇ ئىشلارنىڭ يۇز بېرىشى مۇقەرەر، لېكىن بۇلار ئاخىرەت ئەمەس.	سلىھر ئۇرۇش خەۋەرلىرى ۋە ئۇرۇش توغرۇلۇق گەپلىرىنى ئاڭلاپ قالسىلەر، بۇلارغا قورقماڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىشلار بولۇشى كېرەك. بىراق ئاخىرى كەلمىگەن.
MAT 24:7	چۈنكى بىر مىللەت باشقا مىللەت بىلەن جەنگ باشلايدۇ، بىر دۆلەت باشقا چۈنکى بىر مىللەت يەنە بىر مىللەت بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ، بىر يادىشاھلىق يەنە بىر يادىشاھلىق بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ. جاي-جايداردا ئاچارچىلىق، ۋابالار ۋە يەر تەۋەرەشلەر يۇز بېرىدۇ.	چۈنكى بىر مىللەت باشقا مىللەت بىلەن جەنگ باشلايدۇ، توغرۇلۇق جايلارغى ناچارلىق، ۋابا ۋە يەر تەكشەك يۇز بېرىدۇ.
MAT 24:8	لېكىن بۇ ئىشلارنىڭ يۇز بېرىشى «تۇغۇنىڭ تولغىقىنىڭ باشلىنىشى» بولىدۇ، خالاس.	لېكىن بۇ ئىشلار تۇغۇت يەردىسىنىڭ باشلىنىشى بولىدۇ.
MAT 24:9	ئاندىن كىشىلەر سىلەرنى تۇتۇپ، ئازاب-ئوقۇبەتكە سېلىپ ئۆلتۈردى، مېنىڭ نامىم ۋە جىدىن يۇتكۈل ئەللەر سىلەردەن نەپەرەتلىنىدۇ.	ئاندىن، كىشىلەر سىلەرنى تۇتۇپ، زور ئازاپلارغا سېلىپ ئۆلتۈرۈۋاتىدۇ، مېنىڭ ئاتىم ئۇچۇن، يۇتون دۆلەتلەر سىلەرگە نەپەرەتلىنى كېلىدۇ.
MAT 24:10	شۇنىڭ بىلەن نۇرغۇنلار ئېتىقادىدىن تانىدۇ، بىر-بىرىنى تۇتۇپ بېرىدۇ ۋە بىر-بىرىنى خائىلىك قىلىدۇ.	شۇ ۋاقتىتا كۆپ كىشى ئىشەنچدىن بول قالىدۇ، بىر-بىرىنى خائىلىك قىلىپ بېرىدۇ ۋە بىر-بىرىگە كۆز تامام قىلىدۇ.
MAT 24:11	كۆپ يالغان يېغەمبەرلەر بەيدا بولۇپ، كۆپ ئادەمنى يولدىن ساپا قىلىدۇ. نۇرغۇن ساختا يېغەمبەرلەر مەيدانغا چىقىپ، نۇرغۇن كىشىلەرنى ئازدۇردى.	كۆپ يالغان يېغەمبەرلەر بەيدا بولۇپ، كۆپ ئادەمنى يولدىن ساپا قىلىدۇ. نۇرغۇن ساختا يېغەمبەرلەر مەيدانغا چىقىپ، نۇرغۇن كىشىلەرنى ئازدۇردى.

Reference	Before	After
MAT 24:12	ئىتائەتسىزلىك-رەزىللىكلەرنىڭ كۆپىيىشى تۈپەيلىدىن، نۇرغۇن كىشىلەردىكى مېھىر-مۇھەببەت سۇزۇلۇپ كېتىدۇ.	يامانلىق كۆپ بولغاندا، كۆپ كىشىلەردە مېھىر-مۇھەببەت سۇزۇلۇپ كېتىدۇ.
MAT 24:13	لېكىن ئاخىرغىچە بەراشلىق بەرگەنلەر قۇتقۇزۇلۇدۇ.	ئاخىرغا قەدەر چىدا قىلغانلارلا قۇتقۇزۇلۇدۇ.
MAT 24:14	بۇ خۇش خەۋەر، خۇدا يادىشاھلىقى ھەقىدە، يۇتون دۇنيا بويىچە سوراپ- بارلىق ئەللەرگە ئاگاھ-گۇۋاھلىق بولسۇن ئۆچۈن، خۇدانىڭ يادىشاھلىق ھەقىدىكى بۇ خۇش خەۋەر يۇتكۈل دۇنياغا جاكارلىنىدۇ؛ ئاندىن زامان ئاخىرى بولىدۇ.	بۇ خۇش خەۋەر، خۇدا يادىشاھلىقى ھەقىدە، يۇتون دۇنيا بويىچە سوراپ- بارلىق ئەللەرگە ئاگاھ-گۇۋاھ بولىدۇ؛ ئاندىن زامان ئاخىرى بولىدۇ.
MAT 24:15	دانىيال يېغەمبەر قەيت قىلغان «ۋەيران قىلغۇچى يېرگىنچىلىك نومۇسسىزلىق»نىڭ مۇقەددەس جايىدا تۇرغىنىنى كۆرگىنلىرىدا (كتابخان بۇ سۆزىنىڭ مەنسىنى چۈشەنگەي)،	يېغەمبەر دانىيال بایان قىلغان «ۋەيران قىلغۇچى نومۇسسىزلىك»نىڭ مۇقەددەس جايىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆرسىڭلار،
MAT 24:16	يەھۇدىيە ئۆلکىسىدە تۇرۇۋاتقانلار تاغلارغا قاچسۇن؛	يەھۇدىيەدە بولغانلار تاغلارغا تېز قاچىپ كېتىڭ.
MAT 24:17	ئۆگۈزىدە تۇرغان كىشى ئۆيىدىكى نەرسە-كېرەكلىرىنى ئالغىلى چۈشمەيلا قاچسۇن.	ئۆستىدە تۇرغان كىشى ئۆيگە چۈشۈپ نەرسە ئېلىپ كەتمە، دەرھال قاچقۇ.
MAT 24:18	ئەگەر كىشى دەرىزلىكتە بولسا، قايتىپ كېلىپ كېيم-كېچەك ئېلىپ كەتمە. ئېتىزلىقتا تۇرغان كىشىمۇ چاينىنى ئالغىلى ئۆيىگە يانمىسۇن.	
MAT 24:19	ئۇ كۈنلەردىن ئەمىزىۋاتقانلار ئۆچۈن چوقۇم ئۇ كۈنلەردىن ئەمىزىۋاتقانلارنىڭ ھامىلىدار ئاياللار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقانلارنىڭ ھالغا ۋاي!	قىيىن بولىدۇ!
MAT 24:20	قاچىدىغان ۋاقتىڭلارنىڭ قىش ياكى شابات كۈنگە توغرا كېلىپ قالماسىلىقى ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار.	قاچما ۋاقتىڭلار قىش ياكى شەبەت كۈنندە بولماسىلىقى ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار.
MAT 24:21	چۈنكى ئۇ چاغدا دۇنيا ئايىرىدە بولغاندىن مۇشۇ چاغقىچە كۆرۈلۈپ باقىغان ھەم كەلگۈسىدىمۇ كۆرۈلمەيدىغان دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت بولىدۇ.	شۇ ۋاقتىتا دۇنيا باشلىنىپ بۈگۈنگە قەدەر كۆرۈلمىگەن، كەلگۈسىدەم كۆرۈلمەيدىغان قورقۇنچىلىق ئازاب بولىدۇ.
MAT 24:22	ئۇ كۈنلەر ئازايىتلەمسىسا، بېچقانداق ئەت ئىگىسى قۇتۇلامىسى؛ لېكىن خۇدانىڭ ئۆز تاللىغانلىرى ئۆچۈن ئۇ كۈنلەر ئازايىتلەيدۇ.	ئەگەر ئۇ كۈنلەر قىسقارمىسى، ھەممە كىشى قۇتۇلامىسى؛ لېكىن خۇدا تاللىغانلار ئۆچۈن ئۇ كۈنلەر قىسقارتىلىدۇ.
MAT 24:23	ئەگەر ئۇ چاغدا بىرسى سىلەرگە: «قاراڭلار، بۇ يەردى مەسىھ بار!» ياكى «مەسىھ ئەنە ئۇ يەردى!» دېسە، ئىشەنەڭلار.	ئەگەر شۇ ۋاقتىتا بىرەر كىشى سىلەرگە: «قارا، مەسىھ بۇ يەردى!» ياكى «مەسىھ ئۇ يەردى!» دەپ دېسە، ئىشەنەڭلار.
MAT 24:24	چۈنكى ساختا مەسھەلەر ۋە ساختا يېغەمبەرلەر مەيدانغا چىقىدۇ، قالىتسىس مۆجىزلىك ئالامەتلىر ۋە كارامەتلىرنى كۆرسىتىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن ئەگەر مۇمكىن بولىدىغان بولسا، ئۇلار ھەتتا خۇدا تاللىغانلارنىمۇ ئازدۇراتنى.	ئۇنىڭ ئۆچۈن يالغان مەسھەلەر ۋە يالغان يېغەمبەرلەر چىقىپ كېتىدۇ، چوڭ ئالامەتلىر بىلەن كارامەتلىرنى كۆرسىتىپ، ئەگەر ئېنىق بولسا، ھەتتا شۇنىڭ ئۆچۈن خۇدا تاللىغانلارنىمۇ يولدىن چىقىرىپ قويىدۇ.
MAT 24:25	مانا، مەن بۇ ئىشلار يۇز بېرىشتىن بۇرۇن سىلەرگە ئۆقتۈرۈپ قويىدۇم.	ھەي، مەن بۇ ئىشلار يۇز بېرىشتىن بۇرۇن سىلەرگە ئېتىپ قالدىم.
MAT 24:26	شۇنىڭ ئۆچۈن، بىرسى سىلەرگە: «قاراڭلار، ئۇ چۈل-بایاۋاندا!» دېسە، ئۇ يەرگە بارماڭلار. «قاراڭلار، ئۇ ئىچىرىدىكى ئۆپلەردى!» دېسە، ئىشەنەڭلار.	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئەگەر بىر كىشى سىلەرگە: «قارا، ئۇ چۈلەدە!» دېسە، چىقماڭلار؛ «قارا، ئۇ ئىچىرىدىكى ئۆپلەردى!» دېسە، ئىشەنەڭلار.
MAT 24:27	چۈنكى چاقماق شەرقىن غەربىكە يالىت-يۈلت قىلىپ قانداق چاققان بولسا، ئىنسان ئوغلىنىڭ كېلىشى شۇنداق بولىدۇ.	ئۆچۈن چاقماق شەرقىن غەربىكە تېزلا يورۇقلار چاققانفادەك، ئىنسان ئوغلىنىڭ كېلىشى شۇنداق بولىدۇ.
MAT 24:28	چۈنكى جەسەت قايىسى يەردى بولسا، ئۇ يەردىمۇ قۇزۇنلار توبىلىشىدۇ!	چۈنكى جەسەت قايىسى يەردى بولسا، شۇ يەردى قۇزۇنلار كېلىپ توبىلىشىدۇ!
MAT 24:29	ئۇ كۈنلەردىكى قىيىنچىلىق ۋاقتىلىرى ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن، قۇياش قارا ئۇ كۈنلەردىكى ئازاب-ئوقۇبەتلىر ئۆتۈپ كەتكەن ھامان، قۇياش قارىيىدۇ، ئاي يورۇقلۇقنى بەرمەيدۇ، يۈلتۈزلىر ئاسماناندىن تۆكۈلۈپ چۈشىدۇ، ئاسماناندىكى كۆچلەر لەزىنگە كېلىدۇ.	ئۇ كۈنلەردىكى قىيىنچىلىق ۋاقتىلىرى ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن، قۇياش قارا ئۇ كۈنلەردىكى ئازاب-ئوقۇبەتلىر ئۆتۈپ كەتكەن ھامان، قۇياش قارىيىدۇ، بولىدۇ، ئاي يورۇقلۇق بەرمەيدۇ، يۈلتۈزلىر ئاسماناندىن تۆكۈلۈپ كېتىدۇ، ئاسماناندىكى كۆچلەر سەيىھەپ كېتىدۇ.
MAT 24:30		

Reference	Before	After
	<p>ئاندىن ئىنسانئوغلىنىڭ ئالامىتى ئاسمانىدىن كۆرۈندىدۇ؛ يەر يۈزىدىكى پۈتكۈل قەبىلەر يېغا-زار كۆتۈرۈشىدۇ، ئۇلار ئىنسانئوغلىنىڭ كۆچ-قۇدرەت ۋە ئۈلۈغ شان-شەردپ ئىچىدە ئاسمانىدىكى بۇلۇتلار ئۆستىدە كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرىدۇ.</p>	<p>شۇنداد ئىنسانئوغلىنىڭ بەلكىسى ئاسمانىدىن كۆرۈنۈپ قالىدۇ؛ يەر تۈپىدىكى بارلىق خەلقەر يېغلابى-زارلايدۇ، ئۇلار ئىنسانئوغلىنىڭ كۆچى ۋە چوڭ نام-شۆھەرت بىلەن بۇلۇتلار ئۆستىدە كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ تۈرۈۋالىدۇ.</p>
MAT 24:31	<p>ئۇننىڭ تاللىغانلىرىنى دۇنيانىڭ تۆت بۇلۇڭدىن، ئاسمانىنىڭ بىر چېتىدىن يەنە بىر چېتىگىچە ھەرىدەن يېغىپ بىر يەرگە جەم قىلىدۇ.</p>	<p>ئۇ بەرسىتىلەرنى چوڭ كاناي ساداسى بىلەن ئەۋەتىدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ تاللىغان ئۇ يەرسىتىلەرنى زور جاراڭلىق بىر كاناي ساداسى بىلەن ئەۋەتىدۇ، ئۇلار كىشىلەرنى دۇنيانىڭ تۆت بۇلۇڭدىن، ئاسمانىنىڭ بىر چېتىدىن باشقا چېتىگە قەدەر بارلىق جايىلاردىن يېغىپ بىر يەرگە كېلىشتۈرۈۋالىدۇ.</p>
MAT 24:32	<p>ئەنجۇر دەرىخىدىن مۇنداق تەمىسىلىنى بىلىۋېلىڭلار؛ ئۇنىڭ شاخلىرى ياكىرىپ يوپۇرماق چىقارغاندا، يازنىڭ يېقىنلاب قالغانلىقىنى بىلىسلىر.</p>	<p>ئىنجىر دەرىخىدىن بۇ مىسالىنى ئۆرلەڭلار؛ ئۇنىڭ شاخلىرى يۇملاق بولۇپ يايراق چىقارغاندا، يازنىڭ يېقىن كېلىپ قالغانلىقىنى بىلىسىز.</p>
MAT 24:33	<p>خۇددى شۇنىڭدەك، مەن بايا دېگەنلىرىمنىڭ ھەممىسىنى كۆرگىنلەردارا، ئۇنىڭ يېقىنلاب قالغانلىقىنى، ھەتا ئىشىك ئالدىدا تۈرۈۋاتقانلىقىنى بىلىۋېلىڭلار.</p>	<p>شۇنداقلا، مەن دېگەن بارلىق ئىشلارنى كۆرسەڭلار، ئۇنىڭ يېقىنلاب كەلگەنلىكىنى، ھەتا ئۆي ئالدىدا تۈرۈۋاتقانلىقىنى باخشى بىلينگلار.</p>
MAT 24:34	<p>مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويایكى، بۇ ئالامەتلەرنىڭ ھەممىسى ئەمەلگە ئاشۇرۇلماي تۈرۈپ، بۇ دەۋر ئۆتمەيدۇ.</p>	<p>ئامىن، مەن سىلەرگە دېگەن، بۇ نەسل بارلىق بۇ ئالامەتلەر بولغاندىن بۇرۇن ئۆتمەيدۇ.</p>
MAT 24:35	<p>ئاسمانى زېمىن يوقىلىدۇ، بىراق مېنىڭ سۆزلىرىم ھەرگىز يوقالمайдۇ.</p>	<p>ئاسمانى بىلەن زېمىن ئۆتۈپ كېتىدۇ، بىراق مېنىڭ سۆزلىرىم ھەرگىز ئۆتمەيدۇ.</p>
MAT 24:36	<p>لېكىن شۇ كۈن ۋە ۋاقتىت-سائىتىنىڭ خەۋېرىنى بولسا، ھېچكىم بىلمەيدۇ – ھەتا ئەرشىتىكى يەرسىتىلەر رەبلىمەيدۇ، ئۇنى يەقەت ئاتاملا بىلىدۇ.</p>	<p>لېكىن، شۇ كۈن ۋە ۋاقتىت ھەققىدە ھېچ كىم بىلمەيدۇ – ھەتا ئاسمانىدىكى يەرسىتىلەر يەندە بىلمەيدۇ، يەقەت ئاتاملا بىلىدۇ.</p>
MAT 24:37	<p>ئەمدى نۇھ يەيغەمەرنىڭ كۈنلىرىدە قانداق بولغان بولسا، ئىنسانئوغلى قايتىپ كەلگەندىمۇ شۇنداق بولىدۇ.</p>	<p>نۇھ زامىندا قانداق بولغان بولسا، ئىنسانئوغلى كەلگەندە شۇنداق بولىدۇ.</p>
MAT 24:38	<p>چۈنكى تۆيان كېلىشىدىن ئىلگىرىكى كۈنلەرde، نۇھ كېمىگە كىرىپ قالغان كۈنگە قەدەر، ئولتۇرغان كۈنگىچە، شۇ زاماندىكى كىشىلەر يەپ-ئىچىپ، ئۆيلىنىپ ۋە ياتلىق بولۇپ كەلگەندى.</p>	<p>چۈنكى تۆيان كەلگەندىن بۇرۇن، نۇھ كېمىگە كىرىپ قالغان كۈنگە قەدەر، شۇ ۋاقتىتىكى كىشىلەر يەپ-ئىچىپ، توپ قىلىپ ۋە بىر-بىرگە يات قىلىپ كەتكەن.</p>
MAT 24:39	<p>تۆيان تۈۋىقسىز كېلىپ ھەممىسىنى غەرق قىلغۇچە، كىشىلەر ئۇنىڭدىن خەۋەرسىز بولۇپ تۇرغانغا ئوخشاش، ئىنسانئوغلىنىڭ قايتىپ كېلىشىمۇ شۇنداق بولىدۇ.</p>	<p>تۆيان كۇتۇلمەي كېلىپ ھەممىسىنى سۇغا چۆزۈپ كەتكەچ، كىشىلەر بۇ ھەققەت ھېچ بىلمەپ تۇرغاندەك، ئادەمئوغلىنىڭ كېلىپ چىقىشىمۇ شۇنداق بولىدۇ.</p>
MAT 24:40	<p>ئۇ كۈنى، ئېتىزدا ئىككى كىشى تۇرغان بولىدۇ؛ ئۇلاردىن بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، يەنە بىرى قالدۇرۇلىدۇ.</p>	<p>ئۇ كۈندە، ئەرگىدە ئىككى كىشى بولىدۇ؛ بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقۇ باشقا بىرى قالدۇ؛</p>
MAT 24:41	<p>ئىككى ئايال توگىمەن بېشىدا تۇرۇپ ئۇن تارتىۋاتقان بولىدۇ؛ ئۇلاردىن بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، يەنە بىرى قالدۇرۇلىدۇ.</p>	<p>ئىككى ئايال تەرەپتە ئۇن تارتلاۋاتقان بولىدۇ؛ بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقۇسى قالدۇ.</p>
MAT 24:42	<p>شۇنىڭ ئۆچۈن، هوشيار بولۇڭلار، چۈنكى رەبىيڭلەرنىڭ قايتىپ كېلىدىغان ۋاقتى-سائىتىنى بىلمەيسىلەر.</p>	<p>شۇ ئۆچۈن، دەققەت قىلىڭلار، چۈنكى رەبىيڭلەرنىڭ قايتىش ۋاقتىنى بىلمەيسىلەر.</p>
MAT 24:43	<p>لېكىن شۇنى بىلىڭلاركى، ئەگەر ئۆي ئىگىسى ئوغرىنىڭ كېچىسى قايسى جىسەكتە كېلىدىغانلىقىنى بىلگەن بولسا، سەگەك تۇرۇپ ئوغرىنىڭ ئۆينى تېشىپ كىرىشىگە ھەرگىز يول قويىمايتى.</p>	<p>لېكىن بۇنى بىلىڭلار، ئەگەر ئۆي ساھىبى ئوغرىنىڭ كېچە قايسى ۋاقتىتا كېلىدىغانلىقىنى بىلگەن بولسا، دەرھال تۇرۇپ، ئوغرىنىڭ ئۆيگە كىرىپ كېتىشىگە ھېچقانداق يول قويىمايتى.</p>
MAT 24:44	<p>شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەر رەبىيەر تۇرۇڭلار، چۈنكى ئىنسانئوغلى سىلەر ئۆيلىمغاڭ ئاۋاتقانلىقىنى كەلگەن بىلەن تەپىيار تۇرۇڭلار.</p>	<p>شۇنداق دەپ، سىلەر تەپىيار بولۇڭلار، چۈنكى ئىنسانئوغلى سىلەر ئۆيلىمغاڭ ۋاقتىتا قايتىپ كېلىدۇ!</p>
MAT 24:45	<p>خوجايىنى ئۆز ئۆيىدىكىلەرگە مەسئۇل قىلىپ، ئۇلارغا ئوزۇق-تۇلۇكىنى</p>	<p>هازىر، ئىشەنچلىق ۋە ئەقىلىق خىزمەتچى كىم؟ ئۇ، ئىگىسى تەرەپتەن</p>

Reference	Before	After
MAT 24:46	واقتى-ۋاقتىدا تەقسىم قىلىپ بېرىشكە تەينلىگەن ئىشەنچلىك ۋە يەملەك چاكار كىم بولىدۇ؟ خوجايىن ئۆيگە قايتاندا، چاكارنىڭ شۇنداق قىلىۋاتقىنىنىڭ ئۆستىگە كەلسە، بۇ چاكارنىڭ بەختىدۇ!	ئۆيىدىكى خەبەرگە جاۋاپكار بولۇپ، ئۇلارغا يېمەك-ئىچمەكىنى توغرا ئۆاقتىتا تەقسىم قىلىش ئۈچۈن تەينلەزگەن. ئەگەر مالىك ئۆيگە قايتىپ كەلگەن، خىزمەتچىسىنى شۇنداق ئىشلەۋاتقان حالدا تېپسا، بۇ خىزمەتجى بەختلىك! مەن سىلەرگە راست دەپ ئېيتقانغا، ئۇنى بارلىق ئىگلىكلىرىنى باشقۇرۇشقا قوبىدو.
MAT 24:47	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېپتىپ قويىايكى، خوجايىن ئۇنى يۇقۇن ئىگلىكىنى باشقۇرۇشقا قوبىدو.	لېكىن، ئەگەر شۇ يامان خىزمەتجى ئۆز ئىچىدىن: «ياٰتىم كەچەكتۇر» دەپ ئۆيلىسا، ئەگەر ئۇ ئۇنىڭ ھەم خىزمەتچىلىرىنى ھەيەت قىلىشقا باشلىپ، سارخۇيىللار بىلەن بىرگە يېلىق-ئېچىپ كۆرۈشكە كىرىپ قالسا، ئۇ خىزمەتچىنىڭ باشىسىنى كۆتۈلمەس بىر كۇنى، ئويلانىغان بىر ۋاقتىتا قايتىپ كېلىدۇ
MAT 24:48	لېكىن مۇبادا شۇ چاكار رەزىل بولۇپ كۆكىدە: «خوجايىنم ھايال بولۇپ قالدۇ» دەپ ئۆيلاب، باشقۇرۇشقا قوبىدو.	لېكىن، ئەگەر شۇ يامان خىزمەتجى ئۆز ئىچىدىن: «ياٰتىم كەچەكتۇر» دەپ ئۆيلىسا، ئەگەر ئۇ ئۇنىڭ ھەم خىزمەتچىلىرىنى ھەيەت قىلىشقا باشلىپ، سارخۇيىللار بىلەن بىرگە يېلىق-ئېچىپ كۆرۈشكە كىرىپ قالسا، ئۇ خىزمەتچىنىڭ باشىسىنى كۆتۈلمەس بىر كۇنى، ئويلانىغان بىر ۋاقتىتا قايتىپ كېلىدۇ
MAT 24:49	باشقۇرۇشقا ۋە ھاراقكەشلەرگە ھەمراھ بولۇپ يەپ-ئىچىشكە باشلىسا،	لېكىن مۇبادا شۇ چاكار رەزىل بولۇپ كۆكىدە: «خوجايىنم ھايال بولۇپ قالدۇ» دەپ ئۆيلاب، باشقۇرۇشقا قوبىدو.
MAT 24:50	شۇ چاكارنىڭ خوجايىنى كۆتۈلمىگەن بىر كۇنى، ئويلانىغان بىر ۋاقتىتا قايتىپ كېلىدۇ	لېكىن مۇبادا شۇ چاكار رەزىل بولۇپ كۆكىدە: «خوجايىنم ھايال بولۇپ قالدۇ» دەپ ئۆيلاب، باشقۇرۇشقا قوبىدو.
MAT 24:51	ۋە ئۇنى يارچاپ تاشلايدۇ، ئۇنى يەسەدچىلەر بىلەن بىرگە قوبىدو. شۇ جايىدا ۋە ئۇنى كېسىپ ئىككى يارچە قىلىپ، ئۇنىڭ نېسۋىسىنى ساختىپەزلەر بىلەن ئوخشاش تەقدىرەدە بېكىتىدۇ. شۇ يەردە يىغا-زارلار كۆتۈرۈلەدۇ، چىشلىرىنى غۇچۇرلىتىدۇ.	ۋە ئۇنى يارچاپ تاشلايدۇ، ئۇنى يەسەدچىلەر بىلەن بىرگە قوبىدو. شۇ جايىدا ۋە ئۇنى كېسىپ ئىككى يارچە قىلىپ، ئۇنىڭ نېسۋىسىنى ساختىپەزلەر بىلەن ئوخشاش تەقدىرەدە بېكىتىدۇ. شۇ يەردە يىغا-زارلار كۆتۈرۈلەدۇ، چىشلىرىنى غۇچۇرلاپ تۇرۇۋاتىدۇ.
MAT 25:1	ئۇ ۋاقتىتا، ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى قوللىرىغا چىراغلارنى ئېلىپ توبى بولغان يىگىتنى قاشچى ئېلىشقا چىققان ئۇن قىز قولداشقا ئوخشайдۇ.	ئۇ ۋاقتىتا، ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى بۇ ۋاقتىتا چىراق ئېلىپ، توي قىلىۋاتقان يىگىتنى قارشىلىشقا چىققان ئۇن قىزغا ئوخشاش بولىدۇ.
MAT 25:2	بۇ قىزلارنىڭ بەشى يەملەك، بەشى بولسا يەمسىز.	بۇ قىزلارنىڭ بەشى ئاقىل، بەشى نادان.
MAT 25:3	يەمسىز قىزلار چىراغلىرىنى ئالغان بولسىمۇ، يېنىغا ماي ئىلىۋالمائىتۇ.	بىئاقيق قىزلار چىراغلىرىنى ئالغاندا، ياقماي بىلەن كەتمىگەن.
MAT 25:4	يەملەك قىزلار بولسا چىراغلىرى بىلەن بىلە، قاچىلىرىدا مایمۇ ئېلىۋايتۇ.	ئاقىل قىزلار چىراغلىرىنى ئېلىپ كەتكەن، شۇنىڭغا قاچاقلىرىغا ماي قوشۇپ تەبىارلىق كۆرگەن.
MAT 25:5	ئەر كېچىكىپ كەلگەن، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇيقو كېلىپ ئۇخلاپ قايتى. يىگىت كېچىكىپ كەلگەچكە، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۇيقو بېسىپ ئۇخلاپ قايتۇ.	ئەر كېچىكىپ كەلگەن، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇيقو كېلىپ ئۇخلاپ قايتى. يىگىت كېچىكىپ كەلگەچكە، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۇيقو بېسىپ ئۇخلاپ قايتۇ.
MAT 25:6	پېرىم كېچىدە: «مانا، يىگىت كەلدى، قارشى ئېلىشقا چىقىڭلار!» دېگەن ئاۋاز ئاڭلىنىپتۇ.	پېرىم كېچىدە: «بایقىشلار، كۆيۈنچى كەلدى، چىقىپ قارشى ئۇنى قارشىلاڭلار!» دېگەن سەس ئاڭلىنىپتۇ.
MAT 25:7	بۇنىڭ بىلەن بۇ قىزلارنىڭ ھەممىسى ئورنىدىن تۇرۇپ چىراغلىرىنى يەرلەپتۇ.	ئاندىن بۇ قىزلار ھەممىسى تۇرۇپ چىراغلىرىنى سەل قىلىدى.
MAT 25:8	يەمسىز قىزلار يەملەك قىزلارغا: «چىراغلىرىمىز ئۇچۇپ قالغىلىۋاتىدۇ. مېيىڭلاردىن بېرىڭلارچۇ» دەپتۇ.	بىئاقيق قىزلار ئاكىللىق قىزلارغا: «چىراغلىرىمىز سونۇۋاتىدۇ، مېيىڭلاردىن بىراز بېرىڭلار» دەپتى.
MAT 25:9	بىراق يەملەك قىزلار: «ياق، بولمايدۇ! بەرسەك، بىزگىمۇ ھەم سىلەرگىمۇ يەتمەملاكى مۇمكىن. ياخشىسى، ئۆزۈڭلەر ماي ساتقۇچىلارنىڭ يېنىغا بېرىپ سېتىۋېلىڭلار!» دەپتۇ.	ئەمما ئاقىل قىزلار: «ياق، بولمايدۇ! بېرساق، بىزگەم سىلەرگەم يەتمەيدۇ. ياخشى، سىلەر ئۆزۈڭلەر ماي ساتقۇچىلارنىڭ يېنىغا بارىپ سېتىپ ئېلىڭلار!» دەپتى.
MAT 25:10	بىراق، ئۇلار ماي ئېلىشقا كېتىپ بارغاندا، كۆيۈنچى كەلدى، تەبىار قىزلار ئۇ لېكىن ئۇلار ماي سېتىۋالغىلى كېتىۋاتقاندا، يىگىت كېلىپ قايتۇ، تەبىار بولۇپ بولغان قىزلار ئۇنىڭ بىلەن بىرلىكتە توي زىياسىتىگە كىرىپتۇ. ئىشىك تاقلىپتۇ.	بىراق، ئۇلار ماي ئېلىشقا كېتىپ بارغاندا، كۆيۈنچى كەلدى، تەبىار قىزلار ئۇ لېكىن ئۇلار ماي سېتىۋالغىلى كېتىۋاتقاندا، يىگىت كېلىپ قايتۇ، تەبىار بولۇپ بولغان قىزلار ئۇنىڭ بىلەن بىرلىكتە توي زىياسىتىگە كىرىپتۇ. ئىشىك تاقلىپتۇ.
MAT 25:11	كېيىن قالغان قىزلار قايتىپ كېلىپ: «غوجام، غوجام، ئىشىكىنى ئېچىپ ئېچىۋەتكەيلا!» دەپتۇ.	كېيىن قالغان قىزلار قايتىپ كېلىپ: «غوجام، غوجام، ئىشىكىنى ئېچىپ بەرگەي!» دەپتى.
MAT 25:12		

Reference	Before	After
	بىراق ئۇ: «سىلەرگە بەرھەق ئېيتايكى، مەن سىلەرنى توئۇمايمەن» دەپ جاۋاب بېرىپتۇ.	ئەمما ئۇ: «سىلەرگە راست ئېنىق دەيمەن، مەن سىلەرنى بىلمەيمەن» دەپ جاۋاب بەردى.
MAT 25:13	شۇنىڭ ئۆچۈن سەگەك بولۇڭلار، چۈنكى نە ئىنسانئوغلىنىڭ كېلىدىغان كۈن-	شۇڭا خەترلىنىپ تۈرۈڭلار، چۈنكى ئىنسانئوغلىنىڭ كېلىدىغان كۈن-
MAT 25:14	كۈننى نە سائىتىنى بىلمەيسلىر.	سائەتنى بىلمەيسز.
MAT 25:15	چۈنكى بىر ئادەم باشقۇجا چاقىرىپ، ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى ياقا يۈرەتقا چىقماقچى بولۇپ، ئۆز چاكارلىرىنى مال-مۇلۇكىنى ئۇلارغا تاپشۇرغانغا ئوخشاش.	ئۇ كىشى هەر بىر خىزمەتچىنىڭ ئۆز قابلىيىتىگە قاراپ، بىرسىگە بەش تالانت يۇل بەردى، باشقىسىگە ئىككى تالانت، باشقىسىگە بىر تالانت، كېيىن تېزلا يولغا چىقتى.
MAT 25:16	ئۇ تادەم ھەربىر چاكارنىڭ قابلىيىتىگە قاراپ، بىرسىگە بەش تالانت، بىرسىگە ئىككى تالانت، يەنە بىرسىگە بىر تالانت كۆمۈش تەڭگە بېرىپ، ياقا يۈرەتقا يول ئايتۇ.	بەش تالانت تەڭگە ئېلىپ بولغاندا، كىشى دەرھال باردى ۋە سودا قىلدى، تەڭگە يايда تېپتۇ.
MAT 25:17	شۇ يولدا ئىككى تالانت تەڭگە ئالغىنىمۇ يەنە ئىككى تالانت تەڭگە يايда ئايتۇ.	ئۇ كىشىمۇ ئىككى تالانت تەڭگە ئېلىپ، يەنە ئىككى تالانت تەڭگە يايда قىلدى.
MAT 25:18	لېكىن بىر تالانت تەڭگە ئالغىنى بولسا بېرىپ يەرنى كولاب، خوجايىنى بەرگەن يۈللىنى كۆمۈپ ياشىرىدى.	ئەمما بىر تالانت يۇل ئېلىپ كەتكەن كىشى، پەرگە قازدى ۋە ئوبقىسىنىڭ بەرگەن يۈللىنى كۆمۈپ يوشۇرۇپ قويۇپتۇ.
MAT 25:19	ئەمدى ئۆزۈن ۋاقت ئۆتكەندىن كېيىن، بۇ چاكارلارنىڭ غوجىسى قايتىپ كېلىپ، ئۇلار بىلەن ھېسابلىشىپتۇ.	ئۇزۇن ۋاقت ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن، بۇ خىزمەتچىلەرنىڭ ئېندىسى قايتا كېلىپ، ئۇلار بىلەن ھېساب ئېلىش قىلدى.
MAT 25:20	ئۇ بەش تالانت ئالغان كىشى يەنە بەش تالانت قوشۇپ كەلدى: «غوجام، سىز ماڭا بەش تالانت تەڭگە تاپشۇرغاندila. قارا، مەن يەنە بەش تالانت قازانغان» كېلىپ: «غوجام، سىلى ماڭا بەش تالانت تەڭگە يايدا ئالدىم» دەپتۇ.	سز ماڭا بەش تالانت بەرگەندىلاد. قارا، مەن يەنە بەش تالانت قازانغان» كېلىپ: «غوجام، سىلى ماڭا بەش تالانت تەڭگە يايدا ئالدىم» دەپتۇ.
MAT 25:21	خوجايى ئۇنىڭغا: «ياخشى! سەن ياخشى ۋە ئىشەنچلىك كىشىسىن! مەن ساڭا بەرگەن كىچىك ئىشلاردا تولا ئىشەنچلىك بولۇڭ، شۇڭا سېنى چوڭ مەن ساڭا ھاۋالە قىلغان كىچىككىنە ئىشتا ئىشەنچلىك بولۇپ چىقىتىڭ، ئىشلارغا جايىلاپ قويىمەن. كەل، خۇجاينىڭنىڭ خۇشاللىقىدا بىرگە ئورتاق سېنى كۆپ ئىشلارغا قويىمەن. كەل، خۇجاينىڭنىڭ خۇشاللىقىغا ئورتاق بول!	ياخشى! سەن ياخشى ۋە ئىشەنچلىك كىشىسىن! مەن ساڭا ھاۋالە قىلغان كىچىككىنە ئىشتا ئىشەنچلىك بولۇپ چىقىتىڭ، سەن ئەن كۆمۈپ ياشىرىدى.
MAT 25:22	ئىككى تالانت ئالغان كىشى كېلىپ: «ئىگە، سز ماڭا ئىككى تالانت بەرگەن ئىككى تالانت تەڭگە تاپشۇرۇغاندila. قارسلا، يەنە ئىككى تالانت تەڭگە يايدا ئالدىم» ۋاقتىتا، كۆرۈڭلار، مەن يەنە ئىككى تالانت قوشۇپ تاپتىم» دەپتۇ.	ئىگە، سز ماڭا ئىككى تالانت بەرگەن ئىككى تالانت دەپتۇ.
MAT 25:23	ئۇنىڭ خوجايىسى: «ياخشى! ياخشى ۋە ئىشەنچلىك بولۇڭ! ساڭا بەرگەن خوجايىنى ئۇنىڭغا: «ناھايىتى ياخشى! ياخشى ۋە ئىشەنچلىك چاكار كىچىك ئىشلارنى ياخشى قىلدىڭ، شۇڭا سېنى چوڭقۇر ئىشلارغا قويىمەن. ئىكەنسەن! مەن ساڭا ھاۋالە قىلغان كىچىككىنە ئىشتا ئىشەنچلىك بولۇپ چىقىتىڭ، سېنى كۆپ ئىشلارغا قويىمەن. كەل، خۇجاينىڭنىڭ خۇشاللىقىغا ئورتاق بول!	ياخشى! ياخشى ۋە ئىشەنچلىك بولۇڭ! ساڭا بەرگەن خوجايىنى ئۇنىڭغا: «ناھايىتى ياخشى! ياخشى ۋە ئىشەنچلىك چاكار كىچىك ئىشلارنى ياخشى قىلدىڭ، شۇڭا سېنى چوڭقۇر ئىشلارغا قويىمەن. ئىكەنسەن! مەن ساڭا ھاۋالە قىلغان كىچىككىنە ئىشتا ئىشەنچلىك بولۇپ چىقىتىڭ، سېنى كۆپ ئىشلارغا قويىمەن. كەل، خۇجاينىڭنىڭ خۇشاللىقىغا ئورتاق بول!
MAT 25:24	ئاندىن، بىر تالانت تەڭگە ئالغان كىشى كېلىپ: «غوجام، سىلىنىڭ چىڭ ئادەم سىكەنلىكلىرىنى بىلەتتىم، چۈنكى ئۆزلىرى تېرىمىغان بەردىن هوسوۇنى ئورۇۋالا لايلا، ھەمە ئۇرۇق چاچمىغان يەردىنمۇ خامان ئاللا.	تېپ كېلىدىغانلىقىڭىزنى بىلگەن، چۈنكى سز تېرىپ كەتمىگەن يەردىن هوسوۇل ئېلىپ كېلىپ، چاچمىغان جايىدىن خامان توپلاپ ئالسىز.
MAT 25:25	شۇڭا قورقۇپ، سىلىنىڭ بەرگەن بىر تالانت تەڭگە ئەنلىرىنى يەرگە كۆمۈپ يوشۇرۇپ قويغاندىم. مانا يۈللىرىنى ئالسىلا» دەپتۇ.	شۇڭا قورققان بولۇپ، سز بەرگەن بىر تالانت يۈللىنى يەرگە كۆمۈپ ساقلىۋاتقانسىدمىم. باق، يۈلگىزنى ئېلىپ كېتىڭ» دەپ دەپتۇ.
MAT 25:26	ئۇنىڭ خوجايىسى جاۋاب بەردى: «ئەي، يامان ۋە ئاتالغۇ خىزمەتچى! سەن غوجىسى ئۇنىڭغا: «ئەي، رەزىل، ھۇرۇن چاكارا! سەن مېنى تېرىمىغان يەردىن ئۇرۇۋالىدىغان، ئۇرۇق چاچمىغان يەردىن خامان ئالدىغان ئادەم بلەتتىڭكىن، مەن ئېكىپ كەتمىگەن جايىدىن ئوراپ ئالىم ۋە توڭىمەگەن	ئۇنىڭ خوجايىسى جاۋاب بەردى: «ئەي، يامان ۋە ئاتالغۇ خىزمەتچى! سەن غوجىسى ئۇنىڭغا: «ئەي، رەزىل، ھۇرۇن چاكارا! سەن مېنى تېرىمىغان يەردىن ئۇرۇۋالىدىغان، ئۇرۇق چاچمىغان يەردىن خامان ئالدىغان ئادەم بلەتتىڭكىن، مەن ئېكىپ كەتمىگەن جايىدىن ئوراپ ئالىم ۋە توڭىمەگەن

Reference	Before	After
MAT 25:27	دەپ بىلىپ، ھېچ بولمىخاندا يۈلۈمنى جازا خورلارغا ئامانەت قويۇشۇڭ كېرەك ئىدىفۇ! شۇنداق قىلغان بولساڭ مەن قايىتىپ كەلگەندە يۈلۈمنى ئۆسۈمىن بىلەن ئالغان بولما متىم؟!	جايدىن تويىلاب كەلمەن، ئەڭ كەمىدىلا يۈلۈمنى بانكىغا قويۇشۇڭ لازىم ئىدى! شۇنى قىلغان بولساڭ، مەن قايىتىپ كەلگەندە يۈلۈمنى ئوڭوشلۇق بىلەن ئېلىپ كېتىشىم كېرەكتىم؟
MAT 25:28	شۇڭا، ئۇنىڭ قولىدىكى تالانت تەڭگىنى ئېلىپ، ئون تالانت تەڭگە بار بولغانغا بېرىڭلار!	شۇڭا، ئۇنىڭ تالانت تەڭگىسىنى ئېلىپ، ئون تالانت تەڭگە بار كىشىگە بەرىڭلار! بۇڭا، ئۇنىڭ قولىدىكى تالانت تەڭگىنى ئېلىپ، ئون تالانت تەڭگە بار كىشىگە بەرىڭلار!
MAT 25:29	چۈنكى كىمde بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ، ئۇنىڭدا مولچىلىق بولىدۇ؛ ئەمما كىمde يوق بولسا، هەتا ئۇنىڭدا بار بولغانلىرىمۇ ئۇنىڭدىن مەھرۇم قىلىنىدۇ.	چۈنكى كىم دەرجىلىك بىر نەرسىسى بار بولسا، ئۇنىڭغا يەنلا كۆپىرەك بېرىلىدۇ، شۇڭا ئۇ بەك كۆپ بولىدۇ؛ بىراق كىم دەرجىلىك يوق بولسا، ھەتا ئۇنىڭ بار بولغانلىرىمۇ ئۇنىڭدىن ئېلىنىدۇ. بۇ پايدىسىز خىزمەتچىنى تاشقى قاراڭغۇلۇققا تاشلاڭلار! ئۇ يەردە يىغلا-
MAT 25:30	بۇ يارامسىز چاكارنى تېشىدىكى قاراڭغۇلۇققا ئاچىقىپ تاشلاڭلار! ئۇ يەردە يىغا-زارلار كۆتۈرۈلىدۇ، چىشلىرىنى غۇچۇرلىتىدۇ» دەپتۇ.	زارلاپ، چىشلار غۇچۇرلىنىپ تۇرىدۇ.
MAT 25:31	ئىنسانئوغلى ئۆز شان-شەرىپنى ئىچىدە بارلىق يەرشىتىلىرى بىلەن بىلە كەلگىنىدە، شەرىلىك تەختىدە ئولتۇرىدۇ.	ئىنسانئوغلى ئۆز شان-شەرىپنى بىلەن كەلگەندە، بارلىق مۇقەددەس يەرشىتىلىر بىلەن بىرگە كەلتىكەن، شۇ ۋاقتىتا شەرىلىك تەختتە ئولتۇرۇپ قالىدۇ.
MAT 25:32	بارلىق ئەللەر ئۇنىڭ ئالدىغا يىغىلىدۇ، يادىچى قويىلارنى ئۆچكىلەردىن ئايىرغىنىدەك ئۇ ئۇلارنى ئايىرىدۇ؛	ھەممە خەلقەر ئۇنىڭ ئالدىدا تويىلنىدۇ. چوبان قويىلارنى ئۆچكىلەردىن ئايىرغىچە قىلغاندەك، ئۇ ئۇلارنى سۈرۈشتۈرۈپ ئايىرىدۇ.
MAT 25:33	ئۇ قويىلارنى ئوڭ يېنىغا، ئۆچكىلەرنى سول يېنىغا ئايىرىدۇ.	ئۇ قويىلارنى ئوڭ تەرىيىكە، ئۆچكىلەرنى سول تەرىيىكە ئايىرىپ قويىدۇ.
MAT 25:34	ئاندىن يادىشاھ ئوڭ يېنىدىكىلەرگە: «ئەي ئاتام بەخت ئاتا قىلغانلار، كېلىڭلار! ئالىم ئايىرىدە بولغاندىن بېرى سىلەر ئۆچۈن تەبىارلانغان يادىشاھلىققا ۋارىس بولۇپ ئىگە بولۇڭلار!	ئاندىن يادىشاھ ئوڭ تەرىيىكەرگە: «ئەي، ئاتام بەركەت قىلغانلار، كېلىڭلار! دۇنيا يارشىلىپ قالغاندىن بېرى سىلەر ئۆچۈن تەبىارلانغان يادىشاھلىققا ۋارىس بولۇپ ئىگە بولۇڭلار!
MAT 25:35	چۈنكى ئاج قالغىنىمدا سىلەر ماڭا يېمەكلىك بەرىڭلار، ئۆسسىسۇز قالغىنىمدا ئۆسسىسۇلۇق بەرىڭلار، مۇسایپر بولۇپ يۈرگىنىمدا ئۆز ئۆيۈڭلەرگە ئالدىڭلار،	چۈنكى مەن ئاج قالسام سىلەر ماڭا يېمەك بەرگەن، ئۆسسىسۇز قالسام ئۆسسىسۇل بەرگەن، مۇسافىر بولۇپ يۈرگەندە ئۆيۈڭلەرغا ئېلىپ كەرگەن،
MAT 25:36	يالىڭ قالغىنىمدا كېيدۈرۈدۈڭلار، كېسەل بولۇپ قالغىنىمدا ھالىدىن خەۋەر ئالدىڭلار، زىندا نادىدا ياتقىنىمدا يوقلاپ تۇرۇڭلار» – دەيدۇ.	يالىڭ بولغاندا مېنى كېيشىتۈرگەنلەر، كېسەل بولغاندا مېنى زىيارەت قىلغانلار، قاماقتا ياتقاندا مېنى بارغانلار» دەپ دەيدۇ.
MAT 25:37	ئۇ چاغدا، ھەققانى ئادەملىر ئۇنىڭغا: «ئى رەب، بىز سېنى قاچان ئاج بولغان كۆرۈپ ئوزۇق بەردوۇق ياكى ئۆسسىسۇز كۆرۈپ ئۆسسىسۇلۇق بەردوۇق؟	ئۇ ۋاقتىتا، ئادىل كىشىلەر ئۇنىڭغا: «ئى رەب، بىز سېنى قاچان ئاج بولغان ۋاقتىتا كۆرۈپ تاماق بەردوۇق ياكى سۈيىز بولغان ۋاقتىتا كۆرۈپ سۇ بەردوۇق؟
MAT 25:38	سېنى قاچان ئەجنبەھار كىشى دەپ كۆرۈپ ئۆيگە چاقىردوۇق ياكى يالاڭاڭ مۇسایپر كۆرۈپ ئۆيۈمىزىگە ئالدوۇق ياكى يالىڭاڭ كۆرۈپ دەپ كېيەنچەك قىلدۇق؟	سېنى قاچان كېسەل بولۇپ يانقان ۋاقتىتا ياكى زىندا نادىدا تۇتۇلغان ۋاقتىتا كۆرۈپ، بارىپ زىيارەت قىلدۇق؟ دەپ سورايدۇ.
MAT 25:39	سېنى قاچان كېسەل بولۇپ يانقان ۋاقتىتا ياكى زىندا نادىدا ياتقىنىڭنى كۆرۈپ يوقلاپ باردوۇق؟ دەپ سورايدۇ.	ۋە يادىشاھ ئۇلارغا: «مەن سىلەرگە راست دەيمەن، مۇشۇ قېرىنداشلىرىمدا وە يادىشاھ ئۇلارغا: «مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىا ياكى، مۇشۇ قېرىنداشلىرىمدىن ئەڭ كىچىكدىن بىرەرسىگە شۇلارنى قىلغىنىڭلارمۇ، دەل ماڭا قىلغان بولادۇڭلار» دەپ جاۋاب بېرىدۇ.
MAT 25:40	ئاندىن ئۇ سول يېنىدىكىلەرگە: «ئەي لەنىتىلەر، كۆزۈمىدىن يوقلىڭلار! شەيتان بىلەن ئۇنىڭ يەرشىتىلىرىگە ھازىرلانغان مەڭگۇ ئۆچمەس ئوتقا كېلىڭلار!	ئاندىن ئۇ سول تەرىتە تۇرۇچىلارغا: «ئەي لەنىتەنگەنلەر، مەندىن ييراقلاڭلار! شەيتان بىلەن ئۇنىڭ يەرشىتىلىرى ئۆچۈن تەبىارلانغان مەڭگۇلۇك ئۇتۇق ئۇرنىغا كېرىپ كېتىڭلار!
MAT 25:41	چۈنكى ئاج قالغىنىمدا ماڭا ئوزۇق بەرمىدىڭلار، ئۆسسىسۇز قالغىنىمدا	چۈنكى ئېتىپ قالغاندا، سىلەر ماڭا تاماق بەرمىدىڭلار، سوختا قالغاندا،

Reference	Before	After
MAT 25:43	ئۇسسىلۇق بەرمىدىڭلار؛ مۇساپىر بولۇپ يۈرگىنمىدە ئۆز ئۆيۈلەرگە ئالمىدىڭلار، يالكاج قالغىنىمدا كېيدۈرمىدىڭلار، كېسەل بولغىنىمدا ۋە زىنداندا ياتقىنىمدا يوقلىمىدىڭلار» دەيدۇ.	مەن يولتان كەتسەم، سىزلەر مېنى ئۆيىڭلارغا كېرىگۈزمىدىڭلار، يالكاج بولسام كېيىم سېلىپ بەرمىدىڭلار، كېسەل چۈشۈپ قالسام ياكى قاماقتا ياتقاندا زىبارەت قىلمىدىڭلار» دەيدۇ.
MAT 25:44	ئۇ ۋاقتىتا، ئۇلار: «ئى رەب، سېنى قاچان ئاچ، ئۇسسىز، مۇساپىر، يالكاج، كېسەل ياكى زىنداندا كۆرگەن بولۇپ، سەننى ياردەم قىلىمغان؟» دېيدۇ.	ئۇ ۋاقتىتا، ئۇلار: «ئى رەب، سېنى قاچان ئاچ، ئۇسسىز، مۇساپىر، يالكاج، كېسەل ياكى زىنداندا كۆرگەن بولۇپ، سەننى ياردەم قىلىمغان؟» دېيدۇ.
MAT 25:45	ئاندىن پادشاھ ئۇلارغا: «مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتاىكى، مۇشۇلاردىن ئەڭ كىچىكدىن بىرگە شۇنداق قىلىمغىنىڭلار ماڭىمۇ قىلىمغان بولدوڭلار» دەپ جاۋاب بېرىدۇ.	ئاندىن پادشاھ ئۇلارغا: «مەن سىلەرگە ئېنىق دەيمەن، بۇ كىشىلەرنىڭ ئەڭ كىچىك بولغان كىشىگە شۇنداق قىلىمدىڭلار، دېمەك مەنمۇ قىلىمدىڭلار» دەپ جاۋاب بېرىدۇ.
MAT 25:46	بۇنىڭ بىلەن ئۇلار مەڭگۈلۈك جازاغا كىرىپ كېتىدۇ، لېكىن ھەققانىيالار ئۇلار مەڭگۈلۈك جازاغا كىرىپ كېتىدۇ، ئەمما ھەقدارلار مەڭگۈلۈك ھاياتقا كىرىدۇ.	بۇنىڭ بىلەن ئۇلار مەڭگۈلۈك جازاغا كىرىپ كېتىدۇ، لېكىن ھەققانىيالار بولسا مەڭگۈلۈك ھاياتقا كىرىدۇ.
MAT 26:1	ئاندىن، ئىيسا بۇ ھەممە سۆزلەرنى تاماملىغاندا، ئۇنىڭ شاکىرتلىرىغا دېدى: ئىيسا بۇ سۆزلەرنى قىلىپ بولغاندىن كېيىن، مۇخلىسىلىرىغا:	ئاندىن، ئىيسا بۇ ھەممە سۆزلەرنى تاماملىغاندا، ئۇنىڭ شاکىرتلىرىغا دېدى: ئىيسا بۇ سۆزلەرنى قىلىپ بولغاندىن كېيىن، مۇخلىسىلىرىغا:
MAT 26:2	— سىلەرگە مەلۇمكىن، ئىككى كۈندىن كېيىن «ئۆتۈپ كېتىش ھېيتى» بولىدۇ، شۇ چاغدا ئىنسانئوغلى كېپتىلىنىش ئۆچۈن تۆتۈپ بېرىلدى.— دېدى.	— سىلەرگە مەلۇمكىن، ئىككى كۈندىن كېيىن ياسخا ھېيتى كېلىپ قالدۇ، شۇ ۋاقتىتا ئىنسانئوغلى كېپتىلىنىش ئۆچۈن تۆتۈپ بېرىلدى.— دېدى.
MAT 26:3	باش كاھىنلار ۋە ئاقساقاللار قايافا ئىسىملىك باش كاھىننىڭ سارىپىدا جەم بولۇشتى.	ئاندىن باش كاھىنلار ۋە يېزماچىلار ۋە خەلقنىڭ ئاقساقالللىرى قايابا دەپ ئاتالغان باش كاھىننىڭ ھاۋلىسىدا يېغلىپ كەتتى.
MAT 26:4	ئۇلار ئىيسانى قانداق قىلىپ ھىيلە-نەيرەڭ بىلەن تۆتۈپ ئۆلتۈرۈش توغرىسىدا يېكىر تالىشقان. ئۇلار ئىيسانى قانداق قىلىپ ھىيلە-نەيرەڭ بىلەن تۆتۈپ ئۆلتۈرۈش	ئۇلار ئىيسانى قانداق قىلىپ ھىيلە-نەيرەڭ بىلەن تۆتۈپ ئۆلتۈرۈش توغرىسىدا مەسىلەت قىلىشتى.
MAT 26:5	بىراق ئۇلار: — بۇ ئىش ھېيت-ئايدىم كۈنلىرى قىلىنىمىسۇن. بولمىسا، خەلق ئارىسىدا مالىمانچىلىق چىقىشى مۇمكىن، — دېيشتى.	ئەمما ئۇلار: «بۇ ئىشنى بايرام كۈنلىرى قىلماي قوبایلىق، بولمىسا، خەلق ئارىسىدا قوزغۇلىش چىقىپ كېتىدۇ،» دېدى.
MAT 26:6	ئەمدى ئىيسا بەيت-ئائىيا يېزىسىدا، «سىمۇن ماخاۋ»نىڭ ئۆيىدە بولغىنىدا،	ئىيسا بەيتئانىيادا سىمۇن ماخاۋنىڭ ئۆيىدە بولغاندا،
MAT 26:7	بىر ئايدال ئۇنىڭ يېنىغا كىرىدى. ئۇ ئاق قاشتىپشى شېشىدە ناھايىتى قىممەتلەك ئەتىرنى ئېلىپ كەلگەن بولۇپ، ئىيسا داستخاندا ئولتۇرغاندا، ئەتىرنى ئۇنىڭ بېشىغا سۆكۈپ قويدى.	بىر ئايدال كەلدى ئۇنىڭ يېنىغا. ئۇ بىر ئالاباسترا قاچاقتا ناھايىتى قىمبىات ئەتىر بار edi، ئىيسا داستخاندا ئولتۇرۇۋاتقان ۋاقتىتا، ئەتىرنى ئۇنىڭ بېشىغا سۆكۈپ قويدى.
MAT 26:8	لېكىن مۇخلىسلار بۇنى كۆرۈپ خاپا بولۇشۇپ: — زادى نېمىشقا بۇنداق ئىسرايىچىلىق قىلىنىدۇ؟	شاکىرتلار بۇنى كۆرگەنده، ئاچقىق بولۇپ: «بۇ سەپىلمە نېمىشقا؟» دېدى.
MAT 26:9	چۈنكى بۇ ئەتىرنى كۆپ يۈلغا سېتىپ، يۈلىنى كەمبەغەللەرگە سەدىقە قىلىسا بولاتتىغۇ! — دېيشتى.	چۈنكى بۇ ئەتىرنى كۆپ يۈلغا ساتقان بولساق، يۈلىنى كەمبەغەللەرگە بەرگەن بولاتتى!
MAT 26:10	لېكىن ئىيسا ئۇلارنىڭ كۆڭلىدىكىنى بىلىپ ئۇلارغا: — بۇ ئايدالنىڭ كۆڭلىنى نېمە دەپ ئاغرىتىسىلەر؟ چۈنكى ئۇ مەن ئۆچۈن ياخشى بىر ئىشنى قىلىدى.	ئەمما ئىيسا بۇنى سەرگەن بولۇپ، ئۇلارغا دېدى: بۇ ئايدالنى نېمە ئۆچۈن يېزەلت قىلىسىلەر؟ چۈنكى ئۇ مەن ئۆچۈن ياخشى بىر ئىش قىلىدى.
MAT 26:11	چۈنكى كەمبەغەللەر دائىم سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا بولىدۇ، لېكىن مېنىڭ ئاراڭلاردا بولۇشۇم سىلەرگە دائىم نېسىپ بولۇھەيدۇ!	ئەمما كەمبەغەللەر ھەمىشە سىلەر بىلەن بولىدۇ، بىراق مەن ھەمىشە سىلەر بىلەن بولمايدۇ!
MAT 26:12	بۇ ئايدالنىڭ بۇ ئەتىرنى يەدىنىمكە قۇيۇشى مېنىڭ دەينە قىلىنىشىمغا تەيار بولۇشۇم ئۆچۈن بولدى.	بۇ ئايدال بۇ ئەتىرنى بەدىمگە سۆكۈپ قويدى، بۇ مېنىڭ دەفنى قىلىنىشىمغا تەيارلىق قىلىش ئۆچۈن بولدى.
MAT 26:13	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويابىكى، بۇ خۇش خەھەر يۇتكۈل دۇنيانىڭ قېپىرىدە جاكارلانسا، بۇ ئايدال ئەسلىنىپ، ئۇنىڭ قىلغان بۇ ئىشى	مەن سىلەرگە راست دەيمەن، بۇ خۇش خەھەر يۇتكۈل دۇنيا بويىچە جاكارلىنىپ تۇرسا، بۇ ئايدال ئەسلىنىدۇ ۋە ئۇنىڭ قىلغان ئىشىمۇ

Reference	Before	After
MAT 26:14	ته‌رپلندو، – دېدى.	ته‌رپلندو.
MAT 26:15	بۇ ئىشتىن كېيىن، ئون ئىككىلەندىن يەھۇدا ئىشقا里يوت ئىسىملىك بىرى باش كاھىنلارنىڭ ئالدىغا بېرىپ:	بۇ ئىشتىن كېيىن، ئون ئىككى كىشىدىن بىرى، يەھۇدا ئىشقا里يوت دەپ ئاتالغان، باش كاھىنلارنىڭ يېننغا كەتنى:
MAT 26:16	– ئۇنى نۇتۇپ بەرسەم، ماڭا نېمە بېرىسىلەر؟ – دېدى. ئۇلار ئۇنىڭ ئالدىغا ئوتتۇز كۆمۈش تەڭگە قويىدى.	– ئۇنى سىزگە ئۆچرىتىپ بەرسەم، سىلەر ماڭا نېمە بېرىسىلەر؟ دېدى. ئۇلار ئۇنىڭ ئالدىغا 30 كۆمۈش يۇل قويۇپ بەردى.
MAT 26:17	يەھۇدا شۇنىڭدىن ئېتىارەن ئۇنى تۇتۇپ بېرىشكە مۇۋاپىق يۇرسەت ئىزدەشكە باشلىدى.	يەھۇدا شۇ ۋاقىتىن كېيىن ئۇنى تۇتۇپ بېرىش ئۆچۈن جاۋابىي ۋاقت ئىزدەپ باشلىدى.
MAT 26:18	يېتىر نان ھېيتىنىڭ بىرىنچى كۈنى، مۇخلىسلار ئېيسانىڭ يېننغا كېلىپ: – ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى يېبىشىڭ ئۆچۈن قەيەردە تەيارلىشىمىزنى خالايسەن؟ – دەپ سورىدى.	نانسىز كۈنلەرنىڭ باشلىنىش كۈنى، مۇخلىسلار ئېيسا يېننغا كېلىپ: «ياسخا تامىقىنى يېبىش ئۆچۈن، قەيەردە تەيارلىق قىلىشىمىزنى خالايسەن؟» دەپ سورىدى.
MAT 26:19	مۇخلىسلار ئېيسانىڭ تايلىغىنىدەك ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى شۇ يەردە تەيارلىدى.	شاکىرتلار ئېيسا نىڭ دېگەنلىك بوبىچە قىلىپ، ېاقتىز بەيت ئۆچۈن تامىقىنى شۇ جايىدا تولۇق تەيارلاپ قويۇشتى.
MAT 26:20	كەچقۇرۇن، ئۇ ئون ئىككىلەن بىلەن داستىخاندا ئولتۇردى.	كەچسىرىدە، ئۇ ئون ئىككى شاكىرىتى بىلەن ئۆستەلىك ئولتۇردى.
MAT 26:21	MAT 26:21 ئۇلار تاماق ئىشتەۋاتقاندا، ئۇ دېدى: «مەن سىلەرگە راست دەيمەن، سىلەر ئۇلار غىزالىنىۋاتقاندا ئۇ: – مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويابىكى، ئاراڭىلاردىكى بىرىيەلەن مაڭا سانقۇنلۇق قىلىدۇ، – دېدى.	ئارسىسىدا بىرى ماڭا خائىنلىك قىلىدۇ.
MAT 26:22	بۇنى ئاڭلاپ ئۇلار ئىنتايىن قايغۇغا چۆمۈپ، بىر-بىرلەپ ئۇنىڭدىن: – يا رەب، مەن ئەمەستىمەن؟ – دەپ سوراشقا باشلىدى.	بۇنى ئاڭلغاندا، ئۇلار زور قايغۇدا قالدى، ھەر بىرى ئۇنىڭغا: «پىرورىدىگار، مەنمۇ؟» دەپ سوراپ باشلىدى.
MAT 26:23	MAT 26:23 ئۇ جاۋاب قىلىدى: « قولىنى مەن بىلەن بىرگە تەۋپىكە سۈپۈرغان كىشى، ماڭا ئۇ جاۋابەن: – قولىدىكى ناننى مەن بىلەن تەڭ تاۋاफقا تۆڭۈرگەن كىشى، ماڭا سانقۇنلۇق قىلغۇچى شۇ بولىدۇ.	ئۇ جاۋاب قىلىدۇ.
MAT 26:24	ئىنسانئوغلى كىتايىنا بەلگىلەنگەندەك ئۆلۈمگە بارىدۇ: بىراق ئىنسانئوغلىنى يۇتۇلگىنىدەك ئۆلۈمگە كېتسدۇ: بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ تۇتۇپ بېرىلىشىگە ۋاسىتىچى بولغان ئادەمنىڭ ھالىغا ۋاي! ئۇ ئادەم تۇغۇلمىغان بولسا ياخشى بولاتقى! – دېدى.	ئىنسانئوغلى كىتايىنا بەلگىلەنگەندەك ئۆلۈمگە بارىدۇ: بىراق ئىنسانئوغلىنى ساققان ئادەمگە ئۆزى توغرىسىدا يۇتۇلگىنىدەك ئۆلۈمگە كېتسدۇ: بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ تۇتۇپ بېرىلىشىگە ۋاسىتىچى بولغان ئادەمنىڭ ھالىغا ۋاي! ئۇ ئادەم تۇغۇلمىغان بولسا ياخشى بولاتقى!
MAT 26:25	ئۇنىڭغا سانقۇنلۇق قىلىدىغان يەھۇدا: – ئۇستاز، مەن ئەمەسمۇ؟ دەپ سورىدى. ئۇ: دەپ سورىدى. ئۇ ئۇنىڭغا: – ئۆزۈڭ دېدىك جۇمۇ، – دېدى.	يەھۇدا (ئۇنى سانقۇچى): «ئۇستاز، مەن ئەمەسمۇ؟» دەپ سورىدى. ئۇ: «سەن ئۆزۈڭ دېگەن»، دەپ جاۋاب بەردى.
MAT 26:26	ئۇلار يېلىۋاتقاندا، ئېيسا بىر ناننى قولىغا ئېلىپ خۇدا تەشەككۈر ئېتىقاندىن ئۇلار غىزالىنىۋاتقاندا، ئېيسا بىر ناننى قولىغا ئېلىپ خۇدا تەشەككۈر - هەمدۇسانا ئېتىقاندىن كېيىن، ئۇنى ئوشتوپ، مۇخلىسلىرىغا ئولەشتۈرۈپ بەردى ۋە: – ئېلىڭلار، يەڭىلار، بۇ مېنىڭ تېبىم، دېدى.	ئۇلار يېلىۋاتقاندا، ئېيسا بىر ناننى قولىغا ئېلىپ خۇدا تەشەككۈر ئېتىقاندىن ئۇلار غىزالىنىۋاتقاندا، ئېيسا بىر ناننى قولىغا ئېلىپ خۇدا تەشەككۈر - كېيىن، ئۇنى يارچا قىلىپ، شاكىرتلىرىگە بەردى ۋە: ئېلىڭلار، يېلىڭلار، بۇ مېنىڭ تېبىم، دېدى.
MAT 26:27	ئاندىن، قولىغا جامنى ئېلىپ خۇداغا تەشەككۈر-ھەمدۇسانا ئېتىپ، ئۇنى مۇخلىسلىرىغا تۇتۇپ: – ھەممە يەن بۇنىڭدىن ئىچىڭلار.	كېيىن جامنى قولىغا ئالىپ، خۇداڭغا تەشەككۈر دەپ، ئۇنى شاكىرتلىرىغا تۇتۇپ: «ھەممىڭلار بۇنى ئىچىڭلار،
MAT 26:28	بۇ مېنىڭ نۇرغۇن ئادەملەرنىڭ گۇناھلىرىنىڭ كەچۈرۈم قىلىنىشى ئۆچۈن توڭولىدىغان، يېڭى ئەھدىنى توزىدىغان قېنىمدو.	بۇ مېنىڭ قېنىم، كۆپ كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرى كەچۈرۈلسۈن دەپ توڭولىدۇ وە يېڭى ئەھدى ئورناتىدۇ.
MAT 26:29	لېكىن مەن شۇنى سىلەرگە ئېتىايكى، ئاتامىنىڭ يادىشاھلىقىدا سىلەر بىلەن بىرلىكتە يېڭىدىن شارابتنى ئىچمىگۈچە، ئوزۇم ئېلىنىڭ شەربىتىنى ھەرگىز	لېكىن مەن سىلەرگە دەيمەن: ھازىرقىدىن باشلاپ، بۇ ئۆزۈم شەرىتىنى ئاتامىنىڭ دۆلەتىدە سىلەر بىلەن بىرگە يېڭى سوروٰتتا ئىچىدىغان كۈنگە

Reference	Before	After
MAT 26:30	ئىچمهيمەن، – دېدى.	قەدەر ئىچمهيمەن.
MAT 26:31	ئۇلار مەدھىيە كۆينى ئېتىقادىن كېيىن تالاغا چىقىپ، زەيتۇن تېغىفا قاراپ كېتىشتى.	ئۇلار مەدھىيە كۆينى ئېتىقادىن كېيىن، تاشقا چىقىپ، زەيتۇن تېغىفا باردى.
MAT 26:32	ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا: – بۇگۈن كېچە سىلەر ھەممىڭلار مېنىڭ توپىيەيلەدىن تاندۇرۇلۇپ يۇتلىشىسىلەر، چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردا: – «مەن يادىچىنى ئۇرۇۋېتىمەن، پاردىكى قولىلار ياتپىاراق بولۇپ تارقىتۇپلىدۇ» دەپ يۇتولىگەن.	ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «بۇگۈن كەج سىلەر ھەممىڭلار مېنىڭ ئۇچۇن يۇتلاپ كېتىسىلەر، چۈنكى يېزىلغان: «مەن چويانى تەكشەتىپ، قولىلار تارقىتۇپ كېتىدۇ.»
MAT 26:33	لېكىن مەن تىرىلىپ كېتىپ قالغاندا، گاللىيەگە سىلەردىن بۇرۇن بارىمەن، – دېدى.	ئەمما مەن تىرىلىپ كېتىپ قالغاندا، گاللىيەگە سىلەرگە ئالدىنلا بارىمەن، دېدى.
MAT 26:34	يېتىرۇس ئۇنىڭغا جاۋابەن: – ھەممەيلەن سېنىڭ توپىيەيلىڭدىن تاندۇرۇلۇپ يۇتلاشىسىمۇ، مەن ھەرگىز يۇتلاشمايمەن، دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: «مەن ساڭا راست ئېتىمەن، بۇگۈن كېچە قوش چاقىرىشتىن بۇرۇن، سەن مەنمىنى ئوج قېتىم تەكشەرەتتۈرەرسەن» دېدى.
MAT 26:35	يېتىرۇس ئۇنىڭغا: – مەن ساڭا بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويايىك، بۇگۈن كېچە ھەرگىز تانىمايمەن، – دېدى. قالغان مۇخلىسىلارنىڭ ھەممىسىمۇ شۇنداق دېپىشتى.	يېتىرۇس ئۇنىڭغا: «سەن بىلەن بىللە ئۇلۇشوم كېرەك بولسىمۇ، سەندىن ھەرگىز راد ئەتمەيمەن، دېدى. باشقا شاگىردىنىڭ ھەممىسىمۇ شۇنداق دېدى.
MAT 26:36	ئاندىن ئەيسا ئۇلار بىلەن بىللە ئەتكىسىمانە دېگەن جايغا كەلدى. ئۇ «مەن ئۇ تەرەپكە بارىپ دۇا قىلغاندا، سىزلەر مۇنداقتا ئۇلتۇرۇپ تۇرۇڭلار» مۇخلىسىلارغا: «مەن ئۇ ياققا بېرىپ دۇئا-تىلاۋەت قىلىپ كەلگۈچە، مۇشۇ جايدا ئۇلتۇرۇپ تۇرۇڭلار» دېدى.	كېيىن يېسأ ئۇلار بىلەن گېتسىمانە دېگەن جايغا كەلدى. ئۇ شوقىردىلارغا: «مەن ئۇ تەرەپكە بارىپ دۇا قىلغاندا، سىزلەر مۇنداقتا ئۇلتۇرۇپ تۇرۇڭلار» دېدى.
MAT 26:37	ئۇ يېتىر بىلەن زەبەدى نىڭ ئىككى بالسىنى ئامالدا ئېلىپ كەتتى ۋە چوققا ئۇ يېتىرۇسىنى، شۇنداقلا زەبەدىنىڭ ئىككى ئوغلىنى بىرگە ئېلىپ ماڭدى ۋە ئۇزاق بولۇپ، يۈرەك تولۇق ېرسان بولۇشقا باشلىدى.	ئۇ ئۇلارغا: «جېنىم ئۇلۇشكە بارماقچە زور قايغۇدا. سىلەر بۇ يەردە قالىڭلار، ئۇ ئۇلارغا: – جېنىم ئۇلۇدىغاندەك بەكمۇ ئازابىنماقتا. سىلەر بۇ يەردە مەن بىلەن بىرگە كۆزەت قىلىڭلار،» دەپ دەيدۇ.
MAT 26:38	قاتىق ئازابىلىنىپ، كۆڭلۈ تولىمۇ ېرسان بولۇشقا باشلىدى.	بىراز يېرىم بارىپ، ئۆزىنى يەرگە سورۇپ، دۇئا قىلىپ: «ئى ئاتام، مۇمكىن بولسا، بۇ قەدەھ مەندىن كېچىپ كەتسۈن! لېكىن بۇ ئىش مەن خالغاندەك ئەمەس، سەن خالغاندەك بولسىۇن!» دېدى.
MAT 26:39	سەل نېرىراق بېرىپ، ئۆزىنى يەرگە ئېتىپ دۇم يېتىپ دۇئا قىلىپ: – ئى ئاتام، مۇمكىن بولسا، بۇ قەدەھ مەندىن ئۆتۈپ كەتسۈن! لېكىن بۇ ئىش مەن مەن خالغاندەك ئەمەس، سەن خالغاندەك بولسىۇن، – دېدى.	ئۇ شاگىردىنىڭ يېنىغا بارغاندا، ئۇلار ئۇخلاپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەنە، يېتىرغان: «مەندەن بىر سائەتچە ئېغاف تۇرالىدىڭلارمۇ؟»
MAT 26:40	ئۇ مۇخلىسىلارنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلگىننە، ئۇلارنىڭ ئۇخلاپ قالغانلىقىنى كۆرۈپ، يېتىرسقًا: – مەن بىلەن بىللە بىرەر سائەتمۇ ئېغاف تۇرالىدىڭلارمۇ؟!	ئېغاف تۇرۇپ دۇئا قىلىڭلار، بۇنداق بولمىسا، ئىمتهانغا كېرىپ كېتەمسىز. روھ ئىستەكلىك بولسىمۇ، لېكىن تەن ئاز.
MAT 26:41	يېزىقتورۇلۇشتىن ساقلىنىش ئۇچۇن، ئېغاف تۇرۇپ دۇئا قىلىڭلار، روھ يېداكار بولسىمۇ، لېكىن كىشىنىڭ ئەتلەرى ئاجىزدۇر، – دېدى.	ئۇ ئىككىنچى قېتىم بارىپ، يەنە دۇئا قىلىپ: «ئاتام، بۇ قوشۇنى مەن قەدەھنى ئىچمىسىم ئۇ مەندىن كەتمىسە، ئۇنداقتا سېنىڭ ئىرادەڭ ئادا قىلىنىسۇن، – دېدى.
MAT 26:42	ئۇ ئىككىنچى قېتىم بارىپ، يەنە دۇئا قىلىپ: – ئى ئاتام، ئەگەر مەن بۇ قەدەھنى ئىچمىسىم ئۇ مەندىن كەتمىسە، ئۇنداقتا سېنىڭ ئىرادەڭ ئادا قىلىنىسۇن، – دېدى.	ئۇ قايتىپ كەلگەنە، ئۇلارنى يەنە ئۇخلاپ قالغان بولۇپ كۆردى، چۈنكى ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئۇييقۇ كەتكەن.
MAT 26:43	ئۇ ئۇلارنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلگىننە، يەنە ئۇخلاپ قالغانلىقىنى كۆردى، چۈنكى ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئۇييقۇغا ئىلىنغاندى.	شۇ ۋاقتى ئۇ ئۇلارنى قالدۇرۇپ كەتىپ، ئۇچىنچى قېتىم، يەنە شۇ سۆزلىر شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلاردىن ئايرىلىپ ئۇچىنچى قېتىم بېرىپ، يەنە شۇ سۆزلىر بىلەن دۇئا قىلىدى.
MAT 26:44		

Reference	Before	After
MAT 26:45	ئاندىن ئۇ مۇخىسىلارنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇلارغا: – سىلەر تېخچە دەم بولدى! قارا، ۋاقتى يېقىن كەلدى؛ ئىنسانئوغلى گۇناھكارلارنىڭ قولغا ئۇلۇخاتامسىلەر، تېخچە دەم ئېلىۋاتامسىلەر؟ مانا، ۋاقتى-سائىتى يېقىنلاشتى؛ ئىنسانئوغلى گۇناھكارلارنىڭ قولغا تايشۇرۇلۇدۇ.	كېپىن ئۇ شاگىدرىنىڭ يېنىغا بارىپ، ئۇلارغا: «ئەمدىل ئۇلخاب تۇرۇڭلار، ئەمدىل ئۇلخاب تۇرۇڭلار!» قارا، ۋاقتى يېقىن كەلدى؛ ئىنسانئوغلى گۇناھكارلارنىڭ قولغا تېخچە دەم بولدى! قارا، ۋاقتى يېقىن كەلدى؛ ئىنسانئوغلى گۇناھكارلارنىڭ قولغا تايشۇرۇلۇدۇ.
MAT 26:46	قويۇڭلار، كېتەيلى؛ مانا، ماڭا ساتقۇنلۇق قىلىدىغان كىشى يېقىن كەلدى! – دېدى.	تۇرۇپ كېتەيلى، قارا، ماڭا ساتقۇجى كىشى يېقىن كەلدى!
MAT 26:47	ئۇنىڭ سۆزى تېخى توگىمەيلا، ئۇن ئىككىيەندىن بىرى بولغان يەھۇدا بىرى. ئۇنىڭ بىلەن زور توب كەلدى، قىلىچ ۋە توقماق بىلەن، باش كاھىنلار كەلدى؛ ئۇنىڭ يېنىدا باش كاھىنلار ۋە خەلق ئاقساقاللىرى تەرىپىدىن ئەۋەتلىگەن، قىلىچ-توقماقلارنى كۆتۈرگەن زور بىر توب ئادەم بار ئىدى.	ئۇ سۆزلىگەندە تېخى تمام بولمىغاندا، يەھۇدا كەلدى؛ ئۇ ئۇن ئىككىيەندىن بىرى. ئۇنىڭ بىلەن زور توب كەلدى، قىلىچ ۋە توقماق بىلەن، باش كاھىنلار ۋە خەلق ئاقساقاللىرى تەرىپىدىن ئەۋەتلىگەن، قىلىچ-توقماقلارنى كۆتۈرگەن زور بىر توب ئادەم بار ئىدى.
MAT 26:48	ئۇنىڭغا ساتقۇنلۇق قىلغۇچى ئۇلار بىلەن ئاللىبىرۇن ئىشارەتنى بېكىتىپ: «مەن كىمنى سۆيىسمەم، ئۇ دەل شۇدۇر. سىلەر ئۇنى تۇتۇڭلار» دەپ كېلىشكەندى.	ئۇنى ساتقان كىشى ئۇلار بىلەن ئالدىنلا بىر ئىشارەت كېلىشكەن: «مەن كىمنى سۆيىسمەم، شۇ دەل ئۇ. سىلەر ئۇنى تۇتۇڭلار» دەپ.
MAT 26:49	ئۇ ئۇدۇل ئەيسانىڭ ئالدىغا بېرىپ: – سالام، ئۇستازا! – دەپ ئۇنى سۆيۈپ كەتتى.	ئۇ ئەيسا ئالدىغا كېلىپ: 'سالام، ئۇستازا!' دەپ ئۇنى سۆيۈپ قالدى.
MAT 26:50	ئەيسا ئۇنىڭغا: – ئاغىنەم، نېمە دەپ كەلدىك؟ – دېدى. شۇنىڭ بىلەن، ھېلىقى ئادەملەر يوپۇرۇلۇپ كېلىپ، ئەيساغا قول سېلىپ، ئۇنى تۇتقۇن قىلدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: «ئاغا، نېمە ئۇچۇن كەلدىك؟» دېدى. شۇ ۋاقتىتا، ئۇلار كېلىپ، ئەيساغا قول سالىپ، ئۇنى تۇتۇپ قويۇشتى.
MAT 26:51	ۋە مانا، ئەيسانىڭ يېنىدىكىلەردىن بىرەيەن قىلىچىنى سوْغۇرۇپ، باش كاھىنلىك چاکىرىغا ئۇرۇۋىدى، ئۇنىڭ قولقىنى شىلىپ چۈشۈرۈۋەتتى.	ھەم كۆرۈك، ئەيسا يېنىدىكى بىر كىشى قىلىچىنى چىقارىپ، باش كاھىنلىك خىزمىتچىسىغا زەربە بەردى ۋە قۇلاقىنى كېسىپ تاشلىدى.
MAT 26:52	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: قىلىچىنى قايتى قويغۇچى، قىلىچ كۆتۈرگەنلەر قىلىچ ئەيسا ئۇنىڭغا: – قىلىچىنى قىسигا سال، قىلىچ كۆتۈرگەنلەر قىلىچ ئاستىدا ھالاك بولىدۇ.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: قىلىچىنى قايتى قويغۇچى، قىلىچ كۆتۈرگەنلەر قىلىچ ئەيسا ئۇنىڭغا: – قىلىچىنى قىسигا سال، قىلىچ كۆتۈرگەنلەر قىلىچ ئاستىدا بىلەن ئۇلۇپ كېتىدۇ.
MAT 26:53	ياكى مېنى ئاتىسىغا نىدا قىلامايدىغان بولدى، دەپ ئويلاپ قالدىڭمۇ؟! شۇنداق قىلساملا ئۇ ماڭا شۇئان ئون ئىككى قىسىمىدىن ئارتۇق يەرشتە ماڭدۇرمامدۇ؟	دېمەك، سەن مېنى ئاتىمىغا زىنگو قىلامىدىغان دەپ ئويلاپ كەتسىڭمۇ؟ شۇنداق قىلسام، ئۇ ماڭا ئۇن ئىككى لېگىيوندىن كۆپ يەرشتە يوللاپ بېرىدۇ!
MAT 26:54	بىراق مەن ئۇنداق قىلسام، مۇقەددەس يازمىلاردىكى بۇ ئىشلار مۇقەررەر بولىدۇ دېگەن بېشارەتلەر قانداقمۇ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇسۇن؟ – دېدى.	شۇنداق بولغاندا، يازمىلار قانداق تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ، چۈنكى بۇ ئىشلارنىڭ شۇنداق بولۇشى كېرەك؟
MAT 26:55	شۇ يەيتتە ئەيسا تۈپاشقان ئادەملەرگە قاراپ: – بىر قاراقچىنى تۇتىدىغاندەك قىلىچ-توقماقلارنى كۆتۈرۈپ مېنى تۇتقىلى كەپسىلەرغا؟ مەن ھەر كۆن ئىبادەتھانا ھۆيلىلىرىدا سىلەر بىلەن بىللە ئولتۇرۇپ تەلەم بېرەتتىم، لېكىن سىلەر ئۇ چاغدا مېنى تۇتمىدىڭلار.	ئۇ ۋاقتىتا ئەيسا بارلىق كىشىلەرگە قاراپ: «قاراقچىغا قارشى قىلىچ-توقماق كۆتۈرۈپ كەلدىڭلارمۇ؟ مەن ھەر كۆن ھېپىئەت ئورنىدا سىلەر بىلەن بىللە ئولتۇرۇپ تەلەم بېرىپ كەتىم، لېكىن سىلەر ئۇ ۋاقتىتا مېنى تۇتالمىدىڭلار.
MAT 26:56	لېكىن بۇ يۇتۇن ئىشلارنىڭ يۇز بېرىشى يەيفەمەرلەرنىڭ مۇقەددەس يازمىلىرىدا ئالدىن ئېتىقانلىرىنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش ئۇچۇن بولدى، – دېدى، بۇ چاغدا، مۇخىسىلارنىڭ ھەممىسى ئۇنى تاشلاپ قېچىپ كېتىشتى.	ئەمما بۇ بارلىق ئىشلار يەيفەمەرلەرنىڭ كىتابلىرىدا سۆزلىگەن نەرسىلەرنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۇچۇن بولدى، دېدى. شۇ ۋاقتىتا بارلىق شاگىدرىلار ئۇنى تاشلاپ قېچىپ كەتتى.
MAT 26:57	ئەمدى ئەيسانى تۇتۇن قىلغانلار ئۇنى باش كاھىن قاياتانىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى. تەۋرات ئۇستازىلىرى بىلەن ئاقساقالالارمۇ ئۇ يەردە جەم بولۇشقانىدى.	ئەيسانى تۇتۇپ تۇرۇچىلار ئۇنى قاياتا باش كاھىننىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەتتى. تەۋرات ئالملىرى بىلەن ئاقساقالالار شۇ يەردە جەملەن ئۇرۇشتى.
MAT 26:58	پېتىر ئۇنىڭ ئارقىسىدىن ئۇزاقتا كېلىپ، باش كاھىننىڭ ئۆيىگە باردى، نېمە پېتىرۇس ئۇنىڭغا تاكى باش كاھىننىڭ سارىينىڭ، ھۆيلىسىغىچە يېراقنىن بولىدىغانلىقىنى كۆرۈش ئۇچۇن ئېشنىڭ ئاقىۋېتىنى كۆرۈش ئۇچۇن ئۆچكى قىسىمغا كېرىپ، قاراۋۇلار بىلەن ئەگىشىپ كېلىپ، ئىشنىڭ ئاقىۋېتىنى كۆرۈش كېرىپ،	پېتىر ئۇنىڭ ئارقىسىدىن ئۇزاقتا كېلىپ، باش كاھىننىڭ ئۆيىگە باردى، نېمە پېتىرۇس ئۇنىڭغا تاكى باش كاھىننىڭ سارىينىڭ، ھۆيلىسىغىچە يېراقنىن بولىدىغانلىقىنى كۆرۈش ئۇچۇن ئېشنىڭ ئاقىۋېتىنى كۆرۈش كېرىپ، قاراۋۇلار بىلەن ئەگىشىپ كېلىپ، ئىشنىڭ ئاقىۋېتىنى كۆرۈش كېرىپ،

Reference	Before	After
MAT 26:59	قاراۇلۇرنىڭ ئارىسىدا ئولتۇردى.	بىرگە ئولتۇردى.
MAT 26:60	باش كاهنلار، ئاقسا قالالار ۋە يۇتونن ئالىي كېڭىشىمە ئازالرى ئېسلىنىڭ ئولۇم جازاسغا مەھكۇم قىلىش ئۈچۈن، يالغان گۇۋاھ-ئىسپات ئىزدەيتىن.	باش كاهنلار، ئاقسا قالالار ۋە بارلىق كېڭىش ئازالرى ئېسلىنىڭ ئولۇم جازاسغا ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن، يالغان ئىسپاتلارنى ئىزدەپ تۇردى.
MAT 26:61	نۇرغۇن يالغان گۇۋاھچىلار ئوتتۇرغا چىققان بولىسىمۇ، ئۇلار بۇلاردىن ھېچقانداق ئىسپاتقا ئېرىشەلمىدى. ئاخىردا، ئىككى يالغان گۇۋاھچى ئوتتۇرغا چىقىپ:	نۇرغۇن يالغان گۇۋاھچىلار چىققان بولىسىمۇ، ئۇلار ھېچ نەرسىدىن ئىسپات تايالىمىدى. ئاخىردا، ئىككى يالغان گۇۋاھچى ئالدىغا چىقتى:
MAT 26:62	— بۇ ئادەم: «مەن خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسىنى بۇزۇپ تاشلاپ، ئۆچ كۈن ئىچىدە قايتا قۇرۇپ چىقالىيمەن» دېگەن، دېدى.	بۇ كىشى: «مەن خۇدانىڭ مىيكىرىنى بۇزا لايىمەن، ئۆچ كۈنده قايتا قۇرالايمەن» دەپ دېتۇ.
MAT 26:63	باش كاهن ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭغا: — قېنى، جاۋاب بەرمەمسەن؟ بۇلار سېنىڭ ئۆستىدە قانداق گۇۋاھلىقلارنى بېرىۋاتىدۇ؟ دېدى.	باش كاهن تۇرۇپ، ئۇنىڭغا: سەن جاۋاب بەرمەمسەن؟ بۇلار سېنىڭ ئۆستىدە قانداق گۇۋاھلىق بېرىۋاتىدۇ؟ دېدى.
MAT 26:64	لېكىن ئېسما سۈكۈت قىلىپ تۇرۇھىدى. باش كاهن ئۇنىڭغا: — مەڭگۇ ھايات بولغۇچى خۇدا بىلەن سېنىڭ قەسەم قىلىشىڭى بۇيرۇيەنمى، بىزگە ئېبىت، خۇدانىڭ ئوغلى مەسەھ سەنمۇ؟ دېدى.	ئېسما دەرده جاۋاب بەردى: «ھەئ، سېنىڭ دېگەنگىنى تولۇق راست. لېكىن مەن سىلەرگە بۇنىم دېمەكپىن، بۇدىن كېپىن سىلەر ئادەم ئۆغلىنىڭ قۇدرەت ئورنىنىڭ ئوڭ تەرىپىدە ئورۇن تۇتۇپ تۇرغانىنى ۋە كۆكتىكى بۇلۇتلار ئۆستىدە كېلىپ تۇرغاننى كۆرەتتىن.»
MAT 26:65	شۇنىڭ بىلەن باش كاهن تونلىرىنى يېرىتىپ تاشلاپ: — ئۇ كۇپۇرلۇق قىلىدە! ئەمدى باشقا ھەرقانداق گۇۋاھچىنىڭ نېمە ھاجىتى؟ مانا، ئۆزۈڭلار بۇ كۇپۇرلۇقنى تاڭلىدىڭلار!	شۇ واقىت باش كاهن كىيمىنى يېرىتىپ تاشلىدى: ئۇ كۇپۇر قىلىدى! باشقا گۇۋاھقا بېھتىياج بارمۇ؟ كۆرۈڭلار، سىلەر بۇ كۇپۇرنى تاڭلىدىڭلار!
MAT 26:66	بۇنىڭغا نېمە دەپسىلەر؟ دېدى. — ئۇ ئولۇم جازاسىنى ئالدىۇ! دەپ جاۋاب بەردى جاۋاب قايتۇرۇشتى ئۇلار.	بۇغا نېمە دېپسىلەر؟ دېدى. ئۇ ئولۇم جازاسىنى ئالدىۇ! دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار.
MAT 26:67	بۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭ يۈزىگە تۈكۈرۈپ، ئۇنىڭغا مۇشت ئاتقىلى تۇردى. بەزىلىرى ئۇنى كاچاتلاب:	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار ئۇنىڭ يۈزىگە تۈكۈرۈپ، مۇشتى بىلەن سۇقۇپ تۇردى. بەزىلىرى ئۇنى تەپسىلىپ:
MAT 26:68	— ئەي مەسەھ، يېغەمبەرچىلىك قىلامامسىن، ئېتىپ باققىنا، سېنى كىم ئۇرۇدى؟ دېپىشتى.	— ئەي مەسەھا بىزگە يېغەمبەرچىلىك قىل! سېنى كىم ئۇرۇدى؟
MAT 26:69	ئەمدى پېتىۋس ساراينىڭ تاشقىرىقى ھولىسىدا ئولتۇراتىن. بىر دېدەك ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ: — سەن گاللىيەلىك ئېسما بىلەن بىرگە ئىدىڭغۇ، دېدى.	پېتىر ھازىر ساراي تاشقىسىدا ئولتۇرۇۋاتىپتى. بىر قىز كېلىپ: «سەن گاللىيەلىك، ئېسما بىلەن بىرگە بولغانسىن؟» دېدى.
MAT 26:70	لېكىن ئۇ ھەممە يەننىڭ ئالدىدا ئىنكار قىلىپ: — سېنىڭ نېمە دەۋاتقانلىقىڭىنى چۈشەنمىدىم! دېدى.	ئەمما ئۇ ھەممە سىنىڭ ئالدىدا رەت قىلىدى: سېنىڭ نېمە دەپ تۇرغانلىقىڭىنى بىلمەيمەن! دېدى.
MAT 26:71	ئاندىن ئۇ دالانقا چىققاندا، ئۇنى كۆرگەن يەن بىر دېدەك ئۇ يەردە تۇرغانلارغا: — بۇ ئادەم مەمۇ ناسارەتلىك ئېسما بىلەن بىرگە ئىدى، دېدى.	ئاندىن ئۇ دالانقا چىققاندا، باشقا بىر قىز ئۇنى كۆرۈپ، ئورنىدا تۇرغانلارغا: «بۇ ئادەم ئېسما نازارىبىن بىلەن بىرگە بولغان», دېدى.
MAT 26:72	ئۇ يەنە ئىنكار قىلىپ: — مەن ئۇ ئادەمنى تونۇمایمەن! — دەپ قەسەم ئىچتى.	ئۇ قايتا رەت قىلىپ قەسەم قىلىدى: «مەن بۇ ئادەمنى بىلمەيمەن!»
MAT 26:73	بىرئازدىن كېپىن، ئۇ يەردە تۇرغانلار پېتىۋسنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنىڭغا: — شۇبەسىزىكى، سەن ئۇلارنىڭ بىرى ئىكەنسەن، چۈنكى تەلەپيپۇزۇڭ سېنى ياش قىلىدۇ، دېپىشتى.	بىر ئاز ۋاقتىتن كېپىن، ئۇ يەردە تۇرغانلار پېتىپگە كېلىپ: «ئېنىق، سەن ئۇلارنىڭ بىرى ئىكەنسەن، چۈنكى سۆھبەتلىك سېنى ئېنىق كۆرسەتىپ قالدى،» دېدى.

Reference	Before	After
MAT 26:74	پېتىوُس قاتىق قارغاشلار بىلەن قەسەم قىلىپ: – ئۇ نادەمنى زادى تونۇمايمەن! – دېيىشىگىلا خواراز چىللەدى.	پېتىقەسەم قىلىپ ۋە لايىھەت ئاتىپ باشلىدى: ئۇ كىشىنى ھېچ تونۇمايمەن! دېگەندە، دەرھال تودا چاقىرىدى.
MAT 26:75	پېتىوُس ئەيسانىڭ: «خواراز چىلالاشتىن بۇرۇن، سەن مەندىن ئۆج قېتىم مەنمىنى ئۆج قېتىم تانىمايسىز!» دەب. ئۇ تاشقا چىقىپ، قاتىق بىغلەدى. تانىسىن! دېگەن سۆزىنى ئىسىگە ئالدى. ئۇ تاشقىرىغا چىقىپ، قاتىق يىغا-زار كۆتۈردى.	پېتىوُس ئەيسا دېگەن گەيىكە كەتى: «خواراز چىلالاشتىن بۇرۇن، سەن ئەنمىنى ئۆج قېتىم تانىمايسىز!» دەب. ئۇ تاشقا چىقىپ، قاتىق بىغلەدى. مەنمىنى ئۆج قېتىم تانىمايسىز! دەب. ئۇ تاشقا چىقىپ، قاتىق بىغلەدى. تانىسىن! دېگەن سۆزىنى ئىسىگە ئالدى. ئۇ تاشقىرىغا چىقىپ، قاتىق يىغا-زار كۆتۈردى.
MAT 27:1	ئەرلىك سەھەردا، بارلىق باش كاھىنلار بىلەن خەلق ئاقساقلاللىرى ئەيسانى ئۆلۈمگە مەھکوم قىلدۇرۇش ئۆچۈن مەسلىھەتلەشتى.	ئەرلىك سەھەردا، بارلىق باش كاھىنلار بىلەن خەلق ئاقساقلاللىرى ئەيسانى قارشى كېڭىش كۆتۈرۈپ، ئۇنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىشقا قارار قىلدى.
MAT 27:2	ئۇلار ئۇنى باغلاپ ئايىرىپ، ۋالىي يۇنتئۇس یيلاتۇسقا تاپشۇرۇپ بەردى.	ئۇلار ئۇنى باغلاپ ئېلىپ كەتى ۋە يۇنتىپ يەلاتۇس ھەكىمىگە ئۆتكۈزۈپ بەردى.
MAT 27:3	ئۇنىڭغا ساتقۇنلۇق قىلغان يەھۇدا ئۇنىڭ ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنغانلىقىنى كۆرۈپ، بۇ ئىشلارغا پۇشايمان قىلدى ۋە باش كاھىنلار بىلەن ئاقساقلالارغا ئوتتۇز كۆمۈش تەڭكىنى قايتۇرۇپ بېرىپ:	يەھۇدا، ئۇنى سەتىپ بەرگەن، ئۇنىڭ ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنغانلىقىنى كۆرگەندە، بۇ ئىشلاردىن پۇشايمان بولۇپ، باش كاھىنلار بىلەن ئاقساقلالارغا ئوتتۇز كۆمۈش يۇلنى قايتۇرۇپ بەردى.
MAT 27:4	– مەن بىگۇناھ بىر جاننىڭ قېنى توکۇلۇشكە ساتقۇنلۇق قىلىپ گۇناھ ئۆتكۈزۈم، – دېدى. بۇنىڭغا بىزنىڭ نېمە كارىمىز؟ ئۆز ئىشىڭىنى بىل! – دېيىشتى ئۇلار.	مەن بىگۇناھ بىر جاننىڭ قېنى توکۇلۇشكە ساتقۇنلۇق قىلىپ گۇناھ ئۆتكۈزۈم، دېدى. بۇنىڭغا بىزنىڭ نېمە ئالاقىسىس بار؟ ئۆز ئىشىنى ئىشنى ئوراپ قىل! دېيىشتى ئۇلار.
MAT 27:5	يەھۇدا كۆمۈش تەڭكىلەرنى ئىبادەتخانىنىڭ ئىچىگە چۈرۈۋەتتى ۋە ئۇ يەردىن كەتىپ، يەردىن كېتىپ، تالالغا چىقىپ، ئېسىلىپ ئۆلۈۋەللىدى.	يەھۇدا كۆمۈش يۇلارنى ئىبادەتخانىغا تاشلىۋەتتى ۋە ئۇ يەردىن كەتىپ، ئېسىلىپ ئۆلۈپ كەتى.
MAT 27:6	باش كاھىنلار كۆمۈش تەڭكىلەرنى يېغۇپلىپ: – بۇ خۇن تۆلۈمى بولغان تەڭكىلەر دۇر، ئۇلارنى ئىبادەتخانىنىڭ خەزىنسىسە قوبۇش ھارام، – دېيىشتى.	باشقا كاھىنلار كۆمۈش يۇلارنى ئېلىپ: بۇ يۇلار قان يېل بولغاچقا، ئۇلارنى مەبەد خەزىنسىسە قوبۇش قانۇنىي بولمسىس، دېدى.
MAT 27:7	ئۇلار ئۆزىنارا مەسلىھەتلىشىپ، بۇ يۇلار بىلەن ياقا يۇرتلۇقلارغا يەرلىك بولسۇن دەپ، ساپالچىنىڭ بىر يارچە ئېتىزلىقىنى سېتىۋالدى.	ئۇلار بىر-بىرى بىلەن سۆھىبەت قىلىپ، بۇ يۇلار بىلەن ياقاق كىشىلەرگە داۋىن قىلىش ئۆچۈن، ساپالچىنىڭ بىر يارچە بېرىنى ساتىپ ئالدى.
MAT 27:8	شۇئا بۇ يەر ھازىرغىچە «قانلىق ئېتىز» دەپ ئاتىلىپ كەلمەكتە.	شۇ ئەھۋالدا، بۇ ئېرىق ھەزىرگەچە «قانلىق ئېتىز» دەپ تونۇلۇپ كەتى.
MAT 27:9	شۇ ئىش بىلەن يەرمىيا يېغەمبەر تەرىپىدىن بۇرۇن ئېتىلغان مۇنۇ بېشارەت ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى: – «ئىسرائىل خەلقى ئۇنىڭ ئۆچۈن باھالاپ بېكتىكەن باھاسىنى، يەنى ئوتتۇز كۆمۈش تەڭكىنى ئۇلار ئېلىشىتى،	بۇ ئەھۋالدا يەرمىيا يېغەمبەرنىڭ ئالدىنىقى سۆزى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇدى: «ئىسرائىل خەلقى ئۇنى باھالاپ بەلگىلەنگەن ئوتتۇز كۆمۈش يۇلنى ئېلىپ كەتى.
MAT 27:10	ۋە يەرۋەدىگار ماڭا كۆرسەتكەندەك، ساپالچىنىڭ ئېتىزنى سېتىۋېلىشقا خەجلەشتى.	ۋە يەرۋەدىگار ماڭا كۆرسەتكەندەك، ساپالچىنىڭ دەرىزىسىنى سېتىۋېلىشقا يېل ئېشىتى.
MAT 27:11	ئەمدى ئەيسا ۋالىينىڭ ئالدىغا تۇرغۇزۇلدى. ۋالىي ئۇنىڭدىن: – سەن يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىمۇ؟ – دەپ سورىدى. ئېتىقىنىڭدەك، – دېدى ئەيسا.	ئەيسا ھازىر ۋالىينىڭ ئالدىدا تۇرۇپ قالدى. ۋالىي سورىدى: «سەن يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىسان؟ ئەيسا دېدى: «ئېتىقىنىڭدەك».
MAT 27:12	لېكىن باش كاھىنلار ۋە ئاقساقلالار ئۇنىڭ ئۆستىدىن ئەرز-شىكايدەت قىلغاندا، ئۇ بىر ئېغىزىمۇ جاۋاب بەرمىدى.	ئەمما باش كاھىنلار ۋە ئاقساقلالار ئۇنى شىكايدەت قىلغان ۋاقتىا، ئۇ ھېچ جاۋاب بەرگەن يوق.
MAT 27:13	بۇنىڭ بىلەن يېلاتۇس ئۇنىڭغا: – ئۇلارنىڭ سېنىڭ ئۆستۈڭدىن قىلغان شۇنچە كۆپ شىكايدەتلىرىنى ئاكلىمايۋاتامسەن؟ – دېدى.	شۇ ۋاقتى يېلاتۇس ئۇنىڭغا: «ئۇلار سېنىڭ ئۆستۈڭدىن شۇنچە كۆپ شىكايدەت قىلغانلىرىنى ئەسىتىپ تۇرمایسىڭىزمۇ؟» دېدى.
MAT 27:14	بىراق ئۇ يېلاتۇسقا جاۋابەن شىكايدەتلىرىنىڭ بىرسىگىمۇ جاۋاب بەرمىدى. ۋالىي بۇنىڭغا ئىتتايىن ھېرمان قالدى.	ئۇ يېلاتۇسقا ھېچ بىر سۆزىنى جاۋاب بەرمىدى، شۇنىڭ ئۆچۈن ۋالىي زور ھېرمان قالدى.
MAT 27:15	بەيرقا ھېيتىدا، ۋالىي نادەت بويىچە خەلقنىڭ ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا، ۋالىينىڭ خالايق تەلەپ قىلغان بىر ھەر قېتىملق ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا، ۋالىينىڭ خالايق تەلەپ قىلغان بىر	بەيرقا ھېيتىدا، ۋالىي نادەت بويىچە خەلقنىڭ ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا، ۋالىينىڭ خالايق تەلەپ قىلغان بىر

Reference	Before	After
MAT 27:16	مەھبۇسىنى ئۇلارغا قويۇپ بېرىش ئادىتى بار ئىدى. ئەينى ۋاقتتا، رىملقىلارنىڭ بارابايس ئىسىملىك ئاتقى چىققان بىر مەھبۇسى زىندانىدا ئىدى.	تۈرمىچىنى ئۇلارغا ئەركىن قىلىپ بېرىتتى. ئۇ ۋاقتتا، بارابايس دەپ ئاتالغان بىر تونۇلغان مەھبۇس بار ئىدى.
MAT 27:17	خەلق جىغىلغان ۋاقتتا، يېلاتۇس ئۇلارغا سورىدى: «سىلەر كىمنى قويۇپ خالايىق جەم بولغاندا، يېلاتۇس ئۇلاردىن: – كىمنى سىلەرگە قويۇپ بېرىشىمى خالايىسلەر؟ بارابايسىنمۇ ياكى مەسەھ دەپ تونۇلغان ئەيسانىنمۇ؟ – دەپ سورىدى	خەلق جىغىلغان ۋاقتتا، يېلاتۇس ئۇلارغا سورىدى: «سىلەر كىمنى قويۇپ خالايىق جەم بولغاندا، يېلاتۇس ئۇلارغا سورىدى: «سىلەر كىمنى قويۇپ خالايىق جەم بولغاندا، يېلاتۇس ئۇلاردىن: – كىمنى سىلەرگە قويۇپ بېرىشىمى خالايىسلەر؟ بارابايسىنمۇ ياكى مەسەھ دەپ تونۇلغان ئەيسانىنمۇ؟ – دەپ سورىدى
MAT 27:18	چۈنكى ئۇ بىلىپ تۇراتنى، باش كاھىنلار ھەسەت سەۋەبىدىن ئۇنى تۇتۇپ (چۈنكى ئۇ باش كاھىن قاتارلىقلارنىڭ ھەسەتخورلۇقى توپىھىلىدىن ئۇنى تۇتۇپ بەرگەنلىكىنى بىلەتتى).	چۈنكى ئۇ بىلىپ تۇراتنى، باش كاھىنلار ھەسەت سەۋەبىدىن ئۇنى تۇتۇپ (چۈنكى ئۇ باش كاھىن قاتارلىقلارنىڭ ھەسەتخورلۇقى توپىھىلىدىن ئۇنى تۇتۇپ بەرگەنلىكىنى بىلەتتى).
MAT 27:19	يېلاتۇس ھۆكۈم تەختىدە ئولتۇرۇۋاتقاندا، ئايالى ئۇنىڭغا ئەپ ئەۋەتىپ: «ئۇ يېلاتۇس «سوراق تەختى» دە ئولتۇرغاندا، ئايالى ئۇنىڭغا ئادەم ئەۋەتىپ: – ئۇ ھەققانى كىشىنىڭ ئىشىغا ئارىلاشمىغىن، چۈنكى توپوگۇن كېچە ئۇنىڭ سەۋەبىدىن چۈشۈمەدە كۆپ ئازاب چەكتىم، – دەپ خەۋەر يەتكۈزدى.	يەدامىلىك ئادىل كىشىگە بەج نەرسىگە قوشۇلما. چۈنكى بۈگۈن ئويغۇدا ئۇنىڭ ئەچچەن كۆپ ئازاب تارتىم' دېدى.
MAT 27:20	ئەمما باش كاھىنلار بىلەن ئاقساقاللار خەلقنى ئويتاب، بارابايسنى قويۇپ لېكىن باش كاھىنلار ۋە ئاقساقاللار بولسا خالايىقنى ماقۇل قىلىپ، بارابايسنى قويۇپ بېرىشنى ۋە ئەيسانى يوقىتىشنى تەلەپ قىلدۇردى.	بېرىشنى تەلەپ قىلىپ ۋە ئەيسانى ئۇلۇرۇۋاشنى ئىستەپ قالدى.
MAT 27:21	ۋالىي جاۋاپىن ئۇلاردىن يەنە: – سىلەرگە بۇ ئىككىسىنىڭ قايسىسىنى قويۇپ بېرىشىمى خالايىسلەر؟ – دەپ سورىدى. بارابايسنى، – دېپىشنى ئۇلار.	حاكىم يەنە ئۇلارغا: 'بۇ ئىككىسىدىن قايسىسىنى سىلەرگە قويۇپ بېرىشىمى خالايىسلەر؟' دەپ سورىدى. ئۇلار 'بارابايس' دېدى.
MAT 27:22	يېلاتۇس ئەمدى: – ئۇنداق بولسا، مەسەھ دەپ ئاتالغان ئەيسانى قانداق بىر تەرەپ قىلماي؟ – دېدى. ھەممە يەنە: – ئۇ كېپتەلەنسۇن! – دېپىشنى.	يېلاتۇس دەردە: ئاندىن، مەسەھ دەپ ئاتالغان ئەيسانى نېمە قىلسام بولىدۇ؟ دەپ سورىدى. ھەممىسى: 'ئۇنى كېپتەكە چىقارغىن!' دەپ جاۋاپ بەردى.
MAT 27:23	يېلاتۇس: – نېمىشقا؟ ئۇ زادى نېمە يامان ئىش قىلغان؟ – دەپ سورىدى. بىراق ئۇلار تېخىمۇ قاتىق ۋارقىرىشىپ: «ئۇ كېپتەلەنسۇن! – دەپ تۇرۇۋېلىشتى.	يېلاتۇس: «نېمىش ئۇچۇن؟ ئۇ نېمە يامان ئىش قىلغان؟» دەپ سورىدى. بىراق ئۇلار تېخىمۇ قاتىق باقىرىپ: «ئۇنى سەلبىگە چەكلىسۇن!» دەپ تۇرۇۋاتىنى.
MAT 27:24	يېلاتۇس سۆزلىۋېرىشنىڭ بېھۇدە ئىكەنلىكىنى، بەلكى بۇنىڭ ئورنىغا مالىمانچىلىق چىقىدىغانلىقىنى كۆرۈپ، سۇ ئېلىپ، كۆچىلىكىنىڭ ئالدىدا قولىنى يۇعاجى: – بۇ ھەققانى ئادەمنىڭ قېنىغا مەن جاۋاپكار ئەسمەن، بۇنىڭغا ئۆزۈڭلەر مەسئۇل بولۇڭلار! – دېدى.	يېلاتۇس يېكىر ئالماشتۇرۇش يېدا سىز بولۇپ قالغانلىقىنى ۋە ئۇنىڭ ئورنىدا شالداق يېدا بولۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، سۇ ئېلىپ، خەلقنىڭ قوشۇلىشىدا قولىنى سورۇپ: «بۇ ئادىل ئادەمنىڭ قېنىدا مەن گۇناھكار ئەمەس، بۇنى سىلەر جاۋاپ بېرىڭلار!» دېدى.
MAT 27:25	يۇتون خەلق جاۋاپىن: – ئۇنىڭ قېنى بىزنىڭ ئۇستىمىزىگە ۋە باللىرىمىزنىڭ ئۇستىگە چۈشىسۇن! – دېپىشنى.	ھەممە خەلق دېدى: «ئۇنىڭ قېنى بىزگە ۋە باللىرىمىزگە چۈشۈپ كەتسۇن!».
MAT 27:26	بۇنىڭ بىلەن يېلاتۇس بارابايسنى ئۇلارغا چىقىرىپ بەردى. ئەيسانى بولسا قاتىق قامچىلاتقاندىن كېپىن، كېپتەلەشكە لەشكەرلىرىڭە تايشۇردى.	شۇ ۋاقتتا يېلاتۇس بارابايسنى ئۇلارغا بېرىپ يۆنەلتتى. ئەيسانى قاتىق قامچىلار، كېپىن كېپتەلەشكە لەشكەرلىرىڭە تېشۇرۇپ قويدى.
MAT 27:27	ئاندىن ۋالىنىڭ لەشكەرلىرى ئەيسانى ئۇنىڭ ئوردىسىغا ئېلىپ كېرىپ، يۇتون لەشكەرلەر تۆينى بۇ يەرگە ئۇنىڭ ئەتراپىغا يېغدى.	ئاندىن ۋالىنىڭ ئەسكەرلىرى ئەيسانى قاتىق بىر تۆپ كېرىپ، بارلىق ئەسكەر تۆينى ئۇنىڭ تەۋەرەپ يېغدى.
MAT 27:28	ئۇلار ئەيسانى يالكىچالاپ، ئۇچىسىغا يەرەڭى رەڭلىك تون كېيدۈرۈشتى.	ئۇلار ئەيسانى ئىسا ئىنىڭ كېيمىنى چىقارغان، ئۇنىڭغا قىزىل رەڭلىك تون كۆيدۈردى.
MAT 27:29	تىكەنلىك شاخچىلارنى ئۆرۈپ بىر تاج ياساپ، بېشىغا كېيدۈردى ۋە ئوڭ قولىغا بىر قومۇشنى تۇتقۇزدى. ئاندىن ئۇنىڭ ئالدىغا تىزلىنىپ: «ياشغا يادىشىغا!» دەپ مازاق قىلىشتى.	تىكەنلىك شاخچىلارنى تاج قىلىپ ئوراپ، بېشىغا قويۇپ، ئوڭ قولىغا بىر سەپكە تۇتۇپ بەرگەن. كېپىن ئالدىدا تىزلىنىپ: «سالام، يەھۇدىيىلارنىڭ يادىشىغا!» دەپ مەزھە قىلغان.
MAT 27:30	ئۇنىڭغا تۈكۈرۈشتى، قومۇشنى ئېلىپ بېشىغا ئۇرۇشتى.	ئۇنى تۈكۈرۈپ تاشلاشتى، چوبۇقنى ئېلىپ بېشىغا قاتىق ئۇرۇشتى.

Reference	Before	After
MAT 27:31	ئۇنى شۇنداق مازاق قىلغاندىن كېيىن، تونى سالدۇرۇپ، ئۇچىسىغا ئۆز كېيمىلىرىنى كېيدۈردى ۋە كېپستىلەش ئۇچۇن ئېلىپ مېڭىشتى.	ئۇنى شۇنداق قىزىق قىلغانلىقىدىن كېيىن، تونى چىقارغان، ئۆز كېيمىلىرىنى كېيىن، كېپستىلەش ئۇچۇن ئېلىپ كېپتىشكە باشلىغان.
MAT 27:32	ئۇلار تاشقىرىغا چىققىنىدا، كۇرنى شەھىرىلىك سىمۇن ئىسىملىك بىر كىشىنى ئۇچرىتىپ، ئۇنى تۇتۇپ كېلىپ ئەيسانلىك كېپستىنى ئۇنىڭغا مەجبۇرىي كۆتۈرگۈزدى.	ئۇلار تاشقا چىقۇۋاقاندا، كۇرنى شەھىرىدىن سىمۇن دېگەن بىر كىشىنى كۆرۈپ قالدى، ئۇنى تۇتۇپ، ئەيسا ئىسا نىڭ كېپستىنى كۆتۈرگۈزۈشنى مەجبۇرلدى.
MAT 27:33	ئۇلار گولگوتا، يەنن «باش سوڭەك» دېگەن يەرگە كەلگەنده،	ئۇلار گولگوتا دېگەن جايغا كەلگەنده، بۇ جايىنىڭ نامى «باش سوڭەك» بولۇپ،
MAT 27:34	ئەيسا ئۇچۇن كەكە سۇي بىلەن ئارىلاشقان ئاچقىش شاراب بەردى؛ لېكىن ئەيساغا ئىچىش ئۇچۇن كەكە سۇي ئارىلاشتۇرۇلغان ئاچقىش شاراب بەردى؛ لېكىن ئۇ ئۇنى تېتىپ باققاندىن كېيىن، ئىچكلى ئۇنىمىدى.	ئەيسا ئۇچۇن كەكە سۇي بىلەن ئارىلاشقان ئاچقىش شاراب بەردى. تېتىپ باققاندا، ئىچمىدى.
MAT 27:35	ئەسکەرلەر ئۇنى كېپستىقا قويغاندىن كېيىن، چەك تاشلاپ، كېيمىلىرىنى ئازا لهشكەرلەر ئۇنى كېپستىلەنەندىن كېيىن، چەك تاشلىشىپ كېيمىلىرىنى ئورئارا بولۇشۇۋالدى.	ئەسکەرلەر ئۇنى كېپستىقا قويغاندىن كېيىن، چەك تاشلاپ، كېيمىلىرىنى ئازا لهشكەرلەر ئۇنى كېپستىلەنەندىن كېيىن، چەك تاشلىشىپ كېيمىلىرىنى ئورئارا بولۇشۇۋالدى. تەڭ بولۇشتۇ.
MAT 27:36	ئاندىن ئۇ يەردە ئولتۇرۇپ ئۇنىڭغا كۆزەتچىلىك قىلدى.	كېيىن ئۇ يەردە ئولتۇرۇپ، ئۇنى كۆزەتچى قىلدى.
MAT 27:37	ئۇلار ئۇنىڭ بېشىنىڭ ئۇستىگە «بۇ ئەيسا، يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى» دەپ ئۇلار ئۇنىڭ بېشىنىڭ يۇقىرى تەرىپىگە «بۇ ئەيسا، يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھىدۇر» دەپ يېزىلغان شىكايدە تاخىتىنى بېكتىتى.	ئۇلار ئۇنىڭ بېشىنىڭ ئۇستىگە «بۇ ئەيسا، يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى» دەپ ئۇلار ئۇنىڭ بېشىنىڭ يۇقىرى تەرىپىگە «بۇ ئەيسا، يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھىدۇر» دەپ يېزىلغان شىكايدە تاخىتىنى بېكتىتى.
MAT 27:38	ئەيسا بىلەن تەڭ ئىككى قاراچىمۇ كېپستىكە مىخالنغان بولۇپ، بىرى ئۇڭ تەرىپىدە، يەنە بىرى سول تەرىپىدە ئىدى.	ئىسا بىلەن بىرگە ئىككى قاراچىمۇ كېپستىكە مىخالنغان، بىرى ئۇڭ تەرىپىتە، بىرى سول تەرىپىتە.
MAT 27:39	بۇ يەردىن ئۆتكەنلەر باشلىرىنى چايقىشىپ، ئۇنى ھاقارەتلىپ:	بۇ جايىدىن كېچىپ كەتكەنلەر باشلىرىنى چايقاشىپ، ئۇنى ھاقارەت قىلىشىپ:
MAT 27:40	— قېنى، سەن ئىبادەتھانىنى بۇرۇپ تاشلاپ، ئوج كۇن ئىچىدە قايىدىن ياساپ چىقىدىغان ئادەم، ئەمدى ئۆزۈڭنى قۇتۇزۇزە! خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، كېپستىن چۈشۈپ باققىنا! – دېپىشتى.	ئىي، سەن مەسچىتنى بۇزۇپ، ئوج كۇنداھى قايىتا قۇرۇپ چىقىدىغان بولساڭ، ھازىر ئۆزۈڭنى قۇتلا! خۇدا ئوغلى بولساڭ، كېپستىن چۈشۈپ باققىلا!
MAT 27:41	باش كاھىنلارمۇ، تەۋرات ئۇستا زالىرى ۋە ئاقسالالار بىلەن بىرگە ئۇنى مەسىخە قىلىپ:	چوڭ كاھىنلارمۇ شۇنداق قىلىپ، قانۇن ئوقۇتۇشچىلىرى، قەربىلەر ۋە پەرسىيلەر بىلەن بىرگە ئۇنى سەتكىچە قىلىپ مەزەك قىلدى:
MAT 27:42	باشقا خەلکلەرنى قۇتۇقان، ئۆزىنى قۇتۇقۇزاالمىدۇ. ئۇ ئىسرائىلنىڭ يادىشاھى – باشقىلارنى قۇتۇقۇزىتىكەن، ئۆزىنى قۇتۇقۇزىمالمايدۇ. ئۇ ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىمىش! ئەمدى كېپستىن چۈشۈپ باقسۇنچۇ، ئاندىن ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىمنز.	باشقا خەلکلەرنى قۇتۇقان، ئۆزىنى قۇتۇقۇزاالمىدۇ. ئۇ ئىسرائىلنىڭ يادىشاھى – باشقىلارنى قۇتۇقۇزىتىكەن، ئۆزىنى قۇتۇقۇزىمالمايدۇ. ئۇ ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىمىش! ئەمدى كېپستىن چۈشۈپ باقسۇنچۇ، ئاندىن ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىمنز. كېتىھەمىز.
MAT 27:43	ئۇ خۇداغا تايىغان! خۇدا ئۇنى ئەزىزلىسە، ھازىر قۇتۇقۇزۇپ باققاي! چۈنكى قۇقۇرۇپ ساقلاپ قويۇڭ! چۈنكى ئۇ. «مەن خۇدانىڭ ئوغلىمەن» دېگەن ئۇ: «مەن خۇدانىڭ ئوغلى» دېگەنلىدى، – دېپىشتى.	ئۇ خۇداغا ئىشىنىپ قالدى! ئەگەر خۇدا ئۇنى ئەزەپ قىلسا، ھازىر قۇقۇرۇپ ساقلاپ قويۇڭ! چۈنكى ئۇ. «مەن خۇدانىڭ ئوغلىمەن» دېگەن ئۇ: «مەن خۇدانىڭ ئوغلى» دېگەنلىدى، – دېپىشتى.
MAT 27:44	ئۇنىڭ بىلەن تەڭ كېپستىلەنگەن قاراچىلارمۇ ئۇنى شۇنداق ھاقارەتلىشتى.	ئۇ بىلەن بىرگە كېپستىقا چاققان قاراچىلارمۇ ئۇنى شۇنداق ھەقلەپ كەتلىنى.
MAT 27:45	ئەمدى كۈنىشنىڭ ئالتنىچى سائىتىدىن توققۇزىنچى سائىتىگىچە يۇتكۇل زېمىننى قاراڭقۇلۇق باستى.	ئالتنىچى سائەتتىن توققۇزىنچى سائەتىگىچە، يۇتون زېمىن قاراڭقۇلۇققا بىتىلدى.
MAT 27:46	توققۇزىنچى سائەتلەرەدە ئەيسا يۇقىرى ئاۋازادا: «ئېلى، ئېلى، لەما ساۋااقتانى؟» يەنى «خۇدايمىم، خۇدايمىم، سەن مېنى نېمىگە تەرك قىلىدىڭ؟ ساۋاقتانى؟» يەنى «خۇدايمىم، خۇدايمىم، مېنى نېمىشقا تاشلىۋەتتىڭ؟» دەپ قاتىقى نىدا قىلدى.	توققۇزىنچى سائەتتە ئەيسا قاتىقى ئاۋازادىلەن: «ئېلى، ئېلى، لەما ساۋااقتانى؟» يەنى «خۇدايمىم، خۇدايمىم، سەن مېنى نېمىگە تەرك قىلىدىڭ؟ ساۋاقتانى؟» يەنى «خۇدايمىم، خۇدايمىم، مېنى نېمىشقا تاشلىۋەتتىڭ؟» دەپ قالدى.
MAT 27:47	ئۇ يەردە تۇرغانلارنىڭ بەزىلىرى بۇنى ئاڭلاپ: بۇ ئادەم ئىلىاس پەيغەمبەرگە مۇراجىئەت قىلىۋاتىدۇ، – دېپىشتى.	ئۇ جايىدا تۇرغان كىشىلەرنىڭ بەزىسى بۇنى ئاڭلاپ: «بۇ ئادەم ئىلىاسنى chaqiryapti، دېپىتى.

Reference	Before	After
MAT 27:48	ئۇلار ئىچىدىكى بىرى تېز يۈگۈرۈپ بارىپ، بىر يارچە سۈنگەر ئېلىپ كەلدى، ئۇلارنىڭ ئىچىدىن بىرەيلەن دەرھال يۈگۈرۈپ بېرىپ بىر يارچە بۇلۇتنى ئەپلىپ، ئۇنى ئاچىق شارابقا چىلاپ، قومۇشنىڭ ئۇچىغا سېلىپ ئۇنىڭغا ئىچكۈزۈپ قويدى.	ئۇلار ئىچىدىكى بىرى تېز يۈگۈرۈپ بارىپ، بىر يارچە سۈنگەر ئېلىپ كەلدى، قامىش ئۆچىغا سېلىپ، ئۇنىڭغا ئىچكۈزۈپ بەردى.
MAT 27:49	بىراق باشقىلار دىدى: 'قالدۇرۇڭ، قاراپ كۆرەيل، ئىلىياس كېلىپ ئۇنى قۇتۇرۇپ قالارمىكىن؟' – دېپىشتى.	بىراق باشقىلار دىدى: 'قالدۇرۇڭ، قاراپ كۆرەيل، ئىلىياس كېلىپ ئۇنى قۇتۇرۇغاندا؟'
MAT 27:50	ئەيسا يۇقىرى ئاۋااز بىلەن يەنە بىر ۋارقىرىدى-دە، روھىنى قويۇھتتى.	ئەيسا يەنە بالغان ئاۋااز بىلەن قالدى، روھىنى قويۇپ كەتتى.
MAT 27:51	ۋە مانا، شۇ دەقىقىدە ئىبادەتخانىنىڭ ئىچكىرى يەردىسى يۇقىرىدىن تۆۋەنگە ئىككى يارچە بۇلۇپ يېرىتىلىدى. يە-زېمىن تەۋرىنىپ، تاشلار پېرىلىپ،	شۇ ۋاقتىتا، مەبەتخانىنىڭ ئىچكى يەردىسى ئۆستىدىن ئاستىغا ئىككىگە بۇلۇپ كەتتى. يەر تەۋەلدى، تاشلار پېرىلىدى.
MAT 27:52-53	قەبرىلەر ئېچىلىدى (ئۇ تېرىلىگەندىن كېيىن، ئۆلۈمde ئۇخلاۋاتقان نۇرغۇن مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ تەنلىرىمۇ تېرىلىدى؛ ئۇلار قەبرىلەردىن چىقى ۋە مۇقەددەس شەھەرگە كىرىپ، ئۇ يەرde نۇرغۇن كىشىلەرگە كۆرۈندى).	قەبرىلەر ئېچىلىپ كەتتى. ئىسا تېرىلىگەندىن كېيىن، ئۆلگەن نۇرغۇن مۇقەددەس ئادەملەر تېرىلىپ كەتتى. ئۇلار قەبرىلەردىن چىقىپ، مۇقەددەس شەھەرگە كىرىپ، كۆپ كىشىلەرگە كۆرۈنۈپ قالدى.
MAT 27:54	ئەمدى ئىيىسانى كۆزەت قىلىۋاتقان يۈزبېشى ھەم يېنىدىكى لەشكەرلەر يەرنىڭ تەۋرىنىشنى ۋە باشاقا يۈز بەرگەن ھادىسىلەرنى كۆرۈپ، ئىتايىن قورقۇشۇپ: – ئۇ ھەققەتەن خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەن! – دېپىشتى.	يۈزبەشى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىرگە تۇرۇۋاتقان لەشكەرلەر، ئىيىسانى كۆزەت قىلىۋاتقاندا يەر تەۋرىشىپ، باشقا ئىشلار بولغاندا، ئىتايىن قورقۇقان: 'ئۇ ھەققىي خۇدا ئوغلى!' دىدى.
MAT 27:55	ئۇ يەرde يەنە بۇ ئىشلارغا يېراقتىن قاراپ تۇرۇغان نۇرغۇن ئايالارمۇ بار ئىدى. ئۇلار ئەسلىدە ئىيىسانىڭ خىزمىتىدە بولۇپ، گاللىيەدىن ئۇسۇغا ئەگىشىپ كەلگەندى.	ئۇ جايىدا يەنە كۆپ ئايالار بار ئىدى، ئۇلار يېراقتا بۇ ئەھۋالارنى كۆزەتىپ تۇرۇشتاتىن، ئۇلار ئالدىنىقىدىن ئىيىسان ئۆچۈن ياردەمچى بولۇپ كەلگەن ۋە گاللىيەدىن ئۇنىڭ بىلەن بىرگە كەلگەنلىكى.
MAT 27:56	ئۇلار ئىچىدە ماگىللەق مەريەم بار، ياقۇپ بىلەن يۈسۈنىنىڭ ئانسىسى مەريەم ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ماگىللەق مەريەم، ياقۇپ بىلەن يۈسۈنىنىڭ ئانسىسى مەريەم، زەبەدىنىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئانسىسىمۇ بار ئىدى.	بار، زەبەدىي نىڭ باللىرىنىڭ ئانسىسىمۇ بار ئىدى.
MAT 27:57	ئەكىش ۋاقتىن، ئارىماتىيالق يۈسۈپ دېگەن بىر باي كەلدى. ئۇمۇ ئىيىسانىڭ كەچقۇرۇن، ئارىماتىيالق يۈسۈپ ئىسىملىك بىر باي كەلدى. ئۇمۇ ئىيىسانىڭ مۇخلىسىلىرىدىن ئىدى.	شاكىرتى ئىدى.
MAT 27:58	ئۇ يېلاتۇسنىڭ ئالدىغا بېرىپ، ئىيىسانىڭ جەستىنى تەلەپ قىلىدى. يېلاتۇس جەسەتنى ئۇنىڭغا تايىشۇرۇشقا ئەمر قىلىدى.	ئۇ يېلاتۇسقا بارىپ، ئىسا جەسىدىنى ئىستەپ تەلەپ قىلىدى. يېلاتۇس جەسەتنى ئۇغا بېرىشىكە بۇيرۇق بەردى.
MAT 27:59	يۈسۈپ جەسەتنى ئېلىپ، ياكىز كاناپ رەخت بىلەن ئوراپ كېپەنلىدى	يۈسۈپ جەسەتنى ئېلىپ، تازا كاناپ رەخت بىلەن ئوراپ قويۇلما
MAT 27:60	ۋە ئۇنى ئۆزى ئۈچۈن قىيادا ئۆيدۈرۈغان يېڭى قەبرىسىگە قويدى. ئاندىن قەبرىنىڭ ئاغزىغا يوغان بىر تاشنى دومىلىتىپ قويۇپ، كېتىپ قالدى	ئۇنى ئۆزى ئۈچۈن ياساپ قويغان يېڭى كەبرىگە قويۇپ قالدى. كېيىن قەبرىنىڭ ئاغزىغا چوڭ بىر تاشنى يوتىكەپ قويۇپ، كېتىپ كەتتى.
MAT 27:61	(شۇ چاغادا ماگىللەق مەريەم بىلەن يەنە بىر مەريەممۇ ئۇ يەرde، قەبرىنىڭ ئۇدۇلىدا ئولتۇراتىن).	ئۇ واقۇتنا ماگىللەق مەريەم بىلەن باشقا بىر مەريەم، قەبرىنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇپىتۇ.
MAT 27:62	ئەمدى ئەتسىن، يەنى «تەبىيارلاش كۇنى» ئۆتكەندىن كېيىن، باش كاهىنلار باش كاهىنلار بىلەن يەرسىيەر جەم بولۇشۇپ يېلاتۇسنىڭ ئالدىغا كېلىپ:	كۇن ئېرىتكەندىن كېيىن، يەنى تەبىيارلاق كۇنى ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن، باش كاهىنلار باش كاهىنلار بىلەن يەرسىيەر بىرگە تويلانپ يېلاتۇسنىڭ ئالدىغا كېلىپ:
MAT 27:63	– جانابىرى، ھېلىقى ئالدامچىنىڭ ھيات ۋاقتىدا! «مەن بۇلۇپ ئۆچىنچى كۇنى تېرىلىمەن» دېگىنى ئىسىمىزدە بار.	جانابىلار، بۇ ئالدامچى ھياتتا بولغاندا: «مەن ئولۇپ ئۆج كۇن ئۆتكەندە تېرىلىمەن» دېگەنلىكىنى بىز ئىسىلىمىز.
MAT 27:64	شۇنىڭ ئۆچۈن، قەرى ئۆچىنچى كۇنىڭچە مەھكەم قوغدىلىشى ئۆچۈن ئەمر بەرگەيىز. ئۇنداق قىلىنمسا، مۇخلىسىلىرى كېلىپ جەسەتنى ئوغربىلاب كېتىپ، ئاندىن خەلقە: «ئۇ ئۆلۈمدىن تېرىلىدى» دېپىشى مۇمكىن. بۇنداق ئالدامچىلىق ئالدىنىقىسىدىنمۇ بەتەر بولىدۇ، – دېپىشتى.	شۇڭا، قەرىنى ئۆچىنچى كۇنىڭچە قەدەر ياخشى قوغىدەش ئۆچۈن بۇيرۇق بېرىلەت. بۇ قىلىنمسا، دوستلىرى كېلىپ جەسەتنى ئوغربىلاب كېتىپ، كېيىن خەلقە: «ئۇ قايتا تېرىلىدى» دېپىشى مۇمكىن. بۇ ئالدامچىلىق ئالدىنىكىسىدىن تېخىمۇ يامان بولىدۇ.
MAT 27:65	يېلاتۇس ئۇلارغا: – بىر گۈرۈپيا كۆزەتچى لەشكەرنى سلەرگە تايىشۇرۇدۇم.	يېلاتۇس ئۇلارغا دىدى: 'سەلەرگە قوۋۇقچى بار. قەرىنى ياخشى قوغلاڭلار، يېلاتۇس ئۇلارغا: – بىر گۈرۈپيا كۆزەتچى لەشكەرنى سلەرگە تايىشۇرۇدۇم.'

Reference	Before	After
MAT 27:66	قەبرىنى قۇرىشىڭلارنىڭ يېتىشىچە مەھكەم قوغاداڭلار، – دېدى.	سىلەر قانداق بولسا يېتىشلىك قىلىڭلار، ئاندىن ئۇلار قاراۋۇللار بىلەن بىرگە بارىپ، تاشنى يېچەتلەپ، قەبرىنى ساقلىش ئاستىغا قويدى.
MAT 28:1	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار كۆزەتچى لەشكەرلەر بىلەن بىلە بېرىپ، تاشنى يېچەتلەپ، قەبرىنى مۇھاپىزەت ئاستىغا قويدى.	شابات كۈنى ئۆتۈپ بولغاندىن كېيىن، ھېتىنىڭ بىرېنچى كۈنى، تالڭىسى سەھەر دېگەندە، ماڭاللىق مەريم بىلەن يەن بىر مەريم قەبرىنى كۆرۈشكە كەلدى.
MAT 28:2	شابات كۈنى ئۆتۈپ، ھېتىنىڭ بىرېنچى كۈنى تالڭى ئاتاي دېگەندە، ماڭاللىق مەريم بىلەن يەن بىر مەريم قەبرىنى كۆرۈشكە كەلدى.	شۇ ۋاقتىتا، يەر قاتتىق تەۋىرىپ كەتتى؛ چۈنكى ئاللاھنىڭ بىر يەرشتىسى ۋە مانا، يەرلەر تۇبۇقسىز قاتتىق تەۋىرىپ كەتتى؛ چۈنكى يەرۋەردىگارنىڭ ئاسمانىدىن چۈشۈپ كەلدى، قەبرىنىڭ تاشنى ھەيدەپ قويۇپ، ئۆستىگە بىر يەرشتىسى ئاسمانىدىن چۈشۈپ، قەبرىگە بېرىپ، تاشنى بىر چەتكە دومىلىتىپ، ئۆستىدە ئولتۇرغاندى.
MAT 28:3	يەرشتىنىڭ قىياپىتى چاقماقتەك، كىيمىلىرى قاردهك ئائىاق ئىدى.	يەرشتىنىڭ قىياپىتى چاقماقا ئوخشاش يورۇت، كىيمىلىرى قارغا ئوخشاش تەمىز ئاق بولغان.
MAT 28:4	كۆزەتچىلەر ئۇنىڭدىن شۇنچە قورقۇشتىكى، تىترىشىپ، ئۇلۇكتەك قېتپلا قالدى.	گاردلار ئۇنىڭدىن زور قورقانلىقىغا ئەگىشىپ، تەرىپ قىلىپ، ئۇلۇكتەك قالدى.
MAT 28:5	يەرشتە ئاياللارغا قاراپ: – قورقماڭلار! سىلەرنىڭ كېسىتەنگەن ئەيسانى ئىزدەۋاتقىنىڭلارنى بىلەمەن.	يەرشتە ئاياللارغا دەيتۇ: قورقماڭ! مەن سىلەرنىڭ سەللەك قىلغان ئىساغا ئىزدەۋاتقىنىڭلارنى ياخشى بىلەمەن.
MAT 28:6	ئۇ بۇ يەرde ئەمەس؛ ئۇ ئۆزى ئېتقاندەك تىرىلدۈرۈلدى. كېلىڭلار، رەب ياتقان جايىنى كۆرۈڭلەر؛	ئۇ بۇ يەرde يوق؛ ئۇ دېگەنچە تۈرىدى. كېلىڭلار، رەب ياتقان جايىنى كۆرۈڭلەر.
MAT 28:7	ئاندىن دەرھال بېرىپ ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىغا: «ئۇ ئۇلۇمدىن تىرىلىپتۇ. ۋە مانا، ئۇ سىلەردىن ئاۋۇال گاللىيەگە بارىدىكەن، ئۇنى شۇ يەرde كۆرىدىكەنسىلەر» دەڭلار، مانا مەن بۇلارنى سىلەرگە ئېتىپ بەردىم، – دېدى.	هازىرلا بېرىپ ئۇنىڭ شاكىرىدىرىغا: «ئۇ ئۇلۇكتىن تىرىلىدى ۋە كۆر، ئۇ سىلەردىن بىرېنچى بولۇپ گاللىيەگە كېتىپ كەتسىدۇ، شۇ يەرde ئۇنى كۆرسىكىلەر» دېڭ. مەن بۇنى سىلەرگە ئېتقانىم.
MAT 28:8	شۇنىڭ ئاياللار ھەم قورقۇنچ ھەم زور خۇشاللىق ئىچىدە قەبرىدىن دەرھال ئايىلىپ، ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىغا خەۋەر بېرىشىكە يۈگۈرۈشتى.	شۇ ئۈچۈن ئاياللار قورقۇپ، زور خۇشاللىق بىلەن، قەبرىدىن تېز كېتىپ، ئۇنىڭ شاكىرىدىرىغا خەۋەر بېرىشىكە يۈگۈرۈشتى.
MAT 28:9	ئۇلار مۇخلىسىلىرىنى خەۋەرلەندۈرۈشكە يولدا ماڭغاندا، مانا ئەيسا ئۇلارنىڭ ئالدىغا چىقىي: – سالام سىلەرگە! – دېدى. ئۇلارمۇ ئالدىغا بېرىپ، ئۇنىڭ يۇنغا ئېسىلىپ، ئۇنىڭغا سەجدە قىلدى.	ئۇلار شاكىرىدىرىغا خەۋەر بېرىشىكە يولدا بارغاندا، بىراق ئەيسا ئۇلارنىڭ ئالدىسىدا تۇرۇپ: «خۇشاللىنىڭلار!» دېدى. ئۇلارمۇ ياقتۇرۇپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئاياقلارغا تۇتۇنۇپ، ئۇنى سەجدە قىلدى.
MAT 28:10	ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا: – قورقماڭلار! بېرىپ قېرىنداشلىرىمغا: گاللىيەگە بېرىڭلار، دەپ ئۇقتۇرۇڭلار، ئۇلار مېنى شۇ يەرde كۆرىدۇ، – دېدى.	ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا: «قورقماڭ! بارىپ قېرىنداشلىرىمغا: گاللىيەگە كېتىڭلار، دەپ سۆزلەشتۈرۈڭلەر، ئۇلار شۇ يەرde مېنى كۆرەلەيدۇ،» دېدى.
MAT 28:11	ئاياللار تېخى يولدا كېتىۋاتقان ۋاقتىتا، كۆزەتچىلەرنىڭ بەزلىرى شەھەرگە كىرىپ، بولغان ۋەقەلەرنىڭ ھەممىسى توغرىسىدا باش كاھىنلارغا خەۋەر قىلدى.	ئاياللار يولدا كېتىۋاتقان ۋاقتىتا، كۆزەتچىلەرنىڭ بەزلىرى شەھەرگە كىرىپ، بولغان بارلىق ئەھۇالار توغرىسىدا باش كاھىنلارغا خەۋەر بەردى.
MAT 28:12	باش كاھىنلار ئاقساقلالار بىلەن بىر يەرگە يېغلىپ مەسىلەتەشكەندىن كېيىن، لەشكەرلەرگە بەك كۆپ يۈل بېرىپ:	ئالا كاھىنلار ئاقساقلالار بىلەن بىرگە يېغلىپ، يىلان تۈزۈپ چىقىي، ئەسكەرلەرگە كۆپ يۈل بەرگەن:
MAT 28:13	سىزىلار دېڭ: «ئۇنىڭ شاگىرىدىرى كېچىسى كېلىپ، بىز ئۇخلاۋاتقاندا ئۇنىڭ جەسىدىنى ئوغىرلاپ ئەكىتىپتۇ» – دەڭلار.	سىزىلار دېڭ: «ئۇنىڭ شاگىرىدىرى كېچىسى كېلىپ، بىز ئۇخلاۋاتقاندا ئۇنىڭ جەسىدىنى ئوغىرلاپ ئېلىپ كەتتى» دېڭلار.
MAT 28:14	ئەگەر بۇ خەۋەر ۋالىينىڭ قوللىقىغا يېتىپ قالسا، بىز ئۇنى قايىل قىلىپ سىلەرنى ئاۋارىچىلىكتىن ساقلايمىز – دېدى.	ئەگەر بۇ ئەھۇال ھاكىمگە يېتىپ قالسا، بىز ئۇنى رازى قىلىپ، سىلەرنى ئەھۇاللىقتىن ساقلايمىز.
MAT 28:15	شۇنداق قىلىپ، لەشكەرلەر يۈلنى ئالدى ۋە ئۆزلىرىگە تايىلانغا نەتكەن قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بۇ گەپ بۈگۈنگىچە يەھۇدىيلار ئارسىسىدا تارقىلىپ كەلمەكتە.	شۇنداقلا، ئەسكەرلەر يۈلنى ئېلىپ، ئۆزلىرىگە بەلگىلەنگەندەك قىلدى. بۇ گەپ يەھۇدىيلار ئارسىسىدا بۈگۈنگە قەدەر يايىلغان.

Reference	Before	After
MAT 28:16	ئۇن بىر مۇخلىس گاللىيەگە بېرىپ، ئەيسا ئۇلارغا بېكىتكەن تاغقا چىقىتى.	ئۇن بىر شاگىد گاللىيىگە باردى، ئەيسا ئۇلارغا بەلگىلەنگەن تاغقا چىقىتى.
MAT 28:17	ئۇلار ئۇنى كۆرگىننەدئۇنىڭغا سەجىدە قىلىشىن؛ لېكىن بەزىلىرى گۇمانلىنىپ قالدى.	ئۇلار ئۇنى كۆرگەندە ئۇنى سەجىدە قىلىدى؛ لېكىن بەزىلىرى شۇبەھەندى.
MAT 28:18	ئەيسا ئۇلارنىڭ يېننەغا كېلىپ، مۇنداق دېدى: – ئەرشتە ۋە يەر يۈزىدە بارلىق هووقۇق ماڭا بېرىلىدى.	ئەيسا ئۇلارنىڭ يېننەغا كېلىپ، مۇنداق دېدى: «ئاسمانىدا ۋە يەر ئۇستىدە بارلىق هووقۇق مەنگە بېرىلىدى.»
MAT 28:19	شۇنىڭ ئۈچۈن، بېرىپ يۇتكۈل ئەللەرنى ئۆزۈمگە مۇخلىس قىلىپ يېتىشتۈرۈڭلەر، شۇنداقلا ئۇلارنى ئاتا، ئوغۇل ۋە مۇقەددەس روھنىڭ نامىغا تەۋە قىلىپ چۆمۈلدۈرۈپ،	شۇ ئۈچۈن، بېرىپ بارلىق خەلقەرنى مەن ئۈچۈن مۇرید قىلىپ يېتىشتۈرۈڭلەر، ئۇلارنى ئاتا، ئوغۇل ۋە مۇقەددەس رۇھ ئىسمى بىلەن چۆمۈلتۈرۈڭلەر.
MAT 28:20	ئۇلارغا مەن سىلەرگە تايىلىغان بارلىق ئەمرلەرگە ئەمەل قىلىشنى ئۆگتىڭلەر، ۋە مانا، مەن زامان ئاخىرىغىچە ھەر كۇنى سىلەر بىلەن بىلەن بولىمەن.	ئۇلارغا مەن سىلەرگە بەرگەن ھەممە بۇيرۇقلارنى ياخشى ئورۇنداشنى ئۆگتىڭلەر. ۋە، مەن زامان ئاخىرىغىچە ھەر كۇنى سىلەر بىلەن بىلەن تۇرماھەن.
MRK 1:1	خۇدانىڭ ئوغلى ئەيسا مەسھىنىڭ خۇش خەۋېرىنىپ باشلىنىشى:	خۇدانىڭ ئوغلى ئەيسا مەسھىنىڭ ياخشى خەۋېرى باشلىنىپ كەتتى
MRK 1:2	يەشايا يەيغەمبەرلەر يېزىپ قالغانچە: «بایقاپ كۆرەڭلەر، مەن ئەلچىمنى سىزنىڭ ئەلچىمنى ئەۋەتىمەن. ئۇ سىزنىڭ يولىنى ئالدىنلا تەبىارلايدۇ.»	يەيغەمبەرلەر يېزىپ قالغانچە: «بایقاپ كۆرەڭلەر، مەن ئەلچىمنى سىزنىڭ ئالدىنلا ئەۋەتىمەن. ئۇ سىزنىڭ يولىنى ئالدىنلا تەبىارلايدۇ.»
MRK 1:3	ئاكلاڭلار، دالادا بىرسىنىڭ توۋەلغان ئاۋازىنى! ئۇ: «بەرۋەردىگارنىڭ يولىنى تەبىارلاڭلار، ئۇنىڭ ئۈچۈن چىغىر يوللىرىنى تۈپتۈز قىلىڭلارلا» – دەيدۇ.«	ئاكلاڭلار، چولغۇزدا بىر ئادەم توۋلاپ چاققىرىۋاتىدۇ! ئۇ: «بەرۋەردىگارنىڭ يولىنى ھازىرلاڭلار، ئۇنىڭ يوللىرىنى تۈزەپ قويۇڭلارلا» دەيدۇ.
MRK 1:4	كىشىلەرنى چۆمۈلدۈرۈش ئېلىپ بارىدىغان يەھيا يەيغەمبەر چۆل-باياۋاندا كەچۈرمەن بېرىش ئۆچۈن توۋا قىلىشنى سۇغا چۆمۈلدۈرۈش بىلەن ئاكلىسىپ يەيدا بولۇپ، گۇناھلارغا كەچۈرمەن بېلىپ كېلىدىغان، توۋا قىلىشنى بىلدۈردىغان سۇغا «چۆمۈلدۈرۈش»نى جاكارلاشقا باشلىدى.	يەھيا چۆمۈلدۈرۈش قىلغۇچى بولۇپ، چۆلە كۆرۈنگەنكە، گۇناھلارغا كەچۈرمەن بېرىش ئۆچۈن توۋا قىلىشنى سۇغا چۆمۈلدۈرۈش بىلەن ئاكلىسىپ يەيدا بولۇپ، گۇناھلارغا كەچۈرمەن بېلىپ كېلىدىغان، توۋا قىلىشنى باشلىدى.
MRK 1:5	ھەممە يەھۇدیيەدىكى خەلق بىلەن يېرۇسالىم شەھىرىدىكى بارچە كىشىلەر يۇتون يەھۇدیيە ئۆلکىسىدىكىلەر ۋە يۇتكۈل يېرۇسالىم شەھىرىدىكىلەر ئۇنىڭ يېننەغا كېلىپ كەتتى، گۇناھلىرىنى ئېتىراپ قىلىشى ئەن ئۇ تەرەپتىن ئۇنىڭ ئالدىغا چىقىپ، گۇناھلىرىنى ئىقراار قىلىشى بىلەن ئۇنىڭ تەرىپىدىن ئىئورдан دەرياسىدا چۆمۈلدۈرۈلدى.	ھەممە يەھۇدیيەدىكى خەلق بىلەن يېرۇسالىم شەھىرىدىكى بارچە كىشىلەر يۇتون يەھۇدیيە ئۆلکىسىدىكىلەر ۋە يۇتكۈل يېرۇسالىم شەھىرىدىكىلەر ئۇنىڭ يېننەغا كېلىپ كەتتى، گۇناھلىرىنى ئېتىراپ قىلىشى ئەن ئۇ تەرەپتىن ئۇنىڭ ئالدىغا چىقىپ، گۇناھلىرىنى ئىقراار قىلىشى بىلەن ئۇنىڭ تەرىپىدىن ئىئوردان دەرياسىدا چۆمۈلدۈرۈلدى.
MRK 1:6	يەھيا توڭە يەشىندىن كىيمى كىيىپ، بېلىنى تاسما بىلەن باಗلاپ يۈرگەن؛ يەھيا بولسا توڭە يۈڭىدىن قىلىنغان كىيمى كىيىن، بېلىگە كۆن تاسما باغلىغانىدى، يېمەكلىكى چېكەتكە بىلەن ياوا هەرە ھەسىلى ئىدى.	يەھيا توڭە يەشىندىن كىيمى كىيىپ، بېلىنى تاسما بىلەن باگلاپ يۈرگەن. يەھيا بولسا توڭە يۈڭىدىن قىلىنغان كىيمى كىيىن، بېلىگە كۆن تاسما باغلىغانىدى، يېمەكلىكى چايقان چېكەتكە ۋە ياوا هەرە.
MRK 1:7	ئۇ مۇنداق دەپ جاكارلايتى: – مەندىن قۇدرەتلىك بولغان بىرى مەندىن كېيىن كېلىدۇ. مەن ھەتتا ئېڭىشىپ كەشلىرىنىڭ بوغۇچىنى بېشىشكىمۇ لايىق ئەمەسمەن!	ئۇ شۇنداق دەپ دەيدۇ: «مەندىن كۆچلۈك بىر كىشى مەندىن كېيىن كېلىدۇ. مەن ھەتتا ئۇنىڭ كەشلىرىنىڭ تاللىقىنى ئېچىشقا ئەزىزىمە!»
MRK 1:8	مەن سىلەرنى سۇغىلا چۆمۈلدۈرۈمەن، لېكىن ئۇ سىلەرنى مۇقەددەس روھقا چۆمۈلدۈرددۇ.	مەن سىلەرگە سۇ بىلەن چۆمۈشتۈرەمەن، ئەمما ئۇ سىلەرگە مۇقەددەس روھ بىلەن چۆمۈشتۈرددۇ.
MRK 1:9	شۇ كونلەرە، ئەيسا گاللىيە ئۆلکىسىنىڭ ناسارەت شەھىرىدىن كېلىپ، يەھيا تەرىپىدىن ئىئورдан دەرياسىدا چۆمۈلدۈرۈلدى.	ئۇ ۋاقتىتا، ئەيسا گاللىيە ئۆلکىسىنىڭ ناسارەت شەھىرىدىن كەلدى، يەھيا تەرىپىدىن ئىئوردان دەرياسىدا سۇغۇچ قىلىدى.
MRK 1:10	ئۇ سۇدۇن چىققاندila، ئاسمانانلارنىڭ يېرىلىپ، روھنىڭ كەيتەر قىياپتىدە چوشۇپ، ئۆز ئوستىگە قونۇۋاتقانلىقىنى كۆردى.	ئۇ سۇدۇن چىققاندila، ئاسمانانلار يېرىلىپ كەتتى، روھ كەيتەر سىيېپتىدە چوشۇپ كېلىپ، ئۇستىگە قونۇۋاتقانلىقىنى كۆردى.
MRK 1:11	شۇنىڭ بىلەن ئاسمانانلاردىن: «سەن مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇم، مەن سەندىن تولۇق خۇرسەنمەن!» دېگەن بىر ئاڭلاندى.	شۇ ۋاقتىتا ئاسمانانلاردىن: «سەن مېنىڭ ئەزىز ئوغلۇم، مەن سەنگە تولاي خۇرسەت بەردىم!» دەپ بىر ئاۋاز كەلدى.
MRK 1:12	ۋە روھ دەرھال ئۇنى چۆل-باياۋانغا سۈيەلەپ چىقاردى.	روھ تېزلا ئۇنى چۆلگە سۈرۈپ كەتتى.
MRK 1:13		

Reference	Before	After
	<p>ئۇ چۆلده قىرىق كۈن تۇرۇپ، شەيتان تەرەپىدىن سىنىسىپ كەتتى. ئۇ شۇ يەردە ياؤايىن ھايۋانلار بىلەن بىللە ئىدى؛ شۇ كۈنلەر دېرىشىتلەر ئۇنىڭ خىزمىتىنى قىلىدى.</p>	<p>ئۇ چۆلده قىرىق كۈن تۇرۇدى، شەيتان تەرەپىدىن سىنىسىپ كەتتى. ئۇ شۇ جايدا يەرلىك ھايۋانلار بىلەن بىرگە ئىدى؛ شۇ ۋاقتىتا يېرىشىتلەر ئۇنى ياردەم بەردى.</p>
MRK 1:14-15	<p>ھازىر بوهانى قاماققا تاشلانغافاندا، ئەيسا گاللىيەگە بارىپ: «ۋاقتى تولدى، ئەمدى يەھيا سولانغافاندىن كېپىن، ئەيسا گاللىيە ئۆلکىسىگە خۇدا يادىشاھلىقى يېقىندا! تەۋەبە قىلىڭلار، ياخا لە خەۋەرگە ئىشىنىڭلار!» بېرىپ: «ۋاقتى-سائىتى توشتى، خۇدانىڭ يادىشاھلىقى يېقىنلاشتى! توۋا دەپ، خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ ياخا لە خەۋېرىنى جاكارلىشىشقا باشلىدى.</p>	<p>ھازىر بوهانى قاماققا تاشلانغافاندا، ئەيسا گاللىيەگە بارىپ: «ۋاقتى تولدى، ئەمدى يەھيا سولانغافاندىن كېپىن، ئەيسا گاللىيە ئۆلکىسىگە خۇدا يادىشاھلىقى يېقىندا! تەۋەبە قىلىڭلار، ياخا لە خەۋەرگە ئىشىنىڭلار!» دەپ، خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ ياخا لە خەۋېرىنى جاكارلىشىشقا باشلىدى.</p>
MRK 1:16	<p>شۇ كۈنلەر دە ئۇ گاللىيە دېڭىزى بويىدا يۈرۈپ كەتتى، سىمۇن بىلەن ئاندرىياسىنى ئاندرىياسىنى كۆردى. ئۇلار بېلىقچى بولۇپ، دېڭىزغا توپ تاشلاۋاتاتتى.</p>	<p>ئۇ گاللىيە دېڭىزى بويىدا يۈرۈپ كەتتى، سىمۇن بىلەن ئاندرىياسىنى كۆردى. ئۇلار بېلىقچى بولۇپ، دېڭىزگە توپ تاشلاۋاتاتتى.</p>
MRK 1:17	<p>ئەيسا ئۇلارغا: – مېنىڭ كەينىدىن مېڭىڭلار، مەن سىلەرنى ئادەم توپقۇچى بېلىقچى قىلىمەن! – دېدى.</p>	<p>ئەيسا ئۇلارغا: 'مېنىڭ كەينىدىن كېلىڭلار، مەن سىلەرنى خەلقەرنى توپقۇچى قىلىمەن!' دېدى.</p>
MRK 1:18	<p>ئۇلار شۇئان تورلىرىنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.</p>	<p>ئۇلار هازىر تورلىرىنى تاشلاپ، ئۇنىڭ ئارقىسىدىن كەتتى.</p>
MRK 1:19	<p>ئۇ شۇ يەردىن بىرئاز ئۆتۈپ زەبەدىيىنىڭ ئوغلى ياخۇينى ئىنسىسى بۇھاندا بىلەن كۆردى. بۇ ئىككىس كېمىدە توپقۇپ تورلىرىنى ئوڭشاؤاتاتتى.</p>	<p>ئۇ ئاندىن بىراز بېرىم قالدۇرۇپ، زەبەدىنىڭ بالىسى ياقۇپ بىلەن ئىنسىسى يۇھانانى كۆردى. بۇلار كېمىدا توپقۇپ تورلىرىنى ياخشى ساراپ تەكشۈرۈۋاتاتتى.</p>
MRK 1:20	<p>ئۇ شۇئان ئۇلارنىمۇ چاقىرىدى. ئۇلار ئاتىسى زەبەدىيىنى مەدىكارلار بىلەن بىللە كېمىدە قالدۇرۇپ، ئۆزلىرى ئۇنىڭ بىلەن ماڭدى.</p>	<p>ئۇ دەرھال ئۇلارنى چاقىرىدى. ئۇلار ئاتىسى زەبەدىيىنى كېمىدە ئىشچىلار بىلەن قالدۇرۇپ، ئۆزلىرى ئۇنىڭ بىلەن كەتتىلەر.</p>
MRK 1:21	<p>ئۇلار كەپەناھۇم شەھىرىگە كىرىدى. شابات كۈنى ئۇ ئۇدۇل سىناگوگقا كىرىپ، دەرس بېرىشكە باشلىدى.</p>	<p>ئۇلار كەپەناھۇمغا كىرىدى. شابات كۈنى ئۇ سىناگوگقا كىرىپ، دەرس بېرىشكە باشلىدى.</p>
MRK 1:22	<p>خالايدىق ئۇنىڭ تەلەمكە ھەيرانوھەس بولۇشتى. چۈنكى ئۇنىڭ تەلەملىرى تەۋرات ئۇستا زىلىرىنىڭكىگە ئوخشىمايتتى، بەلكى تولىمۇ نويۇزلۇق ئىدى.</p>	<p>خەلق ئۇنىڭ ئۇگىتىگە زور ھەيران قالدى. چۈنكى ئۇنىڭ ئۇگىتلىرى دىنى ئالىملارنىڭكىدەك ئەمەس، بەلكى تولا كۈچى بار ئىدى.</p>
MRK 1:23	<p>سىناگوگتا ناياك روھ چاپلاشقا بىر ئادەم بار ئىدى. ئۇ:</p>	<p>سىناگوگدا بىر ئادەم بار ئىدى، ئۇدا پاكسىز روح بار ئىدى. ئۇ قاتىق چاقىرىپ:</p>
MRK 1:24	<p>ئەي، نازارەتلىق ئەيسا، سەن بىز بىلەن نېمە قىلىمىز؟ سەن بىزنى يوقاتقىلى كەلدىڭمۇ؟ مەن سېنىڭ كىملىكىڭنى بىلەمەن، سەن خۇدانىڭ مۇقەددەس تۈرگىلى كەلدىڭمۇ؟ مەن سېنىڭ كىملىكىڭنى بىلەمەن، سەن خۇدانىڭ بولغۇچىسىسىن! – دەپ توۋلايتتى.</p>	<p>ئەي، نازارەتلىق ئەيسا، سەن بىز بىلەن نېمە قىلىمىز؟ سەن بىزنى يوقاتقىلى كەلدىڭمۇ؟ مەن سېنىڭ كىملىكىڭنى بىلەمەن، سەن خۇدانىڭ مۇقەددەس تۈرگىلى كەلدىڭمۇ؟ مەن سېنىڭ كىملىكىڭنى بىلەمەن، سەن خۇدانىڭ بولغۇچىسىسىن! دەپ چاقىرىپ.</p>
MRK 1:25	<p>لېكىن ئەيسا جىنغا تەنبىھ بېرىپ: – ئاغزىڭىنى يۇم، بۇ ئادەمدىن چىق! – دېدى.</p>	<p>ئەمما ئەيسا جىنغا دەپ: «ئاغزىڭىنى ياپ، بۇ كىشىدىن چىقىپ كەت!» دېدى.</p>
MRK 1:26	<p>ناياك روھ، ئادەمنىڭ تېنىنى سەلچەكلىگەندە، قاتىق قالتا قويۇپ، ئۇنىڭ ناياك روھ ھېلىقى ئادەمنىڭ تېنىنى تارتىشتۇرۇپ، قاتىق ۋارقىرغىننچە ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتتى.</p>	<p>ناياك روھ، ئادەمنىڭ تېنىنى سەلچەكلىگەندە، قاتىق قالتا قويۇپ، ئۇنىڭ ناياك روھ ھېلىقى ئادەمنىڭ تېنىنى تارتىشتۇرۇپ، قاتىق ۋارقىرغىننچە ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتتى.</p>
MRK 1:27	<p>خالايدىق ھەممىسى بۇنىڭدىن ئىنتايىن ھەيران بولۇپ، ئۆزئارا غۇلغۇلا قىلىشىپ: – بۇ قانداق ئىش؟ يېڭى بىر تەلەمغا چۈنكى ئۇ ھوقۇق بىلەن ھەتتا ناياك روھلارغىمۇ بۇيرۇق قىلا لايدىكەن، ئۇلارمۇ ئۇنىڭ سۆزىگە بويىسۇنىدۇكەن، – دېپشتى.</p>	<p>ھەممە خەلق بۇنىڭدىن كاتتا ھەيران بولۇپ، ئارىلىرىدا ياراڭلىشىپ: 'بۇ نېمە ئىش؟ يېڭى بىر تەلەمغا چۈنكى ئۇ كۈچلۈك ھوقۇق بىلەن ھەتتا يامان روھلارغىمۇ بۇيرۇق قىلىدۇ، ئۇلارمۇ ئۇنىڭ سۆزىگە بويىسۇنىدۇ!' دەپ دېدۇ.</p>
MRK 1:28	<p>بۇنىڭدىن ئۇنىڭ شۆھرتى شۇ ھامان يۇتۇن گاللىيە ئۆلکىسىنىڭ ئەتراپىغا يۇر كەتتى.</p>	<p>ئۇنىڭ ئەھۋالى شۇ ۋاقتىتا گاللىيەنىڭ ھەممە تەرەپلەرگە تېز يايىلدى.</p>
MRK 1:29	<p>ئۇلار سىناگوگدىن چىقىپلا، ياقۇپ ۋە يۇھاندا بىلەن سىمۇن ۋە ئاندرىياسىنىڭ ئۆيىگە باردى.</p>	<p>ئۇلار سىناگوگدىن چىقىپ چىققاندا، ياقۇپ بىلەن يۇھاننى بىلەن بىرگە سىمۇن بىلەن ئاندرىياسىنىڭ ئۆيىغا كەتتى.</p>

Reference	Before	After
MRK 1:30	ئەمما سەموننىڭ قېيىئانسى قىزىتىما ئىچىدە يېتىپ قالغانىدى. ئۇلار دەرھال ئۇنىڭ دەرھال ئۇنىڭ ئەھۋالنى ئەيساغا ئېتىتى.	بىراق سەموننىڭ قېيىانسى تەر بوجۇلۇپ ياتقاندا. ئۇلار دەرھال ئۇنىڭ ئەھۋالنى ئەيسا بىلەن ئورتاقلىشىپ تۇردى.
MRK 1:31	ئۇ ئايالنىڭ قېشىغا بېرىپ، قولدىن تۇتۇپ، يۆلەپ ئۆرە تۇرغۇزدى. ئۇنىڭ قىزىتىمىسى دەرھال بانىدە ۋە ئۇ ئۇلارنى كوتۇشكە كىرىشتى.	ئۇ ئايالنىڭ يېنىغا بارىپ، قولدىن تۇتۇپ، تۇرغۇزدى. قىزىت دەرھال كەتى ۋە ئۇ ئۇلارغا خىزمەت قىلىپ باشلىدى.
MRK 1:32	كەچقۇرۇن كۈن ياتقاندا، كىشىلەر بارلىق ئاغرۇقلارنى ۋە جىن چاپلاشقانلارنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشتى.	كېچە كۈن باتقاندا، خەلق ھەممە كېسەللەك كىشىلەرنى ۋە جىنلىق كىشىلەرنى ئۇنىڭ ئالدىغا كەلتۈرۈپ كەتتى.
MRK 1:33	يۇتون شەھەردىكىلەر ئىشىك ئالدىغا توپلاشقانىدى.	ھەممە شەھەرلىكەر ئىشىك ئالدىدا يغلىلىپ كەتكەن.
MRK 1:34	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ھەر تۈرلۈك كېسەللەرگە گىرىپتار بولغان نۇرغۇن قىلىدى ۋە كىشىلەرنى ساقايتىنى ۋە نۇرغۇن جىنلارنى كىشىلەردەن ھەيدۈھەتنى. لېكىن ئۇ جىنلارنىڭ گەپ قىلىشقا يول قويىمىدى، چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى بىلىشەتتى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ كۆپ كىشىنى ھەر قايىس كېسەللەردىن ساقلاپ ياخشى قىلىدى ۋە كۆپ جىنلارنى كىشىلەردەن سۈرۈپ تاشلىدى. لېكىن ئۇ جىنلارغا كىشىلەرنى ساقايتىنى ۋە نۇرغۇن گەپ ئېيتىشقا رۇخسەت berm گەپ ئېتكىنى بىلىپ قالدى.
MRK 1:35	ئەتتىسى ئەتكەن تاڭ تېخ ئاتماستىلا، ئۇ ئورندىن تۇرۇپ، شەھەردىن چىقىپ، خىلۇھەت بىر جايغا بېرىپ دۇا-تىللاھەت قىلىدى.	سەھەر ھازىرلا قاراڭغۇ ۋاقتىتا، ئۇ ئورندىن كۆتۈرۈلۈپ، شەھەرنى تاشلاپ، يەكە بىر جايغا كېتىپ، دۇئا ئوقۇدۇ.
MRK 1:36	سەمون بىلەن ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئۇنى ئىزدەپ چىقىتى.	سەمون بىلەن ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئۇنى تەقىب قىلىپ كەتتى.
MRK 1:37	ئۇنى تايقاندا: – ھەممە ئادەم سېنى ئىزدىشىۋاتىدۇ! – دېپىشتى.	ئۇنى تېپقاندا: ھەممە كىشى سېنى ئىزدەپ تۇرا!
MRK 1:38	ئۇ ئۇلارغا: – باشقا يەرلەرگە، ئەتراتىكى يېزىلاردىمۇ سۆز-كالامنى جاكارلىشىم ئۇچۇن بارايىلى. چۈنكى مەن دەل مۇشۇ ئىش ئۇچۇن كېلىشىم، – دېدى.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: باشقا يەرلەرگە بارايىلى، ئەتراتىكى يېزىلاردا سۆز-كالامنى ئېتقۇچى بولاي. چۈنكى مەن بۇ ئۇچۇنلا كەلگەن.
MRK 1:39	شۇداق قىلىپ، ئۇ يۇتكۇل گاللىيە ئۆلکىسىنى ئايلىنىپ، سىناگوگلىرىدا سۆز-كالامنى جاكارلايتى ھەممە جىنلارنى كىشىلەردەن ھەيدۈھەتتى.	ئۇ گاللىيەنىڭ بارلىق رايونلىرىدا سىناگوگلاردا جاكارلاپ تۇراتقى ۋە جىنلارنى ھەيدۈھاتات.
MRK 1:40	ماخاؤ كېسىلى بار بىر كىشى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ يېلىنىپ، تىزلىنىپ تۇرۇپ: – ئەگەر خالسىڭىز، مېنى كېسىلىمدىن ياك قىلالايسىز! – دەپ ئۇنىندى.	بىر كىشى ماخاؤ كېسىلى بار بولۇپ، ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ تىزلىنىپ تۇرۇپ: ئەگەر خالسىڭىز، مېنى ياك قىلالايسىز! دەپ سورىدى.
MRK 1:41	ئەيسا ئىچى ئاغرىفاج قولىنى سوزۇپ ئۇنىڭغا تەگۈزۈپ تۇرۇپ: – خالايمەن، ياك قىلىنغان! – دېۋىدى.	ئەيسا ئاغرىپ كەتن، قولىنى سوزاتقى، ئۇنىڭغا تەگىدى ۋە: «مەن خالايمەن، ياك بول!» دېدى.
MRK 1:42	شۇ سۆز بىلەنلا ماخاؤ كېسىلى دەرھال بىماردىن كېتىپ، ئۇ ياك قىلىنىدى.	ئۇ سۆز دەلگەندە، ماخاؤ كېسىلى دەرھال كىشىدىن كېتىپ، ئۇ تولا تازا قىلىنىدى.
MRK 1:43	ئۇ ئۇنىڭغا: – ھازىر بۇ ئىشنى ھېچكىمگە ئېتىما، بەلكى ئۇدۇل بېرىپ مەسئۇل كاھىنغا ئۆزۈننى كۆرسىتىپ، كاھىنلاردا گۇۋاھلىق بولۇش ئۇچۇن، مۇسا بۇ كېسەلدەن ياكىنلارغا ئەم قىلغان قۇربانلىقلارنى سۇنغان، – دەپ ئۇنى قاتقى ئاگاھلاندۇرۇپ يولغا سالدى.	ئۇ ئۇنى قاتقى ئەسلەت قىلىپ، دەرھال يول قويدى ۋە ئۇغا دېدى:
MRK 1:44	None	ئۇنىڭغا: «ھېچ كىشىگە ھېچ نەرسە دەمە، بار، كاھىنغا ئۆزۈننى كۆرسەت ۋە مۇسا بۇيرىغان نەرسىلەرنى تەقدىم قىل، بۇ ئۇلارغا دەلىل بولسىۇن.»
MRK 1:45	بىراق ئۇ ئادەم چىقىپ، بۇ ئىشنى كۆپ يەرلەرde جار سېلىپ، كەڭ بېپىۋەتتى. شۇنىڭ بىلەن ئەيسا ھېچقانداق شەھەرگە ئۇچۇق-ئاشكارا كىرەلمەي، بەلكى شەھەر سىرتىدىكى خىلۇھەت جايىلاردا تۇرۇشقا مەجبۇر بولدى؛ خالايدىق ھەر تەرىپتەن ئۇنىڭ يېنىغا توپلىشاتى.	بىراق ئۇ كىشى چىقىپ كەتتى، بۇ ئىشنى كۆپ جايىلاردا تەلەپ-تەلەپ ئەيتىپ تەركەشلىدى. شۇ تەرىپتەن ئەيسا شەھەرلەرگە ئاشكارا كېرىپ بولىمىدى، بەلكى شەھەر سىرتىدىكى بالغۇز يەرلەرde قالدى؛ خەلق ھەر تەرىپتەن ئۇنىڭ ياقىنىلىقىغا يېگىلىپ كەلدى.
MRK 2:1	ئاز كۈنلەردىن كېپىن ئۇ يەنە كەپەرنەھەمغا كىرىدى. ئۇ ئۆيىدە تۇرماقتا، دېگەن بىزىنچە كۈندىن كېپىن ئۇ قايتىدىن كەپەرنەھەمغا كىرىدى. ئۇ ئۆيىدەكەن،	ئاز كۈنلەردىن كېپىن ئۇ يەنە كەپەرنەھەمغا كىرىدى. ئۇ ئۆيىدە تۇرماقتا، دېگەن بىزىنچە كۈندىن كېپىن ئۇ قايتىدىن كەپەرنەھەمغا كىرىدى. ئۇ ئۆيىدەكەن،

Reference	Before	After
MRK 2:17	نېميشقا باجگر ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىر داستخاندا يېپ-ئچىپ ئولتۇردى؟! – دېپىشتى.	مۇخلىسىلىرىغا: ئۇ نېميشقا باج بېلىشچىلار ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىرگە ئېلىنىپ تۇر؟ دېپىدۇ.
MRK 2:18	بۇنى ئاڭلىغان ئېيسا ئۇلارغا: – ساغلام ئادەم ئەمەس، بەلكى بىمارلار تېۋىقا موھىاجىدۇر. مەن ھەققانىيالرىنى ئەمەس، بەلكى گۇناھكارلارنى چاقىرغىلى كەلدىم، – دېدى.	ئېيسا بۇنى ئاڭلىغاندا ئۇلارغا: ساغلام كىشىلەرگە دوختۇر لازىم ئەمەس، بەلكى بىمار كىشىلەرگە لازىم، مەن توغرا كىشىلەرنى ئەمەس، گۇناھكارلارنى توبىا قىلىش ئۆچۈن چاقىرىش ئۆچۈن كەلدىم، دېدى.
MRK 2:19	ئەمدى يەھيانىڭ مۇخلىسىلىرى بىلەن يەرسىيلىر روزا تۇتۇۋاتاتقى. بەزىلەر ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – نېميشقا يەھيانىڭ مۇخلىسىلىرى ۋە يەرسىيلىر زىنڭىز مۇخلىسىلىرى روزا تۇتىدۇ، لېكىن سېنىڭ شاگىرىلىرىنىڭ تۇتمايدۇ؟ – دەپ سوراشتى.	هازىرى يەھيانىنىڭ شاگىرىلىرى بىلەن يەرسىيلىر روزا تۇتۇۋاتىدۇ. بەزىلەر كېلىپ ئۇنى سورايتۇ: «يەھيانىنىڭ شاگىرىلىرى ۋە يەرسىيلىر زىنڭىز شاگىرىلىرىنىڭ شاگىرىلىرىنىڭ تۇتمايدۇ؟»
MRK 2:20	ئېيسا جاۋابىن مۇنداق دېدى: – تويى بولۇۋاتقان يېگىت تېخى تويدا ھەمداستخان ئولتۇرغان چاغدا، مېھمانلىرى روزا تۇتۇپ ئولتۇرسا قانداق بولىدۇ؟ تويى بولۇۋاتقان يېگىت تويدا بولسىلا، ئۇلار ھېچقاندا روزا تۇتالمايدۇ.	ئېيسا جاۋاب بەردى: «تويى بولۇۋاتقان يېگىتنىڭ يانىدا، مېھمانلار قانداق ئۇلار روزا تۇتۇيدۇ؟ يېگىت تويدا بولغاندا، ئۇلار روزا تۇتالمايدۇ.»
MRK 2:21	ئەمما شۇ كۇنلەر كېلىدۇكى، يېگىت ئۇلاردىن ئېلىپ كېتىلىدۇ، ئۇلار شۇ كۇنده روزا تۇتىدۇ.	براق، شۇ كۇنلەر كەلگەندە، يېگىت ئۇلاردىن ئېلىپ كېتىلىدۇ، ئۇلار شۇ كۇن روزا تۇتىدۇ.
MRK 2:22	ھېچكىم كونا كۆككە كە يېڭى رەختىن ياماق سالمايدۇ. ئۇنداق قىلسا، يېڭى ياماق كىرىشىپ، كونا كىيمىنى تارتىشتۇرۇپ يېرتقۇنىسىدۇ. نەتىجىدە، يېرتقى تېخىمۇ يوغىناتپى كېتىدۇ.	ھېچكىم يېڭى شارابنى كونا تۇلۇملارغعا سۈيمايدۇ. نەگەر شۇنداق قىلسا، شاراب يارتلاپ تۇلۇملارنى يازدۇرۇپ تاشلايدۇ، شاراب تۆكۈلۈپ كېتىدۇ وە شارابنىڭ ئېچىش بىلەن تۇلۇملارغعا قىلىنىپ كېتىدۇ. تۆكۈلۈپ كېتىدۇ وە هەم تۇلۇملارمۇ كاردىن چىقىدۇ. شۇنىڭ ئۆچۈن يېڭى شاراب بېڭى تۇلۇملارغعا قاچلىنىشى كېرەك.
MRK 2:23	بىر شاباتتا ئېيسا بۇغىدai زېمىندىن ئۆتۈپ كەتۋاتاتتى. ئۇنىڭ شاکىرىلىرى بىر شابات كۇنى شۇنداق بولدىكى، ئۇ بۇغدا يەتكەنلىقلاردىن ئۆتۈپ كېتۋاتاتتى. ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى بولدا مېڭىۋاتقاندا باشاقلارنى ئۆزۈشكە باشلىدى.	بىر شاباتتا ئېيسا بۇغىدai زېمىندىن ئۆتۈپ كەتۋاتاتتى. ئۇنىڭ شاکىرىلىرى بولغاندا، يەتكەنلىقلارنى ئۆزۈشكە باشلىدى.
MRK 2:24	يەرسىيلىر ئۇنىڭغا: – قارا، ئۇلار نېميشقا شابات كۇنى تەۋراتتا چەكلەنگەن ئىشنى قىلىدۇ؟ – دېپىشتى.	يەرسىيلىر ئۇنىڭغا: 'قارا، ئۇلار نېميشقا شابات كۇنىدە قىلىنىشقا يول قويۇلمىغان ئىشنى قىلىۋاتىدۇ؟' دېدى.
MRK 2:25	ئۇ ئۇلارغا: – يادىشاھ داؤۋەتىنىڭ ئۆزى ۋە ھەمراھلىرى ھاجەتمەن بولغاندا، يەنى ئۇ ئۇلارغا: – يادىشاھ داؤۋەتىنىڭ ئۆزى ۋە ھەمراھلىرى ھاجەتمەن بولغاندا، يەنى ئاج قالغاندا نېمە قىلغانلىقىنى مۇقەددەس يازمىلاردىن ئۇقۇمغا نەمۇسلەر؟	ئۇ ئۇلارغا: 'داۋۇت بىلەن ئۇنىڭ بىلەن بولغانلار ئېھتىياجلىق بولغاندا، يەنى ئۇ ئۇلارغا: 'داۋۇت بىلەن بولغانلار ئېھتىياجلىق بولغاندا، يەنى ئۆزۈپ كۆرمىگە نەمۇ؟'
MRK 2:26	– دېمەك، ئابىياتار باش كاھىن بولغان ۋاقتىدا، ئۇ خۇدانىڭ ئۆيىگە كىرىپ، خۇدا ئۆچۈن ئالاھىدە قويۇلغان نالارنى يېسىپ، بۇ نالار يەقەت كاھىنلار ئۆچۈن بولىدۇ، شۇنداقلا ھەمراھلىرىغا بەرگەن؟ – دېدى.	ئابىياتار باش كاھىن بولغان ۋاقتىقا، ئۇ خۇدا ئۆيىگە كىرىپ، خۇدا ئۆچۈن ئالاھىدە قويۇلغان نالارنى يېسىپ، بۇ نالار يەقەت كاھىنلار ئۆچۈن بولىدۇ، شۇنداقلا ھەمراھلىرىغا بەرگەن؟
MRK 2:27	ئۇ ئۇلارغا يەنى: – ئىنسان شابات كۇنى ئۆچۈن ئەمەس، شابات كۇنى ئىنسان ئۆچۈن يارىتىلىدى.	ئۇ ئۇلارغا يەنى: «ئادەم شابات ئۆچۈن ياسالىغان، بەلكى شابات ئۆچۈن يەسىن ياسالىغان». ئادەم ئۆچۈن ياسالىغان.
MRK 2:28	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئىنسان ئوغۇل شابات كۇنىنىڭمۇ ئىگىسىدۇر، – دېدى.	شۇ بىلەن، ئىنسان ئوغۇل شابات كۇنىنىڭمۇ ئىگى، دېدى.
MRK 3:1	ئۇ يەنە سىنائىگقا كىرىدى. شۇ يەردە بىر قول يېگىلەپ كەتكەن بىر ئادەم بار ئىدى.	ئۇ قاپىتا سىنائىگقا كىرىپ كەتىن، شۇ يەردە بىر كىشىنىڭ قول يەسلىشىكەن تۇراتىن.
MRK 3:2	يەرسىيلىر ئەپسانىڭ ئۇستىدىن ئەرز قىلایلى دەپ شابات كۇنىدە كىسەل	يەرسىيلىر ئەپسانىڭ ئۇنى شابات كۇنىدە ئۇنى ساقايىتىپ قويىمۇ دەپ، ئۇنى

Reference	Before	After
MRK 3:3	ساقايتىدىغان-ساقايتىمايدىغانلىقىنى يالىلپ يۈرەتتى.	كۆزىتىپ تۇراتتى.
MRK 3:4	ئەيسا قولى يىگلەپ كەتكەن ئادەمگە: - ئورنۇڭدىن تۇرۇپ، ئوتتۇرغا چىققىن! - دېدى.	ئەيسا قولى ياملىپ قالغان ئادەمگە: «تۇر، ئوتتۇرغا كېلە!» دېدى.
MRK 3:5	كېيىن، سىناگوگانىڭ كىشىلەرگە: «شابات كۇنى ياخشى ئىش قىلساقمۇ، ئاندىن، سىناگوگدىكىلەردىن: - تەۋرات قانۇنغا ئۇيغۇن بولغىنى شابات كۇنى ياخشىلىق قىلىشمۇ، ياكى يامانلىق قىلىشمۇ؟ جانى قۇتقۇرۇشىمۇ ياكى ھالاك قىلىشمۇ؟ - دەپ سورىدى. لېكىن ئۇلار زۇوان سۈرۈشىمىدى.	كېيىن، سىناگوگانىڭ كىشىلەرگە: «شابات كۇنى ياخشى ئىش قىلساقمۇ، ئامان ئىش قىلساقمۇ؟ جانى قۇتقۇزساقامۇ ياكى ھەلەك قىلساقمۇ؟» دەپ سورىدى. لېكىن ئۇلار جاۋاب بەرمىدى.
MRK 3:6	ئۇ غەزەپ بىلەن ئەتراپىغا نەزەر سېلىپ ئۇلارغا كۆز بۈگۈرتۈپ، ئۇلارنىڭ يۈرەكلىكىگە قايغۇ-ئوزۇق بولدى. كېيىن ئۇ كېسەلگە: 'قولۇڭنى سۇزاتقىن،' تاش يۈرەكلىكىدىن قايغۇردى. ئاندىن ئۇ كېسەلگە: - قولۇڭنى ئۇزات، - دېدى. ئۇ قولىنى ئۇزىتىۋىدى، قولى ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى.	ئۇ غەزەپ بىلەن تەرەپ-تەرەپكە قاراپ تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ قاتىق يۈرسىلەر تېلا سىرتقا چىقىپ، ئىسانى قانداق ئۆلتۈرۈش توغرىسىدا يېرىسىلەر ئۆزۈش تەرەپدارلىرى بىلەن يېكىر ئالماشتۇرۇشقا باشلىدى.
MRK 3:7-8	ئاندىن ئەيسا مۇخلىسىلىرى بىلەن بىلە ئۇ يەردىن ئايىرىلىپ دېڭىز بويغا كەتنى؛ گاللىيە ئۆلکىسىدىن چوڭ بىر توب ئادەملەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ باردى؛ شۇنداقلا ئۇنىڭ قىلغان ئەمەللەرنى ئاڭلۇغان ھامان، يۇقۇن يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن، يېرۇسالىم شەھىرىدىن، ئىدۇميا ئۆلکىسىدىن، ئىئوردان دەرياسىنىڭ قارشى تەرىپىدىن، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىنىڭ ئەتراپىدىكى جايىلاردىن زور بىر توب ئادەملەر رەمۇ ئۇنىڭ يېننغا كېلىشىتى.	ئاندىن ئەيسا شاڪىرلىرى بىلەن بىرگە ئۇ جايدىن كېتىپ، دېڭىز كېنرىگە كەتنى؛ گاللىيەدىن كۆپ خەلق ئۇنىڭ قىلغان ئىشلىرىنى ئاڭلۇغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئەتكە كېلىپ قوشۇلدى؛ يۇغا قوشۇپ، يەھۇدىيەدىن، يېرۇسالىمدىن، ئىدۇميايدىن، ئىئوردان دەرياسىنىڭ قارشى تەرىپىدىن، تۇر ۋە زىدون ئەتراپىلىرىدىن زور توب ئادەم ئۇنىڭ قىلغانلىقىنى ئاڭلۇغاندىن كېيىن ئۇنىڭ يانىغا كەلدى.
MRK 3:9	ئۇ ئادەملەرنىڭ كۆپلىكىدىن ئۆزىنىنى قىستاپ قويىمىسىۇن دەپ مۇخلىسىلىرىغا كېچىك بىر كېمىنىڭ ئۇنىڭغا يېقىن تۇرۇشىنى تاپلىدى.	ئۇ شاڪىرلىرىگە بىر كېچىك كېمە تەيارلاپ قويىشنى ئېيتقان، چۈنكى خەلق ئۇنى سقىپ قويىمايدىغان قىلىش ئۈچۈن.
MRK 3:10	چۈنكى ئۇ نۇرغۇن بىمارلارنى ساقايتىقىنى تۆيەيلىدىن ھەرقانداق ۋابا- كېسەللىكىرىگە گىرىپتار بولغانلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭغا قولۇمنى بىر تەگكۆزۈۋالسام دەپ قىستىشىپ كېلىشكەندى.	ئۇ كۆپ كىشىنى ساقلىدى، شۇنىڭ ئۆچۈن كېسەللىكىرى بارلار ئۇنىڭ ئۆستىگە يىگىلىپ كەتنى، يۇغا تېگىنىشىچە بولدى.
MRK 3:11	نایاڭ روھلار چاپلىشىۋالغانلار قاچانلا ئۇنى كۆرسە، ئۇنىڭ ئالدىغا يېقىلىپ: «سەن خۇدانىڭ ئوغلىسىن!» دەپ بالدور قىلىدۇ.	نایاڭ روھلار قانداقلا ئۇنى كۆرسە، ئالدىغا يېقىلىپ، «سەن خۇدانىڭ ئوغلىسىن!» دەپ بالدور قىلىدۇ.
MRK 3:12	لېكىن ئۇ نایاڭ روھلارغا ئۆزىنىڭ كم ئىكەنلىكىنى ئاشكارلىماسلىققا قاتىق تەنبىھ بېرىپ ئاڭاھلاندۇرأتى.	لېكىن ئۇ نایاڭ روھلارغا، ئۆزىنىڭ كم ئىكەنلىكىنى ئاچقى ئېيتىشماڭلار! دەپ قاتىق بۇيرۇق بەردى.
MRK 3:13	ئۇ تاغقا چىقىپ، ئۆزى خالىغان كىشىلەرنى يېننغا چاقىرىدى؛ ئۇلار ئۇنىڭ يېننغا كېلىشىتى.	ئۇ تاغقا كېتىپ، ئۆزى خالىغان كىشىلەرنى ياقىتىغا چاقىرىدى؛ ئۇلار ئۇنىڭ ياقىتىغا كەلدى.
MRK 3:14	ئۇ ئۇلاردىن ئون ئىككىسىنى ئۆزى بىلەن بىلە بولۇشقا، سۆز-كالامنى جاكارلاشقا،	ئۇ ئۇن ئىككى كىشىنى تاللىدى، ئۆزى بىلەن بىرگە بولۇشقا ۋە ئۇلارنى ئەۋەتىپ، ئىنجىلىنى جاكارلىشقا.
MRK 3:15	كېسەللىرنى ساقايتىش ۋە جىنلارنى ھەيدەش هوقۇقىغا ئىگە بولۇشقا تالالاپ بېكتىتى.	ئۇلارغا كېسەللىرنى داۋالاش ۋە شەيتانىيەرنى قاچۇرۇش هوقۇقىنى بەرگەن.
MRK 3:16	ئۇ بېكتىكەن ئون ئىككى كىشى: سىمۇن (ئۇ ئۇنىڭغا بېتىرۇس دەپ ئىسىم قويغان)،	ئۇ سىمۇنغا بېتىر دەپ ئىسىم بەردى.
MRK 3:17	زەبەدىنىڭ بالىسى ياقۇپ بىلەن ئۇنىڭ قوش يۇھانىنى، ئۇلارغا بۇئانەرگىس زەبەدىنىڭ ئوغلى ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئىسىسى يۇھانى، (ئۇ ئۇلارنى «بىنى- رەگاز»، يەنى «گۈلدۈرماما ئوغۇللەرى» دەيمۇ ئاتىغان)،	دەپ ئىسىم بەردى، بۇ ئاتىشنىڭ بالىلىرى دەپ مەن بىلدۈردى.
MRK 3:18	ئاندرىياس، فىلىپ، بارتولوماي، ماتتا، توماس، ئالفاينىڭ بالىسى ياقۇپ،	ئاندرىياس، فىلىپ، بارتولوماي، ماتتا، توماس، ئالفاينىڭ ئوغلى ياقۇپ،

Reference	Before	After
MRK 3:19	تاداي، ميلله تپه روهه ده ي ناتالغان سمون و ه ئۇنىڭغا ساتقۇنلۇق قىلغان يەھۇدا ئىشقا بىيولاردىن ئىبارەت.	تاداي، سموننى مىللەتپە روهه ده ي ناتايىدۇ ھەم يەھۇدا ئىشقا بىيولاردىن، ئۇنى سەتىپ كەتكەن.
MRK 3:20	ئۇ ئۆيگە قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، ئۇ يەرگە يەنە شۇنچە نۇرغۇن ئادەملەر تۈپلاندىك، ئۇلارنىڭ ھەتتا غىزانلۇغۇدە كەم واققىتىپ كېلىشكە بېرىشتى.	ئۇلار ئۆيگە كەلگەندە، يەنە كۆپ ئادەم تۈپلىنىپ كەتتى، شۇنگا ئۇلار نان بېيەلمەيدىغان بولىدى.
MRK 3:21	ئىسنانىڭ ئائىلىسى بۇ خەۋەرنى ئاكلىغاندا، ئۇنى تۇتۇپ قايتۇرۇشقا باردى، ئىسنانىڭ ئائىلىسى كەلگەندىن كېيىن، ئۇنى تۇتۇپ كېلىشكە بېرىشتى. چۈنكى ئۇلار ئۇنى «ئەقللىنى يوقىتىپتۇ» دېگەندى.	ئىسنانىڭ ئائىلىسى بۇ خەۋەرنى ئاكلىغاندا، ئۇنى تۇتۇپ قايتۇرۇشقا باردى، ئىسنانىڭ ئائىلىسى كەلگەندىن كېيىن، ئۇنى تۇتۇپ كېلىشكە بېرىشتى. چۈنكى ئۇلار ئۇ دەل چاقچاق بولۇپ كەتتى' دېدى.
MRK 3:22	پېرو سالىمدىن چۈشكەن تەۋرات ئۇستازلىرى بولسا: «ئۇنىڭدا بەلزىبۇب بار، ۋە «ئۇ يەقهەت جىنلارنىڭ ئەمېرىگە تايىنىپ جىنلارنى قوغلىۋىتىدىكەن»، دېيىشەتتى.	پېرو سالىمدىن كەلگەن ئوقۇتقۇچىلار دېدى: «ئۇدا بەلزىبۇب بار، ۋە «ئۇ جىنلارنىڭ باشقۇرۇشغا تەيىينىپ جىنلارنى قۇنقاتتۇ»..
MRK 3:23	شۇنىڭ ئۆچۈن ئۇ تەۋرات ئۇستازلىرىنى يىنغا چاقىرىپ، ئۇلارغا مىسال بىلەن دېدى: تەمىسىلەرنى ئىشلىتىپ مۇنداق دېدى: – شەيتان شەيتاننى قانداقمۇ قوغلىسىنۇ؟	شۇڭا ئۇ تەۋرات ئالىملارىنى ياققا چاقىرىپ، ئۇلارغا مىسال بىلەن دېدى: ‘شەيتان شەيتاننى قانداق قوغلايدۇ؟’
MRK 3:24	ئەگەر بىر دۆلەت ئۆز ئىچىدلا بۆلۈنۈپ ساقاشقان بولسا، شۇ دۆلەت يۇت ئەگەر يادىشاھلىق ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزئارا سوقۇشقان بولسا شۇ تۇرالمايدۇ.	ئەگەر بىر دۆلەت ئۆز ئىچىدلا بۆلۈنۈپ ساقاشقان بولسا، شۇ دۆلەت يۇت ئەگەر يادىشاھلىق يۇت تىرەپ تۇرالمايدۇ؛
MRK 3:25	ئەگەر بىر ئائىلە ئىچىدە بۆلۈنۈپ كەتسە، ئۆزئارا سوقۇش قىلسا، شۇ ئائىلە شۇنىڭدەك ئەگەر بىر ئائىلە ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزئارا سوقۇشسا شۇ يۇت تۇرالمايدۇ.	ئەگەر بىر ئائىلە ئىچىدە بۆلۈنۈپ كەتسە، ئۆزئارا سوقۇش قىلسا، شۇ ئائىلە شۇنىڭدەك ئەگەر بىر ئائىلە ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزئارا سوقۇشسا شۇ يۇت تۇرالمايدۇ.
MRK 3:26	ئەگەر شەيتان ئۆز-ئۆزىگە قارشى چىقىپ بۆلۈنسە، ئۇ يۇت تىرەپ تۇرالماي، يوقالماي قالمايدۇ.	ئەگەر شەيتان ئۆزگە قارشى چىقىپ بۆلۈنسە، ئۇ تۇرالمايدۇ وە ئاخىرى يوقاب كېتىدۇ.
MRK 3:27	ھېچ كىم كۈچلۈك بىر كىشىنىڭ ئۆيىغا كىرىپ، ئۇنىڭ مال-مۈلکىنى ئالىپ كەتەلمەيدۇ. يەقهەت، بۇ كۈچلۈكى ئاۋۇال باغلاپ قويغاندا، كېيىن ئۇنىڭ ئۆيىنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلاладۇ.	ھېچ كىم كۈچلۈك بىر كىشىنىڭ ئۆيىغا كىرىپ، ئۇنىڭ مال-مۈلکىنى ئالىپ كەتەلمەيدۇ. يەقهەت، بۇ كۈچلۈكى ئاۋۇال باغلاپ قويغاندا، كېيىن ئۇنىڭ ئۆيىنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلاладۇ.
MRK 3:28	شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېپتىپ قويايىكى، ئىنسان باللىرى ئۆتكۈزگەن تۈرلۈك گۇناھلىرىنىڭ ھەممىسىنى، شۇنداقلا ئۇلار قىلغان كۈپۈرلۈقلەرىنىڭ ھەممىسىنى كەچۈرۈشكە بولىدۇ.	ھەققەتتە، سىلەرگە دەيمەن، بارلىق گۇناھلار ۋە بلاپىسىمەيلەر (ئۇلارنىڭ قىلغان ھەممىسى) ئادەم باللىرىغا كەچۈرۈپ بېرىلەدۇ.
MRK 3:29	بىراق، كىم گە مۇقەددەس روھقا قارشى چىقىسا، ئۇغۇرغا ھېچ كەچۈرۈش بىراق كىمدىكىم مۇقەددەس روھقا كۈپۈرلۈق قىلسا، ئەبەدىئەبەدگەچە ھېچ كەچۈرۈلمەيدۇ، بەلكى مەڭگۈلۈك بىر گۇناھنىڭ ھۆكۈمى ئاستىدا تۇردى.	بىراق، كىم گە مۇقەددەس روھقا قارشى چىقىسا، ئۇغۇرغا ھېچ كەچۈرۈش بىراق كىمدىكىم مۇقەددەس روھقا كۈپۈرلۈق قىلسا، ئەبەدىئەبەدگەچە بولمايدۇ، بەلكى ئەبەدىي ھۆكۈمگە گۇناھكار بولىپ قالىدۇ.
MRK 3:30	ئىسنانىڭ بۇ سۆزى ئۇلارنىڭ «ئۇنىڭغا ناياك روھ چاپلىشىپتۇ» دېگىنى ئۇچۇن ئېتىتلەغانىدى.	ئۇلار «ئۇدا ناياك روھ بار» دېگەنگە ئۇچۇن.
MRK 3:31	ئۇ ۋاقتىتا ئۇنىڭ ئانىسى بىلەن ئەخلىرى كەلدى. ئۇلار سىرتىتا تۇرۇپ، ئۇنى ئۇنى چاقىرىشقا ئادەم كېرگۈزدى.	ئۇ ۋاقتىتا ئۇنىڭ ئانىسى بىلەن ئەخلىرى كەلدى. ئۇلار سىرتىتا تۇرۇپ، ئۇنى چاقىرىش ئۇچۇن بىر ئادەم ئىچكىگە كېرگۈزدى.
MRK 3:32	بىر توب خالايق ئۇنىڭ ئەتراپىدا ئولتۇرۇاتىدۇ. ئۇلار: – مانا، ئانڭىز، ئىنلىرىكىز سىزنى ئىزدەپ سىرتىتا تۇردى، – دېيىشتى.	خەلق ئۇنىڭ ئەتراپىدا ئولتۇرۇواتىدۇ. ئۇلار: «ئانڭىز بىلەن ئىنلىرىكىز سىزنى ئىزدەپ سىرتىتا تۇرۇۋاتىدۇ.» دېدى.
MRK 3:33	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابەن: – كىم مېنىڭ ئانام، كىم مېنىڭ ئىنلىرىم؟ – دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: مېنىڭ ئانام كىم، مېنىڭ قارداشلىرىم كىمەر؟
MRK 3:34	ئاندىن، ئۇ ئۆيچۈرۈسىدە ئولتۇرغانلارغا قاراپ مۇنداق دېدى: مانا بۇلار مېنىڭ ئانام ھە ئىنلىرىم!	كېيىن، ئۇ ئەتراپىدا ئولتۇرغانلارغا قاراپ: «مانا بۇلار مېنىڭ ئانام ۋە ئەخلىھەرم!» دېدى.
MRK 3:35	چۈنكى كىمكى خۇدانىڭ ئىرادىسىنى ئادا قىلسا، شۇ مېنىڭ ئاكا-ئىسمىم،	چۈنكى كىم خۇدانىڭ خالايدىغان نەرسىنى قىلسا، شۇ مېنىڭ قېرىندىشىم،

Reference	Before	After
MRK 4:1	ئاچا-سگلىم ۋە ئانا مەدۇر.	سىگلىم ۋە ئانا مە.
MRK 4:2	ئۇ يەنە دېڭىز بوبىدا خەلەكە دەرس بەردى. ئۇنىڭ ئەتراپىغا زور بىر توب ئادەملەر ئولىشىۋالا گاچقا، ئۇ بىر كېمىگە چىقىپ دېڭىزدا ئولتۇردى؛ يۇتكۈل خالابىق بولسا دېڭىز قىرغىندا تۇرۇشتاتى.	ئۇ قايتا دېڭىز يېقىندا خەلەكە دەرس بەردى. ئۇنىڭ تەرىپىكە كۆپ كىشىلەر كېلىپ قالغاندا، ئۇ بىر قايىققا چىقىپ دېڭىزدا ئولتۇردى؛ بارلىق خەلك دېڭىز بوبىدا تۇرۇيتنى.
MRK 4:3	ئۇ ئۇلارغا تەمسىل بىلەن نۇرغۇن ئىشلارنى ئۆگەتتى. ئۇ تەلەم بېرىپ مۇنداق دېدى:	ئۇ ئۇلارغا مىسالار ئارقىلىق كۆپ ئىشلارنى ئۆگەتتى. ئۇ تەلەم بەرگەندە مۇنداق دېدى:
MRK 4:4	– قۇلاق سېلىڭلار! ئۇرۇق چاچقۇچى ئۇرۇق چاچقىلى ئېتىزغا چىقىپتۇ.	ئۇرۇق سېچىپ تاشلىغاندا، بەزى ئۇرۇق يولدا توشۇپ كەتتى، قۇشلار كېلىپ ئۇلارنى يېپ تاشلىدى.
MRK 4:5	ئۇرۇق چاچقاندا ئۇرۇقلاردىن بەزلىرى چىغىر يول بوبىغا چۈشۈپتۇ، قۇشلار بەزلىرى تاشلىق جايغا چۈشۈپ كەتتى، تۇيراقى ئاز بولغاچقا، تېزلا ئۆسۈپ بەزلىرى تۇيراقى ئاز تاشلىق يەرگە چۈشۈپتۇ. توپسى چوڭقۇر بولمىغانلىقتىن، تېزلا ئۆنۈپ چىقىپتۇ،	بەزلىرى تاشلىق جايغا چۈشۈپ كەتتى، تۇيراقى ئاز بولغاچقا، تېزلا ئۆسۈپ بەزلىرى تۇيراقى ئاز تاشلىق يەرگە چۈشۈپتۇ. توپسى چوڭقۇر كەتتى.
MRK 4:6	لېكىن كۇن چىقىش بىلەنلا ئاپتاپىتا كۆيپ، يىلتىزى بولمىغاچقا قۇرۇپ كېتىپتۇ.	لېكىن كۇن چىققاندا، تېزلا قۇشاپ كېتىپ، يىلتىزى يوق بولغاچقا قۇرۇپ كېتىپتۇ.
MRK 4:7	بەزى ئۇرۇق تىكەنلەرنىڭ ئارسىغا توشۇپ كەتتى، تىكەنلەر چوڭاپ كەتتى، تىكەنلەر چوڭاپ كەتتى، بەزلىرى تىكەنلەرنىڭ ئارسىغا چۈشۈپ مايسىلارنى بوغۇۋېلىپ، ئۇلار ھېج هوسۇل بەرمىتۇ.	بەزى ئۇرۇق تىكەنلەرنىڭ ئارسىغا توشۇپ كەتتى، شۇڭا ھېج هوسۇل بەرمىتى. ئۇلار ئۆسۈپ كەتتى وە باشقا بەزلىر ياخشى تۇيراققا چۈشۈپ كەتتى. ئۇلار ئۆسۈپ كەتتى وە چوڭ يولغاندا هوسۇل بەردى. بەزلىرى 30 ھەسىسە، بەزلىرى 60 ھەسىسە، بەزلىرى 100 ھەسىسە بولدى.
MRK 4:8	بەزلىرى بولسا، ياخشى تۇيراققا چۈشۈپتۇ. ئۇلارنىڭ بەزلىرى ئوتتۇز ھەسىسە، بەزلىرى بولغاندا هوسۇل بېرىپتۇ. ئۇلارنىڭ بەزلىرى ئوتتۇز ھەسىسە، يەنە بەزلىرى يۈز ھەسىسە هوسۇل بېرىپتۇ.	ئۇ دېدى: «ئاڭلاشقۇلۇق بارلار، بۇنى ياخشى ئاڭلىسىۇن!» ئۇ پالغۇز قالغاندا، ئون ئىككى ھە باشقا كىشىلەر ئۇنىڭدىن تەمسىللەر ھە قىدە سوراشتى.
MRK 4:9	– ئاڭلۇغۇدەك قۇلىقى بارلار بۇنى ئاڭلىسىۇن! – دېدى ئۇ.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ سىرلىنى سىلەر بىلىشكە مۇھىيەق ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ سىرلىنى بىلىشكە سىلەر نېسىپ بولدوڭلار. لېكىن سىرتىكىلەرگە ھەممە ئىش تەمسىللەر بىلەن ئۆقتورۇلدۇ:»
MRK 4:10	ئۇ ئۇنىڭ ئەتراپىدىكىلەر ھەم ئۇن ئىككىلەن بىلەن يالғۇز قالغاندا، ئۇلار ئۇنىڭدىن تەمسىللەر توغرۇلۇق سوراشتى.	بۇ ئۇلارنى: «ئۇلار قارايدۇ، لېكىن كۆرمەيدۇ؛ ئاڭلایدۇ، لېكىن چۈشەنمەيدۇ؛ ئەگەر شۇنداق بولمىسا، ئۇلار قايتىپ كەچۈرۈم ئالالايدۇ» دېگەن سۆز ئەممەلگە ئاشۇرۇلدۇ.
MRK 4:11	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ سىرلىنى سىلەر بىلىشكە مۇھىيەق ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ سىرلىنى بىلىشكە سىلەر نېسىپ بولدوڭلار. لېكىن سىرتىكىلەرگە ھەممە ئىش تەمسىللەر بىلەن ئۆقتورۇلدۇ:»	ئاندا ئۇ ئۇلارغا: سىلەر بۇ تەمسىلىنى چۈشەنمەيتىمۇ؟ شۇنداق بولسا، باشقا ھەرخىل تەمسىللەرنى قانداق چۈشىنەلەپىسلەر؟ دېدى.
MRK 4:12	بۇنىڭ بىلەن: «ئۇلار قاراشرنى قارايدۇ، بىراق كۆرمەيدۇ؛ ئاڭلاشنى ئاڭلايدۇ، بىراق چۈشەنمەيدۇ؛ شۇنداق بولمىسىدى، ئۇلار يولدىن ياندۇرۇلۇش بىلەن، كەچۈرۈم قىلىناتى» دېگەن سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇ.	زراۋەتچى سۆزىنى ساچىدۇ.
MRK 4:13	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا: – سىلەر مۇشۇ تەمسىلىنىمۇ چۈشەنمىدىڭلەرمۇ؟ ئۇنداقتا، قانداقمۇ باشقا ھەرخىل تەمسىللەرنى چۈشىنەلەپىسلەر؟ – دېدى.	يول بوبىغا سۆز تاشلىنىپ كەتكەن ئادەملەرنى كۆرسەتكەنكى، ئۇلار سۆزىنى ئاڭلغاندا، شەيتان دەرھال كېلىپ، ئۇلارنىڭ قەلبىدىكى سۆزىنى ئېلىپ كېتىدۇ.
MRK 4:14	ئۇرۇق چاچقۇچى سۆز-كالام چاچىدۇ.	بۇغا ئوخشاش، تاش تەرىپىلەرگە سەپىلىنىپ كېتىدىغان توخۇم، سۆزنى ئاڭلغاندا خۇشالچاق بىلەن قوللىنىپ قالغانلارنى كۆرسەتىدۇ.
MRK 4:15	ئۇستىگە سۆز-كالام چېچىلغان چىغىر يول بوبى شۇنداق ئادەملەرنى كۆرسەتكەنكى، ئۇلار سۆز-كالامنى ئاڭلغان ھامان شەيتان دەرھال كېلىپ ئۇلارنىڭ قەلبىگە چېچىلغان سۆز-كالامنى ئېلىپ كېتىدۇ.	ئۇلار قەلبىدە ھېج ئەسىلى بولمىغاج، يەقىت قىسقا ۋاقىت تۇرالايدۇ؛ سۆزنىڭ سەۋەبدىن قىينچىلىق ياكى زىيانكەشلىكە ئۇچىرغاندا، ئۇلار
MRK 4:16	بۇنىڭغا ئوخشاش، تاشلىق يەرلەرگە چېچىلغان ئۇرۇقلار بولسا، سۆز- كالامنى ئاڭلغان ھامان خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلغانلارنى كۆرسىتىدۇ.	ئۇلار قەلبىدە ھېج ئەسىلى بولمىغاج، يەقىت قىسقا ۋاقىت تۇرالايدۇ؛
MRK 4:17	ھالبۇنى، قەلبىدە ھېج يىلتىز بولمىغاجقا، يەقىت ۋاقىتلىق تۇرىدۇ؛ سۆز- كالامنى ۋە جىدىن قىينچىلىق ياكى زىيانكەشلىكە ئۇچىرغاندا، ئۇلار	سۆزنىڭ سەۋەبدىن قىينچىلىق ياكى زىيان كەلگەندە، ئۇلار تېزلا يولدىن

Reference	Before	After
MRK 4:18	شۇئان يولدىن چەتنەپ كېتىدۇ.	تاشلىنىپ كېتىدۇ.
MRK 4:19	تىكەنلەرنىڭ ئارسىغا چېچىلغىنى شۇنداق بەزى ئادەملەرنى كۆرسەتكەنلىكى، بۇ ئادەملەر سۆز-كالامنى ئاڭلىغىنى بىلەن، لېكىن بۇ دۇنيا قاتىق ئەندىشە-تەپەككۈرلەر، يۇل-مالنىڭ ئالدامچىلىق ۋە باشقا ئىشلارغا بولغان ھەۋەس-ئوزاق كىرىپ كەتىپ، سۆزنى بوغۇپ تاشلايدۇ، شۇڭا ھېچ ھوسۇل چىقمايدۇ.	تىكەنلەرنىڭ ئارسىدا سەپىرىنىپ كېتىدىغانلار يولۇپ، سۆزنى ئاڭلىدىغانلار، ئېكىن بۇ دۇنيا قاتىق ئەندىشە-تەپەككۈرلەر، يۇل-مالنىڭ ئالدامچىلىق ۋە باشقا ئىشلارغا بولغان ھەۋەس-ئوزاق كىرىپ كەتىپ، سۆزنى بوغۇپ تاشلايدۇ، شۇڭا ھېچ ھوسۇل چىقمايدۇ.
MRK 4:20	ئەمما ياخشى يەرگە تەكلىنگەن تۆلەكەر، سۆزنى ئاڭلاب، قوللاپ قويۇپ، بىلەن ئۇنى قوبۇل قىلغان ئادەملەرنى كۆرسىتىدۇ. بۇنداق ئادەملەر ھوسۇل بېرىدۇ، بىرسى ئوتتۇز ھەسىسە، بىرسى ئاتمىش ھەسىسە، يەنە بىرسى يۈز ھەسىسە ھوسۇل بېرىدۇ.	ئەمما ياخشى يەرگە تەكلىنگەن تۆلەكەر، سۆزنى ئاڭلاب، قوللاپ قويۇپ، بىلەن ئۇنى قوبۇل قىلغان ئادەملەرنى كۆرسىتىدۇ. مەسىلەن، بەزلىرى 30 ھەسىسە، بەزلىرى 60 ھەسىسە، بەزلىرى 100 ھەسىسە ھوسۇل بېرىدۇ.
MRK 4:21	ئۇ ئۇلارغا يەنە شۇنداق دېدى: «چىراق سېۋەت ئاستىغا ياكى ياتاق ئاستىغا ئۇ ئۇلارغا يەنە مۇنداق دېدى: - چىراق سېۋەت ياكى كارۋات ئاستىغا قويۇلۇش ئۈچۈن كەلتۈرۈلەمدۇ؟ ئۇ چىراعداننىڭ ئۆستىگە قويۇلۇش ئۈچۈن كەلتۈرۈلەمدۇ؟»	ئۇ ئۇلارغا يەنە شۇنداق دېدى: «چىراق سېۋەت ئاستىغا ياكى ياتاق ئاستىغا ئۇ ئۇلارغا يەنە مۇنداق دېدى: - چىراق سېۋەت ياكى كارۋات ئاستىغا قويۇلۇش ئۈچۈن كەلتۈرۈلەنمۇ؟ چىراق تاختىسىغا قويۇش ئۈچۈن كەلتۈرۈلمەسكە؟»
MRK 4:22	چۈنكى يوشۇرۇلغان ھېچقانداق ئىش ئاشكارىلانماي قالمايدۇ، شۇنىڭدەك ھەرقانداق مەخپى ئىش يۈز بەرگەندىن كېيىن ئايىان بولماي قالمايدۇ.	چۈنكى ھەر نەرسە يوشۇرۇلۇپ قويۇلسا، ئاخىردا ئاشكارا چىقىدۇ، شۇنداقلا ھەرقانداق مەخپى ئىش ۋاقتى كەلگەندە كۆرۈنۈپ قالمايدۇ.
MRK 4:23	ئاڭلىغۇدەك قۇلۇقى بارلار بۇنى ئاڭلىسىنۇ!	قۇلاقى بارلار، بۇنى مۇشۇنچە ياخشى ئاڭلاث!
MRK 4:24	ئاڭلىغانلىرىڭلەرغا كۆڭۈل بولۇڭلارا چۈنكى سىلەر باشقىلارغا قانداق ئۆلچەم بىلەن ئۆلچەم بېرىلىدۇ، بىلەن ئۆلچىسىھەڭلار، سىلەرگەم شۇ ئۆلچەم بىلەن ئۆلچەم بېرىلىدۇ، هەتتا مەزكۇر ئۆلچەمگە يەنە كۆپ نەرسە قوشۇپ بېرىلىدۇ.	ئاڭلىغانلىرىڭلەرغا تولا دىققەت قىلىڭلار! چۈنكى سىلەر باشقىلارغا قانداق ئۆلچەم بىلەن ئۆلچىسىھەڭلار، سىلەرگەم شۇ ئۆلچەم بىلەن ئۆلچەم بېرىلىدۇ، هەتتا مەزكۇر ئۆلچەمگە يەنە كۆپ نەرسە قوشۇپ بېرىلىدۇ.
MRK 4:25	چۈنكى كىمde بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ؛ ئەمما كىمde يوق بولسا، هەتتا ئۇنىڭدا بار بولغانلىرىمۇ ئۇنىڭدىن مەھرۇم قىلىنىدۇ.	ئەگەر سىز دە بار بولساڭىز، تېخىمۇ كۆپ نەرسە بېرىلىدۇ؛ بىراق سىز دە يوق بولساڭىز، ھەتتا بار بولغان نەرسىلىرىڭىزنىمۇ ئالىپ كېتىلىدۇ.
MRK 4:26	ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: - خۇدانىڭ پادىشاھلىقى يەنە بىرسىنىڭ تۇپراقا ئۇرۇق چاچقىنىغا ئوخشایدۇ:	ئۇ قايتا دەپتۇ: خۇدا نىڭ دۆلەتى بىر كىشىنىڭ تۇپراغا تاقان سەپىلىشىگە ئوخشاش.
MRK 4:27	ئۇ ئۇخالىدۇ، ئورۇندىن تۇرىدۇ، كېچە-كۇندۇزلەر ئۆتۈۋېرىپ، ئۇرۇق بىخ ئۇرۇپ ئۆسىدۇ. لېكىن چاچقۇچى قانداق يول بىلەن ئۆسسىغانلىقىنى بىلەيدۇ.	ئۇ ياتىپ تۇرۇپ كېتىپ كەتىدۇ، كۇن-كېچە ئۆتۈپ بېرىپ، ئۇرۇق بىخ ئۆسىپ كېتىدۇ. لېكىن چاچقۇچى بۇنى قانداق ئۆسسىغانلىقىنى بىلەيدۇ.
MRK 4:28	تۇپراق ئۆزلۈكىدىن ھوسۇل بېرىدۇ؛ ئۇرۇق ئاۋۇال بىخ ئۇرىدۇ، كېيىن باش چىقىرىدۇ، ئاخىردا باشاقلار تولۇق دان تۇتىدۇ.	تۇپراق ئۆز-ئۆزىدىن ھوسۇل بېرىپ تۇرىدۇ؛ بىرىنچى بىخ چىقىپ كېتىدۇ، كېيىن باش چىقىپ كېتىدۇ، ئاخىردا باشاقلار تولۇق دان بىلەن تولۇپ كېتىدۇ.
MRK 4:29	دان يېشقاندا، چاچقۇچى دەرھال ئورغاڭ سالىدۇ، چۈنكى ھوسۇل ۋاقتى كەلگەن بولىدۇ.	ئەگىن يېشىپ كەتكەنە، چاچقۇچى دەرھال سېككىل سېلىدۇ، چۈنكى ھوسۇل ۋاقتى كەلگەن.
MRK 4:30	ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: - خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنى نېمىگە ئوخشتىمىز؟ ياكى ئاڭىنىڭ بىر تەمسىل بىلەن سۈرەتلىپ بېرەلەيمىز؟	ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: خۇدانىڭ مەملىكتىنىن نېمىگە ئوخشتىشىمىز كېرەك؟ ياكى ئاڭىنىڭ بىر تەمسىل بىلەن سۈرەتلىپ بېرەلەيمىز؟
MRK 4:31	ئۇ گويا بىر تال قىجا ئۇرۇقىغا ئوخشайдۇ. ئۇ يەرگە تېرىلغاندا، گەرچە يەر يۈزىدىكى بارلىق ئۇرۇقلارنىڭ ئىچىدە ئەڭ كىچىك بولسىمۇ،	ئۇ دەيمىۇ بىر دان قىجا توخۇمغا ئوخشاش. يەرگە سېپىلانسا، يەردىكى بارلىق توخۇملارىنىڭ ئارسىدا ئەڭ كىچىك بولىدۇ،
MRK 4:32	تېرىلغاندىن كېيىن، ھەرقانداق زىرائەتنىن ئېگىز ئۆسۈپ شۇنداق چواڭ شاخالىدۇكى، ئاسماندىكى قۇشلارمۇ ئۇنىڭ سايىسىگە قونىدۇ.	سېپىلگەندىن كېيىن، باشقا ھەرقايىس ئۆسۈملۈكەردىن يۇقىرىرماق ئۆسۈپ چىقىپ، چوڭ يۇراق قىلىدۇك، ئاسماندىكى قوشلار ئۇنىڭ سايىسىدا تۇرالايدۇ.

Reference	Before	After
MRK 4:33	ئۇ شۇنىڭغا ئوخشاش خالايق ئاڭلاب چۈشىنەلگۈدەك نۇرغۇن تەمىسىلەر بىلەن سۆز-كالامنى يەتكۈزدى.	ئۇ شۇنداق كۆپ مىسالار بىلەن سۆزىنى ئۇلار ئاڭلاب چۈشىنىدىغان شەكىلە ئۇچۇرغان.
MRK 4:34	لېكىن تەمىسىل كەلتۈرمەي تۇرۇپ ئۇلارغا ھېچقا ناداق سۆز قىلىمايتتى. لېكىن ئۆز لېكىن تەمىسىل كەلتۈرمەستىن ئۇلارغا ھېچ كۆپ قىلىمايتتى. لېكىن ئۆز شاكىرىدىرى بىلەن يەككە قالغاندا، ھەر نەرسىنى تولۇق جۈشەندۈرۈپ بېرىپتى.	
MRK 4:35	شۇ كۈنى كەچ كىرگەندە، ئۇ ئۇلارغا: دېڭىزنىڭ باشقۇ تەرىپىك كېتەيلى' دېدى. خالايقنى يولغا سېلىۋەتكەندىن كېيىن، ئۇلار ئۆزى كېمىدە ئولتۇرغان بېتىن چۈشەندۈرۈپ بېرىتتى.	ئۇ كۈندە كەچ بولغاندا، ئۇ ئۇلارغا: دېڭىزنىڭ باشقۇ تەرىپىك كېتەيلى' دېدى. خەلقنى قالدۇرۇپ، ئۇلار ئۆزى كېمىدە ئولتۇرغان بېتە ئېلىپ يۈرۈپ كەتتى. باشقۇ كېمىلىر ھم ئۇلار بىلەن بىلە بار ئىدى.
MRK 4:36	لېلىپ يۈرۈپ كېتىشتى. ئۇلار بىلەن بىلە ماڭفان باشقۇ كېمىلىر مۇ بار ئىدى.	
MRK 4:37	ھەم ناھايىتى كۈچلۈك قارا قۇيۇن چىقتى؛ بۇ سەھبىتىن دولقۇنلار كېمىنى ۋە مانا، ئەشەددىي قارا قۇيۇن چىقىپ كەتتى؛ شۇنىڭ بىلەن دولقۇنلار سۇقۇپ، سۇ تولۇپ كىرىپ كېمىنى سويدىغان دەرىجىگە كەلتۈردى.	
MRK 4:38	لېكىن ئۇ كېمىنىڭ ئاياغ تەرىپىدە ياستۇقا باش قويۇپ ئويقۇغا كەتكەن ئۆز ئۆزى ئۈيغاتنى: «ئى ئوقۇنقۇچ، بىز ھالاڭ بولۇۋاتقانلىقىمىز سىزگە يېرۇا قىلاماسىز؟» دېدى.	لېكىن ئۇ كېمىنىڭ ئارقا تەرىپىدە ياستىنە ئۇ خلاشقا كەتكەن edi. ئۇ تۇرۇپ كەتتى، بورانغا ئەيرىپ، دېڭىزگە: «تسىچلىن! جىم بول!» دەپ دەپ تۇرۇپ، بوران توختىدى، تولايىمىقان بىز جىمچاقلقى كەلدى.
MRK 4:39	ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، بورانغا تەنبىھ بېرىپ، دېڭىزغا: «تسىچلان! جىم بول!» دېۋىدى، بوران توختاپ، چوڭقۇر بىر جىمچىلىق ھۆكۈم سۈردى.	ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، بورانغا تەنبىھ بېرىپ، دېڭىزغا: «تسىچلىن! جىم بول!» دەپ تۇرۇپ، بوران توختىدى، تولايىمىقان بىز جىمچاقلقى كەلدى.
MRK 4:40	— نېمىشقا شۇنچە قورقىسىلەر؟ سىلەردە قانداقسىگە تېخىچە ئىشەنچ بولمايدۇ؟ — دېدى ئۇ ئۇلارغا.	— نېمىشقا شۇنچە قورقىسىلەر؟ سىلەردە قانداق بولۇپ تېخىچە ئىشەنچ يوق؟ دېدى ئۇ ئۇلارغا.
MRK 4:41	ئۇلار ئۇلارنى ئىستايىن زور بىر قۇقۇنچ باستى، ئۇلار بىر-بىرىگە: — بۇ ئادەم زادى كىمدۇ؟ هەتتا شامال ۋە دېڭىزمۇ ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلىدىكەن-ھە! — دەپ كېتىشتى.	ئۇلار ئۇلارنى ئىستايىن زور بىر قۇقۇنچ باستى، ئۇلار بىر-بىرىگە: بۇ كىشى كىم بولۇپ قالدى؟ شامال ئۇلارنى ئىستايىن زور بىر قۇقۇنچ باستى، ئۇلار بىر-بىرىگە: — بۇ ئادەم زادى كىمدۇ؟ هەتتا شامال ۋە دېڭىزمۇ ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلىدىكەن-ھە! بىلەن دېڭىز ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلىپ قالدۇ؟ دېدى.
MRK 5:1	ئۇلار دېڭىزنىڭ ئۇ قېتىغا، گادارىقلارنىڭ يۇرتىغا يېتىپ باردى.	ئۇلار دېڭىزنىڭ باشقۇ جاھىغا كېلىپ، گېڭىپسىنلار رايونىغا باردى.
MRK 5:2	ئۇ كېمىدىن چۈشۈشى بىلەنلا، ناياك روھ چاپلاشقا ئەن ئادەم گۆر ئۆڭكۈرلىرىدىن چىقىپ، ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى.	ئۇ قايدىدىن چىققاندا، دەرھال بىر كىشى ناياك روھ بىلەن چاپلاشقا، قېرىلاردىن چىقىپ، ئۇنىڭ ياقىغا كەلدى.
MRK 5:3	ئۇ ئادەم ئۆڭكۈرلەرنى ماكان قىلغان بولۇپ، هەتتا ئۆزى ھېچكىم زەنجىرلەر بىلەنمۇ باغلىيالمايتتى.	ئۇ قېرىستالنلىقتا باشاپ كەتتى، زەنجىرلار بىلەنمۇ ئۆزى ھېچ كىم باغلىيالمايتتى.
MRK 5:4	چۈنكى كۆپ قېتىم يۇت-قوللىرى كىشەن-زەنجىرلەر بىلەن باغانلىغان بولسىمۇ، ئۇ زەنجىرلەرنى ئۇرۇۋېتىپ، كىشەنلەرنى چىقىۋەتكەندى؛ ھېچكىم ئۆزى بويىسۇندۇرالماينىدى.	ئەمما كۆپ قېتىم ئۇنىڭ ئوي-قوللىرى زەنجىر-كىشەن بىلەن باغانلىپ كۆرگەن بولسىمۇ، ئۇ زەنجىرلەرنى يارچاپ تاشلاپ، كىشەنلەرنى ئۇزۇپ كەتكەن؛ ھېچكىم ئۆزى بويىسۇندۇرالمايدۇ.
MRK 5:5	ئۇ كېچە-كۈندۈز مازارلىقتا ۋە تاغلار ئارسىدا توختاۋىسىن ۋارقىراپ-جارقىراپ يۈرەتتى، ئۆز-ئۆزىنى تاشلار بىلەن كېسىپ يارىلندۇراتتى.	ئۇ كۈن-ئۇن بويىچە قېرىسىلاردا ۋە تاغلاردا توختاماي قالماي يەرەڭىلىشىپ ئۇ كېچە-كۈندۈز مازارلىقتا ۋە تاغلار ئارسىدا توختاۋىسىن ۋارقىراپ-جارقىلاشىپ يۈرۈپتۇ، ئۆزىنى تاش بىلەن كەسىپ يارىتىپ كەتتى.
MRK 5:6	براق ئۇ يېشىنى ئۇراقتىن كۆرگەندە، تېز يۈگۈرۈپ بارىپ، ئالدىغا چۈشۈپ لېكىن ئۇ ئەيسانى يىراقتىن كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئالدىغا يۈگۈرۈپ بېرىپ، سەجدە قىلىدى.	براق ئۇ يېشىنى ئۇراقتىن كۆرگەندە، تېز يۈگۈرۈپ بارىپ، ئالدىغا چۈشۈپ لېكىن ئۇ ئەيسانى يىراقتىن كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئالدىغا يۈگۈرۈپ بېرىپ، سەجدە قىلغان
MRK 5:7	ۋە كاتا ئاۋااز بىلەن قىيقى بهەپ: «ئەيسا، خۇدانىڭ ئەڭ يۇقىرىسىدىكى ئۇ ئەقلىق ئاۋاازدا ۋارقىراپ؛ — ھەممىدىن ئالىي خۇدانىڭ ئوغلى ئەيسا، ئوغلى، سېنىڭ مېنىڭ بىلەن نېمە ئالاقيڭ بارا خۇدا ئىسمى بىلەن ساقلىپ سېنىڭ مېنىڭ بىلەن نېمە كارىڭ! خۇدا ھەققى، سەندىن ئۆتونۇپ قالايمىتتى، مېنى قىينىما! — دېدى	ۋە كاتا ئاۋااز بىلەن قىيقى بهەپ: «ئەيسا، خۇدانىڭ ئەڭ يۇقىرىسىدىكى ئۇ ئەقلىق ئاۋاازدا ۋارقىراپ؛ — ھەممىدىن ئالىي خۇدانىڭ ئوغلى ئەيسا، ئوغلى، سېنىڭ مېنىڭ بىلەن نېمە ئالاقيڭ بارا خۇدا ئىسمى بىلەن ساقلىپ سېنىڭ مېنىڭ بىلەن نېمە كارىڭ! خۇدا ھەققى، سەندىن ئۆتونۇپ قالايمىتتى، مېنى قىينىما! دېدى
MRK 5:8	(چۈنكى ئەيسا ئۇنىڭغا: «ھەي ناياك روھ، ئۇنىڭدىن چىق!» دېگەندى).	چۈنكى ئەيسا ئۇنىڭغا: «ناياك روھ، ئۇدىن چىق!» دەپتى.
MRK 5:9		

Reference	Before	After
MRK 5:10	ئۇ ئۇنىڭدىن: – ئىسمىڭ نېمە؟ – دەپ سورىدى. – ئىسمىم «قوشۇن» – چۈنكى سانىمىز كۆپ، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇ. وھ ئۇ ئىسادىن ئۇلارنى بۇ يۈرۈتىن ھەيدىۋەتمىگەيسەن، دەپ كۆپ ئۆتۈنۈپ يالۋۇردى.	ئۇ سورىدى: «ئىسمىڭ نېمە؟ ئۇ جاۋاب بەردى: ئىسمىم قوشۇن، چۈنكى بىزنىڭ سانى كۆپ.」 ئۇ ئىساغا، بىزنى بۇ جايىدىن چىقارما، دەپ ناھايىتى كۆپ يالۋارلىدى.
MRK 5:11	تاغ باغرىدا چوڭ بىر توب توڭكۈز يادىسى ئوتلاپ يۈرەتتى.	تاغ يېنسىدا چوڭ بىر گۇرۇھ توڭكۈز يېتىپ تۇراتقى.
MRK 5:12	جىنلار ئۇنىڭغا: بىزنى مۇشۇ توڭكۈزلەرغا ئەۋەتكىن، ئۇلارنىڭ ئىچىگە كىرىپ كېتىشكە يول قويغايسەن، – دەپ يالۋۇرۇشتى.	جىنلار ئۇنىڭغا: بىزنى بۇ توڭكۈزلەر arga ئەۋەتسەك، ئۇلارنىڭ ئىچىگە كىرىپ كېتەيللىك' دەپ سورايتى.
MRK 5:13	ئەيسا دەرھال يول قويدى. شۇنىڭ بىلەن نايىاڭ روھلار چىقىپ، توڭكۈزلەرنىڭ تېنىگە كىرىشى بىلەنلا، توڭكۈزلەر تىك ياردىن ئېتىلىپ چوشۇپ، دېكىزغا غەرق بولدى. ئۇلار ئىككى مىڭغا يېقىن ئىدى.	ئەيسا دەرھال رۇخسەت بەردى، شۇنىڭ بىلەن نايىاڭ روھلار چىقىپ، تۇخۇلارغا كىرىپ كەتتى، توخۇلار تېزلا تاشلاپ چوشۇپ، دەنكىزگە چۆكۈپ توڭكۈزلەرنىڭ تېنىگە كىرىشى بىلەنلا، توڭكۈزلەر تىك ياردىن ئېتىلىپ كەتتى. ئۇلار ئىككى مىڭ تەخمىنەن بار ئىدى.
MRK 5:14	توڭكۈز باققۇچىلار بولسا ئۇ يەردىن قېچىپ، شەھەر-پېزىلاردا بۇ ئىشلارنى يۇر قىلدى. شۇ يەردىكىلەر نېمە ئىش يۈز بەرگەنلىكىنى كۆرگىل چىقىشتى.	توڭكۈز قاراۋاتچىلار شۇ جايدىن قېچىپ كەتتى، شەھەر ۋە پېزىلاردا بۇ ئىشلارنى ھەممىگە ئۇچراتقى. شۇ يەردىكى خەلق نېمە بولغانلىقىنى كۆرۈش ئۇچۇن چىققان بولدى.
MRK 5:15	ئۇلار ئەيسا يېننغا كەلدى ۋە ئىلگىرى جىنلار باسقان شۇ كىشىنى كۆردى، ئۇ ئۇلار ئەيسانىڭ يېننغا كەلدى ۋە ئىلگىرى جىنلار چاپلىشىۋالغان ھېلىقى ئادەمنىڭ كىيمىلەرنى كېچىپ، ئەس-ھوشى جايىدا ئولتۇرغىنىنى – يەنى «قوشۇن جىنلار» چاپلاشقان شۇ ئادەمنى كۆرۈپ، قورقۇپ كېتىشتى.	ئۇلار ئەيسا يېننغا كەلدى ۋە ئىلگىرى جىنلار باسقان شۇ كىشىنى كۆردى، ئۇ ئۇلار ئەيسانىڭ يېننغا كەلدى ۋە ئىلگىرى جىنلار باسقان شۇ كىشىنى كۆردى كىيمىلەر كىيگەن، ئەسسى جايدا، يېرىك ئولتۇرغاندا، قورقۇپ كەتتى.
MRK 5:16	بۇ ۋەقەنى كۆرگەنلەر جىنلار چاپلاشقان ئادەمەد نېمە يۈز بەرگەنلىكىنى ۋە توڭكۈزلەرنىڭ ئاققۇئىتىنى خەلققە بايان قىلىپ بەردى.	بۇ ۋەقەنى كۆرگەنلەر، جىنلار باسقان ئادەمگە نېمە بولغانلىقى ۋە توڭكۈزلەرنىڭ ئاققۇئىتىنى خەلققە سادىق ئەسلەپ بەردى.
MRK 5:17	ئاندىن، خەلق ئەساغا: بىزنىڭ يۇرتىمىزدىن كېتىپ كەتسەن، دەپ ياخشى بۇنىڭ بىلەن خالاقيق ئەساغا: يۇرتىلىرىمىزدىن چىقىپ كەتكەيسەن، دەپ يالۋۇرۇشقا باشلىدى.	ئاندىن، خەلق ئەساغا: بىزنىڭ يۇرتىمىزدىن كېتىپ كەتسەن، دەپ ياخشى بۇنىڭ بىلەن خالاقيق ئەساغا: يۇرتىلىرىمىزدىن چىقىپ كەتكەيسەن، دەپ سوراشقى باشلىدى.
MRK 5:18	ئۇ كېمىگە كىرىپ كەتكەنده، جىنلار باسقان ئادەم ئۇنى يالۋارلىدى: «مەنمۇ ئۇ كېمىگە چىقۇاتقاندا، ئىلگىرى جىنلار چاپلاشقان ھېلىقى ئادەم ئۇنىڭدىن: مەنمۇ سەن بىلەن بىلە باراپ، دەپ ئۆتۈندى.	سەن بىلەن بىرگە بارغىم كەلەتتۈر، ساڭا تەلىپ قىلىمەن! ئەمما ئۇ بۇنىڭغا ئۇنىماي: – ئۆز ئۆيدىكىلىرىڭ ۋە يۇرتىداشلىرىڭنىڭ يېننغا بېرىپ، ئۇلارغا يەرۋەردىگارنىڭ ساڭا شۇنچىلىك ئۇلۇغ ئىشلارنى قىلىپ بەرگەنلىكىنى، ئۇنىڭ ساڭا رەھىم-شەيقەت كۆرسەتكەنلىكىنى خەۋەرلەندۈرگەن، – دېدى.
MRK 5:19	لېكىن ئۇ بۇنىڭغا ئۇنىماي: – ئۆز ئۆيدىكىلىرىڭ ۋە يۇرتىداشلىرىڭنىڭ يېننغا بېرىپ، ئۇلارغا يەرۋەردىگارنىڭ ساڭا شۇنچىلىك ئۇلۇغ ئىشلارنى قىلىپ بەرگەنلىكىنى، ئۇنىڭ ساڭا رەھىم-شەيقەت كۆرسەتكەنلىكىنى خەۋەرلەندۈرگەن، – دېدى.	ئەمما ئۇ بۇنىڭغا ئۇنىماي: – ئۆز ئۆيدىكىلىرىڭ ۋە يۇرتىداشلىرىڭنىڭ يېننغا بېرىپ، ئۇلارغا يەرۋەردىگارنىڭ ساڭا شۇنچىلىك ئۇلۇغ ئىشلارنى قىلىپ بەرگەنلىكىنى، ئۇنىڭ ساڭا رەھىم-شەيقەت كۆرسەتكەنلىكىنى قىلغانلىقىنى ۋە رەھىم-شەيقەت كۆرسەتكەنلىقىنى بايان قىلغىن، دېدى.
MRK 5:20	ئۇ قايتىپ بېرىپ، ئەيسانىڭ ئۆزىگە قانداق ئۇلۇغ ئىشلارنى قىلغانلىقىنى «ئۇن شەھەر رايونى»دا جار قىلىشقا باشلىدى. بۇنىڭ ئاڭلىغانلارنىڭ ھەممىسى تولىمۇ ھەيران قېلىشتى.	ئۇ قايتىپ كەتتى، ئەيسا ئۇنىڭ ئۇچۇن قانداق زور ئىشلار قىلغانلىقىنى «ئۇن شەھەر رايونى»دا ھەممەگە تەلىپ قىلىشقا باشلىدى. بۇنىڭ ئاڭلىغانلارنىڭ ھەممىسى تولاي ھەيران قالدى.
MRK 5:21	ئەيسا قايتىدىن كېمە بىلەن دېكىزنىڭ ئۇ قېننغا ئۆتكەنده، زور بىر توب خالاقيق ئۇنىڭ يېننغا يېغىلىدى؛ ئۇ دېكىز بويىدا تۇراتقى.	ئەيسا قايانا كېمىدە دېكىزنىڭ باشقا تەرىپ كەتكەنده، كۆپ خەلق ئۇنىڭ يېننغا تۆلىلىنىپ كەتتى؛ ئۇ دېكىز بويىدا تۇراتقى.
MRK 5:22-23	مانا، مەلۇم بىر سىناگوگىنىڭ چوڭى يائىرۇس ئىسىملىك بىر كىشى كەلدى. ئۇ ئۇنى كۆرۈپ ئايىغىغا يېقلىپ: – كىچىك قىزىم ئۆلەي دەپ قالدى. بېرىپ ئۇنىڭغا قوللىرىڭىزنى تەككۈزۈپ قويىسىڭىز، ئۇ ساقايىپ ياشىغاي! – دەپ قاتىق يېلىنىدى.	شۇنداقلا، سىناگوگ چوڭى يائىرۇس كەلدى. ئۇ كۆرگەنده، ئايىقفا چوشۇپ: كىچىك قىزىم ئۆلەپ كېتىش ئۆستىدە، بارىپ قولۇڭلارنى سۇندۇرساڭ، ئۇ ساقايىپ كېتىدۇ! دەپ سورىدى.
MRK 5:24	ئەيسا ئۇنىڭ بىلەن بىلە باردى. زور بىر توب خالاقيقمۇ ئولىشىپ قىستاشقان حالدا كەينىدىن مېڭىشتى.	ئەيسا ئۇ بىلەن بىلە كەتتى. چوڭ بىر توب خەلق ئۇنى قاتىق سقىپ تۇرۇپ، ئەتراپا يېتىپ كەتىشتى.
MRK 5:25	خۇن تەۋەرەش كېسىلىگە گىرپىتار بولغىنىغا ئۇن ئىككى يېل بولغان بىلەن	بىر ئايال باركى، ئۇ ئۇن ئىككى يېلدىن بېرى خۇن تەۋەرەش كېسىلى بىلەن

Reference	Before	After
MRK 5:26	ئۇ نۇرغۇن تېۋىپلارنىڭ قولىدا كۆپ ئازاب تارقىي، بار-يوقىنى خەجلەپ تامان قىلغان بولسىمۇ، ھېچ نەرسىدە ئۇنۇم كۆرمەي، تېخىمۇ ئېغىرىلىشىپ كەتكەن.	ئۇ كۆپ دوختۇرلار بىلەن كۆپ ئاغرىپ تۇرۇپ، بارلىق يۈل-پۈللۈقنى توگەتكەن بولسىمۇ، ھېچقانداق ئۇنۇم بولماي، تېخىمۇ ئېغىرىلىشىپ كەتكەن.
MRK 5:27	بۇ ئايال ئەيسا ھەقىدىكى گەيلەرنى ئاڭلاپ، خالايىقنىڭ ئوتتۇرسىدىن قىستىلىپ كېلىپ، ئارقا تەرەپتىن ئۇنىڭ تونىنى سلىدى.	بۇ ئايال ئەيسا ھەقىدىه سۆزلەرنى ئاڭلاپ، خەلق ئوتتۇرسىدىن سلىپ كېلىپ، ئارقىدىن ئۇنىڭ كېيمىمكە تاتىدى.
MRK 5:28	چۈنكى ئۇ كۆڭلىدە: «ئۇنىڭ تونىنى سلىسالما ساقايىمای قالمايمەن» دەپ ئويلىغانسىدى.	چۈنكى ئۇ ئۆزىنگە: «ئۇنىڭ تونىنى سەل سەلامىسما، ساقايىپ كېتىمەن» دەپ ئويلىغان.
MRK 5:29	خۇن شۇئان توختاپ، ئايال كېسەل ئازابىدىن ساقايىلغانلىقىنى ئۆز تېنىدە سەزدى.	قان ئاقشى توختاپ قالدى، ئايال كېسەل ئازابىدىن ساقايىغانلىقىنى ئۆز تېنىدە تەنلىكىدە ھېس قىلدى.
MRK 5:30	ئەيسا دەرھال ۋۇجۇددىن قۇدرەتنىڭ چىققانلىقىنى سېزىپ، خالايىقنىڭ ئىچىدە قايتىپ تۇرۇپ: كېيمىمنى سۆرەپ كەتكەن كىم؟ دەپ سورىدى.	ئەيسا ئوچۇقلار ئۆز بەدىندىن قۇۋۇھەت چىققانلىقىنى ھېس قىلىپ، خەلق ئىچىدە كەينىگە بۇرۇلۇپ: كېيمىمنى سۆرەپ كەتكەن كىم؟ دەپ سورىدى.
MRK 5:31	مۇخلىسلىرى ئۇنىڭغا: - خالايىقنىڭ ئۆزۈنچىنى قىستاپ مېڭۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ تۇرۇقلۇق، يەنە: «مېنى سلىغان كىم؟» دەپ سورايسەنگۇ؟ - دېپىشتى.	مۇخلىسلار ئۇغا: خەلق سىزنى قىستاپ تۇر، بۇنى كۆرۈپ تۇر، يەنە 'مېنى سلىغان كىم؟' دەپ سورايسىز؟
MRK 5:32	بىراق ئەيسا ئۆزىنى سلىغۇچىنى تېپىش ئۇچۇن تېخچە ئەتراپىغا قاراۋاتتى.	ئەھ ئەيسا كىم تاتقانلىقىنى كۆرمەكچى بولۇپ تەرەپ-تەرەپ قارايدۇ.
MRK 5:33	ئۆزىدە نېمە ئىشىنىڭ يۇز بەرگەنلىكىنى سەزگەن ئايال قورقۇپ-تسىرىگەن هالدا كېلىپ ئۇنىڭ ئالدىغا يېقىلىدى ۋە ئۇنىڭغا ھەققىي ئەھۋالى ئۆتۈنلەي ئېيتتى.	ئايال نېمە بولغانلىقىنى بىلىپ، قورقۇپ كەتنى، كەلەر بولۇپ ئۇنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ تۈردى ۋە ھەممىسىنى راست ئېيتتى.
MRK 5:34	ئۇ ئۇنىڭغا: - قىزىم، ئىشەنچلىك سېنى ساقايىتتى! تىنچ-خاتىرجەملىكتە قايتى! كېسىلىكىنىڭ ئازابىدىن ساقايىغىن، - دېدى.	ئۇ ئۇنىڭغا: 'قىزىم، ئىشەنچلىك سېنى ساقلىدى! خاتىرجەم بىلەن قايتىپ كېتىه! كېسىلىكىنى بىلەن ساقايىغىن!' دېدى.
MRK 5:35	ئۇ بۇ سۆزنى قىلىۋاتقاندا، سىناگوگىنىڭ چوڭىنىڭ ئۆيىدىن بەزىلەر كېلىپ ئۇنىڭغا: قىزىڭىز ئۆلدى. ئەمدى ئۇستازىنى نېمىشقا يەنە ئاۋارە قىلىسىز؟ - دېپىشتى.	ئۇ گەپ قىلىۋاتقاندا، جايروسەنىڭ ئۆيىدىن بەزى كىشىلەر كەلدى: 'قىزىم ئۆلۈپ كەتنى. ئاندىن ئۇستازىنى نېمىشقا قوشۇلدۇرۇپ تۇرسالى؟!' دېدى.
MRK 5:36	لېكىن ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ دەرھال سىناگوگىنىڭ چوڭىغا: قورقىمىن! يەقەت ئىشەنچتە بول! - دېدى.	ئەمما ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئېشىتىپ قالغاندا، سىناگوگانىڭ باشلىقىغا: 'قورقىما! ئادىيەل ئىشىنى كەت!' دېدى.
MRK 5:37	ئۇ يەقەت پىتىوُس، ياقۇپ ۋە ياقۇنىڭ ئىنسىسى يۇھاندا بىلەن يولغا چىقىتى؛ باشقما ھېچكىمىنىڭ ئۆزى بىلەن بىلە بېرىشىغا يول قويىمىدى.	ئۇ يەقەت پىتىپ، ياكۇپ ۋە ياكۇنىڭ ئىنسى يۇخ ماھى بىلەن باردى؛ باشقا ھېچكىمكە رۇخسەت بەرمىدى.
MRK 5:38	ئۇ سىناگوگىنىڭ چوڭىنىڭ ئۆيى ئالدىغا كەلگەنده، قىيقاس-چۇقاننى، خالايىقنىڭ قاتىقى ئالى-يەرياد ۋە ئاھ-زار كۆتۈرگەنلىكىنى كۆرۈپ، بىلەن قاتىقى ئالى-يەرياد ۋە ئاھ-زار چىقىرىپ تۇرۇشىنى كۆردى.	ئۇ سىناگوگانىڭ باشلىقىنىڭ ئۆيىگە كەلگەنده، خەلقنىڭ چوڭ قوزغىلىش بىلەن قاتىقى ئالى-يەرياد ۋە ئاھ-زار چىقىرىپ تۇرۇشىنى كۆردى.
MRK 5:39	ئۆيىگە كىرىپ، ئۇلارغا: 'سەلەر نېمە ئۆچۈن بۇ قەدەر شاھ قىلىپ ۋە يەغلاب ئۆيىگە كىرىپ ئۇلارغا: - نېمىشقا قىيقاس-چۇقان ۋە ئاھ-زار كۆتۈرسىلەر؟ بالا ئۆلمەيتۇ، ئۆخىلاب ياتقانغا ئوخشاش،'	ئۆيىگە كىرىپ، ئۇلارغا: 'سەلەر نېمە ئۆچۈن بۇ قەدەر شاھ قىلىپ ۋە يەغلاب ئۆيىگە كىرىپ ئۇلارغا: - نېمىشقا قىيقاس-چۇقان ۋە ئاھ-زار كۆتۈرسىلەر؟ كېتىسىلەر؟ بۇ بىلە ئۆلەمەيتۇ، يەقەت ئۆخىلاب ياتقانغا ئوخشاش،'
MRK 5:40	ئۇلار ئۇنى مەسخىرە قىلىشتى؛ لېكىن ئۇ ھەممە يەلەننى تاشقىرىغا چىقىرىۋېتىپ، بالىنىڭ ئاتا-ئانسىنى ۋە ئۆز ھەمراھلىرىنى ئېلىپ، بالا ياتقان ئۆيىگە كىرىدى.	ئۇ ھەممىنى تاشقا چىقارىپ، بالىنىڭ ئاتا-ئانسىنى ۋە ئۆز شاگىدلرىنى ئېلىپ، بالىنىڭ ياتقان ئۆيىگە كىرىدى.
MRK 5:41	ئۇ بالىنىڭ قولىنى تۇتۇپ، ئۇنىڭغا: «تالىتا كۇمۇ» دېدى. بۇ سۆزنىڭ	ئۇ بالىنىڭ قولىنى تۇتۇپ، ئۇنىڭغا: «تالىتا كۇمۇ» دېدى. بۇ سۆزنىڭ

Reference	Before	After
MRK 5:42	مهننسى «قىزىم، ساڭا ئېيتىمەنكى، ئورنۇددىن تۇر» دېگەنلىك ئىدى.	مهننسى «قىزىم، ساڭا ئېيتىپ قويىمەن، تۇر» دېگەن بولىدۇ.
MRK 5:43	قىز دەرھال ئورنىدىن تۇرۇپ ماڭدى (ئۇ ئون ئىككى باشتادى). ئۇلار بۇ شىشقا مۇتلاق هەيران قىلىشتى.	قىز دەرھال تۇرۇپ يوردى، ئۇ 12 ياشتا. ئۇلار بۇغا مۇكەممەل ھەيران بولىدى.
MRK 6:1	ئۇ ئۇلارغا بۇ ئىشنى ھېچكىمگە ئېيتىشنى قاتىق تايىلىدى، شۇنداقلا قىزغا يېگۈدەك بىرىنەمە بېرىشنى ئېيتى.	ئۇ ئۇلارغا بۇ ئىشنى ھېچكىمگە ئېيتىش، كېرەك ئەمەس دەپ سەككە قىلىدى، شۇنداقلا قىزغا يېگىچە بىر نېمە بېرىڭلەر دەپ ئېيتى.
MRK 6:2	ئۇ ئۇ يەردىن كېتىپ، ئۆز يۈرۈتىغا كەلدى. ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىمۇ ئۇنىڭغا ئېگىشىپ باردى.	ئۇ شۇ جايىدىن كېتىپ، ئۆز تۇغقان بەرگە قايىتىپ كەلدى. ئۇنىڭ شاگىدلەرىمۇ ئۇ بىلەن بېرگە باردى.
MRK 6:3	شابات كۇنى كەلگەندە، ئۇ سىناگوگدا تەلەم بېرىشىكە كېرىشتى. تەلىمنى ئاڭلىغانلاردىن كۆپ ئادەم ئىستايىن ھەيران بولۇشۇپ: – بۇ ئادەم بۇلارغا قولدا مۇشۇنداق مۇجىزىلەر قانداق يارتىلىغاندۇ؟	شەينە كۇنى كەلگەندە، ئۇ سىناگوگدا دەرس بېرىپ تۇرۇپتۇ. دەرسىنى ئاڭلىغان كۆپ ئادەم سۈرئەتتە ھەيران قالدى: بۇ كىشى بۇلارغا قانداق بېرىشكەن؟ ئۇنىڭغا بۇ قاتار دانالىق قانداق بېرىلگەن؟ ئۇنىڭ قولى بىلەن دەرجىدىكى مۇجىزىلەر قانداق يارتىلىپ قالۇۋاتدۇ؟
MRK 6:4	ئۇ ھېلىقى ياغاچى ئەمەسمۇ، مەرىھەمنىڭ ئوغلى، شۇنداقلا ياقۇپ، يوسە، يەھۇدا ۋە سىمونلارنىڭ تاكىسىغا؟ ئۇنىڭ سىڭىلىرىمۇ بۇ يەردە ئارىمىزدا تۇرۇۋاتامادۇ؟ – دېپىشتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭغا ھەسەت-بىزازىلىق بىلەن قارىدى.	ئۇ شۇ ياغاچى بولما مدۇ، مەرىھەنىڭ ئوغلى، ياقۇپ، يوسى، يەھۇدا ۋە سىموننىڭ تاكىسىمۇ؟ ئۇنىڭ سىڭىلىرىمۇ بۇ يەردە بىز بىلەن بولۇپ تۇرۇۋاتقانامۇ؟ دېپىشتى. شۇ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭغا نازارازىلىق بىلەن قارىدى.
MRK 6:5	شۇنىڭ بىلەن ئەيسا ئۇلارغا: – ھەرقانداق يەيغەمبەر باشقۇ يەرلەردىن تىرىپتىرىنىڭ ئۆز ئۆيىدە ھۆرمەتكە سازاۋەر بولمايدۇ. – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: ‘ھەر بىر يەيغەمبەر باشقۇ جايىلارغا بارغاندا ھۆرمەت كۆرەر، ئەمما ئۆز كەنتىدە، ئائىلەس بىلەن ۋە ئۆز ئۆيىدە ھۆرمەت تايىمايدۇ،’
MRK 6:6	شۇنىڭ بىلەن قوللىرىنى بىر قانجە بىمارنىڭ ئۆستىگە تەگكۈزۈپ، ئۇلارنى ساقايتقاندىن باشقۇ، شۇ يەردە ئۇ ھېچقانداق مۇجىزە يارتىمالىدى.	ئۇرنىدا، يەقەت بىر نەچچە كېرىمنى قولى بىلەن سەلمەپ ساقايتىشقا بولغاندىن باشقۇ، ئۇ ھېچ نەرسىنى ئورۇنداشتۇرالىمىدى.
MRK 6:7	ئاندىن ئۇ ئەتراپىسى كېلىپ، كەنلەرنى ئايلىنىپ تەلەم بەردى. ئۇ ئون ئىككىلەننى يېننiga چاقىرىپ، خەلق ئارىسىغا ئىككى-ئىككىدىن ئەۋەتىشكە باشلىدى. ئۇ ئۇلارغا ناياك روھلارنى ھەيدەش ھوقۇقىنى بەردى:	ئۇ ئۇلارنىڭ ئىمان-ئىشەنچسىزلىكىدىن ھەيران قالدى. ۋە ئۇ ئۇلارنىڭ ئىمانسىزلىقىغا چوقۇم ھەيران قالدى ۋە تەۋەرە تەرەپلىكى بېزا-كەنلەرنى دولاپ تەلەم قىلىدى.
MRK 6:8	ئۇ ئۇلارغا: – سەيەرە كەتكەندە يانسگۇلارغا يەقەت چوڭقۇچلا ئالىڭلار، ۋە ئۇلارغا: – سەيەرە بىننگۇلارغا ھاسىدىن باشقۇ نەرسە ئېلىۋالماڭلار، نە باشقۇ ھېچ نەرسە ئېلىپ كەنمەڭلار، نە قوراللىق نەنان ئالماڭلار، بەلگە يېل خۇرجۇن نە نان ئېلىۋالماڭلار، بەلگە يېل خۇرجۇن نە نان ئېلىۋالماڭلار، شۇ ئۆيىدە ھۆرمەت سۇيىماڭلار،	ئۇ ئۇلارغا دېپىتى: سەيەرگە كەتكەندە يانسگۇلارغا يەقەت چوڭقۇچلا ئالىڭلار، شۇ ئۆيىدە ھۆرمەت سۇيىماڭلار،
MRK 6:9	يۇتۇڭلارغا كەشلەرنى كېلىڭلەر، بىراق ئىككى يەكتەك كېيۇمالماڭلار، – دەپ تايىلىدى.	ئاياققا كەش كېلىڭ، بىراق ئىككى جىلىق كېيىپ يۇرۇمەڭ.
MRK 6:10	ئۇ يەنە: – بىر يۇرتقا بارغىنىڭلاردا، كىمنىڭ ئۆيىگە قوبۇل قىلىنىپ كىرسەڭلەر، ئۇ يۇرتىتنى كەتكۈچە شۇ ئۆيىدەلە تۇرۇۋلار.	ئۇ ئۇلارغا دېپىتى: قەيەرە بىر ئۆيگە كېرسەڭلەر، شۇ ئۆيىدە قالكىلار، شۇ جايىدىن كەتكۈچە.
MRK 6:11	قايسى يەرىدىكىلەر سىلەرنى قوبۇل قىلىمىسا، شۇنداقلا سۆزۈڭلەرنى ئاڭلىمىسا، ئۇ يەردىن كەتكىنىڭلاردا، ئۇلارغا ئاڭاھ-گۇۋاھ بولسۇن ئۆچۈن ئايىغىڭلاردىكى توپىنى قېقۇۋېتىڭلار! – دېدى.	ئەگەر بەزى يەرلەردى سىلەرنى قارشى ئالمىسا، سۆزلىرىنىڭلەرنى ئاڭلىمىسا، شۇ يەردىن كەتكەندە، ئۇلارغا گۇۋاھ بولۇش ئۆچۈن ئاياقتىكى توپاقلارنى تەرگەپ چىقىڭلار! ئامىن، مەن سىلەرگە دېپىمەن، قارار كۈندە سودوم ۋە گومورغا بۇ شەھەرگە قارغاندا ئانچا چوقۇم چىداملى بولىدۇ.
MRK 6:12	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يولغا چىقىپ، كىشىلەرنى گۇناھلىرىغا توۋا قىلىشقا جار	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يولغا كەتنى، كىشىلەر گۇناھلىرىدىن قايىتىپ تۈزەش

Reference	Before	After
MRK 6:13	سېلىپ ئۇندىدى.	كېرەك دەپ جاڭۇ قىلدى.
MRK 6:14	ئۇلار نۇرغۇن باوغۇسى بىلەن ئۇلار نۇرغۇن باوغۇسى بىلەن زەيتۇن بىمارلارنى ھېيدىدى، نۇرغۇن بىمارلارنى زەيتۇن مېيى بىلەن مەسىھ قىلىپ ساقايىتى.	ئۇلار كۆپ شەيتانلارنى چىقارغان، كۆپ بىمارلارنى زەيتۇن باوغۇسى بىلەن ئۇلار نۇرغۇن باوغۇسى بىلەن زەيتۇن بىلەن سوراپ ساقلىغان.
MRK 6:15	ئۇنىڭ نامى مەشھۇر بولغاچقا، ھېرود يادىشاھ ئۇنىڭ ھەققىدە ئاڭلاپ: «بۇ ئادەم چوقۇم ئۇلۇمدىن تىرىلگەن چۆمۈلدۈرگۈچى يەھىادۇر. شۇنىڭ ئۇچۇن مۇشۇ ئالاھىدە قۇدرەتلەر ئۇنىڭدا كۈچىنى كۆرسىتىدۇ» دەتتى.	ئۇنىڭ ئىسمى بارلىق جايىلغا تېيار بولۇپ كەتكەن، شۇڭا ھېرود يادىشاھ بۇ ھەقتە خەۋەر ئاڭلاپ: «بۇ كىشى يەھىا يايتسىت بولۇپ، ئۇلۇپ كەتكەندىن كېيىن تىرىلىپ كەتكەن، شۇڭا بۇ كۈچلەر ئۇنىڭدا ئىشلەپ تۇرماقتا» دەپ ئېتىقان.
MRK 6:16	باشقىلار: «ئۇ ئىلياس يەيغەمبەر» دەتتۇ، باشقۇ بازىلىرى: «ئالدىنلىقى باشقىلار: «ئۇ ئىلياس يەيغەمبەر» دېسە، يەنە بەزىلەر: «بۇرۇننىقى يەيغەمبەرلەر دەپ ئەمما ھېرود بۇ خەۋەرلەرنى ئاڭلىغاندا: مەن بېشىنى كەسکەن يەھىا كەلىپ تىرىلىپ كەتتى! دېدى.	باشقۇ بازىلىرى: «ئۇ ئىلياس يەيغەمبەر» دەتتۇ، باشقۇ بازىلىرى: «ئالدىنلىقى يەيغەمبەر بولسا كېرەك» دېشىتتى.
MRK 6:17-18	ھېرودنىڭ بۇنداق دېشىنىڭ سەۋەبى، ئۇ ئوگىي ئاكىسى فىلىپنىڭ ئايالى ھېرودىيەنىڭ ۋەجىدىن ئادەم ئەۋەتىپ يەھىانى تۇنۇپ، زىنداغا تاشلىغاندى. چۈنكى ئۇ شۇ ئايال بىلەن نىكاھلانغاندى؛ يەھىا ھېرودقا تەنبىھ پېرىپ: «ئاڭلىك ئايالنى تارتىۋېلىشىڭ تەۋرات قانۇنغا خلاپ» دەپ قايتا-قايتا دېگەندى.	ھېرود ئۆزى ئەۋەتىپ، يەھىانى ھېرودىيە ئۇچۇن تۇتۇپ زىنداغا قويغان، چۈنكى ئۇ ئاكىسى فىلىپنىڭ ئايالى ھېرودىيە بىلەن ئۇنى ئۆپىلەنگەن. يەھىا ھېرودغا دەتتى: «ئاڭلىك ئايالنى ئالشىڭ قانۇنغا خلاپ».
MRK 6:19	شۇنىڭ ئۇچۇن ھېرودىيە يەھىاغا ئاداھەت ساقلىيتنى، ئۇن ئۆلتۈرمەكچى بولغان بولسىمۇ، لېكىن شۇنداق قىلامىيتنى.	شۇ سەۋەپىتنىن ھېرودىيە يوخەزغا ئاداھەت قالدى؛ ئۇن ئۆلتۈرمەكچى كەلگەنەمۇ، بىراق شۇنى قىلامىدى.
MRK 6:20	چۈنكى ھېرود يەھىانى دىيانەتلىك ۋە مۇقۇددەس ئادەم دەپ بىلىپ، ئۇنىڭدىن قورقاتنى، شۇڭلاشقا ئۇنى قوغدايتنى؛ ئۇ ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغان چاغلىرىدا ئالاقزادە بولۇپ كېتەتتى، لېكىن يەنلا سۆزلىرىنى ئاڭلاشقا ئامراق ئىدى.	چۈنكى ھېرود يەھىانى ئادەم دەپ بىلىپ، ئۇنىڭدىن قورقانلىقى ئۇچۇن ئۇنى قوغدايىدى؛ يەھىا ئىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا بهك ھەيران قالدى، لېكىن ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاشقا ياقتۇرۇپ كەتتى.
MRK 6:21	ئەمما ھېرودىيە كۆتكەن يەيت ئاخىر يېتىپ كەلدى؛ ھېرود تۇغۇلغان كۆندىدە ئۆز كاتتا رەھبەرلىرى، كۆماندانلىرى ۋە گاللىيەنىڭ كۆنندە ئۆز ئەمەلدارلىرى، مىڭبېشىلىرى ۋە گاللىيە ئۆلکىسىدىكى كاتتا ئەربابلارنى زىيايەت بىلەن كۆتۈۋالدى؛	ئۇيغۇن بىر كۈن كەلگەنەدە، ھېرود تۇغۇلغان كۆندىدە ئۆز كاتتا رەھبەرلىرى، قوماندانلىرى ۋە گاللىيەدىكى چوڭ كىشىلەرگە يارىتىپ قىلدى؛
MRK 6:22	ھېلىقى ھېرودىيەنىڭ قىزى سورۇنغا جوشۇپ ئۆسسىۋل ئويناب بەردى. بۇ ھېرود ۋە ھەمداستىخان بولغانلارغا بەكمۇ ياراپ كەتتى. يادىشاھ قىزغا: – مەندىن نېمە تەلەپ قىلساش، شۇنى بېرىمەن، – دېدى.	ھېرودىيەنىڭ قىزى كىرىپ رەقس قىلدى. بۇ ھېرود بىلەن ئۆلتۈرۈشاتىغانلارغا بەك ياقتى. يادىشاھ قىزغا: ‘مەندىن نېمە ئىستەسەڭ، شۇنى بېرىمەن’ دېدى.
MRK 6:23	ئاندىن ئۇ قەسەم قىلىپ يەنە: – مەندىن نېمە تەلەپ قىلساش، هەتتا يادىشاھلىقىمىنىڭ يېرىمىنى دېسەڭمۇ شۇنى بېرىمەن، – دېدى.	ئاندىن ئۇ قەسەم قىلىپ دېدى: مەندىن نېمە ئىستەسەڭ، هەتتا مەندىن يادىشاھلىقىمىنىڭ يېرىمىنى دېسەڭمۇ، شۇنى تولۇق بېرىمەن.
MRK 6:24	قىز سىرتقا چىقىپ، ئانسىدىن: – نېمە تەلەپ قىلىي؟ – دەپ سورىۋىدى، ئانسىسى: – چۆمۈلدۈرگۈچى يەھىانىڭ كاللىسىنى تەلەپ قىل، – دېدى.	قىز سىرتقا چىقىپ كەتتى ۋە ئانسىغا سورىدى: ‘نېمە ئىستەپ قالىم؟’ ئانسىسى جاۋاپ بەردى: ‘يەھىا يايتسىت ئىڭ باشنى ئىستە!’
MRK 6:25	قىز دەرھال يادىشاھنىڭ ئالدىغا ئالدىراپ كېرىپ: – چۆمۈلدۈرگۈچى يەھىانىڭ كاللىسىنى ھازىرا بىر تەخسىگە قويۇپ ئەكلىشلىرىنى خالايمەن، – دېدى.	قىز تېزلا يادىشاھنىڭ ئالدىغا كېلىپ دېدى: ‘مەن خالايمەن، سىز مېنىڭ ئۇچۇن يەھىانىڭ باشنى ھازىر تەخسىگە قويۇپ بېرىڭلار’
MRK 6:26	يادىشاھ بۇنىڭغا ناھايىتى ھەسەرەت چەككەن بولسىمۇ، قەسەملرى تۆپەيلىدىن ۋە داستىخاندا ئۆلتۈرگانلار ۋە جىدىن، ئۇنىڭغا بەرگەن سۆزىدىن يانغۇسى كەلمىدى.	هاكىم بۇغا زور ئەنسىرەپ قالدى، لېكىن قەسەملرى ۋە ئۆلتۈرگان كىشىلەر ئۇچۇن، سۆزىنى ئۆزگەرلەلمىدى.

Reference	Before	After
MRK 6:27	شۇڭا يادىشاھ دەرھال بىر جاللات ئەۋەتىپ، ئۇنىڭ كاللىسىنى ئېلىپ كېلىشنى ئەمە قىلدى. جاللات زىنداغا بېرىپ يەھيانىڭ كاللىسىنى ئېلىپ.	شۇڭا يادىشاھ دەرھال بىر كىشىنى ئەۋەتىپ، يوخانىڭ باشىنى ئېلىپ كېلىشنى بۇيرۇق قىلدى.
MRK 6:28	ئۇنى بىر تەخسىگە قويۇپ، قىزنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىپ ئۇنىڭغا بەردى. قىز ئۇنى ئانسىغا تايىشۇردى.	ئۇ كەتىپ، زىندادا يوخانى باشىنى كەسىپ تاشلىدى، ئاندىن باشىنى تەخسىگە قويۇپ قىزغا بەردى. قىز بۇنى ئانسىغا بەردى.
MRK 6:29	بۇ ئىشنى ئالىلغان يەھيانىڭ مۇخلىسىلىرى كېلىپ، جەسەتنى ئېلىپ كېتىپ بىر قىبرىگە قويىدى.	يەھيانىڭ شاكىردىلىرى بۇ ئىشنى ئالىلغاندا كېلىپ، جەسەتنى ئېلىپ كېتىپ، بىر قەبرىگە قويۇۋالدى.
MRK 6:30	قايتىپ كەلگەن روسۇلار ئەيسانىڭ يېنinya يېغىلىدى، نېمە قىلغانلىرى ھەم نېمە تەلەم بەرگەنلىرىنى ئۇنىڭغا مەلۇم قىلىشتى.	روسۇلار قايتىپ كەلگەندىن كېسىن، ئەيسانىڭ يېنinya يېغىلىپ، نېمە قىلغانلىرى ۋە نېمە تەلەم بەرگەنلىرىنى ئۇنىڭغا ئېنلىق ئېتىپ بەردى.
MRK 6:31	كېلىپ-كېتىۋاتقانلار ناھايىتى كۆيلىكىدىن ئۇلارغا تاماقلىنىشقايمۇ ۋاقتى پېرىپ، بىردهم ئارام ئېلىڭلار، - دېدى.	كېلىپ كېتىۋاتقانلار ئەتراپىتا خەلکە كۆپ بولغاچقا، ئۇلارغا تاماق ئىيىشقايمۇ ۋاقتى بولمىدى. شۇڭا ئۇ دېدى: كېلىڭلار، مەن بىلەن بىر تەرەپ چىقىمىدى. شۇڭا ئۇ ئۇلارغا: - يۈرۈڭلار، مەن بىلەن خىلۋەت بىر جايغا بېرىپ، بىردهم ئارام ئېلىڭلار، - دېدى.
MRK 6:32	بۇنىڭ بىلەن ئۇلار كېمگە چوشۇپ، خىلۋەت بىر چۆل يەرگە قاراپ ماڭدى.	ئۇلار كېمگە چوشۇپ، بىر خىلۋەت چۆل يەرگە ماڭدى.
MRK 6:33	بىراق كۆپ كىشىلەر ئۇلارنىڭ كېتىۋاتقانلىقىنى بايىسىدى، ئۇلارنى تونۇدۇ ئە بىراق نۇرغۇن كىشىلەر ئۇلارنىڭ كېتىۋاتقانلىقىنى بايىقاپ، ئۇلارنى تەرەپ-تەرەپلىك شەھەرلەردىن بېيادەلا يولغا چىقىپ، يۈگۈرۈپ، ئۇلاردىن تونۇۋېلىۋىدى، ئۇلاردىن تەرەپلەرلەردىن بېيادە يولغا چىقىپ، يۈگۈرۈپ، ئۇلاردىن بۇرۇن ئۇ يەرگە بېرىپ يېغىلىشتى.	بىراق كۆپ كىشىلەر ئۇلارنىڭ كېتىۋاتقانلىقىنى بايىسىدى، ئۇلارنى تونۇدۇ ئە بىراق نۇرغۇن كىشىلەر ئۇلارنىڭ كېتىۋاتقانلىقىنى بايىقاپ، ئۇلارنى تەرەپ-تەرەپلىك شەھەرلەردىن بېيادەلا يولغا چىقىپ، يۈگۈرۈپ، ئۇلارغا كۆپ ئىشلارنى ئۆكتىپ باشلىدى.
MRK 6:34	ئەيسا كېمىدىن چوشۇپ، زور بىر توب ئادەمنى كۆرۈپ، ئۇلارنىڭ يادىچىسىز قوي يادىسىدەك بولغانلىقىغا ئىچ ئاغرىتتى. شۇڭا ئۇ ئۇلارغا كۆپ ئىشلارنى ئۆكتىشكە باشلىدى.	ئەيسا كېمىدىن تۆھنەنگە چوشۇپ، كاتتا بىر گۇرۇھ ئادەم كۆرگەندە، ئۇلار چۈيانىسى يوق قويغا ئوخشاش بولغانلىقىغا، ئۇنىڭ ئىچى ئاغرىپ كەتتى. شۇڭا ئۇ ئۇلارغا كۆپ ئىشلارنى ئۆكتىپ باشلىدى.
MRK 6:35	كەچ كېرىپ قالغاندا، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ يېنinya كېلىپ: - بۇ چۆل بىر جاي سەكەن، كەچ كېرىپ كەتتى.	كەچ كېرىپ قالغاندا، شاگىردىلىرى ئۇنىڭ يېنinya كېلىپ: بۇ جاي چۆل، ئەمدى كەچ بولۇپ كەتتى.
MRK 6:36	خالايدىقنى يولغا سېلىۋەتكەن بولساڭ، ئۇلار ئەتراپىتىكى كەنت-قىشلاقلارغا بېرىپ، ئۆزلىرىگە نان سېتىۋالسۇن؛ چۈنكى ئۇلاردا يېگۈدەك نەرسە يوق، - دېدى.	ئۇلارنى يولغا سېلىۋەت، شۇنداق قىلسا، تەرەپتەگى دەرەخزىلار ۋە كەنلەرگە بارىپ، ئۆزلىرىگە نان ئېلىپ بېيىشىچۇ، چۈنكى ئۇلارنىڭ بېيدىغان نېمىسى يوق.
MRK 6:37	لېكىن ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن: - ئۇلارغا ئۆزۈڭلار ئۆزۈق بېرىڭلار، - دېدى. مۇخلىسىلار ئۇنىڭدىن: - ئىككى يۈز كۈمۈش دىنارغا ئۇلارغا نان ئەكېلىپ ئۇلارنى ئوزۇفلاندۇرامۇدق؟ - دەپ سورىدى.	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب قىلدى: ئۇلارغا ئۆزۈڭلار بېمەك بېرىڭلار، 'شاگىردار سورىدى: 'بىز ئىككى يۈز دىنارغا نان ئېلىپ كەلەمدۇق، ئۇلارنى پېدۇرمەدۇق؟'
MRK 6:38	ئىسا ئۇلارغا: 'سلىلانىڭ نان قانچە بار؟ بارىپ قاراپ كېلىڭلار' دېدى. ئۇلار ئىسا ئۇلارغا: - قانچە ئېنىڭلار بار؟ بېرىپ قاراپ بېقىڭلار، - دېدى. قاراپ باققاندىن كېسىن: - بەشى بار سەكەن، يەنە ئىككى بېلىقمو بار سەكەن، - دېپىشىتى.	ئىسا ئۇلارغا: 'سلىلانىڭ نان قانچە بار؟ بارىپ قاراپ كېلىڭلار' دېدى. ئۇلار ئىسا ئۇلارغا: - قانچە ئېنىڭلار بار؟ بېرىپ قاراپ كېلىڭلار، - دېدى. قاراپ باققاندىن كېسىن: 'بەش نان بار، يەنە ئىككى بېلىق بار' دېدى.
MRK 6:39	ئۇ ئۇلارغا كىشىلەرنى گروپ-گروپ قىلىپ يېشىل چاتقاالدا ئورۇن تۇتۇشقا ئۇ ئۇلارغا كىشىلەرنى توب-توب قىلىپ يېشىل چىمەندە ئولتۇرغۇزۇشنى بۇيرۇدى.	ئۇ ئۇلارغا كىشىلەرنى گروپ-گروپ قىلىپ يېشىل چاتقاالدا ئورۇن تۇتۇشقا ئۇ ئۇلارغا كىشىلەرنى توب-توب قىلىپ يېشىل چىمەندە ئولتۇرغۇزۇشنى دەپ بۇيرىدۇ.
MRK 6:40	خالايدىق يۈزدىن، ئەللەكتىن سەپ-سەپ بولۇپ ئولتۇرۇشتى.	ئادەملەر يۈزلىك گۇرۇپپا ۋە ئەللەك گۇرۇپپا قىلىپ تەرتىپ بىلەن ئولتۇرۇشتى.
MRK 6:41	ئۇ بەش نان بىلەن ئىككى بېلىقنى قولىغا ئېلىپ، ئاسماңغا قاراپ خۇداغا تەشەكۈر-مەدھىيە ئېتتى، ئاندىن نانلارنى ئوشتۇپ، كۆچىلىككە تۇتۇپ بېرىش ئۈچۈن مۇخلىسىلىرىغا بېرىپ تۇراتتى؛ ئىككى بېلىقنىمۇ ھەممە يەنەن ئەنگە تارقىتىپ بەردى.	ئۇ بەش نان بىلەن ئىككى بېلىقنى قولىغا ئالدى، ئاسماڭغا قاراپ خۇدا رەھىمەت ئېتتى، كېيىن نانلارنى يارچىلاب شاگىردىرىغا بەردى، ئۇلارمۇ كۆچەللىككە تەقسىم قىلغان؛ بېلىقلارنىمۇ ھەممىسىگە تارقاتقان.
MRK 6:42	ھەممە يەنەن يەپ توپۇندى.	ھەممىسى يېپ، تولۇق توپۇندى

Reference	Before	After
MRK 6:43	مۇخلىسلىرىنىڭ ئېشىپ قالغان نان ۋە بېلىق يارچىلىرىنى لىق ئون ئىككى سېۋەت سېۋەتكە تېرىۋالدى.	شاکىرتلار قالدۇق نان ۋە بېلىق يارچىلىرىنى توپلاپ، ئون ئىككى سېۋەت تولدوُردى.
MRK 6:44	نالارنى يېگەن ئەرلەرنىڭ سانىلا بەش مىڭچە ئىدى.	نان يېگەن ئەرلەر سانى بەش منقىشى بولدى.
MRK 6:45	بۇ ئىشتىن كېسلا، ئۇ مۇخلىسلىرىغا ئۆزۈم بۇ خالايقنى يولغا سېلىۋەتىمەن، ئاكىچە سىلەر كېمىگە ئولتۇرۇپ، دېڭىزنىڭ قارشى قىرغىنلىكى بېيت-سانىدا بېزىسىغا ئۆتۈپ تۇرۇڭلار، دەپ بۇيرۇدى.	ئۇ دەرھال شاڭىرىدىرىنىڭ كېمىگە چىقىشقا زورلاپ، دېڭىزنىڭ قارشى تەرىپىگە بېتسائىدا بېرىگە بارىشىنى بۇيرۇدى ۋە ئۆزى خەلقنى تەرك قىلغاندا كېتىدۇ.
MRK 6:46	ئۇلارنى يولغا سېلىۋەتكەندىن كېپىن، ئۇ دۇئا-تىلاۋەت قىلىش ئۆچۈن تاغقا چىقىتى.	ئۇلارنى يولغا ئەۋەتىپ قويغاندىن كېپىن، ئۇ تاغقا چىقىپ دۇئا قىلدى.
MRK 6:47	كەچ كىرگەندە، كېمە دېڭىزنىڭ ئوتتۇرسىغا يەتكەندى، ئۇ ئۆزى يالغۇز قۇرۇقلۇقتا ئىدى.	كېچ بولغاندا، كېمە دېڭىزنىڭ ئوتتۇرسىدا تۇردى، ئۇ يەككە قۇرۇقلۇقتا كەتتى.
MRK 6:48	ئۇ مۇخلىسلىرىنىڭ يالاقنى كۈچەپ ئۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆردى؛ چۈنكى چۈنكى شامال قارشى كېلىپ تۇراتىن، كېچەنىڭ ئاخىرقىن ۋاقتىدا، ئۇ دېڭىز شامال تەتۈر يۆنلىشىتە چىققاندى. كېچە تۆتىنچى جىسەك ۋاقتىدا، ئۇ دېڭىزنىڭ ئۆستىدە مېڭىپ، مۇخلىسلىرى تەرىپە كەلدى ۋە ئۇلارنىڭ پېندىن ئۆتۈپ كېتىدەغاندەك قىلاتتى.	ئۇ شاڭىرىدىرىنىڭ قايقىنى كۈچەپ تەرىتىتىشىپ كەتكەنلىكىنى كۆردى؛ چۈنكى شامال قارشى كېلىپ تۇراتىن، كېچەنىڭ ئاخىرقىن ۋاقتىدا، ئۇ دېڭىز ئۆستىدەن يۈرۈپ كەلدى ۋە شاڭىرىدىرىنىڭ يېندىن ئۆتۈپ كېتەتتى.
MRK 6:49	لېكىن ئۇلار ئۇنىڭ دېڭىزنىڭ ئۆستىدە مېڭىپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنى ئالۋاسىتى ئوخشайдى، دەپ ئوپلاپ چۇقان سېلىشتى.	لېكىن ئۇلار ئۇنى دېڭىز ئۆستىدە يۈرۈپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، ئۇنى هارقى دېدى، دەپ ئوپلاپ، قوزغاب چاقىرىشتى.
MRK 6:50	چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنى كۆرۈپ قورقۇپ كەتتى. بىراق ئۇ دەرھال چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنى كۆرۈپ ساراسىمىگە چۈشتى. لېكىن ئۇ دەرھال ئۇلارغا: يۈرەكلىك بولۇڭلار، بۇ مەن، قورقماڭلار! – دېدى.	چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنى كۆرۈپ قورقۇپ كەتتى. بىراق ئۇ دەرھال چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنى كۆرۈپ ساراسىمىگە چۈشتى. لېكىن ئۇ دېدى: ياخشى ئۇرۇڭلار، بۇ مەن، قورقماڭلار!
MRK 6:51	ئۇ كېمىگە كىرىپ، ئۇلار بىلەن بىرگە بولغاندا، شامال تۆختاپ قالدى. ئۇلار ئۇ كېمىگە، ئۇلارنىڭ بىنغا چىقادىلدا، شامال تۆختىدى. ئۇلار بۇنىڭدىن هوشىدىن كەتكۈدەك دەرجىدە قاتىققى ھەيران قېلىشىپ، نېمىنى ئويلاشنى بىلمەيتتى؛	ئۇ كېمىگە كىرىپ، ئۇلار بىلەن بىرگە بولغاندا، شامال تۆختاپ قالدى. ئۇلار ئۇ كېمىگە، ئۇلارنىڭ بىنغا چىقادىلدا، شامال تۆختىدى. ئۇلار بۇنىڭدىن بۇنىڭدىن زۆر ھايран بولۇپ، نېمىنى ئويلاشنى بىلمىدى؛
MRK 6:52	چۈنكى ئۇلار نان بېرىش مۆجىزىسىنى تېخچە چۈشكەننىڭنى، ئۇلارنىڭ قەللىبىنى بىخۇد ھالەتتە تۇراتىن.	چۈنكى ئۇلار نان بېرىش مەخسۇسىنى تەڭ چۈشكەننىڭنى، قەلبىلىرى قاتىققى بولۇپ قالغان.
MRK 6:53	ئۇلار دېڭىزنىڭ باشقۇقا تەرىپىگە كېلىپ، گىننسارەت دېگەن جايغا چىقىپ، گىننسارەت دېگەن يۈرەتتا قۇرۇقلۇقا چىقىپ، كېمىنى باغلاب قويدى.	ئۇلار دېڭىزنىڭ باشقۇقا تەرىپىگە كېلىپ، گىننسارەت دېگەن يۈرەتتا كېمىنى سەككىچە باغلاب قالدى.
MRK 6:54	ئۇلار كېمىدىن چۈشۈشى بىلەنلا، خالايق ئۇنى دەرھال تۈنۈپلىپ،	ئۇلار كېمىدىن چىققانغا ئورۇنلا، خەلق ئۇنى دەرھال تۈنۈپ قالدى،
MRK 6:55	ئەتراپىتىكى ھەممە جايىلارغا يۈگۈرۈشۈپ باردى ۋە «ئۇ يالانچى يەرگە چۈشۈپتۈ» دەپ ئاڭلىشىن بىلەنلا، بىمارلارنى زەمبىلگە سېلىپ، شۇ يەرگە ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى.	ئەتراپىتىكى بارلىق جايىلارغا تېز يۈگۈرۈپ باردى ۋە «ئۇ بۇ يەرگە كەلگەن» دېگەننى ئېشىتىش بىلەنلا، بىمارلارنى ياتقۇچقا قويۇپ، شۇ جايغا ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى.
MRK 6:56	ئۇ مەيل يېزا، مەيل شەھەر ياكى قىشلاقلارغا بارسۇن، خەلق ئاغرېقلارنى بازارلارغا ئېلىپ چىقىپ ياتقۇراتىن؛ ئۇلار ئۇنىڭدىن ئاغرېقلار ھېچ قىلاتتىكى، ھەتقا ئۇنىڭ ئېپىنىڭ تەرىپىگە قولنى سەل تەگسە، ساقلىنىپ بولمىغاندا سېنىڭ يېپىنجاڭنىڭ يېشىكە بولسىمۇ قولنى تەگۈزۈۋالساق دەپ ئۆتۈندى. ئۇنىڭقا قولنى تەگۈزگەنلەرنىڭ ھەممىسى ساقايدى.	ئۇ ھەر قايدا بارسا، بېزلارغا ياكى شەھەرلەرگە ياكى قىشلاقلارغا، خەلق ئاغرېقلارنى بازارغا ئېلىپ كېلىپ ياتقۇراتىن؛ ئۇلار ئۇنىڭدىن تەلەپ قىلاتتىكى، ھەتقا ئۇنىڭ ئېپىنىڭ تەرىپىگە قولنى سەل تەگسە، ساقلىنىپ قالساق دەپ. قولنى تەگەنلەرنىڭ ھەممىسى تولۇق ساقايدى.
MRK 7:1	بۇ ۋاقتىدا، يەرسىيلىر بىلەن بەزى قانۇن ئالىملىرى يېرۇسالىمدىن كېلىپ، كېلىپ ئۇنىڭ ئالدىغا يېغىلىدى؛	بۇ ۋاقتىدا، يەرسىيلىر بىلەن بەزى قانۇن ئالىملىرى يېرۇسالىمدىن كېلىپ، كېلىپ ئېسانىڭ يانىدا يېغىلىدى.
MRK 7:2-5	شۇ يەرسىيلىر ۋە تەۋرات ئۇستازىلىرى ئۇنىڭ مۇخلىسلىرىدىن بەزىلىرىنىڭ تاماقنى قولنى يۇمای، يەنى «ناياك» ھالدا يەۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭدىن: – مۇخلىسلىرىڭ نېمىشقا ئاتا-بۇۋىلىرىمىزنىڭ ئەئەنلىرىنىڭ رئايمەستىن تاماق يېگەنلىكىنى كۆرۈپ، سوراپ قالدى: «مۇرۇدىلىرىڭ	يەرسىيلىر بىلەن تەۋرات ئالىملىرى، ئىسا مۇرۇدىلىرىدىن بەزىلىرىنىڭ قول تەمىزلىمەستىن تاماق يېگەنلىكىنى كۆرۈپ، سوراپ قالدى: «مۇرۇدىلىرىڭ نېمىشقا ئاتا-ئانامىزنىڭ ئەئەنلىرىنى ئەمەل قىلماي، قول يۇماستىن

Reference	Before	After
	<p>قىلماي، بىلكى يۇيۇلمىغان قوللىرى بىلەن تاماق يېدۇ؟ – دەپ سوراشتى</p> <p>چۈنكى يەرسىپىلەر ۋە يۇتون يەھۇدىلار ئاتا-بۇۋىلىرى تەربىدىن</p> <p>قالدۇرۇلغان ئەنئەنىنى چىڭ تۇتقاچقا، ئاۋۇال قوللىرىنى ئەستايىدىللەق</p> <p>بىلەن يۇمسا، تاماق يېمەيدۇ. شۇنىڭدەك بازاردىن قايتىپ كەلگەندىمۇ،</p> <p>ئۇلار قول يۇمای بىرنەرسە يېمەيدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، بىيالە-قەدەھ، داس-</p> <p>چۆگۈن ۋە مىس قاچىلار ۋە دىۋانلارنى يۇيۇش توغرىسىدا تايسىرۇلغان</p> <p>نۇرغۇنلۇغان ئەنئەنلەردىمۇ چىڭ تۇرىدۇ.</p>	<p>تاماق يېگەن؟» يەرسىپىلەر ۋە بارلىق يەھۇدىلار، ئاتا-ئانا قالدۇرغان ئەنئەنىنى ساقلاپ كېلىۋاتقان بولغاچقا، قولنى يۈگىمە بىلەن يۇيۇلا تاماق يېگەندۇ. بازارغا بارغاندا قايتىپ كەلگەندەم، قول يۇماستىن باشقۇ ئىش قىلمايدۇ. بۇغا قوشۇپ بىيالە-قوشۇق، داس-چۆگە ۋە قاچ-تەزەلەرنى يۇيۇشقا دا كۆپ ئەنئەنلىرى بار.</p>
MRK 7:6	<p>ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: يېشايا يېغەمبەر سىلەر خىالي ئادەملەر ھەقتە</p> <p>ساختىپەزلەر توغرالاڭلاردا ئالدىنلا توپتۇغرا بېشارەت بەرگەن! ئۇنىڭ يازمىسىدا يۇتۇلگەندەك: – «مۇشۇ خەلق ئاغزىدا مېنى ھۆرمەتلىكىنى</p> <p>بىلەن، بىراق قەلبى مەندىن يىراق؛</p>	<p>ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: يېشايا يېغەمبەر سىلەر خىالي ئادەملەر ھەقتە توغرا يەپىس قىلغان! ئۇنىڭ يازمىسىدا: «بۇ خەلق ئاغزى بىلەن مېنى ھۆرمەتلەيدۇ، لېكىن قەلبى مەندىن يىراقتۇر.»</p>
MRK 7:7	<p>ئۇلار ماڭا بەھۇدە ئىبادەت قىلىدۇ؛ ئۇلارنىڭ ئۆگەتكەن تەلىملىرى يەقهت</p> <p>ئىنسانلاردىن چىققان يەتتۇلارلا، خالاس.»</p>	<p>ئۇلار ماڭا بىكار ئىبادەت قىلىدۇ؛ ئۇلارنىڭ ئۆگەتكەن تەلىملىرى يەقهت</p> <p>ئادەم بەلگىلىكەن قائىدىلەرلا، شۇسىڭدىن كۆپەمك ئەمەس.</p>
MRK 7:8	<p>چۈنكى سىلەر خۇدانىڭ ئەمرىنى تاشلاپ قويۇپ، ئىنسانلارنىڭ</p> <p>ئەنئەنسىنى چىڭ تۇتۇنىدىكەن سىلەر – داس-چۆگۈن، بىيالە-قەدەھلەرنى</p> <p>يۇيۇش ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش پېتىدىغان نۇرغان باشقۇ ئىشلارنى ئەنئەنە</p> <p>قىلىپ يۇرسىلەر.</p>	<p>چۈنكى سىلەر خۇدانىڭ بۇيرۇقىنى تاشلاپ، قويۇپ تەلىملىرى يەقهت</p> <p>ئەنئەنلىرىنىڭلارنى ياخشى ساقلاپ تۇرۇش ئۆچۈن، يۇرسەت</p> <p>داۋاملاشتۇرۇسىلەر.</p>
MRK 7:9	<p>ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سىلەر خۇدانىڭ بۇيرۇقىنى تولا رەت قىلىپ تاشلاپ، ئۆز ئۇ ئۇلارغا يەنە مۇنداق دېدى: – سىلەر ئۆزلىرىڭلارنىڭ ئەنئەنسىنى چىڭ</p> <p>تۇتىمىز دەپ خۇدانىڭ ئەمرىنى ئەچىللىك بىلەن بىر چەتكە قايرىپ</p> <p>قويدۇڭلار!</p>	<p>ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سىلەر خۇدانىڭ بۇيرۇقىنى تولا رەت قىلىپ تاشلاپ، ئۆز ئۇ ئۇلارغا يەنە مۇنداق دېدى: – سىلەر ئۆزلىرىڭلارنىڭ ئەنئەنسىنى چىڭ ئەنئەنلىرىنىڭلارنى ياخشى ساقلاپ تۇرۇش ئۆچۈن، يۇرسەت</p> <p>تېپۋاتىسىلەر!»</p>
MRK 7:10	<p>چۈنكى مۇسا يېغەمبەر: «ئاتا-ئاناڭنى ھۆرمەت قىل» ۋە «ئاتىسى ياكى</p> <p>ئانىسىنى ھاقارتىلىگەنلەر ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىنسۇن» دەپ ئەم قىلغان.</p>	<p>چۈنكى مۇسا دەپ: «ئاتا-ئاناڭنى ھۆرمەت قىل» ۋە «ئاتىسى ياكى</p> <p>ئانىسىنى ھاقارتىلىگەنلەر ئۆلۈمگە جازالانسۇن» دەپ بەلگىلەن.</p>
MRK 7:11	<p>لېكىن سىلەر: – بىرسى «ئاتىسى ياكى ئانىسىغا: – مەن سىلەرگە ياردەم</p> <p>بەرگۈدەك نەرسىلەرنى ئاللىقاچان «قۇربان قىلىپ» خۇداغا ئاتىۋەتىم –</p> <p>دېسلا،</p>	<p>لېكىن سىلەر دەپسىلەر: بىرىش ئاتىسى ياكى ئانىسىغا: «مەن سىلەرگە ياردەم بېرىدىغان نەرسىلەرنى ئاللىقاچان قۇربان قىلىم» دېدۇ،</p>
MRK 7:12	<p>شۇ كىشىنىڭ ئاتا-ئانىسىنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىشىغا بولمايدۇ، دەپ</p> <p>ئۆگىتىسىلەر.</p>	<p>شۇ كىشىنىڭ ئاتا-ئانىسىنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىشىغا بولمايدۇ، دەپ</p>
MRK 7:13	<p>شۇنداق قىلىپ، سىلەر ئەفلادرىڭلارغا ئۆتۈرگەن ئەنئەنلەرىڭلار بىلەن خۇدا</p> <p>خۇدانىڭ ئەمرىنى يوققا چىقىرىۋەتتىڭلار، ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش كۆپ</p> <p>ئىشلارنى قىلىسىلەر.</p>	<p>شۇنداق قىلىپ، سىلەر بالىلارىڭلارغا ئۆتۈرگەن ئەنئەنلەرىڭلار بىلەن خۇدا</p> <p>ئەمرىنى بىكار قىلىۋاتىسىلەر، ۋە شۇغا ئوخشاش كۆپ ئىشلارنى قىلىپ</p> <p>تۇرسىلەر.</p>
MRK 7:14	<p>ئاندىن خالايىقنى يەنە يېنىغا چاقيرىپ، ئۇلارغا: – ھەممىڭلار ماڭا قۇلاق</p> <p>سېلىڭلەر ۋە شۇنى چۈشىنىڭلاركى،</p>	<p>ئاندىن ئېسلىخەلقىنى يەنە ئۆزىنىڭ يېنىغا چىغىپ، ئۇلارغا: 'ھەممىڭلار ماڭا قۇلاق</p>
MRK 7:15	<p>ئىنساننىڭ سىرتىدىن ئىچىگە كىرىدىغان نەرسىلەرنىڭ ھېچقاندىقى ئۇنى</p> <p>نايالق قىلمايدۇ، بىلكى ئۆز ئىچىدىن چىقىدىغان نەرسىلەر بولسا، ئۇلار</p> <p>ئىنساننى نايالق قىلىدۇ.</p>	<p>ئادەمگە سىرتىن كىرىدىغان نەرسىلەر ھېچ بىرەۋۇنى بوزمايدۇ، بىلكى</p> <p>ئىچىدىن چىقىدىغان نەرسىلەر ئادەمنى بوزىدۇ.</p>
MRK 7:16	<p>ئاڭلىغۇدەك قۇللىقى بارلار بۇنى ئاڭلىسىن! – دېدى.</p>	<p>ئاڭلىغۇدەك قۇللىقى بارلار بۇنى ياخشى ئاڭلاڭ!</p>
MRK 7:17	<p>ئۇ خالايىقتىن ئايىرىلىپ ئۆيگە كىرگەندە، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭدىن بۇ تەمىسىل</p> <p>ھەققىدە سورىدى.</p>	<p>ئۇ خەلقدىن ۋاقتىلىق ئايىرىلىپ ئۆيگە كىرگەندە، ئۇنىڭ شاكرتلىرى بۇ تەمىسىل ھەققىدە سورىدى.</p>

Reference	Before	After
MRK 7:18	<p>ئۇ ئۇلارغا: – سىلەرمۇ تېخچە چۈشەنمه يۈرۈۋاتامسىلەر؟! سىرتىن ئىنساننىڭ ئىچىگە كىرىدىغان ھەرقانداق نەرسىنىڭ ئۇنى ناياك قىلامىدىغانلىقنى تونۇپ يەتمەيۋاتاممىسىلەر؟</p>	<p>ئۇ ئۇلارغا: «سىلەر hali بۇنداق يەھىمىسىز قالدىڭلار؟ سىرتىن كىرىدىغان ھەر نەرسە ئادەمنى ناياك قىلامىدىغانلىقنى كۆرمە يىسلەر؟»</p>
MRK 7:19	<p>سىرتىن كىرگەن نەرسە ئادەمنىڭ يۈرەكە كىرمەيدۇ، يەلكى ئاشقا زانغا ئاندىن ئۇ يەردىن تەرەت بولۇپ تاشلىنىدۇ، – دېدى (ئۇ بۇ گەينى دېپىش بىلەن، ھەممە يېمەكلىكەرنى ھالال قىلىۋەتتى).</p>	<p>سىرتىن كىرگەن نەرسە ئادەمنىڭ يۈرەكە كىرمەيدۇ، يەلكى ئاشقا زانغا كىرىپ، ئاندىن ئۇ يەردىن زبالاپ چىقىپ كېتىدۇ ۋە بۇ ھەممە يېمەكلىكەرنى تەمىزلىگەندەك قىلىدۇ.</p>
MRK 7:20	<p>ئۇ يەنە دېپىتى: ئادەم ئىچىدىن چىقدىغان نەرسىلەر ئادەمنى ناياك قىلىدۇ. ئۇ يەنە سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: – ئىنساننىڭ ئىچىدىن چىقدىغىنلا، ئىنساننى ناياك قىلىدۇ.</p>	<p>ئۇ يەنە دېپىتى: ئادەم ئىچىدىن چىقدىغان نەرسىلەر ئادەمنى ناياك قىلىدۇ. سىرتىن كىرگەن نەرسە ئادەمنىڭ يۈرەكە كىرمەيدۇ، يەلكى ئاشقا زانغا</p>
MRK 7:21-22	<p>چۈنكى شۇلار – يامان نىيەتلەر، زىناخورلۇق، جىنسىي بۇزۇقلۇقلار، قاتىللەق، ئوغىلىق، ئاچكۆزلۈك، رەزبىلىكەر، ئالدامچىلىق، شەھۋانىلىق، ھەسەتخورلۇق، تىل-ئاھانەت، تەكىبىرلۇق ۋە ھاماھەقەتكىلەر ئىنساننىڭ ئىچىدىن، يەنى ئۇنىڭ قەلبىدىن چىقىپ،</p>	<p>چۈنكى بۇلار – يامان ئوي-پىكىرلەر، زىنا قىلىش، جىنسىي بۇزۇقلۇقلار، قاتىللەق، ئوغىلىق، ئاچكۆزلۈك، يامان ئىشلار، ئالداپ سۆزلەش، شەھۋەتلەك ھەركەتلەر، ھەسەت كۆرۈش، تىل تەكلىپ قىلىش، چوڭ بىلىش ۋە احماقلىق كىشىنىڭ ئىچىدىن، يۈرەكتىن چىقىپ كېلىپ تۇرىدۇ بۇ يامان ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئادەم ئىچىدىن چىقىپ، ئادەمنى بوزىدۇ.</p>
MRK 7:23	<p>– بۇ رەزىل ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئىنساننىڭ ئىچىدىن چىقىپ، ئۆزىنى ناياك قىلىدۇ.</p>	<p>ئۇ ئۇ جاپىدىن كېتىپ، تۇر ۋە زىدون بېنىدىكى رايونلارغا باردى ۋە بىر ئۆيگە باردى. گەرچە ئۇ بۇنى ھېچكىم بىلمەسلىكىنى خالغاندا، لېكىن جاسىرالىمىدى.</p>
MRK 7:24	<p>ئۇ ئورندىن تۇرۇپ ئۇ يەردىن ئايىلىپ، تۇر ۋە زىدون ئەتراپىدىكى رايونلارغا باردى ۋە بىر ئۆيگە كىرىدى. گەرچە ئۇ بۇنى ھېچكىم بىلمىسىن دېگەن بولسىمۇ، لېكىن يوشۇرۇپ قالالىمىدى.</p>	<p>دەرھال، ناياك رۇھ بىلەن چايلانغان كىچىك بىر قىزنىڭ ئانىسى، ئۇ توغرۇلۇق خەۋەرنى ئاڭلاپ، تىز كېلىپ، ئۇنىڭ ئايقىغىا يېقىلىدى</p>
MRK 7:25	<p>دەرۋەقە، ناياك رۇھ چايلاشقان كىچىك بىر قىزنىڭ ئانىسى ئۇنىڭ توغرىسىدىكى خەۋەرنى ئاڭلاپ، ھامان بېتىپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئايقىغىا يېقىلىدى</p>	<p>ئايان يۇنانلىق بولۇپ، سۇرېيە فەنىكىيەسىدىن كەلگەن. ئۇ ئۇنىڭدىن قىزىدىكى جىنىنى ھەيدەشكە ياردەم بېرىشنى سورايتۇ.</p>
MRK 7:26	<p>(ناياك يۇنانلىق بولۇپ، سۇرېيە ئۆلکىسىدىكى فەنىكىي مىللەتدىن ئىدى). ئۇ ئۇنىڭدىن قىزىدىن جىنىنى ھەيدۇنىشنى ئۆتۈندى.</p>	<p>ئەمما ئەيسا ئۇغا: ئالدى بىلەن باللار تۇلانسۇن، چۈنكى باللارنىڭ ئانىنى كىچىك ئەيتىكلەرگە سەل قىلىپ بېرىش جاكسىز دېدى.</p>
MRK 7:27	<p>لېكىن ئەيسا ئۇنىڭغا: – ئالدى بىلەن باللار قورسقىنى تويفۇزسۇن؛ چۈنكى باللارنىڭ بېتىنى كىچىك ئىستارغا تاشلاپ بېرىش توغرا ئەممەس، – دېدى.</p>	<p>ئەيسا ئۇنىڭغا: «سېنىڭ بۇ سۆزىنىڭ ئۈچۈن، بولىڭغا بار، جىن قىزىڭدىن كەتى». دېدى.</p>
MRK 7:28	<p>لېكىن ئۇ بۇنىڭغا جاۋابەن: – دۇرۇس، ئى رەب، بىراق ھەتتا ئىستارامۇ ئۆستەل ئاستىدا تۇرۇپ باللارنىڭ چۈشۈپ كەتكەن نان يەيدىغۇ، – دېدى.</p>	<p>ئۇ جاۋاب قىلىدى: 'ھە، رەب، بىراق ئىستارامۇ ئۆستەل ئاستىدا تۇرۇپ باللارنىڭ چۈشۈپ كەتكەن نان يەارچىلىرىنى يەيدۇ.'</p>
MRK 7:29	<p>ئەيسا ئۇنىڭغا: – سېنىڭ مۇشۇ سۆزۈڭ تۈرەيلىدىن يولۇنغا قايت، جىن قىزىڭدىن چىقىپ كەتى، – دېدى.</p>	<p>ئەيسا ئۇنىڭغا: «سېنىڭ بۇ سۆزىنىڭ ئۈچۈن، بولىڭغا بار، جىن قىزىڭدىن كەتى». دېدى.</p>
MRK 7:30	<p>ئايان ئۆيگە قايىتىپ كەلگەندە، قىزى كارۋاتتا ياتقان بولۇپ قالدى، جىن ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتكەن.</p>	<p>ئايان ئۆيگە قايىتىپ كەلگەندە، قىزى كارۋاتتا ياتقان بولۇپ قالدى، جىن ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتكەن.</p>
MRK 7:31	<p>ئەيسا يەنە تۇر ۋە زىدون شەھىرىنىڭ ئەتراپىدىكى رايونى «ئۇن شەھەر» رايونى ئوتتۇرىسىدىن ئۆتۈپ، يەنە گاللىيە دېڭىزىغا كەلدى.</p>	<p>ئەيسا تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىنىڭ ئەتراپىدىن كەتىپ، ئۇن شەھەر رايونى ئارقىلىق يۈرۈپ، گاللىيە دېڭىزگە باردى.</p>
MRK 7:32	<p>ئادەملەر بىر گاس، سۆز دەپ ئېغىر بولغان كىشىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ خالاپق ئۇنىڭ ئالدىغا تىلى ئېغىر، گاس بىر ئادەمنى ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭ كەلدى ۋە ئۇنىڭ قوللىنى ئۇنىڭ ئۆستىگە قويۇشىنى سوراپ تەلەپ قىلىدى. ئۇچىسىغا قولۇننى تەگكۆزۈپ قويىساڭ، دەپ ئۆتۈنۈشتى.</p>	<p>ئادەملەر بىر گاس، سۆز دەپ ئېغىر بولغان كىشىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ خالاپق ئۇنىڭ ئالدىغا تارتسىپ، بارماقلەرنى ئۇنىڭ كەلدى ۋە ئۇنىڭ قوللىنى ئۇنىڭ ئۆستىگە قويۇشىنى سوراپ تەلەپ قىلىدى. ئۇچىسىغا قولۇننى تەگكۆزۈپ قويىساڭ، دەپ ئۆتۈنۈشتى.</p>
MRK 7:33	<p>ئۇ ئۇ ئادەمنى خالاپقىتن ئايىتىپ بىر چەتكە تارتىپ، بارماقلەرنى ئۇنىڭ قۇلۇقلۇرىغا تىقنى، تۆكۈرۈپ، بارمىقىنى ئۇنىڭ تىلىغا تەگكۆزدى.</p>	<p>ئۇ كىشىنى خەلق ئىچىدىن ئېلىپ چىقىپ، بىر تەرەيىكە كەتتۈرۈپ، بارماقلەرنى ئۇنىڭ قۇلۇقلۇرىغا سۇندى، تۆكۈرۈپ، بارمىقى بىلەن ئۇنىڭ بارماقلەرنى ئۇنىڭ قۇلۇقلۇرىغا سۇندى.</p>

Reference	Before	After
MRK 7:34	ئاندىن ئۇ ئاسماڭغا قاراپ ئۇھ تارتىپ خورسىنغاندىن كېسىن، ئۇ ئادەمگە: «ئەفقاتا» (مەنىسى «ئېچىل») دېدى.	ئاندىن ئۇ ئاسماڭغا قاراپ ھاۋا تارتىپ، ئادەمگە «ئەفقاتا» دېدى، بۇ «ئېچىلىك» دېگەن مەناغەت.
MRK 7:35	ئۇ ئادەمنىڭ قۇلۇقلۇرى دەرھال ئېچىلىپ، تىلىمۇ ئېچىلىپ راۋان گەپ قىلىشقا باشلىدى.	ئۇ كىشىنىڭ قۇلۇقلۇرى ھازىرلا ئاچىلىپ كەتى، تىلىمۇ سۆزلەشكە باشلىدى ۋە راۋان گەپ قىلىدى.
MRK 7:36	ئەيسا ئۇلارغا بۇنى ھېجىكمىگە ئېيتماسلىقنى تايىلىدى. لېكىن ئۇلارغا ھەرقانچە تايىلىغان بولسىمۇ، بۇ خەۋەرنى يەنلا شۇنچە كەڭ تارقىتىۋەتتى.	ئەيسا ئۇلارغا بۇنى ھېجىكمىگە ئېيتماڭ دەپ ئەيتتى. لېكىن شۇنداق بولسىمۇ، بۇ خەۋەرنى يەنلا كۆپ تارقىتىپ كەتتى.
MRK 7:37	خالايدىق بۇ ئىشقا مۇتلەق ھەيران قېلىشىپ: – ئۇ ھەممە ئىشلارنى قالتسى قىلىدىكەن! ھەتتا گاسلارنى ئاكلايدىغان، گاچىلارنى سۆزلەيدىغان قىلىدىكەن. – دېيىشتى.	خەلقەر بۇ ئىشقا چوڭ ھەيرانلىق كۆرسەتتى: «ئۇ ھەنر نەرسىنى ياخشى قىلىدۇ! ھەتتا كاربىلارنى ئاكلايدىغان، دامىلارنى سۆزلەيدىغان قىلىدۇ!» دېدى.
MRK 8:1	شۇ كۈنلەرده، يەنە زور بىر توپ خالايدىق يىغىلغانىدى. ئۇلارنىڭ يېڭىدەك ھېنېمىسى بولمىغاققا، ئۇ مۇخلىسىلىرىنى يېننە چاقرىپ:	ئۇ كۈنلەرده، يەنە كۆپ بىر گۇرۇھ خەلق يىغىلغانىدى. ئۇلارنىڭ يېتىشچە ھېچ نەرسىسى بولمىغاققا، ئۇ شاڪىردىلىرىنى يېننە چاقرىپ:
MRK 8:2	– بۇ خالايدىققا ئىچىم ئەغىرىدۇ، چۈنكى ئۇلار مېنىڭ يېننەدا تۇرغىلى ئۆچ كۈن بولدى، ئۇلاردا يېڭىدەك ھېنېمىسى قالمىدى.	مەن بۇ خەلقنىڭ ئەھۋالغا ئاغرىدىم. چۈنكى ئۇلار مېنىڭ يانسى ئۆچ كۈن بولدى، ئۇلارنىڭ يېمەكلىك تامام بولدى.
MRK 8:3	ئۇلارنى ئۆيلىرىگە ئاج قورساق قايتۇرسام، يولدا ھالىدىن كېتىش مۇمكىن. چۈنكى بەزلىرى يىراقتىن كەلگەنەن، – دېدى.	ئەگەر ئۇلارنى ئاچلاپ ئۆيگە قايتۇرسام، يولدا جارلاچقاب بولۇپ قالىشى مۇمكىن. چۈنكى بەزلىرى ئۇراق يەردىن كەلگەن.
MRK 8:4	مۇخلىسىلىرى يۇنىڭغا جاوابىن: – بۇنداق خىلۇتت بىر جايىدا بۇ كىشىلەرنى توبىدۇرگۇدەك ناننى نەدىن تايىقلى بولسۇن؟ – دېيىشتى.	يەرۇشەجىلەر جاواب قىلىدى: يۇ يېلىق جايىدا بۇ كىشىلەرگە يېتەرىلىك ناننى قانداق تايىلايمىز؟
MRK 8:5	– قانچە نېنىڭلار بار؟ – دەپ سورىدى ئۇ. يەتكە، – دېيىشتى ئۇلار.	ئۇ سورىدى: قانچە نانىڭلار بار؟ ئۇلار دېدى: ‘يەتكە’،
MRK 8:6	بۇنىڭ بىلەن ئۇ خەلقنى يەردە ئۇلتۇرۇشقا بۇيرۇدۇ. ئاندىن يەتكە ناننى قولغا ئېلىپ، قولغا ئالىدۇ ۋە خۇداغا تەشەككۈر-مەدھىيە ئېتىپ ئوشۇپ، كۆچىلىككە تۇتۇشقا مۇخلىسىلىرىغا بەردى. ئۇلار خالايدىققا ئولەشتۈرۈپ بەردى.	ئۇ خەلقنى يەرگە ئۇلتۇرۇزۇشقا دەيتتى. كېيىن يەتكە ناننى قولغا ئېلىپ، ئەللانىڭغا رەھمەت ئېتىپ، ئوشۇرۇپ، شاڪىرلىرىگە كۆچىلىككە تەقسىم قىلىش ئۇچۇن بەردى. ئۇلار خەلقكە تەقسىم قىلىدى.
MRK 8:7	مۇخلىسىلاردا يەنە بىر قانچە كېچىك بېلىقىمۇ بار ئىدى. ئۇ خۇداغا تەشەككۈر ئېتىپ ئۇلارنى بەرىكەتلىپ، مۇخلىسىلىرىغا ئۇلەشتۈرۈپ بېرىشنى ئېتتى.	شاڪىردىلار بىراق بەزى كېچىك بېلىق بار. ئۇ بۇ بېلىقلارنى بەرەكەتلىپ، خەلقە تەقسىم قىلىشقا ئەيتتى.
MRK 8:8	خالايدىق تويغۇچە بېدى؛ ئۇلار ئېشىپ قالغان يارچىلارنى يەتكە سېۋەتكە تېرىۋالدى.	خەلق تولۇق تويغۇپ كەتتى؛ ئۇلار قالغان يارچىلارنى يەتكە سېۋەتكە جىبىپ ئالدى.
MRK 8:9	يېگەنلەر توت مىڭچە كىشى ئىدى. ئۇ ئۇلارنى يولغا سالدى،	تەخمىنەن توت مىڭ كىشى بار ئىدى وە ئۇ ئۇلارنى قايتۇرۇپ ئەۋەتتى.
MRK 8:10	ئاندىن مۇخلىسىلىرى بىلەن بىلە دەرھال كېمىگە چۈشۈپ، دالمانوٽا تەرەپلىرىگە باردى.	ئاندىن ئۇ بىلەن شاڭىردىلىرى كېمىگە تېز تۇتۇشۇپ، دالمانوٽا يېقىنىغا كەتتى.
MRK 8:11	پەرسىيلەر چىقىپ، ئۇنى سىناش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن بىزگە ئاسمانىدىن بىر ئالامەت چىقىپ، ئۇنى سىناش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن بىزگە ئاسمانىدىن بىر مۆجىزلىك ئالامەت تەھلىكى، چۈنكى ئۇلار ئۇنى سىناپ كۆرمەكچى ئىدى. بىر مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسەتتىشكەڭ، دەپ تەھلىپ قىلىشىپ، ئۇنىڭ بىلەن مۇنازىرلەشكىلى تۇردى.	پەرسىيلەر چىقىپ، ئۇ بىلەن تالاشقان بولۇپ، ئاسمانىدىن بىر ئالامەت كۆرسەتىشىنى تەھلىپ قىلىدى، چۈنكى ئۇلار ئۇنى سىناپ كۆرمەكچى ئىدى.
MRK 8:12	ئۇ ئېچىدە بىر ئۇلۇغ-كېچىك تىنسىپ: – بۇ دەۋر نېمىشقا بىر «مۆجىزلىك ئالامەت»نى ئىستەپ يۈرۈدۇ؟ شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېتىپ قوبىايكى، بۇ دەۋرگە ھېچقانداق مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسىتىلمەيدۇ، – دېدى.	ئۇ ئېچىدىن چوڭ سەكىرەپ: بۇ دەۋر نېمىش قاتتا ‘مۆجىزه’ ئىزدەپ تۇرۇۋاتىدۇ؟ راستىنلا سىلەرگە دەيمەن، بۇ دەۋرگە ھېچقانداق ‘مۆجىزه’ كۆرسىتىلمەيدۇ، دېدى.
MRK 8:13	ئاندىن ئۇلاردىن ئايىرىلىپ، يەنە كېمىگە چىقىپ، دېڭىزنىڭ ئۇ چېتىگە ئۆتۈپ كەتتى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ ئۇلارنى قالدۇرۇپ، قايىققا چىقىپ، دېڭىزنىڭ باشقىدا ياقىغا كەتتىپ باردى.
MRK 8:14		

Reference	Before	After
	مۇخلىسلار نان ئېلىپ كېلىشىنى ئۇنۇغان بولۇپ، كېمىدە بىر تال ناندىن باشقاقا يېدىغىنى يوق ئىدى.	شاکىرتلار نان ئېلىپ كېلىشىنى ئۇنۇغان قالدى، كېمىدە بىر تال ناندىن باشقاقا بېچ نەرسە يوق.
MRK 8:15	ئۇ ئۇلارغا دېدى: 'دېقىقتەت قىلىڭلار، يەرسىيەرنىڭ خەمەرى ۋە ھېرىودنىڭ ئېھتىيات قىلىڭلار، يەرسىيەرنىڭ ئېجىتقوسى ۋە ھېرىودنىڭ ئېجىتقوسىسىن ھېزى بولۇڭلار، - دېدى.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: 'دېقىقتەت قىلىڭلار، يەرسىيەرنىڭ خەمەرى ۋە ھېرىودنىڭ خەمەرىنىڭ ھەرىزلىرىنىڭلار، - دېدى.
MRK 8:16	مۇخلىسلار ئۆزئارا مۇلاھىزلىشىپ: - ئۇنىڭ بۇنداق دېپىشى نان ئەكەلمىگەنلىكىمىزدىن بولسا كېرەك، - دېپىشتى.	شاڭىردار ئۆزلىرى ئارسىدا يېكىرىلىشىپ: 'بىزنىڭ نان يوق،' دېدى.
MRK 8:17	ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمە دەپ سۆھىبەت قىلىۋاتقا نالىقىنى بىلىپ: - نېمىشقا نان يوقلۇقى توغرىسىدا مۇلاھىزە قىلىسىلەر؟ سىلەر تېخچە يەم-يەراسەت ياكى چۈشەنچىگە ئىگە بولمىدىڭلارمۇ؟ قەلبىرىڭلار تېخىمۇ بىخۇدىلىشىپ كېتىۋاتامدۇ؟	ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمە دەپ سۆھىبەت قىلىۋاتقا نالىقىنى بىلىپ: نېمىشقا نان يوقلۇقى يوقلىقىنى ئوپلاپ تۇرسىلەر؟ سىلەر تېخچە ئەقىل-چۈشەنچىگە كەتىشەلمىدىڭلار؟ قەلبىرىڭلار بهك قاتىلاشقا بولۇپ قالدىمۇ؟
MRK 8:18	كۆزۈڭلار بار، بىلەن كۆرمەيىسلەر؟ قۇلاقلىرىڭلار بار، بىلەن ئاڭلىمىسىلەر؟ ئېسىڭلارغا كەلمىگەنمۇ؟	كۆزۈڭلار بار، بىلەن كۆرمەيىسلەر؟ قۇلاقلىرىڭلار بار، بىلەن ئاڭلىمىسىلەر؟
MRK 8:19	بەش مىڭ كىشىگە بەش ناننى ئوشتوغانىنىمدا، يارچىلارغا لىق تولغان قانچە كىچىك سېۋەتنى يېغۇ فالىدىڭلار؟ - دېدى. - ئون ئىككىنى، - جاۋاب بەردى ئۇلار.	بەش مىڭ كىشىگە بەش نان ئۆزگەنە، قالدۇق يارتىكىلارنى قانچە سېۋەتنە يېغىپ ئالدىڭلار؟ دېدى. ئۇلار جاۋاب بەردى: ئون ئىككى.
MRK 8:20	- يەتتە ناننى تۆت مىڭ كىشىگە ئوشتوغانىنىمدا، يارچىلارغا لىق تولغان قانچە سېۋەتنى يېغۇ فالىدىڭلار؟ - دېدى ئۇ. - يەتتىنى، - جاۋاب بەردى:	ئۇ دېدى: 'مەن يەتتە نان بىلەن تۆت مىڭ كىشىنى تولدوغان ۋاقتىتا، يارچىلار تولغان قانچە سېۋەتنى يېغىپ ئالدىڭلار؟ ئۇلار جاۋاب قىلدى: 'يەتنى.'
MRK 8:21	ئۇ ئۇلارغا: - ئۇنداقتا، قانداقسىگە سىلەر تېخى چۈشەنەيىسلەر؟ دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: شۇنداقتا، سىلەر تېخى چۈشەنەيىسلەر قانداق بولىدۇ؟ دېدى.
MRK 8:22	ئۇلار بەيت-سائىدا يېزىسىغا كەلدى؛ خالايقى بىر كور ئادەمنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭغا قولۇڭنى تەگكۆزۈپ قويىساڭ، دەپ ئۆتۈندى.	يېسىس بەيت-سائىدا كەلدى؛ بەزى كىشىلەر بىر كۆر ئادەمنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئەلەپ كەلدى، يېسىسىنىڭ قولىنى تەگكۆزۈپ بېرىشىنى سوراپ تەلەپ قىلدى.
MRK 8:23	ئۇ كور ئادەمنىڭ قولىدىن تۇتۇپ يېزىنىڭ سىرىتىغا يېتىلەپ باردى؛ ئۇنىڭ كۆزلىرىگە تۆكۈرۈپ، ئۇستىگە قوللىرىنى تەگكۆزۈپ: - بىرەر نەرسە كۆرۈۋاتامسەن؟ - دەپ سورىدى.	ئۇ كور كىشىنى قولىدىن تۇتۇپ، يەزىنىڭ سىرىتىغا ئايپىۋەتنى؛ كۆزلىرىگە تۆكۈرۈپ، قوللىرىنى سۇيۇپ قويۇپ: «هازىر نېمە كۆرمەسىن؟» دەپ سورىدى.
MRK 8:24	ئۇ بېشىنى كۆتۈرۈپ: - كىشىلەرنى كۆرەپ قالدىم، ئۇلار خۇددى يۈرۈپ يۈرۈۋاتقان دەرخەر دەتكە كۆرۈنۈۋاتىدۇ، - دېدى.	ئۇ باشىنى كۆتۈرۈپ: كىشىلەرنى كۆرەپ قالدىم، ئۇلار خۇددى يۈرۈپ كېتىپتۈكەن دەرخەر دەتكە كۆرۈنۈۋاتىدۇ، دېدى.
MRK 8:25	Keyin u yana qollarini shu odamning kozlerine tegdi. U Kozlerin ochiwatqan, kozleri yaxshi bolup, hamma narsini achiq kordi.	ئۇندان ئۇ قايتىدىن قوللىرىنى ئۇ ئادەمنىڭ كۆزلىرىگە تەگكۆزدى. ئۇ كۆزلىرىنى ئېچىۋىدى، كۆزلىرى ئەسلىگە كېلىپ، ھەممە نەرسىنى ئېنىق كۆردى.
MRK 8:26	ئەيسا ئۇنى ئۆيگە قايتۇرۇپ: - بېزىغىمۇ كىرمە، ياكى يېزىدىكى ھېچكىمگە بۇ ئىشنى ئۇقۇرۇما، - دەپ تايىلىدى.	ئەيسا ئۇنى ئۆيگە قايتۇرۇپ: يېزاقدىكى ھېچكىمگە بۇ ئىشنى ئېنىقلەپ بەرمە، دەپ دە.
MRK 8:27	ئەيسا مۇخلىسلىرى بىلەن چىقىپ قەيىسەرييە-فلىپىپ رايونىغا قاراشلىق كەنت-يېزىلارغا باردى. يولدا ئۇ مۇخلىسلىرىدىن: - كىشىلەر مېنى كىم دەيدۇ؟ - دەپ سورىدى.	ئەيسا ئوقۇغۇچىلىرى بىلەن قەيىسەرييە-فلىپىپ يېقىندىكى كەنتلەرگە باردى. يولدا ئۇ ئوقۇغۇچىلىرىدىن: خەلق مېنى كىم دەپ ئاڭلایدۇ؟ دەپ سورىدى.
MRK 8:28	ئۇلار ئۇنىڭغا: - بەزىلەر سېنى چۆمۈلۈرگۈچى يەھىيا، بەزىلەر ئىلىاس يەغەمبەر ۋە يەنە بەزىلەر ئىلىگىرىكى يەغەمبەرلەردىن بىرى دەپ قارايدىكەن، - دەپ جاۋاب بېرىشتى.	ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: بەزىلەر سېنى يەھىيا دەپ ئېيتقان، بەزىلەر ئىلىاس، يەنە بەزىلەر ئۆتكەن يەغەمبەرلەردىن بىرى دەپ كۆرۈۋاتىدۇ.

Reference	Before	After
MRK 8:29	ئۇ ئۇلاردىن: – ئەمدى سىلەرچۇ، سىلەر مېنى كىم دەپ بىلىسىلەر؟ – دەپ سورىدى. يېتىرۇس جاۋابەن: – سەن مەسىھەدۇرسەن، – دېدى.	ئۇ ئۇلارغا سورىدى: ئەمدى سىلەر، مېنى كىم دەپ بىلىسىلەر؟ يېتىرۇس جاۋاب قىلىدى: سەن مەسىھەسەن.
MRK 8:30	ئۇ ئۇلارغا ئۆزى توغرۇلۇق ھېچكىمگە تىنماسلىقنى جىددىي تايىلىدى.	ئۇ ئۇلارغا ئۆزى ھەققىدە ھېچكىمگە ئېيتىش كېرەك ئەمەسلىكىنى قاتىقى تەكتەلەپ تۇردى.
MRK 8:31	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئىنسانئوغلىنىڭ نۇرغۇن ئازاب-ئوقۇبەت تارتىشى، ئاقساقلالار، باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى تەرىپىدىن چەتكە قىلىنىشى، ئۆلتۈرۈلۈشى ۋە ئۆچ كۈن ئۆتۈپ قالغاندا قايتا تۇرۇپ كېتىش قېقىلىشى، ئۆلتۈرۈلۈشى ۋە ئۆچ كۈن دىن كېيىن تىرىلدۈرۈلۈشى مۇقەرەر ئىكەنلىكىنى مۇخلىسىلىرىغا ئۆگىتىشكە باشلىدى.	ئۇ ئوقۇغۇچىلىرىغا ئۆگىتىشكە باشلىدى: «ئادەمئوغلۇ كۆپ ئەزا-ئوقۇ تارتىشى، ئاقساقلالار، باش كاھىنلار ۋە دىن ئالىملىرى تەرىپىدىن رەت قىلىنىشى، ئۆلتۈرۈلۈشى ۋە ئۆچ كۈن ئۆتۈپ قالغاندا قايتا تۇرۇپ كېتىش قېقىلىشى، ئۆلتۈرۈلۈشى ۋە ئۆچ كۈن دىن كېيىن تىرىلدۈرۈلۈشى مۇقەرەر كېرەك.»
MRK 8:32	ئۇ بۇ ئىشنى ئوچۇق-ئاشكارا سۆزلەپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن يېتىرۇس ئۇنى بىر چەتكە تارتىپ، ئۇنى ئەيبلەشكە باشلىدى.	ئۇ بۇنى تولايماق-ئېنىق ئېيتىپ تۇردى. يېتىرۇس ئۇنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئەيبلەشكە باشلىدى.
MRK 8:33	بىراق ئۇ بۇرۇلۇپ مۇردىلىرىگە قاراپ تۇرۇپ، يېتىرنى سەزگۈر قىلىدى: 'ماڭا لېكىن ئۇ بۇرۇلۇپ مۇخلىسىلىرىغا قاراپ، يېتىرۇسنى ئەيبلەپ: – ئارقامغا ئۆت، شەيتان! سېنىڭ ئۆيلەغانلىرىڭ خۇدانىڭ ئىشلىرى ئەمەس، ئىنساننىڭ ئىشلىرىدۇر، – دېدى.	ئەركىدىن كېتىپ تۇر، شەيتان! سەننىڭ ئۆيدەغانلىرىڭ خۇدا ئىشلىرىنى ئەمەس، يەقەت ئادەم ئىشلىرىنى كۆرسەتپىتۇر، ئەندىن شاكىرتلىرى بىلەن خەلقنى چاقرىپ دېدى: «كىم ماڭا ئەگىشىپ يۈرۈشى خالىسا، ئۆزىنى ئىنكار قىلسۇن ۋە ئۆز سلىبىنى كۆتۈرۈپ، مېنى يۈرۈشىنى خالىسا، ئۆزىنى ئىنكار قىلسۇن ۋە ياخشى خەۋەر ئۆچۈن ئۆز هایاتنى بېرىپ كېتىپ كەتسە، ئۇنى ساقلانىدۇ!
MRK 8:34	ئاندىن مۇخلىسىلىرى بىلەن خالا يىقىنیمۇ چاقرىپ مۇنداق دېدى: – كىمde كىم ماڭا ئەگىشىشنى نىيەت قىلسا، ئۆزىدىن كېچىپ، ئۆزىنى كېپىتىنى كۆتۈرۈپ ماڭا ئەگەشىسۇن!	چۈنكى كىم ئۆز هایاتنى ساقلاشقا تىرىشىسا، ئۇنى يوقىتىپ تاشلايدۇ؛ لېكىن كىم مەن ئۆچۈن ۋە ياخشى خەۋەر ئۆچۈن ئۆز هایاتنى بېرىپ كېتىپ كەتسە، ئۇنى ساقلانىدۇ.
MRK 8:35	چۈنكى كىمde كىم ئۆز جېنىنى قۇتقۇزايى دېسە، چوقۇم ئۆسگەن مەھرۇم بولىدۇ؛ لېكىن كىمde كىم مەن ئۆچۈن ۋە خۇش خەۋەر ئۆچۈن ئۆز جېنىدىن مەھرۇم بولسا، ئۇنى قۇتقۇزىدۇ.	چۈنكى كىم ئۆز جېنىنى ساقلاشقا تىرىشىسا، ئۇنى يوقىتىپ تاشلايدۇ؛ لېكىن كىم مەن ئۆچۈن ۋە ياخشى خەۋەر ئۆچۈن ئۆز هایاتنى بېرىپ كېتىپ كەتسە، ئۇنى ساقلانىدۇ.
MRK 8:36	چۈنكى بىر ئادەم يۇتكۈل دۇيىاغا ئىكە بولۇپ، جېنىدىن مەھرۇم قالسا، بۇنىڭ نېمە يەيدىسى بولسۇن؟!	چۈنكى بىر كىشى يۇتون دۇنياغا ئىكە بولۇپ، جوننى يوقىتىپ قالسا، بۇنىڭ نېمە يەيدىسى بار؟
MRK 8:37	ئۇ نېمىسىنى جېنغا تېگىشىسۇن؟!	ئادەم جېنى ئۆچۈن نېمە بىلەن ئۆزگەرەتەلەيدۇ؟
MRK 8:38	ئەگەر كىم بۇ يامان ۋە گۇناھكار دەورىدە مەندىن ۋە مېنىڭ چۈنكى كىمde كىم زىناخور ۋە گۇناھكار بۇ دەۋر ئالدىدا مەندىن ۋە مېنىڭ قالسا، ئادەمئوغلىمۇ ئاتىسىنىڭ گۆزەللەكى ئىچىدە مۇقەددەس پەرسەتلىر سۆزلىرىمدىن نومۇس قىلسا، ئىنسانئوغلىمۇ ئاتىسىنىڭ شان-شەرپى بىلەن بىرگە كەلگەنە، ئۇنىڭدىن ئۇنىڭدىن قىلىدۇ.	ئەگەر كىم بۇ يامان ۋە گۇناھكار دەورىدە مەندىن ۋە مېنىڭ چۈنكى كىمde كىم زىناخور ۋە گۇناھكار بۇ دەۋر ئالدىدا مەندىن ۋە مېنىڭ قالسا، ئادەمئوغلىمۇ ئاتىسىنىڭ گۆزەللەكى ئىچىدە مۇقەددەس پەرسەتلىر سۆزلىرىمدىن نومۇس قىلسا، ئىنسانئوغلىمۇ ئاتىسىنىڭ شان-شەرپى بىلەن بىرگە كەلگەنە، ئۇنىڭدىن ئۇنىڭدىن ئالىدۇ.
MRK 9:1	ئۇ ئۇلارغا يەنە: – مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويابىكى، بۇ يەردە تۇرۇۋاتقانلارنىڭ بەزىلىرى، ئۆلۈشتىن بۇرۇن، خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ كۆچ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ كۆچ-قۇدرەت بىلەن كەلگەنلىكىنى كۆردىغانلار باردۇر.	ئۇ ئۇلارغا يەنە دەپتۇ: مەن سىلەرگە راست دەيمەن، بۇ يەردە تۇرۇۋاتقانلارنىڭ بەزىلىرى، ئۆلۈشتىن بۇرۇن، خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ كۆچ بىلەن كەلگەنلىكىنى چوقۇم كۆرەلەيدۇ.
MRK 9:2	ۋە ئالىتە كۇندىن كېيىن، ئەيسا يېتىرۇس، ياقۇپ ۋە يۇھاننان ئايىرىپ ئېلىپ، ئېگىز بىر تاغقا چىقىتى. ئۇ يەردە ئۇنىڭ سىياقى ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا ئۆزگەرىپ،	ئالىتە كۇندىن كېيىن، ئەيسا يېتىپ، يەقۇب ۋە يۇخانسىنى ئالدىغا ئېلىپ كەتى ۋە يۇقىرى بىر تاغغا چىقتى، ئۇلار بىلەن بەككەلا تۇرۇپ، يەزلى ئۆزگەردى.
MRK 9:3	كىيىملەرى يەر يۈزىدىكىن ھېچىر ئاقار تقوچىمۇ ئاقار تالىمغۇدەك دەرىجىدە يارقىراپ قاردهك ئايىاق بولدى.	ئۇنىڭ كىيىملەرى ياقتۇرۇپ كەتنى، قاردهك تمام ئاق بولدى، بۇ دۇنيادىكى هېچ سر كىيىم ئاقار تقوچىسى شۇنداق ئاقار تالىمغۇچە.
MRK 9:4	ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا مۇسا ۋە ئىلىاس يەيغەمبەرلەر تۇيۇقسىز كۆرۈندى؛ ئۇلار ئەيسا بىلەن سۆزلىشىۋاتقانىدى.	ئۇلار كۆز ئالدىدا مۇسا بىلەن ئىلىاس تۇتۇقسىز يەيدا بولۇپ قالدى؛ ئۇلار ئەيسا بىلەن سۆھىيەت قىلىشىۋاتى.
MRK 9:5	يېتىرۇس بۇ ئىشقا جاۋابەن ئەپساغا: – ئۇستاز، بۇ يەردە بولغىنىمىز ئىنتايىن	يېتىپ ئەيسىسىغا دېدى: ئۇستاز، بۇ يەردە بولۇشىمىز زۆر ياخشى! سەن

Reference	Before	After
MRK 9:6	ياخشى بولدى! بىرىنى ساڭى، بىرىنى مۇساغا، يەنە بىرىنى ئىلىاسقا ئاتاپ بۇ يەرگە ئۆچ كېيە ياسايلى! – دېدى	ئۆچۈن بىر، مۇسا ئۆچۈن بىر، ئىلما ئۆچۈن بىر كەيە قۇرالايمىز!
MRK 9:7	(چۈنكى پىتىرۇس نېمە دېيىشىنى بلەمەي قالغانىدى، چۈنكى ئۇلار قورقۇنچقا چۆمۈپ كەتكەندى).	پىتىرۇس نېمە دېمەكتۈر بلەمىدى، چۈنكى ئۇلار قورقاندا چۆمۈپ قالدى.
MRK 9:8	تۇيۇقسىز بىر يارچە بۇلۇت ئۇلارنى قايلەوالدى ۋە بۇلۇتنىن: «بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇمۇر، ئۇنىڭغا قۇلاق سېلىڭلار!» دېگەن ئاۋااز ئاڭلندى.	تەخىرلىمەي بىر بۇلۇت ئۇلارنى قايلاب كەتنى ۋە بۇلۇتنىن: «بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇمۇر، ئۇنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سېلىڭلار!» دېگەن ئاۋااز كەلدى.
MRK 9:9	ئۇلار لايىدە ئەتراپىغا قارىشىۋىدى، لېكىن يەنە ھېچكىمنى كۆرمىدى، ئۆز بىندا يەقهت ئەيسانلا كۆردى.	ئۇلار دەرھال تەرەپ-تەرەپ كەرتىن، لېكىن باشقا ھېچ كىشىنى كۆرمىدى، يەقهت ئەيسا بىلەنلا قالدى.
MRK 9:10	ئۇلار تاغدىن چوشۇۋانقاندا، ئەيسا ئۇلارغا، ئىنسانئوغلى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرۈلمىگۈچە، كۆرگەنلىرىنىن ھېچكىمگە ئېيتىماللىقنى ئەمر قىلىپ تايىلىدى.	ئۇلار تاغدىن تۆۋەنگە چوشۇپ كەتكەندە، ئەيسا ئۇلارغا: ئادەمبالا قىيتا تىرىلىپ كەتكەچە، كۆرگەنلىرىڭلارنى ھېچكىمگە ئېيتىمالاڭلار دەپ بۇيرۇق بەردى.
MRK 9:11	ئۇلار ئۇنىڭدىن يەنە: – تەۋرات ئۇستازلىرى نېمە ئۆچۈن: «ئىلىاس يەيغەمبەر مەسەھە ئۆچۈن قايتىپ كېلىشى كېرەك» دېيىشىدۇ؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇلار يەنە ئۇنى سوراپىتۇ: «ئۆقۇغۇچىلار نېمە ئۆچۈن «ئىلىاس يەيغەمبەر مەسەھە كەلمەشتىن بۇرۇن قايتىپ كېلىشى لازىم» دەپ ئېيتقان؟»
MRK 9:12	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب جاۋابەن: – ئىلىاس يەيغەمبەر دەرۋەقە مەسەھەتىن ئاۋاڭال كېلىدۇ، ئاندىن ھەممە ئىشىنى ئۇرنىغا كەلتۈردى؛ ئەمدى نېمىشقا مۇقەددەس يازمىلاردا ئىنسانئوغلى كۆپ ئازاب-ئوقۇبەت چىكىدۇ ۋە خورلىنىدۇ، دەپ يۇنۇلگەن؟	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب قىلدى: «ئىلىاس يەيغەمبەر مەسەھەتىن ئالدىن كېلىپ، اردا مەممە ئىشلارنى تەرتىپلىگەچە؛ ئاندىن، مۇقەددەس كىتابىل ئىنسانئوغلى نېمىشقا كۆپ ئازاب-ئوقۇ تارتىپ، گارا كۆرۈلدى، دەپ يېزىلغان؟»
MRK 9:13	ئەمما مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن، ئىلىاس كەلدى ۋە يازمىلاردا يېزىلغانچە، لېكىن مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىاپى، ئىلىاس يەيغەمبەر دەرەقىقەت كەلدى ۋە دەل مۇقەددەس يازمىلاردا ئۆھقىقىدە يۇتۇلگەندەك، كىشىلەر ئۇنىڭغا نېمىنى خالىسا شۇنداق قىلدى.	ئەمما مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن، ئىلىاس كەلدى ۋە يازمىلاردا يېزىلغانچە، كىشىلەر ئۇنىڭغا خالىغا ئېتىقاننى قىلدى.
MRK 9:14	ئۇلار مۇخلىسىلارنىڭ بىننiga قايتىپ بارغىندا، زور بىر توپ ئادەملاه رنىڭ ئۇلارنىڭ ئەتراپىغا ئولىشىۋالغانلىقنى، بىرنهچە تەۋرات ئۇستازلىرىنىڭ ئۇلار بىلەن مۇنازىرە قىلىشىۋاتقانلىقنى كۆردى.	ئەيىسا شاگىرىدىرىنىڭ يېنىغا كەلگەندە، چوڭ بىر گۇرۇھ ئادەم ئۇلارنىڭ دائىرسىسىدە چاتپاقلاب تۇرۇتىپ، بەزى يازما ئۆقۇغۇچىلار ئۇلار بىلەن تالاشقانلىقنى كۆردى.
MRK 9:15	ئۇنى كۆرگەن يۇنۇن خالايىق ئىنتايىن ھەيران بولۇشتى ۋە يوگۇرۇپ كېلىپ ئۇنىڭ بىلەن سالاملاشتى.	ئۇنى كۆرگەندە ھەممە خەلق زور چاقچاق بولدى ۋە تېز يۇگۇرۇپ كەلدى، ئۇ بىلەن سەلام بەردى.
MRK 9:16	ئۇ ئۇلاردىن: – ئۇلار بىلەن نېمە توغرۇلۇق مۇنازىرە قىلىشىۋاتىسىلەر، – دەپ سورىدى.	ئۇ ئۇلارغا سورىدى: «ئېمە توغرۇلۇق ئۆز ئارا تالىشىۋاتىسىز؟
MRK 9:17	خالايىقتىن بىرىلەن ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، مەن ئوغلۇمنى سېنىڭ ئالدىنغا ئېلىپ كەلدىم، چۈنكى ئۇنىڭغا گاچا قىلغۇچى بىر رۇھ چاپلىشىۋالغان.	كىشىلەر توپىدىن بىر كىشى ئۇنىڭغا: «ئۆقۇغۇچى، مەن ئوغلۇمىنى سىزگە ئېلىپ كەلدىم، چۈنكى ئۇنىڭدا سۆزلىمەيدىغان بىر رۇھ بار،
MRK 9:18	ھەر قېتىم رۇھ ئۇنى چىرمىۋالسا، ئۇنى تارتىشتۇرۇپ يېقىتىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بالىنىڭ ئاڭىزى كۆپكىلىشىپ، چىشلىرى كىرىشىپ كېتىدۇ؛ قاشقال بولۇپ قالدى، مۇخلىسىلرىنىڭدىن جىنىنى ھەيدىۋەتكەيىسلەر دەپ تىلدىم، بىراق ئۇلار قىلالمىدى، – دېدى.	ھەر قېتىم رۇھ ئۇنى توتوپ تاشلىسا، ئۇنى سوقۇپ يېقىتىدۇ، شۇ واقىتنا بالىنىڭ ئاڭىزى كۆپكىچىنى كېتىدۇ، چىشلىرى بىر-بىرىگە كىرىشىپ كېتىدۇ، بەدىن قاتقلاب قالدى. سىنىڭ شوغىرىدىلىرىنىڭدىن جىنىنى قىقارغىلى دەپ سورىدىم، لېكىن ئۇلار قىلالمىدى.
MRK 9:19	ئۇ جاۋابى: – ئەى ئېتىقادىسىز دەۋر، سىلەر بىلەن قاچانغىچە تۇرای؟! مەن	ئۇ جاۋاب بەردى: «ئەى ئېمانسىز دەۋر، سىلەر بىلەن قاچانغىچە تۇرۇب

Reference	Before	After
	سله‌رگه ينه قاچانغىچه سهۋر قىلاي؟ – بالنى ئالدىمغا ئېلىپ كېلىڭلار – دېدى.	تۇرام؟ قاچانغىچە سله‌رگه چىدام قىلاي؟ بالنى مەنغا ئېلىپ كېلىڭلار، روه ئۇنى كۆرگەندە، دەرھال بالنى تارتىپ سوقۇدى ۋە بالا يەرگە يېقىلىپ ئۇلار بالنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. ئېسانى كۆرۈش بىلەنلا روھ بالنىڭ يۇتون بەدىسىنى تارتىشتۇرۇۋەتى، بالا يېقىلىپ، ئاڭزىدىن كۆپۈك چىققان يېتى يەرده يۇملاپ كەتتى.
MRK 9:20	ئۇ بالنىڭ ئاتىسىدىن: – بۇ ئىش بېشىغا كەلگىنگە قانچە ئۇزۇن بولدى؟ – دەپ سورىدى. ئۇ: – كېچىكدىن تارتىپ شۇنداق،	روھ ئۇنى كۆرگەندە، دەرھال بالنى تارتىپ سوقۇدى ۋە بالا يەرگە يېقىلىپ ئۇلار بالنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. ئېسانى كۆرۈش بىلەنلا روھ بالنىڭ يۇتون بەدىسىنى تارتىشتۇرۇۋەتى، بالا يېقىلىپ، ئاڭزىدىن كۆپۈك چىققان يېتى يەرده يۇملاپ كەتتى.
MRK 9:21	ئۇ بالنىڭ ئاتىسىدىن: – جىن ئۇنى هالاك قىلىش ئۇچۇن كۆپ قېتىم ئوتقا ۋە سۇغا تاشلىدى. ئەمدى بىر ئامال قىلاسالاڭ، بىزگە ئىچ ئاغرىتىپ شاپاڭەت قىلغايىسەن! – دېدى.	ئۇ بالنىڭ ئاتىسىغا سورىدى: بۇ ئىش قانچە ۋاقتى بولدى؟ ئۇ دېدى: كېچىكدىن تارتىپ شۇنداق.
MRK 9:22	ئەمدى ئىسا ئۇنىڭغا: – «قىلاسالا!» دەيسەنفۇ! ئىشەنچتە بولغان ئادەمگە ھەممە ئىش مۇمكىندۇرا! – دېدى.	جىن ئۇنى يوقىتىش ئۇچۇن كۆپ قېتىم ئوتقا ۋە سۇغا تاشلىغان. ئەمدى ساڭ بىر نەرسە قىلاسالا، بىزگە رەھم قىلىپ ياردەم بېرسەن!
MRK 9:23	بالنىڭ ئاتىسى دەرھال: – مەن ئىشىنىمەن؛ ئىشەنچلىكىمگە مەدەت قىلغايىسەن! – دېدى يىغلاب نىدا قىلىپ.	ئەمدى ئىسا ئۇنىڭغا: «ئەگەر سەن ئىشىنىسىڭ، ئىشىنىغان كىشى ئۇچۇن ھەر نەرسە مۇمكىن!»
MRK 9:24	ئەمدى ئىسا كۆيچىلىكىنڭ يۇڭورۇشۇپ كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ، ھېلىقى ناياك روھقا تەنبىھ بېرىپ: – ئەي ئادەمنى گاس ۋە گاچا قىلغۇچى روھا! بۇيرۇق قىلمەنكى، ئۇنىڭدىن چىق، ئىككىنچى كىرگۈچى بولما! – دېدى.	بالا ئاتىسى دەرھال يىغلىۋاقاندا: مەن ئىشىنىمەن، ئى رەب! ئىشەنەمە سلىكىمگە ياردەم بەرگەي! دېدى.
MRK 9:25	شۇ ھامان جىن بىر چىرقىرىدى-دە، بالنى دەھشەتلىك تارتىشتۇرۇپ، ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتتى. بالا ئۆلۈكتەك يېتىپ قالدى، خالا يقىنىڭ كۆيىنچىسى «ئۇ ئۇلدى!» دېيىشتى.	ئەمدى ئىسا خەلقنىڭ يۇڭورۇپ كېلىۋاتقاللىقنى كۆرگەندە، شۇ ناياك روھغا دەپ: «ئەي، كىشىنى گاس ۋە گاچا قىلغۇچى روھا! چىقىپ كەت، قايتتا كىرمە!» دېدى.
MRK 9:26	لېكىن ئەمدى ئەن قولىدىن تۇتۇپ كۆتۈرۈپ تۇرغۇزدا، بالا تۇرۇپ كەتتى. ئەمدى ئۆلۈكتەك يېتىپ قالدى، خەلقنىڭ كۆپىن «ئۇ ئۇلدى!» دېيىشتى.	ئۇ جىن قاتىقى بىر قىيقلاب، بالنى قورقۇنچلۇق سىزىپ تارتىشتۇرۇپ، بالدىن چىقىپ كەتتى. بالا ئۆلگەندەك يېتىپ قالدى، خەلقنىڭ كۆپىن «ئۇ ئۇلدى!» دەپ دېدى.
MRK 9:27	لېكىن ئەمدى ئەن قولىدىن تۇتۇپ يۆلدى، بالا ئورنىدىن تۇردى.	ئەمدى ئۆلۈرغا دەپ: ئۆلۈردىن تۇتۇپ كۆتۈرۈپ تۇرغۇزدا، بالا تۇرۇپ كەتتى.
MRK 9:28	ئەمدى ئۆيگە كىرگەندىن كېيىن، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ بىلەن بالغۇز قالغاندا ئۇنىڭدىن: – بىز نېمە ئۇچۇن جىننى ھېيدىۋەتەلمىدۇق؟ – دەپ سوراشتى.	ئەمدى ئۆلۈرغا دەپ: ئۆلۈردىن تۇتۇپ كۆتۈرۈپ تۇرغۇزدا، بالا تۇرۇپ كەتتى.
MRK 9:29	ئۇ ئۇلارغا: – بۇ خىل جىن دۇئا ۋە روزىدىن باشقۇ يوول بىلەن چىقىرىلماس، – دېدى.	ئەمدى ئۆلۈرغا دەپ: بۇ خىل جىن دۇئا قىلىش ۋە روزا تۇتۇشتىن باشقۇ يوول بىلەن چىقىمىدۇ.
MRK 9:30	لېكىن شۇ يەردىن ئايىلىپ، گاللىيەدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتاتنى. بىراق ئۇ بۇنى ھېچكىمنىڭ بىلىشىنى خالىمايتتى.	ئۇلار شۇ جايدىن كېتىپ، گاللىيەدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتاتنى. بىراق ئۇ بۇنى ھېچكىم بىلەمە سلىكىنى ئويلايتى.
MRK 9:31	چۈنكى ئۇ مۇخلىسىلىرىغا: – ئىنسانئوغلى ئىنسانلارنىڭ قولغا تايشۇرۇلۇپ، ئۇلار ئۇنى ئۆلتۈردى. ئۆلتۈرۈلۈپ ئۆچ كۈندىن كېيىن ئۇ تىرىلىدۇ، – دېگەن تەلەمىت بېرىۋاتاتنى.	ئۇ شاڪىرتلىرىغا دەپ دەيدۇ: ئىنسانئوغلى باشقا ئادەملەرنىڭ قولغا تەسىرىلىنىپ كېتىدى، ئۇلار ئۇنى ئۆلتۈرۈپ قويىدۇ. ئۆلتۈرۈلگەندىن كېيىن ئۆچ كۈن ئۆتۈپ، ئۇ يەنە تىرىلىپ كېتىدى.
MRK 9:32	لېكىن مۇخلىسىلار بۇ سۆزنى چۈشەنمىدى ھەمە ئۇنىڭدىن سوراشقىمۇ يېتىنالىمىدى.	ئەمما شاگىدلار بۇ گەينى چۈشەنمەپ قالدى ۋە سوراشنى قورققان.
MRK 9:33	ئۇ كەپەرناهۇمغا كەلدى. ئۆيگە كىرگەندە، ئۇ ئۇلاردىن: «يولدا نېمە ھەقتە توغرىسىدا مۇلاھىزىلەشتىڭلار؟ – دەپ سورىدى.	ئۇ كەپەرناهۇمغا كەلدى. ئۆيگە كىرگەندە، ئۇ ئۇلاردىن: «يولدا نېمە ھەقتە گاپ قىلىدىڭلار؟» دەپ سورىدى.
MRK 9:34	لېكىن ئۇلار سۈكۈت تۇتۇپ قالدى، چۈنكى ئۇلار يولدا قايسىمىز ئەڭ چوڭ دەپ بىرى بىلەن مۇلاھىزىلەشكەندى.	لېكىن ئۇلار سۈكۈت تۇتۇپ قالدى، چۈنكى ئۇلار يولدا كىممىمىز ئەڭ چوڭ دەپ بىرى بىلەن تالاشتى.
MRK 9:35	ئۇ ئۆلتۈرۈپ، ئۇن ئىككىيەلەننى بېننغا چاقىرىپ، ئۇلارغا: – كىم بىرىنچى بولماقچى بولسا، شۇ ھەممىسىنىڭ ئاخىرى بولۇپ، ھەممىسىگە خزمەت بولۇشنى ئىستىگەن بولسا، شۇ ھەممە يەننىڭ ئەڭ ئاخىرقىسى ۋە	ئۇ ئۆلتۈرۈپ، ئۇن ئىككىيەلەننى بېننغا چاقىرىپ، ئۇلارغا: «كىم بىرىنچى بولماقچى بولسا، شۇ ھەممىسىنىڭ ئاخىرى بولۇپ، ھەممىسىگە خزمەت بولۇشنى ئىستىگەن بولسا، شۇ ھەممە يەننىڭ ئەڭ ئاخىرقىسى ۋە

Reference	Before	After
MRK 9:36	هەممە يەنئىڭ خىزمەتكارى بولسۇن، – دېدى.	قىلغۇچى بولسۇن» دېدى.
MRK 9:37	ئاندىن ئۇ كىچىك بىر بالنى ئوتتۇردا تۇرغۇزدى ۋە ئۇنى قۇچقىغا ئېلىپ تۇرۇپ، ئۇلارغا دېدى:	ئاندىن ئۇ بىر كىچىك بالنى ئوتتۇرغا تۇرغۇزۇپ، قولغا ئېلىپ تۇرۇپ، ئۇلارغا دېدى:
MRK 9:38	– كىم مېنىڭ نامىدا مۇشۇنداق كىچىك بالنى قوبۇل قىلىسا، مېنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ. كىم مېنى قوبۇل قىلىسا، ئۇ مېنى ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتکۈچىنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ.	كىم مېنىڭ ئىسمى بىلەن بۇ كىچىك باللارنى قارشى ئالسا، دەم مېنى قارشى ئالغان بولىدۇ. كىم مېنى قارشى ئالسا، ئۇ مېنى ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتکەنگە قارشى ئالغان بولىدۇ.
MRK 9:39	يۇھاننا ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، سېنىڭ نامىڭ بىلەن جىنلارنى ھەيدەۋاتقان بىرسىنى كۆردۈق. لېكىن ئۇ بىز بىلەن بىرگە ساڭا ئەگەشكەنلەردىن بولمىغاخقا، ئۇنى توستۇق، – دېدى.	يۇھاننا ئۇنىڭغا: «ئۇستاز، بىز سېنىڭ ئىسمىڭ بىلەن جىنلارنى قۇتلاب تۇرغان بىر كىشىنى كۆردۈق. ئۇ بىز بىلەن بىرگە ساڭا قوشۇلمىغاخقا، بىز ئۇنى توختاقان» دېدى.
MRK 9:40	لېكىن ئەيسا: – ئۇنى توسماكىلار. چۈنكى مېنىڭ نامىم بىلەن بىر مۆجىزە ياراتقان بىرسى ئارقىدىنلا مېنىڭ ئۇستۇمدىن يامان گەپ قىلىشى مۇمكىن ئەمەس.	ئەيسا دېدى: ئۇنى توختەتمەڭ! چۈنكى مېنىڭ ئاتىم بىلەن بىر مىراقلقى قىلغان كىشى، ئاندىن مېنى يامان دەپ سۆزلەشەلمىدۇ.
MRK 9:41	چۈنكى بىزگە قارشى تۇرمىغانلار بىزنى قوللۇغانلاردۇر.	چۈنكى بىزگە قارشى تۇرمىغاندا، بىزنى قوللایدۇ.
MRK 9:42	چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قوياپىكى، مەسىھەكە مەنسۇپ بولغانلىقىڭىلار ئۆچۈن، مېنىڭ نامىدا سىلەرگە ھەتا بىرەر بىيالە سۇ بەرگەن كىشىمۇ ئۆز ئىئامىغا ئېرىشمەي قالمايدۇ.	چۈنكى مەن سىلەرگە بۇنى راست دېيمەن، مەسىھە بىلەن باغانلىشىڭىلار ئۆچۈن، مېنىڭ ئىسمىم بىلەن سىلەرگە بىر بىيالە سۇ بەرگەن كىمسە، ئۆز سىڭىلىقىنى يوقاتمايدۇ.
MRK 9:43	لېكىن ماڭا ئېتىقاد قىلغان بۇنداق كىچىكلەردىن بىرىنى گۇناھقا قىلدۇرسا، ئۇنى ئۆچۈلۈپ بىلەن بىرنى ئۆز ئۆز ئۆچۈلۈپ بىلەن بىرىنى گۇناھقا يوقاتمايدۇ.	ئەگەر مەنمۇدىن ئىشىنىپ كەتكەن بۇ كىچىكلەردىن بىرىنى گۇناھقا قىلدۇرسا، ئۇ ئادەم ئۆچۈن بويىنغا ئونغان تاش ئېسىلەپ دېڭىزغا تاشلانسا يۇتلاشتۇرغان ھەرقانداق ئادەمنى، ئۇ بويىنغا يوغان توگەنەن تېشىلىغان ھالدا دېڭىزغا تاشلىۋېتلىكىن ئەۋەزلى بولاتقى.
MRK 9:44	چۈنكى دوزاختا شۇلارنى يەيدىغان قۇرت-قوڭغۇزلار ئۆلمەيدۇ، يالقۇنلۇق ئوت ئۆچۈمەيدۇ.	ئەگەر مەنمۇدىن ئىشىنىپ كەتكەن بۇ كىچىكلەردىن بىرىنى گۇناھقا قىلدۇرۇپ بىلەن بىرىنى ئۆز ئۆز ئۆچۈلۈپ بىلەن بىرىنى گۇناھقا قىلدۇرۇپ بىلەن بىرىنى گۇناھقا يوقاتمايدۇ.
MRK 9:45	ئەگەر ئەمدى قولۇڭ سېنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرسا، ئۇنى كېسىپ تاشلا تاشلىۋەت. چۈنكى ئىككى قولۇڭ بار ھالدا دوزاخقا، يەنى ئۆچۈرۈلمەس ئوققا كىرگىنىڭدىن كۆرە، چولاق ھالدا ھاياتلىققا كىرگىنىڭ ئەۋەزلىدۇر.	ئەگەر يۇنىڭ سىزگە گۇناھ قىلدۇرۇپ بىلەن بىرىنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرسا، ئۇنى كېسىپ تاشلا. چۈنكى ئىككى قول بىلەن دوزاخقا كىرىپ كېتىش، يەنى ئۆچۈرۈلمەس ئوتتا قېلىشىن، چولاق بىلەن ھاياتقا كىرىپ كېتىش ئەۋەزلى.
MRK 9:46	چۈنكى دوزاختا شۇلارنى يەيدىغان قۇرت-قوڭغۇزلار ئۆلمەيدۇ، يالقۇنلۇق ئوت ئۆچۈمەيدۇ.	چۈنكى دوزاختا شۇلارنى يەيدىغان قۇرتلار ئۆلمەيدۇ، يالقان ئوت دايما يانайдۇ.
MRK 9:47	ئەگەر كۆزۈڭ سېنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرسا، ئۇنى ئويۇپ تاشلىۋەت. ئىككى كۆزۈڭ بار ھالدا ئوتلۇق دوزاخقا تاشلانغىنىڭدىن كۆرە، سىڭار كۆزۈڭ بولۇپ خۇدانىڭ يادىشاھىللىقىغا كىرگىنىڭ ئەۋەزلى.	ئەگەر كۆزۈڭ سېنى گۇناھقا ئاردۇرۇپ قويۇواتسا، ئۇنى چىقىرىۋېتىۋەت. ئىككى كۆز بىلەن دوزاخقا تاشلانسىڭدىن كۆرە، بىر كۆز بىلەن خۇدانىڭ يادىشاھىللىقىغا كىرىش كۆپ ياخشى.
MRK 9:48	چۈنكى دوزاختا شۇلارنى يەيدىغان قۇرت-قوڭغۇزلار ئۆلمەيدۇ، يالقۇنلۇق ئوت ئۆچۈمەيدۇ.	چۈنكى دوزاختا، ئۇلارنى يەيدىغان قۇرتلار ئۆلمەيدۇ، يالقان ئوت سۆنسمەيدۇ.
MRK 9:49	ھەممە ئادەم ئوت بىلەن تۇزلىنىدۇ ۋە ھەر بىر قۇربانلىق تۇز بىلەن تۇزلىنىدۇ.	ھەر بىر كىشى ئوت بىلەن تۇزلىنىدۇ ۋە ھەر قۇربان تۇز بىلەن تۇزلىنىدۇ.
MRK 9:50	تۇز ياخشى نەرسىدۇر. ھالبۇكى، ئەگەر تۇز ئۆز تۇزلۇقنى يوقاتسا، ئۇنىڭغا قايتىدىن تۇز تەمنى قانداقمۇ كىرگۈزگىلى بولىدۇ؟ ئۆزۈڭلەردا تۇز تېپلىسۇن ۋە بىر-بىرگەلەر بىلەن ئىنالقىقتا ئۆتۈڭلەر.	تۇز ياقتۇرۇشلۇق. ئەگەر تۇز تۇزلۇقنى يوقاتقان بولسا، ئۇنى قايتا قانداق تۇز قىلىشقا بولىدۇ؟ سىلەر ئىچىدە تۇز بار بولسۇن ۋە بىر-بىرگەلەر بىلەن يەختە ئۆتۈڭلەر.

Reference	Before	After
MRK 10:1	ئۇ ئۇ يەردىن قوزغىلىپ، يەھۇدىيە ئۆلکىسى تەرەپلىرىدىن ئۆتۈپ، ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ قېتىدىكى رايونلارغىمۇ باردى. توپ-توب ئادەملەر يەنە ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئولىشىۋالغانىدى. ئۇ ئادىتى بويىچە ئۇلارغا تەلەم بېرىشكە باشلىدى.	ئۇ شۇ جايدىن كەتنى، يەھۇدىيە تەرەپلىرىدىن ئۆتۈپ، ئىئوردان دەرياسىنىڭ باشقا تەرەپىگە باردى. يەنە كۆپ ئادەم ئۇنىڭ تەرەپىكە يېغىلىپ كەتنى. ئۇ ئادەت بويىچە ئۇلارغا ئۆگىت بەردى.
MRK 10:2	بەزى يەرسىيلىر ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ، ئۇنى سىناب كۆرۈش ئۆچۈن، ئادەم بەزى يەرسىيلىر ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنى قىلتاققا چۈشۈرۈش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن: – بىر ئادەمنىڭ ئايالنى تالاق قىلىشى تەۋرات قانۇنغا ئۇيغۇنمۇ؟ – دېپ سورىدى.	بەزى يەرسىيلىر ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ، ئۇنى سىناب كۆرۈش ئۆچۈن، ئادەم بەزى يەرسىيلىر ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنى قىلتاققا چۈشۈرۈش ئايالنى تالاق قىلىش قانۇنغا ئۇيغۇنمۇ؟ دېپ سورىدى.
MRK 10:3	لېكىن ئۇ جاۋابەن: – مۇسا يەيغەمبەر سىلەرگە نېمە دەپ بۇيرۇغان؟ – دېدى.	ئۇ دېدى: 'مۇسا سىلەرگە نېمە بۇيرۇق قويدى؟'
MRK 10:4	ئۇلار: 'مۇسا كىشىگە ئايالنى بىر يارچە تالاق خات يېزىپ تالاق قىلىش ئۇلار: – مۇسا يەيغەمبەر كىشىنىڭ ئايالنى بىر يارچە تالاق خېتى يېزپلا تالاق قىلىشىغا رۇخسەت قىلغان، – دېپىشتى.	ئۇلار: 'مۇسا كىشىگە ئايالنى بىر يارچە تالاق خات يېزىپ تالاق قىلىش ئۇلار: – مۇسا يەيغەمبەر كىشىنىڭ ئايالنى بىر يارچە تالاق خېتى يېزپلا ئىجازەت قىلغان،' دېدى.
MRK 10:5	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: 'سىلەرنىڭ قاتىق يۈرەكلىكىڭلار ئۆچۈن، ئۇ سىلەرگە ئەيسا ئۇلارغا: – تاش يۈرەكلىكىڭلاردىن ئۇ سىلەرگە بۇ ئەمرىنى يۇتكەن؛ بۇ بۇيرۇقنى يېزىپ بەرگەن.'	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: 'سىلەرنىڭ قاتىق يۈرەكلىكىڭلار ئۆچۈن، ئۇ سىلەرگە ئەيسا ئۇلارغا: – تاش يۈرەكلىكىڭلاردىن ئۇ سىلەرگە بۇ ئەمرىنى يۇتكەن؛ بۇ بۇيرۇقنى يېزىپ بەرگەن.'
MRK 10:6	لېكىن خۇدا دۇنيا يارىتىش دەۋرىدە ئادەملەرنى ئەر ۋە ئايال قىلىپ ياراتتى. لېكىن خۇدا ئاللەم ئاپىرىدە بولغىنىدا ئىنسانلارنى «ئەر ۋە ئايال قىلىپ ياراتتى».	لېكىن خۇدا دۇنيا يارىتىش دەۋرىدە ئادەملەرنى ئەر ۋە ئايال قىلىپ يارىتتى. لېكىن خۇدا ئاللەم ئاپىرىدە بولغىنىدا ئىنسانلارنى «ئەر ۋە ئايال قىلىپ ياراتتى».
MRK 10:7	«بۇ سەھەپتەن، بىر ئەر كىشى ئاتا-ئانىسىدىن ئۇزاقلىشىپ، ئايالغا يېقىن بېرىلىشىپ بولۇپ، ئىككىسى بىر جەسەد بولىدۇ»	«بۇ سەھەپتەن، بىر ئەر كىشى ئاتا-ئانىسىدىن ئۇزاقلىشىپ، ئايالغا يېقىن بېرىلىشىپ بولۇپ، ئىككىسى بىر جەسەد بولىدۇ»
MRK 10:8	ئىككىسى بىر جەسەد بولىدۇ. شۇڭا، ئەر-ئايال ئەمدى ئىككى تەن ئەمەس، ئەر-ئايال ئەمدى ئىككى تەن ئەمەس، بەلكى بىر تەن بولىدۇ.	ئىككىسى بىر جەسەد بولىدۇ. شۇڭا، ئەر-ئايال ئەمدى ئىككى تەن ئەمەس، ئەر-ئايال ئەمدى ئىككى تەن ئەمەس، بەلكى بىر تەن بولىدۇ.
MRK 10:9	شۇنىڭ ئۆچۈن، خۇدا قوشقانى ئىنسان ئايىرمىسىن، – دېدى.	شۇڭا، خۇدا بىرلەشتۈرگەن نەرسىنى ھېچ كىم ئايىرمىسىن، دېدى.
MRK 10:10	ئۇلار ئۆيگە قايتىپ كېلىپ كىرگەندە، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭدىن بۇ ھەقتە سورىدى.	ئۇلار ئۆيگە قايتىپ كېلىپ كىرگەندە، ئۇنىڭ شاكى ئەردى بۇ ھەقتە سورىدى.
MRK 10:11	ئۇ ئۇلارغا دېدى: كىم كىشى ئايالنى تالاق قىلىسا ۋە باشقا بىرى بىلەن توى ئۇ ئۇلارغا: – ئايالنى تالاق قىلىپ، باشقا بىرىنى ئەمېرىگە ئالغان كىشى قىلىسا، ئايالغا گۇناھ قىلىپ زىنا قىلغان بولىدۇ.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: كىم كىشى ئايالنى تالاق قىلىسا ۋە باشقا بىرى بىلەن توى ئۇ ئۇلارغا: – ئايالنى تالاق قىلىپ، باشقا بىرىنى ئەمېرىگە ئالغان كىشى قىلىسا، ئايالغا قاراشى زىنا قىلغان بولىدۇ.
MRK 10:12	ئايال ئېرىنى تالاق قىلىسا ۋە باشقا بىر ئەر بىلەن توى قىلىسا، ئۇ زىنا قىلغان ئېرىنى قويۇۋېتىپ، باشقا ئەرگە تەگەن ئايالماۇ زىنا قىلغان بولىدۇ، – دېدى.	ئايال ئېرىنى تالاق قىلىسا ۋە باشقا بىر ئەر بىلەن توى قىلىسا، ئۇ زىنا قىلغان ئېرىنى قويۇۋېتىپ، باشقا ئەرگە تەگەن ئايالماۇ زىنا قىلغان بولىدۇ، – بولىدۇ.
MRK 10:13	قولۇڭنى تەگكۈزگە يىسەن دەپ، كىشىلەر كىچىك باللىرىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىۋاتاتنى. بىراق مۇخلىسىلار ئېلىپ كەلگەنلەرنى ئەپىلىدى.	خەلق كىچىك باللىرىنى يەسۇسىنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلەتتى، چۈنكى يەسۇسىنىڭ باللىرغا قول تەگىشى كېرەك دەپ ئوپلاپتۇ. لېكىن شاكىتلار كەلگۈچىلەرنى ھۆججەت قىلدى.
MRK 10:14	بۇنى كۆرگەن ئەيسا ئاچقىلىنىپ، مۇخلىسىلىرغا: باللىر ئالدىمغا كەلسۇن، ئۇلارنى توسمائىلار. چۈنكى خۇدانىڭ يادىشاھلىقنى دەل مۇشۇنداقلارغا تەۋەدۇر.	ئەيسا بۇنى كۆرگەندە، ئۆزىگە ياقپاقيپ بولۇپ، شاكىدلەرغا: باللىر مەنەمە كېلىڭلار، ئۇلارنى توستەتمەڭلار. چۈنكى ئاللاھنىڭ دولتى مۇشۇنداق باللىرغا تەۋە.
MRK 10:15	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويایكى، خۇدانىڭ يادىشاھلىقنى سەبىي بالىدەك قوبۇل قىلىمسا، ئۇنىڭغا ھەرگىز كېرەلمەيدۇ، – دېدى.	مەن سىلەرگە راست ئېيتىپ قويای، خۇدانىڭ يادىشاھلىقنى كىچىك بەللا قاتقا قوبۇل قىلىمىساڭلار، ئۇنىڭغا ھەرگىز كېرەلمەيسىلەر، دېدى.
MRK 10:16	شۇنىڭ بىلەن ئۇ باللىارنى قۇچقىغا ئېلىپ، ئۇلارغا قوللىرىنى تەگكۈزۈپ بەخت تىلىدى.	باللىارنى قۇچاقلاپ ئالدى، قول تەگدۈرۈپ، ئۇلارغا بەركەت بەردى.
MRK 10:17	ئۇ يولغا چىققاندا، بىرسى ئۇنىڭ ئالدىغا يۈگۈرۈپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئالدىدا تىزلىنىپ ئۇنىڭدىن: – ئى ياخشى ئۇستا، مەن قانداق قىلىسام مەڭگۈلۈك	ئۇ يولغا كەتكەندە، بىر كىشى ئۇنىڭ يېنىغا يۈگۈرۈپ بارىپ، ئالدىدا تىزلىنىپ سورىدى: 'ئى ياخشى ئۇقۇقچى، مەن قانداق قىلىسام

Reference	Before	After
MRK 10:18	هایاتقا مراسلیق قىلىمەن؟ – دەپ سورىدى.	مەڭگۈلۈك هایاتقا ئېرىشەلەيمەن؟' ئېسما ئۇغا دېدى: 'ماڭا نېمىشقا ياخشى دېسىن؟ يەقەت خۇدا لا ياخشى، لېكىن ئىسا ئۇنىڭغا: – مېنى نېمىشقا ياخشى دېسىن؟ يەقەت بىرىدىن، يەنى خۇدا دىن باشقا ھېچكىم ياخشى ئەمەستۇر.
MRK 10:19	سەن تەۋراتىشكى «زىنا قىلما، قاتىللېق قىلما، ئوغىرىلىق قىلما، يالغان گۇواھلىق بەرمە، خىيانەت قىلما، ئاتا-ئاناكىنى ھۆرمەت قىل» دېگەن يەرىز-يەزىزلىنى بىلىسەن، – دېدى.	سەن بۇ بۇيرۇقلارنى بىلىسەن: زىنا قىلما، قاتىللېق قىلما، ئوغىرىلىق قىلما، يالغان گۇواھلىق بەرمە، خىيانەت قىلما، ئاتا-ئاناكىنى ھۆرمەت قىل.
MRK 10:20	ئۇ ئادەم جاۋابەن: – ئۇستاز، بۇلارنىڭ ھەممىسىگە كىچىكىمدىن تارتىپ ئەمەل قىلىپ كېلىۋاتىمەن، – دېدى.	ئۇ جاۋاب بەردى: "ئۇستاز، بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كىچىكلىكىمدا تارتىپ ئەمەل قىلىپ كەتتىم، دېدى.
MRK 10:21	ئەيسانىڭ ئۇنىڭغا قاراپ مۇھەببىتى قوزغالدى ۋە ئۇنىڭغا: – سەندە يەنە بىر ئىش كەم، بېرىپ يۇقۇن مال-مۇلکىڭنى سېتىپ، يۈلنى يوقسۇلارغا بەرگىن ۋە شۇنداق قىلسالاڭ، ئەرشتە خەزىنەڭ بولىدۇ؛ ئاندىن كېلىپ كېپتىنى كۆتۈرۈپ ماڭا ئەگەشكىن! – دېدى.	ئىسا ئۇنى كۆرگەنە، ئۇنى چاققان مەھەببەت بىلەن ياقتۇرۇپ قالدى ۋە دېدى: سەندە يەنە بىر ئىش كەم، بېرىپ يۇقۇن مال-مۇلکىڭنى سېتىپ، يۈلنى يوقسۇلارغا بەرگىن ۋە شۇنداق قىلسالاڭ، جەنەتتە خەزىنەڭ بولىدۇ؛ كېپىن كېلىپ، سوتاڭىنى كۆتۈرۈپ، ماڭا ئەگىشىپ بار!
MRK 10:22	لېكىن مۇشۇ سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ چىراپ ئۆتۈلۈپ، قايغۇغا چۆمۈپ ئۇ يەردىن كەتنى، چۈنكى ئۇنىڭ مال-دۇنياسى ناھايىتى كۆپ ئىدى.	ئەمما بۇ سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ بۈزى سوزۇپ كەتنى، قايغۇ بىلەن كەتنى. چۈنكى ئۇنىڭ مال-مۇلکى زۆر كۆپ ئىدى.
MRK 10:23	ئاندىن ئىسا چۆرسىسىگە سەپىلىپ قاراپ، مۇخلىسىلىرىغا: – مال- دۇنياسى كۆپلەرنىڭ خۇدا دىن ئەيشاھلىقىغا كىرىشى نېمىدىگەن تەسىلىكتە بولىدۇ-ھە! – دېدى.	ئاندىن ئىسا تەۋەرەپ قاراپ، شاكرىتلارغا: «يۇل-مالى كۆپ كىشىلەرگە خۇدا دۆلەتىگە كىرىش قانداق قىبىن بولىدۇ!» دېدى.
MRK 10:24	شاكرىتلەر ئۇنىڭ سۆزلىرىگە چوڭ ھەيران بولىدى، لېكىن ئىسا ئۇلارغا يەنە: مۇخلىسىلار ئۇنىڭ سۆزلىرىگە ئىتتايىن ھەيران بولۇشتى، لېكىن ئىسا ئۇلارغا يەنە جاۋابەن: – باللىرىم، مال-مۇلۇككە تايغانلار ئۆچۈن خۇدا دىن يادىشالىقىغا كىرىش ئەمەن ئەن-ھە!	باىلار، يۇل-مالغا تەكەللەنگەنلەر ئۆچۈن خۇدا يادىشالىقىغا كىرىش قانداق قىبىن بولىدۇ!
MRK 10:25	تۆكىنىڭ يېڭىنىڭ كۆزىدىن ئۆتۈشى باي ئادەمنىڭ خۇدا دىن يادىشالىقىغا كىرىشىدىن ئاساندۇر! – دېدى.	توقۇم يېڭىنى كۆزىدىن ئۆتۈش، باي كىشىنىڭ خۇدا يادىشالىقىغا كىرىشىدىن ئاسانراق.
MRK 10:26	ئۇلار بۇنى ئاڭلاپ، چاتقان ھەيران بولىدى، بىر-بىرىگە: بۇنداق بولغاندا، كىم كىم نجاتقا ئېرىشەلەيدۇ؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇلار بۇنى ئاڭلاپ، چاتقان ھەيران بولىدى، بىر-بىرىگە: بۇنداق بولغاندا، كىم كىم نجاتقا ئېرىشەلەيدۇ؟ دەپ سورالدى.
MRK 10:27	ئەيسا ئۇلارغا قاراپ: – بۇ ئىش ئىنسانلار بىلەن ۋۇجۇدقىدا چىقىشى مۇمكىن ئەمەس، لېكىن خۇدا ئۆچۈن مۇمكىن ئەمەس بولمايدۇ؛ چۈنكى خۇداغا نىسبەتەن ھەممە ئىش مۇمكىن بولىدۇ، – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا قاراپ دېدى: «بۇ ئىش ئىنسانلار ئۆچۈن مۇمكىن ئەمەس، لېكىن خۇدا ئۆچۈن مۇمكىن؛ چۈنكى خۇدا ئۆچۈن ھەممە ئىش مۇمكىن.»
MRK 10:28	بۇنىڭ بىلەن يېتىرۇس ئۇنىڭغا: – مانا، بىز بولساق، ھەممىنى تاشلاپ ساڭا ئەگەشتۈقى!؟ – دېگلى تۇردى.	ئاندىن يېتىر دەپ قوشۇلدى: «بايقاپ تۇر، بىز ھەممىنى قالدۇرۇپ، سەنىنىڭ ئەگىشىپ كەتتۈقى!»
MRK 10:29	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابەن مۇنداق دېدى: – مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويابىكى، مەن ئۆچۈن ۋە خۇش خەۋەر ئۆچۈن ئۆبى، ئاكا-تۈكىلىرى، ئاچا-سىككىلىرى، ئائىسى، ئائىسى، ئايال، باللىرى ياكى يەر-زېمىنلىرىدىن ۋاز كەچكەنلەرنىڭ ھەممىسى	ئەيسا جاۋاب بەردى: «مەن سىلەرگە راست دېيمەن، مەن ئۆچۈن ۋە سىنجل ئۆچۈن ئۆبى، ئاكا، ئۆكا، سىڭىل، ئاتا، ئانا، ئايال، باللىار ياكى يەرلەرنى تاشلاپ كەتكەن ھېچ كىم بوش قالمايدۇ»
MRK 10:30	بۇ زاماندا بۇلارنى يۈز ھەسىسىگە، يەنى ئۆي، ئاكا-تۈكا، ئاچا-سىڭىل، ئانا، باللىار ۋە يەر-زېمىنلىرىغا (زىيانكەشلىكلەر قوشۇلغان ھالدا) مۇھىسىسىر بولماي قالمايدۇ ۋە كېلىدىغان زاماندىمۇ مەڭگۈلۈك هایاتقا ئېرىشمەي قالمايدۇ.	ئەگەر كىم بۇلارنى تاشلاپ كەتسە، بۇ ۋاقتىتا يۈز ھەسىسىلى بىلەن ئېلىپ قالمايدۇ: ئۆبى، ئاكا، ئۆكا، سىڭىل، ئاتا، ئانا، باللىار ۋە يەرلەرنى، تەقىپلەر بىلەن بىلەن، ۋە كېلىدىغان دەۋرەدە مەڭگۈلۈك هایاتنى ئېرىشەيدۇ.
MRK 10:31	لېكىن شۇ چاغدا نۇرغۇن ئالدىدا تۇرغانلار ئارقىغا ئۆتسىدۇ، نۇرغۇن ئارقىدا	لېكىن كېلىلىرى ئالدىدا تۇرغانلار ئارقىدا بولىدۇ ۋە ئارقىدا تۇرغانلار ئالدىدا

Reference	Before	After
MRK 10:32	<p>تۇرغانلار ئالدىغا ئۆتىدۇ.</p> <p>ئۇلار بېرۇسالىمغا چىقىدىغان يولدا ئىدى، ئەپسا ھەممىنىڭ ئالدىدا كېتىۋاتىنى. مۇخلىسىلىرى بەك ھەپىران ئىدى ھەمەدە ئۇنىڭغا ئۈچۈر بىلەن كېتىپ باراتنى. شاکى اىتلىرى بەك سەزىپ قالدى ۋە ئۇنى ئەگىشىكەنلەر ئەگەشكەنلەر مۇھىمەتلىك ئۆزىنگە كېتىۋاتىنى. ئەپسا ئون ئىككىيەنلىنى يەنە چاقىرىپ، كېلەچەكتە ئۆزىنگە بولىدىغان ئىشلارنى سۆزلەپ بەرمەكچى باشلاپ:</p>	<p>بولىدۇ.</p> <p>ئۇلار يېرۇسالىمغا بارغان يولدا كېتىپ باراتنى، ئەپسا ھەممىنىڭ ئالدىدا كېتىپ باراتنى. شاکى اىتلىرى بەك سەزىپ قالدى ۋە ئۇنى ئەگىشىكەنلەر ئۈچۈر بىلەن كېتىپ باراتنى. شۇڭا ئەپسا ئون ئىككىيەن ئۆزىنگە كېتىۋاتىنى يەنە چاقىرىپ، كېلەچەكتە ئۆزىنگە بولىدىغان ئىشلارنى سۆزلەپ بەرمەكچى باشلاپ:</p>
MRK 10:33	<p>هە، بىز ھازىر يېرۇسالىمغا بارۋاتىمىز. ئىنسانئوغلى باش كاهىنلار ۋە قانۇن – مانا بىز ھازىر يېرۇسالىمغا چىقىپ كېتىۋاتىمىز. ئىنسانئوغلى باشقا كاهىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازىلىرىغا تايپشۇرۇلدۇ. ئۇلار ئۇنى ئۆلۈمگە مەھكۇم مىللەتلەرگە تەۋسىيە قىلدۇ.</p>	<p>ئۇلار ئۇنى مەزاق قىلىپ كۈلۈپ، تۆكۈرۈپ، قامچىلاپ، ئۆلتۈرۈپ قويىدۇ. ئۇلار بولسا ئۇنى مەسخىرە قويىدۇ. ئۇلار ئۇچ كۈن دىن كېپىن ئۇ قاپىتا تىرىلىدۇ، – دېدى.</p>
MRK 10:34	<p>براق ئۈچ كۈن ئۆتكەندىن كېپىن ئۇ قاپىتا تىرىلىپ كېتەر.</p>	<p>زەبەدىنىڭ ئوغۇللىرى ياقۇپ بىلەن يۇھانىنا ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: «ئۇستاز، سەندىن نىمە تىلىسىك ئۇرۇنداب بەرسەڭ، دەپ ئۆتۈنىمىز، – دېپىشتى.</p>
MRK 10:35	<p>ئۇ دېدى: 'سىلەر مەندىن نىمە قىلىپ ياردەم بېرىشىمنى ئىستەپسەلە؟'</p>	<p>سەن شەرەپىڭىدا بولغاندا، بىرىمىزنى ئوڭ تەرەپتە، بىرىمىزنى سول تەرەپتە سول يېنىڭىدا ئۆلتۈرۈپ قويغۇسەن، دېپىشتى ئۇلار.</p>
MRK 10:36	<p>ئۇ ئۇلارغا: – سىلەرگە نىمە قىلىپ بېرىشىمنى خالايسىلە؟ – دېدى.</p>	<p>ئەپسا ئۇلارغا جاۋاپ بەردى: «نىمە تەلەپ قىلىۋاتىسىلەرنى بىلمەيپسىلە، مەن ئىچىدىغان كاسىنى سىلەر ئىچەلەمسىلە؟ مەن قوبۇل قىلىدىغان سۇلاشنى سىلەرمۇ قوبۇل قىلالامسىلە؟»</p>
MRK 10:37	<p>سەن شان-شەرپىڭىدا بولغاننىڭدا، بىرىمىزنى ئوڭ يېنىڭىدا، بىرىمىزنى سول ئۇلارغا: – دېپىشتى ئۇلار.</p>	<p>بىز قىلایلى، دېدى ئۇلار. ئەپسا ئۇلارغا: «ھە، مەن ئىچىۋاتقان كاسىنى سىلەرمەد ئىچىسىلە، ۋە مەن قوبۇل قىلىۋاتقان چۆمۈلدۈرۈشنى سىلەرمەد قوبۇل قىلىسىلەر.»</p>
MRK 10:38	<p>ئەپسا ئۇلارغا جاۋابەن: – نىمە تەلەپ قىلغانلىقىڭلارنى بىلمەيپسىلەر.</p>	<p>ئەپسا ئۇلارغا جاۋابەن: – نىمە تەلەپ قىلغانلىقىڭلارنى بىلمەيپسىلەر، مەن ئىچىدىغان ئۆلۈرگۈزگۈيەسەن، – دېپىشتى ئۇلار.</p>
MRK 10:39	<p>مەن ئىچىدىغان قەدەھن ئىچەلەمسىلە؟ مەن قوبۇل قىلىدىغان چۆمۈلدۈرۈشنى سىلەرمۇ قوبۇل قىلالامسىلە؟</p>	<p>بىز قىلایلى، دېدى ئۇلار. ئەپسا ئۇلارغا: «ھە، مەن ئىچىۋاتقان كاسىنى سىلەرمەد ئىچىسىلە، ۋە مەن قوبۇل قىلىۋاتقان چۆمۈلدۈرۈشنى سىلەرمەد قوبۇل قىلىسىلەر.»</p>
MRK 10:40	<p>بىراق ئوڭ ياكى سول يېنىمدا ئۆلتۈرۈشقا نېسىپ بولۇش مېنىڭ ئىلىكىمەدە ئەمەس؛ بەلكى كىملەرگە تەييارلانغان بولسا، شۇلارغا بېرىلىدۇ، – دېدى.</p>	<p>ئەمما ئوڭ ياكى سول تەرەپ قىلىپ كۈن ئۆلتۈرۈش مېنىڭ قولۇمدا ئەمەس؛ بەلكى كىملەر ئۆچۈن تەييار بولسا، شۇلارغا بېرىلىدۇ، دېدى.</p>
MRK 10:41	<p>بۇنىڭدىن خەۋەر تايقان قالغان ئون مۇخلىسى ياقۇپ بىلەن يۇھانىادىن خاپا بولۇشقا باشلىدى.</p>	<p>قالغان ئون كىشى بۇنى ئاڭلىپ، ياقۇپ بىلەن يۇھانىاغا نارازىلىق بىلدۈرۈپ باشلىدى.</p>
MRK 10:42	<p>لېكىن ئەپسا ئۇلارنى يېنىغا چاقىرىپ، مۇنداق دېدى: – سىلەرگە مەلۇمكى، خەلق ئۆستىدىن بۇيرۇقۇزالق قىلىپ ھاكىمىيەت يۈرگۈزىدۇ، ۋە هوقدارلىرى ئۇلارنى خوجايىنلارچە ئىدارە قىلىدۇ.</p>	<p>بىراق ئەپسا ئۇلارنى ياققا چاقىرىپ دېدى: 'سىلەر بىلىسىلەر، باشقا دۆلەتلەرنىڭ رەھىبەرلىرى خەلقنى زورلاپ ھۆكۈم سۈرۈپ، ۋە ئالاھىدە كاتتا يات ئەللەر ئۆستىدىكى ھۆكۈمەن دەپ ھېسابلانغانلار قول ئاستىدىكى كىشىلەر ئۇلارغا قاتىققى ھۆكۈمانلىق قىلىدۇ.'</p>
MRK 10:43	<p>بىراق سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا بۇنداق ئىش بولمايدۇ؛ بەلكى سىلەردىن كىم مەرتىپلىك بولۇشنى خالىسا، ئۇ سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلاردا بولسۇن؛</p>	<p>بىراق سىلەر ئارىسىدا بۇنداق بولمايدۇ؛ بەلكى سىلەردىن كىم چوڭ بولۇشنى خالىسا، ئۇ سىلەرگە خىزمەت قىلىسۇن؛</p>
MRK 10:44	<p>ۋە كىم ئاراڭلاردا بىرىنچى بولۇشنى ئىستىسى، ئۇ ھەممە ئادەمنىڭ قول بولسۇن.</p>	<p>ۋە كىم سىلەر ئارىدا بىرىنچى بولماقچى بولسا، ئۇ بارلىق ئادەمگە قول بولسۇن.</p>
MRK 10:45	<p>چۈنكى ئادەمئوغلى كەلگەن بولغىنى باشقىلار تەرىتىن خىزمەت قىلىنىش چۈنکى ئىنسانئوغلىمۇ دەرۋەقە شۇ يولدا كۆيچىلىك مېنىڭ خىزمىتىمەدە ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى باشقىلارغا خىزمەت قىلىش ۋە ئۆز جانىنى نۇرغۇن بولسۇن دېمەي، بەلكى كۆيچىلىكىنىڭ خىزمىتىدە بولاي ۋە جېنىمنى يىدا</p>	<p>چۈنكى ئادەمئوغلى كەلگەن بولغىنى باشقىلار تەرىتىن خىزمەت قىلىنىش چۈنکى ئىنسانئوغلىمۇ دەرۋەقە شۇ يولدا كۆيچىلىك مېنىڭ خىزمىتىمەدە ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى باشقىلارغا خىزمەت قىلىش ۋە ئۆز جانىنى نۇرغۇن بولسۇن دېمەي، بەلكى كۆيچىلىكىنىڭ خىزمىتىدە بولاي ۋە جېنىمنى يىدا</p>

Reference	Before	After
MRK 10:46	قىلىش بەدىلىگە نۇرغۇن ئادەملەرنى ھۆرلۈكە چىقىرىي دەپ كەلدى. ئۇلار بېرىخو شەھىرىگە كەلتى. ئەيسا شاڭىرىلىرى ۋە كۆپ ئادەم بىلەن بىلە پېرىخودىن چىقىپ كېتىۋاتقان ۋاقتىتا، تىماينىڭ بارتىماي ئادەملەر بىلەن بىلە پېرىخودىن چىققان ۋاقتىتا، تىماينىڭ بارتىماي ئىسسىلىك قاربغۇ ئوغلى يول بويىدا ئولتۇرۇپ، تىلەمچىلىك قىلىۋاتىتى.	كىشى ئۆچۈن قۇتقۇزۇش يېلى قىلىش ئۆچۈن بولدى. ئۇلار بېرىخو شەھىرىگە كەلتى. ئەيسا شاڭىرىلىرى ۋە كۆپ ئادەم بىلەن بىلە پېرىخودىن چىقىپ كېتىۋاتقان ۋاقتىتا، تىماينىڭ بارتىماي دېگەن قاربغۇ ئەيسا بىلەن بىلە پېرىخودىن چىققان ۋاقتىتا، تىماينىڭ بارتىماي كىشىسى يول كىنارىدا ئولتۇرۇپ، تەلەپ قىلىپ توڑاتىتى.
MRK 10:47	ئۇ «ناسارەتلىك ئەيسا»نىڭ ئۇ يەردە ئىكەنلىكىنى ئاڭلاپ: – ئى داۋۇتنىڭ ئوغلى ئەيسا، ماڭا رەھىم قىلغايىسەن! – دەپ توۋلاشقا باشلىدى.	ئۇ ئەيسا ناسارەتلىكىنىڭ شۇ يەردە توُرغاندىغانلىقىنى ئاكلىغا نادىمىسى: «ئەيسا، داۋۇتنىڭ ئوغلى، ماڭا رەھىم قىلغايىسەن!» دەپ قىزىقىپ توۋلىدى.
MRK 10:48	نۇرغۇن ئادەملەر ئۇنى «ئۇن چىقارما» دەپ ئېبىلىدى. لېكىن ئۇ: – ئى داۋۇتنىڭ تۇردى. لېكىن ئۇ تېخىمۇ يۇيۇق ئاۋاز بىلەن: «ئى داۋۇتنىڭ بالىسى، ماڭا رەھىم قىلغايىسەن! – دەپ توۋلاشقا باشلىدى.	كۆپ كىشىلەر ئۇنى توختاتماقچۇ بولۇپ «ئۇن چىقارما!» دەپ ئېبىلىپ تۇردى. لېكىن ئۇ تېخىمۇ يۇيۇق ئاۋاز بىلەن: «ئى داۋۇتنىڭ بالىسى، ماڭا رەھىم قىلغايىسەن!» دەپ توۋلىدى.
MRK 10:49	ئەيسا توختاپ: ئۇنى چاقرىڭلار، – دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار قاربغۇنى چاقرىپ ئۇنىڭغا: – يۈرەكلىك بول! ئورنۇڭدىن تۇر، ئۇ سېنى چاقرىۋاتىدۇ! – دېبىشتى.	ئەيسا توختاپ قالدى وە: ئۇنى چاقرىڭلار! دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار قاربغۇنى چاقرىپ ئۇنىڭغا: ياخشى، يۈرەكلىك بول! كېلىپ تۇر، ئۇ سېنى چاقرىۋاتىدۇ! دېبىشتى.
MRK 10:50	ئۇ ئادەم چاپىنى سېلىپ تاشلاپ، ئورنىدىن دەس تۇرۇپ ئەيسانىڭ ئالدىغا كەلدى.	ئۇ كىيمچاقنى تاشلاپ، جايالاق تۇرۇپ، ئەيسا ئالدىغا كەلدى.
MRK 10:51	ئەيسا ئۇنىڭغا دەرددە: «سەن مەندىن نېمە قىلىشنى ئىستەيسەن؟» دەپ ئەيسا جاۋابەن ئۇنىڭدىن: – سەن مېنى نېمە قىل دەيسەن؟ – دەپ سورىدى. قاربغۇچ: «ئى رەببىم، كۆزۈمنى قايتا ئاچقۇز، ياخشى كۆرەلەيسەن!» دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دەرددە: «سەن مەندىن نېمە قىلىشنى ئىستەيسەن؟» دەپ ئەيسا جاۋابەن ئۇنىڭدىن: – سەن مېنى نېمە قىل دەيسەن؟ – دەپ سورىدى. قاربغۇچ: «ئى رەببىم، كۆزۈمنى قايتا ئاچقۇز، ياخشى كۆرەلەيسەن!» دېدى.
MRK 10:52	ئەيسا ئۇغا: يۈلىڭعا كەت، ئىشىنىشىڭ ساڭىنى ساقلىدى، دەپ، ئۇ دەرھال ئەيسا ئۇنىڭغا: – بولۇڭغا قايتىساڭ بولىدۇ، ئېتىقادىڭ سېنى ساقايىتىن، – دېۋىدى، ئۇ شۇئان كۆرەلەيدىغان بولدى وە يول بوبى ئەيساغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئەيسا ئۇغا: يۈلىڭعا كەت، ئىشىنىشىڭ ساڭىنى ساقلىدى، دەپ، ئۇ دەرھال ئەيسا ئۇنىڭغا: – بولۇڭغا قايتىساڭ بولىدۇ، ئېتىقادىڭ سېنى ساقايىتىن، – دېۋىدى، ئۇ شۇئان كۆرەلەيدىغان بولدى وە يول بوبى ئەيساغا ئەگىشىپ بۈردى.
MRK 11:1-2	ئۇلار بېرۇسالىمغا يېقىن كەلگەندە، زەيتۇن تېغىنىڭ يېنيدا بولغاندا، بەيت-فاڭى ۋە بەيت-ئانىيا يېزىلىرىغا يېقىن كەلگىنەدە، ئۇ ئىككى مۇخلىسىغا ئالدىن ماڭدۇرۇپ ئۇلارغا: – سىلەر ئۆدۈلۈڭلەرىنى يېزىغا بېرىڭلار. كېرىپلا، ھېچكىم ئادەم بالىسى منىپ باقىغان، باغلاقلىق بىر تەخىين كۆرسىلەر، ئۇنى بېشىپ بۇ يەرگە كەلتۈرۈڭلەر.	فَاڭى ۋە بەيت-ئانىيا يېزىلىرىغا يېقىن تۇردى. ئۇ ئىككى مۇردىنى ئالدىن يوللاپ، دەپتۇر: سىلەر ئالدىڭلارغا بارغان يېزىغا كېرىڭلار. كېرىپلا، ھېچكىم تۆتۈپ منىپ بولمىغان بىر تەخىين كۆرسەتلەر، ئۇنى چېچىپ بۇ يەرگە كەلتۈرۈڭلەر.
MRK 11:3	ئەگەر بىرى سىلەرگە: /يۇنى نېمىشقا قىلىسىلەر؟ دەپ سورىسا، رەبىيىنىڭ ئەگەر بىرى سىلەردىن: «نېمىشقا بۇنداق قىلىسىلەر؟» دەپ سوراپ قالسا، «رەبىنىڭ بۇنىڭغا حاجىتى چۈشتى ۋە ئۇ ھېلىلا ئۇنى بۇ يەرگە ئەۋتىپ بېرىدۇ» – دەڭلار، – دەپ تايىلىدى.	ئەگەر بىرى سىلەرگە: /يۇنى نېمىشقا قىلىسىلەر؟ دەپ سوراپ مۇشىشلىق بار ۋە رەببى ئۇنى تېز قايتۇرۇپ بېرىدۇ دەڭ.
MRK 11:4	ئۇلار كېتىپ ئاچا يول ئۆستىدىكى ئۆبىنىڭ دەرۋاژىسى سىرتىدا باغانلىق تۇرغان بىر تەخىين كۆردى. ئۇلار تانىنى يەشتى.	ئۇلار كەلتى ۋە يول ئۆستىدىكى ئۆي دەرۋاژىسىنىڭ سىرتىدا باغانلىق تۇرغان بىر تەخىين كۆردى. شۇنىڭ بىلەن ئۇنى چېچىپ ئالدى.
MRK 11:5	ئۇ يەرde تۇرغانلاردىن بەزىلەر: – تەخىين بېشىپ نېمە قىلىسىلەر؟ – دېبىشتى.	ئۇ جايada تۇرۇۋاتقانلارنىڭ بەزىسى: «تەخىن نېمە ئۆچۈن يېشىۋاتسىڭلار؟» دېدى.
MRK 11:6	مۇخلىسىلار ئەيسانىڭ بۇيرۇغىنىدەك جاۋاب بەردى، ھېلىقى كىشىلەر ئۇلارغا يول قويدى.	شاڭىرتلار ئەيسا ئېتىقان دېگەندەك جاۋاب بەردى، شۇ كىشىلەر ئۇلارغا يول بەردى.
MRK 11:7	ئادەملەر تەخىيننى ئەيسانىڭ ئەيسانىڭ ئالدىغا يېتىلەپ كېلىپ، ئۆستىگە ئۆز بېپىنچا-چاپانلىرىنى تاشلىدى؛ ئۇ ئۆستىگە منىدى.	ئادەملەر تەخىيننى ئەيسانىڭ ئەيسانىڭ ئالدىغا يېتىلەپ كېلىپ، ئۆستىگە كېيملىرىنى تاشلاپ مۇخلىسىلار تەخىين ئەيسانىڭ ئالدىغا يېتىلەپ كېلىپ، ئۆستىگە ئۆز قويدى؛ ئۇ ئۆستىگە مېڭىپ تۇردى.
MRK 11:8	ئەمدى نۇرغۇن كىشىلەر بېپىنچا-چاپانلىرىنى يولغا يائانداز قىلىپ سالدى؛ باشقىلىرى دەرخەلەردىن شاخ-شۇمبىلارنى كېسىپ يولغا يائىدى.	هازىر كۆپ كىشى كېيملىرىنى يولغا يائىدى؛ باشقىلىرى دەرخەلەردىن يالچاقلارنى كەسىپ يولغا سەپلىدى.

Reference	Before	After
MRK 11:9	ئالدىدا يۈرگەنلەر ۋە ئارقىدا يۈرگەنلەر: «ھوساننا! يەرۋەردىگار نامىدا كەلگەن ئالدىدا ماڭغان ۋە كەينىدىن ئەگەشكەنلەر: «ھوساننا! يەرۋەردىگارنىڭ نامىدا كەلگۈچىگە مۇبارەك بولسۇن!	ئالدىدا يۈرگەنلەر ۋە ئارقىدا يۈرگەنلەر: «ھوساننا! يەرۋەردىگار نامىدا كەلگەن ئالدىدا ماڭغان ۋە كەينىدىن ئەگەشكەنلەر: «ھوساننا! يەرۋەردىگارنىڭ نامىدا كىشىگە خېر بولسۇن!
MRK 11:10	ئاتىمىز داۋۇتنىڭ كېلىدىغان يادىشاھلىقىغا مۇبارەك بولسۇن! ئەرشىئەلادا تەشەككۈر-ھوساننالار ئوقۇلسۇن!» – دەپ ۋارقىشاتى.	بىزنىڭ دادىمىز داۋۇتنىڭ كېلىدىغان يادىشاھلىقى مۇبارەك بولسۇن! ھوسانان ئەڭ يۇقىرىدا!
MRK 11:11	ئۇ پېرۇسالىمغا بېرىپ ئىبادەتخانا ھویلىلىرىغا كىرىدى؛ ۋە ئەتراپىدىكى ھەممىنى كۆزدىن كەچۈرگەندىن كېيىن، ۋاقتى بىرى يەرگە بېرىپ قالغاققا، ئون ئىككىيەلەن بىلەن بىللە يەنە بەيت-ئانىياغا چىقتى.	ئۇ پېرۇسالىمغا كىرىپ، ئىبادەتخانا بېرىگە باردى؛ ۋە ھەممە ئەتراپىنى سۈرەتتەن كۆرۈپ چىققاندىن كېيىن، ۋاقتى كېچىپ قالغاققا، ئون ئىككىسى بىلەن بىللە يەنە بەيت-ئانىياغا كەتتى.
MRK 11:12	ئەتسىسى، ئۇلار بەيت-ئانىيادىن چىققاندا، ئۇنىڭ قورسقى ئېچىپ كەتكەندى.	كېيىنكى كۈن، ئۇلار بەيت-ئانىيادىن چىققاندا، ئۇنىڭ قورسقى ئاشلىق كەتتى.
MRK 11:13	پیراقىتىكى يۈپۈرمەقلىق بىر تۆپ ئەنجۇر دەرىخىنى بايقاپ، ئۇنىڭدىن بىرەر مېۋە تايالارمەنمىكىن دەپ يېننەغا باردى؛ لېكىن تۆۋىگە كەلگەندە يۈپۈرمەقلىقنى باشقا ھېچ نەرسە تايالىمىدى. چۈنكى بۇ ئەنجۇر يېشىدىغان يېسىل ئەممەس ئىدى.	پیراقىتا بىر تۆپ يۈپۈرلۈق ئەنجۇر دەرىخىنى كۆرۈپ، مېۋە بارمىدۇ دەپ يېننەغا باردى؛ لېكىن بارغاندا يۈپۈرلەرنىلا، باشقا ھېچ نەرسە يوق. چۈنكى ئەنجۇر يېشىش ۋاقتى كەلمىگەن.
MRK 11:14	ئۇ دەرەخكە سۆز قىلىپ: – بۇنىڭدىن كېيىن مەڭگۇ ھېچكىم سەندىن مېۋە يېمىگەي! – دېدى. مۇخلissىلىرىمۇ بۇنى ئاكلىدى.	ئۇ دەرەخكە قاراپ دېدى: بۇنىڭدىن كېيىن سەندىن مېۋە يېمىدۇ. شاڪىرتلىرىمۇ بۇنى ئاكلىدى.
MRK 11:15	ئۇلار بېرۇسالىمغا كەلدى؛ ئۇ ئىبادەتخانا ھویلىلىرىغا كىرىپ، ئۇ يەردە ئېلىم- سېتىم قىلىۋاتقانلارنى ھېيدەشكە باشلىدى ۋە يۈل ٹېگىشكۈچىلەرنىڭ تېگىشكۈچىلەرنىڭ تاختالىرىنى، كەيتەر ساتقۇچىلەرنىڭ ئورۇندۇقلۇرىنى ئۆرۈۋەتتى؛	ئۇلار بېرۇسالىمغا يېتىپ كەلدى؛ ئۇ ئىبادەتخانا ئېچىگە كىرىپ، ئورنىدا ساققۇچىلار بىلەن سېتىۋاتقانلارنى قويۇۋېتىشكە باشلىدى ۋە يۈل تاشلىدى؛
MRK 11:16	ۋە ھېچ كىشىگە ھېچ نەرسىنى ئىبادەتخانا ئارقىلىق كۆتۈرۈپ كەتىشكە يول ۋە ھېچكىمنىڭ ھېچقانداق مال-بۈيۈملارنى ئىبادەتخانا ھویلىلىرىدىن كۆتۈرۈپ ئۆتۈشىگە يول قويىمىدى.	ۋە ھېچ كىشىگە ھېچ نەرسىنى ئىبادەتخانا ئارقىلىق كۆتۈرۈپ كەتىشكە يول ۋە ھېچكىمنىڭ ھېچقانداق مال-بۈيۈملارنى ئىبادەتخانا ھویلىلىرىدىن قويىماپتى.
MRK 11:17	ئۇ خەلکكە دەپ دەرس بېرىپتۇ: «يازمىلاردا يېزىلغان: «مېنىڭ ئۆيۈم بارلىق ئەللەر ئۆچۈن دۇئا-تىلەتەن ئۆچۈن دۇئا قىلىش خالاش يائىنى دەپ ئاتىلىدۇ» دەپ يۇتۇلگەن ئەمەسمۇ؟ لېكىن سىلەر ئۇنى بوللاڭچىلارنىڭ ئۆۋەسىغا ئايلاندۇرۇۋەتتىڭلار! – دەپ تەلەم باشلىدى.	ئۇ خەلکكە دەپ دەرس بېرىپتۇ: «يازمىلاردا يېزىلغان: «مېنىڭ ئۆيۈم بارلىق ئەللەر ئۆچۈن دۇئا-تىلەتەن ئۆچۈن دۇئا قىلىش خالاش يائىنى دەپ ئاتىلىدۇ» دەپ بارمىدۇ؟ لېكىن سىلەر ئۇنى قاراچىلىقچىلارنىڭ ئورنىغا ئۆزگەرتىڭلار!»
MRK 11:18	باش كاهىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازارلىرى بۇنى ئاكلاپ، ئۇنى يوقىتىشنىڭ چارسىنى ئىزدەشكە باشلىدى؛ يۇتقۇل خالايىق ئۇنىڭ تەلىمكە تەئەججۇلىنىپ قالغاققا، ئۇلار ئۇنىڭدىن قورقاتى.	قاۇنۇن ئالەملىرى، يارسىيلار ۋە باش كاهىنلار بۇنى ئاكلىغاندا، ئۇنى ئۆلتۈرۈۋەشنىڭ يولىنى ئىزدەپ باشلىدى؛ چۈنكى بارلىق خەلق ئۇنىڭ تەلىپىگە ھايран قالدى، شۇڭا ئۇلار ئۇدىن قورققان. ئاخشام بولغاندا، ئۇ ئەزاكارلىرى بىلەن شەھەردىن چىقىپ كەتتى.
MRK 11:19	كەچقۇرۇن، ئۇ مۇخلissىلىرى بىلەن شەھەرنىڭ سىرتىغا چىقىپ كەتتى.	ئەرلەنگ كۈن سەھەردا، ئۇلار ئەنجۇر دەرىخىنىڭ ياقىدىن ئۆتۈپ كەتتى.
MRK 11:20	ئەتسىسى سەھەردا، ئۇلار ئەنجۇر دەرىخىنىڭ يېننەن ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ، دەرەخنىڭ يىلتىزىدىن قۇرۇپ كەتكەنلىكىنى بايقاشتى.	دەرەخنىڭ يىلتىزىدىن قۇرۇپ بارغانلىقنى كۆرۈپ قالدى.
MRK 11:21	دەرەخنىڭ ھالىتىنى ئېسىگە كەلتۈرگەن قۇرۇپ يېتىۋەس: – ئۆستاستار، قارا، سەن قارىغىان ئەنجۇر دەرىخى قۇرۇپ كېتىپتۇ! – دېدى.	يېتىۋەس خاتىرلاپ: ئۆستاستار، قارا، سەن لەڭگەنگەن ئەنجۇر دەرىخى قۇرۇپ كېتىپتۇ! كەتتى! دېدى.
MRK 11:22	ئېيسا ئۇلارغا جاۋابەن مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ ئىشەنچىدە بولۇڭلار.	ئېيسا ئۇلارغا دېدى: خۇدانىڭغا تولا ئىشەنگە بولۇڭلار.
MRK 11:23	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قوبایكى، كىمدىكىم بۇ تاغقا: بۇ يەردىن كۆتۈرۈلۈپ دېڭىزگە تاشلا! دەپ دەيسە ۋە قەلىبدە ھېچ شۇنىھىسى يوق بولۇپ، دېگەن سۆزىنىڭ رەمال بولىشىغا تولاي ئىشىنىپ تۇرسا، ئۇ دېگەن ئىش ئۇ گۇمان قىلىمай، بەلكى ئېتىقىنىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا ئىشەنچ بار بولسا، ئۇ ئېتىقان ئىش ئۇنىڭ ئۆچۈن ئەمەلگە ئاشىدۇ.	مەن سىلەرگە راست ئېتىقۇ، ئەگەر كىم بۇ تاغقا: بۇ جايىدىن كۆتۈرۈلۈپ دېگىزگە تاشلا! دەپ دەيسە ۋە قەلىبدە ھېچ شۇنىھىسى يوق بولۇپ، دېگەن سۆزىنىڭ رەمال بولىشىغا تولاي ئىشىنىپ تۇرسا، ئۇ دېگەن ئىش ئۇ گۇمان قىلىمай، بەلكى ئېتىقىنىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا ئىشەنچ بار بولسا، ئۇ ئېتىقان ئىش ئۇنىڭ ئۆچۈن بولىدۇ.
MRK 11:24	شۇ سەۋەپتە مەن سىلەرگە بۇنى ئېتىمەن: دۇئا قىلغان ھەر نەرسىلەرنى، شۇ سەۋەپتەن مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىمەن، دۇئا بىلەن تىلىگەن	شۇ سەۋەپتە مەن سىلەرگە بۇنى ئېتىمەن: دۇئا قىلغان ھەر نەرسىلەرنى، شۇ سەۋەپتەن مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىمەن، دۇئا بىلەن تىلىگەن

Reference	Before	After
	هەرپىر نەرسە بولسا، شۇنىڭغا ئېرىشىتم، دەپ ئىشىنىڭلار، شۇندا، تىلىگەنلەر ئەمەلگە ئاشىدۇ.	ئېرىشىكەن دەپ ئىشىنىڭلار، شۇندا، تىلىگەنلەر ئەمەلگە ئاشىدۇ.
MRK 11:25	ۋە ئورنۇڭلاردىن تۈرۈپ دۇئا قىلغىنىڭلاردا، بىرەرسىگە غۇمۇڭلار بولسا، ئۇنى كەچۈرۈڭلار، شۇنىڭ بىلەن ئەرشتىكى ئاتاڭلارمۇ سىلەرنىڭ گۇناھلىرىنى كەچۈرۈم قىلىدۇ.	ۋە تۈرۈپ دۇئا قىلىۋاتقاندا، ئەگەر بىرەرگە قارشى نەرسىڭلار بار بولسا، ئۇنى كەچۈرۈپ قويۇڭلار، شۇنىڭ ئۈچۈن، سىلەرنىڭ آسماندىكى ئاتاڭلار سىلەرنىڭ خاتالىقىڭلارنى كەچۈرۈپ بېرىدۇ.
MRK 11:26	لېكىن سىلەر باشقىلارنى كەچۈرۈم قىلىمىساڭلار، ئەرشتىكى ئاتاڭلارمۇ سىلەرنىڭ گۇناھلىرىنى كەچۈرۈم قىلىمادۇ.	ئەگەر سىلەر باشقىلارنى كەچۈرۈپ بەرمەسەڭلار، ئاسمانىدىكى ئاتاڭلار سىلەرنىڭ گۇناھلىرىنى كەچۈرۈپ بەرمەيدۇ.
MRK 11:27	ئۇلار يېزىمىغا قايىتىدىن كىرىدى. ئۇ ئىبادەتخانا هوپلىرىدا ئايلىنىپ يۈرگەنە، باش كاهىنلار، تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە ئاقساقااللار ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ:	ئۇلار يەنە يېزىمىغا كىرىدى. ئىسا ئىبادەتخانا ئورنىدا دولاپ يۈرگەنە، باش كاهىنلار، تورات ئوقۇقچىلىرى ۋە ئاقساقااللار ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى:
MRK 11:28	— سەن قىلىۋاتقان بۇ ئىشلارنى قايىسى هوقوققا تايىنىپ قىلىۋاتىسىن؟ ساڭا بۇ ئىشلارنى قىلىش هوقوقى كىم بەرگەن؟ — دەپ سوردى.	سەن بۇ ئىشلارنى قانداق هوقوق بىلەن قىلىۋاتىسىن؟ ساڭا بۇ ئىشلارنى قىلىش هوقوقى كىم بەرگەن؟ دەپ سوردى.
MRK 11:29	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابەن: — مەنمۇ سىلەردىن بىر سوئال سوراي. سىلەر ئۇنىڭغا جاۋاب بەرسەڭلار، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قايىسى هوقوققا تايىنىپ قىلىۋاتقانلىقىمنى ئېتىپ بېرىمەن:	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: 'مەنمۇ سىلەردىن بىر سوئال سوراي. سىلەر ئۇنى جاۋاب قىلسىساڭلار، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قانداق هوقوق بىلەن قىلىۋاتقانلىقىمنى سىلەرگە سادلاشتۇرۇپ ئېتىمەن.'
MRK 11:30	— يەھيا يۈرگۈزگەن چۆمۈلدۈرۈش بولسا، ئەرشتىنمۇ، ياكى ئىنسانلاردىنمۇ؟ — ماڭا جاۋاب بەرسەڭلارچا!	يۇهانىنىڭ چۆمۈش ئاسمانىدىن كەلگەننمۇ ياكى ئادەملەردىن كەلگەننمۇ؟ مەن بۇنىڭغا جاۋاب بەرگىن!
MRK 11:31	ئۇلار ئۆزئارا مۇلاھىزە قىلىشىپ: — ئەگەر «ئەرشتىن كەلگەن» دېسەك، ئۇ بىزگە: «ئۇنداقتا، سىلەر نېمە ئۈچۈن يوهانىنىغا ئىشەنمىدىڭلار؟» دەبىدۇ.	ئۇلار ئارىلىشىپ تالاشقان: «ئەگەر «ئاسمانىدىن كەلگەن» دەپ دەسلىپ، ئۇ بىزگە: «ئۇنداقتا، سىلەر نېمە ئۈچۈن يوهانىنىغا ئىشەنمىگەن؟» دەبىدۇ.
MRK 11:32	ئەگەر: «ئىنسانلاردىن كەلگەن» دېسەك،... بولمايدۇ! — دېپىشىتى (كۆپچىلىك يەھيانى يېغەمبەر دەپ قارباچقا، ئۇلار خەلقىن قورقاتنى).	ئەممە ئادەملەردىن كەلگەن دېساق؟ — دەپ ئۇلار خەپلىنىپ تۇرغان، چۈنكى ھەممە كىشى يوهانىنى پەرۇنگچى بولغانلىقىغا ئىشىنىپ تۇر.
MRK 11:33	ئۇنداقتا، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قايىسى هوقوققا تايىنىپ قىلىۋاتقانلىقىمنى ئېتىمايمەن، — دېدى ئۇ ئۇلارغا.	ئۇلار ئىسما جاۋاب قىلىدى: 'بىلمەيمىز.' ئۇنداقتا، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى بىلەن قىلىۋاتقانلىقىمنى سىلەرگە ئېتىمايمەن.
MRK 12:1	ئاندىن، ئۇ ئۇلارغا تەمسىللەر بىلەن سۆزلەشكە باشلىدى: — بىر كىشى بىر ئۆزۈمىزلىق بەریا قىلىپ، ئەتراپىنى چىلتايتو؛ ئۇ بىر شاراب كۆلچىكى قېزىپتۇ وە بىر كۆزەت مۇنارىنى ياسايتۇ. ئاندىن ئۇ ئۆزۈمىزلىقىنى باغۇھەنلەرگە ئىجارىگە بېرىپ، ئۆزى ياقا يۈرتە كېتىپتۇ.	كېپىن، ئۇ ئۇلارغا ھىكاىيەتلەر بىلەن گاپلاشقان: بىر ئادەم بىر ئۆزۈم باغچىنى قۇرۇپ، ئاتراپىنى دەۋرالايتى، ئۇ بىر شەرەپ ئۆيى قىزىپ، بىر قاراول مىنورىنى ياپتى. كېپىن ئۇ باغچىنى دېقانلارغا ئىجارا بەرگەن، ئۆزى ئۆزۈم IQ آكتى.
MRK 12:2	ئۆزۈم يەسلى كەلگەنە، باغۇھەنلەردىن ئۆزۈمىزلىقىنىكى مېۋىلەردىن تېگىشلىكىنى ئەكلىش ئۆچۈن بىر قۇلنى ئۇلارنىڭ يېنىغا ئەۋەتپىتۇ.	ئۆزۈم تەرۋىيەت ۋاقتىدا، باغانلارنىڭ ئۆزۈم زورلىقىدىكى مېۋىلەردىن ئۆزىسىمىنى ئېلىپ كەلدۈرۈش ئۈچۈن، بىر خىزمەتچىنى ئۇلارنىڭ يېنىغا يوللاپتۇ.
MRK 12:3	لېكىن ئۇلار ئۇنى تۇتۇۋېلىپ دۇمبالاپ، قۇرۇق قول قايتۇرۇپتۇ.	لېكىن ئۇلار ئۇنى تۇتۇۋېلىپ سۇقۇپ، بوش قولدا قايتۇرغان.
MRK 12:4	ئىگە يەنە بىر قۇلنى ئۇلارغا ئەۋەتپىتۇ. ئۇلار ئۇنى تاشق تاشلىپ، باشغا زور خوجايىن يەنە بىر قۇلنى ئۇلارنىڭ يېنىغا ئەۋەتپىتۇ. ئۇنى بولسا ئۇلار چالما-	ئىگە يەنە بىر قۇلنى ئۇلارغا ئەۋەتپىتۇ. ئۇلار ئۇنى تاشق تاشلىپ، باشغا زور خەقىكىلىك بىر قىلىپ، باش-كۆزىنى يېرىپ، ھاقارەتلەپ قايتۇرۇپتۇ.
MRK 12:5	خوجايىن يەنە بىرسىنى ئەۋەتپىتۇ. لېكىن ئۇنى ئۇلار ئۆلتۈرۈپتۇ. بەنە تو لا يۆتكەپتۇ. يەنە كۆپ كىشىلەرنى يوللاپتۇ، بەزىلىرىنى تەكىزلىپ، بەزىلىرىنى دۇمبالاپ، بەزىلىرىنى ئۆلتۈرۈپتۇ.	ئۆي ئىگىسى يەنە بىر كىشىنى يوللاپتۇ. لېكىن ئۇلار ئۇنى ئۆلتۈرۈپ ئۆلتۈرۈپتۇ.
MRK 12:6	خوجايىنىڭ يېنىدا يەقهەت ئۇنىڭ سۆيۈملۈك بىر ئوغلىلا قالغاچقا، ئۇلار ئىگەنىڭ ياقتاق بىر ئوغلى قالغاندا، ئۇ ئۇلار مېنىڭ ئوغلىمغا ھۆرمەت	ئىگەنىڭ ياقتاق بىر ئوغلى قالغاندا، ئۇ ئۇلار مېنىڭ ئوغلىمغا ھۆرمەت

Reference	Before	After
	ئوغلۇمنىغۇ ھۆرمەت قىلار دەپ، ئۇ ئۇنى ئەڭ ئاخىرى بولۇپ باغۇنلەرنىڭ پىنغا ئەۋەتپىتۇ.	قىلىدۇ' دېپ، ئۇنى ئەڭ ئاخىرى باغچىلارغا ئەۋەتلىقى.
MRK 12:7	لېكىن شۇ باغۇنلەر ئۆزىارا: «بۇ مىراسخور؛ كېلىڭىلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈپ بىلەن مىراسى بىزىشكى بولىدۇ!» دەپ دېگەن.	لېكىن شۇ باغۇنلار ئۆزىارا: «بۇ مىراسخور؛ كېلىڭىلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈپ تاشلابىلى، شۇنىڭ بىلەن مىراسى بىزىشكى بولىدۇ!» دەپ دېگەن.
MRK 12:8	شۇڭاكى، ئۇلار ئۇنى توپۇپ ئۆلتۈرۈپ، ئۆزۈمىزلىقنىڭ سىرتىغا چىقىزىپ شۇڭاكى، ئۇلار ئۇنى توپۇپ ئۆلتۈرۈپ، ئۆزۈمىزلىقنىڭ سىرتىغا تاشلىۋېتپىتۇ.	شۇڭاكى، ئۇلار ئۇنى توپۇپ ئۆلتۈرۈپ، ئۆزۈمىزلىقنىڭ سىرتىغا چىقىزىپ تاشلىدى.
MRK 12:9	ئەمدى ئۆزۈمىزلىقنىڭ خوجايىنى قانداق قىلىدۇ؟ ئۇ ئۆزى كېلىپ باغۇنلەرنى ئۆلتۈرۈپ دېرىدۇ.	ئۆزۈمىزلىقنى ئىگىسى نېمە قىلىدۇ؟ ئۇ كېلىپ باغۇنلارنى ئۆلتۈرۈپ، ئۆزۈمىزلىقنى باشقىلارغا بېرىدۇ.
MRK 12:10	ئەمدى سىلەر مۇقەددەس يازمىلاردىن مۇنۇ ئايەتنى ئوقۇپ باقىغانمۇسىلەر؟ – «تامچىلار تاشلىۋەتكەن تاش بولسا، بۇرچەك تېشى بولۇپ تىكلەندى.	ئەمدى سىلەر بۇ يازمىلاردا بۇ ئايەتنى ئوقۇپ كۆرمەگەن مۇسىز؟ قۇرۇمچىلار تاشنى تاشلاپ كەتكەن تاش، ئاندىن بىنالارنىڭ توپ تاشى بولۇپ كەتتى.
MRK 12:11	بۇ ئىش خۇدا تەرىپىدىن كەلگەن، بۇ بىزىنىڭ كۆزىمىزگە ئەجايىپ بولۇپ كەتتى.	بۇ ئىش خۇدا تەرىپىدىن كەلگەن، بۇ بىزىنىڭ كۆزىمىزگە ئەجايىپ بولۇپ كەتتى.
MRK 12:12	ئۇلار ئۇنىڭ بۇ تەمىسىلىنى ئۆزلىرىگە قارتىپ ئېيتقانلىقنىنى چۈشەندى؛ شۇڭا ئۇلار ئۇنى توپۇش يولىنى ئىزدەشتى؛ ھالبۇكى، خالايقتىن قورقۇشۇپ، ئۇنى تاشلاپ كېتىپ قالدى.	ئۇلار بۇ مىسالىنى ئۆزلىرىگە دەپ ئېيتقانلىقنىنى چۈشىنىپ كەتتى؛ شۇڭا ئۇلار ئۇنى توپۇش ئۇچۇن يول ئىزدەشتى؛ لېكىن خالقىدىن قورقۇپ، ئۇنى تەرك قىلىپ كەتتى.
MRK 12:13	شۇنىڭدىن كېپىن، ئۇلار بىرنهچە يەرسىي ۋە ھېرودىنىڭ تەرىپدارلىرىنى ئۇنى ئۆز سۆزى بىلەن قىتاقا چۈشۈرۈش مەقسىتىدە ئۇنىڭ ئالدىغا ئەۋەتتى.	شۇدىن كېپىن، ئۇلار بىرلىچەلەر بىلەن ھېردىنىڭ قوللاپلىرىنى، ئۇنى سۆزى بىلەن تۆۋەن قىلىش ئۇچۇن، ئالدىغا يوللاپتى.
MRK 12:14	ئۇلار كېلىپ ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، سىلىنى سەممىي ئادەم، ئادەملەرگە قەتىي يۈز-خاتىرە قىلمايدۇ، ھېچكىمگە يان باسمىайдۇ، بەلكى كىشىلەرگە خۇدانىڭ يولىنى سادىقلۇق بىلەن ئۆگىتىپ كېلىۋاتىدۇ، دەپ بىلمىز. سىلىچە، رىم ئىمپېراتورى قەيسەرگە باج-سېلىق تايىشۇرۇش تەۋرات قانۇنغا ئۇغۇنەمۇ يوق؟	ئۇلار كەلدى، ئۇنىڭغا: ئۇستاز، بىلەمىزكى، سىز راستچىل، ھېچكىمنىڭ يۈزىنى كۆرمەيدىغان، بارلىقا يان باسمىايدىغان، بەلكى خۇدا يولىنى تولا راست ئۆگىتىۋاتىسىز. دېمەك، قەيسەرگە باج-سېلىق بېرىش قانۇنى بولامدۇ يوقمۇ؟
MRK 12:15	زادى باج تايىشۇرۇمادۇق-تايىشۇرۇمامادۇق؟ – دېپىشتى. لېكىن ئۇ ئۇلارنىڭ ساختىپەزلىكىنى بىلىپ ئۇلارغا: – نېمىشقا مېنى سىنىماقچىسىلەر؟ مَاڭا بىر «دىنار» يۈلنى ئەكېلىڭىلار، مەن كۆرۈپ باقاي، – دېدى.	ئۇ ئۇلارنىڭ قالقانچاقلقىنى بىلگەن بولۇپ، ئۇلارغا: «نېمىشقا مېنى سىناب كۆرمەكچىسىز؟ مَاڭا بىر دىنار يۈل ئېلىپ كەلينگ، مەن بىر نەزەر سۇرەيمەن،» دېدى.
MRK 12:16	ئۇلار يۈلنى ئېلىپ كەلدى، ئۇ ئۇلاردىن سورىدى: بۇنىڭ ئۆسسىدىكى رەسم ئام-ئىسىم كەمنىڭ ؟ – دەپ سورىدى. – قەيسەرنىڭ، – دېپىشتى ئۇلار.	ئۇلار يۈلنى ئېلىپ كەلدى، ئۇ ئۇلاردىن سورىدى: بۇنىڭ ئۆسسىدىكى رەسم ئە ئاتى كەمنىڭ؟ ئۇلار دېدى: قەيسەر.
MRK 12:17	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابىن: – ئۇنداق بولسا، قەيسەرنىڭ ھەققىنى قەيسەرگە خۇدانىڭ ھەققىنى خۇداغا تايىشۇرۇڭلار، – دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭغا ئىنتايىن ھەبران بولىدى.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: قەيسەرگە ئۇنىڭ تەۋگىسىنى، خۇداغا خۇدانىڭ تەۋگىسىنى بېرىڭىلار، دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭغا ئىنتايىن خۇدانىڭ ھەبران بولىدى.
MRK 12:18	ئاندىن «ئۆلگەنگە ھەر قايىتا تېرىلمەيدۇ» دەپ ئېيتىدىغان سادۇقىيلار ئۇنىڭ ئاندىن «ئۆلگەنلەر تېرىلمەيدۇ» دەيدىغان سادۇقىيلار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ يېنىغا كېلىپ سوئال سوراپ باشلىدى:	ئۇستاز، مۇسا توراتىنى بىزگە شۇنداق يازغان: ئەگەر بىر كىشى ئۇلۇپ قىستاپ سوئال قويدى:
MRK 12:19	– ئۇستاز، مۇسا يەيغەمبەر تەۋراتا بىزگە: «بىر كىشى ئۇلۇپ كېتىپ، كەتسە ۋە ئايالى يەرزەنت كۆرمىگەن بولسا، ئۇنىڭ قاردىشى ئايالنى ئالىپ، ئايالى تۇل قېلىپ، يەرزەنت كۆرمىگەن بولسا، ئۇنىڭ ئاكا ياكى ئىنسى تۇل قالغان يەڭىسىنى ئەمرىگە ئېلىپ، قېرىندىشى ئۇچۇن نەسىل قالدۇرۇشى لازىم» دەپ يازغان.	ئۇستاز، مۇسا توراتىنى بىزگە شۇنداق يازغان: ئەگەر بىر كىشى ئۇلۇپ كېتىپ، كەتسە ۋە ئايالى يەرزەنت كۆرمىگەن بولسا، ئۇنىڭ قاردىشى ئايالنى ئالىپ، ئايالى تۇل قېلىپ، يەرزەنت كۆرمىگەن بولسا، ئۇنىڭ ئاكا ياكى ئىنسى قېرىندىشى ئۇچۇن بالىلار قالدۇرۇشى زۆرۈر.

Reference	Before	After
MRK 12:20	بۇرۇن يەتتە ئاكا-ئۇكا بار ئىدى. چوڭى ئۆيلىنىپ يەرزەنت قالدۇرمایلا ئۆلدى.	يەتتە ئاكا بار id.i. چوڭى ئۆيلىنىپ بالا قالدۇرماي كەتتى.
MRK 12:21	ئىككىنچى قېرىندىشى يەڭىسىنى ئەمدىگە ئېلىپ، ئۇمۇ پەرزەنت كۆرمەي ئۆلدى.	ئىككىنچى قېرىنداش ئايالنى ئالغان، ئۇمۇ بالىسىز ئۆلۈپ كەتتى.
MRK 12:22	شۇ تەرقىدە يەتتىسى ئوخشاشلا ئۇنى ئېلىپ يەرزەنت كۆرمەي كەتتى.	شۇ ۋاقتىتا يەتتە ئەر ئۇنى ئالغان بولۇپ، بالا تۇغمىغان ئەھۋالدا كەتتى.
MRK 12:23	ئەمدى تېرىلىش كۈندە ئۇلار تېرىلگەندە، بۇ ئايال قايسىسىنىڭ ئايالى قايسىسىنىڭ قاتىنى بولىدۇ؟ چۈنكى يەتتىسىنىڭ ھەممىسى ئۇنى خوتۇنلۇققا ئالغان-دە! - دېپىشتى.	هازىر تېرىلىش كۇنى كەلگەندە، ئۇلار تېرىلىپ كەتسە، بۇ ئايال قايسىسىنىڭ قاتىنى بولىدۇ؟ چۈنكى يەتتىسىنىڭ ھەممىسى ئۇنى خوتۇنلۇققا ئالغان-دە!
MRK 12:24	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – سىلەر نە مۇقدەدس يازمىلارنى نە خۇدانىڭ قۇدرىتىنى بىلمىگەنلىككىلار سەۋەبدىن مۇشۇنداق ئازغان ئەمەسمۇسىلەر؟	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «سىلەر يازمىلارنى ۋە خۇدا كۈچىنى بىلمەسىلەر، شۇ سەھبەتن بۇنداق خاتالق قىلغانسىلەرمۇ؟»
MRK 12:25	چۈنكى ئۆلۈمدىن تېرىلگەندە ئىنسانلار ئۆيەنەيدۇ، ئەرگە تەگەيدۇ، بەلكى ئەرشتىك پەرشتىلەرگە ئوخشاش بولىدۇ.	چۈنكى ئادەملەر ئۆلۈپ تېرىلىگەندە، توپ قىلمايدۇ، قىز-توپ قىلدۇرمائىدۇ، بەلكى كەكتىكى پەرشتىلەرگە ئوخشاش بولىدۇ.
MRK 12:26	ئەمدى ئۆلگەنلەرنىڭ تېرىلىش مەسىلىسى ھەققىدە تەۋراتا، يەن مۇساغا چۈشۈرۈلگەن كىتابتىكى «تىكەنلىك» ۋەقەسىدە، خۇدانىڭ ئۇنىڭغا قانداق بېتىقىنى، يەن: «مەن ئىبراھىمنىڭ خۇداسى، ئىسهاقنىڭ خۇداسى ۋە ياقۇنىڭ خۇداسىدۇرمەن!» دېگىنىنى ئوقۇمىدىڭلەرمۇ؟	هازىرقى زاماندا ئۆلگەنلەر قايتا تېرىلىدىغانلىق ھەققە تەۋراتا، مۇساغا بەرگەن كىتابتا، تىكەنلىك ۋاقتىدا خۇدا دېگەن: «مەن ئىبراھىمنىڭ خۇداسى، ئىسهاقنىڭ خۇداسى ۋە ياقۇنىڭ خۇداسىمەن!» بۇنى ئوقۇپ كۆرمىدىڭلەرمۇ؟
MRK 12:27	ئۇ ئۆلۈكلەرنىڭ خۇداسى ئەمەس، بەلكى تېرىكەلەرنىڭ خۇداسىدۇرا شۇڭا سىلەر قاتىقق ئېزىپ كەتكەنسىلەر!	ئۇ ئۆلۈكلەرنىڭ خۇداسى ئەمەس، بەلكى تېرىكەلەرنىڭ خۇداسى! شۇڭا سىلەر زۆر خاتالنىپ كەتتىڭلار!
MRK 12:28	ئۇلارغا يېقىن كەلگەن، مۇنازىرلەشكەنلىرىنى ئاڭلىغان ۋە ئەيسانىڭ ئۇلارغا ياخشى جاۋاب بەرگەنلىكىنى كۆرگەن بىر تەۋرات ئۇستازى ئۇنىڭدىن: – يۇتون ئەمرلەرنىڭ ئىچىدە ئەڭ مۇھىمى قايسى؟ – دەپ سورىدى.	بىر دىننى ئوقۇنقاچى يېقىن كەلدى، ئۇلارنىڭ مۇنازىرسىنى ئاڭلىدى ۋە ئەيسا ئۇلارغا ياخشى جاۋاب بەرگەنلىكىنى كۆردى، شۇنىڭدىن بۇرۇن ئۇنىڭدىن سورىدى: يۇتون بۇيرۇقلارنىڭ ئارسىدا ئەڭ گەۋدىلىكى قايسى؟
MRK 12:29	ئەيسا مۇنداق جاۋاب بەردى: – ئەڭ مۇھىم ئەم شۇكى، «ئاڭلىغىن، ئەي ئىسرائىل! يەرۋەدىگار خۇدايمىز بولغان رەب بىرۇر.	ئەيسا دېدى: ئەڭ گەۋدىلىك نەرسە بۇ: ئاڭلا، ئەي ئىسرائىل! بىزنىڭ يەرۋەدىگار خۇداي بىرلا'.
MRK 12:30	يەرۋەدىگار خۇدايىڭنى يۇتون قەلبىك، يۇتون جېنىڭ، يۇتون زېھنىڭ ۋە يۇتون كۈچۈڭ بىلەن سۆيىگەن. مانا بۇ ئەڭ مۇھىم ئەم.	خۇدايىڭنى يۇتون قەلبىك، يۇتون جېنىڭ، يۇتون ئويىڭ ۋە يۇتون كۈچۈڭ بىلەن سۆيىسەن. بۇ ئەڭ گەۋدىلىك بۇيرۇق.
MRK 12:31	ئۇنىڭغا ئوخشايدىغان ئىككىنچى ئەم بولسا: – «قوشنانىنى ئۆزۈڭنى سۆيىگەندەك سۆيى». ھېچقانداق ئەم بۇلاردىن ئۇستۇن تۇرمایدۇ.	ئۇنىڭ ئوخشاش ئىككىنچى بۇيرۇق: «قوشنانىنى ئۆزۈڭ سۆيىگەندەك سۆيى». ھېچقانداق باشقما بۇيرۇق بۇلاردىن ئەۋزەل بولمايدۇ.
MRK 12:32	تەۋرات ئۇستارى ئۇنىڭغا: – توغرى بېتىتىڭىز، ئۇستار، ھەققەت بوبىچە سۆزلىدىنىڭ؛ چۈنكى ئۇ بىرۇر، ئۇنىڭدىن باشقىسى يوقۇرۇ؛	تەۋرات ئۇقۇنۇچىسى ئۇغا دەپتى: سىز توغرا دېپىز، ئۇستار، ھەققىي دەپسىز؛ چۈنكى ئۇ بىرلا، ئۇنىڭدىن باشقما بەج نەرسى يوق.
MRK 12:33	ئىنساننىڭ ئۇنى يۇتون قەلبى، يۇتون ئەقلى، يۇتون جېنى ۋە يۇتون كۈچى بىلەن سۆيىشى ھەم قوشنىسىنىمۇ ئۆزىنى سۆيىگەندەك سۆيىۋىشى بارلىق كۆيدۈرمە قۇربانلىقلار ھەم باشقما قۇربانلىق-ھەدىيەلەردىنمۇ ئارتۇقتۇر.	ئادەم ئۇنى تولا يۈرەك، تولا ئەقلى، تولا جەن ۋە تولا كۈچ بىلەن سۆيىپ، قوشنىنى ئۆزىنى سۆيىگەندەك سۆيىۋىشى، بارلىق قۇربانلىق-ھەدىلىرىدىن ئالدىقى كەلەيدۇ.
MRK 12:34	ئەيسا ئۇنىڭ ئاقلىنىلىك بىلەن جاۋاب بەرگىنىنى كۆرۈپ: – سەن خۇدانىڭ يادىشاھلىقىدىن يېراق ئەمەسسىن، – دېدى. شۇنىڭدىن كېيىن، ھېچكىم ئۇنىڭدىن سوئال سوراشقا بېتىنالىمىدى.	ئەيسا ئۇنىڭ ئاقلىنىلىك بىلەن جاۋاب بەرگىنىنى كۆرگەندە: «سەن خۇدا يادىشاھلىقىغا يېقىن تۇرۇۋاتىسىن،» دېدى. شۇدىن كېيىن، ھېچكىم ئۇنىڭدىن سوئال سورىماقچى بولمىدى.
MRK 12:35	ئىبادەتخانَا هوپلىلىرىدا تەلەم بەرگەندە، ئەيسا بۇلارغا جاۋابەن مۇنداق ئىبادەتخانادا دەرس بېرىپ تۇرغاندا، بۇلارغا شۇنداق سوئال ئىبادەتخانادا دەرس بېرىپ تۇرغاندا، بۇلارغا شۇنداق سوئال	ئەيسا ئىبادەتخانادا دەرس بېرىپ تۇرغاندا، بۇلارغا شۇنداق سوئال

Reference	Before	After
	سۇئالنى ئوتتۇرۇغا قويىدى: تەۋرات ئۇستازلىرىنىڭ مەسىھنى «داۋۇتنىڭ ئوغلى» دېگىننى قانداق چۈشىنىسىلەر؟	سۇرىدى: دىنىي ئوقۇتقۇچىلار نېمە ئۇچۇن مەسىھنى داۋۇتنىڭ بالىسى دەپ قالىدۇ؟
MRK 12:36	چۈنكى داۋۇت ئۆزى مۇقەددەس روھتا مۇنداق دېگەنگۇ: – «يەرۋەردىگار مېنىڭ رەبىسمىگە بىتىكى: – «مەن سېنىڭ دۇشمەنلىرىڭنى تەختىپەرىڭ قىلغۇچە، مېنىڭ ئوڭ يېنىمدا ئولتۇرغىن!».	چۈنكى داۋۇت مۇقەددەس روھ بىلەن مۇشۇنى دەپتى: 'رەب مېنىڭ رەبىسمىگە بىتىكى: مېنىڭ ئوڭ تەھرىيىمدى ئولتۇر، گەچە مەن سېنىڭ دۇشمەنلىرىڭنى سېنىڭ يەت-يەتلەرىنىڭ ئاستىغا قويۇپ قويغۇچەك.' داۋۇت مەسىھنى شۇنداق «رەبىبىم» دەپ ئاتىغان تۇرسا، ئەمدى مەسىھ قانداقمۇ داۋۇتنىڭ ئوغلى بولىدۇ؟ ئۇ يەردىكى توپ-توپ خەلق ئۇنىڭ سۆزىنى خۇرسەنلىك بىلەن ئاڭلايتى.
MRK 12:37	داۋۇت مەسىھنى شۇنداق «رەبىبىم» دەپ ئاتىغان تۇرسا، ئەمدى مەسىھ قانداقمۇ داۋۇتنىڭ ئوغلى بولىدۇ؟ ئۇ يەردىكى توپ-توپ خەلق ئۇنىڭ سۆزىنى خۇرسەنلىك بىلەن ئاڭلايتى.	داۋۇتنىڭ بالىسى بولىدۇ؟ ئۇ يەردىكى خەلق ئۇنىڭ سۆزلىرىنى خۇشال بىلەن ئاڭلاپ تۇراتقى.
MRK 12:38	ئۇ ئۇلارغا تەلەن بەرگىنىدە مۇنداق دېدى: – تەۋرات ئۇستازلىرىدىن هوشىار بولۇڭلار، ئۇلار ئۇزۇن تونلارنى كېيىۋالغان حالدا كېلىپ يۈرۈشكە، بازارلاردا كىشىلەرنىڭ ئۇلارغا بولغان ئۇزۇن سالاملىرىغا،	ئۇ ئۇلارغا ئۆگەت بەرگەنە، مۇنداق دېدى: دىنىي ئوقۇتقۇچىلاردىن ئەنسىرەڭلەر، ئۇلار ئۇزۇن كېيمىلەر كۆيدىپ، بازارلاردا خەلقنىڭ سەلاملىشىشنى ياقتۇردى، سىناگوگلاردا ئالدىنىقى ئورۇنلارغا ئورۇن تېپىش، زىيايەتلەرde باش جايغا كېلىپ ئولتۇرۇشقا خۇش كېلىدۇ.
MRK 12:39	سىناگوگلاردا ئالدىنىقى ئورۇنلاردا، زىيايەتلەرde تۆرde ئولتۇرۇشقا ئامراق كېلىدۇ.	ئۇلار ئەر-يالغۇلارنىڭ ئۆپلىرىنى قىماقتاپ يەيدۇ ۋە كۆز-ئالدىدا ئۇزۇن دۇئا يالغاندىن ئۇزۇندىن-ئۇزۇن دۇئالار قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ تارتىدىغان جازاسى تېخىمۇ ئېغىر بولىدۇ!
MRK 12:40	ئۇلار تۇل ئاياللارنىڭ بارلىق ئۆي-بېساتلىرىنى يەۋالىدۇ ۋە كۆز-كۆز قىلىپ يالغاندىن ئۇزۇندىن-ئۇزۇن دۇئالار قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ تارتىدىغان جازاسى تېخىمۇ ئېغىر بولىدۇ!	ئۇلار ئەر-يالغۇلارنىڭ ئۆپلىرىنى قىماقتاپ يەيدۇ ۋە كۆز-ئالدىدا ئۇزۇن دۇئا قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ تارتىدىغان جازاسى تېخىمۇ ئېغىر بولىدۇ!
MRK 12:41	ئۇ ئىبادەتخانىدىكى سەدەقە ساندۇقىنىڭ ئۇدۇلسا ئولتۇرۇپ، ئۇنىڭغا يۇللەرنى تاشلاۋاتقان خالايىققا قاراپ تۇراتقى. نۇرغۇن بايلار ئۇنىڭغا خېلى كۆپ يېل تاشلاشتى.	ئەيسا هەرمىنىڭ يېل قويۇپ، قىA7 سىنىڭ قارشىسىدا ئولتۇرۇپ، خەلقنىڭ يېل تاشلاپ ئاتقانلىرىنى كۆزەتتى.
MRK 12:42	نامرات بىر تۇل ئاياللارنىڭ كېلىپ، تېينىنىڭ تۆتسىن بىرى قىممىتىدىكى ئىككى لەپتوننى تاشلىدى.	ھەمەدە كۆپ بىمېتىلار كۆپ يېل قويۇپ كەتتى؛ شۇنىڭدەك بىر كەنتىك تۇل ئايال كېلىپ، ئىككى كىچىك يېل (ئەمەلەتتە بىر كودراتىس قىممىتىدە) قويۇپ كەتتى.
MRK 12:43	ئۇ مۇخلىسىلىرىنى يېننغا چاقىرىپ، ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويایكى، بۇ نامرات تۇل ئايالنىڭ ئىستانە ساندۇقىغا تاشلىغىنى باشقىلارنىڭ ھەممىسىنىڭ تاشلىغانلىرىدىن كۆپتۈر.	ئۇ شاگىردىلىرىنى يېننغا چاقىرىپ، ئۇلارغا دېدى: «مەن سىلەرگە ھەقىقى شۇنى ئېپىم، بۇ يوقسۇز تۇل ئايالنىڭ ئىستانە كوشۇقىغا تاشلىغانلىقى باشقىلارنىڭ ھەممىسىنىڭ قوشقانلىرىدىن كۆپتۈر.»
MRK 12:44	چۈنكى باشقىلار ئۆزلىرىنىڭ كۆپ نەرسىلىرىدىن يېل بەردى؛ لېكىن بۇ ئايال چۈنكى باشقىلار ئۆزلىرىنىڭ ئېشىپ تاشقانلىرىدىن سەدەقە قىلدى؛ لېكىن كەم-كەملەتكە بولسىمۇ، بار-بوقىنى، كۇنىگە تېرىشىدىغىنىنىڭ ھەممىسىنى بۇ ئايال نامرات تۆرۈپمۇ، ئۆزىنىڭ بار-بوقىنى – تىرىنچىلىك قىلىدىغىنىنىڭ ھەممىسىنى سەدەقە قىلىپ تاشلىدى.	چۈنكى باشقىلار ئۆزلىرىنىڭ كۆپ نەرسىلىرىدىن يېل بەردى؛ لېكىن بۇ ئايال چۈنكى باشقىلار ئۆزلىرىنىڭ ئېشىپ تاشقانلىرىدىن سەدەقە قىلدى؛ لېكىن كەم-كەملەتكە بولسىمۇ، بار-بوقىنى، كۇنىگە تېرىشىدىغىنىنىڭ ھەممىسىنى بۇ ئايال نامرات تۆرۈپمۇ، ئۆزىنىڭ بار-بوقىنى – تىرىنچىلىك قىلىدىغىنىنىڭ ھەممىسىنى سەدەقە قىلىپ تاشلىدى.
MRK 13:1	ئۇ ئىبادەتخانىدىن چىقۇۋاتقاندا، شاکىرتلىرىدىن بىرى ئۇنىڭغا: ئۇستاز، قارا، ئۇ ئىبادەتخانىدىن چىقۇۋاتقاندا، مۇخلىسىلىرىدىن بىرى ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، قارا، بۇ نېمىدىپگەن ھەيۋەتلىك تاشلار ۋە ئىمارەتلەر-ھە! – دېدى.	ئۇ ئىبادەتخانىدىن چىقۇۋاتقاندا، شاکىرتلىرىدىن بىرى ئۇنىڭغا: ئۇستاز، قارا، بۇ نېمىدىپگەن ھەيۋەتلىك تاشلار ۋە ئىمارەتلەر-ھە! – دېدى.
MRK 13:2	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابەن: – سەن بۇ ھەيۋەتلىك ئىمارەتلەرنى كۆرۈڭمۇ؟ بىر تال تال تاشمۇ تاش ئۇستىدە قالمايدۇ، ھەممىسى قالدۇرۇلماي گۇمران قىلىنىدۇ. – دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: سەن بۇ چۈڭ گۈزەل بىنالارنى كۆرگەنمۇ؟ بىر تال تاشمۇ باشقىا تاش ئۇستىدە قالمايدۇ، ھەممىسى تولۇق يوق قىلىنىدۇ.
MRK 13:3	ئۇ زەيىنۇن تېغىدا، يەنى ئىبادەتخانىنىڭ ئۇدۇلدا ئولتۇرغاندا، بېتىرۇس، ياقۇپ، يۇھاننا ۋە ئاندرىياسلار ئۇنىڭدىن ئاستىغىنا:	ئىسسا زەيىنۇن تاغىدا، ئىبادەتخانىنىڭ قارشىسىدا ئورۇنلاب ئولتۇرغاندا، يېتىر، ياقۇپ، يۇھاننا ۋە ئاندرىياس ئۇنىڭ بىلەن يەردەلىك سۆھبەت باشلىدى:
MRK 13:4	– بىزگە ئېتىقىنچۇ، بۇ ئىشلار قاچان يۈز بېرىدۇ؟ بۇ بارلىق ۋەقەلەرنىڭ يۇز بېرىدىغانلىقىنى كۆرسىتىدىغان نېمە ئالامەت بولىدۇ؟ – دېپ سوراشتى.	بىزگە دېڭ، بۇ ئىشلار قاچان بولىدۇ؟ بارلىق بۇ ۋەقەلەرنىڭ يۇز بېرىدىغانلىقىنى كۆرسەتكەن نېمە ئالامەت بار؟ دېپ سورالدى.

Reference	Before	After
MRK 13:5	ئەپسا ئۇلارغا جاۋابەن سۆز باشلاپ مۇنداق دېدى: - ھېزى بولۇڭداركى، ھېچكىم سىلەرنى ئازدۇرۇپ كەتمىسۇن.	ئەپسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى ۋە دېدى: «دىققەت قىلىڭلار، ھېچكىم سىلەرنى يولدىن سايىمايسۇن.»
MRK 13:6	چۈنكى نۇرغۇن كىشىلەر مېنىڭ نامىمدا كېلىپ: «مانا ئۆزۈم شۇدۇرمەن!» دەپ، كۆپ ئادەملەرنى ئازدۇرۇدۇ.	چۈنكى كۆپ كىشىلەر مېنىڭ ئىسمىم بىلەن كېلىپ: «مەن شۇ!» دەپ، كۆپ ئادەمنى ئازدۇرۇش.
MRK 13:7	سىلەر ئۇرۇش خەۋەرلىرى ۋە ئۇرۇش شەيلرىنى ئاڭلىغىنىڭلاردا، بۇلاردىن ئالاقزادە بولۇپ كەتمەڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىشلارنىڭ يۈز بېرىشى مۇقدەرەر، لېكىن بۇ زامان ئاخىرى يېتىپ كەلگەنلىكى ئەمەس.	ئەگەر سىلەر ئۇرۇش خەۋەرلىرى ۋە ئۇرۇش گەيلرىنى ئاڭلىسىڭلار، بۇلارغا ئەنسىرەنەمەڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىشلار بولۇشى كېرەك، لېكىن ئاخىرقى كۈن كەلمىگەن.
MRK 13:8	چۈنكى بىر مىللەت يەنە بىر مىللەت بىلەن جەڭ قىلىپ كېتىدۇ، بىر دۆلەت چۈنكى بىر مىللەت يەنە بىر مىللەت بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ، بىر يادىشاھلىق يەنە بىر يادىشاھلىق بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ. جاي-جايداردا يەر تەۋەرەشلەر يۈز بېرىپ قالىدۇ، ئاچارچىلىقلار ۋە قالايمىقاتلىقلار بولىدۇ. مانا بۇ ئىشلارنىڭ يۈز بېرىشى «تۇغۇتنىڭ تولغىقىنىڭ باشلىنىشى» بولىدۇ، خالاس.	چۈنكى بىر مىللەت يەنە بىر مىللەت بىلەن جەڭ قىلىپ كېتىدۇ، بىر دۆلەت بىلەن جەڭ قىلىپ كېتىدۇ. جايلاردა يەر تەۋەرەشلەر يۈز بېرىپ قالىدۇ، ئاچارلىق ۋە قىيىنچىلىقلار كۆرۈلۈپ قالىدۇ. بۇ ئىشلارنىڭ باشلىنىشى بالانىڭ تۇغۇش باشلىنىش بولىدۇ.
MRK 13:9	سىلەر بولسىڭلار، ئۆزۈڭلارغا يېخەس بولۇڭلار؛ چۈنكى كىشىلەر سىلەرنى تۇتقۇن قىلىپ سوت مەھكىمىلىرىگە تايشۇرۇپ بېرىدۇ، سىناگوگلاردا قامچىلىنىسىلەر، سىلەر مېنىڭ سەۋىبىدىن ئەملىلەر ۋە يادىشاھلار ئالدىغا ئېلىپ بېرىلىپ، ئۇلار ئۇچۇن بىر گۇۋاھلىق بولسۇن دەپ سوراقدا تارتىلىسىلەر.	سىلەرگە ئەيت، ئۆزۈڭلارغا ساقلىنىپ تۇرۇڭلار؛ چۈنكى خەلق سىلەرنى تۇتۇپ، مەھمەھەرگە تايشۇرۇۋاتىدۇ، سىناگوگلاردا قامچىلىنىسىلەر، سىلەر مېنىڭ ئۇچۇنۇ، يولباشقىلار بىلەن باشچىلار ئالدىغا كەلتۈرۈپ سوراقدىلىنىسىلەر، بۇ گۇۋاھلىق بولسۇن.
MRK 13:10	لېكىن بۇلاردىن ئاؤۋال خۇش خەۋەر يۇتكۇل ئەللەرگە جاكارلىنىشى كېرەك.	ئالدىنلا، خۇش خەۋەر ھەر قايىسى مىللەتلەرگە ئاڭلىتىلىش كېرەك.
MRK 13:11	ئەمدى ئۇلار سىلەرنى ئايپىرىپ سوراقدا تايشۇرۇغاندا، نېمە دېپىش ھەققىدە نە ئەندىشە نە مۇلاھىزە قىلماڭلار، بەلكى شۇ ۋاقتىت-سائىتىدە سىلەرگە قايىسى گەپ بېرىلىسە، شۇنى ئېيتىڭلار؛ چۈنكى سۆزلىگۈچى سىلەر ئەمەس، مۇقدەددەس روھتۇر.	ئۇلار سىلەرنى تۇتۇپ سوراقدا زىتلىشىپ، ئۇلارنى ئۆلۈمگە مەھكۇم ئەندىشە قىلماڭلار، بەلكى شۇ ۋاقتىتا سىلەرگە كەلگەن سۆزنى ئېيتىڭلار؛ چۈنكى سۆزلەيدىغان سىلەر ئەمەس، مۇقدەددەس روھ.
MRK 13:12	قېرىنداش قېرىندىشىغا، ئاتا بالىسىغا خائىنلىق قىلىپ ئۆلۈمگە تۇتۇپ بېرىدۇ. بالىلارمۇ ئاتا-ئائىسى بىلەن زىتلىشىپ، ئۇلارنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلدۇرۇدۇ.	قېرىنداش قېرىندىشىنى ئۆلۈمگە سۆزھەپ بېرىدۇ، ئاتا بالىسىغا خائىنلىق قىلىدۇ. بالىلار ئاتا-ئائىسى بىلەن زىتلىشىپ، ئۇلارنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلدۇرۇۋاتىدۇ.
MRK 13:13	شۇنداقلا سىلەر مېنىڭ نامىم تۇيەيلىدىن ھەممە ئادەمنىڭ نەپىتىگە ئۇچرايسىلەر، لېكىن ئاخىرغىچە بەداشلىق بەرگەنلەر قۇتقۇزۇلدى.	شۇنداقلا سىلەر مېنىڭ ئىسمىمدا نەرسىلەرگە ئۇچرايسىلەر، ھەر كىشى سىلەرگە ياماق قىلىدۇ، لېكىن ئاخىرغىقا قەدەر سەۋ قىلغۇچىلار قۇتۇلۇپ كېتىدۇ.
MRK 13:14	«ۋەپەن قىلغۇچى يېرىگىنچىلىك نومۇسىسىلىق»نىڭ ئۆزى تۇرۇشقا تېگىشلىك بولىغان يەرde تۇرغىنىنى كۆرگىنلەردا، (كتابخان بۇ سۆزنىڭ مەنىسىنى چۈشەنگەي) يەھۇدىيەدىكىلەر تاغلارغا تېزىلەت قاچسۇن.	ئەگەر دانىپىل يېغەمبەر تەرىپىدىن سۆزلەنگەن ۋەپەن قىلغۇچى بېرىنچىلىقنىڭ تۇرۇش كېرەك بولىغان يەرde تۇرغانلىقىنى كۆرسىڭلار - ئۇقۇغۇچى چۈشىنىپ قالسۇن -، ئاندىن يەھۇدىيەدىكىلەر تاغلارغا تېزىلەت قاچىڭلار.
MRK 13:15	ئۆزگىرىدە تۇرغان كىشى ئۆبىگە چۈشمەي ياكى ئۆبىدىكى بىرەر نېمىنى ئالغىلى ئىچىگە كىرمەي قاچسۇن.	تەرىپىلەتكەن تۇرغان كىشى ئاستىغا چۈشۈپ كەتمەسىلىك، ئۆبىدىكى نېمىلەرنى ئېلىپ كەتتۈرۈش ئۈچۈن ئىچكە كىرمەسىلىك، دەرھال قاچىپ كېتىسۇن.
MRK 13:16	ئېتىزلاردا تۇرۇۋاتقان كىشى بولسا چاپىنىنى ئالغىلى ئۆبىگە يانمىسىن.	ئېرىقىدا تۇرۇۋاتقان كىشى، چاپانىنى ئېلىش ئۈچۈن ئۆبىگە بارمىسىن.
MRK 13:17	ئۇ كۈنلەرde ھامىلدار ئاياللار ۋە بالىسىنى ئېمىزۈۋاتقانلارنىڭ ھالىتىگە ۋاي!	ئۇ كۈنلەرde ھامىلدار ئاياللار ۋە بالىسىنى ئېمىزۈۋاتقانلارنىڭ ھالىتىگە ۋاي!
MRK 13:18	قاچىدىغان ۋاقتىڭلارنىڭ قىشقا توغرا كېلىپ قالماسىلىقى ئۇچۇن دۇئا	قاچقان ۋاقتىڭلار قىشتا كەلمەسىلىكى ئۇچۇن دۇئا قىلىڭلار.

Reference	Before	After
MRK 13:19	چۈنکى ئۇ ۋاقتتا، خۇدا دۇنيارنى يارتىپ قويغاندىن بۇ ۋاقتتا قىدەر، قىلىڭلار.	چۈنکى ئۇ ۋاقتتا، خۇدا دۇنيارنى يارتىپ قويغاندىن بۇ ۋاقتتا قىدەر، بۇنداق زور قىيىنچىلىق بۇرۇن كۆرولمىگەن، كەلگۈسىدەم كۆرۈلمەيدۇ.
MRK 13:20	ئەگەر خۇدا ئۇ كۈنلەرنى قىسقاراتمىغاندا، ھېچ كىم قۇتۇلامايتى. لېكىن ئۇ ئەگەر يەرۋەردىگار ئۇ كۈنلەرنى ئازايىتمىسا، ھېچقانداق ئەت ئىگىسى قۇتۇلامايدۇ. لېكىن ئۇ نۆز تاللىغانلىرى ئۈچۈن ئۇ كۈنلەرنى ئازايىتسدۇ.	ئەگەر خۇدا ئۇ كۈنلەرنى قىسقاراتمىغاندا، ھېچ كىم قۇتۇلامايتى. لېكىن ئۇ ئەگەر يەرۋەردىگار ئۇ كۈنلەرنى ئازايىتمىسا، ھېچقانداق ئەت ئىگىسى تاللىغانلىرى ئۈچۈن، ئۇ كۈنلەرنى قىسقاراتتى.
MRK 13:21	ئەگەر شۇ ۋاقتتا بىرە سىلەرگە: «قارا، مەسىھ بۇ يەرددە بار!» ياكى «قارا، ئۇ ئەگەر ئۇ چاغدا بىرسى سىلەرگە: «قاراڭلار، بۇ يەرددە مەسىھ بار!» ياكى «قاراڭلار، ئۇ ئەنە ئۇ يەرددە!» دېسە، ئىشەنەڭلار.	ئەگەر شۇ ۋاقتتا بىرە سىلەرگە: «قارا، مەسىھ بۇ يەرددە بار!» ياكى «قارا، ئۇ ئەگەر ئۇ چاغدا بىرسى سىلەرگە: «قاراڭلار، بۇ يەرددە مەسىھ بار!» ياكى شۇ يەرددە بار!» دېسە، ئىشەنەڭلار.
MRK 13:22	چۈنکى ساختا مەسەلەر ۋە ساختا يېغەمبەرلەر مەيدانغا چىقىدۇ، مۆجىزلىك ئالامەتلەر ۋە كارامەتلەرنى كۆرسىتىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن ئەگەر مۇمكىن بولىدىغان بولسا، ئۇلار ھەتتا خۇدا تاللىغانلارنى ھەم ئازىزىدۇ.	چۈنکى يالغان مەسەلەر ۋە يالغان يېغەمبەرلەر كۆرۈنۈپ قالىدۇ، مۆجىزلىك ئالامەتلەرنى كۆرسەتلىپ، ئەگەر مۇمكىن بولسا، ھەتتا خۇدا تاللىغانلارنى يولدىن چىقىرىدۇ.
MRK 13:23	شۇنىڭ ئۈچۈن، سىلەر ھوشىyar بولۇڭلار، مانا، مەن بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى سىلەرگە ئالدىنلا ئۆقتوۇرۇپ قويدۇم.	شۇ ئۈچۈن، سىلەر دىققەت قىلىڭلار، كۆرۈپ تۇرۇڭ، مەن بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى سىلەرگە ئالدىندان سۆزلەپ بەردىم.
MRK 13:24	ئۇ كۈنلەرde، شۇ ئازاب ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن، قۇياش قاراي قالىدۇ، ئاي ئەمدى شۇ كۈنلەرde، شۇ ئازاب-ئوقۇبەت ئۆتۈپ كەتكەن ھامان، قۇياش قارىيىدۇ، ئاي يورۇقلۇقىنى بەرمەيدۇ،	ئۇ كۈنلەرde، شۇ ئازاب ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن، قۇياش قاراي قالىدۇ، يورۇقلۇقىنى سەپىرەنەيدۇ،
MRK 13:25	يۇلتۇزلار ئاسمانىدىن تۆكۈلۈپ چۈشىدۇ، ئاسمانىدىكى كۈچلەر لەرزىگە كېلىدۇ.	يۇلتۇزلار ئاسمانىدىن چۈشۈپ كېتىدۇ، ئاسمانىدىكى كۈچلەر سەيلىندۇ.
MRK 13:26	شۇ ۋاقتتا خەلق ئادەمئوغلىنى زور كۈچ ۋە ياخشى شەرەپ بىلەن بۇلۇتلار ئاندىن كىشىلەر ئىنسانئوغلىنىڭ ئۇلۇغ كۈچ-قۇدرەت ۋە شان-شەرەپ بىلەن بۇلۇتلار ئىچىدە كېلىۋەنلىكىن كۆرەدۇ.	شۇ ۋاقتتا خەلق ئادەمئوغلىنى زور كۈچ ۋە ياخشى شەرەپ بىلەن بۇلۇتلار ئاندىن كىشىلەر ئىنسانئوغلىنىڭ ئۇلۇغ كۈچ-قۇدرەت ۋە شان-شەرەپ ئىچىدە كەلگەنلىكىن كۆرەدۇ.
MRK 13:27	ئۇ يەرشتىلىرىنى يوللايدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ تاللاشقان كىشىلەرنى دۇنيا تۆرلۈك ئۇ نۆز يەرشتىلىرىنى ئەۋەتىدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ تاللىغانلىرىنى دۇنيانىڭ تۆت يەردىن، يەر توپىنىڭ ھەر تەرەبلىرىدىن ئاسمانىنىڭ چەتلرىگىچە يېغىپ جەم قىلىدۇ.	ئۇ يەرشتىلىرىنى يوللايدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ تاللاشقان كىشىلەرنى دۇنيا تۆرلۈك ئۇ نۆز يەرشتىلىرىنى ئەۋەتىدۇ، يەر توپىنىڭ ھەر تەرەبلىرىدىن ئاسمانىنىڭ چەتلرىگىچە يېغىپ جەم كېلىدۇ.
MRK 13:28	ئەنجۇر دەرىخىدىن بۇ مىسالىنى ئۆگىننىپ تۇرۇڭ: تاللىرى يۇمامق بولۇپ كۆكىرىپ يوپۇرماق چىقارغاندا، يازنىڭ يېقىنلاب قالغانلىقىنى بىلسىلەر.	ئانجىر دەرىخىدىن بۇ مىسالىنى ئۆگىننىپ تۇرۇڭ: تاللىرى يۇمامق بولۇپ يايراق چىققاندا، يازنىڭ يېقىن كېلىپ قالغانلىقىنى تولاي بىلسىز.
MRK 13:29	شۇ ئىشلارنى كۆرگەن، مەن دېگەنگەنىڭلار بولۇۋاتقان بولسا، ئۇ يېقىنلاب خۇدى شۇنىڭدەك، مەن بايا دېگەنلىرىمنىڭ يۇز بېرىۋاتقانلىقىنى كۆرگىنىڭلاردا، ئۇنىڭ يېقىنلاب قالغانلىقىنى، ھەتتا ئىشىك ئالدىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنى بىلىۋەنلىكىن بىلىڭلار.	شۇ ئىشلارنى كۆرگەن، مەن دېگەنگەنىڭلار بولۇۋاتقان بولسا، ئۇ يېقىنلاب خۇدى شۇنىڭدەك، مەن بايا دېگەنلىرىمنىڭ يۇز بېرىۋاتقانلىقىنى قالغانلىقىنى، ھەتتا ئىشىك ئالدىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنى تولاي بىلىڭلار.
MRK 13:30	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېپتىپ قويايىكى، بۇ ئالامەتلەرنىڭ ھەممىسى ئەمەلگە ئاشۇرۇلماي تۇرۇپ، بۇ دەۋر ئۆتىمەيدۇ.	مەن سىلەرگە توغرا دەيمەن، بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى بولىمىغاندا، بۇ نەسل ئۆتۈپ كەتمەيدۇ.
MRK 13:31	ئاسمانى-زېمن يوقلىدى، بىراق مېنىڭ سۆزلىرىم ھەگكۈلۈك ئاسمانى-زېمن يوقلىدى، لېكىن مېنىڭ سۆزلىرىم ھەرگىز يوقالمايدۇ.	ئاسمانى بىلەن زېمن يوقلىپ كېتىدۇ، لېكىن مېنىڭ سۆزلىرىم ھەگكۈلۈك ئاسمانى-زېمن يوقلىپ كېتىدۇ.
MRK 13:32	لېكىن شۇ كۈن ياكى ۋاقت-سائىتى توغرۇلۇق خەۋەرنى ھېچكىم بىلمەيدۇ – ھەتتا نە ئەرشتىنىكى يەرشتىلەرمۇ بىلمەيدۇ، نە ئوغۇل بىلمەيدۇ، ئۇنى يېقەت ئاتلا بىلىدۇ.	لېكىن شۇ كۈن ياكى ۋاقت-سائىتى توغرۇلۇق خەۋەرنى ھېچكىم بىلمەيدۇ – ھەتتا گۆيدىكى يەرشتىلەر بىلمەيدۇ، ئوغۇل بىلمەيدۇ، بۇنى يېقەت ئاتلا بىلىدۇ.
MRK 13:33	ھوشىyar بولۇڭلار، سەگەك بولۇپ دۇئا قىلىڭلار، چۈنکى ئۇ ۋاقت قاچان سائەتتىڭ قاچان كېلىدىغانلىقىنى بىلمەيسىلەر.	ھوش بولۇڭلار، سەگەك تۇرۇپ دۇئا قىلىڭلار، چۈنکى ئۇ ۋاقت قاچان كېلىدىغانلىقىنى بىلمەيسىز.
MRK 13:34	بۇ خۇدى ياقا يۈرتقا چىقماقچى بولغان ئادەمنىڭ ئەھۋالغا ئوخشайдۇ. يولغا چىقىدىغان چاغدا، ئۇ قۇللەرغا ئۆز هووقۇقىنى بېكتىپ، ھەربىرگە ئۆز	بۇ بىر كىشى سەپەر كەتكەنگە ئوخشاش، كەتىشىتە، ئۇ قۇللەرغا ئۆز ئىدارىسىنى تەستقلابىپ، ھەر قايىسىسغا ئىشىنى تاپشۇرۇپ، دەرۋازىنى

Reference	Before	After
MRK 13:35	ۋەزىپىسىنى تاپشۇرىدۇ ۋە دەرۋازىۋەننىڭمۇ سەگەك بولۇشنى تايلايدۇ.	ساقلاب تۇرۇشقا دەيدۇ.
MRK 13:36	شۇنىڭدەك، سىلەرمۇ سەگەك بولۇڭلار؛ چۈنكى ئۆينىڭ ئىگىسىنىڭ قايتىپ كېلىدىغان ۋاقتىنىڭ - كەچقۇرۇنمۇ، تۇن پېرىمىمۇ، خوراز چىللەغان ۋاقتىمۇ ياكى سەھەر ۋاقتىمۇ - ئۇنى بىلەمەيسىلەر؛ ئۇ تۇيۇقسىز كەلگەندە، سىلەرنىڭ ئۇخلاۋاتقىنىڭلارنىڭ ئۇستىگە چۈشىمسۇن!	شۇڭىڭا، سىلەر دىققەت بىلەن تۇرۇڭلار؛ چۈنكى ئۆي ئىگىسىنىڭ قايتىپ كېلىدىغان ۋاقتىنى بىلمەيسىلەر، مەسىلەن كەچتە، ياكى تۇن يارىمىدا، ياكى تاخۇراق چاچىلىدىغان ۋاقتىتا، ياكى سەھەرەدە.
MRK 13:37	سىلەرگە ئېيتقىنىمى مەن ھەممە يەنگە ئېيتىمەن: سەگەك تۇرۇڭلار!	سىلەرگە دېگەن سۆزۈمنى مەن ھەممىگە دېيمەن: ھەيران تۇرۇڭلار!
MRK 14:1	ئۆتۈپ كېتىش بايرىمى ۋە يۇتۇكسىز نان بايرىمىغا ئىككى كۇن قالغان، باش «ئۆتۈپ كېتىش» ھېيتى ۋە «بېتىر نان ھېيتى»غا ئىككى كۇن قالغانىدى.	كاھىنلار ۋە شەرىئەت ئالىملىرى ئۇنى ھىيلە بىلەن تۇتۇپ ئۆلتۈرۈشنىڭ چارسىنى ئىزدەتتى.
MRK 14:2	باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستا زىلىرى ئۇنى ھىيلە-نەيرەڭ بىلەن تۇتۇپ ئۆلتۈرۈشنىڭ چارسىنى ئىزدەتتى.	ئۇلار دېدى: «بۇ ئىش بايرام كۇنلۇرى قىلىنىما يەتقان بولسۇن. ئەگەر قىلىنغاندا، خەلق ئارىسىدا چاچراق چىقىپ كېتىشى مۇمكىن.»
MRK 14:3	ئىسا بەيت-ئانىيا جايىدا، سىمۇن ماخاۋىنىڭ ئۆيىدە تاماق ئىچىپ تۇرغاندا، ئەمدى ئۇ بەيت-ئانىيا بېزنىسىدا، «سىمۇن ماخاۋىنىڭ ئۆيىدە داستخاندا بىر ئايال كەلدى، ئۇدا قىممەتلىك ساپ سۇمبۇل ئەتىر بار ئاق قاشتىپسى ئۆلتۈرۈغاندا، ئاق قاشتىپسى شىشىدە ناھايىتى قىممەتلىك ساپ سۇمبۇل ئەتىرنى كۆتۈرۈپ كەلگەن بىر ئايال ئۇشكى يېنىغا كىرىدى. ئايال ئاق قاشتىپسى شېشىنى چىقىپ، ئەتىرنى ئەيسانىڭ بېشىغا قۇيدى.	شىشىسى بار ئىدى. ئايال شىشىنى ئۆزگەرتىپ، ئەتىرنى ئەسنانىڭ بېشىغا ئۆزگەرتىپ، بىر-بىرىگە: «بۇ ئەتىر نېمە ئۇچۇن لېكىن بەزى كىشىلەر بۇغا نارازى بولۇپ، بىر-بىرىگە: «بۇ ئەتىر نېمە دەپ شۇنداق ئىسراپ قىلىنىدۇ؟»
MRK 14:4	چۈنكى بۇ ئەتىرنى ئۆج يېز دىناردىن ئارتۇق يېلغى ساتقىلى بولاتى، يېلى لېكىن بەزىلەر بۇنىڭغا خاپا بولۇشۇپ، بىر-بىرىگە: - بۇ ئەتىر نېمە دەپ شۇنداق ئىسراپ قىلىنىدۇ؟	چۈنكى بۇ ئەتىرنى ئۆج يېز دىناردىن كۆپرەك يېلغى ساتالايدۇ، يېلىنى كەمبەغەللەرگە بېرىپ قويغاندا ياخشى بولاتى! دېدى. ئۇلار ئايالغا شۇنداق كەمبەغەللەرگە سەدىقە قىلىنسا بولما ماتى! - دېيشتى. ئۇلار ئايالغا رەت قىلىپ سۆزلەپ كەتتى.
MRK 14:5	چۈنكى بۇ ئەتىرنى ئۆج يېز دىناردىن ئارتۇق يېلغى ساتقىلى بولاتى، يېلى كەمبەغەللەرگە بېرىپ قويغاندا ياخشى بولاتى! دېدى. ئۇلار ئايالغا شۇنداق تاپا-تەنە قىلغىلى تۇردى.	چۈنكى بۇ ئەتىرنى ئۆج يېز دىناردىن كۆپرەك يېلغى ساتالايدۇ، يېلىنى كەمبەغەللەرگە بېرىپ قويغاندا ياخشى بولاتى! دېدى. ئۇلار ئايالغا شۇنداق تاپا-تەنە قىلغىلى تۇردى.
MRK 14:6	لېكىن ئەيسا ئۇلارغا: بۇنى قالدۇرۇڭلار، نېمە ئۇچۇن ئۇنى ېزە قىلىسىز؟ ئۇ لېكىن ئەيسا ئۇلارغا: - ئۇنىڭ ئىختىيارغا قويۇڭلار، نېمە دەپ ئۇنىڭ كۆڭلىنى ئاغرىتىسىلەر؟ ئۇ مېنىڭ ئۇستۇمگە ياخشى ئىش قىلدى.	لېكىن ئەيسا ئۇلارغا: بۇنى قالدۇرۇڭلار، نېمە ئۇچۇن ئۇنى ېزە قىلىسىز؟ ئۇ لېكىن ئەيسا ئۇلارغا: - ئۇنىڭ ئىختىيارغا قويۇڭلار، نېمە دەپ ئۇنىڭ كۆڭلىنى ئاغرىتىسىلەر؟ ئۇ مېنىڭ ئۇستۇمگە ياخشى ئىش قىلدى.
MRK 14:7	چۈنكى كەمبەغەللەر دەمىشە سىلەر بىلەن بار، خالقان ۋاقتىسىلاردا ئۇلارغا چۈنكى كەمبەغەللەر دائىم ئاراڭلاردا بولىدۇ، خالقان ۋاقتىسىلاردا ئۇلارغا ياخشىلىق قىلىساڭلار بولىدۇ؛ لېكىن مەن سىلەر بىلەن ھەمىشە قالمايمەن! خەير-ساخاۋەت كۆرسىتەلەيسىلەر؛ لېكىن مېنىڭ ئاراڭلاردا بولۇشۇم سىلەرگە دائىم نېسىپ بولۇۋەرمەيدۇ!	چۈنكى كەمبەغەللەر دەمىشە سىلەر بىلەن بار، خالقان ۋاقتىسىلاردا ئۇلارغا چۈنكى كەمبەغەللەر دائىم ئاراڭلاردا بولىدۇ، خالقان ۋاقتىنىڭلاردا ئۇلارغا ياخشىلىق قىلىساڭلار بولىدۇ؛ لېكىن مەن سىلەر بىلەن ھەمىشە قالمايمەن! خەير-ساخاۋەت كۆرسىتەلەيسىلەر؛ لېكىن مېنىڭ ئاراڭلاردا بولۇشۇم سىلەرگە دائىم نېسىپ بولۇۋەرمەيدۇ!
MRK 14:8	ئايال چامىنىڭ يېتىشچە قىلدى؛ ئۇ مېنىڭ بەدىنىنىڭ دەينە قىلىنىشىغا ئالدىنلا تەيىارلىق قىلىپ، ئۇنىڭغا ئەتىر-ماي قۇيۇپ قويدى.	ئايال بارنى قىلغان؛ ئۇ مېنىڭ بەدىنىنى دەفن قىلىش ئۇچۇن ئالدىن تەيىارلىق كۆرۈپ، ئۇنىڭغا ئەتىر-ماي قۇيۇپ قالدى.
MRK 14:9	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويایكى، بۇ خۇش خەھەر يۇتكۈل دۇنىيانىڭ قەپىرىدە جاكارلانسا، بۇ ئايال ئەسلىنىپ، ئۇنىڭ قىلغان بۇ ئىشنى تەرىپلىنىدۇ، - دېدى.	مەن سىلەرگە راست دەپ شۇنى دېپ قويامەن، بۇ ئىنجل دۇنيا بويىچە هەر قايداڭ تارقىلىپ كەتسە، بۇ ئايالنىڭ قىلغان ئىشنى ئەسلىهش ئۇچۇن هەمىشە تەكرالىنىپ سۆزلەندى.
MRK 14:10	شۇ ۋاقتىتا، ئون ئىككىلەندىن بىرى بولغان يەھۇدا ئىشقارىيوت ئۇنى ئۇلارغا تۇتۇپ بېرىش مەقسىتىدە باش كاھىنلارنىڭ ئالدىغا باردى.	ئۇ ۋاقتىتا، ئون ئىككىلەندىن بىرى بولغان يەھۇدا ئىشقارىيوت ئۇنى ئۇلارغا تۇتۇپ بەرمەك ئۇچۇن باش كاھىنلارنىڭ يېنىغا باردى.
MRK 14:11	ئۇلار بۇنى ئاڭلاب خۇشال بولۇپ كەتتى ۋە ئۇنىڭغا يېل بېرىشكە ۋە دە قىلىشتى. يەھۇدا ئۇنى تۇتۇپ بېرىشكە مۇۋاپىق يۇرسەت ئىزدەپ يېرىتتى.	ئۇلار بۇنى ئاڭلاب خۇشال بولۇپ كەتتى ۋە ئۇنىڭغا يېل بېرىشكە ۋە دە قىلىشتى. يەھۇدا ئۇنى تۇتۇپ بېرىش ئۇچۇن يۇرسەت ئىزدەپ باردى.
MRK 14:12	پېتىر نان ھېيتىنىڭ بېرىنچى كۇنى، يەن ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ قۇربانلىق قوزسىسى سوپۇلدىغان كۇنى، مۇخلىسلىار ئۇنىڭدىن: - ئۆتۈپ	پەسح ھېيتىنىڭ بېرىنچى كۇنى، قۇربانلىق قوز سۇپۇلدىغان كۇنى، شاکىرلار ئىساغا: پەسح تامىقىنى بېپىش ئۇچۇن، بىز قەيەرگە بارىپ

Reference	Before	After
MRK 14:13	كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى بېيىشىڭ ئۇچۇن بىزنىڭ قەيەرگە بېرىپ تەبىارلىشىمىزنى خالايسەن؟ – دەپ سورىدى.	تەبىارلىساقامۇ؟ دەپ سورىدى.
MRK 14:14	ئۇ ئىككى شاكارتىنى ئالدىن يولغا ئەۋەتنى ۋە دېدى: 'شەھەرگە كىرىڭلار، ئۇ مۇخلىسىلىرىدىن ئىككىيەن ئالدىن ماڭۇزۇپ ئۇلارغا: – شەھەرگە يەردە سۇ كۆتۈرۈپ تۇرغان بىر كىشى سىلەرگە ئۇچرايدۇ. كىرىڭلار، ئۇ بەرde كوزىدا سۇ كۆتۈرۈۋالغان بىر ئەركىشى سىلەرگە ئۇچرايدۇ. ئۇنىڭ كەينىدىن مېڭىڭلار.	ئۇ كىشى قايىسى ئورنۇغا كىرسە، شۇ ئۆي ئىككىسىگە: «ئوقۇتقۇچى سورايدۇ: ئۇ ئادەم نەگە كىرسە شۇ ئۆي ئىككىسىگە: «ئۆستاز: مۇخلىسىلىرىم بىلەن ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى يەيدىغان مېھمانخانا قەيەرde؟ – دەپ سۇراؤاتىدۇ» – دەڭلار.
MRK 14:15	ئۇ سىلەرنى باشلاپ ئۇستۇزنىڭ قەۋەتسىكى رەتلەنگەن سەرەجانلاشتۇرۇلغان چوڭ بىر ئېغىز ئۆيىنى كۆرسىتىدۇ. مانا شۇ يەردە بىز ھەنگەن بىزگە تەبىارلىق قىلىپ تۇرۇڭلار, – دېدى.	ئۇ سىلەرگە يول كۆرسەتىپ، ئۆستۈن قەۋەتتە چوڭ بىر ئۆي كۆرسەتىدۇ. ئۇ ئۆي تەبىار بولۇپ، ھەر شەھى جاۋابكە تەبىار، شۇ يەردە بىز ئۇچۇن تەبىارلىق قىلىڭلار.
MRK 14:16	مۇخلىسىلار يولغا چىقىپ شەھەرگە كىرىپ، يولۇقان ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئۇ ئېيتقاندەك بولدى. شۇ يەردە ئۇلار ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى تەبىارلاشتى.	شاكارتىلار كەتىپ، شەھەرگە كىرىپ، ئىيىسا ئۇلارغا دېڭەندەك بولغان نەرسىلەرنى تېپتى ۋە پەسحا تاماقلىقىنى تەبىارلاپ قويىدى.
MRK 14:17	كەچ كەرگەن، ئۇ ئون ئىككىيەن بىلەن ئۆيگە كەلدى.	ئەتىز كەرىپ قالغاندا، ئۇ ئون ئىككىسى بىلەن كەلدى.
MRK 14:18	ئۇلار داستخاندا ئولتۇرۇپ غىزلاڭغاندا ئەيىسا: – مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويىكى، ئاراڭىدرىكى بىرەيلەن، مەن بىلەن بىلەن غىزلانىۋەتقان بىرسى ماڭا سانقۇنلۇق قىلىدۇ, – دېدى.	ئۇلار تاماق ئىستېلىدا ئولتۇرۇپ تاماقلىنىۋاتقاناندا، ئەيىسا دېدى: «مەن سىلەرگە راستلا دەيمەن، ئاراڭىدرىكى بىرى، مەن بىلەن بىلەن تاماقلىنىۋاتقاڭ كىشى، ماڭا خەيانەت قىلىدۇ.»
MRK 14:19	ئۇلار بۇ سۆزدەن قايغۇغا چۆمۈپ، بىر-بىرلەپ ئۇنىڭدىن: – مەن ئەمەستىمەن؟ – دەپ سورىدى. يەنە بىرسى: – مەن ئەمەستىمەن؟ – دېدى.	ئۇلار بۇ سۆزنى ئاكلاپ خەتلەنىپ كەتتى، ھەر بىرى ئۇنىڭغا: «مەن ئەمەسمۇ؟» دەپ سورىدى. باشقا بىرىمۇ: «مەن ئەمەسمۇ؟» دېدى.
MRK 14:20	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: – شۇ كىشى ئون ئىككىيەننىڭ بىرى، يەنى قولدىكى نانى مەن بىلەن تەڭ تاۋاافتقا تۆڭۈرگۈچى بولىدۇ.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «ئون ئىككىسىنىڭ بىرى، يەنى مەن بىلەن بىر قايناققا چۈرۈتىپ تۇرغۇچى.»
MRK 14:21	ئىنسانئوغلى دەرۋەقە ئۆزى توغرىسىدا مۇقدەددەس يازمىلاردا يۇتۇلگەندەك ئالەمدەن كېتىدۇ؛ بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ تۇتۇپ بېرىلىشىگە ۋاستىچى بولغان ئادەمنىڭ ھالىغا ۋاي! ئۇ ئادەم تۇغۇلماقىغان بولسا ئۇنىڭغا ياخسى بوللاتنى! – دېدى.	ئىنسانئوغلى بىزىلغانچە دۇنيادىن كېتىپ كەتىدۇ؛ بىراق ئىنسانئوغلىنى سېتىۋېلىدىغان كىشىگە ۋاي! ئۇ تۇغۇلماقىغاندا ئۇ ئۇچۇن ياخشى بوللاتنى!
MRK 14:22	ئۇلار غىزلانىۋەتقاندا، ئەيىسا بىر نانى قولغا ئېلىپ تەشەككۈر ئېيتقاندىن كېيىن، ئۇنى ئوشتۇپ، مۇخلىسىلىرىغا ئۇلەشتۇرۇپ بەردى ۋە: – ئېلىڭلار، بۇ مېنىڭ تېنىم، – دېدى.	ئۇلار يېتىپ تۇرغاندا، ئەيىسا نانى قولغا ئېلىپ، تەھنۇت ئېتىپ، ئۇنى يارچىلاپ، دوستلىرىغا ئۇلەشتۇردى ۋە: «ئېلىڭلار، بۇ مېنىڭ تېنىم» دېدى.
MRK 14:23	ئاندىن ئۇ قولغا جامنى ئېلىپ خۇداغا تەشەككۈر ئېيتقاندىن كېيىن، ئۇنى مۇخلىسىلىرىغا سۇندى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭدىن ئىچىشتى.	كېيىن ئۇ جامنى قولغا ئېلىپ، خۇداگە شۇكۈر ئېتىپ، ئۇنى دوستلىرىغا ئۇرۇاتدى. ھەممىسى ئىچىپ كەتتىلەر.
MRK 14:24	ئۇ ئۇلارغا: – بۇ مېنىڭ قېنىم، نۇرغۇن ئادەملەر ئۇچۇن تۆكۈلىدىغان، يېڭى ئەهدىنى تۆزۈنىغان قېنىمدور.	ئۇ ئۇلارغا: «بۇ مېنىڭ قېنىم، يېڭى كېلىشىم قېنى بولۇپ، كۆپ كىشىلەر ئۇچۇن تۆكۈلىدۇ» دېدى.
MRK 14:25	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويىكى، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىدا بېڭىدىن شراب بېڭىدىن شارابتىن ئىچىدىغان كونگىچە، ئۆزۈم تېلىنىڭ شەربىتىنى ھەرگىز ئىچمەيمەن، – دېدى.	مەن سىلەرگە راست دېيەمەنكى، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىدا بېڭىدىن شراب بېڭىدىن شارابتىن ئىچىدىغان كونگىچە، ئۆزۈم شەربىتىنى ھېچقانداق ئىچمەيمەن.
MRK 14:26	ئۇلار بىر مەدھىيە كېيىنى ئېيتقاندىن كېيىن تالاغا چىقىپ، زەيتۇن تېغىغا قاراپ كەتتى.	ئۇلار بىر مەدھىيە ئېتىپ بولغاندىن كېيىن، زەيتۇن تېغىغا قاراپ كەتتى.

Reference

Before

قاراپ کېتىشتى.

MRK 14:27	ئەپسۇس، ئەيسا ئۇلارغا دېدى: سلەر ھەممىسىڭلار تەركىلىپ كېتىسلەر، ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا: سلەر ھەممىڭلار تاندۇرۇلۇپ يۇتلۇشىسىلەر، چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردا: «مەن يادىچىنى ئۇرۇۋېتىمەن، قويىلار ياتپاراق بولۇپ تارقىتىپتىلىدۇ» دەپ يۇتۇلگەن.	ئەپسۇس، ئەيسا ئۇلارغا دېدى: سلەر ھەممىسىڭلار تەركىلىپ كېتىسلەر، ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا: «مەن چۈياننى تەرەپ قىلىمەن، چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردا يېزلىغان: «مەن چۈياننى تەرەپ قىلىمەن، قويىلار ياتپاراق بولۇپ تارقىتىپتىلىدۇ» دەپ يۇتۇلگەن.
MRK 14:28	لېكىن مەن تىرىلگەندىن كېيىن گاللىيەگە سلەردىن بۇرۇن بارىمەن، - دېدى.	ئەمما مەن تىرىلېپ كېتىپتىن كېيىن، گاللىيەگە سلەرگە بۇرۇن بارىمەن، دېدى.
MRK 14:29	لېكىن يېتىرۇس ئۇنىڭغا: - ھەممەيلەن تاندۇرۇلۇپ يۇتلاشىسىمۇ، مەن ھەرگىز يۇتلاشمايمەن، دېدى.	لېكىن يېتىر دېدى: «ھەممە كىشىلەر يۇتلاشتىمۇ، مەن ھەرگىز يۇتلامىمەن.»
MRK 14:30	ئەيسا ئۇنىڭغا: - مەن ساڭا بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، بۇگۇن، يەنى بۇگۇن كېچە خواراز ئىككى قېتىم چىللەغۇچە، سەن مەندىن ئۆچ قېتىم تانىسىن، - دېدى.	ئەيسا ئۇغا دېدى: «مەن ساڭا ھەققەتەن بۇنى دەيمەن، بۇگۇن كېچە، تاغاي ئىككى قېتىم چاچقۇچە، سەن مەنىنى ئۆچ قېتىم تانىمىسىن.»
MRK 14:31	لېكىن يېتىرۇس تېخىمۇ قەتىيلىك بىلەن ئۇنىڭغا: - سەن بىلەن بىلە ئۆلۈپ دۇلۇغۇنى كەن بىلەن بىلەن ئۆلۈغان ئىش كېرەك بولسىمۇ، سەندىن ھەرگىز تانمايمەن، - دېدى. قالغان ھەممىسىمۇ شۇنداق دېشىتى.	لېكىن يېتىر تېخى مۇشەققە قىلىپ دېدى: «سەن بىلەن بىلە ئۆلۈپ كەتسەممۇ، سەننى ھەرگىز ئەنسىرمەن.» باشقىلارمۇ شۇنداق دېدىلار.
MRK 14:32	ئاندىن ئۇلار گېتىسمانە دېگەن بىر جايغا كەتتى. ئۇ مۇخلىسىلارغا: «مەن دۇ دۇئا-تىلاؤھەت قىلىپ كەلگۈچە، مۇشۇ يەرددە ئۆلتۈرۈپ تۇرۇڭلار، دېدى.	كېيىن ئۇلار گېتىسمانە دېگەن جايغا كەتتى. ئۇ مۇخلىسىلارغا: «مەن دۇ قىلىپ كېلىپ قالغۇچە، بۇ يەرددە ئۆلتۈرۈڭلار،» دېدى.
MRK 14:33	ئۇ يېتىرۇس، ياقۇپ ۋە يوهانى بىلەن بىرگە ئېلىپ ماڭدى ۋە سۇر بىسىپ، روھ-قەلبىدە تولىمۇ يەريشان بولۇشقا باشلىدى.	ئۇ يېتىر، ياقۇپ ۋە يوهانى بىلەن بىرگە ئېلىپ كەتتى ۋە ئۆزىنى كۆپ سۇر ئۇ يېتىرۇس، ياقۇپ ۋە يوهانى بىلەن بىرگە ئېلىپ ماڭدى ۋە سۇر بىسىپ، بېسىپ، ئىچكى رۇھىدا يەريشان بولۇشقا باشلىدى.
MRK 14:34	ئۇ ئۇلارغا: - جىنин ئۆلۈدىغاندەك بەكمۇ ئازابلانماقتا. سلەر بۇ يەرددە قېلىپ، ئويغاق تۇرۇڭلار، - دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: «جەنمىش ئۆلۈپ كېتىدىغان دەرجىدە ئورۇق چەكتۈاتىمەن. سلەر بۇ يەرددە قالىڭلار ۋە كۆزىتىپ تۇرۇڭلار،» دېدى.
MRK 14:35	ئۇ سەل نېرىراق بېرىپ، ئۆزىنى يەرگە ئېتىپ دۇم ياتتى ۋە مۇمكىن بولسا، ئۇ دەقىقىنىڭ ئۆز بېشىغا چۈشمەي ئۆتۈپ كېتىش ئۆچۈن دۇئا قىلىپ:	ئۇ بەزى يەراققا كەتتى، يەرگە چۈشۈپ ياتتى ۋە ئەگەر مۇمكىن بولسا، ئۇ ۋاقتىنى ئۆز بېشىدىن ئۆتۈپ كېتىش ئۆچۈن دۇئا قىلىدى
MRK 14:36	ئى ئابىا ئاتا، ساڭا ھەممە ئىش مۇمكىندۇر؛ بۇ قەدەھنى مەندىن ئۆتكۈزۈۋەتكەيسەن! لېكىن بۇ ئىش مەن خالغاندەك ئەمەس، سەن خالغاندەك بولسىۇن، - دېدى.	ئابىا ئاتا، سەن ھەر نەرسىگە قادىرسەن؛ بۇ قەدەھنى مەنمۇڭدىن ئۆتكۈزۈپ بېرەمەدۇ! لېكىن مەن خالىمىغانچە ئەمەس، سەن خالغاندا بولسىۇن، دېدى.
MRK 14:37	ئۇ ئۆچەيلەنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلگىنىدە، ئۇلارنىڭ ئۇخلاپ قالغانلىقىنى كۆرۈپ، يېتىرقا، يېتىرسقا: - ئەي سىمون، ئۇخلاۋاتامسىن؟! بىر سائەتمۇ ئويغاق تۇرالىدىڭمۇ؟!	ئۇ ئۆچەيلەنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلگىنىدە، ئۇلارنىڭ ئۇخلاپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ، يېتىرقا: «ئەي سىمون، سەن ئۇخلاۋاتاسەنسەن؟ بىر سائەت ئويغاق تۇرالىدىڭمۇ؟» دېدى.
MRK 14:38	ئېزىتۇرۇلۇشتىن ساقلىنىش ئۆچۈن، ئويغاق تۇرۇپ دۇئا قىلىڭلار. روھ يېداكار بولسىمۇ، لېكىن كىشىنىڭ ئەتلىرى ئاجىزدۇر، - دېدى.	ئازايىشىتىن ساقلىنىش ئۆچۈن، كۆزىتىپ تۇرۇپ دۇئا قىلىڭلار. روھ خالايدۇ، لېكىن تەن كۆچسىز.
MRK 14:39	ئاندىن ئۇ يەنە بېرىپ، ئوخشاش سۆزلەر بىلەن قايتىدىن دۇئا قىلىدى.	ئاندىن ئۇ يەنە بارىپ، ئوخشاش سۆزلەر بىلەن دۇئا قىلىدى.
MRK 14:40	ئۇ ئۇلارنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلگىنىدە، ئۇلارنىڭ يەنە ئۇخلاپ قالغانلىقىنى كۆردى، چۈنكى ئۇلارنىڭ كۆزلىرى يەس بولغانىدى. ئۇلار ئۇنىڭغا نېمە دېشقا بىلمىدى.	ئۇ قايتىپ كەلگەندە، ئۇلارنى يەنە ئۇخلاپ كەتكەنلىكىنى كۆردى، چۈنكى ئۇلارنىڭ كۆزلىرى يەس بولغانىدى. ئۇلار ئۇنىڭغا نېمە دېشقا بىلمىدى.
MRK 14:41	ئۇ ئۈچىنچى قېتىم قايتىپ كەلدى ۋە ئۇلارغا دېدى: 'سلەر ھازىر دا ئۇخلاپ ئۇ ئۇچىنچى قېتىم ئۇلارنىڭ يېنىغا قايتىپ ئۇلارغا: - سلەر تېخىچە ياتامسىز؟ ھازىر دا دەم ئېلىۋاتامسىز؟ ياخشى، بولدى! ۋاقتى كەلدى؛ قارىغۇچى، ئىنسانئوغلى گۇناھكارلارنىڭ قولغا تاپشۇرۇلدى!' تاپشۇرۇلدى!	ئۇ ئۈچىنچى قېتىم قايتىپ كەلدى ۋە ئۇلارغا دېدى: 'سلەر ھازىر دا ئۇخلاپ ئۇ ئۇچىنچى قېتىم ئۇلارنىڭ يېنىغا قايتىپ ئۇلارغا: - سلەر تېخىچە ياتامسىز؟ ھازىر دا دەم ئېلىۋاتامسىز؟ ياخشى، بولدى! ۋاقتى كەلدى؛ قارىغۇچى، ئىنسانئوغلى گۇناھكارلارنىڭ قولغا تاپشۇرۇلدى!' تاپشۇرۇلدى!

Reference	Before	After
MRK 14:42	قویوڭلار، كېتەيلى؛ مانا، ماڭا ساتقۇنلۇق قىلىدىغان كىشى بېقىن كەلدى! – دېدى.	تۇرۇڭلار، بارايلى! كۆر، ماڭا ساتقۇچى كىشى هازىر بېقىن كەلدى!
MRK 14:43	وه شۇ دەقىقىدە، ئۇنىڭ سۆزى تېخى توگىمەيلا، مانا، ئون ئىككەيەندىن بىرى بولغان يەھۇدا كەلدى؛ ئۇنىڭ يېنىدا باش كاھىنلار، تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە ئاقساقاللار تەرىپىدىن ئەۋەتكەن قىلىچ-توقماقلارنى كەتىرگەن زور بىر توب ئادەم بار ئىدى.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇ سۆزلىگەن سۆزلىرى تامام بولمىغاندا، يەھۇدا كەلدى، ئۇ ئۇنىڭسىدىن بىرى ئىدى؛ ئۇنىڭ ياندا باش كاھىنلار، تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە ئاقساقاللار تەرىپىنى ئەۋەتكەن، قىلىچ ۋە توقماقلرىنى كەتىرگەن چۈچ گۇرۇھ ئادەم بار ئىدى.
MRK 14:44	ئۇنىڭغا ساتقۇنلۇق قىلغۇچى ئۇلار بىلەن ئاللىبۇرۇن ئىشارەتنى بېكتىپ: «مەن كىمنى سۆيىسمەم، ئۇ دەل شۇدۇر، سىلەر ئۇنى تۇتۇپ، يالاب ئېلىپ كېتىڭلار» دەپ كېلىشكەندى.	ئۇنى ساتقۇچى كىشى ئۇلار بىلەن ئالدىنلا بىر ئىشارەت كېلىشىپ: «مەن كىمنى سۆيىسمەم، دەمەك شۇ بولىدۇ. سىلەر ئۇنى تۇتۇپ، قوغالاپ كېتىڭلار» دەپ.
MRK 14:45	ئۇ كېلىپ ئۇدۇل ئىسانىڭ ئالدىغا بېرىپ: – ئۇستاز، ئۇستاز! – دەپ ئۇنى سۆنۈپ كەتتى.	ئۇ كېلىپ ئۇنىڭ يېنىغا بارىپ: «ئۇستاز!» دەپ ئۇنى ئۆپۈشۈپ قالدى.
MRK 14:46	ئۇلار ئۇنىڭغا قول سېلىپ، ئۇنى تۇتۇقۇن قىلدى.	ئۇلار ئۇنى قول بىلەن تۇتۇپ ئالدى.
MRK 14:47	وه ئۇنىڭ يېنىدا تۇرغانلاردىن بىرەيەن قىلىچىنى سۇغۇرۇپ، باش كاھىننىڭ چاکىرىغا ئۇرۇۋەندى، ئۇنىڭ قولقىنى شىلىپ چۈشۈرۈۋەتتى.	ئۇنىڭ ياندا تۇرغان بىرى قىلىچىنى چىقارىپ، باش كاھىننىڭ خزمەتچىسىگە وۇلدى، قۇللىقىنى كېسىپ تاشلىدى.
MRK 14:48	ئەيسا جاۋابىن ئۇلارغا: – بىر قاراچىنى تۇتىدىغاندەك قىلىچ-توقماقلارنى كۆتۈرۈپ مېنى تۇتۇقلى كەپسىلەرگە؟	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «مەن قاراچىغا ئۇخشاشىمۇ؟ سىلەر نېمىشقا قىلىچ ۋە ئوقماقلارنى توقماق بىلەن كېلىپ مېنى تۇتۇۋاتىسىلەر؟»
MRK 14:49	مەن ھەر كۇنى ئىسادەتخانان ھۆيللىرىدا سىلەر بىلەن بىلەل بولۇپ تەلەم بىرەتتىم، لېكىن سىلەر ئۇ چاغدا مېنى تۇتمىدىڭلار. لېكىن بۇ ئىشلارنىڭ يۈز بېرىشى مۇقەددەس يازمىلاردا ئالدىن يۇتولىگەنلەرنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى ئۇچۇن بولدى، – دېدى.	مەن ھەر كۇنى جاۋابىدا سىلەر بىلەن بىلەل تەلەم بەرگەن، لېكىن سىلەر ئۇ ۋاقتىتا مېنى تۇتماپتىڭلار. بۇ ئىشلار مۇقەددەس يازمىلاردا بېزىلخان نەرسىلەرنىڭ تولۇق بولۇشى ئۇچۇن كېلىپ چىقتى، دېدى.
MRK 14:50	بۇ چاغدا، ھەممە يەن ئۇنى تاشلاپ قېچىپ كېتىشتى.	هازىر، ھەممەسى ئۇنى تاشلاپ قېچىپ كەتتى.
MRK 14:51	پەقەت ئۇچىسىغا كاناب رەخت يېپىنچاڭلىۋالغان بىر يېگىت ئۇنىڭ كەينىدىن ئەگىشىپ مائىدى. ياش ئەسكەرلەر ئۇنى تۇتۇپلىۋەندى.	پەقەت بىر ياش يېگىت، تەنلىكىگە بىر پارچە رەخت يېپىشاق قىلغان ھالدا، ئۇنىڭ كەينىدىن ئەگىشىپ كەتتى. ياشلار ئۇنى تۇتۇپ كەتتى.
MRK 14:52	لېكىن ئۇ كاناب رەختىن بوشىنىپ، يالڭاج يېتى ئۇلارنىڭ ئالدىدا قېچىپ كەتتى.	لېكىن ئۇ كاناب رەختىن كۆتۈرمەي، يالڭاج يېتى ئۇلارنىڭ ئالدىدا قېچىپ كەتتى.
MRK 14:53	ئۇلار ئەيسا باش كاھىنغا ئېلىپ كەلدى. باش كاھىنلار، ھەممە چوچۇقاللار ئەمدى ئۇلار ئەيسانى باش كاھىننىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى. باش كاھىنلار، بارلىق ئاقساقاللار بىلەن تەۋرات ئۇستازلىرىمۇ ئۇ يەرگە ئۇنىڭ يېنىغا يېغىلدى.	ئۇلار ئەيسا باش كاھىنغا ئېلىپ كەلدى. باش كاھىنلار، ھەممە چوچۇقاللار ئەمدى ئۇلار ئەيسانى ئۇلۇمكەن بىلەن تەۋرات ئۇستازلىرىمۇ شۇ جايغا يېغىلدى.
MRK 14:54	پىترۇس ئۇنىڭغا تاكى باش كاھىننىڭ سارايدىكى ھۆيللىنىڭ ئىچىگچە يېراققىن ئەگىشىپ كەلدى؛ ئۇ قاراۋۇلۇر بىلەن بىلەل ئۇنىڭ نۇردا ئۇتسىنىپ ئولتۇردى.	پىترۇس ئۇنىڭدىن يېراققا ئەگىشىپ كەلدى، باش كاھىننىڭ ھۆجىلىك ئورنىنىڭ ئىچىگچە يېراققا ئەگىشىپ كەتتى؛ ئۇ قاراۋۇلۇر بىلەن بىلەل ئۇنىڭ يۇرۇقىدا ئىسىسى تۇرۇپ ئولتۇردى.
MRK 14:55	ئالدى كاھىنلار ۋە يۇقۇن گۈۋاھلىق ۋىزىتەر ئەزىز كېڭىشەن ئەزىزلىرى ئەسلىرى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىش ئۇچۇن، گۇواھلىقلىق بەرگەن بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ گۈۋاھلىقلرى بىر-بىرىگە ئۇدۇل كەلمەيتتى.	ئالدى كاھىنلار ۋە يۇقۇن گۈۋاھلىق ۋىزىتەر ئەزىز كېڭىشەن ئەزىزلىرى ئەسلىرى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىش ئۇچۇن گۈۋاھلىق ئىزدەپ كۆردى، لېكىن تايالىمىدى.
MRK 14:56	چۈنكى نۇرغۇن كىشىلەر ئۇنى ئەرز قىلىپ يالغان گۈۋاھلىق بەرگەن بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ گۈۋاھلىقلرى بىر-بىرىگە ئۇدۇل كەلمەيدۇ.	ئۇلارنىڭ گۈۋاھلىق بىر-بىرىگە ماس كەلمەيدۇ.
MRK 14:57	بەزى ئادەملەر ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭ ئۇستىدىن ئەرز قىلىپ يالغان گۈۋاھلىق بېرىپ:	بەزى كىشىلەر تۇرۇپ، ئۇنىڭغا قارشى يالغان گۈۋاھلىق قىلىدى.
MRK 14:58	بىز ئۇنىڭ: «بۇ قول، بىلەن قۇرۇلغان مەدەتخانىنى، بۇزۇپ تاشلایمەن،	بىز ئۇنىڭ: «بۇ قول، بىلەن قۇرۇلغان مەدەتخانىنى، بۇزۇپ تاشلایمەن،

Reference	Before	After
MRK 14:59	تاشلاب، ئىنسان قولى بىلەن ياسالىغان باشقا بىر ئىبادەتخانى ئۆج كۈن سچىدە ياساب چىقىمەن» دېگەنلىكىنى ئاڭلىدۇق، – دېدى.	ئۆج كۈنده قول بىلەن قۇرۇلمىغان باشقا بىر مىدا دەتخانىنى قۇرۇپ چىقىمەن» دەپ دېگەنلىكىنى ئاڭلىدۇق.
MRK 14:60	هەتتا ئۇلارنىڭ بۇ ھەقتىكى گۇۋاھلىقلرىمۇ بىر-بىرىگە ماس كەلمىدى.	شۇ ۋاقتى باش كاھىن ھەممىتىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، ئەيساغا: سەن جاۋاب بهرمىسىن؟ بۇلار سېنىڭ ئۇستىدە قانداق گۇۋاھلىق بېرىۋاتىدۇ؟ دەپ سورىدى.
MRK 14:61	ئاندىن باش كاھىن ھەممىتىڭ ئورنىنى ئۆزۈپ، ئەيسادىن: – قېنى، جاۋاب بەرمەمسەن؟ بۇلار سېنىڭ ئۇستۇدىن زادى قانداق گۇۋاھلىقلارنى بېرىۋاتىدۇ؟ – دەپ سورىدى.	ئەيسا گەپ قىلمىدى، جاۋاب بەرمىدى. باش كاھىن ئۇنى زورلاپ سورىدى: سەن مەسھىسەن، مۇبارەك بولغۇچىنىڭ ئوغلىمۇ؟
MRK 14:62	لېكىن ئەيسا شۇك تۇرۇپ، ھېچقانداق جاۋاب بەرمىدى. باش كاھىن ئۇنى قىستاپ يەنە ئۇنىڭدىن: – سەن مۇبارەك بولغۇچىنىڭ ئوغلى مەسھىمۇسەن؟ – دەپ سورىدى.	ھەئە، مەن ئۇ، دېدى ئەيسا، سىلەر كېيىن ئادەمبىالىنىڭ قۇدرەت ئىگىسىنىڭ ئوڭ ياقىدا ئولتۇرغانلۇقىنى ۋە ئاسمانى بۇلۇتلرى بىلەن كەلگەنلىكىنى كۆرتەتتۈرۈۋاتىسىلە.
MRK 14:63	شۇنىڭ بىلەن باش كاھىن تونلىرىنى يېرىتىپ تاشلاب: – ئەمدى باشقا ھەرقانداق گۇۋاھچىنىڭ نېمە حاجىتى؟	ئاندىن باش كاھىن كېيمىنى يېرىتىپ: ھازىر باشقا گۇۋاھچىلارنىڭ نېمە يېيدىسى بار؟
MRK 14:64	دېدى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇ ئۆلۈم جازاسغا بۇيرۇلسۇن، دەپ ھۆكۈم چىقىرىشتى.	سېزلار بۇ كۆپۈرنى تولا ئاڭلىدىڭلار! ھازىر بۇنىڭغا نېمە دېسىلە؟ دېدى. ئۇلار ئۆزۈڭلار بۇ كۆپۈرلۈقىنى ئاڭلىدىڭلار! ئەمدى بۇنىڭغا نېمە دېسىلە؟ دېدى. ھەممىسى ئۇنى ئۆلۈم جازاسغا بەرگەن قارارنى چىقىرىشتى.
MRK 14:65	ئاندىن بەزلىرى ئۇنىڭغا تۈكۈرۈشكە باشلىدى، يەنە ئۇنىڭ كۆزلىرىنى تېڭىپ، مۇشتىلاب: «قېنى، يېغەمبەرچىلىك قىلىپ بېشارەت بېرە» دېيىشتى. قاراۋۇللارمۇ ئۇنى شايلاق بىلەن كاچاتلىدى.	شۇ ۋاقتىتا بەزى كىشىلەر ئۇنى تۈكۈرۈپ باشلىدى، كۆزلىرىنى قاپلاب، مۇشتى تەپىسىلىپ: «بىزگە يېغەمبەرچىلىك قىل، زەرىدە بەرگەن كىشى كىم؟» دېدى. قاراۋۇللارمۇ ئۇنى شايلاق بىلەن سوقدى.
MRK 14:66	يېتىپ سارايىنىڭ توۋەنلىكى ھويلىسىدا تۇرغاندا، باش كاھىنىڭ دېدەكلەرىدىن بىرى كېلىپ،	يېتىپ ئاستىدىكى ھويلىدا تۇرغاندا، باش كاھىنىڭ دېگەن قىزى بىرى كەلدى
MRK 14:67	يېتىپ ئوت پىندىا ئېسىنىپ ئولتۇرغان بولغاندا، قىز كۆرۈپ، ئۇنىڭغا قاراپ ئىسسىنىپ ئولتۇرغان يېتىرۇسىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا تىكلىپ قاراپ: – تۇرۇپ: «سەنمۇ ناسارەتلىك ئەيسا بىلەن بىلە ئىدىكى، دەپ ئەسلىھىمەن؟» سەنمۇ ناسارەتلىك ئەيسا بىلەن بىلە ئىدىكىغۇ، – دېدى.	يېتىپ ئوت پىندىا ئېسىنىپ ئولتۇرغان بولغاندا، قىز كۆرۈپ، ئۇنىڭغا تىكلىپ قاراپ: – تۇرۇپ: «سەنمۇ ناسارەتلىك ئەيسا بىلەن بىلە ئىدىكى، دەپ ئەسلىھىمەن؟» سەنمۇ ناسارەتلىك ئەيسا بىلەن بىلە ئىدىكىغۇ، – دېدى.
MRK 14:68	لېكىن ئۇ ئېنىپ: – سېنىڭ نېمە دەۋاتقانلىقىڭىنى بىلمىدىم ھەم چۈشەنمىدىم، – دېدى-دە، تاشقىرىغا، دەۋازىنىڭ ئايۋانىغا چىقىپ تۇردى. شۇ ئىسمادا خوراز بىر چىللەدى.	لېكىن ئۇ ئىنكار قىلدى: 'ساواق بولمىدىم، نېمە دەپ كەتشىشنى' چۈشەنمەيمەن' دەپ، تاشقا چىقىپ دەۋازىنىڭ ئالدىغا كەتتى. شۇ ۋاقتىتا خوراز بىر چىللەدى.
MRK 14:69	ئۇنى يەنە كۆرگەن ھېلىقى دېدەك يەنە ئۇ يەردە تۇرغانلارغا: – بۇ ئۇلاردىن بىرى، – دېگلى تۇردى.	ئۇنى يەنە كۆرگەن قىز يەنە تۇرغانلارغا: 'بۇ ئۇلارنىڭ بىرى' دېدى.
MRK 14:70	يېتىرۇس يەنە ئىنكار قىلدى. بىراز ۋاقتى كېيىن، ئورنىدا تۇرغانلار يېتىرۇسقا يەنە: – بەرھەق، سەن ئۇلارنىڭ بىرسىن، چۈنكى سەنمۇ گاللىيەلىك ئىكەنسەنفۇ؟! – دېيىشتى.	يېتىر يەنە ئىنكار قىلدى. بىراز ۋاقتى كېيىن، ئورنىدا تۇرغانلار يېتىرغا يەنە: هەققىي، سەن ئۇلارنىڭ بىرسىن، چۈنكى سەن گاللىيەلىكتۈرسەن ۋە سېنىڭ سۆز قىلىش ئۇسۇلىڭ ئۇلارغا ئوخشاش. دېدى.
MRK 14:71	لېكىن ئۇ قاتىق قارغاشلار بىلەن قەسەم قىلىپ: – سىلەر دەۋاتقان ھېلىقى ئادەمنى تونوُمايمەن! – دېدى.	ئۇ لەنەت سېلىپ ۋە قەسەم قىلىپ باشلادى: «سىلەر دەپ ئاتالغان بۇ ئادەمنى مەنمۇ تونوُمايمەنمۇ!» دېدى؛ شۇ ۋاقتىتا قۇراق ئىككىنچى قېتىم چىللەدى.
MRK 14:72	دەل شۇ چاغدا خوراز ئىككىنچى قېتىم چىللەدى. يېتىرۇس ئەيسانىڭ ئۆزىگە: «خوراز ئىككى قېتىم چىللەغۇچە، سەن مەندىن ئۆج قېتىم تانىسىن» دېگەن	يېتىر ئەيسا: «قۇراق ئىككى قېتىم چىللەغۇچە، سەن مەنمىنى ئۆج قېتىم ئىنكار قىلاساڭ» دېگەن سۆزى ئەسلىدى ۋە بۇنى ئويلاپ، دەرھال ياش

Reference	Before	After
MRK 15:1	سۆزىنى ئىسىگە ئالدى؛ ۋە بۇلارنى ئويلاپ يىغلاپ كەتتى.	تۆكۈپ يىغلىدى.
MRK 15:2	ئەتسىسى تاڭ ئېتىشى بىلەنلا، باش كاھىنلار ئاقسا قالالار، تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يۇتون ئالىي كېڭىش ئەزىزلىرى بىرگە يېكىرىتتى. كېيىن ئەيسانى باغلاب ئەيسانى باغلاب ئايپىرىپ، يىلاتۇسقا تايشۇرۇپ بەردى.	سەھەر باشلىغاندا، باش كاھىنلار، قەرييەتلەر، تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يۇتون ئالىي كېڭىش ئەزىزلىرى بىرگە يېكىرىتتى. كېيىن ئەيسانى باغلاب ئەيسانى باغلاب ئايپىرىپ، يىلاتۇسقا تايشۇرۇپ بەردى.
MRK 15:3	يىلاتۇس ئۇنىڭدىن: «سەن يەھۇدىلارنىڭ ىادىشاھىمۇ؟» – دەپ سورىدى.	يىلاتۇس سورىدى: «سەن يەھۇدىلارنىڭ ىادىشاھىمۇ؟» ئۇ جاۋاب قىلدى: «سېنىڭ دېگەنگىنىڭدەك.»
MRK 15:4	يىلاتۇس ئۇنىڭدىن يەنە: – جاۋاب بەرمە مەسەن؟ قارا، ئۇلار ئۇستۇڭدىن شۇنچىۋالا شىكايدەت قىلىۋاتىدۇ؟! – دەپ سورىدى.	يىلاتۇس يەنە ئۇنىڭغا: «جاۋاب بەرمە مەسەن؟ كۆرگۈسەن، ئۇلار سىزگە شۇنچىۋالا شىكايدەت قىلىۋاتىدۇ؟!» دەپ سورىدى.
MRK 15:5	بىراق ئەيسا يەنلا ھېچ جاۋاب بەرمىدى؛ يىلاتۇس بۇنىڭغا ئىتايىن هەيران قالدى.	بىراق ئەيسا تېخى جاۋاب bermidi; يىلاتۇس بۇنىڭغا چوڭ ھەيرانلىق بىلەن قالدى.
MRK 15:6	ھەر قېتىملق ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا، خالايىق قايسىپپەر مەھبۇسىنى تەلەپ قىلسما، ۋالىي ئۇنى قويۇپ بېرەتتى.	بەيمىن كۇنى، يىلاتۇس خەلقنىڭ تەلەپ قىلغان بىر تۈرمىچىنى ئەركىن قىلىپ بېرىپ كېلىپ تۇراتتى.
MRK 15:7	ئەينى ۋاقتىتا، زىنداندا بارابايس ئىسمىلىك بىر مەھبۇس بار ئىدى. ئۇ ئۆزى بىلەن بىلە تۆپلەڭ كۆتۈرگەن ھەمدە تۆپلەڭدا قاتىلىق قىلغان نەچەيلەن بىلەن تەڭ سولانغانىدى.	ئۇ ۋاقتىتا، قاماقتا بارابايس دەپ ئاتالغان بىر كىشى بار ئىدى. ئۇ بىر تۆپلەڭدا قاتىلىق قىلغان بولۇپ، باشقۇ قاتاچىلار بىلەن بىرگە تۆتۈپ تاشلاڭان.
MRK 15:8	خالايىق چۈقان-سۈرەن سېلىپ ۋالىيدىن بۇرۇن ھەمىشە ئۇلارغا قىلغىندهك يەنە شۇنداق قىلىشنى تىلەشتى.	خەلق كاتتا ئاۋااز بىلەن ياراز قىلىپ، يىلاتۇنىڭ ئادەتتە قىلىپ كېلىپ تۈرگان ئىشىنى تەلەپ قىلدى.
MRK 15:9	يىلاتۇس ئۇلارغا: – سىلەر يەھۇدىلارنىڭ ىادىشاھىنى قويۇپ بېرىشىمنى خالامىسلەر؟ – دېدى	يىلاتۇس ئۇلارغا دېدى: «يەھۇدىلارنىڭ ىادىشاھىنى قويۇپ بېرىشىمنى سىلەر خالامىسى؟»
MRK 15:10	(چۈنكى ئۇ باش كاھىنلارنىڭ ھەسەتخورلۇقى تۆپەيلىدىن ئۇنى تۆتۈپ بەرگەنلىكىنى بىلەتتى).	ئۇچۇن ئۇ باش كاھىنلارنىڭ ھەسەت سەۋەبدىن ئۇنى تۆتۈپ بەرگەنلىكىنى بىلەتتى.
MRK 15:11	لېكىن باش كاھىنلار خالايىقنى: «بۇنىڭ ئورنىغا، بارابايسنى قويۇپ بەر» دەپ تەلەپ قىلىشقا كۈشكۈرتتى.	ئەمما باش كاھىنلار خەلقنى قوزغاب، «بۇنىڭ ئورنىدا بارابايسنى قويۇۋېتىڭلەر» دەپ تەلەپ قىلدۇردى.
MRK 15:12	يىلاتۇس جاۋابەن ئۇلاردىن يەنە: – ئۇنداق بولىسا، سىلەر «يەھۇدىلارنىڭ ىادىشاھى» دەپ ئاتىغان كىشىنى قانداق بىر تەرەپ قىل دەۋاتىسىلەر؟ – دېدى.	يىلاتۇس قايتا ئۇلارغا دېدى: «ئاندىن، سىلەر يەھۇدىلارنىڭ ىادىشاھى دەپ ئاتىغان كىشىنى قانداق قىلىساق بولىدۇ؟»
MRK 15:13	– ئۇلار يەنە ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ: – ئۇنى كېستىلىگەن! – دەپ ۋارقىرىشاتتى.	ئۇلار يەنە ئاۋاز بىلەن: ئۇنى كېستى قىلىڭ! دەپ قىلىشتى
MRK 15:14	يىلاتۇس ئۇلارغا: – نېمىشقا؟ ئۇ نېمە يامانلىق قىلغان؟ دېدى. بىراق ئۇلار ئۇلار تېخىمۇ غالىرىلىشىپ: – ئۇنى كېستىلىگەن! – دەپ ۋارقىرىشاتتى.	يىلاتۇس ئۇلارغا: «نېمىشقا؟ ئۇ نېمە يامانلىق قىلغان؟» دېدى. بىراق ئۇلار تېخىمۇ قاتىققى ياراز قىلىپ: «ئۇنى چالھۇن قىلىڭ!» دەپ ئاۋااز كۆتۈردى.
MRK 15:15	شۇڭى يىلاتۇس، خەلقنى خۇش قىلىش ئۇچۇن، بارابايسنى ئۇلارغا چىقىرىپ بەردى. ئەيسان بولىسا قامچىلاتقاندىن كېيىن، كېستىلەش ئۇچۇن لەشكەرلىرىگە تايشۇرۇپ بەرگەن.	شۇڭى يىلاتۇس، خەلقنى خۇش قىلىش ئۇچۇن، بارابايسنى ئۇلارغا بەرگەن. شۇڭى يىلاتۇس، خەلقنى خۇش قىلىش ئۇچۇن، بارابايسنى ئۇلارغا بەرگەن. ئەيسا قامچىلاتىن كېيىن، كېستىلەش ئۇچۇن لەشكەرلىرىگە تايشۇرۇپ بەرگەن.
MRK 15:16	ئاندىن لەشكەرلەر ئەيسانى ۋالىي ئوردىسىدىكى سەپىلىكە ئېلىپ كېرىپ، يۇتون لەشكەرلەر توپىنى بۇ يەرگە جەم بولۇشقا چاقىرىدى.	ئاندىن ھەربىيەچىلەر ئىيساغا ۋالىي ئوردىسىدىكى سەپىلىكە ئېلىپ كېرىپ، كەتتى، يۇتون ھەربىي توپىنى بۇ يەرگە جەم بولۇشقا چاقىرىدى.
MRK 15:17	ئۇلار ئۇنىڭ ئۇچىسىغا سۆسۈن رەڭلىك تون كىيدۈرۈشتى، ئاندىن ئۇلار	ئۇلار ئۇنى سۆسۈن رەڭگىدىكى كىيم كېيگۈزۈپ، كېيىن تىكەن تاجىن

Reference	Before	After
MRK 15:18	تىكەنلىك شاچىلاردىن توقۇغان بىر تاجنى بېشىغا كىيگۈزدى. ئاندىن ئۇنى مۇبارەكىلەب: «ياشغايلا، ئى يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھى!» دېشىتى.	بېشىغا قويۇپ كىيدۈرۈشتى. ئاندىن ئۇنى سەلام قىلىپ: «ھەي، يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھى!» دېدى.
MRK 15:19	ئاندىن بېشىغا قومۇش بىلەن ھەدەپ ئۇرۇپ، ئۇنىڭغا قاراپ تۆكۈرۈشتى وھ ئۇنىڭ ئالدىدا تىز يۈكۈپ، سەجە قىلىشتى.	ئاندىن بېشىنى چوبتا سۇقۇپ، ئۇنىڭغا تۆكۈرۈپ، تىز چۈشۈپ، ئوزارلىق بىلەن ھۆرمەت كۆرسەتتى.
MRK 15:20	ئۇلار ئۇنى شۇنداق مازاق قىلغاندىن كېيىن، ئۇنىڭدىن سۆسۈن توننى سالدۇرۇۋېتىپ، ئۇچىسىغا ئۆز كىيمىلرىنى كىيدۈردى؛ ئاندىن ئۇلار ئۇنى كېستىلەش ئۈچۈن ئېلىپ چىقىشتى.	ئۇلار ئۇنى گۈرۈلدەپ ئازار بەرگەندىن كېيىن، سۆسۈن توننى ئالدى، ئۆز كىيمىمنى كۆيدۈرۈپ، كېستىلەش ئۈچۈن چىقاراپ كەتتى.
MRK 15:21	كۇرىنى شەھىرىدىن بولغان، سىمۇن ئىسىملىك بىر كىشى بېزدىن كېلىپ، ئۇ يەردىن ئۆتۈپ كېتىۋاتاتى (بۇ كىشى ئىسکەندەر بىلەن رۇفۇسنىڭ ئاتىسى ئىدى). لەشكەرلەر ئۇنى تۆتۈپ كېلىپ، ئەيسانىڭ كېستىنى ئۇنىڭغا مەجبۇرىي كۆتۈرگۈزدى.	ھەربىيەچىلەر كۇرىنى شەھىرىدىن بولغان، دەربادىن كەلگەن سىمۇن ناملىق بىر ئادەم، يەنى ئالېكساندر بىلەن رۇفۇسنىڭ ئاتىسىنى مەجبۇر قىلىدى، ئەيسا نىڭ كېستىنى كۆتۈرگۈزۈش ئۈچۈن.
MRK 15:22	ئۇلار ئەيسانى گولگوتا (تەرجىمىسى، «باش سۆڭەك») دېگەن يەركە ئېلىپ كەلدى؛	ئۇلار ئەيسانى گولگوتا دېگەن ۋەتهنگە ئېلىپ كەلدى، بۇ يەرنى كەرانىيۇم پېرى' دەپ تەرجمە قىلىنغان.
MRK 15:23	ئاندىن ئۇلار ئۇنىڭغا ئىچىش ئۈچۈن مۇرمەككى ئارلاشتۇرۇلغان ئاچىق شاراب بەردى؛ لېكىن ئۇ ئۇنى قوبۇل قىلىمىدى.	كېيىن ئۇلار ئۇغا مۇرمەككە قوشۇلغان ئاچىق شراب بەردى ئىچەمەك ئۈچۈن؛ بىراق ئۇ قوبۇل قىلىمىدى.
MRK 15:24	ئۇلار ئۇنى كېستىلىگەندىن كېيىن، كىيمىلرىنى ئۆزئارا بولۇشۇۋېلىش ئۈچۈن، ھەرقايىسىنىڭ ئولۇشىنى بېكىتىشكە ھەربىر كىيمىمنىڭ ئۆستىگە چەك تاشلىدى.	ئۇلار ئۇنى چالھۇز قىلغاندىن كېيىن، كىيمىلرىنى ئارا بولۇپ ئېلىش ئۈچۈن، ئۇچۇر تاشلاپ تالاپ قىلىدى.
MRK 15:25	ئۇنى كېستىلىگەن ۋاقت كۇنىڭ ئۇچىنجى سائىتى ئىدى.	ئۇنى چوتلىغاندا كۇنىڭ ئۇچىنجى سائىتى ئىدى.
MRK 15:26	ئۇنى ئەيپىلىگەن شىكايهەنامىدە «يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھى» دەپ يۇتۇلگەندى.	ئۇنىڭ ئۈچۈن بىزلىغان ئەيپەلەش بېزۋۇقىدا: «يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھى» دەپ بار.
MRK 15:27	ئۇلار ئۇنىڭ بىلەن تەڭ ئىككى قاراقچىنىمۇ كېستىلىدى، بىرى ئۇڭ تەرىپىدە، يەنە بىرى سول تەرىپىدە ئىدى.	ئۇلار ئۇ بىلەن بىرگە ئىككى قاراقچىنى كېست قىلىدى، بىرى ئۇڭ تەرەپتە، بىرى سول تەرەپتە.
MRK 15:28	شۇنداق قىلىپ، مۇقەددەس يازمىلاردىكى: «ئۇ جىنايەتچىلەرنىڭ قاتارىدا سانالدى» دېگەن سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.	شۇنداقلا، يازمىلاردا بېزلىغان: «ئۇ جىنايەتچىلەر بىلەن بىرگە سانالدى» دېگەن سۆز <i>ھەلگەن</i> ئاشۇرۇلدى.
MRK 15:29	ئۇ يەردىن ئۆتكەنلەر باشلىرىنى چايىقىشىپ، ئۇنى ھاقارەتلىپ: – ئۇھۇي، سەن ئىبادەتھانىنى بۇرۇپ تاشلاپ، ئۆج كۈن ئىجىدە قايتىدىن ياساپ چىقىدىغان ئادەم،	يولدىن ئۆتكەنلەر باشلىرىنى سەيلەپ، ئۇنى تەھقىر قىلىپ: 'ھەي، سەن معبدى بۇرۇپ، ئۆج كۈنەدە قايتا قۇرۇپ چىقىدىغان!
MRK 15:30	ئەمدى ئۆزۈڭنى قۇتقۇرۇپ كېستىتن چۈشۈپ باققىنا – دېشىتى.	ھازىر ئۆزۈڭنى ساقلاپ، كېستىتن چۈشۈپ كەتگىن!
MRK 15:31	باش كاھىنلار بىلەن تەۋرات ئۇستازلىرىنىمۇ ئۆزئارا شۇنداق مەسخىرە قىلىپ: – ئۇ باشقىلارنى قۇتقۇرۇتىشكەن، ئۆزىنى قۇتقۇرۇمالىدۇ.	باش كاھىنلار بىلەن شەربىيەت ئۇقتۇقۇچىلىرىنىمۇ ئارلىشىپ شۇنداق مەسخىرە قىلىپ: «ئۇ باشقىلارنى قۇتلاب كەتكەن، ئۆزىنى قۇتقۇرۇمالىدىكەن».
MRK 15:32	ئىسرائىلنىڭ يادىشاھى بولغان مەسىھ ئەمدى كېستىتن چۈشۈپ باقسۇنچۇ، شۇنى كۆرسەكلا ئۇنىڭغا ئېتقاد قىلىمىز! – دېشىتى. ئۇنىڭ بىلەن تەڭ كېستىلەنگەنلەر رەرمۇ ئۇنى شۇنداق ھاقارەتلىشتى.	ئىسرائىلنىڭ يادىشاھى دېگەن مەسىھ، ھازىر كېستىتن چۈشۈپ كەلسۇن، بۇنى كۆرسەك، ئۇنىڭغا ئىشىنىپ كېتىمىز! دېشىتى. ئۇ بىلەن بىرگە كېستىلەنگەنلەر رەرمۇ ئۇنى شۇنداق ھەقىرىتەشتى.
MRK 15:33	ئەمدى كۇنىڭ ئالتنىچى سائىتى كەلگەندە، يۇتكۈل زېمىننى قاراڭغۇلۇق قاپىلىدى ۋە توققۇزىنچى سائىتىگە داۋام قىلىدى.	ئالتنىچى سائىتتە، ھەممە جاي قاراڭغۇلۇق بىلەن قاپىلىنىپ كەتتى ۋە توققۇزىنچى سائىتەتكىچە داۋام قىلىدى.

Reference	Before	After
MRK 15:34	توققۇزىنجى سائەتتە ئېيسا چۈك ئاۋاز بىلەن: «ئېلوئى، ئېلوئى، لاما شاۋاقتانى؟»، مەنسى: — «خۇدایم، خۇدایم، مېنى نېمىشقا تاشلىۋەتتىڭ؟» دەپ قاتىق نىدا قىلىدى.	توققۇزىنجى سائەتتە ئېيسا چۈك ئاۋاز بىلەن: «ئېلوئى، ئېلوئى، لاما شاۋاقتانى؟» دەپ باللاشتۇرۇپ، بۇنىڭ مەنسى: «خۇدایم، خۇدایم، مېنى نېمىشقا تاشلاي كەتتىڭ؟» دەپ قاتىق چاقىرىدى.
MRK 15:35	ئۇ يەردە تۇرۇۋاتقانلارنىڭ بەزىلىرى بۇنى ئاڭلاب: — مانا، ئۇ ئىلىاس يېغەمبەرگە نىدا قىلىۋاتىدۇ، — دېپىشتى.	ئۇ جايدا تۇرۇۋاتقانلارنىڭ بەزىلىرى بۇنى ئاڭلغاندا: «ھەي، ئۇ ئىلىاس يېغەمبەرگە ئاۋاز قويۇۋاتىدۇ»، دېدى.
MRK 15:36	ئۇلاردىن بىرەيلەن يۈگۈرۈپ بېرىپ، بىر پارچە بۇلۇنىڭ تاچچىق شارابقا چىلاب، قومۇشنىڭ ئۇچىغا سېلىپ ئۇنىڭغا ئىچۈرۈپ: — توختاب تۇرۇڭلار! قاراپ باقايىلى، ئىلىاس يېغەمبەر ئۇنى چۈشۈرگىلى كېلەرمىكىن؟ — دېدى.	ئۇلارنىڭ بىرى تېز يۈگۈرۈپ بارىپ، بىر پارچە سۇنغاچنى كۆك سۇعۇچقا چىلاب، تام يانغلقنىڭ ئۇچىغا سېلىپ، ئۇنى ئىچۈرۈپ: «سەل ساقلاب باقايىلى، ئىلىاس يېغەمبەر كېلىپ ئۇنى چۈشۈرەمدۇ؟» دېدى.
MRK 15:37	ئېيسا قاتىق ۋارقىرىدى-دە، روھىنى قويۇۋەتتى.	ئېيسا كۈچلۈك چاقىرىش بىلەن، روھىنى قويۇۋەتتى.
MRK 15:38	ھەم شۇ دەم، ئىبادەتخانىنىڭ ئىچكى يەردىسى يۇقىرىدىن تۆۋەنگە ئىككى يارچە بولۇپ يېرىلىدى.	ھەم شۇ دەم، ئىبادەتخانىنىڭ ئىچكى يەردىسى يۇقىرىدىن تۆۋەنگە ئىككى يارچە بولۇپ يېرىلىدى.
MRK 15:39	ھەمدى ئۇنىڭ تۆدۈلدا تۇرغان بۈزبىشى ئۇنىڭ قانداق نىدا قىلىپ روھىنى راھىز، يۈزبىشى ئۇنىڭ ياقتۇرۇچىلىقىدا تۇرۇپ، ئۇنىڭ قانداق چاقىرىپ روھىنى قويۇۋەپلىپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەندە، «بۇ كىشى ھەققىي خۇدانىڭ قويۇۋەتكەنلىكىنى كۆرۈپ: — بۇ نادەم ھەققەتەن خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەن! ئوغلى!» دېدى.	ھەمدى ئۇنىڭ تۆدۈلدا تۇرغان بۈزبىشى ئۇنىڭ قانداق نىدا قىلىپ روھىنى راھىز، يۈزبىشى ئۇنىڭ ياقتۇرۇچىلىقىدا تۇرۇپ، ئۇنىڭ قانداق چاقىرىپ روھىنى قويۇۋەپلىپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەندە، «بۇ كىشى ھەققىي خۇدانىڭ قويۇۋەتكەنلىكىنى كۆرۈپ: — بۇ نادەم ھەققەتەن خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەن! ئوغلى!» دېدى.
MRK 15:40	ئۇ جايدا يەنە بىر نەچە ئايال بار كەتنى، ئۇلار بۇ ئىشلارنى يىراقتىن كۆرۈپ ئۇ يەردە يەنە بۇ ئىشلارغا يىراقتىن قاراپ تۇرۇۋاتقان بىزىنچە ئاياللارمۇ بار تۇرۇشتى، ئۇلار ئىچىدە ماگىللەق مەريھم، كىچىك ياقۇپ بىلەن يۈسېپنىڭ ئىدى، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ماگىللەق مەريھم، كىچىك ياقۇپ بىلەن يۈسېپنىڭ ئانسىسى مەريھم ۋە سالومىلار بار ئىدى.	ئۇ جايدا يەنە بىر نەچە ئايال بار كەتنى، ئۇلار بۇ ئىشلارنى يىراقتىن كۆرۈپ ئۇ يەردە يەنە بۇ ئىشلارغا يىراقتىن قاراپ تۇرۇۋاتقان بىزىنچە ئاياللارمۇ بار تۇرۇشتى، ئۇلار ئىچىدە ماگىللەق مەريھم، كىچىك ياقۇپ بىلەن يۈسېپنىڭ ئىدى، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ماگىللەق مەريھم، كىچىك ياقۇپ بىلەن يۈسېپنىڭ ئانسىسى مەريھم ۋە سالومىلار بار ئىدى.
MRK 15:41	ئۇلار بۇرۇن گاللىيەدە ئېيسا بىلەن بىرگە بولۇپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ، ئۇنىڭ ئۇلار ئەسلىدە ئېيسا گاللىيە ئۇلوكىسىدە تۇرغان ۋاقتىتا ئۇنىڭغا ئەگىشىپ، ئىشلىرىگە ياردىم بەرگەنلىرى بار؛ بۇلاردىن باشقۇ، ئۇنىڭ بىلەن بېرۇسالىمغا ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولغانلار ئىدى؛ بۇلاردىن باشقا ئۇنىڭ بىلەن بېرۇسالىمغا بىرگە كەلگەن يەنە نۇرغۇن ئاياللارمۇ ئۇنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ تۇراتى.	ئۇلار بۇرۇن گاللىيەدە ئېيسا بىلەن بىرگە بولۇپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ، ئۇنىڭ ئۇلار ئەسلىدە ئېيسا گاللىيە ئۇلوكىسىدە تۇرغان ۋاقتىتا ئۇنىڭغا ئەگىشىپ، ئىشلىرىگە ياردىم بەرگەنلىرى بار؛ بۇلاردىن باشقۇ، ئۇنىڭ بىلەن بېرۇسالىمغا ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولغانلار ئىدى؛ بۇلاردىن باشقا ئۇنىڭ بىلەن بېرۇسالىمغا كەلگەن كۆپ ئاياللارمۇ ھازىر ئۇنىڭ ئەھۋالىنى كۆزىتىپ تۇرۇشتاتى.
MRK 15:42	كەچقۇرۇن كىرىپ قالغاندا («تەبىارلاش كۈنى»، يەنى شابات كۇنىنىڭ ئالدىنىقى كۈنى بولغاچقا)،	كەچقۇرۇن كىرىپ قالغاندا، تەبىارلاش كۈنى، يەنى شابات كۇنىنىڭ كەچقۇرۇن كىرىپ تەلەپ قىلدى.
MRK 15:43	ئالىي كېڭىشىنىڭ تولىمۇ مۇھىم ئەزاسى بولۇپ بار ئىدى. ئۇ خۇدانىڭ ياتشلىقىنى كۆتۈپ تۇرۇپ، جەسەرەت بىلەن ۋالىي يېلاتۇسىنىڭ ئالدىغا كىرىپ، ئۇنىڭدىن ئېسانىڭ جەستىنى بېرىشنى تەلەپ قىلدى.	ئارىماتىيىدىكى يۈسۈپ، كېڭىشىنىڭ مۇھىم ئەزاسى بولۇپ بار ئىدى. ئۇ خۇدانىڭ ياتشلىقىنى كۆتۈپ تۇرۇپ، جەسەرەت بىلەن ۋالىي يېلاتۇسىنىڭ ئالدىغا كىرىپ، ئۇنىڭدىن ئېسانىڭ جەستىنى بېرىشنى تەلەپ قىلدى.
MRK 15:44	يېلاتۇس ئېسانىڭ ئاللىقاچان ئۆلگەنلىكىگە ھەيران بولدى؛ ئۇ يۈزبىشىنى چاقىرىپ، ئۇنىڭدىن ئېسانىڭ ئۆلگىنىڭ خېلى ۋاقتى بولدىمۇ، دەپ سورىدى.	يېلاتۇس ئېسانىڭ ئاللىقاچان ئۆلۈپ كەتكەنلىكىگە ھەيران قالدى؛ ئۇ يۈزبىشىنى چاقىرىپ، ئېسانا قاچان ئۆلگەنلىكىنى سورىدى.
MRK 15:45	يۈز بېشىدىن ئەھۋالىنى ئۆققاندىن كېيىن، يۈسۈيکە جەسەتتى بەرگەن.	يۈز باشچىسىدىن ئەھۋالىنى ئاڭلغاندا، يۈسۈيکە جەسەتتى بەرگەن.
MRK 15:46	يۈسۈپ بىر كاناب رەخت ئېسىلى كاناب رەخت سېتىۋىلىپ، جەسەتتىن كېرىستىدىن يۈسۈپ ئېسىلى كاناب رەخت كېپەنلىدى ۋە ئۇنى قىيادا ئويۇلغان بىر قەبرىگە قويىدى؛ ئاندىن قەبرىنىڭ ئاغزىغا بىر تاشنى دوملىتىپ قويىدى.	يۈسۈپ بىر كاناب رەخت ئېسىلى كاناب رەخت بىلەن ئوراپ، بىر قەبرىگە قويىدى. كېيىن چۈشۈرۈپ، كاناب رەخت بىلەن ئوراپ، بىر قەبرىگە قويىدى.
MRK 15:47	ۋە ماگىللەق مەريھم بىلەن يۈسەنىڭ ئانسىسى مەريھم ئۇنىڭ قويۇلغان بېرىنى كۆرۈۋالدى.	ماگىللەق مەريھم بىلەن يۈسېپنىڭ ئانسىسى مەريھم، ئۇنىڭ قويۇلغان جايىنى كۆرۈپ قالدى.
MRK 16:1	شەھەت كۈن ئۆتۈپ كەتكەنە، ماگىللەق مەريھم، ياقۇنىنىڭ ئانسىسى مەريھم شابات كۈنى ئۆتۈشى بىلەن، ماگىللەق مەريھم، ياقۇنىنىڭ ئانسىسى مەريھم ۋە سالومە، ئېسانىڭ بەدىنىگە ياقلاپ قويۇش ئۆچۈن خۇش بۇيۇملار	شەھەت كۈن ئۆتۈپ كەتكەنە، ماگىللەق مەريھم، ياقۇنىنىڭ ئانسىسى مەريھم شابات كۈنى ئۆتۈشى بىلەن، ماگىللەق مەريھم، ياقۇنىنىڭ ئانسىسى مەريھم ۋە سالومە، ئېسانىڭ بەدىنىگە ياقلاپ قويۇش ئۆچۈن خۇش بۇيۇملار

Reference	Before	After
MRK 16:2	بۇيۇملارنى سېتىۋالدى.	سېتىپ ئالدى.
MRK 16:3	ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۈنى ئۇلار بەك بالدۇر تۇرۇپ، كۈن چىققاندا قەبرىگە ئۇلار ئازىلىشىپ: «قەبرىنىڭ ئالدىرىك تاشنى كىم بىزگە ھەيدەپ بېرىدۇ؟» ئۇلار ئۆزئارا: «بىزگە ھەيدەپ بېرىدۇ؟» دېپىشتى.	ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۈنى ئۇلار بەك بالدۇر تۇرۇپ، كۈن چىققاندا قەبرىگە ئەتتى.
MRK 16:4	لېكىن ئۇلار باشلىرىنى كۆتۈرۈپ قاربۇدى، تاشنىڭ بىر يانغا دومىلىتىۋەتلىكىنى كۆردى - ئەسىلىدە ئۇ تاش ناھايىتى يوغان ئىدى.	لېكىن ئۇلار بەشلىرىنى يوقىرى كۆتۈرۈپ قاربىدى، تاشنى بىر تەرەيکە سۈرۈلۈپ كەتكەنلىكىنى كۆردى - چۈنكى ئۇ تاش ئىنتايىن چوڭ ئىدى.
MRK 16:5	ئۇلار قەبرىگە كىرىپ كىرىگەندە، ئوڭ تەرەپتە ئولتۇرغان، ئاق تون كىيىگەن، ياش بىر ئادەمنى كۆردى، ۋە قاتتىق دەككە-دۇككىنگە چۈشتى.	ئۇلار قەبرىگە كىرىپ كىرىگەندە، ئوڭ تەرەپتە ئولتۇرغان، ئاق كىيىملىك بىر ياش ئەردىشنى كۆردى، ۋە شۇ ئۇچۇق يەيتىدەلا قورققان بولدى.
MRK 16:6	لېكىن ئۇلارغا دېدى: قورقماڭلار، سىلەر سەللەپ قىلىنغان نەزەرەتلىك ئەيسان لېكىن ئۇ ئۇلارغا: - دەككە-دۇككىنگە چۈشمەڭلار، سىلەر كىرسىتەنگۈچى ناسارەتلىك ئەيسانى ئىزدەۋاتىسىلەر، ئۇ تېرىلىدى، ئۇ بۇ يەردە ئەمەس. مانا ئۇلار ئۇنى قويغان جاي!	ئۇ ئۇلارغا دېدى: قورقماڭلار، سىلەر سەللەپ قىلىنغان نەزەرەتلىك ئەيسان لېكىن ئۇ ئۇلارغا! شۇ جايغا قاراڭلار!
MRK 16:7	لېكىن بېرىڭلار، ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىغا ۋە بېتىرۇسقا: «ئۇ گاللىيەگە سىلەردىن ئۇلار بارىدىكەن؛ ئۇ سىلەرگە ئېيتقىنىدەك، سىلەر ئۇنى شۇ يەردە كۆرۈدىكەنسىلەر» دەڭلار، - دېدى.	كېتىڭلار، ئۇنىڭ ئەۋەتلىكلىرىگە ۋە بېتىرگە بۇنى ئېتىڭلار: «ئۇ سىلەرگە ئۇلار بارىدى گاللىيىگە؛ ئۇ سىلەرگە دېڭەنلىكىدەك، سىلەر ئۇنى شۇ يەردە كۆرسىڭلار.
MRK 16:8	ئۇلار قەبرىدىن چىقىلا بەدەر قاچتى. ئۇلارنى تىترەك بېسىپ هوشىنى يوقتاي دېڭەندى؛ بەك قورقۇپ كەتكەچكە، ھېچكىمگە ھېچنېمىنى ئېيتىمىدى.	ئۇلار قەبرىدىن چىقىلا قاچتى. تىترەش بىلەن ھاياجان ئۇلارنى تامتاب قىلىدى؛ بەك قورقانلىقىفا، ھېچ كىشىگە ھېچ نېمىنى ئېيتىشمايدى.
MRK 16:9	ئەيسا ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۈنى تاڭ سەھەرە تېرىلىگەندىن كېيىن، ئاقۋال ماڭاللىق مەريەمگە كۆرۈنۈپ كەتتى. ئۇ ئەسىلىدە ئۇنىڭدىن يەتتە ھەيدىرەتکەندى.	ئەيسا ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۈنى سەھەرە تېرىلىپ كېتكەندىن كېيىن، بىرىنچى بولۇپ ماڭاللىق مەريەمگە كۆرۈنۈپ كەتتى. ئۇ ئىلگىرى ئۇنىڭدىن يەتتە جىنىنى قويۇپ يولىغان.
MRK 16:10	مەريەم چىقىپ، ماتەم تۆتۈپ يېغلىشىپ تۇرغان، بۇرۇن ئۇنىڭ بىلەن بىلەن بولغانلارغا خەۋەر بەردى.	مەريەم چىقىپ كەتتى، بۇرۇنداق ئۇ بىلەن بىلەن بولغانلار ماتەم تۆتۈۋاتقان ۋاقتىتا، ئۇلارغا خەۋەر ئېتىپ بەردى.
MRK 16:11	ئۇنىڭ تېرىك ئىكەنلىكىنى ۋە مەريەمگە كۆرۈنگەنلىكىنى ئاكلىغاندا، ئۇلار ئىشەنمدى.	ئۇ ھايات بولغان دېڭەنلىكى ۋە مەريەمگە كۆرۈنگەن دېڭەنلىكىنى ئاكلىغاندا، ئۇلار گەيکە ئىشەنمدى.
MRK 16:12	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئۇ ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى يېزىغا كېتىۋاتقان ئىككىيەنگە باشقا سىياقتا كۆرۈنۈدى.	بۇ ئىشلارنىڭ كېيىن، ئۇ ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئىككى كىشىگە باشقا قىلىپ كۆرۈنگەن، ئۇلار بىزىدا يۈرگەندە، دېڭەنلىك.
MRK 16:13	بۇلارمۇ قالغانلارنىڭ يېنىغا قايتىپ، ئۇلارغا خەۋەر قىلغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇلار بۇلارغىمۇ ئىشەنمدى.	بۇلارمۇ قالغانلارغا كېتىپ خەۋەر بەردى، لېكىن ئۇلار بۇنىڭغا ئىشەنمدى.
MRK 16:14	ئاندىن ئون بىرىلەن داستىخاندا ئولتۇرۇپ غىزالىنىۋاتقاندا، ئۇ ئۇلارغا كۆرۈندى ۋە ئۇلارنىڭ ئېتىقادىسىلىقى ۋە تاش يۈرەكلىكى ئۆچۈن ئۇلارنى تەنبىھ بېرىپ ئېبىلىدى؛ چۈنكى ئۇلار ئۆزىنىڭ تېرىلىگىنىنى كۆرگەنلەرگە ئىشەنمگەندى.	شۇ ۋاقتىتا ئون بىرىنى دەستىكتە ئولتۇرۇپ تاماق ئىچۈۋاتقاندا، ئۇ كەلدى كۆرۈندى ۋە ئۇلارنىڭ ئىشەنمەسىلىكى ۋە قاتتىق يۈرەكلىكى ئۆچۈن ئۇلارغا ئېب بەردى؛ چۈنكى ئۇلار تېرىلىگەن ئۇنى كۆرگەنلەرگە ئىشەنمگەن.
MRK 16:15	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: - يۇتكۈل جاهانغا بېرىپ، يارىتلەغۇچىلارنىڭ ھەربىرىگە خۇش خەۋەرنى جاكارلاڭلار.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: بارىڭلار ھەممە دۇنياغا، ھەر بىر يارىتلەغان نەرسىگە ياخاڭلا خەۋەرنى ئاكلىتىڭلار.
MRK 16:16	ئېتىقاد قىلىپ، چۆمۈلۈرۈشنى قوبۇل قىلغانلار قۇقۇزۇلۇدۇ. ئېتىقاد قىلمىغانلار بولسا گۇناھقا بېكىتىلىدۇ.	ئىشەنگەنلەر ۋە سۇدا چۆمگەنلەر قۇقۇزۇلۇپ كېتىدۇ، ئىشەنگەنلەر بولسا جازالاندۇ.
MRK 16:17	ئېتىقاد قىلغانلارنىڭ ئىزلىرىغا مۇشۇنداق مۇھىم ئالامەتلەر ئەگىشىپ	ئىشىنىدىغانلارنىڭ ئىزلىرىدە بۇنداق مۇھىم ئالامەتلەر بار بولىدۇ: ئۇلار

Reference	Before	After
	هەمراھ بولىدۇ: – ئۇلار مېنىڭ نامىم بىلەن جىنلارنى ھەيدۇپتىدۇ؛ ئۇلار پېڭى تىللاردا سۆزلەيدۇ.	مېنىڭ ئاتىم بىلەن جىنلارنى ھەيدۇپتىدۇ؛ يېڭى تىللار بىلەن سۆزلەيدۇ.
MRK 16:18	ئۇلار يىلانلارنى قوللىرىدا تۇتىدۇ، ھەرقانداق زەھەرلىك نەرسىنى ئىچسىمۇ، ئىجسە، ئۇنىڭدىن بىچ زەھەر كۆرمەيدۇ؛ قوللىرىنى بىمارلارغا قوبۇپ تۇرسا، ئۇلارغا زەھەر يەتكۈزمەيدۇ؛ قوللىرىنى بىمارلارغا تەگۈزۈپ قويسا، كېسەللەرى ساقىيىپ كېتىدۇ.	ئۇلار يىلانلارنى قوللىرىغا ئىلىپ تۇتىدۇ، ھەرقانداق زەھەرلىك نەرسىنى ئىجسە، ئۇنىڭدىن بىچ زەھەر كۆرمەيدۇ؛ قوللىرىنى بىمارلارغا قوبۇپ تۇرسا، ئۇلارغا زەھەر يەتكۈزمەيدۇ؛ قوللىرىنى بىمارلارغا تەگۈزۈپ قويسا، كېسەللەلىكلىرى تېزلا ساقايىدۇ.
MRK 16:19	شۇڭا رەب ئۇلارغا بۇ سۆزلەرنى قىلىپ بولغاندىن كېيىن، ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى، خۇدانىڭ ئوڭ يېنىدا ئولتۇردى.	شۇ ۋاقتىتا، رەب ئۇلارغا بۇ سۆزلەرنى دەپ بولغاندىن كېيىن، ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى ۋە خۇدانىڭ ئوڭ يېنىدا ئولتۇردى.
MRK 16:20	مۇخلىسلار چىقىپ، ھەر يەرگە بېرىپ خۇش خەۋەرنى جاكارلاپ يۈردى. رەب ئۇلار بىلەن تەڭ ئىشلەپ، سۆز-كالامغا ھەمراھ بولۇپ ئەگەشكەن مۆجزىزلىك ئالامەتلەر بىلەن ئۇنىڭغا ئىسپات بەردى.	ئوقۇغۇچىلار چىقىپ كەتتى، ھەر يەرگە بارىپ، خۇش خەۋەرنى قىزغىن جاكارلىدى. رەب ئۇلار بىلەن بىرگە ئىشلەپ، سۆزلىرىنى مۆجزىزلىك ئالامەتلەر بىلەن تولۇق دەللىلىدى.
LUK 1:1	گەرچە نۇرغۇن ئادەملەر ئارىمىزدا مۇلھق ئىشلەرنىڭلىك دەپ قارالغان ئىشلارنى توپلاپ بىزىشقا كىرىشكەن بولسىمۇ،	چۈنكى كۆپ كىشىلەر بىز ئارامىزدا يۈنۈكلەنگەن ئىشلارنى يىغىپ بىزىشقا كوشۇلادى.
LUK 1:2	(خۇددى سۆز-كالامغا باشتىن-ئاخىر ئۆز كۆزى بىلەن گۇۋاھچى بولغانلار، شۇنداقلا ئۇنى ساقلاپ يەتكۈزگۈچىلەرنىڭ بىزگە ئاماھەت قىلغان بايانلىرىدەك،)	باشلىنىشىنىلا گۇۋاھ بولغانلار ۋە سۆزنىڭ خىزمەتچىلىرى بىرگە ئۇلارنى ئۇچۇرغانلىقىدەك،
LUK 1:3	مەن نەم بارلىق ئىشلارنى باشتىن تەپسىلىي تەكشۈرۈپ ئىنىقلەغاندىن كېيىن، ئى هۆرمەتلىك تېئوفىلۇس جانابىلىرى، سىلىگە بۇ ئىشلارنى تەرتىپ بويىچە بىزىشنى لايق تايتىم.	نەڭ مۇكەرم تېئوفىلۇس، سەنگە بۇ ئىشلارنى تەرتىپ بىلەن بىزىپ بىرىشىمنى ياخشى دەپ ئويلايتىم.
LUK 1:4	بۇنىڭدىن مەقسەت، سىلى قوبۇل قىلغان تەلىمەرنىڭ مۇتلەق ھەقىقت ئىكلىكىگە جەزم قىلىشلىرى ئۇچۇندۇر.	بۇ ئۈچۈن، سەن ئۆگەنگەن تەلىمەرنىڭ ئىسپاتلىق ئىنىقلەقىنى تولىق بىلىپ، ئىشەنچلىك جەزم قىلىشىڭ ئۇچۇن.
LUK 1:5	يەھۇدىيە ئۆلکىسىگە يادىشاھ بولغان ھېرود سەلتەنەت قىلغان كۈنلىرىدە، «ئابىيا» كاهىنلىق نۆۋەتسىدىن بىر كاهىن بار بولۇپ، ئىسمى زەكەرييا ئىدى. ئۇنىڭ ئايالىمۇ ھارۇنىنىڭ ئەۋلادىدىن بولۇپ، ئىسمى ئېلىزابىت ئىدى.	ھېرودنىڭ يەھۇدىيەدە يادىشاھلىق قىلغان ۋاقتىل arda، ئابىيا نۆۋەتىگە تەۋە بىر كاهىن بار ئىدى، ئىسمى زەكەرييا. ئۇنىڭ ئايالى ئېلىزابىت، هارۇنىنىڭ ئەۋلادىدىن بولۇپ كەلگەن.
LUK 1:6	ئۇلار ئىككىسى خۇدانىڭ ئالىدىدا ھەققانىي كىشىلەر بولۇپ، يەرۋەردىگارنىڭ يۇتون ئەمر-بەلگىلىمىلىرى بويىچە ئەپىسىز ماڭاتنى.	ئۇلار ئىككىسى خۇدا ئالىدىدا تولا ئادىل كىشىلەر بولۇپ، يەرۋەردىگارنىڭ ھەر بىر بۇيرۇق-قائىدىسىنى خاتالالقىسىز ئەمەلگە ئاشۇرۇپ كەتىشاتنى.
LUK 1:7	ئەمما ئېلىزابىت تۇعماس بولغاچقا، ئۇلار يەرزەنت كۆرمىگەندى. ئۇنىڭ ئۇستىگە ئۇلار ئىككىسى خېلىلا ياشىنىپ قالغاندى.	ئەمما ئۇلارنىڭ بالىسى يوق ئىدى، چۈنكى ئېلىزابىت ساقىت بولۇپ كەتكەن، ۋە ئىككىسىمۇ ياشىنىڭ چوڭىغا كىرىپ كەتكەن.
LUK 1:8	ئۇ ئۆز تۈركۈمىدىكى كاهىنلار ئارىسىدا ئىيادەتخانىدا نۆۋەتچىلىك ۋەزپىسىنى خۇدا ئالىدىدا ئادا قىلىۋاتقاندا.	ئۇ كاهىنلار گۇرۇپپىسىدا، مەتاخانىدا نۆۋەتنىنى ئادا قىلىپ، خۇدا ئالىدىدا خىزمەت قىلىۋاتقاندا.
LUK 1:9	شۇ چاغىدىكى كاهىنلىق ئادىنى بويىچە، ئۇلار يەرۋەردىگارنىڭ «مۇقەددەس جايى»غا كىرىپ خۇشبۇيى سېلىشقا مۇھىسسەر بولۇشقا چەك تاشلىغاندا شۇنداق بولىدىك، چەك ئۇنىڭغا چىقتى.	كاھىنلارنىڭ ئادىنى بويىچە، زەكەرييا يەرۋەردىگارنىڭ مۇقەددەس جايىغا كىرىپ خۇشبۇيى يېلىش ئۇچۇن چەك تاشلىش ئارقىلىق تاللانپ چىقتى.
LUK 1:10	ئەمدى ئۇ خۇشبۇيى سېلىۋاتقان ۋاقتىدا، جامائەت تاشقىرىدا تۇرۇپ دۇئا قىلىشۇراتتى.	هازىر ئۇ ئۇرۇق سېلىۋاتقان ۋاقتىتا، ھەممە خەلق تاشقى يەردە تۇرۇپ دۇئا قىلىپ تۇراتىن.
LUK 1:11	تۇيۇقسىز يەرۋەردىگارنىڭ بىر يەرشتىسى ئۇنىڭغا خۇشبۇيگاھنىڭ ئوڭ تەرىپىدە كۆرۈندى.	كۆتۈشىسىز، يەرۋەردىگارنىڭ يەرشتىسى ئۇنىڭغا كۆرۈنگەن، خۇشبۇيگاھنىڭ ئوڭ تەرىپىدە.
LUK 1:12	ئۇنى كۆرگەن زەكەرييا ھودۇقۇپ قورقۇنچقا چۆمۈپ كەتتى.	زەكەرييا ئۇنى كۆرگەنده ھاراق بولۇپ، قورقۇنچقاجۇنچقا چۆمۈپ كەتتى.

Reference	Before	After
LUK 1:13	بیراق یەرسنەتە ئۇنىڭغا: – ئەي زەكرىيا، قورقىمىن! چۈنكى تىلىكىت سىجاپەت قىلىنىدى، ئاپالىڭ ئېلىزابىت ساڭا بىر ئوغۇل تۇغۇپ بېرىدۇ، سەن ئۇنىڭ ئىسمىنى يەھيا قويغان.	يەرسنەتە ئۇغا دېدى: 'زەكرىيا، قورقىما! سەنىڭ دىلىڭ ئىجاپەت تايىتى، ئېلىزابىت ساڭا بىر ئوغۇل تۇغايىدۇ، سەن ئۇنى يۇھانتا دەپ ئاتاپ قوي.
LUK 1:14	ئۇ ساڭا شاد-خۇراڭلىق ئېلىپ كېلىدۇ، ئۇنىڭ دۇنياغا كېلىشى بىلەن نۇرغۇن كىشىلەر شادلىنىدۇ.	ئۇ سىزگە جاق-جاق خۇشاللىق بەرگەن بولىدۇ، ئۇنىڭ دۇنياغا كېلىشى بىلەن كۆپ كىشىلەر شادلىنىپ تەبرىك قىلىدۇ.
LUK 1:15	چۈنكى ئۇ ېرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە ئۇلۇغ بولىدۇ. ئۇ ھېچقانداق ھاراق-شاراب ئىچمەسلىكى كېرەك؛ ھەتا ئائىسىنىڭ قورسقىدىكى ۋاقتىدىن تارتىپمۇ مۇقەددەس روھقا تولۇرۇلغان بولىدۇ.	چۈنكى ئۇ ېرۋەردىگار ئالدىدا چوڭ بولىدۇ، ئۇ ئىناب شەربىتى ۋە قاتىقى ئىچكىلىك ئىچمەيدۇ، ھەتا ئائىسىنىڭ قورسقىدا تۇرغاندىن باشلايىلا مۇقەددەس روھ بىلەن تولۇپ كېتىدۇ.
LUK 1:16	ئۇ ئىسرائىلاردىن نۇرغۇنلىرىنى ېرۋەردىگار خۇداسىنىڭ يېنىغا قايتۇردى.	ئۇ كۆپ ئىسرائىلق يەرنىنى ئۇلارنىڭ ېرۋەردىگار خۇداسىغا قايتۇرۇپ كەتىدۇ.
LUK 1:17	ئۇ رەبىنگ ئالدىدا ئىلىايس يېغەمبەرگە خاس بولغان روھ ۋە كۈچ-قۇدرەتتە بولۇپ، ئاتلارنىڭ قەلبلىرىنى باللارغا مايل قىلىپ، ئىتائەتسىزلىرىنى هەققانىلارنىڭ ئاقلىانلىكىنگە كىرگۈزۈپ، رەب ئۇچۇن تەبىار خەلقنى ھازىر قىلىش ئۇچۇن ئۇنىڭ ئالدىدا ماڭىدۇ، – دېدى.	ئۇ رەبىنگ ئالدىن يول كۆرسەتىپ كېتىدۇ، ئىلىايس يېغەمبەرنىڭ ھالقى ۋە كۈچ بىلەن، ئاتا-ئانلارنى باللارغا باقتۇرۇپ، ئىتائەتسىزلىرىنى هەقدارلىق ئادەملەرنىڭ ئەقلىپ-پاراستىغا ئۆزگەرتىپ، رەب ئۇچۇن تەبىار بولغان خەلقنى تولۇق تەبىارلايدۇ.
LUK 1:18	زەكرىيا بولسا يەرسىتىدىن: مەنمۇ قېرىپ قالغان، ئاپالىممۇ خېلى ياشىنىپ قالغان تۇرسا، بۇ ئىشنى قانداق جەزم قىلايىمەن؟ – دەپ سورىدى.	زەكرىيا يەرسنەتكە: «مەن قارىپ قالدىم، ئاپالىممۇ ياشى چوڭ بولۇپ قالدى، بۇ ئىشنى قانداق جەزم قىلايىمەن؟» دەپ سورىدى.
LUK 1:19	يەرسنەتە جاۋابەن: – مەن خۇدانىڭ ھۇزۇردا تۇرگۇچى جەبراىىلمەن. ساڭا سۆز قىلىشقا، بۇ خۇش خەۋەرنى ساڭا يەتكۈزۈشكە مەن ئەۋەتلىدىم.	يەرسنەتە جاۋاب بەردى: «مەن جەبرەئىل، خۇدانىڭ يېنىدا تۇرغان كىشىمەن. ساڭا سۆز بېيتىش ۋە بۇ ياخاڭلا خەۋەرنى ساڭا يەتكۈزۈش ئۇچۇن مەن يولانغان.
LUK 1:20	سەن مەنمىنىڭ سۆزلىرىگە ئىشەنمىگەنگە، بۇ ئىشلار بولغاندا قەدەر، سەن ۋاقتى-سائىتى كەلگەندە چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇغان بۇ سۆزلىرىمگە ئىشەنمىگەنلىكىڭ تۈپەيلىدىن، بۇ ئىشلار ئەمەلگە ئاشۇرۇلغان كۈنىگچە مانا سەن تىلىك تۇتۇلۇپ، زۇۋانغا كېلەلمەيسەن، – دېدى.	سەن مەنمىنىڭ سۆزلىرىگە ئىشەنمىگەنگە، بۇ ئىشلار بولغاندا قەدەر، سەن ۋاقتى-سائىتى كەلگەندە چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇغان بۇ سۆزلىرىمگە تىلىك تۇتۇپ قالىپ، سۆز بېيتىمەيسەن، دېدى.
LUK 1:21	ھازىر خەلق زەكرىيانى سەۋر قىلىپ كۇتۇۋاتىدۇ؛ ئۇلار ئۇ جايدا نېمە ئۇچۇن زەكرىيانى كۆنۈپ تۇراتى؛ ئۇلار ئۇ مۇقەددەس جايدا بۇ قەدەر كېچەك بولدى، دەپ ھەرانلىشىپ تۇرۇۋاتىدۇ.	ھازىر خەلق زەكرىيانى سەۋر قىلىپ كۇتۇۋاتىدۇ؛ ئۇلار ئۇ جايدا نېمە ئۇچۇن زەكرىيانى كۆنۈپ تۇراتى؛ ئۇلار ئۇ مۇقەددەس جايدا بۇ قەدەر كېچەك بولدى، دەپ ھەرانلىشىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
LUK 1:22	ئۇ چىققاندا ئۇلارغا گەپ قىلامىدى؛ ئۇسۇڭ ئۇلارغا قول ئىشارەتلرىنى تۇرۇپ، سۆز سۆزلەمىسىز قالغاچقا، ئۇلار چۈشىنىپ كەتتىكى، مەبەتتە بىر قىلىشىدىن، شۇنداقلا زۇۋان سۆزەلمىگەنلىكىدىن ئۇلار ئۇنىڭ مۇقەددەس جايدا بىرەر ئالامەت كۆرۈنۈشنى كۆرگەنلىكىنى چۈشىنىپ يەتتى.	ئۇ چىققاندا، ئۇلار بىلەن گەپ قىلامىدى؛ ئۇ قولى بىلەن بەلگىلەر قىلىپ تۇرۇپ، سۆز سۆزلەمىسىز قالغاچقا، ئۇلار چۈشىنىپ كەتتىكى، مەبەتتە بىر قىلىشىدىن، شۇنداقلا زۇۋان سۆزەلمىگەنلىكىدىن ئۇلار ئۇنىڭ مۇقەددەس كۆرۈنۈش كۆرگەن.
LUK 1:23	شۇنداق بولدىكى، ئۇنىڭ ئېبادەتخانىدىكى خىزمەت مۇددىتى توشۇشى بىلەنلا، ئۇ ئۆيگە قايتى.	ئاندىن، ئۇنىڭ ميعادىيەتىكى خىزمىتى يۇتكەندىن كېيىن، تېخلا ئۆيگە قايتىپ كەتتى.
LUK 1:24	دەرۋەقە، بىرەنچە كۈندىن كېيىن ئۇنىڭ ئاپالى ئېلىزابىت ھامىلىدار بولدى؛ بىللىنىپ كەتتى! ئۇ بەش ئايىغىچە تالا-تۇزگە چىقمىي:	شۇ ۋاقتىتىن كېيىن، بىرەنچە كۈندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئاپالى ئېلىزابىت بىللىنىپ كەتتى! ئۇ بەش ئايىغىچە ئوبىدا قالدى، باشقا جايلارغا چىقمىي.
LUK 1:25	«ئەمدى يەرۋەردىگار مېنىڭ ھالىمغا نەزىرىنى چۈشۈرۈپ، مېنى خالايق ئارىسىدا ئېپلەنگەن ھالىتمىدىن قۇتۇلدۇردى، بۇ كۇنلەرde شۇنداق گۈزەل ئارىسىدا نومۇسقا قېلىشتىن خالاس قىلىپ، ماڭا بۇ كۇنلەرde شۇنچىلىك شايائەت كۆرسەتتى» – دېدى.	«ھازىر يەرۋەردىگار مېنىڭ ھالىتمىغا قاراپ كۆز تاشلىدى، مېنى خەلق ئارىسىدا ئېپلەنگەن ھالىتمىدىن قۇتۇلدۇردى، بۇ كۇنلەرde شۇنداق گۈزەل ئارىسىدا نومۇسقا قېلىشتىن خالاس قىلىپ، ماڭا بۇ كۇنلەرde شۇنچىلىك ياردەم بەرگەن» دېدى.
LUK 1:26-27	ئېلىزابىت ھامىلىدار بولۇپ ئالته ئاي بولغاندا، يەرسنەتە جەبراىىل خۇدا تەرىپىدىن گاللىيە ئۆلکىسىدىكى ناسارەت دېگەن بىر شەھەرگە، ياك بىر قىزنىڭ قېشىغا ئەۋەتلىدى. قىز بولسا داۋۇت يادىشاھنىڭ جەمەتدىن	ئېلىزابىت ھامىلىدار بولۇپ ئالته ئاي ئۆتكەندە، جەبراىىل يەرسنەسى خۇدانىڭ يوللاشى بىلەن گاللىيە رايوندىكى ناسارەت شەھىرىگە كىرپى كەتتى، ياك بىر قىزنىڭ قېشىغا ئەۋەتلىدى. قىز داۋۇت يېرىنىڭ ئائىلىسىدىن

Reference	Before	After
LUK 1:28	بولغان يوںسوپ ئىسىملىك بىر كىشىگە دېيىشىپ قويۇلغانىدى؛ قىزنىڭ ئىسمى بولسا مەريھم ئىدى.	كەلگەن يوںسوپ دېگەن يىگىتىنىڭ نىشانلىقى بولۇپ قالغانىدى؛ ئۇنىڭ ئىسمى مەريھم ئىدى.
LUK 1:29	جەبرائىل ئۇنىڭ ئالدىغا كىرىپ ئۇنىڭغا – سالام ساڭا، ئەي شەيقەتكە مۇيەسىسەر بولغان قىزا يەرۋەردىگار ساڭا ياردۇرا! – دېدى.	جەبرائىل ئۇنىڭ ئالدىغا كىرىپ، ئۇغا دەيتۇ: ‘خۇش كەلگەن، ئەي خۇدا تەرىدىن ياقتۇرۇلغان قىزلىق! رەب سەنگە بىلەن بولسۇن؛ سەن ئاياللار ئارىسىدا مۇبارەك بولۇپسىن!
LUK 1:30	ئۇ يەرىشتىنى كۆرگەندە، ئۇنىڭ سۆزىدىن بەك ھودۇقۇپ كەتتى، كۆڭلىدە بۇنداق سالام سۆزى زادى نېمىنى كۆرسىتىدىغاندۇ، دەپ ئويلاپ قالدى.	ئۇ يەرىشتىنى كۆرگەندە، سۆزلىرىدىن زور تەسىرلەنگەن، بۇ نەھەر سالام نېمە كۆرسىتىپتۇ، دەپ ئويلاپ تۇردى.
LUK 1:31	يەرىشتە ئۇنىڭغا: – ئەي مەريھم، قورقىمىغىن. سەن خۇدا ئالدىدا شەيقەت تاپقانسىن.	يەرىشتە ئۇنىڭغا دەيتى: ‘ئەي مەريھم، قورقما، چۈنكى سەن خۇدا بىلەن ياقتۇرۇش تېپتىڭ.’
LUK 1:32	قارا، سەن بالداق بولۇپ بىر ئوغۇل تۇغساڭ، ئۇنىڭ ئىسمىنى ئېيسا دەپ مانا، سەن ھامىلىدار بولۇپ بىر ئوغۇل تۇغسىن، سەن ئۇنىڭ ئىسمىنى ئېيسا دەپ قويىسىن.	ئۇ زور بولىدۇ، ھەممە تەرىپتىن ئەڭ يۇقىرى كىشىنىڭ ئوغلى دەپ ئاتىلىدۇ؛ ۋە يەرۋەردىگار خۇدا ئۇنىڭغا ئاتىسى داۋۇتنىڭ تەختىنى ئاتا قىلىدۇ.
LUK 1:33	ئۇ ياقۇپنىڭ جەمەتى ئۆستىگە مەڭگۇ سەلتەنەت قىلىدۇ، ئۇنىڭ يادىشاھلىقى يادىشاھلىقى توڭىمەستۇر، – دېدى.	ئۇ ياقۇپنىڭ خەلقىنى مەڭگۇلىك باشقۇرۇپ تۇرۇدۇ، ئۇنىڭ يادىشاھلىقى هېچقانداق توڭىمەيدۇ، دېدى.
LUK 1:34	مەريھم ئەمدى يەرىشتىدىن: – مەن تېخى ئەر كىشىگە تەڭمىگەن تۇرسام، بۇ ئىش قاناقمۇ مۇمكىن بولسۇن؟ – دەپ سورىدى.	مەريھم يەرىشتىگە سورىدى: ‘مەن تېخى ئەر كىشى بىلەن بولمىغان بولسام، بۇ قاناداق مۇمكىن؟’
LUK 1:35	يەرىشتە ئۇنىڭغا جاۋابەن: – مۇقەددەس روھ سېنىڭ ۋۇجۇدۇڭغا چۈشىدۇ ۋە ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ كۆچ-قۇدرتى ساڭا سايە بولۇپ يېقىنىلىشىدۇ. شۇڭا، سەندىن تۇغۇلۇدىغان مۇقەددەس يەرزەنت خۇدانىڭ ئوغلى دەپ ئاتىلىدۇ.	يەرىشتە جاۋاب بەردى: ‘قۇدiss روھ سېنىڭ بەدىنىڭ ئۆستىگە كېلىپ چۈشىدۇ ۋە ئەڭ يۇقىرى ئالاهىنىڭ كۈچى ساڭا سايە قوشۇپ تۇردى. شۇڭا، سەندىن تۇغۇلۇيدىغان قۇدiss بالىنى خۇدا ئوغلى دەپ ئاتايمىز.’
LUK 1:36	ۋە مانا، تۇغقىنىڭ ئېلىزابېتىمۇ ياشىنىپ قالغان بولسىمۇ، ئوغۇلغا ھامىلىدار بولدى؛ تۇغماس دېلىلگۈچىنىڭ قورساق كۆتۈرگىنگە ھازىر ئالىتە ئاي بولۇپ قالدى.	ھەم قارا، سەنىڭ قېرىندىشىڭ ئېلىزابېت ياش چوڭ بولسىمۇ، باللىق قىلىپ، ئوغۇل كەلگەن، بۇ، تۇغمايدىغان دېگەن ئايالنىڭ ھامىلىلىكىگە ھازىر ئالىتە ئاي بولۇپ كەتتى.
LUK 1:37	چۈنكى خۇدا بىلەن هېچقانداق ئىش مۇمكىن بولماي قالمايدۇ، – دېدى.	چۈنكى خۇدا بىلەن ھېچ نەرسى مۇمكىن بولمىغاندا قالمايدۇ، دېدى.
LUK 1:38	مەريھم: – مانا يەرۋەردىگارنىڭ دېرىكىمەن؛ ماڭا سۆزۈڭ بويىچە بولسۇن، – دېدى. شۇنىڭ بىلەن يەرىشتە ئۇنىڭ يېنىدىن كەتتى.	مەريھم دېدى: ‘ھېي، مەن خۇدانىڭ قولۇمەن؛ سىزنىڭ سۆزىنىڭ بويىچە بولۇپ كەتسۇن.’ شۇنىڭ بىلەن يەرىشتە كەتتى.
LUK 1:39	مەريھم ئۇ كۈنلەرde تۇرۇپ، تېزلا يەھۇدىيە تاغلىق رايوندىكى بىر شەھەرگە تاغلىق رايوندىكى بىر شەھەرگە باردى.	مەريھم ئۇ كۈنلەرde تۇرۇپ، تېزلا يەھۇدىيە تاغلىق رايوندىكى بىر شەھەرگە باردى كەتتى.
LUK 1:40	ئۇ زەكەرپىانىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئېلىزابېتقا سالام بەردى.	ئۇ زەكەرپىانىڭ ئۆيىغا كىرىپ، ئېلىزابېتكە سالام دەپ ئالاقىلاشتى.
LUK 1:41	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئېلىزابېت مەريھمنىڭ سالىمىنى ئاكلىغاندىلا، قورسقىدىكى بواۋاق ئۇيناقلاب كەتتى. ئېلىزابېت بولسا مۇقەددەس روھقا تولدو رۇلۇپ، يۇقىرى ئاۋاپ بىلەن تەنەنەن قىلىپ مۇنداق دېدى: – قىز- ئاياللار ئىچىدە بەختلىكتۇرسەن، قورسقىدىكى مېۋىمۇ بەختلىكتۇر!	شۇ ۋاقتىتا، ئېلىزابېت مەريھم سەلامىنى ئاكلىغاندا، ئۇنىڭ قورساققا كىرگەن بواۋاقى سەكىرىپ كەتتى. ئېلىزابېت قۇدiss روھ بىلەن تولۇپ كەتتى.
LUK 1:42	None	چوڭ ئاۋاپ بىلەن ئۇ دەپ چىقىتى: ئاياللار ئارىسىدا سىز بەختلىك، ۋە سىز تۇغاتقان بالىنىڭمۇ بەختى تولۇق!
LUK 1:43	مەنگە بۇ قاناداق گۈزەل شەرەپ، رەببىمىنىڭ ئانسى مېنى زىيارەت قىلىپ ماڭا شۇنداق شەرەپ نەدىن كەلدىكىن، رەببىمىنىڭ ئانسى بولغۇچى مېنى يوقلاپ كەلدى!	مەنگە بۇ قاناداق گۈزەل شەرەپ، رەببىمىنىڭ ئانسى مېنى زىيارەت قىلىپ ماڭا شۇنداق شەرەپ نەدىن كەلدىكىن، رەببىمىنىڭ ئانسى بولغۇچى مېنى كەلگەنلىكى!

Reference	Before	After
LUK 1:44	چۈنكى مانا، سالىمك قۇلقيمىغا كىرگەندىلا، قورسىقىدىكى بىۋاڭ سۆپۈنۈپ ئۇيناقلاپ كەتتى.	چۈنكى، ھە، سىزنىڭ سالامىڭلار قۇلقيمىغا كىرىپ بارغاندا، قورسىقىدىكى بالام خۇشاللىق بىلەن سەكىرىپ كەتتى.
LUK 1:45	ئىشىنىپ قالغان قىز ھەقىقەنلىكتە بەختلىك! چۈنكى خۇدا ئۇنىڭغا بەرگەن ئىشەنگەن قىز نەقەدەر بەختلىكتۇر؛ چۈنكى ئۇنىڭغا يەرۋەردىگار تەرىپىدىن بېتىلغان سۆز جەزمن ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ!	سۆزلەرنى تولۇق ۋەدا قىلغانچە ئورۇندابىدۇ.
LUK 1:46	مەرىھەم مەمۇ خۇش بولۇپ مۇنداق دېدى: «جېنىم رەبىنى ئۇلۇغلايدۇ،	مەرىھەم شاد بولۇپ دېدى: «مەننىڭ جېنىم رەبىنى چوڭ كۆرسەتىدۇ،
LUK 1:47	روھىم قۇتقۇزغۇچىم خۇدادىن شادلاندى،	مەننىڭ روھىم خۇدا مەننىڭ قۇتقۇزغۇچىس بولغاچقا، تولا خۇشاللىنىپ كەتتى،
LUK 1:48	چۈنكى ئۇ دېدىكىنىڭ مىسکىن ھالىغا نەزەر سالدى؛ چۈنكى مانا، شۇندىن باشلاپ بارلىق دەۋرلەر مېنى بەختلىك دەپ ئاتايدۇ؛	ئۇ مېنىڭ كەم-كەملەكىمنى كۆزىتىپ كۆردى؛ مانا، بۇدىن باشلاپ ھەر قايسى دەۋرلەر مېنى بەختلىك دەپ ئاتايدۇ،
LUK 1:49	چۈنكى قادر بولغاچىچى مەن ئۈچۈن ئۇلۇغ ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇردى؛ مۇقۇھەددەستۇر ئۇنىڭ نامى.	چۈنكى، كۆچلۈ تەنرى مەنگە ئۇلۇغ ئىشلار قىلغان؛ ئۇنىڭ نومى ياك ۋە مۇقۇھەددەس.
LUK 1:50	ئۇنىڭ رەھىم-شەپقىتى دەۋردىن-دەۋرگىچە ئۆزىدىن قورقىدىغانلارنىڭ ئۇستىدىدۇر.	ئۇنىڭ مېھربانلىقى نەسلدىن نەسلگە ئۇنى قورقۇيدىغانلارغا داۋاملاشتۇرۇپ بېرىدۇ
LUK 1:51	ئۇ بىلىكى بىلەن كۈچ-قۇدرىتىنى نامايان قىلدى، ئۇ تەكەببۈرلەرنى كۆڭلىدىكى نىيەت-خىياللىرى ئىچىدىلا تارماق قىلدى.	ئۇ قولى بىلەن كۈچىنى كۆرسەتتى، ئۇ مەغرۇرلارنى يۈرەكتەكى ئوي- خىياللىرىدا تارقىتتى.
LUK 1:52	ئۇ كۈچلۈك ھۆكۈمدارلارنى تەختىدىن چۈشۈردى، يېقىلارنى ئېگىز كۈنۈردى.	ئۇ كۈچلۈكەرنى تەختىدىن تۆۋەنلىدى، كەمبەغەللەرنى يۇقىرى كۆتۈردى.
LUK 1:53	ئۇ ئاچلارنى نازى-نېمەتلەر بىلەن توبىنۇرۇدى، لېكىن بايالارنى قۇرۇق قول قاپتۇردى.	ئۇ ئاچلىق كىشىلەرنى ياخشى ئىشلەر بىلەن تولۇق قىلدى، بىراق بايالارنى بوش قولدا قايىتۇرۇپ تاشلىدى.
LUK 1:54-55	ئۇ ئاتا-بۇۋىلىرىمىزغا ئېيتقىنىدەك، يەنى ئىبراھىم ھەم ئۇنىڭ نەسلگە مەكگۇ ۋەدە قىلغىنىدەك، ئۇ ئۆز رەھىم-شەپقىتىنى ئىسىدە تۆتۈپ، قولى ئىسرائىلغا ياردەمگە كەلدى».	ئۇ بىزنىڭ ئاتا-بۇۋىلىرىمىزگە دېگەنلىرىنى خاتىلاب، يەنى ئىبراھىم بىلەن ئۇنىڭ نەسلگە مەكگۇ ۋەدە قىلغانلىقىدەك، ئۆز رەھىم-شەپقىتىنى ئەسلىپ، ئىسرائىل قولغا ياردەم بەردى.
LUK 1:56	مەرىھەم ئېلىزابېتىنىڭ يېنىدا ئۆچ ئاچىچە تۇرۇپ، ئۆز ئۆبىگە قايتتى.	مەرىھەم ئېلىزابېت بىلەن بىرگە ئۆچ ئاي تەخمىنەن بولغاچا قالدى، كېيىن ئۆز ئۆبىگە قايتىپ كەتتى.
LUK 1:57	ئېلىزابېت بالى تۇغۇش ۋاقتى تولدى، بىر ئوغۇل تۇغىدى.	ئېلىزابېت بالى تۇغۇش ۋاقتى تولدى، بىر ئوغۇل تۇغىدى.
LUK 1:58	ئۇنىڭ يېقىن دوستلارى ۋە ئائىلە-تۇغقانلىرى ئاللاھنىڭ ئۇغا كۆرسەتكەن چۈچىغا كۆرسەتكەن مېھر-شەپقىتىنى شۇنچە خۇشاللىنىپ تەبرىكەلەشتى. ئۇنىڭ بىلەن تەڭ شادلاندى.	ئۇنىڭ ئېقىن دوستلارى ۋە ئائىلە-تۇغقانلىرى ئاللاھنىڭ ئۇغا كۆرسەتكەن چۈچىغا كۆرسەتكەن مېھر-شەپقىتىنى شۇنچە خۇشاللىنىپ تەبرىكەلەشتى. ئۇنىڭ بىلەن تەڭ شادلاندى.
LUK 1:59	ۋە شۇنداق بولدىكى، بۇۋاق تۇغۇلۇپ سەككىز كۈن بولغاچا، خالايىق بالىنىڭ خەتنىسىنى قىلغىلى كەلدى. ئۇلار ئۇنىڭغا زەكەرييا دەپ ئاتىسىنىڭ ئىسمىنى قويىماقچى بولۇشتى.	بالا تۇغۇلۇپ سەككىز كۈن بولغاچا، ئۇلار كەلدى، بالانى خاتنا قىلىش ئۆچۈن ۋە ئۇنى ئاتىسى زەكەرييا دەپ ئاتاش نىيەت قىلدى.
LUK 1:60	لېكىن ئانسىس جاواھەن: – ياق! ئىسمى يەھىيا ئاتالىسۇن – دېدى.	ئەممە ئانسىس جاواھەبەردى: ياق! ئىسمى يوخان بولسۇن!
LUK 1:61	ئۇلار ئۇنىڭغا: – بىراق ئۇرۇق-جەمەتىكىز ئىچىدە بۇنداق ئىسىمىدىكىلەر يوققۇ! – دېپىشتى.	ئۇلار ئۇنىڭغا: بىراق سىزنىڭ قەرەبلىرىكىلاردا بۇنداق ئىسم بولمىغۇ دېدى.
LUK 1:62	شۇ ۋاقتىتا، ئۇلار بالىنىڭ دادىسىغا ئىشارەت قىلىپ، ‘بالگىزگە نېمە ئىسم شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بالىنىڭ ئاتىسىدىن پەرزەنلىكىزگە نېمە ئىسم قوييۇشنى خالايىسىز، دەپ ئىشارەت بىلەن سوراشتى.	پېرىشنى ئىستەيىسىز؟ دەپ سوراپ كەتتى.
LUK 1:63	ئۇ بىر يارچە موم تاختايىنى ئەكلىشىنى تەلەپ قىلىپ: «ئۇنىڭ ئىسمى ئۇ بىر تاختا يېرىش ئورنى ئىستەپ: «ئۇنىڭ ئىسمى يوخان» دەپ يازدى.	ئۇ بىر تاختا يېرىش ئورنى ئىستەپ: «ئۇنىڭ ئىسمى يوخان» دەپ يازدى.

Reference	Before	After
LUK 1:64	یه‌هیادوُر» ده‌پ یازدی. هه‌ممه‌یلهن نئتایین هه‌یران قبلىشتى.	هه‌ممه به‌هايله‌پ تُرُوب قالدى.
LUK 1:65	شۇوان ئۇنىڭ ناگزى ئېچىلدى، ئۇنىڭ تىلى بېشلىپ، زۇۋانغا كەلدى ۋە سۆزلەپ كەتى ۋە شۇ ۋاقتىتا خۇداغا رەھمەت ئېيتىپ، مەدھىيە ئوقۇدى. شۇنىڭ بىلەن خۇداغا تەشەكۈر-مەدھىيە ئېتتى.	هازىرلا ئۇنىڭ ناگزى ئېچىلپ كەتى، تىلى قوزاقلىشىپ، سۆز دەپ
LUK 1:66	ئۇلارنىڭ ئۆيچۈرسىدىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى قورقۇچ باستى؛ يەھۇدىيە تاغلىق رايونلىرىدا بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئەل ئاگزىدا يۇر كەتتى.	ھەممە كۆنۈشلۈكلەر قورققان بولۇپ قالدى؛ بۇ ئىشلار يەھۇدىيە تاغلىق رايونلىرىدا ھەر قايدا تېزلا تالىشىپ تالىشىپ كەتتى.
LUK 1:67	بۇ ئىشلاردىن خەۋەر تايقۇچىلارنىڭ ھەممىسى ئۇلارنى كۆكلىگە يۇكلىپ؛ «بۇ بالا زادى قانداق ئادەم بولار؟» دېبىشتى. چۈنكى يەرۋەدىگارنىڭ قولى دەرۋەھقە ئۇنىڭگا يار ئىدى.	بۇ ئىشلارنى ئاڭلىغان ھەممە كىشىلەر ئۇلارنى ئۆز كۆنگۈللىرىدە ئويلاپ توْرۇپ: «بۇ ب aла كېيىن قانداق ئادەم بولىدۇ؟» دەپ ئويلىنىپ كەتتى. چۈنكى يەرۋەدىگارنىڭ قول ئۇنىڭ بىلەن بولۇپ توْرغان ئىدى.
LUK 1:68	شۇ چاغدا بالىنىڭ ئاتىسى زەكرىيا مۇقەددەس روھقا تولدۇرلۇپ، ۋەھىي-بىشارەتنى يەتكۈزۈپ، مۇنداق دېدى: -	ئوشاندا، زەكرىيانىڭ بالىسىنىڭ ئاتىسى مۇقەددەس روھ بىلەن تولۇپ كەتتى ۋە باشورەت قىلىدى، مۇنداق دېدى:
LUK 1:69-71	ئۇ ئاللىبۇرۇن يەيغەمبەرلەر ئارقىلىق ۋەدە قىلغانچە، داۋۇتنىڭ ئائىلىسىدىن ئۇ ۋەدىمدىن بىرى مۇقەددەس يەيغەمبەرلىرىنىڭ ئاغزى ئارقىلىق ۋەدە بىز ئۇچۇن بىر قۇتقۇزۇش كۈچىنى (نجاتنىڭ كېرەكىنى) توْرۇزىدى؛ بۇ كۈچ قىلغىنىدەك، قۇلۇ بولغان داۋۇتنىڭ جەمەتى ئىچىدىن بىز ئۇچۇن بىر نىجات مۇككىزىنى ئۆستۈرۈپ توْرۇزىدى؛ بۇ زات بىزنى دۇشمەنلىرىمىزدىن وە بىزنى ئۆز خەلقىنى يوقلاپ، ئۇلاردىن خەۋەر ئېلىپ، بەدەل تۆلەپ ئۇلارنى ھۆر قىلىدى.	ئىسرائىلىنىڭ خۇدايى يەرۋەدىگارنى تاۋازىلەڭ! چۈنكى ئۇ خەلقىنى زىيارەت ئىسرائىلىنىڭ خۇداسى يەرۋەدىگارغا تەشەكۈر-مەدھىيە ئوقۇلسوُن! قىلىدى ۋە ئۇلارنى قۇتقۇزۇپ، تولۇق ئەركىن قىلىدى.
LUK 1:72-75	ئۇ ئاتا-بۇۋېلىرىمىزگە رەھىم قىلىپ، مۇقەددەس ۋەدىسىنى ئەسلىپ، يەنى ئۇ شۇ يول بىلەن ئاتا-بۇۋېلىرىمىزغا ئىلتىپات ئەيلەپ، مۇقەددەس ئاتامىز ئىبراھىمغا بەرگەن قەسەمنى ئەمەلگە ناشۇرۇش ئۆچۈن، بىزنى دۈشەنلىرىمىزنىڭ قولىدىن قۇتلاپ، ھەر كۈنى ھېچ نەرسىدىن قورقماي، ئۆزىنىڭ ئالدىدا ئىخالسىنىلىك ۋە توغرى يول بىلەن ئىبادەت قىلىشىمىزنى تەمىنلىدى.	ئۇ ئاتا-بۇۋېلىرىمىزگە رەھىم قىلىپ، مۇقەددەس ۋەدىسىنى ئەسلىپ، يەنى ئۇ شۇ يول بىلەن ئاتا-بۇۋېلىرىمىزغا ئىلتىپات ئەيلەپ، مۇقەددەس ئەدسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۆچۈن، يەنى ئاتامىز ئىبراھىمغا بولغان قەسەمنى ئېسىدە توتۇپ، بىزنى دۇشمەنلىرىنىڭ قولىدىن ئازاد قىلىپ، بارلىق كۇنلىرىمىزدە ھېچكىمدىن قورقماي، ئۆز ئالدىدا ئىخالسىنىلىك ۋە ھەققانىلىق بىلەن، خىزمەت-ئىبادىتىدە بولىدىغان قىلىدى.
LUK 1:76	ئەمدى سەن، ئى بالام، ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ يەيغەمبىرى دەپ ئاتالايسەن؛ چۈنكى سەن رەبىنىڭ يوللىرىنى تەبىارلاپ، ئۇنىڭ ئالدىدا ماڭىسەن.	هازىر سەن، بەغچە، ئەڭ يۇقىرى خۇدانىڭ يەيغەمبىرى دەپ ئاتالايسەن؛ چۈنكى سەن رەبىنىڭ يوللىرىنى ئالدىن تەبىارلاپ، ئۇنىڭ ئالدىدا بارىپ توْرۇۋېلىسىن.
LUK 1:77	ۋەزىپەڭ ئۇنىڭ خەلقىگە گۇناھلىرىنىڭ كەچۈرۈم قىلىنىش ئارقىلىق بولىدىغان نىجاتنىڭ خەۋېرىنى بىلدۈرۈشتۈر؛	سېزنىڭ ۋازىپىڭىز، ئۇنىڭ خەلقىغا گۇناھلىرىنى كېچۈرۈش ئارقىلىق قۇتاۋېلىشنىڭ بىلەمىنى ئېنىق ئېيتىپ بېرىش؛
LUK 1:78-79	خۇدايىمىزنىڭ ئىنىڭ لىك رەھىملىكى ئۆچۈن، كۆكتىن چىققان تالاۋەر نۇر چۈنكى خۇدايىمىزنىڭ ئىچى-باغرىدىن ئۇرگۇپ چىققان شەيقەتلەر ۋە جىدىن، قاراڭعۇلۇق ۋە ئۆلۈم كۆلەڭىسى ئىچىدە ئولتۇرغانلارنى يورۇتۇش ئۆچۈن، يۇنلىرىمىزنى ئامانلىق يولغا باشلاش ئۆچۈن، ئەرشىتن تاك شەيقى ئۆستىمىزگە چۈشۈپ يوقلىدى.	بىزگە يېتىپ كەلدى. بۇ نۇر قاراڭعۇلۇقتا ۋە ئۆلۈم كۆلەڭىسىدە ساپاپ توْرۇپ كەتكەنلەرگە يورۇق بېرىپ، بىزنىڭ يۇتىمىزنى تەڭلىك يولغا يۆتكىدۇ.
LUK 1:80	بala بولسا ئۆسۈپ، روهتا كۈچلەندۈلدى. ئۇ ئىسرائىل جامائىتىنىڭ ئالدىدا نامايان قىلىنىغۇچە چۆللەردە ياشاب كەلدى.	بala چوڭايغان ۋاقتىتا، روهى كۈچىپ كەتتى. ئۇ ئىسرائىل خەلقىگە نامايان بولغاندا قەدەر چۆلەدە توْرۇپ كەلدى.
LUK 2:1	ئەمدى شۇ كۈنلەرده، رىم ئىمپېراتورى قەيىسەر ئاخۇس-تەۋستەن بارلىق خەلقىن باج ئېلىش ئۆچۈن ئۇلارنىڭ روېختى تىزىملاشنى دەپ يەرمان چۈشتى.	ئۇ ۋاقتىتلار، قەيىسەر ئاخۇس-تەۋستەنىڭ بۇيرۇقى چىقتى، بۇنۇن دۇنيادا ساناق قىلىنىشى ئۆچۈن، ھەممە خەلقى تىزىملاش توغرۇلۇق.
LUK 2:2	بۇ ساناق كىرىنىيۇس سۇرېيەنى باشقۇرۇپ توْرغاندا ئالدىنىقى قېتىم ئېلىپ تۇنجى قېتىملىق بۇ نويپۇس تىزىملاش كىرىنىيۇس سۇرېيە ئۆلکىسىنى ئىدارە قىلىپ تۇرغان، ۋاقتىدا ئىلىپ بېرىدىغاندى.	بىرلىگەن.

Reference	Before	After
LUK 2:3	شۇنىڭ بىلەن ھەممە ئادەم نويۇسقا تىزىمىلىنىش ئۈچۈن ئۆز يۈرۈتىرىغا قايتىش كېرىدەك بولدى.	ئاندىن ھەممە كىشى ئۆز شەھىرىگە بېرىپ تىزىملىشىۋوش قىلدى.
LUK 2:4	يۈسۈپ داۋۇتنىڭ ئائىلىسى ۋە نەسىلىدىن بولغانلىقى ئۈچۈن، گاللىيەدىكى يۈسۈپىمۇ داۋۇت پادىشاھنىڭ جەمەتدىن بولغاچقا، شۇنداقلا ئۇنىڭ بېۋاسىتە نەۋەلادى بولغاچقا، گاللىيە ئۆلکىسىدىكى ناسارەت شەھىرىدىن ئايىرىلىپ، يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىكى، داۋۇتنىڭ يۈرۈنى بەيت-لەھەم دېگەن شەھەرگە كەتتى.	يۈسۈپ داۋۇتنىڭ ئائىلىسى ۋە نەسىلىدىن كەتتىپ، يەھۇدىيەدىكى داۋۇتنىڭ بۇرتى بەيت-ناسارەت شەھىرىدىن كەتتى، داۋۇتنىڭ يۈرۈنى بەيت-لەھەم دېگەن لەھەمگە باردى.
LUK 2:5	نويۇسقا تىزىمىلىنىش ئۈچۈن لايقى، بولغۇسى ئايالى مەريھم بىللە باردى. مەريھم ھامىلىدار بولۇپ، قورسىقى خېلىلا يوغىنباپ قالغانىدى.	يۈسۈپ تىزىملىش ئۈچۈن باردى، ئۇنىڭ كۆرسەتكەن ئايالى مەريھم بىللە مەريھم ھامىلى بولۇپ، قورسىقى چوڭ قىلىپ كەتكەن تۇردى.
LUK 2:6	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار بەيت-لەھەمەدە تۇرغان ۋاقتىدا مەريھمنىڭ تۇغۇتنىڭ ئاي-كۈنى توشۇپ قالدى.	ئۇلار بەيت-لەھەمەدە بولۇپ تۇرغاندا، مەريھم بالىسىنى تۇغۇت قىلىش ۋاقتى تولۇپ كەتتى.
LUK 2:7	بىراق سارابىدا ئۇلارغا ئورۇن بولمىغاچقا، مەريھم شۇ يەردە تۇنجى ئوغلىنى تۇغۇقاندا ئۇنى زاكىلاپ، ئېغىلىدىكى ئوقۇرغا ياتقۇزدى.	مەريھم ئۆزىنىڭ بىرىنچى ئوغلىنى تۇغۇپ، ئۇنى قىياق بىلەن ساغلاپ، ئوقۇرغا ياتقۇزدى، چۈنكى مەھمانخانادا ئۇلارغا ئورۇن بولمىغاچ.
LUK 2:8	شۇ يەرنىڭ ئەتراپىدىكى بەزى يادىچىلار دالادا تۇراتنى؛ ئۇلار كېچچە تونهپ، يادىسىغا قارايتتى.	ھەم بۇ جايدىكى چۈپانلار دالا ئىچىدە قالىپ تۈرۈپ، كېچىسى ئۆزىنى كۆزەت قىلىشىدى.
LUK 2:9	ۋە مانا، يەرۋەدىگارنىڭ بىر يەرىشتىسى ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇراتنى؛ يەرۋەدىگارنىڭ يارلاق شەرپىنى ئۇلارنىڭ ئەتراپىنى يورۇتۇۋەتتى. ئۇلار ئىنتايىن بەك قورقۇپ كەتتى.	ھەم، خۇداينىڭ بىر يەرىشتىسى ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ كۆرۈندى؛ خۇداينىڭ گۈرۈ ئۇلارنى چەمبەرپى يورۇق سۈرۈپ تۇردى. ئۇلار زور قورقۇچ بىلەن قورققان بولدى.
LUK 2:10	بىراق يەرشىتە ئۇلارغا: – قورقماڭلارا چۈنكى مانا، يۇتۇن خەلققە خۇشالىقى بولىدىغان بىر خۇش خەۋەرنى سىلەرگە ئىلان قىلىمەن.	يەرشىتە ئۇلارغا دېدى: 'قورقماڭلار! سىلەرگە بىر ياخاتىلا خەۋەر بار، بۇ خەۋەر يۇقۇن خەلقنى چاقان خۇشال قىلىدۇ.
LUK 2:11	چۈنكى بۈگۈن داۋۇتنىڭ شەھىرىدە سىلەر ئۈچۈن بىر قۇتقۇزغۇچى تۇغۇلدى. ئۇ رەب مەسىھ!	چۈنكى بۈگۈن داۋۇت شەھىرىدە سىلەرگە بىر قۇتقۇزغۇچى تۇغۇلدى. ئۇ رەب مەسىھ!
LUK 2:12	ئۇنى تېپىشىڭلار ئۈچۈن شۇ ئالامەت بولىدۇكى، بۇۋاقنى زاكىلانغان حالدا بىر ئوقۇردا ياتقان يېتىدە تايىسىلەر، – دېدى.	بۇ سىزلەرگە ئالامەت: سىزلەر بىر بۇۋاقنى قىياق بىلەن ساغلىغان حالدا ئوقۇرغا ياتقان يېتىدە تېپىسىلەر.
LUK 2:13	بىرىنلا، يەرىشتىنىڭ ئەتراپىدا زور بىر توب ساماۋى قوشۇندىكىلەر يەيدا بولۇپ، خۇدانى مەدھىيىلەپ:	تەيزلا، يەرىشتىنىڭ ئەتراپىدا زور بىر توب ئاسمان يەرىشتىلىرى كۆرۈنۈپ قالدى، خۇدانى ئۆستەپ:
LUK 2:14	ئەڭ يۈقىرى ئاسماندا خۇداغا گۈررى بار بولسۇن! يەر تۆپىدا ئۇنى ياخاتىلا «ئەرىشىلەلادا خۇداغا شان-شەرپەر بولغاچا! يەر يۈزىدە بولسا ئۇ كۆرگەنلەرگە تىنچلىق بولسۇن!» دېپىش.	«ئەڭ يۈقىرى ئاسماندا خۇداغا گۈررى بار بولسۇن! يەر تۆپىدا ئۇنى ياخاتىلا خۇداغا شان-شەرپەر بولغاچا! يەر يۈزىدە بولسا ئۇ كۆرگەنلەرگە تىنچلىق بولسۇن!» دېپىش.
LUK 2:15	يەرىشتىلەر ئۇلارنىڭ ئايىرىلىپ ئاسماңغا چىقىپ كېتىۋىدى، يادىچىلار بىر-بىرگە: – بەيت-لەھەمگە يۈل ئېلىپ، يەرۋەدىگار بىزگە ئۇقتۇرغان، ئەمەلگە ئاشۇرغان بۇ ئىشنى كۆرۈپ كېلىيلى، – دېپىشتى.	يەرىشتىلەر ئۇلارنىڭ تاشلاپ آسمانغا قايتىپ كەتتى، چۈپانلار بىر-بىرگە: 'بەيت-لەھەمگە بارالايمىز، يەرۋەدىگار بىزگە دەپ-تۇرغان بۇ ئىشنى كۆرۈپ كېلىش كېرىك، دېدى.
LUK 2:16	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار تېزلىك بىلەن شەھەرگە بارىپ، مەريھم بىلەن يۈسۈپىنى ۋە ئوقۇردا ياتقان بۇۋاقنى ئىزدەپ تايىتى.	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار تېزلىك بىلەن شەھەرگە بارىپ، مەريھم بىلەن يۈسۈپىنى ۋە تاغاقتا ياتقان بەلەن ئەنلىنى تايىتى.
LUK 2:17	يادىچىلار بۇۋاقنى كۆرگەندىن كېيىن، ئۆزلىرىگە ئۇنىڭ ھەققىدە ئېتىلغان سۆزلەرنى كەڭ تارقىتىۋەتتى.	چۈپانلار بۇۋاقنى كۆرگەندىن كېيىن، ئۇلارغا ئېتىلگەن بۇ بالا ھەقتە خەۋەرلەرنى ھەممىگە جاھانلىقتۇردى.
LUK 2:18	بۇنى ئاڭلىغانلارنىڭ ھەممىسى يادىچىلارنىڭ دېگەنلىرىگە ئىنتايىن ھەيران قېلىشتى.	ئاڭلىغان ھەممە كىشى چۈپانلار دېگەنلىرىگە كاتتا ھەيران قالدى.
LUK 2:19	مەريھم بولسا بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى كۆڭلىگە يۈكۈپ، چوڭقۇر ئويلىنىپ يۈرەتتى.	مەريھم بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى كۆڭۈلگە ئومۇت قىلىپ، چوڭقۇر ئويلىنىپ كەتتى.

Reference	Before	After
LUK 2:37	خېلى ياشانغان بىر ئايال يېيغەمبەر بار ئىدى. ئۇ قىز ۋاقتىدا ئەرگە تەركىب بولۇپ، ئەنگەندىن كېپىن ئۇنىڭ بىلەن يەتتە يېل بىلەل ياشاب، ئاندىن سەكسەن تۆت يېل تۇلۇرغان ئىدى. ئۇ ئىبادەتخانَا هوپىلىرىدىن چىقماي، كېچە-كۈندۈز روزا تۇتۇشلار ۋە دۇئالار بىلەن خۇداغا ئىبادەت قىلاتنى.	بۇلغان بىر ئايال يېيغەمبەر بار ئىدى. ئۇ قىز ۋاقتىدا ئەرگە تەركىب بولۇپ، كېچە-كۈندۈز روزا ئاندىن سەكسەن تۆت يېل تۇلۇرغان ئىدى. ئۇ ئىبادەتخانَا هوپىلىرىدىن تۇتۇپ ۋە دۇئا قىلىپ، خۇداغا ئىبادەت قىلاتنى.
LUK 2:38	ئۇ دەل شۇ يەپتە يېتىپ كېلىپ يەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېتتى، ھەمە پېرۇسالىمدا نجات-ھۆرلۈكى كۆتۈۋاتقان بارلىق خالا يىققا بالا توغرىسىدا سۆز قىلدى.	ئۇ شۇ ۋاقتىدا كەلدى، خۇداقا رەھمەت دەيتى، ھەمە پېرۇسالىمدا قۇتقۇزۇلۇشنى كۆتۈۋاتقان ھەممە خەلقە بالىنىڭ ھەقتە كېپ قىلدى.
LUK 2:39	يۈسۈپ بىلەن مەريھم تەۋراتا بېكىتىلگەن بارلىق ئىشلارنى ئادا قىلغاندىن كېپىن، گاللىيەگە، ئۆز شەھرى ناسارەتكە قايتتى.	يۈسۈپ بىلەن مەريھم خۇدا نىزاملىرىدا كۆرسەتكەن بارلىق ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇرغاندىن كېپىن، گاللىيەگە قايتىپ، ئۆز شەھرى ناسارەتكە كىرىپ كەتتى.
LUK 2:40	بala بولسا ئۆسۈپ، دانا-ئاقلانلىك بىلەن تولۇپ، روھتا كۈچلەندۈرۈدى، خۇدانىڭ مېھر-شەققىتىمۇ ئۇنىڭ ئۆستىدە ئىدى.	بala چۈكىيەدى، ئاقىل بىلەن تولدى، روھىي جەھەتنىن كۈچەندى، خۇدانىڭ مېھرى ئۇنىڭ ئۆستىدە بار edi.
LUK 2:41	ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى ھەر يىلى ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا پېرۇسالىمغا باراتتى.	ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى ھەر يىلى ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا پېرۇسالىمغا باراتتى.
LUK 2:42	ئەيسا ئون ئىككى ياشقا كىرگەن يىلى، ئۇلار ئۇنى ئېلىپ، ھېيتىنىڭ ئادتى بويىچە يەنە چىقىپ باردى.	ئەيسا 12 ياشقا بولغاندا، ئۇلار يەسحا بايرىمىنىڭ ئادتى بويىچە پېرۇسالىمغا باراتتى.
LUK 2:43	ھېيت كۈنلىرىنى ئۆتكۈزگەندىن كېپىن، ئۇلار ئۆسيگە قاراپ كېتىۋاتقاندا، بala ئەيسا پېرۇسالىمدا قالدى. ئاتا-ئانىسىنىڭ بۇ ئىشتىن خەۋىرى يوق ئىدى، بەلكى ئۇنى سەپەرداش-ھەمراھلىرى بىلەن بىلە كېلىۋاتىدۇ، دەپ ئويلاپ، بىر كۇن يول يۈردى. ئاندىن ئۇلار ئۇنى ئۇرۇق-تۇغقانلارى ۋە دوست-بۇراھەرلىرى ئارسىسىن ئىزدەشكە باشلىدى؛	بايرام بىتىپ كېپىن، ئۇلار ئۇيىغا قاينتىشىپ بارۋاتقاندا، بالىسى يىسا پېرۇسالىمدا قالدى. ئاتا-ئانىسى بۇ ئىشتىن خەۋىرى يوقتى.
LUK 2:44	ئىزدەپ تاپالماي، ئۇلار كەپىنگە يېنىپ پېرۇسالىمغا بېرىپ يەنە ئىزدىدى. فە شۇنداق بولدىكىن، ئۆچىنچى كۇنى ئۇلار ئۇنى ئىبادەتخانَا هوپىلىسىدا تەۋرات ئۇستازلىرىنىڭ ئارسىسىدا ئولتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ تەلمىلىرىنى ئاڭلاۋاتقان ھەم ئۇلاردىن سوئال سوراۋاتقاننىڭ ئۆستىدە تاپتى.	ئۇلار تاپالماغاندا، پېرۇسالىمغا قاينتىپ كەلگەن بولۇپ، يەنە ئىزدەشتى.
LUK 2:45	ئىزدەپ ئۆزلىرىنى ئاڭلۇغانلارنىڭ ھەممىسى، ئۇنىڭ چۈشەنچىسىگە ۋە بەرگەن جاۋاپلىرىغا ئىتتايىن ھەيران قېلىشتى.	ئۇلار ئۆزلىرىنى ئاڭلۇغانلارنىڭ ھەممىسى، ئۇنىڭ ئەقىل-فېكىرى ۋە جاۋاپلىرىغا ھەيران قالدى.
LUK 2:46	ئاتا-ئانىسى ئۇنى كۆرۈپ ناھايىتى ھەيران ئۇنۇھەس بولۇشتى، ئۇنىڭ ئانىسى ئۇنىڭغا:- ۋاي بالام! نېمىشقا بىزگە شۇنداق مۇئامىلە قىلىدىك؟ ئاتاڭ ئاكىمىز ياراڭەندە بولۇپ سېنى ئىزدەپ كەلدۈق! - دېدى.	ئاتا-ئانىسى ئۇنى كۆرگەندە، زور ھەيران قالدى. ئانىسى ئۇغا: "ئەي بالام! نېمىشقا بىزگە شۇنداق قىلىدىك؟ ئاتاڭ بىلەن مەن سېنى ئىزدەپ تەپتى! دېدى.
LUK 2:47	ئۇ ئۇلارغا:- نېمىشقا مېنى ئىزدەپسىز؟ سىلەر بىلەپىسىزكى، مېنىڭ ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلۇغانلارنىڭ ھەممىسى، ئۇنىڭ ئەقىل-فېكىرى ۋە جاۋاپلىرىغا ھەيران قالدى.	ئۇ ئۇلارغا: سىلەر نېمىشقا مېنى ئىزدەپسىز؟ سىلەر بىلەپىسىزكى، مېنىڭ ئاتامىنىڭ ئىشلىرىدا بولۇشۇم زۆر كېرەك؟ دېدى.
LUK 2:48	ئاتا-ئانىسى ئۇنى كۆرۈپ ناھايىتى ھەيران ئۇنۇھەس بولۇشتى، ئۇنىڭ ئانىسى ئۇنىڭغا:- ۋاي بالام! نېمىشقا بىزگە شۇنداق مۇئامىلە قىلىدىك؟ ئاتاڭ ئاكىمىز ياراڭەندە بولۇپ سېنى ئىزدەپ كەلدۈق! - دېدى.	ئاتا-ئانىسى ئۇنى كۆرگەندە، زور ھەيران قالدى. ئانىسى ئۇغا: "ئەي بالام! نېمىشقا بىزگە شۇنداق قىلىدىك؟ ئاتاڭ بىلەن مەن سېنى ئىزدەپ تەپتى! دېدى.
LUK 2:49	ئۇ ئۇلارغا:- نېمىشقا مېنى ئىزدەپسىز؟ سىلەر بىلەپىسىزكى، مېنىڭ بولۇشۇم كېدەكلىكىنى بىلەمەتىڭلار؟ ئەجەبا، مېنىڭ ئاتامىنىڭ ئىشلىرىدا لېكىن ئۇلار ئۇنىڭ ئۇلارغا ئېيتقىنىنى چۈشەنمدى.	ئۇ ئۇلارغا: سىلەر نېمىشقا مېنى ئىزدەپسىز؟ سىلەر بىلەپىسىزكى، مېنىڭ ئاتامىنىڭ ئىشلىرىدا بولۇشۇم زۆر كېرەك؟ دېدى.
LUK 2:50	ئاندىن ئۇ ئۇلار بىلەن ناسارەتكە قايتتى ۋە ئۇلارنىڭ كېپىگە ئىزچىل بويىسۇناتتى. لېكىن ئانىسى بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى كۆكلىگە يۈكۈپ قويىدى.	ئۇلار ئۇنىڭ ئېيتقان سۆزلىرىنى چۈشەنمدى.
LUK 2:51	شۇنداق قىلىپ، ئەيسا ئاقلانلىك-دانانلىقنى ۋە قامەتتە يېتىلىپ، خۇدا ۋە كىشىلەر ئالدىدا بارغانسىرى، سۆپۈلمەكتە ئىدى.	سۇئۇشتى ئۇ ئۇلار بىلەن بىرگە ناسارەتكە قايتىپ كەتتى ۋە ئۇلارنىڭ گەيلرىگە تولا ئەنگىشىپ تۇردى. لېكىن ئانىسى بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى كۆكلىگە يۈكۈپ كۆكۈلەدە ساقلىقىپ تۇردى.
LUK 2:52	كىشىلەر ئالدىدا يېتىپ كەتتى، قامىتىنى چۈكىيەتىپ، قامىتىنى چۈكىيەتىپ، خۇدا ۋە كىشىلەر ئالدىدا ياقتۇرۇشقا ئىرىشىپ بارغان.	ئەيسا ئاقىل بىلەن دانالىقنى كۆيەتىپ، قامىتىنى چۈكىيەتىپ، خۇدا ۋە كىشىلەر ئالدىدا ياقتۇرۇشقا ئىرىشىپ بارغان.

Reference	Before	After
LUK 3:1	تېپېرىيۇس قەيسەرنىڭ ھاكىمچىلىكىنىڭ ئون بەشىنچى يىلىدا، يۇنتىئۇس رىم ئىمپېراتورى تېپېرىيۇس قەيسەرنىڭ سەلتەنتىنىڭ ئون بەشىنچى پلاتۇس يەھۇدىيەنىڭ باشلىقى بولۇپ تۈرغاندا، ھېرود خان گاللىيەنى يىلى، يۇنتىئۇس يېلاتۇس يەھۇدىيە ئۆلکىسىنىڭ ۋالىسىن، ھېرود خان گاللىيە ئۆلکىسىنىڭ ھاكىمى، ھېرود خاننىڭ ئىنسى فىلىپ خان ئىتۇريه باشقۇرۇۋاتقاندا، ھېرودنىڭ ئاققىقى فىلىپ خان ئىتۇريه ۋە تراخونتىسىنى ۋە تراخونتىسى ئۆلکىسىنىڭ ھاكىمى، لىسانىاس خان ئابىلىنى ئۆلکىسىنىڭ ھاكىمى بولغاندا،	تېپېرىيۇس قەيسەرنىڭ ھاكىمچىلىكىنىڭ ئون بەشىنچى يىلىدا، يۇنتىئۇس رىم ئىمپېراتورى تېپېرىيۇس قەيسەرنىڭ سەلتەنتىنىڭ ئون بەشىنچى پلاتۇس يەھۇدىيەنىڭ باشلىقى بولۇپ تۈرغاندا، ھېرود خان گاللىيەنى يىلى، يۇنتىئۇس يېلاتۇس يەھۇدىيە ئۆلکىسىنىڭ ۋالىسىن، ھېرود خان ئىتۇريه باشقۇرۇۋاتقاندا، لىسانىاس خان ئابىلىنىنى باشقۇرۇۋاتقاندا،
LUK 3:2	هانناس ھەم قايافا باش كاھىنلىق قىلىۋاتقاندا، خۇدانىڭ سۆز-كالامى چۆلده ياشاؤاتقان زەكەرىيانتىڭ ئوغلى يەھىغا كەلدى.	هانناس بىلەن قايافا باش كاھىن بولۇپ تۈرغاندا، خۇدا سۆزى چۆلده تۇرۇۋاتقان زەكەرىيانتىڭ ئوغلى يوخىنگە كەلدى.
LUK 3:3	ئۇ ئىئورдан دەرياسى ۋادىسىدىكى بارلىق رايونلارنى كېزىپ، كىشىلەرگە گۇناھلارغا كەچۈرۈم ئېلىپ كېلىدىغان، توۋا قىلىشنى بىلدۈرىدىغان سۇغا «چۆمۈلدۈرۈش»نى جاكارلاشنى باشلىدى.	ئۇ ئىئوردان دەرياسى ۋادىسىدىكى بارلىق جايىلارغا بارماقا، گۇناھلارنى كەچۈرۈش ئۇچۇن تەۋبە قىلىش چۆمۈشىنى جاكارلىدى.
LUK 3:4	خۇددى تەۋراتىنىك يەشايا يېغەمبەرنىڭ سۆزلىرى خاتىرلەنگەن قىسىمدا يۇتۇلگەندەك: «بایاۋاندا تۇلۇغۇچى بىر كىشىنىڭ: رېبىنىڭ يولىنى تەييارلاڭلار، ئۇنىڭ يوللىرىنى تۈز قىلىڭلارلا! - دېگەن ئاۋازى ئاڭلاندى.	يەشايا يېغەمبەرنىڭ كىتابىدا يېزىلغانچە: «چۆلده بىر كىشى دېگەن: رەبىنىڭ يولىنى تەييارلاڭلار، ئۇنىڭ يوللىرىنى تۈز قىلىڭلارلا!»
LUK 3:5	بارلىق جىلغىلار تولدۇرۇلدۇ، بارلىق تاغ-دۇڭلەر يەسلىتلىدۇ؛ ئەگىرى-توقاي جايىلار تۈزىنىدۇ، ئۇڭفۇل-دوڭفۇل يەرلەر تەكشى يوللار قىلىنىدۇ.	ھەممە يەھەر تولۇق تۇلسۇ، ھەممە تاغ-تۆپۈك تۆۋەن قىلىنىدۇ؛ ئەگىر جايىلار تۈز بولىدۇ، ساقىل يوللار تەكشى يولىدۇ.
LUK 3:6	شۇنداق قىلىپ، بارلىق ئەت ئىگىلىرى خۇدانىڭ نىجاتىنى كۆرەلەيدىغان بولىدۇ! - دەپ تۈۋلايدۇ.	شۇنداق بولغاندا، ھەممە كىشى خۇدا نىجاتىنى كۆرەلەيدۇ!
LUK 3:7	يەھيا ئەمدى ئالدىغا چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلىشقا چىققان توب-توب خالا ييققا: - ئەي زەھەرلىك يىلان باللىرى! كىم سىلەرنى خۇدانىڭ چوشۇش ئالدىدا تۈرغان غەزپىدىن قېچىڭلار دەپ ئاڭاھاندۇردى؟!	يەھيا شۇ ۋاقتىتا چۆمەش قىلىشقا كەلگەن خەلق گۇرۇپىسىغا: «ئەي زەھەرلىك يىلان باللىرى! كىم سىلەرگە خۇدانىڭ كېلىپ قالغاندا تۇتۇپ تاشلىغۇچى گەزىتىن قېچىپ قۇتۇلۇڭلار دەپ دەيتە كەلتۈرگەن؟»
LUK 3:8	ئەمدى تۈۋىغا لايىق مېۋلەرنى كەلتۈرۈڭلار! ۋە ئۆز ئىچىڭلاردا: «بىزنىڭ ئاتىمىز بولسا ئىبراھىمۇردا!» دەپ خىال ئەيلىمەڭلار؛ چۈنكى مەن شۇنى سىلەرگە ئېتىپ قويایىكى، خۇدا ئىبراھىمغا مۇشۇ تاشلاردىنمۇ يەزەنلەرنى يارتىپ بېرەلەيدۇ.	ھازىر تۈۋىبا قىلىشقا ماس مېۋلەرنى چىقارىڭلار! ئۆزىڭلار: «بىزنىڭ ئاتامىز ئىبراھىم!» دېمەڭلار؛ چۈنكى مەن سىلەرگە دەيمەن، خۇدا بۇ تاشلاردىنمۇ ئىبراھىمغا يەزەنلەرنى يارتىپ بېردى.
LUK 3:9	بالتا ھازىرلا دەرەخلىرنىڭ كۆكىگە تەڭ قويۇلدى؛ ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان يالتا ئاللىقاچان دەرەخلىرنىڭ يىلتىزىغا تەڭلەپ قويۇلدى؛ ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان ھەرقانداق دەرەخلىر كېسىپ ئونقا تاشلىنىدۇ!» - دېدى.	ھەر دەرەخنى كەسىپ ئونقا تاشلайдۇ!
LUK 3:10	ئۇنىڭ ئەتراپىغا تۈپلاشقا كىشىلەر ئەمدى ئۇنىڭدىن: - ئۇنداقتا، بىز قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ - دەپ سورىدى.	ئۇنىڭ ئەتراپىدا يېغىلىپ تۈرغان كىشىلەر: 'دېمەك، بىز نېمە قىلىش كېرەك؟' دەپ سورىدى.
LUK 3:11	ئۇ جاۋاھەن: - ئىككى قۇر چاپىنى بار كىشى بىرىنى يوق كىشىگە بەرسۇن، يەيدىغىنى بار كىشىمۇ شۇنداق قىلىسۇن، - دېدى.	ئۇ جاۋاپ بەردى: «ئىككى قۇر چاپى بار كىشى، بىرىنى يوق كىشىگە بەرسۇن، يەيدىغىنى بار كىشىمۇ شۇنداق قىلىسۇن..»
LUK 3:12	بەزى باجىڭىلارمۇ چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلغىلى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: - ئۇستاز، بىز قانداق قىلىمىز؟ - دەپ سورىدى.	باجىڭىلارمۇ چۆمۈلدۈرۈشنى ئېلىپ، كېلىپ: «ئۇستاز، بىز نېمە قىلىش كېرەك؟' دەپ سورىدى.
LUK 3:13	ئۇ ئۇلارغا: «بەلگىلەنگەن مىقدارغا باج ئالىڭلار، ئارتۇق چايمالاڭلار،» دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: «بەلگىلەنگەن مىقدارغا باج ئالىڭلار، ئارتۇق چايمالاڭلار،» دېدى.
LUK 3:14	ئاندىن بەزى ئەسکەرلەر سوراشتى: 'بىزگە نېمە قىلىش كېرەك؟' ئۇ ئۇلارغا ئاندىن بەزى لەشكەرلەر مۇ ئۇنىڭدىن: - بىزچۇ، قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ - دېدى: ' باشقىلارنىڭ يۇللىرىنى زورلاپ ئېلىپ كەتمەڭلار، ھېچكىمگە يالغان دەپ سوراشتى. ئۇ ئۇلارغا: - باشقىلارنىڭ يۇللىنى زوراۋانلىق بىلەن ئېلىۋالماڭلار، ھېچكىمگە يالغاندىن شىكايات قىلماڭلار ۋە ئىش شەققىڭلارغا رازى بولۇڭلار، - دېدى.	ئاندىن بەزى ئەسکەرلەر سوراشتى: 'بىزگە نېمە قىلىش كېرەك؟' ئۇ ئۇلارغا ئاندىن بەزى لەشكەرلەر مۇ ئۇنىڭدىن: - بىزچۇ، قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ - دېدى: ' باشقىلارنىڭ يۇللىرىنى زورلاپ ئېلىپ كەتمەڭلار، ھېچكىمگە يالغان دەپ سوراشتى. ئۇ ئۇلارغا: - باشقىلارنىڭ يۇللىنى زوراۋانلىق بىلەن شىكايات قىلماڭلار ۋە ئىش شەققىڭلارغا قېنىچاق بولۇڭلار،'
LUK 3:15	هازىر خەلق ھەممىسى ئۇمىتتە تۈرۈپ، يەھيا شۇ مەسىھمۇ دەپ كۆڭلەدە ئەمدى خەلق تەقەزىالقىتا بولۇپ ھەممە يەلەن كۆڭلەدە يەھيا توغرۇلۇق	

Reference	Before	After
LUK 3:16	«مەسەھ مۇشۇ كىشىمىدۇ؟» دەپ ئويلاشتى.	ئويلاشتى.
LUK 3:17	يەھيا ھەممە يەنگە جاۋابىن: – مەن سىلەرنى دەرۋەقە سۇغا چۆمۈلدۈرمەن. لېكىن مەندىن قۇدرەتلىك بولغان بىرسى كېلىدۇ؛ مەن كەشلىرىنى بوغالى بېرىشكە تەكشىمە! ئۇ سىلەرنى مۇقۇددەس رۇھ بىلەن مۇقۇددەس روھقا ھەم ئوتقا چۆمۈلدۈردۈ.	يەھيا ھەممىسىگە جاۋاب بەر؛ مەن سىلەرنى سۇ بىلەن بیوپۇپتىمەن. لېكىن مەندىن قۇۋۇھتلەك بىر كىشى كېلىدۇ، مەن ئۇنىڭ ئاياق كەشلىرىنى بوغالى بېرىشكە تەكشىمە! ئۇ سىلەرنى مۇقۇددەس رۇھ بىلەن ۋە ئوت بىلەن بیوپۇپتىدۇ.
LUK 3:18	ئۇنىڭ سورۇغۇچى كۈرىكى قولىدا تۇردى؛ ئۇ ئۆز خامىنىنى توپا-ساماندىن تەلتۆكۈس تازىلادۇ، ساپ بۇغداينى ئامبارغا يىغىدۇ، ئەمما توپا-ساماننى ئۆچمەس ئوتتا كۆيدۈرۈپ تاشلادى.	ئۇ قولىدا سورۇغۇچى كۈرىك بار؛ خامىنى توپا-ساماننان تەر تازىلادىپ، ساپ بۇغداينى ئامبارغا يىغىپ ئالىدۇ، بەلكى توپا-ساماننى ئۆچمەس ئوتتا كۆيدۈرۈپ تاشلادى.
LUK 3:19	ئەمدى شۇنداق كۆپ باشقۇ نەسەھەتلەر بىلەن يەھيا خۇش خەۋەرنى خەلقە يەتكۈزدى.	يەھيا كۆپ باشقۇ نۇرغۇن ياراۋەتلەر بىلەن خۇش خەۋەرنى خەلقە ئاڭلدى.
LUK 3:20	كېسىن، ھاكمىھ بېرۇ ئۆگەي ئاكىسىنىڭ ئايالى ھېرۇدىيەنى تارتىۋالغانلىقى توپەيلىدىن ۋە شۇنىڭدەك ئۇنىڭ بارلىق باشقۇ رەزىل قىلىمىشلىرى ئۈچۈن يەھيا تەرىپىدىن ئېبىلەنگەن.	ھېرۇد بۇ بارلىق رەزىللىكىنىڭ ئۇستىگە يەنە شۇنى قىلىدىكى، يەھيانى زىندانغا قاماقدا سۇندى.
LUK 3:21	شۇنداق بولدىكى، ھەممە خەلق يەھىادىن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلغاندا، ئىسمامۇ چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلدى. ئۇ دۇنًا قىلىۋاتقاندا، ئاسمانلار پېرىلىپ،	شۇ ۋاقتىتا، ھەممە كىشى يەھيا تەرىپىدىن سۇغۇرۇش ئالغاندا، ئەپسا ئوخشاش سۇغۇرۇش ئالدى، ئۇ دۇنًا قىلىپ تۇرغاندا، ئاسمان ئېچىلىپ كەتى،
LUK 3:22	مۇقۇددەس روھ كەيتەر سىياقىدا چۈشۈپ ئۇنىڭ ئۇستىگە قوندى. شۇنىڭ بىلەن ئاسماندىن: «سەن مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇم، مەن سەندىن تولۇق خۇرسەنەنەن!» دېگەن بىر ئاۋااز ئاڭلاندى.	مۇقۇددەس روھ كەيتەر ئوزۇقلۇقىدا چۈشۈپ كەتى، ئۇنىڭ ئۇستىگە تۇشتى. شۇ ۋاقتىتا ئاسماندىن: «سەن مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلىمسان، مەن سەندىن تولاي خۇشال!» دېگەن بىر ئاۋااز ئاڭلنىپ قالدى.
LUK 3:23	ئەيسا ئۆز خىزمىتىنى باشلىغاندا، ئوتتۇزغا كېرىپ قالغانسىدى. ئۇ (خەقنىڭ نەزىرىدە) يۈسۈپنىڭ ئوغلى ئىدى؛ يۈسۈپ خېلىنىڭ ئوغلى،	ئەيسا خىزمىتىنى باشلىغاندا، ئوتتۇز باشقۇ كېرگەن بولۇپ قالدى. ئۇ يۈسۈپنىڭ بالىسى ئىدى؛ يۈسۈپ خېلىنىڭ بالىسى،
LUK 3:24	خېلى ماتقاتنىڭ ئوغلى، ماتقات لაۋىنىڭ ئوغلى، لاۋىي مەلكىينىڭ ئوغلى، مەلكىي يانايىنىڭ ئوغلى، ياناي يۈسۈپنىڭ ئوغلى،	خېلى ماتقاتنىڭ بالىسى، ماتقات لاۋىنىڭ بالىسى، لاۋىي مەلكىينىڭ بالىسى، مەلكىي يانايىنىڭ بالىسى، ياناي يۈسۈپنىڭ بالىسى،
LUK 3:25	يۈسۈپ ماتقاتيانىڭ ئوغلى، ماتقاتيا ئاموسىنىڭ ئوغلى، ئاموس ناھۇمنىڭ ئوغلى، ناھۇم ھېسىلىنىڭ ئوغلى، ھېسىلى ناگگايىنىڭ ئوغلى،	يۈسۈپ ماتقاتيانىڭ بالىسى، ماتقاتيا ئاموسىنىڭ بالىسى، ئاموس ناھۇمنىڭ بالىسى، ناھۇم ھېسىلىنىڭ بالىسى، ھېسىلى ناگگايىنىڭ بالىسى،
LUK 3:26	ناگگايى ماھاتنىڭ ئوغلى، ماھات ماتقاتيانىڭ ئوغلى، ماتقاتيا سېمەينىڭ ئوغلى، سېمەي يۈسۈپنىڭ ئوغلى، يۈسۈپ يۇدانىڭ ئوغلى،	ناگگايى ماھاتنىڭ ئوغلى، ماھات ماتقاتيانىڭ بالىسى، سېمەي يۈسۈچنىڭ بالىسى، يۈسېچ يۇدانىڭ بالىسى، يۈسېچ يۇدانىڭ بالىسى،
LUK 3:27	يۇدا يۇئانانىڭ ئوغلى، يۇئانان رېسانىڭ ئوغلى، رېسا زەرۇبىباھەلىنىڭ زەرۇبىباھەل سالتىيەلننىڭ ئوغلى، سالاتىيەل نېرىپىنىڭ ئوغلى،	يۇدا يۇئانانىڭ بالىسى، يۇئانان رېسانىڭ بالىسى، رېسا زەرۇبىباھەلىنىڭ بالىسى، زەرۇبىباھەل سالتىيەلننىڭ بالىسى، سالاتىيەل نېرىپىنىڭ بالىسى،
LUK 3:28	نېرىپى مەلكىينىڭ ئوغلى، مەلكىي ئاددىنىڭ ئوغلى، ئاددى قوسامنىڭ ئوغلى، قوسام ئىلمادامنىڭ ئوغلى، ئىلمادام ئېرىنىڭ ئوغلى،	نېرىپى، مەلكىينىڭ بالىسى، مەلكىي ئاددىنىڭ بالىسى، ئاددى قوسامنىڭ بالىسى، قوسام ئىلمادامنىڭ بالىسى، ئىلمادام ئېرىنىڭ بالىسى،
LUK 3:29	ئېرى يۈسەنىڭ ئوغلى، يۈسە ئەلىئەزىزنىڭ ئوغلى، ئەلىئەزەر يورىمىنىڭ ئوغلى، يورىم ماتقاتنىڭ ئوغلى، ماتقات لაۋىنىڭ ئوغلى،	ئېرى يۈسېپنىڭ بالىسى، يۈسېپ ئەلەزەزىزنىڭ بالىسى، مەتقات لاۋىنىڭ بالىسى، يۈسېپ مەتقاتنىڭ بالىسى، مەتقات لاۋىنىڭ بالىسى،
LUK 3:30	لاۋىي سىمبئۇنىنىڭ ئوغلى، سىمبئۇن يەھۇدانىڭ ئوغلى، يەھۇدا يۈسۈپنىڭ ئوغلى، يۈسۈپ يۇناننىڭ ئوغلى، يۇنان ئەلىئاقىمىنىڭ ئوغلى،	سىمبئۇن لاۋىنىنىڭ بالىسى، يەھۇدا سىمبئۇنىنىڭ بالىسى، يۈسۈپ يەھۇدانىڭ بالىسى، يۇنان يۈسۈپنىڭ بالىسى، ئەلىئاقىم يۇناننىڭ بالىسى،
LUK 3:31	ئەلىئاقىم مېلەيەنىڭ ئوغلى، مېلەيە مەننائىڭ ئوغلى، مەننا ماتقاتانىڭ	ئەلىئاقىم مېلەيەنىڭ بالىسى، مېلەيە مەننائىڭ بالىسى، مەننا ماتقاتانىڭ

Reference	Before	After
LUK 3:32	ئوغلى، ماتتانا ناتاننىڭ ئوغلى، ناتان داۋۇتنىڭ ئوغلى، داۋۇت يەسسىنلىڭ ئوغلى، يەسسىه ئوبىدىنىڭ ئوغلى، ئوبىد بۇئازنىڭ ئوغلى، بۇئاز سالموننىڭ ئوغلى، سالمون ناھشوننىڭ ئوغلى، ناھشون ئاممنادابنىڭ ئوغلى،	بالىسى، ماتتانا ناتاننىڭ بالىسى، ناتان داۋۇتنىڭ بالىسى، ئىيىسى ئوبىدىنىڭ بالىسى، ئوبىد بۇئازنىڭ بالىسى، بۇئاز سالموننىڭ بالىسى، سالمون ناھشوننىڭ بالىسى
LUK 3:33	ئاممناداب ئارامنىڭ ئوغلى، ئارام ھېزرونىڭ ئوغلى، ھېزرون يەرەزنىڭ ئوغلى، يەرەز يەھۇدانىڭ ئوغلى،	ئاممناداب ئارامنىڭ بالىسى، ئارام يۈرەمانىڭ بالىسى، يۈرەم ھېزرونىڭ بالىسى، ھېزرون يەرەزنىڭ بالىسى، يەرەز يەھۇدانىڭ بالىسى،
LUK 3:34	يەھۇدا ياكۇپنىڭ ئوغلى، ياقۇپ ئىسهاقنىڭ ئوغلى، ئىسهاق ئېبراهىمنىڭ ئوغلى، ئېبراهىم تەراھنىڭ ئوغلى، تەراھ ناھورنىڭ ئوغلى،	يەھۇدا ياكۇپنىڭ بالىسى، ياكۇپ ئىشىقىنىڭ بالىسى، ئىشىق ئېبراهىمنىڭ بالىسى، ئېبراهىم تەراخنىڭ بالىسى، تەراخ ناھورنىڭ بالىسى،
LUK 3:35	ناھور سېرۇگىنىڭ بالاسى، سېرۇگ راغۇننىڭ بالاسى، راغۇ يەلەگىنىڭ بالاسى، سېرۇگ راغۇنىڭ ئوغلى، سېرۇگ راغۇنىڭ ئوغلى، يەلەگ ئېبەرنىڭ ئوغلى، ئېبەر شېلاھنىڭ ئوغلى،	ناھور سېرۇگىنىڭ بالاسى، سېرۇگ راغۇننىڭ بالاسى، راغۇ يەلەگىنىڭ بالاسى، راغۇ يەلەگىنىڭ ئوغلى، يەلەگ ئېبەرنىڭ بالاسى، ئېبەر شېلاھنىڭ بالاسى،
LUK 3:36	شېلاھ قائىنانىڭ ئوغلى، قائىنان ئارياخشاشدىنىڭ ئوغلى، ئارياخشار شەمنىڭ ئوغلى، شەم نۇھەنىڭ ئوغلى، نۇھ لەمەخنىڭ ئوغلى،	شېلاھ قائىنانىڭ بالىسى، قائىنان ئارياخشاشدىنىڭ بالىسى، ئارياخشار شەمنىڭ بالىسى، شەم نۇھەنىڭ بالىسى، نۇھ لەمەكىنىڭ بالىسى،
LUK 3:37	لەمەخ مەتۇشەلاھنىڭ ئوغلى، مەتۇشەلاھ ئانوختىنىڭ ئوغلى، هانوخ يارەدىنىڭ ئوغلى، يارەد ماھاللىلىنىڭ ئوغلى، ماھاللىل قېياننىڭ ئوغلى،	لەمەخ مەتۇشەلاھنىڭ بالىسى، مەتۇشەلاھ ئانوختىنىڭ بالىسى، هانوخ يارەدىنىڭ بالىسى، يارەد ماھاللىلىنىڭ بالىسى، ماھاللىل قېياننىڭ بالىسى،
LUK 3:38	قېيان ئېنۇشنىڭ ئوغلى، ئېنۇش سېتىنىڭ ئوغلى، سېت ئادەمئاتىنىڭ ئوغلى، ئادەمئاتا بولسا، خۇدانىڭ ئوغلى ئىدى.	قېيان ئېنۇشنىڭ بالىسى، ئېنۇش سېتىنىڭ بالىسى، سېت ئادەمئاتىنىڭ بالىسى، ئادەم بولسا خۇدا بالىسى.
LUK 4:1	ئاندىن ئەيسا مۇقەددەس روھقا تولۇپ، ئىئورдан دەرياسىدىن قاپتىپ كېلىپ، روھ تەرىپىدىن چۆل-بايانغا ئېلىپ پېرىلدى.	ئەيسا روھ بىلەن تولۇپ، ئىئوردان دەرياسىدىن قاپتىپ كەلدى ۋە روھ ئۇنى چۆلگە ئېلىپ باردى.
LUK 4:2	ئۇ ئۇ يەردە قىرقى كۈن ئېلىس تەرىپىدىن سىنالدى. ئۇ بۇ كۈنلەرددە قىرقى كۈن ئېلىس تەرىپىدىن سىنىشقا دۇچ كەلدى. بۇ كۈنلەرددە ھېچ نەرسە يەمەدى. كۈنلەر ئۆتۈپ بولغاندا، ئۇ بەك جوعا قالدى.	ئۇ شۇ يەردە قىرقى كۈن ئېلىس تەرىپىدىن سىنىشقا دۇچ كەلدى. بۇ ئۆتۈپ بولغاندا، ئۇ بەك جوعا قالدى.
LUK 4:3	ئەمدى ئېلىس ئۇنىڭغا: – سەن ئەگەر خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، مۇشۇ تاشقا: «زانغا ئايلان!» دەپ بۇيرۇغىن – دېدى.	ئېلىس ئۇغا دېدى: سەن ئەگەر خۇدا ئوغلى بولساڭ، بۇ تاشقا نانغا ئايلىنىپ كېتىشىنى بۇيرۇ.
LUK 4:4	ئەيسا جاۋاب بەردى: «بېزىلغانچە، ئادەم يەقەت نان بىلەنلا ئەمەس، بەلكى ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابەن: – تەۋراتا: «ئىنسان يەقەت نان بىلەنلا ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ھەربىر سۆزى بىلەننمۇ ياشايىدۇ» دەپ بېزىلغان، – دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: «بېزىلغانچە، ئادەم يەقەت نان بىلەنلا ئەمەس، بەلكى ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابەن: – تەۋراتا: «ئىنسان يەقەت نان بىلەنلا ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ھەربىر سۆزى بىلەن ياشايىدۇ» دەپ.
LUK 4:5	ئېلىس يەنە ئۇنى ئېگىز بىر تاغقا باشلاپ چىقىپ، بىر دەقىقە ئىچىدە دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەرنى ئۇنىڭغا كۆرسەتتى.	ئېلىس يەنە ئۇنى ئېگىز بىر تاغقا باشلاپ چىقىپ، بىر دەقىقە ئىچىدە دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەرنى ئۇنىڭغا كۆرسەتتى.
LUK 4:6	ئېلىس ئۇنىڭغا: – مەن بۇ ھاكىمىيەتنىڭ ھەممىسىن ۋە ئۇنىڭغا تەۋە ئېلىس ئۇنىڭغا: – مەن بۇ ھاكىمىيەتنىڭ ھەممىسىن ۋە ئۇنىڭغا تەۋە	ئېلىس ئۇنىڭغا: مەن بۇ ھەممە ھاكىمىيەتلەرنى ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق كۆركەملىكلىرىنى ساڭا بېرىمەن: چۈنكى بۇلار ماڭا تېشىرلەنگان، مەن ئۇنى بارلىق شانۇشەۋەتكەتلەرنى ساڭا تەقدىم قىلىمەن؛ چۈنكى بۇلار ماڭا تاپشۇرۇلغان، مەن ئۇنى كىمگە بېرىشنى خالسام، شۇنىڭغا بېرىمەن.
LUK 4:7	ئەگەر باش قويۇپ مაڭا سەجىدە قىلساڭ، بۇلارنىڭ ھەممىسى سېنىڭكى بولىدۇ، – دېدى.	ئەگەر ماڭا تەكلىپ قىلساڭ، بۇلارنىڭ ھەممىسى سېنىڭ بولىدۇ، دېدى.
LUK 4:8	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: – تەۋراتا: «يەرۋەدىگار خۇدايىڭفلا ئىبادەت قىل، يەقەت ئۇنىڭلا قۇللوقىدا بول!» دەپ بېزىلغان، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: «ئایتالما، شەيتان! چۈنكى بېزىلغان: خۇدايىڭنى ئىبادەت قىل ۋە يەقەت ئۇنىڭلا قۇللوق قىل!»
LUK 4:9	ئاندىن ئېلىس ئۇنى بېرۇسالىمغا ئېلىپ باردى ۋە ئۇنى ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ ئېگىز جايىغا تۈرگۈزۈپ: – خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، ئۆزۈڭى يەسکە تاشلاپ باققىن!	ئاندىن ئېلىس ئۇنى بېرۇسالىمغا ئېلىپ باردى ۋە ئۇنى ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ يەقىرى جايىغا قويۇپ: خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، ئۆزۈڭى يەسکە تاشلاپ باققىن!
LUK 4:10		

Reference	Before	After
LUK 4:11	چۈنكى بېزىلغان: «خۇدا ئۆز يەرىشىلىرىگە ساڭا ھەققىدە ساقلاپ تۇرۇش چۈنكى تەۋراتا: «خۇدا ئۆز يەرىشىلىرىگە سېنى قوغداش ھەققىدە ئەمەر قىلىدۇ»؛	ئۆچۈن بۇيرۇق بېرىدۇ»
LUK 4:12	ۋە، «بۇتۇڭىڭ تاشقا ئۇرۇلۇپ كەتمەسلىكى ئۆچۈن، ئۇلار سېنى قوللىرىدا كۆتۈرۈپ يۈرۈدۇ» دەپ بېزىلغان، – دېدى.	ھەم، «ئۇلار سېنى قوللىرىدا ئالغا ساقلاپ تۇرۇپ، بېتىڭ تاشقا تەكىزىپ زىيان كۆرمەسلىك ئۆچۈن كۆتۈرۈپ كېتىدۇ» دەپ بېزىلغان، دېدى.
LUK 4:13	ئەيسا ئۇنىڭغا: – «تەۋراتا: «بەرۋەدىگار خۇدايىڭنى سىنىغۇچى بولما!» دەيمۇ بېزىلغان، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: «بېزىلغانكى، بەرۋەدىگار خۇدايىڭنى سىنىما!»
LUK 4:14	ئېلىس بارلىق سىناشلارنى ئىشلىتىپ چىققاندىن كېپىن، ئۇنى ۋاقتىنچە تاشلاپ كېتىپ قالدى.	ئېلىس بارلىق سىناشلارنى يۇتۇرۇپ قالغاندىن كېپىن، ۋاقتىلىق حالدا ئۇنى تاشلاپ كەتتى.
LUK 4:15	ئۇ ئۇلارنىڭ سىناڭوگلىرىدا تەلەم بېرگىلى تۇردى ۋە ئۇلارنىڭ ئۇلۇغلاشلىرىغا سازاۋەر بولدى.	ئۇ ئۇلارنىڭ سىناڭوگلىرىدا دەرس ئۆتۈپ تۇردى ۋە ھەممە كىشى ئۇنى ئالقىشىلدى.
LUK 4:16	ئۇ ئۆزى بېقىپ چوڭ قىلىنغان يۇرتى ناسارەتكە كېلىپ، شابات كۇنى ئادەتىسىدەك سىناڭوگقا كىردى ۋە شۇنداقلا مۇقەددەس يازمىلارنى ئوقۇشقا ئۆرەتۈردى	ئۇ ئۆز يۇرتى ناسارەتكە قايىتىپ كەلدى، شابات كۇنى ئادەت بويىچە سىناڭوگقا كىردى ۋە يازمىلارنى ئوقۇش ئۆچۈن تۇردى
LUK 4:17	ۋە تەۋراتىك «يەشايا» دېگەن قىسىم ئۇنىڭغا تاپشۇرۇلدى. ئۇ ئورام يازمىنى ئېچىپ، مۇنۇ سۆزلەر بېزىلغان يەرنى تېپىپ ئوقۇدى:	يەشايا يەغەمبەرنىڭ كىتاين ئۇغا بېرىلدى. ئۇ كىتاين ئاچىپ، ئۇ يەردە بېزىلغان ئورنى تېپىپ ئوقۇدى:
LUK 4:18-19	– «بەرۋەدىگارنىڭ روهى مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا، چۈنكى ئۇ مېنى يوقسوۇلارغا خۇش خەۋەرلەر يەتكۈزۈشكە مەسىھ قىلدى. تۆتقۇنلارغا ئازادلىقنى، ۋە كورلارغا كۆرۈش شىپاسىنى جاكارلاشقا، بېزىلگەنلەرنى خالاس قىلىشقا، يەرۋەدىگارنىڭ شاپائەت كۆرسىتىدىغان يىلىنى جاكارلاشقا مېنى ئەۋەتنى». ئۇلۇرۇدۇ.	– «بەرۋەدىگارنىڭ روهى مەنمۇددا بار، چۈنكى ئۇ مېنى يوقسوۇلارغا ياخاتىلا خەۋەرلەر سۆزلەشكە تاللاپ قويغان. تۆتقۇنلارغا ئەركىنلىك بەرگەن، كورلارغا كۆز ئاچقان شىپا، بېزىلگەنلەرنى قۇتقۇرۇش، يەرۋەدىگارنىڭ ياخاتىلا يىلىنى جاكارلاش ئۆچۈن مېنى يولغا ساپتى». ئەۋەتنى.
LUK 4:20	ئۇ يازمىنى تۇرۇپ قويۇپ، سىناڭوگ خىزمەتچىسىگە قايىتۇرۇپ بەردى ۋە ئۇلۇرۇدۇ. سىناڭوگتا ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭغا تىكلىپ ئولتۇردى. سىناڭوگتا ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭغا تىكلىپ تۇراتنى.	ئۇ يازمىنى تۇرۇپ قويۇپ، سىناڭوگ خىزمەتچىسىگە قايىتۇرۇپ بەردى ۋە ئۇلۇرۇدۇ. سىناڭوگتا ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭغا تىكلىپ ئولتۇردى. سىناڭوگتا ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭغا تىكلىپ تۇراتنى.
LUK 4:21	ئۇ كۆچىلىككە: – مانا بۇ ئايىت بۇگۈن قۇلۇقىڭلارغا ئاڭلانغىنىدا ئەمەلگە ئاشۇرۇلماقتا، – دېدى.	ئۇ خالقىقە: بۇ ئەۋەز ھازىر سىزلىر ئاڭلاۋاتقان ۋاقتىتا تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى، دېدى.
LUK 4:22	ھەممىسى ئۇنى ياخشى دېگەن، ئۇنىڭ ئاغزىدىن چىققان گۈزەل سۆزلەرگە ھەممىسى ئۇنىڭ ياخشى گېپىنى قىلىشىپ، ئۇنىڭ ئاغزىدىن چىقۇۋاتقان شاپائەتلەك سۆزلىرىگە ھەيران قېلىشىپ: – بۇ يۈسۈپنىڭ ئوغلى ئەمەسمۇ؟ – دېپىشتى.	ھەممىسى ئۇنى ياخشى دېگەن، ئۇنىڭ ئاغزىدىن چىققان گۈزەل سۆزلەرگە ھەممىسى ئۇنىڭ ياخشى گېپىنى قىلىشىپ، ئۇنىڭ ئاغزىدىن چىقۇۋاتقان تەزهىن قالدى: بۇ يۈسۈپنىڭ بالسى ئەمەسمۇ؟ دېدى.
LUK 4:23	ئۇ ئۇلارغا: – شۇبىھىزىكى، سىلەر ماڭا «ئەي تېۋىپ، ئاۋۇال ئۆزۈنى ئەي دوختور، ئالدىنئا ئۆزۈڭ ساقلا!» دەپ، «بىز ئاڭلىغانلارغا ئوخشاش، ساقىيات!» دېگەن تەمىسىلىنى كەلتۈرۈپ، «خەۋەر تايقىنىمىزدەك، سەن كەيەرناھۇم شەھرىدە نېمە قىلغان بولساڭ، بۇ يەردەمۇ، سەنىڭ ئۆز كەيەرناھۇم شەھرىدە نېمە ئىشلار يۇز بەرگەن بولسا، مۇشۇ يەردەمۇ، ئۆز يۇرۇندىمۇ شۇلارنى كۆرسەت!» دەيسىلەر.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: ئەسلىدىنلا سىلەر ماڭا بۇ مىسالىنى ئېپتىقان بولسىڭلار: «ئەي دوختور، ئالدىنئا ئۆزۈڭ ساقلا!» دەپ، «بىز ئاڭلىغانلارغا ئوخشاش، ساقىيات!» دېگەن تەمىسىلىنى كەلتۈرۈپ، «خەۋەر تايقىنىمىزدەك، سەن كەيەرناھۇم شەھرىدە نېمە قىلغان بولساڭ، بۇ يەردەمۇ، سەنىڭ ئۆز كەيەرناھۇم شەھرىدە نېمە ئىشلار يۇز بەرگەن بولسا، مۇشۇ يەردەمۇ، ئۆز يۇرۇندىمۇ شۇلارنى كۆرسەت!» دەيسىلەر.
LUK 4:24	ئەمما، مەن سىلەرگە چوقۇم دېيمەن، ھېچ يەغەمبەر ئۆز ۋەتنىدە قارشى – بىراق شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، ھېچقانداق يەغەمبەر ئۆز يۇرتى تەرىپىدىن قوبۇل قىلىنغان ئەمەس.	ئەمما، مەن سىلەرگە چوقۇم دېيمەن، ھېچ يەغەمبەر ئۆز ۋەتنىدە قارشى – بىراق شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، ھېچقانداق يەغەمبەر ئېلىنمايدۇ.

Reference	Before	After
LUK 4:25	مهن سلهرگه توغرا ئېتىقاندا، ئيلياس زاماندا ئىسرائىلدا كۆپ تۇل ئاياللار مهن سلهرگه شۇ ھەقىقەنى ئەسلىتمەزكى، ئيلياس يەيغەمبەرنىڭ بارئىدى. بۇ ۋاقتىدا ناىسمان ئۇدا ئۈچ پىل ئالته ئاي ئېتىلىپ، دەھشەتلەك بىر قەھەتچىلىك بارلىق زېمىننى باسقاندا، ئىسرائىلدا نۇرغۇن تۇل ئاياللار بار ئىدى؛	با رئىسىدە، بۇ ۋاقتىدا ناىسمان ئۈچ يىل ئالته ئاي يامغۇر بەرمەي قالغان ۋە يۇتون دۇنيادا چوڭ بىر قىتىملق كەلگەنە،
LUK 4:26	بىراق ئيلياس ئۇلارنىڭ ھېچ بىرىگە يوللىنىمىغان، يەقەت زىدوننىڭ زارەفات بىراق ئيلياس ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىنىڭ قېشىغا ئەمەس، بەلكى زىدوننىڭ زارەفات شەھىرىدىكى بىر تۇل ئايالنىڭ قېشىغىلا ئەۋەتلىكىن.	بىراق ئيلياس ئۇلارنىڭ ھېچ بىرىگە يوللىنىمىغان، يەقەت زىدوننىڭ زارەفات بىراق ئيلياس ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىنىڭ قېشىغا ئەمەس، بەلكى شەھىرىدىكى بىر تۇل ئايالنىڭ ئويىگەلا يوللىنىپ كەتكەن.
LUK 4:27	شۇنداقلا، ئېلىشا يەيغەمبەر دەۋرىدە، ئىسرائىلدا خىليل كېسىلىگە يېتىلىپ ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش، ئېلىشا يەيغەمبەرنىڭ ۋاقتىدا، ئىسرائىلدا ماخاۋ كېسىلىگە گىرىپتار بولغانلار نۇرغۇن بولسىمۇ، لېكىن سۇرىيەلەك نائاماندىن باشقا، ھېچقايسىسى ساقايتىلغان ئەمەس! – دېدى.	شۇنداقلا، ئېلىشا يەيغەمبەر دەۋرىدە، ئىسرائىلدا خىليل كېسىلىگە يېتىلىپ ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش، ئېلىشا يەيغەمبەرنىڭ ۋاقتىدا، ئىسرائىلدا ماخاۋ كەتكەنلەر كۆپ بولغاندا، يەقەت سۇرىيەلەك نائامانلا ساقايدىغان، باشقىلارنىڭ ھېچ بىرى ساقالمىغان!
LUK 4:28	سىناگوگادىكىلەر بۇ گېلىرنى ئاڭلاپ، ھەممىسى كاتتا غەظەبلىنىپ كەتنى. سىناگوگادىكىلەر بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ، ھەممىسى قاتتىق غەزەلەندى؛	ئەممە ئۇ ئۇلارنىڭ ئوتتۇراسىدىن تېزلا ئۆتۈپ، ئۆز يولغا جەتكەن بولدى.
LUK 4:29	ئۇرنىدىن تۇرۇشۇپ، ئۇنى شەھەردىن ھەيدەپ چىقىپ، شۇ شەھەر جايلاشقان تاغنىڭ لېۋىگە ئەچقىپ، تىك ياردىن تاشلىۋەتەمەكچى بولۇشتى.	ئۇرنىدىن تۇرۇشۇپ، ئۇنى شەھەردىن ھەيدەپ چىقىپ كەتنى، شۇ شەھەر قۇرۇلۇغان تاغنىڭ قىراغىغا ئېلىپ باردى، ئۇنى تاشقا سۇرۇپ تاشلاش ئۆچۈن.
LUK 4:30	لېكىن ئۇ ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن بىمالال ئۆتۈپ، ئۆز يولغا چىقىپ كەتنى.	ئەممە ئۇ ئۇلارنىڭ ئوتتۇراسىدىن تېزلا ئۆتۈپ، ئۆز يولغا جەتكەن بولدى.
LUK 4:31	ئۇ گالىلييە ئۆلکىسىنىڭ كەپەنەھۇم دېگەن بىر شەھىرىگە چۈشتى، ئۇ يەردە شابات كۆنلىرىدە خەلقە تەلەم بېرەتتى.	ئۇ گالىلييە ئۆلکىسىدىكى كەپەنەھۇم شەھىرىگە باردى، ئوردا شابات كۆنلىرى خەلقە ئۆگەت بېرىپ تۇراتنى.
LUK 4:32	ئەممە ئۇلارنىڭ تەلمىنگە ھەيران قېلىشتى، چۈنكى ئۇنىڭ سۆزى تولىمۇ نويۇزلىق ئىدى.	ئۇلار ئۇنىڭ تەلمىن زور تەسىرسىنىپ قالدى، چۈنكى ئۇنىڭ سۆزلىسى تولا ئۇلار ئۇنىڭ تەلمىنگە ھەيران قېلىشتى، چۈنكى ئۇنىڭ سۆزى تولىمۇ كۈچلۈك ئىدى.
LUK 4:33	ئەمدى سىناگوگىنا ناياك جىنىڭ روھى چاپلاشقان بىر كىشى بولۇپ، ئۇنىڭدىكى جىن قاتتىق ئاۋازدا:	سىناگوگدا بىر كىشى بار، ئۇدا ناياك جىن چاپلانقان، بۇ جىن قاتتىق ئاۋاز بىلەن:
LUK 4:34	– ئەي ناسارەتلىك ئەيسا، سېنىڭ بىز بىلەن نېمە كارىڭ؟! بىزنى يوقاتقىلى كەلدىڭمۇ؟ مەن سېنىڭ كىملىكىڭنى بىلەمەن، خۇدانىڭ مۇقەددەس بولغۇچىسىسىن! – دەپ تۆۋەلەپ كەتنى.	ئەي، تاسارەتلىك ئەيسا، سەن بىز بىلەن نېمە قىلىسەن؟! بىزنى يوق قىلىپ تاشلاپ كەتىڭمۇ؟ مەن سېنىڭ كىملىكىڭنى بىلەمەن، سەن خۇدانىڭ مۇقەددەس كىشىسىسىن!
LUK 4:35	لېكىن ئەيسا جىنغا تەنبىھ بېرىپ: – ئاغزىڭنى يۇم! ئۇنىڭدىن چىق! – دېۋىدى، جىن ھېلىقى ئادەمنى خالا يېق ئوتتۇرسىدا سوقۇپ تاشلىدى، ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتنى، ئۇلار چىقىپ كەتنى. لېكىن ئۇنىڭغا ھېچ زەرەر يەتكۈزمىدى.	بىراق ئەيسا جىنگە دېدى: “ئاغزىڭنى تۇت! ئۇنىڭدىن چىق! چىق!” جىن ئادەمنى خەلق ئوتتۇرسىدا سوقۇپ تاشلىدى، ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتنى، لېكىن ئادەمگە ھېچ zarari بولمىسى.
LUK 4:36	ھەممە يەلەن بۇنىڭدىن قاتتىق ھەيران بولۇشۇپ، بىر-بىرىگە: – بۇ زادى قانداق ئىش! ئۇ دەرۋەقە هووقۇق ۋە قۇدرەت بىلەن ناياك روھلارغا ئەمر قىلىسلا، ئۇلار چىقىپ كېتىدىكەن، – دېپىشتى.	ھەممە كىشى بۇنىڭغا زور ھەيران بولۇپ قالدى، بىر-بىرىگە: ‘بۇ نېمە خىل سۆزا! ئۇ ھەقىقىي هووقۇق ۋە كۈچ بىلەن ناياك روھلارغا بۇيرۇق بېرىپ، ئۇلار چىقىپ كېتىدۇ! دېدى.
LUK 4:37	شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ خەۋەر-شۆھەرتى ئەتراپىتىكى ھەرىپ يۇرۇلارغا تارقالدى.	شۇ ۋاقتىدا، ئۇنىڭ ئەفلىكى ئەتراپىدىكى بارلىق جايلارغا يايلىدى.
LUK 4:38	ئەيسا سىناگوگتىن چىقىي، سىمۇننىڭ ئويىگە كىرىدى. لېكىن سىمۇننىڭ قېينانىسى ئېغىر تەپ كېسىلى بولۇپ قالغانىدى؛ ئۇلار ئەيسادىن ئۇنىڭ حاجىتىدىن چىقىشىنى ئۆتۈندى.	ئەيسا سىناگوگدىن چىقىي، سىمۇننىڭ ئويىگە كىرىدى. سىمۇننىڭ قېينانىسى كۈچلۈك ھارارەت بىلەن ياتىپ قالدى؛ ئۇلار ئەيسادىن ھارارەتى ئۆزgart بېرىشىنى سورادى.
LUK 4:39	ئۇ ئايالنىڭ بېشىدا تۇرۇپ، تەپكە تەنبىھ بېرىۋىدى، تەپ شۇئان ئۇنىڭدىن كەتنى. ئۇ دەرھال ئۇرنىدىن تۇرۇپ، ئۇلارنى كۆتۈشكە باشلىدى.	ئۇ ئايالنىڭ بېشىدا تۇرۇپ، دەردى تەنبىھ قىلىدى، دەردى شۇ ئاندا كەتنى. ئۇ دەرھال تۇرۇپ، ئۇلارغا ياردىم بېرىشكە باشلىدى.
LUK 4:40	كۇن يېتىشى بىلەنلا، كىشىلەر ھەرخىل كېسەللەرگە گىرىپتار بولغان بىقلەلىرىن، يەسەنىنىڭ ئالدىغا كەلتىرىدى. ئە ھەر سىرگە قولنىت، تەنەن، تەنەن كەنلىك بىلەنلا، كىشىلەر ھەرخىل كېسەللەرگە گىرىپتار بولغان بىقلەلىرىن، يەسەنىنىڭ ئالدىغا كەلتىرىدى.	كۇن باتقان ۋاقتىدا، خەلق كىشىلەرنىڭ ھەرخىل كېسەللەكتە بولغان

Reference	Before	After
LUK 4:41	بىرلەپ قولنى تەگۈزۈپ، ئۇلارنى ساقىيتنى.	ئۇلارنى ساقلىدى.
LUK 4:42	كىشىلەرگە چايداشقان نۇرغۇن جىنلار ئۇلاردىن چىقىپ: «سەن خۇدانىڭ ئوغلى!» دەپ توۋلاپ كېتەتىن. لېكىن ئۇ ئۇلارغا تەنبىھ بېرىپ، سۆز قىلىشقا يول قويىمىدى؛ چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ مەسىھ ئىكەنلىكىنى بىلەتتى.	كۆپ كىشىلەرگە كېرىپ تۇرغان جىنلار ئۇلاردىن چىقىپ كەتتى، «سەن خۇدا ئوغلى!» دەپ قىچىش قىلىدى. لېكىن ئۇ ئۇلارغا توختاپ قويۇش بىلەن سۆز بېتىمە سلىكىنى بەلگىلىدى؛ چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ مەسىھ ئىكەنلىكىنى بىلىپ قالدى.
LUK 4:43	كۇن چىقىش بىلەن، ئۇ شەھەردىن چىقىپ، يىنهان بىر جايغا كەتتى. بىراق توپ-توب خالايق ئۇنى ئىزدەپ يۈرەتتى؛ ئۇلار ئۇنى تايقاندا ئالدىغا كېلىپ، ئۇنى ئارمىزىدا قالسۇن دەپ كېتىشىدىن توسماقچى بولۇشتى.	ئەتكەخ كۇن چىققاندا، ئۇ شەھەر دىن چىقىپ، قالپاقي بىر جايغا كەتتى. بىراق، كۆپ خەلق ئۇنى ئىزدەپ جەتتى؛ تايقاندا، ئالدىغا كېلىپ، ئۇنى كېتىپ كەتىشىگە توسىقۇزماكچى بولدى.
LUK 4:44	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ خۇش خەۋىرىنى باشقا شەھەر-پىزىلارغىمۇ يەتكۈزۈشۈم كېرەك، چۈنكى مەن دەل بۇ ئىشقا ئەۋتىلىكەنەن، – دېدى.	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: «خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ ياخشى خەۋىرىنى باشقا شەھەرلەرگەم يەتكۈزۈپ بېرىشۇم لازىم، چۈنكى مەن دەل بۇ ئۇچۇن كەلگەنەن، دېدى.
LUK 5:1	شۇنىڭ بىلەن ئۇ گاللىيەدىكى سىناگوگلاردا تەلەم بېرىپ يۈرۈھەردى.	ئۇ گاللىيەدىكى سىناگوگلارغا كېلىپ، وەعظ قىلىپ يۈرگەن.
LUK 5:2	شۇنداق بولدىكى، ئۇ گىننسارەت كۆلىنىڭ بويىدا تۇرغاندا، خەلق خۇدا سۆزىنى قىراغاقتا تۈرىلىرىنى يۈيۈشۈۋاتاتى.	بىر كۇنى، ئىسا گەنسارەت كۆلىنىڭ كېنەرەدە تۇرغاندا، خەلق خۇدا سۆزىنى قىراغاقتا تۈرىلىپ تۇردى.
LUK 5:3	ئۇ سىمۇنىڭ كېمىسىگە چىقىپ، ئۇنىڭدىن كېمىنى قىراغاقتىن بەزى يىراق ئۇ كېمەردىن بىرىگە، يەنى سىمۇنىڭكىگە چىقىپ، ئۇنىڭدىن كېمىنى قىلارلىق بولۇشىنى سورىدى. كېبىن كېمەدە ئولتۇرۇپ، توپ خەلقەكە تەلەم قىراغاقتىن سەھ بىراقلېتىشنى ئىلتىماس قىلىدى. ئاندىن ئۇ كېمەدە ئولتۇرۇپ توپ-توب خالايققا تەلەم بەردى.	ئۇ كۆل باقىدا ئىككى كۆردى. بىلەقچىلار كېمىدىن چۈشۈپ، قىرغاقتا ئۇ كۆل بويىدا تۇرغان ئىككى كېمىنى كۆردى. بىلەقچىلار بولسا كېمىدىن چۈشۈپ، قىرغاقتا تۈرىلىرىنى يۈيۈشۈۋاتاتى.
LUK 5:4	سۆزى توگىگەندىن كېيىن، ئۇ سىمۇنغا: – كېمىنى چوڭقۇر راپەرگە هەيدەپ بېرىپ، بىلەقلارنى توتوشقا تۈرىلىڭلارنى سېلىڭلار، – دېدى.	سۆزى توگىتەندىن كېيىن، ئۇ سىمۇنغا: «كېمىنى چوڭقۇر سۇغا ئەكىپ بارىپ، تۈرىلىڭلارنى تاشلاپ بېلىق توتوڭلار، دېدى.
LUK 5:5	سىمون ئۇنىڭغا جاۋابىن: – ئۇستاز، بىز يۇقۇن كېچىچە جایا تارتىپ ھېج نەرسە توْتالىمىدۇق. بىراق سېنىڭ سۆزۈڭ بىلەن تورنى سالسام سالايمەن، دېدى.	سىمون جاۋاب بەردى: «ئۇستاز، بىز بۇ كېچە يۇقۇنلا تالاپ قىلدۇق، ھېج نەرسە توْتالىمىدۇق. لېكىن سېنىڭ سۆزۈڭ بويىچە تورنى سالايمەن.»
LUK 5:6	ئۇلار شۇنداق قىلىۋىدى، نۇرغۇن بىلەقلار تورغا چۈشتى؛ تور سۆكۈلۈشكە باشلىدى.	ئۇلار شۇنداق قىلىۋىدى، كۆپ بېلىق تورغا چۈشۈپ كەتتى؛ تور بېرلەپ كېتىشكە باشلىدى
LUK 5:7	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار باشقا كېمىدىكى شېرىكلىرىنى ياردەمگە كېلىشكە قاچلىۋىدى، كېمەر چۆكۈپ كېتەي دەپ قالدى.	شۇ ۋاقت ئۇلار باشقا كېمىدىكى دوستلىرىنى ياردەم ئۇچۇن چاقىرىپ قويغان. ئۇلار كېلىپ، بىلەقلارنى ئىككى كېمىنى تولۇق تولدۇرغان، كېمەر ئىشارەت قىلىشتى. ئۇلار كېلىپ، بىلەقلارنى ئىككى كېمىنى لەق سوغۇق سۇدا چۆكۈپ كېتەتۆپ قالدى.
LUK 5:8	سىمون يېتپ بۇنى كۆرگەندە، ئىسا تىزلىقىنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ: «مەنمدىن سىمون يېتىۋىس بۇ ئىشنى كۆرۈپ، ئەيسانىڭ تىزلىرى ئالدىدا يېقىلىپ: – مەندىن يېراقلاشقايسەن، ئى رەب! چۈنكى مەن گۇناھكارمەن! – دېدى.	سىمون يېتپ بۇنى كۆرگەندە، ئىسا تىزلىقىنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ: «مەنمدىن سىمون يېتىۋىس بۇ ئىشنى كۆرۈپ، ئەيسانىڭ تىزلىرى ئالدىدا يېقىلىپ: – يېراق بېسىڭ، رەب! چۈنكى مەن گۇناھكارمەن!» دەپ دېدى.
LUK 5:9	چۈنكى بۇنچە كۆپ بېلىق توتوغانلىقىدىن ئۇ ۋە ئۇنىڭغا بارلىق ھەمراھ بولغانلارنى ھەيرانلىق باسقاندى.	چۈنكى شۇ ۋە دەر كۆپ بېلىق توتوپ ئالغانلىقىدىن، ئۇ ۋە ئۇنىڭ بىلەن بولغان ھەممە كىشىلەر ھەيران قالدى.
LUK 5:10	ھەم زەبەدىي نەسلى باقۇپ بىلەن يۇخانىنى، سىمۇنىڭ شېرىكلىرى بولۇپ، ۋە سىمۇنىڭ شېرىكلىرى – زەبەدىنىڭ ئوغۇللرى باقۇپ بىلەن يۇھانامۇ ھەم شۇنداق ھەيران قالدى. ئەمدى ئەيسا سىمۇنغا: – قورقىمنىن، بۇنىڭدىن كېيىن سەن ئادەم توْتۇچى بولسىن – دېدى.	ھەم زەبەدىي نەسلى باقۇپ بىلەن يۇخانىنى، سىمۇنىڭ شېرىكلىرى بولۇپ، ۋە سىمۇنىڭ شېرىكلىرى – زەبەدىنىڭ ئوغۇللرى باقۇپ بىلەن يۇھانامۇ ھەم شۇنداق ئىدى. كېيىن ئەيسا سىمۇنغا: «قورقىما، بۇنىڭدىن كېيىن سەن ئادەمەرنى توْتۇپ كەتەسەن، دېدى.
LUK 5:11	ئۇلار كېمەرنى قىرغاققا چىقارىپ، ھەممە نەرسىنى تاشلاپ قويۇپ،	ئۇلار كېمەرنى قىرغاققا چىقارىپ، ھەممە سىمۇنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا

Reference	Before	After
LUK 5:12	ئۇنىڭغا ئەگىشىپ مادى.	ئەگىشىپ كەتتى.
LUK 5:13	بۇ ۋاقتتا، ئۇ بىر شەھەردە بولغاندا، بىر كىشى بار، بەدىنى تولا ماخاۋ بىلەن شۇنداق بولدىكى، ئۇ شەھەر-بىزىلارنىڭ بىرىدە بولغاندا، مانا شۇ يەردە، يۇتون بەدىنىنى ماخاۋ بېسىپ كەتكەن بىر ئادەم بار ئىدى. ئۇ ئىسانى قاپلىنىپ كەتكەن، ئۇ ئىساغا كۆز يوتىكەن، ئۇنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ، «تەقدىر، سەن خالساش، مېنى ساقلايپ ياكلىپ قويغىلى!» دەپ سورايدۇ. تەقسىر، ئەگەر سەن خالساش، مېنى ساقايىتىپ ياك قىلالايسەن! – دەپ يالۋۇردى.	بۇ ۋاقتتا، ئۇ بىر شەھەردە بولغاندا، بىر كىشى بار، بەدىنى تولا ماخاۋ بىلەن شۇنداق بولدىكى، ئۇ شەھەر-بىزىلارنىڭ بىرىدە بولغاندا، مانا شۇ يەردە، يۇتون بەدىنىنى ماخاۋ بېسىپ كەتكەن بىر ئادەم بار ئىدى. ئۇ ئىسانى قاپلىنىپ كەتكەن، ئۇ ئىساغا كۆز يوتىكەن، ئۇنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ، «تەقدىر، سەن خالساش، مېنى ساقلايپ ياكلىپ قويغىلى!» دەپ سورايدۇ. تەقسىر، ئەگەر سەن خالساش، مېنى ساقايىتىپ ياك قىلالايسەن! – دەپ يالۋۇردى.
LUK 5:14	ئەيسا قولىنى سوزۇپ، ئۇنى تەگىدى: 'مەن خالايمەن، ياك بول!' دېدى، بۇ ئەيسا قولىنى سوزۇپ ئۇنىڭغا تەگۈزۈپ تۇرۇپ: – خالايمەن، ياكلانغىن! – دېۋىدى، بۇ ئادەمنىڭ ماخاۋ كېسىلى دەرھال ئۇنىڭدىن كەتتى.	ئەيسا ئۇغا: «بۇ ئىشنى هازىر ھېچكىمگە ئېيتما، بەلكى كەتكەنلا كاهىنغا كۆرنگە، مۇسا بۇ ئىشتا بەلگىلەپ قويغانچە قوريان بېرىپ، ساقايىتلىشىڭ بىلەن باشقىلارغا گۇۋاھ بولسۇن» دېدى.
LUK 5:15	لېكىن ئۇ توغرىسىدىكى خەۋەر تېخىمۇ تارقىلىپ يۇر كەتتى؛ شۇنىڭ بىلەن توب-توب خەلق ئۇنىڭ سۆزىنى ئاڭلاش ۋە ئۆز ئاغرقى-كېسەللەرىنى ساقايىتىشى ئۇچۇن بىر قۇرۇبانلىقنى سۈفەن، – دېدى.	ئەممە ئۇ ھەقتا خەۋەر تېخىمۇ كەڭ تارقالدى؛ شۇڭا كۆپ خەلق ئۇنىڭ سۆزلەرنى ئاڭلاپ، ئۆز كېسەللەرىنى ساقايىتقا ندا يېغىلىپ كەلدى.
LUK 5:16	لېكىن ئۇ داۋاملىق ئۇلاردىن ئاييرلىپ، يالغۇز يەرلەرگە بارىپ، دۇئا قىلىپ ھالبۇكى، ئۇ يات-يات ئۇلاردىن چىكىنىپ چۆللۈك يەرلەرگە بېرىپ دۇئا قىلاتتى.	ئەممە، ئۇ داۋاملىق ئۇلاردىن ئاييرلىپ، يالغۇز يەرلەرگە بارىپ، دۇئا قىلىپ ھالبۇكى، ئۇ يات-يات ئۇلاردىن چىكىنىپ چۆللۈك يەرلەرگە بېرىپ دۇئا قىلاتتى.
LUK 5:17	شۇ كۇنالەرنىڭ بىرىدە شۇنداق بولدىكى، ئۇ تەلەم بېرىۋاتقاندا، يېنىدا يەرسىيلەر بىلەن قانۇن ئوقۇغۇچىلار ئولتۇرۇپىتۇ. ئۇلار گاللىبىيە، يەھۇدىيەدىكى ھەرخىل بېزىلار ۋە يېرىپ سالپىمدىن كەلگەن. رەبىنىڭ كېسەللەلىكەرنى داۋالاش قۇدرىتى ئىسادا يارىدەم بېرىپتۇ.	بىر كۇنى، ئىسما دەرس بېرىۋاتقاندا، يېنىدا يەرسىيلەر بىلەن قانۇن ئوقۇغۇچىلار ئولتۇرۇپىتۇ. ئۇلار گاللىبىيە، يەھۇدىيەدىكى ھەرخىل بېزىلار ۋە يېرىپ سالپىمدىن كەلگەن. رەبىنىڭ كېسەللەلىكەرنى داۋالاش قۇدرىتى ئىسادا يارىدەم بېرىپتۇ.
LUK 5:18	شۇ ۋاقتتا، بەزى كىشىلەر بىلەج بولغان بىر كىشىنى تەرەپلىكتە كەلگۈزۈپ، شۇ يەيتتە، مانا بىر قانچە كىشى زەمبىلگە يانقۇرۇلغان بىر يالھەچنى كۆتۈرۈپ كەلدى. ئۇلار ئۇنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئەكىرىشكە ئىنتىلىشىتى.	شۇ ۋاقتتا، بەزى كىشىلەر بىلەج بولغان بىر كىشىنى تەرەپلىكتە كەلگۈزۈپ، شۇ ئىسما ئالدىغا ئېلىپ كېرىپ قويۇشقا تىرىشۇۋاتىدۇ.
LUK 5:19	بىراق ئادەملەرنىڭ توللىقىدىن كېسەلنى ئەكىرىشكە ئامال تايمالىي، ئۇلار ئۆزگۈرگە ئېلىپ چىقىپ، ئۆگۈزدىكى كاھىشلارنى ئېچىپ، كېسەلنى ئۆينىڭ ئىچىگە زەمبىلە ياتقان حالدا خالايىقىنىڭ ئوتتۇرسىغا، ئەيسانىڭ ئالدىغا چۈشۈردى.	ئەممە خەلق كۆپ بولغاچقا، كېسەل ئادەمنى ئېلىپ كېلىش تەسىر بولمىدى، شۇڭا ئۇلار ئۇنى تۆشەكە ئۆينىڭ ئوتستىگە كۆتۈرۈپ، ئۆستىدىكى تاش يانىلار ئارقىلىق، كېسەل ئادەمنى ئورنىنىڭ ئوتتۇرسىگە تۆۋەملىپ، ئەيسا ئالدىغا قويۇشتى.
LUK 5:20	ئۇ ئۇلارنىڭ ئىشەنچىنى كۆرۈپ يالھەچكە: – بۇرادەر، گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈم قىلىنى! – دېدى.	ئۇ ئۇلارنىڭ ئىمانسى كۆرگەن، شۇ كىشىگە بۇرا دەش، سەنىڭ گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى! دەپتى.
LUK 5:21	تەۋرات ئۇستا زالىرى بىلەن يەرسىيلەر كۆڭۈللەرىدە: 'بۇ كىشى نېمە دەپ سۆزلىگەن بۇ ئادەم كەمدىر؟! خۇدا ئەن ئەن باشقا گۇناھلارنى كەچۈرەلەيدىغان كىم بار؟ – دەپ ئويلاشتى.	قانۇن ئۇستا زالىرى بىلەن يەرسىيلەر كۆڭۈللەرىدە: 'بۇ كىشى نېمە دەپ بۇنداق كەچۈرۈلۈق بۇنداق ياماڭ سۆز قىلىۋاتىدۇ؟ خۇدا تەۋەتتىكىدەك باشقا كىم گۇناھلارنى كەچۈرەلەيدىغان كىم بار؟ – دەپ ئويلاشتى.
LUK 5:22	بىراق ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭىسىدە ئەبىپ ئىزدەشلىرىنى بىلىپ يېتىپ، جاۋابەن: – سلەر كۆڭۈلگۈرلەردا نېمىشقا ئەبىپ ئىزدەيىسىلەر؟	ئەممە ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭۈللەرىدىكى شۇبەھەلەرنى بىلىپ، دېدى: «سلەر كۆڭۈللەرىڭلاردا نېمىشقا شۇبەھەلەرنى بىلىپ يېتىپ؟»
LUK 5:23	«گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈم قىلىنى!» دېپىش ئاسانمۇ ياكى «ئورنۇڭدىن تۇر، ماڭ!» دېپىشمۇ؟	«گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈپ بېرىلدى!» دېمەك ئاسانمۇ ياكى «تۇر، ماڭقۇ؟» دېمەكمۇ؟
LUK 5:24	ئەممە ھازىر سلەر بىلىشىڭلار ئۆچۈن، ئادەم موغۇل يەرشارىدا گۇناھلارنى كەچۈرۈم قىلىش هوقۇقىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى بىلىشىڭلار ئۆچۈن، – ئۇ يالھەچ كېسەلگە: – ساڭا ئېتىاكي، ئورنۇڭدىن تۇر، ئورنۇڭدىن يېغىشتۇرۇپ ئۆپۈگە تۇرۇپ كېتى، ياتقان يەرگىنى ئېلىپ ئۆيگە قايتا دەپ دەيدى.	بىراق ھازىر سلەر بىلىشىڭلار ئۆچۈن، ئادەم موغۇل يەرشارىدا گۇناھلارنى كەچۈرۈش هوقۇقى بار، شۇنىڭ ئۆچۈن ياللىتان كىشىگە: ساڭا دەيمەن، تۇرۇپ كېتى، ياتقان يەرگىنى ئېلىپ ئۆيگە قايتا دەپ دەيدى.

Reference	Before	After
LUK 5:25	هېللىقى ئادем دەرھال ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئورنдин دەس تۇرۇپ، ئۆزى ياتقان زەمبىلىنى ئېلىپ، خۇدانى ئۇلۇغلىغىنچە ئۆيىگە قايتتى.	ئۇ كىشى دەرھال ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا تۇرۇپ كەتتى، ئۆزى ياتقان تەرەپلىكىنى ئېلىپ، خۇداغا شۈكۈر قىلىپ ئۆيىگە قايتتى.
LUK 5:26	ھەممە يەلەننى دەھىشەتلىك ھەيراتلىق باستى؛ ئۇلار خۇدانى ئۇلۇغلىشىپ، قورقۇنچا چۆمگەن ھالدا: – بىز بۇگۈن تىلىسىمات ئىشلارنى كۆردۈقى! – دېپىشتى.	ھەممە كىشى ھەيран بولۇپ كەتتى؛ ئۇلار خۇدانى ئۇلۇغلاپ، قورقۇپ تۇرۇپ: بىز بۇگۈن ئاجايىپ ئىشلارنى كۆردۈقى! دېدى.
LUK 5:27	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئۇ يولغا چىقىپ، لاؤپى ئىسىملىك بىر باجىگىنى كۆردى. ئۇ باج يىغىدىغان ئورۇندا ئولتۇراتتى. ئۇ ئۇنىڭغا: – ماڭا ئەشكىن! – دېدى.	بۇ ئىشلار بولغاندىن كېيىن، ئۇ يولغا چىقىپ، لاؤپى دېگەن بىر باجچىنى كۆردى. ئۇ باج يىغىش ئورندا ئولتۇرۇۋاتاتتى. ئۇ دېدى: ‘ماڭا ئەگىش!’
LUK 5:28	ئۇ ئورنдин تۇرۇپ، ھەممىنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا ئەگەشتى.	ئۇ تۇرۇپ، ھەممىنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەتتى.
LUK 5:29	لاؤپى ئۆيىدە ئۇغا چوڭ بىر پارىز بەردى. ئۇلار بىلەن كۆپ باجىگىلار ۋە باشقا لاؤپى ئۆيىدە ئۇنىڭغا كاتتا بىر زىيابىت بەردى. ئۇلار بىلەن زور بىر توپ باجىگىلار ۋە باشقىلارمۇ شۇ يەرde ھەمداستخان بولغاندى.	لاؤپى ئۆيىدە ئۇغا چوڭ بىر پارىز بەردى. ئۇلار بىلەن كۆپ باجىگىلار ۋە باشقا لاؤپى ئۆيىدە ئۇنىڭغا كاتتا بىر زىيابىت بەردى. خەلق شۇ جايىدا بىرگە تاماقلىنىشتا تۇردى.
LUK 5:30	بىراق يەرسىيلەر ۋە ئۇلارنىڭ ئۆقۇتۇچىلىرى، ئىسا شاكىراى ئەرىگە ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىغا: – سىلەر نېمىشقا باجىگىر ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىر داستخاندا يەپ-ئىچىپ ئولتۇرسىلەر؟! – دېپ ئاغرىنىشتى.	بىراق يەرسىيلەر ۋە ئۇلارنىڭ تەۋرات ئۆقۇتۇچىلىرى، ئىسا شاكىراى ئەرىگە ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىغا: «سىلەر نېمىشقا باجىچىلار بىلەن گۇناھكارلار بىرگە يەپ-ئىچىپ ئولتۇرماسىلەر؟» دېدى.
LUK 5:31	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابىن: – ساغلام ئادەملەر ئەمەس، بەلكى كېسەل ئادەملەر تېۋىپقا موھاتىجىدۇر.	ئەيسا جاۋاب قىلدى: ساغلام كىشىلەر تېباپتا ئېھتىياجى يوق، بەلكى كېسەل كىشىلەرگە يار.
LUK 5:32	مەن ھەققانىيالارنى ئەمەس، بەلكى گۇناھكارلارنى توۋىغا چاقىرغىلى كەلدىم، – دېدى.	مەن ساقچەن ئادەملەرنى ئەمەس، بەلكى گۇناھكارلارنى تولۇق يولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن كەلدىم.
LUK 5:33	ئاندىن ئۇلار ئۇنىڭدىن: – نېمىشقا يەھىانىڭ مۇخلىسىلىرى دائىم روزا تۇتۇپ دۇئا-تىلاۋەت قىلىدۇ، يەرسىيلەرنىڭ مۇخلىسىلىرمۇ شۇنداق قىلىدۇ. لېكىن سېنىڭ مۇخلىسىلىرى يەپ-ئىچىپلا يۈرۈدۈغۈ! – دېپ سوراشتى.	ئاندىن ئۇلار ئۇنىڭدىن: ‘يەھىانىڭ شاكىردىلىرى نېمە ئۆچۈن ھەمسىھە روزا تۇتۇپ، دۇئا قىلىدۇ؟ يەرسىيلەرنىڭ شاكىردىلىرىمۇ شۇنداق قىلىدۇ. لېكىن سېنىڭ شاكىردىلىرى يەپ-ئىچىپلا يۈرۈدۈ؟’ دېپ سوراشتى.
LUK 5:34	ئۇ ئۇلارغا: – توپى بولۇۋاتقان يىگىت تويدا توپى مېھمانلىرى بىلەن ھەمداستخان ئولتۇرغان چاغدا ئۇلارنى روزا تۇتقۇزالامسىلەر؟	ئۇ ئۇلارغا دېدى: ‘يىگىت تويدا بولۇپ تۇرغاندا، ئۇلارنى روزا تۇتقۇشقا قانداق زورلاپ قويالايسىز؟’
LUK 5:35	ئەمما شۇ كۈنلەر كېلىدۈكى، يىگىت ئۇلاردىن ئېلىپ كېتلىدۇ، ئۇلار شۇ كۈنلەرde روزا تۇتىدۇ.	لېكىن، شۇ كۈنلەر كەلگەنده، يىگىت ئۇلارنىڭ يېنىدىن ئېلىپ كېتلىدۇ، ئۇلار شۇ ۋاقتىتا روزا تۇتىدۇ.
LUK 5:36	ئۇ ئۇلارغا بىر تەمىسىلەر كەلتۈردى: – ھېچكىم بېڭى كۆڭلەكتىن بېرىتىپ، ئۇنى كونا كۆڭلەككە ياماق قىلىمايدۇ. شۇنداق قىلسما، بېڭى كۆڭلەكتىن بېرىتىپ، كەلتۈرەن بولىدۇ، شۇنداقلا يېڭىدىن ئالغان ياماقمۇ كونا كۆڭلەككە ماس كەلمەيدۇ.	ئۇ ئۇلارغا بىر مىسال دەپ ئېتىقان: ھېچ كىشى بېڭى كۆڭلەكتىن يارچە يېرىتىپ، كونا كۆڭلەككە ياقمايدۇ. شۇنداق قىلسما، بېڭى كۆڭلەكتىن بېرىتىپ كېتىدۇ، بېڭى يارچەمۇ كونا كۆڭلەككە ماس كەلمەيدۇ.
LUK 5:37	شۇنىڭدەك، ھېچكىم بېڭى شارابىنى كونا تۇلۇملاრغا قاچىلىمايدۇ. شۇنداق قىلسما، بېڭى شارابىنىڭ كۆپۈشى بىلەن تۇلۇملار بېرىتىدۇ، شاراب تۆكۈلۈپ تۆكۈلۈپ كېتىدۇ؛ تۇلۇملارمۇ كاردىن چىقىدۇ.	شۇنىڭدەك، ھېچ كىم بېڭى شارابىنى كونا تۇلۇملارغا قويمايدۇ. قىلسما، بېڭى شارابىنىڭ كۆپۈشى بىلەن تۆلپانلار بېرىتىپ كېتىدۇ، شاراب تۆكۈلۈپ كېتىدۇ و ۋە تۆلپانلار بۇزۇلۇپ كېتىدۇ.
LUK 5:38	شۇئا بېڭى شاراب بېڭى تۇلۇملارغىدا قاچىلىنىش كېرەك، شۇنداقتا ئىككىلىسى ساقلىنىپ قالىدۇ.	شۇئا بېڭى شارابىنى بېڭى تۇلۇمغا قويۇڭ، شۇنداقتا ئىككىلىسىمۇ تولۇق ساقلىنىپ قالىدۇ.
LUK 5:39	ئۇنىڭ ئۆستىگە، ھېچكىم كونا شارابىتنى كېيىن يېڭىسىنى ئىچىشنى خالمايدۇ، چۈنكى ئۇ: «بولدى، كونىسى ياخشى!» دەيدۇ.	ھېچ كىم كونا شاراب ئىچكەندىن كېيىن يېڭىسىنى ئىچمەكتى خالمايدۇ، چۈنكى: ‘‘كونا ساقى ياخشى!」 دەيدۇ.

Reference	Before	After
LUK 6:1	ئىككىنچى «مۇھىم شابات كۈنى»، ئۇ بۇغادىلىقلاردىن ئۆتۈپ كېتۋاتاتى.	بىر شابات كۈنى، ئىسا بۇغىدai تەركىپدىن ئۆتۈپ كېتۋاتات. ئۇنىڭ شاکىرتلىرى گلەم توپلىرىنى ئۆزۈپ، قوللىرىدا سۈرتوپ يەيمىزاتاتى.
LUK 6:2	ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى باشاقلارنى ئۆزۈپلىپ، ئالقىندا ئۆۋۇللاپ يەۋاتاتاتى.	لېكىن بەزى يەرسىيەلەر بۇنى كۆرگەندىن كېين ئۆلارغا: 'سەلەر نېمە ئۆچۈن لېكىن بۇنى كۆرگەن بەزى يەرسىيەلەر ئۆلارغا: - سەلەر نېمىشقا شابات شابات كۈنى قىلىشقا بولمايدىغان ئىشنى قىلىسىلەر؟' دېپ سورايتى.
LUK 6:3	كۈنى تەۋراتتا چەكلەنگەن ئىشنى قىلىسىلەر؟ - دېپشتى.	ئەيسا ئۆلارغا جاۋابەن: - سەلەر ھەتتا داۋۇت يەيغەمبەر ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ ئاج قالغاندا نېمە قىلغانلىقنى مۇقەددەس يازمىلاردىن ئوقۇمىغامۇسلەر؟
LUK 6:4	دېمەك، ئۇ خۇدانىڭ ئۆيىگە كىرىپ، خۇداغا ئاتالغان، تەۋراتتا كاھىنلاردىن باشققا ھەرقانداق ئادەمنىڭ بېبىشى چەكلەنگەن «تەقدىم نانلار»نى سوراپ ئېلىپ بېگەن ۋە ھەمراھلىرىغىمۇ بەرگەن - دېپ جاۋاب بەردى.	داۋۇد خۇدا ئۆيىگە كىرىپ كەتنى ۋە خۇدا ئۆچۈن تەقدىم قىلىغان نانلارنى ئېلىپ بېدى، بۇ نانلارنى يەقەت كاھىنلارلا بېيەلەيدۇ، باشقىلىرى بېيەلەيدۇ، ئۇ ھەمراھلىرىگە بەرگەن.
LUK 6:5	ئاخىرىدا ئۇ ئۆلارغا: - ئىنسانئوغلى شابات كۈنىنىڭمۇ ئىگىسى.	ئەتتۈر بىر شابات كۈنى، ئۇ سىناگوگكە كىرىپ دەرس بېرۋاتاتىن، سىناگوگتا يەنە بىر شابات كۈنى شۇنداق بولدىكى، ئۇ سىناگوگكە كىرىپ تەلم بېرۋاتاتىنى. سىناگوگتا ئوڭ قولى يېگىلەپ كەتكەن بىر ئادەم بار ئىدى.
LUK 6:6	ئەمدى تەۋرات ئۆستازلىرى بىلەن يەرسىيەلەر ئۇنىڭ ئۇستىدىن ئەرز قىلغۇدەك بىرەر ئىشنى ئىزدەپ تاپاپىلى دەپ، ئۇنىڭ شابات كۈنىمۇ كېسەل ساقايىتدىغان-ساقايىتمايدىغانلىقنى يايلاپ يۈرۈشەتتى.	ئۇڭ قولى چاقماپ كەتكەن بىر كىشى بار ئىدى.
LUK 6:7	براق ئەيسا ئۆلارنىڭ كۆڭىلىدىكىنى بېلىپ، قولى يېگىلەپ كەتكەن ئادەمگە: - ئورنۇڭدىن تۇر، ئوتتۇرغا چىققىن! - دېپدى، ھېلىقى ئادەم ئورنىدىن قۇيۇپ شۇ بەردى تۇردى.	قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى بىلەن يەرسىيەلەر ئۇنىڭغا قارشى ئەيسىپ قوزوم ئۆچۈن، شابات كۈنىدە داۋالاش قىلىدىغان-قىلىدىغانلىقنى كۆزىتىپ تۇرأتاتى.
LUK 6:8	ئاندىن ئەيسا ئۆلارغا: - سەلەردىن سوراپ باقايىچۇ، تەۋراتقا ئويغۇن بولغىنى شابات كۈنى ياخشىلىق قىلىشىمۇ، ياكى يامانلىق قىلىشىمۇ؟ جاننى قۇتقۇزۇشىمۇ ياكى جانغا زامن بولۇشىمۇ؟ - دېپ سورىدى.	براق ئەيسا ئۆلارغا: «سەلەردىن سورايمەن، شەبىت كۈنى ياخشى ئىش قىلىشىمۇ ئىجازەتلىك، يامان ئىش قىلىشىمۇ؟ جاننى ساقلاپ قىلىشىمۇ ياقى جاننى ئۆلتۈرۈشىمۇ؟» دېپ سورىدى.
LUK 6:9	ئەتتۈر ئەيسا ئۆلارغا: - سەلەردىن سوراپ باقايىچۇ، تەۋراتقا ئويغۇن تۇر ئەتتۈر ئۆزۈشىمۇ ياكى ئۆزۈشىمۇ؟ - دېپ سورىدى.	ئاندىن ئەيسا ئۆلارغا: «سەلەردىن سورايمەن، شەبىت كۈنى ياخشى ئىش قىلىشىمۇ ئىجازەتلىك، يامان ئىش قىلىشىمۇ؟ جاننى ساقلاپ قىلىشىمۇ ياقى جاننى ئۆلتۈرۈشىمۇ؟» دېپ سورىدى.
LUK 6:10	ئەتتۈر ئۆلارغا: - قولۇڭنى ئۆزات، - دېپدى، ئۇ شۇنداق قىلىشى بىلەنلا قولى ئەسلىگە كەلتۈرۈلۈپ ئىككىنچى قولىغا ئوخشاش بولدى.	ھەممىسىنى بىر نەزەر سورۇپ كۆرگەندىن كېين، ئۇ كىشىگە: قولۇڭنى ئۆزات، دېپدى، ئۇ شۇنداق قىلغاندا، قولى تۈزۈلىپ، ئىككى قولى ئوخشاش ئادەمگە: - قولۇڭنى ئۆزات، - دېپدى، ئۇ شۇنداق قىلىشى بىلەنلا قولى بولدى.
LUK 6:11	لېكىن ئۇلار غەزەپتىن هوشىنى يوقىتىپ، ئەيساغا قانداق تاقابىل تۇرۇش توغرىسىدا مەسلىھەتلىشىشكە باشلىدى.	لېكىن ئۇلار غەظەبگە كېتىپ، ئەيسا قارشى قانداق ھەركەت قىلىش توغرىسىدا مەسلىھەتلىشكە باشلىدى.
LUK 6:12	ئۇ كۈنلەرde بۇنىڭدەك بولدى: ئۇ دۇئا قىلىش ئۆچۈن تاغغا چىقىنى ۋە بۇتۇن شۇ كۈنلەرde شۇنىڭدەك بولدىكى، ئۇ دۇئا قىلىشقا تاغقا چىقىنى ۋە ئۇ بەردى كېچىنى خۇدا بىلەن دۇا قىلىشتا ئۆتكۈزدى.	ئۇ كۈنلەرde بۇنىڭدەك بولدى: ئۇ دۇئا قىلىش ئۆچۈن تاغغا چىقىنى ۋە بۇتۇن شۇ كۈنلەرde شۇنىڭدەك بولدىكى، ئۇ دۇئا قىلىشقا تاغقا چىقىنى ۋە ئۇ بەردى كېچىنى خۇدا بىلەن دۇا قىلىشتا ئۆتكۈزدى.
LUK 6:13	ئۇنىڭ ئاتقاندا، مۇخلىسىلىرىنى ئالدىغا چاقىرىپ، ئۆلارنىڭ ئىچىدىن ئون ئىككىنچىلەننى تاللاپ، ئۇلارنى روسۇل دەپ ئاتدى.	كۈن چىقاندا، ئۇ شاکىرتلىرىنى چاقىرىپ، ئۆلارنىڭ ئىچىدىن ئون ئىككىنچىلەننى تاللاپ، ئۇلارنى روسۇل دەپ ئاتدى.
LUK 6:14	ئۇلار: سىمون (ئەيسا ئۇنى يېتىرىپ دەيمۇ ئاتقان)، ۋە ئۇنىڭ ئىنسى ئاندرىياس: ياقۇپ ۋە يۇھاننا، فىلىپ ۋە بارتولوماي،	ئۇلار: سىمون، ئەيسا يېتىرىپ دەپ ئاتقان، ۋە ئۇنىڭ ئاقپىسى ئاندرىياس؛ ياقۇپ بىلەن يۇھاننا، فىلىپ بىلەن بارتولوماي،
LUK 6:15	ماتا ۋە توماس، ئالفاينىڭ ئوغلى ياقۇپ ۋە مىللەتپەرۋەر دەپ ئاتالغان سىمون،	ماتا بىلەن توماس، ئالفاينىڭ بالىسى ياقۇپ ۋە خەلقچى دەپ تونۇلغان سىمون،
LUK 6:16	ياقۇنىڭ ئوغلى يەھۇدا وە كېين ئۇنىڭغا ساتقۇنلۇق قىلغان يەھۇدا ئىشقارىيەتلىرىنىڭ ئىشقا يەھۇدا	ياقۇنىڭ ئوغلى يەھۇدا بىلەن، كېين ئۇنى سەتىپ بەرگەن يەھۇدا ئىشقارىيەتلىرىنىڭ ئىشقا يەھۇدا
LUK 6:17	ئەيسا بىلدەشلىرى دەلەن تاغدىن: حەشىرىت، بىن ئەنداڭا، كەتە تەكشە جەندا تەكشە ئەيسا بىلدەشلىرى دەلەن تاغدىن: تەڭەنگە كەتەت، بىن ئەنداڭا، كەتە تەكشە جەندا تەكشە	ئەيسا بىلدەشلىرى دەلەن تاغدىن: تەڭەنگە كەتەت، بىن ئەنداڭا، كەتە تەكشە جەندا تەكشە

Reference	Before	After
LUK 6:18	شۇ يەردە كۆپ كىشىلەر توپلاندى، بۇلار يەھۇدىيەنىڭ ھەممىسىدىن، يەردە نۇرغۇن مۇخلىسىلىرى ھەمەدە يۇتكۇل يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن ۋە پېرۇسالىمدىن ۋە تۇر-زىدون دېڭىز بوبى رايوللىرىدىن كەلگەن بولۇپ، ئۇنىڭ يېرۇسالىمىدىن، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىگە قارايدىغان دېڭىز بوبىدىكى يۇرتىلاردىن توب-توب كىشىلەر يېغلىشتى. ئۇلار ئۇنىڭ تەلمىلىرىنى ئاكلاش ۋە كېسەللەرىگە شىپالىق ئىزدەش ئۈچۈن بارغان.	شۇ يەردە كۆپ كىشىلەر توپلاندى، بۇلار يەھۇدىيەنىڭ ھەممىسىدىن، يېرۇسالىمدىن ۋە تۇر-زىدون دېڭىز بوبى رايوللىرىدىن كەلگەن بولۇپ، ئۇنىڭ يېرۇسالىمىدىن، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىگە قارايدىغان دېڭىز بوبىدىكى سۆزلىرىنى ئاكلاش ۋە كېسەللەرىنى داۋالاش ئۈچۈن بارغان.
LUK 6:19	ناياڭ روھلاردىن ئازابلانغانلارمۇ شىپالىق تېپىشتى.	ياكسىز روھلار بىلەن ھەزىپلەنگەنلەر شىفا تېپىۋاتاتى.
LUK 6:20	ھەممە خەلق ئۇنىڭغا قول تەگىشكە ئىزدەپ تۇردى؛ چۈنكى كۈچ ئۇنىڭدىن بۇ توب-توب ئادەملەرنىڭ ھەممىسى قوللىرىنى ئۇنىڭغا تەگۈزۈپلىشقا ئىنتىلەتنى؛ چۈنكى كۈچ-قۇدرەت ئۇنىڭ ۋۇجۇددىدىن چىقىپ ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە شىپالىق بېرىۋاتاتى.	ئۇ كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ شاڪىرلىرىگە قاراپ دېدى: «بەختلىك، يوقسۇللا!
LUK 6:21	مۇبارەك، ئەي يوقسۇللا!	چۈنكى خۇدانىڭ ڀادىشاھلىقى سلەرنىڭكىدۇر.
LUK 6:22	بەختلىك بولۇڭلار، ھازىر ئاج قالغانلار! سلەر تولۇق تويۇناسلەر. بەختلىك مۇبارەك، ئەي يەغلاۋاتقانلار! چۈنكى كۈلەدىغان بولىسىلەر.	بەختلىك بولۇڭلار، ھازىر ئاج قالغانلار! سلەر كۈلەدىغان بولىسىلەر.
LUK 6:23	شۇ كۈندە خۇشال بولۇپ، قوشاق تۇنۇڭلار، چۈنكى ئاسماندا سلەرگە كاتتا شۇ كۇنى شادلىنىپ تەنەنە قىلىپ سەكەرەڭلار. چۈنكى مانا، ئەرشتە بولغان ئىستانمۇكىلار زوردۇر. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرى بۇرۇنقى يەغەمبەرلەرگە شۇنداق ئىشلەپ كەتكەن.	شۇ كۈندە خۇشال بولۇپ، قوشاق تۇنۇڭلار، چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-ئانلارى يەغەمبەرلەرگە شۇنداق سىااطاغى بار. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-ئانلارى يەغەمبەرلەرگە شۇنداق بولۇڭلار.
LUK 6:24	لېكىن ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي بايلار! چۈنكى سلەر ئاللىقاچان ئارام-ياراتقىلىڭلارنى ياراغىتىڭلارغا ئىنگە بولۇدۇڭلار!	لېكىن سلەرگە ۋاي، بايلار! چۈنكى سلەر ئاللىقاچان ئارام-ياراتقىلىڭلارنى ئالدىڭلار!
LUK 6:25	سلەرگە ۋاي، ئەي قارنى تولغانلار! چۈنكى سلەر ئاج قالسىلەر، سلەرگە ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي قارنى تويۇنغانلار! چۈنكى سلەر ئاج قالسىلەر.	سلەرگە ۋاي، ئەي كۈلۈۋاتقانلار! چۈنكى سلەر يەغلاپ ۋە قايىاتلىنىلىسىلەر.
LUK 6:26	بارلىق كىشى سلەرنى ياخشى دېتى، سلەرگە ۋاي! چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمۇ بۇرۇنقى ساختا يەغەمبەرلەرگە شۇنداق قىلغان.	بارلىق كىشى سلەرنى ياخشى دېتى، سلەرگە ۋاي! چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمۇ بۇرۇنقى ساختا يەغەمبەرلەرگە شۇنداق قىلغان.
LUK 6:27	براق ماما قۇلاق سالغان سلەرگە شۇنى ئېتىپ قوبايىكى، دۇشمەنلىرىڭلارغا مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتىڭلار؛ سلەرگە ئۆچ بولغانلارغا ياخشىلىق قىلىڭلار.	براق، مەن سىزلەرگە دېيمەن: دۇشمەنلىرىڭلارغا سۆيۈڭلار؛ سىزلەرگە يامان قارايدىغانلارغا ياخشى قىلىڭلار.
LUK 6:28	سلەرنى قارغىنانلارغا بەخت تىلەڭلار؛ سلەرگە يامان مۇئامىلىدە بولغانلارغىمۇ دۇئا قىلىڭلار.	سلەرگە جاڭلىق قىلغۇچىلارغا بەرەكەت بېرىڭلار ۋە سلەرگە زورلىق قىلغانلار ئۈچۈن دۇئا قىلىڭلار.
LUK 6:29	بىرسى مەڭىزىڭە ئۇرسا، ئىككىنچى مەڭىزىنىمۇ تۇتۇپ بەر؛ بىرسى چاپىنېڭىن ئېلىۋالىمەن دېسە، كۆڭلىكىڭىنىمۇ ئايىمای بەرگىن.	بىر كىشى سەنىڭ بىر باقاڭغا تەكىزگەن بولسا، ئىككىنچى ياقاڭنىمۇ تۇتۇپ بەرگۈچە؛ بىر كىشى سەنىڭ چاپىن ئالسا، كۆينەكىنىمۇ توختەتمە.
LUK 6:30	بىرسى سەندىن بىر نەرسە تەلەپ قىلسى، ئۇنىڭغا بەرگىن. بىرسى سېنىڭ بىرەر نەرسەڭىن ئېلىپ كەتسە، ئۇنى قايتۇرۇپ بېرىشنى سورىما.	ھەر كىم سەندىن بىر نەرسە تەلەپ قىلسى، ئۇنى بەرگۈچە. كىم سېنىڭ ئەشياڭىنى ئېلىپ كەتسە، قايتۇرۇپ بېرىشنى سورىما.
LUK 6:31	باشقىلارنىڭ ئۆزۈڭلارغا قانداق مۇئامىلە قىلىشىنى ئۆمىد قىلسائىلار، سلەرمۇ ئۇلارغا شۇنداق مۇئامىلە قىلىڭلار.	باشقىلار سىزگە قانداق مۇئامىلە قىلىشىنى خالسائىلار، سىز ئۇلارغا شۇنداق مۇئامىلە قىلىڭلار.
LUK 6:32	ئەگەر سلەر سلەرگە سۆيگۈچىلەرگە سۆيۈسەڭلار، بۇ سلەرگە نېمە چاكار ئەگەر سلەر ئۆزۈڭلارنى ياخشى كۆرگەنلەرگەلا مېھر-مۇھەببەت	ئەگەر سلەر سلەرگە سۆيگۈچىلەرگە سۆيۈسەڭلار، بۇ سلەرگە نېمە چاكار ئەگەر سلەر ئۆزۈڭلارنى ياخشى كۆرگەنلەرگەلا مېھر-مۇھەببەت

Reference	Before	After
LUK 6:33	کۆرسەتسەڭلار، ئۇنداقدا سىلەرde نېمە شاپائەت بولسۇن؟ چۈنكى ھەتا گۇناھكارلارمۇ ئۆزىنى ياخشى كۆركانلارگە مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتىدە.	خەير؟ چۈنكى گۇناھكارلارمۇ ئۆزلىرىگە سۆيگۈچىلەرگە سۆيپۇدۇ.
LUK 6:34	ئەگەر سىلەر ئۆزۈڭلەرغا ياخشىلىق قىلغانلارغا ياخشىلىق قىلسالىلار، ئۇنداقتا سىلەرde نېمە شاپائەت بولسۇن؟ چۈنكى ھەتا گۇناھكارلارمۇ شۇنداق قىلىدىغۇ!	ئەگەر سىلەر قايتوُرُوب بېرىدىغانلارغا قەرز بېرىسىلەر، بۇدا سىلەرگە نېمە يايىدا بار؟ چۈنكى گۇناھكارلارمۇ ئادەتتە باشقما گۇناھكارلارغا قايتوُرُوب ئېلىش ئۈچۈن قەرز بېرىدىۋا!
LUK 6:35	لېكىن سىلەر بولسالىلار، دۇشمىنىڭلارغىمۇ مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتىلەر، ياخشىلىق قىلسالىلار، باشقىلارغا ئۆتىنە بېرىڭلەر ۋە «ئۇلار بىزگە بېرىنىمە قايتوُرۇدۇ» دەپ ئويلىماڭلار. شۇ چاغدا، ئىنئامىڭلار زور بولىدۇ ۋە سىلەر ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ يەزىزلىرى بولىسىلەر، چۈنكى ئۇ تۇزكۇرلارغا ۋە ۋە رەزىلەرگىمۇ مېھربانلىق قىلىدۇ.	لېكىن سىلەر، دۇشمەنلىرىڭلارغا دا سۆيگۈچە قىلىڭلار، ياخشى ئىشلار قىلىڭلار، باشقىلارغا يۈل بېرىپ كۆتمەڭلار، «ئۇلار قايتوُرمىدۇ» دەپ ئويلىمەڭلار، شۇنداقتا، سىلەرنىڭ ئەجري چوڭ بولىدۇ ۋە سىلەر ئالىي ئاللاھنىڭ باللىرى بولىسىلەر، چۈنكى ئۇ تۇتۇنچىسىزلىك قىلغۇچىلارغا ۋە يامانلارغا دا مېھربان.
LUK 6:36	ئاتاڭلار مېھربان بولغىنىدەك سىلەررمۇ مېھربان بولۇڭلار.	شۇڭا، سىلەر مېھربان بولۇڭلار، سىلەرنىڭ ئاتاڭىز مېھربان.
LUK 6:37	– باشقىلارنىڭ ئۇستىدىن ھۆكۈم قىلىپ يۈرمەڭلار، بولمىسا، سىلەر خۇدانىڭ ھۆكۈمىگە ئۆچۈرىسىلەر، باشقىلارنى گۇناھقا بېكتىمەڭلەر ۋە سىلەررمۇ گۇناھقا بېكتىلمەيىسىلەر، باشقىلارنى كەچۈرۈڭلەر ۋە سىلەررمۇ كەچۈرۈم قىلىنىسىلەر.	باشقىلارنى ھۆكۈم قىلماڭلار، شۇنداقتا سىلەرگەم ھۆكۈم بولمايدۇ. باشقىلارنى گۇناھ دەپ كۆرسەتمەڭلار، شۇنداقتا سىلەرگەم گۇناھ دەلمەيدۇ. باشقىلارنى كەچۈرۈڭلەر ۋە سىلەرگەم كەچۈرۈم بېرىلىدۇ.
LUK 6:38	بېرىڭلەر ۋە سىلەرگىمۇ بېرىلىدۇ – ھەتا چوڭ ئۆلچىگۈچە لىق چىڭدای، سىلەر قىلىپ تولدوُرۇلۇپ ئۇستىدىن تېشىپ چۈشكىدەك دەرىجىدە قويىنۇڭلارغا تۆكۈپ بېرىلىدۇ، سىلەر باشقىلارغا قانداق ئۆلچەم بىلەن ئۆلچەپ بەرسەڭلار، سىلەرگىمۇ شۇنداق ئۆلچەپ بېرىلىدۇ.	بەرينگلار، سىلەرگەم بەرچۇ – چوڭ قايقاقا لىقلاب، سىلەكاب تولۇق تۆلدوُرۇپ، ئۇستىدىن توشقان بولغانداك سىلەرگە قويۇپ بەرچۇ، سىلەر باشقىلارغا قانداق قايقاقا بىلەن بەرگەن بولسالىلار، سىلەرگەم شۇنداق قايقاقا بىلەن بەرچۇ.
LUK 6:39	كېپىن ئۇ ئۆلارغا ئۇستۇن تۈرمىدۇ؟ بۇنداق ئاندىن ئۇ ئۆلارغا تەمىسىل ئېتىپ مۇنداق دېدى: – قارىغۇ فارغۇئۇنى پېتىلەپ ماڭالامدۇ؟ ئۇنداق قىلسا، ھەر ئىككىسى ئورەككە چۈشۈپ كەتمەمدۇ؟	كۈرنى ئۇ ئۆلارغا ئۇستازىدىن ئۇستۇن تۈرمىدۇ؟ بۇنداق ئاندىن ئۇ ئۆلارغا تەمىسىل ئېتىپ مۇنداق دېدى: كۈرنى پېتەكلىكەلەمدۇ؟ بۇنداق ئاندىن ئۇ ئۆلارغا ئۇخشاش بولىدۇ، بولسا، ئىككىسى ھەم بىر قازانغا چۈشۈپ كەتسىپ قالمامدۇ؟
LUK 6:40	مۇخلىس ئۇستازىدىن ئۇستۇن تۈرمىدۇ؛ لېكىن تاكامۇلاشتۇرۇلغىنى ئۇستازىغا ئۇخشاش بولىدۇ.	شاگىرد ئۇستازىدىن ئۇستۇن تۈرمىدۇ، لېكىن تولۇق ئۆگەنگەن بولسا، ئۇستازىغا ئۇخشاش بولىدۇ.
LUK 6:41	ئەمدى نېمە ئۆچۈن بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلىنى كۆرۈپ، ئۆز كۆزۈڭدىكى لىمنى ئىمنى بايقىيالمايسەن؟!	نېمە ئۆچۈن بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلىنى كۆرۈپ، ئۆز كۆزۈڭدىكى لىمنى بنىدە بىلەلمەيسەن؟
LUK 6:42	سەن قانداقمۇ ئۆز كۆزۈڭدە تۈرگان لىمنى كۆرمەي تۈرۈپ بۇرادىرىڭغا: «قېنى، كۆزۈڭدىكى قىلىنى ئېلىۋەتەي!» دېپەلەيسەن؟ ئەي ساختىپەزى! يالغانپى! ئالدىن ئۆزۈڭنىڭ كۆزىدىكى تالى ئېلىۋەت، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلىنى ئېلىۋەتەلەيسەن.	سەن قانداق بولۇپ ئۆز كۆزۈڭدە تۈرگان چوڭ تالى كۆرمەي تۈرۈپ، بۇرادىرىڭغا: «قېنى، كۆزۈڭدىكى قىلىنى ئېلىۋەتەي!» دېپەسەن؟ ئەي يالغانپى! ئالدىن ئۆزۈڭنىڭ كۆزىدىكى تالى ئېلىۋەت، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلىنى ئېلىۋەتەلەسەن.
LUK 6:43	چۈنكى ھېچقانداق ياخشى دەرەخ يامان مېۋە بەرمەيدۇ، ھېچقانداق يامان دەرەخمۇ ياخشى مېۋە بەرمەيدۇ.	چۈنكى ياخشى دەرەخ ھېچ ۋاقت يامان مېۋە بەرمەيدۇ، يامان دەرەخ ئەخىرى ياخشى مېۋە بەرمەيدۇ.
LUK 6:44	ھەرقانداق دەرەختىنى ئۇنىڭ مېۋىسى بىلەن بەلگىلەپ تونۇغلى بولىدۇ. چۈنكى تىكەندىن ئەنجۇزۇنى ئۆزگىلى بولماس، يانتاكتىن ئۆزۈم ئېلىش تۆگەندىن ئەنجىز تۆپلەپ ئېلىش مۇمكىن بولمايدۇ، يانتاكتىن ئۆزۈم ئۆزگىلى بولماس.	ھەر دەرەختىنى ئۇنىڭ مېۋىسى بىلەن بەلگىلەپ تونۇغلى بولىدۇ. چۈنكى تىكەندىن ئەنجۇزۇنى ئۆزگىلى بولمايدۇ، يانتاكتىن ئۆزۈم ئېلىش تۆگەندىن ئەنجىز تۆپلەپ ئېلىش مۇمكىن بولمايدۇ، يانتاكتىن ئۆزۈم ئۆزگىلى بولماس.

Reference

Before

After

كەلگۈسىز.

LUK 6:45	ياخاشى قەلبىدىكى ياخشى ئىشلارنى چىقارىپ كېلىدۇ؛ رەزىل كىشى ياخشى ئادەم قەلبىدىكى ياخشىلىق خەزىنسىدىن ياخشىلىق چىقىرىدۇ؛ قەلبىدىكى رەزىل ئىشلارنى چىقارىپ كېلىدۇ. چۈنكى قەلب نېمىگە تولغان رەزىل ئادەم قەلبىدىكى رەزىللىك خەزىنسىدىن رەزىللىكىنى چىقىرىدۇ. چۈنكى قەلب نېمىگە تولدو لەلغان بولسا، ئېغىزدىن شۇ چىقىدۇ. بولسا، ئېغىزىكىدىن شۇ چىقىپ كېتىدۇ.	ياخاشى قەلبىدىكى ياخشى ئىشلارنى چىقارىپ كېلىدۇ. چۈنكى قەلب نېمىگە تولغان رەزىل ئادەم قەلبىدىكى رەزىللىك خەزىنسىدىن ياخشىلىق چىقىرىدۇ؛ بولسا، ئېغىزىكىدىن شۇ چىقىپ كېتىدۇ.
LUK 6:46	سەلەر نېمە ئۆچۈن مېنى 'رەب! رەب!' دەيسىلەر، بىراق مەن سەلەرگە دەپ - سەلەر نېمىشقا مېنى «رەب! رەب!» دەيسىلەر-ریو، بىراق سەلەرگە بەرگەنلىرىمنى ئەمەلگە ئاشۇرمايىسلەر؟	سەلەر نېمە ئۆچۈن مېنى 'رەب! رەب!' دەيسىلەر، بىراق مەن سەلەرگە دەپ - سەلەر نېمىشقا مېنى «رەب! رەب!» دەيسىلەر-ریو، بىراق سەلەرگە بەرگەنلىرىمنى ئەمەلگە ئاشۇرمايىسلەر؟
LUK 6:47	ئەمىسە، مېنىڭ ئالدىمغا كېلىپ، سۆزلىرىمنى ئاكلاپ ئەمەل قىلغان ھەركىمنىڭ كىمگە ئوخشىغانلىقىنى سەلەرگە كۆرسىتىپ بېرىي.	ھەر كىم مەنمۇگە كېلىپ ۋە سۆزلىرىمنى ئاكلاپ قىلغان بولسا، ئۇنىڭ كىمگە ئوخشاشلىقىنى سەلەرگە كۆرسەتىمەن.
LUK 6:48	ئۇ بىر كىشىگە ئوخشاش، چوڭقۇر قازىپ، تاش ئۆستىگە سەلەپەك قوبۇپ ئۇ خۇددى چوڭقۇر كولايپ، ئۇلىنى قورام تاشنىڭ ئۆستىگە سېلىپ ئۆي ئۆي قۇرغان. تاسقان كەلگەندە، سۇ ئېقىمى ئۆيگە قاتقىق زەربە بېرىپتۇ، ئۆستىگە زەرب بىلەن ئۇرۇلغىنى بىلەن، ئۇنى مىدىر-سىدىر قىلامىدى، چۈنكى ئۇ يۇختا سېلىنغان.	ئۇ بىر كىشىگە ئوخشاش، چوڭقۇر قازىپ، تاش ئۆستىگە سەلەپەك قوبۇپ ئۇ خۇددى چوڭقۇر كولايپ، ئۇلىنى قورام تاشنىڭ ئۆستىگە سېلىپ ئۆي ئۆي قۇرغان. تاسقان كەلگەندە، سۇ ئېقىمى ئۆيگە قاتقىق زەربە بېرىپتۇ، ئۆستىگە زەرب بىلەن ئۇرۇلغىنى بىلەن، ئۇنى مىدىر-سىدىر قىلامىدى، چۈنكى ئۇ يۇختا سېلىنغان.
LUK 6:49	لېكىن سۆزلىرىمنى ئاكلاپ تۇرۇپ، ئەمەل قىلمايدىغان كىشى بولسا، قۇرۇق يەرنىڭ ئۆستىگە ئۆلسىز ئۆي سالغان كىشىگە ئوخشىادۇ. كەلگۈن ئېقىمى شۇ ئۆينىڭ ئۆستىگە ئۇرۇلۇشى بىلەن ئۇ ئۆرۈلۈپ كەتى؛ ئۇنىڭ ئۇرۇلۇش ئىتايىن دەھىشەتلىك بولدى!	ئەممە مەنمۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاكلاپ، ئىش قىلمايدىغان كىشى، قۇرۇق يەرگە بىراقچاق ئۆي سەلگەن كىشىگە ئوخشاش. سۇ كېلىپ ئۆيىن سوقۇپ كەتكەندە، ئۇ زور دەرجىدە قولايپ كەتتۇ ۋە بۇ ئىتايىن قورقۇنچلۇق!
LUK 7:1	ئەيىسا خەلقەكە بۇ گەپلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئېيتقاندىن كېپىن، كەپەناھۇمغا يەرناھۇم شەھىرىگە قايتا كىرىدى.	ئەيىسا خەلقەكە بۇ گەپلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئېيتقاندىن كېپىن، كەپەناھۇمغا يەرناھۇم شەھىرىگە قايتا كىرىدى.
LUK 7:2	ئۇ يەرde مەلۇم بىر يۈزبىشىنىڭ ئەتىۋارلىق قۇلۇ ئېغىر كېسەل بولۇپ، سەكراتتا ياتاتى.	بۇ يەرde بىر يۈزبىشىنىڭ ياقتۇرغان خىزمەتچىسى ئېغىر كېسەل بولۇپ، ئۆلۈش ئالدىدا ياتپتۇ.
LUK 7:3	يۈزبىشى ئىسانىڭ خەۋىرىنى ئاكلاپ، بىرنهچە يەھۇدىي ئاقساقالنى ئۇنىڭ يېنغا بېرىپ، ئۇنىڭ كېلىپ قۇلۇنى ۋۇتۇزۇشى ئۆچۈن ئۆتۈنۈشكە ئەھۇتتى.	يۈزبىشى ئىسانىڭ خەۋىرىنى ئاكلاپ، بىرنهچە يەھۇدىي كىشىلەرنى ئۇنىڭ ياققا يولايپ، ئۇ كېلىپ قۇلۇنى ساقلاپ قالغۇسى ئۆچۈن سوراشتى.
LUK 7:4	ئۇلار ئەيىسا ياققا كەلگەندە، ئۇنى جىددىي سوراپ تەلەپ قىلدى، دېدى: «ئۇ ئۇلار ئەيىسانىڭ ئالدىغا كەلگەندە ئۇنىڭغا: - بۇ ئىشنى تىلىگۈچى بولسا، تىلىكىنى ئىجابەت قىلىشىڭىزغا ھەقىقەتەن ئەزىزىدەغان ئادەم.	ئۇلار ئەيىسا ياققا كەلگەندە، ئۇنى جىددىي سوراپ تەلەپ قىلدى، دېدى: «ئۇ ئۇلار ئەيىسانىڭ ئالدىغا كەلگەندە ئۇنىڭغا: - بۇ ئىشنى قىلىشقا ھەقىقى لانق'.
LUK 7:5	چۈنكى ئۇ بىزنىڭ يەھۇدىي ئېلىملىزى ياخشى كۆرۈدۇ ۋە ھەتتا بىز ئۆچۈن بىر سىناگوگمۇ سېلىپ بەردى، - دەپ جىددىي قىيايەتتەن ئۆتۈنۈشتى.	ئۇ بىزنىڭ يەھۇدىي خەلقىنى ياخشى كۆرۈدۇ ۋە بىز ئۆچۈن سىناگوگ قۇرغان.
LUK 7:6	ئەيىسا ئۇلار بىلەن بىلەن باردى. بىراق ئۆيىگە ئاز قالغاندا، يۈزبىش ئەيىسانىڭ ئالدىغا بىرنهچە دوستىنى ئەۋەتىپ ئۇنىڭغا مۇنداق دېگۈزدى: - «تەقسىر، ئۆزلىرىنى ئاواهە قىلىمىسىلا، ئۆزلىرىنىڭ تۇرۇسۇمنىڭ ئاستىغا كېلىشلىرىگە ئەرزىمەيمەن.	ئەيىسا ئۇلار بىلەن بىلەن باردى. بىراق ئۆيىگە ئاز قالغاندا، يۈزبىش بەزى دوستىنى ئەيىسانىڭ ياققا ئەۋەتىپ ۋە ئۇغا دېدى: «رەب، سىز يەسکەرلىنىپ قالمالا، چۈنكى مەن سىزنىڭ ئۆيىمگە كېرىپ كېلىشىڭىز ئۇچۇن ھېچقانداق لايق ئەمەس.»
LUK 7:7	شۇڭا ئۆزۈمنىمۇ سىلىنىڭ ئالدىلىرىغا بېرىشقا لايق ھېسابلىمىدىم، سلى يەقەت بىر ئېغىز سۆز قىلىپ قويىسلا، قۇلۇم ساقىيىپ كېتىدۇ.	شۇ سەۋەھەتتەن، مەن ئۆزۈمنى سىزگە بارماقچى بولمىدىم، چۈنكى لايق ئەمەس دەپ ئۆلەپ تۇرۇپ. سىز يەقەت بىر سۆز دېسىڭىز، قۇلۇم ساقايىپ كېتىدۇ.
LUK 7:8	چۈنكى مەنمۇ باشقا بىرىنىڭ بۇيرۇقى ئاستىدا تۇرۇپ، قولۇمدا ئەسکەرلەر ئاستىمىدىمۇ لەشكەرلىرىم بار. بىرىگە بار دېسەم، كېلىدۇ؛ قۇلىمغا 'بۇنى كېلىدۇ؛ قولۇمغا بۇ ئىشنى قىل دېسەم، ئۇ شۇ ئىشنى قىلىدۇ.	چۈنكى مەنمۇ باشقا بىرىنىڭ بۇيرۇقى ئاستىدا تۇرۇپ، قولۇمدا ئەسکەرلەر بار. بىرىگە 'بار' دېسەم، بارىدۇ، بىرىگە 'كەل' دېسەم، كېلىدۇ؛ قۇلىمغا 'بۇنى قىل' دېسەم، ئۇ شۇ ئىشنى قىلىدۇ.
LUK 7:9	ئەيىسا بۇ سۆزلىرىنى ئاكلاپ ھەيران بولدى. ئۇ قايىتىپ تۇرۇپ، ئەتراپىتىكى ئەيىسا بۇ گەپنى ئاكلاپ يۈزبىشىغا تەنجىجۇبلەندى. ئۇ بۇرۇلۇپ كەينىگە	ئەيىسا بۇ سۆزلىرىنى ئاكلاپ ھەيران بولدى. ئۇ قايىتىپ تۇرۇپ، ئەتراپىتىكى ئەيىسا بۇ گەپنى ئاكلاپ يۈزبىشىغا تەنجىجۇبلەندى. ئۇ بۇرۇلۇپ كەينىگە

Reference	Before	After
LUK 7:10	تايالماغانندىم! – دېدى.	تاپالىمالدىم!» دېدى.
LUK 7:11	بۈزبىش ئەۋەتكەن كىشىلەر قايتىپ بارغاندا، كېسەل بولغان قولنىڭ سەللمازا ساقىغانلىقنى كۆردى.	بۇ ئەھۋەلدىن كېيىن، ئىسا نەين دېگەن جايغا باردى. ئۇنىڭ شاگىرىلىرى ۋە ۋە يەنە توب-توب كىشىلەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ مادى.
LUK 7:12	بۇ ئىشتىن كېيىن ئۇ نائىن دېگەن بىر شەھەرگە باردى. ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى چىقۇئاقاندى. ئۆلگۈچى ئانسىنىڭ يەككە-يېگانه ئوغلى ئىدى، ئۇنىڭ ئۆستىنگە ئانسى تۇل ئايال ئىدى. شەھەردىن چوڭ بىر توب ئادەم ئايالغا ھەمراھ بولۇپ چىقاندى.	ئۇ شەھەر قوّۇقىغا يېقىنلاشقاپدا، مانا كىشىلەر جىنازا كۆتۈرۈپ بۇ ئۆلگەن كىشى ئانسىنىڭ يەككە ئوغلى بولۇپ، ئايىسى يالغۇز ئايال. شەھەردىن كۆپ ئادەم ئايال بىلەن بىرگە چىقان.
LUK 7:13	رەب ئۇنى كۆرۈپ، ئۇغاندا رەھىم كەلگەن بولۇپ، ئۇنىڭغا: «ئىغلاپ قالما» رەب ئۇنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا ئىچىن ئاغرىتىپ: – يېغلىمىغىن، – دېدى.	رەب ئۇنى كۆرۈپ، ئۇغاندا رەھىم كەلگەن بولۇپ، ئۇنىڭغا: «ئىغلاپ قالما» رەب ئۇنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا ئىچىن ئاغرىتىپ: – يېغلىمىغىن، – دېدى.
LUK 7:14	ئاندىن ئۇ بارىپ، تاۋۇتقا قول تېڭدى، تاۋۇتنى كۆتۈرگەنلەر توختاپ قالدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆتۈپ، تاۋۇتقا قولنى تەگۈزۈپدى، تاۋۇت كۆتۈرگەنلەر توختىدى. ئۇ: – يېگىت، ساڭا ئېيتىمەن، ئۆيغان! – دېدى.	ئاندىن ئۇ بارىپ، تاۋۇتقا قول تېڭدى، تاۋۇتنى كۆتۈرگەنلەر توختاپ قالدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆتۈپ، تاۋۇتقا قولنى تەگۈزۈپدى، تاۋۇت كۆتۈرگەنلەر توختىدى. ئۇ: يېگىت، ساڭا ئېيتىمەن، ئۆيغان! – دېدى.
LUK 7:15	ئۆلگۈچى بولسا رۇسلىنىپ تىك ئولتۇردى ۋە گەپ قىلىشقا باشلىدى. ئەيسا ئۇنى ئانسىغا تاپشۇرۇپ بەردى.	ئۆلگۈچىن كىشى تۇرۇپ تىزلىق تەرەپ قىلىپ سۆز باشلىدى. ئەيسا ئۇنى ئانسىغا قايتارغان بولدى.
LUK 7:16	ھەممىسى قورقىپ كەتنى، ئۇلار خۇداغا مبارەت قىلىپ: «بىز ئىچىدە بىر ھەممە يەنەنى قورقۇنچ بېسىپ، ئۇلار خۇدان ئۇلۇغلاپ: – «ئارىمىزدا چوڭ يېغەمبەر كۆتۈرۈلە!» و «خۇدا ئۆز خەلقىنى زىيارەت قىلىدى!» ۋە «خۇدا ئۆز خەلقىنى يوقلاپ كەلدى!» دېپىشىتى.	ھەممىسى قورقىپ كەتنى، ئۇلار خۇداغا مبارەت قىلىپ: «بىز ئىچىدە بىر ھەممە يەنەنى قورقۇنچ بېسىپ، ئۇلار خۇدان ئۇلۇغلاپ: – «ئارىمىزدا چوڭ يېغەمبەر كۆتۈرۈلە!» و «خۇدا ئۆز خەلقىنى زىيارەت قىلىدى!» ۋە «خۇدا ئۆز خەلقىنى يوقلاپ كەلدى!» دېپىشىتى.
LUK 7:17	ئۇنىڭ توغرىسىدىكى بۇ خەۋەر يۇتون يەھۇدىيە زېمىنى ۋە ئەتراپتىكى رايونلارغا بارلىق جەرگە يەتىپ كەتتى.	بۇ خەۋەر ئۇ ھەقتە يۇتون يەھۇدىيە ۋە ئەتراپتىكى رايونلارغا بارلىق جەرگە يەتىپ كەتتى.
LUK 7:18	يەھيانىڭ مۇخلىسىلىرى ئەمدى بۇ بارلىق ئىشلارنىڭ خەۋىرىنى ئۇنىڭغا يەتكۈزدى. يەھيا مۇخلىسىلىرىدىن ئىككىيەن ئۆزىگە چاقىرىپ،	يوھانىڭ شاکىرىدىلىرى بۇ بارلىق ئىشلارنىڭ خەۋىرىنى ئۇنىڭغا سۈركىدى.
LUK 7:19	ئۇلارنى ئەيسانىڭ ئالدىغا ئەۋەتىپ: «كېلىشى مۇقەررەر زات ئۆزۈڭمۇ، ياكى باشقابىرىنى كۆتۈشىمىز كېرەكمۇ؟» دەپ سوراپ كېلىشكە ئەۋەتىنى.	يوھان بىر نېھەر ئىككى شاکىرىتىنى چاقىرىپ، ئەيسا تەرەپكە ئەۋەتى: «سەن كېلىدىغان كىشى سەنمۇ، ياكى باشقابىرىنى كۆتۈشىمىز؟» دەپ سورىدى.
LUK 7:20	ئۇلار ئەيسانىڭ ئالدىغا بېرىپ: – چۈمۈلدۈرگۈچى يەھيا بىزنى سەندىن: «كېلىشى مۇقەررەر زات ئۆزۈڭمۇ، ياكى باشقابىرىنى كۆتۈشىمىز كېرەكمۇ؟» دەپ سوراپ كېلىشكە ئەۋەتىنى.	ئۇلار ئەيسا تەرەپكە بارىپ: «يەھيا بىزنى سىزگە يوللاپ كەتتى، دېدىكى: «كەلگۈسىس كىشى سىز بولۇپ قالامىسىز، ياكى باشقابىرىنى كۆتۈشىمىز كېرەكمۇ؟» دېدى.
LUK 7:21	دەل شۇ ۋاقتىتا ئەيسا ئاغرىق-سلاق ۋە كېسەل-ۋابا باسقان ۋە يامان روھلار چاپلاشقاپ نۇرغۇن كىشىلەرنى ساقىيەتى ۋە نۇرغۇن قارىغۇلارنى كۆردىغان قىلىدى.	شۇ ۋاقتىتا ئەيسا كۆپ كىشىنى كېسەل-ۋابادىن قۇتقاپازدى، يامان روھلارنى بوغۇپ، كۆرۈشىسىز كىشىلەرنى كۆرۈشكە قويۇپ بەردى.
LUK 7:22	شۇنىڭ بىلەن ئۇ يەھيانىڭ مۇخلىسىلىرىغا: – سىلەر قايتىپ بېرىپ، يەھيانلار ئۆز ئاڭلۇغان ۋە كۆرگەنلىرىڭلار توغرۇلۇق خەۋەر يەتكۈزۈپ بارلار ساقايىپ كەتنى، گاسلار ئاڭلاب قالدى، ئۆلگەنلەر تېرىلىپ كەتتى ۋە «كۆرلار كۆرەلەيدىغان ۋە توکۇرلار ماڭالايدىغان بولدى، ماخاؤ كېسىلى بولغانلار ساقايىتلەدى، گاسلار ئاڭلابايدىغان بولدى، ئۆلگەنلەرمۇ تېرىلىدۈرلەنى ۋە كەمبەغەللەرگە خۇش خەۋەر جاكارلاندى!» – دەپ ئىستېڭلەر.	ئۇ يەھيا نىڭ دوستلىرىغا دەپتى: «قايتىپ كېلىپ يەھيانا بۇلارنى سۆزلەڭلەر، كۆرلار كۆرۈپ كەتنى، توکۇرلار يۈرۈپ كەتنى، ماخاؤ كېسىلى بارلار ساقايىپ كەتنى، گاسلار ئاڭلاب قالدى، ئۆلگەنلەر تېرىلىپ كەتتى ۋە «كۆرلار كۆرەلەيدىغان ۋە توکۇرلار ماڭالايدىغان بولدى، ماخاؤ كېسىلى كەمبەغەللەرگە ياخشى خەۋەر بايان قىلىنىپ كەتنى».«

Reference	Before	After
LUK 7:23	ئەيسا ئۇلارغا: «مەنمۇدىن سەپلىنىپ كەتمەگەن كىشى بەختلىك بولىدۇ!» ئۇنىڭغا يەنە: «مەندىن گۇمانلۇنىمى يۇتلىشىپ كەتمىگەن كىشى بولسا بەختلىكتۇر!» دەپ قويۇڭلار، - دېدى.	ئەسەن ئۇلارغا: «مەنمۇدىن سەپلىنىپ كەتمەگەن كىشى بەختلىك بولىدۇ!» ئۇنىڭغا يەنە: «مەندىن گۇمانلۇنىمى يۇتلىشىپ كەتمىگەن كىشى بولسا بەختلىكتۇر!» دەپ قويۇڭلار، - دېدى.
LUK 7:24	يەھيانىڭ ئەلچىلىرى كەتكەندىن كېيىن، ئۇ توپ-توپ ئادەملەرگە يەھيا توغرۇلۇق سۆز ئېجىپ: - «سەلەر بۇرۇن بەھيانى ئىزدەپ چۈلگە بارغىنىڭلاردا، زادى نېمىنى كۆرگىلى باردىڭلار؟ شامالدا يەلپۇنۇپ تۇرغان قومۇشنىمۇ؟	يەھيانىڭ ئەلچىلىرى كەتكەندىن كېيىن، ئۇ خەلقەرگە يەھيا هەققىدە سۆز ئاجىدۇ: «سەلەر ئىلگىرى بەھيانى كۆرۈش ئۇچۇن چۆلگە بارغان ۋاقتىت، نېمىنى كۆرگەنلىكىڭلار؟ شامالدا تەرەللەپ تۇرغان قامىش تەللىمۇ؟»
LUK 7:25	ياكى ئېسىل كېيمى كېيىگەن بىر ئەربابنىمۇ؟ مانا، ئېسىل كېيمىلەرنى كېيىگەن، ئەيش-ئىشەت ئىچىدە ياشايىدۇغانلار يادىشاھلارنىڭ ئوردىلىرىدىن تېپلىدۇغۇ!	ياكى، نەزك كېيمىلەر كېينغان بىر كىشىمۇ كۆرگەنلىكىڭلار؟ قارا، گۈزەل كېيمىلەر كېينغان ۋە ئەرام-پەلەخ ئىچىدە ياشايىدۇغانلار يادىشاھلارنىڭ سارايلرىدا تۇرۇيدۇ!
LUK 7:26	ئەمدى سەلەر نېمە كۆرگىلى باردىڭلار؟ بىر يېغەمبەر بىرەنمۇ؟ دۇرۇس، ئەمما مەن شۇنى سەلەرگە ئېيتىپ قوياىكى، بۇ بولسا يېغەمبەردىنمۇ ئۇستۇن بىر بولغۇچىدۇر.	سەلەر نېمە كۆرگەن؟ يېغەمبەر بىرەنمۇ؟ هەئە، مەن سەلەرگە بۇنى ئېيتىمەن، بۇ يېغەمبەر بولۇپ قالماي، يېغەمبەردىن كۆيەركە.
LUK 7:27	چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردىكى: - «манا، يۇز ئالدىڭغا ئەلچىمنى ئەۋەتىمەن؛ ئۇ سىزنىڭ يولۇڭلارنى تەبىارلايدۇ.» بۇ سۆز دەل ئۇنىڭ ھەققىدە.	ئەمما كىتابتا يېزلىغان: با، مەن سىزنىڭ ئالدىڭزغا بىر ئەلچىن ئەۋەتىمەن؛ ئۇ سىزنىڭ يولۇڭلارنى تەبىارلايدۇ. بۇ سۆز دەل ئۇنىڭ ھەققىدە.
LUK 7:28	مەن سەلەرگە دەيمەن كى، ئايال تۇغۇتقانلار ئارسىدا يوهانانىڭدىن چوڭى چۈنكى مەن سەلەرگە شۇنى ئېيتىپ قوياىكى، ئاياللاردىن تۇغۇلغانلار ئارسىدا يەھىادىنمۇ ئۇلۇغۇ يوق؛ ئەمما خۇدانىڭ يادىشاھلىقىدىكى ئەڭ كېچىك بولغىنىمۇ ئۇنىڭدىن ئۇلۇغ تۇردى	يوق؛ بىراق، خۇدا يادىشاھلىقىدىكى ئەڭ كېچىك كىشىسىمۇ ئۇنىڭدىن چوڭ تۇردى
LUK 7:29	(ئەمدى يەھيانى ئاڭلىغان يۇقراڭلار، ھەتتا باجىڭىلارمۇ خۇدانىڭ يولىنى توغرا دەپ ئېيتقان، يەھيانىڭ سۇغۇچۇمۇش ئارقىلىق چۆمۈلدۈرۈپ توغرا دەپ يەھيانىڭ چۆمۈلدۈرۈلگەندى. كەتكەن.)	ئەمدى، بارلىق خەلق بىلەن باجىڭىلار يەھيانى ئاڭلىغاندا، خۇدا يولىنى توغرا دەپ ئېيتقان، يەھيانىڭ سۇغۇچۇمۇش ئارقىلىق چۆمۈلدۈرۈپ توغرا دەپ يەھيانىڭ چۆمۈلدۈرۈلگەندى. كەتكەن.
LUK 7:30	لېكىن يەرسىيلەر بىلەن قانۇن ئەربايلىرى يەھيا سۇغۇرۇشنى قوشۇلمائى، قىلىماي، خۇدانىڭ ئۆزلىرىگە بولغان مەقسەت-ئىرادىسىنى چەتكەن قاققانىدى).	لېكىن يەرسىيلەر بىلەن قانۇن ئەربايلىرى يەھيا سۇغۇرۇشنى قوشۇلمائى، خۇدا ئۇلارغا بەرگەن مەقسىدىنى رەت قىلدى.
LUK 7:31	لېكىن بۇ زامانىڭ كىشىلىرىنى زادى كەملەرگە ئوخشتايى؟ ئۇلار كەملەرگە ئوخشتايدۇ؟	بىراق بۇ دەۋرىدىكى ئادەملەرنى نېمىگە ئوخشتايىمەن؟ ئۇلار نېمىگە ئوخشتاشى؟
LUK 7:32	ئۇلار خۇددى رەستە-بازارلاردا ئولتۇرۇۋېلىپ، بىر-بىرىگە: «بىز سەلەرگە سۇنای چېلىپ بەرسەكمۇ، ئۇسسىۇل ئىينىمىدىڭلار،» «ماتەم بەدىسىگە چېلىپ بەرسەكمۇ، يىغا-زار قىلىمىدىڭلار» دەپ قاقيشايىدۇغان تۇتۇرۇۋەسىز باللارغا ئوخشتايدۇ.	ئۇلار بازارلاردا ئولتۇرۇۋې، بىر-بىرىگە: «بىز سەلەرگە ناخشا چالدۇق، سەلەر ئىينىمىدىڭلار؛ يېغلىق گېزلىگەنچە چاقىپ بەردۇق، سەلەر يېغلىمىدىڭلار» دەپ ئاڭلىتىپ تۇرۇغۇچى باللارغا ئوخشتايدۇ.
LUK 7:33	چۈنكى يەھيا كەلگەندە، نان يەمەيتۇ، شاراب ئىچمەيتۇ، شۇ ئۇچۇن سەلەر: چۈنكى چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا كېلىپ زىبايەتتە ئولتۇرماتىتى، شاراب ئىچمەيتتى. شۇنىڭ بىلەن سەلەر: «ئۇنىڭغا جىن چاپلىشىپتۇ» دېيىشىسىلەر.	چۈنكى يەھيا كەلگەندە، نان يەمەيتۇ، شاراب ئىچمەيتۇ، شۇ ئۇچۇن سەلەر: چۈنكى چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا كېلىپ زىبايەتتە ئولتۇرماتىتى، شاراب ئىچمەيتتى. شۇنىڭ بىلەن سەلەر: «ئۇغا جىن چاپلىشىپ كەتكەن» دېيىسلەر.
LUK 7:34	ئىنسان بالسى كەلگەن، تاماق يەپ ئىچىپ تۇرۇپ، سەلەر: «بۇ تاماق qa ئىنسان ئوغلى بولسا كېلىپ ھەم يەيدۇ ھەم ئىچىدۇ ۋە مانا سەلەر: «تازا بىر تويماس ۋە مەيخور ئىكەن. ئۇ باجىڭىلار ۋە گۇناھكارلارنىڭ دوستىدۇ» دېيىشىسىلەر.	توبىغۇچى ۋە مەي بولغۇچى، باجىڭىلار بىلەن گۇناھكارلارنىڭ دوستى دېيىسلەر.
LUK 7:35	لېكىن دانالىق بولسا ئۆزنىڭ بارلىق يەرزەنتلىرى ئارقىلىق دۇرۇس دەپ تونۇلدى.	ئەمما هيكمەت بارلىق باللىرى ئارقىلىق توغرا دەپ ئىسلاپ كېتىدۇ.

Reference	Before	After
LUK 7:36	پەرسىيەردىن بىرى ئۇنىڭدىن ئۆيۈمە مېھمان بولسىڭىز دەپ ئۆتۈندى. ئەمدى ئۇ پەرسىينىڭ ئۆيىگە كىرىپ، تاماق تەرەپلىرىدا ئورنىنى شۇنىڭ بىلەن ئىسا پەرسىينىڭ ئۆيىگە كىرىپ، داستخاندا ئولتۇردى. ئالدى.	بىر يەرسىي ئىسا نى ئۆيىدە بىرگە مېھمان بولۇش ئۈچۈن چاقىرىدى.
LUK 7:37	ۋە مانا، ئۇ شەھەر دەپ بۇزۇق دەپ تونۇلغان بىر ئايال ئەسنانىڭ بۇ تەرەپ قىلىنىپ ئولتۇرۇۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغاندا، بىر ئالاباستر قۇيۇقچىدا مۇرپەرسىينىڭ ئۆيىدە داستخاندا ئولتۇرغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئاق قاشتىشىدىن ياسالغان بىر قۇتىدا مۇرمەككى ئېلىپ كەلدى.	ھەم با، شەھەردىكى بىر گۇناھكار ئايال، ئىسا پەرسىي ئادەم ئۆيىدە تەرەپ قىلىنىپ ئولتۇرۇۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغاندا، بىر ئالاباستر قۇيۇقچىدا مۇرپەرسىينىڭ ئۆيىدە داستخاندا ئولتۇرغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئاق قاشتىشىدىن ياسالغان بىر قۇتىدا مۇرمەككى ئېلىپ كەلدى.
LUK 7:38	ئۇ ئۇنىڭ ئارقىسىدا تۇرۇپ، يۇتنىڭ ياقتۇردا، كۆز ياشقا تولۇپ، يۇتنى ئۇ يىغىلغان بېتى ئۇنىڭ كەينىدە، يۇتىغا يېقىن تۇرۇپ، كۆز ياشلىرى ياش بىلەن يۇيدى؛ كېيىن چاچى بىلەن سۈرۈپ قۇرۇتى؛ يۇتنى توختاماي قىلىپ، يۇتلرىنى ھۆل قىلىۋەتتى؛ ئاندىن چاچلىرى بىلەن ئۇنىڭ يۇتلرىنى ئېرتىپ قۇرۇتى ھەم يۇتلرىنى توختىمای سۆيۈپ، ئۆستىگە ئەتىر سۈردى.	ئۇ ئۇنىڭ ئارقىسىدا تۇرۇپ، يۇتنىڭ ياقتۇردا، كۆز ياشقا تولۇپ، يۇتنى ئۇ ئۇنىڭ كەينىدە، يۇتىغا يېقىن تۇرۇپ، كۆز ياشلىرى ياش بىلەن يۇيدى؛ كېيىن چاچى بىلەن سۈرۈپ قۇرۇتى؛ يۇتنى توختاماي قىلىپ، يۇتلرىنى ھۆل قىلىۋەتتى؛ ئاندىن چاچلىرى بىلەن ئۇنىڭ يۇتلرىنى سۆيۈپ، ئۆستىگە ئەتىر سۈردى.
LUK 7:39	ئەمدى ئۇنى چاقىرغان پەرسىي بۇ ئىشنى كۆرۈپ، ئىچىدە: «بۇ ئادەم راست يەيغەمبەر بولغان بولسا، ئۆزىگە كېڭۈۋاتقان بۇ ئايالنىڭ كىم ۋە قانادق ئىكەنلىكىنى بىلەتتى. چۈنكى ئۇ بىر بۇزۇق!» دەپ ئويلىدى.	ھازىر، ئۇنى چاقىرغان پەرسىي بۇ ئىشنى كۆرگەندە، ئىچىرە: «ئەگەر بۇ كىشى ھەققىي يەيغەمبەر بولسا، بۇ قىزىنىڭ كىم ۋە قانادق ئادەم ئىكەنلىكىنى بىللىشى كېرەك، چۈنكى ئۇ گۇناھكار بىر قىزا!» دەپ ئويلىدى.
LUK 7:40	شۇ ۋاقت ئىسا سىمونغا جاۋاب بەردى: 'سىمون، ساڭا بىر ئىش دېمەن، شۇنىڭ بىلەن ئىسا ئۇنىڭغا جاۋابەن: سىمون، ساڭا دەيدىغان بىر گېپىم بار، - دېدى. - ئېتىڭ، ئۆستار، - دېدى سىمون.	شۇ ۋاقت ئىسا سىمونغا جاۋاب بەردى: 'سىمون، ساڭا بىر ئىش دېمەن، شۇنىڭ بىلەن ئىسا ئۇنىڭغا جاۋابەن: سىمون، ساڭا دەيدىغان بىر گېپىم سىمون: ئېيتىپ كەت، ئوقۇتقۇچى' دېدى.
LUK 7:41	- ئىككى ئادەم مەلۇم بىر قەرز ئىككىسىگە قەرزدار ئىكەن، بىرى بەش يۈز كۆمۈش دىنارغا، يەنە بىرى بولسا ئەللەك كۆمۈش دىنارغا قەرزدار ئىكەن.	ئىككى كىشى بىر قەرزچىغا قەرزدار بولۇپ قالدى. بىرى 500 دىنار، باشقىسى 50 دىنار قەرزى بار.
LUK 7:42	بىراق ئۇلارنىڭ ھەرقايىسىسىدا قەرزنى تولدۇرغىلى، يۈل يوق بولغاچقا، قەرز لېكىن ھەر ئىككىسىنىڭ قەرزنى قايتۇرغىلى ھېچنەرسىسى بولمىغاجقا، قەرز ئىگىسى مېھربانلىق قىلىپ ھەر ئىككىسىنىڭ قەرزنى كەچۈرۈم قېپتۇ. سېنىڭچە، ئۇلارنىڭ قايىسىسى ئۇنى كۆپەك سۆيىدۇ؟ دەپ سورىدى ئىسا.	بەرگۈچى كىشى رەھىم قىلىپ ئۇلارنىڭ قەرزلىرىنى كەچۈرۈپ بەردى. سېنىڭچە بىرگەنلىك، ئۇلارنىڭ قايىسىسى ئۇنى كۆپەك سۆيىدۇ؟ دەپ ئىسا سورىدى.
LUK 7:43	سىمون جاۋاب بەردى: «مېنىڭچە، قەرزى كۆپەك كەچۈرۈم قىلىنغان كىشى، - دېدى. - توغرا ھۆكۈم قىلىدىڭ، - دېدى ئىسا.	سىمون جاۋاب بەردى: «مېنىڭچە، قەرزى كۆپەك كەچۈرۈلگەن كىشى،» دەپ، ئىسا دېدى: «سەن توغرا دەتۇر،».
LUK 7:44	ئاندىن ھېلىقى ئايالغا بۇرۇلۇپ، سىمونغا: - بۇ ئايالنى كۆردۈڭمۇ؟ مەن ئۆيىگە كەرگەندە، سەن يۇتىمنى يۇيۇشقا سۇ بەرمەگەنسەن؛ لېكىن ئۇ كۆز ئۆيۈڭگە كىرگىننى بىلەن، سەن يۇتىلىرىنى يۇيۇشقا سۇ بەرمىگەندىڭ؛ لېكىن ئۇ كۆز يېشى بىلەن يۇتىلىرىنى يۇدۇ ۋە چېچى بىلەن ئېرتىپ قۇرۇتىن.	ئاندىن شۇ قىزغا قاراپ، سىمونغا: «بۇ قىزنى كۆردۈڭمۇ؟ مەن سەننىڭ ئۆيىگە كەرگەندە، سەن يۇتىمنى يۇيۇشقا سۇ بەرمەگەنسەن؛ لېكىن ئۇ كۆز ئۆيۈڭگە كىرگىننى بىلەن، سەن يۇتىلىرىنى يۇيۇشقا سۇ بەرمىگەندىڭ؛ يېشى بىلەن يۇدۇ ۋە چېچى بىلەن سۈرۈپ قۇرغاتىن.»
LUK 7:45	سەن مېنى سالام بېرىپ سۆيىدىڭ؛ لېكىن ئۇ مەن كىرگەندىن تارتىپ يۇتىلىرىنى سۆيۈشتىن توختىمىدى.	سەن مېنى سەلام بىلەن سۆيىدىڭ؛ لېكىن ئۇ، مەن كىرىپ كەلگەندىن باشلايد، يۇتومغا سۆيۈشتىن توختاتىمىدى.
LUK 7:46	سەن بېشىمىغىمۇ ماي سۈرکىمگەندىڭ؛ بىراق ئۇ مېنىڭ يۇتىلىرىغا مۇرمەككىنى سۈرکەپ قويىدى.	سەن بېشىمىغا ماي سۈرەپ بەرمىدىڭ؛ بىراق ئۇ مېنىڭ يۇتىلىرىغا مۇرمەككە سۈرۈپ قويىدى.
LUK 7:47	شۇڭا شۇنى ساڭا ئېتىپ قويايىكى، ئۇنىڭ نۇرغۇن گۇناھلىرى كەچۈرۈم قىلىنىدى. چۈنكى مانا، ئۇنىڭ كۆرسەتكەن مېھر-مۇھەببىتى چوڭقۇر ئەمەسمۇ؟ ئەمما كەچۈرۈم ئاز بولغانلارنىڭ مېھر-مۇھەببەتنى كۆرسىتىشىمۇ ئاز بولىدۇ، - دېدى.	شۇڭا ساڭا بۇنى دەيمەن: ئۇنىڭ كۆپ گۇناھلىرى كەچۈرۈلدى، چۈنكى ئۇ زۇرۇ كۆرسەتكەن مېھر-مۇھەببىتى كۆپ. بىراق، گۇناھ ئاز كەچۈرۈلگەنلەر، ئازلا مېھر كۆرسىتىدۇ.
LUK 7:48	ئاندىن ئۇ ئايالغا: - گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈم قىلىنىدى، - دېدى.	شۇ ۋاقتتا ئۇ ئايالغا: 'سېنىڭ گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى،' دېدى.
LUK 7:49	ئۇلار بىلەن ھەمداستخان ئولتۇرغانلار كۆڭلىدە: «كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرىنىمۇ كەچۈرۈم قىلغۇچى بۇ ئادەم زادى كىمدۇ؟» دېپىشتى.	ئۇلار بىلەن بىرگە ئولتۇرغانلار ئۆز ئارسىسىدا: «بۇ كىشى گۇناھلارنىمۇ كەچۈرەلەيدىغان كىم؟» دەپ گەپ قىلىدى.
LUK 7:50	ئىسا ھېلىقى ئايالغا: - ئېتىقادىڭ سېنى قوتقۇزدى؛ ئامان-خاتىرجەملەك	ئىسا ئۇ ئايالغا: 'ئىشنىشىڭ سەننى قوتقۇزۇپ قالدى؛ تىنچلىق بىلەن

Reference	Before	After
LUK 8:1	بلەن قايتقىن! – دېدى.	كەت! دېدى.
LUK 8:2	كېيىن، ئەيسا شۇ يۇرتلارنى كېزىپ، شەھەرگە ۋە ھەر بىزاغا كېتىپ، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ خۇش خەۋىرىنى ئىلان قىلىپ جاكارلىدى؛ ئون ئىككىيەنمۇ ئۇنىڭ بلەن بىرگە باردى.	ئۇ بلەن بىرگە بارغان كىشىلەر ئارسىدا، كېسەللەكلەر، يەلگەرلىكىلەر ۋە يامان روھلار، شۇنداقلا باشقۇ ئاستا كېسەللەكلەردىن ساقىغان بەزى ئاياللار سلاقلاردىن ساقايىتلغان بەزى ئاياللارمۇ بار ئىدى، ئۇلارنىڭ ئارسىدا بار ئىدى؛ ئۇلارنىڭ ئىچىدە، يەتتە يامان جىن چىقارغان مەريھم (ماڭداللىق دەپ ئاتالغان)،
LUK 8:3	ئۇنىڭ بلەن بىلە بارغانلاردىن يەنە يامان روھلاردىن ۋە ئۆزىدىن يەتتە جىن ھەيدەپ چىقىرلەغان مەريھم (ماڭداللىق دەپ ئاتالغان)، ھېرىدىنىڭ سارايدىكى باشقارغۇچى خۇزانىڭ خاتىنى يۈۋاننا، سۇزاننا ۋە باشقۇا كۆپ ئاياللار بار، بۇلۇر ئۆز ماللىرى بلەن ئۇ ۋە ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىنىڭ ھاجەتلەردىن چىقاتنى.	هېرىدىنىڭ سارايدىكى باشقارغۇچى خۇزانىڭ خاتىنى يۈۋاننا، سۇزاننا ۋە ئېھتىياجلىرىنى تەمىنلىدى.
LUK 8:4	ھېر قايسى شەھەرلەردىن كىشىلەر ئۇنىڭ ياققا چوڭ بىر توب ئادەملەر يېغىغاندا، شۇنداقلا ھەرقايسى شەھەرلەردىن كىشىلەر ئۇنىڭ بېنغا كەلگەنە، ئۇ ئۇلارغا بىر تەمىسىل سۆزلەپ بەردى:	كېلىپ قالغاندا، ئۇ ئۇلارغا بىر تەمىسىل سۆز ئېتىپ بەردى:
LUK 8:5	بىر كىشى ئۇرۇق چاچماق ئۈچۈن تەرىيەك چىقتى. چاچقاندا، بەزى ئۇرۇقلار – «ئۇرۇق چاچقۇچى ئۇرۇق چاچقىلى ئېتىزغا چىقىتۇ. ئۇرۇق چاچقاندا، ئۇرۇقلاردىن بەزىلىرى چىغىر يول ئۇستىگە چوشۇپ، دەسىلىپ كېتىپتۇ ۋە ئاسماندىكى ئۇچار-قاناتلار كېلىپ ئۇلارنى يەپ كېتىپتۇ.	يول ئۇستىگە تاشلانسا، دەرەخسىزلا كېتىپ قالدى ۋە كۆكتىكى قۇشلار كېلىپ يېدى.
LUK 8:6	باشقۇا بەزلى تاشلىق جايغا چوشۇپ كەتتى. سۇ يوق دەپ، تېزلا چىقىپ باشقۇا بەزلىرى تاشلىق بەرگە چوشۇپتۇ. يەرde نەملىك بولمىغاچقا، ئۇنۇپ چىقىنى بلەن قۇرۇپ كېتىپتۇ.	كەتكەن بلەن، قۇراپ كالدى.
LUK 8:7	باشقۇا ئۇرۇقلار تىكەنلەر ئارسىدا توشۇپ كەتتى، تىكەنلەر ئۇلار بلەن بىرگە باشقۇا بەزلىرى تىكەنلەرنىڭ ئارىسىغا چوشۇپتۇ، تىكەنلەر مايسىلار بلەن تەڭ ئۆسۈپ مايسىلارنى بوغۇۋاپتۇ.	ئۆسۈپ، ئۇلارنى بوسۇپ چاقماقتا.
LUK 8:8	باشقۇا بەزلىرى بولسا ياخشى تۈيراققا چوشۇپتۇ، ئۆنگەندىن كېيىن، يۈز ھەسىسە هوسۇل بېرىپتۇ». بۇلارنى دېگەندىن كېيىن ئۇ يۇقىرى ئاۋااز بلەن: – ئاكىلغۇدەك قۇلىقى بارلاز بۇنى ئاكىلسۇن! دەپ توۋەلىدى.	باشقۇا بەزلىرى ياخشى تۈيراققا چوشۇپ كەتتى، ئۆسۈپ كەتكەندىن كېيىن يۈز ھەسىسە هوسۇل بەردى. بۇلارنى دەپ ئۇ چوڭ ئاۋااز بلەن: قۇلىقى بارلاز بۇنى ئاكىلاڭ! دەپ توۋەلىدى.
LUK 8:9	كېيىن ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭدىن: – بۇ تەمىسىلنىڭ مەنسىسى نىمە؟ دەپ سورىدى.	ئاندىن ئۇنىڭ شاكىرتلىرى ئۇنىڭگا: 'بۇ تەمىسىلنىڭ مەنسىسى نىمە؟ دەپ سورىدى.
LUK 8:10	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «خۇدانىڭ ياتشالقىنىڭ سىرلىرىنى بىلىش سىلەرگە بېرىپ ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ سىرلىرىنى بىلىش سىلەرگە نېسىپ قىلىنىدى، بىراق بۇ ئىشلار قالغان باشقىلارغا تەمىسىلەر بىلەنلا ئېيتىلدۇ. مەقسىتى شۇكى، «ئۇلار قارىسىمۇ كۆرمەيدۇ، ئاكىلسىمۇ چۈشەنەيدۇ».	قويۇلدۇ. بىراق باشقۇا كىشىلەرگە يەقەت تەمىسىلەر بلەن سۆزلەيدۇ، شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلار قاراپا توۋسا كۆرمەيدىغان ۋە ئاكىلاشسا چۈشەنەيدىغان بولىدۇ'.
LUK 8:11	ئەمدى تەمىسىلنىڭ مەنسىسى مۇنداق: – ئۇرۇق بولسا، خۇدانىڭ سۆز- كالامىدۇر.	بۇ مىسالنىڭ مەنسىسى: ئۇرۇق، خۇدا سۆزى.
LUK 8:12	چىغىر يول بويىدىكىلەر بولسا مۇشۇلار: ئۇلار سۆز-كالامنى ئاكىلايدۇ؛ لېكىن شەيتان كېلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشىنىپ قۇتۇلۇشىغا خەلەل يەتكۈرۈش ئۈچۈن، ئىلىس كېلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشىنىپ قۇتۇزۇلۇشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشى ئۈچۈن ئۇلارنىڭ قەلبىدىكى سۆزنى ئېلىپ كېتىدۇ.	يول بويىدىكى كىشىلەر بۇلار: ئۇلار سۆزنى ئېشىتىپ توڑۇشات؛ لېكىن ئۇلارنىڭ يۇرەكلىرىدىكى سۆزنى ئېلىپ كەتندۇ.
LUK 8:13	تاشلىق بەرگە چوشكەن ئۇرۇقلار سۆز-كالامنى ئاكىلغانان ھامان خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلغانلارغا تەمىسىل قىلىنغان. ئۇلاردا يېلىز بولمىغاچقا، ۋاقتى ئىشىنىپ توڑۇپ، سىناق ۋاقتىدا ئېتقىدەننى تەرك قىلىپ كېتىدۇ.	تاشلىق جايغا چوڭلەن توغۇرالىدەر، سۆزنى ئاكىلغاندا خۇشال بولۇپ قوللابىدىغانلارنىڭ ھالتنى كۆرسىتىدۇ. ئۇلار يېلىز سىز بولغاچقا، بىراز ئېتقىدەننىپ توڑۇپ، سىناق ۋاقتىدا ئېتقىدەننى تەرك قىلىپ كېتىدۇ.
LUK 8:14	تىكەنلىككە چۈڭلەن ئۇرۇق، شۇنداق كىشىلەرنى كۆرسەتكەنكى، سۆزنى	تىكەنلىككە چۈڭلەن ئۇرۇق، شۇنداق كىشىلەرنى كۆرسەتكەنكى، سۆزنى

Reference	Before	After
LUK 8:15	سۆزى ئاڭىغان بولسىمۇ، يولغا چىققاندىن كېيىن بۇ يانى ھاياتىكى ئەندىشىلەر، بايلقلار ۋە ھالاۋەتلەرنىڭ ئېزىتۇرۇشلىرى بىلەن بوغۇلۇپ، ئۇرۇق پىشماي ھوسۇل بەرمەيدۇ.	ئاڭلايدىغان بولسىمۇ، يولدا ھاياتىكى كۈندەلەك ئەندىشىلەر، مال-يول ۋە خۇشاللىق بىلەن بوسۇپ كېتىپ، پىشماي پەيلى بەرمەيدۇ.
LUK 8:16	لېكىن ياخشى تۇيراققا جىجىلغان ئۇرۇقلار بولسا – سۆز-كالامنى ئاڭلاپ، سەممىي ۋە ياخشى قەلبى بىلەن ئۇنى تۇرىدىغانلارنى كۆرسىتىدۇ؛ بۇنداق ئادەملەر سەۋچانلىق بىلەن ھوسۇل بېرىدۇ.	لېكىن ياخشى جايغا تاشلانغان ئۇرۇق، سۆزى ئاڭلاپ، راستىجل ۋە ياخشى يۈرەك بىلەن ئۇنى ساقلاپ تۇرىدىغانلارنى كۆرسىتىدۇ؛ بۇلار سەبر كىلىپ ھوسۇل ئېتىپ چىقىرىدۇ.
LUK 8:17	ھېچكىم چىرغانى يېقىپ قويۇپ ئۆستىگە ئەندىشنى كۆمتۈرۈپ قويماس ياكى كاربۇات ئاستىغا تۇرۇغۇزماس، بەلكى چىرغاداننىڭ ئۆستىگە قويىدۇ؛ بۇنىڭ بىلەن ئۆيگە كىرگەنلەر يورۇقلۇقنى كۆرىدۇ.	ئادەم چىرغانى يېقىپ قويمىدۇ، ئۆستىگە قاپلاپ يوشۇرمابىدۇ ياكى ياتاق ئاستىغا قويمىدۇ، بەلكى چىرغاتاشقىنغا قويىدۇ؛ بۇنىڭ بىلەن ئۆيگە كىرىپ كەلگەدەر يورۇقنى ئاشكارا كۆرەلەيدۇ.
LUK 8:18	چۈنكى يوشۇرۇلغان ھېچقانداق ئىش ئاشكارلۇنماي قالمايدۇ، ۋە ھېچقانداق مەخپى ئىش ئايان بولماي، يورۇقلۇققا چىقماي قالمايدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئاڭلىشىڭلارنىڭ قانداق ئىكەنلىكىگە كۆڭۈل قويۇڭلار! چۈنكى كىمەت بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ؛ ئەمما كىمەت يوق بولسا، ھەتتا بار دەپ ھاسابلىغىنىمۇ ئۇنىڭدىن مەھرۇم قىلىنىدۇ.	چۈنكى ھېچ نەرسە يوشۇرۇلۇپ قالمايدۇ، ھەممىسى ئاشكارا بولۇپ چىقىدۇ، ۋە بارلىق مەخفى ئىشلار يورۇقلۇققا چىقىدۇ. شۇ ئۈچۈن، سىزلەرنىڭ ئاڭلاش تەرزىڭلارغا كۆزىتىپ تۇرۇڭلار! چۈنكى كىمەت بار نەرسىسى بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ نەرسە بېرىلىدۇ؛ بىراق كىمەت يوق نەرسىسى بولسا، ھەتتا ئۆزى بىلەن ئويلاشقان نەرسىسىمۇ ئالىپ كېتىلىدۇ.
LUK 8:19	ئەمدى ئۇنىڭ ئانىسى ۋە ئىنلىرى ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشكىلى كەلدى. لېكىن ئادەم نۇرغۇن بولغاچقا، پېنغا كېلەمىگەندى.	ئۇنىڭ ئانىسى ۋە ئىنلىرى ئۇنىڭغا كەلدى، لېكىن خەلق كۆپ بولغاچقا، پېنغا بېتەلمىدى.
LUK 8:20	شۇ ۋاقتىتا بىر كىشى ئۇنىڭغا: ئانىڭ ۋە ئىنلىرىنىڭ سىز بىلەن كۆرۈشىمىز دەپ، سىرتتا تۇرىدۇ، – دېدى.	شۇ ۋاقتىتا بىر كىشى ئۇنىڭغا: ئانىڭ ۋە ئىنلىرىنىڭ سىز بىلەن سىرتتا تۇرۇۋاتىدۇ، – دېدى.
LUK 8:21	لېكىن ئۇ جاۋابەن: – مېنىڭ ئانام ۋە ئاكا-ئۆكا قېرىنداشلىرىم بولسا خۇدانىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا ئەمەل قىلغۇچىلاردۇر، دېدى.	ئەمما ئۇ دېدى: ‘مېنىڭ ئانام ۋە قېرىنداشلىرىم، خۇدا سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا ئەمەل قىلغۇچىلار.’
LUK 8:22	ۋە شۇنداق بولدىكى، شۇ كۈنلەردىن بىرى، ئۇ مۇخلىسىلىرى بىلەن بىر كېمىگە چۈشۈپ، ئۇلارغا: – كۆلننىڭ ئۇ قېتىغا بارايلى، – دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يولغا چىقىتى.	بىر كۈنى، ئىسا شاڭىرىلىرى بىلەن بىر كېمىگە ئارتىپ كىرىپ، ئۇلارغا: ‘كۆلننىڭ باشقا يەرلىك تەزىيەت بارايلى’ دەپ، شۇ يەرىپدىن يولغا چىقىتى.
LUK 8:23	كېمە كېتىۋاتقاندا ئۇ ئۇيۇقۇغا كەتكەندى. كۆلگە تۇيۇقسىز قارا بوران كېلىپ، كېمىگە سۇ توشۇپ كېتىپ، ئۇلار خەۋىتە قالدى.	كېمە بىلەن يولغا چىققاندا، ئۇ ئۇيۇقۇغا كەتكىن. كۆلەد تۇيۇقسىز بوران باشلاندى، كېمىگە سۇ كېرىپ باردى، ئۇلار خەۋەرلىك ئەھۋالغا تاشلاندى.
LUK 8:24	شاكىردار كېلىپ ئۇنى ئويغاتىنى: ‘ئۇستاز، ئۇستاز، بىز توگىپ كېتىۋاتىپتۇق!’ مۇخلىسىلار كېلىپ ئۇنى ئويغىتىپ: – ئۇستاز، ئۇستاز، تۈگىشىدىغان بولۇق! – دېدى. لېكىن ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، بورانغا ۋە داۋالغۇغان دولقۇنلارغا تەنبىھ بەردى؛ ھەممىسى دولقۇنلارغا تەنبىھ بەردى.	شاكىردار كېلىپ ئۇنى ئويغاتىنى: ‘ئۇستاز، ئۇستاز، بىز توگىپ كېتىۋاتىپتۇق!’ مۇخلىسىلار كېلىپ ئۇنى ئويغىتىپ: – ئۇستاز، ئۇستاز، تۈگىشىدىغان بولۇق! – دېدى. ئۇ تۇرۇپ، بوران بىلەن دولقۇنلارغا توختاي دېدى؛ ھەممىسى توختىدى، تىنچلىق كەلدى.
LUK 8:25	ئۇ مۇخلىسىلىرىغا قاراip: – ئىشەنچىلار نەگە كەتكى؟ – دېدى. ئۇلار ھەم قورقۇشۇپ، ھەم بەكمۇ ھەپىران بولۇپ، بىر-بىرىگە: – بۇ ئادەم زادى كىمەدۇ، بۇيرۇق قىلسىسا، ھەتتا شاماللار ۋە دولقۇنلارمۇ ئۇنىڭغا بويىسۇنىدىكەن-ھە! – دەپ كېتىشتى.	ئۇ شاكىراip قاراip: ‘ئىشەنچىلار قەيەر كەتكى؟’ دېدى. ئۇلار ھەم قورقان، ھەم زور ھەپىران بولۇپ، بىر-بىرىگە: ‘بۇ كىشى كىم؟ بۇيرۇق بەرگەندە، شاماللار بىلەن دولقۇنلارمۇ ئۇنىڭغا بويىسۇنىدىكەن!’ دەپ سۆزلەشتى.
LUK 8:26	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار گاللىيەنىڭ ئۇدۇلىدىكى گېراسالقلارنىڭ يولغا پېتىپ باردى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار گاللىيە قارشىسىدىكى گەدارپىنلار رايونىغا پېتىپ باردى.
LUK 8:27	ئۇ قىرغاققا چىقىشى بىلەنلا، ئۇزۇندىن بېرى جىنلار چاپلاشقان، شەھەردىن بۇ ئادەم كۆپ ۋاقتىتا جىنلار بىلەن چاپلاشقان، كېيم كىمەيدۇ، ھېچ ئۆيده كەلگەن مەلۇم ئادەم ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى. بۇ ئادەم كېيم كىمەي، ھېچ ئۆيده تۇرمىي، گۆرلەر ئارسىدا ياشايتتى.	ئۇ قىرغاققا چىققاندا، شەھەردىن بىر ئادەم كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا باردى. ئۇ قىرغاققا چىقىشى بىلەنلا، ئۇزۇندىن بېرى جىنلار چاپلاشقان، شەھەردىن بۇ ئادەم كۆپ ۋاقتىتا جىنلار بىلەن چاپلاشقان، كېيم كىمەيدۇ، ھېچ ئۆيده كەلگەن مەلۇم ئادەم ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى. بۇ ئادەم كېيم كىمەي، ھېچ ئۆيده تۇرمىي، گۆرلەر ئارسىدا تۇرۇپ كەتكەن.

Reference	Before	After
LUK 8:28	براق ئۇ ئەيساغا قاراپلا، چاقىرىپ كەتلى، ئۇنىڭ ئايىغا چۈشۈپ قاتتىق، لېكىن ئۇ ئەيسانى كۆرۈپلا ۋارقىراپ، ئۇنىڭ ئايىغىغا يېقىلىپ قاتتىق ئاۋاژ چۈچ ئاۋاژ بىلەن: 'خۇدا ئەڭ يۇقىرىسىدىكى ئوغلى ئەيسا، سېنىڭ مەنەن بىلەن نېمە كارىڭ! سەندىن ئۆتونىمەنكى، مېنى قىينىما! - دەپ توۋلاپ كەتلى.	بىرلاپ ئۇ ئەيساغا قاراپلا، چاقىرىپ كەتلى، ئۇنىڭ ئايىغا چۈشۈپ قاتتىق، چۈنکى ئەيسانى كۆرۈپلا ۋارقىراپ، ئۇنىڭ ئايىغىغا يېقىلىپ قاتتىق ئاۋاژ چۈچ ئاۋاژ بىلەن: 'خۇدا ئەڭ يۇقىرىسىدىكى ئوغلى ئەيسا، سېنىڭ مەنەن بىلەن نېمە ئىشىڭ بار؟ سەندىن سورايمەن، مېنى ئازار قىلما!' دەپ توۋلاپ كەتلى.
LUK 8:29	چۈنکى ئەيسا ناياك روھغا بۇيرۇق بەردى كى، ئۇنىڭدىن چىقىپ كېتسۇن، چۈنکى ئەيسا ناياك روھنىڭ ئۇنىڭدىن چىقىشنى بۇيرۇۋاتاتنى (جۈنكى چۈنکى جىن ئۇنى كۆپ يىل بويىن تۇتۇپ تۇرغان، بۇ ۋاقتىتا كىشىلەر ئۇنى چاغلاردا كىشىلەر ئۇنىڭ يۇت- قوللىرىنى كىشەن-زەنجىرلەر بىلەن باغانلىپ ئۇنى قامالپ قویغان بولسىمۇ، ئۇ زەنجىرلەرنى ئۆزۈپ قېچىپ چىققان ۋە جىن تەرىپىدىن چۈل-باياۋانلارغا ھېيدۈپتىلگەندى).	چۈنکى ئەيسا ناياك روھغا بۇيرۇق بەردى كى، ئۇنىڭدىن چىقىپ كېتسۇن، چۈنکى جىن ئۇنى كۆپ يىل بويىن تۇتۇپ تۇرغان، بۇ ۋاقتىتا كىشىلەر ئۇنى قوللىرىنى كىشەن-زەنجىرلەر بىلەن باغانلىپ ساقلىغان بولسىمۇ، ئۇ زەنجىرلەرنى ئۆزۈپ، جىن تەرىپىدىن چۈلگە ھېيدەپ يوللىغان.
LUK 8:30	ئەيسا بۇ ئادەمدىن: - ئىسمىڭ نېمە؟ - دەپ سوراپىدى، ئۇ: - ئىسمىم «قوشۇن»، - دېدى. چۈنکى نۇرغۇن جىنلار ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىپ چاپلىشۇۋالغانىدى.	ئىسما بۇ كىشىدىن ئىسمىڭ نېمە؟ دەپ سوراپىدى، ئۇ ئىسمىم قوشۇن' دېدى. چۈنکى كۆپ جىنلار ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىپ قالغانىدى.
LUK 8:31	ئەمدى ئۇلار ئەيسادىن ئۆزلىرىنى تېڭى يوق ھاڭغا كەتكۈزمەسلىكى ئۆتۈنۈپ يالۇرۇدى.	ئۇلار ئەيسادىن ئۆزلىرىنى تېڭى يوق ھاڭغا كەتكۈزمەسلىكى سوراپ تۇردى.
LUK 8:32	شۇ يەردە تاغ باغرىدا چۈل بىر توب تۆكگۈز يادىسى ئوزۇقلىنىۋاتاتنى. جىنلار ئەيساغا يالۇرۇپ، توڭۇزلارنىڭ تېنىگە كىرىشكە ئىجازەت بېرىشنى ئۆتۈنۈدى. ئۇ ئۇلارغا ئىجازەت بەردى.	شۇ جايىدا تاغ ياقىدا كاتتا بىر گۇرۇھ توڭگۈز بېتىپ تۇراتنى. جىنلار ئەيسادىن توڭۇزلارغا كىرىشكە رۇخسەت sorapttular رۇخسەت بەردى.
LUK 8:33	جىنلار شۇ ئادەمدىن چىقىپ، توڭۇزلارنىڭ تېنىگە كىرىۋالدى؛ شۇنىڭ بىلەن يۇتكۈل توڭگۈز يادىسى تىك ياردىن بېتىلىپ چۈشۈپ، كۆلگە غەرق بولدى.	جىنلار شۇ كىشىدىن چىقىپ، توڭۇزلارغا كىرىپ كەتلى؛ شۇ تەرىپىن، بارلىق توڭگۈز گۇرۇھى تېزلا تاش يېراقىن سۈيغا چۈشۈپ، غەرق بولدى.
LUK 8:34	توڭۇزلارنى باققۇچىلارمۇ بۇ ۋەقەنى كۆرۈپ ئۇ يەردىن قېچىپ، شەھەر-بېزىلاردا بۇ خەۋەرنى تارقاتنى.	توڭۇزلارنى قاراپ تۇرغانلار بۇ ئەھەنلىنى كۆرگەندىن كېپىن، شۇ يەردىن قاچىت ۋە شەھەرلەرگە بىلەن بېزىلارغا بۇ خەۋەرنى تارقىدى.
LUK 8:35	خالايىق زادى نېمە ئىش بولغانلىقىنى كۆرگىلى چىقتى؛ ئەيسانىڭ ئالدىغا كەلگەندە، شۇ يەردە ئۆزىدىن جىنلار چىققان ھېلىقى ئادەمنىڭ كىيم-كېچەكىنى كېپىپ، ئەس-ھوشى جايىدا ھالدا ئەيسانىڭ ئايىفي ئالدىدا ئولتۇرغىنىنى كۆردى؛ ئۇلار قورقۇپ كېتىشتى.	خەلق نېمە بولغانلىقىنى كۆرمەكچى بولۇپ چىقتى؛ ئەيسانىڭ يېنiga كەلگەندە، جىنلار چىققان ئادەمنى كېيىنلىپ، ئاقلى تۇرۇپ ئەيسانىڭ ئالدىدا ئولتۇرغانلىقىنى كۆردى؛ ئۇلار قورقۇقان.
LUK 8:36	بۇ ۋەقەنى كۆرگەنلەر، جىنلار باسقان ئادەم قانداق ساقايىتلىغانىنىن كۆيچىلىككە تەسۋىرلەپ بەردى.	بۇ ۋەقەنى كۆرگەنلەر، جىنلار باسقان ئادەم قانداق ساقايىتلىقىنى خەلقە بۇ ۋەقەنى كۆرگەنلەر مۇمۇقىنى ئادەمنىڭ قانداق ساقايىتلىغانىنىن سۈرەتتە قالدۇردى.
LUK 8:37	ئاندىن گېراسالىقلارنىڭ يۇرتىدىكىلەر ۋە ئەتراپىدىكى بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭ ئۇلارنىڭ ئارسىدىن كېتىشنى ئۆتۈنۈشتى. چۈنکى دەھشەتلىك قورقۇنچ ئۇلارنى باسقانىدى. شۇڭا ئۇ كېمكە چۈشۈپ، قايتىشا بول ئالدى.	ئاندىن گادارپىنلار رايوندىكى خەلق ئۇنىڭ ئارلىرىدىن كېتىپ كېتىشنى سوراپ تۇرۇشتى. چۈنکى چۈل قورقۇنچ ئۇلارنى تولۇق يېسکەر دەپ تاشلىدى. شۇڭا ئۇ قايتىقا ئاتلاب، قايتىپ كېتلى.
LUK 8:38	ئەمما جىنلار كەتكەن شۇ كىشى ئۇنىڭغا، مەن سەن بىلەن سىرگە كېتىمەن، بىلەن بىلە كېتىي، - دەپ يالۇرۇدى. لېكىن ئۇ ئۇنى يولغا سېلىپ:	ئەمما جىنلار كەتكەن شۇ كىشى ئۇنىڭغا، مەن سەن بىلەن سىرگە كېتىمەن، دەپ ئۆتۈندى. لېكىن ئۇ ئۇنى يولغا سالدى:
LUK 8:39	- ئۆيۈڭگە قايتىپ بېرىپ، خۇدانىڭ ساڭا شۇنچە چۈل ئىشلارنى قىلىپ بەرگەنلىكىنى يەتكۈرگىن، - دېدى. ئۇ ئادەم قايتىپ بېرىپ، يۇتكۈل شەھەرنى ئارىلاپ، ئەيسانىڭ ئۆزىگە شۇنچە چۈل ئىشلارنى قىلىپ بەرگەنلىكىنى ئېلان قىلدى.	ئۆيۈڭگە قايتىپ بېرىپ، خۇدا ساڭا قىلغان چۈل ئىشلارنى ھەممىسىگە ئېتىپ بېرىلە، دېدى. ئۇ كىشى قايتىپ بېرىپ، بارلىق شەھەر بويىدا ئەيسا ئۆزىگە قىلغان چۈل ئىشلارنى جاكارلىدى.
LUK 8:40	ئەيسا قايتىپ كەلگەندە، خەلق ئۇنى شادلىق بىلەن قارشى ئالدى؛ چۈنکى ئەيسا قايتىپ كەلگىنىدە، شۇنداق بولدىكى، خالايىق ئۇنى خۇشالىق بىلەن قارشى ئېلىشتى؛ چۈنکى ھەممە يەلەن ئۇنىڭ قايتىپ كېلىشىنى كۆتۈپ بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭ قايتىشنى كۆتۈپ تۇراتنى.	ئەيسا قايتىپ كەلگەندە، خەلق ئۇنى شادلىق بىلەن قارشى ئالدى؛ چۈنکى ئەيسا قايتىپ كەلگىنىدە، شۇنداق بولدىكى، خالايىق ئۇنى خۇشالىق بىلەن قارشى ئېلىشتى؛ چۈنکى ھەممە يەلەن ئۇنىڭ قايتىپ كېلىشىنى كۆتۈپ بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭ قايتىشنى كۆتۈپ تۇراتنى.

Reference	Before	After
LUK 8:41	تۇراتنى. ۋە مانا، بىر كىشى، سىناگوگىنىڭ چۈڭى بولغان يائىرۇس ئىسىملىك كىشىمۇ ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىپ ئايىغىغا ئۆزىنى ئېتىپ، ئۇنىڭ ئۆيىگە بىرىشنى ئۆتۈندى.	شۇ مەزگىلەدە بىر كىشى بار، ئۇ يايىرۇس دېگەن، سىناگوگانىڭ رەھىرى، ئەيسا ئالدىغا كەلدى ۋە ئايىقىغا چۈشۈپ، ئۆيىگە بارىشنى سورايتتى.
LUK 8:42	چۈنكى ئۇنىڭ ئون ئىككى ياشلىق بالغۇز قىزى سەكرا تاتا ئىدى. ئەيسا ئۇ يەرگە بارغىنيدا، توب-توب كىشىلەر ئۇنىڭ ئەتراپىغا زىج ئولىشىپ ئۇنى قىستىشاتتى.	چۈنكى ئۇنىڭ ئون ئىككى ياشلىق يەتكەن ئۆلۈش ئالدىدا تۇرۇپتۇ. ئەيسا شۇ جەرگە باربۇاتقاندا، كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭ تەرەپلىرىگە جىيلىپ، سقىپ تۇرۇپتى.
LUK 8:43	شۇ جايىدا ئون ئىككى ييل بوبى قان تەۋەرەش كېسىلى بىلەن ئەزا بولغان بىر ئارىسىدا خۇن تەۋەرەش كېسىلى كەلگەن، كېمىمنىڭ يەشىنى سەكتى، شۇ يەرلىك ئايال بار ئىدى؛ ئۇ بار-يوقىنى تولا دوختۇرلارغا سەرپ قىلسادا، هېچ بىر ھېچقايسىسىدىن شىپا تايىمىغانىكەن.	دېخقتا شفالانمىغان.
LUK 8:44	ئۇ ئەيسانىڭ ئارقىسىدىن كېلىپ، ئۇنىڭ تونىنىڭ يېشىنى سىلىۋىدى، شۇئان خۇن توختىدى.	ئۇ ئەيسا ئارقىسىدىن كەلگەن، كېمىمنىڭ يەشىنى سەكتى، شۇ يەرلىك قان توختىدى.
LUK 8:45	ئەيسا: – ماڭا قول تەگۈزگەن كىم؟ – دەپ سورىدى. ھەممە يەلەن ئىنكار قىلغاندا، يېتىرۇسمۇ ۋە ئۇنىڭ بىلەن بولغانلارمۇ: – ئۇستاز، خالا يق توپ-توب بولۇپ تۆت ئەتراپىڭىنى ئولىشىپ، سېنى قىستىشىۋاتقان يەرde، سەن «ماڭا تەگەن كىم؟»، دەپ سورايسەنگۇ؟ – دېدى.	ئەيسا: 'ماڭا كىم تەگىدى؟' دەپ سورىدى. ھەممىسىن ئىنكار قىلغاندا، يېتىرۇس بىلەن باشقىلارمۇ: 'ئۇستاز، خەلق تولا بولۇپ سېنى قىستاپ تۇرغاندا، سەن 'ماڭا كىم تەگىدى؟' دەپ سورايسەن؟' دېدى.
LUK 8:46	لېكىن ئەيسا: – ياق! بىرسى مَاڭا تەگىدى؛ چۈنكى ۋوجۇدۇمدىن قۇدرەتىنى چىقىپ كېتىۋاتقىنىنى سەزىم، – دېدى.	لېكىن ئەيسا: 'ئەي! بىرەرسە مَاڭا تەگىدى؛ چۈنكى بەدىنىدىن كۈچ سېدىپ كەتكەنلىكىنى ھېس قىلدىم،' دېدى.
LUK 8:47	ئۇ ئايال بۇنى بىلىپ، قورقۇپ تەرەللەپ كەتتى ۋە ئەيسا ئالدىغا چۈشۈپ، ھېلىقى ئايال ئۆزىنىڭ يوشۇرۇپ قالالمايدىغانلىقىنى بىلىپ، تىرىگەن حالدا ئۇنىڭ ئالدىغا يېقىلىدى ۋە كۆپچىلىك ئالدىدا ئۆزىنىڭ نېمە سەۋەبتىن ئەيساغا قول تەگۈزگەنلىكىنى، شۇنداقلا شۇئان قانداق ساقايغانلىقىنى ئېتتى.	ئۇ ئايال بۇنى بىلىپ، قورقۇپ تەرەللەپ كەتتى ۋە ئەيسا ئالدىغا چۈشۈپ، خەلقنىڭ ھەممىسى ئالدىدا نېمە ئۆچۈن ئىساغا قول تەگەنلىكىنى ۋە قانداق تېز ساقايغانلىقىنى ئېتتىپ بەردى.
LUK 8:48	ئەيسا ئۇنىڭغا: – يۈرەكلىك بول، قىزىم، ئىشەنچىڭ سېنى ساقايتتى! ئامان-خاتىرجەملەك بىلەن مَاڭعنى! – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: ياخشى بول، قىزىم، ئىشەننىڭ سېنى ساقلاپ قويدى! تەڭلىك بىلەن يۈرگە! دېدى.
LUK 8:49	ئۇ گەپ قىلىپ تۇرغاندا، سىناگوگ باشلىقىنىڭ ئۆيىدىن بىر كىشى كەلدى، ئۇ سۆز قىلىۋاتقاندا، سىناگوگ چۈنىڭ ئۆيىدىن چىققان بىرەيلەن كېلىپ سىناگوگ چۈڭىغا: – قىزىڭىز جان ئۆزىدى. ئەمدى ئۇستازنى كايتىمىغان، – دېدى.	ئەمدى ئۇستاز بىلەن بېنىقلاب قالما» دېدى.
LUK 8:50	ئەمما ئەيسا بۇنى ئاكلىغاندا، ئۇغا دېدى: 'قورقما! يەقەت ئىشىنىپ تۇر، ئۇ لېكىن ئەيسا بۇنى ئاكلاپ ئۇنىڭغا: – قورقىمىغىن! يەقەت ئىشەنچتە بول، ئۇ ساقىيىپ كېتىدۇ، – دېدى.	تولۇق ساقلىنىپ كېتىدۇ.
LUK 8:51	ئۇ ئۆيىگە بارغاندا يېتىرۇس، يۇھاننا، ياقۇپ ۋە قىزىنىڭ ئاتا-ئانسىسىدىن باشقا ھېچكىمنىڭ ئۆزى بىلەن بىلە ئۆيىگە كېرىشىگە رۇخسەت قىلىمىدى.	ئۇ ئۆيىگە كەلگەندە يېتىپ، يوها، ياقۇپ ۋە قىزىنىڭ ئاتا-ئانسىسىدىن باشقا ھەرخەلكىنى ئۆزى بىلەن بىلە ئۆيىگە كېرىشىتن توسىقۇن.
LUK 8:52	ئۇ يەرىكىلەر ھەممىسى قىرغۇ ماتەم تۇنۇپ يېغا-زار كۆتۈرۈۋاتاتىل. لېكىن ئۇ: – بولدى، يېلىماڭلارا چۈنكى قىز ئۆلەمىدى، يەقەت ئۇخلاپ قايتۇ! – دېدى.	ئۇنىدا تۇرغان ھەممە كىشىلەر قىز ئۆچۈن يېغلاب، ھەجەبلىنىپ كېتىۋاتاتىل. لېكىن ئۇ: «ئالدىراكىلار! يېلىماڭلارا! چۈنكى قىز ئۆلەمىدى، يەقەت ئۇخلاپ قالدى!» دېدى.
LUK 8:53	ئۇلار بولسا قىزىنىڭ ئاللىقاچان جان ئۆزىدى دەپ بىلگەچكە، ئۇنى مەسخىرە قىلدى.	ئۇلار قىزىنىڭ ئاللىقاچان ئۇلۇپ كەتكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنى كۈلۈپ چىقىشقا باشلىدى.
LUK 8:54	لېكىن ئۇ ئۇلارنى چىقىرۇپتىپ، قىزىنىڭ قولىنى تۇتۇپ: بالام، تۇر! دەپ ئاۋاز ئورنۇڭدىن تۇر، – دەپ چاقىرىدى.	ئۇ ھەممىسىنى چىقارغاندا، قىزىنىڭ قولىنى تۇتۇپ: بالام، تۇر! دەپ ئاۋاز قويدى.

Reference	Before	After
LUK 8:55	قىزنىڭ روھى قايتىپ كېلىپ، ئۇ دەرھال تۇرۇپ كەتتى. ئۇ قىزغا يېگەنلىك پېگۇدەك بىرېمە بېرىشنى ئېيتتى.	ئۇنىڭ روھى قايتىپ كەلدى، ئۇ دەرھال تۇرۇپ كەتتى. ئۇ قىزغا يېگەنلىك بىر نېمە بېرىڭلار دەپ ئېيتقان.
LUK 8:56	قىزنىڭ ئاتا-ئانسى ئىنتايىن ھەيران قېلىشتى. لېكىن ئۇ ئۇلارغا بۇ ئىشنى هېچ كېچىمگە ئېيتما سلسلىقنى تايىلىدى.	قىزنىڭ ئاتا-ئانلىرى چوڭ ھەيران بولدى. لېكىن ئۇ ئۇلارغا بۇ ئىشنى هېچ كىشىگە ئېيتمىغىن دەپ ئالدى.
LUK 9:1	ئەپسا ئون ئىككىيەننى چاقىرىپ، ئۇلارغا بارلىق جىنلارنى ھەيدۇپتىش ۋە كېسەللەرنى ساقايتىشقا قۇدرەت ۋە هووقۇق بەردى.	ئىسما ئون ئىككىيەننى ئالىپنى چاقىرىپ، ئۇلارغا ھەممە جىنلارنى قوغلاپ چىقىش ۋە كېسەللەرنى داۋالاشقا كۈچ ۋە هووقۇق بەردى.
LUK 9:2	ئاندىن ئۇلارنى خۇدانىڭ ېادىشاھلىقىنى جار قىلىش ۋە كېسەللەرنى ساقايتىشقا ئەۋەتتى.	كېپىن، ئۇلارنى خۇدا ېادىشاھلىقىنى جاكارلىش ۋە كېسەللەرنى ساقاچىپ قويۇش ئۆچۈن يولغا ئەۋەتتى.
LUK 9:3	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سەيەرگە ھېچ نەرسە ئالماڭلار، ھېچقانداق چوب، چانتا، ئۇ ئۇلارغا: – سىلەر سەھىر ئۆچۈن ھېچ نەرسە ئالماڭلار، نە ھاسا، نە خۇرجۇن، نە نان، نە يۇل ئېلىۋالماكىلار؛ بىرەر ئارتۇق يەكتەكمۇ ئېلىۋالماكىلار.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سەيەرگە ھېچ نەرسە ئالماڭلار، ھېچقانداق چوب، چانتا، ئۇ ئۇلارغا ئۆچۈن ھېچ نەرسە ئالماڭلار، نە ھاسا، نە خۇرجۇن، نە نان، نە يۇل ئېلىۋالماكىلار؛ بىرەر ئارتۇق كىيم ئېلىپ بارماڭلار.»
LUK 9:4	ۋە قايسى ئۆيگە قوبۇل قىلىنىپ كىرسەڭلار، ئۇ يۇرتىن كەتكۈچە شۇ ئۆيدە تۇرۇڭلار.	ھەر قانداق ئۆيگە كىرسەڭلار، شۇ ئۆيدە قالىڭلار ۋە شۇ بەردىن كەتكىلار.
LUK 9:5	ئەمدى قايسى يەردىكى كىشىلەر سىلەرنى قوبۇل قىلىمسا، ئۇ شەھەردىن چىققىنىڭلاردا ئۇلارغا ئاكاھ-گۇۋاھ بولسۇن ئۆچۈن ئايغىنلاردىكى توپىننەمۇ قېقىۋېتىڭلاردا – دېدى.	ئەگەر بەزى كىشىلەر سىلەرنى قارشى ئالىمسا، ئۇ جايدىن كەتكەندە، ئۇلارغا دەللىل بولسۇن دەپ ئاياقىڭلارنىڭ چاڭلىرىنى سېلىپ تاشلاڭلار! دېدى.
LUK 9:6	مۇخلىسىلار يولغا چىقىپ، يېزا-قىشلاقلارنى ئارلاپ خۇش خەۋەرنى ئېلان قىلىپ، ھەممە يەردە كېسەللەرنى ساقايتتى.	ئېپسالار يولغا چىقتى، يېزا-قىشلاقلارنى دوراپ بارىپ، ياخشى خەۋەرنى ئېلان قىلىدى، ھەر يەردە كېسەللەرنى ياخشىلاشىتى.
LUK 9:7	ھازىر ھېر بود باشلىق ئىسما تەرىپىدىن بولۇۋاتقان ھەممە ئىشلارنى ئاڭلىپ، ئەمدى ھېر بود ھاکىم ئۇنىڭ بارلىق قىلغانلىرىدىن خەۋەر تېپىپ، قايمۇقۇپ قالدى. چۈنكى بەزىلەر: «مانا يەھيا ئۇلۇمدىن تېرىلىپتۇ! دېسە، ھەيران قالدى. چۈنكى بەزى كىشىلەر دېتۇ: «يەھيا ئۇلۇكەن تېرىلىپ كەتتى!»	ھازىر ھېر بود باشلىق ئىسما تەرىپىدىن بولۇۋاتقان ھەممە ئىشلارنى ئاڭلىپ، ئەمدى ھېر بود ھاکىم ئۇنىڭ بارلىق قىلغانلىرىدىن خەۋەر تېپىپ، قايمۇقۇپ قالدى. چۈنكى بەزىلەر: «مانا يەھيا ئۇلۇمدىن تېرىلىپتۇ! دېسە، ھەيران قالدى. چۈنكى بەزى كىشىلەر دېتۇ: «يەھيا ئۇلۇكەن تېرىلىپ كەتتى!»
LUK 9:8	يەنە بەزىلەر: «ئىلىايس پەيغەمبەر قايتا پەيدا بولدى» ۋە يەنە باشقىلار: «قەدىمكى پەيغەمبەرلەردىن بىرى قايتىدىن تېرىلىپتۇ!» دەيتتى.	بەزىلەر: «ئىلىايس پەيغەمبەر قايتا كۆرۈنۈپ قالدى» دەتۇ، باشقىلار: «قەدىمكى پەيغەمبەرلەردىن بىرى قايتا تېرىلىپ كەتتى!» دەپ ئېيتقان.
LUK 9:9	ھېر بود دېدى: «مەن يەھيانىڭ كاللىسىنى ئالدۇرغاندىم، ئەمدى مەن مۇشۇ گېپىنى ئاكلاۋاتقان زات زادى كىمدۇ؟» – دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇنى كۆرۈش يۇرسىتىنى ئىزدىدى.	ھېر بود دېدى: «مەن يوخانىسىنى كەسکەن، بىراق بۇ ھەقتە گەپ ئېچىلىپ تۇرغاندا بۇ كىشى كىم بولۇپ قالدى؟» شۇڭا ئۇ كۆرۈشگە تېرىشىپ باشلىدى.
LUK 9:10	رسۇللار بولسا قايتىپ كېلىپ، ئۆزلىرىنىڭ قىلغان ئىشلەرنىڭ ھەممىسىنى ئەيساغا مەلۇم قىلدى. ئۇ ئۇلارنى ئېلىپ، خۇبىيانە حالدا بەيت-سائىدا دېگەن شەھەردىكى خىلۇت بىر يەركە كەلدى.	ئۇيۇستۇرۇلار قايتىپ كەلدى، ھەممە ئىشلەرنى ئېسىگە راست ئۇچۇرۇپ بەردى. شۇنىڭغا ئۇ ئۇلارنى ئېلىپ، خۇفىيە بىر جايغا، بەيت-سائىدا شەھەرلىنىڭ يېلىق جايلىقىغا كەتتى.
LUK 9:11	بىراق خالايىق بۇنىڭدىن خەۋەر تېپىپ ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەلدى. ئۇ ئۇلارنى بىراق خالايىق بۇنىڭدىن خەۋەر تېپىپ ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەلدى. ھەر كەلدى. ئۇ ئۇلارنى ياخشى قارشى ئالدى، خۇدانىڭ ېادىشاھلىقى ھەققىدە قارشى ئېلىپ، ئۇلارغا خۇدانىڭ ېادىشاھلىقى توغرىسىدا سۆزلىدى ۋە شىپاغا موھتاجلارنى ساقايتتى.	بىراق خەلق بۇ ھەقتە خەۋەر ئاڭلىپ كەتتى ۋە دەرھال ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى. ئۇ ئۇلارنى ياخشى قارشى ئالدى، خۇدانىڭ ېادىشاھلىقى ھەققىدە قارشى ئېلىپ، ئۇلارغا خۇدانىڭ ېادىشاھلىقى توغرىسىدا سۆزلىدى ۋە شىپاغا موھتاجلارنى ساقايتتى.
LUK 9:12	كۇن كېچىپ بارغاندا، ئۇن ئىككىسى ئۇنىڭ يېنىغا بارىپ دېدى: «خەلقنى كۇن ئولتۇرای دېگەندە، ئۇن ئىككىلەن ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭغا – خالايىقنى يولغا سالساڭ، ئۇلار ئەتراپىسىكى يېزا-قىشلاقلارغا ۋە ئېتىزلاڭارغا بېرىپ قونغۇدەك جايىلار ۋە ئوزۇق-تۇلۇك تاپسۇن؛ چۈنكى مۇشۇ يەر چۆللۈك ئىكەن، – دېدى.	كۇن كېچىپ بارغاندا، ئۇن ئىككىسى ئۇنىڭ يېنىغا بارىپ دېدى: «خەلقنى كۇن ئولتۇرای دېگەندە، ئۇن ئىككىلەن ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭغا – خالايىقنى يولغا سەھل، ئۇلار تەۋەننمىكى يېزا-قىشلاقلارغا بارىپ، تۇراق-قايىتۇرۇپ يولغا سەھل، ئۇلار تەۋەننمىكى يېزا-قىشلاقلارغا بارىپ، تۇراق-ئۇزۇق تاپالېلىشىپ ئالسۇن؛ چۈنكى بۇ يەر يالىتاق، ھېچ نېمە يوق.»
LUK 9:13	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: – ئۇلارغا ئۆزۈڭلار ئوزۇق بېرىڭلار، – دېدى. – بىزدە يەقەت بەش نان بىلەن ئىككى بېلىقتنى باشقا نەرسە يوق. بۇ بارلىق خەلقكە ئوزۇق-تۇلۇك سېتىۋېلىپ كېلەمەدۇق؟! – دېپىشتى ئۇلار.	بىراق ئۇ ئۇلارغا: ئۇلارغا سىلەر تاماق بېرىڭلار دېدى. ‘بىزنىڭ بارلىقىمىز بەش نان بىلەن ئىككى بېلىق. بۇ بارلىق خەلق ئۆچۈن تاماق سېتىپ كەلەمەدۇق؟! دېدى ئۇلار.

Reference	Before	After
LUK 9:14	چۈنكى شۇ يەرده يېغىلغان ئەرلەرلا سانى بەش مىڭچە ئىدى. ئۇ مۇخلىسىلارغا: - خالايقنى ئەللەكتىن-ئەللەكتىن بۇلۇپ ئولتۇرغۇزۇڭلار، - دېدى.	چۈنكى شۇ يەرده يېغىلغان ئەرلەرلا سانى بەش مىڭ تەخمىنەن بار ئىدى. ئۇ شاگىرىدىلىرىغا: خالاقنى ئەللەك-ئەللەك توپلاپ ئولتۇرغۇزۇڭلار، دېدى.
LUK 9:15	ئۇلار ئۇنىڭ دېگىنچە قىلىپ ھەممە يەننى ئولتۇرغۇزدى.	ئۇلار ئۇنىڭ دېگەنگە ئەگىشىپ ھەممىسىنى ئورنىدا ئولتۇرغۇزدى.
LUK 9:16	ئەپسا بەش نان بىلەن ئىككى بېلىقنى قولغا ئېلىپ، ئاسماңغا قاراپ خۇداغا تەشەككۈر ئېتىپ بۇلارنى بەرىكەتلەدى. ئاندىن ئۇلارنى ئوشتۇپ، خالايققا سۇنۇپ بېرىش ئوچۇن مۇخلىسىلارغا بەردى.	ئەپسا بەش دانە نان بىلەن ئىككى دانە بېلىقنى ئېلىپ، ئاسماڭغا قاراپ خۇداغا تەرەپدىن بەرىكەتلەپ، ئۇلارنى يارچىلەپ، خەلقكە تەقسىم قىلىش ئوچۇن شاکىرتلىرىنىڭ بەردى.
LUK 9:17	ھەممە يەن يەپ توپۇندى. ئاندىن شۇلاردىن ئېشىپ قالغان يارچىلىرىنى ۋون ئىككى سېۋەتكە يېغىپ ئېلىپ كەتتى.	ھەممە كىشى ئاشاپ تولۇپ كەتتى. كىيىن قالغان يارچىقىلىقنى ۋون ئىككى سېۋەتكە يېغىپ ئېلىپ كەتتى.
LUK 9:18	شۇ ۋاقتىتا، ئۇ يەكە دۇئا قىلىۋاتقان بولۇپ، شاکىرتلىرى بىلەن بىرگە ئىدى. ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ ئۆزى يالغۇز دۇئا قىلىۋاتقاندا، مۇخلىسىلىرى يېنىدا تۇراتىن. ئۇ ئۇلاردىن: - خالايق مېنى كىم دەيدۇ؟ - دەپ سورىدى.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇ يەكە دۇئا قىلىۋاتقان بولۇپ، خەلق مېنى كىم دەپ ئاتايدۇ؟ ئۇ ئۇلارغا سورىدى: خەلق مېنى كىم دەپ ئاتايدۇ؟
LUK 9:19	ئۇلار جاۋابەن: - بەزىلەر سېنى چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا، بەزىلەر ئىلياس يېغەمبەر، ۋە يەنە بەزىلەر قەدىمكى يېغەمبەرلەردىن بىرى تىرىلىپتۇ دەيدۇ، - دېدى.	ئۇلار جاۋاب بەردى: بەزىلەر سېنى يەھيا دەپ ئېيتقان، بەزىلەر ئىلياس يېغەمبەر دەپ ئېيتقان، ۋە باشقىلار قەدىمكى يېغەمبەرلەرنىڭ بىرى قايتىپ كەلگەن دەپ ئېيتقان.
LUK 9:20	ئۇ ئۇلاردىن: - سىلەرچۇ؟ سىلەر مېنى كىم دەپ بىلىسىلەر؟ - دەپ سورىدى. يېتىرۇس جاۋاب بېرىپ: - سەن خۇدانىڭ مەسھىدۇرسەن، - دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: «سىلەر نېمە دېسىلەر؟ مەنمۇ كىمنى دەپ بىلىسىلەر؟» دەپ سورىدى. يېتىرۇس جاۋاب بەردى: «سەن خۇدا مەسھىسىڭ،»
LUK 9:21	ئۇ ئۇلارغا قاتىق جېكىلەپ، بۇ ئىشنى ھېچكىمگە تىنماڭلار، دەپ تايىلىدى.	ئۇ ئۇلارغا قەتىق ئاكاھالاندۇرۇپ، بۇنى ھېچكىمگە ئېيتىمەڭلار، دەپ دە.
LUK 9:22	چۈنكى ئىنسانئوغلى كۆپ ئازاب تارىتىدۇ، قەدىمكى كۆكەلەر، باش كاھىنلار - چۈنكى ئىنسانئوغلىنىڭ نۇرغۇن ئازاب-ئوقۇبەت تارتىشى، ئاقساقلالار، باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستا زىلىرى تەرىپىدىن چەتكە قېقىلىشى، ئۆلتۈرۈلۈشى ۋە ئۆج كۈندىن كېيىن تىرىلىدۈرۈلۈشى مۇقەررەر، - دېدى.	چۈنكى ئىنسانئوغلى كۆپ ئازاب تارىتىدۇ، قەدىمكى كۆكەلەر، باش كاھىنلار - چۈنكى ئىنسانئوغلىنىڭ نۇرغۇن ئازاب-ئوقۇبەت قىلىنىدۇ، ئۆلتۈرۈلۈدۈ ۋە ئۆج كۈندىن كېيىن تىرىلىدۇ، دېدى.
LUK 9:23	ئاندىن ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە مۇنداق دېدى: - كىمەتكىم ماڭا ئەگىشىشنى نېيەت قىلىسا، ئۆزىدىن كېچىپ، ھەر كۈنى ئۆزىنىڭ، كېپىستىنى كۆتۈرۈپ ماڭا ئەگەشىسۇن!	ئۇ ۋاقتىتا ئۇ ھەممە كىشىگە دېدى: «كىم ماڭا ئەگىشەش نېيەت قىلىسا، ئۆزىنى تەرك قىلىسۇن، ھەر كۈنى كېپىستىنى كۆتۈرۈپ، ماڭا ئەگىشىپ بارسۇن!»
LUK 9:24	چۈنكى كىم ئۆز ھاياتىنى ساقلاشقا تىرىشىسە، ئۇنى يوقاتىپ قويىدۇ، لېكىن چۈنكى كىمەتكىم ئۆز ھاياتىنى قۇنقاۋىزىمەن دەيدىكەن، چوقۇم ئۇنىڭدىن مەھرۇم بولىدۇ، لېكىن مەن ئۇچۇن ئۆز ھاياتىدىن مەھرۇم بولغان كىش ھاياتىنى قۇنقاۋىزىدۇ.	چۈنكى كىم ئۆز ھاياتىنى ساقلاشقا تىرىشىسە، ئۇنى يوقاتىپ قويىدۇ، مەن ئۇچۇن ئۆز ھاياتىدىن ۋاز كەچسە، شۇ كىشى ھاياتىنى ساقلايدۇ.
LUK 9:25	چۈنكى بىر ئادەم يۇتون دۇنياغا ئىگە بولۇپ، ئۆزىنى ھالاك قىلىسا ياكى ئۆزىدىن مەھرۇم قالسا، بۇنىڭ نېمە يابىسى بولسۇن؟!	چۈنكى بىر كىشى يۇتون دۇنيينى ئالغاندا، ئۆزىنى يوقاتىپ كەتسە ياكى ئۆزىنى زىيان قىلىسا، بۇنىڭ نېمە يابىدىسى بار؟
LUK 9:26	چۈنكى كىمەتكىم مەندىن ۋە مېنىڭ سۆزلىرىمدىن نومۇس قىلىسا، ئىنسانئوغلى ئۆزىنىڭ شان-شەرپى ئىچىدە، ئۇنىڭ ئاتىسىنىڭ ۋە مۇقەددەس يەرشتىلەرنىڭ شان-شەرپى ئىچىدە قايتىپ كەلگىننە ئۇنىڭدىن نومۇس قىلىدۇ.	چۈنكى كىم مەنمۇ ۋە سۆزلىكلىرىمدىن نام قىلىسا، ئىنسانبala ئۆز گۈزەللەكىدە، ئاتىسىنىڭ ۋە يەرشتىلەرنىڭ گۈزەللەكىدە قايتىپ كەلگەنە، ئۇنىڭدىن نومۇس قىلىدۇ.
LUK 9:27	لېكىن مەن سىلەرگە راست ئېيتقان، بۇ جايىدا تۇرۇۋاتقانلار ئىچىدە، بەزىلەر ئەرەقىقەت سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويايىكى، بۇ يەرده تۇرغانلارنىڭ ئارىسىدىن ئۆلۈمنىڭ تەمىنلى ئېتىشتىن بۇرۇن جەزمەن خۇدانىڭ يادشاھلىقىنى كۆردىغانلار باردۇر.	ئۆلۈش تەمىنلى ئېتىشمای، خۇدانىڭ يادشاھلىقىنى كۆرەتۈرلەر.
LUK 9:28	بۇ سۆزلەرنىڭ كېيىن تەخمىنەن سەكىز كۈن ئۆتۈپ، ئۇ يېتىپ، يوخان ۋە	بۇ سۆزلەرنىڭ كېيىن تەخمىنەن سەكىز كۈن ئۆتۈپ، ئۇ يېتىپ، يوخان ۋە

Reference	Before	After
LUK 9:29	پیتروس، یوھانا ۋە ياقۇينى ئېلىپ، دۇئا قىلىش ئۆچۈن بىر تاغقا چىقىتى.	جاکۇينى ئېلىپ، دۇئا قىلىش ئۆچۈن تاغقا چىقىتى.
LUK 9:30	ئۇ دۇئا قىلىۋاتقاندا، ئۇنىڭ يۈزىنىڭ قىياپتى ئۆزگەردى ۋە كىيمىلرى ئاپتاق بولۇپ چاقماقتەك چاقنىدى.	ئۇ دۇئا قىلىۋاتقاندا، ئۇنىڭ يۈزىنىڭ كۆرۈنۈشى ئۆزگەردى ۋە كىيمىلرى يارقىن ئاق بولۇپ، چاقماقتەك يارقراپ كەتتى.
LUK 9:31	ۋە مانا، ئىككى ئادەم يېيدا بولۇپ ئۇنىڭ بىلەن سۆزلىشىۋاتقاندى؛ ئۇلار مۇسا ۋە ئىلياس يەفيغەمەرلەر ئىدى.	شۇمەزگىلدە، ئىككى كىشى يېيدا بولدى، ئۇنىڭ بىلەن سوئال-جاۋاب قىلىشىۋاتقاندى؛ ئۇلار مۇسا بىلەن ئىلىاس ئىدى.
LUK 9:32	ئۇلار يارلاق جۇلا ئىچىدە ئاياب بولۇپ، ئۇنىڭ بىلەن پېرۇسالبىمدا ئادا قىلىدىغان «دۇنيا دىن ئۆتۈپ كېتىش» يى توغرىسىدا سۆھەتلەشتى.	ئۇلار گۆزەللەكتە كۆرۈنۈپ، يېشۇنىڭ پېرۇسالبىمدا ئەمەلگە ئاشۇرۇلدىغان كېتىشى ھەققىدە گەپ قىلدى.
LUK 9:33	ئەمدى پیترۇس ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى خېل ئۇگىدەك باسقاندى؛ لېكىن ئۇلارنىڭ ئويقۇسى تولۇق ئېچىلغاندا ئۇلار ئۇنىڭ شان-شەرپىنى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىلەن تۇرغان ئىككى ئادەمزاتنى كۆردى.	پېتىر بىلەن ئۇنىڭ دوستلىرى خەل ئۇخلاب كېتىپتۇ؛ بىراق ئۇلار يۇتونلا ئويغانغاندا، ئۇنىڭ يالپىلىقىنى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىرگە تۇرغان ئىككى كىشىنى كۆرۈپ قالدى.
LUK 9:34	ۋە شۇنداق بولدىكى، بۇ ئىككىسى ئەيسادىن ئايىرلىۋاتقاندا، پیترۇس لېكىن ئۇ بۇ گەپەرنى قىلىۋاتقاندا، بىر پارچە بولۇت يېيدا بولۇپ ئۇلارنى قاپىلۋالدى؛ ئۇلار بولۇت ئىچىگە كىرىپ قالغىندا قورقۇشۇپ كەتتى.	شۇ ۋاقتىتا، ئىككىسى ئەيسادىن ئايىرلىۋاتقاندا، پیترۇس نېمە دەپتىغانلىقىنى بىلمەي، ئەيساغا ئۆستار، بۇ يەردە بولغانمىز ئەسلىدىن ياخشى! ساڭا بىر، ئۇنىڭ نىمەنى دەۋاتقانلىقىنى بىلمىگەن ھالدا ئەساغا: ئۇنىڭ بىلەن بولغىنمىز ئىنتايىن ياخشى بولدى! بىرىنى ساڭا، بىرىنى مۇساغا، يەنە بىرىنى ئىلياسقا ئاتاپ بۇ يەرگە ئۆچ كەپ ياسايلى، – دېدى.
LUK 9:35	بۇلۇتنىن تۇيۇقسىز بىر ئاۋااز ئاڭلىنىپ: – بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغۇلۇمدۇر. ئۇنىڭغا قۇلاق سېلىڭلەر! – دېدى.	بۇلۇتنىن بىر ئاۋااز ئاڭلىنىپ كەتتى: 'بۇ مېنىڭ سەۋگىلىگەن ئوغلىم، ئۇنى قۇلاق سېلىڭلەر!' دېدى.
LUK 9:36	ئاۋااز ئاڭلانغاندىن كېيىن، قارىسا، ئەيسا ئۆزى يالغۇز قالغانىدى. ئۇلار سۆكۈت قىلىپ قىلىشى ۋە شۇ كۈنلەردى ئۆزلىرى كۆرگەن ئىشلاردىن ھېچقايسىسىنى ھېچكىمگە ئېيتىمىدى.	ئاۋااز ئاڭداشقاندىن كېيىن، قارىغاندا، ئەيسا يەككەلا قالغانىدى. ئۇلار سۆكۈت قىلىپ كېتىشتى ۋە شۇ ۋاقتىل arda كۆرگەن ئىشلارنى ھېچكىمگە ئېيتىپ چىقىمىدى.
LUK 9:37	ئەتىسى، ئۇلار تاغدىن چۈشكەن ۋاقتىدا، زور بىر توب كىشىلەر ئۇنى قارشى ئالدى.	كېيىنكى ۋاقتىتا، ئۇلار تاغدىن تۆۋەنگە چۈشكەندە، چوڭ بىر گۇرۇپپا ئادەم ئۇنى قارشى ئالدى.
LUK 9:38	مانا، توپنىڭ ئارسىدىن بىرەيلەن ۋارقراپ: – ئۆستار، ئۆتۈنۈپ قالاي، ئوغلۇمغا ئىچىڭىنى ئاغرىتىپ قاراپ قوغايسەن! چۈنكى ئۇ مېنىڭ بىرلا بالام ئىدى.	ھەي، توپلۇقتا بىر كىشى بالىلدۇر؛ ئۆتۈنۈچى، سىزدىن ئۆتۈنەمنى، ئوغلىمغا قاراپ كۆرسىڭىز؛ ئۇ مېنىڭ يەكە بالام،
LUK 9:39	مانا، ئۇنى دائىم بىر روه تۇتۇۋېلىپ، ئۇ ئۆزجىلا ۋارقراپ-جارقراپ كېتىدىغان بولۇپ قالدى؛ ئۇ ئۇنىڭ بەدىنىنى تارتىشتۇرۇپ، ئاغزىدىن ئاق كۆپۈك كەلتۈرۈۋېتىدۇ. جىن ئۇنى دائىم دېگودەك قىيناب، ئۇنىڭغا ھېچ ئارام بەرمەيدۇ.	كۆرۈڭلەر، بۇ بالىنى داۋاملىق بىر روه تۇتۇپ ئالىدۇ، شۇڭا ئۇ ئۆزگە توختاماي سەيلەپ كېتىدۇ؛ بۇ روه ئۇنىڭ بەدىنىنى تارتىپ، ئاغزىدىن ئاق كۆپۈك چىقارىدۇ. جىن داۋاملىق ئۇنى قىيناب، ھېچ ئارام بەرمەيدۇ.
LUK 9:40	مەن مۇخلىسىلىرىنىڭدىن روھنى ھەيدىۋېتىشنى ئۆتۈنۈۋىدىم، بىراق ئۇلار ئۇنداق قىلامىدى، – دېدى.	مەن سىزنىڭ شاكي at ابرىگىزدىن بۇ روھنى چىقىزىپ تاشلاشنى ئىلىتىماس قىلىدىم، لېكىن ئۇلار قىلامىدى.
LUK 9:41	ئەيسا جاۋابەن: – ئەي ئېتقىقادىسىز ۋە تەنۋەر دەۋور، سىلەر بىلەن قاچانغىچە بلەن قاچانغا قەدەر سەۋر قىلاي؟ – ئوغلۇنى ئالدىمغا ئېلىپ كەلگەن – دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: «ئەي ئىشەنمەيدىغان ۋە يولدىن چىققانلار، سىلەر بىلەن قاچانغا قەدەر سەۋر قىلاي؟ ئوغلۇنى بۇ يەرگە ئېلىپ كېلىڭ» دېدى.
LUK 9:42	بالا تېخى يولدا كېلىۋاتقاندا، جىن ئۇنى يېقىتىپ، يۇتون بەدىنىنى تارتىشتۇردى. ئەيسا ناياك روھقا تەنبىھ بېرىپ، بالىنى ساقايىتى ۋە ئۇنى ئاتىسىغا قايتۇرۇپ بەردى.	بالا يولدا كېلىۋاتقان ۋاقتىتا، جىن ئۇنى يېقىتىپ، يۇتون بەدىنىنى تارتىشتۇردى. ئەيسا ناياك روھقا تەنبىھ قىلىپ، بالىنى ساقلىدى ۋە ئاتىسىغا قايتۇرۇپ بەردى.

Reference	Before	After
LUK 9:43	ھەممە بىلەن خۇدانىڭ شەرەپلىك كۈچ-قۇدرىتىگە قىن-قىنغا ياتماي شۇ ۋاقتىتا، بارلىق كىشىلەر ئەيسا قىلغان بارلىق ئىشلارغا ھېيران قالدى.	ھەممە كىشى خۇدانىڭ كۈچلۈك قۇدرىتىغا تەۋەر بولۇپ ھېيران قالدى. شۇ ۋاقتىتا، بارلىق كىشىلەر ئەيسا قىلغان بارلىق ئىشلارغا ھېيران قىلىشىپ تۇرغاندا، ئۇ مۇخلىسىلىرىغا مۇنداق ئېيتتى:
LUK 9:44	- بۇ سۆزلەرنى قولاقلىرىڭلارغا ئىوان سىڭدۇرۇپ قوبۇڭلار. چۈنكى ئىنسانئوغلى يات ئارىدا ساتقا ئۇلۇقتىن ئىنسانلارنىڭ قولغا تاپشۇرۇپ بېرىلىدۇ، - دېدى.	بۇ گەپلەرنى ياخشى ئەسلىپ قوبۇڭلار. چۈنكى ئىنسانئوغلى تىزلا سەتىرىلىق بولۇپ، ئادەملەرنىڭ قولىغا تەحۋىل قىلىنىدۇ، دېدى.
LUK 9:45	بىراق ئۇلار بۇ سۆزنى چۈشىنەلمىدى. بۇنىڭ مەنسىس ئۇلار چۈشىنىپ يەتمىسىن ئۆچۈن ئۇلاردىن يوشۇرۇلغانىدى. ئۇلار ئۇنىڭدىن بۇ سۆز توغرۇلۇق سوراشقىمۇ يېتىنالىمىدى.	لېكىن ئۇلار بۇ گەپنى چۈشىنەلمىدى. بۇنىڭ مەنسىس ئۇلارغا يوشۇرۇلغان بولۇپ، چۈشىنىپ كەتمىسىن دەپ. ئۇلار بۇ ھەقتە ئۇنىڭدىن سوراش ئۆچۈن قورققان.
LUK 9:46	ئەمدى مۇخلىسىلار ئارىسىدا ئۇلاردىن كىمنىڭ ئەڭ ئۇلۇغ بولىدىغانلىقى توغرۇلۇق تالاش-تارتىش پەيدا بولدى.	شاكتىلار ئارىسىدا، ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى كىم ئەڭ چوڭ بولىدىغانلىقى ھەقتە تالاش باشلاندى.
LUK 9:47	ئەمما ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭلىدىكى ئويلىرىنى كۆرۈپ يېتىپ، كىچىك بىر بالىنى ئېلىپ يېنىدا تۇرغۇزۇپ،	ئەمما ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭلىلىك ئويلىرىنى كۆرۈپ، بىر كىچىك بالىنى ئېلىپ يېنىدا قوبۇپ تۇرغۇزۇپ،
LUK 9:48	ئۇلارغا: - كىم مېنىڭ نامىمدا بۇ كىچىك بالىنى قوبۇل قىلسا، مېنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ ۋە كىم مېنى قوبۇل قىلسا، مېنى ئەۋەتكەن كىشىنى قارشى ئالغان بولىدۇ. سىلەر ئارىسىدا ئۆزىنى ئەڭ كىچىك قولغان كىشى، شۇ ئەڭ قىلغان بولىدۇ. ئاراڭلاردا ئۆزىنى ئەڭ تۆۋەن تۆتقىنى بولسا ئۇلۇغ بولىدۇ، - دېدى.	ئۇلارغا: كىم مېنىڭ ئىسمى بىلەن بۇ بالىنى قارشى ئالسا، مېنى قارشى ئالغان بولىدۇ ۋە كىم مېنى قارشى ئالسا، مېنى ئەۋەتكەن كىشىنى قارشى ئالغان بولىدۇ. سىلەر ئارىسىدا ئۆزىنى ئەڭ كىچىك قولغان كىشى، شۇ ئەڭ تۆۋەن تۆتقىنى بولسا ئۇلۇغ بولىدۇ، چوڭ بولىدۇ، دېدى.
LUK 9:49	يۇهاننا جاۋابەن ئۇنىڭغا: - ئۇستار، سېنىڭ ئامىڭ بىلەن جىنلارنى ھېيدەۋاتقان بىرسىنى كۆرۈقۇ. لېكىن ئۇ بىز بىلەن بىرگە ساڭا ئەگەشمىگەنلىكى تۆپەيلىدىن، ئۇنى توستۇق، - دېدى.	يۇخان جاۋاب بەرگەنچە: ئۇستار، سېنىڭ ئاتىڭىز بىلەن جىنلارنى قوغلاۋاتقان بىر كىشىنى كۆرۈقۇ. ئۇ بىز بىلەن بىرگە سىزگە قوشۇلمىغانلىقى ئۆچۈن، ئۇنى توختىپ قويىكduك، دېدى.
LUK 9:50	لېكىن ئەيسا ئۇغا دېدى: ئۇنى توختەتمەڭلار. چۈنكى، كىم سىلەرگە قارشى تورمىسا سىلەرنى قوللىغانلاردىن دۇر، - دېدى.	لېكىن ئەيسا ئۇغا دېدى: ئۇنى توختەتمەڭلار. چۈنكى، كىم سىلەرگە قارشى تورمىسا، سىلەرنى قوللايدۇ،
LUK 9:51	ۋە شۇنداق بولىدىكى، ئۇنىڭ ئاسماڭغا ئېلىپ كېتىلىدىغان كۇنلىرىنىڭ توشۇشغا ئاز قالغاندا، ئۇ قەتىيلىك بىلەن يۈزىنى يېرۇسالىمغا بېرىشقا قاراتنى.	شۇ ۋاقتىتا، ئىسا ئاسماڭغا كېتىلىدىغان ۋاقتى يېقىن بولغاندا، بەك قەتئى بىلەن يۈزىنى يېرۇسالىم تەرەپكە قاراتنى.
LUK 9:52	شۇنىڭ ئۆچۈن ئۇ ئالدىن ئەلچىلەرنى ئەۋەتنى. ئۇلار يولغا چىقىپ، ئۇنىڭ كېلىشىگە تەيارلىق قىلىش ئۆچۈن سامارىيە ئۆلکىسىدىكى بىر يېزىغا كىردى.	شۇ ئۆچۈن ئۇ ئالدىن كىشىلەرنى يولغا ئەۋەتنى. ئۇلار كېتىپ، ئۇنىڭ كېلىشىنى تەيارلاپ قويۇش ئۆچۈن سامارىيە يېرىدىكى بىر قېنىشقا كىردى.
LUK 9:53	بىراق ئۇ يۈزىنى يېرۇسالىمغا قاراتقانلىق تۆپەيلىدىن يېزىدىكىلەر ئەيسان قوبۇل قىلىمىدى.	ئەمما، ئۇ يېرۇسالىمغا بارۋاتقانلىق ئۆچۈن، سامارىيەلىكلەر ئەيساغا قوبۇل قىلىمىدى.
LUK 9:54	ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىدىن ياقۇپ بىلەن يۇهاننا بۇ ئىشنى كۆرۈپ: - ئى رەب، ئۇلارنى كۆيدۈرۈپ يوقىتىش ئۆچۈن ئىلىياس پەيغەمبەرەدەك ئاسمانىدىن ئوت يېغىشىنى چىقىرىشىمىزنى خالامسىن؟ - دېدى.	ئۇنىڭ شاكىرىدىرى ياقۇپ بىلەن يۇهاننا بۇنى كۆرگەندە: «ئى رەب، بىز ئىلىياس قىلغانلىقىداي ئاسمانىدىن ئوت چۈشۈرۈپ ئۇلارنى يوقىتىشنى خالاممىسىز؟» دېدى.
LUK 9:55	لېكىن ئۇ بۇرۇلۇپ ئۇلارنى ئەپىلەپ: «سىلەر قانداق روھ بىلەن بولغانلىقىڭلارنى بىلەمەيدىكەنسىلەر» - دېدى.	لېكىن ئۇ بۇرۇلۇپ، ئۇلارغا ئەپىلەپ: «سىلەر قانداق روھ بىلەن بولغانلىقىڭلارنى بىلەمەيدىغانسىز» دېدى.
LUK 9:56	چۈنكى ئىنسانئوغلى ئادەملەرنىڭ ھاياتىنى ئەخلىتەمەك ئۆچۈن كەلمىگەن، ئاندىن ئۇلار باشقا بىر يېزىغا ئۆتۈپ كەتتى.	بەلكى ئۇلارنى قۇتۇقۇزۇش ئۆچۈن كەلگەن، ئاندا ئۇلار باشقا بىر قېنىشقا كەتتى.

Reference	Before	After
LUK 9:57	ئۇلار يولدا كەتىۋاتقاندا، بىر كىشى ئۇنىڭغا: «ئى رەب، سەن قايلى بارساڭ، ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار يولدا كېتىۋاتقاندا، بىرسى ئۇنىڭغا: – ئى رەب، سەن قەيەرگە بارما، مەن ساڭا ئەگىشىپ ماڭىمەن، – دېدى.	ئۇلار يولدا كەتىۋاتقاندا، بىر كىشى ئەگىشىپ ماڭام، دېدى.
LUK 9:58	ئىسما ئۇنىڭغا: – تۈلكىلەرنىڭ ئۇڭكۈرلىرى، ئاسمانىدىكى قوشلارنىڭ ئۇۋىلىرى بار، بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ بىشىنى قويغۇدەك يېرىمۇ يوق، – دېدى.	ئىسما ئۇنىڭغا دېدى: تۈلكىلەرنىڭ تۆرگەكلەرى بار، قوشلارنىڭ ئۇۋىلىرى بار، بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ باش قويۇدۇغان يېرى يوق.
LUK 9:59	ئۇ يەنە باشقى بىرسىگە: – ماڭا ئەگەشكىن! – دېدى. لېكىن ئۇ: «رەب، ئالدى بىلەن ئاۋۇال بېرىپ ئاتامنى يەرلىككە قويغىلى ئىجازەت بەرگەيىسىن، – دېدى.	ئۇ باشقى بىر كىشىگە: «ماڭا قوشۇل!» دېدى. لېكىن ئۇ: «رەب، ئالدى بىلەن بېرىپ ئاتامنى دەپ قويۇپ كېلىپ كەتسەم، ئىجازەت بېرسىن؟» دېدى.
LUK 9:60	لېكىن ئىسما ئۇنىڭغا – ئۇلۇكلىر ئۆز ئۇلۇكلىرىنى كۆممۇن! بىراق سەن بولساڭ، بېرىپ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى جاكارلىغىن، – دېدى.	ئىسما ئۇنىڭغا دېدى: «ئۇلۇكلىر ئۆز ئۇلۇكلىرىنى كۆممۇن! بىراق سەن بېرىپ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى جاكارلىغىن!»
LUK 9:61	يەنە بىرسى: – ئەي رەب، مەن ساڭا ئەگىشىمەن، لېكىن ئاۋۇال ئۆيۈمگە بېرىپ، ئۆيدىكىلىرىم بىلەن خوشلىشىشىمغا ئىجازەت بەرگەيىسىن، – دېدى.	يەنە بىر كىشى دېدى: «رەب، مەن سەن بىلەن بارام، لېكىن ئالدى بىلەن ئۆيىمگە قايىتىپ، ئائىلىم بىلەن خەيرلىشىپ كېلىشىمغا رۇخسەت بەرگىن،» دېدى.
LUK 9:62	كەم قولىدا قوشنىڭ تۇتقۇچىنى تۇرۇپ تۇرۇپ كەينىگە قارسسا، ئۇ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا لايىق ئەمەستۇر، – دېدى.	ئىسما ئۇغا دېدى: كەم ئارالفۇچقا قول سالىپ، ئارقىغا قارسسا، ئۇ خۇدا يادىشاھلىقىغا لايىق ئەمەس.
LUK 10:1	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، رەب مۇخلىسلىرىدىن يەنە يەتمىشنى تىپلىپ، ئۆزى بارماقچى بولغان بارلىق شەھەر-بىزىلارغا ئىككى-ئىككىدىن ئۆزىدىن بۇرۇن ئەھەتنى.	بۇ ئىشلارنىڭ كېيىن، رەب يەتەتىن كىشىنى تاللاپ، ئۆزى بارغۇسى كەلگەن ھەر قايىسى شەھەر-بىزىلارغا، ئىككىلىك قىلىپ ئالدىن ئەھەتنى.
LUK 10:2	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق تاپىلىدى: – يېغىلىدىغان هوسوْل دەرۋەقە كۆپ، لېكىن هوسوْلنى يېغقۇچى ئىشلەمچىلەر ئاز ئىكەن. شۇڭا هوسوْل ئىسىدىن كۆپرەك ئىشلەمچىلەرنى ئۆز هوسوْلۇڭنى يېغىشقا ئەۋەتكەيىسىن، دەپ تىلەڭلار.	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دەپتىن: هوسوْل كۆپ، لېكىن يېغقۇچىلار ئاز. شۇڭا هوسوْل ئىسىدىن كۆپرەك ئادەملەرنى هوسوْلنى يېغماقا ئەۋەتسۇن دەپ تىلەڭلار.
LUK 10:3	مېكىڭلار! مەن قوزىلارنى بۆريلەرنىڭ ئارسىغا ئەۋەتكەندەك سىلەرنى ئەۋەتىمەن.	بارىڭلار! مەن سىلەرنى قوزىلەرنى بۆريلەر ئارسىغا ئەۋەتىپ يوللاپ بېرىمەن.
LUK 10:4	ھەميان، خۇرجۇن ۋە كەشلەر ئالماڭلار، يولدا كىشىلەر بىلەن سالاملىشىشقا توختىماڭلار.	ھەميان، خۇرجۇن ۋە كەشلەرنى ئېلىپ كەتتۈرۈشنى توختىتىڭلار؛ يولدا كىشىلەر بىلەن سەلام توختىماڭلار.
LUK 10:5	قايسى ئۆيگە كىرسەڭلار، ئالدى بىلەن: «مۇشۇ ئۆيدىكىلەرگە ئاراملىق بولغاي!» دەڭلار.	ھەر بىر ئۆيگە كىرسەڭلار، ئالدىن: «بۇ ئۆيىدە تنېلىق كەلگەي!» دەڭلار.
LUK 10:6	ئۇ ئۆيىدە «ئاراملىق ئىگىسى» بولسا، تىلىگەن ئاراملىقىڭلار شۇ ئۆيگە قوندۇ؛ ئەگەر بولمىسا، ئۇ ئاراملىق ئۆزۈڭلارغا ياندۇ.	ئەگەر ئۇ ئۆيىدە تنېلىق كىشى بار بولسا، سىلەرنىڭ تنېلىقى شۇ ئۆيگە قالىپ قالىدۇ؛ ئەگەر يوق بولسا، ئۇ تنېلىق سىلەرگە قايىتىپ كېلىدۇ.
LUK 10:7	ئاندىن چوشكەن ئۆيىدە تۇرۇپ يۆتكەلمەڭلەر، شۇ ئۆيدىكىلەرنىڭ بەرگىنىنى بەرگەنلىكىنى يېپ-ئېچىڭلار، چۈنكى ئىشىچى ئۆز تۆللىكىنى ئېلىشقا ھەقلقى. يېپ-ئېچىڭلارغا، ئۆيىدەن بىر ئۆيىدەن باشقى ئۆيگە كۆچۈپ يۈرمەڭلار.	ئاندا كىرىپ تۇرغان ئۆيىدە قالىڭلار، يۆتكەلمەڭلەر، شۇ ئۆيدىكىلەرنىڭ بەرگەنلىكىنى يېپ-ئېچىڭلار، چۈنكى ئىشىچى ئۆز تۆللىكىنى ئېلىشقا ھەقلقى. يېپ-ئېچىڭلارغا، ئۆيىدەن بىر ئۆيىدەن باشقى ئۆيگە كۆچۈپ يۈرمەڭلار.
LUK 10:8	سىلەر قايىسى شەھەرگە كىرسەڭلار، ئۇلار سىلەرنى قارشى ئالغاندا، ئۇلار ئالدىڭلارغا نېمە قوبىسا شۇنى يەڭلار.	سىلەر قايىسى شەھەرگە كىرسەڭلار، ئۇلار سىلەرنى قارشى ئالغاندا، ئۇلار سىلەرگە نېمە قويۇپ بېرىسا، شۇنى يېڭلار.
LUK 10:9	ئۇ يەردىكى كېسەللەرنى ساقايتىپ، ئۇلارغا: «خۇدانىڭ يادىشاھلىقى سىلەرگە يېقىنلاشتى!» دەڭلار.	ئۇ يەردىكى كېسەللەرنى داۋالاپ، ئۇلارغا: «خۇدانىڭ دۆلتى سىلەرگە ياقۇرۇپ كەتتى!» دەڭلار.
LUK 10:10	بىراق، سىلەر قايىسى شەھەرگە كىرسەڭلار، ئۇلار سىلەرنى قارشى ئالمىسا، بىراق سىلەر قايىسى شەھەرگە كىرسەڭلار، ئۇلار سىلەرنى قوبۇل قىلىمسا، ئۇلۇرنىڭ رەستە-كۆچىلىرىغا چىقىپ كۆچىلىككە:	ئۇ شەھەرنىڭ كۆجالىرىغا چىقىپ، دەڭلەن:

Reference	Before	After
LUK 10:11	«سلهرگه ئاگاه بولسۇن ئۆچۈن ھەتتا شەھىرىڭلارنىڭ ئايىغىمىزغا چاپلاشقان توپسىنىمۇ قېقىپ چوشۇرۇۋېتىمىز! ھالبۇكى، شۇنى بىلىپ قويۇڭلاركى، خۇدانىڭ يادشاھلىقى سلهرگە راستىنلا يېقىنلاشتى!» دەڭلار.	«سزىلەرگە دېسەم، بىز ھەتتە شەھەرلىرىڭلارنىڭ توزىنىمۇ ئاياقمىزنىڭ ئۆستىدىن قېقىپ تاشلايمىز! براق، بۇنى بىلىپ تۇرۇڭلار، خۇدانىڭ يادشاھلىقى سزىلەرگە ھەقىقىي يېقىنلىدى!» دەڭلار.
LUK 10:12	مەن سلهرگە ئېيتىپ قويايكى، شۇ كۇنى ھەتتا سودوم شەھىرىدىكىلەرنىڭ كۆرۈدۈغىنى بۇ شەھەردىكىلەرنىڭكىدىن يېنىك بولىدۇ.	مەن سلهرگە دەيمەن، شۇ كۇندە سودومدىكىلەرنىڭ ئەھۋالى بۇ شەھەردىكىلەرنىڭكىدىن يېنىك بولىدۇ.
LUK 10:13	ۋاي سلهرگە، ئەي قورازىنلار! ۋاي سلهرگە، ئەي بەيت-سائىدالار! چۈنكى ھالكىلارغا ۋاي، ئەي قورازىنلilar! چۈنكى سلهردا كۆرسىتىلگەن مۇجىزىلەر تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىدە سلهردا كۆرسىتىلگەن مۇجىزىلەر تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىدە كۆرسىتىلگەن بولسا، ئۇ يەرلەردىكىلەر خېلى بۇرۇنلا بۆزگە يۈگىنىپ، كۈلگە مىلىنىپ تۆۋا قىلغان بولاتقى.	ۋاي سلهرگە، ئەي قورازىنلار! ۋاي سلهرگە، ئەي بەيت-سائىدالار! چۈنكى ھالكىلارغا ۋاي، ئەي قورازىنلilar! چۈنكى سلهردا كۆرسىتىلگەن مۇجىزىلەر تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىدە كۆرسىتىلگەن مۇجىزىلەر تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىدە كۆرسىتىلگەن بولسا، ئۇ يەرلەردىكىلەر خېلى بۇرۇنلا بۆزگە يۈگىنىپ، كۈلگە مىلىنىپ تۆۋا قىلغان بولاتقى.
LUK 10:14	براق، قىيامەت كۇنى، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرى ئۆچۈن سلهرگە قارىغاندا قىيامەت كۈنندە تۇر ۋە زىدوندىكىلەرنىڭ كۆرۈدۈغىنى سلهرنىڭكىدىن يېڭىراق بولىدۇ.	براق، قىيامەت كۇنى، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرى ئۆچۈن سلهرگە قارىغاندا قىيامەت كۈنندە تۇر ۋە زىدوندىكىلەرنىڭ كۆرۈدۈغىنى سلهرنىڭكىدىن يېڭىراق بولىدۇ.
LUK 10:15	ئەي ئەشكە كۆنۈرۈلگەن كەپەرناھۇمۇلۇقلارا سىلەر تەھىسىزاغا چوشۇرۇلىسىلەر!	ئەي، كەپەرناھۇم! سىلەر ئاسمانىغا كۆنۈرۈلگەن بولساقامۇ، جەھەنمەتكە چوشۇپ كېتەمىسىلەر!
LUK 10:16	ئۇ مۇخلىسىلىرىغا يەنە: – كىمەدەكىم سلهرنى تىڭىشىسا، مېنىمۇ تىڭىشىغان بولىدۇ؛ كىمەدەكىم سلهرنى چەتكە قاقدىسا، مېنىمۇ چەتكە قاقدان بولىدۇ؛ كىم مېنى چەتكە قاقدان بولسا، مېنى ئەۋەتكۈچىنىمۇ چەتكە قاقدان بولىدۇ، – دېدى.	كىم سلهرنى ئاڭلەس، مېنى ئاڭلادۇ؛ كىم سلهرنى رەت قىلسما، مېنى رەت قىلىدۇ؛ كىم مېنى رەت قىلسما، مېنى ئەۋەتكەن خۇدانى رەت قىلىدۇ.
LUK 10:17	70 شاگىد خۇشال ھالەتتە قايتىپ كېلىپ: «ئى رەب! ھەتتا جىنلار سېنىڭ يەتمىش مۇخلىسى خۇشال-خۇراملىق ئىچىدە قايتىپ كېلىپ: – ئى رەب! ھەتتا جىنلارمۇ سېنىڭ نامىڭ بىلەن بىزگە بويىسۇندىكەن! – دەپ مەلۇم قىلدى.	ئى سىمىڭ بىلەن بىزگە بويىسۇندۇ!» دەپ ئېتتى.
LUK 10:18	ئۇ ئۇلارغا: – مەن شەيتاننىڭ ئاسمانىدىن چاقماقتەك چوشۇپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەنەمەن.	ئۇ ئۇلارغا: مەن شەيتاننىڭ ئاسمانىدىن چاقماقتەك تېز چوشۇپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەنەمەن.
LUK 10:19	مانا، مەن سلهرگە يىلان-چایانلارنى دەسىسىپ يانجىشقا ۋە دۇشمەننىڭ بارلىق كۈچىنى يېقىپ تاشلاشقا هوقۇق بەردىم. ھېچقاچان يېتكۈزەلمەيدۇ.	قارا، مەن سلهرگە يىلان-چایانلارنى باستۇرۇپ كەتىشقا ۋە دۇشمەننىڭ بارلىق كۈچىنى يېقىپ تاشلاشقا هوقۇق بەردىم. ھېچقاچان يېتكۈزەلمەيدۇ.
LUK 10:20	لېكىن سىلەر روھلارنىڭ سلهرگە بويىسۇنغا نەدىن تۈپەيلەن شادىلماڭلار، بەلكى بەلكى نامىڭلارنىڭ ئەرشەلدە يۈتۈلگەنلىكى تۈپەيلەن شادىلىنىڭلار، – دېدى.	لېكىن سىلەر روھلار سلهرگە بويىسۇنغا نەدىن خاتىرچەم بولماڭلار، بەلكى نامىڭلار ئەرشەلدە يېزىلغانلىقى تۈپەيلەن شادىلىنىڭلار، دېدى.
LUK 10:21	شۇ ۋاقتىتا، ئەيسا روھتا خۇشاللىنىپ مۇنداق دېدى: «ئاسمان-زېمىن ئىگىسى ئى ئاتا! سەن بۇ ھەقىقەتلەرن دانىشىمەن ۋە ئەقلىلىقلاردىن يوشۇرۇپ، سەبىي بالىلارغا ئاشكارلىغىلىقىڭ ئۆچۈن سېنى مەدھىيەلەيمەن! بەرھەق، ئى ئاتا، نەزىرىنگە بۇنداق قىلسما راۋا ئىدى.	ئۇ ۋاقتىتا ئەيسا روھ بىلەن خۇشال بولۇپ، مۇنداق، دېدى: «ئاسمان-زېمىن ئىگىسى، ئاتا! سەن بۇ ھەقىقەتلەرن ئەقلىلىق كىشىلەردىن يوشۇرۇپ، بالىلارغا ئاشكارلاپ بەرگەنلىكىڭ ئۆچۈن سېنى ھەممەن! توغرارا، ئاتا، سەن بۇنى شۇنداق قىلغانلىقىڭ ياخشى بولغان.
LUK 10:22	ھەممە ماڭا ئاتامدىن تەقدىم قىلىنىدى؛ ئوغۇلننىڭ كىملەكىنى ئاتىدىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ، ۋە ئاتىنىڭ كىملەكىنى ئوغۇل خالىسا ئاشكارلاپ بەرگەن بىلمەيدۇ، ۋە ئاتىنىڭمۇ كىملەكىنى ئوغۇل ۋە ئوغۇل ئاشكارلاشنى لايق كۆرگەن كىشىلەردىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ.	ھەممە ماڭا ئاتامدىن بېرىلدى؛ ئوغۇلننىڭ كىملەكىنى ئاتىدىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ، ۋە ئاتىنىڭ كىملەكىنى ئوغۇل خالىسا ئاشكارلاپ بەرگەن بىلمەيدۇ، ۋە ئاتىنىڭمۇ كىملەكىنى ئوغۇل ۋە ئوغۇل ئاشكارلاشنى كىشىلەردىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ.
LUK 10:23	كېپىن ئۇ تالابەرلەرگە يۈز تۆۋەرتىپ، ئۇلارغا بۇرۇلۇپ، ئۇلارغا ئاستىغىنا: سلهر كۆرۈۋاتقان ئىشلارنى كۆرگەن كۆزلەر ئەقەدەر بەختلىك!	كېپىن ئۇ تالابەرلەرگە يۈز تۆۋەرتىپ، ئۇلارغا بۇرۇلۇپ تۆرغان ئىشلارنى كۆرگەن كۆزلەر ئەقەدەر بەختلىك!

Reference	Before	After
LUK 10:24	چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قوبایكى، نۇرۇن يەيغەمبەرلەر ۋە يادىشاھلار يادىشاھلار سىلەر كۆرگەن ئىشلارنى كۆرۈشكە ئىتىزاز بولغىنى بىلەن ئۇلارنى كۆرمىگەن؛ ۋە سىلەر ئاڭلاۋاتقان ئىشلارنى ئاڭلاشقا ئىتىزاز بولغىنى بىلەن، ئۇلارنى ئاڭلاپ باقىغان، – دېدى.	چۈنكى مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: كۆپ يەيغەمبەرلەر ۋە يادىشاھلار سىلەر كۆرگەن نەرسىلەرنى كۆرۈشكە ئومىت قىلغان، لېكىن كۆرمىگەن؛ سىلەر ئاڭلاۋاتقان نەرسىلەرنى ئاڭلاشقا ئومىت قىلغان، لېكىن ئاڭلاپمىگەن.
LUK 10:25	ۋە مانا، تەۋرات ئوستازىلىرىدىن بىرى ئورندىن تۇرۇپ ئىيىسانى سىنىماقچى بولۇپ: – ئۇستاز، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ۋارىس بولماق ئۈچۈن نېمە ئىشنى قىلىشىم كېرەك؟ – دەپ سورىدى.	شۇ ۋاقتىتا بىر قانۇن ئالىمى تۇرۇپ كەتتى، ئىيىسا نى سىناب كۆرمەكچى بولۇپ: ئۇستاز، ھەمىشە قالىدىغان ھاياتقا ئېرىشىچەك بولسام، نېمە قىلىشىم كېرەك؟ دەپ سورىدى.
LUK 10:26	ئۇ جاۋابەن: – تەۋرات قانۇندا نېمە يۇتۇلگەن؟ بۇنىڭغا ئۆزۈڭ قانداق قارايسەن؟ – دېدى.	ئۇ جاۋاب بەردى: تەۋرات قانۇندا نېمە يېزىلغان؟ سەن بۇنى قانداق ئوقۇيسەن؟
LUK 10:27	ھېلىقى كىشى جاۋابەن: – «بەرۋەردىگار خۇدايىكىنى يۇتون قەلبىڭ، يۇتون جىنىڭ، يۇتون كۆچۈڭ ۋە يۇتون زېھنىڭ بىلەن سۆيگەن؛ ۋە «قوشنانى ئۆزۈڭنى سۆيگەندەك سۆي»، – دېدى.	ئۇ كىشى جاۋاب قىلدى: «خۇدايىكى ھەممە قەلبىڭ بىلەن، ھەممە جىنىڭ بىلەن، ھەممە كۆچۈڭ بىلەن ۋە ھەممە زېھنىڭ بىلەن سۆي» ۋە «قوشنانى ئۆزۈڭ سۆيگەندەك سۆي».
LUK 10:28	ئىيىسا ئۇنىڭغا: – توغرا جاۋاب بەردىڭ. شۇنداق قىلىساڭ ھايات بولىسىن، – دېدى.	ئىيىسا ئۇنىڭغا: تەڭ جاۋاب بەردىڭ. شۇنداق قىلىساڭ، ھايات تايىسىن، ئىيىسا ئۇنىڭغا، «تەڭ جاۋاب بەردىڭ. شۇنداق قىلىساڭ، ھايات تايىسىن» دېدى.
LUK 10:29	لېكىن ئۆزىنى ھەققانىي دەپ ئىسپاتلىماقچى بولۇپ، ئىيىسادىن بەن سوراپ: – ئەمدى «مېنىڭ قوشىنام» كىمدوْر؟ – دېدى.	بىراق ئۇ ئۆزىنى توغرا دەپ كۆرسەتمەكچى بولۇپ، ئىيىسگە سوراپ: «مەنىڭ قوشىنام كىم؟» دەپ.
LUK 10:30	ئىيىسا جاۋابەن مۇنداق دېدى: – بىر ئادەم يېرۇسالىمدىن بېرخۇ شەھرىگە چۈشۈۋېتىپ، يولدا قاراچىلارنىڭ قولغا چۈشۈپ قايتۇ. قاراچىلار ئۇنىڭ كىيم-كېچەكلەرنى سالدۇرۇۋېلىپ، ئۇنى يارىلاندۇرۇپ، چالا ئۇلۇك حالدا تاشلاپ كېتپتۇ.	ئىيىسا جاۋاب قىلدى: بىر كىشى يېرۇسالىمدىن بېرخۇغا تۆھنەلەپ بارۋاتقان ۋاقتىتا، قاراچىلار تۇتۇپ قالدى. قاراچىلار ئۇنىڭ كېيملىرىنى تارتىپ ئالدى، ياماق تېخىپ، چالا ئۇلۇك حالدا تاشلاپ كەتتى.
LUK 10:31	ۋە شۇنداق بولدىكى، مەلۇم بىر كاهىن شۇ يولدىن چۈشۈۋېتىپ، ھېلىقى ئادەمنى كۆرۈپ، يولنىڭ ئۇ چېتى بىلەن مېڭىپ ئۆتۈپ كېتپتۇ.	شۇ ۋاقتىت بىر كاهىن شۇ يولدىن بارارغاندا، ئادەمنى كۆرۈپ، يولنىڭ باشقا تەرەپىدىن ئوزاتىپ كېتپتۇ.
LUK 10:32	شۇنىڭدەك بىر لاۋېلىق روهانىي بۇ يەرگە كەلگەندە، يېنىغا كېلىپ قاراپ قويۇپ، يولنىڭ ئۇ چېتىپ، يولنىڭ ئۇ چېتى بىلەن مېڭىپ ئۆتۈپ كېتپتۇ.	شۇنداقلا بىر لاۋېنى كىشىسى بۇ جايغا كەلگەندە، كۆرۈپ تۇرۇپ، يولنىڭ باشقا تەرەپىدىن ئادەتتە تەركى قىلىپ كەتتى.
LUK 10:33	لېكىن سەپەرەد بولغان بىر سامارىيەلىك ھېلىقى ئادەمنىڭ يېنىغا كەلگەندە، ئۇنى كۆرۈپلا ئىچ تاڭرىتىپتۇ.	ئەمما بىر سامارىيەلىك يولدا سەپەر قىلىپ، شۇ جايغا كەلگەندە، ئۇنى كۆرگەندە ئىچى ئاغىرىپ كەتتى
LUK 10:34	ۋە ئالدىغا بېرىپ، جاراھەتلەرىگە ماي ۋە شاراب قۇيۇپ، تېڭىپ قوبۇيتنۇ. ئاندىن ئۇنى ئۆز ئۆلۈغىقا مندۇرۇپ، بىر سارايغا ئېلىپ بېرىپ، ئۇ يەرde ھالدىن خەۋەر ئاپتۇ.	ئۇ بارغاندا، جېرمىلىرىگە ماي بىلەن شاراب تۆكۈپ، تە Miznەپ قوبۇيتنۇ. كېپىن ئۇنى ئۆز تاشقىنىغا سوقتۇرۇپ، بىر مەمانخانىغا ئېلىپ كېلىپ، ئورندا قاراش قىلغان.
LUK 10:35	ئەتىسى يولغا چىققاندا، ئىككى كۆمۈش دىنارنى ئېلىپ سارايدەنگە بېرىپ: «ئۇنىڭغا قاراپ قويۇڭ، بۇنىڭدىن ئاڑتۇق چىقىم بولسما، قايتىشىمدا سىزگە تۆلەيمەن» دەپتۇ.	كېپىنلىكى كۇنى يولغا چىققاندا، ئىككى دىنار يۈل بېرىپ، مېھمانخانا باشلىقىغا: «ئۇنى ياخشى كۆزەت، بۇ يۈلدىن كۆپەك خارجات چىقسا، قايتىپ كەلگەندە ھەممىسىنى تۆلەيمەن» دەپتۇ.
LUK 10:36	ئەمدى ئىيىسا ھېلىقى ئۇستازىدىن: – سېنىڭچە، بۇ ئوچ ئادەم ئىچىدە قايسىسىن قاراچىلارنىڭ قولغا چۈشكەن ھېلىقى كىشىگە ھەققىي قوشنا بولغان؟ – دەپ سورىدى.	ئەمدى بىسسوں ئۇ كىشىدىن: «سېنىڭ دېمەكچىسىڭ، بۇ ئوچىنى دەپ سورىدى.
LUK 10:37	– ئۇنىڭغا مېھرىبانلىق قىلغان كىشى، دەپ جاۋاب بەردى. ئىيىسا ئۇغا ئاندا، ئۇنىڭغا: – ئۇنداق بولسما، سەن ھەم بېرىپ شۇنىڭغا ئوخشاش قىلغىن، – دېدى.	ئۇغا مېھرىبانلىق قىلغان كىشى، دەپ جاۋاب بەردى. ئىيىسا ئۇغا ئاندا، سەنمۇ بارىپ شۇنداق قىلغىن، دېدى.

Reference	Before	After
LUK 10:38	وە شۇنداق بولدىكى، ئۇ مۇخلىسىلىرى بىلەن سىللە يولدا كېتىۋېتىي، مەلۇم بىر يېزىغا كىرىدە. ئۇ يەردە مارتا ئىسىمىلىك بىر ئايال ئۇنى ئويىگە چاقىرىپ، مېھمان قىلدى.	ئۇلار يولدا يۈرۈپ كېتىشلەرنىڭ ئۆستىدە، بىر بىزازا كىرىپ كەتتى. ئۇ يەردە مارتا ئىسىمىلىك بىر ئايال ئۇنى ئۆز ئويىگە چاقىرىپ، مېھمان قىلدى.
LUK 10:39	مارتانىڭ مەريم ئىسىمىلىك بىر سىكلىسى بار ئىدى. ئۇ ئەيسانىڭ ئاييفى ئالدىدا ئولتۇرۇپ، ئۇنىڭ سۆز-كالامىنى تىكشۈۋاتتى.	مارتانىڭ مەريم دېگەن بىر سىكلىسى بار، ئۇ ئەيسا يۇتنىنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇپ، ئۇنىڭ سۆزلەرىنى تىكلاپ تۇراتقى.
LUK 10:40	ئەمدى مېھمانلارنى كۇتۇش ئىشلىرىنىڭ كۆپلۈكىدىن كۆڭلى بۆلۈنۈپ كەتتى، شۇ ۋاقتىتا مارتا ئالدىغا كېلىپ: «ئى رەب، سىكلىم مېنى يالغۇزلاپ كەتكەن مارتا ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىپ: - ئى رەب، سىكلىمنىڭ مېنى قويۇپ قالدى، بۇغا سىز يەرۋا قىلمايسىز؟ ئۇنى ماڭا ياردەم بېرىشكە دېڭ! مېھمان كۇتكىلى يالغۇز تاشلاپ قويغىنىغا كارىڭ بولمامدو؟ ئۇنى ماڭا ياردەملىشىشكە بۇيرۇغۇن! - دېدى.	هازىر مېھمان كۇتۇش ئىشلىرىنىڭ كۆپلۈدىن مارتا كۆنگۈلى سەپلىنىپ « دېدى.
LUK 10:41	لېكىن ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب قىلدى: «مارتا، مارتى، سەن كۆپ ئىشلارنىڭ غېمىنى يېپ ئاواهە بولۇپ يۈرۈۋاتتىسىن.»	ئەنسىرەپ ۋە چاتاقلىشىپ كېتىسىن.
LUK 10:42	ئەممە، يەقەت بىر نەرسىگە ئېھتىياج بار، مەريم ياخشى قىسىمىنى تاللاپ بىراق بىرلا ئىش زۆرۈرۈ، وە مەريم شۇنىڭدىن ئۆزىگە نېسىۋە بولىدىغان ياخشى ئۆلۈشنى ئاللىدى؛ بۇ ھەرگىز ئۇنىڭدىن نارتەپلىنىمايدۇ - دېدى.	ئالدى، بۇ ئۇنىڭدىن ھېچقانداق ۋاقتىتا ئېلىپ تاشلانمايدۇ.
LUK 11:1	ئەمدى شۇنداق بولدىكى، ئۇ بىر يەردە دۇئا قىلىۋاتاتنى؛ دۇئا ئاياغلاشقاندا، مۇخلىسىلىرىدىن بىرى ئۇنىڭدىن: - ئى رەب، يەھيا ئۆز مۇخلىسىلىغا ئۆگەتكىننەك، سەنمۇ بىزگە دۇئا قىلىشنى ئۆگەتسەڭ، - دېدى.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇ بىر جايدا دۇئا قىلىۋاتاتنى. دۇئا تمام بولغاندا، مۇقۇملىرىنىڭ بىرى ئۇغا: ئى رەب، يوحا HHHA ئۆز مۇقۇملىرىغا دۇئا قىلىشنى ئۆگىتكەندەك، سەن بىزگەم ئۆگەتسەڭ، دەپ دېدى.
LUK 11:2	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: - دۇئا قىلىغىنچىلاردا، مۇنداق دەڭلار: «ئى ئانا، سېنىڭ نامىڭ مۇقەددەس دەپ ئۇلۇغۇنغا. سېنىڭ يادىشاھلىقىڭ كەلگەي.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: دۇئا قىلىساڭلار، مۇنداق دېڭ: ئاتامىز، سىز گۆۋەدە تۈرۈسز، سېنىڭ ئاتىڭ مۇقەددەس بولسۇن. سېنىڭ يادىشاھلىقىڭ كەلسۇن. سېنىڭ ئىرادىڭ يەر يۈزىدەم، گۆۋەدە بولغاندەك بولسۇن.
LUK 11:3	ھەر كۈنلۈك نېنىمىزنى بىزگە ھەر كۈن بەرگەيىسىن.	ھەر كۈن بىزگە كۈندهلىك ناننى بەرگەن.
LUK 11:4	بىزگە قەرزىدار بولغان ھەركىمنى كەچۈرگىنىمىزدەك، سەنمۇ گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرگەيىسىن. بىزنى ئازدۇرۇلۇشلارغا ئۇچراتقۇزمىغا يىسەن.	بىزگە قەرزىلىق ھەركىشنى كەچۈرگەندەك، سەنمۇ بىزگە گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرگەيىسىن. بىزنى تەۋەنگە ئېلىپ كەتمە، لېكىن بىزنى يامانلىقتىن قۇتقۇر.
LUK 11:5	ئۇ سۆزىنى داۋام قىلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: - سىللەرنىڭ ئىچىڭلاردىن بىرىڭلارنىڭ بىر دوستى بولۇپ، يېرىم كېچىدە ئۇنىڭ قېشىغا بېرىپ: ئەي دوستۇم، ماڭا ئۆچ نان ئۆتىنە بەرگەن؛	ئۇ گاپىنى داۋاملاشتۇردى: سىللەر كىمىڭلار بىر دوستى بار بولۇپ، كېچە يېرىمىدا ئۇنىڭ ئۆبىگە بارىپ: ئەي دوست، ماڭا ئۆچ تال نان بەرەمدو؟ دېسىن.
LUK 11:6	چۈنكى ماڭا سەبەردىن بىر دوستۇم كەلدى ۋە ئۇنىڭ ئالدىغا قويغۇدەك بىر نەرسەم قالمايتۇ، دېسى.	چۈنكى دوستۇم سەبەردىن كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا قويۇش ئۆچۈن بىر نەرسەم يوق.
LUK 11:7	ئۇ ئۆبىنىڭ ئىچىدە تۇرۇپ: «مېنى ئاواهە قىلىمغىن، ئىشىك تاقاقلقى، باللار ئورۇندا يىننەما ياتىدۇ. ساڭا ئېلىپ بېرىشكە قويالمايمەن». دېپىشى مۇمكىن.	ئۇ ئۆي ئىچىدىن جاۋاب بېرىپ: «مېنى بەزەر قىلما، ئىشىك قويۇلغان، باللارىم بىلەن ياتۇۋاتىمىز. سەنگە بېرىشكە تۇرالىمىمەن» دەيدۇ.
LUK 11:8	سلىھرگە شۇنى ئېيتىمەن، گەرچە ئۇ ئۇنىڭ سلىھرگە شۇنى ئېيتىمەن، بىلەن بېرىشكە ئورنىدىن تۇرماسىمۇ، ئۇنىڭ خىجىل بولماي قايتا-قايتا يالۋۇرۇشى بىلەن ئۇ چوقۇم ئورنىدىن تۇرۇپ، قانچە لازىم بولسا ئۇنىڭغا بېرىدۇ.	سلىھرگە بۇنى دەيمەن: گەرچە دوستلىق ئۆچۈن تۇرماسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭ سلىھرگە شۇنى ئېختىلىكى سەۋەبىدىن، تۇرۇپ، نېمە لازىم بولسا ھەممىسىنى بېرىپ قويىدۇ.
LUK 11:9	شۇنىڭ ئۆچۈن مەن سلىھرگە ئېيتىمەن، تىلەڭلار، سلىھرگە ئاتا قىلىنىدۇ؛ ئىزدەڭلار، تاپىسىلەر، ئىشىكىنى چېكىڭلار، ئېچىلىدۇ.	شۇ ئۆچۈن، مەن سلىھرگە دەيمەن: تەلەپ قىلىڭلار، سلىھرگە بېرىلىپ كېتىدۇ؛ ئىزدەپ بارىڭلار، تاپاپ كېتىسىلەر، ئېشىقنى چېكىڭلار، ئۆچۈق بولۇپ كېتىدۇ.

Reference	Before	After
LUK 11:10	چۈنكى ھەر بىرىشى سورىسا، سورىغان نەرسىسىنى ئېرىشىدۇ؛ ئىزدەسە، چۈنكى ھەربىر تىلىگۈچى تىلىگىنىڭ ۋېرىشىدۇ؛ ئىزدەگۈچى ئىزدىگىنىنى تاپىدۇ؛ ئىشىكىن چەككۈچىلەرگە ئىشىك ئېچىلىدۇ.	چۈنكى ھەر بىرىشى سورىسا، سورىغان نەرسىسىنى ئېرىشىدۇ؛ ئىزدەسە، چۈنكى ھەر بىرىشى ئېرىشىدۇ؛ ئىزدەگۈچى ئىزدىگىنىنى تاپىدۇ؛ ئىشىكىن چەككۈچىلەرگە ئىشىك ئېچىلىدۇ.
LUK 11:11	ئاراڭلاردا ئاتا بولغۇچىلار ئۆز ئوغلى نان تەلەپ قىلسما، ئۇنىڭغا تاش بېرىدىغانلار بارمۇ؟ ياكى بېلىق تەلەپ قىلسما، يىلان بېرىدىغانلار بارمۇ؟	سېزلەردا قايىس ئاتا بارمۇ، بالىسى نان ئىستەپ قالسا، ئۇنىڭغا تاش بېرىدىۇ؟ ياكى بېلىق ئىستەپ قالسا، يىلان بېرىدىۇ؟
LUK 11:12	تۇخۇم تەلەپ قىلسما، چايان بېرىدىغانلار بارمۇ؟	ئەگەر تۇخۇم ئىستەسە، چايان بېرىپ قويدىغانلار بارمۇ؟
LUK 11:13	ئەمدى سىلەر رەزىل تۇرۇپ ئۆز يەرزەنتىلىرىڭلارغا ياخشى ئىلتىپاتلارنى بېرىشىن بىلگەن يەردە، ئەرشتىكى ئاتا ئۆزىدىن تىلىگەنلەرگە مۇقەددەس روھنى تېخىمۇ ئاتا قىلىماسمۇ؟	ئەگەر سىلەر يامان بولسىڭلارمۇ، بالىسىلەرغا ياخشى ئەھلەكلىر بېرىشنى بىلىسىلەر، شۇنداقتا، ئاسماناندىكى ئاتا سىلەر سورىساڭلار، مۇقەددەس روھنى تېخىمۇ بەھەرمانلىق سىلەن بېرىدىۇ؟
LUK 11:14	ئەمدى ئۇ بىرىشىدىن «ئادەمنى گاچا قىلغۇچى» جىننى ھەيدىۋەتكەندە، شۇنداق بولدىكى، جىن ئۇنىڭدىن چىققاندا، گاچا زۇۋانغا كەلدى. خالايق بۇنىڭغا ئىنتايىن ھەيران بولۇشتى.	ئۇ بىرىشىدىن جىننى قوۋۇرۇپ چىقارغاندا، جىن چىققاندا، شۇ كىش سۆز ئېغىزىغا كەلدى. خەلق بۇغا كۆپ ھەيران قالدى.
LUK 11:15	بىراق ئۇلارنىڭ بەزىلىرى: «ئۇ جىنلارنى جىنلارنىڭ ئەمىرى بولغان بەلزەبۇلغان بەشقا بەزىلەر ئۇنى سىناش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن بىزگە ئاسماناندىن بىر مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسەتسەك، دەپ تەلەپ قىلغىلى تۇردى.	بىراق ئۇلارنىڭ بەزىلىرى: «ئۇ جىنلارنى جىنلارنىڭ باشقۇرى بەلزەبۇلغان بىشىنىپ سۈرۈپ چىقارىۋاتىدۇ» دېدى.
LUK 11:16	ۋە باشقا بەزىلەر ئۇنى سىناش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن بىزگە ئاسماناندىن بىر مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسەتسەك، دەپ تەلەپ قىلغىلى تۇردى.	ۋە باشقا بەزى كىشىلەر ئۇنى سىناپ كۆرمەكچى بولۇپ، ئۇنىڭدىن بىزگە ئاسماناندىن بىر مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسەتسەك، دەپ تەلەپ قىلدى.
LUK 11:17	لېكىن ئۇ ئۇلارنىڭ نېمە ئويلاۋاتقانلىقىنى بىلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: - ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزىلار سوقۇشقاڭ ھەرقانداق يادىشاھلىق ۋەيران بولىدۇ؛ ۋە ھەرقانداق ئائىلە ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزىلار سوقۇشسا زاۋالىققا يۇز تۇتىدۇ.	لېكىن ئۇ ئۇلارنىڭ نېمە ئويلاۋاتقانلىقىنى بىلىپ، ئۇلارغا مۇنداق دېدى: - ھەرقانداق دۆلەت ئىچكى جەھەتنىن پارىقلەنىپ ساققىق بولسا، يوقاپ كېتىدۇ؛ ھەرقانداق ئائىلە ئىچكىدىن يارىقلانسا، خەترگە دۇچ كېلىدۇ.
LUK 11:18	شۇنىڭغا ئوخشاش، ئەگەر شەيتان ئۆز-ئۆزىگە قارشى چىققان بولسا، يادىشاھلىقى قانداق تۇرالايدۇ؟ چۈنكى سىلەر مەننىڭ جىنلارنى بەلزەبۇل ئۇنداقتا، ئۇنىڭ يادىشاھلىقى قانداقمۇ يۇت تەرەپ تۇرالىسىۇن؟ چۈنكى سىلەر مېنى، «جىنلارنى بەلزەبۇلغان ئاینىپ ھەيدىكەن» دەيسىلەر.	شۇنداق بولغاندا، ئەگەر شەيتان ئۆزىگە قارشى چىقسا، ئۇنىڭ يادىشاھلىقى قانداق تۇرالايدۇ؟ چۈنكى سىلەر مەننىڭ جىنلارنى بەلزەبۇل ئۇنداقتا، ئۇنىڭ يادىشاھلىقى سىلەرگە كېلىپ ھەيدىغان دەيسىلەر.
LUK 11:19	ئەگەر مەن جىنلارنى بەلزەبۇلغان ئاینىپ قوغلىسما، سىلەرنىڭ يەزەنتىلىرىڭلار كىمگە تايىنىپ جىنلارنى قوغلايدۇ؟! شۇڭ ئۇلار سىلەر توغرۇلۇق ھۆكۈم چىقارسۇن!	ئەگەر مەن جىنلارنى بەلزەبۇل ئارقىلىق چىقارغۇچى بولسما، سىلەرنىڭ ئوغۇللىرىڭلار كىم ياردىمدا جىنلارنى چىقارىدۇ؟ شۇڭ ئۇلار سىلەرگە قارار بېرىپ تۇرىدۇ!
LUK 11:20	لېكىن مەن خۇدانىڭ بارمىقى بىلەن جىنلارنى قوغلىسما، ئۇنداقتا خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ئۆستۈڭلارغا چۈشۈپ نامايان بولغان بولىدۇ.	لېكىن مەن خۇدا بارمىقى بىلەن جىنلارنى چىقارىپ تاشلىسام، شۇنداقتا خۇدا يادىشاھلىقى سىلەرگە كېلىپ كۆرۈنۈپ قالدى.
LUK 11:21	بىر كۆچلۈك كىشى قورال بىلەن تولۇق تەيىار بولۇپ، ئۆز ئۇيىنى قوغداشتا، تولۇق قورالانغان كۆچنۈگۈر ئۆز ئۇيىنى قوغداپ تۇرغاندا، ئۇنىڭ ماال-	بىر كۆچلۈك كىشى قورال بىلەن تولۇق تەيىار بولۇپ، ئۆز ئۇيىنى قوغداشتا، تولۇق قورالانغان كۆچنۈگۈر ئۆز ئۇيىنى قوغداپ تۇرغاندا، ئۇنىڭ ماال- مۇلۇكلىرى ئامان قالدى.
LUK 11:22	لېكىن ئۇنىڭدىن كۆچنۈگۈر بىرى ئۇنىڭ ئۇستىگە ھۇجۇم قىلىپ ئۇنى يەڭىسى، ئۇنىڭ تايىغان قوراللىرىنى تارتىۋالىدۇ ۋە ماال-مۇلۇكلىرىنى ئولجا قىلىپ ئۆزىدىكىلەرگە تەقسىم قىلىپ بېرىدۇ.	لېكىن، ئۇنىڭدىن كۆچلۈك بىرى ئۇنىڭ ئۇستىگە سەۋىر قىلىپ يېڭىپ، ئۇنىڭ قوراللىرىنى تارتىپ ئېلىپ، ماال-مۇلۇكلىرىنى ئارا تەقسىم قىلىدۇ.
LUK 11:23	مەن تەرىپىتە تۇرمىغانلار ماڭا قارشى تۇرگۇچىدۇر. مەن تەرىپىكە ئادەملەرنى يىغىمۇچىلار بولسا تۇزۇتۇۋەتكۆچىدۇ.	مەنمەن بولمىسىڭ، ماڭا قارشىسىز. مەنمەن يىغىمایدىغانلار، توزاتىدۇ.
LUK 11:24	نايالك روھ بىراۋىنىڭ تېنىدىن چىقىرىۋېتلىشى بىلەن، ئۇ قۇرغاق جايىلارنى يۈرۈپ، بىرەر ئاراملىق ئورنى ئىزدەيدۇ؛ بىراق تېپەلمىگەندە، «مەن چىققان چۆرگەلەپ يۈرۈپ بىرەر ئارامگاھنى ئىزدەيدۇ؛ بىراق تايىلمىغاندىن كېپىن، «مەن چىققان ماكانىمغا قايتىتى!» دەيدۇ.	نايالك روھ بىرىشىدىن چىقىپ كەتسە، ئۇ قۇرغاق جايىلاردا سېزىنىپ ئۈرۈپ، بىرەر ئاراملىق ئورنى ئىزدەيدۇ؛ بىراق تېپەلمىگەندە، «مەن چىققان چۆرگەلەپ يۈرۈپ بىرەر ئارامگاھنى ئىزدەيدۇ؛ بىراق تايىلمىغاندىن كېپىن، «مەن چىققان ماكانىمغا قايتىتى!» دەيدۇ.
LUK 11:25	شۇنىڭ بىلەن قايتىپ كېلىپ، شۇ ماكانىنىڭ ياكىز تازىلانغانلىقىنى ۋە شۇ ۋاقت قايتا كېلىپ، شۇ جايىنى تازىلانغان ۋە تەرتىپلەنگەن دەب	شۇ ۋاقت قايتا كېلىپ، شۇ جايىنى تازىلانغان ۋە تەرتىپلەنگەن دەب

Reference	Before	After
LUK 11:26	رەتلەنگەنلىكىنى بايقايدۇ-دە، بېرىپ ئۆزىدىنمۇ بەتەر يەتتە روهنى باشلاپ كېلىدۇ؛ ئۇلار كىرىپ بىلە تۇرىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ھېلىقى ئادەمنىڭ كېيىنكى ھالى بۇرۇنىقىدىنمۇ تېخىمۇ يامان بولىدۇ.	ئۇ بارىپ، ئۆزىدىن يامانراق يەتتە روهنى كۆتۈرۈپ كېلىدۇ؛ ئۇلار كىرىپ بىلە ياشايىدۇ. شۇڭا، ئۇ كىشىنىڭ ھالىنى بۇرۇنىقىدىن تېخىمۇ يامان بولىدۇ.
LUK 11:27	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ بۇ گەيلەرنى دەپ تۇرغاندا، خەلق ئارىسىدا بىر ئايال زور ئاۋاز بەرگەن: «سېنى تۇغقان قورساق بەھەرمان بولسۇن وە سوت بەرگەن ئايال ئاۋازنى كۆتۈرۈپ: - سېنى كۆتۈرگەن قورساق ۋە ئېمىتكەن ئەمچەك بەختلىكتۇرا! - دېدى.	شۇ ۋاقتى، ئۇ بۇ گەيلەرنى دەپ تۇرغاندا، خەلق ئارىسىدا بىر ئايال زور ئەمچەك بەختلىكتۇرا! دېدى.
LUK 11:28	بىراق ئۇ جاۋابەن: - بەلكى خۇدانىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلىدىغانلار بەختلىكتۇرا! - دېدى.	ئەمما ئۇ جاۋاب قىلدى: 'ھەقىقەتەن، خۇدا سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنى ئەمەل قىلغۇچىلار بەختلىك بولىدۇ؟'
LUK 11:29	شۇ چاغدا، توب-تايپ ئادەملەر ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئولاشقاندا، ئۇ مۇنداق سۆزىلەشكە باشلىدى: - بۇ دەۋر دەرۋەقە رەزىل بىر دەۋردۇر؛ ئۇ مۇجىزىلىك بىر ئالامەتنىڭ كۆرسىتىلىشنى ئىستەپ يۇرىدۇ. بىراق بۇنىڭغا «يۇنوُس ېيغەمبەر دە كۆرۈلگەن مۇجىزىلىك ئالامەت» تىن باشقا ھېچقا ناداق ئىككىنچى بىر ئالامەت كۆرسىتىلمەيدۇ.	شۇ دەم، خەلق تۆپلىنىپ كەتكەن، ئۇ گەپ قىلدى: بۇ ئەھل يامان بىر ئەھلدار؛ ئۇلار بىر مۇچىزە ئۇچۇن ئىزدەيدۇ، بىراق، ئۇلارغا ېقەت يۇنوُس ېيغەمبەرنىڭ مۇجىزىسى بەلگە بېرىلىدۇ.
LUK 11:30	چۈنكى يۇنوُس ېيغەمبەرنىڭ ئۆزى نىنھەۋە شەھىرىدىكى خەلقەرگە بىر ئالامەت كارامەت بولغىنغا ئوخشاش، ئىنسان ئوغلىمۇ بۇ دەۋوگە يەنە شۇنداق بولىدۇ.	يۇنوُس نىنھەۋە شەھىرىدىكى خەلقەرگە بىر ئالامەت بولغا نا ئوخشاش، ئىنسان ئوغلى بۇ زامانغا شۇنداق بولىدۇ.
LUK 11:31	قييامەت كۈنى «جەنۇپىن كەلگەن ئايال يادىشاھە»مۇ بۇ دەۋردىكىلەر بىلەن تەڭ تىرىلىپ، ئۇلارنىڭ گۇناھلىرىنى بېكىتىدۇ. چۈنكى ئۇ سۇلايماننىڭ دانا سۆزلىرىنى ئاڭلاش ئۇچۇن يەر يۈزىنىڭ چېتىدىن كەلگەن؛ ۋە مانا، سۇلايماندىنمۇ ئۇلۇغ بىرسى مۇشۇ يەردە تۇرىدۇ.	قييامەت كۈنىدە، جەنۇپىن كەلگەن مەلکە، بۇ ۋاقتىنىڭ خەلق بىلەن بىرگە تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ خاتالىقىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. چۈنكى ئۇ سۇلايماننىڭ ئەقىللەق سۆزلىرىنى ئاڭلاش ئۇچۇن دۇنيانىڭ ئاخىرىدىن كەلگەن؛ ۋە باق، سۇلايماندىن تەكش چوڭ بىر نەرسە مۇشۇ جايىدا بار.
LUK 11:32	قييامەت كۈنى نىنھەۋەلىكىلەر بۇ دەۋردىكىلەر بىلەن تەڭ قويۇپ، بۇ دەۋردىكىلەرنىڭ گۇناھلىرىنى بېكىتىدۇ. چۈنكى نىنھەۋەلىكىلەر يۇنوُس ېيغەمبەر جاكارلىغان خەۋەرنى ئاڭلاپ تۇوا قىلغان؛ ۋە مانا، يۇنوُس ېيغەمبەر دىننەمۇ ئۇلۇغ بىرسى مۇشۇ يەردە تۇرىدۇ!	قييامەت كۈنىدە نىنھەۋە خەلقى بۇ ۋاقتىنىڭ خەلقەر بىلەن بىرگە تۇرۇپ، بۇ ۋاقتىنىڭلەرنىڭ گۇناھلىق ھالەتلىرىنى ئاشكارلايدۇ. چۈنكى نىنھەۋە خەلقى يۇنوُس ېيغەمبەرنىڭ خەۋەرنى ئاڭلاپ تەۋە قىلغان؛ ۋە كۆرۈڭلەر، يۇنۇستان داھى ئۇلۇغ بىر كىشى مۇشۇ يەردە تۇرۇۋاتىدۇ!
LUK 11:33	ھېچكىم چىراغنى يېقىپ قويۇپ، ئۇنى يوشۇرۇن جايىدا قويماس، ياكى ئۆستىگە سېۋەتىنى كۆمتوزۇپ قويماس، بەلكى چىراغداننىڭ ئۆستىگە قويىدۇ؛ بۇنىڭ بىلەن ئۆيگە كىرگەنلەر بورۇقلۇقنى كۆردى.	ھېچكىم چىراغنى يېقىپ قويىمەي، ئۇنى ياشىرىن جايىغا ساتمايدۇ، ياكى ئۆستىگە سەيەتنى قايلاي قويىمەدۇ، بەلكى چىراغ سۆھىبىسىگە قويىدۇ؛ شۇڭا ئۆيگە كىرىپ كەلگەنلەر بورۇقنى تولا كۆرەلەيدۇ.
LUK 11:34	تەنىڭ چىرىغى كۆزدۇر. شۇڭا ئەگەر كۆزۈڭ ساپ بولسا، يۇتون ۋۇجۇدۇڭ يورۇتۇلۇدۇ. لېكىن ئەگەر كۆزۈڭ خۇنۇك بولسا يۇتون ۋۇجۇدۇڭ قاراڭغۇ بولىدۇ.	كۆزۈڭ بەرىنىڭ چىراغى. ئەگەر كۆزۈڭ تەز بولسا، يۇتون بەرىنىڭ يورۇق بولىدۇ. لېكىن ئەگەر كۆزۈڭ يامان بولسا، يۇتون بەرىنىڭ قاراڭغۇ بولىدۇ.
LUK 11:35	شۇنىڭ ئۇچۇن ھېزى بولغىنىكى، ۋۇجۇدۇڭدىكى «يورۇقلۇق» قاراڭغۇلۇق بولمىسىن!	شۇنىڭ ئۇچۇن دىققەت بولۇڭ، ئىچىڭىزدىكى يورۇق قاراڭغۇ بولمىسىن!
LUK 11:36	ئەمدى ئەگەر بارچە ۋۇجۇدۇڭ يورۇق بولسا ۋە ئۇنىڭ ھېچ يېرى قاراڭغۇ بولمىسى، ۋۇجۇدۇڭ خۇددى چىراغ يارلاق نۇرى بىلەن سېنى يورۇۋاقاندەك تامامەن ئايدىڭ بولىدۇ.	ئەگەر سىزنىڭ بارلىق تەنىڭ يورۇق بولۇپ، ھېچ قاراڭغۇ بۆلەك قالمىسا، تەنىڭ خۇددى چىراقتىڭ نۇرۇدەك تولۇق يارلاق بولىدۇ.
LUK 11:37	ئىيسا گەپ قىلىپ تۇرغاندا، بىر يەرسىسى ئۇنى ئۆيگە تاماڭقا چاقىرىدى. شۇ ئىيسا سۆز قىلىۋاتقاندا، بىر يەرسىسى ئۇنى ئۆيگە غىزاغا تەكلىپ قىلدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆيگە كىرىپ، داستخاندا ئولتۇردى.	ۋاقتىتا ئۇ كىرىپ، ئۇستەلەدە ئولتۇردى.

Reference	Before	After
LUK 11:38	لېكىن ھېلىق يەرسىي ئۇنىڭ تاماقتن ئىلگىرى قول يۇمىغىنىنى كۆرگەندە، ئىنتايىن ھېرمان بولدى.	ئەمما شۇ يەرسىي ئۇنىڭ تاماق ئالدىن قول يۇمىغانلىقىنى كۆرگەندە، ئەتراكپ قالدى.
LUK 11:39	لېكىن رەب ئۇنىڭغا: – ئەمدى سىلەر ئىي يەرسىيلىر، چىنە-قاچلارنىڭ تېشىنىلا بۇيۇپ ياكىزلىغىنىڭلار بىلەن ئىچىڭلار ھەرتۈرۈلۈك ھېرىسىلىك ۋە رەزىلىككە تولغاندۇر.	ئەمما رەب ئۇنىڭغا دېدى: 'سىلەر يەرسىيلىر، كۇپ-تاقانىڭ تاشقى تەرەيلەرنىلا بۇيۇپ تازىلاشقان بولۇيىسىلەر، بىراق ئىچىكى تەرەيىڭلار ھەر خىل يامانلىق ۋە يەسكەش بىلەن تولۇق.' ئەي بىلىمى يوقلار، تاشقى تەرەبىنى ياسىغان ئۇ زات ئىچىكى تەرەپنىمۇ ياسىغان ئەممەسمۇ؟!
LUK 11:40	ئەي نادانلار، تېشىنى ياراتقۇچى ئىچىنىمۇ ياراتقان ئەممەسمۇ؟!	بەلكى ئىچىدىكى نەرسىلەرنى سەدقە قىلىڭلار، ۋە كۆرۈڭلار، ھەممە نەرسە ئەمدى ئۆز ئىچ-ئىچىڭلاردىن خەيرخاھلىق قىلىڭلار ۋە مانا، ھەممە نەرسە سىلەرگە ياكىز بولىدۇ.
LUK 11:41	ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي يەرسىيلىر! چۈنكى سىلەر ھەتتا يالپۇز بىلەن سۇراینىڭ ۋە ھەرخىل دورا-دەرمانلارنىڭ ئوندىن بىرىنى ئۆشىرە قىلىپ خۇداغا ئاتايسىلەر-رىي، بىراق ئادالەت ۋە خۇدانىڭ مۇھەببىتىنى ھېچ ئېتىبارغا ئالماي كېتىۋېرسىلەر، دەرۋەقە، ئاۋۇال مۇشۇ ئىشلارنى ئورۇندىشىڭلار كېرەك، ئاندىن شۇ ئىشلارنىمۇ ئادا قىلماي قويىما سلىقىڭلار كېرەك.	پەرسىيلىر، سىلەرگە ۋاي! چۈنكى سىلەر مىنت، رۇئى ۋە ھەر قايسى يېسلىكلىكارنى ئوندان بىر قىسىم قىلىپ تەقدىم قىلىسىلەر، بىراق ئادالەت ۋە خۇدانىڭ مۇھەببىتىنى ئېتىۋالدۇر سىلەر، بۇلارنى قىلىش لازىم، ۋە ئۇلارنىمۇ قالدۇرمىسىلەر.
LUK 11:42	ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي يەرسىيلىر! چۈنكى سىلەر سىناگوگلاردا ئالدىنىقى ئۇرۇنلارغا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا خەلقەر سىلەرگە ھۆرمەت سەلام بېرىشكە ئۇرۇنلاردا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا كىشىلەرنىڭ سىلەرگە بولغان ھۆرمەتلىك سالاملىرىغا ئامراقسىلەر.	ئەي يەرسىيلىر، سىلەرگە ۋاي! چۈنكى سىلەر سىناگوگلاردا ئالدىنىقى ئۇرۇنلارغا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا خەلقەر سىلەرگە ھۆرمەت سەلام بېرىشكە ئۇرۇنلاردا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا كىشىلەرنىڭ سىلەرگە بولغان ھۆرمەتلىك ئامراقسىلەر.
LUK 11:43	ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي يەرسىيلىر! چۈنكى سىلەر خۇددى كىشىلەر كېتىۋېتىپ، ئۇستىگە دەسىسەپ سېلىپمۇ سەزمەي ئۆتۈپ كەتكەن گۆرلەرگە ئوخشايسىلەر! – دېدى.	ئەي يەرسىيلىر، سىلەرگە ۋاي! چۈنكى سىلەر سىناگوگلاردا ئالدىنىقى ئۇرۇنلارغا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا خەلقەر سىلەرگە ھۆرمەت سەلام بېرىشكە ئۇرۇنلاردا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا كىشىلەرنىڭ سىلەرگە بولغان ھۆرمەتلىك ئامراقسىلەر.
LUK 11:44	سىلەرگە ۋاي! چۈنكى سىلەر خۇددى كىشىلەر كېتىۋېتىپ، ئۇستىگە دەسىسەپ سېلىپمۇ سەزمەي ئۆتۈپ كەتكەن گۆرلەرگە ئوخشايسىلەر! – دېدى.	سىلەرگە ۋاي! چۈنكى سىلەر كىشىلەر كۆرمەيدىغان قەبرىلەرگە ئوخشايسىلەر، شۇڭا ئۇلار ئۇستىدىن ئۆتۈپ كەتسە، بىلەنەمىسىلەر!
LUK 11:45	تەۋرات ئەھلىرىدىن بىرى ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، بۇلارنى ئېتىقىنىڭ بىزگىمۇ ھاقارت بولدى! – دېدى.	قانۇن ئالىملىرىنىڭ بىرى ئۇنىڭغا: "ئۇستاز، بۇلارنى ئېتىقىنىڭ بىزگەم ھەقارت قىلىدى!" دېدى.
LUK 11:46	ئۇ ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – سىلەرگىمۇ ۋاي، ئەي تەۋرات ئەھلىلىرى! چۈنكى سىلەر كۆتۈرەلمىگۈدەك ئېغىر يۈكەرنى ئادەمەلەرنىڭ زىممىسىگە ئارتىپ قويىسىلەر-رىي، ئەمما ئۆزۈڭلار بۇ يۈكەرنى كۆتۈرۈشكە بىرمۇ بارمىقىڭلارنى تەگۈزۈمەيسىلەر!	ئۇ ئۇنىڭغا شۇنداق جاۋاب قايتۇردى: سىلەرگەم ۋاي، ئەي تەۋرات بىلەملىكلىرى! چۈنكى سىلەر ئادەمەلەرگە كۆتۈرۈش قىيىن بولغان ئېغىر يۈكەرنى تۈپلەپ قويۇۋاتىسىلەر، بەلكى ئۆزۈڭلار بۇ يۈكەرنى كۆتۈرۈشكە بىرمەقىڭلارنىمۇ تەگەمىيەسىلەر!
LUK 11:47	سىلەرگە ۋاي! چۈنكى يەيغەمەرلەرنىڭ قەبرىلىرىنى ياساپ كېلىۋاتىسىلەر، لېكىن ئاتا-بۇۋەلېرىڭلار ئۇلارنى ئولتۇردى.	ئەي، سىلەرگە بەلگە! چۈنكى يەيغەمەرلەرنىڭ قەبرىلىرىنى قۇرۇپ كېتىۋاتىسىلەر، لېكىن ئاتا-بۇۋەلېرىڭلار ئۇلارنى ئولتۇرگەن.
LUK 11:48	شۇنىڭ بىلەن سىلەر ئاتا-بۇۋەلېرىڭلار قىلغانلىرىغا راizi بولغانلىقىڭلارغا تۇرغانلىقىڭلارنى ئاشكارلايسىلەر، چۈنكى ئۇلار يەيغەمەرلەرنى ئولتۇرگەن، گۇۋاھلىق بېرىسىلەر، تۇرغانلىقىڭلارنى ئاشكارلايسىلەر، چۈنكى ئۇلار يەيغەمەرلەرنى ئولتۇرگەن، سىلەر ئۇلارنىڭ قەبرەلىرىنى قۇرۇۋاتىسىلەر.	شۇ تەرەپتە سىلەر ئاتا-بۇۋەلېرىڭلار ئۇلارنى ئولتۇرگەن، چۈنكى ئۇلار يەيغەمەرلەرنى ئولتۇرگەن، تۇرغانلىقىڭلارنى ئاشكارلايسىلەر، چۈنكى ئۇلار يەيغەمەرلەرنى ئولتۇرگەن، سىلەر ئۇلارنىڭ قەبرەلىرىنى قۇرۇۋاتىسىلەر.
LUK 11:49	بۇ سەھەپتىنىمۇ خۇدانىڭ دانالىقى دەيدۈكى: «مەن ئۇلارغا يەيغەمەرلەر ۋە روسۇلارنى ئەۋەتىمەن ۋە بۇلاردىن بەزىلىرىنى ئۇلار ئۆلتۈرۈدۇ ۋە بەزىلىرىنى زىيانكەشلىك بىلەن قوغلىۋېتىدۇ».	شۇ سەھەپتىنىمۇ خۇدا دانالىقى دەيتۇ: «مەن ئۇلارغا يەيغەمەرلەر ۋە روسۇلار ئەۋەتىمەن، بۇلاردىن بەزىلىرىنى ئۆلتۈرۈپ، بەزىلىرىنى زورلاپ قۇتقاقتايىدۇ».
LUK 11:50-51	شۇنىڭ بىلەن دۇنيا ئايىرىدە بولغاندىن بۇيانقى بارلىق يەيغەمەرلەرنىڭ تۆكۈلگەن قان قەرزىلىرى، يەنى ھابلىنىڭ تۆكۈلگەن قېنىدىن تارتىپ تاكى ئىبادەتخانىدىكى قۇربانگاھ بىلەن مۇقدەدەس جاي ئارلىقىدا قەتل	شۇ ئۆچۈن، دۇنيا يەيدا بولغاندىن بۇيان بارلىق يەيغەمەرلەرنىڭ قېنى، يەنى ھابلىنىڭ قېنىدىن باشلاپ، زەكەريائىنىڭ قېنىغىچە (ئۇ ئەلتەر بىلەن مەبەتخانى ئارسىسىدا ئۆلتۈرۈلگەن)، بۇ نەسلەگە تەلەپ قىلىنىدۇ. ھەئ، مەن

Reference	Before	After
LUK 11:51	قىلىنغان كاھن زەكەرييائىڭ تۆكۈلگەن قېنىفچە بارلىق قان قەزىلەر ئۈچۈن مۇشۇ دەۋرىدىكەردىن ھېساب ئېلىنىدۇ. مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويايىكى، بۇلارنىڭ ھەممىسى مۇشۇ دەۋرىدىن ئېلىنىدىغان بولىدۇ!	سىلەرگە دېيمەن، بۇ نەسلگە ھەممىسى تولۇق ھېسابلىنىدۇ!
LUK 11:52	ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئەھلىلىرى! چۈنكى ھېكمەت خەزىنسىنىڭ ئاچقۇچىنى ئېلىپ تۇرۇپ، ئۆزۈڭلەر ئۇنىڭ ئىچىگە كىرمىدىنلەر ۋە كەرىدى دېگەنلەرنىمۇ كىرگۈزمىدىنلەر.	ئەي قانۇن بىلەملىكەر! سىلەرگە قەتە كەمپىرىلىك بولسۇن! چۈنكى بىلىم ئاچقۇچىنى ئالىپ تۇرۇپ، ئۆزۈڭلەر كىرمىدىنلەر ۋە كىرىشىكە خەۋەس قىلغانلارنى كىرگۈزمىدىنلەر.
LUK 11:53	ئۇ شۇ يەردىن چىققاندىن كېيىن، تەۋرات ئۇستازلىرى بىلەن يەرسىيلەر ئۇنىڭ بىلەن قاتىق قارشىلىشىپ، ئۇنىڭغا كۆپ ئىشلارنى مۇزاكىرىلىشىشكە قىستىدى	ئۇ بۇ گەپلىرنى دەپ تۇرغاندا، قانۇن ئالىمىلىرى بىلەن يەرسىيلەر ئۇنى قاتىق زورلاپ، كۆپ ئىشلار ھەقتە قاتىق سۈرۈشتۈرۈپ سوراشقا باشلىدى.
LUK 11:54	وە ئۇنىڭ ئۇستىدىن شىكايدەت قىلىشقا سۆزىدىن بىرەر ئەيىپ تېپىۋېلىشقا يايلاپ يۈرەتتى.	ئۇنىڭ گەپلىرىدىن بىرەر خاتالىق تېپىپ، ئۇستىدىن شىكايدەت قىلىش ئۇچۇن يۈرسەت كۆتۈپ تۇرۇۋاشاتى.
LUK 12:1	شۇ چاغلاردا، مىڭلىغان كىشىلەر يېغلىپ، بىر-بىرىنى دەسىسۇھەتكۈدەك قىستا-قىستاڭ بولۇشۇپ كەتكەندە، ئۇ ئاۋۇال مۇخلىسىلىرىغا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: – يەرسىيلەرنىڭ ئېچىتۇقۇسىدىن، يەنى ساختىپەزلىكدىن هوش بولۇڭلار.	ئۇ ۋاقتىنا، مىڭلىغان كىشىلەر يېغلىپ، بىر-بىرىنىڭ ئۇستىگە چىقىپ كېتىشكە بارغان، ئۇ ئالدىن شاكىرتلىرىغا دېدى: يەرسىيلەرنىڭ خەمىرىدىن، يەنى ساختىپەزلىكدىن هوش بولۇڭلار.
LUK 12:2	چۈنكى يوشۇرۇلغان ھېچقانداق ئىش ئاشكارىلانماي قالمايدۇ، وە ھېچقانداق مەخپىي ئىش ئايىان بولماي قالمايدۇ.	چۈنكى ھەر قانداق يوشۇرۇن ئىشنىڭ ھەممىسى ئاخىردا ئاشكارا بولىدۇ. وە ھەر قانداق مەخپىي ئىش تولاي ئوچۇقلاب كېتىدۇ.
LUK 12:3	شۇڭا سىلەرنىڭ قاراڭغۇدا ئېتقانلىرىنگلەر يۈرۈقتا ئاڭلىنىدۇ؛ ئۆيىنىڭ ئىچىرىدە خۇپىيانە يېچىرلاشقا ئاڭلىرىنگلەر ۋە جاكارلىنىدۇ.	شۇڭا سىلەر قاراڭغۇدا دەپلىگەنلىرىنگلەر يۈرۈقتا ئاڭلىنىپ چىقىدۇ؛ ئۆيى ئىچىدە سىر يېچىرلىگەنلىرىنگلەر تېڭز تۆشەكتە باللىق جاكارلىنىدۇ.
LUK 12:4	مەن سىلەر دوستلىرىمغا شۇنى ئېتىمەنكى، تەننى ئۆلتۈرۈپ، باشقا ھېچ ئىش قىلامايدىغانلاردىن قورقماڭلار.	مەن سىلەر دوستلىرىمغا بۇنى ئېتىمەن: تەننى ئۆلتۈرۈپ، كېيىن ھېچ نەرسە قىلامىغانلاردىن قورقماڭلار.
LUK 12:5	لېكىن مەن سىلەرگە كىمدىن قورقۇشۇڭلار كېرەكلىكىنى كۆرسىتىپ قويايى: ئۆلتۈرگەندىن كېيىن، دوزاخقا تاشلاشقا ھوقۇقلىق بولغۇچىدىن قورقۇڭلار؛ بەرھەق سىلەرگە ئېيتىاي – ئۇنىڭدىن قورقۇڭلار!	ئەمما مەن سىلەرگە كىم بىلەن قورقۇش كېرەكلىكىنى كۆرسىتىمەن: تەنلىكىنى ئۆلتۈرگەندىن كېيىن، دوزاقا تاشلاشقا ھوقۇقلىق بار كىشىدىن قورقۇڭلار؛ ھەئ، سىلەرگە دېيمەن، ئۇنىڭدىن قورقۇڭلار!
LUK 12:6	بەش قۇشقاچ ئىككى يۈلغا ساتىلىپ كېتەمۇ؟ لېكىن ئۇلارنىڭ ھېچىرىمۇ خۇدا تەرىپىدىن ئۇتتۇلۇپ قالغاننى يوق.	بەش قۇشقاچ ئىككى يۈلغا ساتىلىپ كېتەمۇ؟ لېكىن خۇدا ھېچ بىرىنى ئۇنۇتۇپ قويىمايدۇ.
LUK 12:7	لېكىن ھەتا ھەربىر تال چېچىڭلارمۇ سانالغانداندۇر، شۇنداق ئىكەن، قورقماڭلار؛ سىلەر نۇرگۇنلەغان قۇشقاچتىن قىممەتلەكىسىلەر!	ئەمما سىلەرنىڭ بېشىدىكى ھەر بىر تال چېچىڭلار ساناب تۇر. شۇڭا قورقماڭلار، سىلەر كۆپ قوشقاچقا قارىغاندا ياققان قىممەتلەكىسىلەر!
LUK 12:8	– بىراق مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويايىكى، كم مېنى ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا ئېتىراپ قىلىسا، ئىنسانئوغلىمۇ ئۇنى خۇدانىڭ يەرشتلىرى ئالدىدا ئېتىراپ قىلىدۇ.	بىراق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىمەن: كم مېنى ئادەملەر ئالدىدا ئېتىراپ قىلىسا، ئىنسانئوغلىم ئۇنى خۇدا يەرشتلىرى ئالدىدا ئېتىراپ قىلىدۇ.
LUK 12:9	بىراق ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا مېنى تونۇمىغان كىشى، خۇدانىڭ يەرشتلىرى ئالدىدىمۇ تونۇلمايدۇ.	بىراق ئادەملەر ئالدىدا مېنى رەت قىلغان بولسا، خۇدانىڭ يەرشتلىرى ئالدىدا ئۇنى رەت قىلىنىدۇ.
LUK 12:10	ئىنسانئوغلىغا قارشى سۆز قىلغان ھەرقانداق كىشى كەچۈرۈمگە ئېرىشەلەيدۇ؛ لېكىن مۇقەددەس روھقا كۈپۈرلۈق قىلغۇچى بولسا كەچۈرۈمگە ئېرىشەلەيدۇ.	ئىنسانبالىسىغا قارشى گەپ قىلغان ھەرقايىس كىشى كەچۈرۈمگە ئېرىشەر؛ لېكىن مۇقەددەس روھقا كۈپۈر قىلغۇچى بولسا، كەچۈرۈمگە ئېرىشىمەيدۇ.
LUK 12:11	لېكىن كىشىلەر سىلەرنى سىنაگوگا ياكى ھۆكۈمدارلار بىلەن رەھبەرلەرنىڭ ئەمما، كىشىلەر سىلەرنى سىنაگوگا ياكى ھۆكۈمدارلار بىلەن رەھبەرلەرنىڭ	

Reference	Before	After
LUK 12:12	ئالدىغا كەلتۈرۈپ سوراق قىلغاندا، قانداق جاۋاب بېرىپ سوراقدا تارقاندا، «ئەزگە قانداق جاۋاب بەرسەم؟» ياكى «نىمە دېسەم بولار؟» دەپ ئەندىشە قىلماڭلار.	چۈنكى شۇ ۋاقتىتا نىمە دېمەك كېرەكلىكىنى مۇقەددەس روھ سىلەرگە دېشىڭلارنى ئەندىشە قىلماڭلار.
LUK 12:13	چۈنكى نىمە دېپىش كېرەكلىكىنى شۇ ۋاقتى-سائىتىدە مۇقەددەس روھ سىلەرگە ئۆتكىتسىدۇ.	خەلق ئارىسىدىكى بىر كىشى ئۇغا دېدى: ئۇستاز، مەن مىنىڭ ئاكاسىغا دېڭىكى، بىزنىڭ ئاتىمىزنىڭ مىراسىنى مەن بىلەن تەڭ بۆلۈشتۈر.
LUK 12:14	كۆيچىلىك ئارىسىدىن بىرسى ئۇنىڭغا: - ئۇستاز، ئاكامغا ئاتىمىزدىن قالغان مىراسىنى مەن بىلەن تەڭ ئۆلىشىشكە بۇيرۇغا يلا - دېدى.	بىراق ئۇ دېدى: ئادەم، كىم مېنى سىلەرنىڭ ئارىسىدا حالقا قىلغۇچى ياكى بۆلگۈچى قىلغان؟
LUK 12:15	لېكىن ئۇ ئۇنىڭغا جاۋابەن: - بۇرادەر، كىم مېنى سىلەرنىڭ ئۇستۇڭلارغا سوتچى ياكى ئۇلەشتۈرگۈچى قىلدى؟ - دېدى.	ئۇ خەلقەرگە قاراپ: ئەسکەرىپ تۇرۇڭ، يۇل-مالغا ئاسىيىپ كەتمەڭلار.
LUK 12:16	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا مۇنداق بىر تەمىسىلى ئېيتىپ بەردى: - «بىر باينىڭ يېرى مولوھىسى بېرىپتۇ.	چۈنكى ئىنساننىڭ ھاياتى ئۇنىڭ ماللىرىنىڭ كۆپ بولۇشى بىلەن بهلگىلىنىپ قالمايدۇ، دېدى.
LUK 12:17	ئاندىن ئۇ كۆكۈلدە «نىمە قىلسام؟ چۈنكى بۇ قەدەر هوسوْلنى ساقلىغاندا جايىم ئۇ كۆكۈلدە «قانداق قىلماي؟ چۈنكى بۇزچىۋالا هوسوْلنى قويغۇدەك يېرىم يوق» - دەپ ئولىلېتۇ.	كېپىن ئۇ ئۇلارغا بۇنداق بىر مەشەل ئېيتىپ كەتتى: «بىر باين كىشىنىڭ يېرى كۆپ مەھسۇل بەردى.
LUK 12:18	ئاندىن ئۇ - «مۇنداق قىلماي: - ھازىرقى ئامبارلىرىمنى چۈۋۈۋېتىپ، تېخىمۇ چوغىنى ياساپ، بارلىق مەھسۇلاتلىرىم ۋە باشقا مال- مۇلۇكلىرىمنى شۇ يەرگە يېغىپ ساقلای!	ئاندىن ئۇ دېدى: «مەنمۇ بۇنداق قىلىمەن: ھازىرقى ئامبارلىرىمنى يۆتكەپ تاشلاپ، تېخى چوغى ئامبارلار قۇرۇپ، بارلىق ئۆرمەكلىرىم بىلەن باشقا ئەشىبالرىمنى شۇ جايغا توپلاپ ساقلایمەن!
LUK 12:19	ئاندىن ئۆز-ئۆزۈمگە: «ئەي ئەخەمەق، بۇگۇن كېچىلا جېنىڭ سەندىن نېمەتلەرىك بار، راھەت ئىچىدە يەپ-ئىچىپ خۇش بولغىن!» دەيدىغان بولىمەن» دەپ ئويلاپتۇ.	كېپىن ئۇ ئۆز رۇخىغا دېھر: «ئەي جانىم، سەندە كۆپ نىمەتلەر بار، كۆپ يىللار ئۈچۈن ساقلانغان. راھەت تۇر، يې، ئىچ، خۇشال بول!»
LUK 12:20	لېكىن خۇدا ئۇنىڭغا: «ئەي ئەخەمەق، بۇگۇن كېچىلا جېنىڭ سەندىن قىلىپ ئېلىنىدۇ، ئۇنداقتا بۇ توپلىغىنىڭ كىمگە قالىدۇ؟» دەپتۇ.	لېكىن خۇدا ئۇغا: «ئەي ئەخەمەق، بۇگۇن كەچتە سىزنىڭ جېنىڭىز سەندىن تەلەپ قىلىنىپ كېتسدۇ؛ شۇنداقتا، بۇ توپلىغان نەرسىلىرىك كىمگە قالىدۇ؟» دەپ دېدى.
LUK 12:21	شۇنداق بولىدۇ: ئۆزىگە خەزىنە توپلاپ، خۇدا تەرەپكە يۇل-مال توپلىمىغان خۇدانىڭ ئالدىدا دۆلەتمەن بولماي، ئۆزىگە خەزىنە يەقاننىڭ ھالى شۇنداق بولار».	كىشلەر.
LUK 12:22	ئاندىن ئۇ مۇخلىسىلىرىغا مۇنداق دېدى: - شۇنىڭ ئۈچۈن مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، تۇرمۇشۇڭلار توغرۇلۇق، نىمە يەرمىز ياكى نىمە كىيەرمىز، دەپ ئەندىشە قىلماڭلار.	ئاندىن ئۇنىڭ شاڪىرتلىرىغا: شۇڭا سىلەرگە دەيمەن، ھاياتىڭلارغا قاراپ، نىمە يېشىش ياكى نىمە كۆيىنهش ئۆچۈن ئەندىشە قىلمەڭلار.
LUK 12:23	چۈنكى ھاياتلىق يېمەكلىكتىن، تەن كىيم-كېچەكتىن ئەزىزدۇر.	چۈنكى ھايات يېمەكلىكتىن كۆپ، تەن كىيملىكتىن كۆپ.
LUK 12:24	قۇرغۇنلارغا قاراڭلار! ئۇلار تېرىمايدۇ ۋە يېغمايدۇ، ئۇلارنىڭ ئامبار، ئىسكلاتلىرىمۇ يوق. لېكىن خۇدا ئۇلارنىمۇ ئۇرۇقلانىدۇردى. سىلەر قۇشلاردىن قانچىلىك ئەزىز-ھە!	قۇرغۇنلارنى كۆزتىپ باقىلار! ئۇلار تېرىپ يېغىمدى، ئۇلارنىڭ ئامبارىمۇ، ئىسكلاتلىسىمۇ يوق. بىراق خۇدا ئۇلارغا ئۇلارغا يېتەرلىك ئۇرۇق بېرىپ تۇردى.
LUK 12:25	ئاراڭلاردا قايسىڭلار غەم-قايقۇ بىلەن ئۆمرۈڭلارنى بىرەر سائەت ئۇزاراتالايسىلەر؟	سىلەر قۇشلارغا قارىغاندا قانداقلا قىممەتلىك!
LUK 12:26	ئەگەر شۇنچىلىك كىچىككىنە ئىشىمۇ قولۇڭلاردىن كەلمىسە، نىمە ئۆچۈن قالغان ئىشلار توغرىسىدا غەم-ئەندىشە قىلىسىلەر؟	ئەگەر شۇ دەرجىدە كىچىك بىر ئىشقا قولىڭلار بەتمىسە، نىمە ئۆچۈن قالغان ئىشلارغا يارا قىلىسىلەر؟
LUK 12:27	نېلۇيەرلەرنىڭ قانداق ئۆسۈپ كېتىدىغانلىقىنى كۆزلىۋېلىك! ئۇلار ئەمگەك كەمۇ	نېلۇيەرلەرنىڭ قانداق ئۆسۈپ كېتىدىغانلىقىنى كۆزلىۋېلىك! ئۇلار ئەمگەك كەمۇ

Reference	Before	After
LUK 12:27	قىلمايدۇ، چاقمۇ ئېگىرمەيدۇ؛ لېكىن سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، ھەتتا سۇلايمان سۇلايمان تولۇق شار-شەرىپتە تۇرغاندىمۇ ئۇنىڭ كېيىنىشى نىلۇپرەنىڭ بىر گۈلچىلىكىمۇ يوق ئىدى.	قىلمايدۇ، چاق ئېگىرمەيدۇ؛ لېكىن سىلەرگە دەيمەن، ھەتتا سۇلايمان تولۇق گۈزەللەكتە بولغاندا ھام بۇ نېلۇپرەنىڭ بىر گۈل سى قىلمايدۇ.
LUK 12:28	ئەي ئىشەنجى ئاچىزلا! ئەمدى خۇدا دالادىكى بۈگۈن ئېجىلسىسا، ئەتسىسى قۇرۇپ ئۇچاققا سېلىنىدىغان ئاشۇ گۈل-گىياھلارنى شۇنچە بېزىگەن يەردە، سىلەرنى تېخىمۇ كېيىندۈرمەسەمۇ؟!	ئەي، ئىمانىڭىز ئاز كىشىلەرا! خۇدا دەرىزنىڭ گۈل-چېڭىرلەرنى بۈگۈن سۈزۈپ كېتىشكە ئامادە قىلغاندا، ئەتسىسى كۆيدۈرۈپ تاشلانغان ئۇلارنى شۇنداق سوزاپ بەرگەندا، سىلەرنى تېخىمۇ ياخشى كېيدۈرۈپ بەرمەسمۇ؟
LUK 12:29	شۇنداق ئىكەن، نېمە يەيمىز، نېمە ئېچىمىز دەپ باش قاتۇرمائىلار، ھېچنېمىدىن ئەندىشە قىلماڭلار.	شۇنداق بولسا، نېمە يەيمىز، نېمە ئېچىمىز دەپ ئويلانمەڭلار، ھېچ نېمىدىن ئەندىشە قىلماڭلار.
LUK 12:30	چۈنكى دۇنيا جاۋغىرىدىكى بارلىق خەلقەر شۇنداق ھەر نەرسىنى ئىزدەيدۇ. چۈنكى ھەرقايىسى ئەلدىكىلەر مانا شۇنداق ھەممە نەرسىلەرگە ئىستىلىدۇ. بىراق ئاتاڭلار سىلەرنىڭ بۇ نەرسىلەرگە موھاتاجلىقىڭلارنى بىلىدۇ؛	چۈنكى دۇنيا جاۋغىرىدىكى بارلىق خەلقەر شۇنداق ھەر ئەتبايجىڭلارنى تولۇق بىلىدۇ.
LUK 12:31	شۇنداق ئىكەن، ئۇنىڭ يادىشاھلىقىغا ئىستىلىڭلەر ۋە ئۇ چاغدا، بۇلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە قوشۇلۇپ نېسىپ بولىدۇ.	شۇنداقتا، ئۇنىڭ يادىشاھلىقىنى ئالدىن ئىزدەڭلار، شۇنىڭ بىلەن بۇلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە بەرەب بولىدۇ.
LUK 12:32	قورقماڭلار، ئى كىچىك يادا! چۈنكى ئاتاڭلار يادىشاھلىقىنى سىلەرگە ئاتا قىلىشنى خۇش كۆردى.	قورقماڭلار، كىچىك قوچاقلار! چۈنكى ئاتاڭلار سىلەرگە يادىشاھلىقىنى بەرمەكتە خۇشال بولدى.
LUK 12:33	مۇلەك-ئەممىلىكىڭلارنى سېتىپ، كەمبەغەللەرگە ياقتۇرۇپ ياردەم بېرىڭلار، مال-مۇلۇكىڭلارنى سېتىپ، كەمبەغەللەرگە خەيرخاھلىق قىلىڭلار. ئۆزۈڭلارغا ئۇپرىمىنىپ تۇرمەyىغان بىر خەزىنە ئاسماңدا تەييارلاڭلار، شۇ ئۆزۈڭلارغا ئۇپرىمىدىغان ھەميان، ئەرشەرەدە ھەرگىز تۈگەپ كەتمەيدىغان بىر خەزىنە ھازىرلاڭلار؛ - شۇ يەردە ئۇغىرى يېقىن كەلمەيدۇ، كۆيە يەپ يوقاپ كەتمەيدۇ.	مۇلەك-ئەممىلىكىڭلارنى سېتىپ، كەمبەغەللەرگە ياقتۇرۇپ ياردەم بېرىڭلار، مال-مۇلۇكىڭلارنى سېتىپ، كەمبەغەللەرگە خەيرخاھلىق قىلىڭلار. ئۆزۈڭلارغا ئۇپرىمىنىپ تۇرمەyىغان بىر خەزىنە ئاسماڭدا تەييارلاڭلار، شۇ ئۆزۈڭلارغا ئۇپرىمىدىغان ھەميان، ئەرشەرەدە ھەرگىز تۈگەپ كەتمەيدىغان جايدا ئۇغىرى يېقىن كەلمەيدۇ، كۆيە يەپ يوقاپ كەتمەيدۇ.
LUK 12:34	چۈنكى بایلىقىڭلار قايىسى يەردە تۇرسا، قەلبىڭلارمۇ ئۇ يەردە تۇرغۇ بولىدۇ.	چۈنكى بایلىقىڭلار قەلبىڭلارمۇ ئۇ يەردە تۇرغۇ بولىدۇ.
LUK 12:35	سىلەر بېلىڭلارنى چىڭ باغانلىپ، چىراغلىرىڭلارنى ياندۇرۇپ تۇرۇڭلار؛ ياندۇرۇڭلار؛	بەللەرىڭلارنى قىيغاندا تەييار بولۇڭلار، چىراغلىرىڭلارنى داۋاملىق
LUK 12:36	خۇددى خوجايىنىنىڭ توى زىياپىسىدىن قايتىپ كېلىشنى كۆتۈپ تۇرغان چاكارلاردەك، ھەدائىم تەييار تۇرۇڭلار، شۇنىڭ بىلەن خوجايىن كېلىپ ئىشىنى قاقداندا، چاكارلار دەرھال چىقىپ ئىشىنى ئاچىدىغان بولىدۇ.	خوجايىنىڭ توى زىياپىسىدىن قايتىپ كېلىشنى كۆتۈپ تۇرغان خاراچىلارغا ئوخشاش، ھەر ۋاقت تەييار بولۇڭلار، ئۇ كېلىپ ئىشىنى قويغاندا، خاراچىلار دەرھال چىقىپ ئىشىنى ئاچىدۇ.
LUK 12:37	خوجايىن قايتىپ كەلگەندا، خىزمەتچىلىرى ئويفاق بولۇپ تەييار تۇرسا، بۇلار بەختلىك! ما من سىلەرگە دەيمىكى، خەزىچى ئۆزى كېنىك بەللەنىپ، كۆرسە، بۇ چاكارلارنىڭ بەختىدۇر! ما من سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، خوجايىن ئۆزى بېلىنى باغانلىپ، ئۇلارنى داستخانغا ئولتۇرغۇزۇپ، ئۇلارنى ئولىققا ئولتۇرغۇزۇپ، شەخسان كېلىپ ئۇلارغا خىزمەت قىلىدۇ!	خەزىچى قايتىپ كەلگەندا، خىزمەتچىلىرى ئويفاق بولۇپ تەييار تۇرسا، بۇلار بەختلىك! ما من سىلەرگە دەيمىكى، خەزىچى ئۆزى كېنىك بەللەنىپ، كۆرسە، بۇ چاكارلارنىڭ بەختىدۇر! ما من سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، خوجايىن ئۆزى بېلىنى باغانلىپ، ئۇلارنى داستخانغا ئولتۇرغۇزۇپ، ئۇلارنى ئولىققا ئولتۇرغۇزۇپ، شەخسان كېلىپ ئۇلارغا خىزمەت قىلىدۇ!
LUK 12:38	ئەگەر خوجايىن ئىككىنچى ياكى ئۇچىنچى ۋاقتتا كەلسە، خىزمەتچىلەرنىڭ چاكارلارنىڭ شۇنداق ئويفاقلىقىنى كۆرسە، بۇ ئۇلارنىڭ بەخت بولىدۇ!	ئەگەر خوجايىن ئىككىنچى ياكى ئۇچىنچى ۋاقتتا كەلسە، خىزمەتچىلەرنىڭ چاكارلارنىڭ شۇنداق ئۇرۇشىنى كۆرسە، بۇ ئۇلارغا ھەققىي بەخت بولىدۇ!
LUK 12:39	لېكىن شۇنى بېلىپ قويۇڭلاركى، ئەگەر ئۆي ئىككىس ئوغرىنىڭ ئېچىدە قايسى ۋاقتتا كېلىدىغانلىقىنى بىلگەن بولسا، ئۇ ئويفاق تۇرۇپ ئوغرىنىڭ ئۆيگە ئۆيگە تېشىپ كېرىشىگە ھەرگىز يول قويىمايتى!	لېكىن بۇنى توالىي بىلەڭلار؛ ئەگەر ئۆي ساھىبى ئوغرىنىڭ كېچىدە قايسى ۋاقتتا كېلىدىغانلىقىنى بىلېپ قالسا، ئۇ ئويفاق تۇرۇپ، ئوغرىنىڭ ئۆيگە كېرىپ كېتىشكە ھېچقانداق يول قويىمايتى!
LUK 12:40	شۇنىڭ ئۆچۈن سىلەر ھەمىشە تەييار بولۇڭلار؛ چۈنكى ئىنسانئوغلى سىلەر ئۆيلىمغاڭ ئەۋەتلىقىنى ۋاقتتا كېلىپ قالىدۇ.	شۇ ئۆچۈن سىلەر ھەمىشە تەييار بولۇڭلار؛ چۈنكى ئىنسانئوغلى سىلەر ئاڭلىمغاڭ ۋاقتتا كېلىپ قالىدۇ.
LUK 12:41	پىتە ئۇنىڭىغا: ئى رەب، بۇ تەمىسىلىنى بىزگەلا ئېپتىپتۇرسەن، ياكى ھەممىگە يېتىرسى ئۇنىڭدىن: - ئى رەب، سەن بۇ تەمىسىلىنى بىزگەلا قارىتىپىسى ئېپتىڭىمۇ ياكى ھەممە يەلەنگە قارىتىپىسى؟ - دەپ سورىدى.	پىتە ئۇنىڭىغا: ئى رەب، بۇ تەمىسىلىنى بىزگەلا ئېپتىپتۇرسەن، ياكى ھەممىگە يېتىرسى ئۇنىڭدىن: - ئى رەب، سەن بۇ تەمىسىلىنى بىزگەلا قارىتىپىسى ئېپتىڭىمۇ ياكى ھەممە يەلەنگە قارىتىپىسى؟ - دەپ سورىدى.

Reference	Before	After
LUK 12:42	رەب مۇنداق دېدى: - خوجايىنى ئۆز ئۆيىدىكىلەرگە مەسئۇل قىلىپ، ئۇلارغا تېگىشلىك بولغان ئاشلىقنى ۋاقتىدا تەقسىم قىلىپ بېرىشكە تەينىلەيدىغان ئىشەنچلىك ۋە يەملىك غوجىدار كىم بولىدۇ؟	يەرۋەردىگار دېدى: ئەجىرىدارى ئائىسىسگە جاۋابكار قىلىپ، تاماق-ئىچىمىلىكەرنى ۋاقتىدا تەقسىم قىلدۇرغۇچى، بۇ ئىشەنچلىك ۋە ئەقلىلىق باشقۇرغۇچى كىم بولىدۇ؟
LUK 12:43	خوجايىنى ئۆيىگە قايتقاندا، چاڭرىشىڭ شۇنداق قىلىۋاتقىنىڭ ئۆستىنگە كەلسە، بۇ چاڭارنىڭ بەختىدۇرا!	ئەگەر خۇجا ياي ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندە، خدمتچى شۇنداق قىلىۋاتقان بولسا، بۇ خدمتچى چوقۇق بەختلىك!
LUK 12:44	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويایكى، خوجايىنى ئۆنى يۇتون ئىگلىكىنى باشقۇرۇشقا قوېيدۇ.	مەن سىلەرگە راست ئېتىقاندا، خوجايىنى ئۆنى يۇتون مال-مۇلۇكىنى باشقۇرۇشقا قوېيدۇ.
LUK 12:45	ئەگەر بۇ قول ئۆز كۆنگىلەدە: «خوجايىم كېيىن كېلىپ قالدى» دەپ ئويلاپ، لېكىن مۇبادا شۇ چاڭار كۆنگىلەدە: «خوجايىنىم ھايال بولۇپ قالدى» دەپ، باشقا چاڭارلار ۋە دېدەكلىرنى بوزەك قىلىشقا ۋە يەپ-ئىچىپ، مەست بولۇشقا باشلىسا،	ئەگەر بۇ قول ئۆز كۆنگىلەدە: «خوجايىم كېيىن كېلىپ قالدى» دەپ ئويلاپ، باشقا چاڭارلار ۋە قىزلارنى توقۇپ، يېرىم-ئىچىپ سار بولۇشقا باشلاشقا، باشقا قۇللازىنى ۋە قىزلازىنى توقۇپ، يېرىم-ئىچىپ سار بولۇشقا باشلاشقا، بولۇشقا باشلىسا،
LUK 12:46	شۇ چاڭارنىڭ خوجايىنى كۆتۈلمىگەن بىر كۇنى، ئوبىلىمغان بىر ۋاقتىتا قايتىپ كېلىدۇ ۋە ئۆنى كېسىپ ئىككى يارچە قىلىپ، ئۆنىڭ نېسۋىسىنى ئېتقادسىزلار بىلەن ئوخشاش تەقدىرde بېكىتىدۇ.	شۇ خىزمەتچىنىڭ مالىكى كۆتۈلمەس بىر كۇندە، ئوبىلىمغان ۋاقتىتا كېلىپ، ئۆنى قاتىق يارچىلاب كېسىپ، ئېتقادسىزلىق قىلغۇچىلار بىلەن بىرگە جايىغا قويۇدۇ.
LUK 12:47	ئەمما ئۇ قول، ئۆز خۇجا يىنىڭ ئىرادىسىنى بىلگەن بولۇپ، تەيار بولىغاندا ئەمدى خوجايىنىنىڭ ئىرادىسىنى بىلېپ تۇرۇپ، تەيارلىنىپ تۇرمىغان ۋە خۇجا يىنىڭ ئىرادىسى بويىچە قىلىمغاندا، كۆپ زەربە بىلەن جازالاندۇ.	ئەمما ئۇ قول ئىككىنىڭ ئوبىلىمغاندا، كۆپ زەربە بىلەن جازالاندۇ.
LUK 12:48	بىراق خوجايىنىنىڭ ئىرادىسىنى بىلەن ئۆزۈپ، تاياق يېپىشىكە تېگىشلىك ئىشلارنى قىلغان چاڭار ئازاراق تاياق يەيدۇ. كىمگە كۆپ بېرىلسە، ئۇنىڭدىن تەلەپ قىلىنىدىغىنى كۆپ بولىدۇ. چۈنكى ئادەملەر كىمگە كۆپ ئامانەت قويغان بولسا، ئۇنىڭدىن تەلەپ قىلىنىدىغىنىمۇ كۆپ بولىدۇ.	بىراق خوجايىنىنىڭ ئىرادىسىنى بىلەن ئۆزۈپ، تاياق يېپىشىكە تېگىشلىك ئىشلارنى قىلسسا، ئاز زەربە بىلەن جازالاندۇ. كىمگە كۆپ نەرسە بېرىلسە، ئۇنىڭدىن كۆپ نەرسە تەلەپ قىلىنىدۇ ۋە كىمگە كۆپ ئىشەنج بېرىپ قويۇلسا، ئۇنىڭدىننمۇ كۆپ نەرسە تەلەپ قىلىنىدۇ.
LUK 12:49	مەن يەر يۈزىگە ئوت تاشلاب تۇشاشتۇرۇشقا كەلدىم ۋە بۇ ئوتىنىڭ تۇتىشىشقا نەقەدەر تەقەزامەن!	مەن دۇنياغا ئوت كەلتۈرۈپ بەرمەكچى، بۇ ئوت ھازىرلا يىنىپ كەتسە دەپ نە قەدەر ئازارۇ قىلىپ تۇرۇپتۇم!
LUK 12:50	لېكىن مەن ئالدى بىلەن بىر چۆمۈش بىلەن چۆمۈلۈپ كېتىشىم كېرەك، بۇ ۋە چۆمۈلۈرلۈشۈم ئەمەلگە ئاشۇرۇلغۇچە ئىتتىيان قىينلىمەن!	لېكىن مەن ئالدى بىلەن بىر چۆمۈش بىلەن چۆمۈلۈپ كېتىشىم كېرەك، بۇ ۋە چۆمۈلۈرلۈشۈم ئەمەلگە ئاشۇرۇلغۇچە ئىتتىيان قىينلىمەن!
LUK 12:51	سىلەر مېنى يەر يۈزىگە تىنچلىق ئېلىپ كەلگەنلىكىنى ئويلاپ تۇرۇۋاتسىڭلارمۇ؟ قالدىلارمۇ؟ ياق، مەن شۇنى سىلەرگە ئېتىاكي، تىنچلىق ئەمەس، بۆلۈزۈش ئېلىپ كەلدىم!	سىلەر مەن يەرگە تىنچلىق ئېلىپ كەلگەنلىكىنى ئويلاپ تۇرۇۋاتسىڭلارمۇ؟ ياق، مەن سىلەرگە دەيمەن، تىنچلىق ئەمەس، بەلكى بۆلۈزۈش ئېلىپ كەلدىم!
LUK 12:52	ھازىرغا كېيىن، بىر ئائىلىدە بەش كىشى ئارسىسا ئۆزدۈك بولىدۇ؛ ئۆچتىسى چۈنكى بۇنىڭدىن كېيىن، بىر ئۆيىدىكى بەش كىشى بۆلۈزىدۇ؛ ئۆچى ئىككىسىگە قارشى، ئىككىسى ئۆچتىسىگە قارشى بۆلۈپ كېتىدۇ.	ھازىرغا كېيىن، بىر ئائىلىدە بەش كىشى ئارسىسا ئۆزدۈك بولىدۇ؛ ئۆچتىسى چۈنكى بۇنىڭدىن كېيىن، بىر ئۆيىدىكى بەش كىشى بۆلۈزىدۇ؛ ئۆچى ئىككىسىگە قارشى، ئىككىسى ئۆچتىسىگە قارشى بۆلۈپ كېتىدۇ.
LUK 12:53	ئاتا ئوغلى بىلەن ۋە ئوغۇل ئاتا بىلەن قارشى تۇرۇدۇ، ئاتا قىز بىلەن ۋە قىز ئانا ئوغلى بىلەن ۋە ئوغۇل ئاتا بىلەن قارشى تۇرۇدۇ.	ئاتا ئوغلى بىلەن ۋە ئوغۇل ئاتا بىلەن قارشى تۇرۇدۇ، ئاتا قىز بىلەن ۋە قىز ئانا بىلەن، قېينئانا كېلىن بىلەن ۋە كېلىن قېينئانا بىلەن داۋاملىق تەناقىش كېلىنىگە ۋە كېلىن قېينئانىسىغا قارشى تۇرۇدۇ.
LUK 12:54	ئەيسا يەنە توپلاشقان ئادەملەرگە مۇنداق دېدى: - سىلەر كۈنپېتىش تەرھەپتن بۇلۇشقا ئەمەلەرگە كۆرسەڭلار، دەرھال «يامغۇر ياغىدۇ» دەيسىلەر، ۋە دەرۋەقە شۇنداق بولىدۇ.	ئەيسا خەلقە دېدى: سىلەر بۇ تەرھەپتن بۇلۇت چىققاننى كۆرسەڭلار، دەرھال «يامغۇر كېلىپ قالدى» دەيسىلەر، ۋە هەممە شۇنداق بولىدۇ.
LUK 12:55	جەنۇب تەرھەپتن شامالنىڭ چىققىنىنى كۆرسەڭلار، «ھاۋا ئىسسىدۇ» دەيسىلەر ۋە دەرۋەقە شۇنداق بولىدۇ.	جەنۇب تەرھەپتن شامال چىققانغا كۆز يۈتكەندە، «ھاۋا ئىسسىق بولىدۇ» دەيسىلەر ۋە شۇنداق بولىدۇ.
LUK 12:56	ئەي ساختىپەزلەر! سىلەر بەر بىلەن كۆكتىكى رەڭگىنى يەرق ئېتەلەيسىلەر-يۇ، قانداقسىگە بۇ زامانى يەرق ئېتەلەمەيسىلەر؟	ئەي ساختىلار! سىلەر بەر بىلەن كۆكتىكى ئەھۋالى ياخشى يەرق قىلاڭايسىلەر، بۇ ۋاقتىتا يەرق قىلالماسلىلەر قانداق؟

Reference	Before	After
LUK 12:57	ئەمدى نېمىشقا قايىسى ئىشلارنىڭ دۇرۇس ئىككىگە ئۆزۈگلار ھۆكۈم قىلىپ باقمايسىلەر؟!	هازىز نېمىشقا ئۆزۈگلار دۇرۇس ئىشلارنى ئويلاشتۇرمىسىلەر؟
LUK 12:58	چۈنكى سوتچىغا بارغاندا دەۋاگىرىڭ بىلەن بىرگە، يولدا تېزلا سوزلاشتۇرۇپ چۈنكى دەۋاگىرىڭ بىلەن بىرگە سوتچى ئالدىغا بارغىنىڭدا، ئۇنىڭ بىلەن كېلىڭىز؛ بولمىسا، ئۇ سېنى سوتچىغا ئەتكۈزۈپ بېرىپ، سوتچى گۇندىپايغا بولۇشقا ئىتلىكىن؛ بولمىسا، ئۇ سېنى سوتچىغا، سوتچى بولسا گۇندىپايغا تايىشۇرددۇ ۋە گۇندىپاي سېنى زىندانغا تاشلайдۇ.	چۈنكى سوتچىغا بارغاندا دەۋاگىرىڭ بىلەن بىرگە، يولدا تېزلا سوزلاشتۇرۇپ چۈنكى دەۋاگىرىڭ بىلەن بىرگە سوتچى ئالدىغا بارغىنىڭدا، ئۇنىڭ بىلەن كېلىڭىز؛ بولمىسا، ئۇ سېنى سوتچىغا ئەتكۈزۈپ بېرىپ، سوتچى گۇندىپايغا تايىشۇرددۇ. تايىشۇرۇپ، گۇندىپاي سېنى قاماققا تاشلайдۇ.
LUK 12:59	مەن ساڭا دەيمەن، قەرزىكىن ئەڭ ئاخىرقى بىر تىيىننىمۇ تۆلەمىگەچكە، مەن ساڭا شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، قەرزىكىن ئەڭ ئاخىرقى بىر تىيىننىمۇ قويمىاي تۆلىمكىغۇچە، شۇ بەردىن ھەرگىز چىقالمايسەن.	شۇ جايىدىن ھېچقانداق چىقالمايسەن.
LUK 13:1	شۇ چاغدا، بىرنەچە ئادەم ئۇنىڭغا ۋالىي پلاتۇسنىڭ بىر قىسىم گاللىيەللىكەرنىڭ قېنىنى توڭۇپ، ئۇلارنىڭ قانلىرىنى ئۇلار قىلىۋاتقان ئىبادەتخانىدىكى قۇربانلىقنىڭ قانلىرى بىلەن ئارىلاشتۇرغانلىقنى مەلۇم قىلدى.	ئۇشاندا، بەزى كىشىلەر ئۇغا يېلاتۇسنىڭ، گاللىيەللىكەرنى ئۆلتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ قېنىنى قۇربانلىق قېنى بىلەن قوشۇپ تاشلىغانلىقنى خەۋەر قىلدى.
LUK 13:2	ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن مۇنداق دېدى: – ئۇلارنىڭ بۇ ئازابلارنى تارتقىنى ئۈچۈن بۇ گاللىيەللىكەرنى باشقما گاللىيەللىكەردىن گۇناھى ئېغىر دەپ قارامىسىلەر؟	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەرگەندە دېدى: سىلەر يېكىر قىلالامىسىلەر، بۇ گاللىيەللىكەر بۇ ئازاب تارتقانلىقى ئۈچۈن باشقما گاللىيەللىكەردىن گۇناھى ئېغىر دەپ چوڭراق دەپ؟
LUK 13:3	مەن سىلەرگە ئېيتىكى، ئۇنداق ئەمەس! بەلكى سىلەر توۋا قىلمىساڭلار، ھەممىڭلارمۇ ئوخشاش ئاقىۋەتتە ھالاك بولىسىلەر.	مەن سىلەرگە دەيمەن، بۇ شۇنداق ئەمەس! بەلكى سىلەر تەۋبا قىلمىساڭلار، ھەممىڭلارمۇ ئوخشاش ھالدا نابود بولىسىلەر.
LUK 13:4	سلىۋام مەھەلسىدىكى مۇنار ئۆرۈلۈپ چۈشۈپ، ئون سەككىز كىشىنى پېسىپ ئۆلتۈرۈپ قويغان، سىلەر ئۇلارنى يېرۇسالىمدا تۇرۇۋاتقان باشقىلاردىن قەبىھ، دەپ قارامىسىلەر؟	سلىۋام ئورنىدا مۇنار يېلىپ چۈشۈپ، ئون سەككىز كىشىنى باسىي ئۆلتۈرگەن، سىلەر ئۇلارنى يېرۇسالىمدا ياشايدىغان باشقىلارغا قارىغاندا كۆپرەك گۇناھكار، دەپ ئوبلايسىلەر؟
LUK 13:5	مەن سىلەرگە ئېيتىكى، ئۇنداق ئەمەس! بەلكى سىلەر توۋا قىلمىساڭلار، ھەممىڭلارمۇ ئوخشاش ئاقىۋەتتە ھالاك بولىسىلەر.	مەن سىلەرگە دەيمەن، بۇ شۇنداق ئەمەس! بەلكى سىلەر تەۋبا قىلمىساڭلار، ھەممەڭلارمۇ شۇنداق ئاقىۋەتتە ھالاك بولىسىلەر.
LUK 13:6	ئاندىن ئۇ بۇ تەمىسىلىنى سۆزلەپ بەردى: – مەلۇم بىر كىشىنىڭ ئۆزۈمىزلىقىدا تىكىلەن بىكار ئىگىلەپ تۇردىۇ» دەپ دەرىختىن مېۋە ئىزدەپ كەيتۇ، لېكىن ھېچ مېۋە تايالمايتۇ.	ئاندا ئۇ بۇ ھېكايەنى ئېيتقان: بىر كىشىنىڭ ئۆزۈمىزلىدا بىر تۆپ ئەنجىر دەرىختى بار ئىدى. ئۇ دەرىختىن مېۋە ئىزدەپ كۆرگەن، ئەمما ھېچ مېۋە تايالمايقان.
LUK 13:7	ئۇ باغۇنەكە: «قارا، ئۆچ يىلىدىن بېرى بۇ ئەنجۇر دەرىختىن مېۋە ئىزدەپ كېلىۋاتىمەن، بىراق بىر تالمۇ مېۋە تايالمايدىم. ئۇنى كېسىۋەت! ئۇ نېمە دەپ يەرنى بىكاردىن بىكار ئىگىلەپ تۇردىۇ» دەپتۇ.	ئۇ باغۇنەكە: «قارا، ئۆچ يىل بولدى، بۇ ئەنجىر دەرىخ مېۋە بەرمىدى. مەن ئىزدەپ كەتتىم، بىراق ھېچ نەرسە تايالمايدىم. ئۇنى كېسىۋەت! ئۇ يەرنى نېمە ئۆچۈن بىكار قىلىپ تۇرمەك؟» دەپ دېدى.
LUK 13:8	لېكىن باغۇنەن: «خوجايىن، ئۇنىڭغا يەنە بىر يىل تەگىمكەيلا. بۇ ۋاقت ئىچىدە ئۇنىڭ تۆۋەدىكى تۆپلارنى بوشىتىپ، ئوغۇتلاپ باقايى.	لېكىن باجىچى دېدى: «ئەيەندى، بۇنى يەنە بىر يىل تەركەلە. بۇ ۋاقتتا تىيىنى قاچاق، قىلىپ، گۈبەر قوشۇپ باقايى.
LUK 13:9	ئەگەر كېلەر يىلى مېۋە بېرىپ قالسا، ياخشى! بىراق بەرمىسە، كەسىپ كېسىۋەتكەيلە» دەپ باغىان دېدى.	ئەگەر كېلەر يىلى مېۋە بېرىپ قالسا، ياخشى! بىراق بەرمىسە، كەسىپ تاشلايە» دەپ باغىان دېدى.
LUK 13:10	بىر شابات كۇنى، ئۇ بىر سىناگوگتا تەلەم بېرىۋاتاتنى.	بىر دامىشا كۇنى، ئۇ بىر سىناگوگدا دەرس ئۆتۈپ تۇراتنى.
LUK 13:11	ماナ شۇ يەردە ئون سەككىز يىلىدىن بېرى زەپىلەشتۈرگۈچى بىر جىن تەرىپىدىن تۆتۈلۈپ، دۆمچىيپ ئۆرە تۇرالمايدىغان بىر ئايال بار ئىدى.	شۇ جايىدا بىر ئايال بار ئىدى، ئۇ ئون سەككىز يىلىدىن بېرى كېسەل بىر جىن تەرىپىدىن تۆتۈلغان بولۇپ، دەۋەرەپ تۇغرا تۇرالمايقان.
LUK 13:12	ئەيسا ئۇنى كۆرگەندە، بىننغا چاقىرىپ: – خانىم، سەن بۇ زەپىلىكىننىن ئازاد بولۇڭ! – دېدى.	ئەيسا ئۇنى كۆرگەندە، ياقتۇرۇپ چاقىرىپ: «خانىم، سەن بۇ كېسلىكىننىن قۇتۇلدۇڭ!» دېدى.
LUK 13:13	ئاندىن ئۇ قوللىنى ئۇنىڭ ئۆچىسىغا قويۇۋىدى، ئايال دەرھال رۇسلىنىپ	كەين ئۇ قوللىرىنى ئۇنىڭ ئۆستىگە قويدۇ، ئايال تېزلىكتە توغرا تۇردى.

Reference	Before	After
LUK 13:14	تىك تۇرۇپ، خۇدانى ئۇلۇغلىدى.	خۇدانى ياخشى ئوڭو بىلدۈردى.
LUK 13:15	بىراق سىناگوگىنىڭ چوڭى ئەيسانىڭ شابات كۇنى كېسەل ساقايتقىندىن غەزەپلىنىپ، كۆيچىلىككە: – ئادەملەر ئىش قىلىش كېرەك بولغان ئالىتە كۇن بار، شۇ كۇنلەرde كېلىپ ساقايتلىگەرلار؛ لېكىن شابات كۇنىدە ئۇنداق قىلىماڭلار. – دېدى.	بىراق سىناگوگانىڭ باشلىقى ئەيسا شابات كۇنى كېسەلەرنى ساقايتقانلىقىغا غەزەپلىنىپ، خەلقكە: «ئالىتە كۇنىدە ئىش قىلىڭلار، شۇ كۇنلەرde كېلىپ ساقايتلىگەرلار، شابات كۇنى بۇنداق قىلىماڭلار!» دېدى.
LUK 13:16	شۇڭا رەب ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – ئەي ساختىپەزلەر! ھەربىرىڭلار شابات كۇنى تورياق ۋە ئېشىكىڭلارنى ئوقۇردىن بېشىپ، سۇغارغىلى باشلىمامسىله؟!	شۇڭا رەب ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: «ئەي، يەزەلچە! ھەربىرىڭلار شابات كۇنى ھايۋانلىرىڭلارنى تورياقتىن سۇيىپ چىقىرىپ سۇ ئىچۈرۈپ قويۇپ قالمامسىلهرمۇ؟»
LUK 13:17	ئەمدى شەيتان مانا ئون سەككىز يىل بوغۇپ كەلگەن، ئىبراھىمنىڭ بىر قىزى بولغان بۇ ئايال دەل شابات كۇنىدە بۇ سىرتماققىن بوشتىلسا، بۇ شابات كۇنىنىڭ يارىشىقى بولما مادۇ؟!	ھازىر شەيتان بۇ ئايالنى ئون سەككىز يىل بوغۇپ تۇرۇپتۇ، ئۇ ئىبراھىمنىڭ قىزى، شابات كۇنىدە بۇ كېسەللەكتىن ئەركىن قىلىش كېرەك ئەمەسمۇ؟
LUK 13:18	ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقى نېمىگە ئوخشайдۇ؟ مەن ئۇنى نېمىگە ئوخشتىاي؟	ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ دېدى: خۇدا يادىشاھلىقى نېمىگە ئوخشاش؟ مەن ئۇنى نېمىگە سېلىشتۇرام؟
LUK 13:19	ئۇ گويا بىر تال قىچا تۇرۇققىغا ئوخشайдۇ؛ بىرسى ئۇنى ئېلىپ ئۆز بېغىدا تېرىغانىدى؛ ئۇ ئۆسۈپ يوغان دەرەخ بولدى؛ ئاسماندىكى ئۇچار-قاناتلار كېلىپ ئۇنىڭ شاخلىرىدا ئۇۋۇلدى.	ئۇ بىر دان قىچا تۇرمىشىغا ئوخشاش بولىدۇ؛ بىر كىشى ئۇنى ئېلىپ ئۆز باغچىسىغا سېپەلەپ قويغانىدى؛ ئۇ چوڭۇراتىپ يوغان دەرەخ بولۇپ كەتلى؛ ئاسماندىكى قۇشلار كېلىپ ئۇنىڭ داشلىرىدا ئۇيۇق تۇردى.
LUK 13:20-21	ئۇ يەنه: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى نېمىگە ئوخشتىاي؟ ئۇ خۇددى ئېچىتىقۇغا ئوخشайдۇ؛ بىر ئايال ئۇنى قولغا ئېلىپ، ئۆج جاۋۇر ئۇنىنىڭ ئارىسىغا يوشۇرۇپ، تاكى يۇتون خېمىر بولғۇچە ساقلىدى، – دېدى.	ئۇ يەنه دېدى: «خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى نېمىگە ئوخشاش قىلىساق؟ ئۇ پىشىلغە ئوخشاش، بىر ئايال ئۇنى ئېلىپ ئۆج بوشاق ئۇنغا يوشۇرۇپ، يۇتون خېمىرنى بېشىپ كەتكەچە قويۇۋاتىدۇ.»
LUK 13:22	ئەيسا يېرۇسالېمغا قاراپ يولدا داۋام قىلىپ، بېسىپ كەتكەن ھەر قايىسى ھەرقايىس شەھەر-يېزىلاردا تەلەم بېرىپ ماڭدى.	ئەيسا يېرۇسالېمغا قاراپ يولدا داۋام بەردى.
LUK 13:23	بىرەيلەن ئۇنىڭدىن: – ئى تەقسىر، قۇتقۇزۇلىدىغانلارنىڭ سانى ئازمۇ؟ – دەپ سورىدى. ئەيسا كۆيچىلىككە مۇنداق جاۋاب بەردى:	بىر كىشى ئەيسادىن سورىدى: ئى رەب، قۇتقۇزۇلىدىغانلار سانى كەم بولاڭدۇ؟ ئەيسا خەلققە جاۋاب بەردى:
LUK 13:24	سەلەر تار ئىشىكتىن كىرىشكە كۈرەش قىلىڭلار. چۈنكى مەن سەلەرگە شۇنى ئېتىاپىك، نۇرغۇن ئادەملەر كىرىھى دەپ ئىزدەنسىمۇ، ئەمما كىرەلمەيدۇ.	سەلەر تەڭلىك ئېشىقتىن كىرىش ئۈچۈن قاتىققە ھەركەت قىلىڭلار. چۈنكى مەن سەلەرگە مەن سەلەرگە دەيمەن، كۆپ ئادەم كىرىشكە تەۋسىق قىلىپ كۆرسەتسىمۇ، كىرىپ بولالمايدۇ.
LUK 13:25	ئۆپىنىڭ ئىگىسى ئورنىدىن تۇرۇپ ئىشىكتىن تاقفاندىن كېپىن، سەلەر تاشقىرىدا تۇرۇپ ئىشىكتىن قېقىپ: «رەب، بىزگە ئاچقىن!» دەپ يالۇرغلۇ تۇرغىنىڭلاردا، ئۇ سەلەرگە جاۋابەن: «سەلەرنىڭ نەلىكىڭلارنى بىلمەيمەن» – دەپدۇ.	ئۆي ئىگىسى تۇرۇپ كېتىپ ئىشىكتىن ياقاقدىن كېپىن، سەلەر تاشقىرىدا تۇرۇپ ئىشىكتىن تۆكۈپ: «رەب، بىزگە ئېتىپ قويغۇچى!» دېسەلەر، ئۇ جاۋاب بېرىپ: «سەلەرنى تونىم، سەلەر قانداق كىشىلەر؟» دېدۇ.
LUK 13:26	ئاندىن سەلەر: «بىز سېنىڭ ئالدىڭدا يېگەن، ئىچكەن، سەنمۇ بىزنىڭ كۆچىلىرىمىزدا تەلەم بەرگەن» دېسەڭلار،	ئاندىن سەلەر: «بىز سېنىڭ ئالدىڭدا يېپىپ ئىچپىتۇق، سەن بىزنىڭ كۆچىلەرde دەرس بەرگەن» دېسەڭلار.
LUK 13:27	ئۇ يەنه جاۋابەن: «سەلەرنىڭ نەلىكىڭلارنى بىلمەيمەن، مەندىن نېرى كېتىڭلار، ئەي قېبىھلىك قىلغۇچىلار!» دەيدۇ.	ئۇ جاۋاب بەردى: «سەلەرنى تونىمەنەن، مەندىن كېتىپ كېتىڭلار، ئەي يامان ئىشچىلار!»
LUK 13:28	سەلەر ئىبراھىم، ئىسهاق، ياقۇپ ۋە بارلىق يېغەمبەرلەرنىڭ خۇدانىڭ	سەلەر ئىبراھىم، ئىسهاق، ياقۇپ ۋە ھەممە يېغەمبەرلەرنى خۇدانىڭ

Reference	Before	After
LUK 13:29	پادشاھلیقى ئىچىدە ئىكەنلىكىنى، ئۆزۈگۈلەرنىڭ سىرتقا تاشلىۋېتىلگىنىڭلارنى كۆرگىنىڭلاردا، يغا-زارلار كۆتۈرۈلدى، چىشلار غۇچۇرلايدۇ.	دۆلەتىدە بولۇپ تۇرۇلۇقىنى، ئۆزۈگۈلەرنىڭ سىرتتا قالغانلىقىنى كۆرگەندە، يېغىغان-زارغان كېلىدۇ، چىشلار غۇچۇرلايدۇ.
LUK 13:30	ئۇ چاغادا، كىشىلەر مەشىرىق بىلەن مەغىربىتىن ۋە شىمال بىلەن جەنۇبىتىن كېلىشىپ، خۇدانىڭ پادشاھلیقىدا داستىخاندا ئولتۇردى.	ئادەملىر شەرقىدىن ۋە غەربىدىن، شىمالدىن ۋە جەنۇبىتىن كېلىپ، خۇدا پادشاھلیقىدا تاماق ئۆستىدە ئولتۇرۇشاتتۇ.
LUK 13:31	شۇنىڭ بىلەن مانا، شۇ چاغادا ئالدىدا تۇرغانلاردىن ئارقىغا ئۆتىدىغانلار، ئارقىدا تۇرغانلاردىن ئالدىغا ئۆتىدىغانلار بار بولىدۇ.	ئانا كۆرۈڭلەر، ئاخىرقىلار بىرىنچى بولىدۇ، بىرىنچىلار ئاخىرقى بولىدۇ.
LUK 13:32	شۇ ۋاقتىتا بىر نەچە يەرسىسى ئىساغا كەلدى: «بۇ جايىدىن كېتى، ئۆزۈنى دەل شۇ ۋاقتىتا بىر نەچە يەرسىلىر ئىسانىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭغا:- مۇشۇ يەردىن چىقىپ ئۆزۈگىنى نېرغا ئال، چۈنكى ھېرود سېنى ئۆلتۈرمەكچى، - دېدى.	شۇ ۋاقتىتا بىر نەچە يەرسىسى ئىساغا كەلدى: «بۇ جايىدىن كېتى، ئۆزۈنى دەل شۇ ۋاقتىتا بىر نەچە يەرسىلىر ئىسانىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭغا:- مۇشۇ يەردىن چىقىپ ئۆزۈگىنى نېرغا ئال، چۈنكى ھېرود سېنى ئۆلتۈرمەكچى، - دېدى.
LUK 13:33	ئۇ ئۇلارغا:- بېرىپ شۇ تۈلكىگە ئېتىڭلار: مانا مەن جىنلارنى ھەيدىۋېتىپ، بۇگۇن ۋە ئەتە شىپا بېرىرمەن ۋە ئۆچىنجى كۈنى تاكامۇللاشتۇرۇلمەن، دەڭلار.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: بېرىڭلار، شۇ تۈلكىگە: مەن بۇگۇن بىلەن ئەتە جىنلارنى قاچۇرتۇپ، ھەستىكەرگە داۋا قىلىمەن ۋە ئۆچىنجى كۈنى ھەممىسىنى توگەتتۈرمەن، دەڭلار.
LUK 13:34	ھالبۇكى، بۇگۇن ۋە ئەتە ۋە ئۆگۈنلۈككە مېڭىپ يۈرۈشۈم كېرەكتۈر؛ چۈنكى بېچ يەيفەمەرنىڭ ئۆلتۈرۈلۈشى يېرۇساپىدىن باشقما ھېچقانداق جايىدا مۇمكىن بولماس.	ئەمما، مەن بۇگۇن، ئەتە ۋە كېيىنكى كۈندە داۋاملاشتۇرۇشۇم كېرەك؛ چۈنكى بېچ يەيفەمەر يېرۇساپىم دەل باشقما جايىدا ئۆلۈپ كەتمەيدۇ.
LUK 13:35	ئەي يېرۇساپىم، يېرۇساپىم! يېغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرىدىغان ۋە ساڭا ئەۋەتلىگەنلەرنى چالما-كېسەك قىلىدىغان شەھەر، مەن قانچە قېتىملاپ مېكىيان ئۆز چۈجلىرىنى قانات ئاستىغا ئالغاندەك سېنىڭ باللىرىڭنى قوينۇمغا ئالماقچى بولدۇم، لېكىن سلەر خالىمىدىڭلار.	يېرۇساپىم، يېرۇساپىم! سەن يېغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرۈپ، ساڭا يوللانغانلارنى تاشقا سالىۋالىسىن! مەن كۆپ قېتىم سېنىڭ باللىرىڭنى مېكىيان چۈجلىرىنى قاناتنىڭ ئاستىغا يېغىپ قويغاندەك يېغىپ قويۇشنى خالدىم، لېكىن سلەر رازى بولمىدىڭلار.
LUK 14:1	مانا ئۆيۈڭلار تاشلىنىپ ۋەيرانە بولۇپ قالدى؛ ۋە مەن سلەرگە شۇنى ئېتىپ قويابىكى، سلەر «يەرۋەردىگارنىڭ نامى بىلەن كەلگۈچىگە مۇبارەك بولغاي!» دېمىگۈچە، مېنى يەنە كۆرەلمەيسىلەر.	ھە، سلەرنىڭ ئۆيىڭ تاشلىنىپ ۋەيران بولىدۇ؛ مەن سلەرگە بۇنى دەيمەنكى، سلەر «خۇدا نامى بىلەن كەلگۈچە» مۇبارەك بولغاي!
LUK 14:2	ۋە شۇنداق بولدىكى، بىر شابات كۈنى ئۇ يەرسىلىردىن بولغان بىر ھۆكمدارنىڭ ئۆيىگە غىزاغا باردى؛ ئەمدى ئۇلار ئۇنى يايلاپ يۈرۈۋاتاتنى.	دېمىگەچكە، مېنى يەنە كۆرمەيسىلەر.
LUK 14:3	ئەيسا تەۋرات ئەھلىلىرى ۋە يەرسىلىردىن: - شابات كۈنى كېسىل ساقاش ساقايىتىش تەۋرات قانۇنىغا ئۆيغۇنما يوق؟ - دەپ سورىدى.	شۇ كۈنى، بىر شاباتتا، ئۇ يەرسىلىرنىڭ بىر ھەبىرىنىڭ ئۆيىگە تاماقدا كىرىدى؛ ئۇلار ئۇنى كۆزتىپ تۇراتنى.
LUK 14:4	براق ئۇلار لام-جىم دېمىدى. ئۇ ھېلىقى كېسەلگە قولنى تەگۈزۈپ، ساقايىتىپ يولغا سالدى.	ھەم باقساق، شۇ يەرde سۇ كېسىلىگە گىرىپتار بولغان بىر كىشى بار ئىدى.
LUK 14:5	ئاندىن ئۇ ئۇلاردىن يەنە: - ئاراڭلاردىن بىرىڭلەرنىڭ مۇبارادا شابات كۈندە چىقارمايدىغان زادى كىم بار؟ - دەپ سورىدى.	ئەيسا قانۇن ئالىلىرى ۋە يەرسىلىرگە: «شابات كۈنى كېسىل ساقاش قانۇنغا ئۆيغۇنما يقى؟» دەپ سورىدى.
LUK 14:6	ۋە ئۇلار ئۇنىڭ بۇ سۆزلىرىگە بېچ جاۋاب بېرەلمىدى.	ئۇلار ئۇنىڭ بۇ كېلىرگە بېچ جاۋاب بەرگەنلىكى يوق.
LUK 14:7	ئەيسا چاقرىلغان مېھمانلارنىڭ ئۆزلىرىگە تۆردىن ئورۇنلارنى قانداق تاللىغىنىنى كۆرۈپ، ئۇلارغا مۇنداق بىر تەمسىلى ئېتىپ بهردى:	ئەيسا داۋەتلىك مېھمانلارنىڭ ئۆزلىرىگە ئەڭ ياخشى ئورۇنلارنى قانداق تاللاۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، ئۇلارغا بىر تەمسىل ئېتىپ بهردى:
LUK 14:8	- بىرسى سېنى توپ زىياپتىگە تەكلىپ قىلسا، تۆرde ئولتۇرمىغىن.	ئەگەر بىرى سېنى توپ زىياپتىگە تەكلىپ قىلسا، ئالاھىدە ئورۇققا ئۆتۈرۈمىغىن. بولمىسا،

Reference	Before	After
LUK 14:9	بولمسا، سهندن هۆرمەتلەرەك بىرسى تەكلىپ قىلىنغان بولسا، ئۇچادا سېنى ۋە ئۇنى چاقىرغان ساھىخانا كېلىپ ساڭى: «بۇ كىشىگە ئورۇن بەرگەيسىز» دەپ قالسا، سەن خجالىتتە قېلىپ يەگاهغا چۈشۈپ قالىسەن.	سەندن كۆپرەك هۆرمەتلەك بىرى چاقىرلەغان بولسا، ئەگەر شۇ ۋاقتتا سىزنى چاقىرغان كىشى كېلىپ سىزگە: «بۇ كىشىگە ئورۇن بېرىلەك» دېسە، سىز خجالەت كۆرۈپ تۆۋەنلىك جايغا كېتىسىز.
LUK 14:10	لېكىن سەن چاقىرلەغاندا، بېرىپ يەگاهدا ئولتۇرغىن، شۇنىڭ بىلەن سېنى چاقىرغان ساھىخانا كېلىپ: «ئەي دوستۇم، يۇقىرغا چىقىڭى» دېبىشى مۇمكىن ۋە شۇنىڭ بىلەن سېنىڭ بىلەن داستخاندا ئولتۇرغانلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئالدىدا ساڭى ئىززەت بولىدۇ.	ئەمما سەن چاقىرلەسەڭ، كېلىپ ئاستا جاۋابدا ئولتۇر، شۇنىڭ بىلەن سېنى چاقىرغان كىشى كېلىپ: «ئەي دوست، يۇقىرى كۆنۈرۈڭ» دەپ دەپ، سېنىڭ بىلەن ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ قارشىسىدا ساڭا چەدرىيەت بېرىدۇ.
LUK 14:11	چۈنكى ھەركىم ئۆزىنى چوڭ كۆرسەتسە، تۆۋەن قىلىنىدۇ ۋە ھەر كىشى چۈنكى ھەركىم ئۆزىنى ئۆستۈن تۇتسا تۆۋەن قىلىنىدۇ ۋە كىمەتكىم ئۆزىنى تۇتسۇن ئۆستۈن قىلىنىدۇ.	چۈنكى ھەركىشى ئۆزىنى چوڭ كۆرسەتسە، يۇقىرى قىلىنىدۇ.
LUK 14:12	ئۇ ئۆزىنى مېھمانغا چاقىرغان ساھىخانغا مۇنداق دېدى: – مېھماننى تاماققا ياكى زىيابىتكە چاقىرغىنىڭدا، دوست-بۇراھەر، قېرىنداش، ئۇرۇق-تۇغقان ياكى باي قولۇم-قوشىلىرىنىڭنى چاقىرمىغىن، چۈنكى ئۇلارمۇ سېنى مېھمانغا چاقىرىپ، مەرھەمىتىڭى قايتۇرۇشى مۇمكىن.	ئۇ ئۆزىنى چاقىرغان كىشىگە مۇنداق دېدى: مېھمانلىق قىلغان ۋاقتىدا، دوستلىرىڭ، قېرىنداشقىلىرىڭ، تۇغقانلىرىڭ ياكى بايلارنى چاقىرما، چۈنكى ئۇلار سېنىمۇ چاقىرىپ، سەنىڭ مېھمانلىقىڭى قايتۇرۇشى مۇمكىن.
LUK 14:13	شۇنىڭ ئۆچۈن زىيابىت بېرىدى دېسەڭ، غېرىپ-غۇرۇۋا، مېسىپ-ناكار، ئاقساق-چولاق، كور-ئەمالارنى چاقىرغىن	شۇ سەۋەپىتن، زىيابىت بەرگەنە، كەمبەغەللەرنى، ناھەللەكلەرنى، چولاقلارنى، كورلارنى چاقىرىڭ.
LUK 14:14	ۋە بخت-بەركەت كۆرسەن؛ چۈنكى ئۇ كىشىلەرنىڭ ياخشىلىقىڭىنى قايتۇرۇشنىڭ ئامالى يوقتۇر. شۇنىڭ بىلەن ھەققانىلارنىڭ قايتا تىرىلگەن كۈندە قىلغىنىڭ ئۆزۈگە قايتۇرۇلۇدۇ.	وھ سەن بەختلىك بولسىن؛ چۈنكى ئۇ كىشىلەر سەنىڭ ياخشىلىقىڭىنى قايتۇرالمايدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئادىللار قايتا تىرىلىش كۈندە، سەنىڭ قىلغانلىرىڭ سەنگە قايتۇرۇلۇدۇ.
LUK 14:15	ئۇنىڭ بىلەن ھەمداستخان ئولتۇرغانلاردىن بىرى بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاب، ئۇنىڭغا: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىدا غىزالانغۇچىلار نېمىدىگەن بەختلىك-ھە! – دېدى.	ئۇ بىلەن تاماق ئۆستىدە ئولتۇرغانلارنىڭ بىرى بۇ سۆزىنى ئاڭلاب، ئۇغا: «خۇدانىڭ دۆلەتىدە تاماق ئىچىدىغانلار نېمە گە بەختلىك!» دېدى.
LUK 14:16	بىراق ئۇ ئۇنىڭغا جاۋابىن مۇنداق دېدى: – بىر كىشى كاتتا زىيابىتكە تۆتۈش قىلىپ، نۇرغۇن مېھمانلارنى چاقىرىپ قويۇپىتۇ.	ئۇ ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ دېدى: بىر كىشى چوڭ تاماق تەييارلاب، كۆپ كىشىنى چاقىرىپ قويغان.
LUK 14:17	مېھمانلىق تەييار بولغاندا، خىزمەتچىنى ئەۋەتىپ، چاقىرلەغان مېھمانلارغا: داستخان سېلىنغان شۇ سائەتتە، چاکىرىنى ئەۋەتىپ، چاقىرلەغان مېھمانلارغا: «مەرھەمەت، ھەممە نەرسە تەييار بولدى!» دەپ ئېتىپتۇ.	ئاخشاملىق تەييار بولغاندا، خىزمەتچىنى ئەۋەتىپ، چاقىرلەغان مېھمانلارغا: «كېلىڭلەر، ھەممە نەرسە ھازىر تەييار!» دەتى.
LUK 14:18	بىراق، مېھمانلارنىڭ ھەممىسى بارماسلىققا بىر-بىرلەپ ئۆزۈر-باھانە كۆرسەتكىلى تۇرۇتىپ، بىرىنچىسى ئۇنىڭغا: «مەن ھېليلا بىر يارچە بەر سېپتۈفالانىدىم، بېرىپ كۆرۈپ كەلمىسىم بولمايدۇ. مېنى ئەبىو قىلغايلا، بارالمايمەن» دەتى.	لېكىن، مېھمانلار ھەممىسى بارماسلىق ئۆچۈن بەھانە تېپىپ چىقىتى. بىرىنچىسى: «مەن يېڭى بىر يارچە يەر ئېلىپ قويدۇم، بېرىپ كۆرۈپ كېلىش كېرەك، مېنى قويۇۋېلىڭلەر، بارالمايمەن» دەتى.
LUK 14:19	يەنە بىرى: «مەن بەش قوشلۇق ئۆكۈز سېتىۋالدىم، ھازىر بېرىپ ئۇلارنى سىناب سناب كۆرۈشۈم كېرەك. مېنى ئەبىو قىلغايلا، بارالمايمەن» دەتى.	يەنە بىرى دەپتۇ: «مەن بەش جۇپ ئۆكۈز ئالدىم، ھازىر بارىپ سىناب كۆرمەكچىمەن، مېنى ئۆزۈر قىلسەڭ، بارالمايسەن»
LUK 14:20	يەنە بىرى: «مەن بېڭى ئۆپلەنگەن، شۇڭا بارالمايمەن» دەتى.	يەنە بىرى دەپتى: «مەن بېڭىلا ئەيەل ئالدىم، شۇڭا كېلىپ قالالىم» دەپ.
LUK 14:21	چاكار قايتىپ كېلىپ، بۇ ئىشلارنى خوجايىنغا مەلۇم قىپتۇ. خوجايىن غەزىلەنگەن ھالدا چاکىرىغا: «دەرھال شەھەرنىڭ چوڭ-كېچىك كۆچلىرىغا كىرىپ، غېرىپ-غۇرۇۋا، مېسىپ-ناكار، ئاقساق-چولاق ۋە كور-ئەمالارنى مۇشۇ يەرگە يىغىپ كەل» دەتى.	خىزمەتچى قايتىپ كەلگەنە، بۇ ئىشلارنى ئىگىسىگە سۈرهت قىلدى. ئىگىسى غەزىلەنپى، خىزمەتچىگە: «ھازىرلا شەھەرنىڭ كۆچلىرىدىن غېرىپ-يوقلارنى، مېسىپ-ناكارلارنى، ئاقساق-چولاclarنى ۋە كورلارنى بۇ يەرگە يىغىپ كەل» دەپ دەردە.
LUK 14:22	ئاندىن خىزمەتچى قايتىپ كەلدى: «ئاقا، سىز ئەمر قىلغان نەرسىنى تولۇق ئاندىن چاكار قايتىپ كېلىپ: «خوجايىن، ئەم بەرگىنىڭدەك ئادا قىلىنىدى.	

Reference	Before	After
LUK 14:23	ۋە يەنە بوش ئورۇن بار!» دەپتۇ.	قىلدۇق، ۋە يەنە بوش ئورۇن بار!» دەپتى.
LUK 14:24	شۇنىڭ بىلەن خوجايىن چاكارغا: – «ئۆيۈم مېھمانلارغا تولۇش ئۆجۈن كېرەك، يوللار بىلەن كوچا-سوکەكەرگە چىقىپ، كىشىلەرنى زورلاپ ئېلىپ يېزىلاردىكى چوك-كىچىك يولارنى، مەھەللەرنى ئارىلاپ، ئۇدۇل كەلگەن ئادىمىڭنى زورلاپ ئېلىپ كەلگىن!	ئاندىن ساھىپ خىزمەتچىگە: «ئۆيۈم مېھمانلار بىلەن تولۇپ كېتىشى ئۆنلەرنىڭ بىلەن خەرىخىنىڭ ئۆجۈن كېرەك، يوللار بىلەن كوچا-سوکەكەرگە چىقىپ، كىشىلەرنى زورلاپ ئېلىپ يېزىلاردىكى چوك-كىچىك يولارنى، مەھەللەرنى ئارىلاپ، ئۇدۇل كەلگەن ئادىمىڭنى زورلاپ ئېلىپ كەلگىن!
LUK 14:25	چۈنكى مەن سىلەرگە دەيمەن: باشتا چاقىرغانلارنىڭ ھېچ بىرى مەنمىزنىڭ چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېپتايىكى، باشتا چاقىرغان ئادەملەرنىڭ تاماقدىنى تېتىيالمايدۇ.	هازىر كۆپ كىشى ئۇنىڭ بىلەن بىرگە كېتىۋاتىدۇ. ئۇ ئۇلارغا قاراپ شۇنداق ئەمدى توب-توب ئادەملەر ئۇنىڭغا ھەمراھ بولۇپ كېتىۋاتاتى. ئۇ بۇرۇلۇپ دەيدۇ:
LUK 14:26	ئەگەر بىرەر كىشى ماڭا كېلىپ، ئاتا-ئانا، ئەيەل-بala، ئاكا-ئۇكە، سىيىل-ئاچى – ماڭا ئەگەشكەنلەر ماڭا بولغان سۆيۈشلىرىدىن ئۆز ئاتىسى ۋە ئائىسى، ئايالى ۋە باللىرى، ئاكا-ئۇكىلىرى ۋە ئاچا-سىكىلىرى، ھەتتا ئۆز جېنىنىمۇ يامان كۆرمىسى ماڭا مۇخلiss بولالماس.	ئەگەر بىرەر كىشى ماڭا كېلىپ، ئاتا-ئانا، ئەيەل-بala، ئاكا-ئۇكە، سىيىل-ئاچى – ماڭا ئەگەشكەنلەر ماڭا بولغان سۆيۈشلىرىدىن ئۆز ئاتىسى ۋە ئائىسى، ئايالى ۋە باللىرى، ئاكا-ئۇكىلىرى ۋە ئاچا-سىكىلىرى، ھەتتا ئۆز جېنىنىمۇ يامان كۆرمىسى ماڭا مۇخلiss بولالماس.
LUK 14:27	كىمدهكىم ئۆزىنىڭ كېپىتنى يۈدۈپ ماڭا ئەگەشمىسى ئۇ ماڭا مۇخلiss بولالماس.	كىم ئۆز كراسىنى كۆتۈرۈپ، مەنمۇ ئارقامدىن يۈرۈمەسلىك بولسا، ئۇ مەنمۇ شاکىرت بولالماس.
LUK 14:28	ئاراڭلاردىن بىرسى مۇنار سالماقچى بولسا، ئالدى بىلەن ئولتۇرۇپ بۇ قۇرۇلۇشنى يۇتكۈزگۈدەك خىراجەت ئۆزۈمەدە بارمۇ-يوق دەپ ھېساب قىلماسمۇ؟	سىزلاڭدىن كىم بىر مىنار قۇرغۇچى بولسا، بىر قېتىم ئورنىغا ئوتۇرۇپ، بۇ قۇرۇلۇشنى تاماملاش ئۆچۈن يۇلى بار-يوق دەپ ھېسابلاپ چىقىش epeK كەزەنلىك
LUK 14:29-30	ئەگەر ئۇ ئاساسىنى قويۇپ، يۇتكۈلەشكە قادر بولمىغاندا، كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۇنداق قىلمىغاندا، ئۇلنى سېلىپ يۇتكۈزەلمىسى، كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى ھەزەلەپ: «بۇ ئادەم بىنانى باشلاپ قويۇپ يۇتكۈزەلمىدى» – دېمەي قالمايدۇ.	ئەگەر ئۇ ئاساسىنى قويۇپ، يۇتكۈلەشكە قادر بولمىغاندا، كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۇنداق قىلمىغاندا، ئۇلنى سېلىپ يۇتكۈزەلمىسى، كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى ھەزەلەپ: «بۇ ئادەم بىنانى باشلاپ قويۇپ يۇتكۈزەلمىدى» – دېمەي قالمايدۇ.
LUK 14:31	ياكى بىر يادىشاھ يەنە بىر يادىشاھ بىلەن جەڭ قىلغىلى چىقسا ئالدى بىلەن ئولتۇرۇپ: – مېنىڭ ئۇستۇمگە كېلىدىغان يېگىرمە مىڭ كىشىلىك قوشۇن ئىگىسىگە مەن ئۇن مىڭ ئەسکىرىم سەلنەن تاقابىل تۇرالارمەنمۇ؟ دەپ مۆلچەرلەپ كۆرمەمدۇ؟!	ياكى بىر يادىشاھ ياشقا بىر يادىشاھ بىلەن جەڭ قىلغىلى چىقسا ئالدى ئالدىن ئورنىدا ئوتۇرۇپ، «ئۇنىڭ يېگىرمە مىڭ ئاسكەر بار، مەن ئۇن مىڭ ئاسكەر بىلەن قارشى تۇرالامسىمان؟» دەپ ئويلاپ كۆرمەيدۇ؟
LUK 14:32	ئەگەر ئۇ «سوقۇشمالايمەن» دەپ ئوپلىسا، دۇشىمنەن تېخى يېراقنىكى چاغدا ئەلچى ئەۋەتىپ، سۇلە شەرتلىرىنى سورايدۇ.	ئەگەر ئۇ «سوقۇشمالايمەن» دەپ ئوپلىسا، دۇشىمنەن هېلى يېراقتا تۇرغاندا، ئەلچى ئەۋەتىپ، سۇلە شەرتى ئۆچۈن سورايدۇ.
LUK 14:33	شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەردىن كىمدهكىم كۆڭلىدە ئۆزىنىڭ بار-يوق بىلەن خوشلاشمىسا، ماڭا مۇخلiss بولالماس.	شۇنداقلا، سىلەرنىڭ كىممىسى ھەممە نەرسىسىنى تولۇق تاشلاشمىسا، مەنمۇ شاکىرت بولالماس.
LUK 14:34	تۆز ياخشى نەرسە؛ ئەممە، تۆز تەمنى يوقاتقان بولسا، ئۇنى قايىتا تۆز تەمنى قانداقمۇ كېرگۈزگىلى بولىدۇ؟	تۆز ياخشى نەرسە؛ ئەممە، تۆز تەمنى يوقاتقان بولسا، ئۇنى قايىتا تەملەندۈرۈش نېمە ئارقىلىق بولىدۇ؟
LUK 14:35	ئۇ تۇپراققا ئىشلىنىشكە ياكى ئوغۇتقا ئارىلاشنىۋوشقىمۇ يارىمای، تالالغا تاشلىنىدۇ. ئاڭلىغۇدەك قۇللىقى بارلار بۇنى ئاڭلىسىنۇ!	ئۇ تۇپراققا qaq ياقشى بولمايدۇ، ئوغۇقت qaq قوشمايدۇ، شۇڭا تاشلايدۇ. قۇللىقى بارلار بۇنى ئاڭلايدۇ!
LUK 15:1	ئەمدى باجىرىلار ۋە باشقا گۇناھكارلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ سۆزىنى ئاڭلاشقا ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئولاشماقتا ئىدى.	هازىر باجىلىار بىلەن باشقا گۇناھكارلار بارلىقى ئۇنىڭ سۆزلەرنى ئاڭلاشقا ئۇنىڭ يېننiga يېغىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
LUK 15:2	لېكىن يەرسىيلەر بىلەن قانۇن ئوقۇتقۇچىلار يۇرۇپلاپ: بۇ كىشى گۇناھكارلارنى قارشى ئالىدۇ ۋە ئۇلار بىلەن ھەمداشتىخان ئولتۇردى! – دېپىشتى.	لېكىن يەرسىيلەر بىلەن قانۇن ئوقۇتقۇچىلار يۇرۇپلاپ: بۇ كىشى گۇناھكارلارنى قارشى ئالىدۇ ۋە ئۇلار بىلەن بىرگە تاماق ئىستەيدۇ! دەپتى.
LUK 15:3	شۇڭا ئۇ ئۇلارغا بۇ تەمسىلىنى ئېيتىپ بەردى:	شۇ ئۆچۈن ئۇ ئۇلارغا بۇ تەمسىلىنى ئېيتىپ بەردى:
LUK 15:4	ھەي، سىلەرنىڭ بىرىڭلار يۇز قوي بار بولسا، بىرى يوقاپ كەتسە، توقسان – ئەگەر ئاراڭلاردا بىرەيەننىڭ يۇز تۇپاقي قوين بولۇپ، ئۇلاردىن بىرى	ھەي، سىلەرنىڭ بىرىڭلار يۇز قوي بار بولسا، بىرى يوقاپ كەتسە، توقسان – ئەگەر ئاراڭلاردا بىرەيەننىڭ يۇز تۇپاقي قوين بولۇپ، ئۇلاردىن بىرى

Reference	Before	After
LUK 15:5	يىتىپ كەتسە، توقسان توققۇزىنى چۆلەد قويۇپ قويۇپ يىتىپ كەتكىننى تايقۇچە ئىزدىمەسمۇ؟	توققۇزىنى چۆلەد قالدۇرۇپ، يوقاپ كەتكەن قوينى تېپقىچە ئىزدىمىسىز؟
LUK 15:6	ئۇنى تېپۋالغاندا، شادلەنغان حالدا مۇرسىسگە ئارتىدۇ؛ ئاندىن ئۆيگە ئىلىپ كېلىپ، يار-بۇرادەلىرى بىلەن قولۇم-قوشىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا: «مەن يىتكەن بىلەل چاقىرىپ، شادلىنىڭلار! دەيدۇ.	ئۇ تېپكەندە، خۇشالىق بىلەن قوينى ئومۇتغا كۆتۈرۈپ كەتسدۇ؛ ئاندىن ئۆيگە قايتىپ كەلگەندە، دوست-ئاقربىاللىرى بىلەن قوشىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا: «مەن يولدىن چىققان قويۇم تېپىپ الدىم، مەنمەن بىلەل چاقىرىپ، شادلىنىڭلار!» دەيدۇ.
LUK 15:7	مەن سىلەرگە دېمەن، شۇنداقلا، بىر گۇناھكار تەۋبە قىلسا، ئەرشتە چوڭ گۇناھكار ئۇچۇن ئەرشتە زور خۇرسەنلىك بولىدۇ؛ بۇ خۇرسەنلىك توۋغا توقسان توققۇز ھەق كىشىلەر ئۇچۇن بولغان خۇرسەنلىكتىن كۆپ ئارتۇق. موھتاج بولمىغان توقسان توققۇز ھەققانى كىشىدىن بولغان خۇرسەنلىكتىن كۆپ ئارتۇقتنۇر.	مەن سىلەرگە دېمەن، شۇنداقلا، بىر گۇناھكار تەۋبە قىلسا، ئەرشتە چوڭ گۇناھكار ئۇچۇن ئەرشتە زور خۇرسەنلىك بولىدۇ؛ بۇ خۇرسەنلىك توۋغا توقسان توققۇز ھەق كىشىلەر ئۇچۇن بولغان خۇرسەنلىكتىن كۆپ ئارتۇقتنۇر.
LUK 15:8	- ياكى بىر ئايالنىڭ ئون كۆمۈش دىنارى بولۇپ، بىر دىنارنى يوقتىپ قالسا، چىрагىنى يېقىپ، ئۇنى تېپمەگەچكە قەدەر ئۆيىنى تازلاپ، توقۇلۇپ قويسا، چىragىنى يېقىپ، تاكى ئۇنى تايقۇچە ئۆيىنى سۈپۈرۈپ، زەن قويۇپ ئىزدىمەسمۇ؟	سۇر بولۇپ، بىر ئايالنىڭ ئون كۆمۈش يۇلۇ باز بولسا، بىرنى يوقتىپ
LUK 15:9	ئۇنى تايقاندا يار-بۇرادەر، قولۇم-قوشىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا: «مەنمەن بىرگە بىلەن تەڭ شادلىنىڭلار، چۈنكى مەن يوقتىپ قويغان دىنارىمنى تېپىۋالدىم» – دەيدۇ.	ئۇ تېپقاندا، دوستلىرى ۋە قوشىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا: «مەنمەن بىرگە شاد بولۇڭلار، چۈنكى مەن يوقاتقان يۈلۈمەن تېپىپ قالدىم» دەيدۇ.
LUK 15:10	مەن سىلەرگە شۇن ئېتايىكى، شۇنىڭغا ئوخشاش توۋا قىلىۋاتقان بىر گۇناھكار ئۇچۇن خۇدانىڭ يەرىشتلەرىنىڭ ئارسىدا خۇرسەنلىك بولىدۇ.	مەن سىلەرگە دېمەن: شۇنداقلا، بىر گۇناھكار توۋا قىلسا، خۇدا يېرىشتلىرى ئالدىدا سەمانلىق باز.
LUK 15:11	ئۇ سۆزىنى داۋام قىلىپ مۇنداق دېدى: – مەلۇم بىر ئادەمنىڭ ئىككى ئوغلى بار ئىككەن.	ئۇ گەپ قوشۇپ، مۇنداق دېدى: بىر كىشىنىڭ ئىككى ئوغلى بار ئىدى.
LUK 15:12	كىچىك ئوغلى ئاتىسىغا: «ئەي ئاتا، مال-مۇلۇكتىن تېكىشلىك ئۇلۇشۇمنى هازىرلا ماڭا بەرگىن» دەپ ئېتىپتۇ. ۋە ئۇ ئۆز مال-مۇلۇكتىنى ئىككىسىگە تەقسىم قىلىپ بېرىپتۇ.	كىچىك ئوغۇل ئاتىسىغا: «ئاتا، مال-مۇلۇكتىن مېنىڭ ئۇلۇشۇمنى هازىرلا بېرىڭ» دەپ ئېتقان. ۋە ئاتا ئۆز مال-مۇلۇكتىنى ئىككى بالىسىغا تەقسىم قىلغان.
LUK 15:13	ئۇزۇن ئۆتىمەيلا، كىچىك ئوغلى بار-يوقىنى يېغىشتۇرۇپ، يىراق بىر يۇرتقا سەپەر قىلىپتۇ. ئۇ ئۇ يەردە ئېيش-ئىشەتلىك ئىچىدە تۇرمۇش كەچۈرۈپ مال-دۇنياسىنى بۇرۇپ-چىچىپتۇ.	ئاز ۋاقت ئۆتكەندىن كېيىن، كىچىك ئوغۇل بارلىق مال-مۇلۇكتىنى يېغاب، يىراق بىر جايغا كەتتى. ئۇ ئۇ يەردە يۇل-يۇلان بىلەن ياقتۇرۇشلۇق ھيات كەچۈرۈپ، ھەممىسىنى سەرپ قىلدى.
LUK 15:14	دەل ئۇ بار-يوقىنى سەرب قىلىپ تۆكەتكەن ۋاقتىدا، ئۇ يۈرەتتا قاتىق ئاچارچىلىق بولۇپ، ئۇ خېلىلا قىسىلچىلىقتا قاينۇ.	ئۇ ھەممىسىنى سەرپ قىلغان ۋاقتىدا، ئۇ جايدا قاتىق ئاقارلىق باشلانغاندا، ئۇ خەلس قىسىقچىلىقتا بولۇپ قالدى.
LUK 15:15	شۇنىڭ بىلەن ئۇ بېرىپ، شۇ يۈرەتىڭ بىر يۇقراسىغا مەدىكار بولۇپ ياللىنىپتۇ؛ ئۇ ئۇنى ئېتىزلىقغا چوشقا بېقىشقا ئەۋەتىپتۇ.	شۇنىڭ بىلەن ئۇ كەتتى، شۇ جايىدىكى بىر كىشىگە قوشۇلۇپ ئىش قىلدى؛ ئۇ ئۇنى ئۆز دەرىزلىككە چوشقا قويۇشقا ئەۋەتتى.
LUK 15:16	ئۇ ھەتتا قورسىقىنى چوشقىلارنىڭ يېمى بولغان يۇرچاچ يوستى بىلەن توېغۇزۇشقا تەقەززا بويتۇ؛ لېكىن ھېچكىم ئۇنىڭغا ھېچنەرسە بەرمەپتۇ.	ئۇ شۇ قەدەر ئاشۇق بولغاندا، چوشقىلار بېيىشچى يۇرچاچ يوستى بىلەن قورساق تۇتۇشنى خالىدى؛ لېكىن ھېچكىم ئۇغا ھېچ نەرسە بەرمىدى.
LUK 15:17	ئاخىرىدا ئۇ هوشقا كېلىپ: «ئاتامنىڭ كۆپ خىزمەتچىلىرى يېمەك-ئىچمەك ئاخىرى بېرىپ ئۇ هوشنى تېپىپ: «ئاتامنىڭ شۇنچە كۆپ مەدىكارلىرىنىڭ ئالدىدىن يېمەك-ئىچمەك ئېشىپ-تېشىپ تۇرىدۇ؛ لېكىن مەن بولسام بۇ يەردە ئاچلىقىنى ئۆلەي دەپ قالدىم!	ئاخىرىدا ئۇ هوشقا كېلىپ: «ئاتامنىڭ كۆپ خىزمەتچىلىرى يېمەك-ئىچمەك ئاخىرى بېرىپ ئۇ هوشنى تېپىپ: «ئاتامنىڭ شۇنچە كۆپ مەدىكارلىرىنىڭ بىلەن ئېشىپ بار؛ لېكىن مەن بۇ يەردە ئاچلىقىنى ئۆلۈپ كېتەمۇ!»
LUK 15:18	ئورۇمدىن تۇرۇپ، ئاتامنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئۇنىڭغا: ئەي ئاتا، مەن ئەرشنىڭ ئالدىدىمۇ ۋە سېنىڭ ئالدىدىمۇ گۇناھ قىلدىم.	مەن تۇرۇپ كېتىپ، ئاتامنىڭ ياقىنىغا بارىپ، ئۇنىڭغا دېپەمن: ئەي ئاتا، مەن ئاسماڭغا قارشى ۋە سېنىڭ ئالدىدىدا گۇناھ قىلدىم.
LUK 15:19	ئەمدى مەن سېنىڭ ئوغلىڭ ئاتىلىشقا لايق ئەمەسمەن. مېنى مەدىكارلىرىڭ	ئەمدى مەن سېنىڭ ئوغلىڭ بولۇشقا لايق ئەمەسمەن. مېنى سېنىڭ

Reference	Before	After
LUK 15:20	سۈپىتىدە قوبۇل قىلغايىسىن! – دەيمەن» دەپ ئوپلايتۇ.	ئىشچىلىرىڭ بىرى قىلىپ قىل!
LUK 15:21	شۇنىڭ بىلەن تۇرۇپ كەتى، ئاتىسىنىڭ ياقتوغۇچىلىقىغا قايتىپ باردى. شۇنىڭ بىلەن ئورندىن تۇرۇپ ئاتىسىنىڭ ئالدىغا قايتىپ مېكىپتۇ. لېكىن ئەمدى سىنىڭ بىلەن ئەرشنىڭ ئالدىمۇ، سىنىڭ ئالدىكىدەمۇ گۇناھ قىلدىم.	شۇنىڭ بىلەن تۇرۇپ كەتى، ئاتىسىنىڭ ياقتنىلا ئۇنى كۆرۈپ ئۇنىڭغا ئىچى ئاغرىتىپ، ئالدىغا يۇگۇرۇپ كەتى، بويىنغا چاقنادى ۋە سۆپۈپ تۇردى.
LUK 15:22	ئوغلى: «ئاتا، مەن ئەرشنىڭ ئالدىمۇ، سىنىڭ ئالدىكىدەمۇ گۇناھ قىلدىم. ئەمدى سىنىڭ ئوغلۇڭ ئاتلىشقا لا يېق ئەمەسمەن» – دەپتۇ.	ئوغۇل: «ئاتا، مەن آسمانغا قارشىمۇ، سىزگە قارشىمۇ خاتالق قىلدىم. ئەمدى سىزنىڭ ئوغۇلنىڭ بولۇشقا لابق ئەمەسمەن» دەپ دېتى.
LUK 15:23	براق ئاتىسى چاكارلىرىغا: «دەرھال ئەڭ ئېسىل توننى ئەكلىپ ئۇنىڭغا كىيدۈرۈڭلەر، قولغا ئۆزۈك سېلىڭلەر، يۇتلېرىغا ئاياغ كىيدۈرۈڭلەر؛	ئەمما ئاتا خىزمەتچىلەرگە: «ھەزەل، ئەڭ ياخشى كىيم ئېلىپ كېلىڭلەر، ئۇنى كىيدۈرۈڭلەر، قولغا بىر ئۆزۈك تاقاپ بەرىنگلەر، ئاياقلىرىغا پۇت كىيىشتۈرۈڭلەر؛
LUK 15:24	ۋە بورداق تورياقنى ئەكلىپ سوپۇڭلار؛ ئاندىن ئوبدان يەپ، راۋۇرۇس تەبرىكلەيل!	تورياقنى كەلگۈزۈپ كېسىڭلەر، ئاندىن ياخشى بېپېپ، بىرگە تەبرىك قىلا لا يەل!
LUK 15:25	چۈنكى مېنىڭ بۇ ئوغلۇم ئۆلگەندى، تېرىلىدى، يېتىپ كەتكەندى، تېپىلدى! – دەپتۇ. ئاندىن ئۇلار تەبرىكلەشكىلى باشلايتۇ.	چۈنكى مېنىڭ بۇ ئوغلۇم ئۆلۈپ كەتكەن، تېرىلىدى، يولدىن چىقىپ كەتكەن، تېپىلدى! دەپتى. ئاندىن ئۇلار خۇشالىنىپ باشلىدى.
LUK 15:26	ئەمدى چوڭ ئوغلى ئېتىزغا كەتكەندىن، ئۇ قايتىپ كېلىۋېتىپ ئۆبىگە يېقىن كەلگەندە نەغەمە-نَاۋا بىلەن ئۇسسىزنىڭ ئاؤازىنى ئاكلايتۇ.	هازىر چوڭ ئوغۇل ئېتىزدا بولۇپتۇ. ئۇ قايتىپ كەلگەندە ئۆيگە يېقىنلاب قالغاندا، نەغمە ۋە رەقس ئاؤازىنى ئاكلاپ قالدى.
LUK 15:27	ئۇچۇن بورداق تورياقنى سويدى» دەپتۇ.	چاكار ئۇنىڭغا دېدى: «ئۇكاڭ كەلدى، ئاتاڭ ئۇنى ساق-سالامەت قايتۇرۇپ چاكار ئۇنىڭغا: ئۇكاڭ كەلدى ۋە ئاتاڭ ئۇنى ساق-سالامەت تېپىۋالغانلىقى ئۇچۇن بورداق تورياقنى سويدى» دەپتۇ.
LUK 15:28	لېكىن چوڭ ئوغلى خاپا بولۇپ، ئۆيگە كىرگىلى ئۇنىماپتۇ. ۋە ئاتىسى چىقىپ ئۇنىڭ ئۆيگە كېرىشنى ئۆتۈنۈپتۇ.	ئەمما ئۇ ئاتىسىغا جاۋاپ بېرىپ: «قارا! مەن شۇنچە يىلدىن بىرى قۇلداك خىزمىتىگە بولدۇم، ئەسلا ھېچىر ئەمرىكىدىن چىقىپ باقىمىدىم، بىراق سەن ماڭا ئەل-ئاغىنىلىرىم بىلەن خۇش قىلغىلى ھېچقاچان بىرەر ئوغلاقىمۇ بەرمىدىڭ!
LUK 15:29	لېكىن سېنىڭ مال-مۇلۇكلىرىنىڭ ياهىشىلەرگە خەجلەپ تۈگەتكەن بۇ ئوغلۇڭ قايتىپ كەلگەندە، سەن ئۇنىڭ ئۇچۇن بورداق تورياقنى سوپۇيسەن» – دەپتۇ.	ئەمما ئۇ ئاتىسىغا جاۋاپ بەردى: «كۆرەڭ! مەن بۇ يىللار بويىچە سىز ئۇچۇن قاتقىق ئىشلەپ كەلدىم، ھەر قانداق بۇيرۇقىكىزنى ئەمەلگە ئاشۇرمائىتم. بىراق سىز ماڭا دوسىلىرىم بىلەن ئەيەندى قىلىش ئۇچۇن هەتتا بىر تاشقىن ئوغلاقىمۇ بەرمەپتىڭ!
LUK 15:30	براق ئاتىسى يەنە ئۇنىڭغا: «ئەي ئوغلۇم، سەن ھەر دائىم مېنىڭ بىلەن ئۇنىڭ ئۆلگەندە، سەن ئۇنىڭ تەبرىكلەش توغرا؛ چۈنكى سېنىڭ ئۇكاڭ ئۆلگەن بولۇپ،	لېكىن سېنىڭ مالىڭى ياهىشەلەر بىلەن خەراجەت قىلىپ توگەتكەن بۇ ئوغلىڭ قايتىپ كەلگەندە، سەن ئۇ ئۇچۇن بورداق قوي سېلىپتۇ
LUK 15:31	بىراق ئاتىسى يەنە ئۇنىڭغا: «ئەي ئوغلۇم، سەن ھەر دائىم مېنىڭ بىننىمىدا بىننىمىسىن ۋە مېنىڭ ھەممىسى سېنىڭكى بولۇپ كەتى.	بىراق ئاتىسى يەنە ئۇغا دەپتۇ: «ئەي بالىم، سەن ھەمىشە مېنىڭ يېنىمدا تو روۋاتىسىن ۋە مېنىڭ ھەممىسى سېنىڭكى بولۇپ كەتى.
LUK 15:32	ئەمدى تەبرىكلەپ شادىلىنىشقا لا يېقىتۇر؛ چۈنكى بۇ سېنىڭ ئۇكاڭ ئۆلگەندى، تېرىلىدى، يوقلىپ كەتكەندى، تېپىلدى! – دەپتۇ.	هازىر شادىلىنىپ تەبرىكلەش توغرا؛ چۈنكى سېنىڭ ئۇكاڭ ئۆلگەن بولۇپ، هازىر تېپىلدى.
LUK 16:1	ئۇ شاگىدلرىغا دېدى: بىر باي كىشى بار ئىكەن، ئۇنىڭ بىر باشقارغۇچىسى بار، بىر كىشى بايغا ئاتقاق قىلىدى: «بۇ باشقارغۇچىنىڭ مال-مۇلۇكىزنى بۇرۇپ چاچىن» دەپ شىكايات قېپتۇ.	ئۇ شاگىدلرىغا دېدى: بىر باي كىشى بار ئىكەن، ئۇنىڭ بىر باشقارغۇچىسى بار، بىر كىشى بايغا ئاتقاق قىلىدى: «بۇ باشقارغۇچىنىڭ مال-مۇلۇكىزنى بۇرۇپ چاچىن» دەپتۇ.
LUK 16:2	ئۇ باشقۇرۇغۇچىنى چاقرىپ، ئۇغا: «مەن سەن ھەقتە نىمە ئاكلىپ قالدىم ئۇ غوجدارنى چاقرىپ، ئۇنىڭغا: «مېنىڭ سېنىڭ تۇغرادا ئاكلىغانلىرىم زادى قانداق گەپ؟ غوجدارلىقىنىڭ مال-مۇلۇكىزنى بۇرۇپ چاچىن» دەپتۇ. حەن، مەندىن، كىسىن، سەن، غوجدار بەلماسىسى»: – دەرتە.	ئۇ باشقۇرۇغۇچىنى چاقرىپ، ئۇغا: «مەن سەن ھەقتە نىمە ئاكلىپ قالدىم ئۇ غوجدارنى چاقرىپ، ئۇنىڭغا: «مېنىڭ سېنىڭ تۇغرادا ئاكلىغانلىرىم زادى قانداق گەپ؟ غوجدارلىقىنىڭ مال-مۇلۇكىزنى بۇرۇپ چاچىن» دەپتۇ. سەننىڭ باشقۇرۇش ئىشلىرىنىڭ ھېساباتىنى تولۇق تەھرىلە؛ چۈنكى سەن، ئەمدى، ياشقۇرغۇچىنىڭ بەلاماسىسا»: دەرتە.

Reference	Before	After
LUK 16:3	غوجدار ئەمدى ئۆز ئىچىدە: «نىمە قىلاي؟ چۈنكى خوجايىنلىم مېنى غوجدارلىقتنىن مەھرۇم قىلدۇ. كەتمەن چاپاي دېسەم ئۇچىلىك ماغدۇر يوق، تىلەمچىلىك قىلاي دېسەم نومۇس قىلىمەن.	غوجدار ئەمدى ئۆز ئىچىدە: «نىمە قىلاي؟ چۈنكى ئەيەندىم مېنى بۇ ئىشلارنىڭ باشقۇرۇشىدىن ئۆچۈرۈۋاتىسىدۇ. كەتمەن چاپاي قالالىمىم، تىلەشكە ئامال قالمايدۇ.»
LUK 16:4	هە، تايىتم! غوجدارلىقتنىن قالغانلىقىدا كىشىلەرنىڭ مېنى ئۆيلىرىگە قارشى ئېلىشى ئۆچۈن، نىمە قىلىشىمنى ئەمدى بىلدىم» دەپ	نىمە قىلىش كېرەكلىكىنى بىلىپ قالدىم، بۇنى قىلىپ، باشقۇرۇش ئىشىدىن ئېتىپ تاشلانسام، ئۇلار مېنى ئۆيلىرىگە قوشۇپ ئالىدۇ!
LUK 16:5	ئۆز خوجايىنغا قەرزىدار بولغانلارنى بىردىن-بىردىن چاقىرىپ كېلىپ، بىرنىچىسىدىن: «خوجايىنماغا قانچىلىك قەرزىڭىز بار؟» دەپ سورايتۇ.	ئۆز ئەيەندىسىگە قەرزىلىق بولغانلارنى هەر بىرىنى چاقىرىپ كەلگەنەدە، بىرنىچىسىگە: «ئەيەندىمگە قانچا قەرزىڭىز بار؟» دەپ سورايدۇ.
LUK 16:6	ۋە قەرزىدار: «يۈز تۇڭ زەيتۇن مېنى» دەپ جاۋاب بېرىپتۇ. غوجدار ئۇنىڭغا: «مانا، ھېسابات دەپتىرىڭىزنى ئېلىپ، بۇ يەردە ئولتۇرۇپ ئەللىك تۈڭغا ئۆزگەرتىۋېتىڭى!	قەرزىدار جاۋاب بەردى: «يۈز قوشاق زەيتۇن مېنى». غوجدار ئۇغا دەيتى: «ھېساباتىڭى ئال، ھازىر ئولتۇرۇپ، ئەللىك قوشاقغا ئۆزگەرتىۋەت!
LUK 16:7	ئاندىن ئۇ يەنە بىرىگە: «سىزچۇ، قانچىلىك قەرز بولدىڭىز؟» دەپ سورايتۇ. ئۇ: «يۈز كۈرە غالىھە» دەپ جاۋاب قىلدى. غوجدار ئۇنىڭغا: «ھېسابات دەپتىرىڭىزنى ئېلىپ سەكىسىن كۈرگە ئۆزگەرتىۋېتىڭى!	ئاندىن ئۇ باشقا بىرىگە: «سەن قانچىلىك قەرزىڭىز بار؟» دەپ سورايدى. ئۇ: «يۈز كۈرە غالىھە» دەپ جاۋاب قىلدى. غوجدار ئۇنىڭغا: «ھېسابات دەپتىرىلىنى ئېلىپ، سەكسەن كۈرگە ئۆزگەرتىپ قويى!
LUK 16:8	ئەيەندىسى سەممىيەتسىز باشقۇرغۇچىنىڭ بۇ ئىشتىتا ئەقلىلىق قىلغانلىق شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ خوجايىنى سەممىيەتسىز غوجدارنىڭ بۇ ئىشتىكى يەملىكلىكى ئۆچۈن ئۇنىڭغا قايمىل بولۇپ ماختايىتۇ. چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ پەزەتلەرىدىن يەملەكتۈر.	ئەيەندىسى سەممىيەتسىز باشقۇرغۇچىنىڭ بۇ ئىشتىتا ئەقلىلىق قىلغانلىق شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ خوجايىنى سەممىيەتسىز غوجدارنىڭ بۇ ئىشتىكى يەملەكتۈر.
LUK 16:9	ۋە مەن سىلەرگە شۇن ئېتىپ قويىلىك، «ناھەق دۇنياغا تەۋە مال-دۇنيا» ئارقىلىق ئۆزۈڭلارغا دوست تۇتۇڭلار؛ شۇنداق قىلسائىلار، مال-دۇنيا كارغا كەلمەيدىغان بولغان كۈندە شۇ دوستلار سىلەرنى ئابەدى ماكانلارغا قارشى ئالىدۇ.	مەن سىلەرگە بۇن دەيمەن: بۇ دۇنيادىكى يېل-مال ئارقىلىق ئۆزۈڭلارغا دوستلار تېپىگلار. شۇنداق قىلسائىلار، يېل-مال يوق بولغاندا، ئۇ دوستلار سىلەرنى مەگۈلۈك جاڭلارغا قارشى ئالىدۇ.
LUK 16:10	كىمك كىچىككىنه ئىشتىتا سادىق بولسا، چوڭ ئىشتىمۇ سادىق بولىدۇ؛ ۋە كىمك كىچىككىنه ئىشتىتا سەممىيەتسىز بولسا، چوڭ ئىشتىمۇ سەممىيەتسىز بولىدۇ.	كىم كىچىك ئىشلاردا سادىق بولسا، چوڭ ئىشلاردا سادىق بولىدۇ؛ ۋە كىم كىچىك ئىشلاردا يالغانچى بولسا، چوڭ ئىشلاردا يالغانچى بولىدۇ.
LUK 16:11	شۇڭا ئەگەر «ناھەق دۇنياغا تەۋە بولغان مال-دۇنيا» دا سادىق بولمىساڭلار، كىم سىلەرگە ھەققىي كىم سىلەرگە ھەققىي بايلىقلارنى تايىشۇرسۇن؟	شۇڭا، ئەگەر بۇ دۇنيا مالىدا ئىمانلىق بولمىساڭلار، كىم سىلەرگە ھەققىي بايلىقلارنى تايىشۇرغان بولىدۇ؟
LUK 16:12	ۋە باشقا ئەننىڭ نەرسىلىرىدە سادىق بولمىساڭلار كىم سىلەرگە ئۆزۈڭلارنىڭ نەرسىسىنى بەرسۇن؟	ئەگەر باشقا ئەننىڭ نەرسىلىرىدە سادىق بولمىساڭلار، كىم سىلەرگە ئۆز نەرسىلىرىڭلارنى بەرەر؟
LUK 16:13	ھېچكىم ئىككى خوجايىنغا تەڭ خىزمەت قىللامايدۇ. چۈنكى ئۇ ياكى بۇنى يامان كۆرۈپ، ئۇنى ياخشى كۆرۈدۇ؛ ياكى بۇنىڭغا ئۆزۈنى يۇتونلەي پېغىشلاب، ئۇنىڭغا ئېتىبارسىز قارايدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرنىڭمۇ بىرلا ۋاقتىتا ھەم خۇدانىڭ، ھەم مال-دۇنيانىڭ قوللۇقىدا بولۇشۇڭلار مۇمكىن ئەمەس.	ھېچ كىم ئىككى خاققا بىرگە خىزمەت قىللامايدۇ. چۈنكى ياكى بۇنى يامان كۆرۈپ، ئۇنى ياخشى كۆرۈدۇ؛ ياكى بۇنى يۇتونلەي قوللاب، ئۇنى سەل قارايدۇ. شۇنىڭ ئۆچۈن، سىلەر خۇدا بىلەن مال-يېلىنى بىرگە ئەگىشەلمەيسىلە.
LUK 16:14	پەرسىيلەر يېلنى بەك ئوماق بولغاندا، ھەممە نەرسىنى ئاڭلاب، ئەيىسىنى ئەمدى يەرسىيلەر (ئۇلار يۇلغا ئاماراق ئىدى) بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئاڭلاب ئەيىسانى مەسخرە قىلىشتى.	پەرسىيلەر يېلنى بەك ئوماق بولغاندا، ھەممە نەرسىنى ئاڭلاب، ئەيىسىنى تەھقىرىلىگەن حالدا گۈلکى بەردى.
LUK 16:15	ۋە ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – «سىلەر ئۆزۈڭلارنى ئادەملەرنىڭ ئالدىدا ھەققانىي قىلىپ كۆرسەتكۈچىدۇرسىلەر؛ لېكىن خۇدا قەلبىگلارنى بىلىدۇ. چۈنكى ئادەملەرنىڭ ئارسىسا قەدرلىنىدىغىنى خۇدانىڭ نەزىرىدە يېرگىنچىلىكتۇر.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سىلەر كىشىلەر ئالدىدا ئۆزۈڭلارنى توغرا دەپ كۆرسەتكۈچىدۇرسىلەر؛ لېكىن خۇدا سىزلىرىڭ قەلبىنى بىلىدۇ. چۈنكى كىشىلەر قىممەتالىپ كۆرۈۋاتقان ئىشلار خۇدا نەزىرىدە يامان بولىدۇ.»

Reference	Before	After
LUK 16:16	تەۋرات قانۇنى ۋە يېغەمبەرلەر ئەللاھ ھىدايەت بولۇپ كەلدى؛ شۇ ۋاقتىن باشلاپ ئەللاھ خۇش خەۋرى جاكارلىنىپ كېلىۋاتىدۇ؛ يادىشاھلىقىنىڭ دۆلەتنىڭ ياخشى خەۋەرلىرى جاۋاپ كەتى؛ ۋە ھەر كىم ئۇنىڭغا كۈچەنە بولغانلارنىڭ ھەربىرى ئۇنىڭغا بۆسۈپ كىرۋېلىشى كېرەكتۇر.	قاۇنۇن ۋە يېغەمبەرلەر يوخانغا قەدەر بولدى؛ شۇ ۋاقتىن باشلاپ ئەللاھ خۇش خەۋرى جاۋاپ كەتى؛ ۋە ھەر كىم ئۇنىڭغا كۈچەنە بولغانلارنىڭ ياخشى خەۋەرلىرى جاۋاپ كەتى؛ ۋە ھەر كىم ئۇنىڭغا كۈچەنە بولغانلارنىڭ ھەربىرى ئۇنىڭغا بۆسۈپ كىرۋېلىشى كېرەكتۇر. كىرىشكە تىرىشىۋاتىدۇ.
LUK 16:17	لېكىن ئاسمان بىلەن زېمىننىڭ يوق قىلىۋېتىلىشى تەۋراتنىڭ بىر چېكتى بىكار قىلىنىشتىن ئاساندۇر.	بىراق، ئاسمان بىلەن زېمىننىڭ يوق قىلىۋېتىلىشى، تەۋراتنىڭ بىر كېچىك يېزىقىنىڭ ئۆزگۈرېپ كېتىشىدىن ئاسان بولىدۇ.
LUK 16:18	- ھەر كىم ئۆز ئايالنى تالاق قىلىپ باشقۇ بىرىنى ئالسا زىنا قىلغان بولىدۇ ۋە كىمكى ئۆز ئېرىدىن تالاق قىلىنغاننى ئالسا زىنا قىلغان بولىدۇ.«	ھەر كىم ئۆز ئايالنى تالاق قىلىپ باشقۇ بىرىنى ئىلىپ توپ قىلساز، زىنا قىلغان بولىدۇ، شۇنىڭدەك تالاق قىلىنغان ئايالنى ئىلىپ توپ قىلغۇچى كىم بولسا، زىنا قىلغان بولىدۇ.
LUK 16:19	- بۇرۇن بىر باي ئادەم بار ئىدى؛ ئۇ سۆسۈن رەڭلىك تون ۋە كاناب كىيمىلەرنى كېيىپ، ھەر كىنى ئېش-ئىشەت بىلەن تەنەنە قىلاتتى.	بىر باي كىشى بار ئىدى؛ ئۇ سۈركى رەڭلىك ياخشى كىيمىلەر كېيىپ، ھەر كىنى ئېش-ئىشەت بىلەن تەنەنە قىلاتتى.
LUK 16:20	ۋە يۇقۇن ئەزاينى چاقا-جاھارەت بىسىپ كەتكەن لازارۇس ئىسمىلىك بىر يوقسۇل بار ئىدى؛ ئۇ باينىڭ دەرۋازىسىنىڭ ئالدىغا ھەركۈنى ياتقۇزۇپ قويۇلاتتى.	لازار ئىسمى بىلەن بىر يوقسۇل كىشى بار ئىدى، تەنلىرى چاقا-جاھارەتلەر بىلەن تولغان؛ ئۇ ھەر كۆن باينىڭ دەرۋازىسىنىڭ ئالدىغا ياتقۇزۇپ قويۇلدۇ.
LUK 16:21	ئۇنىڭ داستخىندىن چۈشۈپ قالغان يارچى-يۇرالاردىن قورسقىنى تويغۇزغۇشقا تەشنا ئىدى. ھالبۇكى، ئىتلار كېلىپ ئۇنىڭ يارلىرىنى يالابتى.	ئۇ، ئۇنىڭ ئۆستەلدىن چۈشۈپ كەتكەن يارچىلار بىلەن قورسقىنى تولدۇرماقچى بولۇپ تۇراتى. ئەمما، ئىتلار كېلىپ ئۇنىڭ يارلىرىنى يالابتى.
LUK 16:22	ئەمدى شۇنداق بولدىكى، يوقسۇل ئۆلدى ۋە يەرىشتىلەر ئۇنى ئىبراھىمنىڭ قۇچىقىغا ئاپاردى. باي ھەم ئۆلۈپ دەپنە قىلىنىدى؛	شۇ ۋاقتىتا يوقسۇل ئۆلۈپ باردى ۋە يەرىشتىلەر ئۇنى ئىبراھىم ياقىغا كېلىپ كەتى. باي كىشىمۇ ئۆلۈپ، دەپنە قىلىنىدى.
LUK 16:23	ۋە تەھىسىرادا قاتىق قىينلىپ، بېشىنى كۆتۈرۈپ، ييراقتىن ئىبراھىمنى ۋە ئۇنىڭ قۇچىقىدىكى لازارۇسنى كۆرۈپ:	ئادىپسىدا ئازايتا بولۇپ تۇرۇپ، كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ، ييراقتى ئىبراھىم بىلەن لازارۇسنى ئىبراھىم نىڭ ئاراملىق قوشۇقىدا كۆردى.
LUK 16:24	«ئەي ئاتا ئىبراھىم، ماڭا رەھىم قىلغايىسەن! لازارۇسنى ئەۋەتكەيىسەن، ئۇ ئۇچىنى سۇغا چىلدۇرۇپ، تىلىمغا تەۋەر قىلغىلى سوپۇت! چۈنكى مەن بۇ مەن بۇ ئوت يالقۇنىدا قاتىق ئازابلىنىۋاتىمەن!» دەپ ۋارقىراپ ياللۇردى.	«ئەي ئىبراھىم ئاتا، ماڭا رەھىم قىلغىلى! لازارۇسنى ئەۋەتكە، ئۇ بارماق ئۇچىنى سۇغا چىلدۇرۇپ، تىلىمغا تەۋەر قىلغىلى سوپۇت! چۈنكى مەن بۇ ئوتتا قاتىق ئازاپ كۆرۈۋاتىمەن!» دەپ بالدۇر چاقىرىپ تەلەپ قىلدى.
LUK 16:25	لېكىن ئىبراھىم مۇنداق دېدى: «ئەي ئوغلۇم، ھایات ۋاقتىڭدا ھالاۋەتىنى يەتكۈچە كۆرگىنىڭنى ۋە لازارۇسنىڭ دەر-بالا تارتىقىنى يادىڭغا كەلتۈرگىن. ھازىر ئۇ تەسەللى تاپتى، ئەمما سەن ئازاب تارتىۋاتىسەن.	ئىبراھىم دېدى: «بالام، ھاياتىڭدا بارلىق خۇشلۇقلارنى كۆرگەنلىكىنى ۋە لازارنىڭ قىينچىلىقلارنى تارتاقانلىقىنى ئىسلە. ھازىر ئۇ ئارام تاپتى، سەن ئەسسى ئازاب كەچۈرۈۋاتىسەن.»
LUK 16:26	ۋە بۇلاردىن باشقۇ، بىز بىلەن سىلەرنىڭ ئارلىقىمىزدا يوغان بىر هاڭ بېكىتىلەنەدۇرلىكى، بۇ يەردەن سىلەر تەرەپكە ئۆتەيلى دېگەنلەر ئۆتەلەمەس ۋە ئاندىن بىز تەرەپكە ئۆتىمىز دېگەنلەر ئۆتەلەمەس.«	بۇلارنىڭ ھەممىسىدىن باشقۇ، بىز بىلەن سىلەر ئارسىدا چوڭ بىر ئورۇق سەب تۇرۇپتۇ، شۇڭا بۇ يەردەن سىلەرگە كېتىش دېگەنلەر كېتەلەمەيدۇ ۋە ئاندىن بىزگە ئۆتۈشىقە بولىمdayay.
LUK 16:27	ئەمدى باي يەنە: «ئۇنداقتا، ئى ئاتا، سەندىن لازارۇسنى ئاتامنىڭ ئۆيىگە ئەۋەتىشىڭنى ئۆتۈنۈمەن.«	باي يەنە دېپتۇ: «ئۇنداقتا، ئاتا، لازارۇسنى ئاتامنىڭ ئۆيىگە يوللاپ بېرىشىڭىنى سورايمەن.»
LUK 16:28	چۈنكى مېنىڭ بەش ئاكا-ئۇكام بار؛ ئۇلارنىڭ بۇ ئازاب-ئوقۇبەتلىك يەرگە كەلمەسىلىكى ئۆچۈن لازارۇس ئۇلارنى قاتىق ئاڭاھلەندۇرۇپ قويىسۇن» - دېدى.	چۈنكى مەنمۇ بەش ئاكاام بار، لازارۇس ئۇلارنى بۇ ئازايلق جايغا بارمىسىلىقى ئۆچۈن ياخشى ئاڭاھلەنسۇن.
LUK 16:29	بىراق ئىبراھىم جاۋاپ بېرىپ ئۇنىڭغا: «ئۇلاردا مۇسا ۋە باشقۇ يېغەمبەرلەرنىڭ ئاڭاھ-گۇۋاھلىقى بار؛ ئۇلار شۇلارنى ئاڭلىسىسۇن» - دېدى.	بىراق ئىبراھىم جاۋاپ بەردى: «ئۇلارنىڭ بېنىدا مۇسا بىلەن باشقۇ يېغەمبەرلەر بار، ئۇلار شۇلارنى ئاڭلاب قۇلاق سالسۇن» دېدى.
LUK 16:30	لېكىن ئۇ: «ياق، ئى ئىبراھىم ئاتا، ئەگەر ئۆلگەنلەردىن بىرى تىرىلىپ	ئۇ دېدى: «ياق، ئىبراھىم ئاتا، ئەگەر ئۆلگەنلەردىن بىرى تىرىلىپ ئۇلارنىڭ

Reference	Before	After
LUK 16:31	ئۇلارنىڭ ئالدىغا بارسا، ئۇلار توۋا قىلىپ ئۆزگەرسدۇ». ئەمما ئىبراھىم دېدى: «ئەگەر ئۇلار مۇسا ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرىنىڭ گۇۋاھلىقىنى ئاڭلىمىسا، ھەتا بىر ئادەم ئۇلوب تىرىلىپ كېلىپ تورسىمۇ، ئۇلار ئۇنىڭنى ئىشىنىنى رەت قىلدۇ» – دېدى.	ئالدىغا بارسا، ئۇلار توۋا قىلىپ ئۆزگەرسدۇ». ئەمما ئىبراھىم دېدى: «ئەگەر ئۇلار مۇسا ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرىنىڭ گۇۋاھلىقىنى ئاڭلىمىسا، ھەتا بىر ئادەم ئۇلوب تىرىلىپ كېلىپ تورسىمۇ، ئۇلار ئۇنىڭنى ئۇلار يەنلا رەت قىلدۇ».
LUK 17:1	ئۇ مۇخىسىلىرىغا مۇنداق دېدى: – ئىنساننى يۇتلاشتۇرىدىغان ئىشلار بولماي قالمايدۇ؛ لېكىن شۇ يۇتلاشتۇرۇش ۋاسىتىچىسى بولغان ئادەمنىڭ ھالغا ئاى!	ئۇ شاکىردىلىرىغا دېدى: ئادەملەرنى يۇتا قالدۇرغۇچى ئىشلار توختىمايدۇ، لېكىن شۇ ئىشلارنى كەلتۈرگۈچى كىشىگە چوڭ ئاى!
LUK 17:2	بۇنداق ئادەمنىڭ بۇ كىچىك باللاردىن بىرىنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرۇغان بولسا، بويىنغا توڭىمەن تېشى ئېسلىغان حالدا دېڭىزغا تاشلىۋېتىلگىنى ئەۋەل بوللاتى.	ئەگەر بۇنداق بىر كىشى بۇ كىچىك باللاردىن بىرىنى گۇناھ قىلدۇرسا، بويىنغا تاش توپ تەيەپ دېڭىزگە سۈرۈلسى، بۇ تەرەپداش بولاتنى.
LUK 17:3	ئۇرۇڭلارغا ئاكاھ بولۇڭلارا ئەگەر قېرىندىشىڭ گۇناھ قىلغان بولسا، ئۇنىڭغا تەنبىھ-نەسھەت قىلغىن. ئۇ توۋا قىلسا ئۇنى ئەيو قىلغىن.	ئۇزىڭلارغا دىققەت قىلىڭلار! ئەگەر قېرىندىشىڭ سىزگە قارشى گۇناھ قىلسىسا، ئۇنى تەنبىھ قىلغىن. ئۇ توۋا قىلسا، ئۇنى ئەفۇ قىلغىن.
LUK 17:4	مۇبادا ئۇ بىر كۈن ئىچىدە ساڭى يەتنە مەرتىۋ گۇناھ قىلسا ۋە يەتنە مەرتىۋ ئېنىڭغا كېلىپ: توۋا قىلدىم، دېسە، ئۇنى يەنلا ئەيو قىلغىن.	ئەگەر ئۇ بىر كۈنده ساڭا يەتنە قېتىم گۇناھ قىلسا ۋە يەتنە قېتىم ساڭا كېلىپ “توۋا قىلدىم” دېسە، ئۇنى ھەر قېتىم ئەفۇ قىل.
LUK 17:5	شۇنىڭ بىلەن روسۇللار رەبىگە: ئىشەنج-ئېتقادىمىزنى ئاشۇرغىن، – دېيىشتى.	شۇ ۋاقتى روسۇللار رەبىگە: ئىمانمىزنى كۆيەيتىپ بېرىڭىدا دەپ دېدى.
LUK 17:6	ھەم رەب ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – سىلەردە قىچا ئۇرۇقىدەك زەرچە بولسا، سىلەر بۇ ئۆجىمە دەرەخكە: «يىلىنىڭدىن چىقىپ، دېڭىزغا كۆچۈرۈپ ئىشەنج بولسا ئىدى، سىلەر ئاۋۇ ئۆجىمە دەرىخىگە: «يىلىنىڭدىن قومۇرۇلۇپ، دېڭىزغا كۆچۈپ تىكىل!» دېسەڭلار، ئۇ سۆزۈڭلەرنى ئاڭلاپ كۆچەتى.	ھەم رەب ئۇلارغا دېدى: «سىلەرنىڭ ئىشەنجىڭلار قىچا توخۇمىدەك زەرچە بولسا، سىلەر بۇ ئۆجىمە دەرەخكە: «يىلىنىڭدىن چىقىپ، دېڭىزغا كۆچۈرۈپ ئىشەنج بولسا ئىدى، سىلەر ئاۋۇ ئۆجىمە دەرىخىگە: «يىلىنىڭدىن تىكىنپ كەت!» دېسەڭلار، ئۇ سۆزلىرىڭلار سۆزىنى ئاڭلاپ قىلاتنى.
LUK 17:7	لېكىن ئاراڭلاردىن كىمنىڭ يەر ھەيدەيدىغان ياكى مال باقىدىغان بىر قۇل بولسا ۋە ئۇ ئېتىزلىقىن قايىتىپ كەلگەنە، ئۇنىڭغا: «تېزىزەك كېلىپ داستىخاندا ئولتۇرغىن», دەيدىغانلار بارمۇ؟	لېكىن سىزلارىدىن كىم بىر قۇل بار؟ ئۇ دەرىزلىكتە ئەگىنىپ ياكى ھايۋان باقسا، ئىش بىتىپ كىرىپ كەلگەنە، «تېزلا كېلىپ تەرىلىكتە ئولتۇر» دېيىسىز دەمە؟
LUK 17:8	ئۇ بەلكى ئۇنىڭغا: «مېنىڭ تامىقىمىنى تەيار قىل، بېلىڭىنى تەيارلاب مېنى كۆتە، بولغۇچە بېلىڭىنى باغلاپ مېنى كۆتكىن، ئاندىن ئۆزۈڭ يەپ-ئىچىن، دېمەسمۇ؟	ئۇ ئۇنىڭغا: «مېنىڭ تامىقىقا تەيارلىق قىل، بېلىڭىنى تەيارلاب مېنى كۆتە، مەن يەپ-ئىچىپ بولغاندا، كېيىن سەن يەپ-ئىچەسىنى، دېمەسمۇ؟»
LUK 17:9	قۇل ئەمر قىلىنۋىنىدەك قىلغىنى ئۆجۈن خوجايىن ئۇنىڭغا رەھمەت ئېيتامدۇ؟	قۇل بۇيرۇق بويىچە قىلغاندا، ئۇنىڭ ئەرى ئۇنىڭغا رەھمەت ئېيتامدۇ؟ مەنمۇ، ئېيتامايدۇ.
LUK 17:10	شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرمۇ ئۆزۈڭلارغا ئەمر قىلىنغاننىڭ ھەممىسىنى ئادا قىلغىنىڭلاردىن كېيىن: بىز ئەزىزىمەس قوللارمىز؛ بىز يەفتە تېگىشلىك بۇرجىمىزنى ئادا قىلدۇق، خالاس», دەيدىغان بولسىلەر.	شۇنداقلا، سىلەر بارلىق بۇيرۇقنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرغانچە، كېيىن: «بىز ئەزىزىمەس قوللارمىز؛ يەقتە كېرەكلىك مەسئۇلىيىتىمىزنى قىلدۇق، شۇنىلا، دەڭلار.
LUK 17:11	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ بېرۇسالىمغا چىقىپ كېتىۋاتقاندا، سامارىيە بىلەن گاللىيەنىڭ ئوتتۇرسىدىن ئۆتۈپ،	ئاندا ئۇ بېرۇسالىمغا بارغاندا، سامارىيە بىلەن گاللىيە ئارىسىدىن ئۆتۈپ كەتتى،
LUK 17:12	بىر كەنتكە كىرگىنىدە ماخاۋ كېسىلىگە گىرىپتار بولغان ئون ئادەم ئۇنىڭغا ئۇچراپ، يېراقتا توختاپ،	ئۇ بىر كەنتكە كىرىپ كەتكەنە، ماخاۋ كېسىلى بار ئون كىشى ئۇنىڭغا ئۇچراپ، يېراقتا توۇرۇپ قالدى.
LUK 17:13	ئاۋازلىرىنى كۆتۈرۈپ: ئەي ئىسَا، ئۇستاز، بىزگە رەھىم قىلغايىسەن، دەپ ئۆتۈندى.	ئاۋازلىرىنى بالىدى: ئەيسا ئۇستاز، بىزگە رەھىم قىل، دەپ دېتى.
LUK 17:14	ئۇلارنى كۆرگەنде ئۇ ئۇلارغا: بېرىپ ئۆزۈڭلەرنى كاھىنلارغا كۆرسەتلەڭلار،	ئۇ ئۇلارنى كۆرگەنде، ئۇلارغا: بارىپ ئۆزۈلىنى كاھىنلارغا كۆرسەتلەڭلار،

Reference	Before	After
LUK 17:15	دېدى. ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار يولدا كېتىۋاتقاندا، ماخاۋىدىن ياكىز بولۇپ كەتتى.	دېدى. ۋە ئۇلار يولدا باراتقان ۋاقتتا، ماخاۋىدىن ياكىز بولۇپ كەتتى.
LUK 17:16	ئۇلارنىڭ بىرى ساقايقانلىقىنى كۆرگەندە، چوڭ ئاؤاز بىلەن ئاللاھنى گۈرۈپ ئۇلاردىن بىرەيەن ئۆزىنىڭ ساقايقىنىنى كۆرگەندە يۇقىرى ئاؤاز بىلەن خۇدانى ئولۇغلاپ، كەينىگە بۇرۇلۇپ، قايتتى.	ئۇلارنىڭ بىرى ساقايقانلىقىنى كۆرگەندە، چوڭ ئاؤاز بىلەن ئاللاھنى گۈرۈپ ئۇلاردىن بىرەيەن ئۆزىنىڭ ساقايقىنىنى كۆرگەندە يۇقىرى ئاؤاز بىلەن سۆزلەپ، قايتتىپ كەلدى.
LUK 17:17	ئۇ كېلىپ ئەيسانىڭ ئايىغىغا يېقىلىپ دۇم يېتىپ تەشەككۈر ئېتتى. ئۇ سامارىيەلەك ئىدى.	ئۇ بارىپ ئەيسانىڭ ئايىقىسىغا چۈشۈپ، رەھمەت ئېتىپ تۇردى. ئۇ سامارىيەلەك بولۇپ قالدى.
LUK 17:18	ئەيسا جاۋاب بەردى: ئون كىشى ياك بولغانمىكەن؟ قالغان توققۇزى قايدا؟ ئەيسا بۇ ئىشقا قاراپ: ياك قىلىنغانلار ئون كىشى ئەمە سىمىدى؟ قالغان توققۇزەيەن قېنى؟	بۇ يات ئەللىك مۇساپىردىن باشقىدا، ھېچكىم قايتتىپ كېلىپ خۇداگە ھەمدە بۇ يات ئەللىك مۇساپىردىن باشقىدا، خۇداغا ھەمدۇسانا ئوقۇغىلى ھېچكىم قايتتىپ كەلمەيتىغۇ؟! – دېدى.
LUK 17:19	ئاندىن ئۇ ھېلىقى ئادەمگە: «ئۇزۇنۇددىن تۇر، يولۇڭغا ماڭىنى ئېتىقادىڭ سېنى ساقايىتتى!» – دېدى.	ئاندا ئۇ كىشىگە: «تۇرۇپ كېتىۋال، يولىڭغا بارغىن! ئىشىنىشىڭ سېنى ساقىلىدى!» دېدى.
LUK 17:20	بىر كۇنى يەرسىيەلەر ئۇنىڭدىن: «خۇدانىڭ يادىشاھلىقى قاچان كېلىدۇ؟» سورىغاندا، ئۇ جاۋاب بەردى: خۇدانىڭ يادىشاھلىقى كۆزەت قىلىش بىلەن دەپ سورىغاندا ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ كېلىشىنى كۆز بىلەن كۆرگىلى بولماستى.	پەرسىلەر ئەيساغا: «خۇدانىڭ يادىشاھلىقى قاچان كېلىدۇ؟» دەپ كۆرمەيىمادۇ.
LUK 17:21	كىشىلەر: «كۆرۈڭلار، ئۇ بۇ يەردە دەپ كۆرسەتمەيدۇ!» ياكى «ئۇ يەردە دەپ كىشىلەر: «قاراڭلار، ئۇ مانا بۇ يەردە!» ياكى «ئۇ يەردە!» دېپلەمەيدۇ. چۈنكى كۆرسەتمەيدۇ!» چۈنكى خۇدانىڭ يادىشاھلىقى سىزلەرنىڭ ئىچىدە بار.	كىشىلەر: «كۆرۈڭلار، ئۇ بۇ يەردە دەپ كۆرسەتمەيدۇ!» ياكى «ئۇ يەردە دەپ كىشىلەر: «قاراڭلار، ئۇ مانا بۇ يەردە!» ياكى «ئۇ يەردە!» دېپلەمەيدۇ. چۈنكى كۆرسەتمەيدۇ!» چۈنكى خۇدانىڭ يادىشاھلىقى سىزلەرنىڭ ئىچىدە بار.
LUK 17:22	كېيىن ئۇ شاڭىدلارغا يەنە دېدى: «بۇنداق كۈنلەر كېلىپ قالدىۇكى، سىلەر سىلەر ئىنسانئوغلىنىنىڭ كۈنلەردىن بىرەر كۈنىنى بولسىمۇ كۆرۈشكە تەشنا بولسىلەر، لېكىن كۆرمەيىسىز.	كېيىن ئۇ شاڭىدلارغا يەنە دېدى: «بۇنداق كۈنلەر كېلىپ قالدىۇكى، سىلەر كېيىن ئۇ مۇخلىسلەرغا يەنە مۇنداق دېدى: – «شۇنداق كۈنلەر كېلىدۇكى، سىلەر ئىنسانئوغلىنىنىڭ كۈنلەردىن بىرەر كۈنىنى بولسىمۇ كۆرۈشكە تەشنا بولسىلەر، لېكىن كۆرمەيىسىز.
LUK 17:23	شۇ چاغادا كىشىلەر سىلەرگە: «قارا، ئۇ بۇ يەردە!» ياكى «قارا، ئۇ ئۇ يەردە!» يەردە! دەپدۇ؛ سىلەر بارماڭلار، ئۇلارنىڭ كەينىدىن يۈگۈرمەڭلار.	ئۇ ۋاقتتا كىشىلەر سىلەرگە: «قارا، ئۇ بۇ يەردە!» ياكى «قارا، ئۇ ئۇ يەردە!» يەردە! دەپدۇ؛ سىلەر بارماڭلار، ئۇلارنىڭ كەينىدىن يۈگۈرمەڭلار.
LUK 17:24	چۈنكى، چاقماق قانداقلا ئاسمانىڭ بىر تەرىپىدىن چاققاپ، باشقىدا تەرىپىكى چۈنىڭ يەنە بىر چېتىڭچە يورۇتىغاندەك، ئىنسانئوغلىنىنىڭ ئۆز كۈننەدە ھەم شۇنداق بولىدۇ.	چۈنكى، چاقماق قانداقلا ئاسمانىڭ بىر تەرىپىدىن چاققاپ، باشقىدا تەرىپىكى چۈنىڭ يەنە بىر چېتىڭچە قەدر يورۇتۇپ كەتسە، شۇنداقلا ئىنسانئوغلى ئۆز كۈننە كەلتىكەن.
LUK 17:25	لېكىن ئۇ ئاؤفال كۆپ ئازاب-ئوقۇبەتلەرنى تارتىشى بۇ دەۋرىدىكىلەر تەرىپىدىن چەتكە قېقىلىشى مۇقەررەدۇر.	لېكىن ئۇ ئالدىنلا كۆپ ئاغرقى-قىيىنچىلىقلارنى تۈيغۇزۇپ، بۇ زاماندا ياشايىدىغانلار تەرىپىن رەت قىلىنىدۇ.
LUK 17:26	ۋە نۇھ يېغىمەرنىڭ كۈنلەردىن قانداق بولغان بولسا، ئىنسانئوغلىنىڭ كۈنلەردىن ھەم شۇنداق بولىدۇ.	ۋە نۇھ زامىندا قانداق بولسا، ئىنسانئوغلى زامىندا شۇنداق بولىدۇ.
LUK 17:27	تاكى نۇھ كېمىگە كېرىپ ئولتۇرغان كۈنگىچە، كىشىلەر يېپ-ئىچىپ، ئۆپلىنىپ ۋە ياتلىق بولۇپ كېلىۋاتقانىدى؛ ئاندىن تويان كېلىپ ھەممىسىنى هالاڭ قىلدى.	نۇھ كېبوتىغا كېرىپ كەتكەنگە قەدەر، كىشىلەر يېپ ئىچىپ، ئۆپلىپ، قىز-ئوغۇل بېرىپ تۇرۇشتى؛ كېيىن تويان كەلدى ۋە بارلىق كىشىلەرنى يوق قىلدى.
LUK 17:28	ھەم يەنە، لۇتىنىڭ كۈنلەردىن قانداق بولغان بولسا شۇنداق بولىدۇ – كىشىلەر يېپ-ئىچىپ، سودا-سېتىق قىلىپ، تېرىقچىلىق قىلاتتى ۋە ئۆپلەرنى سالاتتى.	ھەم لۇتىنىڭ كۈنلەردىن قانداق بولغاندەك بولىدۇ، خەلق يېپ-ئىچىپ، سودا قىلىپ سېتىۋاتىپ، تېرىقچىلىق قىلىپ، ئۆي قۇرۇۋاتى.
LUK 17:29	لېكىن لۇت سودوم شەھىرىدىن چىققان كۇنى، ئاسمانىدىن ئوت بىلەن گۆڭگۈرت يېغىپ، بۇ شەھەردىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى هالاڭ قىلدى.	بىراق لۇت سودوم شەھىرىدىن كەتكەن كۇنى، آسماندىن ئوت بىلەن كۆكۈرت ياغىشىپ، شەھەردىكى ھەممە كىشىنى هالاڭ قىلدى.
LUK 17:30	ئەمدى ئىنسانئوغلى ئاشكارا بولىدىغان كۇندە ئەنە شۇنداق بولىدۇ.	ئادەمئوغلى گە كۆرۈنديغان كۇندە، يەقەت شۇنداق بولىدۇ.
LUK 17:31	ئۇ كۇنى، ھەركىم ئۆزگىزىدە تۇرۇپ، نەرسە-كېرەكلىرى ئۆيىدە بولسىمۇ،	ئۇ كۇنى، ھەركىم ئۆي تەرىپىدە بولسا، ئۆيىدىكى ئەينە كلىرىنى ئالماقچى شۇ كۇنى، ھەركىم ئۆزگىزىدە تۇرۇپ، نەرسە-كېرەكلىرى ئۆيىدە بولسىمۇ،

Reference

Before

After

	بولۇپ تۆۋەنگە كەتمەسلىك؛ شۇنداقلا، تەرددە بولغانلار ئۆيگە بېچ قايتىپ ئالغىلى چۈشمىسىۇن؛ وە شۇنىڭغا ئوخشاش كىمكى ئېتىزلىقتا بولسا ئۆيگە بېچ يانمىسىۇن.	بولۇپ تۆۋەنگە كەتمەسلىك؛ شۇنداقلا، تەرددە بولغانلار ئۆيگە بېچ قايتىپ ئالغىلى چۈشمىسىۇن؛ وە شۇنىڭغا ئوخشاش كىمكى ئېتىزلىقتا بولسا ئۆيگە بېچ يانمىسىۇن.
LUK 17:32	لۇتنىڭ ئايالنى يادىڭلارغا كەلتۈرۈڭلار!	لۇتنىڭ ئايالنى ئەسلىپ قويۇڭلار!
LUK 17:33	كىمك ئۆز ھاياتىنى قۇرتقۇزماقچى بولسا، ئۇسگىدىن مەھرۇم بولىدۇ، لېكىن ئۆز ھاياتىدىن مەھرۇم بولغان كىشى ئۇنىڭغا ئېرىشىدۇ.	ئەگەر كىم ئۆز ھاياتىنى ساقلىپ قالماقچى بولسا، ئۇن بوقاپ قالىدۇ، لېكىن ئۆز ھاياتىدىن ۋاز كەجسە، ئۇنى قايتا ئېرىشەلەيدۇ.
LUK 17:34	سەلەرگە شۇنى ئېيتىاىكى، ئۇ كېچىدە ئىككى ئادەم بىر ئورۇندا ياتىدۇ؛ ئۇلاردىن بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، يەنە بىرى قالدۇرۇلدى.	سەلەرگە دېيەمنىكى، ئۇ كېچىدا ئىككى كىشى بىر تەختتە ياتىدۇ، بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقا بىرى قالدۇرۇلدى.
LUK 17:35-36	ئىككى ئايال بىرگە ئۇن تارتىۋاتىدۇ؛ بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقىسى قالىدۇ. ئىككى ئايال يارغۇنچاڭاق بېشىدا تۇرۇپ ئۇن تارتىۋاتقان بولىدۇ؛ ئۇلاردىن بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، يەنە بىرى قالدۇرۇلدى.	ئىككى كىشى دەرىزدە بولىدۇ؛ بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقا بىرى قالدۇرۇلدى.
LUK 17:37	ۋە ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋاب قىلىپ: ئەي رەب، بۇ ئىشلار قەيەردە بولىدۇ؟ دەپ سۈرىدى. ئۇ ئۇلارغا: جەسەت قايسى يەردە بولسا، قۇرغۇنلار شۇ يەرگە تۈپلىشىدۇ!	ۋە ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋاب قىلىپ: ئەي رەب، بۇ ئىشلار قەيەردە بولىدۇ؟ دەپ سۈرىدى. ئۇ ئۇلارغا: جەسەت قايسى يەردە بولسا، قۇرغۇنلار شۇ يەرگە تۈپلىشىدۇ!
LUK 18:1	ۋە ئۇ ئۇلارغا، بوشاشماي، ھەردايىم دۇئا قىلىپ تۇرۇش كېرەكلىكى توغرىسىدا بىر تەمسىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى:	ئۇ ئۇلارغا، ھەمىشە دۇئا قىلىپ تۇرۇش كېرەك، روھىي چاقالماسلىق ھەقىقە بىر مىسال ئېلىپ كەلدى:
LUK 18:2	— «مەلۇم شەھەرددە بىر سوتچى بار ئىكەن. ئۇ خۇدادىننمۇ قورقمايدىكەن، ئادەملەرگىمۇ يەرۋا قىلمايدىكەن.	بىر شەھەرددە بىر ھاکىم بار edi. ئۇ ئەلاھىتىن قورقمايدىغان، خەلقنىڭ گاپىغا يەرۋا قىلمايدىغان edi.
LUK 18:3	شۇ شەھەرددە بىر تۇل ئايال بار ئىكەن وە ئۇ دائىم سوتچىنىڭ ئالدىغا كېلىپ: «ئۆيپىكاردىن ھەققىمنى ئېلىپ بەرگىن» دەپ تەلەپ قىلىدىكەن.	ئۇ شەھەرددە بىر ئايال بار ئىدى وە ئۇ ھەرقېتىم سوتچىغا كېلىپ: «مەننىڭ قارشىلىقچىمدىن ھەق قىلىپ بەرگىن» دەپ تەلەپ قىلىدۇ.
LUK 18:4	ئۇ خېلى ۋاقتىقچە ئۇنى رەت قىپتۇ؛ بىراق كېيىن كۆڭلىدە: خۇدادىننمۇ قورقمايمەن، ئادەملەرگىمۇ يەرۋا قىلمايمەن.	ئۇ ئۇزاق ۋاقت ئۇنى رەت قىلىدى؛ بىراق كېيىن ئۆزىگە: مەن خۇدا قورقمايمەن، ئادەملەرگە يەرۋا قىلمايمەن، دەپ ئويلاشتۇردى.
LUK 18:5	لېكىن بۇ تۇل خوتۇن مېنى ئاۋارە قىلىپ كېتىۋاتىدۇ، ئۇنىڭ ماڭا چاپلىشۇۋېلىپ مېنى ھالىدىن كەتكۈزۈۋەتەمەسلىكى ئۇچۇن ھەرالدا ئۇنىڭ دەۋايىنى سوراپ قوبای!» — دەپ ئۆيلەيتۇ.	لېكىن بۇ ياددا مېنى دادىلا بەزەر قىلىۋاتىدۇ، ئۇ داۋاملىق كېلىپ مېنى هاراس قىلماسلىقى ئۇچۇن، مەن ئۇنىڭ ئىلتىمىاسىنى تولۇق ھەل قىلىپ قوباي.
LUK 18:6	رەب: قاراڭلار، ئادالەتسىز بۇ سوتچىنىڭ نېمە دېگەنلىرىگە!	رەب دەيتى: ئاڭلاڭلار، بۇ ئادالەتسىز ھاکىم نېمە دەپ ئېيتقانلىقىنى!
LUK 18:7	خۇدا كۈن-تۇن دۇئا قىلىۋاتقان تاللانغان كىشىلەرگە ئادالەتنى قىلمايمۇ؟ ئۇ ئۇ شۇنداق قىلغان يەردە، خۇدا ئۆزىگە كېچە-كۈندۈز نىدا قىلىۋاتقان تاللىغان بەندىلىرىگە قانداق قىلار؟ گەرچە خۇدا ئۇز بەندىلىرىگە ھەمدەرد بولۇش بىلەن بىرگە رەزىللىككە ئۇرۇنخېچە سەۋر-تاقھەت قىلسىمۇ، ئاخىردا بەندىلىرىنىڭ دەرىنگە يەتەسمۇ؟	خۇدا كۈن-تۇن دۇئا قىلىۋاتقان تاللانغان كىشىلەرگە ئادالەتنى قىلمايمۇ؟ ئۇ ئۇ شۇنداق قىلغان يەردە، خۇدا ئۆزىگە كېچە-كۈندۈز نىدا قىلىۋاتقان ئۇلارغا سەبر قىلىپ تۇرۇپ، ئاخىردا ئۇلارنىڭ مەسىلىسىگە جاۋاب بەرمەيمۇ؟
LUK 18:8	مەن سەلەرگە ئېيتىاىكى: ئۇ ئۇلارنىڭ دەرىنگە يېتىپ ناھايىتى تېزلا ھەققىنى ئېلىپ بېرىدۇ! لېكىن ئىنسانئوغلى كەلگەندە يەر يۈزىنە ئىمان تاپالىمىسىدۇ؟ دېدى.	مەن سەلەرگە دېيەmin: ئۇ ئۇلارنىڭ مەسىلىسىنى ناھايىتى تېز ھەل قىلىپ، ھەق-ھوقۇق بېرىدۇ! بىراق، ئادەمئوغۇل كەلگەندە، يەر يۈزىنە ئىمان تاپالىمىسىدۇ؟ دېدى.
LUK 18:9	ئۇ ئۆزلىرىنى ھەققانى دەپ قاراپ، باشقىلارنى كۆزىگە ئىلمايدىغان بەزىلەرگە قارىتىپ، مۇنداق بىر تەمسىلى ئېيتتى:	ئۇ كىشىلەرگە، ئۆزلىرىنى تولۇق توغرا دەپ ئۆيلەپ، باشقىلارنى كىچىك كۆرۈپ تۇرۇپ، بۇ مىسالنى ئېيتتى:
LUK 18:10	ئىككى ئادەم دۇئا قىلغىلى ئىبادەتخانىغا بېرىپتۇ. بىرى يەرسىسى، يەنە بىرى باجىرى ئىكەن.	ئىككى كىشى دۇئا قىلىش ئۇچۇن ئىبادەتخانىغا كىرىدى. بىرى يەرسىسى، باشقىسى باجىرى.
LUK 18:11	يەرسىسى تۇرۇپ ئۆزىگە دۇئا قىلىدى: «ئەي خۇدا، مەن باشقۇ ئادەملەر كىبى يەرسىسى ئۆرە تۇرۇپ ئۆز-ئۆزىگە مۇنداق دۇئا قىلىپتۇ». «ئەي خۇدا، مېنىڭ باشقۇ ئادەملەردىك بۇلاڭچى، ئادالەتسىز، زىناخور ۋە ھەتتا بۇ يەزەنچى، ئادالەتسىز، زىنا قىلغۇچى ياكى بۇ باجىرىغا ئوخشاش	يەرسىسى تۇرۇپ ئۆزىگە دۇئا قىلىدى: «ئەي خۇدا، مەن باشقۇ ئادەملەر كىبى يەرسىسى ئۆرە تۇرۇپ ئۆز-ئۆزىگە مۇنداق دۇئا قىلىپتۇ». «ئەي خۇدا، مېنىڭ باشقۇ ئادەملەردىك بۇلاڭچى، ئادالەتسىز، زىناخور ۋە ھەتتا بۇ يەزەنچى، ئادالەتسىز، زىنا قىلغۇچى ياكى بۇ باجىرىغا ئوخشاش

Reference	Before	After
LUK 18:12	باجگردهك بولمغىنىم ئوچۇن ساڭا شۇڭۇرا!	بولمغىنىم ئوچۇن سىزگە رەھمەت!
LUK 18:13	ھەر ھەپىتىدە ئىككى قېتىم روزا تۇتىمەن ۋە تايقانلىرىمنىڭ ئوندىن بىر ئولۇشىنى سەدىقە قىلىمەن.	ھەر ھەپىتىدە ئىككى قېتىم روزا تۇتىمەن ۋە تايقان شەيمىلەرنىڭ ئولۇشىنى سەدىقە قىلىمەن.
LUK 18:14	بىراق، ئۇ باجگىر ييراقتا تۇرۇپ، بېشىنى كۆتۈرەلمەي ئاسماغا قارايمىسى، بىراق ھېلىق باجگىر ييراقتا تۇرۇپ بېشىنى كۆتۈرۈپ ئاسماغا قاراشقىمۇ يېتىنالماي مەيدىسىگە ئۇرۇپ تۇرۇپ: «ئەي خۇدا، مەن مۇشۇ گۇناھكارغا رەھىم رەھىم قىلغايىسەن!» – دېپتو.	بىراق، ئۇ باجگىر ييراقتا تۇرۇپ، بېشىنى كۆتۈرەلمەي ئاسماغا قارايمىسى، بىراق ھېلىق باجگىر ييراقتا تۇرۇپ بېشىنى كۆتۈرۈپ: «ئەي خۇدا، مەن بۇ گۇناھكارغا رەھىم كۆكسىگە تەككىلەپ تۇرۇپ: «ئەي خۇدا، مەن بۇ گۇناھكارغا رەھىم قىلغايىسەن!» دېپتو.
LUK 18:15	مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىاكي، بۇ ئىككىسىدىن ېرسىي ئەمەس، بەلكى باجگىر ئادىغا ئېلىپ كېلەتتى. لېكىن بۇنى كۆرگەن مۇخلىسلار ئۇلارنى ئېبىلىدى.	مەن سىلەرگە دەيمەن، بۇ ئىككىسىدىن ېرسىي ئەمەس، بەلكى باجگىر كەچۈرمۇ ئالغان بولۇپ ئۆيىگە قايتىپتۇ. چۈنكى ھەركىم ئۆزىنى ئۆستۈن تۆتسا تۆۋەن قىلىنىدۇ، لېكىن كىم ئۆزىنى تۆۋەن تۆتسا يۇقىرى كۆتۈرۈلدۇ.
LUK 18:16	ئەممى ئەيسا باللارنى يېنسغا چاقىرىپ: كىچىك باللارنى ئالدىمغا كەلگىلى قويۇڭلار، ئۇلارنى توسوشماڭلار. چۈنكى خۇدانىڭ يادىشاھلىقى دەل مۇشۇنداقلاردىن تەركىب تايقاندۇر.	ئەيسا باللارنى يېنسغا چاقىرىدى: كىچىك باللار مېنىڭ يامغا كېلىڭلەر، ئۇلارنى توسمائىلار، چۈنكى خۇدا يادىشاھلىقى بۇنداق باللارغا تەۋە.
LUK 18:17	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويایك: كىمك خۇدانىڭ يادىشاھلىقى سەبىي بالدەك قوبۇل قىلىمسا، ئۇنىڭغا ھەرگىز كىرەلمەيدۇ، – دېپتى.	مەن سىلەرگە ئېنىق دەيمەن، كىم خۇدانىڭ دۆلەتنى باللارغا ئوخشاش ئېلىپ قوبۇل قىلامسا، ئۇ ھەرگىز ئىچىگە كىرىپ كەتمەيدۇ.
LUK 18:18	مەلۇم بىر ھۆكۈمىدار ئەپسادىن: ئى ياخشى ئۆستاز، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ۋارىس بولماق ئوچۇن نېمە ئىشنى قىلىشىم كېرەك، – دېپ سورىدى.	بىر رەھبەر ئەيسا بارىپ: ئى ياخشى ئوقۇتقوچى، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىش ئوچۇن نېمە قىلسام بولىدۇ، دېپ سورىدى.
LUK 18:19	لېكىن ئەيسا: مېنى نېمە ئوچۇن ياخشى دەيسەن؟ ياخشى بولغۇچى يەقەت بىرلا، يەنى خۇدا دۇر.	ئەيسا دېپتى: سەن مېنى نېمە ئوچۇن ياخشى دەيسىز؟ ياخشى بولغۇچى يەقەت خۇدا بىرلا.
LUK 18:20	ئەمرلەرنى بىلىسىن: – «زىنا قىلما، قاتىلىق قىلما، ئوغىرىلىق قىلما، يالغان گۇواھلىق بەرمە، ئاتاڭىنى ۋە ئاناڭىنى ھۆرمەت قىل» – دېپتى.	ئەمرلەرنى بىلىسىن: زىنا قىلما، قاتىلىق قىلما، يالغان گۇواھلىق بەرمە، ئاتاڭىنى ۋە ئاناڭىغا ھۆرمەتىنى بەر.
LUK 18:21	بۇلارنىڭ ھەممىسىگە كىچىكىدىن تارتىپ ئەمەل قىلىپ كەلگەن، دېپتى ئۇ. – بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كىچىكلىك قىلىپ كەلگەن، دېپتى ئۇ. – دېپتى ئۇ.	بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كىچىكلىك قىلىپ كەلگەن، دېپتى ئۇ.
LUK 18:22	ئەيسا بۇنى ئاكلاپ ئونىڭغا: – سەندە يەنە بىر ئىش كەم. يۇتكۈل مال-مۈلکىنى سېتىپ، يۇلىنى يوقسۇلارغا ئولەشتۈرۈپ بەرگىن ۋە شۇنداق قىلىساڭ، ئەرشتە خەزىنەڭ بولىدۇ، ئاندىن كېلىپ ماڭا ئەگەشكىن! – دېپتى.	ئەيسا بۇنى ئاكلاپ ئونىڭغا: – سەندە يەنە بىر ئىش كەم. يۇتكۈل مال-مۈلکىنى سېتىپ، يۇلارنى يوقسۇزلارغا تەركىمە بېرىپ قويىن، بۇنى قىلىساڭ، جەننەتتە ساقلاب قويۇلغان غانىمەتلىق بولىدۇ، كېسىن كېلىپ ماڭا ئەگىشىپ كېتىلەلى!
LUK 18:23	ئەممى ئۇ بۇ گەين ئاكلاپ تولىمۇ قايغۇغا چۆمۈپ كەتتى؛ چۈنكى ئۇ ناھايىتى باي ئىدى.	ئەممى ئۇ بۇ گەين ئاكلاپ تولىمۇ قايغۇغا چۆشۈپ كەتتى؛ چۈنكى ئۇ يۇل-مالى ئەتراب بولۇپ كەتكەن ئىدى.
LUK 18:24	تولىمۇ قايغۇغا چۆمۈپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەن ئەيسا: – مال-دۇنياسى كۆپلەرنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىشى نېمىدىپگەن تەس-ھە!	ئەيسا ئۇنىڭ ھەقىقىتلىق بولۇشىنى كۆرگەن دەيمەن كېسىن: مالى كۆپ بولغانلارنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىشى قانداق بەك قىيىن!
LUK 18:25	تۆكىننىڭ يېڭىنىڭ ئۆزىدىن ئۆتۈشى باي ئادەمنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىشىدىن ئاساندۇر! – دېپتى.	تۆكىننىڭ يېڭىنىڭ ئۆزىدىن ئۆتۈشى باي ئادەمنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىشىنى ئاساندۇر! دېپتى.
LUK 18:26	بۇنى ئاكلىغانلار: – ئۇنداق بولسا، كىم نىجاتقا ئېرىشەلىسىن؟ – دېپىشتى.	بۇنى ئاكلىغانلار: ئۇنداق بولسا، كىم نىجاتقا ئېرىشەلىدى؟ دېپتى.

Reference	Before	After
LUK 18:27	ئەمما ئۇ جاۋابەن: – ئىنسانلارغا مۇمكىن بولىغان ئىشلار خۇداغا مۇمكىندۇر – دېدى.	ئۇ دېدى: «ئادەملەرگە مۇمكىن بولىغان نەرسىلەر، خۇداغا مۇمكىن بولىدۇ.»
LUK 18:28	ئەمدى پېتىرۇس: – مانا، بىز بار-يوقىمىزنى تاشلاپ ساڭا ئەگەشتۈق؟! – دېدى.	پېتىر: بىز ھەممە ئىشلارنى تاشلاپ سىزگە ئەگىشىپ كەتتۈق؟! دېدى.
LUK 18:29	ئۇ ئۇلارغا دەيتۇ: 'مەن سىلەرگە راست دەيمەن، خۇدا يادىشاھلىقى ئۇچۇن ئۇ ئۇلارغا: – مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېپتايىكى، خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ئۇچۇن ئۆي-ۋاق يَا ئاتا-ئانىسى يَا قېرىنداشلىرى يَا ئايالى يَا بالىلارنى تەرك قىلغان بالىرىدىن ۋاز كەچكەرنىڭ ھەرسىرى	ئۇ ئۇلارغا دەيتۇ: 'مەن سىلەرگە راست دەيمەن، خۇدا يادىشاھلىقى ئۇچۇن ئۇ ئۇلارغا: – مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېپتايىكى، خۇدانىڭ ئۆي-تۇرمۇش يَا ئاتا-ئانا يَا قېرىنداشلىرى يَا ئايال يَا بالىلارنى تەرك قىلغان ھەر بىر كىشىگە...' هازىرقى ۋاقتتا بۇلارغا كۆپ قىممەتلىك نەرسىلەر بېرىلىدۇ ۋە كېلەچەكتە زامانىمۇ مەگگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىمىي قالمايدۇ. – دېدى.
LUK 18:30	بۇ زاماندا بۇلارغا كۆپ ھەسسەلەپ مۇيەسسىر بولىدۇ ۋە كېلىدىغان ئاندىن ئۇ ئۇن ئىككىيەننى ئۆز بېنغا ئىلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مانا، بىپىن ئۇ ئۇن ئىككىيەننى ئۆز بېنغا ئىلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: «كۆرۈڭلار، بىز ھازىر بېرۇساپىلمغا يۆتكەلەپ كەتتۈتمىز ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ ئىنسانئوغلى توغرىسىدا يۇتكەنلىرىنىڭ ھەممىسى شۇ يەردە ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇ. چۈنكى ئۇ بات ئەللەرنىڭ قولغا تايشۇرۇلدۇ ۋە ئۇلار ئۇنى مەسخىرە قىلىپ، خارالايدۇ، ئۇنىڭ ئۆستىگە تۆكۈردى:	ھازىرقى ۋاقتتا بۇلارغا كۆپ قىممەتلىك نەرسىلەر بېرىلىدۇ ۋە كېلەچەكتە مەگگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىدى.
LUK 18:31	ئۇلار ئۇنى قامچىلغاندىن كېپىن ئۆلتۈرۈۋېتىدۇ؛ ۋە ئۇ ئۇچىنچى كۇنى قايىتا تىرىلىدۇ، – دېدى.	كېپىن ئۇ ئۇن ئىككىيەننى ئۆز بېنغا ئىلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: «كۆرۈڭلار، بىز ھازىر بېرۇساپىلمغا يۆتكەلەپ كەتتۈتمىز ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ ئىنسانئوغلى ھەقتە يېزىپ قالغان بارلىق يەينەشلەر شۇ يەردە ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇ.»
LUK 18:32	بىراق ئۇلار بۇ سۆزلەردىن ھېچنېمىنى چۈشەنمىدى. بۇ سۆزنىڭ مەنسى ئۇلاردىن يوشۇرۇلغان بولۇپ، ئۇنىڭ نېمە ئېتىقىنىنى بىلەلمەي قالدى.	چۈنكى ئۇ باشقا خەلقەرگە تۆپلىدۇ ۋە ئۇلار ئۇنى مەزاق قىلىپ، رەنجلېرىپ، ئۇنىڭ ئۆستىگە تۆكۈردى:
LUK 18:33	ئۇلار ئۇنى قامچىلغاندىن كېپىن ئۆلتۈرۈۋېتىدۇ؛ ۋە ئۇ ئۇچىنچى كۇنى قايىتا تىرىلىدۇ، – دېدى.	ئۇلار ئۇنى قامچىلاب ئۆلتۈرۈپ، ئۇچىنچى كۇنى ئۇ قايىتا تىرىلىدۇ، دېدى.
LUK 18:34	ئۇلار ئۇنى قامچىلغاندىن كېپىن ئۆلتۈرۈۋېتىدۇ؛ ۋە ئۇ ئۇچىنچى كۇنى قايىتا تىرىلىدۇ، – دېدى.	ئەمما ئۇلار بۇ سۆزلەرنىڭ ھېچ نېمىسىنىن چۈشەنمەپتى. بۇ سۆزنىڭ مەنسى ئۇلاردىن يوشۇرۇپ قويۇلغان بولۇپ، ئۇنىڭ نېمە دەپ ئېتىقانلىقىنى بىلەمەپ قالدى.
LUK 18:35	ئۇ شۇنداق ئىش بولدىكى، ئۇ يېرىخو شەھىرىگە يېقىنلاشقاんだ، بىر كور كىشى يول بويدا كىشى يولنىڭ بويدا ئۆلتۈرۈپ تىلەمچىلىك قىلىۋاتاتنى.	ئۇ يېرىخو شەھىرىگە يېقىنلاپ كەتكەنده، بىر كۆر كىشى يول بويدا ئۆلتۈرۈپ تەلەپچىلىك قىلىپ تۇراتنى.
LUK 18:36	ئۇ كۆپچىلىكىنىڭ ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئاكلاپ: – نېمە ئىش بولغاندۇ؟ – دەپ سورىدى.	ئۇ خەلق تۆپلىقىنىڭ ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئاكلاغاندا، «نېمە بولۇۋاتىدۇ؟» دەپ سورىدى.
LUK 18:37	خەق ئۇنىڭغا: – ناسارەتلىك ئەيسا بۇ يەردىن ئۆتۈپ كېتىۋاتىدۇ، – دەپ خەھەر بەردى.	ئۇلار ئۇغا: نازارەتلىك ئەيسا بۇ يەردىن ئۆتۈپ كېتىۋاتىدۇ، دەپ جاكارغان بولدى.
LUK 18:38	ئى داۋۇتنىڭ ئوغلى ئەيسا، ماڭا رەھىم قىلغايىسەن! – دەپ ۋارقىراپ كەتتى ئۇ.	ئەيسا، داۋۇتنىڭ ئوغلى، ماڭا رەھىم قىلساش! دەپ قاتتاۋاتقان ئۇ.
LUK 18:39	ھەم ئەيسانىڭ ئالدىدا مېڭۋاتقانلار ئۇنى: – شۇك ئولۇرۇ! دەپ ئەيبلەشتى.	ھەم ئەيسانىڭ ئالدىدا يۈرۈۋاتقانلار ئۇنى: «ئەمەلگە سالما، توختا!» دەپ ئاكغا بىلىدۇ. بىراق ئۇ: «ئى داۋۇتنىڭ بالىسى، ماڭا رەھىم قىل!» دەپ تېخىمۇ قاتقىق ۋارقىرىدى.
LUK 18:40	ئەيسا قەدىمىنى توختىتىپ، ئۇنى ئالدىغا باشلاپ كېلىشنى بۇيرۇدى. ۋە قارىغۇ ئۇنىڭغا يېقىن كەلگەنە ئۇ ئۇسۇڭدىن:	ئەيسا توختىتىپ قالدى ۋە ئۇنى ئالدىغا چاقىرىپ كەلتۈرۈشنى بۇيرىدۇ. قارىغۇ ئۇنىڭغا يېقىن كەلگەنە، ئۇ سوئال قىلدى:
LUK 18:41	سەن مېنى نېمە قىلىپ بەر، دەيسەن؟ – دەپ سورىدى. – ئى رەببىم، قايتا كۆرىدىغان بولىسامىئىدى! – دېدى ئۇ.	سەن مېنى نېمە قىلىپ بېرىسىن؟ دەپ سورىدى. ئەي رەب، قايتا كۆرەلەپ كەتسەم! دەپ جاۋاب قايىتۇرىدى ئۇ.
LUK 18:42	ئەيسا ئۇنىڭغا: – كۆرىدىغان بولغۇن! ئېتقادىڭ سېنى ساقايىتتى، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: كۆزىڭىنى ئاج! ئىشىنىشىڭ سېنى ساقلىدى، دېدى.
LUK 18:43	ئە ئۇنىڭ كۆزى شۇئان ئېچىلىدى؛ ئۇ ئەيساغا ئەگىشىپ، بول بوي خۇدانى ئۇلۇغلاپ ماڭدى. ۋە بارلىق خالايىقىمۇ بۇنى كۆرۈپ خۇداغا مەدھىيە ئوقۇدۇ.	ۋە ئۇنىڭ كۆزى دەرھال ئېچىلىدى؛ ئۇ ئەيسا بىلەن بىرگە ماڭاپ، ئالاھىنى گۈررەپ قىلدى. ۋە بارلىق خەلق بۇنى كۆرگەنده، ئالاھقا ھەمد قىلدى.

Reference	Before	After
LUK 19:1	ئۇ يېرخو شەھىرىگە كىرىپ ئۇنىڭدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتىتى.	ئۇ يېرخو شەھىرىگە كىرىپ، شۇ جايدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتىدۇ.
LUK 19:2	مانا شۇ يەردە زاكاي ئىسىملىك بىر كىشى بار ئىدى. ئۇ «باش باجىگە» بولۇپ، ئىتايىن باي ئىدى.	شۇ يەردە زاكاي ئىسىملىك بىر كىشى بار edi. ئۇ باش باجىگە بولۇپ، قاتتا باي edi.
LUK 19:3	ئۇ ئىسانيڭ قانداق ئادەم ئىكەنلىكىنى كۆرۈشكە يۇرسەت ئىزدەۋاتاتىن، لېكىن بويى شۇ ئەيتسەن بىكار بولغاچقا، خەلقنىڭ توللىقىدىن ئۇنى كۆرەلمەيتتى.	ئۇ ئىسانيڭ قانداق بولغانلىقىنى كۆرمەكچى بولۇپ تۇراتىن، لېكىن بويى قىسقا بولغاچقا، خەلقنىڭ ئىچىدە كۆرەلمەيتتى.
LUK 19:4	شۇڭا ئۇ ئالدى تەرىپكە يوغۇرۇپ بېرىپ، ئۇنى كۆرۈش ئۈچۈن بىر تۆب ئۆجىمە دەرىخىگە يامشىپ چىقىتى؛ چۈنكى ئىسما ئۇ بىلەن ئۆتەتتى.	شۇ ئەرەپتە، ئۇ ئالدىغا يوغۇرۇپ باردى، ئۇنى كۆرۈش ئۈچۈن بىر تۆب سىكامور دەرىخىغا چىقتى؛ چۈنكى ئەيسا شۇ يولدىن ئۆتەتتى.
LUK 19:5	ئەيسا ئۇ جايغا كەلگەندە، يۇقىرığا قاراپ زاكايىن كۆرۈپ، ئۇنىڭغا: «زاكاي، چايسان چۈشكىن! چۈنكى مەن بۇگۇن سېنىڭ ئۆيۈڭدە قونۇشۇم كېرەك، - دېدى.	ئەيسا ئۇ جايغا كەلگەندە، يۇقىرığا قاراپ زاكايىن كۆرۈپ، ئۇنىڭغا: «زاكاي، چايسان چۈشكىن! چۈنكى مەن بۇگۇن سېنىڭ ئۆيۈڭدە تۇرۇشۇم كېرەك» تېز چۈشۈپ كەل! چۈنكى مەن بۇگۇن سېنىڭ ئۆيۈڭدە تۇرۇشۇم كېرەك» دېدى.
LUK 19:6	ئۇ بېزلا چۈشۈپ كەتتى، خۇشاللىق بىلەن ئۇنى ئۆيىدە كىرىپ قارشى ئالدى. ئۇ ئالدىراپ چۈشۈپ، خۇشاللىق بىلەن ئۇنى ئۆيىدە مېھمان قىلدى.	ئۇ بېزلا چۈشۈپ كەتتى، خۇشاللىق بىلەن ئۇنى ئۆيىدە كىرىپ قارشى ئالدى. ئۇ گۇناھكار بىر كىشىنىڭ ئۆلىگە كىرىپ قالدى!
LUK 19:7	بۇنى كۆرگەن بارلىق خەلق: ئۇ گۇناھكار بىر كىشىنىڭ ئۆلىگە كىرىپ قالدى! بۇ ئىشنى كۆرگەن خالايقنىڭ ھەممىسى: ئۇ گۇناھكار كىشىنىڭدە قونغلى كىرىپ كەتتى.	بۇنى كۆرگەن بارلىق خەلق: ئۇ گۇناھكار بىر كىشىنىڭ ئۆلىگە كىرىپ قالدى! دەپ غومراق قىلدى.
LUK 19:8	لېكىن زاكاي ئورنىدىن تۇرۇپ رەبگە: - ئى رەبىم، مانا، مۇلۇكۇنىڭ بىراق زاكاي تۇرۇپ رەبىيگە دېدى: كۆر، مەن مالىمىنىڭ يېرىمنى يوقسۇلدارغا پېرىمەن؛ ئەگەر ھەرخىل يالغان ئىلگە سۆرەپ بىر كىشىدىن بىر كىشىنىڭ يوقسۇلدارغا پېرىمەن؛ ئەگەر بىراۋىنى يالغاندىن شىكايەت قىلىپ نەرسە ئالغان بولساام، ئۇنىڭغا توت قاتلىم قايىتۇرماهن.	لېكىن زاكاي ئورنىدىن تۇرۇپ رەبگە: - ئى رەبىم، مانا، مۇلۇكۇنىڭ ئەيسا ئۇنىڭغا قاراپ دەيتۇ: بۇگۇن نجات بۇ ئۆيىگە كىردى. چۈنكى بۇ كىشىمۇ ئېراھىمىزنىڭ ئوغلى!
LUK 19:9	بۇنىڭ بىلەن ئەيسا ئۇنىڭغا قاراپ: - بۇگۇن نجات بۇ ئۆيىگە كىرى، چۈنكى بۇ كىشى هەم ئېراھىمىنىڭ ئوغلىدۇرا!	بۇنىڭ بىلەن ئەيسا ئۇنىڭغا قاراپ دەيتۇ: بۇگۇن نجات بۇ ئۆيىگە كىردى. چۈنكى بۇ چۈنكى ئىنسانئوغلى يولدىن چېتكەنلەرنى ئىزدەپ، قۇتقۇرۇپ قالغۇچۇ كەلدى.
LUK 19:10	چۈنكى ئىنسانئوغلى ئېلىپ كەتكەنلەرنى ئىزدەپ قۇتقۇزغلى كەلدى. - دېدى.	چۈنكى ئىنسانئوغلى يولدىن چېتكەنلەرنى ئىزدەپ، قۇتقۇرۇپ قالغۇچۇ كەلدى.
LUK 19:11	خالايق بۇ سۆزلەرنى تىڭىشاۋاتقاندا ئۇ يەنە سۆز قىلىپ بىر تەمىسىنى قوشۇپ ئېيتتى. چۈنكى ئۇ يېرۇسالىمغا يېقىنلاشقانىدى ۋە ئۇلار: «خۇدانىڭ يادىشاھلىقى دەرھال نامايان بولىدېغۇ؟!» - دەپ ئۇپلاشقانىدى.	ئۇلار بۇ گەيەرنى ئاڭلاپ تۇرغاندا، ئۇ يەنە بىر ھېكاىيە قوشۇپ ئېيتتى. چۈنكى ئۇ يېرۇسالىمغا ياقتۇرۇپ يېقىنلىشىپ قالغان ۋە ئۇلار خۇدا يادىشاھلىقى دەرھال كۆرۈنۈپ كەتىدىكەن دەپ ئۇپلاپ تۇرغانسىدى.
LUK 19:12	شۇڭا ئۇ مۇنداق دېدى: بىر ئاقسوڭەك يادىشاھلىق تەختىگە ئېرىشىپ كېلىش ئۆچۈن يەراق بىر يۇرتقا قاراپ يولغا چىقىپتۇ.	شۇڭا ئۇ دېدى: بىر ئەركىن كىشى يەراق دۆلەتكە كەتىپ، ئۆزى ئۆچۈن يادىشاھلىق ئېلىپ قايتىش ئۆچۈن كەتتى.
LUK 19:13	ئاؤفال ئۇ ئۆزىنىڭ ئون قۇلسىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا ئون تىللانى ئولەشتۈرۈپ بېرىپ: «مەن قايتىپ كەلگەن ئۆزىنىڭ ئۇن قۇلسىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا ئون تىللانى ئولەشتۈرۈپ - دەيتۇ.	ئۇ ئالدىن ئون خىزمەتچىسىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا ئون تىللا بەرەپ: «مەن قايتىپ كەلگەندە بۇ بىلەن سودا قىلىڭلار» دەپ دېدى.
LUK 19:14	بىراق ئۆز يۇرت يۇرقارلىرى ئۇنىڭغا ئۆچ بولغاچقا، كەينىدىن ئەلچىلەرنى ئەۋەتىپ: «بۇ كىشىنىڭ ئۇستىمىزگە يادىشاھ بولۇشنى خالمايمىز!» دەيتۇ.	بىراق، ئۆز خەلقى ئۇنى ياقىشلىمىدى، كېين ئەلچىلەرنى ئەۋەتىپ: «بۇ كىشىنىڭ بىزگە ھاكم بولۇشنى خالمايمىز!» دەيتى.
LUK 19:15	ۋە ئۇ يادىشاھلىق مەنسىپىگە ئېرىشىپ قايتىپ كەلگەندە شۇنداق بولدىكى، ھەرىرىنىڭ تىجارەت بىلەن قانچە يايда تايقىننى بىلمەكچى بولۇپ، يۇلسى تايشۇرغان ھېلىق قۇللېرىنى ئۆز ئالدىغا چاقىرتىپتۇ.	ۋە ئۇ يادىشاھلىقنى ئېلىپ قايتىپ كەلگەندە، ھەر بىرىنىڭ تىجارەت بىلەن قانچە يايدا قازانغاڭلىقىنى بىلىپ چىقماقچى بولۇپ، يۈل بەرگەن قۇللېرىنى ئۆزىگە چاقىرتىپتۇ.
LUK 19:16	ۋە ئاؤۋالقىسى كېلىپ: «ئى خوجام، سلى بەرگەن تىللا ئون تىللا يايدا قىلىدى» دەيتۇ.	بىرىنچى كىشى كەلدى: «ئەنەندىم، سىز بەرگەن مىنا بىلەن ئون مىنا قازاندىم» دەپ.
LUK 19:17	«يارايىسەن، ئەي ياخشى قول! سەن كىچىك كىنىنى ئىشتى ئىشەنچلىك چىققانلىقىڭ ئۆچۈن ئون شەھەرگە ھاكم بولغىن» - دەيتۇ خوجايىن شۇ ئۆچۈن ئون شەھەرنى باشقارغىن» دەپ خوجايىن ئۇنىڭغا دېدى.	«ياخشى، ئەي ياخشى قول! سەن كىچىك ئىشلاردا ئىشەنچلىك بولدۇڭ، شۇ ئۆچۈن ئون شەھەرنى باشقارغىن» دەپ خوجايىن ئۇنىڭغا دېدى.

Reference	Before	After
LUK 19:18	ئىككىنچىسى كېلىي: «ئى خوجام، سلى بەرگەن تىلا باش تىلا يايда قىلدى» دەپتۇ.	ئىككىنچىسى كەلدى: «ئەينىدىم، سىز بەرگەن تىلا يۈل بەش تىلا يۈل قىلدى» دەپ.
LUK 19:19	خوجايىن ئۇنىڭغا ھەم: «سەن ھەم بەش شەھەرگە ھاكىم بولغىن» دەپتۇ.	ئۇغا: «سەنمۇ بەش شەھەرنى باشقۇر» دەپتى.
LUK 19:20	لېكىن يەنە بىرسى كېلىي: «ئى خوجام، مانا سلى بەرگەن تىلا! بۇنى ياغلىققا چىگىپ بىر جايدا قويۇپ ساقلىدىم.	بىراق يەنە بىرىشى كەلدى: «ئى خوجام، مەن سىز بەرگەن تىلاڭنى بىر قول يۈككىغا قويۇپ ساقلىدىم.»
LUK 19:21	چۈنكى سلى قاتىق ئادەم ئىكەنلا، سلى ئامانەت قىلمىغانلىرىدىن يايدا ئۇندۇرۇپ، ئۆزلىرى تېرىمىغانلىرىدىن ھوسۇل يىغىلا، شۇنىڭ ئۇچۇن سلىدىن قورقتۇم» دەپتۇ.	چۈنكى سەن قاتىق كىشىسەن، سەن قويۇپ كەتمەگەنلىرىنى ئالىپ كېتىپ، ئۆزلىڭ سېپىمىغانلىرىنى بىغىپ ئېلىپ كېتىسەن، شۇڭا سەندىن قورقانسى.
LUK 19:22	ئەمما خوجايىنى ئۇنىڭغا: «ئەي ئەسکى قول، ساڭا ئۆز ئاغزىدىن چىققان سۆزلىرىڭ بويىچە ھۆكۈم قىلماي، سەن مېنىڭ ئامانەت قىلماي ئۇندۇرۇۋالدىغان، تېرىماي تۇرۇپ يېغۇۋالدىغان قاتىق ئادەم ئىكەنلىكىمنى بىلىپ تۇرۇپ،	ئەيەندى ئۇغا دېدى: «ئەي يامان قول، ساڭا ئۆز سۆزلىرىڭ بويىچە ھۆكۈم قىلىمەن، سەن بىلىپ تۇرۇڭىكى، مەن قاتىق بولۇپ، قويۇپ كەتمەگەنلىرىمنى ئالىپ كېتىپ، سېپىمىغانلىرىمنى ھەرخەلەدە بىغىپ ئېلىمەن.»
LUK 19:23	نىمە ئۇچۇن مېنىڭ يۈلەمنى بەنكە ساقلىمىدىڭ؟ مەن قايتىپ كەلگەنده، ئۇنىڭ ئۆسۈمىن بىلەن ئالماسىدىم؟» – دەپتۇ.	نىمە ئۇچۇن مېنىڭ يۈلەمنى بەنكە ساقلىمىدىڭ؟ دەپ دېدى.
LUK 19:24	ئاندىن ئۇ يېنىدىكىلەرگە: «ئۇنىڭدىكى تىلانى ئېلىپ ئون تىلا تايقان قۇلغا بېرىڭلار» دەپ بۇيرۇپتۇ.	كىيىن ئۇ ياقتا تۇرغانلارغا: «ئۇنىڭ تىلانىنى ئېلىپ، ئون تىلا توپلىغان كىشىگە بېرىڭلار» دېدى.
LUK 19:25	ئۇلار ئۇنىڭغا: «ئى خوجا، ئۇنىڭ ئون تىلاسى تۇرسا!» – دەپتىكەن،	ئۇلار ئۇنىڭغا: «ئى خوجا، ئۇنىڭ ئون تىلاسى بارا!» دەپتى.
LUK 19:26	خوجايىن يەنە مۇنداق دەپتۇ: «– چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىكى، كىمەدە بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ؛ ئەمما كىمەدە يوق بولسا، هەتتا ئۇنىڭ بازلىقىمۇ ئۇنىڭدىن مەھرۇم قىلىنىدۇ.	ئۇ يەنە مۇنداق دەپتۇ: «مەن سىلەرگە بۇنى ئېيتىمەن، كىمگە بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ؛ بىراق كىمگە يوق بولسا، هەتتا ئۇنىڭ بازلىقىمۇ ئالىنىپ كېتىلىدۇ.»
LUK 19:27	ئەمدى ئۇستىگە يادىشاھ بولۇپ ھۆكۈم سۈرۈشۈمنى خالىمىغان دۈشمەنلىرىمنى بولسا، ئۇلارنى كەلتۈرۈپ، مېنىڭ ئالدىمدا قەتل قىلىڭلار».	هازىز، مەن ھۆكۈمان بولۇشنى خالىمىغان دۈشمەنلىرىمنى كەلتۈرۈڭلار، مېنىڭ ئالدىدا ئۇلارنى ئۆلۈرۈڭلار.
LUK 19:28	ئۇ بۇ ئىشلارنى دېگەندىن كېيىن، يېرۇسالىمغا بارىش ئۇچۇن ئالدىن ماڭدى. ئۇ بۇ ئىشلارنى ئېيتقاندىن كېيىن، يېرۇسالىمغا چىقىشقا ئالدىغا قاراپ ماڭدى.	ئۇ بۇ ئىشلارنى دېگەندىن كېيىن، يېرۇسالىمغا بارىش ئۇچۇن ئالدىن ماڭدى.
LUK 19:29	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ زەيتۇن تېغىنىڭ ئېتكىدىكى بەيت-فاكى ۋە بەيت-أيانىيغا يېقىن كەلگىنىدە، ئىككى مۇخلىسىغا مۇنۇلارنى تايلاپ ئالدىن ئەھەتنى:	ھەم شۇ ۋاقتىتا، ئۇ زەيتۇن تاغىنىڭ تەرەپلىرىدىكى بەيت-فاكى ۋە بەيت-أيانىيەگە يېقىن كەلگەنده، ئىككى شاكرىنى ئالدىن يوللاپ كەتنى:
LUK 19:30	– سىلەر ئۇدولوڭلاردىكى يېزىغا بېرىڭلار، ئۇ يەرگە كىرىپلا ھېچ ئادەم بالىسى مېنىپ باقىغان، باغلالقىق بىر تەخىينى كۆرسىلەر. ئۇنى يېشىپ بۇ يەرگە يېتىلەپ كېلىڭلار.	سىلەر ئالدىڭلارنىڭ قېشىتىغا بېرىڭلار، ئۇ يەرگە كىرىپ، ھېچ كىم مېنىپ كۆرمەگەن باغلاقلق بىر ئەتكەل تېپسىلەر. ئۇنى ئېچىپ، بۇ يەرگە ئېلىپ كېلىڭلار.
LUK 19:31	ئەگەر بىرسى سىلەردىن: «نىمىشقا بۇنى يېشىسىلەر؟» دەپ سوراپ قالسا، سىلەر ئۇنىڭغا: «رەبىنىڭ بۇنىڭغا حاجىتى چۈشتى». – دەڭلار.	ئەگەر بىرە كىشى سىلەرگە سوراپ قالسا: «بۇنى نىمىشقا بولىلايسىز؟» دەپ، سىلەر ئۇنىڭغا: «رەب بۇنى كەرەك» دەڭلار.
LUK 19:32	شۇنىڭ بىلەن ئەۋەتىلەرنەر بېرىۋىدى، ئىش دەل ئۇ ئۇلارغا ئېيتقاندەك بولدى.	ئۇلار بېرىپ كۆردى، ھەم ئىسا ئېيتقاندەك، باغلالقىق تەخىينى تۇرۇپ تۇرغاندا كۆردى.
LUK 19:33	ئۇلار تەخىينى بولىلاپ تۇرغاندا، مال ئىگىلىرى ئۇلارغا: تەخىينى نىمىشقا ئۇلار تەخىينى يېشىۋاتقاندا، ئۇنىڭ ئىگىلىرى ئۇلاردىن: – تەخىينى نىمىشقا يېشىسىلەر؟ – دەپ سورىدى.	ئۇلار تەخىينى بولىلاپ تۇرغاندا، مال ئىگىلىرى ئۇلارغا: تەخىينى نىمىشقا ئۇلار تەخىينى يېشىۋاتقاندا، ئۇنىڭ ئىگىلىرى ئۇلاردىن: – تەخىينى نىمىشقا بولىلايسىز؟ دەپ سورىدى.

Reference	Before	After
LUK 19:34	ئۇلار: – رەبىنىڭ ئۇنىڭغا حاجىتى چۈشتى، – دېدى.	ئۇلار: «رەب ئۇنىڭغا ئېھتىياج بار،» دېدى.
LUK 19:35	ئۇلار ئۇنى ئىسانىڭ ئالدىغا يېتىلەپ كەلدى؛ وە يېپىنچا-چايانلىرىنى تەخەينىڭ ئۇستىگە سېلىپ، ئىسان يۆلەپ ئۇستىگە مىندۇردى.	ئۇلار ئۇنى ئىسانىڭ ئالدىغا يېتىلەپ كەلدى؛ وە كېيىملىرىنى ئاتقا سېلىپ، ئەپسىنى ئۇستىگە مېندۇرۇشتۇرۇپ قويدى.
LUK 19:36	ئۇ كېتىپ بارغىنىدا، خەلق يېپىنچا-چايانلىرىنى يولغا يېغانداز قىلىپ سالدى.	ئۇ كېتىپ بارغاندا، خەلق يېپىنچا-چايانلىرىنى يولغا يېغانداز قىلىپ قويۇشقا باشلىدى.
LUK 19:37-38	وە ئۇ زەيتۇن تېغىدىن چۈشۈش يولغا يېقىنلاشىقىنىدا، يۇتكۈل مۇخلىسلار جامائىتى شادلىنىپ، ئۆز كۆزى بىلەن كۆرگەن قۇدۇرەتلىك مۆجزىزىلەر ئۆچۈن ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ: «يەرۋەرىدىگارنىڭ نامىدا كەلگەن يادشاھ مۇبارەكتۇرا! ئاسمانلاردا تىنج-ئىناقلىق تىكىلەنگەي، ئەرسىئەلادا شان-شەرەپ ئايىان بولغاىي!» دەپ توۋلىشىپ خۇداغا مەدھىيە ئوقۇشقا باشلىدى.	ئۇ زەيتۇن تاغىدىن تۆھەنگە كەتسىش يولغا يېقىنلىشىپ بارغاندا، بارلىق شاکىرتلار تۆپى شادلىنىپ، كۆرگەن كۆچلۈك ئىشلار ئۆچۈن بالالاپ: «رەبىنىڭ ئىسمى بىلەن كەلگەن يادشاھ ياخشى كەلگىي! ئاسماندا تىنچلىق بار بولسۇن، ئەڭ يۇقىرى جايىدا ئور-ئورنى بولسۇن!» دەپ خۇدا تەقدىرلىكەن.
LUK 19:39	لېكىن توپىنىڭ ئىچىدە بەزى پەرسىيەلەر ئۇنىڭغا: – ئەي ئۇستا، سىزنىڭ مۇخلىسىلىرىنىڭغا مۇشۇ گەلىرى ئۆچۈن تەنبىھ بەرا! – دېپىشتى.	لېكىن خەلقته بەزى پەرسىيەلەر ئۇنىڭغا: «ئەي ئۇستا، سىزنىڭ شاکىرتلىرىڭلارغا تەنبىھ بەرگىن!» دېدى.
LUK 19:40	بىراق ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن: – سىلەرگە شۇنى ئېيتايمى، بۇلار جىم تۇرغان بولسا، هەتا بۇ تاشلارمۇ چۈقان سېلىشقان بولاتنى، – دېدى.	ئۇ جاۋاب قىلىدى: سىلەرگە دەيمەن، بۇلار سۈكۈت قىلىسا، تاشلارمۇ سېلىشىپ كېتىدۇ.
LUK 19:41	ئەمدى ئۇ شەھەرگە يېقىنلىشىپ ئۇنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئۆچۈن يېغلاپ مۇنداق دېدى:	ئۇ شەھەرگە يېقىن كەلگەندا، شەھەرنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئۆچۈن يېغلىدى.
LUK 19:42	– ئى يېرۇسالىم! سەن بۈگۈن، بۇ كۈنۈدە، تىنج-ئامانلىقىڭ ئۆچۈن نېمە كېرەك بولغىنىنى بىلسەڭ ئىدى! كاشكى، بۇ ئىشلار ھازىر كۆزلىرىڭدىن يوشۇرۇندۇر.	ئەي يېرۇسالىم! سەن بۈگۈن بۇ كۈنۈدە، تىنچلىقلەك ئۆچۈن نېمە لازىم ئىكەنلىكىنى بىلسەڭ! كاشكى، بۇ ئىشلار ھازىر كۆزلىگىدىن يوشۇرۇپ قالغان.
LUK 19:43	چۈنكى شۇنداق كۈنلەر بېشىڭىغا كېلىدۇكى، دۇشمەنلىرىڭ ئەتراپىڭنى قاشا-ئىستىھەكام بىلەن قورشاپ سېنى قاماپ تۆت تەرىپىن قىستىайдۇ.	چۈنكى، شۇ كۈنلەر سىزنىڭ ئۇستىسىڭىزگە كېلىدۇ، دۇشمەنلىرىنىز سىزنى قارشى قاماپ، قوغداشلار بىلەن ئەتراپىڭلارنى قورشاپ، ھەر تەرىپىن قىستىайдۇ.
LUK 19:44	ئۇلار سېنى ۋە سېنىڭ شەھىرىنىڭ يەركىنى باللىرىنى يەركە تەڭ قىلىپ، هەتا ئۇلار سېنى ۋە سېپىلىكىنىڭ ئىچىڭىدىكى باللىرىنى يەركە تەڭ قىلىپ، هەتا تاشنىڭ تاشنىڭ ئۇستىدىمۇ قالدۇرمایدۇ؛ چۈنكى خۇدا سېنى زىيارەت سېنى يوقلىغان يەيتىنى بىلىپ يەتمىدىك.	ئۇلار سېنى ۋە سېنىڭ شەھىرىنىڭ يەركىنى باللىرىنى يەركە تەڭ قىلىپ، هەتا ئۇلار سېنى باشقا تاش ئۇستىگە قالدۇرمایدۇ؛ چۈنكى خۇدا سېنى زىيارەت قىلغان ۋاقتىنى بىلمىدىك.
LUK 19:45	ۋە ئۇ ئىبادەتخانَا ھولىلىرىغا كىرىپ، ئۇ يەردە ئېلىم-سېتىم قىلىۋاتقانلارنى ھېيدەپ چىقىرىپ،	ئۇ ئىبادەتخانَا ئىچىگە كىرىپ، ئۇ يەردە ئېلىپ-سېتىش بىلەن بارغانلارنى قوغلاپ چىقاردى.
LUK 19:46	ئۇلارغا: – مۇقەددەس يازمىلاردا: «مېنىڭ ئۆيۈم دۇئا قىلىش ئورنى بولىدۇ» دەپ يۇتۇلگەن بولسىمۇ، لېكىن سىلەر ئۇنى ئوغىلارنىڭ يىلىقى قىلىپ قويدىڭلار! دېدى.	ئۇلارغا: يازمىلاردا دېگەن: «مېنىڭ ئۆيۈم دۇئا قىلىش ئورنى بولىدۇ» بولسىمۇ، لېكىن سىلەر ئۇنى ئوغىلارنىڭ يىلىقى قىلىپ قويدىڭلار! دېدى.
LUK 19:47	شۇ ۋاقتىلاردا ئۇ ھەركۈنى ئىبادەتخانىدا تەلەم بېرەتتى. باش كاھىنلار، تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يۈرۈت چوڭلىرى ئۇنى يوقىتىشقا ئامال ئىزدىدى.	ئۇ ۋاقتىتا ئۇ ھەر كۈن ئىبادەتخانىدا دەرس بېرىپتى. باش كاھىنلار، قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە خەلق چوڭلىرى ئۇنى ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن ئامال ئىزدەتتى.
LUK 19:48	لېكىن ئۇلار قانداق قول سېلىشنى بىلمەيتىن، چۈنكى بارلىق خەلق ئۇنىڭ سۆزىنى تىڭىشаш ئۆچۈن ئۇنىڭغا قاتىق بېپىشقاىدى.	لېكىن ئۇلار قانداق ھەركەت قىلىسا بولمايدىغان بولدى، چۈنكى ھەممە خەلق ئۇنىڭ گەيلەرگە تولا كۆنگۈل بولۇپ تۇرغاندى.
LUK 20:1	ۋە شۇ كۈنلەردىن بىر كۈنى ئۇ ئىبادەتخانىنىڭ ھولىلىرىدا خەلقە تەلەم بېرىپ خۇش خەۋەرنى ئېلان قىلىۋاتقاندا، باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى بىلەن ئاقسالالار ئۇنىڭغا كېلىپ ئۇنىڭدىن:	بىر كۈنى، ئۇ ئىبادەتخانىدا خەلقە دەرس بېرىپ، خۇش خەۋەرنى جاكارلىشىپ تۇرغاندا، باش كاھىنلار ۋە قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى بىلەن ئاقسالالار ئۇنىڭغا كېلىپ سوراپاتۇ:
LUK 20:2	– سىگە ئېتىقىن: سەن، قىلىۋاتقان بە ئىشلارنى، قايسىس، ھەققىقا ئايساسەن،	سىگە دە: سەن بە ئىشلارنى، قانداق، ھەققىقا، سىله: قىلىۋاتقىسى: ؟ بە

Reference	Before	After
LUK 20:3	قىلىۋاتىسىن؟ ساڭا بۇ هوقوقنى كىم بەرگەن؟ – دەپ سورىدى.	هوقوقنى كىم بەرگەن؟ دەپ سورىدى.
LUK 20:4	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – مەنمۇ سىلەردىن بىر سوئال سورايىمەن؛ سىلەر ماڭا ئېتىپ بېرىڭلارچە، يوهانىڭ سوغۇچىلۇق ئاسمانىدىنىمى، ياكى ئادەملەردىنىمى؟ دەپ سورىدى.	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: 'مەنمۇ سىلەردىن بىر سوئال سورايىمەن؛ سىلەر بۇنى ماڭا ئېتىپ بېرىڭلارچە.
LUK 20:5	ئۇلار ئۇزئارا مۇلاھىزە قىلىشىپ: – ئەگەر «ئەرشىن كەلگەن» دېسەك، ئۇ بىزگە: «ئۇنداقتا، سىلەر نېمە ئۇچۇن يەھىاغا ئىشەنمىدىڭلار؟» دەيدۇ.	ئۇلار ئارىسىدا سۆھىبەت قىلىپ: ئەگەر «ئاسمانىدىن كەلگەن» دېسەك، ئۇ بىزگە: «ئۇنداقتا، سىلەر نېمە ئۇچۇن يەھىاغا ئىشەنمىسىز؟» دەيدۇ.
LUK 20:6	ئەگەر: «ئىنسانلاردىن كەلگەن» دېسەك، بۇ بارلىق خالايق بىزنى چالما- كېسەك قىلىپ ئۆلتۈرۈدۇ. چۈنكى ئۇلار يەھىانىڭ يەيغەمبەر ئىكەنلىكىگە ئىشەندۈرۈلگەن، – دېشىتى.	ئەگەر ئادەملەردىن كەلگەن' دېساق، بۇ خەلق بىزنى چاق-چوق قىلىپ ئۆلتۈرۈپ تاشلايدۇ. چۈنكى ئۇلار يوحەنانىڭ يەيغەمبەر ئىكەنلىكىگە هەققىي ئىشىنىپ قالغان.
LUK 20:7	ۋە ئۇلار: – ئۇنىڭ هوقوقىنىڭ قەيەردىن كەلگەنلىكىنى بىلمەيمىز، – دەپ جاۋاب بېرىشتى.	ئۇلار دېدى: «بىز ئۇنىڭ هوقوقى قايىسى يەردىن كەلگەنلىكىنى بىلمەيمىز»
LUK 20:8	ئەيسا ئۇلارغا: – ئۇنداقتا، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قايىسى هوقوققا ئاساسەن قىلىۋاتىقانلىقىمىنى ئېتىمايمەن، – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا: 'شۇنداقتا، مەن بۇ ئىشلارنى قانداق هوقوق بىلەن قىلىۋاتىقانلىقىمىنى ئېتىمايمەن.' دېدى.
LUK 20:9	ئۇ خالايققا مۇنۇ تەمىسىلىنى سۆزلەشكە باشلىدى: – «بىر كىشى بىر باغچىسى قۇرۇپ، ئۇنى باغانلارغا ئىجارا بەرگەن، كېيىن ئۆزى باشقۇ ئۆزۈن ئىجارىگە بېرىپ، ئۆزى ياقا يۇرتقا بېرىپ ئۇ يەردە ئۇرۇن ۋاقت تۇرۇپتۇ.	ئۇ خەلقكە بۇ مەسەلنى سۆزلەشكە باشلىدى: «بىر ئادەم بىر ئۆزۈم باغچىلارنىڭ ئۆزۈمزايدىكى مېۋسىدىن بەزىلىك ئېلىپ كېلىش ئۇچۇن، بىر قۇلىنى ئۇلارغا يولاب قویغان. لېكىن باغچىلار ئۇنى سۆكاب، قولى بوش قالدۇرۇپ قايتۇرۇپ تاشلىغان.
LUK 20:10	ئۆزۈمەرنى يېغىدىغان مەزگىل كەلگەندە باغۇھەنلەرنىڭ ئۆزۈمزايرلىقتىكى مېۋدىدىن ئۇنىڭغا بېرىشكە قەللەرىدىن بىرىنى ئۇلارنىڭ يېنىغا ئەۋەتپىتۇ. لېكىن باغۇھەنلەر ئۇنى ئۇرۇپ-دۇمبالاپ قۇرۇق قول ياندۇرۇۋېتپىتۇ.	ئۆزۈم يېغىش ۋاقتىدا، زېمىن ئىگىسى باغچىلارنىڭ ئۆزۈمزايدىكى مېۋسىدىن بەزىلىك ئېلىپ كېلىش ئۇچۇن، بىر قۇلىنى ئۇلارغا يولاب قویغان. لېكىن باغچىلار ئۇنى سۆكاب، قولى بوش قالدۇرۇپ قايتۇرۇپ تاشلىغان.
LUK 20:11	ئۇ يەنە باشقۇ بىر قۇلىنى ئەۋەتپىتۇ. لېكىن ئۇلار ئۇنىمۇ دۇمبالاپ، خارلاپ، يەنە قۇرۇق قول قايتۇرۇۋېتپىتۇ.	ئۇ يەنە باشقۇ بىر كىشى ئەۋەتتى. لېكىن ئۇلار ئۇنىمۇ سۇك قىلىپ، ئازار بەرگەن، قولىدا ھېچ نېمە يوق قايتۇرۇپ تاشلىدى.
LUK 20:12	ئۇ يەنە ئۇچىنچىسىنى ئەۋەتپىتۇ: ئۇلار ئۇنىمۇ ئۇرۇپ يارلاندۇرۇپ، تالاغا ھېيدەپ چىقىرىۋېتپىتۇ.	ئۇ يەنە بىر ئۇچىنچى كىشىنى ئەۋەتتى؛ ئۇلار ئۇنىمۇ ئۇرۇپ يارنىپ، تالىشىقىغا سۇرۇپ چىقاردى.
LUK 20:13	ئاخىردا ئۆزۈمزايرلىقىنىڭ خوجايىنى: «قانداق قىلسام بولار؟ سۆيۈملۈك ئوغلۇمنى ئەۋەتىي؛ ئۇلار ئۇنى كۆرسە، ھېچ بولمىغاندا ئۇنىڭ ھۆرمىتىنى قىلار؟» دېتۇ.	ئاخىردا ئۆزۈم باغىنىڭ ئىگىسى: «نېمە قىلسام بولىدۇ؟ مەن سۆيۈملۈك ئوغلىم بىلەن ئەۋەتىي؛ ئۇلار كۆرسە، ئەڭ كەم دېكەندە ئۇنى ھۆرمەت قىلىشى كېرەك؟» دېتۇ.
LUK 20:14	بىراق باغۇھەنلەر ئۇنىڭ ئوغلىنى كۆرۈپ بىر-بىرى بىلەن مەسىلەھەتلىشىپ: بولىدۇ» دېشىتىپتۇ.	ئەممە باغانلار ئۇنىڭ ئوغلىنى كۆرگەندە، بىر-بىرىگە: «بۇ مىراسخورا! كېلىڭلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈپ ئۆتكۈزۈلىلى، شۇندادى مىراس بىزىكى بولىدۇ» دېدى.
LUK 20:15	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنى ئۆزۈمزايرلىقىنىڭ سىرتىغا ئاچىقىپ ئۆلتۈرۈۋېتپىتۇ. ئەمدى بۇنداق ئەھەالىدا ئۆزۈمزايرلىقىنىڭ خوجايىنى ئۇلارنى قانداق قىلدۇ؟	شۇنداق بولۇپ، ئۇلار ئۇنى ئۆزۈمزايرلىقتىن سىرتقا چىقارىپ ئۆلتۈرۈپ تاشلىدى. بۇنداق بولسا، ئۆزۈمزايرلىقىنىڭ ئىگىسى ئۇلارغا ئۇلارغا نېمە قىلدۇ؟
LUK 20:16	ئۇ كېلىپ ئۇ باغۇھەنلەرنى يوقتىپ ئۆزۈمزايرلىقىنى باشقۇلارغا تايشۇرىدۇ». خالايق بۇنى ئاڭلاپ: – بۇنداق ئىشلار ھەرگىز بولمىسۇن! – دېشىتى.	ئۇ كېلىپ، شۇ باغانلارنى يوق قىلىپ، ئۆزۈمزايرلىنى باشقۇ كىشلەرگە تايشۇردى. خەلق بۇنى ئاڭلغاندا: «بۇ بولمىسۇن!» دېدى.
LUK 20:17	لېكىن ئۇ ئۇلارغا كۆزلىرىنى تىكىپ مۇنداق دېدى: – ئۇنداق بولسا، مۇقەددەس يازىمىلاردا «تامچىلار تاشلىۋەتكەن تاش بولسا، بۇرجەك تېشى بولۇپ تىكىلەندى» دەپ بىزىلغان سۆز زادى نېمىنى كۆرسىتىدۇ؟	ئۇ ئۇلارغا قاراپ تۇرۇپ دېدى: 'ئۇنداقتا، يازىمىلاردا بىزىلغان بۇ سۆز نېمە دەپ كۆرسىتىدۇ؟ تامچىلار رەت قىلغان تاش، ھازىر بىنا نىڭ توپس تاشى بولۇپ قالدى.'

Reference	Before	After
LUK 20:18	بۇ «تاش»قا يېقىلغان كىشى ياره-ياره بولۇپ كېتسدۇ؛ لېكىن بۇ تاش ھەركىمنىڭ ئوستىگە چۈشىسە، ئۇنى كۆڭۈم-تالقان قىلىۋېتىدۇ.	بۇ تاشقا يېقىلغان كىشى يارقىسىپ كېتىدۇ؛ بىراق بۇ تاش ھەر كىشىنىڭ ئوستىگە چۈشىسە، ئۇنى يۇتون قوغلاشتۇرۇپ تاشلايدۇ.
LUK 20:19	باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئوستاتىزلىرى ئۇنىڭ بۇ تەمىسىلى ئۆزلىرىگە قارىتىپ ئېتىقانلىقىنى بىلىپ شۇ ھامان ئۇنىڭغا قول سېلىش يولىنى ئىزدىدى؛ لېكىن ئۇلار خالايقىتن قولقۇشتى.	باش كاھىنلار ۋە قانۇن ئوقۇتقۇچىلار، بۇ مەسىھەرنى ئۆزلىرىگە قارشى دەپ سۆزلەنگەنلىكىنى بىلىپ، دەرھال ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولدى؛ لېكىن خەلقدىن قولقانلىقى ئۆچۈن، بۇنى ئەمەلگە ئاشۇرالىدى.
LUK 20:20	شۇڭا ئۇلار ئۇنىڭ كەينىدىن ماراپ، ئۇنى رىم ۋالىيىسىنىڭ ھۆكۈمەرنىڭدا سوراققا تارتىشقا تاپشۇرۇش ئۆچۈن بىرنهچە ئادەمەرنى سېتىۋېلىپ، سوقۇنۇپ كىرسىكە ئەھۇمەتى. ئۇلار سەممىي قىيايەتكە كىرىۋېلىپ، ئۇنىڭ سۆزىدىن يوجۇق ئىزدەپ يۈرەتتى.	شۇڭا ئۇلار ئۇنىڭ كەينىدىن ماراپ، ئۇنى رىم ھاكىمىنىڭ قولىدا سوراققا چاقىرىش ئۆچۈن بەزى كىشىلەرنى توپلاپ، ئۆزلىرىنى راستچىل ۋە ئادەلتەچان دەپ كۆرسەتتى. ئۇلار راستچىل ئىپادىلار بىلەن، ئۇنىڭ سۆزلىرىدىن قولغا چۈشۈرۈشكە تېرىشتى.
LUK 20:21	ئۇلار ئۇنىڭغا مۇنداق سوئال قويىدى: – ئەي ئوستاز، سىلىنى دۇرۇس سۆز قىلىدىغان ۋە دۇرۇس تەلەم بېرىدىغان، ھېچقانداق ئادەمنىڭ يۈز- خاتىرسىنى قەتىنى قىلامايدىغان، بەلكى خۇدانىڭ يولىنى سادىقلقى بىلەن ئۆگىتىپ كېلىۋاتقان ئادەم دەپ بىلەملىز.	ئۇلار ئۇغا شۇنداق سوئال قويۇشتى: ئەي ئوستاز، سىز ھەققىي سۆز دەپ سۆزلەيدىغان ۋە تولۇق تەلەم بېرىدىغان، ھېچكىمنىڭ كۆرۈنۈشىگە ئەھمىيەت بەرمەيدىغان، بەلكى ئالاھىنىڭ يولىنى ئىشەنچلىك ھالدا ئۆگىتىۋاتقان كىشى دەپ بىلەملىز.
LUK 20:22	رىم ئىمپېراتورى قەپسەرگە باج-سېلىق تاپشۇرۇش تەۋرات قانۇنىغا ئۇيغۇنۇمۇ يوق؟».	قەپسەرگە باج بېرىش قانۇنى يولامدۇ يوق؟
LUK 20:23	ئەمما ئۇ ئۇلارنىڭ ھېيلىسىنى كۆرۈپ قالدى، شۇڭا ئۇلارغا: نېمىشقا مېنى ئەمما ئۇ ئۇلارنىڭ ھېيلىسىنى كۆرۈپ يېتىپ ئۇلارغا: – نېمىشقا مېنى سېنىماقىسىلەر؟	ئەمما ئۇ ئۇلارنىڭ ھېيلىسىنى كۆرۈپ قالدى، شۇڭا ئۇلارغا: نېمىشقا مېنى ئەمما ئۇ ئۇلارنىڭ ھېيلىسىنى كۆرۈپ يېتىپ ئۇلارغا: – نېمىشقا مېنى سېنىماقىسىلەر؟
LUK 20:24	ماڭا بىر كۆمۈش يېل كۆرسەتسىڭلار، بۇنىڭ ئوستىدىكى رەسم ۋە ئىسىمى ماڭا بىر كۆمۈش دىنار كۆرسىتىڭلار. بۇنىڭ ئوستىدىكى سۈرهەت ۋە نام- كىمنىڭ؟ دېدى. ئۇلار دېدى: قېيسەرنىكى.	ماڭا بىر كۆمۈش يېل كۆرسەتسىڭلار، بۇنىڭ ئوستىدىكى رەسم ۋە ئىسىمى ماڭا بىر كۆمۈش دىنار كۆرسىتىڭلار. بۇنىڭ ئوستىدىكى سۈرهەت ۋە نام- كىمنىڭ؟ دېدى. ئۇلار دېدى: قېيسەرنىكى.
LUK 20:25	ئۇ ئۇلارغا: 'شۇنداق بولسا، قېيسەرنىكىنى قەپسەرگە، خۇدانىكىنى خۇداغا ھەققىنى خۇداغا تاپشۇرۇڭلار، – دېدى. تەۋگە بېرىڭلەر، دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: 'شۇنداق بولسا، قېيسەرنىكىنى قەپسەرگە، خۇدانىكىنى خۇداغا ھەققىنى خۇداغا تاپشۇرۇڭلار، – دېدى. تەۋگە بېرىڭلەر، دېدى.
LUK 20:26	ئۇلار خەلق ئالدىدا ئۇنىڭ گەپلىرىدىن گۇمان توپلىماپ قالدى. ئۇلار ئۇنىڭ يوجۇق تاپالمىدى. ئۇلار ئۇنىڭ بۇ جاۋابغا ھەيرانوھەس بولۇپ، زۇۋانى تۇنۇلدى.	ئۇلار خەلق ئالدىدا ئۇنىڭ گەپلىرىدىن گۇمان توپلىماپ قالدى. ئۇلار ئۇنىڭ يوجۇق تاپالمىدى. ئۇلار ئۇنىڭ بۇ جاۋابغا ھەيرانوھەس بولۇپ، سۆزلىمەي قويۇلدى.
LUK 20:27	ۋە «ئۆلگەنلەر تېرىلمەيدۇ» دەپ ئىنكار قىلىدىغان سادۇقىيالارنىڭ بەزىلىرى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ سوئال قويۇپ مۇنداق دېدى:	ھەم سادۇقىيالارنىڭ بەزىلىرى، «ئۆلگەنلەر تېرىلمەيدۇ» دەپ ئىشەنەيدىغانلار، ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ سوئال سوراپ دېدى:
LUK 20:28	ئۇستاز، مۇسا يېغەمبەر تەۋراتتا بىزگە: «ئایالى بار، ئەمما يەرزەنت كۆرمىگەن كىشى ئۆلۈپ كەتسە، ئۆلگۈچىنىڭ ئاكا ياكى ئىنسىس تۇل قالغان يەڭىسىنى ئەمرىگە ئېلىپ، قېرىندىشى ئۆچۈن نەسىل قالدۇرۇش كېرەك» – دەپ يازغان.	ئۇقۇتقۇچىن، موسا بىزگە توراتتا بىزىپ قالدى: «ئەگەر بىر كىشىنىڭ ئەيلى – ئۇستاز، مۇسا يېغەمبەر تەۋراتتا بىزگە: «ئایالى بار، ئەمما يەرزەنت بار بولسىمۇ، يەرزەنتى يوق بولۇپ ئۆلۈپ كەتسە، ئۇنىڭ ئاكا-قېرىندىشى يېلىپ قالغان ئايالنى ئالىپ، قېرىندىشى ئۆچۈن باللار تۇغۇدۇرۇش كېرەك». كېرەك.
LUK 20:29	ئەمدى يەته ئاكا-ئۇكا بار ئىدى. چوڭ ئۆيەنگەندىن كېپىن يەرزەنت كۆرمەي ئالەمدىن ئۆتتى.	يەته قېرىندىش بار edi. چوڭ تۈرلىغاندىن كېپىن بالىسى چىقمىدى ۋە دۇنيادىن كەتتى.
LUK 20:30	ئىككىنچى قېرىندىشى ئايالنى ئەمرىگە ئېلىپ، يەرزەنت كۆرمەي ئالەمدىن ئۆتتى.	ئىككىنچى قېرىندىش ئايالنى تۇرمۇشقا قوشۇپ، بالا كۆرمەي ئۆلۈپ كەتتى.
LUK 20:31	ئاندىن ئۆچىنچىسى ئۇنى ئالدى؛ شۇنداق قىلىپ، يەتتىسى ئۇنى ئەمرىگە ئېلىپ يەرزەنت كۆرمەي ئۆلدى.	ئۆچىنچىسى ئۇنى ئالدى؛ يەتتىسى ئۆخشاش يەرزەنت چىقارمىدى نەچچىلىك ئۆلدى.
LUK 20:32	ھەممىسىدىن كېپىن ئايالمۇ ئۆلدى.	ھەممىسىدىن كېپىن، ئايالمۇ ئۆلۈپ كەتتى.
LUK 20:33	ئەمدى تېرىلىش كۈندە بۇ ئايال ئۇلارنىڭ قايسىسىنىڭ بولار؟ چۈنكى يەتتىسى تۇرلىش كۈندە بۇ ئايال ئۇلارنىڭ قايسىسىنىڭ بولىدۇ؟ چۈنكى يەتتىسى	تۇرلىش كۈندە بۇ ئايال ئۇلارنىڭ قايسىسىنىڭ بولىدۇ؟ چۈنكى يەتتىسى

Reference	Before	After
LUK 20:34	يەتىسى ئۇنى خوتۇنلۇققا ئالغان-دە؟! ئەپسا ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: - بۇ ئالەمنىڭ يېرىزەنتلىرى ئۆبىلىنىدۇ، ياتلىق بولىدۇ.	ئۇنى تورلىغان. ئەپسا ئۇلارغا دېدى: بۇ دۇزىيا ئادەملرى نىكاھ قىلدۇ ۋە نىكاھلىنىدۇ.
LUK 20:35	لېكىن ئۇ ئالەمدىن نېسىدە بولۇشقا، شۇنداقلا ئۇلۇكلەردىن تېرىلىشكە لايق سانالغانلار ئۆيەنمپەدۇ، ياتلىق بولمايدۇ.	لېكىن كېلىپ كەلگەن دۇزىيا بىلەن ئۇلۇكلەردىن تېرىلىشقا لايق كىشىلەر توپ ئەتكۈزۈپ ئۇي قوشمايدۇ، بىرى-بىرىگە تاقمايدۇ.
LUK 20:36	چۈنكى ئۇلار يەنە ئۆلەمەيدۇ، يېرىشتىلەرگە ئوخشاش بولىدۇ؛ «ئۇلۇمدىن تېرىلىشتىن تۇغۇلغان يېرىزەنتلەر» بولغاچقا، ئۇلار خۇدانىڭ ئوغۇللەرىدۇر.	ئۇچۇن ئۇلار يەنە ئۆلەمەيدۇ، يېرىشتىلەرگە بەن آميدۇ؛ تېرىلىشنىڭ يېرىزەنتلىرى بولغاچقا، ئۇلار خۇدا ئوغۇللەرىدۇر.
LUK 20:37	ئەمدى ئۆلگەنلەرنىڭ تېرىلىدورلۇشىنى ھەتا مۇسا پەيغەمبەر ئۆزىمۇ ئايان قىلغان؛ چۈنكى تەۋراتىسى «تىكەنلىك» دېگەن ۋەقەنىڭ خاتىرسىدە ئۇ يەرۋەردىگارنى: «ئىبراھىمنىڭ خۇداسى، ئىسهاقنىڭ خۇداسى ۋە ياقۇنىڭ خۇداسى» دەپ بايان قىلغان.	ئۆلگەنلەرنىڭ قايتا تۇرۇپ كېتىشنى مۇسا ئۆزىمۇ ئېنىق كۆرسەتگەن؛ چۈنكى تەۋراتىسى تىكەن بۇلاق ھېكايىسىدە ئۇ خۇدانى «ئىبراھىم كىشىسىنىڭ خۇداسى، ئىسهاق كىشىسىنىڭ خۇداسى ۋە ياقۇپ كىشىسىنىڭ خۇداسى» دەپ ئاتاپ كەتكەن.
LUK 20:38	ئۇ ئۇلۇكلەرنىڭ خۇداسى ئەمەس، بەلكى تېرىكەنلەرنىڭ خۇداسىدۇر؛ چۈنكى ئۇنىڭغا نىسبەتەن ھەممە بىلەن تېرىكتۇرا!	خۇدا ئۇلۇكلەرنىڭ خۇداسى بولمايدۇ، بەلكى تېرىكەنلەرنىڭ خۇداسىدۇر. چۈنكى بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭ ئالدىدا تېرىك بولىدۇ.
LUK 20:39	شۇنىڭ، بىلەن تەۋرات ئۇستازلەرىدىن بىرقانچىسى باها بېرىپ: - ئۇستاز، ياخشى ئېتىتىڭ، - دېدى.	قانۇن ئالىملىرىدىن بەزلىرى دېدى: «ئۇستاز، سىز ياخشى دېتىڭىز!»
LUK 20:40	چۈنكى ئۇلاردا ھېچكىم يەنە ئۇنىڭدىن سوئال سورىشقا جۈرئەت قىلامىدى.	چۈنكى ئۇلارغا سوراپ تۇرۇپ دېدى: كىشىلەر مەسەنە داۋۇتنىڭ بالىسى دەپ قانداق ئېتىقان؟
LUK 20:41	ئەمدى ئۇ ئۇلارغا سوئال قويدى: - كىشىلەر مەسەنە قانداقسىگە داۋۇتنىڭ ئوغلى دەيدۇ؟	چۈنكى داۋۇت زېبۇدا دەپتۇ: يەرۋەردىگار مېنىڭ رەببىمگە: «مەن سېنىڭ دۇشەنلەرىڭنى سېنىڭ ئەينەكلىرىڭگە تەپتىك قىلغۇچە، مېنىڭ ئوڭ يېنىمدا ئولتۇرۇ!
LUK 20:42-43	چۈنكى داۋۇت ئۆزى زېبۇدا: يەرۋەردىگار مېنىڭ رەببىمگە ئېيتتىكى: - «مەن سېنىڭ دۇشەنلەرىڭنى تەختىپەرلىك قىلغۇچە، مېنىڭ ئوڭ يېنىمدا ئولتۇرغىن!» - دېگەنغا؟	ئەمدا داۋۇت ئۇنى رەببىم دەپ چاقىرىپ كەتكەن، شۇنگا ئۇ قانداق ئۇنىڭ «رەببىم» دەپ چاقىرغان يەردى، ئۇنداقتا ئۇ قانداقمۇ ئوغلى بوللايدۇ؟
LUK 20:44	ھەمما داۋۇت ئۇنى رەببىم دەپ چاقىرىپ كەتكەن، شۇنگا ئۇ قانداق ئۇنىڭ «رەببىم» دەپ چاقىرغان يەردى، ئۇنداقتا ئۇ قانداقمۇ ئوغلى بوللايدۇ؟	ھەم بارلىق خەلق قۇلاق تۇتۇپ ئاكلاۋاتقاندا، ئۇ شاکىرتلىرىگە مۇشۇنداق ۋە بارلىق خالاپىق قۇلاق سېلىپ ئاكلاۋاتقاندا، ئۇ مۇخلىسىلىرىغا مۇنداق دېپتى:
LUK 20:45	- تەۋرات ئۇستازلەرىدىن ھوشيار بولۇڭلار، ئۇلار ئۆزۈن تونلارنى كېيۋالغان حالدا غادىيىپ يۈرۈشكە، بازارلاردا كىشىلەرنىڭ ئۇلارغا بولغان سالاملىرىغا، سىناڭوڭلاردا ئالدىنىقى ئورۇنلاردا، زىيâيەتلەردىمۇ تۆرددە ئولتۇرۇشقا ئامراق كېلىدۇ.	ھوش قاراڭلار، دىن ئۇستازلەرىدىن، چۈنكى ئۇلار ئۆزۈن كېيمىلەر كېيىپ يۈرۈشنى، بازارلاردا سەلاملىرنى ياقتۇرۇشنى، سىناڭوڭلاردا ئالدىنىقى ئورۇلارغا ئولتۇرۇشنى ۋە زىيâيەتلەرددە باش جايىلارغا ئورۇنلىشىشنى بەك سەۋەھەمەيدۇ.
LUK 20:46	ئۇلار تۇل ئايالارنىڭ بارلىق ئۆي-بېلىكىنى تەر تەرى يەيدۇ ۋە كۆرۈش ئۆچۈن يالغاندىن ئۆرۈدىن-ئۆزۈن دۇئالار قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ تارتىدىغان جازاسى تېخىمۇ ئېغىر بولىدۇ!	ئۇلار تۇل ئايالارنىڭ بارلىق ئۆي-بېلىكىنى تەر تەرى يەيدۇ ۋە كۆرۈش ئۆچۈن ئۇزاق-ئۇزاق دۇئا قىلىدۇ. ئۇلارغا كەلەتكەن جازا كۆپەرمەكتە!
LUK 20:47	ئۇ بېشىنى كۆتۈرۈپ قارىۋىدى، بايالارنىڭ ئۆز سەدىقلىرىنى ئىبادەتخانىنىڭ ئىبادەتخانىدىكى ئىئانە ساندۇقىغا تاشلىغىنىنى كۆردى.	ئۇ باشىنى كۆتۈرۈپ قارىۋىدى، بايالارنىڭ ئۆز سەدىقلىرىنى ئىبادەتخانىنىڭ يۇل ساندۇقىغا تاشلاۋاتقانلىقىنى كۆردى.
LUK 21:1	ئۇ قايتا بىر كەمبەغەل تۇل ئايالنى كۆردى، ئۇ ئىككى كىچىك يۈلنى قايكاققا ئۇ يەنە ساندۇققا ئىككى تىيىنى تاشلاۋاتقان بىر نامرات تۇل ئايالنىمۇ كۆردى.	ئۇ قايتا بىر كەمبەغەل تۇل ئايالنى كۆردى، ئۇ ئىككى كىچىك يۈلنى قايكاققا ئۇ يەنە ساندۇققا ئىككى تىيىنى تاشلاۋاتقان بىر نامرات تۇل ئايالنىمۇ تاشلاۋاتقان.
LUK 21:2	شۇنىڭ بىلەن ئۇ: - مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويایكى، بۇ	ئۇ دېنىكى: مەن سىلەرگە راست ئېتىقان، بۇ كەمبەغەل ئايالنىڭ

Reference	Before	After
LUK 21:4	نامرات تۇل ئاپالىنىڭ تاشلىغىنى ھەممە يەنسىگىدىن كۆپتۈر. چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىنىڭ ئاشقانلىرىدىن ئئاناه قىلىپ، خۇداغا ئاتىغان سادىقىلەرگە قوشۇپ تاشلىدى؛ لېكىن بۇ ئاپال نامراتلىقiga قارىمای، ئۆزىنىڭ تىرىكچىلىك قىلىدىغىنىڭ ھەممىسىنى ئئاناه قىلىپ تاشلىدى.	بەرگەنلىك باشقىلارنىڭ بەرگەنلىكىدىن كۆپ. چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىنىڭ كۆپ مەبلەغىدىن بەردى، خۇدا ئۇچۇن ھەدىيە قىلدى؛ لېكىن بۇ ئاپال كەمبەغاللىقىدا، ئۆزىنىڭ ھەممە تۇرمۇشىنى ئەھلىيەتجان بەردى.
LUK 21:5	ۋە بەزىلەر ئىبارەت خانىنىڭ نەپىس تاشلار ۋە خۇداغا سۇنۇلغان ھەدىيەلەر بىلەن قانداق بېزەلگەنلىكى توغرىسىدا سۆزلىشىۋاتاتىن. ئۇ:	بەزى كىشىلەر ئىبارەت خانىنىڭ چىرايىلىق تاشلار بىلەن ۋە خۇدا ئۇچۇن بەرگەن ھەدىيەلەر بىلەن قانداق ياقتۇرۇلغانلىقى ھەققىدە گەپ قىلىپ تۇراتنى. ئۇ:
LUK 21:6	— سىلەر كۆرۈۋاتقان بۇ بارلىق نەرسىلەرگە نىسبەتەن، شۇ كۈنلەر كېلىدۈكى، ھەتا بىر تال تاشمۇ باشقا تاش ئۇستىدە قالدۇرۇلمائى، ھەممىسى گۇمران قىلىنىدۇ، — دېدى.	سىلەر كۆرگەن بۇ ھەممە نەرسىلەرگە، شۇ كۈنلەر كەلتىكەن، ھەتا بىر تال تاشمۇ باشقا تاش ئۇستىدە قالماسى، ھەممىسى تاشلىنىپ كېتىدۇ، دېدى.
LUK 21:7	ئۇلار سوراپ تۇردى: «ئۇستان، بۇ ئىشلار قاچان بولىدۇ؟ ۋە قانداق ئالامەت يۇز بېرىدىۇ؟ بۇ ئىشلارنىڭ يۇلار ئۇنىڭدىن: — ئۇستان، بۇ دېگەنلىرىڭ قاچان يۇز بېرىدىۇ؟ بۇ ئىشلارنىڭ يۇز بېرىدىغانلىقىنى ئايان قىلىدىغان قانداق ئالامەت بولىدۇ؟ — دېپ سورىدى.	ئۇ دېدى: «ئالدامچىلىقتىن ھېزى بولۇڭلار، چۈنكى كۆپ كىشىلەر مېنىڭ ئاتىم بىلەن كېلىپ: «مانا مەن!» دېسە، «ئاشۇ ۋاقتى ياقتۇرۇپ كەلەيدۇ!» دېسە، شۇڭا ئۇلارنىڭ ئارسىغا كىرمەڭلەر.»
LUK 21:8	ئۇ مۇنداق دېدى: — ئازدۇرۇلۇپ كېتىشتىن ھېزى بولۇڭلار، چۈنكى تولا كىشىلەر مېنىڭ نامىمىنى سېتىپ: «مانا ئۆزۈم شۇدۇرۇمەن!» ۋە «ئاشۇ ۋاقتى بېقىنلاشتى!» دېدى. شۇڭا ئۇلارنىڭ كەينىگە كىرمەڭلەر.	ئۇ دېدى: «ئالدامچىلىقتىن ھېزى بولۇڭلار، چۈنكى كۆپ كىشىلەر مېنىڭ توسماڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىشلار ئالدىدا بولۇپ كېتىدۇ، لېكىن بۇ، زامان ئاخىرى چۈشمەڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىشلارنىڭ ئاۋۇال يۇز بېرىشى مۇقەررەر، لېكىن بۇلار، زامان ئاخىرى يېتىپ كەلدى، دېگەنلىك ئەمەس.
LUK 21:9	سىلەر ئۇرۇش ۋە تويلاڭلارنىڭ خەۋىرىنى ئاكلىغان ۋاقتىڭلاردىمۇ ۋەھىمىگە ئاندىن ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: — بىر مىللەت يەنە بىر مىللەت بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ، بىر يادىشاھلىق يەنە بىر يادىشاھلىق بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ.	سلىھر ئۇرۇشلار ۋە چوшуوشلارنىڭ خەۋەرلىرىنى ئاكلىساڭلار، قورقانغا ئاندىن ئۇ دېدى: بىر مىللەت باشقا مىللەت بىلەن جەنگ باشلايدۇ، بىر دۆلەت باشقا دۆلەت بىلەن جەنگ باشلايدۇ.
LUK 21:10	جاي-جايلاردا شىددەتلىك يەر تەۋەرەشلەر، ئاچارچىلىقلار ۋە ۋابالار بولىدۇ، يەر يۇزىنە ۋەھىشەتلەر ۋە ئاسماңدا ھەيۋەتلىك ئالامەتلەر كۆرۈندىدۇ.	هەر قايىس جايىلاردا كۈچلۈك زەلزىلەر، ئاچلىق ۋە ۋابالار كېلىپ چىقىدۇ، يەر ئۇستىدە قورقۇنچىلىق ئەھۋاللار بولۇپ، ئاسماңدا چوڭ ئالامەتلەر كۆرۈندىدۇ.
LUK 21:11	براق بۇ ھەبرى ۋەقەلەر يۇز بېرىشتىن ئىلگىرى، كىشىلەر سىلەرگە قول سېلىپ تۇتقۇن قىلىدۇ ۋە سىلەرگە زىيانكەشلىك قىلىپ، سىلەرنى سىناگوگلارنىڭ سوراقلرىغا تاپشۇرىدۇ، زىنداڭلارغا تاشلايدۇ؛ ئۇلار مېنىڭ نامىس تۇيەپىلىدىن سىلەرنى يادىشاھ ۋە ھۆكمدارلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بارىدۇ،	ئەمما بۇ ھەممە ئىشلار بولماستىن بۇرۇن، خەلق سىلەرنى تۇتۇپ ئالىدۇ ۋە زىيان بېرىپ، سىلەرنى سىناگوگلاردا سوراپ تەكشۈرۈپ، تۇرمىگە سارارىدۇ؛ ئۇلار مېنىڭ ئىسمىمدىن سىلەرنى يادىشاھلار ۋە ھۆكمدارلارنىڭ ئالدىغا كەلتۈرۈپ كۆرسەتەيدۇ،
LUK 21:12	بۇ ۋاقتىتا سىلەرگە گۇۋاھلىق قىلىش ئۇچۇن يېڭى بىر يۇرسەت كەلتىرىدۇ. ۋە بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئالدىدا گۇۋاھلىق بېرىش يۇرسىتىڭلار چىقىدۇ.	بۇ ۋاقتىتا سىلەرگە گۇۋاھلىق قىلىش ئۇچۇن يېڭى بىر يۇرسەت كەلتىرىدۇ. ۋە بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئالدىدا گۇۋاھلىق بېرىش يۇرسىتىڭلار چىقىدۇ.
LUK 21:13	ئۇنىڭ ئۇچۇن ئەرزىگە قانداق جاۋاب بېرىش توغرىسىدا ئالدىنلا ھېچ ئويلانماسىققا قەلبىڭلاردا قەتئى نىيەت قىلىڭلار.	ئۇ ئۇچۇن جاۋاب بېرىشتە ئالدىن ئويلانماسىق qەلبىڭلارنى قارار قىلىڭلار.
LUK 21:14	چۈنكى مەن سىلەرگە بارلىق دۇشمەنلىگەر رەددىيە ۋە رەت قىلامىغۇچە بولغان خەتتا ئاتا-ئانا، ئاكا-ئوكا، توغقان ۋە يار-بۇرادەرلىرىڭلارمۇ سىلەرگە خىيانەت	چۈنكى مەن سىلەرگە قارشى تۇرالىمغۇچە ۋە رەت قىلامىغۇچە بولغان سۆز ۋە ئەقىل بەرمەكچىمەن.
LUK 21:15	خائىنلىق قىلىپ تۇتۇپ بېرىدۇ ۋە ئۇلار ئاراڭلاردىكى بەزىلرىڭلارنى	خەتتا ئاتا-ئانا، ئاكا-ئوكا، توغقان ۋە دوستلىرىڭلارمۇ سىلەرگە خىيانەت قىلىپ تۇتۇپ تاشلايدۇ ۋە ئۇلار سىلەر ئارسىسىدا بەزىلرىنى ئۆلتۈرۈپ
LUK 21:16		

Reference	Before	After
LUK 21:17	سله مېنىڭ نامىم تۈرىيەيلدىن ھەممە ئادەمنىڭ نەپىرىتىگە ئۇچرايسىلەر.	ئۆلتۈرىدۇ. سېزلەر مېنىڭ ئاقىم سەۋەبىدىن ھەممە كىشى سىزگە يىگىرىنىش كۆرسەتىدۇ.
LUK 21:18	ھالبۇك، بېشىڭلاردىكى بىر تال چاچمۇھالاك بولمايدۇ!	لېكىن، سېزلەرنىڭ بېشىڭلاردىكى ھېج بىر تال چاج ئەخلات بولمايدۇ!
LUK 21:19	سەۋەر-چىداملىق بولغىنىڭلاردا، جېنىڭلارغا ئىنگە بوللايسىلەر.	چىدامىڭلار بىلەن تۇرغاندا، ئۆز رۇھىي ھياتلىكلارنى قۇتقۇزا لايسىلەر.
LUK 21:20	- لېكىن بېرۇساپلىمىنىڭ دۇشمەن قوشۇنلىرى تەرپىدىن قورشۇپلىنغانلىقىنى كۆرگىنىڭلاردا، ئۇنىڭ ھەپيران بولۇش ۋاقتى يېقىنىلىشىپ قاپتۇ، دەپ بىلىڭلار.	ئەمما بېرۇساپلىمىنى دۇشمەن ھەربىي قوچۇق قورشاپ تۇرغانلىقىنى كۆرسەڭلار، ئۇنىڭ بۇزۇلۇش ۋاقتى ياقتۇرغاندا، دەپ بىلىڭلار.
LUK 21:21	ئۇ چاغدا يەھۇدىيە ئۆلکىسىدە تۇرۇۋاتقانلار تاغلارغا قاچسۇن، شەھەر ئىچىدە تۇرۇۋاتقانلار ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتسۇن، يېزىلاردا تۇرۇۋاتقانلار شەھەرگە كىرمىسۇن.	بۇ ۋاقتىتا يەھۇدىيەدە تۇرۇۋاتقانلار تاغلارغا قاچماي قالسۇن، شەھەر ئىچىدىكىلەر ئاندىن چىقىپ كېتىپ بارسۇن، يېزىلاردا تۇرۇۋاتقانلار شەھەرگە كىرمەسلەك كېرەك.
LUK 21:22	چۈنكى شۇ چاغ «ئىنتىقام جازالىنىش كۈنىلىرى» بولۇپ قالدى؛ شۇ بىلەن مۇقەددەس يازىمىلاردا بارلىق يۇتۇلگەنلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇ. كىتابىن يېزىلغان ھەممە نەرسىلەر ئەمەلدار بولىدۇ.	شۇ كۈنلەرde ھامىلىدار ئاياللار ۋە بالىسىنى سۈبىدۇرۇپ تۇرغۇچىلارغا ھاي! ئەمدى شۇ كۈنلەرde ھامىلىدار ئاياللار ۋە بala ئېمىتىدىغانلارنىڭ ھالغا ۋاي! چۈنكى بۇ ۋاقتىتا يەر يۈزىنەدە فاتىق قىسچىلىق كېلىپ چىقىدۇ ۋە غەضىپ چۈنكى بۇ ۋېغىر قىسچىلىق بولىدۇ ۋە ئەرشىتىكى گەزىپ بۇ خەلقنىڭ بېشىغا چۈشىدۇ.
LUK 21:23	ئۇلار قىلىچ بىلەن ئۆلۈپ كېتىدۇ ۋە قولغا ئۆتۈپ، ھەر قايىسى دۆلەتلەرگە ئۆلۈر قىلىچنىڭ بىسىدا يېقتىلىدۇ ۋە تۇتقۇن قىلىنىپ، بارلىق ئەللەرگە ئېلىپ كېتىلىدۇ؛ بېرۇساپلىم بولسا، مىللەتلەر تەرىپىدىن باستۇرۇپ تۇرۇپ، ئېلىپ كېتىلىدۇ؛ «يات ئەللەرنىڭ ۋاقتى» توشقۇچە، بېرۇساپلىم يات ئەللەرنىڭ ئاياغ ئاستىدا قالدۇ.	ئۇلار قىلىچ بىلەن ئۆلۈپ كېتىدۇ ۋە قولغا ئۆتۈپ، ھەر قايىسى دۆلەتلەرگە ئۆلۈر قىلىچنىڭ گۈزىلەرنىڭ گۈزىلەرنىڭ تەلەشىدىن بەزور ۋە دېڭىز-ئوكىيانلارنىڭ گۈزىلەشىنىڭ تەلەشىدىن بەزور ۋە ياراکەندى بولىدۇ.
LUK 21:24	ئۇلار قىلىچنىڭ ئارسىدا دېڭىز-ئوكىيانلارنىڭ گۈزىلەرنىڭ گۈزىلەرنىڭ داۋا-غۇشىلىرىدىن ياراکەندىچىلىك بولىدۇ.	ئۇلار قىلىچنىڭ ئارسىدا دېڭىز-ئوكىيانلارنىڭ گۈزىلەرنىڭ گۈزىلەرنىڭ داۋا-غۇشىلىرىدىن ياراکەندىچىلىك بولىدۇ.
LUK 21:25	قۇياش، ئاي ۋە يۇلتۇزىlarda ئالامەتلەر كۆرۈنەيدۇ؛ يەر يۈزىدىكى مىللەتلەر - قۇياش، ئاي، يۇلتۇزىلاردىمۇ ئالامەتلەر بولىدۇ؛ يەر يۈزىدىكى ئەللەر ئارسىدا دېڭىز-ئوكىيانلارنىڭ گۈزىلەرنىڭ ۋە دولقۇنلارنىڭ داۋا-غۇشىلىرىدىن ياراکەندىچىلىك بولىدۇ.	قۇياش، ئاي ۋە يۇلتۇزىلارنىڭ گۈزىلەشىنىڭ تەلەشىدىن بەزور ۋە دېڭىز-ئوكىيانلارنىڭ گۈزىلەشىنىڭ تەلەشىدىن بەزور ۋە ياراکەندى بولىدۇ.
LUK 21:26	ئادەملەر قورقۇپ، يەر يۈزىگە كېلىدىغان ئايەتلەرنى ۋەھىمە ئىچىدە كۆتۈپ ئايەتلەرنى كۆچلەر ئەس-ھوشىنى يوقىتىدۇ؛ چۈنكى ئاسمانىدىكى كۆچلەر لەرزىگە كېلىدۇ.	ئادەم بالىلار قورقۇپ كېتىپ، دۇنيا تەرەپكە كېلىدىغان قورقۇنچىلۇق ئايەتلەرنى كۆتۈپ تۇرۇپ، ھوشىنى يوقىتىدۇ؛ چۈنكى ئاسمانىدىكى كۆچلەر ئەس-ھوشىنى يوقىتىدۇ؛ چۈنكى ئاسمانىدىكى كۆچلەر لەرزىگە كېلىدۇ.
LUK 21:27	ئاندىن كىشىلەر ئىنسانتوغلىنىڭ كۈچ-قۇدرەت ۋە ئۇلۇغ شان-شەرەپ بىلەن بىر بۇلۇت ئىچىدە كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرىدۇ.	شۇ ۋاقتىتا خەلق ئىنسان ئوغلىنىڭ قۇدرەتى ۋە زور ئەزىزلىك بىلەن بىر بۇلۇت ئىچىدە كەلگەنلىكىنى كۆرەدۇ.
LUK 21:28	لېكىن بۇ ئالامەتلەر كۆرۈنۈشكە باشلىغاندا، قەددىڭلارنى رۇسلاپ بېشىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار، چۈنكى بۇ سىلەرنى ئازاد قىلىشتىكى نىجات يېقىنىلاشنى، دېڭەنلىكىرۇ.	ئامما، بۇ ئالامەتلەر كۆرۈنۈپ كەتسە، تۇرۇپ بېشىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار، چۈنكى سىلەرنىڭ قۇتقۇزۇلىشى يېقىنىلاشىپ بار.
LUK 21:29	ئۇ ئۇلارغا بۇ مىسالىنى دەپتى: ئەنجىر دەرىخى ۋە باشقا ھەممە دەرەخلەرگە باشقا بارلىق دەرەخلەرگە قاراڭلار.	ئۇ ئۇلارغا بۇ مىسالىنى دەپتى: ئەنجىر دەرىخى ۋە باشقا ھەممە دەرەخلەرگە باشقا بارلىق دەرەخلەرگە قاراڭلار.
LUK 21:30	ئۇلارنىڭ يېڭىدىن بىخلانغاندا ئۇلارغا قاراپ، ئۆزۈڭلار يازنىڭ يېتىپ كېلىشىگە ئاز قالغانلىقىنى بىلىسىلەر.	ئۇلار يۇتۇك چىقارغاندا، ئۇلارنى كۆرگەندە، ئۆزۈڭلار بىلە سېزىڭلار كى، يازنىڭ يېقىنىلاشىپ كەتكەنلىكتى.
LUK 21:31	شۇنىڭدەك، بايا دېلىگەن ئالامەتلەرنىڭ يۇز بېرۇۋاتقانلىقىنى كۆرگىنىڭلاردا، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ يېقىن قالغانلىقىنى بىلىڭلار.	شۇنىڭدەك، بايا دېلىگەن ئالامەتلەرنىڭ يۇز بېرۇۋاتقانلىقىنى كۆرگىنىڭلاردا، دەپ چۈشىنىڭلار.
LUK 21:32	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىك، بۇ ئالامەتلەرنىڭ ھەممىسى ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇمای تۇرۇپ، بۇ دەۋر ئۆتەمەيدۇ.	مەن سىلەرگە راست ئېيتقان، بۇ نەسل بارلىق نەرسىلەر بولۇپ كەتكەنگەچە ئۆتۈپ كەتمەيدۇ.

Reference	Before	After
LUK 21:33	ئاسمان-زىمن يوقلىدۇ، بىراق مېنىڭ سۆزلىرىم ھەرگىز يوقالمايدۇ.	ئاسمان بىلەن زىمن كېتىپ بارىدۇ، لېكىن مېنىڭ سۆزلەر ھەرگىز كەتسىپ كەتمەيدۇ.
LUK 21:34	- لېكىن ئۆزۈڭلارغا ئاگاھ بولۇڭلاركى، كۆڭۈللەرگەلەر ئېش-ئىشەرت، مەيخۇرلۇق ھە تىرىجىلىكىڭ غەم-ئەندىشىلىرى بىلەن بىخۇدلاشمىسۇن، شۇ كۇنى ئۆستۈڭلارغا تۇيۇقسىز چۈشمىسۇن.	لېكىن سىزلەرگە ساقلىنىپ تۇرۇڭلاركى، يۈرەكلىرىڭلار كۆلۈپ-خۇرلۇق، ئىجىش يە زاسى ۋە كۇندەلىك ئەھۇلارنىڭ يەسکىجىلىكى بىلەن ئېغىرانمىسۇن، شۇ كۇن سىزلەرگە كەسکىنلا كېلىپ چۈشۈپ قالمىسۇن.
LUK 21:35	چۈنكى بۇ تۇراق قاتتا بارلىق دۇنيا بوبىچە تۇرۇۋاتقان بارلىق كىشىلەرنىڭ چۈشىدۇ.	چۈنكى بۇ گويا تۇراقتكەك بارلىق يەر يۈزىدە ھەربىر تۇرۇۋاتقانلارنىڭ بېشىغا ئۆستىنگە كەلىپ چۈشۈپ كېتىدۇ.
LUK 21:36	شۇڭا ھەرقانداق ۋاقتىلاردا ھوشىيار بولۇڭلار، يۈز بېرىش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان بۇ ئىشلاردىن ئۆزۈڭلارنى قاچۇرۇپ ئىنسانئوغلى ئالدىدا ھازىر بولۇپ تۇرۇۋاشقا لايق ھېسابلىنىش ئۈچۈن ھەردائىم دۇنَا قىلىڭلار، - دېدى.	شۇڭا ھەرقانداق ۋاقتىلارنى ساقلىدىن تۇرۇڭلارنى ساقلىپ تۇرۇڭ، بۇ كېلىپ چىقىدىغان ئىشلاردىن قاچىپ كېتىپ، ئادەمئ 010 ئالدىدا تۇرۇۋاشقا لايق بولۇش ئۈچۈن ھەمىشە دۇنَا قىلىڭ.
LUK 21:37	ئەمدى ئۇ كۈندۈزلىرى ئىبادەتخانىدا تەلەم بېرىتىنى، ئاخشاملىرى شەھەردىن چىقىپ، كېچىنى زەيتۇن تېغى دەپ ئاتالغان تاغدا ئۆتكۈزەتتى.	ئۇ كۈندۈزلىرى ئىبادەتخانادا دەرس ئۆتۈپ تۇراتنى، كەچلىرى شەھەردىن چىقىپ، زەيتۇن تاغىدا تۇرۇپ قاللىپ تۇراتنى.
LUK 21:38	ۋە بارلىق خەلق ئۇنىڭ تەلىمنى ئاڭلىغىلى تاڭ سەھەر دە ئىبادەتخانىغا كىرىپ، ئۇنىڭ يېنىغا كېلەتتى.	ھەم بارلىق خەلق تاڭ سەھەر دە ئۇنى ئاڭلاش ئۈچۈن تاغغا كەتنى.
LUK 22:1	ئەمدى بېتىر نان ھېيتىن («ئۆتۈپ كېتىش ھېيتى» دەيمۇ ئاتىلىدۇ) يېقىنلىشىپ قالغانىدى.	ئازىقچاق نان ھېيتى يېقىنلىشقا، بۇ يەسخا ھېيتىن.
LUK 22:2	باشققا كاهىنلار ۋە دىنىي ئالملار ئۇنى ئۆلتۈرۈشكە يول ئىزدەۋاتىدۇ؛ چۈنكى باش كاهىنلار ۋە تەۋرات ئۆستاizaلىرى ئۇنى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىشقا ئاماڭ ئىزدەپ يۈرەتتى؛ چۈمكى ئۇلار خەلقتنى قورقاتنى.	باشققا كاهىنلار ۋە دىنىي ئالملار ئۇنى ئۆلتۈرۈشكە يول ئىزدەۋاتىدۇ؛ باشققا كاهىنلار ۋە تەۋرات ئۆستاizaلىرى ئۇنى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىشقا ئاماڭ خەلقدىن قورققان.
LUK 22:3	شۇ يەيتتە ئۇن ئىككىلەندىن بىرى بولغان، ئىشقارىيوت دەپ ئاتالغان يەھۇدانىڭ كۆڭلۈگە شەيتان كىرىدى.	ئاندىن شەيتان يەھۇدا ئىشقارىيوتقا كىرىپ كەتنى، ئۇ ئۇن ئىككى شاگىرىدىن بىرى ئىدى.
LUK 22:4	ئۇ بارىپ باش كاهىنلار، كاتبىلار ۋە تەمپۇل باشلىقلەرى بىلەن ئېيسا قانداق ئۇ بېرىپ باش كاهىنلار ۋە ئىبادەتخانى پاسپىان بەگلىرى بىلەن ئەيسان قانداق قىلىپ ئۇلارغا تۇتۇپ بېرىش ئۆستىدە مەسىلەتەشتى.	ئۇلارغا تۇتۇپ بېرىش توغرۇسىدا مۇزاكىرە قىلدى.
LUK 22:5	ئۇلار ئىتايىن خۇش بولۇپ، يەھۇداغا يۇل بېرىشكە كېلىشتى.	ئۇلار خۇشال بولۇپ، يەھۇداقا يۇل بېرىشكە كېلىشتى.
LUK 22:6	يەھۇدا ماقۇل بولۇپ، ئۇنى خالايىقتىن ئايىرم قالغاندا ئۇلارغا تۇتۇپ بېرىشكە مۇۋاپىق يۈرسەت ئىزدەشكە كىرىشتى.	يەھۇدا كېلىشىپ قالدى ۋە خەلكىسىز بىر ۋاقت ئىزدەپ، ئىسا تۇتۇپ بېرىشنى تەبىارلىدى.
LUK 22:7	ئەمدى بېتىر نان ھېيتىنىڭ بىرىنچى كۇنى يېتىپ كەلگەندى. شۇ كۇنى «ئۆتۈپ كېتىش ھېيتى»غا ئاتاپ قۇربانلىق قوزا سوپۇلاتتى.	ئاندىن، ئازىقچاق نان ھېيتىنىڭ بىرىنچى كۇنى كەلدى. شۇ كۇنى يەسخا قوبىن قۇربانلىق قىلىنىشى زۆرۈر بولدى.
LUK 22:8	ئىيسا بېتىر بىلەن يوخانغا دېدى: بارىڭلار، بىزگە يەسخا تاماقنى تەبىارلاڭ، شۇنىڭ بىلەن ئىيسا بېتىرۇس بىلەن يۇھانناغا: - بېرىپ بىزگە ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ قوزىسىنى بىرگە يېگىلى تەبىارلاڭلار، - دەپ ئۇلارنى ئەھۇتتى.	ئىيسا بېتىر بىلەن يوخانغا دېدى: بارىڭلار، بىزگە يەسخا تاماقنى تەبىارلاڭ، شۇنىڭ بىلەن ئىيسا بېتىرۇس بىلەن يۇھانناغا: - بېرىپ بىزگە ئۆتۈپ بىرگە يېگە يەللى.
LUK 22:9	- قەيەردە تەبىارلىشىمىزنى خالايىسەن؟ - دەپ سورىدى ئۇلار.	ئۇلار: 'سىز قەيەردە تەبىارلىشىمىزنى خوھلايسىز؟' دەپ سورىدى.
LUK 22:10	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: - شەھەرگە كىرسەڭلار، مانا ئۇ يەر دە كۈزىدا سۇ كۆتۈرۈفالغان بىر ئەركىشى سىلەرگە ئۇچرايدۇ. ئۇنىڭ كەيندىن مېڭىپ ئۇ كىرگەن ئۆيگە كىرىڭلار.	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: 'شەھەرگە كىرىپ كېتىسىلهلر، بىر ئەركىش سۇنى قاچاقتا ئالىپ تۇرۇپ سىلەر بىلەن ئۇچراشقا بولىدۇ. ئۇنى، شۇ يەر دە ئۇ كىرگەن ئۆيگە كىرىڭلار.'
LUK 22:11	ۋە ئۆي ئىگىسىگە: «ئۇستاز؛ - مۇخلىسىلىرىم بىلەن ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى يەيدىغان مېھمانخانا ئۆي قەيەردە؟ - دەپ سوراۋا ئاتىدۇ» دەڭلار.	ئۆي ئىگىسىگە: «ئۇستاز دەيدۇ: شاگىدىرىم بىلەن يەسخا تامىقىنى يەيدىغان قونا قىلىق ئۆي قەيەردە؟» دەپ سوراڭلار.
LUK 22:12		

Reference	Before	After
LUK 22:13	ئۇ سىلەرنىڭ يۇقىرى قەۋەتىنى چوڭ بىر ئۆي كۆرسەندى، ئۇ يەر تەپىارلاپ ئۇ سىلەرنى باشلاپ ئۇستۇنلىك قەۋەتىنى رەتلەنگەن سەرەجانلاشتۇرۇلغان چوڭ بىر ئېغىز ئۆينى كۆرسىتىدۇ، مانا شۇ يەردە تەپىارلىق قىلىڭلار.	شۇ ۋاقتىتا ئىككىسى كەتنى، ھەممە ئىشلار ئۇ دېگەندەك بولدى. ئۇلار شۇ شۇنىڭ بىلەن ئىككىسى بېرىۋىدى، ھەممە ئىشلار ئۇنىڭ بېتىقىنىدەك بولۇپ چىقىتى. ئۇلار شۇ يەردە ئۆتۈپ كېتىش ھېتىنىڭ تامىقىنى تەپىارلاشتى.
LUK 22:14	ئەمدى ۋاقتى-سائىتى كەلگەندە، ئېيسا داستىخاندا ئولتۇردى؛ ئون ئىككى روسۇل ئۇنىڭ بىلەن بىلە ئولتۇرۇشتى.	واها ۋاقتى كەلگەندە، ئېيسا تاماق ئۇستىدە ئولتۇردى؛ ئون ئىككى شاكىرت ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئولتۇردى.
LUK 22:15	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا: – مەن ئازاب چېكىشتن ئىلگىرى، سىلەر بىلەن ئۆتۈپ كېتىش ھېتىنىڭ بۇ تامىقىغا ھەمداستىخاندا بولۇشقا تولىمۇ ئىنتىزار بولۇپ كەلگەندىم.	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا دەپتۇ: مەن ئازاب تارتقاندىن بۇرۇن، سىلەر بىلەن بۇ ھېيت تامىقىنى بىرگە يېپىشقا ئەگر بىلەن ئازۇ قىلىدىم.
LUK 22:16	چۈنكى سىلەرگە ئېتىاىكى، بۇ ھېيت زىيايتىنىڭ ئەھمىيەتى خۇدانىڭ يادىشاھلىقىدا ئەمەلگە ئاشۇرۇلمىغۇچە، مەن بۇنىڭدىن قايىتا يېمەيمەن، – دېدى.	مەن سىلەرگە دېيمەن، بۇ ھېيت خۇدا يادىشاھلىقىدا يۇتۇكلىشىپ كەتمەي تولۇق بولمىغاندا، مەن بۇنى قايىتا يەمەيمەن.
LUK 22:17	ئاندىن ئۇ بىر جامنى قولغا ئېلىپ، تەشكۈر ئېتىتى ۋە مۇخلىسىلىرىغا: – بۇنى ئېلىپ ئاراڭلاردا تەقسىم قىلىپ ئېچىڭلار.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ جامنى ئېلىپ، رەھمەت ئېتىتى ۋە شاكىرتلىرىگە: 'بۇنى ئېلىپ ئاراڭلارغا تەركىم قىلىڭلار.'
LUK 22:18	چۈنكى شۇنى ئېتىاىكى، مۇندىن كېيىن خۇدانىڭ يادىشاھلىقى كەلمىگۈچە، ھەرگىز ئۆزۈم شەرىتىدىن قەتئى ئىچمەيمەن، – دېدى.	چۈنكى مەن سىزگە ئېتىمەن، مۇندىن كېيىن خۇدا يادىشاھلىقى كەلمەگەچە، ھەرگىز ئۆزۈم سۇيدىن ئىچمەيمەن.
LUK 22:19	ئاندىن ئۇ بىر تال ناننى قولغا ئېلىپ، خۇداغا تەشكۈر ئېتىتى ۋە ئۇنى ئوشتوپ، ئۇلارغا ئولەشتۇرۇپ بېرىپ: – بۇ مېنىڭ سىلەر ئۆچۈن يىدا بولىدىغان تېنمدۇر. مېنى ئەسلىپ تۇرۇش ئۆچۈن بۇنىڭدىن يەڭلار، – دېدى.	ئاندىن ئۇ بىر تال ناننى قولغا ئالدى، خۇداڭە تەشكۈر بەردى ۋە ئۇنى يارچىلاپ، ئۇلارغا تەقسىم قىلىدى: «بۇ مېنىڭ سىلەر ئۆچۈن بەرىلىدىغان تېنم. مېنى ئەسلىش ئۆچۈن بۇنى قىلىڭلار», – دېدى.
LUK 22:20	ئۇ شۇنىڭدەك تاماقتىن كېيىنكى جامنى قولغا ئېلىپ مۇنداق دېدى: – بۇ جامدىكى شاراب مېنىڭ سىلەر ئۆچۈن تۆكۈلىدىغان قېنىمدا بولغان يېڭى ئەھدىدۇر.	ئۇ تاماقتىن كېيىن جامنى قولغا ئالدى ۋە دېدى: «بۇ جام يېڭى كېلىشىم، مېنىڭ سىلەر ئۆچۈن تۆكۈلىدىغان قېنىمدا».
LUK 22:21	لېكىن مانا، مېنى تۆتۈپ بەرگۈچىنىڭ قولى مېنىڭ بىلەن بىر داستىخانىدۇر.	لېكىن بايقات كېتىڭىز، مېنى ئېتىگەن كىشىنىڭ قولى مېنىڭ بىلەن بىرگە ئۇستىدە.
LUK 22:22	ئىنسانئوغلى بەلگەندەك دۇنيادىن كېتىپ كەتىدۇ؛ بىراق ئۇنى ساتقان ۋە ئىنسانئوغلى دەرۋەقە ئۆزى توغرىسىدا بېكىتىلەنگەندەك ئالەمدىن كېتىدۇ؛ بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ تۆتۈپ بېرىلىشىگە ۋاسىتىچى بولغان ئادەمنىڭ ھالىغا ۋاي!	ئىنسانئوغلى بەلگەندەك دۇنيادىن كېتىپ كەتىدۇ؛ بىراق ئۇنى ساتقان ۋە ئىنسانئوغلى دەرۋەقە ئۆزى توغرىسىدا بېكىتىلەنگەندەك ئالەمدىن كېتىدۇ؛ بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ تۆتۈپ بېرىلىشىگە ۋاسىتىچى بولغان ئادەمنىڭ ھالىغا ۋاي!
LUK 22:23	ئاندىن مۇخلىسىلار بىر-بىرىدىن: – ئارىمزا زادى كىم مۇشۇنداق ئىشنى قىلىشى مۇمكىن؟ – دەپ مۇنازىرىگە جۈشۈپ كېتىشتى.	ئاندىن ھەمراھلار بىر-بىرىگە: 'ئارىمزا كىم بۇنداق ئىش قىلىدۇ؟' دەپ سۇئالاپ تالاش قىلىدى.
LUK 22:24	ئەمدى ئۇلارنىڭ ئارىسىدا قايسىمىز ئەڭ ئۇلۇغ سانلىشىمىز كېرەك دېگەن تالاش-تارىش پەيدا بولدى.	ئۇلار ئارىسىدا كىم زىنەت ئەڭ چوڭ دەپ تەنەنگۈس قىلىنىشى كېرەك دېگەن تالاش باشلاندى.
LUK 22:25	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ئەللەرىكى يادىشاھلار قول ئاستىدىكى خەلق ئۇستىدىن بۇيرۇقۇزارلىق قىلىپ ئىدارە قىلىدۇ، ئۇلارنىڭ ئۇستىدىكى هوقۇقدارلىرى «خەلقپەرەر» دەپ ئاتىلىدۇ.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: دۇنيا يادىشاھلىرى خەلق ئۇستىدە بۇيرۇق بېرىپ باشقۇرۇدۇ، ئۇلارنىڭ باشقۇرۇغۇچىلىرىنى «خەلق ياردەمچىسى» دەپ ئاتايدۇ.
LUK 22:26	بىراق سىلەر شۇنداق بولماڭلار؛ بەلكى ئاراڭلاردىكى ئەڭ مەرتىۋىلىكى	بىراق سىلەر شۇنداق ئەمەس بولۇڭلار؛ بەلكى ئاراڭلاردا ئەڭ چوڭلىقى

Reference	Before	After
LUK 22:27	ئۆزىنى ئەڭ كېچىكىدەك ھېسابلىسىۇن ۋە يېتەكچىلەر بارلىق كىشىلەرگە خىزمەتكارىدەك بولسۇن.	ئۆزىنى ئەڭ كېچىكىدەك ساناي تۇرسۇن ۋە يېتەكچىلەر بارلىق كىشىلەرگە خىزمەتكارىدەك بولۇپ قالسۇن.
LUK 22:28	كىم مەرتۇبلىك، داستخاندا ئولتۇرغانمۇ ياكى داستخاندىكى كوتوكۇچىمۇ؟ داستخاندا ئولتۇرغىنى ئەمەسمۇ؟ بىراق مەن بولسا م ئاراڭلاردا خىزمەتكارىدەك بولغۇچى كوتوكۇچىدەكتۇرمەن.	كىم چوڭ، تۆمەك ئورنىدا ئولتۇرغۇچىمۇ ياكى تۆمەك تەرىپىدە قىزمىتىجىمۇ؟ ئولتۇرغۇچى دەپ ئويلايمىز، لېكىن مەن سىلەر ئارىسىدا قىزمىتىجىغا ئوخشاش تۇرام.
LUK 22:29	سىلەر بولساڭلار، بېشىمغا سىناقلار كەلگەندە باشتىن-ئاخىر مەن بىلەن بىلەلە ھەمراھ بولغانسىلەر.	ھەم مېنىڭ ئاتام ماڭا يادشاھلىق هوقوقىنى بەرگەندەك، مەن سىلەرگەمۇ شۇنداق بېكتىمىمەن.
LUK 22:30	شۇنىڭ، بىلەن سىلەر مېنىڭ، يادشاھلىقىمدا مەن بىلەن بىر داستخاندا يەپ-ئىچىسىلەر ۋە تەختلەرددە ئولتۇرۇپ، ئىسرائىلنىڭ ئون ئىككى قەبلىسى ئۈستىدىن ھۆكۈم چىقىرىسىلەر.	شۇ تەرىپەتە سىلەر مېنىڭ، دۆلەتىمەدە مەن بىلەن بىرگە يەپ-ئىچىپ تەختلەرددە ئورنىلىپ، ئىسرائىلنىڭ ئون ئىككى قەبلىسىگە ھۆكۈم قىلىسىلەر.
LUK 22:31	رەب يەنە يېتىرۇسقا: – ئەي سىمون، سىمون! مانا، شەيتان ھەممىڭلارنى خۇددى بۇ عادىي تاسقىغاندەك تاسقاب سىناشنى تىلىگەن.	ئىسا قايتا يېتىرگە دېدى: «ئەي سىمون، سىمون! باق، شەيتان سىلەرنى بۇغداي كۆكرتىپ سىناب كۆرمەكچى.
LUK 22:32	لېكىن ئىتىقادىڭ يوقىمىسىۇن دەپ ساڭا دۇئا قىلدىم. ئەمدى سەن توۋا قىلىپ تۈز يولغا قايتقاندىن كېيىن، قېرىنداشلىرىڭى مۇستەھەكەملىگىن» – دېدى.	لېكىن سەنىڭ ئىتىقادى يوقىپ كەتمەسىلىك ئۆچۈن ساڭا دۇئا قىلدىم. سەن قايتىپ كېلىپ، قېرىنداشلىرىڭى گۈچلەندۈر.
LUK 22:33	رەب، يېتىر دېدى: مەن سىز بىلەن بىلەلە تۈرمىگە كېتىپ، بىلەلە ئۆلۈشكە تولا – ئى رەب، – دېدى يېتىرۇس، – مەن سەن بىلەن بىلەلە زىندانغا تاشلىنىپ، بىلەلە ئۆلۈمگە بېرىشقا تەبىارمەن!	تەبىارمەن!
LUK 22:34	ئۇ ئۇنىڭغا: – ئى يېتىرۇس، ساڭا ئېتىايىكى، بۇگۇن خوراز چىللەغۇچە، سەن «ئۇنى توۇمايمەن» دەپ مەندىن ئۆچ قېتىم تانسىن، دېدى.	ئۇ يېتىرغا: يېتىر، سەنە دەيمەن، بۇگۇن خوراز قاراشى قالغۇچە، سەن 'مەنمىنى توۇمايمەن' دېپ مېنى ئۆچ قېتىم ئىسکار قىلساش، دېدى.
LUK 22:35	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارغا: – سىلەرنى ھەميانسىز، خۇرجۇسىز ۋە كەشىسىز قىلىچ يوقىنى يوق دەپ ئاندىن، ئۇ ئۇلاردىن: – سىلەرنى ھەميانسىز، خۇرجۇسىز ۋە كەشىسىز يولغا ئەۋەتكەندە، سىلەرگە ھېچ نەرسە كەتىمۇ؟ دەپ سورىدى. ئۇلار: سەيەرگە ئەۋەتكىنىمەدە سىلەرنىڭ بىرەر نەرسەڭلار كەم بولۇپ قالغانمۇ؟ – دەپ سورىدى. ئۇلار: – ياق، دېدى.	كېيىن، ئۇ ئۇلارغا: مەن سىلەرنى يۇر يوق، چانتا يوق ۋە ئاياقكىي يوق دەپ ئاندىن، ئۇ ئۇلاردىن: ئۇلار: سەيەرگە ئەۋەتكىنىمەدە سىلەرنىڭ بىرەر نەرسەڭلار كەم بولۇپ قالغانمۇ؟ – ياق، ھېچ؟ دېدى.
LUK 22:36	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارغا: – لېكىن ھازىر ھەر كىمنىڭ ھەميانى بولسا، ئۇنى ئالسىۇن؛ شۇنداق ھەم خۇرجۇنى بولسا، ئۇنى ئالسىۇن ۋە بىر كىمنىڭ قىلىچ بولمسا، چاپىنىنى سېتىپ بىردىن قىلىچ ئالسىۇن.	ئۇ ئۇلارغا دەپتۇ: ئەمدى بىراق، ھەر كىم قالتا بارىدىكەن، ئۇنى ئېلىپ كېتىڭلار؛ شۇنداقلا، سايقا بارىدىكەن، ئۇنى ئېلىپ كېتىڭلار ۋە كىمنىڭ قىلىچ يوقىكەن، كېيمىنى سېتىپ بىر قىلىچ ئېلىڭلار.
LUK 22:37	چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىايىكى، مۇقەددەس يازمىلاردا: «ئۇ جىنايەتچىلەر جىنايەتچىلەر قاتارىدا سانلىدۇ» دەپ يۇتۇلگەن سۆز مەندە چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇلدۇ. چۈنكى مېنىڭ توغرامدىكى بارلىق ئىشلار تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇلدۇ. چۈنكى ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇلدۇ. چۈنكى ئەمەلگە ئاشماي قالمايدۇ – دېدى.	چۈنكى مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: كەتابتا يېزىلغان: «ئۇ جىنايەتچىلەر قاتارىدا سانلىدۇ» دەپ كۆرسەتكەن نەرسە مەنمۇ چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇلدۇ. چۈنكى مېنىڭ توغرۇلۇقدا بارلىق ئىشلار يۇتۇپ كېتىدۇ.
LUK 22:38	– ئى رەب، قارىغىن، بۇ يەردە ئىككى قىلىچ بار ئىكەن، دېدى ئۇلار. – بولدى، يېتىپ بولدى، يېتىدۇ! – دېدى ئۇ ئۇلارغا.	– رەب، قارا، بۇ جايدا ئىككى قىلىچ بار، دېدى ئۇلار. – بولدى، يېتىپ كەتىن! – دېدى ئۇ ئۇلارغا.
LUK 22:39	كېيىن ئۇ چىقىپ، ئادەتسەگىدەك زەيتۇن داغغا باردى؛ ئۇنىڭ شاکىرىدىلى ئادىن ئۇ چىقىپ، ئادىتى يويىچە زەيتۇن تېغىغا يول ئالدى؛ ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭغا ئەگىشىپ باردى.	كېيىن ئۇ چىقىپ، ئادەتسەگىدەك زەيتۇن داغغا باردى؛ ئۇنىڭ شاکىرىدىلى ئادىن ئۇ چىقىپ، ئادىتى يويىچە زەيتۇن تېغىغا يول ئالدى؛ ئۇنى ئېزلىدى.
LUK 22:40	ئۇ يەركە يېتىپ بارغاندا ئۇ ئۇلارغا: – ئازدۇرۇلما سىلىقىڭلار ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار، – دېدى.	ئۇ جايغا كەلگەندە، ئۇ ئۇلارغا: «سىنىشقا كېرماسلىقىڭلار ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار» دېدى.
LUK 22:41	ئاندىن، ئۇلاردىن بىر تاش ئاشلىغاندا قاچانقىچە يېراقلاپ بارىپ، Keyin ئاندىن، ئۇلاردىن بىر تاش ئېتىمچە نېرىراق بېرىپ، تىزلىنىپ تۇرۇپ:	ئۇلارنىڭ بىنندىن بىر تاش ئاشلىغاندا قاچانقىچە يېراقلاپ بارىپ، Keyin ئاندىن، ئۇلاردىن بىر تاش ئېتىمچە نېرىراق بېرىپ، تىزلىنىپ تۇرۇپ:

Reference	Before	After
LUK 22:58	ئاندىن ئۇزۇن ئۆتىمەي، يەنە بىرەيلەن ئۇنى كۆرۈپ: – سەنمۇ ئۇلاردىن سەنمۇ ئۇلارنىڭ بىرىسىن، دەپ دەيدۇ. لېكىن يېتىپ: «ئەي ئادەم، مەنمۇ ئىكەنسەن، – دېدى. ىكىن يېتىپ: «ئەي بۇرادەر، ئۇنداق ئەمەسەن! – ئۇنداق ئەمەس»، دەپ جاۋاب بېرىدۇ.	شۇندابىراز ۋاقت ئۆتكەندىن كېپىن، يەنە بىر كىشى ئۇنى كۆرۈپ: «سەنمۇ ئۇلارنىڭ بىرىسىن، دەپ دەيدۇ. لېكىن يېتىپ: «ئەي ئادەم، مەنمۇ ئىكەنسەن، – دېدى. ىكىن يېتىپ: «ئەي بۇرادەر، ئۇنداق ئەمەسەن! – ئۇنداق ئەمەس»، دەپ جاۋاب بېرىدۇ.
LUK 22:59	ئاندىن بىر سائەتچە ئۆتكەندە باشقابىرەيلەن: – دەرھەقىقەت، بۇ ھەم ئۇنىڭ بىلەن بىلەن بولغان؛ چۈنكى ئۇ گاللىيەلىكتۇر، دەپ ئېنىق دەپ تۇرۇۋالدى.	ئاندىن بىر سائەت ئۆتكۈپ كەتكەندە، باشقابىر كىشى: «ھەقىقەت، بۇ كىشى ئۇ بىلەن بىلەن بولغان؛ چۈنكى ئۇ گاللىيەلىكتۇر، دەپ ئېنىق دەپ تۇرۇۋالدى.
LUK 22:60	بىراق يېتىپ: «ئەي، ئادەم، سىز نېمە دېۋاتقانلىقىنى بىلمەيمەن! دېدى. ۋە ئۇنىڭ سۆزى ئاياغلاشماستىنلا، خوراز چىللەدى.	بىراق يېتىپ: «ئەي، ئادەم، سىز نېمە دېۋاتقانلىقىنى بىلمەيمەن! دېدى. ۋە سۆز ئېتىشى بىلەنلا، خوراز چاقماق تۇتى.
LUK 22:61	ئەمدى رەب كەينىگە بۇرۇلۇپ، يېتىرۇسقا تىكىلىپ قاراپ قويىدى. شۇنىڭ بىلەن يېتىرۇس رەبنىڭ سۆزىنى، يەنى: «بۇگۇن خوراز چىلاشتىن ئىلگىرى سەن مەندىن ئۆچ قېتىم تانسىن» دېگەنلىكىنى يادىغا كەلتۈردى.	رەب يېتىرۇسقا قاراپ تۇرۇپ كەتتى. شۇنىڭ بىلەن يېتىرۇس رەبنىڭ سۆزىنى ئەسلەپ قالدى: «بۇگۇن خوراز چاقماق قەدەر، سەن مەنمىنى ئۆچ قېتىم رەت قىلاسەن» دېگەنلىك.
LUK 22:62	ۋە ئۇ تاشقىرىغا چىقىپ قاتقىق يىغلاپ كەتتى.	ئۇ تاشقىرىغا چىقىپ، ئاقىر قىلىپ يىغلىدى.
LUK 22:63	ئەمدى ئەيسانى تۇتۇپ تۇرۇۋاتقانلار ئۇنى مەسخىرە قىلىشقا ۋە ساۋاپ- دۇمبىلاشقا باشلىدى؛	ئەيسا تۇتۇپ تۇرغانلار ئۇنى ھازىل قىلىپ، ئۇرۇپ تۇردى؛
LUK 22:64	ئۇنىڭ كۆزلىرىنى تېڭىپ ئۇنىڭدىن: – سېنى ئۇرغان كىمدۇ؟ قېنى، بىشارەت بەرگىن! – دەپ سوراشتى	ئۇنى قوشاق بىلەن قاپلادىپ، يۈزىگە وۇرۇپ، سوراشتى: «پەرۋىش قىل، سېنى كىم وۇرغان؟»
LUK 22:65	ۋە ئۇنىڭغا بۇنىڭدىن باشقاب يەنە نۇرغۇن ھاقارەتلەرنى ياغدۇردى.	ئۇنىڭغا يەنە كۆپ باشقاب كۇفۇرلەرنى ئېتىشىپ كەتتى.
LUK 22:66	تاڭ ئاتقاندا، خەلق ئاقساقاللىرى، يەنى باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى يېغلىشتى. ئۇلار ئۇنى ئۆز كېڭىشمىسىگە ئېلىپ بېرىپ ئۇنىڭدىن: – ئېيتە، سەن مەسھمۇ؟ – دەپ سوراشتى. ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن:	قۇتۇپىتا، خەلق ئاقساقاللىرى، يەنى باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى جەم بولدى. ئۇلار ئۇنى ئۆز كېڭىش تۆيليقغا ئېلىپ باردى. ئۇلار ئۇنى سورالىشدى: «سەن مەسھىسىنىز؟ ئۇ جاۋاب بەردى: 'مەنمۇ سىلەرگە ئېtsam، سىلەر قەتىئى ئىشەنەمىسىلەر.'
LUK 22:67	سىلەرگە ئېيتىساممۇ، قەتىئى ئىشەنەمىسىلەر.	مەن سىلەرگە سوئال سورىسام، سىلەر هېچ جاۋاب بەرمەيسىز ياكى مېنى سىلەر. قوبۇھەتتۈرەلمەيسىز.
LUK 22:68	لېكىن بۇ ۋاقتىن باشلاپ ئىنسانئوغلى ھەممىگە قادرنىڭ ئوك يېنىدا ئولتۇردى، – دېدى.	لېكىن ھازىر-ئەمدىدىن باشلاپ، ئىنسانئوغلى كۈچلۈك Tanrining ئوك تەرىپىدە ئولتۇرغۇچى.
LUK 22:69	– ئۇنداقتا، سەن خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنسەن-دە – دېپىشىتى ئۇلار. ئۇ: – دېگىنگىلاردەك مەن شۇدۇرمەن! – دەپ جاۋاب بەردى.	شۇندَا، ئۇلار: «سەن خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنسەن؟» دەپ سورىدى. ئۇ جاۋاب بەردى: «سىزلەر دېتىدىغىنىڭلار كە بىلە، مەن شۇنداق!»
LUK 22:70	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار: – ئەمدى باشقاب كۆۋاھچىلىقىنى بىزگە نېمە حاجىتى؟ چۈنكى ئۆزىمىز ئۇنىڭ ئۆز ئاغزىدىن چىققىنى ئاكىلىدۇق! – دېپىشىتى.	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار: «ھازىر باشقاب كۆۋاھچىلىقىقا نېمە ئېھتىاجبار؟ چۈنكى بىزنىڭ ئۆزى ئېنىق ئاللىغانلىقىمىز بار!» دېپىلەر.
LUK 22:71	ئاندىن كېڭىشمىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى ئورنىدىن تۇرۇشۇپ، ئۇنى ۋالىي پىلاتۇسنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى.	كېپىن كېڭىش ئەسالىرى ھەممىسى تۇرۇپ، ئۇنى يېلاتۇسنىڭ ئالدىغا ئاپىرۇۋاتىپ باردى.
LUK 23:1	ئۇ يەرde ئۇلار ئۇنى يوزۇق دەپ جاكارلىدى: «بۇ كىشى خەلقىمىزنى بولدىن يادىشاھ دەپ ئاتىۋېلىپ، خەلقىمىزنى ئازدۇرۇپ ۋە قۇترىتىپ، قەيسەرگە باج-سېلىق تاپشۇرۇشنى توسانان بۇ ئادەمنى بايقاپ ئۇنى تۇتۇق، – دېپىشىتى.	چىقىزىپ قوزغاب، قەيسەرگە باج بېرىشنى توختاتقان، ئۆزىنى مەسەھ، يەنى يادىشاھ دەپ ئاتايدۇ» دېدى.
LUK 23:2	پىلاتۇس ئۇنىڭدىن: – سەن يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىمۇسەن؟ – دەپ سورىدى. ئۇ: – ئېتىقىنىڭدەك، – دەپ جاۋاب بەردى.	پىلاتۇس ئۇنى سورىدى: «سەن يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىمۇسەن؟» دەپ ئۇ جاۋاب بەردى: «ئېپىق، سەن دېگەنگە،»
LUK 23:3		
LUK 23:4		

Reference	Before	After
LUK 23:5	ئاندىن يلاتۇس باش كاھىنلار بىلەن كۆيچىلىككە: – بۇ ئادەمدىن بىرەر شىكايدەت قىلغۇدەك ئىشنى تاپالىمىدىم، – دېدى.	شۇ ۋاقتىتا يلاتۇس باش كاھىنلار بىلەن خەلقە: بۇ كىشىدە ھېچ قانداق خاتالىق تاپالىمىدىم، دېدى.
LUK 23:6	لېكىن ئۇلار تېخىمۇ قەتىي ھالدا: – ئۇ گاللىيەدىن تارتىپ تاكى بۇ يەرگە، يوقتۇل يەھۇدىيەدىمۇ تەلەم بېرىش بىلەن خەلقنى قۇرتىسىدۇ. يلاتۇس «گاللىيە» دېگەن سۆزنى ئاڭلاپ: – بۇ كىشى گاللىيەلىكمۇ؟ – دەپ سورىدى	لېكىن ئۇلار داها قەتىي دېدى: «ئۇ گاللىيەدىن باشلاپ بۇ يەرگە قەدەر، بارلىق يەھۇدىيە بويىجە تەلەم بېرىپ، خەلقنى قوزغايدۇ». يلاتۇس گاللىيەنى ئاڭلۇغاندا، بۇ كىشى گاللىيەلىكمۇ دەپ سورىدى
LUK 23:7	ۋە ئۇنىڭ ھېرود خاننىڭ ئىدارە قىلغان ئۆلکىدىن كەلگەنلىكىدىن خەۋەر تېپىپ، ئۇنى ھېرودقا يوللاپ بەردى (ئۇ كۈنلەرەدە ھېرودمۇ يېرۇسالسىمدا ئىدى).	ئۇ بۇنىڭ ھېرودنىڭ رايونغا تەھە ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ھېرودغا يوللاپ بەردى، چۈنكى ھېرود شۇ ۋاقتىتا بېرۇسالسىمدا تۇراتىن.
LUK 23:8	ھېرود ئېسانى كۆرگەندە ئىنتايىن خۇشال بولدى. چۈنكى ئۇ ئۆزۈندىن بېرى ئۇنىڭغا دائىر كۆپ ئىشلارنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭدىن بىر مۆجىزە كۆرۈش ئۆمىدىدە بولۇپ، ئۇنى كۆرۈش يۇرسىنىنى ئىزدەۋاتاتى.	ھېرود ئېيسىنى كۆرگەندە، زور خۇشال بولدى. چۈنكى ئۇ ئۆزۈندىن بۇرۇن ئۇنىڭ ھەقتە كۆپ ئىشلارنى ئاڭلۇغان ۋە ئۇنىڭدىن بىر مۆجىزە كۆرۈشنى ئۆمىد قىلغان، شۇنى ئۇنى كۆرۈش ئۇچۇن يۇرسەت ئىزدەپ كەلگەن. ئۇ ئېساغا كۆپ سوئال سورىدى، لېكىن ئۇ ھېرودقا بىر ئېغىزمۇ جاۋاب بەرمىدى.
LUK 23:9	ئۇ ئېسانىن كۆپ سوئالارنى سورىدى، لېكىن ئۇ ھېرودقا بىر ئېغىزمۇ جاۋاب بەرمىدى.	باشقا كاھىنلار ۋە قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى ياقىن جايىدا تۇرۇپ، ئۇنى قاتىققى باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستاكارلىرى يېقىن تۇرۇپ ئۇنىڭ ئۇستىدىن ھە دەپ ئەرز-شىكايدەت قىلىۋاتاتى.
LUK 23:10	ھېرود بىلەن ئۇنىڭ ئەسکەرلىرى ئۇنى ھەقىرەتلەپ مەخې قىلىپ، يارلاق ھېرود خان ۋە ئۇنىڭ لەشكەرلىرى ئۇنى خارلاپ مەسخىرە قىلىشىپ، بىر كىيم بىلەن ساركارنى قىلىپ كىيدۈرۈپ، يلاتۇسىنىڭ ئالدىغا قايتۇرۇپ ئۇنىڭغا شاھانە تون-كىيم كىيدۈرۈپ، ئۇنى يەنە يلاتۇسىنىڭ ئالدىغا قايتۇرۇپ يوللىدى.	ئەرز قىلىۋاتىدۇ.
LUK 23:11	مانا شۇ كۈندىن باشلاپ، يلاتۇس بىلەن ھېرود دوست بولۇپ قالدى؛ چۈنكى ئىلگىرى ئۇلار ئارسىدا ئاداۋەت بولغانىدى.	شۇ كۈندىن كېپىن، يلاتۇس بىلەن ھېرود دوست بولۇپ كەتتى؛ چۈنكى ئىلگىرى ئۇلار ئارسىدا دۇشمەنلىك بار ئىدى.
LUK 23:12	يلاتۇس باش كاھىنلارنى ۋە خەلقنى بىرگە چاقىرىپ ۋالىي يلاتۇس باش كاھىنلارنى، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارنى ۋە خالايقنى يېغىپ، كەلدى.	يلاتۇس باش كاھىنلارنى، يەھۇدىي ھاكمىلارنى ۋە خەلقنى بىرگە چاقىرىپ ۋالىي يلاتۇس باش كاھىنلارنى، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارنى ۋە خالايقنى يېغىپ، كەلدى.
LUK 23:13	ئۇلارغا: – سلەر بۇ ئادەمنىڭ ئۇستىدىن «خەلقنى ئازدۇردىۇ ۋە قۇرۇتسىدۇ» تاشلايدۇ دەپ شىكايدەت قىلىپ ئۇنى ئالدىمغا تارتىپ كەلدىڭلار. مانا، مەن سلەر بىلەن سلەرنىڭ ئالدىڭلاردا ئۇنى سوراق قىلغىنىم بىلەن، ئۇنىڭدىن سلەر شىكايدەت قىلغان جىنайەتلەردىن بىرىشىمۇ تاپالىمىدىم.	ئۇلارغا دېدى: «سلەر بۇ كىشىنى خەلقنى يولدىن چىقىرىدۇ ۋە قوزغايدۇ» تاشلايدۇ دەپ شىكايدەت قىلىپ مەنمۇگە كەلتۈردىڭلار. مەن سلەر بىلەن شىركە ئۇنى سوراپ كۆرۈم، سلەرنىڭ شىكايدەت قىلغان گۇناھلىرىنى ئۇنىڭدىن تاپالىمىدىم.
LUK 23:14	ھېرودمۇ تايىمىدى؛ چۈنكى مەن سلەرنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئەۋەتتىم. مانا، ئۇنىڭدا ئۆلۈمگە لايق ھېچقانداق جىنайەت يوق ئىكەن.	ھېرودمۇ ھېچ نەرسە تاپالىمىدى؛ چۈنكى مەن بۇ كىشىنى ھېرودغا يوللاپ بەردىم، ۋە كۆرسەتىشچە، ئۇدا ئۆلۈمگە لايق ھېچ جىنайەت يوق.
LUK 23:15	شۇڭا مەن ئۇنى جازلاپ، ئاندىن قويۇپ بېرىمەن، – دېدى	شۇڭاکى، مەن ئۇنى جازلاپ كەتتى، كېپىن قويۇپ بېرىمەن، دېدى
LUK 23:16	(ئۇنىڭ ھەر قېتىملىق ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا، يەھۇدىي مەھبۇسالاردىن بىرىنى ئۇلارغا قويۇپ بېرىش مەجبۇرىتى بار ئىدى).	بۇ ھېيتىدا، بىر كىشىنى ئۇلارغا قويۇپ بېرىش زۆرۈر ئىدى.
LUK 23:17	لېكىن كۆيچىلىك تەڭلاچۇقان سېلىشىپ: – بۇنى يوقتىڭ! بىزگە باراباسىنى قويۇپ بېرىڭ! – دېبىشتى	لېكىن خەلق ھەممىسى بىر تاللا قاتىققى قىچقۇرۇپ: بۇنى يوقتىڭ! بىزگە باراباسىنى قويۇپ بېرىڭ! دېبى.
LUK 23:18	باراباس شەھەردە توپ كۆتۈرگەن ۋە قاتىلىق قىلغانلىقى ئۇچۇن قاماقدا (باراباس بولسا شەھەردە توپلاڭ كۆتۈرگەنلىكى ۋە قاتىلىق قىلغانلىقى ئۇچۇن زىنداڭغا تاشلانغان مەھبۇس ئىدى).	باراباس شەھەردە توپ كۆتۈرگەن ۋە قاتىلىق قىلغانلىقى ئۇچۇن قاماقدا تاشلانغان مەھبۇس ئىدى.
LUK 23:19	شۇ مۇنداقتا يلاتۇس ئېسانى قويۇپ بېرىشنى ئىزدەپ، خەلقنىڭ ئالدىغا شۇنىڭ بىلەن يلاتۇس ئېسانى قويۇپ بېرىشنى خالاپ، كۆيچىلىككە يەنە سۆز ناچتى.	شۇ مۇنداقتا يلاتۇس ئېسانى قويۇپ بېرىشنى ئىزدەپ، خەلقنىڭ ئالدىغا شۇنىڭ بىلەن يلاتۇس ئېسانى قويۇپ بېرىشنى خالاپ، كۆيچىلىككە يەنە سۆز ناچتى.
LUK 23:20		

Reference	Before	After
LUK 23:21	لېكىن ئۇلار جاۋابەن بەن چۇقان سېلىشىپ: – كېپستىلىگىن، ئۇنى كېپستىلىگىن! كېپستىلىگىن!	لېكىن ئۇلار يەنە قاتىققى چاقىرىشىتى: ئۇنى كېپستىلىگىن! كېپستىلىگىن!
LUK 23:22	پلاتۇس ئۇچىنچى قېتىم ئۇلارغا: – نېمىشقا؟ ئۇ زادى نېمە يامانلىق قىلغان؟ مەن ئۇنىڭدىن ئۆلۈمگە لابىق ھېج جىنايەت تايالىمىدىم، شۇنىڭ ئۇچۇن مەن ئۇنى جازالاپ، قويۇپ بېرىمەن، – دېدى.	پلاتۇس ئۇچىنچى قېتىم ئۇلارغا: ئېمىشقا؟ ئۇ زادى نېمە يامان ئىش قىلغان؟ مەن ئۇنىڭدا ئۆلۈمگە لابىق جىنايەت يوق دەپ كۆرۈم، شۇڭا مەن ئۇنى جازالايمەن ۋە قويۇپ بېرىمەن، دېدى.
LUK 23:23	ئەممە ئۇلار داۋاملاشتى، قاتىققى چاقىرىق بىلەن: «ئۇنى سەللەق قىلىسۇن!» بىراق ئۇلار يەنلا ھە دەپ چۇقان سېلىشىپ: «ئۇ كېپستەلەنسۇن!» دەپ دەپ تەلەپ قىلدى. ئاخىردا ئۇلارنىڭ سۆزلىرى باش كاھىنلار بىلەن بىرگە تەلەپ قىلىپ چىڭ تۇرۇۋالدى. ئۇلارنىڭ ھەمە باش كاھىنلارنىڭ چۇقانلىرى ئاخىر كۈچلۈك كەلدى.	ئەممە ئۇلار داۋاملاشتى، قاتىققى چاقىرىق بىلەن: «ئۇنى سەللەق قىلىسۇن!» بىراق ئۇلار يەنلا ھە دەپ چۇقان سېلىشىپ: «ئۇ كېپستەلەنسۇن!» دەپ دەپ تەلەپ قىلدى. ئاخىردا ئۇلارنىڭ سۆزلىرى باش كاھىنلار بىلەن بىرگە تەلەپ قىلىپ چىڭ تۇرۇۋالدى. ئۇلارنىڭ ھەمە باش كاھىنلارنىڭ چۇقانلىرى ئاخىر كۈچلۈك كەلدى.
LUK 23:24	پلاتۇس ئۇلارنىڭ تەلېرىنى قوبۇللاپ، دەرھال شۇنداق قىلىشقا قارار بەردى.	پلاتۇس ئۇلارنىڭ تەلېرىنى قوبۇللاپ، دەرھال شۇنداق قىلىشقا قارار بەردى.
LUK 23:25	ۋە ئۇلارنىڭ تىلىگىنىنى، يەنى توپلاڭ كۆتۈرۈش ۋە قاتىللىق ئۇچۇن زىنلەنغان ئادەمنى قويۇپ بەردى، ئەيسانى ئۇلارنىڭ خاھىشىغا تاپشۇرۇپ بەردى.	ئۇلار تەلەپ قىلغان كىشىنى، يەنى توپلاڭ كۆتۈرۈش ۋە قاتىللىق ئۇچۇن قاماقدا زىنلەنغان ئادەمنى قويۇپ بەردى ۋە ئەيسانى ئۇلارنىڭ خاھىشى بويچە تەسىلم قىلدى.
LUK 23:26	ۋە ئۇلار ئۇنى ئېلىپ كېتىۋاتقاندا، يولدا كۇرۇنى شەھىرىلىك سىمۇن كىشىنى توپتۇپ، كۇرسايىلىك بولغان ئۇنىڭغا سەلبىنى يۈكلىدى ۋە ئەيسا ئىسىملىك بىر كىشى سەھارادىن كېلىۋاتاتى؛ ئۇلار ئۇنى توپتۇپلىپ، كېپستىنى ئۇنىڭغا كۆتۈرگۈزۈپ، ئەيسانىڭ كەينىدىن ماڭدۇردى.	ئۇلار ئۇنى ئېلىپ كېتىۋاتقاندا، يولدا ئەرزىدىن كەلگەن سىمۇن ناملىق بىر كىشىنى توپتۇپ، كۇرسايىلىك بولغان ئۇنىڭغا سەلبىنى يۈكلىدى ۋە ئەيسا ئارقىسىدىن ماڭدۇردى.
LUK 23:27	ئەيسانىڭ كەينىدى زور بىر توپ خەلق پەسکە يۈرۈپ كېلىۋاتىپتۇ، بۇلارنىڭ كۆتۈرۈۋاتقان ئاياللارمۇ ئەگىشىپ كېلىۋاتاتى.	ئەيسا يەنيدىن زور بىر توپ خەلق پەسکە يۈرۈپ كېلىۋاتىپتۇ، بۇلارنىڭ ئارسىسىدا ئۇنىڭ ئۇچۇن ئېلىگەن ۋە يېغلاپ كېلىۋاتقان ئاياللارمۇ بار.
LUK 23:28	لېكىن ئەيسا كەپىنگە بۇرۇلۇپ ئۇلارغا: – ئەي بېرۇساپالىمنىڭ قىزلىرى! مەن ئۇچۇن يېغلىماڭلار، بەلكى ئۆزۈڭلەر ۋە بالىلىرىڭلار ئۇچۇن يېغلاڭلار!	ئەيسا يۈز توۋەھرتىپ ئۇلارغا دېدى: «ئەي بېرۇساپالىم قىزلىرى! مەن ئۇچۇن يېغلىمىڭلار، بەلكى ئۆزۈڭلەر ۋە بالىلىرىڭلار ئۇچۇن يېغلاڭلار!
LUK 23:29	چۈنكى سىلەرگە شۇنداق ئېغىر كۈنلەر كېلىدۈكىن، كىشىلەر: «تۇغماسلار، بالا كۆتۈرمىگەن قورساقلار ۋە ئېمتىمىگەن ئەمچەكلەر بەختلىكتۇر» – دېپىشىدۇ.	ئەممە سىلەرگە شۇنداق قولايسىز كۈنلەر كېلىپ قالىدۇ، خەلق دېپىشى: «تالاس قالغانلار بەختلىك، بالى كۆتۈرمەگەن قارىنلار ۋە سوت بەرمەگەن كۆكىسلەر تولۇق بەختلىكتۇر!»
LUK 23:30	شۇ ۋاقتىتا خەلق تاغلارغا: «ئۇستۇمىزگە تۇشۇڭلار!»، دۆڭۈلەرگە: «بىزنى شۇ چاغدا كىشىلەر تاغلارغا: «ئۇستۇمىزگە ئۆرۈل!»، دۆڭۈلەرگە: «ئۇستۇمىزنى ياپ!» دەپ نىدا قىلىشىدۇ.	يائىقلىڭلار! دەپ ئاۋاز چىقىرىدۇ.
LUK 23:31	چۈنكى ئادەملەر يايپىشىل دەرەخكە شۇنداق ئىشلارنى قىلغان يەردە، قۇرۇپ كەتكەن دەرەخكە نېمە ئىشلار بولار؟! – دېدى.	ئەگەر ياش دەرەخكە بۇلارنى قىلىۋاتقاندا، قۇرۇق دەرەخكە نېمە بولىدۇ؟ دېدى.
LUK 23:32	ئىككى جىنايەتچىمۇ ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىنگىلى ئۇنىڭ بىلەن تەڭ ئېلىپ كېلىنگەندى.	ئىككى جىنايەتچىمۇ ئۇ بىلەن بىرگە ئېلىپ كېتىلىپ، ئۆلۈمگە مەھكۈم بولغان.
LUK 23:33	ۋە ئۇلار «باش سۆڭكە» دەپ ئاتالغان جايغا كەلگەندە، ئۇ يەردە ئۇنى ۋە يەنە ئىككى جىنايەتچىنى، بىرىنى ئۇنىڭ ئوڭ يېنىدا ۋە يەنە بىرىنى سول يېنىدا كېپىشىتكە تارتىنى.	ئۇلار گولگوتا دەپ ئاتالغان جايغا يەتكەندە، ئۇ يەردە ئۇنى ۋە ئىككى جىنايەتچىنى سەللەق قىلدى، بىرى ئوڭ تەرىپىتە، بىرى سول تەرىپىتە.
LUK 23:34	ئەيسا: – ئى ئاتا، ئۇلارنى كەچۈرگىن، چۈنكى ئۇلار ئۆزىنىڭ نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى بىلەيدۇ. – دېدى. لەشكەرلەر چەڭ تاشلاپ، ئۇنىڭ كېيمىلىرىنى بۆلۈشۈۋالدى.	ئەيسا دېدى: ئاتا، ئۇلارنى كەچۈرگە، چۈنكى ئۇلار نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى بىلەيدۇ. – دېدى. شۇنىڭ بىلەن لەشكەرلەر كېيمىلىرىنى بۆلۈپ تاشلىدى.
LUK 23:35	خەلق قارايتىن، يەھۇدىي رەھبەرلەر يېنىدا تۆرۈپ، ئۇنى مەسخىرە قىلىپ: خالايىق قاراپ تۇراتىن، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارمۇ يېنىدا تۆرۈپ ئۇنىڭغا باشقىلارنى قۇتقۇزۇغان! ئەگەر ئۇ راست خۇدانىڭ مەسھىي بولسا، ئۆزىنى راستىن خۇدانىڭ مەسھىي، ئۇنىڭ تاللىقىلىغىنى بولسا، ئۆزىنى قۇتقۇزۇپ قۇتقۇرسۇن! دېدى.	خەلق قارايتىن، يەھۇدىي رەھبەرلەر يېنىدا تۆرۈپ، ئۇنى مەسخىرە قىلىپ: خالايىق قاراپ تۇراتىن، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارمۇ يېنىدا تۆرۈپ ئۇنىڭغا باشقىلارنى قۇتقۇزۇغان! ئەگەر ئۇ راست خۇدانىڭ مەسھىي بولسا، ئۆزىنى راستىن خۇدانىڭ مەسھىي، ئۇنىڭ تاللىقىلىغىنى بولسا، ئۆزىنى قۇتقۇزۇپ قۇتقۇرسۇن! دېدى.

Reference	Before	After
LUK 23:36	لەشكەرەمۇ ئۇنى مەسخىرە قىلىشىپ، يېنغا بېرىپ ئۇنىڭغا سىركە تەڭلەپ:	ئەسکەرلەر ئۇنى ھەزەر قىلىپ، يېنغا كېلىپ، سىركە تەقىدمى قىلىدى.
LUK 23:37	نەگەر سەن يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھى بولساڭ، ئۆزۈڭنى قۇتقۇزۇپ باق! – دېپىشتى.	نەگەر سەن يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھى بولساڭ، ئۆزۈڭنى قۇتقۇزۇچە كەت! دېپىتى.
LUK 23:38	ئۇنىڭ ئۇستىدىكى تاختايغا گېڭىچە، لاتىنچە ۋە ئېرانيچە ھەريلەر بىلەن: «بۇ كىشى يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىدۇر» دەپ يېزىپ قويۇلغانسىدى.	ئۇنىڭ ئۇستىدىكى تاختا تەرىپىدە گېڭىچە، لاتىن ۋە ئېرانيچە ھەريلەر بىلەن: «بۇ كىشى يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھى» دەپ يېزىپ قويۇلغان.
LUK 23:39	ئۇنىڭ بىلەن بىلەن كەپسەتكە تارتىلغان ئىككى جىنايەتچىنىڭ بىرى ئۇنى ھاقارەتلىپ: – سەن مەسەھ ئەمە سىمىدىك؟ ئەمدى ئۆزۈڭنىمۇ، بىزنىمۇ قۇتقۇزۇھا – دېدى.	ئۇنىڭ بىلەن بىلەن بىلەن كەپسەتكە تارتىلغان ئىككى جىنايەتچىنىڭ بىرى، ئۇنى ھەقاھەت قىلىدى: «سەن مەسەھ ئەمە سىمىسىن؟ ھازىر ئۆزۈڭنى بىزنى قۇتقۇزۇغۇچى بولساڭ!» دېدى.
LUK 23:40	بىراق يەنە بىرى ئۇنىڭ گېڭىچە تەنبىھ بېرىپ: سەن ئۆزۈڭ ئوخشاش ھۆكمىنىڭ تېڭىددە تۇرۇپ خۇدادىن قورقمامىسىن؟	باشقىسىن جاۋاب بەرىپ ئۇنى تەنقىد قىلىدى: سەن خۇدا قورقماىسىن، چۈنكى بىز ئوخشاش جاۋاب تەۋىرىدە تۇرمىز؟
LUK 23:41	بىزنىڭ جازالىنىشىمىز ھەقلق، چۈنكى ئۆز قىلىمىشلىرىمىزنىڭ تېڭىشلىك جازاسىنى تارتۇق؛ لېكىن بۇ كىشى ھېقانداق ناتوغرا ئىش قىلىغانغا! – دەپ جاۋاب بەردى.	بىزنىڭ جازالىنىشىمىز توغرا، چۈنكى ئۆز قىلغان ئىشلىرىمىزنىڭ جاۋابنى تۇتۇۋاتىپتۇق؛ لېكىن بۇ كىشى ھېج نەرسە خاتا قىلىمىغانغا! دەپ جاۋاب بەردى.
LUK 23:42	ئاندىن، ئۇ ئىساغا: – ئى رەب، يادىشاھىلىقىڭ بىلەن كەلگىنىڭدە، مېنى ياد قىلغىن، – دېدى.	ئاندىن، ئۇ ئىساغا: ئى رەب، سېنىڭ يادىشاھىلىقىڭ كەلگەندە، مېنى ئەسلە، دېدى.
LUK 23:43	ئەيسا ئۇنىڭغا: – بەرھەق، مەن ساڭا ئېيتىاكي، بۇگۇن سەن مەن بىلەن بىلە جەننەتنە بولىسەن، – دېدى.	ئەيسا ئۇغا: «ھەقىقى، مەن ساڭا دەيمەن، بۇگۇن سەن مەنەمەن بىرگە ھەننەتنە بولىسەن»، دېدى.
LUK 23:44	ھازىر ئاللىنچى سائەت بولۇپ، يۇتون زېمىننى توققۇزىنچى سائەتكىچە قاراڭھۇلۇق باستى.	ئەمدىلا ئاللىنچى سائەت بولغاندا، كۇن فەشال بولۇپ قالغاندا، يۇتون زېمىننى توققۇزىنچى سائەتكىچە قاراڭھۇلۇق بولدى.
LUK 23:45	قۇياش نۇرنى بەرمىدى ۋە ئىبادەتخانىنىڭ يەردىسى توسابتنىن ئوتتۇرسىدىن يېرىلىپ ئىككى پارچە بولۇپ كەتتى.	ماقدەسىنىڭ يەردىسى ئوتتۇرسىدىن يېرىلىپ ئىككى بۆلەك بولۇپ كەتتى.
LUK 23:46	ئەيسا قاتىقى ئاۋااز بىلەن نىدا قىلغاندىن كېپىن: – ئى ئاتا! روھىمنى قولۇڭغا تاپشۇرۇدۇم، – دېدى دە، تىنلىقى توختاپ، جان ئۆزىدى.	ئەيسا كۆچلۈك ئاۋااز بىلەن بالكىچە چىقارىپ: ئى ئاتا! مەننىڭ روھىمنى سىزگە تاپشۇرماھەن، دېدى ۋە كېپىن جان تەركى قىلىدى.
LUK 23:47	ئۇ يەرde تۇرغان يۈزبېشى يۈز بەرگەن ئىشلارنى كۆرۈپ: – بۇ ئادەم ھەقىقەتەن دۇرۇس ئادەم ئىكەن! – دەپ خۇدانى ئۇلۇغلىدى.	ئۇ جايدا تۇرغان قوماندان بولغان ئىشلارنى كۆرگەندىن كېپىن: بۇ كىشى ھەقىقەتەنلا ھەقدار ئادەم ئىكەن! دېدى ۋە خۇدا ھەمە قىلىدى.
LUK 23:48	ۋە بۇ مەنزىرىنى كۆرۈشكە يېغىلغان بارلىق خەلق يۈز بەرگەن ئىشلارنى كۆرۈپ كۆكەكلىرىگە ئۆرۈپ ئۆيلىرىگە قايتىپ كەتتى.	ۋە بۇ كۆرۈش ئۇچۇن يېغىلغان بارلىق خەلق، بولغان ئىشلارنى كۆرگەندىن كېپىن، كۆكەكلىرىنى سۈرۈپ، ئۆيلىرىگە قايتىپ كەتتى.
LUK 23:49	ۋە ئۇنى تونۇيدىغان بارلىق كىشىلەر ۋە گاللىيەدىن ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەلگەن ئاپالار بىراقتا تۇرۇپ، بۇ ۋەقەلەرگە قاراپ تۇردى.	ھەم ئۇنى تونايدىغان بارلىق كىشىلەر بىلەن گاللىيەدىن كېلىپ ئۇنى ئەگىشىگەن ئاپالار بىراقتا تۇرۇپ، بۇ ئەھۋالارنى كۆزەتتى.
LUK 23:50-51	ۋە مانا شۇ يەرde كېڭەشمىدىكەلەردىن يۈسۈپ ئىسىملىك بىرى بار ئىدى. ئۇ ئۆزى ئاقكۆڭۈل ۋە ئادىل ئادەم بولۇپ، ئۆلارنىڭ مەسىلەتىگە ۋە قىلغىنغا قوشۇلمىغاندى. ئۆزى يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىكى ئارىماتىيا دېگەن بىر شەھەردىن بولۇپ، خۇدانىڭ يادىشاھىلىقىنى تەلمۇرۇپ كۇتەتتى.	شۇ يەرde كېڭەش ئەزالىرىنىڭ بىرى يۈسۈپ بار edi. ئۇ ياخشى ۋە ئادىل كىشى بولۇپ، ئۆلارنىڭ قارارى ۋە ئىشلىرىگە قاتاشقان ئەمەس. ئۇ يەھۇدىيەدىكى ئارىماتىيا شەھىرىدىن كەلگەن ۋە خۇدا يادىشاھىلىقىنى كۆتۈپ تۇراتتى.
LUK 23:52	ئۇ ئۆزى پلاتۇسنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئەيسانىڭ جەستىنى بېرىشنى تەلەپ قىلىدى؛	ئۇ پلاتۇسقا بارىپ، ئەيسا جەسىدىنى بەرگۈزۈشنى ئىستەپ سورىدى

Reference	Before	After
LUK 23:54	ۋە ئۇنى كىپستىن چۈشۈرۈپ كاتاپ بىلەن كېپەنلەپ، قورام تاشتن ئويۇپ ياسالغان، ھېچكىم قويۇلمىغان بىر قەبرىگە دەپىنە قىلدى.	ئۇ ئۇنى سەللەكتىن ئاستىغا چۈشۈرۈپ، بىر ياراق ياراق بىلەن قايلاپ، تاشتن قېزىلغان، ھېچ كىشى قويۇلمىغان يېڭى قەبرىگە قويۇپ دەپىنە قىلدى.
LUK 23:55	ۋە ئۇنىڭ بىلەن گاللىيەدىن كەلگەن ئاياللار يۈسۈيکە ئەگىشىپ، قەبرىنى ۋە ئۇنىڭ جەسەتىنىڭ قانداق قويۇلغىنىنى كۆردى.	بۇ كۇن تەيارلىق كۇنى يولۇپ، شابات كۇنى بېقىن كېلىپ قالدى. ئۇ بىلەن گاللىيەدىن كەلگەن ئاياللار قەبرىنى ۋە جەسەتنى قانداق قويۇلغانلىقىنى كۆردى.
LUK 23:56	ئاندىن پېنىپ بېرىپ ئەتىرلەر ۋە خۇش يۇراقلقى بۇيۇملارنى تەيار قىلدى ۋە تەۋاتىكى ئەمەر بويىچە شابات كۇنى ئارام ئېلسىتى.	ئاندىن قايتىپ كەلدى، ئەتىرلەر ۋە ياقىملق بۇيۇملارنى تەيارلىدى، ۋە ئەهدىنىڭ بۇيرۇقى بويىچە شابات كۇنى ئارام قىلدى.
LUK 24:1	ئەمدى ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۇندە تاڭ يۇرای دەپ قالغاندا، ئاياللار ئۆزلىرى تەيارلىغان ئەتىرلەرنى ئېلىپ، قەبرىگە كەلدى.	ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۇنى، تاڭ سەھەردە، ئاياللار تەيارلىغان ئەتىرسىنى ئېلىپ، قەبرىگە باردى.
LUK 24:2	ئۇلار قەبرىنىڭ ئاغزىدىكى تاشنىڭ دومىلىتىپلىككىنى كۆردى؛	ئۇلار قەبرىنىڭ ئاغزىدىكى تاشنى يولغا چىقىپ كەتكەنلىكىنى كۆردى.
LUK 24:3	ئۇلار قەبرىگە كىرىپ قاراپ كۆردى، رەب ئەيسانىڭ جەسىدى يوق تۇراتى.	ئۇلار قەبرىگە كىرىپ قاراپ كۆردى، رەب ئەيسانىڭ جەسىدى يوق تۇراتى.
LUK 24:4	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار بۇنىڭدىن ياتپاراق يولۇپ تۇرغاندا، مانا، نۇر چاقناب تۇرىدىغان كىيمىلەرنى كىيگەن ئىككى زات ئۇلارنىڭ پېندا تۇيۇقسىز پەيدا بولدى.	ئۇلار بۇ ھەقتە هايран يولۇپ تۇرغاندا، يارقىن نۇر سۈرەتلەك كىيمىلەر كىيگەن ئىككى كىشى، كۇتۇلمىگەندە ئۇلارنىڭ پېندا چىقىپ كەلدى.
LUK 24:5	ئاياللار قاتىق ۋەھىمگە چۈشۈپ، يۈزلىرىنى يەرگە تۆۋەنگە باستى، ئىككى زات ئۇلارغا: – نېمە ئۆچۈن تىرىك بولغۇچىنى ئولگەنلەرنىڭ ئارسىدىن ئىزدەيسىلەر؟	ئاياللار قاتىق قورقۇپ كەتتى، يۈزلىكلىرىنى يەرگە تۆۋەنگە باستى، ئىككى كىشى ئۇلارغا دېدى: ‘تىرىك كىشىنى نېمە ئۆچۈن ئولگەنلەر ئىجىدىن ئىزدەپ تۇرۇۋاتىسىز؟’
LUK 24:6-7	ئۇ بۇ يەردە ئەمەس، بەلكى ئۇ تېرىلىدى! ئۇ تېخى گاللىيەدە تۇرغان ۋاقتىدا، ئۇنىڭ سىلەرگە نېمىنى ئېتىقىنىنى، يەنى: ‘ئىنسانئوغلىنىڭ گۇناھكار تېرىلىشى مۇقەرەرددۇ’ دېگەنلىرىنى. ئادەمەرنىڭ قولىغا تاپشۇرۇلۇپ، كېپىتلىنىپ، ئۆچىنجى كۇنى قايتا تېرىلىشى مۇقەرەرددۇ’ دېگەنلىرىنى ئەسلهەپ بېقىڭلار! – دېدى.	ئۇ بۇ يەردە يوق، ئۇ تېرىپ كەتكەن! گاللىيەدە تۇرغاندا سىلەرگە دەپ بەرگەنلىرىنى ئەسلهڭلار، يەنى: ‘ئىنسانئوغلى گۇناھكارلارنىڭ قولىدا تۇقۇزۇلۇپ، سەللەك چىقىپ، ئۆچىنجى كۇنى قايتا تېرىلىدۇ’ دېگەنلىرىنى.
LUK 24:8	ۋە ئۇلار ئۇنىڭ دەل شۇنداق دېگىننى ئېسگە ئېلىشتى؛	ئۇلار ئۇنىڭ سۆزلەرنى ئەسلهدى
LUK 24:9	ۋە قەبرىدىن قايتىپ، بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى ئون بىرەيلەنگە، شۇنداقلا قالغان مۇخلسلارنىڭ ھەممىسىگە يەتكۈزدى.	ئۇلار قەبرىدىن قايتىپ كەتتى فە بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى ئون بىر كىشىگە، شۇنداقلا قالغان بارلىق كىشىلەرگە خەۋەر بەردى.
LUK 24:10	روسوۇلارغا بۇ خەۋەرلەرنى سۆزلەپ بەرگەنلەر ماجىاللىق مەريهم، يوانانَا، ياقۇنىڭ ئانىسى مەريهم ۋە ئۇلار بىلەن بىلە بولغان باشقى ئاياللار ئىدى.	روسوۇلارغا بۇ خەۋەرلەرنى سۆزلەپ بەرگەنلەر ماجىاللىق مەريهم، يوانانَا، ياقۇنىڭ ئانىسى مەريهم ۋە ئۇلار بىلەن بىرگەن بولغان باشقى ئاياللار ئىدى.
LUK 24:11	لېكىن ئاياللارنىڭ بۇ ئېتقاتلىرى ئۇلارغا ئەيسانىدەك بىلىنىدى، ئۇلار ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە ئىشەنمدى.	لېكىن ئاياللارنىڭ بۇ دېگەنلىرى ئۇلارغا بىكار سۆز قاتارلاپ كەتتى، ئۇلار ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە ھېچ ئىشەنمدى.
LUK 24:12	بىراق بېتىر تۇرۇپ كەتتى، قەبرىگە يۈگۈرۈپ باردى. ئۇ باسىنى تۆۋەنلىتىپ قەبرە ئىچىگە قاربۇنىدى، يالغۇز كاتاپ كېپەنلىكىنىڭ تىلىم-تىلىم يارچىلىرىنى كۆرۈپ، يوز بەرگەن ئىشلارغا تەئەججۇزلىنىپ ئۆيگە قايتىپ كەتتى.	بىراق بېتىر تۇرۇپ كەتتى، قەبرىگە يۈگۈرۈپ باردى. ئۇ باسىنى تۆۋەنلىتىپ قاربىدى، يالغۇز كاتاپ يارچىلىرىنى كۆرۈپ، بۇ نېمە بولغانلىقىنى ئۆيلىنىپ تۇرۇپ ئۆيگە قايتىپ كەتتى.
LUK 24:13	ھەم شۇ كۇنى، ئۇلارنىڭ ئىككىسى يېرۇسالىمدىن تەخمىنەن 11 كىلومېتىر ۋە مانا، شۇ كۇندە ئۇلاردىن ئىككىلەن يېرۇسالىمدىن ئون بىر چاقرىم يېرالقىتكى ئېمايۇس دېگەن كەتكە كېتىپ باراتنى.	ھەم شۇ كۇنى، ئۇلارنىڭ ئىككىسى يېرۇسالىمدىن تەخمىنەن 11 كىلومېتىر ۋە مانا، شۇ كۇندە ئۇلاردىن ئىككىلەن يېرۇسالىمدىن ئون بىر چاقرىم يېرالقىتكى ئېمايۇس قەشتەسگە كېتىپ باراتنى.
LUK 24:14	ئۇلار يۈز بەرگەن بارلىق ئىشلار توغرىسىدا سۆزلىشىپ كېتىۋاتاتنى.	ئۇلار بارلىق بولغان ئىشلار هەققىدە سۆھبەت قىلىپ تۇرۇۋاتاتنى
LUK 24:15	ئۇلار سۆھبەت قىلىپ تالاشقان دەم، ئەيسا ئۆزى بېقىنلىشىپ كەلدى ۋە ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار سۆزلىشىپ-مۇلاھىزلىشىپ كېتىۋاتاتنىدا، مانا	ئۇلار سۆھبەت قىلىپ تالاشقان دەم، ئەيسا ئۆزى بېقىنلىشىپ كەلدى ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار سۆزلىشىپ كېتىۋاتاتنىدا، مانا

Reference	Before	After
LUK 24:16	ئەپسا ئۆزى ئۇلارغا يېقىنىشىپ كېلىپ، ئۇلار بىلەن بىلە ماڭدى؛ لېكىن ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئۇنى تونۇشتىن تۇتۇلدى.	ئۇلار بىلەن بىرگە يۈرۈشنى باشلىدى؛ بىراق ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئۇنى تونۇشتىن چەكلنىپ قالدى.
LUK 24:17	ئۇ ئۇلاردىن: – كېتۈپتىپ نېمە ئىشلار توغرۇلۇق مۇنازىرىه قىلىشۇۋاتىسىلەر؟ – دەپ سورىدى. ئۇلار قايغۇلۇق قىيابىتتە توختاپ،	ئۇ ئۇلارغا سورىدى: « يولدا نېمە توغرۇلۇق سۆزلەرنى بىرى-بىرىڭلار بىلەن ئالماشتۇرۇۋاتىسىلەر ۋە سىلەر قايغۇلۇق ھالدا بولۇۋاتىسىلەر؟»
LUK 24:18	ئۇلاردىن بىرى كلىيوپايس جاۋاپ بېرىپ: « بېرۇسالىمدا سەنلا بىگانە بولۇپ ئۇلاردىن كلىيوپايس ئىسلىك بىرى جاۋاپ بېرىپ: – بېرۇسالىمدا تۇرۇيمۇ، مۇشۇ كۈنلەردە شۇ يەردە يۈز بەرگەن ۋەقەلەردىن بىرىدىن بەر خەۋەر تايىغان مۇسایپىر سەن ئوخشىمىسىن؟! – دېدى.	ئۇلاردىن بىرى كلىيوپايس جاۋاپ بېرىپ: « بېرۇسالىمدا سەنلا بىگانە بولۇپ ئۇلاردىن بىرى كۈنلەردە بۇ يەردە بولغان ئىشلارنى بىلمەمسەن؟» دېدى. تۇرۇمىسىن، بۇ كۈنلەردە بۇ يەردە بولغان ئىشلارنى بىلمەمسەن؟ دېدى.
LUK 24:19	ۋە ئۇ ئۇلاردىن: – نېمە ۋەقەلەر بولىدى؟ – دەپ سورىدى. « ناسارەتلىك ئىساغا مۇناسىۋەتلىك ۋەقەلەر! » – دېدى ئۇلار، – « ئۇ ئۆزى خۇدانىڭ ئالدىنىمۇ، بارلىق خەلقنىڭ ئالدىنىمۇ ئەمەلەدە ۋە سۆزىدە قۇدرەتلىك بىر يېغەمبەر بولۇپ،	ئۇ ئۇلارغا سورىدى: « ئەتراپ قايىسى ئىشلارنى دېسىڭلار؟ ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋاپ بېرىپ: « ناسارەتلىق ئەپسا ھەققىدىكى ئىشلار! ئۇ خۇدا ۋە ھەممە خەلق ئالدىدا قىلىشلىرى ۋە سۆزلەشلىرى بىلەن كۈچلۈك بىر يېغەمبەر بولغان ئىدى' دېدى.
LUK 24:20	باش كاھنيلار ۋە بىزنىڭ رەھبەرلەر ئۇنى ئۆلۈم جازاسىغا تاپشۇرۇپ، سوت باش كاھنيلار ۋە ھۆكۈمدارلىرىمىز ئۇنى ئۆلۈم ھۆكۈمىگە تاپشۇرۇپ، كېرىستەتلىق.	قىلغان ۋە ئۇنى سەلپقا چۈشۈرۈپ تۆلتۈرگەن.
LUK 24:21	بىز ئەسىلەدە ئۇنى ئىسرائىلغا ھەمجەمەت بولۇپ ئازاد قىلىدىغان زات ئىكەن، دەپ ئۆمىد قىلغانسىدۇق. لېكىن ئىشلار شۇنداق بولىدى، ھازىر بۇ ۋەقەلەر يۈز بەرگىنىڭ ئۇچىنچى كۈن بولدى؛	بىز ئەسىلەدە ئۇنى ئىسرائىلنى قۇتقۇزاتغۇچى دەپ ئۆمىدىلىنىپ كەتتۇق، لېكىن بۇ ھەممىسىدىن باشقا، بۇ ئىشلارغا ئۆچ كۈن ئۆتۈپ كەتنى؛
LUK 24:22	يەنە كېلىپ، ئارىمىزدىكى بىرئەچە ئايال ھەم بىزنى ھالىڭ-تالڭا ئەنە كېلىپ، چۈنكى ئۇلار بۈگۈن تالڭا سەھەرde قەبرىگە بېرىپتىكەن،	يەنە بولۇپ كەتنى، بىزنىڭ ئارىدا بىر نەچە ئايال بىزنى ھەيران قالدۇردى. چۈنكى ئۇلار ئەرتە سەھەرde قەبرىگە بارغان.
LUK 24:23	ئۇنىڭ جەستىنى تاپالماي قايتىپ كېلىپ: « بىزگە بىرئەچە يەرسىتە يەرسىتە كۆرۈنۈپ كەتنى، ئۇلار « ئۇ تېرىپ قالدى! » دېدى؛ دەپ ئېتىپتۇ. غايىبانە كۆرۈنۈشتە ئايان بولۇپ، « ئۇ تېرىك! » دېدى	ئۇنىڭ جەسىدىن تاپالماي قايتىپ كەلگەنلەر: « بىزگە بىر نەچە ئۇنىڭ جەستىنى تاپالماي قايتىپ كەلگەنلەر: « بىزگە بىر نەچە ئەنەن كۆرۈنۈپ كەتنى، ئۇلار « ئۇ تېرىپ قالدى! » دېدى؛ دەپ ئېتىپتۇ.
LUK 24:24	شۇ ۋاقتىتا بىز ئارىدا بەزىلەر قەبرىگە بارغان، ئاياللار دېگەندەك نەرسىلەرنى بۇنىڭ بىلەن ئارىمىزدىن بىرئەچە يەلەن قەبرىگە بېرىپ، ئەھۋالنىڭ دەل ئاياللارنىڭ ئېيتقىنىدەك ئىكەنلىكىنى بايقاپتۇ. لېكىن ئۇنى ئۇلارمۇ كۆرمەيتۇ. تولۇق تاپقان، لېكىن ئۇنى كۆرمەيتى.	شۇ ۋاقتىتا بىز ئارىدا بەزىلەر قەبرىگە بارغان، ئاياللار دېگەندەك نەرسىلەرنى بۇنىڭ بىلەن ئارىمىزدىن بىرئەچە يەلەن قەبرىگە بېرىپ، ئەھۋالنىڭ دەل ئاياللارنىڭ ئېيتقىنىدەك ئىكەنلىكىنى بايقاپتۇ. لېكىن ئۇنى ئۇلارمۇ كۆرمەيتۇ.
LUK 24:25	ئەپسا ئۇلارغا: – ئەي نادانلار، يېغەمبەرلەرنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىگە ئىشىنىشكە قەلبىنى گالالرا	ئەپسا ئۇلارغا دېدى: « ئەي، سىلەر نادانلار، يېغەمبەرلەرنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىگە ئىشىنىشكە قەلبىنى گالالرا بولۇشلار!
LUK 24:26	مەسىھنىڭ ئۆزىگە خاس شان-شەرپىگە كىرىشتن بۇرۇن، مۇشۇ جاپا- مۇشەققەتلەرنى بېشىدىن ئۆتكۈزۈشى مۇقەررەر ئەمەسمىدى؟ – دېدى.	مەسىھ بۇ قىينچىلىق-مەشەققەتلەرنى باشدىن keçirip، ئۆز شان- شەرپىگە كىرىشى لازىم ئەمەسمىدى؟ دېدى.
LUK 24:27	ئاندىن يۇتون تەۋرات-زەبۇردىن، مۇسا ۋە باشقۇ بازقا بارلىق يېغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىدىن باشلاپ ئۇ ئۆزى ھەققىدە ئالدىن يۇتولگەنلىرىنى ئۇلارغا شەرە بېرىپ چۈشەندۈردى.	ئاندىن تەۋرات ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ كىتاپلىرىدىن باشلاپ، ئۇ ئۆزى ھەققىدە ئاللىبۇرۇن يېزىلغان نەرسىلەرنى ئۇلارغا قولالىق چۈشەندۈردى.
LUK 24:28	ئۇلار باردىغان كەنتكە يېقىنلاشقا نادانلاردا، ئۇ يېراقراق بىر بەرگە باردىغانلىق تۇراتنى.	ئۇلار كەنتكە يېقىنلاشقا نادانلاردا، ئۇ يېراققا باردىغانلىقنى كۆرسەتى.
LUK 24:29	لېكىن ئۇلار ئۇنى تۇتۇۋېلىپ: – كەچ كېرىپ قالدى، ھېلىلا كۈن ئولتۇردىو. بىز بىلەن بىلەن قونۇپ قالغان، – دەپ ئۆتۈندى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلار بىلەن قونغىلى ئۆيگە كىرى.	بىراق ئۇلار ئۇنى تۇتۇۋېلىپ: « ئەمدى كەچ بولۇپ قالدى، كۈن ئاز قالدى. بىز بىلەن بىلەن قالا يېلىلى، دەپ ئۆرۈشۈپ سورىدى. شۇڭلۇق ئۇ ئۇلار بىلەن بىرگە ئۆيگە كىرى.
LUK 24:30	ئۇ ئۇلار بىلەن ئۆستەلەدە ئولتۇرغاندا، نانى قولغا ئېلىپ، ئاللاھقا رەھمەت ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ ئۇلار بىلەن داستىخاندا ئولتۇرغاندا، نانى قولغا ئېلىپ، خۇداغا تەشەكۈر ئېيتى، ئاندىن نانى ئوشتوپ ئۇلارغا تۇتى.	ئۇ ئۇلار بىلەن ئۆستەلەدە ئولتۇرغاندا، نانى قولغا ئېلىپ، ئاللاھقا رەھمەت ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ ئۇلار بىلەن داستىخاندا ئولتۇرغاندا، نانى قولغا ئېلىپ، خۇداغا تەشەكۈر ئېيتى، ئاندىن نانى ئوشتوپ ئۇلارغا بهەتتى.

Reference	Before	After
LUK 24:31	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى شۇئان ئېچىلىپ، ئۇنى تونۇدى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنىڭ ئالدىدىن غايىب بولدى.	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئېچىلىپ كەتتى، ئۇنى توناشتى؛ شۇنىڭغا ئۇ ئۇلارنىڭ ئالدىدا يوقاپ كەتتى.
LUK 24:32	ئۇلار بىر-بىرىگە: – ئۇ يولدا بىز بىلەن ياراڭلىشىپ، بىزگە مۇقىددەس يازمىلارغا شەرە بەرگەندە، يۈرەك-ياغىرىمىز گويا ئوتتەك يانمىدىمۇ؟! – دېپىشتى.	ئۇلار بىر-بىرىگە: «ئۇ يولدا بىز بىلەن سۆھبەت قىلىپ، بىزگە يازمىلارنى ئېنىق ئاچقاңدا، يۈرەك-ياغىرىمىز قانداق ئوتتەك يالتاۋاتقان بولمىغانمۇ؟» دېدى.
LUK 24:33-34	ۋە ئۇلار شۇ ھامان تۇرۇپ يېرۇسالىمغا قايتىپ كەلدى. ئۇلار ئىككىسى ئون بىرەيلەن بىلەن ئۇلارنىڭ ھەماھلىرىنىڭ بىر يەرگە يېغلىپ «رەب ھەقىقەن تىرىلگەن! ئۇ سىمونغا كۆرۈنگەن!» دەپ سۆزلىشىۋاتاتى. تۇرغىنىنىڭ ئۇستىنىڭلا چۈشتى، ئۇلار: «رەب راستىن تىرىلىپتۇ. ئۇ سىمونغا كۆرۈنۈپتۇ!» دېپىشىۋاتاتى.	ئۇلار دەرھال تۇرۇپ يېرۇسالىمغا قايتىپ كەلدى. ئۇلار ئىككىسى كەلگەندە، ئۇن بىر بایقۇچى بىلەن دوستلار بىرگە توپلىنىپ تۇراتتى، ئۇلار: «رەب ھەقىقەن تىرىلگەن! ئۇ سىمونغا كۆرۈنگەن!» دەپ سۆزلىشىۋاتاتى.
LUK 24:35	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئىككىلەنمۇ يولدا يۈز بەرگەن ئىشلارنى ۋە ئۇ ناننى يۈشتۈۋاتقاندا ئۇنىڭ ئۆزلىرىگە قانداق تونۇلغىنىنى كۆيچىلىكە سۆزلەپ بەردى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار ئىككىسى يولدا بولغان ئىشلارنى ۋە ئۇ ناننى سۆكۈپ تۇرغاندا ئۇنىڭ ئۆزلىرىگە قانداق تونۇلغانلىقىنى ھەممىسىگە سادا لاب سۆزلەپ بەردى.
LUK 24:36	ۋە ئۇلار بۇ ئىشلار ئۆستىدە سۆزلىشىۋاتقاندا، ئەيسا ئۆزى توساتتن ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا يەدا بولۇپ: – سىلەرگە ئامان-خاتىرجەملىك بولغا يى! – دېدى.	ئۇلار بۇ ئىشلار توغرلۇق سۆزلەپ تۇرغاندا، ئەيسا شۇ يەرلىك كۆرۈنۈپ قالدى ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا ۋە: «سىلەرگە تىنچلىق بولسۇن!» دېدى.
LUK 24:37	ئۇلار بىرەر روهنى ئۇچراتتۇقىمۇ نىمە، دەپ خىيال قىلىپ، ئالاقزادە بولۇشۇپ ۋەھىمىگە چۈشتى.	ئۇلار روھ كۆرگەن دەپ ئويلاپ قالدى، ھېرمان بولۇپ قورقۇپ كەتتى.
LUK 24:38	ئۇ ئۇلارغا: – نېمىگە شۇنچە ئالاقزادە بولۇپ كەتسىلدار؟ نېمىشقا قەلبىڭلاردا شەك-گۇمان چىقىپ تۇرىدۇ؟	ئۇ ئۇلارغا: «نېمىگە بۇ قەدەر تەپىشلىق بولىدىڭلار؟ قەلبىڭلاردا نېمىشقا شۇبەھە بار؟»
LUK 24:39	قوللىرىمغا ۋە يۇتلېرىمغا قاراپ بېقىڭلار! مېنىڭ ئۆزۈم ئىكەنلىكىمنى بىلىڭلار! مېنى توتۇپ كۆرۈڭلار، روهنىڭ ئەت بىلەن سۆكىكى يوق، لېكىن مەندە بارلىقىنى كۆرسىلەر، – دېدى.	قوللىرىمغا ۋە يۇتلېرىمغا قاراڭلار! مەن ئۆزۈم! مەندى تۇتۇپ كۆرۈڭلار، چۈنكى روھدا ئەت بىلەن سۆكەك يوق، بىراق مەندە ئەت بىلەن سۆكەك بار.
LUK 24:40	ۋە شۇنداق دېگەچ ئۇلارغا يۇت-قولىنى كۆرسەتتى.	ئۇ شۇ دېگەندە، ئۇلارغا قولى ۋە يۇتىنى كۆرسەتتى.
LUK 24:41	ئۇلار خۇشلۇقتىن كۆزلىرىگە ئىشەنگۈسى كەلمەي ھەيران ئۆزۈمەس تۇرغىنىدا ئۇ ئۇلاردىن: – سىلەرنىڭ بۇ يەردە يېگۈدەك نەرسەڭلار بارمۇ؟ – دەپ سورىدى.	ئۇلار خۇشلۇلىق ئۇچۇن كۆزلىرىگە ئىشەنگەي ھەيران بولۇپ تۇرغاندا، ئۇ ئۇلارغا: «بۇ يەردە بېيەتىك نەرسىلەر بارمۇ؟» دەپ سورىدى.
LUK 24:42	ئۇلار بىر يارچە بېلىق كاۋىپىن ۋە بىر يارچە ھەسەل كۆنلىكىنى ئۇنىڭغا سۇنۇۋندى،	ئۇلار ئۇغا بىر تال يىشىرىگەن بېلىق بىلەن بىر تال ھەسەل توبىجا بەردى.
LUK 24:43	ئۇ ئېلىپ ئۇلارنىڭ ئالدىدا يېدى.	ئۇ ئېلىپ ئالدى ۋە ئۇلارنىڭ قارشىسىدا يېدى.
LUK 24:44	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا: – مانا بۇ مەن سىلەر بىلەن بولغان ۋاقتىمدا سىلەرگە ئېپتىقان: «مۇسا خاتىرىلىكەن تەۋرات قافۇنى، يەرگەمەرلەرنىڭ يازمىلرى ۋە زېبۇردا مېنىڭ توغرامدا يۇتۇلگەننىڭ ھەممىسى چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلماي قالمايدۇ» دېگەن سۆزلىرىم ئەمەسمۇ؟ – دېدى.	شۇندان ئۇ ئۇلارغا دېدى: «مەن سىلەر بىلەن بولغاندا سىلەرگە ئېپتىقان: «مۇسا خاتىرىلىكەن تەۋرات قافۇنى، يەرگەمەرلەرنىڭ يازمىلرى ۋە زېبۇردا مېنىڭ ھەقىقدە يېزىلغان بارلىق ئىشلار تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى».»
LUK 24:45	شۇنىڭ بىلەن ئۇ مۇقىددەس يازمىلارنى چۈشىنىشى ئۇچۇن ئۇلارنىڭ زېھىنلىرىنى ئاچتى	شۇ ۋاقتىتا ئۇ ئۇلارنىڭ ئەقلىلىرىنى ئاچتى، شۇنىڭ بىلەن مۇقىددەس يازمىلارنى ياخشى چۈشىنىدىغان بولدى
LUK 24:46	ۋە ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مۇقىددەس يازمىلاردا شۇنداق ئالدىن يۇتۇلگەنلىكى ۋە شۇ ئىش مەسھىنىڭ ئۆزىگە توغرا كەلدىكى، ئۇ ئازاب چېكىپ، ئۇچىنچى كۇندە ئۆلگەنلەر ئارىسىدىن تىرىلىدۇ،	ئۇلارغا دېدى: بۇ يازمىلاردا بېزىلغانچە، مەسىھ ئازاب كۆرۈپ، ئۇچىنچى كۇنى قايتا تىرىلىدۇ،

Reference	Before	After
LUK 24:47	ئۇنىڭ ئىسمى بىلەن 'توبا قىلىش ۋە گۇناھلارنى كەچۈرۈش' دېگەن خەۋەر مۇيەسىسىر بولۇڭلار» دېگەن خەۋەر پېرۇسالىمدىن باشلاپ بارلىق ئەللەرگە جاكارلىنىدۇ.	ئاندىن ئۇنىڭ نامى بىلەن «توۋا قىلىڭلار، گۇناھلارنىڭ كەچۈرۈمىسىگە پېرۇسالىمدىن باشلاپ ھەممە خەلقەرگە ئاكلىتىلىدۇ.
LUK 24:48	سەلەر ئەمدى بۇ ئىشلارغا گۇۋاھجىدۇرسىلەر.	سەلەر بۇ ئەھۋالارنىڭ گۇۋاھجىلىرىسىلەر.
LUK 24:49	قارا، مەن ئاتامنىڭ ۋەددىسىنى سەلەرگە يوللاپ پېرىمەن. سەلەر ئاسمانىڭ ۋە ماذا، مەن ئاتامنىڭ ۋەدە قىلغىنىنى ۋۇجۇدۇڭلارغا ئەۋەتىمەن. لېكىن سەلەر يۇقىرىدىن چۈشىدىغان كۆچ-قۇدرەت بىلەن كىيگۈزۈلگۈچە، بۇ شەھەردى كۆتۈپ تۇرۇڭلار».	كۆچ ئېلىپ قالغۇچە، بۇ شەھەردى سەۋەت قالىڭ.
LUK 24:50	ۋە ئۇ ئۇلارنى بەيت-ئانىيا يېزىسىخىچە باشلاپ باردى ۋە قوللىرىنى كۆتۈرۈپ ئۇلارنى بەرىكەتلىدى.	ئۇ ئۇلارنى بەيت-ئانىيا يېزىپ، قوللىرىنى كۆتۈرۈپ، ئۇلارغا ياخشىلىق تىلەپ بەردى.
LUK 24:51	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلارنى بەرىكەتلىگەندە ئۇ ئۇلاردىن ئايپىلىپ ئاسمانىغا كۆتۈرۈلدى.	ھەم شۇ ۋاقتىتا، ئۇ ئۇلارغا بەركەت بېرىپ تۇرۇپ، ئۇلاردىن كەتب، ئاسمانىغا كۆتۈرۈلدى.
LUK 24:52	ئۇلار ئۇنىڭغا سەجدە قىلىشتى ۋە زور خۇشال-خۇراملىق ئىچىدە يېرۇسالىمغا قايتىپ كېلىپ،	ئۇلار ئۇنى ئىبادەت قىلىدى ۋە چوڭ خۇشاللىق بىلەن پېرۇسالىمغا قايتىپ، كەتن،
LUK 24:53	ھەردائىم ئىبادەتخانىدا تۇرۇپ خۇداغا شۈكۈر-سانا ئوقۇشۇپ تۇردى.	ھەمىشە ئىبادەتخانىدا قالىپ، خۇدانى ھەمد قىلىپ ۋە بەرەكەت بېرىپ تۇردى. ئامىن.
JHN 1:1	مۇقەددەمە «كالام» بار ئىدى؛ كالام خۇدا بىلەن بىلە ئىدى ھەم كالام خۇدا ئىدى.	دەسلەپتە سۆز بار ايدى، سۆز خۇدا بىلەن بىرگە بار ايدى ۋە سۆز خۇدا ايدى.
JHN 1:2	ئۇ مۇقەددەمە خۇدا بىلەن بىلە ئىدى.	ئۇ باشلاشتى خۇدا بىلەن بىلە تۇردى.
JHN 1:3	ئۇ ئارقىلىق بارلىق مەۋجۇداتلار يارتىلىدى ۋە بارلىق پارىتلغانلارنىڭ ھېچبىرى ئۇنىڭسىز يارتىلغان ئەمەس.	ئۇ ئارقىلىق ھەممە نەرسە ياسالدى ۋە ئۇسىز ھېچ نەرسە ياسالغان ئەمەس.
JHN 1:4	ئۇنىڭدا ھایاتلىق بار ئىدى ۋە شۇ ھایاتلىق ئىنسانلارغا نۇر ئېلىپ كەلدى.	ئۇدا ھایات بار ئىدى ۋە شۇ ھایات ئادەملەرگە يورۇق ئىدى.
JHN 1:5	نۇر قاراڭغۇلۇقتا پارلايدۇ ۋە قاراڭغۇلۇق بولسا نۇرنى ھېچ بېسىپ چۈشەلىگەن ئەمەس.	نۇر قاراچىلىق ئىچىدە يارقىراپ تۇرۇپتى ۋە قاراچىلىق بۇ نۇرنى ئەنگەللەپ ئالىمىدى.
JHN 1:6	بىر ئادەم خۇدادىن كەلدى. ئۇنىڭ ئىسمى يەھىا ئىدى.	بىر كىشى بار، خۇدا تەرىپىدىن ئەۋەتلىگەن، ئىسمى يوحنا.
JHN 1:7	ئۇ گۇۋاھلىق بېرىش ئۈچۈن، يەنى ھەممە ئىنسان ئۆزى ئارقىلىق ئىشەندۈرۈلسۈن، دەپ نۇرغا گۇۋاھچى بولۇشقا كەلگەندى.	ئۇ گۇۋاھلىق بېرىش ئۈچۈن كەلدى، يەنى نۇر توغرۇلۇق گۇۋاھلىق بېرىپ، ھەممە كىشىنى ئارقىلىق ئىشىنىپ قالدۇرسۇن دەپ.
JHN 1:8	يەھىانىڭ ئۆزى شۇ نۇر ئەمەس، بەلكى يەقەت شۇ نۇرغا گۇۋاھلىق بېرىش بېرىشكە كەلگەندى.	يەھىا شۇ نۇر ئەمەس، بەلكى يەقەت شۇ نۇر توغرۇلۇق گۇۋاھلىق بېرىش ئۈچۈن كەلدى.
JHN 1:9	ھەقىقىي نۇر، يەنى يۇتكۈل ئىنساننى يورۇتقۇچى نۇر دۇزىياغا كېلىۋانقانىدى.	ئاىسلق نۇر بار، ئۇ ھەممە كىشىنى دۇزىياغە كېلىپ كەتكەندە يورۇتۇپ بېرىدۇ.
JHN 1:10	ئۇ دۇنيادا بار بولۇپ تۇرۇپتۇ، دۇنيا ئۇ ئارقىلىق ياسالغان بولسىمۇ، لېكىن لېكىن دۇزىياغا ئۆزى تونۇمىدى.	ئۇ دۇنيادا بار بولۇپ تۇرۇپتۇ، دۇنيا ئۇ ئارقىلىق ياسالغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇ دۇزىياغا ئۆزى تونۇمىدى.
JHN 1:11	ئۇ ئۆزىنىڭكىلەرگە كەلگەن بولسىمۇ، بىراق ئۇنى ئۆز خەلقى قولغا ئالىققا كەلتۈرۈلگەن بولسىمۇ،	ئۇ ئۆزىنىڭكىلەرگە كەلگەن بولسىمۇ، بىراق ئۇنى ئۆز خەلقى قولغا ئالىققا كەلتۈرۈلگەن بولسىمۇ،
JHN 1:12	شۇنداقتىمۇ، ئۇ ئۆزىنى قوبۇل قىلغانلار، يەنى ئۆز نامىغا ئىشىنىپ قىلغانلارنىڭ ھەممىسىگە خۇدانىڭ يەزىنتى بولۇش هوقۇقىنى ئاتا قىلىدى.	ئۇنى قوبۇل قىلغان ھەرقايسى كىشىلەرگە، يەنى ئۇنىڭ نامىغا ئىشىنىپ كەتكەنلەرگە، خۇدا يەرزەنلىق بولۇش هوقۇقى بەردى.
JHN 1:13	ئۇنى قوبۇل قىلغانلار قان توغرۇسىدا يا ئادەم ئىرادىسى ئۇنى قوبۇل قىلغان مۇشۇلار يَا قاندىن، يَا ئەتلەردىن، يَا ئىنسان	ئۇنى قوبۇل قىلغانلار قان توغرۇسىدا يا ئادەم ئىرادىسى ئۇنى قوبۇل قىلغان مۇشۇلار يَا قاندىن، يَا ئەتلەردىن، يَا ئىنسان

Reference	Before	After
JHN 1:14	ئىرادىسىدىن ئەمەس، بەلكى خۇدا دىن تۆرەلگەن بولىدۇ.	بىلەن تۇغۇلاماسىنىن، بەلكى خۇدا تەرىپتىن تۇغۇلغان بولىدۇ.
JHN 1:15	كالام ئىنسان بولدى ھەم ئارىمىزدا ماڭالاشتى ۋە بىز ئۇنىڭ شان-شەرىپىگە قارىدۇق؛ ئۇ شان-شەرىپ بولسا، ئاتىنىڭ يېنىدىن كەلگەن، مېھر-شەرىقەت ۋە ھەقىقەتكە تولغان بىرىدىرىپ بىگانە ئوغلىنىڭكىدۇر.	سۆز تەن بولۇپ كەلدى ۋە بىز بىلەن بىرگە ياشاشقا باشلادى، بىز ئۇنىڭ جالالنى كۆرگەن بولدۇق؛ بۇ جالال، ئاتا تەرىپتىن كەلگەن، ېقەت بىرلا يەككە ئوغۇلنىڭكى، مېھر ۋە ھەقىقەت بىلەن تولغان.
JHN 1:16	(يەھيا ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىپ: – مانا، مەن سىلەرگە: «مەندىن كېپىن كىشى شۇ، مەندىدىن كېپىن كەلگەن بىرى، لېكىن ئۇ مەندىن ئالدىدا بولۇپ كەلگۈچى مەندىن ئۆستۈندۇر، چۈنكى ئۇ مەن دۇنياغا كېلىشتىن بۇرۇنلا بولغانسىدى» دېگىننم دەل مۇشۇ كىشىدۇر! – دەپ جار قىلدى)	يەھيا ئۇنىڭ ئۇچۇن گۇۋاھلىق بەرىدى ۋە جاكارلىدى: «مەن دەپ كەتكەن كىشى شۇ، مەندىدىن كېپىن كەلگەن بىرى، لېكىن ئۇ مەندىن ئالدىدا بولۇپ كەلگۈچى مەندىن ئۆستۈندۇر، چۈنكى ئۇ مەن دۇنياغا كېلىشتىن بۇرۇنلا قالدى، چۈنكى ئۇ مەندىن بۇرۇن بار ئىدى».
JHN 1:17	چۈنكى ھەممىمىز ئۇنىڭدىكى تولۇپ تاشقانلاردىن ئىلتىپات ئۆستىگە ئىلتىپات ئالدۇق.	چۈنكى تەۋرات قانۇنى مۇسا ئارقىلىق كەلگەن؛ لېكىن مېھر-شەرىقەت بىلەن ھەقىقەت ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق كەلدى.
JHN 1:18	ھېچ كىشى خۇدانى كۆرمەگەن؛ بىراق ئاتا ياقتىدا تۇرغان بىردىن-بىر ئوغۇل خۇدانى ھېچكىم كۆرۈپ باققان ئەمەس؛ بىراق ئاتىنىڭ قۇچىقىدا تۇرغۇچى، يەنى بىرىدىرىپ ئوغۇل ئۇنى ئابان قىلدى.	ھېچ كىشى خۇدانى كۆرمەگەن؛ بىراق ئاتا ياقتىدا تۇرغان بىردىن-بىر ئوغۇل خۇدانى ھېچكىم كۆرۈپ باققان ئەمەس؛ بىراق ئاتىنىڭ قۇچىقىدا ئۇنى توڭاڭىرا قىلدى.
JHN 1:19	پېرۇسالېمىدىكى يەھۇدىسلىرى يەھيا تە سوراپ بىلىش ئۇچۇن كاھىنلار بىلەن پېرۇسالېمىدىكى يەھۇدىيلار يەھىادىن «سەن كىم سەن؟» دەپ سۈرۈشتە لاۋىيلارنى ئۇنىڭ يېنىغا نەۋەتنى، «سەن كىم؟» دەپ. ئۇنىڭ ئۇلارغا جاۋاب قىلىشقا كاھىنلار بىلەن لاۋىيلارنى ئۇنىڭ يېنىغا نەۋەتكەندە، ئۇنىڭ ئۇلارغا جاۋابەن بەرگەن گۇۋاھلىق مۇنداق ئىدى:	پېرۇسالېمىدىكى يەھۇدىسلىرى يەھيا تە سوراپ بىلىش ئۇچۇن كاھىنلار بىلەن پېرۇسالېمىدىكى يەھۇدىيلار يەھىادىن «سەن كىم سەن؟» دەپ سۈرۈشتە لاۋىيلارنى ئۇنىڭ يېنىغا نەۋەتنى، «سەن كىم؟» دەپ. ئۇنىڭ ئۇلارغا جاۋاب قىلىشقا كاھىنلار بىلەن لاۋىيلارنى ئۇنىڭ يېنىغا نەۋەتكەندە، ئۇنىڭ ئۇلارغا بەرگەن گۇۋاھلىق شۇنداق:
JHN 1:20	ئۇ ئېتىراپ قىلىپ، ھېچ ئىككىلەنمەي: – «مەن مەسەھ ئەمەسمەن» – دەپ ئېنىق ئېتىراپ قىلدى.	ئۇ كۆتۈرگەسى كەلمەي، «مەن مەسەھ ئەمەسمەن» دەپ ئۆچۈق ئېتىراپ قىلدى.
JHN 1:21	ئۇلار ئۇنىڭدىن: – ئۇنداقتا ئۆزۈڭ كىم بولىسەن؟ ئىلياس بولۇپسىن؟ ئۇلار ئۇنىڭدىن؟ ئۇ دېدى: «ياق، مەن ئۇ ئەمەسمەن. ئۇلار يەنە سورىدى: 'سەن ئۇ ئەمەسمەن.' ئۇلار يەنە سورىدى: 'سەن يەيغەمبەر مۇسەن؟' – دەپ سورىدى. – ياق، مەن ئۇ ئەمەسمەن، – دېدى ئۇ. – ئەمسە، سەن ھېلىقى يەيغەمبەر مۇسەن؟ – دەپ سورىدى ئۇلار. ئۇ بولۇپسىن؟ ئۇ دېدى: «ياق! – يەنە: – ياق! – دېدى.	ئۇلار ئۇنى سورىدى: ئاندىن سەن كىم بولىسەن؟ ئىلياس يەيغەمبەر بولۇپسىن؟ ئۇ دېدى: «ياق، مەن ئۇ ئەمەسمەن. ئۇلار يەنە سورىدى: 'سەن ئۇ ئەمەسمەن.' ئۇلار يەنە سورىدى: 'سەن يەيغەمبەر بولۇپسىن؟' ئۇ جاۋاب بەردى: 'ياق!' ئۇلار ئۇنى سورىدى: ئاندىن سەن كىم بولىسەن؟ ئىلياس يەيغەمبەر بولۇپسىن؟ ئۇ دېدى: «ياق! – يەنە: – ياق! – دېدى.
JHN 1:22	شۇڭا ئۇلار ئۇنى سورىدى: 'سەن كىم بولىسەن؟ بىزنى يولىغانلارغا جاۋاب ئەۋەتكەنلەرگە جاۋاب پېرىشىمىز ئۇچۇن، بىزگە ئېتىقىن، ئۆزۈڭ توغرۇلۇق نېمە دەيسەن؟ – دەپ سورىدى.	شۇڭا ئۇلار ئۇنى سورىدى: 'سەن كىم بولىسەن؟ بىزنى يولىغانلارغا جاۋاب بېرىش ئۇچۇن، بىزگە ئېتىقىن، سەن ئۆزۈڭ ھەقىقىدە نېمە دەيسەن؟' بېرىش ئۇچۇن، بىزگە ئېتىقىن، سەن ئۆزۈڭ ھەقىقىدە نېمە دەيسەن؟
JHN 1:23	يەھيا مۇنداق جاۋاب بەردى: – يەشايا يەيغەمبەر بۇرۇن ئېتىقاندەك، چۆلەد «رەبىنىڭ يولىنى تۈز قىلىڭلار» دەپ توۋلايدىغان ئاؤازدۇرمەن!	يەھيا شۇنداق جاۋاب بەردى: مەن يەشايا يەيغەمبەر دەپ كۆرسەتكەندەك، چۆلەد «ئالاھىنىڭ يولىنى توغرا قىلىڭلار» دەپ ئاؤاز چىقاراغۇچى بولىمەن!
JHN 1:24-25	ھازىز پېرۇسالېمىدىن كەلگەن يەرسىيەلەر يەھىاغا سوراپتۇ: «سەن مەسەھ، ئەمدى پېرۇسالېمىدىن ئەۋەتلىگەنلەر يەرسىيەلەردىن ئىدى. ئۇلار يەنە يَا ئىلياس، يَا دا ھېلىقى يەيغەمبەر ئەمەس بولىساڭ، نېمىشقا كىشىلەرنى يەھىادىن: – سەن با مەسەھ، يَا ئىلياس ياكى ھېلىقى يەيغەمبەر بولىساڭ، نېمە دەپ كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈلۈرۈسىن؟ – دەپ سورىدى.	ھازىز پېرۇسالېمىدىن كەلگەن يەرسىيەلەر يەھىاغا سوراپتۇ: «سەن مەسەھ، ئەمدى پېرۇسالېمىدىن ئەۋەتلىگەنلەر يەرسىيەلەردىن ئىدى. ئۇلار يەنە يَا ئىلياس، يَا دا ھېلىقى يەيغەمبەر ئەمەس بولىساڭ، نېمىشقا كىشىلەرنى يەھىادىن: – سەن با مەسەھ، يَا ئىلياس ياكى ھېلىقى يەيغەمبەر بولىساڭ، نېمە دەپ كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈلۈرۈسىن؟ – دەپ سورىدى.
JHN 1:26	يەھيا ئۇلارغا مۇنداق دەپ جاۋاب بەردى: – مەن كىشىلەرنى سۇغلا چۆمۈلۈرۈمىن، لېكىن ئاراڭلاردا تۇرغۇچى سىلەر تونۇمغاڭ بىرىسى بار؛	يەھيا ئۇلارغا شۇنداق جاۋاب بەردى: «مەن كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈلۈرۈپتۈرەم، ئەمما سىلەرنىڭ ئوتتۇرىدا بىر ئادەم تۇرۇپ كەتتى، سىلەر بۇنى تونۇلماسىلەر».
JHN 1:27	ئۇ مەندىن كېپىن كەلگۈچى بولۇپ، مەن ھەتتا ئۇنىڭ ئاياق كۆينى بوغۇچىنى بېشىشكىمۇ لايىق ئەمەسمەن!	ئۇ مەندىن كېپىنلا كەلەتتىغان بولۇپ، مەن ھەتتا ئۇنىڭ ئاياق كۆينى بوغۇچىنى بېشىشكىمۇ لايىق ئەمەسمەن!
JHN 1:28	بۇ ئىشلار ئىورдан دەرياسىنىڭ شەرقىي قېتىدىكى بەيت-ئانىيا بېزىسىدا،	بۇ ئىشلار ئىوردان دەرياسىنىڭ شەرقىي قىسىمىدىكى بەيت-ئانىيا بېردى

Reference	Before	After
JHN 1:29	يەنى يەھيا پەيغەمبەر كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈلدۈرۈۋاتقان يەردە يۈز بەرگەندى.	بولۇپ كەتتى. يەنى، يەھيا پەيغەمبەر كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈلدۈرۈۋاتقان ئورۇددا.
JHN 1:30	ئەتسىس، يەھيا ئەيسانىڭ ئۆزىگە قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ مۇنداق دىدى: – مانا، يۇتكۈل دۇنیانىڭ گۇناھلىرىنى ئىلىپ تاشلايدىغان خۇدانىڭ قوزىسى!	ئەته، يەھيا ئەيسا قارىشىغا كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، مۇنداق دىدى: «بايقە، خۇدا قوغما، يۇتون دۇنیانىڭ گۇناھلىرىنى ئىلىپ تاشلايدىغان!»
JHN 1:31	مانا، مەن سىلەرگە: «مەندىن كېپىن كەلگۈچى بىرى بار، ئۇ مەندىن مەندىن كۆرە چوڭ، چۈنكى ئۇ مەن دۇنيادا بولغاندىن بۇرۇن بار بولغان» ئۇستۇندۇر، چۈنكى ئۇ مەن دۇنيادا بولۇشتىن بۇرۇنلا بولغانىدى» دېگىنىم دەل مۇشۇ كىشىدۇر!	بۇ كىشى، مەن سىلەرگە دېگەن: «مەندىن كېپىن كەلگۈچى بىرى بار، ئۇ مەندىن مەندىن كۆرە چوڭ، چۈنكى ئۇ مەن دۇنيادا بولغاندىن بۇرۇن بار بولغان» ئۇستۇندۇر، چۈنكى ئۇ مەن دۇنيادا بولۇشتىن بۇرۇنلا بولغانىدى» دېگىنىم دەل مۇشۇ كىشىدۇر!
JHN 1:32	مەن بۇرۇن ئۇنى بىلمىسەممۇ، لېكىن ئۇنى ئىسرائىلغا ئايىان بولسۇن دەپ، كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈلدۈرگىلى كەلدىم.	مەن بۇرۇن ئۇنى بىلىپ باقىغان بولساممۇ، لېكىن ئۇنى ئىسرائىلغا ئاشكارا قىلسۇن دەپ، خەلقنى سۇغا چۆمگەندە كەلدىم.
JHN 1:33	يەھيا يەنە گۇۋاھلىق بېرىپ مۇنداق دىدى: – مەن روھنىڭ ياختكەن ئاسىماندىن تۆشۈپ كەتكەنلىكىنى ۋە ئۇنىڭ ئۇستىگە قونغالىقىنى كۆرۈم.	يەھيا قايتا گۇۋاھلىق بەردى: مەن روھنىڭ كولپەك كۆرۈنگەن شەكىلە ئاسىماندىن تۆشۈپ كەتكەنلىكىنى ۋە ئۇنىڭ ئۇستىگە تۆتۈپ تۇرغانلىقىنى كۆرۈم.
JHN 1:34	مەن ئەسلىدە ئۇنى بىلمىگەندىم؛ لېكىن مېنى كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈشكە ئەۋەتكەن كىشى ماڭا: «سەن روھنىڭ چۈشۈپ، كىمنىڭ ئۇستىگە قونغالىقىنى كۆرسەڭ، ئۇ كىشىلەرنى مۇقەددەس روھقا جۆمۈلدۈرگۈچى بولىدۇ!» دېگەندى.	مەن باشتا ئۇنى بىلمىگەن؛ لېكىن مېنى سۇغا چۆمۈشكە ئەۋەتكەن كىشى ماڭا دېگەن: «سەن روھ چۈشۈپ كىمنىڭ ئۇستىگە تۆتۈنغاڭلىقىنى كۆرسەڭ، شۇ كىشى مۇقەددەس روھ بىلەن چۆمگۈزۈشنى قىلغۇچى بولىدۇ!»
JHN 1:35	مەن دەرۋەقە شۇ ئىشنى كۆرۈم، شۇڭا ئۇنىڭ ھەقىقەتەن خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنلىكىگە گۇۋاھلىق بەردىم!	مەن بۇنى كۆرۈپ كەتتىم، شۇڭا ئۇ ھەقىقەتەن خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنلىكىنى ئېنىق دەپ كۆرسەتتىم!
JHN 1:36	ئەتسىس، يەھيا ئىككى مۇخلىسى بىلەن يەنە شۇ يەردە تۇراتتى.	كېپىنكى كۇن، يەھيا ئىككى تالبى بىلەن يەنە شۇ يەردە تۇردى.
JHN 1:37	ئۇ ئۇ يەردىن مېڭىپ كېتىۋاتقان ئەيسانى كۆرۈپ: – قاراڭلار! خۇدانىڭ قوزىسى! – دىدى.	ئۇ ئەيسانى شۇ جايدىن يۇرۇپ كېتىۋاتقاننى كۆرۈپ: «بايقا! خۇدانىڭ قوزى! دەپ دىدى.»
JHN 1:38	ئۇنىڭ بۇ سۆزىنى ئاكلىغان ئىككى مۇخلىسى ئەيسانىڭ كەيندىن مېڭىشتى.	ئىككى شاڭىرىد يەھيا سۆزلە ئەتلىقىنى ئاكلىغاندا، ئەيسا ئارقىسىدىن يۇرۇشتى.
JHN 1:39	ئەيسا كەينىگە بۇرۇلۇپ، ئۇلارنىڭ ئەگىشىپ كېلىۋاتقىنىنى كۆرۈپ ئۇلاردىن: – نېمە ئىزدەيىسلەر؟ – دەپ سورىدى. ئۇلار: – رابىن (بۇ ئېرانييچە سۆز بولۇپ، «ئۇستاز» دېگەن مەندىدە)، قەپەردە تۇرسىن؟ – دىدى.	ئەيسا بۇرۇلۇپ، ئۇلارنىڭ ئەگىشىپ كېلىۋاتقىنىنى كۆرگەندە، ئۇلاردىن: «نېمە ئىزدە ئەتلىقىنى ئۇلارنىڭ ئەگىشىپ كېلىۋاتقىنىنى كۆرگەندە، ئۇلاردىن: ئەپەندى (بۇ سۆز ئوقۇتقۇچى دەپ تەرجىمە قىلىنىدۇ)، سىز قايدا تۇرۇۋاتىسىز؟» دەپ سورىدى.
JHN 1:40	– بېرىپ كۆرۈڭلار، – دىدى ئۇ. شۇنىڭ بىلەن، ئۇلار بېرىپ ئۇنىڭ قەيەردە تۇردىغانلىقىنى كۆردى ۋە ئۇ كۇن ئۇنىڭ بىلەن بىلە تۇردى (بۇ ۋاقتى شۇ كۇنىنىڭ ئۇنىڭچى سائىتى ئىدى).	ئەيسا سورىدى: «نېمە ئىزدە ئەتلىقىنى ئۇلار ئۇغا جاۋاب بەردى: ئەپەندى (بۇ سۆز ئوقۇتقۇچى دەپ تەرجىمە قىلىنىدۇ)، سىز قايدا تۇرۇۋاتىسىز؟» ئۇلارغا: «كېلىڭلار، كۆرۈڭلار» دىدى. ئۇلار بارىپ، ئۇنىڭ قەيەردە تۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆردى ۋە شۇ كۇن ئۇنىڭ بىلەن بىلە قالدى. ۋاقتى ئۇن تالغا يېقىن بولۇپ قالدى.
JHN 1:41	يەھيا پەيغەمبەرنىڭ يۇقىرقى سۆزىنى ئاكلىپ، ئەيسانىڭ كەيندىن ماڭان ئىككىبىلەنىڭ بىرى سىمون يېتىرۇسنىڭ ئىنسى ئاندرىياس ئىدى.	ئاندرىياس سىمون يېتىرىنىڭ قېرىندىش بولۇپ، يوخانىنى سۆزلىرىنى ئاكلىغان ئىككى كىشىدىن بىرى ئىدى ۋە ئۇنىڭ ئارقىسىدىن يۇرۇشتى.
JHN 1:42	ئاندرىياس ئاكىسىنى ئەيسانىڭ ئالدىغا ئېلىپ باردى. ئەيسا ئۇنىڭغا قاراپ: سەن ۋە ئاكىسىنى ئەيسانىڭ ئالدىغا ئېلىپ باردى.	ئۇ ئالدى بىلەن ئۆز قېرىندىشى سىموننى تېپىپ، ئۇغا: «بىز مەسىھنى

Reference	Before	After
JHN 1:43	يۇنۇنىڭ ئوغلى سىمون؛ بۇنىڭدىن كېپىن «كىفاس» دەپ ئاتىلسەن، - دېدى (مەنىسى «تاش» تۇر).	تايىتۇق!» دەپ دەيدۇ، بۇ سۆز «خرىستوس» دەپ تەرجىمە قىلىنىدۇ.
JHN 1:44	ئەتىسى، ئىسا گاللىيە ئۆلکىسىگە يول ئالماقچى ئىدى. ئۇ فىلىپنى تېبىپ، ئۇنىڭغا: - ماڭا ئەگىشىپ ماڭ! - دېدى	ئاندىن ئۇ ئەيسىنىڭ ئالدىغا ئاپرىپ باردى. ئىسا ئۇنىڭغا قاراپ: «سەن سىمون، يواناھنىڭ ئوغلى، سەن كېپاس دەپ ئاتالايسەن، بۇ يېتىر دەپ تەرجىمە قىلىنىدۇ» دېدى.
JHN 1:45	فىلىپ بەيت-سائىدالق بولۇپ، ئاندرىپايس بىلەن يېتىرۇنىڭ يۇرتىدىشنى ئىدى).	كېپىنكى كۇن، ئىسا گاللىيەگە بارماقچى بولدى ۋە فىلىپنى تېبىپ، ئۇغا: «ماڭا ئەگىشىپ كېلىڭ!» دېدى.
JHN 1:46	فىلىپ ناتانىيەلنى تېبىپ، ئۇنىڭغا: - مۇسا يەيغەمبەر تەۋراتتا ۋە باشقا يەيغەمبەرلەرمۇ يازمىلىرىدا بېشارەت قىلىپ يازغان زاتنى تايىتۇق. ئۇ بولسا يۈسۈنىڭ ئوغلى ناسارەتلەك ئىسا ئىكەن! - دېدى.	فىلىپ بېتھسايدا دىن كەلگەن بولۇپ، ئاندرو ۋە يېتىرنىڭ شەھىرىدىن ئىدى.
JHN 1:47	فىلىپ ناتانىيەل: - ناسارەت دېگەن جايدىن ياخشى بىرنىمە چىقامدۇ؟! - بىراق ناتانىيەل: - ناسارەت دېگەن جايدىن ياخشى بىرنىمە چىقامدۇ؟!	فىلىپ ناتانىيەلنى تېبىپ، ئۇغا دېدى: «بىز مۇسا تەۋراتتا ۋە يەيغەمبەتلەر يازغان كىشىنى تايىتۇق، يەنى يۈسۈنىڭ ئوغلى، ناسارەتلەك ئىسا.»
JHN 1:48	ئەيسا ناتانىيەلنىڭ ئۆزىنىڭ ئالدىغا كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇ توغرۇلۇق: - مانا، ئىچىدە قىلچە هېيلە-مىكىرسى يوق ھەققىي بىر ئىسرائىللەق! - دېدى.	ناتانىيەل ئۇغا دېدى: «نازاھەتنىن بىر نەرسە ياخشى بولالامدۇ؟» فىلىپ ئۇغا: «كېلىپ كۆرگۈسىز» دەپ جاۋاب بەردى.
JHN 1:49	ئەيسا ناتانىيەل: - مېنى قەپىرمدىن بىلدىڭ؟ - دەپ سورىدى. ئىسا ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: - فىلىپ سېنى چاقىرىشتىن ئاؤۋال، سېنىڭ ئەنجۇر دەرىخىنىڭ توۋىدە ئولتۇرغانلىقىنى كۆرگەندىم، - دېدى.	ناتانىيەل جاۋاب بەردى: «ئۇستانز، سەن خۇدا ئوغلى، ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىسىن!»
JHN 1:50	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابىن: - سېنى ئەنجۇر دەرىخىنىڭ توۋىدە كۆرگەنلىكىمنى ئېيتقانلىقىم ئوچۇن ئىشىۋاتامسىن؟ بۇنىڭدىنمۇ چوڭ ئىشلارنى كۆرسەن! - دېدى	ناتانىيەل جاۋاب بەرپ دەيدۇ: «ئۇستانز، سەن خۇدا ئوغلىسىسىن، سەن ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىسىن!»
JHN 1:51	ۋە يەنە: - بەرھەق، بەرھەق سىلەرگە ئېتىپ قويايىكى، سىلەر ئاسمانلار ئېچىلىپ، خۇدانىڭ يەرشتىلىرىنىڭ ئىنسان ئوغلىنىڭ ئۆستىدىن چىقىپ- چوشۇپ يۈرۈدىغانلىقىنى كۆرسىلەرا - دېدى.	ھەم يەنە دەپ قالدى: «ھەققى، ھەققى، سىزگە دەيمەن، سىز ئاسماننىڭ ئېچىلىپ كەتكەنلىكىن، خۇدا يەرشتىلىرى ئىنسان ئوغلىنىڭ تەرىپىدىن چىقىپ-چوشۇپ تۈرۈغانلىقىنى كۆرەسىز!»
JHN 2:1	ئۆچىنچى كۇنە ئەنلىيەدىكى كانا بىر توپ بولدى. ئىسا ئانسىنى شۇ يەردە ئانسىنى مەرىم ئۇ يەردە ئىدى.	ئۆچىنچى كۇنە ئەنلىيەدىكى كانا بىر توپ بولدى. ئىسا ئانسىنى شۇ يەردە ئۆلازنىڭ ئۆلازنىڭ ئۆچىنچى كۇنە ئەنلىيەدىكى كانا بىزىسىدا بىر توپ بولدى. ئىسا ئانسىنى شۇ يەردە ئىدى.
JHN 2:2	ھەم ئەيسا ۋە ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىمۇ تۈبىغا تەكلىپ قىلىنغاندى.	ئىسا بىلەن ئۇنىڭ شاگىرىلىرى تۈبىغا دەۋەت قىلىنغان.
JHN 2:3	توبىدا شاراب تۆگەپ قالغاندا، ئىسا ئانسى ئۇنىڭغا: - ئۇلارنىڭ شارابى شارابلىرى تۆگەپ قاپتۇ، - دېدى.	توبىدا شاراب تۆگەپ كەتكەنە، ئىسا ئانسى ئۇنىڭغا: «ئۇلارنىڭ شارابى يوقتۇر»، دېدى.
JHN 2:4	ئىسا ئۇنىڭغا دېدى: ئاپا، مەن سەن بىلەن نېمە ئىش بار؟ مېنىڭ ۋاقىتم ئەيسا ئۇنىڭغا: - خانىم، مېنىڭ سەن بىلەن نېمە كارىم؟ مېنىڭ ۋاقىت- سائىتم تېخى كەلمىدى، - دېدى.	ئىسا ئۇنىڭغا دېدى: ئاپا، مەن سەن بىلەن نېمە ئىش بار؟ مېنىڭ ۋاقىتم ئەيسا ئۇنىڭغا: - خانىم، مېنىڭ سەن بىلەن نېمە كارىم؟ مېنىڭ ۋاقىت- تېخى كەلمىگەن.
JHN 2:5	ئانسى چاكاڭلارغا: - ئۇ سىلەرگە نېمە قىل دېسە، شۇنى قىلىڭلار، - دېدى.	ئانسى خىزمەتچىلەرگە: ئۇ سىلەرگە نېمە دېسە، شۇنى قىلىڭلار، دېدى.
JHN 2:6	هازىر شۇ جايىدا يەھۇدىسلىرىنىڭ ئادىتىنى ئوچۇن، ئالتا تاش بارچە ئەمدى شۇ يەردە يەھۇدىلارنىڭ تاھارەت ئادىتى بوبىچە ئىشلىتىلىدىغان، تۇرۇۋاتىدۇ، ھەبرىسى ئىككى ئوچ تۇڭدىن سۇ سەغىدىغان ئالتە تاش كۆپ قويۇلغاندى.	ھازىر شۇ جايىدا يەھۇدىسلىرىنىڭ ئادىتىنى ئوچۇن، ئالتا تاش بارچە ئەمدى شۇ يەردە يەھۇدىلارنىڭ تاھارەت ئادىتى بوبىچە ئىشلىتىلىدىغان، تۇرۇۋاتىدۇ، ھەبرىسى ئىككى ئوچ تۇڭدىن سۇ سەغىدىغان ئالتە تاش كۆپ سۇ ساقلىياالايدۇ.
JHN 2:7	ئىسا چاكاڭلارغا: - كۈپلەرگە سۇ تولدو روڭلار، - دېدى. ئۇلار كۈپلەرنى	ئىسا خىزمەتچىلەرگە دېدى: كۈپلەرنى سۇ بىلەن تولدو روڭلار، ئۇلار

Reference	Before	After
JHN 2:8	ئاغزىغىچە تولدوُرۇشتى.	كۈيەرنى تولۇق تولدوُردى.
JHN 2:9	شۇندادۇ ئۇلارغا: 'هازىر بۇنى چىقىرىپ، توى باشقۇرغۇچىغا ئېلىپ كېلىڭلار' ئاندىن ئۇ ئۇلارغا يەنە: – ئەمدى بۇنىڭدىن ئۇسۇپ توى باشقۇرغۇچىغا بېرىڭلار، – دېدى. ئۇلار ئۇنى ئايپىرىپ بەردى.	تۆر باشلىق سۇنى شاراب پ قىلىپ كەتكەن نەرسىنى تېتىپ كۆرگەندە ئۇ بۇنىڭ قانداق كەلگەنسىنى بىلمىدى، بىراق سۇ ئېلىپ كەلگەن خىزمەتچىلەر بىلىپ قالدى، شۇڭا تۆر باشلىق توى قىلىۋاتقان ياشنى چاقىرىدى.
JHN 2:10	ئۇغا: «ھەر قايىسى توى ئورنىشى ياخشى شارابنى باشلىقىدا بېرىپ قويدى، ئۇنىڭغا: – ھەرىر توى قىلغۇچى ياخشى شارابنى توينىڭ بېشىدا قۇيدى، ئاندىن مېھمانلار ئىچىپ كەتسە، كېيىنلىكىسىنى چىقىرىدى. لەكىن سەن، ياخشى سەن ياخشى شارابنى مۇشۇ چاغقىچە ساقلايسەن! – دېدى.	مېھمانلار ئىچىپ كەتسە، كېيىنلىكىسىنى چىقىرىدى. لەكىن سەن، ياخشى شارابنى هازىرغا قەدەر ساقلاپ تۇرغانسەن!» دېدى.
JHN 2:11	بۇ بولسا، ئەيسا كۆرسەتكەن مۆجىزلىك ئالامەتلەرنىڭ دەسلىكىسى بولۇپ، گاللىيەنىڭ كانا بېزىسىدا كۆرسىتىلگەندى. بۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆزىنىڭ شان-شەرىپنى ئایان قىلدى، ۋە ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلدى.	بۇ، ئەيسا گاللىيەدىكى كانا ئالامەتلەرنىڭ دەسلىكىسىنى قىلدى ۋە ئۆزىنىڭ شان-شەرىپنى ئاشكار قىلدى، شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ شاگىرىدىرى ئۇغا تولا ئىشىنىپ قالدى.
JHN 2:12	بۇ ئىشتن كېسىن ئۇ، ئانسى، ئىنىلىرى ۋە مۇخلىسىلىرى بىلەن كەيەرناھۇم شەھىرىگە چۈشۈپ، ئۇ يەردە بىرەنەچە كۈن تۇردى.	بۇ ئىش بولغاندىن كېسىن، ئۇ ئانسى، قېرىنداشتىرى ۋە شاگىرىلىرى بىلەن كەيەرناھۇمغا كېتىپ، ئۇ يەردە بەزى كۈنلەر قالدى.
JHN 2:13	يەھۇدىيەلرنىڭ «ئۆتۈپ كېتىش ھېپىت»غا يېقىن قالغاندا، ئەيسا يېرىۋالىمغا باردى.	يەھۇدىيەلرنىڭ ياسخا bayram ېلىپ قالغاندا، ئەيسا يېرىۋالىمگە باردى.
JHN 2:14	ئۇ ئىبادەتخانَا هوپىلىرىدا كالا، قوي ۋە كەيتەر ياختەك ساتقۇچىلارنى ھەم ئۇ يەردە ئولتۇرغان يېل تېگىشكۈچىلەرنى كۆردى.	ئۇ مەبەد دەرىزلىرىدە قوي، مال ۋە كەيتەر ساتقۇچىلارنى، شۇ يەردە يېل ئالماشتۇرغۇچىلارنى كۆردى.
JHN 2:15	ئۇ ئاندىن قامچا ياساپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى قوي-كاللىرى بىلەن قوشۇپ ئىبادەتخانىدىن ھەيدەپ چىقاردى. يېل تېگىشكۈچىلەرنى يۇللەرنى چېچىپ، شىرەلەرنى ئۇرۇۋەتتى	ئۇ كېچىك ئىپپاقلار بىلەن قامچا تەيارلىدى، شۇنداقلا ھەممە كىشىلەرنى ۋە قوي-ئوكۇزلارنى بىرگە ئىبادەتخانىدىن سۈرۈپ چىقاردى. يېل ئالماشىدىغانلارنىڭ يۇللەرنى تۆكۈپ تاشلىدى ۋە ئۇلارنىڭ ئۇستەللەرنى تېز قوچۇپ ئۇرۇۋەتتى.
JHN 2:16	ئۇ يەختەك-كەيتەر ساتقۇچىلارغا: بۇ نەرسىلەرنى بۇ جايدىن ئېلىپ كېتىڭلار! ۋە ياختەك-كەيتەر ساتقۇچىلارغا: – بۇ نەرسىلەرنى بۇ يەردىن ئېلىپ كېتىش! ئاتامىنىڭ ئۇينى سودا-سبىتقى ئۆيلىشىۋالما! – دېدى.	ئاتامىنىڭ ئۇينى سودا جا قىلىپ قويمىا! دېدى.
JHN 2:17	بۇنى كۆرگەن مۇردىلىرى زەبۇر كىتابىدا بېزىلغانلىقنى ئەسلىھەشتى: «سېنىڭ بۇنى كۆرگەن مۇخلىسىلىرى زەبۇردا مۇنداق يۇتۇلگىنىنى ئېسىگە ئېلىشىتى: مۇقىددەس ئۆيۈڭگە بولغان قىزغىن غىيرەتم مېنى يات قىلىپ كەتىن!». «سېنىڭ مۇقىددەس ئۆيۈڭگە بولغان ئۆتۈلۈق مۇھەببىتىم ئۆزۈمىنى چۈلگۈۋالدى!».	بۇنى كۆرگەن مۇردىلىرى زەبۇر كىتابىدا بېزىلغانلىقنى ئەسلىھەشتى: «سېنىڭ بۇنى كۆرگەن مۇخلىسىلىرى زەبۇردا مۇنداق يۇتۇلگىنىنى ئېسىگە ئېلىشىتى: مۇقىددەس ئۆيۈڭگە بولغان قىزغىن غىيرەتم مېنى يات قىلىپ كەتىن!». «سېنىڭ مۇقىددەس ئۆيۈڭگە بولغان ئۆتۈلۈق مۇھەببىتىم ئۆزۈمىنى چۈلگۈۋالدى!».
JHN 2:18	شۇنىڭ بىلەن يەھۇدىيەلر ئۇ ئىشلارغا ئىنكاس بىلدۈرۈپ ئۇنىڭدىن: – بۇنداق ئىشلارنى ئىشلارغا يەھۇدىيەلر يەنە ئۇنىڭغا: – بۇ ئىبادەتخانىنى ياساۋانقىلى ھازىرغىچە قىرىق ئالىتە يەل بولغان تۇرسا، سەن ئۇنى قانداقسەنگە ئۆچ كۈندىلا قۇرۇپ چىقايسەن!؟ – دېپ سورىدى.	شۇ ۋاقت يەھۇدىيەلر بۇ ئىشلارغا جاۋاب بەردى: 'بۇنداق ئىشلارنى قىلىۋاتقىنىڭدا، بىزگە نېمە دەلىل كۆرسەتەسەن؟' دېپ سورىدى.
JHN 2:19	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – ئۇشىپ ئىبادەتخانىنى چۈۋۈۋەتسەڭلار، مەن ئۆچ كۈن ئىچىدە ئۇنى يېڭىۋاشتىن قۇرۇپ چىقىمەن، – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: 'بۇ گۇرۇچخانىنى چۈشۈرۈپ تاشلاڭلار، مەن ئۆچ كۈنده ئۇنى قايتا قۇرۇپ چىقىمەن.'
JHN 2:20	شۇنىڭ بىلەن بۇ يەھۇدىيەلر يەنە ئۇنىڭغا: – بۇ ئىبادەتخانىنى ياساۋانقىلى ھازىرغىچە قىرىق ئالىتە يەل بولغان تۇرسا، سەن ئۇنى قانداقسەنگە ئۆچ كۈندىلا قۇرۇپ چىقايسەن!؟ – دېدى.	يەھۇدىيەلر ئۇغا دېدى: 'بۇ مەبەدلى قۇرۇشقا ھازىرغا قەدەر قىرىق ئالىتى يەل زۆر كەتىن، سەن ئۇنى ئۆچ كۈنده قانداق قايتا تۇرۇغۇزا لايىسەن؟'
JHN 2:21	ھالبۇكى، ئۇنىڭ، «ئىبادەتخانَا» دېگىنى ئۇنىڭ ئۆز تېنىنى كۆرسەتكەندى.	ئەمما ئۇنىڭ «ئىبادەتخانَا» دېگىنى شۇ تەننى كۆرسەتكەن بولۇپتۇ.

Reference	Before	After
JHN 2:22	شۇڭا، ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلىگەندىن كېيىن، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ بۇ دېگىنىنى ئېسسىگە ئالدى ۋە شۇنداقلا مۇقۇدەس يازمىلاردىكى بۇ ھەقتىك بېشارەتكە ھەمدە ئەيسانىڭ بېتقات سۆزىگە ئىشىنىدى.	شۇڭا، ئۇ قاپىتا تىرىلىگەندىن كېيىن، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ دېگەن گەيلىرىنى خاتىرلاپ قالدى ۋە كىتابىتا بۇ ھەقتىكى نەرسىلەرگە ۋە ئەيسا دېگەن سۆزلەرگە تولا ئىشىنىپ كەلتى.
JHN 2:23	ئۇتوبىكىتش ھېيتىدا، تۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭ بېرۇسالىبىدا كۆرسەتكەن مۇجىزىلىك ئالامەتلەرنى كۆرگەن بولۇپ، ئۇنىڭ نامىغا ئېتىقاد قىلىشتى.	ياسخا بايرامىدا، كۆپ كىشى ئۇنىڭ بېرۇسالىبىدا كۆرسەتكەن ئەجايب ئالامەتلەرنى كۆرگەنلىكتىن، ئۇنىڭ ئىسمىگە ئىشىنىپ قالدى.
JHN 2:24	لېكىن ئەيسا يۇتكۇل ئىنسانلارنىڭ قەلبىنىڭ قانداق ئىكەنلىكىنى بىلگەچكە، ئۆزىنى ئۇلارغا تايپشۇرمىتى.	ئەممە يېسۈس بارلىق ئادەملەرنىڭ قەلبىنى بىللىپ تۇرغانلىقى ئۆچۈن، ئۆزىنى ئۇلارغا بەرمىدى.
JHN 2:25	ئادەملەر ھەقتە ھېچكىمنىڭ گۇۋاھلىق بېرىشىنى كەرەك قىلمىدى؛ چۈنكى ئىنسان توغرۇلۇق ھېچكىمنىڭ ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىشىنىڭ ھاجىتى يوق ئىدى؛ چۈنكى ئۇ ئىنسانلارنىڭ قەلبىدە نېمە بار ئىكەنلىكىنى ئۆزى بىلەتتى.	ئادەملەر ھەقتە ھېچكىمنىڭ گۇۋاھلىق بېرىشىنى كەرەك قىلمىدى؛ چۈنكى ئىنسان توغرۇلۇق ھېچكىمنىڭ ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىشىنىڭ ھاجىتى يوق ئۇ كىشىلەرنىڭ، قەلبىدە نېمە بارلىقىنى ئۆزى ياخشى بىللىدۇ.
JHN 3:1	يەھۇدىيىلار كېڭىشمىسىنىڭ يەرسىيەردىن بولغان نىكودىم ئىسىملىك بىر يولباشچىسى بار ئىدى.	بىر يەرسىي كىشى بار، ئاتى نىكودىم، ئۇ يەھۇدىيىلارنىڭ رەھبىرى ئىدى.
JHN 3:2	بۇ ئادەم بىر كېچىسى ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىپ: – ئۇستاز، سېنىڭ خۇدادىن كەلگەن تەلەم بەرگۈچى ئىكەنلىكىنى بىلمىز، چۈنكى خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بىلەن بىرگە بولمىسا، ھېچكىمنىڭ سەن كۆرسەتكەن بۇ مۇجىزىلىك ئالامەتلەرنى كۆرسىتىشى قەتئىي مۇمكىن ئەمەس، – دېدى.	بۇ كىشى بىر كېچەدا ئەيسا ياقتۇرۇشغا بارىپ: «ئۇستاز، سىز خۇدا تەرىپىتن كەلگەن ئوقۇتقۇچى ئىكەنلىكىنى بىلمىز. چۈنكى خۇدا سىز بىلەن بىرگە بولمىسا، ھېچ كىم سىز كۆرسەتكەن بۇ ئاجايىپ ئالامەتلەرنى كۆرسىتەلمەيدۇ»، دېدى.
JHN 3:3	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: «ھەقىقەتى، ھەقىقەتى، مەن ساڭا دەيمەن، ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابىن: – بەرھەق، بەرھەق، مەن ساڭا شۇنى ئېتىپ قويىايكى، ھېچكىم يۇقىرىدىن توغۇلماىغىچە، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى كۆرەلمەس! – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: «ھەقىقەتى، ھەقىقەتى، مەن ساڭا دەيمەن، سەن كېڭىدىن توغۇلماىغاندا، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى كۆرمەيدۇ!» ھېچ كىم يېڭىدىن توغۇلماىغاندا، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كەرەلمەيدۇ!
JHN 3:4	نىكودىم دەپ: ئادەم كەشىھ بولغاندا قانداق قايتا توغۇللاپدۇ؟ ئانسىنىڭ قورسىقىغا قايتا كىرىپ توغۇلۇشى مۇمكىنمۇ؟! – دەپ سورىدى.	نىكودىم دەپ: ئادەم كەشىھ بولغاندا قانداق قايتا توغۇللاپدۇ؟ ئانسىنىڭ قورسىقىغا قايتا كىرىپ توغۇلۇش بولىدغانمۇ؟ دەپ سورىدى.
JHN 3:5	ئەيسا مۇنداق جاۋاب بەردى: – بەرھەق، بەرھەق، مەن ساڭا شۇنى ئېتىپ قويىايكى، ھەم سۇدىن، ھەم روھتنى توغۇلماىغىچە، ھېچكىم خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كەرەلمەس!	ئەيسا جاۋاب بەردى: «ھەقىقەت، ھەقىقەت، مەن ساڭا دەيمەن، سۇ بىلەن ۋە رۇھ بىلەن توغۇلماىغاندا، ھېچ كىم خۇدا يادىشاھلىقىغا كەرەلمەيدۇ!»
JHN 3:6	ئەتتىن توغۇلغان بولسا ئەتتۇر؛ روھتنى توغۇلغان بولسا روھتۇر.	تەن توغۇلغان بولسا تەن؛ روھ توغۇلغان بولسا روھ.
JHN 3:7	ساڭا: «يۇقىرىدىن توغۇلۇشۇڭلار كېرەك» دېگەنگە ھەيران قالما.	سىزگە: «يۇقىرىدىن توغۇلۇشۇڭلار كېرەك» دېگەنگە ھەيران بولمىغىن.
JHN 3:8	شامال خالغان تەرەيکە سوقدۇ، سەن ئۇنىڭ ئاۋاازىنى ئاڭلايسەن، لېكىن قەيەردىن كېلىپ، قەيەرگە بارىدىغىنىنى بىلەمەيسەن. روھتنى توغۇلغان ھەر ھەربىرىمۇ شۇنداقتۇر.	شامال ھارا سوقدۇ، سەن ئۇنىڭ ئاۋاازىنى ئاڭلايسەن، لېكىن ئۇ قانداق كېلىپ، قايدا كېتىپ كەتكەنلىكىنى بىلەمەيسەن. روھ بىلەن توغۇلغان ھەر بىرى شۇنداق.
JHN 3:9	نىكودىم يەنە جاۋابىن ئېساغا: – بۇ ئىشلار قانداقمۇ مۇمكىن بولار؟ – دېدى.	نىكودىم يەنە ئەيساغا جاۋاب بەردى: «بۇ ئىشلار قانداق بولىدۇ؟ دېدى.
JHN 3:10	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەر بولۇپ دېدى: «سەن ئىسرائىلنىڭ ئوقۇتقۇچىسى تۇرۇپ، بۇنىمۇ بىلەمەمسەن؟	ئەيسا ئۇغا جاۋاب بەر بولۇپ دېدى: «سەن ئىسرائىلنىڭ ئوقۇتقۇچىسى بولۇپ تۇرۇپ، بۇلارنىمۇ بىلەمەمسەن؟»
JHN 3:11	بەرھەق، بەرھەق، مەن ساڭا شۇنى ئېتىپ قويىايكى، بىز بىلگىنىمىزنى ئېتىمىز ۋە كۆرگىنىمىزگە گۇۋاھلىق بېرىمىز، لېكىن سىلەر بىزنىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلمايسىلەر.	ھەقىقەتەن، ھەقىقەتەن، مەن ساڭا بۇنى دەيمەن، بىز بىللىپ تۇرغان نەرسىلەرنى سۆزلىمېز ۋە كۆرگەن نەرسىلەرگە گۇۋاھلىق قىلىمىز، لېكىن سىلەر بىزنىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلمايسىلەر.
JHN 3:12	سىلەرگە دۇنيادىكى ئىشلارنى دەيسەن، ئىشەنەمىزگەن يەردە، ئەرشتىكى ئىشلارنى ئېتىسام قانداقمۇ ئىشىنىسىلەر؟	ئىشلارنى دەيسەن قانداق ئىشىنىپ كېتەلەيسىلە؟
JHN 3:13	ئۆزى ئەرشتە بولۇپ، ئەرشتىن چوشكۈچىدىن، يەنى ئىنسانئوغىلىدىن باشقا	ئەرشتىن چوشكەن كىشىدىن، يەنى ئىنسانئوغىلىدىن باشقا ھېچكىم

Reference	Before	After
JHN 3:30	كۈتسىدۇ، قولداش ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ، قەلېيدە تولىمۇ خۇرسەن بولىدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش، مەندىمۇ خۇرسەنلىك تولۇپ تاشىدۇ.	كۈتسىپ تۇرۇپ، ئاڭلاشقاندا قەلېي تولۇق خۇشال بولىدۇ. مەنمۇ شۇ خۇشاللىق بىلەن تولۇپ كەتىم.
JHN 3:31	ئۇنىڭ يوكسلىشىش، مېنىڭ ئاجىزلىشىشىم مۇقەرەرددۇ.	ئۇ كۆپىھىتىپ بارسۇن، مەن كەمەيتىپ بارىمەن.
JHN 3:32	ئۇنىڭ ئەرشتە كۆرگەن ۋە ئاڭلغانلىرى بولسا، ئۇ بۇلار توغرۇلۇق گۇۋاھلىق بېرىدۇ؛ بىراق ھېچكىم ئۇنىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلمايدۇ.	ئۇ ئەرشتە كۆرگەن ۋە ئاڭلغانلىرىنى دەليل قىلىدۇ، لېكىن ھېچ كىشى ئۇنىڭ دەللىرىنى قوبۇل قىلمايدۇ.
JHN 3:33	هالبۇكى، كىمكى ئۇنىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلغان بولسا، خۇدانىڭ ھەق ئىكەنلىكىمۇ مۆھۇرىنى باسقان بولىدۇ.	ئۇنىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلغۇچى خۇدا ھەفقة تە توغرا ئىكەنلىكىنى جاكارلىدۇ.
JHN 3:34	چۈنكى خۇدا ئەۋەتكەن كىشى خۇدانىڭ سۆزلىرىنى ئېيتىپ كېتىدۇ؛ چۈنكى چۈنكى خۇدا ئەۋەتكىنى خۇدانىڭ سۆزلىرىنى سۆزلىدۇ؛ چۈنكى خۇدا روھنى ئۇنىڭغا ئولچەم بىلەن كەملەپ بەرمەس.	چۈنكى خۇدا روهنى ئۇنىڭغا تولۇق ھەدىيە قىلىدۇ.
JHN 3:35	ئاتا ئوغۇلنى سۆيىدۇ ۋە ھەممە ئىشلارنى ئۇنىڭ قولغا تايىشۇرغاندۇر.	ئاتا ئوغۇلنى ئەسىلىدەنلا سۆيىدۇ ۋە ھەممە ئىشلارنى ئۇنىڭ قولغا تايىشۇرغان.
JHN 3:36	ئوغۇلغا بېتىقاد قىلغۇچى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئىگىدۇر. لېكىن ئوغۇلغا ئىتائەت قىلىمىغۇچى ھاياتنى ھېچ كۆرمەيدۇ، بەلكى خۇدانىڭ غەزبى شۇنداقلارنىڭ ئۇستىدە تۇرىدۇ.	ئوغۇلنى ئىشىنىپ قالغانلار مەڭگۈلۈك ھاياتنى ئېرىشىدۇ. لېكىن ئوغۇلنى ئەمەلگە ئاشۇرمادىغانلار ھاياتنى ھېچ كۆرمەيدۇ، بەلكى خۇدانىڭ غەزبى ئۇلارنىڭ ئۇستىدە قالبى تۇرىدۇ.
JHN 4:1	ئەمدى يەرسىيەلەرنىڭ «ئەيسانىڭ مۇخلىس قىلىپ چۆمۈلدۈرگەنلىرى يەھيانىڭدىن كۆپ ئىكەن» دېگەن خەۋەرنى ئاڭلغىنىنى رەب ئۇققاندىن كېيىن	هازىر ئەپسان يەرسىيەلەرنىڭ «ئەپسانىڭ مۇخلىس قىلىپ سۇغا چۆمۈگەنلىرى يەھيانىنىڭدىن كۆپ بولۇپ قالغان» دېگەن خەۋەرنى ئاڭلغانلىقىنى بلگەندىن كېيىن
JHN 4:2	(ئەمەلەتتە ئەپسا ئۆزى ئەمەس، مۇخلىسلەرى چۆمۈلدۈرگەن)	ئەسلىدە ئەپسا ئۆزى چۆمۈلدۈرمىگەن، بەلكى مۇخلىسلەرى چۆمۈلدۈرگەن
JHN 4:3	ئۇ يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن چىقىپ يەنە گاللىيەگە كەتنى.	ئۇ يەھۇدىيە دىن چىقىپ كەتنى، يەنە گاللىيەگە باردى.
JHN 4:4	ئەمدى ئۇ بول ئۇستىدە سامارىيە ئۆلکىسىدىن ئۆتۈش كېرەك ئىدى.	ئۇ سامارىيە دىن ئۆتۈپ كېتىشى كېرەكتى.
JHN 4:5	شۇنىڭ، بىلەن ئۇ ياقۇپ ئۆز ئوغلى يۈسۈپكە بەرگەن يەرگە يېقىن بولغان سامارىيەنىڭ سىخار سىخار دېگەن بىر شەھىرىگە كەلدى.	ئۇ ياقۇنىنىڭ بالىسى يۈسۈپكە بەرگەن يەرگە يېقىن بولغان سامارىيەدىكى سىخار شەھىرىگە كەتنى.
JHN 4:6	شۇ يەردە «ياقۇنىڭ قۇدۇقى» بار ئىدى. ئەپسا سەپىرىدە چارچىغىنىدىن قۇدۇقىنىڭ قېشىغا كېلىپ سېتىۋېلىش ئۆچۈن شەھەرگە كىرىپ	شۇ جايىدا ياقۇنىڭ قۇدۇقى بار. ئەپسا سەپەردىن چارچاپ قالغاندا، قۇدۇق پېنىغا كېلىپ ئولتۇردى. بۇ تەخمنەن ئالىنسىچى سائەتتە بولدى.
JHN 4:7-8	سامارىيەدىن بىر ئايال سۇ تارتىپ ئېلىش ئۆچۈن كەلدى. چۈنكى ئۇنىڭ مۇخلىسلەرى يېمەكلىك سېتىۋېلىش ئۆچۈن شەھەرگە كىرىپ بىر ئاز سۇ بەر،» دەپ دەيدۇ. چۈنكى ئۇنىڭ مۇخلىسلەرى يېمەك ئالىش كەتكەندى. شۇ چاغدا، سامارىيەلىك بىر ئايال سۇ ئالغىلى كەلدى. ئەپسا ئۇنىڭغا: – ماڭ ئىچكىلى سۇ بەرگىن، – دېدى.	سامارىيەدىن بىر ئايال سۇ تارتىپ ئېلىش ئۆچۈن كەلدى. چۈنكى ئۇنىڭ مۇخلىسلەرى يېمەك ئالىش كەتكەندى. شۇ چاغدا، سامارىيەلىك بىر ئاز سۇ بەر،» دەپ دەيدۇ. چۈنكى ئۇنىڭ مۇخلىسلەرى يېمەك ئالىش بىر ئاز سۇ بەر،» دەپ دەيدۇ. چۈنكى ئۇنىڭ مۇخلىسلەرى يېمەك ئالىش كەتكەندى. شۇ چاغدا، سامارىيەلىك بىر ئايال سۇ ئالغىلى كەلدى. ئەپسا ئۇچۇن شەھەرگە كىرىپ كەتكەن.
JHN 4:9	ئايال ئۇنىڭغا: «سىز يەھۇدىي بولۇپ تۇرۇپ، مەن كېيى سامارىيەلىك بىر ئايال ئۇنىڭدىن: – ئۆزىگىز يەھۇدىي تۇرسىڭىن، مەندەك سامارىيەلىك بىر قىزغا قانداق سۇ ئىچىش ئۆچۈن تەلەپ قىلىپ قالدىڭىز؟» دەپ سورىدى، ئايالدىن قانداقلارچە ئىچكىلى سۇ تەلەپ قىلىپ قالدىڭىز؟ – دەپ سورىدى چۈنكى يەھۇدىيلار سامارىيەلىكلەر بىلەن ھېچقانداق باردى-كەلدى قىلماپتىن).	ئايال ئۇنىڭغا: «سىز يەھۇدىي بولۇپ تۇرۇپ، مەن كېيى سامارىيەلىك بىر ئايال ئۇنىڭدىن: – ئۆزىگىز يەھۇدىي تۇرسىڭىن، مەندەك سامارىيەلىك بىر قىزغا قانداق سۇ ئىچىش ئۆچۈن تەلەپ قىلىپ قالدىڭىز؟» دەپ سورىدى، ئايالدىن قانداقلارچە ئىچكىلى سۇ تەلەپ قىلىپ قالدىڭىز؟ – دەپ سورىدى چۈنكى يەھۇدىيلار سامارىيەلىكلەر بىلەن ھېچقانداق باردى-كەلدى قىلماپتىن).
JHN 4:10	ئەپسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: «ئەگەر سەن خۇدا ئاتىدىغان سوۋىقاتنى ۋە سەنگە سۇ سورايدىغان كىشىنى بىلسەڭ، سەن ئۇنىڭدىن سوراپ تەلەپ ئۇنىڭدىن تىلەتتىڭ ۋە ئۇ ساڭا ھاياتلىق سۈپىنى بېرەتتى.	ئەپسا ئۇغا جاۋاب بەردى: «ئەگەر سەن خۇدا ئاتىدىغان سوۋىقاتنى ۋە سەنگە سۇ سورايدىغان كىشىنى بىلسەڭ، سەن ئۇنىڭدىن سوراپ تەلەپ ئۇنىڭدىن تىلەتتىڭ ۋە ئۇ ساڭا ھاياتلىق سۇ بېرىپ قويىدۇ.
JHN 4:11		

Reference	Before	After
JHN 4:12	ئایال ئۇنىڭدىن: – تەقسىر، سۇ تارتقۇدەك ھېچنەرسىڭىز بولمىسا، ئۇنىڭ ئۇستىگە قۇدۇق، چوڭقۇر تۇرسا، ھاياتلىق سۈيىنى نەدىن ئالىسىز؟	ئایال دېدى: ئاقا، سىزدا سۇ تارتقۇج ھېچ بولمىسا، قۇدۇق بەزەكسىكى چوڭقۇر تۇرسا، شۇ ھاياتلىق سۇنى قانداق ئالالايسىز؟
JHN 4:13	ئەجا با، بۇ قۇدۇقنى بىزگە مىراس قالدۇرغان ئاتىمىز ياقۇپتىن ئۇلۇغمۇسىز؟	ھەي، سىز بىز NING ئاتا ياقۇپتىن چوڭراقمىسىز؟ ئۇ بۇ قۇدۇقنى بىزگە قالدۇرغان ۋە ئۆزى، ئوغۇللرى ۋە ھايۋانلىرى بۇدىن سۇ ئىجكەن.
JHN 4:14	بۇ قۇدۇقتىن ئۆزى، ئوغۇللرى ۋە مال-ۋارانلىرىمۇ سۇ ئىجكەن – دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: بۇ سۇنى ئىجكەن ھەركىم يەنە ئۇسسىايدۇ.
JHN 4:15	ئەپسە ئۇنىڭغا جاۋابەن: – بۇ سۇنى ئىجكەن ھەركىم يەنە ئۇسسىايدۇ.	لەكىن مەن بېرىدىغان سۇنى ئىجسە، ھەركىم ئەبەدى سۇ ئىستەمەيدۇ ۋە مەن بېرىدىغان سۇ ئۇنىڭ ئىچىدە مەڭگۈلۈك ھاياتقا يېتەكلەيدىغان بىر چىشما بولۇپ چىقىدۇ.
JHN 4:16	ئەپسە: – بېرىپ ئېرىڭنى بۇ يەرگە چاقىرىپ كەلگىن، – دېدى.	ئەيسا: «بارىپ، ئېرىڭنى بۇ جايغا چاقىرىپ كەل،» دېدى.
JHN 4:17	– ئېرىم يوق، – دەپ جاۋاب بەردى ئایال. – ئېرىم يوق دەپ، راست ئېيتتىڭ.	ئایال دېدى: «ئېرىم يوق.» ئ Isa: «سەن ئېرىم يوق دەپ راست ئېيتقانسان.»
JHN 4:18	چۈنكى بەش ئەرگە تەگدىڭ ۋە ھازىر سەندە بولغىنى سېنىڭ ئېرىڭ ئەمەس. بۇنى توغرا ئېيتتىڭ! – دېدى ئەيسا.	چۈنكى سەن بەش قېتىم تۇرمۇش كۆرگەن ۋە ئىndi سەندە بار كىش سېنىڭ ئېرىڭ ئەمەس. بۇ گاپىڭ توغرا! دېدى ئەيسا.
JHN 4:19	ئایال ئۇنىڭغا: – تەقسىر، ئەمدى كۆرۈمكى، سىز ئەسىلەدە يېغەمبەر ئىكەنسىز!	ئایال ئۇنىڭغا: ئاقا، مەن كۆرۈمكى، سىز يېغەمبەر ئىكەنسىز!
JHN 4:20	ئاتا-بۇۋىلىرىمىز بۇ تاغدا ئىبادەت قىلىپ كەلگەن، لېكىن سىلەر يەھۇدىپىلار «ئىبادەتنى بېرۇساپىلما قىلىش كېرەك!» دەۋاىسىلەرغا؟ – دېدى.	ئاتالارىمىز بۇ تاغدا ئىبادەت قىلغان، ئەمما سىلەر يەھۇدىپلار بېرۇساپىلما ئىبادەت قىلىش كېرەك دېسىلەر؟
JHN 4:21	ئەيسا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: – خانىم، مَاڭا ئىشەنگىن، شۇنداق بىر ۋاقتى- ئاتانى بۇ تاغدا ئىبادەت قىلمايسىلەر ۋە بېرۇساپىلما ئىبادەت قىلمايسىلەر سائىنى كېلىدۈكى، سىلەرنىڭ ئاتىغا ئىبادەت قىلىشىڭلار ئۈچۈن نە بۇ تاغدا ياكى نە بېرۇساپىلما بولۇشۇڭلارنىڭ حاجىتى قالمايدۇ.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: خانىم، مَاڭا ئىشەنگە، بىر ۋاقتى كېلىدۈكى، سىلەر ئىبادەت قىلىش كېرەك دېسىلەر ئاتانى بۇ تاغدا ئىبادەت قىلمايسىلەر ۋە بېرۇساپىلما ئىبادەت قىلمايسىلەر سائىنى كېلىدۈكى، سىلەرنىڭ ئاتىغا ئىبادەت قىلىشىڭلار ئۈچۈن نە بۇ تاغدا ياكى نە بېرۇساپىلما بولۇشۇڭلارنىڭ حاجىتى قالمايدۇ.
JHN 4:22	سىلەر ئىبادەت قىلغىنىڭلارنى بىلمەيسىلەر؛ بىراق بىز كىمگە ئىبادەت قىلغىنىمىزنى بىلەمىز. چۈنكى نىجات-قۇتقۇزۇلۇش بەھۇدىپىلار ئارقىلىق بولىدۇ.	سىلەر نېمىنى ئورۇن قوشۇپ سەجدە قىلىۋاتقانلىقىڭلارنى بىلمەيسىلەر؛ بىراق بىز كىمگە سەجدە قىلىۋاتقانلىقىمىزنى بىلەمىز. چۈنكى نەجات يەھۇدىپلەر ئارقىلىق كېلىپ تۇردى.
JHN 4:23	لېكىن شۇنداق بىر ۋاقتى كېلىدۇ – ۋە شۇنداقلا ھازىر كەلدىكى، ھەقىقى ئىبادەت قىلغۇچىلار ئىبادەت قىلغۇچىلار روه ۋە ھەقىقەت بىلەن ئىبادەت قىلىدۇ. ئاتا ئۆزىگە ئەنە شۇنداق ھەقىقى ئىبادەت قىلغۇچىلارنى ئىزدەمەكتە.	بىراق، شۇ ۋاقتى كېلىپ قالدى - ھەتا ھازىرلا كەلدى، راست ئىبادەت قىلغىلەر ئاتاغا روه بىلەن ھەقىقەتتە ئىبادەت قىلىدۇ. ئاتا ئەنە شۇنداق ئىبادەت قىلغۇچىلار روه ۋە ھەقىقەت بىلەن ئىبادەت قىلىدۇ. ئەققى ئىبادەت قىلغۇچىلارنى ئىزدەيدۇ.
JHN 4:24	خۇدا روھتۇر ۋە ئۇنى ئىبادەت قىلغۇچىلار روه ۋە ھەقىقەت بىلەن ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىشى كېرەكتۇر.	خۇدا روھتۇر ۋە ئۇنى ئىبادەت قىلغۇچىلار روه بىلەن ھەقىقەتتە ئىبادەت قىلىش كېرەك.
JHN 4:25	ئایال ئۇنىڭغا: – مەسھەنىڭ، يەنى «خرستوس» دېگەنسىڭ كېلىدىغانلىقىنى بىلەمەن. ئۇ كەلگەندە، بىزگە ھەممە ئىشلارنى ئېيتتىپ بېرىدۇ – دېدى.	ئایال ئۇغا: مەن مەسەھ كېلىدىغانلىقىنى بىلەمەن، يەنى خristos. ئۇ كەلگەندە، بىزگە ھەممە ئىشلارنى ئېنىق سۆزلەپ بېرىدۇ دېدى.
JHN 4:26	ئەيسا ئۇنىڭغا: – سەن بىلەن سۆزلىشىۋاتقۇچى مەن دەل شۇدۇرمەن! – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: «سەن بىلەن سۆزلىشىۋاتقان مەنلا، مەن شۇ؟» دېدى.
JHN 4:27	شۇ چاڭدا ئۇنىڭ مۇخلۇسىلىرى قايتىپ كەلدى. ئۇلار ئۇنىڭ بىر ئایال بىلەن سۆزلىشىۋاتقانلىقىغا ھالى-تاك قىلىشتى؛ لېكىن ھېچقايسىسى ئۇنىڭدىن:	بۇ ۋاقتىتا ئۇنىڭ شاگىدلەرى قايتىپ كەلدى. ئۇلار ئۇنىڭ بىر ئایال بىلەن سۆزھېت قىلىۋاتقانلىقىغا ھايран بولدى؛ لېكىن ھېچ كەم ئۇنىڭدىن:

Reference	Before	After
JHN 4:28	«ئۇنىڭدىن نېمە ئىزدەپىسەن؟» ياكى «نىمىشقا ئۇنىڭ بىلەن سۆزلىشىسىن؟» دەيمۇ سورىمىدى.	«ئۇنىڭدىن نېمە ئىزدەپىسەن؟» ياكى «نىمىشقا ئۇ بىلەن سۆھىەت قىلىسىن؟» دەپ سورىمىدى.
JHN 4:29	ئاندىن ئايال سۇ قاچقالىنى تاشلاپ، شەھەرگە قايتىپ كەتنى ۋە خەلقكە كىشىلەرگە: شۇنىڭ بىلەن ئايال كوزىسىنى تاشلاپ قويۇپ، شەھەرگە قايتىپ بېرىپ،	ئاندىن ئايال سۇ قاچقالىنى تاشلاپ، شەھەرگە قايتىپ كەتنى ۋە خەلقكە كىشىلەرگە: كېلىڭلار، مەنمۇن ھەممە ئىشلىرىمنى بايان قىلغان بىر كىشىنى كۆرۈڭلار.
JHN 4:30	يورۇڭلار، ھاياتىمدا قىلغانلىرىمنىڭ ھەممىسىنى ماڭا ئېتىپ بەرگەن بىر كىشىنى كۆرۈپ كېلىڭلار ئەجەبا، مەسىھ شۇمىدۇ؟ – دېدى.	بۇ كىشى مەسىھ بولۇشى ئەمەسمۇ؟ شۇ ۋاقتتا، خەلق شەھەردىن چىقىپ، ئەيسىنىڭ ئالدىغا كەلدى.
JHN 4:31	بۇنىڭ بىلەن خالايىق شەھەردىن چىقىپ، ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىشكە باشلىدى.	شاكىرىلىرى ئۇنى ئورۇپ تۇرۇپ: ئۇقۇتقۇچى، يە! دېدى.
JHN 4:32	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: – مېنىڭ سىلەر بىلمەيدىغان بىر بېمەكلىكىم بار، – دېدى.	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: مەنمۇ سىلەر bilm كىمسىسى ئۇنىڭغا بېگەنلىك بىر نەرسە ئېلىپ مۇخلىسلىرى بىر-بىرىگە: ئەجەبا، بىرسى ئۇنىڭغا بېگىلى بىر نەرسە ئەكېلىپ بەرگەنمىدۇ؟ دېيشتى.
JHN 4:33	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مېنىڭ بېمەكلىكىم – مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ۋە ئۇنىڭ ماڭا تاپشۇرغان خىزمىتىنى تاماملاشتۇر.	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: مېنىڭ بېمەكلىكىم بۇ: مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ خالىسىنى ئورۇداش ۋە ئۇنىڭ مېنغا تەقدىرىلىگەن ئىشىنى توگەتكۈزىش.
JHN 4:34	سىلەر: «ھوسۇل يېغىشقا يەنە تۆت ئاي قالدى» دەۋاتاما مىسلىر؟ مانا، سىلەرگە ئېيتايكى، بېشىڭلارنى كۆرۈپ ئېتىزلارغا قاراڭلار، زىراەتلەر سارغىيپ ئورۇشقا تەبىار بولدى!	سىلەر: «ھوسۇل تۈلاشقا يەنە تۆت ئاي قالدى» دەپسىز؟ قاراڭلار، سىلەرگە دەيمەن، كۆزلىرىڭلارنى كۆرۈپ دەرتلەرگە بېقىڭلار، زىراەتلەر سارغايفان، تۈلاب ئېلىشقا تەبىار بولدى!
JHN 4:35	ھوسۇلنى يېغىدۇ، شۇنىڭ بىلەن تېرىغۇچى بىلەن ئورمىچى تەڭ شادلىنىدۇ.	تېرىغۇچى ھەققىنى ئېلىپ كېتىدۇ ۋە مەڭگۈلۈك ھاياتقا ھوسۇل تۈلايدۇ، شۇڭ تېرىغۇچى بىلەن سېچقان كىشى بىرگە خۇساللىق قىلىدۇ.
JHN 4:36	چۈنكى بۇ ئىشتىتا «بىرى تېرىدى، يەنە بىرى يېغىدۇ» دېگەن سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ.	چۈنكى بۇ ئىشتىتا، بىرى تېرىدى، باشققا بىرى يېغىدۇ دېگەن سۆز راست ئەمەلى بولىدۇ.
JHN 4:37	مەن سىلەرنى ئۆزۈڭلار ئەمگەك سىددۇرمىگەن ھوسۇلنى يېغىشقا ئەۋەتتىم؛ باشقىلار ئەمگەك قىلىدى ۋە سىلەر ئۇلارنىڭ ئەمگىكىنىڭ مېۋسىنى ئېلىشقا نېسىپ بولدوڭلار.	مەن سىلەرنى ئۆزۈڭلار زور ئەمگەك قىلىمىغان نەرسىنى يېغىپ ئېلىشقا يوللىدىم؛ باشقىلار ئۇنىڭ ئۆچۈن كۆپ ئىش قىلىدى، سىلەر بولسا شۇ ئىشنىڭ مېۋسىگە قاتنىشىپ ئېلىشتىلار.
JHN 4:38	شۇ شەھەردىكى نۇرغۇن سامارىيەلىكىلەر ھېلىقى ئايالنىڭ: «ئۇ ھاياتىمدا قىلغانلىرىمنىڭ ھەممىسىنى ماڭا ئېتىپ بەردى» دېگەن گۇواھلىق سۆزىنى ئاڭلاب، ئەيساغا ئېتىقاد قىلىدى.	شۇ شەھەردىكى كۆپ سامارىيەلىكىلەر ئۇ ئايالنىڭ: «ئۇ مەنىڭ ھاياتىمدا قىلغان ھەممە ئىشلارنى بايان قىلىدى» دېگەن سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا، ئەيساغا ئېشىنىپ قالدى.
JHN 4:39	شۇڭا، ئۇلار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ئۇنىڭ ئۆزلىرى بىلەن بىلە تۇرۇشىنى ئۆزۈنۈشكىلى تۇردى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇ يەردە ئىككى كۈن تۇردى.	شۇڭا، ئۇلار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ئۇنىڭ ئۆزلىرى بىلەن بىلە قالىشنى سوراپ تۇردى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇ يەردە ئىككى كۈن قالدى.
JHN 4:40	ئۇنىڭ سۆز-كالامى ئارقىلىق تېخىمۇ كۆپ ئادەم ئۇنىڭغا بېتىقاد قىلىدى.	ئۇنىڭ سۆزلۈرى سەھەبىدىن تېخى كۆپ ئادەم ئۇنىڭغا ئىشىنىپ كەتنى.
JHN 4:41	ئۇلار ئايالغا دېدى: ئەمدى بىزنىڭ ئىشەنىشىمىز سېنىڭ سۆزلىرىنى ئەمەس، چۈنكى ئۆزىمىز ئۇنى ئاڭلاب چۈشەندۈق ۋە بېلىپ	ئۇلار ئايالغا دېدى: ئەمدى بىزنىڭ ئىشەنىشىمىز سېنىڭ سۆزلىرىنى ئەمەس، چۈنكى بىزنىڭ ئۆزىمىز ئۇنى ئاڭلاب چۈشەندۈق ۋە بېلىپ
JHN 4:42	بۇ ئىككى كۈنдин كېيىن ئۇ شۇ يەردىن چىقىپ گاللىيەگە قاراپ ماڭدى	قىلىدۇقكى، بۇ كىشى شۇ دۇزىيانڭ قۇتقۇزغۇچىسى!
JHN 4:43		ئىككى كۈن ئۆتكەندىن كېيىن، ئۇ شۇ جايدىن چىقىپ گاللىيەگە قاراپ ماڭدى

Reference	Before	After
JHN 4:44	(چۈنكى ئەيسا ئۆزى: «ھېچىر يېغەمبەر ئۆز يۇرتىدا ئىززەت يوقۇر» دەپ گۇۋاھلىق بەرگەندى).	چۈنكى ئەيسا ئۆزى: «ھەر بىر يېغەمبەر ئۆز يۇرتىدا ئىززەت يوق» دەپ ئەيتىپ كەتكەن.
JHN 4:45	شۇنىڭ بىلەن ئۇ گاللىيەگە كەلگىندە، گاللىيەلىكلەر ئۇنىڭ، ئۆتۈپ كېتىش بېتىدا يېرۇسالىمدا قىلغان ئەمەللەرنىڭ ھەممىسىنى كۆرگەچكە، ئۇنى قاراشى ئېلىشتى (چۈنكى ئۇلارمۇ ھېتىقا چىققانىدى).	ئۇ گاللىيەگە كەلگەندە، گاللىيەلىكلەر ئۇنىڭ يېرۇسالىمدا بايرام ھېتىدا قىلغان ھەممە ئىشلىرىنى كۆرگەن بولغاچا، ئۇنى ياخشى قاراشى ئالدى.
JHN 4:46	ئەمدى ئەيسا بۇ قېتىم گاللىيەدىكى كانا يېزىسىغا يەنە باردى (ئۇ دەل شۇ يەردە سۇنى شارابقا ئايلاندۇرغانىدى). شۇ كۇنلەرده، كەيەرناھۇم شەھىندرىدە ئوغلى كېسەل بولۇپ ياتقان بىر ئوردا ئەمەلدارى بار ئىدى.	ئەيسا گاللىيەدىكى كانا يېزىسىغا قايتا باردى، چۈنكى ئۇ شۇ يەردە سۇنى شارابقا ئۆزگەرتى肯. شۇ ۋاقتىتا كەيەرناھۇم شەھىندرىدە بىر رەھىندرىنىڭ ئوغلى كېسەل ئىدى.
JHN 4:47	ئۇ ئەيسانىڭ يەھۇدىيەدىن گاللىيەگە كەلگەنلىكىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ ئالدىغا باردى ۋە – ئۆيۈمگە چۈشۈپ، سەكراتتا ياتقان ئوغلومنى ساقايتىپ بەرگەيلا! – دەپ توختىماي ئىلتىجا قىلدى.	ئۇ ئەيسا يەھۇدىيەدىن گاللىيەگە كەلدى دېگەننى ئاڭلۇغاندا، ئۇنىڭ يېننغا بارىپ: «ئۆيۈمگە كەلگۈچە، بالام سەكراتتا ياتۋاتىدۇ، ساقلاپ بەرگىن!» دەپ توختاماي سورىدى.
JHN 4:48	شۇنىڭ بىلەن، ئەيسا ئۇنىڭغا: – سىلەر گاللىيەلىكلەر مۆجىزلىك ئالامەتلەر ۋە كارامەتلەرنى كۆرمىگۈچە، ھېچ ئېتىقاد قىلمايسىلەرا! – دېدى.	ئاندىن، ئەيسا ئۇغا: «مۇجىزەلىك ئالامەتلەر ۋە كارامەتلەرنى كۆرمەسىلەر، ھېچقا ناداق ئېتىقاد قىلمايسىلەرا!» دېدى.
JHN 4:49	ئوردا رەھىمدار ئۇنىڭغا: ئاقا، بالام ئۇلۇپ كەتمەسىلىك ئۈچۈن تېزلا كېلىڭ! ئوردا ئەمەلدارى ئەيساغا: – تەقسىر، بالام ئۇلەمەستە چۈشكەيلا! – دېدى.	دەپ دېدى.
JHN 4:50	ئەيسا ئۇنىڭغا: – بارغۇن، ئوغلوڭ ھايات قالدى! – دېدى. ھېلىقى ئادەم ئەيسانىڭ ئېتىقان سۆزىنگە ئىشىنىپ، ئۆيىگە قاراپ ماڭدى.	ئەيسا ئۇغا: «بار، ئوغلىڭ ياخشى بولدى!» دېدى. ئۇ كىشى ئەيسانىڭ سۆزىنگە ئىشىنىپ، ئۆيىگە قاراپ كەتنى.
JHN 4:51	يولدا كەتۋاتقاندا، ئۇنىڭ خىزمەتلەرچىلىرى ئالدىغا كېلىپ، بالىسى ھاياتتا، يولدا كېتىپ بارغىندا، ئۇنىڭ قۇللىرى ئالدىغا چىقىپ، بالىلىرى ھايات، دەپ ئۇقۇرۇرى.	يولدا كەتۋاتقاندا، ئۇنىڭ خىزمەتلەرچىلىرى ئالدىغا كېلىپ، بالىسى ھاياتتا، يولدا كېتىپ بارغىندا، ئۇنىڭ قۇللىرى ئالدىغا چىقىپ، بالىلىرى ھايات، دەپ خۇفۇر بەردى.
JHN 4:52	رەھىمدار كىشىسى بالىسىنىڭ قايسى ۋاقتىتا ياخشىلەنۋالىقىنى سورىدى، ئەمەلدار ئۇلاردىن ئوغلىنىڭ قايسى سائەتىن باشلاپ ياخشىلىنىشقا يۈزۈنگەنلىكىنى سورىۋىدى، ئۇلۇر: – تۇنۇگۇن يەتتىنچى سائەتتە قىزىتىمىسى ياندى، – دېپىشتى.	دۇلار: «تۇنۇگۇن يەتتە سائەتتە يۈزەكلىك كەتنى،» دېدى.
JHN 4:53	بالىنىڭ ئاتىسى بۇنىڭ دەل ئەيسانىڭ: «ئوغلوڭ ھايات قالدى!» دېگەن ۋاقتىتا بولغاڭىلىقىنى بلىپ كەتلىنىپ كەتكەن. شۇڭا، ئۆزى ۋە ئائىلىسى يۈتۈنلا ئېتىقاد دېگەن سائەت ئىكەنلىكىنى بلىپ يەتتى. شۇنىڭ بىلەن ئۆزى يۈتكۈل ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن بىلە ئېتىقاد قىلىشتى.	بالىنىڭ ئاتىسى بۇنىڭ دەل ئەيسانىڭ: «ئوغلوڭ ھايات قالدى!» دېگەن ۋاقتىتا بولغاڭىلىقىنى بلىپ كەتلىنىپ كەتكەن. شۇڭا، ئۆزى ۋە ئائىلىسى يۈتۈنلا ئېتىقاد دېگەن سائەت ئىكەنلىكىنى بلىپ يەتتى. شۇنىڭ بىلەن ئۆزى يۈتكۈل قىلىدى.
JHN 4:54	بۇ ئەيسانىڭ يەھۇدىيەدىن گاللىيەگە كەلگەندىن كېينىكى كۆرسەتكەن ئىكىنچى مۆجىزلىك ئالامىتى ئىدى.	ئەيسا يەھۇدىيەدىن گاللىيەگە كەلگەندىن كېين، بۇ ئۇنىڭ ئىكىنچى مۆجىزىسى بولدى.
JHN 5:1	بۇ ئىشلاردىن كېين، يەھۇدىلارنىڭ بىر ھېپتى يېتىپ كەلدى ۋە ئەيسا يېرۇسالىمغا چىقىتى.	بۇ ئىشلاردىن كېين، يەھۇدىلارنىڭ بىر بېيرىمى كەلدى ۋە ئەيسا يېرۇسالىمغا كەتكەن.
JHN 5:2	يېرۇسالىمدىكى «قوى دەرۋازىسى»نىڭ يېنندا ئېرمانى تىلىدا «بەيت-ئەسدا» دەپ ئاتىلىدىغان بىر كۆلچەك بولۇپ، ئۇنىڭ ئەترابىدا بەش بېشاپىان بار ئىدى.	يېرۇسالىمدا قوي دەرۋازىسىنىڭ يانىدا بەيت-ئەسدا دەپ ئاتالغان بىر كۆل بار، ئۇنىڭ ئەترابىدا بەش بېشاپىان بار ئىدى.
JHN 5:3	بۇ بېشاپىانلار ئاستىدا كۆپ بىمار كىشىلەر ياتىپ قالغان، يەنى كۆرەلمەيدىغانلار، ھالقى پەشلىگەنلەر ۋە يەختىسى پەسىلگەنلەر، ئۇلار شۇ يېتىشىتىن، ئۇلار ئۇ يەردە يېتىپ كۆلچەكىنىڭ سۈپىنىڭ چايقىلىشىنى كۆتەتتى.	بۇ بېشاپىانلار ئاستىدا كۆپ بىمار كىشىلەر ياتىپ قالغان، يەنى كۆرەلمەيدىغانلار، ھالقى پەشلىگەنلەر ۋە يەختىسى پەسىلگەنلەر، ئۇلار شۇ يېتىشىتىن، ئۇلار ئۇ يەردە يېتىپ كۆلچەك سۈپىنىڭ قوزغۇلىشىنى كۆتۈۋاتىدۇ.
JHN 5:4	چۈنكى بىر يەرشىته مەلۇم ۋاقتىلاردا كۆلچەككە چۈشۈپ سۇنى ئۇرۇتىدىكەن، سۇ ئۇرۇغۇغاندا كۆلچەككە بىرنىچى بولۇپ چۈشكەن كىشى ئۆزىنى، ياسقاز، ھەرقانداق، كىسىلەدىن، ساقايسىدىكەن.	چۈنكى بىر يەرشىته بەزى ۋاقتىلarda كۆلگە چۈشۈپ كېلىپ سۇنى قوزغا پىتۇر؛ سۇ قوزغالغاندا، كۆلگە ئالدىن كىرگەن كىشى ھەرقانداق كىسىلەدىن، ساقايسى كىتەتتۇر.

Reference	Before	After
JHN 5:5	ئۇ يەردە بىر كىشى بار، ئوتتۇز سەكىز يىلدىن بۇيىان ئاغرىق ئازاب تارتقان. ئەمدى ئۇ يەردە ئوتتۇز سەكىز يىلدىن بېرى ئاغرىق ئازابى تارتقان بىر بىمار بار ئىدى.	ئۇ يەردە بىر كىشى بار، ئوتتۇز سەكىز يىلدىن بۇيىان ئاغرىق ئازاب تارتقان. ئەمدى ئۇ يەردە ئوتتۇز سەكىز يىلدىن بېرى ئاغرىق ئازاب تارتقان بىر بىمار بار ئىدى.
JHN 5:6	ئەيسا بۇ نادەمنىڭ شۇ يەردە ياتقىنى كۆردى ۋە ئۇنىڭ ئۇزۇندىن شۇ هالەتتە ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنىڭدىن: – ساقىبىشىن خالامسەن؟ – دەپ سۈرۈدى.	ئەيسا بۇ كىشىنى شۇ جايىدا ياتقانىنى كۆردى ۋە ئۇنىڭ بۇ هالەتتە ئۇزاق ۋاقىتىن بېرەك ئىكەنلىكىنى بىلىپ، 'ساقايماقچىمسان؟' دەپ سورىدى.
JHN 5:7	بىمار ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: 'رەب، سۇ قوزغاب چىققاندا مېنى سۇغا چۈشۈرۈپ بېرىدىغان كىشم يوق. مەن كېلىپ چۈشۈپ كېتىمەن دېگەندە، چۈشۈرۈدىغان ئادىممىم يوق. مەن چۈشەي دېگۈچە، باشقىلار مېنىڭ ئالدىمدا چۈشۈۋالىدۇ، – دەپ.	بىمار ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: 'رەب، سۇ قوزغاب چىققاندا مېنى سۇغا چۈشۈرۈپ بېرىدىغان كىشم يوق. مەن كېلىپ چۈشۈپ كېتىمەن دېگەندە، چۈشۈرۈدىغان ئادىممىم يوق. مەن چۈشەي دېگۈچە، باشقىلار مېنىڭ باشقىلار مېنىڭ ئالدىمدا زۆرۈپ كېتىپ كەتىدۇ،' دەپ.
JHN 5:8	ئەيسا ئۇنىڭغا: – ئورنۇنىڭدىن تۇر، ئورۇن-كۆرەيەڭىنى يېغىشتۇرۇپ ماڭفىن! – دەپ.	ئەيسا ئۇنىڭغا: 'ئورنۇنىڭدىن تۇر، ئورۇن-كۆرەيەڭىنى يېغىشتۇرۇپ ماڭفىن!' دەپ.
JHN 5:9	ئۇ كىشى شۇنىڭدا ساقايىپ كەتى، تەختىسىنى ئېلىپ يۈرۈپ كەتى. شۇ ھېلىقى ئادەم شۇئان ساقايىپ، ئورۇن-كۆرەيەنى يېغىشتۇرۇپ كۆتۈرۈپ ماڭدى. شۇ كۇنى شابات كۇنى ئىدى.	ئۇ كىشى شۇنىڭدا ساقايىپ كەتى، تەختىسىنى ئېلىپ يۈرۈپ كەتى. شۇ ھېلىقى ئادەم شۇئان ساقايىپ، ئورۇن-كۆرەيەنى يېغىشتۇرۇپ كۆتۈرۈپ كۇنى شابات كۇنى بولۇپ قالدى.
JHN 5:10	شۇڭا بەزى يەھۇدىيلار ساقايىغان كىشىگە: – بۈگۈن شابات كۇنى تۇرسا، ئورۇن-كۆرەيەڭىنى كۆتۈرۈش تەۋراتتا ساڭا مەنى قىلىنغان! – دەپ.	شۇ تەرەپتە بەزى يەھۇدىيلار ساقايىغان كىشىگە: 'بۈگۈن شابات كۇنى، سەن ئۇنىڭنى كۆتۈرۈپ يۈرۈش ساڭا توغرا كەمە!' دەپ.
JHN 5:11	لېكىن ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن: – مېنى ساقايىقان كىشى ئۆزى ماڭا: «ئورۇن- كۆرەيەڭىنى يېغىشتۇرۇپ ماڭفىن» دېگەندى! – دەپ.	براق ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: 'مېنى ساقايىقان كىشى مېنىڭغا دەپ: 'ئورۇن كۆرەيەڭىنى ئېلىپ ماڭفىن!'.
JHN 5:12	ئۇلار ئۇنىڭدىن: – ئەمدى ساڭا: «ئورۇن-كۆرەيەڭىنى يېغىشتۇرۇپ ماڭفىن» دېگەن كىشى كىم ئىكەن؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇلار ئۇنىڭدىن سوراشتى: 'ساڭا ياتقىڭنى يېغىپ مالى' دېگەن كىشى كىم؟'
JHN 5:13	براق ساقايىغان ئادەم ئۇنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى بىلمىدى. چۈنكى ئۇ يەردە ¹ ئادەم كۆپ بولغانلىقتىن، ئەيسا ئۆزىنى دالدىغا ئېلىپ، ئاستىغىنا كېتىپ قالدى.	براق، ساقايىغان كىشى ئۇنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى بىلمىدى. چۈنكى ئۇ يەردە كۆپ ئادەم بار بولغاچقا، ئەيسا تېزلا كەتىپ كەتى.
JHN 5:14	بۇ ئىشلاردىن كېپىن ئەيسا ئۇ كىشىنى مىقتاردا تاپىپ، ئۇغا: 'كۆرەڭ، ساقايىپ كەتىڭ. ئەمدى يەنە گۇناھ قىلما، بەلكى بەشىڭگە تېخىمۇ ئېغىر كۈلپەت چۈشۈپ قالمىسۇن! – دەپ.	بۇ ئىشلاردىن كېپىن ئەيسا ئۇ كىشىنى مىقتاردا تاپىپ، ئۇغا: 'كۆرەڭ، مانا، ساقايىڭىڭ. ئەمدى قايتا گۇناھ سادر قىلما، بېشىڭغا تېخىمۇ ئېغىر نەرسە چۈشۈپ قالىدۇ!' دەپ.
JHN 5:15	ئۇ كىشى يەھۇدىيلەرگە بارىپ، ئەيسا ئۇنى ساقايىقىنى سۆزلەپ ھېلىقى ئادەم يەھۇدىيلارنىڭ قىشىغا بېرىپ، ئۆزىنى ساقايىقان ئەيسا ئىكەنلىكىنى ئۇقۇرۇدى.	ئۇ كىشى يەھۇدىيلەرگە بارىپ، ئەيسا ئۇنى ساقايىقىنى سۆزلەپ ھېلىقى ئادەم يەھۇدىيلار ئۇنى تەقىب قىلىپ، ئۆلتۈرۈشنى ئىزدەپ باشلىدى.
JHN 5:16	ئەيسا بۇ ئىشلارنى شابات كۇنى قىلغانلىقى ئۈچۈن، يەھۇدىيلار ئۇنىڭغا زىيانكەشلىك قىلىشقا باشلىدى.	ئەيسا شاباتتا بۇ ئىشلارنى قىلغانلىقى ئۈچۈن، يەھۇدىيلار ئۇنى تەقىب قىلىپ، ئۆلتۈرۈشنى ئىزدەپ باشلىدى.
JHN 5:17	لېكىن ئەيسا ئۇلارغا: – ئاتام تا ھازىرغىچە توختىماستىن ئىش قىلىپ كەلەكتە، مەنمۇ ئىشلەيمەن! – دەپ.	ئەيسا ئۇلارغا دەپ: 'مېنىڭ ئاتام ھازىرغىچە توختىماي ئىشلەپ كەتىپتۇ، مەنمۇ ئىشلەپ بارىمەن!'
JHN 5:18	شۇ سەۋەتتىن يەھۇدىيلار ئۇنى ئۆلتۈرۈشكە تېخىمۇ ئۇرۇناتتى؛ چۈنكى ئۇ شابات كۇنىنىڭ قائىدىسىنى بۇزۇپلا قالماستىن، يەنە خۇدانى «ئاتام» دەپ چاقرىپ، ئۆزىنى خۇداغا باراۋەر قىلغاندى.	بۇ سەۋەتتىن يەھۇدىيلار ئۇنى ئۆلتۈرگەن كەتىپ كەتى؛ چۈنكى ئۇ شابات كۇنىنى يەقەت بۇزماپلا، خۇدانى «مېنىڭ ئاتام» دەپ chaqirip، ئۆزىنى خۇدۇ بىلەن باراۋەر قىلغان.
JHN 5:19	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «ھەقىقى، ھەقىقى، مەن سىلەرگە ² سىلەرگە شۇنى ئېپتىپ قويایكى، ئوغۇل ئۆزلىكىدىن ھېچنېمە قىلامايدۇ، بەلكى يەقەت ئاتىنىڭ نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئاندىن شۇ ئىشنى قىلىدۇ. ئاتا نېمە ئىش قىلىسا، ئوغۇلماو شۇ ئىشنى ئوخشاشلا قىلىدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش قىلىدۇ.»	ئەيسكى ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: 'سەققىنى، ھەقىقى، ھەقىقى، مەن سىلەرگە ² بۇنى دەيمەن، ئوغۇل ئۆزى ئالدىغا ھېچ نېمە قىلامايدۇ، يەقەت ئاتا نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، شۇنى قىلىدۇ. ئاتا نېمە قىلىسا، ئوغۇلماو شۇنىڭغا ئوخشاش قىلىدۇ.'
JHN 5:20	چۈنكى ئاتا ئوغۇلنى سۆيىدۇ ۋە ئۆزىنىڭ قىلىۋاتقان بارلىق ئىشلىرىنى	ئاتا ئوغۇلنى بەك سۆبىدۇ ۋە ئۆزى قىلىۋاتقان بارلىق ئىشلىرىنى ئۇنىڭغا

Reference	Before	After
JHN 5:21	ئۇنىڭغا ئايىان قىلىدۇ ھەم سىلەرنى ھەپاران قالدۇرۇشقا بۇلاردىن تېخىمۇ زور ۋە ئۇلۇغ نىشلارنى ئۇنىڭغا ئايىان قىلىدۇ.	تولۇق ئايدىگىلىق قىلىدۇ، شۇنداقلا سىلەرگە زور تەسر قالدۇرۇش ئۇچۇن يەنە تېخى چوڭىرقۇق ۋە ياخشى ئىشلارنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. چۈنكى ئاتا قانداق ئولگەنلەرنى تىرىلدۈرۈپ ھايات بېرىپتۈر، ئوغۇلمۇ شۇنداق، ئۆزى ئىستەگەن كىشىلەرگە ھايات بېرىدۇ.
JHN 5:22	چۈنكى ئۈلگەنلەرنى ئاتا قانداق تىرىلدۈرۈپ، ئۇلارغا ھاياتلىق ئاتا قىلغان بولسا، ئوغۇلمۇ شۇنىڭغا ئوخشاش ئۆزى خالغان كىشىلەرگە ھاياتلىق ئاتا قىلىدۇ.	شۇنىڭدەك، ئاتا ئۆزى ھېچكىمنىڭ ئۇستىدىن ھۆكۈم چىقارمايدۇ، بەلكى بۇ ئۆزىنى ھۆكۈم قىلىمىدۇ، بەلكى بەممە ھۆكۈم ئىشلەرنى ئوغۇلنىڭ ئەلگە بەرگەن.
JHN 5:23	شۇنىڭدەك، ئاتا ئۆزى ھېچكىمنىڭ ئۇستىدىن ھۆكۈم چىقارمايدۇ، بەلكى بۇنىڭدىن مەقسەت، – ئىنسانلارنىڭ ھەممىسى ئاتىغا ھۆرمەت قىلغاندا، ئوغۇلنى ئۆخشاشلا ھۆرمەت قىلىشى ئۆچۈندۈر. كىمكى بولىدۇ.	بۇ ئۇچۇن، بەممە كىشى ئاتا قانداق ھۆرمەت قىلىسا، ئوغۇلنىمۇ شۇنداق ھۆرمەت قىلىش كېرەك. كىم ئوغۇلنى ھۆرمەت قىلىمسا، ئۇنى بوللىغان ئاتانىمۇ ھۆرمەت قىلىش كەندە.
JHN 5:24	ئاكلاپ، مېنى ئەۋەتكەن گەئىشنىپ قالسا، ئۇ مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشكەن بولىدۇ؛ ئۇ ئادەم سوراقدا تارتىلمايدۇ، بەلكى ئۆلۈمدىن ھاياتلىققا ئۆتكەن بولىدۇ.	ھەقىقەتتە، ھەقىقەتتە، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: كىم مېنىڭ سۆزۈمنى – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، سۆزۈمنى ئېرىشكەن بولىدۇ، ئۇ كىشى سوراقدا تارتىلمايدۇ، بەلكى ئۆلۈمدىن ھاياتقا ئۆتۈپ كەتىدۇ.
JHN 5:25	– بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، ئۆلۈكلەرنىڭ خۇدانىڭ ئوغلىنىڭ ئاۋازىنى ئاكلايدىغان ۋاقتى-سائىتى يېتىپ كەلمەكتە، شۇنداقلا ھازىر كەلدىكى، ئاكلىغانلار ھاياتلىققا ئىگە بولىدۇ.	ھەقىقەت، ھەقىقەت، مەن سىلەرگە دەيمەن: ئۆلۈكلەر خۇدا ئوغلىنىڭ ئاۋازىنى ئاكلايدىغان ۋاقتى كېلىپ قالدى، ھازىرلا كەلدى، ئاكلاشقا ئەللىك ھايات تېپىدۇ.
JHN 5:26	چۈنكى ئاتا ئۆزىدە قانداق ھاياتلىققا ئىگە بولسا، ئوغۇلغا ئۆزىدە شۇنداق ھاياتلىققا ئىگە بولۇشنى ئاتا قىلدى	چۈنكى ئاتا ئۆزىدە ھاياتقا تولۇق ئىگە، شۇنداقلا ئاتا ئوغۇلنىڭمۇ ئۆزىدە ھاياتقا تولۇق ئىگە بولۇشنى بەرگەن
JHN 5:27	ۋە يەنە ئۇنىڭغا سوراقدا قىلىش ھوقۇقىنىمۇ بەردى، چۈنكى ئۇ ئىنسانئوغلىدۇ.	ھەم ئوغَا قارار قىلىش ھوقۇقى بەردى، چۈنكى ئۇ ئىنسانئوغلى.
JHN 5:28	بۇنىڭغا تەھجىجۇپ قىلاماڭلار؛ چۈنكى بارلىق گۆرددە ياتقانلار ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاكلايدىغان ۋاقتى كېلىدۇ	بۇغا ھەپاران بولماڭلار؛ چۈنكى بارلىق قەبرىستاندا ياتقانلار ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاكلايدىغان ۋاقتى كېلىدۇ
JHN 5:29	ۋە ئۇلار شۇئان يەرلىرىدىن چىقىشىدۇ، ياخشىلىق قىلغانلار ھاياتقا تىرىلىدۇ، يامانلىق قىلغانلار سوراقدا تارتىلىشقا تىرىلىدۇ.	ئۇلار قېرلاردىن چىقىپ كېتىدۇ، ياخشى ئىش قىلغانلار ھايات ئۇچۇن كېلىدۇ، يامان ئىش قىلغانلار ھۆكۈم ئۇچۇن تىرىلىدۇ.
JHN 5:30	مەن ئۆزۈلۈمدىن ھېچنېمە قىلالمايمەن، يەقەت ئاتامدىن ئاكلىغىنىم بويىچە ھۆكۈم قىلىمەن؛ ۋە مېنىڭ ھۆكۈمۈم ھەققانىسىدۇر، چۈنكى مېنىڭ ئىزدىگىنىم ئۆزۈمدىنىڭ ئىرادىسى ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكەن كىشىنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتۇر.	مەن ئۆزۈم بويىچە ھېچ نەرسىنى قىلالمايمىنى، يەقەت ئاتام دېگەنلىرى بويىچە يەت قارار بېرىمەن؛ ۋە مېنىڭ قارارىم تو لا تو غرا، چۈنكى مەن ئۆزۈمدىنىڭ خاھىشىنى ئىزدىمەيمەن، بەلكى مېنى ئەۋەتكەن كىشىنىڭ خاھىشىنى تولۇق ئورنىغا كەلتۈرۈپ كەتىمەن.
JHN 5:31	– ئەگەر ئۆزۈم ئۇچۇن ئۆزۈم گۇۋاھلىق بەرسەم كۇۋاھلىقىم ھەقىقەت بېسالانمايدۇ.	ئەگەر مەن ئۆزۈم ئۇچۇن گۇۋاھلىق بېرىتىم، بۇ گۇۋاھلىق ھەقىقەت بولمايدۇ.
JHN 5:32	لېكىن مەن ئۇچۇن باشقابىرى گۇۋاھلىق بېرىدۇ، ئۇنىڭ گۇۋاھلىقى راست بېرىدىغان گۇۋاھلىقىنىڭ راستلىقىنى بىلەمەن.	لېكىن مەن ئۇچۇن باشقابىرى گۇۋاھلىق بېرىدۇ، ئۇنىڭ گۇۋاھلىقى راست كەنلىكىنى مەن ياقتۇرۇپ بىلەمەن.
JHN 5:33	سىلەر يەھىغا ئەلچى ئەۋەتكىنگىلاردا، ئۇ ھەقىقەتكە گۇۋاھلىق بەرگەن	سىلەر يەھانىغا كىشىلەرنى ئەۋەتكەن، ئۇ ھەقىقەتكە گۇۋاھلىق بەرگەن
JHN 5:34	(ئەمەلىيەتتە، ماڭا ئىنساننىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلىشىنىڭ كېرىكى يوق؛ مېنىڭ يەھىا توغرۇلۇق شۇنداق ئېيتىۋاقىنىم يەقتەلا سىلەرنىڭ قۇتقۇزۇلۇشۇڭلار ئۇچۇندۇر).	ھەقىقەتتە، مەن ئىنسانلارنىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلامايمەن، بەلكى سىلەرنى قۇتقۇزۇش ئۇچۇن بۇنى ئېتىقانىم.

Reference	Before	After
JHN 5:35	يەھيا بىر بالقۇن چىrag سۈركىپ تۇرغان بولۇپ قالدى ۋە سىلەر ئۇنىڭ يورۇقىدا بىر مەزگىل خۇشالىنىشقا قالدىكىلار.	يەھيا بىر بالقۇن چىrag سۈركىپ تۇرغان بولۇپ قالدى ۋە سىلەر ئۇنىڭ يورۇقىدا بىر مەزگىل خۇشالىنىشقا قالدىكىلار.
JHN 5:36	لېكىن يەھيا مېنىڭ ئۇچۇن دەپ بەرگەن گۇۋاھلىقىدىن تېخىمۇ ياخشى بىر بار. ئۇ بولىسىم، ئاتا ماڭا ئادا قىلىشقا تايىشۇرغان ئەمەللەر، يەنى مەن گۇۋاھلىق بار، بۇ، ئاتا ماڭا بەرگەن ئىشلار، يەنى مەن ھازىر قىلىۋاتقان قىلىۋاتقان ئەمەللەر، بۇلار مېنىڭ توغرامدا ئاتا مېنى يوللىغانلىقىغا ئېنىق دەليل بېرىدۇ. گۇۋاھلىق بېرىدۇ.	لېكىن يەھيا مېنىڭ ئۇچۇن دەپ بەرگەن گۇۋاھلىقىدىن تېخىمۇ ياخشى بىر بار. ئاتا ماڭا ئادا قىلىشقا تايىشۇرغان ئەمەللەر، يەنى مەن گۇۋاھلىق بار، بۇ، ئاتا ماڭا بەرگەن ئىشلار، يەنى مەن ھازىر قىلىۋاتقان قىلىۋاتقان ئەمەللەر، بۇلار مېنىڭ توغرامدا ئاتا مېنى يوللىغانلىقىغا ئېنىق دەليل بېرىدۇ.
JHN 5:37	ۋە مېنى ئەۋەتكەن ئاتا ئۆزىمۇ مەن ئۇچۇن گۇۋاھلىق بەرگەندۇر. سىلەر ھېچقاچان ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاكلىمىدىكىلار، قىياپتىنى كۆرمىدىكىلار	ۋە مېنى ئەۋەتكەن ئاتا ئۆزى مېنى ئۇچۇن گۇۋاھلىق بەرگەن. سىلەر ھېچقاچىتىم ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاكلىمىدىكىلار، قىياپتىنى كۆرمىدىكىلار
JHN 5:38	ۋە ئۇنىڭ سۆز-كالامى سىلەرنىڭ ئىچىكىلاردىن ئۇرۇن ئالمىدى؛ چۈنكى ئۇنىڭ ئەۋەتكىنى بولسا، ئۇنىڭغا ئىشەنەمىسىلەر.	ھەمەدە ئۇنىڭ سۆزى سىلەرنىڭ ئىچىدە قالمايدۇ، چۈنكى ئۇ ئەۋەتكەن كىشىگە ئىشەنەمىسىلەر.
JHN 5:39	مۇقۇددەس يازمىلارنى قېتىرقىنىپ ئوقۇپ ئولۇرسىلە؛ چۈنكى ئۇلاردىن ھايات بار دەپ ئوپلايسىكىلار. دەل بۇ يازمىلار مەن ھەقتە گۇۋاھلىق بېرىدۇ. مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئىگە بولۇدق، دەپ قارايسىلە. دەل بۇ يازمىلار مەن ئۇچۇن گۇۋاھلىق بەرگۈچىدۇ.	سلىلە يازمىلارنى قېزغىنچە ئوقۇۋاتسىكىلار، چۈنكى ئۇلاردا مەڭگۈلۈك ھايات بار دەپ ئوپلايسىكىلار. دەل بۇ يازمىلار مەن ھەقتە گۇۋاھلىق بېرىدۇ.
JHN 5:40	شۇنداقتىمۇ سىلەر يەنلا ھاياتلىقا ئېرىشىش ئۇچۇن مېنىڭ يېنىمغا كېلىشنى خالمايسىلە.	ئەمما سىلەر ھايات تايىماق ئۇچۇن مېنىڭ ياققا كېلىپ كۆرمەيسىلە.
JHN 5:41	مەن ئىنسانلارنىڭ ماختىشىنى قوبۇل قىلمايمەن؛	مەن ئادەملەرنىڭ مەدھىيىسىنى ئالمايمەن؛
JHN 5:42	لېكىن مەن سىلەرنى ئىچىدە خۇدانىڭ مۇھەببىتى لېكىن مەن سىلەرنى بىلمەن، سىلەرنىڭ ئىچىدە خۇدانىدا خۇدانىڭ مۇھەببىتى يوق.	لېكىن مەن سىلەرنى تولا بىلەمەن، سىلەرنىڭ ئىچىدە خۇدانىڭ مۇھەببىتى يوق.
JHN 5:43	مەن ئاتامنىڭ ئىسمى بىلەن كەلدىم، لېكىن سىلەر مېنى قوشمايسىلەر. قىلمايسىلەر. ھالبۇكى، باشقۇ بىرسى ئۆز نامى بىلەن كەلسە، سىلەر ئۇنى قوبۇل قىلىسىلەر.	مەن ئاتامنىڭ ئىسمى بىلەن كەلدىم، لېكىن سىلەر مېنى قوشمايسىلەر. باشقۇ بىرەر كىشى ئۆز ئىسمى بىلەن كەلسە، سىلەر ئۇنى قوشلايسىلەر.
JHN 5:44	سىلەر بىرىڭىلاردىن ئىززەت-شۆھەرت قوبۇل قىلىسىلەر-يۇ، يېگانە خۇدادىن كەلگەن ئىززەت-شۆھەرتىكە ئىتتىلىمسەڭلەر، ئۇنداقتا سىلەر قانداقمۇ ئېتىقاد قىلا لايسىلەر؟!	سىلەر بىرىڭىلاردىن نام-شۆھەرت ئېلىپ تۇرۇپ، يېقەت بىر خۇددان ئەلگەن نام-شۆھەرتى ئىززەمەيسىلەر، شۇنداقتا سىلەر قانداق ئىشىنىپ كېتەلەيسىلەر؟
JHN 5:45	بىراق مېنى ئۆستىمىزدىن ئانىغا شىكايدەت قىلىدۇ، دەپ ئوپلىماڭلار. ئۆسٹۈڭلاردىن شىكايدەت قىلغۇچى مەن ئەمەس، بەلكى سىلەر ئۇمىد باغلىغان مۇسا يېغەمبەر دۇر.	ئۆيلىماڭلاركى، مەن سىلەرنى ئاتا ئالدىدا ئېبلىيمەن. سىلەرنى ئېبلىغۇچىسى مۇسا بولۇپ، سىلەر ئۇنىڭغا ئۆمىد بەندەپ تۇرۇۋاتقان.
JHN 5:46	چۈنكى ئەگەر سىلەر مۇساغا ھەققىي ئىشىنىساڭلار، مەنمۇ ئىشىنىسىلەر. چۈنكى ئۇ مۇقۇددەس يازمىلاردا مەن ھەقتە يازغان.	چۈنكى ئەگەر سىلەر مۇساغا ھەققىي ئىشىنىساڭلار، مەنمۇ ئىشىنىسىلەر. چۈنكى ئۇ مۇقۇددەس يازمىلاردا مەن ھەقتە يازغان.
JHN 5:47	لېكىن ئۇنىڭ يۇتكەنلىرىگە ئىشەنەمىسەڭلار، مېنىڭ سۆزلىرىمەگە قانداقمۇ ئىشىنىسىلەر؟!	لېكىن ئۇنىڭ يېزىقلېرىغا ئىشەنەمىسىكىلار، مېنىڭ سۆزلىرىمەگە قانداق ئىشىنىپ قالسىز؟
JHN 6:1	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئەيسا گاللىيە دېڭىنىڭ ئوغىر تەرىپىگە كەتنى، بۇ ئاتىلىدۇنىڭ ئۇ قېتىغا ئۆتتى.	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئەيسا گاللىيە دېڭىنىڭ ئوغىر تەرىپىگە كەتنى، بۇ دېڭىز تىپرىياس دېڭىزى.
JHN 6:2	چوك گۇرۇپىا خەلق ئۇنىڭ كېسەللەنگەن ساقلاپ بەرگەن مۇجىزلىك زور بىر توب خالايق ئۇ كېسەللەرنى ساقايتقان مۇجىزلىك ئالامەتلەرنى كۆردى ۋە ئۇنىڭ كەيندىن ئەگىشىپ ماڭدى.	چوك گۇرۇپىا خەلق ئۇنىڭ كېسەللەنگەن ساقلاپ بەرگەن مۇجىزلىك زور بىر توب خالايق ئۇ كېسەللەرنى ساقايتقان مۇجىزلىك ئالامەتلەرنى ئىشلىرىنى كۆرگەنگە، ئۇنىڭ ئارقىسىدىن تەقىپ كەتنى.
JHN 6:3	ئەيسا تاغقا چىقىپ، ئۇ يەردە مۇخلسىلىرى بىلەن بىلە ئولتۇردى.	ئەيسا تاغقا چىقىپ، ئۇ يەردە شاگىدلەرى بىلەن بىرگە ئولتۇردى.
JHN 6:4	ئۇ ۋاقتىتا يەھۇدىلارنىڭ ېسحا بايرىمى كېلىپ قېلىنغان ئەرتلىكى بار ئىدى. ئۇ چاغدا يەھۇدىلارنىڭ ھېپتىن، يەنى «ئۇتۇپ كېتىش ھېپتىن»غا ئاز قالغان	ئۇ ۋاقتىتا يەھۇدىلارنىڭ ېسحا بايرىمى كېلىپ قېلىنغان ئەرتلىكى بار ئىدى. ئۇ چاغدا يەھۇدىلارنىڭ ھېپتىن، يەنى «ئۇتۇپ كېتىش ھېپتىن»غا ئاز قالغان

Reference	Before	After
JHN 6:5	ئەيسا باشنى كۆنۈرۈپ، چوڭ بىر توب خەلقنىڭ تۆزىگە كېلىۋاتقانلىقىنى ئۆزىنىڭ ئالدىغا كۆرگەنده، فىلىپتنىن: 'بۇلارغا يەيتىش ئۆچۈن نانى قانداق ئېلىپ كېلىمىز؟' – بۇلارغا يەيدىغانغا نانى نەدىن دەپ سورىدى	ئەيسا باشنى كۆنۈرۈپ، چوڭ بىر توب خەلقنىڭ تۆزىگە كېلىۋاتقانلىقىنى ئۆزىنىڭ ئالدىغا كۆرگەنده، فىلىپتنىن: 'بۇلارغا يەيتىش ئۆچۈن نانى قانداق ئېلىپ كېلىمىز؟' – بۇلارغا يەيدىغانغا نانى نەدىن دەپ سورىدى
JHN 6:6	لەممە ئۇ بۇ گەينى فىلىپنى سىناب كۆرۈش ئۆچۈن دەپ ئېيتقان. چۈنكى ئۇ ئۆزىنىمە قىلدىغاڭلىقىنى ياخشى بىلەتتى.	لەممە ئۇ بۇ گەينى فىلىپنى سىناب كۆرۈش ئۆچۈن دەپ ئېيتقان. چۈنكى ئۇ ئۆزىنىمە قىلدىغاڭلىقىنى ياخشى بىلەتتى.
JHN 6:7	لېكىن ئۇ بۇ سۆزنى فىلىپنى سىناش ئۆچۈن ئېيتقانىدى. چۈنكى ئۇ ئۆزىنىڭ ئىمەن بىلەتتى.	فلىپ جاۋاب قىلدى: 'ئىككى يۈز دىنارغا نان ئېلىپ كەلەرمىز، لېكىن ھەبر بىر چىشلەمدىن يېيىشكەمۇ يەتمەيدۇ!' بىرگە بىر چۈشۈرۈپ يېيىشقا يەتمەيدۇ!
JHN 6:8	مۇخلىسلارىدىن بىرى، يەنى سىمون يېتىرۇسىنىڭ ئىنسىسى ئاندرىياس ئەپساغا:	ئۆزىنىڭ شاكىرتلىرىدىن بىرى، سىمون يېتىرېنىڭ ئىنسىسى ئاندرىي، ئەيسىگە دەپتۇ:
JHN 6:9	بۇ يەردە بىر كېچىك بالاق بار، ئۇنىڭدا بەش تال ئارىيا نان بىلەن ئىككى كېچىك بېلىق بار، لېكىن شۇنچە كۆپ خەلقەنە بۇ ئېمە بولىدۇ؟	بۇ يەردە كېچىك بالاق بار، ئۇنىڭدا بەش تال ئارىيا نان بىلەن ئىككى كېچىك بېلىق بار، لېكىن شۇنچە كۆپ خەلقەنە بۇ ئېمە بولىدۇ؟
JHN 6:10	ئەيسا دېدى: كىشىلەرنى ئولتۇرۇزۇڭلار، ئۇ يەردە چۆپ كۆپ بولۇپ، بەش ئەيسا: – كۆچىلىكىنى ئولتۇرۇزۇڭلار، – دېدى (ئۇ يەردە ئوت-چۆپ مول ئۆسکەندى). شۇنىڭ بىلەن ئەر كىشىلەر ئولتۇرۇدى؛ ئۇلارنىڭ سانى بەش مىڭچە بار ئىدى.	ئەيسا دېدى: كىشىلەرنى ئولتۇرۇزۇڭلار، ئۇ يەردە چۆپ كۆپ بولۇپ، بەش ئەيسا: – كۆچىلىكىنى ئولتۇرۇزۇڭلار، – دېدى (ئۇ يەردە ئوت-چۆپ مول ئۆسکەندى). شۇنىڭ بىلەن ئەر كىشىلەر ئولتۇرۇدى؛ ئۇلارنىڭ سانى بەش مىڭچە بار ئىدى.
JHN 6:11	ئەيسا نانلارنى قولغا ئېلىپ، خۇداغا رەھمەت دەپتى، كېيىن ئولتۇرغانلارغا ئەيسا نانلارنى قولغا ئېلىپ، خۇداغا تەشەككۈر ئېيتقاندىن كېيىن، ئولتۇرغانلارغا ئولەشتۈرۈپ بەردى. بېلىقلارنىمۇ شۇنداق قىلدى؛ كۆچىلىك خالغانچە بېدى.	تەقسىم قىلدى. بېلىقلارنىمۇ شۇنداق قىلدى؛ هەممە كىشى خالسىچە بېدى.
JHN 6:12	ھەممە بىلەن يەپ توپۇغاندا، ئۇ مۇخلىسىرىغا: – ئاشقان يارچىلارنى يىغىڭلار، ھېچ نەرسە زايى بولمىسۇن، – دېدى.	ھەممەسى يەپ توپۇغ كەتكەنده، ئۇ شاكىرتلىرىگە: «ئاشقان يارچىلارنى يىغىپ ئېلىڭلار، ھېچ نەرسە زايى بولمىسۇن» دېدى.
JHN 6:13	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بەش ئارىيا نېنىدىن يەپ ئاشقان يارچىلىرىنى ئون ئىككى سېۋەتكە تولدۇرۇپ يىغىۋالدى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار بەش تال ئارىيا نېنى يەپ قالغان يارچىلىرىنى ئون ئىككى سېۋەتكە تولدۇرۇپ يىغىپ الدى.
JHN 6:14	ھەمدى خالايق ئەسانىڭ كۆرسەتكەن بۇ مۆجىزلىك ئالامىتىنى كۆرۈپ: «دۇنياغا كېلىشى مۇقەررەر بولغان يەيغەمبەر ھەقىقەتەن مۇشۇ ئىكەن!» دېيشتى.	ھازىر خەلق ئەيسا قىلغان بۇ مۇجىزنى كۆرگەنده: «دۇنياگە كېلىدiga يەيغەمبەر ھەقىقەتەن مۇشۇ بولىدۇ!» دېدى.
JHN 6:15	شۇنىڭ بىلەن ئەيسا ئۇلارنىڭ كېلىپ ئۆزىنى يادىشاھ بولۇشقا زورلىماقچى بولغانلىقىنى بىلىپ، ئۇلاردىن ئاييرلىپ، قايىدىن تاغقا يالغۇز چىقىپ كەتتى.	ئەيسا، ئۇلارنىڭ كېلىپ ئۆزىگە زورلاپ يادىشا قىلىماقچى ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇلاردىن ئۇزاقلاب، قايىتا تاغغا يەتكە كەتتى.
JHN 6:16	كەچقۇرۇن، ئەسانىڭ مۇخلىسىرى دېڭىز بويىغا چۈشۈشتى.	ئاخشام بولغاندا، ئەيسا شاگىردىسى دېڭىز بويىغا كەتتى.
JHN 6:17	ئۇلار بىر كېمىگە ئولتۇرۇپ، دېڭىزنىڭ ئۇ قېتىدىكى كەپەنەھۇم شەھىرىگە قاراپ يول ئېلىشىنى (قاراڭغۇ چۈشۈپ كەتكەندي ۋە ئەيسا تېخىچە ئۇلارنىڭ يېنىغا كەلمىگەندى).	ئۇلار كېمىگە چىقىپ، دېڭىزنىڭ ئۇ تەرەپدىكى كەپەنەھۇمغا قاراپ يولغا كەتتى، قاراڭغۇ چۈشۈپ قالغان ۋە ئەيسا تېخى كەلمىگەن.
JHN 6:18	قاتىق بوران چىقىپ، دېڭىز دولقۇنلىپ كۆتۈرۈلۈۋاتاتى.	قاتىق بوران چىقىپ كەتتى، دېڭىز دولقۇنلىشىپ قوزغاپ تۇراتى.
JHN 6:19	شاكىرتلار قايىق بىلەن تەخمىنەن 5.6-4.6 كىلومبىتىر ماڭاندا، ئەيسا دېڭىز مۇخلىسلارى يالاق ئۇرۇپ ئون-ئون بىر چاقيرىمچە ماڭاندا، ئەسانىڭ دېڭىزنىڭ ئۆستىدە يۈرۈپ كېمىگە يېقىنىلىشۋاتقان بولغاندا، ئۇلار كۆپ قورقۇپ قورقۇشۇپ كەتتى.	شاكىرتلار قايىق بىلەن تەخمىنەن 5.6-4.6 كىلومبىتىر ماڭاندا، ئەيسا دېڭىز مۇخلىسلارى يالاق ئۇرۇپ ئون-ئون بىر چاقيرىمچە ماڭاندا، ئەسانىڭ دېڭىزنىڭ ئۆستىدە يۈرۈپ كېمىگە يېقىنىلىشۋاتقان بولغاندا، ئۇلار كۆپ قورقۇپ قورقۇشۇپ كەتتى.
JHN 6:20	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: – بۇ مەن، قورقماڭلار! – دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: «مەن بولىمەن، قورقماڭلار! دېدى.
JHN 6:21		

Reference	Before	After
JHN 6:22	شۇنى ئاڭلاپ ئۇلار ئۇنى كېمىگە چىقىرۇلۇغۇسى كەلدى؛ ئۇ كېمىگە چىقىپلا، كېمە دەرھال ئۇلار باردىغان يەرگە يېتىپ باردى.	ئۇلار ئۇنى كېمىگە ئالدى؛ دەرھال كېمە ئۇلار كەتىدىغان جايغا يېتىپ كەتلى.
JHN 6:23	ئەتسى دېڭىزنىڭ ئۇ تەرىپىدە قالغان خالاقيق ئالدىنىڭ كۇنى ئۇ يەردە ئەيسانىڭ مۇخلىسلىرى چىققان كېمىدىن باشقا كېمىنىڭ يوقلۇقنى، ئەيسانىڭ مۇخلىسلىرى شۇ كېمىگە چىققاندا، ئەيسانىڭ ئۇلار بىللە چىقىغانلىقىنى، بەلكى مۇخلىسلىرىنىڭ ئۆزلىرىلا كەتكەنلىكىنى كۆرگەندى.	كېپىنىكى كۇنى، دېڭىزنىڭ ئۇ تەرىپ قالغان خەلق كۆرگەنكى، ئالدىنىقى كەۋەندە ئۇ يەردە يەقهت بىر كېمە بار ئىدى، ئەيسا شاگىدلىرى شۇ كېمىگە چىققان، لېكىن ئەيسا ئۇلار بىلەن بىرگە چىقىمىغان، شاگىدلىرى ئۆزلىرىلا كەتكەن.
JHN 6:24	هالبۇكى، بىرنەچە كېمە-قولواق تىپرىياس شەھىرىدىن رەب تەشكەكۈر ئېيتقاندىن كېپىن خەلق نان يېگەن يەرگە يېقىن كېلىپ توختىدى.	ئەممە تىپرىياس شەھىرىدىن بەزى كېمىلەر كەلدى، بۇ جاي ئەرباب نانغا تەشكەكۈر قىلغان كېپىن، خەلقنىڭ نان يېگەن ئورنىنىڭ يېقىنغا يەتنى.
JHN 6:25	شۇنىڭ بىلەن خالاقيق ئەيسانىڭ ۋە مۇخلىسلىرىنىڭ ئۇ يەردە يوقلۇقنى كۆزۈپلا، كېمىلەرگە ئولتۇرۇپ، ئەيسانى ئىزدىگىلى كەپەرناھۇم شەھىرىگە ماڭدى.	شۇ ۋاقتىتا خەلق ئەيسا بىلەن ئۇنىڭ شاگىدلىرىنىڭ يوقلىقىنى كۆرگەندە، كېمىلەرگە چىقىپ، كەپەرناھۇمغا كەتلى، ئەيسا ئىزدەپ.
JHN 6:26	ئۇلار ئۇنى دېڭىزنىڭ ئۇ تەرىپىدە تېپىپ ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، بۇ يەرگە قاچان كەلدىك؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇلار دېڭىزنىڭ باشقا تەرىپىدە ئۇنى تايقاندا، ئۇغا: ئۇقۇنقۇچى، سەن بۇ يەرگە قاچان كەلدىك؟ دەپ سورادى.
JHN 6:27	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابىن: – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويايكى، سىلەر مېنى مۇجىزلىك ئالامەتلەرنى كۆرگەنلىكىڭلار ئۇچۇن ئەمەس، بەلكى نانلاردىن بەپ توپۇنفېنىڭلار ئۇچۇن ئىزدەپسىلەر.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: هەققى، هەققى، مەن سىلەرگە بۇنى دېيمەن، سىلەر مېنى بەلگەلەرنى كۆرگەنگە ئەمەس، بەلكى نانلارنى بېپ توبۇپ كەتكەنگە ئىزدەپسىلەر.
JHN 6:28	بۇزۇلۇپ كېتىدىغان يانى ئوزۇقلۇققا ئەمەس، بەلكى مەڭگۇ ھاياتلىققا باقي قالىدىغان ئوزۇقلۇققا ئىتتىلىپ ئىشلەگىلار، بۇنى ئىنسانئوغلى سىلەرگە بېرىدۇ؛ چۈنكى ئۇنى ئاتا، يەنى خۇدا ئۆزى مۆھۇرلەپ تەستىقلەغان، – دېنى.	قالماڭلار تەر توڭۇپ، بۇزۇلۇپ كېتىدىغان تاماق ئۇچۇن؛ بەلكى مەڭگۇ ھاياتلىق تاماق ئۇچۇن كۆچ سەرپ قىلىڭلار؛ بۇنى ئىنسانئوغلى سىلەرگە بېرىدۇ؛ چۈنكى ئۇنى خۇدا ئاتا ئۆزى تەستىقلەپ مۆھۇر باسقان.
JHN 6:29	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭدىن: – نېمىگە ئىتتىلىپ ئىشلىسىك ئاندىن خۇدانىڭ ئىش-خىزمىتىدە ئىشلىگەن بولىمۇز؟ – دەپ سوراشتى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار ئۇنى سورالدى: خۇدانىڭ ئىشلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۇچۇن نېمە قىلىش كېرەك؟
JHN 6:30	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – خۇدانىڭ ئىش-خىزمىتى دەل شۇكى، ئۇ ئەۋەتكىنگە بېتىقاد قىلىشىڭلاردۇر، – دېنى.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: خۇدانىڭ ئىشى بۇ، ئۇ ئەۋەتكەنگە تولا ئىشنىڭلار.
JHN 6:31	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يەنە: – ئۇنداق بولسا سەن بىزنى كۆرۈپ ئۆزۈگە ئىشەندۈرگۈدەك قانداق مۇجىزلىك ئالامەت يارتىسىن؟ زادى نېمە ئىش قىلىپ بېرسەن؟	ئۇلار يەنە دەپى: ئۇنداقتا، سەن بىزنى كۆرۈپ ئىشەندۈرۈش ئۇچۇن قانداق مۇجىزە كۆرسەتەسەن؟ سەن نېمە ئىش قىلىپ كۆرسەتەسەن؟
JHN 6:32	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويايكى، سىلەرگە ئاسمانىدىن چۈشكەن ناننى بەرگۈچى مۇسا ئەمەس، بەلكى مېنىڭ ئاتامدۇر؛ ئۇ ھازىرمۇ سىلەرگە ئاسمانىدىن چۈشكەن ھەققىي ناننى بېرىۋاتىدۇ.	ئاتالارىمىز چۆلە يۈرگەندە، كىتابىتا بېزىلغانغا ئوخشاش، ئۇ ئۇلارغا ئەسماندىن چۈشكۈلگەن نان بەرگەن، شۇڭا مەھەممە دەپ ئاتالغان نەرسىنى بېگەن.
JHN 6:33	چۈنكى خۇدانىڭ ئىنى بولسا يۇتكۈل دۇنياغا ھاياتلىق ئاتا قىلىدىغان، ئەرشتىن چۈشكۈچىدۇر.	ئەيسا ئۇلارغا دەپى: هەققەتەن، هەققەتەن، مەن سىلەرگە بۇنى ئېتىمەن، سىلەرگە ئاسمانىدىن كەلگەن ناننى بەرگۈچى مۇسا ئەمەس، بەلكى مېنىڭ دادام؛ ئۇ ھازىر سىلەرگە ئاسمانىدىن كەلگەن ھەققىي ناننى بېرىۋاتىدۇ.
JHN 6:34	– تەقسىر، ھەمىشە بىزگە شۇ ناننى بېرىپ تۇرغايىسەن! – دېيىشتى ئۇلار.	چۈنكى خۇدا ئىنى، ئەسماندىن چۈشكۈپ كەلگەن بولۇپ، دۇنيا ئۇچۇن ھايات بېرىدۇ.

ئۇلار دەپى: 'Rabbiiy، ھەمىشە بىزگە بۇ ناننى بەرھەپ تۇر!' ئۇلار دەپى:

Reference	Before	After
JHN 6:35	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ھاياتلىق نېنى ئۆزۈمدۇرمهن! مېنىڭ پىنمغا كەلگەن ھەركىم ھېچقاچان ئاچ قالمايدۇ، ماڭا ئېتىقاد قىلغان ھەركىم ھېچقاچان ئۇسىسىمايدۇ.	ئەيسا دېدى: مەن ھايات نانىمەن! مەنمۇ كەلگەن ھەرقىم ئاچ قالمايدۇ، مەنگە ئىشىنىپ قالغان ھەرقىم سۇي قالمايدۇ.
JHN 6:36	لېكىن سىلەرگە ئېتىقىنىمەك، سىلەر مېنى كۆرگەن بولساڭلارمۇ، ئېتىقاد قىلماياۋاتىسىلەر.	لېكىن سىلەرگە دېگەندەك، سىلەر مېنى كۆرگەن بولساڭلار، ئەمما ئىشەنەمەيسىلەر.
JHN 6:37	ئاتا ماڭا تايشۇرغانلارنىڭ ھەربىرى پىنمغا كېلىدۇ ۋە مەنمۇ كەلگەنلەردىن ھېچقايسىسىنى ھەرگىز تاشلىۋەتمەيمەن.	ئاتا مەنەم تەڭشەپ بەرگەن ھەممە كىشى مەنمۇ كېلىپ قالىدۇ ۋە مەنمۇ كەلگەن ھەرقايىسى كىشىنى ھېچقانداق تاشلىمەيمەن.
JHN 6:38	چۈنكى ئۆز ئىرادەمنى ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئەرشتن چۈشتۈم.	چۈنكى مەن ئاسمانىدىن توشۇپ كەلدىم، ئۆز خوھمۇنى ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكەن كىشىنىڭ ئىرادىسى بۇ: ئۇ ماڭا بەرگەن ھەرسىنى يوقاتمايمەن، بەلكى ئاخىرقى كۇنى ھەممىسىنى قايتا توغرۇزايمەن.
JHN 6:39	مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ ئىرادىسى بولسا دەل شۇكى، ئۇنىڭ، ماڭا تايشۇرغانلىرىدىن ھېچىرىنى يىتتۈرمەي، بەلكى ئاخىرقى كونى ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى تىرىلدۈرۈشۈمىدىن ئىبارەت.	چۈنكى مېنىڭ ئاتامىنىڭ خالقى بۇ: ئوغۇلنى كۆز قويقان ۋە ئۇنىڭغا ئىشىنىپ قالغان ھەربىرى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشەلەيدۇ؛ ۋە مەن ئاخىرقى كۇنى ئۇلارنى قايتا توغرۇزۇپ چىسىرىمەن. يەھۇدىلار ئەيسا: «مەن ئەرشتن كەلگەن نان» دېگەنگە، ئۇنىڭغا نارازى بولۇپ، پەيتلەشكە باشلىدى
JHN 6:40	چۈنكى مېنىڭ ئاتامىنىڭ ئىرادىسى شۇكى، ئوغۇلغا كۆز تىكىپ قاراپ، ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلغانلارنىڭ ھەربىرىنى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشۈرۈشتۈر؛ ۋە مەن ئاخىرقى كۇنى ئۇلارنى تىرىلدۈرۈمەن.	چۈنكى مېنىڭ ئاتامىنىڭ خالقى بۇ: ئوغۇلنى كۆز قويقان ۋە ئۇنىڭغا ئىشىنىپ قالغان ھەربىرى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشەلەيدۇ؛ ۋە مەن ئاخىرقى كۇنى ئۇلارنى قايتا توغرۇزۇپ چىسىرىمەن. يەھۇدىلار ئەيسا: «مەن ئەرشتن كەلگەن نان» دېگەنگە، ئۇنىڭغا نارازى بولۇپ، پەيتلەشكە باشلىدى
JHN 6:41	ئەمدى يەھۇدىلار ئەيسانىڭ: «ئەرشتن چۈشكەن نان ئۆزۈمدۇرمهن!» دېگىن ئۆچۈن ئۇنىڭغا نازارى بولۇپ غۇنۇلدۇشىشا باشلىدى:	ئۇلار دېدى: «بۇ يۈسۈپنىڭ ئوغلى ئەيساما؟ بىز ئاتىسىنى ۋە ئاتىسىنى بىلىپ تۇرۇق، شۇنداق بولغاندا قانداق بولۇپ مەن ئەرشتن كەلدىم دەپ ئەرشتن چۈشتۈم! دېسۇن؟» جاكن سۆزلەيدۇ؟
JHN 6:42	ئەيسا جاۋابەن ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مېنىڭ توغرامدا ئۆزئارا غۇنۇلداشماڭلار.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: مەن ھەقتە ئۆزئارا يەردەلمەڭلار.
JHN 6:43	مېنى ئەۋەتكەن ئاتا ئۆزى كىشىلەرنىڭ قەلبىنى تارتقۇزمىسا، ھېچكىم مېنىڭ پىنمغا كېلەلمەيدۇ؛ مېنىڭ پىنمغا كەلگەن ھەربىرىنى ئاخىرقى كۇنى تىرىلدۈرۈمەن.	ئاتا مېنى يولىغان بولۇپ، كىشىلەرنى تارتقۇزغانداق بولمىسا، ھېچكىم مېنىڭ ياقىمغا كېلىپ قالمايدۇ؛ مېنىڭ ياقىمغا كەلگەن ھەربىرىنى ئاخىرقى كۇنى قايتا تىرىلتەيمەن.
JHN 6:44	يەيفەمەرلەرنىڭ يازىلىرىدا بىزىلغان: «ھەممىسى خۇدا تەرىپىدىن ئۆگەت ئۆگىتلىدۇ» دەپ يۇتۇلگەندۇر. شۇكى، ئاتىنىڭ سۆزىنى تىڭىشىغان ۋە ئۇنىڭدىن ئۆگەنگەن ھەربىرى مېنىڭ پىنمغا كېلىدۇ.	يەيفەمەرلەرنىڭ يازىلىرىدا بىزىلغان: «ھەممىسى خۇدا تەرىپىدىن ئۆگەت ئۆگىتلىدۇ» دەپ، شۇڭاڭى، ئاتا خۇدадا ئاڭلاپ ۋە ئۇنىڭنىپ كەتكەن ھەر بىرى مېنىڭ پىنمغا كېلىپ قالىدۇ.
JHN 6:45	بىراق بۇ بىرەركىم ئاتىنى كۆرگەن دېگەنلىك ئەمەس؛ يەقەت خۇدانىڭ پىندىن كەلگۈچى بولسا، ئۇ ئاتىنى كۆرگەندۇر.	ئەمەسکى، ھېچ بىر كىشى ئاتىنى كۆرمىگەن؛ يەقەت خۇدا تەرىپىدىن بولغان زاتلا ئاتىنى كۆرگەن.
JHN 6:46	بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويايىكى، ماڭا ئېتىقاد قىلغۇچى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئىگىدرۇ.	ھەققى، ھەققى، مەن سىلەرگە دەيمەن: ماڭا ئېتىقاد قىلغۇچىلار مەڭگۈلۈك ھاياتنى ئىگە قىلغان.
JHN 6:47	ھاياتلىق نېنى ئۆزۈمدۇرمهن.	من ھاياتنىڭ نېنى.
JHN 6:48	ئاتا-بۇۋەلىرىڭلار چۈللەرde «ماننا» يېگىنى بىلەن يەنلا ئۆلدى.	سزىلەرنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرى چۈلە ماننا يېگەن بولغاندا، بىراق ئۆلۈپ كەتتى.
JHN 6:49	لېكىن مانا، ئەرشتن چۈشكەن نان دەل شۇنداقلىك، بىرسى ئۇنىڭدىن يېگەن بولسا ئۆلمەيدۇ.	ئاسمانىدىن چۈشكەن نان بۇ، بۇنى يېگەن بولسا، ھەربىرى ئۆلمەيدۇ.
JHN 6:50	ئەرشتن چۈشكەن ھاياتلىق نېنى ئۆزۈمدۇرمهن؛ كىمەتكىم بۇ ناندىن پىسە، ئەبىدىلەبەدگىچە ياشайдىدۇ. مەن بېرىدىغان شۇ نان بولسا مېنىڭ	مەن آسمانىدىن كەلگەن ھاياتلىق نانىمەن؛ كىم بۇ ناننى يېسا، ھەمىشەگە ياشайдىدۇ. مەن بېرىدىغان شۇ نان، مېنىڭ تەنىم، بۇتۇن دۇنيا كىشىلەر
JHN 6:51		

Reference	Before	After
	ئەت-تېنىمەدۇر، يۇتكۇل دۇنيادىكىلەر ھاياتقا ئىگە بولسۇن دەپ، مەن ئۇنى ئاتىماقچىمەن.	ھاياتقا ئېرىشىسىن دەپ، مەن ئۇنى بېرىپ تۇرامەن.
JHN 6:52	بۇ سۆز بىلەن يەھۇدىيىلار ئۆزئارا تالاش-تارتىش قىلىشقا باشلاپ: – بۇ ئادەم بىزنىڭ يېبىشىمىزگە ئۆزىنىڭ ئەت-تېنىنى قانداق بېرىلسىن؟! – دېپىشەتنى.	بۇ سۆزنى ئاڭلىغاندا يەھۇدىيىلار ئۆزئارا توقۇشۇپ: 'بۇ كىشى بىزنىڭ بېيىشغا ئۆز تېنىنى قانداق بېرىدۇ؟' دېدى.
JHN 6:53	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، سىلەر ئىنسانئوغلىنىڭ ئەت-تېنىنى يېمىگۈچە ۋە قېنىنى ئىچمىنگۈچە، سىلەرde ھاياتلىق بولمايدۇ.	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا دېدى: 'ھەققىي، ھەققىي، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن، سىلەر ئىنسانئوغلىنىڭ تەن-ئەتنى يېمىسا ۋە قېنىنى ئىچمىسا، سىلەرنىڭ ئىچىدە ھايات بولمايدۇ.'
JHN 6:54	ئەت-تېنىمنى يېڭۈچى ۋە قېنىمنى ئىچકۈچى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىكەن بولىدۇ ۋە مەن ئۇنى ئاخىرقى كۇنى تېرىلىدۈرمەن.	كىم مەنىنىڭ تېنىنى بېيەپ، قېنىمنى ئىچسە، ئۇ مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىپ كېتىدۇ ۋە مەن ئۇنى ئاخىرقى كۇنى قايتا توغرۇزۇپ بېرىمەن.
JHN 6:55	چۈنكى ئەت-تېنىم ھەققىي ئوزۇقلۇق، قېنىم بولسا ھەققىي ئىچىملەكتۇر.	چۈنكى تەننەم ھەققىي ئوزۇق، قېنىم ھەققىي ئىچىملەك.
JHN 6:56	ئەت-تېنىمنى يېڭۈچى ۋە قېنىمنى ئىچكۈچى مەندە ياشайдۇ ۋە مەنمۇ ئۇنىڭدا ياشایمەن.	كىم مەنمىكى تېنىنى بېيەپ ۋە قانىمنى ئىچسە، ئۇ مەندە قالىدۇ ۋە مەن ئۇدا قالىمەن.
JHN 6:57	ھايات ئاتا مېنى ئەۋەتكەن ۋە مەن ئاتىنىڭ بولغانلىقىدىن ياشاۋاتقىنىمەدەك، مېنى يېڭۈچى كىش ھەم مېنىڭ ۋاسىتەم بىلەن ياشайдۇ.	ھايات ئاتا مېنى ئەۋەتكەن، مەن ئاتا ئۈچۈن ياشاپ تۇرغاندەك، مېنى بېيدىغان كىشى ھام مېنىڭ ئارقىلىق ياشайдۇ.
JHN 6:58	مانا بۇ ئەرشنىن چۈشكەن ناندۇر. بۇ نان ئاتا-بۇۋىلىرىڭلار يېگەن «مانا»دەك ئەمەس؛ چۈنكى ئۇلار «مانا»نى يېشىش بىلەن ئۆلدى؛ بىراق بۇ ناننى ئىستېمال قىلغۇچى بولسا مەڭگۇ ياشайдۇ!	بۇ نان ئاسمانىدىن كەلگەن. سىزلەرنىڭ ئاتا-بۇۋىلىرىڭلار 'مانا' يېگەن بولۇپ، ئۇلار ئۆلۈپ كەتتى؛ بىراق بۇ ناننى يېشىش بىلەن كىشى مەڭگۈلىك ياشайдۇ!
JHN 6:59	بۇ سۆزلەرنى ئۇ كەپەرزاھۇمدىكى سىناگوگدا تەلەم بەرگىندە ئېيتقانىدى.	بۇ سۆزلەرنى ئۇ كەپەرزاھۇم سىناگوگىدا دەرس بېرىپ تۇرغاندا ئېيتقان.
JHN 6:60	شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىدىن نۇرغۇنلىرى بۇنى ئاڭلىغاندا: – بۇ تەلەم بهك ئېغىر ئىكەن! بۇنى كىم ئاڭلاپ كۆتۈرەلىسىن؟ – دېپىشتى.	شۇ ۋاقتىن ئۇنىڭ شاگىرىلىرىدىن كۆپلىرى بۇ سۆزنى ئاڭلىغاندا: 'بۇ تەلەم بهك قىيىن! بۇنى كىم قوبۇل قىلايدۇ؟' دېدى.
JHN 6:61	بىراق ئۆز ئىچىدە مۇخلىسىلىنىڭ بۇ توغرىسىدا غۇتۇلداشقىنىنى بىلگەن ئەيسا ئۇلارغا: – بۇ سۆزۈم سىلەرنى تايىدۇردۇمۇ؟	ئەمما ئەيسا شاگىرىلىرىنىڭ بۇ ھەقتە گۇمماب بولۇۋاتقانلىقىنى بىلىپ، ئۇلارغا: «بۇ سۆزۈم سىلەرگە ئۆتكۈزۈش قىلدۇردىم؟» دەپ سورىدى.
JHN 6:62	ئەمدى مۇبادا ئىنسانئوغلىنىڭ ئەسلى كەلگەن جايغا كۆتۈرۈلۈپ كېتىپ تۇرغاندا كۆرسەڭلار، قانداق ھالدا بولارىدۇغان؟	ھازىز، ئەگەر ئىنسانئوغلىنىڭ باشتىكى جايغا كۆتۈرۈلۈپ كېتىپ تۇرغاندا كۆرسەڭلار، قانداق ھالدا بولارىدۇغان؟
JHN 6:63	ئىنسانغا ھاياتلىق بەرگۈچى – روھتۇر. ئىنساننىڭ ئەتلەرى بولسا ھېچقانداق يايда بەرمىدۇ. مەن سىلەرگە ئېيتقان سۆزلىرىم بولسا ھەم روھتۇر ۋە ھەم ھاياتلىقىتۇر.	روھ ھايات بېرىدۇ. تەن يايىسىز. مەن سىلەرگە دېگەن سۆزلىرىم روھدۇر ۋە ھەم ھاياتدۇ.
JHN 6:64	ئەمما سىلەر ئارىسىدا بەزلىرى ئىشەنەيدۇ، دېدى، چۈنكى ئەيسا باشتىنلا لېكىن ئاڭلارىدىن ئېتىقاد قىلىمغا باشلىپ بەزبىلەر بار، – دېدى (چۈنكى ئەيسا ئېتىقاد قىلىمغا ئالىنىڭلەرنىڭ ۋە ئۆزىگە ساتقۇنلۇق قىلىدىغاننىڭ كىم ئىكەنلىكىنى باشتىلا بىلەتتى).	ئەمما سىلەر ئارىسىدا بەزلىرى ئىشەنەيدۇ، دېدى، چۈنكى ئەتام ئەھلەشتۈرمىسا، بىلىپ كەتكەن، كىملەر ئىشەنەيدۇ ۋە كىم ئۇنى سېتىۋەتىدۇ.
JHN 6:65	شۇنىڭ، بىلەن ئۇ مۇنداق دېدى: – مەن شۇ سەھەپتىن سىلەرگە شۇنى ئېيتتىمكى، ئاتامدىن ئاتا قىلىنىمسا، ھېچكىم مېنىڭ يېنىمغا كېلەلمەيدۇ!	ئۇ دېدى: مەن سىلەرگە بۇنى دېتۈك، چۈنكى ئاتام ئەھلەشتۈرمىسا، ھېچكىم مېنىڭ ياقىمغا كېلىش قىلامايدۇ!
JHN 6:66	شۇ ۋاقتىن تارتىپ مۇخلىسىلىرىدىن خېلى كۆپى چېكىنىپ چىقىپ، ئۇنىڭ بىلەن يەنە ماڭمايدىغان بولدى.	شۇ ۋاقتىن كېپىن ئۇنىڭ كۆپ شاگىرىلىرى ئارقا تارتىپ كەتتى ۋە ئۇ بىلەن ئادەتتەين ئەركاپ بولمىدى.
JHN 6:67	شۇڭا ئەيسا ئۇن ئىككىلەندىن: – سىلەرمۇ، ھەم مەندىن كېتىشنى خالامسىلەر؟ – دەپ سورىدى.	شۇ تەرەپتە ئەيسا ئۇن ئىككىلەرگە: 'سىلەر يەنە كېتىپ كېتەمىسىلەر؟' دەپ شۇڭا ئەيسا ئۇن ئىككىلەندىن: – سىلەرمۇ، ھەم مەندىن كېتىشنى خالامسىلەر؟ – دەپ سورىدى.

Reference	Before	After
JHN 6:68	سمون پیترؤس ئۇنىڭغا جاۋاب قىلىپ: – ئى رەب، بىز كىمنىڭ يېنىغا كېتەتتۇق؟ مەڭگۇ ھايانلىق سۆزلىرى سەندىلدۈر!	سمون پىتىر ئۇغا جاۋاب بەردى: «ئى رەب، بىز باشقا كىمگە بارالايمىز؟ سەندە مەڭگۇ ھايانلىق سۆزلىر بار!
JHN 6:69	ۋە شۇنىڭغا ئىشەندۈق ۋە شۇنى بىلىپ يەتتۇقكى، سەن خۇدانىڭ مۇقۇھەدەس بولغۇچىسىدۇرسەن! – دېدى.	بىز ئىشىنىپ قالدۇق ۋە بىلىپ كەتتۇقكى، سەن مەسىھ، زوندا خۇدا ئوغلىسى!
JHN 6:70	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابەن: – مەن سىلەر ئون ئىككىلارنى تاللىدىم ئەمەسمۇ، بىراق ئاراڭىلاردا بىرسى ئىلىستۇرا! – دېدى	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب قىلدى: مەن سىلەر ئون ئىككىنى تاللىدىم، لېكىن ئاراڭىلاردا بىرى شەيتان!
JHN 6:71	(ئۇنىڭ بۇ دېگىنى ئىشقا بىرلۈق سىموننىڭ ئوغلى يەھۇدانى كۆرسەتكەندى، چۈنكى يەھۇدا ئون ئىككىلەرنىڭ بىرى بولغىنى بىلەن، كېيىن ئۆزىگە ساتقۇنلۇق قىلىدۇ).	ئەممە ئۇ بۇنى ئىشقا بىرلۈق سىموننىڭ ئوغلى يەھۇدا ھەققىدە دەپ ئېتقان، چۈنكى يەھۇدا ئون ئىككىدىن بىرى بولۇپ، ئۇنى سېتىۋەتسىشكە تېيارلىنىپتۇ.
JHN 7:1	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئەيسا گاللىيەدە ئايلىنىپ يۈردى. ئۇ يەھۇدىيەدە قەست قىلماقچى ئىدى.	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئەيسا گاللىيەدە دولايپ يۈردى. ئۇ يەھۇدىيەدە دولاشمىسلقنى خالدى، چۈنكى يەھۇدىلار ئۇنى قات قىلىشقا تىرىشىپتۇ. ئايلىنىپ يۈرۈشنى خالمايتتى، چۈنكى شۇ يەردىكى يەھۇدىلار ئۇنىڭغا
JHN 7:2	بۇ چاغدا، يەھۇدىلارنىڭ «كېيلەر ھېيتىن»غا ئاز قالغاندى.	بۇ واقىتنا، يەھۇدىلارنىڭ تەبرەك بايرىمى يېقىنلاشتى.
JHN 7:3	شۇڭا ئەيسانىڭ ئىنىلىرى ئۇنىڭغا: – مۇشۇ يەردىن كەتسىپ يەھۇدىيەگە بارغىن، شۇنىڭ بىلەن مۇخلىسىلىرىڭمۇ كارامەت ئەمەللەرىنىڭ كۆرەلەيدۇ!	شۇڭا ئەيسانىڭ قېرىندىشلىرى ئۇغا دەپتى: «بۇ يەردىن كەتسىپ يەھۇدىيەگە بار، شۇنداق بىلەن سەنىڭ تەلىچىلىرىڭمۇ سەنىڭ كارامەتلەرىنىڭ كۆرەلەيدۇ!
JHN 7:4	چۈنكى ئۆزىنى خەلق ئالىمگە تۈنۈتماچى بولغان ھېچكىم يوشۇرۇن جايادا ئىش قىلمايدۇ. بۇ ئەمەللەرنى قىلىۋاتقانىكەنسەن، ئۆزۈڭنى دۇنياغا كۆرسەت! كۆرسەت! – دېپىشتى.	چۈنكى كىم ئالىمگە ناملىنىش ئۈچۈن ئىزدەيدىكەن، يوشۇرۇن جايادا ئىش قىلمايدۇ. بۇ ئىشلارنى قىلىۋاتقان بولساڭ، ئۆزۈڭنى دۇنياغا كۆرسەت!
JHN 7:5	چۈنكى ئۇنىڭ ئىنىلىرىمۇ ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلمىغاندى.	چۈنكى ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىمۇ ئۇغا ئىشەنەپتى.
JHN 7:6	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا: – مېنىڭ ۋاقتى-سائىتم تېخى كەلمىدى. لېكىن سىلەرگە نىسبەتەن ھەرۋاقت مۇناسىپتۇر.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «مېنىڭ ۋاقتىم تېخى كەلمىگەن، لېكىن سىلەرنىڭ ۋاقتىڭلار ھەرقانداق ۋاقتىتا تېيار بولىدۇ.
JHN 7:7	بۇ دۇنيادىكى كىشىلەر سىلەرگە ھەرگىز ئۆچ بولمايدۇ؛ لېكىن مېنى ئۆچ كۆرىدۇ. چۈنكى مەن ئۇلارنىڭ قىلىشلىرىنى رەزىل دەپ گۇۋاھلىق بېرۋاتىمەن.	بۇ دۇنيادىكى خەلق سىلەرگە ھېچقانداق ئۆزارمايدۇ؛ لېكىن مېنى ئۆزىدۇ. چۈنكى مەن ئۇلارنىڭ ئىشلىرىنى يامان دەپ ئېنىق دەلىل بېرۋاتىمەن.
JHN 7:8	سىلەر بۇ ھېيتقا بېرىۋېرىڭلار. مەن ھازىرچە بۇ ھېيتقا بارمايمەن، چۈنكى مېنىڭ ۋاقتى ۋاقتى-سائىتم تېخى يېتىپ كەلمىدى، – دېدى.	سىلەر بۇ تۆركۈمگە كېتىڭلار. مەن ھازىرچە بارمايمەن، چۈنكى مېنىڭ ۋاقتىم تېخى يېتىپ قالمىدى.
JHN 7:9	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى قىلىپ، گاللىيەدە قالدى.	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى دېگەندىن كېيىن، گاللىيەدە قالدى.
JHN 7:10	ئەيسانىڭ ئىنىلىرى ھېيتقا چىققاندىن كېيىن، ئۇ ئۆزىمۇ ئۇنىڭغا باردى. ئەمەس، يوشۇرۇن كەتتى.	ئەيسا قارداشلىرى بايرامغا كەتكەندىن كېيىن، ئۇمۇ كەتتى. ئەمما ئاج اتاق يەھۇدىس، يوشۇرۇن كەتتى.
JHN 7:11	ھېيتتا يەھۇدىلار ئۇنى ئىزدەپ: «ئۇ قەيەرددۇر؟» دەپ سوراۋاتىقى.	يەھۇدىلار بايرامدا ئۇنى ئىزدەپ بار، «ئۇ قەيەرددۇ؟» دەپ سورايدۇ.
JHN 7:12	كىشىلەر ئارىسىدا ئۇنىڭ توغرىسىدا كۆپ غۇلغۇلا بولدى. بەزىلەر ئۇنى: «ياخشى ئادەم!» دېسە، يەنە بەزىلەر: «ياق، ئۇ خالايقنى ئازدۇرۇۋاتىدۇ!» دېپىشتى.	خەلق ئارىسىدا ئۇ ھەقتە كۆپ گىرلىك بار ئىدى. بەزىلەر: «ئۇ ياخشى كىشى!» دېدى، باشقىلىرى: «ياق، ئۇ خەلقنى يولغا سېلىۋاتىدۇ!» دېدى.
JHN 7:13	ئەمما يەھۇدى رەبەرلەردىن قورقاندا، ھېچ كىم ئاشكارا ئۇنىڭ ھەققىدە بىراق يەھۇدى چوڭلىرىدىن قورقۇپ، ھېچكىم ئوچۇق-ئاشكاره ئۇنىڭ گېپىنى قىلمايتتى.	ئەمما يەھۇدى رەبەرلەردىن قورقاندا، ھېچ كىم ئاشكارا ئۇنىڭ ھەققىدە بىراق يەھۇدى كىرىپ، خەلکە دەرس پېرىشكە گەپ قىلمايتتى.
JHN 7:14	ھېيتىنىڭ يېرىمى ئۆتكەنە، ئەيسا ئىبادەتخانا ھولىلىرىغا كىرىپ خەلقە	بايرامنىڭ يېرىمىدا ئەيسا مەبەدگە كىرىپ، خەلکە دەرس پېرىشكە

Reference	Before	After
JHN 7:15	تەلەم بېرىشكە باشلىدى.	باشلىدى.
JHN 7:16	يەھۇدىيلار: «بۇ كىشى ھېچ نەرسە ئۆگەنمىگەن، ئۇ قانداق بۇ قەدەر كۆپ قانداقمۇ مۇنچە كۆپ بىلىم بولسۇن؟ - دەپ ھاڭ-تاڭ قېلىشتى.	يەھۇدىيلار: «بۇ كىشى ھېچ نەرسە ئۆگەنمىگەن، ئۇ قانداق بۇ قەدەر كۆپ بىلىم بىلىمگە ئىگە؟» دەپ ھايран قالدى.
JHN 7:17	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: بۇ تەلەملەر مېنىڭ ئۆزۈمىنىك ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭكىدۇر.	ئەگەر ھەرقانداق كىشى بۇنىڭ ئىرادىسىنى قىلىشقا تەييار بولسا، ئۇ بۇ ئۆگەتنىڭ خۇدا تەرەپدىن كەلگەنلىكىنى ياكى مەن ئۆزۈمىدىن ئېتقانلىقىمنى بىلدۈ.
JHN 7:18	ئۇنىڭ ئىرادىسىگە ئەمەل قىلىشقا ئۆز ئىرادىسىنى باغلەغان ھەركىم بۇ تەلەم توغرۇلۇق - ئۇنىڭ خۇدادىن كەلگەنلىكىنى ياكى ئۆزلۈكۈمىدىن ئېيتۋاتقانلىقىمنى بىلدۈ.	ئۆزى ئالدىدا سۆزلىگەن كىشى ئۆز شەرەپلىكىنى ئىزدەيدۇ، لېكىن ئۇنى ئەۋەتكەن كىشىنىڭ شەرەپلىكىنى ئىزدەيدەغان كىشى راستچىل بولىدۇ ۋە ئۇدا ھېچقانداق ئەدالەتسىزلىك يوق.
JHN 7:19	مۇسا يېغەمبەر سىلەرگە تەۋرات قانۇنىنى تاپشۇرغان ئەمەسمۇ؟ لېكىن ھېچقايسىكلار بۇ قانۇنغا ئەمەل قىلماپۇاتسىلەر! نېمىشقا مېنى ئۆلتۈرمەكچى بولسىلەر؟ - دېدى.	مۇسا سىلەرگە قانۇن بەرگەنمۇ؟ لېكىن ھېچ بىرلەنلەر بۇ قانۇنغا ئەمەل قىلمايسىزا نېمىشقا مېنى ئۆلتۈرمەسىز؟ دېدى.
JHN 7:20	كۆپچىلىك: - ساڭا جىن چاپلىشىپتۇ؟ سېنى ئۆلتۈرمەكچى بولغان كىم ئىكەن؟ - دېپىشتى.	خەلق: 'ساڭا جىن بارا سېنى ئۆلتۈرمەكچى بولغان كىم بار؟' دېدى.
JHN 7:21	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: - مەن بىر كارامەتنى يارتىشىم بىلەن ھەممىڭلار هاڭ-تاڭ قېلىشتىڭلار.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: مەن بىر ئىش قىلدىم، شۇ ئۇچۇن سىلەر ھەممىڭلار ھەيران قالدىڭلار.
JHN 7:22	- ئەمدى مۇسا يېغەمبەر سىلەرگە خەتنە قىلىش توغرۇلۇق ئەمر قالدۇرغان (ئەمەلەتتە بولسا خەتنە قىلىش مۇسا يېغەمبەردىن ئەمەس، ئاتا-بۇۋالاردىن قالغان)، شۇڭا سىلەر شابات كۈنىگە توغرا كېلىپ قالسىمۇ شۇ كۈنىدە ئادەمنىڭ خەتنىسىنى قىلىپ بولسىلەر.	مۇسا سىلەرگە خەتنە قىلىشنى بەرگەن، لېكىن بۇ خەتنە مۇسادىن كەلمەگەن، بەلكى ئاتا-بۇۋالارنىڭ بېشىدىن كەلگەن، شۇڭا شەنبە كۈنىمۇ ئىنسانغا خەتنە قىلىسىلەر.
JHN 7:23	هازىر تورات قانۇنى بۇزۇلمىسىن دەپ شەنبە كۈنى خىتنە قىلىنغاندا، مەن ئەمدى تەۋرات قانۇنغا خلایلىق قىلىنىمىسىن دەپ شابات كۈنىدە ئادەم خەتنە قىلىنغان يەردە، مەن شابات كۈنىدە بىر ئادەمنى سەللىمازا ساقايىتسام، سىلەر نېمە دەپ ماڭا ئاچقىلىنىسىلەر؟	شەنبە كۈنى بىر كىشىنى تولۇق ساقايىتسام، سىلەر نېمە دەپ مەنمۇغا ئاچقىق بولسىلەر؟
JHN 7:24	سەرتقى قىيايەتكە قاراپ ھۆكۈم قىلماڭلار، بەلكى ھەققانى ھۆكۈم قىلىڭلار!	تاشقى كۆرۈنۈشكەلا قاراپ ھەيەت چىقارماڭلار، بەلكى ھەققىي توغرا حالدا ھەيەت قىلىڭلار!
JHN 7:25	ئۇ ۋاقتىتا يېرۇسالىملىقلارنىڭ بەزلىرى: - چوڭلار ئۆلتۈرمەكچى بولغان كىشى بۇ ئەمەسمىدى؟	يېرۇسالىم خەلقىنىڭ بەزلىرى دېدى: «بۇ كىشىنى ئۆلتۈرمەكچى بولغان بولسا؟»
JHN 7:26	ئاشكارا سۆزلەۋاتىسىمۇ، ئۇنىڭغا قارشى ھېچ نەرسە دېمىدىغۇ دەرۋەقە، ئاقساقلارنىڭ ئۇنىڭ مەسەھ ئىكەنلىكىنى بىلىپ يەتكەنمۇ؟	ئۇ ئاشكارا گەپ قىلىۋاتىدۇ، بىرلەنلەن ئۇنىڭغا قارشى گەپ دەيمەيدۇ رەھبەرلەر ئۇنىڭ مەسەھ ئىكەنلىكىنى بىلگەن تەيکىمۇ؟
JHN 7:27	ھالبۇكى، بۇ ئادەمنىڭ قېيەردىن كەلگەنلىكىنى بىز ئېنىق بىلىمىز. لېكىن مەسەھ كەلگەنده، ئۇنىڭ قانداق جايىدىن كەلگەنلىكىنى ھېچكىم بىلەلمەستىغۇ، - دېپىشتى.	بالىكى، بۇ كىشى قانداق جايىدىن كەلگەنلىكىنى بىز تولاي بىلىمىز. لېكىن بىراق مەن ئۆزۈمىدىن كەلمەيتىم، مېنى ئەۋەتكەن كىشىدىن كەلدىم، ئۇ ھەققىي، لېكىن سىلەر ئۆزى بىلەمىپسىلەر.
JHN 7:28	شۇڭا ئەيسا ئىبادەتخانىدا دەرس ئوقۇۋاتقاندا، باللىق ئاۋاز بىلەن دېدى: «سىلەر مېنى بىلىسىلەر، مەن قانداق كەلگەنمىنىمۇ بىلىسىلەر دەيسىلەر؟ كەلگەنلىكىمنىمۇ بىلىمىز، دەۋاتىسىلەر؟! بىراق مەن ئۆزلۈكۈمىدىن ئەمەس، مەن مېنى ئەۋەتكۈچىدىن كەلدىم، ئۇ ھەققىرۇ؛ بىراق سىلەر ئۆزى دېپىشتى.	شۇڭا ئەيسا ئىبادەتخانىدا دەرس ئوقۇۋاتقاندا، باللىق ئاۋاز بىلەن دېدى: «سىلەر مېنى بىلىسىلەر، مەن قانداق كەلگەنمىنىمۇ بىلىسىلەر دەيسىلەر؟ بىراق مەن ئۆزۈمىدىن كەلمەيتىم، مېنى ئەۋەتكەن كىشىدىن كەلدىم، ئۇ ھەققىي، لېكىن سىلەر ئۆزى بىلەمىپسىلەر.»

Reference	Before	After
JHN 7:29	مەن ئۇنى بىلەمەن. چۈنكى مەن ئۇنىڭ يېنىدىن كەلدىم، مېنى ئۇ يوللىدى. مەن ئۇنى تۇنۇيمەن. چۈنكى مەن ئۇنىڭ يېنىدىن كەلدىم، مېنى ئۇ يولھۇتتى.	تونۇمايسىلەر.
JHN 7:30	شۇ ئۇچۇن ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولدى، لېكىن ھېچكىم ئۇنىڭغا قول شۇڭا ئۇلار ئۇنى تۇتۇش يولىنى ئىزدەيتتى، لېكىن ھېچكىم ئۇنىڭغا قول سالىمىدى؛ چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقتى-سائىنى تېخى يېتىپ كەلمىگەندى.	شۇ ئۇچۇن ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولدى، لېكىن ھېچكىم ئۇنىڭغا قول سالىمىدى؛ چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقتى كەلمىگەندى.
JHN 7:31	لېكىن خالاپق ئارسىدىكى نۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلدى. ئۇلار: «مەسىھە كەلگەندە بۇ كىشى كۆرسەتكەن مۆجزىزلىك ئالامەتلەردىن ئارتۇق مۆجزىز يارىتالارمۇ؟!» دېيىشتى.	لېكىن خالاپق ئارسىدىكى نۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلدى. ئۇلار: «مەسىھە كەلگەندە بۇ كىشى كۆرسەتكەن مۆجزىزلىك ئالامەتلەردىن ئارتۇق مۆجزىز قىلىپ چىقسا؟» دېيىشتى.
JHN 7:32	يەرسىيلەر خەلقىنىڭ ئۇ ھەقتە يەرەتلەپ سۆزلەشكەن گىدرىلەپ تالاشقان يەرسىيلەر خالايىقنىڭ ئۇ توغرۇلۇق غۇلغۇلا بولۇۋاتقان بۇ گەپ- سۆزلىرىنى ئاكلىدى؛ شۇنىڭ بىلەن يەرسىيلەر بىلەن باش كاھىنلار تۇتۇش ئۇچۇن بىزىنچە قاراۋۇللارنى ئۇھۇتتى.	يەرسىيلەر خەلقىنىڭ ئۇ ھەقتە يەرەتلەپ سۆزلەشكەن گىدرىلەپ تالاشقان يەرسىيلەر بىلەن باش كاھىنلار ئۇنى تۇتۇپ كېتىش ئۇچۇن بەزى قاراۋۇللارنى ئۇھۇتتى.
JHN 7:33	شۇنىڭ بىلەن ئەيىسا: – يەنە بىرئاز ۋاقت سىلەر بىلەن بىلە بولىمەن، ئاندىن مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ يېنىغا كېتىمەن.	ئەيسا دەپ كەتتى: مەن سىلەر بىلەن يەن بىر مەزگىل بولىمەن، كېيىن مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ يېنىغا كېتىپ بارىمەن.
JHN 7:34	مېنى ئىزدەيسىلەر، لېكىن تاپالمايسىلەر، مەن بارىدىغان يەرگە بارالمايسىلەر، – دېدى.	سلىھەن ئىزدەيسىلەر، بىراق تاپالمايسىلەر، مەن كەتكەن يەرگە بارالمايسىلەر، – دېدى.
JHN 7:35	شۇ ۋاقتىتا، يەھۇدىيلار بىر-بىرىگە: «ئۇ قايسى جايغا كېتىپ كەتكەن؟ بىز بۇنىڭ بىلەن، يەھۇدىيلار بىر-بىرىگە: – ئۇ بىز تاپالماىغۇدەك قەيەرلەرگە بارار؟ گېكلەر ئارسىدىكى تاراقاق يەھۇدىي مۇھاجىرلارنىڭ يېنىغا بېرىپ، گېپلەرغا تەلەم بېرەمدەغاندۇ؟	تېپەلمەيتۈرغان جايىلارغا بارغاندۇ؟ گېپلەر ئارسىدا تارقالغان يەھۇدىيلەرنىڭ يېنىغا بارىپ، گېپلەرگە ئۆگەت بېرىپ تۇرۇپ قالسا بولاتتۇ؟
JHN 7:36	«مەنمۇ ئىزدەيسىز، ئەممە تاپالمايسىز، مەن كەتىدىغان جايغا بارالمايسىز» «مېنى ئىزدەيسىلەر، لېكىن تاپالمايسىلەر، مەن بارىدىغان يەرگە بارالمايسىلەر» دېگىنى نېمىسىدۇ؟ – دېيىشتى.	دېگەن سۆزنىڭ مەنسىسى نېمە؟ دېدى.
JHN 7:37	بايرامنىڭ ئاخىرقى ۋە ئەلچ چوڭ كۈندە، ئەيسا تۇرۇپ، قاتىق ئاۋااز بىلەن: هېتىنىڭ ئاخىرقى ھەم ئەلچ كاتتا كۈنى، ئەيسا ئورنىدىن تۇرۇپ، يۇقىرى ئاۋااز بىلەن: – كىمde كىم ئۇسسىسا، مېنىڭ يېنىغا كېلىپ ئىچسۇن!	كىم سۇيۇپ كەتسە، مەنمۇ كېلىپ ئىچسۇن!
JHN 7:38	ماڭا ئېتىقاد قىلغۇچى كىشىنىڭ خۇددىي مۇقەددەس يازمىلاردا ئېتىلغىنىدەك، ئىچ-باغرىدىن ھاياتلىق سۈپىنىڭ دەرىالىرى ئېقىپ چىقىدۇ! – دېپ جاكارلىدى	كىم مەنمە ئىشىنىپ قالسا، مۇقەددەس يازمىلاردا دېگەندەك، ئۇنىڭ ئىچىدىن ھايات سۇنى دەرىالىرى ئاقىپ چىقىدۇ! دەپ دېدى.
JHN 7:39	ئۇ بۇ سۆزنى ئۆزىگە ئىشىندىغانلارغا بېرىلىدىغان مۇقەددەس روھ ھەقتە قارىتا ئېتىقانسىدى. خۇدانىڭ روھى تېخى ھېچكىمگە ئاتا قىلىنىغانمىدى، چۈنكى ئەيسا تېخى شان-شەرپىگە كىرمىگەندى.	دېگەن. خۇدانىڭ روھى تېخى ھېچكىمگە بېرىلىمىگەن، چۈنكى ئەيسا تېخى شەرىپكە ئېرىشىپەگەن.
JHN 7:40	خالايىق ئېچىدە بەزىلەر بۇ سۆزنى ئاكلىپ: – كېلىش مۇقەررەر بولغان يېغەمبەر ھەققەتەن مۇشۇ ئىكەن!! – دېيىشتى.	خەلق ئىچىدىكى كۆپ كىشىلەر بۇ گەپنى ئاكلىپ: يېغەمبەر ھەققىنى مۇشۇ بولۇپ كەتكەن! دېدى.
JHN 7:41	بەزىلەر: «بۇ مەسىھە! دەيتى. باشقىلىرى: ياق، مەسىھە گاللىيەدىن كېلىپ مەسىھە گاللىيەدىن كېلەتتىمۇ؟	بەزىلەر: «بۇ مەسىھە! دەيتى. باشقىلىرى: ياق، مەسىھە گاللىيەدىن كېلىپ مەسىھە گاللىيەدىن كېلەتتىمۇ؟
JHN 7:42	يازمىلاردا، مەسىھە داۋۇتنىڭ نەسىلىدىن ھەم داۋۇتنىڭ بەيت-لەھەم دېگەن مۇقەددەس يازمىلاردا، مەسىھە يادىشاھ داۋۇتنىڭ نەسىلىدىن ھەم داۋۇتنىڭ يۇرتى بەيت-لەھەم يېزىسىدىن كېلىدۇ، دېلىمىگەندى؟ – دېيىشتى.	يازمىلاردا، مەسىھە داۋۇتنىڭ نەسىلىدىن ھەم داۋۇتنىڭ بەيت-لەھەم دېگەن مۇقەددەس يازمىلاردا، مەسىھە يادىشاھ داۋۇتنىڭ نەسىلىدىن ھەم داۋۇتنىڭ يۇرتى بەيت-لەھەم يېزىسىدىن كېلىدۇ، دېلىمىگەندى؟
JHN 7:43	بۇنىڭ بىلەن، خالايىق ئۇنىڭ ۋەجىدىن ئىككىگە بۆلۈنۈپ كەتتى.	بۇ نەرسىدە، خەلق ئۇنىڭ ئۇچۇن ئىككىگە بۆلۈنگەن.
JHN 7:44	بەزىلەر ئۇنى تۇتايلى دېگەن بولسىمۇ، لېكىن ھېچكىم ئۇنىڭغا قول سالىمىدى.	بەزى كىشىلەر ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولسا، ھېچكىم ئۇنىڭغا قول كۆرسەتمىدى.

Reference	Before	After
JHN 7:45	قاراۋۇلار ئىبادەتخانىدىن باش كاھىنلار بىلەن يەرسىيەلەرگە قايىتىپ كەزكەندە، ئۇلار قاراۋۇلارغا: «سىلەر نېمىشقا ئۇنى تۇتۇپ كەلمەپسىلەر؟» قايىتىپ كەلگەندە، ئۇلار قاراۋۇلارغا: - نېمە ئۇچۇن ئۇنى تۇتۇپ كەلمىدىلار؟ - دەپ سوراشتى.	قاراۋۇلار ئىبادەتخانىدىن باش كاھىنلار بىلەن يەرسىيەلەرگە قايىتىپ كەزكەندە، ئۇلار قاراۋۇلارغا: «سىلەر نېمىشقا ئۇنى تۇتۇپ كەلمەپسىلەر؟» قايىتىپ كەلگەندە، ئۇلار قاراۋۇلارغا: - نېمە ئۇچۇن ئۇنى تۇتۇپ كەلمىدىلار؟ - دەپ سوراشتى.
JHN 7:46	قاراۋۇلار: - هېجكىم ھېچقاچان بۇ ئادەمەدەك سۆزلىگەن ئەمەس! - دەپ جاۋاب بېرىشتى.	قاراۋۇلار جاۋاب قىلىدى: 'ھېج كىم بۇ كىشىدەك سۆزلىگەن؟'
JHN 7:47	يەرسىيەلەر ئۇلارغا جاۋاب: - سىلەر رەمۇ ئازىدۇرۇلدۇكلارمۇ؟	يەرسىيەلەر ئۇلارغا جاۋاب بېرىگەن: سىلەر ھەم ئالداندىڭلارمۇ؟
JHN 7:48	ئاقساقلاردىن ياكى يەرسىيەلەردىن كىم دە ئۇنىڭغا ئىشىنىپ قالغان؟	ئاقساقلاردىن ياكى يەرسىيەلەردىن كىم دە ئۇنىڭغا ئىشىنىپ قالغان؟
JHN 7:49	لېكىن بۇ خەلق تەۋرات قانۇنىنى بىلمەيدىغان بولۇپ، شۇڭا لەنەتكە قالىدۇ! لېكىن تەۋرات قانۇنىنى بىلمەيدىغان بۇ چۈپىرەندىلەر لەنەتكە قالىدۇ! - دېپىشتى.	لېكىن بۇ خەلق تەۋرات قانۇنىنى بىلمەيدىغان بولۇپ، شۇڭا لەنەتكە قالىدۇ! لېكىن تەۋرات قانۇنىنى بىلمەيدىغان بۇ چۈپىرەندىلەر لەنەتكە قالىدۇ! - دېپىشتى.
JHN 7:50	ئۇلار ئىچىدىكى بىر كىشى، نىكودىم، بۇرۇن كەچلىك ئەيسا بىلەن كۆرۈشكە ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن بىرى، يەنى بۇرۇن ئاخشامدا ئەيساننىڭ ئالدىغا كەلگەن نىكودىم ئۇلارغا:	ئۇلار ئىچىدىكى بىر كىشى، نىكودىم، بۇرۇن كەچلىك ئەيسا بىلەن كۆرۈشكە ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن بىرى، يەنى بۇرۇن ئاخشامدا ئەيساننىڭ ئالدىغا كەلگەن، ئۇلارغا دەپتۇ:
JHN 7:51	- تەۋرات قانۇنىمىز ئاۋۇل كىشىنىڭ نېمە قىلغىنىنى ئۆزىدىن ئاڭلاپ بىلمەي تۇرۇپ، ئۇنىڭغا ھۆكۈم چىقرا مدۇ!	قانۇنىمىز بىلەن، كىشىنىڭ گەپلىكىنى ئالدىن ئاڭلاپ، نېمە قىلغانلىقىنى بىلمەيلا، ئۇنى ھۆكۈم قىلىشقا بولامدۇ؟
JHN 7:52	ئۇلار جاۋاب قىلىپ: - سەنەمۇ گاللىيەدىننمۇ؟ مۇقەددەس يازمىلارنى كۆر، قېتىرقىنىپ ئوقۇپ باق، گاللىيەدىن ھېققانداق يەغەمبەر چىقمايدۇ! - دېدى.	ئۇلار جاۋاب قايىتى: 'سەنەمۇ گاللىيەدىننمۇ؟ مۇقەددەس كىتابلارنى تەكشۈرۈپ كۆر، بىر ئوقۇپ باق، گاللىيەدىن ھېج يەغەمبەر چىقمايدۇ!' دېدى.
JHN 7:53	شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ھەربىرى ئۆز ئۆيىگە كەتنى.	ئاندىن ھەر كىشى ئۆز ئۆيىگە كەتنى.
JHN 8:1	ئەيسا بولسا زىيۇن تېغىغا چىقىپ كەتنى.	ئەيسا زەيتۇن تاغىغا باردى.
JHN 8:2	ئەتسى سەھەردە، ئۇ يەنە ئىبادەتخانىغا كىرىدى ۋە خالايقىنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىشكەندى. ئۇ ئۆلتۈرۈپ، ئۇلارغا تەلەم بېرىشكە باشلىدى.	سەھەر بولغاندا، ئۇ يەنە ئىبادەتخانىغا كىرىدى ۋە يۇتۇن خەلق كەلدى. ئۇ ئورندا ئۆلتۈرۈپ، ئۇلارغا تەلەم بەردى.
JHN 8:3	شۇ چاغدا، تەۋرات ئۇستازلىرى بىلەن يەرسىيەلەر زىنا قىلىپ تۇتۇلۇپ قالغان بىر ئايالنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشتى. ئۇلار ئايالنى ئۆتۈرۈغا چىقىرىپ،	ئۇ ۋاقتىتا، قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى بىلەن يەرسىيەلەر بىر ئايالنى زىنا قىلىپ تۇتۇپ كەلتۈرۈشتى. ئۇلار ئايالنى ئۆتۈرۈغا قويۇشتى.
JHN 8:4	ئىشىدىن: - ئۇستاز، بۇ ئايال دەل زىنا ئۇستىدە تۇتۇۋېلىنىدى.	ئۇستاز، بۇ ئايال دەل زىنا ئىشلەپ تۇتۇلدى.
JHN 8:5	مۇسا يەغەمبەر تەۋرات قانۇنىدا بىزگە مۇشۇنداق ئاياللارنى چالما-كېسەك قىلىپ ئۆلتۈرۈشنى ئەمر قىلغان. ئەمدى سەنچە، ئۇنى قانداق قىلىش كېرەك؟ - دەپ سوراشتى.	مۇسا قانۇنىدا بىزگە بۇ تەرەپتىك ئاياللارنى تاشلاپ ئۆلتۈرۈشنى بۇيرۇق قىلغان.
JHN 8:6	ئەمدى ئۇلارنىڭ بۇنداق دېپىشتىكى نىيتى، ئۇنى تۇزاققا چۈشۈرۈپ، ئۇنىڭ ئۇستىدىن ئەرز قىلغۇدەك بىرەر باھانە ئىزدەش ئىدى. ئەمما ئەيسا ئېڭىشىپ، بارمىقى بىلەن يەرگە بىر نېمىلەرنى يازغىلى تۇردى.	ئۇلار بۇلارنى دېگەندە، ئۇنى سىناب كۆرمەكچى ئىكەن، ئۇنى تۇزاققا چۈشۈرۈپ، ئۇنىڭ ئۇستىدىن بىرەر باھانە تېپىشقا تىرىشىشتى. بىراق ئەيسا چۈشۈپ كەتنى، بارمىقى بىلەن يەرگە بەزى نېمىلەر يازدى.
JHN 8:7	ئۇلار شۇ سوئالنى توختىمای سوراۋاتاتقى، ئۇ رۇسلىنىپ ئۇلارغا: - ئاراڭلاردىكى كىم گۇناھسىز بولسا، بۇ ئايالغا بىرىنچى تاشنى ئاتسۇن! - دېدى.	ئۇلار سوئال سوراۋاتاتقان بولۇپ، ئۇ ئۇلارغا: «ئاراڭلاردا كىم گۇناھسىز بولسا، بۇ قىزغا بىرىنچى بولۇپ تاش تاشلا!» دېدى.
JHN 8:8	ئاندىن ئۇ يەنە ئېڭىشىپ، يەرگە يېزىشنى داۋام قىلىدى.	شۇندَا ئۇ يەنە بۇكۈلۈپ، يەرگە يېزىشنى داۋام قىلىدى.
JHN 8:9	ئۇلار بۇ گەپىنى ئاڭلۇغاندا، ئالدىن كۆپ ياشانغايلىرى، كېپىن قالغانلىرى بىر- بىردىن ئۇ جايدىن كېتىپ كەتنى. ئاخىرىدا ئەيسا ئۆتۈرۈدا بىرلەپ ھەممىسى ئۇ يەردىن چىقىپ كېتىشتى. ئاخىرىدا ئەيسا ئۆتۈرۈدا	ئۇلار بۇ گەپىنى ئاڭلۇغاندا، ئالدىن كۆپ ياشانغايلىرى، كېپىن قالغانلىرى، ئاندىن قالغانلىرى بىر- بىردىن ئۇ جايدىن كېتىپ كەتنى. ئاخىرىدا ئەيسا ئۆتۈرۈدا

Reference	Before	After
JHN 8:10	ئوره تۇرغان ھېلىقى ئايال بىلەن يالغۇز قالدى.	يەككە قالدى.
JHN 8:11	ئەيسا رۇسلىنىپ تۇرۇپ، شۇ ئائىالدىن باشقا ھېچكىمنى كۆرمىگەن بولۇپ، ئۇنىڭدىن: خانىم، ساڭا ھېلىقى شىكايدەت قىلغانلار قېنى؟ سېنى گۇناھقا بېكتىدىغان ھېچكىم چىقمىدىمۇ؟ – دەپ سورىۋىنى، – هەزەتلرى، ھېچكىم چىقمىدى، – دېدى ئايال. ئەيسا: – مەنمۇ سېنى گۇناھقا بېكتىمەيمەن. بارغۇن، بۇنىڭدىن كېبىن يەنە گۇناھ قىلىمىغىن! – دېدى.	ئەيسا تۇرۇپ كەتتى ۋە ئۇغا: «خانىم، ئۇلار قايدا؟ ساڭا ھېچكىم ھۆكۈم قىلىمدىمۇ؟» دېدى.
JHN 8:12	شۇڭا ئەيسا يەنە كۆيچىلىككە سۆز قىلىپ: – دۇنيانىڭ نۇرى ئۆزۈمدۈرمەن. ماڭا ئەگەشكەنلەر قاراڭغۇلۇقتا ماڭمايدۇ، ئەكسىچە ھاياللىق نۇرغا ئېرىشىدۇ، – دېدى.	ئەيسا قايتا خەلقنىڭ ئالدىدا دېدى: 'مەن دۇنيانىڭ نۇرىمەن. مەنمۇ ئەگىشىسە، قاراڭغۇلۇقتا يۇرەلمەيسىز، بەلكى ھايات نۇرغا ئېرىشىسىز.'
JHN 8:13	پەرسىيلەر: – سەن ئۆزۈڭكە ئۆزۈڭ گۇۋاھلىق بېرىۋاتىسىن. شۇڭا سېنىڭ گۇۋاھلىقنىڭ راست ھېسابلانمايدۇ، – دېيشتى.	پەرسىيلەر: 'سەن ئۆزۈڭكە گۇۋاھلىق قىلىۋاتىسىن. شۇڭا سېنىڭ گۇۋاھلىقنىڭ راست ئەمەس،' دېدى.
JHN 8:14	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابەن مۇنداق دېدى: – ھەتتا مەن ئۆزۈمگە گۇۋاھلىق بەرسەممۇ، گۇۋاھلىقىم ھەقتۈر، چۈنكى مەن ئۆزۈمنىڭ قەيەردىن كەلگەنلىكىنى ۋە قەيەرگە بارىدىغانلىقىمنى بىلەن. لېكىن سەلەر قەيەردىن كەلگەنلىكىنى ۋە قەيەرگە بارىدىغانلىقىمنى بىلەمەيسىلەر.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «ھەتتا مەن ئۆزۈمگە گۇۋاھلىق قىلىساممۇ، گۇۋاھلىقىم توغرا، چۈنكى مەن كەلگەن يەرنى ۋە بارىدىغان يەرنى بىلەن. سەلەر مېنى كەلگەن يەرنى ۋە مېنى بارىدىغان يەرنى بىلەمەيسىلەر.»
JHN 8:15	سىزلاز ئادەمىي كۆرقارشىلار بىلەن ھۆكۈم قىلىسىز. لېكىن مەن ھېچ كىمكە سەلەر ئەت ئىڭلىرىنىڭ ئۆلچىمى بويچە ھۆكۈم قىلىسىلەر. بىراق مەن ھۆكۈم قىلىمايمەن.	سىزلاز ئادەمىي كۆرقارشىلار بىلەن ھۆكۈم قىلىسىز. لېكىن مەن ھېچ كىمكە سەلەر ئەت ئىڭلىرىنىڭ ئۆلچىمى بويچە ھۆكۈم قىلىسىلەر. بىراق مەن ھۆكۈم قىلىمايمەن.
JHN 8:16	مەن ھۆكۈم قىلىسام، مەنىڭ ھۆكۈمەن ھەقىقىي بولىدۇ؛ چۈنكى مەن يەككە مەن ھۆكۈم قىلىساممۇ، ھۆكۈمەن ھەقىقىدۇر؛ چۈنكى مەن يالغۇز ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكەن ئاتا بۇ ئىشتىا مەن بىلەن بىللىدۇ.	مەن ھۆكۈم قىلىسام، مەنىڭ ھۆكۈمەن ھەقىقىي بولىدۇ؛ چۈنكى مەن يەككە مەن ھۆكۈم قىلىساممۇ، ھۆكۈمەن ھەقىقىدۇر. بەلكى مېنى ئەۋەتكەن ئاتا بۇ ئىشتىا مەن بىلەن بىلگەن بىرگە.
JHN 8:17	سەلەرگە تەۋە بولغان تەۋرات قانۇنىدا: «ئىككى ئادەمنىڭ گۇۋاھلىقى بولسا راست ھېسابلىنىدۇ» دەپ يۇتۇلگەندۇر.	سەلەرنىڭ قانۇنىدا يېزىلغان: «ئىككى كىشى گۇۋاھلىق قىلسىسا، بۇ راست دەپ قارىلىدۇ.»
JHN 8:18	ھەقىقەت، مەن ئۆزۈم توغرا گۇۋاھلىق قىلىمەن، ۋە مېنى يولىلغان ئاتام دا راست، مەن ئۆزۈم توغرامدا ئۆزۈم گۇۋاھلىق بېرىمەن، ۋە مېنى ئەۋەتكەن ئاتامۇ مېنىڭ توغرامدا گۇۋاھلىق بېرىدۇ.	مېنىڭ ئۆچۈن گۇۋاھلىق قىلىدۇ.
JHN 8:19	ئۇلار ئۇنىڭدىن: – ئاتاڭ قەيەرەدە؟ – دەپ سوراشتى. ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – سەلەر يا مېنى تونۇمايسىلەر، يا ئاتامنى تونۇمايسىلەر. مېنى تونۇغان بولساڭلار، ئاتامنىمۇ تونۇيتنۇڭلار، – دېدى.	ئۇلار ئۇنى سورالدى: «ئاتاڭ قاي يەردە؟» ئەيسا جاۋاب قىلدى: 'سەلەر مېنى بىلەمەيسىز، ئاتامنىمۇ بىلەمەيسىز. مېنى بىلسىڭلار، ئاتامنىمۇ بىلسىسىز.'
JHN 8:20	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئىبادەتخانىدا يۇل ساندۇقىنىڭ ئالدىدا ئوقۇتۇپ تۇرغاندا دەپتىن. بىراق ھېچكىم ئۇنى تۇتالمىدى، چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقتى تېخى ئالدىدا تۇرۇپ ئېتىقانىدى. بىراق ھېچكىم ئۇنى تۇتىمىدى، چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقتى-سائىتى تېخى يېتىپ كەلگەندى.	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئىبادەتخانىدا يۇل ساندۇقىنىڭ ئالدىدا ئوقۇتۇپ تۇرغاندا دەپتىن. بىراق ھېچكىم ئۇنى تۇتالمىدى، چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقتى تېخى ئالدىدا تۇرۇپ ئېتىقانىدى. بىراق ھېچكىم ئۇنى تۇتىمىدى، چۈنكى ئۇنىڭ كەلگەندى.
JHN 8:21	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارغا يەنە: مەن بۇ يەردىن كېتىمەن؛ سەلەر مېنى ئىزدەپسەلەر، لېكىن ئۆز گۇناھىڭلار ئىچىدە ئۆلىسىلەر. مەن كېتىدىغان يەرگە سەلەر بارالمايسىلەر، – دېدى.	ئۇ ۋاقتىتا ئۇ ئۇلارغا قايتا: مەن بۇ جايدىن كېتىپ كەتەمن؛ سەلەر مېنى ئىزدەپ تۇرۇپ، بىراق گۇناھىڭلارنىڭ ئىچىدە ئۆلۈپ قالىسىلەر. مەن كېتىدىغان جايغا سەلەر بارالمايسىلەر، دېدى.
JHN 8:22	بۇنىڭ بىلەن يەھۇدىيلار: – ئۇ: «مەن كېتىدىغان يەرگە سەلەر بارالمايسىلەر» دەيدۇ. بۇ ئۇنىڭ ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋالىمەن دېگىنىمىدىۇ؟ – دېيشتى.	يەھۇدىيلار دېدى: «ئۇ «مەن كېتىپ كېتىدىغان جايغا سەلەر بارالمايسىسانلار» دەپ ئېتىپتۇ. بۇ بەلكى ئۆزىنى ئۆلتۈرۈپ قويىمەن دېگىنىمىمۇ؟»
JHN 8:23	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: سەلەر تۆۋەن تەرەپتىن بولۇشلۇقتاسىلەر، مەن يۇقىرى ئەيسا ئۇلارغا: – سەلەر تۆۋەندىندۇر سەلەر، مەن يۇقىرىندىندۇر مەنمەن. سەلەر بۇ دۇنيايدىندۇر سەلەر، مەن بۇ دۇنيايدىن ئەمەسمەن.	تەرەپتىن بولىمەن. سەلەر بۇ دۇنيا تەرەپلىك بولۇپسىز، مەن بۇ دۇنيا

Reference	Before	After
JHN 8:24	شۇ سەۋەپىن سىلەرگە دېدىم: «گۇناھلىرىڭلار ئىچىدە ئۆلۈپ كېتەرسىلەر». شۇنىڭ ئۆچۈن سىلەرگە: «گۇناھلىرىڭلار ئىچىدە ئۆلسىلەر» دېدىم. چۈنكى سىلەر مېنىڭ «ئەزەلدىن بار بولۇغۇچى» ئىكەنلىكىمكە ئىشەنمىسىڭلار، گۇناھلىرىڭلار ئىچىدە ئۆلۈپ كېتەرسىلەر.	تەرەپلىكى ئەممە سەمنەن.
JHN 8:25	سەن زادى كىم؟ – دەپ سوراشتى ئۇلار. ئەيسا ئۇلارغا: – باشتا سىلەرگە نېمە دېگەن بولساام، مەن شۇ.	ئۇلار سوراپ: «سەن كىمىسىن؟» دەپ ئەيتتى. ئەيسا جاۋاب بەردى: «باشتىن بېرى نېمە دېگەن بولساام، شۇنىلا سىلەرگە ئېيتىمەن.»
JHN 8:26	مەنمۇ سىلەر ھەقته كۆپ سۆز دېگىنى ۋە ھۆكۈم قىلىشىم بار؛ لېكىن مېنى ئۆزۈمىنىڭ سىلەرنىڭ توغرالىلاردا ۋە ئۆستۈڭلاردىن ھۆكۈم قىلىدىغان نۇرغۇن سۆزلىرىم بار؛ لېكىن مېنى ئەۋەتكۈچى ھەقتۈر ۋە مەن ئۇنىڭدىن نېمىنى ئاكلىغان بولسا، بۇلارنىلا دۇنيا دىكىلەرگە ئۇقتۇرۇپ ئېيتىمەن، – دېدى.	يوللىغان كىشى ھەقىقاتلىق، مەن ئۇنىڭدىن نېمە ئاكلىساام، شۇلارنىلا دۇنياغا ئېيتىمەن.
JHN 8:27	ئۇلار ئۇنىڭ ئۆزلىرىگە ئېيتقانلىرىنىڭ ئاتا توغرۇلۇق ئىكەنلىكىنى چۈشىنەلمىدى.	ئۇلار ئۇنىڭ سۆزلەرنىڭ ئاتىسى ھەقته دەپ ئىكەنلىكىنى چۈشىنەپتۇ.
JHN 8:28	شۇڭا ئەيسا دېدى: سىلەر ئىنسانئوغلىنى كۆتۈرگەندىن كېپىن، مېنىڭ كىم مېنىڭ «ئەزەلدىن بار بولۇغۇچى» ئىكەنلىكىمنى بىلىسىلەر ۋە شۇنداقلا ھېچ ئىشنى ئۆزلۈكۈمدىن قىلىمغا نىلىقىمنى، يەقىهت ئاتىنىڭ ماڭا ئۆگەتكىنىشلا سۆزلىكەنلىكىمنىمۇ بىلىسىلەر.	شۇڭا ئەيسا دېدى: سىلەر ئىنسانئوغلىنى كۆتۈرگەندىن كېپىن، مېنىڭ كىم ئىكەن بىلىنىپ قالىدۇ ۋە مەن ھېچ نەرسىنى ئۆزلۈكۈدىن قىلىدىمەن، يەقىهت ئاتامىنىڭ ماڭا ئۆگەتكەنلىرىنىلا سۆزلەيمەن.
JHN 8:29	مېنى ئەۋەتكۈچى مەن بىلەن بىللەر دەپ، ئۇ مېنى ئەسلا يالغۇز قويىمىدى، چۈنكى مەن ھەممىشە ئۇنى خۇرسەن قىلىدىغان ئىشلارنى قىلىمەن.	مېنى يولىغان كىشى مەن بىلەن بىللەر دەپ تۈرىدۇ، ئۇ مېنى ھېچقانداق يالغۇز قالدۇرمىدى، چۈنكى مەن ھەر ۋاقت ئۇنى خۇرسەن قىلىدىغان ئىشلارنى قىلىمەن.
JHN 8:30	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى قىلىۋاتقان چاغنىڭ ئۆزىنە، نۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلدى.	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئايتنىپ تۇرغاندا، كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭغا ئىشىنىپ كەتتى.
JHN 8:31	ئەيسا ئۆزىنە ئېتىقاد قىلغان يەھۇدىيىلارغا: – ئەگەر مېنىڭ سۆز-كالامىدىن چىقمائى تۇرساڭلار، مېنىڭ ھەقىقىي مۇخلىسىلىرىم بولسىلىەر، سۆزلەرمىدە داۋاملاشتۇرساڭلار، سىلەر ھەقىقىي تەلپىچىلىرىم بولسىلىەر.	ئەيسا ئۆزىنگە ئىشىنىپ قالغان يەھۇدىسالارغا دېدى: ئەگەر مېنىڭ
JHN 8:32	ۋە ھەقىقەتنى بىلىسىلەر ۋە ھەقىقەت سىلەرنى ئازادلىققا ئېرىشتۈرۈدۇ، – دېدى.	ھەقىقەتنى بىلىپ كەتكەچكە، ھەقىقەت سىلەرنى ئازادلىققا ئېرىشتۈرۈپ بېرىدۇ، دېدى.
JHN 8:33	ئۇلار جاۋاب: – بىز ئىبراھىمنىڭ نەسىمىز، – ھېچقاچان ھېچكىمنىڭ قۇللوقىدا بولمىدۇق. سەن قانداقسىگە: ئازادلىققا ئېرىشىسىلەر، دەيسەن؟ – دېدى.	ئۇلار جاۋاب بەردى: بىز ئىبراھىم ئەۋلادىمىز، ھېچقانداق ۋاقتتا ھېچكىمنىڭ قۇللىدا بولمىغانمىز. سەن نېمە ئۆچۈن: سىلەر ئەركىن بولسىلىر، دېسەڭ؟
JHN 8:34	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويىكى، گۇناھ سادىر قىلغان كىشى گۇناھنىڭ قولىدۇ.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب قايتۇرۇپ: توغرا، توغرا، مەن سىلەرگە بۇنى ئېتىقان: گۇناھ قىلغۇچى كىشى گۇناھقا قوللىنىپ كالا قالدۇ.
JHN 8:35	قۇل ئائىلىدە مەڭگۇ تۇرمایدۇ، لېكىن ئوغۇل مەڭگۇ تۇرىدۇ.	قۇل ئائىلىدا ھەر دەم قالمايدۇ، بىراق ئوغۇل ھەر دەم قالدۇ.
JHN 8:36	شۇنىڭ ئۆچۈن ئوغۇل سىلەرنى ئازاد قىلىسا، ھەقىقىي ئازاد بولسىلىەر.	ئەگەر ئوغۇل سىلەرنى ئازاد قىلىسا، سىلەر ھەقىقىي ئازاد بولسىز.
JHN 8:37	سىلەرنىڭ ئىبراھىمنىڭ نەسىلى ئىكەنلىكىڭلارنى بىلىمەن. بىراق مېنى ئۆلتۈرمەكچى بولۇۋاتىسىلەر، چۈنكى مېنىڭ سۆزۈم ئىچىلاردىن ئورۇن ئالىمىدى.	مەن بىلىمەنلىكى، سىلەر ئىبراھىم نەسىلىسىلەر، لېكىن سىلەر مېنى ئۆلتۈرۈشنى خالايتىسىلەر، چۈنكى مېنىڭ سۆزۈم سىلەرنىڭ ئىچىدە جاي تۇتۇپ قالمىدى.
JHN 8:38	مەن ئاتامىنىڭ يېنىدا كۆرگەنگەنمنى سىزگە ئېيتىپ بارىمەن؛ سىلەر ئۆز ئاتاڭلاردىن كۆرگەنگەنگەنلىرىنىنى قىلىۋاتىسىلەر!	مەن ئاتامىنىڭ يېنىدا كۆرگەنگەنمنى سىزگە ئېيتىپ بارىمەن؛ سىلەر ئۆز ئاتاڭلارنىڭ ئۆز ئاتامىنىڭ يېنىدا كۆرگەنگەنگەنلىرىنىنى قىلىپ كېتسىز؛ ئۇلار جاۋاب قايتۇرۇپ: بىزنىڭ ئاتا ئىبراھىم دېدى. ئەيسا ئۇلارغا: ئەگەر
JHN 8:39	ئۇلار جاۋاب بېرىپ: – بىزنىڭ ئاتىمىز ئىبراھىم دەپ، ئەيسا ئۇلارغا:	ئۇلار جاۋاب قايتۇرۇپ: بىزنىڭ ئاتا ئىبراھىم دېدى. ئەيسا ئۇلارغا: ئەگەر

Reference	Before	After
JHN 8:40	— ئەگەر ئىبراھىمنىڭ يەزەنتلىرى بولساڭلار، ئىبراھىمنىڭ ئەمەللەرنى قىلغان بولاتتىڭلارا!	سىلەر ئىبراھىمنىڭ باللىرى بولساڭلار، ئىبراھىمنىڭ ئىشلىرىنى قىلىپ تۇرۇڭلار!
JHN 8:41	بىراق ھاپىز ئەكسىچە مېنى، يەنى خۇدا دىن ئاڭلىغان ھەقىقەتنى سىلەرگە يەتكۈزۈگەن ئادەمنى ئۆلتۈرۈشكە قەستەلىسىلەر، ئىبراھىم ئۇنداق ئىشنى قىلىغان.	ئەمدىلا سىلەر مېنى ئۆلتۈرۈشكە خالايلىسىلەر، مەن خۇدا دىن ئاڭلىغان ھەقىقەتنى سىلەرگە بىتقان بىر ئادەم، ئىبراھىم بۇنداق ئىش قىلىغان.
JHN 8:42	سىلەر ئۆز ئاتاڭلارنىڭ قىلغىنىنى قىلىۋاتىسىلەر! — دېدى. — بىز ھارامدىن بولغان ئەمەسمىز! بىزنىڭ يەقەت بىرلا ئاتىمىز بار، ئۇ بولسا خۇدا دۇر! — دېپىشتى ئۇلار.	سىلەر ئاتاڭلارنىڭ قىلغانلىرىنى قىلىۋاتىسىلەر! دېدى. بىز ھارام تۇغۇلغان ئەمەسمىز! بىزنىڭ يەقەت بىر ئاتىمىز بار، ئۇ خۇدا! دېپىشتى ئۇلار.
JHN 8:43	ئەيسا ئۇلارغا: — ئاتاڭلار خۇدا بولغان بولسا، مېنى سوېيگەن بولاتتىڭلار؛ سوېيلىسىلەر؛ چۈنكى مەن خۇدانىڭ باغرىدىن چىقىپ، بۇ يەرگە كەلدىم، مەن ئۆزلۈكۈدىن كەلگەن ئەمەسمەن، بەلكى ئۇنىڭ تەرىپىدىن ئەۋەتلىگەنەن.	ئەيسا ئۇلارغا: ئەگەر ئاتاڭلار خۇدا بولغان بولسا، سىزلار مېنى راستا ئۆزۈم بىلەن كەلمەپتىم، بەلكى ئۇ بوللاپ يوللىغان.
JHN 8:44	سىلەر ئاتاڭلار ئىبلىسىتىن بولغانلىسىلەر ۋە ئۇنىڭ ئازىز-ھەۋەسىلىرىنى قىلىشقا خالاپىسىلەر، ئۇ ئالىم ئايىردىد بولغاندىن تارتىپ قاتىل ئىدى ۋە ئۇنىڭدا ھەقىقەت بولماغاچقا، ھەقىقەتتە تۇرمىغان. ئۇ بالغان سۆزلىگەنە، ئۆز تەبىتىدىن سۆزلەيدۇ، چۈنكى ئۇ يالغانچى ۋە شۇنداقلا يالغانچىلىقنىڭ ئاتىسىدۇ.	سىلەر ئاتاڭلار ئىبلىسىتىن بولغانلىسىلەر ۋە ئۇنىڭ ئازىز-ھەۋەسىلىرىنى قىلىشقا خەۋەس قىلىسىلەر، ئۇ دۇنيا باشلىنىپ كەتكەندىن بۇرۇنلا قاتىل بولغان ۋە ئۇدا ھەقىقەت بەلگىسى يوق بولغاچقا، ھەقىقەتتە تۇرمىغان. ئۇ بالغان سۆزلەيدۇ، ئۆز تەبىتىدىن سۆزلەيدۇ، چۈنكى ئۇ يالغانچى ۋە شۇنداقلا چۈنكى ئۇ يالغانچى ۋە يالغانچىلىقنىڭ باش كىشىسى.
JHN 8:45	ئەمما مەن ھەقىقەتنى ئېيتقانلىقىم ئۇچۇن، سىزلەر ماڭا ئىشەنەمەپسىزلىر. لېكىن مەن ھەقىقەتنى سۆزلىكىنىم ئۇچۇن، ماڭا ئىشەنەمەپسىلەر.	ئەمما مەن ھەقىقەتنى ئېيتقانلىقىم ئۇچۇن، سىزلەر ماڭا ئىشەنەمەپسىزلىر، سىلەرنىڭ كىمى مېنى گۇناھلىق دەپ ئىسپاتلاب كۆرسەتەلەپسىز، نېمىشقا ماڭا ئىشەنەمەپسىز؟
JHN 8:46	قايسىڭلار مېنى گۇناھى بار دەپ دەلىلىيەلەپسىلەر، قېنى؟ ھەقىقەتنى سۆزلىسىم، نېمە ئۇچۇن ماڭا ئىشەنەمەپسىلەر؟	خۇدا ئىگلىكىدىنى كىشىلەر خۇدانىڭ سۆزلەر! ئاڭلايدۇ؛ سىلەر ئۇلارنى خەھۇدىيلەر ئۇغا جاۋاب بەردى: «بىز سىزنى سامارىيەللىك ۋە جىنلىق دېسەك، بۇ توغرار ئەمەسمۇ؟»
JHN 8:47	خۇدا دىن بولغان كىشى خۇدانىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلايدۇ؛ سىلەر ئۇلارنى ئاڭلىماپىسىلەر، چۈنكى سىلەر خۇدا دىن بولغان ئەمەپسىلەر!	يەھۇدىيلەر خۇدا ئىگلىكىدىنى كىشىلەر خۇدانىڭ سۆزلەر! ئاڭلايدۇ؛ سىلەر ئۇلارنى خەھۇدىيلەر، چۈنكى سىلەر خۇدا ئىگلىكىدىنى ئەمەپسىلەر!
JHN 8:48	يەھۇدىيلار ئۇنىڭغا جاۋابەن: — ئەجەبا، بىزنىڭ سېنى: «سامارىيەللىك ھەم جىن چاپلاشقان ئادەم» سەن دېگىنلىرى توغرار ئەمەسمۇ؟ — دېپىشتى.	يەھۇدىيلەر ئۇغا جاۋاب بەردى: «بىز سىزنى سامارىيەللىك ۋە جىنلىق دېسەك، بۇ توغرار ئەمەسمۇ؟»
JHN 8:49	ئەيسا جاۋاب بەردى: «مەنمۇ جىن بار ئەمەس، بەلكى مەن ئاتامنى چوققا ئەيسا جاۋابەن: — ماڭا جىن چاپلاشقىنى يوق، بەلكى مەن ئاتامنى كۆتۈرۈپ ھۆرمەتلىكىمەن؛ سىلەر بولسا مېنى ھۆرمەتتىسىز قىلىۋاتىسىلەر.»	ئەيسا جاۋاب بەردى: «مەنمۇ جىن بار ئەمەس، بەلكى مەن ئاتامنى چوققا ئەيسا جاۋابەن: — ماڭا جىن چاپلاشقىنى يوق، بەلكى مەن ئاتامنى كۆتۈرۈپ ھۆرمەتلىكىمەن؛ سىلەر بولسا مېنى ھۆرمەتتىسىز قىلىۋاتىسىلەر.
JHN 8:50	مەن ئۆز شان-شەرپىمنى ئىزدىمەيمەن؛ لېكىن بۇنى ئىزدىڭۈچى ھەم ئۇنىڭ ئۇستىدىن ھۆكۈم قىلغۇچى بىرسى بار.	مەن ئۆز شان-شەرپىمنى ئىزدىمەمسىز؛ بەلكى بۇنى ئىزدىھەپ ۋە قارار بېرىپ تۇرغۇچى بىرى بار.
JHN 8:51	بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، مېنىڭ سۆز-كالامىمنى تۇتىدىغان كىشى ئەبدىلەيدە ئۆلۈم كۆرمەيدۇ.	ھەقىقەت، ھەقىقەت، مەن سىلەرگە بۇنى ئېيتىمەن، كم مېنىڭ سۆزۈمىنى ئەمەل قىلىسا، ئۇ ھېچقاكتا ئۆلۈم كۆرمەيدۇ.
JHN 8:52	شۇنىڭ بىلەن يەھۇدىيلار ئۇنىڭغا: — ساڭا دەرۋەقە جىن چاپلاشقانلىقنى ئەمدى بىلدۈق! ھەتا ھەزىش ئىبراھىم ۋە يېغەمبەرلەر مەن ئۆلگەن تۇرسا، سەن قانداقسىگە: «مېنىڭ سۆز-كالامىمنى تۇتىدىغان كىشى ئەبدىلەيدە ئۆلۈم تېتىمايدۇ» دېپىشەن؟	شۇ واقىت يەھۇدىيلار ئۇغا دېدى: «ھاپىز ساڭىنىڭ جىن بارلىقىنى بىلىپ قالدۇق! ئىبراھىم بىلەن يېغەمبەرلەر بارلىقى ئۆلگەن، سەن نېمىگە: «مېنىڭ سۆزۈمىنى ئەمەلدار قىلغان كىشىلەر ھەرگىز ئۆلۈم تاتمايدۇ» دېپىشەن؟
JHN 8:53	ئەجەبا، سەن ئاتىمىز ئىبراھىمدىن ئۇلۇغۇمۇسەن؟ ئۇ ئۆلدى، يېغەمبەرلەر ھەم ئۆلدى! سەن ئۆزۈگىنى كىم قىلماقچىسىن؟	سەن بىزنىڭ ئاتامىز ئىبراھىمغا قارىغاندا چۈركەمۇ؟ ئۇ ئۆلۈپ كەتتى، يېغەمبەرلەر ئۆلۈپ كەتتى! سەن ئۆزۈگىنى نېمە قىلەتتۇرەۋاتىسىن؟
JHN 8:54	ئەيسا جاۋاب بەردى: «ئەگەر مەن ئۆزۈمىنى ئۇلۇغلىسام، ئۇنداقتا	ئەيسا جاۋاب بەردى: «ئەگەر مەن ئۆزۈمىنى نام قىلىسام، بۇ ھېچ نەرسىگە

Reference	Before	After
JHN 8:55	<p>ئۇلۇغلىقۇم ھېچنەرسە ھېسابلانمايتى. براق مېنى ئۇلۇغلىقۇچى – سىلەر ئۇنى تو نۇمىدىڭلار، لېكىن مەن ئۇنى تو نۇمىمەن، ئۇنى تو نۇمىمەن دېسەم، سىلەردىكەن ئاتايدىغان ئاتامىنىڭ ئۆزىدۇر.</p>	<p>پايادا بولمايدۇ. براق، مېنى نام قىلغۇچى، سىلەرنىڭ خۇدايىگلار دەپ ئاتايدىغان ئاتام». سىلەر ئۇنى بىلمىدىڭلار، لېكىن مەن ئۇنى بىلىمەن. مەن ئۇنى بىلمەيمەن دېسەم، سىلەر قاتارلىق يالغانلىق قىلىپ كېتىمەن؛ براق مەن ئۇنى بىلىمەن ۋە ئۇنىڭ سۆزلەرنى ئەمەلدار قىلىمەن.</p>
JHN 8:56	<p>سىلەر ئۇنى تو نۇمىدىڭلار، لېكىن مەن ئۇنى تو نۇمىمەن، ئۇنى تو نۇمىمەن دېسەم، سىلەردىكەن ئاتايدىغان ئاتامىنىڭ ئۆزىدۇر.</p> <p>ئاتاڭلار ئىبراھىم مېنىڭ كۈنەمىنى كۆرۈش ئۈچۈن خۇشال بولدى ۋە كۆردى ئاتاڭلار ئىبراھىم مېنىڭ كۈنەمىنى كۆرۈش ئۈچۈن خۇشال بولدى ۋە كۆردى ئەمەن دەپ شادلىق كۆرسەتتى.</p>	<p>ئاتاڭلار ئىبراھىم مېنىڭ كۈنەمىنى كۆرۈش ئۈچۈن خۇچۇن خۇشال بولدى ۋە كۆردى ئەمەن دەپ شادلىق كۆرسەتتى.</p>
JHN 8:57	<p>سەن تېخى ئەللەك ياشقا كىرمەي تو روپ، ئىبراھىمنى كۆردىمۇ؟ –</p>	<p>سەن هازىرغان قەدر ئەللەك ياشقا كىرمىغان بولسىڭ، ئىبراھىمنى كۆرگەنمسەن؟ دېدى ئۇلار.</p>
JHN 8:58	<p>ئەيسا ئۇلارغا: – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويابىكى، ئىبراھىم تو غۇلماستىلا، مەن بار بولغۇچىدۇرمەن! – دېدى.</p>	<p>ئەيسا ئۇلارغا: 'ھەققەت، ھەققەت، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن، ئىبراھىم تو غۇلماي تۇرغاندا، مەن ئەم!' دېدى.</p>
JHN 8:59	<p>بۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنى جالما-كېسەك قىلغىلىق قوللىرىغا يەردىن تاش ئالدى؛ لېكىن ئەيسا ئۇلارغا كۆرۈنەمەي، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدىن ئۆتۈپ ئىبادەتخانىدىن چىقىپ كەتتى.</p>	<p>شۇ ۋاقتىتا ئۇلار ئۇنى تاشلاپ سوقۇش ئۈچۈن يەردىن تاش ئېلىپ قوللىرىغا ئالدى؛ لېكىن ئەيسا ئۇلارغا كۆرۈنەمەي، ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن سوروپ ئۆتۈپ، ئىبادەتخانىدىن چىقىپ كەتتى.</p>
JHN 9:1	<p>ۋە ئۇ يولدا كېتىۋەتىپ، تۇغما قارىغۇ بىر ئادەمنى كۆردى.</p>	<p>ئۇ يولدا بارغاندا، تۇغۇشتى كۆزى كۆرمەيدىغان بىر كىشىنى كۆردى.</p>
JHN 9:2	<p>مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭدىن: – ئۇستاز، كم گۇناھ قىلىپ ئۇنىڭ قارىغۇ تۇغۇلغانىغا سەھەب بولغان؟ ئۇ ئۆزىمۇ يَا ئاتا-ئانسىسىمۇ؟ – دەپ سوراشتى.</p>	<p>شاگىردىلىرى ئۇغا سورالدى: 'ئۇستاز، بۇ كىشى قارىغۇ تۇغۇلغانىغا كىم گۇناھ قىلغان؟ ئۇ ئۆزىمۇ ياكى ئاتا-ئانسىسى؟'</p>
JHN 9:3	<p>ئەيسا جاۋاب بەردى: – ئۇنىڭ ياكى ئاتا-ئانسىسى كۇناھ قىلغانلىقى ئەمەس، قىلغانلىقىدىن ئەمەس، بەلكى خۇدا ئىشلىرى ئۇنىڭدا ئايىان قىلىنىشى ئۈچۈن شۇنداق بولدى.</p>	<p>ئەيسا جاۋاب بەردى: 'ئۇنىڭ ياكى ئاتا-ئانسىسى كۇناھ قىلغانلىقى ئەمەس، بەلكى خۇدا ئىشلىرى ئۇنىڭدا ئايىان قىلىنىشى ئۈچۈن شۇنداق بولدى.'</p>
JHN 9:4	<p>كۈن يورۇقلقىدا، مېنى ئەۋەتكەن كىشىنىڭ ئىشلىرىنى قىلىش لازىم. كەچ كۈننىڭ يورۇقىدا، مېنى ئەۋەتكەن كۆچچىنىڭ ئەمەللەرىنى ئادا قىلىشىم كېرەك. كەچ كىرسە، شۇ چاغدا ھېچكىم ئىش قىلامايدۇ.</p>	<p>كېرىپ كەتسە، ئۇ ۋاقتىتا ھېچ كىم ئىش قىلامايدۇ.</p>
JHN 9:5	<p>مەن دۇنيادا تۇرغان ۋاقتىمدا، دۇنيانىڭ نۇرى ئۆزۈمدۈرمەن.</p>	<p>مەن بۇ دۇنيادا تۇروپ تۇرغاندا، مەن دۇنيانىڭ نۇرى بىلىمەن.</p>
JHN 9:6	<p>بۇ سۆزلەرنى ئېيتقاندىن كېيىن، ئۇ يەرگە تۈكۈرۈپ، تۈكۈرۈك بىلەن خەمەر لايىن ھېلىق ئادەمنىڭ كۆزلىرىگە سوروپ قويدى</p>	<p>بۇ سۆزلەرنى ئېيتقاندىن كېيىن، ئۇ يەرگە تۈكۈرۈپ، تۈكۈرۈك بىلەن خەمەر قىلىپ، شۇ خەمەرنى ئۇ ئادەمنىڭ كۆزلىرىگە سوروپ قويدى</p>
JHN 9:7	<p>ۋە ئۇنىڭغا: «سلىۋئام كۆلچىك» گە بېرىپ يۈيۈۋەتكىن» دېدى («سلىۋئام» ئېرانييچە سۆز بولۇپ، ئەۋەتكەن دېگەن مەنسى بىلدۈردى). شۇنىڭ بىلەن ھېلىق ئادەم بېرىپ يۈيۈۋىدى، كۆزى كۆرۈدىغان بولۇپ قايىتىپ كەلدى.</p>	<p>ۋە ئۇنىڭغا دېدى: 'سلىۋئام كۆلچىك' بارىپ يۈيۈپ، بۇ سۆز ئەۋەتكەن' دېپ تەرجىمە قىلىنىدۇ. شۇڭا، ئادەم بارىپ يۈيۈدى ۋە كۆزى كۆرۈپ قالدى ۋە قايىتىپ كەلدى.</p>
JHN 9:8	<p>قوشىنىلىرى ۋە ئۇ ئىلگىرى تىلەمچىلىك قىلغىنىدا ئۇنى كۆرگەنلەر: – بۇ ئولتۇرۇپ تىلەمچىلىك قىلدىغان ھېلىق ئادەم ئەمەسمۇ؟ – دېشىشىپ كەتتى.</p>	<p>قوشىنىلىرى ۋە بۇرۇن ئۇنى تىلەمچى بولغاندا كۆرگەنلەر: 'بۇ ئادەم بۇرۇن تىلەمچىلىك قىلدىغان بولۇپتى، ئەمەسمۇ؟' دېدى.</p>
JHN 9:9	<p>بەزىلەر: «ھەئە، شۇ ئىكەن» دېسە، يەنە بەزىلەر: «ياق، ئۇ ئەمەس، لېكىن ئۇنىڭغا ئوخشاشىدىكەن» دېشىشى. بىراق ئۇ ئۆزى: – مەن دەل شۇ كىشى بولىمەن! – دېدى.</p>	<p>بەزىلەر: 'ھە، شۇ كىشى' دېپتى، باشقىلىرى: 'ياق، ئۇ ئەمەس، لېكىن ئۇنىڭغا ئوخشاش' دېپتى. بىراق ئۇ ئۆزى: 'مەن ھەققەتەن شۇ كىشى؟' دېپتى.</p>
JHN 9:10	<p>– ئۇنداقتا كۆزلىرىڭ قانداق ئېچىلىدى؟ – دەپ سوراشتى ئۇلار.</p>	<p>ئەھە، سېنىڭ كۆزلىڭ قانداق ئېچىلىدى؟ دەپ سورالدى ئۇلار.</p>
JHN 9:11	<p>ئۇ دېپ كەتتى: «ئەيسا دېگەن بىر كىشى تۈكۈرۈكتىن لاي قىلىپ كۆزۈمگە ئۇ جاۋابەن مۇنداق دېدى: – ئەيسا ئىسمىلىك بىر كىشى تۈكۈرۈكىدىن لاي</p>	<p>ئۇ دېپ كەتتى: «ئەيسا دېگەن بىر كىشى تۈكۈرۈكتىن لاي قىلىپ كۆزۈمگە ئۇ جاۋابەن مۇنداق دېدى: – ئەيسا ئىسمىلىك بىر كىشى تۈكۈرۈكىدىن لاي</p>

Reference	Before	After
JHN 9:12	سۈرۈپ بەرگەن، مەنە: «سلىۋاتم كۆلگە بارىپ يۇيۇنىپ كېلىۋەت» دېگەن. قىلىپ كۆزلىرىمگە سۈرۈپ قوپىۋىدى، ماڭا: «سلىۋاتم كۆلچىكىگە بېرىپ يۇيۇۋەتكىن» دېگەندى. مەن بېرىپ يۇيۇۋىدىم، كۆرەلەيدىغان بولدۇم.	مەن بارىپ يۇيۇندىم، شۇنىڭ بىلەن كۆزۈم تۆنۈپ كەتتى. ئۇ ھەزىز قايدا؟ دەپ سورالدى ئۇلار، بىلمەيمەن دېدى ئۇ.
JHN 9:13	— ئۇ ھازىر قېيردە؟ — دەپ سوراشتى ئۇلار. — بىلمەيمەن، — دېدى ئۇ.	ئۇلار بۇ ئادەمنى، بۇرۇن قارىغۇ بولغان، يەرسىيەلەرگە ئاپىدى
JHN 9:14	خالايىق ئىلگىرى قارىغۇ بولغان بۇ ئادەمنى يەرسىيەرنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى	ئەيسا لاي قىلىپ بۇ ئادەمنىڭ كۆزلىرىنى ئاچقان كۇن شابات كۇنى بولغان. (ئەسلىدە ئەيسا لاي قىلىپ بۇ ئادەمنىڭ كۆزلىرىنى ئاچقان كۇن دەل شابات كۇنى ئىدى).
JHN 9:15	شۇنىڭ بىلەن يەرسىيەلەر قايتىدىن بۇ ئادەمدىن قانداق كۆرەلەيدىغان بولغىنىنى سۈرۈپىدى، ئۇ ئۇلارغا: — ئۇ كۆزلىرىمگە لاي سۈرۈپ قويدى، مەن يۇيۇۋىدىم فە مانا، كۆرەلەيدىغان بولدۇم! — دېدى.	شۇ ۋاقتىتا يەرسىيەلەر قايتا بۇ كىشىدىن قانداق كۆرەتتىغانلىقىنى سورىدى، ئۇ ئۇلارغا: «ئۇ كۆزۈمگە لاي سوردى، مەن يۇيۇپ كەتتىم وە هازىر كۆرەلەيدىغان بولدۇم!» دېدى.
JHN 9:16	شۇنىڭ بىلەن يەرسىيەلەردىن بەزىلىرى: — ئۇ ئادەم خۇدانىڭ بېننىدىن كەلگەن ئەمەس، چۈنكى ئۇ شابات كۇنىنى توْتىمىادۇ، — دېپىشتى. يەنە بەزىلىرى: — ئۇ گۇناھكار ئادەم بولسا، قانداقلارچە بۇنداق مۆجزىلىك ئالامەتلەرنى يارتالايتتى؟ — دېپىشتى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئارسىدا بۇلۇنۇش يېيدا بولدى.	شۇ ۋاقتىتا يەرسىيەلەرنىڭ بەزىلىرى: «ئۇ خۇدا تەرەپىدىن كەلگەن ئەمەس، چۈنكى شابات كۇنىنى يەرۋا قىلمايدۇ» دېدى. باشقىلىرى: «ئۇ گۇناھكار بولسا، قانداق بۇنداق مۇشەنسىتىنى كۆرسەتەلەيدۇ؟» دېدى. شۇڭا ئۇلار ئارسىدا ئايىرىلىش يېيدا بولدى.
JHN 9:17	ئۇلار قارىغۇ ئادەمدىن بەنە: — ئۇ كۆزلىرىڭنى ئېچپىتۇ، ئەمدى سەن ئۇ توغرۇلۇق بىمە دەيسەن؟ — دەپ سوراشتى. ئۇ: — ئۇ بىر يېغەمبەر ئىكەن، — دېدى.	ئۇلار كۆرەلەيدىغان كىشىدىن قايتا سورالدى: «ئۇ سەننىڭ كۆزىڭنى ئاچقان، سەن ئۇ ھەقتە نىمە دېسەڭ؟» ئۇ دېدى: «ئۇ يېغەمبەر،
JHN 9:18	يەھۇدىيلار، بۇ كىشىنىڭ بۇرۇن قارىغۇ بولغانلىقى ۋە هازىر كۆزى قۇتۇلۇپ كۆرەتتىغانلىقىغا، ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسىنى چاقىرغاچە ئىشەنمىدى. شۇڭا ئۇلار كەلمىگوچە، بۇرۇن ئۇنىڭ قارىغۇ ئىكەنلىكىگە ۋە هازىر كۆرەلەيدىغان قىلىنغانلىقىغا ئىشەنمەيتى. شۇڭا ئۇلار ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسىنى چاقىرتىپ، ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسىنى تەلەپ قىلىدى.	يەھۇدىيلار، بۇ سىلەرنىڭ ئوغلىڭىزمۇ؟ توغما قارىغۇ دەپ ئېتىقالىققا، ئۇلاردىن: — بۇ سىلەرنىڭ ئوغلىڭىلارمۇ؟ توغما قارىغۇ، دەۋاتاتىڭلار؟ ئەمدى ھازىر قانداقلارچە كۆرەلەيدىغان بولۇپ قالدى؟ — دەپ سوراشتى.
JHN 9:19	ئۇلار سورالدى: «بۇ سىلەرنىڭ ئوغلىڭىزىمۇ؟ توغما قارىغۇ دەپ ئېتىقالىققا، ئۇلاردىن: — بۇ سىلەرنىڭ ئوغلىڭىلارمۇ؟ توغما قارىغۇ، دەۋاتاتىڭلار؟ ئەمدى ھازىر قانداقلارچە كۆرەلەيدىغان بولۇپ قالدى؟ — دەپ سوراشتى.	ئۇلار سورالدى: «بۇ سىلەرنىڭ ئوغلىڭىزىمۇ؟ توغما قارىغۇ دەپ ئېتىقالىققا، ئۇلاردىن: — بۇ سىلەرنىڭ ئوغلىڭىلارمۇ؟ توغما قارىغۇ، دەۋاتاتىڭلار؟ ئەمدى ھازىر قانداقلا كۆرۈپ كەتتى؟»
JHN 9:20	ئاتا-ئانىسى ئۇلارغا: — ئۇنىڭ بىزنىڭ ئوغلىمىز ئىكەنلىكى، شۇنىداڭلا تۇغۇلۇشدىنىلا قارىغۇ ئىكەنلىكىنى بىلىمىز؛	ئاتا-ئانىسى ئۇلارغا: بۇ بىزنىڭ ئوغلىمىز، وە ئۇ توغۇلغان ۋاقتىدا قارىغۇ بولۇپ كەلگەنلىكىنى بىلىمىز؛
JHN 9:21	لېكىن هازىر قانداقلارچە كۆرەلەيدىغان بولۇپ قالغانلىقىنى، كۆزلىرىنى كىم ئاچقانلىقىنى بىلمەيمىز. ئۇ چوڭ ئادەم تۇرسا، بۇنى ئۆزىدىن سوراڭلار، ئۇ ئۆزى دەپ بەرسۇن، — دەپ جاۋاب بەردى.	ئەممە هازىر قانداقلا كۆرەلەيدىغان بولۇپ كەتكەنلىكىنى، كۆزلىرىنى كىم ئاچقانلىقىنى بىلمەيمىز. ئۇ چوڭ بولغان، ئۆزى ئېتىپ بېرىدۇ، دەپ جاۋاب بەردى.
JHN 9:22	ئاتا-ئانىسىنىڭ شۇنداق دېپىشى يەھۇدىيلاردىن قورقانلىقى ئۆچۈن ئىدى؛ چۈنكى يەھۇدىيلار كىمەدەكم ئەيسانى مەسەھ دەپ ئېتىراپ قىلسا، ئۇ سىناڭوڭ جامائىتىدىن قوغلاپ چىقىرىلىسۇن دەپ قارار قىلغاندى.	ئاتا-ئانىسى بۇنى شۇنداق دەپ قالدى، يەھۇدىيلەردىن قورقۇشى ئۆچۈن. چۈنكى يەھۇدىيلەر، كىم ئەيسا مەسەھ دەپ ئېتىراپ قىلسا، ئۇنى سىناڭوڭدىن چىقارىپ تاشلايدىغان قارارغا كەلگەن.
JHN 9:23	شۇ سەۋەھەت ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى: «ئۇ چوڭ ئادەم تۇرسا، بۇنى ئۆزىدىن سوراڭلار» دېگەندى.	شۇ سەۋەھەت ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى: «ئۇ چوڭ بولدى، بۇنى ئۆزىدىن سوراڭلار» دېگەندى.
JHN 9:24	يەرسىيەلەر ئەسلىدە كۆزى كۆرمەس بولغان ئادەمنى قايتا چاقىرىپ، ئۇغا: يەرسىيەلەر ئەسلىدە قارىغۇ بولغان ئادەمنى يەنە چاقىرىپ ئۇنىڭغا: — خۇداغا شان-شەرەپ بېرىپ قەسەم قىل! بىز بۇ ئادەمنىڭ گۇناھكار ئىكەنلىكىنى بىلىمىز، — دېپىشتى.	خۇداگە ھۆرمەت كۆرسەت! بىز بۇ كىشىنىڭ گۇناھكار ئىكەنلىكىنى بىلىمىز، دېدى.
JHN 9:25	ئۇ مۇنداق جاۋاب بەردى: — ئۇ گۇناھكارمۇ، ئەمەسمۇ، بىلمەيمەن. بىراق مەن شۇ بىرلا ئىشنى بىلىمەنلىكى، قارىغۇ ئىدىم، هازىر كۆرەلەيدىغان بولدۇم.	ئۇ شۇنداق جاۋاب قىلىدى: «ئۇ گۇناھكارمۇ، بىلمەيمەن. بىر ئىش مەنمۇ بىلىمەن: مەن قارىغۇ ئىدىم، هازىر كۆرۈق تولۇق كۆرۈپ قالدى.

Reference	Before	After
JHN 9:26	ئۇلار ئۇنىڭدىن يەنە بىر قېتىم: – ئۇ سېنى قانداق قىلدى؟ كۆزلىرىڭنى قانداق ئاچتى؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇلار يەنە سورالدى: ئۇ ساڭا نېمە قىلغان؟ كۆزقا رىڭنى قانداق ئاچقان؟
JHN 9:27	ئۇ جاۋاب بەردى: «مەن سىلەرگە ئاللىقىزلا ئېيتىپ بولدۇم، لېكىن سىلەر بېشىتىپ تۇرالىدىڭلار. سىلەر قايتا نېمە ئاڭلاشنى خالايدىغان بولۇدۇڭلار؟ سىلەر نېمە دەپ قايتىدىن ئاڭلاشنى خالايدىغان بولدىڭلار؟ سىلەر مۇ ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى بولايى دەۋاتامسىلەر؟! – دېدى.	ئۇ جاۋاب بەردى: «مەن سىلەرگە ئاللىقىزلا ئېيتىپ بولدۇم، لېكىن سىلەر بېشىتىپ تۇرالىدىڭلار. سىلەر قايتا نېمە ئاڭلاشنى خالايدىغان بولۇدۇڭلار؟ سىلەر دە ئۇنىڭ يۇلداشلىرى بولۇشقا ئىشتەپ تۇرما سىلەر؟» دېدى.
JHN 9:28	ئۇلار ئۇنى كۈچلۈك ېھت قىلىپ: سەن بۇ كىشىنىڭ شاكىرتلىكىسىن! بىز بۇنىڭ بىلەن، ئۇلار ئۇنى قاتتىق تىللاپ: – سەن ھېلىقىنىڭ مۇخلىسى! بىز بولساق مۇسا یېيغەمبەرنىڭ مۇخلىسىلىمىز.	ئۇلار ئۇنى كۈچلۈك ېھت قىلىپ: سەن بۇ كىشىنىڭ شاكىرتلىكىسىن! بىز مۇسانىڭ شاكىرتلىرىمىز!
JHN 9:29	بىز خۇدا مۇساغا سۆزلەيتۇ دەپ بىلىمىز؛ لېكىن بۇ كىشىنىڭ قانداق بولۇپ خۇدانىڭ مۇساغا سۆزلىگە ئىلىكىنى بىلىمىز؛ لېكىن بۇ نېمىنىڭ بولسا قەيدىن كەلگەنلىكىنىمۇ بىلمەيمىز، – دېشىتى.	بىز خۇدا مۇساغا سۆزلەيتۇ دەپ بىلىمىز؛ لېكىن بۇ كىشىنىڭ قانداق بولۇپ خۇدانىڭ مۇساغا سۆزلىگە ئىلىكىنى بىلىمىز؛ كەلگەنلىكىنى بىلمەيمىز.
JHN 9:30	ھېلىقى ئادەم ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب قايتۇرىدى: – ئاجايىپ ئىشقو بۇ! گەرچە سىلەر ئۇنىڭ قەيدىن كەلگەنلىكىنى بىلىمگىنىڭلار بىلەن، ئۇ مېنىڭ كۆزلىرىمنى ئاچتى.	شۇ ئادەم ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «بۇ چوقچۇ غايىرعادى! سىلەر ئۇنىڭ قايسى جايدىن كەلگەنلىكىنى بىلىمەيسىلەر، بىراق ئۇ مېنىڭ كۆزۈمنى ئاچتى.»
JHN 9:31	بىز بىلىپ تۇرمىزكى، خۇدا گۇناھكارلارنىڭ تەلەپلىرىنى ئاڭلىمايدۇ؛ بىراق ئۆزىگە ئۆزىگە ئىشىتىپ، ئىرادىسىنى قىلغۇچىلارنىڭ گاپلىرىنى ئاڭلىادۇ.	بىز بىلىپ تۇرمىزكى، خۇدا گۇناھكارلارنىڭ تەلەپلىرىنى ئاڭلىمايدۇ؛ بىراق ئۆزىگە ئۆزىگە ئىشىتىپ، ئىرادىسىنى قىلغۇچىلارنىڭ گاپلىرىنى ئاڭلىادۇ.
JHN 9:32	دۇنيا باشلىقىپ كەلگەندىن بۇيان، ھېچقانداق كىشى تۇغما كۆرەلمە بولغان دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىن تارتىپ، بىرەرسىنىڭ تۇغما قارغۇنىڭ كۆزىنى بىرىنىڭ كۆزىنى ئاچقانلىقىنى ئاڭلىمۇدۇق.	دۇنيا باشلىقىپ كەلگەندىن بۇيان، ھېچقانداق كىشى تۇغما كۆرەلمە بولغان دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىن تارتىپ، بىرەرسىنىڭ تۇغما قارغۇنىڭ كۆزىنى بىرىنىڭ كۆزىنى ئاچقانلىقىنى ئاڭلىمۇدۇق.
JHN 9:33	ئەگەر بۇ كىشى خۇدا تەرەپتىن كەلمىگەن بولسا، ھېچ نەرسىنى قىلامىفاندا ئەگەر بۇ ئادەم خۇدانىن كەلمىگەن بولسا، ھېچنېمە قىلامىفان بولاتنى. قالغان بولاتنى.	ئەگەر بۇ كىشى خۇدا تەرەپتىن كەلمىگەن بولسا، ھېچ نەرسىنى قىلامىفاندا ئەگەر بۇ ئادەم خۇدانىن كەلمىگەن بولسا، ھېچنېمە قىلامىفان بولاتنى.
JHN 9:34	ئۇلار ئۇغا: «سەن تۈلەي كۇناھدا تۇغۇلغانسان، بىزگە ئۆگەت بەرمە كېچىمۇ؟» ئۇلار ئۇنى: – سەن توپتىن گۇناھ ئىچىدە تۇغۇلغان تۇرۇقلۇق، بىزگە تەلەم بەرمە كېچىمۇسەن؟ – دېشىتىپ، ئۇنى سىناگوگىتىن قوغلاپ چىقىرىۋېتىشتى.	ئۇلار ئۇغا: «سەن تۈلەي كۇناھدا تۇغۇلغانسان، بىزگە ئۆگەت بەرمە كېچىمۇ؟» ئۇلار ئۇنى: – سەن توپتىن گۇناھ ئىچىدە تۇغۇلغان تۇرۇقلۇق، بىزگە تەلەم بەرمە كېچىمۇسەن؟ – دېشىتىپ، ئۇنى سىناگوگىدىن چىفارىپ تاشلىدى.
JHN 9:35	ئەيسا ئۇلارنىڭ ئۇنى سىناگوگىدىن چىقارغانلىقىنى ئاڭلىغاندا، ئۇنى ئىزدەپ ئەيسا ئۇلارنىڭ ئۇنى سىناگوگىتىن قوغلاپ چىقارغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئۇنى ئىزدەپ تېپىي: سەن، خۇدانىڭ ئوغلىغا ئېتىقاد قىلاماسەن؟ – دەپ سورىدى. سورىدى.	ئەيسا ئۇلارنىڭ ئۇنى سىناگوگىدىن چىقارغانلىقىنى ئاڭلىغاندا، ئۇنى ئىزدەپ ئەيسا ئۇلارنىڭ ئۇنى سىناگوگىتىن قوغلاپ چىقارغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئۇنى ئىزدەپ تېپىي: سەن خۇدانىڭ ئوغلىغا ئېتىقاد قىلاماسەن؟ دەپ سورىدى.
JHN 9:36	ئۇ جاۋاب بەردى: ئاقا، ئۇ كىم؟ مەن ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىي، – دېدى.	ئۇ جاۋاب بەردى: ئاقا، ئۇ كىم؟ مەن ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىي كۆرمە كېچىمەن.
JHN 9:37	سەن ئۇنى كۆرگەن، ھەم ھازىر سەن بىلەن گەپ قىلىۋاتقان شۇ كىشى، دەل شۇشىڭ ئۆزى، – دېدى ئەيسا ئۇنىڭغا.	سەن ئۇنى كۆرگەن، ھەم ھازىر سەن بىلەن گەپ قىلىۋاتقان شۇ كىشى، دېدى ئەيسا ئۆغا.
JHN 9:38	ھېلىقى ئادەم: – ئى رەب، ئېتىقاد قىلىمەن! – دەپ، ئۇنىڭغا سەجىدە قىلىدى.	ئۇ كىشى: 'رەب، ئىشىنىمەن!' دەپ، ئۇنى سەجىدە قىلىدى.
JHN 9:39	ئەيسا دېدى: «مەن بۇ دۇنيا تەرەپكە ھۆكۈم قىلىش ئۆچۈن كەلدىم، شۇڭا دۇنياغا ھۆكۈم چىقىرىشقا كەلدىم، – دېدى ئەيسا.	ئەيسا دېدى: «مەن بۇ دۇنيا تەرەپكە ھۆكۈم قىلىش ئۆچۈن كەلدىم، شۇڭا كۈرلەر كۆز تەرەپ قىلىپ كۆرسۈن، كۆز تەرەپ بولغانلار كور بولۇپ قالسۇن.»
JHN 9:40	ئۇنىڭ ياقىتىدا تۇرغان بەزى يەرسىپىلەر بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ ئۇنىڭدىن: – بىزمۇ كورمۇ؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇنىڭ ياقىتىدا تۇرغان بەزى يەرسىپىلەر بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ ئۇنىڭدىن: – بىزمۇ كور بولۇپ قالدۇقمۇ؟ دەپ سورالدى.
JHN 9:41	ئەيسا ئۇلارغا: – كور بولغان بولساڭلار، گۇناھىڭلار بولمايتىن، لېكىن سىلەر ھازىر كۆرۈۋاتىمىز» دېگىنىڭلار ئۆچۈن سىلەرگە گۇناھ ھېسابلىنىپىرىدۇ، – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا: «ئەگەر كۆزىڭلار كۆرمەس تۇرسا، گۇناھىڭلار يوق بولاتنى؛ لېكىن ھازىر 'بىز كۆرۈۋاتىمىز' دېپ جاكلېنىشىڭلار ئۆچۈن، گۇناھىڭلار داۋاملىشىپ كېتىدۇ،» دېدى.

Reference	Before	After
JHN 10:1	بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويابىكى، قوي قوتىنسغا ئىشىكتىن كىرمەي، باشقا يەردىن يامىشىپ كىرگەن كىشى ئوغرى ۋە قاراچىدۇر.	ھەقىقەتتە، ھەقىقەتتە، مەن سىلەرگە دەيمەن: قوي قوتىغا ئىشىكتىن كىرمەيدىغان كىشى باشقا يەردىن كىرىپ كەتسە، ئۇ ئوغرى ۋە قاراچى بولىدۇ.
JHN 10:2	ئىشىكتىن كىرمەي، باشقا قوبىلارنىڭ يادىجىسىدۇر.	ئىشىقتىن كىرمەغان كىشى قوي جوپانى بولىدۇ.
JHN 10:3	ئىشىك باقار ئۇنىڭغا ئىشىكتى ئېچىپ بېرىدۇ ۋە قوبىلار ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ تونۇيدۇ؛ ئۇ ئۆز قوبىلەرنىڭ ئىسىملىرىنى بىر-بىرلەپ چاقرىپ ئۇلارنى سىرتقا باشلاپ چىقىدۇ.	دارواھ ئۇغا ئىشىكتى ئېچىپ بېرىدۇ ۋە قوي-قوي ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ تونايىدۇ؛ ئۇ ئۆز قوي-قوبىنىڭ ئىسمى بىلەن چاقرىپ ئۇلارنى سىرتقا چقىرىدۇ.
JHN 10:4	ئۇ قوبىلەرنىڭ ھەممىسىنى سىرتقا چاقرىپ بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئالدىدا ماڭىدۇ، قوبىلارمۇ ئۇنىڭ ئاۋازىنى تونۇيدۇ.	ئۇ قوبىلەرنى بارلىقنى سىرتقا چقارغاندا، ئالدىلارىدا ماڭىدۇ، قوبىلارمۇ ئۇنىڭ ئارقىسىدىن ئەگىشىپ كېتىشىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ ئاۋازىنى جاكسى تونۇيدۇ.
JHN 10:5	لېكىن ئۇلار يات ئادەمنىڭ كەيندىن مაڭمايدۇ، بەلكى ئۇسّىدىن قاچىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار ياتلارنىڭ ئاۋازىنى تونۇمايدۇ.	ئەمما ئۇلار يات كىشىنىڭ ئارقىسىدىن يۈرەلمەيدۇ، بەلكى ئۇنىڭدىن قاچىپ كېتىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار يات كىشىلەرنىڭ ئاۋازىنى تونۇمايدۇ.
JHN 10:6	ئەيسا بۇ تەمىسىلىنى ئۇلارغا سۆزلەپ بەرگىنى بىلەن، لېكىن ئۇلار ئۇنىڭ ئۆزلىرىگە نېمە دەۋاتقانلىقنى ھېچ چۈشەنمدى.	ئەيسا بۇ تەمىسىلىنى ئۇلارغا سۆزلەپ بەرگەندە، لېكىن ئۇلار ئۇنىڭ نېمە دەۋاتقانلىقنى چۈشەنمگەن.
JHN 10:7	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا يەنە مۇنداق دېدى: – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويابىكى، قوبىلارنىڭ ئىشىكى ئۆزۈمۈرەن.	شۇ ئۆچۈن ئەيسا ئۇلارغا يەنە دېدى: ھەقىقەتەن، ھەقىقەتەن، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن، مەن قوبىلارنىڭ ئىشىكىمەن.
JHN 10:8	مەندىن ئىلگىرى كەلگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئوغرى ۋە قاراچىدۇر، لېكىن قوبىلار ئۇلارغا قۇلاق سالىمىدى.	مەندىن ئىلگىرى كەلگەن ئالدىدا كەلگەن ھەممىسى ئوغرى ۋە قاراچى، لېكىن قوبىلار ئۇلارغا قۇلاق چايىمىدى.
JHN 10:9	مەن ئىشىكتىم. كىم مەن ئارقىلىق كىرسە، قۇتقۇزۇلۇدۇ ۋە كىرىپ چىقىپ، ئىشىك ئۆزۈمۈرەن. مەن ئارقىلىق كىرگىنى قۇتقۇزۇلۇدۇ ھەم كىرىپ-چىقىپ، ئۇت-چۆپلەرنى تېپىپ يېھەلەيدۇ.	چۆپلەرنى تايىپ يېھەلەيدۇ.
JHN 10:10	ئوغرى بولسا پەقەت ئوغىرلاش، ئۆلتۈرۈش ۋە بۇزۇش ئۆچۈنلا كېلىدۇ. مەن بولسام ئۇلارنى ھاياتلىققا ئېرىشىسۇن ۋە شۇ ھاياتلىقى مول بولسۇن دەپ كەلدىم.	ئوغرى پەقەت ئوغىرلاش، ئۆلتۈرۈش ۋە بۇزۇش ئۆچۈن كېلىدۇ. مەن كەلدىم، ئۇلار ھايات تايقۇچى بولسۇن ۋە شۇ ھايات ئەتراپلىق ۋە تولۇق بولسۇن دەپ.
JHN 10:11	ياخشى يادىچى ئۆزۈمۈرەن. ياخشى يادىچى قوبىلار ئۆچۈن ئۆز جېنىنى يىدا قىلىدۇ.	مەن ياخشى چوبان. ياخشى چوبان قوي ئۆچۈن ھاياتنى بېرىدۇ.
JHN 10:12	لېكىن مەدىكار ئۇنداق قىلمايدۇ. ئۇ بەلكى نە قوبىلارنىڭ ئىگىسى نە چۈيانى ئەمەس. بۆرە كەلگەندە، قوبىلارنى تاشلاپ قاچىدۇ ۋە بۆرە قوبىلارنى قاچىدۇ ۋە بۆرە كېلىپ قوبىلارنى تېتىپ تىرىپەن قىلىپتىدۇ.	لېكىن ئەمگە كچى شۇنداق قىلمايدۇ، چۈنكى ئۇ قوبىلارنىڭ ئىگىسى ياكى چۈيانى ئەمەس. بۆرە كەلگەندە، قوبىلارنى تاشلاپ قاچىدۇ ۋە بۆرە قوبىلارنى تېتىپ، تەركەتلەپ تاشلايدۇ.
JHN 10:13	ئەمدى مەدىكار بولسا پەقەت ھەققىنى دەپ ئىشلەپ، قوبىلارغا كۆڭۈل بوللەمەي بەدر قاچىدۇ.	ئۇ كېرىسچى بولغانلىقى ئۆچۈن، پەقەت يۇل ئۆچۈن ئىشلەپ، قويغا ھېچ كۆڭۈل بولماستىن قاچىپ كېتىدۇ.
JHN 10:14-15	ياخشى يادىچى ئۆزۈمۈرەن. ئاتا مېنى تونىغىنىدەك مەن ئاتىنى توئۇغۇنىمەدەك، مەن ئۆزۈمنىكىلەرنى توئۇيمەن ۋە ئۆزۈمنىكىلەرمۇ مېنى توئۇيدۇ؛ قوبىلار ئۆچۈن جېنىم يىدا.	مەن ياخشى چوبان. ئاتا مېنى قانداق بىلسە، مەن ئاتانى شۇنداق بىلسەمەن. مەن ئۆز قوبىلارنى بىلسەمەن ۋە ئۇلارمۇ مېنى بىلدۇ. قوبىلار ئۆچۈن جېنىم ساقلاپ قويمايمەن.
JHN 10:16	بۇ قوتاندىن بولمىغان باشقا قوبىلەرمەمۇ بار، ئۇلارنىمۇ ئېلىپ باشلىشىم شۇنداقلا ئۇلارنىڭ بىر يادىچىسى بولىدۇ.	مەندە بۇ قوتالقىتا يوق باشقا قوبىم بار. ئۇلارنىمۇ ئېلىپ باشلاپ كېتىشىم كېرەك. ئۇلارمۇ مەندىنىڭ ئاڭلايدۇ؛ شۇ تەرەپتىن بىر قوبۇق كېرەك ۋە ئۇلارمۇ ئاۋازىمنى ئاڭلايدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن بىر يادا بولىدۇ، بولىدۇ، بىر باشقۇچ بولىدۇ.
JHN 10:17	ئاتا مېنى شۇ سەۋەھېتىن سۆيىدۇكى، مەن جېنىمنى قايتۇرۇۋېلىشىم ئۆچۈن ئۇنى يىدا قىلىمەن.	ئاتا مېنى شۇ ئەھۋالدا سۆيىدۇ، چۈنكى مەن ھاياتماڭىنى بېرىپ، كېپىن قايتىپ ئالىم.

Reference	Before	After
JHN 10:18	جېنىمنى ھېچكىم مەندىن ئالالمايدۇ، مەن ئۇنى ئۆز سختىيارىم بىلەن يېدا قىلىمەن. مەن ئۇنى يېدا قىلىشقا هوقوقلۇقەن ۋە شۇنداقلا ئۇنى قايتۇرۇۋېلىشىقىمۇ هوقوقلۇقەن؛ بۇ ئەمنى ئاتامدىن تايىشۇرۇۋالغانەن.	ھېچ كىم جېنىمنى مەن دەپ ئالالمايدۇ، مەن ئۇنى ئۆزۈم سختىيارى بىلەن جېنىمنى ھېچكىم مەندىن ئالالمايدۇ، مەن ئۇنى ئۆز سختىيارىم بىلەن يېدا قىلىمەن. مەن ئۇنى يېدا قىلىشقا هوقوقلۇقەن ۋە شۇنداقلا ئۇنى قايتۇرۇۋېلىشىقىمۇ هوقوقلۇقەن؛ بۇ ئەمنى ئاتامدىن تايىشۇرۇۋالغانەن. كېلىش هوقوقىممۇ بار؛ بۇ بۇيرۇقنى ئاتام بەرگەن.
JHN 10:19	بۇ سۆزلەر تۈيەيلدىن يەھۇدىيلار ئارسىدا يەنە بۆلۈنۈش يېدا بولدى.	بۇ سۆزلەر ئۈچۈن يەھۇدىيلار ئارسىدا يەنە بۆلۈنۈش يېدا بولدى.
JHN 10:20	ئۇلاردىن كۆپ ئادەملەر: – ئۇنسىغا جىن چاپلىشىپتۇ، ئۇ جۆپلۈۋاتىدۇ، نېمە ئۇچۇن ئۇنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالغۇدەكىسىلەر؟ – دېپىشتى.	ئۇلارنىڭ كۆپ: ئۇغا جىن چاپلىغان، ئۇ يەرىزىلاب تۇرۇۋاتىدۇ، بۇ نېمە ئۇچۇن ئۇنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق چاپلىيسىلەر؟ دېپىشتى.
JHN 10:21	يەنە بەزىلەر بولسا: – جىن چاپلاشقان ئادەمنىڭ سۆزلىرى بۇنداق بولمايدۇ. جىن قانداقمۇ قارىغۇلارنىڭ كۆزلىرىنى ئاچالىسىن؟! – دېپىشتى.	يەنە بەزىلەر دېدى: 'جىن باسقان كىشىنىڭ سۆزلىرى بۇنداق بولمايدۇ. جىن قانداق قارىغۇلارنىڭ كۆزلىرىنى ئاچالايدۇ؟' دېپىشتى.
JHN 10:22	قىش يەسلى بولۇپ، يېرۇسالىمدا «قايىتا بېغىشلاش ھېيتى» ئۆتكۈزۈلۈۋاتاتنى.	قىش كېلىپ قالغان ۋاقتىتا، يېرۇسالىمدا قايىتا بېغىشلاش بايرىمى ئۆتكۈزۈلۈۋاتاتنى.
JHN 10:23	ئەيسا ئىبادەتخانىدىكى «سۇلايماننىڭ يېشاپۇنى»دا ئايلىنىپ يۈرەتنى.	ئەيسا ئىبادەتخانىدا سۇلايمان يېشاپىدا يۈرۈپ بار.
JHN 10:24	يەھۇدىيلار ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئولىشىۋېلىپ: – بىزنى قاچانغىچە تىت-تىت قىلىپ تۇتۇقلۇقتا قالدۇرماقچىسىن؟ ئەگەر مەسەھ بولساڭ، بىزگە ئۇچۇقىنى ئېيت، – دېپىشتى.	يەھۇدىيلار ئۇنىڭ ئەتراپىدا تۇرۇپ: سېنى قاچانغىچە بىزنى شوبەھىلەندۈرەسىز؟ مەسەھ بولساڭ، بىزگە ئاچىق-ئاشكارا ئېتىپ بەر، دېدى.
JHN 10:25	ئەيسا مۇنداق جاۋاب بەردى: – مەن سىلەرگە ئېيتىم، لېكىن ئەسەنەم بىننىڭ ئىشەنەمىسىلەر. ئاتامنىڭ نامى بىلەن قىلغان ئەمەللەرىنىڭ ئۆزى ماڭا گۇۋاھلىق بېرىدۇ.	ئەيسا شۇنداق جاۋاب بەردى: «مەن سىلەرگە دەيتۇ، لېكىن سىلەر ئىشەنەمىسىلەر. ئاتامنىڭ ئىسمى بىلەن قىلغان ئىشلىرىم مەنمۇ گۇۋاھلىق ئىشەنەمىنىڭ ئۆزى ماڭا بېرىۋاتىدۇ.»
JHN 10:26	بىراق مەن سىلەرگە ئېتىقىنىمەك، سىلەر ئېتىقاد قىلىمىدىڭلار، چۈنكى مېنىڭ قويلىرىدىن ئەمەسىلىر.	بىراق مەن سىلەرگە دېگەندەك، سىلەر ئىشەنەمىسىلەر، چۈنكى سىلەر مېنىڭ قويلىرىمدا يوق.
JHN 10:27	مېنىڭ قويلىرىم مېنىڭ ئاۋازىمنى ئاڭلايدۇ، مەن ئۇلارنى توپىمەن ۋە ئۇلار ماڭا ئەگىشىدۇ.	مېنىڭ قويلىرىم مېنىڭ ئاۋازىمنى ئاڭلايدۇ، مەن ئۇلارنى توپىمەن ۋە ئۇلار ماڭا ئەگىشىدۇ.
JHN 10:28	مەن ئۇلارغا مەگۈلۈك ھايات ئاتا قىلىمەن؛ ئۇلار ئەسلا ھالاڭ بولمايدۇ. ھېچكىم ئۇلارنى قولۇمدىن تارتۇفالمايدۇ.	مەن ئۇلارغا ھەمىشە قالغان ھايات بېرىمەن؛ ئۇلار ھەرگىز يوقىپ كەتمەيدۇ. ھېچ كىم ئۇلارنى قولىمدىن ئالالمايدۇ.
JHN 10:29	ئۇلارنى ماڭا تەقدىم قىلغان ئاتام ھەممىدىن ئۇستۇندۇر ۋە ھېچكىم ئۇلارنى ئاتامنىڭ قولىدىن تارتۇفالمايدۇ.	ئاتام مېنىڭغا ئۇلارنى بەرگەن، ئۇ بارلىق نەرسىلەردىن چوڭ بولۇپ، ھېچ كىم ئۇلارنى ئاتامنىڭ قولىدىن ئېلىپ كەتمەيدۇ.
JHN 10:30	مەن ۋە ئاتا ئەسلىدىنلا بىردورمىز.	مەن بىلەن ئاتا ھەممە جەھەتنى بىر مىز.
JHN 10:31	بۇنىڭ بىلەن يەھۇدىيلار يەنە ئۇنى چالما-كېسەك قىلىشماقچى بولۇپ، يەردىن قوللىرىغا تاش ئېلىشتى.	يەھۇدىيلار يەنە تاشلارنى ئېلىپ، ئۇنى تاشلاب سوقۇشقا تەيارلاندى.
JHN 10:32	ئەيسا ئۇلارغا: – ئاتامدىن كەلگەن نۇرغۇن ياخشى ئەمەللەرنى سىلەرگە كۆرسەتىم. بۇ ئەمەللەرنىڭ قايسىسى ئۇچۇن مېنى چالما-كېسەك قىلماقچىسىلەر؟ – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: 'مەن سىلەرگە ئاتام تەريدىن كەلگەن كۆپ ياخشى ئىشلارنى كۆرسەتىم. بۇ ئىشلارنىڭ قايسىسى ئۇچۇن مېنى تاشلاب سوقۇشقا ئىرەددەسىلەر؟'
JHN 10:33	– سېنى ياخشى بىر ئەمەل ئۇچۇن ئەمەس، بەلكى كۇيۇرلۇق قىلغىنىڭ ئۇچۇن چالما-كېسەك قىلىمىز. چۈنكى سەن بىر ئىنسان تۇرۇقلۇق، ئۆزۈڭىن خۇدا قىلىپ كۆرسەتىڭا – دېدى يەھۇدىيلار جاۋابىن.	يەھۇدىيلار جاۋاب بەردى: «بىز سەننى ياخشى ئىش ئۇچۇنلا تاشلاب قويمايمىز، بەلكى كاپىرلىق قىلغىنىڭ ئۇچۇن. چۈنكى سەن بىر كىشى بولۇپلا، ئۆزۈڭىن خۇدا قىلىپ كۆرسەتىڭا!»
JHN 10:34	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – سىلەرگە تەۋە مۇقەددەس قانۇnda «مەن ئېيتىم، سىلەر ئىلاھلارسىلەر» دەپ يەتولوگەن ئەمەسىمۇ؟	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: سىلەرگە تەۋە قانۇnda «مەن دېگەن، سىلەر ئىلاھلار» دەپ يېزىلغان ئەمەسىمۇ؟
JHN 10:35	خۇدا ئۆز سۆز-كالامىنى يەتكۈزگەنلەرنى «ئىلاھلار» دەپ ئاتغان يەردە (ۋە	ئەگەر خۇدا ئۆلارنى «ئىلاھلار» دەپ ئاتىغان بولسا، كىملەرگە خۇدانىڭ

Reference	Before	After
JHN 10:36	مۇقەددەس يازىلاردا ئېتىلغىنى ھەرگىز كۈچتن قالمايدۇ نېمە ئۆچۈن ئاتا ئۆزىگە خاس-مۇقەددەس قىلىپ يانى دۇنياغا ئەۋەتكەن زات «مەن خۇدانىڭ ئوغلىمەن» دېسى، ئۇ توغرۇلۇق «كۈيۈرلۇق قىلدىڭ!» دەيسىلەر؟	سۆزى كەلگەن، ھە بازمى كەم بولالىمىدۇ نېمە ئۆچۈن ئاتا ئالاھىدە قىلىپ دۇنيا قا يوللاپ بەرگەن كىشىگە، مەن زات «مەن خۇدانىڭ ئوغلىمەن» دېسىم، سىلەر «بۇ كۈيۈر قىلىش!» دېسى، ئۇ توغرۇلۇق «كۈيۈرلۇق قىلدىڭ!» دەيسىلەر؟
JHN 10:37	ئەگەر ئاتامىنىڭ ئەمەللەرىنى قىلىمسام، ماڭا ئىشەنەڭلار.	ئەگەر ئاتامىنىڭ ئەمەللەرىنى قىلىمسام، ماڭا ئىشەنەڭلار.
JHN 10:38	بىراق قىلىسام، ماڭا ئىشەنەمىگەن ھالەتىمۇ، ئەمەللەرنىڭ ئۆزلىرىگە ئىشىنىڭلار، بۇنىڭ بىلەن ئاتىنىڭ مەندە ئىكەنلىكىنى، مېنىڭمۇ ئاتىدا ئىكەنلىكىنى ھەق دەپ بىلىپ ئېتقاد قىلىدىغان بولىسىلەر.	بۇ ئارقىلىق، ئاتا مەنمۇ بارلىقىنى، مەنمۇ ئاتادا بارلىقىمنى راست دەپ بىلىپ، ئىشىنىپ قويۇڭلار.
JHN 10:39	بۇنىڭ بىلەن ئۇلار يەنە ئۇنى تۇتىماقچى بولدى، بىراق ئۇ ئۇلارنىڭ قوللىرىدىن قوتۇلۇپ، ئۇ يەردىن كەتتى.	شۇندَا ئۇلار يەنە ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولدى، بىراق ئۇ ئۇلارنىڭ قوللىرىدىن سۈرۈشتۈرۈپ، ئۇ يەردىن كېتىپ كەتتى.
JHN 10:40	ئاندىن ئۇ قايتا ئى سوردان دەرياسىنىڭ ئۇ يەركە، يەنى يەھيا باشتا خەلقەرنى ئاندىن ئۇ يەنە ئى سوردان دەرياسىنىڭ ئۇ قېتىغا، يەنى يەھيا يەغەمبەر دەسىلىپىدە ئادەملەرنى چۆمۈلدۈرگەن جايغا بېرىپ، ئۇ يەردە توغرى.	ئاندىن ئۇ قايتا ئى سوردان دەرياسىنىڭ ئۇ يەركە، يەنى يەھيا باشتا خەلقەرنى ئاندىن ئۇ يەنە ئى سوردان دەرياسىنىڭ ئۇ قېتىغا، يەنى يەھيا يەغەمبەر سۇدا چۆمگەن جايغا كەتتى، ئۇ يەردە قالدى.
JHN 10:41	نۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى. ئۇلار: - يەھيا ھېچ قانداق مۆجىزە ئالامەت كۆرسەتمىگەن، لېكىن ئۇنىڭ بۇ ئادەم توغرىسىدا بارلىق ئېتقانلىرى راست ئىكەن! - دېيشتى.	كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭ ياقتىغا كەلدى. ئۇلار: - يەھيا ھېچ قانداق مۆجىزە كۆرسەتمىگەن، لېكىن ئۇنىڭ بۇ ئادەم ھەققىدە بارلىق ئېتقانلىرى راست بولغان! - دېدى.
JHN 10:42	شۇنىڭ بىلەن نۇرغۇنلىغان كىشىلەر بۇ يەردە ئۇنىڭغا ئېتقاد قىلدى.	ئۇ جايدا كۆپ كىشى ئۇنىڭغا ئىشەندى.
JHN 11:1	لازارۇس دېگەن بىر كىشى كېسەل بولۇپ كەتتى. ئۇ مەرييم بىلەن ئۇنىڭ مارتا توغرغان، بەيت-ئانىيا دېگەن كەنتتە توواتتى	لازارۇس دېگەن بىر كىشى كېسەل بولۇپ كەتتى. ئۇ مەرييم بىلەن ئۇنىڭ قارىندىش مارتانىڭ ياشاؤاتقان بەيت-ئانىيا كەنتتىدىن بولاتقى
JHN 11:2	(بۇ مەرييم بولسا، رېگە خۇشىوی ماینى سۈركىگەن، يۇتلىرىنى ئۆز چاچلىرى بىلەن ئېرتىپ قۇرۇتقان ھېلىقى مەرييم ئىدى؛ كېسەل بولۇپ ياتقان لازارۇس ئۇنىڭ ئىنسى ئىدى).	بۇ مەرييم بولۇپ، رېبىنى خۇشىوی بىلەن سۈركىپ، يۇتىنى چاچى بىلەن سۈرۈپ قۇرۇتقان؛ لازارۇس ئۇنىڭ كېسەل ئىنسى ئىدى.
JHN 11:3	لازارۇسنىڭ ھەدىلىرى ئەيساغا خەۋەر يوللىدى: «ئى رەب، مانا سەن سۆيىگەن دوستۇڭ كېسەل بولۇپ قالدى» دەپ يەتكۈزدى.	لازارۇسنىڭ قارىنداشلىرى ئەيساغا خەۋەر يوللىدى: «ئى رەب، سەن سۆيىگەن دوستۇڭ كېسەل بولۇپ كەتتى» دەپ.
JHN 11:4	لېكىن ئەيسا بۇنى ئاكىلاپ: - بۇ كېسەل ئۆلۈشكە كەتتۈرمەيدۇ، بەلكى بۇ ئارقىلىق خۇدانىڭ ئوغلى ئۆلۈگىنىپ، خۇدانىڭ شەرەپ-شەھەرات ئېنىق قىلىنىدۇ - دېدى.	لېكىن ئەيسا بۇنى ئاكىلاپ: - بۇ كېسەل ئۆلۈشكە كەتتۈرمەيدۇ، بەلكى بۇ ئارقىلىق خۇدانىڭ ئوغلى شەرەپلىنىپ، خۇدانىڭ شەرەپ-شەھەرات ئېنىق قىلىنىدۇ - دېدى.
JHN 11:5	ئەيسا مارتا، سىڭلىسى وە لازارۇسنى تولىمۇ سۆيەتتى.	ئەيسا مارتا، ئۇنىڭ قېرىندىشى وە لازارۇسنى زور سۆيەتتى.
JHN 11:6	شۇڭا ئۇ لازارۇسنىڭ كېسەل ئىكەنلىكىنى ئاكىلاغان بولىسىمۇ، ئۆزى تۇرۇۋاتقان جايدا	شۇڭا ئۇ لازارۇسنىڭ كېسەل ئىكەنلىكىنى ئاكىلاغاندا، ئۆزى تۇرۇۋاتقان جايدا يەنە ئىككى كۈن قالدى.
JHN 11:7	ئاندىن كېيىن ئۇ مۇخلىسىلىرىغا: - يەھۇدىيەگە قايتا بارايلى! - دېدى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ شاكرتلىرىگە: يەھۇدىيەگە قايتا بارايلى! - دېدى.
JHN 11:8	مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭغا: - ئۆستان، يېقىندىلا ئۇ يەردىكى يەھۇدىيىلار سېنى چالما-كېسەك قىلىماقچى بولغان تۇرسا، يەنە ئۇ يەركە قايتا بارامسىن؟ - دېيشتى.	شاكرتلىار ئۇغا: ئۆستان، ھازىر بەھۇدىلار سېنى تاشقلاپ ئۆلتۈرۈشنى خالايدىغان بولغاندا، يەنە شۇ يەركە قايتىپ بارامسىن؟ دېيشتى.
JHN 11:9	ئەيسا مۇنداق دېدى: - كۈندۈزدە ئون ئىككى سائەت بار ئەمەسمۇ؟ كۈندۈزى يول ماڭغان كىشى يۇتلاشماس، چۈنكى ئۇ بۇ دۇنيانىڭ يورۇقىنى كۆرىدۇ.	ئەيسا دېدى: كۈندۈزدە ئون ئىككى سائەت بارمۇ؟ كۈندۈز يول يۈرگەندە كىشى يۇت تاشلانمايدۇ، چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ يورۇقىنى كۆرىدۇ.
JHN 11:10	ئەمما كەچتە يۈرگەن كىشى ساقتايپ كېتىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭدا يورۇقلۇق	ئەمما كەچتە يۈرگەن كىشى ساقتايپ كېتىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭدا يورۇقلۇق

Reference	Before	After
JHN 11:11	بۇ سۆزلەرنى ئېيتقاندىن كېيىن، ئۇ: - دوستىمىز لازارۇس ئۇخلاپ قالدى؛ مەن ئۇنى ئۇيقوسىدىن ئويغاتقلى بارىمەن، - دەپ قوشۇپ قويدى.	بۇ سۆزلەرنى دېگەندىن كېيىن، ئۇ: 'دوستىمىز لازارۇس ئۇخلاپ كەتتى؛ مەن بارىپ ئۇنى ئويغاتقلى بارىمەن.' دەپ دېدى.
JHN 11:12	شۇڭا مۇخلىسلار ئۇنىڭغا: - ئى رەب، ئۇخلغان بولسا، ياخشى بولۇپ قالىدۇ، - دېدى.	شۇڭا شاکىرتلار ئۇنىڭغا: 'ەب، ئۇ ئۇيوق بولسا، ياخشى بولىدۇ' دېدى.
JHN 11:13	هالبۇكى، ئەيسا لازارۇسىنىڭ ئۆلۈمى توغرۇلۇق ئېيتقانىدى، لېكىن ئۇلار ئۇ دەم ئېلىشتىكى ئۇيقونى دەۋاتىدۇ، دەپ ئويلاشتى.	ئەممە، ئەيسا لازارۇسىنىڭ ئۆلۈمى ھەقتە دەپ سۆز قىلغان ئىدى، لېكىن ئۇلار بۇنى ئادەتىكى ئۇيقو دەپ ئويلاشقان.
JHN 11:14	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا ئوجۇقىنى ئېيتتىپ: - لازارۇس ئۆلدى، - دېدى.	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا ئېنىق دېدى: 'لازارۇس ئۆلدى.'
JHN 11:15	- بىراق سىلەرنى دەپ، سىلەرنىڭ ئېتقاد قىلىشىڭلار ئۇچۇن، ئۇنىڭ قېشىدا بولىغانلىقىمغا خۇشالىمەن. ئەمدى ئۇنىڭ يېننە بارايىلى، - دېدى.	بىراق سىلەر ئۇچۇن، سىلەر ئىشىنىپ قىلىشىڭلار ئۇچۇن، ئۇنىڭ يېننە بولىغانلىقىمغا خۇشال. ھازىر بارايىلى ئۇنىڭ يېننە، دېدى.
JHN 11:16	«قوشكېزەك» دەپ ئاتىلىدىغان توماس باشقا مۇخلىسىداشلىرىغا: - بىزمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىلە بارايىلى ھەم ئۇنىڭ بىلەن بىلە ئۆلھىلى، - دېدى.	توماس (قوشكېزەك دەپ ئاتالغان) باشقا شاکىرتلىرىغا: بىزمۇ ئۇ بىلەن بىلە بارايىلى، ھەم ئۇ بىلەن بىلە ئۆلھىلى، دېدى.
JHN 11:17	ئەيسا مۇخلىسىلىرى بىلەن بەيت-ئانىياغا بارغاندا، لازارۇسىنىڭ يەرلىكە قويۇلغىننە ئاللىقاچان توت كۈن بولغانلىقى ئۇنىڭغا مەلۇم بولدى.	ئەيسا كېلىپ، لازارنىڭ قەبرىدە توت كۈن بولغانلىقىنى تاپتى.
JHN 11:18	بەيت-ئانىيا بېرۇسالىمغا يېقىن بولۇپ، ئۇنىڭدىن ئالىتە چاقىرىمچە يېرالقىقىتا ئىدى،	بەيت-ئانىيا بېرۇسالىمغا ياقىن بولۇپ، ئۇنىڭدىن تەخمنەن ئىككى كلىومۇتىر يېراقتا تۆراتنى.
JHN 11:19	شۇ ۋاقتىتا كۆپ يەھۇدى كىشىلەر مارتا بىلەن مەريھمەگە كەلدى، ئۇلارنىڭ شۇنىڭ بىلەن ئۇرۇغۇن يەھۇدىلار مارتا بىلەن مەريھمەگە ئىنسىسى توغرىسىدا تەسەللى بەرگىلى ئۇلارنىڭ يېننە كەلگەندى.	شۇ ۋاقتىتا كۆپ يەھۇدى كىشىلەر مارتا بىلەن مەريھمەگە كەلدى، ئۇلارنىڭ شۇنىڭ بىلەن ئۇرۇغۇن يەھۇدى كەلگەندى.
JHN 11:20	مارتا ئەمدى ئەيسانىڭ كېلىۋاتقىنى ئاكلىدۇ، ئۇنىڭ ئالدىغا چىقى. لېكىن مەريھم بولسا ئۆيىدە ئۆلتۈرۈپ قالدى.	مارتا ئەيسا كېلىۋاتقانلىقىنى ئاكلىغاندا، ئۇنى قارشىلىش ئۇچۇن چىقتى. لېكىن مەريھم ئۆيىدە قالدى.
JHN 11:21	مارتا ئەمدى ئەيساغا: - ئى رەب، بۇ يەردە بولغان بولساڭ، ئىنم ئۆلمىگەن بولاتنى.	مارتا ئەيساغا دېتى: 'ئى رەب، سەن بۇ يەردە بار بولساڭ، مېنىڭ ئىنم ئۆلمەيتتى.'
JHN 11:22	ھېلىھەم خۇدادىن نېمىنى تىلىسەك، ئۇنىڭ ساڭا شۇنى بېرىدىغانلىقىنى بىلەمەن، - دېدى.	ھازىرلا خۇدا تەرەپكە ھەر نېمە تىلىساڭ، ئۇ ساڭا شۇنى بېرىدۇ، بۇنى بىلەمەن، دېدى.
JHN 11:23	- ئىنىڭ قايىتا تېرىلىدۇ، - دېدى ئەيسا.	ئەيسا دېدى: 'ئىنىڭ قايىتا تۇرۇپ كېتىدۇ.'
JHN 11:24	مارتا: - ئاخىرقى كۈننە، يەنە تېرىلىش كۈننە ئۇنىڭ جەزەن تېرىلىدىغانلىقىنى بىلەمەن، - دېدى.	مارتا: 'مەن بىلەمەن، ئاخىرقى كۈننە تېرىلىش ۋاقتىدا ئۇ ھەققىي تېرىلىدۇ،' دېدى.
JHN 11:25	ئەيسا ئۇنىڭغا: - تېرىلىش ۋە ھاياتلىق مەن ئۆزۈمۈدۈرمەن؛ ماڭا ئېتقاد قىلغۇچى كىشى ئۆلسىمۇ، ھايات بولىدۇ؛	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: 'مەن تېرىلىش بىلەن ھايات.'
JHN 11:26	ۋە ھايات تۇرۇپ، ماڭا ئېتقاد قىلغۇچى ئەبەدىلەبەد ئۆلمەس؛ بۇنىڭغا ئىشىنەمسەن؟	ئۇ مەنمە ئىشىنىپ قالغان كىشى، ئەممە ئۆلۈپ كەتسەمۇ، ھاياتلىق قالىدۇ؛ ۋە كىم ھاياتتا بولۇپ، مەنمە ئىشىنىپ تۇرسا، ئەبەدى ئۆلمەيدۇ. ئىشىنەمسەن؟ بۇنى ئىشىنسەن؟
JHN 11:27	ئۇ ئۇنىڭغا: - ئىشىنىمەن، ئى رەب؛ سېنىڭ دۇنياغا كېلىشى مۇقەررەر بولغان مىسە، خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنلىكىڭگە ئىشىنىمەن.	ئۇ ئۇنىڭغا دېدى: 'ھەئ، رەب، مەن ئىشىنىمەن، سەن دۇنيا كېلىدىغان مەسە بولۇپ، خۇدا ئوغلى ئىكەننىمەن.'
JHN 11:28	بۇنى دېگەندىن سونۇي، ئۇ كەتتى، سىڭلى مەريھمەن پىسىلداپ چاقرىپ: بۇنى دەپ بولۇپ، ئۇ بېرىپ سىڭلىسى مەريھمەن ئاستىغىنا چاقرىپ: - ئۇستاز كەلدى، سېنى چاقرىۋاتىدۇ، - دېدى.	بۇنى دېگەندىن سونۇي، ئۇ كەتتى، سىڭلى مەريھمەن پىسىلداپ چاقرىپ: بۇنى دەپ بولۇپ، ئۇ بېرىپ سىڭلىسى مەريھمەن ئاستىغىنا چاقرىپ: - ئۇستاز كەلدى، سەننى چاقرىۋاتىدۇ، دېدى.
JHN 11:29	مەريھم بۇنى ئاكلىپ، دەرھال ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭ ئالدىغا باردى	مەريھم بۇنى ئاكلىغاندا، تېزا تۇرۇپ، ئۇنىڭ يېننە باردى
JHN 11:30		

Reference	Before	After
JHN 11:31	(شۇ يەيتتە ئەيسا تېخى بېزىغا كىرمىگەن بولۇپ، مارتا ئۇنىڭ ئالدىغا مېڭىپ، ئۆچۈرىشىپ قالغان يەردە ئىدى).	ئەيسا ھەناسى قىشلاقغا كىرمىگەن بولۇپ، مارتا ئۇنىڭ ئالدىغا بارىپ، كۆرۈشكەن جايدا تۇرۇپتۇ.
JHN 11:32	لەمدى مەريەمگە تەسەللى بېرىۋاتقان، ئۆيده ئۇنىڭ بىلەن ئولتۇرغان يەھۇدىلار ئۇنىڭ ئالدىراپ قويۇپ سىرتقا چىقىپ كەتكىسى كۆرۈپ، ئۇنى قېرىگە بېرىپ شۇ يەردە يېغا-زار قىلغىلى كەتنى، دەپ ئويلاپ، ئۇنىڭ كەينىدىن مېڭىشتى.	لەمدى، مەريەمنى ياخشى دېگەن يەھۇدىلار ئۆيده ئۇ بىلەن بىرگە ئولتۇرۇپ تەسەللى قىلىۋاتقاندا، ئۇنىڭ تېزلا تۇرۇپ سىرتقا چىقىپ كەتكەنин كۆرۈپ، ئۇ قېرىگە بارىپ يېغلىغۇچە دەپ ئويلىشىپ، ئۇنىڭ كەينىدىن كەتنى.
JHN 11:33	مەريەم ئەيسا بارغان ئورنىغا بارغاندا، ئۇنى كۆرۈپ، ئايىقىغا چۈشۈپ: «ئى مەريەم ئەمىد ئەيسا بار يەركە بارغاندا ئۇنى كۆرۈپ، ئايىقىغا چۈزىنى ئېتىپ: – ئى رەب، بۇ يەردە بولغان بولساڭ، ئىنم ئۆلمىگەن بوللاتنى! دېدى.	مەريەم ئەيسا بارغان ئورنىغا بارغاندا، ئۇنى كۆرۈپ، ئايىقىغا چۈشۈپ: «ئى مەريەم ئەمىد ئەيسا بار يەركە بارغاندا ئۇنى كۆرۈپ، ئايىقىغا چۈزىنى ئېتىپ: – ئى رەب، سەن بۇ يەردە بولساڭ، ئىنم ئۆلمەيدۇ! » دېدى.
JHN 11:34	ئەيسا مەريەمنىڭ يېغا-زار قىلغىنىنى، شۇنداقلا ئۇنىڭ بىلەن بىلە كەلگەن يەھۇدى خەلقنىڭ يېغا-زار قىلىشىقىنى كۆرگەندە، روھىدا قاتىق يېغان چېكىپ، كۆڭلى تولىمۇ بىئارام بولدى وە:	ئەيسا مەريەم ئېغلىۋاتقانلىقىنى ۋە ئۇ بىلەن بىلە كەلگەن يەھۇدىلەرنىڭمۇ ئېغلىشىنى كۆرگەندە، ئېچكلىكىدە چوڭ يەزاعەتلەنگەن بولۇپ، ئۆزىنى چاتاقلىدى.
JHN 11:35	– ئۇنى قەيەرگە قويدۇڭلار؟ دەپ سورىدى. رەب، كېلىپ كۆرەيچىن، دېدى دېپىشتى ئۇلار.	ئۇنى قەيەرگە قويغانىڭلار؟ دەپ سورىدى. رەب، كېلىپ كۆرەيچىن، دېدى دېپىشتى ئۇلار.
JHN 11:36	يەھۇدى خەلقى: – قاراڭلار، ئۇ ئۇنى قانچىلىك سۆيگەن! – دېپىشتى.	يەھۇدىلەر: «كۆرۈڭلار، ئۇ ئۇنى نە قەدەر سۆيگەن!» دەپ دېدى.
JHN 11:37	ھەم ئۇلارنىڭ بەزلىرى: «بۇ كىشى كۆرەلمەيدىغانلارنىڭ كۆزىنى ئاچقا، بۇ ۋە ئۇلاردىن بەزلىرى: – قارىغۇنىڭ كۆزىنى ئاچقا، بۇ كىشى كېسەل كېشىنى ئۇلۇپ كەتمەسلىك ئۇچۇن ساقلىپ قالالماسىمىدۇ؟» دېپىشتى.	ھەم ئۇلارنىڭ بەزلىرى: «بۇ كىشى كۆرەلمەيدىغانلارنىڭ كۆزىنى ئاچقا، بۇ ۋە ئۇلاردىن بەزلىرى: – قارىغۇنىڭ كۆزىنى ئاچقا، بۇ كىشى كېسەل كېشىنى ئۇلۇپ كەتمەسلىك ئۇچۇن ساقلىپ قالالماسىمىدۇ؟» دېپىشتى.
JHN 11:38	ئەيسا ئىچىدە يەنە قاتىق پېغان چېكىپ، قەبرىنىڭ ئالدىغا باردى. قەبرى بىر بىر غار ئىدى؛ ئۇنىڭ كىرىش ئاغزىغا چوڭ بىر تاش قويۇقلۇق ئىدى.	ئەيسا ئۆزىنىڭ ئىچىدە يەنە چوڭ پېغان بېرىپ، فەبرىگە باردى. قەبرى بىر غار بولۇپ، كىرىش ئورندا چوڭ بىر تاش قويۇلغان ئىدى.
JHN 11:39	ئەيسا: – تاشنى ئېلىۋېتىڭلار! – دېدى. ئۇلگۇچىنىڭ ھەدىسى مارتا: – ئى بەرەپ: – ئى رەب، هازىر ئۇچۇر چىقىپ كەتنى، چۈنكى تۆت كۇن بولدى. – دېدى.	ئەيسا دېدى: «تاشنى ئېچۈرۈڭلار!» مارتا، ئۆلگەن كىشىنىڭ ئاياس، جاۋاب بەرەپ: – ئى رەب، هازىر ئۇچۇر چىقىپ كەتنى، چۈنكى تۆت كۇن بولدى. – دېدى.
JHN 11:40	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: «مەن ساڭا دېگەن ئەمەسمۇ، ئىشىنىسىڭ، خۇدانىڭ ئەيسا ئۇنىڭغا – مەن ساڭا: «بېتقاد قىلساك، خۇدانىڭ شان-شەرپىنى كۆرسەن» دېگەندىمغا! – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: «مەن ساڭا دېگەن ئەمەسمۇ، ئىشىنىسىڭ، خۇدانىڭ ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: «مەن ساڭا دېگەندىمغا! – دېدى.
JHN 11:41	ئۇلار تاشنى ئېلىۋەتىن. ئەيسا كۆزلىرىنى ئاسماڭا كۆتۈرۈپ، بۇنداق دېدى: بۇنىڭ بىلەن خالاپىق تاشنى ئېلىۋەتىن. ئەيسا كۆزلىرىنى ئاسماڭا تىكىپ مۇنداق دۇغا قىلدى: – ئى ئاتا، تىلىكىمنى ئاڭلىغىنىڭ ئۇچۇن ساڭا ئەشە كۆر ئېتىمەن.	ئۇلار تاشنى ئېلىۋەتىن. ئەيسا كۆزلىرىنى ئاسماڭا كۆتۈرۈپ، بۇنداق دېدى: بۇنىڭ بىلەن خالاپىق تاشنى ئېلىۋەتىن. ئەيسا كۆزلىرىنى ئاسماڭا تىكىپ مۇنداق دۇغا قىلدى: – ئى ئاتا، تىلىكىمنى ئاڭلىغىنىڭ ئۇچۇن ساڭا ئەشە كۆر ئېتىمەن.
JHN 11:42	تىلەكلىرىمنى ھەمىشە ئاڭلايدىغانلىقىڭىنى بىلەمەن؛ لېكىن شۇنداق بولسىمۇ، ئەتراپىدىكى مۇشۇ خالاپىق سېنىڭ مېنى ئەھەتكەنلىكىڭىگە ئىشەنسۇن دەپ، بۇنى ئېتىۋاتىمەن!	مەن سەن ھەمىشە مېنىڭ دۇئاملىرىمنى ئاڭلايدىغانلىقىڭىنى بىلەمەن؛ لېكىن بۇ يەردىكى خەلقەر سەن مېنى يوللىغانلىقىڭىغا ئىشىنىپ قېلىشى ئۇچۇن، بۇ سۆزىنى دېپتۇرا!
JHN 11:43	بۇ سۆزەرنى قىلغاندىن كېپىن، ئۇ يۇقىرى ئاۋازادا: – لازارۇس، تاشقىرىغا چىق! – دەپ توۋلىدى.	بۇ سۆزەرنى ئېتىۋاتىن كېپىن، ئۇ كاتتا ئاۋازادا: «لازار، تاشقا چىق!» دەپ توۋلىدى.
JHN 11:44	ئۇلگەن كىشى قول-پۇتلۇرى يارچە بىلەن بەندىگەن، ئېنىكى تەكشەك بىلەن ئۇلگۇچى قول-پۇتلۇرى كېپەلەنگەن، ئېڭىكى تېڭىلغا ئالدا تاشقىرىغا چىقىتى. ئەيسا ئۇلارغا: – كېپەننى يېشىۋېتىپ، ئۇنى ئازاد قىلىڭلار! – دېدى.	ئۇلگەن كىشى قول-پۇتلۇرى يارچە بىلەن بەندىگەن، ئېنىكى تەكشەك بىلەن ئۇلگۇچى قول-پۇتلۇرى كېپەلەنگەن، ئېڭىكى تېڭىلغا ئالدا تاشقىرىغا چىقىتى. ئەيسا ئۇلارغا: «يارچىلارنى ئېچىپ، ئوراپ توۋغان ئالدا تاشقىقا چىقتى. ئەيسا ئۇلارغا: – كېپەننى يېشىۋېتىپ، ئۇنى ئازاد قىلىڭلار! – دېدى.
JHN 11:45	مەريەمنىڭ بىننغا يەتكەن بىلەن بەندىگەن، ئۇنىڭ كۆرگەن يەھۇدىلارنىڭ كۆپىن بەھەدىلار ئىجدىن نەرغۇنلىدۇ، ئەنسىغا ئىستىقاد قىلدە.	مەريەمگە بارغاندا، ئۇنىڭ قىلغان ئىشلىرىنى كۆرگەن يەھۇدىلارنىڭ كۆپىن بەھەدىلار ئىجدىن نەرغۇنلىدۇ، ئەنسىغا ئىستىقاد قىلدە.

Reference	Before	After
JHN 11:46	لېكىن ئۇلارنىڭ ئىچىدە بەزلىرى يەرسىيەلەرنىڭ يىننە پېرىپ، ئەيسانىڭ قىلغان ئىشلىرىنى مەلۇم قىلىشتى.	لېكىن ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى بەزلىرى يەرسىيەلەرگە بارىپ، ئەيسا نېمە قىلغانلىقىنى توغرا سۆزلەپ بەردى.
JHN 11:47	شۇڭا يەرسىيەلەر بىلەن باش كاھىنلار يەھۇدىيەلارنىڭ بىر كېڭەشمىسىنى بىغىپ: – قانداق قىلىشمىز كېرەك؟ بۇ ئادەم نۇرغۇن مۆجزىلىك ئالامەتلەرنى يارتىۋاتىدۇ.	شۇنىڭا يەرسىيەلەر بىلەن باش كاھىنلار يەھۇدىيەلارنىڭ بىر يىغىنى يىغىپ: – بىز نېمە قىلىش كېرەك؟ بۇ كىشى كۆپ مۇجىزەلىك ئىشلارنى قىلىۋاتىدۇ.
JHN 11:48	ئۇنىڭغا شۇنداق يول قويۇپ بېرىۋەرسەك، ھەممە ئادەم ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىپ كېتىدۇ. شۇنداق بولغاندا، رىملىقلار كېلىپ بۇ بىزنىڭ جايىمىز ۋە قوّومىمىزنى ۋەيران قىلىۋاتىدۇ – دېپىشتى.	ئەگەر ئۇنىڭغا يول قويۇپ بېرسەك، ھەممە كىشى ئۇنىڭغا ئېتىپ ئېتىدۇ. شۇنداقتا، رىملىقلار كېلىپ، بىزنىڭ جايىمىزنى ۋە قومىمىزنى يوق قىلىۋاتىدۇ!
JHN 11:49	ئۇلارنىڭ ئىچىدە بىرى، يەنى شۇ يىلى باش كاھىن قايافا: «سىلەر ھېچ ھېچنېمىنى بىلمەيدىكەنسىلەر!» نەرسىنى بىلمەيدىلە!	ئۇلار ئىچىدىكى بىر كىشى، يەنى شۇ يىلى باش كاھىن قايافا: «سىلەر ھېچ ھېچنېمىنى بىلمەيدىلە!
JHN 11:50	يۇتون خەلقنىڭ ھالاك بولۇشىنىڭ ئورۇنغا، بىرلا ئادەمنىڭ ئۇلار ئۈچۈن ئۇلۇشىنىڭ ئەۋەللەكىنى چۈشىنىپ يەتمەيدىكەنسىلەر، – دېدى	سىلەر يۇتون خەلقنىڭ يوقلىپ كېتىشىدىن كۆرە، بىر كىشىنىڭ ئۇلار ئۈچۈن ئۇلۇپ كېتىشى ياخشىلىقىنى چۈشىنىمەيدىكەنسىلەر، دېدى
JHN 11:51-52	(بۇ) سۆزىنى ئۇ تۆزۈلۈكىدىن ئېتىمىغانىدى؛ بىلكى ئۇ شۇ يىلى باش كاھىن بولغانلىقى ئۈچۈن، ئەيسانىڭ يەھۇدىي خەلقى ئۈچۈن، شۇنداقلا يەقهەت ئۇ خەلق ئۈچۈنلەمەس، بىلكى خۇدانىڭ ھەر يانغا تارقلىپ كەتكەن يەزەتلىرىنىڭ ھەممىسىنى بىر قىلىپ ئۇيۇشتۇرۇش ئۈچۈن ئۆلىغەنلىقىدىن.	ئۇ بۇ سۆزىنى ئۆزى ئېيتىمىغان؛ بىلكى شۇ يىلى باش كاھىن بولغانلىقىغا ئەگىش، ئەيسا يەھۇدىي خەلقى ئۆچۈنلەمەس، خۇدانىڭ ھەر يانغا تارقىغان يەزەتلىرىنى بىرلىكتە ئۇيۇغۇش ئۈچۈن ئۇلۇپ كەتدىغانلىقىنى ئالدىن بېشارەت قىلغان.
JHN 11:53	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار مەسلىھەتلەشىپ، شۇ كۇندىن باشلاپ ئەيسانى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن يىلان قىلغان.	شۇ كۇندىن باشلاپ ئۇلار ئەيسانى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن يىلان قىلغان.
JHN 11:54	شۇنىڭ ئۈچۈن ئەيسا ئەمدى يەھۇدىيەلار ئارسىدا ئاشكارا يۈرمەيتىن، ئۇ ئۇ يەردىن ئايىرىلىپ چۆلگە يېقىن رايوندىكى ئەفرائىم ئىسىملىك بىر شەھىرىگە بېرىپ، مۇخلىسىلىرى بىلەن ئۇ يەرde تۇردى.	شۇ ئۈچۈن ئەيسا ھازىر يەھۇدىيەلار ئارسىدا ئاشكارا كۆرۈmەيتىن، شۇ جايىدىن كېتىپ چۆلگە يېقىن رايوندا، ئەفرائىم دېگەن شەھەرگە باردى، ئۇ يەرde شاگىرىدىلىرى بىلەن قالدى.
JHN 11:55	ئەمدى يەھۇدىيەلارنىڭ «ئۇتۇپ كېتىش ھېتىن»غا ئاز قالغانىدى. نۇرغۇن كىشىلەر تاھارەتنى ئادا قىلىش ئۈچۈن، ھېتىتىن ئىلگىرى يېزىلاردىن بېرۇسالىمغا كېلىشتى.	ھازىر يەھۇدىيەلارنىڭ يەسخا ھېتىپ كېلىپ قالدى. كۆپ كىشى تەھارەت قىلىش ئۈچۈن، ھېتىتىن بۇرۇن قىشتاغلاردىن يېرۇسالىمغا كېتىشتى.
JHN 11:56	شۇنىڭ بىلەن بىلە شۇ كىشىلەر ئەيسانى ئىزدەشتى. ئۇلار ئىبادەتخانىدا جىينىلىغاندا يېغىلغاندا بىر-بىرىگە: – قانداق ئۇلۇغا تىسىلەر؟ ئۇ ھېتى ئوتکۇزگىلى كەلەمەسمۇ؟ – دېپىشتى.	شۇ كىشىلەر ئەيسانى ئىزدەپ تۇرۇشتى. ئۇلار ئىبادەتخانىدا جىينىلىغاندا بىر-بىرىگە: «ئىمە ئويلايىسلەر؟ ئۇ ھېتىكە كەلەمەيدۇ؟» دېدى.
JHN 11:57	باش كاھىنلار ۋە يەرسىيەلەر ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولۇپ، ھەر كىم ئۇنىڭ باش كاھىنلار بىلەن يەرسىيەلەر بولسا ئۇنى تۇتۇش ئۈچۈن، ھەركىمنىڭ ئۇنىڭ قىەردەلىكىنى بىلسە، مەلۇم قىلىشى توغۇرۇق يەرمان چىقارغانىدى.	باش كاھىنلار ۋە يەرسىيەلەر ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولۇپ، ھەر كىم ئۇنىڭ باش كاھىنلار بىلەن يەرسىيەلەر بولسا ئۇنى تۇتۇش ئۈچۈن، ھەركىمنىڭ قېيەرەت تۈرۈۋاتقانلىقىنى بىلسە، دەرھال خەۋەر بېرىشى كېرەك، دېگەن بۇرۇق چىقارغانىدى.
JHN 12:1	ئۇتۇپ كېتىش ھېتىدىن ئالتە كۈن ئىلگىرى، ئەيسا ئۆزى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگەن بەيت-ئانىيا تۇرالغۇ جايىغا كەلدى.	پاسخا ھېتىدىن ئالتە كۈن بۇرۇن، ئەيسا لازارنى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگەن بەيت-ئانىيا تۇرالغۇ جايىغا كەلدى.
JHN 12:2	شۇ ۋەجىدىن ئۇلار ئۇ يەرde ئۇنىڭغا زىياپەت بەردى. مارتا مېھماڭلارنى كۆتۈۋاتاتنى؛ لازارۇس تۇرۇۋاتقان جاي – بەيت-ئانىياغا كەلدى.	شۇ ۋاقىتتا ئۇلار ئۇ يەرde ئۇنىڭ ئۈچۈن تاماق تەبىارلىدى. مارتا مېھماڭلارنى ساقلاپ تۇراتتى؛ لازارۇس بولسا ئەيسا بىلەن بىرگە ئۆلتۈرغانلارنىڭ بىرى ئىدى.
JHN 12:3	مەريم ئەمدى ناھايىتى قىممەت باھالىق ساپ سۇمبۇل ئەتىرىدىن بىر قاداق ئەكلىپ، ئەيسانىڭ يۇتلىرىغا قۇيدى ئاندىن چاچلىرى بىلەن ئىدى.	مەريم ھازىر ئەڭ قىممەتلىك سۇمبۇل ئەتىرىنى بىر توب ئېلىپ، ئەيسا يۇتىغا سۆكۈپ قويدى، كېپىن چاچى بىلەن سۈرۈپ قۇرۇتىدۇ.

Reference	Before	After
JHN 12:4	پۇتلەرنى ئېرتىپ قۇرۇتىن. ئەتىرنىڭ خۇش يۇرۇقى ئۆيىنى بىر ئالدى.	ياققان يۇرۇقى ئۆي تولۇپ كېتسدۇ.
JHN 12:5	لېكىن ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىدىن بىرى، يەنى ئۇنىڭغا يات ئارىدا ساتقۇنلۇق قىلغۇچى، سىمۇننىڭ ئوغلى يەھۇدا ئىشقارىبىوت:	بىراق ئۇنىڭ شاگىرىدىن بىرى، يەنى سىمۇننىڭ ئوغلى يەھۇدا ئىشقارىبىوت، كېين ئۇنى سېتىپ بېرىدىغان كېتى:
JHN 12:6	— نېمىشقا بۇ قىممەت باھالىق ئەتىر كەمبەغەللەرگە سەرىقە قىلىپ بېرىلىشكە ئوچ يۈز دىنارغا سېتىلمىدى؟ — دېدى	ئاشۇ نېمىشقا بۇ قىممەت يارىنى fümyen ئوچ يۈز دىنارغا ساتىمىدى، يۇلنى كەمبەغەللەرگە بېرىپ ياردەملىشتە؟
JHN 12:7	ئۇ بۇ گەينى كەمبەغەللەرگە ئەلگە بەرمەيدىغانلىقى ئوچۇن دېمەگەن، بەلكى ئۆزى ئوغىرى بولغانلىقى ئوچۇن دېگەن؛ چۈنكى ئۇ مۇخلىسلارنىڭ ئورتاق ھەميانىنى ساقلىغۇچى بولۇپ، دائم ئۇنىڭغا سېلىنگىنىدىن ئوغىرىلىۋالاتنى).	ئەيسا دەپ كەتتى: «ئايالنى قويۇۋەتكەن، چۈنكى ئۇ بۇنى مېنىڭ دەفن يۈل قايكىقىنى كۆرۈپ تۇرۇپ، ئىچىگە سېلىنغان نەرسىلەرنى داۋاملىق ئېلىپ كەتكەن.
JHN 12:8	ئەمدى ئەيسا: — ئايالنى ئۆز سختىيارىغا قويىغىن! چۈنكى ئۇ بۇنى مېنىڭ دەپىنە كۈنۈم ئوچۇن تەيىارلىق قىلىپ ساقلىغاندۇر، لېكىن مەن چۈنكى كەمбەغەللەر ھەمىشە سىلەر بىلەن بىلە بار، لېكىن مەن ھەمىشە سىلەر بىلەن بار بولمايمەن، دېدى.	ئەمما باش كاھىنلار لازارىنمۇ ئۆلتۈرۈش ئوچۇن مەسلىھەت چىقىرىپ تۇردى.
JHN 12:9	زور بىر توب يەھۇدىيىلار ئۇنىڭ شۇ يەردە ئىكەنلىكىدىن خەۋەر تېپىپ، شۇ يەرگە كەلدى. ئۇلارنىڭ كېلىشى يالغۇز ئەيسانى دەيلا ئەمەس، يەنە ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگەن لازارۇسىنىمۇ كۆرۈش ئوچۇن ئىدى.	كۆپ يەھۇدىي كىشىلەر ئىسا شۇ جايادا دەپ خەۋەر ئالغاندا، شۇ يەرگە كەلدى. ئۇلارنىڭ كېلىشى يەقەت ئىسا ئۆچۈنگەلا ئەمەس، يەنە ئىسا تىرىلىگەن لازارىنمۇ كۆرۈش ئوچۇن ئىدى.
JHN 12:10	لېكىن باش كاھىنلار بولسا لازارۇسىنىمۇ ئۆلتۈرۈشنى مەسلىھەتتەشكەندى،	چۈنكى ئۇنىڭ ئوچۇن كۆپ يەھۇدىيىلار كۆكۈل ئۆزگەرتىپ، ئەيساغا ئىشىنىپ قالدى.
JHN 12:11	چۈنكى ئۇنىڭ سەۋەبدىن نۇرغۇن يەھۇدىيىلار ئۆزلىرىدىن چېكىنىپ ئەيساغا ئېتىقاد قىلىۋاتاتنى.	كېپىنكى كۇن، بابارام ئوچۇن كەلگەن زور گۇرۇھ خەلق ئەيسا يېرۇسالىمغا بارۇاتقانلىقىنى ئاڭلىدى،
JHN 12:12	ئەتسىس، «ئۆتۈپ كېتىش ھېتى»نى ئۆتكۈزۈشكە كەلگەن زور بىر توب خالايق ئەيسانىڭ يېرۇسالىمغا كېلىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاب،	ئادەملەر خورما ياپراقلېرىنى قوللىرىغا ئېلىپ، ئۇنى قارشىلاب چىقىتى ۋە: «ھوساننا! رەبىنىڭ ئىسمى بىلەن كەلگەن كىشىگە مۇبارەك بولسۇن، ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىغا مۇبارەك بولغاي!» دەپ ۋارقىراشتى.
JHN 12:13	قوللىرىغا خورما شاخلىرىنى تۇتۇشقان ھالدا ئۇنى قارشى ئالغىلى چىقىشتى ۋە: «تەشەككۈر-ھوساننا! يەرۋەردىگارنىڭ نامىدا كەلگۈچ، ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىغا مۇبارەك بولغاي!» دەپ ۋارقىراشتى.	ئىسسا بىر ياش تەخە تېپىپ، ئۇنىڭغا ئۆلتۈردى؛ مۇقدەدەس كىتاپلاردا دېگەندەك.
JHN 12:14	ئەيسا بىر تەخەينى تېپىپ، ئۇنىڭغا مىندى؛ خۇددى مۇقەددەس يازىملاarda مۇنداق يۇتۇلگەندەك:	«قورقما، زىيون قىزى! كۆر، سەنىڭ يادىشاھىڭ ئېشەك بالسىدا مىنىپ كېلىۋاتىدۇ!»
JHN 12:15	ئەيسا بىر تەخەينى تېپىپ، ئۇنىڭغا مىندى؛ خۇددى مۇقەددەس يازىملاarda مۇنداق يۇتۇلگەندەك:	ئۇ واقىتنا ئۇنىڭ شاگىرلىرى بۇ ئىشلارنى ياخشى چۈشەنمىگەن، لېكىن ئەيسا ئاللا تەرىپىدىن گۈزەل-شەرەپ كېنىڭ ئېرىشكەندىن كېين، بۇ سۆزلەرنىڭ ئۇنىڭ ئۆستىگە تولۇق بولغانلىقىنى ۋە بۇ ئىشلارنىڭ ئاندا رەت قىلىنغانلىقىنى خاتىرلاپ قالدى.
JHN 12:16	ئەينى چاغدا ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى بۇ ئىشلارنى چۈشەنمەيتتى، لېكىن ئەيسا شان-شەرىتە ئۆلۈغانغاندىن كېين، بۇ سۆزلەرنىڭ ئۇنىڭ توغرۇلۇق يۇنۇلگەنلىكىنى، شۇنداقلا بۇ ئىشلارنىڭ دەرۋەقە ئۇنىڭدا شۇنداق يۇز بەرگەنلىكىنى ئېسىگە كەلتۈردى.	ئىسلانىنىڭ ئۆزىنىڭ شاگىرلىرى بۇ ئىشلارنى ياخشى چۈشەنمىگەن، لېكىن ئەيسا ياراتقان بۇ مۆجزىلىك ئالامەتنىمۇ ئاڭلىغاچقا، ئۇنى قارشى ئېلىشقا شۇ بىر توب ئادەملەر چىقىشقانىدى.
JHN 12:17	ئىسلا لازارنى قەبرىدىن چاقرىپ تىرىلدۈرگەندە، ئۇ بىلەن بىلە بولغان خەلق ئەمدى ئۇ لازارۇسىنى قەبرىدىن چاقرىپ تىرىلدۈرگەن چاغدا ئۇنىڭ بىلەن بىلە بولغان خالايق بولسا، بۇ ئىشقا گۇۋاھلىق بېرىۋاتاتنى.	بۇ ئىشنى گۇۋاھلىق قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
JHN 12:18	ئەيسا ياراتقان بۇ مۆجزىلىك ئالامەتنىمۇ ئاڭلىغاچقا، ئۇنى قارشى ئېلىشقا شۇ بىر توب ئادەملەر چىقىشقانىدى.	ئەيسا بۇ ئەيمەننى قىلغانلىقىنى ئاڭلىغاندا، شۇ خەلق ئۇنى قارشى ئېلىشقا يەرسىلەر بولسا بىر-بىرىگە: — قاراڭلار، بارلىق قىلغىنىڭلار بىكار كەتتى!
JHN 12:19		ئەرسىلەر بىر-بىرىگە: كۆرۈڭلار، سىلەرنىڭ ھەممە كۆيۈملۈكىڭلار بىكار كەتتى!

Reference	Before	After
JHN 12:20	مانا ئەمدى يۇتكۈل جاھان ئۇنىڭغا ئەگەشمەكتە! – دېيىشتى.	هازىر يۇتون دۇنيا ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەتلى! دېدى.
JHN 12:21	ئۇتۇپ كېتىش ھېيتىدا ئىبادەت قىلغىلى كەلگەنلەر ئارسىدا بىرچەچە گېبىكلارمۇ بار ئىدى.	يېزلىدا ئىبادەت قىلىش ئۇچۇن كەلگەنلەرنىڭ ئارسىدا بەزى گېبىكلار بار ئىدى.
JHN 12:22	بۇلار ئەمدى گاللىيەنىڭ، بېيت-سائىدا يېزىسىدىن بولغان فىلىپىنىڭ يېننغا كېلىپ: – ئېيەندىم، بىز ئەيسا بىلەن كۆرۈشىسىك، – دەپ تەلەپ قىلىشتى.	بۇلار گاللىيەدىكى بېيت-سائىدا تۇرۇشلۇق فىلىپىنىڭ يېننغا بارىپ: ئاقا، بىز ئەيسا بىلەن كۆرۈشىمىكچى، دەپ سورايتى.
JHN 12:23	فلىپ بېرىپ بۇنى ئاندرىياسقا ئېيتىپ تۇردى. كېيىن ئاندرىيەتاس بىلەن ئىككىسى ئېساغا مەلۇم قىلدى.	فلىپ بۇ مەسىلەنى ئاندرىيەتاسقا ئېيتىپ تۇردى. كېيىن ئاندرىيەتاس بىلەن ئىككىسى ئېساغا بۇنى ئۇچۇرۇپ بەردى.
JHN 12:24	لېكىن ئەيسا ئۇلارغا جاۋابىن مۇنداق دېدى: – «ئىنسانئوغلىنىڭ شان-شەرەپتە ئۇلۇغلىنىدىغان ۋاقتىت-سائىتى يېتىپ كەلدى.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب قىلدى: «ئىنسانئوغلىنىڭ شەرەپلىنىش ۋاقتى ھازىر كەلدى.
JHN 12:25	بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، بۇغىدai دېنى تۇيراق ئىچىگە چۈشۈپ ئۆلمىگۈچە، ئۆزى يەنلا يالغۇز قالىدۇ؛ لېكىن ئۆلسە، مول هوسۇل بېرىدۇ.	ھەقىقەت، ھەقىقەت، مەن سىلەرگە دەيمەن: بۇغىدai دېنى تۇيراققا چۈشۈپ ئۆلمەسکە، ئۇ يەنلا يالغۇز قالىدۇ؛ بىراق ئۆلسە، زۆر كۆپ هوسۇل بېرىدۇ.
JHN 12:26	كىمدەكىم ئۆز ھاياتىنى ئايىسا ئۇنىڭدىن مەھرۇم بولىدۇ؛ لېكىن بۇ دۇنيادا ئۆز ھاياتىدىن نەيرەتلەنسە، ئۇنى مەڭگۈلۈك ھاياتلىقا ساقلىيالايدۇ.	كىم ئۆز ھاياتىنى ياقۇرسا، ئۇنى يوقاتىدۇ؛ لېكىن بۇ دۇنيادا ئۆز ھاياتىدىن سېرىنگەن بولسا، ئۇنى ئەبەدى ھاياتتا ساقلاپ قالايدۇ.
JHN 12:27	كىمدەكىم خىزمىتىمەد بولۇشنى خالسا، ماڭا ئەگەشىسۇن. مەن قىيەرەدە بولساام، مېنىڭ خىزمەتچىمۇمۇ شۇ يەردە بولىدۇ. كىمدەكىم مېنىڭ خىزمىتىمەد بولسا، ئاتا ئۇنىڭغا ئىززەت قىلدى.	ئەگەر كىم مېنى خىزمەت قىلسا، ماڭا ئەگىشىسۇن. مەن قايىدا بولساام، مېنىڭ خىزمەتچىم شۇ يەردە بولىدۇ. كىم مېنى خىزمەت قىلسا، ئاتا ئۇنى ئىززەت قىلدى.
JHN 12:28	هازىر جېنىم فاتىق تازابلىنىۋاتىدۇ. مەن نېمە دېيىشىم كېرەك؟ ئاتا، مېنى بۇ سائەتىن قۇتقۇرغۇن!» دەيمۇ؟ لېكىن مەن دەل مۇشۇ ۋاقتىت-سائەت ئۇچۇن كەلدى.	نەمدىلا جېنىم بەك كۆپ كەتلى. نېمە دېسەم بولىدۇ؟ ئاتا، مېنى بۇ ۋاقتىنى ئۆتكۈزۈپ كەت!» دەپ سورايمۇ؟ بىراق مەن دەل بۇ ۋاقت ئۇچۇن كەلگەن.
JHN 12:29	ئاتا، نامىڭغا شان-شەرەپ كەلتۈرگەن!». شۇۋان، ئاسماناندىن بىر ئاۋاز ئاڭلىنىپ: – ئۇنىڭغا شان-شەرەپ كەلتۈرۈمۇم ۋە يەنە ئۇنىڭغا شان-شەرەپ كەلتۈرىمەن!» – دېيىلدى.	ئاتا، سىزنىڭ ئىسمىڭىزنى شان قىلىڭ! شۇ دەم، ئاسماناندىن بىر سۆز كەلدى: «مەن ئالدىلا شان قىلدىم ۋە يەنە شان قىلىمەن!»
JHN 12:30	بۇنى ئاڭلغان شۇ يەردە تۇرغان خالايىق: – ھاوا گۈلۈرلىدى، – دېيىشتى. يەنە بەزىلەر بولسا: – بىر يەرسىتە ئۇنىڭغا گەپ قىلدى، – دېيىشتى.	ئۇنى ئاڭلغان خەلق: «ھاوا گۈلۈدى» دەپ دېدى. باشقىلار: «بىر يەرسىتە ئۇنىڭغا گەپ قىلدى» دەپ دېدى.
JHN 12:31	ئەمدى دۇنيانىڭ ئۇستىگە ھۆكۈم چىقىرىلىش ۋاقتى كەلدى؛ ھازىر بۇ دۇنيانىڭ ھۆكۈمدارنىنىڭ تاشقىرىغا قوغلىنىش ۋاقتى كەلدى.	ھازىر دۇنيا ئۇچۇن قارار ۋاقتى كەلدى؛ ھازىر بۇ دۇنيانىڭ رەھبىرى تاشقا سۆكۈلۈپ كېتىش ۋاقتى كەلدى.
JHN 12:32	ۋە مەن بولساام، يەرنىڭ ئۇستىدىن كۆتۈرۈلگىنىمەد، يۇتكۈل ئىنسانلارنى ئۆزۈمگە جەلپ قىلىپ تارتىمەن، – دېدى	ئەگەر مەن يەر دۇنياسىدىن يۇقىرىغا كۆتۈرۈلەم، ھەممە ئادەملەرنى ئۆزۈمگە تارتىپ كېلىمەن
JHN 12:33	ئۇنىڭ بۇنى دېگىنى ئۆزىنىڭ قانداق ئۆلۈم سەلن ئۆلسىدىغانلىقىنى كۆرسەتكەن.	ئۇ بۇنى دەپ، ئۇنىڭ قانداق ئۆلۈم بىلەن كېتىدىغانلىقىنى كۆرسەتكەن.
JHN 12:34	خالايىق بۇنىڭغا جاۋابىن ئۇنىڭدىن: – بىز مۇقەددەس قانۇنىڭ ئىچىدىن مەسىھىنىڭ ئەبەدگىچە قالىدىغانلىقىنى ئاڭلغان؛ سەن قانداقسىگە «ئىنسانئوغلى كۆتۈرۈلۈشى كېرەك» دېسەڭ؟ بۇ ئادەمئوغۇل دېگەن كىم؟ دەپ سورىدى.	خەلق جاۋاب بېرىپ: بىز مۇقەددەس قانۇنىڭ ئىچىدىن مەسىھىنىڭ ھەمسە قالىدىغانلىقىنى ئاڭلغانمىز؛ سەن نېمىشقا «ئادەمئوغۇل كۆتۈرۈلۈشى كېرەك» دېسەڭ؟ بۇ ئادەمئوغۇل دېگەن كىم؟ دەپ سورىدى.

Reference	Before	After
JHN 12:35	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا: – نۇرنىڭ ئاراڭلاردا بولىدىغان ۋاقتى ئۆزۈن بولمايدۇ. شۇڭا قاراڭغۇلۇقنىڭ سىلەرنى پىسۇمالاسلىق ئۆچۈن، نۇر بار ۋاقتىدا ئۇنىڭدا مېڭىلار؛ قاراڭغۇلۇقتا ماڭغان كىشى ئۆزىنىڭ قەيەرگە كېتىۋاتقانلىقىنى بىلمەيدۇ.	ئەيسا دېدى: نۇر سىلەر بىلەن تەك قىسقا ۋاقتى بار. شۇڭا، قاراڭغۇلۇق سىلەرنى پاتلاپ كەتمەسىلىك ئۆچۈن، نۇر بار كېيىن يۈرۈڭلەر؛ قاراڭغۇلۇقتا يۈرگەن كىشى ئۆزىنىڭ قايدا كېتىۋاتقانلىقىنى بىلەلمەيدۇ.
JHN 12:36	نۇر ئاراڭلاردا بار ۋاقتىتا، ئۇنىڭغا ئىشىنىڭلار؛ بۇنىڭ بىلەن نۇرنىڭ يەرزەنتىرى بولىسىلەر، – دېدى. ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئېتىقاندىن كېيىن، ئۇلاردىن ئۇلاردىن ئايرىلىپ يوشۇرۇنۇۋالدى.	نۇر سىلەرنىڭ ئارسىدا بار كەچە، ئۇنىڭغا ئىشىنىڭلار؛ بۇ بىلەن نۇرنىڭ باللىرى بولۇڭلار، دېدى. ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئېتىقاندىن كېيىن، ئۇلاردىن ئۇزاقلاپ يوشۇرۇنۇپ كەتتى.
JHN 12:37	گەرچە ئۇ ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا شۇنچە تولا مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسەتكەن بولسىمۇ، ئۇلار تېخى ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىمىدى.	گەرچە ئۇ ئۇلارنىڭ ئالدىدا شۇنچە كۆپ بەلگىلەرنى كۆرسەتسىمۇ، ئۇلار تېخى ئۇنىڭغا ئىشەنمەيتى.
JHN 12:38	شۇنىڭ بىلەن يەشايا يېغەمبەرنىڭ يازمىسىدا ئالدىنالا كۆرسىتىلگەن بېشارەت ئەمەلەلك ئاشۇرۇدى: «ئى يەرۋەردىگار، بىزنىڭ يەنكۈرگەن خەۋېرىمىزگە كىممۇ ئىشەنگەن؟ ھەم «يەرۋەردىگارنىڭ بىلىك» بولغۇچى كىمگىمۇ ئایان قىلىغان؟»	بۇ ۋاقتىتا يەشايا يېغەمبەرنىڭ سۆزى تولۇق تەمىنلەندى: «ئى رەب، بىزنىڭ خەۋېرىمىزگە كىم ئىشىنىپ قالدى؟ يەرۋەردىگارنىڭ كۆچى كىمگە كۆرۈنگەن؟»
JHN 12:39-40	خالا يېقىنىڭ ئېتىقاد قىلىمىغىنىنىڭ سەۋەبى دەل شۇكى (خۇددى يەشايا يېغەمبەر يەنە ئالدىنالا ئېتىقاندەك): «يەرۋەردىگار ئۇلارنىڭ كۆزلىرىنى كور، قەلبىنى تاش قىلدى؛ مەقسەت، ئۇلارنىڭ كۆزلىرىنىڭ كۆرۈپ، قەلبىنىڭ چۈشىنىپ، كۇناھلىرىدىن يېنىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۆچۈندۇر؛ بولمىسا، مەن ئۇلارنى ساقايتقان بولاتتىم، – دەيدۇ يەرۋەردىگار».	ئادەملەر ئىيمان قىلامىغىنى سەۋەبى، يەشايا يېغەمبەر دېگەن: «ئاللاھ ئۇلارنىڭ كۆزلىرىنى قارىتىپ، قەلبىنى قاتى قىلىدى. بۇ، ئۇلار كۆزى بىلەن كۆرمەسىلىك، قەلب بىلەن چۈشەنمەسىلىك، گۇناھدىن تەۋەب قىلاماسلىق ئۆچۈندۇر. ئەگەر بۇ يوق بولسا، مەن ئۇلارنى داۋالايم» دەپ.
JHN 12:41	بۇ سۆزلەرنى يەشايا يېغەمبەر مەسىھىنىڭ شان-شەرىپنى كۆرۈپ ئۇنىڭغا قارىتا ئالدىنالا سۆز قىلغىنىدا ئېتىقاندى.	بۇ سۆزلەر يەشايا مەسىھىنىڭ ئەزىزلىكتىن كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئۆچۈن ئالدىن سۆز قوشۇپ دېتۇ.
JHN 12:42	ۋەھالەنلىك، گەرچە هەتتا يەھۇدى ئاقساقا للېرىدىنمۇ نۇرۇنلىغان ئادەملەر ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلغان بولسىمۇ، ئۇلار يەرسىلەر ۋەجىدىن قورقۇپ، سىناگوگاندىن چىقىپ كېتىش دېمەسىلىك ئۆچۈن ئۇنى ئېتىراپ قىلىمىدى.	بىراق، گەرچە يەھۇدىلىرىنىڭ رەھبەرلىرى ئارسىدا كۆپ كىشى ئۇنىڭغا ئىشىنىپ قالغان بولسىمۇ، يەرسىلەرگە قورقانلىق ئۆچۈن، سىناگوگاندىن چىقىپ كېتىش دېمەسىلىك ئۆچۈن، ئۇنى ئېتىراپ قىلمايدۇ.
JHN 12:43	بۇنىڭ سەۋەبى، ئۇلار ئىنسانلاردىن كېلىدىغان ئىززەت-شۇھەرتىن خۇددادىن كېلىدىغان ئىززەت-شۇھەرتىن ياخشى كۆرەتتى.	چۈنكى ئۇلار ئادەملەردىن كەلگەن ھۆرمەتنى خۇدا تەرەپىدىن بەرگەن ھۆرمەتىن كۆپىرەك ياقتۇرغان.
JHN 12:44	بىراق ئەيسا يۇقىرى ئاۋاز بىلەن مۇنداق دېدى: – ماڭا ئېتىقاد قىلغۇچى ماڭلا ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكۈچىگە ئېتىقاد قىلغۇچىدۇر.	ئەيسا چۈڭ ئاۋاز بىلەن دېدى: «ماڭا ئىشىنىدىغان كىشى، يەقەت ماڭا گە بولغاندا ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكەنگە ئىشىنىدۇ». «
JHN 12:45	كىمكى مېنى كۆرگۈچى بولسا، مېنى ئەۋەتكۈچىنى كۆرگۈچى بولىدۇ.	كىم مېنى كۆرسە، مېنى ئەۋەتكەننى چوقۇم كۆرگەن بولىدۇ.
JHN 12:46	مەن ماڭا ئېتىقاد قىلغۇچىلار قاراڭغۇلۇقتا قالمىسۇن دەپ، نۇر سۈپىتىدە دۇنياغا كەلدىم.	مەن نۇر سۈپىتىدە دۇنياقا كەلدىم، شۇڭا ماڭدا ئېتىقاد قىلغۇچىلار قاراڭغۇلۇقتا قالمايدۇ.
JHN 12:47	بىرسى سۆزلىرىمنى ئاڭلاپ، ئۇلارنى تۇتىمسا، ئۇنى سوراقدا تارتىمايمەن؛ ئۇنى ھۆكۈم قىلامايمەن؛ چۈنكى مەن دۇنيا بۇ دۇنيادىكى خەلقەرنى ھۆكۈم چۈنكى مەن دۇنيادىكىلەرنى سوراقدا تارتىقلى ئەمەس، بەلكى دۇنيادىكىلەرنى قۇتۇزۇغىلى كەلدىم.	ئەگەر بىرەر كىشى سۆزلىرىمنى ئاڭلىساق، لېكىن ئۇغا ئىشەنمەسە، مەن ئۇنى ھۆكۈم قىلامايمەن؛ چۈنكى مەن دۇنيا بۇ دۇنيادىكى خەلقەرنى ھۆكۈم چۈنكى مەن دۇنيادىكى خەلقەرنى قىلىش ئۆچۈن كەلەپىتىم، بەلكى دۇنيا بۇ دۇنيادىكى خەلقەرنى قۇتۇزۇش ئۆچۈن كەلگەنەن.
JHN 12:48	بىراق مېنى چەتكە قاققۇچىنى، شۇنداقلا سۆزلىرىمنى قوبۇل قىلىغاننى بولسا، ئۇنى سوراقدا تارتىقۇچى بىرسى بار. ئۇ بولسا، مەن ئېتىتىپ كالامىمۇر. ئۇ ئاخىرقى كۇنى ئۇنى سوراقدا تارتىدۇ.	لېكىن مەننى رەت قىلغۇچىلارنى، شۇنداقلا سۆزلەر آنى قوبۇل قىلىغانلارنى، ئۇلارنى ھۆكۈم قىلغۇچى بىرەپ بار. ئۇ بولسا، مەن ئېتىتىپ كەتكەن سۆزلەر آدۇر. ئۇ ئاخىرقى كۇنى ئۇلارنى ھۆكۈم قىلىدۇ.

Reference	Before	After
JHN 12:49	چۈنكى مەن ئۆزۈمدىن گەي قالمايتىم، بەلكى مېنى يولىلغان ئاتا نېمىنى دېمەكچى بولۇشىمنى ۋە قانداق گەي قىلىشىمنى تولۇق بۇيرۇق قىلغان.	چۈنكى مەن ئۆزۈمدىن گەي قالمايتىم، بەلكى مېنى يولىلغان ئاتا نېمىنى دېمەكچى بولۇشىمنى ۋە قانداق گەي قىلىشىمنى تولۇق بۇيرۇق قىلغان.
JHN 12:50	ئۇنىڭ ئەمرىنىڭ مەڭگۈلۈك ھاياتلىق ئىكەنلىكىنى بىلەمەن. شۇڭا نېمىنى سۆزلىسىم، ئاتا ماڭا بۇيرۇغۇنىدەك سۆزلەيمەن.	ئۇنىڭ ئەمرىنىڭ مەڭگۈلۈك ھاياتلىق ئىكەنلىكىنى بىلەمەن. شۇڭا نېمىنى سۆزلىسىم، ئاتا ماڭا بۇيرۇغۇنىدەك سۆزلەيمەن.
JHN 13:1	ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدىن ئىلگىرى، ئېسە بۇ دۇنيادىن ئايىرلىپ، ئاتىنىڭ يېنىغا بارىدىغان ۋاقتى-سائەتنىڭ يېتىپ كەلگەنلىكىنى بىلدى ۋە شۇنىڭ ئۆچۈن بۇ دۇنيادىكى ئۆز ئادەملەرىگە كۆرسىتىپ كەلگەن مېھر- مۇھەببىتىنى ئاخىرغىچە تولۇق كۆرسىتىپ توُردى.	ياسخا ھېيتىدىن بۇرۇن، ئەيسا بىلدى: بۇ دۇنيادىن كېتىپ، ئاتىنىڭ يېنىغا بارىدىغان ۋاقتى كەلگەن. شۇڭا، بۇ دۇنيادىكى ئۆز كىشىلىرىگە كۆرسىتىپ كەلگەن مېھرنى ئاخىرغىچە تولۇق كۆرسىتىپ توُردى.
JHN 13:2	ئەمدى كەچلىك تاماق يېيلۇقاتقانىدى؛ ئىلىس ئاللىبۇرۇن سىموننىڭ ئوغلى يەھۇدا ئىشقارىيوتىنىڭ كۆچلىگە ئېساغا ساتقۇنلۇق قىلىش ۋە سۋەھىسىسىنى سالغانىدى.	هازىر كەچلىك تاماق يېيلۇقاتقان ۋاقتى؛ شەيتان ئاللىبۇرۇن سىموننىڭ ئوغلى يەھۇدا ئىشقارىيوتىنىڭ كۆچلىگە ئېساغا ساتقۇنلۇق قىلىش ۋە سۋەھىسىسىنى قويۇپ قويغان.
JHN 13:3	ئېسَا ئاتىنىڭ ھەر ئىشنى ئۇنىڭ قولغا تايشۇرغىنىنى، ۋە ئۆزىنىڭ خۇدانىڭ يېنىدىن كېلىپ، خۇدانىڭ يېنىغا قايدىغانلىقىنى بىلگەچكە، داستخانىدىن تۇرۇپ، تون-كۆچلىكىنى يېشىپ، بىر لۆڭگە بىلەن بېلىنى باغلىدى.	ئېسَا بىلىپ توُراتنى، ئاتا ھەر نەرسىنى ئۇنىڭ قولغا ئۆتكۈزۈپ بەرگەن ۋە ئۇ خۇدا تەرىپىدىن كەلگەن بولۇپ، خۇدا تەرىپىگە قايدىدۇ. ئارام ئورنىدىن تۇرۇپ، توننى چقارىپ، بىر لۆڭگە بىلەن بەلگە باغلاپ قوبىدى.
JHN 13:5	ئاندىن جاۋۇرغا سۇ قويۇپ، مۇخلىسالارنىڭ يۇتلرىنى يۇيۇشقا ۋە بېلىگە باغلغان لۆڭگە بىلەن سورۇپ قۇرۇنۇشقا باشلىدى.	كېپىن سۇنى چوڭ قاچقالغا قويۇپ، شاگىرلارنىڭ ئەۋنېلىرىنى يۇيۇپ، بېلىگىدىك رەقىمە بىلەن سورۇپ قۇرغاتى.
JHN 13:6	نۆھەت سىمون پېتىرۇسقا كەلگەندە، پېتىرۇس ئۇنىڭغا: ئى رەب، يۇتۇمنى سەن يۇساڭ قانداق بولغاننى؟! – دېدى.	ئەمدىلە سىمون پېتىرگە كەلگەندە، پېتىر ئۇنىڭغا: ئى رەب، سەن مەننىڭ يۇقىتىنى يۇيابىسەن؟ دېدى.
JHN 13:7	ئېسَا ئۇنىڭغا: نېمە قىلىۋاتقانلىقىمنى ھازىر بىلمەيسەن، لېكىن كېپىن بىلىسەن، – دېدى.	ئېسَا ئۇنىڭغا: ھازىر نېمە قىلىۋاتقانلىقىمنى بىلمەيسەن، لېكىن كېپىن كەۋاقتىتا چۈشىنىپ كېتەسەن، دېدى.
JHN 13:8	پېتىرۇس: – سەن مېنىڭ يۇتۇمنى يۇساڭ ھەرگىز بولمايدۇ! – دېدى. ئېسَا ئۇنىڭغا جاۋاھەن: – سېنى يۇمىسمام، مېنىڭ بىلەن تەڭ نېسۋەڭ بولمايدۇ، – دېدى.	پېتىرۇس: سەن مېنىڭ يۇتۇمنى يۇيما! بۇ ھەرگىز بولمىسىن! دېدى. ئېسَا جاۋاپ قىلىدى: سېنى يۇمىسمام، مېنىڭ بىلەن بەھەرلەك بولمايدۇ.
JHN 13:9	سىمون پېتىرۇس: – ئى رەب، ئۇنداقتا يەقەت يۇتلرىمنىلا ئەمەس، قوللىرىمنىمۇ، بېشىمنىمۇ يۇغايىسەن! – دېدى.	سىمون پېتىرۇس: – ئى رەب، شۇنداق بولغاندا، يەقەت يۇتىمنىلا ئەمەس، قولۇمنىمۇ وە بېشىمنىمۇ يۇغايىپ بەر!
JHN 13:10	ئېسَا ئۇنىڭغا: – بەدىنى يۇيۇلۇپ، تامامەن ياكىز بولغان ئادەم يەقەت يۇتلرىنى يۇسلا قايتا يۇيۇنۇشىنىڭ ھاجىتى بولمايدۇ. سىلەر ياكىز، لېكىن ھەممىڭلار ئەمەس، – دېدى.	ئېسَا ئۇنىڭغا: ئەگەر بىر ئادەم تولۇق يۇيۇپ ياكىز بولسا، يەقەت يۇتىنلا يۇسا كېرەك، قالغىننىنى قايتا يۇيۇمسا بولىدۇ. سىلەر ياكىز، لېكىن ھەممىڭلار ئەمەس. دېدى
JHN 13:11	ئېسَا كىمنىڭ ئۆزىنى ساتقۇنلۇق قىلىغانلىقىنى بىلىپ توُراتنى؛ شۇڭا ئۇ (چۈنكى ئۇ ئۆزىنى كىمنىڭ تۇتۇپ بېرىدىغانلىقىنى بىلەتى؛ شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇ «ھەممىڭلارلا ياكىز ئەمەس» دېگەندى).	ئېسَا كىمنىڭ ئۆزىنى ساتقۇنلۇق قىلىغانلىقىنى بىلىپ توُراتنى؛ شۇڭا ئۇ (چۈنكى ئۇ ئۆزىنى كىمنىڭ تۇتۇپ بېرىدىغانلىقىنى بىلەتى؛ شۇنىڭ ئۈچۈن «ھەممىسىڭلار ياكىز ئەمەس» دېدى).
JHN 13:12	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنىڭ يۇتلىرىنى يۇيۇپ بولغاندىن كېپىن، تون- كۆچلىكىنى كېپىپ، يەنە داستخانغا ئولتۇرۇپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – سىلەرگە نېمە قىلغىنمنى ئۇقتۇڭلارمۇ؟	شۇ ۋاقتىتا ئۇ يۇتلىرىنى يۇيابىپ توُرۇپ، كېيمىنى كېپىپ، قايتا ئولتۇرۇپ، شۇنىڭ بىلەن ئۇلارغا دېدى: «مەن سىلەرگە نېمە قىلغانلىقىمنى بىلىۋاتامىسىز؟
JHN 13:13	سىلەر مېنى «ئۇستاز» ۋە «رەب» دەيسىلەر ۋە راست ئېتىسىلەر، مەن شۇنداقتۇرمەن.	سىلەر مېنى «ئۇستاز» ۋە «رەب» دەيسىلەر، راستلا، مەن شۇنداق.
JHN 13:14	مەن سىلەرنىڭ رەب ۋە ئۇستازى بولۇپ يۇتىڭلارنى يۇيىغاپ قالدىم، سىلەر ئەگەر مەن رەب ۋە ئۇستازىنگلار تۇرۇقلۇق، يۇتلىرىنگلارنى يۇغانىكەنەن، سىلەرمۇ بىر-بىرىڭلارنىڭ يۇتلىرىنى يۇيۇشۇڭلار كېرەك.	مەن سىلەرنىڭ رەب ۋە ئۇستازى بولۇپ يۇتىڭلارنى يۇيىغاپ قالدىم، سىلەر ئەگەر مەن رەب ۋە ئۇستازىنگلار تۇرۇقلۇق، يۇتلىرىنگلارنى يۇغانىكەنەن، سىلەرمۇ بىر-بىرىڭلارغا يۇت يۇيۇشۇڭلار كېرەك.

Reference	Before	After
JHN 13:32	ئەمدى ئىنسانئوغلى ئۇلۇغلىنىدىغان ۋاقتىسىن ئەت بېتىپ كەلدى ۋە خۇدا ئۇنلۇق ئۇلۇغلىنىدۇ.	ئېرىشىپ قالدى ۋە خۇدا ئۇنلۇق ئارقىلىق ئىززەتلەنگەن.
JHN 13:33	ئەگەر خۇدا ئۇدا نام قىلىسا، خۇدا ئۆزىدە ئۇنى چوقۇم نام قىلىدۇ، دەرھال نام ۋە ئەگەر خۇدا ئۇنىڭدا ئۇلۇغانلىسا، خۇدامۇ ئۆزىدە ئۇنى ئۇلۇغلايدۇ، شۇنداقلا دەرھال ئۇنى ئۇلۇغلايدۇ.	ئەگەر خۇدا ئۇدا نام قىلىسا، خۇدا ئۆزىدە ئۇنى چوقۇم نام قىلىدۇ، دەرھال نام ۋە ئەگەر خۇدا ئۇنىڭدا ئۇلۇغانلىسا، خۇدامۇ ئۆزىدە ئۇنى ئۇلۇغلايدۇ. قىلىدۇ.
JHN 13:34	باللىرىم، سىلەر بىلەن بىللە بولىدىغان يەنە ئازىغىنا ۋاقتىمى قالدى. سىلەر مېنى ئىززەتىسىلەر، لېكىن مېنىڭ يەھۇدىلارغا: «مەن بارىدىغان يەرگە سىلەر بارالماسىلەر» دەپ ئېيتقىنىمەدەك، بۇنى سىلەرگىمۇ ئېيتىمەن.	باللىرىم، سىلەر بىلەن بىللە بولۇشقا يەنلا ئاز ۋاقتىمى قالدى. سىلەر مېنى ئىززەتىسىلەر، لېكىن يەھۇدىلارغا دەپتەم: «مەن كەتىدىغان جايغا سىلەر بارالماسىلەر» دەپ، بۇنى سىلەرگەم ئېيتىمەن.
JHN 13:35	سىلەرگە بېڭى بىر ئەمر تايسۈرىمەنکى، «بىر-بىرىڭلارنى سۇيۇڭلار». سىلەرنى سۇيىگىنىمەدەك، سىلەر رمۇ بىر-بىرىڭلارنى سۇيۇڭلار.	مەن سىلەرگە بېڭى بىر بۇيرۇق بېرىمەن: «بىر-بىرىڭلارنى سەۋگىلەڭلار». مەن سىلەرنى سەۋگەنگەندەك، سىلەرلەرمۇ بىر-بىرىڭلارنى سەۋگىلەڭلار.
JHN 13:36	ئاراڭلاردا بىر-بىرىڭلارغا مېھر-مۇھەببىتىڭلار بولسا، ھەممە ئادەم سىلەرنىڭ مېنىڭ مۇخلىسىلىرىم ئىكەنلىكىڭلارنى بىلدۇ.	ئەگەر سىلەر بىر-بىرىڭلارغا گۆزەل سۇيۇشنى كۆرسەتسەلەر، ھەر كىشى سىلەرنىڭ مەننىڭ شاگىدىلىرىم ئىكەنلىكىنى بىلدۇ.
JHN 13:37	سىمون پېتىرۇس ئۇنىڭدىن: – ئى رەب، قەيەرگە بارىسىن؟ – دەپ سوردى. ئەيىسا جاۋابەن: – مەن كېتىدىغان يەرگە ھازىرچە ئەگىشىپ بارالماىسەن، لېكىن كېيىن ماڭا ئەگىشىپ بارىسىن. – دېدى.	سىمون پېتىرۇس ئۇنىڭغا دېدى: «ئى رەب، نېمە ئۆچۈن ھازىر سېنىڭ كېتىڭدىن كېتەلمەيمەن؟ سېن ئۆچۈن جىنمىنى سەرپ قىلىمەن!»
JHN 13:38	پېتىرۇس ئۇنىڭغا: – ئى رەب، نېمە ئۆچۈن ھازىر سېنىڭ كېتىڭدىن ئەگىشىپ بارالماىمەن؟ سەن ئۆچۈن جىنمىنى يىدا قىلاي! – دېدى. ئەيىسا جاۋاب بەردى: «سەن مەن ئۆچۈن ھەققەتەن ھاياتىڭنى رسىك قىلامسەن؟ توغرا، توغرا، سىزگە دەيمەن، توغۇش چىقمىي تۇرغاندا، سەن قىلامسەن؟ بەرھەق، بەرھەق، ساڭا ئېتىپ قويىاىك، خوراچ چىللەغۇچە، سەن مەندىن ئۆچ قېتىم تانىسىن!	ئەيىسا جاۋاب بەردى: «سەن مەن ئۆچۈن ھەققەتەن ھاياتىڭنى رسىك مەنمۇ ئۆچ قېتىم سىكار قىلاسەن!»
JHN 14:1	يۈرەكلىرىڭلارنى توقۇلۇرماڭلار! ئاللاھقا ئىشەنچىڭلار، مەنمۇ ئىشەنچىڭلار. كۆڭلۈڭلارنى ياراڭىندا قىلماڭلار خۇداغا ئىشىنىسىلەر، ماڭىمۇ ئىشىنىڭلار.	يۈرەكلىرىڭلارنى توقۇلۇرماڭلار! ئاللاھقا ئىشەنچىڭلار، مەنمۇ ئىشەنچىڭلار، ئاتامىنىڭ ئۆيىدە كۆپ ئورۇن بار. ئەگەر بولىمسا، مەن سىلەرگە دېگەن ئىدىم. چۈنكى مەن سىلەرگە ئورۇن تەبىيارلاپ، شۇ جايغا كېتىپ بارىمەن.
JHN 14:2	ئاتامىنىڭ ئۆيىدە ئۇرۇغۇن ماكانلار بار. بولىمغان بولسا، بۇنى سىلەرگە ئېيتقان بولاتتىم؛ چۈنكى مەن ھەرىرىڭلارغا ئورۇن تەبىارلاش ئۆچۈن شۇ يەرگە كېتىپ بارىمەن.	ئەيىسا جاۋاب بەردى: «سەن مەن ئۆچۈن ھەققەتەن ھاياتىڭنى رسىك يانىمدا ئالىمەن؛ شۇ تەرەپتە، مەن قەيەرەد بولسام، سىلەر رشۇ يەرەد بولۇڭلار.
JHN 14:3	مەن سىلەرگە ئورۇن تەبىيارلاپ بارغاندا، يەك قايتىپ كېلىپ، سىلەرنى كېلىپ، سىلەرنى ئۆزۈمگە ئالىمەن؛ شۇنىڭ بىلەن، مەن قەيەرەد بولسام، سىلەر رمۇ شۇ يەرەد بولىسىلەر.	مەن سىلەرگە ئورۇن تەبىيارلاپ بارغاندا، يەك قايتىپ كېلىپ، سىلەرنى توماس ئۇنىڭغا: «ئى رەب، سېنىڭ قەيەرگە كېتىدىغانلىقىڭىنى بىلەمەيمىز، شۇنداق ئىكەن، يولنى قانداق بىلىملىز؟ – دېدى.
JHN 14:4	سلىر مېنىڭ قەيەرگە كېتىدىغانلىقىمنى ۋە ئۇ يەرگە بارىدىغان يولنى بىلىسىلەر.	سلىر مەن قەيەرگە كېتىدىغانلىقىمنى ۋە ئۇ يەرگە بارىدىغان يولنى بىلىسىلەر.
JHN 14:5	توماس ئۇنىڭغا: – ئى رەب، سېنىڭ قەيەرگە كېتىدىغانلىقىڭىنى بىلەمەيمىز، شۇنداق ئىكەن، يولنى قانداق بىلىملىز؟ – دېدى.	توماس ئۇنىڭغا: «ئى رەب، سېنى قايدا كېتىپ بارغانلىقىڭىنى بىلەمەيمىز، بۇنداقنا، يولنى قانداق بىلىپ چىقالمىز؟ دېدى.
JHN 14:6	ئەيىسا ئۇنىڭغا: – يول، ھەققەت ۋە ھاياتلىق ئۆزۈمدۈرمەن. مېنىڭسىز ھېچكىم ئاتىنىڭ ئېنىغا بارالمايدۇ.	ئەيىسا دېدى: «مەن يول، ھەققەت ۋە ھاياتلىق، مېنىسىز ھېچكىم ئاتا پىنىغا بارالمااس.
JHN 14:7	ئەگەر مېنى تونۇغان بولساڭلار، ئاتامىنمۇ تونۇغان بولاتتىڭلار. ھازىردىن باشلاپ ئۇنى تونۇدۇڭلار ھەم ئۇنى كۆردوڭلار، – دېدى.	ئەگەر مەننى چوقۇم توناپ قالساڭلار، ئاتامىنمۇ تونايسىلار، ھازىرلا ئۇنى تونايسىلار ۋە كۆرگەن بولۇساڭلار، دېدى.
JHN 14:8	– ئى رەب، ئاتىنى بىزگە كۆرسىتىپ قويساڭلا، شۇ كۇيايىه، – دېدى فىلىپ.	فىلىپ دېدى: رەب، بىزگە ئاتا كۆرسەتسەڭ، بۇ بىزگە كېپى بولىدۇ.
JHN 14:9	ئەيىسا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: – «ئى فىلىپ، سلىر بىلەن بىرگە بولغۇنىمغا شۇنچە ۋاقت بولدى، مېنى تېخىچە تونۇمىدىڭمۇ؟ مېنى كۆرگەن كىشى ئاتىنى كۆرگەن بولىدۇ. شۇنداق تۇرۇقلۇق، سەن نېمىشقا يەنە: «بىزگە بولىدۇ. سەن نېمىشقا يەنە «بىزگە ئاتانى كۆرسەت» دېسەڭ؟	ئەيىسا ئۇغا دېدى: «ئى فىلىپ، مەن سىلەر بىلەن بۇ قەدەر ۋاقت بىرگە تۈردىم، يەنلا مېنى تونۇپ قالمىدىڭمۇ؟ مېنى كۆرگەنلەر ئاتانى كۆرگەن بولىدۇ. سەن نېمىشقا يەنە «بىزگە ئاتانى كۆرسەت» دېسەڭ؟

Reference	Before	After
JHN 14:10	ئاتىنى كۆرسەتكەيسەن» دەيسەن؟ مەن ئاتىدا، ئاتا مەندە ئىكەنلىكىگە ئىشەنەمسەن؟ سىلەرگە ئېيتقان سۆزلىرىمنى ئۈزۈلۈكۈمدىن ئېيتقىنىم يوق؛ بەلكى مەندە تۇرۇۋاتقان ئاتا ئۆز ئەمەللەرىنى قىلىۋاتىدۇ.	مەن ئاتانىڭ ئىچىدە، ئاتا مېنىڭ ئىچىمەدە دەپ ئىشەنەمسىز؟ سىلەرگە ئېيتىپ كەتكەن سۆزلىرىمنى ئۆزۈم ئېيتىپ كەتمەيمەن؛ بەلكى مېنىڭ ئىجىدە تۇرۇۋاتقان ئاتا ئۆز ئىشلىرىنى قىلىۋاتىدۇ. مەن ئاتىدا وە ئاتا مەندە، ياكى هېچ بولىغاندا، مېنىڭ ئىشنىڭلار، مەن ئاتىدا بولغانلىقىمغا، ئاتىنىڭ مەندە بولغانلىقىغا ئىشنىڭلار، ياكى هېچ بولىغاندا، مېنىڭ قىلغان ئەمەللەرىدىن ماڭا ئىشنىڭلار.
JHN 14:11	مېنىڭ ئاتىدا بولغانلىقىمغا، ئاتىنىڭ مەندە بولغانلىقىغا ئىشنىڭلار، ياكى هېچ بولىغاندا، مېنىڭ قىلغان ئەمەللەرىدىن ماڭا ئىشنىڭلار.	هەققەتەن، هەققەتەن، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: مېنىڭ ئىشنىدىغان كىش مېنىڭ قىلىۋاتقان ئىشلىرىمنى قىلىدۇ؛ وە بۇلاردىن تېخىمۇ چوڭ ئىشلارنى قىلىدۇ، چۈنكى مەن ئاتىنىڭ يېنىغا قايتىپ كېتىمەن. سىلەر مېنىڭ ئىسمىم بىلەن ھەر نېمە تەلەپ قىلسالىلار، مەن شۇنى قىلىمەن، شۇ ئارقىلىق ئاتا ئوغۇلدا گۈرهەمەتلەنگەن بولىدۇ.
JHN 14:12	بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، ماڭا ئىشەنگەن كىشى مېنىڭ قىلىۋاتقان ئەمەللەرىمنى قىلاڭىدۇ؛ وە بۇلاردىن تېخىمۇ ئولۇغ ئەمەللەرنى قىلىدۇ، چۈنكى مەن ئاتىنىڭ يېنىغا قايتىپ كېتىمەن.	ھەققەتەن، هەققەتەن، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: مېنىڭ ئىشنىدىغان كىش مېنىڭ قىلىۋاتقان ئىشلىرىمنى قىلىدۇ؛ وە بۇلاردىن تېخىمۇ چوڭ ئىشلارنى قىلىدۇ، چۈنكى مەن ئاتا ياققا قايتىپ كېتىمەن.
JHN 14:13	ۋە ئاتىنىڭ ئوغۇلدا ئۇلۇغلىنىش ئۈچۈن، ھەر ئېمىنى مېنىڭ نامىم بىلەن تىلىسەڭلار، شۇلارنى ئىجاپەت قىلىمەن.	سىلەر مېنىڭ ئىسمىم بىلەن ھەر نېمە تەلەپ قىلسالىلار، مەن شۇنى قىلىمەن، شۇ ئارقىلىق ئاتا ئوغۇلدا گۈرهەمەتلەنگەن بولىدۇ.
JHN 14:14	مېنىڭ نامىم بىلەن ھەرقانداق نەرسىنى تىلىسەڭلار، مەن سىلەرگە شۇنى ئىجاپەت قىلىمەن.	مېنىڭ ئىسمىم بىلەن ھەر نېمە سوراپ كەتسەڭلار، مەن سىلەرگە ئۇنى قىلىپ بېرىمەن.
JHN 14:15	— «مېنى سۆيىسەڭلار، ئەمەللەرىمگە ئەمەل قىلىسىلەر.	ئەگەر مېنى سۆيىسەڭلار، بۇيرۇقلەرىمنى تولۇق ئەمەل قىلىڭلار.
JHN 14:16	مەنمۇ ئاتىدىن تىلەيمەن وە ئۇ سىلەرگە باشقا بىر ياردەمچى ئاتا قىلىدۇ. ئۇ سىلەر بىلەن ئەبدىگىچە بىرگە بولىدۇ.	مەن ئاتىدىن سورايمەن وە ئۇ سىلەرگە يەنە بىر ياردەمچى بېرىپ قويىدۇ. ئۇ سىلەر بىلەن ھەرقاتاق ۋاقتىتا بىرگە قالدۇ.
JHN 14:17	ئۇ بولىسىمۇ ھەقىقەتىڭ روهىدۇر. ئۇنى بۇ دۇنيادىكىلەر قوبۇل قىلامايدۇ، چۈنكى ئۇنى نە كۆرمەيدۇ، نە توئۇمايدۇ. بىراق سىلەر ئۇنى توئۇيىسىلەر، چۈنكى ئۇ سىلەر بىلەن بىلە ئۆرۈۋاتىدۇ ھەم سىلەرەدە ماكان قىلىدۇ.	ئۇ ھەققەت روھى. بۇ دۇنيادىكىلەر ئۇنى قوبۇل قىلاماس، چۈنكى كۆرمەيدۇ وە توئۇمايدۇ. بىراق سىلەر ئۇنى توئۇيىسىلەر، چۈنكى ئۇ سىلەر بىلەن بىلە ئۆرۈۋاتىدۇ وە سىلەرەدە تۇرماقات.
JHN 14:18	مەن سىلەرنى يېتىم قالدۇرمائىمەن، يېنىڭلارغا يەنە قايتىپ كېلىمەن.	مەن سىلەرنى يەتىمەلەپ قويىمايمەن، يېنىڭلارغا تېزلا قايتىپ كېلىمەن.
JHN 14:19	ئازغىنا ۋاقىتتىن كېيىن، بۇ دۇنيا مېنى كۆرمەيدۇ، لېكىن سىلەر كۆرۈسلىلەر.	ئاز ۋاقت ئۆتۈپ كەتسە، بۇ دۇنيا مېنى كۆرمەيدۇ، لېكىن سىلەر كۆرۈلەيسىلەر. چۈنكى مەن ھايات بولىمەن، سىلەر ھام ھايات بولىسىلەر.
JHN 14:20	شۇ كۈندە مېنىڭ ئاتامدا بولغانلىقىم، سىلەرنىڭ مەندە بولغانلىقىڭلار وە مەنمۇ ھەم سىلەرەدە بولغانلىقىمنى بىلىسىلەر.	ئۇ كۈندە سىلەر تولۇق بىلىپ كېتىسىلەر؛ مەن ئاتامدا بار، سىلەر مەندە بار ۋە مەن سىلەرەدە بار.
JHN 14:21	كىم ئەمەللەرىمگە ئىگە بولۇپ ئۇلارنى تۇتسا، مېنى سۆيىگۆچى شۇ بولىدۇ. مېنى سۆيىگۆچىنى ئاتاممۇ سۆيىدۇ، مەنمۇ ئۇنى سۆيىمەن وە ئۆزۈمىنى ئۇنىڭغا ئایان قىلىمەن.	كىم مېنىڭ ئەمەللەرىمىنى ئەمەلگە ئاشۇرغاندا، شۇ مېنى سۆيىدۇ. مېنى سۆيىگۆچىلەرگە ئاتام سۆيىدۇ، مەنمۇ ئۇلارنى سۆيىمەن وە ئۆزۈمىنى كۆرسەتمەن.
JHN 14:22	يەھۇدا (يەھۇدا ئىشقارىيەت ئەمەس) ئۇنىڭدىن: — ئى رەب، سەن ئۆزۈڭنى بۇ دۇنيادىكىلەرگە ئایان قىلىمای، بىزگىلا ئایان قىلىشىڭ قانداق ئىش؟ — دەپ سورىدى.	يەھۇدا (ئىشقارىيەت ئەمەس) سورىدى: ئى رەب، سەن بىزگە لا ئۆزۈڭنى ئایان قىلىشىڭ، باشقلارغا قىلىمايسەڭ، بۇ نېمە ئۈچۈن؟
JHN 14:23	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابىن مۇنداق دېدى: — «بىركىم مېنى سۆيىسە، سۆزۈمىنى تۇتۇدۇ؛ ئاتاممۇ ئۇنى سۆيىدۇ وە ئاتام بىلەن ئىكىمىز ئۇنىڭ يېنىغا بېرىپ، ئۇنىڭ بىلەن بىلە ماakan قىلىمىز.	ئەيسا جاۋاب بەردى: «كىم مېنى سۆيىسە، مېنىڭ سۆزۈمىنى ياخشى تۇتۇپ كېتىدۇ، ئاتام ئۇنى سۆيىدۇ وە بىز ئىكىلىسىمىز ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ، بىلە ئۆرۈپ قالىمىز.
JHN 14:24	مېنى سۆيىمەيدىغان كىشى سۆزلىرىمنى تۆتىمايدۇ؛ وە سىلەر ئاڭلۇۋاتقان بۇ سۆز بولسا مېنىڭ ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكەن ئاتىنىڭكىدۇر.	كىم مېنى سۆيىمەس، مېنىڭ سۆزلىرىمنى ئەمەلگە ئاشۇرمائىدۇ؛ سىلەر ئاڭلۇۋاتقان بۇ سۆز مېنىڭ دېگەنلىك ئەمەس، بەلكى مېنى يولىغان ئاتامنىڭ دېگەنلىكى.
JHN 14:25	مەن سىلەر بىلەن بىلە بولۇۋاتقان چېقىمدا، بۇلارنى سىلەرگە ئېيتتىم.	مەن سىلەر بىلەن بىلە تۇرۇۋاتقان ۋاقتىقا، بۇلارنى سىلەرگە ئېيتىپ كەتتىم.

Reference	Before	After
JHN 14:26	لېكىن ئاتا مېنىڭ نامىم بىلەن ئەۋەتىدىغان ياردەمچى، يەنى مۇقەددەس روھ، روھ سىلەرگە ھەممىنى ئۆگىتىدۇ ھەم مېنىڭ سىلەرگە ئېيتقان ھەممە سۆزلىرىمنى ئېسىڭلارغا كەلتۈرىدۇ.	ئەمما ئاتا مېنىڭ نامىم بىلەن ياردەمچى ئەۋەتىدىغان ياردەمچى، يەنى مۇقەددەس روھ، سىلەرگە ھەر نەرسىنى ئۆگىتىپ بېرىپ، مېنىڭ سىلەرگە دېگەن ھەر سۆزنى ئەسلىھەتىپ تۇرىدۇ.
JHN 14:27	سىلەرگە خاتىرجەملەك قالدۇرمىھەن، ئۆز خاتىرجەملەكىمىنى سىلەرگە بېرىمەن؛ مېنىڭ سىلەرگە بېرىنەن ئەمەستۇر، كۆڭۈلۈلەرنى ئەمەستۇر، كۆڭۈلۈلەرنى يارا قىلماڭلار ۋە قورقماڭلار.	مەن سىلەرگە تەنەتكە قالدۇرام، مەنىڭى تەنەتكە كىمىنى سىلەرگە بېرىمەن؛ مېنىڭ بېرىشىم بۇ دۇنيا-اکىلەر بېرىشىدەك ئەمەس. كۆڭۈلەرنى يارا قىلماڭلار ۋە قورقماڭلار.
JHN 14:28	سىلەر مېنىڭ: «مەن سىلەردىن ئايىلىپ كېتىمەن، كېيىن بېنىڭلارغا يەنە قايتىپ كېلىمەن» دېگىنەنى ئاكىلىرىنى بېرىنەن بولساڭلار، ئاتىنىڭ يېنىغا كېتىدىغانلىقىم ئۆچۈن خۇرسەن بولاتىڭلار. چۈنكى ئاتا مەنمىن چوڭ. مەندىن ئواۇغۇدۇر.	سىلەر مەن: «مەن سىلەردىن كېتىپ كېتىمەن، كېيىن يەنە سىلەرگە قايتىپ كېلىمەن» دېگەنلىكىمىنى ئاكىلغانلىقىلەر. مەنى سۆپىسەلەر، ئاتا ياقىنغا كېتىشىمىنى ئۆچۈن سەمان بولاتىڭلار. چۈنكى ئاتا مەنمىن چوڭ.
JHN 14:29	سىلەرنىڭ بۇ ئىشلار بۇز بەرگىنە ئىشىنىشىڭلار ئۆچۈن بۇ ئىشلار بۇز بېرىشىن ئاؤفال سىلەرگە ئېيتىم.	بۇ ئىشلار بولغاندا ئىشىنىشىڭلار ئۆچۈن، ئالدىن سىلەرگە ئېيتىپ قالدىم.
JHN 14:30	مۇندىن كېيىن سىلەر بىلەن كۆپ سۆزلەشمەيمەن؛ چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ ھۆكۈمدارى كېلىش ئالدىدا تۇرىدۇ ۋە مەندىن كېرگۈدەك ھېچ يوچۇق تاپالمايدۇ.	ئەمدىلا سىلەر بىلەن كۆپ سۆزلەشمەيمەن؛ چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ ھۆكۈمدارى كېلىپ قالدى ۋە مەندە ھېچ نەرسە بار ئەمەس.
JHN 14:31	لېكىن بۇ دۇنيانىڭ ئادەملىرىنىڭ مېنىڭ ئاتىنى سۆيىدىغانلىقىمىنى بىلىشى ئۆچۈن، ئاتا ماڭا نېمە بۇيرۇق بەرگەن بولسا، مەن شۇنى ئورۇنلاشتۇرماھەن. ئۆچۈن ئاتا ماڭا ئەمەر قىلغان بولسا، مەن دەل شۇنى ئەمەلگە ئاشۇرماھەن. تۇرۇڭلار، بۇ جايدىن كېتىلەيلى.	لېكىن دۇنيا بۇنى بىلسىن دەپ، مەن ئاتىنى سۆيىدىغانلىقىمىنى كۆرسىتىش تۇرۇپ كېتىلەيلى، بۇ جايدىن.
JHN 15:1	— «ھەققىي ئۆزۈم تېلى» ئۆزۈمدۇرمەن، ئاتام بولسا باغۇھەندۇر.	مەن ھەققىي ئۆزۈم تالى، ئاتام باغان.
JHN 15:2	باغۇھەن مەندىكى مېۋە بەرمەيدىغان ھەربىر شاخنى كېسىپ تاشلايدۇ. مېۋە بەرگەنلىرىنى بولسا تېخىمۇ كۆپ مېۋە بەرسۇن دەپ، ياك قىلىپ يۇتاپ تۇرىدۇ.	ئاتام مەندىدا مېۋە بەرمەيدىغان ھەر بىر شاخنى كېسىپ ئاتىدۇ. مېۋە بەرگەنلىرىنى تېخىمۇ كۆپ مېۋە بېرىشى ئۆچۈن تازىلەپ ساقلايدۇ.
JHN 15:3	هازىر سىلەر مەن سىلەرگە دەپ ئېيتقان سۆزۈم ئارقىلىق ئاللىقاچان تەمىز ئەمدى سىلەر مەن سىلەرگە يەتكۈزگەن سۆزۈم ئارقىلىق ئاللىبۇرۇن ياك بولدوڭلار.	بولدۇڭلار.
JHN 15:4	سىلەر مەندە ئىزچىل تۇرۇڭلار، مەنمۇ سىلەر رەد ئىزچىل تۇرىمەن. شاخ تالدا تۇرمى، ئۆزى مېۋە بېرەلمەيدىغاننىدەك، سىلەر رەد مەندە ئىزچىل تۇرمىساڭلار، مېۋە بېرەلمەيسىلەر.	سىلەر مەنمۇ سىلەر بىلە داۋاملىق قالكىلار، مەنمۇ سىلەر بىلە داۋاملىق قالىمەن. شاخ تالغا تۆرمىغاندا، ئۆزى مېۋە بېرىپ كۆرەلمەيدۇ، شۇنداقلا سىلەر دە مەندە قالمىساڭلار، مېۋە بېرىپ كۆرەلمەيسىلەر.
JHN 15:5	«ئۆزۈم تېلى» ئۆزۈمدۇرمەن، سىلەر بولساڭلار شاخلىرىدۇر سىلەر. كم مەندە ئىزچىل تۇرسا، مەنمۇ شۇنداقلا ئۆنسىڭىدا تۇرغىنىمدا، ئۇ كۆپ مېۋە بېرىدۇ. چۈنكى مەنسىز ھېچ نەرسىنى قىلامايسىز.	مەن ئۆزۈم تېلى، سىلەر شاخلىرى. كم مەندە ھەرقايىس ۋاقتىنا قالسا، مەنمۇ ئۆنسىڭىدا تۇرغاندا، ئۇ كۆپ مېۋە بېرىدۇ. چۈنكى مەنسىز ھېچ نەرسىنى قىلامايسىز.
JHN 15:6	بىرسى مەندە تۇرمىسا، ئۇ كېرەكسىز شاختەك تاشلىنىپ، قۇرۇپ كېتىدۇ. بۇنداق شاخلار يېغىپ كېلىنىپ ئوققا تاشلىنىدۇ.	ئەگەر بىر كىشى مەنمۇدا قالمىسا، ئۇ شاخ تەك تاشلىنىپ قۇرۇپ كېتىدۇ. بۇنداق شاقلار يېغىپ ئوققا سۆكۈلۈپ كېتىدۇ.
JHN 15:7	ئەگەر سىلەر مەنمۇدە تەمىشە تۇرساڭلار ۋە سۆزلىرىم سىلەر دەھەمىشە سىلەر مەندە ئىزچىل تۇرساڭلار ۋە سۆزلىرىم سىلەر دە ئىزچىل تۇرسا، بار بولسا، ھەر نېمىنى ئىستەسەڭلار، سىلەرگە شۇ تولۇق ئىجابەت بولىدۇ.	ئەگەر سىلەر مەنمۇدە تەمىشە تۇرساڭلار ۋە سۆزلىرىم سىلەر دەھەمىشە سىلەر كۆپ مېۋە ئېنىپ، مەنىڭ ئەگىزلىرىڭلار ئەتكەنلىكىنى ئېنىق كۆرسەتسىلەر، بۇ ئارقىلىق ئاتامنىڭ شەرەپلىكى ئاشلىسىدۇ.
JHN 15:8	سىلەرنىڭ كۆپ مېۋى بېرىشىڭلار، شۇنداقلا مېنىڭ مۇخلىسىلىرىم ئەتكەنلىكىلارنى ئىسپاتلىشىڭلار بىلەن شان-شەرەپ ئاتامغا كەلتۈرۈلەدۇ.	ئاتام مېنى سۆيىگەندەك سۆيىدۇم سىلەرنى، مېنىڭ مۇھەببەتىمىدە ھەمىشە مۇھەببىتىمىدە ئىزچىل تۇرۇڭلار.
JHN 15:9	ئاتام مېنى سۆيىگەندەك، مەنمۇ سىلەرنى سۆيىدۇم؛ مېنىڭ مېھىر-	بۇلۇڭلار.

Reference	Before	After
JHN 15:10	ئەگەر ئەمرلىرىمنى تۇتساڭلار، خۇددى مەن ئاتامنىڭ ئەمرلىرىنى تۇتقان ۋە ھەميشە ئۇنىڭ مېھر-مۇھەببىتىدە تۇرغىنىمىدەك، سىلەرمۇ ھەميشە مېنىڭ مېھر-مۇھەببىتىمەدە تۇرسىلە.	ئەگەر مەننىڭ بۇيرۇقلرىنى ياخشى ئەمەلگە ئاشۇرسىڭلار، مەن قانداق ئاتامنىڭ بۇيرۇقلرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، ھەردايم ئۇنىڭ سۆيۈشىدە تۇرغاندەك، سىلەرنىڭمۇ ھەردايم مېنىڭ سۆيۈشىمەدە تۇرۇشكىلار.
JHN 15:11	مېنىڭ خۇشاللىقىم سىلەردە قىلىپ قالسۇن ۋە سىلەرنىڭ خۇشاللىقىڭلار تاشسۇن دەپ، مەن بۇلارنى سىلەرگە ئېيتىپ كەتتىم.	يەك تولۇق بولسۇن دەپ، مەن بۇلارنى سىلەرگە ئېيتىپ كەتتىم.
JHN 15:12	مېنىڭ ئەمرىم شۇكى، مەن سىلەرنى سۆيىسىم، سىلەرىسى بىر-بىرىڭلارنى سۆيۈشكىلار.	مەن دېگەن بۇ ئەمرىم؛ مەن سىلەرنى قانداق سۆيىسىم، سىلەرىسى بىر-بىرىڭلارنى ئونىڭدەك سۆيۈشكىلار.
JHN 15:13	ئىنسانلارنىڭ ئۆز دوستلىرى ئۆچۈن جىنىنى يىدا قىلىشتىن چوڭقۇر مېھر-مۇھەببىتى يوقتۇر.	بۇدەك چوڭ مېھر بولمايدۇ: ئۆز دوستلىرى ئۆچۈن جوننى بېرىش.
JHN 15:14	سىلەرگە بۇيرۇغان ئەمرلىرىمنى ئادا قىلىساڭلار، مېنىڭ دوستلىرىم بولىسىلەر.	ئەگەر سىلەر مەن سىلەرگە بەرگەن بۇيرۇقلرىنى ئەمەلگە ئاشۇرساڭلار، مېنىڭ دوستلىرىم بولىسىلەر.
JHN 15:15	ئەمدى مۇندىن كېين مەن سىلەرنى «قۇل» دەپ ئاتىمايمەن. چۈنكى قۇل ياتىشتىكىنىڭ ئىشلىرىنى بىلەلمىدۇ. ئورندا سىلەر دوست دەپ ئاتىمايمەن، خوجايىنىڭ نېمە قىلىۋاتقىنىنى بىلمەيدۇ. ئۇنىڭ ئورنىغا سىلەرنى «دوست» دەپ ئاتىدىم، چۈنكى ئاتامدىن ئاكلىغانلىرىمنىڭ ھەممىسىنى سىلەرگە يەتكۈزۈدۇم.	هازىر مۇنداق قىلىپ مەن سىلەرنى قۇل دەپ ئاتىمايمەن. چۈنكى قۇل ياتىشتىكىنىڭ ئىشلىرىنى بىلەلمىدۇ. ئورندا سىلەر دوست دەپ ئاتىمايمەن، چۈنكى ئاتامدىن ئاكلىغان ھەممە ئىشلارنى سىلەرگە تولۇق ئۆچۈرۈپ بەردىم.
JHN 15:16	سىلەر مېنى تاللىغىنىڭلار يوق، ئەكسىچە مەن سىلەرنى تاللىدىم ۋە سىلەرنى بېرىپ مېھە بەرسۇن ھەمدە مېۋەلىرىڭلار دائىم ساقلانسۇن، مېنىڭ نامىم بىلەن ئاتىدىن نېمە تىلىسەڭلار، ئۇ سىلەرگە بەرسۇن دەپ سىلەرنى تىكىلىدىم.	سىلەر مېنى تاللىغىنىڭلار، بەلكى مەن سىلەرنى تاللىدىم ۋە سىلەرنى مېھە بېرىش ئۆچۈن تەييارلاپ قويىدىم، شۇ مېۋەلىر دادلىق بولسۇن. مېنىڭ ئاتىمدا نېمە سوراپ قالساڭلار، بۇ سىلەرگە بېرىلىدۇ.
JHN 15:17	سىلەرگە شۇنى ئەمر قىلىمەنلىكى، بىر-بىرىڭلارنى سۆيۈشكىلار.	مەن سىلەرگە بۇنى بۇيرۇق قىلىمەن: بىر-بىرىڭلارنى سۆيۈشكىلار.
JHN 15:18	بۇ دۇنيادىكىلەر سىلەردىن نەپەرەتلەنسە، سىلەردىن ئاۋۇال مەندىن نەپەرەتلەنگەنلىكىنى بىلىڭلار.	ئەگەر بۇ دۇنيا سىلەرگە نەپەرەت قىلسا، بىلەرسىلەرلىكى، بۇ دۇنيا مېنى سىلەردىن ئالدىنلا نەپەرەت قىلغان.
JHN 15:19	ئەگەر سىلەر بۇ دۇنيا تەرەپلىك بولساڭلار، بۇ دۇنيا سىلەرنى ئۆزىنىكى دەپ سىلەرمۇ بۇ دۇنيادىكىلەردىن بولغان بولساڭلار، بۇ دۇنيادىكىلەر سىلەرنى ئۆزىمىزىنىكى دەپ، سۆيىگەن بولاتقىن، بىراق سىلەر بۇ دۇنيادىن بولمىغاققا، بەلكى مەن سىلەرنى بۇ دۇنيادىن ئايرىپ تاللىغانلىقىم ئۆچۈن، ئەمدى بۇ دۇنيادىكىلەر سىلەردىن نەپەرەتلەنىدۇ.	ئەگەر سىلەر بۇ دۇنيا تەرەپلىك بولساڭلار، بۇ دۇنيا سىلەرنى ئۆزىنىكى دەپ سىلەرمۇ بۇ دۇنيادىن ئەمەس، مەن سىلەرنى بۇ دۇنيادىن سۆيىسىدۇ. لېكىن سىلەر بۇ دۇنيادىن ئەمەس، مەن سىلەرنى بۇ دۇنيادىن تاللاپ ئالغانلىقىم ئۆچۈن، بۇ دۇنيا سىلەردىن نەپەرەت قىلىدۇ.
JHN 15:20	مەن سىلەرگە ئېيتقان سۆزىنى ئېسىڭلاردا تۇتۇڭلار: «قۇل خوجايىنىدىن ئۆستۈن تۇرمایدۇ». ئۇلار ماڭا زىيانكىشلىك قىلغان بولسا، سىلەرگىمۇ زىيانكىشلىك قىلىدۇ، مېنىڭ سۆزۈمنى تۇتقان بولسا، ئۇلار سىلەرنىڭكىنىمۇ تۇنىدۇ.	مەن سىلەرگە دەپ سۆز دەپ تۇرۇپ كەتتىم: «قۇل خوجايىدىن چوڭ بولمايدۇ». ئۇلار ماڭا ئازار بەرگەن بولسا، سىلەرگەم ئازار بېرىندۇ. مېنىڭ سۆزۈمنى قوشۇپ تۇتقان بولسا، سىلەرنىڭكىنىمۇ قوشۇپ تۇنىدۇ.
JHN 15:21	بىراق مېنىڭ نامىم ئۆپەيلىدىن ئۇلار سىلەرگەمۇ بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى بىراق، مېنىڭ ئىسمىم ئۆچۈن ئۇلار سىلەرگەمۇ بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى قىلىدۇ، چۈنكى ئۇلار مېنى يەۋەتكۈچىن تۈنۈمەيدۇ.	بىراق، مېنىڭ ئىسمىم ئۆچۈن ئۇلار سىلەرگەمۇ بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى بىلاقىلىدۇ، چۈنكى ئۇلار مېنى يوللاغان كىشىنى بىلمەيدۇ.
JHN 15:22	ئەگەر مەن كەلمەسەم ۋە ئۇلارغا سۆز ئېيتىپ تۇرمىسما، ئۇلارنىڭ گۇناھى يوق دەپ بېسابلنىاتىن. لېكىن ھازىر گۇناھى ئۆچۈن ئۇلارنىڭ ھېچ باھانىسى يوقتۇر.	ئەگەر مەن كەلمەسەم ۋە ئۇلارغا سۆز ئېيتىپ تۇرمىسما، ئۇلارنىڭ گۇناھى يوق دەپ بېسابلنىاتىن. لېكىن ھازىر، گۇناھ ئۆچۈن ئۇلارنىڭ ھېچ ئوزۇرۇ يوق.
JHN 15:23	كىمەكىم مەندىن نەپەرەتلەنسە ئاتامدىنمۇ نەپەرەتلەنگەن بولىدۇ.	مەننى نەپەرەت قىلغۇچى كىشى ئاتامىنىمۇ نەپەرەت قىلىدۇ.
JHN 15:24	مەن ئۇلارنىڭ ئارسىدا باشقا ھېچكىم قىلىپ باقىغان ئەمەللەرنى قىلىغان بولسا، ئۇلاردا گۇناھ يوق دەپ بېسابلنىاتىن. لېكىن ئۇلار ھازىر ئەمەللەرىمنى كۆرگەن تۇرۇقلۇق، يەنلا ھەم مەندىن ھەم ئاتامدىن بىلەن ئاتامغا نەپەرەت قىلىدى.	ئەگەر مەن ئۇلارنىڭ ئارسىدا باشقا كىشى قىلىغان ئىشلارنى قىلىغان، ئۇلارنىڭ گۇناھى يوقتۇر. لېكىن ھازىر ئۇلار ئەمەللەرىمنى كۆرۈپ، مەن بىلەن ئاتامغا نەپەرەت قىلىدى.

Reference	Before	After
JHN 15:25	لېكىن بۇ ئىشلار ئۇلارغا تەۋە بولغان تەۋرات قانۇندا: «ھېچقانداق سەۋەپ سەۋەپىزلا مەندىن نەپەرەتلىنى دەپ يۈتۈلگەن سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى ئۈچۈن شۇنداق يۈز بەردى.	بىراق، بۇ ئىشلار ئۇلارنىڭ قانۇندا يېزلىغان گەپ: «ھېچقانداق سەۋەپ بولمىغاندا مەندىن نەپەت قىلىدى» نى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن يۈز بەرگەن.
JHN 15:26	لېكىن مەن سىلەرگە ئاتىنىڭ يېنىدىن ئەۋەتىدىغان ياردەمچى، يەنى ئاتىنىڭ يېنىدىن چىققۇچى ھەقىقەتنىڭ روھى كەلگەندە، ئۇ ماڭا گۇۋاھلىق بېرىدۇ.	لېكىن مەن سىلەرگە ئاتا تەرەپتىن يوللايدىغان ياردەمچى كەلگەندە، بۇ ھەققەت روھ، ئاتا تەرەپتىن كەلگەن، ئۇ مەنمۇچۇن گۇۋاھلىق قىلىدۇ.
JHN 15:27	سىلەرمۇ ماڭا گۇۋاھلىق بېرىسىلەر، چۈنكى سىلەر باشتىن تارتىپ مەن بىلەن بىلە بولدوڭلار.	سىزلىر دە ماڭا گۇۋاھلىق قىلىڭلار، چۈنكى سىزلىر باشتىنلا مەن بىلەن بىرگە تۇرۇپ كەتتىڭلار.
JHN 16:1	سىلەرنىڭ يۇتۇلىشىپ كەتمەسلىكىڭلار ئۈچۈن بۇلارنى سىلەرگە ئېيتتىم.	سىزلىر يۇتۇلىشمايسىلەر دەپ، بۇلارنى سىزلىرگە ئېيتتىپ كەتتىم.
JHN 16:2	ئۇلار سىلەرنى سىناگوگلارنىڭ جامائەتلىرىدىن قوغلاپ چىقىرۇپتىدۇ؛ ھەمدە شۇنداق بىر ۋاقت-سائەت كېلىدۇكى، سىلەرنى ئۆلتۈرگۈچىن ئۆزىنى خۇداغا خىزمەت قىلىۋاتىمەن، دەپ ھېسابلايدۇ.	ئۇلار سىلەرنى سىناگوگىدىن چىقارىپ تاشلايدۇ؛ ھەم بىر ۋاقت كېلىپ قالىدۇكى، سىلەرنى ئۆلتۈرگەن كىشىلەر ئۆزلىرىنى خۇدا ئۈچۈن خىزمەت قىلىۋاتقانلىقىنى دەپ ئويلىنىدۇ.
JHN 16:3	ئۇلار بۇلارنى يا ئاتنى، يا مېنى تونۇمىغافانلىقى ئۈچۈن قىلىدۇ.	ئۇلار بۇ ئىشلارنى ئاتامىنى يا مېنى تونۇمىغافانجا قىلىدۇ
JHN 16:4	لېكىن مەن بۇ ئىشلارنى سىلەرگە ئېيتتىمكى، ۋاقت-سائىتى كەلگەندە، مەن شۇنداق ئالدىنئالا ئېيتقىنىمىنى ئېسىڭىلارغا كەلتۈرەلەيسىلەر.	لېكىن مەن بۇ ئىشلارنى سىلەرگە ئېيتتىپ بەردىمكى، ۋاقت كەلگەندە، مەن ئالدىن ئېيتقانلىقىمىنى ئېسىڭىلارغا كەلتۈرەلەيسىلەر. چۈنكى باشتى سىلەرگە بۇلارنى ئېيتتىپ بەرگەنمىدىم، چۈنكى مەن سىلەر بىلەن بىرگە تۇردىم.
JHN 16:5	هازىز، مېنى ئەۋەتكەن زاتقا كېتىپ بارىمەن، بىراق سىلەر ئارسىسا ھېچكىم – مەن باشتا بۇلارنى سىلەرگە ئېيتتىمدىم، چۈنكى مەن سىلەر بىلەن بىلە ئىدىم، لېكىن ئەمدى مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ يېنىغا قايىتىپ كېتىمەن. شۇنداق تۇرۇقلۇق، ئاراڭىلاردىن ھېچكىم مەندىن: «نەگە كېتىسەن؟» دەپ سورىمايۋاتىدۇ.	هازىز، مېنى ئەۋەتكەن زاتقا كېتىپ بارىمەن، بىراق سىلەر ئارسىسا ھېچكىم – مەن باشتا بۇلارنى سىلەرگە ئېيتتىپ بارىمەن، بىراق سىلەرگە ئېيتتىپ بارىمەن، مەندىن «سەن قايدا كېتىسەڭ؟» دەپ سورىمىدۇ!
JHN 16:6	ئەكسىچە، سىلەرگە بۇلارنى ئېيتقىنىم ئۈچۈن، قەلبىڭلار قايغۇغا چۆمۈپ كەتتى.	ئەممە، مەن بۇلارنى سىلەرگە ئېيتتىپ بەرگەنگە، قەلبىڭلار قايغۇ بىلەن تولۇپ كەتتى.
JHN 16:7	ئەممە مەن سىلەرگە ھەقىقەتنى ئېيتتىپ قويایكى، مېنىڭ كېتىشىم سىلەرگە يايىدىلىق. چۈنكى ئەگەر كەتمەسەم، ياردەمچى سىلەرگە كەلمەيدۇ. بىراق كەتمەسەم، ئۇنى سىلەرگە ئەۋەتىمەن.	لېكىن مەن سىلەرگە راست دەيمەن، مېنىڭ كېتىپ كېتىشىم سىلەرگە يايىدىلىق. چۈنكى ئەگەر كەتمەسەم، ياردەمچى سىلەرگە كەلمەيدۇ. بىراق كەتمەسەم، ئۇنى سىلەرگە يوللايمەن.
JHN 16:8	ئۇ كەلگەندە، بۇ دۇنيايدىكىلەرگە گۇناھ توغرىسىدا، ھەققانىلىق توغرىسىدا وە ئاخىرەت سورىقى توغرىسىدا ھەقىقەتنى بىلگۈزىدۇ.	ئۇ كەلگەندە، بۇ دۇنيايدىكى خەلقنى گۇناھ ھەقتە، ھەققانىلىق ھەقتە وە ئاخىرلىق ھۆكۈم ھەقتە ئەنسىرەپ قويىدۇ.
JHN 16:9	ئۇ ئۇلارنى گۇناھ توغرىسىدا بىلگۈزىدۇ، چۈنكى ئۇلار ماڭا ئېتىقاد قىلىمىدى.	ئۇ ئۇلارغا گۇناھ توغرىسىدا ئەنسىرەتتى، چۈنكى ئۇلار ماڭا ئىشەنەمەپتى.
JHN 16:10	ئۇلارنى ھەققانىلىق توغرىسىدا بىلگۈزىدۇ، چۈنكى ئاتامىنىڭ يېنىغا قايىتىپ بارىمەن وە سىلەر مېنى يەنە كۆرەلمەيسىلەر.	ئۇلارغا ئادىلىق ھەقتە ئەنسىرەتتى، چۈنكى مەن ئاتامىنىڭ يېنىغا كېتىپ بارىمەن وە سىلەر مېنى ئەمدىلا كۆرمەيسىز.
JHN 16:11	ئۇلارنى ئاخىرەت سورىقى توغرىسىدا بىلگۈزىدۇ، چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ ھۆكۈمىدارى ئۇستىگە ھۆكۈم چىقىرىلدى.	ئۇلارغا ئاخىرلىق ھۆكۈم ھەققىدە بىلدۈرۈدۇ، چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ ھەبىرى ھۆكۈم قىلىنىدى.
JHN 16:12	سىلەرگە ئېتىدىغان يەنە كۆپ سۆزلىرىم بار ئىدى؛ لېكىن سىلەر ئۇلارنى ھازىرچە كۆتۈرەلمەيسىلەر.	مەن سىلەرگە ئېتىقان كۆپ سۆزلەر بار؛ لېكىن سىلەر ھازىرچە ئۇلارنى چىداب كۆرەلمەيسىلەر.
JHN 16:13	لېكىن ئۇ، يەنى ھەقىقەتنىڭ روھى كەلگەندە، ئۇ سىلەرنى بارلىق، كۆرسەتىدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆزىدىن سۆزلەنەمەيدۇ، بەلكى ئاڭلىغانلىرىنى ئېتىقان ھەقىقەتكە باشلاپ بارىدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆزلىكىدىن سۆزلىمەيدۇ، بەلكى نېمىنى ئاڭلىغان بولسا، شۇنى سۆزلەيدۇ وە كەلگۈسىدە بولىدىغان بولىدۇ وە كەلەچەتكىكى ئىشلارنى سىلەرگە خەۋەر قىلىدۇ.	لېكىن، ھەقىقەت روھى كەلگەندە، ئۇ سىلەرنى ھەممە ھەقىقەتكە يول كۆرسەتىدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆزىدىن سۆزلەنەمەيدۇ، بەلكى ئاڭلىغانلىرىنى ئېتىقان ھەقىقەتكە باشلاپ بارىدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆزلىكىدىن سۆزلىمەيدۇ، بەلكى نېمىنى ئاڭلىغان بولسا، شۇنى سۆزلەيدۇ وە كەلگۈسىدە بولىدىغان بولىدۇ وە كەلەچەتكىكى ئىشلارنى سىلەرگە خەۋەر قىلىدۇ.

Reference	Before	After
JHN 16:14	ئىشلاردىن سىلەرگە خەۋەر بېرىدۇ. ئۇ مېنى ئۈلۈغلايدۇ، چۈنكى ئۇ مەنمىك بولغان نەرسىلەرنى ئىلىپ، سىلەرگە جاكارلايدۇ.	ئۇ مېنى چوڭ قىلدۇردىۇ، چۈنكى ئۇ مەنمىك بولغان نەرسىلەرنى ئىلىپ، سىلەرگە ئېلان قىلدۇ.
JHN 16:15	ئاتىدا بار بولغاننىڭ ھەممىسى ھەم مېنىڭكىدۇر، مانما شۇنىڭ ئۈچۈن مەن: «ئۇ مەندە بار بولغاننى تايىشۇرۇۋېلىپ، سىلەرگە جاكارلايدۇ» دەپ ئېتتىم.	ئاتانىڭ ھەر نەرسىسى مېنىڭكى. شۇ ئۈچۈن مەن دەپتىم: «ئۇ مېنىڭكىلارنى ئالىپ، سىلەرگە جاكارلايدۇ».
JHN 16:16	ئاز ۋاقتىن كېيىن، مېنى كۆرمەيسىلەر، ۋە يەنە بىرئاز ۋاقت ئۆتكەندىن كېيىن، مېنى قايتا كۆرسىلەر، چۈنكى مەن ئاتامنىڭ يېنغا كېتىمەن.	بىر ئاز ۋاقتىن كېيىن، مېنى كۆرمەيسىز، يەنە بىر ئاز ۋاقت ئۆتۈپ كەتسە، مېنى قايتا كۆرسىز، چۈنكى مەن ئاتامنىڭ يانغا كېتىپ بارىمەن.
JHN 16:17	شۇڭا مۇخلىسلىرىنىڭ بەزلىرى بىر-بىرىگە: – «ئاز ۋاقتىن كېيىن، مېنى كۆرمەيسىلەر، يەنە بىرئاز ۋاقت ئۆتكەندىن كېيىن، مېنى قايتا كۆرسىلەر» ۋە يەنە «چۈنكى مەن ئاتامنىڭ يېنغا كېتىمەن» دېگىن نېمە دېگىندۇ؟	شۇ نەرسىدىن ئۆتۈپ، ئىيىسا ئىڭ بەزى شاكرىتلەرى بىر-بىرىگە دېدى: «ئۇ بىزگە: «ئاز ۋاقتىن كېيىن، سىلەر مېنى كۆرمەيسىلەر؛ يەنە بىرئاز ۋاقت بىزگە: «ئاز ۋاقتىن كېيىن، مېنى قايتا كۆرسىلەر» دەپ، ۋە «چۈنكى مەن ئاتامنىڭ يانغا كېتىمەن» دېپ ئېتىقان. بۇ نېمە ئىبارەت؟»
JHN 16:18	«ئاز ۋاقتىن كېيىن» دېگەن سۆزنىڭ مەنسى نېمە؟ ئۇنىڭ نېمىلەرنى دەۋاتانلىرىنى بلەندۇق، – دېپىشىدۇ.	ئۇلار دېدى: «ئۇ «ئاز ۋاقتىن كېيىن» دېگەن سۆزنى نېمە دەپ ئەندىشە قىلىدۇ؟ بىز بۇنى بىلمەيمىز»
JHN 16:19	ئەيسا ئۇلارنىڭ ئۇزىدىن نېمىنى سورىماقچى بولغىنىنى بىلىپ ئۇلارغا دېدى: «مېنىڭ «ئاز ۋاقتىن كېيىن، سىلەر مېنى كۆرمەيسىلەر؛ يەنە بىر ئاز مۇنداق دېدى: – «مېنىڭ «ئاز ۋاقتىن كېيىن، مېنى كۆرمەيسىلەر؛ يەنە بىرئاز ۋاقت ئۆتكەندىن كېيىن، مېنى كۆرسىلەر» دېگىنمنىڭ مەنسىنى بىر-بىرىڭلاردىن سوراۋاتامسىلەر؟»	ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمىنى سوراپلاشنى ئويلىنىۋاتقانلىقىنى بىلىپ، ئۇلارغا ۋاقتىن كېيىن، مېنى كۆرسىلەر» دېگەن سۆزۈمىنىڭ نېمە دەپ ئەندىشە بولغانلىقىنى بىر-بىرىڭلار سوراۋاتامسىلەر؟»
JHN 16:20	ھەقىقەتەن، مەن سىلەرگە دەيمەنکى، سىلەر يېغلاپ زارلاپ بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويایكى، سىلەر يېغا-زار تۇرۇسىلەر، لېكىن بۇ دۇنيادىكلەر خۇشال بولۇشۇپ كېتسدۇ؛ سىلەر قايغۇرۇسىلەر، لېكىن قايغۇرۇنىڭلار شادلىققا ئايلىنىدۇ.	ھەقىقەتەن، ھەقىقەتەن، مەن سىلەرگە دەيمەنکى، سىلەر يېغلاپ زارلاپ كۆتۈرۈسىلەر، لېكىن قايغۇرۇسىلەر، لېكىن بۇ دۇنيا خۇشاللىنىپ كېتسدۇ؛ سىلەر قايغۇرۇنىڭلار شادلىققا ئايلىنىدۇ.
JHN 16:21	ئايال كىش تۇغۇرتا ئازابلىنىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقت-سائىتى يېتىپ كەلگەن؛ لېكىن بۇۋىقى تۇغۇلۇپ بولغاندىن كېيىن، بىر يەزەنتىنىڭ دۇنياغا كەلگەنلىكىنىڭ شادلىقى بىلەن تارتاقان ئازابىنى ئۇنتۇپ كېتىدۇ.	ئايال بالى تۇغۇتقاندا ئاغرېپ كېتىدۇ، چۈنكى ۋاقتى كەلگەن؛ لېكىن بالى تۇغۇلغانچە، دۇنياغا بالى كەلگەنلىكىنىڭ شادلىقى بىلەن ئازابىنى تەرك يېتىپ قالىدۇ.
JHN 16:22	شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەر رەزى ئازابلىنىۋاتىسىلەر، لېكىن مەن سىلەر بىلەن قايتا كۆرۈشىمەن، قەلبىڭلار شادلىنىدۇ ۋە شادلىقىڭلارنى ھېچكىم سىلەردىن تارتۇۋاللامايدۇ.	شۇنىداقلادى، سىلەر ھازىر ئازاپ كېچۈرۈۋاتىسىلەر، لېكىن مەن سىلەر بىلەن قايتا كۆرۈشەمەدۇ، شۇ ۋاقتىتا قەلبىڭلار شاد بولىدۇ ۋە ھېچ كىم سىلەردىن شادلىقىڭلارنى ئالالمايدۇ.
JHN 16:23	شۇ كۈنده سىلەر مەندىن ھېچنەرسە سورىمايىسىلەر، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويایكى، مېنىڭ نامىم بىلەن ئاتىدىن نېمىنى تىلىسەڭلار، ئۇ شۇنى سىلەرگە بېرىدۇ.	شۇ كۈنده سىلەر مەندىن ھېچ نەرسە سورىمايىسىلەر، ھەقىقىي، مەن سىلەرگە دەيمەنکى، مېنىڭ ئاتىم بىلەن ئاتا قاچاندا نېمە تەلەپ قىلساڭلار، ئۇ سىلەرگە بەرگەن بولىدۇ.
JHN 16:24	ھازىرغىچە مېنىڭ نامىم بىلەن ھېچنەمە تىلىمدىڭلار، ئەمدى تىلەڭلار، ئېرىشىسىلەر، بۇنىڭ بىلەن شادلىقىڭلار تولۇپ تاشىدۇ!	ئەمدىڭىچە مەنىڭ ئىسمىم بىلەن ھېچ نەرسە سورىمايىسىز. ھازىر سوراڭلار، ئېرىشىپ تۇرۇڭلار، بۇ شۇنداق بولغاندا سىزلىرىڭلارنىڭ خۇشاللىقى تولۇق بولىدۇ!
JHN 16:25	سىلەرگە بۇلارنى تەمىسىلەر بىلەن ئېتىپ بەردىم. بىراق شۇنداق بىر ۋاقت كېلىدۇكىن، ئۇ چاغدا سىلەرگە يەنە تەمىسىلەر بىلەن سۆزلىمەن، ئاتا توغرۇلۇق سىلەرگە ئوجۇق ئېتىمەن.	مەن سىزلەرگە بۇ ئىشلارنى مىسالالار بىلەن ئېتىپ بەردىم. ئەمما بىر ۋاقت كېلىپ قالىدۇكىن، ئۇ ۋاقتىتا سىزلەرگە ئەندى مىسال بىلەن گەيلىشەمىسىز، ئاتانى ئوجۇق ۋە ئانىق ئېتىمەن.
JHN 16:26	شۇ كۈنى تىلەكلىرىڭلارنى مېنىڭ نامىم بىلەن ئىلتىجا قىلىسىلەر، مەن سىلەر ئۈچۈن ئاتىدىن تەلەپ قىلىمەن، دەپ ئېتىمايمەن؛	شۇ كۈنى تىلەكلىرىڭلارنى مېنىڭ نامىم بىلەن سوراپىسىلەر، مەن سىلەر ئۈچۈن ئاتىدىن سوراپىمىھەن دەپ ئېتىمەيمەن؛
JHN 16:27	چۈنكى ئاتا ئۆزىمۇ سىلەرنى سۆيىدۇ، چۈنكى سىلەر مېنى سۆيىسىلەر ۋە	ئاتا سىلەرنى سۆيىدۇ، چۈنكى سىلەر مېنى سۆيىسىلەر ۋە مېنى خۇدا

Reference	Before	After
JHN 16:28	مېنىڭ خۇدانىڭ يېنىدىن كەلگەنلىكىمگە ئىشەندىلگار. مەن ئاتىنىڭ يېنىدىن چىقىب بۇ دۇنيغا كەلدىم؛ ئەمدى مەن يەنە بۇ دۇنيادىن كېتىپ ئاتىنىڭ يېنىغا بارىمەن.».	يېنىدىن كەلگەنگە ئىشەنسىلەر. مەن ئاتا تەرىپىن بۇ دۇنياڭا كەلدىم؛ هازىر مەن بۇ دۇنيادىن كېتىپ ئاتا يېنىغا قايتىمەن.
JHN 16:29	مۇخلىسىلىرى: – مانا سەن ھازىر ئوچۇق ئېتىۋاتىسىن، تەمىسىل كەلتۈرۈپ سۆزلىمىدىكى!	ئۆزىنىڭ شاڭىرىدىرى دېدى: ھېي، سەن ھازىر تولاي ئېنىق سۆزلەپ كېتۈۋاتىسىن، ھېچ نەرسىنى تەمىسىل قىلىپ ئېتىپ سۆزلەنمىدىكى! ھازىر تولا بىلىپ قالدۇق كى، سېنىڭ ھەر نەرسىنى بىلىغانلىقىڭ، ھېچكىمىنىڭ سەندىن سوئال سورىشىنىڭ حاجتى يوقلۇقىنى ئەمدى بىلىپ يەتتۇق. شۇنىڭدىن سېنىڭ خۇدانىڭ يېنىدىن كەلگەنلىكىڭگە ئىشەندۈق، – دېيىشتى.
JHN 16:30	بىز سېنىڭ ھەممىنى بىلگىنىڭنى، شۇنداقلا ھېچكىمىنىڭ سەندىن سوئال سورىشىنىڭ حاجتى يوقلۇقىنى ئەمدى بىلىپ يەتتۇق. شۇنىڭدىن سېنىڭ خۇدانىڭ يېنىدىن كەلگەنلىكىڭگە ئىشەندۈق، – دېيىشتى.	سېنىڭ خۇدا تەرىپىدىن كەلگەنلىكىڭگە تولا ئىشىنىپ كەتتۇق. ئەيسا ئۇلارغا دېدى: ھازىر ئىشەندىلگارمۇ؟
JHN 16:31	ئەيسا جاۋابەن ئۇلارغا: – ھازىر ئىشەندىلگارمۇ؟	ھەي، شۇ ۋاقت كېلىپ قالدى، دەپ، ھەممىلىرىڭلەر مېنى بالغۇز قالدۇرۇپ، ھەر بىرىڭلەر ئۆز يوللىرىڭلەرغا تارقىلىپ كېتسىلەر. بىراق مەن بالغۇز ئەمەسمى، چۈنكى ئاتا مەن بىلەن بار.
JHN 16:32	مانا، شۇنداق ۋاقت-سائىتى كېلەي دەپ قالدى، شۇنداقلا كېلىپ قالدىكى، ھەممىڭلەر مېنى بالغۇز تاشلاپ ھەربىرىڭلەر ئۆز يوللىرىڭلەرغا تارقىلىپ كېتسىلەر. بىراق مەن بالغۇز ئەمەسمى، چۈنكى ئاتا مەن بىلەن بىللىدۇر.	مەنمۇدىدا تىنچلىق تېپىشىڭلەر ئوچۇن بۇلارنى سىلەرگە دەپ بەردىم. دۇنيادا تەرىپلىكىدە قىيىات-مەشەككەتلەر بىلەن يۈزلىنىسىلەر، ئەمما جۈرۈت قىلىپ تۈرۈڭلەر! مەن دۇنيادىن ئۆستۈن كەتتىم!
JHN 16:33	سىلەرنىڭ مەندە خاتىرجەملەكىكە ئىگە بولۇشۇڭلار ئوچۇن بۇلارنى سىلەرگە دېپ بەردىم. ئېتىتىم، بۇ دۇنيادا تۇرۇپ ئازاب-ئوقۇبەت تارتىسىلەر، ئەمما گەيرەتلىك بولۇڭلار! مەن بۇ دۇنيا ئۆستىدىن غەلبىي قىلدىم!	ئەيسا بۇ گەپلىكلەرنى ئېيىقادىن كېپىن، ئۆسەنغا قاراپ، مۇنداق دۇئا قىلدى: ئى ئاتا، ۋاقت كەلگەن، سەن ئوغۇلۇنىڭ شەرەپ قىلغىلى؛ بۇ بىلەن ئوغۇلۇنىڭ سىنەمۇ شەرەپ قىلسۇن؛
JHN 17:1	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى قىلغاندىن كېپىن، كۆزلىرىنى ئەرشكە تىكىپ، مۇنداق دۇئا قىلدى: – ئى ئاتا، ۋاقت-سائىتى كېتىپ كەلدى؛ سەن ئوغۇلۇنى ئوچۇلۇق ئۆلۈغلا تقوۇزغا يېرىنى: بۇنىڭلەر ئەمەسمى، چۈنكى ئاتا مەن بىلەن بىللىدۇر.	ھەم، سەن ئۇنىڭغا ھەممە ئادەمگە هوقۇق بەرگەن، شۇنىڭ ئوچۇن ئۇ سەن بەرگەن كىشىلەرگە مەڭگۈلۈك ھایات بەرەيدۇ.
JHN 17:2	يەنى، ئۇنىڭ سەن ئۇنىڭغا تاپشۇرغان ئىنسانلارغا مەڭگۈلۈك ھایات ئاتا قىلىشى ئوچۇن، ئۇنىڭغا يۇتكۈل ئەت ئىگىلىرىدىن ئۆستۈن هوقۇق ئاتا قىلغىنىڭدەك، ئۇنى ئوچۇلۇق تقوۇزغا يېرىنى.	ئەبەدى ھایات بۇ، يەككە ھەقىقىي خۇدا سېنى بىلىپ، سېنى يوللاشقان ئەيسا مەسەھەنى تونوشتا.
JHN 17:3	مەڭگۈلۈك ھایات شۇكى، بىردىن بىر ھەقىقىي خۇدا – سېنى ۋە سەن ئەۋەتكەن ئەيسا مەسەھەنى تونوشتىن ئىبارەتتۇر.	مەن سېنى دۇنيادا شەرەپ قىلدىم، سېنىڭ بەرگەن ئىشىمنى تاماملىدم.
JHN 17:4	مەن سېنىڭ ئەمەل قىلىشىم ئوچۇن تاپشۇرغان ئىشىنى ئورۇنىدىشىم بىلەن سېنى يەر يۇزىدە ئوچۇلۇق تقوۇرۇم.	ئەي ئاتا، دۇنيا بار بولۇشتىن بۇرۇن سىز بىلەن بىرگە ئىگە بولغان شان- شەرەپ بىلەن، مېنى سىز يېنىڭىزدا قايتا چوخلانقۇرۇڭ.
JHN 17:5	ئى ئاتا، سېنىڭ ئالىم ئايىرىدە بولۇشتىن بۇرۇن مەن ئۆزۈنىنىڭ يېنىڭىدا ئىگە بولغان شان-شەرەپ بىلەن مېنى ئۆزۈنىنىڭ يېنىڭىدا ئوچۇلۇق تقوۇزغا يېرىنى.	سەن بۇ دۇنيادىن ماڭا بەرگەن كىشىلەرگە سېنىڭ ئىسمىنى كۆرسەتتىم.
JHN 17:6	سەن بۇ دۇنيادىن ماڭا تالالاپ بەرگەن ئادەمەلەرگە سېنىڭ ئامىڭىنى ئايىان قىلدىم، ئۇلار سېنىڭكى ئىدى، سەن ئۇلارنى ماڭا بەردىڭ وە ئۇلار سېنىڭ سۆز-كالامىڭىنى تۇتۇپ كەلدى.	ئۇلار سېنىكى ئىدى، سەن ئۇلارنى ماڭا بەردىڭ وە ئۇلار سېنىڭ سۆزلىرىنىڭ ياخشى ئىزلاپ كەتتى.
JHN 17:7	ئۇلار ھازىر سەن ماڭا بەرگەن ھەممە نەرسە سېنىڭدىن كەلگەنلىكىنى تولۇق كەلگەنلىكىنى بىلدى.	ئۇلار ھازىر سەن ماڭا بەرگەن ھەر نەرسە سېنىڭدىن كەلگەنلىكىنى تولۇق بىلىپ قالدى.
JHN 17:8	چۈنكى سەن ماڭا تاپشۇرغان سۆزلەرنى ئۇلارغا يەتكۈزۈپ بەردىم؛ ئۇلار چۈنکى سەن ماڭا تاپشۇرغان سۆزلەرنى ئۇلارغا تولۇق يەتكۈزۈپ بەردىم؛ ئۇلارنى قوللاپ ئالدى، سېنىڭ بىلەن سەندىن چىققىنىمىنى ھەقىقەتەن بىلىپ يەتتى ھەمە سېنىڭ مېنى ئەۋەتكەنلىكىڭىمۇ ئىشەندى.	چۈشكەندى ۋە سېنىڭ مېنى يوللاغانلىقىڭغا تولاي ئىشەندى.
JHN 17:9	بۇلارغا دۇئا قىلىمەن، بۇ دۇنيادىكى ئادەمەلەرگە ئەمەس، بەلكى سەن ماڭا بەرگەن ئادەمەلەرگە دۇئا قىلىمەن؛ چۈنكى ئۇلار سېنىڭكىدۇر.	مەن بۇلار ئوچۇن دۇئا قىلىمەن؛ دۇنيادىكى خەلقەرگە ئەمەس، بەلكى سەن ماڭا بەرگەن ئادەمەلەرگە دۇئا قىلىمەن؛ چۈنكى ئۇلار سېنىڭكى.

Reference	Before	After
JHN 17:10	مهنمىكلەر سىنىڭكى بولۇپ كەتى ۋە سىنىڭكىلەر مەنمىكى بولۇپ كەتى مېنىڭ بارلىقىم سېنىڭكىدۇر ۋە سېنىڭ بارلىقىك بولسا مېنىڭكىدۇر ۋە مەن ئۇلاردا شەرەپ تاپتىم.	ۋە مەن ئۇلار ئارقىلىق تولۇق شەرەپلىنىپ كەتتىم.
JHN 17:11	مەن ئەمدى بۇ دۇنيادا تۇرىۋەرمەيمەن؛ لېكىن ئۇلار بۇ دۇنيادا قالدى ۋە مەن سېنىڭ بىننغا كېتىۋاتىمەن. ئى مۇقەددەس ئاتا، سەن ماڭا بەرگەن نامىڭ ئارقىلىق ئۇلارنى ساقلىغىنىكى، بىز ئىككىمىز بىر بولغىنىمىزدەك، ئۇلارمۇ بىر بولغاي.	مەن هازىر بۇ دۇنيادا قالمايمەن؛ بىراق ئۇلار بۇ دۇنيادا قالدى ۋە مەن سلىنىڭ بىننغا كېتىۋاتىمەن. ئى مۇقەددەس ئاتا، سەن ماڭا بەرگەن ئىسمىڭ ئارقىلىق ئۇلارنى ساقلاشنى تەلەپ قىلىمەنكى، بىز ئىككىمىز بىر بولغاندەك، ئۇلارمۇ بىر بولسۇن.
JHN 17:12	مەن ئۇلار بىلەن بىللە بولغان ۋاقتىمدا، سەن ماڭا بەرگەن نامىڭ بىلەن ساقلاپ قوغىدىم؛ ۋە يازمىلاردا ئاللىبىرۇن دېگەنلىكى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۇلارنى ساقلىدىم ھەم قوغىدىم؛ ۋە مۇقەددەس يازمىلاردىكى بېشارەتنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى يولىدا، ئۇلارنىڭ ئىچىدىن ھالاکەتكە خاس بولغان كىشىدىن باشقا بىرىمۇ يوقالمىدى.	مەن ئۇلار بىلەن بىلەن ئۇلارنى ئېلىنىڭ بىلەن ئۇلارنى ئۇچۇن، ئۇلار ئىچىدىن تەقدىر قىلىشغان كىشىدىن باشقا ھېج كم يوقالمىدى.
JHN 17:13	مانا ئەمدى سېنىڭ بىننغا بارىمەن. مېنىڭ شادلىقىم ئۇلاردا تولۇپ تاشسۇن دەپ، بۇ سۆزلەرنى دۇنيادىكى ۋاقتىمدا سۆزلىدىم.	هازىر سېنىڭ بىننغا كېلىۋاتىمەن. مېنىڭ خۇشاللىقىم ئۇلارغا تولۇق بولسۇن دەپ، بۇ سۆزلەرنى دۇنيادا سۆزلەپ باردىم.
JHN 17:14	مەن ئۇلارغا سېنىڭ سۆزۈڭنى بەرگەن. دۇنيا ئۇلارنى يامان كۆردى، چۈنكى مەن ئۇلارغا سۆز-كالامىڭنى تايشۇردوُم. مەن بۇ دۇنيادىن بولمىغىنىمىدەك، ئۇلارمۇ بۇ دۇنيادىن بولمىغىنى ئۇچۇن، بۇ دۇنيانىڭ ئادەملەرى ئۇلاردىن نەپەتلەنىدۇ.	مەن ئۇلارغا سېنىڭ سۆزۈڭنى بەرگەن. دۇنيا ئۇلارنى يامان كۆردى، چۈنكى مەن ئۇلارغا سۆز-كالامىڭنى تايشۇردوُم. مەن بۇ دۇنيادىن بولمىغىنىمىدەك، ئۇلارمۇ بۇ دۇنيادىن ئەمەس، مەنمۇ بۇ دۇنيادىن ئەمەس.
JHN 17:15	ئۇلارنى بۇ دۇنيادىن ئايروٽەتكەيىسىن دەپ تىلىمەيمەن، بەلكى رەزىل بولغۇچىدىن ساقلىغىيەسەن، دەپ تىلەيمەن.	مەن سورامايمەن كى، ئۇلارنى بۇ دۇنيادىن ئالماسلېقىڭىزنى، بەلكى ئۇلارنى يامانلىقتىن ساقلاشىڭىزنى.
JHN 17:16	مەن بۇ دۇنيادىن بولمىغىنىمىدەك، ئۇلارمۇ بۇ دۇنيادىن ئەمەستۇر.	مەن بۇ دۇنيادىن كەلمىگەندەك، ئۇلارمۇ بۇ دۇنيادىن ئەمەس.
JHN 17:17	ئۇلارنى ھەقىقەت ئارقىلىق قويفىن، چۈنكى ئۇلارنى ھەقىقەت ئارقىلىق ئۆزۈڭگە مۇقەددەس قىلىپ ئاتىغۇزغا يىسەن، سۆزىك ھەقىقەت.	ئۇلارنى ھەقىقەت ئۆزۈڭگە ياقىز قىلىپ ساقلاپ قويفىن، چۈنكى ئۇلارنى ھەقىقەت ئارقىلىق قويفىن، چۈنكى سۆز-كالامىڭ ھەقىقەتتۈر.
JHN 17:18	سەن مېنى دۇنياگە يولىغانفادەك، مەنمۇ ئۇلارنى دۇنياگە يولىپ بەردىم. سەن مېنى دۇنياغا ئەۋەتكىنىڭدەك، مەنمۇ ئۇلارنى دۇنياغا ئەۋەتتىم.	سەن مېنى دۇنياگە يولىغانفادەك، مەنمۇ ئۇلارنى دۇنياگە يولىپ بەردىم. سەن مېنى دۇنياگە يولىپ بەردىم. سەن مېنى دۇنياگە يولىپ بەردىم.
JHN 17:19	ئۇلارمۇ ھەقىقەتتە مۇقەددەس قىلىنىپ ئۆزۈڭگە ئاتالسۇن دەپ، ئۆزۈمنى ساڭا خاس ئاتايمەن.	ئۇلار ئۆچۈن مەن ئۆزۈمنى ھەقىقەتتە مۇقەددەس قىلىمەن، شۇنداقلا ئۇلارمۇ ھەقىقەتتە مۇقەددەس بولسۇن.
JHN 17:20	مەن تەك ئۇلار ئۆچۈنلا ئەمەس، بەلكى ئۇلارنىڭ سۆزى بىلەن ماڭا ئېتىقاد مەن يالغۇر ئۇلار ئۆچۈنلا ئەمەس، يەنە ئۇلارنىڭ سۆزى ئارقىلىق ماڭا ئېتىقاد قىلىدىغانلار ئۆچۈنمۇ دۇئا قىلىمەن.	قىلغانلار ئۆچۈنمۇ دۇئا قىلىمەن.
JHN 17:21	ئۇلارنىڭ ھەممىسى بىر بولغاي؛ ئى ئاتا، سەن مەندە، مەن سەندە بولغاندەك، ئۇلارمۇ بىزىدە بىر بولغاي؛ شۇنداق بولغاندا، بۇ دۇنيادىكىلەر مېنى سېنىڭ ئەۋەتكەنلىكىڭگە ئىشىنىدۇ.	ئۇلار بارلىقى بىر بولسۇن؛ ئاتا، سەن مەنمۇدا، مەن سەندە بارغانچە، ئۇلارمۇ بىزىدا بىر بولسۇن؛ بۇ تەرەيتىن، دۇنيادىكى خەلقەر مېنى سېنىڭ يولىغانلىقىڭىغا ئىشىنىپ قالسۇن.
JHN 17:22	سەن ماڭا ئاتا قىلغان شان-شەرەپنى ئۇلارغا ئاتا قىلىدىمكى، بىز ئىككىمىز بىر بولغاندەك، ئۇلارمۇ بىر بولغاي؛	سەن ماڭا بەرگەن شان-شەرەپنى ئۇلارغا بەردىمكى، بىز بىر بولغاندەك، ئۇلارمۇ بىر بولسۇن؛
JHN 17:23	دەمەك، مەن ئۇلارنىڭ ئىچىدە، سەن مەنىڭ ئىچىدە بار بولۇپ، ئۇلار بىرگە يەنى مەن ئۇلاردا، سەن مەندە بولۇپ، ئۇلار بىرلىكتە كامىل قىلىنگاي. شۇ تولۇق بولسۇن. بۇ ئارقىلىق، دۇنيا كىشىلىرى سەن مېنى يولىغانلىقىڭى ئارقىلىق بۇ دۇنيادىكىلەر مېنى ئەۋەتكەنلىكىڭى ھەم مېنى سۆيگىنىڭدەك ۋە مېنى قانداق سۆيسەن، ئۇلارنىمۇ شۇنداق سۆيگەنلىكىڭى بىلەيدۇ.	دەمەك، مەن ئۇلارنىڭ ئىچىدە، سەن مەنىڭ ئىچىدە بار بولۇپ، ئۇلار بىرگە يەنى مەن ئۇلاردا، سەن مەندە بولۇپ، ئۇلار بىرلىكتە كامىل قىلىنگاي. شۇ تولۇق بولسۇن. بۇ ئارقىلىق، دۇنيا كىشىلىرى سەن مېنى يولىغانلىقىڭى ئارقىلىق بۇ دۇنيادىكىلەر مېنى ئەۋەتكەنلىكىڭى ھەم مېنى سۆيگىنىڭدەك ۋە مېنى قانداق سۆيسەن، ئۇلارنىمۇ شۇنداق سۆيگەنلىكىڭى بىلەيدۇ.
JHN 17:24	ئى ئاتا، سەن ماڭا بەرگەنلەرنىڭ ھەممىسى مەن بار يەردە مەن بىلەن بىللە ئى ئاتا، سەن مەندە بولغان يەردە مەن بولغۇس كەلەتتىم، مېنىڭ شەرېپىمنى كۆرۈش ئۆچۈن، چۈنكى سەن دۇنيا بىلەن بىرگە بولۇشنى، شۇنداقلا مېنىڭ شان-شەرېپىمنى، يەنى سەن ئالەم ئايرىدە بولۇشتىن بۇرۇن مېنى سۆيگەنلىكىڭ ئۆچۈن، مَاڭا بەرگەن شان-	ئى ئاتا، سەن ماڭا بەرگەنلەرنىڭ ھەممىسى مەن بار يەردە مەن بىلەن بىللە ئى ئاتا، سەن مەندە بولغان يەردە مەن بولغۇس كەلەتتىم، مېنىڭ شەرېپىمنى كۆرۈش ئۆچۈن، چۈنكى سەن دۇنيا بىلەن بىرگە بولۇشنى، شۇنداقلا مېنىڭ شان-شەرېپىمنى، يەنى سەن ئالەم تەركىب قىلىشتىن بۇرۇن مېنى سۆيگەنلىكىڭ ئۆچۈن بۇ شەرېپنى ماڭا شەرەپنى ئۇلارنىڭ كۆرۈشنى خالايمەن.
JHN 17:25	ئى ھەق بولغان ئاتا، بۇ دۇنيادىكى خەلق سېنى توئۇمىغافان، ئەمما مەن سېنى	ئى ھەق بولغان ئاتا، بۇ دۇنيادىكى خەلق سېنى توئۇمىغافان، ئەمما مەن

Reference	Before	After
JHN 17:26	تونویمهن ۋە بۇلارمۇ مېنى سېنىڭ ئەۋەتكەنلىكىڭنى بىلدى.	سېنى توپايمەن ۋە بۇلار سېنىڭ مېنى يولغانلىقىڭنى بىلدۇ.
JHN 18:1	ۋە مەن سېنىڭ نامىڭنى ئۇلارغا ئايان قىلدىم ۋە يەنە داۋاملىق ئايان قىلىمەن. شۇنىڭ بىلەن، سېنىڭ ماڭا كۆرسەتكەن مېھر-مۇھەببىتىڭ ئۇلاردا بولىدۇ ۋە مەنمۇ ئۇلاردا بولاي.	مەن سېنىڭ نامىڭنى ئۇلارغا ئاچقلايپ بەردىم ۋە داۋاملىق ئاچقلايپ تۇرماهن. شۇڭا، سېنىڭ ماڭا كۆرسەتكەن مېھرلە ئۇلاردا بولسۇن ۋە مەنمۇ ئۇلاردا بولاي.
JHN 18:2	ئەيسا بۇلارنى ئېيتقاندىن كېيىن، مۇخلىسىلىرى بىلەن بىلە تاشقىرىغا چىقىپ كىدرۇن جىلغىسىنىڭ ئۇ قېتىغا ئوتتى. ئۇ يەردە بىر باغچە بار ئىدى. ئەيسا بىلەن مۇخلىسىلىرى ئۇ باغچىگە كىرى.	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى دەپ يولغاندا، مۇخلىسىلىرى بىلەن بىلە تاشقارىغا چىقتى ۋە كىدرۇن دەرياسىنى كۆچۈپ ئوتتى. ئۇ يەردە بىر باغ بار، ئەيسا بىلەن مۇخلىسىلىرى باغقا كىرى.
JHN 18:3	ئۇنىڭغا ساتقۇنلۇق قىلىغان يەھۇدامۇ ئۇ يەرنى بىلەتتى، چۈنكى ئەيسا مۇخلىسىلىرى بىلەن يات-يات ئۇ يەردە يىغلىلىپ ئولتۇراتتى.	يەھۇدا، ئۇنى ساتقان، ئۇ جايىن بىلدۇ، چۈنكى ئەيسا شاگىرىلىرى بىلەن كۆپ كېسەپ ئۇ يەردە كۆرۈشۈپ تۇراتتى.
JHN 18:4	شۇنىڭ، بىلەن يەھۇدا بىر توپ رىم لەشكەرلىرى بىلەن باش كاھىنلار ھەم يەرسىيلەر ئەۋەتكەن قاراۋۇللارنى باشلاپ بۇ يەرگە كەلدى. ئۇلارنىڭ قوللىرىدا يانۇس، مەشئەل ۋە قورالار بار ئىدى.	شۇ ۋاقىتتا يەھۇدا بىر گۇرۇۋىھ رىم ئەسکەرلىرى بىلەن باش كاھىنلار ۋە يەرسىيلەر ئەۋەتكەن قاراۋۇللارنى ئالدىنلاب، بۇ جايغا كەلدى. ئۇلارنىڭ قوللىرىدا چىغانلار، مىشلەر ۋە قورالار بار edi.
JHN 18:5	ئەيسا بېشىغا چۈشىدىغانلارنىڭ ھەممىسىنى بىلىپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا چىقىپ: - كىمنى ئىزدەيسىلەر؟ - دەپ سورىدى.	ئەيسا بۇ ھەممە ئىشنى بىلىپ تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا كېلىپ: كىمگە ئىزدەۋاتىسىلەر؟ دەپ سورىدى.
JHN 18:6	ئەيسا: «مانا مەن بولىمەن» دېۋىدى، ئۇلار ئارقىسىغا يېنىپ يەرگە يېقلىشتى.	ئەيسا: «مانا مەن بولىمەن» دەپ قالدى، ئۇلار ئارقا تارتىپ يەرگە يېقلىشتى.
JHN 18:7	شۇنىڭ بىلەن ئەيسا ئۇلاردىن يەنە بىر قېتىم: - كىمنى ئىزدەيسىلەر؟ - دەپ سورىدى. - ناسارەتلەك ئەيسانى، - دېپىشتن ئۇلار.	ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا يەنە: «كىمنى ئىزدەۋاتىسىلەر؟» دەپ سورىدى. ئۇلار: «ناسارەتلەك ئەيسا، دېدى.
JHN 18:8	ئەيسا: - سىلەرگە ئېيتىمغۇ، مەن شۇ بولىمەن. ئەگەر ئىزدىگىنىڭلار مەن بولسام، بۇلارنى كەتكىلى قويۇڭلار، - دېدى.	ئەيسا: سىلەرگە دېپىتم، مەن شۇمەن. ئەگەر مەنتى ئىزدىھسەلەر، بۇلار كەتكەن قالدۇرۇڭلار، دېدى.
JHN 18:9	بۇنىڭ بىلەن ئۆزىنىڭ: «ئاتا، سەن ماڭا بەرگەنلەردىن ھېچقايسىسىنى يېتتۈرمىدىم» دېگەن سۆزى ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.	بۇ ئارقىلىق، ئۇنىڭ: «ئاتا، سەن ماڭا بەرگەنلەرنىڭ ھېچ بىرىنى يېتكۈزۈپ قويىمىدىم» دېگەن سۆزى ئەمەلگە كەتتى.
JHN 18:10	سىمون يېتىرۇسىنىڭ يېنىدا بىر قىلىچ بولغاچ، ئۇ شۇئان ئۇنى سۇغۇرۇپ، باش كاھىننىڭ چاكسىرىغا بىرنى ئۇرۇپ، ئوڭ قولقىنى شىلىپ چۈشۈرۈۋەتتى. چاكارنىڭ ئىسمى مالكۇس ئىدى.	سىمون يېتىر يانىدا بىر قىلىچ بار ئىكەن، ئۇ تېزلا ئۇنى چىقارىپ، باش كاھىننىڭ خىزمەتچىسىنى بىر ئۇرۇپ، ئوڭ قولقىنى كېسىپ تاشىدى. خىزمەتچىنىڭ ئىسمى مالكۇس ئىدى.
JHN 18:11	ئەيسا يېتىروسقا: قىلىچنى ئورنىغا سېلىپ قوي! ئاتا ماڭا بەرگەن كاسىسىنى ئەيسا يېتىرۇسىقا: - قىلىچنى غىلايقا سال! ئاتا ماڭا تاپشۇرغان قەدەھنى ئىچمەيمە؟ دېدى.	ئەيسا يېتىروسقا: قىلىچنى ئورنىغا سېلىپ قوي! ئاتا ماڭا بەرگەن كاسىسىنى ئەسلىق ۋە يەھۇدىلارنىڭ قاراۋۇللەر ئەيسىنى توتۇپ، باغلاب قويىدى.
JHN 18:12	شۇنىڭ بىلەن، لەشكەرلەر تويى بىلەن مىگېپشى ھەم يەھۇدىلارنىڭ قاراۋۇللەر ئەيسانى توتۇپ باغلاشتى.	ئەسکەرلەر گۇرۇپىسى، باشلىق ۋە يەھۇدىلارنىڭ قاراۋۇللەر ئەيسىنى توتۇپ، باغلاب قويىدى.
JHN 18:13	ئاندىن ئۇنى ئالدى بىلەن ئانناسنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى. ئانناس بولسا شۇ يېلى باش كاھىن بولۇپ تۇرغان قايداۋانىڭ قېيتىتاتىسى ئىدى.	كېپىن ئۇنى بېرىنچى ئەنناسنىڭ ئالدىغا كەلتۈرۈلەر. ئەنناس، شۇ يېلى باش كاھىن بولغان قايداۋانىڭ قېيتىتاتىسى ئىدى.
JHN 18:14	بۇرۇن يەھۇدى كېڭەشمىسىدىكىلەرگە: «يۇتۇن خەلقنىڭ ئۇلۇپ كېتىشىدىن بولۇشنىڭ ئورنىغا، بىرلا ئادەمنىڭ ئۇلار ئۇچۇن ھالاك بولۇشى ياخشى» دەپ مەسلىھەت بەرگەن كىشى دەل شۇ قايدا ئىدى.	ئالدىن يەھۇدى كېڭەشچىلەرگە: «ھەممە خەلقنىڭ ئۇلۇپ كېتىشىدىن بەۋزىل، بىرلا كىشىنىڭ ئۇلار ئۇچۇن ئۇلۇپ كېتىشى ياخشى» دەپ ماسلىھەت بەرگەن كىشى، شۇ قايدا ئىدى.
JHN 18:15	ئەمدى سىمون يېتىرۇس بىلەن يەنە بىر مۇخلىس ئەيسانىڭ كەينىدىن	هازىر سىمون يېتىر بىلەن باشقۇا بىر شاكرىت ئەيسانىڭ ئارقىسىدىن

Reference	Before	After
JHN 18:16	ئەگىشىپ بارغانىدى. ئۇ مۇخلىس باش كاھىنغا تۈنۈش بولغاچقا، باش كاھىنىڭ سارىيغا ئېيسا بىلەن تەڭ كىرىدى.	بارىۋاتىدۇ، بۇ شاکىرت باش كاھىنغا تۈنۈش بولغاچقا، باش كاھىنىڭ ھالقىغا ئېيسا بىلەن بىرگە كىرىپ كەتتى.
JHN 18:17	لېكىن يېتىرۇس بولسا دەرۋازىنىڭ سىرتىدا قالدى. شۇڭا باش كاھىنغا تۈنۈش بولغان ھېلىقى مۇخلىس تاشقىرقا چىقىپ، دەرۋازىنەن قىز بىلەن سۆزلىشىپ، يېتىرۇسىنى ئىچكىرىگە باشلاپ كىرىدى.	بىراق يېتىر دەرۋازىنىڭ سىرتىدا تۇرۇپ كەتتى. شۇ باش كاھىن بىلەن تۈنۈشلۈق بولغان دوست تاشقا چىقىپ، دەرۋازىدا تۇرۇشچى قىزىنىڭ بىلەن سۆھىبەت قىلىپ، يېتىزنى ئىچكىرىگە ئېلىپ كىرىدى.
JHN 18:18	دەرۋازىنەن بولغان شۇ دېدەك يېتىرۇستىن: – سەنمۇ بۇ ئادەمنىڭ مۇخلىسىلىدىن ئەمەسمۇ؟ – دەپ سورىدى. ياق، ئەمەس، – دېدى يېتىرۇس.	دەرۋازىنى كۆزىتىپ تۇرغان قىز يېتىغۇ: 'سەن بۇ كىشىنىڭ شاکىرتلىرىدىن بولمىسەن؟' دەپ سورىدى. يېتىز: 'ياق، ئەمەس،' دېدى.
JHN 18:19	سۇيۇق ھاۋا بولغاچقا، چاكارلار بىلەن قاراۋۇللار كۆمۈر ياققان، ئۇنىڭ يىنندا ئەمدى ھاۋا سوغۇق بولغانىلىقى ئۈچۈن، چاكارلار ۋە قاراۋۇللار شاخاردىن گۈلخان ياققان بولۇپ، ئۇنىڭ چۆرسىسىدە ئىسسىنىپ تۇرۇشتاتى.	سۇيۇق ھاۋا بولغاچقا، چاكارلار بىلەن قاراۋۇللار كۆمۈر ياققان، ئۇنىڭ يىنندا ئەمدى ھاۋا سوغۇق بولغانىلىقى ئۈچۈن، چاكارلار ۋە قاراۋۇللار شاخاردىن ئىسسىنىپ تۇراتتى. يېتىرمۇ ئۇلار بىلەن بىرگە تۇرۇپ ئىسسىنىپتۇ.
JHN 18:20	باش كاھىن شۇ ۋاقتتا ئېساغا ئۇنىڭ شاکىرتلىرى ھەققىدە ۋە ئۇنىڭ ئېسما ئۇغا جاۋاب قىلىدى: «مەن ھەممە خەلقنىڭ ئالدىدا ئاشكارا سۆزلەپ ئېيسا ئۇنىڭغا جاۋابەن مۇنداق بەردى: – مەن خەلق-ئالىم ئالدىدا ئاشكارا سۆز قىلغانمەن، بارلىق يەھۇدىيىلار يېغىلىدىغان سىناگوگلاردا ۋە ئىبادەتخانىدا دائىم تەلەم بېرىپ كەلدىم، مەن يوشۇرۇن ھېچنېمە دېمىدىم.	باش كاھىن شۇ ۋاقتتا ئېساغا ئۇنىڭ شاکىرتلىرى ھەققىدە ۋە ئۇنىڭ ئېگىتى ھەققىدە سوئال سورىشقا باشلىدى.
JHN 18:21	باش كاھىن بولسا ئېسادىن مۇخلىسىلىرى توغرۇلۇق ۋە تەلەمى توغرۇلۇق سوئال سوراشقا باشلىدى.	بۇ نېمىشقا مەندىن سورايىسەن؟ مەن دېگەن كېلىرىمىنى ئاڭلۇغانلارنى سورا؛ ئۇلار نېمە دېگەنلىكىمنى بىلدۈ.
JHN 18:22	ئېيسا بۇ سۆزلەرنى دەپ قالغاندا، يىنندا تۇرغان قاراۋۇللاردىن بىرى ئۇنى بىر كاچات ئۇرۇپ: – باش كاھىنغا مۇشۇنداق جاۋاب قايتۇرامسىن؟ – دېدى.	ئەپ كەچە سوقۇپ: 'باش كاھىنغا شۇنداق جاۋاب بېرسەن؟' دېدى.
JHN 18:23	– ئەگەر يامان سۆز قىلغان بولسا، ئۇنىڭ يامان ئىكەنلىكىنى كۆيچىلىكىنىڭ ئالدىدا كۆرسەتكىن. ئەمما ئېيتقانلىرىم دۇرۇس بولسا، مېنى نېمە ئۈچۈن ئۇرۇسىن؟ – دېدى ئېيسا.	ئەگەر سۆزلەر توغرا بولسا، سەن نېمىشقا مېنى ورۇيسەن؟ دېدى ئەسە.
JHN 18:24	بۇنىڭ بىلەن ئانناس ئۇنى باغلاقلقى يېتى باش كاھىن قاياقاغا يوللىدى.	ئانناس ئۇنى باغلاپ باش كاھىن قاياقاغا يوللاپ يوللىدى.
JHN 18:25	سەمون يېتىرۇس ئوتتىڭ ئالدىدا ئىسسىنىپ تۇرۇۋاتقانىدى. يىندىكىلەر: – سەنمۇ ئۇنىڭ مۇخلىسىلىدىن ئەمەسمىدىك؟ – دېپىشتى. – ياق، ئەمەسمەن، – دەپ تاندى يېتىرۇس.	سەمون يېتىرۇس ئوتتىڭ ياندا تۇرۇپ ئىسسىنىۋاتقان. يىندىكىلەر: «سەنمۇ ئۇنىڭ مۇخلىسىلىدىن بولۇمسىن؟» دېدى.
JHN 18:26	ئۇ يەردە باش كاھىنىڭ چاكارلىرىدىن، يېتىرۇس قۇلۇقنى كېسىپ تاشلىغان كىشىگە تۇغقان بىرسى بار ئىدى. ئۇ يېتىرۇسقا: – باغچىدە سېنى ئۇنىڭ بىلەن بىلە كۆرگەندىمغۇ؟! – دېدى.	يېتىر يەنە ئىنكار قىلىدى ۋە: «مەنمۇ ئەمەس،» دېدى. باش كاھىنىڭ بىر خارى، يېتىر قولاق كەسەن كىشىنىڭ قاراباقلقى، دېدى: «سەن باغدا ئۇ بلەن بىلە ئىكەنلىكىڭن كۆرمىگەنمۇ؟»
JHN 18:27	يېتىرۇس يەنە تاندى. دەل شۇ چاغدا خوراز چىلىدى.	يېتىر يەنە ئىنكار قىلىدى، شۇ دەمگە خوراز چىلىدى.
JHN 18:28	ئاندىن ئۇلار ئېسانى قايانانلىق يىندىن رىملق ئالبىنلىق ئوردىسىغا ئېلىپ كەلدى (شۇ چاغدا تاڭ ئاتقانىدى). ئۇنى ئېلىپ كەلگەن يەھۇدىيىلار بولسا ئۆزىمىزنى ناپاڭ قىلىپ بۇلغمايلى دەپ، ئوردىغا كىرمىدى. بولمىسا ئۇتۇپ كېتىش ھېيتىنىڭ داستىخىندىن غىزىلىنالمايتتى.	كېپىن ئۇلار ئېسلىنى قايانانلىق يىندىن رىملق ئالبىنلىق ئوردىسىغا ئېلىپ كەلدى، تاڭ ئاتقان ۋاقتتا. يەھۇدىيىلار ئۆزلىرىنى ناپاڭ قىلامى ئەمىتىلەش ئۈچۈن ئوردىغا كىرمىدى، چۈنكى كىرسا ئۇتۇپ كېتىش ھېيتىنىڭ تاماقينى بېيەلمەيتتى.
JHN 18:29	شۇنىڭ يېلاتۇس سىرتىتا چىقىپ كەتتى، ئۇلارنىڭ ئالدىغا كەلگەنلىكى بىلەن: شۇڭا ۋالىي يېلاتۇس سىرتقا چىقىپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئۇلارغا: – بۇ ئادەمنىڭ ئۇستىدىن نېمە ئەرز قىلىسىلەر؟ – دەپ سورىدى.	شۇنىڭ يېلاتۇس سىرتىتا چىقىپ كەتتى، ئۇلارنىڭ ئالدىغا كەلگەنلىكى بىلەن: شۇڭا ۋالىي يېلاتۇس سىرتقا چىقىپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئۇلارغا: – بۇ ئادەمنىڭ ئۇستىدىن نېمە ئەرز قىلىسىلەر؟ دەپ سورىدى.
JHN 18:30	ئۇلار: – بۇ ئادەم جىنايەتچى بولمىسا، ئۇنى سىزگە تاپشۇرمىغان بولاتتۇق،	ئۇلار جاۋاب بېرىپ: 'بۇ كىشى جىنايەتچى بولمىسا، بىز ئۇنى سىزگە

Reference	Before	After
JHN 18:31	پلاتوُس نُولارغا: ئۇنى ئۆزلىرىڭلار ئېلىپ كېتىپ، ئۆز قانۇنگلار بويىچە قارار- ئۇنى ئۆزۈلگلار ئېلىپ كېتىپ، ئۆز قانۇنگلار بويىچە هوکوم چىقىرىڭلار! دېدى يېلاتوُس نُولارغا، يەھۇدىيلار: - بىزنىڭ ھېچكىمنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىش هوقوقىمىز يوق تۇرسا، - دېيىشتى.	تاشلاپ بەرمەيتتۇق، دەيتىن.
JHN 18:32	بۇ ئىشلار ئىسا ئۆزىنىڭ قانداق ئۆلۈپ كېتىدىغانلىقى ھەقتە ئالدىن دېگەن بۇ ئىشلار ئەيسانىڭ ئۇزى قانداق ئۆلۈم بىلەن ئۆلۈدىغىنى توغرىسىدىكى ئالدىن ئېيتقان بېشارەتلەك سۆزىنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى ئۆچۈن بۇز بەردى.	بۇ ئىشلار ئىسا ئۆزىنىڭ قانداق ئۆلۈپ كېتىدىغانلىقى ھەقتە ئالدىن دېگەن بۇ ئىشلار ئەيسانىڭ سۆزىنىڭ ھېچكىنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىش هوقوقىمىز يوق دېدى.
JHN 18:33	ئاندىن يېلاتوُس يەنە ئوردىسىغا كىرىپ، ئەيسانى چاقىرىپ، ئۆسگەن: 'سەن سەن يەھۇدىيلارنىڭ يادىشاھىمۇ؟' دەپ سورىدى.	ئاندىن يېلاتوُس قايىتا ئورنىغا كىرىپ، ئەيسانى چاقىرىپ، ئۆسگەن: 'سەن يەھۇدىيلارنىڭ يادىشاھىمۇ؟' دەپ سورىدى.
JHN 18:34	ئەيسا ئۇغا جاۋاب بەردى: «بۇ سۆزىن سەن ئۆزۈگىن ئېيتقانمىسىن، ياكى ئەيسا ئۇنىڭغا: - بۇ سوئالى ئۆزۈڭ سوراۋاتامەسەن، ياكى باشقىلار مەن توغرۇلۇق ساڭا شۇنداق ئېيتقانمۇ؟» - دېدى.	باشقىلار ساڭا مەن ھەقتە ئېيتقانمۇ؟ دېدى.
JHN 18:35	پلاتوُس جاۋاب بەردى: «مەن يەھۇدى بولما ئەنمۇ؟ سېنى سېنىڭ خەلقىڭ - مەن بىر يەھۇدىيمۇ؟ سېنى ماڭا تايشۇرغانلار ئۆز خەلقىڭ ۋە باش كاھنلارغا! نېمە جىنايەت ئۆتكۈزگەندىڭ؟ - دېدى يېلاتوُس.	بىلەن باش كاھنلار مېنغا تەحللىق قىلىدى. نېمە قىلىدى؟
JHN 18:36	ئەيسا جاۋاب بەردى: «مېنىڭ يادىشاھلىقىم بۇ دۇنيا تەۋەپ يوق، ئەگەر بۇ ئەيسا جاۋابىن: - مېنىڭ يادىشاھلىقىم بۇ دۇنياغا تەۋە ئەمەستۇر، ئەگەر بۇ دۇنيا تەۋەپ بولسا، مەن مېنىڭ خىزمەتچىلىرىم يەھۇدىلەرگە تەۋەززو تايشۇرۇلما سلىق ئۆچۈن جەڭ قىلىپ تۇراتنى. لېكىن، مېنىڭ يادىشاھلىقىم يادىشاھلىقىم بۇ يەرگە تەۋە ئەمەستۇر، - دېدى.	قىلدۇرما سلىق ئۆچۈن جەڭ قىلىپ تۇراتنى. لېكىن، مېنىڭ يادىشاھلىقىم بۇ يەردى تەۋەپ يوق.
JHN 18:37	شۇڭا يېلاتوُس ئۇنىڭغا: - ئۇنداقتا، سەن يادىشاھىمۇ؟ ئەيسا جاۋابىن: - شۇنداق، ئېيتقىنىڭدەك، يادىشاھىمەن. مەن شۇنىڭغا توغۇلغانمەن، ۋە شۇنىڭغا دۇنياغا كەلدىم: - ھەققەتكە گۇۋاھلىق بېرىشىم ئۆچۈندىن ئىبارەتتۇر، ھەققەتكە تەۋە بولغان ھەربىر كىشى بولسا مېنىڭ ئاۋازىمغا قۇلۇق سالىدۇ، - دېدى.	شۇڭا يېلاتوُس ئۇنىڭغا دېدى: 'ئۇنداقتا، سەن يادىشاھىمەن؟' ئەيسا جاۋاب بەردى: 'ھە، سەن دېگەنگە، مەن يادىشاھىمەن. مەن بۇ ئۆچۈن توغۇلغانمەن ۋە دۇنياغا كەلگەنمەن: ھەققەتكە گۇۋاھلىق قىلىش ئۆچۈن. ھەققەتكە تەۋە سەلەرگە قۇلۇق سولالىدۇ.'
JHN 18:38	پلاتوُس ئۆسگەن: - «ھەققەت» دېگەن نېمە؟ - دەپ سورىدى. پلاتوُس مۇشۇلارنى دەپ، يەنە تاشقىرغا، يەھۇدىيلارنىڭ ئالدىغا چىقىپ ئۇلۇرغا: - مەن ئۇنىڭدىن ھېچقانداق جىنايەت تايالىمىدىم.	پلاتوُس ئۇغا سورىدى: «ھەققەت نېمە؟» دېدى. پلاتوُس بۇلارنى دېگەندىن كېيىن، قايىتا تاشقا چىقىپ، يەھۇدىيلارغا: «مەن ئۇنىڭدا ھېچقانداق جىنايەت كۆرمىدىم» دېدى.
JHN 18:39	لېكىن هەر يىل يەسها بەئىستىدا سىلەر ئۆچۈن بىر توتوڭلاغان كىشىنى ئەركىن قويۇپ بېرىش ئادەتىم بار. شۇڭا بۇ يەھۇدىيلارنىڭ يادىشاھىنى سىلەرگە سىلەرگە قويۇپ بېرىشىنى خالامىسىلەر؟	لېكىن هەر يىل يەسها بەئىستىدا سىلەر ئۆچۈن بىر توتوڭلاغان كىشىنى ئەركىن قويۇپ بېرىش ئادەتىم بار. شۇڭا بۇ يەھۇدىيلارنىڭ يادىشاھىنى سىلەرگە قويۇپ بېرىشنى خالامىسىلەر؟
JHN 18:40	ئۇلار بارلىقى قايىتا جاۋاب بەردى: بۇ كىشىنى ئەمەس، بارابايسنى قويۇپ قويۇپ بېرىش قائىدمىم بار، شۇڭا بۇ «يەھۇدىيلارنىڭ يادىشاھى»نى سىلەرگە قويۇپ بېرىشىنى خالامىسىلەر؟ - دېپ قىيقلالاشتى. بارابايس بىر قاراچى ئىدى.	ئۇلار بارلىقى قايىتا جاۋاب بەردى: بۇ كىشىنى ئەمەس، بارابايسنى قويۇپ بېرىش قائىدمىم بار، شۇڭا بۇ «يەھۇدىيلارنىڭ يادىشاھى»نى سىلەرگە قويۇپ بېرىشىنى خالامىسىلەر؟ - دېپ قىيقلالاشتى. بارابايس بىر قاراچى ئىدى.
JHN 19:1	شۇنىڭ بىلەن، يېلاتوُس ئەيسانى ئېلىپ بېرىپ قامچىلاتنى.	كېيىن يېلاتوُس ئەيسانى ئېلىپ قامچىلاب تاشلىدى.
JHN 19:2	لەشكەرلەر تىكەنلىك شاخالارنى ئۆرۈپ، بىر تاج ياساپ، ئۇنىڭ بېشىغا كىيدۈرۈشتى ۋە ئۇنىڭغا شاھانە سۆسۈن دەگلىك بىر تون كىيدۈرۈپ، ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: - ياشىغا يىلا، ئى يەھۇدىيلارنىڭ 'يادىشاھى'! - دەپ	لەشكەرلەر تىكەن گۆللەرنى دۆرەپ، بىر تاج قىلىپ، بېشىغا قويۇپ، سۆسۈن رەڭلىك كىيم كۆتۈرۈپ بەرگەن.
JHN 19:3	مەسىخە قىلىشىپ، ئۇنىڭ يۈزىگە قايىتا كاچات سالدى.	دەپ: 'ھە، يەھۇدىيلارنىڭ يادىشاھى!' ۋە ئۇغا قول چىلىپ تۇردى.
JHN 19:4	پلاتوُس قايىتا ئوردىدىن چىقىپ، خالققا دېدى: «بايىسىلەر! ئۇنى سىلەرگە يېلاتوُس بولسا يەنە ئوردىسىدىن چىقىپ، خالايىققا: - مانا! ئۇنىڭدىن كۆرسەتىپ قويمەن، چۈنكى ئۆسگەن ھېچكىنى ئەلمىدىم، بۇنى هېچقانداق جىنايەت تايالىغانلىقىمنى بىلىشىگەر ئۆچۈن، ئۇنى سىلەرنىڭ	پلاتوُس قايىتا ئوردىدىن چىقىپ، خالققا دېدى: «بايىسىلەر! ئۇنى سىلەرگە يېلاتوُس بولسا يەنە ئوردىسىدىن چىقىپ، خالايىققا: - مانا! ئۇنىڭدىن كۆرسەتىپ قويمەن، چۈنكى ئۆسگەن ھېچكىنى ئەلمىدىم، بۇنى هېچقانداق جىنايەت تايالىغانلىقىمنى بىلىشىگەر ئۆچۈن، ئۇنى سىلەرنىڭ

Reference	Before	After
JHN 19:5	ئالدىڭلارغا ئېلىپ چىقىتم، – دېدى. ئەيسا تىكەن تاج بېشىغا كۆيدۈرۈپ، سۆسۇن تون لەڭەن بولۇپ تاشقا بۇنىڭ بىلەن ئەيسا بېشىغا تىكەنلىك تاج ۋە ئۇچىسىغا سۆسۇن تون كىيگۈزۈلگەن ھالدا تاشقىرىغا ئېلىپ چىقىلىدى. يېلاتۇس ئۇلارغا: – قاراڭلار، ئۇ نادەمگە! – دېدى.	بىلىڭلار.«
JHN 19:6	باش كاهىنلار ۋە قاراۋۇللار ئۇنى كۆرۈپ: – ئۇنى كېستىلەڭ، كېستىلەڭ! – دەپ ۋارقىراشتىن. يېلاتۇس ئۇلارغا: – ئۇنى ئېلىپ بېرىپ ئۆزۈڭلار كېستىلەڭلار! چۈنكى مەن ئۇنىڭدىن ھېچقانداق جىنايەت تايالمىدىم! – دېدى.	يېلاتۇس ئۇلارغا دېدى: «بایىقىسلەر، بۇ كىشى!» باش كاهىنلار ۋە گاردار ئۇنى كۆرگەندە، ئۇنى كېستىلەڭ، كېستىلەڭ! دەپ بالكىلاشتى. يېلاتۇس ئۇلارغا: ئۇنى ئالىپ كېتىپ ئۆزۈڭلار كېستىلەڭلار، چۈنكى مەن ئۇنىڭدا هېچ گۇناھ تايالمىدىم! دېدى.
JHN 19:7	يەھۇدىيلار جاۋاب بېرىپ: بىزنىڭ قانۇنىمىز بار. شۇ قانۇن بويىچە ئۇ ئاساسەن ئۇ ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىنىش كېرەك، چۈنكى ئۇ ئۆزىنى خۇدا ئوغلى دەپ خۇدانىڭ ئوغلى دەپ ئاتۋالدى.	يەھۇدىيلار جاۋاب بېرىپ: بىزنىڭ قانۇنىمىز بار. شۇ قانۇن بويىچە ئۇ ئۆلۈشكە ھوق قىلىنىش كېرەك، چۈنكى ئۇ ئۆزىنى خۇدا ئوغلى دەپ ئاتايدۇ.
JHN 19:8	يېلاتۇس بۇ سۆزىنى ئاڭلاب تېخىمۇ قورقۇپ،	يېلاتۇس بۇ گاينى ئەشتىپ، تېخىمۇ كۆپ قورقۇپ كەتقى،
JHN 19:9	يەنە ئوردىغا كېرىپ، ئەيساغا: سەن قەيەردىن كەلگەن؟ دەپ سورىدى.	قايىتا ئوردىغا كېرىپ، ئەيساغا: سەن قەيەردىن كەلگەن؟ دەپ سورىدى.
JHN 19:10	دەپ سورىدى. لېكىن ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەرمىدى.	شۇڭا يېلاتۇس ئۇنىڭغا: سەن ماڭا گەپ قىلمامسىن؟ سېنى قویۇپ بېرىش بېرىشكە هوقولۇم بارلىقىنى، شۇنداقلا كېستىلەشكىمۇ هوقولۇم بارلىقىنى بلەمەمسەن؟ – دېدى.
JHN 19:11	ئەيسا جاۋابەن: ساڭا ئەرشتن بېرىلمىگەن بولسا، مېنىڭ ئۇستۇمدىن ھېچقانداق هوقولۇك بولمىغان بولاتىنى. شۇنىڭ ئۆجۈن مېنى ساڭا تايىشۇرۇپ بەرگەن نادەمنىڭ گۇناھى تېخىمۇ ئېغىردىر، – دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: ئەگەر يۇقىرىدىن ساڭا ھېچ قۇدۇرتى بەھرى بېرىلمىگەن بولسا، مېنىڭ ئۇستۇمەدە سەنىنىڭ ھېچ هوقولۇق بولمىسا كېرەك. شۇڭا مېنى ساڭا تەھليل قىلغان كىشىنىڭ گۇناھى تېخىمۇ كاتتا بولىدۇ.
JHN 19:12	شۇ چاغدىن تارتىپ، يېلاتۇس ئۇنى قویۇۋېتىش كەئامال ئىزدەيتتى. لېكىن يەھۇدىيلار ۋارقىرىشىپ: – بۇ ئادەمنى قویۇۋەتسىڭىز، سىز قەيىسىنىڭ دوستى بولمىغان بولسىز! ئۆزىنى يادىشاھ دېگەن ھەرىپ كىشى قەيىسىرگە قارشى چىققان بولىدۇ! – دەپ چۈقان سېلىشتى.	شۇ ۋاقتىتا، يېلاتۇس ئۇنى قویۇۋېتىش ئۆچۈن تەرەپ تېپەلمىدى. لېكىن يەھۇدىيلار قاتىقى يەكەن چىقىرىپ: بۇ كىشىنى قویۇۋەتسىڭ، سىز قەيىسىرنىڭ دوستى ئەمەس بولسىز! ھەر كىم ئۆزىنى يادىشاھ دېسە، قەيىسىرگە قارشى تۈرگان بولىدۇ! دەپ جاڭلىدى.
JHN 19:13	يېلاتۇس بۇ سۆرزلەرنى ئاڭلاب، ئەيسانى تاشقىرىغا چىفاردى ۋە «تاش تاختا تاختايلىق ھويلا» دەپ ئاتالغان، ئىبرانىي تىلىدا «گابىاتا» دەپ ئاتالغان يەرde «ھۆكۈم يەرde «سۈراق تەختى» كە ئۇلتۇردى.	يېلاتۇس بۇ گەپلىرىنى ئاڭلىغاندا، ئەيسا تاشقىغا چىقارغاندى، «تاش تاختا جاي» دەپ ئاتالغان، ئىبرانىيچە «گابىاتا» دەپ ئاتالغان يەرde «ھۆكۈم تەختىسى»غا ئۇلتۇردى
JHN 19:14	ئۇ ۋاقت ئۆتۈپ كېتىش ھېتىنىڭ تەييارلىق كۇنىنىڭ ئالتنىچ سائىتى ئەتتىپدا ئىدى). يېلاتۇس يەھۇدىيلارغا: مانا بۇ سىلەرنىڭ يادىشاھىلاردىر! – دېدى.	ھازىر بەسحا تەييارلىق كۈن، تەخمىنى ئالتنىچ سائەت. يېلاتۇس يەھۇدىيلارغا: «باها، بۇ سىلەرنىڭ يادىشاھىلەرنىز!» دېدى.
JHN 19:15	لېكىن ئۇلار ۋارقىرىشىپ: – يوقىتىك، يوقىتىك، ئۇنى كېستىلەڭ! – دېدى. يېلاتۇس ئۇلارغا: – مېنى يادىشاھىلارنى كېستىلىگەن، دەمىسىلەر؟ –	لېكىن ئۇلار قاتىقى يەكەن چىقىرىپ: «ئۇنى ئېلىپ كېتىڭلار، ئۇنى ئېلىپ كېتىڭلار، كېستىكە چىقىرىڭلار!» دېدى. يېلاتۇس ئۇلارغا: «سىلەرنىڭ يادىشاھىلارنى كېستىكە چىقارسام بولامدۇ؟» دېدى. باش كاهىنلار جاۋاب دېدى. باش كاهىنلار جاۋاب دېدى. «قەيىسىردىن باشقىدا يادىشاھىمىز يوق!» بەردى:
JHN 19:16-17	يادىشاھىمىز يوقتۇر! – دەپ توۋلاشتى. بۇنىڭ بىلەن يېلاتۇس ئۇنى كېستىلەشكە ئۇلارغا تايىشۇرۇپ بەردى.	يېلاتۇس ئۇنى كېستىكە چىقىرىش ئۆچۈن ئۇلارغا تەھليل قىلدى. شۇنىڭ لهشىكەرلەر ئەيسانى ئېلىپ ماڭىدى. ئۇ ئۆز كېستىنى يۈدۈپ، «باش بىلەن ئەسکەرلەر ئەيساغا ئېلىپ كەتتى ۋە ئۇ ئۆز سەلبىنى تاسىپ، «باش سوڭەك جايى» (ئىبرانىي تىلىدا «گولگوتا») دېگەن يەرگە باردى.

Reference

Before

After

JHN 19:18	ئۇلار ئۇنى شۇ يەردە يەنە ئىككى كىشى بىلەن تەڭ كېپستىكە تارتىنى؛ بۇ تەرىپىدە بىرسى، ئۇ تەرىپىدە بىرسى ۋە ئىسا ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا كېپستىكە تارتىلدى.	ئۇلار ئۇنى شۇ جايىدا كېپستىكە چىقاراتىنى، ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىرگە باشقا ئىككى كىشىنى چىقاراتىنى؛ بۇ تەرىپىتە بىر نەيەر، ئۇ تەرىپىتە بىر نەفەر ۋە ئىسا ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا بولدى.
JHN 19:19	پلاتۇس تاختىغا ئېلان يېزىپ كېپستىكە بېكىتىپ قويدى. ئۇنىڭغا:- «ناسارەتلەك ئىسا - يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى» دەپ يېزىلغاندى.	پلاتۇس بىر تاختقا يازما يېزىپ، كېپستىكە چاپلاپ قويۇپتۇ، ئۇنىڭدا: «نازارەتلەك ئىسا، يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى» دەپ يېزىلغان.
JHN 19:20	ئىسا كېپستىلىنىدىغان يەر شەھەرگە يېقىن بولغاچقا، نۇرغۇن يەھۇدىيە تاختىدىكى سۆزلەرنى ئوقۇدۇ. تاختىدىكى سۆزلەر ئىبرانىيچە، لاتىنچە ۋە گېتكچە يېزىقتا يېزىلغاندى.	ئىسا چوڭقۇرانغان ئورنى شەھەرگە ياقىن بولغاچقا، كۆپ يەھۇدىيە تاختىدىكى يېزىقنى ئوقۇپ قالدى. تاختىدا ئىبرانىي، لاتىن ۋە گېتكچە يېزىلغان.
JHN 19:21	شۇڭا يەھۇدىيەلارنىڭ باش كاھىنلىرى پلاتۇسقا:- «يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى» دەپ يازماڭ، بىلەن «ئۇ ئۆزىنى مەن يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى، دېگەن» دەپ يېزىڭ، دېبىشتى.	شۇتەرى يەھۇدىيەلارنىڭ باش كاھىنلىرى پلاتۇسقا دېدى: «يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى دەپ يازما، بىلەن ئۇ ئۆزىنى يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى دەپ دېگەن، شۇنداق يازۇھەت» دېدى.
JHN 19:22	بىراق پلاتۇس جاۋابىن: - يازىدىغاننى يېزىپ بولدۇم! - دېدى.	ئەمما پلاتۇس دەپ: «مەن يېزىپ چىققان نەرسىنى يېزىپ تامام!» دېدى.
JHN 19:23	لەشكەرلەر ئىسالى كېپستىلەنەندىن كېيىن، ئۇنىڭ كېيمىلىرىنى ئېلىپ، ئېلىپ، تۆتكە بۆلۈپ، ھەر بىر ئەسكەرگە بىر تەرەپ بەرگەن؛ ئۇلار شۇنداقلا تۆنكە بۆلۈپ، ھەر بىر لەشكەر بىر ئۇلۇشتنى ئېلىشىن، ئۇلار ھەم ئىجىدىكى ئۇزۇن كۆڭلەكىنسمۇ ئېلىشىتى؛ لېكىن بۇ كۆڭلەك تىكىلمىگەن، ئۇستىدىن ئايىغىفيچە بىر يۇتۇن توڭۇلغاندى.	ئەسكەرلەر ئىسالى كېپستىكە چىقارغانلىقتىن كېيىن، ئۇنىڭ كېيمىلىرىنى ئېلىپ، ئېلىپ، تۆتكە بۆلۈپ، ھەر بىر ئەسكەرگە بىر تەرەپ بەرگەن؛ ئۇلار شۇنداقلا تۆنكە بۆلۈپ، ھەر بىر لەشكەر بىر ئۇلۇشتنى ئېلىشىن، ئۇلار ھەم ئىجىدىكى ئۇزۇن كۆڭلەكىنسمۇ ئېلىپ كەتكەن؛ بۇ كۆننەك تىكىلمىگەن، ئۇستىدىن ئاسىنفيچە بىر تەرەپ توڭۇلغان.
JHN 19:24	شۇنىڭ ئۇچۇن لەشكەرلەر بىر-بىرىگە: - بۇنى يېرتمايلى، بىلەن چەك تارتىشىلى، كىمگە چىقسا شۇ ئالسۇن، - دېبىشتى. بۇ ئىشلار مۇقەددەس يازىمىلاردىكى مۇنۇ سۆزلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش ئۇچۇن يۇز بەردى: - «ئۇلار مېنىڭ كېيمىلىرىمنى ئۆز ئارسىدا ئۆلەشتى، مېنىڭ كۆڭلىكىمگە ئېرىشىش ئۇچۇن چەك تاشلاشتى». دەرۋەقە، لەشكەرلەر شۇنداق قىلىشتى.	شۇ ئۇچۇن ئەسكەرلەر بىر-بىرىگە: 'بۇنى يېرتىپ تاشلاشتۇرۇپ قويمايلى، چەك تارتىپ كۆرەيلى، كىمگە چىققان بولسا شۇ ئالغۇ' دېدى. بۇ ئىشلار مۇقەددەس يازىمىلاردا يېزىلغان سۆزلەرنى تولۇق قىلىش ئۇچۇن بولدى: 'ئۇلار مېنىڭ كېيمىلىرىمنى ئارسىدا بۆلۈشتۈرۈپ، مېنىڭ خالايماقىمغا ئۇيغۇن قىلىپ چەك تاشلادى'. ئاندىن، ئەسكەرلەر شۇنداق قىلىدى.
JHN 19:25	ئەسالىنىڭ كېپستىنىڭ يېنىدا ئانسىسى، ئانسىنىڭ سىڭلىسى، كلوياسىنىڭ ئىيالى مەريھم ۋە ماڭداللىق مەريھملەر تۇراتىن.	ئەسكەرلەر بۇ ئىشلارنى قىلىدى. بىراق، ئەسالى ئانسىنىڭ سىڭلىسى، كلوياسىنىڭ شاكىرت ئۇنى ئۆز ئۆيىگە ئېلىپ كەتتى.
JHN 19:26	ئىسا ئانسى بىلەن ئۆزى سۆيىدىغان مۇخلىسىنىڭ بىرگە تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ، ئانسىغا: - ئى خانىم، مانا سېنىڭ ئوغۇلۇڭ! - دېدى.	ئىسا ئانسى بىلەن ئۆزى سۆيىدىغان شاكىرتىنى بىرگە تۇرۇپ تۇرغانلىقىنى كۆردى ۋە ئانسىغا: «خانىم، مانا سېنىڭ ئوغۇلۇڭ!» دېدى.
JHN 19:27	ئاندىن ئۇ بۇ مۇخلىسىقا: - مانا سېنىڭ ئاناك! - دېدى. شۇندىن ئېتىبارەن، ئۇ مۇخلىس ئۇنى ئۆزىنىڭ ئۆسىدە تۇرغۇزدى.	ئاندىن ئۇ شاكىرتقا: 'بۇ سېنىڭ ئاناك!' دېدى. شۇ ۋاقتىتىن باشلاپ، شاكىرت ئۇنى ئۆز ئۆيىگە ئېلىپ كەتتى.
JHN 19:28	ئاندىن ئەسالى ئەممە ئىشلار تاماملاڭانلىقىنى بىلىپ، مۇقەددەس يازىمىلاردىكى بېشارەت ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش ئۇچۇن): - ئۇسساپ كەتتىم!	ئاندىن ئەسالى ئەممە ئىشلار تاماملاڭانلىقىنى بىلىپ، مۇقەددەس يازىمىلاردا ئەنمەلگە ئاشۇرۇلۇش ئۇچۇن، 'سۇ ئىستەيمەن!' دېدى.
JHN 19:29	ئۇ يەردە سرکە شاراب بىلەن تولدو روڭلاغان بىر كوزا بار ئىدى. ئۇلار بىر يارچە بۇلۇتىنى سرکە شارابقا چىلاپ، بىر لېپەكگۈل غولىغا باغلاب، ئەسالىنىڭ ئاغزىغا تەڭلىدى.	ئۇ يەردە بىر قاچاق سرکە بىلەن تولغان قاچاق بار edi. ئۇلار بىر يارچە سۇڭقۇچىنى سرکەگە چۈمۈرۈپ، ھىسوب بىلەن ئوراپ، ئەسالى ئاقىزىغا پىتەكلىدى.
JHN 19:30	ئىسا سرکە شاراب ئىچكەندىن كېيىن: 'ھەممە يۇتۇپ كەتتى! دەپ دە،	ئىسا سرکە شاراب ئىچكەندىن كېيىن: 'ھەممە يۇتۇپ كەتتى! دەپ دە،

Reference	Before	After
JHN 19:31	بېشىنى تۆۋەن قىلىپ، روھىنى تايىشۇرۇپ بەردى. ئۇ كۈنى ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تەيىارلىق كۈنى بولغاچقا، كىرىستەنلەرنىڭ جەسەتلەرنى شابات كۈندە كېرىستەنلەرنىڭ قالدۇرۇماسلىق ئۈچۈن (شابات كۈنى «ئۈلۈغ كۈن» ھېسابلانغانفاچا) يەھۇدىلار يېلاتۇستىن كىرىستەنلەرنىڭ جەسەتلەرنى كېرىستىن تېزەك چۈشۈرۈۋەتىشنى تەلەپ قىلدى.	بېشىنى تۆۋەنگە قوبىدى، روھىنى بەرگەن. ئۇ كۈن پاسخا تەيىارلىق كۈنى بولغاچقا، شابات كۈنى كەلەتۆگە، كىرىستەنلەرنىڭ جەسەتلەرنى كېرىستەنلەرنىڭ دەپ، يەھۇدىلار يېلاتۇستىن كىرىستەنلەرنىڭ جەسەتلەرنى سۇرۇپ، جەسەتلەرنى تىز چۈشۈرۈپ ئېلىشنى تەلەپ قىلدى.
JHN 19:32	شۇنىڭ بىلەن لەشكەرلەر بېرىپ ئەيسا بىلەن بىلەن كىرىستەنلەرنىڭ بىرېنچى ئاندىن ئىككىنچى ئادەمنىڭ يۇقلۇرىنى چاقتى.	شۇ ۋاقت لەشكەرلەر كەلدى، ئەيسا بىلەن بىرگە چوت قىلىنغان بىرېنچى كىشىنىڭ ۋە ئىككىنچى كىشىنىڭ يۇقلۇرىنى چاقتى.
JHN 19:33	لېكىن ئەيساغا كەلگەندە، ئۇنىڭ ئاللىقاچان ئۆلگەنلىكىنى كۆردى، شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ يۇتنىنى چاقمىدى.	ئەمما ئەيسا يېرىلىكىگە كەلگەندە، ئۇنىڭ ئاللىقاچان ئۆلگەنلىكىنى كۆردى، شۇڭا يۇتنىنى چاقمايدۇ.
JHN 19:34	ئەمما لەشكەرلەردىن بىرى ئۇنىڭ بىقىنغا نەيزىنى سانجىۋىدى، شۇئان قان ۋە سۇ ئېقىپ چىقىتى.	بىر ئەسكەر ئۇنىڭ قەۋشىگە نەيز بىلەن سۇندى، شۇ ئاندا قان ۋە سۇ ئېقىپ كەتتى.
JHN 19:35	بۇنى كۆرگۈچى سىلەرنىڭ ئىشىنىشىڭلار ئۈچۈن گۇۋاھلىق بېرىدۇ؛ كۆرگۈچىنىڭ گۇۋاھلىقى ھەقتۇر، ئۇ ئۆزىنىڭ ئېتىقانلىرىنى ھەق دەپ بىلدۇ.	بۇنى كۆرگەن كىشى سىلەر ئىشىنىشى ئۈچۈن، ئۇنىڭ بىر تال سۇڭىكىمۇ سۇندۇرۇلمائىدۇ ۋە باشقا يازمىدا: ئۇلار سۇندۇرغان كىشىگە قارايدۇ دەپ ئالدىن دېگەن نەرسىلەرنى رەاللىقا ئايالندۇردى.
JHN 19:36-37	بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى مۇقەددەس يازمىلاردا: «ئۇنىڭ بىر تال سۇڭىكىمۇ سۇندۇرۇلمائىدۇ» ۋە يەنە بىر بېشارەتتە: «ئۇلار ئۆزلىرى سانجىغان ئادەمگە قارايدۇ» دەپ ئالدىن ئېتىتلەغانلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن بۇز بەردى.	بۇ ئىشلار بولدى، چۈنكى يازمى تولۇق قىلىنىشى ئۈچۈن، ئۇنىڭ بىر تال سۇڭىكى سۇندۇرۇلمائىدۇ ۋە باشقا يازمىدا: ئۇلار سۇندۇرغان كىشىگە قارايدۇ دەپ ئالدىن دېگەن نەرسىلەرنى رەاللىقا ئايالندۇردى.
JHN 19:38	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئارىماتىيالىق يۈسۈپ يېلاتۇستىن ئەيسانىڭ جەستىنى ئېلىپ كېتىشنى تەلەپ قىلدى (يۈسۈپ ئەيسانىڭ مۇخلىسىلەرىدىن ئىدى، لېكىن يەھۇدىلاردىن قورقۇنى ئۈچۈن بۇنى مەخچىي تۇتاتتى)، يېلاتۇس رۇخسەت بەردى، شۇنىڭ بىلەن يۈسۈپ بېرىپ ئەيسانىڭ جەستىنى ئېلىپ كەتتى.	بۇ ئىشلارنىڭ كېيىندا، ئارىماتىيىدىكى يۈسۈپ يېلاتۇستان ئەيسانىڭ جەسىدىن ئېلىپ كېتىشنى سورادى، چۈنكى ئۇ ئەيسانىڭ شاكىرىتى ئىدى، لېكىن يەھۇدىلەرنى قورۇپ بۇنى ياشىرغان بولۇپ؛ يېلاتۇس يول قويۇپ بەردى، شۇڭا يۈسۈپ بارىپ ئەيسانىڭ جەسىدىنى ئالدى.
JHN 19:39	بۇرۇن بىر كېچىسى ئەيسانىڭ يېننغا كەلگەن ھېلىقى نىكودىمۇ مۇرمەككى بىلەن سەبەر ئارىلاشتۇرۇلغان خۇشىوپ دورا-دەرمەندىن بۇز جىڭچە ئېلىپ، ئۇنىڭ بىلەن بىلەن كەلدى.	ئالدىن بىر كېچە ئەيسا يېننغا كەلگەن نىكودىم، مۇرمەك بىلەن سەبەر ئارىلاشمىسىنى بۇز لىترا تەخمىنەن ئېلىپ، ئۇ بىلەن بىرگە كەلدى.
JHN 19:40	ئىككىلەن ئەيسانىڭ جەستىنى يەھۇدىلارنىڭ دەپەن قىلىش ئادىتى بويىچە دورا-دەرمەنلارنى چىچىپ، كاناپ رەختلەر بىلەن ئوراپ كېيەنلىدى.	ئۇلار ئەيسانىڭ تەننى يەھۇدىلارنىڭ دەفلىنىش ئادىتى بويىچە، داۋا دەرمەنلەرنى سۆرەپ، يەتە رەختلەر بىلەن ئوراپ تۇتۇپ كېيەنلىدى.
JHN 19:41	ئەيسا كىرىستەنلەرنىڭ يەردە بىر باغ بولۇپ، باغانىڭ ئىچىدە تېخى ھېچكىم يەرلەنمىگەن يېڭى بىر بوش يەرلىك بار ئىدى.	ئەيسا سەللەرنىڭ جايىدا بىر باغ بار، باغان ئىچىدە هازىرغا ھېچكىم ياتمىغان يېڭى بوش قېرىپ بار.
JHN 19:42	يەھۇدىلارنىڭ تەيىارلىق كۈنى بولغاچقا ۋە بۇ يەر يېقىن بولغاڭىلىق ئۈچۈن، ئۇلار ئەيسانى شۇ يەرلىك كەۋىشتى جايىدا بولغاڭىلىق ئۈچۈن، ئۇلار ئەيسانى شۇ جايىدا قويۇشتى.	يەھۇدىلارنىڭ تەيىارلىق كۈنى تاڭ سەھەرەدە، ماگداللىق مەرىھەم قەبرىگە باردى ۋە قەبرىنىڭ ئاغزىدىكى تاشنىڭ ئېلىنىپ كېتكەنلىكىنى كۆردى.
JHN 20:1	ھېيتىنىڭ بىرېنچى كۈنى تاڭ سەھەر، ماگداللىق مەرىھەم قەبرىگە باردى ۋە قەبرىنىڭ ئاغزىدىكى تاشنىڭ ئېلىنىپ كېتكەنلىكىنى كۆردى.	شۇڭا ئۇ يۈگۈرۈپ كەلدى سىمۇن يېتىپ بىلەن ئەيسا سۆيگەن ئۇ كىشىنىڭ يېننغا، ئۇلارغا: ئۇلار رەبنى قەبرىدىن يۆتكۈپتىپ، ئۇنى قەيەرگە قويىغىنىنى بىلمىدۇق! – دېدى.
JHN 20:2	شۇڭا ئۇ يۈگۈرگىنچە كېلىپ سىمۇن يېتىپ سۆيگەن ئۇ كىشىنىڭ مۇخلىسىنىڭ يېننغا كېلىپ، ئۇلارغا: ئۇلار رەبنى قەبرىدىن يۆتكۈپتىپ، ئۇنى قەيەرگە قويىغىنىنى بىلمىدۇق! – دېدى.	قەيەرگە قويغان! دېدى.
JHN 20:3	يېتىپ بىلەن باشقا شاگىردد تەرەپتىن چىقىپ، قەبرىگە قاراپ يولغا چىقىتى.	يېتىپ بىلەن باشقا شاگىردد تەرەپتىن چىقىپ، قەبرىگە قاراپ يولغا چىقىتى.

Reference	Before	After
JHN 20:4	ئىككىلەن تەڭ يۈگۈرۈپ ماڭدى، لېكىن ھېلىقى مۇخلىس يېتىرىستىن تېز يۈگۈرۈپ، قېرىگە بىرىنچى بولۇپ يېتىپ باردى.	ئىككىسى بىرگە يۈگۈرۈپ كەتتى، لېكىن ئۇ باشقا شاکىر يېتىرىنى تېز يۈگۈرۈپ ئالدىغا سۈرۈپ، قېرىگە بىرىنچى بولۇپ يەتنى.
JHN 20:5	ئۇ بۈكىشىپ ئىچىگە قاراپ، كاناب كېپەنلەرنىڭ ئۇ يەردە يېيقلقى تۇرغانلىقىنى كۆردى، لېكىن ئىچكىرىگە كىرمىدى.	ئۇ بۈكۈلۈپ ئىچكىگە نەزەر سالدى، كاناب كېپەنلەر يەردە ياتقانلىقىنى كۆردى، لېكىن ئىچكىرىگە كىرمەپ قالدى.
JHN 20:6	ئۇنىڭغا ئەنگىشىپ كەلگەن سىمۇن يېتىرىس بېتىپ كېلىپ، قەبرىگە كىرىدى ۋە ئۇ يەردە يېيقلقى تۇرغان كاناب كېپەنلەرنى،	ئۇنىڭ ئەتسىگە كەلگەن سىمۇن يېتىرىس تېز كەلدى، قەبرىگە كىرىپ، ئۇ يەردە ياتقان كاناب كېپەنلەرنى كۆردى.
JHN 20:7	شۇنداقلا ئەيسانىڭ بېشىغا ئورالغان ياغلىقىنىمۇ كۆردى، ياغلىق كېپەنلەر بىلەن بىر يەردە ئەمەس، بەلكى ئايىرم يەردە يۈگەكلىك تۇراتنى.	شۇنداقلا ئەيسانىڭ بېشىغا قويۇلغان ياغلىقىنىمۇ كۆردى. ياغلىق كېپەنلەر بىلەن بىرگە ئەمەس، بەلكى ئايىرم جاۋادا تەرتىپ قويۇلغان تۇراتنى.
JHN 20:8	ئاندىن قەبرىگە ئاۋۇال كەلگەن ھېلىقى مۇخلىسمۇ قەبرىگە كىرىپ، ئەھۇالنى كۆرۈپ ئىشەندى	ئاندىن ئالدىنلا قەبرىگە كەلگەن ئۇ مۇرۇد، قەبرىگە كىرىپ، ئەھۇالنى كۆرگەندىن كېپىن، ئىشەندى
JHN 20:9	(چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ ئۇلۇمدىن قايتا تىرىلىشىنىڭ مۇقەرەرلىكى ھەققىدە مۇقەددەس يازىمىلاردىكى بېشارەتنى تېخچە چۈشەنمەيتتى).	چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ ئۇلۇمدىن قايتا يېزىلغان، ئۇنىڭ ئۇلۇملىك دۇنيادىن قايتا تۇرۇشىنىڭ زۆرۈرىتىنى چۈشەنمەيتتى.
JHN 20:10	شۇنىڭ بىلەن ئىككىلەن ئۆز تۇرالغۇلىرىغا قايتىشتى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار ئىككىسى ئۆز ئۆبىلىرىگە قايتىپ كەتتى.
JHN 20:11	ئەمما مەريھم بولسا قەبرىنىڭ سىرتىدا تۇرۇپ يېغلاۋاتاتنى. ئۇ يېغلاپ تۇرۇپ قەبرىنىڭ ئىچىگە ئېكىشىپ قاربۇنى،	بىراق مەريھم قەبرىنىڭ سىرتىدا تۇرۇپ يېغلاۋاتىدۇ.
JHN 20:12	مانا ئاق كىيم كىيگەن ئىككى يەرسىتەت تۇراتنى؛ ئۇلارنىڭ بىرى ئەيسانىڭ جەستى قويۇلغان يەرنىڭ باش تەرىپىدە، يەنە بىرى ئاياغ تەرىپىدە ئولتۇراتنى.	شۇڭا مەريھم يېغلاپ تۇرۇپ، قەبرىگە بۈكۈلۈپ نەزەر سالدى ۋە ئاق كىيملىك ئىككى يەرسىتەنلىكى كۆردى، بىرى ئەيسا جەسىدى قويۇلغان يەرنىڭ باش تەرىپىدە ئولتۇرۇۋاتىدۇ، باشقىسى ئاياق تەرىپىدە.
JHN 20:13	ئۇلار مەريھمدىن: – خانىم، نېمىشقا يېغلايسەن؟ – دەپ سورىدى. – رەبىمنى ئېلىپ كېتىپتۇ، ئۇنى نەگە قويغانلىقىنى بىلەلمەيۋاتىمەن، – دەپ ئۇ ئۇلارغا.	ئۇلار مەريھمگە سورىدى: ئاپا، نېمىشقا يېغلىسىڭىز؟ ئۇ ئۇلارغا دېدى: رەبىمنى ئېلىپ كەتتى، ئۇنى قايدا قويۇپ قويغانلىقىنى بىلەمەيمەن.
JHN 20:14	ئۇ شۇ سۆزلەرنى ئېيتقاندا، كېپىن بۇرۇلۇپ، ئەيسا شۇ يەردە تۇرغانلىقىنى تۇرغانلىقىنى كۆردى. لېكىن ئۇنىڭ ئەيسا ئىكەنلىكىنى تونالىمىدى.	ئۇ شۇ سۆزلەرنى ئېيتقاندا، كېپىن بۇرۇلۇپ، ئەيسا شۇ يەردە تۇرغانلىقىنى كۆردى. لېكىن ئۇنىڭ ئەيسا ئىكەنلىكىنى تونالىمىدى.
JHN 20:15	ئەيسا ئۇنىڭدىن – خانىم، نېمىشقا يېغلايسەن، كىمن ئىزدەيسەن؟ – دەپ سۈرەتلىكىنى بىلەن ئۆز ئۇنى سۈرەتلىكىنى ئۆز ئۇنى سۈرەتلىكىنى: «ئەگ، ئەگەر ئۇنى سورىدى. مەريھم ئۇنى باغۇن قىلىپ ئۆبىلىنىپ: «ئەگ، ئەگەر ئۇنى سورىدى. مەريھم ئۇنى باغۇن شۇ، دەپ ئۆبىلەپ: – تەقسىر، ئەگەر ئۇنى شۇ جايدىن ئېلىپ كەتكەن بولسىڭىز، قەيەر قويغانلىقىنىڭىزنى ئېيتىپ بەرگەيسىز. مەن ئۇنى ئېلىپ كېتىمەن، – دەپ.	ئەيسا ئۇنى سورىدى: «خانىم، نېمىش ئۆچۈن يېغلاۋاتىسىن؟ كىمن ئىزدەۋاتىسىن؟» مەريھم ئۇنى باغۇن قىلىپ ئۆبىلىنىپ: «ئەگ، ئەگەر ئۇنى سورىدى. مەريھم ئۇنى باغۇن شۇ، دەپ ئۆبىلەپ: – تەقسىر، ئەگەر ئۇنى شۇ جايدىن ئېلىپ كەتكەن بولسىڭىز، قەيەر قويغانلىقىنىڭىزنى ئېيتىپ بەرگەيسىز. مەن ئۇنى ئېلىپ كەتكەن، – دەپ.
JHN 20:16	مەريھم! – دەپ ئەيسا ئۇنىڭغا. مەريھم بۇرۇلۇپلا، ئىرانىي تىلىدا: – راپىونى! – دەپ (بۇ سۆز «ئۆستار» دېكەن مەندە).	ئەيسا: «مەريھم!» دەپ. مەريھم قايتىپ، «ئەرىبايم!» دەپ.
JHN 20:17	ئەيسا ئۇنىڭغا – مَاڭ ئېسىلەمەنغا! چۈنكى مەن تېخ ئاتامنىڭ يېننغا چىقىدىم. بېرىپ قېرىنداشلىرىمغا، مېنى «سەلەرنىڭمۇ ئاتاڭلارنىڭ، يەنى مېنىڭ ئاتامنىڭ، سەلەرنىڭ خۇدايىڭلارنىڭ، يەنى مېنىڭ خۇدايىمنىڭ يېننغا چىقىمەن!» دەيدۇ، – دەپ يەتكۈزگەن، دەپ.	ئەيسا ئۇغا: «ماڭا تۇتۇنما! چۈنكى مەن تېخ ئاتامغا كەتمىگەن. بارىپ قېرىنداشلىرىمغا: مېنىڭ ئاتام، سەلەرنىڭ ئاتاڭلار، مېنىڭ خۇدايىم، سەلەرنىڭ خۇدايىڭلار يېننغا كېتۈۋاتىمەن، دەپ جاڭ، بەر،» دەپ.
JHN 20:18	شۇنىڭ بىلەن ماڭداللىق مەريھم مۇخلىسلىرىنىڭ يېننغا بېرىپ، ئۇلارغا: «رەبىن كۆرۈمە!» دەپ، ئەيسا ئۆزىنگە ئېيتىپ بەرگەن سۆزلەرنى ئۇلارغا تولۇق ئۇلارغا يەتكۈزدى.	شۇ ۋاقتىتا ماڭداللىق مەريھم ئەرتلەرگە باردى ۋە ئۇلارغا: «مەن رەبىن كۆرۈمە!» دەپ، ئەيسا ئۆزىنگە ئېيتىپ بەرگەن سۆزلەرنى ئۇلارغا تولۇق توياشتۇردى.
JHN 20:19	شۇ كۈنى كەچتە، يەنى ھېتىنىڭ بىرىنچى كۈنى كەچتە، يەھۇدىلەردىن قورقۇپ،	شۇ كۈن كەچتە، ھېتىنىڭ بىرىنچى كۈنى، يەھۇدىلەردىن قورقۇپ،

Reference	Before	After
JHN 20:20	شاكيرتلار يغىلغان ئويده ئىشكىلەرنى تاقىپ تۇرغانىدى. شۇ ۋاقتى ئىسا قورقانلىقى ئوچۇن مۇخلىسلىرى يغىلغان ئويده ئىشكىلەرنى ھىم تاقىۋالغانىدى، شۇ ۋاقتى، ئىسا كېلىپ ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا كۆرۈنۈپ، ئۇرە تۇرغان حالدا ئۇلارغا: – سىلەرگە ئامان-خاتىرجەملەك بولغاي! – دېدى.	شاكيرتلار يغىلغان ئويده ئىشكىلەرنى تاقىپ تۇرۇپ: 'سىلەرگە تىنچلىق بولغاي!' دېدى.
JHN 20:21	بۇنى دەپ، قوللىرىنى ۋە بىقىنى ئۇلارغا كۆرسەتى. شۇنىڭ بىلەن مۇخلىسلىرى بىن كۆرگىنلىك شادلاندى.	ئۇ بۇ سۆزى دەپ، قوللىرىنى ۋە ياننى ئۇلارغا كۆرسەتى. شۇنىڭ بىلەن شاكيرتلار رەب كۆرگەندە تولۇق خۇشال بولدى.
JHN 20:22	شۇڭا ئىسا ئۇلارغا يەنە: – سىلەرگە ئامان-خاتىرجەملەك بولغاي! ئاتا مېنى ئەۋەتكىننەدەك، مەنمۇ سىلەرنى ئەۋەتمەن، – دېدى.	ئىسا يەنە دېدى: 'سىلەرگە سەلام! ئاتا مېنى قانداق ئەۋەتسە، مەنمۇ سىلەرنى شۇنداق ئەۋەتمەن.'
JHN 20:23	بۇ سۆزى ئېتىقادىن كېپىن، ئۇ ئۇلارنىڭ ئوستىگە بىر يۈۋەلەپ: – مۇقەددەس روھنى قوبۇل قىلىڭلار.	بۇ سۆزى دېگەندىن كېپىن، ئۇ ئۇلارغا يۈۋەل سەپا قىلدى ۋە دېدى: 'مۇقەددەس روھنى ئېلىڭلار.'
JHN 20:24	كىمنىڭ گۇناھلىرىنى كەچۈرسەڭلار، ئۇنىڭ گۇناھى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ؛ كىمنىڭ گۇناھلىرىنى تۇتۇۋالساڭلار، شۇنىڭ گۇناھى تۇتۇۋېلىنىدۇ! – دېدى.	ئەمما ئون ئىككىلەرنىڭ بىرى، يەنى «قوشكېزەك» دەپ ئاتالغان توماس ئىسا كەلگەندە ئۇلارنىڭ يېنيدا ئەمەس ئىدى.
JHN 20:25	شۇڭا باشقا مۇخلىسلىرى ئۇنىڭغا: – بىز بىنى كۆردۈق! – دېپىشتىن. لېكىن توماس ئۇلارغا: – ئۇنىڭ قوللىرىدا مىخالرنىڭ ئىزىنى كۆرمىگە، مىخالرنىڭ ئىزىغا ئۆز قولۇمنى تېقىپ باقىمىن كۆرگۈزۈپ كۆرمەسەم، هېچ نەرسىگە ئىشەنەيمەن! دەپ جاۋاب بەردى.	شۇڭا باشقا شاكيرتلار ئۇغا: 'بىز بەبىمىزنى كۆردۈق!' دەپ دېدى. لېكىن توماس ئۇلارغا: 'ئۇنىڭ قوللىرىدىكى مىخ ئىزلىرىنى كۆرمەسەم، مىخ ئىزلىرىگە بارماقىمن سۇرۇپ باقىمىسام ۋە بىقىنغا قولۇمنى كۆرگۈزۈپ كۆرمەسەم، هېچ نەرسىگە ئىشەنەيمەن!' دەپ جاۋاب بەردى.
JHN 20:26	سەكىز كۈندىن كېپىن، مۇخلىسلىرى يەنە شۇ ئۆي ئىجىدە جەم بولغاندا، توماسمۇ ئۇلار بىلەن بىللە ئىدى. ئىشكىلەر تاقاقيقىق تۇرسىمۇ، ئىسا كېلىپ ئۇلارنىڭ ئارسىدا تۇرۇپ: – سىلەرگە ئامان-خاتىرجەملەك بولغاي!	سەكىز كۈندىن كېپىن، شاكيرتلار يەنە ئۇ ئويده جەجىت بولۇپ تۇرغاندا، توماس ئۇلار بىلەن بىرگە بار، ئىشكىلەر قىيناق قىلىغان بولسىمۇ، ئىسا كېلىپ ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا تۇرۇپ: 'سىلەرگە تىنچلىق بولسۇن!' دېدى.
JHN 20:27	ئاندىن ئۇ توماسقا: – بارمىقىڭىنى بۇ يەرگە تەڭكۈزۈپ، قوللىرىمغا قارا. قولۇڭنى ئۆزىتىپ، بىقىنماغا تېقىپ، گۇماندا بولماي، ئىشەنگۈچى بولغان!	كېپىن ئۇ توماسقا دېدى: بارمىقىڭىنى بۇ يەرگە قويۇپ كۆر، قوللىرىمنى كۆزەت. قولۇڭنى سوزۇپ، بىلىمگە تۆتۈپ كۆر، گۇمان قىلما، ئىشەن!
JHN 20:28	توماس ئۇنىڭغا: – مېنىڭ رەبىم ھەم مېنىڭ خۇدايمىسىن! – دەپ دەپ جاۋاب بەردى.	توماس ئۇنىڭغا: 'مېنىڭ رەبىم، مېنىڭ خۇدايمىسان!' دەپ دەپ دېدى.
JHN 20:29	ئىسا ئۇنىڭغا: – مېنى كۆرگەنلىك ئوچۇن ئىشەندىك. كۆرمەي تۇرۇپ ئىشەنگۈچىلەر بەختلىكتۇرا! – دېدى.	ئىسا ئۇنىڭغا: مېنى كۆرگەنگە ئىشەندىك. كۆرمەستىن ئىشەنگەنلەر بەختلىك! دېدى.
JHN 20:30	ئىسا مۇخلىسلىرىنىڭ ئالدىدا بۇ كىتابتا خاتىرلەنەمگەن باشقان نۇرغۇن مۆجزىزلىك ئالامەتلەرنىمۇ كۆرسەتى.	ئىسا شاگىدلەرنىڭ ئالدىدا بۇ كىتابتا يېزلىمىغان باشقان كۆپ مۇجىزەلەرنىمۇ كۆرسەتى.
JHN 20:31	لېكىن مۇشۇلار سىلەرنى ئەيسانىڭ مەسىھ، شۇنداقلا خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنلىكىگە ئىشەنسۇن ھەم بۇ ئارقىلىق ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىپ، ئۇنىڭ ئىسمى نامى ئارقىلىق ھاياتلىققا ئېرىشىسۇن، دەپ يېزلىدى.	بۇلار يېزلىدى، چۈنكى سىلەر ئىسا مەسىھ بولۇپ، خۇدا ئوغلى ئىكەنلىكىگە ئىشىنىڭلار، شۇڭا ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىپ، ئۇنىڭ ئىسمى بىلەن ھايات تايىقلى بولىدۇ.
JHN 21:1	ئاندىن، ئىسا تېپرىياس دېڭىنىڭ يېنيدا شاگىدلەرغا قايتا كۆرۈندى. بۇ بىر قېتىم كۆرۈندى. ئۇنىڭ بۇ قېتىمىقى كۆرۈنۈشى مۇنداق بولدى:	ئاندىن، ئىسا تېپرىياس دېڭىنىڭ يېنيدا شاگىدلەرغا قايتا كۆرۈندى. بۇ قېتىم كۆرۈنۈشى شۇنداق بولدى:
JHN 21:2	سىمون يېتىپ، ئىككىلەك دەپ ئاتالغان توماس، گاللىيەدىكى كانا تەرىتىن سىمون يېتىپ، «قوشكېزەك» دەپ ئاتالغان توماس، گاللىيەدىكى ناتانىيەل، زەيدە ئىشەنگىلەرنىڭ ئۆغۈللىرى ۋە باشقان ئىشكى مۇخلىس بىلە	سىمون يېتىپ، ئىككىلەك دەپ ئاتالغان توماس، گاللىيەدىكى كانا تەرىتىن سىمون يېتىپ، «قوشكېزەك» دەپ ئاتالغان توماس، گاللىيەدىكى ناتانىيەل، زەيدە ئىشەنگىلەرنىڭ ئۆغۈللىرى ۋە باشقان ئىشكى مۇخلىس بىلە

Reference	Before	After
JHN 21:3	سیمون پیترؤس: مهن بېلیق تۇتقلى بارىمەن، – دېدى. كۆچىلىك: بىز سەن سەن بىرگە بارىمۇز، دېپىشتى. ئۇلار تاشقا چىقىپ، كېمىگە چىقىتى، لېكىن ئۇلۇردى، لېكىن شۇ بىر كېچە هېچنەرسە تۇتالمىدى.	سیمون پیترؤس: مهن بېلیق تۇتىشقا كەتمەن، دېدى. باشقىلار: بىز سەن سەھەر بولغاندا، ئەيسا سوڭغا تۇرۇپ قالدى، براق مۇرىدىلىرى ئۇنىڭ سۇكېچە بىچ نەرسە تۇتالمىدى.
JHN 21:4	تالڭ ئاتاي دېگىندە، ئەيسا قىرغاققا تۇراتتى، بىراق مۇخلىسلار ئۇنىڭ ئەيسا ئىكەنلىكىنى بىلمىدى.	سەھەر بولغاندا، ئەيسا سوڭغا تۇرۇپ قالدى، براق مۇرىدىلىرى ئۇنىڭ ئەيسا ئىكەنلىكىنى تونۇشماپتۇ.
JHN 21:5	شۇڭا ئەيسا: – باللار، سىلەردە يېڭۈدەك بىر نەرسە يوققۇ؟ – دەپ سورىدى. – يوق، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار.	ئەيسا سورىدى: باللار، سىلەردە بېلیق بارمۇ؟ ئۇلار جاۋاب بەردى: يوق.
JHN 21:6	ئەيسا ئۇلارغا – تورنى كېمىنىڭ ئوڭ تەرەيىكە تاشلاڭلار، شۇنداق قىلسالىلار بېلیق تۇتىپ ئېلىڭلار، دېدى. شۇڭا ئۇلار تورنى شۇ ياققا تاشلاپ، شۇنداق كۆپ بېلیق تۇتىكى، ھەتا تورنى تارتىپ چىقىرالماي قالدى.	ئەيسا ئۇلارغا: تورنى كېمىنىڭ ئوڭ تەرەيىكە تاشلاڭلار، بۇنى قىلسالىلار كۆپ بېلیق تۇتىپ ئېلىڭلار، دېدى. شۇڭا ئۇلار تورنى شۇ ياققا تاشلاپ، شۇنداق كۆپ بېلیق تۇتىكى، ھەتا تورنى تارتىپ چىقىرالماي قالدى.
JHN 21:7	ئەيسا سوّيىگەن شاگىد پېترغا: بۇ رەب! دېدى. سیمون پېتر بۇنى ئاكلىغاندا، ئەيسا سوّيىگەن مۇخلىس پیترؤسقا: – بۇ رەبقۇ! – دېدى. سیمون پیترؤس ئۇنىڭ ئەيسا ئىكەنلىكىنى ئاڭلاپ، تونىنى ئۆزىگە يۈگەپ (چۈنكى بېلىنىڭ ئاستى ياللاڭ ئىدى) ئۆزىنى دېڭىزغا تاشلىدى.	ئەيسا سوّيىگەن شاگىد پېترغا: بۇ رەب! دېدى. سیمون پېتر بۇنى ئاكلىغاندا، ئەيسا سوّيىگەن مۇخلىس پیترؤسقا: – بۇ رەبقۇ! – دېدى. سیمون پیترؤس كېيىمنى ئۆزىگە ياساپ، دېڭىزغا سەكىپ كىرىدى.
JHN 21:8	قىرغاققا يېراق ئەمەس، تەخمنەن ئىككى يۈز گەز يېراققا تۇرۇپتۇ، شۇنىڭ قىرغاققىن ئانپە يېراق ئەمەس بولۇپ، تەخمنەن ئىككى يۈز گەز يېراقلىقىتا بولغاچقا، قالغان مۇخلىسلار بېلیق بىلەن تولغان تورنى تارتىپ كىچىك كېمىسى بىلەن قىرغاققا كەلدى.	ئۇچۇن باشقىا شاکىرتلار بېلیق بىلەن تولغان تورنى تارتىپ، كىچىك كېمىسى بىلەن قىرغاققا كەلدى.
JHN 21:9	ئۇلار قىرغاققا چىققاندا، شاخاردىن يېقىلغان، ئۇستىدە بېلیق قويۇقلۇق گۈلخانى ۋە ناننى كۆردى.	ئۇلار سوۋاپقا چىققاندا، تەر تاللاپ يېقىلغان گۈلخان بىلەن ئۇستىدىكى بېلیق ۋە ناننى كۆردى.
JHN 21:10	ئەيسا: – ئەمدى تۇتقان بېلىقىڭلاردىن ئەكلىڭلار، – دېدى.	ئەيسا: ‘هازىر تۇتقان بېلىقىڭلارنى ئېلىپ كېلىڭلار،’ دېدى.
JHN 21:11	سیمون پیترؤس كېمىگە چىقىپ، تورنى قىرغاققا تارتىپ چىقاردى. تور بېلىقلار بىلەن دولايىپ كەتكەن، جەمئىي بىر يۈز ئەللىك ئۆچ بېلىق بار ئۆز ئەللىك ئۆچ بېلىق بار ئۆنچە كۆپ بولسىمۇ، تور يېرىلىمىغانىدى.	سیمون پیترؤس كېمىگە كېرىپ، تورنى قىرغاققا تارتىپ كەلدى. تور چوڭ بېلىقلار بىلەن دولايىپ كەتكەن، جەمئىي بىر يۈز ئەللىك ئۆچ بېلىق بار، بېلىق چوڭ بېلىقلار بىلەن تولغان بولۇپ، جەمئىي بىر يۈز ئەللىك ئۆچ بېلىق بار ئۆنچە كۆپ بولسىمۇ، تور يېرىلىمىغانىدى.
JHN 21:12	ئەيسا: – كېلىڭلار، ناشتا قىلسالىلار، – دېدى. مۇخلىسلارنىڭ ئىچىدىن ھېچكىم ئۇنىڭدىن ‘سەن كىم سەن؟’ دەپ سورايمىدى. چۈنكى ئۇلار بۇنىڭ رەب چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ رەب ئىكەنلىكىنى بىلدى.	ئەيسا دېدى: ‘كېلىڭلار، تاماق بېڭلەر،’ مۇرىدىلىرى ئىچىدىن ھېچكىم ئۇنىڭدىن ‘سەن كىم سەن؟’ دەپ سورايمىدى. چۈنكى ئۇلار بۇنىڭ رەب ئىكەنلىكىنى تولا بېلىپ قالدى.
JHN 21:13	ئەيسا ناننى ئېلىپ ئۇلارغا بەردى ۋە بېلىقلارنىمۇ ئوخشاش ئېلىپ بەردى.	ئەيسا ناننى ئېلىپ ئۇلارغا بەردى ۋە بېلىقلارنىمۇ ئوخشاش ئېلىپ بەردى.
JHN 21:14	مانا بۇ ئەيسانىڭ ئۇلگەندىن كېپىن تېرىلىپ، ئۆزىنى مۇخلىسلىرىغا ئۆچىنچى قېتىم ئایان قىلىشى ئىدى.	بۇ ئەيسا ئۇلگەندىن كېپىن تېرىلىپ، ئۆزىنى ھەمللىرىگە ئۆچىنچى قېتىم كۆرۈنۈپ كەتلى.
JHN 21:15	ئۇلار ناشتا قىلغاندىن كېپىن، ئەيسا سیمون پېترؤستىن: – يۇنىسىنىڭ ئوغلى سیمون، سەن مېنى بۇلاردىنمۇ چوڭقۇر سوّيەمسەن؟ – دەپ سورىدى. – شۇنداق رەب، مېنىڭ سېنى سۆيىدىغافانلىقىمنى سەن بىلىسەن! – دېدى پیترؤس. ئەيسا ئۇنىڭغا: ئۇنداقتا، قوزىلىرىمنى ئوتلىتىپ باق! – دېدى.	ئۇلار تاماق قىلغان كېپىن، ئەيسا سیمون پېترۇنى سورىدى: «يۇنىسىنىڭ بالسى سیمون، سەن مېنى بۇلارغا قارىغاندا كۆپەك سوّيەمسەن؟» پېتر جاۋاب بەردى: «ھەئە، رەب، مەن سېنى سۆيىدىغافانلىقىمنى سەن بىلىسەن!» ئەيسا دېدى: «شۇنداقتا، قويى باللىرىمنى قارشىلاپ تۇت!»
JHN 21:16	ئۇ ئىككىنچى قېتىم يەنە ئۇنىڭدىن: – يۇنىسىنىڭ ئوغلى سیمون، مېنى سوّيەمسەن؟ – دەپ سورىدى. پېترؤس يەنە: – شۇنداق، رەب، مېنىڭ سېنى سۆيىدىغافانلىقىمنى بىلىسەن، – دېدى. ئەيسا ئۇنىڭغا: ئۇنداقتا، قويىلىرىمنى قارا.	ئۇ قابىتا سورىدى: «سیمون، يۇنىسىنىڭ بالسى، مېنى چەكسىز سوّيەمسەن؟» پېتر جاۋاب بەردى: «ھەئە، رەب، سېنى ئادەمچە سۆيىدىغافانلىقىمنى بىلىسەن.» ئەيسا دېدى: «ئاندا، قويىلاMەرنى قارا.»

Reference	Before	After
ACT 1:4	وھ ئۇلار بىلەن جەم قىلىنغاندا مۇنداق ئەمر قىلدى: – «پېرۇسالىمدىن ئاپىرىلماي، سىلەر مەندىن ئاكلىغان، ئاتىنىڭ ۋەدىسىنى كۆتۈڭلار.	ۋە ئۇلار بىلەن بىرگە بولغاندا، مۇشۇنداق دەپ بۇيرۇق بەردى: «پېرۇسالىمدىن كەتمەڭلار، سىلەر مەندىن ئاكلىغان، ئاتا ئاتىنىڭ ۋەدىسىنى سەۋەر قىلىپ كۆتۈڭلار.»
ACT 1:5	چۈنكى يەھيا سۇدا چۆمۈلدۈرگەن، لېكىن سىلەر بولساڭلار كۆپ كۆنلەر ئۆتىمەي مۇقەددەس روھتا چۆمۈلدۈرلەسىلەر.»	چۈنكى يەھيا سۇ بىلەن چۆمۈشتۈرگەن، لېكىن سىلەر كۆپ كون ئۆتىمەي مۇقەددەس روھ بىلەن چۆمۈشتۈرۈلەسىلەر.
ACT 1:6	رسۇللار ئۇنىڭ بىلەن جەم قىلىنغاندا، ئۇنىڭدىن: – ئى رەب، سەن مۇشۇ ۋاقتى ئىسرايىلنىڭ يادىشاھلىقىنى ئەسلىگە كەلتۈرمە كەچىمۇسەن؟ – دەپ سوراشقا باشلىدى.	ئېرسۇللار ئۇ بىلەن يغلىپ، سوراپ باشلىدى: ئى رەب، سەن ھازىر بۇ ۋاقتى ئىسرايىلنىڭ يادىشاھلىقىنى قايىتا كەلتۈرمە مىسەن؟
ACT 1:7	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ئاتا ئۆز هوقوقۇغا ئاساسەن بېكتىكەن ۋاقتى- يەيتلەرنى سىلەرنىڭ بىلىش نېسىۋەڭلەر يوق.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «ئاتا ئۆز هوقوقۇ بىلەن بەلگىلەن ئۆقىتىپ كەلتۈرگەن ۋاقتى- يەيتلەرنى سىلەر بىلىشكە ئېھتىياجىڭلار يوق.»
ACT 1:8	بىراق مۇقەددەس روھ ئۆستۈڭلەرغا چۈشكەندە سىلەر كۈچ-قۇدرەتكە ئىگە بولسىلەر، پېرۇسالىپ، يۇتون يەھۇدىيە ۋە سامارىيە بوبىچە ھەم جاھاننىڭ چەتلېرىگىچە ماڭا گۇۋاھچى بولسىلەر.	ئەممە، مۇقەددەس روھ سىلەرگە كەلگەندە، سىلەر كۈچ-قۇۋۇھتكە ئىگە بولسىلەر، پېرۇسالىپ، يۇتون يەھۇدىيە ۋە سامارىيە بوبىچە، شۇنداقلا دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىغا ماڭا گۇۋاھلىق قىلىسىلەر.
ACT 1:9	ئۇ بۇ سۆزلەرنى قىلىپ بولۇپ، ئۇلار قاراپ تۇرغاندا كۆتۈرۈلدى، بىر يارچە بولۇت ئۇنى ئارىغا ئالدى-دە، ئۇ ئۇلارنىڭ نەزىرىدىن غايىب بولدى.	ئۇ بۇ سۆزلەرنى ئېيتىپ بولغاندا، ئۇلار قاراپ تۇرغاندا، ئۇ ئاسمانغا كۆتۈرۈلۈپ كەتنى، بىر يارچە بولۇت ئۇنى ئۇلارنىڭ كۆزىدىن يوشۇردى، شۇڭا ئۇ ئۇلارنىڭ كۆزىدىن غايىب بولدى.
ACT 1:10	ئۇ ئاسمانغا كۆتۈرۈلگەندە، ئۇلار كۆزلىرىنى كۆكە تىكىپ قاراشقاندا، مانا توپيۇقسىز ئۇلارنىڭ يېنىدا ئاق كىيمى كىيگەن ئىككى ئادەم يەيدا بولۇپ:	ئۇ ئاسمانغا كۆتۈرۈلگەندە، ئۇلار كۆزلىرىنى آسمانغا تىكىپ قاراشقاندا، توپيۇقسىز ئۇلارنىڭ يېنىدا ئاق كىيمىلىك ئىككى كىشى كۆرۈنۈپ قالدى.
ACT 1:11	ئەي گاللىيەلىكلەر، نېمىشقا شۇ يەردە تۈرۈپ ئاسمانغا قاراپ قالدىڭلار؟ ئەيسا – ئەي گاللىيەلىكلەر، نېمىشقا شۇ يەردە تۈرۈپ ئاسمانغا قاراپ قالدىڭلار؟ سىلەرنىڭ ئالدىدا ئاسمانغا كۆتۈرۈلۈپ كەتكەن بولغاندا، ئۇ شۇ قانداق بولسا، شۇنداق قايتىپ كېلىدۇ، دېدى.	كاللىيەلىكلەر، نېمىشقا شۇ يەردە تۈرۈپ ئاسمانغا قاراپ قالدىڭلار؟ ئەيسا – ئەي گاللىيەلىكلەر، نېمىشقا شۇ يەردە تۈرۈپ ئاسمانغا قاراپ قالدىڭلار؟ سىلەرنىڭ ئالدىدا ئاسمانغا كۆتۈرۈلۈپ كەتكەن بولغاندا، ئۇ شۇ قانداق بولسا، شۇنداق قايتىپ كېلىدۇ، دېدى.
ACT 1:12	ئاندىن ئۇلار پېرۇسالىمغا يېقىن، ئۇنىڭدىن بىر چاقىرىمچە يېرالقلىقتى كېلىدۇ، – دېدى.	كېسىن ئۇلار زەيتۇن تېغىدىن پېرۇسالىمغا قايتىپ كەلدى، چۈنكى زەيتۇن تېغى پېرۇسالىمغا ياقىن جايىدا، يەقەت بىر چاقىرىم قەدەر بىراق.
ACT 1:13	ئۇلار شەھەرگە كېرىپ، ئۆزلىرى تۇرۇۋاتقان ئۆيىنىڭ ئۆستۈنکى قەۋەتسىدىكى بىر ئۆيىگە چىقىتى. شۇ يەردە بېتىرۇس، يۇھانتا، ياقۇپ، ئاندېرىياس، فىلىپ، توماس، بارتولوماي، ماتتا، ئالفاينىڭ ئوغلى ياقۇپ، «مىللەتپەرۋەر» سىمۇن ۋە يەنە بىر ياقۇپنىڭ ئوغلى يەھۇدا بار ئىدى.	ئۇلار شەھەرگە كېرىپ، ئۆزلىرى تۇرۇۋاتقان ئۆيىنىڭ ئۆستىنى قەۋەتسىگە چىقىتى. شۇ جايىدا بېتر، يوهان، ياقۇپ، ئاندېرىي، فىلىپ، توماس، بارتولوماي، ماتتا، ئالفاينىڭ ئوغلى ياقۇپ، مىللەتچى سىمۇن ۋە باشقا ياقۇپ ئوغلى يەھۇدا بار ئىدى.
ACT 1:14	بۇ ئىشتى بىر يەرگە جەم بولغانلاردىن بىرقانچە ئايال، جۈملىدىن ئېسنانىڭ ئانسىسى مەرىيەم ھەمدە ئېسنانىڭ ئىنىلىرىمۇ بار ئىدى.	ئۇلار بىرگە بىر دىل بولۇپ، ھەمىشە دۇئا قىلىپ تۇرۇشتى، بۇ يغلىلىشتا بهزى ئاياللار، ئېسنانىڭ ئانسىسى مەرىيەم ۋە ئېسنانىڭ قارداشلىرىمۇ بار ئىدى.
ACT 1:15	بۇ ئۇلار بىر جان بىر دىل بولۇپ ئۆزۈلۈرمەي بېرلىلىپ دۇئا-تىلاؤھەت قىلىشتى؛ بۇ ئىشتى بىر يەرگە جەم بولغانلاردىن بىرقانچە ئايال، جۈملىدىن ئېسنانىڭ ئانسىسى مەرىيەم ھەمدە ئېسنانىڭ ئىنىلىرىمۇ بار ئىدى.	ئۇ كۇنلەر دە، بېتر قېرىنداشلار ئوتتۇرسىدا تۇرۇپ، جەم بولغان كىشىلەر بىر شۇ كۇنلەرنىڭ بىرىدە، يېرىپسۇس قېرىنداشلار ئوتتۇرسىدا ئۆرە تۇرۇپ (جەم بولۇشقاڭلار بىر يۇز يېگىرمىگە يېقىن ئىدى) مۇنداق دېدى:
ACT 1:16	– قېرىنداشلار، ئېسنان ئۇتقانلارغا يول باشلىغۇچى بولغان يەھۇدا هەقىدە مۇقەددەس روھنىڭ بۇرۇن داۋۇت ئارقىلىق ئالدىن ئېتىقان مۇقەددەس يازمىلاردىكى سۆزلىرى ئەمەلگە ئېشىشى مۇقررەر ئىدى.	قېرىنداشلار، يەھۇدا هەقىتا، ئۇ ئېسنانى ئۇتۇپ كەتكەنلەرگە يول كۆرسەتكەن بولۇپ، مۇقەددەس روھ داۋۇت ئارقىلىق ئالدىن دېگەن مۇقەددەس يازمىلارنىڭ سۆزلىرىنىڭ ئەمەلگە ئاشىشى كېرەك ئىدى.
ACT 1:17	چۈنكى يەھۇدا مۇ ئارىمىزدىن بىرى ھېسابلانغان ۋە خۇدانىڭ بۇ خىزمىتىدىن نىسۇنىسى بار ئىدى	چۈنكى يەھۇدا بىزنىڭ ئارىدا سانالدى ۋە بۇ خىزمەتتە ئۇنىڭ ئۇلوشى بار ئىدى.

Reference	Before	After
ACT 1:18	ئۇنىڭ يامان ئىشىدىن كەلگەن يۇلى بىلەن بىر تەرەپ يەر ئېلىپ قويۇيتنى، ئۇ قىلغان قەبەلەكىنىڭ ئىئامىدىن ئېرىشكەن يۇلغا بىر يارچە يەر شۇ يەرde بېشى ئالدىدا ساقىلىپ يىقىلغان، ئىچى تولۇق چىداب كەتكەن؛ سېتىۋالغانىدى، ئۇ شۇ يەرde بېشىچىلاپ يېقىلىپ، ئۆچەي-قېرىنى چۇۋۇلۇپ كەتتى؛	ئۇنىڭ يامان ئىشىدىن كەلگەن يۇلى بىلەن بىر تەرەپ يەر ئېلىپ قويۇيتنى، ئۇ قىلغان قەبەلەكىنىڭ ئىئامىدىن ئېرىشكەن يۇلغا بىر يارچە يەر شۇ يەرde بېشى ئالدىدا ساقىلىپ يىقىلغان، ئىچى تولۇق چىداب كەتكەن؛ سېتىۋالغانىدى، ئۇ شۇ يەرde بېشىچىلاپ يېقىلىپ، ئۆچەي-قېرىنى چۇۋۇلۇپ كەتتى؛
ACT 1:19	بۇ ئىش بېرۇسالىمغا تەھەممە كىشىگە بىلىنسىپ كەتتى، شۇڭا ئۇلار ئۇ بىلەن «ھاقەلدەما» دەپ ئاتاپ قالدى. بۇ سۆز «قان تۆكۈلگەن يەر» دېگەنلىكتۇر.	بۇ ئىش بېرۇسالىمغا تەھەممە كىشىگە بىلىنسىپ كەتتى، شۇڭا ئۇلار ئۇ بىلەن «ھاقەلدەما» دەپ ئاتاپ قالدى. بۇ سۆز «قان تۆكۈلگەن يەر» دېگەنلىكتۇر.
ACT 1:20	چۈنكى زەبۇر كىتابىدا يېھۇدا ئۇچۇن دېگەن بۇ گەيلەر تولۇق بولدى: «ئۇنىڭ چۈنكى زەبۇردا يەھۇداغا قارتىلغان مۇنۇ سۆزلىرى يۆتۈلگەن: – ئۇنىڭ تۇرالغۇسى چۈلگە ئايلانسىۇن، ئۇنىڭدا ھېج تۇرۇغۇچى بولمىسىۇن!» ۋە «ئۇنىڭ پىتهكچىلىك ئورنىنى باشقا بىرى ئالىپ كېتىش كېرەك!»	چۈنكى زەبۇر كىتابىدا يېھۇدا ئۇچۇن دېگەن بۇ گەيلەر تولۇق بولدى: «ئۇنىڭ چۈنكى زەبۇردا يەھۇداغا قارتىلغان مۇنۇ سۆزلىرى يۆتۈلگەن: – ئۇنىڭ تۇرالغۇسى چۈلگە ئايلانسىۇن، ئۇنىڭدا ھېج تۇرۇغۇچى بولمىسىۇن!» ۋە «ئۇنىڭ پىتهكچىلىك ئورنىنى باشقا بىرى ئالىپ كېتىش كېرەك!»
ACT 1:21-22	شۇنىڭ ئۇچۇن، ئەيسا قايتا تۇرغانلىقىغا بىز بىلەن بىرگە گۇۋاھلىق قىلىش شۇنىڭ ئۇچۇن، بىر ئىسانىڭ تېرىلگەنلىكىگە بىز بىلەن تەڭ گۇۋاھلىق باشلاپ، ئەيسا ئاسماغا كۆتۈرۈلگەن كۈنگە قەدەر، تولا ۋاقت بىز بىلەن يۈرگەن كۈنلەرde، يەھيا پەيغەمبەردىن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلغان كۈندىن باشلاپ تاكى ئاسماغا كۆتۈرۈلگەن كۈنگەچە بىز بىلەن باشتنى- ئاخىر بىلە بولغان كىشىلەردىن بولۇشى كېرەك، – دېدى.	شۇنىڭ ئۇچۇن، بىر كىشىنى تاللاپ ئېلىش زور. بۇ كىشى يوخانىنىڭ چۆمۈشىدىن بېرىشى ئۇچۇن، بىر ئىسانىڭ تاللىشىمىز كېرەك. بۇ كىشى ئەيسا ئارىمىزدا باشلاپ، ئەيسا ئاسماغا كۆتۈرۈلگەن كۈنگە قەدەر، تولا ۋاقت بىز بىلەن يۈرگەن كۈنلەرde، يەھيا پەيغەمبەردىن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلغان بىرگە بولغان كىشى بولۇشى كېرەك.
ACT 1:23	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يۇسۇپ (يەنە بارساپاس دەيمۇ ئازالغان، يەنە بىر ئىسمى يۇستۇس) بىلەن ماتتىياس دېگەن ئىككى كىشىنى بېكىتىپ، مۇنداق دۇئا قىلىشتى:	ئاندىن ئۇلار ئىككى كىشىنى تەكلىپ قىلدى: يۇسۇپ (بارساپاس دەپ ئازالغان، يۇستۇس دەيمۇ) بىلەن ماتتىياس.
ACT 1:24-25	– سەن، ئى ھەممە ئادەمنىڭ، قەلبىنى بىلگۈچى يەرەردىگار! يەھۇدا تېبىلىپ بۇ خىزمەت ۋە روسۇلۇقتىن يالغانغا كەتتى ۋە ئۆزىگە تەبىيالانغان جايغا باردى. هازىر، بۇ يەرگە كەتتى. ئەمدى ئۇ تاشلاپ قويغان خىزمەت ۋە روسۇلۇقتىن نېسىۋىسىگە ئىگە بولۇشقا بۇ ئىككىلەندىن قايىسىسىنى تاللىغانلىقىڭىن كۆرسەتكە يېسەن!	سىز، ھەر بىر ئادەمنىڭ قەلبىنى بىلدىغان! يەھۇدا بۇ خىزمەت ۋە روسۇلۇقتىن يالغانغا كەتتى ۋە ئۆزىگە تەبىيالانغان جايغا باردى. هازىر، بۇ ئىككىسىدىن قايىسىسىنى تاللىغانلىقىڭىزنى كۆرسەتىپ، بۇ خىزمەت ۋە روسۇلۇقتىن ئالىدىغان كىشىنى بەلگىلەڭ!
ACT 1:26	ئاندىن ئۇلار بۇ ئىككى كىشىگە چەك تاشلىۋىدى، چەك ماتتىياسقا چىقىتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئون بىر روسۇل بىلەن بىر قاتاردىن ئورۇن ئالغان هېسابلاندى.	ئاندىن ئۇلار بۇ ئىككى كىشى ئۇچۇن قۇرئا تاشلىدى، قۇرئا ماتتىياسقا چىقىتى. شۇڭا ئۇ ئون بىر روسۇل بىلەن بىرگە كېرىپ كەتتى.
ACT 2:1	يېتىكىست كۈنى تولۇق كەلگەندە، بارلىق ئادەملەر بىر ھالەتە، بىر ئورنىدا ئەمدى «ئورما ھېبىت» كۆنسىڭ ۋاقتى-سائىنى توشقاندا، بۇلارنىڭ ھەممىسى يېرۇسالىمدا بىر يەرگە جەم بولغانىدى.	يېتىكىست كۈنى تولۇق كەلگەندە، بارلىق ئادەملەر بىر ھالەتە، بىر ئورنىدا ئەمدى «ئورما ھېبىت» كۆنسىڭ ۋاقتى-سائىنى توشقاندا، بۇلارنىڭ ھەممىسى يېرۇسالىمدا بىر يەرگە جەم بولغانىدى.
ACT 2:2	ئاسمانىدىن تۆيۈقسىز كۈچلۈك شامال قاقداندەك بىر ئاۋااز كەلدى، شۇ ئاۋااز ئولتۇرۇۋاتقان ئۆيىنى بىر ئالدى.	كۆكتىن كۆتۈشىسىز كۈچلۈك شامال قاقداندەك بىر ئاۋااز كەلدى، شۇ ئاۋااز ئولتۇرۇۋاتقان ئۆزىنى تولدۇرى.
ACT 2:3	ئوت يالقۇندا تىللار ئۇلارغا كۆرۈنۈپ، ئۇلارنىڭ ھەرسىنىڭ ئۆستىگە تارقىلىپ قوندى.	ئوت يالقانلىق تىللار ئۇلارغا كۆرۈنگەن، ھەرسىنىڭ ئۆستىگە تارقىلىپ تۆۋاشتى.
ACT 2:4	ئۇلارنىڭ ھەممىسى مۇقەددەس روھقا تولدۇرۇلۇپ، روھ ئۇلارغا سۆز ئاتا قىلىشى بىلەن ئۇلار نامەلۇم تىللاردا سۆزلىگىلى تۇردى.	ئۇلارنىڭ ھەممىسى مۇقەددەس روھ بىلەن تولۇپ كەتتى، روھ ئۇلارغا سۆز دېگەنچە، باشقا تىللار بىلەن سۆزلەپ كەتتى.
ACT 2:5	ئۇ چاغدا، يېرۇسالىمدا ئاسمانى ئاستىدىكى بارلىق ئەللەردىن كەلگەن نۇرغۇن ئىخلاسمەن يەھۇدى ئەرلەرمۇ تۇرۇۋاتقاندى.	بۇ ۋاقتىنا، يېرۇسالىمدا، دۇنيا بويىچە ھەر قايىسى جايىلاردىن كەلگەن كۆپ ئىيمانلىق يەھۇدى كىشىلەر ھام باشايۋاتىدۇ.
ACT 2:6	ئەمدى ئېتىقادچىلارنىڭ بۇ ئاۋاازى ئاڭلىنىپ، توب-توب ئادەملەر شۇ يەرگە جەم بولۇشتى ھەمدە ئېتىقادچىلارنىڭ ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق جايىدىكى تىللاردا سۆزلىشىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ، تېڭرۇقاپ قېلىشتى.	بۇ ئاۋاازنى ئاڭلىغاندا، خەلق شۇ جايغا يېغلىپ كەتتى ۋە ھەر بىرى ئېتىقادچىلارنىڭ ئۆز تىلىدا سۆزلىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ، ھەيران بولدى.

Reference	Before	After
ACT 2:7	ئۇلار ھەيران بولۇپ تەئەججۈلىنىپ: – قاراڭلار، سۆزلىشىۋاتقانلارنىڭ ھەممىسى گاللىيەللىكەرغا؟	ئۇلار ھەيران بولۇپ تەۋەر كەتتى: قاراڭ، سۆزلىگەنلەرنىڭ ھەممىسى گاللىيەللىكەرغا؟
ACT 2:8	قانداقلارچە ئۇلارنىڭ بىزنىڭ ئانا يۇرتىمىزدىكى تىللەرىمىزدا سۆزلىشىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاۋاتقاندىمىز؟	ئۇلار قانداق ئىشقا كەلدى كى، بىزنىڭ ھەرىرىمىز ئۆز تىللەرىمىزدا، يەنى تولغان تىللەرىمىزدا ئاڭلاۋاتىشىمىز؟
ACT 2:9	ئارىمىزدا ېارتىيالار، مېدىيالار، ئېلاملار، شۇنداقلا مېسىوپوتامىيە، يەھۇدىيە، كاپادوكىيا، یونتۇس، ئاسىيا،	بىزنىڭ ئارىدا ېارتىيالق، مېدىيالق، ئېلاملىق ئادەملەر، شۇنداقلا مېسىوپوتامىيەدىكىلەر، يەھۇدىيەدىكىلەر، كاپادوكىيادىكىلەر، یونتۇستا، ئاسىيادىكىلەر بار
ACT 2:10-11	فرىگىيە ھەم يامفلىيە، مىسر، لۇئىيەنىڭ كۇرىنىگە بېقىن جايىلىرىدىن بۇ يەردە مېيمان بولۇۋاتقان رىمىقلار – يەھۇدى بولسۇن، دىننى تەرەيتىن كەلگەنلەر، شۇنىڭدەك مۇشۇ يەردە مۇساپىر بولۇپ تۇرۇۋاتقان رىم شەھىرىدىن كەلگەنلەر – يەھۇدىيلار بولسۇن، تەۋرات ئېتقادىغا كىرگەنلەر بولسۇن، كېتىلار ۋە ئەرەبەلەر بولسۇن، ھەممىز ئۇلارنىڭ خۇدانىڭ قىلغان ئۇلۇغ ئەمەللەرنى بىزنىڭ ئانا تىللەرىمىزدا سۆزلەۋاتقانلىقىنى ئاڭلاۋاتىمىز! – دېپىشتى.	كېرىپ كەتكەنلەر بولسۇن، كېتىلار ياكى ئەرەبەلەر بولسۇن، بىز ھەممىز ئۇلارنىڭ خۇدا قىلغان چوڭ ئىشلىرىنى بىزنىڭ ئۆز تىللەرىمىزدا سۆزلەۋاتقانلىقىنى ئاڭلاۋاتىمىز!
ACT 2:12	ئۇلار ھاڭ-تاك قېلىپ ئالاقزادىلىك بىلەن بىر-بىرىگە: – بۇ زادى قانداق ئىشتۇ؟ – دېپىشتى.	ئۇلار ھەممىسى ھەيران قالدى ۋە شاھىشات بولدى، بىر-بىرىگە: 'بۇ نېمە بولۇش مۇمكىن؟' دەپ سۆزلەشتى.
ACT 2:13	ئەمما بەزىلەر: – بۇلار يېڭى شاراب بىلەن ئوبدانلا مەست بولۇپ قايتۇ! دەپ مەسخىرە قىلىشتى.	ئەمما بەزى كىشىلەر: 'بۇلار يېڭى شاراب ئىچىپ مەست بولۇپ كەتتى! دەپ ھەجۋى قىلىدى.
ACT 2:14	ئەمما يېتىرۇس قالغان ئون بىرەيلەن بىلەن ئورنىدىن تۇرۇپ، ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ كۆچىلىككە مۇنداق دېدى: – ئەي يەھۇدىيەدىكىلەر ۋە پېرۇسالېمدا بارلىق تۇرۇۋاتقانلار! بۇ ئىش سىلەرگە مەلۇم بولغاىكى، سۆزلىرىمكە قۇلاق سېلىڭلەر!	ئەمما يېتىپ باشقۇ ئون بىر كىشى بىلەن بىرگە تۇرۇپ، ئاۋازىنى بالدۇر قىلىپ، خەلقنىڭ ئالىدىدا دېدى: «ئەي يەھۇدىيەدىكىلەر ۋە پېرۇسالېمدا ياشَاۋاتقانلار! بۇ نەرسە سىلەرگە ئاشكارا بولسۇن، سۆزلىرىمنى قىزغىن ئەستە تۇتۇڭلار!»
ACT 2:15	بۇلار سىلەر ئۆيلىغاندەك مەست ئەمەس، چۈنكى ھازىر يەقەت ئەتىگەن سائەت توققۇز بولدى.	بۇلار سىلەر ئۆيلىغاندەك مەست ئەمەس، چۈنكى ھازىر تەك ئەتىگەن سائەت توققۇز بولدى.
ACT 2:16	ئەمەلىيەتتە بۇ دەل يوئىل يېغەمبەر ئارقىلىق ئالدىن ئېتىلغان شۇ ئىشتۇرۇ:	ئەمما بۇ، يوئىل يېغەمبەر ئارقىلىق ئالدىن دەپ كەتكەن نەرسىدۇر: خۇدا دېدى: «مەن ئاخىرقى كۈنلەرde روھىمنى ھەممە خەلق ئۇستىگە سۇيىامەن؛ سىلەرنىڭ ئوغۇل-قىزلىرىڭلار يېغەمبەرلىك قىلىپ سۆزلەيدۇ، سىلەرنىڭ يىكتىلىرىڭلار كۆزگە كەلگەن ئالامەتلەرنى كۆرۈشچە بولىدۇ؛ سىلەرنىڭ قىزلىرىڭلار ئالامەت چۈش كۆرۈشچە بولىدۇ؛
ACT 2:17	– خۇدا مۇنداق دېدى: «مەن ئاخىرقى كۈنلەرde ئۆز روھىمنى بارلىق ئەت ئىگىلىرى ئۇستىگە قۇيىمەن؛ سىلەرنىڭ ئوغۇل-قىزلىرىڭلار ۋەھىيلك بېشارەت يەتكۈزىدۇ، سىلەرنىڭ يىكتىلىرىڭلار غايىيانە ئالامەت كۆرۈنۈشلەرنى كۆردىۇ؛ سىلەرنىڭ قىزلىرىڭلار ئالامەت چۈشلەرنى كۆردىۇ؛ بەرھەق، شۇ كۈنلەرde قۇللەرىم ئۇستىگىمۇ، دېدەكلىرىم ئۇستىگىمۇ روھىمنى قۇيىمەن، ئۇلار بېشارەت يەتكۈزىدۇ.	شۇ ۋاقتىلار، arda، مەننىڭ ئادەملىرىمغا، ئەرلەرگەم ئايالارغا، روھىمنى سۇيىمەن، ئۇلار يېغەمبەرلىك قىلىدۇ.
ACT 2:18	مەن يۇقىرىدا ئاسمانانلاردا كارامەت ئىشلار، تۆۋەندە، زېمىندا مۆجزىزلىك ئالامەتلەرنى، قان، ئوت، ئىس-تۇتكە تۇۋۇرۇكلىرىنى كۆرسىتىمەن.	مەن ئاسمان ئۇستىدە ئەجەب ئىشلارنى، زېمىن تۆۋەندە ئالامەتلەرنى، قان، ئوت، تۇتكە بۇلۇتلارنى كۆرسەتەمەن.
ACT 2:20	رەبنىڭ چوڭ ۋە ئەزىز كۈنى كەلمەشتىن بۇرۇن، قۇياش قاراڭقۇ بولىدۇ، ئاي رەبنىڭ ئۇلۇغ ھەم كارامەت-شەرەپلىك كۈنى بولمىغۇچە، قۇياش قاراڭغۇلۇققا، ئاي قانغا ئايلاندۇرۇلۇدۇ.	رەبنىڭ چوڭ ۋە ئەزىز كۈنى كەلمەشتىن بۇرۇن، قۇياش قاراڭقۇ بولىدۇ، رەبنىڭ ئىسمى بىلەن چاقىرىنغان ھەر قانغا ئۆزگەردى.
ACT 2:21	ھەم شۇ چاغدا شۇنداق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇكى، رەبنىڭ نامىنى چاقرىپ ندا قىلغانلارنىڭ ھەممىسى قۇتۇزۇلۇدۇ.»	شۇ ۋاقتىتا بۇلار ئەمەلگە ئاشىدۇ؛ رەبنىڭ ئىسمى بىلەن چاقىرىنغان ھەر قانداق كىشى قۇتۇزۇلۇدۇ.
ACT 2:22	ئەي ئىسرايىللار، مۇشۇ سۆزلەرنى ئاڭلاڭلار، ناسارەتلىك ئېيسا بولسا، خۇدا	ئىسرايىللار، بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاڭلار، ناسارەتلىق ئېيسا، خۇدا سىزلىرگە

Reference	Before	After
ACT 2:37	قىلىپ تىكىدى!». بۇ سۆزلەرنى ئاڭلۇخاندا، ئۇلارنىڭ يۈرەكلىرى چاق نېيەس قالدى ۋە پېتىۋۇس بۇ سۆزلەر ئاڭلۇغۇنلارنىڭ يۈرىكىگە سانجىلغاندەك قاتتىق تەگكەن بولۇپ بىلەن باشقا روسوُلارغا: ئى قېرىنداشلار، بىز نېمە قىلىش كېرەك؟ دەپ سوراشتى.	پېتىپ ئۇلارغا: توپا قىلىڭلار، ھەر بىرلىڭلار ئەيسا مەسھىنىڭ ئاتىدا گۇناھلىرىڭلار كەچۈرۈلۈشى ئۈچۈن سۇغلاق قىلىڭلار ۋە بۇنى قىلسائىلار، خۇدا سەۋىغىسى بولغان مۇقەددەس روھ سىلەرگە كېلىپ قالدۇ.
ACT 2:38	پېتىۋۇس ئۇلارغا: - توۋا قىلىڭلار، ھەرىرىڭلار ئەيسا مەسھىنىڭ نامىدا گۇناھلىرىڭلارنىڭ كەچۈرۈم قىلىنىشى ئۈچۈن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلىڭلار ۋە شۇنداق قىلسائىلار خۇدانىڭ ئىلتىپاتى بولغان مۇقەددەس روھ سىلەرگە ئاتا قىلىنىدۇ.	پېتىپ ئۇلارغا: چۈنکى بۇ ۋەدە سىلەرگە ۋە سىلەرنىڭ باللىرىڭلارغا، يېراقتا تۇرۇۋاتقانلارنىڭ ھەممىسىگە، يەنى يەرۋەردىگار خۇدا يىمىز ئۆزىگە چاقىرغانلارنىڭ ھەممىسىگە ئاتا قىلىنىدۇ.
ACT 2:39	پېتىۋۇس يەنە نۇرغۇن باشقا سۆزلەر بىلەن ئۇلارنى ئاگاھلاندۇرۇپ ئۇلارغا: - سىلەر ئۆزۈڭلارنى بۇ ئىلاس دەۋەدىن قۇتقۇزۇڭلارا - دەپ جېكىلىدى.	پېتىۋۇس يەنە بازى باشقا سۆزلەر بىلەن ئۇلارنى ئاڭلاتتى ۋە ئۇلارغا: «ئۆزۈڭلارنى بۇ چىلاپ نەسلمىدىن قۇتۇلدۇرۇڭلار» دەپ توختىدى.
ACT 2:40	شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ سۆزىنى قوبۇل قىلغانلار چۆمۈلدۈرۈلۈشتى. شۇ كۇنى جامائەتكە قوشۇلغانلار ئۆچ منىچە كىشى ئىدى.	ئۇنىڭ سۆزىنى قوبۇل قىلغانلار سۇغا چۆمۈلدۈرۈلدى. شۇ كۇن جامائەتكە تەخمىنەن ئۆچ مىڭ كىشى قوشۇلدى.
ACT 2:41	ئۇلار روسۇلارنىڭ ئۆزىگىنىڭ، ئىشەنچلىكلىرىنىڭ بېرىلىك-دوستلۇقىغا، نان سۇرۇشقا ۋە دۇئا قىلىشقا تولا مەشغۇل بولدى.	ئۇلار روسۇلارنىڭ ئۆزىگىنىڭ يۈرەكلىرىدە ھەيراتلىق ۋە ئەجەبلىش ېيدا بولدى،
ACT 2:42	ھەممە ئىشىنىپ قالغانلار داۋام بىرگە تۇرۇپ، بارلىق نەرسىنى ئورتاق ئىشلەپ كەتتى.	ھەممە ئىشىنىپ ئۆزۈلىرىنى ساتىن، يۇلىنى ھەر كىشىنىڭ ئېھتىياجى بويىچە ھەممىگە تەقسىم قىلدى
ACT 2:43	ئۇلار هەر كۇنى ئىبادەتخانادا بىرگە تۈيانىپ تۇرۇشاشىنى، ئۆپلەر دە شادلىق ۋە روسوُلار تەرىپىدىن كۆپ مۇجىزە ۋە ئالامەت ئىشلەپ چىقىرىلدى.	ئۇلار هەر كۇنى ئىبادەتخانادا بىرگە تۈيانىپ تۇرۇشاشىنى، ئۆپلەر دە شادلىق ۋە چىن يۈرەك بىلەن ئورتاق تاماق بېبىپ، نانى سۇزۇپ يېگەندە،
ACT 2:44	ئۇلار هەر كۇنى ئىبادەتخانادا بىرگە تۈيانىپ تۇرۇشاشىنى، ئۆپلەر دە خۇشال-خۇراملىق ۋە ئاق كۆڭلۈك بىلەن ئورتاق غىزالىنىشىپ، نانى ئوشتوپ يېبىشىپ، تۇنۇشتنى.	ئۇلار خۇداگە يەزەل دەپ تۇراتنى ۋە ھەر كىشى بىلەن جاھلىق بولدى.
ACT 2:45	ئۇلار مال-مۇلۇكلىرىنى سېتىپ، يۇلىنى ھەركىمنىڭ ئېھتىياجىغا قاراپ ھەممىسىگە تەقسىم قىلىشاتى.	پېرەردىگار ھەر كۇنى قۇتۇلۇۋاتقانلارنى توپلۇققا قوشۇپ كەتتى.
ACT 2:46	ئۇلار هەر كۇنى ئىبادەتخانادا بىرگە تۈيانىپ تۇرۇشاشىنى، ئۆپلەر دە شادلىق ۋە چىن يۈرەك بىلەن ئورتاق تاماق بېبىپ، نانى سۇزۇپ يېگەندە،	چۈشىتىن كېيىن سائەت ئۆچتە، دۇئا قىلىش ۋاقتىدا، پېتىر بىلەن يوح HHHa سائەت ئۆچتە، پېتىۋۇس بىلەن يۇھانامۇ ئىبادەتخانىغا چىقىپ بارغانىدى.
ACT 2:47	ئۇلار خۇداگە يەزەل دەپ تۇراتنى ۋە ھەر كىشى بىلەن جاھلىق بولدى.	شۇ ۋاقتىدا بىر توغۇما توقۇر كىشى بۇ جايغا ئېلىپ كېلىنىپتۇ. ھەر كۇنى، كىشىلەر ئۇنى ئىبادەتخانىغا كىرىگەنلەردىن سەدىقە تىلىسۇن دەپ، ئىبادەتخانىدىكى «گۈزەل دەرۋازا» ئالدىغا ئېلىپ قوياتنى.
ACT 3:1	ئۇلار خۇداگە يەزەل دەپ تۇراتنى ۋە ھەر كىشى بىلەن جاھلىق بولدى.	ئۇچۇن، ئىبادەتخانىنىڭ «گۈزەل دەرۋازا» ئالدىغا قويۇپ كېتىشتۇ.
ACT 3:2	ئۇلار خۇداگە يەزەل دەپ تۇراتنى ۋە ھەر كىشىلەر ئۇنى ئىبادەتخانىغا كىرىگەنلەردىن سەدىقە تىلىسۇن دەپ،	ئۇچۇن، ئىبادەتخانىنىڭ «گۈزەل دەرۋازا» ئالدىغا قويۇپ كېتىشتۇ.
ACT 3:3	ئۇلار خۇداگە يەزەل دەپ تۇراتنى ۋە ھەر كىشىلەر ئۇنى ئىبادەتخانىغا كىرىگەنلەردىن سەدىقە تىلىسۇن دەپ،	ئۇ بېتىۋۇس بىلەن يۇھانامۇ ئىبادەتخانىغا كىرىۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، ئۇلارغا سەدىقە تىلىدى.
ACT 3:4	پېتىۋۇس بىلەن يۇھانامۇ ئۇنىڭغا نەزىرىنى سالدى. پېتىۋۇس ئۇنىڭغا: - بىزگە قارا! - دېدى.	پېتىر بىلەن يۇھان ئۇنى قارىدى. پېتىر دېدى: 'بىزگە قارا!'.
ACT 3:5	ئۇ ئۇلاردىن بىر نەرسە كۆتۈپ، كۆزلىرىنى ئۇزمەھى قاراپ تۇراتنى.	ئۇ ئۇلارنىڭدىن بىرە شەي ئۇمىدىلىك بولۇپ، كۆزلىرىنى سۇرۇشتۇرگۈزۈپ

Reference	Before	After
ACT 3:6	بىراق يېتىرۇس ئۇنىڭغا: «مەندە ئالتۇن ياكى كۆمۈش يوق، لېكىن قولۇمدا بارلىقنى سىزگە بېرىمەن. نازارەتلەك ئەيسا مەسىھىنىڭ نامى بىلەن، ئۇرۇڭدىن تۇرۇپ مالا! – دېۋىدى،	قاراپ تۇراتىنى.
ACT 3:7	ئۇنى ئوڭ قولىدىن تارتىپ، يۆلەپ تۇرغۇزۇدى. ئۇ ئادەمنىڭ يۇت ۋە ئوشۇق بېغىشلىرى شۇئان كۈچلەندۈرۈلەپ،	ئۇ ئوڭ قولى بىلەن تۇتۇپ، تۇرغۇزۇپ قويۇدۇ. شۇ ئان بىلەن ئادەمنىڭ يۇتى ۋە بېقىسى كۈچەپ كەتتى.
ACT 3:8	ئۇرۇنىدىن دەس تۇرۇپ مېڭىشقا باشلىدى. ئۇ مېڭىپ ۋە سەكەپ، خۇدا مەدھىيە ئوقۇغان حالدا ئۇلار بىلەن سىللە ئىبادەتخانا ھولىسىغا كىردى.	ئۇرۇنىدىن تۇرۇپ كەتتى ۋە يۇرۇشكە باشلىدى. ئۇ يۇرۇپ، سەكەپ، خۇدا سانا قىلىپ، ئۇلار بىلەن سىللە ئىبادەتخانا ھولىسىغا كىردى.
ACT 3:9	بارلىق خالايىق ئۇنىڭ مېڭىپ خۇداغا مەدھىيە ئوقۇغانلىقىنى كۆرۈپ	ھەممە خەلق ئۇنى يۇرۇپ، خۇداقا ھەممە قىلىۋاتقانلىقىنى كۆردى
ACT 3:10	ئۇنىڭ ئىبادەتخانىدىكى «گۈزەل دەرۋازا» ئالدىدا سەرقەت تەلەپ ئولتۇردىغان ھېلىقى ئادەم ئىكەنلىكىنى تونۇپ، ئۇنىڭدا يۈز بەرگىنگە ھەيرانوھەس بولۇپ دالى قېتىپ قىلىشتى.	ئۇلار شۇ كىشىنى تونۇپ قالدى، چۈنكى ئۇ ھەر كۇنى ئىبادەتخانانىڭ «گۈزەل دەرۋازا» ئالدىدا يۇل تەلەپ قىلىپ ئولتۇرغان بولاتتى. بۇ ئىشقا زور ھایا جانلانىپ، ھەيران قالدى.
ACT 3:11	ساقايغان كىشى يېتىرۇس بىلەن بۇھانغا چىڭ ئىسلىپ تۇرۇۋالاڭاندا، ھەيران بولۇشقان بارلىق خەلق ئۇلارنىڭ يېننە ئىبادەتخانىدىكى «سۇلايمان يېشاپىنى» دېگەن يەركە يۈگۈرۈپ كېلىشتى.	ساقلاب كەتكەن كىشى يېتىر بىلەن يوخانىنى قاتىققى تۇتۇپ تۇرغاندا، بارلىق خەلق ھەيران بولۇپ، ئۇلارنىڭ ياقىننە ئىبادەتخانىدىكى سۇلايمان يېشاپىنى دېگەن ئورنعا يۈگۈرۈپ كەلدى.
ACT 3:12	بۇ ئەھۋالنى كۆرگەن يېتىرۇس خالايىققا مۇنداق دېدى: – ئى ئىسرائىللار! بۇ ئىشقا نېمانچە ھەيران بولىسىلەر؟ بىز خۇددى ئۆز كۆچ-قۇدرىتىمىز ياكى ئىخلاسمەنلىكىمىزگە تايىنىپ بۇ ئادەمنى ماڭدۇرغاندەك بىزگە نېمانچە تىكلىپ قارايسىلەر؟	بۇ مەزالى كۆرگەن يېتىر خەلقكە شۇنداق دېدى: ئى ئىسرائىلлار! بۇ ئىشقا نېمە دېگەن ھەيرانلىق بار؟ بىز ئۆز كۆچىمىز ياكى ياخشىلىقىمىز بىلەن بۇ كىشىنى يۈرۈزگەندەك، بىزگە نېمە ئۆچۈن شۇ قەدەر كۆز تىكىپ قارايسىلەر؟
ACT 3:13	ئەسلىدە، بىزنىڭ ئاتا-بۇۋىلىرىمىزنىڭ خۇداسى، يەن ئىبراھىم، ئىسهاق ياقۇپنىڭ خۇداسى، ئەيسانى ئۆز خىزمەتچىسى قىلىپ شان-شەرەپ بىلەن ۋە ياقۇپنىڭ خۇداسى، ئەسلىدە، بىزنىڭ ئاتا-بۇۋىلىرىمىزنىڭ خۇداسى، يەن ئىبراھىم، ئىسهاق ياقۇپنىڭ خۇداسى، ئەيسانى ئۆز خىزمەتچىسى قىلىپ شان-شەرەپ بىلەن ئۆز كۆچ-قۇدرىتىمىز ياكى ئىخلاسمەنلىكىمىزگە تايىنىپ بۇ ئادەمنى ماڭدۇرغاندەك بىزگە نېمانچە تىكلىپ قارايسىلەر؟	چۈچ قىلغان، لېكىن سىلەر ئۇنى رىملىقلارغا تۇتۇپ بەردىڭلار؛ يېلاتۇس بىلەن ئۆز كۆچ-قۇدرىتىمىز ياكى ئەسلىدە، بىزنىڭ ئاتا-بۇۋىلىرىمىزنىڭ خۇداسى، يەن ئىبراھىم، ئىسهاق ياقۇپنىڭ خۇداسى، ئەيسانى ئۆز خىزمەتچىسى قىلىپ شان-شەرەپ بىلەن ئۆز كۆچ-قۇدرىتىمىز ياكى ئىخلاسمەنلىكىمىزگە تايىنىپ بۇ ئادەمنى ماڭدۇرغاندەك بىزگە نېمانچە تىكلىپ قارايسىلەر؟
ACT 3:14	مانا سىلەر مۇقەددەس ۋە ھەققانىي بولغۇچىدىن تېنىپ، ئۇنى رەت قىلىپ ۋالىي يېلاتۇستىن ئۇنىڭ ئورنغا بىر قاتىلى قويۇپ بېرىشنى تەلەپ قىلدىڭلار.	سىلەر مۇقەددەس ۋە ئادىل كىشىنى رەت قىلىپ، يېلاتۇسقا بىر قاتىلىنى ئۇنىڭ ئورنغا قويۇپ بېرىش بىلەن تەلەپ قىلدىڭلار.
ACT 3:15	شۇنداق قىلىپ، ھاياللىقنى بارلىققا كەلتۈرگۈچىنى ئۆلتۈردىڭلار! بىراق خۇدا ئۇنى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈردى، بىز مانا بۇنىڭغا گۇۋاھچىدۇرمىز.	شۇنداقلا، ھاياللىقنى باشلىغۇچى كىشىسىنى ئۆلتۈرگەلەتلىرا لېكىن خۇدا ئۇنى ئۆلۈكتىن تىرىلدۈرۈپ قايتۇردى، بىز بۇنىڭغا گۇۋاھ بولۇۋاتىپ.
ACT 3:16	مانا ئۇنىڭ نامغا قىلغان ئېتقىقاد ئارقىلىق، ئۇنىڭ نامى سىلەر كۆرۈۋاتقان تۇرغان بۇ كىشىنى ئۇنىڭ نامى كۆچەيتتى، شۇ ئىشەنج بىلەن، ئۇ ھازىر تو لا ۋە تونۇيدىغان بۇ ئادەمگە دەرمان كىرگۈزدى؛ ئۇنىڭ ئارقىلىق بولغان ئېتقىقاد ئۇ كىشىنى كۆز ئالدىڭلاردا سەللەمازا ساق-سالامەت قىلىدى.	ئەيسا ناملىقىغا ئىشەنگەن ئارقىلىق، سىلەر كۆرۈپ تۇرغان ۋە بىلەپ تۇرۇۋاتىسىلەر.
ACT 3:17	ھازىر، قېرىنداشلار، مەن سىلەر بىلەن سىلەرنىڭ باشلىقلرىنىڭ بۇ ئىشنى باشلىقلرىنىڭلارنىڭمۇ بۇ ئىشنى غەيلەتتە قىلغانلىقىڭلارنى بىلەن.	غەيلەتتە قىلغانلىقىنى ياخشى بىلەن.
ACT 3:18	ئەمدى قېرىنداشلار، سىلەرنىڭ ۋە شۇنىڭدەك سىلەرنىڭ باشلىقلرىنىڭلارنىڭمۇ بۇ ئىشنى غەيلەتتە قىلغانلىقىڭلارنى بىلەن ئالدىنئالا جاكارلىغانلىرىنى، يەن ئۇنىڭ مەسىھىنىڭ ئازاب-ئوقۇبەت تارتىدىغانلىقىنى شۇ يول بىلەن ئەمەلگە ئاشۇردى.	ئەمما خۇدا يېغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرى ئارقىلىق ئالدىن سۆزلەپ بېرىپتى، يەنى ئۇنىڭ، مەسىھىنىڭ ئازاب-ئوقۇ تارتىدىغانلىقىنى، شۇ تەرەپتىن ئەمەلگە ئاشۇردى.

Reference	Before	After
ACT 3:19	شۇنىڭ ئۆچۈن گۇناھىڭلارنىڭ ئۆچۈرۈپ قىلىشى ئۆچۈن ھازىر توۋا قىلىپ يوللىرىڭلاردىن بۇرۇلۇڭلار! شۇنداق قىلغاندا، ئىنسانلارنىڭ جېنىنى پېڭىلەندۈردىغان يەسىل-كۈنلەر يەرۋەرىدىگارنىڭ ھۇزۇرىدىن چىقىپ كېلىدۇ.	شۇڭا، گۇناھىڭلار سۇرۇلۇپ كېتىدىغان بولۇشى ئۆچۈن، ھازىر تەۋىبە قىلىڭلار ۋە يوادىن ئۆزگەرتىڭلار!
ACT 3:20	ۋە ئۇ سىلەر ئۆچۈن ئالدىن تىكىلەنگەن مەسەھ، يەنى ئەسانى قېشىڭلارغا پېڭىلەيدۇ ۋە ئۇ سىلەر ئۆچۈن تەيارلانغان مەسەھ، يەنى ئەيسا، سىلەرگە قايتىدىن ئەۋەتىدۇ.	شۇڭا، يەرۋەرىدىگارنىڭ ھۇزۇرىدىن يېڭى ئەرام-كۈنلەر كېلىپ، جىنىڭلارنى پېڭىلەيدۇ ۋە ئۇ سىلەر ئۆچۈن تەيارلانغان مەسەھ، يەنى ئەيسا، سىلەرگە قايتا كېلىپ بېرىدۇ.
ACT 3:21	ئۇنى سەما قوبۇل قىلىشى كېرەك، بارلىق ئىشلارنىڭ ئەسلىگە قايتۇرۇلۇش ھازىرچە بولسا، خۇدانىڭ دەسلىكى زامانلاردىن تارتىپ مۇقەددەس ۋاقتى كەلمەگەچە، خۇدا يەيغەمبەرلىرى ئارقىلىق كۆن زامانلاردىن بۇيىان يېغەمبەرلىرىنىڭ ئاغىزى بىلەن بېتىقىنىدەك، ھەممە مەۋجۇداتلار پېڭىلىنىدىغان ۋاقتى كەلمىگۆچە، ئەرشەلەر ئۇنى قوبۇل قىلىپ، ئۇنىڭغا ماكان بولىدۇ.	ئۇنى سەما قوبۇل قىلىشى كېرەك، بارلىق ئىشلارنىڭ ئەسلىگە قايتۇرۇلۇش ھازىرچە بولسا، خۇدانىڭ دەسلىكى زامانلاردىن تارتىپ مۇقەددەس ۋاقتى كەلمەگەچە، خۇدا يەيغەمبەرلىرى ئارقىلىق كۆن زامانلاردىن بۇيىان يېغەمبەرلىرىنىڭ ئاغىزى بىلەن بېتىقىنىدەك، ھەممە مەۋجۇداتلار سۆزلەپ كەتكەنگە ئەگىش.
ACT 3:22	مۇسا دەرۋەقە مۇنداق دېڭىنى: – «يەرۋەرىگار خۇدا يېڭى ئۆز» قېرىنىداشلىرىڭلار ئارسىدىن ماڭا ئوخشاش بىر يەيغەمبەر تۇرغۇزۇندۇ. ئۇنىڭ سىلەرگە ئېتقان بارلىق سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا تولۇق ئىتائەت قىلىشىڭلار كېرەك!	مۇسا دېڭەن: «ئاللاھ سىلەر قېرىنىداشلىرىڭلاردىن ماڭا ئوخشاش بىر يەيغەمبەر چىقارغان بولىدۇ. ئۇنىڭ سىلەرگە دېڭەن بارلىق سۆزلۈكلىرىنى ياخشى ئاڭلاپ، ئۇغا تولۇق ئەمەل قىلىڭلار!
ACT 3:23	چۈنكى بۇ يەيغەمبەرنىڭ سۆزلىرىگە قۇلۇق سالىغانلارنىڭ ھەربىرى خەلق قاتارىدىن ئۆزۈپ تاشلىنىدۇ.	چۈنكى بۇ يەيغەمبەرنىڭ سۆزلىرىگە قۇلۇق سالىغانلارنىڭ ھەربىرى خەلق ئىچىدىن يۇتونلەي يوق قىلىنىدۇ.
ACT 3:24	دەرۋەقە، ساموئىل يەيغەمبەر ۋە ئۇنىڭدىن كېپىن كېلىپ بېشارەتلەرنى يەتكۈزگەن يەيغەمبەرلەرنىڭ ھەممىسى بۇ كۈنلەر توغرىسىدا ئالدىن ئېتقان.	ھە، ساموئىل يەيغەمبەر بىلەن ئۇنىڭدىن كېپىن كەلگەن يەيغەمبەرلەر بارلىقى بۇ كۈنلەر ھەقتە ئالدىنلا سۆزلەپ كەتكەن.
ACT 3:25	سىلەر بۇ يەيغەمبەرلەرنىڭ يەزەنتىلىرىسىلەر ۋە خۇدا ئاتا-بۇۋاڭلار بىلەن تۈزگەن ئەھدىنىڭ يەزەنتىلىرىدۇرۇسىلەر – بۇ ئەھدە بوبىچە خۇدا ئىبراھىمغا: «سېنىڭ نەسلىك ئارقىلىق يەر يۈزىدىكى بارلىق ئائىلە-جەمەتلەرگە بەخت-بەركەت ئاتا قىلىنىدۇ» دەپ ۋەدە بەرگەن.	سىلەر بۇ يەيغەمبەرلەرنىڭ بولۇۋاتىسىلەر ۋە خۇدا سىلەرنىڭ ئاتا-بۇۋاڭلار بىلەن قىلغان كېلىشىمىنىڭ باللىرىدۇرۇسىلەر. بۇ كېلىشىم بوبىچە خۇدا ئىبراھىمغا: «سېنىڭ نەسلىك ئارقىلىق يەر يۈزىدىكى ھەممە ئائىلە-تەرەپلەرگە بەخت-ياخشىلىق كەلەتتۈرۈلدۈ» دەپ ۋەدە قىلغان.
ACT 3:26	شۇڭا خۇدا ھەربىرىڭلارنى ئۆز ھەزىللىرىڭلاردىن قايتۇرۇپ، سىلەرگە بەخت-بەركەت ئاتا قىلىش ئۆچۈن، خىزمەتكارى ئەيسانى تۇرغۇزۇپ، ئۇنى ئاۋاپال سىلەرگە ئەۋەتى.	شۇڭا خۇدا ھەربىرىڭلارنى ئۆز يامان بوللىرىڭلاردىن ئۆزگەرتىپ، سىلەرگە خەير-خوشلۇق بېرىش ئۆچۈن، ئەيسانى قوزغايىپ، ئۇنى ئالدى بولۇپ سىلەرگە يوللاپ بەردى.
ACT 4:1	پېتىؤس بىلەن يۇھانى خالايىققا گەيپ قىلىۋاتقاندا، كاھىنلار، ئىبادەتخانا قاراچۇلۇلىرىنىڭ باشلىقىن ۋە سادۇقىيەلار ئۇلارنىڭ يېنىغا كېلىپ قالدى.	ئۇلار خەلق بىلەن سۆھىھەت قىلىپ تۇرغاندا، كاھىنلار، ھەرم قارشىلىق باشلىقى ۋە سادۇقىيەلار ئۇلارنىڭ يېنىغا كېلىپ باردى.
ACT 4:2	ئۇلار روسۇلارنىڭ خالايىققا تەلەم بېرىشى، جۇملىدىن «ئەيسانىڭ ۋاسىتىسى بىلەن ئۆلگەنلەر تېرىلىدۈرۈلۈدۈ» دەپ جاكارلىغىنى ئۆچۈن ئىنتايىن ئەسەبىلەشتى.	ئۇلار روسۇلار خەلقە تەلەم بېرىپ، «ئەيسا ئارقىلىق ئۆلگەنلەر قايتا تېرىلىدۈ» دەپ جاكارلىغاندا، ئىنتايىن تويۇق بولۇپ كەتتى.
ACT 4:3	ئۇلار ئۇلارنى تۇتۇپ، كەچ بولغاندا تۈرمىگە قويۇپ قالدى، چۈنكى كۈن كەچىكىپ كەتكەندى.	ئۇلار ئۇلارنى تۇتۇپ، كەچ بولغاندا تۈرمىگە قويۇپ قالدى، چۈنكى كۈن كەچىكىپ كەتكەندى.
ACT 4:4	بىراق سۆزنى ئاڭلىغان كۆپ كىشى ئىشىنىپ كەتتى؛ شۇڭاكتىن ئىشىنىپ لېكىن جار قىلىنغان سۆز-كالامنى ئاڭلىغانلارنىڭ كۆپ ئېتقاد قىلدى؛ شۇنىڭ بىلەن ئېتقاد قىلغان ئەرلەرنىڭ سانىلا بەش مىڭغا يەتتى.	بىراق سۆزنى ئاڭلىغان كۆپ كىشى ئىشىنىپ كەتتى؛ شۇڭاكتىن ئىشىنىپ لېكىن جار قىلىنغان سۆز-كالامنى ئاڭلىغانلارنىڭ كۆپ ئېتقاد قىلدى؛ قالغان ئەرلەر سانى بەش مىڭغا يەتتى.
ACT 4:5	كېپىنىكى كۈنده، ئۇلارنىڭ رەھبەرلىرى، چوڭ كىشىلىرى ۋە قانۇن ئالىملىرى ئەتسىسى، يەھۇدىيلارنىڭ كېڭىشمىسىدىكى باشلىقلار، ئاقساقلالار ۋە تەۋرات ئۇستا زىلىرى بېرۇساپىمدا توپلاندى.	كېپىنىكى كۈنده، ئۇلارنىڭ رەھبەرلىرى، چوڭ كىشىلىرى ۋە قانۇن ئالىملىرى ئەتسىسى، يەھۇدىيلارنىڭ كېڭىشمىسىدىكى باشلىقلار، ئاقساقلالار ۋە بېرۇساپىمغا يېغلىپ كەتتى.
ACT 4:6	ئۇلارنىڭ ئارسىدا باش كاھىن ئانناس، قايافاس، يۇھانى، ئىسکەندەر ۋە ئۇلارنىڭ ئىچىدە باش كاھىن ئانناس، قايافاس، يۇھانى، ئىسکەندەر ۋە	ئۇلارنىڭ ئىچىدە باش كاھىن ئانناس، قايافاس، يۇھانى، ئىسکەندەر ۋە

Reference	Before	After
	باش کاهننیڭ باشقۇقا جەمەتىدىكىلەر بار ئىسى.	باش کاهننیڭ باشقۇقا ئادەملرى بار edi.
ACT 4:7	ئۇلار يېتىرسىس بىلەن يۇھانانى ئارسىغا تۇرۇزۇزۇپ: – سىلەر بۇ ئىشنى قايسى كۈچ قايسى كۈچ-قۇدرەتكە تايىنىپ ياكى كىمنىڭ نامى بىلەن قىلىڭلار؟ – دەپ سورىدى.	ئۇلار يېتىرسىس بىلەن يۇھاننى ئالدىغا چقارىپ: 'سىلەر بۇ ئىشنى قايسى كۈچ بىلەن قىلىڭلار ياكى كىمنىڭ ئىسمى بىلەن؟' دەپ سورىدى.
ACT 4:8	يېتىرسىس مۇقەددەس روھقا تولۇرۇلغان ھالدا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: خەلقنىڭ رەھبەرلىرى! وە ئىسرائىلنىڭ چوڭ كىشىلىرى!	يېتىرسىس مۇقەددەس روھ بىلەن تولۇپ، ئۇلارغا دېدى: خەلقنىڭ رەھبەرلىرى! وە ئىسرائىلنىڭ چوڭ كىشىلىرى!
ACT 4:9	ئەگەر بىز بۇگون بۇ ئىقساق كىشىگە ياخشى ئىش قىلغان وە ئۇنى قانداق قانداق ساقايىتلغانلىقى سەۋەبلىك سوراقدا تارتىلغان بولساق، ساقلىنىپ كەتكەنلىكى ئۇچۇن سوراق قىلىنىۋاتقان بولساق،	ئەگەر بىز بۇگون بۇ ئىقساق كىشىگە ياخشى ئىش قىلغان وە ئۇنى قانداق قانداق ساقايىتلغانلىقى سەۋەبلىك سوراقدا تارتىلغان بولساق،
ACT 4:10	سىلەر بىلەن بارلىق ئىسرائىل خەلقى، بۇنى ياخشى بىلىڭلار: سىلەر ئەيسا مەسھەنى چېتىلدۈرگەن، لېكىن خۇدا ئۇنى ئۆلۈمدىن تېرىلىدۈرۈپ قويغان، ئەمما خۇدا ئۆلۈمدىن تېرىلىدۈرۈپ قويغان، ئۇنىڭ كۈچى بىلەن بۇ كىشى مۇشۇ يەردە ئالدىڭلاردا ناسارەتلەك ئەيسا مەسھەنىڭ نامى ئارقىلىق، ئۇنىڭ كۈچى بىلەن بۇ كىشى مۇشۇ يەردە ئالدىڭلاردا	سىلەر بىلەن بارلىق ئىسرائىل خەلقى، بۇنى ياخشى بىلىڭلار: سىلەر ئەيسا مەسھەنى چېتىلدۈرگەن، لېكىن خۇدا ئۇنى ئۆلۈمدىن تېرىلىدۈرۈپ قويغان،
ACT 4:11	بۇ ئەيسا، سىلەر قۇرۇشچىلار ئېتىبارسىز دەپ تاشلىغان تاش، بىراق ھازىر بۇ ئەيسا بولساق، مۇقەددەس يازمىلاردا يۇتۇلگەندەك، دەل سىلەر تامىچلار ئېتىبارسىز دەپ تاشلىۋەتكەن، بىراق بۇرچەك تېشى بولۇپ تىكلەنگەن تاشتۇر.	بۇ ئەيسا، سىلەر قۇرۇشچىلار ئېتىبارسىز دەپ تاشلىغان تاش، بىراق ھازىر بۇ ئەيسا بولساق، مۇقەددەس يازمىلاردا يۇتۇلگەندەك، دەل سىلەر تامىچلار ئاساس تاشى بولۇپ تىكلەنگەن.
ACT 4:12	ئۇنىڭدىن باشقۇقا ھېچ نەرسىدە ساقلىنىش يوق، چۈنكى ئاسمانىڭ ئاستىدا ئۇنىڭدىن باشقۇقا ھېچكىمە نىجاتلىق يوق، چۈنكى يۇتكۈل ئاسمانى ئاستىدا ئىنسانلارغا بەرگەن باشقۇ ئىسم يوقكى، بىز شۇ ئىسم بىلەن ساقلىنىشىمىز ئىنسانلار ئارسىغا تەقديم قىلىنغان، ئەيسادىن باشقۇقا بىزنى قۇتۇزۇيدىغان ھېچقانداق بىر نام يوقتۇر.	ئۇنىڭدىن باشقۇقا ھېچ نەرسىدە ساقلىنىش يوق، چۈنكى ئاسمانىڭ ئاستىدا ئۇنىڭدىن باشقۇقا ھېچكىمە نىجاتلىق يوق، چۈنكى يۇتكۈل ئاسمانى ئاستىدا ئىنسانلارغا بەرگەن باشقۇ ئىسم يوقكى، بىز شۇ ئىسم بىلەن ساقلىنىشىمىز ئىنسانلار ئارسىغا تەقديم قىلىنغان، ئەيسادىن باشقۇقا بىزنى قۇتۇزۇيدىغان كېرەك.
ACT 4:13	يېتىرسىس بىلەن يۇھانانىڭ بۇ جۈرئىتىنى كۆرگەن ھۆكۈمانلار ئۇلارنىڭ ئوقۇمۇغان ئادەتتىكى ئادەملەردىن ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ھەيران بولۇشتى؛ ئۇلارنىڭ بۇرۇن ئەيسا بىلەن بىللە بولغانلىقىنىمۇ بىلدى.	يېتىرسىس بىلەن يۇھانانىڭ بۇ بىئەنسىزلىقىنى كۆرگەن يولباشقانلار، ئۇلارنىڭ ئوقۇشىسىز، ئادەتتىكى كىشىلەر ئىكەنلىكىنى بىلىپ ھەيران بولىدۇ؛ ئۇلارنىڭ ئالدىنقا ۋاقتىتا ئەيسا بىلەن بىرگە بولغانلىقىنىمۇ تونۇشتى.
ACT 4:14	ئۇنىڭ ئۇستىگە، ساقايىغان ھېلىقى ئادەمنىڭ ئۇلارنىڭ بىنندا تۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇلار ھېچقانداق گېپ ياندۇرالىدى.	بۇ خل، ساقايىغان ئادەم ئۇلارنىڭ ياقتىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆرگەندىن كېپىن، ئۇلار ھېچ نەرسىگە قارشى چىقىلمىدى.
ACT 4:15	شۇنىڭ، بىلەن ھۆكۈمانلار ئۇلارنى كېڭىشىدىن چىقىشقا بۇيرۇدى، ئاندىن بىر-بىرى بىلەن مەسىلەتلىشىپ:	شۇ ۋاقتىت ھۆكۈمانلار ئۇلارغا يېغىن ئورنىدىن چىقىڭ دەپ بۇيرىدۇ. كېپىن بىر-بىرى بىلەن يېكىر ئالماشتۇرۇدۇ.
ACT 4:16	– بۇلارنى ئىنداق قىلىمىز؟ چۈنكى ئۇلارنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن خېلى كۆرۈلۈپ قالدى، يېرۇسالىمدىكى ھەممىسى بۇنى ئېنىق بىلىپ قالدى ۋە بىز بۇنى ئىنكار قىلالمىسىز.	بۇلارغا نېمە قىلىشىمىز لازىم؟ چۈنكى ئۇلار ئارقىلىق بىر چوڭ مۆجىزا بۇلارنى چەلدىرۇپ، ئەيسا ئىسىمى بىلەن ھېچكىمە كەتىمەسىز دەپ بىز بۇنى ئىنكار قىلالمىسىز.
ACT 4:17	ئەمما بۇ ئىش خەلق ئارسىدا تېخىمۇ كەڭ تارقالماسىلىقى ئۇچۇن، ئۇلارغا لېكىن بۇ ئىشنىڭ خەلق ئىچىدە تېخىمۇ كەڭ يېلىلىپ كەتىمەسىلىك بۇندىن كېپىن بۇ ئادەم ئىسىمى بىلەن ھېچكىمە كەڭ تارقالماسىلىقى ئۇچۇن، ئۇلارغا بۇندىن كېپىن بۇ ئادەم ئىسىمى بىلەن ھېچكىمە كەڭ تېخىمە سلىكىكە ئاگاھ-تەھدىت سالايلى!	ئەمما بۇ ئىش خەلق ئارسىدا تېخىمۇ كەڭ تارقالماسىلىقى ئۇچۇن، ئۇلارغا لېكىن بۇ ئىشنىڭ خەلق ئىچىدە تېخىمۇ كەڭ يېلىلىپ كەتىمەسىلىك بۇندىن كېپىن بۇ ئادەم ئىسىمى بىلەن ھېچكىمە كەڭ تەھدىت سالايلى!
ACT 4:18	شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنى چاقرتىپ، بۇندىن كېپىن ئەيسانىڭ نامىدا ھېچقانداق ۋۆزلىمەسلىك ياكى تەلام بەرمەسلىكى قەتئى بۇيرۇدى.	ئۇلارنى چاقرىپ كەلدۈرۈپ، ئەيسا ئىسىمى بىلەن ھېچ نەرسى دەپ سۆزلەشكە ياكى ئۆگەت بېرىشكە قاتىقى بۇيرۇمىدى.
ACT 4:19	لېكىن يېتىرسىس بىلەن يۇھاننا: – خۇدانىڭ ئالدىدا سىلەرگە ئەگىشىش توغرىمۇ ياكى خۇدا غىمۇ، بۇنىڭغا ئۆزۈڭلار بىر نېمە دەڭلار!	لېكىن يېتىرسىس بىلەن يۇھاننا دېدى: 'خۇدا كۆزىتىشىدە سىلەرگە ئەگىشىش توغرى بولامدۇ ياكى خۇدا غىمۇ، بۇنى ئۆزۈڭلار قارار قىلىڭلار!' ئەمما بىز بولساق، كۆرگەن ۋە ئاڭلىغان ئەھۋالارنى دېمەيدىغان تۇرالماشى!
ACT 4:20	– ئەمما بىز بولساق، كۆرگەن ۋە ئاڭلىغان ئەھۋالارنى دېمەيدىغان تۇرالماشى! دەپ جاۋاب بەردى.	ئەمما بىز، كۆرگەن ۋە ئاڭلىغان ئەھۋالارنى دېمەيدىغان تۇرالماشى! دەپ جاۋاب بەردى.
ACT 4:21	ھۆكۈمانلار بولسا خالا يقىتنى قورقۇپ، ئۇلارنى جازالاشقا لايق سەۋەب	ھۆكۈمانلار ئۇلارغا تەھدىت قىلىپ، خەلقدىن قورقانلىقى ئۇچۇن،

Reference	Before	After
ACT 4:22	تايالماي، ئولارغا تېخىمۇ تەھدىت سېلىپ، قويۇپ بەردى. چۈنكى خالا يىق بولغان وۇقە توپىيەيلدىن خۇدانى ئولۇغلىغانىدى.	ئۇلارنى جازالاش ئوچۇن ھېچ سەھەب تېپالمىدى، شۇڭا قويۇپ يوللىدى. چۈنكى بۇ وۇقە توپىيەيلدىن خەلق خۇداغا مىننەتدار بولدى.
ACT 4:23	چۈنكى بۇ ساقايىتلىش مۆجزىزلىك ئالامىتى كۆرسىتىلگەن كىشىنىڭ يېشىرىقىتىن ئاشقان	چۈنكى بۇ كىشىنىڭ مۆجيىزا بىلەن ساقايىغان ۋە يېشى قىرىقتىن ئاشقان بولغانىدى.
ACT 4:24	ئۇلار قويۇپ بېرىلگەندىن كېيىن، ئۆز ھەمراھلىرىنىڭ يېنغا قايتىپ كېلىپ، باش كاهىنلار باش كاهىنلار ۋە ئاقساقاللارنىڭ دېگەن گەپلىرىنى ئۆز گۇرۇپىسىغا تولاي ئوچۇر قىلدى.	ئۇلار قويۇلغاندا، ئۆز ئىمانداشلىرىنىڭ يانغا قايتىپ كېلىپ، باش كاهىنلار بىلەن ئاقساقاللارنىڭ دېگەن گەپلىرىنى ئۆز گۇرۇپىسىغا تولاي ئوچۇر قىلدى.
ACT 4:25	ئۇلار بۇنى ئاكلىغاندا، ئاۋازىنى بىر نىيەت بىر دىل بىلەن خۇداغا كۆتۈرۈپ مۇنداق نىدا قىلدى: – ئى ئىگامىز، سەن ئاسمان-زېمىن، دېڭىز-ئوكىيالارنى ۋە ئۇلاردىكى بارلىق مەۋجۇداتلارنى ياراتقان خۇدادۇر سەن.	ئۇلار بۇنى ئاكلىغاندا، بىرگە سۆز قوشۇپ: «ئى ئىگامىز، سەن ئاسمان ۋە زېمىن، دېڭىزنى ۋە ئۇلاردا بولغان ھەر نەرسىنى يارتىتىڭ»، دەپ خۇدا تەزىرگە سۆزلەشتى.
ACT 4:26	سەن مۇقدىدەس روھ بىلەن خىزمەتكارلىڭ بولغان داؤتىنىڭ ئاغرى ئارقىلىق مۇنداق دېگەنغا: «ئەللەر نېمىشقا چۇقان سالىدۇ؟ نېمە ئوچۇن بىكاردىن بىكار سۈپىقەست ئوپلايدۇ؟	سەز داۋۇنىنىڭ ئاڭزى ئارقىلىق، سىزنىڭ قۇللىكىز دېتى: «ئەللەر نېمىشقا چاق-چاق بولىدۇ؟ نېمە ئوچۇن خەلقەر بۆسەكسىز ئوپلايدۇ؟
ACT 4:27	دۇنيادىكى يادىشاھلار سەپ تارتىپ، ئەمەلدارلار يغلىشىپ، يەرۋەدىگار ۋە ئۇنىڭ مەسھىپ بىلەن قارشىلىشقا جەم بولۇشتى.	دۇنيادىكى يادىشاھلار تۇرۇپ كېتىپ، رەھبەرلەر يغلىلېپ، دەبىم بىلەن ئۇنىڭ مەسھىسىگە قارشى تۇرۇش ئوچۇن بىرلىكتە تولىنىدى.
ACT 4:28	چۈنكى دەرۋەقە دەل بۇ شەھەردە ھېرود ھەم يوتىئۇس يلاتۇس، يات ئەللەكلەر ھەم ئىسرايىل خەلقلىرى بىرلىشىپ، سەن مەسھىلىگەن مۇقدىدەس خىزمەتكارلىڭ ئەيساغا قارشى چىقىپ تۈلانغانىدى،	چۈنكى ھېرود بىلەن يلاتۇس، باشقا مىللەتلەر ۋە ئىسرايىل خەلقى بىرگە كېلىپ، سەن خەرسىلەنگەن مۇقدىدەس كىشىڭ ئەيسا قارشى نۇرۇپ يغلىلىپ قالدى.
ACT 4:29	شۇنىڭ بىلەن كۈچ-قۇدرىتىڭ ۋە ئىرادەڭ بويىچە سەن بۇرۇنلا نېمىنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشىنى بېكىتكەن بولساڭ، ئۇلار شۇلارنى قىلغان.	شۇ تەرەپتە سىزنىڭ قۇدرىتىڭ بىلەن خالايمىڭىز بويىچە، سەز ئىلگىرى نېمىنىڭ بولۇشىنى بەلگىلىگەن، شۇلارنى ئۇلار قىلغان.
ACT 4:30	ئەمدى ئى يەرۋەدىگار، ئۇلارنىڭ سېلىۋاتقان تەھدىتلىرىنى كۆرگەيسەن، قۇللىرىنى سۆز-كالامىڭى تولۇق يۇرەكلىك بىلەن سۆزلەپ يەتكۈزۈنۈغان قىلغايىسەن:	هازىر، رەب، ئۇلارنىڭ تەھدىتلىرىنى كۆر، سىزنىڭ قۇللىرىڭىغا سىزنىڭ سۆزىڭلەرنى تولا بىلەن سۆزلەپ چىقىشقا كۈچ بەر.
ACT 4:31	تۈپ-تۈپ ئېتىقادچىلار بىر جان-بىر دىل، بىر مەقسەتتە ئىدى. ھېچكىم ئۆزىگە تەللەلۇق يۇل-مېلىنى «ئۆزۈمنىڭ» دېمەيتى، بەلكى ھەممىسىگە ئورتاق ئىدى.	تۈپ-تۈپ ئېتىقادچىلار بىر كۆنگۈل بىلەن، بىر نyet ھەممە ئىشىنىچىلەر بىر يۇرەك بىر كۆنگۈل بىلەن، بىر نyet تۇردى.
ACT 4:32	روسوۇلار زور كۈچ-قۇدرەت بىلەن رەب ئەيسانىڭ تېرىلگەنلىكىگە گۇۋاھلىق بېرەتتى. خۇدانىڭ زور مېھرى-شەيقتى ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئۆستىنگە قوندى.	ھېچكىم ئۆز يۇل-مالنى «مەنمىك» دېمدى، بەلكى ھەممىسىنى ئورتاق بىلەن سۆزلەپ يەتكۈزۈشكە باشلىدى.
ACT 4:33	ئۇلارنىڭ ئارسىدىكىلەرنىڭ ھېچنېمىگە حاجىتى چۈشمەيتتى. چۈنكى يەر-زېمىن، ئۆي-جاي ئىڭىدارلىرى بولغانلار ئۇلارنى سېتىپ، يۈلىنى ئېلىپ كېلىپ	ئەپىستوللار زور قۇۋۇھەت بىلەن رەب ئىسا تېرىلىپ كەتكەنلىكىنى گۇۋاھلىق بېرىشتە. خۇدا زور مېھرى بىلەن ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە يېتىشتۈرۈپ ئەتتى.
ACT 4:34	ئۇلارنىڭ ئارسىدىكىلەرنىڭ ھېچنېمىگە حاجىتى چۈشمەيتتى. چۈنكى يەر-زېمىن، ئۆي-جاي ئىڭىدارلىرى بولغانلار ئۇلارنى سېتىپ، يۈلىنى ئېلىپ كېلىپ	ئۇلارنىڭ ئارسىدا ھېچ كىمگە حاجىت چۈشمەيدۇ. چۈنكى يەر ياكى ئۆي ئىگىلىرى ئۇلارنى ساتاپ، يۈلىنى ئېلىپ كېلىدۇ.
ACT 4:35	رسوپۇلارنىڭ ئايىغى ئالدىغا قوياتىنى، ئاندىن ھەركىمنىڭ ئېھتىياجىغا قاراپ	ئەپىستوللارنىڭ ئالدىغا قويۇپ بېرىۋاتىدۇ؛ كېيىن ھەر بىر كىشىگە

Reference	Before	After
ACT 4:36	ته قىسىم قىلىناتقى.	ئېھتىياجىغا قاراپ تەقسىم قىلىنىدۇ.
ACT 4:37	ئۇلارنىڭ ئىچىدە لەۋىي قەبلىسىدىن بولغان، سىپرۇستا تۇغۇلغان يۈسۈپ توغۇلغان ۋە يۈسۈپ دەپ ئاتىلىدۇ. رۇسۇللار ئۇنى بارناپاس دەپ ئاتايدۇ، ئىسىملىك بىرسى بار ئىدى (روسوُللار ئۇنى بارناپاس، يەنى «رغىبەتلەندۈرگۈچى ئوغۇل بالا» دەپ ئاتىغان): ئۇنىڭمۇ بىر يارچە يەر بار؛ ئۇنى سېتىپ، يۇلنى روسۇللارنىڭ ئايىغۇ ئالدىغا تايشۇردى.	ئۇلار ئارسىسا لادۇيى قەبلىسىدىن كەلگەن بىر كىشى بار، سىپرۇسدا بۇ «ھەۋەسلەندۈرگۈچى بوجاجا» دەپ ئىزاهانادۇ.
ACT 5:1	بىراق ئاناپىاس دەپ بىر كىشى، ئايالى سافира بىلەن بىرچە، بىر يارچە يەر بىرچە ساتقان.	بىراق ئاناپىاس دەپ بىر كىشى، ئايالى سافира بىلەن بىرچە يەر بىرچە ساتقان.
ACT 5:2	ئاناپىاس يۇلننىڭ بىر قىسىمىنى ئۆزىنگە قالدۇردى، يەنى بىر قىسىمىنى ئىلىپ كېلىپ روسۇللارغا قويۇدى. ئايالى بۇ ھەقتە تولۇق خەۋەرلىك ئىدى.	ئاناپىاس يۇلننىڭ بەزىسىنى ئۆزىنگە ساقلىدى، باشقىسىنى ئىلىپ كېلىپ تولۇق خەۋەردار ئىدى.
ACT 5:3	بىراق يېتىرۇس ئۇنىڭغا: – ئاناپىاس، سىن نېمىشقا قەلبىڭى شەيتان تولدۇرغان، مۇقدەدس روھقا يالغان سۆزلىپ، يەر ساتقان يۇلننىڭ بىر قىسىمىنى ئۆزۈنگە قالدۇردىك؟ ئالدىڭ؟	يېتىرۇس ئۇغا: ئاناپىاس، سىن نېمىشقا قەلبىڭى شەيتان تولدۇرغان، يەر ساتقان يۇلننىڭ بىر قىسىمىنى ئۆزۈنگە قالدۇردىك؟ ئالدىڭ؟
ACT 5:4	يەر سېتىلمىغاندا، سېنىڭكى ئەمەسمىدى؟ سېتىلمىغاندىن كېيىن، يۈلمۇ ئۆز سېنىڭكى ئەمەسمى؟ سېتىپ تاشلىغاندا، يۇل سېنىڭ قولۇڭدا بولمىدىمۇ؟ بۇ نېمىشقا قەلبىڭدە ئۆيلاب قويى؟ سەن ئىختىيارىڭدا بولماامتى؟ شۇنداق تۇرۇقلۇق، نېمىشقا قەلبىڭدە بۇ ئىشنى نېھىت قىلدىڭ؟ سەن ئىنسانلارغا ئەمەس، بەلك خۇداغا يالغان ئېتىتىڭ! – دېدى.	يەر سېتىلمىغاندا، بۇ سېنىڭكى ئەمەسمى؟ سېتىپ تاشلىغاندا، يۇل سېنىڭ قولۇڭدا بولمىدىمۇ؟ بۇ نېمىشقا قەلبىڭدە ئۆيلاب قويى؟ سەن ئىختىيارىڭدا بولماامتى؟ شۇنداق تۇرۇقلۇق، نېمىشقا قەلبىڭدە بۇ ئىشنى نېھىت قىلدىڭ؟ سەن ئىنسانلارغا ئەمەس، بەلك خۇداغا يالغان دەتىتىڭ!
ACT 5:5	ئاناپىاس بۇ سۆزلەرنى ئاڭلىغان ھامان يېقلىپ جان ئۆزدى. بۇ ئىشنى ئاڭلىغۇچىلارنى قاتىق قورقۇنچ باستى.	ئاناپىاس بۇ سۆزلەرنى ئاڭلىغاندا، يېقلىپ كەتتى ۋە جاننى يوقاتتى. بۇ ئىشنى ئاڭلىغان ھەممە كىشى قاتىق قورقۇنچتا قالدى.
ACT 5:6	ئەمدى ياش يىگىتلەر ئورنىدىن تۇرۇپ جەسەتنى كېپەنلەپ، سىرتقا ئاپىرىپ دەينە قىلدى.	ياشلار تۇرۇپ، جەسەتنى كېپەنلىدى ۋە سىرتقا چىقارغان ئاندا دەينە قىلدى.
ACT 5:7	تەخمنىن ئوچ سائەتتىن كېيىن، ئاناپىاسنىڭ ئايالى كىرىپ كەلدى؛ بىراق ئۇ بولغان ۋەقەدىن خەۋەرسىز ئىدى.	ئوچ سائەت تەخمنىن ئۆتكەندىن كېيىن، ئاناپىاسنىڭ ئايالى كىرىدى؛ لېكىن ئۇ بۇ ۋەقەنىڭ خەۋېرىنى بىلەن كەنگەن ئىدى.
ACT 5:8	يېتىرۇس ئۇنىڭدىن: – ماڭا ئېتىقىن، سىلەر يەرنى مۇشۇ يۇلغَا ساتىڭلارمۇ؟ – دەپ سورىدى. – شۇنداق، مۇشۇنچىلىك يۇلغَا ساتىق، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇ.	يېتىرۇس ئۇغا: ماڭا ئېتىپ كۆرسەت، سىلەر يەرنى بۇ يۇل بىلەن ساتىق، دەپ جاۋاب بەردى.
ACT 5:9	يېتىرۇس: – سىلەر نېمە ئۈچۈن مۇقەددەس روھنى سىناشقا تىل بىرىكتۈرۈدۈلەر؟ قارا، ئېرىڭىنى دەينە قىلىپ كەلگەنلەرنىڭ يۇتلىرى ئىشىك تۇۋىدە تۇرۇدۇ، ئۇلار سېنىمۇ ئەكىتىدۇ؟ – دېدى.	يېتىرۇس: سىلەر نېمە ئۈچۈن مۇقەددەس روھنى سىناپ كۆرۈشكە بىرگە كېلىشىپ قالدىڭلار؟ قارا، ئېرىڭىنى دەينە قىلغانلارنىڭ ئاياقلىرى ئىشىك ئالدىدا تۇرۇۋاتىدۇ، ئۇلار سەننمۇ ئىلىپ كېتىدۇ؟
ACT 5:10	ئۇمۇ شۇئان ئۇنىڭ ئاياغلىرى ئالدىغا يېقلىپ، جان بەردى. ھېلىقى ياش يىگىتلەر كىرىپ، ئۇنىڭ ئۆلگەنلىكىنى كۆردى؛ ئۇلار ئۇنىڭمۇ ئىلىپ بېرىپ ئېرىنىڭ پېنغا دەينە قىلدى.	ئۇ شۇ يەردە ئۇنىڭ ئاياغلىرىنىڭ ئالدىغا يېقلىپ كەتتى، دەرھال ئۆلۈپ قالدى. ياش كىشىلەر كىرىپ، ئۇنىڭ ئۆلگەنلىكىنى كۆرگەندە، ئۇلار ئۇنى ئىلىپ بېرىپ، ئېرىنىڭ پېنغا گۈرۈپ قويۇپ كەتتى.
ACT 5:11	يۇتون جامائەتنى، شۇنداقلا بۇ ئىشنى ئاڭلىغانلارنىڭ ھەربىرىنى قاتىق قورقۇنچ باستى.	ھەممە جامائەت ۋە بۇ ئىشنى ئاڭلىغان ھەر بىر كىشىنى زور قورقۇنچ ئالدى.
ACT 5:12	روسۇللارنىڭ قول ئارقىلىق خەلق ئىچىدە نۇرغۇن مۆجبىزلىك ئالامەتلەر ۋە كارامەتلەر كۆرسىتىلىدى (باىلىق ئېتىقادچىلار بىر نىيەتتە بولۇپ ئىبادەتخانىدىكى «سۇلايمان پېشايوىنىن» دا دائىم جەم بولاتقى.	ئەپىستوللار ئارقىلىق خەلق ئىچىدە كۆپ مۆجبىز ۋە كۆچلۈك ئىشلار كۆرۈلۈپ تۇرۇدى، ھەممە ئىشىنىغانلار بىرگە بولۇپ سۇلايمان پېشىدە جىرىلىشىپ تۇردى.

Reference	Before	After
ACT 5:13	باشقى كىشىلەر ئۇلارغا قوشۇلماقچى بولمدى، چۈنكى جۈرئەت بولمدى؛ بىراق باشقى كىشىلەر ئۇلارغا قوشۇلماقچى جۈرئەت قىللامايتى؛ ئەمما خالايق ئۇلارنى ئىتتاپىن ھۆرمەتلەپتى.	باشقى كىشىلەر ئۇلارغا قوشۇلماقچى بولمدى، چۈنكى جۈرئەت بولمدى، ئۇلارنى چۈك ھۆرمەت قىلدى.
ACT 5:14	شۇنداقتا، ئىشەنچى كىشىلەر بارغانلا كۆپەيىپ كەتنى، ئەزىز بىلەن ئاياللار شۇنداقتىمۇ، ئېتىقاد قىلغۇچىلار بارغانسېرى كۆپىسىپ، ھەم ئەزىز بىلەن ئەزىز توب-توب بولۇپ رەنگە قوشۇلغىلى تۇردى.	شۇنداقتا، ئىشەنچى كىشىلەر بارغانلا كۆپەيىپ كەتنى، ئەزىز بىلەن ئاياللار شۇنداقتىمۇ، ئېتىقاد قىلغۇچىلار بارغانسېرى كۆپىسىپ، ھەم ئەزىز بىلەن ئەزىز توب-توب بولۇپ رەنگە قوشۇلغىلى تۇردى.
ACT 5:15	شۇنىڭ بىلەن كىشىلەر ھەتتا يېتىرۇس ئۆتۈپ كېتىۋانقا ندا ھېچبولمىغاندا ئۇنىڭ سايىسى بولسىمۇ ئۇستىگە چۈشىسۇن دەپ، كېسەللەرنى كۆچىلارغا ئېلىپ چىقىپ كۆرүه ۋە زەمبىلەرگە ياتقۇزۇپ قوياتنى.	شۇ ۋاقتىتا خەلق يېتىرۇسنىڭ سايىسى كېسەللەرگە چۈشۈشىنى ئومىد قىلىپ، كېسەللەرنى كۆچىغا چىقارىپ، ياتاق-تەختەرگە قوپۇۋېرىدۇ.
ACT 5:16	يەنە كۆپ خەلق يېرۇساليم ئەتراپىدىكى شەھەر-يېزىلاردىن كېسەل كىشىلەر يېرۇساليم ئەتراپىدىكى شەھەر-يېزىلاردىن بىلەن يامان روھلار باسفان كىشىلەرنى ئېلىپ كەلدى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى كېسەللەرنى ۋە ناپاڭ روھلار چاپلىشۇفالغان كىشىلەرنى ئېلىپ كەلەتتى.	يەنە كۆپ خەلق يېرۇساليم ئەتراپىدىكى شەھەر-يېزىلاردىن كېسەل كىشىلەر يېرۇساليم ئەتراپىدىكى شەھەر-يېزىلاردىن ساقايىپ بولۇپ كەتتى.
ACT 5:17	باش كاھن ۋە ئۇنىڭ بىلەن بولغانلار، يەنى سادۇقىيالارنىڭ گروپىسى، زور باش كاھن ۋە ئۇنىڭ تەردەدارلىرى، يەنى سادۇقىي مەزھەپىدىكىلەر قوزغىلىپ بۇ ئىشلارغا غەزەپلىنىپ،	باش كاھن ۋە ئۇنىڭ بىلەن بولغانلار، قاماڭخانغا قامىدى.
ACT 5:18	رسۇللارنى تۇتقۇن قىلىپ، قاماڭخانغا قامىدى.	ئەپسۇتلارنى تۇتۇپ، قاماڭقا قوپۇۋېشتى.
ACT 5:19	لېكىن شۇ كېچە، خۇدائىنىڭ بىر يەرشىتىسى قاماڭ دەرۋازىسىنى ئېچىپ، ئېچىپ، رسۇللارنى ئېلىپ چىقىپ، ئۇلارغا:	لېكىن شۇ كېچە، خۇدائىنىڭ بىر يەرشىتىسى قاماڭ دەرۋازىسىنى ئېچىپ، ئەپسالارنى چىقارىپ، ئۇلارغا دېدى:
ACT 5:20	— سىلەر ئىبادەتخانا ھوپلىسىغا كىرىپ، خالايققا بۇ ھايات توغرىسىدىكى ھەممە توغرىسىدىكى ھەممە سۆزلەرنى جاكارلاڭلار— دەپ تاپلىدى.	بارىڭلار مەبەدگە، ئۇندا تۇرۇپ، خەلقا بۇ ھايات توغرىسىدىكى ھەممە سۆزلەرنى جاكارىڭلار.
ACT 5:21	رسۇللار بۇ سۆزىنى ئاڭلاپ، تاڭ ئاتقاندا ئىبادەتخانا ھوپلىسىغا كىرىپ، كىشىلەرگە تەلب بىرىشكە باشلىدى. باش كاھن ۋە ئۇنىڭ تەردەدارلىرى كەلگەندە، ئۇلار ئالىي كېڭەشمىدىكىلەر ۋە ئىسراىللارنىڭ بارلىق ئاقساقلارنى جەم بولۇشقا چاقىرىدی. ئاندىن رسۇللارنى ئېلىپ كەلسۇن دەپ قاماڭخانغا ئادەم ئەۋەتتى.	ئەپسالار بۇ ئەمەلنى ئاڭلىغاندا، تاڭ ئاتقاندا مەبەتخانىغا كىرىپ، خەلقە تەلىم بېرىشىتە باشلىدى. باش كاھن ۋە ئۇنىڭ قولالىپ كېلىدىغانلىرى كەلگەندە، ئۇلار ئالىي كېڭەش بىلەن ئىسراىل ئاقساقلارنىنى يىغىشقا چاقىرىدی. شۇنداقتا، رسۇللارنى قاماڭتىن ئېلىپ كەلمەكچى بولۇپ، كىشىلەرنى ئەۋەتتى.
ACT 5:22	لېكىن سېپاهىيەتلەر زىندانغا بارغاندا، رسۇللار ئۇ يەردە يوق دەپ بايقياپ، لېكىن سېپاھلار زىندانغا بېتىپ بارغاندا، رسۇللارنىڭ ئۇ يەردە يوقلۇقىنى بايقياپ قايتىپ بېرىپ، كېڭەشمىدىكىلەرگە:	لېكىن سېپاهىيەتلەر زىندانغا بارغاندا، رسۇللار ئۇ يەردە يوق دەپ بايقياپ، كېڭەشمىدىكىلەرگە خەۋەر بەردى.
ACT 5:23	— بىز بارساق، زىندان مەھكەم تاقاقلقى تۇرۇپتۇ، قاراۋۇلار دەرۋازىلاردا كۆزەت كۆزەتتە تۇرۇپتۇ. لېكىن دەرۋازىلارنى ئېچىپ كۆرگەندە، ئىجىدە بىرمو ئادەم يوق! — دەپ مەلۇمات بەردى.	بىز بارغاندا، زىندان سەككىز توپلاب تۇرۇپتۇ، قاراۋۇلار دەرۋازىلاردا كۆزەت قىلىپ تۇرۇپتۇ. لېكىن دەرۋازىلارنى ئېچىپ كۆرگەندە، ئىجىدە بىرمو ئادەم يوق! دەپ دەلىل بەردى.
ACT 5:24	بۇ خەۋەرنى ئاڭلىغان ئىبادەتخانىدىكى مەسئۇل كاھن ھەم قاراۋۇلارنىڭ باشلىقى ۋە باش كاھنلار: «ھازىر بۇ ئىش قانداق بولۇپ كەتتى؟» دېپىپ، دېپىشىپ ئالاقدىلىككە چۆمدى.	بۇ خەۋەرنى ئاڭلىغاندا، مەبەتخانىدىكى مەسئۇل كاھن، قاراۋۇلارنىڭ باشلىقى ۋە باش كاھنلار: «ھازىر بۇ ئىش قانداق بولۇپ كەتتى؟» دېپىپ، دېپىشىپ ئالاقدىلىككە چۆمدى.
ACT 5:25	دەل شۇ چاغدا، بىر كىشى كىرىپ: — قاراڭلار، سىلەر زىندانغا قامىغان ئادەملەر ئىبادەتخانا ھوپلىسىدا تۇرۇپ خالايققا تەلب بېرىۋاتىدىغۇ! — دەپ خەۋەر قىلىدى.	هازىز، بىر كىشى كىرىپ: قاراڭلار، سىلەر زىندانغا قويغان ئادەملەر، ئىبادەتخانا ئالدىدا تۇرۇپ، خەلقە دەرس بېرىۋاتىدى دەپ دەپ خەۋەر قىلىدى.
ACT 5:26	بۇنىڭ بىلەن، ھېلىقى قاراۋۇلار باشلىقى سېپاھلىرىنى باشلاپ بېرىپ، رسۇللارنى ئېلىپ كەلدى. بىراق ئۇلار خالايق بىزنى چالما-كېسەل قىلىشى مۇمكىن دەپ قورقۇپ، ئۇلارغا زورلۇق ئىشلەتمىدى.	شۇ ۋاقتىتا قاراۋۇل باشلىقى ۋە سېپاھلىرى رسۇللارنى سەۋەر-ساراي قىلىپ كەلگۈزۈپ كەلدى. چۈنكى خەلقنىڭ قوزغاب، تاش تاشلاپ تاشلىشى مۇمكىن دەپ قورقانلىقتا، زورلۇق ئىشلەتمەيدىغان بولدى.
ACT 5:27	ئۇلار رسۇللارنى ئېلىپ كەلگەندىن كېپىن، ئۇلارنى كېڭەش ئالدىدا تۇرۇغۇزدى. تۇرۇغۇزدى. باش كاھن ئۇلارنى سوراق قىلىپ:	ئۇلار هەوارىلەرنى كەلتۈرگەندىن كېپىن، ئۇلارنى كېڭەش ئالدىدا تۇرۇغۇزدى. باش كاھن ئۇلارنى سوراق قىلىپ:

Reference	Before	After
ACT 5:28	بىز سىلەرگە بۇ ئىسم بىلەن خەلقكە ئۆگەتمەڭلار دەپ، قاتتىق ئاگاھلانغان – بىز ئەسىلى سىلەرنى بۇ نامدا كىشىلەرگە تەلەم بەرمەڭلار، دەپ قاتتىق ئىدۇق. لېكىن ھازىر، سىلەر شۇ ئۆكتىلىرىڭلار بىلەن بارلىق يېرۇسالىمنى تەلەمىسىڭلار بىلەن يۇتكۈل بىرۇسالىمنى قاپىلىدىڭلار ھەمدە بۇ كىشىنىڭ قان قەرزىنى بىزگە ئارتماقچى قىلىۋۇراتىسىلەر ۋە بۇ كىشىنىڭ قانىنى بىزگە يۈكلەپ قويۇشقا خاتالىق بولۇۋاتىسىلەر! – دېدى.	بىز سىلەرگە بۇ ئىسم بىلەن خەلقكە ئۆگەتمەڭلار دەپ، قاتتىق ئاگاھلانغان ئاگاھلاندۇرغانىدۇق. لېكىن مانا، سىلەر يەنە شۇ تەلەمىسىڭلار بىلەن يۇتكۈل تەلەرىۋۇراتىسىلەر ۋە بۇ كىشىنىڭ قان قەرزىنى بىزگە ئارتماقچى قىلىۋۇراتىسىلەر! بىزنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىنىڭ خۇداسى، سىلەر ئۆلتۈرۈپ دەرەخكە ئاسقان ئەمەس، خۇداغا ئىتائەت قىلىش كېرەك!
ACT 5:29	لېكىن يېتىرۇس ۋە باشقا روسۇللار جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى: – ئىنسانغا ئەمەس، خۇداغا ئىتائەت قىلىش كېرەك!	ئەمما يېتىرۇس ۋە باشقا روسۇللار جاۋاب بەردى: ئادەملەرگە ئەمەس، خۇداغا ئىتاءھەت قىلىش زۆرۈر!
ACT 5:30	سىلەر تۇتۇپ ياغاچقا ئىسىپ ئۆلتۈرگەن ئەيسانى، ئاتا-بۇۋەمىزنىڭ خۇداسى تىرىلدۈردى.	بىزنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىنىڭ خۇداسى، سىلەر ئۆلتۈرۈپ دەرەخكە ئاسقان ئەيسانغا تىرىلدۈردى.
ACT 5:31	خۇدا ئىسرائىل خەلقنى توۋا قىلىشقا ۋە گۇناھلىرىنىڭ كەچۈرۈلىشكە مۇيەسىسىر قىلىش ئۈچۈن، ئۇنى ئۆلۈغلاپ يېتەكچى ھەم قۇتقۇزغۇچى سۈپىتىدە ئۆزىنىڭ ئوڭ يېنىغا كۆرتۈرۈپ ئۆلۈغۈزىدۇ.	خۇدا ئۇنى يېتەكچى ۋە قۇتقۇزغۇچى قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئوڭ قولغا كۆرتۈرۈپ، ئىسرائىل خەلقىغا توۋە قىلىش هووقۇ بىلەن گۇناھلىرىنى كەچۈرۈش بەرمەكچى بولدى.
ACT 5:32	بىز بۇ ئىشلارغا گۇۋاھچىلارنىز؛ شۇنداقلا خۇدا ئۆزىگە ئىتائەت قىلغۇچىلارغا ئاتا قىلغان مۇقىددەس روھمۇ بۇ ئىشلارغا گۇۋاھچىدۇر.	بىز بۇ ئىشلارغا گۇۋاھچىلارنىز؛ خۇدا ئىتائەت قىلغۇچىلارغا بەرگەن مۇقىددەس روھمۇ بۇ ئىشلارنى گۇۋاھ قىلىپ تۇر.
ACT 5:33	ئۇلار بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ قەلبىگە سانجىلغاندەك بولۇپ روسۇللارنى ئۆلتۈرۈشكە مەسىلەھەتلىھىشتى.	ئۇلار بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ، قاتتىق ئەسىلىنى كەتنى ۋە روسۇللارنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن مەسىلەھەتلىھىشتى.
ACT 5:34	لېكىن كېڭىشەم ئىچىدە يۇتۇن خەلقنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولغان ئاندىن ئۇ كېڭىشەمىدىكىلەرگە مۇنداق دېدى: – ئەي ئىسرائىللار، سىلەر بۇ كىشىلەرنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئۆزۈگۈلەرغا ئېھتىيات قىلىڭلار!	لېكىن كېڭىش يەغىندا ھەممە خەلق تەرەپىدىن ھۆرمەتلىنگەن يەرسىي گامالىيەل، بىر قانۇن ئوقۇتقۇچى، بار ئىدى. ئۇ تۇرۇپ، ئۇلارنى بىراز سىرتقا پەرسىي مەزھىپىدىكى گامالىيەل ئىسىملىك بىر تەۋرات ئۆلۈمىسى بار ئىدى. ئۇ ئۇرۇندىن تۇرۇپ: – ئۇلارنى بىردمەم سىرتقا چىقىرىپ تۇرۇڭلار، – دەپ بۇيرۇدى.
ACT 5:35	ئاندىن ئۇ كېڭىشەمىدىكىلەرگە مۇنداق دېدى: – ئەي ئىسرائىللار، سىلەر بۇ كىشىلەرنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئۆزۈگۈلەرغا ئېھتىيات قىلىڭلار!	ئاندا ئۇ كېڭىش ئەزالىغا دېدى: «ئەي ئىسرائىللار، بۇ كىشىلەرنى قانادق موئامەلە قىلىدىغانلىقىلىڭلارغا دىققەت قىلىڭلار!»
ACT 5:36	ئۆتكەن ۋاقىتلاردا، تەۋداس دەپ بىر كىشى بار ئىدى، ئۆزىنى كاتتا دەپ ئىلگىرى، ھېلىقى تەۋداس ئىسىملىك ئۆزىنى چوڭ تۇتۇپ ئوتتۇرغا كۆرسەتى ۋە خەلقنى يىغىدى. ئۇنىڭغا تەخمىنەن تۆت يۇز ئادەم قوشۇلدى. بىراق ئۇ ئۆزى بىراق ئۇ ئۆلتۈرۈلدى ۋە بارلىق ئەگەشكۈچىلىرى تارقىلىپ كېتتى، ئۇنىڭ ئىش يوققا چىقتى.	ئۆتكەن ۋاقىتلاردا، تەۋداس دەپ بىر كىشى بار ئىدى، ئۆزىنى كاتتا دەپ ئىلگىرى، ھېلىقى تەۋداس ئىسىملىك ئۆزىنى چوڭ تۇتۇپ ئوتتۇرغا كۆرسەتى ۋە خەلقنى يىغىدى. ئۇنىڭغا تەخمىنەن تۆت يۇز ئادەم قوشۇلدى. بىراق ئۇ ئۆزى بىراق ئۇ ئۆلتۈرۈلدى ۋە بارلىق ئەگەشكۈچىلىرى تارقىلىپ كېتتى، ئۇنىڭ ئىش يوققا چىقتى.
ACT 5:37	ئاندىن كېيىن نويۇس تىزىملاش كۈنلىرىدە، گاللىبىلەك يەھۇدامۇ باش كۆتۈرۈپ چىقىپ، بىر توب كىشىنى تىپلاپ ئۆزىگە ئەگەشتۈرگەن. ئۇمۇ يوقتىلىپ، بارلىق ئەگەشكۈچىلىرىمۇ تارقىتۇپلىگەن.	كېيىن ساناب ۋاقتىدا، گاللىبىلەك يەھۇدا كۆتۈرۈلۈپ چىقىتى، بىر توب كىشىلەرنى يېغىپ ئۆزىگە قوشۇپ ئالدى. ئۇ بوق قىلىنىدى، ھەم ئۇنىڭ بارلىق ئەگەشكۈچىلىرى تارقالدى.
ACT 5:38	ئەمدى سىلەرگە نەسەھىتىم شۇكى: بۇ كىشىلەر بىلەن كارىڭلار بولمىسۇن! ئۇلارنى ئەختىيارغا قىيۇپ بېرىڭلار. چۈنكى ئەگەر بۇ ئېقىم ياكى بۇ ئىش يەقەت ئىنساندىن كەلگەن بولسا، جەزمەن يوققا چىقدۇ.	ھازىر سىلەرگە تەكلىپىم بۇ: بۇ كىشىلەر بىلەن ئارلىشىماڭلار! ئۇلارنى ئۆزۈلۈگە قالدۇرۇڭلار، چۈنكى ئەگەر بۇ ئىش ياكى بۇ ھەركەت يەقەت ئادەملەردىن بولسا، ئېنىق يوقىپ كېتىدۇ.
ACT 5:39	لېكىن ئەگەر خۇدادىن بولسا، سىلەر ئۇلارنى توختاتالمىسىلەر! ھەتتا ئۆزۈگۈلەر خۇداغا ھۇجۇم قىلغۇچىلار بولۇپ چىقىسىلەر!	ئەگەر خۇدا تەرەپىدىن بولسا، سىلەر ئۇلارنى توختاتالمىسىلەر! بۇ سىلەرنى خۇداغا قارشى كېرىپ كېتىدۇ!
ACT 5:40	ئالىي كېڭىشەمىدىكىلەر نەسەھىتى قوبۇل قىلىدى؛ ئۇلار روسۇللارنى چاقىرىتىپ كېرىپ، ئۇلارنى قامچىلىتىپ، ئۇلارغا ھەرگىز ئەيسانىڭ نامدا سۆزلىمەسىلىكى ئاگاھلاندۇردى. ئاندىن ئۇلارنى قويۇپ بەردى.	كېڭىش ئەزالىرى ماسلىحاتنى قوبۇل قىلىدار، ئۇلار روسۇللارنى چاقىرىپ كەلدۈرۈپ، ئۇلارنى قامچىلىپ، ئۇلارغا ھېچقانداق ئەيسا ئىسىمى بىلەن سۆزلىمەگىلەر دەپ ئاگاھلاندۇردى. كەين ئۇلارنى قويۇپ بەردى.
ACT 5:41	روسۇللار ئەمدى كېڭىشەمىنىڭ ئوتتۇرسىدىن چىقىپ، ئۆزلىرىنىڭ مۇبارەك نام ئۈچۈن خورلۇق ئازابى چېكىشىكە لايق كۆرۈلگەنلىكدىن شادلاندى.	روسۇللار كېڭىش مەكانىدىن شادلىق بىلەن چىقتى، چۈنكى ئەيسا مەسەھىنىڭ ئىسىمى بىلەن چىقتى، چۈنكى ئەيسا روسۇللار كېڭىش مەكانىدىن شادلىق بىلەن چىقتى، چۈنكى ئەيسا

Reference	Before	After
ACT 5:42	ئۇلار بەنلا ھەر كۈنى ئىبادەتخانا ھۆيلسىدا ۋە ئۆيۈمۈئىي بېرىپ تەام بېرىشتن ۋە ئەيسا بېرىشتن ۋە «ئەيسا – مەسەھدۇر!» دېگەن خۇش خەۋەرنى جاكارلاشتىن بېچ توختىمىدى.	ئۇلار ھەر كۈن مىقىرىيەمىزدا ۋە ئۆي-ئۆي بېرىپ تەام بېرىشتن ۋە ئەيسا مەسەھ ئەكەنلىكىنى جاكارلاشتىن ھېچقانداق توختىمىدى.
ACT 6:1	شۇ كۈنلەرde، مۇخلىسلارنىڭ سانى بارغانسېرى كۆپىسى، گېرچە سۆزلەيدىغان يەھۇدىيىلار يەرلىك ئېبرانى قېرىنداشلارغا: – كۈندىلىك ئوزۇق-تۇلۇك تەقسىم قىلىنىشتا ئارىمىزدىكى تۇل ئاياللار ئېتىبارغا ئېلىنىمىدى، دەپ نازارىلىق بىلدۈرۈشتى.	ئۇ كۈنلەرde، ئىشىنىدىغانلار سانى كۆپە كەتتى، گېرچە سۆزلەيدىغان يەھۇدىيىلار يەرلىك ئېبرانى قېرىنداشلارغا: كۈندە تەقسىم قىلىنىدىغان ئوزۇق-تۇلۇكتە بىزنىڭ تۇل ئاياللارنىڭ ئەھمىيەت بېرىلمەيدۇ، دەپ نازارىلىق كۆرسەتتى.
ACT 6:2	شۇڭا، ئون ئىككىلەن پۇتكۇل مۇخلىسلارنى چاقىرىپ يىغىپ، ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – بىزنىڭ خۇدۇنىڭ سۆز-كالامنى يەتكۈزۈش خىزمىتىنى تاشلاپ قويۇپ، ئوزۇق-تۇلۇك تەقسىم قىلىش بىلەن بولۇپ كېتىشمىز توغرا بولمايدۇ.	ئاندىن، ئون ئىككىسى يۇتون ئىنانچىلارنى چاقىرىپ يىغىدى، دېدى: بىز خۇدا سۆزىنى يەتكۈزۈش ئىشىنى تاشلاپ، ئوزۇق تەقسىم قىلىش بىلەن شۇغۇللىنىپ كېتەلمەيدۇ، بۇ توغرا نەمەس.
ACT 6:3	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئى قېرىنداشلار، ئاراڭلاردىكى نام-ئابرۇيى بار، مۇقدىدەس روھقا ۋە دانالىققا تولغان يەتتە كىشىنى ئىلغاي تاللاڭلار، ۋە بىز ئۇلارنى بۇ ئىشقا مەسئۇل قىلىمىز.	شۇنىڭ ئۆچۈن، كېرىنداشلار، سىلەر ئارىدا ئەسلىھەتلىك، مۇقدىدەس روھ بىلەن دانالىق تولغان يەتتە كىشى تاللاڭلار، بىز ئۇلارنى بۇ ئىشقا جاۋابكار قىلىمىز.
ACT 6:4	بىز بولساق، ئۆزىمىزنى دۇئا قىلىش ۋە سۆز-كالامنىڭ خىزمىتىدە بولۇشقا بېفسلايمىز.	بىز دۇئا قىلىش ۋە خۇدا سۆزىنىڭ خىزمىتىغا سادىق قالىمىز.
ACT 6:5	بۇ مەسلىھەت خالايىقىنىڭ ھەممىسىنى خۇش قىلدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئىمان-ئىشەنچكە ۋە روھقا تولغان ئىستىپان ئىسىملىك بىر ئادەمنى تاللىدى، ۋە يەنە فىلىپ، يۈركۈرۈس، نىكانور، تىمون، يارمېناس ھەمدە بۇرۇن تەۋرات ئېتىقادىغا كىرگەن ئانتاكىالىق نىكولاسنى تاللاپ.	بۇ تەكلىپ بارلىق خەلقنى خۇش قىلدى. شۇڭا، ئۇلار ئىمان بىلەن تولغان ۋە حالىق روھ بىلەن تولغان ئىستېفان دېگەن بىر كىشىنى، شۇنىڭدىن باشقا فىلىپ، يۈركۈرۈس، نىكانور، تىمون، يارمېناس ۋە بۇرۇن يەھۇدى دىنسىنى قوبۇل قىلغان ئانتاكىيلىك نىكولاسنى تاللىدى.
ACT 6:6	ئۇلارنى روسۇللارنىڭ ئالدىغا بېلىپ چىقىتى. روسۇللار ئۇلارنىڭ بۇ خىزمەتنى قىلىشى ئۆچۈن قوللىرىنى ئۇلارنىڭ ئۆستىگە تەڭكۈزۈپ تۇرۇپ، دۇئا قىلىشتى.	ئۇلارنى روسۇللارنىڭ ئالدىغا كەلدۈرۈشتى. روسۇللار ئۇلارنى بۇ خىزمەت ئۆچۈن قول سالدى ۋە دۇئا قىلدى.
ACT 6:7	ۋە خۇدۇنىڭ سۆز-كالامى داۋاملىق تارقالدى؛ يېرۇسالىمدىكى مۇخلىسلارنىڭ سانىمۇ بارغانسېرى زور دەرىجىدە كۆپەيدى. نۇرغۇن كاھىنلارمۇ مەسەھ ئېتىقادىغا ئىتائەت قىلىشقا كىرىشۋاتاتتى.	خۇدا سۆزى كۆپەيدىپ كەتتى؛ يېرۇسالىمدا شاگىدلار سانى بارغانلا كۆپەيدى؛ كۆپ كاھىنلار بىسقادىغا ئەمەل قىلىپ قالدى.
ACT 6:8	ۋە ئىستىپان خۇدۇنىڭ مېھر-شەيقتى ۋە كۈچ-قۇدرىتىگە تولغان بولۇپ، خەلق ئىچىدە كارامەتلەر ۋە زور مۆجىزلىك ئالامەتلەرنى كۆرسەتتى.	ئىستېفان ئىشەنچ بىلەن ۋە كۈچ بىلەن تولۇپ كەتتى ۋە خەلق ئىچىدە ئەسلى چوڭ مۆجىزلىر ۋە ئالامەتلەرنى كۆرسەتتى.
ACT 6:9	بىراق «قۇللۇقتىن چىققان ھۆرلەر» دەپ ئاتالغان سىناڭوگىنىكى بەزىلەر، يەنى كۈرىن ۋە ئىسکەندەر بىرلىرى شەھەرلىرى ۋە كىلىكىيە ھەم ئاسىيا ئۆلكلەرىدىن كەلگەن بەزى يەھۇدىيىلار ئىستىپانغا قارشى چىقىپ، ئۇنىڭ بىلەن مۇنازىرە قىلىشقا باشلىدى.	بىراق، «ئەرقىن بولغانلار» دەپ ئاتالغان سىناڭوگىدىكى بەزى كىشىلەر، يەنى كۈرىن ۋە ئالىكساندرييە شەھەرلىرىدىن ۋە كىلىكىيە بىلەن ئاسىيا رايونلىرىدىن كەلگەن بەزى يەھۇدىيىلار، ئىستېفان بىلەن تالاشقا باشلىدى.
ACT 6:10	لېكىن ئۇلار ئۇ سۆز قىلغاندا ئۇنىڭدا بولغان دانالىق ۋە روھقا تاقابىل تۇرۇشقا ئامالسىز قالدى.	لېكىن ئۇلار ئۇ سۆز دەپ تۇرغاندا، ئۇنىڭ ئاقىلىقى ۋە روھىغا قارشى كۆتۈرەلمىدىلەر.
ACT 6:11	بۇنىڭ بىلەن ئۇلار بەزى ئادەملەرنىڭ ئاغزىنى مایلاپ: – بىز بۇ ئادەمنىڭ مۇسا ۋە خۇداغا قارتا كۈپۈرلۈق سۆزلىگەنلىكىنى ئاڭلىدۇق، – دېگەننى ئۇلارنىڭ ئاغزىغا سالدى.	ئۇلار بەزى كىشىلەرنى سېتىپ قويۇپ: بىز بۇ كىشىنىڭ مۇسا ۋە خۇداغا قارشى كۈپۈر سۆزلەرنى سۆزلەپ كەتكەنلىكىنى ئاڭلىدۇق، دېگەنلىكى ئېيتىشقا قوزىغىدى.

Reference	Before	After
ACT 6:12	ئۇلار شۇنداق قىلىپ خەلقنى، ئاكسالارنى ۋە ئالىملارنى قوزغاپ چىقىن، ئاكسالالارنى ۋە تەۋرات ئۇستازىلىرىنى كېپىن ئىستىفانى توختاپى ئۇنى تۇنۇپ، يوقىرى كېڭىش جىلغىسىغا كېڭىشىمكە ئېلىپ باردى.	ئۇلار شۇنداق قىلىپ خەلقنى، ئاكسالارنى ۋە ئالىملارنى قوزغاپ چىقىن، ئاكسالالارنى ۋە تەۋرات ئۇستازىلىرىنى كېپىن ئىستىفانى توختاپى ئۇنى تۇنۇپ، يوقىرى كېڭىش جىلغىسىغا كېڭىشىمكە ئېلىپ باردى.
ACT 6:13	ئۇلار ساختا گۇۋاھچىلارنى ئوتتۇرۇغا چىقىرىپ مۇنداق دېگۈزدى: – بۇ ئادەم بۇ مۇقدىدەس جايغا ۋە تەۋرات قانۇنغا قارشى سۆزلەرنى قىلىشتن توختىمايدۇ.	ئۇلار يالغان گۇۋاھلارنى ئالدىغا ساقلاب، مۇنداق دېدى: «بۇ كىشى بۇ مۇقدىدەس جاي بىلەن قانۇنغا قارشى گەپ قىلىشتن توختامайдۇ.»
ACT 6:14	چۈنكى بىز ئۇنىڭ ھېلىقى ناسارەتلىك ئىيىسا توغرۇلۇق: «ئۇ بۇ جايىن ۋەيران قىلىدۇ ۋە مۇسا یېغەمبەر بىزگە تايىشۇرغان ئەنئەن ئۇنى قائىدە- يوسوپلىرىمىزنى ئۆزگەرتىدۇ!» دېگەنلىكىنى ئاڭلىغانمىز.	ئېيسكى بىز ئۇنىڭ ئېيىسا نازارەتلىك ھەقتە: «ئۇ بۇ جايىن يارچىلاب تاشلايدۇ ۋە مۇسا بىزگە بەرگەن ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىدۇ!» دېگەنلىكىنى ئاڭلىغانمىز.
ACT 6:15	كېڭىشىمكە ئولتۇرغانلارنىڭ ھەممىسى ئىستىپانغا كۆز تىكىپ قارېغىنىدا، باش كاهىن ئىستىپاندىن: – بۇلارنىڭ ئېيتقانلىرى راستمۇ؟ – دەپ سورىدى.	كېڭىش ئورندا ئولتۇرغانلارنىڭ ھەممىسى ئىستىفانغا دىققەت بىلەن قاراپ تۇرۇپ، ئۇنىڭ چىراينىڭ يەرشتىنىكىدەك يارقىن ئەنلەرنى كۆردى. ئۇنىڭ چىراينىڭ يەرشتىنىكىدەك يارقىراق ئەنلەرنى كۆردى.
ACT 7:1	باش كاهىن ئىستىپاندىن: – بۇلارنىڭ ئېيتقانلىرى راستمۇ؟ – دەپ سورىدى.	باش كاهىن ئىستىپانغا: 'بۇلارنىڭ ئېيتقانلىرى كەتكەنلەر راستمۇ؟' دەپ سورىدى.
ACT 7:2	ئىستىپان دەپ جاۋاب بەردى: قېرىنداشلار ۋە كۆكەكلە ئاتا-ئانلار، مېنىڭ ئىستىپان مۇنداق جاۋاب بەردى: – قېرىنداشلار ۋە ئاتا-بۇئىلار، سۆزۈمگە قۇلاق سېلىڭلە! ئاتىمىز ئىبراھىم تېخى مېسىۋوتامىيە رايوندا تۇرۇۋاتقاندا، يەنى هاران شەھىرىگە كۆچۈپ ماكانلىشىشتن ئىلگىرى، شان-شەرەپنىڭ ئىگىسى خۇدا ئۇنىڭغا ئايىان بولۇپ:	سۆزۈمنى ئاڭلادىلا بىزنىڭ ئاتا ئىبراھىم ھېلىقى مېسىۋوتامىيە رايوندا تۇرۇۋاتقاندا، هارانغا كۆچۈپ كېتىشتن بۇرۇن، شەرەپلىك خۇدا ئۇنىڭغا كۆرۈنۈپتۇ:
ACT 7:3	«سەن ئۆز بۇرۇڭ ۋە ئائىلەكىدىن كەتىپ، مەن ساڭا كۆرسەتكەن جايغا كۆرسىتىدەغان زېمىنغا بارغىن» دېگەنلىنى.	«سەن ئۆز بۇرۇڭ ۋە ئائىلەكىدىن كەتىپ، مەن ساڭا كۆرسەتكەن جايغا بارغىن» دېگەن.
ACT 7:4	بۇنىڭ بىلەن ئۇ كالدىلەرنىڭ زېمىننى تاشلاپ، هاران شەھىرىگە بېرىپ ئولتۇرالاشتى. ئاتىسى ئۆلگەندىن كېپىن، خۇدا ئۇنى بۇ زېمىنغا، يەنى سىلەر ھازىر تۇرۇۋاتقان زېمىنغا يۆتكەپ كەلدى.	ئۇ كالدىيەدىن كېتىپ، هارانغا باراپ تۇرالاشتى. ئاتى ئۆلگەندىن كېپىن، خۇدا ئۇنى بۇ يەرگە، سىلەر ھازىر تۇرۇۋاتقان يەرگە ئېلىپ كەلدى.
ACT 7:5	ئۇ ۋاقتىتا، خۇدا ئۇغا بۇ يەردىن ھېچ مىراس بەرمىگەن. ھەتا يۇت قويغاندا ئۇ ۋاقتىتا، خۇدا ئۇنىڭغا بۇ زېمىندىن مىراس بەرمىدى، ھەتا ئۇنىڭقا تەۋە يۇت قويغۇدە كەمۇ بىر يەر بەرمىگەندى. گەرچە ئۇ تېخچە يەزەنت كۆرمىگەن بولسىمۇ، خۇدا بۇ زېمىننى ئۇنىڭغا ۋە ئۇنىڭ نەسلىگە ئىگىلىك بولۇش ئۆچۈن بېرىشكە ۋەددە قىلدى.	تۇرۇش ئۆچۈن بىر قىسقا يەر بەرمىگەن. بالىسى يوق بولسىمۇ، خۇدا بۇ يەرنى ئۇغا ۋە ئۇنىڭ نەسلىگە بەرەتتىفانىنى ۋەددە قىلغان.
ACT 7:6	ئاندىن خۇدا ئۇنىڭغا بۇنداق دەپتى: «سېنىڭ كېپىنلىك باشقا يەرde ئاندىن خۇدا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: «سېنىڭ نەسلىرىنىڭ ياقا يۇرتا قالايماق بولىدۇ، شۇ يەرىنىڭ خەلقى ئۇلارنى قولدا تۇتۇپ، تۆت يۇز يىل مۇسايدىر بولۇپ تۇردى، شۇ يۇرۇتسىكىلەر ئۇلارنى قول قىلىپ تۆت يۇز يىل خورلايدۇ.	ئاندىن خۇدا ئۇنىڭغا بۇنداق دەپتى: «سېنىڭ كېپىنلىك باشقا يەرde ئاندىن خۇدا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: «سېنىڭ نەسلىرىنىڭ ياقا يۇرتا قالايماق بولىدۇ، شۇ يەرىنىڭ خەلقى ئۇلارنى قولدا تۇتۇپ، تۆت يۇز يىل مۇسايدىر بولۇپ تۇردى، شۇ يۇرۇتسىكىلەر ئۇلارنى قول قىلىپ تۆت يۇز يىل خورلايدۇ. بويى زورلايدۇ.»
ACT 7:7	ئەممە ئۇلارغا قول سەللەگەن دۆلەتنى جازا قىلىمەن، دېدى خۇدا، ئۇنىڭدىن بىرلە ئۇلارنى قوللۇققا سالغان ئەلىنى جازالايمەن»، دېدى خۇدا، «ۋە كېپىن سىزىگە قاراشلىق نەسلىڭلار ئۇ يەردىن چىقىپ كېلىپ بۇ يەردىن مېنى ئۇنىڭدىن كېپىن، نەسلىرىنىڭ ئۇنى كۆنلىنى كەنلىنى خىزمىتىمەد بولىدۇ.	ئەممە ئۇلارغا قول سەللەگەن دۆلەتنى جازا قىلىمەن، دېدى خۇدا، ئۇنىڭدىن بىرلە ئۇلارنى قوللۇققا سالغان ئەلىنى جازالايمەن»، دېدى خۇدا، «ۋە كېپىن سىزىگە قاراشلىق نەسلىڭلار ئۇ يەردىن چىقىپ كېلىپ بۇ يەردىن مېنى ئۇنىڭدىن كېپىن، نەسلىرىنىڭ ئۇنى كۆنلىنى كەنلىنى خىزمىتىمەد بولىدۇ.
ACT 7:8	كېپىن خۇدا ئىبراھىم بىلەن بەلگىسى خەتنە بولغان ئەھدىنى تۆزگەن، شۇنىڭ بىلەن ئىسهاق ئۇنىڭدىن تۆرەلدى؛ ئىبراھىم ئۇنى سەكىزىنچى كۆنلى خەتنە قىلىدى؛ شۇنداق قىلىپ ئىسهاقتىن ياقۇپ تۆرەلدى، ياقۇپتىن ئون ئىككى «قەبلە ئاتىسى» تۆرەلدى.	كېپىن خۇدا ئىبراھىم بىلەن خەتنە بەلگىلىك ئەھدى تەركىم قىلدى، شۇ تەھرىتىن ئىسهاق تۆغۇلدى؛ ئىبراھىم ئۇنى سەكىزى كۆنلى خەتنە قىلدى؛ شۇنداقتا ئىسهاقتىن ياقۇپ تۆغۇلدى، ياقۇپتىن ئون ئىككى قەبلە باشلىقى تۆغۇلدى.
ACT 7:9	كېپىن، «قەبلە ئاتىلىرى» ئىنسىس يۈسۈپكە ھەسەت قىلىپ، ئۇنى مىسىرغا قوللۇققا سېتىۋەتتى. لېكىن خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بىلە بولۇپ،	ئاندىن، يۈسۈپنىڭ قارا تۆچۈللىرى ئۇغا ھەسەت يەيدا قىلىپ، ئۇنى مىسىرغا سېتىپ تاشلىدى.

Reference	Before	After
ACT 7:10	ئۇنى بارلىق جەپىر-جاپالاردىن قۇتقۇزۇپ، ئۇنى مىسر يادىشاھى پېرىھەۋنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپاتقا ئىگە قىلىپ، ئۇنىڭغا دانىشىمەنلىك ئاتا قىلىدى. يادىشاھى ئۇنى مىسىرغا باش ۋەزىر، ئوردىسىغا باش غوجدار قىلىدى.	ئۇ يوسۇپىنى بارلىق تەلەللەردىن قۇتقۇزۇپ، پېرىھەۋنىڭ كۆزىگە تولىق ياققان قىلىدى ۋە ئۇغا ئەقلىلىق بەرگەن. پېرىھەۋ ئۇنى مىسىرنىڭ ۋە پېرىھەۋنىڭ بىتتەك ئائىلىسىنىڭ باشقۇ رەھبىرى قىلىدى.
ACT 7:11	كېيىن، ئېغىر ئاچارچىلىق يۇتكۈل مىسىر ۋە قانان ئەرلىرىنى بېسىپ، زور قىينچىلىق بولدى. ئاتا-بۇۋەلىرىمىز ئوزۇق-تولۇك تاپالىمىدى.	كېيىن، قاتىق ئاقار مىسىر ۋە قانان ئەرلىرىنى يۇتۇن قاپىلىدى، چوڭ قىينچىلىق كەلدى. ئاتا-بۇۋەلىرىمىز يېمەك تاپالىمىدى.
ACT 7:12	ياقۇپ ئەمدى مىسىردا ئاشلىق بارلىقنى ئاڭلىغان بولۇپ، ئوغۇللىرىنى، يەنى ئاتا-بۇۋەلىرىمىزنى ئۇ يەرگە بىرنىچى قېتىم ئەۋەتتى.	ياقۇپ دەمەك، مىسىردا دان بار دەپ ئاڭلىدى، شۇڭا ئوغۇللىرىنى، يەنى بىزنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمىزنى، بىرنىچى قېتىم ئۇ يەرگە يولىدى.
ACT 7:13	ئىككىنچى قېتىم كەتكەندە، يۈسۈپ ئاكا-ئەۋلاتلىرىغا ئۆزىنى تولا كۆرسەتتى. ئىككىنچى قېتىم بارغاندا، يۈسۈپ ئاڭلىرىغا ئۆزىنى ئاشكارىلىدى. شۇنىڭ بىلەن يۈسۈپنىڭ جەمەتدىكىلەر پېرەۋ ئادىشاھقا مەلۇم بولدى.	ئىككىنچى قېتىم كەتكەندە، يۈسۈپ ئاكا-ئەۋلاتلىرىغا ئۆزىنى تولا كۆرسەتتى. شۇ بىلەن يۈسۈپنىڭ ئائىلىسى پېرەۋنىغا يۇتۇن بىلەن بېتىم كەتتى.
ACT 7:14	كېيىن يۈسۈپ ئاتىسى ياقۇپغا ھەۋدر يوللاپ، ئۇنى يۇتۇن ئائىلە-جەمەتى بىلەن، جەمئىي يەتمىش بەش كىشىنى مىسىرغا ئۆزىگە چاقىرىدى.	ئۇمۇمىي 75 كىشىنى مىسىرغا ئۆزىگە چاقىرىدى.
ACT 7:15	شۇنىڭ بىلەن ياقۇپ مىسىرغا چۈشتى ۋە شۇ يەرده ئۆلۈپ كەتتى؛ كېيىن ئۇنىڭدىن بولغان ئاتا-بۇۋەلىرىمىز مۇ شۇ يەرده ئۆلۈپ كەتتى.	شۇنداقلا ياقۇپ مىسىرغا كەتتى ۋە شۇ يەرده ئۆلۈپ كەتتى؛ كېيىن ئۇنىڭدىن كەلگەن ئاتا-بۇۋەلىرىمىز مۇ شۇ يەرده ئۆلۈپ كەتتى.
ACT 7:16	ئۇلارنىڭ جەسەتلەرى كېيىن شەكەم شەھىرىگە قايتۇرۇلۇپ، ئىبراھىم بۇرۇن ھامورنىڭ ئوغۇللىرىدىن مەلۇم پۇلغَا سېتىۋالغان، شەكەمدىكى بىر يەلىككە قوبۇلدى.	ئۇلارنىڭ جەسەتلەرى شەكەم شەھىرىگە قايتۇرۇلۇپ كەتتى، ئىبراھىم ئالدىن ھامورنىڭ بالىلىرىدىن پۇل بىلەن سېتىپ ئېلىپ كەلگەن شەكەمدىكى يەرگە قوبۇلدى.
ACT 7:17	لېكىن خۇدا ئىبراھىمغا ئەسلى قىلغان ۋە دىنىڭ ۋاقتى يېقىنلاشقا ندا، مىسىردا تۈرۈۋاتقان ئىسرايىل خەلقىنىڭ ئۆزۈسىن خېلى كۆپەيگەندى.	براق خۇدا ئىبراھىمغا بەرگەن ۋە دىسىنىڭ ۋاقتى يېقىنلاشقا ندا، مىسىردا تۈرۈۋاتقان ئىسرايىل خەلقى سانى زورلاپ كۆپەپ كەتتى.
ACT 7:18	ئۇ ۋاقتىتا، يۈسۈپنىن خەۋىرى بولمىغان يېڭى بىر يادىشاھ مىسىردا تەختكە چىققىتى.	بۇ ۋاقتىتا، يۈسۈپنى بىلمىگەن يېڭى بىر ھاکىم مىسىردا ئورنىغا كەتتى.
ACT 7:19	بۇ يادىشاھ قوۋەمەمىزغا ھىيلە-مېكىرلەر بىلەن مۇئامىلە قىلىپ، ئاتا-بۇۋەلىرىمىزنى ئېزىپ خورلىدى، ھەتتا ئۇلارنى ئۆز بۇۋاقلىرىنى ھايات قالدۇرماسلىقى ئۈچۈن تاشلىۋەتىشكە مەجبۇر قىلىدى.	بۇ ھاکىم بىزنىڭ خەلقىمىز بىلەن ھىيلە قىلىپ، ئاتا-بۇۋەلىرىمىزنى ئازار بەرگەن، بالىلارنى تاشلاپ قويۇشقا زورلىدى، شۇنداق بولغاندا ھايات قالمىسۇن.
ACT 7:20	مۇسا مانا شۇ چاغلاردا تۇغۇلغاندى. ئۇ خۇدانىڭ ئالدىدا ئالاھىدە يېقىملقىق بala بولۇپ، ئائىسىنىڭ ئۆيىدە ئۆچ ئاي بېقىلىدى.	مۇسا شۇ ۋاقتىتا تۇغۇلغاندى. ئۇ خۇدا كۆرۈشلۈك ئالاھىدە بىر بa ئىدى، ئاتا-ئانسىس ئۆيىدە ئۆچ ئاي ئەنسىرەپ ساقلىدى.
ACT 7:21	كېيىن ئۇ سىرتقا قويۇپ قويۇلغاندا، پېرىھەۋنىڭ قىزى ئۇنى سۇددىن ئېلىپ، ئۆز ئوغلى قىلىپ چوڭ قىلىدى.	ئۇ تاشلاغاندا، پېرەۋەۋنىڭ قىزى ئۇنى ئېلىپ، ئۆزنىڭ ئوغلى قىلىپ تەرىپىلىدى.
ACT 7:22	مۇسا مىسىرلەقلارنىڭ بارلىق بىلەن-ھېكمىتى بىلەن تەرىپىلىنىپ، سۆزدە ۋە ئەمەلەدە ئىستايىن قابىلىيەتلىك ئادەم بولۇپ چىقتى.	مۇسا مىسىرلەقلارنىڭ ھەممە بىلەن-ھېكمىتى بىلەن ياخشىلا تەرىپىلىنىپ، سۆز-سۆز ۋە ئىشلاردا كۆچلۈك كىشى بولۇپ چىقتى.
ACT 7:23	لېكىن ئۇنىڭ تۇغۇلغىنىغا قىرىق بىل توشقا ندا، ئۆز قېرىنداشلىرى بولغان ئىسرايىلارنىڭ ھالغا يېتىش نىيتىگە كەلدى.	براق ئۇ قىرىق يېلى توغاندا، ئۆز قېرىنداشلىرى ئىسرايىلارنىڭ ھالنى كۆرۈش نىيتى كەلدى.
ACT 7:24	ئۇ ئۇلاردىن بېرىنىڭ ئۇواڭ قىلىنىپ بوزەك قىلىنىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنى قوغداپ، خارلانغان كىشى ئۈچۈن ئىستىقام ئېلىپ خارلىغۇچى مىسىرلىقنى ئۆلتۈردى.	ئۇ بىر ئادەم زورلىنىپ يېس قىلىنىۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، ئۇنى قوغلاپ، خارلىغۇچى مىسىرلىقنى ئۆلتۈرۈپ ئىستىقام ئالدى.
ACT 7:25	چۈنكى ئۇ ئۆز قېرىنداشلىرىنى: - خۇدا مېنىڭ قولۇم ئارقىلىق بىزگە قۇتقۇزۇش بولىنى ئاچقان دەپ چۈشىندىغۇ، دەپ ئۆيلغاندى. لېكىن	ئۇ قېرىنداشلىرى خۇدا ئۇنىڭ قولى بىلەن ئۇلارغا قۇتقۇزۇش بەرگەن دەپ چۈشىندى دەپ ئۆيلغاندى. لېكىن ئۇلار بۇنى چۈشەنمىگەن.

Reference	Before	After
ACT 7:26	ئۇلار بۇنى چۈشەزمىدى.	كېيىنلىكى كۈن، مۇسا ئىككى كىشىنىڭ ئارسىدا جىدەل قىلىۋاتقانلىقنى كۆرۈپ كىرىپ كەتى، ئارسىغا كىرىپ ھەل قىلماكچى بولۇپ: سىلەر قېرىندىداش تۇرۇپ، نېمىشقا بىر-بىرگەلارغا يولىسىلىق قىلىۋاتىسىلەر؟ دېدى.
ACT 7:27	ئەتمىسى، مۇسا ئۇلارنىڭ ئارسىدىكى بىر ئۇرۇش-جىدەلى كۆرۈپ، ئارسىغا كىرىپ ياراشتۇرماقچى بولۇپ: سىلەر قېرىندىداش تۇرۇپ، نېمىشقا بىر-بىرگەلارغا يولىسىلىق قىلىۋاتىسىلەر؟ دېدى.	ئەمما، ئۇ كىشى قېرىندىشىنى زورلاپ تۇرۇپ، مۇسىنى تەرىپ قىلىپ تاشلىدى: «كىم سېنى بىزگە باش بىلەن ھاكم قىلغان؟!»
ACT 7:28	براق قېرىندىشىنى يولىسىز بوزەك قىلغان كىشى ئۇنى چەتكە ئىتتىرىۋېتىپ: – كىم سېنى بىزگە باش ھەم سوراچى بولسۇن دەيتۇ؟! مېنىمۇ تونوگۇنكى مىسىرىلىقنى ئۆلتۈرگەندەك ئۆلتۈرمەكچىمۇسەن؟ – دېدى.	تونوگۇن مىسىرىلىقنى ئۆلتۈرگەندەك، مېنىمۇ ئۆلتۈرمەسەن؟ دېدى.
ACT 7:29	مۇسا بۇ سۆزى ئاكلاپ قورقۇپ، مىسىرىدىن قېچىپ مىدىيان زېمىنغا بېرىپ، ئۇ يەردە مۇساپىر بولۇپ تۇرۇپ قالدى. ئۇ شۇ يەردە ئىككى ئوغۇل يەرزەنت كۆردى.	مۇسا بۇ گەينى ئاكلىغاندا قورقۇپ كەتى، مىسىرىدىن قاچقان تۇردا مىدىيان يېرىنگە بارىپ ياشىدى. ئۇ شۇ يەردە ئىككى ئوغۇل تۇغىدى.
ACT 7:30	قىرىق يىل توشقاندىن كېين، سىناي تېغىنىڭ يېنىدىكى چۆلەدە، كۆيۈۋاتقان بىر چاتقاللىقنىڭ ئوت يالقۇندا بىر يەرشىتە ئۇنىڭغا كۆرۈندى.	قىرىق يىل ئۆتۈپ كەتكەندىن كېين، سىناي تاغى چولدىسىدا، يانفاق بولۇپ تۇرغان بىر بوشاقنىڭ ئوتىدا، رەب يەرشىتىسى مۇساغا كۆرۈندى.
ACT 7:31	بۇ ئەجەب كۆرۈنۈشنى كۆرگەندە مۇسا ئۇنىڭغا كۆپ ھەيران بولۇپ قالدى؛ بۇنىڭ قاداق ئىش ئىكەنلىكىنى بىلەي دەپ يېقىنراق بارغاندا يەرۋەرىدىگارنىڭ ئاؤازى ئاكلىنىپ:	بۇ ئېمە ئىش دەپ يېقىنلاشتۇرۇپ بارغاندا يەرۋەرىدىگارنىڭ ئاؤازى ئاكلىنىپ:
ACT 7:32	«مەن سېنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىنىڭ خۇداسى، يەنى ئىبراھىم، ئىسهاق ۋە ياقۇنىڭ خۇداسىمەن» دېدى. مۇسا قورقۇشتى تىترەپ، قاراشقا جۈرئەت ياقۇنىڭ خۇداسىدۇرمەن» دېدى. مۇسا قورقۇنچتا تىترەپ، قاراشقىمۇ جۈرئەت قىلامىدى.	«مەن سېنىڭ ئاتا-بۇۋەنىڭ خۇداسى، يەنى ئىبراھىم، ئىسهاق ۋە ياقۇنىڭ خۇداسىمەن» دېدى. مۇسا قورقۇشتى تىترەپ، قاراشقا جۈرئەت ياقۇنىڭ خۇداسىدۇرمەن» دېدى.
ACT 7:33	خۇدا ئۇغا دېدى: ئايىقىڭىنى چقار؛ چۈنكى سەن تۇرۇۋاتقان جاي قۇدiss. يەرۋەرىدىگار ئۇنىڭغا يەنە: – ئايىقىڭىنى سېلىۋەت؛ چۈنكى سەن تۇرۇۋاتقان يەر مۇقەددەستۇر.	خۇدا ئۇغا دېدى: ئايىقىڭىنى چقار؛ چۈنكى سەن تۇرۇۋاتقان جاي قۇدiss. يەرۋەرىدىگار ئۇنىڭغا يەنە: – ئايىقىڭىنى سېلىۋەت؛ چۈنكى سەن تۇرۇۋاتقان يەر مۇقەددەستۇر.
ACT 7:34	مەن دەرھەقىقەت مىسىردا تۇرۇۋاتقان خەلقىمنىڭ خارلىنىۋاتقانلىقنى كۆرۈدۈم، ئۇلارنىڭ نالە-يەريادلىرىنى ئاكلىدىم. شۇڭا مەن ئۇلارنى ئېلىپ چىققىلى چۈشتۈم، ئەمدى بارغىن، مەن سېنى مىسىرغا يوللاپ بېرىمەن!» بولۇپ كەتىپ بارىمەن، ھازىر بار، مەن سېنى مىسىرغا يوللاپ بېرىمەن!» دېدى.	مەن مىسىردىكى خەلقىمنىڭ بەس-باسقۇچتا كېتىۋاتقانلىقنى كۆرۈدۈم، ئۇلارنىڭ نالىلىرىنى ئاكلىدىم. شۇڭا مەن ئۇلارنى قۇتقۇزۇپ چىقمارماقچى بولۇپ كەتىپ بارىمەن، ھازىر بار، مەن سېنى مىسىرغا يوللاپ بېرىمەن!» دېدى.
ACT 7:35	بۇ كىشىلەر مۇساغا: «كىم سېنى بىزگە باش ۋە ھاكم قىلغان؟» دەپ رەت مانا ھېلىقى كىشىلەر: «كىم سېنى بىزگە باش ھەم سوراچى بولسۇن قىلغان، لېكىن خۇدا يەرشىتىنىڭ ياردىمى بىلەن ئۇنى ئىسرائىللارغا باشلىق دەيتۇ؟!» دەپ رەت قىلغان دەل مۇشۇ مۇسานى، خۇدا ئۇنىڭغا چاتقاللىقتا كۆرۈنگەن يەرشىتىنىڭ قولى بىلەن ئىسرائىللارغا ھەم باش ھەم قۇتقۇزۇچۇچى بولۇشقا ئەۋەتى.	بۇ كىشىلەر مۇساغا: «كىم سېنى بىزگە باش ۋە ھاكم قىلغان؟» دەپ رەت مانا ھېلىقى كىشىلەر: «كىم سېنى بىزگە باش ھەم سوراچى بولسۇن قىلغان، لېكىن خۇدا يەرشىتىنىڭ ياردىمى بىلەن ئۇنى ئىسرائىللارغا باشلىق دەيتۇ؟!» دەپ رەت قىلغان دەل مۇشۇ مۇسานى، خۇدا ئۇنىڭغا چاتقاللىقتا كۆرۈنگەن يەرشىتىنىڭ قولى بىلەن ئىسرائىللارغا ھەم باش ھەم قۇتقۇزۇچۇچى بولۇشقا ئەۋەتى.
ACT 7:36	ئەنە شۇ مۇسا خەلقە يېتە كېلىك قىلىپ، ئۇلارنى مىسىرىدىن چقاردى ھەمەدە مىسىر زېمىندا، قىزىل دېڭىزنىڭ بويىدا ۋە قىرىق يىلىنى ئۆتكۈزگەن كۆلەدە كارامەتلەرنى ۋە مۆجىزلىك ئالامەتلەرنى كۆرسەتتى.	مۇسا خەلکە يېتە كېلىپ، ئۇلارنى مىسىرىدىن چقارغان ھەمەدە مىسىر يېرىدە، قىزىل دېڭىز بويىدا ۋە قىرىق يىل چۆلەدە مۇقىملىق سۈرئەتلەر كۆرسەتكەن.
ACT 7:37	ئەنە شۇ مۇسا ئۆزى ئىسرائىللارغا: «خۇدا قېرىندىشلىرىڭلار ئارسىدىن ماڭا ئوخشاش بىر يېغەمبەرنى تىكلەيدۇ» دېگەندى.	بۇ مۇسا، ئىسرائىللارغا: «خۇدا سىزلىرنىڭ ئاراڭلاردا ئۆز قېرىندىاشتۇرۇشلارنىڭلاردىن ماڭا ئوخشاش بىر يېغەمبەر يولغا سېلىدۇ، سىلەر ئۇنىڭغا ئەركىن ئەرگىشىڭلار» دېگەن.
ACT 7:38	چۆل-باياۋاندىكى جامائەتكە ھەمراھ بولغان، سىناي تېغىدا ئۆزىگە سۆز قىلغان يەرشتە بىلەن بىلە بولغان، ئاتا-بۇۋەلىرىمىز بىلەن بىلە بولغان ھەمراھ دەل ئەنە شۇ ئىدى؛ ھاياتلىق بەخش يەتكۈزۈنۈغان ۋەھىيەرنى سۆزلەرنى ئالغان.	بۇ كىشى چۆلەدە جامائەت ئىچىدە بولغان، سىناي تاغىدا يەرشتە بىلەن سۆزلىشكەن ۋە ئاتا-بۇۋەلىرىمىز بىلەن بىرگە تۇرغان، ۋە ئۇ بىزگە ھاياتلىق سۆزلەرنى ئالغان.

Reference	Before	After
ACT 7:39	بىزگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن قوبۇل قىلغۇچى بولغان دەل ئەنە شۇ ئىدى؛ شۇنداق بولسىمۇ، ئاتا-بۇۋېلىرىمىز ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلىشنى خالىماي، ئۇنى چەتكە قېقىپ، كۆكىلەدە مىسىرغا قايتىشنى ئاززۇ قىلدى؛	شۇنداقلا، بىزنىڭ ئاتا-بۇۋېلىرىمىز ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلماي، ئۇنى يولدىن چىقىرىپ تاشلىدى، يۈرەكتە مىسىرغا قايتىش ئاززۇسى بار بولدى؛
ACT 7:40	شۇڭا ئۇلار هارۇنغا - «بىزگە يول باشلايدىغان ئىلاھلارنى ياساپ بەرگىن! چۈنكى بىزنى مىسىر زېمىندىن ئېلىپ چىققان ھېلىق مۇسانىڭ نېمە بولۇپ كەتكەنلىكىنى بىلەلمىدۇق» دېدى.	شۇڭا ئۇلار هارۇنغا دېدى: «بىزگە يول باشلايدىغان ئىلاھلارنى ياساپ بەرگىن! چۈنكى بىزنى مىسىر زېمىندىن چىقارغان مۇسا نېمە بولۇپ كەتكەنلىكىنى بىلەلمىدۇق» دېدى.
ACT 7:41	شۇنىڭ بىلەن شۇ كۈنلەردە ئۇلار موزايى شەكىلەدە بىر بۇت ياساپ، بۇ مەبۇدقا ئاتاپ قۇربانلىق سۇندى. شۇنداق قىلىپ ئۇلار ئۆز قوللىرى بىلەن ياسىغان بىر نەرسىنى خۇشاڭ-خۇراملىق بىلەن تەبرىكەشكە كىرىشتى.	شۇ كۈنلەردە ئۇلار بىر بەتەركە ئوخشاش بۇت قۇرۇپ، بۇ بۇت قۇربانلىق تەقدىم قىلدى. شۇنداقلا، ئۆز قوللىرى بىلەن ياسىغان نەرسىگە رەتلەك ھالدا خۇشاللىنىپ تەبرىكەشتى.
ACT 7:42	لېكىن خۇدا ئۇلاردىن يۈز توپتۇرۇپ، ئۇلارنى ئاسماندىكى يۈلەتۈز ئەركىن چوقۇنىشقا قويۇپ بەردى. يەغەمبەرلەر بىزنىچىلىقىدا يېزلىغانچە، قوشۇنلىرىغا چوقۇنىشقا قويۇپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن يەغەمبەرلەرنىڭ مۇقەددەس يازمىسىدا يۇقۇلگەدەك، خۇدا ئۇلارنى مۇنداق ئېبىلدى: - «سلىھر چۆل-باياۋاندا بولغان قىرىق يىل جەرياندا قىلغان قۇربانلىق- ھەدىيەلەرنى ھەقىقەتەن ماڭا ئېلىپ كەلگەنمۇ، ئى سىرائىل جەمەت؟	لېكىن خۇدا ئۇلاردىن يۈز توپتۇرۇپ، ئۇلارنى ئاسماندىكى يۈلەتۈز ئەركىن چوقۇنىشقا قويۇپ بەردى. يەغەمبەرلەر بىزنىچىلىقىدا يېزلىغانچە، خۇدا ئۇلارغا مۇنداق دەپ ئەيىپ قىلىدى: «سلىھر چۆلەدە قىرىق يىل بولغاندا، قۇربانلىق-ھەدىيەلەرنى ھەقىقەتەن ماڭا ئېلىپ كەلگەنمۇ، ئى سىرائىل خەلقى؟»
ACT 7:43	بەرھەق، سلىھر چوقۇنىش ئۈچۈن ياسىغان مەبۇدلار، يەنى «مولوق»نىڭ چىدرىي ھەم بۇتۇڭ بولغان «رەھمان»نىڭ يۇلتۇز بەلگىسىنى كۆتۈرۈپ ماڭىدىڭلار؛ ئەمدى مەن سلىھرنى ئەسىر قىلىپ بابىلدىن يېراققا سۈرگۈن قىلدۇرىمەن.»	سلىھر چوقۇنىش ئۈچۈن ياسىغان مەبۇدلارنى، يەنى مولوقنىڭ چىدرىي بىلەن رەھماننىڭ يۇلتۇز بەلگىسىنى ئېلىپ ماڭىدىڭلار؛ مەن سلىھرنى بابىلدىن يېراققا سۈرگۈن قىلىمەن.
ACT 7:44	ئاتا-بۇۋېلىرىمىز چۆلدىن كەرگەن ۋاقتىدا، «ھۆكۈم-گۇۋاھلىق» چىدرىي ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا تىكىلەنگەندى؛ ئۇ دەل مۇساغا سۆز-كاalam يەتكۈزگۈچىنىڭ بۇيرۇغىنىدەك، كۆرسىتىلەرنى ئۆزىنەك بوبىچە ياسالغانىدى.	ئاتا-بۇۋېلىرىمىز چۆلەدە يۈرگەنندە، گۇۋاھلىق چىدرىي ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا بار ئىدى؛ بۇ، خۇدا مۇساغا بەرگەن بۇيرۇق بوبىچە، كۆرسىتىلەرنى ئۆزىنەك بوبىچە قۇرۇلغان.
ACT 7:45	شۇ ئىبادەت چىدرىنى ئاتا-بۇۋېلىرىمىز ئىلگىرىدىكىلەردىن ئىگدارچىلىقىغا تايۇشۇپ، يەشۇنانىڭ يېتەكچىلىكىدە، خۇدا ئۇلارنىڭ ئالدىدىلا قوغلىغان ئەللەرنىڭ زېمىنلىرىنى بېسىۋەغىنىدا، ئۇنى بۇ يەرگە ئېلىپ كەلگەن؛ ئۇ شۇنداقلا يادشاھ داۋۇتىڭ زامانىغىچە تۇرغان.	بىزنىڭ ئاتا-بۇۋېلىرىمىز بۇ چىدرىنى ئالغاندىن كېپىن، يوشۇنَا بىلەن بىرگە خۇدا ئۇلارنىڭ ئالدىدا قوچۇرغان خەلقەرنىڭ بېرىگە ئېلىپ كەردى؛ بۇ چىدرى داۋۇتنىڭ ۋاقتىغا قەدەر بارىدىغان.
ACT 7:46	داۋۇت خۇدا ياقتۇرۇپ قويۇلدى ۋە ياقۇنىڭ خۇداسى ئۈچۈن بىر تۇراقلۇق داۋۇت خۇدانىڭ شاپايتىگە ئېرىشىپ، ياقۇنىڭ خۇداسى ئۈچۈن بىر مۇقىم ماكان سېلىشقا ئىجازەت سورىغان.	داۋۇت خۇدا ياقتۇرۇپ قويۇلدى ۋە ياقۇنىڭ خۇداسى ئۈچۈن بىر تۇراقلۇق داۋۇت خۇدانىڭ شاپايتىگە ئېرىشىپ، ياقۇنىڭ خۇداسى ئۈچۈن بىر جا سېلىشقا سورىدى.
ACT 7:47	بىراق كېپىن، خۇدا ئۈچۈن ئىبادەتخانا سالغان داۋۇت ئەمەس، ئەمەلىيەتتە سۇلایمان بولدى.	ئەمما، سۇلایمان خۇدا ئۈچۈن ئىبادەتخانا قۇرغان.
ACT 7:48	هالبۇكى، ئەڭ ئالىي بولغۇچى ئىنساننىڭ قوللىرى بىلەن ياسىغان ماكانلاردا تۇرمىدۇ؛ خۇددى يەغەمبەر مۇنداق دېگىننىدەك: -	ئەڭ يۇقىرى خۇدا، ئادەمنىڭ قولى بىلەن سەپ قىلغان ئورۇنلارغا تۇرمىغۇچى. يەغەمبەر شۇنداق دەپتى:
ACT 7:49	«ئاسمانلار مېنىڭ تەختىم، زېمىن بولسا ئاياغلىرىمغا تەختىپەرددۇر، ئەمدى ماڭا قانداق ئۆي-ئىمارەت ياسىماقچىسىلەر؟ ماڭا قانداق يەر ئارامگاھ بوللاپدۇ؟	ئاسمان مېنىڭ تەختىم، زېمىن ئاياق تەختىم، سلىھر ماڭا قانداق ئۆي قۇرامىسىلەر؟ ياكى ماڭا قانداق ئارام ئورنى بولىدۇ؟
ACT 7:50	بۇلارنىڭ ھەممىسىنى مېنىڭ قولۇم ياراتقان ئەمەسىدى؟»	بۇلارنىڭ ھەممىسىنى مەن ياساپ تۇرغانداق ئەمەسىم؟
ACT 7:51	- ئەي، بويىنى قاتىقىق، يۈرىكى ۋە قۇلىقى خەتنىسىز بولغانلارا سلىھر مۇقەددەس روھ بىلەن دائم قارشىلىشىسىلەر؛ سلىھر ئاتا-بۇۋېلىرىڭلار	- ئەي، بويىنى قاتىقىق، يۈرىكى ۋە قۇلىقى خەتنىسىز بولغانلارا سلىھر مۇقەددەس روھ قارشىلىشىسىلەر؛ سلىھر ئاتا-

Reference	Before	After
ACT 7:52	<p>نېمە قىلغان بولسا، شۇنى ئوخشاش قىلىۋاتىسىلەر!</p> <p>يېيغەمەرلەردىن زادى قايسىسىغا ئاتا-بۇۋىنگەلار زىيانكەشلىك قىلىپ باقىغان؟ شۇنداق قىلىپ ئۇلار «ھەققانى بولغۇچى»نىڭ كېلىغانلىقنى ئالدىن جاكارلىغۇچىلارنى ئۆلتۈرۈشكەن، ئەمدى ئۇ ئۆزى هازىر ئۇ كەلگەن بولغاندا، سىلەر ئۇنى خائەن قىلىپ، قىلىپ قاتىل بولۇپ چىقتىڭلار،</p>	<p>بۇۋىنگەلار نېمە قىلغان بولسا، سىلەر شۇنداق قىلىۋاتىسىلەر!</p> <p>يېيغەمەرلەر ئىچىدە قايسىسىغا ئاتا-بۇۋىنگەلار تەقىب قىلىمىغەنلىكى؟ ئۇلار ھەققىي كىشىنىڭ كېلىشىنى ئالدىن جاكارغانلارنى ئۆلتۈرۈپ تاشلىغان، هازىر ئۇ كەلگەن بولغاندا، سىلەر ئۇنى خائەن قىلىپ، قىلىپ قاتىل بولۇڭلار،</p>
ACT 7:53	<p>ئى سىلەر تەۋرات قانۇنىنى يېرىشتىلەرنىڭ ئەمرى-تايىلىغانلىرى بىلەن تاپشۇرۇۋېلىپ تۇرۇپ، ئۇنىڭغا ئەمەل قىلىمغۇچىلار!</p>	<p>ئى، سىلەر يېرىشتىلەر ئارقىلىق تەۋرات قانۇنى ئالغان بولسىڭلار، بۇ قانۇنغا ئەمەل قىلماپ قالدىڭلار!</p>
ACT 7:54	<p>ئىستىپاننىڭ بۇ سۆزلىرىنى ئاڭلىغان ئالىي كېڭىشىمىدىكىلەر يۈرىكىگە خەنچەر سانجىلغاندەك بولۇپ، ئۇنىڭغا چىشلىرىنى غۇچۇرلاتتى.</p>	<p>ئىستىپاننىڭ بۇ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا، كېڭىش ئادەملرى يۈرەكلەرى ئوزاق پىچقان بولۇپ، ئۇنىڭغا چىش تاماش قىلدى.</p>
ACT 7:55	<p>لېكىن ئۇ بولسا مۇقەددەس روھقا تولغان، كۆزلىرىنى كۆككە تىكىپ، خۇدانىڭ جۇلاسىنى، شۇنداقلا ئۇنىڭ ئوڭ بىنندىا ئەپسانىڭ تۇرغانلىقنى كۆرۈپ،</p>	<p>ئەمما ئۇ مۇقەددەس روھ بىلەن تولۇپ كەتكەن، كۆزلىرىنى ئاسمانغا قاراتقان، خۇدانىڭ شەرەپلىكىنى، خۇدانىڭ ئوڭ تەرىپىدە ئەيسا تۇرۇۋاتقانلىقنى كۆردى.</p>
ACT 7:56	<p>— قاراڭلار! ئاسمانلار ئېچىلىپ، ئىنسانئوغلىنىڭ خۇدانىڭ ئوڭ بىندا تۇرغانلىقنى كۆرۈۋاتىمەن! — دېدى.</p>	<p>قاراڭلار! ئاسمانلار ئېچىلىپ كەتنى، ئىنسانئوغلى خۇدانىڭ ئوڭ ياقىدا تۇرۇۋاتقانلىقنى كۆرۈپ تۇرۇۋەن!</p>
ACT 7:57	<p>ئۇلار بۇنىڭغا قۇلۇقلۇرىنى قوللىرى بىلەن ئېتىۋېلىپ، ئاؤازىنى قاتىق كۆنورۇپ ۋارقىرىشىپ بىرلىكتە ئۇنىڭغا بويۇرۇلۇپ كېلىۋىدى،</p>	<p>ئۇلار قۇلۇقلۇرىنى قوللىرى بىلەن تۇتۇپ قويۇپ، چوڭ ئاۋاڙ بىلەن قىيىقلىشىپ، بىرگە تەرەپ قاراپ سۈرۈھەتە يۈگۈرۈپ كەلدى.</p>
ACT 7:58	<p>ئۇنى شەھەرنىڭ سىرتىغا ئىتتىرىپ چىقىرىپ، چالما-كېسەك قىلىشقا باشلىدى. ئۇنى ئەرز قىلغان گۇۋاھچىلار ئۇنى چالما-كېسەك قىلىشتن ئاۋۇال چايانلىرىنى سائۇل ئىسىملىك بىر ياشنىڭ يۇتى ئالدىدا قويۇپ قويۇشتى.</p>	<p>ئۇنى شەھەر سىرتىغا سۈرۈپ چىقىرىپ، تاشلاپ سوقۇشقا باشلىدى. گۇۋاھچىلار تاشلاشنى باشلاشتىن سلىڭىرى، چايانلىرىنى سائۇل دەپ ئاتالغان بىر ياشنىڭ ئالدىغا قويۇپ قويۇشتى.</p>
ACT 7:59	<p>ئۇلار ئىستىپاننى چالما-كېسەك قىلغىنىدا ئۇ: — ئى رەب ئەيسا، مېنىڭ روھىمنى قويۇل قىلغايىسەن! — دەپ دېدى.</p>	<p>ئۇلار ئىستىفاننى تاشقا تاشلاپ تۇرغاندا، ئۇ: 'ياخشى رەب ئەيسا، مېنىڭ روھىمنى قويۇل قىل!' دەپ دېدى.</p>
ACT 7:60	<p>ئاندىن ئۇ تىزلىنىپ تۇرۇپ قاتىق ئاۋاڙ بىلەن: — ئى رەب، بۇ گۇناھنىڭ ھېسابىنى ئۇلاردىن ئالىمغايسەن، — دېدى. ئۇ بۇ سۆزنى قىلىپ بولۇپلا جان ئۇرۇپ ئۇخلاپ كەتنى.</p>	<p>ئاندىن ئۇ تىزلىنىپ تۇرۇپ كۈچلۈك ئاۋاڙ بىلەن: «ئى رەب، بۇ گۇناھنى ئۇلارغا ھېساب قىلما», دېدى. بۇ سۆزنى ئېتىپ بولغاندا، جانى تاپ بولۇپ ئۇخلاپ كەتنى.</p>
ACT 8:1	<p>ئىستىپاننىڭ ئۆلتۈرۈلۈشىنى سائۇلمۇ قوللاپتتى. شۇ كۇندىن باشلاپ، يېرۇساپالىمدىكى جامائەتكە قارتىلغان دەھشەتلىك زىيانكەشلىك قوزغالدى. روسۇلاردىن باشقۇ باشقا بارلىق جامائەتتىكىلەر يەھۇدىيە ۋە سامارىيەنىڭ ھەرقايىسى يۇرتلىرىغا تارقىلىپ كېتىشتى.</p>	<p>شۇ كۇندە يېرۇساپالىمدىكى جەمئەت ئۆستىدە چوڭ بىر تەقىبلەش باشلانىپ كەتنى. روسۇلارنى ئەڭگەڭ، ھەممە كىشىلەر يەھۇدىيە ۋە سامارىيەنىڭ ھەر قايىسى جايلىرىغا تارقىلىپ كەتنى.</p>
ACT 8:2	<p>بەزى ئىخالسىمەن كىشىلەر ئىستىپاننى دەپنە قىلىپ، ئۇنىڭغا قاتىق يېغا-زارلارنى كۆتۈرۈشتى.</p>	<p>بەزى ئىخالسىمەن كىشىلەر ئىستىفاننى دەپنە قىلىدى ۋە ئۇنىڭ ئوچۇن قاتىق يېغلىدى.</p>
ACT 8:3	<p>لېكىن سائۇل جامائەتكە ۋەرلانلىق سېلىپ، ئۆيمىو-ئۆي ئاخતۇرۇپ، ئەر-ئايلغا قارىمای ئۇلارنى سۈرەپ چىقىپ زىندانغا تاشلىدى.</p>	<p>لېكىن سائۇل جامائەتكىن قىياپلىق بىلەن بۇزۇپ تاشلىدى، ئۆي-ئۆيلەرگە كىرىپ، ئەر-ئايلارنى سۈرۈپ، زىندانغا قاماپ قويىدى.</p>
ACT 8:4	<p>ئەمدى تارقىلىپ كەتكەنلەر تارقالغان يۇرتلاردا كېزىپ سۆز-كالامنىڭ خۇش خەۋىرىنى جاكارلىدى.</p>	<p>تارقالغانلار ھەرقايىسى جەرلەردى سۆزنى جاكارلىپ تۇردى.</p>
ACT 8:5	<p>فىلىپ سامارىيەدىكى بىر شەھەرگە كەتىپ، يەرلىك كىشىلەرگە مەسھەننى ئۇلارنىڭ ئىچىدىن فىلىپ بولسا سامارىيەنىڭ مەلۇم بىر شەھەرگە بېرىپ، يەرلىك كىشىلەرگە مەسھەننى جاكارلىدى.</p>	<p>جاكارلىدى.</p>

Reference	Before	After
ACT 8:6	توب-توب کىشىلەر ئۇنى ئاڭلاپ ھەمە ئۇ كۆرسەتكەن مۆجزىلىك ئالامەتلەرنى كۆرۈپ، بىر جان بىر دىلى بىلەن ئۇنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالدى.	خەلکلەر فىلىپىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ۋە ئۇنىڭ ئەتتۈرگەن ئەلەمەتلەرنى كۆرۈپ، بىرىكىتە دىققەت قىلىپ تۇردى.
ACT 8:7	چۈنكى ناياك روھلار بولسا، چاپلىشىۋالغان كىشىلەردىن قاتىقى ئارقىرغىنىچە چىقىپ كەتتى. نۇرغۇن يالەچ، توکۇرلارمۇ ساقايىتلىدى؛	چۈنكى كۆپ كىشىدە ناياك روھلار بار ئىدى، بۇ روھلار چوڭ ئاۋاز بىلەن قىيىقلىشىپ چىقىپ كەتتى. كۆپ يالىچ بولۇپ قالغان ۋە توکۇر كىشىلەر ساقايىپ كەتتى.
ACT 8:8	زور شاد-خۇراملىق شۇ شەھەردە بولىدى.	چوڭ شادلىق شۇ شەھەردە بولىدى.
ACT 8:9	ئۇ شەھەردە ئەسىلى جادۇگەر-سېھىرگەرلىك بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان سىمون ئىسىملىك بىر ئادەم بار ئىدى؛ ئۇ شۇ يول بىلەن يوتىكۈل سامارىيەدىكىلەرنى ھاڭ-تاڭ قالدۇرۇپ، ئۇنىنى قالتسى زات كۆرسەتمەكچى بولۇپ كەلگەندى.	ئۇ شەھەردە سىمون دەپ بىر كىشى بار ئىدى. ئۇ جادۇ سېھىر بىلەن شۇغۇللىنىپ، سامارىيەدىكىلەرنى ھەممىسىنى ھاپراڭ قالدۇرۇپ، ئۆزىنى چوڭ كىشى دەپ كۆرسەتكەن.
ACT 8:10	يېقىرىدىن تارتىپ ئامىالغىچە ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭغا ئىخلاس قىلىپ قارايتىن ۋە «خۇدانىڭ ئۇلۇغ كۆچ-قۇدرىتى مانا شۇ!» دېپىشەتتى.	كىچىكىلەردىن چوڭلارغا قەدەر بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭغا دىققەت بېرىپ تۇردى ۋە «ئۇ خۇدانىڭ چوڭ كۆچ!» دەپ دېپتۇ.
ACT 8:11	خەلق ئۇنىڭغا دىققەت قىلىشى، ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ جادۇلىق ئىشلىرى بىلەن خالايدىق ئۇنىڭغا شۇنداق ئىخلاس قىلىشى ئۇنىڭ ئۇزۇننىن بېرى جادۇگەر-سېھىرگەرلىكى بىلەن ئۇلارنى ھاڭ-تاڭ قالدۇرۇپ كەلگەنلىكى تۆيەيلدىن ئىدى.	خەلق ئۇنىڭغا دىققەت قىلىشى، ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ جادۇلىق ئىشلىرى بىلەن ئۇلارنى ئۇزاق ۋاقت بويىچە ھەپراڭ قالدۇرغانلىقى تۆيەكتىن بولغان.
ACT 8:12	لېكىن ئەمدى، فىلىپ خۇدانىڭ يادىشاھلىق ۋە ئەيسا مەسەنەنىڭ نامى توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنى جاكارلىغىنىدا ئۇلار ئۇنىڭ سۆزلىرىگە ئىشەندى ۋە ئەرلەر بولسۇن، ئاياللار بولسۇن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلدى.	فىلىپ خۇدا يادىشاھلىق ۋە ئەيسا مەسەنە ھەققىدە خۇش خەۋەرنى جاكارلىغاندا، ئۇلار ئۇنىڭ سۆزلىرىگە ئىشىنىپ كەتتى ۋە ئەرلەر بىلەن ئاياللار چۆمۈلۈش قىلدى.
ACT 8:13	سىمون ئۆزىنمۇ ئىشىنىپ قالدى. ئۇ سۇغا چوشۇرۇلۇپ بولۇپ، ھەمىشە فىلىپ بىلەن بىرگە دولاب يۈردى ۋە فىلىپىنىڭ كۆرسىتىۋاتقان سۆھەرتلىك يېنىدا يۈردى ھەمە فىلىپ كۆرسىتىۋاتقان مۆجزىلىك ئالامەتلەر ۋە قۇدرەتلىك ئىشلارغا قاراپ، چوقان تاشلانغان حالدا قالدى.	سىمون ئۆزىنمۇ ئىشىنىپ قالدى. ئۇ سۇغا چوشۇرۇلۇپ بولۇپ، ھەمىشە فىلىپ بىلەن بىرگە دولاب يۈردى ۋە فىلىپىنىڭ كۆرسىتىۋاتقان سۆھەرتلىك يېنىدا يۈردى ھەمە فىلىپ كۆرسىتىۋاتقان مۆجزىلىك ئالامەتلەر ۋە قۇدرەتلىك ئىشلارغا قاراپ، چوقان تاشلانغان حالدا قالدى.
ACT 8:14	پېرۇسالېمىدىكى روسۇللار سامارىيەلىكىلەرنىڭ خۇدانىڭ سۆزىنى قوبۇل قىلغانلىقىنى ئاڭلاپ، يېتىرۇس بىلەن يۇھانانى ئۇلارغا ئەتتى.	پېرۇسالېمىدىكى ئېساللار سامارىيە خەۋىلىكلىرىنىڭ خۇدا سۆزىنى قوبۇل قىلغانلىقىنى ئاڭلىغاندا، يېتىر بىلەن يۇھانانى ئۇلارغا يولاب كەتتى؛
ACT 8:15	ئىككىلەن ئۇ يەرگە چوشۇشى بىلەنلا، ئۇلارنى مۇقەددەس روھننىڭ ئاتا قىلىنىغۇچىسى بولسۇن دەپ دۇئا قىلدى.	ئۇلار يەتكەننە، ئۇلار ئۇچۇن مۇقەددەس روھنى ئېلىشىچۇ دەپ دۇئا قىلدى.
ACT 8:16	چۈنكى مۇقەددەس روھ تېخى ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىغا چوشىمىگەندى؛ ئۇلار يەقەت رەب ئەيسانىڭ نامى بىلەن چۆمۈلدۈرۈلگەندى.	چۈنكى مۇقەددەس روھ تېخى ئۇلارغا كەلمىگەن edi؛ ئۇلار تەك رەب ئەيسا ئىسمى بىلەن سۇدا چۆمۈلگەن edi.
ACT 8:17	يېتىرۇس بىلەن يۇھاننا ئۇلارنىڭ ئۆستىگە قولنى تەگكۈزۈشى بىلەن، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا ئاتا قىلىنى.	يېتىر بىلەن يۇخان ئۇلارغا قول تېكىپ، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا كەلدى.
ACT 8:18	لېكىن سىمون مۇقەددەس روھنىڭ روسۇللارنىڭ قولنى تەگكۈزۈپ قويۇشى بىلەن ئاتا قىلىنغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇلارغا يۈل تەڭلەپ:	لېكىن سىمون كۆرۈپ قالدىكى، روسۇللار قولنى تەگكەننە مۇقەددەس روھ بېرىلىپ كېتەتسەن، شۇڭا ئۇلارغا يۈل تەقدىم قىلدى.
ACT 8:19	بۇ كۆچن مەنمۇ بېرىنگلار، شۇنداق بولغاندا مەن ھەر بىر كىشىگە قولۇمنى – بۇ كۆچ-قۇدرەتنىن ماڭمۇ بېرىنگلاركى، مەنمۇ ھەركىمنىڭ ئۆستىگە قوللىرىمنى تەگكۈزىمەم، ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – خۇدانىڭ بۇ ئىلتىپاتنى.	بۇ كۆچن مەنمۇ بېرىنگلار، شۇنداق بولغاندا مەن ھەر بىر كىشىگە قولۇمنى – بۇ كۆچ-قۇدرەتنىن ماڭمۇ بېرىنگلاركى، مەنمۇ ھەركىمنىڭ ئۆستىگە قوللىرىمنى تەگكۈزىمەم، ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – خۇدانىڭ بۇ ئىلتىپاتنى قوبۇپ، ئۇنىڭغا مۇقەددەس روھ بېرىلسۇن.
ACT 8:20	لېكىن يېتىر ئۇغا شۇنداق جاۋاب قىلدى: سېنىڭ يۈلىك سەن بىلەن بىرگە يۇلغا سېتىۋالغىلى بولىدۇ، دەپ ئويلىغىنىڭ ئۇچۇن، يۇلۇڭ سەن بىلەن تەڭ ھالاکەتكە بارسۇن!	لېكىن يېتىر ئۇغا شۇنداق جاۋاب قىلدى: سېنىڭ يۈلىك سەن بىلەن بىرگە يوق بولسۇن، چۈنكى سەن خۇدانىڭ سەۋغىسىنى يۇل بىلەن سېتىۋاللىشىنى دەپ ئويلىدىكى!

Reference	Before	After
ACT 8:21	سېنىڭ بۇ ئىشتا ھېچ ھەسىھەك ياكى نېسىۋەڭ يوقۇرۇ! چۈنكى سېنىڭ نېيتىڭ خۇدا ئالدىدا دۇرۇس ئەمەس!	سېنىڭ بۇ ئىشتا ھېچ قاتلىشىڭ ياكى نېستىڭ يوق! چۈنكى سېنىڭ نېيتىڭ خۇدا ئالدىدا توغرا ئەمەس!
ACT 8:22	شۇڭا، بۇ رەزىللىكىڭدىن تۇوا قىلىپ، رەبىتىن، مۇمكىن بولسا كۆڭلۈمىدىكى بۇ نېيتىم كەچۈرۈم قىلىنگايى، دەپ ئۆتون!	شۇڭا، بۇ يامان ئىشىڭدىن تۇبا قىلىپ، خۇدا قا دۇا قىلىپ، بەلكى يۈرەكىڭدىكى ئۆپىك كەچۈرۈلۈپ كەتە!
ACT 8:23	چۈنكى سېنى زەھەرلىك سەلە بىتلەك چۈنکى سېنىڭ ئاچقىق ھەسەتكە تولۇپ، ھەققانىسىزلىقنىڭ ئاسارتىدا ئىكەنلىكىڭ ماڭا مەلۇم.	چۈنکى سېنى زەھەرلىك سەلە بىتلەك چۈنکى سېنىڭ ئاچقىق ھەسەتكە تولۇپ، ھەققانىسىزلىقنىڭ ئاسارتىدا باغلانغان حالدا كۆرمەكتە.
ACT 8:24	سېمۇن ئۇلارغا دېدى: «مەن ئۈچۈن خۇدا قا چاقىنىپ دۇئا قىلىڭلار، سىلەر سېمۇن ئۇلارغا: – مەن ئۈچۈن رەبدىن ئۆتۈنۈڭلەرنى، سىلەر ئېتىقان ئىشلاردىن ھېچىرى بېشىمغا كەلمىگەي! – دېدى.	دەپ كەتكەن ئىشلارنىڭ ھېچ بىر ئەسپىنىڭ بېشىمغا يوللىنىپ قالمىسىۇن!»
ACT 8:25	پېتىرۇس بىلەن يۇھانىا يەنە شۇ يەردە ئاگاھ-گۇۋاھلىق بېرىپ رەبىنڭ سۆز- كالامنى يەتكۈزۈنەندىن كېين، سامارىيەنىڭ نۇرغۇن بېزا-كەنلىرىگە بېرىپ خۇش خەۋەر بەتكۈزگەچ، بېرۇسالىمغا قايتىپ كەتتى.	ئۇلار رەبىننىڭ سۆزلىرىنى سۆزلەپ گۇۋاھلىق قىلغان كېين، بېرۇسالىمغا قايتىپ كەتتى ۋە سامارىيەنىڭ كۆپ كەنلىت-پېزىلىغا خۇش خەۋەر تارقىتتى.
ACT 8:26	ئۇ ۋاقتىتا، خۇدا يەرسىتىسى فىلىپقا دېدى: ئۆر، جەنۇپ تەرىكە قاراپ، شۇ ۋاقتىتا، خۇدا ئېلىنىڭ بىر يەرسىتىسى فىلىپقا: – ئورنۇڭدىن تۇرۇپ جەنۇپقا بېرۇسالىمدىن گازا شەھىرىگە بارىدىغان يول بىلەن مაڭا بۇ يول چوغۇزدا، قاراپ بېرۇسالىمغا قايتىپ كەتتى. (شۇ يول چۆلدىكى يولدۇر).	ئۇ ۋاقتىتا، خۇدا يەرسىتىسى فىلىپقا دېدى: ئۆر، جەنۇپ تەرىكە قاراپ، شۇ ۋاقتىتا، خۇدا ئېلىنىڭ بىر يەرسىتىسى فىلىپقا: – ئورنۇڭدىن تۇرۇپ جەنۇپقا بېرۇسالىمدىن گازا شەھىرىگە ماڭىدىغان يول بىلەن مაڭا – دېدى
ACT 8:27-28	شۇڭا فىلىپ تۇرۇپ يولغا كەتتى. ياتماقتا، يولدا بىر ئېفتوئىيەللىك ئاغۇرات شۇڭا فىلىپ ئورنىدىن تۇرۇپ يولغا چىقىتى. ۋە مانا، يولدا ئېفتوئىيە ئايال بار، كانداكى ئايال پادىشاڭنىڭ رەبەر كىشىسى، بۇ كىشى ېۈنون خەزىنىنى پادىشاھى كانداسىنىڭ بىر ئەمەلدارى، يۇتكۇل خەزىنىگە مەسئۇل ئېفتوئىيەللىك ئاغۇرات ۋەزىر تۇراتىن. ئۇ بېرۇسالىمغا خۇداغا ئىبادەت قىلغىلى بارغانىدى؛ ھازىر قايتىش يولدا ئۆزىنىڭ جەڭ ھارۋىسىدا ئولتۇرۇپ، يەشىايا يەيغەمبەرنىڭ يازمىسىنى ئوقۇۋاتاتنى.	شۇڭا فىلىپ تۇرۇپ يولغا ھەققىتى. ياتماقتا، يولدا بىر ئېفتوئىيەللىك ئاغۇرات شۇڭا فىلىپ ئورنىدىن تۇرۇپ يولغا چىقىتى. ۋە مانا، يولدا ئېفتوئىيە ئايال بار، كانداكى ئايال پادىشاڭنىڭ رەبەر كىشىسى، بۇ كىشى ېۈنون خەزىنىنى پادىشاھى كانداسىنىڭ بىر ئەمەلدارى، يۇتكۇل خەزىنىگە مەسئۇل باشقۇرۇۋاتىدۇ. ئۇ بېرۇسالىمغا خۇدا قا ئىبادەت قىلىش ئۈچۈن بارغان، ھازىر قايتىپ كېلىۋاتىپ، ئۆزىنىڭ ئاراۋىسىدا ئولتۇرۇپ، يەشىايا يەيغەمبەرنىڭ كتابىنى ئوقۇۋاتىدۇ.
ACT 8:29	روھ فىلىپقا: – بۇ ھارۋىنىڭ يېنىغا بېرىپ ئۇنىڭغا يېقىلاشقىن، – دېدى.	روھ فىلىپقا دېدى: بۇ ئاراۋىنىڭ يېنىغا بارىپ، ئۇ بىلەن ياققان بولۇش.
ACT 8:30	فىلىپ يۈگۈرۈپ بېرىپ، ۋەزىرنىڭ يەشىايا يەيغەمبەرنىڭ يازمىسىدىن ئوقۇۋاتقانلىقنى ئاڭلىدى، شۇڭا ئۇنىڭدىن: ئوقۇۋاتقانلىقنى ئاڭلىپ، ئۇنىڭدىن: – ئوقۇۋاتقانلىقنى ئاڭلىپ؟ – دەپ سورىدى.	فىلىپ يۈگۈرۈپ كېلىپ، ۋەزىر يەشىايا يەيغەمبەرنىڭ كتابىدىن ئوقۇۋاتقانلىقنى ئاڭلىدى، شۇڭا ئۇنىڭدىن: ئوقۇۋاتقانلىقنى ئاڭلىپ، ئۇنىڭدىن: – ئوقۇۋاتقانلىقنى ئاڭلىپ؟ – دەپ سورىدى.
ACT 8:31	ۋەزىر ئۇنىڭغا: – بىرى ماڭا چۈشەندۈرۈپ بەرمىسە، مەن قانداقمۇ چۈشىنەلەيمەن! – دەپ، فىلىپنى ھارۋىسىغا چىقىپ يېنىدا ئولتۇرۇشقا ئۆنۈندى.	ۋەزىر ئۇنىڭغا: «ئەڭەر بىرى مەنمۇ چۈشەندۈرمىسە، مەن بۇنى قانداق چۈشىنىپ قالالەن؟» دەپ، فىلىپنى ئارابىسىغا چاقىپ، يانلىقىدا ئولتۇرۇپ سۆھبەت قىلىشقا دەۋەت قىلىدە.
ACT 8:32	ئۇ ئوقۇۋاتقان يازما قىسىمى بولسا: «ئۇ گويا بوغۇزلاشقا يېتىلەپ مېڭىلىغان قويىدەك بوغۇزلاشقا ئېلىپ مېڭىلىدى، قىرقىغۇچى ئالدىدا ئۇن-تىنسىز ياتقان قوزىدەك، ئۇ زادىلا ئېغىز تاچمىدى.	ئۇ ئوقۇۋاتقان يازما قىسىمى بولسا: «ئۇ گويا بوغۇزلاشقا يېتىلەپ مېڭىلىغان قويىدەك بوغۇزلاشقا ئېلىپ مېڭىلىدى، قىرقىغۇچى ئالدىدا ئۇن-تىنسىز كېتىپ كەتتى، قوز كەسکۈچىنىڭ ئالدىدا سۈزىدى، ئۇ گەپ دەنمىدى.»
ACT 8:33	ئۇ خورلىنىدۇ، ئۇ ھەق سوراقيتن مەھرۇم بولدى، ئەمدى ئۇنىڭ ئەۋلادىنىن كىممۇ بايان قىلىلسۇن؟! چۈنكى ھایاتى يەر بۈزىدىن ئېلىپ كېتىلدى.	ئۇ نامەرلەنگەن، ئادىللىقتن قالالى، باشقا كىم ئۇنىڭ كېينىكى نەسىلىنى سۆزلەپ بېرىدۇ؟ چۈنكى ھایاتى دۇزىيادىن ئېلىپ كېتىلدى.
ACT 8:34	ئاغۇرات فىلىپتن: – دەپ بەرسىڭىز، يەيغەمبەرنىڭ بۇ سۆزى كىمگە قاراشىپ ئېتىلغان؟ ئۆزىگىمۇ ياكى باشقا بېرسىگىمۇ؟ – دەپ سورىدى.	ئاغۇرات فىلىپ كەتتى، قوز كەسکۈچىنىڭ ئالدىدا سۈزىدى، ئۇ گەپ دەنمىدى. ئۆزىگەمىكى ياكى باشقا كىشىگەمىكى؟
ACT 8:35	فىلىپ ئاغزىنى ئېچىپ شۇ يازمىنىڭ شۇ قىسىمىدىن باشلاپ، ئۇنىڭغا ئەيسا توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنى جاكارلاپ بەرى.	فىلىپ ئوبىلىدى، شۇ يازمىدىن باشلاپ، ئۇغا ئەيسا ھەققىدە خۇش خەۋەرنى جاكارلدى.
ACT 8:36-37	ئۇلار يولدا كېتىۋېتىپ، سۇ بار بىر جايغا كەلگەندە، ئاغۇرات: – مانا بۇ يەردە سۇ بار. سۇ بار ئىكەن. مۇشۇ يەردىلا چۆمۈلۈرلۈشۈمگە قانداق توسالىغۇ بار؟ –	ئۇلار يولدا يۈرۈپ، سۇ بار بىر جايغا كەلگەندە، ئاغۇرات: با، بۇ يەردە سۇ بار. مەننى مۇشۇ يەردە چۆمۈشىۋوشىكە نېمە توسالىغۇ بار؟ دېدى. فىلىپ

Reference	Before	After
ACT 8:38	دېدى: ئەگەر سىز يۇتۇن قەلىكىز بىلەن ئىشىنىپ قالسىڭىز، بۇ ئورۇندا بولىدۇ. تاغىز جاۋاب بەردى: مەن ئىشىنىمەنكى، ئېسما خىستوس خۇدانىڭ ئوغلى.	ئۇ ھارۋىنى توختىشنى بۇيرۇدى. فىلىپ ۋە ئاغۇوات ئىككىسى بىلە سۇغا چۈشۈپ، ئۇنى چۆمۈلدۈردى.
ACT 8:39	ئۇلار سۇدىن چىققاندا، رەبنىڭ روھى فىلىپنى كۆتۈرۈپ ئېلىپ كەتتى. ئاغۇوات ئۇنى قايتا كۆرمىدى، ئەمما ئۇ شادلىنىپ يولىنى داۋاملاشتۇردى.	ئۇلار سۇدىن چىققاندا، رەبنىڭ روھى فىلىپنى تېزلا ئېلىپ كەتتى. ئاغۇوات ئۇنى قايتا كۆرمىدى، بىراق شادلىق بىلەن يولىغا كەتتى.
ACT 8:40	فىلىپ بولسا ئاشدود شەھىرىدە يەيدا بولدى؛ ئۇ شۇ يۇرتىنى كېزىپ، شۇ يەردىن قەيسەرەرىيە شەھىرىگە كەلگۈچە بولغان ھەممە شەھەرلەرde خۇش خەۋەر جاكارلىدى.	فىلىپ ئاشدود شەھىرىدە يەيدا بولدى؛ ئۇ شۇ يەرلەرنى سەبەر قىلىپ، قەيسەرەرىيەگە كېلىپ بارغاندا ھەممە شەھەرلەرde ياخشى خەۋەرنى ئاڭلىتىپ كەتتى.
ACT 9:1	ئەمما شۇ چاغلار سائۇل ھەن يېسىدە رەبنىڭ مۇخلىسىلىرىغا تېخچە ئىزچىل قىرغىنچىلىق تەھدىتلىرى سېلىۋاتقان يېيت ئىدى. ئۇ باش كاھىننىڭ ئالدىغا بېرىپ.	ئەمما سائۇل رەبنىڭ شاکىرتلىرىگە قارشى تەھدىت ۋە قاتل ناتىلىرىنى داۋاملاشتۇرۇپ تۇرۇپ، باش كاھىنگە باردى.
ACT 9:2	دەمەشق شەھىرىدىكى سىناگوگلارغا تەكشۈرۈش خەتنى سورىدى. شۇنداق سورىدى. شۇنداق بولغاندا، ئۇ دەمەشقتە مەسەھ يۈلىدىكىلەردىن بولسۇن، تايىسا، باغلاب تۇتۇپ بېرۇسالىمغا ئېلىپ كېلىشكە رۇخسەت بار، بىرەرسىنى، مەيل ئەر بولسۇن، ئايال بولسۇن تېپۋالسىلا، باغلاب تۇتقۇن قىلىپ، بېرۇسالىمغا ئېلىپ كېلىشكە رۇخسەت بولاتتى.	دەمەشق شەھىرىدىكى سىناگوغا تەكشۈرۈش خەتنى سورىدى. شۇنداق بولغاندا، دەمەشقتا مەسەھ يۈلىدىكىلەرنى، ئەر بولسۇن ياكى ئايال بولسۇن، تايىسا، باغلاب تۇتۇپ بېرۇسالىمغا ئېلىپ كېلىشكە رۇخسەت بار، بىرەرسىنى، مەيل ئەر بولسۇن، ئايال بولسۇن تېپۋالسىلا، باغلاب تۇتقۇن قىلىپ، بېرۇسالىمغا ئېلىپ كېلىشكە رۇخسەت بولاتتى.
ACT 9:3	سائۇل يولغا چىقىپ، دەمەشق شەھىرىگە يېقىنلاشقاپاندا، تۈيۈقسىز ئاسماندىن كۆچلۈك بىر نۇر چۈشۈپ، ئۇنىڭ ئەتراپىنى يورۇتۇۋەتتى.	سائۇل يولدا بارار، دەمەشق شەھىرىگە يېقىن كەلگەندە، توختامىسىز ئاسماندىن بىر مىقدار يورۇق چۈشۈپ، ئۇنىڭ تەرەپلىرىنى تولۇق يورۇتۇۋالدى.
ACT 9:4	ئۇ يەرگە يېقىلدى ۋە ئۆزىگە: سائۇل، سائۇل! ماڭا نېمىشقا زىيانكەشلىك قىلىسەن؟ – دېگەن بىر ئاۋازنى ئاڭلىدى.	ئۇ يەرگە يېقىلدى ۋە بىر ئاۋاز: «سائۇل، سائۇل! نېمىشقا مېنى قوۋۇۋاڭ قىلىساڭ؟» دەپ ئاڭلىدى.
ACT 9:5	ئى رەب، سەن كىمسەن؟ – دەپ سورىدى ئۇ. ئاۋاز: مەن سەن زىيانكەشلىك قىلىۋاتقان ئېسادۇرمەن.	ئى رەب، سەن كىمسەن؟ دەپ سورىدى. ئېسما جاۋاب قىلىدى: مەن ئېسما، سەن مېنى قوۋۇۋاڭ قىلىۋاتساڭ.
ACT 9:6	ئورۇڭدىن تۇر، شەھەرگە كىر، نېمە قىلىشىڭ كېرەكلىكى ساڭا ئېيتىپ بېرىلىدۇ». – دېدى.	تۇرۇپ كەت، شەھەرگە كىر، سەن نېمە قىلىشىڭ زۆرۈللىقى ساڭا ئۇچۇر بېرىلىدۇ». دېدى.
ACT 9:7	ئۇنىڭ بىلەن بىلە ماڭفان ئادەملەر ئاۋازنى ئاڭلىسىمۇ، ھېچكىمنى كۆرەلمىگەچكە، شۇ يەرde ئۇن چىقىرالماي تۇرۇپلا قالدى.	ئۇ بىلەن بىلە يۈرگەن كىشىلەر ئاۋازنى ئاڭلىدى، لېكىن ھېچ نەرسىنى كۆرمەيدىغان بولۇپ، شۇ يەرde سۈكۈت قىلىپ تۇرۇپ قالدى.
ACT 9:8	سائۇل يەردىن تۇرۇپ، كۆزلىرىنى ئېچىپ قارىدى، لېكىن ھېچ نەرسىنى كۆرەلمىدى. ھەمراھلىرى ئۇنى قولدىن يېتلىپ دەمەشققە ئېلىپ كىرىدى.	سائۇل يەردىن تۇرۇپ كەتتى، كۆزلىرىنى ئاچىپ قارىدى، لېكىن ھېچ نەرسىنى كۆرمىدى. دوستلىرى ئۇنى قولدىن تۇتۇپ دەمەشققە ئېلىپ كىرىپ كەتتى.
ACT 9:9	ئۇ ئۆچ كۈن بويى كۆزى كۆرمەپ قالدى، ھېچ نەرسە يەمەپ، ھېچ نەرسە ئىچمەپ.	ئۇ ئۆچ كۈن بويى كۆزى كۆرمەپ قالدى، ھېچ نەرسە يەمەپ، ھېچ نەرسە ئىچمەپ.
ACT 9:10	دەمەشقتە ئانانىياس ئىسىملىك مەلۇم بىر مۇخلiss بار ئىدى. رەب ئۇنىڭغا بىر غايىبانە كۆرۈنۈشتە كۆرۈنۈپ ئۇنى: – ئانانىياس! – دەپ چاقىرىدى. – مانا مەن، ئى رەب، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇ.	دەمەشقدا بىر شاڪىرت بار، ئاتى ئانانىياس. رەب بىر كۆرۈنۈشتە ئۇغا كۆرۈنگەن: «ئانانىياس!» دەپ چاقىرغان. ئۇ جاۋاب بەرگەن: «ئى رەب، مەن!»
ACT 9:11	رەب ئۇنىڭغا: سەن ھازىر «تۆز» دەپ ئاتالغان كۆچىغا بار، يەھۇدا ئۆيىدىن تارسۇسلۇق سائۇل دېگەن كىشىنى سورا، چۈنكى ئۇ دۇنَا قىلىۋاتىدۇ.	رەب ئۇنىڭغا: سەن ھازىر «تۆز» دەپ ئاتالغان كۆچىغا بار، يەھۇدا ئۆيىدىن تارسۇسلۇق سائۇل دېگەن كىشىنى سورا، چۈنكى ئۇ دۇنَا قىلىۋاتىدۇ.

Reference	Before	After
ACT 9:12	چۈنكى مانا، ئۇ دۇئا-تىلاۋەت قىلىۋاتىدۇ.	ئۇ دۇئا قىلىۋاتقاندا، بىر گەپلىك كۆرۈنۈشتە، ئانانىياس دېگەن بىر كىشى كېلىپ، كۆزىنى قايىتا كۆرۈش ئۈچۈن ئوستىگە قول سېلىپ بەرگەنلىكىنى كۆردى، دېدى.
ACT 9:13	ئانانىياس: ئى رەب، مەن بۇ كىشىنىڭ خەۋىرىنى كۆپ كىشىدىن ئاڭلىغان، ئانانىياس: - ئى رەب، مەن بۇ ئادەمنىڭ خەۋىرىنى نۇرغۇن كىشىلەردىن ئاڭلىدىم، ئۇ بېرۇساپىمىدىكى مۇقدىدەس بەندىلىرىڭكە شۇنچە كۆپ زيان- زەخەمەت يەتكۈزگەن!	ئۇ بېرۇساپىمىدىكى سىزگە قوشۇلغان كىشىلەرگە شۇ قەدەر كۆپ زيان سېلىپ بەرگەن!
ACT 9:14	هازىر ئۇ مۇشۇ يەردە نامىڭغا نىدا قىلغانلارنىڭ ھەممىسىنى تۇتۇپ باغلاش ئۈچۈن باش كاھىنلاردىن هوقۇق ئايتۇ - دېدى.	هازىر ئۇ بۇ يەردە، سىزنىڭ ئاتىڭىز بىلەن دىنى كۆرسەتكەنلەرنىڭ ھەممىسىنى تۇتۇپ قويۇش ئۈچۈن، باش كاھىنلار تەرەپتىن هوقۇق ئالغان.
ACT 9:15	لېكىن رەب ئۇنىڭغا: - بارىۋە! چۈنكى ئۇ نامىمىنى ئەللەرنىڭ ۋە ئۇلارنىڭ تارىشىنىڭ مۇقەررەر ئىكەنلىكىنى ئايىان قىلىمەن، - دېدى.	لېكىن رەب ئۇنىڭغا: 'بارا! چۈنكى ئۇ مەنمۇچۇن تاللانغان بىر كىشى، نامىمىنى باشقا خەلقەر، ئۇلارنىڭ رەببەرلىرى ۋە ئىسرائىللار ئالدىدا ئاشكارا يادشاھىلىرىنىڭ ھەم ئىسرائىللار ئالدىدا ئايىان قىلىش ئۈچۈن ئۆزۈمگە ئالاھىدە تاللىغان بىر ئەسۋاپتۇر.
ACT 9:16	چۈنكى مەن ئۇنىڭغا نامى ئۈچۈن قانچىلىك ئازاب-ئوقۇبەتلەرنى تارىشىنىڭ مۇقەررەر ئىكەنلىكىنى ئايىان قىلىمەن، - دېدى.	چۈنكى مەن ئۇغا نامى ئۈچۈن قانچا ئازاپ-مەشەككەت چىدا قىلىش كېرەكلىكىنى تولاي كۆرسەتمەن، دېدى.
ACT 9:17	بۇنىڭ بىلەن ئانانىياس بېرىپ، شۇ ئۆيگە كىرىدى؛ ئۇ قوللىرىنى سائۇلنىڭ ئۆزۈنچۈپ ئۇنىڭغا: - قېرىنداش سائۇل، رەب، يەن بۇ يەرگە كېلىۋاتقاندا ئوستىگە تەگكۈزۈپ ئۆزۈنگەن ئەيسا، كۆزلىرىنى كۆرەلەيدىغان بولسۇن دەپ ۋە سېنىڭ مۇقەددەس روھقا تولدۇرلۇشۇڭ ئۈچۈن مېنى شەخسەن ئۆزى ئەۋەتنى، - دېۋىدى،	ئانانىياس بارىپ، ئۇ ئۆيگە كىرىدى؛ قوللىرىنى سائۇلنىڭ ئوستىگە تەگكۈزۈپ، دېدى: «قېرىنداش سائۇل، رەب ئەيسا سەن يولدا كېلىۋاتقاندا كۆرۈنگەن، سېنىڭ كۆزلىرىنى قايىتا كۆردىغان قىلىش ۋە سېنى مۇقەددەس روھ بىلەن تولدۇرۇش ئۈچۈن مېنى ئەۋەتنى.»
ACT 9:18	سائۇلنىڭ كۆزلىرىدىن خۇددى بېلىق قاسىرىقىدەك بولغان بىر نەرسىلەر چۈشۈپ، كۆزلىرى ئېچىلىپ كۆرەلەيدىغان بولدى. ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلدى.	سائۇلنىڭ كۆزلىرىدىن بېلىق قاسىرىغا ئوخشاش بىر نەرسىلەر تۆكۈلۈپ كەتنى، شۇڭا كۆزلىرى ئېچىلىپ ياخشى كۆرەتنى. ئۇ تۇرۇپ، چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلدى ۋە تاماق بېپ، كۆچلەنگەن.
ACT 9:19	ئۇ غىزانغاندىن كېسىن، قۇۋۇھەتلىنىپ ماغدۇرغە كىرىدى.	سائۇل دەمەشقىدا شاكىرتلار بىلەن بىرگە بەزى كۈنلەر تۇردى.
ACT 9:20	دەرھال سىناگاogarغا كىرىپ، ئەيسا خۇدا ئوغلى ئىكەنلىكىنى جاكارىشقا سائۇل دەمەشقىكى مۇخلىسالارنىڭ يېنىدا بىرەنچە كۈن تۇردى ۋە ۋاقتىنى ئۆتكۈزمەي سىنაگوگلارغا كىرىپ، «ئۇ كىشى خۇدانىڭ ئوغلىدۇر» دەپ ئەيسانى جاكارالاشقا باشلىدى.	دەرھال سىناگاogarغا كىرىپ، ئەيسا خۇدا ئوغلى ئىكەنلىكىنى جاكارىشقا سائۇل دەمەشقىكى مۇخلىسالارنىڭ يېنىدا بىرەنچە كۈن تۇردى باشلىدى.
ACT 9:21	ئۇنى ئاڭلىغانلار سۆزلىرىدىن تولا ھايран بولدى: بۇ كىشى بېرۇساپىمىدا بۇ يېرىسلىمدا بۇ نامغا نىدا قىلغۇچىلارنى فاتىق ۋەيران قىلغان ھېلىقى ئادەم ئەمەسمۇ؟ بۇ يەرگەم مۇشۇنداقلارنى باغلاپ باش كاھىنلارغا تۇتۇپ بېرىش مەقتىدە كەلگەنمىدۇ؟ - دېپىشتى.	ئۇنى ئاڭلىغانلار سۆزلىرىدىن تولا ھايран بولدى: بۇ كىشى بېرۇساپىمىدا بۇ ئىسىمى بىلەن تەڭرىنى ئاڭلىتىۋاتقانلارنى قاتىق باسقان ھېلىقى كىش ئەمەسمۇ؟ بۇ يەرگەم ئوخشاش كىشىلەرنى توختاپ باش كاھىنلارغا تەھلىل قىلىش ئۈچۈن كەلگەنمىدۇ؟
ACT 9:22	لېكىن سائۇلنىڭ قاپىل قىلىش كۆچى بارغانسىبىرى ئېشىپ، ئەپسانىڭ مەسىھ ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاب دەمەشقىكى يەھۇدىلارنى ياراکەندىچىلىككە چۆمدۈردى.	سائۇل كۆيەيتىپ قۇۋۇھەنگەن بولۇپ، دەمەشقىدىكى يەھۇدىلارنى ئەيسا مەسىھ ئىكەنلىكىنى دەلىلەپ ھەيران قىلدى.
ACT 9:23	كۆپ ۋاقتىن كېسىن، يەھۇدىلار سائۇلنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن يىلان قىلماقچى بولدى.	كۆپ ۋاقتىن كېسىن، يەھۇدىلار سائۇلنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن يىلان قىلدى. كۆپ كۈنلەردىن كېسىن، يەھۇدىلار سائۇلنى يوقاتماققا قەست قىلماقچى بولدى.
ACT 9:24	لېكىن سائۇل ئۇلارنىڭ سۇيىقەستىدىن خەۋەر تايىتى؛ ئۇنى تۇتۇپ ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن ئۇلار ئۇلار كېچە-كۇندۇز شەھەرلەردا يايلاپ	ئەمما سائۇل ئۇلارنىڭ يىلاننى بېلىپ قالدى؛ ئۇنى تۇتۇپ ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن، ئۇلار كۈن-تۇن شەھەر قوۋۇقىنى كۆزەتچۇ تۇردى.

Reference	Before	After
ACT 9:25	لېكىن مۇخلislار بىر كۈنى كېچىدە ئۇنى چوڭ سېۋەتكە ئولتۇرغۇزۇپ، سېپىل كاماردىن چۈشۈردى.	ئەممە شاكارتلەر كېچە ۋاقتىتا ئۇنى چوڭ سەبەتكە قويۇپ، كاماردىن تۆۋەنگە چۈشۈردى.
ACT 9:26	سائۇل يېرۇسالىمغا يەتكەندە، ئۇ يەردىك مۇخلislار بىلەن بىرگە كىرىشكە سائۇل يېرۇسالىمغا بېتىپ بېرىپ، ئۇ يەردىك مۇخلislارغا قوشۇلماقچى تىرىشكەن، لېكىن ئۇلار ئۇنىڭ مۇخلiss ئىكەنلىكىگە ئىشەنەمەي، ئۇنىڭدىن بولدى، لېكىن ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ مۇخلiss ئىكەنلىكىگە ئىشەنەمەي، ئۇنىڭدىن قورقتى.	سائۇل يېرۇسالىمغا يەتكەندە، ئۇ يەردىك مۇخلislار بىلەن بىرگە كىرىشكە سائۇل يېرۇسالىمغا بېتىپ بېرىپ، ئۇ يەردىك مۇخلislارغا قوشۇلماقچى تىرىشكەن، لېكىن ئۇلار ئۇنىڭ مۇخلiss ئىكەنلىكىگە ئىشەنەمەي، ئۇنىڭدىن بولدى، لېكىن ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ مۇخلiss ئىكەنلىكىگە ئىشەنەمەي، ئۇنىڭدىن قورقتى.
ACT 9:27	بىراق بارناباس ئۇنى ئېلىپ بېرىپ، روسوُللار بىلەن كۆرۈشتۈردى. ئۇ ئۇلارغا سائۇلنىڭ دەمەشقىنىڭ يولىدا رەبىنى قانداق كۆرگەنلىكىنى، رەبىنىڭ ئۇغا رەبىنىڭمۇ ئۇنىڭغا گەپ قىلغانلىقىنى چۈشەندۈردى ۋە ئۇنىڭ دەمەشقىتە ئەيساننىڭ نامىدا قانداق جۈرئەتلىك بىلەن سۆز-كالام يەتكۈزگەنلىكىنى ئۇقۇرۇدى.	بارناباس ئۇنى ئېلىپ كېلىپ، ھەوارىيەتلەر بىلەن تونوُشتۇردى. ئۇ ئۇلارغا ساۋىلنىڭ دەمەشق يولىدا رەبىنى قانداق كۆرگەنلىكىنى، رەبىنىڭ ئۇغا گەپ قىلغانلىقىنى چۈشەندۈردى ۋە ساۋىلنىڭ دەمەشقىتە ئەيسا ئىسمى بىلەن قانداق بەك قاتىق سۆز بېرىپ خەبە بەرگەنلىكىنى ئۇقۇردى.
ACT 9:28	بۇنىڭ بىلەن، سائۇل يېرۇسالىمدا روسوُللار بىلەن بىللە ئوچۇق-ئاشكارە دولاب، بەك قەتشىي پەختى بىلەن رەبىنىڭ ئىسمىدە سۆز-سۆھبەت قىلىپ يۈرۈپ، يۈرەكلىك ھالدا رەبىنىڭ نامىدا سۆز-كالام يەنكۈزەتتى.	شۇنداقتا، سائۇل يېرۇسالىمدا ھەوارىيەتلەر بىلەن بىرگە ئادەتتەكىدەك دولاب، بەك قەتشىي پەختى بىلەن رەبىنىڭ ئىسمىدە سۆز-سۆھبەت قىلىپ يۈرۈپ خەبە بەرگەنلىكىنى ئۇقۇردى.
ACT 9:29	ئۇ يەنە گېڭىچە سۆزلىشىدىغان يەھۇدىلار بىلەن نمۇ سۆزلىشىپ مۇنازىرىلىشەتتى؛ نەتىجىسى، ئۇلار ئۇنىڭغا قەست قىلماقچى بولدى.	ئۇ يەنە گېڭىچە يارلايدىغان يەھۇدىلار بىلەن سۆزلىشىپ، تالاشقان؛ نەتىجىدە، ئۇلار ئۇنى قاتتا قىلىش ئۆيلىنىپ قالدى.
ACT 9:30	قېرىندىشلار بۇ ئىشتنى خەۋەر تېپىپ، ئۇنى قەيسەرييە شەھىرىگە ئېلىپ بېرىپ، ئاندىن ئۇ يەردىن تارسۇس دېگەن شەھەرگە يولغا سالدى.	ئۇقۇغۇچىلار بۇ ئىشنى ئاڭلىپ، ئۇنى قەيسەرييە گە ئاپرىپ كەتتى، كېيىن تارسۇسقا يوللىدى.
ACT 9:31	ئۇ چاغدا، يۇتكۈل يەھۇدىيە، گاللىيە ۋە سامارىيەدىكى جامائەتلەر بىر مەزگىل تىنچلىققا ئېرىشىپ، ئېتىقاداتا قۇرۇلدى؛ رەبىنىڭ قورقۇنچىدا ھالدا يۈرۈپ، مۇقەددەس روھنىڭ رىغبەت-تەسەللىسى بىلەن ئۇلارنىڭ سانلىرىمۇ بارغانسىپىرى كۆپىيەكتە ئىدى.	ئۇ ۋاقتىتا، يەھۇدىيە، گاللىيە ۋە سامارىيەدىكى بارلىق چېركاۋلار تىنچلىق ھالەتتە بولۇپ، روحىي جەھەتتىن قۇرۇلۇپ تۇرۇپ، رەبىنى قورققان ھالدا يۈرۈپ، مۇقەددەس روھنىڭ رىغبەت-تەسەللىسى بىلەن ئۇلارنىڭ.
ACT 9:32	شۇ ۋاقتىلاردا شۇنداق بولدىكى، يېتىرۇس ھەرقايىسى جايالارنى ئارىلاپ يۈرگەنە، لىددا شەھىرىدىكى مۇقەددەس ئادەملەرنى زىيارەت قىلىشقا كەلدى.	ئوش ۋاقتىلarda يېتىر بارلىق جايالارنى دولاپ يۈرگەنە، لىددا شەھىرىدىكى مۇقەددەس ئادەملەرنى زىيارەت قىلىشقا كەلدى.
ACT 9:33	ئۇ يەرde بىر كىشىن تاپتى، ئاتى ئەنبىاس، بۇ يالەج بولۇپ سەككىز يىلدىن ئۇ يەرde ئۇ ئەنبىاس ئىسىملىك بىر ئادەمنى ئۇچراتتى. بۇ ئادەم يالەج بولۇپ، ئورۇن تۇتۇپ ياتقىلى سەككىز بىل بولغانكەن.	ئۇ يەرde بىر كىشىن تاپتى، ئاتى ئەنبىاس، بۇ يالەج بولۇپ سەككىز يىلدىن ئۇ ئەنبىاس ئىسىملىك بىر ئادەمنى ئۇچراتتى. بۇ ئادەم يالەج بولۇپ، ئورۇن تۇتۇپ ياتقىلى سەككىز بىل بولغانكەن.
ACT 9:34	يېتىرۇس ئۇنىڭغا: – ئەنبىاس، ئەيىسا، يەنى مەسىھ بولغۇچى سېنى ساقايتىدۇ. ئۇرۇنۇڭدىن تۇرۇپ، يالىسىنى يېغىشتۇرا! – دېدى. ئۇ دەرھال ئورۇنىدىن تۇردى.	يېتىر ئۇنىڭغا: ئەنبىاس، ئەيىسا، يەنى مەسىھ ساۋاقلاب ساقايتىدۇ. ھازىر تۇر، ياتقان يەرنى تەرتپىلە! دېدى. ئۇ دەرھال تۇردى.
ACT 9:35	ئەنبىاسنى كۆرگەن لىددا شەھىرىدىكى ۋە شارون رايوندىكىلەرنىڭ ھەممىسى توۋا قىلىپ رەبگە باغانىدى.	ئەنبىاسنى كۆرگەن لىددا شەھىرىدىكى خەلق بىلەن شارون رايوندىكىلەرنىڭ ھەممىسى رەبىگە يولقا سېلىپ، ئۇنىڭغا ئىشىنىپ كەتتى.
ACT 9:36	يۈپىا شەھىرىدە بولۇسا تابىتا ئىسىملىك بىر ئايال مۇخلiss بار ئىدى (ئۇنىڭ ئىسىمى گېڭىچىدە «دوركااس» ئىدى). ئۇ ھەردائىم ياخشى ئەمەللەر ۋە خەير-ساخاۋەتلىك ئىشلارغا بېرىلەتتى.	يۈپىا شەھىرىدە تابىتا دەپ ئاتالغان بىر ئايال بار ئىدى، گېڭىچە دوركاس دەيمۇ تونوُلۇپتۇ. ئۇ ھەرقايىسى ۋاقتىلarda ياخشى ئىشلارنى قىلىپ، خەير-ساخاۋەتلىك ئىشلارغا سەزگۈر بولۇپ تۇراتتى.
ACT 9:37	شۇ كۈنلەرde شۇنداق بولدىكى، ئۇ كېسەل بولۇپ، ئۆلۈپ كەتتى. كىشىلەر جەسەتنى يۈيُوب، ئۇستۇنلىكى قەھەتتىكى بىر ئۆيگە ياتقۇرۇپ قويدى.	شۇ ۋاقتىلarda، ئۇ كېسەل بولۇپ ئۆلۈپ كەتتى. خەلق جەسەتنى يۈيُوب، يوققى قەھەتتىكى ئۆيگە قويۇپ قويۇشتى.
ACT 9:38	يۈپىا شەھىرى لىددا شەھىرىگە يېقىن بولغاچقا، يۈپىادىكى مۇخلislar	يۈپىا شەھىرى لىددا شەھىرىگە يېقىن بولغاچقا، يۈپىادىكى مۇخلislar

Reference	Before	After
ACT 9:39	<p>پیترؤسنىڭ لىددادا ئىكەنلىكىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ ئالدىغا ئىككى ئادەم ئەۋەتتى. ئۇلار: «هایال بولماي پېئىمىزغا كەلسەڭ!» – دەپ يېلىندى.</p> <p>پیترؤس ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇلار بىلەن بىلە يوپىاغا باردى. يوپىاغا يېتىپ كېلىشى بىلەن ئۇلار ئۇنى ئۇستۇنلىق ئۆيگە تىسىك ئۆيگە باشلاپ چىقىتى.</p> <p>بارلىق تۇل ئاياللار پیترؤسنىڭ ئەتراپىغا ئولىشىپ، يىغا-زار قىلىشىپ ئۇنىڭغا دوركاسىنىڭ ئۇلار بىلەن بىلە بولغان ۋاقتىدا ئۆزلىرىگە تىكىپ بەرگەن كۆڭلەك-كېيمىلىرىنى كۆرسىتىشتى.</p>	<p>پیترنىڭ لىددا ئىكەنلىكىنى بىلېپ، ئۇنىڭغا ئىككى كىشى ئەۋەتتى. ئۇلار: «تېز كەلگىن، پېئىمىزغا كەت!» دەپ سورىدى.</p> <p>پیتر تۇرۇپ كەتتى، ئۇلار بىلەن يوپىاغا باردى. يوپىاغا يېتىپ كەلگەندە، ئۇلار ئۇنى ئۇستۇنلىق ئەتراپى كەلسەتكە ئېلىپ باردى. بارلىق تۇل ئاياللار ئېغىزلاپ، پیترنىڭ ئالدىغا جەم بولۇپ، دوركاسىنىڭ ئۆزلىرىگە تىكىن كېيمىلىرىنى كۆرسەتتى.</p>
ACT 9:40	<p>لېكىن پیترؤس ھەممە يەننى چىقىرىۋېتىپ، تىزلىنىپ ئولتۇرۇپ دۇئا قىلىدى. ئاندىن ئۇ جەسەتكە قاراپ: – تابتا، ئورنۇڭدىن تۇرا! – دېدى. تابتا كۆزلىرىنى ئاچتى، پیترنى كۆزلىپ، پیترؤسنى كۆرۈپ، ئورنىدا ئولتۇردى.</p>	<p>پیتر ھەممىسىنى چىقارغاندىن كېيىن، تىزلىنىپ دۇئا قىلىدى. كېيىن جەسەتكە قاراپ: «تابتا، تۇرا!» دېدى. تابتا كۆزلىرىنى ئاچتى، پیترنى كۆرۈپ، ئورنىدا ئولتۇردى.</p>
ACT 9:41	<p>پیترؤس ئۇنىڭغا قوللىنى ئۇزىتىپ ئۇنى يوّلەپ تۇرغۇزىدى ۋە مۇقەددەس بەندىلەر بىلەن تۇل ئاياللارنى چاقىرىپ، دوركاسىنى ئۇلارغا تىرىك تايششۇرۇپ بەردى.</p>	<p>پیتر ئۇنىڭغا قوللىنى تارتىپ، ئۇنى تۇرغۇزۇپ قويالا ۋە مۇقەددەس كىشىلەر بىلەن يالغۇز ئاياللارنى چاقىرىپ، دوركاسىنى ئۇلارغا ھاياتلىقتا كۆرسەتتى.</p>
ACT 9:42	<p>بۇ خەۋەر يوپىانىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا تېز يايلىپ كەتتى، شۇنىڭ بىلەن بۇ خەۋەر يۇتكۇل يوپىاغا تارقىلىپ، نۇرغۇن كىشىلەر رەبگە ئېتىقاد قىلىدى.</p>	<p>كۆپ كىشىلەر رەبىگە ئىشىنىپ قالدى.</p>
ACT 9:43	<p>شۇنداق بولدىكىن، پیترؤس يوپىادا سىمۇن ئىسىملەك بىر كۆنچىنىڭ ئۆيىدە ئۇزۇن كۇنلەر تۇردى.</p>	<p>شۇنداق بولۇپ، پیترؤس يوپىادا سىمۇن دېگەن كۆنچىنىڭ ئۆيىدە ئۇزۇن ۋاقتى تۇردى.</p>
ACT 10:1	<p>قەيسەرييە شەھىرىدە كورنلىي ئىسىملەك بىر ئادەم بولۇپ، ئۇ رىم قوشۇنىنىڭ قوشۇنىدىكى «ئىتالىيەللىكەر» قىسىمىنىڭ يۈزبېشى ئىدى.</p>	<p>قەيسەرييە شەھىرىدە كورنلىي دەپ بىر كىشى بار، ئۇ رىم قوشۇنىنىڭ ئىتالىيە قىسىمدا يۈزباشى بولۇپ تۇر.</p>
ACT 10:2	<p>ئۇ ئىخلاصمەن ئادەم بولۇپ، ئۆزى ۋە يۇتكۇل ئۆيىدىكىلىرى خۇدادرىن قورقاتتى. ئۇ مەردلىك بىلەن نامراتلارغا خەير-ساخاۋەت قىلىپ، دائىم خۇداغا دۇئا-تىلاۋەت قىلاتتى.</p>	<p>ئۇ ئىيادەتچان بىر كىشى بولۇپ، ئۆزى ۋە يۇتكۇن ئائىلىسى خۇدانى قورقۇۋاتىدۇ. ئۇ كۆپ ياردەم بېرىپ، كەمبەگەللەرگە خەير قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ، ھەرقايسى ۋاقتىتا خۇداغا دۇئا قىلىپ كېتىپ تۇرۇۋاتىدۇ.</p>
ACT 10:3	<p>بىر كۆنچىنىڭ سائەت ئۆپتە، بىر كۆرۈنۈشتە خۇدا بىر كۆرۈنۈشتە خۇدا بىر كۆنچىنىڭ سائەت ئۆپتە، بىر كۆرۈنۈشتە خۇدا بىر كۆرۈنۈشتە خۇدا بىر كۆنچىنىڭ كەلگەنلىكىنى ئاشكارا كۆردى. يەرشتە ئۆزلىي!</p>	<p>بىر كۆنچىنىڭ سائەت ئۆپتە، بىر كۆرۈنۈشتە خۇدا بىر كۆنچىنىڭ كەلگەنلىكىنى ئاشكارا كۆردى. يەرشتە ئۆزلىي!</p>
ACT 10:4	<p>كۆنچىنى ئۆزى ئۆزى كۆزلىرىنى تىكىپ قاتىق چۈچۈپ: – تەقسىر، نېمە ئىش؟ – دەپ سورىدى. يەرشتە ئۆزى ئۆزى كۆزلىرىنى تىكىپ قاتىق چۈچۈپ: – سېنىڭ دۇئالىرىڭ ۋە خەير- ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭ خۇدا ئالدىغا ئەسلىتمە قۇربانلىقتەك بېرىپ يەتتى.</p>	<p>كۆنچىنى ئۆزى ئۆزى كۆزلىرىنى تىكىپ قاتىق چۈچۈپ: – تەقسىر، نېمە ئىش؟ – دەپ سورىدى. يەرشتە ئۆزى ئۆزى كۆزلىرىنى تىكىپ قاتىق چۈچۈپ: – سېنىڭ دۇئالىرىڭ ۋە خەير- ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭ خۇدا ئالدىغا ئەسلىتمە قۇربانلىقتەك بېرىپ يەتتى.</p>
ACT 10:5	<p>ئەمدى سەن يوپىاغا ئادەم ئەۋەتتىپ، پیترؤس دەيمۇ ئاتىلىدىغان سىمۇن ئىسىملەك ئادەمنى چاقىرىتىپ كەل.</p>	<p>سەددەقەللىرىڭ خۇدانىنىڭ ئالدىغا يادىدا تۇتۇلۇپ قالدى، هاizer سەن يوپىاغا كىشىلەرنى يوللا، سىمۇن دەپ ئاتالغان پېتىنى چاقىرىپ كەل.</p>
ACT 10:6	<p>ئۇ سىمۇن ئىسىملەك بىر كۆنچىنىڭ ئۆيىدە مېھمان بولۇپ تۇرۇۋاتىدۇ. سىمۇنىڭ ئۆزى دېڭىز بويىدا، – دېدى.</p>	<p>ئۇ سىمۇن ئىسىملەك بىر كۆنچىنىڭ ئۆيىدە مېھمان بولۇپ تۇرۇۋاتىدۇ. سىمۇنىڭ ئۆزى دېڭىز بويىدا، – دېدى.</p>
ACT 10:7	<p>ئۇنىڭغا سۆزلىگەن يەرشتە كەتكەندىن كېيىن، كۆنچىنى ئۆيىدىكى خىزمەتچىلەردىن ئىككى كىشىنى ۋە ھەممىشە يېنىدا تۇرۇپ ياردەم بېرىپ تۇرۇچىلار ئىچىدىكى ئىچىدىكى ئىخلاصمەن بىر لەشكەرنى چاقىرىدى.</p>	<p>يەرشتە كەتكەندىن كېيىن، كۆنچىنى ئۆيىدىكى خىزمەتچىلەردىن ئىككى كىشىنى ۋە ھەممىشە يېنىدا تۇرۇپ ياردەم بېرىپ تۇرۇچىلار ئىچىدىكى ئىچىدىكى ئىخلاصمەن بىر لەشكەرنى چاقىرىدى.</p>
ACT 10:8	<p>بارلىق ئىشلارنى چۈشەندۈرگەندىن كېيىن، ئۇلارنى يوپىاغا ئەۋەتتى.</p>	<p>ھەممە ئىشلارنى سادىق سۆزلەپ بەرگەندىن كېيىن، ئۇلارنى يوپىاغا يوللاپ ئەۋەتتى.</p>
ACT 10:9	<p>ئەتىسى ئۇلار سەپەر قىلىپ شەھەرگە يېقىنلاشقا ئادا، چۈش ۋاقتى بولۇپ،</p>	<p>ئەۋەتتىنىڭ كۆننى، ئۇلار شەھەرگە يېقىنلاشقا ئادا، چۈش ۋاقتى بولۇپ،</p>

Reference	Before	After
ACT 10:10	پیتروس دۇئا قىلىش ئۆچۈن ئۆگزىگە چىقىتى.	دۇئا قىلىش ئۆچۈن ئۆستىگە چىقىتى.
ACT 10:11	ئۇنىڭ قورسقى ئېچىپ كېتىپ، بىر نرسە يە دېدى. بىراق ئۇلار غىزما تېيىارلاۋاتقاندا، غايىبانە بىر ئالامەت پیتروسنى ئۇرۇۋالدى.	ئۇ قورۇق سەب كەتنى، بىمەك ئىستەپ قالدى. بىراق ئۇلار بىمەك تېيىارلاۋاتقاندا، بېتېرغا بىر خۇدای كۆرۈنۈش كەلدى.
ACT 10:12	ئۇ سامان ئېچىلىپ، تۆت بۇرجىكىدىن باغانلۇغۇن حالدا يەر يۈزىگە چۈشۈرۈلۈۋاتقان كەڭ داستخانىدەك بىر نەرسىنى كۆردى.	ئۇ كۆردى كى، ئاسمان ئېچىلىپ كەتنى، بىر چوڭ دەستەگە ئوخشاش يارچە ئۇنىڭ ئۆستىگە چۈشۈپ كەتىپ تۇر، بۇ يارچە تۆت بۇرجىسىدىن تۆتۈلۈپ يەرگە تۆۋەنگە چۈشۈرۈلگەن.
ACT 10:13	ئۇنىڭغا بىر ئاۋاز ئاڭلاندى: «ئۇرنۇڭدىن تۇر، پیتروس، ئۇلاردىن سوپۇپ يە!»	ئۇنىڭ ئېچىدە بارلىق تۆت ئاياقلىق ھايۋانلار، قورقۇنچلۇق يەر ھايۋانلىرى، سۆرەپچە ھايۋانلار ۋە ئاسمان قوشلىرى بار edi ئاۋاز ئۇنىڭغا دېدى: «تۇر، يېتىر، ئۆلتۈرۈپ يە!»
ACT 10:14	— ياق، رەب، ھەرگىز بولمايدۇ! مەن ھېچقاچان ھېچقانداق ناياك ياكى هارام نەرسىنى بېگەن ئەمەسمەن! — دېدى پیتروس.	ياق، رەب، ھېچقانداق بولمايدۇ! مەن ھېچقاچان ناياك ياكى هارام نەرسىنى بېگەن ئەمەسمەن!
ACT 10:15	ئاۋاز ئىككىنچى قېتىم كېلىپ: خۇدا تەمىزلىگەن نەرسىنى سەن ھارام دېمە! ئاۋاز ئىككىنچى قېتىم كېلىپ ئۇنىڭغا: — خۇدا ھالال دەپ ياكىلغانى سەن ھارام دېمە! — دېپىلدى.	ئاۋاز ئىككىنچى قېتىم كېلىپ: خۇدا تەمىزلىگەن نەرسىنى سەن ھارام دېمە! ئاۋاز ئىككىنچى قېتىم كېلىپ ئۇنىڭغا: خۇدا ھالال دەپ ياكىلغانى سەن دېدى.
ACT 10:16	بۇ ئىش ئۆچ قېتىم يۈز بېرىپ، ئاندىن داستخانىدەك بولغان شۇ نەرسە دەرھال ئاسманغا ئېلىپ چىقىپ كېتلىدى.	بۇ ئىش ئۆچ قېتىم تەكارالىنسا، شۇ تەخسە دەرھال ئاسمانغا كەتنى.
ACT 10:17	پیتروس كۆرگەن غايىبانە ئالامەتنىڭ مەنسىسى توغرىسىدا قايىمۇقۇپ يەۋەتكەن كىشىلەر سىموننىڭ ئۆپىنى تايقان، دەرۋازا ئالدىدا تۇرۇپ قالدى. تۇرۇزدا، مانا كورنىلى ئەۋەتكەن كىشىلەر سىموننىڭ ئۆپىنى تېپىپ، دەرۋازا ئالدىدا تۇراتىن.	پیتروس كۆرگەن رۆيىچەنلەك مەنسىنى ئۆيلىنىپ تۇرغاندا، كورنىلى ئەۋەتكەن كىشىلەر سىموننىڭ ئۆپىنى تايقان، دەرۋازا ئالدىدا تۇرۇپ قالدى. تۇرۇزدا، مانا كورنىلى ئەۋەتكەن كىشىلەر سىموننىڭ ئۆپىنى تېپىپ، دەرۋازا ئالدىدا تۇراتىن.
ACT 10:18	ئۇلار كىشىلەرگە چاقىرىپ سورىدى: سىمۇن، يېتىر دەپ ئاتالغان كىشى، بۇ ئۇلار بىرسىنى چاقىرىپ، ئۇسگىدىن پیتروس دەپمۇ ئاتىلىدىغان سىمۇن دېگەن بىرسى بۇ يەردە تۇرامدۇ؟ — دەپ سورىدى.	ئۇلار كىشىلەرگە چاقىرىپ سورىدى: سىمۇن، يېتىر دەپ ئاتالغان كىشى، بۇ ئۇلار بىرسىنى چاقىرىپ، ئۇسگىدىن پیتروس دەپمۇ ئاتىلىدىغان سىمۇن يەردە تۇرامدۇ؟
ACT 10:19	پیتروس تېبخىچە شۇ غايىبانە ئالامەتنىڭ مەنسىسى ئۆستىدە ئۆيلىنىۋاتقاندا، روھ ئۇنىڭغا: — مانا، سېنى ئۆچ ئادەم ئىزدەپ كەلدى.	پیتروس ئۇ كۆرگەن رۆيىچەنلى ئويلاشقاندا، روھ ئۇنىڭغا: «با، سېنى ئۆچ كىشى ئىزدەۋاتىدۇ!»
ACT 10:20	ئۇرنۇڭدىن تۇر، يەسكە چۈش، ھېچ ئىككىلەنمە ئۇلار بىلەن بىلە بارغىن. چۈنكى ئۇلارنى ئەۋەتكۈچى مەن! — دېدى.	تۇر، تۆۋەنگە چۈش، ھېچ ئىككىلەنمە، ئۇلار بىلەن بىرگە بارغىن. چۈنكى ئۇلارنى مەن يوللىدىم!
ACT 10:21	يېتىر ئاستىغا چۈشۈپ، ئۇ ئادەملەرگە: «سىلەر ئىزدەۋاتقان كىشى مەن، بۇ يېتىر دەپ ئادەملەرگە: سىلەر ئىزدەنگەن كىشى مانا مەن بولىمەن. بۇ يەرگە كېلىش سەۋېبىڭلار نېمىكىن؟ — دېدى.	يېتىر ئاستىغا چۈشۈپ، ئۇ ئادەملەرگە: «سىلەر ئىزدەۋاتقان كىشى مەن، بۇ يېتىر دەپ ئادەملەرگە: سىلەر ئىزدەنگەن كىشى يەرگە كېلىش سەۋېبىڭلار نېمە؟» دېدى.
ACT 10:22	ئۇلار جاۋاب بەردى: كورنىلى، رىملىق يۈزبىاش، راستچىل ۋە خۇداغا يۇتكۈل يەھۇدى خەلقى تەرپىلىگەن كورنىلى ئىسىمىلىك رىملىق يۈزبىشى مۇقەددەس بىر يەرشتە تەرىپىدىن سىزنى ئۆيگە چاقىرتىپ، سىزدىن سۆز-كالام ئاڭلاشقا ئەمە قىلىنغان! — دېدى.	ئۇلار جاۋاب بەردى: كورنىلى، رىملىق يۈزبىاش، راستچىل ۋە خۇداغا ئىتائەتچان بىر كىشى، بارلىق يەھۇدىلار تەرىپىدىن ياخشى باھالىنىدۇ. بىر يۇتكۈل يەھۇدى خەلقى تەرپىلىگەن كورنىلى ئىسىمىلىك رىملىق يۈزبىشى مۇقەددەس بىر يەرشتە تەرىپىدىن سىزنى ئۆيگە چاقىرتىپ، سىزدىن سۆزلىرىڭلارنى ئاڭلاشقا دەپ ئەمە قىلغان! دېدى.
ACT 10:23	شۇڭا يېتىر ئۇلارنى ئۆيگە چاقىرىپ، ياخشى قىلىپ مېھمان قىلدى. كېپىن شۇڭا يېتىر دەپ ئادەم، خۇدادرىن قورقىدىغان، شۇنداقلا تۇرۇپ، ئۇلار بىلەن بىلە يولغا كەتنى. يوپىدىكى قېرىنداشلارنىڭ بەزلىرى ئەتسىسى ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇ ئۇلار بىلەن بىلە يولغا چىقىتى. يوپىادىكى قېرىنداشلاردىن بەزلىرى ئۇلارغا ھەمراھ بولۇپ ماڭدى.	شۇڭا يېتىر ئۇلارنى ئۆيگە چاقىرىپ، ياخشى قىلىپ مېھمان قىلدى. كېپىن شۇڭا يېتىر دەپ ئادەم، خۇدادرىن قورقىدىغان، شۇنداقلا تۇرۇپ، ئۇلار بىلەن بىلە يولغا كەتنى. يوپىدىكى قېرىنداشلارنىڭ بەزلىرى ئەتسىسى ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇ ئۇلار بىلەن بىلە يولغا چىقىتى. يوپىادىكى قېرىنداشلاردىن بەزلىرى ئۇلارغا ئۇلارغا بولۇپ باردى.
ACT 10:24	ئىككىنچى كۈندە، ئۇلار قەيىسەرەرەيەگە كېلىپ يېتىشتى. كورنىلى تۇغقانلىرى ئىككىنچى كۈنى، ئۇلار قەيىسەرەرەيەگە بېتىپ باردى. ئەمدى كورنىلى ۋە ياقان دوستلىرىنى ئۆيگە چاقىرغان، يەتىر بىلەن دوستلىرىنى خاس حالدا تۇغقانلىرى ۋە يېقىن يار-بۇرا دەرلەرىنى ئۆيگە چاقىرىپ، يېتىر سلارنى تەققەزارلىق بىلەن كۆتۈپ تۇراتىن.	ئىككىنچى كۈندە، ئۇلار قەيىسەرەرەيەگە كېلىپ يېتىشتى. كورنىلى تۇغقانلىرى ئىككىنچى كۈنى، ئۇلار قەيىسەرەرەيەگە بېتىپ باردى. ئەمدى كورنىلى ۋە ياقان دوستلىرىنى ئۆيگە چاقىرغان، يەتىر بىلەن دوستلىرىنى خاس حالدا تۇغقانلىرى ۋە يېقىن يار-بۇرا دەرلەرىنى ئۆيگە چاقىرىپ، يېتىر سلارنى كۆتۈپ تۇراتىن.
ACT 10:25	پیتروس ئۆيگە كېرىپ كەتكەندە، كورنىلى ئالدىغا چىقىپ، ئايقلارغا ساجىدە يېتىر ئۆيگە كېرىپ كەتكەندە، كورنىلى ئالدىغا چىقىپ، ئايغىغا ئۆزىنى ئېتىپ	پیتروس ئۆيگە كېرىپ كەتكەندە، كورنىلى ئالدىغا چىقىپ، ئايقلارغا ساجىدە يېتىر ئۆيگە كېرىپ كەتكەندە، كورنىلى ئالدىغا چىقىپ، ئايغىغا ئۆزىنى ئېتىپ

Reference	Before	After
ACT 10:26	لېكىن يېتىروس دەرھال ئۇنى يۆلەپ تۇرۇزۇپ: – ئورۇڭدىن تۇرغىن! مەنمۇ بىر ئىنسان، خالاس! – دېدى.	يېتىروس ئۇنى تۇرۇغۇزۇپ: «تۇرا، مەنمۇ بىر كىشى!» دېدى.
ACT 10:27	ئۇ كۆرنىلىكى گەپ قىلغاج ئۆيگە كىرىۋىدى، ئۆينىڭ ئىچىگە يىغىلغان توب- توب ئادەملىرىنى كۆردى.	ئۇ كۆرنىلىي بىلەن سۆزلەشكەندىن كېيىن، ئۆيگە كىرىپ، ئىچىدە يىغىلغان ئادەملىرىنى كۆردى.
ACT 10:28	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سەلەرگە مەلۇمكى، بىز يەھۇدىسلەرگە، يات مىللەتلىككەر بىرسى بىلەن باردى-كەلدى قىلىشى ياكى ئۆيلىرىگە كىرىشى تەۋرات قانۇن- ئەقىدىلىرىمىزگە خلاپ. لېكىن خۇدا ماڭا ھېچقانداق ئادەمنى ناياك ياكى هارام دېمەسىلىكىم كېرەكلىكىنى ئایان قىلدى.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سەلەر بىلىسىلەركى، بىز يەھۇدىسلەرگە، يات مىللەتلىككەر بىلەن ئالاققە قىلىش ياكى زىيارەت قىلىش قانۇنلارغا قارشى. لېكىن خۇدا ماڭا كۆرسەتىسىكى، ھېچقانداق كىشىنى ناياك ياكى هارام دېمەسىلىك كېرەك.»
ACT 10:29	شۇنىڭ ئۇچۇن سەلەر ئادەم ئەۋەتىپ مېنى چاقىرغاندا، ھېچ رەت قىلماي ئالدىڭلارغا كەلدىم. ئەمدى سوراي، مېنى نېمە دەپ چاقىرىدىڭلار؟ – دېدى.	شۇڭا سەلەر مېنى چاقىرغاندا، ھېچ قارشىلىق كۆرسەتماستىن كەلدىم. هازىز، سەلەر مېنى نېمىش ئۇچۇن چاقىرىدىڭلار، دېگەن سوئالىم بار؟
ACT 10:30	كۆرنىلىي مۇنداق دېدى: – تۆت كۆنلىك ئالدىدا بۈگۈنكى مۇشۇ ۋاقتىقچە كىيمىلىرىدىن نۇر چاقناب تۇرىدىغان بىر ئادەم ئالدىمدا يەيدا بولۇپ ئۆرە تۇردى:	كۆرنىلىي دېدى: «تۆرتىنجى كۆندىن باشلاپ بۈگۈن بۇ ۋاقتىتا روزا توڭۇۋاتىمەن؛ سائىت ئۆچتە ئۆيىدە دۇئا قىلىۋاتاتىم. شۇ ۋاقتىتا كىيمىلىرى روزا توڭۇۋاتىمەن؛ سائىت ئۆچتە ئۆيىدە دۇئا قىلىۋاتاتىم. توپۇقسىز يورۇق بولغان بىر ئادەم مەنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ قالدى.»
ACT 10:31	«كۆرنىلىي! دۇئاپىڭ ئىجابەت قىلىنى ۋە خەير-ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭ خۇدا ئالدىغا ھەلسەتىمە قۇربانلىقتەك يەتنى.	«كۆرنىلىي! سىنىڭ دۇاگىنى خۇدا ئاڭلاپ قويۇپتۇ ۋە سىنىڭ ياخشى ئىشلىرىڭ خۇدا ئالدىغا خاتىرە سۈپىتىنە يەتكەن.»
ACT 10:32	شۇڭا يوپىاغا ئادەم ئەۋەتىپ، يېتىروس دەپمۇ ئاتىلىدىغان سىمون ئىسىملىك ئادەمنى چاقىرىتىپ كەل. ئۇ دېڭىز بويىدا ئولتۇرالقۇق سىمون ئىسىملىك بىر كۆنچىنىڭ ئۆيىدە مېھمان بولۇپ تۇرۇۋاتىدۇ» دېدى.	شۇڭا يوپىاغا كىشى ئەۋەتىپ، يېتىر دەپ تۈنۈلغان سىموننى چاقىرىتىپ كەلگەن. ئۇ دېڭىز كەينىسىدە تۇراتغان سىموننىڭ ئۆيىدە قالۇتىدۇ، ئۇ كەلگەندە سىز بىلەن سۆزلىشىدۇ.
ACT 10:33	شۇنىڭ ئۇچۇن، دەرھال ئۆزلىرىنى چاقىرىپ كېلىشىكە ئادەم ئەۋەتىنىڭندىم. ئۆزلىرى كۈلبەمگە كېلىپ ياخشى قىلدىلا! ئەمدى بىز ھەممە يەن خۇدا ئۆزلىرىگە ئەم قىلغان بارلىق سۆزلەرنى ئاڭلاش ئۇچۇن خۇدانىڭ ئالدىدا ھازىز تۇرۇۋاتىمىز.	شۇ ئۇچۇن، دەرھال ئادەملىرىنى چاقىرىپ كەلگۈزۈپ قويغانىمەن. سىز كېلىپ ياخشى قىلىشقا رازى بولدىڭىز؛ هازىز بىز ھەممىسىمىز خۇدانىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، ئۇ سىزگە بەرگەن بارلىق سۆزلەرنى ئاڭلاشقا تەبىار تۇرۇۋاتىمىز.
ACT 10:34-35	يېتىروس ئاغزىنى ئېچىپ مۇنداق دېدى: – بەرھەق، مەن خۇدانى ھېچقانداق ئادەمگە يۈز-خاتىرە قىلمايدۇ، دەپ چۈشىنىپ يەتسىم؛ بەلكى ھەر ئەلدىن بولغانلار ئىچىدە ئۆنىڭدىن قورقىدىغان ۋە ھەققانىيەت يۈرگۈزىدىغان كىشى بولسلا، ئۇنىڭ ئالدىدا مەقىۇلدور.	يېتىر سۆز ئېچىپ دېدى: «ھەققى، مەن چۈشەندىمكى، ئەلا ھېچكىمگە يېزلى قىلمايدۇ؛ بەلكى ھەر قايسىس جەدۇھلىدىن كىشىلەر ئارسىدا ئۇنى سوقۇيدىغان ۋە توغرا ياشايدىغانلار ئۇنىڭ تەرەپدىن قوبۇل قىلىنىدۇ.»
ACT 10:36	خۇدا ئىسرائىل خەلقىگە يەتكۈزگەن سۆز-كالام، يەنى ئەيىسا مەسىھ ئارقىلىق (ئۇ یۇتكۈل مەھجۇدارغا رەبىدۇر) ئىناق-جاڭىرچەملىك جاڭارلانغان خۇش خەۋەر سەلەرگە مەلۇمغۇ.	خۇدا ئىسرائىل ئوغۇللىرىغا يوللىغان سۆزنى، ئەيىسا مەسىھ ئارقىلىق ئىسىسالىقنى ياراق قىلىپ، چۈنكى ئۇ ھەممە ئىشلارنىڭ رەبى بولۇپ تۇرۇدۇ.
ACT 10:37-38	سەلەرنىڭمۇ يەھىيا يېغەمبەر چۆمۈلدۈرۈش چاقىرىقىنى يەتكۈزگەندىن تارتىپ، گاللىيەدىن باشلاپ يۇتكۈل يەھۇدىيە زېمىنلىرىدا ناسارەتلىك ئەيىسا توغرۇلۇق گۇۋاھلىقتىن – يەنى خۇدانىڭ قانداق قىلىپ ئۇنى مۇقۇھىدىس روھ ۋە كۈچ بىلەن مەسىھ قىلغان، شۇڭا ئۇ ھەر قايداپ ياخشى ئىشلار قىلىپ، ناسارېت ھەققىدە نېمە بولغانلىق. خۇدا ئۇنى مۇقۇھىدىس روھ ۋە كۈچ شەيتان تەرەپدىن زىيان كۆرگەن كىشىلەرنىڭ ھەممىسىنى ساقلاپ كەتكەن. چۈنكى خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئىدى.	سەلەر بىلىسىلەركى، يەھىيا يېغەمبەر سۇغۇرۇش چاقىرىقى قىلغان ۋاقتىتىن باشلاپ، گاللىيەدىن يۇتون يەھۇدىيە كەرقالغان ئەيىسا ناسارېت ھەققىدە نېمە بولغانلىق. خۇدا ئۇنى مۇقۇھىدىس روھ ۋە كۈچ بىلەن مەسىھ قىلغان، شۇڭا ئۇ ھەر قايداپ ياخشى ئىشلار قىلىپ، شەيتان تەرەپدىن زىيان كۆرگەن كىشىلەرنىڭ ھەممىسىنى ساقلاپ كەتكەن. چۈنكى خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئىدى.

Reference	Before	After
ACT 10:39	بىزمو ئۇنىڭ هەم يەھۇدىلارنىڭ زېمىندا ھەم بېرۇسالىمدا قىلغان يۇتون ئەمەللەرىنىڭ گۇۋاھچىلىرى. ئۇلار ئۇنى ياغاچقا ئېسىشى بلەننمۇ ئۆلتۈردى.	بىز ئۇنىڭ يەھۇدىلەر دۆلسىدە ۋە بېرۇسالىمدا قىلغان ھەر شەپىلىرىنى گۇۋاھلىدۇق. ئۇلار ئۇنى دەرەختىگە ئېسىپ ئۆلتۈردى.
ACT 10:40-41	بىراق ئۆچىنچى كۇنى، خۇدا ئۇنى قايىتا تىرىلدۈرۈپ نامايان قىلىدى. بىراق ھەممە كىشىلەرگە ئەمەس، يەقەت خۇدا ئۆزى ئالدى بلەن تاللىغان گۇۋاھچىلار، يەنى ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلگەندىن كېيىن ئۇنىڭ بىلەن ھەماستىخان بولغان بىزلەرنىڭ ئارىمىزدا نامايان قىلىدى.	بىراق، ئۆچىنچى كۇنى، خۇدا ئۇنى قايىتا ھايات قىلىدى ۋە كۆرسەتنى. بۇ، ھەممە كىشىگە ئەمەس، يەقەت خۇدا تەرپىدىن ئالدىن تاللىغان گۇۋاھلارغا، يەنى بىزنىگە، كۆرسەتنى، چۈنكى بىز ئۇ تىرىلگەندىن كېيىن ئۇ بىلەن بىرگە تاماق يېسىپ ۋە ئىچتىك.
ACT 10:42	ئۇ بىزگە خەلقىخە خۇش خەۋەر يەتكۈزۈشنى ۋە ئۆزىنىڭ خۇدا تەرپىدىن تىرىكىلەر ۋە ئۆلگەنلەرنىڭ سوراچىسى قىلىنىپ تەينلەنگۈچى ئىكەنلىكىنى جاكارلاشنى ئەمر قىلىدى.	ئۇ بىزگە خەلقىخە ياخشى خەۋەر تەقدىم قىلىشنى بۇيرۇدى ۋە گۇۋاھلىق قىلىشىمىزنى: ئەيسا خۇدا تەرپىدىن تىرىكىلەر بلەن ئۆلگەنلەرنىڭ ھاكىمى بولۇپ تەينلەنگەنلىكىنى ئېنىق دەپ ئېتىشىمىزنى.
ACT 10:43	بارلىق يەغەمبەرلەر ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىدۇك، ھەركىم ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلغان بولسا ئۇنىڭ نامى ئارقىلىق گۇناھلىرى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.	ھەممە يەغەمبەرلەر ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىپ تۇرۇتۇ، ھەر كىم ئۇنىڭغا ئىشىنىپ قالسا، ئۇنىڭ ئىسمى ئارقىلىق گۇناھلىرى كەچۈرۈلۈپ كېتىدۇ.
ACT 10:44	پىترۇس تېخى بۇ سۆزلەرنى قىلىۋاتقاندا، مۇقەددەس روھ سۆز-كالامنى ئاڭلۇاتقان ھەممە كىشىلەرگە كەلدى.	پىتپۇس بۇ سۆزلەرنى ئېتىۋاتقاندا، مۇقەددەس روھ سۆزنى ئاڭلۇاتقان ھەر بىلەن بىرگە كەلگەن ئىشەنگۈچىلەر ھەر بىرى، مۇقەددەس روھنىڭ غەير يەھودىلەرگەم سۇيۇپ توڭولگەنلىكىنى كۆرگەندە، كۆپ ھەيران بولدى.
ACT 10:45	پىترۇس بلەن بىلەلە كەلگەن خەتىلىك بولغان ئىشەنگۈچىلەرنىڭ ھەربىرى مۇقەددەس روھنىڭ يات ئەلەردىكىلەر كىمۇ ئاتا قىلىنىپ توڭولگەنلىكىنى كۆرۈپ بەك ھەيران بولۇشتى.	پىتپۇس بلەن بىلەن بىرگە كەلگەن ئىشەنگۈچىلەر ھەر بىرى، مۇقەددەس روھنىڭ غەير يەھودىلەرگەم سۇيۇپ توڭولگەنلىكىنى كۆرگەندە، كۆپ ھەiran بولدى.
ACT 10:46	چۈنكى ئۇلارنىڭ كارامەت نامەلۇم تىللاarda سۆزلىشىپ خۇدانى ئۇلۇغلىغانلىقىنى ئاڭلىدى. شۇڭا پىتپۇس:	چۈنكى ئۇلار نامالۇم تىللار بلەن سۆزلەشىپ، خۇدانى چوڭ كۆرسەتلىپ تۇرۇشنى ئاڭلىدى.
ACT 10:47	بۇ كىشىلەر بىزگە ئوخشاش مۇقەددەس روھنى ئالغان بولسا، كىم ئۇلارنى - مۇشۇ كىشىلەر بىزگە ئوخشاش مۇقەددەس روھنى قوبۇل قىلىشنى بولغان بولسا، كىم ئۇلارنىڭ سۇغا چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلىشنى توسالىسىن؟! – دېدى.	بۇ كىشىلەر بىزگە ئوخشاش مۇقەددەس روھنى ئالغان بولسا، كىم ئۇلارنى - مۇشۇ كىشىلەر بىزگە ئوخشاش مۇقەددەس روھنى ئۆلۈرگەنلىقىنى توسالايدۇ؟ دېدى.
ACT 10:48	شۇ ۋاقتىتا ئۇ ئۇلارغا رەبىنىڭ ئىسمى بلەن چۆمۈش دەپ بۇيرىدۇ. كېيىن ئۇنىڭ بلەن ئۇ ئۇلارنىڭ رەبىنىڭ نامىدا چۆمۈلدۈرۈلۈشىنى بۇيرۇدى. ئاندىن ئۇلار پىتپۇسنىڭ ئۇلار بلەن بىزىنەچە كۈن تۇرۇشنى ئۆتۈندى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ ئۇلارغا رەبىنىڭ ئىسمى بلەن چۆمۈش دەپ بۇيرىدۇ. كېيىن ئۇنىڭ بلەن ئۇ ئۇلارغا رەبىنىڭ ئىسمى بىر نەچە كۈن بلەلەن بولۇشنى ئىستەيدۇ.
ACT 11:1	روسواللار ۋە يېتكۈل يەھۇدىيەدىكى باشقا قېرىنداشلار يات ئەللىكەرنىڭمۇ خۇدانىڭ سۆز-كالامنى قوبۇل قىلغانلىقىنى ئاڭلىدى.	روسواللار ۋە يەھۇدىيەدىكى بارقىلىق قېرىنداشلار، يات خەلقەرنىڭ خۇدا سۆزنى قوبۇل قىلغانلىقىنى ئاڭلىدى.
ACT 11:2	شۇڭا، پىتپۇس بېرۇسالىمغا قايتقاندا، خەتىلىك بولغان ئىشەنگۈچىلەر ئۇنى ئېبىكە بۇيرۇپ:	شۇ ۋاقتىتا، پىتپۇس بېرۇسالىمغا بارغاندا، خاتنا قىلغان ئىشەنگۈچىلەر ئۇ بلەن مۇنازانىرە قىلىدى:
ACT 11:3	سەن خەتنە قىلىنىغان ئادەملەرنىڭ ئۆيىدە مېھمان بولۇپ، ئۇلار بلەن ھەماستىخان بولۇڭ؟! – دېدى.	سەن خەتنە قىلىنىغان كىشىلەرنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئۇلار بلەن بىرگە تاماق يېپ كەتتىڭمۇ؟!
ACT 11:4	بىراق پىتپۇس يۇتون ئىشنى باشىتىن-ئاخىرغا ئۇلارغا بىر-بىرلەپ چۈشەندۈرۈپ	ئەمما پىتپۇس بارلىق ئىشلارنى باشىدىن ئاخىرغا قەدر ئۇلارغا بىراق-يىراق ئېنىق چۈشەندۈردى
ACT 11:5	مۇنداق دېدى: – يوپىيا شەھىرىدە دۇئا قىلىۋاتقىنىمدا، غايىبانە كۆرۈنۈش مېنى ئورىۋېلىپ، بىر ئالامەتى كۆرۈم. كەڭ داستىخانەك بىر نەرسە تۆت بۇرجىدىن باغانلىغان حالدا ئاسماناندىن چۈشۈپ، مېنىڭ يېنىمدا توختىدى.	مۇنداق دېدى: يوپىيا شەھىرىدە دۇئا قىلىۋاتقىنىمدا، مەن روھى يېزىدە بىر كۆرۈنۈشنى كۆرۈم، بىر چوڭ ئۇthon تۆت بۇلۇق بلەن باغانلىغان حالدا ئاسماناندىن چۈشۈپ كەلدى ۋە مەننمۇ يېنىدا توختىدى.
ACT 11:6	ئۇنىڭغا كۆز تىكىپ قارسىام، ئىچىدە ھەرخىل تۆت يۇتلۇق ھايۋانلار، ياؤابى ھايۋاناتلار، يەپىغىلىغۇچىلار، ئاسماناندىكى ئۇچار-قاناتلارمۇ بار ئىكەن.	مەن ئۇنىڭغا ئىزلىتىپ قارىدىم، ئىچىدە ھەر خىل تۆت ئاياقلىق ھايۋانلار، يەپىدا يالپۇز ھايۋانلار ۋە جىنجىلار، ئاسماناندىكى قۇشلار بار ئىكەن.
ACT 11:7	ئاندىن: «ئۇرۇنۇڭدىن تۇر پىتپۇس، ئۇلاردىن سويۇپ يە!» دېگەن بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم.	كېيىن: «تۇر، پىتپۇر، ئۇلدۇر ۋە يە!» دېگەن بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم.

Reference	Before	After
ACT 11:8	مهن: «يا رهب، هه رگز بولمايدو! مهن هېچقاچان هەرقانداق نايالك ياكى هارام نەرسىنى ئاگزىمغا ئالغان ئەمە سەمن!» دېدىم.	مهن: «يا رهب، بۇ هەرگز بولمايدو! مهن هېچقاچان نايالك ياكى هارام نەرسىلەرنى ئاگزىمغا ئالمىغان!» دېدىم.
ACT 11:9	بىراق ماڭا يەنە: «خۇدا ھالال دەپ ياكلىغان نەرسىنى سەن ھارام دېمە!» دېگەن ئاۋاز ئاڭلادنى.	ئەممە ماڭا قايتا: «خۇدا تەمىزلەپ قويغان نەرسىلەرنى سەن ھارام دەپ ئاتامە!» دېگەن ئاۋاز ئاڭلادشىم.
ACT 11:10	بۇ ئىش ئۆچ قېتىم شۇنداق تەكارلىنىپ، ئاخىر بۇلارنىڭ ھەممىسى ئاسمانغا قايتىدىن تارتىپ كېتىلىدى.	بۇ ئىش ئۆچ قېتىم بولدى، ئاخىردا ھەممە ئەشىيا آسمانغا قايتۇرۇلدى.
ACT 11:11	شۇ دەرىجەدە، قەيسەرييەدىن مېنى چاقىرىشقا ئەۋەتكەن ئۆچ كىشى، مەن مانا دەل شۇ چاغدا، قەيسەرييەدىن مېنى چاقىرىشقا ئەۋەتلەگەن ئۆچ كىشى مەن تۇرغان ئۆپىنىڭ ئالدىغا كەلدى.	تۇرغان ئۆيگە كەلدى.
ACT 11:12	مۇقەددەس روھ مېنى ھېچ گەپ قالدۇرماي، ئۇلار بىلەن بىلە كېتىشكە دەپ بۇيرىدى. مۇشۇ ئالىتە قېرىنداشمۇ مەن بىلەن بىلە باردى. قەيسەرييەگە پېتىپ كېلىپ، ھېلىقى ئادەمنىڭ ئۆيگە كىردۇق.	مۇقەددەس روھ مېنى ھېچ گەپ قالدۇرماي، ئۇلار بىلەن بىلە كېتىشكە دەپ بۇيرىدى. بۇ ئالىتە قېرىنداشلارمۇ مەن بىلەن بىلە كېتىپ باردى ۋە بىز ئۇ كىشىنىڭ ئۆيگە كىردۇق.
ACT 11:13	بۇ كىشى بىزگە ئۆزىنىڭ ئۆيىدە بېيدا بولۇپ تۇرغان بىر پەرشتىنى قانداق كۆرگەنلىكىنى ئېيتىنى. يەرشتە ئۇنىڭغا: «سەن يوپىغا ئادەم ئەۋەتىپ، پېتۇس دەيمۇ ئانلىدىغان سىمۇن ئىسىملىك بىر ئادەمنى چاقىرىتىپ كەل،	بۇ كىشى بىزگە، ئۆيىدە كۆرۈنۈپ تۇرغان بىر پەرشتىنى قانداق كۆرگەنلىكىنى سۆزلەپ بەردى. يەرشتە ئۇغا: «سەن يوپىغا كىشىلەر ئەۋەتىپ، پېتىپ دەپ ئاتالغان سىمۇننى چاقىرىتىپ كەلگەن،»
ACT 11:14	ئۇ ساڭى سىنى ۋە يۇتكۈل ئائىلەڭگە نىجانلىق يەتكۈزىدىغان بىر خەۋەرنى ئېيتىپ بېرىدۇ» دېگەنکەن.	ئۇ سىزگە سىز بىلەن يۇتون ئانلىڭلارغا ساقلاپ قالغۇچى بىر خەۋەرنى ئېيتىپ بېرىدۇ
ACT 11:15	مەن گەينى باشلىغىنەمدا، مۇقەددەس روھ خۇددى باشتا بىزنىڭ ئۇستىمىزگە چۈشكىنىدەك، ئۇلارغىمۇ چۈشتى.	مەن گەپ باشلىغاندا، مۇقەددەس روھ بىزنىڭ ئۇستىمىزگە باستا چۈشكەنەدەك، ئۇلارغا ئوخشاش چۈشتى.
ACT 11:16	شۇ چاغدا، رېبىنىڭ سۆز-كالامنى، يەنە: «يەھيا كىشىلەرنى سۆغا چۈمۈلۈرگەن، لېكىن سىلەر بولساڭلار مۇقەددەس روھقا چۈمۈلۈرلۈسىلەر» دېگىننى ئىسىمگە ئالدىم.	ئۇ ۋاقتىتا، مەن رېبىنىڭ سۆزىنى خەتىرىلىدىم: «يۇھە سۆ بىلەن كىشىلەرنى چۈمۈلۈرگەن، لېكىن سىلەر مۇقەددەس روھ بىلەن چۈمۈلۈرلۈسىلەر» دەپ.
ACT 11:17	شۇڭا، ئەگەر خۇدا ئەمدى مۇشۇلارغا بىز رەب ئەيسا مەسھەكە ئېتىقاد قىلىنىمىزدىن كېيىن بىزگە بەرگەن ئىلتىاقا ئوخشاش ئىلتىپات ئاتا قىلغان بولسا، خۇدانى توصالغۇدەك مەن زادى كىم ئىدىم؟	شۇڭا، ئەگەر خۇدا ئەمدى مۇشۇلارغا بىز ئەيسا مەسھەكە ئېتىقاد كېيىن بەرگەن سۆۋاتقا ئوخشاش سۆۋات بەرگەن بولسا، مەن كىم بولۇپ خۇدانى توصالغۇچى بولالىمىدىم؟
ACT 11:18	ئۇلار بۇ سۆزلەرنى ئاڭلىغاندا، ئەبىلەشتىن توختاپ، خۇداغا مەدھىيە ئوقۇپ: – بەرھەق، خۇدا ئەللەرگىمۇ ھاياتلىققا ئېلىپ بارىدىغان توۋا قىلىشنى نىسىپ قىلىپتۇ! – دېپىشتى.	ئۇلار بۇ سۆزلەرنى ئاڭلىغاندا، ئەبىلەشتىن توختاپ، خۇدانى گورۇرلاپ: ‘ھەققەت، خۇدا باشقا خەلقەرگەم ھاياتقا ئېلىپ بارىدىغان توۋبا قىلىشنى نىسىپ قىلغان!» دېدى.
ACT 11:19	ئۇ چاغدا، ئىستېپاننىڭ ئىش بىلەن زىيانكەشلىككە ئۇچراپ ھەرقايىس جايلارغا تارقللىپ كەتكەنلەر فەنكىيە رايونى، سېپرۇس ئارىلى ۋە ئانتاكىيا شەھرى قاتارلىق جايلارغا يېتىپ بېرىپ، بۇ جايلاردا سۆز-كالامنى يەقهت يەھۇدىيلارغا يەتكۈزەتتى.	ئۇ ۋاقتىتا، ئىستېفان ئىشى بىلەن تەقىيپاتتا قالغانلار، فېنىكىيە، سېپرۇس ئارىلى ۋە ئانتاكىيا قاتارلىق جايلارغا يېتىپ باردى، بۇ جايلاردا سۆز- سۆھبەتىنى يەقهت يەھۇدىيلارغا يېتىپ تۇردى.
ACT 11:20	لېكىن ئۇلاردىن سېپرۇس ئارىلى ۋە كۇرۇنى شەھىرىدىن كەلگەن بەزىلەر ئانتاكىيا شەھىرىگە بارغاندا، رەب ئەيساننىڭ خۇش خۇرىنى گېڭىلەرگىمۇ يەتكۈزدى.	بىراق ئۇلارنىڭ ئارىسىدا سېپرۇس ئارىلى ۋە كۇرۇنىدىن كەلگەن بەزى كىشىلەر ئانتاكىياغا بارغاندا، ئىسسا مەسەنەنىڭ ياخشى خەۋەرلىكىنى گېڭىلەرگەمۇ تەكشىلەپ بەردى.
ACT 11:21	رەبىنىڭ قولى ئۇلار بىلەن بىرگە بولۇپ، كۆپ كىشى ئىشىنىپ، رەبگە تولۇق رەبىنىڭ قولى ئۇلار بىلەن بىلە بولۇپ، تولىمۇ نۇرغۇن كىشىلەر ئىشىنىپ تۇۋا قىلىپ رەبگە باغانلىنى.	رەبىنىڭ قولى ئۇلار بىلەن بىرگە بولۇپ، كۆپ كىشى ئىشىنىپ، رەبگە تولۇق رەبىنىڭ قولى ئۇلار بىلەن ئۇلار باغانلىنىپ كەتتى.
ACT 11:22	بۇ خەۋەر پېرۇسالېمىدىكى جەمئىيەتكە يېتىپ كەتتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بىلەن ئۇلار بارىناسىنى ئانتاكىياغىچە ئارىلاپ ئۇتۇشكە ئەۋەتتى.	بۇ خەۋەر پېرۇسالېمىدىكى جەمئىيەتكە يېتىپ كەتتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بارىناسىنى ئانتاكىياغا بوللاپ ئەۋەتتى.

Reference	Before	After
ACT 11:23	بارناباس يېتىپ بېرىپ، خۇدانىڭ مېھر-شەقىتىنى كۆرۈپ، خۇشال بولدى. ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى چوقۇم ئىنچىقە بىلەن رەب بىلەن سابىت توپلاشقا باغانلىشقا رىغبەتلەندۈردى.	بارناباس كەلگەندە، خۇدا نىڭ ياخشىلىقىنى كۆرۈپ خۇشال بولدى. ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى چوقۇم ئىنچىقە بىلەن رەب بىلەن سابىت توپلاشقا باغانلىشقا رىغبەتلەندۈردى. تەشەيىش قىلدى.
ACT 11:24	جۇنكى ئۇ مۇقەددەس روھقا ۋە ئىمان-ئىشەنجىكە تولدۇرۇلغان بولۇپ، ياخشى بىر ئادەم ئىدى. شۇنىڭ بىلەن زور بىر توب ئادەملەر رەبگە قوشۇلدى.	ئۇ مۇقەددەس روھ ۋە ئىمان بىلەن تولغان ياخشى بىر كىشى ئىدى. شۇ تەرىپتە كۆپ ئادەم رەبگە قوشۇلدى.
ACT 11:25	شۇنىڭ بىلەن بارناباس تارسۇس شەھىرىگە سائۇلنى ئىزدەپ باردى.	بارناباس سائۇلنى ئىزدەش ئۈچۈن تارسۇسقا باردى ۋە تېپكەندە، ئۇنى ئاتاكىياغا ئېلىپ كەلدى.
ACT 11:26	ئۇنى تېپىپ ئاتاكىياغا ئېلىپ كەلدى؛ شۇنداق بولدىكى، ئىككىلەن ئادەمنى تەلەم بەردى ۋە مۇخلىسلار ئاتاكىيادا تۇنجى قېتىم «خىستەنانلار» جامائەت بىلەن ساق بىر يېلىپ، نۇرغۇن ئادەمگە تەلەم بەردى. مۇخلىسلارنىڭ «خىستەنانلار» دەپ تۇنجى ئاتلىشى ئاتاكىيادىن باشلاندى.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇلار جامائەت بىلەن بىرگە بىر يېلىپ بويىن يېنىلىپ، كۆپ ئادەمنى تەلەم بەردى ۋە مۇخلىسلار ئاتاكىيادا تۇنجى قېتىم «خىستەنانلار» جامائەت بىلەن ساق بىر يېلىپ، نۇرغۇن ئادەمگە تەلەم بەردى. دەپ ئاتالدى.
ACT 11:27	ئۇ كۈنلەرەدە بەزى يېغەمبەرلەر يېرۇسالسىمدىن ئاتاكىياغا چۈشۈپ كەلدى.	ئۇ ۋاقتىلarda بەزى يېغەمبەرلەر يېرۇسالسىمدىن ئاتاكىيىگە كەلدى.
ACT 11:28	بۇلاردىن ئاگابۇس ئىسمىلىك بىرەيلەن ئوتتۇرۇغا چىقىپ، روهنىڭ ئاقارلىقىنىڭ بارلىق دۇنيا بويىچە كېلىپ تەسىر كۆرسەتىدىغانلىقىنى ئالدىن ۋەھىيىنى يەتكۈزۈپ، قاتىق بىر ئاچارچىلىقىنىڭ يۇتكۈل دۇنيانى باسىدىغانلىقىنى ئالدىن ئېيتىن (بۇ ئاچارچىلىق دەرۋەقە «كلاۋىدیووس قەيسەر») ھۆكۈم سۈرگەن ۋاقتىتا يۇز بەردى.	ئۇلار ئىچىدىن ئاگابۇس دەپ بىر ئادەم چىقىپ، روه ئارقىلىق، چوڭ بىر ئاقارلىقىنىڭ بارلىق دۇنيا بويىچە كېلىپ تەسىر كۆرسەتىدىغانلىقىنى ئالدىن ۋەھىيىنى يەتكۈزۈپ، ياردەم توپلىقىنى بارناباس بىلەن ئېيتقان بولدى.
ACT 11:29	بۇنىڭ بىلەن ئاتاكىيادىكى مۇخلىسلارنىڭ ھەربىرى ئۆز قۇرۇسغا قاراپ يۇل يېغىپ، يەھۇدىيەدە تۇرۇۋاتقان قېرىنداشلىرىمىزگە ياردەم بېرىشنى يەرۋا قىلدى.	ئاتاكىيادىكى مۇئىمنىلەر ھەربىرى ئۆز كۈچىگە قاراپ يۇل جىيىپ، يەھۇدىيەدە تۇرۇۋاتقان قېرىنداشلىرىمىزگە ياردەم بېرىشنى يەرۋا قىلدى.
ACT 11:30	ئۇلار بۇ قارارنى ئادا قىلىپ، ئىئانىنى بارناباس ۋە سائۇلنىڭ قولى ئارقىلىق يەھۇدىيەدىكى جامائەت ئاقساقااللىرىغا يەتكۈزۈپ بەردى.	ئۇلار بۇ قارارنى ئادا قىلىپ، ئىئانىنى بارناباس ۋە سائۇلنىڭ قولى ئارقىلىق يەھۇدىيەدىكى جامائەت ئاقساقااللىرىغا يەتكۈزۈپ بەردى. سائۇل ئارقىلىق يەھۇدىيەدىكى ئاقساقااللارغا يوللاپ بەردى.
ACT 12:1	شۇ چاغلاردا، ھېرود يادىشاھ جامائەتىكىلەردىن بەزىلىرىگە زىيانكەشلىك قىلماقچى بولۇپ ئۇلارغا قول سالدى.	ئۇ ۋاقتىلarda، ھېرود يادىشاھ كېرىستىيانلارنىڭ بەزىلىرىگە ئازار بېرىش ئۈچۈن، ئۇلارغا قول كۆتۈردى.
ACT 12:2	ئۇ يۇھانانىڭ ئاكسىسى ياقۇنىنى قىلىچلاب ئۆلتۈردى.	ئۇ ياقۇنىنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرۈپ تاشلىدى، ياقۇپ يۇھانانىڭ ئاكسىسى.
ACT 12:3	ئۇ بۇ ئىشىنىڭ يەھۇدىيەلارغا ياققانلىقىنى كۆرۈپ، بېتىرىنىمۇ تۇتۇپ قالدى؛ ئۆزىنىڭ بۇ قىلغان ئىشىنىڭ يەھۇدىيەلارغا ياققانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇ پېتىرىنىمۇ تۇتقۇن قىلدۇرۇدى (شۇ چاغادا «پىتىر نان ھېبىتى» مەزگىلى ئىدى).	ئۇ بۇ ئىشىنىڭ يەھۇدىيەلارغا ياققانلىقىنى كۆرۈپ، بېتىرىنىمۇ تۇتۇپ قالدى؛ بۇ ۋاقتىتا ئازىملىق كۈنلىرى ئىدى.
ACT 12:4	بېتىرىنى تۇتۇپ، قاماققا سۇندۇرۇپ، تۆت گۇرۇپىبا قاراۋۇللاڭغا تايىشۇردى. گۇرۇپىبا قىلسىغان تۆت قاراۋۇۇل توبىغا تاپشۇردى. ياسخا ھېيتىن كېيىن، ھېرود ئۇنى خالاچىق ئالدىدا سوراق قىلماقچى ئىدى.	بېتىرىنى تۇتۇپ، قاماققا سۇندۇرۇپ، تۆت گۇرۇپىبا قاراۋۇللاڭغا تايىشۇردى. يەسحا تەكلىپدىن كېيىن، ھېرود ئۇنى خەلق ئالدىدا سوراق قىلىشقا ئۆبىلاپ قالدى.
ACT 12:5	شۇڭا بېتىرىس زىندانىدا تۇتۇپ قېلىنىدى. لېكىن جامائەت خۇداغا جان-دل بىلەن ئۇنىڭ ئۆچۈن دۇنَا قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.	شۇڭا بېتىرىس زىندانىغا قاماقتا تۇرۇۋاتىدۇ. لېكىن جامائەت خۇدا تەلپىچە ئۇ ئۆچۈن دۇنَا قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
ACT 12:6	ئەمدى ھېرود ئۇنى ئېلىپ چىقىپ سوت قىلىشنىڭ ئالدىنلىك كېچىسى، بېتىرىس ئىككى زەنجر بىلەن باڭلاقلق بېتى، ئىككى قاراۋۇلننىڭ ئوتتۇرىسىدا ئوخلاۋاتاتى؛ ئىشىكىنىڭ سىرتىدىمۇ بىزىنەچە قاراۋۇل زىندانى كۆزەت قىلىۋاتاتى.	ئۇ كەچەتە ھېرود بېتىنى سوتقا چىقىرىش ئالدىدا، بېتى ئىككى زەنجر بىلەن باغانلىغان حالدا ئىككى قاراۋۇلننىڭ ئارىسىدا ئۇخلاشتى، زىندان ئېشىقىنىڭ سىرتىدا بەزى قاراۋۇللار ساقلاپ تۇراتى.
ACT 12:7	ۋە تۇبۇقسىز رەبىنىڭ بىر يەرىشىسى كۆرۈنۈپ كەتتى، ئۇda نۇر تولۇپ كەتتى. يەرىشىتە بېتىرىنىڭ ياقىغا تەككۈرۈپ: «بېزلا تۇر!» دەپ ئاڭلاپ قالدى. يەرىشىتە بېتىرىنىڭ بىقىننiga نوقۇپ: – تېز تۇر! – دەپ ئويغاتلىق. ئۇنىڭ كۆتۈلمەي رەبىنىڭ يەرىشىسى كۆرۈنۈپ كەتتى، ئۇda نۇر تولۇپ كەتتى. يەرىشىتە بېتىرىنىڭ ياقىغا تەككۈرۈپ: «بېزلا تۇر!» دەپ ئاڭلاپ قالدى. يەرىشىتە بېتىرىنىڭ بىقىننiga نوقۇپ: – تېز تۇر! – دەپ ئويغاتلىق. ئۇنىڭ	كۆتۈلمەي رەبىنىڭ يەرىشىسى كۆرۈنۈپ كەتتى، ئۇda نۇر تولۇپ كەتتى. يەرىشىتە بېتىرىنىڭ ياقىغا تەككۈرۈپ: «بېزلا تۇر!» دەپ ئاڭلاپ قالدى. يەرىشىتە بېتىرىنىڭ بىقىننiga نوقۇپ: – تېز تۇر! – دەپ ئويغاتلىق. ئۇنىڭ

Reference	Before	After
ACT 12:8	قولليريدىكى زەنجر شۇ ھامان بوشاب چۈشۈپ كەتى.	قولليريدىكى زەنجرلەر شۇ دەم بوشاب كەتى.
ACT 12:9	يېرىشتە ئۇنىڭغا: - بىلگىن باغلىوال! كەشىنىمۇ كىي! - دېدى. يېتىرسۇز ئۇنىڭ دېكىنىنى قىلدى. ئاندىن ئۇ: - چاپىنىڭنى يېپىنچاقلاپ كەينىدىن ماڭ! - دېدى.	يېتىرسۇز ئۇنىڭغا: 'بەل سەپىڭنى باغلا! ئاپاقي كەشىڭنى كىي!' دېدى. يېتىرسۇز ئۇنىڭ قىلدى. ئاندىن ئۇ: 'كېيىمىڭنى ياخشىلەپ كەمبەگە ئېلىپ، مەنىڭ كەينىدىن ماڭ!' دېدى.
ACT 12:10	يېتىرسۇز ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كامېرىدىن چىقىتى. براق ئۇ يېرىشتىنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن بولۇۋاتقان بۇ ئىشلارنىڭ راستلىقىنى بىلمەي، بەلكى بىر غايىبانە كۆرۈنۈش كۆرۈپىتىمەن، دەپ ئۇيلاۋاتاتتى.	يېتىرسۇز ئۇنىڭ ئارقىسىدىن كېلىپ تۈرمىدىن چىقتى. براق ئۇ يېرىشتىنىڭ ياردىمى بىلەن بولۇۋاتقان بۇ ئىشلارنىڭ ھەقىقىي دېگەنلىكىنى بىلمەي، بۇنى بىر يارا گەپ-سۆز يامان كۆرۈنۈش قىلىپ كۆرگەن، دەپ ئويلىنىپ يۇرگەن.
ACT 12:11	ئۇلار بىرىنچى ۋە ئىككىنچى كۆزەتنى ئۆتۈپ كەتى، زىندانىنىڭ شەھەرگە چىقىدىغان تۆمۈر دەرۋازىسىغا بارغاندا، دەرۋازا ئۇلار ئۆچۈن ئۆزلۈكىدىن چىقىپ، بىر كۆچەدىن كەتى، شۇنىڭدا يېرىشتە تېزا ئۇنىڭ يېنىدىن كەتى، شۇ ؤاقىت يېتىرسۇز ئويغىنىپ، ئۆزىگە: «ھازىر رەب يېرىشتىنى ئەۋەتىپ، شۇ چاغادا، يېتىرسۇز ئىسىگە كېلىپ، ئۆز-ئۆزىگە: «دەرۋەقە ئەمدى رەب ئۆز مېنى ھېرودىنىڭ قولسىدىن ۋە يەھۇدىلارنىڭ كۆتۈشلىرىدىن تولۇق قۇتۇقۇزىدى، يېرىشتىسىنى ئەۋەتىپ، مېنى ھېرودىنىڭ قولىدىن ۋە يەھۇدىي خەلقىنىڭ كۆتكەنلىرىنىڭ ھەممىسىدىن قۇتۇرۇپ، دەپ بىلدىم» - دېدى.	شۇ ؤاقىت يېتىرسۇز ئويغىنىپ، ئۆزىگە: «ھازىر رەب يېرىشتىنى ئەۋەتىپ، شۇ چاغادا، يېتىرسۇز ئىسىگە كېلىپ، ئۆز-ئۆزىگە: «دەرۋەقە ئەمدى رەب ئۆز مېنى ھېرودىنىڭ قولسىدىن ۋە يەھۇدىلارنىڭ كۆتۈشلىرىدىن تولۇق قۇتۇقۇزىدى، يېرىشتىسىنى ئەۋەتىپ، مېنى ھېرودىنىڭ قولىدىن ۋە يەھۇدىي خەلقىنىڭ كۆتكەنلىرىنىڭ ھەممىسىدىن قۇتۇرۇپ، دەپ بىلدىم» - دېدى.
ACT 12:12	ھەھۋالنى چۈشىنىپ قالغاندا، ئۇ مارکۇس دەپ تە ئاتىلىدىغان يۇھاننانىڭ يۇھاننانىڭ ئائىسى مەرىيەنىڭ ئۆبىگە كەتى. ئۇ يەردە كۆپ كىشىلەر توپلىنىپ دۇئا قىلىۋاتاتتى.	ھەھۋالنى چۈشىنىپ قالغاندا، ئۇ مارکۇس دەپ تە ئاتىلىدىغان يۇھاننانىڭ يۇھاننانىڭ ئائىسى مەرىيەنىڭ ئۆبىگە كەتى. ئۇ يەردە كۆپ كىشىلەر توپلىنىپ دۇئا قىلىۋاتاتتى.
ACT 12:13	ئۇ دەرۋازىنىڭ ئىشىكىنى قاقداندا، رودا ئىسىملىك بىر دېدەك ئاؤازنى ئاكلاپ چىقتى.	ئۇ دەرۋازىنىنى قوققاندا، رودا دېگەن قىز تېزا چىقىپ كەلدى.
ACT 12:14	ئۇ يېتىرسۇز ئاۋازىنى تونۇپ، خۇشاللىقتىن ئىشىقىنى ئېچىشىقىمۇ ئۆلگۈرمەي يۈگۈرۈپ كېلىپ، ھەممە يەلەنگە: - يېتىرسۇز دەرۋازا ئالدىدا تۇردىۇ! - دەپ خەۋەر يۈگۈرۈپ كىرىپ، ھەممىگە: 'يېتىرسۇز دەرۋازا ئالدىدا تۇرۇۋاتىدۇ!' دەپ خەۋەر بەردى.	ئۇ يېتىرسۇز ئاۋازىنى تونۇپ، خۇشاللىقتىن ئىشىقىنى ئېچالماسلا يۈگۈرۈپ كىرىپ، ھەممىگە: 'يېتىرسۇز دەرۋازا ئالدىدا تۇرۇۋاتىدۇ!' دەپ خەۋەر تۇردىۇ! - دەپ خەۋەر بەردى.
ACT 12:15	لېكىن ئۇلار: 'سەن چاچقاچ بولۇڭ!' دەپ دەردى. براق ئۇ قاتىق تۇرۇپ: لېكىن ئۇلار: - ساراڭ بولۇپ قالدىڭىغا! - دېپىشتى. براق ئۇ: - راست شۇنداق، دەپ تۇرۇۋالدى. ئۇلار: - ئۇ ئۇنىڭ يېرىشتىسى بولسا كېرەك! - دېپىشتى.	لېكىن ئۇلار: 'سەن چاچقاچ بولۇڭ!' دەپ دەردى. براق ئۇ قاتىق تۇرۇپ: لېكىن ئۇلار: 'بۇ يېتىرسۇز ئۆتۈنچىنىڭ يېرىشتىسىدۇ!' دەپ دەردى.
ACT 12:16	براق يېتىرسۇز دەرۋازىنى قېقىۋەردى. ئۇلار چىقىپ دەرۋازىنى ئېچىپ، ئۇنىڭ ئۆزىنى كۆرگەنندە ھەممە يەلەن ھاڭ-تاڭ بولۇشتى.	براق يېتىرسۇز دەرۋازىنى قاچتى. ئۇلار چىقىپ دەرۋازىنى ئاچقاندا، يېتىرسۇز كۆرگەنندە، ھەممىسى ھايран قالدى.
ACT 12:17	يېتىرسۇز ئۇلارغا ئۇن چىقارما سلىققا قول ئىشاراتى قىلىپ، ئۇلارغا رەبنىڭ يېتىرسۇز قولى بىلەن بىر ھەركەت قىلىپ سوز ساقلاپ تۇرۇڭ دەپ، رەبىياتىنىڭ ئۆزىنى زىندانىدىن قانداق چىقارما لىقىنى سادىق ئېيتىپ بەردى. ئۆزىنى زىندانىدىن قانداق ئېلىپ چىققانلىقىنى ئېيتىپ بەردى. ئاندىن كېپىن، بۇ خەۋەرنى ياقۇيقا ۋە قېرىنداشلارغا ئۆچۈراتقان بولۇڭلار دەپ، ئورنىدىن تۇرۇپ باشقا يەرگە كەتى.	يېتىرسۇز قولى بىلەن بىر ھەركەت قىلىپ سوز ساقلاپ تۇرۇڭ دەپ، رەبىياتىنىڭ ئۆزىنى زىندانىدىن قانداق چىقارما لىقىنى سادىق ئېيتىپ بەردى. ئۆزىنى زىندانىدىن قانداق ئېلىپ چىققانلىقىنى ئېيتىپ بەردى. ئاندىن كېپىن، بۇ خەۋەرنى ياقۇيقا ۋە قېرىنداشلارغا ئۆچۈراتقان بولۇڭلار دەپ، ئورنىدىن تۇرۇپ باشقا يەرگە كەتى.
ACT 12:18	تالىڭ ئاتقاندا، قاراۋۇللار يېتىرسۇز زادى نېمە بولدى دەپ سارىسىمىگە چۈشتى.	قۇتۇق چىققاندا، قاراۋۇللار يېتىرسۇز نېمە بولغانلىقىنى بىلەلمەي، قاتىق يېيداش بولدى.
ACT 12:19	ھېرود يەتسىنى ئىزدەپ، ئۇنى تېبەلمىسگە چەكە، قاراۋۇللارنى سوراپ، ئۇلارنى قىلىپ، ئۇلارنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىشنى بۇيرۇدۇ. بۇ ئىشتنى كېپىن، ئۇ يەھۇدىيەدىن يەھۇدىيەدىن چۈشۈپ قەيسەرييە شەھىرىگە بېرىپ شۇ يەردە تۇردى.	ھېرود يەتسىنى ئىزدەپ، ئۇنى تېبەلمىسگە چەكە، قاراۋۇللارنى سوراپ، ئۇلارنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىشنى بۇيرۇدۇ. بۇ ئىشتنى كېپىن، ئۇ يەھۇدىيەدىن يەھۇدىيەرىيە شەھىرىگە كېتىپ، شۇ يەردە قالدى.
ACT 12:20	ئەسىلەدە ھېرود خان بىلەن تۇر ۋە زىدوندىكىلەر ئارسىدا قاتىق جىدەل بار	ھېرود تۇر ۋە زىدون خەلقى بىلەن كاتتا غەپلىك ئىچىدى. لېكىن، تۇر ۋە

Reference	Before	After
	زىدون خەلقى بىرگە كېلىپ، بەسىقىنىڭ بىلاستۇس دەپ ئاتالغان ياققان ئىدى. ھالبۇكى، تۇر ۋە زىدوندىكىلەر بىرىلىشىپ، ھېرودنىڭ ئالدىغا كەلدى. ئۇنىڭ بىلەن يارىشىۋېلىش ئۇچۇن ئۇلار ئالدى بىلەن خاننىڭ بىلاستۇس ئىسىملىك شەخسىي غوجدارىنى ئۆزلىرىگە يار-يۈلەك بولۇشقا قاپىل قىلغانىسى. چۈنكى بۇ يۈرۈتىكىلەر ئاشلىقنى خاننىڭ ئىلىكىدىكى جايىلاردىن ئالاتنى.	كىشىسىنى ھەل قىلىپ، سەلامەتلىك تەلەپ قىلدى، چۈنكى ئۇلارنىڭ دېگەن جايىنىڭ ئاشلىقى يادىشاھلىق دۆلەتدىن كېلىپ تۇرۇش كېرەك.
ACT 12:21	بەلگىلەنگەن كۆرۈشۈش كۈندە ھېرود شاھانە تونلىرىنى كىيىپ، سوراچ تەختىدە ئولتۇرۇپ، ئۇلارغا نۇتۇق سۆزلىدى.	بەلگىلەنگەن كۈندە ھېرود زېبەھ كىيىملەر كىيىپ، تەختتە ئولتۇرۇپ، خەلقە گەپ قىلدى.
ACT 12:22	ئاڭلىغان خەلق: – بۇ ئادەمنىڭ ئاۋازى ئەمەس، بەلكى بىر ئىلاھىنىڭ ئاۋازىدۇر! – دەپ ۋارقىراشتى.	خەلق چاقىرىپ: 'بۇ ئادەم ئاۋازى ئەمەس، بەلكى ئىلاھ ئاۋازى!' دەپ ئالقىشلاشتى.
ACT 12:23	شۇئان پەرۋەردىگارنىڭ بىر ېرىشتىسى خانى ئۇردى؛ چۈنكى ئۇ شان- شەرەپنى خۇداغا بېغىشلىمىدى. نەتجىدە، ئۇ قۇرتقا يەم بولۇپ ئۆلدى.	خۇدانىڭ بىر ېرىشتىسى خانى سوقۇپ قويغان، چۈنكى ئۇ ئۆزئۇنلۇقنى خۇداغا بەرمىكەن. نەتسىجىدە، قۇرتلار باقتۇرۇپ ئۆلۈپ كەتكەن.
ACT 12:24	ئەمما خۇدانىڭ سۆز-كالامى داۋاملىق بەرق ئۇرۇپ كېڭىدە.	ئەمما خۇدانىڭ سۆزى داۋامچە كېڭىيىپ، ھەر قايىسى جەرگە يايلىپ كېتىۋاندۇ.
ACT 12:25	بارناباس بىلەن سائۇل يېرۇساลېمدا ئىئانلىرىنى تاپشۇرۇش خىزمىتىنى ئادا قىلغاندىن كېپىن، ئانتاكىاغا قايتىپ كەتتى. ئۇلار مارکۇس دەيمۇ ئاتىلىدىغان يۇھاننانى بىلەل ئېلىپ باردى.	بارناباس بىلەن سائۇل يېرۇسالېمدىن قايتىپ كەتتى، چۈنكى ئۇلار مىنسىتىرىلىقنى تولدۇرغان edi. ئۇلار مارکۇس دەپ تونۇلغان يۇھاننانى بىلە ئېلىپ باردى.
ACT 13:1	ئانتاكىادىكى جامائەت ئىچىدە بەزى ېيغەمبەرلەر ۋە تەلەم بەرگۈچىلەر بار ئۇلار بارناباس، «قارا» دەيمۇ ئاتىلىدىغان شىمپئون، كۆرنىلىك ئۇلار رەبىنىڭ ئىبادىتىدە بولۇپ روزا تۇتۇۋاتقان بىر مەزگىلەدە، مۇقدەدەس روھ ئۇلارغا: – بارناباس بىلەن سائۇلنى مەن ئۇلارنى قىلىشقا چاقىرغان خىزمەت ئۇچۇن ماڭا ئايىرىپ قويۇڭلار، – دېدى.	ئانتاكىادىكى جەركەس بەزى ېيغەمبەرلەر ۋە ئۆزگەيتچىلەر بار edi. ئۇلار رەبىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، روزا تۇتۇۋاتقان ۋاقتىتا، مۇقدەدەس روھ ئۇلارغا دېدى: 'بارناباس بىلەن سائۇلنى مەن چاقىرغان خىزمەت ئۇچۇن ماڭا ئايىرىپ قويۇڭلار.'
ACT 13:2	ئۇلار رەبىنىڭ ئىبادىتىدە بولۇپ روزا تۇتۇۋاتقان بىر مەزگىلەدە، مۇقدەدەس روھ ئۇلارغا: – بارناباس بىلەن سائۇلنى مەن ئۇلارنى قىلىشقا چاقىرغان خىزمەت ئۇچۇن ماڭا ئايىرىپ قويۇڭلار، – دېدى.	ئۇلار رەبىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، روزا تۇتۇۋاتقان ۋاقتىتا، مۇقدەدەس روھ ئۇلارغا دېدى: 'بارناباس بىلەن سائۇلنى مەن چاقىرغان خىزمەت ئۇچۇن ماڭا ئايىرىپ قويۇڭلار.'
ACT 13:3	ئاندىن ئۇلار روزا تۇتۇپ، دۇئا قىلغان ئاخىردا، ئىككىيەننىڭ ئۇستىگە قول شۇنىڭ، بىلەن، ئۇلار يەنە روزا تۇتۇپ دۇئا قىلغاندىن كېپىن، ئىككىيەننىڭ ئۇستىگە قوللىرىنى تەگۈزۈپ ئۇزىتىپ قويدى.	ئاندىن ئۇلار روزا تۇتۇپ، دۇئا قىلغان ئاخىردا، ئىككىيەننىڭ ئۇستىگە قول شۇنىڭ، بىلەن، ئۇلار يەنە روزا تۇتۇپ دۇئا قىلغان ئاخىردا، ئىككىيەننىڭ ئۇستىگە قوللىرىنى تەگۈزۈپ ئۇزىتىپ قويدى.
ACT 13:4	ئۇلار مۇقەددەس روھ تەرىپىدىن ئەۋەتلىگەن بولۇپ، سەلىيۈكىيە شەھەرىگە بېرىپ، ئۇ يەردىن كېمىگە چىقىپ سېپرۇس ئارىلىغا قاراپ يولغا چىقىتى.	ئۇلار مۇقەددەس روھ تەرىپىدىن ئەۋەتلىگەن، سەلىيۈكىيە كەباردى ۋە كەمى بىلەن سېپرۇسقا يول تاشلىدى.
ACT 13:5	سالامىس شەھەرىگە يېتىپ كېلىپ، ئۇلار يەھۇدىپلارنىڭ سىناگوگلىرىدا خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى يەتكۈزۈشكە باشلىدى. يۇھاننا ئۇلارنىڭ ياردەمچىسى ئىدى.	سالامىس شەھەرىگە كېلىپ يېتىپ، ئۇلار يەھۇدىي سىناگوگلىرىدا خۇدانى ئۇلارنى ئاڭلىتىپ بەردى. يۇھاننا ئۇلارغا ياردەمچى بولۇپ قاتتى.
ACT 13:6	ئۇلار يۇتون ئارالنى ئارىلاب چىقىپ، يافوس شەھەرىگە كەلدى. ئۇلار ئۇ يەردى بارىيەشۇنى ئىسىملىك بىر كىشى بىلەن ئۇچرىشىپ قالدى. ئۇ سېھىرگەر بولۇپ، ساختا ېيغەمبەر بولغان بىر يەھۇدى ئىدى.	ئۇلار ئارالنى يافوسقا قەدەر سەپەر قىلىپ كەتكەندە، بارىيەشۇنى ئىسىملىكى بىر يەھۇدىي سېھىرچى ۋە يالغان ېيغەمبەر بىلەن ئۇچراپ قالدى.
ACT 13:7	ئۇ كىشى بۇ ئارالنىڭ رىملىق ۋالىيىسى سېرگىيۇس ياۋلۇسنىڭ ھەمراھى ئىدى. ۋالىي ئۇقۇمۇشلۇق بىر كىشى بولۇپ، بارناباس بىلەن سائۇلنى چاقىرتىپ، خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى ئاڭلىماقچى بولدى.	ئۇ كىشى سېرگىيۇس ياۋلۇس بىلەن بىرگە ئىدى، بىر ئەقلىلىق كىشى ۋە ئالى، سېرگىيۇس ياۋلۇس بارناباس بىلەن سائۇلنى چاقىرىپ، خۇدانى ئاڭلاشنى خالدى.
ACT 13:8	لېكىن ھېلىقى سېھىرگەر (ئۇنىڭ گېڭىچە ئىسمى ئەلسماس بولۇپ، «سېھىرگەر» دېگەن مەندە) ئۇلارغا قارشى چىقىپ، ۋالىينىڭ رايىنى ئېتىقادتىن قايتۇرۇشنى ئۇرۇنماقتا ئىدى.	لېكىن سېھىرچى ئەلسماس ئۇلارغا قارشى تۇرۇپ، - چۈنكى بۇ ئاتالغۇسنىڭ تەرجىمىسى بۇنداق - ۋالىي ئىماندىن يېرالقىشتۇرۇش ئۇچۇن ئاكتىپ تەسىر كۆرسەتتى.

Reference	Before	After
ACT 13:9	بىراق مۇقەددەس روھقا تولدوڭلۇغان سائۇل (يەنە «ياۋۇس» دەيمۇ ئاتىلىدۇ) ھېلىقى سېھىرگەرگە تىكلىپ قاراپ	ئەمما سائۇل، ياۋۇس دەپ ئاتالغان، مۇقەددەس روھ بىلەن تولغان بولۇپ، سېھىرچىگە تىك قارايدۇ.
ACT 13:10	ئۇنىڭغا: – ئەي، قەلبىڭ ھەرخىل ھېلىگەرلىك ۋە ئالدامچىلىق بىلەن تولغان ئىلىسلىنىڭ ئوغلى، ھەممە ھەققانىلىقنىڭ دۇشمنى! يەرۋەرىگارنىڭ تۈز يوللىرىنى بۇرمىلاشنى زادى توختاتىمىسىن؟!	ئەي، سىزنىڭ قەلبىڭ ھەرخىل ھېلىك ۋە ئالدام بىلەن تولغان، شەيتاننىڭ بالىسى، ھەر قانداق ئادىللىقنىڭ دۇشمنى! يەرۋەرىگارنىڭ توغرا يوللىرىنى بۇرمالاشنى ئاندىن توختاتىمىسىن؟
ACT 13:11	ئەمدى رەبىنىڭ قولى ئوستوتىڭگە چۈشتى! كۆزلىرىڭ كور بولۇپ، بىر مەزگىل كۈن نۇرنىن كۆرمەيسەن! دېدى. شۇ ئورۇندا، تۇمان ۋە قاراڭغۇلۇق كۈنىنىڭ يورۇقىنى كۆرەلمەيسەن! – دېدى. شۇئان، بىر خىل تۇمان ۋە قاراڭغۇلۇق ئۇنى باستى. ئۇ يولنى سىلاشتۇرۇپ، كىشىلەردىن مېنى قولۇمدىن بېتىلەڭلار، دەپ ئىلتىجا قىلاتنى.	ھازىر رەبىنىڭ قولى سىزنى باسىپ قالدى! كۆزلىرىڭ كۆرمەس بولىدۇ، بىر مەزگىل كۈن نۇرنىن كۆرمەيسەن! دېدى. شۇ ئورۇندا، تۇمان ۋە قاراڭغۇلۇق كۈنىنىڭ يورۇقىنى كۆرەلمەيسەن! دېدى. شۇئان، بىر خىل تۇمان ۋە قاراڭغۇلۇق ئۇنى باستى. ئۇ يولنى سىلاشتۇرۇپ، كىشىلەردىن مېنى قولۇمدىن بېتىلەڭلار، دەپ سورايتتى.
ACT 13:12	يۇز بەرگەن ئىشنى كۆرگەن ۋالىي رەبىنىڭ تەلىمكە قاتىقى ھەيران بولۇپ، ئۇنىڭغا ئېتقاد قىلدى.	ۋالىي بۇ ئەھۋالنى كۆرگەندا، رەبىنىڭ تەلىمى تەسىرىلگەن بولۇپ، ئۇنىڭغا يۇقۇنلهي ئىشەندى.
ACT 13:13	ياۋۇس بىلەن ئۇنىڭ ھەمراھلىرى كېمىگە چىقىپ، يافوسىن يامفiliyه ئۆلکىسىدىكى پەرگە شەھىرگە باردى. ئۇ يەردە يۇھانىن ئۇلاردىن ئايىرىلىپ يېرۇسالىمغا قايتتى.	ياۋۇس بىلەن ئۇنىڭ دوستلىرى كېمى بىلەن يافوسىن يامفiliyه دىيارىدىكى پەرگە شەھىرگە باردى. ئاندا يۇھانىن ئۇلاردىن بەرپ يېرۇسالىمغا قايتتى.
ACT 13:14	ياۋۇسلاр بولسا يەرگە شەھىرىدىن چىقىپ، داۋاملىق مېڭىپ يىسىدىيە رايونىدىكى ئانتاكىيا شەھىرگە بېرىپ، شابات كۇنى سىناگوگقا كىرىدى.	ياۋۇس ۋە گۈرۈھېپسى يەرگەدىن چىقىپ، تولاي بارپ يىسىدىيەنىڭ ئانتاكىيىسىغا كەتتى، شابات كۇنى سىناگوگكا كىرىپ ئولتۇردى.
ACT 13:15	تەۋرات قىسىملرىرىدىن ۋە ېيغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىدىن ئوقۇلغاندىن كېيىن، سىناگوگنىڭ چوڭلىرى ئۇلارنى چاقىرتىپ: – قېرىنداشلار، ئەگەر خالايققا بىرەر نەسەھەت سۆزۈڭلار بولسا، بېتىڭلار، – دېدى.	تەۋرات بۆلەكلىرى ۋە ېيغەمبەرلەر يېزىقى ئوقۇلغاندىن كېيىن، سىناگوگانىڭ رەبەرلەرى ئۇلارغا دېدى: قېرىنداشلار، ئەگەر خالق ئۇچۇن بىرەر نەسەھەت سۆزۈڭلار بولسا، بېتىڭلار،
ACT 13:16	ياۋۇس ئورنىدىن تۇرۇپ، قول ئىشىرىتىن قىلىپ، خالايققا مۇنداق دېدى: – ئەي ئىسرائىللار ۋە خۇدادىن قورقانلار، قۇلاق سېلىڭلار!	ياۋۇس تۇرۇپ، قولى بىلەن ئىشارە قىلىپ، خالاققە دېدى: – ئەي ئىسرائىللار ۋە خۇدا قورقىدىغانلار، دىققەت بىلەن ئەستەيەلەڭلار!
ACT 13:17	بۇ ئىسرائىل خەلقىنىڭ خۇداسى ئاتا-بۇۋەلىرىمىزنى تاللىدى: ئۇلار مىسىردا مۇسایپر بولۇپ ياشىغان ۋاقتىلاردا ئۇلارنى ئۆلۈغ قىلدى، ئۆزىنىڭ ئېڭىز كۆتۈرگەن بىلىك بىلەن ئۇلارنى مىسىردىن قۇتفقۇزۇپ چىقىتى.	ئىسرائىل خەلقىنىڭ خۇدايى بىزنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمىزنى تاللىغان. ئۇلار مىسىردا قوناق بولۇپ تۇرغاندا، ئۇلارنى چوڭ قىلغان ۋە كۆچلۈك قولى بىلەن ئۇلارنى مىسىردىن چىقارغان.
ACT 13:18	ئۇ چۆلەد ئۇلارغا تەخمىنەن قىرىق يىل غەمخورلۇق قىلدى	ئۇ چۆلەد ئۇلارغا قىرىق يىل چىدال بىلەن سەۋىرلەپ تۇردى
ACT 13:19	ئاندىن قاناثان زېمىنلىكى يەتتە ئەلنى يوقىتىپ، ئۇلارنىڭ زېمىنلىرىنى ئۇلارغا مىراس قىلىپ بەردى.	كېيىن قاناثان زېمىنلىكى يەتتە خەلقنى يوق قىلدى ۋە ئۇلارنىڭ يەرلىرىنى ئۇلارغا مىراس قىلىپ بەردى.
ACT 13:20	بۇ ئىشلارغا ئالدى-كەينى بولۇپ تەخمىنەن تۆت يۇز ئەللىك يىل كەتتى. كېيىن، تاكى سامۇئىل ېيغەمبەر ئوتتۇرىغا چىقىچە، ئۇ ئۇلارغا باتۇر ھاكىملارنى تىكىلەپ بەردى.	بۇ ئىشلار تەخمىنەن تۆرت يۇز ئەللىك يىل زامان ئالتۇرۇپ كەتتى. كېيىن، سامۇئىل ېيغەمبەر كەلگەچكە، ئۇ ئۇلارغا قەۋى ھاكىملارنى تاللاپ بەرگەن.
ACT 13:21	ئاندىن ئۇلار بىزگە بىر يادىشاھنى بەرسىكەن، دەپ سامۇئىل ېيغەمبەردىن تىلىدى. شۇنىڭ بىلەن خۇدا ئۇلارغا بىنiamin قەبلىسىدىن كىش ئىسىمىلىنىڭ ئوغلى سائۇلنى تىكىلەپ بەردى. ئۇ قىرىق يىل ھۆكۈم سۈردى.	ئاندىن ئۇلار بىر يادىشا تەلەپ قىلدى. شۇ ۋاقتىتا خۇدا بىنiamin قەبلىسىدىكى كىش ئىسىمىلىنىڭ ئوغلى سائۇلنى تاللىپ بەردى. ئۇ قىرىق يىل بويى يادىشاھلىق قىلدى.
ACT 13:22	بىراق خۇدا سائۇلنى سەلەتەنتىدىن چۈشۈرۈپ، ئۇلارغا داۋۇتنى يادىشاھ قىلىپ تۇرۇغۇزۇپ بەردى. خۇدا ئۇنىڭ ھەققىدە گۇۋاھلىق بېرىپ: «كۆڭلۈمىدىكىدەك بىر ئادەمنى، يەنى يەسسىننىڭ ئوغلى داۋۇتنى تاپتىم. ئۇ مېنىڭ تولۇق ئىرادەمگە ئەمەل قىلىدۇ»، – دېدى.	بىراق خۇدا سائۇلنى يادىشاھلىقىن ئۆچۈرۈپ تاشلىدى، داۋۇتنى ئۇلارغا يادىشا قىلدى. خۇدا دېدى: «مەنمۇڭ قالايدىغان بىر كىشى تېتىم، يەنى يەسسىننىڭ ئوغلى داۋۇت، ئۇ ھەر نەرسىدە مېنىڭ، خالقىمنى ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ».

Reference	Before	After
ACT 13:23	ئۆزى ۋەدە قىلغاندەك خۇدا بۇ ئادەمنىڭ نەسلىدىن ئىسرائىل خەلقىگە بىر قۇقۇزغۇچى تىكلاھىپ بەردى – ئۇ بولسا ئىيisanىڭ ئۆزىدۇر!	خۇدا ۋەدە قىلغانچە، بۇ كىشىنىڭ ئەۋلادلىرىدىن ئىسرائىل خەلقى ئۇچۇن بىر قۇقۇزغۇچى تېبىارلىدى، ئۇ بولسا ئىيisa ئۆزى.
ACT 13:24	ئۇ خەلقىنىڭ ئوتتۇرسىغا چىقىشتن ئالۋاڭ، يەھيا پەيغەمبەر چىقىپ، بارلىق ئىسرائىل خەلقىغا تەۋە قىلىش ئۇچۇن جۇمۇلدۇرۇشنى قوبۇل قىلىڭلار، دەپ جاكارلىدى.	ئۇ خەلق ئارسىغا كەلگەندىن بۇرۇن، يەھيا چىقىپ، بارلىق ئىسرائىل خەلقىغا تەۋە قىلىش ئۇچۇن جۇمۇش قوبۇل قىلىڭلار دەپ ئاڭلىتىپ تۈردى.
ACT 13:25	يەھيا پەيغەمبەر ۋەزىپىسىنى تاماملىغاندا، خەلقكە مۇنداق دېدى: «سىلەر مېنى كىم دەپ ئوپلىسىلەر؟ مەن سىلەر كۆتكەن زات ئەسمەن. بىراق مانا، مەندىن كېيىن بىرسى كېلىدۇ، مەن ھەتتا ئۇنىڭ ئاياغ كەشلىرىنى يېشىشكىمۇ لايق ئەمەسمەن!»	يەھيا پەيغەمبەر ۋەزىپىسىنى تاماملىغاندا، خەلقكە مۇنداق دېدى: «سىلەر مېنى كىم دەپ ئوپلىسىلەر؟ مەن سىلەر كۆتكەن زات ئەسمەن. بىراق، مەندىن كېيىن بىرسى كېلىدۇ، مەن ھەتتا ئۇنىڭ ئاياق كەشلىرىنى يېشىشقا لايق بولمايمەن!»
ACT 13:26	ئەي قېرىنداشلار، ئېراھىمنىڭ جەمەتىنىڭ نەسلىلىرى ۋە ئاراڭلاردىكى خۇدادىن قورقانلار، بۇ نىجاتلىقنىڭ سۆز-كالامى سىلەرگە ئەۋەتلىدى!	ئەي قېرىنداشلار، ئېراھىمنىڭ نەسلى ۋە سىلەر ئىچىدىكى خۇدادا قورقانلار، بۇ نىجات سۆزى سىلەرگە يوللاندى!
ACT 13:27	پېرۇسالىپىدا تۇرۇۋاتقانلار ۋە ئۇلارنىڭ ھاكىملىرى ئېسانى توۇرمىي، ئۇنىڭ ئۇستىدىن كۆناھكار دەپ ھۆكۈم چىقارغىنى بىلەن، ھەر شابات كۇنى ئوقۇلدۇغان يەھىغەمبەرلەرنىڭ ئالدىن ئېيتقان سۆزلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇردى.	پېرۇسالىپىدا تۇرۇۋاتقانلار ۋە ئۇلارنىڭ ھاكىملىرى ئېسانى توۇرمىي، ئۇنىڭ ئۇستىدىن كۆناھكار دەپ ھۆكۈم چىۋىپ، يەھىغەمبەرلەرنىڭ ھەر شەبىت كۇنى ئوقۇلدۇغان يەھىغەمبەرلەرنى ئۆز ئەمەل بىلەن تولدوُردى.
ACT 13:28	گەرچە ئۇلار ئۇنىڭدىن ئۆلۈم جازاسىغا ھۆكۈم قىلىشقا تېگىشلىك بىرەر كۇناھ تاپالىغىان بولسىمۇ، ۋالىي يېلاتۇستىن يەنلا ئۇنى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىشنى ئۆتۈندى.	گەرچە ئۇلار ئۇنىڭدىن ئۆلۈمگە قارار چىقىرىش ئۇچۇن ھېچ نەرسە تېبەلمىگەن بولسا، يېلاتۇستىن ئۇنى ئۆلتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.
ACT 13:29	ئۇلار بۇ ئىشلارنى قىلىپ مۇقەددەس يازمىلاردا ئۇنىڭ ھەققىدە ئالدىن يۇتۇلگەنلەرنىڭ ھەممىسىنى ئۆزلىرى بىلمىگەن ھالدا ئەمەلگە ئاشۇرغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ جەستىنى كېپتىن چۈشۈرۈپ، بىر قەبرىگە قويىدى.	ئۇلار مۇقەددەس كىتاباتا ئۇنىڭ ھەققىدە يېزىلغان ھەممە نەرسىنى ئەمەلگە ئاشۇرغاندىن كېيىن، ئۇنى سەللەبتىن چۈشۈرۈپ، بىر قەبرىگە قويۇشتى.
ACT 13:30	لېكىن خۇدا ئۇنى ئۆلۈمدىن تېرىلدۈردى!	بىراق خۇدا ئۇنى ئۆلۈمدىن يەنلا تېرىپ كەلگەن!
ACT 13:31	تېرىلىگەندىن كېيىن، ئۇ بۇرۇن ئۆزى بىلەن گاللىيەدىن پېرۇسالىمغىچە ئەگىشىپ كەلگەنلەرگە كۆپ كۇنلەر ئەنچىدە نەچە قېپتىن كۆرۈنۈپ تۈردى. بۇ كىشىلەر ھازىر ئىسرائىل خەلقىگە ئۇنىڭ گۆۋاھچىلىرى بولۇۋاتىدۇ.	تېرىلىپ كېيىن، ئۇ گاللىيەدىن پېرۇسالىمغىچە بىلەن كەلگەن كىشىلەرگە كۆپ كۇنلەر بويچە بارلىق قېتىمەل arda كۆرۈنگەن. بۇلار ھازىر ئىسرائىل خەلقىنىڭ ئالدىدا ئۇنىڭ گۆۋاھلىقچىلىرى بولۇۋاتىدۇ.
ACT 13:32-33	بىزمو ئاتا-بۇۋەلىرىمىزغا قىلىنغان ۋەدىنىڭ خۇش خەۋىرىنى سىلەرگە ھازىر جاكارلايمىز – خۇدا ئېسانى ئارىمىزدا تىكلاھىپ، بۇ ۋەدىنى ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى بولغان بىزلەرگە ئەمەلگە ئاشۇردى. بۇ ھەقتە زەبۇرنىڭ ئىككىنچى كۆيىدە ئالدىن ئالما مۇنداق يۇتۇلگەن: «سەن مېنىڭ ئوغلۇم، ئۆزۈم سېنى بۈگۈنكى كۆنىدە تۇغۇدۇرۇم».	بىز سىلەرگە ئاتا-بۇۋەلىرىمىزغا بەرگەن ۋەدىنىڭ ياخشى خەۋىرىنى ھازىر ئېيتقان بولىمىز – خۇدا ئېسانغا ئارىمىزدا تۇرغۇزۇپ، بۇ ۋەدىنى بىزلەرگە ئۇلارنىڭ باللىرى بولغانلىرىمىزغا، تولۇق ئورنىغا كەلتۈردى. بۇ ھەقتە زەبۇرنىڭ ئىككىنچى قىسىمىدا مۇشۇنداق دەپ يېزىلغان: «سەن مېنىڭ بالامسان، مەن سېنى بۈگۈن تۇغۇدۇرۇم».
ACT 13:34	ئەمدىلىكتە خۇدانىڭ ئېيىساغا چىرىشنى قايتا كۆرگۈزمەي ئۆلۈمدىن ئېيتقان: «داۋۇتقا ۋەدە قىلغان مېھىر-شەپقەتلەرنى سىلەرگە ئاتا قىلىمەن!»	خۇدا ئۇنى ئۆلۈكەردەن قايتا تۇرغۇزۇپ، ئۇنىڭ قايتا چىرىپ كېتىشنىڭ ئالدىن ئالغان بولۇپ، مۇنداق دەپ بىلدۈرگەن: «سىلەرگە داۋۇتقا بەرگەن تېرىلىدۈردىغانلىقى ھەققىدە ئۇ مۇقەددەس يازمىلاردا مۇنداق ئالدىن مۇقەددەس ۋە ئىشەنچلىك بەركەتلەرنى بېرىمەن».«
ACT 13:35	شۇڭاڭى، بۇ ھەقتە باشقۇا بىر ئايەتتە دەيدۇ: «ئى خۇدا، سېنىڭ مۇقەددەس بولغۇچۇغا تېنىنىڭ چىرىشنى كۆرگۈزەمەيسەن.	شۇڭاڭى، بۇ ھەقتە باشقۇا بىر ئايەتتە دەيدۇ: «ئى خۇدا، سېنىڭ مۇقەددەس بولغۇچۇغا تېنىنىڭ چىرىشنى كۆرگۈزەمەيسەن.
ACT 13:36	چۈنكى داۋۇت دەرۋەقە خۇدانىڭ ئىرادىسى بويچە ئۆز دەۋرى ئۇچۇن	چۈنكى داۋۇت خۇدانىڭ خالقى بويچە ئۆز ۋاقىندا ئىش قىلىپ، ئاتا-

Reference	Before	After
	خىزمهت قىلىپ، ئۆز ئاتا-بۇۋىلىرىغا قوشۇلۇپ ئۆلۈمە ئۇخلاپ ئۇنىڭ تېنى چىرىپ كەزكەندى.	بۇۋىلىرى بىلەن بىرگە ئۆلۈپ كەتكەن، تېنى يارچىلىپ كەتكەن.
ACT 13:37	لېكىن خۇدا ئۆلۈمدىن تىرىلىدۈرگۈچى بولسا چىرىشنى ھېج كۆرمىدى.	ئەممە خۇدا ئۆلۈكتىن قايىتا توْرۇغۇزان كىشى، چىرىش كۆرمەيتىن.
ACT 13:38	ئەمدى شۇڭا سىلەر شۇنى بىلىشىڭىلار كېرەككى، ئى قېرىندىاشلار، ھازىر گۇناھلاردىن كەچۈرۈم قىلىنىش يولى دەل شۇ كىشى ئارقىلىق سىلەرگە جاكارلىنىۋاتىندۇ.	ھازىر شۇنى بىلىڭىلار، قېرىندىاشلار، گۇناھلارنىڭ كەچۈرۈمى شۇ كىشى ئارقىلىق سىلەرگە تولا جاكارنىۋاتىندۇ.
ACT 13:39	مۇسا يېيغەمبەرگە چۈشۈرۈلگەن تەۋرات قانۇنى بىلەن سىلەر خالاس بولالمايۋاتقان ئىشلاردىن ئۇنىڭىغا ئېتىقاد قىلغۇچىلار ئۇ ئارقىلىق خالاس قىلىنىپ ھەققانى قىلىنىدۇ!	مۇسا قانۇنى بىلەن سىلەر ئادىل قىلامىغاندا، ئۇغا ئىشىنىپ قالغان ھەممە كىشى ئۇ ئارقىلىق ئادىل قىلىنىدۇ!
ACT 13:40	شۇڭا، يېيغەمبەرلەر ئالدىن ئېتىقان شۇ بالا يىتايەت بېشىڭىلارغا چۈشمەسلىكى ئۈچۈن ئېتەتىيات قىلىڭلار!	شۇڭا، يېيغەمبەرلەر ئالدىن ئېتىپ كەتكەن شۇ يامان بەلا سىلەرگە چۈشمەسلىكى ئۈچۈن، دىققەت قىلىڭلار!
ACT 13:41	«قاراڭلار، ئى مازاق قىلغۇچىلار، ھەيران ئۇھەس بولۇپ ھالاك بولۇڭلار! چۈنكى سىلەرنىڭ كۇنلۇرىڭلاردا بىر ئىش قىلىمەنى، ئۇنى بىرسى سىلەرگە ئىلان قىلسىمۇ سىلەر شۇ ئىشقا ھەرگىز ئىشەنەيسىلەر!»	«قاراڭلار، ئى كولوكچىلار، ھەيران بولۇڭلار ۋە يوقاپ كېتىڭلار! چۈنكى سىلەرنىڭ ۋاقتىدا بىر ئىش قىلىمەن، بۇنى بىرسى سىلەرگە ئېتىپ قالساقىمۇ، سىلەر ھېچقانداق ئىشەنەيسىزا»
ACT 13:42	ياۋلۇس بىلەن بارناباس سىناگوگدىن چىقۇۋاتقاندا، جامائەت ئۆلۈغا كېلەركى شابات كۈنى بۇ ئىشلار ھەققىدە يەنە سۆزلەشنى يېلىنىدى.	ياۋلۇس بىلەن بارناباس سىناگوگدىن كېتىۋاتقاندا، ئەللەر ئۆلۈغا كېلەركى شاباتتا بۇ ئىشلار ھەققىدە قايىتا گەپ قىلىشنى تەلەپ قىلدى.
ACT 13:43	سىناگوگىتىكى جامائەت تارقالغاندا، نۇرغۇن يەھۇدىلار ۋە خۇدانىڭ قورققان تەۋراتقا ئېتىقاد قىلغان يەھۇدى ئەممە سىلەر رەمۇ ياۋلۇس بىلەن بارناباسقا ئەگەشتى. ئىككىسى ئۆلۈرگە سۆز قىلىپ، ئۆلۈرنى خۇدانىڭ مېھر-شەقىتسە چىڭ تۇرۇشقا دەۋەت قىلدى.	سىناگوگىتىكى خەلق تارقالغاندا، كۆپ يەھۇدىلار ۋە خۇدا ئالغۇرلۇق قىلغۇچى كىشىلەر رەمۇ ياۋلۇس بىلەن بارناباس بىلەن بىرگە كەتنى. ئىككىسى ئۆلۈرگە گەپ قىلىپ، ئۆلۈرنى خۇدانىڭ ئەرزىمۇسىز مېھربانلىقىدا چىڭ تۇرۇشقا چاقىرىدى.
ACT 13:44	كېيىنكى شابات كۈنىدە، شەھەرنىڭ كۆپ قىسىم خەلقى خۇدا سۆزلىرىنى كالامىنى ئاڭلىغىلى كېلىشتى.	كېيىنكى شابات كۈنىدە، شەھەرنىڭ كۆپ قىسىم خەلقى خۇدا سۆزلىرىنى ئاڭلاش ئۈچۈن كەلدى.
ACT 13:45	بىراق يەھۇدىلار شۇ قەدەر كۆپ ئادەم كەلگەن in كۆرگەندە، ھەسەت قىلىپ كەتتى، ياۋلۇسنىڭ سۆزلەرگە قارشى سۆز ئېتىپ، ئۇنى توھەمت ياۋلۇسنىڭ سۆزلىرىگە قارشى تەتۈر كەپ قىلىپ، ئۇنىڭىغا توھەمت قىلدى.	بىراق يەھۇدىلار شۇ قەدەر كۆپ ئادەم كەلگەن in كۆرگەندە، ھەسەت قىلىپ كەتتى، ياۋلۇسنىڭ سۆزلەرگە قارشى سۆز ئېتىپ، ئۇنى توھەمت ياۋلۇسنىڭ سۆزلىرىگە قارشى تەتۈر كەپ قىلىپ، ئۇنىڭىغا توھەمت قىلدى.
ACT 13:46	ئەمدى ياۋلۇس بىلەن بارناباس تېخىمۇ يۈرەكلىك ھالدا مۇنداق دېدى: – سۆزىنى ئالدى بىلەن سىلەر يەھۇدىلارغا ئېتىقان زۆرۈر ئىدى. لېكىن سىلەر خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى ئالدى بىلەن سىلەر يەھۇدى خەلقىگە يەتكۈزۈش كېرەك ئىدى. لېكىن سىلەر ئۇنى چەتكە قېقىپ ئۆزۈڭلارنى مەڭگۈلۈك كۆرسەتىڭلار، دەم بىز سىلەردىن ئۆتۈپ غەيرى يەھۇدى ھەلقلەرگە قاراپ ھاياتقا لايق كۆرمىگەندىن كېيىن، مانا بىز سىلەردىن بۇرۇلۇپ ئەللەرگە يۈزلىنىمىز!	ھازىر ياۋلۇس بىلەن بارناباس بەك قاتىق بىلەن مۇنداق دېدى: خۇدا چۈنکى ئەللەر بىلەن سىلەر يەھۇدىلارغا ئېتىقان زۆرۈر ئىدى. لېكىن سىلەر خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى ئالدى بىلەن سىلەر يەھۇدى خەلقىگە يەتكۈزۈش ئۇنى رەت قىلىپ، ئۆزۈڭلارنى ئەبەدىي ھاياتقا لايق ئەمەس دەپ كۆرسەتىڭلار، دەم بىز سىلەردىن ئۆتۈپ غەيرى يەھۇدى ھەلقلەرگە قاراپ ھاياتقا لايق كۆرمىگەندىن كېيىن، مانا بىز سىلەردىن بۇرۇلۇپ ئەللەرگە كەتتىق!
ACT 13:47	چۈنكى يەرۋەردىگار مۇقدىدەس يازمىلاردا بىزگە مۇنداق بۇيرۇغان: – «مەن سېنى يات ئەللەرگە نۇر بولۇشقا، يەر بۈزىنىڭ چەت-باقلىرىغىچە نىجاللىق بولۇشۇڭ ئۈچۈن سېنى ئاندىم».	چۈنکى رەب ماقۇل يازمىلاردا بىزگە بۇنى دەپ بۇيرۇغان: 'مەن سېنى باشقا خەلقەرگە نۇر قىلىدىم، يەر بۈزىنىڭ ھەر قايىسى جايىغا قۇتقۇزۇش ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن.'
ACT 13:48	ئەللەر بۇ سۆزنى ئاڭلىغاندا، خۇشال بولۇپ قالدى، رەبنىڭ سۆزلىرىنى چوڭ ئەللەردىكىلەر بۇ سۆزنى ئاڭلاپ، خۇشال بولۇشۇپ رەبنىڭ سۆز-كالامىنى قىلدى؛ مەڭگۈلۈك ھاياتقا بەلگىلەنگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئىشىنىپ كەتتى. ئۇلۇغلاشتى؛ مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىشكە بېكىتىلەنگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئېتىقاد قىلدى.	ئەللەر بۇ سۆزنى ئاڭلىغاندا، خۇشال بولۇپ قالدى، رەبنىڭ سۆزلىرىنى چوڭ ئەللەردىكىلەر بۇ سۆزنى ئاڭلاپ، خۇشال بولۇشۇپ رەبنىڭ سۆز-كالامىنى قىلدى؛ مەڭگۈلۈك ھاياتقا بەلگىلەنگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئىشىنىپ كەتتى. ئۇلۇغلاشتى؛ مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىشكە بېكىتىلەنگەنلەرنىڭ ھەممىسى شۇنداق بولغاندا، رەبنىڭ سۆزى تولا رايونغا يايىلىدى.
ACT 13:49	شۇنداق قىلىپ، رەبنىڭ سۆز-كالامى پۇتکۈل زېمىنغا تارقالدى.	شۇنداق بولغاندا، رەبنىڭ سۆزى تولا رايونغا يايىلىدى.
ACT 13:50	بىراق يەھۇدىلار، خۇدا ئالغۇرلۇق يۇقىرى كىشىلەر قاتارىدىكى ئاپالارنى ۋە بىراق يەھۇدىلار خۇدانىن قورققان يۇقىرى تەبىقلىك ئاپالارنى ھەم	بىراق يەھۇدىلار، خۇدا ئالغۇرلۇق يۇقىرى كىشىلەر قاتارىدىكى ئاپالارنى ۋە بىراق يەھۇدىلار خۇدانىن قورققان يۇقىرى تەبىقلىك ئاپالارنى ھەم

Reference	Before	After
ACT 13:51	شەھەر مۆتىۋەرلىرىنى قۇرتىتىپ، يäuلۇس بىلەن بارناباسقا زىيان يەتكۈزۈپ، قىلغۇزۇپ، ئۇلار ئىككىسىنى ئۆز يۈرۈتلىرىدىن قوغلاپ چىقادى.	شەھەر باشلىقلېرىنى قوزغاپ، يäuلۇس بىلەن بارناباسقا زىيان يەتكۈزۈپ، ئۇلارنى ئۆز يېرىدىن قىلىپ چىقادى.
ACT 13:52	ئەمما يäuلۇس بىلەن بارناباس ئۇلارغا قاراپ ئاياغلىرىدىكى توينى قېقىشتۇرۇۋېتىپ، كونيا شەھىرىگە قاراپ ماڭدى.	بىراق يäuلۇس بىلەن بارناباس ئۇلارغا قارشى ئاياقلىرىدىكى توينى قېقىشتۇردى، كونيا شەھىرىگە باردى.
ACT 14:1	ئانتاكىياداڭدا شاڪىرتلار خۇشاللىق بىلەن تولدى ۋە مۇقدەدەس روھ بىلەن تولدى.	كۈنبا شەھىردا، يäuلۇس بىلەن بارناباس يەھۇدىلىرى سىناگوگىغا كىرىپ كەتكەندە، خەلقگە ياخشى سۆزلەپ، شۇڭا كۆپ يەھۇدىي ۋە گىركلەر ئىشىنىپ قالدى.
ACT 14:2	(هالبۇكى، ئىشەنمىگەن يەھۇدىلىرى يات ئەللىكەرنىڭ كۆنگۈللەرنى) زەھەرلەپ، ئۇلارنى قېرىنداشلارغا قارشى تۇرۇشقا قۇرتاتىن).	ئەمما، ئىشەنمەگەن يەھۇدىلىر باشقۇ خەلقەرنى قوزغاپ، ئۇلارنىڭ كۆنگۈللەرنى زەھەرلەپ، قېرىنداشلارغا قارشى تۇرۇشقا سۇراق قىلدى.
ACT 14:3	شۇڭا يäuلۇس بىلەن بارناباس ئۇ يەردە خېلى ئۆزۈن تۇرۇپ، رەبگە تايىنسىپ يۈرۈشكەنلەر ئەلدا خۇش خەۋەرنى جاكارلىدى؛ رەب ئۇلارنىڭ قوللىرى بىلەن مۆجىزلىك ئالامەتلەر ۋە كارامەتلەرنى كۆرسىتىپ ئۆز مېھرى-شەيقىتىنىڭ سۆز-كالامىغا گۇۋاھلىق بەردى.	شۇڭا يäuلۇس بىلەن بارناباس ئۇ خەۋەرنى جاكارلاپ تۇردى؛ رەب ئۇلارنىڭ قوللىرى بىلەن مۆجىزلىرەرنى كۆرسىتىپ، ئۆز مېھرى-شەيقىتىنىڭ سۆزلەرگە گۇۋاھلىق قىلدى.
ACT 14:4	بۇنىڭ بىلەن شەھەر خەلقى ئىككىگە بۇلۇنۇپ كېتىپ، بەزلىرى يەھۇدىلىار تەرەپتە، بەزلىرى بولسا روسۇللار تەرەپتە تۇردى.	شەھەر ئادەملەرى ئىككى تەرەپكە بۇلۇنگەن، بەزلىرى يەھۇدىلىر بىلەن بىرگە، بەزلىرى روسۇللار بىلەن بىرگە تۇردى.
ACT 14:5	ئاخىردا، بىر قىسىم يات ئەللىكەر بىلەن يەھۇدىلىار ئارىسىدا (ئۆز باشلىقلېرى بىلەن بىرلىكتە) روسۇللارنى قىيىناب، چالما-كېسەك قىلىش قۇرتاتقۇلۇقى باش كۆتۈردى.	ئاخىردا، غەير يەھۇدىي خەلقەر بىلەن يەھۇدىلىار ۋە ئۇلارنىڭ رەببەرلىرى بىرگە، روسۇللارغا زورلىق قىلىپ تاشقا تالاش قىلىش يىلانى باشلىدى.
ACT 14:6-7	لېكىن ئۇلار بۇ ئىشىنى خەۋەر تېپىپ، شۇ يەردىن قېچىپ لىكاۋۇنىيا رايونىدىكى لىسترا ۋە دەربە شەھەرلىرىگە ۋە ئەتراپقا. ئۇلار ئۇ يەردە خۇش ماڭدى. ئۇلار شۇ يەرلەرde خۇش خەۋەرنى داۋاملىق جاكارلاۋەردى.	ئۇلار بۇ ئىشىنى بىلىپ قالدى، شۇ جايىدىن قاچىپ كەتنى لىكاۋۇنىيا رايونىدىكى لىسترا ۋە دەربە شەھەرلىرىگە ۋە ئەتراپقا. ئۇلار ئۇ يەردە خۇش خەۋەرنى داۋاملىق جاكارلاپ تۇردى.
ACT 14:8	بۇ ۋاقتىتا، لىسترا شەھىردا، توغما يالەج بىر كىشى ئولتۇرۇنى، ھېچقانچە شۇ چاغدا، لىسترا شەھىردا يۇتلىرىدا ماغدۇرى يوق، ھېچ مېڭىپ باقىغان بىر تۇغما يالەج ئولتۇراتى.	بۇ ۋاقتىتا، لىسترا شەھىردا، توغما يالەج بىر كىشى ئولتۇرۇنى، ھېچقانچە شۇ چاغدا، لىسترا شەھىردا يۇتلىرىدا ماغدۇرى يوق، ھېچ مېڭىپ يۇرەلمىگەن.
ACT 14:9	يäuلۇس سۆز قىلۇۋاتقاندا، بۇ نادەم ئۆزىغا قۇلاق سېلىپ ئولتۇراتى. يäuلۇس ئۇنىڭغا كۆز تىكىپ ئۇنىڭ ساقايىتلىشىغا ئىشەنچ بارلىقنى كۆرۈپ يېتىپ،	يäuلۇس گەپ قىلۇۋاتقاندا، بۇ كىشى ئۇنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالاپ ئولتۇراتى. يäuلۇس ئۇنىڭغا كۆز تاشلاپ، ئۇنىڭ ساقايىتلىشىغا ئىشەنچ بارلىقنى ئېنىق كۆردى.
ACT 14:10	يۇقىرى ئاۋااز بىلەن: – ئورنۇڭدىن دەس تۇر! – دېدى. ھېلىقى نادەم شۇئان ئورنىدىن دەس تۇرۇپ مېڭىشقا باشلىدى.	قاتقى ئاۋااز بىلەن: «ئورنۇڭدىن تۇر!» دېدى. نادەم دەرھال تۇرۇپ يۈرۈشقا باشلىدى.
ACT 14:11	لېكىن يäuلۇسنىڭ بۇ ئىشىنى كۆرگەن توب-توب نادەملەر لىكاۋۇنىيا تىلى بىلەن: «ئلاھلار ئىنسان قىيىدا بىزگە كەلدى!» دەپ قاتقىق چاپىرىدى.	لېكىن يäuلۇسنىڭ بۇ ئىشىنى كۆرگەن خەلق لىكاۋۇنىيا تىلى بىلەن: «ئلاھلار ئىنسان قىيىدا بىزگە كەلدى!» دەپ قاتقىق چاپىرىدى.
ACT 14:12	ئۇلار بارناباسنى «ئلاھ زېئۇس» دەپ ئاتاشتى ۋە يäuلۇسنى سۆزلەشتە باشلامىچ بولغاچقا ئۇنى «ئلاھ ھېرمىس» دەپ ئاتاشتى.	ئۇلار بارناباسنى «زېئۇس ئلاھ» دەپ ئاتاشتى ۋە يäuلۇس سۆزلەشتە باشلامىچ كەتكەنلىكى ئوجۇن 'ھېرمىس ئلاھ' دەپ ئاتاشتى.
ACT 14:13	شەھەرنىڭ سىرتىدا «زېئۇس ئلاھ»نىڭ بۇتخانىسى بار ئىدى. شۇ بۇتخانىدىكى كاھىن شەھەر دەرۋازىسىغا ئۆكۈز ۋە گۈل چەمبىرەكلەرنى ئېلىپ كېلىپ، خەلق بىلەن بىلە يäuلۇس ۋە بارناباسقا قوربان قىلىشقا ئىستەپتۇ.	شەھەر سىرتىدا زېئۇس ئلاھنىڭ كاھىن ئۆكۈز ۋە گۈل تەجەككەرنى شەھەر كېرىش ئورنىغا ئېلىپ كېلىپ، خەلق بىلەن بىلە يäuلۇس ۋە بارناباسقا قوربان قىلىشقا ئىستەپتۇ.

Reference	Before	After
ACT 14:14	لېكىن روسۇللار بارناباس بىلەن ياۋۇس بۇ ئىشنى ئاڭلاپ، كىيمىم- كېچەكلىرىنى يىرتقان حالدا، كۆچىلىكىنىڭ ئارسىسغا يوڭورۇپ كىرىپ، ۋارقىاراپ مۇنداق دىدى:	لېكىن بارناباس بىلەن ياۋۇس بۇنى ئاڭلاپ، كىيمىلرىنى يىرتىپ، خەلق ئارسىسغا يوڭورۇپ كىرىپ، قاتقىق قالاپ مۇنداق دىدى:
ACT 14:15	— خالايىق، بۇ ئىشلارنى نېمە دەپ قىلىۋاتىسىلەر؟ بىز سىلەرگە ئوخشاش ئادەتىكى ئادەملەرمىز! بىز سىلەرگە بۇ يايда بولمىغان نەرسىلەرنى تاشلاپ، ھېسىسىياتتىكى ئىنسانلارمىز! بىز سىلەرگە بۇ ئەرزىمەس نەرسىلەرنى تاشلاپ، ئاسمان-زېمن، دېڭىز-ئوکيان ۋە ئۇلاردىكى بارلىق مەخلۇقلارنى ياراتقۇچ ھايات خۇدداغلا ئىبادەت قىلىشىڭلار كېرەك دەپ جاكارلاۋاتىمىز!	خەلق، بۇ ئىشلارنى نېمە دەپ قىلىۋاتىسىلەر؟ بىز سىلەرگە ئوخشاش ئادەتىكى ئادەملەرمىز! بىز سىلەرگە بۇ يايدا بولمىغان نەرسىلەرنى تاشلاپ، ھېسىسىياتتىكى ئىنسانلارمىز! بىز سىلەرگە بۇ ئەرزىمەس نەرسىلەرنى ئاسمان، زېمن، دېڭىز ۋە ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ياراتقان ھاياتى خۇددارلىكتە ئىبادەت قىلىشىڭلار كېرەك دەپ جاكارلاۋاتىمىز!
ACT 14:16	بۇرۇنقى دەۋرلەرde، ئۇ ھەرقايىسى ئەللەرنى ئۆز يوللىرىدا مېڭىشقا يول قويغان.	ئۆتكەن يىللاردا، ئۇ ھەرقانداق خەلقنى ئۆز يوللىرىدا يۈرۈشكە قويۇپ قويغان.
ACT 14:17	شۇنداق بولسىمۇ، ئۇ ئۆزىنى ئىسپاتلادىغان گۇۋاھلىقنى قالدۇرمىغان ئەمەس. چۈنكى ئۇ ھەمسە سىلەرگە شايائىت كۆرسىتىپ، يامغۇزنى ئۆز ۋاقتىدا ئەرشتنى ياغدۇرۇپ مول هوسۇل ئاتا قىلىپ، ئاش-تاماق بىلەن سىلەرنى تويفۇزۇپ، قەلبىڭلارنى خۇشالىققا چۆمدۈرۈپ كەلدى.	شۇنداق بولسىمۇ، ئۇ ئۆزىنى گۇۋاھسىز قالدۇرمىغان. چۈنكى ئۇ ھەمسە سىلەرگە ياقتۇرۇپ، ۋاقتىدا يامغۇز ياغدۇرۇپ، مول هوسۇل بەرگەن، تاماق بىلەن سىلەرنى تويفۇزۇپ، قەلبىڭلارنى شادلىق بىلەن تولدۇرۇپ كەلدى.
ACT 14:18	ھەتتا ئۇلار بۇ سۆزلەرنى قىلغان بولسىمۇ، خالايىقنىڭ ئۇلارغا ئاتاپ قۇربانلىق قىلىشىنى ئازارلا توسۇۋالدى.	ئۇلار بۇ سۆزلەرنى دېگەندە، خەلقنىڭ ئۇلارغا قۇربانلىق قىلىشىنى زورلا توسالدى.
ACT 14:19	لېكىن ئانتاكىيا ۋە كونيا شەھەرلىرىدىن بەزى يەھۇدىيىلار كېلىپ، كىشىلەرنى ئۆزلىرىگە قايىل قىلىش بىلەن، خەلق ياۋالۇسنى چالما-كېسەك قىلدى، ئاندىن ئۇنى ئۆلدى دەپ قاراپ، شەھەر سىرتىغا سۆرەپ ئاچقىپ تاشلىۋەتتى.	لېكىن ئانتاكىيە ۋە كونىيە شەھەرلىرىدىن بەزى يەھۇدىن كەلدى، خەلقنى ئۆز تەرەپكە ئېلىپ، ياۋالۇسنى تاشقا تالاشتى، ئۇنى ئۆلگەن دەپ ساندى، شەھەر سىرتىغا سۆرەپ تاشلىدى.
ACT 14:20	لېكىن مۇخلىسىلار ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئولاشقاندا، ياۋالۇس ئورنىدىن تۇرۇپ، شەھەرگە قايتىپ كىردى. ئەتىسى، ئۇ بارناباس بىلەن بىلە دەرى شەھرىگە كەتتى.	بىراق، شاڭىدلار ئۇنىڭ ئەتراپىدا توېلىنىپ قالغاندا، ياۋالۇس تۇرۇپ شەھەرگە قايتىپ كىردى. كېيىن، ئۇ بارناباس بىلەن دەرىگە كەتتى.
ACT 14:21	ئەمدى ئۇلار دەرىبە شەھىرىدە خۇش خەۋەر جاكارلاپ، نۇرغۇن ئادەملەرنى مەسىھەگە مۇخلىس بولۇشقا كىرگۈزگەندىن كېيىن، ئىككىلەن لىسترا، كونيا ۋە ئانتاكىيا شەھەرلىرىگە قايتىپ باردى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار دەرىبە شەھىرىدە ياخاڭلا خەۋەرنى جاكارلاپ، كۆپ ئادەملەرنى مەسىھەگە ئىشىنىپ قالشقا ياردىم بېرىپ، كېيىن لىسترا، كونيا ۋە ئانتاكىيا شەھەرلىرىگە قايتا كەتتى.
ACT 14:22	ئۇلار ئۇ يەرلەرde مۇخلىسىلارنىڭ قەلبىلىرىنى كۆچەيتىپ، ئۇلارنى ئېتىقادتا چىڭ تۇرۇشقا رىغبەتلەندۈرۈپ، شۇنداقلا: — بىز خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا كىرىشتە نۇرغۇن جایا-مۇشەقەقەتلەرنى ئۆتكۈزۈشىمىز مۇقەرر بولىدۇ، — دەپ نەسەھەت قىلدى.	ئۇلار ئۇ يەرلەرde شاڭىدلارنىڭ يەنجهنلىرىنى كۆچەيتىپ، ئىماندا چىڭ ئۇلار ئۇ يەرلەرde شاڭىدلارنىڭ يەنجهنلىرىنى كۆچەيتىپ، ئىماندا چىڭ تۇرۇشقا تەشەنىك بەرگەن، شۇنداقلا: 'خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا كىرىشتە كۆپ مەشەككەت ئارقىلىق كىرىشى كېرەك،' دەپ دېگەن.
ACT 14:23	ئۇلار يەنە ھەرقايىسى ئەگلىكەت ئىچىدە ئاقساقلارنى تاللاپ قويۇپ، دۇئا ئۇلار يەنە ھەرقايىسى جامائەت ئىچىدە ئاقساقلارنى تاللاپ بەلگىلەپ، قىلىپ ۋە روزا تۇتۇپ، ئۆزلىرى ئىشىنىپ كەلگەن رەبگە ئۆتكۈزۈپ بەردى. دۇئا قىلىش ۋە روزا تۇتۇش ئارقىلىق ئۇلارنى ئۆزلىرى ئېتىقاد باغلەغان رەبگە تايشۇردى.	ئۇلار يەنە ھەرقايىسى ئەگلىكەت ئىچىدە ئاقساقلارنى تاللاپ قويۇپ، دۇئا ئۇلار يەنە ھەرقايىسى ئەگلىكەن رەبگە ئۆتكۈزۈپ بەردى. دۇئا قىلىش ۋە روزا تۇتۇش ئارقىلىق ئۇلارنى ئۆزلىرى ئېتىقاد باغلەغان رەبگە تايشۇردى.
ACT 14:24	ئىككىلەن يېسىدىيە رايونىدىن ئۆتۈپ كەتتى، يامفiliيە ئۆلکىسىگە ھەرىكەت قىلدى.	ئۇلار يېرىگە شەھەرde سۆزنى تەڭشەپ بولغاندىن كېيىن، ئانتاليا شەھىرىگە كەتتى.
ACT 14:25	ئۇلار يېرگە شەھىرىدە سۆز-كالامنى يەتكۈزگەندىن كېيىن، ئانتاليا شەھىرىگە باردى.	ئۇلار يېرىگە شەھەرde سۆزنى تەڭشەپ بولغاندىن كېيىن، ئانتاليا شەھىرىگە كەتتى.

Reference	Before	After
ACT 14:26	ئاندىن ئۇ يەردىن كېمىگە چىقىپ، سۇرىيەدىكى ئانتاكىياغا قاراپ كەتتى. ئۇلار ئەسىلەدە شۇ يەرده ئۆزلىرى ھازىر تاماملىغان بۇ ۋەزپىنى ئادا قىلىشقا جامائەتتىكىلەر تەرىپىدىن خۇدانىڭ مېھرى-شەپقىتىگە تايىشۇرۇلغانىدى.	ئاندىن ئۇ يەردىن كېمىگە چىقىپ، سۇرىيەدىكى ئانتاكىياغا قاراپ كەتتى. ئۇلار بۇ يەرده جامائەت تەھرىلىكىن بولۇپ، خۇدا مېھرىگە تايىشۇرۇلۇپ، ھازىر بۇ ۋەزپىنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇردى.
ACT 14:27	قايىسى كەلگەندە، ئۇلار جامائەتنى بىر يەرگە جەم قىلغاندا، ئۇلارغا قانداق قىلىپ باشقۇ خەلقەرگە ئېتىقاد خۇدانىڭ ئۆزلىرى ئارقىلىق قىلغان ھەممە ئىشلىرىنى ۋە خۇدا قانداق قىلىپ باشقۇ خەلقەرگە ئېتىقاد خۇدانىڭ قانداق قىلىپ ئەللەر كەئېتىقادنىڭ بىر ئىشىكىنى ئاچقانلىقنى سۆزلەپ بەردى.	ئۇلار قايىسى كەلگەندە، جامائەتنى بىرگە چاقىرىپ، ئۇلارغا خۇدا ئارقىلىق قىلغان ھەممە ئىشلىرىنى ۋە خۇدا قانداق قىلىپ باشقۇ خەلقەرگە ئېتىقاد خۇدانىڭ ئېچىكىنى ئاچقانلىقنى سۆزلەپ بەردى.
ACT 14:28	ئۇلار ئۇ يەرده مۇخلىسلىرى بىلەن بىلە ئۆزۈن مەزگىل تۇردى.	ئۇلار ئۇ يەرده ئىشنىچىلەر بىلەن بىرگە كۆپ ۋاقت ئۆتكۈزدى.
ACT 15:1	ئۇ ۋاقتتا بەزى كىشىلەر يەھۇدىيەدىن كېلىپ، ئانتاكىيادىكى قېرىنداشلارغا: شۇ چاڭلاردا بەزىلەر يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن كېلىپ، ئانتاكىيادىكى قېرىنداشلارغا: – سىلەر مۇسا پەيغەمبەرگە تايىشۇرۇلغان يوسوۇن بويىچە خەتنە قىلىشنى قوبۇل قىلىمىسىڭلار، قۇقۇرۇلمايسىلەر! – دەپ تەلم پېرىشكە باشلىدى.	ئۇ ۋاقتتا بەزى كىشىلەر يەھۇدىيەدىن كېلىپ، ئانتاكىيادىكى قېرىنداشلارغا: شۇ چاڭلاردا بەزىلەر يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن كېلىپ، ئانتاكىيادىكى 'مۇسا بويىچە خەتنە قىلدۇرمىسىڭلار، سىلەر قۇقۇرۇلمايسىلەر!' دەپ ئېيتقان.
ACT 15:2	بۇ ئىش توغرىسىدا چوڭ ماجира چىققان بولۇپ، ياقۇلۇس بىلەن بارناباس شۇڭا، ياقۇلۇس بىلەن بارناباس بۇ مەسىلە توغرىسىدا ئۇ كىشىلەر بىلەن كۆپ يەراقلقى ۋە تالاش قىلغاندىن كېپىن، جامائەت ياقۇلۇس، بارناباس ۋە ئىككىلەن شۇ كىشىلەر بىلەن كەسکىن مۇنازىرە قىلىشقا ئاندىن كېپىن، قېرىنداشلارپا ئۆلۈسىنى، بارناباسنى، شۇنداقلا ئۇلارنىڭ ئارسىدىن بارنەچەيەننى بۇ مەسىلە توغرىسىدا روسۇللار ۋە ئاقساقلالار بىلەن كۆرۈشۈشكە يېرۇسالىمغا بارسۇن دەپ بېكىتگەن.	شۇڭا، ياقۇلۇس بىلەن بارناباس بۇ مەسىلە توغرىسىدا ئۇ كىشىلەر بىلەن كۆپ يەراقلقى ۋە تالاش قىلغاندىن كېپىن، جامائەت ياقۇلۇس، بارناباس ۋە ئىككىلەن شۇ كىشىلەر بىلەن كەسکىن مۇنازىرە قىلىشقا ئاندىن كېپىن، باشقۇ خەتنە كىشىلەرنى روسۇللار ۋە ئاقساقلالار بىلەن كۆرۈشۈشكە ئۆچۈن بېرۇسالىمغا بارشىنى قارار قىلدى.
ACT 15:3	شۇنداق بولغاندا، ئۇلار جامائەت تەھرىلىكىن بولغا چىقىتى، فەنكىيە رايونى شۇنداق قىلىپ ئۇلار جامائەت تەرىپىدىن يولغا سېلىنىپ، سەپىرىدە ۋە سامارىيە ئۆلکىسىدىن ئۆتۈپ كەتتى، ھەر جايىدا غەيرى يەھۇدىيەرنىڭ فەنكىيە رايونى ۋە سامارىيە ئۆلکىسىنى بېسىپ ئۆتۈپ، بارغانلا بېرىدە ئەللەرنىڭمۇ توۋا قىلىپ ئېتىقاد يولغا كىرگەنلىكىنى تەپسىلىي سۆزلىدى. بۇ خەۋەر بارلىق قېرىنداشلارنى زور شادلىققا چۆمگۈزدى.	شۇنداق بولغاندا، ئۇلار جامائەت تەھرىلىكىن بولغا چىقىتى، فەنكىيە رايونى شۇنداق قىلىپ ئۇلار جامائەت تەھرىلىكىن بولغا چىقىتى، فەنكىيە رايونى ۋە سامارىيە ئۆلکىسىدىن ئۆتۈپ كەتكەنلىكىنى تەپسىلىي سۆزلىدى. بۇ خەۋەر بارلىق قېرىنداشلارنى زور شادلىققا چۆمگۈزدى.
ACT 15:4	ياۋلۇسلىرى بېرۇسالىمغا كەلگىننە، ئۇلار جامائەتتىكىلەر، روسۇللار ۋە ئاقساقلالار تەرىپىدىن قارشى ئېلىنىپ، كۆچىلىككە خۇدانىڭ ئۆزلىرى ئارقىلىق بارلىق قىلغان ئەمەللەرنى بايان قىلىپ بەردى.	ياۋلۇس ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بېرۇسالىمغا كەلگەندە، ئۇلارنى جامائەت، روسۇللار ۋە ئاقساقلالار قارشى ئالدى ۋە ھەممە ھەرگە ئەھۇدىيەرنى ئۆزلىرى ئارقىلىق قىلغان بارلىق ئىشلارنى، بىلەن بىرگە غەيرى يەھۇدىيەرنى ئەمەل قىلىپ ئېتىقاد ئېچىكىنى ئاچقانلىقنى سادالىق بىلەن بايان قىلدى.
ACT 15:5	لېكىن يەرسىي مەزھىپدىكىلەردىن ئېتىقاد يولغا كىرگەن بەزىلەر ئورنىدىن تۇرۇشۇپ: – مۇشۇ يات ئەللىكەرنى خەتنە قىلىش كېرەك، شۇنداقلا ئۇلارغا مۇساغا چۈشۈرۈلگەن تەۋرات قانۇنغا نەمەل قىلىش كېرەكلىكىنى جېكىلەش كېرەك! – دېدى.	لېكىن يەرسىي مەزھىپدىكىلەردىن ئېتىقاد يولغا كىرگەن بەزىلەر ئورنىدىن تۇرۇشۇپ: بۇ يات ئەللىكەرنى خەتنە قىلىش كېرەك، شۇنداقلا مۇسَا قانۇنى تەتقى قىلىپ ئەمەل قىلىش لازىم! دېدى.
ACT 15:6	شۇ سەۋەبتىن، روسۇللار بىلەن ئاقساقلالار بۇ مەسىلەنى سۆھىبەت قىلىش شۇڭا روسۇللار بىلەن ئاقساقلالار بۇ مەسىلەنى مۇزاكىرە قىلىش ئۆچۈن جەم بولۇشتى.	شۇ سەۋەبتىن، روسۇللار بىلەن ئاقساقلالار بۇ مەسىلەنى سۆھىبەت قىلىش شۇڭا روسۇللار بىلەن ئاقساقلالار بۇ مەسىلەنى سۆھىبەت قىلىش ئۆچۈن تۈپلىشتى.
ACT 15:7	ئۆزۈن سۆھىبەت قىلغانلىقتىن كېپىن، يېتىۋس تۇرۇپ دېدى: 'قېرىنداشلار، ئۆزۈن سۆھىبەتلىشىشتىن كېپىن، يېتىۋس ئورنىدىن تۇرۇپ مۇنداق دېدى: – قېرىنداشلار، دەسىلەپتىكى كۈنلەرde خۇدانىڭ ئىچىڭلاردىن مېنى تالاپ مېنىڭ ئاغزىم ئارقىلىق خۇش خەۋەردىكى سۆز-كالامنى يات ئەللىكەرنى كەنگەنلىكىنى ئاڭلىتىپ ئۇلارنىڭ ئېتىقاد قىلىشىدا ۋاسىته قىلىشقا بېكىتىكەنلىكىدىن خەۋېرىڭلار بار.	ئۆزۈن سۆھىبەت قىلغانلىقتىن كېپىن، يېتىۋس تۇرۇپ دېدى: 'قېرىنداشلار، ئۆزۈن سۆھىبەتلىشىشتىن كېپىن، يېتىۋس ئورنىدىن تۇرۇپ مۇنداق دېدى: باشلىغان كۈنلەرde، خۇدا بىز ئىجىدىن مېنى تالاپ، مېنىڭ ئاغزىم بىلەن – قېرىنداشلار، دەسىلەپتىكى كۈنلەرde خۇدانىڭ ئىچىڭلاردىن مېنى تالاپ غەيرى يەھۇدىيەرنى ئەھۇدىيەرنى ئەللىكەرنى ئاڭلىتىپ، ئۇلارنىڭ ئىشنىشىگە يول قويغانلىقنى بىلىسىلەر.
ACT 15:8	ۋە ئىنسانلارنىڭ قەلبىنى بىلگۈچى خۇدا مۇقەددەس روھنى بىزگە ئاتا قىلغىنىدەك، ئۇلارغىمۇ ئاتا قىلدى.	ئىنسانلارنىڭ قەلبىنى بىلىدىغان خۇدا، مۇقەددەس روھنى بىرگە بەرگەندەك، ئۇلارغا دا بەردى.

Reference	Before	After
ACT 15:9	شۇنداق قىلىپ، خۇدا ئۇلارنى بىز بىلەن ھېچقانداق يېرقلەندۈرمەي، ئۇلارنىڭ قەلبىرىنى ئېتىقاد ئارقىلىق ياك قىلدى.	شۇنداقتا، خۇدا بىز بىلەن ئۇلارنى ھېچقانداق يېرقىلىنىڭ، ئۇلارنىڭ قەلبىرىنى ئېتىقاد بىلەن تازىلدى.
ACT 15:10	هازىر، سىلەر نېمە ئۆچۈن خۇداغا سىنىپ، بىزنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمىز بارمىسى، ئەھۋال مانا شۇنداق ئىكەن، ئەمدى سىلەر نېمە ئۆچۈن ئۆزىمىز ۋە ئاتا-بىز دە كۆتۈرەلمىگەن جوزقاننى ئىشىنجىلەرنىڭ بوبىنغا قوشۇۋاتىسىلە؟ ئارتماقچى بولۇپ، خۇدانى سىنىماقچى بولىسىلە؟	هازىر، سىلەر نېمە ئۆچۈن خۇداغا سىنىپ، بىزنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمىز بارمىسى، ئەھۋال مانا شۇنداق ئىكەن، ئەمدى سىلەر نېمە ئۆچۈن ئۆزىمىز ۋە ئاتا-بىز دە كۆتۈرەلمىگەن جوزقاننى ئىشىنجىلەرنىڭ بوبىنغا قوشۇۋاتىسىلە؟
ACT 15:11	ئەمدىلىكتە، بىز بولىساق رەب ئەيسانىڭ مېھر-شەققىتىگە تايىنىپ ئۇلارغا ئوخشاش قۇتقۇزۇلىمىز، دەپ ئىشىنىمىز.	بىزمۇ رەب ئەيسانىڭ ھەۋس-مېھرى بىلەن، ئۇلارغا ئوخشاش قۇتقۇزۇلىشىمىزغا ئىشىنىمىز.
ACT 15:12	شۇنداقتا يۇتون خەلق سوکوت قىلىدى ۋە بارناباس بىلەن ياخۇلۇسنىڭ خۇدا بۇ سۆزدىن كېپىن، بارناباس بىلەن ياخۇلۇس چىقىپ، خۇدا ئۆزلىرى ئارقىلىق يات ئەللەكلەرنىڭ، ئارسىدا كۆرسەتكەن بارلىق مۆجىزلىك ئالامەتلەرنى ۋە كارامەتلەرنى بايان قىلىپ بەردى؛ كۆچىلىك ئۇلارغا قۇلاق سېلىپ سوکوتته تۈرىدى.	شۇنداقتا يۇتون خەلق سوکوت قىلىدى ۋە بارناباس بىلەن ياخۇلۇسنىڭ خۇدا ئۆزلىرى ئارقىلىق غەيرى يەھۇدىلەر ئارسىدا كۆرسەتكەن بارلىق مۆجىزەلەرنى ۋە ئەجەببەلەرنى بايان قىلىشىنى ئەرگىشىلدى.
ACT 15:13	ئۇلارنىڭ سۆزى توگىگەندىن كېپىن، ياقۇپ مۇنداق دېدى: – قېرىنداشلار، ماڭا قۇلاق سېلىڭلار!	ئۇلار سۆزىنى ئاخىرلاشتۇرغاندىن كېپىن، ياقۇپ دېدى: قېرىنداشلار، ماڭا قۇلاق ئاساپ تۇرۇڭ!
ACT 15:14	باياتىن شىمبئۇن خۇدانىڭ يات ئەللەكلەرنىمۇ باشتىنلا شاپائەت بىلەن يوقلاپ، ئۇلارنىڭ ئارسىدىن ئۆز نامى ئۆچۈن بىر خەلق چىقىرىدىغانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ ئۆتتى.	شىمبئۇن خۇدا يات مىللەتلەرگە ئالدىنلا كېلىپ، شاپا بەرگەنلىكىنى، شۇ يول بىلەن ئۇلارنىڭ ئىچىدىن ئۆز نامى ئۆچۈن بىر خەلق قۇرغانلىقىنى ئەيتتى.
ACT 15:15	پېيغەمبەرلەرنىڭ ئېيتقانلىرىمۇ بۇنىڭغا ئۆيغۇن كېلىدۇ، خۇددى مۇقەددەس يازىلاردا مۇنۇ سۆزلەر يۇتولگەندەك: –	پېيغەمبەرلەرنىڭ سۆزلەرى بۇنىڭ بىلەن توغرًا كېلىدۇ، مەخسۇس مۇقەددەس كىتايتا بېزلىغانچە:
ACT 15:16	بۇ ئىشلاردىن كېپىن، مەن يەنە كېلىپ، داۋۇتنىڭ يىلىنىپ كەتكەن تېگىنى – «مۇشۇ ئىشلاردىن كېپىن، مەن قايىتىپ كېلىپ، داۋۇتنىڭ يىقىلغان يېكىدىن قۇرۇپ تۇرۇپ، بۇزۇق بەتتىنى قايىتا سازلاپ، ئەسلىگە قايىتۇرۇپ تىكىلەيمەن، ئۇنىڭ خارابلىكلىرىنى قايىتا بىنا كېلىپ، ئەسلىگە كەلتۈرەمەن.	شۇنداقتا، دۇنيادىكى قالغان ئادەملەر رەبىنى ئىزدەيدۇ، ۋە بارلىق مىللەتلەر، كىمكى مېنىڭ ئىسمىم بىلەن چاقىرىلغانلار، دەپ دەيدۇ خۇدا، بۇ ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇرغۇچى ۋە شۇنداقلا ئۇلارنى ئەزەلدىن ئايىان قىلىپ كەلگەن يەرۋەردىگار!»
ACT 15:17-18	شۇنداق قىلىپ، جاھاندىكى باشقۇ ئىنسانلارمۇ، يەن مېنىڭ نامى بىلەن شۇنداقتىكىنى قىلغۇچى. چۈنكى خۇدا ئەبىدىن بارلىق ئىشلىرىنى بىلىپ تۇرۇپ كەتكەن.	شۇنداقتا، دۇنيادىكى قالغان ئادەملەر رەبىنى ئىزدەيدۇ، ۋە بارلىق مىللەتلەر، كىمكى مېنىڭ ئىسمىم بىلەن چاقىرىلغانلار، دەپ دەيدۇ خۇدا، بۇ ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇرغۇچى ۋە شۇنداقلا ئۇلارنى ئەزەلدىن ئايىان قىلىپ كەلگەن يەرۋەردىگار!
ACT 15:19	شۇنىڭ ئۆچۈن خۇلاسەم شۇكۇ، يات ئەللەكلەر ئارسىدىن توۋا قىلىپ خۇداغا ئېتىقاد باغلىغانلارغا ئاۋارە-ئېغىرچىلىك سېلىپ قويىماسىلىقىمىز كېرەك؛	شۇڭا، مەن شۇ خۇلاسە قىلىمەن: خۇدا تەرىكە قايىتىپ كېلىۋاتقان ياتىكىلەرگە قوشۇمچە ئېغىرچىلىق سېلىپ قويمايل.
ACT 15:20	ئۇلارغا: «ئىدوللارغا ئاتالغان پېمەكەرنى بېمەكتىن، جىنسىي بۇرۇقلاۇقتىن، يەقهت ئۇلارغا: «بۇتلارغا ئاتىلىپ بۇلغانغان نەرسىلەرنى بېيىشتن، قانلىق گۆشىلەردىن ۋە بوغۇلغان ھايۋان گۆشىدىن ساقلىنىڭلار» دەپ خەت جىنسىي بۇرۇقلاۇقتىن، قاننى ۋە بوغۇپ سوپۇلغان ھايۋانلارنىڭ گۆشىلەرىنىمۇ بېيىشتن نېرى بولۇڭلار» دەپ تايىلادى، بىر يارچە خەت يازدىق.	ئۇلارغا: «ئىدوللارغا ئاتالغان پېمەكەرنى بېمەكتىن، جىنسىي بۇرۇقلاۇقتىن، يەقهت ئۇلارغا: «بۇتلارغا ئاتىلىپ بۇلغانغان نەرسىلەرنى بېيىشتن، قانلىق گۆشىلەردىن ۋە بوغۇلغان ھايۋان گۆشىدىن ساقلىنىڭلار» دەپ خەت جىنسىي بۇرۇقلاۇقتىن، قانلىق گۆشىلەردىن ۋە بوغۇلغان ھايۋان گۆشىلىنىمۇ بېيىشتن نېرى بولۇڭلار» دەپ تايىلادى، بىر يارچە خەت يازدىق.
ACT 15:21	چۈنكى قەدىمكى دەۋرلەردىن تارتىپ ھەر شەھەردە شابات كۈندە سىناڭوگلاردا مۇسا پېيغەمبەرنىڭ ئېيتقانلىرى ئوقۇلۇپ، ئۇنىڭ كۆرسەتمىلىرى كۆرسەتمىلىرى ئۆگىتىلىپ كەلگەن.	چۈنكى بۇرۇنقى ۋاقىتلار ardan يۇيان ھەر بىر شەھەردە شابات كۈندە سىناڭوگىدا مۇسا ئېيتقانلىرى ئوقۇلۇپ تۇرۇپ، ئۇنىڭ كۆرسەتمىلىرى ئۆگىتىلىپ كەتىدۇ.
ACT 15:22	ئاندىن رەسۇللار، جەمئەت ئاقساقاللىرى ۋە يۇتون جەمئەت قارار قىلىدى: شۇنىڭ بىلەن روسۇللار، ئاقساقاللار، شۇنداقلا يېرۇسالىمدىكى يۇتكۇل ئاربىلاردىن بەزى كىشىلەرنى تاللاپ، ئۇلارنى ياخۇلۇس بىلەن بارناباس بىلەن جامائەتتىكىلەر ئۆز ئارسىدىن بىرەنەچە ئادەمنى تاللاپ، ئۇلارنى ياخۇلۇس ۋە بارناباس بىلەن بىلە ئانتاكىياغا ئەۋەتىشنى لايىق كۆردى. ئەسلىدە بىرگە ئانتاكىياغا يوللاپ قويۇش. بۇ كىشىلەر يەھۇدا (بارسایاس دەپ	ئاندىن رەسۇللار، جەمئەت ئاقساقاللىرى ۋە يۇتون جەمئەت قارار قىلىدى: شۇنىڭ بىلەن روسۇللار، ئاقساقاللار، شۇنداقلا يېرۇسالىمدىكى يۇتكۇل ئاربىلاردىن بەزى كىشىلەرنى تاللاپ، ئۇلارنى ياخۇلۇس بىلەن بارناباس بىلەن جامائەتتىكىلەر ئۆز ئارسىدىن بىرەنەچە ئادەمنى تاللاپ، ئۇلارنى ياخۇلۇس ۋە بارناباس بىلەن بىلە ئانتاكىياغا ئەۋەتىشنى لايىق كۆردى. ئەسلىدە بىرگە ئانتاكىياغا يوللاپ قويۇش. بۇ كىشىلەر يەھۇدا (بارسایاس دەپ

Reference	Before	After
ACT 15:37	رەبىنىڭ سۆز-كالامىنى يەتكۈزگەن ھەممە شەھەر-پېزىلارغا بېرىپ، قېرىنداشلارنىڭ يېنىغا بېرىپ، ھالىنى سوراپ كېلەيلى، – دېدى.	سۆزلىرىنى ئېيتىپ كەتكەن ھەر قايىسى شەھەرلەرگە قايىتىپ بېرىپ، قېرىنداشلارنىڭ ھالىنى سورايىلى، دېدى.
ACT 15:38	بارناباس بولسا يۇھانىنا (ماركۇسمۇ دېسىلىدۇنى بىللە ئېلىپ بارماقچى بولغانسىدى.	بىراق ياؤلۇس ماركۇسنى قايىتا ئېلىپ بېرىشنى ئەقلىلىق ئەمەس دەپ قارىدى، چۈنكى ئۇ يامفiliyەدا ئالدىنىقى قېتىم ئۇلارنى تاشلاپ كەتكەن ۋە رەبىنىڭ ئىشىدە بىللە داۋام قىلىمغان.
ACT 15:39	بىراق ياؤلۇس ئالدىنىقى قېتىم يامفiliyە ئۆلکىسىدە ئۇلاردىن ئاييرلىپ كەتكەن، رەبىنىڭ خىزمىتىدە ئۇلار بىلەن بىللە داۋاملىق سەپەر قىلىمغان ماركۇسنى يەنە ئېلىپ بېرىشنى ئاقيلانلىك ئەمەس دەپ قارىدى.	شۇ ۋاقتىتا ياول بىلەن بارناباس ئارسىسىدا قاتىق تالاش بولۇپ، نەتىجىدە ئۇلار بىر-بىرىدىن ئاييرلىپ كەتتى. بارناباس ماركۇستىن ئېلىپ، كەمگە چىقىپ سپىروُسقا باردى.
ACT 15:40	ياؤل سلاسلىنى تاللىدى ۋە قېرىنداشلار ئۇلارنى خۇدا شاپائىتىگە تاپشۇردى، ياؤلۇس بولسا سلاسلىنى تاللىدى؛ قېرىنداشلارنىڭ ئىككىلەنى خۇدانىڭ شاپائىتىگە ئامانەت قىلىشى بىلەن ئۇ ئىككىسى يولغا چىقتى.	شۇ ئەھەدالدا ئۇلار يولغا كەتتى.
ACT 15:41	ئۇ سۇرۇبىه ۋە كىلىكىيە رايونلىرى بويچە يۇرۇپ كەتتى، ھەر قايىسى جايىلدادا ئۇ مەدى سۇرۇبىه ۋە كىلىكىيە ئۆلكلەرنى ئارىلاپ ئۆتۈپ، ھەرقايىسى جايىلدادا جامائەتلەرنى قۇۋەتلىك نەزەردى.	كېپىن ياؤلۇس دەربىگە ۋە لىسترا شەھەرلەرگە كىرىدى. شۇ جايىدا، تىموتىپ ناملىق بىر شاکىرت بار edi، ئۇ بىر ئىشىنىپ تۇرۇشلۇق يەھۇدىي ئاپالىنىڭ ئېتقاداچى يەھۇدىي بىر ئاپالىنىڭ ئوغلى، تىموتىپ ئىسىملىك بىر مۇخلiss بار ئىدى. ئۆزىنىڭ ئاتىسى بولسا گىرپك ئىدى.
ACT 16:1	ئاندىن ئۇ دەرىبە ۋە لىسترا شەھەرلەرگەمۇ باردى. مانا، شۇ يەردە لىسترا ۋە كونيا شەھەرلەرىدىكى قېرىنداشلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ توغرۇلۇق ياخشى گۇۋاھلىق بەردى.	لىسترا ۋە كونيا شەھەرلەرىدىكى ھەممە قېرىنداشلار ئۇنىڭ توغرۇلۇق ياخشى گۇۋاھلىق بەردى.
ACT 16:2	لىسترا ۋە كونيا شەھەرلەرىدىكى قېرىنداشلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ توغرۇلۇق باخشى گۇۋاھلىق بېرەتتى.	ياؤلۇس تىموتىپ نى بىللە ئېلىپ كېتىشنى خالدى ۋە، بۇ جايىدىكى يەھۇدىيلار تىموتىپ نىڭ ئاتىسى گىرپك ئىكەنلىكىنى بىلگەنلىكى ئۇپۇن، ئۇنى خەتتە قىلدۇردى.
ACT 16:3	ياؤلۇس ئۇنى ئۆزى بىلەن بىللە ئېلىپ ماڭماقچى بولدى. بىراق بۇ يەردەكى يەھۇدىيلارنىڭ ھەممىسى تىموتىنىڭ ئاتىسىنىڭ گىرپك ئىكەنلىكىنى بىلگەچكە، ياؤلۇس ئۇنى ئېلىپ خەتنە قىلدۇردى.	ياؤلۇس تىموتىپ نى بىللە ئېلىپ كېتىشنى خالدى ۋە، بۇ جايىدىكى يەھۇدىيلار قارار قىلغان قارارلارنى ئۇلارغا بېرىپ، ئەمەلىي قىلىپ ساقلاپ ئاقساقاللار يات ئەللەرگە بېكىتكەن بەلگىلىمەرلىك ئۇلارنىڭ رىئايە قىلىشى ئۆچۈن تاپشۇردى.
ACT 16:4	ئۇلار شەھەر-پېزىلاردىن ئۆتكەچ، بېرۇساپىمىدىكى روسوّلار بىلەن ئاقساقاللار قارار قىلغان قارارلارنى ئۇلارغا بېرىپ، ئەمەلىي قىلىپ ساقلاپ ئاقساقاللار يات ئەللەرگە بېكىتكەن بەلگىلىمەرلىك ئۇلارنىڭ رىئايە قىلىشى ئۆچۈن تاپشۇردى.	ئۇلار شەھەرلەرنى ئۆتۈپ بارغانچە، بېرۇساپىمىدىكى روسوّلار بىلەن ئاقساقاللار قارار قىلغان قارارلارنى ئۇلارغا بېرىپ، ئەمەلىي قىلىپ ساقلاپ ئاقساقاللار يات ئەللەرگە بېكىتكەن بەلگىلىمەرلىك ئۇلارنىڭ رىئايە قىلىشى ئۆچۈن تاپشۇردى.
ACT 16:5	شۇنداق قىلىپ، جامائەتلەر ئېتقاداتا كۈچەيتىلىپ، سانلىرىمۇ كۈندىن- كۈنگە كۆپەيدى.	شۇنداقتا، جامائەتلەر ئىماندا كۈچەيىپ كەتتى، سانى ھەر كۈن كۆپەيدى.
ACT 16:6	مۇقەددەس روھ ئۇلارنىڭ ئاسىيا ئۆلکىسىدە سۆز-كالامىنى جاكارلىشىغا يەھۇدىيلار ئەمەلىي قىلىپ ساقلاپ ئاقساقاللار يات ئەللەرگە بېكىتكەن بەلگىلىمەرلىك ئۇلارنىڭ رىئايە قىلىشى ئۆتۈپ،	ياؤلۇس ۋە ئادەملرى فرىگىيە ۋە گالاتيا جايىلدادىن كېچىپ كەتكەندىن كېپىن، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا ئاسىيا يېرىدە سۆز-كالامىنى تارقاتقۇزىمىدى. يەھۇدىيلار ئەمەلىي قىلىپ ساقلاپ ئاقساقاللار يات ئەللەرگە بېكىتكەن بەلگىلىمەرلىك ئۇلارنىڭ رىئايە قىلىشى ئۆتۈپ،
ACT 16:7	مسىيە رايونغا كەلگەندىن كېپىن، بىتىنىيە ئۆلکىسىگە كىرمەكچى بولدى. بىراق ئەيسانلىك روھى ئۇلارغا بۇنداق قىلىشىقىمۇ يول قويىمىدى.	مسىيەگە كەتكەندىن كېپىن، بىتىنىيەگە كىرىپ كەتكەشكە ھەۋەسىلىنىپ قالدى. بىراق مۇقەددەس روھ بۇنى يول قويىمايت.
ACT 16:8	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار مىسىيەدىن ئۆتۈپ، دېڭىز بويىدىكى تزوئاس شەھەرگە چۈشتى.	شۇ تەرەپتە ئۇلار مىسىيەدىن ئۆتۈپ كەتتى، دېڭىز كېنرىدىكى تزوئاس شەھەرگە باردى.
ACT 16:9	ئۇ كۈندە كەچتە، ياؤلۇس بىر كۆرۈنۈش كۆردى، ماكىپدونىيەلىك بىر كىشى شۇ كۈنى كەچتە، ياؤلۇسقا بىر غايىبانە كۆرۈنۈش كۆرۈنۈپ، ماكىپدونىيەلىك ئۇنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ: دېڭىزنى كەچىپ، ماكىپدونىيەگە كېلىپ، بىزگە ياردەم بىر كىشى ئۆنۈڭ ئالدىدا ئۆرە تۇرۇپ: – دېڭىزدىن ئۆتۈپ، ماكىپدونىيەگە كېلىپ، بىزگە ياردەم بەرگەيسەن! – دېپ ئۆتۈندى.	ئۇ كۆرۈنۈشنى كۆرگەندىن كېپىن، بىز رەب بىزنى شۇ كىشىلەرگە بارىپ، بەر! دېدى.
ACT 16:10	ئۇ بۇ كۆرۈنۈشنى كۆرگەندىن كېپىن، رەب بىزنى جەزەمن ئۇ كىشىلەرنىڭ	ئۇ كۆرۈنۈشنى كۆرگەندىن كېپىن، بىز رەب بىزنى شۇ كىشىلەرگە بارىپ،

Reference	Before	After
ACT 16:11	قېشىغا بېرىپ، ئۇلارغا خۇش خەۋەر جاكارلاشقا چاقىرغان، دېگەن خۇلاسىگە كېلىپ، دەرھال ماكىدونىيەگە بېرىشقا تەيپارلاندۇق.	ئۇلارغا ياخاتىلا خەۋەرنى ئېيتىشقا چاقىرغان دەپ تولۇق يۇت قىلدۇق، شۇڭى دەرھال ماكىدونىيەگە بارىشقا تەيپار بولۇق.
ACT 16:12	بىز كېمىگە چىقىپ، تروئاستىن يولغا چىقىپ، سامودراك ئارىلىغا قاراپ يول ئالدۇق ھە ئەتسىسى ماكىدونىيەدىكى نىئايپولىس شەھىرىگە يېتىپ باردۇق.	بىز كېمىگە چىقىپ، تروئاستىن توغرا سامودراك تەرىكە يول ئالدۇق ھە كېپىنىكى كۈنى ماكىدونىيەدىكى نىئايپولىس شەھىرىگە يەتىك.
ACT 16:13	ئۇ يەردىن ماكىدونىيەنىڭ شۇ رايونىدىكى فىلىپپىن دېگەن مۇھىم شەھىرىگە ئۆتتۇق، بۇمۇ رىمدىكى بىر مۇستەملىكە شەھەر ئىدى. بىز بۇ يەردى بىزەچە كۈن تۇردۇق.	ئۇ جايدىن ماكىدونىيەنىڭ شۇ رايونىدا فىلىپپىن دېگەن چوڭ شەھەرگە كېتتۇق. بۇ شەھەر رىمغا تەۋە بىر بۆلەك شەھەر، بىز ئورنىغا بىر نەچە كۈن قالدۇق.
ACT 16:14	شابات كۈنى، شەھەر دەرۋازىسىدىن چىقىپ دەريا ساھىلىگە باردۇق؛ چۈنكى بىز ئۇ يەردى دۇئا قىلىش ئۆچۈن جاۋاب بار دەپ ئويلىدۇق؛ دەرۋەقە چۈنكى بىز ئۇ يەردى دۇئا-تلاۋەت قىلىدىغان بىر جاي بار دەپ ئولىدۇق؛ دەرۋەقە شۇنداق بولدى. بىز ئولتۇرۇپ، ئۇ بەرگە يىغىلغان ئايالارغا سۆز باشلاپ كەتتۇق.	شابات كۈنى، شەھەر دەرۋازىسىدىن چىقىپ، دەريا ساھىلىگە باردۇق؛ چۈنكى بىز ئۇ يەردى دۇئا قىلىش ئۆچۈن جاۋاب بار دەپ ئويلىدۇق؛ دەرۋەقە چۈنكى بىز ئۇ يەردى دۇئا-تلاۋەت قىلىدىغان بىر جاي بار دەپ ئولىدۇق.
ACT 16:15	ئۇلارنىڭ ئىچىدە سۆسۈن رەخت سودىسى قىلىدىغان، تىياترا شەھىرىلىك، خۇدادىن قورقىدىغان لىديا ئىسىملىك بىر ئايال بار ئىدى. رەب ئۇنىڭ قەلبىنى ياؤلۇسنىڭ ئېتقانلىرىنى قوبۇل قىلىشقا ئاچتى.	ئۇلار ئارىسىدا بىر ئايال بار، ئائى لىديا، تىياترا شەھىرىدىن كەلگەن، يېۈرۈپ رەڭلىك ماتپىريال سېتىۋاتىدۇ ھە ئاللاھقا ئىشەنگەن. رەب ئۇنىڭ قەلبىنى ياؤلۇسنىڭ سۆزلىرىنى قوبۇل قىلىشقا ئاچتى.
ACT 16:16	ئۇ ئائىسىدىكىلەر بىلەن چۆمۈلۈرلۈگەن بولۇپ بىزدىن ئۆتۈنۈپ: – ئەگەر سىلەر مېنىن ھەقىقەتەن رەبگە ئېتتىقاد قىلغۇچى دەپ بىلسەڭلەر، مېنىڭ ئۆيۈمگە بېرىپ تۇرۇڭلار! – دەپ چىڭ تۇرۇپ بىزنى ماقۇلاتى.	ئۇ ھە ئائىلىسىن چۆمۈش قىلىپ، بىزدىن بەك ئىسراىللىق بىلەن سوراپ: «ئەگەر سىلەر مېنىن رەبگە ئىشەنگەن دەپ قارساڭلار، مېنىڭ ئۆيۈمگە كېلىپ تۇرۇڭلار!» دەپ، بىزنى قاتتىق تەلەپ قىلدى.
ACT 16:17	بىر كۈنى بىز شۇ دۇئا قىلىدىغان جايغا كېتىپ بارغىنىمىزدا، بىر دېدەك بىزگە يولۇقنى؛ بۇ قىزغا يال سالغۇچى بىر جىن چاپلىشىۋالغانىدى؛ دېدەك خوجاينلىرىغا يال سېلىش يولى بىلەن نۇرغۇن يايدا تېپىپ بەرگەنىدى.	بىز دۇئا قىلىش ئورنىغا بارغاندا، بىر قول قىز بىلەن ئۆچۈشتى؛ بۇ قىزنىڭ ئۇستىدە شەيتانى يەتھىچىلىك جىنى بار، ئۇ ئارقىلىق ئىگلىرىگە كۆپ يۇل قازاندۇرۇۋاتاتنى.
ACT 16:18	ئۇ بۇ ئىشنى كۆپ كۈن سۈرۈشتۈرۈپ تۇردى. بۇ ياؤلۇسنى چاقتۇرۇپ، ئۇ ئۇ ئۇدا كۆپ كۈنلەر شۇنداق ۋارقىرىدى. بۇ ئىش ياؤلۇسنىڭ قەلبىنى ئازابلاپ، ئۇ قىزغا بۇرۇلۇپ، جىنغا: – ئەيسا مەسھىنىڭ نام بىلەن بۇيرۇمەنكى، ئۇنىڭدىن چىق! – دېپىشىگلا، جىن شۇئان چىقىپ كەتتى.	ئۇ بۇ ئىشنى كۆپ كۈن سۈرۈشتۈرۈپ تۇردى. بۇ ياؤلۇسنى چاقتۇرۇپ، ئۇ ئۇ ئۇدا كۆپ كۈنلەر شۇنداق ۋارقىرىدى. بۇ ئىش ياؤلۇسنىڭ قەلبىنى ئازابلاپ، ئۇ قىزغا باراپ، جىنغا: «ئەيسا مەسھىنىڭ ئىسمى بىلەن سىزنى بۇيرايىمەن، ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتتى!» دېدى، جىن شۇ بەرگە چىقىپ كەتتى.
ACT 16:19	دېدەكىنىڭ خوجاينلىرى ئۇنىڭغا باىلغىغان يۇل تېپىش ئومىدىنىڭ يوققا چىققانلىقىنى كۆرۈپ، ياؤلۇس بىلەن سىلاسقا قول سېلىپ، ئۇلارنى بازار مەيدانغا سۆرەپ، ھۆكۈمدارلارنىڭ ئادەتلىق تۆتۈپ، بازار مەيدانغا سۆرەپ، ھۆكۈمدارلارنىڭ ياؤلۇس بىلەن سىلاسنى تۆتۈپ، بازار مەيدانغا سۆرەپ، ھۆكۈمدارلارنىڭ ئادەتلىق تۆتۈپ، بازار مەيدانغا ئېلىپ باردى.	ئۇ قىزنىڭ ئىگلىرى يۇل تېپىش ئومىدى يوقاپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەنده، ئۇلار ئادەتلىق تۆتۈپ، بازار مەيدانغا سۆرەپ، ھۆكۈمدارلارنىڭ ياؤلۇس بىلەن سىلاسنى تۆتۈپ، بازار مەيدانغا سۆرەپ، ھۆكۈمدارلارنىڭ ئادەتلىق تۆتۈپ، بازار مەيدانغا ئېلىپ باردى.
ACT 16:20	ئۇلار ئىككىلەننى سوراچى ئەمەلدارلارنىڭ ئالدىغا چىقىرىپ: – بۇ ئادەملەر يەھۇدىيىلار بولۇپ، شەھىرىمىزنى قالايمىقاتلاشتۇرۇۋەتمەكتە.	ئۇلار ئىككىلەننى سوراچى ئەمەلدارلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى: «بۇلار يەھۇدىي كىشىلەر بولۇپ، شەھىرىمىزنى تولا بەلگە تاشلاپ تۇرۇۋاتىشاتتۇ.»
ACT 16:21	بىز بولساق رىملىقلارمىز، ئۇلار قانۇننىمىزغا خىلاب بولغان ھە قوبۇل قىلىشقا ياكى يۈرگۈزۈشكە بولمايدىغان قائدە-يوسۇنلارنى تەرغىب قىلىۋاتىدۇ! – دەپ شىكايدەت قىلدى.	ئۇلار ئادەتلەرنى جاكارلاپ تۇرۇۋاتىدۇ، بۇلارنى بىزنىڭ، رىملىق بولۇپ، قوبۇل قىلىش ياكى قىلىش قانۇنى ئەمەس.
ACT 16:22	تۈپلەنغان خالا يقىمۇ ئۇلارغا ھۇجۇم قىلىشقا قوزغالىدى؛ سوراچى ئەمەلدارلار ئۇلارنىڭ كېيملىرىنى يېتىپ يالڭاچىلاب، كالتەك بىلەن دۇمبىلاشقا ئەمر چۈشوردى.	خەلق ئۇلارغا قارشى جەملىنىپ تۇردى؛ ئەمەلدارلار ئۇلارنىڭ كېيملىنى يېتىپ، كالتەك بىلەن سوق قىلىشقا بۇيرۇق بهىدى.

Reference	Before	After
ACT 16:23	ئىككىلەننى كالتك بىلەن كۆپ دۇمبىلغاندىن كېيىن، ئۇلارنى زىندانغا تاشلىدى وە شۇنداقلا گۇندىپايىن قاتىقى كۆزىتىشكە بۇيرۇدى.	ئىككى كىشىنى قاتىقى سوقۇپ تاشلىغانلىقىدىن كېيىن، ئۇلارنى تۈرمىگە سولاب تاشلىدى ۋە گۇندىپايىن ساقچە كۆزەت قىلىشقا بۇيرۇدى.
ACT 16:24	ئۇ بۇيرۇقنى تاپشۇرۇۋېلىش بىلەن ئۇلارنى زىنداننىڭ ئىچكىرىدىكى كامېرىغا سولاب، يۇتلېرىغا ئىشكەل سالدى.	ئۇ بۇ بۇيرۇقنى ئالغاندا، ئۇلارنى زىنداننىڭ ئىچكىسىگە سولاب، يەتلېرىنى زىنجىر بىلەن بەلگەب قوييغا.
ACT 16:25	تون يېرىمدا، ياؤلۇس بىلەن سىلاس دۇئا قىلىپ، خۇداغا مەدھىيە كۈلىرىنى ئېيتىۋاتىن. باشقماھبۇسالار بولسا قۇلاق سېلىپ ئاكلاۋاتىنى.	تون يېرىمدا، ياؤلۇس بىلەن سىلاس دۇئا نوقۇپ، خۇدَا ئۇچۇن گۇررى سۆزلەرنى ئېيتىۋاتىن. باشقماھبۇسالار ئونىكىلارنى قۇلاق سېلىپ ئاكلاۋاتىنى.
ACT 16:26	بىر دەپ كاتتا زەلزىلە كەلدى؛ زىنداننىڭ تەمىرى سەس كۆتۈرۈپ تەۋرىلىپ تۇيۇقسىز قاتىقى يەر تەۋەش بۇز بەردى؛ زىنداننىڭ ئۇللىرىمۇ تەۋرىنىپ كەتنى ۋە زىنداننىڭ بارلىق ئىشىكلىرى ئوچۇق ئېچلىپ، ھەر بىر تۇتۇلغان كەتنى ۋە زىنداننىڭ، ھەممە ئىشىكلىرى شۇئان ئېچلىپ، ھەرىپر مەھبۇسنىڭ كىشەنلىرىمۇ چۈشۈپ كەتنى.	بىر دەپ كاتتا زەلزىلە كەلدى؛ زىنداننىڭ تەمىرى سەس كۆتۈرۈپ تەۋرىلىپ ئوچۇق ئېچلىپ، ھەر بىر تۇتۇلغان كەتنى ۋە زىنداننىڭ، ھەممە ئىشىكلىرى شۇئان ئېچلىپ، ھەرىپر كىشىنىڭ كىشەنلىرى سەس بىلەن چۈشۈپ كەتنى.
ACT 16:27	گۇندىپاي ئۇيقوۇدىن ئويفىنىپ، زىنداننىڭ ئىشىكلىرىنى ئوچۇق تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ، تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ، مەھبۇسالار قېچىپ كېتپىتۇ دەپ ئوبلاپ، قىلىچىنى سۇغۇرۇپ ئېلىپ، ئۆزىنى ئولۇرۇۋەالماقچى بولدى.	زىندان باشلىقى ئويفانغاندا، ئىشىكلىر ئاچىق تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ، مەھبۇسالار قېچىپ كەتنى دەپ ئوبلىنىپ، قىلىچىنى چقاراپ، ئۆزىنى ئولۇرۇپ تاشلاشقا تولغۇز بولدى.
ACT 16:28	لېكىن ياؤلۇس قاتىقى ئاۋازدا: – ئۆزۈگە زەرەر يەتكۈزمە، ھەممىمىز بار! – دەپ ۋارقىرىدى.	ئەمما ياؤلۇس باللىق ئاۋاز بىلەن: «ئۆزۈگە ھېچ نەرسە ئەسىر بەرمە، چۈنكى ھەممىمىز بۇ يەردە بار!» دېدى.
ACT 16:29	گۇندىپاي: چىراغلارنى كەلتۈرۈڭلەر دەپ توۋلاپ ئىچكىرىگە ئېتلىپ كىرىپ، تىتىرىگەن حالدا ياؤلۇس بىلەن سىلاسنىڭ ئايىغىغا يېقىلىدى.	چىراغلارنى كەلتۈرۈڭ دەپ چاقىرىپ، ئىچكىگە تېز كىرىپ، تىتىراپ تۇرۇپ ياؤلۇس بىلەن سىلاسنىڭ ئايىغا يېقىلىدى.
ACT 16:30	ئاندىن ئۇلارنى تاشقىرىغا ئېلىپ چىقىپ: – قۇتقۇزۇلۇشۇم ئۇچۇن نېمە قىلىش قىلىشىم كىرەك؟ – دەپ سورىدى.	ئاندىن ئۇ ئۇلارنى تەرەپ چىقىرىپ: «قۇتقۇزۇلۇش ئۇچۇن نېمە قىلىش كىرەك؟» دەپ سورىدى.
ACT 16:31	رەب ئەيساغا ئېتىقاد قىلغىن، ۋە شۇنداق قىلساڭ، ئۆزۈڭ ھەم ئائىلەن ئۆزۈڭ دىكىلەرمۇ قۇتقۇزۇلۇدۇ! – دېدى ئۆلار.	ئىسما مەسىيە رەبىيگە ئىشىنىڭ، شۇنداق قىلساڭ، سىز بىلەن ئائىلەن قۇتقۇزۇسرا!
ACT 16:32	شۇنىڭ بىلەن، ئىككىلەن ئۇنىڭغا ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئائىلسىسىدىكىلەرگە رەبنىڭ سۆز-كالامىنى يەتكۈزدى.	ئاندىن ئۆلار ئۇغا ۋە ئائىلسىسىنىڭ ھەممىسىگە رەبنىڭ سۆزىنى ئېنىق ئېيتقان.
ACT 16:33	كېچە شۇ سائەتنىڭ ئۆزىدىلا گۇندىپاي ئۇلارنى باشلاپ چىقىپ، يارلىرىنى يۇيۇپ تازىلىدى؛ ئاندىن ئۇ دەرھال ئائىلسىسىدىكىلەر بىلەن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلىدى؛	ئۇ كېچە شۇ ۋاقتىتا ئۇلارنى ئېلىپ كەتنى، يارلىرىنى يۇيۇپ تازىلىدى؛ ئاندىن ئۇ ۋە ئائىلسىسى تېزلا چۆمۈلدۈرۈلدى؛
ACT 16:34	ئىككىلەننى ئۆز ئۆيىگە باشلاپ كېلىپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا داستىخان سالدى. ئۇ يۇتكۈل ئائىلسىسىدىكىلەر بىلەن خۇداغا ئېتىقاد قىلغانلىقىتن زور شادلاندى.	ئۇ ئىككىلەننى ئۆز ئۆيىگە ئېلىپ كېلىپ، ئۇلارغا تاماق تەيىارلىدى. ئۇ بىلەن بارلىق ئائىلسىسى خۇداغا ئىشىنىپ، كۆپ خۇشالىق ھېس قىلىدى.
ACT 16:35	ئەتسى ئەتىگەندە، سوراچى ئەمەلدارلار ياساۋۇللارنى زىندانغا ئەۋەتىپ: – ئۇ ئىككىلەننى قويۇۋېتىڭلار! – دەپ بۇيرۇدى.	سەھەر دە، ھاكىملەر ئەمەلدارلارنى يوللاپ، زىندانغا: «ئۇ ئىككى كىشىنى قويۇۋېتىڭلار!» دەپ بۇيرۇدى.
ACT 16:36	گۇندىپاي بۇ خەۋەرنى ياؤلۇسقا ئېتىتىپ: «ئەمەلدارلار سىلەرنى قويۇۋېتىش گۇندىپاي بۇ سۆزى ياؤلۇسقا يەتكۈزۈپ: – سوراچى ئەمەلدارلار ئىككىلەرنى قويۇۋېتىش يارلىقنى چۈشۈردى. سىلەر ئەمدى زىنداندىن چىقىپ، تىنچ-ئامان يولۇڭلارغا چىكىلار. – دېدى.	گۇندىپاي بۇ خەۋەرنى ياؤلۇسقا ئېتىتىپ: «ئەمەلدارلار سىلەرنى قويۇۋېتىش گۇندىپاي بۇ سۆزى ياؤلۇسقا يەتكۈزۈپ: – سوراچى ئەمەلدارلار دەپ بۇيرۇق بەردى. ھازىر زىنداندىن چىقىپ، خاتىرچەم يولغا كېتىڭلار» دېدى.
ACT 16:37	بىراق ياؤلۇس ياساۋۇللارغا: – بىز رىم يۇقىرالرى بولساقىمۇ، ئەمەلدارلار بىزنى سوراچ قىلىمايلا خالايقىنىڭ ئالدىدا كالتك بىلەن دۇمبىلاپ، زىندانغا تاشلىدى. ئەمدى ئۇلار ھازىر بىزنى يوشۇرۇنچە قوغلىماقاچىمۇ ياق، بۇنداق قىلىسا بولمايدۇ! ئەمەلدارلار ئۆزلىرى كېلىپ بىزنى چىقارسۇن! – دېدى.	بىراق ياؤلۇس ياساۋۇللارغا: ‘بىز رىملىق يۇقىرا بولساقىمۇ، ئەمەلدارلار بىزنى سوراشمىدى، خەلقنىڭ ئالدىدا كالتك بىلەن سوقۇپ، زىندانغا قويۇپ تاشلىدى. ھازىر ئۇلار بىزنى يوشۇرۇن قىلىپ چىقارماقاچىمۇ؟ يوق، بۇ بولمايدۇ! ئەمەلدارلار ئۆزلىرى كېلىپ بىزنى چىقارسۇن!» دېدى.

Reference	Before	After
ACT 16:38	ياساۋۇللار بۇ سۆزلەرنى سوراقچى ئەمەلدارلارغا يەتكۈزدى. ئۇلار ئىككىيەنىڭ رىم يۇقراسى ئىكەنلىكىنى ئاكلاپ قورقۇپ كەتتى؛	ئەمەلدارلار بۇ سۆزلەرنى ھاكىملەرگە ئۈچۈراتتى. ھاكىملەر ئۇلارنىڭ روم يۇقراسى ئىكەنلىكىنى ئاكلاپ ئەندىماس قىلدى، ئۇلارنى چىقارغاندىن كېيىن،
ACT 16:39	ئۇلارنىڭ كۆڭلىنى ئېلىشقا زىندانغا بېرىپ، ئۇلارنى زىنداندىن ئېلىپ جىققاندىن كېيىن، شەھەردىن چىقىشى كېتىشنى قايتا ئۆتۈندى.	ئۇلار كەلدى، ئۇلارغا ئەندىماس قىلدى، ئۇلارنى چىقارغاندىن كېيىن، شەھەردىن كېتىشنى سۈرىدى.
ACT 16:40	ئۇلار زىنداندىن چىققاندا، لىدىانىڭ ئۆيگە كىرىدى؛ ئاندا قېرىنداشلىرى بىلەن ئىككىيەن زىنداندىن چىقىشى بىلەن لىدىانىڭ ئۆيگە باردى؛ ئاندىن ئۇ يەردە قېرىنداشلىرى بىلەن كۆرۈشۈپ، ئۇلارنى رىغبەتلەندۈرگەندىن كېيىن، يولغا چىقىپ كەتتى.	ئۇلار زىنداندىن چىققاندا، لىدىانىڭ ئۆيگە كىرىدى؛ ئاندا قېرىنداشلىرى بىلەن ئىككىيەن زىنداندىن چىقىشى بىلەن لىدىانىڭ ئۆيگە باردى؛ ئاندىن ئۇ كۆرۈشۈپ، ئۇلارنى ياخشى ئىلگىرى سۈرۈپ، كېيىن يولغا چىققى.
ACT 17:1	ئۇلار يولدا داۋام قىلدى، ئامفيپولىس ۋە ئايوللونىيا شەھەرلىرىدىن ئۆتۈپ، ئۇلار سەپىرىنى داۋام قىلىپ ئامفيپولىس ۋە ئايوللونىيا شەھەرلىرىدىن ئۆتۈپ، تېسالونىكا شەھىرىگە كەلدى. ئۇ يەردە يەھۇدىسلارنىڭ سىناگوگىسى بار، بار ئىدى.	ئۇلار يولدا داۋام قىلدى، ئامفيپولىس ۋە ئايوللونىيا شەھەرلىرىدىن ئۆتۈپ، ئۇلارنىكا شەھىرىگە كەلدى. ئۇ يەردە يەھۇدىسلارنىڭ سىناگوگىسى بار.
ACT 17:2	ياؤلۇس ئادىتى بويچە ئۇلارنىڭ ئارسىغا كىرىپ، ئاندا ئۆج شابات كۈنى ئۇ جەم بولغانلار بىلەن مۇقەددەس يازمىلارنى شەرھەلەپ مۇنازىرلىشىپ،	ياؤلۇس ئادەت بويچە ئۇلارنىڭ ئارسىغا كىرىپ، ئاندا ئۆج شابات كۈنى، ياؤلۇس ئادىتى بويچە ئۇلارنىڭ ئارسىغا كىرىپ، ئۇدا ئۆج شابات كۈنى ئۇ جەم بولغانلار بىلەن مۇقەددەس يازمىلارنى شەرھەلەپ مۇنازىرلىشىپ،
ACT 17:3	ئۇلارغا مەسەنەنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلەر تارتقانىدىن كېيىن ئۆلۈمدىن تىرىلىشى مۇقۇر دەپ چۈشەندۈردى ھەم ئىسپاپىلىدى ۋە: - مەن سىلەرگە جاكارلىغان مۇشۇ ئىسما دەل مەسەنەنىڭ ئۆزى شۇ! - دېدى.	ئۇلارغا مەسەنەنىڭ ئازاب-ئاق تارتقانىدىن كېيىن ئۆلۈمدىن قايتا تىرىلىپ كېلىشىنى ئېنىق دەپ ئېنىشتىردى ھەم دەلللىدى ۋە: مەن سىلەرگە ئېتىۋاتقان بۇ ئەيسا دېخى مەسەنەنىڭ ئۆزى! دېدى.
ACT 17:4	يەھۇدىيىلارنىڭ ئىچىدىن بەزىلەر قايىل بولۇپ ئىشىنىپ، ياؤلۇس بىلەن سلاسقا قوشۇلدى؛ شۇنداقلا خۇدادرىن قورقىدەن گىرېلەردىن زور بىر توپ ئادەملەر ۋە ئاز بولىغان يۇقىرى تەبىقىدىكى گىرېك ئاپالارمۇ شۇنداق ئىشەندى.	يەھۇدىيىلار ئىچىدىن بەزىلەر ئېنىشىنىپ كەتتى، ياؤلۇس بىلەن سلاسقا قوشۇلدى؛ شۇنداقلا خۇدادرىن گىرېلەرنىڭ چوڭ توپى ۋە تۈنۈلغان گىرېك ئاياللىرىمۇ ئىشەندى.
ACT 17:5	بىراق يەھۇدىيىلار بۇنىڭغا ھەسەت قىلىپ، بىرنهچە قەبىھ ئادەملەرنى يىغىپ، بىر توپ كىشىلەرنى توپلاپ، شەھەرنى ئاستىن-ئۆستۈن قىلىۋەتتى. يەھۇدىيىلار ياؤلۇس بىلەن سلاسنى شەھەر خەلق كېڭەشمىسىگە تايىشۇرۇپ بېرىش ئۈچۈن ئۇلارنى تۇتۇش مەقسىتىدە ياسون ئىسىملىك بىرسىنىڭ ئۆيگە باستۇرۇپ باردى.	ئىمانسىز يەھۇدىيىل ئېرسىي بولۇپ، بازارلىقتىن بەزى يامان كىشىلەرنى يىغىپ، گۇرۇھ قىلىپ شەھەرنى تەلپىكە سالدى ۋە ياسوننىڭ ئۆيگە بارىپ، ياؤلۇس بىلەن سلاسنى شەھەر خەلق جەمئىيەتىگە ئەتكۈزۈشنى تەلەپ قىلدى.
ACT 17:6	لېكىن، ئۇلار ئۇلارنى تايالىغاندا، ياسون بىلەن باشقۇا بىر نەچە ئىمانداش قېرىنداشلىرىنى شەھەر باشلىقلېرىنىڭ ئالدىغا تارتىپ كەلدى: «بۇ كىشىلەر قېرىشداشنى شەھەر ئەمەلدارلىرىنىڭ ئالدىغا تارتىپ ئايىرىپ: - ھەممە جايىلاردا ئالىمنى ئاستىن-ئۆستۈن قىلىۋەتتەن ئاشۇ ئادەملەر مۇشۇ يەرگىمۇ يېتىپ كەلدى؛	لېكىن، ئۇلار ئۇلارنى تايالىغاندا، ياسون بىلەن باشقۇا بىر نەچە ئىمانداش قېرىنداشلىرىنى شەھەر باشلىقلېرىنىڭ ئالدىغا تارتىپ كەلدى: «بۇ كىشىلەر قېرىشداشنى شەھەر ئەمەلدارلىرىنىڭ ئالدىغا تارتىپ ئايىرىپ: - ھەممە دۇيىيان بۇزۇپ تاشلىدى، بۇ يەركەم كەلدى!»
ACT 17:7	ياسون ئۇلارنى ئۆبىدە قوبۇل قىلدى. ئۇلار ئەيسا ئىسىملىك باشقۇا بىر يادىشاھ بار دەپ جاكارلاپ، قەيىسەرنىڭ يەرمانلىرىغا قارشى چىقۇۋاتىدۇ! - دەپ چۇقان سېلىشتى.	ياسون ئۇلارنى ئۆز ئۆيگە كىرگۈزۈپ قويغان. ئۇلار ئەيسا دەپ بىر باشقۇا يادىشاھ بار دەپ جاكاراپ، قەيىسەرنىڭ يەرمانلىرىغا قارشى كېلىۋاتىدۇ!
ACT 17:8	ئۇلار بۇ سۆزلەر بىلەن خالايقىنى ۋە شەھەر ئەمەلدارلىرىنى دەككە-دۈككىگە سېلىپ قويدى.	ئۇلار بۇ گەپلەرنى ئاكلاۋاتقان خەلق بىلەن شەھەر رەھبەرلىرىنى چاتاق قىلدى.
ACT 17:9	ئەمەلدارلار ياسون ۋە باشقۇا تۇتۇپ كېلىنگەنلەردىن كاپالەت يۇلى ئالغاندىن كېيىن، ئۇلارنى قويۇۋەتتى.	ئەمەلدارلار ياسون بىلەن باشقۇا كىشىلەردىن كاپالەت يۇل ئېلىپ، ئاندىن ئۇلارنى قويۇۋەتتى.
ACT 17:10	قېرىنداشلار هايال بولماي ياؤلۇس بىلەن سلاسنى شۇ كۈنى كېچىدە بېرىيا شەھىرىگە ئەۋەتۈھەتتى. ئۇلار ئۇ يەرگە يېتىپ بارغاندا، يەھۇدىيىلارنىڭ يوللاپ تاشلىدى.	قېرىنداشلار دەرھال ياؤلۇس بىلەن سلاسنى شۇ كۈنى كېچىس بېرىيا شەھىرىگە يوللاپ تاشلىدى. ئۇلار ئۇ يەرگە بارغاندا، يەھۇدىيىلارنىڭ

Reference	Before	After
ACT 17:11	سناگوگىغا كىرىپ كەتتى. ئۇ يەردىكى كىشلەر تېسالونىكادىكىلەرگە قارىخاندا ياخشى خىسىل بولۇپ ئۇ يەردىكى سناگوگىدىكىلەر تېسالونىكادىكىلەرگە قارىخاندا ئېسىل كەتتى، سۆزنى زۆر قىزغىنچاڭ ئاڭلاي تۇرۇپتۇ ۋە بۇ دېگەنلىرىنىڭ توغرا- خىسىلەتلىك بولۇپ، سۆز-كالامنى قىزقىپ ئاڭلىدى ۋە ئۇلارنىڭ خاتا بولۇشنى بىلىش ئۈچۈن ھەر كۇنى يازمىلارنى تەكشۈرۈپ كۆرۈپتۇ. مۇقەددەس يازمىلارنى قېتىرقىنىپ ئىزلىنди.	سناگوگىسىغا كىرىپ كەتتى. ئۇ يەردىكى كىشلەر تېسالونىكادىكىلەرگە قارىخاندا ياخشى خىسىل بولۇپ ئۇ يەردىكى سناگوگىدىكىلەر تېسالونىكادىكىلەرگە قارىخاندا ئېسىل كەتتى، سۆزنى زۆر قىزغىنچاڭ ئاڭلاي تۇرۇپتۇ ۋە بۇ دېگەنلىرىنىڭ توغرا- خىسىلەتلىك بولۇپ، سۆز-كاalamنى قىزقىپ ئاڭلىدى ۋە ئۇلارنىڭ خاتا بولۇشنى بىلىش ئۈچۈن ھەر كۇنى يازمىلارنى تەكشۈرۈپ كۆرۈپتۇ.
ACT 17:12	شۇ نەتىجىدە، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا كۆپ كىشى ئىشىنىپ كەتتى، سۇيەتلىك گۈبك ئايلالاردىن بىر قىسىمى ۋە شۇنداقلا خېلى كۆپ گۈبك ئەرلەرنىڭ كۆپ كىشىنىپ كەتتى. گۈبك ئايلاللىرىنىڭ كۆپ ۋە گۈبك ئەرلەرنىڭ كۆپ كىشىنىپ كەتتى.	شۇ نەتىجىدە، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا كۆپ كىشى ئىشىنىپ كەتتى، سۇيەتلىك گۈبك ئايلالاردىن بىر قىسىمى ۋە شۇنداقلا خېلى كۆپ گۈبك ئەرلەرنىڭ كۆپ كىشىنىپ كەتتى.
ACT 17:13	لېكىن تېسالونىكادىكى يەھۇدىيىلار خۇدا سۆزىنى ياۋلۇس ئارقىلىق بېرىيىدا ئارقىلىق بېرىيادىمۇ جاكارلىنىۋاتقىنىنى ئاڭلاب، ئۇ يەركىمۇ بېرىپ توپلاڭ كۆتۈرمەكچى بولۇپ، ئاممىنى قۇرتاتى.	لېكىن تېسالونىكادىكى يەھۇدىيىلار خۇدا سۆزىنى ياۋلۇس ئارقىلىق بېرىيىدا دەپ ئاڭلاتقانلىقىنى ئاڭلىدى، شۇڭا ئۇ يەركەم بارىپ خەلقنى قوزغاب، گۇرۇھلۇق قىلدى.
ACT 17:14	شۇنىڭ بىلەن قېرىنداشلار ياۋلۇسنى دەرھال دېڭىز بويىغا ئەۋەتتى. سلاس بىلەن سلاس بىلەن تىموتىي بولسا بېرىيادا قالدى.	شۇنىڭ بىلەن قېرىنداشلار ياۋلۇسنى دەرھال دېڭىز بويىغا ئەۋەتتى. سلاس بىلەن تىموتىي بولسا بېرىيادا قالدى.
ACT 17:15	ياۋلۇسنى ئۇزىتىپ ماڭغانلار ئۇنى ئافىنا شەھىرىگىچە ئېلىپ بارىدە. ئاندىن تېزراق ئۇنىڭ ياقىنىغا كېلىپ قوشۇلۇش توغرۇلۇق بۇيرۇق بەرگەن بولۇپ، ئۇلار ياۋلۇسنىڭ: «سەلەر سلاس بىلەن تىموتىيغا مۇمكىنچە دەر مېنىڭ پىنمىغا تېزراق كەلسۇن دەپ يەتكۈزۈپ قويۇڭلار» دېگەن تايىشۇرۇقنى ئېلىپ، بېرىياغا قايتىپ كەلدى.	يۇلار ياۋلۇسنى ئافىنا شەھىرىگە ئايىتتى ۋە سلاس بىلەن تىموتىيگە، تېزراق ئۇنىڭ ياقىنىغا كېلىپ قوشۇلۇش توغرۇلۇق بۇيرۇق بەرگەن بولۇپ، ئۇلار ياۋلۇسنىڭ: «سەلەر سلاس بىلەن تىموتىيغا مۇمكىنچە دەر مېنىڭ شۇنداقلا كېتىپ كەتتى.
ACT 17:16	ياۋلۇس ئافىنا شەھىرىدە سلاس بىلەن تىموتىيەن، كۇتۇۋاتقاندا، يۇتكۈل شەھەردىكىلەرنىڭ بۇتىپەرسلىككە بېرىلىپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ، روھى قاتتىق ئازابىلاندى.	ياۋلۇس ئافىنا شەھىرىدە سلاس بىلەن تىموتىيەن، كۇتۇۋاتقاندا، شەھەرنىڭ بارلىقى يۇتچىلىق بىلەن تولغانلىقىنى كۆرگەندا، ئۇنىڭ روھى قاتتىق ئەنسىرەپ كەتتى.
ACT 17:17	شۇڭا ئۇ سناگوگدا يەھۇدىيىلار بىلەن ۋە خۇدا قورقىدىغانلار بىلەن، ھەم ھەر شۇڭا ئۇ سناگوگدا يەھۇدىيىلار ۋە خۇدا دەن قورقىدىغانلار بىلەن ھەم كۇنى بازاردا ئۇچراپ قالغان كىشلەر بىلەن سۆزلەشتى.	شۇڭا ئۇ سناگوگدا يەھۇدىيىلار بىلەن ۋە خۇدا قورقىدىغانلار بىلەن، ھەم ھەر شۇڭا ئۇ سناگوگدا يەھۇدىيىلار ۋە خۇدا دەن قورقىدىغانلار بىلەن ھەم كۇنى بازاردا ئۇچراپ قالغان كىشلەر بىلەن سۆزلەشتى.
ACT 17:18	ئېپىكۈلەر ۋە ستوئىكلار دېگەن بەزى يەلسەيچىلار ياۋلۇس بىلەن سۆھەبەت «ئېپىكۈرلەر» ۋە «ستوئىكلار» دەپ ئاتالغان بەزى يەيلاسوپلارمۇ ئۇنىڭ بىلەن مۇنازىرلىشىشكە باشلىدى. ئۇلاردىن بەزىلەر: - بۇ بىلەر مەن پۇچى نېمە دەپ جۆيلۈۋاتىدۇ؟ - دېپىشتىن. يەنە بەزىلەر ياۋلۇسنىڭ ئىسسا ۋە ئادەملەرنىڭ ئۇلۇمدىن تىرىلدۈرۈلەتىغانلىقى ھەقىدىكى خۇش خەۋەرنى جاكارلىغانلىقىدىن: - ئۇ يات ئىلەھەرنىڭ تەرغىبانچىسى ئوخشايدۇ؟ - دېپىشتى.	ئېپىكۈلەر ۋە ستوئىكلار دېگەن بەزى يەلسەيچىلار ياۋلۇس بىلەن سۆھەبەت «ئېپىكۈرلەر» ۋە «ستوئىكلار» دەپ ئاتالغان بەزى يەيلاسوپلارمۇ ئۇنىڭ قىلىشقا كىرىشتى. ئۇلارنىڭ بەزىلەر: «بۇ كىشى نېمە دەپ سۆزلەپ تۇر؟» دېدى. باشقىلار ياۋلۇسنىڭ ئىسسا ۋە ئادەملەرنىڭ قايتا تىرىلىپ كېلىدىغانلىقى ھەققە خەۋەر بەرگەنلىكى ئۈچۈن: «ئۇ بىڭى ئىلاھەلارنى ئاڭلىنىۋاتىدۇ؟» دېدى.
ACT 17:19	شۇڭا، ئۇلار ياۋلۇسنى ئېلىپ «ئارېئوياڭوُس» دېگەن كېڭىش مەيدانغا ئايىرىپ: - سەن تارقىتىۋاتقان بېڭى تەلىمكىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىزمۇ بىلسەك قانادق؟	شۇڭا، ئۇلار ياۋلۇسنى ئالدىغا ئېلىپ كەتتى، «ئارېئوياڭوُس» دېگەن يەرگە ئايىرىتى: 'سەن تارقىتىۋاتقان ghan بېڭى تەلىمكى ئېمە؟ بىزگەم بۇنى بىلىپ كۆرسەك قانادق؟'
ACT 17:20	چۈنكى سەن بەزى غەيرى ئىشلارنى قوللىقىمىزغا يەتكۈزۈۋاتىسىن، بىز ئۇلارنىڭ مەنىسى زادى نېمە ئىكەنلىكىنى بىلگۈمۈز بار، - دېپىشتى	چۈنكى سەن بىزنىڭ قوللىقىمىزغا بەزى يېڭىلىق ئىشلارنى ئېلىپ كەلگەنسەن، شۇڭا بىز بۇلارنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلىپ چىقىشىمىز كېرەك.
ACT 17:21	(ئەمدى ئافىنالىقلار ۋە ئۇ يەرde تۇرۇۋاتقان چەتەللەككەرنىڭ ھەممىسى ۋاقتىنى بىرەر بېڭىلىقنى يەتكۈزۈش ياكى ئاڭلاشتىن باشقا ئىشقا سەرپ قىلىمايتى).	ئافىنا خەلقى ۋە شەھەردىكى چەتەللەككەر بارلىق ۋاقتىنى يېڭى ئىدېئا تەرەپلەرنى تالداش ياكى ئاڭلایلا ئۆتكۈزۈپ كېتىدۇ.
ACT 17:22	شۇڭا ياۋلۇس ئارېئوياڭوُس مەيداننىڭ ئوتتۇرسىدا تۇرۇپ بۇنداق دېدى: شۇڭا ياۋلۇس ئارېئوياڭوُس مەيداننىڭ ئوتتۇرسىغا چىقىپ مۇنداق دېدى: ئەي ئافىنا خەلقى! مەن سەلەرنىڭ ھەر قايسى جەھەتتە جىن-ئلاھەلارغا	شۇڭا ياۋلۇس ئارېئوياڭوُس مەيداننىڭ ئوتتۇرسىدا تۇرۇپ بۇنداق دېدى: شۇڭا ياۋلۇس ئارېئوياڭوُس مەيداننىڭ ئوتتۇرسىغا چىقىپ مۇنداق دېدى: ئەي ئافىنا خەلقى! مەن سەلەرنىڭ ھەر قايسى جەھەتتە جىن-ئلاھەلارغا

Reference	Before	After
ACT 17:23	چو قولۇشقا قاتاق بېرىلگەنلىكىڭلارنى كۆرдۈم. چۈنكى ھەممە يەرنى ئارىلاپ، سىلەرنىڭ تاۋايگاھلىرىڭلارنى كۆزدىن كەچۈرگىنىمە، ئۆستىگە «نامەلۇم بىر خۇداغا ئاتالغان» دەپ يۇتۇلگەن بېغشىلىمىسى يارىنه بىر قۇربانگاھنى كۆرдۈم. ئەمدى مەن سىلەر توںۇماي تۇرۇپ ئىبادەت قىلىۋاتقان شۇ خۇدانى مانا ھازىر سىلەرگە توںۇشتۇرۇپ جاكارلاي.	قاتاق ئىشىنىپ كېتىشىڭلارنى كۆرۈپ تۇرۇم. چۈنكى مەن ھەر قايىسى جايىلارنى دولاب، سىزلىرىڭ ئىبادەت ئۈزىلارنى كۆزەتىم، شۇ ۋاقتىتا بىر قۇربانلىق ئورنى باركىنى كۆرдۈم، ئۆستىدە «بىلەنەھى بىر خۇدا» دەپ بېزىلغان، ئەمدى سىز توںۇماي تۇرۇپ ئىبادەت قىلىۋاتقان شۇ خۇدانى ھازىر سىزگە تولۇق توںۇشتۇرۇپ بىلدۈرەمەن.
ACT 17:24	يۇتكۈل ئالەمنى ۋە ئۇنىڭدىكى بارلىق مەجۇداتلارنى ياراتقان خۇدا ئاسمان-زېمىننىڭ ئىگىسى بولۇپ، ئىنسانلارنىڭ قولى بىلەن ياسالغان ئىبادەتخانىلاردا تۇرمایدۇ.	خۇدا بۇ دۇنيا ۋە ئۇنىڭدىكى ھەر شەي نى ياساپقان، ئاسمان-زېمىننىڭ سارىبىن، ئادەم قولى بىلەن قۇرۇلغان ئىبادەت يېرىدە ياشامайдۇ.
ACT 17:25	ياكى بىرەر نەرسىگە حاجتى چۈشكەندەك ئىنسانلارنىڭ قوللىرىنىڭ ئەرزىمەيدىغان، چۈنكى ئۇ ھەممە ئادەمگە ھايات، نەفس ۋە بارلىق زۆرۈر ئەجريگە موھتاج ئەمەستۇر، چۈنكى ئۇ ئۆزى ھەممە جانۇارغا ھاياتلىق، نېيەس، شۇنداقلا ئېھتىياللىق بولغان ھەممە نەرسىنى ئاتا قىلىدۇ.	ئۇ ھېچ نەرسىگە كەمچىلىكى يوق، كىشىلەرنىڭ قولى بىلەن ئەرزىمەيدىغان، چۈنكى ئۇ ھەممە ئادەمگە ھايات، نەفس ۋە بارلىق زۆرۈر ئەمەستۇر، چۈنكى ئۇ ئۆزى ھەممە جانۇارغا ھاياتلىق، نەرسىلەرنى بېرىدۇ.
ACT 17:26	ئۇ بىرلا ئادەمدىن ئىنسانىيەتىكى بارلىق مىللەتلەرنى بارلىققا كەلتۈردى، ئۇلارنى يۇتون يەر يۈزىنگە ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۇلارغا خاس بولغان يەيت-پەسىلەر ھەمە تۇردىغان جايلىرىنىڭ پاسلىلىرىنى ئالدىن بەلگىلەپ بەردى.	ئۇ بىر ئادەم ئارقىلىق ھەر قانداق مىللەتلەرنى ياسىدى، ئۇلارنى يۇتون يەر بويىچە تارقىتىپ قويىدى، ۋە ئۇلارغا خاس ۋاقتىلىرىنى ۋە تۇرۇش رايونلىرىنى ئالدىن بەلگىلەدى.
ACT 17:27	بۇلارنىڭ مەقسىدى ئۇنى ئىزدەش بولۇپ، بەلكىم سۇرۇپ تايىساق بولىدۇ، تايىسۇن» دېگەنلىكتۇر. ئەمەلىيەتتە، ئۇ ھېچقا ياسىمىزدىن يىراق ئەمەس.	ئۇلارنىڭ مەقسىدى ئۇنى ئىزدەش بولۇپ، بەلكىم سۇرۇپ تايىساق بولىدۇ، چۈنكى ئۇ ھەر بىرىمىزدىن يىراق ئەمەس.
ACT 17:28	چۈنكى بىز ئۇنىڭدا ياشايىمىز، ھەركەت قىلىمىز ۋە ئۇنىڭدا ۋۇجۇدۇمىز باردۇر؛ ئاراڭلاردىكى بەزى شائىلار ئېيتقىنىدەك: «بىز ئۇنىڭ نەسىدۇرمىز!».	چۈنكى بىز ئۇدا ياشايىمىز، ھەركەت قىلىمىز ۋە بارمىز؛ سىلەرنىڭ بەزى شائىللىرىڭلار دەپتى: «بىز ئۇنىڭ باللىرىمىز!».
ACT 17:29	شۇڭا، خۇدانىڭ نەسىلى بولغاچقا، بىز تەڭرى بولغۇچىنى ئالتۇن-كۈمۈش ياكى تاشنىشىن ياسالغان، ھۇنرەۋەننىڭ ماھارىتى ۋە تەسەۋۋۇرى بىلەن ئوبۇلغان بىرەر نەرسىگە ئوخشاپىدۇ، دەپ ئويلىما سلىقىمىز كېرەك.	شۇنىڭا، بىز خۇدا نەسىلى بولغانىقتا، تەڭرىنى ئالتۇن، كۈمۈش ياكى تاشنىشىن ھۇنرەۋەننىڭ قىلىغان نەرسىگە ئوخشاش دەپ ئويلاشنى توققۇز قىلىش كېرەك.
ACT 17:30	شۇڭا خۇدا بۇرۇنقى زامانلاردىكىلەرنىڭ شۇنداق غەييلەتلىك ۋاقتىلىرىنى نەزىرىدىن ساقىت قىلغىنى بىلەن، لېكىن بۈگۈنكى كۈندە ئۇ ھەممىلا يەرde يۇتون ئىنسانلارنى گۇناھلىرىغا توۋا قىلىشقا ئەمە قىلماقتا!	شۇڭا خۇدا ئوتىكەن زامانلاردا ئادەملەرنىڭ بىلەش بىلمەسلىكىنى كۆرمەيدىغان بولۇپتۇ، بىراق ھازىر خۇدا ھەر جايدا ھەممە كىشىگە تەۋبا قىلىشقا دېپىدۇ!
ACT 17:31	چۈنكى ئۇ ئۆزى تىكلىگەن ئىنسان ئارقىلىق يۇتكۈل دۇنيانى ھەققانىلىق بىلەن سوراق قىلىدىغان بىر كۈنىنى بەلگىلىدى؛ ئۇ ئۇنى ئۆلۈمدىن تىرىلەرگەنلىكى بىلەن بۇ ئىشنىڭ مۇقەرر ئىكەنلىكىگە ئىسپات بەرگەندى.	ئەيسىكى خۇدا بىر كۇن بەلگىلىگەن، شۇ كۈندە يۇتون دۇنيانى توغرا ھەققىار بىلەن ھېسپاب قىلىدىغان بىر كىشىنى تالاب بەرگەن؛ بۇنى ھەممىگە دەلىل بەرگەنلىكى ئۈچۈن، ئۇنى ئۆلۈمدىن قايتا تىرىلەرگەن.
ACT 17:32	ياؤلۇسنىڭ «ئۆلگەنلەر قايتا تۇرۇپ كېتىدۇ» دېگەنلىرىنى ئاڭلىغاندا، بەزىلەر ياؤلۇسنىڭ «ئۆلگەنلەرنىڭ تىرىلىشى» ھەققىدە ئېيتقانلىرىنى ئاڭلىغاندا ئۇنى مىسخەرە قىلىدى. باشقىلار: «بۇ ھەقتە سەندىن يەنە ئاڭلاپ باقايىلى» سەندىن يەنە ئاڭلاپ، – دېدى.	ياؤلۇسنىڭ «ئۆلگەنلەر قايتا تۇرۇپ كېتىدۇ» دېگەنلىرىنى ئاڭلىغاندا، بەزىلەر ياؤلۇسنىڭ تىرىلىشى ھەققىدە ئېيتقانلىرىنى ئاڭلىغاندا بەزىلەر ئۇنى مەسخەرە قىلىدى. باشقىلار: «بۇ ھەقتە سەندىن يەنە ئاڭلاپ باقايىلى» سەندىن يەنە ئاڭلاپ، – دېدى.
ACT 17:33	بۇنىڭ بىلەن، ياؤلۇس مەيداندىن چىقىپ كەتتى.	ئاندىن ياؤلۇس مەيداندىن چىقىپ كەتتى.
ACT 17:34	بىراق بەزىلەر ئۇنىڭغا قوشۇلۇپ، ئېتىقاد قىلىدى. بۇلارنىڭ ئىچىدە ئاربىياكۇس كۆمىتېتىدىن دىيونىسىيۇس بىلەن دامارىس دېگەن بىر ئايال، «ئاربىياكۇس» كېڭىشىمە ھېئەتلىرىدىن بىرلىغان دىيونىسىيۇس ۋە دامارىس ئىسمىلىك بىر ئايال، شۇنىڭدىكە باشقا بىرقانچە كىشىمۇ بار شۇنداقلا باشقا بەزى كىشىلەر بار.	بەزى كىشىلەر ئۇنىڭغا قوشۇلدى، تولا ئىشىنىپ كەتتى. بۇلار ئىچىدە ئاربىياكۇس كۆمىتېتىدىن دىيونىسىيۇس بىلەن دامارىس دېگەن بىر ئايال، «ئاربىياكۇس» كېڭىشىمە ھېئەتلىرىدىن بىرلىغان دىيونىسىيۇس ۋە دامارىس ئىسمىلىك بىر ئايال، شۇنىڭدىكە باشقا بىرقانچە كىشىمۇ بار شۇنداقلا باشقا بەزى كىشىلەر بار.

Reference

Before

After

		ئىدى.
ACT 18:1	بۇ ئىشلارنىڭ ئاخىردا يাঊلوس ئافنادىن كېتىپ كورىتىغا باردى.	ئۇ ئۇ يەردە يۇنتۇس جايىدا تۇغۇلغان ئاكفلا دېگەن بىر يەھۇدى بىلەن ئۇنىڭ ئايلىقى يېرىسىكلىلانى ئۇچراتىن. ئۇلار رىم ئىمپېراتورى كلاۋدىيىسىنىڭ بارلىق يەھۇدىيىلار رىم شەھىرىدىن چىقىپ كېتىشى كېرەك دېگەن بۇيرۇقى ئۇچۇن يېقىن زاماندا ئىتالىيەدىن كەلگەن ئىدى. يাঊلوس ئۇلار بىلەن دوستتۇرۇشۇپ،
ACT 18:2	ئۇ ئۇ يەردە يۇنتۇس ئۆلکىسىدە تۇغۇلغان ئاكفلا ئىسىملىك بىر يەھۇدىي بىلەن ئۇنىڭ ئايدىلىقى يېرىسىكلىلانى ئۇچراتىن. ئۇلار رىم ئىمپېراتورى كلاۋدىيىسىنىڭ بارلىق يەھۇدىيىلار رىم شەھىرىدىن چىقىپ كېتىشى كېرەك دېگەن يارلىقى سەھەبلىك يېقىندا ئىتالىيەدىن كەلگەن ئىدى. يাঊلوس ئۇلار بىلەن تونوشۇپ،	ئۇ ئۇ يەردە يۇنتۇس جايىدا تۇغۇلغان ئاكفلا دېگەن بىر يەھۇدى بىلەن ئۇنىڭ ئايلىقى يېرىسىكلىلانى ئۇچراتىن. ئۇلار كلاۋدىيىسۇ ئىمپېراتورىنىڭ بارلىق يەھۇدىيىلار رىمدىن كېتىپ كېتىشى كېرەك دېگەن بۇيرۇقى ئۇچۇن يېقىن زاماندا ئىتالىيەدىن كەلگەن ئىدى. يাঊلوس ئۇلار بىلەن دوستتۇرۇشۇپ،
ACT 18:3	ئۇلار بىلەن كەسىپداش بولغاچقا، بىلە تۇرۇپ ئىشلەپ كېتىدۇ. چېدىرچىلىق بىلەن شۇغۇللىتاتنى.	ئۇلار بىلەن ئوخشاش كەسىپ بار بولغاچقا، بىلە تۇرۇپ ئىشلەپ كېتىدۇ. چۈنكى ئۇلار چېدىرچىلىق بىلەن شۇغۇللىتىندۇ.
ACT 18:4	ھەربىر شابات كۇنىدە ئۇ يەھۇدىيىلارغا سىناگوگىغا كىرىپ، يەھۇدىيىلار ۋە گېپكىلار بىلەن مۇنازىرىلىشىپ ئۇلارنى خۇدانىڭ سۆز-كالامىغا قايمىلىشقا تىرىشاتنى.	ھەربىر شابات كۇنىدە ئۇ يەھۇدىيىلار سىناگوگىسىغا كىرىپ، يەھۇدىيىلار ۋە گېپكىلار بىلەن مۇنازىرىھە قىلىپ، ئۇلارنى خۇدا سۆزىگە ئىشەندۈرۈشكە تىرىشاتنى.
ACT 18:5	براق سلاس بىلەن تىموتىي ماكىپدونىيەدىن كەلگەن ئىدىن كېپىن، يাঊلوس مۇقۇددەس رۇھ يাঊلوسنى تەرىغىب قىلغان بولۇپ، ئۇ يەھۇدىيىلارغا ئىسا سۆز-كالامنى يەتكۈزۈشكە ئالدىرىدى، جان كۆيىدۇرۇپ يەھۇدىيىلارغا:- ئەپسَا - مەسىھەنىڭ ئۆزىنۇر، دەپ گۇواھلىق بەردى.	ئەمما سلاس بىلەن تىموتىي ماكىپدونىيەدىن كەلگەن ئىدىن كېپىن، مۇقۇددەس رۇھ يাঊلوسنى تەرىغىب قىلغان بولۇپ، ئۇ يەھۇدىيىلارغا ئىسا سۆز-كالامنى يەتكۈزۈشكە ئالدىرىدى، جان كۆيىدۇرۇپ يەھۇدىيىلارغا:- شۇ مەسىھە' دەپ گۇواھلىق بەردى.
ACT 18:6	لېكىن، ئۇلار ئۇنىڭڭا قارشى چىقىپ ئۇنى ھاقارەتلىدى. بۇنىڭ بىلەن يাঊلوس يېشىنى قېقىپ، ئۇلارغا:- ئۆز قېنىڭلار ئۆز بېشىڭلارغا چۈشۈسۇن! مەن بۇنىڭغا جاۋاپكار ئەممەسمەن! بۇگۈندىن باشلاپ، مەن سىلەردىن بۇرۇلۇپ يات ئەللىكەرگە بارىمەن، - دېدى.	ئۇلار ئۇنى قارشى چىقتى ۋە ھەقاھەت قىلدى. يাঊلوس ئەركىنى سەل قىلىپ، ئۇلارغا: «سىلەرنىڭ قېنى سىلەرنىڭ بەشىڭلارغا چۈشۈپ كەتسۈن! مەن ياك! بۇگۈندىن باشلاپ، مەن باشقىا خەلقەرگە بارىمەن» دېدى.
ACT 18:7	بۇنىڭ بىلەن يাঊلوس ئۇلاردىن ئايرىلىپ، تىتىيۇس يۇستۇس ئىسىملىك، خۇدادىن قورقىدىغان بىر كىشىنىڭ ئۆيىگە بېرىپ تۇردى. ئۇنىڭ ئۆيى سىناگوگىنىڭ پېندىدا ئىدى.	يाऊلوس ئۇ يەردىن كېتىپ، يۇستۇس دېگەن بىر كىشىنىڭ ئۆيىگە كەردى. ئۇ كىشى خۇدا تەۋۋادار بولۇپ، ئۆيى سىناگوگانىڭ پېندىدا ئورنىشىپتۇ.
ACT 18:8	ئەمدى سىناگوگىنىڭ چوڭى كىرسىپۇس يۇتون ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن رەبگە ئېتىقاد قىلىدى. نۇرغۇن كورىتلىقلارمۇ بۇ خەۋەرنى ئاڭلاپ، ئېتىقاد قىلىپ چۆمۈلۈرۈشنى قوبۇل قىلدى.	سىناگوگانىڭ باشلىقى كىرسىپۇس ۋە ئۇنىڭ يۇتون ئائىلىسى رەبگە ئىشىنىپ كەتتى. كۆپ كورىتلىقلار بۇ خەۋەرنى ئاڭلاپ ئېتىقاد، چۆمۈش قىلىدى.
ACT 18:9	رەب كېچىدە يাঊلوسقا بىر غايىبانە كۆرۈنۈش ئارقىلىق ۋەھىي يەتكۈزۈپ ئۇنىڭغا:- قورقما، سۈكۈت قىلماي سۆزلە،	بىر كېچىدە يەرەدىگار يাঊلوسقا بىر كۆرۈنۈش ئارقىلىق دەيتۇر: قورقما، سۈكۈت قىلما، داۋام قىل سۆزلە.
ACT 18:10	چۈنكى مەن سەن بىلەن بىلە. ھېچكىم ساڭا قول سېلىپ زەرەر يەتكۈزمەيدۇ، چۈنكى مېنىڭ بۇ شەھەرە نۇرغۇن كىشىلىرىم بار، - دېدى.	مەن سەن بىلەن بىرگە تۇرام، بېچ كىم ساڭا قول سېلىپ زىيان چەكدىرمهيدۇ، چۈنكى بۇ شەھەرە مەنمىك كۆپ ئادەم بار.
ACT 18:11	شۇنىڭ بىلەن يাঊلوس ئۇ يەردە بىر بىل ئالىت ئاي تۇرۇپ، ئۇ يەردىكى كىشىلەر ئارسىسا خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى ئۆگەتتى.	شۇ ۋاقتىتا يাঊلوس ئۇ يەردە بىر بىل ئالىت ئاي قالدى، ئۇ يەردىكى خەلق ئارسىسا خۇدانىڭ سۆزلىرىنى ئۆجۈرۈپ بەردى.
ACT 18:12-13	ئەمما گاللىيو ئاخىيا رايوننىڭ باشلىقى بولغان ۋاقتىتا، يەھۇدىيىلار يাঊلوسنى ئەمما گاللىيو ئاخىيا ئۆلکىسىنىڭ ۋالىيىس بولغان ۋاقتىدا، يەھۇدىيىلار بىرگە تۇنۇپ، گاللىيوننىڭ سوراق تەختىسىگە ئاپرىپ، بۇ كىشى خەلقنى بىرلىشىپ يাঊلوسنى تۆتۈپ گاللىيوننىڭ «سوراق تەختى»نىڭ ئالدىغا ئاپرىپ، ئۇنىڭ ئۆستىدىن: بۇ ئادەم كىشىلەرنى قانۇنغا خلاب ھالدا خۇداغا ئىبادەت قىلىشقا قايمىلىتىدۇ! - دەپ شىكايات قانۇنغا قارشى خۇدا ئىبادەت قىلاشقا ھەيدەۋاتىدۇ! دەپ شىكايات قىلىدى.	ئەمما گاللىيو ئاخىيا رايوننىڭ باشلىقى بولغان ۋاقتىتا، يەھۇدىيىلار يাঊلوسنى ئەمما گاللىيو ئاخىيا ئۆلکىسىنىڭ ۋالىيىس بولغان ۋاقتىدا، يەھۇدىيىلار بىرگە تۇنۇپ، گاللىيوننىڭ سوراق تەختىسىگە ئاپرىپ، بۇ كىشى خەلقنى بىرلىشىپ يাঊلوسنى تۆتۈپ گاللىيوننىڭ «سوراق تەختى»نىڭ ئالدىغا ئاپرىپ، ئۇنىڭ ئۆستىدىن: بۇ ئادەم كىشىلەرنى قانۇنغا خلاب ھالدا خۇداغا ئىبادەت قىلىشقا قايمىلىتىدۇ! - دەپ شىكايات قانۇنغا قارشى خۇدا ئىبادەت قىلاشقا ھەيدەۋاتىدۇ! دەپ شىكايات قىلىدى.
ACT 18:14	يাঊلوس ئاغىزنى ئاچايمى دەپ تۇرۇشىغا، ۋالىي گاللىيو يەھۇدىيىلارغا:- دەرۋەقە، ئى يەھۇدىيىلار، بۇ شىكاياتلىڭلار بىرەر ناھەقلىق ياكى ئېغىر	يাঊلوس گاپ ئېچىمەكچى بولۇپ تۇرۇپتۇ، گاللىيو يەھۇدىيىلار دەپى: ئەگەر بۇ شىكاياتلىرىڭلار قايسى بىر ئازار ياكى چوڭ جىنaiەت توغرۇلۇق

Reference	Before	After
	بولسا، ئى يەھۇدىسلار، مەن سەۋۇر قىلىپ سىلەرنى ئاڭلاب قالسام ياخشى جىنايەت توغرىسىدا بولغان بولسا، سەۋەچانلىق بىلەن سىلەرگە قۇلاق سالسام ئورۇنلۇق بولاتنى.	بولسا، ئى يەھۇدىسلار، مەن سەۋۇر قىلىپ سىلەرنى ئاڭلاب قالسام ياخشى جىنايەت توغرىسىدا بولغان بولسا، سەۋەچانلىق بىلەن سىلەرگە قۇلاق بولدۇ.
ACT 18:15	بىراق بۇ ئىش يەقەت بەزى ئات-ئىسىمى، سۆز-سۆھەت ۋە سىلەرنىڭ بىراق بۇ ئىش يەقەت بەزى نام-ئىسىملار، سۆزلىرى ۋە ئۆزۈڭلارنىڭ تەۋرات قانۇنلارغا ئائىت تالاش بولۇپ قالدى، ئۆزۈڭلار ئۇنى ھەل قىلىڭلار! مەن قانۇنلارغا ئۆستىدە تالاش-تارتىشلارغا چېتىشلىق ئىكەن، ئۇنى ئۆزۈڭلار بىر تەرىپ قىلىڭلار! مەن بۇنداق ئىشلارغا سوراچى بولمايمەن! – دېدى.	بىراق بۇ مەسىلە يەقەت بەزى ئات-ئىسىمى، سۆز-سۆھەت ۋە سىلەرنىڭ بىراق بۇ ئىش يەقەت بەزى نام-ئىسىملار، سۆزلىرى ۋە ئۆزۈڭلارنىڭ تەۋرات بۇنداق ئىشلارنىڭ ھالىسىنى سوراپ باقمايمەن.
ACT 18:16	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنى سوراچ تەختى ئالدىدىن ھەيدەپ چىقاردى.	ئاندىن ئۇ ئۇلارنى سوراچ تەختىسىدىن ھەيدەپ كەتكۈزۈپ چىقاردى.
ACT 18:17	خالايىق سىناگوگىنىڭ چوڭى سوتىپىنسىنى تۇتۇۋېلىپ، سوراچ تەختىنىڭ ئالدىدا قاتىقى ئۇرغىلى تۇردى. بىراق ۋالىي گاللىبى يۇ ئىشلارنىڭ ھېچقايسىسىغا قىلچە يېسەنت قىلمىدى.	گىرىپكلەر سىناگوگانىڭ باشلىقى سوتىپىنسىنى تۇتۇپ، ھاكىم تەختىنىڭ ئالدىدا زەرىبە بەردى. بىراق ۋالىي گاللىبى يۇ ئىشلارغا ھېچ قانداق يەرۋا قىلمىدى.
ACT 18:18	ياۋلۇس كورىنت شەھىرىدە يەنە كۆپ كۈنلەرنى ئۆتكۈزگەندىن كېيىن، قېرىنىشلار بىلەن خوشلىشىپ، يېرسكىللا ۋە ئاڭۇللارانىڭ ھەمراھلىقىدا كېمىگە ئولتۇرۇپ، سۇرىبىيەگە قاراپ كەتتى. يولغا چىقىشتن ئىلگىرى ئۇ كەنفريبا شەھىرىدە خۇداغا ئىچكەن بىر قەسمىدىن چاچلىرىنى چۈشۈرۈۋەتكەندى.	ياۋلۇس كورىنتتە يەنە كۆپ كۈن قالدى، كېيىن بىرازاڭلار بىلەن خەيرخۇۋ خالدى، يېرسكىللا ۋە ئاڭۇللا بىلەن بىرگە كېمىگە چىقىپ سۇرىبىيەگە كەتتى. يولغا چىقىشتن بۇرۇن، كەنفريادا قەسەم ئىچكەنگە، چاچلىرىنى قىيىپ تاشلىدى.
ACT 18:19	ئۇلار ئەفەسۇس شەھىرىگە بارغاندىن كېيىن، ئۇ يېرسكىللا ۋە ئاڭۇلانى قالدۇرۇپ، قالدۇرۇپ قويۇپ ئۆزى شۇ يەردىكى سىناگوگقا كىرىپ، يەھۇدىيلار بىلەن مۇنازىرىلەشتى.	ئۇلار ئەفەسۇس شەھىرىگە بارغاندىن كېيىن، ئۇ يېرسكىللا ۋە ئاڭۇلانى قالدۇرۇپ، ئۆزى شۇ يەرنىڭ سىناگوگىغا كىرىپ، يەھۇدىيلار بىلەن سۆھەت قىلدى.
ACT 18:20	ئۇلار ئۇنى ئۇلار بىلەن بىرگە ئۇزاق ۋاقت تۇرۇشقا تەلەپ قىلدى، بىراق ئۇ ئۇلار ئۇنى ئۇزۇنراق تۇرۇشقا تەلەپ قىلىۋىدى، ئۇ قوشۇلمامى، رازى بولمىدى.	ئۇلار ئۇنى ئۇلار بىلەن بىرگە ئۇزاق ۋاقت تۇرۇشقا تەلەپ قىلدى، بىراق ئۇ ئۇلار ئۇنى ئۇزۇنراق تۇرۇشقا تەلەپ قىلىۋىدى، ئۇ قوشۇلمامى، رازى بولمىدى.
ACT 18:21	«مەن قانداقلا بولمىسىۇن كېلەر ھېتىنى يېرۇسالىمدا ئۆتكۈزمەن؛ ئاندىن خۇدا بۇيرۇسا، سىلەرنىڭ بېنگىلارغا يەنە كېلىمەن»، – دەپ ئۇلار بىلەن خوشلىشىپ، ئەفەسۇستىن كېمە بىلەن يولغا چىقىتى.	«مەن ھەر قانداق بولسىمۇ، كېلەر ئېيتىنى يېرۇسالىمدا ئۆتكۈزۈپ كەتىمەن؛ ئاندىن خۇدا ئىجازە بەرى، سىلەرنىڭ يانلىرىڭلارغا يەنە كېلىمەن»، دەپ ئۇلار بىلەن خەتكۈچ بولۇپ، ئەفەسۇستىن كېمە بىلەن يولغا سەللەنىپ كەتتى.
ACT 18:22	ئۇ قەيسەربىيە شەھىرىدە كېمىدىن چۈشۈپ، يېرۇسالىمغا چىقىپ جامائەت بىلەن ھال سوراشقاندىن كېيىن، ئانتاكىيا شەھىرىگە چۈشۈپ كەتتى.	ئۇ قەيسەربىيە كەتتى، ئاندىن يۇقىرغا بارىپ، ئەككىلهسىيەنى (خەتر تەبىيەتلەپ) سالام بەردى ۋە كېيىن ئانتاكىيا تەرىپىكە يول تارتىتى.
ACT 18:23	ئانتاكىيادا بىر مەرگىل تۇرغاندىن كېيىن، ئۇ يەنە يولغا چىقىپ گالاتىيا ۋە قىلىدى، گالاتىيا ۋە فرىگىيە رايونلىرىنى تەرتىپ بىلەن دولاب كەتتى، بارغان فرىگىيە يۇرۇتلىرىنى بىر-بىرلەپ ئارىلاب، بارغانلا يېرىدە بارلىق مۇخلisلارنىڭ ئېتقادىنى قۇۋۇھتىلىدى.	ئانتاكىيادا بىر مەقىدار ۋاقت قىلىپ تۇرغاندىن كېيىن، ئۇ قايانا يولغا سەپەر جايىلاردا ھەممە ئىيماندارلارنىڭ ئېتقادىنى كۈچەپتىپ بەردى.
ACT 18:24	بۇ ئارىدا، ئىسکەندەر بىيە شەھىرىدە تۇغۇلغان ئايوللوس ئىسىملىك بىر يەھۇدىنى ئەفەسۇس شەھىرىگە كەلدى. ئۇ ئاتىق ئادەم بولۇپ، مۇقەددەس يازمىلاردىن خېلىلا چوڭقۇر ساۋاٹى بار ئادەم ئىدى.	شۇ ۋاقتىتا، ئىسکەندەر بىيە تۇغۇلغان ئايوللوس دېگەن بىر يەھۇدىنى ئەفەسۇسغا كەلدى. ئۇ سۆزلىگەندە بەك ئەھلى، مۇقەددەس كىتابلارنى چوڭقۇر بىلىپ قالغان ئادەم ئىدى.
ACT 18:25	ئۇ رەب يولىنى تولاي توغرى ئۆگىنىپ كەتكەن، گور يەدا قىلغان ھالدا ئەيسا ئۇ رەبىنىڭ بولۇپ، ئوتلۇق روھ بىلەن ئەيسا ھەققىدە ئۆچۈق سۆزلەپ تەلەم بېرىپ تۇراتىن. بىراق ئۇنىڭ خەۋىرى يەقەت يەھىيا يېغەمبەرنىڭ يۈرۈزگەن چۆمۈلۈرۈشى بىلەن چەكلەنەتتى.	ھەققىدە ئۆچۈق سۆزلەپ تەلەم بېرىپ تۇراتىن. بىراق ئۇنىڭ بىلىمى يەقەت يەھىيا يېغەمبەرنىڭ سۇغۇرۇشى بىلەنلا چەكلەنېپ قالغان.
ACT 18:26	ئۇ سىناگوگدا بەك قەتتى سۆزلەپ باشلىدى. يېرسكىللا بىلەن ئاڭۇلا ئۇنى ئۇ سىناگوگدا يۈرەكلىك سۆزلەشكە باشلىدى. ئۇنى ئاڭلۇغان يېرسكىللا بىلەن ئاڭۇلا ئۇنى ئۆبىگە ئېلىپ بېرىپ، ئۇنىڭغا خۇدانىڭ يولىنى تېخىمۇ تېپسىلىي چۈشەندۈردى.	ئۇ سىناگوگدا بەك قەتتى سۆزلەپ باشلىدى. ئۇلار ئۇنى ئۆبىگە چاقىرىپ، خۇدا يولىنى تېخىمۇ ياخشى ئاڭلۇغاندا، ئۇلار ئۇنى ئۆبىگە ئېلىپ بېرىپ، ئۇنىڭغا خۇدانىڭ يولىنى تېخىمۇ چۈشەندۈردى.
ACT 18:27	ئايوللوس ئاخايما قىرغاندا، ئەفەسۇس قېرىنداشتىرى ئاخايادىكىلەرگە خەت كېيىن، ئايوللوس ئاخايما ئۆلکىسىگە بارماقچى بولغاندا، ئەفەسۇسلىق	ئايوللوس ئاخايما قىرغاندا، ئەفەسۇس قېرىنداشتىرى ئاخايادىكىلەرگە خەت كېيىن، ئايوللوس ئاخايما ئۆلکىسىگە بارماقچى بولغاندا، ئەفەسۇسلىق

Reference	Before	After
	بىزىپ، ئۇنى ياخشى قارشى ئېلىڭلار دېپ ئەسلهشتۈرۈپ، تەلەپ قىلدى. قېرىنداشلار ئاخايادىكى مۇخلىسلارغا خەت بىزىپ، ئۇلاردىن ئاپوللوسىنى قارشى ئېلىشنى بەكمۇ تەلەپ قىلدى. ئۇ شۇ يەرگە بېرىپ، خۇدانىڭ مېھر-شەيقىتى ئارقىلىق ئېتقاد قىلغانلارغا قوشۇلۇپ، ئۇلارغا زور ياردەمde بولدى.	بىزىپ، ئۇنى ياخشى قارشى ئېلىڭلار دېپ ئەسلهشتۈرۈپ، تەلەپ قىلدى. قېرىنداشلار ئاخايادىكى مۇخلىسلارغا خەت بىزىپ، ئۇلاردىن ئاپوللوسىنى كەتكەنلەرگە زور ياردەمde بەردى.
ACT 18:28	چۈنكى ئۇ خەلق-ئالىم ئالدىدا يەھۇدىيىلار بىلەن مۇنازىرىلىشىپ، ئۇلارغا كۈچلۈك رەددىيە بېرىپ، مۇقەددەس يازمىلارنى شەرھلىشى بىلەن مەسھىنەڭ ئەيسا ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاب بەردى.	چۈنكى ئۇ يەھۇدىسلارغا قاتقىق جاۋاب بەرگەن، ئومۇمۇي جايىدا يازمىلار ئارقىلىق ئەيسا مەسەھ ئىكەنلىكىنى دەللىلەپ بەردى.
ACT 19:1	ئاپوللوس كورىنت شەھىرىدىكى ۋاقتىدا، ياؤلۇس سەپەر قىلىپ، ئىچكى قۇرۇقلۇق ئارقىلىق ئەفەسوس شەھىرىگە كەلدى. ئۇ يەردى بەزى مۇخلىسلار بىلەن ئۇچرىشىپ،	ئاپوللوس كورىنتتا بولغاندا، ياؤلۇس ئىچكى يولىرىدىن ئۆتۈپ ئەفەسوسقا كەلدى ۋە بەزى شاگىدلارنى تېپتى.
ACT 19:2	ئۇلاردىن: - سىلەر ئېتقاد قىلغىنىڭلاردا، مۇقەددەس روھ سىلەرگە ئاتا قىلىغانمۇ؟ - دەپ سورىدى. - ياق، بىز ھەتتا مۇقەددەس روھ بار دېگەننى زادى ئاڭلىمايتىكەنمىز، - دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار.	ئۇلارغا سورىدى: 'سىلەر ئىشىنىپ قالغاندا، مۇقەددەس روھ سىلەرگە كەلگەنمۇ؟' ياق، بىز ھازىرغا قىدەر مۇقەددەس روھ بارلىقنى ئاڭلىمغافامىز، دەپ جاۋاب بەردى.
ACT 19:3	ياؤلۇس يەنە: - ئۇنداقتا، سىلەر قانداق چۆمۈلدۈرۈلۈشتە چۆمۈلدۈرۈلۈشكەنسىلەر؟ - دەپ سورىدى. - بىز يەھىيا يەغەمبەر يەتكۈزگەن چۆمۈلدۈرۈلۈشنى قوبۇل قىلۇق، - دەپ ئۇلار.	ياؤلۇس يەنە سورىدى: 'سىلەر قانداق چۆمۈلگەن؟' ئۇلار دېدى: 'بىز يوحەنا يەغەمبەرنىڭ چۆمۈلۈشنى قوبۇل قىلۇق،'
ACT 19:4	ياؤلۇس: - يەھىيا يەغەمبەر خەلقە يەتكۈزگەن چۆمۈلدۈرۈش بولسا گۇناھلارغا تووا قىلىشنى بىلدۈرۈدەغان چۆمۈلدۈرۈلۈش بولۇپ، ئۇلارغا ئۆزىدىن كېپىن كەلگۈچىگە، يەنى ئىساغا ئېتقاد قىلىش كېرەكلىكىنى تايىلىغاندى، - دېدى.	ياؤلۇس دېدى: يەھىيا يايىتىست خەلقىگە بەرگەن چۆمۈش گۇناھلارغا تووا قىلىش ئۈچۈن بولۇپتۇ، ئۇلارغا كېپىن كەلگۈچ، يەنى ئەيسا مەسەھ ئېتقاد قىلىڭلار دەپ ئاڭلىقان.
ACT 19:5	ئۇلار بۇنى ئاڭلاب، رەب ئەيسانىڭ نامىدا چۆمۈلدۈرۈلۈشنى قوبۇل قىلدى.	ئۇلار بۇنى ئاڭلەغاندا، ئەيسا ئىسمى بىلەن چۆمۈلدۈرۈلدى.
ACT 19:6	ياؤلۇس قولىنى ئۇلارنىڭ ئۇستىگە تەككۈزۈپ تۇرۇش بىلەن، مۇقدەدەس روھ ئۇلارغا چۈشتى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلار نامەلۇم تىللاردا سۆزلەشكە ھەم يەغەمبەرلەرچە ۋەھىي-بېشارەتلەرنى يەتكۈزۈشكە باشلىدى.	ياؤلۇس قولىنى ئۇلارغا قويغاندا، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا كەلدى. ئۇلار تىللار بىلەن سۆزلەپ تۇردى ۋە يەغەمبەرلىك قىلدى.
ACT 19:7	ئۇلار تەخمنەن ئون ئىككى ئەركەك كىشى ئىدى.	ئۇلار تەخمنەن ئون ئىككى ئەرلەر بولغان.
ACT 19:8	ياؤلۇس ئۈچ ئاي داۋامىدا ئەفەسوس شەھىرىدىكى سىناگوگقا كىرىپ، يۈرەكلىك بىلەن سۆز قىلىپ، ئۇلار بىلەن خۇدانىڭ يادىشاھلىقىدىكى ئىشلار توغرىسىدا مۇنازىرىلىشىپ قايىل قىلىشقا تىرىشتى.	ياؤلۇس ئەفەسوسدىكى سىناگوگغا كىرىپ، ئۈچ ئاي بويى بىلەن قەتتى سۆز ئېلىپ بېرىپ، خۇدا يادىشاھلىقىدىكى ئىشلار ھەققىدە ئۇلار بىلەن تالاشقان ۋە ئۈيلاشتۇرۇشقا تىرىشتى.
ACT 19:9	لېكىن بەزىلىرى جاھىلىق قىلىپ ئىشىنىشنى رەت قىلىپ، خالايق ئالدىدا رەبىنىڭ يۈلەغا ھاقارەت كەلتۈرگەندە، ياؤلۇس ئۇلاردىن چىقىپ، مۇخلىسلارنىمۇ ئاپىرىپ چىقتى. ئۇ ھەركۈنى تراننۇس ئىسىملىك ئادەمنىڭ لېكىسيخانىسىدا مۇنازىرە-مۇزاکىرە ئۆتكۈزدى.	لېكىن بەزى كىشىلەر قەتتى توسوپ، ئىشىنىشنى رەت قىلىپ، خەلق ئالدىدا رەبىنىڭ يۈلەنى ھورلاپ تاشلىدى، ياؤلۇس ئۇلاردىن ئۇزاقلىشىپ، ئىشىنىپ قالغانلارنى ئاپىرىپ كەتتى. ئۇ ھەر كۈنى تراننۇسنىڭ سۆھبەت ئورندا مۇزاکىرە سۆھبەتلەرى ئۆتكۈزدى.
ACT 19:10	بۇ ئىش ئىككى يىل بويى داۋاملاشتى. نەتىجىدە، ئاسىيا رايوندىكى بارلىق خەلق، يەھۇدىيىلار بولسا ياكى گېكلەر بولسا، ھەممىسى رەبىنىڭ سۆزلەرHا خەلق، يەھۇدىيىلار بولسۇن، گېكلەر بولسۇن ھەممەيلەن رەبىنىڭ سۆز- كالامنى ئاڭلىدى.	بۇ ئىش ئىككى يىل بويى داۋاملاشتى. نەتىجىدە، ئاسىيا ئۆلکىسىدىكى يۇتون خەلق، يەھۇدىيىلار بولسا ياكى گېكلەر بولسا، ھەممىسى رەبىنىڭ سۆزلەرنى ئۆرۈندا ئاڭلىدى.
ACT 19:11	خۇدا ياؤلۇسنىڭ قولىنىڭ قوللىرى ئارقىلىق كارامەت مۆجبىزىلەرنى ياراتقى.	خۇدا ياؤلۇسنىڭ قولى بىلەن ئاجايىپ مۆجبىزىلەرنى ئۆرۈندا ئىتىقى.
ACT 19:12	كىشىلەر ھەتتا قول ياغلىق ۋە يەرتۇقلارنى ياؤلۇسنىڭ تېنىگە تەككۈزۈپ، ئاندىن كېسەلەرلەرنىڭ يېنىغا ئاپىرىپ، ئۇلارنىڭ ئۇستىگە ياپاتنى. نەتىجىدە،	كىشىلەر ياؤلۇسنىڭ تېنىغا تەككۈزۈپ، ۋە ئالدى قاپلۇقلارنى ئېلىپ كېلىپ، كېسەلەرلەرگە قويۇشتى. شۇنىڭغا ئەگىشىپ، كېسەلەر ساقايىپ

Reference	Before	After
ACT 19:13	کېسەللەر ساقىيىپ، يامان روھلار ئۇلاردىن چىقىپ كېتەتتى.	كەتتى، يامان روھلار ئۇلاردىن چىقىپ كەتتى.
ACT 19:14	لېكىن شۇ ئەتراپتا يۈزىدەغان، «جىنكەش» يەھۇدىلارىن بەزلىرىمۇ رەب ئەيسانىڭ نامىنى ئىشلىتىپ باققۇسى كېلىپ، جىن چاپلاشقا نالار ئۇستىدە تۇرۇپ جىنلارغا: «ياۋلۇس جاكارلاۋاتقان ئەيسانىڭ نامىدىن ساڭا قاتىقى بۇيرۇق بېرىمەن!» دەيدىغان بولدى.	لېكىن دولاب يۈرگەن بەزى يەھۇدىي جىنكەشلار، رەب ئەيسا ئىسمىنى ئىشلەتكۈسى كېلىپ، جىنلىق كىشىلەرنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ: «ياۋلۇس جاكارلاۋاتقان ئەيسا مەسە ئاتسا سىلەرگە قاسىم قىلىمەن!» دىدى.
ACT 19:15	بۇ ئىشنى قىلىدەغانلارنىڭ ئارىسىدا سكېۋا ئىسىمىلىك بىر يەھۇدىي باش كاھىننىڭ يەتتە ئوغلىمۇ بار ئىدى.	بۇ ئىشنى قىلىۋاتقانلارنىڭ ئىچىدە، سكېۋا دېگەن بىر يەھۇدىي باش كاھىننىڭ يەتتە ئوغلى بار ئىدى.
ACT 19:16	لېكىن ئۇلار قوغلىۋەتمەكچى بولغان يامان روھ ئۇلارغا جاۋابەن: – ئەيسانى توئۇيمەن، ياۋلۇستىن خەۋىرىم بار، بىراق ئۆزۈگۈلەر كىم بوللىسىلەر؟! – دېۋىدى،	لېكىن ئۇلار يامان روھنى قوغلاپ چىقىرىۋەتمەكچى بولغاندا، ئۇ روھ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «ئەيسا مەن بىلىمەن، ياۋلۇسنى توئايىمەن، بىراق سىلەر كىم بوللىسىلەر؟!
ACT 19:17	يامان روھ چاپلىشىۋالغان كىشى ئۇلارغا ئېتلىپ چىقىپ، ئۇلارنى ئۇرۇپ شاما قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئۇستىدىن غالىب كەلدى. ئۇلار باللەڭ ۋە يارىلەغان حالدا ئۇيىدىن قېچىپ چىقىپ كەتتى.	يامان روھ بولغان كىشى ئۇلارغا سەۋەرەپ سېلىنېپ، ئۇلارنى تەكشەپ، ئۇستۇن كەلدى. ئۇلار يالاڭاخ ھەم جىرىلەنغان حالدا ئۇيىدىن فاچماچى بولدى.
ACT 19:18	بۇ ئىش ئەفەسۇس شەھىرىدە ياشايدەغان بارلىق يەھۇدىسلار ۋە گىرىكلەرگە بىلىنىپ قالدى، ھەممىسى قورقان بولۇپ قالدى ۋە رەب ئەيسا ئىسمى گىرىكلەرگىمۇ مەلۇم بولۇپ، قورقۇنچەمەمىسىنى باستى ۋە رەب ئەيسانىڭ نامى ئۇلۇغانلىنى.	بۇ ئىش ئەفەسۇس شەھىرىدە ياشايدەغان بارلىق يەھۇدىسلار ۋە گىرىكلەرگە بىلىنىپ قالدى، ھەممىسى قورقان بولۇپ قالدى ۋە رەب ئەيسا ئىسمى چوڭىيىپ كەتتى.
ACT 19:19	سېھىرگەرلىك قىلغانلاردىن نۇرغۇن ئادەملەر ئۆزلىرىنىڭ سېھىرگەرلىك كىتاب-يالنانىلىرىنى ئەكېلىپ بىر يەرگە دۆۋەلەپ، كۆپچىلىكىنىڭ ئالدىدا كۆيدۈرۈشتى. بۇ كىتابلارنىڭ قىممىتى جەمئى ئەللىك مىڭ كۆمۈش تەڭىنگە پېتەتتى.	كۆپ جادو قىلغان كىشىلەر ئۆز كىتابلارنى يېغىپ، خەلقنىڭ كۆز ئالدىدا ياقتى. بۇ كىتابلارنىڭ قىممىتى جەمئى 50 مىڭ كۆمۈش يۈلنى تەشكىل قىلدى.
ACT 19:20	شۇنداقلا، رەبنىڭ سۆزى كۈچلۈك بولۇپ، تېز تارقالغان ۋە غەلەبە قىلدى. ئۆستۈنلۈككە ئۆتتى.	شۇنداقلا، رەبنىڭ سۆزى كۈچلۈك بولۇپ، تېز تارقالغان ۋە غەلەبە قىلدى.
ACT 19:21	بۇ ئىشلار بولغاندىن كېيىن، ياۋلۇس ئولىپ، ماكىدونىيە ۋە ئاخا ئارقىلىق بۇ ئىشلار يۇز بەرگەندىن كېيىن، ياۋلۇس كۆكلىدە، ماكىدونىيە ۋە ئاخا يېرۇسالىمغا كېتىشىكە قارار قىلدى. ئۇ دېدى: «ئۇ يەرگە بارغاندىن كېيىن، يەم ئۆلکىسىدىن ئۆتۈپ يېرۇسالىمغا بېرىشقا نىيەت باغلىدى. ئۇ: – ئۇ يەرگە بارغاندىن كېيىن، يەم شەھىرنى كۆرۈپ كېلىشىم كېرەك، – دېدى. شەھىرنى زىيارەت قىلىشىم كېرەك.»	بۇ ئىشلار بولغاندىن كېيىن، ياۋلۇس ئولىپ، ماكىدونىيە ۋە ئاخا ئارقىلىق بۇ ئىشلار يۇز بەرگەندىن كېيىن، يەم ئۆلکىسىدىن ئۆتۈپ يېرۇسالىمغا بېرىشقا نىيەت باغلىدى. ئۇ: – ئۇ يەرگە بارغاندىن كېيىن، يەم شەھىرنى كۆرۈپ كېلىشىم كېرەك، – دېدى. شەھىرنى زىيارەت قىلىشىم كېرەك.
ACT 19:22	شۇنىڭ بىلەن، ئۇ ئۆزىگە ياردەمde بولۇۋاتقانلاردىن تىمۇتىي بىلەن ئېراستۇس ئىككىيەننى ماكىدونىيەگە ئەۋەتىۋېتىپ، ئۆزى يەنە بىر مەزگىل ئاسىيا ئۆلکىسىدە تۇردى.	ئۇ تىمۇتىي بىلەن ئېراستۇسنى ماكىدونىيەگە يولىدى، ئۆزى ئاسىيا ئۆلکىسىدە بەزى ۋاقتى تۇردى.
ACT 19:23	دەل شۇ چاغادا، ئەفەسۇس شەھىرىدە رەبنىڭ يول توغرۇلۇق ئېغىر مالماچىلىق كۆتۈرۈلدى.	ئۇ ۋاقتىدا، ئەفەسۇس شەھىرىدە، رەبنىڭ يولغا ئالاقىدار يول ghan چوڭ بىر يەرالقىلىق كۆتۈرۈلدى.
ACT 19:24	ئايال ئىلاھ ئارقىمىسىنى سۈرەتلەپ كۆمۈش تەكچە-ھەيکەللەرنى ياسىغۇچى دىمىتري ئىسىمىلىك بىر زەرگەر بار ئىدى. ئۇنىڭ بۇ ئىشنى ھۇنەرلەرگە كۆپ يايدا تايقۇراتتى.	ئارقىمىسىنىڭ كۆمۈش ھەيکەللەرنى ياشايدەغان دىمىتري دېگەن بىر زەرگەر بار ئەd. ئۇنىڭ بۇ ئىشنى ھۇنەرخا قانلارغا كۆپ يۈل تايقۇزۇپ كەتتى.
ACT 19:25	دىمىتري ھۇنەرلەرنى ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش ئىشلار بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان باشقا ئۆستىلارنى يېغىپ، ئۇلارغا: – بۇرادەرلەر، بىزنىڭ گۆللىنىشىمىزنىڭ بۇ ئىش بىلەن باغلۇق ئىكەنلىكىنى بىلىسىلەر؛	دىمىتري ھۇنەرخا قانلارنى ۋە شۇنداق ئىش بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان باشقا قىزماتاشلارنى يېغىدى، ئۇلارغا: ئاكا، بىزنىڭ ھایاتىمىز بۇ ئىشقا باغلىق، بۇنى بىلىسىلەر.

Reference	Before	After
ACT 19:26	هازىز ھېلىقى ياؤلۇسنىڭ نېمە ئىشلار قىلىۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغان ۋە كۆرگەن بولۇشىڭلار كېرەك، ئۇ دېپ كەتىپ: «قول بىلەن ياسالغان نەرسىلەر ئىلاھلار ئەمەس» دېپىش بىلەن، يەقەت ئەفەسۇستا ئەمەس، بەلكى يۇتكۇل ئاسىيا ئۆلکىسىدە دېگۈدەك نۇرغۇنلىغان كىشىلەرنى قايدل قىلىپ، ئازدۇرۇپ بۇراۋاتىدۇ.	سىلەر ھازىز ياؤلۇسنىڭ نېمە ئىشلار قىلىۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغان ۋە كۆرگەن بولۇشىڭلار كېرەك، ئۇ دېپ كەتىپ: «قول بىلەن ياسالغان نەرسىلەر ئىلاھلار ئەمەس» دېپىپ، يەقەت ئەفەسۇستا ئەمەس، بەلكى بارلىق ئاسىيا رايوندا كۆپ كىشىلەرنى قايدل قىلىپ، بولدىن ئازدۇرۇۋاتىدۇ.
ACT 19:27	ئەمدى ھازىز بىزنىڭ بۇ سودىمىزغا بەتتام چاپلاش خەۋىبى بولۇلا قالماي، بەلكى بۇيۇك ئايال ئىلاھ ئارتىمىسىنىڭ بۇتخانىسىمۇ ئەزىمەس دېپ قارلىپ، ھەتتا ئاسىيا ئۆلکىسى ۋە يۇتكۇل جاھان ئىبادەت قىلىدىغان بۇ ئايال ئىلاھىمىزنىڭ شان-شەرىپىمۇ يوقلىش خەۋىگە دۇچ كېلىۋاتىدۇ! – دېدى.	ھازىز بىزنىڭ بۇ سودىنىڭ ناملىقى خەۋىتە، شۇنىڭغا قوشۇپ بويۇك ئارتىمىسى ئىلاھنىڭ مەبەدى ھېچ نەرسىگە سانالىمدو دەپ قارلىپ قالىدۇ، ھەتتا بۇتون ئاسىيا ۋە دۇنيا ئىبادەت قىلىدىغان بۇ ئىلاھىنىڭ ئەركى يوقاپ كېتىش خەۋىبى بار!
ACT 19:28	بۇ سۆزلەرنى ئاڭلىغان كۆيچىلىك غەزەپكە چۆمۈپ، قايتا-قايتا: – ئەفەسۇسلۇقلارنىڭ ئارتىمىسىمىز بۇيۇكتۇرا! – دەپ چۇقان كۆتۈرۈشكە باشلىدى.	بۇ سۆزلەرنى ئاڭلىغاندا، كۆپ كىشى ئاچچىقلاب كېتىپ، قايتا-قايتا: ئەفەسۇسلۇقلارنىڭ ئارتىمىسى بۇيۇك! دەپ قىيقىشقا باشلىدى.
ACT 19:29	بۇنىڭ بىلەن يۇتكۇل شەھەرمالىماتاڭ بولۇپ كەتتى. خالايقى ياؤلۇسنىڭ بۇرۇشۇپ كىرىدى، ياؤلۇسنىڭ مەكىدونىيەلىك ھەمېرىلىشچانلىرى گاپوس سەرداشلىرىنىڭ ماكىپنىيەلىك گایوںس ۋە ئارستارخۇسلارىنى تۇتۇپ سۆرەپ، سېرىك مەيدانىغا تەڭلا يوپۇرۇلۇپ ماڭدى.	بۇ بىلەن شەھەر تولا قالايىقان بولۇپ كەتتى. خەلق بىر تالالاپ تېئاتىرغا يۇرۇشۇپ كىرىدى، ياؤلۇسنىڭ مەكىدونىيەلىك ھەمېرىلىشچانلىرى گاپوس ۋە ئارستارخۇسنى تۇتۇپ سۆرەپ كەتتى.
ACT 19:30	ياؤلۇس خالايق ئارسىغا كىرمەكچى بولغانىدى، لېكىن مۇخلىسلار ئۇنىڭ كىرىشىگە يول قويىمىدى.	ياؤلۇس خەلق ئارسىغا كىرىپ كۆرەمدو دەپ خالىغان، لېكىن شاكىرتلار ئۇنىڭ كىرىشىگە يول قويۇشماپتۇ.
ACT 19:31	ھەتتا ياؤلۇسنىڭ دوستلىرى بولغان ئۆلکە ئەمەلدارلىرىنىڭ بەزىلىرىمۇ ئۇنىڭغا خەۋەر يەتكۈزۈپ، ئۇنى سېرىك مەيدانىغا بېرىشقا تەۋەككۈل قىلىماسىققا چېكىلىدى.	ھەتتا ياؤلۇسنىڭ دوستلىرى بولغان يەرلىك ئەمەلدارلارنىڭ بەزىلىرى ئۇنىڭغا ئۇچۇر بولالاپ، سېرىك مەيدانىغا بېرىش خەۋېر قالدۇرما سلىقنى تەكلىپ قىلىدى.
ACT 19:32	ئەمدى بەزىلەر بۇنى دەپ ۋارقىرسا، بەزىلەر ئۇنى دەپ ۋارقىرسىپ، يۇتون سورۇن ۋاراڭ-چۈرۈڭغا تولدى؛ كىشىلەرنىڭ كۆينچىسى ئۆزلىرىنىڭ نېمىگە يىغىلغانلىقىنىمۇ بىلمەيتتى.	ھازىز بەزىلەر بۇنى قىققان، باشقىلىرى ئۇنى قىققان، بارلىق يېغىن ھەيران بولدى؛ كۆپ كىشىلەر نېمە ئۇچۇن يىغىلغانلىقىنى بىلمىگەن.
ACT 19:33	يەھۇدىلار ئىسکەندەر دېگەن بىر كىشىنى ئالدىغا سۈرۈپ چقتى، چۈنكى يەھۇدىلار ئىسکەندەر قىلغان. ئىسکەندەر قولى بىلەن خەلقە ئىشارە قىلىپ، كۆيچىلىك ئۇنى ئالدىغا تۇرغۇزۇدى. ئىسکەندەر كۆيچىلىككە قول ئىشارىتى قىلىپ، يەھۇدىلارنى ئاقلىماقچى بولدى.	يەھۇدىلار ئىسکەندەر دېگەن بىر كىشىنى ئالدىغا سۈرۈپ چقتى، چۈنكى ئۇلار ئۇنى تەكلىپ قىلغان. ئىسکەندەر قولى بىلەن خەلقە ئىشارە قىلىپ، كۆيچىلىك ئۇنى ئالدىغا تۇرغۇزۇدى. ئىسکەندەر كۆيچىلىككە قول ئىشارىتى خەلقنىڭ قارشىسىدا سۆز ئېچىپ ئاقلىماقچى بولدى.
ACT 19:34	ئەمما، كۆيچەلاق ئۇنىڭ يەھۇدىي ئىكەنلىكىنى تېزلا بىلىپ كەتتى، شۇنىڭغا بىراق كۆيچىلىك ئۇنىڭ يەھۇدىي ئىكەنلىكىنى بىلىپ قېلىپ، ھەممىسى تەڭلا: – ئەفەسۇسلۇقلارنىڭ ئارتىمىسىمىز بۇيۇكتۇرا! – دەپ ئىككى سائەتچە چۇقان كۆتۈرۈپ تۇرۇشتى.	ئەمما، كۆيچەلاق ئۇنىڭ يەھۇدىي ئىكەنلىكىنى تېزلا بىلىپ كەتتى، شۇنىڭغا بىراق كۆيچىلىك ئۇنىڭ يەھۇدىي ئىكەنلىكىنى بىلىپ قېلىپ، ھەممىسى تەڭلا: – ئەفەسۇسلۇقلارنىڭ ئارتىمىسىمىز بۇيۇكتۇرا! – دەپ ئىككى سائەتچە چۇقان كۆتۈرۈپ تۇرۇشتى.
ACT 19:35	ئاخىربىدا، شەھەرنىڭ باش مىرزىسى خالايقىنى تىنچلاندۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئاخىربىدا، شەھەرنىڭ باش مىرزىسى خالايقىنى تىنچلاندۇرۇپ مۇنداق دېدى: – ئەي ئەفەسۇسلۇقلار! بىز ئەفەسۇسلۇقلارنىڭ شەھىرىنىڭ سۈرەتنى ئارتىمىسىنىڭ بۇتخانىسىنىڭ ۋە ئۇنىڭ ئاسمانىدىن چۈشكەن سۈرەتنىڭ قوغدىغۇچىسى ئىكەنلىكىنى بىلمەيدىغان كىم بار!	ئەي، ئەفەسۇس خەلقى! كىم بۇنى بىلەمەيدۇ؟ بىز ئەفەسۇس شەھىرى بۇيۇك ئارتىمىسىنىڭ مەبەدىسىنى ۋە ئاسمانىدىن چۈشكەن سۈرەتنى قوغداشتى!
ACT 19:36	بۇ ئىشلارنى ئىنكار قىلامىغانىكەن، ئۆزۈڭلەرنى بېسۋېلىشىڭلار، باشباشتا قىلىق قىلىماسىلىقىلىڭلار كېرەك.	بۇ ئىشلار رەت قىلامىغان بولغاندا، سىلەر ساكن بولۇش كېرەك ۋە ھەقانداق تېز قىلىپ ئىش قىلىماڭلار.
ACT 19:37	چۈنكى سىلەر بۇ كىشىلەرنى ئېلىپ كەلدىڭلار؛ لېكىن ئۇلار مەبەد سارىقلىق چۈنكى سىلەر بۇ يەرگە سوراقدا تارتىشقا ئېلىپ كەلدىڭلار؛ لېكىن ئۇلار يَا بۇتخانىلارنى بۇلغۇچىلار يَا بىزنىڭ ئايال ئىلاھىمىزغا كۆپۈرۈق قىلغۇچىلەر ياكى سىلەرنىڭ ئىلاھەسىنى تەھقىر قىلغۇچىلەر ئەمەس.	چۈنكى سىلەر بۇ كىشىلەرنى ئېلىپ كەلدىڭلار؛ لېكىن ئۇلار مەبەد سارىقلىق چۈنكى سىلەر بۇ يەرگە سوراقدا تارتىشقا ئېلىپ كەلدىڭلار؛ لېكىن ئۇلار يَا بۇتخانىلارنى بۇلغۇچىلار يَا بىزنىڭ ئايال ئىلاھىمىزغا كۆپۈرۈق قىلغۇچىلەر ياكى سىلەرنىڭ ئىلاھەسىنى تەھقىر قىلغۇچىلەر ئەمەس.

Reference	Before	After
ACT 19:38	قىلغۇچىلاردىن ئەمەس.	ئەگەر دىمىتىرىي بىلەن ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ھۇنەرىزلىرى بىر كىشىگە قارشى شىكايدىت قىلىشقا سەۋەب بار بولسا، مەھكەمەلەر ئېچىلغان ۋە ئاتىپاتلار ئۇستىدىن شىكايتى بولسا، سوراچانىلار ئوچۇق تۇرماقتا ۋە سوراچى پالىلارمۇ بار. ئۇلار شۇ يەرلەردى بىر-بىرى بىلەن دەلاشىسۇن؟
ACT 19:39	ۋە باشقا بىرەر مەسىلىلىرىڭلەر بولسا، رەسمىي سورۇندا بىر تەرىپ قىلىنىشى لازىم.	ئەگەر باشقا بىرەر ئىش بار بولسا، رەسمىي بىغىندا ھەل قىلىنىشى لازىم.
ACT 19:40	بىز ئەمدى يەنە بۈگۈنكى ۋەقەنى توپىلاڭ دەپ ئەرز قىلىنىش خەۋىيدە تۇرۇۋاتىمىز؛ چۈنكى بۇ مالىمانچىلىقنىڭ ھېچ سەۋەبىن كۆرسىتىلمىگەچە، ھېسابىنىمۇ بېرلەمەيمىز-دە!	بىز ھازىر بۈگۈنكى بۇ ۋەقە ئۇچۇن توپىلىنىپ تۇرۇۋاتقانلىقىمىز ئۇچۇن ئەرز قىلىنىش خەۋىيدە سەۋەبى بار دەپ كۆرسىتىلمىگەن، شۇڭا ھېساب بېرىپ چىقالماسلقىمىز. بۇ سۆزلىرنى ئېتقاندىن كېيىن، ئۇ يىغىننى ئازاد قىلدى.
ACT 20:1	توپىلاڭ بېسىققاندىن كېيىن، ياؤلۇس مۇخلىسلىرىنى چاقرىپ، ئۇلارنى رىغبەتلەندۈردى ۋە ئۇلار بىلەن خوشلىشىپ، ماكىدونىيەگە قاراپ كەتتى.	ئارىلاشلىق توخىغىاندىن كېيىن، ياؤلۇس شاكىرتەرنى چاقرىپ، ئۇلار بلەن خوشلىشىپ، ماكىدونىيەگە كەتتى.
ACT 20:2	ئۇ شۇ ئەتراپىنىكى يۈرتىلارنى ئارىلاپ، ئېتقانچىلارنى نۇرغۇن سۆز-تەلىملەر بىلەن رىغبەتلەندۈرگەندىن كېيىن، يۇنانغا بېرىپ،	ئۇ شۇ جايىلارنى دولاب، ئىماندارلارنى كۆپ سۆزلىر بىلەن ياخشىلاپ، كېيىن يۇنانغا كەتتى.
ACT 20:3	ئۇ يەردە ئۆزج ئاي تۇردى. ياؤلۇس كېمىگە ئولتۇرۇپ سۇرىيەگە ماڭاي دەپ تۇرغاندا، يەھۇدىيىلارنىڭ ئۇنى ئۆلتۈرۈش سۇيىقەستى بىلىنىپ قېلىپ، ماكىدونىيە ئارقىلىق، قۇرۇقلۇق بىلەن قايتىپ كېتىش قارارغا كەلدى.	ئۇ جايىدا ئۆزج ئاي قالدى. ياؤلۇس كېمىگە چىقىپ سۇرىيەگە بارمىز دەپ تۇرغاندا، يەھۇدىيىلار ئۇنى ئۆلتۈرۈش ئۇچۇن يىلان تەبىيارلاپ قويۇپ، ئۇ ئاندىن ماكىدونىيە يول بىلەن قۇرۇق يولدىن قايتىشقا قارار بەردى.
ACT 20:4	ئۇنىڭغا ھەمراھ بولغانلار بېرىيالق پېرىيالق پېررۇسنىڭ ئوغلى سوپاپىر، تېسالونىكالقىلاردىن ئارىسستارخۇس بىلەن سېكۈندۈس، دەرىيەلەك گايىۇس، تىمۇتى ۋە ئاسىسيا ئۆلکىسىدىن تىكىكۈس بىلەن تروفىمۇسلار ئىدى.	ئۇ بىلەن بەلگە بارغانلار: بېرىيالقىتن سوپاپىر، تېسالونىكادىن ئارىسستارخۇس بىلەن سېكۈندۈس، دەرىيەن گايىۇس، تىمۇتى، ۋە ئاسىسادىن تىكىكۈس بىلەن تروفىمۇس.
ACT 20:5	ئۇلار ئاؤۋال تروئاس شەھىرىگە بېرىپ، بىزنىڭ يېتىپ بېرىشىمىزنى كۆتۈپ تۇردى.	ئۇلار تروئاسقا ئالدىن بارىپ، بىزنى كۆتۈپ تۇردى.
ACT 20:6	بىز بولساق «پىتىر نان ھېپتى» كۈنلىرىدىن كېيىن، فىلىپى شەھىرىدىن بهش كۈنده تروئاسقا بارىپ، ئۇلار بىلەن كۆرۈشتۈك ۋە ئۇ يەردە يەتتە كۈن كېمىگە ئولتۇرۇپ، بهش كۈندىن كېيىن تروئاسقا كېلىپ، ئۇلار بىلەن ئۇچراشتۇق ۋە ئۇ يەردە يەتتە كۈن تۇرۇدق.	بىز ئازىملىق نانلارنىڭ ھېپىتىدىن كېيىن، فىلىپىدىن كېمە بىلەن كېتىپ، بهش كۈنده تروئاسقا بارىپ، ئۇلار بىلەن كۆرۈشتۈك ۋە ئۇ يەردە يەتتە كۈن تۇرۇدق.
ACT 20:7	ھەيتىنىڭ بىرنجى كۇنى، بىز نان ئوشۇشقا جەم بولغاندا، ياؤلۇس يەتىسى كەتمەكچى بولغاچقا، جامائەتكە سۆز قىلىشقا باشلىدى؛ ئۇ سۆزىنى تۇن يېرىمگىچە ئۇزاراتنى.	ھەيتىنىڭ بىرنجى كۇنى، شاكىرتەر ناننى ئۈزۈپ جەم بولغان ۋاقتىتا، ياؤلۇس ئەرتە كەتسىكە نىيەت قىلغاندا، شاكىرتەر بىلەن سۆز باشلىدى؛ ئۇ سۆزى مەسکۇننىقىغا قەدەر داۋاملاشتۇردى.
ACT 20:8	بىز جەم بولغان يۇقىرىقى قەۋەتتىكى ئۆيىدە نۇرغۇن قارا چىراغلار يېنىپ تۇراتنى.	بىز يېلىپ تۇرغان ئۇستى قەۋەت ئۆيىدە كۆپ لامپا يېنىپ تۇراتنى.
ACT 20:9	ئەۋتىكۈس دېگەن بىر ياش يىگىت يەنچىرىدا ئولتۇرۇيتنۇ. ياؤلۇس سۆزلىپ خېلى بىر يەرگە بارغاندا، ئۇنى مۇگىدەك بېسىۋاتقاندى. ئاندىن ئۇ غەرق ئۇيقۇغا كېتىپ، ئۇ ئۇچىنچى قەۋەتتىن يەرگە يېقىلىپ چۈشتى. كۆچىلىك ئۇنى يەردىن كۆتۈرۈپ قارىسا، ئۇ ئۇلۇپ بولغانىدى.	ئەۋتىكۈس دېگەن بىر ياش يىگىت يەنچىرىدا ئولتۇرۇيتنۇ. ياؤلۇس سۆزلىپ بارغاندا، ئۇ يەرگە بەرلەپ كەتكەن. ئاندىن ئۇچىنچى قەۋەتتىن يەرگە چۈشۈپ كەتكەن. خەلق ئۇنى ئالغان ۋاقتىتا، ئۇلۇپ كەتكەن.
ACT 20:10	ياؤلۇس تۆۋەنگە چۈشۈپ، بالىنىڭ ئۇستىگە ياقتۇرۇپ قۇچاقلاپ تۇرۇپ: ياؤلۇس يەسكە چۈشۈپ، ئۇنىڭ ئۇستىگە ئېتلىپ، قۇچاقلاپ تۇرۇپ: ئازابلانماڭلار، ئۇ تېرىككەن! – دېدى.	ياؤلۇس تۆۋەنگە چۈشۈپ، بالىنىڭ ئۇستىگە ياقتۇرۇپ قۇچاقلاپ تۇرۇپ: ياؤلۇس ئۇنى ئۇستىگە قايتىپ كېلىپ، ئاننى ئۈزۈپ، ئۇلار بىلەن بېرىپ تىيمىڭلار، ئۇ تولۇق تېرىپ كەتتى! دېدى.
ACT 20:11	قايتىدىن ئۆيىگە چىقىپ، ناننى ئوشۇتۇپ يېگەندىن كېيىن، ياؤلۇس ئۇلار بىلەن تاڭ ئانقۇچە ئۇزۇن سۆزلىشنى ۋە ئۇ بۇ يەردىن يولغا چىقىتى.	ياؤل يەنە ئۇستىگە قايتىپ كېلىپ، ناننى ئۈزۈپ، ئۇلار بىلەن بېرىپ ئىچىپ، كۇن چىقىمىغۇچە سۆھبەت قىلىپ تۇرۇپ، شۇ جايىدىن كەتتى.

Reference	Before	After
ACT 20:12	تۇلۇر ئۇ يىگىتنى ئۆيگە قايتۇرۇپ كەتتى، ئۇ ساغلام. بۇدەك بولغاندا ئۇلار بۇنىڭدىن چەكسىز تەسەللى تايىن.	ئۇلار ئۇ يىگىتنى ئۆيگە قايتۇرۇپ كەتتى، ئۇ ساغلام. بۇدەك بولغاندا ئۇلار چوڭ دەرىجىدە خۇشال بولدى.
ACT 20:13	بىز ياؤلۇستىن بۇرۇن كېمىگە چىقىپ ئاسىسوسقا كەتتۇق، چۈنكى ياؤلۇس بىز بولساق ياؤلۇستىن بۇرۇن ئاسىسوس شەھىرىگە كېمە بىلەن باردۇق. چۈنكى ياؤلۇس شۇ بەرگە بىيادە بارايى، سىلەر مەندىن ئاۋۇڭلار بىتىپ بېرىپ، ئۇ يەردە مېنى كېمىگە ئېلىۋېلىشنى كۆتۈڭلەر، دەپ ئورۇنلاشتۇرغانىدى.	بىز ياؤلۇستىن بۇرۇن كېمىگە چىقىپ ئاسىسوسقا كەتتۇق، چۈنكى ياؤلۇس بىز بولساق ياؤلۇستىن بۇرۇن ئاسىسوس شەھىرىگە كېمە بىلەن باردۇق. چۈنكى ياؤلۇس شۇ بەرگە قۇرۇق بول بىلەن بارماقچى بولۇپ، بىزگە شۇنداق ئورنىتىپ قويغانىدى.
ACT 20:14	ئاسىسوستا ئۇ بىز بىلەن ئۇچراشقاىدىن كېيىن بىز ئۇنى كېمىگە ئېلىپ مىتۇلىن شەھىرىگە كەلدۇق.	ئاسىسوستا ئۇ بىز بىلەن كۆرۈشۈپ قالغاندىن كېيىن، بىز ئۇنى كەمگە ئالدۇق ۋە مىتۇلىنغا كەتتۇق.
ACT 20:15	شۇ يەردىن كېتىپ، ئەۋەتن كۈنده خىئوس ئارىلىنىڭ قارشىسىغا يەتتىك. ئاندىن شۇ يەردىن چىقىپ، ئەتسىس خىيىس ئارىلىنىڭ ئۇدۇلۇغا كېلىپ تۇردىق. ئۈچىنچى كۇنى ساموس ئارىلىغا يېتىپ كەلدۇق ۋە تروگىلىلىئۇم شەھىرىدە قوندۇق، ئۇنىڭ ئەتسىس مىلىتۇس شەھىرىگە باردۇق.	شۇ يەردىن كېتىپ، ئەۋەتن كۈنده ساموس ئارىلىغا باردۇق، تروگىلىيۇمدا قالغاندىن كېيىن باشقا بىر كۈنده ساموس ئارىلىغا باردۇق، كۆپ كېلىپ كەلدۇق. كېيىن، كېيىكى كۇنى مىلىتۇسغا كەتتىك.
ACT 20:16	چۈنكى ياؤلۇس ئاسىيا ئۆلکىسىدە كۆپ ۋاقتىنى ئۆتكۈزۈۋەتمەسىلەك دېڭىز يولدا ئەفسۇسىنى توختاماي ئۆتۈپ كېتىشنى ئۆيلەغانىدى. چۈنكى، ئۆچۈن، دېڭىز سەپىرىدە نەفەسۇستا توختىماي ئۆتۈپ كېتىشنى قارار ئۇ يەنتىكىسىت كۇنىنى مۇمكىن بولغاندا بىرۇسالىمدا ئۆتكۈزۈپ قويۇشنى قىلغانىدى. سەۋەبى، ئۇ «ئورما ھېپتى» كۇنىنى مۇمكىنقة دەر بىرۇسالىمدا ئۆتكۈزۈش ئۆچۈن ئالدىرىاتتى.	ياؤلۇس ئاسىيا تەرەپلىرىدە كۆپ ۋاقتىنى سەۋەب قىلماسلىق ئۆچۈن، دېڭىز يولدا ئەفسۇسىنى توختاماي ئۆتۈپ كېتىشنى ئۆيلەغانىدى. چۈنكى، ئۆچۈن، دېڭىز سەپىرىدە نەفەسۇستا توختىماي ئۆتۈپ كېتىشنى قارار ئۇ يەنتىكىسىت كۇنىنى مۇمكىن بولغاندا بىرۇسالىمدا ئۆتكۈزۈپ قويۇشنى قىلغانىدى. سەۋەبى، ئۇ «ئورما ھېپتى» كۇنىنى مۇمكىنقة دەر بىرۇسالىمدا ئۆتكۈزۈش ئۆچۈن ئالدىرىاتتى.
ACT 20:17	ئەمدى مىلىتۇس شەھىرىدىن ئەفسۇسقا ئادەم ئەۋەتىپ، جامائەتتىكى ئاقساقالارنى چاپىرىدى.	مىلىتۇس شەھىرىدىن ئەفسۇسقا كىشى يوللاپ، ئەككىلىپسىيەنىڭ بىرسىلەرنى چاپىرىدى.
ACT 20:18	ئۇلار كەلگەندىن كېيىن، ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مەن ئاسىيا ئۆلکىسىگە ئاياغ باسقان بىرىنچى كۈندىن تارتىپ، سىلەر بىلەن قانداق ئۆتكەنلىكىم ھەپىرىڭلەرغا مەلۇم.	ئۇلار كەلگەندىن كېيىن، ئۇ ئۇلارغا دېدى: سىلەر بىلىسىلەر، مەن ئاسىيا تەرەپكە كەلگەن بىرىنچى كۈندىن باشلاپ، سىلەر بىلەن قانداق ئۆتكەنلىكىمنى.
ACT 20:19	رەبىنىڭ خىزمىتىدە ھەر تەرەپتە كەمەتەر بولۇپ، كۆز ياشلىرىم تۆكۈلگەنلىكىنى، شۇنداقلا يەھۇدىيىلارنىڭ سۈييقەستلىرى تۈپەيلىدىن پېشىمىدىن ئۆتكەن سىناقلاردا چىدىغانلىقىمنى بىلىسىلەر،	رەبگە خىزمەت قىلىشتا، ھەر تەرەپتە تەۋاازۇ بىلەن، كۆپ كۆز ياشلىرى ۋە يەھۇدىيىلارنىڭ يەلانلىرى سەۋەبىدىن كەلگەن سىناقلار بىلەن.
ACT 20:20	ۋە يەنە مەپلى ئاممىئى سۇرۇنلاردا بولسۇن ياكى ئۆي-ئۆپلەرەدە بولسۇن، سىلەرگە تەام بەرگىنىمە، سىلەرگە يەيدىلىق بولسىلا ھېچنېمىنى ئايىماي جاكارلاپ،	ھەم ئاممىئى جايلارغا بولسىمۇ ياكى ئۆپلەرەدە بولسىمۇ، سىلەرگە تەام بەرگەندە، يەيدىلىق بارلىق ئىشلارنى تولا سۆزلەپ بەردىم،
ACT 20:21	يەھۇدىيىلار بىلەن گىرپكلەرگە خۇدا ئالدىدا تەۋەب قىلىش ۋە رەببىمىز ئېيسا ئىشلارنىڭ بېشىمغا چۈشىدىغانلىقىنى ئۇقمايمەن: مەسەھەگە ئىتتىقاد قىلىش كېرەكلىكىگە گۇۋاھلىق بېرىپ چېكلىكەنلىكىم ھەممىڭلەرغا مەلۇم.	يەھۇدىيىلار بىلەن گىرپكلەرگە خۇدا ئالدىدا تەۋەب قىلىش ۋە رەببىمىز ئېيسا مەسەھەگە ئىشىنىش توغرۇلۇق گۇۋاھلىق قىلغانلىقىم سىلەرگە تولا مەلۇم. ھەممىڭلەرغا مەلۇم.
ACT 20:22	ھازىر مانا، روھتا باغانغان ھالدا بىرۇسالىمغا كېتىۋاتىمەن. ئۇ يەردە ئىشلارنىڭ بېشىمغا چۈشىدىغانلىقىنى ئۇقمايمەن:	ھازىر مەن روھ بىلەن باغانغان ھالدا بىرۇسالىمغا كەتىۋاتىمەن. ئۇ يەردە مېنىڭ بېشىمغا نېمە چۈشىدىغانلىقىنى بىلەمەيمەن.
ACT 20:23	يەقەت شۇنى بىلەمەنلىكى، مۇقەددەس روھ مەن بارغانلا شەھەرلەردىن زىندان كىشەنلىرى ۋە ئازاب-ئوقۇبەتلەرنىڭ مېنى كۆتۈپ توغرىغانلىقىنى ئالدىن ئېنىق ئېتىپ كەلەمەكتە.	يەقەت شۇنى بىلەمەنلىكى، مۇقەددەس روھ ھەر قابىسى شەھەرلەرەدە مېنى زىندان بىلەن ئازاب-يەنگىلەرنىڭ كۆتۈپ توغرىغانلىقىنى ئالدىن ئېنىق دېگەن.
ACT 20:24	لېكىن مەن ئۆز مۇسایىەمنى تاماملىشىم، رەب ئەيسادىن تايىشۇرۇفالغان خىزمەتىنى ئادا قىلىشىم، يەنى خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتى توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنىڭ تولۇق گۇۋاھچىسى بولۇشۇم ئۆچۈن، ئۆز ھاياتىمىنى قىلچە ئايىمايمەن.	لېكىن مەن ھېچ نەرسىنى بىسالىمىمايمەن ۋە ھاياتىمىنى ئۆزۈم ئۆچۈن قىممەتلىك دەپ ھېس قىلمايمەن، بەلكى رەب ئېيسا بەرگەن يولۇمنى خۇشاللىق بىلەن يۇتۇرۇپ، خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتى توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنىڭ تولۇق گۇۋاھچىسى بولۇشۇم ئۆچۈن، ئۆز ھاياتىمىنى خەۋەرگە گۇۋاھچى بولۇش ئۆچۈن كۆچۈمنى سەرپ قىلىمەن.

Reference	Before	After
ACT 20:25	مهن سلهر بلهن ئارىلىشىپ، ھەممىڭلار ئارىسىدا بۇرۇپ خۇدانىڭ يادىشاھلىقنى جاكارلىدىم؛ ئەمدى مانا ماڭا مەلۇمكى، بۇنىڭدىن كېيىن سلەردىن ھېچكىم يۈزۈمنى قايىتا كۆرەلمەيسىلەر.	ئەمدى، مەن بىلىمەنكى، سلەر ھەممىلىرىڭلار، مەن سلەرنىڭ ئارىسىدا خۇدا یادىشاھلىقنى جاكارغان، مېنىڭ يۈزۈمنى ئەمدىلا كۆرمەيسىز.
ACT 20:26	شۇنىڭ ئۆچۈن، بۇگون سلەرگە گۇۋاھلىق قىلىپ ئېيتىپ قىياىكى، مەن ھېچبىرىنىڭ قېنىغا قىرقىزدار ئەمەسمەن.	شۇ تەرەپتىن، بۇگون سلەرگە ئېيتىپ قىيۇپ كەتەمەن، مەن ھېج كىمىنىڭ قېنىغا ۋەزىپەم بوق.
ACT 20:27	چۈنكى مەن خۇدانىڭ تولۇق مەقسەت-ئىرادىسىنى قىلچە ئېلىپ قالماي سلەرگە بايان قىلىپ يەتكۈزۈشتىن باش تارتىمىدىم.	چۈنكى مەن خۇدانىڭ تولۇق ئوي-يىكىرىنى سلەرگە تولۇق ئېيتىپ بەرمەشتىن ھېج قانداق قورققان ياكى توسىقۇنج قىلىمىدىم.
ACT 20:28	ئەھمىيەت بېرىڭلار ئۆزۈڭلارغا ۋە يۇتون قويىنغا، چۈنكى مۇقەددەس روھ سلەرنى خۇدانىڭ جامائىتنى بېقىش ئۆچۈن ئۇنىڭ مۇقەددەس روھ سلەرنى چوبانلىق قىلىش ئۆچۈن يېتەكچى قىلغان؛ رەب ۋە خۇدا بولغان يادىسى ئىچىدە يېتەكچى قىلىپ تىكلىگەندى؛ ئەمدى ئۆزۈڭلارغا ھەم ئۆز كىشىنىڭ ئۆز قىزىق قېنى بلهن سېتىۋالغان بارلىق ېادىسىغا سەگەك بولۇڭلار!	ئەمەندىن بەزلىرى چىقىپ كەتسە، ھەقىقەتنى بۇرۇپ تاشلاپ، ھەمەدە هەتتا ئاراڭلاردىنمۇ بەزىلەر مۇخلىسلىرنى ئۆزلىرىگە تارتىۋېلىش شۇڭا، ئەھواللارنى كۆزەتچۈڭلار، مەن ئۆچۈن يېل بويى كېچە-كۈندۈز دېمەي، ھەربىرىڭلارغا كۆز باشىم بلهن توختىماي نەسەھەت بەرگەنلىكىمنى تۈرگانلىقىمنى ئېسىكىلاردا تۇتۇڭلار.
ACT 20:29	چۈنكى ماڭا ئايىنكى، مەن كەتكەندىن كېيىن، چىلپۇرلەر ئاراڭلارغا كېرىپ، يادىنى ھېج ئايىمايدۇ.	چۈنكى مەن بىلىمەن، مەن كەتكەندىن كېيىن، چىلپۇرلەر سلەرگە كېرىپ، قويىنى ھېج قوغلاپ قالمايدۇ.
ACT 20:30	ھەتتا سلەر ئارىدىن بەزلىرى چىقىپ كەتسە، ھەقىقەتنى بۇرۇپ تاشلاپ، ھەمەدە هەتتا ئاراڭلاردىنمۇ بەزىلەر مۇخلىسلىرنى ئۆزلىرىگە تارتىۋېلىش ئۆچۈن ھەقىقەتنى بۇرۇملىغان تۈرلۈك ئىشلارنى سۆزلەيدۇ.	ھەزىز مەن سلەرنى، ئەخلەر، خۇدا ۋە ئۇنىڭ مېھر-شەقەت سۆزىگە تايىشۇرماهن، بۇ سۆز سلەرنى كۈچەيتىپ، ياك قىلغان ھەممە خەلقىن ئارىسىدا مىراس ئېلىشىكىلارغا يېتەرلىك.
ACT 20:31	شۇڭا، سەگەك بولۇڭلار، مېنىڭ ئۆچۈن يېل كېچە-كۈندۈز دېمەي، ھەربىرىڭلارغا كۆز ياشلىرىم بلهن توختىماي نەسەھەت بېرىپ تۈرگانلىقىمنى ئېسىكىلاردا تۇتۇڭلار.	ھەزىز مەن سلەرنى كۆزەتچۈڭلار، مەن ئۆچۈن يېل بويى كېچە-كۈندۈز دېمەي، ھەربىرىڭلارغا كۆز باشىم بلهن توختىماي نەسەھەت بەرگەنلىكىمنى تۈرگانلىقىمنى ئېسىكىلاردا تۇتۇڭلار.
ACT 20:32	ئەمدى مەن سلەرنى خۇداغا ۋە ئۇنىڭ مېھر-شەقەت يەتكۈزۈنىغان سۆز-كالامىغا تايىشۇرماهن. بۇ سۆز-كالام ئېتقادىڭلارنى قۇرۇشقا ھەم ياك-مۇقەددەس قىلىنغان بارلىق خەلقى ئارىسىدا ئىلتىپات قىلىنىدىغان مىراستىن سلەرنى ئىسىپ قىلىشقا قادىرددۇر.	ھازىز مەن سلەرنى، ئەخلەر، خۇدا ۋە ئۇنىڭ مېھر-شەقەت سۆزىگە تايىشۇرماهن، بۇ سۆز سلەرنى كۈچەيتىپ، ياك قىلغان ھەممە خەلقىن ئارىسىدا مىراس ئېلىشىكىلارغا يېتەرلىك.
ACT 20:33	مەن ھېچقاچان ھېچكىمدىن كىيمىم-كېچەك ياكى ئالىتۇن-كۆمۈش تاما قىلىپ باقىغانماهن.	مەن ھېچقاچان ھېچكىمگە يۇل-يۇمۇش ياكى كىيمىم-كېچەك ئۆچۈن ئارزو قىلىپ باقىغانماهن.
ACT 20:34	سلەرگە مەلۇمكى، مەن ئىككى بىلىكىمگە تايىنىپ، ئۆزۈمنىڭ ۋە ھەمراھلىرىمنىڭ ھاجىتىدىن چىقتىم.	سلەر بىلىسىلەر، مەن قولۇملاrim بىلەن ئىشلەپ، ئۆزۈمنىڭ ۋە دوستلىرىمنىڭ ھاجەتلەرنى قاپىلدىم.
ACT 20:35	بۇنداق قىلىپ ھەرىپ ئىشلاردا مەن سلەرگە مۇشۇنداق ئەجىر-ئەمگەك ئارقىلىق تاجىز-ھاجەتمەنلەرگە ياردىم بېرىش لازىملىقنى، شۇنداقلا رەب ئىيىسا ئۆزى ئېتقان: «بەرمەك ئالماقتىنىمۇ بەختلىكىن» دېگىنى ئېسىكىلاردىن چىقارماسلقىڭلار كېرەكلىكىنى كۆرسەتتىم.	مەن ھەممە ئىشتا سلەرگە كۆرسەتىمىكى، قاتىن ئەمگەك قىلىپ مۇختاجلارغا ياردىم بېرىش زۆر، شۇنداقلا رەب ئەيىسا دېگەن: «بەرمەك ئالماقتىن بەختلىك» دېگەن سۆزىن ھەرقاچان ئېسىكىلاردا تۇتۇڭلار.
ACT 20:36	بۇ سۆزلەرنى ئېتقاندىن كېيىن، ئۇ ھەممە بىلەن بىرگە تىز چۈشۈپ دۇئا ئولتۇرۇپ دۇئا قىلدى.	بۇ سۆزلەرنى ئېتقاندىن كېيىن، ئۇ ھەممە بىلەن بىرگە تىز چۈشۈپ دۇئا قىلدى.
ACT 20:37	ھەممە يەلن قاتىق يېغلىشىپ كەتتى؛ ياؤلۇسنىڭ بويىنغا ئېسىلىپ قۇچاقلاپ، قىزغىن سۆيۈشتى.	ھەممە كىشى چوڭ دەرىجىدە ئېغلىدى؛ ياؤلۇسنى بويىنغا ياقلىپ، ئۇنى گۈزەل سەۋىيىپ ئۆيۈشتۈرۈشتى.
ACT 20:38	ئۇلارنى ئەڭ كۆپ ئاغرىتكان نەرسە ياؤلۇسنىڭ، «بۇنىڭدىن كېيىن يۈزۈمنى قايىتا كۆرمەيسىلەر» دېگەن سۆزى بولدى. كېيىن، ئۇلار ئۇنى كېمىگە چىقىرىپ ئۆزۈنتىپ قويىدى.	قايىتا كۆرمەيسىلەر» دېگەن سۆزى بولدى. كېيىن، ئۇلار ئۇنى كېمىگە چىقىرىپ، خەيرلىشىپ قويىدى.
ACT 21:1	ئاندىن بىز ئۇلاردىن ئاچرىلىپ چىققاندىن كېيىن، كېمە بىلەن ئۇدۇل قوس كوس ئارىلىغا تىزلا يول ئالدۇق. كېيىن رودوس ئارىلىغا قاراپ يول ئالدۇق. ئەتسىسى، رودوس ئارىلىغا، ئۇ يەردىن ياتارا	بىز ئۇلار بىلەن يارىق بولغاندىن كېيىن، كەمى سلەن دىڭىزغا چىقتۇق ۋە كەمى سلەن دىڭىزغا چىقتۇق ۋە

Reference	Before	After
ACT 21:2	شەھىرىگە باردۇق.	شەھىرىگە باردۇق.
ACT 21:3	ياتارادا فەنكىيە رايونغا باردىغان بىر كېمىنى تېپىپ، ئۇنىڭخا ئولتۇرۇپ يولغا چىقتوق.	ياتارادا فەنكىيە رايونغا باردىغان بىر كېمىنى تايىپ، ئۇنىڭخا ئورۇپ، يولغا چىقتوق.
ACT 21:4	سېپرۇس ئارىلى كۆرۈنگەندىن كېيىن، ئۇنى سول تەرەيىتە قالدۇرۇپ ئۆتۈپ سېپرۇس ئارىلى كۆرۈنگەندىن كېيىن، ئۇنى سول تەرەيىتە قالدۇرۇپ كەتتۈق، سۇرىيەگە قاراپ مېكىپ، تۇر شەھىرىدە قۇرۇقلۇققا چىقتوق. چۈنكى كېمە بۇ يەردە يول چۈشۈرمەكچى ئىدى.	سېپرۇس ئارىلى كۆرۈنگەندىن كېيىن، ئۇنى سول تەرەيىتە قالدۇرۇپ ئۆتۈپ يول ئالدۇق ۋە تۇر شەھىرىدە قۇرۇقلۇققا چىقتوق. چۈنكى كېمە بۇ يەردە يول چۈشۈرمەشنى ئويلىنىپ تۇردى.
ACT 21:5	ئۇ يەردە مۇخلىسىلارنى تېپىپ، ئۇلارنىڭ يېنىدا يەتتە كۇن تۇردىق، ئۇلارغا مۇقەددەس روھنىڭ ۋەھىيىسى كېلىپ، ئۇلار ياؤلۇسقا ئايىغىڭ باپرۇسالىمغا باسمىسىۇن، دەپ نەسەھەت قىلدى.	بىرەن ئۇ يەردە تۇرۇش ۋاقىتمىز يۇتۇپ كەتكەندە، يولىمىزنى داۋام قىلدۇق. بىرەن ئۇ يەردە تۇرۇش ۋاقىتمىز يۇتۇپ كەتكەندە، يولىمىزنى داۋام قىلدۇق.
ACT 21:6	قۇچاقلىشىپ خوشلاشقاندىن كېيىن، بىز كېمىگە چىقتوق، ئۇلار ئۆپلىرىگە قايتىشتى.	قۇچاقلىشىپ ياخشى خوشلاشقاندىن كېيىن، بىز كەمىگە چىقتوق، ئۇلار ئۆپلىرىگە قايتىشتى.
ACT 21:7	تۇر شەھىرىدىن دېڭىز سەپرۇمىزنى داۋاملاشتۇرۇپ، ئاخىردا يېتولىمايس شەھىرىگە باردۇق. شەھىرىگە كەلدىق، ئۇ يەردىك قېرىنداشلار بىلەن كۆرۈشۈپ، ئۇلارنىڭ يېنىدا كۇن تۇردىق.	تۇر شەھىرىدىن دېڭىز يولدا داۋام قىلىپ، يېتولىمايس شەھىرىگە باردۇق. ئۇ يەردىك قېرىنداشلار بىلەن كۆرۈشۈپ، بىر كۇن بىلەن قىلدۇق.
ACT 21:8	شۇ كۈنە، شۇ جايىدىن كەتتىق، قەبىسىرەيە شەھىرىگە كەلدىق. بىز بۇرۇن يېرۇسالىمدا «يەتتە خىزمەتكار» دىن بىرى بولغان فىلىپنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، يېرۇسالىمدىكى «يەتتە خىزمەتكار» دىن بىرى بولغان، خۇش خەۋەرجى تۇرۇپ قىلدۇق.	شۇ كۈنە، شۇ جايىدىن كەتتىق، قەبىسىرەيە شەھىرىگە كەلدىق. بىز بۇرۇن يېرۇسالىمدا يەتتە خىزمەتكار بىلەن كۆرۈشۈپ، بىر كۇن بىلەن قىلدۇق.
ACT 21:9	بۇ كىشىنىڭ تېخى ياتلىق قىلىنىمغا، بېشارەت-ۋەھىيەرنى يەتكۈزۈدىغان تۆت قىزى بار ئىدى.	بۇ كىشىنىڭ تېخى ياتلىق قىلىپ تۇرۇشاتى. بۇ كىشىنىڭ تېخى ياتلىق قىلىنىمغا، بېشارەت-ۋەھىيەرنى يەتكۈزۈدىغان تۆت قىزى بار ئىدى.
ACT 21:10	بىز ئۇ يەردە بىرنهجە كۇن تۇرغاندىن كېيىن، ئاكابۇس ئىسىملىك بىر يېغەمبەر يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن چۈشتى.	بىز ئۇ يەردە بىرنهجە كۇن تۇرغاندىن كېيىن، ئاكابۇس دېگەن بىر يېغەمبەر يەھۇدىيە دەرىزىسىدىن كەلدى.
ACT 21:11	بۇ كىشى بىزنىڭ ئالدىمىزغا كېلىپ، ياؤلۇسنىڭ بەلۋېغىنى قولغا ئېلىپ، ئۆزىنىڭ يۇت-قولىنى باغلاب: - مۇقەددەس روھ مۇنداق دەيدۇ: - يەھۇدىيلار بۇ بەلۋاغىنىڭ ئىككىسىنى يېرۇسالىمدا مۇشۇنداق باغلاب، يات ئەللىكلەرنىڭ قولغا تايىشۇردىو - دېدى.	بۇ كىشى بىزنىڭ ئالدىمىزغا كەلدى، ياؤلۇسنىڭ بەل بەندىنى ئېلىپ، ئۆز يۇت-قوللىرىنى باغلاب: «مۇقەددەس روھ دەيتۇ، يەھۇدىيلار بۇ بەل بەندىنىڭ ئىككىسىنى يېرۇسالىمدا شۇنداق باغلاب، باشقا مىللەتلەرگە تەحۋىل قىلىدۇ!» دېدى.
ACT 21:12	بۇلارنى ئاكىلاب، هەم بىز هەم شۇ يېرلىك كىشىلەر بىلەن بىرلىكتە ياؤلۇستىن يېرۇسالىمغا بارمىغىن دەپ ئۆتۈندۇق.	بۇلارنى ئاكىلغا، بىز بىلەن شۇ يېرلىك كىشىلەر ياؤلۇغا يېرۇسالىمغا بارمىغاندا دەپ ئۇرۇن تۇردىق.
ACT 21:13	ياؤلۇس جاۋاب بەردى: «سلىر نىمە ئۆچۈن بۇنداق يېغلاپ تۇرۇۋاتىسىلەر، لېكىن ياؤلۇس جاۋابەن: - سىلەر نىمىشقا بۇنچۇلا يېغلاپ، يۈركىمنى يۈرەكىمنى ئاغرىتۇۋاتىسىلەر؟ مەن يېرۇسالىمدا رەب ئەيسا ئىسمى ئۆچۈن بىزىسىلەر؟ مەن يېرۇسالىمدا رەب ئەيسانىڭ نامى ئۆچۈن تۇتقۇن بولۇشلا تۇتقۇن بولۇشكىلا ئەمەس، ئورنىدا ئۆلۈشكەم تولىق تەيىارمەن.»	ياؤلۇس جاۋاب بەردى: «سلىر نىمە ئۆچۈن بۇنداق يېغلاپ تۇرۇۋاتىسىلەر، لېكىن ياؤلۇس جاۋابەن: - سىلەر نىمىشقا بۇنچۇلا يېغلاپ، يۈركىمنى يۈرەكىمنى ئاغرىتۇۋاتىسىلەر؟ مەن يېرۇسالىمدا رەب ئەيسا ئىسمى ئۆچۈن بىزىسىلەر؟ مەن يېرۇسالىمدا رەب ئەيسانىڭ نامى ئۆچۈن تۇتقۇن بولۇشلا تۇتقۇن بولۇشكىلا ئەمەس، ئورنىدا ئۆلۈشكەم تولىق تەيىارمەن.»
ACT 21:14	بىز ئۇنى قانات قىلامىدۇق، ئاخىردا سۈكۈت قىلىپ: 'رەبىنىڭ ئىرادىسى ئادا قىلىنىسۇن! - دېدۇق.	بىز ئۇنى قانات قىلامىدۇق، ئاخىردا سۈكۈت قىلىپ: 'رەبىنىڭ ئىرادىسى ئادا بولسۇن! دېدۇق.
ACT 21:15	بۇ كۈنلەر ئاخىردا، بىز يۇك-تاقىمىزنى توپلاپ، يېرۇسالىمغا كېتىپ باردۇق. بۇ كۈنلەردىن كېيىن، يۇك-تاقىمىزنى يېغىشتۇرۇپ، يېرۇسالىمغا چىقىپ باردۇق.	بۇ كۈنلەر ئاخىردا، بىز يۇك-تاقىمىزنى توپلاپ، يېرۇسالىمغا كېتىپ باردۇق. بۇ كۈنلەردىن كېيىن، يۇك-تاقىمىزنى يېغىشتۇرۇپ، يېرۇسالىمغا چىقىپ باردۇق.

Reference	Before	After
ACT 21:16	قەيسەرييەلەك مۇخلىسلاردىن بىزنىھەچىسى بىز بىلەن سەپەداش بولدى؛ ئۇلار مىناسون ئىسىملىك بىر كىشىنىڭ ئۆيىدە قۇنىمىز دەپ ئۇنى بىرگە ئېلىپ ماڭدى؛ بۇ كىشى سىپرۇسلۇق، قېرى مۇخلىس ئىدى.	قەيسەرييەدىن كەلگەن شاگىدلار بىز بىلەن بىرگە باردى، بىزنى سىپرۇس تەۋەللىسىدىكى مىناسون ناملىق بىر ئەسلى شاگىدىنىڭ ئۆيىگە ئېلىپ بېرىپ، ئۇ يەردە قالدۇرۇشتى.
ACT 21:17	بىز بىرۇسا لمىغا بارغاندا، قېرىنداشلار بىزنى خۇشالجان بىلەن قارشى ئالدى. بېرىپ سالىمغا يەتكەنە قېرىنداشلار بىزنى خۇشاللىق بىلەن قارشى ئالدى.	
ACT 21:18	كېپىنكى كۇنى، ياۋلۇس بىز بىلەن بىلە ياقۇينى كۆرۈشكە كەتلىك. ياقۇپ ئەتسىسى، ياۋلۇس بىز بىلەن بىلە ياقۇينى كۆرگىل باردى. ياقۇپ بىلەن ئاقساقالارنىڭ ھەممىسى ئۇ يەركە يېغىلغاندى.	بىلەن بارلىق ئاقساقاللار ئۇ يەردە جەم بولغاندى.
ACT 21:19	ياۋلۇس ئۇلار بىلەن سالاملىشقا نىدىن كېپىن، خۇدا ئارقىلىق باشقا خەلقەر ياۋلۇس ئۇلار بىلەن سالاملاشقا نىدىن كېپىن، خۇدا ئارقىلىق باشقا خەلقەر ئارقىلىق ئەللەر ئارسىدا قىلغان ئىشلىرىنى بىر-بىرلەپ ئۇلارغا تەيسىلىي ئېتىپ بەردى.	ياۋلۇس ئۇلار بىلەن سالاملىشقا نىدىن كېپىن، خۇدا ئارقىلىق باشقا خەلقەر ياۋلۇس ئۇلارغا تولۇق تەيسىلات بەرگەن.
ACT 21:20	بۇلارنى ئاڭلىغاندا، ئۇلار خۇداغا مەدھىيە ئوقۇدۇ، ئاندىن ياۋلۇسقا:- كۆرۈۋاتىسىن، ئى قېرىندىشىم، يەھۇدىيىلار ئىچىدە قانچە مىڭلىغان ئېتقاد قىلغۇچىلار بارا ئۇلارنىڭ ھەممىسى تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىشقا ئىنتايىن قىزغۇن ئىكەن.	بۇلارنى ئاڭلىغاندا، ئۇلار رەبىپنى گۈرەلەشتۈردى، كېپىن ياۋلۇسقا دېدى: «كۆرسەت، قېرىندىش، يەھۇدىلار ئىچىدە قانچە مىڭلىغان ئىشەنگەنلەر بارا ئۇلار ھەممىسى تەۋرات قانۇنسى زېھەنلىك بىلەن ئەگىشىپ تۈرۈشاتىشىپتۇ»، ئۇلار سەن ھەقتە: «سەن باشقا جايىلاردا ياشايدىغان بارلىق يەھۇدىيىلارغا مۇسا نىڭ بۇيرۇقىنى تەرك قىلىش، بالىلارنى خەتنە قىلدۇرمادىغان، يەھۇدىيىلارنىڭ ئەنئەنلىرىگە ئەمەل قىلمايدىغان ئۆگىت بېرىسىك» دەپ ئاڭلىغان.
ACT 21:21	ئۇلار سېنىڭ توغرادىدا: «ئۇ ئەللەرنىڭ ئارسىدا ياشىغان يۇتون يەھۇدىيىلارغا مۇسا يېغەمبەرگە تاپشۇرۇلغىنىدىن يېنىشنى، يەنى بالىلىرىنى خەتنە قىلدۇرماسلىقنى، يەھۇدىيىلارنىڭ ئەنئەنلىرىگە رىتايە قىلمااسلىقنى ئۆگىتىدۇ» دەپ ئاڭلىدى.	ئۇلار سەن ھەقتە: «سەن باشقا جايىلاردا ياشايدىغان بارلىق يەھۇدىيىلارغا مۇسا نىڭ بۇيرۇقىنى تەرك قىلىش، بالىلارنى خەتنە قىلدۇرمادىغان، يەھۇدىيىلارنىڭ ئەنئەنلىرىگە ئەمەل قىلمايدىغان ئۆگىت بېرىسىك» دەپ ئاڭلىغان.
ACT 21:22	دېمەك، نېمە قىلىش كېرەك؟ يۇتون خەلق بىلەلە تويلىنىش لازىم، چۈنكى ئەمدى قانداق قىلىش كېرەك؟ چۈنكى خالايىق چوقۇم سېنىڭ بۇ يەركە كەلگەنلىكىڭى ئاڭلاپ قالدىو.	ئۇلار سېنىڭ كەلگەنلىكىڭى ئاڭلايدۇ.
ACT 21:23	شۇنىڭ ئۈچۈن، بىزنىڭ دېگەنلىرىمىزنى قىلغىن: بىزنىڭ ئارىدا تۆرت كىشى شۇڭا بىزنىڭ دېگىنلىرىمىزدەك قىلغىن: ئارىمىزدا قەسەم ئىچكەن تۆت ئادەم بار، ئۇلار ئۆزلىرى ئۈچۈن قەسەم بەرگەن.	
ACT 21:24	سەن ئۇلارنى ئېلىپ، ئۇلار بىلەن بىرلىكتە تەۋراتىكى تازىلىنىش ئىشلىرىنى قىلىپ كۆتۈرگەن، ئۇلارنىڭ قۇربانلىق يۇللىرىنى ئۆزىنىڭ تولۇقلاب قائىدىسىدىن ئۆتۈپ، ئۇلارنىڭ قۇربانلىق چىقىملىرىنى ئۆزۈڭ كۆتۈرگەن، ئاندىن ئۇلار چاچلىرىنى چۈشۈرەلەيدۇ. بۇنىڭ بىلەن، ھەممە يەن سەن توغرۇلۇق ئاڭلىغانلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ راست ئەمەسلىكىنى ۋە سېنىڭ ئۆزۈڭ تەۋراتقا نەرتىپ بويىچە رىتايە قىلىۋاتلىقىڭىنى بىللىپ يېتىدۇ.	سەن ئۇلارنى ئېلىپ كەت، ئۇلار بىلەن بىرگە تەۋراتىكى تازىلىنىش ئەرگەن، كېپىن ئۇلار سەرلىرىنى كېسەلەيدۇ. بۇ بىلەن ھەممە كىشى سەن بەرگەن، كېپىن ئۇلار سەرلىرىنى كېسەلەيدۇ. بۇ ئۇلارغا يەقەتە تۈرۈشان ئاڭلىغان كەللىرىنىڭ ھېچقايسى راست ئەمەسلىكى ۋە سېنىڭ تۈرۈشان ئەگىشىپ ياشايدانلىقىڭى ياخشى بىللىپ قالدىو.
ACT 21:25	ئەمما ئەللەردىن بولغان ئېتقادچىلارغا كەلسەك، بىز ئۇلارغا يەقەتە بۇتلارغا ئاتالغان نەرسىلەرنى يېمەسلىك، قانى ۋە بوغۇپ سوپۇلغان ھايۋاننىڭ گۆشىنىمۇ يېنىشتن ۋە جىنسىي بۇزۇقلۇقنى ئۆزۈرۈدۈق. ساقلاش توغرۇلۇق قارارىمىزنى ئۆتكەنلىكى خەت ئارقىلىق ئۆقتوپدۇق.	ئەمما غەيرى يەھۇدىيىلەپ ئىشەنگەنلەرگە كەلسەك، بىز ئۇلارغا يەقەتە بۇتلارغا قوربانلىق قىلىنغان يېمەكەلەرنى يېمەڭلار، قانى يېمەڭلار، بوغۇلغان بۇتلارغا ئاتالغان نەرسىلەرنى يېمەسلىك، قانى ۋە بوغۇپ سوپۇلغان ھايۋانلارنىڭ گۆشىنىمۇ يېمەڭلار ۋە جىنسىي بۇزۇقلۇقلىقىن ساقلاڭلار دېگەن قارارىمىزنى ئالدىن خەت ئارقىلىق خەۋەر قىلدۇق.
ACT 21:26	بۇنىڭ بىلەن، ياۋلۇس ئۇ كىشىلەرنى ئېلىپ، ئەتسىسى ئۆزى ئۇلار بىلەن بىلەلە تازىلىنىش قائىدىسىنى ئۆتكۈزۈشىنى ئۆتكەنلىكى خەت ئارقىلىق ئۆقتوپدۇق. كاھىنلارغا ئۆزلىرىنىڭ ياكىلىنىش مۇددىتىنىڭ قاچان توشۇدىغانلىقى، يەنى ھەرقايسىسى ئۈچۈن قۇربانلىق قىلىنىشنىڭ قايسىسى كۇنى بولىدىغانلىقىنى ئۇقۇرۇپ قويدى.	ياۋلۇس ئۇ كىشىلەرنى ئېلىپ، ئۆزى ئۇلار بىلەن بىلەلە تازىلىنىش قائىدىسىنى قىلىدى؛ كېپىن ئىبادەتخانىغا كېرىپ، كاھىنلارغا ئۇلارغا ئاكللىنىش ۋاقتى قاچان يۇتۇشىنى ۋە ھەرقايسىسى ئۈچۈن قۇربانلىق قىلىنىدەغان كۇنىنى ئۇقۇرۇدى.
ACT 21:27	يەتتە كۈنلۈك مۇددەت توشۇشقا ئاز قالغاندا، ئاسىيا ئۆلکىسىدىن كەلگەن بەزى يەھۇدىلار ياۋلۇسنى ئىبادەتخانىدا كۆرۈپ، خالايىقنى قۇترىنىپ، ئۇنىڭغا قول سېلىپ:	يەتتە كۈن تولوشقا ئاز قالغاندا، ئاسىيا تەرەپلىك بەزى يەھۇدىلار ياۋلۇسنى مەبەتخانىدا كۆرۈپ، خەلقنى قوزغاپ، ئۇنى تۇلۇپ:

Reference	Before	After
ACT 21:28	<p>ئەي ئىسرايللار، ياردەم بېرىگلار! ھەر جايدا ھەركىشىگە بىزنىڭ خەلقىمىز، تەۋەرات قانۇنى ۋە مەبەتخانىغا قارشى سۆزلەرنى ئوگەنلىقان كىشى شۇ. خەلقىمىزگە، تەۋەرات قانۇنىغا ۋە ئىبادەتخانىغا قارشى سۆزلەرنى ئوگىتىۋاتقان ئادەم دەل شۇ. ئۇنىڭ ئوستىگە، ئۇ يەنە گۈبكەلەرنى ئىبادەتخانىمىزغا باشلاپ كىرىپ، بۇ مۇقەددەس جايىنى بۇلغىدى! – دەپ چۇقان كۆتۈردى</p>	<p>ئىسرايللار، ياردەم بېرىگلار! ھەر جايدا ھەركىشىگە بىزنىڭ خەلقىمىز، تەۋەرات قانۇنى ۋە مەبەتخانىغا قارشى سۆزلەرنى ئوگەنلىقان كىشى شۇ. خەلقىمىزگە، تەۋەرات قانۇنىغا ۋە ئىبادەتخانىغا قارشى سۆزلەرنى ئوگىتىۋاتقان ئادەم دەل شۇ. ئۇنىڭ ئوستىگە، ئۇ يەنە گۈبكەلەرنى ئىبادەتخانىمىزغا باشلاپ كىرىپ، بۇ مۇقەددەس جايىنى بۇلغىدى! – دەپ چۇقان كۆتۈردى</p>
ACT 21:29	<p>(ئۇلارنىڭ بۇنداق دېيشىنىڭ سەۋەبى، ئەسىلدە ئۇلار شەھەر دەپ ھەفەسۇسلۇق تەۋەرمۇسىنىڭ يা঵لۇس بىلەن بىلەن بولغانلىقىنى كۆرگەندى ۋە يावلۇس ئۇنى ئىبادەتخانىغا باشلاپ كىرىگەن، دەپ ئويلىغاندى).</p>	<p>ئۇلارنىڭ بۇ دېمەكچى بولغان سەۋەبى، شەھەر دەھەفەسۇسلۇق تەۋەرمۇسىنى يावلۇس بىلەن بىرگەن ۋە يابلۇس ئۇنى ئىبادەتخانىغا كىرىپ كەتكەن دەپ ئويلىغان.</p>
ACT 21:30	<p>شۇنىڭ بىلەن، يۇنۇن شەھەر زىلزىلىگە كەلدى. خالايىق تەرەپ-تەرەپتن يۈگۈرۈپ كېلىپ، يابلۇسنى تۇتۇپ، ئىبادەتخانىدىن سۆرەپ ئېلىپ چىقىتى. ئىبادەتخانىنىڭ دەرۋازىلىرى دەرھال تاقىپتىلىدى.</p>	<p>شۇ ۋاقتى يۇتۇن شەھەر قوزغايپ كەتتى. خەلق ھەر تەرەپتن يۈگۈرۈپ كەلدى، يابلۇسنى تۇتۇپ ئىبادەتخانىدىن سۆرەپ چىقاردى.</p>
ACT 21:31	<p>بۇ ئوب ئادەم يابلۇسنى ئۇرۇپ ئۆلتۈرۈۋەتمەكچى بولۇپ تۇرغاندا، يۇتكۈل پېرۇسالبىمنى مالىمانچىق قايلاي كەتكەنلىكى توغرىسىدىكى بىر خەۋەر ئۇ يەردە تۇرۇشلۇق رىم قىسىمىنىڭ مىڭىپشىغا يەتكۈزۈلدى.</p>	<p>ئۇلار يابلۇسنى ئۆلتۈرۈشكە ھېرمان بولۇپ تۇرغاندا، يېرۇسالىم تولۇق قوزغايپ كەتكەنلىك توغرىسىدا بىر خەۋەر رىم قوشۇنى باشقىسىغا يەتتى.</p>
ACT 21:32	<p>مىڭىپشى دەرھال لەشكەر ۋە بىر نەچە يۈزبېشىنى ئېلىپ، توب-توب ئادەمەرنى باستۇرۇشقا يۈگۈرۈپ كەلدى. مىڭىپشى ۋە ئەسكەرلەرنى كۆرگەن خالايىق يابلۇسنى ئۇرۇشتىن توختىدى.</p>	<p>قوماندان تېزلا ئەسكەرلەر بىلەن بەزى يۇز باشچىلارنى ئېلىپ، خەلقنى باستۇرۇش ئۇچۇن يۈگۈرۈپ كەلدى. خەلق قوماندان بىلەن ئەسكەرلەرنى كۆرگەندە، يابلۇسقا زورلىق قىلىشتىن توختىدى.</p>
ACT 21:33	<p>مىڭىپشى ئالدىغا ئوتۇپ، لەشكەرلەرنى يابلۇسنى تۇتۇپ ئىككى زەنجىر بىلەن باغلاشقا بۇيرۇدى. ئاندىن ئۇ: – بۇ ئادەم كەم؟ ئۇ نېمە گۇناھ قىلىدى؟ – دەپ سورىدى.</p>	<p>قوماندان ئالدىغا بارىپ، ئەسكەرلەرگە يابلۇسنى تۇتۇپ ئىككى زەنجىر بىلەن باغلاشقا قويۇشقا ئەمەر قىلىدى. كېيىن ئۇ: «بۇ كىشى كەم؟ ئۇ نېمە قىلىدى؟» دەپ سورىدى.</p>
ACT 21:34	<p>لېكىن خەلق ئىچىدە بەزىلىرى بىر تەرەپ دەپ لېكىن تويىلاڭچىلارنىڭ ئىچىدە بەزىلەر ئۇنى دېسە، بەزىلەر بۇنى دېيشىشىپ ئارىلىشىپ كەتسىۋاتىشاتتى. بۇ كەشەكتىن مىڭىبەش راست ئەھۋالنى ئېنىقلاشقا ئامالسىز قېلىپ، ئاخىر يابلۇسنى قەلئەگە ئېلىپ كېتىشى بۇيرۇدى.</p>	<p>لېكىن خەلق ئىچىدە بەزىلىرى بىر تەرەپ دەپ، بەزىلىرى باشقا تەرەپ دەپ، بەزىلەر بۇنى دېيشىشىپ ئارىلىشىپ كەتسىۋاتىشاتتى. بۇ كەشەكتىن مىڭىبەش راست ئەھۋالنى بىلىپ چىقىالمىدى، شۇڭا ئاخىردا يابلۇسنى قەلئەگە ئېلىپ كېتىشى بۇيرۇدى.</p>
ACT 21:35	<p>لېكىن يابلۇس قەلئەنىڭ يەلەمپىيگە كەلگەندە، تويىلاڭچىلار تېخىمۇ زوراۋاللىشىپ كەتكەچە، لەشكەرلەر ئۇنى كۆتۈرۈشكە مەجىۇر بولدى.</p>	<p>ئەممە يابلۇس يەلەمپىيگە يەتكەندە، خەلق تېخىمۇ كۈچلۈك ئاۋارە بولۇپ كەتكەنلىكى ئۇچۇن، ئەسكەرلەر ئۇنى كۆتۈرۈپ كەتتى.</p>
ACT 21:36	<p>چۈنكى ئۇلارنىڭ كەينىدىن توب-توب ئادەمەر ئەگىشىپ مېڭىپ: – ئۇ يوقتىلىسۇن! – دەپ ۋارقىرشاتتى.</p>	<p>چۈنكى ئۇلارنىڭ ئارقىسىدىن كۆپ ئادەم تويىلىشىپ كېلىپ، ئۇنى ئۆلتۈرۈڭ! دەپ قاتتا قىيىرقۇۋاتاتتى.</p>
ACT 21:37	<p>قەلئەگە ئەكىرىلىشىكە ئاز قالغاندا، يابلۇس مىڭىپشىغا: – سىزگە بىر ئېغىز سۆز قىلىسام بولامدىكىن؟ – دەپ سورىدى. مىڭىپشى: – گۈبکەجە بىلەمسەن؟</p>	<p>يابلۇس قەلئەگە كىرىپ كەتكەن، مىڭىبەشكە: 'سىز بىلەن بىرەر سۆز دەپ كۆرسەتسەم بولامدۇ؟' دەپ سورىدى. مىڭىبەش: 'سەن گۈبکەجە بىلىسەنسەن؟'</p>
ACT 21:38	<p>ئۇنداقتا، ئىلگىرى ئىسيان كۆتۈرۈپ، «خەنچەرچى قاتىللار» دىن تۆت مىڭ ئادەمنى باشلاپ چۆلگە قېچىپ كەتكەن ھېلىقى مىسىرىلىق ئەمەسمۇسەن؟ – دەپ سورىدى.</p>	<p>دېمەك، سەن ئۇ مىسىرىلىق ئەمەسمەسان؟ ئۇ ئىلگىرى ئىسيان قوزغايپ. تۆت مىڭ قاتىللارنى باشلاپ چۆلگە چىقارغان.</p>
ACT 21:39	<p>لېكىن يابلۇس: – مەن يەھۇدى، كىلىكىيەنى كىچىك شەھەر تارسۇسىنىڭ تارسۇسىنىڭ يۇقراسىمەن. خالايىققا بىر نەچە يېغىز سۆز قىلىشىمغا سچازەت قىلىشىڭىزنى ئۆتۈنەمەن، – دېدى.</p>	<p>يابلۇس دېدى: «مەن يەھۇدى، كىلىكىيەنى كىچىك شەھەر تارسۇسىنىڭ يۇقراسىمەن. خەلقگە سۆز قىلىشىمغا رۇخسەت بەرينگلار،»</p>
ACT 21:40	<p>قوماندان رۇخسەت بەرگەندە، يابلۇس زەمن تەرەپلىكىدە تۇرۇپ، خەلقكە مىڭىپشى ئىجازەت بېرىۋىدى، يابلۇس يەلەمپەيدە تۇرۇپ، خالايىققا قول</p>	

Reference	Before	After
	قول بلهن ئىشارە قىلدى. چوڭ سۈكۈت كەلگەندە، ئۇ ئېبرانىچە سۆزلەپ ئىشارىتى قىلدى. قاتىق جىمچىلىق ياسقاندا، ئۇ ئېبرانى تىلىدا سۆزلەشكە باشلاپ:	قول بلهن ئىشارە قىلدى. چوڭ سۈكۈت كەلگەندە، ئۇ ئېبرانىچە سۆزلەپ ئىشارىتى قىلدى. قاتىق جىمچىلىق ياسقاندا، ئۇ ئېبرانى تىلىدا باشلىدى:
ACT 22:1	قېرىنداشلار ۋە ئاتا-ئانىلار! ھازىر مەنىڭ ئاقلاش سۆزلىرىمنى قۇلاق ئاساپ – قېرىنداشلار ۋە ئاتا-بۇۋەلدار! ئەمدى ئۆزۈمىنى ئاقلاش سۆزلىرىمگە قۇلاق سالغايسىلەر، – دېدى.	قېرىنداشلار ۋە ئاتا-ئانىلار! ھازىر مەنىڭ ئاقلاش سۆزلىرىمنى قۇلاق ئاساپ – قېرىنداشلار ۋە ئاتا-بۇۋەلدار! ئەمدى ئۆزۈمىنى ئاقلاش سۆزلىرىمگە قۇلاق تۇرۇڭلار، دېدى.
ACT 22:2	ئۇلار ياؤلۇسنىڭ ئېبرانى تىلىدا سۆزلىگىنى ئاڭلاب، تېخىمۇ جىم بولۇپ بولۇشتى. ئۇ سۆزىنى داۋام قىلدى:	ئۇلار ياؤلۇس ئېبرانى تىلىدا سۆزلەپ تۇرغاندا ئاڭلاب، تېخىمۇ جىم بولۇپ قالدى. ئۇ سۆزىنى داۋام قىلدى:
ACT 22:3	– مەن بىر يەھۇدىي، كىلىكىيەدىكى تارسۇس شەھىرىدە تۇغۇلدۇم؛ لېكىن بۇ شەھەرde تېقىي چوڭ قىلىنىدىم، گامالىيەلىنىڭ قول ئاستىدا ئاتا-بۇۋەللىرىمىزغا تايشۇرۇلغان تەۋرات قانۇنىنىڭ زىز-زەھەرلىرىنى قويىماي ئۆكىننىپ تەلەم-تەرىپىي ئالدىم. مەن سىلەرنىڭ بۇگون بولغىنىڭلارغا ئوخشاش، خۇدا يولىغا ئىنتايىن قىزغىن ئىدىم.	مەن بىر يەھۇدىي، تارسۇس شەھىرىدە توغۇلغانىم، بىراق بۇ شەھەرde چوڭاپ كەتسىم، گامالىيەلىنىڭ يېنىدا ئاتا-ئانامىزنىڭ قانۇنلىرىنى تولۇق ئۆگەندىم ۋە قىزغىن تەربىيە ئالدىم. مەن سىلەر ھازىر قانداق بولسا، شۇنداق خۇدا يولىدا يۇرسەت بەرمەيدىغان قىزغىنىلىق كۆرسەتكەن.
ACT 22:4	مەن بۇ يولدىكىلەرنى ھەتتا ئۆلتۈرۈشكىچە زىيانكەشلىك قىلىپ، ئۇلارنى ئەر-ئايال دېمەي تۇتقۇن قىلىپ زىندانغا سالادۇرددۇم.	مەن بۇ يولدىكىلەرگە ھەتتا ئۆلتۈرگەچە زىيان بېرىپ، ئەر-ئايال دېمەي تۇتۇپ قاماڭقا سالادۇم.
ACT 22:5	بۇ توغرۇلۇق باش كاھىن ۋە ئالىي كېڭىشىدىكى بارلىق ئاقساقلالارمۇ ماڭا گۇۋاھىجىدۇر. مەن ئۇلاردىن دەمەشقىتىكى يەھۇدىي قېرىنداشلارغا يېزىلغان خەتلەرنى تايشۇرۇۋېلىپ، شۇ يەردە تۇرۇۋاتقان بۇ يولدىكىلەرنى جازالاش ئۆچۈن، ئۇلارنى تۇتقۇن قىلىپ بېرۇساپىمغا ئايپىرىمەن دەپ يولغا چىققاندىم.	بۇ ئىش توغرۇلۇق باش كاھىن بىلەن كېڭىشىنىڭ بارلىق ئاقساقلاللىرى ماڭا گۇۋاھىلىق قىلىدۇ. مەن ئۇلاردىن دەمەشقىتىكى يەھۇدىي قېرىنداشللىرىمىزگە خەتلەر تايشۇرۇپ، شۇ يەردە بۇ يولدىكىلەرنى ئەلتۈرۈشنى ئوبىلغانلىقىمدا يولغا چىققىتىم.
ACT 22:6	ئەمدى شۇنداق بولدىكى، سەپەر قىلىپ دەمەشقىكە يېقىنلاشقا ئەندا، چۈشكە يېقىن، تۇيۇقسىز ئاسمانىدىن كۈچلۈك بىر نۇر چۈشۈپ، ئەتراپىمىنى يورۇتۇۋەتتى.	شۇ ۋاقتىتا، مەن دەمەشقىكە يول قويۇپ كەتكەندە، چۈشكە يېقىن، كۆتۈگەندە ئاسمانىدىن كۈچلۈك بىر نۇر چۈشۈپ كەتنى، مېنىڭ تەرىپلىرىمىنى تولۇق يورۇتۇپ قالدى.
ACT 22:7	مەن يەرگە يېقىلىپ كەتتىم، ئاندىن ماڭى: «سائۇل، سائۇل، ماڭا نېمىشقا زىيانكەشلىك قىلىسەن؟» دېگەن ئاۋازمى ئاڭلىدىم.	مەن يەرگە يېقىلىپ كەتتىم، كېيىن بىر ئاۋازا: «سائۇل، سائۇل، نېمىشقا مەننى زىيان قىلىسەن؟» دەپ ئاڭلىدىم.
ACT 22:8	«ئى رەب، سەن كىمسەن؟» دەپ سورىسام، ئۇ ماڭا: – «مەن سەن زىيانكەشلىك قىلىۋاتقان ناسارەتلىك ئەيسادۇرمەن!» دېدى.	«ئى رەب، سەن كىمسەن؟» دەپ سورىسام، ئۇ جاۋاب بەردى: «مەن سەن تەقىپىلەۋاتقان نازارەتلىك ئەيسا بولىمەن!»
ACT 22:9	مەن بىلەن بىللە مېڭىۋاتقانلار ئۇ نۇرنى كۆرگەن بولسىمۇ، لېكىن ماڭا قىلغان سۆزلەرنى چۈشەنمدى.	مەن بىلەن بىللە يۈرگەنلەر ئۇ نۇرنى كۆردى ۋە قورقۇپ كەتتى، لېكىن ماڭا سۆزلەپ تۇرغان ئاۋازمى ئاڭلىمىدى.
ACT 22:10	مەن يەنە، «ئى رەب، نېمە قىلىشىم كېرەك؟» دەپ سورىسام، رەب ماڭا، «ئۇرۇڭدىن تۇر، دەمەشقىقە كىر، شۇ يەردە سەن ئادا قىلىش بېكتىلگەن ئىشلارنىڭ ھەممىسى توغرۇلۇق ساڭا ئېيتىپ بېرىلىدۇ!» دېدى.	مەن سورىدىم: «ئى رەب، نېمە قىلىش كېرەك؟» دېدىم، رەب ماڭا دېدى: «تۇر، دەمەشقىقا كىر، شۇ يەردە سەن ئۇچۇن تەيارلانغان ھەممە ئىشلار توغرۇلۇق ساڭا تولۇق ئېيتىپ بېرىلىدۇ!»
ACT 22:11	ھېلىقى نۇرنىڭ جۇلالقىدىن كۆزلىرىم كۆزلىرىم بولۇپ قالدى. يېنىمىدىكىلەر قولۇمدىن يېتەكلىپ، دەمەشقىقە ئېلىپ كىردى.	شۇ نۇرنىڭ يورۇقىدىن كۆزۈم قارا قالدى. يېنىمىدىكىلەر قولۇمدىن تۇتۇپ، دەمەشقىقا ئايپىدى.
ACT 22:12	ئۇ يەردە تەۋرات قانۇنغا ئىخلاس باغلىغان، دەمەشقىتىكى بارلىق يەھۇدىلارنىڭ ھۆرمەتلىك ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولغان ئانانىياس ئىسىملىك بىر كىشى بار ئىدى.	دەمەشقىدا قانۇنغا ساداق بولغان ۋە بارلىق يەھۇدىلەر تەرىپتىن تولۇق ھۆرمەتلىك ھۆرمەتلىك بىر كىشى بار: ئانانىياس.
ACT 22:13	ئۇ كېلىپ، يېنىمدا تۇرۇپ: «قېرىنداش سائۇل، بېشىڭىنى كۆتۈرۈپ باقا!» دېدى. مەن شۇئان بېشىمنى كۆتۈرۈپ قاراپ ئۇنى كۆردىم.	ئۇ كەلدى، يېنىمغا تۇرۇپ: «قېرىنداش سائۇل، بېشىڭىنى كۆتۈرۈپ باقا!» دېدى. مەن دەرھال بېشىمنى كۆتۈرۈپ باقاندا ئۇنى كۆردىم.
ACT 22:14	ئۇ ماڭى: «ئاتا-بۇۋەللىرىمىزنىڭ خۇداسى سېنى ئىرادىسىنى بىلىشىڭ.	ئۇ ماڭى دېدى: «بىزنىڭ ئاتا-انىلار خۇداسى سېنى تاللاپ قويىدى، ئۇنىڭ

Reference	Before	After
ACT 22:15	هەققانىي بولغۇچىنى كۆرۈشۈڭ ۋە ئۇنىڭ ئاڭزىدىن چىققان ئاۋازىنى ئاڭلىشىڭ ئوچۇن ئاللىقاچان تاللىدى.	ئىرادىسىنى بىلىپ قالىشىڭ، ھەق سانلىق كىشىنى كۆرۈشىڭ ۋە ئۇنىڭ ئاغزىدىن چىققان سۆزنى ئاڭلاب قېلىشىڭ كېرىك.»
ACT 22:16	چۈنكى سەن يوقۇن ئىنسانلار ئالدىدا كۆرگەن-ئاڭلىغانلىرىڭغا ئۇنىڭ گۇواھجىسى بولىسەن!	چۈنكى سەن ھەممە كىشىلەر ئالدىدا كۆرگەن ۋە ئاڭلىغانلىرىڭنى كۆۋاھ ھازىز نېمىنى كۇتۇواتىسىن؟ تۇر، چۆمۈلۈرگە ۋە گۇناھلىرىڭنى يۇغۇر، رەبىنىڭ ئىسمىنى چاقرىپ!
ACT 22:17	شۇنداق ئىكەن، سەن يەنە نېمىگە ھايال بولىسەن؟ ئورنۇڭدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭ نامىغا نىدا قىلىپ چۆمۈلدۈرۈلۈپ، گۇناھلىرىڭنى يۇغۇزغۇن!» دېدى.	پېرۇسالىمغا قايتىپ كەلگەندىن كېپىن، ئىبادەتخانىدا دۇئا قىلىۋاتقان ۋاقتىمدا، بىر غەربى ھالەتتە كىرىپ كەتىم ۋە ئۇنى كۆردىم، ئۇ مېنىڭغا سۆزلەپ تۇراتى.
ACT 22:18	شۇنداق بولدىكى، پېرۇسالىمغا قايتىپ كەلگىنمىدىن كېپىن، ئىبادەتخانىدا دۇئا قىلىۋاتقىنىدا، بىر غايىبىانە كۆرۈنۈش مېنى ئورۋاڭدى ۋە رب مېنىڭغا: «تېز قىل، پېرۇسالىمدىن دەرھال تەركەت. چۈنكى ئۇلار ۋە رەبىنىڭ ماڭا قىلغان گۇواھلىقىنى قوبۇل قىلمايدۇ!» دەپ دەپ كۆردىم.	سېنىڭ مېنىڭ ھەققىدىكى گۇواھلىقىنى قوبۇل قىلمايدۇ!» دەپ دەپ تۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆردىم.
ACT 22:19	مهن، ئى رب، ئۇلار مېنىڭ ساڭا ئېتىقاد قىلغانلارنى زىندانغا سولاپ، ھەربىر سىناگوگلارغا كىرىپ ئۇلارنى ئۇرغانلىقىمنى بىلدۈ.	مهن دېدىم: «ئى رب، ئۇلار بىلدۈگى، مەن سەنگە ئىمان كەلگەنلەرنى زىندانغا سۇرۇپ، سىناگوگلاردا ئۇلارنى ئۇرغانلىقىمنى.»
ACT 22:20	سېنىڭ گۇواھچىڭ بولغان ئىستېپاننىڭ قېنى تۆكۈلگەندە، مەنمۇ يېنىدا تۇرۇپ ئۇنى ئۆلتۈرگەنلەرنىڭ قىلىشلىرىغا قوشۇلۇپ، ئۇلارنىڭ كېيمىلىرىگە قاراپ بەردىم! – دېدىم.	سېنىڭ گۇواھچى ئىستېپاننىڭ قېنى تۆكۈلگەندە، مەن ياقتا تۇرۇپ، ئۇنى ئۆلتۈرگەنلەرگە قوشۇلدىم ۋە ئۇلارنىڭ كېيمىلىرىنى قاراپ تۇردىم!
ACT 22:21	براق ئۇ ماڭا: «كەتكىن! سېنى يېراقتىكى ئەللەرگە ئەۋەتىمەن!» – دېدى.	ئۇ ماڭا دېدى: «كەتكىن! چۈنكى مەن سېنى ئەللەرگە ئەۋەتىمەن!»
ACT 22:22	ياڭلۇس مۇشۇ سۆزنى دېگۈچە خالايىق ئۇنىڭغا قۇلاق سېلىۋاتاتىن، لېكىن بۇنى ئاڭلاب ئۇلار ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ: – ئۇنداق بىر كىشى يەر يۈزدىن يوقتىلىسۇن! ئۇ تېرىك تۇرۇشقا لايىق ئەمەس! – دەپ چۇقان سېلىشتى.	ياڭلۇس بۇ سۆزنى ئېتىقادا، خەلق ئۇنى ئەستەپ تۇردى. لېكىن بۇنى ئاڭلىغاندا، ئۇلار ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ: «ئۇنداق كىشىنى يەردىن ئۆچۈرۈڭ! ئۇ هایات قىلىشقا لايىق ئەمەس!» دەپ قالدى.
ACT 22:23	ئۇلار جاك-جاڭ قىلىپ چىرقىرىپ، كېيمىلىرىنى يۈرکەپ تاشلاپ، گۆملەپ ئۇلار چىرقىرىشىپ، چايان-يېپىنچىلىرىنى سېلىپ تاشلاپ، تويا-چاڭ سورۇۋاتقاندا،	تۈزاق سورۇۋاتقاندا،
ACT 22:24	مېڭبىشى ياخۇلسنى قەلئەنگە ئېلىپ كىرىپ كېتىشكە ئەمر قىلىۋىدى، خالايىقنىڭ ئۇنىڭغا نېمە ئوچۇن بۇنداق چۇقان سالدىغانلىقىنى ئېنىقلاش ئۆچۈن لەشكەرلىرىگە ئۇنى قامچىلاپ سوراق قىلىشنى بۇيرۇدى.	مېڭبىشى ياخۇلسنى ئەسکەرخانىغا ئېلىپ كىرىپ كېتىشكە دېدى، خەلق نېمە ئوچۇن ئۇنى شۇنداق قىزىقما سېلىۋاتقانلىقىنى بىلىش ئوچۇن، ئەسکەرلىرىگە ئۇنى قامچىلاپ سوراق قىلىشقا بۇيرۇدى.
ACT 22:25	لېكىن ئۇلار ياخۇلسنى قامچىلاش ئۆچۈن باغلاپ تۇرغاندا، ئۇ يېنىدا تۇرغان يۈزبىشىغا: – بىر رىم يۇقراسىنى جىنaiتى بېكتىلمەيلا قامچىلىشىڭلار قانۇنغا ئېيغۇنۇمۇ؟ – دېدى.	لېكىن ئۇلار ياخۇلسنى قامچىلاش ئۆچۈن باغلاپ تۇرغاندا، ئۇ يېنىدا تۇرغان يۈزبىشىغا: «بىر رىم يۇقراسىنى ئىناق قىلىغاندا قامچىلاش سىلەرگە قانۇن بويىچە توغرامۇ؟» دېدى.
ACT 22:26	بۇ سۆزنى ئاڭلىغان يۈزبىشى مېڭبىشىنىڭ ئالدىغا بېرىپ، ئۆسىدىن: – سىز نېمە ئىش قىلاي دەۋاتىسىز؟ چۈنكى ئۇ كىشى رىم يۇقراسى ئەكەن! – دېدى.	بۇ سۆزنى ئاڭلاب ئەلدى، يۈزبىشى مىڭبىشىنىڭ ئالدىغا كەلدى، ئۆسىدىن: «ماڭا دە، سەن ھەقىقىي مېڭبىشى ياخۇلسنىڭ ئالدىغا كەلدى، يۈزبىشى ئۇ كىشى رىم يۇقراسى!»
ACT 22:27	مېڭبىشى ياخۇلسنىڭ ئالدىغا بېرىپ، ئۆسىدىن: – ماڭا ئېتىقىن، سەن راستىنىلا رىم يۇقراسىمۇ؟ – دەپ سورىدى. – راست، دېدى ئۇ.	مېڭبىشى ياخۇلسنىڭ ئالدىغا كەلدى، يۈزبىشى ئۇ كىشى رىم يۇقراسى! «ھەئە،» دېدى ئۇ.
ACT 22:28	— مەن بۇ يۇقراالقىنى زور قىممەتتە سېتىپ ئېلىپ كەلدىم، — دېدى – مەن ناھايىتى يۇقىرى باھادا مۇشۇ يۇقراالقىقا ئىگە بولدۇم، – دېدى قوماندان. ياخۇلس: لەكىن مەن تۇغۇلۇشۇمدا ئاندىنلا شۇنداق بولۇپ.	— مەن بۇ يۇقراالقىنى زور قىممەتتە سېتىپ ئېلىپ كەلدىم، — دېدى – مەن ناھايىتى يۇقىرى باھادا مۇشۇ يۇقراالقىقا ئىگە بولدۇم، – دېدى قالدۇم! — دېدى.
ACT 22:29	شۇنىڭ بىلەن، ئۇنى سوراققا تارتىماقچى بولغان لەشكەرلەر دەرھال ئۇنىڭدىن ئۇنىڭدىن ئۆزىنى چەتكە ئالدى. مېڭبىشىمۇ ئۇنىڭ ئۇنى سوراققا تارتىماقچى بولغان لەشكەرلەر دەرھال ئۇنى ئېراقلاپ كەتتى. مېڭبىشى ئۇنىڭ رىم يۇقراسى ئەكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنى	شۇ ۋاقتىتا، ئۇنى سوراق قىلىماقچى بولغان لەشكەرلەر دەرھال ئۇنىڭدىن ئېراقلاپ كەتتى. مېڭبىشى ئۇنىڭ رىم يۇقراسى ئەكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنى

Reference	Before	After
ACT 22:30	<p>ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنى باغلاشقانلىقى تۈيەيلدىن قورقۇپ كەتتى.</p> <p>ئەرتكەك كۈنى، قوماندان يەھۇدىلارنىڭ ياۋۇسىنىڭ ئۆستىدىن قلغان شىكايتىنىڭ مىڭبىشى يەھۇدىلارنىڭ ياۋۇسىنىڭ ئۆچۈن، ئەتسىس ئۇنى يېشىپ، باش كاھىنلار</p> <p>ھەقىقىي سەۋەبىنى بىلىش ئۆچۈن، ئەتسىس ئۇنى يېشىپ، باش كاھىنلار ۋە يۈتون ئالىي كېڭەشمىدىكەلەرنىڭ بىر يەرگە يېغلىشىنى بۇيرۇدى.</p> <p>ئاندىن ياۋۇسىنى ئېلىپ كېلىپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا تۇرگۇزدى.</p>	<p>باغلىغانلىقى تۈيەيلدىن قورقۇپ قالدى.</p> <p>ئەرتكەك كۈنى، قوماندان يەھۇدىلارنىڭ ياۋۇسىقا قارشى شىكايت قلغان نەرسىنىڭ ھەقىقىي سەۋەبىنى بىلىش ئۆچۈن، ياۋۇسىنى زىناقلۇقتىن ئەركىن قىلىپ، باش كاھىنلار بىلەن يۈتون كېڭەش نەزالىرىنى بىرگە يېغىش بەلگىلىدى ۋە ئۇنى ئېلىپ كەلدى، ئۇلارنىڭ ئالدىغا قويۇدى.</p>
ACT 23:1	<p>يَاۋۇس سانھېدىرنىغا قاراپ تۇرۇپ: قېرىنداشلار، مەن بۇگۇنگە قەدەر خۇدا يَاۋۇس ئالىي كېڭەشمە ھەئەتلەرىگە تىكلىپ تۇرۇپ: قېرىنداشلار، مەن بۇگۇنگە خۇدانىڭ ئالدىدا ياك ۋىجداندا مېڭىپ كەلدىم، - دېدى.</p>	<p>ئالدىدا تازا ۋىجدان بىلەن ياشاپ كەلدىم، دېدى.</p>
ACT 23:2	<p>بۇنى ئاڭلىغان باش كاھىن ئانانىياس يَاۋۇسىنىڭ يېنىدا تۇرغانلارغا ئۇنىڭ ئاڭزىغا ئۇرۇشنى بۇيرۇدى.</p>	<p>بۇنى ئاڭلىغاندا، باش كاھىن ئانانىياس يَاۋۇسىنىڭ يېنىدا تۇرغان كىشىلەرگە بۇيرۇدى: ئۇنىڭ ئاڭزىغا تەككىڭلار.</p>
ACT 23:3	<p>يَاۋۇس ئۇغا: خۇدا سېنى سوقۇپ تاشلادىدۇ، ئەي قاپلار قوپۇلغان توماق! يَاۋۇس ئۇنىڭغا: - خۇدا سېنى ئۇرۇندۇ، ئەي ئاقارتىلغان تام! سەن ئۇ يەردە مېنى تەۋرات قانۇنى بويچە سوراققا تارتىشقا ئولتۇرسەن، لېكىن قانۇنقا</p> <p>قانۇنغا خىلاب حالدا مېنى ئۇرۇڭلار دەپ بۇيرۇدىنگۇ؟! - دېدى.</p>	<p>سەن شۇ يەردە مېنى قانۇن بويچە سوراپ تۇرۇۋاتىسىن، لېكىن قانۇنقا</p> <p>قارشى مېنى ئۇرغاندا بۇيرىدىڭ؟ دېدى.</p>
ACT 23:4	<p>- سەن خۇدانىڭ باش كاھىنغا ئاشۇنداق ھاقارەت كەلتۈرەمسەن؟! - دېشىتى يېنىدا تۇرغانلار.</p>	<p>سەن خۇدا باش كاھىنغا شۇنداق ھەقارەت قىلىڭىمۇ؟ دەپ، يېنىدا تۇرغانلار دېدى.</p>
ACT 23:5	<p>يَاۋۇس: - ئى قېرىنداشلار، مەن ئۇنىڭ باش كاھىن ئىكەنلىكىنى بىلمىگەن، بىلمەيتىمەن. چۈنكى تەۋراتتا: «خەلقىنى ئىدارە قىلغۇچىنىڭ يامان گېسىن قىلما!» دېلىگەن، - دېدى.</p>	<p>يَاۋۇس: ئى قېرىنداشلار، مەن ئۇنىڭ باش كاھىن ئىكەنلىكىنى بىلمىگەن، چۈنكى تەۋراتتا: «خەلقىنى باشقۇرغۇچىغا يامان گەپ قىلما!» دەپ بەلگەنگەن.</p>
ACT 23:6	<p>لېكىن يَاۋۇس ئۇلارنىڭ بىر قىسىمىنىڭ سادۇقىسىلار بولۇپ، باشقىسى يەرسىلەر ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئالىي كېڭەشمەدە كۈچلۈك ئاۋاز بىلەن: - قېرىنداشلار، مەن بولساام يەرسىلەردىن كېلىپ، يەرسىلەر قىياپىتىمدا. مەن ئۆلگەنلەر قايىتا تېرىلىشقا ئومىد توغرۇلۇق بۇ يەردە سوراققا تارتىلىۋاتىمەن! - دەپ ۋارقىرىدى.</p>	<p>لېكىن يَاۋۇس، ئۇلارنىڭ بىر قىسىمى سادۇقىسىلار بولۇپ، باشقىسى يەرسىلەر ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئالىي كېڭەش جەمئىيەتسەدە كۈچلۈك ئاۋاز بىلەن: قېرىنداشلار، مەن يەرسىلەردىن كېلىپ، يەرسىلەر قىياپىتىمدا. مەن ئۆلگەنلەر قايىتا تېرىلىشقا ئومىد توغرۇلۇق بۇ يەردە سوراققا تارتىلىۋاتىمەن! - دەپ ۋارقىرىدى.</p>
ACT 23:7	<p>ئۇ بۇ سۆزنى دېشى بىلەنلا، يەرسىلەر بىلەن سادۇقىپىلار ئارىسىدا تالاش جىدەل-غۇغۇغا قوزغىلىپ، كېڭەشمىدىكەلەر ئىككىگە بۆلۈنۈپ كەتتى</p>	<p>ئۇ بۇ گەپنى دېگەندە، يەرسىلەر بىلەن سادۇقىپىلار ئارىسىدا تالاش باشلانىپ، كېڭەش نەزالىرى ئىككى تەرەپكە بۆلۈنگەن.</p>
ACT 23:8	<p>چۈنكى سادۇقىپىلار ئۆلگەنلەرنىڭ قايىتا تېرىلىشى، ياكى روهىلار مەۋجۇت ئەمەس، دىدۇ. لېكىن يەرسىلەر ھەممىسىنى ئېتىراپ قىلدۇ.</p>	<p>چۈنكى سادۇقىپىلار دەيدۇك، ئۆلگەنلەر قايىتا تۇرمایدۇ، يەرسىتە ياكى روهىلار بىر قىلدا ئۆلگەنلەرنىڭ قايىتا تېرىلىشىنى، يەرسىتەلەرنى ۋە روھلارنى قوبۇل قىلدۇ.</p>
ACT 23:9	<p>بۇنىڭ بىلەن قاتتىق بىر چۇقان-سۈرەن كۆتۈرۈلۈپ، يەرسىسى تەرمىدەرى تەۋرات ئالىملىرى تۇرۇپ: بۇ كىشىدە هېچ قانداق يامانلىق يوق! ئەگەر بىر بولغان بەزى تەۋرات ئۆسٹازىلىرى ئورنىدىن تۇرۇپ: - بىز بۇ ئادەمدىن روهى ياكى يەرسىتە ئۇ بىلەن سۈزۈلەنگەن بولسا، بىز ئەللاھقا قارشى تۇرۇپ بېچقانداق ئېب تاپالمىسىدۇق! بىر روهى ياكى يەرسىتە ئۇنىڭغا سۆز قلغان بولسا نېمە بويتۇ! - دەپ، قاتتىق مۇنازىرەلەشتى.</p>	<p>ئاندىن قاتتىق پاراز كۆتۈرۈلۈپ كەتتى، يەرسىلەرنى قوللايدىغان بەزى تەۋرات ئالىملىرى تۇرۇپ: بۇ كىشىدە هېچ قانداق يامانلىق يوق! ئەگەر بىر بولغان بەزى تەۋرات ئۆسٹازىلىرى ئورنىدىن تۇرۇپ: - بىز بۇ ئادەمدىن روهى ياكى يەرسىتە ئۇ بىلەن سۈزۈلەنگەن بولسا، بىز ئەللاھقا قارشى تۇرۇپ بېچقانداق ئېب تاپالمىسىدۇق! بىر روهى ياكى يەرسىتە ئۇنىڭغا سۆز قلغان كۆرۈشىمىز كېرەكمۇ؟ دەپ، قاتتىق تالىشىپ كەتتى.</p>
ACT 23:10	<p>چۇقان-سۈرەن تېخىمۇ كۈچىيپ كەتكەچكە، مىڭبىشى يەھۇدىلارنىڭ يَاۋۇسىنى تارتىشتۇرۇپ تىتما-تىتما قىلىۋېتىشىدىن قورقۇپ، قىسىمغا زالغا چۈشۈپ ئۇنى ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن زورلۇق بىلەن تارتىپ چىقىپ، قەلئەگە ئەكىرىپ كېتىشىنى بۇيرۇدى.</p>	<p>ئۇلارنىڭ تالاشقۇجىلىقى تېخىمۇ قاتتىقلاب كەتكەنلىكىدىن، مىڭبىشى يَاۋۇسىنى تارتىپ يارچا قىلىپ تاشلىشىدىن ئەندىشە قىلىپ، قىسىمەتلەرگە بۇيرۇق بەردى، ئۇلار يَاۋۇسىنى كۈچ بىلەن ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن چىقاراپ، قەلئەگە ئەكىپ كېتىشتى.</p>
ACT 23:11	<p>شۇ كۈنى كېچىسى، رەب يَاۋۇسىنىڭ يېنىدا تۇرۇپ: - جاسارەتلىك بول!</p> <p>چۈنكى بېرۇسالىمدا مەن توغرامدىكى ئىشلارغا تولۇق گۇۋاھلىق بەرگىنىڭدەك، رىم شەھەرىدىمۇ شۇنداق گۇۋاھلىق قىلىشىڭ مۇقەررەر</p>	<p>ئۇ كۈنى كېچتە، رەب يَاۋۇنىڭ ياقىندا تۇرۇپ: «جاسارەت قوش!</p> <p>بېرۇسالىمدا مەن ھەقىقىدە گۇۋاھلىق قىلغانغا نەتكەن، رىمدا ئوشانداق گۇۋاھلىق قىلىشىڭ كېرەك!» دېدى.</p>

Reference	Before	After
ACT 23:12	ئەتىسى ئەتىگەندە، يەھۇدىيىلار ياۋلۇسىنى ئۆلتۈرۈشنى قەستلەپ، ئۇنى ئۆلتۈرمىگۈچە ھېچنەرسە يېمەيمىز، ئىچمەيمىز، دەپ ئۆزلىرىگە لهىتى بىر قەسەمنى قىلىشتى.	بولىدۇ! – دېدى.
ACT 23:13	بۇ سۈييقەست قەسەمنى ئىچكەنلەر قىرىق نەچە كىشى ئىدى.	ئەتكەچە، بەزى يەھۇدىلار ياۋلۇسىنى ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن بىرلىك تەشكىل قىلىپ، ئۇنى ئۆلتۈرگەچ كە توشماي ھېج نەرسە يەمەيدىغان وە ئىجمەيدىغانلىقىغا قەسەم قىلدى.
ACT 23:14	ئۇلار باش كاھىنلار ۋە ئاقساقاالارنىڭ ئالدىغا بېرىپ: – بىز ياۋلۇسىنى ئۆلتۈرمىگۈچە ھېچنەرسە تېتىما سلىققا قاتىق قەسەم ئىچتۇق.	بۇ ئىستېفاقنى تەشكىل قىلغانلار قىرىقىدىن كۆپ كىشى ئىدى.
ACT 23:15	هازىر سىلەر ۋە ئاللى كېڭەشمە ئۇنىڭ ئىشلىرىنى تېخىمۇ تېسىلىي تەكشۈرۈشنى باھانە قىلىپ، وەكىل ئەۋەتىپ ئۇنى كېڭەشمىگە ئېلىپ جايلىۋېتىشكە تەييار تۇرمىز، – دېدى.	ئۇلار باش كاھىنلار بىلەن ئاقساقاالارنىڭ ئالدىغا كەلدى: 'بىز ياۋلۇسىنى ئۆلتۈرگەندىن بۇرۇن ھېج نەرسە يەتمەسلىكە قەسەم قىلدۇق.' هازىر سىلەر بىلەن يۇقىرى كېڭەش، ئۇنىڭ ئىشلىرىنى يەنلا تولۇق تەكشۈرەرمىز دەپ باھانە قىلىسلىر، ئۇ بۇ جەرگە يېقىن كەلمەس تە، بىز ئۇنى كېلىشنى مىڭبېشىدىن تەلەپ قىلىڭىر. ئۇ بۇ يەرگە يېقىن كەلمەيلا ئۇنى ئېلىپ كېلىشكە تەلەپ قىلىسلىر، ئۇنى كېڭەش ئورنىغا جايلىۋېتىشكە هازىر تۇرۇۋاتىمىز.
ACT 23:16	لېكىن ياۋلۇسىنىڭ سىيرىنىڭ بالىسى، ئۇلارنىڭ دەسلىكى يىلاننى خەۋەر لېكىن ياۋلۇسىنىڭ سىككىسىنىڭ ئوغلى بۆكتۈرمىدىن خەۋەر تېپىپ قەلئەگە كىرىپ، ياۋلۇسقا مەلۇم قىلىپ قويدى.	لېكىن ياۋلۇسىنىڭ سىيرىنىڭ بالىسى، ئۇلارنىڭ دەسلىكى يىلاننى خەۋەر بۇ ئەرلىك قىلىغانلار، قەلئەگە كىرىپ، ياۋلۇسقا مەلۇم قىلغان.
ACT 23:17	ئاندىن ياۋلۇس بىر يۇزبەشىنى چاقىرىپ، دېدى: بۇ ئەرنى مىڭبەشى بىلەن بالىنى مىڭبېشى بىلەن كۆرۈشتۈرۈپ قويىسىڭىز، چۈنكى ئۇنىڭغا مەلۇم قىلىدىغان ئىشى بار ئىكەن، – دېدى.	ئاندىن ياۋلۇس بىر يۇزبەشىنى چاقىرىپ، دېدى: بۇ ئەرنى مىڭبەشى بىلەن كۆرۈشتۈرۈپ بېرىشنى ئىستەپ كۆتۈرۈپ قويىسىن، چۈنكى ئۇنىڭغا بىر نەرسىنى ئۆچۈرۈپ بېرىش بار.
ACT 23:18	يۇزبېشى ئۇنى ئېلىپ مىڭبېشىنىڭ ئالدىغا باشلاپ كىرىپ: – مەھبۇس ياۋلۇس مېنى چاقىرىپ، بۇ بالىنى سىز بىلەن كۆرۈشتۈرۈپ قويىوشۇمنى تەلەپ قىلدى. چۈنكى ئۇنىڭ سىزگە مەلۇم قىلىدىغان ئىشى بار ئىكەن، – دېدى.	يۇزبېشى بالىنى ئېلىپ مىڭبېشىنىڭ ئالدىغا كەلدۈرۈپ كىرىدى: «ياۋلۇس مېنى چاقىرىپ، بۇ بالىنى سىز بىلەن كۆرۈشتۈرۈپ بېرىشنى ئىستەپ قالدى. چۈنكى ئۇنىڭ سىزگە ئېيتىدىغان گەيلرى بار» دېدى.
ACT 23:19	مىڭبېشى ئۇنى قولىدىن تۆتۈپ، بىر چەتكە تارتىپ: – ماڭا مەلۇم قىلىدىغان نېمە ئىشىڭ بار؟ – دەپ سورىدى.	قوماندان ئۇنى قولىدىن تۆتۈپ، يانقا ئېلىپ كەتتى: 'ماڭا نېمە دېمەكچىسىن؟' دەپ سورىدى.
ACT 23:20	ئۇ جاۋاھەن مۇنداق دېدى: – يەھۇدىيىلار ياۋلۇسىنىڭ ئىشلىرىنى تەيىسىلىي تەكشۈرەپلى دەپ سەھۋەب كۆرسىتىپ ئۆزلىرىدىن ئەتكە ئۇنى ئاللى كېڭەشمىگە ئېلىپ بېرىشنى تەلەپ قىلىش ئۆچۈن تىل بىرىكتۈرۈشتى.	ئۇ دېدى: يەھۇدىيىلار ياۋلۇسىنىڭ ئىشلىرىنى تەيىسىلىق سوراپ بىلىش ئۆچۈن، بىر ھىلىيە يىلان قىلىپ، ئەتكە كېڭەش يېغىنغا ئۇنى ئېلىپ كېلىشكە تەلەپ قىلىشنا قارار قىلغان.
ACT 23:21	ئۇلارغا قاپىل بولمىغايلا، چۈنكى قىرقىتن ئارٹۇق ئادەم ئۇنى يايلاپ تۇردىو. ئۇلار ياۋلۇسىنى ئۆلتۈرمىگۈچە ھېچنەرسە يېمەيمىز، ئىچمەيمىز، دېگەن قارغىش قەسەمگە باغانلىپتۇ. ئۇلار هازىر ئۆزلىرىنىڭ ئۇلارنىڭ تەلىپىگە ماقۇل بولۇشلىرىنى كۆتۈپ تۇردىو.	ئۇلارغا قوشۇلمىغاي، چۈنكى قىرىقىدىن كۆپ كىشى ئۇنى ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن ھالالاپ تۇرۇۋاتىسىدۇ. ئۇلار ياۋلۇسىنى ئۆلتۈرگەچ كە ھېج نەرسە يەمەيدىغان، ئىچمەيدىغان دېگەن قەسەم قىلغان. هازىر سىز ئۇلارنىڭ تەلىپىگە رازى بولۇشنى كۆتۈۋاتىسىدۇ.
ACT 23:22	مىڭبېشى ئۇنىڭغا: – بۇ ئىشنى ماڭا خەۋەر قىلغانلىكىڭنى ھېچكىمگە ئېيتىما! – دەپ تاپىلاپ، بالىنى قايتۇردى.	مىڭبېشى ئۇغا: 'بۇ ئىشنى ماڭا خەۋەر قىلغانلىكىڭنى ھېچكىمگە ئېيتىما!' دەپ، بالىنى قايتۇردى.
ACT 23:23	مىڭبېشى يۇزبېشىدىن ئىككىنى چاقىرىپ: – ئىككى يۇز بىيادە لەشكەر، يەتمىش ئاتلىق لەشكەر ۋە ئىككى يۇز نەيزۇواز لەشكەرنى بوگۇن كېچە سائەت توققۇزدا قىيسەرييە شەھىرىگە قاراپ يولغا چىقىشقا هازىرلائىلار!	قوماندان ئىككى يۇزبېشىنى چاقىرىپ دېدىك: 'ئىككى يۇز يېيادچى، يەتتەلەپ ئاتلىق ئەر، ۋە ئىككى يۇز نەيزۇدازنى بوگۇن كېچە سائەت 9دا قەيسەرييەگە يوللىنىشقا تەييارلىكىڭلار!' شۇنىڭغا قوشۇپ، ياۋلۇسىنى فېلىكس ۋالىينىڭ يېننغا ئامان-سالامەت يەتكۈزۈش ئۆچۈن، ئۇغا ئۇلاغلار تەييارلاپ بېرىڭلار! دەپ بۇيرىدۇ.
ACT 23:24	شۇنىڭ بىلەن بىلە، ياۋلۇسىنى ۋالىي فېلىكسنىڭ يېننغا ساق-سالامەت يەتكۈزۈش ئۆچۈن، ئۇنىڭ منىشىگە ئۇلاغلارنى تەييارلائىلار! – دەپ بۇيرۇرى.	قوماندان فېلىكسغا بۇنداق خەت يېزىپ قويدى:
ACT 23:25	مىڭبېشى فېلىكسكە مۇنداق بىر ئەندام بىر خەت يازدى: –	

Reference	Before	After
ACT 23:26	«ھۆرمەتلەك ۋالىي فېلىكس جانابىلىرىغا كلاۋدىيۇس لىسىياس سالام!»	«ھۆرمەتلەك فېلىكس ۋالىي جانابىغا، كلاۋدىيۇس لىسىياس سالام!»
ACT 23:27	ئۇشىۇ ئادەمنى يەھۇدىيىلار تۇتۇۋالغان بولۇپ، ئۇنى ئۆلتۈرەتكىچى بولغاندا، ئۇنىڭ روم يۇقراسى ئىكەنلىكىنى بىلىپ يېتىپ، قىسىمنى باشلاپ بېرىپ ئۇنى قۇتۇقۇزدۇم.	بۇ كىشىنى يەھۇدىيىلار تۇتۇپ، ئۆلتۈرگەلەك بولغاندا، ئۇنىڭ روم يۇقراسى ئىكەنلىكىنى بىلىپ، قوشۇن بىلەن بارىپ ئۇنى قۇتۇقۇزدۇم.
ACT 23:28	مەن ئۇلارنىڭ بۇ كىشى ئۇستىدىن قىلغان شىكايدىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى ئېنىقلەماقچى بولۇپ، ئۇنى يەھۇدىيىلارنىڭ ۋالىي كېڭىشمىسىگە ئېلىپ باردىم.	مەن ئۇلارنىڭ بۇ كىشىگە قارشى نېمە شىكايدىلىرى بارلىقىنى بىلىپ ئېلىش ئۈچۈن، ئۇنى يەھۇدىيىلارنىڭ كېڭىش كۆمىتېتىغا ئېلىپ باردىم.
ACT 23:29	ئەمەلىيەتتە ئۇلارنىڭ ئۇنىڭ ئۇستىدىن قىلغان شىكايدىنىڭ ئۆزلىرىنىڭ تەۋرات قانۇنغا تەۋرات قانۇنغا دائىر دەتالاش مەسىلىلەرگە مۇناسىۋەتلەك ئىكەنلىكىنى بايقدىم، بىراق ئۇنىڭدىن ئۆلۈم جازاسى بېرىشكە ياكى زىندانغا تاشلاشقا لايىق بىرەر شىكايدىت قىلغۇدەك نىشنى تاپالمىدىم.	مەن بايقدىم كى، ئۇلارنىڭ ئۇنىڭغا قارشى شىكايدىلىرى تەۋرات قانۇنغا دائىر سۆز-سۆز بولۇپ كەتكەن. بىراق، ئۇنىڭ ئۈچۈن ئۆلۈم جازاسى ياكى زىندانغا تاشلاشقا بېتەرلىك هېچ نەرسە تاپالمىدىم.
ACT 23:30	كېيىن، يەھۇدىيىلارنىڭ ئۇنى ئۆلتۈرۈۋېتىش قەستىدە بۇرۇۋاتقانلىقى ھەقىدىكى ئاخبارات ماڭا مەلۇم قىلىنگاندا، دەرھال ئۇنى سىلىگە يوللاتىم ۋە شۇنىڭ بىلەن بىلە، ئۇنىڭغا ئەرز قىلغۇچىلارنىڭ ئۆزلىرىنىڭ ئالدىدا شىكايدىلىرىنى ئېتىشىنى بۇيرۇدۇم، خەير!	كېيىن، يەھۇدىيىلارنىڭ ئۇنى ئۆلتۈرۈۋىش يېلانى بارلىقىنى ئاڭلۇغاندا، دەرھال ئۇنى سىزگە يوللاپ قويدۇم ۋە ئەرز قىلغۇچىلارنىڭ سىز ئالدىدا شىكايدىلىرىنى ئېتىشىنى بېرىرىدۇم، خەير!
ACT 23:31	لەشكەرلەر ئەمدى بۇيرۇق بويىچە ياۋلۇسىنى ئېلىپ، كېچە بويىچە ئانتىپاترسى شەھىرىگە يەتكۈزدى.	لەشكەرلەر بۇ بۇيرۇق بويىچە ياۋلۇسىنى ئېلىپ، كېچە بويىچە ئانتىپاترسى شەھىرىگە ئاپىرىدى.
ACT 23:32	ئەتسىس، ئاتلىق ئەرلەرگە ياۋلۇس بىلەن بىرگە يولغا كەتىشىگە يول قولىپ، ئەتسىس، ئاتلىق لەشكەرلەر ياۋلۇسىنى ئېلىپ مېڭىشقا قالدۇرۇلۇپ، قالغان لەشكەرلەر يېرۇسالمىدىكى قەلئەگە قايتىپ كەلدى.	ئەتسىس، ئاتلىق ئەرلەرگە ياۋلۇس بىلەن بىرگە يولغا كەتىشىگە يول قولىپ، ئەتسىس، ئاتلىق لەشكەرلەر ياۋلۇسىنى ئېلىپ مېڭىشقا قالدۇرۇلۇپ، قالغان قوشۇن باراكىسىغا قايتىپ كەتلى.
ACT 23:33	ۋالىي خەتنى ئوقۇغاندىن كېيىن، ياۋلۇسىنىڭ قايىسى ئۆلکىدىن ئىكەنلىكىنى سوراپ، ئۇنىڭ كىلىكىيەدىن كەلگەنلىكىنى بىلىپ،	يولباشقىقا خەت ئوقۇغاندىن كېيىن، ياۋلۇسىنىڭ قايىسى يەردىن كەلگەنلىكىنى سوراپ، ئۇنىڭ كىلىكىيەدىن دېگەنلىكىنى بىلىپ،
ACT 23:34	ئۇنىڭغا: – ئۆستۈڭدىن ئەرز قىلغۇچىلار كەلگەنە ئىشلىرىنى تولۇق ئۇنىڭ ئالدىدا ھازىر قىلىپ.	ئۇغا: ‘سەننىڭ قارشى تەرەپلەر كەلگەنە، ئىشلىرىنىڭنى تولۇق ئاڭلاب چىقماهن، دېدى ۋە ئۇنى ھېرودىنىڭ يالىتاقسىدا قوغىلغان حالدا تۇتۇپ قوپۇشنى بۇيرۇدۇ.
ACT 23:35	ياۋلۇس چاقرىتلىپ، تەرەپلۇس ئۆنلىك ئۆستىدىن شىكايدىت قىلىپ مۇنداق دېدى: – ھۆرمەتلەك فېلىكس جانابىلىرى! بىز ئۆزلىرىنىڭ قول ئەللىكىنى ئۆزگەرلىكلىرى بىلەن خەلقىمىزدا ئاستىلىرىدا ھەر تەرەپتىن ئامان-ئىسىھەنلىكى كەلەكتىمىز ۋە ئالدىن كۆرەلىكلىرى بىلەن خەلقىمىز ئارسىدا دانا ئىسلاھاتلار بارلىققا كەلتۈرۈلمەكتە، بىز بۇ ئىشلاردىن ھەر ۋاقتىت، ھەر جايدا چوڭ مىننەتدارلىق بىلەن بەھرىمان بولۇۋاتىمىز.	ياۋلۇس چاقرىپ كەلگەنە، تەرەپلۇس ئۆنلىڭغا قارشى سۆز باشلاپ دېدى: ‘ئەزىز فېلىكس، سىزنىڭ باشقۇرۇشىڭىز بىلەن بىز ھەر تەرەپتىن ياخشى ئۆزگەرتىشلەر بولدى، بىز بۇلارغا ھەر ۋاقتىت ھەر جايدا چوڭ مىننەتدارلىق بىلدۈرۈپ تۇرام’
ACT 24:1	بەش كۈندىن كېيىن، باش كاھىن ئانانىياس بىر نەچە ئاقساقال ۋە تەرەپلۇس دەپ ئاتالغان بىر ئادۇۋات بىلەن قەيسەرييەگە باردى، ياۋلۇس ۋە تەرەپلۇس ئىسمىلىك بىر ئادۇۋات بىلەن قەيسەرييەگە چۈشۈپ، ياۋلۇس توغرىسىدىكى رەسمىي شىكايدىلىرىنى ۋالىيغا سۇندى.	بەش كۈن ئۆتۈپ، باش كاھىن ئانانىياس بىر نەچە ئاقساقال ۋە ھەقىدە شىكايدىلىرىنى ۋالىيگە ئېتىپ بەردى.
ACT 24:2-3	ياۋلۇس چاقرىتلىپ، تەرەپلۇس ئۆنلىك ئۆستىدىن شىكايدىت قىلىپ مۇنداق دېدى: – ھۆرمەتلەك فېلىكس جانابىلىرى! بىز ئۆزلىرىنىڭ قول ئەللىكىنى ئۆزگەرلىكلىرى بىلەن خەلقىمىز ئارسىدا دانا ئىسلاھاتلار بارلىققا كەلتۈرۈلمەكتە، بىز بۇ ئىشلاردىن ھەر ۋاقتىت، ھەر جايدا چوڭ مىننەتدارلىق بىلەن بەھرىمان بولۇۋاتىمىز.	ياۋلۇس چاقرىپ كەلگەنە، تەرەپلۇس ئۆنلىڭغا قارشى سۆز باشلاپ دېدى: ‘ئەزىز فېلىكس، سىزنىڭ باشقۇرۇشىڭىز بىلەن بىز ھەر تەرەپتىن ياخشى ئۆزگەرتىشلەر بولدى، بىز بۇلارغا ھەر ۋاقتىت ھەر جايدا چوڭ مىننەتدارلىق بىلدۈرۈپ تۇرام’
ACT 24:4	بىراق ئۆز ۋاقتىلىرىنى كۆپ ئېلىپ قويىماللىقىم ئۈچۈن، شەپقەتلىرى بىلەن سۆزىمىزنى قىسىقلا ئاڭلاشلىرىنى ئۆنۈنۈپ سورايمەن.	بىراق ۋاقتىڭىزنى كۆپ سەرپ قىلىمايمەن دەپ، سىز سەۋىر بىلەن سۆزىمىزنى قىسىقچە ئاڭلاب بېرىڭلەر، دېگەن سورايمەن.
ACT 24:5	چۈنكى بىز شۇنى تونۇپ يەتتۇقكى، بۇ ئادەم بالاخور بولۇپ، يۇتكۈل	چۈنكى بىز بۇ كىشىنى تېپ قالدۇق، ئۇ بەك ئوزوچى بولۇپ، بۇتون

Reference	Before	After
	جاھاندىكى يەھۇدىيىلار ئارسىسا ماجرا-توبىلاڭ يېدا قىلىشنى كۈشكۈرتكۈچى، شۇنداقلا «ناسارەتلىكەر» دەپ ئاتالغان مەزھەبىنىڭ كاتىۋاشلىرىدىن بىرىدۇر.	دۇنيادىكى يەھۇدىيىلار ئارسىسا قوزغاپ قويغۇچى ۋە ناسارەلەر گۈرۈپىسىنىڭ باشلىقى.
ACT 24:6-7	ئۇ مەھەتنى بۇزغۇچىلىق قىلىشقا تەۋەشىشە بولدى. شۇڭا بىز ئۇنى تۇتۇي، قانۇنىمىز بويىچە سوتلاشنى خالدۇق. لېكىن مىگىپشى لىسياس ئەشەددىي زورلۇق بىلەن ئۇنى قوللىرىمىزدىن تارتىۋالدى ۋە ئۇنىڭغا ئەرز قىلغۇچىلارنى ئۆزلىرىنىڭ ئالدىغا كېلىشكە بۇيرۇغاندى.	ئۇ مەھەتنى بۇزغۇچىلىق قىلىشقا تەۋەشىشە بولدى. شۇڭا بىز ئۇنى تۇتۇي، قانۇنىمىز بويىچە سوتلاشنى خالدۇق. لېكىن مىگىپشى لىسياس كۆپ كۈچ بىلەن ئۇنى بىزنىڭ قولىمدىن تارتىپ كەتتى.
ACT 24:8	ئۇ بۇيرۇق بەرگەنكى، ياؤلۇسنىڭ قارشى تەرەپلىرى سىزگە كېلىڭلەر دەپ، ئۇنى سوراق قىلىپ كۆرسىلە، بىزنىڭ ئۇنىڭغا قىلغان ئەرزلىرىمىزنىڭ توغرىلىقىنى بىلىپ يېتىدلا!	سىز ئۆزىنگىز ئۇنى تەكشۈرۈپ بىلىپ، بىزنىڭ ئۇنىڭغا قوشقان ئەرزلىرىمىزنىڭ ھەقىقەتىنى ئېنقلاب چىقىك!
ACT 24:9	سورۇندا بولغان يەھۇدىيىلارمۇ ئۆنىڭ ئېتقانلىرىغا قوشۇلۇپ: راست، راست، دەپ شىكايدەتى كۈچەيتتى.	ئۇرۇندا تۇرغان يەھۇدىيىلارمۇ ئۆنىڭ سۆزلەرنىڭ قوشۇلۇپ، توغرادەپ، شىكايدەتى كۈچەيتتى.
ACT 24:10	ۋالى ياؤلۇسقا سۆز قىلغىن دەپ قول ئىشارەتتىنى قىلغاندا، ئۇ مۇنداق دېدى: – مەن سىلىنىڭ ئۇزۇن بىلاردىن بېرى بۇ خەلقنى سوراپ كەلگەنلىكىرىنى بىلگەچكە، خاتىرجەملەك بىلەن ئالدىلىرىدا ئۆزۈم توغرامدا جاۋاب بېرىمەن.	ھاكىم ياؤلۇسقا سۆز دەپ قولىنى سەللەكەندە، ياؤلۇس دېدى: «سىزنىڭ بۇ خەلقنى كۆپ يىللاردىن بېرى ھاكىمچىلىك قىلىپ كەلگەنلىكىنى بىلىپ توغراج، مەن ياخشى كۆرۈپ جاۋاب بېرىمەن.»
ACT 24:11	ئاسانلا بىلەلەيدىلىكى، مەن بېرۇسالىمغا ئىبادەت قىلىشقا بارغىنىدىن هازىرغىچە يەقهت ئۇن ئىككى كۈنلا ئۆتتى.	سىز زادا بىلىپ تۇرالايسىز، مەن بېرۇسالىمغا ئىبادەت قىلىش ئۆچۈن كەتكەندىن بۇ ۋاقتىتا يەقهت ئۇن ئىككى كۈنلا ئۆتۈپ كەتتى.
ACT 24:12	ئۇلار مېنىڭ ئىبادەتخانىدا بىرەر ئادەم بىلەن مۇنازىرلەشكىنىمىنى كۆرمىگەن، ياكى سىناگوگلاردا ياكى شەھەردە ئاممىن توبىلاڭغا قۇرتاقلۇقىمنىمۇ ھېج كۆرمىدى.	ئۇلار مېنى مىرابدا ھەقانداق بىر كىشى بىلەن تالاشقانلىقىمنى كۆرمىگەن، ياكى سىناگوگا ياكى شەھەردە خەلقنى قوزغاپ قويغانلىقىمنىمۇ ھېج كۆرمىگەن.
ACT 24:13	ئۇلار يەنە هازىز جانابىلىرىغا مېنىڭ ئۇستۇمىدىن قىلغان شىكايدەتلىرىگە ھېج ئىسپاتىمۇ كەلتۈرەلمەيدۇ.	ئۇلار سىزگە مېنىڭ قارشىدىكى شىكايدەتلىرنى هازىز ھېج ئىسپات بىلەن ئىسپاتلىيالمايدۇ.
ACT 24:14	بىراق سىلىگە شۇنى ئېتىراپ قىلىمەنكى، مەن ئۇلار «مەزھەب» دەپ ئاقىغان يول بىلەن مېڭىپ، تەۋراتتا ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىدا يۇنۇلگەنلەرنىڭمۇ ھەممىسىگە ئىشىنىپ، ئاتا-بۇزلىرىمىنىڭ خۇداسىغا ئىبادەت قىلىمەن.	بىراق سىزگە بۇنى ئېتىپ قويامەن، مەن ئۇلارنىڭ گۈرۈپا» دەپ ئاتايدىغان يول بىلەن بۇرۇپ، تەۋراتا ۋە يېغەمبەرلەر بىزغان ھەممە نەرسىلەرگە ئىشىنىپ، ئاتا-بۇزلىرىنىڭ خۇداسىغا ئىبادەت قىلىمەن.
ACT 24:15	مېنىڭ خۇداغا باغلىغان ئۇمىدىم باركى (بۇ كىشىلەر رمۇ بۇ ئۇمىدىنى تۇتىدۇ)، كەلگۈسىدە ھەم ھەققانىلارنىڭ ھەم ھەققانىسزلازنىڭ ئۇلۇمدىن تېرىلىشى بولىدۇ.	مەن خۇدا بىلەن ئۇمىدى تولۇق (بۇ كىشىلەر ئۆچۈق تۇتىدۇ)، كېلەچەكتە ھەقدارلار بىلەن ھەقلىق بولمىغانلار ئۇلۇكتىن كېپىن تېرىلىدۇ.
ACT 24:16	شۇ سەۋەبىتىن، ئۆزۈم ھەمىشە خۇدا ئالدىدىمۇ، ئىنسانلار ئالدىدىمۇ ياك ۋېجدانلىق بولۇشقا ئىنتىلىمەن.	شۇ ئۆچۈن، مەن ھەرادىم خۇدا ئالدىدا ۋە ئادەملەر ئالدىدا تازا ۋېجدانغا ئىنتىلىمەن.
ACT 24:17	مەن بېرۇسالىمدىن ئايىرلەغلى خېلى يىللار بولغان بولۇپ، بۇ قېتىم ئۇ يەرگە ئۆز خەلقىمگە خېر-سەدقە يەتكۈزۈپ بەرگىلى ۋە خۇدا ئالدىغا ھەدىيە سۈنگىلى بارغانىدىم.	كۆپ يىللاردىن كېپىن، مەن خەلقىمغا ياردەمچى بولۇش ئۆچۈن خەير بەرمەك ۋە خۇدا ئۆچۈن سەرپ قىلىش ئۆچۈن كەلدىم.
ACT 24:18	مەن بۇ ئىشلاردا بولۇۋاتاتىم، بۇلار مېنى تازىلىنىش قائىدىسىنى ئادا قىلىپ بولغان چاغدا ئىبادەتخانَا هوپىسىدا ئۇچراتىن؛ لېكىن مەن ئەتراپىمغا ئادەم توبىلغىنىمۇ يوق، مالىمانچىلىق چقارغىنىمۇ يوق.	مەن بۇ ئىشلار بىلەن شۇغۇللىنىپ تۇرغاندا، بىراق خەلق توبىلىش يوق ۋە مېنى مىرابدا تازىلانغان حالدا تاپقان، بىراق خەلق توبىلىش يوق ۋە يەزەن تېرىلىك چىقىغان.

Reference	Before	After
ACT 24:19	ئەمەلیيەتە مېنى ئۇچراتقانلار بولسا ئاسىيا ئۆلکىسىدىن كەلگەن بەزى يەھۇدىپلىر ئىدى؛ ئۇلارنىڭ ئۇستۇمىدىن شىكايدەتلىرى بار بولسا، ئەسلى ئۇلار ئۆزلىرى كېلىپ، سىلىنىڭ ئالدىلىرىدا ئەرز قىلىشقا توغرا كېلەتتى.	ئەسلىدە مېنى ئەيلىگەنلەر ئاسىيادىن كەلگەن بەزى يەھۇدىپلىر بولۇپ كەتتى؛ ئۇلارنىڭ مېنىڭ ئۇستۇمىدىن شىكايدەتلىرى بار بولسا، ئۇلار ئۆزلىرى كېلىپ، سىز بىلەن گۈرۈپ قىلىشقا كېرەكتى.
ACT 24:20	بولىمسا، مۇشۇ سورۇندىكىلەر ئالىي كېڭەشمە ئالدىدا تۇرغىنىمدا، مېنىڭدىن قانداق جىنايەت تايقاتلىقىنى ئېيتىپ باقسۇن!	ئەگەر بولما، بۇلار مەن يوقىرى قېيت ئالدىدا تۇرغان ۋاقتىتا، مەندە قانداق خاتالىق بارلىقنى ئېيتىپ كۆرسۈن!
ACT 24:21	يەقەت مۇنداق بىر ئىش بولغانىسىدە: – مەن ئۇلارنىڭ ئالدىدا، «بۇگۈنكى كۈنەن ئۆلگەنلەرنىڭ قايتا تىرىلىشى توغرۇلۇق سىلەرنىڭ سورىقىڭىلارغا تارتىلغانمەن!» دەپ ۋارقىرغانىدىم.	يەقەت بۇلا: مەن ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، «ئۆلگەنلەرنىڭ قايتا تىرىلىشى هەققىدە بۈگۈن سىلەر تەرىپىدىن ھۆكۈم قىلىنىپ تۇرام!» دەپ ئېيتىقانىدىم.
ACT 24:22	رەبىنىڭ يولى توغرۇلۇق تەپسىلىي خەۋىرى بار بولغان فېلىكس سوراقنى توختاتىپ، ئۇلارغا: – مىڭبېشى لىسىياس كەلگەندە دەۋايكىلار توغرىسىدىكى ھۆكۈمنى چىقىرىمەن، – دېدى.	فېلىكس ئۇ يولنى ياخشى بىلىپ تۇرۇپ، سوراقنى توختاتىپ، ئۇلارغا: «لىسىياس قوماندان كەلگەندە، سىلەرنىڭ ئىشىنى ھەل قىلىمەن،» دېدى.
ACT 24:23	ئۇ يۈزبېشىغا ياؤلۇسىنى نەزەرەند ئاستىغا ئېلىپ، ئەمما ئۇنىڭغا بىرئاز كەڭچىلىك قىلىپ، دوست-بۇراادەرلىرىنىڭ ھەرقايىسىسىنىڭ ئۇنىڭ ھاجەتلرىدىن چىقىشىنى توسمىغىن، دەپ بۇيرۇدى.	ئۇ يۈزبېشىغا بۇيرۇق بەردى كى، ياؤلۇسىنى قوغداش ئاستىدا ساقلاپ تۇرۇش، بىراق ئۇغا ئەركىنلىك بەرگەنلىك، ھېچ كىمنىڭ ئۇنىڭ ئۆز كىشىلەرنىڭ ئۇنى ئەنسىرەت قىلىشىغا ياكى زىيارەت قىلىشىغا توسىقۇن قويىمایدۇ.
ACT 24:24	بىرنهچە كۈندىن كېيىن، ۋالىي ئايالى درۇسلا بىلەن بىرگە كەلدى، بىرنهچە كۈندىن كېيىن، ۋالىي فېلىكس ئايالى درۇسلا بىلەن بىلەن كەلدى ئۇ بەھۇدىي كىشى. ئۇ ياؤلۇسىنى جاقىرىپ، مەسەھ ئەبىسا ئۆچۈن ئېتىقاد (درۇسلا يەھۇدىي ئىدى). ئۇ ياؤلۇسىنى جاقىرىپ، ئۇنىڭدىن مەسەھ ئەسiga ئېتىقاد قىلىش يولى توغرۇلۇق ئاڭلىدى.	بەزى كۈنلەردىن كېيىن، فېلىكس ۋالىي ئايالى درۇسلا بىلەن بىرگە كەلدى، بىرنهچە كۈندىن كېيىن، ۋالىي فېلىكس ئايالى درۇسلا بىلەن بىلەن كەلدى ئۇ بەھۇدىي كىشى. ئۇ ياؤلۇسىنى جاقىرىپ، مەسەھ ئەبىسا ئۆچۈن ئېتىقاد قىلىش توغرۇلۇق ئاڭلىدى.
ACT 24:25	ياؤلۇس ھەققانى ياشاش، ئۆزىنى تۇنۇۋېلىش، قىيامەت كۈندىكى سوئال-سوراق قىلىنىشلار توغرىسىدا سۆزلەۋاتقاندا، فېلىكس ۋەھىمگە چۈشۈپ ئۇنىڭغا: – ھازىرچە قايتىپ تۇرساڭ بولىدۇ. كېيىن ماڭا يەيت كەلگەندە، يەنە چاقىرتىمەن، – دېدى.	ياؤلۇس توغرا ياشاش، ئۆزىنى كونترول قىلىش ۋە قىيامەت كۈندىكى ھۆكۈم ھەققىدە سۆزلەپ تۇرغاندا، فېلىكس قورقۇپ كەتتى ۋە ئۇغا: ‘ھازىرچە كېتىپ تۇر، كېيىن ۋاقتىم بار بولغاندا سىزنى يەنە چاقىرىمەن’ دېدى.
ACT 24:26	ئۇ شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتىتا ياؤلۇسىنىڭ يارا بېرىشىنى ئومىد قىلاتى. شۇنىڭ ئۆچۈن، ئۇنى ئەمكانقەدەر يات-يات چاقىرىپ، ئۇنىڭ بىلەن سۆزلىشىتتى.	ئۇ ياؤلۇستان يۈل كەلگۈسى بار دەپ ئويلاپ، بۇ يۈل بىلەن ئۇنى قوبۇشتۇرۇش ئۆچۈن ئومىت قىلىپ تۇراتىن؛ شۇڭا، داۋاملىق چاقىرىپ، ئۇ بىلەن گەپ قىلدى.
ACT 24:27	لېكىن ئىككى يىل توشقاندا، فېلىكسنىڭ ئورنىغا پوركىيۇس فېستۇس ۋالىي بولدى. فېلىكس يەھۇدىپلىرغا ئىلتىپات كۆرسىتىپ ئۇلارنىڭ كۆڭلىنى ئېلىش ئۆچۈن ياؤلۇسىنى سولاقتا قالدۇردى.	ئەمما ئىككى يىل ئۆتۈپ كەتكەندە، فېلىكسنىڭ ئورنىغا پوركىيۇس فېستۇس ۋالىي بولدى. فېلىكس يەھۇدىپلىرنى رازى قىلىش ئۆچۈن ياؤلۇسىنى قاماقتا قىيىدى.
ACT 25:1	فېستۇس يەھۇدىيەگە كىرىپ، ئۆچ كۈندىن كېيىن قەيسەرييەدىن چىقىپ بېرۇسالىمغا بارغانىدى.	فېستۇس يەھۇدىيەگە كىرىپ، ئۆچ كۈندىن كېيىن قەيسەرييەدىن چىقىپ بېرۇسالىمغا كەتتى.
ACT 25:2	باش كاھىنلار بىلەن يەھۇدىپلىرنىڭ مۆئىتەرلىرى ئۇنىڭ ئالدىدا ياؤلۇسىنىڭ ئۆستىدىن رەسمىي شىكايدەت قىلىپ، ئۇنىڭدىن ئىلتىپات سوراپ، ئادەم ئەۋتىپ ياؤلۇسىنى	ئەڭ يوقىرى كاھىنلار بىلەن يەھۇدىپلىرنىڭ رەبەرلىرى ياؤلۇسىنىڭ ئۆستىدىن شىكايدەت قىلىدى ۋە فېستۇسنى ئۈرگەندى.
ACT 25:3	بېرۇسالىمغا ئېلىپ كېلىشنى تەلەپ قىلدى. مەقسىتى، ئۇلار يولدا بۆكتۈرمە تەبىارلاپ ياؤلۇسىنى ئۆلتۈرۈش ئىدى.	تەبىارلاپ كۆرۈپ ياؤلۇسىنى ئۆلتۈرۈشنى ئۆلىشقا.
ACT 25:4	فېستۇس بۇنى ئاڭلاب ئۇلارغا: – ياؤلۇس ھازىر قەيسەرييەدە سولاقتا تۇرۇھەرسۇن. مەن يېقىندا ئۇ يەرگە قايتىپ كەتمەكچىمەن.	فېستۇس بۇنى ئاڭلاب، ئۇلارغا دېدى: ياؤلۇس ھازىر قەيسەرييەدە ساقلىنىپ تۇرسۇن. مەن تېزلا ئۇ يەرگە قايتىپ كېتىمەن.
ACT 25:5	سىزلاردىن قۇدرەتلىك كىشىلەر مەن بىلەن بىلە كېلىڭىلار. ئەگەر بۇ كىشىدە ئاراڭىلاردىن هوّقۇقدار بولغانلار مەن بىلەن بىلە چۈشىسۇن. ئەگەر ئۇنىڭ	

Reference	Before	After
	بىرەر ئەيىب بولسا، ئۇلار شۇ يەردە شىكايدەت قىلىسا بولىدۇ، – دەپ جاۋاب بەردى.	بىرەر ئەيىب بار بولسا، ئۇلار ئۇنى ئەيىلسۇن.
ACT 25:6	فېستۇس ئۇلارنىڭ ئىچىدە سەككىز-ئون كۈندىن ئارتۇق تۇرماي، قەيسەرىيەگە قايتىپ كەتلى، كېبىن سوراق تەختىگە ئولتۇرۇپ، ياؤلوسىنى كەلتۈرۈشنى بۇيرىدى.	فېستۇس ئۇلار بىلەن ئون كۈندىن كۆپەك كۈن تۇرۇپ، قەيسەرىيەگە قايتىپ كەتلى، كېبىن سوراق تەختىگە ئولتۇرۇپ، ياؤلوسىنى كەلتۈرۈشنى بۇيرىدى.
ACT 25:7	ياؤلوسىنىڭ كەلگەندە، يېرۇسالىمدىن چۈشكەن يەھۇدىيىلار ئۇنىڭ ئەتراپغا ئولىشىپ، ئۇنىڭغا نۇرغۇن ئېغىر جىنايدەتلىر بىلەن قارلاپ شىكايدەتلىرنى قىلدى. بىراق بۇلارنىڭ ھېچقايسىسىغا ئىسپات كۆرسىتىپ بېرەلمىدى.	ياؤلوسىنىڭ كەلگەندە، يېرۇسالىمدىن كەلگەن يەھۇدىيىلار ئۇنى قورشاپ تۇرۇشتى، ئۇنىڭغا كۆپ ئېغىر جىنايدەتلىر بىلەن شىكايدەت قىلدى. بىراق بۇلارنىڭ ھېچ بىرگە ئىسپات تەمنلىيالىدى.
ACT 25:8	ياؤلوسىنى ئۆزىنى ئاقلاپ: – مەن ھېچقايسى ئىشتى يەھۇدىيىلارنىڭ قانۇنغا، ئىبادەتخانىسىغا ياكى ئىمپېراتور قەيسەرگە قارشى بىرەر جىنايدەتمۇ سادر قىلىمىدىم، – دەپ.	ياؤلوسىنى قوغداشتا: «مەن يەھۇدىيىلار قانۇنغا، مەسجىتتا ياكى قەيسەرگە قارشى ھېچ نەرسە خاتالىق قىلىمىدىم»، دەپ.
ACT 25:9	لېكىن، فېستۇس يەھۇدىيىلارنىڭ كۆڭلىنى ئېلىشقا، ئۇلارغا ئىلتىپات كۆرسەتىمەكچى بولۇپ ياؤلوسىنى: – يېرۇسالىمغا بېرىپ، ئۇ يەردە مېنىڭ ئالدىمدا بۇ شىكايدەتلىرگە ئاساسەن سوتلىنىشقا رازى بولامسىن؟ – دەپ سورىدى.	ئەممە، فېستۇس بەھۇدىيىلارنى خۇشال قىلىش ئۈچۈن، ئۇلارغا ياقتۇرۇپ قوبۇشقا ئويلىنىپ، ياؤلوسىقا: «يېرۇسالىمغا بارىپ، شۇ يەردە بۇ ئەرزىلر بويىچە مېنىڭ باشقۇرۇشىمدا سوتلىنىشقا رازىمسان؟» دەپ سورىدى.
ACT 25:10	ياؤلوسىنى دەپ: «مەن ھازىر قەيسەرنىڭ سوت تەختىدە تۇرۇپتۇرمەن، مېنى لېكىن ياؤلوسى جاۋاب بېرىپ مۇنداق دەپ: – مەن ھازىر قەيسەرنىڭ سوراق تەختى ئالدىدا تۇرمىمەن. مېنى سوراق قىلىشقا تېگىشلىك يەر مانا مۇشۇ. ئۆزىرىگە ئېنىق مەلۇم بولغاندەك، مەن يەھۇدىيىلارغا ھېچقانداق ناھەقلق قىلىمىدىم.	ياؤلوسى دەپ: «مەن ھازىر قەيسەرنىڭ سوت تەختىدە تۇرۇپتۇرمەن، مەن يەھۇدىيىلارنىڭ سوت تەختى ئالدىدا تۇرمىمەن. مېنى سوراق قىلىشقا تېگىشلىك يەر مانا يەھۇدىيىلارغا ھېچ نەرسە يامان قىلىمىدىم.
ACT 25:11	ئەگەر جىنايتىم بولسا، شۇنداقلا ئۆلۈمگە لايىق بىرەر ئىش قىلغان بولسام، مەن ئۆزۈمىنى ئۆلۈمدىن قاچۇرمائىمەن. بىراق ئۇلارنىڭ مېنىڭ ئۆستۈمىدىن قىلغان شىكايدەتلىرىنىڭ ئاساسى بولمىسا، ھېچكىمنىڭ مېنى ئۇلارغا تاپشۇرۇپ بېرىشكە ھەققى يوق. مەن قەيسەرگە مۇراجىئەت قىلىمەن!	ئەگەر مەن گۇناھ قىلغان بولسام، ئۆلۈشكە دەسلەپ بولسا، مەن ئۆلۈشىنىن قاچمايمەن. بىراق ئۇلارنىڭ مېنىڭ ئۆستۈمىدىكى شىكايدەتلىرى راست ئەمەس بولسا، ھېچكىم مېنى ئۇلارغا بەرمەيدۇ. مەن قەيسەرنى سورايمەن!
ACT 25:12	ئاندىن فېستۇس مەسىلەتە تېلىرى بىلەن سۆزلەشكەندىن كېپىن، ياؤلوسىقا: – سەن قەيسەرگە مۇراجىئەت قىلدىڭ – ئۇنىڭ ئالدىغا ئەمدى بارسىن! – دەپ.	ئاندا فېستۇس شورا بىلەن سۆھبەت قىلغانغا كېپىن، ياؤلوسىقا: «سەن قەيسەرگە مۇراجاھەت قىلدىڭ، شۇڭقا قەيسەرگە كېتىدۇ!» دەپ.
ACT 25:13	بىر-ئىككى كۈن ئۆتكەندە، ئاگرپىبا بىلەن بەرنىكە فېستۇسقا سەلام بېرىش تەرىك-سالامغا قەيسەرىيەگە كەلدى.	بىر-ئىككى كۈن ئۆتكەندە، ئاگرپىبا بىلەن بەرنىكە فېستۇسقا سەلام بېرىش تەرىك-سالامغا قەيسەرىيەگە كەلدى.
ACT 25:14	ئۇ يەردە ئۆزۈن كۈنلەر تۇرغاندىن كېپىن، فېستۇس ياؤلوسىنىڭ ئىشىنى خانغا مەلۇم قىلىپ: – بۇ يەردە فېلىكس قالدۇرۇپ كەتكەن بىر بار.	ئۇ يەردە بەزى كۈنلەر ئۆتۈپ كەتكەندىن كېپىن، فېستۇس ياؤلوسىنىڭ ئىشىنى خانغا سۆزلەپ بېرىپ: «بۇ يەردە فېلىكس قالدۇرۇپ كەتكەن بىر مەھبۇس بار.
ACT 25:15	مەن يېرۇسالىمغا بارغىنىمدا، يەھۇدىي باش كاھىنلىرى بىلەن ئاقساقلارلىرى ئۇنىڭ ئۆستىدىن شىكايدەت قىلىپ، مەندىن ئۇنى جازاغا مەھكۇم قىلىشىمنى تەلەپ قىلىشتى.	مەن يېرۇسالىمغا بارغاندا، يەھۇدىيىلارنىڭ باش كاھىنلىرى ۋە قەرىيەلەرى ئۇنىڭ ئۆستىدىن شىكايدەت قىلدى، مەندىن ئۇنى جازاغا چۈشورۇپ، جازالاشنى تەلەپ قىلدى.
ACT 25:16	مەن ئۇلارغا، دادا قىلغۇچى بىلەن دادا قىلغان كىشى يۈزلەشكەندە، ئۇنىڭغا مەن ئۇلارغا، ئەر زىلىنىغۇچى ئەر زىلىنىغۇچىلار بىلەن يۈزلەشتۈرۈپ، ئۇنىڭغا ئۆزىنى ئاقلاش يۇرسىتى بېرىلىمكىگۆچە، ئۇنى جازاغا تاپشۇرۇش رىملەقلارنىڭ ئادىتى ئەمەستۇر، دەپ ئېيتتىم.	مەن ئۇلارغا، دادا قىلغۇچى بىلەن ئۆزىنى ئۈچۈن يۇرسەت بېرىلىمكىگۆچە، ئۇنى جازا قىلىشقا تاپشۇرۇش رىملەقلارنىڭ ئادىتى ئەمەس دەپ دەيتتىم.
ACT 25:17	شۇڭقا ئۇلار مەن بىلەن بىللە بۇ يەرگە كەلگەندىن كېپىن، مەن ۋاقتىنى كەچكە	شۇڭقا ئۇلار مەن بىلەن بۇ يەرگە كەلگەندىن كېپىن، مەن ۋاقتىنى كەچكە

Reference	Before	After
	کەينىگە سوزمای، ئەتىسىلا سوراق تەختىگە ئولتۇرۇپ ئۇ كىشىنى ئەكلىشنى بۇيرۇدۇم.	سوزمای، دەرھال سوراق ئورنىغا ئولتۇرۇپ، ئۇ كىشىنى كەلتۈرۈپ كەلگەنە بۇيرىدۇم.
ACT 25:18	ئەزز قىلغۇچىلار ئورۇنلىرىدىن تۇرغاندا، ئۇلارنىڭ ئۇنىڭ ئۇستىدىن شىكايدەت قىلغانلىرى مېنىڭ ئوپلىغىنىمىدەك رەزىل ئىشلار ئەمەس ئىدى،	شىكايدەت قىلغانلىرى ئۇنىڭ ئۇنىڭ ئۇستىدىن قىلغان شىكايدەتلىرى، مەن ئۆبىلىگەندەك يامان ئىشلار ئەمەس ئىكەن،
ACT 25:19	بەلكى ئۇلارنىڭ ئۆز ئىبادەت تۈزۈمى توغرۇلۇق ۋە ئەيسا ئىسىملىك بىر بەزى تالاش بار، ئۇ كىشى ئۆلۈپ كەتكەن، ئەمما ياخشى ئۆلۈس ئۆتىرىلىدى دەپ كىشى ھەققىدە مەلۇم تالاش-تارتىش مەسىلىلىرى بار ئىكەن. ئۇ كىشى ئۆلگەن بولۇپ، ياخشى ئۆلۈس بولسا ئۇ تىرىلىدى دەيدىكەن.	ئۇلارنىڭ ئۆز دىنى توغرۇلۇق ۋە ئەيسا ئىسىملىك بىر كىشى ھەققىدە بەزى تالاش بار، ئۇ كىشى ئۆلۈپ كەتكەن، ئەمما ياخشى ئۆلۈس ئۆتىرىلىدى دەيدىكەن.
ACT 25:20	بۇ مەسىلىلەرنى ياخشى چۈشەنمەي قالماق، مەن ياخشى ئۆلۈسنىڭ بېرۇسالىمغا بۇ مەسىلىلەرنى زادى قانداق ئېنقلاشنى بىلەلمەي، مەن ياخشى ئۆلۈس بارىپ، ئۇ يەردە بۇ ئىشلار توغرۇلۇق سوراقتا تۇرۇشقا رازى بولۇش - بولماسلىقىنى سوراپ كۆردىم.	بۇ مەسىلىلەرنى ياخشى چۈشەنمەي قالماق، مەن ياخشى ئۆلۈسنىڭ بېرۇسالىمغا بۇ مەسىلىلەرنى زادى قانداق ئېنقلاشنى بىلەلمەي، مەن ياخشى ئۆلۈس بارىپ، ئۇ يەردە بۇ ئىشلار توغرۇلۇق سوراقتا تۇرۇشقا رازى بولۇش - بولماسلىقىنى سوراپ كۆردىم.
ACT 25:21	ياخشى ئۆلۈس سولاقتا تۇرۇپ ئىمپېراتور جانابىلىرىنىڭ سوراق قارارنى چىقىرىشنى مۇراجىھەت قىلغاندىن كېپىن، مەن ئۇنى قەيسەرنىڭ ئالدىغا ئەۋەتكۈچە، سولاقتا ئۇنىپ تۇرۇشنى بۇيرۇدۇم.	ياخشى ئۆلۈس قاماقتا تۇرۇپ، ئىمپېراتورنىڭ قارىرىنى سوراپ قىلغانلىقىتا، مەن ئۇنى قەيسەرگە يوللاشقا قەدەر، قاماقتا ساقلاپ تۇرۇشنى بۇيرىدۇم.
ACT 25:22	ئاگرپىپا فېستۇسقا: - مېنىڭمۇ بۇ كىشىنىڭ سۆزلىرىنى ئاكلاپ باققۇم بار، - دېدى. - ئەتە ئاكلاپىسىر، - دېدى ئۇ.	ئاگرپىپا فېستۇسقا دېدى: 'مەنمۇ بۇ كىشىنىڭ سۆزلىرىنى ئاكلاپ كۆرمەكچىمەن،' فېستۇس ئېلىدى: 'ئەتە راب ئاكلاپىسىر،'
ACT 25:23	شۇنىڭ بىلەن ئەتىسى، ئاگرپىپا بىلەن بەرنىكى ھېۋەت بىلەن ئاممىئىي يىغىن زالغا كىرىپ كەلدى، مىڭبېشىلار ۋە شەھەر كاتىۋاشلىرىمۇ ئۇلار بىلەن بىلە كىرىپ كېلىشتى. فېستۇس ئەمەر قىلىۋىدى، ياخشى ئۆلۈس ئېلىپ كېرىلىدى.	ئەتە راب كۈنى، ئاگرپىپا ۋە بەرنىكە چوڭ كۆرۈش بىلەن كەلگەنە، ئۇلار بىلەن بىلە مىڭبېشىلار ۋە شەھەرنىڭ مۇھىملىرى يىغىن زالسىغا كەردى. فېستۇس بۇيرۇق بەردى، ياخشى ئۆلۈس ئېلىپ كەلدى.
ACT 25:24	فېستۇس دېدى: ئاگرپىپا يادىشاھ، سىز بىلەن بارلىق كىشىلەر! بۇ كىشىنى يىغىغان جانابلارا بۇ كىشىنى كۆرۈۋاتىسىلەر، ھەم بېرۇسالىمدا ھەم بۇ ھەققىدە شىكايدەت قىلىپ ماڭا كەلدى، ئۇ تىرىك قالمايدۇ دەپ چاچلاپ، يەردە يۇقۇن يەھۇدىي ئاھالىسى ئۇنىڭ توغرۇلۇق ئەزز قىلىپ ماڭا مۇراجىھەت قىلىپ، ئۇ تىرىك قالدۇرۇشقا بولمايدۇ! - دەپ چۈرقراشقانىدى.	فېستۇس دېدى: ئاگرپىپا يادىشاھ، سىز بىلەن بارلىق كىشىلەر! بۇ كىشىنى يىغىغان جانابلارا بۇ كىشىنى كۆرۈۋاتىسىلەر، ھەم بېرۇسالىمدا ۋە بۇ يەردە بارلىق يەھۇدىلار ئۇنىڭ كۆرۈپ تۇرۇۋاتىسىز. بېرۇسالىمدا ۋە بۇ يەردە بارلىق يەھۇدىلار ئۇنىڭ ھەققىدە شىكايدەت قىلىپ ماڭا كەلدى، ئۇ تىرىك قالمايدۇ دەپ چاچلاپ، يەردە يۇقۇن يەھۇدىي ئاھالىسى ئۇنىڭ توغرۇلۇق ئەزز قىلىپ ماڭا مۇراجىھەت قىلىپ، ئۇ تىرىك قالدۇرۇشقا بولمايدۇ! - دەپ چۈرقراشقانىدى.
ACT 25:25	لېكىن مەن ئۇنىڭدىن ئۆلۈم جازاسى بېرىشكە تېگىشلىك بىرەر جىنايدەت تايالمىدىم، ھازىر بۇ كىشى ئىمپېراتور جانابىلىرىغا مۇراجىھەت قىلدى. شۇڭ ئۇنى شۇنىڭ بىلەن ئۇنى رىمغا ئەۋەتكۈچىنى قارار قىلدىم.	لېكىن مەن ئۇنىڭدا ئۆلۈم جازاسى بېرىلىدىغان ھېچقانداق جىنايدەت تايالمىدىم، ھازىر بۇ كىشى ئىمپېراتورغا يازىدىغان دەلىل يوق. شۇڭ ئەمما، ئۇنىڭ ھەققەتە مەنىنىڭ ئىمپېراتورغا يازىدىغان دەلىل يوق. شۇڭ ئەھۋالنى توغرى تەكشۈرۈپ، يازىدىغان بىر نەرسە تېپىش ئۇچۇن، ئۇنى سىزەرنىڭ ئالدىغا، خاستىلا ئاپرپىپا يادىشا ئالدىغا كەلتۈرۈم.
ACT 25:26	بىراق ئۇنىڭ ھەققىدە غۇjamامغا مەلۇم قىلىپ يازغۇددەك ئىش يوق. شۇنىڭ بىلەن ئەھۋالنى رەسمىي تەكشۈرۈپ بىرەر يازغۇددەك مەلۇماقى ئىگە بولۇش مەقسىتىدە ئۇنى ھەربىلىرىنىڭ ئالدىغا، بولۇمۇ سلى، ئاگرپىپا يادىشاھ ئاللىلىرىنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدىم.	چۈنکى مەھبۇسىنى سوتقا ئەۋەتكەنە، ئۇنىڭ ئۇستىدىن قىلىنغان شىكايدەتلىرىنىڭ تەلەرنى ئەپنیق ئېيتىپ بەرمەسىلىك، مەن ئۇچۇن ئورۇنلۇق ئەمەس.
ACT 25:27	شىكايدەتلىرنى ئېنىق كۆرسەتمەسىلىك ماڭا نىسبەتەن ئورۇنلۇق ئەمەستەك بىلىنىدۇ.	چۈنکى مەھبۇسىنى سوتقا يەۋەتكەنە، ئۇنىڭ ئۇستىدىن قىلىنغان شىكايدەتلىرىنىڭ تەلەرنى ئەپنیق ئېيتىپ بەرمەسىلىك، مەن ئۇچۇن ئورۇنلۇق ئەمەس.
ACT 26:1	شۇنىڭ بىلەن، ئاگرپىپا ياخشى ئۆلۈسقا: - ئۆزۈگىنىڭ گېپىڭىنى قىلىشىڭغا رۇخسەت، - دېدى. ياخشى ئۆلۈس قولىنى سوزۇپ ئۆزىنى ئاقلاشقا باشلىدى:	ئاندىن، ئاگرپىپا ياخشى ئۆلۈسقا دېدى: 'ئۆز گېپىڭىنى ئېيتقانغا رۇخسەت بار.' ياخشى ئۆلۈس قولىنى سوزۇپ، ئۆز ئاقلاشتۇرۇشنى باشلىدى.
ACT 26:2-3	- ئى ئاگرپىپا خان، بۇگون ئالدىلىرىدا يەھۇدىلار مېنىڭ ئۇستىمىدىن شىكايدەت قىلغان يۇقۇن ئىشلار توغرۇلۇق جاۋاب بېرىش يۇرسىتىگە	ئى ئاگرپىپا خان، بۇگون ئالدىلىرىدا يەھۇدىلار مېنىڭ ئۇستىمىدىن شىكايدەت قىلغان يۇقۇن ئىشلار توغرۇلۇق جاۋاب بېرىش يۇرسىتىگە

Reference	Before	After
	<p>نېسپ بولغانلىقىم ئۆچۈن، بولۇيمۇ ئۆزلىرىنىڭ يەھۇدىيالرنىڭ ئادەتلەرى خۇشال ھېس قىلەمەن! شۇڭا، سۆزلىرىمنى سەۋىر بلەن ئاڭلاپ قارايىسىز. ۋە ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى تالاش-تارتىشلىرىدىن خەۋەرلىرى بولغانلىقى ئۆچۈن ئۆزۈمنى بەختلىك ھېسالابىلەمەن! شۇنىڭ ئۆچۈن دېگەنلىرىمنى سەۋەرچانلىق بىلەن ئاڭلاپ بېقىشلىرىنى ئۆتۈنەمەن.</p>	يەھۇدىيالرنىڭ ئادەتلەرى ۋە تالاش-تارتىشلىرىنى ياخشى بىلىسىز دەپ مەن كىچىكىمدىن باشلاپ، ئۆز بېرىمدا ۋە بېرۇسالىپما قانداق ھايات كەتكەنمن، يەھۇدىيالرنىڭ ھەممىسىگە ئاچىق-رايىق بىلسىغان.
ACT 26:4	<p>مېنىڭ دەسلەپكى ۋاقتىلىرىمدا، يەنى كىچىكىمدىن تارتىپ ئۆز ئىلمىدە، بېرۇسالىپما يۈرۈش-تۇرۇشۇمۇنىڭ قانداق ئىكەنلىكى يەھۇدىيالرنىڭ ھەممىسىگە ئايىان.</p>	ئۇلار مېنى ئۆزۈمىنىڭ باشلىنىشىدىن بېرى توپايدۇ، ئەگەر خالىسا گۇۋاھلىق ئۇلار شۇ دەسلەپكى ۋاقتىمىدىن بېرى مېنى توپۇغاچقا (ئەگەر خالىسائىدى، بېرىدۇ، مەن دىنىمىزدا ئەڭ تەلەچان گۇرۇپپا بويىچە، يەرسىي سۈپىتىدە ياشاب كەتتىم.
ACT 26:5	<p>مېنىڭ دەسلەپكى ۋاقتىلىرىمدا، يەنى كىچىكىمدىن تارتىپ ئۆز ئىلمىدە، بېرۇسالىپما يۈرۈش-تۇرۇشۇمۇنىڭ قانداق ئىكەنلىكى يەھۇدىيالرنىڭ ھەممىسىگە ئايىان.</p>	ئۇلار مېنى ئۆزۈمىنىڭ باشلىنىشىدىن بېرى توپايدۇ، ئەگەر خالىسا گۇۋاھلىق شۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىتىن)، مېنىڭ ئىبادەت تۆزۈمىدىكى ئەڭ تەلەچان مەزەهەپنىڭ شەرتلىرى بويىچە ياشاب، يەنى يەرسىي بولۇپ ئۆمرۈمنى ئۆتكۈزگىنىمنى بىلدۈ.
ACT 26:6	<p>ئەمدى مەن خۇدا ئاتا-بۇۋەلىرىمىزغا قىلغان ۋەدىگە باغلىغان ئومىدىم تۆيەيلدىن ھازىر سوراق قىلىنىۋاتىمەن.</p>	ھازىر مەن خۇدا بىزنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمىزگە بەرگەن ۋەدىسىنى ئۆمىد قىلغانلىقىم ئۆچۈن، مەنمۇ سوراقتا تۇرۇتۇرمەن.
ACT 26:7	<p>شۇ ۋەدىنىڭ نېسپىسىگە يېتىشنى بىزنىڭ يۇتكۇل ئون ئىككى كېبىلىمىز كېچە-كۈندۈز توختاۋىسىز خۇدا ئىبادەت قىلىپ ئۆمىد قىلماقتا، ئى قىلىۋاتىمىز، ئاكىپپا، يەھۇدىيال مېنىڭ ئۆستۈمىدىن قىلغان شىكايهەتلىرى دەل شۇ ئۆمىدكە باغلىقىتۇ!</p>	بۇ ۋەدىنىڭ مەقسىدىگە يېتىش ئۆچۈن، بىزنىڭ يۇتكۇن ئون ئىككى كېبىلىمىز كۈن-تۇن توختاماي خۇدا بىلەن ئىبادەت قىلىپ، ئۆمىت تەك شۇ ئۆمىدىنىڭ ئۆچۈن!
ACT 26:8	<p>خالايىق، خۇدا ئۆلگەنلەرنى تىرىبلەررەسە، نېمە ئۆچۈن ئىشىنىشىكە بولمايدۇ، دەپ قارايىسىلەر؟</p>	قارىنداشلار، خۇدا ئۆلگەنگەنلەرنى يەنە تۇرغۇزغاندا، بۇ نېمىشقا ئىشەنەمەيسىلەر؟
ACT 26:9	<p>دەرۋەقە، ئۆزۈممۇ ئەسلىدە ناسارەتلىك ئەيisanىڭ نامىغا قارشى نۇرغۇن ئىشلارنى قىلىشىم كېرەك دەپ قايىل ئىدىم</p>	ھەقىقەتەن، مەنمۇ باشتا نازارەتلىق ئەيسا دېگەن نامغا قارشى كۆپ نەرسىلەرنى قىلىپ تۇرۇش كېرەك دەپ ئوپلىنىپ كەتكەن ئىدىم
ACT 26:10	<p>ۋە بېرۇسالىپما ئەنە شۇنداق ئىشلارنى قىلغانىدىم، باش كاهىنلاردىن ھوقۇق ئېلىپ، ئۆزۈم خۇدانىڭ نۇرغۇن مۇقەددەس بەندىلىرىنى زىندانغا تۇرۇپ بەرگەن، ئۇلار ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنغانىدىمۇ، ھۆكۈمگە ئاۋاز قوشقانىدىم.</p>	مەن بېرۇسالىپما شۇنداق ئىشلارنى قىلدىم، باش كاهىنلارنىڭ ھوقۇقىنى ئېلىپ، خۇدانىڭ كۆپ مۇقەددەس بەندىلىرىنى زىندانغا سۇندىم، ئۇلار ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنغاندا، مەنمۇ ئاۋاز قوشىتۇم.
ACT 26:11	<p>مەن ھەممە سىناگوگلاردا كۆپ قېتىم ئۇلارنى ئىزدەپ تېپىپ جازالاپ، كۇيۇرلۇق گەپ قىلىشقا زورلىغانىدىم. مەن ئۇلارغا تەلۋىلەرچە ئۆچ بولۇپ، هەتتا ياقا يۇرتىكى شەھەرلەرگە بېرىپ، ئۇلارغا زيانىكەشلىك قىلغانىدىم.</p>	مەن ھەر بىر سىناگىدا كۆپ قېتىم ئۇلارنى ئىزدەپ تېپىپ جازالاپ، كۇيۇرلۇق گەپ قىلىشقا زورلاپتىم. مەن ئۇلارغا بەك كۆپ ئۆچ بولۇپ، ييراق شەھەرلەرگە بارىپ، ئۇلارغا زيانىكەشلىك قىلغانىدىم.
ACT 26:12	<p>بۇ ئىشلاردا بولۇپ باش كاهىنلار بەرگەن تولۇق ۋەكىلىك ھوقۇقى بىلەن دەمەشىق شەھرىگە قاراپ سەيەر قىلىۋاتاتىمەن.</p>	بۇ ئىشلارنىڭ بىرىدە، باش كاهىنلارنىڭ بەرگەن يۇتكۇن ھوقۇقىم بىلەن، دەمەشىقغا بارışاتىم.
ACT 26:13	<p>تۈركۈن ۋاقتىدا يولدا بارغاندا، ئاسماناندىن چۈشۈپ كەلگەن بىر نۇر، قۇياش چۈش ۋاقتىدا يولدا كېتىۋېتىپ، ئاسماناندىن چۈشكەن، قۇياش نۇرىدىنەمۇ كۈچلۈك بىر نۇرنىڭ ئەتراپىمەن ۋە بىللە كېتىۋاتقانلارنى يورۇتۇۋەتكەنلىكىنى كۆردىم.</p>	تۈركۈن ۋاقتىدا يولدا بارغاندا، ئاسماناندىن چۈشۈپ كەلگەن بىر نۇر، قۇياش چۈش ۋاقتىدا يولدا كېتىۋېتىپ، ئاسماناندىن چۈشكەن، قۇياش نۇرىدىنەمۇ كۈچلۈك بىر نۇر، مەنىڭ ئەتراپىمەن ۋە بىللە بارغانلارنى يورۇتۇپ تۇرغانلىقىنى كۆردىم.
ACT 26:14	<p>بىز ھەممىمىز بەرگە يېقىلىپ قالدۇق، مەن ئىبرانىي تىلدا بۇ دېگەن ئاۋازنى ھەممىمىز يەرگە يېقىلغان بولۇپ مەن ئىبرانىي تىلدا ئېتىلغان: «ئەي سائۇل، سائۇل! ماڭا نېمىشقا زيانىكەشلىك قىلىسەن؟ سېنى زىخالشلارغا قارشى تەيمىكىڭ سەن ئۆچۈن تەس كېلىدۇ!» دېگەن بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم.</p>	ئاڭلىدىم: «ئەي سائۇل، سائۇل! سەن ماڭا نېمىشقا زيان بېرىۋاتىسەن؟ سېنى زىخ قارشى تېيمەك سەن ئۆچۈن قولاي بولمايدۇ!»
ACT 26:15	<p>مەن: - «ئى رەب، سەن كىمسەن؟» دەپ سورىسام، رەب ماڭا: «مەن ئەيسا، سەن زيانىكەشلىك قىلىۋاتقان ئەيسادۇرمەن!</p>	مەن: «ئى رەب، سەن كىمسەن؟» دەپ سورىسام، رەب ماڭا: «مەن ئەيسا، سەن زيان قىلىۋاتقان كىشى بولىمەن!»

Reference	Before	After
ACT 26:16	ئەمدى ئورنۇڭدىن تۇرۇ؛ چۈنكى مەن سېنى سەن كۆرگەن ئىشلارغا ھەمدە ئۆزۈم ساڭى ئايان قىلىنگىنىمدا كۆردىغان ئىشلارغا خەزىنچى غوجىدار ۋە گۇۋاھلىق بەرگۈچى بولۇشقا تىكىلەش ئۈچۈن، ساڭى ئايان بولدۇم.	هازىر تۇرۇ، ئورنىڭدىن چىقىپ تۇرۇ! چۈنكى مەن سېنى خىزمەتچى ۋە گۇۋاھلىق بەرگۈچى بولىغان ئىشلارغا ھەمدە ئۆزۈم ساڭى ئايان قىلىنگىنىمدا كۆردىغان ئىشلارغا خەزىنچى غوجىدار ۋە گۇۋاھلىق بەرگۈچى بولۇشقا تىكىلەش ئۈچۈن، ساڭى ئايان بولدۇم.
ACT 26:17-18	مەن سېنى ئۆز خەلقىنىڭ ھەم ئەللەرنىڭ قولىدىن قۇقۇقۇزىمەن - چۈنكى مەن سېنى يات ئەللەرنىڭ كۆزلىرىنى ئېچىپ، ئۇلارنىڭ قاراڭقۇلۇقتىن يورۇقلۇققا، شەيتاننىڭ ئىلکىدىن خۇداغا باغلىنىشقا بۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئۇلارنىڭ ئارسىغا ئەۋەتىمەن. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار گۇۋاھلىرىنى كەچۈرۈپ، كەچۈرمىنگە، شۇنداقلا ماڭا ئېتىقاد قىلىش ئارقىلىق ياك-مۇقەددەس قىلىنغانلارنىڭ ئارسىدا مىراسقا مۇيەسىھەر بولىدۇ» - دېدى.	مەن سېنى ئۆز خەلقىنىڭ ھەم ئەللەرنىڭ قولىدىن قۇقۇقۇزىمەن - چۈنكى مەن سېنى يولالىپ، يات خەلقىنىڭ كۆزلىرىنى ئېچىپ، ئۇلارنىڭ قاراڭقۇلۇقتىن يورۇقلۇققا ئۆزگەرتىپ، شەيتاننىڭ كۆچىدىن خۇداجەن بىلەن باغلىنىشقا بېتەكلەيمەن. بۇ ئارقىلىق ئۇلار گۇۋاھلىرىنى كەچۈرۈپ، مەنمۇنىتىقاد قىلىش ئارقىلىق تازىلانغانلار قاتاردا ياخشى مىراسقا ئېرىشەلەيدۇ.
ACT 26:19	شۇڭا، ئى ئاڭرىپىا ئالىلىرى، مەن ئەرشىن كەلگەن بۇ غايىبىانە كۆرۈنۈشكە ئىتائەتسىزلىك قىلىمىدىم.	شۇڭا، ئى ئاڭرىپىا ئالىلىرى، مەن ئاسمانىدىن كەلگەن بۇ كۆرۈنۈشنى ئېتىشىپ تۈرۈپ قويىماپتىم.
ACT 26:20	بەلكى ئالدى بىلەن دەمەشق خەلقىگە، ئاندىن بېرۇساپىم شەھىرىدىكىلەرگە، شەھىرىدىكىلەرگە، يۇتون يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىكىلەرگە ھەممە يات ئەللەكلەرگىمۇ، «تۇۋا قىلىپ، خۇداغا باغلىنىڭلار، شۇنداقلا توۋا قىلىشقا ئۇيغۇن ئەمەللەرنى كۆرسىتىڭلار» دەپ جاكارالاپ خەۋەر يەتكۈزۈپ كەلدىم.	مەنمۇ بېرىنچى دەمەشق خەلقىگە، كېيىن بېرۇساپىم شەھىرىدىكىلەرگە، يۇتون يەھۇدىيە بېرىنچىلەرگە ۋە باشقا مەممەلەكتەلەرگە، «تۇۋا بولۇڭلار، خۇداجەن بىرگە تۇرۇڭلار، توۋا قىلىشقا لاتق ئىشلارنى قىلىڭلار» دەپ جاكارابى خەۋەر بەردىم.
ACT 26:21	بۇ ئىشلار تۈۋەيلىدىن يەھۇدىيىلار مېنى ئىبادەتخانا ھوپلىسىدا تۇتۇپ، مۇشتىلاب ئۆلتۈرۈۋەتمەكچى بولۇشتى.	بۇ ئىشلار ئۈچۈن يەھۇدىيىلار مېنى ئىبادەتخانا ھوپلىدا تۇتۇپ، زورلاپ ئۆلتۈرگۈسى كەلدى.
ACT 26:22	لېكىن بۇگۈنگىچە خۇدائىڭ ياردەم-مەدىتىگە مۇيەسىھەر بولۇپ مەن چىڭ تۇرۇۋاتىمەن، تۆۋەندىكىلەر بولسۇن يۇقىرىدىكىلەر بولسۇن ھەممەيەنگە كۇۋاھلىق بېرىپ كەلدىم، كۇۋاھلىقىم دەل يەغەمبەرلەر ھەم مۇسا ئۆزى پېشارەت قىلىپ ئېيتقانلىرىدىن باشقا نەرسە ئەمەس -	لېكىن بۇگۈنگە قەدەر خۇداجەن بەرگەن، شۇڭا مەن چىڭ تۇرۇۋاتىمەن، تۆۋەندىكىلەر بولسۇن يۇقىرىدىكىلەر بولسۇن ھەممەيەنگە كىچىك-چوڭ ھەممىسىگە كۇۋاھلىق بېرىپ كەلدىم. مەن دېگەriman يەغەمبەرلەر ۋە مۇسا ئالدىن بېشارەت قىلغان نەرسىلەردىن باشقا ئەمەس.
ACT 26:23	دېمەك، مەسەھەزەزەن ئازاب-ئوقۇبەت چېكىپ، تۇنجى بولۇپ ئۆلۈمدىن تىرىلگۈچى بولۇپ يەھۇدىيە ئەللەرگىمۇ يورۇقلۇق جاكارالايدۇ.	مەسەھەزەقىقەتتە ئازاب-ئوقۇ كۆرۈپ، تۇنجى بولۇپ ئۆلۈمدىن قايىتا كەلگەن بولۇپ، يەھۇدىلارغا ۋە بارلىق ئەللەرگە يورۇق تولۇقلادىدۇ.
ACT 26:24	ياۋلۇس بۇ ئىشلارنى سۆزلەپ، ئۆزىنى شۇنداق قوغداشتا، فېستۇس چوڭ ياۋلۇس بۇ ئىشلارنى ئېتىپ ئۆزىنى شۇنداق ئاقلاش جاۋابىنى بەرگەندە، فېستۇس يۇقىرى ئاۋاڦ بىلەن ئۇنگىغا: - ياۋلۇس، ساراڭ بولۇيىسىن! بىلىمكىنىڭ ئۆپلىكى ئەقلىڭى ئازدۇرۇپتۇ! - دېدى.	ياۋلۇس بۇ ئىشلارنى سۆزلەپ، ئۆزىنى شۇنداق قوغداشتا، فېستۇس چوڭ ياۋلۇس، سەن چېچە بولۇيىسىن! بىلىمكى ئۆپلىك بولغاچقا ئەقلىڭ ساقىتلاپ كەتكەن! دېدى.
ACT 26:25	ياۋلۇس دېدى: 'مەن ساراپ بولۇپ كەتمەيمەن، ئىي نۇنگىلەك فېستۇس، لېكىن ياۋلۇس: - ساراڭ ئەمەسمەن، ئى فېستۇس جانابىلىرى، مەن بەلكى ھەقىقەتكە ئۇيغۇن ھەم سالىقى بار سۆزلەرنى جار قىلىمەن.	ياۋلۇس دېدى: 'مەن ساراپ بولۇپ كەتمەيمەن، ئىي نۇنگىلەك فېستۇس، بەلكى ھەقىقەت بىلەن ساقلىقى بار سۆزلەرنى ئېتقانىمەن،
ACT 26:26	چۈنكى ئاڭرىپىا ئالىلىرىنىڭ بۇ ئىشلاردىن خەۋەر بار، مەن ئۇنىڭغا يۈرەكلىك بىلەن ئۇچۇق سۆزلەۋاتىمەن، چۈنكى بۇ ئىشلارنىڭ ھېچقايسىسىنىڭ ئۇنىڭدىن يوشۇرۇن ئەمەسلىكىگە ئىشىنىمەن. چۈنكى بۇ ئىش بولۇڭ-يۇچقاقلاردا قىلىنغان ئەمەس!	ئاڭرىپىا، بۇ ئىشلار سىزگە جاھان-جاھان بىلىنغان، مەن سىزگە تولا ئاچق سۆزلەپ تۇرۇمەن، چۈنكى بۇلارنىڭ ھېچ بىرى سىزدىن يوشۇرۇن ئەمەسلىكىگە ئىشىنىمەن، چۈنكى بۇ ئىش ئاشكارا قىلىنغان، يوشۇرۇن جايىدا ئەمەس!
ACT 26:27	- ئىي ئاڭرىپىا ئالىلىرى، ئۆزلىرى يەغەمبەرلەرنىڭ ئېيتقانلىرىغا ئىشىنىمەدلە؟ مەن ئىشىنىدىغانلىقلەرنى بىلەمەن! - دېدى.	ئىي ئاڭرىپىا، يەغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرىگە ئىشىنىسىڭ ئىشىنىدىغانلىقلەرنى تولا بىلەمەن!
ACT 26:28	ئاڭرىپىا ياۋلۇسقا: - سەن مېنى مۇشۇنچىلىك قىسىقىغىنا ۋاقتىدا خرىستىنان بولۇشقا قاپىل قىلىماقچىمۇسەن؟ - دېدى.	ئاڭرىپىا ياۋلۇسقا: 'سەن مېنى بۇ قىسىقا ۋاقتىدا خرىستىيان قىلىپ كۆتۈرەمەسەن؟' دېدى.
ACT 26:29	ياۋلۇس: - مەلى قىسىقا ۋاقتى ئىجىدە ياكى ئۇرۇن ۋاقتىتا بولسۇن،	ياۋلۇس: خۇدا تەرەپتىن تىلەيمەنكى، قىسىقا ۋاقتىتا ياكى ئۇرۇن ۋاقتىتا،

Reference	Before	After
ACT 26:30	يەقهەت ئۆزلىرىنىڭ ئەمەس، بەلكى بۇگۇن سۆزۈمىنى ئاڭلىغۇچىلارنىڭ ھەممىسى ماڭا ئوخشاش بولغا يەقهەت مەندىكى زەنجىرلەر سىلەردى بۇلمىسىۇن!) دەپ خۇدادىن تىلەيمەن، – دېدى.	سلەر بىلەن بۇگۇن مەنمىزنى ئاڭلاۋاتقان ھەممىسى مەنمۇشۇنداق بۇلۇڭلار (بىراق مەندىكى زەنجىرلەر سىلەرگە يوق بولسۇن!), دېدى.
ACT 26:31	شۇنىڭ بىلەن ئاڭرىپپا خان، شۇنداقلا ۋالىي، بەرنىكى ۋە ئۇلار بىلەن بىلە ئولتۇرغانلار ئۇرۇنلىرىدىن تۇرۇپ،	ئاندىن ئاڭرىپپا خان، ھاكم، بەرنىكى ۋە ئۇلار بىلەن بىلە ئولتۇرغانلار ئۇرۇنىدىن تۇرۇپ كەتتى.
ACT 26:32	زالدىن چقىي، بىر-بىرىگە: – بۇ كىشىنىڭ ئۆلۈمگە ياكى تۈرمىگە سولاشقا تېگىشلىك ھېچىر جىنaiتىن يوق ئىكەن! – دېپىشتى.	ئۇلار زالدىن چقىي، بىر-بىرىگە: «بۇ كىشىنىڭ ئۆلۈم ياكى تۈرمە ئۈچۈن ھېچ خاتالىقى يوق! دەپ دېدى.
ACT 27:1	ئاڭرىپپا پېستۇسقا: – بۇ نادىم قەيىسەرگە مۇراجىھەت قىلىمغافان بولسا، قويوۇپ بېرىلسە بولىدىكە تۇق! – دېدى.	ئاغربىپا پېستۇسقا: «بۇ كىشى قەيىسەرگە تەلەپ قىلىمغافاندا، قويۇپ بەرگەندە بولاتى!» دېدى.
ACT 27:2	بىز ئادىرامىتتىئۇنىڭ بىر كېمىسگە چىقتوق. كېمە ئاسىيا ئۆلکىسىنىڭ دېڭىز بولىرىدىكى شەھەرلەرگە باراتتى. تېسالونىكا شەھىرىدىن بولغان ماكىدونىيەلىك، ئارستارخۇس ئىسىملەك بىر كىشى بىز بىلەن ھەمسەپەر بولدى.	بىز ئادىرامىتتىئۇم دىن كەلگەن بىر كېمىگە ئۆستىگە چىقتۇق. كېمە ئاسىيا رايونىنىڭ دېڭىز بويىدىكى شەھەرلەرگە بارىپ كەتتى. تېسالونىكا شەھىرىدىن بولغان بىر ماكىدونىيەلىك، ئارستارخۇس دېگەن كىشى بىز بىلەن بىرگە سەپەر قىلدى.
ACT 27:3	بىز زىنۇغا پېتىپ باردۇق. يۇلىيۇس ياؤلۇسقا ياقتۇرۇپ، شۇ يەردىكى ئەتسىسى بىز زىدون شەھىرىگە پېتىپ كەلدۇق. يۇلىيۇس ياؤلۇسقا كەچىلىك قىلىپ، شۇ يەردىكى دوست-بۇرادەرلەرنىڭ يېنىغا بېرىپ ئۇلارنىڭ غەمخورلىقىنى قوبۇل قىلىشغا رۇخسەت قىلى.	ئەتە بىز زىنۇغا پېتىپ باردۇق. يۇلىيۇس ياؤلۇسقا ياقتۇرۇپ، شۇ يەردىكى ئەتسىسى دوستلىرىنى كۆرۈپ، ئۇلارنىڭ قوللىقىنى قوبۇل قىلىشغا رۇخسەت بەردى.
ACT 27:4	بىز ئۇ يەردەن يەنە دېڭىزغا چىقتۇق. شاماللار قېرىشقا نەتكەن دەلدا تەرىپى تەرىپىمىزدىن چىققانلىقى ئۇچۇن سىپرۇس ئارىلىنىڭ شامالغا دالدا تەرىپى بىلەن ماكىدۇق.	بىز ئۇ جايىدىن قايتا دېڭىزگە كەتتۇق. شاماللار بىزگە قارشى كېلىپ تۇرغاچقا، سىپرۇسنىڭ شامال بازاققىق تەرىپىنى يۈرۈپ باردۇق.
ACT 27:5	كىلىكىيە ۋە يامفلىيە ئۆلكلەرنىڭ ئۇدۇلىدىكى دېڭىزدىن ئۆتۈپ، لىكىيە ئۆلکىسىدىكى مىرا شەھىرىگە كەلدۇق.	بىز كىلىكىيە ۋە يامفلىيە ئۆلكلەرنىڭ ياقتىك دېڭىزنى كەچىپ كەتتىق، لىكىيە ئۆلکىسىدىكى مىرا شەھىرىگە بارىقا.
ACT 27:6	شۇ يەردە يۈزبېشى ئىسکەنەرەپىيە شەھىرىدىكى ئىتالىيەگە بارىدىغان باشقا بىر كېمىنى تېپىپ، بىزنى ئۇنىڭغا چىقىرىپ قويىدى.	شۇ جايىدا يۈزبېشى ئىسکەنەرەپىيەدىكى بىر كېمىنى تايقان، ئۇ كېمە ئىتالىيىگە كېتىۋاتقان، بىزنى ئۇ كېمىگە چىقارغان.
ACT 27:7	دېڭىزدا كۆپ كۈنلەر ناھايىت ئاستا مېڭىپ، تەسىلىكتە كىندىوس شەھىرىنىڭ ئۇدۇلۇغا كەلدۇق. شامال مىڭىش يۆنلىشىمىزنى توسوغاجقا، كرېت ئارىلىنىڭ شامالدىن دالدا تەرىپى بىلەن مېڭىپ، سالمونىي بېرىم ئارىلىدىن ئۆتۈپ،	دېڭىزدە كۆپ كۈنلەر بىز ئاستا سەپەر قىلىپ، كىندىوس شەھىرىنىڭ پېقىننەغا كەلدۇق. شامال بىزنىڭ يولىمىزنى توسقاندا، كېت ئارىلىنىڭ شامالدىن قوغىدالغان تەرىپىدىن يۈرۈپ، سالمونىي جايىدىن ئۆتۈپ كەتتۇق.
ACT 27:8	دېڭىزدا تەسىلىكتە ئىلگىرلەپ قىرغاقنى بويلاپ، لاسپىا شەھىرىگە يېقىن بۇلغان «گۆزەل ئارامگاھ» دەپ ئاتىلىدىغان بىر يەرگە كەلدۇق.	دېڭىز بويى بويلاپ كۆچ بىلەن ئالغا كەتتۇق، لاسپىا شەھىرىگە يېقىن بۇلغان «گۆزەل ئارامجاي' دەپ ئاتالغان بىر جايىدا بارىقا.
ACT 27:9	سەپەر بىلەن خېلى ۋاقتىلار ئۆتۈپ، روزا كۇنى ئاللىقاچان ئۆتكەن بولغاچقا، دېڭىزدا سەپەر قىلىش خەرلەك ئىدى. شۇڭا ياؤلۇس كۆچچىلىككە نهسەھەت قىلىپ:	سەپەر كۆپ ۋاقتى ئۆتۈپ كەتتى، كەششۈرۈش كۇنى ئاللىقاچان ئۆتۈپ كەنگەن بولغاچقا، دېڭىزدا يۈرۈش خەرلەك، ياؤلۇس شۇڭا خەلقە تەكلىپ بەردى:
ACT 27:10	– بۇرادەرلەر، بۇ سەپەر زور ئەيەت بىلەن چوڭ زىيان بىلەن ئاخىرىلىشىدۇ دەپ تۆگەيدىغا لىلىقىنى كۆرۈۋاتىمەن؛ مال ۋە كېمىدىن مەھرۇم بولۇلا قالماي، سەپەر ئۆز جىنىمىزغىمە زامىن بولىدۇ! – دەپ ئاڭاھلاندۇرىدى.	ئەرلەر، بۇ سەپەر زور ئەيەت بىلەن چوڭ زىيان بىلەن ئاخىرىلىشىدۇ دەپ كۆرۈپ تۇرۇپتىم؛ مال ۋە كېمىنى يوقاپىلا قالماي، بىزنىڭ ھاياتىمىزغا خەۋەپ بارى:

Reference	Before	After
ACT 27:11	بیراق یۆزبىشى بولسا پاولۇنىڭ سۆزىگە ئىشەنەمەي، كېمە باشلىقى بىلەن كېمە ئىگىسىنىڭ سۆزىگە ئىشەندى.	ئەمما يۈزباش ياولنىڭ دېگەنلىرىگە ئىشەنەمەيتى، كېمە باشچىسى بىلەن كېمە ئىگىسىنىڭ دېگەنلىرىگە ئىشىنىپ قالدى.
ACT 27:12	ئۇنىڭ ئۆستىگە، بۇ يۈرتمۇ قىشلاشقا مۇۋاپىق جاي بولمىغاقا، كۆيچىلىك يەنە دېڭىغا چىقىپ، مۇمكىنچەدەر فېنىكس شەھىرىگە پېتىپ بېرىپ، شۇ يەردە قىشلاشنى قوۋۇھەتلىدى. فېنىكس بولسا كېرت ئارىلىدىكى بىر دېڭىز يورتى بولۇپ، بىر تەرىپى غەربىي شىمالغا قارايتتى.	بۇ يۈرەت قىشلاشقا ياقتۇرماتىنى، شۇڭا كۆپ كىشىلەر دېڭىزغا قايتا جىقىپ، مۇمكىن بولسا فېنىكس شەھىرىگە بارىپ، شۇ يەردە قىشلاشنى ئويلىدى. فېنىكس كېرت ئارىلىدىكى بىر دېڭىز يورتى بولۇپ، بىر تەرىپ غەربىي جەنۇبقا ۋە باشقا تەرىپ غەربىي شىمالغا قارايدۇ.
ACT 27:13	جەنۇبىتىن يىلدىماق شامال چىقىتى، كۆيچىلىك نىشانىمىزغا بېتەيلik دەپ، جەنۇبىتىن مەين شامال چىقۇياتاتى، كۆيچىلىك نىشانىمىزغا بېتىدىغان بولۇق دەپ، لەڭگەرنى ئېلىپتىپ، كېمىنى كېرت ئارىلىنىڭ قىرغىقىنى بويلاپ ھەيدەپ ماڭدى.	لەڭگەرنى كۆتۈرۈپ، كېمىنى كېرت ئارىلىنىڭ سەھىلى بويىدا سۈرۈپ ماڭدى.
ACT 27:14	لېكىن ئۇزۇن ئۆزىمەي، ئارالدىن قاتىققى «شەرقىي شىمالدىن كەلگۈچى» دەپ ئانىلىدىغان ئەشەددىي قارا بوران چىقىپ كەتتى.	لېكىن ئۇزۇن ئۆزۈن ئۆتىمەي، شەرقىي شىمالدىن كەلگەن كاتتا بوران چىقىپ كەتتى.
ACT 27:15	كېمە بۇرانىنىڭ قاماڭلىقىدا قالغاچقا، ئۇنى شامالغا يۈزلەندۈرەلمەي، بۇرانىنىڭ مەيلىچە مېڭىشىغا قويۇپ بەردىق.	كېمە بۇراناغا تۈركىنىڭ، شامالغا يۈز قويالىمدۇق، شۇڭا بۇرانىنىڭ مېڭىش بويىچە ئالغا سۈرۈلدۈك.
ACT 27:16-17	كلاۋدا دېگەن كېچىك بىر ئارالنىڭ شامالغا دالدا تەرىپىگە ئۆتۈپبىس، قولواقنى كېمىگە چىقىرىۋېلىپ، ئارانلا ئۇنى ساقلاپ قالالدىۇق. ئاندىن كېمىچىلەر كېمىنى ئارغا مىچىلەر بىلەن سىرىتىدىنى ئوراپ باغلىۋالدى. كېمىنىڭ سىرىتىس دەپ ئاتالغان دېڭىز ئاستىدىكى تاش-قۇم دۆۋىلىرىگە قېقلىپ يېتىپ قېلىشىدىن قورقۇپ، تورمۇز لەڭگەرلىرىنى چۈشۈرۈپ، كېمىنى شامالنىڭ ھەيدىشىگە قويۇپ بەردى.	كلاۋدا ئارالنىڭ شامال تەھىيدىن قوغلانغان جايىدىن ئۆتۈپ كەتتۈق، كېچىك قايىقىنى كېمىگە سوارتۇق ھەمەدە مۇقۇملاشتۇردىۇق، كېيىن كېمىچىلەر كېمىنى تەرىپ-تەرىپتىن ئېپەتلىر بىلەن تۇتۇشتۇردى، سىرىتىس دېڭىز دۆۋىلىرىنىڭ تاش-قۇملىرىغا چەكتىنىپ قېلىشىتىن ئەنسىرەپ، ئەسلهكەرنى چۈشۈرۈدە كېمىنى شامال بىلەن ئالغا ئەتكەزدى.
ACT 27:18	بوران ئۆستىمىزگە شىدەتلىك سوققاچقا، ئەتتىسى مالنى دېڭىزغا تاشلاشقا باشلىدى.	بوران بىزنى قاتىققى زورلاپ كەلگەندا، كېيىنلىك كۈنى ماللارنى دېڭىزگە تاشلاشقا باشلىدى.
ACT 27:19	ئۇچىنچى كۈنده ئۇلار ئۆز قوللىرى بىلەن كېمىدىكى قورال-جاپۇرۇقلۇرىنى دېڭىزغا تاشلۇۋەتتى.	ئۇچىنچى كۈنده بىز ئۆز قوللىرىمىز بىلەن كېمىنىڭ جازدۇقلارنى دېڭىزگە سۇنۇپ تاشلىدىۇق.
ACT 27:20	كۆپ كۈنلەرگىچە يا كۈن يا يۈلتۈزلار كۆرۈنەمەي، بوران-چاپقۇن يەنلا شىدەتلىك ئۆستىمىزگە تۆختىمای سوقۇۋەرگەچە، ئاخىردا قۇتۇلۇپ قېلىش ئۆمىدىمىزىمۇ يوققا چىققاندى.	كۆپ كۈن بىون كۈن يا يۈلتۈزلار كۆرۈنمىگەن، بوران شىدەتلىك بىزگە سوقۇۋەپ تۇرغاندا، ئاخىردا قۇتۇلۇش ئۆمىدىمىز ياتمۇ يوق بولدى.
ACT 27:21	كېمىدىكى دوستلار بىر نەرسە يەمەپ كۆپ كۈن ئۆتكەندىن كېيىن، ياولۇس ئۇلارنىڭ ئارىسىدا تۇرۇپ دېدى: ئەركەملەر، سىلەر مېنىڭ سۆزىمنى قۇلماق سېلىپ كېتتىن دېڭىغا چىقماسلىقىڭلار كېرەك ئىدى. شۇنداق قىلغان بولساڭلار بۇ بالا يىئايەت ۋە زىيان-زەخەمەتلىرىگە ئۇچرىمىغان بولاتتىڭلار.	كېمىدىكى دوستلار بىر نەرسە يەمەپ كۆپ كۈن ئۆتكەندىن كېيىن، ياولۇس ئۇلارنىڭ ئارىسىدا تۇرۇپ دېدى: ئەركەملەر، سىلەر مېنىڭ سۆزىمنى كۆپ قۇلماق تۇرۇپ تۇرساڭلار، كېتتىن دېڭىغا چىقماسلىقىڭلار ياخشى ئىدى. شۇنداق قىلسائىلار، بۇ قېيىنچىلىق ۋە زىيانلارغا يولۇقماڭلار ئىدى.
ACT 27:22	لېكىن ئەمدى سىلەرنى ئەپتەتلىك بولۇشقا دەۋەت قىلىمەن. چۈنكى ئاراڭلاردا ھېچقايسىڭلار جېنىدىن ئايىرلەنلىنى يوق، يەقهت كېمىدىنلا مەھرۇم قالىسىلەر.	ئەمدى سىلەرگە دەپ بېرىمەن: جۈرەت قىلىڭلار، چۈنكى سىلەر ئارىسىدا هېچ كەم جېنىدىن ئايىرلەندۇ، يەقهت كېملا مەھرۇم بولىدۇ.
ACT 27:23	چۈنكى مەن تەۋە بولغان ۋە ئىبادەت-خېزمىتىنى قىلىپ كەلگەن خۇدانىڭ بىر يەرشتىسى تۇنۇگۇن كېچە بېننەغا كېلىپ	چۈنكى خۇدانىڭ بىر يەرشتىسى كەچە بېننەغا كەلدى، مەن ئۇنىڭ تەۋەسى، ئۇنىڭغا دائم ئىبادەت قىلىمەن
ACT 27:24	ماڭا دېدى: «يَاولۇس، قورقما! سەن قەيىسەرنىڭ ئالدىغا بارىشىڭ لازىم؛ ۋە ماڭا: «يَاولۇس، قورقما! سەن قەيىسەرنىڭ ئالدىغا بېرىپ تۇرۇشۇڭ	ماڭا دېدى: «يَاولۇس، قورقما!

Reference	Before	After
	کېرەك؛ ۋە مانا، خۇدا شايائىت قىلىپ سەن بىلەن سەلە سەيەر قىلغانلارنىڭ ھەممىسىنىڭ جېنىنى تىلىكىننىڭ ساڭى ئىجابەت قىلدى!	كۆر، خۇدا سەن بىلەن بىلە سەيەر قىلغانلارنىڭ ھەممىسىنى ساڭى سەھالەمەن قالدۇرۇپ بەردى!»
ACT 27:25	شۇنىڭ ئۆچۈن ئەي ئەيندىلەر، غەيرەتلىك بولۇڭلار؛ چۈنكى خۇداغا ئىشىنىمەن، ماڭا قانداق ئېتىلغان بولسا شۇنداق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ.	شۇڭا، ئەي دوستلار، كۈچلۈك تۇرۇڭلار! چۈنكى مەن خۇداغا ئىشىنىمەن، بىلەن ئۇ ماڭا قانداق دەپ بەرگەن بولسا، شۇنداق بولىدۇ.
ACT 27:26	بىراق بىز مەلۇم ئارالنىڭ قىرغىقىغا ئۇرۇلۇپ كېتىشىمىز مۇقەرر بولىدۇ.	بىراق، بىز بەلگىلىك بىر ئارالغا چاقنىپ قېلىشىمىز كېرەك.
ACT 27:27	سەپىرىمىزنىڭ ئون تۆتىنچى كۈنى كېچىسى، كېمە ئادىئاتىك دېڭىزدا لهىلەپ يۇرۇۋاتقان بولۇپ، تۇن نىسپىدە، كېمىچىلەر قۇرۇقلۇققا بېقىنلاب قېلىپتۇق، دەپ ئۆيلىدى.	ئۇن تۆت كۈنى كېچىسى، كېمىدە بىز ئادىئاتىك دېڭىزدا سوقۇلاپ يۈرگەنەدە، تۇن ئوتتۇرسىدا كېمىچىلەر قۇرۇقلۇققا يېقىن بولغانلىقىمىزنى ئۆيلىدى.
ACT 27:28	ئۇلار چوڭقۇرلۇقنى ئۆلچەش ئارغامچىسىنى دېڭىزغا چۈشۈرۈپ، سۇنىڭ چوڭقۇرلۇقنى ئۆلچەپ كۆرگەندى، يىگرمە غۇلاج چىقىتى. سەل ئالدىغا مېڭىپ يەنە ئۆلچۈندى، تۇن بەش غۇلاج چىقىتى.	ئۇلار دېڭىزنىڭ چوڭقۇرلۇقنى ئۆلچەش ئۆچۈن سۇغا چۈشۈرۈپ كۆردى، يىگرمە تەخمنى بولدى. بىراز ئالدىغا كېتىپ يەنە ئۆلچەپ كۆردى، ئۇن بەش تەخمنى بولدى.
ACT 27:29	ئۇلار كېمىنىڭ خادا تاشلارغا ئۇرۇلۇپ كېتىشىدىن قورقۇپ، كېمىنىڭ كەينىدىن تۆت لەڭگەرنى تاشلىۋېتىپ، تالك ئېتىشىنى تەلمۇرۇپ كۆتۈپ تۇردى.	ئۇلار كېمە تەخمنى بولدى. بىراز ئالدىغا چارىلىپ كېتىدىغانلىقىدىن قورقۇپ، كېمىنىڭ ئارقىسىدىن تۆرت ئانكىر تاشلاب، تالك كېلىپ قېلىشىنى كۆتۈپ تۇردى.
ACT 27:30	كېمىچىلەر كېمىدىن قاچماقچى بولۇپ، كېمىنىڭ ئالدىدىن لەڭگەر تاشلاش لېكىن كېمىچىلەر كېمىدىن قاچماقچى بولۇپ كېمىنىڭ بېشىدىنمۇ دەپ باهانە قىلىپ، قولقۇن دېڭىزگە چۈشۈردى.	كېمىچىلەر كېمىدىن قاچماقچى بولۇپ، كېمىنىڭ ئالدىدىن لەڭگەر تاشلاش ياخىن كېمىچىلەر كېمىدىن قاچماقچى بولۇپ كېمىنىڭ بېشىدىنمۇ دەپ باهانە قىلىپ، قولقۇن دېڭىزگە چۈشۈردى.
ACT 27:31	ياۋلۇس يۈزبىشى ۋە لەشكەرلەرگە: «ئەگەر بۇ كېمىچىلەر كېمىدا قالىمسا، سەلەر قۇتۇلمايسىلەر!» دېدى.	ياۋلۇس يۈزبىشى ۋە ئەسكەرلەرگە: «ئەگەر بۇ كېمىچىلەر كېمىدا قالىمسا، سەلەر قۇتۇلمايسىلەر!» دېدى.
ACT 27:32	بۇنىڭ بىلەن لەشكەرلەر كېمىدىكى قولۋاقنىڭ ئارغامچىلىرىنى كېسىپ، ئۇنى لەيلىتىپ قويىدى.	شۇ ۋاقتىتا ئەسكەرلەر كېمىنىڭ قايىقىنىڭ ئېپاكلىرىنى كەسىپ، ئۇنى تاشلاب قويغان.
ACT 27:33	تالك ئاتاي دېڭەندە، ياۋلۇس ھەممە يەننى بىرئاز غىزالىنىۋېلىشقا دەۋەت قىلدى. ئۇ: «سەلەر ئۇن تۆرت كۈن بويىچە كۆتۈپ تۇرۇپ ھېچ نەرسە بېمىدىڭلار، بۇنى داۋاملاشتۇرۇپ كېلىۋاتسىلەر.»	قوش چىققاندا، ياۋلۇس ھەممىسىنى بىراز بېمەك يېتىشقا چاقىردى. ئۇ: «سەلەر ئۇن تۆرت كۈن بويىچە كۆتۈپ تۇرۇپ ھېچ نەرسە بېمىدىڭلار، بۇنى داۋاملاشتۇرۇپ كېلىۋاتسىلەر.»
ACT 27:34	ئەمدى بىرئاز غىزالىنىشىڭلارنى ئۆتۈنۈمەن. چۈنكى هايات قېلىشىڭلار ئۆچۈن مۇشۇنداق قىلىشقا توغرا كېلىدۇ؛ چۈنكى ھېچقايسىڭلارنىڭ بېشىدىكى بىر تال مويىمۇ زىيانغا ئۇچرىمайдۇ! – دېدى.	هازىر بىر چاتىما يېنلىق تاماق بېڭلەڭلار. چۈنكى بۇ سەلەرنىڭ هايات قېلىشىغا زۆر يايىلىق، چۈنكى ھېچ بىرگەنلارنىڭ بېشىدىكى بىر تال موي زىيان كۆرمەيدۇ! دېدى.
ACT 27:35	بۇ سۆزنى قىلىپ بولۇپ، ئۇ قولىغا بىر يارچە نانى ئېلىپ، كۆچىلىكىنىڭ ئالدىدا خۇداغا تەشكۈزۈپ كېتىپ ئوشۇپ يېدى.	بۇ سۆزنى ئېتىپ بولغاندا، ئۇ بىر يارچە نانى قولىغا ئالدى، بارلىقلارنىڭ قوشالغاندا تەڭرىگە رەھمەت ئېتىپ، ئۇنى سۆكۈپ يېدى.
ACT 27:36	شۇنىڭ بىلەن ھەممە يەن غەيرەتلەنىپ غىزالىنىشقا باشلىدى	شۇ ۋاقتىتا ھەممەسى گۈرۈلدەپ تاماق يېيىشقا كېرىشىپ قالدى
ACT 27:37	(كېمىدە بىز جەمئى ئىككى يۇز يەتمىش ئالته كىشى ئىدۇق).	كېمىدا بىز تولا 276 كىشى بار ئىدق.
ACT 27:38	ھەممە يەلەن قورساقلارنىنى توقلۇغاندىن كېپىن، كېمىنى يېنىكلىتىش ئۆچۈن، كېمىدىكى بۇغىدا ئەتكەنلىك ئۆچۈن،	ئۇلار يېتەرلىك تاماق يېگاندىن كېپىن، كېمىنى يېنىك قىلىش ئۆچۈن، كېمىدىكى بۇغىدا دېڭىزگە تاشلاب تاشلىدى.
ACT 27:39	تالك ئاتقاندا، كېمىچىلەر قۇرۇقلۇقنى بىلىپ بولىمىدى. لېكىن بىر قۇملۇق ئۇنىڭدىكى بىر قۇملۇق قولتۇقنى بايقاپ، كېمىنى بىر ئامال قىلىپ شۇ يەردە ئۇرۇلدۇرۇپ قۇرۇقلۇققا چىقارماقچى بولدى.	تالك چىققاندا، كېمىچىلەر قۇرۇقلۇقنى بىلىپ بولىمىدى. لېكىن بىر قۇملۇق سووغۇقنى كۆرۈپ، كېمىنى شۇ يەردە تاشلاشتۇرۇپ، قۇرۇقلۇققا چىقىشقا ھەركەت قىلدى.
ACT 27:40	ئۇلار ئالدى بىلەن لەڭگەرلەرنى يوشۇپتىپ، ئۇلارنى دېڭىزغا تاشلىۋەتتى.	ئۇلار ئالدى بىلەن لەڭگەرلەرنى بىرىپ تاشلاب، ئۇلارنى دېڭىزگە سۇيۇپ

Reference	Before	After
	شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتتا، كېمىنىڭ ئىككى يۇنىلىش يالقىنىڭ باغلىرىنى چۈشۈرۈپ تاشلىدى. كېيىن كېمىنىڭ يەلكەننى شامالغا كۆتۈرۈپ، كېمىنى بوشىتىپ، ئۇلارنى چۈشۈرۈفەتتى. ئاندىن كېمىنىڭ بېشىدىكى يەلكەننى شامالغا چىقىرىپ، كېمىنى قۇمۇلۇقنىڭ قىرغىقىغا قارتىپ ماڭدۇردى.	كەتنى. شۇ ۋاقتتا كېمىنىڭ يالقىنىڭ باغلىرىنى بوشىتىپ، ئۇلارنى چۈشۈرۈپ تاشلىدى. كېيىن كېمىنىڭ يەلكەننى شامالغا كۆتۈرۈپ، كېمىنى بوشىتىپ، ئۇلارنى چۈشۈرۈفەتتى. ئاندىن كېمىنىڭ بېشىدىكى يەلكەننى قۇمۇلۇق قىرغىقىقا قارتىپ يۈرگۈزۈپ كەتنى.
ACT 27:41	هازىر ئىككى سۇ بېقىمى قوشۇلغان جايغا كىرىپ كەتنى، كېمەنى ساحلىققا ئەمدى ئىككى ئېقىم بىر-بىرىگە ئۇجا راشقان بەرگە كىرىپ قىلىپ، ئۇلار كېمىنى قىراقا سوقتۇرۇۋالدى؛ كېمىنىڭ بېشى دېڭىز تېگىگە ئۇرۇلۇپ بېتىپ، مىدىرىلىماي قالدى، لېكىن كېمىنىڭ ئارقا تەربىي دولقۇنلارنىڭ زەرسىسى بىلەن چۈۋۇلۇپ كېتىشكە باشلىدى.	هازىر ئىككى سۇ بېقىمى قوشۇلغان جايغا كىرىپ كەتنى، كېمەنى ساحلىققا ئەمدى ئىككى ئېقىم بىر-بىرىگە ئۇجا راشقان بەرگە كىرىپ قىلىپ، ئۇلار تەكشەپ تاشلىدى؛ كېمىنىڭ بېشى دېڭىز تەرەپكە چاقىنىپ تۇرۇپ قالدى، ھەركەتسىز بولۇپ قالدى، بىراق ئارقا قىسىمى دولقۇنلارنىڭ كۈچلىك زەرسىسى بىلەن پارچىلىنىپ كەتىشكە باشلىدى.
ACT 27:42	لەشكەرلەر مەھبۇسلارنىڭ سۇغا سەكرەپ قېچىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۆچۈن، ھەممىسىنى ئۆلتۈرۈۋەتمەكچى بولدى.	لەشكەرلەر مەھبۇسلار سۇغا چۈشۈپ قېچىپ كېتىشتن قاچۇرۇش ئۆچۈن، ھەممىسىنى ئۆلتۈرۈپ تاشلاشنى ئوپىلىدى.
ACT 27:43	لېكىن يۈزبېشى ياؤلۇسنى قۇتقۇزۇشنى خالغان بولۇپ، لەشكەرلەرنىڭ بىلىدىغانلارنىڭ سۇغا چۈشۈپ قىرغىقىقا چىقىشنى،	ئەمما يۈزبەشى ياؤلۇزنى قۇتقۇزۇغۇچى بولۇپ، لەشكەرلەرنىڭ بۇنداق قىلىشىغا يول قويىدى. ئۇ ئالدى بىلەن سۇ ئۆزۈشنى قىرغىقىقا چىقىپ كېلىشىنى ئەم قىلدى،
ACT 27:44	قالغانلارنىڭ بەزىسى تاختا ئارقىلىق، بەزىسى كېمىنىڭ پارچىلىرى ئارقىلىق قالغانلارنىڭ بەزىلىرىنى تاختايالارغا، بەزىلىرىنى كېمىنىڭ چۈۋۇلۇپ كەتكەن پارچىلىرىغا ئېسلىپ، قىرغىقىقا چىقىشنى بۇيرۇدۇ. شۇنداق بولدىكى، ھەممەپىلەن قۇتۇلۇپ ساق-سالامەت قۇرۇقلۇققا چىقتى.	قالغانلارنىڭ بەزىسى تاختا ئارقىلىق، بەزىسى كېمىنىڭ پارچىلىرى ئارقىلىق تۇتۇنىپ، قىرغىقىقا چىقتى. شۇنداق بولۇپ، ھەممىسى ساق-سالامەت قۇرۇقلۇققا یېتىپ كەتنى.
ACT 28:1	بىز قۇتۇلۇپ ساق-سالامەت قىرغىقاندا چىققاندىن كېيىن، ئۇ ئارالنىڭ مالتا دەپ دەپ ئاتىلىدىغانلىقىنى بىلدۈق.	بىز قۇتۇلۇپ ساق-سالامەت قىرغىقاندا چىققاندا، ئۇ ئارال مالتا دەپ ئاتىلىدىغانلىقىنى بىلىپ قالدۇق.
ACT 28:2	يەرلىك خەلق بىزگە زۆر مېھرىبان بولۇپ كۆرسەتتى؛ چۈنكى يامغۇر ياغىپ يەرلىك خەلق بىزگە ئىنتايىن مېھرىسانلىق بىلەن مۇئامىلە قىلدى؛ چۈنكى ئۇ چاغدا يامغۇر بېغىپ، ھاوا سوغۇق بولغاچقا، ئۇلار گۈلخان يېقىپ بىزنى كۆتۈۋالدى.	تاشلىنىۋاتقان ۋاقتتا ھاوا سوغۇق بولغاچقا، ئۇلار ئوج يېقىپ بىزنى ياخاڭلا كۆتۈۋالدى.
ACT 28:3	ياؤلۇس بىر باغلام ئوتۇن تېرىپ كېلىپ ئوتقا تاشلىۋىدى، ئىسىسىنى ئېتىپ ئېتىلىپ چىققان بىر زەھەرلىك يىلان ئۇنىڭ قولىنى چىشلىگىنچە چاپلىشىۋالدى.	ياؤلۇس بىر توب يالغان توپلاپ ئوتقا قويۇپ تاشلىدى، ئىسىسى ئېتىپ چىققان بىر زەھەرلىك يىلان ئۇنىڭ قولىغا چاپلىشىپ قالدى.
ACT 28:4	شۇ يەرلىكلەر ياؤلۇسنىڭ قولىغا يېپىشىپ تۇرغان يىلاننى كۆرۈپ، بىر-بىرىگە: «بۇ بىرىگە - بۇ ئادەم چوقۇم بىر قاتىل ئىكەن! دېڭىزدىن قۇتۇلۇپ چىققان بولسىمۇ، «ئادىللىق» ئۇنىڭ تىرىك قىلىشىغا يول قويىدى، - دېپىشتى.	ئۇ يەرلىكلەر ياؤلۇسنىڭ قولىدا يىلان تۇتۇۋاتقاننى كۆرۈپ، بىر-بىرىگە: «بۇ كىشى چوقۇم قاتىل بولۇش كە! epeke دېڭىزدىن قۇتۇلغان بولسىمۇ، ئادىللىق ئۇنى تىرىك قالدۇرمایدۇ» دېدى.
ACT 28:5	لېكىن ياؤلۇس يىلاننى ئوت ئىچىگە سلىكىپ تاشلىدى، ئۆزىگە ھېچ نەرسە لېكىن ياؤلۇس يىلاننى ئوت ئىچىگە سلىكىپ ئاتى، ئۆزى بولسا بېچقانداق زەخمى يېمىدى.	لېكىن ياؤلۇس يىلاننى ئوت ئىچىگە سلىكىپ تاشلىدى، ئۆزىگە ھېچ نەرسە لېكىن ياؤلۇس يىلاننى ئوت ئىچىگە سلىكىپ ئاتى، ئۆزى بولسا بولمىدى.
ACT 28:6	خەلق ئۇنىڭغا بەدىنى ئىشىشىپ كېتىدۇ ياكى ئۇ تۇيۇقسىز يېقىلىپ ئۆلددۇ دەپ قاراپ تۇراتى. لېكىن ئۆزۈن واقۇت قاراپ تۇرۇپ، ئۇنىڭدا هېچقانداق بنورمال ھالەتتىڭ بولغانىلىقىنى كۆرۈپ، ئۆيلەغىندىن يېنىپ: - بۇ بىر ئىلاھ بولسا كېرەك! - دېپىشتى.	خەلق ئۇنىڭغا بەدىنى قىزىقىپ كېتىدۇ ياكى تۇيۇقسىز يېقىلىپ ئۆلددۇ دەپ كۇنۇپ تۇراتى. لېكىن بەزى ۋاقت كۆتۈپ كۆرگەندىن كېيىن، ئۇنىڭغا ھېچ نەرسە بولمىغاندا، يېكىر تەۋەنگە ئۆزگەرتىپ: «ئۇ بىر خۇدا بولۇشى كېرەك!» دېدى.
ACT 28:7	ئۇ جاي تەرەپلىرىدىكى يەرده، ئارال باشلىقى (يۇبلىيۇس دەپ ئاتالغان)نىڭ ئۇ يەرنىڭ ئەترابىدىكى يۈرۇتتا، ئارال باشلىقى (يۇبلىيۇس دەپ ئاتالغان)نىڭ بىر نەچە پائىلى بار ئىدى. ئۇ بىزنى ئۆيگە ئېلىپ كەتنى ۋە ئوج كون بويىچە بىرئەنچە يەر-ئېتىزلىرى بار ئىدى. ئۇ بىزنى ئۆيگە باشلاپ، ئوج كون قىزغىن مېھمان قىلىپ كۆتتى.	ئۇ ۋاقتتا، يۇبلىيۇسنىڭ ئاتىسى قىزىتمىما ۋە تولغاق بىلەن ياتقان. ياؤلۇس ئۇ چاغدا شۇنداق بولدىكى، يۇبلىيۇسنىڭ ئاتىسىنىڭ قىزىتمىسى ئۆرلەپ، تولغاق بولۇپ يېتىپ قالغانىكەن. ياؤلۇس ئۇنىڭ بېنغا كىرىپ، دۇئا قىلىپ ئۆستىگە قولىنى تەگكۈزۈپ، ئۇنى ساقاچىتىپ قويىدى.
ACT 28:8		كىرىپ، دۇئا قىلىپ قولىنى قويۇپ، ئۇنى ساقلاپ قالدى.

Reference	Before	After
ACT 28:9	شۇنىڭدىن كېيىن ئارالدىكى قالغان كېسەللەرنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ساقايىتلىدى.	شۇدىن كېيىن، ئارالدىكى قالغان كېسەللەرنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ساقايىتلىپ كەتتى.
ACT 28:10	ئۇلار بىزنىڭ ھۆرمىتىمىزگە نۇرغۇن سوۋاًغاتلارنى بېغىشلىغان بولۇپ، ئاخىردا بۇ يەردىن يەنە بولغا چىققان ۋاقتىمىزدا، بىزنى بولغا لازىملىق نەرسە-كېرىھكەلەر بىلەن تەمىنلىدى.	ئۇلار بىزنى قەدىرلەپ كۆپ سەۋەپلىككەلەر بەرگەن، بۇ جايدىن بولغا چىققان ئۇلار بىزنى بول ئۇچۇن زورۇر كېرىھكەلەر بىلەن تولۇقلاشتۇرغان.
ACT 28:11	مالتا ئاربىلدا ئىسکەندەرىيەدەن كەلگەن، بېشىغا «ساماًؤىي قوشكىزەك» ئىلاھىلىرىنىڭ نەقىشلىرى ئويۇلغان بىر كېمە قىشلىغانىدى. ئارالدا ئۈچ ئاي تۇرغاندىن كېيىن، بىز بۇ كېمە بىلەن بولغا چىقتۇق.	مالتا تەرەپتە قىشلىغان بىر كېمە بىلەن، بىز ئۈچ ئايىدىن كېيىن بولغا سەھل چىقتۇق. بۇ كېمە ئىسکەندەرىيەدەن كەلگەن ۋە بېشىدا قوش قوشقان ئىلاھىلارنىڭ رەسمىلىرى بار.
ACT 28:12	سراکوزا شەھىرىگە كېلىپ، ئۇ يەردە ئۈچ كۇن تۇردوق.	سراکوزا شەھىرىگە بارغاندا، ئۇ يەردە ئۈچ كۇن قالدوق.
ACT 28:13	ئاندىن ئايلىنىپ مېڭىپ، ئىتالىيەدىكى رېگىيۇم شەھىرىگە كەلدۈق. ئەتسى شامال يۇنىلىشى ئۆزگەرلىپ چەنۇبتنىن چىقىشى بىلەن، ئىككىنچى كۇنى يۇتىئولى شەھىرىگە بېتىپ كەلدۈق.	كەين يەلكەن بىلەن كەتىپ، رېگىيۇم شەھىرىگە باردوق. كەين جەنۇب شامال چىققاندا، ئىككىنچى كۇنى يۇتىئولى شەھىرىگە بېتىپ كەلدۈق.
ACT 28:14	ئۇ يەردە بىر نەچە قېرىنداشلارنى تايىتۇق، ئۇلارنىڭ ئۆتۈنۈشلىرى بىلەن بىز ئۇندىگەنلىكى ئۇچۇن، بىز ئۇلار بىلەن بىر ھەپتە قالدوق. شۇنداقتا بىز رىمغا ئۇلاردا بىر ھەپتە تۇردوق. شۇنداق قىلىپ بىز رىم شەھىرىگە بېتىپ كەلدۈق.	ئۇ جايدا بەزى قېرىنداشلارنى تېپتۇق، ئۇلار بىزگە بىر ھەپتە قېلىشىمىزنى يېتىپ كەلدۈق.
ACT 28:15	كېلىۋاتقانلىقىمىزدىن خەۋەر تايىقان شۇ يەردىكى قېرىنداشلار بىزنى قارشى ئېلىش ئۇچۇن شەھەردىن چىقىپ ھەتتا «ئايپىيۇس بازىرى» غىچە، بازىلىرى ئۆچ سارايى» غىچە كەلگەندى. ياۋلۇس ئۇلارنى كۆرگەندە، خۇداغا رەھمەت ئېتىپ، غەيرەتلەندى.	بىزنىڭ كېلىپ قالغانلىقىمىزنى ئاڭلۇغان شۇ يەلىك قېرىنداشلار، بىزنى قارشى ئېلىش ئۇچۇن شەھەردىن چىقىپ كەتتى، بەزلىرى «ئايپىيۇس بازىرى» غىچە، باشقىلىرى «ئۆچ سارايى» غىچە كەلدى. ياۋلۇس ئۇلارنى كۆرگەندە، خۇداغا رەھمەت دەپ، كۈچلەنگەن.
ACT 28:16	رىم شەھىرىگە كىرگىنىمىزدە، يۈزبېشى مەھبۇسلارنى ئوردا قاراۋۇل بېگىگە تايىشۇردى؛ لېكىن ياۋلۇسنىڭ بىرلا كۆزەتكۈچى لەشكەر بىلەن بىر ئۆيىدە ئايىرىم تۇرۇشقا بىراق ياۋلۇس يەقەت بىر ئەسکەر بىلەن بىر ئۆيىدە ئۆزى ئايىرىم تۇرۇشقا سەجازەت بېرىلىدى.	بىز رىمغا كېرگەندە، يۈزبېشى مەھبۇسلارنى قاراۋۇل باشلىقىغا تايىشۇردى؛ بىراق ياۋلۇس يەقەت بىر ئەسکەر بىلەن بىر ئۆيىدە ئۆزى ئايىرىم تۇرۇشقا سەجازەت بېرىلىدى.
ACT 28:17	ئۆچ كۇندىن كېيىن، ئۇ يەردىكى يەھۇدىپىلارنىڭ كاتتۇشاشلىرىنى ئۆزى بىلەن كۆرۈشۈشكە چاقىرىدى. ئۇلار جەم بولغاندا، ئۇ مۇنداق دېدى:- قېرىنداشلار! مەن خەلقىمىزگە ياكى ئاتا-بۇۋا ئادەتلىرىگە قارشى هېچ نەرسە قىلمىغان بولسا مامۇ، يېرۇساپىمدا ئادەتلىرىگە قارشى ھېچقانداق ئىش قىلىغان بولسا مامۇ، يېرۇساپىمدا تۇرغىنىمدا تۇتقۇن قىلىنىپ رىملقىلارنىڭ قولغا تايىشۇرۇلۇم.	ئۆچ كۇن ئۆتكەندىن كېيىن، ئۇ يەردىكى يەھۇدىپىلار باشلىقلرىنى كۆرۈشكە چاقىرىدى. ئۇلار تۆپلىنىپ كەلگەندە، ئۇ دېدى: «قېرىنداشلار، مەن خەلقىمىزگە ياكى ئاتا-بۇۋا ئادەتلىرىگە قارشى هېچ نەرسە قىلمىغان بولسا مامۇ، يېرۇساپىمدا تۇنلۇپ، رىملقىلارغا بېرىپ تاشلاندىم،
ACT 28:18	رىملقىلار مېنى سوراقدا تارىتىپ، مەندە ئۆلۈم جازاسغا مەھكۈم قىلغۇدەك بىرەر جىنaiيەت بولمىغايقا، مېنى قويۇۋەتمە كچى بولدى.	رىملقىلار مېنى تەكشۈرگەندىن كېيىن، مەنمۇ ئۆلۈم جازاس ئۇچۇن ھېچقانداق جىنaiيەت يوق دەپ بېلىپ، مېنى قويۇۋېتىش نىيەت قىلىدى.
ACT 28:19	لېكىن يەھۇدىپىلار بۇنىڭغا قارشىلىق بىلدۈرگەچكە، قەيسەرگە مۇراجىئەت قىلىشقا مەجبۇر بولۇمۇ. بۇلارنى دېگىنىم بىلەن، بۇ مېنىڭ ئۆز خەلقىم ئۆستىدىن شىكايتىم بار دېگەنلىكىم ئەمەس.	لېكىن يەھۇدىپىلار بۇنى قارشى چىققاندا، مەن قەيسەرگە ئاپىل قىلىشقا مەجبۇر بولۇمۇ. بۇنى دەپ، مېنىڭ ئۆز خەلقىمىغا قارشى ھېچقانداق شىكايت بار ئەمەس.
ACT 28:20	ئۇ سەۋەپ بولغاچقا، مەن سىلەر بىلەن كۆرۈشۈپ، بۇ ھەقتە گەپ قىلىش شۇ سەۋەتتىن مەن سىلەر بىلەن يۇز كۆرۈشۈش ۋە بۇ ھەقتە سىلەرگە باغلىنىشنىڭ سەۋەپى دەل ئىسرائىلنىڭ كۆتكەن ئۆمىدىدۇر.	ئۇچۇن سىلەرنى بۇ يەرگە چاقىرىدىم، چۈنكى بۇ زەنجر بىلەن باغانغا نەقىنلىقىم، ئېتىش ئۇچۇن سىلەرنى بۇ يەرگە چاقىرىدىم. چۈنكى بۇ زەنجر بىلەن ئۆسرايلىنىڭ كۆتكەن ئۆمىدىدۇر.
ACT 28:21	ئۇلار ياۋلۇسقا:- بىز بولساق يەھۇدىيەدەن سەن توغرۇلۇق خەت ئالمىدۇق، ياكى ئۇ يەردىن كەلگەن قېرىنداشلارنىڭ ھېچقايسىسىمۇ سەن توغرۇلۇق بىرەر يامان خەۋەر ئەكلىمىدى ياكى يامان گېپىڭنى قىلىمىدى.	ئۇلار ياۋلۇسقا دېدى: «بىز يەھۇدىيەدەن سەن ھەققىدە هېچ خەت ئالغان ئەمەس، شۇ جەركەتكەن كەلگەن قېرىنداشلارنىڭ ھېچ بىرى سەن توغرۇلۇق يامان خەۋەر ئېتىپ ياكى يامان گەپ قىلىمىغان،

Reference	Before	After
ACT 28:22	لېكىن سېنىڭ يېكىلىرىڭىنى ئاڭلاپ كۆرمەكچىمىز. چۈنكى بۇ گۈرۈپيا ھەر كىشىلەرنىڭ سەن تەۋە بولغان بۇ مەزھەپكە قارشى سۆزلەۋاتقانلىقىدىن خەۋىرىمىز بار! – دېبىشتى.	لېكىن سېنىڭ قاراشلىرىڭىنى ئاڭلاپ كۆرمەكچىمىز. چۈنكى بۇ گۈرۈپيا ھەر تەرەپتە كىشىلەر تەرەپ قالماپ، قارشى تۇرۇۋاتقانلىقىنى بىلەمۈزى!
ACT 28:23	شۇ تەرەپتىن ئۇلار يাঊلۇس بىلەن كۆرۈشۈش ئۈچۈن بىر كۈن بەلگىلەشتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يাঊلۇس بىلەن كۆرۈشۈشكە بىر كۈننى بېكىتتى. ئۇ كۈنى كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭ يېرىگە كەلدى؛ ئۇ تاڭدىن كەچتە قەدەر نۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭ تۇرالغۇسىغا كەلگەندى؛ ئۇ تاڭ ئاتقاندىن ئۇلارغا سۆزىنى سادىل تەپسىلەپ، خۇدا يادىشاھلىقى ھەقتە مۇكەممەل كەچكچە ئۇلارغا سۆز-كالامنى شەرھلەپ، خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ھەققىدە تولۇق گۇۋاھلىق بېرىپ، تەۋرات ھەم يېغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىدىن نەقل كەلتۈرۈپ، ئۇلارنى ئەيسا توغرۇلۇق قايىل قىلىشقا كۈچىدى.	شۇ تەرەپتىن ئۇلار يাঊلۇس بىلەن كۆرۈشۈش ئۈچۈن بىر كۈن بەلگىلەشتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يাঊلۇس بىلەن كۆرۈشۈشكە بىر كۈننى بېكىتتى. ئۇ كۈنى كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭ يېرىگە كەلدى؛ ئۇ تاڭدىن كەچتە قەدەر ئۇلارغا سۆزىنى سادىل تەپسىلەپ، خۇدا يادىشاھلىقى ھەقتە مۇكەممەل كەچكچە ئۇلارغا سۆز-كالامنى شەرھلەپ، خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ھەققىدە تولۇق گۇۋاھلىق بېرىپ، تەۋرات ھەم يېغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىدىن نەقل كەلتۈرۈپ، ئۇلارنى ئەيسا توغرۇلۇق قايىل قىلىشقا كۈچىدى.
ACT 28:24	ئۇنىڭ سۆزلىرىنى بەزىلەر ئىشىنىپ قالدى، بەزىلەر ئىشەنەيدىغان بولدى. ئۇنىڭ سۆزلىرىگە بەزىلەر ئىشەندۈرۈلدى، بەزىلەر ئىشىنىشنى رەت قىلدى.	ئۇنىڭ سۆزلىرىنى بەزىلەر ئىشىنىپ قالدى، بەزىلەر ئىشەنەيدىغان بولدى.
ACT 28:25	ئۇلار يाऊلۇسنىڭ بۇ سۆزىنى دېگەندە، بىر-بىرگە يەزە قىلىپ كېتىپ كەتتى. ئۇلار يাঊلۇسنىڭ مۇنداق بىر سۆزىنى قىلىش بىلەن ئۆزئارا كېلىشەلمەي قايتىپ كەتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: – مۇقەددەس روھ يەشايا يېغەمبەر ئارقىلىق ئاتا-بۇۋەلىرىمىزىكە مۇشۇ سۆزىنى تولابىق ئېيتىپتۇ:	ئۇلار يাঊلۇسنىڭ بۇ سۆزىنى دېگەندە، بىر-بىرگە يەزە قىلىپ كېتىپ كەتتى. ئۇلار يাঊلۇسنىڭ مۇنداق بىر سۆزىنى قىلىش بىلەن ئۆزئارا كېلىشەلمەي قايتىپ كەتتى. ئۇ دېدى: مۇقەددەس روھ يەشايا يېغەمبەر ئارقىلىق ئاتا-بۇۋەلىرىمىزىكە بار، بۇ خەلقنىڭ ئالدىنغا كېلىپ، مۇنداق دە: «سەلەر ئاڭلاپ تۇرۇلار، لېكىن – «بارغىن؛ مۇشۇ خەلققە مۇنداق دەپ ئېيتقىن: – «سەلەر ئاڭلاشنى ئاڭلايسىلەر، بىراق چۈشەنەيدىلەر؛ كۆرۈشنى كۆرۈسلىر، بىراق بىلىپ يەتمەيسىلەر.
ACT 28:26	چۈنكى مۇشۇ خەلقنىڭ يۈرۈكىنى ماي قاپلاپ كەتكەن، ئۇلار ئاڭلاشقا ئۇلار كۆزلىرىنى يېغىلەشتۈرگان، كۆزلىرىنى يومۇپ تۇرغان؛ بۇ خىل بولمىسا، بولمىسىدى، ئۇلار كۆزلىرى بىلەن كۆرۈپ، قۇلۇق بىلەن ئاڭلاپ، كۆڭلى بىلەن چۈشىنىپ، ئۆز بىلەن كۆرۈپ، قۇلۇق بىلەن ئاڭلاپ، كۆڭۈل بىلەن چۈشىنىپ، يۈلدىن قايتىپ كېلىپ، مەن ئۇلارنى ساقاقيغان بولاتتىم».	چۈنكى بۇ خەلقنىڭ يۈرەكلىرى قاتىلاپ كەتكەن، ئۇلار ئاڭلاشقا ئۇلار كۆزلىرىنى يېغىلەشتۈرگان، كۆزلىرىنى يومۇپ تۇرغان؛ بۇ خىل بولمىسا، ئۇلار كۆز بىلەن كۆرۈپ، قۇلۇق بىلەن ئاڭلاپ، كۆڭۈل بىلەن چۈشىنىپ، يۈلدىن قايتىپ كېلىپ، مەن ئۇلارنى ساقاقيغان بولاتتىم.
ACT 28:27	شۇ ئۆز بىلەن ئاڭلاپ تۇرۇلار، لېكىن تەۋىپ ئەتكەن، ئۇلار ئاڭلاشقا ئۇلار كۆزلىرىنى يېغىلەشتۈرگان، كۆزلىرىنى يومۇپ تۇرغان؛ بۇ خىل بولمىسا، بولمىسىدى، ئۇلار كۆزلىرى بىلەن كۆرۈپ، قۇلۇق بىلەن ئاڭلاپ، كۆڭلى بىلەن چۈشىنىپ، ئۆز بىلەن كۆرۈپ، قۇلۇق بىلەن ئاڭلاپ، كۆڭۈل بىلەن چۈشىنىپ، يۈلدىن قايتىپ كېلىپ، مەن ئۇلارنى ساقاقيغان بولاتتىم».	شۇ ئۆز بىلەن ئاڭلاپ تۇرۇلار، لېكىن تەۋىپ ئەتكەن، ئۇلار ئاڭلاشقا ئۇلار كۆزلىرىنى يېغىلەشتۈرگان، كۆزلىرىنى يومۇپ تۇرغان؛ بۇ خىل بولمىسا، ئۇلار كۆز بىلەن كۆرۈپ، قۇلۇق بىلەن ئاڭلاپ، كۆڭۈل بىلەن چۈشىنىپ، يۈلدىن قايتىپ كېلىپ، مەن ئۇلارنى ساقاقيغان بولاتتىم.
ACT 28:28-29	شۇ ئۆز بىلەن ئاڭلاپ كېرەكى، خۇدانىڭ بۇ نىجاتلىقى يات ئەللىكەرگە ئەۋەتلىۋاتىدۇ. ئۇلار بولسا ئۇنىڭغا قۇلۇق سالماي قالمايدۇ! – دېدى. ئۇ بۇ سۆزلەرنى ئېيتقاندا يەھۇدىيلار ئۆز-ئارا قاتىققى تالاش-تارتىش قىلىشىپ كەتتى.	شۇ ئۆز بىلەن ئاڭلاپ تۇرۇلار، لېكىن تەۋىپ ئەتكەن، ئۇلار ئاڭلاشقا ئۇلار كۆزلىرىنى يېغىلەشتۈرگان، كۆزلىرىنى يومۇپ تۇرغان؛ بۇ خىل بولمىسا، ئۇلار كۆز بىلەن كۆرۈپ، قۇلۇق بىلەن ئاڭلاپ، كۆڭۈل بىلەن چۈشىنىپ، يەھۇدىيلار ئارسىسدا قاتىققى تالاش باشلاندى.
ACT 28:30	يَاوْلۇس ئۆزى ئىجارىگە ئالغان ئۆپدە تولۇق ئىككى يىل تۇردى ۋە بۇ يەردە ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈشكە كەلگەن ھەممە كىشىلەرنى قوبۇل قىلىپ،	يَاوْلۇس ئۆز ئىجارا ئۆيىدە ئىككى يىل بويى تۇردى ۋە كەلگەن ھەممە كىشىلەرنى قارشى ئالدى.
ACT 28:31	تولىمۇ يۈرەكلىك بىلەن ھەم ھېچ توسالغۇغا ئۇچرىمای، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى جار قىلىپ، رەب ئەيسا مەسەھەكە دائئر ھەققەتلەرنى يەتكۈزۈپ تەلەم بەردى.	ئۇ بەك ئەركىن بولۇپ، ھېچ نەرسە توسمىاي، خۇدانىڭ دۆلەتنى جاڭ قىلىپ، رەب ئەيسا ھەققىدە ھەققەتلەرنى بالاداق تەلەم بەردى.
ROM 1:1	مەن يَاوْلۇس، ئەيسا مەسەھەننىڭ قۇلۇپ بولۇپ، خۇدا خۇش خەۋىرى ئۈچۈن روسۇللۇققا تالالىپ چاقىرىلغان، خۇدانىڭ خۇش خەۋىرىنى جاكارلاشقا ئايىرىپ تەينلەنگەن، مەسەھە ئەيسانىڭ قۇلۇپ بولغان مەنگى يَاوْلۇستىن سالام!	مەن يَاوْلۇس، ئەيسا مەسەھەننىڭ قۇلۇپ بولۇپ، خۇدا خۇش خەۋىرى ئۈچۈن روسۇللۇققا تالالىپ چاقىرىلغان، خۇدانىڭ خۇش خەۋىرىنى جاكارلاشقا ئايىرىپ تەينلەنگەن روسۇل.
ROM 1:2	خۇدا بۇ خۇش خەۋىرى ئۆز ئوغلى، يەنى رەببىمىز ئەيسا مەسەھە توغرىسىدىدۇ؛ مۇقەددەس يازمىلاردا ۋەدە قىلغانسى.	خۇدا بۇ ياخاڭلا خەۋەرنىڭ كەلگىنىنى ئالدىنلا يېغەمبەرلىرى ئارقىلىق مۇقەددەس كىتابلاردا ۋەدە قىلغان.
ROM 1:3-4	بۇ خۇش خەۋىرى ئۆز ئوغلى، يەنى رەببىمىز ئەيسا مەسەھە توغرىسىدىدۇ؛ جىسمانىي جەھەتتىن ئۇ داۋۇتنىڭ نەسلىدىن تۇغۇلغان؛ بىردىنپىر ياك- مۇقەددەس روھ تەرىپىدىن ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرۈلۈش ئارقىلىق «كۈچ- قۇدرەت ئىگىسى خۇدانىڭ ئوغلى» دەپ كۆرسىتىلې بېكىتىلگەن؛	بۇ ياخاڭلا خەۋەرنىڭ كەلگىنىنى ئالدىنلا يېغەمبەرلىرى ئارقىلىق هەقتە؛ دۇنialiق جەھەتتىن ئۇ داۋۇتنىڭ نەسلىدىن كەلگەن؛ ياك روھ ئارقىلىق ئۆلۈمدىن تىرىلگەندە، كۆچلۈك خۇدا بالىسى دەپ ئېنىق كۆرسىتىپ بېكىتىلگەن؛

Reference	Before	After
ROM 1:5	ئۇ ئارقىلىق، شۇنداقلا ئۇنىڭ نامى ئۈچۈن بارلىق ئەلەر ئارىسىدا خۇداغا بولۇق، بۇ ئۇنىڭ ئىسمى ئۈچۈن بارلىق خەلقەر ئارىسىدا ئىمانغا ئىتائەت پېتقادىن بولغان ئىتائەتمەنلىك وۇجۇدقە كەلتۈرۈلۈشكە بىز مېھىر شەيقەتكە ۋە روسۇللۇققا مۇيەسسىر بولۇق؛	ئۇ ئارقىلىق بىز خۇدانىڭ مېھىر-مەرھەمتىنى ۋە روسۇللۇقنى ئېلىپ بولۇق، بۇ ئۇنىڭ ئىسمى ئۈچۈن بارلىق خەلقەر ئارىسىدا ئىمانغا ئىتائەت پېتقادىن بولغان ئىتائەتمەنلىك وۇجۇدقە كەلتۈرۈلۈشكە بىز مېھىر قىلىش ئۈچۈن.
ROM 1:6	سەلەر ئۇلار ئارىسىدا، ئەيسا مەسىھ تەرىپىدىن چاقىرىلغانسىلەر.	سەلەر ئۇلار قاتارىدا، ئەيسا مەسىھ چاقىرغانسىز.
ROM 1:7	شۇڭا، خۇدا سۆيگەن ۋە ئۇ «مۇقەددەس بەندىلىرىم» دەپ چاقىرغان رىم شەھىرىدىكى ھەممە كىشىگە، بىزنىڭ خۇدا ئاتا ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسەتىدىن ئاتالغان مېھىر ۋە تنچىلىق بولسۇن!	خۇدا ياخشى كۆرگەن ۋە ئۇلارنى «مۇقەددەس كىشىلەر» دەپ چاقىرغان رىم شەھىرىدىكى ھەممە كىشىگە، بىزنىڭ خۇدا ئاتا ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسەتىدىن ئاتالغان مېھىر ۋە تنچىلىق بولسۇن!
ROM 1:8	ئالدى بىلەن مەن ئەيسا مەسىھ ئارقىلىق ھەممىڭلار ئۈچۈن خۇدایىمغا تەشەكۈر ئېتىمەن؛ چۈنكى سەلەرنىڭ پېتقادىنگەر يۇتكۈل ئالىمگە يۇر كەتنى.	باشتا، مەن ئەيسا مەسىھ ئارقىلىق سىزلار ئۈچۈن خۇدامغا رەھمەت دەيمەن؛ چۈنكى سىزلارنىڭ ئىشەنسى بۇتون دۇنياغا تارقالدى.
ROM 1:9	ئۆز ئوغلى توغرىسىدىكى خۇش خەۋەردە چىن روھ-قەلبىم بىلەن مەن خىزمىتىنى قىلىۋاتقان خۇدا ئۆزى مېنىڭ دۇئالىرىمدا سەلەرنى شۇنچە ئۈزۈكىسىز ئەسلىپ تۇرغانلىقىمغا گۆھەتۈر.	خۇدا مېنىڭ گۇۋاھىم، مەن ئوغلى توغرىسىدىكى ياخشى خەۋەردە روھىم بىلەن خىزمەت قىلىۋاتىمەن، مېنىڭ دۇئالىرىمدا سەلەرنى ھەمىشە دەم دەم ئەسلىپ تۇرام.
ROM 1:10	مەن دۇئالىرىمدا، مۇمكىن قەدەر خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن سەلەرنىڭ پېنىڭلارغا بېرىشقا ئاخىر مۇيەسسىر بولۇشقا ھەمىشە ئۆتۈنەمەن.	مەن دۇئالىرىمدا ھەمىشە دەپ سورايمەن، بەلكى ھازىر ئاخىرى خۇدا ئىرادىسى بىلەن سەلەرگە بارالىمن.
ROM 1:11	چۈنكى مەن سەلەرنى بىرەر روھى ئىلتىپاتقا ئىگە قىلىش ئارقىلىق مۇستەھەملەش ئۈچۈن سەلەر بىلەن كۆرۈشۈشكە ئىتايىن تەقىزىماھەن؛	چۈنكى مەن سەلەر بىلەن كۆرۈشكە ئىتايىن ئارزو قىلىمەن، بۇ يول بىلەن سەلەرگە روھى بىر ئىتىپات بەرەپ، سەلەرنى مۇستەھەكم قىلىش ئۈچۈن.
ROM 1:12	يەنى، مەن ئاراڭلاردا بولساام، بىر-بىرىمىزنىڭ پېتقادىدىن ئۆزئارا تەسەللى ۋە ئىلهاام ئالا لايىمز دېمەكچىمەن.	يەنى، مەن سەلەر بىلەن بولغاندا، بىزنىڭ پېتقادىمىز بىلەن بىر-بىرىمىزگە ئۆزئارا تەسەللى بەرەپ، قۇۋەت ئېلىشىمىز كېرەك.
ROM 1:13	قېرىنداشلار، مەن سەلەرنىڭ شۇنى بىلىشىڭلارنى خالايمەنلىك، باشقا يەردىكى ئەللىكەرنىڭ ئارىسىدا خىزمىتىم مېۋە بەرگەندەك، سەلەرنىڭ ئاراڭلاردىمۇ خىزمىتىمىنىڭ مېۋە بېرىشى ئۈچۈن بىنىڭلارغا بېرىشنى كۆپ قېتىم نىيەت قىلدىم، لېكىن بۇگۈنگەچە توسالغۇغا ئۆچۈر كېلىۋاتىمەن.	ئاۋۇلار، مەن سەلەرگە بۇنى بىلىپ قېلىڭلار؛ باشقا جايىلارغا بارغاندا خىزمىتىم مېۋە بەرگەندەك، سەلەرگە كېلىپ، ئىشىمنىڭ سەلەردىم ياخشى ئەتىجە بېرىشى ئۆچۈن كۆپ قېتىم ئويلاپ كەتتىم، لېكىن ھازىرغا قەدەر توسقۇنلۇق كۆرۈپ كەتتىم.
ROM 1:14	مەن هەرقانداق ئادەمەرگە، مەيلى يۇنانلىقلار ۋە يات تائىپلەرگە، دانىشىمەن ۋە نادانلارغا بولسۇن، ھەممىسىگە قەرزىدارمەن.	مەن يۇنانلىقلار بىلەن باشقا خەلقەرگە، ئاقىلىقلار بىلەن ئاقىلىسىز ئادەمەرگە قەرزىدار.
ROM 1:15	شۇنىڭ ئۆچۈن ئىمکانىيەت ماڭا يار بەرسىلا مەن رىدىكى سەلەرگىمۇ خۇش خەۋەرنى يەتكۈزۈپ بايان قىلىشقا قىزغىنىمەن.	شۇنىڭا، مەن رىم شەھىرىدىكى سەلەرگە ياخشى خەۋەرنى ئېتىپ بېرىشكە ئىتايىن ئارزو قىلىمەن.
ROM 1:16	چۈنكى مەن مەسىھ توغرىسىدىكى بۇ خۇش خەۋەردىن ھەرگىز خېجىل بولمايمەن؛ چۈنكى ئۇ ئۇنىڭغا ئىشەنگۈچۈلىرىنىڭ ھەممىسىنى، ئالدى بىلەن يەھۇدىيلارنى، ئاندىن كېيىن گېكىلەرنى نىجاتقا ئېرىشىتۈرىدىغان خۇدانىڭ كۆچ قۇدرىتسدۇر!	چۈنكى مەن مەسىھ توغرۇلاشتىكى بۇ ياخشى خەۋەردىن ھېچقەختە خىجاللىق قىلىمايمەن! چۈنكى بۇ خۇدانىڭ كۈچى بولۇپ، ئىشىنىپ تۈرگۈچۈلىرىنىڭ ھەممىسىنى، بىرىنچىدە يەھۇدىيلارنى، كېيىن گېكىلەرنى نىجات قىلىدۇ!
ROM 1:17	چۈنكى خۇش خەۋەردە ئېتقادقا ئاساسلانغان، خۇدانىڭ بىرخىل ھەققانىلىقى ئېتقاد قىلغۇچىلارغا ۋەھىي قىلىنغاندۇر. مۇقەددەس يازىلاردا يېزىلغىنىدەك: – «ھەققانىي ئادەم ئىشەنج-ئېتقادى بىلەن ھايات بولىدۇ.»	چۈنكى ياخشى خەۋەردە خۇدانىڭ ئادىلىلىقى ئېتقاد ئارقىلىق ئېنىق كۆرۈندۇ، ئېتقادىدىن ئېتقادغا، دەپ يېزىلغانچە: ئادىل كىشى ئېتقاد بىلەن ياشايدۇ.
ROM 1:18	چۈنكى ھەققانىيەتسىزلىك بىلەن ھەققەتى باسىنغان ئىنسانلارنىڭ بارلىق ئېپلاسلىقىغا ۋە ھەققانىيەتسىزلىكىگە نىسبەتەن خۇدانىڭ قاراتقان	چوتىن، ھەققەتى باسىپ تۇرغان ئادەمەرنىڭ، بارلىق يامانلىقى ۋە ئادىل بولماسىلىقىغا قارشى، خۇدانىڭ غەزبى ئاسمانىدىن تولاي ئاشكارا

Reference	Before	After
ROM 1:19	غەزىپ ئەرشتىن ئوچۇق ۋەھىي قىلىنماقتا.	كۆرۈنىپ تۇر.
ROM 1:20	چۈنكى ئىنسانلار خۇدا توغرىسىدا بىلەلەيدىغان ئىشلار ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا تۇرىدۇ، چۈنكى خۇدا ھەممىنى ئۇلارغا ئوچۇق كۆرسىتىپ بەرگەن چۈنكى دۇنيا يارالىغاندىن بېرى، خۇدانىڭ كۆزگە كۆرۈنەس خاسلىقلرى، (چۈنكى دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىن بېرى خۇدانىڭ كۆرگە كۆرۈنەس يەنى ئۇنىڭ مەڭگۈلۈك قۇدرىتى ۋە خۇدا ئىكەنلىك، ئۇ ياراتقان مەجۇدداتلار ئارقىلىق ئوچۇق كۆرۈلمەكتە، شۇنداقلا بۇنى ئۆزى ياراتقان مەجۇدداتلار ئارقىلىق ئوچۇق كۆرۈلمەكتە، شۇنداقلا بۇنى چۈشىنىپ يەتكىلى بولىدۇ. شۇ سەۋەپتىن ئىنسانلار ھېچ باهانە كۆرسىتەلمەيدۇ.)	ئادەملىر خۇدا ھەقىنە بىلىشكە بولىدىغان نەرسىلەر ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا ئاشكارا تۇر، چۈنكى خۇدا بارلىق ئىشلارنى ئۇلارغا تولۇق كۆرسەتتى.
ROM 1:21	چۈنكى ئىنسانلار خۇدا دەپ ھۆرمەت قىلىمىدى، - چۈنكى ئىنسانلار خۇدا بىلسىمۇ، ئۇنى خۇدا دەپ ئولۇغلىمىدى، رەھمەت ئېيتىشقا توختىمىدى؛ بەلكى، ئۇلارنىڭ ئوي-فکرى بىمەنە بولۇپ، ئۇنىڭغا تەشەكۈر ئېيتىمىدى؛ ئەكسىچە، ئۇلارنىڭ ئوي-پىكىرىلىرى بىمەنە بولۇپ، نادان قەلبى قاراڭغۇلىشىپ كەتنى.	يەنى ئۇنىڭ مەڭگۈلۈك قۇدرىتى ۋە خۇدا ئىكەنلىك، ئۇ ياراتقان مەجۇدداتلار ئارقىلىق ئوچۇق كۆرۈندۇ. بۇنى چۈشىنىش مۇمكىن، شۇنى ئىنسانلار ھېچ باهانە تاپالمايدۇ.
ROM 1:22	ئۆزلىرىنى ئەقلىق دەپ ئېيتىقان بولغاندا، لېكىن سەزگۈسىز بولۇپ كەتنى؛ ئۆزلىرىنى دانشىمەن قىلىپ كۆرسەتسىمۇ، لېكىن ئەقلىسىز بولۇپ چىقىتى.	خۇدانىڭ ئەمەلەتتە چىرەپ كەيدىدىغان گۈزەللىكىنى، ئۆلۈپ
ROM 1:23	چىرىماس خۇدانىڭ ئۇلۇغۇنىنىڭ ئورنىغا چىرەپ ئۆلەنەيدىغان ئادەمزاقا، ئۇچار-قاناتلارغا، تۆت ئاياغلىق ھايۋانلارغا ۋە يەر بېغىرلىغۇچىلارغا ئوخشайдىغان بۇتلارنى ئالماشتۇرۇپ قويغاندى.	كېتىدىغان كىشىلەر، قۇشلار، تۆت ئاياقلىق ھايۋانلار ۋە يەر بوبىدا يۈرگەن جەرهەتلەرگە ئوخشاش بۇتلار بىلەن ئالماشتۇرۇپ قويغان.
ROM 1:24	شۇنگا خۇدا ئۇلارنى ئۆز قەلبىدىكى شەھەۋەت ھەۋەسىلىرىگە قويۇپ بەردى، شۇڭا خۇدا ئۇلارنى قەلبىدىكى شەھەۋانى ھەۋەسىلىرى بىلەن ئىپلاسلىق قىلىشقا، شۇنداقلا بىر-بىرىنىڭ تەنلىرىنى نومۇسقا قالدۇرۇشقا قويۇپ بەردى.	شۇنىڭ نەتجىسىدە ئۇلار بىر-بىرىنىڭ تەنلىرىنى نامۇسىز قىلىشقا يول قويىدى.
ROM 1:25	تۇلار خۇدا توغرىسىدىكى ھەقىقەتى يالغانغا ئايلاندۇردى، ياراتقۇچىنىڭ ئورنىغا يارتىلغان نەرسىلەرگە چوقۇنۇپ، تاۋاپ-تاۋەت قىلغاندى. ھالبىكى، ياراتقۇچىغا تەشەكۈر-مەدھىيە مەڭگۈگە ئوقۇلماقتا! ئامىن!	تۇلار خۇدا ھەقىدىكى ھەقىقەتى يالغانغا ئالماشتۇردى، ياراتقۇچى ئوكۇشقا ئورنىغا يارتىلغان نەرسىلەرگە سەجدە قىلىپ، ئىبادەت قىلدى. بىراق، ياراتقۇچىغا ھەمىشە تەشەكۈر-مەدھىيە بارا ئامىن!
ROM 1:26	شۇ ئۆچۈن، خۇدا ئۇلارنى نامۇقىم شەھەۋەلىك ھەۋەسىلەرگە تاشلاپ بەردى. مانا شۇنىڭ ئۆچۈن، خۇدا ئۇلارنى يەسکەش شەھەۋانى ھەۋەسىلەرگە قويۇپ بەردى. ھەتتا ئاياللارمۇ ئادەتتىكى جىنسىي مۇناسىۋەتتى غەيرى ئادەتتىكىگە مۇناسىۋەتكە ئايلاندۇردى؛	شۇ ئۆزگەرتىن، خۇدا ئۇلارنى نامۇقىم شەھەۋەلىك ھەۋەسىلەرگە تاشلاپ بەردى. ھەتتا ئاياللارمۇ ئادەتتىكى جىنسىي مۇناسىۋەتتى غەيرى ئادەتتىكىگە تۆزگەرتىن!
ROM 1:27	شۇنىڭدەك، ئەرلەر رەمۇ ئاياللار بىلەن بولىدىغان ئادەتتىكى جىنسىي جىنسىي تاشلاپ، باشقا ئەرلەرگە ئىشتەھا بىلەن قىزنىقىپ كەتنى. ئەرلەر بىلەن نامەۋۇقۇف ئىشلار قىلىپ، نەتجىدە ئۇلارنىڭ خاتالىقلرى ئۆزلىرىگە تۆتەپ كەلدى.	شۇنداقلا، ئەرلەر ئاياللار بىلەن بولىدىغان ئادەتتىكى جىنسىي هالەتلەرنى تاشلاپ، باشقا ئەرلەرگە ئىشتەھا بىلەن قىزنىقىپ كەتنى. ئەرلەر بىلەن نامەۋۇقۇف ئىشلار قىلىپ، نەتجىدە ئۇلارنىڭ خاتالىقلرى ئۆزلىرىگە تۆتەپ كەلدى.
ROM 1:28	تۆلەر خۇدانى تونۇشتا ئۇنى قوبۇل قىلىغاندىن كېيىن، خۇدا ئۇلارنى سەپ ئۇلار خۇدانى بىلىشتىن ۋاز كېچىشنى لايىق كۆرگەنلىكى تاللىغانلىقى سىزلىغان ئەقلىغە قويۇپ بەردى، شۇنىڭ ئۆچۈن توغرا بولىغان ئىشلارنى ئۆچۈن، خۇدا ئۇلارنى بۇزۇق نىيەتلەرگە ۋە نالايىق ئىشلارنى قىلىشقا قويۇپ بەردى.	تۆلەر خۇدانى تونۇشتا ئۇنى قوبۇل قىلىغاندىن كېيىن، خۇدا ئۇلارنى سەپ ئۇلار خۇدانى بىلىشتىن ۋاز كېچىشنى لايىق كۆرگەنلىكى تاللىغانلىقى سىزلىغان ئەقلىغە قويۇپ بەردى، شۇنىڭ ئۆچۈن توغرا بولىغان ئىشلارنى ئۆچۈن، خۇدا ئۇلارنى بۇزۇق نىيەتلەرگە ۋە نالايىق ئىشلارنى قىلىشقا قويۇپ بەردى.
ROM 1:29	تۇلار ھەرخىل ھەققانىيەتىسىزلىك، رەزىلىك، نەيسانىيەتچىلىك، ئۆچەنلىككە چۆمۈپ، ھەسەتچۈرلۈق، قاتاللىق، جىبدەلخورلۇق، مەككارلىق ۋە ھەرخىل بەتىسيتەلەر بىلەن تولدى. ئۇلار ئىغواڭەر،	تۇلار ھەرخىل ئادالەتسىزلىك، جىنسىي نامۇقىملق، يامانلىق، مالفا ھارسىلىق ۋە قاتىلىق بىلەن تولدى. ئۇلار ھەسەت، قاتاللىق، مۇناقىشە، ھېبىلە ۋە يامانخۇسۇس بىلەن تولغان.
ROM 1:30	تۆھىمەتچۈر، خۇداغا نېرەتلىنىدىغان، كېرىلىك، ماختانچاڭ، چۆڭچى، پۇزلىغۇچىلار، ئۆز-ئۆزىنى چوڭ كۆرسىتىپ پۇزلىغۇچىلار، ھەر قانداق يامان ھەرخىل رەزىلىككەرنى ئۆيلاپ چىقىرىدىغان، ئاتا-ئانىسىنىڭ سۆزىنى ئىشلارنى ئۆيلاپ تېپىدىغانلار، ئاتا-ئانىسىنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىممايدىدىغانلار	تۆھىمەتچۈر، خاتىرجە ياماقچىلار، خۇداغا يىلىنىمايدىدىغانلار، چاقچۇقلار، پۇزلىغۇچىلار، ھەر قانداق يامان ھەرخىل رەزىلىككەرنى ئۆيلاپ چىقىرىدىغان، ئاتا-ئانىسىنىڭ سۆزىنى ئىشلارنى ئۆيلاپ تېپىدىغانلار، ئاتا-ئانىسىنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىممايدىدىغانلار

Reference	Before	After
ROM 1:31	يورۇتۇلمىغان، ۋەدىسىدە تۇرمایىدىغان، كۆيۈمىسىز ۋە رەھىمىسىز ئىنسانلاردۇر.	ئەقىللەقسىز، ۋە دە تۇرمایىدىغان، سۆيگۈچىسىز، باغىشلىمىغۇچى ۋە رەھىمىسىز ئادەملەر.
ROM 1:32	ئۇلار خۇدانىڭ شۇلارغا بولغان ئادىل ھۆكۈمنى، يەنى شۇنداق ئىشلارنى قىلغۇچىلارنىڭ ئۆلۈمگە لابىق ئىكەنلىكىنى ئېنىق بىلسىمۇ، بۇ ئىشلارنى ئۆزلىرى قىلىپلا قالماي، بەلكى شۇنداق قىلىدىغان باشقىلاردىن سۆبۈنۈپ ئۇلارنى ئالقىشلайдۇ.	ئۇلار خۇدانىڭ شۇ ئىشلارغا قارشى توغرا قارارنى، يەنى بۇ خىل ئىشلارنى قىلغۇچىلارنىڭ ئۆلۈمگە تەۋە ئىكەنلىكىنى تولا بلگەن بولسىمۇ، بۇ ئىشلارنى ئۆزلىرى قىلىپلا قالماي، بەلكى شۇنداق قىلغۇچى باشقىلارنى ياقۇرۇپ ئۇلارنى قوللادىو.
ROM 2:1	ئەمدى ئەي باشقىلارنىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلىدىغان ئىنسان، كىم ئۆستىدىن قايسى ئىشتا ھۆكۈم قىلىساڭ، شۇ ئىشتا ئۆز گۇناھىڭنى بېكىتىسىن. چۈنكى ئەي ھۆكۈمچى، سەن ئۆزۈگەمۇ ئۇلارغا ئوخشاش ئىشلارنى قىلىۋائىسىن.	شۇنگا، سەن، ھەر قايسى ھۆكۈم قىلغۇچى ئادەم، ئوزارلىقسىز؛ چۈنكى سەن باشقىلارغا قانداق ھۆكۈم قىلىساڭ، شۇ ئارقىلىق ئۆزىڭىنى كۆرسىتىپ بولوشۇڭدىن قەتىئىه زەر باھانە كۆرسىتەلمەيسەن؛ چۈنكى باشقىلار ئۆستىدىن قايسى ئىشتا ھۆكۈم قىلىساڭ، شۇ ئىشتا ئۆز گۇناھىڭنى بېكىتىسىن. چۈنكى ئەي ھۆكۈمچى، سەن ئۆزۈگەمۇ ئۇلارغا ئوخشاش قىلىۋائىسىن.
ROM 2:2	بىزگە مەلۇمكى، خۇدانىڭ ئۇنداق ئىشلارنى قىلغانلار ئۆستىدىن ھۆكۈم چقىرىشى مۇتلەق ھەققەتكە ئاساسلانغاندۇر.	بىز بىلەمىزكى، خۇدا بۇنداق ئىشلارنى قىلغۇچىلارغا ھەققىبى ھەققەت بويىچە ھۆكۈم چقارىدۇ.
ROM 2:3	شۇڭا، ئى شۇنداق ئىشلارنى قىلغانلار ئۆستىدىن ھۆكۈم چقارغۇچى، ھۆكۈمىدىن قاچالايمەن دەپ ئىخال قىلامسەن؟	شۇڭا، سىز بۇنداق ئىشلارنى قىلغانلارغا ھۆكۈم چقارغان بولسىڭىز، ئۆزىڭىز شۇنداق قىلغاندا، خۇدانىڭ ھۆكۈمىدىن قاچالايسىز دەپ ئۆپلىسىز دەپ ئۆزىنىڭغا ئوخشاش ئىشلارنى قىلغۇچى ئىنسان، ئۆزۈڭ خۇدانىڭ ھۆكۈمىدىن قاچالايمەن دەپ ئىخال قىلامسەن؟
ROM 2:4	ياكى خۇدانىڭ مېھربانلىقىنىڭ سېنى توۋا قىلىش يولغا باشلايدىغانلىقىنى ھېچ بىلمەي، ئۇنىڭ مېھربانلىقى، كەڭ قورساقلقى ۋە سەۋر-تاقىتىنىڭ موللۇقىغا سەل قاراۋاتامسەن؟	يا، خۇدانىڭ ياخشىلىقىنىڭ بايلىقى ۋە ئۇنىڭ چىدامى ۋە سەۋرنى سەل قارايسىز، بۇنى بىلەمىسىڭىز، چۈنكى خۇدانىڭ ياخشىلىقى سىزنى توبا قىلىشقا يۈرگۈزۈپ كەتىدۇ؟
ROM 2:5	سەنىڭ قاتىق يۈرەكىڭ ۋە تۆۋە قىلىمايدىغان كەينەكىڭ ئۇچۇن، خۇدانىڭ ئەكسىچە، توۋا قىلىمايدىغان جاھىلىقىڭ ۋە تاش يۈرەكلىكىدىن، خۇدا ئادىل ھۆكۈمنى ئايان قىلىدىغان غەزەيلك كۇنى ئۇچۇن سەن ئۆز بېشىڭغا چۈشىدىغان غەزىپنى توپلاۋاتىسىن.	سەنىڭ قاتىق يۈرەكىڭ ۋە تۆۋە قىلىمايدىغان كەينەكىڭ ئۇچۇن، خۇدانىڭ ئەكسىچە، توۋا قىلىمايدىغان جاھىلىقىڭ ۋە تاش يۈرەكلىكىدىن، غەزەپ كۇنى ۋە ئادىل ھۆكۈمنى ئاشكار قىلىش كۇنىگە، ئۆزۈگەمەغە غەزەپ ئۆزۈگەمەت ۋە چۈشىدىغان غەزىپنى توپلاۋاتىسىن.
ROM 2:6	خۇدا ھەركىمگە ئۆز نەمەللەرىگە يارىشا ئىش كۆرىدۇ.	خۇدا ھەر بىر كىشىگە ئۆز قىلغان ئىشلىرى بويىچە توغرا جاۋاب بېرىدۇ.
ROM 2:7	ياخشى ئىشلارنى سەۋرچانلىق بىلەن قىلىپ، شان-شەرەپ، ھۆرمەت-ئېھىتىرام ۋە باقىلىقىنى ئىزدىگەنلەرگە ئۇ مەگگۈلۈك ھايات ئاتا قىلدۇ؛	ياخشى ئىشلارنى سەۋر بىلەن قىلىپ، شان-شەرەپ، ھۆرمەت ۋە ئامەتسىزلىق ئىزدەيدىغانلارغا ئۇ مەگگۈلۈك ھايات بېرىدۇ؛
ROM 2:8	لېكىن شەخسىيەتچىلەرگە، ھەققەتكە تەن بەرمەي، ئەكسىچە ھەققانىيەتتىزلىككە ئەگەشكەنلەرگە غەزەپ-قەھەر ياغدۇرۇلدى؛	لېكىن تەك ئۆز مەقسىدىنى كۆزلىگەن يەزەلچىلارغا، ھەققەتكە ئەمەل قىلىمايدىغانلارغا، بەلكى ئەدەتتىزلىككە ئەگىشكەنلەرگە قاهر-غەزەپ چۈشۈپ تۇرىدۇ؛
ROM 2:9	يامانلىق قىلىدىغان بارلىق جان ئىگىسىگە، ئالدى بىلەن يەھۇدىيىلارغا، ئاندىن كېلىكەرگە كۆلپەت ۋە دەرد-ئەلەم چۈشىدۇ؛	يامان قىلغۇچى ھەر كىشىگە، ئالدى بىلەن يەھۇدىيىلارغا، ئاندىن باشقا خەلقەرگە، كۆلپەت ۋە ئەلەم چۈشۈپ كەتىدۇ.
ROM 2:10	بىراق، بارلىق ياخشىلىق قىلغۇچىلارغا، ئالدى بىلەن يەھۇدىيىلارغا، ئاندىن يەھۇدى ئەمەسلەرگە شان-شەرەپ، ھۆرمەت-ئېھىتىرام ۋە ئامان-خاتىرجەملەك تەقدىم قىلىنىدۇ.	بىراق، ھەر قايسى ياخشى قىلغۇچىلارغا، يەھۇدىيىلارغا ئالدى بىلەن، كېىن بىراق، بارلىق ياخشىلىق قىلغۇچىلارغا، ئالدى بىلەن يەھۇدىيىلارغا، ئاندىن باشقا كىشىلەرگە، شان-شەرەپ، ھۆرمەت ۋە تىنجلق بېرىلدى.
ROM 2:11	چۈنكى خۇدا ئادەمنىڭ يۈز-خاتىرسىنى قىلىش يوقۇر.	چۈنكى خۇدا ھەر قايسى ئادەمنىڭ يۈز-خاتىرسىنى قىلىمايدۇ.
ROM 2:12	- چۈنكى تەۋرات قانۇنىنى بىلمەي گۇناھ سادىر قىلغانلارنىڭ ھەربىرى تەۋرات قانۇنىنىڭ ھۆكۈمىگە ئۇچرىمىسىمۇ، ئېبىكە ئۇچراپ ھالاڭ بولىدۇ؛ تەۋرات قانۇنىنى بىلىپ تۇرۇپ گۇناھ سادىر قىلغانلارنىڭ ھەربىرى بۇ قانۇن بويىچە سوراقيقا تارتىلىدۇ	چۈنكى، قانۇن بىلەمەگەنلەر گۇناھ قىلىسا، قانۇن يوقىتىدا ھالاڭ بولىدۇ؛ قانۇن بىلىپ گۇناھ قىلىسا، بۇ قانۇن بويىچە جاۋاب بېرىپ تەكشۈرۈلدى.

Reference	Before	After
ROM 2:13	(چۈنكى خۇدا ئالدىدا قانۇنى ئاڭلىغانلار ئەمەس، بەلكى قانۇنغا ئەمەل قىلغۇچىلار ھەققانى ھېسابلىنىدۇ.	چۈنكى خۇدا ئالدىدا قانۇنى ئاڭلىغانلار ئەمەس، بەلكى قانۇنغا ئەمەل قىلغۇچىلار ھەققىي راست بولىدۇ.
ROM 2:14	چۈنكى تەۋرات قانۇنى بىلمەيدىغان ئەللىكلەر تەبئى ھالدا بۇ قانۇغا ئۇيغۇن ئىشلارنى قىلسا، گەرجە بۇ قانۇندىن خەۋەرسىز بولسىمۇ، تەۋرات قانۇنى ئۇلاردا كۆرنىگەن بولىدۇ.	چۈنكى قانۇنى بىلمەيدىغان خەلقەر، تەبئى جەھەتە قانۇنغا ئۇيغۇن ئىشلارنى قىلسا، گەرجە قانۇنغا ئىگە بولمىسا، ئۇلار ئۆزلىرىگە ئۆزى قانۇن بولۇپ قالىدۇ.
ROM 2:15	ئۇلارنىڭ بۇ قىلغانلىرى ئۆز قەلبلىرىگە قانۇن تەلەپلىرىنىڭ يۇتكۈلۈك ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ؛ شۇنىڭدەك، ئۇلارنىڭ ۋىجىانلىرىمۇ ئۆزلىرىگە ھەققەتنىڭ گۇۋاھچىسى بولۇپ، ئوي-ېكىرىلىرى ئۆزىنى ئېبىلەيدۇ ياكى ئۆزىنى ئاقلايدۇ.	ئۇلارنىڭ بۇ ئىشلار ئۆز كۆنگۈللەرىگە قانۇن ئەكاملىرىنىڭ يېزلىپ قالغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ؛ بۇ ۋاقتىتا ئۇلارنىڭ ۋىجىان ھەققەتنى گۇۋاھلىق قىلىپ تۇرىدۇ، ۋە ئوي-ېكىرىلىرى ئۆزىنى گۇناھلىق دەپ ئاچقلايدۇ ياكى قوغدايدۇ.
ROM 2:16	- مەن يەتكۈزۈپ كېلىۋاتقان بۇ خۇش خەۋەرگە ئاساسەن خۇدا ئىسا مەسىھ ئارقىلىق ئىنسانلارنىڭ قەلبىدە يۈككەن مەخبى ئىشلار ئۇستىدىن ھۆكۈم چىقىرىدىغان كۈندە، يۇقىرىدا ئېتىلغان ئىشلار چوقۇم يۇز بېرىدۇ.	مەن جاكارغان خۇش خەۋەر بويچە، خۇدا ئىسا مەسىھ ئارقىلىق ئادەمەرنىڭ قەلبىدىكى يوشۇرۇن ئىشلارنى ھۆكۈم قىلىدىغان كۈندە، بۇ ئىشلار تولۇق يۇز بېرىدۇ.
ROM 2:17	سەنچۇ، ئەگەر ئۆزۈڭى يەھۇدى دەپ ئاتاپ، تەۋرات قانۇنغا ئۇمىد باغلاپ، خۇداغا تەۋەمەن دەپ ماختانساڭ،	با، سەن ئۆزۈڭى يەھۇدى دەپ ئاتايسەن، قانۇنغا ئىتكائىسىنەن ۋە خۇدا بىلەن ماختانسىنەن.
ROM 2:18	سىز قانۇن بىلەن ئۆگىنىپ، ئۇنىڭ ئىرادىسىنى بىلىپ، ياخشى نەرسىلەرنى ئەتكەن بولساڭ،	سىز قانۇن بىلەن ئۆگىنىپ، ئۇنىڭ ئىرادىسىنى بىلىپ، ياخشى نەرسىلەرنى ئېنىق يەرق قىلىسىز،
ROM 2:19-20	تەۋرات قانۇندىن بىلىم ۋە ھەققەتنىڭ جەھىرىگە ئىگە بولۇم دەپ قاراپ، ئۆزۈڭى كورلارغا يول باشلىغۇچى، قاراڭىفۇد كەلەرگە يورۇق، نادانلارغا نادانلارغا ئۆگەتكۈچى، گۆددەكەرگە ئۆستاز دەپ ئىشەنگەن بولساڭ -	سەن قانۇن بىلەن بىلىم ۋە ھەققەتكە ئىگە بولغانلىقىڭغا ئىشىنىپ، ئۆزۈڭى كورلارغا يول كۆرسەتكۈچ، قاراڭىفۇد كەلەرگە يورۇق، نادانلارغا ئۆگەتكۈچ، باللارغا ئوقۇنتقۇچى دەپ ئويلاپ تۇراساڭ.
ROM 2:21	ئەمدى سەن باشقىلارغا تەلەم بېرسىھەنۇ، ئۆزۈڭگە بەرمەمسىن؟ ئوغىرىلىق قىلماڭلار دەپ ۋەز ئېتىسەنۇ، ئۆزۈڭ ئوغىرىلىق قىلامسىن؟	هازىر سەن باشقىلارغا ئۇچۇر بېرسىھەن، ئۆزۈڭگە بەرمەمسىن؟ ئوغىرىلىق قىلما دەپ دەيسەن، ئۆزۈڭ ئوغىرىلىق قىلىسىن؟
ROM 2:22	«زىنا قىلماڭلار» - دەپ ۋەز ئېتىسەنۇ، ئۆزۈڭ زىنا قىلامسىن؟ بۇتلارنى نېپەتلىنىسىنۇ، ئۆزۈڭ بۇتخانىلاردىكى نەرسىلەرنى بۇللاڭ-تاللاڭ قىلامسىن؟	«زىنا قىلماڭلار» دەپ دېسەڭ، ئۆزۈڭ زىنا قىلىپ كەتمىسىن؟ بۇتلارنى يامان كۆرسەڭ، ئۆزۈڭ بۇتخانىلارنىڭ نەرسىلەرنى بۇرۇپ تۇرامسىن؟
ROM 2:23	تەۋرات قانۇنى بىلەن ماختىنىسىنۇ، ئۆزۈڭ شۇ قانۇنغا خلاپلىق قىلىپ، خۇداغا داغ كەلتۈرەمسىن؟!	قانۇن بىلەن يوقتاۋاتقان سەن، ئۆزۈڭ ئۇ قانۇنغا خلاپ قىلىپ، خۇداغا ئاۋاھ قىلامماسىنى؟
ROM 2:24	خۇددى مۇقەددەس يازمىلاردا يېزلىغىنىدەك: «سىلەرنىڭ قىلىمىشلىرىڭلار تۈپەيلىدىن خۇدا ئامى تائىپلەر ئارىسىدا كۇيۇرلۇققا ئۇچرىماقتا».	مۇقەددەس يازمىلاردا يېزلىغانغا ئوخشاش: «سىلەرنىڭ قىلىمىشلىرىڭلار ئۇچۇن خۇدا نامى باشقىلارغا ئارىسىدا كۇيۇرلۇق قىلىنىپ كەتتى».
ROM 2:25	تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلساش، خەتنە قىلىنگىنىڭ ئەھمىيىت بولىدۇ، لېكىن ئۇنىڭخا خلاپلىق قىلساش، خەتنە قىلىنگىنىڭ خەتنە قىلىنمغۇنەدەك ھېسابلىنىدۇ.	ئەگەر قانۇنغا سەۋىر قىلساش، خەتنە قىلىنىشلىك گەپ بولىدۇ، لېكىن خلاپ قىلساش، خەتنە قىلىنمغۇنلارغا ئوخشاش ھېسابلىنىسىنەن.
ROM 2:26	ئەمدى خەتنىسىز كىشىلەر قانۇنىڭ تەلەپلىگە ئەمەل قىلسسا، گەرجە خەتنىسىز بولسىمۇ، خۇدا تەرىپىدىن خەتنىلىك ھېسابلانمامدۇ؟	هازىر، خەتنىسىز كىشىلەر قانۇنىڭ تەلەپلىپ قىلسسا، گەرجە خەتنىسىز بولسىسا، خۇدا تەرىپىدىن خەتنىلىك دەپ ھېسابلانمامدۇ؟
ROM 2:27	تەۋرات قانۇن دەستۇرلار ئەمەل قىلىلىك تۇرۇقلۇق قانۇنغا خلاپلىق قىلغۇچى، ئى يەھۇدى، قانۇنغا ئەمەل قىلىدىغان جىسمانىي خەتنىسىز كىشىلەر، قانۇننى ياخشى ئەمەلگە ئاشۇرغان بولۇپ، سېنى - چىقىرىلىۋاتىما مدۇ؟	خەتنىسىز كىشىلەر، قانۇننى ياخشى ئەمەلگە ئاشۇرغان بولۇپ، سېنى - قانۇنىڭ ھەرىپىن ۋە خەتنە بىلەن قانۇنغا قارشى كىشىنى ھۆكۈم قىلىدۇ.
ROM 2:28	چۈنكى سىرتقى كۆرۈنۈش يەھۇدى بولسىلا ئۆزى ھەققىي يەھۇدى	چۈنكى بىرەر كىشى سىرتقى كۆرۈنۈش يەھۇدى بولسىمۇ، ئۇ ھەققىي يەھۇدى

Reference	Before	After
	دېگىل بولمايدۇ، سرتقى جەھەتىكى جىسمانى خەتنىسىمۇ ھەققىي خەتنە دېگىل بولمايدۇ،	دەپ ئاتالماسلق، سرتقى جەھەتىه جىسمانى خەتنا قىلىنىشىمۇ ھەققىي خەتنا دەپ ئاتالماسلق.
ROM 2:29	روھىدا يەھۇدىي بولغانلىقى يەھۇدىي يەھۇدىي؛ ئۇنىڭ خەتنەس خەتنە قانۇن دەستۇرى ئارقىلىق ئەمەس، بەلكى قەلبىدە، روھىنىدۇر. كىشىنىڭ تەلپى ئادەملەر تەرىپەتىن ئەمەس، بەلكى خۇدا تەرىپىدىن بولىدۇ.	ئىچكىلىكتە يەھۇدىي بولغان كىشىن ھەققىي يەھۇدىي؛ ئۇنىڭ خەتنەس قانۇن ئارقىلىق ئەمەس، بەلكى قەلبىدە ھە روھىدا بولىدۇ، بۇنداق كىشىنىڭ تەلپى ئادەملەر تەرىپەتىن ئەمەس، بەلكى خۇدا تەرىپىدىن بولىدۇ.
ROM 3:1	ئۇنداقتا، يەھۇدىي بولغاننىڭ يەھۇدىي ئەمەستىن نېمە ئارتاۇقچىلىقى بار؟ خەتنىلىك بولغاننىڭ نېمە يايىدىسى بار؟	شۇنداق بولغاندا، يەھۇدىي بولغان كىشىنىڭ يەھۇدىي بولمىغاندىن نېمە يايىدىسى بار؟ خەتن قىلغان كىشىنىڭ نېمە ئۇنۇمى بار؟
ROM 3:2	ھەققەتتە، ئۇلارنىڭ ھەر قايىسى جەھەتتە كۆپ ئوستۇنلۇكى بار. ئالدىنلىق ئەمەلىيەتتە، ئۇلارنىڭ ھەر جەھەتتىن كۆپ ئارتاۇقچىلىقى بار. بىرىنچىدىن، نەرسىدە، خۇدانىڭ مۇقەددەس سۆزلىرى يەھۇدىيلارغا ئىتتىپاق قىلىنغان. خۇدانىڭ بېشارەتلەك سۆزلىرى يەھۇدىيلارغا ئامانەت قىلىنغان.	ئەگەر ئۇلارنىڭ بەزلىرى ئىشەنمەپ قالساق، بۇ نېمە دەپ ؟ ئۇلارنىڭ ئىشەنمەسىلىكى خۇدانىڭ ساداقىتىنى ئۆزگەرتەممۇ؟
ROM 3:3	ئەمدى گەرچە ئۇلاردىن بەزلىرى ئىشەنچسىز چىققان بولسىمۇ، بۇنىڭغا نېمە بولاتىنى ؟ ئۇلارنىڭ ئىشەنچسىزلىكى خۇدانىڭ ئىشەنچلىكىنى يوققا چىقىرىۋەتەرمۇ؟	ھەرخىل ئۇنداق بولماس! خۇدا ھەر ۋاقت راست بولسۇن، ھەممە كىشى ھەرگىز ئۇنداق قىلمايدۇ! خۇدا راستچىل ھېسابلىنىپ، ھەممە ئادەم يالغانچى بولسۇن! يېزىلغانچە: «سۆز بەرگەندە سەن ھەق دەپ كۆرۈنسەن، يالغانچى ھېسابلانسۇن! خۇددى مۇقەددەس يازملاarda خۇدا ھەقىنەدە يېزىلغىنىدەك: – «سۆزلىكىنىڭدە ئادىل دەپ ئىسپاتلانغايىسەن، شىكايەتكە ئۇچىرىغىنىڭدە گەللىبە قىلغاسەن».
ROM 3:4	لېكىن بىزنىڭ ھەققانىيىسىزلىقىمىز ئارقىلىق خۇدانىڭ ھەققانىلىقى تېخىمۇ ئېنىق كۆرسىتىلسە، بۇنىڭغا نېمە دەيمىز؟ ھەققانىيىسىزلىقى ئوستىگە غەزەپ تۆكىدىغان خۇدانى ھەققانى ئەمەس دەيمىزمۇ (مەن ئىنسانچە سۆزلەيمەن؟)	ئەمما بىزنىڭ نامەۋلىكىمىز ئارقىلىق خۇدانىڭ ھەقلىقى تېخىمۇ ئېنىق كۆرۈنسە، بۇغا نېمە دەيمىز؟ نامەۋلىكەرگە غەپ توکكەن خۇدا نامەۋلىكمۇ؟
ROM 3:5	بۇنداق دېمەڭ! ئەگەر شۇنداق بولسا، خۇدا دۇنيانى قانداق جاۋابغا تارتىپ مۇنداق دېيشىكە ھەرگىز بولمايدۇ! ئەگەر ئۇنداق بولسا، خۇدا ئالەمنى قانداق سوراھقا تارتىدۇ؟	بۇنداق دېمەڭ! ئەگەر شۇنداق بولسا، خۇدا دۇنيانى قانداق جاۋابغا تارتىپ مۇنداق دېيشىكە ھەرگىز بولمايدۇ! ئەگەر ئۇنداق بولسا، خۇدا ئالەمنى تۇرالايدۇ؟
ROM 3:7	بەزىلەر يەنە: «مېنىڭ يالغانچىلىقىدىن خۇدانىڭ ھەققەتلەكى تېخىمۇ نوجۇق قىلىنسا، شۇنداقلا ئۇلۇغۇلىقى تېخىمۇ يورۇتۇلسا، ئەمدى مەن يەنە نېمە ئۆچۈن كۇناھكار دەپ قارىلىپ سوراھقا تارتىلمەن؟» دېيشى مۇمكىن.	ئەگەر خۇدانىڭ ھەققىتى مېنىڭ يالغانمدا ئۇنىڭ شەرپىگە كۆپەيسە، مەن ھازىز نېمە ئۆچۈن كۇناھكار دەپ قارىلىمەن؟
ROM 3:8	ئۇنداق بولغاندا نېمىشقا (بەزىلەر بىزگە تۆھەت چاپىلماقچى بولۇپ، گەپلىرىمىزىن بۇرۇن تەندەك) «يامانلىق قىلىلى، بۇنىڭدىن ياخشىلىق چىقىپ قالار» – دېيشىكە بولمايدۇ؟ بۇنداق دېگۈچىلەرنىڭ جازالىنىشى ھەقلىقتۇر!	شۇنداق بولغاندا، نېمە ئۆچۈن يامان ئىش قىلىساق، ئۇنىڭدىن ياخاشا نەتىجە كېلىپ چىقىدۇ؟ دېبەلمىز؟ بەزىلەر بىز بۇنداق دېگەنلىك تۆھەپ قوىپ كەتىپتۇ، بۇنداق ئادەملەرنىڭ جاھانەتكە ئۆچۈرىشى ھەقلىق.
ROM 3:9	ئەمدى نېمە دېپىش كېرەك؟ بىز يەھۇدىيلار باشقىلارغا قارىغاندا ياخشىمۇ؟ ياق، ئوستۇن تۇرامدۇق؟ ياق، ھەرگىز چۈنكى بىز يۇقۇرۇدا يەھۇدىيلار بولسۇن، گېپكەلەر بولسۇن ھەممىسىنىڭ گۇناھنىڭ ئىلكىدە ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاب ئېپلىدۇق.	ھازىز نېمە دېسەك؟ بىز يەھۇدىيلار باشقىلارغا قارىغاندا ياخشىمۇ؟ ياق، ھېچقانداق ئەمەس! چۈنكى بىز ئىسپاتلاب كۆرسەتتۇقكى، يەھۇدىيلار بىلەن گېپكەلەر ھەممىسى گۇناھ ئاستىدا تۇرۇشتات.
ROM 3:10	دەرۋەقە، مۇقەددەس يازملاarda يېزىلغىنىدەك: – «ھەققانى ئادەم يوق، ھەتا بىرىمۇ يوقتۇر،	يېزىلغانچە: «توغرا ئادەم يوق، ھەتا بىرىمۇ يوق.»
ROM 3:11	يورۇتۇلغان كىشى يوقتۇر، خۇدانى ئىزدىگىنىمۇ يوقتۇر.	ھېچ كىم چۈشەنمەيدۇ، ھېچ كىم خۇدانى ئىزدەنمەيدۇ.

Reference	Before	After
ROM 3:12	هەممە ئادەم يولدىن چەتنىدى، ئۇلارنىڭ بارلىقى ئەرزىمەس بولۇپ چقتى.	بۇ شۇنداق، خۇدانىڭ چىداملىقىدا، ھازىرقى ۋاقتىتا ئۆز ھەققانىلىقىنى كۆرسەتتى.
ROM 3:13	مېھرىبانلىق قىلغۇچى يوق، ھەتتا بىرىمۇ يوقتۇر.	بۇ شۇنداق، شۇڭقا ئۆز ئۆزىنىڭ ئەقلىرىنىڭ كۆرسەتتى.
ROM 3:14	ئۇلارنىڭ گېل ئېچىلغان قەبرىدەك سېسىقتۇر، تىللەرى كاژازاپلىق قىلماقتا:	ئۇلارنىڭ گۈورىكى ئېچىلگەن قەبرەگە ئوخشاش، تىللەرى يالغان سۆزلەر سۆزلەش؛ ئاسېپ يىلاننىڭ زەھىرى ئۇلارنىڭ چىكى ئاستىدا توْرماقتا.
ROM 3:15	ئۇلارنىڭ زۇۋانى قارغاش ھەم زەردىگە تولغان.	ئۇلارنىڭ ئاغىزى لەنەت ۋە ئەچىرمىگە تولغان.
ROM 3:16	يۇتلىرى قان توکوشكە ئالدىرايدۇ؛	يۇتلىرى قان توکوشكە تېز تەرەپ قىلىدۇ؛
ROM 3:17	بارغانلا پېرىدە ۋەميرانچىلىق ۋە پاجىئەلىك ئىشلار باردۇر،	ئۇلارنىڭ يولىدا ۋەميرانچىلىق ۋە قىيىنچىلىق بار.
ROM 3:18	تىنچلىق-ئاراملىق يولىنى ئۇلار ھېچ تونۇغان ئەمەس».	ئۇلار تىنچلىق يولىنى ھېچ توْنۇپ كەتمىگەن.
ROM 3:19	«ئۇلارنىڭ نەزىرىدە خۇدانىن قورقىدىغان ئىش يوقتۇر».	ئۇلارنىڭ كۆزىدە خۇدا قورقۇش بىلەن ھېچ نېمە يوق بىز بىلىمىزكى، قانۇن نېمە دېسە، ئۇ قانۇن ئاستىدا تۇرغۇچىلارغا قارىتا دەپ سۆزلەيدۇ، بۇنىڭ ئۆچۈن ھەر بىر ئادەمنىڭ ئاغىزى تاغلىدىغان بولسۇن دەپ، بارلىق دۇنيا خۇدا ئالدىدا جاۋابكار بولسۇن.
ROM 3:20	تەۋراتىكى بارلىق سۆزلەرنىڭ تەۋرات قانۇنى ئاستىدا ياشايىغانلارغا قارتا ئېتىلىغانلىقى بىزگە ئايىان. بۇلارنىڭ مەقسىتى، ھەر ئىنساننىڭ ئاغىزى باهانە كۆرسىتەلمەي توْواقلانىپ، پۇتكۈل دۇنيادىكىلەر خۇدانىڭ سورىقىدا ئېپكار ئىكەن دەپ ئايىان قىلىنسۇن، دېگەنلىكتۇر.	شۇڭا، ھېچ كىم قانۇنغا ئەمەل قىلىش بىلەن خۇدا ئالدىدا ھەق قىلىنىدۇ؛ شۇغا، ھېچقانداق ئەت ئىگىسى تەۋرات-قانۇنغا ئەمەل قىلىشقا ئىنتىلىشلىرى بىلەن خۇدانىڭ ئالدىدا ھەققانىي ھېسابلامايدۇ؛ چۈنكى تەۋرات قانۇنى ئارقىلىق ئىنسان ئۆز گۇناھنى توْنۇپ بېتىدۇ.
ROM 3:21	براق، ھازىر قانۇن يولى بىلەن ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ئۆزىدىن كەلگەن بىرخىل ھەققانىلىق ئاشكارلاندى! بۇ خىل ھەققانىلىققا قانۇننىڭ ئۆزى ۋە پېغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىمۇ گۇۋاھلىق بەرگەندۇر؛	بىراق، ھازىر قانۇن بىلەن بېھتىياج بولىغاندا، خۇدانىڭ ئۆزىدىن كەلگەن ھەققانىلىق ئاشكارلاشتى! بۇ ھەققانىلىققا قانۇن ۋە پېغەمبەرلەر كۆۋاھلىق قىلغان.
ROM 3:22	يەنى، خۇدانىڭ ئىپسا مەسھىنىڭ ئىشەج-ساداھەتلىك ئارقىلىق ئېتىقاد قىلغۇچىلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئېچىگە ھەم ئۆستىگە يەتكۈزىدىغان ھەققانىلىقىدۇر! بۇ ئىشتىتا ئايىرمەچىلىق يوقتۇر	خۇدانىڭ ھەققانىلىق ئىپسا مەسھىقا ئىشەنگەن ئارقىلىق ھەر بىر ئىشىنىدىغان كىشىگە يەتكۈزۈلدى، چۈنكى ھېچ قانداق یەرق يوق!
ROM 3:23	چۈنكى بارلىق ئىنسانلار گۇناھ سادىر قىلىپ، خۇدانىڭ شان-شەرىپىگە بېتلەمەي، ئۆنگىدىن مەھرۇم بولدى (چۈنكى بەرلەن ئۆز قېلىنىڭ ھەمەتىدۇ)	چۈنكى ھەممە ئادەملەر گۇناھ قىلدى ۋە خۇدانىڭ ئەزىزلىكىگە بېتلەمەتىدۇ ئۇلار خۇدانىڭ رەھمتى بىلەن بەدەل تۆلەمەستىن، مەسەھ ئىپسا ئارقىلىق قۇقۇزۇش بىلەن تولۇق ھەقلىق قىلىنىدۇ.
ROM 3:24	چۈنكى ئېتىقادچىلارنىڭ ھەممىسى مەسەھ ئىپسادا بولغان نىجات-ھۆرلۈك ئارقىلىق، خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتى بىلەن بەدەلسىز ھەققانى قىلىنىدۇ.	بۇ شۇنداق، خۇدانىڭ چىداملىقىدا، ھازىرقى ۋاقتىتا ئۆز ھەققانىلىقىنى كۆرسەتتى.
ROM 3:25	خۇدا ئۇنى گۇناھلارنىڭ جازاسىنى كۆتۈرگۈچى كافارەت قۇربانلىقى سۈپىتىدە تەپىنلىدى؛ ئىنسانلارنىڭ ئۇنىڭ قۇربانلىق قىنىغا ئىشەنج باغلىش بىلەن قۇربانلىق ئىۋاظەتلىكتۇر. خۇدا بۇ ئارقىلىق بۇرۇنقى زاماندىكىلەرنىڭ سادىر قىلغان گۇناھلىرىغا سەۋەر-تاقەتلىك بولۇپ، جازالىمай ئۆتكۈزۈۋېتىشىنىڭ ئادىللىق ئىكەنلىكىنى كۆرسەتتى.	خۇدا ئۇنى گۇناھلارنىڭ جازاسىنى كۆتۈرگۈچى كافارەت قۇربانلىق سۈپىتىدە تەپىنلىدى، بۇ بىلەن ئۆتكەن گۇناھلارنى كەچۈرۈش ئارقىلىق ئۆز ھەققانىلىقىنى كۆرسەتتى.
ROM 3:26	بۇنىڭغا ئوخشاش بۇ قۇربانلىق ئارقىلىق ئۇ ھازىرقى زاماندا بولغان ھەققانىلىقىنىمۇ كۆرسەتكەن. شۇنداق قىلىپ ئۇ ئۆزىنىڭ ھەم ھەققانى ئىكەنلىكىنى ھەم ئەيساننىڭ ئېتىقادىدا بولغۇچىنى ھەققانى قىلغۇچى ئىكەنلىكىنىمۇ نامايان قىلدى.	بۇ شۇنداق، خۇدانىڭ چىداملىقىدا، ھازىرقى ۋاقتىتا ئۆز ھەققانىلىقىنى كۆرسەتتى. شۇڭا ئۇ ئۆزىنىڭ ئادىل بولۇش بىلەن، ئەيساغا ئىشىنىدىغانلارنى ئادىل قىلغۇچى ئىكەنلىكىنى ئاشكار قىلدى.
ROM 3:27	شۇنداقتا، ئادەم نىمىشقا ماخابلاتتى؟ ماخابلاش، تولۇقلا توختىدۇ! نىمە ئۇنداق بولسا، ئىنساننىڭ نىمە ماختانغۇچىلىك، بار؟ ماختىنىش، يوق	شۇنداقتا، ئادەم نىمىشقا ماخابلاتتى؟ ماخابلاش، تولۇقلا توختىدۇ! نىمە ئۇنداق بولسا، ئىنساننىڭ نىمە ماختانغۇچىلىك، بار؟ ماختىنىش، يوق

Reference	Before	After
	قىلىنىدى! – نېمە يېرىنسىپقا ئاساسەن؟ قانۇنغا ئىنتىلىش يېرىنسىپىن بىلەنمۇ؟ ياق! ئېتىقاد» يېرىنسىپىن بىلەن!	يېرىنسىپ بىلەن؟ قانۇنغا ئەگىشىش يېرىنسىپى بىلەنمۇ؟ ياق، ئېتىقاد يېرىنسىپى بىلەن!
ROM 3:28	چۈنكى «ئىنسان تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىشقا ئىنتىلىشلىرى بىلەن ئەمەس، بىلكى ئېتىقاد بىلەن ھەققانىي قىلىنىدۇ» دەپ ھېساپلايمىز!	چۈنكى بىز «كىشى تەۋرات قانۇللىرىنى ئەمەل قىلىشتن كەتكەن، بىلكى ئېتىقاد بىلەن ھەق تايىدۇ» دەپ ئۈبۈلەمىز!
ROM 3:29	ئەجەبا، خۇدا يەقهتلا يەھۇدىلارنىڭلا خۇداسىمۇ؟ ئۇ ئەللەرنىڭمۇ خۇداسى ئەمەسمۇ؟ شۇنداق، ئۇ ئەللەرنىڭمۇ خۇداسىدۇر.	خۇدا يەقهت يەھۇدىلارنىڭ خۇداسىمۇ؟ ئۇ باشقا خەلقەرنىڭمۇ خۇداسى ئەمەسمۇ؟ ھەئە، ئۇ باشقا خەلقەرنىڭ خۇداسى.
ROM 3:30	خۇدا بولسا بىرددۇر، ئۇ خەتنە قىلىنغانلارنى ئېتىقاد بىلەن ھەمەدە خەتنە قىلىنىغانلارنىمۇ ئېتىقاد بىلەن ھەققانىي قىلىدۇ.	خۇدا يالغۇز بىر، ئۇ خەت قىلغانلارنى ئىشەنج بىلەن توغرا قىلىپ، خەت قىلىنىغانلارنىمۇ شۇ ئىشەنج بىلەن توغرا قىلىدۇ.
ROM 3:31	ئەمدى ئېتىقاد يېرىنسىپى بىلەن تەۋرات قانۇنىنى بىكار قىلىۋېتىمىزمۇ؟ ياق، دەل بۇنىڭ ئەكسىچە، ئۇنى كۈچكە ئىگە قىلىمىز.	هازىر ئىشەنج بىلەن قانۇنىنى بىكار قىلىپ تاشلايمىز دەيمۇ؟ يوق، ئەكسىچە، ئۇنى ياخا تىلاڭلاپ كۈچلەندۈرۈپ تو روۋەاتىمىز.
ROM 4:1	ئۇنداقتا، بىز يەھۇدىلارنىڭ جىسمانىي جەھەتسىكى ئاتىمىز ئىبراھىمنىڭ ئېرىشكىنى توغرىسىدا نېمە دەيمىز؟	شۇ يەردە، بىز يەھۇدىلارنىڭ تەنلىك ئاتىمىز ئىبراھىم نېمە تېپىپ قالدى دەپ دەيمىز؟
ROM 4:2	ئەگەر ئىبراھىم ئەمەللەرى بىلەن ھەققانىي دەپ جاكارلانغان بولسا، ئۇنىڭدا ماختانغۇدەك ئىش بولاتقى (بەرسىر خۇدانىڭ، ئالدىدا ئۇنىڭ ماختىنىش ھەققى يوق ئىدى).	ئەگەر ئىبراھىم ئىشلىرى بىلەن تولۇق كۆرۈنۈپ قالسا، ئۇنىڭدا نام خارلايدىغان جاي يار، لېكىن خۇدا ئالدىدا ئۇنىڭ بۇنداق ھوقۇقى يوق.
ROM 4:3	چۈنكى مۇقدەدس يازىلاردا نېمە دېپىلگەن؟ – «ئىبراھىم خۇداغا ئېتىقاد قىلدى؛ بۇ ئۇنىڭ ھەققانىيلىقى ھېسابلاندى» دېپىلدى.	يازىلاردا نېمە دەپ بار؟ «ئىبراھىم ئاللاھقا ئىشىنىپ قويۇپ كەتنى؛ بۇ ئۇنىڭ ھەق ساناشتن بولۇپ قالدى» دەپ يېزلىغان.
ROM 4:4	ئىشلىگۈچىگە بېرىلىدىغان ھەق «مېھىر-شەيھەت» ھېسابلانمايدۇ، بىلكى بىرخىل «قورز قايتۇرۇش» ھېسابلىنىدۇ.	ئىشچىغا بېرىلىدىغان مىڭى، مېھىر دەپ ھېسابلانمايدۇ، بىلكى قەرز قايىتۇرۇش دەپ كۆرۈلەدۇ.
ROM 4:5	بىراق، ھېچ ئىش-ئەمەل قىلىماي، يەقهت نومۇسىز گۇناھكارلارنى ھەققانىي قىلغۇچى خۇداغا ئېتىقاد قىلدىغان كىشىنىڭ بولسا، ئۇنىڭ ئېتىقادى ھەققانىيلىق دەپ ھېسابلىنىدۇ!	بىراق، ھېچ نەرسە قىلىماي، يەقهت يامان كىشىلەرنى توغرا قىلغۇچى خۇداغا ئىشىنىدىغان كىشىگە، ئۇنىڭ ئىشەنچىسى توغرا دەپ ھېسابلىنىدۇ!
ROM 4:6	خۇدا قىلغان ئەمەللەرىگە قارىماي، ھەققانىي دەپ ھېسابلىغان كىشىنىڭ بەختى توغرۇلۇق داۋۇت يەيفەمەرەمۇ مۇنداق دېگەن: –	خۇدا كىشىنىڭ ئەمەللەرىگە قارىماي، ئۇنى ھەققانىي دەپ ھېسابلىغان كىشىنىڭ بەختى ھەققىدە، داۋۇت شۇنداق دېگەن: –
ROM 4:7	«ئىئائەتسىزلىكلىرى كەچۈرۈم قىلىنغان، گۇناھلىرى يېپىلغان كىشى نېمىدىپەگەن بەختلىكتۇر!	«گۇناھلىرى كەچۈرۈلگەن، خاتالقلىرى يېپىلغان كىشىلەر نېمىگە بەختلىك!:»
ROM 4:8	پەرۋەردىگار گۇناھلىرى بىلەن ھېچ ھېسابلاشمايدىغانلار نېمىدىپەگەن بەختلىكتۇر!»	پەرۋەردىگار گۇناھلىرىنى ھېچ سانامايدىغان كىشىلەر قەدەر بەختلىك!
ROM 4:9	ئەمدى بەخت يالغۇز خەتنە قىلىنغانلارغا مەنسۇپ بولامدۇ، ياكى خەتنە قىلىنىغانلارغا مەنسۇپ بولامدۇ؟ چۈنكى: «ئىبراھىمنىڭ ئېتىقادى ئۇنىڭ ھەققانىيلىقى دەپ ھېسابلاندى» دەۋاتىمىز.	بۇ بەخت نېمە؟ يالغۇز خەتنە قىلغانلارغا تەۋەھەمۇ، ياكى خەتنە قىلىنىغانلارغا مەنسۇپ بولامدۇ؟ چۈنكى بىز دەيمىز: ئىبراھىمنىڭ ئىمانى ئۇنىڭ ئادىللىقى دەپ ھېسابلىنىپتى.
ROM 4:10	ھەققانىيلىق قانداق ئەھۋالدا ئۇنىڭغا ھېسابلاندى؟ خەتنە قىلىنىشتىن ئىلگىرمۇ ياكى خەتنە قىلىنىشتىن كېيىنمۇ؟ ئۇ خەتنە قىلىنغان حالدا ئەمەس، بىلكى خەتنە قىلىنىغان ئەمەس، بىلكى خەتنە قىلىنىغان حالدا ھېساب قىلىنىدى!	ھەق قانداق ۋاقتىتا ئۇغا ھېساب قىلىنىدى؟ خەتنە قىلىنىشتىن بۇرۇنۇمۇ ياكى كېيىنمۇ؟ ئۇ خەتنە قىلىنغان حالدا ئەمەس، بىلكى خەتنە قىلىنىغان ئەمەس، بىلكى خەتنە قىلىنىغان حالدا ھېساب قىلىنىدى!
ROM 4:11	ئۇنىڭ خەتنىنى قوبۇل قىلغىنى بولسا، ئۇنى خەتنە قىلىنىشتىن بۇرۇنلا ئېتىقادى ئارقىلىق ئىگە بولغان ھەققانىيلىققا مۆھۇر بەلگىسى سۈپىتىدە بولغانىدى. دېمەك، ئۇ خەتنىسىز تۇرۇپ خۇداغا ئېتىقاد قىلغۇچىلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئاتىسى بولدى – ئۇلارمۇ ئېتىقادى بىلەن ھەققانى	ئۇ خەت قوبۇل قىلغان ۋاقتىتا، بۇ خەت قىلىنىغاندا ئېتىقاد بىلەن تايىقان ئادالەتلەكىنىڭ بەلگىسى بولدى. دېمەك، ئۇ خەتنىسىز خۇداغا ئېتىقاد قىلغۇچىلارنىڭ ھەممىسىگە ئات بولدى، شۇڭا ئۇلارمۇ ئېتىقاد بىلەن ئادالەتكە ئېرىشەلەيدۇ!

Reference	Before	After
ROM 4:12	ئۇ يەنە خەتنە قىلىنغانلارنىڭمۇ ئاتىسىدۇر، دېمەك، خەتنە قىلىنغان بولۇشى بىلەن تەڭلا خەتنە قىلىنغان ۋاقتىدىمۇ ئېتىقادلىق يول ماڭغان ئاتىمىز ئىبراھىمنىڭ ئىزلىرىنى بىسىپ ماڭغانلارنىڭمۇ ئاتىسى بولغاندا.	ئۇ يەنە خەتنە قىلىغانلارنىڭ ئاتى بولۇيلا قالماي، خەتنە قىلىنغان ۋاقتىدا ئاتىمىز ئىبراھىمغا ئوخشاش ئېتىقاد بىلەن يول تۇتۇپ كەتكەنلەرنىڭمۇ ئاتى.
ROM 4:13	چۈنكى خۇدانىڭ ئىبراھىمغا ۋە نەسلىگە دۇنياغا مىراسخور بولۇش توغرىسىدىكى ۋە دە پېرىشىن ئىبراھىمنىڭ تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىشقا ئىتتىلىگىنىدىن ئەمەس، بەلكى ئېتىقادتىن بولغان ھەققانىيلقىتن كەلگەن.	چۈنكى خۇدانى ئىبراھىم بىلەن ئۇنىڭ نەسلىگە دۇنيا مىراسچىلىقىنى ۋە دە قىلغانلىقى، قانۇنغا ئەمەل قىلىماق بىلەن ئەمەس، يەقەت ئېتىقاد بىلەن كېلىپ چىققان ھەقلق بولۇش ئارقىلىق بولغان.
ROM 4:14	چۈنكى ئەگەر قانۇنغا تەينەنگەنلەر مىراسچى بولسا، ئېتىقاد يارامسىز بولۇپ چۈنكى ئەگەر قانۇنغا ئىتتىلىدىغانلار مىراسخور بولىدىغان بولسا ئېتىقاد بىكار نەرسە بولۇپ قالاتى، خۇدانىڭ ۋەدىسىمۇ يوققا چىقىرالغان بولاتقى.	چۈنكى ئەگەر قانۇنغا تەينەنگەنلەر مىراسچى بولسا، ئېتىقاد يارامسىز بولۇپ چۈنكى ئەگەر قانۇنغا ئىتتىلىدىغانلار مىراسخور بولىدىغان بولسا ئېتىقاد قالىدۇ، خۇدانىڭ ۋەدىسىمۇ ئەمەلە بولمايدۇ.
ROM 4:15	چۈنكى تەۋرات قانۇنى خۇدانىڭ غەزىپنى ئېلىپ كېلىدۇ؛ چۈنكى قانۇن بولمسا، ئىتائەتسىزلىك دېگەن ئىشىمۇ بولمايدۇ.	چۈنكى قانۇن ئالاھىنىڭ غەزىپنى كەلتۈرۈپ چىقىدۇ؛ چۈنكى قانۇن يوق بولسا، ئىتائەتسىزلىك دېگەن نەرسىمۇ بارمۇ.
ROM 4:16-17	شۇنىڭ ئۆچۈن، خۇدانىڭ ۋەدىسىنىڭ يەقەت ئۆز مېھىر-شەپقىنى ئارقىلىق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش ئۆچۈن، ئۇ ئېتىقادقىلا ئاساسلىنىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ئۇ ۋە دە ئىبراھىمنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىغا، يەقەت تەۋرات قانۇنى ئاستىدا تۇرىدىغانلارغا ئەمەس، بەلكى ئىبراھىمچە ئېتىقاد قىلغۇچىلارنىڭ ھەممىسىگىمۇ كاپاھەتلەك قىلىنغان. چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردا: «سېنى نۇرغۇن قۇۋەمنىڭ ئاتىسى قىلدىم» دەپ بىزلىغىنىدەك، ئىبراھىم ھەممىمىزنىڭ ئاتىسىدۇر. دەرھەقىقتە، ئۇ ئۆلۈكلەرنى تېرىلدۈردىغان، مەۋجۇت بولىغاننى بار دەپ مەۋجۇت قىلىدىغان، ئۆزى ئېتىفاد باغلىغان خۇدا ئالدىدا ھەممىمىزنىڭ ئاتىسى بولدى.	شۇگا، خۇدانىڭ ۋەدىسى يەقەت مېھىر-مەرھەمەست ئارقىلىق ئەمەلگە كېلىپ، تەك ئىشەنگەنلەلە توتۇلىدۇ. بۇ بىلەن، بۇ ۋە دە ئىبراھىمغا تەۋە بارلىق كىشىلەرگە، تەك قانۇن بويىچە ياشايدىغانلارغا ئەمەس، بەلكى ئىبراھىم كېيىن ئىشىنىدىغانلارنىڭ ھەممىسىگە كاپاھەت بېرىدۇ. چۈنكى بىزلىغانچە: «سەننى كۆپ خەلقنىڭ ئاتىسى قىلدىم» دەپ، ئىبراھىم بارلىقىمىزنىڭ ئاتىسى بولىدۇ. شۇنداقلا، ئۇ ئۆلۈكلەرنى تېرىلدۈردىغان، يوق نەرسىلەرنى بار قىلىدىغان خۇدا ئالدىدا ئىشىنىپ، بارلىقىمىزنىڭ ئاتىسى بولدى.
ROM 4:18	ئۆمىد يوق دەپ ئوپلاپ تۇرسىمۇ، ئۇ ئۆمىد بىلەن قاتىقى ئىشىنىپ قالدى ھېچقانداق ئۆمىد قالمىسىمۇ ئۇ يەنلا ئۆمىدەتە ئېتىقاد قىلدى ۋە شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭغا: «سېنىڭ نەسلىك سان-ساناقسىز بولىدۇ» دەپ ئالدىن ئېتىلىغاندەك نۇرغۇن قۇۋەمنىڭ ئاتىسى بولدى.	ئۆمىد يوق دەپ ئوپلاپ تۇرسىمۇ، ئۇ ئۆمىد بىلەن قاتىقى ئىشىنىپ قالدى ۋە، «سېنىڭ نەسلىك سان-ساناقسىز بولىدۇ» دېگەن سۆزنى ئەمەلگە ئاشۇرۇدى، شۇڭا كۆپ خەلقنىڭ ئاتىسى بولدى.
ROM 4:19	ئۇ يۈز ياشقا يېقىنلەپ، تېنىنى ئۆلگەن ھېسابلىسىمۇ، شۇنداقلا ئايالى ساراھىنگمۇ بالياتقۇسىنى ئۆلدى دەپ قارىسىمۇ، يەنلا ئېتىقادتا ئاجىزلاشىمىدى؛	ئۇ يۈز ياشقا يېقىن بولغاندا، تەنن ئۆلۈپ كەتكەن دېپ ئوپلاپتۇ، ساراھىنىڭ بالي تۇغۇش قىلىشىسىمۇ ئۆلۈپ كەتكەن دېپ كۆرگەن، ئېتىقاددا كۆچۈلەنمىگەن؛
ROM 4:20	خۇدانىڭ ۋەدىسىگە نىسبەتەن ئېتىقادسىزلىق قىلىپ ھېچ ئىككىلەنمىدى، ئەكسىچە ئۇ ئېتىقادى ئارقىلىق كۈچەتىلىدى ۋە خۇدان ئۆلۈلەنىدى،	خۇدا ۋەدىسىگە ئەمەل قىلىپ، ھېچ شۇبەھە قىلىمىدى، بەلكى ئېتىقادى بىلەن كۆچەپ كەتى ۋە خۇدانى تاھماتلىدى،
ROM 4:21	«ئۇ نېمىنى ۋە دە قىلغان بولسا شۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش قۇدرىتىگە ئىگىدۇر» دەپ تولۇق ئىشەندۈرۈلدى.	ئۇ ۋە دە قىلغان نېمىنى بولسا، شۇنى تولۇق ئورۇنداش ئۆچۈن كۆچى بار دەپ، توپلاي ئىشەندى.
ROM 4:22	شۇنىڭ بىلەن بۇ «ئۇنىڭ ھەققانىيلقى ھېسابلاندى».	شۇ ئۆچۈن، بۇ ئۇنىڭ ئادىللىقى ھېسابىقا ئېلىنىدى.
ROM 4:23-25	بۇ، «ئۇنىڭ ھەققانىيلقى ھېسابلاندى» دېگەن سۆز يالغۇز ئۇنىڭ ئۆچۈنلا ئەمەس، بەلكى رەبىمىز ئەيسانى ئۆلۈمدىن تېرىلدۈرگەن خۇداغا ئېتىقاد قىلىشىمىز بىلەن ھەققانىي ھېسابلىنىدىغان بىزلىر ئۆچۈنمۇ بىزلىغان؛ مەسىھ بولسا ئىتائەتسىزلىكلىرىمىز ئۆچۈن بىدا يولغا تاپشۇرۇلدى ۋە ھەققانىي قىلىشىمىز ئۆچۈن تېرىلدۈرۈلدى.	بۇ سۆز يەقەت ئۇ ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى بىز، يەرۋەردىگار ئەيسىن ئۆلۈمدىن قايتۇرغان خۇداغا ئىشىنىپ، ھەق قىلىشىمىز بىلەن بىزلىدى؛ مەسىھ بولسا، بىزنىڭ خاتالقىمىز ئۆچۈن قوربان قىلىنغان ۋە ھەق قىلىشىمىز ئۆچۈن قايتا تۇرۇپ كەتى.
ROM 5:1	شۇنىڭ ئېتىقاد بىلەن ھەققانىي قىلىنغان ئەكەنمىز، رەبىمىز ئەيسا مەسىھ	شۇگا، بىز ئىمان بىلەن ھەقلق بولغان، رەبىمىز ئىسا مەسىھ ئارقىلىق

Reference	Before	After
ROM 5:2	ئارقىلىق خۇدا بىلەن ئىناق مۇناسىۋەتتە بولىمىز.	خۇدا بىلەن تولۇق تىنچلىقتا تۇمۇنىز.
ROM 5:3-4	ئۇ ئارقىلىق ئېتىقاد يولدا بىزنى چىڭ تۇرۇزىدىغان بۇ مېھر-شەققىتىنىڭ ئىچىگە كىرىش هووقۇقغا مۇيەسىسەر بولۇق، شۇنىڭدەك خۇدانىڭ شان-شەربىپگە غالىغان ئومىدىمىزدىن شاد-خۇرام بولىمىز.	ئۇ ئارقىلىق ئىمان بىلەن بۇ نېمەتكە ئېرىشىپ كەتتۇق، بۇ نېمەتتە مۇستەحکەم تۇرۇپ كەلەوۇك، خۇدانىڭ شەربىپگە ئومىد قىلىپ گەۋەھەر قىلىپ تۇرۇۋاتىمىز.
ROM 5:5	شۇنداق بولۇيلا قالماي، مۇشكۈل ئەھۋالار ئىچىدە شادلىنىمىز؛ چۈنكى ئىسپاتلانغان خاسلىقنى يارتىپ، بۇ خاسلىق ئۆمىتىنى كۈچەيتىپ بېرىدۇ. ئېلىپ كېلىدۇ، دەپ بىلىمىز.	ئەمما شۇنىڭدىن باشقا، بىز قىينىقلېقلار رۇحى شەرەپ بىلەن گۈر ئېلىپ تۇرۇمىز؛ چۈنكى قىينىقلېق سەۋەر قىلىشقا ئۈگىتىپ، سەۋەر قىلىش مۇشكۈللىك سەۋەرچانلىقنى، سەۋەرچانلىق چىداملىقنى، چىداملىق ئۆمىدىنى ئەمما شۇنىڭدىن يارىتىپ، بۇ خاسلىق ئۆمىتىنى كۈچەيتىپ بېرىدۇ. ئارقىلىق، خۇدانىڭ سەۋەگىسى ئاللىبۇرۇن قەلبىمىزگە تولۇپ كەتتى.
ROM 5:6	ۋە بۇ ئۆمىد بىزنى يەرگە قارىتىپ قويمايدۇ، چۈنكى بىزگە ئاتا قىلىنغان مۇقەددەس روھ ئارقىلىق خۇدانىڭ مېھر-مۇھەببىتى ئاللىبۇرۇن قەلبىمىزگە قويۇلۇپ ئېشىپ تاشتى.	چۈنكى بىز ھازىرلا كۈچىسىز قالغاندا، مەسەھ بىز ئىخلاصىسىزلار ئۇچۇن خۇدا چۈنكى بىز يەقەت ئامالسىز قالغانمىزدا، مەسەھ بىز ئىخلاصىسىزلار ئۇچۇن بەلگىلەرن ۋاقتىتا ئۆزىنى يېدا قىلدى.
ROM 5:7	بىرىسىنىڭ ھەققانى ئادەم ئۇچۇن جىنىنى يېدا قىلىش ناھايىتى ئاز ئۇچرايدىغان ئىش؛ بەزىدە ياخشى ئادەم ئۇچۇن بىرسى يېدا بولۇشقا جۈرەت قىلىشىمۇ مۇمكىن؛	بىر كىشى ھەقچە ئادەم ئۇچۇن ھاياتىنى سەھەر قىلىش بەك ئاز كۆرۈلەدىغان ئىش؛ بەزى ۋاقتىتا ناھايىتى ياخشى بىر ئادەم ئۇچۇن، بىرەۋەر جۈرەت قىلىپ ئۇلۇپ كېتىش مۇمكىن.
ROM 5:8	لېكىن خۇدا ئۆز مېھرى-مۇھەببىتىنى بىزگە شۇنىڭدا كۆرسىتىدۇكى، بىز تېخى گۇناھكار ۋاقتىمىزدا، مەسەھ بىز ئۇچۇن جىنىنى يېدا قىلدى.	ئەمما خۇدا بىزگە ئۆز مۇھەببىتىنى شۇ جەھەتتە كۆرسەتتى، بىز تېخى گۇناھكار بولغاندا، مەسەھ بىز ئۇچۇن ئۇلۇپ كەتتى.
ROM 5:9	هازىر بىز ئۇنىڭ قېنى بىلەن ھەققانى قىلىنغان ئىكەنملىز، ئەمدى ئۇ ئارقىلىق كېلىدىغان غەزىتىن قۇتوالۇشىمىز تېخىمۇ چەزمەندۇر.	هازىر بىز ئۇنىڭ قېنى بىلەن ھەق قىلىنغان، شۇڭا ئۇ ئارقىلىق كېلىدىغان غەزىتىن قۇتوالۇشىمىز تېخىمۇ بەلگىلەك.
ROM 5:10	چۈنكى بىز ئالدىن خۇدا بىلەن دۇشمەن بولغان بولساقىمۇ، ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ ئۇلۇمىن ئارقىلىق بىزنى ئۇنىڭ بىلەن ئىناقلاشتۇرغان يەرده، ئۇنىڭ بىلەن ئىناقلاشتۇرۇلغاندىن كېپىن، ئەمدى ئوغلىنىڭ ھاياتى ئارقىلىق بىز تېخىمۇ قۇتوالۇرۇلمامدۇق؟!	چۈنكى بىز ئالدىن خۇدا بىلەن دۇشمەن بولغان بولساقىمۇ، ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ ئۇلۇمىن ئارقىلىق بىز ئۇنىڭ بىلەن ئىناقلاشتۇرغان يەرده، ئۇنىڭ بىلەن تەرەپلىشىپ كەتتۇق، شۇڭلاشقا، بىز تەرەپلىشىكەندىن كېپىن، ئەمدى ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ ھاياتى ئارقىلىق بىز يەنмиۇ قۇتوالۇرۇلمامدۇق.
ROM 5:11	بۇنىڭ بىلەنلا قالماي، ھازىر بىز رەبىبىمىز ئىيىسا مەسەھ ئارقىلىق خۇدا بىلەن ئىناقلاشتۇرۇلۇق، ئۇ ئارقىلىقىمۇ خۇدانىڭ ئۆزىدىن شادلىنىمىز.	بۇنىڭغا قوشۇپ، بىز رەبىبىمىز ئىسا مەسەھ ئارقىلىق خۇدا بىلەن تەرەپلىنىپ، مۇناسىۋەتتىنى بەرپا قىلغان، شۇ ئارقىلىق خۇدا ئىچىدە يۇتون كۆج بىلەن خۇشالىنىپ تۇرۇمامىز.
ROM 5:12	شۇنىڭدەك، گۇناھنىڭ دۇنياغا كىرىشى بىرلا ئادەم ئارقىلىق بولدى، ئۆلۈمنىڭ دۇنياغا كىرىشى گۇناھ ئارقىلىق بولدى؛ شۇنىڭ بىلەن گۇناھ ئارقىلىق ئۆلۈم ھەممە ئادەمگە تارقالدى؛ چۈنكى ھەممە ئادەم گۇناھ سادىر قىلدى	شۇنداق، گۇناھ بىر ئادەم ئارقىلىق دۇنياغا كىرىدى، ئۆلۈم گۇناھ ئارقىلىق كەلدى؛ شۇ بىلەن گۇناھ ئارقىلىق ئۆلۈم ھەممە كىشىگە يەتىپ كەتتى؛ چۈنكى ھەر بىرى گۇناھ قىلغان.
ROM 5:13	(چۈنكى تەۋرات قانۇنىدىن ئىلىگىرمۇ گۇناھ دۇنيادا بار ئىدى، ئەلەتتە؛ ھالبۇكى، قانۇن بولمىسا گۇناھنىڭ ھېسابى ئېلىنىمايدۇ.)	چۈنكى قانۇن كەلگەندىن بۇرۇن، گۇناھ دۇنيادا بار ئىدى، بىراق قانۇن يوق بولسا، گۇناھ ئۇچۇن ھېساب چىقمايدۇ.
ROM 5:14	شۇنداقتىمۇ، ئۆلۈم ئادەمئاتا ۋاقتىدىن مۇسا يەيغەمبەر ۋاقتىغىچە ئىنسانلارغىمۇ ھۆكۈم سۈردى؛ ئۇلار گەرچە ئادەمئاتنىڭ سادىر قىلغان ئىتائەتسىزلىكىدەك گۇناھ سادىر قىلىنغان بولسىمۇ، بۇ ئىنسانلارمۇ ئۆلۈم ھۆكۈمدىن خالىي بولمىدى). ئادەمئاتنىڭ ئۆزى - كېپىن كېلىدىغان مەسەھنىڭ بىر ياخشى تىلىك ئۇلگىسىدۇ؛	شۇنداق بولغاندا، ئۆلۈم ئادەم دەۋرىدىن مۇسا زامىنغا قەدەر بارلىق ئادەمەرگە ھۆكۈمەن بولدى؛ ئۇلار گەرچە ئادەمغا ئوخشاش گۇناھ قىلىنغان بولسىمۇ، ئۆلۈم ئۇلارنىمۇ تەتىئىل قىلدى. ئادەم كېپىن كېلىدىغان مەسەھنىڭ بىر ياخشى نەمۇنسىسى بولۇپ تۇرۇدۇ؛
ROM 5:15	ھالبۇكى، خۇدانىڭ شاپاڭەتلەك سوۋەغىتى ئادەمئاتنىڭ ئىتائەتسىزلىكىنىڭ	ئەمما، خۇدا سوۋەغاتى ئادەمئاتنىڭ خاتالقىغا ئەكسى كېلىدۇ. بىر ئادەم

Reference	Before	After
ROM 6:19	<p>ئەتلەرىڭلار ئاجىز بولغاچقا، سىلەرگە ئىنسانچە سۆزلىۋاتىمەن: – ئىلگىرى سىلەر تەن ئەزايىڭلارنى ناپاڭ ئىشلارغا ۋە ئەخلاقسىزلىققا قۇللارىدەك تۇتۇپ بېرىشىڭلار سىلەن تېخىمۇ ئەخلاقسىزلىقلارنى قىلغاندەك، ئەمدى ھازىر تەن-ئەزالىرىڭلارنى ياك-مۇقەددەسلىككە باشلايدىغان ھەققانىلىققا قۇللارىدەك تۇتۇپ بېرىڭلار.</p>	<p>تەنلىرىڭلار كۈچسىز بولغاچقا، سىلەرگە كونا ئادەمچە سۆزلىپ تۇرامەن: بۇرۇن سىلەر تەن ئەزالىرىڭلارنى نەيسىز ئىشلارغا ۋە يامان يولغا قول قىلغىنىڭلار بىلەن يەنلا يامانلىق كۆپ بولغاڭغا ئوخشاش، ھازىر ئۇلارنى ياكلىققا يېتىپ بارىدىغان ئادىللىققا قول قىلىپ بېرىڭلار.</p>
ROM 6:20	<p>سىلەر گۇناھنىڭ قۇللەرى بولغان ۋاقتىڭلاردا، ھەققانىلىقنىڭ ئىلکىدە ئەمەس ئىدىڭلار.</p>	<p>سىلەر گۇناھقا قول بولغان ۋاقتىتا، توغرا يولنىڭ تەسىرىدە ئەمەس ئىدىڭلار.</p>
ROM 6:21	<p>ھازىر نومۇس دەپ قارىغان بۇرۇنىنى ئىشلاردىن شۇ چاغدا سىلەر زادى قانداق مېۋە كۆردۈڭلار؟ ئۇ ئىشلارنىڭ ئاقىۋېتى ئۆلۈمدور.</p>	<p>ھازىر ھايدا قىلىپ كۆرۈۋاتقان ئۆتكەن ئىشلەردىن، ئۇ ۋاقتىتا سىلەر قانداق بىراق، ھازىر سىلەر گۇناھتنىن ئەركىن قىلىنىپ، خۇدانىڭ قۇللەرى بولغان ئەكتەسىلەر، سىلەر رەد ئۆزۈڭلەرنى ياك-مۇقەددەسلىككە ئېلىپ بارىدىغان مېۋە بار، ئۇنىڭ نەتىجىسى مەڭگۈلۈك ھاياتتۇر.</p>
ROM 6:22	<p>چۈنكى گۇناھنىڭ ئىش ھەققى يەنلا ئۆلۈمدور، بىراق خۇدانىڭ رېبىمىز مەسىھ ئىسادا بولغان سوۋىغىنى بولسا مەڭگۈلۈك ھاياتتۇر.</p>	<p>چۈنكى گۇناھنىڭ ئىش ھەققى يەنلا ئۆلۈمدور، بىراق خۇدانىڭ رېبىمىز هاياتى، بۇ بىزنىڭ رېبىمىز ئىسادا سوۋىغىنى بولسا مەڭگۈلۈك تۇرۇش قېرىنداشلار، مەن ھازىر تەۋرات قانۇنىنى بىلگەنلەرگە سۆزلىۋاتىمەن؛ سىلەر قانۇنىنىڭ تەۋرات قانۇنىنى ئىنسان ئۆستىگە ھۆكۈمەن ئۆلۈمدا ھۆكۈم قىلىدىغانلىقنى بىلمەمىسىلەر؟</p>
ROM 6:23	<p>مەسىھ ئىسادا بولغان سوۋىغىنى بولسا مەڭگۈلۈك ھاياتتۇر.</p>	<p>ھەسىھ ئىسادا بولغان سوۋىغىنى بولسا مەڭگۈلۈك ھاياتتۇر.</p>
ROM 7:1	<p>ئى قېرىنداشلار، مەن ھازىر تەۋرات قانۇنىنى بىلگەنلەرگە سۆزلىۋاتىمەن؛ سىلەر قانۇنىنىڭ تەۋرات قانۇنىنى ئىنسان ئۆستىگە ھۆكۈمەن ئۆلۈمدا ھۆكۈم قىلىدىغاندا ھۆكۈم قىلىدىغانلىقنى بىلمەمىسىلەر؟</p>	<p>ھەسىھ ئىسادا بولغان سوۋىغىنى بولسا مەڭگۈلۈك ھاياتتۇر.</p>
ROM 7:2	<p>مەسىلەن، ئېرى بار ئايال، ئېرى ھاياتلا بولسىدەن، قانۇن بويىجه ئېرىگە باغانلغان؛ لېكىن ئېرى ئۆلۈپ كەتسە، ئۆزىنى ئېرىگە باغانلغان نىكاھ قانۇندىن ئازاد قىلىنىدۇ.</p>	<p>مەسىلەن، ئېرى بار ئايال، ئېرى ھاياتلا بولغاندا، قانۇن بويىجه ئېرىگە باغانلغان؛ لېكىن ئېرى ئۆلۈپ كەتكەنە، ئۇ نىكاھ قانۇندىن ئازاد بولىدۇ.</p>
ROM 7:3	<p>شۇنىڭ ئۆچۈن، بۇ ئايال ئېرى ھايات ۋاقتىدا باشقا بىر ئەرگە باغانلansa، زىناخور ئايال دەپ ئاتىلىدۇ. لېكىن ئېرى ئۆلۈپ كەتسە، زىنا قىلغان بولمايدۇ. ئەركىن بولىدۇ؛ شۇ چاغدا باشقا بىر ئەرگە تەگىسە، زىنا قىلغان بولمايدۇ.</p>	<p>شۇڭى، ئايال ئېرى تېرىك بولغاندا باشقا بىر كىشىگە توي قىلسىسا، زىناچى دەپ ئاتالىدۇ. لېكىن ئېرى ئۆلۈپ كەتسە، ئۇ نىكاھ قائىدىسىدىن قۇتۇلۇپ كېتىدۇ؛ شۇ ۋاقتىتا باشقا بىر كىشىگە توي قىلسىسا، زىنا قىلمىدۇ.</p>
ROM 7:4	<p>خۇددى شۇنىڭدەك، قېرىنداشلار، سىلەر ئەيسا مەسەنەنىڭ قۇربانلىق تېنى ئارقىلىق تەۋرات قانۇنغا نىسبەتەن ئۆلۈڭلار، بۇنىڭ مەقسىتى سىلەرنىڭ باشقابىرىسىگە، يەنى ئۆلۈمدىن تېرىلگۈچىگە باغانلىشىڭلار ۋە شۇنىڭ بىلەن خۇدداغا مېۋە بېرىشىڭلاردىن ئىشارەتتۇر.</p>	<p>شۇنداق، قېرىنداشلار، سىلەر ئەيسا مەسەنەنىڭ قۇربان تېنى ئارقىلىق قانۇنغا ئۆلۈپ كەتىڭلار، بۇ، سىلەرنىڭ باشقابىرىگە، يەنى ئۆلۈمدىن تېرىلگەنگە باغانلىق، خۇدا ئۆچۈن مېۋە بېرىشىڭلار ئۆچۈن.</p>
ROM 7:5	<p>چۈنكى بىز «ئەت»نىڭ ئىلکىدە ۋاقتىمىزدا، تەۋرات قانۇنى گۇناھنىڭ ئارزو-ھەۋەسىلىرىنى تېخىمۇ قوزغايپ، تېنىمىزدىكى ئەزالاردا ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدىغان مېۋىنى چىقارغانسىدى؛</p>	<p>چۈنكى بىز ئەتتە بولغاندا، قانۇن گۇناھ ئارزولىرىنى قوزغايپ، تەنمىزدە ئۆلۈمگە يول قويىدىغان نەتىجە بېرىپ كەتتى،</p>
ROM 7:6	<p>لېكىن، ھازىر بىز تەۋرات قانۇنىنىڭ ئىلکىدىن ئەركىن بولدۇق. چۈنكى بىز ئۆزۈملەرنى بوغايپ تۇرغان نەرسىلەرگە ئۆلگەن بولۇپ، قانۇنىنىڭ دەستۇرىنىڭ كونا يولىدا ئەمەس، بەلكى روھنىڭ يېڭى يولىدا خۇدانىڭ قۇللوقيدا بولىمىز.</p>	<p>لېكىن ھازىر بىز قانۇنىنىڭ كونى بەغىقىدىن ئەركىن بولدۇق. چۈنكى بىز ئۆزۈملەرنى بوغايپ تۇرغان نەرسىلەرگە ئۆلگەن بولۇپ، قانۇنىنىڭ كونا يولىدا ئەمەس، بەلكى روھنىڭ يېڭى يولىدا خۇدا ئۆچۈن خىزمەت قىلىشىمىز.</p>
ROM 7:7	<p>ئۇنداقتا نېمە دېگۈلۈك؟ تەۋرات قانۇنىنىڭ ئۆزى گۇناھمۇ؟ ھەرگىز ئۇنداق قانۇنىنىڭ سۆزلىرى بولمىسا، گۇناھنىڭ نېمە ئەتكىنى بىلمەيتتىم. قانۇن ئەمەس! دەرۋەقە، قانۇنىنىڭ كۆرسەتمىلىرى بولمىسا، گۇناھنىڭ نېمە ئەتكىنى بىلمەيتتىم. قانۇن «نەپسانىيەتچىلىك قىلما» دېمىگەن بولسا، «ئارزو قىلما» دېسە، ئارزو قىلغاندا نېمە ئەتكىنى ئانىق بىلىپ قالدىم.</p>	<p>ھازىر نېمە دېسەك؟ قانۇن ئۆزى گۇناھمۇ؟ ھەرخىل ئۇنداق بولمىدۇ! قانۇنىنىڭ سۆزلىرى بولمىسا، گۇناھنىڭ نېمە ئەتكىنى بىلمەيتتىم. قانۇن ئەمەس! دەرۋەقە، قانۇنىنىڭ كۆرسەتمىلىرى بولمىسا، گۇناھنىڭ نېمە ئەتكىنى بىلمەيتتىم. قانۇن «نەپسانىيەتچىلىك قىلما» دېمىگەن بولسا، «ئارزو قىلما» دېسە، ئارزو قىلغاندا نېمە ئەتكىنى ئانىق بىلىپ قالدىم.</p>

Reference	Before	After
ROM 7:8	نېسانىيەتچىلىكىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلمىگەن بولاتىم.	لېكىن گۇناھ قانۇنىڭ ئەمرى ئارقىلىق يۇرسەت تېپىپ، ئېچىمەدە هەر خىل ئازىزلارنى قوزغايىدۇ. قانۇن يوق بولسا، گۇناھمۇ ئۆلۈكە ئوخشاش ئابۋاتىسىز بولىدۇ.
ROM 7:9	لېكىن گۇناھ قانۇنىڭ ئەمرى ئارقىلىق يۇرسەت تېپىپ، ئېچىمەدە هەر خىل ئېسانىيەتچىلىكىلەرنى قوزغىدى. تەۋرات قانۇنى بولمسا، گۇناھمۇ ئۆلۈتكە جانسىز بولاتى.	بىر ۋاقتىتا قانۇن تەرىتەن ئۇزاقتا ياشاپ تۇرغاندا، مەن تولۇق ھاياتچان ئىدىم، ئەمما قانۇن ئەمرى كەلگەندە، گۇناھمۇ تېز جانلىنىپ كەتتى.
ROM 7:10	بىر چاغلاردا قانۇنىڭ سىرتىدا ياشىغىنىمدا ھايات ئىدىم، لېكىن قانۇن ئەمرىنى بىلىشىم بىلەنلا، گۇناھمۇ جانلىنىپ، مېنى ئۆلۈمگە ئېلىپ باردى.	ئەسلىدە ھايات بېرىش ئۇچۇن بولغان قانۇن، ئەكسىچە مەنگە ئۆلۈم ئېلىپ كەلسۈن دەپ بۇيرۇلغان قانۇنىڭ ئەمرى ئەكسىچە ماڭا ئۆلۈم ئېلىپ كەلدى.
ROM 7:11	چۈنكى گۇناھ قانۇنىڭ بۇيرۇقى بىلەن چانس تېپىپ، مېنى ئالدای كەتتى چۈنكى گۇناھ قانۇنىڭ ئەمرى بىلەن ھۇجۇم يۇرسىتىنى تېپىپ، مېنى ئازدۇردى ۋە ئەمر ئارقىلىق مېنى ئۆلتۈردى.	ۋە بۇيرۇق ئارقىلىق مېنى ئۆلتۈردى.
ROM 7:12	بۇ تەرىتەن قارغاندا، قانۇن ھەقىقىي ياك، ئۇنىڭ بۇيرۇقىمۇ ياك، توغرا ۋە بۇنىڭدىن قارغاندا قانۇن ھەقىقەتەن پاڭ-مۇقەددەستۇر، ئۇنىڭ ئەرمىمۇ مۇقەددەس، توغرا-ئادالەتلىك ۋە ياخشىدۇر.	ياخشى بولۇپ كەتىدۇ.
ROM 7:13	سۇنداقتا، ياخشى ئىشلار مەنمۇ ئۆلۈم بولدى؟ ھېچقانداق ئەمەس! بەلكى، ئۇنداقتا، ياخشى بولغىنى ماڭا ئۆلۈم بولدىمۇ؟ ھەرگىز ئۇنداق ئەمەس!	گۇناھنىڭ قەبەللىكىنى ئەمر ئارقىلىق ئېنىڭ كۆرسىتىش ئۇچۇن، بۇ ياخشى بەلكى، گۇناھنىڭ قەۋەتلا قەبىھ ئىكەنلىكى ئەمر ئارقىلىق ئۇچۇق ئاشكارلىلىنىشى ئۇچۇن، بۇ ياخشى ئەمرنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن گۇناھ مەندە ئۆلۈم يەيدا قىلدى.
ROM 7:14	تەۋرات قانۇنىنىڭ «روھقا تەۋە» ئىكەنلىكىنى بىلىمىز. بىراق مەن بولسام «ئەتكە تەۋە» دۇرمەن، دېمەك گۇناھقا قۇلدەك سېتىلغانمەن.	بىز بىلىپ تۇرۇپ، قانۇن روھىي. لېكىن مەن تەنلىك، گۇناھقا قاپىلىنىپ كەتكەن.
ROM 7:15	چۈنكى نېمە قىلىۋاتقان بولغىنىمىنى ئۆزۈممۇ بىلەلمەيمەن. چۈنكى ئۆزۈم نېيت قىلغان ئىشلارنى قىلمايمەن؛ ئەكسىچە، نېرەتلىنىدىغىنىمۇ قىلىمەن.	چۈنكى نېمە قىلىۋاتقان بولغىنىمىنى ئۆزۈممۇ بىلەلمەيمەن. چۈنكى ئۆزۈمنىڭ خالايدىغان ئىشلارنى قىلمايمەن، بەلكى نېرەت قىلدىغان ئىشلارنى قىلىۋاتىمەن.
ROM 7:16	لېكىن ئەگەر ئۆزۈم خالىمىغان ئىشلارنى قىلسام، ئۆزۈم قانۇنىڭ ياخشى ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلغان بولىمەن.	لېكىن، ئەگەر ئۆزۈم خالىمىغان ئىشلارنى قىلسام، مەن قانۇنىڭ ياخشى ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلىمەن.
ROM 7:17	شۇنداق ئىكەن، بۇ ئىشلارنى مەن ئەمەس، بەلكى ئېچىمەدە مەۋجۇت بولغان گۇناھ قىلدۇردى.	شۇنداق، بۇ ئىشلارنى مەن قىلمايمەن، بەلكى ئېچىمەنلىكى گۇناھ ئۆلۈرنى قىلدۇرۇۋاتىدۇ.
ROM 7:18	ئېچىمەدە، يەنى مېنىڭ ئەتلېرىمەدە ھېچ ياخشىلىقنىڭ مەۋجۇت ئەمەسىلىكىنى بىلىمەن؛ چۈنكى ياخشىلىق قىلىش نىيىتىم بار بولسىمۇ، ئۇنى قىلامايمەن.	ئېچىمەدا، يەنى مېنىڭ ئەتلېرىمەدە ھېچ ياخشىلىقنىڭ مەۋجۇت ئۆزۈمنىڭ بىلىمەن، چۈنكى ياخشى قىلىش ئارزۇم بار بولسىمۇ، ئۇنى ئىشقا ئاڭشۇرالىمىمەن.
ROM 7:19	چۈنكى، مەن خالايدىغان ياخشى ئىشلارنى قىلمايمەن، بەلكى خالايدىغان شۇنىڭ ئۇچۇن ئۆزۈم خالىمىغان ياخشىلىقنى قىلماي، ئەكسىچە خالىمىغان يامانلىقنى قىلىمەن.	چۈنكى، مەن خالايدىغان ياخشى ئىشلارنى قىلمايمەن، بەلكى خالايدىغان شۇنىڭ ئۇچۇن ئۆزۈم خالىمىغان ياخشىلىقنى قىلماي، ئەكسىچە خالىمىغان يامان ئىشلارنى قىلىۋاتىمەن.
ROM 7:20	ئۆزۈم نېيت قىلىغان ئىشنى قىلسام، بۇنى قىلدىغان مەن ئەمەس، بەلكى ئېچىمەدە ماكان قىلغان گۇناھتۇر.	ئەگەر مەن خالىمىغان ئىشنى قىلسام، بۇنى قىلىۋاتقان كىشى مەن ئەمەس، بەلكى ئېچىمەنلىكى گۇناھ ئىش قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
ROM 7:21	بۇنىڭدىن ئۆزۈمىدىكى شۇنداق بىر قانۇنىيەتنى بايقايمەن، ياخشىلىقنى قىلماقچى بولغىنىمدا، يامانلىق ماڭا ھەمراھ بولىدۇ.	بۇنىڭدىن كۆرگەندە، مەن ياخشى ئىش قىلماقچى بولغاندا، بىر قانۇن بار، چۈنكى يامانلىق ھەمىشە مەنمۇ ياقىن تۇرماتا.
ROM 7:22	قەلبىمەدە خۇدانىڭ قانۇندىن سۆيۈنىمەن؛	مەن يۈرەك md خۇدا قانۇنى خۇشالىق بىلەن قوبۇل قىلىمەن؛
ROM 7:23	بىراق تېنىمىدىكى ئەزالىرىمدا باشقا بىر قانۇنىيەتنى سېزىمەن. بۇ قانۇنىيەت قەلبىمەدىكى قانۇن بىلەن جەڭ قىلىپ، مېنى تېنىمىدىكى ئەزالىرىمەنى ئۇناھ سادىر قىلدۇرغاچى قانۇنىيەتكە ئەسر قىلىدۇ.	ئەمما جىسمىم تەرىپلىرىمەدە باشقا بىر قائىدىنى ھېس قىلىمەن. بۇ قائىدە ئۆيلىغۇچىلىقنىمىدىكى قانۇن بىلەن سەۋەش قىلىپ، مېنى جىسم تەرىپلىرىمەدىكى گۇناھنىڭ قولغا ئالدۇرۇۋاتىدۇ.

Reference	Before	After
ROM 7:24	نېمىدىگەن دەردىمەن ئادەمەن-ھە! ئۆلۈمگە ئېلىپ باردىغان بۇ تېنمىدىن كىممۇ مېنى قۇقۇزار؟	تەسکەر ئادەمەن! بۇ ئۆلۈم تېنمىدىن كىم مېنى قۇقۇزار؟
ROM 7:25	خۇداغا رەھمەت، رەببىمىز ئەيسا مەسىھ ئارقىلىق، بۇرەك رەببىمىز ئەيسا مەسىھ ئارقىلىق خۇداغا تەشەككۈر بولسۇن! شۇنداق بىلەن خۇدانىڭ قانۇنغا ئەگىشىپ تۇرمەن، لېكىن تەن بىلەن گۇناھنىڭ قىلىپ، قەلبىم بىلەن خۇدانىڭ قانۇنغا ئىتائەت قىلىمەن، لېكىن ئەتلرىمەدە گۇناھ سادىر قىلدۇرگۇچى قانۇنىيەتكە ئىتائەت قىلىمەن.	خۇدانىڭ قانۇنغا ئەگىشىپ قالىمەن!
ROM 8:1	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئەيسا مەسىھتە بولغان، تەن بىلەن يۈرەتىمەيدىغان، بەلكى خۇلاسلىساق، مەسىھ ئەيسادا بولغانلار گۇناھنىڭ جازاسىغا مەھكۈم رۇھ بىلەن يۈرۈۋاچان كىشىلەر، گۇناھ جازاسىغا مەھكۈم بولمايدۇ.	چۈنكى هاياتلىق، روھنىڭ قانۇن، مەسىھ ئەيسا ئارقىلىق، مەنى گۇناھ ۋە چۈنكى مەسىھ ئەيسادا بولغان هاياتلىقنى بەخش ئېتىدىغان روھنىڭ قانۇنىيەتى ئادەمنى گۇناھقا ۋە ئۆلۈمگە ئېلىپ باردىغان قانۇنىيەتنى سىلەرنى خالاس قىلدى.
ROM 8:2	چۈنكى گۇناھلىق ئەت ئېلىپ كېلىدىغان ئاجىزلىق تۈپەيلىدىن تەۋرات قانۇنى قىلامىغاننى خۇدانىڭ ئۆزى قىلدى؛ ئۇ ئۆز ئوغلىنى گۇناھكار ئەتلەك قىياپەتتە گۇناھنى بىر تەرەپ قىلىشقا ئەۋەتىپ، ئەتسىكى مەۋجۇت گۇناھنى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىۋەتتى؛	چۈنكى قانۇن گۇناھ تۈپەيلىدىن كۈچسۈز بولغاچا، خۇدا ئۆز ئوغلىنى گۇناھچىلارنىڭ ئەت شەكلىدە كەلگەن قىلىپ، گۇناھنى ئەتتە ئۆلۈمگە ئۆتكۈزۈپ تاشلىدى؛
ROM 8:3	بۇنىڭ بىلەن مۇقەددەس قانۇنىڭ ھەققانىي تەلىپ ئەتكە ئەگە شەمھەيدىغان، بەلكى روھقا ئەگىشىپ ماڭىدىغان بىزەردە ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ.	بۇ ئارقىلىق، قانۇنىڭ ھەق تەلىپ، تەنپەچە ھەربىكتە قىلمايدىغان، بەلكى رۇھ بىلەن ياشايىدىغان بىزىنگەدا تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ.
ROM 8:4	چۈنكى ئەتكە بويىچە ياشايىدىغانلار ئەتكە خاس ئىشلارنىڭ ئويىدا يۈرىدۇ؛ مۇقەددەس روھقا بويىسىنيدىغانلار بولسا، شۇ روھقا ئائىت ئىشلارنىڭ ئويىدا يۈرىدۇ.	چۈنكى ئەتكە بويىچە ياشايىدىغانلار ئەتكە خىلىنىڭ ئىشلەرنى ئويىلاپ يۈرىدۇ؛ مۇقەددەس روھ بويىچە ياشايىدىغانلار بولسا، روھنىڭ ئىشلەرنى ئويىلاپ يۈرىدۇ.
ROM 8:5	چەسەن ئوي-نىيەتلەر ئىنساننى ئۆلۈمگە ئايىكەشلەيدۇ؛ روھى ئوي-نىيەتلەر ئەتتىكى ئوي-نىيەتلەر خۇداغا دۇشمەنلىكتۇر؛ چۈنكى ئەتتە بولغانلار خۇدانى خۇرسەن قىلامايدۇ.	چەسەن ئوي-نىيەتلەر ئىنساننى ئۆلۈمگە ئايىكەشلەيدۇ؛ چۈنكى جەسەننىڭ ئويلىرى خۇداغا قارشى دۇسمەنلىك قىلىدۇ.
ROM 8:6	چەسەن ئوي-نىيەتلەر ئەتتىكى ئوي-نىيەتلەر ئادەمنى ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدۇ؛ مۇقەددەس روھقا ئائىت ئىشلارنىڭ ئەتتە بولغانلار خۇدانى خۇرسەن قىلامايدۇ.	چەسەن ئوي-نىيەتلەر ئەتتىكى ئوي-نىيەتلەر خاتىرجەم ھالاتنى بېرىدۇ؛ چۈنكى جەسەننىڭ ئويلىرى خەياتلىق ۋە ئامان-خاتىرجەم-ئامانلىقتۇر؛
ROM 8:7	چۈنكى ئەتتىكى ئوي-نىيەتلەر خۇداغا دۇشمەنلىكتۇر؛ چۈنكى ئەتتە خۇدانىڭ قانۇنغا بويىسىنەمەيدۇ ھەم ھەتتا ئۆنۈڭغا بويىسىنۈش مۇمكىن ئەمەس؛	چەسەن ئۆلۈمگە ئەتتىكى ئويلىرى خۇداغا قارشى دۇشمەنلىك قىلىدۇ؛ چۈنكى جەسەن خۇدانىڭ قانۇنغا بويىسىنەمەيدۇ ۋە بۇ بويىسىنۈش ئېنىق مۇمكىن ئەمەس.
ROM 8:8	ئەتتە بولغانلار خۇدانى خۇرسەن قىلامايدۇ.	جەسەتتە بولغان ئادەملەر خۇدانى خۇش قىلامىدۇ.
ROM 8:9	ئەمما سىلەرگە كەلسەك، يەقەت خۇدانىڭ روھى دەرۋەقە ئىچىڭلاردا ياشاؤاقيقان بولسا، سىلەر ئەتتە ئەمەس، بەلكى روھتا ياشايىسىلەر، ئەمما مەسىھەننىڭ روھىغا ئىگە بولمىغان ئادەم بولسا، ئۇ مەسىھەكە مەنسۇپلاردىن ئەمەس.	ئەمما سىلەرگە كەلسە، خۇدانىڭ روھى سىلەرنىڭ ئېچىدە ياشاپ تۈرسا، سىلەر تەن تەرەپتە ئەمەس، روھ تەرەپتە ياشايىسىلەر، مەسىھەننىڭ روھ بولمىغان كىشى، ئۇ مەسىھە ئەنلىق ئۇلانمىغان بولىدۇ.
ROM 8:10	لېكىن مەسىھ قەلبىڭلاردا بولسا، تېنىڭلار گۇناھ تۈپەيلىدىن ئۆلۈمنىڭ ئىلకىدە بولسىمۇ، ھەققانىلىق تۈپەيلىدىن روھىڭلار هاياتىتۇر.	ئەگەر مەسىھ سىزلەرنىڭ ئېچىدە بار بولسا، تەنلىرىڭلار گۇناھ ئۆچۈن ئۆلۈمگە قالغاندا، ئادىللىق ئۆچۈن روھىڭلار هاياتلىق بولىدۇ.
ROM 8:11	ھالبۇك، ئۆلگەن ئىسسانى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگۈچىنىڭ ئۆزىدىكى روھ سىلەردى ياشىسا، مەسىھەنى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگۈچى قەلبىڭلاردا ياشاؤاقيقان روھى ئارقىلىق ئېلىدىغان تېنىڭلارنىمۇ هاياتى كۈچكە ئىگە قىلىدۇ.	ئەگەر ئىسسان ئۆلۈمدىن قايىتا ئۇرغۇغان زاتنىڭ روھى سىزلەردىن بار بولسا، ئۇ زات سىزلەرنىڭ ئېچىدە ياشاؤاقيقان روھى ئارقىلىق سىزلەرنىڭ ئۆزى ئۆزى ئۆلۈدىغان تەنلىرىڭلارنىمۇ جان قىلىپ، كۈچ بېرىپ تۇرۇۋالىدۇ.
ROM 8:12	شۇنىڭ ئۆحىز، قىرىنداشلار، بىزنىڭ قەرزىمىز تەنكەگە ئەمەس، بەن، تەنكە	شۇ ئۆحىز، قىرىنداشلار، بىزنىڭ قەرزىمىز تەنكەگە ئەمەس، بەن، تەنكە

Reference	Before	After
ROM 8:13	ئەگىشىپ ياشاشقا قەرزدار ئەمەسمىز. چۈنكى ئەتكە ئەگىشىپ ياشىساڭلار، ھالاك بولسىلەر، لېكىن مۇقدىدەس روھقا تايىنىپ ئەتىكى قىلىمىشلارنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىساڭلار، ياشايىسىلەر.	بويىچە ياشاشقا بىرەر نەرسە قەرزلىق ئەمەسمىز. چۈنكى گۆشلۈك يول بىلەن ياشىساڭلار، ئۆلىسىلەر؛ لېكىن مۇقدىدەس روھغا تەينىپ، بەدنىڭ يامان ئىشلىرىنى ئۆلتۈرۈپ تاشلاساڭلار، ياشايىسىلەر.
ROM 8:14	چۈنكى كىملەركى خۇدانىڭ روھىنىڭ يېتەكچىلىكىدە ياشىسا، شۇلارنىڭ ھەممىسى خۇدانىڭ پەزەنتلىرىدۇر.	چۈنكى، خۇدانىڭ روھى بىلەن يېتەكلهن نىزگەنلەر، شۇلارنىڭ ھەممىسى خۇدانىڭ باللىرى.
ROM 8:15	چۈنكى سىلەر قوبۇل قىلغان روھ قۇلۇققا ئائىت ئەمەس، شۇنداقلا سىلەرنى قايانا قورقۇنچقا سالغۇچى بىرخىل روھ ئەمەس، بەلكى سىلەر ئاتا!» دەپ نىدا قىلىمىز.	ئەمما سىلەر قوبۇل قىلغان روھ قۇلۇق بىلەن باغلۇق ئەمەس، يەنە سىلەرنى قورقۇتۇپ تۈرگۈچى باشقۇ روه ئەمەس، بەلكى سىلەرنى ئائىلە بەھىمىگە كىرگۈزۈپ بېرىدىغان روھنى ئالغانسىلەر؛ شۇ ئارقىلىق بىز «ئابىا، ئوغۇللوققا ئېلىپ بارىدىغان روھنى قوبۇل قىلغانسىلەر؛ ئۇ ئارقىلىق «ئابىا، ئاتا!» دەپ ئاؤاز چىقىرىمىز.
ROM 8:16	روھ بىزنىڭ ئۆز روھىمىز بىلەن بىلە بىزنىڭ خۇدانىڭ باللىرى ئىكەنلىكىمىزگە گۇۋاھلىق بېرىدۇ.	روھ بىزنىڭ خۇدا باللىرى بىلەن بىرگە، بىزنىڭ خۇدا بالسىس ئىكەنلىكىمىزنى تولۇق گۇۋاھلىق قىلىدۇ.
ROM 8:17	خۇدانىڭ باللىرى ئەنلىكىز، ئەمدى مىراسخورلارمۇ بولىمىز – خۇدانىڭ مىراسخورلۇ بولىمىز. بىز ئۇ بىلەن بىرگە ئازاب تارتىساق، ئۇ بىلەن بىرگە شان-شەرىكەن بىلەن شان-شەرىتىن تەڭ بەھىمەن بولىمىز.	خۇدا باللىرى بولغاندا، خۇدا مىراسخورلۇ ۋە مەسەھ بىلەن تەڭ مىراسخور بولىمىز. بىز ئۇ بىلەن بىرگە ئازاب تارتىساق، ئۇ بىلەن بىرگە شان-شەرىكەن بىلەن شان-شەرىتىن تەڭ بەھىمەن بولىمىز.
ROM 8:18	چۈنكى مەن هازىرقى ئازاب-قىيىنچىلىقلارنىڭ كەلگۈسىدىكى بىزگە ئاشكارا ئاشكارلىنىدىغان كاتتا شان-شەرىلەرگە ھېچ سېلىشتۇرغا ئوقۇچىلىقى يوق دەپ ھېسابلايمەن.	چۈنكى هەن ھازىرقى ئازاب-قىيىنچىلىقلارنىڭ كەلگۈسىدىكى بىزگە ئاشكارا كۆرسىتىلىدىغان كاتتا شان-شەرىلەرگە ھېچ سېلىشتۇرالماسلىقىنى ئويلايمەن.
ROM 8:19	چۈنكى يۇتكۈل كائىنات خۇدانىڭ ئوغۇللەرنىڭ ئايىان قىلىنىشنى ئىنتىزازلىق بىلەن كۆتمەكتە.	چۈنكى بارلىق كائىنات خۇدانىڭ باللىرىنىڭ كۆرۈننېپ چىقىشنى ئۆمىت بىلەن كۆتۈپ تۇر.
ROM 8:20-21	چۈنكى يارىتىلغان ئىشلار بىمەنلىكى كەخۇدا تەرىپىدىن چۈشۈرۈلدى، چۈز ئىرادىسى بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۇنى چۈشۈرگۈچىنىڭ قارارى بىلەن چۆكتۈرۈلدى. بۇ، كائىناتنىڭ ئۆز ئىختىيارى بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۇنى چۆكتۈرگۈچىنىڭ ئىرادىسى بىلەن بولدى ۋە شۇنداق ئۆمىدى بىلەن بولدىكى، كائىنات ئۆزىمۇ چىرىشىن بولغان قۇلۇققىن قۇتقۇزۇلۇپ، خۇدانىڭ پەزەنتلىرىگە بېغىشلىنىدىغان شان-شەرىكە تەۋە بولغان ھۆرلۈككە ئېرىشتۈرۈلۈشتنى ئىبارەت ئىدى.	چۈنكى بارلىق يارىتىلغان ئىشلار بىمەنلىكى كەخۇدا تەرىپىدىن چۈشۈرۈلدى، چۈز ئىرادىسى بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۇنى چۈشۈرگۈچىنىڭ قارارى بىلەن بولدى ۋە بۇ ئۆمىد بىلەن: كائىنات ئۆزىمۇ چىرىشىن كېلىپ چىققان قوللىنىشىن قۇتۇلۇپ، خۇدا پەزەنتلىرىنىڭ شەرىلەرگە ئەركىنلىكىگە يېرىشتۈرۈلەدۇ.
ROM 8:22	چۈنكى يۇتكۈل كائىناتنىڭ هازىرغىچە نالغا چىقىي، تۇنۇت تولغىقىنىڭ ئازابىنى بىرلىكتە تارتۇۋاتقانلىقىنى بىلىمەن.	چۈنكى بىلەمىزىكى، يۇقۇن كائىنات هازىرغىچە بىرگە نالغا چىقىي، تۇنۇت ئازابىنى ئورتاق تارتۇۋاتىدۇ.
ROM 8:23	ئەمما يېقەت كائىناتلا ئەمەس، بىز ئۆزۈملەرمىز، يەنە مۇقدىدەس روھنىڭ يالغۇز كائىنات ئەمەس، ھەتتا بىزمۇ، يەن مۇقدىدەس روھنىڭ تۈنجى ئالدىنىقى مېۋسىنى ئالغان بىزلەر، ئىچىمدا ناچارلىق بىلەن يەرياد قىلىپ، خۇدا باللىرى بولۇشىمىزنى، يەنە تەن تەرىپىن قۇتقۇرۇلۇشىمىزنى سەھۈر قىلىنىشىمىزنى، يەنى تېنمىزنىڭ نىجاتنىڭ ھۆرلۈككە چىقىرىلىشنى ئىنتىزازلىق بىلەن كۆتمەكتىمىز.	ئەمما يېقەت كائىناتلا ئەمەس، بىز ئۆزۈملەرمىز، يەنە مۇقدىدەس روھنىڭ يالغۇز كائىنات ئەمەس، ھەتتا بىزمۇ، يەن مۇقدىدەس روھنىڭ تۈنجى ئالدىنىقى مېۋسىنى ئالغان بىزلەر، ئىچىمدا ناچارلىق بىلەن يەرياد قىلىپ، خۇدا باللىرى بولۇشىمىزنى، يەنە تەن تەرىپىن قۇتقۇرۇلۇشىمىزنى سەھۈر بىلەن كۆتۈپ تۇرۇۋاتىمىز.
ROM 8:24	بىز ئۆمىد بىلەن بەریا بولغاچقا، قۇتقۇزۇلغان بولۇپ قالدۇق. لېكىن كۆرۈپ بىز ئۆمىدىكە باغانغاچقا، قۇتقۇزۇلغانكەنمىز. لېكىن ئۆمىد قىلىنغان نەرسە تۈرگان نەرسىگە ئۆمىد قىلساق، ئۇ ئۆمىد دەپ ئاتالىمىدۇ؟ كىمسە كۆز ئۆمىد قىلسۇن؟	بىز ئۆمىد بىلەن بەریا بولغاچقا، قۇتقۇزۇلغان بولۇپ قالدۇق. لېكىن كۆرۈپ بىز ئۆمىدىكە باغانغاچقا، قۇتقۇزۇلغانكەنمىز. لېكىن ئۆمىد قىلىنغان نەرسە تۈرگان نەرسىگە ئۆمىد قىلساق، ئۇ ئۆمىد دەپ ئاتالىمىدۇ؟ كىمسە كۆز ئۆمىد قىلسۇن؟ ئالدىدا تۈرگان نەرسىنى ئۆمىد قىلىدۇ؟
ROM 8:25	براق، تېخى كۆرمەپ قالغان نەرسىگە ئۆمىد باغانغانىكەنمىز، ئۇنى سەۋرجانلىق	براق، تېخى كۆرمەپ قالغان نەرسىگە ئۆمىد قوشۇپ تۇرساق، ئۇنى

Reference	Before	After
ROM 8:26	بىلەن كۆتۈشىمىز كېرەكتۇر.	سەبرىنى ساقلاپ كۆتهيل.
ROM 8:27	شۇنىڭدەك، ئىنسانىي ئاجىزلىقىمىزدا مۇقەددەس روھ كېلىپ بىزگە ياردەم قىلىدۇ؛ چۈنكى قانداق دۇئا قىلىشىمىز كېرەكلەكىنى بىلمەيمىز. لېكىن روھنىڭ ئۆزى ئىپادىلىكىسىز نالە-يەرياد بىلەن بىز ئۈچۈن خۇدانىڭ ئالدىدا تۇرۇپ دۇئا-تىلاۋەت قىلماقتا.	شۇنداق، بىز ئاجىز بولغان ۋاقتىتا مۇقەددەس روھ كېلىپ بىزگە ياردەم قىلىدۇ؛ چۈنكى دۇئا قىلىش نېمە دەپ قىلىش كېرەكلەكىنى بىلمەيمىز. لېكىن روھ ئۆزى بىز ئۈچۈن سۆزىسىز نالە بىلەن خۇدا ئالدىدا دۇئا قىلىپ تۈرمەقا.
ROM 8:28	ئىنسانلارنىڭ قەلبىنى ئىچىكىلەپ كۆرتىپ قارىغۇچى بولسا، مۇقەددەس ئىرادىسى بويىچە مۇقەددەس بەندىلىرى ئۆچۈن خۇدانىڭ ئالدىدا دۇئا قىلىپ ئۆتۈنمەكتە.	بىز بىلىپ تۇرمازكى، ھەممە ئىشلار خۇدانى سۆيدىغانلارنىڭ، ئۇنىڭ ماڭىدى بويىچە چاقىرىغانلارنىڭ ياخشىلىقى ئۆچۈن بىرگە خىزمەت قىلىدۇ.
ROM 8:29	شۇنداقلا شۇنى بىلىمكى، يۇتكۈل ئىشلار خۇدانى سۆيدىغانلارنىڭ، يەنى ئۇنىڭ مەقسەت-مۇددىئاسى بويىچە چاقىرىغانلارنىڭ بەخت-بەركىتىگە بىرلىكتە خىزمەت قىلماقتا.	چۈنكى خۇدا ئالدىن كۆلگەن كىشىلەرنى، ئۇلارنى كەلەچەكتە ئۆز ئوغلىنىڭ كۆرۈنۈشكە ئوخشاش قىلىشقا، ئوغلىنى كۆپ قېرىنداشلىرى ئارسىدا ئالدىنچى بولۇشقا بەلگىلەنگەن.
ROM 8:30	چۈنكى خۇدا ئالدىن كۆلگەن يۈكەنكىشىلەرنى، ئۇلارنىڭ كەلگۈسىدە ئۆز ئوغلىنىڭ ئوربارىغا ئوخشاش بولىدىغىنىنى، ئوغلىنىڭ نۇرغۇن قېرىنداشلىرى ئارسىدىنى ئالدىن بەلگىلەنگەن.	ئۇ ئالدىن تاللغان كىشىلەرنى چاقىرغان، چاقىرغان كىشىلەرنى ئادالەت قىلغان؛ ئادالەت قىلغانلارغا غەۋەرت بەرگەن.
ROM 8:31	ئالدىن بېكىتكەن كىشىلەرنى ئۇ چاقىردى، چاقىرغان كىشىلەرنى ئۇ ھەققانىي قىلدى؛ ھەققانىي قىلغانلارغا ئۇ شان-شەرمى ئاتا قىلىدى.	شۇ نېمەرگە نېمە دېساق؟ خۇدا بىزگە ياقتۇرۇپ تۇرسا، كم بىزگە قارشى ئۇنداقتا، بۇ ئىشلارغا يەنە نېمە دەيلى؟ خۇدا بىز تەرىپتە تۇرغانىكەن، كىممۇ بىزگە قارشى چىقالسىۇن؟!
ROM 8:32	خۇدا ئۆز بالىسىنى ساقلاماي، بىز ھەممىسى ئۆچۈن ئۇنى بەرگەن. ئەمدىلا، ئۆز ئوغلىنىمۇ ئايىمای، ئۇنى ھەممىمىز ئۆچۈن بىدا يولغا تاپشۇرغان خۇدا، ئۇنىڭغا قوشۇپ ھەممىنى بىزگە شەرتىسىز ئاتا قىلماي قالارمۇ؟	چۈنكى بىلەن بىرگە ھەنرلىنى بىزگە تولۇق بەرمەيمۇ؟
ROM 8:33	كىممۇ خۇدانىڭ تاللغانلىرى ئۇستىدىن شىكاىيەت قىلالسۇن؟! خۇدا ھەققانىي قىلغان يەرده،	كىم خۇدانىڭ تاللغان كىشىلەرگە قارشى شىكاىيەت قىلىپ تۇرغۇسان؟ خۇدا ئۇلارنى ئۆزى ھەق قىلىپ بەرمەكتە.
ROM 8:34	كىممۇ گۇناھقا مەھکۈم قىلالسۇن؟ ئۆلگەن، شۇنداقلا تىرىلەنگەن ۋە خۇدانىڭ ئوڭ يېنندا تۇرۇۋاتقان، ھەمدە بىز ئۆچۈن خۇدانىڭ ئالدىدا تۇرۇپ دۇئا-تىلاۋەت قىلىۋاتقان مەسەھ شۇنداق قىلارمۇ؟!	كىم بىزنى گۇناھ ئۆچۈن مەھكۈم قىلايدۇ؟ مەسەھ ئۆلۈپ كەتكەن، شۇنداقلا تىرىپ كەتكەن ۋە خۇدانىڭ ئوڭ تەرىپىدە تۇرۇپ، بىز ئۆچۈن خۇدا ئالدىدا دۇئا قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ؟!
ROM 8:35	كىم بىزنى مەسەھنىڭ مېھر-مۇھەببىتىدىن ئايىرۇپتەلسۇن؟ جا-با، مۇشەققەتمۇ، دەرد-ئەلەممۇ، زىيانكەشلىكىمۇ، ئاچارچىلىقىمۇ، يالىڭاچىلىقىمۇ، خېيىم-خەرمۇ ياكى قىلىچمۇ؟	كىم بىزنى مەسەھنىڭ سۆيگۈسىدىن ئايىرپ قويالايدۇ؟ قىيىنچىلىق، دەرد، تەقبىلەش، ئاچارلىق، يالىڭاچىلىق، خەتىرى ياكى قىلىج؟
ROM 8:36	مۇقەددەس يازىلاردا ئېتلىغىنىدەك: «سېنى دەپ كۈن بويى قىرىلماقىمىز، بوغۇزلىنىشنى كۆتۈپ تۇرغان قويىلاردەك ھېسالانماقىمىز».	يېزىلخانچە: «سېنى ئۆچۈن ھەر كۈنى ئۆلۈپ كەتىشىمىز، بوغۇزلىنىدەغان قويىلارغا ئوخشاش ھېسابلانپ كەتتۇق».
ROM 8:37	بىراق بىزنى سۆيگۈچىگە تايىنىپ بۇلارنىڭ ھەممىسىدە غالپىلارنىڭ غالپى بولماقتىمىز؛	ئەمما بۇ ھەممە ئىشلاردا، بىزنى سۆيگەن كىشىگە ئىشىنىپ، غالپىلارنىڭ ئۇستىدىن كۆپرەك غالپى بولىمىز؛
ROM 8:38	شۇنىڭغا قەتىي قايدىل قىلىندىمكى، مەيلى ئۆلۈم بولسۇن ھاياتلىق بولسۇن، يەرىشتىلەر بولسۇن جىن-شەيتان ھۆكۈمرانلار بولسۇن، ھازىرقى ئىشلار ياكى كەلگۈسىدىنى ئىشلار بولسۇن، ھەرقانداق روھى كۈچلەر بولسۇن،	مەن يۇتونلىي ئىشىنىپ قالدىمكى، مەيلى ئۆلۈم بولسۇن ياكى ھايات بولسۇن، مەيلى يەرىشتىلەر بولسۇن ياكى جىن-شەيتان ھۆكۈمرانلار بولسۇن، مەيلى ھازىرقى ئىشلار بولسۇن ياكى كەلگۈسىدىنى ئىشلار بولسۇن، مەيلى ھەرقايىسى روھى كۈچلەر بولسۇن،

Reference	Before	After
ROM 8:39	يەلەك بولسۇن ھاڭ بولسۇن، شۇنداقلا يۇتكۈل كائىناتتا يارتىلغان ھەرقانداق باشقا بىر شەيى بولسۇن، بىزنى رېبىمىز مەسىھ ئەيسادا بولغان خۇدانىڭ مېھر-مۇھەببىتدىن ھېچقاچان ئايروھەتكۈچى بوللامايدۇ.	يۇقىرى ياكى تۆۋەن، ياكى بارلىق يارتىلغان باشقا ئىشلار، بىزنى خۇدانىڭ ئەيسا مەسىھتىكى مېھردىن بېچ نەرسە ئايرىپ قويالىمس.
ROM 9:1	مەن مەسىھتە ھەققىھەتنى سۆزلىمەن، يالغان گەپ ئېتىمايمەن، ۋىجدانىم مۇقدىدەس روھنىڭ ئىلکىدە بولۇپ ئۆزەمگە گۇۋاھلىق قىلاماتا	مەن مەسىھتە ھەق سۆزلىمەن، يالغان ئېتىمايمەن، ۋىجدانىم مۇقدىدەس روھ بىلەن مەنمۇڭە گۇۋاھلىق قىلۋاتىدۇ
ROM 9:2	قەلبىمde زور دەرد-ئەلەم ۋە توختامدەيغان ئازاب بار.	قەلبىمدا زور دەرد-ئەلەم ۋە توختامدەيغان ئازاب بار.
ROM 9:3-4	چۈنكى مەن ئۆزۈمنى مەسىھتىدىن ئۆزۈلگەن بولۇشۇنى خالايتۈرۈم، بۇنى بولغان ئىسرائىللارنى نجات تاپقۇرالىسام خۇدانىڭ لەنتىگە قېلىپ مەسىھتىن مەھرۇم قىلىنىشىمنى تىلەشكە رازى ئىدىم؛ ئۇلار ئىسرائىللار! – ئۇلارغا باللۇق هووقۇقى بېرىپ قويۇلغان، خۇدانىڭ ئىزىتى كۆرۈنگەن، ئەهدىلىرى، قانۇن بېرىشى، ئىبادەتى ۋە ۋەدىلىرى بار.	چۈنكى مەن ئۆزۈمنى مەسىھتىدىن ئۆزۈلگەن بولۇشۇنى خالايتۈرۈم، بۇنى بولغان ئىسرائىللارنى نجات تاپقۇرالىسام خۇدانىڭ لەنتىگە قېلىپ مەنىڭ قېنىمدا بار بۇراھەرلىرىم، يەنى ئىسرائىللار ئۇچۇن؛ ئۇلار ئىسرائىللارا مەنىڭ بېنىڭ ئۆزۈمىنى بىر بۇراھەرلىرىم، يەنى جىسمانىي جەھەتىكى قېرىنىداشلىرىم مەسىھتىن مەھرۇم قىلىنىشىمنى تىلەشكە رازى ئىدىم؛ ئۇلار ئىسرائىللار! – ئۇلارغا ئوغۇلۇق هووقۇقى، خۇدانىڭ شان-شەرىپنىڭ ئايىان قىلىنىش، ئەھدىلىرى، تەۋرات قانۇنىنىڭ ئامانەت بولۇشى، ئىبادەت خىزمەتلەرى ۋە تەۋرات ۋەدىلىرى نېسىۋە قىلىنىدى.
ROM 9:5	ئۇلۇغ ئېراني ئاتا-بۇۋەلىرى ئۇلارنىڭىدۇر؛ جىسمانىي جەھەتتە مەسىھ ئۇلارنىڭ ئەجادىدۇر، ئۇ بارلىق مەۋجۇدات ئۆستىدىن ھۆكۈم سۈرگۈچى، مەڭگۇ مۇبارەك خۇدادۇر. ئامىن!	ئېرانيلارغا چوڭ ئاتا-بۇۋەلىرى بېرىكتى؛ مەسىھ جەھەتتەن ئۇلارنىڭ كىشىلىك ئەجادىدى. ئۇ ھەممە نەرسىنى ھۆكۈمەن قىلىپ، مەڭگۇلۇك مۇبارەك خۇدا! ئامىن!
ROM 9:6	– بىراق خۇدانىڭ ئىسرائىلغا بولغان سۆزى بىكار بولدى، دېمەيمەن؛ چۈنكى ئەگەر ئىسرائىلدىن بولغانلارنىڭ ھەممىسىلا ھەققىي ئىسرائىل ھېسابلانمايدۇ؛	بىراق، خۇدا ئىسرائىلگە بەرگەن ۋەدىسى يوقاپ كەتمىدى، دېمەگلار؛ چۈنكى ئىسرائىلدىن كەلگەنلەرنىڭ ھەممىسى ھەققىي ئىسرائىل ئەممەس. ئىسرائىلدىن بولغانلارنىڭ ھەممىسىلا ھەققىي ئىسرائىل ھېسابلانمايدۇ؛
ROM 9:7	ئەگەر ئېراھىمەنىڭ باللىرى بولسىمۇ، ھەممىسى ئۇنىڭ يەزەنتلىرى دەپ شۇنىڭىدەك، ئېراھىمەنىڭ ئەۋلادلىرى بولسىمۇ، ھەممىسىلا ئۇنىڭ ئەزەنتلىرى ھېسابلانمايدۇ. چۈنكى مۇقدىدەس يازمىلاردا ئېراھىمغا: «ئىسهاقتىن تۆرەلگەنلەرلا سېنىڭ نەسىلىك ھېسابلىنىدۇ» – دېلىگەن.	ئەگەر ئېراھىمەنىڭ باللىرى بولسىمۇ، ھەممىسى ئۇنىڭ يەزەنتلىرى دەپ شۇنىڭىدەك، ئېراھىمەنىڭ ئەۋلادلىرى بولسىمۇ، ھەممىسىلا ئۇنىڭ يەزەنتلىرى ھېسابلانمايدۇ. چۈنكى كىتابتا ئېراھىمغا: «يەقەت ئىسهاقتىن كەلگەنلەرلا ئۆيلىنىمەيدۇ. چۈنكى كىتابتا ئېراھىمغا: «يەقەت ئىسهاقتىن كەلگەنلەرلا سېنىڭ نەسىلىك بولسىمۇ» دېگەن.
ROM 9:8	دېمەك، جىسمانىي جەھەتتىن ئېراھىمدىن تۆرەلگەن يەزەنتلەر خۇدانىڭ يەزەنتلىرى بولۇھەرەيدۇ، بەلكى خۇدانىڭ ۋەدىسى ئارقىلىق تۆرەلگەنلەر ئېراھىمەنىڭ ھەققىي نەسلى ھېسابلىنىدۇ.	دېمەك، تەنلىك جەھەتتىن ئېراھىمغا ئۇلۇنغان باللار خۇدا باللىرى بولمايدۇ، بەلكى خۇدانىڭ ۋەدىسى بىلەن تۆرەنگەنلەر ئېراھىمەنىڭ ھەققىي نەسلى ھېسابلىنىدۇ.
ROM 9:9	چۈنكى خۇدانىڭ ۋەدىسى بۇ: «كېلەر بىلى بۇ ۋاقتىتا قايتا كېلىمەن، ساراھ قايتىپ كېلىمەن، ساراھ بىر ئوغۇلغا ئانا بولىدۇ».	چۈنكى خۇدانىڭ ۋەدىسى بۇ: «كېلەر بىلى بۇ ۋاقتىتا قايتا كېلىمەن، ساراھ بىر ئوغۇلنى تۈغايدۇ».
ROM 9:10	ئۇنىڭ ئۆستىگە، رېڭاھ بىر ئەردىن، يەنى ئەجادىمىز ئىسهاقتىن قوشكىزەكە ھامىلىدار بولغاندا،	ئۇنىڭ ئۆستىگە، رېڭاھ بىر ئەردىن، يەنى ئەجادىمىز ئىسهاقتىن قوشكىزەكە ھامىلىدار بولغاندا،
ROM 9:11-12	يەزەنتلىرى تېخى تۇغۇلمىغاندا، ھېچقانداق ياخشى ياكى يامان ئىشىنىمۇ قىلاماستا، خۇدا ئۆزىنىڭ ئادەملىرنى تالااشتىكى مۇددىئاىسىنىڭ ئۇلارنىڭ قىلغان ئىش-ئەمەللەرىگە ئەممەس، يەقەت چاقىرغۇچى بولغاننىڭ ئىرادىسىگە ئاساسلانغانلىقىنى كۆرسىتىش ئۇچۇن، رېڭاھغا: «چوڭى كىچىكىنىڭ خىزمەتتىنى قىلىدۇ» – دېلىگەندى.	باللار تېخى تۇغۇلمىغاندا، بېچ نەرسە ياخشى ياكى يامان قىلمىغاندا، خۇدا ئۆزىنىڭ تالااشتىكى ئۇلارنىڭ قىلغان ئىشلىرىگە ئەممەس، يەقەت چاقىرقى قىلغۇچىدىن كەلگەن نەرسىگە ئاساسلىنىشنى كۆرسىتىش ئۇچۇن، رېۋاقا: «چوڭى كىچىكىنى خىزمەت قىلىدۇ» دېدى.
ROM 9:13	خۇددى يەنە مۇقدىدەس يازمىلاردا ئېتىلغەننىدەك: «ياقوپىنى سۆيدۈم، ئەساۋىدى نەپەت ئەساۋىدىن نەپەتلەندىم».	مۇقدىدەس يازمىلاردا يېزىلغانچە: «ياقوپىنى سۆيدۈم، ئەساۋىدى نەپەت قىلىدۇ»
ROM 9:14	شۇنداق بولغاندا، بۇ ھەقتە نېمە دېپەيلىك؟ خۇدا ئادالەتسىز بارمۇ؟ ئەلبىتە ئۇنداقتا، يەزەنغا ئەمە دەپلى؟ خۇدا ئادالەتسىزلىك بارمۇ؟ ھەرگىز يوق!	شۇنداق بولغاندا، بۇ ھەقتە نېمە دېپەيلىك؟ خۇدا ئادالەتسىز بارمۇ؟ ئەلبىتە ئۇنداقتا، يەزەنغا ئەمە دەپلى؟ خۇدا ئادالەتسىزلىك بارمۇ؟ ھەرگىز يوق!
ROM 9:15	چۈنكى خۇدا مۇساغا دەيتى: «كىمگە رەھىم قىلغۇم كەلسە، شۇنىڭغا رەھىم چۈنكى خۇدا مۇساغا مۇنداق دېگەن: – «كىمگە رەھىم قىلغۇم كەلسە،	چۈنكى خۇدا مۇساغا دەيتى: «كىمگە رەھىم قىلغۇم كەلسە، شۇنىڭغا رەھىم چۈنكى خۇدا مۇساغا مۇنداق دېگەن: – «كىمگە رەھىم قىلغۇم كەلسە،

Reference	Before	After
	شۇنىڭغا رەھىم قىلىمەن، كىمگە ئىچ ئاغرتقۇم كەلسە، شۇنىڭغا ئىچ ئاغرتىمەن.».	قىلىمەن، كىمگە رەھىم قىلغۇم كەلسە، شۇنىڭغا رەھىم قىلىمەن.».
ROM 9:16	دېمەك، بۇ ئىش ئىنساننىڭ ئىرادىسىگە ياكى ئۇلارنىڭ تىرىشچانلىقىغا ئەمەس، بەلكى رەھىمدەلىق كۆرسەتكۈچى خۇداغا باغلىققۇر.	دېمەك، بۇ ئىش ئىنساننىڭ خالىمىزى بىلەن ياكى تىرىشچانلىقى بىلەن ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ مەرھەمتى سەن باغلىق.
ROM 9:17	چۈنكى خۇدا مۇقۇددەس يازمىلاردا پىرئەۋنەگە مۇنداق دېگەن: – «مېنىڭ سېنى تىكلىشىمىدىكى مەقسەت دەل شۇكى، قۇدرىتىمنى ئوستۇڭدە كۆرسىتىش ھەمە نامىمنىڭ يۇتكۈل جاھانغا جاكارلىنىشى.»	چۈنكى خۇدا كىتايتا پىرئەۋنەغا بۇنداق دەيتى: «سېنى ھەركەتكە كەلتۈرگەندە، ماڭا تېخى شۇ ئۈچۈن، قۇدرىتىمنى سەنگا كۆرسەتىپ، ئاتىمنى يۇتون دۇيانىڭ ھەممىسىگە تونۇتۇش ئۈچۈن.»
ROM 9:18	ئۇنىڭ ئۈچۈن، خۇدا كىمگە ئوزى خالىسا تاش دېمەك، خۇدا خالىغىنىغا رەھىم قىلىدۇ، خالىغىنى تاش يۈرەك قىلىدۇ.	ئۇنىڭ ئۈچۈن، خۇدا كىمگە ئوزى خالىسا رەھىم قىلىدۇ، كىمگە خالىسا رەھىم قىلىدۇ، يۈرەك قىلىدۇ.
ROM 9:19	هازىر بالكى سەن بۇ توغرۇلۇق دەيسەن: «خۇدا ھېلىقىم نېمە ئۈچۈن گۇناھ ئەمدى بەلكىم سەن ماڭا: «خۇدانىڭ ئىرادىسىگە ھېچكىم قارشى چىقمالايدىغان تۇرسا، ئۇنداققا خۇدا نېمە ئۈچۈن ئىنساننى ئېبىلەيدۇ؟» – دېيىشىڭ مۇمكىن.	بىراق، ئەي ئادەم، خۇدا بىلەن داۋاملاشقۇچى كىم بولىسەن؟ قېلىپتا سەب قىلىنىپ تۈرگۈچى نەرسە سەب قىلغۇچىغا: «مېنى نېمە ئۈچۈن بۇنداق قىلىدىڭ؟ دېمەيدۇمۇ؟
ROM 9:20	بىراق، ئەي ئىنسان، خۇدا بىلەن تاڭاللاشقۇدەك كىمسەن؟ قېلىپتا شەكىللەندۈرۈلۈۋاتقان نەرسە ئۆزىنى شەكىللەندۈرگۈچىگە: – «مېنى نېمە ئۈچۈن بۇنداق ياسىدىڭ؟» – دېيەلەمدۇ؟	خۇدا لاي قاچاقچىسى بولۇپ، ئوخشاش بىر توب لايىدىن بىر قاچاقنى شەرپ ئۈچۈن، بىر قاچاقنى نامەۋىرى ئۈچۈن قىلىش هووقۇقىغا ئىگەمۇ؟
ROM 9:21	خۇمدانچىنىڭ ئوخشاش بىر كەلەك لايىدىن ئېسىل ئورۇنغا ئىشلىتىدىغان قاچىمۇ، شۇدا قالا ئادەتىكى ئورۇنغا ئىشلىتىدىغان قاچىمۇ ياساش هووقۇقى يوقۇمۇ؟	ئەگەر خۇدا غەزىپىنى كۆرسەتىپ، قۇدرىتىنى كۆرسەتىش ئۈچۈن، غەزىپ تارتقاڭلارغا كۆپ سەۋەر قىلىپ چىدىم تۇتۇپ كەلگەن بولسا، بۇغا نېمە دەيمىز؟
ROM 9:22	خۇدا ئۆز غەزىپىنى كۆرسىتىشنى ۋە كۈچ-قۇدرىتىنى تونۇتۇشنى نىيەت قىلغان بولسا، غەزىپىگە لايىق بولغان، ھالا كەتكە تەيارلاظغان «قاچىلار»غا ئادەتنى تاشقىرى سەۋەرچانلىق بىلەن كۆكسى-قارنىنى كەڭ قىلىپ كەلگەن بولسا، ئۇنىڭغا نېمە بويتۇ؟	ھەم بۇ ئارقىلىق ئۆزىنىڭ شان-شەربىپ بایلىقنى رەھىم قىلغۇچى كىشىلەردە ئاچقلاپ، ئالدىن تەيارلۇغان كىشىلەرنى شان-شەربىپ ئېرىشتۈرۈش؛ بىزنى چاقىرغان، يەقەت يەھۇدىيلار تەك ئەمەس، مىللەتلەردىنمۇ.
ROM 9:23-24	ۋە شۇنىڭ بىلەن ئۆزىنىڭ رەھىم-شەرىقىتىنىڭ نىشانى قىلغان ۋە شان-شەربىپ كەمۇيەسىسىر بولۇشقا ئالدىنئالا تەيارلۇغان «قاچىلار»دا، يەنى ئۆزى يەھۇدىيلار ئارسىدىنلە ئەمەس، بەلكى ئەلەر ئارسىدىنمۇ چاقىرغان بىزەرەدە شان-شەرىقىتىنىڭ چەكىسىزلىكىنى نامايان قىلىش ئۈچۈن شۇنداق قىلىشنى خالىغان بولسا، يۇنىڭغا نېمە بويتۇ؟	بۇ خۇدا هوشىيا يېغەمبەر ئارقىلىق دېگەندەكى: «بۇرۇن خەلقىم دېمەگەنلەرنى خەلقىم دەيمەن، بۇرۇن سۆيىمگەنلەرنى سۆيىگەنلەر دەيمەن؟
ROM 9:25	بۇ خۇدى خۇدانىڭ هوشىيا يېغەمبەر ئارقىلىق ئېتىقىنىدەك: – «ئەسلى خەلقىم ھېسابلانمىغان خەلقنى خەلقىم، ئەسلى سۆيىمگەنلەرنى سۆيىگەنلەرىم دەيمەن؟	ۋە يەنە: «ئۇتكەن كۈنلەرde ئۇلارغا «سەلەر مېنىڭ خەلقىم ئەمەس» دېلىگەن جايىدا، كېين شۇ جايىدا ئۇلارغا «تىرىك خۇدانىڭ ئوغۇللىرى!» دېلىدۇ.
ROM 9:26	ۋە يەنە: – «بۇرۇن ئۇلارغا: «سەلەر مېنىڭ خەلقىم ئەمەسلىلەر» دېلىگەن جايىدا، كەلگۈسىدە دەل شۇ جايىدا ئۇلارغا «تىرىك خۇدانىڭ ئوغۇللىرى!» دېگەن نام بېرىلىدۇ.»	يەشايا يېغەمبەر ئىسرائىل ھەقتە بۇنداق دەپ ئاڭلىتىش قىلغان: «ئىسرائىللار سانى دېڭىز يوغىچىسىدىكى قۇمغا ئوخشاش كۆپ بولسىمۇ، يەقەت بىرلا «قالدى»، قۇقۇزۇلىدۇ؛
ROM 9:27	يەشايا يېغەمبەر رەمۇ ئىسرائىل توغرۇلۇق مۇنداق جاكارلىغانىدى: – «ئىسرائىللارنىڭ سانى دېڭىز ساھىلىدىكى قۇمەدەك كۆپ بولسىمۇ، لېكىن يەقەت بىرلا «قالدى»، قۇقۇزۇلىدۇ؛	چۈنكى، خۇدا ئادىللىق بىلەن سۆزىنى تەماملىپ ۋە تېز قىسقارتىپ ئەمەلگە ئاشۇرۇۋاتىدۇ؛ چۈنكى ئۇ دۇنيا ئوستىدە قىسقا سۆزىنى تەل توکۇس ۋە تېز ئىجرا
ROM 9:28	چۈنكى، يەرەدىنگار ئۆز ئىشىنى توگىتىۋېتىپ، ھەققانلىق بىلەن تېزدىن ئۇنى ئىجرا قىلىدۇ؛ چۈنكى ئۇ يەر يۈزىدە ھۆكۈمنى تەل توکۇس ۋە تېز ئىجرا	

Reference	Before	After
ROM 9:29	يەشایا پەيغەمبەر يەنە ئالدىن ئېتىقىنىدەك: «ئەگەر ساماثى قىلىدۇ». بىزگە بىر گۇرۇپ قالدۇرمىغان بولسا، بىز سودومغا ئوخشاش، گوموراغا ئوخشاش يوقاپ كەتىپ قالمايتىق».	يەشایا دېگەندەك: «ئەگەر ئاسمان قوشۇنلىرىنىڭ باشلىقى بولغان خۇدا ئورۇندايدۇ.
ROM 9:30	يەشایا پەيغەمبەر يەنە ئالدىن ئېتىقىنىدەك: «ئەگەر ساماثى قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگار بىزگە بىر نەسىل قالدۇرمىغان بولسا، سودوم شەھرىدەك، گومورا شەھرىدەك يوقالغان بولاتتۇق». ئۇنداقتا، بۇلارغا نېمە دېشىمىز كېرەك؟ ھەققانىلىققا ئىنتىلىمكەن ئەللىكلەر ھەققانىلىققا، يەنى ئېتىقادقا ئاساسلانغان بىرخىل ھەققانىلىققا ئېرىشتى.	ئۇنداقتا، بۇلار توغرىسىدا نېمە دېبەيلىك؟ غەيرى بەھۇدىبلار ھەققانىلىققا ئېرىشىپ قوشۇلمىغان بولسلارمۇ، بىراق ئېتىقادغا تەۋە ھەققانىلىققا ئېرىشىپ كەتنى.
ROM 9:31	لېكىن ئىسرائىل ھەققانىلىقنى كۆرسەتكەن تەۋرات قانۇنغا ئىنتىلىگىنى بىلەن قانۇننىڭ تەلىپىگە يېتەلمىدى.	بىراق ئىسرائىل ھەق قىلىش ئۆچۈن قانۇننى ئىزدەپ تۇردى، ئەمما قانۇننىڭ تەلىپىگە يەتمىدى.
ROM 9:32	نېمە ئۆچۈن؟ چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەققانىلىققا ئىنتىلىشى ئېتىقاد بىلەن ئەمەس، بىلەن «ساؤابلىق ئىشلار» بىلەن ئىدى. ئۇلار «يۇتلۇكاشاث تاش»قا يۇتلۇشىپ يېقىلىپ چۈشتى؛	نېمە ئۆچۈن؟ چۈنكى ئۇلار ھەقداشلىقنى ئېتىقاد بىلەن ئەمەس، بىلەن قانۇننىڭ ئىشلەرى بىلەن تەلەپ قىلدى. ئۇلار سوقۇش تاشقا سوقۇلۇپ يېقىلىپ چۈشتى؛
ROM 9:33	خۇددى مۇقەددەس يازمىلاردا يېزىلغىنىدەك: «خەلقنى يۇتلۇشىدىغان يۇتلۇكاشاث تاشنى، ئادەمنى يېقىتىدىغان قورام تاشنى زىئونغا قويدۇم، ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلغۇچى ھەرگىز يەرگە قارتىلىپ قالماس». قېرىنداشلار، يۈرەك ئىنتىزازىم، شۇنداقلا خۇداغا يېلىنىشىم ئىسرائىلارنىڭ قۇتقۇزۇلۇش ئۆچۈندۇر.	يېزىلغانچە: «مەن زىئونغا بىر تاش قويۇپ كەتتىم، بۇ تاش بەزىلەرنى سوقۇپ تاشلايدۇ ۋە ئېغىر خەتكە قىلغۇچ تاش بولۇپ تۇر، بىراق ئۇنىڭغا ئىشىنىپ تۈرگۈچىلار ھەرگىز شەرمەنەك قالمايدۇ». قېرىنداشلار، مەنىڭ يۈرەكتىكى ئارزۇم ۋە خۇداغا قىلغان دۇئامىم، ئىسرائىلنىڭ قۇتقۇلۇش ئۆچۈن.
ROM 10:1	قېرىنداشلار، يۈرەك ئىنتىزازىم، شۇنداقلا خۇداغا يېلىنىشىم ئىسرائىلارنىڭ قۇتقۇزۇلۇش ئۆچۈندۇر.	ئۆچۈن مەن دەيمەنکى، ئۇلار خۇدا ئۆچۈن كۆكۈلداش، لېكىن بۇ كۆكۈلداشلىق ھەققىي بىلەن قۇرۇلمىغان.
ROM 10:2	چۈنكى شۇنىڭغا گۇواھلىق بېرىمەنکى، ئۇلارنىڭ خۇداغا ھەقىقەتەنمۇ قىزغىن ئىنتىلىشى يار، بىراق ئۇلارنىڭ ئىنتىلىشى ھەققىي بىلەن ئۇستىگە قۇرۇلغان ئەمەس.	ئۇلار خۇدا توغرا يولىنى بىلمىگەن بولغاچقا، ئۆز توغرا يولىنى قۇرۇشقا تېرىشىپ، خۇدا توغرا يولىغا بويىسۇنمايتى.
ROM 10:3	چۈنكى ئۇلار خۇدانىڭ ھەققانىلىقنى بىلمىگەچكە، ئۇنىڭ ئورۇنغا ئۆزلىرىنىڭ ھەققانىلىقنى تىكىلەشكە تېرىشىپ، خۇدانىڭ ھەققانىلىقغا بويىسۇنمايدى.	ئۇلار خۇدا توغرا يولىنى بىلمىگەن بولغاچقا، ئۆز توغرا يولىنى قۇرۇشقا تېرىشىپ، خۇدا توغرا يولىغا بويىسۇنمايتى.
ROM 10:4	چۈنكى قانۇننىڭ تاماملىقى مەسىھ بولۇپ قالدى؛ شۇڭا ھەر بىر ئىشىنىپ چۈنكى تەۋرات قانۇننىڭ نىشان-مەقسىتى مەسىھنىڭ ئۆزىندۇر؛ شۇنىڭ بىلەن ئېتىقاد قىلغۇچىلارنىڭ ھەربىرى ئۆچۈن ھەققانىلىق بار بولدى.	چۈنكى مۇسا قانۇنغا ئەمەل قىلىشىن كەلگەن ھەققانىلىق ھەقتە يازغان: چۈنكى تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىشىن كەلگەن ھەققانىلىق ھەققىدە «قانۇننىڭ بۇيرۇقلەرنى قىلغۇچىلار، شۇ بىلەن ياشайдۇ». ئۆزىندۇر.
ROM 10:5	چۈنكى مۇسا قانۇنغا ئەمەل قىلىشىن كەلگەن ھەققانىلىق ھەقتە يازغان: چۈنكى تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىشىن كەلگەن ھەققانىلىق ھەققىدە «قانۇننىڭ بۇيرۇقلەرنى قىلغۇچىلار، شۇ بىلەن ياشайдۇ». شۇ ئىشلىرىدىن ھاياتلىق تايدۇ».	لېكىن ئىمانغا ئەساسلىق توغرا يول شۇنداق دەيدۇ: «كىم لېكىن ئېتىقادتن بولغان ھەققانىلىق مۇنداق دەيدۇ؟ «كۆڭلۈڭدە» – «كىم ئاسماققا چىقار؟» يەن، مەسىھنى تۆۋەنگە چۈشۈرۈش دېگەنلىك»
ROM 10:6	لېكىن ئىمانغا ئەساسلىق توغرا يول شۇنداق دەيدۇ: «كىم لېكىن ئېتىقادتن بولغان ھەققانىلىق مۇنداق دەيدۇ؟ «كۆڭلۈڭدە» – «كىم ئاسماققا چىقار؟» يەن، مەسىھنى تۆۋەنگە چۈشۈرۈش دېگەنلىك»	ياكى «ئابىسقا كىم چۈشۈپ كېتىدۇ؟» بۇ، مەسىھنى ئۆلۈكەردىن قايتۇرۇش دېگەنلىك.
ROM 10:7	ۋە ياكى «ھاڭ تېگىگە كىم چۈشەر؟» يەن «مەسىھنى ئۆلۈمدىن كىم قايتۇرار؟» – دېمگىن».	بۇ يەرده سۆز نېمە دەپتۇ؟ «سۆز ساڭى يېقىن، تىلىڭدا ۋە قەلىكىدە تۇر!» بۇ ئەمدى شۇ ھەققانىلىق نېمە دەپدۇ؟ – «سۆز-كالام ساڭا يېقىندۇر، تىلىڭدا ۋە دىلىڭدىدۇر!» – بۇ سۆز-كالام دەل بىز جاكارلايدىغان ئېتىقادنىڭ سۆزىندۇر.
ROM 10:8	دېمەك، «ئەيسانىڭ رەب ئىكەنلىكىنى ئاغزىڭ بىلەن ئېتىراپ قىلساش ۋە قەلىكىدە خۇدانىڭ ئۇنى ئۆلۈكەر ئەيسا رەب دېسسىز ۋە قەلىكىزىدە خۇدا ئۇنى بىز ئېتىقاد سۆزىنى ئېلان قىلىۋاتقان سۆزدۇر.	ئەگەر سىز ئاغزىڭىز بىلەن ئەيسا رەب دېسسىز ۋە قەلىكىزىدە خۇدا ئۇنى ئۆلۈملىكتىن قايتا تېرىلدۈرگەنلىكىگە ئىشىنىپ قالساڭىز، قۇتقۇزۇلۇپ
ROM 10:9	دېمەك، «ئەيسانىڭ رەب ئىكەنلىكىنى ئاغزىڭ بىلەن ئېتىراپ قىلساش ۋە قەلىكىدە خۇدانىڭ ئۇنى ئۆلۈكەر ئەيسىدىن تېرىلدۈرگەنلىكىگە	ئەگەر ئاسمان قوشۇنلىرىنىڭ باشلىقى بولغان خۇدا

Reference	Before	After
ROM 10:10	ئىشەنسەڭ، قۇتقۇزۇلىسىن!«	كېتەسىز!
ROM 10:11	چۈنكى ئىنسان قەلپىدە ئېتىقاد قىلىش بىلەن ھەققانى قىلىنىدۇ، ئېغىزىدا ئېتىراپ قىلىش بىلەن نىجاتقا ئېرىشىدۇ.	چۈنكى يىرىنگەن كەنلىق بولىدۇ، ئاغزى بىلەن ئېتىراف قىلىق قۇنۇلۇپ كەتىدۇ.
ROM 10:12	مۇقەددەس يازمىلاردا دېپىلگەندەك؛ «ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلغۇچىنىڭ ھەربىرى ھەرگىز يەرگە قارتىلسماس».	يازمىلاردا دېگەندەك: «ھەر بىر ئۇنىڭغا ئىشىنىپ تۇرغۇچى ئۇنۇلمايدۇ»
ROM 10:13	چۈنكى بۇ جەھەتتە يەھۇدىيىلار بىلەن گۈركۈلەرنىڭ يەرقى يوق؛ ھەر ئىككىسىنىڭ رەبىي ھەممىنىڭ رەبىيدۇر ۋە ئۆزىگە نىدا قىلغانلارنىڭ ھەممىسىگە مول بايلىقلەرنى ئايىمايدۇ.	چۈنكى يەھۇدىيىلار ئارسىدا يەرقى يوق. ھەممىنىڭ رەبىي بولۇپ، كىم كىم ئۇنى Ichaqirs، شۇلارغا مول بايلىق بېرىدۇ.
ROM 10:14	چۈنكى: «كىمدىكىم رەبىنىڭ نامىنى چاقىرىپ نىدا قىلسا قۇتقۇزۇلىدۇ».	چۈنكى: «كىم رەبىنىڭ ئىسمىنى chaqirsa، قۇتقۇزۇلىدۇ».
ROM 10:15	لېكىن رەبگە ئىشەنسىگەن كىشى قانداقمۇ ئۇنىڭغا ئىشەنسۇن؟ ئۇ توغرۇلۇق ئاڭلىمىغان كىشى قانداقمۇ ئۇنىڭغا ئىشەنسۇن؟ خۇش خەۋەر جاكارلىغۇچىسى يوق جاكارلىغۇچى بولمىسا، ئۇلار ئۇنى قانداقمۇ ئاڭلىيالسۇن؟	لېكىن رەبگە ئىشەنسىگەن كىشى ئۇنىڭغا ئىشەنسۇن؟ توغرۇلۇق ئاڭلىمىغان كىشى قانداق ئىشىنىدۇ؟ خۇش خەۋەر جاكارلىغۇچىسى يوق بولسا، ئۇلار قانداق ئاڭلادۇ؟
ROM 10:16	شۇ جاكارلىغۇچىلار ئەۋەتلەمىنگەن بولسا، خۇش خەۋەرنى قانداقمۇ يەتكۈزەلىسىن؟ مۇقەددەس يازمىلاردا يېزلىغىنىدەك: «ئامان-خاتىرجەملەك توغرۇلۇق خۇش خەۋەرنى، بەخت-سائادەت توغرۇلۇق خۇش خەۋەرنى يەتكۈزگەنلەرنىڭ ئاپاگلىرى نېمىدىگەن گۈزەل-ھە!».	ئەگەر شۇ جاكارلىغۇچىلار ئەۋەتلەمىنگەن بولسا، خۇش خەۋەرنى قانداق يەتكۈزەلەيدۇ؟ يازمىلاردا يېزلىغانچە: «ياخشى خەۋەرنى كەلتۈرگەنلەرنىڭ ئاياقلىلىرى قانداق گۈزەل! بۇ ياخشى خەۋەر ئېتى بازلىق ۋە ياخشى ئىشلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ!»
ROM 10:17	براق، خۇددى يەشايا يېغەمبەر ئىنلىك «ئى يەرۋەردىگار، بىزنىڭ خەۋەرمىزگە كىممۇ ئىشەندى؟» دېگىنىدەك ھەممە ئادەم خۇش خەۋەرگە ئىتائەت قىلغان ئەمەس.	براق، ھەممە كىشى خۇش خەۋەرگە ئەمەل قىلىغان. چۈنكى يەشايا دېگەن: «ئى رەب، بىزنىڭ خەۋەرمىزگە كىم ئىشىنىپ قالدى؟»
ROM 10:18	شۇنىڭ ئېتىقاد خەۋەرنى ئاڭلاشتىن كېلىدۇ ۋە شۇ خەۋەر مەسىھ توغرۇلۇق سۆزىدە ئاڭلىتىلىدۇ.	شۇنى ئېيمان خەۋەرنى ئارقىلىق كېلىدۇ ۋە بۇ خەۋەر خۇدانىڭ سۆزى ئارقىلىق ئاڭلىنىدۇ.
ROM 10:19	لېكىن شۇنى سورايمەنلىكى، ئۇلار شۇ خەۋەرنى ئاڭلىمىغانمىدۇ؟ ئەلۋەتتە ئاڭلىدى: – «ئۇلارنىڭ ساداسى يۇتكۈل دۇنياغا، سۆزلىرى يەرۈزىنىڭ قەرلىرىگە يەتتى». يەنە شۇنى سورايمەنلىكى، ئىسرائىلار شۇ خەۋەردىن ۋاقىپ بولمىغانمىدۇ؟ ئالدى بىلەن، مۇسا ئىسرائىلغا مۇنداق بېشارەت بەرگەن: – «ھېچ خەلق ئەمەس» بولغان بىر خەلق ئارقىلىق سىلەردىن ھەسەت قوزغايمەن، نادان بىر خەلق ئارقىلىق غۇزىپىڭلەرنى قوزغايمەن».	مەن بۇنى سورايمەن: ئىسرائىل بۇ خەۋەرنى بىلەپ قالمىغانمۇ؟ مۇسا ئالدى بىلەن دېگەن: «مەن سىلەرنى ھېچ كىم بولمىغان بىر خەلق ئارقىلىق يەخت قىلىمەن، نادان بىر خەلق ئارقىلىق غەپ قىلىمەن».
ROM 10:20	كېيىن، يەشايا يېغەمبەر ئىتايىن يۇرەكلىك ھالدا شۇ بېشارەتنى بېرىپ: – «ئۆزۈمگە ئەتلىمكىنلەرگە ئۆزۈمنى تايقۇزۇدۇم، مېنى سورىمىخاندارغا ئۆزۈم كۆرۈندۈم» – دېدى.	يەشايا يېغەمبەر كېيىن بەك بويۇق ھالدا: «مەن ئىزدەپ كۆرمىگەنلەرگە تېپىلدىم، سوراپ كۆرمىگەنلارغا كۆرۈندىم» دېدى.
ROM 10:21	لېكىن، ئۇ ئىسرائىللار ھەققىدە: – «مەن كۈن بويى بۇ ئىتائەتسىز ۋە تەرسا خەلققە قوللىرىمنى ئۇزىتىپ ئىتىلىپ كەلدىم!» – دېدى.	ئەممە، ئۇ ئىسرائىللار ھەقتە دې كەتتى: «مەن كۈنلەر بويى بۇ ئېتىلىمەيسىز خەلققە قولۇم سوقۇپ تۇرغاندىم!
ROM 11:1	ئۇنداقتا، شۇنى سورايمەنلىكى: – خۇدا ئۆز خەلقىدىن ۋاز كەچتىمۇ؟ ھەرگىز ئۇنداقتا، شۇنى سورايمەنلىكى: – خۇدا ئۆز خەلقىدىن ۋاز كەچتىمۇ؟ ھەرخىل ئەمەس! مەنمۇ ئىبراھىم ئەۋلادىدىن، بىنiamن قەبلىسىدىن كەلگەن بىر ئىسرائىللىكىم!	شۇنداقتا، سورايمەن: خۇدا ئۆز خەلقىنى تەكشەپ تاشلىدىمۇ؟ ھەرخىل ئەمەس! مەنمۇ ئىبراھىم ئەۋلادىدىن، بىنiamن قەبلىسىدىن كەلگەن بىر ئىسرائىللىكىم!
ROM 11:2	خۇدا ئالدىن كۆرۈپ تۇرغان خەلقىدىن يان كەچمەيدۇ. يَا سىلەر بۇنى يازمىلاردا ئىليايس يېغەمبەر ھەققىدە نېمە دېپىلگەنلىكى سىلەرگە ئايىان بىلەمىسىلەرمۇ، يازمىلاردا ئىليايس ھەقتە نېمە دېپىلگەن؟ ئۇ خۇدا بىلەن	خۇدا ئالدىن كۆرۈپ تۇرغان خەلقىدىن يان كەچمەيدۇ. يَا سىلەر بۇنى بىلەمىسىلەرمۇ، يازمىلاردا ئىليايس ھەقتە نېمە دېپىلگەن؟ ئۇ خۇدا بىلەن

Reference	Before	After
ROM 11:3	ئەمە سەمۇ؟ ئۇ ئىسرائىلاردىن ئازار چىكىپ خۇداغا بېلىنىپ: – «ئى يەرۋەرىدىگار، ئۇلار سېنىڭ يەيغەمەرىلىرىڭى ئۆلتۈرۈشتى، قۇربانگاھلىرىڭىن چېقىشى، يەقەت ئۆزۈم يالغۇزلا قالدىم، ئۇلار يەنە مېنىڭمۇ جىنىمنى ئالماقچى بولۇشۇۋاتىدۇ»، دېگەن.	تەلپىچە قىلىپ، ئىسرائىلگە قارشى دەپ. ئى رەب، ئۇلار سېنىڭ يەيغەمەرىلىرىڭى ئۆلتۈرگەن، قۇربانخانلىرىڭى بۇزغان. مەن يالغۇز قالدىم، ئۇلار مېنىمۇ جىنىمنى ئالماقچى بولۇۋاتىدۇ.
ROM 11:4	Xudaning ugha javab bergenini nima? U: 'Baalgha tizini bukalmagan yette ming adamni men özümge saqlap يۈكمىگەن يەته مىڭ ئادەمنى ئۆزۈمگە ئېلىپ قالدىم' – دېگەن.	خۇدانىڭ ئۇنىڭغا قايىتۇرغان كالامىن قانداق بولدى؟ ئۇ: «بائالغا تىز يۈكمىگەن يەته مىڭ ئادەمنى ئۆزۈمگە ئېلىپ قالدىم» – دېگەن.
ROM 11:5	خۇددى شۇنىڭدەك، بۇگۈنكى كۈندىمۇ خۇدانىڭ شاپائىتى بىلەن ئىسرائىلدىن ئۆزى تاللغان بىر «قالدى» بار.	شۇنداقلا، ھازىرقى كۈندە، خۇدا نىڭ مەۋھىبىسى بويىچە تاللانغان بىر قالتۇرا بار.
ROM 11:6	ئەگەر بۇ مەۋھىبە ئارقىلىق بولسا، ئاندىن ئىشلار ئارقىلىق ئەمەس؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ تاللىنىشى شاپائىتەت بىلەن بولغان بولسا، ئۇنداقتا ئۆزلىرىنىڭ مەۋھىبە بۇ بولمسا، ئۇ مەۋھىبە ئەمەس بولۇپ قالدى. بولغاندا، ئەگەر ئەجىر-ئەملى بىلەن بولغان ئەمەس. ئەمەللەردىن بولغان بولسا، شاپائىتەت شىشلار ئارقىلىق بولسا، ئاندىن مەۋھىبە ئەمەس؛ چۈنكى ئىش بۇ بولسا، شاپائىتەت بولماي قالاتنى.	ئۇ ئىش دەپ ئاتالماسلق.
ROM 11:7	نەتىجىدە قانداق بولدى؟ ئىسرائىلار ئىزدىگىننە ئېرىشەلمىدى، لېكىن ئېرىشەلمىدى، بىراق ئۇلارنىڭ تاللانغانلىرى ئېرىشىتى. قالغانلارنىڭ بولسا، كۆڭلۈرى بىخۇدلاشتۇرۇلدى.	شۇ ئورۇندا نېمە بولدى؟ ئىسرائىلار ئىزدەپ تۈرگان نەرسىگە ئېرىشەلمىدى، بىراق ئۇلارنىڭ تاللانغانلىرى ئېرىشىتى. قالغانلارنىڭ كۆڭلۈرى قاتىلاشتى.
ROM 11:8	خۇددى مۇقەددەس يازىمىلاردا ئېيتىلغىنىدەك: – «خۇدا ئۇلارنىڭ روھ- قەلبىنى غەپلەتكە سالدى، بۇگۈنگە قەدەر كۆزلىرىنى كۆرمەس، قۇلاقلىرىنى ئاڭلىماس قىلدى».«	دېگەندەك: «خۇدا ئۇلارغا غەپلەت روھى بەردى، بۇگۈنگە قەدەر كۆزلىرى بىلەن كۆرمەسىلىك، قۇلاقلىرى بىلەن ئاڭلىماسلق، ھالەتە قالدى».
ROM 11:9	داۋۇت دەيدۇ: «ئۇلارنىڭ سۆرەپ تاماقي تۈزاق بولسۇن، قايقاق بولسۇن، شۇنىڭدەك داۋۇت يەيغەمەرمۇ مۇنداق دېگەن: «ئۇلارنىڭ داستىخىنى ئۆزلىرىگە قايكان ۋە تۈزاق بولۇپ، ئۇلارنى يۇتلاشتۇرۇپ، قىلىمىشلىرىنى ئۆز بېشىغا چۈشورسۇن!»	تۆتەنگۈچ بولسۇن ۋە ئۆزلىرىگە جابىzاب بولسۇن!»
ROM 11:10	كۆزلىرى قاراڭغۇلشىپ، كۆرەلمىسۇن؛ بەللەرىنى مەڭگۇ رۇسلاتما يۇكۈلدۈرگەيسەن!»	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى قارا قالسۇن، كۆرمەسىلىك؛ بەللەرىنى ھەمىشە بۇكۈلدۈرۈپ تۈرسۇن!
ROM 11:11	ئۇنداقتا، شۇنىمۇ سورايكى: ئىسرائىلار يېقىلىپ قايتىدىن تۈرگۈزۈلماسلىققا يۇتلاشقانمۇ؟ ھەرگىز ئۇنداقت ئەمەس! لېكىن ئۇلارنىڭ تېبىلىپ ئىتائەتسىزلىك قىلغانلىقىدىن نىجات يات ئەللىكەرگە يەتكۈزۈلدى. بۇنىڭدىن مەقسەت ئىسرائىلارنى ھەسەتكە قوزغاشتىن ئىبارەتتۇر.	دېمەك، سورايلى: ئىسرائىلار يېقىلىپ قالدىمۇ، قايتا تۇرالىمۇ؟ ھەرخىل ئەمەس! لېكىن ئۇلارنىڭ ئىتائەتسىزلىك قىلغانلىقىدىن قۇتقۇزۇش باشقا خەلقەرگە يەتىپ كەلدى. بۇ، ئىسرائىلارنى ھەسەت قوزغاش ئۈچۈن.
ROM 11:12	ئەمدى ئۇلارنىڭ تېبىلىپ ئىتائەتسىزلىك قىلىشى دۇنياغا ئاسايسلىق بەخش ئەتكەن بولسا، شۇنداقلا ئۇلارنىڭ زىيان تارتىقىنى ئەللىرنى بېيتقان بولسا، ئۇنداقتا كەلگۈسىدە ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ تولۇق نىجاتلىققا ئېرىشىشى دۇنياغا تېخىمۇ زور بەخت ئېلىپ كەلمەمدۇ؟!	ئەمدى، ئۇلارنىڭ خاتالقى دۇنياغا يابىدىلىق بولغاندا، ۋە ئۇلارنىڭ سەل قىلىنىشى باشقا خەلقەرگە بەخت بەرگەندە، شۇنداقتا ئۇلارنىڭ تولۇق قايتىپ كېلىشى دۇنياغا تېخىمۇ كۆپ ياخشىلىق ئېلىپ كەلمەمدۇ؟
ROM 11:13	ئەمدى سىلەر ئەللىكەرگە سۆزلەۋاتىمەن؛ مەن ئەللىكەرگە روسۇل سۈپىتىدە بېكتىلىگەندىن كېسىن، ۋەزپەمنى شان-شەرەپلىك دەپ ئۇلۇغلايمەنكى،	ھازىز سىلەر گەيرەتلىكەرگە سۆزلەپ تۇرام؛ مەن سىلەرگە ئەپوستول بولغان، شۇڭا ۋەزپەمنى ئۇلۇغلايمەن.
ROM 11:14	جانجىگەرلىرىم بولغانلارنىڭ ھەستىنى قوزغاپ، ئۇلارنىڭ بەزلىرىنى قۇتۇلدۇرامەنمىكىن دېگەن ئۇمىدەت بولىمەن.	مەن ئەسلى قەۋەملەرىمىنى كىرى قىلدۇرۇپ، ئۇلارنىڭ بەزىسىنى ساقلالىمايمۇ دەپ ئۇمىد قىلىمەن.
ROM 11:15	چۈنكى ئۇلارنىڭ تاشلىپتىلىگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى دۇنيادىكى ئەللىرنى	ئەگەر ئۇلارنىڭ تاشلىپ كېتىشى دۇنيادىكى خەلقەرنى خۇدا بىلەن

Reference	Before	After
	خۇدا بىلەن ئىناقلاشتۇرۇش بولسا، ئۇنداقتا ئۇلارنىڭ قوبۇل قىلىنىش ئۇلۇمدىن تىرىلىش بولماي نېمە؟	سۇلھلاشتۇرۇپ قوبۇلسا، ئاندا ئۇلارنىڭ قوبۇل قىلىنىش نېمە بولىدۇ؟ ئۇلۇمدىن تىرىلىپ كېتىش دېگەنلىكتە!
ROM 11:16	هوسۇلدىن تۇنجى بولۇپ چىققان خېمىردىن بىر كاللىكى مۇقەددەس خېمىر مۇقەددەس بولىدۇ. دەرەخنىڭ بىرقى مۇقەددەس بولسا، شاغلىرىمۇ ھېسابلىنسا، يوقۇن خېمىر مۇقەددەس دەب ھېسابلىنىدۇ. دەرەخنىڭ مۇقەددەس بولىدۇ.	ئەگەر ئالدىنىقى ھوسۇلدىن بىر يارچە خېمىر مۇقەددەس بولسا، يوقۇن زەيتۇن دەرەخنىڭ بىرقى مۇقەددەس بولىدۇ. دەرەخنىڭ بىرقى مۇقەددەس بولىدۇ.
ROM 11:17	زەيتۇن دەرەخنىڭ بىرنەچە شېخى دەرۋەقە سۇندۇرۇپتىلىگەندى، وە سەن ياخا زەيتۇن كۆچەك بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئورنىدا ئۇلاغانسىن. ھازىر دەرەخنىڭ يىلتىزىدىن دەرەخ يىلتىزىدىن ئۇزۇقلۇق ئېلىپ، مول شىرىنىسىدىن بەھرىمەن بولغۇچى بولغانىكەنسەن..	زەيتۇن دەرەخنىڭ بەزى شاھى سۇكىپ كەتكەن، سەن ياخا زەيتۇن كۆچەك بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئورنىدا ئۇلاغانسىن. ھازىر دەرەخنىڭ يىلتىزىدىن ئۇزۇقلۇق ئېلىپ، مول شىرىنىسى بىلەن يايلىنىۋاتېپتۇرسەن.
ROM 11:18	ئەمدى سۇندۇرۇلغان بۇ شاخلارغا قارشى ئۆزۈگىنى ياخشى دەپ ماختانما. ئەمدى سۇندۇرۇپتىلىگەن ئاشۇ شاخلاردىن ئۆزۈگىنى ئۇستۇن قىلىپ ماختانما. ماختانساڭ، شۇنى ئۇنۇمىغىنىكى، سەن يىلتىزى ئەمەس، يىلتىز سېنى كۆتۈرۈپ قوۋۇھتلەۋاتىدۇ.	ئەمدى سۇندۇرۇلغان بۇ شاخلارغا قارشى ئۆزۈگىنى ياخشى دەپ ماختانما. ئەمدى سۇندۇرۇپتىلىگەن ئاشۇ شاخلاردىن ئۆزۈگىنى ئۇستۇن قىلىپ ماختانما. ماختانساڭ، شۇنى ئۇنۇمىغىنىكى، سەن يىلتىزى ئەمەس، يىلتىز سېنى قوللاب تۇرۇۋاتىدۇ.
ROM 11:19	سەن ئەمدى: «شاخلارمىنىڭ قوشۇلۇشىم ئۇچۇن سۇندۇرۇپ كەتتى». دېيىشىڭ مۇمكىن.	سەن دەيسەن: «شاخلارمىنىڭ قوشۇلۇشىم ئۇچۇن سۇندۇرۇپ كەتتى».
ROM 11:20	تۇغرا، ئۇلار ئېتقادىسىزلىقتىن سۇندۇرۇلدى؛ سەن بولساڭ، ئېتقادىڭ بىلەن تىك تۇرسىن؛ بىراق ئۇنىڭدىن مەغرۇلانما، ئەكسىچە خۇدادىن قورقا!	ھەممە دۆرۈت، ئۇلار ئىشەنسىزلىكتىن سۇندۇرۇپ تاشلاندى؛ سەن بولساڭ، ئىشىنىشىڭ بىلەن قاتىقىق تۇرساڭ، يوز بولما، بەلكى خۇدا قورقا!
ROM 11:21	چۈنكى خۇدا ئەينى ۋاقتىدا بۇ دەرەخنىڭ ئۆز شاخلىرىنى ئايىمىغانكەن، سېنىمۇ رەھىم سېنىمۇ ئايىماسلىقى مۇمكىن.	چۈنكى، خۇدا ئاسلى شاخلىرىغا رەھىم قىلىمغاڭ بولغاچقا، سېنىمۇ رەھىم قىلىمايدۇ.
ROM 11:22	مانان، بۇ ئىشلاردا خۇدانىڭ مېھربانلىقىغا ھەمە قاتىقى قول ئىكەنلىكىگە قارا. ئۇ ئۆز يولىدىن يېقىلىپ چۈشكەنلەرگە قاتىقى قول ئىدى، لېكىن ساڭا (مېھربانلىقىدا داۋاملىق تۇرساڭلا) مېھربانلىق كۆرسەتمەكتە. ئۇنداق بولمىغاندا، سەنمۇ كېسىپ تاشلىنىسىن.	كۆرۈڭلەر، خۇدانىڭ مېھربانلىقى ۋە قاتىقىلىقىنى. چۈشۈپ كەتكەنلەرگە قاتىقى بولغاڭ بولسا، سەنگە بولسا مېھربانلىق كۆرسەتىپ تۇر، بۇ مېھربانلىققا داۋاملاشتۇرساڭ. ئەگەر بۇ دەۋاملانمىسا، سەنمۇ كېسىپ تاشلىنىسىن.
ROM 11:23	يەھۇدىيالارمۇ ئېتقادىسىزلىقتا چىڭ تۇرۇمالىسا، ئەسلىدىكى دەرەخكە ئۇلۇندۇ. چۈنكى خۇدا ئۇلارنى قايىتا ئۇلاشقا قادىردرۇ.	ئەگەر يەھۇدىيالار ئېتقادىسىزلىقتا قالماۋاتسا، ئەسلى دەرەخكە قايىتا ئۇلۇندۇ. چۈنكى خۇدا ئۇلارنى قايىتا قوشۇشقا قادر.
ROM 11:24	چۈنكى ئەگەر سەن ياخا زەيتۇن دەرەخنىڭ كېسىپ ئېلىنىپ، تەبىئىت قائىدىسىغا قارشى بولسىمۇ باغدىكى ياخشى زەيتۇن دەرەخكە ئۇلاغان يەرده، ئەسلىدىكى بۇ تەبىئى شاخلارنىڭ ئۆز دەرەخكە ئۇلۇنىشى تېخىمۇ مۇمكىنلىغۇ؟!	چۈنكى، سەن ياخا زەيتۇن دەرەخنىڭ كېسىپ چىقىپ، تەبىئىت قائىدىسىغا قارشى بولسىمۇ باغدىكى ياخشى زەيتۇن دەرەخكە ئۇلاغان بولساڭ، بۇ ئەسلى شاخلارنىڭ ئۆز دەرەخكە قوشۇلۇشى يەنەمۇ ئاسلى بولىدۇ!
ROM 11:25	قېرىنداشلار، ئۆزۈڭلەرنى ئۇستۇن ۋە ئەقلىلىق چاغلاشتىن ساقلىنىشىڭلار ئۆچۈن، ۋەھىي قىلىنغان شۇ سىردىن خەۋەرسىز قېلىشىڭلارنى خالىمايمەنكى، تا خۇدا تاللىغان يەھۇدى ئەمەسلىكى سانى تولۇقلانغۇچە، ئىسرايىلنىڭ بىر قىسىمى تاش يۈرەكلىككە قالدۇرۇلدى؛	قېرىنداشلار، سىلەر ئۆزۈڭلەرنى چۈڭ كۆرمەسىلىك ئۇچۇن، بۇ سېرىنى بىلىشىڭلارنى خالايىمەن، خۇدا تاللىغان باشقى خەلقەر تولۇق بولغاندا، ئىسرايىلنىڭ بەزىسى قاتىقى يۈرەك بولۇپ قالىدۇ؛
ROM 11:26	ئاندىن يۇتكۈل ئىسرايىل قۇتقۇزۇلدى. بۇ توغرۇلۇق مۇقەددەس يازمىلاردا مۇنداق يېزىلغان: – «قۇتقۇزغۇچى زىيۇندىن كېلىپ، ئېپلاسلىقنى ياقۇپىتن يوق قىلىدۇ.	ئاندىن بارلىق ئىسرايىل قۇتقۇزغۇچى كېتىدۇ. بۇ ھەقتە مۇقەددەس كىتابتا مۇنداق يېزىلغان: «قۇتقۇزغۇچى زىيۇندىن كېلىپ، ياقۇپىنىكى يامان ئىشلارنى يوق قىلىدۇ.»
ROM 11:27	مەن ئۇلارنىڭ گۇناھلىرىنى ئېلىپ تاشلىۋەتكىنىمە، مانا بۇ ئۇلار بىلەن تۈزىدىغان ئەهدەم بولىدۇ.	مەن ئۇلارنىڭ گۇناھلىرىنى ئۆچۈرۈپ كەتكەنە، بۇ ئۇلار بىلەن قىلىدىغان ئەهدەم بولىدۇ.

Reference	Before	After
ROM 11:28	ئەمدى خۇش خەۋەر جەھەتىن قارىغاندا، سىلەرنىڭ بەختىگلار ئۈچۈن يەھۇدىي خەلقى خۇش خەۋەرگە دۇشمن قىلىپ پېكتىلگەن؛ بىراق خۇدانىڭ تاللىشى جەھەتىن قارىغاندا، ئاتا-بۇۋىلىرىمىز سەۋەبىدىن سۆپۈلگەندۇر.	هازىر، ئىنجىل تەرەپىدىن قارىغاندا، سىلەر ئۈچۈن يەھۇدىي خەلق ئىنجىلغا قارىش بولۇپ كەتن؛ بىراق خۇدا تاللاشى بويچە، ئاتا-بۇۋا سەۋەبىدىن سوپۈلۈپ كەتنى.
ROM 11:29	چۈنكى خۇدا ئۆزى بەرگەنلەرنى ۋە چاقىرقىنى قايىتۇرۇۋالمايدۇ.	چۈنكى خۇدا ئۆز بەرگەن نەرسىلىرى ۋە چاقىرقىنى قايىتۇرمايدۇ.
ROM 11:30	سىلەر ئەللەكلەرمۇ بىر چاغلاردا خۇداغا ئىتائەت قىلمىغان بولساڭلارمۇ. يەھۇدىلارنىڭ ئىتائەتلىكىنىڭ نەتىجىسىدە هازىر رەھىم-شەيقەتكە ئېرىشتىگلار.	چۈنكى، سىلەر ھام بۇرۇن خۇدا تەناقلقى قىلغان بولۇپ، هازىر يەھۇدىلارنىڭ تەناقلقى سەۋەبىدىن رەھىمەتكە ئېرىشتىگلار.
ROM 11:31	يەھۇدىلار ھازىرغىچە ئىتائەت قىلىڭ ماڭ كەتىۋانىدۇ؛ خۇدا سىلەرگە رەھىم- مەقسىتى، سىلەرگە كۆرسەتكەن بولغاچقا، ئۇلارنىمۇ شۇ رەھىم-شەيقەتكە رەھىم-شەيقەتكە ئېرىشتىرۇشتىن ئىبارەتتۇر.	يەھۇدىلار ھازىرغىچە ئىتائەت قىلىڭ ماڭ كەتىۋانىدۇ؛ خۇدا سىلەرگە رەھىم- شەيقەتكە كۆرسەتكەن بولغاچقا، ئۇلارنىمۇ شۇ رەھىم-شەيقەتكە ئېرىشتىرۇشتىن مەقسەت قىلغان.
ROM 11:32	چۈنكى خۇدا بۇتكۈل ئىنسانغا رەھىم-شەيقەت كۆرسىتىش ئۈچۈن، ھەممە يەننى ئىتائەتلىكىكە سولالىپ قويدى.	خۇدا بارلىق كىشىلەرنى ئىتائەتلىكىكە قاماقلىدى، بۇنىڭ ئۈچۈن بارلىق كىشىلەرگە رەھىمەت كۆرسەتىش ئۈچۈن.
ROM 11:33	- ئاھا! خۇدانىڭ دانالىقى ۋە ئىلىم-ھېكمىتىنىڭ بىباها بايلىقلرى ھەم ھېسابىسىز چوڭقۇرلۇقى! ئۇنىڭ ھۆكۈمىسىلىرىنىڭ تېگىگە يەتكىلى بولماسى! ئۇنىڭ يوللىرى ئىزدەپ تېپىشتىن شۇنچە يېراقنۇرا!	ئەھا! خۇدانىڭ بايلىقى ۋە ئەقىل-بىلىملىكى چەكسىز چوڭقۇرلۇقى! ئۇنىڭ قارارلىرىنىڭ تېگىگە يەتكۈزەلمەسىڭ! ئۇنىڭ يوللىرى ئىزدەپ تېپىشتىن بەك يېراق!
ROM 11:34	«كىممۇ ېرۋەردىگارنىڭ ئوي-مۇددىئىلىرىنى چۈشىنىپ يەتنى؟ كىممۇ ئۇنىڭغا مەسىلەتچى بولالىدى؟»	«كىم پەرۋەردىگارنىڭ ئوي-پېكىرىنى تەكشىپ چۈشىنىپ كەتكەن؟ كىم ئۇنىڭغا كۆمەكچى بولالايدۇ؟»
ROM 11:35	«ئۇنىڭغا كىم ئاۋۇال بىر نەرسە بېرىپ، كېپىن ئۇنى قايىتۇرۇپ بەر دېيەلدى؟».	«كىم ئۇغا ئالدىن بىر نەرسە بەرگەن، كېپىن قايىتۇرۇپ بېرىشى بولىدۇ؟»
ROM 11:36	چۈنكى بارلىق مەجۇداتلار ئۇنىڭدىن كەلگەن، ئۇ ئارقىلىق مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇدۇ، ھەم ئۇنىڭ ئۈچۈن مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇدۇ. بارلىق شان-شەرەپ ئەبدىگىچە ئۇنىڭغا بولغايا! ئامىن.	ئۇنىڭدىن ھەممە نەرسە كەلگەن، ئۇ ئارقىلىق بار، ۋە ئۇنىڭ ئۈچۈن بار. ھەممە شەرەپ ئەبەدى ئۇنىڭغا بولسۇن! ئامىن.
ROM 12:1	شۇڭا، ئەي قېرىنداشلار، خۇدانىڭ رەھىدىلىقى بىلەن سىلەردىن شۇنى ئۆتونىمەنلىكى، تېنگىلارنى مۇقەددەس، خۇدانى خۇرسەن قىلىدىغان، تېرىك قۇرالىق سۈپىتىدە ئۇنىڭغا بېغىشىلەكلەر. مانا بۇ سىلەرنىڭ خۇداغا قىلىدىغان ھەققىي ئىبادىتىڭلاردۇر.	شۇڭا، قېرىنداشلار، خۇدانىڭ رەھىمى بىلەن، سىلەرگە بۇنى ئەيتىمەن: تەنگىلارنى مۇقەددەس قىلىپ، خۇدا خۇرسەن بولىدىغان تېرىك قۇرالىق قىلىڭلار. بۇ - سىلەرنىڭ خۇداغا قىلىدىغان ھەققىي ئىبادەت.
ROM 12:2	بۇ دۇنيانىڭ قېلىپغا كىرىپ قالماڭلار، بەلكى ئوي-پېكىرگەنلەرنىڭ پېكىلىنىشى بىلەن ئۆزگەرتىلىڭلار؛ ئۇنداق قىلغاندا خۇدانىڭ ياخشى، قوبۇل قىلارلىق ۋە مۇكەممەل ئىرادىسىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاب بىلەلەيسىلەر.	بۇ دۇنيا ئوزنىنىڭ يولىغا قوشۇلماڭلار، بەلكى ئوبىلىنىش-پېكىرگەنلەرنى پېكىلاب ئۆزگەرتىلىڭلار؛ شۇنداقتا، خۇدا ئىرادىسىنىڭ ياخشى، قوبۇل قىلىنىدىغان ۋە تولۇق بولghanلىقىنى ئاشكارا بىلىپ چىقىپ كېتەلەيسىلەر.
ROM 12:3	ماڭ ئاتا قىلىنغان شاپا ئەتكە ئاساسەن ھەرىرىڭلەرغا شۇنى ئېيتىمەنلىكى، ئۆزۈڭلار توغرۇلۇق ئۆزەڭلەردا بار بولغىنىدىن ئارتۇق ئويمىماي، بەلكى خۇدا بىرىڭلەرغا بەرگەن ئىشەنچنىڭ مىقدارى بىلەن ئۆزۈڭلەرنى بىلەن ئۆزۈڭلەرنى دەگىسىپ كۆرۈڭلەر.	مەنغا بىرىلگەن نېمەت بويچە، ھەرىرىڭلەرغا بۇنى دەيمەن: ئۆزۈڭلەر توغرۇلۇق ئۆزۈڭلەرنىڭ ھالىتىدىن كۆپرەك ئويمىمەڭلەر، بەلكى خۇدا ھەر بىرىڭلەرغا بەرگەن ئىشەنچنىڭ مىقدارى بويچە، ئاقلىق بىلەن ئۆزۈڭلەرنى باها قىلىڭلار.
ROM 12:4	چۈنكى تېنىمىز كۆپ ئەزالاردىن تەركىب بولۇپ تۇرۇپ، ھەم ھەر ئەزايمىزنىڭ ئوخشاش بولمىغان رولى بولغاندەك،	چۈنكى بىزنىڭ تېنىمىز كۆپ ئەزالاردىن تەركىب بولۇپ تۇرۇپ، ھەم ھەر بىر ئەزايمىزنىڭ ئوخشاش ئىش قىلىمىسىلا،
ROM 12:5	بىز كۆپ بولساقىمۇ، مەسىختا بىر بەدەن قىلىپ، بىر-بىرىمىز بىلەن ئۇلانغان بىزمۇ كۆپ بولغىنىمىز بىلەن مەسىھەتى بىر تەن بولۇپ بىر-بىرىمىزگە	

Reference	Before	After
ROM 13:1	هەممە ئادەم ئۆزلىرىنى ئىدارە قىلغۇچى ھوقۇق ئىگلىرىگە بويسىۇنسۇن. چۈنكى خۇدا ھەر بىر كىشى ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىگە ئەگىشىپ تۇرسۇن. چۈنكى خۇدا بەرمەگەن ھەرقانداق ئىدارە يوق، بار بولغان ھەممىسى خۇدا تەرەپتىن تەپارلانغان.	ئۇستۇنلاشتۇرۇڭلار.
ROM 13:2	شۇنىڭ ئۆچۈن، ھوقۇق-ھۆكۈمەتكە قارشىلىق قىلغۇچى كىشى خۇدانىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا قارشىلىق قىلغان بولىدۇ. قارشىلىق قىلغۇچىلار سوراقدا تارتىلىدۇ	شۇ ئۆچۈن، ھۆكۈمەتكە قارشى تۇرغانلار، خۇدا تەرەپدىن تەپارلانغان ئىشلارغا قارشى تۇرغان بولىدۇ. قارشى تۇرغانلار سوراقدا چاقىرىلىدۇ.
ROM 13:3	چۈنكى ھاكىملار ياخشى ئىش قىلغۇچىلار ئۆچۈن قورقۇنج بولمايدۇ، بەلكى (چۈنكى ھۆكۈمرانلار ياخشىلىق قىلغۇچىلارغا ئەمەس، بەلكى يامانلىق يامان ئىش قىلغۇچىلارغا قورقۇنج بېرىدۇ. ھاكىمىيەتن قورقۇنى خالمايمەن دېسەڭ، ئۇنداقتا ياخشى ئەمەل قىل، ئۇ چاغدا ھۆكۈمەت تەرپىدىن خالسالاڭ، ياخشى ئىش قىل، شۇ چاغدا ھۆكۈمەت سىزنى ئەرتىدۇ. تەرىپلىنسەن).	چۈنكى ھۆكۈمەت سىزگە ياخشىلىق قىلىش ئۆچۈن خۇدانىڭ خىزمەتچىسىدۇر. چۈنكى ھۆكۈمەت سىزگە ياخشىلىق قىلىش ئۆچۈن خۇدانىڭ خىزمەتچىلىرى بولۇپ تۇر، براق، يامانلىق قىلىسىڭىز، ئۇنى قورقۇڭ! ھۆكۈمەت قىلىچىنى بىكارلاسا قافلەنەيدۇ، چۈنكى ئۇ يامان قىلغۇچىلارغا خۇدانىڭ ئادالەت ھالقىنى بېرىدىغان خىزمەتچى بولۇپ تۇرىدۇ.
ROM 13:4	چۈنكى ھۆكۈمرانلار سېنىڭ مەنبە ئىستىڭ ئۆچۈن خۇدانىڭ خىزمەتچىسىدۇر. لېكىن يامانلىق قىلىساڭ، ئۇنىڭدىن قورقۇشۇڭ كېرەك! ھۆكۈمران قىلىچىنى بىكارغا ئىسسوٰمايدۇ، ئۇ يامانلىق قىلغۇچىغا خۇدانىڭ غەزبىنى كۆرسىتىدىغان جازا بىرگۈچى سۈپىتىدە خۇدانىڭ خىزمەتچىسىدۇر.	شۇ ئۆچۈن، ھۆكۈمەتلەرگە بويىسۇنۇش زۆرۈر. بۇ، يەقەت جازا قاچقانىلىق ئۆچۈنلەمەس، بەلكى ئىجىكى ئىچانىڭىز ياك بولۇش ئۆچۈن.
ROM 13:5	شۇنىڭ ئۆچۈن، ھۆكۈمرانلارغا بويىسۇنۇش كېرەك. بۇ، يەقەت جازالىنىنى ساقلىنىش ئۆچۈنلەمەس، بەلكى ياك ۋىچانلىق بولۇش ئۆچۈندۇر.	بۇ سەھىتە باج تۆلەڭلار؛ چۈنكى ھاكىمدارار خۇدانىڭ خىزمەتچىلىرى بولۇپ، بۇ ئىشلارنى باشقۇرۇشقا تەپارلانغان.
ROM 13:6	مۇشۇ سەھىتىنىمۇ باج تايپشۇرۇڭلار؛ ھۆكۈمرانلار بولسا، خۇدانىڭ مەخسۇس بۇ ئىشلارنى باشقۇرۇشقا بېكتىكەن خىزمەتكارلىرىدۇر.	ھەر بىرگە ئۆز تەۋەلىك ھەققىنى بەرگىلى؛ باجلىق بەرگۈچىلەرگە باج بەرگىلى، يۇل-مەبلەغلىرگە ئۇ سىمدا بەرگىلى؛ ئەرتەشكە تېگىشلىكلىرى ئەرتەش كۆرسەتكەنلىك قىلىڭلار، ھۆرمەت كىلىدىغانلارغا ھۆرمەت كۆرسەتكەنلىك قىلىڭلار.
ROM 13:7	ھەركىمگە ئۆز تېگىشلىك ھەققىنى تۆلەڭلار؛ غەللە-ياراتقىنى باشقۇرۇۋالغۇچىغا غەللە-ياراتقى، باج يىققۇچىلارغا باجىنى تايپشۇرۇڭلار، ئېھترامغا تېگىشلىك بولغانلارغا ئېھترام قىلىڭلار، ھۆرمەت قىلىشقا تېگىشلىك بولغاننى ھۆرمەت قىلىڭلار.	ھەچكىمگە ھەچ نەرسىنى قەرز قالدۇرمائىلار، يەقەت بىر-بىرگۈچىلەرنى سۈپۈگلار، چۈنكى باشقىلارنى سۈپىسەنگ، قانۇنى تولۇق تولۇرغان بولسىشكە.
ROM 13:8	بىر-بىرگۈچىلەرنى سۈپۈشتن باشقىقا، ھېچكىمگە ھېچنەرسىدىن قەرزىدار بولماڭلار، چۈنكى باشقىلارنى سۈپىگەن كىشى تەۋرات قانۇنىنىڭ تەلىپىنى ئەمەلگە ئاشۇرغان بولىدۇ.	چۈنكى، زىنا قىIma، قاتلىق قىIma، ئوغىرلىق قىIma، نەيسىنىنى باشقىلارنىڭىدەك كۆرمە' دېكەن ئەمرلەر بىلەن باشقىا بارلىق ئەمرلەر، قوشنانىڭ ئۆزۈڭگە ئوخشاش سۈپىي' دېكەن بۇ گەيتە توپلىنىپ كەتىدۇ.
ROM 13:9	چۈنكى «زىنا قىلما، قاتلىق قىلما، ئوغىرلىق قىلما، نەيسانىيەتچىلىك قىلما» دېكەن يەھىزلىر ۋە بۇلاردىن باشقىا ھەرقانداق يەزلىررمۇ، «قوشنانىڭ ئۆزۈڭنى سۈپىگەندەك سۆپىگىن» دېكەن بۇ ئەمرگە يېغىنچاقلانغان.	مۇھەببەت قوشنىغا ھېچ قانداق يامانلىق قىلىمايدۇ؛ شۇڭا، مۇھەببەت يۈرگۈزىمەيدۇ؛ شۇنىڭ ئۆچۈن، مۇھەببەت تەۋرات قانۇنىنىڭ تەلىپىنى ئەمەلگە ئاشۇرغۇچىدۇر.
ROM 13:10	مېھر-مۇھەببەتكە بېرىلگەن كىشى ئۆز بېقىننiga ھېچقانداق يامانلىق يۈرگۈزىمەيدۇ؛ شۇنىڭ ئۆچۈن، مېھر-مۇھەببەت تەۋرات قانۇنىنىڭ تەلىپىنى ئەمەلگە ئاشۇرغۇچىدۇر.	ھازىرقى ۋاقتىنى بىلىپ تۇرۇڭلار، چۈنكى بىز ئۆچۈن ئاللىقاچان ئۇيىقۇدىن ئويغىنىش ۋاقتى كەلگەن. چۈنكى باشلىغاندا ئېتىقاد قىلغان ۋاقتىمىزغا قارىغاندا، نىجاتىمىز ھازىر تېخىمۇ بېقىن.
ROM 13:11	ھازىرقى ۋاقتىنى جىددىلىقىنى بىلىپ، شۇلارنى قىلىڭلار، چۈنكى بىز ئۆچۈن ئاللىقاچان ئۇيىقۇدىن ئويغىنىش ۋاقتى كەلگەن. چۈنكى باشلىغاندا ئېتىقاد قىلغان ۋاقتىمىزغا چۈنكى دەسلەپىكى ئېتىقاد قىلغان ۋاقتىمىزغا نىسبەتەن نىجاتىمىز تېخىمۇ بېقىنلاب قالدى.	ھازىرقى ۋاقتىنى بىلىپ تۇرۇڭلار، چۈنكى بىز ئۆچۈن ئاللىقاچان ئۇيىقۇدىن ئويغىنىش ۋاقتى كەلگەن. چۈنكى باشلىغاندا ئېتىقاد قىلغان ۋاقتىمىزغا قارىغاندا، نىجاتىمىز ھازىر تېخىمۇ بېقىن.

Reference	Before	After
ROM 13:12	کېچە ئۆتۈپ كەتى، كۇندۇز بېقىن. شۇڭا، قاراڭغۇلۇق ئىشلىرىنى تاشلاپ، كېچە ئۆتۈشكە ئاز قالدى، كۇندۇز يېقىلاشتى. شۇڭا، قاراڭغۇلۇقنىڭ ئىشلىرىنى تاشلاپ، يورۇقلۇق قوراللىرىنى كېيىپ بارايل.	كېچە ئۆتۈپ كەتى، كۇندۇز بېقىن. شۇڭا، قاراڭغۇلۇق ئىشلىرىنى تاشلاپ، كېچە ئۆتۈشكە ئاز قالدى، كۇندۇز يېقىلاشتى. شۇڭا، قاراڭغۇلۇقنىڭ يورۇقلۇق قوراللىرىنى كېيىپ بارايل.
ROM 13:13	كۇندۇزگە مۇۋايىق دىيانەتلىك ھيات كەچۈرەيلى، ئەيش-ئىشەت ۋە ياترى كۆرۈش ۋە ئىجكەلىكتەن، زىنا ۋە كەبىپ-ساياغا، جىدەل-ماجىرا ۋە ھەسەتخورلۇققا بېرىلمەيل؛	كۇندۇزگە مۇۋايىق دىيانەتلىك ھيات كەچۈرەيلى، كۇندۇز كېيىنلىق تەرەپ قىلىپ، يۇتونلىي ياخشى ھيات كەچۈرەيلى، كۇندۇز كېيىنلىق تەرەپ قىلىپ، يۇتونلىي ياخشى ھيات كەچۈرەيلى، ئەيش-ئىشەت ۋە ياترى كۆرۈش ۋە ئىجكەلىكتەن، زىنا ۋە كەبىپ-ساياغا، جىدەل-ماجىرا ۋە ھەسەتخورلۇققا بېرىلمەيل؛
ROM 13:14	بەلكى ئىسما مەسىھىنى رەب قىلىپ ئۆزۈڭلارغا كېيىپ ئالىڭلار ۋە گۇناھچى ئەكسىچە ئۆزۈڭلارغا رەب ئەيسا مەسىھىنى كېيىپلىڭلار ۋە گۇناھكار ئەتسكى ئاززو-ھەۋەسلەرنى قانداق قاندۇرۇشنى ھېچ ئويلىماڭلار.	بەلكى ئىسما مەسىھىنى رەب قىلىپ ئۆزۈڭلارغا كېيىپ ئالىڭلار ۋە گۇناھچى ئەكسىچە ئۆزۈڭلارغا رەب ئەيسا مەسىھىنى كېيىپلىڭلار ۋە گۇناھكار ھەۋەسلەرنى قاندۇرۇشقا ھېچ ئويلىماڭلار.
ROM 14:1	ئىمان ئاجىز بولغانلارنى قوشۇپ ئېلىڭلار، لېكىن ئۇلار بىلەن ېكىر تالاشقا ئېتقادى ئاجىزلارنى قوبۇل قىلىڭلار، لېكىن ئۇلار بىلەن ېكىرەت تالاش- تارتىش قىلماڭلار.	ئىمان ئاجىز بولغانلارنى قوشۇپ ئېلىڭلار، لېكىن ئۇلار بىلەن ېكىر تالاشقا ئېتقادى ئاجىز بىرسى یەقةت كۆكتاتلارنىلا يەيدۇ. كىرىشىمەگىلار.
ROM 14:2	بىر كىشى ھەر نەرسىنى يېيەلەيدۇ دەپ ئويلىدۇ؛ بەلكى باشقا بىر كىشى بىرسى ھەرقانداق يېمەكلىكىنى يېيىشكە بولىدىغىننiga ئىشىندۇ؛ لېكىن يەنە ئېتقادى ئاجىز بىرسى یەقةت كۆكتاتلارنىلا يەيدۇ.	بىر كىشى ھەر نەرسىنى يېيەلەيدۇ دەپ ئويلىدۇ؛ بەلكى باشقا بىر كىشى ئېتقادى ئاجىز بىرسى یەقةت كۆكتاتلارنىلا يەيدۇ. ئىمان قاتىق بولمىغاندا یەقةت گول-چىخ يەيدۇ.
ROM 14:3	ھەر نەرسىنى يېيىدەغان كىشى، يېمەيدەغان كىشىنى كۆنگۈل قىلما؛ بەلكى ھەرقانداق يېمەكلەرنى يېيىدەغان كىشى يېمەيدەغان كىشىنى كەمسىتىمسۇن؛ ھەمدە بەزى نەرسىنى يېمەيدەغان كىشى ھەرقانداق يېمەكلەرنى يېيىدەغان كىشى ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلىمسۇن. چۈنكى خۇدا ئۇنى قوبۇل قىلغان.	ھەر نەرسىنى يېيىدەغان كىشى، يېمەيدەغان كىشىنى كۆنگۈل قىلما. چۈنكى خۇدا ئۇنى قوبۇل قىلغان كىشى، يېيىدەغان كىشىنى ھۆكۈم قىلما. چۈنكى خۇدا ئۇنى قوبۇل قىلغان.
ROM 14:4	باشقا بىرسىنىڭ خىزمەتچىسى ئۆستىدە ھۆكۈم قىلساڭ، سەن كىم بولسىڭ؟ خىزمەتچىنىڭ تۇرۇش ياكى يېقىلىش، يەقةت ئۆز خاربىدارنىڭ ئىدىك؟ خىزمەتكارنىڭ تىك تۇرۇش ياكى يېقىلىپ كېتىشىگە يەقةتلا ئۆز خوجايىنى مەسئۇلدۇر. ھەمدە شۇ خىزمەتكارمۇ تىك تۇرۇدەغان قىلىنىدۇ- چۈنكى خۇجا يىنى رەب ئۇنى تىك تۇرۇغۇرۇشقا قادردۇر.	باشقا كىشىنىڭ خىزمەتچىسى ئۆستىدە ھۆكۈم قىلساڭ، سەن كىم بولسىڭ؟ خىزمەتچىنىڭ تۇرۇش ياكى يېقىلىش، يەقةت ئۆز خاربىدارنىڭ ئىدىك؟ خىزمەتكارنىڭ تىك تۇرۇش ياكى يېقىلىپ كېتىشىگە يەقةتلا ئۆز مەسئۇلىيىتى. ھەمدە ئۇ تىك تۇرۇغۇرۇشقا قادردۇر. چۈنكى رەب ئۇنى تۇرۇغۇرۇشاندا قادر.
ROM 14:5	بەزى بىرى بىر كۇنىنى باشقا كۇندىن ياخشى دەپ قارايدۇ، باشقىسى بارلىق مەلۇم بىرسى مەلۇم بىر كۇنىنى يەنە بىر كۇندىن ئۆستۈن كۆرۈدۇ، يەنە كۇنلەرنى ئوخشاش كۆرۈۋالدۇ. ھەرقايىسىنى ئۆز كۆز قارىشىغا يۇتونلا بىرسى ھەممە كۇنىنى ئوخشاش دەپ قارايدۇ. ھەركىم ئۆزىنىڭ كۆزقارىشىغا تولۇق ئىشەنچ بولسۇن.	بەزى بىرى بىر كۇنىنى باشقا كۇندىن ياخشى دەپ قارايدۇ، باشقىسى بارلىق مەلۇم بىرسى مەلۇم بىر كۇنىنى يەنە بىر كۇندىن ئۆستۈن كۆرۈدۇ، يەنە كۇنلەرنى ئوخشاش كۆرۈۋالدۇ. ھەرقايىسىنى ئۆز كۆز قارىشىغا يۇتونلا ئىشىنىپ قالسۇن.
ROM 14:6	ئەگەر بىر كۇنىنى دادىم قىلىپ تۇرسا، بۇنى رەبىيگە ھۆرمەت قىلىش ئۆچۈن مەلۇم كۇنىنى قەدرلەيدەغان كىشى بۇنىڭ بىلەن رەبىنىڭ ھۆرمىتىدە ئۇنى قەدرلەيدۇ. بىر نەرسىنى يېيىدەغان كىشىمۇ رەبىنىڭ ھۆرمىتىدە يەيدۇ، چۈنكى ئۇ ئۆز بىرلىق ئۆچۈن خۇداغا تەشەككۈر ئېيتىدۇ. مەلۇم نەرسىنى يېمەيدەغان كىشى يېمەيدەغانلىقى بىلەن ئۆزىنىڭ رەبىنىڭ ھۆرمىتىدە يېمەيدۇ، ئۇمۇ شۇنداقلا خۇداغا تەشەككۈر ئېيتىدۇ.	ئەگەر بىر كۇنىنى دادىم قىلىپ تۇرسا، بۇنى رەبىيگە ھۆرمەت قىلىش ئۆچۈن مەلۇم كۇنىنى قەدرلەيدەغان كىشى بۇنىڭ بىلەن رەبىنىڭ ھۆرمىتىدە ئۇنى قىلىدۇ. تاماق يېيتىپ تۇرغانلار رەبىنى كۆتۈرۈپ يېيىدۇ، چۈنكى تاماق ئۆچۈن خۇداغا رەھمەت دەيدۇ. تاماق يېمەيدەغانلارمۇ يېمەسلىك بىلەن رەبىيگە ھۆرمەت قىلىدۇ وە خۇداغا تەشەككۈر دەيدۇ.
ROM 14:7	چۈنكى ھېچقايسىمىز ئۆزىمىز ئۆچۈن ياشمايمىز وە ھېچقايسىمىز ئۆزىمىز ئۆچۈن ئۆلەمەيمىز؛	چۈنكى بىزنىڭ ھېچ ئۆزىمىز ئۆزىمىز ئۆچۈن ياشمايدۇك ۋە ھېچ بىر بىر ئۆزىمىز ئۆچۈن ئۆلەمەيدۇك.
ROM 14:8	بەلكى ئەگەر ياشىساق، رەبىمىز ئۆچۈن ياشمايمىز؛ ئۆلسەك، رەبىمىز ئۆچۈن ئۆلەمەز. شۇنىڭ ئۆچۈن ياشىساقمۇ، ئۆلسەكمۇ رەبىمىزگە مەنسۇپتۇرمىز.	ئەگەر ياشاتا بار بولساق، رەبىمىزنىڭ ئۆچۈن ياشمايمىز؛ ئۆلسەك، رەبىمىزنىڭ ئۆچۈن ئۆلەمەز. شۇڭا ياشاتا بار بولساقمۇ، ئۆلسەكمۇ، رەبىمىزنىڭ ئۆلەمەز.
ROM 14:9	چۈنكى مەسىھىنىڭ ئۆلۈشى ۋە تىرىلىشىدەل شۇ مەقسەت بىلەن بولدىكى، ئۇنىڭ ئۆلۈكلەرنىڭ ھەم تىرىكەلەرنىڭ رەبى بولۇشى ئۆچۈندۇر.	مەسىھ ئۆلۈپ قايتا تىرىلىپ كەتكەن، شۇ ئۆچۈن ئۇ ئۆلۈكلەرگە ۋە تىرىكەلەرگە رەب بولۇپ قالدى.
ROM 14:10	ئۇنداقتا، سەن نېمە ئۆچۈن قېرىندىشىڭىنى كەمسىتىسالاڭ؟ چۈنكى ھەممىلىرىمىز خىستەتلىك ئۆچۈن قېرىندىشىڭىنى كەمسىتىمەيسەن؟ چۈنكى ھەممىمىز خۇدانىڭ سوراق تەختى ئالدىدا تۇرۇشىمىز كېرەك بولىدۇ.	سەن، نېمە ئۆچۈن قېرىندىشىڭىنى كەمسىتىسالاڭ؟ چۈنكى ھەممىلىرىمىز خىستەتلىك ئۆچۈن قېرىندىشىڭىنى كەمسىتىمەيسەن؟ چۈنكى ھەممىمىز خۇدانىڭ ھۆكۈم تەختىسىنىڭ ئالدىدا تۇرۇشىمىز كېرەك.
ROM 14:11	چۈنكى مۇقەددەس يازىلاردا ئېتىلغىنىدەك: - «يەرۋەردىگار دەپ ئېيتىدۇ، مەن تىرىۋاتىمەن،	چۈنكى بىزىلغانلىقى بار: «يەرۋەردىگار دەپ ئېيتىدۇ، مەن تىرىۋاتىمەن،

Reference	Before	After
ROM 14:12	ئۆز ھاياتىم بىلەن قەسەم ئىچىمەنكى، ماڭا بارلىق تىزلار يۈكۈلدى، بارلىق تىزلار مېنى ئېتىرىپ قىلىپ مەدھىيە ئوقۇيدۇ.	چۈنكى بارلىق تىزلىكلىار مېنى بوكۇلاتنى، ۋە بارلىق تىزلار خۇداها ئېتىرىپ بېرىدۇ.
ROM 14:13	شۇڭا، ھەربىرىمىز خۇدا ئالدىدا ئۆزىمىز توغرۇلۇق ھېساب بېرىمىز.	شۇڭا، ھەربىرىمىز خۇدا ئالدىدا ئۆز ھېسابىمىزنى بېرىپ تۇرامىز.
ROM 14:14	شۇنىڭ ئۆچۈن، بىر-بىرىمىزنىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلغۇچى ئىككىنچى بىرى بولمايلى. بۇنىڭ ئورنۇغا شۇنداق ھۆكۈم-قارارغا كېلىڭىلاركى، ھەرقانداق قېرىندىشقا گۇناھقا يېقىتىدىغان بىر نەرسىنى ياكى تۇراقنى قويىماسىلىق كېرەك.	شۇنىڭ ئۆچۈن، بىز بىر-بىرىمىزنى ھۆكۈم قىلمائىل. ئورنىدا، بۇ ھەقتە قارار قىلىپ، قېرىندىشمىزنىڭ ئالدىغا تۇتۇق قويىمايلى ياكى ئوزار قىلمائىل.
ROM 14:15	رەببىمىز ئىسادا بولغانلىقىدىن شۇنىڭغا قەتئى ئىشەندۈرۈلۈپ بىلىمەنكى، ھەرقانداق نەرسە ئۆزلىكىدىن ھارام ئەمەستۇر؛ لېكىن بىر نەرسىنى ھارام دەپ قارىغان كىشى ئۆچۈن، ئۇ ئۇنىڭغا ھارامدۇر.	مەن رەب يېسۇدا بىلىمەن ۋە يۇتون ئىشەندەك ئىشىنىمەنكى، ھەرقانداق نەرسە ئۆزىدىن ياكىسىز ئەمەس؛ لېكىن بىر نەرسىنى ياكىسىز دەپ قارىغان كىشىگە، ئۇ ئۇنىڭ ئۆچۈن ياكىسىزدۇر.
ROM 14:16	ئەگەر يېمەكلىك تۈرىيەلىدىن قېرىندىشىڭىنى ئازابقا قويىغان بولساڭ، بۇ مېھر-مۇھەببەت يولىدا مაڭمۇغان بولسىن. مەسەھ ئۇنىڭ ئۆچۈن ئۆز جېنىنى يىدا قىلىپ ئۆلگۈن، بۇ قېرىندىشىڭىنى يېمەكلىك بىلەن نابۇت قىلما!	ئەگەر يېمەكلىك تۈرىيەلىدىن قېرىندىشىڭىنى ئاغرتىپ قويۇساڭىز، بۇ سەھەبەت بويىچە يۈرۈمەسلىك بولىدۇ. مەسەھ ئۇنىڭ ئۆچۈن ھاياتىنى سەرپ قىلغان، شۇڭا قېرىندىشىڭىنى يېمەك بىلەن زيان قىلماڭ!
ROM 14:17	ئەمدى سىلەر ياخشى دەپ قارىغان ئىشلارنىڭ يامان دېلىشىگە سەھەبچى بولۇپ قالماڭلار.	شۇڭا سىلەر ياخشى دەپ ئويلاشقان ئىشلارنى يامان دەپ ئېيتقانلارغا سەھەب بولماڭلار.
ROM 14:18	چۈنكى خۇدانىڭ ېادىشاھلىق يېمەك-ئىچىمەكتە ئەمەس، بەلكى مۇقۇددەس روھتا بولغان ھەققانىلىق، ئىنالقىق-خاتىرجەملىك ۋە شادلىقىتىدى.	چۈنكى خۇدانىڭ ئەمەس بىلەن مەسەھەك خىزمەت قىلغۇچى كىشى خۇدانى خۇرۇسەن قىلىدۇ ۋە ئىنسانلارنىڭ تەرىپلىشىگە سازاۋەر بولىدۇ.
ROM 14:19	شۇنىڭ ئۆچۈن ئۆزىمىزنى ئىنالقىقنى ئىلگىرى سۈرىدىغان ۋە بىر-بىرىمىزنىڭ ئېتقىادىنى قۇرۇپ چىقىدىغان ئىشلارغا ئاتايلى.	شۇڭا، بىز تىنچلىقنى ئۆستۈرۈپ ۋە بىر-بىرىمىزنى قۇرۇپ چىقىدىغان ئىشلارغا كۈچ سەل قىلىشىمىز كېرەك.
ROM 14:20	يېمەكلىكى دەپ خۇدانىڭ ئەجىننى نابۇت قىلماڭلار. ھەممە نەرسە دەرۋەقە ھالالدۇر؛ بىراق بىرسى يېڭىن بىلەن ئېتقىادىدا يۇتلادىسا، ئۇ ئۇنىڭغا يامان ھېسابلىنىدۇ.	يېمەك ئۆچۈن خۇدانىڭ ئىشىنى بۇزماڭلار. ھەممە نەرسە تازا؛ لېكىن بىر كىشىگە تۇتۇق قويۇپ يېڭىن بولسا، بۇ ئۆچۈن يامان بولىدۇ.
ROM 14:21	شۇنىڭ ئۆچۈن گۆش يېپىش، شاراب ئىچىش، شۇنداقلا باشقۇا ھەرقانداق ئىشلارنى قىلىشىڭ قېرىندىشىڭىنى گۇناھقا تېبىلدۈردىغان، ئازابقا قويىدىغان ياكى ئۇنى ئاجىزلاشتۇردىغان بولسا، بۇلارنى قىلمىغىنىڭ تۈزۈك.	گۆش يېمەش، شاراب ئىچمەش ۋە قېرىندىشىڭ تۇتۇق قىلىدىغان ياكى گۇناھقا سوقىلىدىغان ياكى كۈچسەزلىگەپ قالدىغان ھەر نەرسىدىن ئۆزىنى سىناب كۆرگەندە ئەپىلەنمىگەن كىشى.
ROM 14:22	سېنىڭ ئىمانىڭ بارمۇ؟ بۇنى خۇدا ئالدىدا ئۆزىڭدا ساقلى. بەختلىك بولىدۇ، سېنىڭ مەلۇم بىر ئىشنى قىلىشقا ئىشەنچىڭ بارمۇ؟ ئەمدى بۇ ئىشەنچ خۇدا بىلەن سېنىڭ ئاراڭىدىكى ئىشتۇر، ئۆزى قىلىۋاتقان ئىشنى توغرا دەپ قارىغان، شۇنىڭدىن ۋىجدانىمۇ ئېبىكە بۇيرۇلمىغان كىشى نېمىدىگەن بەختلىك-ھە!	سېنىڭ ئىمانىڭ بارمۇ؟ بۇنى خۇدا ئالدىدا ئۆزىڭدا ساقلى. بەختلىك بولىدۇ، چۈنكى بۇنى ئىمان بىلەن يەلمەگەنسىز، ئىمانسىز ھەر بۇيرۇلدى، چۈنكى بۇنى ئىشەنچ بىلەن يېمىگەن. ئىشەنچتىن بولمىغان ھەرقانداق ئىش گۇناھتۇر.
ROM 14:23	بىراق يېمەك توغرۇلۇق شۇبەھىلەنگەن بولساڭ، شۇنى يېڭىن بولسا، بۇ لېكىن يېمەكلىكتىن گۇمانلىنىپ تۇرۇپ يەنە شۇنى يېڭىن كىشى ئېبىكە سىزگە گۇناھ بولىدۇ، چۈنكى بۇنى ئىمان بىلەن يەلمەگەنسىز، ئىمانسىز ھەر بۇيرۇلدى، چۈنكى بۇنى ئىشەنچ بىلەن يېمىگەن. ئىشەنچتىن بولمىغان ھەرقانداق ئىش گۇناھتۇر.	بىراق يېمەك توغرۇلۇق شۇبەھىلەنگەن بولساڭ، شۇنى يېڭىن بولسا، بۇ نەرسە گۇناھتۇر.
ROM 15:1	ئەمدى ئېتقىادىمىز كۈچلۈك بولغان بىزلىر ئۆزىمىزنى قانائەتلەندۈرۈشىنىلا	بىز كۈچلۈك بولغانلار، ئىمانى ئاجىز كىشىلەرنىڭ كەمستىشلىرىنى چىدا

Reference	Before	After
ROM 15:2	ئوپىلماي، بىلكى ئېتىقادى ئاجىزلارنىڭمۇ ئاجىزلىقليرنى كۆتۈرىشىمىز كېرەك.	قىلىپ ياردەم بېرىشىمىز كېرەك، ۋە ئۆزۈمىزنى يۇرسەت قىلماي.
ROM 15:3	هەربىرمىز ئۆز يېقىنلىقىنىڭ ئېتىقادىنى قۇرۇپ چىقىشى ئۆچۈن، ئۇنىڭ بەخت-بەركىتىنى كۆزلەپ، ئۇنى خۇرسەن قىلىشقا ئىتتىلەبىل.	ھەر بېرىمىز باشقا كىشىلەرنى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن، ئۇلارنىڭ ياخشىلىقى ئۆچۈن كۆچ قوشۇپ، ئۇلارنى قۇرۇپ چىقىشقا تىرىشەبلى.
ROM 15:4	چۈنكى ھەتا مەسىھمۇ ئۆزىنى قاندۇرۇشنى ئوپىلسىغاندى. بۇ توغرىسىدا مۇقەددەس يازمىلاردا مۇنداق يۇتۇلگەن: «سەن خۇدانى ھاقارەت قىلغانلارنىڭ ھاقارەتلىرى مېنىڭ ئۇستۇمگە چۈشتى».	چۈنكى ئالدىنلىقى يازمىلار بىزگە ئۆگىنىش ئۆچۈن يېزىلغان، شۇڭا مۇقەددەس كىتابلارنىڭ سەور-تاقەتى ۋە كۈچلۈك ئىلھامى بىلەن بىزنىڭ ئۇمتىتىمىز كۈچەينىدۇ.
ROM 15:5	چۈنكى بۇرۇندا ۋەھىي بىلەن يۇتۇلگەن يازمىلاردىكى ھەرقايىسى سۆزلەر بىزگە ئۆگىتىش ئۆچۈن يېزىلغان بولۇپ، مەقسىتى مۇقەددەس كىتابلاردىن كەلگەن سەور-تاقەت ۋە ئىلھامبەخش ئارقىلىق بىزدە ئازىز-ئۇمىدىنىڭ بولۇشى ئۆچۈندۇر.	خۇدا، سەبر خۇداسى ۋە ياخشى ئىلھام بەرگۈچى، سىلەرگە مەسىھ ئەيسا بويىچە بىر-بىرىڭلەر بىلەن بىر ئوي قىلىپ، بىرلىكتە بولۇشىڭلارغا ياردەم بەرگەي.
ROM 15:6	بۇنىڭ بىلەن سىلەر خۇدانى، يەنى رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ ئاتىسىنى بىر جان بىر دىل بىلەن بىر ئېغىزدىن ئۆلۈغلىغا يىسلەر.	بۇ ئارقىلىق، سىلەر خۇدا، يەنى رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ ئاتىسىنى بىر يۈرەك بىلەن بىر تىل بىلەن بىرگە ئۆلۈغلىپ تۇرۇڭلار.
ROM 15:7	شۇڭا، مەسىھ سىلەرنى قوبۇل قىلىپ، خۇداغا شان-شەرەپ كەلتۈرگىنىدەك، سىلەرمۇ بىر-بىرىڭلەر قوبۇل قىلىڭلار.	شۇڭا، مەسىھ سىلەرنى قارشى ئالغانلىقىدەك، خۇدا ئۆچۈن نام-شەرەپ بەرگەندەك، سىلەر ھەم بىر-بىرىڭلەرنى قارشى ئالىڭلار.
ROM 15:8-9	چۈنكى سىلەرگە شۇنى ئېيتىمەنكى، ئەيسا مەسىھ خۇدانىڭ ئاتا-بۇۋىلارغا بەرگەن ۋەدىلىرىنى ئىسپاتلاش ئۆچۈن، شۇ ئارقىلىق ئەللەرمۇ خۇدانىڭ رەھىم-شەيقىتنى كۆرۈپ ئۇنى ئۆلۈغلىشى ئۆچۈن، خەتنە قىلىنغانلارغا رەھىم-شەيقىتنى كۆرۈپ ئۇنى ئۆلۈغلىپ مەدھىيە ئېيتىش ئۆچۈن، رەبىنىڭ خۇدانىڭ ھەققىتنى يەتكۈزۈچى خىزمەتكار سۇپىتىدە تەينىلەندى. بۇ خۇددى مۇقەددەس يازمىلاردا: «شۇڭا ساڭا ئەللەر ئارسىدا مەدھىيە ئوقۇيمەن، ۋە سېنىڭ نامىڭنى كۆپىلەمەن» - دەپ يېزىلغاندى.	هازىر مەنمۇ دەيمەن: ئەيسا مەسىھ خۇدا ئاتا-بۇۋىلارغا بەرگەن ۋەدىلىرىنى تەكشىلەپ بەلگىلەش ئۆچۈن، شۇ بىلەن باشقا خەلقەر خۇدانىڭ رەھىم-شەيقىتنى كۆرۈپ ئۇنى ئۆلۈغلىپ مەدھىيە ئېيتىش ئۆچۈن، رەبىنىڭ خىزمەتچىسى بولۇپ تاللانغان. بۇ يازما ئىشلەردىن يېزىلغان: «شۇڭا سەنى خەلقەر ئارسىدا تەشكۈر قىلمەن، ئەي رەب، ۋە سېنىڭ ئىسمىڭدە مەدھىيە ئېيتىمەن».
ROM 15:10	ۋە ئۇ يەنە: - «ئەي ئەللەر، خۇدانىڭ خەلقى بىلەن بىلە شاد-خۇرام بولۇڭلار» - دەيدۇ.	ئۇ قايتا دەيتۇ: «ئەي خەلقەر، خۇدا خەلقى بىلەن بىلە شادلىنىپ خۇراڭلار!»
ROM 15:11	ۋە يەنە ئۇ: - «ئەي بارلىق ئەللەر، يەرۋەرىنگارنى مەدھىيەلەڭلار، ئەي يۇتكۈل قوۋىملەر، ئۇنى ئۆلۈغلىڭلار» - دەيدۇ.	ھەم يەنە، بۇ دەپ كەتىدۇ: «ئەي ھەممە خەلقەر، يەرۋەرىنگەرنى ئالقىشلاڭلار، ئەي بارلىق قوۋىملار، ئۇنى چوڭ قىلىڭلار!»
ROM 15:12	يەنە، يەشايا يېغەمبەرمۇ مۇنداق دەيدۇ: - «يەسسىنىڭ يىلتىزى بولغان كىشى مەيدانغا چىقىدۇ، ئەللەرگە ھاكىملىق قىلىدىغان زات ئورنىدىن تۇردىۇ؛ ئەللەر دەرۋەقە ئۇنىڭغا ئومىد باغلايدۇ».	يەنە، يەشايا دەيتۇ: «يەسسىنىڭ يىلتىزىدىن كەلگەن كىشى چىقىپ كېتىدۇ، ئەللەرگە رەھبەرلىك قىلىدۇ؛ خەلقەر ئۇنىڭغا تولا ئومىد بەرمەدۇ.
ROM 15:13	ئەمدى ئۇمىدىنىڭ ئىگىسى خۇدا ئۆزىگە ئىشىنى ئاقانلىقىڭلاردىن قەلىكىلارنى تولۇق شاد-خۇراملىق ۋە تنىج-خاتىرجەملىككە تولۇرغاي، شۇنىڭ بىلەن مۇقەددەس روھنىڭ كۆچ-قۇدرىتى بىلەن ئۇمىدىكە تولۇپ تاشقا يىسلەر.	ئۇمىد خۇداسى سىلەرگە ئىشىنىشىڭلار بىلەن شادلىق ۋە تىنجلق بىلەن تولدۇرسۇن، مۇقەددەس روھنىڭ كۆچى بىلەن ئۇمىدىگە تولۇپ تاشلانسىلەر.
ROM 15:14	ئى قېرىنداشلىرىم، سىلەر تولۇق ياخشىلىق بىلەن، ھەم بارلىق بىلىملىر بىلەن بىلىملىر بىلەن تولۇق بېزەلگەنلىكىگە، شۇنداقلا بىر-بىرىڭلارغا ئۆزىنارا جىكىلەپ بېرەلەيدىغانلىقىڭلارغا ئومۇمۇ قايلىمەن.	قېرىنداشلىرىم، سىلەر تولۇق ياخشىلىق بىلەن، ھەم بارلىق بىلىملىر بىلەن تولدۇرسۇن بولۇپ، بىر-بىرىگە ئۇن بېرىپ تۇرۇشقا قادرى.

Reference	Before	After
ROM 15:15	شۇنداق بولسىمۇ، خۇدا ماڭا ئاتا قىلغان شاپائەت تۈۋېلىدىن مەن سىلەرگە بىر قىسىم تەرەپەردىن نەچە ئىشلارنى ئەسلىتىپ قويۇشقا سەھ جۈرەتلىك بولۇپ ئوشۇپ خەتنى يازماقتىمەن.	شۇنداق بولغاندا، خۇدا مېنىغا بەرگەن رەھمەت ئۆچۈن، مەن سىلەرگە بەزى ئىشلارنى ئەسلىتىپ قويۇشقا جۈرەت قىلىپ، بۇ خەتنە پېزىپ كەتىم.
ROM 15:16	مەن مەسىھ ئەپىسا ئۆچۈن غەبىرى يەھۇدىي خەلقەرگە خىزمەتچى بولۇپ، شۇ شاپائەت بىلەن مەن خۇدانىڭ خۇش خەۋېرىنى يەتكۈزۈپ كاھىنەدەك ئۇنىڭ ئىبادىتىنى ھەممە يەردە ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈش خىزمىتىدە يەھۇدىي ئەمەس ئەللەرگە مەسىھ ئەيسانىڭ خىزمەتكارى بولۇپ تەينىلەندىم. بۇ خىزمىتىمنىڭ مەقسىتى ئەللەرنىڭ خۇداغا سۇنىدىغان ئىبادىتىن مۇقەددەس روھ ئارقىلىق ياك-مۇقەددەس قىلىتىپ، خۇدان خۇرسەن قىلىدىغان قۇربانلىقتەك ئۇنىڭ قوبۇل قىلىشىغا لايىق بولۇشى ئۆچۈندۇر.	مەن مەسىھ ئەپىسا ئۆچۈن غەبىرى يەھۇدىي خەلقەرگە خىزمەتچى بولۇپ، خۇدانىڭ ياخشى خەۋېرىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ كەتتىم، بۇ بىلەن خەلقەرنىڭ تەقدىم قىلىشى مۇقەددەس روھ بىلەن ياكىزلىتىپ، خۇدا تەرەپەن خۇشالىچە قوبۇل قىلىنىدىغان بولسۇن.
ROM 15:17	شۇنىڭ ئۆچۈن مەسىھ ئەپىسا بولغانلىقىمدىن خۇدانىڭ ماڭا تاپشۇرغانلىرىدىن ېخىرىنىمەن.	شۇڭا، مەسىھ ئەپىسا، خۇدا ئىشلارنى ېخىرى قىلىمەن.
ROM 15:18-19	چۈنكى ئەللەرنىڭ خۇداغا ئىتائەت قىلىشى ئۆچۈن مەسەنەنیڭ ماڭا قىلدۇرغانلىرىدىن باشقما ھېچىپمىنى تىلغا ئېلىشقا ھەددەم ئەمەس. سۆز ۋە ئەمەللەر ئارقىلىق، ئالامەتلىك مۇجبىزىلەر ۋە كارامەتلەر ئارقىلىق، مۇقەددەس روھنىڭ كۆچ-قۇدرىتى بىلەن بېرۇساپىمەن باشلاپ ئىللەرىكون ئۆلکىسىگىچە ئايلىتىپ ھەممە يەردە مەسەنەنیڭ خۇش خەۋېرىنى تولۇق جاكارلىدىم.	چۈنكى، ئەللەرنىڭ خۇداگە ئىتائەت قىلىشى ئۆچۈن، مەسەنەنیڭ مەنمۇ قىلدۇرغانلىرىدىن باشقما ھېچ نەرسىنى دېمەيدىغان بولدۇم. گېي-سۆز ۋە ئىشلار ئارقىلىق، مۆجىزىلەر ۋە كارامەتلەر ئارقىلىق، مۇقەددەس روھنىڭ كۆچى بىلەن بېرۇساپىمەن باشلاپ ئىللەرىكونغىچە بارقىق جايىلارنى ئايلىتىپ، مەسەنەنیڭ ياخاڭلاسا خەۋېرىنى تولۇق تارقىتتىم.
ROM 15:20	شۇنداق قىلىپ باشقىلار سالغان ئۇنىڭ ئۆستىگە بىنا سالماسلق ئۆچۈن، ئەزەلدىن مەسەنەنیڭ نامى ئاڭلۇنماغان بەرلەر دە بۇ خۇش خەۋەرنى جاكارلاشقا ئەنلىكىن ئىتتىلىپ كەلدىم.	شۇنداقلا، باشقىلار قۇرغان يەنتىگە قوشۇلماسلىق ئۆچۈن، مەسەنەنیڭ ئىسمى ئەسلىدىنلا ئاڭلىنىمىغان جايىلارغا، بۇ ياخشى خەۋەرنى جاكارلاشقا تولا كۆچ بىلەن كەلدىم.
ROM 15:21	بۇ توغرىسىدا مۇقەددەس يازىملاarda ئېيتىلغىنىدەك: – «ئۇنىڭدىن خەۋەرسىز بولغانلار ئۇنى كۆردى، ئاڭلىنىمىغانلار ئاڭلاپ چۈشىندۇ».	هازىز، شۇ خىزمەتلىرىم سەھەبىدىن، سىلەرگە بارشقا كۆپ قېتىم ئۆيلىغان بۇ توغرىسىدا كىتابتا پېزىلغانچە: «ئۇنى بىلمىگەنلەر كۆرۈپ قالىدۇ، ئاڭلىنىمىغانلار ئاڭلاپ چۈشىندۇ».
ROM 15:22	هازىز، شۇ خىزمەتلىرىم سەھەبىدىن، سىلەرگە بارشقا كۆپ قېتىم ئۆيلىغان بولسامىمۇ، لېكىن توسوۇلغۇلارغا ئۇچراپ بارالمىدىم.	هازىز بۇ ئەرلەر دە خۇش خەۋەر يەتكۈزۈش ئۇنى قالىدى، وە كۆپ كەتتىم، لېكىن بۇ ئەرلەر ئەزىز بىلەرگە بارغۇسى كەلگەنلىك، شۇڭا ئىسپانىيەگە بارغاندا قالىغۇلۇقىتنىن، ھەمدە كۆپ بىلاردىن بېرى سىلەرنى يوقلاپ بېرىش ئارزۇيۇم بولغانلىقىتنىن، ئىسپانىيەگە بېرىشىمدا سىلەرنىمۇ يوقلاپ ئۆتىمەكچىمەن. سەپىرمەد ئالدى بىلەن سىلەر بەلەن كۆرۈشۈپ، بىر مەزگىل ھەمراھلىقىڭىلاردىن تولۇق خۇشالىنىپ، ئاندىن سىلەرنىڭ ياردىمىڭىلاردا سەپىرمىنى داۋاملاشتۇرۇشۇمۇنى ئومىد قىلىمەن.
ROM 15:23-24	لېكىن هازىز مۇشۇ ئەترىلاردا خۇش خەۋەر يەتكۈزۈلمىگەن يەرلەر ماڭا قالىغۇلۇقىتنىن، ھەمدە كۆپ بىلاردىن بېرى سىلەرنى يوقلاپ بېرىش ئارزۇيۇم بولغانلىقىتنىن، ئىسپانىيەگە بېرىشىمدا سىلەرنىمۇ يوقلاپ ئۆتىمەكچىمەن. سەپىرمەد ئالدى بىلەن سىلەر بەلەن كۆرۈشۈپ، بىر مەزگىل ھەمراھلىقىڭىلاردىن تولۇق خۇشالىنىپ، ئاندىن سىلەرنىڭ ياردىمىڭىلاردا سەپىرمىنى داۋاملاشتۇرۇشۇمۇنى ئومىد قىلىمەن.	هازىز بۇ ئەرلەر دە خۇش خەۋەر يەتكۈزۈش ئۇنى قالىدى، وە كۆپ يىللەرىنى زىيارەت قىلىپ كېتىمەسىز. سەپىرمەد ئالدى بىلەن سىلەر بەلەن كۆرۈشۈپ، سىلەر بەلەن بىرگە ئەرام ئېلىپ خۇشالىققا يېتىپ، كېپىن سىلەرنىڭ ياردىمىدا سەپىرمىنى داۋام قىلىشنى ئومىد قىلىمەن.
ROM 15:25	براق هازىز بولسا يېرۇساپىمغا بېرىپ، ئۇ يەردىكى مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ خىزمىتىدە بولۇشقا كېتىۋاتىمەن.	هازىز بېرۇساپىمغا بارۋاتىمەن، ئۇ يەردىكى ئىماندارلارغا ياردەم بېرىش ئۆچۈن.
ROM 15:26	چۈنكى ماكىدونىيە ۋە ئاقايىجا يائىدىكى ئىماندارلار يېرۇساپىمدىكى مۇقەددەس كىشىلەر ئارسىسىدىكى كەمبەغەللەرگە ياردەم قىلىشقا خۇشال بېرىشنى لايىق كۆردى.	چۈنكى ماكىدونىيە ۋە ئاقايىجا يائىدىكى ئىماندارلار يېرۇساپىمدىكى مۇقەددەس كىشىلەر ئارسىسىدىكى كەمبەغەللەرگە ياردەم قىلىشقا خۇشال بولدى.
ROM 15:27	بۇ ئىشنى ئۇلار بەرھەق لايىق كۆردى؛ ئەمەلەتتە بولسا ئۇلار يەھۇدىي قېرىنداشلارنىڭ روھى ياخشىلىقىدىن يايىدلانغان بولسا، ماددىي يېرۇساپىمدىكىلەرگە قەرزىداردۇر. چۈنكى ئەللەر يەھۇدىي قېرىنداشلارنىڭ روھى بەختلىرىدىن بەھرىمەن بولغان بولسا، ماددىي جەھەتنى ئۇلارغا جەھەتنى ياردەم بېرىش كېرەك.	ئۇلار بۇ ئىشنى خۇشال قىلىدى؛ بەلكى قەرز بار. چۈنكى باشقما خەلقەر يەھۇدىي قېرىنداشلارنىڭ روھى ياخشىلىقىدىن يايىدلانغان بولسا، ماددىي يېرۇساپىمدىكىلەرگە قەرزىداردۇر. چۈنكى ئەللەر يەھۇدىي قېرىنداشلارنىڭ روھى بەختلىرىدىن بەھرىمەن بولغان بولسا، ماددىي جەھەتنى ئۇلارغا جەھەتنى ياردەم بېرىش كېرەك.

Reference	Before	After
ROM 15:28	yardeh b̄ereshke towgra k̄iblədö.	men b̄oñşeniyi yotqobi q̄iqqanidin k̄ibin, yehni yirəsələmdik q̄irəndashlarنىڭ مەن بۇ ئىشنى يۇتتۇرگەندىن كېيىن، يەنى يېرىۋەسالېمىدىكى قېرىنداشلارنىڭ جامائەتلەرنىڭ ئېتىقادىنىڭ بۇ مېۋسىنى قوبۇل قىلىشنىڭ چەزىمەنلەشتۈرگەندىن كېيىن، سىلەرنى يوقلايپ ئۆتۈپ ئىسپانىيەگە بارىمەن.
ROM 15:29	piñiklərga yarğinimda, məseneñiڭ tolۇق بهخت-beriktiñi silerگە ئېلىپ ياردىغانلىقىمنى بىلەمەن.	silərگە بارغاندا، مەسەنەنىڭ يۇتون ياخشىلىق-beriktiñi ئېلىپ كەلەرمەن، بۇنى مەنمۇ ياخشى بىلەمەن.
ROM 15:30	q̄irəndashlar, rəbimiz ئەيسا مەسەھە ۋە مۇقەددەس روھنىڭ مېھىر-مۇھەببىتى بىلەن سىلەردىن ئۆتۈنەمەنكى، men ئۇچۇن خۇداغا دۇئا قىلىپ men بىلەن بىرلىكتە كۈرهش قىلغايىسلەر -	قېرىنداشلار، رەبىمىز ئەيسا مەسەھە ۋە مۇقەددەس روھنىڭ سۆيۈشى بىلەن سىلەرگە سورايىمەن، men ئۇچۇن ئەللاھغا دۇئا قىلىپ، men بىلەن بىرگە كۈرهش قىلغايىلار.
ROM 15:31	piñenik ye hədüyie təlkiçisidik ئېتىقاد قىلمaganlارنىڭ yaman niye tibriddin ساقلىنىشىم، shuninkedek yirəsələmda ئىئتا منى بهتكۈزۈش خىزمىتىنىڭ شۇ يەردىكى مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ قوبۇل قىلىشغا ئېرىشىش ئۇچۇن	men ye hədüyie dikى ئىمان يوقلانىڭ يامان niye tibriddin قۇتۇلۇپ، يەرىۋەسالېمىدا قىلغان ياردىمىمنى شۇ يەردىكى ئىماندارلار قوبۇل قىلسما، ياخشى بولىدۇ.
ROM 15:32	he medde tâxirda khۇda bôriwasa, ipqerñiڭ şad-xûramilq biliñ piñiklərga bېriپ، siler بىلەن ئورتاق ئىستىراھەت قىلىشىمىز ئۇچۇنمۇ دۇئا قىلغايىسلەر.	ئەمدىلا khۇda خالسسا، شادىق بىلەن سىلەرگە كېلىپ، بىللەپ ئەرام ئېلىشىمىزنىڭ ئۇچۇن، دۇئا قىلغايىسلەر.
ROM 15:33	tâmanلىق-xtatirge miliq təngissi bolgagan khۇda he mmeklalar biliñ bille bolgaway! ئامىن!	tinçlik خۇداسى he mame siżler biliñ bىرگە بولسۇن! ئامىن!
ROM 16:1	ke nqriya she həridikى jamائەtteniڭ xizmەtچىسى səglimiz fibiñi silerگە te həsibiyi قىلىپ tonușturop تۇرۇپ كەتىمەن:	bizniڭ səglim fibiñi، ke nqriya she həridikى jamائەت xizmەtچىسى، silerگە te keliپ tonușturop تۇرۇپ كەتىمەن:
ROM 16:2	töni möcəddەs bەndilərگە laiq قىلىڭlar ئۇنى كەtibniڭ möhəbbitide قوبۇل قىلىپ كوتۇڭلار، töni ئەرقانداق ئىشتا silerگە حاجتى چۈشىسە، töni كەtibniڭ ياردەم قىلغايىسلەر، چۈنكى ئۇ ئۆزىمۇ نۇرغۇن كىشىلەرگە، جۇملىدىن ماڭىمۇ چوڭ ياردەمچى بولغان.	töni رەbibiñiڭ möhəbbitide، möcəddەs كىشىلەrگە laiq قىلىڭlar ئۇنى كەtibniڭ möhəbbitide قوبۇل قىلىپ كوتۇڭلار، ئۇنىڭ ھەرقانداق ئىشتىدا silerگە كېرەk بولسا، ياردەم كەtibniڭلار، چۈنكى ئۇ كۆپ كىشكە، شۇ جۇملىدىن مەنمۇ چوڭ ياردەمچى بولغان.
ROM 16:3	pirskekkal ۋە ئاقۇئلانى salam قىلىڭlar، menmۇ xizmەt قىلغۇچىلار بولۇپ، məsەھە ئىسادا bolgagan xizmەtداشلىرىم يىرسكا بىلەn ئاكۇبلاغا salam ئېتىقايسىلەر	pirskekkal ۋە ئاقۇئلانى salam قىلىڭlar، menmۇ xizmەt قىلغۇچىلار بولۇپ، menmۇ خىزمەت قىلغۇچىلار بولۇپ، məsەھە ئىسادا bolgagan xizmەtداشلىرىم مەسەھە ئىسادا ئىچىدە.
ROM 16:4	töolar mənbi دەپ ئۆز hâiyatiñiڭ xibim-xەtirge qarimidi. hem yalfovuz mەnla ئەمەس، bەlki ئەllەrдikى barilq jamائەtلهرمۇ ئۆلەrdin minnehеtadarۇ.	töolar mənbi ئۆز hâiyatiñi ئۆزلاatin بىسىق قىلىپ خەtirگە سالدى. يەقهت mەnla ئەمەس، bەlki barilq غىرىي يەھۇدىي jamائەtلهرمۇ ئۆلەrdin رەھمەت قىلىدۇ، shuñdaqala ئۆلەرنىڭ ئۆيىدىكى جاماعىتى.
ROM 16:5	ئۆلەرنىڭ ئائىلىسىدە hem bolindixan jamائەtكمۇ salam ئېتىقايسىلەر. ئاسىيا ئۆلکىسىدىن mەsەھە كە ئېتىقاداتا ئەڭ dەsle پىكى مېۋە بولۇپ	ئۆلەرنىڭ ئائىلىسىدە hem bolindixan jamائەtكمۇ salam ئېتىقايسىلەر. ئاسىيا ئۆلکىسىدىن mەsەھە كە ئېتىقاداتا ئەڭ dەsle پىكى مېۋە بولۇپ
ROM 16:6	silher ئۇچۇن kۆp ئەjir siskdorگەn mەriyemگە salam ئېتىقايسىلەr.	silher ئۇچۇن kۆp ئەjir siskdorگەn mەriyemگە salam ئېتىقايسىلەr.
ROM 16:7	men biliñ zindan dasa bolgagan, yehhödi qirəndashliرىm ئاندرونىكۇس ۋە yünigaga salam ئېتىقايسىلەr. töolar mەndi ئاۋواł mەsەھەt بولغان بولۇپ،	menmەn biliñ زىندانىدا توڭلاغان قېرىندashliرىm ئاندرونىكۇس ۋە يۇنىياغا salam ئېتىقايسىلەr. töolar mەndi ئالدىن ئىسا mەsibiyin قوبۇل قىلغان بولۇپ، روسۇللار ئارىسىدا ئەھمىيەtلىك كىشىلەr.
ROM 16:8	rebiimizde bolgagan səyiomluköm ئامېلىياتقا salam ئېتىقايسىlەr.	ئامېلىياتقا، rebiidە menmۇ səyiomluök دوستۇمغا salam ئايتسىڭلار.
ROM 16:9	biz bىrگە ئىشلىگەn mەsەھەt بولغان xizmەtدىشىمىز ئۇربانوւس ۋە	ئۇربانوւسنى salam قىلىڭlar، ئۇ بىz بىلەn bىrگە mەsibiyedە خىزمەت

Reference	Before	After
ROM 16:10	سۆيۈملۈكۈم ستاخۇسلارغا سالام ئېيتقايسىلەر. سناقالاردىن ئۆتكەن، مەسىھەتە سادىق ئىسپاتلىنىپ كەلگەن ئايىلىسقا سالام ئېيتقايسىلەر. ئارستوۋۇلۇسنىڭ ئائىلسىسىدىكىلەرگە سالام ئېيتقايسىلەر.	قىلغۇچى، ۋە ستاخۇسنى سالام قىلىڭلار، ئۇ مەنمۇ سۆيۈملۈك كىشى. ئايىلىسنى سالام قىلىڭ، ئۇ مەسىھەتە ئىسپاتلانغان. ئارستوۋۇلۇسنىڭ ئائىلسىسىدىكىلەرگە سالام قىلىڭ.
ROM 16:11	مهنىڭ قېرىندىشىم ھېرودىيونغا سالام بەرگلەر، ناركىسىنىڭ ئائىلسىسىدىكى يەھۇدىي قېرىندىشىم ھېرودىيونغا، ناركىسىنىڭ ئائىلسىسىدىكىلەردىن رەبىدە رەبىدە بولغانلارغا سالام بەرگلەر.	مهنىڭ قېرىندىشىم ھېرودىيونغا سالام بەرگلەر، ناركىسىنىڭ ئائىلسىسىدىكى يەھۇدىي قېرىندىشىم ھېرودىيونغا، ناركىسىنىڭ ئائىلسىسىدىكىلەرگە سالام بەرگلەر.
ROM 16:12	رەبىنىڭ خىزمىتىدە جايا تارتۇۋاتقان تېرىپىنا ۋە تىرىفوسا خانىمغا سالام چىكۈۋاتقان. رەبىسىدە سۆيۈملۈك يەرسىسقا سالام ئېيتىڭلار، ئۇمۇ رەبىنىڭ ئېيتقايسىلەر. رەبىنىڭ خىزمىتىدە نۇرگۇن جايا تارتقان سۆيۈملۈك سىڭلىم يەرسىسقا سالام ئېيتقايسىلەر.	تېرىپىنا ۋە تىرىفوساغا سالام ئېيتىڭلار، ئۇلار رەبىنىڭ ئىشىدە كۆپ جايا ئىشىدە كۆپ مەھنەت قىلغان.
ROM 16:13	رەبىدە تاللانغان روْفوْسقا ۋە ئۇنىڭ ماڭىمۇ ئانا بولغان ئانىسىغا سالام ئېيتقايسىلەر.	روْفوْسقا سەلام بېرىڭ، خۇدا تاللاپ قويغان بولۇپ، ئۇنىڭ ئانىسىنىمۇ ئۇنوْتىماڭ، شۇ ئانى مېنىڭمۇ ئانىم.
ROM 16:14	ئاسىنكرىتۇس، فىلىگۈن، ھەرمىس، پاتروباس، ھېرماس ۋە ئۇلارنىڭ يېنىدىكى قېرىنداشلارغا سالام ئېيتقايسىلەر.	ئاسىنكرىتۇس، فىلىگۈن، ھەرمىس، پاتروباس، ھېرماس ۋە ئۇلار بىلەن بولغان قېرىنداشلارغا سالام ئاتالىشىڭلار.
ROM 16:15	فىلولوگۇس ۋە يۈلىيغا، نېرئۇس ۋە سىڭلىسىغا، ئولىمپاپس ۋە ئۇلارنىڭ يېنىدىكى بارلىق مۇقىددەس بەندىلەرگە سالام ئېيتقايسىلەر.	فىلولوگۇس بىلەن يۈلىا، نېرئۇس بىلەن ئۇنىڭ سىڭلىسى، ئولىمپاپس ۋە ئۇلارنىڭ يېنىدىكى بارلىق ئىماندارلارغا سېلىم بېرىڭلەر.
ROM 16:16	بىر-بىرگلەر بىلەن ياك سۆيۈشلەر بىلەن سالاملىشىڭلار. مەسىھەنىڭ ھەممە جامائەتلەردىن سىلەرگە سالام	ئاراڭلارنى مۇقەدس كىس بىلەن سەلام بېرىڭلەر. مەسىھەنىڭ ھەممە جەمئىيەتلەرى سىلەرگە سالام ئايىندۇ.
ROM 16:17	قېرىنداشلار، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: سىلەر ئۆگەنگەن تەلىمگە قارشى قېرىنداشلار، سىلەردىن شۇنى ئۆتۈنسمەنکى، سىلەر ئۆگەنگەن تەلىمگە قارشى چىققان، ئاراڭلاردا ئىختىلايىرنى يېيدا قىلىدىغان ۋە ئادەمنى ئېتقاد يولىدىن تېبىلدۈرۈدىغان كىشىلەردىن يەخەس بولۇڭلار، ئۇلاردىن نېرى بولۇڭلار.	قېرىنداشلارنى ساقلىنىڭلار، ئۇلار سىلەر ئارىسىدا ئىختىلاب قوغاغىدۇ ۋە خەلكنى ئېتقاد يولىدىن ئازدۇرۇپ تاشلايدۇ، ئۇلاردىن نېرى بولۇڭلار.
ROM 16:18	بۇنداق كىشىلەر رەبىمىز مەسىھەكە ئەمەس، بەلكى ئۆز قارنىغا قۇل بولىدۇ؛ سادىق ئادەملەرنىڭ قەلبىنى ئالادايدۇ.	بۇ كىشىلەر مەسىھەنىڭ قوشۇشچىسى ئەمەس، بەلكى ئۆز ئازارۇ- ھەۋەسىلىرىگە قۇل بولىدۇ. ئۇلار يولاي گەيلەر ۋە ياقتۇرۇش سۆزلىرى بىلەن ئۇلارنىڭ قەلبىنى ئازدۇردى.
ROM 16:19	سىلەرنىڭ رەبکە بولغان ئىتائەتمەنلىكىلەردىن ھەممە يەلەن خەۋەر تاپتى. شۇڭا سىلەرنىڭ ئاللاھغا بولغان ئىتائەتلىكىلەردا ھەر قايىسى جايدا تونۇلدى. شۇڭا سىلەرنىڭ رەبکە بولغان ئىتائەتمەن شادلىنىمەن؛ شۇنداقتىمۇ، ياخشى ئىشلار جەھەتتە بولۇشۇڭلارنى، يامان ئىشلارغا نىسىھەتەن نادان بولۇشۇڭلارنى خالايمەن.	سلىھرنىڭ ئاللاھ ئەنچىلىق بولغان ئىتائەتلىكىلەردا گۇرۇپ ئەنچىلىق بىزنىڭ رەب يېسۈس مەسىھەنىڭ سىلەرنىڭ رەب يېسۈس ئەنچىلىق بولغان ئىتائەتمەن بىلەن يۈز توتوشۇڭلارنى خالايمەن.
ROM 16:20	ئامانلىق-خاتىرجەملىك ئىگىسى بولغان خۇدا ئۆزۈن ئۆتىمەي شەيتاننى ئاياغ ئاستىڭلاردا يەنچىدۇ. رەبىمىز ئەيisanلىڭ مېھر-شەيقىتى سىلەرگە يار بولغاي!	تىنچلىق ئورنىنى بەرگەن ئاللاھ تېزلاشتۇرۇپ شەيتاننى سىلەرنىڭ ئاياقلىرىڭلاردا گۇرۇپ ئەنچىلىق بىزنىڭ رەب يېسۈس مەسىھەنىڭ مېھر-شەيقىتى سىلەر بىلەن بولسىۇن!
ROM 16:21	تىمۇتى، مەنىڭ ھەمكارىم، سىلەرگە سالام بېرىدۇ، لۇكىيۇس بىلەن ياسون خىزمەتدىشىم تىمۇتى، يەھۇدىي قېرىنداشلىرىم لۇكىيۇس، ياسون ۋە سوسيپاتىلاردىن سىلەرگە سالام.	تىمۇتى، مەنىڭ ھەمكارىم، سىلەرگە سالام بېرىدۇ، لۇكىيۇس بىلەن ياسون خىزمەتدىشىم تىمۇتى، يەھۇدىي قېرىنداشقانلىرىم.
ROM 16:22	مەن تېرىتىپۇس، رەبىدا بۇ خەتنى بېزىپ بەرگەن، سىلەرگە سالام يوللايمەن. (ئۇشىپ خەتكە قەلەم تەۋەرەتكۈچى مەنكى تەرتىمۇ رەبىدە سىلەرگە سالام يوللايمەن).	مەن تېرىتىپۇس، رەبىدا بۇ خەتكە قەلەم تەۋەرەتكۈچى مەنكى تەرتىمۇ رەبىدە سىلەرگە سالام يوللايمەن.
ROM 16:23	ماڭا ۋە ئۆيىدە دائم بېلىدىغان يۇتون جامائەتكە ساھىباخانلىق قىلىدىغان سالام. شەھەر خەزىنچىسى ئېراستۇس سىلەرگە سالام، بىزنىڭ قېرىندىش گایيۇستىن سىلەرگە سالام. شەھەر خەزىنچىسى ئېراستۇس سىلەرگە سالام يوللايدۇ، قېرىندىشىمىز كۇۋارتۇسەمۇ شۇنداق.	گایيۇس، مەن بىلەن ھەممە گۇرۇھنى ئۆيىدە قوبۇل قىلغۇچى، سىلەرگە سالام يوللايدۇ، قېرىندىش گایيۇستىن سىلەرگە سالام، بىزنىڭ قېرىندىش گایيۇستىن سىلەرگە سالام. شەھەر خەزىنچىسى ئېراستۇس سىلەرگە سالام يوللايدۇ، قېرىندىشىمىز كۇۋارتۇسەمۇ شۇنداق.

Reference	Before	After
ROM 16:24	ئەیسَا مەسەھەننىڭ رەبىيمىز مېھر بانىلىقى ھەممىڭلار بىلەن بولسۇن! ئامىن! رەبىيمىز ئەي سا مەسەھەننىڭ مېھر-شەيقتى ھەممىڭلارغا يار بولغا يى!	ئەیسَا مەسەھەننىڭ رەبىيمىز مېھر بانىلىقى ھەممىڭلار بىلەن بولسۇن! ئامىن!
ROM 16:25	خۇدا سىلەرنى چىڭ تۈرگۈزغۇچىدۇر، بۇ ئۆزۈن ۋاقتى يوشۇرۇن تۇتۇلغان ئۆزۈن زامانلاردىن بۇيان سۈكۈتتە ساقلىنىپ كەلگەن سىرىنىڭ ۋەھىي قىلىنىشى بويىچە، مېنىڭ ئارقىلىق يەتكۈزۈلگەن بۇ خۇش خەۋىرىم بىلەن ۋە ئەي سا مەسەھەننىڭ يەيغامى ئارقىلىق. ئۇنىڭ ئارقىلىق خۇداغا ھەر ئەي سا مەسەھەننىڭ جاكارلىنىشى بىلەن سىلەرنى مۇستەھەكەملەشكە قادر بولغۇچىغا شان-شەرەپ بولغا يى!	خۇدا سىلەرنى چىڭ تۈرگۈزغۇچىدۇر، بۇ ئۆزۈن ۋاقتى يوشۇرۇن تۇتۇلغان سىرىنى ئاشكارلاپ بەرگەن نەرسىگە ئاساسەن، مېنىڭ ياخشى خەۋىرىم بىلەن ۋە ئەي سا مەسەھەننىڭ يەيغامى ئارقىلىق. ئۇنىڭ ئارقىلىق خۇداغا ھەر ئەي سا مەسەھەننىڭ جاكارلىنىشى بىلەن سىلەرنى مۇستەھەكەملەشكە قادر بولغۇچىغا شان-شەرەپ بولسۇن!
ROM 16:26	بۇ سەر ھازىر ئاشكارا كەتتى، ئادەمەرنى ئىيمانغا ئاساسلىق ئېتقادىسى ئىتائەتمەنلىك يولغا ئېلىپ بېرىش سەر بولسا ئىنسانلارنى ئېتقادىسى ئىتائەتمەنلىك يولغا ئېلىپ بېرىش ئۆچۈن، مەڭگۈلەن ئەمەن بىلەن ھەم بۇاستىتە ھەم كېلىتۈرۈش ئۆچۈن، مەڭگۈلەن خۇدا بۇيرۇقى بويىچە، يەيغەمېھەرلەر بېزىپ بۇرۇنقى يەيغەمېھەرلەرنىڭ بېزىپ قالدۇرغانلىرى ئارقىلىق، ھازىر بارلىق ئەللەرگە ۋەھىي قىلىنىدى؛	قالغان نەرسىلەر ئارقىلىق، بارلىق خەلقەرگە تولا سۈرەتتە ئۆچۈق قىلىنىدى؛
ROM 16:27	شۇنداق قىلغان بىرىدىنىپ دانا بولغۇچى خۇداغا ئەي سا مەسەھە ئارقىلىق شان-شەرەپ ئەبەدىلەبەد بولغا يى! ئامىن!	شان-شەرەپ ئەبەدىلەبەد بولغا يى! ئامىن!
1CO 1:1-2	خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن مەسەھە ئىيماننىڭ روسۇل دەپ چاقىرىلغان مەنکى ياؤلۇستىن ۋە قېرىندىشىمىز سوستېنىستىن كورىنت شەھىرىدىكى جامائەتكە، مەسەھە ئەي سادا ياك-مۇقەددەس قىلىنىي، «مۇقەددەس بەندىلىرىم» دەپ چاقىرىلغانلارغا ۋە شۇنىڭدەك ھەر يەرلەر دە رەب ئەي سا مەسەھەنىڭ (ئۇ ئۇلارغا ۋە بىرگە مەنسۇپ!) ئامىغا نىدا قىلغۇچىلارنىڭ ھەممىسىگە سالام!	خۇدا ئىرادىسى بويىچە مەسەھە ئەي سا روسۇل بولغان ياؤلۇس بىلەن قېرىندىشىمىز سوستېنىپس، كورىنت شەھىرىدىكى جامائەتكە ۋە مەسەھە ئەي سا تەرەپتىن ياكىلىنىپ مۇقدەدەس بەندىلىرى دەپ چاقىرىلغانلارغا، شۇنداقلا ھەر قايىسى جايىلاردا رەب ئەي سا مەسەھەنىڭ ئىسمىنى ئېغىزلىغۇچىلارنىڭ ھەممىسىگە سالام بېرىمىز!
1CO 1:3	ئاتا خۇدا ۋە رەب ئەي سا مەسەھەتىدىن سىلەرگە مېھر بانىلىق ۋە تىنچلىق خاتىرجەملەك بولغا يى!	ئاتا خۇدا ۋە رەب ئەي سا مەسەھەتىدىن سىلەرگە مېھر بانىلىق ۋە تىنچلىق بولسۇن!
1CO 1:4	خۇدا مەسەھە ئەي سا ئارقىلىق سىلەرگە بەرگەن مېھرى-مەخسۇس ئۆچۈن، خۇدانىڭ مەسەھە ئەي سادا سىلەرگە ئاتا قىلىنغان مېھر-شەيقتى تۈپەيلەدىن خۇدا يېمىغا ھەر دائىم تەشەكۈر ئېتىمەن؛	خۇدا يېمىغا ھەر داۋام رەھمەت ئېتىمەن؛
1CO 1:5	بۇ ئارقىلىق سىلەر ئۇنىڭدا ھەر تەرەپتە، ھەر قانداق سۆزدە، ھەر قانداق بىلىمەرەد بای قىلىنغانلىرى،	بۇ ئارقىلىق سىلەر ئۇنىڭدا ھەر تەرەپتە، ھەر قانداق سۆزدە، ھەر قانداق بىلىمە تولۇق بایتىلدىڭلار،
1CO 1:6	خۇددى مەسەھەنىڭ گۇۋاھلىقى سىلەر دە تەستىقلانغا نەدەك.	يەنى ئىسا مەسەھەنىڭ گۇۋاھلىقى سىلەر ئارسىدا تولۇق ئىسپاتلىنىپ كەنگەن.
1CO 1:7	شۇنىڭ بىلەن سىلەر دە ھەرقانداق روھى ئىلتىپات كەملەك قىلماستان، رەبىيمىز ئەي سا مەسەھەنىڭ ئايىان قىلىنىشنى كۇتىسىلەر؛	شۇ تەرەپتىن، سىلەرگە ھەر قايىسى روھى ئىقتىدارلار كەملەپ كەتتى، رەبىيمىز ئەي سا مەسەھەنىڭ كۆرۈنۈشىنى ئاللىقۇم كۆتۈۋاتىسىلەر.
1CO 1:8	ئۇ يەنە سىلەرنى مۇستەھەكەملەيدۈكى، رەب ئەي سا مەسەھەنىڭ كۈنى كەلگەندە، كەلگۈچە ئېبىسىز ساقلىنىسىلەر؛	ئۇ سىلەرنى كۈچەتىپ تۇرۇپ، ئەي سا مەسەھە رەبىيمىز كۈنى كەلگەندە، ئېبىسىز ساقلىپ قويىدۇ؛
1CO 1:9	خۇدا سۆزىدە تۈرگۈچىدۇر – سىلەرنى ئۆز ئوغلى رەب ئەي سا مەسەھەنىڭ سىرداش-ھەممەلىكىگە چاقىرۇچى دەل ئۇنىڭ ئۆزىندۇر.	خۇدا سادىق كەلەيدۇ، ئۇ ئارقىلىق سىلەر ئۆز ئوغلى رەب ئەي سا مەسەھە بىلەن روھى يەنجهش قىلىشقا چاقىرىلدىڭلار.
1CO 1:10	ئەمدى مەن سىلەردىن رەبىيمىز ئەي سا مەسەھەنىڭ نامى بىلەن شۇنى ئۆتۈنەمەنكى، ئى قېرىنداشلار، گېپىڭلار بىر يەردىن چىقسۇن، ئاراڭلاردا بولگۇنچىلىك بولمىسىن، بىر يېكىردى، بىر نىيەتتە كامىل بىرلەشتۈرۈلۈڭلار؛	ھازىر مەن سىلەرگە، بىزنىڭ يەنچەرەدىگارىمىز ئەي سا مەسەھەنىڭ ئىسمى بىلەن، بۇنى چاقىرىمەن: ئى قېرىنداشلار، گەپلىرىڭلار بىر تەرەپتىن چىقسۇن، ئاراڭلاردا بولگۇن بولمىسىن، بىر يېكىردى، بىر نىيەتتە تەمام بىرلىكتە بولۇڭلار.
1CO 1:11	چۈنكى كلوۋىنىڭ ئادەملىرى ماڭ سىلەر توغرىسىدا دېگەنلىك، قېرىنداشلار، چۈنكى كلوۋىنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ماڭ سىلەر توغرىڭلاردا ئېتىشچە، ئى قېرىنداشلىرىم، ئاراڭلاردا تالاش-تارتىشلار بار ئىكەن.	سىلەر ئارسىدا تالاش-تارتىش بار.

Reference	Before	After
1CO 1:12	دېمەكچى بولغىنىم شۇكى، ھەربىرگلار: «مەن ياؤلۇسنىڭ تەرەپدارى»، «مەن ئاپوللوسىنىڭ تەرەپدارى»، «مەن كېفاسىنىڭ تەرەپدارى» ۋە «مەن مەسەننىڭ تەرەپدارى» دەۋاتىسىلەر.	دېمەكچى بولسام، ھەربىرگلار: «مەن ياؤلۇزنى ئەگىشىمەن»، «مەن ئاپوللوسىنى ئەگىشىمەن»، «مەن كېفاسىنى ئەگىشىمەن» ۋە «مەن مەسەننى ئەگىشىمەن» دەيسىلەر.
1CO 1:13	ئەجەبا، مەسەھە بولۇنگەنمىكەن؟ سىلەر ئۈچۈن كېسەتلىنگەن ئادەم ياؤلۇسمىدى؟ سىلەر ياؤلۇسنىڭ نامىغا چۆمۈلدۈرۈلۈگلەرمۇ؟	مەسىيە بولۇنگەنمۇ؟ ياؤلۇس سىلەر ئۈچۈن سەلېپ قىلىنىدىمۇ؟ سىلەر ياؤلۇسنىڭ ئىسمى بىلەن چۆمۈلدۈرۈلگەنمۇ؟
1CO 1:14	مەن خۇدا بىلەن رەھمەت بېرىمەن، سىزلارىدىن كېسىپۇس بىلەن گايۇسنىلا مەن خۇداغا تەشەككۈر ئېپتىمەنكى، ئاراڭلاردىن كېسىپۇس بىلەن گايۇستىن باشقۇا ھېچقايسىڭلارنى چۆمۈلدۈرمىدىم:	مەن خۇدا بىلەن رەھمەت بېرىمەن، سىزلارىدىن كېسىپۇس بىلەن گايۇسنىلا كېسىپۇس بىلەن چۆمۈلدۈرگەن، باشقۇا ھېچقايداق بېرىسىنى چۆمۈلدۈرمىگەن.
1CO 1:15	شۇنىڭ بىلەن ھېچكىم مېنى ئۆزىنىڭ نامىدا ئادەمەرنى چۆمۈلدۈردى، دېبەلمەيدۇ.	شۇ سەۋەبىتن ھېچ كىم مېنىڭ ئاتىم بىلەن كىشىلەرنى چۆمۈشتۈرگەن دەب ئېيتەلمەيسەن.
1CO 1:16	دۇرۇس، مەن يەنە ئىستىفاناسىنىڭ ئۆيىدىكىلەرنىمۇ چۆمۈلدۈردۈم؛ باشقۇا بىراۋىنى چۆمۈلدۈرگىنمن ئەسلىيەلمەيمەن.	ھەئە، مەن ئىستىفاناس ئائىلىسىنىمۇ چۆمۈلدۈردۈم؛ باشقۇا كىشىلەرگە چۆمۈلدۈرگەن بولسام، ئەسلامەنمۇ.
1CO 1:17	چۈنكى مەسەھە مېنى ئادەمەرنى چۆمۈلدۈرۈشكە ئەمەس، بەلكى خۇش خەۋەرنى جاكارلاشقۇا ئەۋەتنى؛ ئۇنى جاكارلاش بولسا ئىنساننىڭ ھېكمەتلىك سۆزلىرى بىلەن بولماسىلىقى كېرەك؛ ئۇنداق بولغاندا مەسەننىڭ كېستىتىكى قۇربانلىقىنىڭ كۈچى يوقىتلەغان بولىدۇ.	چۈنكى مەسەھە مېنى خەلق چۆمۈشتۈرۈشكە ئەمەس، بەلكى ئىنجىلىنى جاكارلاشقۇا يولىدى؛ بۇنى جاكارلاشتى ئادەمنىڭ ئاكىلىق سۆزلىرى ئىشلەتمەسلىك كېرەك؛ شۇنداق بولساق، مەسەننىڭ كېستىتىكى قۇربانلىقىنىڭ كۈچى يوقايپ كېتىدۇ.
1CO 1:18	چۈنكى كېستىتىكى قۇربانلىقى توغرۇلۇق سۆز-كالام ھالاڭەتكە چېتىۋاتقانلارغا ئەخەمەقلىق، ئەمما قۇتۇلدۇرۇلۇۋاتقان بىزلەرگە خۇدانىڭ كۈچ-قۇدرىتىدۇر.	چۈنكى ئىسا مەسەننىڭ سەلېپ توغرۇلۇق خەۋەر يوقايپ كېتىۋاتقانلارغا احىماقلىق، ئەمما قۇتۇلۇۋاتقان بىزگە خۇدانىڭ زور كۈچىدۇر.
1CO 1:19	چۈنكى مۇنداق يۇتۇلگەنكى، «مەن دانىشىمەنلەرنىڭ دانىشىمەنلىكىنى يوقىتىمەن، ئاقىلارنىڭ ئاقىللىقىنى چەتكە قاقيمەن».	چۈنكى يازىلغاندا: «مەن دانىش كىشىلەرنىڭ دانىشىنى يوقىتىمەن، ئاقىل كىشىلەرنىڭ ئاقىلىنى چەتكە سېلىپ تاشلايمەن».
1CO 1:20	ئۇنداقتا، دانىشىمەنلەر قېنى؟ تەۋرات ئۆلمالىرى قېنى؟ بۇ دۇنيادىكى بەس-مۇنازىرە قىلغۇچىلار قېنى؟ خۇدا بۇ دۇنيادىكى دانالىقنى ئەخەمەقلىق دەپ كۆرسەتكەن ئەمەسمۇ؟	ھازىر، ئەقىلىق كىشىلەر قېيدە؟ بىلىمچانلار قېيدە؟ بۇ دۇنيادىكى سۆھىبەتچىلەر قېيدە؟ خۇدا بۇ دۇنيادىكى دانالىقنى احۋا دەپ كۆرسەتكەنەنمۇ؟
1CO 1:21	چۈنكى خۇدا ئۆز دانالىقى بىلەن بېكىتىكىنى بويچە، دۇنيا ئۆز دانالىقى ئارقىلىق خۇدانى بىلەلمىگەن، شۇڭا خۇدا شۇ ئەخەمە ئۆز كۆرۈندىغان سۆز-خەۋەر ئارقىلىق ئىشىنى كەلگەنلەرگە قۇقۇرۇش بەرمەكچى بولغان.	چۈنكى خۇدا ئۆز دانالىقى بىلەن بەلگىلەندەك، دۇنيا ئۆز داناس ئارقىلىق چۈنكى خۇدا شۇ ئەخەمە ئۆز كۆرۈندىغان سۆز-خەۋەر ئۆز دانالىق ئەلەمەتلىك، شۇڭا خۇدا شۇ ئەخەمە ئۆز كۆرۈندىغان سۆز-خەۋەر ئارقىلىق ئىشىنى كەلگەنلەرگە قۇقۇرۇش بەرمەكچى بولغان.
1CO 1:22	چۈنكى يەھۇدىيىلار مۆجبىتلىك ئالامەتلەرنى، گېڭىلار بولسا «دانالىق»نى تەلەپ قىلىدۇ؛	ئۇچۇن يەھۇدىيىلار مۆجبىز ئالامەتلەرنى تەلەپ قىلىدۇ، گېڭىلار بولسا دانالىقنى ئىزدەيدۇ.
1CO 1:23	ئەمما بىز بولساق مەسەننى، يەنى كېسەتلىنگەن مەسەننى جاكارلايمىز؛ بۇ يەھۇدىيىلارغا نىسبەتەن بىزازىلىق ئىش، ئەللەرگە نىسبەتەن ئەخەمەقانلىك دەپ قارىلىدۇ؛	ئەمما بىز مەسەننى سەللىگەن قىلىپ جاكارلايمىز؛ بۇ يەھۇدىيىلارغا تۆشەك، ئەمما بىز بولساق مەسەننى، يەنى كېسەتلىنگەن مەسەننى جاكارلايمىز؛ بۇ گېڭىلەرگە ساقاش دەپ ئويلايدۇ.
1CO 1:24	ئەمما چاقىرلەغانلار ئۈچۈن ئېتقاندا، مەيلى يەھۇدىيىلار بولسۇن ياكى گېڭىلەر بولسىمۇ، مەسەھە خۇدانىڭ كۈچى ۋە ئاقىل-زىكىرى.	لېكىن چاقىرلەغانلار ئۈچۈن، يەھۇدىيىلار بولسىمۇ ياكى گېڭىلەر بولسىمۇ، مەسەھە خۇدانىڭ كۈچى ۋە ئاقىل-زىكىرى.
1CO 1:25	چۈنكى خۇدانىڭ ئەخەمەقانلىكى ئىنسانلارنىڭ دانالىقىدىن ئۇستۇندۇر، خۇدانىڭ ئاجىزلىقى ئىنسانلارنىڭ كۈچىدىن ئۇستۇندۇر.	چۈنكى ئەللاھنىڭ ئەخەمەقچىلىقى ئادەمەرنىڭ دانالىقىدىن ئۇستۇن، ئەللاھنىڭ ئاجىزلىقى ئادەمەرنىڭ كۈچىدىن كۈچلۈك.
1CO 1:26	چۈنكى، قېرىنداشلار، سىلەرنىڭ چاقىرلەغان ۋاقىتىكى ھالىشلارنى ئويلاپ چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، سىلەرنىڭ چاقىرلەغان ۋاقىتىكى ھالىڭلار ئۇستىدە ئويلىنىپ بېقىڭىلار؛ چاقىرلەغانلار ئارىسىدا ئىنسانى ئەرەپتىن دانا كۆرۈڭلەر؛ چاقىرلەغانلار ئارىسىدا دۇنيالىق تەرەپتىن ئەقىلىق دەپ	چۈنكى، قېرىنداشلار، سىلەرنىڭ چاقىرلەغان ۋاقىتىكى ھالىشلارنى ئويلاپ چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، سىلەرنىڭ چاقىرلەغان ۋاقىتىكى ھالىڭلار ئۇستىدە ئويلىنىپ بېقىڭىلار؛ چاقىرلەغانلار ئارىسىدا ئىنسانى ئەرەپتىن دانا كۆرۈڭلەر؛ چاقىرلەغانلار ئارىسىدا دۇنيالىق تەرەپتىن ئەقىلىق دەپ

Reference	Before	After
ICO 1:27	قارالغانلار ئانچە كۆپ ئەمەس، كۆج-ھوقۇقا ئىگە بولغانلار ئانچە كۆپ ئەمەس، ئاقسىۋەكىلەر ئانچە كۆپ ئەمەس ئىدى؛ بەلكى خۇدا دانالارنى خجالىتكە قالدۇرۇش ئۈچۈن بۇ دۇنيادىكى ئەخەق قىلىدی؛ دۇنيادىكى ئاجىز دەپ ئاتالغانلارنى تالاب، دانلارنى خجالەت دۇنيادىكى ئاجىز سانالغانلارنى تاللىۋالدى؛	قارالغانلار سانى كۆپ ئەمەس، كۆج-قۇۋۇتىگە ئىگە بولغانلار سانى كۆپ ئەمەس، باللىق كىشىلەر سانى كۆپ ئەمەس ئىدى؛ خۇدا دۇنيادىكى ئەخەق دەپ ئاتالغانلارنى تالاب، دانلارنى خجالەت ئەخەق ئىدى؛ دۇنيادىكى ئاجىز دەپ ئاتالغانلارنى تالاب، كۆجلۈكەرنى خجالەتكە قالدۇرۇش ئۈچۈن بۇ دۇنيادىكى ئاجىز سانالغانلارنى تاللىۋالدى؛
ICO 1:28	ئۇ يەنە بۇ دۇنيادىكى قەدىرسىزلەرنى، يەس كۆرۈلگەنلەرنى تاللىۋالدى، يوق بولغان نەرسىلەرنى مەۋجۇت شەيىلەرنى يوققا چىقىرىۋېتىش ئۈچۈن تاللىۋالدى.	ئۇ بۇ دۇنيادىكى قىممەتسىز بولغانلارنى، يەس كۆرۈلگەنلەرنى تالاب ئالدى، يوق دېگەن نەرسىلەر بىلەن بار نەرسىلەرنى يوق قىلىش ئۈچۈن. ئۇنىڭ نىyat شۇكى، خۇدا ئالدىدا ھېچ كىشى ماختانماسلق ئۈچۈن.
ICO 1:29	ئۇنىڭ مەقسىتى خۇدا ئالدىدا ھېچ ئەت ئىگىسى ماختانماسلق ئۈچۈندۇر.	ئۇنىڭ نىyat شۇكى، خۇدا ئالدىدا ھېچ كىشى ماختانماسلق ئۈچۈن.
ICO 1:30	ئەمما ئۇنىڭ تەرىپىدىن سىلەر مەسىھ ئىسادا تۇرسىلەر؛ ئۇ بىزگە خۇدادىن كەلگەن دانالق، ھەققانىلىق، ياك-مۇقدەددەسلىك ۋە ھۆرلۈك-ئازادلىق قىلىنغاندۇر؛	ئەمما ئۇ تەرىپىنى سىلەر مەسىھ ئىسادا بىلەن بىرگە بارسىلەر؛ ئۇ بىزگە خۇدا تەرىپىنى كەلگەن ئەقلى، توغرا ئىشلەش، ياكلىق ۋە ئازاد قىلىش بولۇپ تۇرماق.
ICO 1:31	شۇنىڭدەك تەۋراتتا يۇتۇلگەندەك: «يەخىلىنىپ ماختىغۇچى بولسا رەبدىن يەخىلىنىپ ماختىسۇن!». مەن بولسام، ئى قېرىنداشلار، يېنىڭلارغا بارغىنىمدا، خۇدانىڭ گۇۋاھلىقىنى جاكارلاش ئۈچۈن ھېچ گەيدانلىق ياكى ئەقلى-دانالق ئىشلىتىپ كەلگەن ئەمەسمەن،	شۇنداق يېزىلغان: «يەخىلىنىپ ماختىغۇچى بولغاندا، رەببىدە يەخىلىنىپ ماختىسۇن!» مەن، قېرىنداشلار، سىلەرگە كەلگەندە، خۇدانىڭ گۇۋاھلىقىنى ئاڭلاشقان ئۈچۈن ھېچ زور گەپ ياكى ئەقلى ئىشلىتىپ كەلمەيتىم؛
ICO 2:1	چۈنكى مەن ئاراڭلاردا ئەپسا مەسىھدىن باشقا، يەنى كېپستەلەنگەن مەسىھدىن باشقا ھېچىمىنى بىلەمەسلىككە بەل باغلىغاندىم؛ مەن سىزلەرنىڭ ئارىسىدا بولغاندا مەن ئاراڭلاردا بولغان ۋاقتىمدا ئاجىزلىقتا، قورقۇنچىتا ۋە تىترىگەن ھالەتتە بولاتىم؛	چۈنكى مەن سىلەرنىڭ ئارىسىدا ئەپسا مەسىھدىن باشقا، يەنى ئۇنىڭ كېپستەلەنگەنلىكىدىن باشقا ھېچ نەرسىنى بىلەمەسلىكى قارار قىلىدىم. مەن سىزلەرنىڭ ئارىسىدا بولغاندا، كۆچسىز، قورقان ۋە تالىشىپ تۇرغاندا مەن ئاراڭلاردا بولغان ۋاقتىمدا ئاجىزلىقتا، قورقۇنچىتا ۋە تىترىگەن ھالەتتە بولاتىم.
ICO 2:2	مېنىڭ سۆزلىرىم ھەم جاكارلىشىم بولسا ئادەمنى قاپىل قىلغۇدەك ئىنسانىي دانالق سۆزلەر بىلەن ئەمەس، بەلكى روھنىڭ ئالامەت كۆرسىتىشلىرى ۋە كۆچ-قۇدرەت بىلەن بولغان ئىدى.	مېنىڭ سۆزلەر بىلەن جاكارلىشىم، كىشىلەرنى قاپىل قىلىش ئۈچۈن ئادەمچە ئەقلىلىق سۆزلەر بىلەن ئەمەس، بەلكى روھنىڭ دەلىلى ۋە كۆچ ئەقلىلىقنى باشقا ھېچ نەرسىنى بىلەمەسلىكى قارار قىلىدىم. بىلەن بولغان.
ICO 2:3	بۇنىڭدىن مەقسەت سىلەرنىڭ ئېتىقادىڭلار ئىنسانىي دانالىققا ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ كۆچ-قۇدرەتىگە باغانلىسۇن دېگەندىن ئىبارەت ئىدى.	ئۇنىڭ ئۈچۈن، سىلەرنىڭ ئىمانىڭلار ئادەمچى ئەقلىلىقىغا ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ كۆچىگە تەۋە بولسۇن.
ICO 2:4	ھالبۇكى، كاماھاتىكە يەتكەنلەر ئارىسىدا بىز دانالىقنى بايان قىلىمىز؛ بۇ دانالىق بۇ دەۋردىكى دانالق ئەمەس، ياكى بۇ دەۋردىكى ھۆكۈمرانلارنىڭ دانالىق ئەمەس (ئۇلار زاۋاللىققا يۈز تۇتقاندۇر)؛	بالىكى، كاماھاتىكە يەتكەنلەر ئارىسىدا بىز دانالىقنى سۆزلەپ بېرىمىز؛ بۇ دانالىق بۇ ۋاقتىتىكى دانالق ئەمەس، بۇ ۋاقتىتىكى ھۆكۈمرانلارنىڭ دانالىق ئەمەس، چۈنكى ئۇلار زاۋالغا بارۋاتىدۇ.
ICO 2:5	لېكىن بىز خۇدانىڭ يوشۇرۇن دانالىقنى ئاشكارالاپ، خۇدانىڭ بىر دانالىقنى بايان قىلىمىز؛ خۇدا بارلىق دەۋرلەردىن بۇرۇن، بىزنىڭ شان-شەرپەكە ئېرىشىشىمىز ئۈچۈن خۇدا ئەسلىدە ئاشكارە قىلىنىغان بۇ دانالىقنى باارلىق دەۋرلەردىن بۇرۇن تەپىارلىغان.	لېكىن بىز خۇدانىڭ يوشۇرۇن دانالىقنى ئاشكارالاپ، خۇدانىڭ بىر دانالىقنى بايان قىلىمىز؛ خۇدا بارلىق دەۋرلەردىن بۇرۇن، بىزنىڭ شان-شەرپەكە ئېرىشىشىمىز ئۈچۈن خۇدا ئەسلىدە ئاشكارە قىلىنىغان بۇ دانالىقنى باارلىق دەۋرلەردىن بۇرۇن تەپىارلىغان.
ICO 2:6	بۇ ئەقلىنى بۇ ۋاقتىتىكى باشقا ھېچىنىپ بىتىسە، شەرپەكە رەبىلەك ھۆكۈمرانلارنىڭ دانالىق ئەمەس، ھالبۇكى، كاماھاتىكە يەتكەنلەر ئارىسىدا بىز دانالىقنى بايان قىلىمىز؛ بۇ دانالىق بۇ دەۋردىكى دانالق ئەمەس، ياكى بۇ دەۋردىكى ھۆكۈمرانلارنىڭ دانالىق ئەمەس (ئۇلار زاۋاللىققا يۈز تۇتقاندۇر)؛	بۇ ئەقلىنى بۇ ۋاقتىتىكى باشقا ھېچىنىپ بىتىسە، شەرپەكە رەبىلەك ھۆكۈمرانلارنىڭ دانالىق ئەمەس، ھالبۇكى، كاماھاتىكە يەتكەنلەر ئارىسىدا بىز دانالىقنى بايان قىلىمىز؛ بۇ دانالىق بۇ دەۋردىكى دانالق ئەمەس، ياكى بۇ دەۋردىكى ھۆكۈمرانلارنىڭ دانالىق ئەمەس، چۈنكى ئۇلار زاۋالغا بارۋاتىدۇ.
ICO 2:7	ئەمما بىز بىر سىرنى ئاشكارالاپ، خۇدانىڭ بىر دانالىقنى بايان قىلىمىز؛ بۇ ئەقلىنى بۇ ۋاقتىتىكى باشقا ھېچىنىپ بىتىسە، شەرپەكە رەبىلەك ھۆكۈمرانلارنىڭ دانالىق ئەمەس، ھالبۇكى، كاماھاتىكە يەتكەنلەر ئارىسىدا بىز دانالىقنى بايان قىلىمىز؛	لېكىن بىز خۇدانىڭ يوشۇرۇن دانالىقنى ئاشكارالاپ، خۇدانىڭ بىر دانالىقنى بايان قىلىمىز؛ خۇدا بارلىق دەۋرلەردىن بۇرۇن، بىزنىڭ شان-شەرپەكە ئېرىشىشىمىز ئۈچۈن خۇدا ئەسلىدە ئاشكارە قىلىنىغان بۇ دانالىقنى باارلىق دەۋرلەردىن بۇرۇن تەپىارلىغان.
ICO 2:8	بۇ دانالىقنى بۇ دەۋردىكى ھۆكۈمرانلارنىڭ ھېچقايسىس چۈشىنىپ بىتەمىگەن؛ ئۇنى چۈشىنىپ يەتكەن بولسا، شان-شەرپەكە ئەقلىنى بولغان رەبىن كېپستەلىمەن بولاتى.	بۇ ئەقلىنى بۇ ۋاقتىتىكى باشقا ھېچىنىپ بىتىسە، شەرپەكە رەبىلەك ھۆكۈمرانلارنىڭ دانالىق ئەمەس، ھالبۇكى، كاماھاتىكە يەتكەنلەر ئارىسىدا بىز دانالىقنى بايان قىلىمىز؛ بۇ دانالىقنى بۇ دەۋردىكى دانالق ئەمەس، ياكى بۇ دەۋردىكى ھۆكۈمرانلارنىڭ دانالىق ئەمەس، چۈنكى ئۇلار زاۋالغا بارۋاتىدۇ.
ICO 2:9	ئەمما، يېزىلغانلىقىدەك: «خۇدانى سۆيگەنلەر ئۈچۈن ئۇ تەپىارلىغان گەيلىك ھالبۇكى، تەۋراتا يۇتۇلگەندەك» - «ئۇزىنى سۆيگەنلەرگە خۇدانىڭ تەپىارلىغانلىرى - دەل ھېچقانداق كۆز كۆرمىگەن، ھېچقانداق قۇلاق ئاڭلىمىغان، ھېچقانداق كۆكۈل ئويلاپ باقمىغان نەرسىلەردىر».	ئەمما، يېزىلغانلىقىدەك: «خۇدانى سۆيگەنلەر ئۈچۈن ئۇ تەپىارلىغان گەيلىك ھالبۇكى، تەۋراتا يۇتۇلگەندەك» - «ئۇزىنى سۆيگەنلەرگە خۇدانىڭ تەپىارلىغانلىرى - دەل ھېچقانداق كۆز كۆرمىگەن، ھېچقانداق قۇلاق ئاڭلىمىغان، ھېچقانداق كۆكۈل ئويلاپ باقمىغان نەرسىلەردىر».

Reference	Before	After
1CO 2:10	ئەمما بۇ نەرسىلەرنى خۇدا روهى ئارقىلىق ئاشكارلىدى؛ چۈنكى روه بارىق ئىشلارنى، ھەتا خۇدانىڭ چوڭقۇر تەگلىرىنى ئىنچىكىلەپ ئىزلىگۈچىدۇر؛	ئەمما بۇ ئىشلارنى خۇدا روهى ئارقىلىق ئاشكارلىدى؛ چۈنكى روه بارىق ئىشلارنى، ھەتا خۇدانىڭ چوڭقۇر سىرلىرىنى تولۇق تەكشۈرۈپ بايقايدۇ؛
1CO 2:11	چۈنكى ئىنسانلاردا، ئىنساننىڭ كۆڭلىدىكىنى سىلگۈچى شۇئىسىنانىڭ روھىدىن باشقا نەرسە بارمۇ؟ شۇنىڭغا ئوخشاش، خۇدانىڭ روھىدىن باشقا، خۇدانىڭ كۆڭلىدىكىلىرىنى بىلگۈچى يوقتۇر.	چۈنكى، بىر ئادەمنىڭ ئۆزى ئوي-قوراللىقىنى باشقا كىم بىلدۈ؟ يەقەت ئۆزىنىڭ روھى بىلدىۋا شۇنداق بولغاندا، خۇدانىڭ ئوي-قوراللىقىنى يەقەت روھىدىن باشقا كىم بىلمەيدۇ.
1CO 2:12	ئەمما بىزنىڭ قوبۇل قىلغىنلىمىز بولسا بۇ دۇنيادىكى روھ ئەمەس، بەلكى خۇدانىن كەلگەن روھتۇر؛ دەل شۇنداق بولغاچقا بىز خۇدا تەرپىدىن بىزگە سېخىلىق بىلەن ئاتا قىلىنغان نەرسىلەرنى بىلپىپ بىتەلەيمىز.	بىز ئالغان نەرسە بۇ دۇنيا روھى ئەمەس، بەلكى خۇدا تەرەيتىن كەلگەن روھتۇر؛ شۇڭا خۇدا بىزگە بەرگەن ياخشى ئىشلارنى تولا چۈشىنىپ تۇرالايمىز.
1CO 2:13	بۇ ئىش-شەيىلەرنى ئىنسانىي دانالىقتىن ئۆگىتىلەرنى سۆزلەر بىلەن ئەمەس، بەلكى مۇقەددەس روھتىن ئۆگىتىلەرنى سۆزلەر بىلەن، روھى ئىشلارنى روھى سۆزلەر بىلەن چۈشەندۈرۈپ سۆزلەيمىز.	بۇ مەسىلەلەرنى ئادەمئىزلىك ئەقىل بىلەن ئۆگىتىلەرنى سۆزلەر بىلەن ئەمەس، بەلكى مۇقەددەس روھ ئۆگەتكەن سۆزلەر بىلەن، روھى ئىشلارنى روھى سۆزلەر بىلەن ياخشى چۈشەندۈرۈپ سۆزلەيمىز.
1CO 2:14	ئەمما «جانغا تەۋە» كىشى خۇدانىڭ روھىنىڭ ئىشلەرنى قوبۇل قىلمىدۇ، چۈنكى بۇ ئىشلار ئۇنىڭغا نىسبەتەن ئەخمىقانلىكتۇر؛ ئۇ ئۇلارنى ھېچ چۈشىنىپ بىتەلەمەيدۇ، چۈنكى ئۇلار روھ بىلەن يەرق ئېتلىپ باحالىنىشى كېرەكتۇر.	ئەمما ئادەتىكى كىشى خۇدا روھىنىڭ نەرسىلەرنى قوبۇل قىلمىدۇ؛ چۈنكى بۇلار ئۇغا نادانلىق قىلىدۇ، ۋە ئۇ بۇلارنى چۈشىنىپ بولالىمىدۇ، چۈنكى بۇلار روھى ئالدا باحالىنىشى كېرەك.
1CO 2:15	روھ بىلەن بولغان كىشى بارلىق ئىشلارغا قاراپ چۈشىنىدۇ؛ لېكىن ئۇنىڭغا روھقا تەۋە كىشى ھەممە ئىشلارغا باها بېرەلەيدۇ، ئەمما ئۇنىڭغا بولسا ھېچكىم باها بېرەلەمەيدۇ.	روھ بىلەن بولغان كىشى بارلىق ئىشلارغا قاراپ چۈشىنىدۇ؛ ھېچ كىم قاراپ چۈشەلەمەيدۇ.
1CO 2:16	چۈنكى كىم رەبىنىڭ ئوي-فىكىرىنى چۈشىنىپ كېتىپ، ئۇغا كۆرسەتمە بېرىپ چۈنكى كىم رەبىنىڭ ئوي-كۆڭلىنى چۈشىنىپ كېتىپ، ئۇنىڭغا مەسىلەتچى بولالىسۇن؟ ئەمما بىز بولساق مەسھىننىڭ ئوي-كۆڭلىگە ئىگىمىز.	تۇرالايدۇ؟ ئەمما بىز مەسھىننىڭ ئوي-فىكىرىگە ئىگە بولۇپ قالدۇق.
1CO 3:1	لېكىن مەن، ئى قېرىنداشلار، روھقا تەۋە كىشىلەرگە سۆز قىلغاندەك كىشىلەر، مەسھىدە بولغان بۇۋاق ھېسابلاپ سىلەرگە سۆزلەشكە مەجبۇر بولدۇم.	لېكىن مەن، قېرىنداشلار، سىلەرگە روھى كىشىلەر قاتارىدا سۆزلەشلەمەيتۇم؛ بەلكى تەنلىك كىشىلەر قاتارىدا، مەسھىتە باللار قىلىپ سىلەرگە سۆز قىلامىي كېلىۋاتىمەن؛ ئەكسىچە سىلەرنى ئەتكە تەۋە كىشىلەر، مەسھىدە بولغان بۇۋاق ھېسابلاپ سىلەرگە سۆزلەشكە توستۇم.
1CO 3:2	مەن سىلەرگە سوت ئىچكۈزدۈم، گۆشىنى يېگۈزمىدىم؛ چۈنكى سىلەر گۆشىنى هەزىم قىلامىيتسىڭلار، شۇنداقلا ھازىرمۇ تېخى ھەزىم قىلامايىسىلەر؛	مەن سىلەرگە سوت ئىچىشىكە بەرگەن تۇردۇم، گۆشىنى تاماق قىلمىدىم؛ چۈنكى سىلەر گۆشىنى هەزىم قىلامىيتسىڭلار، ھازىرغىچە تېخىمۇ ھەزىم قىلامايىسىلەر؛
1CO 3:3	چۈنكى سىلەر يەنلا ئەتكە تەۋەدۇر سىلەر، ئاراڭلاردا ھەسەتخورلۇق ۋە ئالاش-تارتىشلار بار بولغاچقا، سىلەر ئەتكە تەۋە ئەمەسمۇ، ئىنسانلارچە مېڭۋاتاماسلىرە؟	چۈنكى سىلەر ھازىرغىچە ئادەمچە ئىشلەيسىز، ئاراڭلارنىڭ ئىچىدە ھەۋەس چۈنكى سىلەر ياشاب كەتىۋاتاماسىز، ئەمەسمۇ؟ ۋە تالاش بار بولغاچقا، سىلەر ئادەمچە ياشاب كەتىۋاتاماسىز، ئەمەسمۇ؟
1CO 3:4	چۈنكى بىرسى «مەن يأۋلۇس تەرەيدارى»، باشقا بىرسى «مەن ئايوللوس تەرەيدارى» دېسە، سىلەر يەقەت ئىنسانلارنىڭ يولدا ماڭغان بولۇپ قالمامىسىلەر؟	چۈنكى بىر كىشى «مەن يأۋلۇسنى ئەگىشىمەن» دەپ، باشقا بىر كىشى «مەن ئايوللوسنى ئەگىشىمەن» دەپ، سىلەر يەقەت ئادەمچىلىك يولدا يۈرۈۋاتاماسىز؟
1CO 3:5	ئايوللوس دېگەن كىم؟ يأۋلۇس كىم ئىدى؟ بىز يەقەت سىلەرنىڭ ئېتىقادىڭلارغا ۋاسىتىچى بولدۇق، خالاس؛ ھەرسىرىمىز يەقەت رەب بىزگە تەقسىم قىلغىنى بويىچە ۋەزىپە ئادا قىلىدىغان خىزمەتكارلار، خالاس، شۇنداق ئەمەسمۇ؟	ئايوللوس نېمە؟ يأۋلۇس نېمە؟ بىز يەقەت خىزمەتچىلىك، سىلەر ئۇلار ئارقىلىق ئىشىنىپ قالدىڭلار، ھەر بىرى رەب بەرگەن ئىش بويىچە خىزمەت قىلىۋاتامىز.
1CO 3:6	مەن تىكتىم، ئايوللوس سۇغاردى؛ ئەمما ئۆستۈرگۈچى بولسا خۇدادۇر.	مەن تۈپلاپ قويغان، ئايوللوس سۇبارغان؛ لېكىن ئۆستۈرگۈچى خۇدا

Reference	Before	After
1CO 3:7	شۇڭا تىككۈچى ھېچنېمىگە ھېساب ئەمەس، سۇغارغۇچىمۇ ھېچنېمىگە ھېساب ئەمەس، يەقەت ئۆستۈرگۈچى خۇدا ئۆزى ھەممىدۇر.	شۇڭا تىككۈچى ھېچ نېمىگە يوق، سۇغارغۇچىمۇ ھېچ نېمىگە دېگەنلىكى يوق، يەقەت خۇدا ئۆستۈرگۈچى بولۇپ ھەممىدۇر.
1CO 3:8	ئەمما تىككۈچى ۋە ئۇسا قىلغۇچى بولسا بىر مەقسەتسىدۇر؛ شۇنداقتىمۇ ھەبرى ئۆز ئەجري بويىچە ئىئامىنى قوبۇل قىلىدۇ.	بىراق، تىككۈچى بىلەن سۇ قويىغۇچى بىر بولۇشۇپ؛ ھەر بىرى ئۆز ئەمگىكى ئەمەم، بىز خۇدا بىلەن بىرگە ئىشلەپ تۇرۇۋاتىمىز؛ سىلەر خۇدانىڭ دەرەخلىكى، خۇدانىڭ ئىمارەتى.
1CO 3:9	چۈنكى بىز خۇداغا تەۋە مېھنەتداشتۇرۇمىز؛ سىلەر بولساڭلار خۇدانىڭ باغ-ئېتىزى، خۇدانىڭ قۇرۇلۇشىسىلەر.	ھەممە، بىز خۇدا بىلەن بىرگە ئىشلەپ تۇرۇۋاتىمىز؛ سىلەر خۇدانىڭ قاتارىدا خۇدا مېنىغا بەرگەن نېمىتى بويىچە، مەن ئاقىللىق بىنابەچى قاتارىدا ئاساس سالادىم، باشقا بىرى ئۇنىڭ ئۆستىگە قۇرۇۋاتىدۇ. بىراق ھەر بىر قۇرغۇچى قانداق قۇرۇۋاتقانلىقىغا ئېھىيات قىلسۇن.
1CO 3:10	خۇدانىڭ ماڭا تەقسىم قىلغان مېھر-شېيقتى بويىچە، خۇدى ئۆستە مېمبارىدە ئۆل سالدىم، ئاندىن باشقا بىرسى ئۇنىڭ ئۆستىگە قۇرۇۋاتىدۇ. ئەمما ھەبرى قۇرغۇچى قانداق قۇرۇۋاتقانلىقىغا ئېھىيات قىلسۇن.	چۈنكى قويۇلغان ئاساس، يەنى ئەيسا مەسھىدىن باشقا ھېچ كىم باشقا ئاساس قويالىمىدۇ.
1CO 3:11	چۈنكى سېلىنغان ئۆلنى، يەنى ئەيسا مەسھىدىن باشقا ھېچقانداق ئۆلنى سېلىشقا بولمايدۇ.	ھازىر بىر كىشى بۇ يەنتىگە ئالتۇن، كۆمۈش، قىممەتلەك تاشلار، ياغاج، چۆپلەر، سامان سالسا،
1CO 3:12	ئەمدى بىرسى بۇ ئۆل ئۆستىگە ئالتۇن، كۆمۈش، قىممەتلەك تاشلار، ياغاج، چۆپلەر، سامان سالسا،	چۆپلەر كۆرستۈردى، سامان قوشۇپ قۇرغاندا،
1CO 3:13	ھەبرىنىڭ سىڭدۇرگەن ئەجىننىڭ قانداقلىقى كۆرۈنىدۇ؛ چۈنكى شۇ كۈنى ئۇنى ئاشكارە قىلىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭ ماھىيىتى ئوتتا كۆرۈلىدۇ؛ ئوت ھەبرى كىشىنىڭ ئەجىننى، قانداق ماھىيەتىن بولغانلىقىنى سىنايىدۇ.	ھەر بىر كىشىنىڭ قىلغان ئىشىنىڭ قانداق ئىكەنلىك ئېنىق كۆرۈنىدۇ؛ چۈنكى شۇ كۈنى ئۇنى تولۇق ئاشكارە قىلىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭ ھالىتى ئوتتا كۆرۈنىدۇ؛ ئوت ھەر بىر كىشىنىڭ قىلغان ئىشىنى، قانداق بولغانلىقىنى سىناب كۆرستۈردى.
1CO 3:14	بىرسىنىڭ ئۆل ئۆستىگە قۇرغان ئىشى يۇختا ساقلىنىپ قالسا، ئۇ ئىئامغا ئېرىشىدۇ؛	نەگەر بىر كىشىنىڭ قۇرغان ئىشى چىداملىق بولۇپ تۇرۇپ قالسا، ئۇ مۇكاافاتقا ئېرىشىدۇ.
1CO 3:15	بىرسىنىڭ قۇرغىنى كۆپۈپ كەتسە، ئۇ زىيان تارتىدۇ؛ ئۇ ئۆزى قۇتۇلدىو. ئەمما گويا ئوتتىن ئۆتۈپ قۇتۇلغان بىرسىگە ئوخشاش قالىدۇ.	نەگەر بىرەن ئۆتتىن ئۆتۈپ قۇتۇلغانغا ئوخشاش بولىدۇ.
1CO 3:16	ئەجەبا، ئۆزۈڭلەرنىڭ خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى ئىكەنلىكلىرىنى ۋە خۇدانىڭ روهىنىڭ سىلەرde تۇرغانلىقىنى بىلمەمسىلەر؟	سىزلەر خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى ئىكەنلىكلىرىنى ۋە خۇدانىڭ روھى سىزلەرde تۇرۇۋىتۇ، بۇنى بىلمەمسىلەرى؟
1CO 3:17	بىرسى خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى خاراب قىلسا، خۇدا ئۇنى خاراب قىلىدۇ؛ چۈنكى خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى ياك-مۇقەددەستۇر، سىلەر دەل شۇنداقلىقى.	ئەگەر بىرەن كىشى خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى بۇزسا، خۇدا ئۇنى بۇزىدۇ؛ چۈنكى خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى ياك ۋە مۇقەددەس، سىلەر شۇنداق.
1CO 3:18	ھېچكىم ئۆز-ئۆزىنى ئالدىمىسۇن؛ بىرسى ئۆزىنى بۇ دەرەدە دانا دەپ سانسا، نادان بولۇپ قالسۇن؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ دانا بولىدۇ.	ھېچ كىم ئۆزىنى ھەلە قىلغۇ بولمىسۇن؛ بىرسى بۇ زاماندا ئاقىللىق دەپ ئويلاپ قالسا، نادان بولۇپ كۆرۈگەر، شۇنداقتى ھەقىقى ئاقىللىقا ئېرىشىلەيدۇ.
1CO 3:19-20	چۈنكى بۇ دۇنيادىكى دانالىق خۇداغا نىسبەتەن ئەخەمەقلىقتۇر؛ چۈنكى: - «ئۇ دانىشىمەنلەرنى ئۆز ھىيلىگە لىكىنىڭ تۇزنىقىغا ئالىدۇ»، دەپ ۋە يەنە: «رەب دانىشىمەنلەرنىڭ ئوي-خىياللىرىنىڭ تۇقامى يوقلۇقىنى بىلىدۇ» دەپ يۇتوكلۇكتۇر.	چۈكەي بۇ دۇنيانىڭ ئەقلىلىقى خۇدا ئالدىدا ساداق، چۈكەي: «ئۇ ئەقلىلىق ئۆز خىياللىرىنىڭ تالىشقا چوشۇرۇدۇ» دەپ، يەنە: «خۇدا كىشىلەرنى ئۆز خىياللىرىنىڭ تالىشقا چوشۇرۇدۇ» دەپ، يەنە: «خۇدا ئەقلىلىق كىشىلەرنىڭ ئوي-خىياللىرىنىڭ يادىسىزلىكىنى بىلىدۇ» دەپ.
1CO 3:21	شۇڭا ھېچكىم ئىنسان دېگەنلەرنى يەخىلىنىپ داڭلىمىسۇن؛ چۈنكى ھەممە مەۋجۇداتلار سىلەرگە تەھددۈر؛	شۇڭا ھېچ كىم ئادەملەر توغرۇلۇق يەخر قىلما؛ چۈنكى ھەممە ئىشلەر سىلەرگە تەھددۈر.
1CO 3:22	پاۋلۇس بولسۇن، ئاپوللوس بولسۇن، كېفاس بولسۇن، دۇنيا-جاھان بولسۇن، هابات بولسۇن، ئۆللمەن بولسۇن، ئۆللمەن بولسۇن،	پاۋلۇس، ئاپوللوس، كېفاس، دۇنيا، هابات، ئۆللمەن، ھازىرقى ئىشلار، كەلگەس، ئىشلار - ھەممىسى، سىلەرگە تەھە، سىلەرگە ئەلەپ قالدى،

Reference	Before	After
ICO 3:23	كەلگۇسى ئىشلار بولسۇن، ھەممىسى سىلەرگە مەنسۇيٰتۇرۇ؛ سىلەر بولساڭىلار مەسىھىنىڭ، مەسىھ بولسا خۇدانىڭىدۇر.	سىلەر مەسىھىنىڭكى، مەسىھ خۇدانىنىڭكى.
ICO 4:1	بىرسى بىز توغرۇلۇق بىرىنېمە دېمەكچى بولسا، بىزنى مەسىھىنىڭ خىزمەتكارلىرى ۋە خۇدانىڭ سىرلىرى ئامانەت قىلىنغان غوجىدارلار دەپ بىلسۇن.	ئەگەر كىم بىز ھەقتە بىر نەرسە دەپ ئويلاپ قالسا، بىزنى مەسىھىنىڭ خىزمەتكىلىرى ۋە خۇدانىڭ سېرىلىرى باشقۇرغۇچىلار دەپ كۆرسۇن.
ICO 4:2	هازىر غوجىدارلاردىن تەلەپ قىلىنىدىغانى شۇ: ئۇلار سادىق بولۇپ تۇرۇشى ئەمدى غوجىدار دېگەنلەردىن تەلەپ قىلىنىدىغىنى شۇكى، ئۇلار ۋايادار-لازىم.	
ICO 4:3	لېكىن مەن سىلەرنىڭ يېكىرىنلەر ياكى باشقاقا كىشىلەرنىڭ ھۆكۈم قىلىشغا ئەمما مەن سىلەر تەرىپىڭلەردىن ياكى باشقاقا ھەرقانداق ئىنسانىي سوت تەرىپىدىن سۈرۈشتۈرۈپ باھالانسام، بۇ مەن ئۆچۈن زىغىرچىلىك ئىش؛ مەن هەتتا ئۆزۈم ئۆزۈم توغرۇلۇق سۈرۈشتۈرۈپ ئولتۇرمائىمەن.	كۆپ يېرۋا قىلىمايمەن، بۇ مەنمۇجۇن كىچىك دەرىجىدىكى ئىش؛ مەن ھەتتا ئۆزۈمنى ئۆزۈم ھاككا باها بەرمەيمەن.
ICO 4:4	چۈنكى ۋىجدانىم ئېبىلەيدىغان ھېچقانداق ئىشلىرىمىدىن خەۋىرىم يوق؛ ئەمما بۇ ئىشنىڭ ئۆزى مېنى ھەققانى دەپ ئاقلىمايدۇ؛ مېنى سۈرۈشتۈرۈپ باھالىغۇچى بولسا رەبďۇر.	چۈنكى مەنمۇ ئۆزۈمنىڭ ھېچقانداق خاتالىقىنى بىلمەيمەن؛ لېكىن بۇ بىلە چۈنكى ۋىجدانىم ئېبىلەيدىغان ھېچقانداق ئىشلىرىمىدىن خەۋىرىم يوق؛ مېنى ئاقلىمايدۇ؛ مېنى باها قىلغۇچى رەببىمدۇر.
ICO 4:5	شۇڭا ۋاقتى-سائىنى كەلمىگۇچە، يەنى رەب كەلمىگۇچە ھېچ ئىش توغرۇلۇق ھۆكۈم چىقارماڭلار؛ رەب كەلگەندە ئۇ قاراڭۇلۇقتىكى يوشۇرۇن ئىشلارنى ئاشكارا بىلدۈر، قەلب-دىللاردىكى بارلىق ئوي-نىيەتلەرنى ئاپايان قىلىدۇ؛ شۇ چاغدا ھەربىرى خۇدا تەرىپىدىن تەرىپىنىدۇ.	شۇڭا ۋاقتى كەلمەي تۇرۇپ، رەب كەلمەي تۇرۇپ ھېچ نەرسىنى ھۆكۈم قىلىماڭلار؛ رەب كەلگەندە، ئۇ قاراڭۇلۇقتا يوشۇرۇن بولغان ئىشلارنى ئاشكارا بىلدۈر، قەلب-دىللاردىكى بارلىق ئوي-نىيەتلەرنى تولا ئىنلىق قىلىدۇرۇپ بېرىدۇ؛ شۇ ۋاقتىتا ھەركىش خۇدا تەرىپىدىن ئالقىش ئالدى.
ICO 4:6	ئەمما، ئى قېرىنداشلار، بۇ ئىشلارنى سىلەرنىڭ مەنپەئەتكىلارنى دەپ ئۆزۈمگە ۋە ئايپوللوسقا تەتىقلىدىم؛ مەقسەت سىلەر بىز ئارقىلىق ئاشقىماڭلار، دېگەن ساۋااقنى ئوغىنىشىڭلار، ھېچ بىرىنلەر بىر كىشىنى باشقاقا «يۇتۇلگەننىڭ دائىرسىدىن ھالقىپ كەتمەڭلار» دېگەن ساۋااقنى كىشىدىن ئۆستۈن دەپ يەخىلىنىپ تەكەببۇر قىلىماسىلىقىڭلار ئۆچۈن.	ئەمما، قېرىنداشلار، بۇ مەسىلەرنى سىلەر ئۆچۈن ئۆزۈمگە ۋە ئايپوللوسقا ئۆزۈمگە ۋە ئايپوللوسقا تەتىقلىقىم؛ مەقسەت بىز ئارقىلىق «يېزىلغان نەرسىلەردىن ئاشقىماڭلار، دېگەن ساۋااقنى ئوغىنىشىڭلار، ھېچ بىرىنلەر بىر كىشىنى باشقاقا «يۇتۇلگەننىڭ دائىرسىدىن ھالقىپ كەتمەڭلار» دېگەن ساۋااقنى كىشىدىن ئۆستۈن دەپ يەخىلىنىپ تەكەببۇر قىلىماسىلىقىڭلار ئۆچۈن.
ICO 4:7	چۈنكى كىم سېنى باشقاقا بىرسىدىن ئۆستۈن قىلىدۇ؟ ساڭا ئاتا قىلىنغان نەرسىدىن باشقاقا سەندە يەنە نېمە بار؟ ھەممە ساڭا بېرىلگەن تۇرسا، نېمىشقا نېمىشقا «مەندە ئەسلى بار ئىدى» دەپ يەخىلىنىپ كۆرەڭلەپ كېتىسىن؟	ئاندا ساڭى باشقاقا كىشىلەردىن نېمە قىلىپ ئالا قىلىدۇ؟ ساڭا بېرىلگەن نەرسىدىن باشقاقا سەندە نېمە بار؟ بارلىقى ساڭا بېرىلگەن بولسا، نېمىشقا «مەنمۇ ئۆزۈمدىن بار» دەپ يەخىلىنىپ كېتىسىن؟
ICO 4:8	سلىھر ئاللىقاچان توپۇنۇپ كەتسىڭلار! ئاللىقاچان بېپىپ كەتسىڭلار! سلىھر بىزىز يادشاھلار بولۇپ ھۆكۈم سۈرۈڭلەر، كاشكى سلىھر ھەققەتەن كاشكى سلىھر ھەققىي ھۆكۈم سۈرگەن بولساڭىلارنى - ئۆنداقتى بىز سلىھر بىلەن بىلەن بىلە ھۆكۈم سۈرگەن بولاتتۇق!	سلىھر ئاللىقاچان ھەممىنى ئېپىپ كەتسىڭلار! ئاللىقاچان بەھات قىلىپ كەتسىڭلار! بىز بىلەن بولىغاندا يادشاھ بولۇپ ھۆكۈم چىقاڭىدا!
ICO 4:9	چۈنكى خۇدا روسۇللار بولغان بىزەرنى ئۆلۈمگە مەھكۈم بولغان ئادەملەر دەك ئەڭ ئاخىرغا قويۇپ سازايى قىلىپ ئوتتۇرىغا چىقارغان، دەپ ئويلايمەن؛ چۈنكى بىز يۇتكۈل ئالەمگە، يەنى ھەم يەرشىتىلەرگە ھەم ئىنسانلارغا بىر خىل تاماشا بولدوق.	چۈنكى مەنمۇ بۇنداق ئويلايمەن: خۇدا بىز روسۇللارنى، ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنالارغا ئوخشاش، ئەڭ ئاخىرقى ئورۇندا كۆرسەتكەن. چۈنكى بىز يۇتۇن دۇنيا ئۆچۈن، يەرشىتىلەر بىلەن ئىنسانلارغا بىر خىل كۆرۈنۈش بولدوق.
ICO 4:10	بىز مەسىھ ئۆچۈن ئەخەق سانالغانلارمىز، ئەمما سىلەر مەسىھە داناسىلەر! بىز ئاجىز، ئەمما سىلەر كۈچلۈك سىلەر؛ سىلەر ئىززەتلىك، ئەمما بىز خار؛	بىز مەسىھ ئۆچۈن ئەخەق بولۇپ قالدۇق، ئەمما سىلەر مەسىھە ئەقلىلىق سىلەر! بىز ئاجىز، ئەمما سىلەر كۈچلۈك سىلەر؛ سىلەر ئىززەتلىك، ئەمما بىز خار.
ICO 4:11	هازىرقىچاچ ئاچلاپ-سوپىسىز، كېيمىلىكىمىز يوق، زورلانغان ۋە ئورنى يوق	هازىرقىچاچ ئاچلاپ-سوپىسىز، كېيمىلىكىمىز يوق، زورلانغان ۋە ئورنى يوق

Reference	Before	After
1CO 4:12	سەرگەردا، ماکانىسىز بولۇپ يۈرمەكتىمىز؛ ئۆز قولىمىز بىلەن ئىشلەپ جايى تارىتماقلىقىمىز؛ ئاھانهتكە قالغاندا ياخشىلىق تىلەۋاتىمىز؛ زىيانكەشلىككە ئۇچرىغاندا، چىداۋاتىمىز؛	بولۇپ يۈرمەكتىمىز؛ ئۆز قولىمىز بىلەن ئىشلەپ، جايى تارىتۇاتىمىز؛ ئاھانهت قالغاندا، ياخشى سۆزلەپ كېتىۋاتىمىز؛ زىيانكەشلىككە ئۇچرىغاندا، چىدا قىلىۋاتىمىز؛ تەھپەك تاشلانسا، بىز ياخشىلىق بىلەن ئىلتىماس قىلىپ جاۋاب بېرىپ كۆرولۇپ كەتتۇق، هازىرغا قىدەر شۇنداق.
1CO 4:13	تۆھمەتكە ئۇچرىغاندا، بىز ئۇلارنى چىرايلىقچە تۆۋىغا ئۇندەيمىز؛ بىز جاھاننىڭ داشقىلى، ئىنسانلارنىڭ سۈپۈرۈندىسى دەپ قارىلىۋاتىمىز، تا هازىرغىچە شۇنداق.	بۇ ئىشلارنى يېزىشىم، سىلەرنى خىجالەتكە قالدۇرۇش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سۆيۈملۈك بالىلىرىم سۈپىتىدە سىلەرگە نەسەھەت قىلىۋاتىمىھەن؛ چۈنكى سىلەرنىڭ مەسەھەد تۆمەنلىگەن تەرسىيلىكۈچلىرىڭلەر بولسىمۇ، سىلەرنىڭ ئاتاڭلار كۆپ ئەمەستۇرۇ؛ چۈنكى مەن مەسەھە ئېسادا بولۇپ سىلەرنى خۇش خەۋەر ئارقىلىق تۆرەلدۈرۈپ ئاتا بولدۇم.
1CO 4:14	بۇ ئىشلارنى يېزىشىم، سىلەرنى خىجالەتكە قالدۇرۇش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سۆيۈملۈك بالىلىرىم سۈپىتىدە سىلەرگە نەسەھەت قىلىۋاتىمىھەن؛	بۇ ئىشلارنى يېزىۋاتقانىمەن، سىلەرنى خىجالەتكە سالماسلىق ئۈچۈن، بەلكى سۆيۈملۈك بالىلىرىم سۈپىتىدە سىلەرگە نەسەھەت قىلىۋاتىمىھەن.
1CO 4:15	چۈنكى سىلەرنىڭ مەسەھەد تۆمەنلىگەن تەرسىيلىكۈچلىرىڭلەر بولسىمۇ، سىلەرنىڭ ئاتاڭلار كۆپ ئەمەستۇرۇ؛ چۈنكى مەن مەسەھە ئېسادا بولۇپ شۇڭا مەن سىلەردىن ئۆتۈنۈمەنلىكى، مېنى ئۆلگە قىلىڭلار.	چۈنكى سىلەرنىڭ مەسەھەتە كۆپ ئۆگەتچىلىرى بار بولسا، سىلەرنىڭ ھەققىي ئاتاڭلار كۆپ ئەمەس. چۈنكى مەن مەسەھە ئېسادا ئارقىلىق سىلەرنى خەۋەر بىلەن تۇغۇدۇرغان ئاتا بولدۇم. شۇڭا، مېنى ئۆلگە ئالىڭلار.
1CO 4:16	شۇڭا مەن سىلەردىن ئۆتۈنۈمەنلىكى، مېنى ئۆلگە قىلىڭلار.	شۇ سەھۇيەتە مەن سۆيۈملۈك ۋە ئىشەنچلىك ئوغلۇم تىمۇتىنى سىلەرگە دەل بۇ سەۋەپتىن مەن رەبde بولغان ئۆز سۆيۈملۈك ۋە ئىشەنچلىك ئوغلۇم ئەۋەتتىم؛ ئۇ سىلەرگە ھەر جايىدىكى ھەر بىر جامائەتتە ئۆگەتەن يوللىرىمنى ئەسلىپ بېرىپ، مەسەھەتەكى يوللىرىمنى سوركىس قىلىپ قوبىدۇ.
1CO 4:17	ئەممىما مەن سىلەرگە كەلمەيمەن دەپ ئويلاپ، بەزلىرى يەخلىنىپ كەتتى. ئەممىما بەزلىرىڭلار، «يَاڭلۇسىنى يېنىمىزغا كەلمەيدۇ»، دەپ كۆرەڭلەپ كەتتىڭلار:	ئەممىما رەب ئىجازە بەرse، مەن تېزلا سىلەرنىڭ يېنىغا كېلىپ كېتەمددۇ؛ شۇ بىراق رەب بۇرۇسما مەن يات ئارىدا يېنىڭلارغا بارىمەن، شۇ چاغدا مەن ۋاقىتتا، مەن كۆز بوياپ قويغانلارنىڭ گەپلىرىگە ئەگىشىپ قالماستىن، ئۇلارنىڭ ھەققىي كۆچ-قۇدرىتىنى كۆرۈپ چىقام.
1CO 4:18	چۈنكى خۇدانىڭ يادىشاھلىقى سۆزىدە ئەمەس، بەلكى كۆچ-قۇدرەتتە ئىسپاتلىنىدۇ.	چۈنكى ئەللاھنىڭ ياتشالىقى سۆز بىلەنلا بولماستىن، كۆچ بىلەن كۆرسىتىلىدۇ.
1CO 4:19	ھازىز نېمىنى خالايسىلەر؟ سىلەرگە تاياق بىلەن كېلىپ تۇرۇشىمنىمۇ، ياكى ئەمدى نېمىنى خالايسىلەر؟ يېنىڭلارغا تاياق كۆتۈرۈپ بېرىشىمنىمۇ، ياكى مېھربان ۋە گۈزەل روھ بىلەن كېلىپ تۇرۇشىمنىمۇ؟	ھازىز نېمىنى خالايسىلەر؟ سىلەر ئىچىدە بىر نامۇۋاپۇقلىق بار دەپ ئەر جايىدا دېگەنلىك، سىلەر ئىچىدە بىر نامۇۋاپۇقلىق بار دەپ ئاكلىنىتىدۇ. بۇ نامۇۋاپۇقلىق باشقۇ خەلقەر ئارىسىدا دا ئاتالمايدۇ، يەن بۇزۇقچىلىق ھەتتا تائىپىلەر ئارسىسىمۇ تىلغا ئېلىنىمادۇ - ئۇ بولسىمۇ بىرىنىنىڭ ئۆز ئاتىسىنىڭ ئايالىغا چېقلىشىتن ئىبارەت.
1CO 5:1	ھەرتەرىتىن شۇ ئاكلىنىتىدۇكى، ئاراڭلاردا بۇزۇقچىلىق بار ئىكەن - بۇنداق ئاكلىنىتىدۇ. بۇ نامۇۋاپۇقلىق باشقۇ خەلقەر ئارىسىدا دا ئاتالمايدۇ، يەن بۇزۇقچىلىق ھەتتا تائىپىلەر ئارسىسىمۇ تىلغا ئېلىنىمادۇ - ئۇ بولسىمۇ بىرىنىنىڭ ئۆز ئاتىسىنىڭ ئايالىغا چېقلىشىتن ئىبارەت.	ھەر جايىدا دېگەنلىك، سىلەر ئىچىدە بىر نامۇۋاپۇقلىق بار دەپ ئەر جايىدا دېگەنلىك، سىلەر ئىچىدە بىر نامۇۋاپۇقلىق بار دەپ ئاكلىنىتىدۇ. بۇ نامۇۋاپۇقلىق باشقۇ خەلقەر ئارىسىدا دا ئاتالمايدۇ، يەن بۇزۇقچىلىق ھەتتا تائىپىلەر ئارسىسىمۇ تىلغا ئېلىنىمادۇ - ئۇ بولسىمۇ بىرىنىنىڭ ئۆز ئاتىسىنىڭ ئايالىنى ئالغانلىقى.
1CO 5:2	ئەممىما سىلەر يوغىناب كۆرەڭلەپ كەتتىڭلار! بۇ رەزىل ئىشنى سادىر قىلغان كىشى ئارىمىزدىن قوغلىۋېتلىسۇن دەپ ئوكۇنۇشۇڭلارغا توغرى كەلمەمدۇ؟	ھەم سىلەر يەخلىنىپ كەتتىڭلار! بۇ يامان ئىشنى قىلغان كىشى ئاراڭلاردىن چىقىپ كېتىشى ئۆچۈن، كۆپرەك قايغۇلانمىدىڭلارمۇ؟
1CO 5:3	چۈنكى گەرچە تەندە سىلەر بىلەن بىللە بولمىسамمۇ، ئەممىما روھتى سىلەر بىلەن بىللە بولۇش سۈپىتىدە ئاللىقاچان شۇنداق مەن شۇ ھۆكۈمىنى چىقاردىمكى،	چۈنكى گەرچە جەسمى سىلەر بىلەن بىللە بولمىساممۇ، ئەممىما روھ بىلەن سىلەر بىلەن بىرگە تۇرۇپ، ئاللىقاچان شۇ قارازنى چىقارغانىمەن، سىلەر بىلەن بىرگە تۇرۇپ، ئاللىقاچان شۇ قارازنى چىقارغانىمەن،
1CO 5:4	(ھەممىڭلار رەب ئەيسا مەسەھەنىڭ نامىدا جەم بولغاندا، ئۆزۈمىنىڭ روھىم سىلەر بىلەن بولۇپ، رەبىمىز ئەيسا مەسەھەنىڭ كۆچ-قۇدرىتىگە تايىنىپ) -	سىلەر ئەيسا مەسەھەنىڭ ئىسىمى بىلەن بىرگە تويلىنىپ تۇرغاندا، مەن ئەننىڭ روھىم سىلەر بىلەن بىرگە بولۇپ، بىزنىڭ رەب بەرەپ دىگارىمىز ئەيسا مەسەھەنىڭ كۆچ ئارقىلىق.
1CO 5:5	شۇنداق قىلغان كىشىنىڭ ئەتلرى ھالاڭ قىلىنسۇن، شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ روھى رەب ئەيسانىڭ كۇنىدە قۇتقۇزۇلۇشى ئۆچۈن شەيتاننىڭ ئىلگىگە بىلەن ئۇنىڭ روھى رەب ئەيسا مەسەھەنىڭ كۇنىدە قۇتقۇزۇلۇپ قالسۇن.	ئۇ كىشىنى شەيتانغا تەسىلىم قىلىڭلار، تەنلىكىنىڭ يوقلىشى ئۆچۈن، شۇ بىلەن ئۇنىڭ روھى رەب ئەيسا مەسەھەنىڭ كۇنىدە قۇتقۇزۇلۇپ قالسۇن.

Reference	Before	After
1CO 6:6	يوقمۇ، ھەتا بىرىمۇ يوقمۇ؟ ئۇنىڭ ئورندا، قېرىنداش بىلەن قېرىنداش دەۋالىشىۋاتىدۇ، – ۋە كاپىلار ئالدىدا شۇنداق قىلىدۇ!	ھەتا بىرى يوقمۇ؟ ئۇرندادا، قېرىنداش قېرىنداش بىلەن دەۋالىشىۋاتىدۇ، ۋە يوقاچىلار ئالدىدا شۇنداق قىلىدۇ!
1CO 6:7	ئەمەلەتتە ئۆز ئاراڭىدا دەۋالىقىنىڭ ئۆزى سىلەرگە نىسبەتەن بىر ئەيتتۈر، نېمىشقا ئۇۋالچىلىققا چىدىمايسىلەر؟ نېمىشقا ناھەقچىلىككە يول قويىمايسىلەر؟	ئەسلىدىنلا سىلەرنىڭ ئاراڭىدا دەۋالار بولۇشى بىر ھەتا سىلەرگە ئوزار، نېمىشقا زورلۇققا چىدىمايسىلەر؟ نېمىشقا نامەۋۇقۇقلۇققا يول قويىمايسىلەر؟
1CO 6:8	ئەكسىچە، سىلەر ناھەقچىلىك قىلىۋاتىسىلەر، خىيانەت قىلىۋاتىسىلەر، يەنە كېلىپ قېرىنداشلىرىڭلارغا شۇنداق قىلىسىلەر!	ئەكسىچە، سىلەر ھەقسىز قىلىۋاتىسىز، ئالداۋاتىسىز، يەنە قېرىنداشلىرىڭلارغا شۇنداق قىلىسىز!
1CO 6:9	ھەققانىسىزلارنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا ۋارسىلىق قىلاممايدىغانلىقىنى سىلەر خۇدانىڭ دۆلەتنىگە ئادالەتسىز كىشىلەر مىراس قالدۇرالىمسى دەب بىلمەمىسىلەر؟ قالدۇرۇپ قويىماڭلارا سەكس بۇزۇقچىلىق قىلغۇچىلار، بۇت بىلمەمىسىلەر ئالدىنىپ كەتمەڭلارا بۇزۇقچىلىق قىلغۇچىلار، بۇتپەرسىلەر، ياراستۇرغۇچىلار، زىنا قىلغۇچىلار، بەچچۈزارلار، باشقۇ ئەرلەر بىلەن بۇزۇلۇق قىلغۇچىلار، سەكس قىلغۇچىلار،	سەلەر خۇدانىڭ دۆلەتنىگە ئادالەتسىز كىشىلەر مىراس قالدۇرالىمسى دەب سەلەر بۇزۇن شۇنداق ئىدىڭلەر؛ لەكىن ھازىر سىلەر ئىسما مەسھەنىڭ ياكى ئالدانىرۇغۇچىلەر خۇدانىڭ دۆلەتنىگە ۋارسىلىق ئالالماس؛
1CO 6:10	ئوغىلار، نېيسانىيەتچىلەر، ھاراڭەشىلەر، تۆھمەتخورلار ياكى ئالدامچى- كازاپىلار خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا ۋارسىلىق قىلاممايدۇ؛	ئوغىلار، يۇل سۆيۈشچىلەر، ھاراچ ئىچقۇچىلەر، گۆرۈش سۆزلەشچىلەر ياكى ئالدانىرۇغۇچىلەر خۇدانىڭ دۆلەتنىگە ۋارسىلىق ئالالماس؛
1CO 6:11	بەزىڭلار دەرۋەقە شۇنداق بولغانلىقىغا ئەممە سىلەر رەب ئەسپا مەسھەنىڭ مەسھەنىڭ نامىدا ۋە خۇدايمىزنىڭ روھى بىلەن يۈيۈلدۈڭلەر، ياكى مۇقەددەس قىلىنىڭلار، ھەققانى قىلىنىڭلار.	بەزىڭلار بۇزۇن شۇنداق ئىدىڭلەر؛ لەكىن ھازىر سىلەر ئىسما مەسھەنىڭ ئىسمى بىلەن ۋە بىزنىڭ خۇدانىڭ روھى بىلەن تازىلاندىڭلار، ياكى قىقا پېرىشىپ قويىلدۈڭلەر، توغراسىلىنغانلىقىسا.
1CO 6:12	«ھەممە نەرسە ماڭا ھالالدۇر»، ئەممە ھەممە نەرسە پايدىلىق بولۇۋەرمەيدۇ؛ «ھەممە نەرسە ماڭا ھالالدۇر»، ئەممە مەن ھېچقانداق نەرسىنىڭ خۇماراتقا قۇل بولمايمەن.	ھەر نەرسە مەن ئۆچۈن رەتىن، لېكىن ھەر نەرسە پايدىلىق بولمايدۇ؛ ھەر نەرسە مەن ئۆچۈن رەتىن، لېكىن مەن ھېچ نەرسىنىڭ قولىدا بولمايمەن.
1CO 6:13	«پىمەكلىكلەر ئاشقازان ئۆچۈن، ئاشقازان بولسا پىمەكلىكلەر ئۆچۈندۇر»؛ لېكىن خۇدا بۇلارنى ۋە قورۇقنى ئۆچۈرۈپ تاشلادۇ؛ تەن بۇزۇقلۇق ئۆچۈن ئەممە كىسىنى يوققا چىقىرىدۇ؛ تەن بولسا بۇزۇقچىلىق ئۆچۈن ئەممەس، بەلكى رەب ئۆچۈندۇر؛ رەب تەن ئۆچۈندۇر.	پىمەكلىكلەر قورۇق ئۆچۈن بولىدۇ، قورۇق بولسا پىمەكلىكلەر ئۆچۈن؛ لېكىن خۇدا بۇلارنى ۋە قورۇقنى ئۆچۈرۈپ تاشلادۇ؛ تەن بۇزۇقلۇق ئۆچۈن ئەممەس، بەلكى رەب ئۆچۈن بولىدۇ؛ رەب تەن ئۆچۈن بولىدۇ.
1CO 6:14	خۇدا رەبىنى تىرىلدۈردى، شۇنىڭدەك بىزنىمۇ ئۆز قۇدرىتى بىلەن ئۆلۈمدىن تىرىلدۈردى.	خۇدا رەبىنى تۈرگۈزدى، شۇنىڭدەك بىزنىمۇ ئۆز كۈچى بىلەن ئۆلۈمدىن تۈرگۈزۈپ چىقىرىدۇ.
1CO 6:15	تېنىڭلارنىڭ مەسھەنىڭ ئەزىزلىرى ئىكەنلىكىنى بىلمەمىسىلەر؟ ئۇنداقتا، مەسھەنىڭ ئەزىزلىرى ئېلىپ، ياهىشە ئايالنىڭ ئەزىزلىرى قىلىسام بولامدۇ؟	سەلەرنىڭ تېنىڭلار مەسھەنىڭ بولەكلىرى ئىكەنلىكىنى بىلمەمىسىلەر؟ ئاندىن، مەسھەنىڭ بولەكلىرىنى ئېلىپ، ياهىشە ئايال بىلەن بىرىلىشىپ قويۇلساام بولامدۇ؟ ھەرگىز بولمايدۇ؟
1CO 6:16	كىم ياهىشە ئايال بىلەن باغانلىغان بولسا ئۇنىڭ بىلەن بىر تەن بولىدۇ، دەب بىلمەمىسىلەر؟ چۈنكى «ئەر-ئايال ئىكىسى بىر تەن بولىدۇ» – دېلىگەندى.	كىم ياهىشە بىلەن بىرىكىكەن بولسا، ئۇ بىلەن بىر تەن بولىدۇ، بۇنى بىلمەمىسىلەرمۇ؟ چۈنكى «ئەر-ئايال ئىكىسى بىر تەن بولىدۇ» دەب دەڭلىتىلگەن.
1CO 6:17	ئەممە رەبگە باغانلىغۇچى بولسا ئۇنىڭ بىلەن بىر روھتۇر.	ئەممە رەب بىلەن قوشۇلغان بولسا، ئۇ بىلەن بىر روھتى.
1CO 6:18	بۇزۇقلۇقتىن قېچىلار. «ئىنسانلارنىڭ ھەربىر سادىر قىلغان گۇناھى ئۆز سىرىتىدا بولىدۇ!» لېكىن بۇزۇقلۇق قىلغۇچى ئۆز تېنىڭە قارشى گۇناھ قىلىدۇ.	بۇزۇقلۇقتىن قېچىپ كېتىڭلار، ئادەمەرنىڭ ھەربىر گۇناھى تەنىڭ سىرىتىدا بولىدۇ! لېكىن بۇزۇقلۇق قىلغۇچى ئۆز تەنگە قارشى گۇناھ قىلىدۇ.
1CO 6:19	سەلەرنىڭ تېنىڭلار سىلەرنى تۇرالغۇ قىلغان، خۇدا تەرىپىدىن سىلەرگە ئىلتىپات قىلىنغان مۇقەددەس روھنىڭ ئىبادەتخانىسى، سىلەر ئۆزۈلەرنى ئۆزۈمنىڭكى ئەممەس دەب بىلمەمىسىلەر؟	سەلەر بىلەپ تۈرمەنلەرلەرمۇ، تەنلىرىڭلار خۇدا بەرگەن مۇقەددەس روھنىڭ جايى بولۇپ قالدى، سىلەر ئۆزۈلەرنى ئەممەس!

Reference	Before	After
1CO 6:20	چۈنكى سىلەر چوڭ بەدەل بىلەن سېتىۋېلىنىغانلىرى؛ شۇڭا تېنىڭلاردا خۇدانى ئۆلۈغلاڭلار.	سىلەر چوڭ بەدەل بىلەن سېتىلىپ كەتكەنىسىلەر؛ شۇڭا تەنلىرىڭلارغا ۋە روھىڭلارغا خۇدا تەڭرىنى جىان-جا ئۆلۈغلاڭلار، چۈنكى بۇلار خۇدانىڭ.
1CO 7:1	ئەمدى ھاىزىر سىلەر خېتىڭلاردا ئوتتۇرۇغا قويغان سوئالالارغا كېلەيلى، – «ئەر ئايال زاتىنىڭ تېنىگە تەممىسىه باخشىدۇر».	هاىزىر سىلەر خېتىپ كەلگەن سوئالالار توغرىسىدا: «ئەر ئايال زاتىغا تەممەسىلىك ياخشى».
1CO 7:2	دۇرۇس. ئەمما بۇزۇقچىلىقلاردىن ساقلىنىش ئۆچۈن، ھەربىر ئەركەنىڭ ئۆزىنىڭ ئايالى بولسۇن، ھەربىر ئايالنىڭ ئۆزىنىڭ ئېرى بولسۇن.	بۇزۇقچىلىقلارنىڭ ardan ساقلىنىش ئۆچۈن، ھەر بىر ئەر ئۆز ئايالنى ئالسۇن، ھەر بىر ئايال ئۆز ئېرىنى ئالسۇن.
1CO 7:3	ئەر ئايالغا نىسبەتهن ئەرلىك مەجبۇرىيىتنى ئادا قىلىسۇن، ئايالمۇ ئېرىگە نىسبەتهن ئاياللىق مەجبۇرىيىتنى ئادا قىلىسۇن.	ئەر ئايال ئۆز ئېرىنى باشقۇرالمايدۇ، بەلكى ئايال باشقۇرالمايدۇ، ئەر ئايال ئۆز ئەدىنى باشقۇرالمايدۇ، بەلكى ئايال باشقۇرالمايدۇ.
1CO 7:4	ئايال ئۆز تېنىنىڭ ئىگىسى ئەمەس، بەلكى ئېرى ئۆزىنىڭ ئىگىسىدۇر؛ شۇنىڭغا ئوخشاشلا، ئەر ئۆز تېنىنىڭ ئىگىسى ئەمەس، بەلكى ئايال ئۆزىنىڭ ئىگىسىدۇر.	ئەر-ئايال بىر-بىرىنىڭ جىنسىي ھاجەتنى رەت قىلىمىسۇن، يەقەت ئىككىجە ماقۇللوقۇڭلار بىلەن ۋاقتىنچە بىرگە ياتماسىلىققا كېلىشكەندىنلا باشقا، ئەر-ئايال ئۆزئارا بىر-بىرىنىڭ جىنسىي ھەق-تەلىپىنى رەت قىلىمىسۇن. شۇنداق ئالاھىدە مەزگىلدىن كېپىن يەن بىرگە بولۇڭلار. بولىمسا، ئۆزۈڭلارنى تۇنۇۋالمايدىغانلىقىڭلاردىن شەيتان سىلەرنى ئازدۇرۇش يۇرسىتىنى تېبىشى مۇمكىن.
1CO 7:5	ئەمما مەن بۇنى بۇيرۇق قىلىپ دەيمەيمەن، بەلكى ئىجازەت بىلەن يولىدىرۇر.	ئەر-ئايال بىر-بىرىنىڭ جىنسىي ھاجەتنى رەت قىلىمىسۇن، يەقەت ئىككىجە ماقۇللوقۇڭلار بىلەن ۋاقتىنچە، ئۇرۇق توختاش ۋە دۇدا قىلىشقا كۆچ بەرگەندە. شۇ ۋاقتىتىن كېپىن يەن بىرگە قايتىڭلار، بولىمسا تۇتۇنمساڭلار، شەيتان سىلەرنى تەتتۈرۈپ قويۇش يۇرسىتىنى تېپىشى مۇمكىن.
1CO 7:6	ئەمما مۇنداق دېپىشىم بۇيرۇق يولىدا ئەمەس، بەلكى مەسىلەھەت يولىدىرۇر.	ئەمما مەن بۇنى بۇيرۇق قىلىپ دەيمەيمەن، بەلكى ئىجازەت بىلەن دەيمەن.
1CO 7:7	ئەمدى مەن بارلىق ئادەملەرنىڭ ماڭا ئوخشاش بويتاق بولۇشىنى خالايتىم؛ لېكىن بۇ خالايتىم؛ لېكىن بۇ ئىشتىتا خۇدانىڭ ھەممە ئادەمگە بەرگەن ئۆز ئىلتپاتى بار؛ بىرسى ئۇنداق، يەن بىرسى بۇنداق.	مەن ھەممە كىشىلەرنىڭ مەنمۇش بوبىدا بولۇشىنى خالايتىم؛ لېكىن بۇ جەھەتتە خۇدا ھەر بىرگە ئۆزگەچە ئاتمۇش بەرگەن، بىرسى شۇنداق، باشقۇسسى باشقا.
1CO 7:8	بىراق مەن تەنها ياشغانلار ۋە يالغۇز ئاياللارغا دەيمەن: مەنمۇ بۇنداق تەنها ياشغانلار ۋە تۇلۇرغا شۇنى ئېيتىمەن، مەندەك تەنها تۇرپەرسە ياخشى بولىدۇ؛	بىراق مەن تەنها ياشغانلار ۋە يالغۇز ئاياللارغا دەيمەن: مەنمۇ بۇنداق تەنها ياشغانلار ۋە تۇلۇرغا شۇنى ئېيتىمەن،
1CO 7:9	ئەمما ئۆزۈڭلارنى تۇنۇۋالمايساڭلار، نىكاھلىنىڭلار؛ چۈنكى ئىشق ئوتىدا كۆيگەندىن كۆرە نىكاھلىق بولغان ياخشى.	ئەمما ئۆزۈڭلارنى تۇنۇۋالمايساڭلار، نىكاھ قىلىڭلار؛ چۈنكى ئىشق ئوتىدا كۆيگەنگە قارغاندا، نىكاھ بولۇش ياخشىراق.
1CO 7:10	ئەمما نىكاھلەنغانلارغا كەلسەك، تۇلۇرغا مەن شۇنى تاييلەيمەن، – (بۇ ئەمەلىيەتە مېنىڭ تايىلىغىنىم ئەمەس، يەنلا رەبىتىڭكى)، ئايال ئېرىدىن ئاجراشمىسۇن	بىراق، نىكاھ قىلغانلارغا دەيمەن، بۇ رەبىننىڭ سۆزى، ئايال ئېرىدىن ئايىرىلىپ كەتمە
1CO 7:11	ئەمما ئۇ ئايىرىلىپ كەتسە، يالغۇز قالسۇن ياكى ئېرى بىلەن ياخشى بولۇپ (ئەمما ئۇ ئاجراشقا بولىسا، ئۇ تەنها ئۆتسىن، ياكى ئېرى بىلەن يارىشىۋالاسۇن)؛ وە ئەرمە ئايالنى قويۇپ بەرمىسىن.	ئەمما ئۇ ئايىرىلىپ كەتسە، يالغۇز قالسۇن ياكى ئېرى بىلەن ياخشى بولۇپ (ئەمما ئۇ ئاجراشقا بولىسا، ئۇ تەنها ئۆتسىن، ياكى ئېرى بىلەن يارىشىۋالاسۇن)؛ وە ئەرمە ئەر ئايال ئۆز ئەرىنى تەرك قىلما.
1CO 7:12	قالغانلىرىڭلارغا كەلسەك، مەن شۇنى ئېيتىمەن، بۇ رەبىننىڭ سۆزى ئەمەس، قىرىنىداشنىڭ ئېتىقادىسىز ئايال بولىسا ۋە ئايال ئۆزىنى بىلەن تۇرۇۋېرىشكە رازى بولىسا، ئۇ ئۇنى قويۇپ بەرمىسىن؛	قالغانلىرىڭلارغا كەلسەك، مەن بۇنى دەيمەن، بۇ رەبىننىڭ سۆزى ئەمەس، بىر قىرىنىداشنىڭ ئىشەنەيدىغان ئايال بار بولىسا ۋە ئايال ئۆز بىلەن تۇرۇۋېشقا رازى بولىسا، ئۇ ئۇنى قويۇپ بەرمە.
1CO 7:13	ئېتىقادىچى ئايالنىڭ ئېتىقادىسىز ئېرى بولىسا ۋە ئېرى ئۆزىنى بىلەن تۇرۇۋېرىشكە رازى بولىسا، ئۇ ئېرىدىن ئاجرىشىپ كەتمىسىن.	ئەگەر بىر ئايال دىنغا ئىشىنىپ تۇرۇۋاتىسا، دىنىسىز بىر ئەر بىلەن تۇرۇۋاتىسا، وە ئەر ئۇ بىلەن بىرگە ياشاشقا رازى بولىسا، ئۇ ئەرنى تاشلاپ كەتمە.
1CO 7:14	چۈنكى ئېتىقادىسىز ئەر بولىسا ئېتىقاد قىلغان ئايالدا ياك دەپ ھېسابلىنىدۇ؛	چۈنكى ئىشەنەيدىغان ئەر، ئىشەنچلىك ئايال بىلەن بىلە ياك بولىدۇ؛

Reference	Before	After
1CO 7:29	جىسمانى جەھەتتە جاياغا ئۇچرايدۇ؛ مېنىڭ سىلەرنى ئۇنىڭدىن خالىي قىلغۇم بار.	تۇختىلىدۇ؛ مەن سىلەرنى بۇدىن قۇتۇلدۇرغۇم كەلەيدۇ. لېكىن مەن بۇنى دەيمەن، قېرىنداشلار، ۋاقتى قىسقا. شۇڭاكي، ئايال بارلار ئايال يوقتاي بولۇڭلار.
1CO 7:30	ئەمما شۇنى دېگۈم باركى، ئى قېرىنداشلار- ۋاقتى قىسىقىدۇر. شۇڭا ئاياللىق بولغانلار ئايالسىزلازىدەك بولسۇن؛	ئېغىز تۇتقانلار ئېغىز تۇتماگاندەك بولۇڭلار، خۇشال بولغانلار خۇشال بولمىغاندەك بولۇڭلار؛ مال سېتىۋالغانلار مالى يوقتالاردىك بولۇڭلار؛
1CO 7:31	ماھمۇم تۇتقانلار ماھمۇم تۇتمىغانلاردىك بولسۇن؛ بەخت-خۇشاللىقتا بولمىغانلاردىك بولسۇن؛ مال-مۇلۇك سېتىۋالغانلار مال-مۇلۇكسىزلىرىدەك بولسۇن؛	بۇ دۇنيادىكى باىلىقلارنى ئىشلەتكەنلەر، ئۇنىڭغا يەقهت ۋاقتىنجاق، قوللىسىڭلار، دۇنيانى ئۆزىنلارنىڭ دائىمىي تەرىپ دەپ ئويلىمەڭلار؛ چۈنكى دەپ بىلمىسىن؛ چۈنكى بۇ دۇنيادىكى ھازىرقى ھالەت ئۆتۈپ كېتىدۇ. بۇ دۇنيانىڭ ھازىرقى كۆرۈنۈشى ئۆتۈپ كېتىپتۇ.
1CO 7:32	ئەمما سىلەرنىڭ غەمسىز بولۇشۇڭلارنى خالايمەن. ئايالسىز كىشى بولسا خالايمەن. ئايال يوق كىشى رەبىنىڭ ئىشلەرنى ئويلىنىپ، رەبىگە قانداق رەبىنىڭ ئىشلەرنى ئويلىدۇ، قانداق قىلىپ رەبى خۇرسەن قىلىشنىڭ غېمىدە بولىدۇ.	براق، مەن سىلەرنىڭ گەن نەرسىدىن گەم-تەسىر بوق بولۇشۇڭلارنى خۇش كەلگەن قىلىشقا ھەرس بولىدۇ.
1CO 7:33	ئەمما ئاياللىق كىشى قانداق قىلىپ ئايالنى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن بۇ دۇنيادىكى ئىشلارنىڭ غېمىدە بولىدۇ؛	ئەمما تۇرمۇش قۇرغان كىشى ئايالنى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن، دۇنيا ئىشلەرنىڭ گۆمىدا بولىدۇ.
1CO 7:34	ئەمما ئايال بىلەن تۇتقان قىزنىڭ ئارسىدا پەرقىلىق بار. تۇتقان يەنە كېلىپ ئايال ۋە نىكاھلەنمىغان قىزنىڭ ئوتتۇرسىدا پەرقى بار؛ قىز رەبىنىڭ ئىشلەرغا كۆڭۈل بولۇپ، تەن ۋە روھ جەھەتلەرە تازا بولۇشقا نىكاھلەنمىغان قىز بولسا رەبىنىڭ ئىشلەرنىڭ، قانداق قىلىپ ھەم تەندە ھەم روھتا ياك-مۇقۇھدەس بولۇشنىڭ غېمىدە بولىدۇ؛ ئەمما ياتلىق بولغان ئايال قانداق قىلىپ ئېرىنى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن، بۇ دۇنيادىكى ئىشلارنىڭ غېمىدە بولىدۇ.	ھازىرقى زاماندا، ئايال بىلەن تۇتقان قىزنىڭ ئارسىدا پەرقىلىق بار. تۇتقان يەنە كېلىپ ئايال ۋە نىكاھلەنمىغان قىز بولۇشقا نىكاھلەنمىغان قىز بولسا، ئېرىنى خوش قىلىش ئەھمىيەت بېرىدۇ. بىراق، نىكاھلىق ئايال بولسا، ئېرىنى خوش قىلىش ئۆچۈن، دۇنيا ئىشلەرنىڭ گۆماللىقىدا تۇرماقتا.
1CO 7:35	ئەمما مەن بۇ سۆزنى سىلەرنىڭ مەنپەئەتلىگەرنى كۆزدە تۇتۇپ دەۋاتىمەن؛ بۇينۇڭلارغا سىرتىماق سېلىش ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئىشلەرىڭلارنىڭ گۆزەل بولۇشى، كۆڭۈلۈلار بولۇنمىگەن حالدا رەبىگە بېرىلىپ ئۇنى كۆتۈشۈڭلار ئۆچۈن دەۋاتىمەن.	ئەمما مەن بۇ سۆزنى سىلەرنىڭ يابىلىرىڭلارنى كۆزدە تۇتۇپ دەيمەن؛ سىلەرگە بەندە قويۇش ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى رەبىگە قارشى توغرا ۋە داۋاملىق ئەھۋالدا، كۆڭۈل تۈپلەپ بېرىلىشىڭلار ئۆچۈن.
1CO 7:36	ئەمما ئەگەر بىرسى نىيەت قىلغان قىزغا نىسبەتەن مۇئامىلەمنىڭ دۇرۇس بولمىغان يېرى بار دەپ قارسا، ئۇ قىز ياشلىق باھاردىن ئۆتۈپ كەتكەن بولسا، ئىككىسى ئۆزىنى تۇتۇۋالامىسا، ئۇ خالغىنىنى قىلىسۇن، ئۇ گۇناھ قىلىمайдۇ، ئۇلار بولمايدۇ؛ ئۇلار نىكاھ قىلىسۇن.	ئەگەر بىر كىشى ئۆز تۇرۇمغانىغا قارشى ناماڭۇل ھەركەت قىلىشنى توغرا ئەمەس دەپ ئويلىسا، قىز ياش چوڭ بولۇپ كەتسە ۋە شۇنداق بولۇش كېرەك بولسا، ئۇ خالغانلىقنى قىلىدۇ؛ بۇدا گۇناھ قىلىمайдۇ، ئۇلار ئۆپەلەنسۇن.
1CO 7:37	بىراق، بىرسى ئۆز كۆڭلىدە مۇقىم تۇرۇپ، ھېچقانداق ئىشق بېسىمى ئاستىدا بولماي، بەلكى ئۆز ئىرادىسىنى باشقۇرۇپ، كۆڭلىدە نىيەت قىلغان قىزنى ئەمرىگە ئالماسلىقنى قارار قىلغان بولسا، ياخشى قىلغان بولىدۇ.	بىراق، بىر كىشى ئۆز كۆڭلىدە بەك قاتىق تۇرۇپ، ھېچقانداق بېسىم ئاستىدا قالمائى، ئۆز ئىرادىسىنى ئۆزى باشقۇرۇپ، قىزنى ئەرگە ئالماسلىقنى قارار قىلسا، بۇ حالدا ناھايىتى ياخشى قىلىدۇ.
1CO 7:38	فىسىقىسى، ئۆيلەنگەننىڭ ئۆيلەنگىنىمۇ ياخشى ئىش، ئۆيلەنگىنىڭنىڭ ئۆيلەنگىنىمۇ تېخىمۇ ياخشى ئىش.	شۇنداق بولغاندا، قىزنى تۇرمۇشقا بەرگەن كىشى ياخشى ئىش قىلغان بولىدۇ، بەرگەنەمەيس كىشى تېخىمۇ ياخشى قىلغان بولىدۇ.
1CO 7:39	ئېرى ھيات چاغدا ئايال ئۇنىڭغا باغانغا نادۇرۇدۇ؛ ئەمما ئېرى ئۆلۈمە ئۆخلىغان بولسا، ئۇ خالغان كىشىسىگە ئىكاھلىنىشقا ئەركىن بولىدۇ.	ئېرى ھيات بولغاندا، ئايال قانۇن بويچە ئۇنىڭغا باغانلىنىپ تۇرىدۇ؛ ئەمما ئېرى ئۆلۈپ كەتسە، ئۇ يەقهت رەبىدا بولغان كىشىسى، خالغان كىشىسىگە ئەرلىنىشقا ئەركىن بولىدۇ.
1CO 7:40	لېكىن مېنىڭ يېرىم بويچە، ئۇ يەكه قالسا، تېخىمۇ خۇشال بولىدۇ؛ مەندىمۇ ئۆخدىنىڭ روهى بار، دەپ ئىشىنىمەن!	لېكىن مېنىڭ يېرىم بويچە، ئۇ يەكه قالسا، تېخىمۇ خۇشال بولىدۇ؛ مەندىمۇ خۇدۇنىڭ روهى بار، دەپ ئىشىنىمەن!

Reference	Before	After
1CO 8:1	ئەمدى «بۇتلارغا ئاتاپ نەزىر قىلىنغان تائاملار» مەسىلىسىگە كېلەيلى.	بۇ بۇتلارغا قوربانلىق قىلىنغان تاماقلار توغرۇلۇق، بىز بىلىپ تۇرامىز كى،
	«ھەممىمىزدە بىلىم بار» دەپ بىلىمىز. خوش، بىراق بىلىم بولسا ئادەمنى كۆرەكلىتىدۇ؛ مېھىر-مۇھەببەت بولسا ئادەمنى قۇرىدۇ.	ھەممىمىز بىلىم بار.
1CO 8:2	«مېنىڭ بىلىم بار» دەپ ھېسابلىغان كىشى، ئەمەلىيەته بېچىنمىنى تېخ بىلىشكە تېگىشلىك دەرىجىدە بىلمىگەن بولىدۇ.	بىلىم كىشىنى بويىتىپ قويدۇ، بىراق مېھىر كىشىنى قۇرۇپ تۇرۇۋاتىدۇ.
		ئەگەر بىر كىشى «مەنمۇ بىلىم بار» دەپ ئويلاۋاتقان بولسا، ھازىرچە ھېچ نەرسىنى توپۇق ۋە توغرا بىلىش كېرەكتەك دەرىجىگە يەتىپ قالماغان.
1CO 8:3	ئەمما خۇدانى سۆيگەن كىشى بولسا، ئۇ ئۇنىڭ تەرىپىدىن توپۇلدۇ.	لېكىن، خۇدانى سۆيگەن كىشى بولسا، ئۇ ئۇنىڭ تەرىپىدىن تەنەرىپ قىلىنىدۇ.
1CO 8:4	خوش، ئەمدى «بۇتلارغا ئاتاپ نەزىر قىلىنغان تائاملار» توغرۇلۇق – بىزگە مەلۇمكى، «جاھاندا بۇت دېگەن ھېچىنمه ھېسابلانمايدۇ»، ۋە «بىرلا خۇدانى باشقا ھېچ ئالاھ يوقتۇر».	ئەمدى، بۇتلارغا ئاتالغان بىمەكلەر توغرۇلۇق، بىز بىلىپ تو Rams تۇردا، دۇنيادا بۇت دېگەن ھېچ نەرسە يوق، ۋە بىرلا خۇدا باشقا ھېچ كىم يوق.
1CO 8:5	گەرچە نۇرغۇن ئاتالمىش ئىلاھلار بار بولسىمۇ – مەيلى ئۇلار زىمىندا ياكى ئاسماندا ئۆرىندۇ دەپ قارىلىشىدىن قەتىنەزەر (درەۋەقە ئىلاھلار» كۆپ، ۋە «رەب» لەر كۆپتۈر).	چۈنكى، ھەتا ئىلاھ' دەپ ئاتالغانلار بار بولسا، ئۇلار كۆكتە ياكى يەردە تۈرسا، دېگەندەك، ئىلاھلار' سان-ساناق ۋە 'رەبلەر' كۆپ.
1CO 8:6	بىراق بىز ئۇچۇن يەقەلت بىر خۇدا، يەنى ئاتا باردۇ، ئۇنىڭدىن بارلىق ھەممە مەۋجۇداتلار ئايپىرىدە بولغان، بىزمۇ ئۇنىڭ ئۇچۇن مەۋجۇت بولغانمىز؛ شۇنىڭدەك، بىرلا رەب، يەنى ئەپسە مەسىھ باردۇر. بۇتكۈل مەۋجۇداتلار ئۇ ئارقىلىق مەۋجۇت، بىزمۇ ئۇ ئارقىلىق ھاياتىمىز.	بىز ئۇچۇن يەقەلت بىر خۇدا بار، يەنى ئاتا. ھەممە ئىشلەر ئۇدىن كەلگەن، بىزمۇ ئۇ ئۇچۇن بار. شۇنداق، يەقەلت بىر رەب بار، يەنى ئەپسە مەسىھ. ھەممە ئىشلەر ئۇ ئارقىلىق بار، بىزمۇ ئۇ ئارقىلىق بار.
1CO 8:7	ئەمما بۇنداق بىلىم ھەممىمىزدە تېخى يوقتۇر؛ تېخى بۇتلارغا ئەمما بۇنداق ئەنلىك ئۆزلىرى بىزنى خۇدا بىلەن ياراشتۇرمايدۇ؛ تائاملارنى «بۇتقا ئاتاپ نەزىر قىلىنغان» دەپ بىلىپ يەيدۇ؛ شۇنداق ئۇلارنىڭ ۋىجدانى ئاجىز بولغاچقا، بولغاچان بولىدۇ.	ئەمما بۇ بىلىم ھەممىدە يوق؛ بەزىلەر بۇتلار بىلەن ئالدىنلا ئالاقدىار بولغاچقا، ھالبۇكى ئەمدىگىچە بۇ تاماقلارنى 'بۇت ئۇچۇن تەقىدمى قىلىنغان' كۆندۈرۈلگىنىدىن خالاس بولماغان بەزى ئىشەنگۈچىلەر بولسا مۇشۇنداق دەپ ئويلاپ يەيدۇ، شۇڭا ئۇلارنىڭ ۋىجدانى ئاجىز بولغاچقا قورالىنىڭ كېتىدۇ.
1CO 8:8	ئەمەلىيەته تائاملارنىڭ ئۆزلىرى بىزنى خۇدا بىلەن ياراشتۇرمايدۇ؛ يېڭەن بولساق ئارتۇقچىلىقىمۇ ھېسابلانمايدۇ.	ھەققەتتە، تاماقلار بىزنى خۇدا بىلەن يېقىنىلىشتۇرمايدۇ؛ يەمەساق بىزنىڭ كەمچىلىكىمىز ھېسابلانمايدۇ، يېڭەن بولساق ئارتۇقچىلىقىمۇ ھېسابلانمايدۇ.
1CO 8:9	بىراق ھەرالدا يېپىش ئەركىنلىككىلارنىڭ ئاجىزلارغا يۇتلىكاشاڭ بولماسىلىقىغا كۆڭكۈل قويۇڭلار.	بىراق، سىلەرنىڭ بۇ ھوقۇقىڭلارنىڭ ئاجىز كىشىلەرگە توشىقۇن بولماسىلىقى ئۇچۇن يەرۋەلەپ توپۇڭلار.
1CO 8:10	چۈنكى ئاجىز بىر بەندە بىلىم بار بولغان سېنىڭ بۇتخانىدىكى داستخاندا ئولتۇرۇپ يېڭەنلىككىن كۆرسە، ئۇنداقتۇ ئۇ ئۆز ئاجىز ۋىجدانىغا قارشى حالدا بۇتلارغا ئاتاپ نەزىر قىلىنغان تائاملارنى يېپىشكە «قۇرۇلۇپ كۆچەيتىلىدىغان» بولمامادۇ؟	چۈنكى، بىر ئاجىز قېرىنداش سېنى، بىلىم بار دەپ بىلىپ، بۇتخاندا تاماق يېپىشىڭىن كۆرسە، ئۇنىڭ ئاجىز ۋىجدانى بۇتلار ئۇچۇن تەيارلانغان تاماقلارنى يېپىشكە قوشۇنىپ كۆچەيمەيدۇمۇ؟
1CO 8:11	شۇنىڭ بىلەن مەسىھ ئۇنىڭ نىجاتى ئۇچۇن ئۆلگەن، سېنىڭ قېرىندىشىڭ بولغان بۇ ئاجىز بەندە سېنىڭ بىلىمكى ۋە جىدىن حالاڭ بولىدۇ.	ئاجىز قېرىندىشىڭ سېنىڭ بىلىمكى ئۇچۇن حالاڭ بولىدۇ، چۈنكى مەسىھ ئۇ ئۇچۇن ئۆلگەن.
1CO 8:12	شۇ يول بىلەن قېرىنداشلارغا زىيان يەتكۈزۈپ گۇناھ قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئاجىز ۋىجدانىنى زەخىملەندۈرۈپ، مەسەھەكە قارشى گۇناھ قىلىۋاتىسىلە.	بۇ يول بىلەن قېرىنداشلارغا زىيان بېرىپ گۇناھ قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئاجىز ۋىجدانىنى جىرىلەتىپ، مەسەھەكە قارشى گۇناھ قىلىۋاتىسىز.
1CO 8:13	شۇڭا، ئەگەر بىرەر تائام ئۆز قېرىندىشىمنى يېقىتىدىغان قىلتاق بولسا، قېرىندىشىمنى يېقىتماسلىقىم ئۇچۇن مەن مەڭگۈچە گۆشىنى قەتئى يېمەيمەن.	شۇ ئۇچۇن، ئەگەر بىرەر تاماق مېنىڭ قېرىندىشىمنى ساقىت قىلار بولسا، مەن گۆشىنى مەڭگۈ يەمەيمەن، بۇنىڭ بىلەن قېرىندىشىمنى ساقىت قىلىمايمەن.

Reference	Before	After
1CO 9:1	مهن روسلۇل بولمىغانىمىدىم؟ مهن ئەركىن بولمىغانىمىدىم؟ مهن بىزنىڭ رەب مەن ئەركىن ئەمەسمۇ؟ مەن روسلۇل ئەمەسمۇ؟ مەن رەبىمىز ئەيسا ئەيسا مەسەھەن كۆرمەگەن بولمىغانىمىدىم؟ سىلەر رەبىدا مېنىڭ ئىشىمىنىڭ مەسەھەن كۆرمەگەن ئەمەسمۇ؟ سىلەر ئۆزۈڭلەر مېنىڭ رەبىدە بولغان ئەجىرىم ئەمەسمۇ؟ ئەتىجىسى ئەمەسمىسىز؟	
1CO 9:2	ئەگەر باشقىلار مېنى روسلۇل دەپ ئويلىمسا، مەن كەم دېگەندە سىلەرگە بولمىغاندا سىلەرگە روسلۇل بولدۇم؛ چۈنكى ئۆزۈڭلەر مېنىڭ روسلۇل بولغانلىقىمنى تەستىقلەغان مۆھۇردۇرسىلەر.	روسلۇل بولدۇم؛ چۈنكى سىلەر ئۆزۈڭلەر بىلەن رەب قا مېنىڭ روسلۇل بولغانلىقىمنى دەلىل قىلىپ تۇرۇۋاتىسىلەر.
1CO 9:3	مېنى سۈرۈشتە قىلماقچى بولغانلارغا بولغان جاۋابىم مۇنداق:-	مەننى تەكشۈرگۈچىلەرگە جاۋابىم بۇ دېگەن:
1CO 9:4	بىزلەرنىڭ يەپ-ئىچىشكە هوقۇقىمىز بار ئەمەسمۇ؟	بىزنىڭ يېپىش-ئىچىش هوقۇقىمىز بارمۇ؟
1CO 9:5	بىزنىڭ باشقا روسلۇلار، رەبىنىڭ ئۆز ئىنسىلىرى ۋە كېفاسنىڭ قىلغىنىدەك، ئېتىقادچى بىر سىكىلىنى ئەمرىمىزىگە ئىلىپ سەبەرەدە هەمراھ قىلىپ يۈرۈش ھەققىمىز يوقمۇ؟	بىزنىڭ باشقا ئەيوستوللار، رەبىنىڭ قېرىنىدىشلىرى ۋە كېفاس قىلغانچە، ئىشىنىدىغان بىر ئايال بىلەن ئىلىپ، بولدا ھەمراھ بولۇپ سەبەر قىلىش ھەققىمىز بارمۇ؟
1CO 9:6	ئەجەبا، يەقهەت بارناباس بىلەن مېنىڭلا ئەمگەك قىلماسىلىققا هوقۇقىمىز يوقمۇ؟	بارناباس بىلەن مەنمۇ ئەمگەك قىلمايدىغان هوقۇقىمىز بارمۇ يوق؟
1CO 9:7	كىم خىراجەتنى ئۆزى تۆلەپ ئەسکەر بولۇپ جەڭگە چىقىدۇ؟ كىم ئۆزۈمىزاز بىنا قىلىپ ئۇنىڭ مېنىسىدىن يېمەيدۇ؟ قايسى یادا باققۇچى يادىنىڭ سۇتىدىن سۇتىدىن ئىچىمەيدۇ؟	كىم ئۆز يېلى بىلەن ئەسکەر بولۇپ جەڭگە كەتىدۇ؟ كىم ئۆزۈم باغچىسى قۇرۇپ، ئۇنىڭ مېنىسىنى يەمەيدۇ؟ قايسى چويان قوينىڭ سۇتىدىن ئىچىمەيدۇ؟
1CO 9:8	بۇ دېگەنلىرىم يەقهەت ئىنسانىي كۆزقاراش بويىچە ئېتىقلەغانمۇ؟ تەۋرات- قانۇنىڭ ئۆزىدىمۇ ئوخشاش دېلىگەن ئەمەسمۇ؟	بۇلارنى مەن يەقهەت ئادەمچىلىك كۆز قاراشى بىلەن دەيمۇ؟ ياكى قانۇن بۇلارنى دېمەيدۇمۇ؟
1CO 9:9	چۈنكى مۇساغا چۈشۈرۈلگەن قانۇندا: «خامان تېيىكەن ئۆكۈزنىڭ ئاغزىغا كۆشەك سالما» دەپ يۇتۇلگەندۇر، خۇدا ئۆكۈزلەرگىلا كۆپۈنگەن نمۇ.	چۈنكى مۇسا قانۇندا يېزىلغان: «تۆكۈز دان تېيىكەن ئۆكۈزنى باستۇرما، خۇدا بۇنى ئۆكۈزلەر ئۈچۈنمۇ؟
1CO 9:10	ياكى بۇنى يەقهەت بىزلەرنى دەپ ئېتىقانمۇ؟ شۇنەسىزكى، بۇ سۆزلەر بىزلەر ئۆچۈن يۇتۇلگەندۇر؛ شۇنىڭ ئۆچۈن يەر ھەيدىگۈچى ئۆمىدته ھەيدىشىگە تېكىشلىك، شۇنداقلا خامان تەكۈچىمۇ ھوسۇلدىن بەھىمەن بولۇش ئۆمىدىدە ئىشلەشكە تېكىشلىكتۇر.	ياكى، بۇنى يەقهەت بىزلەر ئۆچۈن دەپ ئېتىقانمۇ؟ توغرا، بۇ سۆزلەر بىزلەر ئۆچۈن يېزىلغان: يەر تېرىگۈچى ئۆمىد بىلەن تېرىشى كېرەك، شۇنداقلا خامان تەكۈچى ھوسۇلدىن بەھىلەش ئۆمىدى بىلەن ئىشلەش كېرەك.
1CO 9:11	بىز سىلەرگە روھىي بەخت-بەرىكەتلەرنى تېرىپ، سىلەردىن ماددىي جەھەتنى يېغۇتساقي بۇ چەكتىن ئېشىپ كەتكەنلىك بولامدۇ؟	ئەگەر بىز سىلەرگە روھىي نەرسىلەرنى تۆكۈپ بەرگەن بولساق، بىز سىلەردىن ماددىي نەرسىلەرنى ئىلىپ قالساق، بۇ كاتتا بولامدۇ؟
1CO 9:12	باشقا خىزمەتچىلەر سىلەردىن مۇشۇ هوقۇقنى ئىشلەتكەن يەرە، بىز شۇنداق قىلساق تېخىمۇ بولىدىغۇ؟ ئەمما مەسەھەننىڭ خۇش خەۋىرىگە ھېچ توسالغا بولمىسۇن دەپ، بىز بۇ هوقۇقنى ھېچقاچان ئىشلىتىپ باقىمدىقۇ؛ ئەكسىچە، ھەرقانداق ئىشلارغا چىداپ كېلىۋاتىمىز.	باشقا خىزمەتچىلەر سىلەرنىڭ يېرىدە بۇ هوقۇقنى قوللىنىپ كەتسە، بىز بۇنى تېخىمۇ ياخشى قىلایمىز بىگەن نېمە؟ ئەمما مەسەھەننىڭ ياخاتا خەۋىرىگە ھېچ توسقۇن بولمىسۇن دەپ، بىز بۇ هوقۇقنى ھېچقېتىم ئىشلىتەلمىدۇق؛ بەلكى، ھەنررسىگە چىداپ بارۇۋاتىمىز.
1CO 9:13	ئىبادەتخانىدىكى مۇقەددەس ئىشلار ئۆچۈن ئىشلىگۈچىلەرنىڭ ئىبادەتخانىغا ئاتالغان ھەدبىلەردىن يەيدىغانلىقنى، قۇربانگاھتا خىزمەت قىلىۋاتقانلارنىڭ قۇربانلىقلاردىن ئۆلۈشىنى ئالدىنغانلىقىنى بىلمەمىسىلەر؟	بىلمەمىسىلەر، ئىبادەتخانىدا خىزمەت قىلغۇچىلار ئىبادەتخانىنىڭ ھەدىپلىرىدىن يېدۇ، قۇربانگاھتا ئىشلەيدىغانلار قۇربانلىقلاردىن بۆلەك ئالدىۇ؟
1CO 9:14	شۇنىڭغا ئوخشاش، رەب خۇش خەۋەرنى جاكارلىغۇچىلارنىڭ جىنى خۇش خەۋەردىن بېقىلسۇن دەپ بېكىتكەندۇر.	شۇنداقلا، رەب خۇش خەۋەرنى جاكارلىغۇچىلارنىڭ جىنى خۇش خەۋەردىن ئايلىنىپ تۇرۇشىنى بۇيرۇق قىلغان.
1CO 9:15	بىراق مەن بۇ هوقۇقلارنىڭ ھېچ بىرىنى ئىشلەتمىدىم. مەن بۇلارنى يېزىپ، ئەمما مەن بولساق بۇ هوقۇقلارنىڭ ھېچقايسىسىنى ئىشلىتىپ باقىمىدىم. شۇنداق بولۇشىنى خالىمەyment، چۈنكى باشقىلار مېنىڭ يەخىمنى بىكار ھەم ھازىرمۇ مۇشۇ هوقۇقتىن يادىلىنى دەپ مۇشۇلارنى بېزئۇاقتىنىم يوق! چۈنكى مەن باشقىلارنىڭ مېنى بۇ يەخىلىنىدىغانلىرىمىدىن مەھرۇم	بىراق مەن بۇ هوقۇقلارنىڭ ھېچ بىرىنى ئىشلەتمىدىم. مەن بۇلارنى يېزىپ، چۈنكى باشقىلار مېنىڭ يەخىمنى بىكار ھەم ھازىرمۇ مۇشۇ هوقۇقتىن يادىلىنى دەپ مۇشۇلارنى بېزئۇاقتىنىم يوق! چۈنكى مەن باشقىلارنىڭ مېنى بۇ يەخىلىنىدىغانلىرىمىدىن مەھرۇم قىلغاندىن كۆرە، ئۆلۈش تېخى ياخشى!

Reference	Before	After
ICO 9:16	قىلغىنىدىن كۆرە ئۆلگىنىم تۈزۈك! چۈنكى مېنىڭ خۇش خۇش خەۋەرنى جاكارلىشىمدا يەخىرلەنگۈدەك ئىش يوق؛ چۈنكى ئۇنىڭ مەجبۇرىيىت مېنى بىسىپ تۇرىدۇ؛ خۇش خەۋەرنى جاكارلىمىسما، جاكارلىمىسما ئالىغا ئاي!	چۈنكى خۇش خەۋەرنى جاكارلىشىمدا يەخىرلىنىش ئۆچۈن هېچ نەرسە يوق؛ چۈنكى بۇ زورۇق مېنى باستۇۋانىدۇ؛ خۇش خەۋەرنى جاكارلىمىسما، مېنىڭ ئالىغا ئاي!
ICO 9:17	چۈنكى ئەگەر ئۇنى خالس قىلسام، بۇنىڭدىن ماڭا ئىئنام بولىدۇ؛ ئەمما ئۆز ئىختىيارىم بىلەن بولمىسا، بۇ يەقەت مېنىڭ غوجدارلىق بۇرچىنى ئادا قىلغىنىم بولىدۇ، خالاس.	چۈنكى ئەگەر مەن بۇنى ئۆزۈم خالسىدا قىلسام، ماڭا سى آاتالقى بولىدۇ؛ ئەمما ئۆز ئىختىيارىم بىلەن قىلمىسما، بۇ شۇنداقلا مېنىڭ ۋەزىپەمنى ئادا قىلىش.
ICO 9:18	شۇنداق ئىكەن، مېنىڭ ئىئنامىم زادى نېمە بولىدۇ؟ مېنىڭ ئىئنامىم دەل شۇكى، خۇش خەۋەر جاكارلىغىنىمدا مەن خۇش خەۋەرگە كىشىلەرنى ھەقسىز بېرىشتۈرىمەن - دېمەك، ئىئنامىم خۇش خەۋەر يەتكۈزۈشتىكى تېگىشلىق ھەق ئېلىش هوڭۇقلۇرىمىنى ھېچ ئىشلەتمەسىلىكىدىن ئىبارەتتۇر.	شۇ بولۇيىتو، مېنىڭ سى آاتالقىم نېمە؟ سى آاتالقىم شۇ، خۇش خەۋەرنى جاكارلىغاندا يۈلسىز تەقدىم قىلىشىم - يەنى، خۇش خەۋەر يەتكۈزۈش ھوقۇقىمدا يۈل ئېلىش هوڭۇقىمىنى ئىشلەتمەسىلىكىم.
ICO 9:19	چۈنكى ھەممە ئادەمدىن ئىلکىدىن ئەركىن بولۇپ، ئۆزۈمنى كۆيچىلىككە قۇل قىلىدىم؛ شۇ يول بىلەن تېخىمۇ كۆپەرگە ئادەملىرنى قايدىل قىلىپ قۇتۇقۇزىمەن.	چۈنكى مەن ھەممە كىشىدىن ئەركىن بولۇپ تۇرغاندا، ئۆزۈمنى كۆپ كىشىگە قۇل قىلىدىم؛ بۇ يول بىلەن تېخىمۇ كۆپ كىشىنى قايدىل قىلىپ ساقلاپ قالغۇسمۇ كېلىدۇ.
ICO 9:20	يەھۇدىيىلارنى رازى قىلىپ قۇتۇقۇزۇش ئۆچۈن، يەھۇدىيىلارغا يەھۇدىيىلارغا نىسبەتەن قانۇن ئاستىدا تۇرغانلارنى رازى قىلىپ قۇتۇقۇزۇش ئۆچۈن، قانۇن بولۇدۇم؛ قانۇن ئاستىدا تۇرغانلارنى قانۇن ئاستىدا تۇرغان بولمىسамمۇ قانۇن ئاستىدا تۇرغانلارغا قانۇن ئاستىدا تۇرغان كىبىن بولۇدۇم؛ تەۋرات قانۇنى ئاستىدا تۇرغانلارغا نىسبەتەن تەۋرات قانۇنى ئاستىدا تۇرغانغا ئوخشاش بولۇدۇم؛	قانۇن يوقلارنى قۇتۇقۇزۇش ئۆچۈن، مەن ئۇلارغا ئوخشاش قانۇن بوقلۇق تەرز بىلەن تۇردۇم، بىراق خۇدا ئالدىدا قانۇنسىز ئەمەس، مەسىھەنىڭ قانۇنغا ئەگىشىپ تۇرۇپ؛
ICO 9:21	تەۋرات قانۇندا بولمىغانلارنى قايدىل قىلىپ قۇتۇقۇزۇش ئۆچۈن تەۋرات قانۇندا بولمىغانلارغا نىسبەتەن (خۇدا ئالدىدا قانۇنسىز بولماي، بەلكى مەسىھەنىڭ قانۇنغا بويىسۇنۇشۇم سەلنەن) مەن تەۋرات قانۇندا بولمىغانلارغا ئوخشاش بولۇدۇم؛	قانۇن يوقلارنى قۇتۇقۇزۇش ئۆچۈن، مەن ئۇلارغا ئوخشاش قانۇن بوقلۇق تەرز بىلەن تۇردۇم، بىراق خۇدا ئالدىدا قانۇنسىز ئەمەس، مەسىھەنىڭ قانۇنغا ئەگىشىپ تۇرۇپ؛
ICO 9:22	ئاجىزلارنى قايدىل قىلىپ قۇتۇقۇزۇش ئۆچۈن ئاجىزلارغا ئۆزۈم ئاجىزدەك ئوخشاش بولۇدۇم؛ بارلىق يوللار بىلەن كۆپەرگە كىشىنى قۇتۇقۇزۇش ئۆچۈن، بولۇدۇم؛ مۇمكىن قەدەر كۆپەرگە ئادەمنى قۇتۇقۇزۇش ئۆچۈن مەن ھەرقانداق ئادەمگە قارتىتا شۇنداق ئادەم بولۇدۇم.	ئاجىزلارغا ياردەم بېرىش ئۆزۈمنى ئاجىز قىلىپ، ئۇلارغا ئوخشاش بولۇدۇم؛ بارلىق يوللار بىلەن كۆپەرگە كىشىنى قۇتۇقۇزۇش ئۆچۈن مەن ھەرقانداق ئادەمگە ئونىڭغا ماس بولۇدۇم.
ICO 9:23	مەن ھەممە ئىشنى خۇش خەۋەر ئۆچۈن قىلىمەن، شۇڭا ئۇنىڭ ئولۇتىگە ئۆزۈمنىڭ خۇش خەۋەردىن بىسىمۇم بولۇشى ئۆچۈن ئۇنى دەپ ھەممە ئىشنى قىلىمەن.	مەن ھەممە ئىشنى خۇش خەۋەر ئۆچۈن قىلىمەن، شۇڭا ئۇنىڭ ئولۇتىگە ئورتاق بولغۇم كەلەتى.
ICO 9:24	يارىشقا چۈشكەنلەرنىڭ ھەممىسى يۈگۈرۈپ كېتىدۇ، ئەمما يەقەت بىرلا مۇكابىات ئالىدۇ. بۇنى بىلمەيسىز؟ غەلبە قازىنىش ئۆچۈن يۈگۈرۈڭلار.	يارىشقا چۈشكەنلەرنىڭ ھەممىسى يۈگۈرۈپ كېتىدۇ، ئەمما يەقەت بىرلا مۇكابىات ئالىدۇ. بۇنى بىلمەيسىز؟ غەلبە ئۆچۈن يۈگۈرۈڭلار.
ICO 9:25	مۇسابىقىدە ئېلىشقۇچىلارنىڭ ھەممىسى ئۆزىلىنى ھەر تەرەپتە چەكلەيدۇ؛ ئۇلار تىزگىنلەيدۇ؛ ئۇلار يەقەت بىر چىرىپ كېتىدىغان تاجغا بېرىشىش ئۆچۈن شۇنداق قىلىدۇ، ئەمما بىز بولساق چىرىماس تاج ئۆچۈن شۇنداق قىلىمىز.	يارىشلاردا قاتناشقاڭلار ھەممىسى ئۆزىلىنى ھەر تەرەپتە چەكلەيدۇ؛ ئۇلار يەقەت ۋاقتى كېتىپ كېتىدىغان تاج ئۆچۈن بۇنداق قىلىدۇ، لېكىن بىز چىرىمەسىز تاج ئۆچۈن بۇنداق قىلىمىز.
ICO 9:26	شۇڭا مەن نىشانسىز ئادەمەدەك يۈگۈرۈۋاتىمايمەن؛ مۇشت ئاتسام ھاۋاغا ئاتىدىغان ئادەمەدەك بولمايمەن.	شۇڭا مەن ھېچ نىشانسىز يۈگۈرمەيمەن؛ مۇشت تەلەپ قىلسام ھاۋانى بىلەك قىلىمايمەن.
ICO 9:27	ئۇنىڭ ئورنىغا مەن ئۆز تېنىمى ئۇرۇپ ئۆزۈمگە كۆندۈرۈپ، ئۇنى ئۆزۈمگە	مەن ئۆز بەدىنىنى قاتىق ساقلاپ، ئۇنى ئۆزۈمگە بويۇن سۇندۇرۇپ

Reference	Before	After
ICO 10:1	قۇل قىلىمەن؛ ئۇنداق قىلمىغاندا، باشقىلارغا تەلەم جاكارلاپ تۇرۇپ ئۆزۈم لياقەتلىك بولماي، قېلىشىم مۇمكىن.	تۇرۇمەن؛ بۇنى قىلىمسام، باشقىلارغا ئۆگەت بەرگەندىن كېيىن ئۆزۈم ياقتۇرۇشىسىز قېلىپ كېتىشىم مۇمكىن.
ICO 10:2	چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، مەن سىلەرنىڭ ئاتا-بۇۋىلېرىمىزنىڭ ھەممىسىنىڭ بۇلۇت ئاسىتىدا يۈرگەنلىكىدىن ۋە ھەممىسىنىڭ دېڭىزدىن ئۆتۈپ ماڭعالىقىدىن خەۋەرسىز يۈرۈشۈڭلارنى خالمايمەن؛	چۈنكى، قېرىنداشلار، مەن سىلەرنىڭ بىز ئاتا-بۇۋىلېرىمىزنىڭ ھەممىسى بىلۇت ئاسىتىدا يۈرگەن ۋە دېڭىزدىن ئۆتۈپ كەتكەنلىكىنى بىلەمەسىلىكىڭلارنى خالمايمەن؛ ئۇلارنىڭ ھەممىسى بۇلۇتتا ۋە دېڭىزدا مۇسىغا چۆمۈلگەن؛
ICO 10:3	ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئوخشاش روهىي تائامىنى بېگەن؛	ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئوخشاش روهىي تاماقنى تەر تەر بېگەن،
ICO 10:4	ھەممىسى ئوخشاش روهىي ئىچىملەك بىلەن ئىچكەن؛ چۈنكى ئۇلار ئۆزۈلېرىگە يېنىدا روهىي تاش ئېگىشىپ بارغان، شۇ تاشتىن ئىچىپ كەتكەن؛ بۇ تاش ھەمراھ بولۇپ ئەگىشىپ يۈرگەن روهىي ئۇيۇلتاشتىن ئىچەتى ئەمەلەتتە، مۇشۇ ئۇيۇلتاش مەسھىنىڭ ئۆزى ئىدى؛	ھەممىسى ئوخشاش روهىي ئىچىملەك بىلەن ئىچكەن؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ يېنىدا روهىي تاش ئېگىشىپ بارغان، شۇ تاشتىن ئىچىپ كەتكەن؛ بۇ تاش ھەمراھ بولۇپ ئەگىشىپ يۈرگەن روهىي ئۇيۇلتاشتىن ئىچەتى مەسەھ ئىدى.
ICO 10:5	شۇنداقتىمۇ، خۇدا ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسىدىن رازى بولىغاندا؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ ئۇلارنىڭ جەسەتلەرى چۆل-باياۋاندا چېچىلىپ قالغان.»	شۇنداقتىمۇ، خۇدا ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسىدىن رازى بولىمىدى؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ بەدەتلەرى چۆلەدە چېچىلىپ كەتكەن.
ICO 10:6	ئەمما بۇ ئىشلار ئۇلارنىڭ بېسىغا بىزلەرگە ساۋااق-بېشارەت بولسۇن ئۇچۇن چۈشكەندى؛ بۇنىڭدىن مەقسەت، بىزنىڭ ئۇلارنىڭ يامان ئىشلارغا ھەۋەس قىلغىنىدەك ھەۋەس قىلماسلقىمىز ئۇچۇندۇر.	بۇ ئىشلار ئۇلارغا بىزگە ئۆگەنگۈ بولۇش ئۇچۇن بولدى؛ شۇڭا، بىزنىڭ ئۇلار قىلغان يامان نەرسىلەرگە ھەۋەس قىلماي تۇرۇشىمىز لازىم.
ICO 10:7	سىلەر يەنە ئۇلارنىڭ بەزىلېرىگە ئوخشاش بۇتقا چوقۇنىدىغانلاردىن بولماڭلار؛ بۇلار توغرۇلۇق: «خەلق يەپ-ئىچىشىكە ئولتۇردى، ئاندىن كەيپ-سایاغا تۇردى» دەپ يۇتۇلگەن.	سىلەر ئۇلارنىڭ بەزىسىگە ئوخشاش بۇت پەرەست بولماڭلار؛ دەپ بېزىلغان: «خەلق يەپ-ئىچىپ ئولتۇردى، كەينىسىدا كەيف قىلىش ئۇچۇن تۇردى».
ICO 10:8	بىز بەنە ئۇلارنىڭ بەزىلېرىنىڭ بۇزۇقچىلىق قىلغىنىدەك بۇزۇقچىلىق قىلمايلى؛ چۈنكى شۇ تۈپەكتىن بىز بەنە ئۇلارنىڭ بەزىلېرىنىڭ بۇزۇقچىلىق قىلمايلى، چۈنكى شۇ ۋەجىدىن ئۇلاردىن يىگىرمە ئۆچ مىڭ كىشى بىر كۈندىلا ئۆلدى.	بىز ئۇلارنىڭ بەزىلېرى قىلغان زىنا قىلىشنى قىلمايلى؛ چۈنكى شۇ تۈپەكتىن بىز بەنە ئۇلارنىڭ بەزىلېرىنىڭ بۇزۇقچىلىق قىلغىنىدەك بىر كۈندىلا ئۆلدى.
ICO 10:9	يەنە ئۇلارنىڭ بەزىلېرىنىڭ مەسھىنى سىننىغىنىدەك مەسھىنى سىنمايلى؛ سىناب باقىمىساق بولايلى، چۈنكى شۇ سەۋەپتىن ئۇلار يىلانلار چېقىشى بىلەن ھالاك بولدى.	يەنە ئۇلارنىڭ بەزىلېرى مەسھىنى سىناب باققاندەك، بىز مەسھىنى سىنمايلى؛ سىناب باقىمىساق بولايلى، چۈنكى شۇ سەۋەپتىن ئۇلار يىلانلار چېقىشى بىلەن ھالاك بولدى.
ICO 10:10	يەنە ئۇلارنىڭ بەزىلېرى ئاغرىغىاندەك ئاغرىنىپ قاقيشماڭلار – نەتجىدە، ئۇلار جان ئالғۇچى يەرسىتە تەرپىدىن ئۆلتۈرۈلدى.	ئۇلارنىڭ بەزىسى شىكايدەت قىلماڭلار، شۇڭا ئۇلار ئۆلتۈرۈلدى.
ICO 10:11	ئەمدى بۇ ۋەقەلەرنىڭ ھەممىسى ئۇلارنىڭ بېسىغا بېشارەتلىك مىسالالار سۈپىتىدە چۈشكەن ۋە ئاخىرقى زامانلار بېشىمىزغا كېلىۋاتقان بىزلەرنىڭ ئۇلاردىن ساۋااق-ئىبرىت ئېلىشىمىز ئۇچۇن خاتىرىلەنگەندى.	بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئۇلارغا ئۆرەنەك بولۇپ تۆتلىپ قالغان ۋە ئاخىرقى زامان بىرگە كېلىپ قالغان، بىزنىڭ ئۇلاردىن ساۋااق ئېلىپ ئۆگىنىشىمىز ئۇچۇن يېنىپ قويۇلغان.
ICO 10:12	شۇنىڭ بىلەن «مەن ئېتىقادتا چىڭ تىرىھپ تۇرماقىتمەن» دېگەن كىشى ئۆزىنىڭ يېقلىپ كېتىشىدىن ھېزى بولسۇن!	شۇڭا، كىم ئۆزىنى تۇرۇپ قالغان دەپ ئوپلىسا، يېقلىپ كېتىشىگە دىققەت قىلىش كېرەك!
ICO 10:13	سىلەر دۇچ كەلگەن سىناقلارنىڭ ھەممىسىگە باشقا ئادەمەرەمۇ ئوخشاش دۇچ كەلگەن. ۋە خۇدا بولسا ۋەدىسىدە تۇرۇغۇچىدۇر، ئۇ سىلەرنى كۆتۈرەلمىگۈدەك سىناقلارغا ئۇچراتمايدۇ، بەلكى سىناق بېشىڭلارغا چۈشكەندە، شۇنىڭ بىلەن تەڭ ئۇنىڭدىن ئۆتۈپ قۇتۇلۇش يولىنى يارتىپ بېرىدۇ؛ سىلەر شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭغا بەرداشلىق بېرىدىغان بولىسىلەر.	سىلەرگە كەلگەن سىناقلارنىڭ ھەممىسى باشقا ئادەمەرەگەم ئوخشاشدا كۆتۈرگەن. خۇدا ھەمىشە ئىشەنچلىك، ئۇ سىلەرگە چىداپ تۇرالىغان سىناقلارنى يولغا قويىمايدۇ، بەلكى سىناق كەلگەندە، شۇ ۋاقىتتا چىقىپ كېتىش يولىنى تەمىنلەپ بېرىدۇ، شۇڭا سىلەر شۇ سىناققا چىدا بېرىپ تۇرالايسىلەر.
ICO 10:14	شۇ سەۋەپتىن، سۆيۈملۈكلىرىم، بۇتپەرسىلىكتىن قېچىڭلار!	شۇ سەۋەپتىن، ئەزىز دوستلارىم، بۇت پەرەستلىكتىن قاچىڭلار!

Reference	Before	After
1CO 10:15	سلهرنى ئەقلىق-هوشى جايىدا كىشىلەر دەپ قاراپ شۇنى ئېيتتۈتمەن؛ سۆزلىگەنلىرىمنى باحالاپ بېقىڭلار.-	سلهرنى ئەقلىق كىشىلەر دەپ كۆرۈپ، بۇنى دەيمەن؛ مەنمۇ دەپ كەنگەن سۆزلىرىمنى ئۆزىڭلار باحالاپ كۆرۈڭلار.
1CO 10:16	بىز بەركەتلەك بولسۇن دەپ تىلىگەن، بەركەتلەك جامدىكى شارابىنى ئىچىمىز، مەسەھىنىڭ قىنسىدىن ئورتاق بەھىرلەنگىنىمىز ئەمەسمۇ؟ بىزنىڭ سوقۇلغان ناننى بېزنىڭ ئوشۇتقان ناننى پېگىننىمىز، مەسەھىنىڭ ئىنسىدىن ئورتاق بەھىرلەنگىنىمىز ئەمەسمۇ؟	بىز رەھمەت دەپ ئېيتقان جامدىكى شەرەپىنى ئىچىمىز، بۇ مەسەھىنىڭ قىنسىدا ئورتاقلىشىپ تۇرۇۋاتىشىمىز ئەمەسمۇ؟ بىزنىڭ سوقۇلغان ناننى پېيمىز، بۇ مەسەھىنىڭ تېندىدا ئورتاقلىشىپ تۇرۇۋاتىشىمىز ئەمەسمۇ؟
1CO 10:17	بىز كۆپ بولساقامۇ، بىر نانغا ئوخشاش، بىر بەدەن بولۇپ تۇرۇپتۇر؛ چۈنكى بىز نۇرغۇن بولساقامۇ بىر نان، بىر تەندۇرمىز؛ چۈنكى ھەممىمىز شۇ بىر ناندىن نېسىۋە ئالىمىز.	بىز كۆپ بولساقامۇ، بىر نانغا ئوخشاش، بىر بەدەن بولۇپ تۇرۇپ ئېلىمىز. ھەممىمىز شۇ بىر ناندا ھەمچەك بولۇپ ئېلىمىز.
1CO 10:18	جىسمانى ئىسرائىلغا قاراڭلار؛ قۇربانلىقلارنى يېڭەنلەر قۇربانگاھقا نېسىپداشلار ئەمەسمۇ؟	ئىسرائىل خەلقىغا قاراپ كۆرۈڭلار؛ قۇربانلىق يېڭەنلەر قۇربانگاھدا ئورتاقچى بولۇپ كەتكەنەمۇ؟
1CO 10:19	ئەمدى نېمە دېمەكچى؟ بۇتقا ئاتاپ سۇنوڭلاغان قۇربانلىقنىڭ بىرەر ئەھمىيىتى بارمۇ؟ بۇنىڭ بىرەر ئەھمىيىتى بارمۇ؟	ھازىر نېمە دېمەكچى؟ بۇتقا بېرىلگەن قۇربانلىقنىڭ ھەرقانداق ئەھمىيىتى بارمۇ؟ بۇنىڭ ھەرقانداق ئەھمىيىتى بارمۇ؟
1CO 10:20	ياق، بىراق كاپىلار بۇتلارغا سۇنغان قۇربانلىقلارنى خۇداغا ئەمەس، بەلكى جىنلارغا ئاتايدۇ. مەن سلەرنىڭ جىنلار بىلەن ئورتاقچى بولۇشۇڭلارنى بولۇشۇڭلارنى خالمايمەن.	ئىي، بىراق، خەلقەر بۇتلارغا سۇنغان قۇربانلىقلار خۇدَا ئۈچۈن ئەمەس، شەيتانلار ئۈچۈن. مەن سلەرنىڭ شەيتانلار بىلەن ئورتاقچى بولۇشۇڭلارنى خالمايمەن.
1CO 10:21	رەبىنىڭ جامىدىن ۋە جىنلارنىڭ جامىدىن تەڭ ئىچكۈچى بولساڭلار بولمايدۇ؛ رەبىنىڭ داستىخىنغا ۋە جىنلارنىڭ داستىخىنغا تەڭ داخل بولساڭلار بولمايدۇ.	رەبىنىڭ جامىدىن ۋە جىنلار جامىدىن بىرگە ئىچىش مۇمكىنەمۇ؟ خەير، رەبىنىڭ دەستىخىغا ۋە جىنلار دەستىخىغا بىرگە قاتىشمالىسىز.
1CO 10:22	رەبىنىڭ ھەسەت-غەزپىنى قوزغاشقا خالمايز؛ بىز ئۇنىڭدىن كۈچلۈكتىرىتىز-يا؟	رەبىنىڭ ھەسەت-غەزپىنى قوزغاشقا خالمايز؛ بىز ئۇنىڭدىن كۈچلۈكتىرىتىز-يا؟
1CO 10:23	ھەممە ئىش رەتتەنگە، لېكىن ھەممىسى يابىدىلىق ئەمەس؛ ھەممە ئىش «ھەممە نەرسە هالالدۇر»، ئەمما ھەممە نەرسە يابىدىلىق بولۇۋەرمەيدۇ؛ «ھەممە نەرسە هالالدۇر»، ئەمما ھەممە نەرسە ئادەمنىڭ ئېتىقادىنى قۇرالمايدۇ.	ھەممە ئىش رەتتەنگە، لېكىن ھەممىسى كىشىنى ئۆستۈرمەيدۇ. رەتتەنگە، لېكىن ھەممىسى كىشىنى ئۆستۈرمەيدۇ.
1CO 10:24	ئەمدى ھېچكىم ئۆز مەنپەئەتنى ئىزدىمىسۇن، بەلكى ئۆزگىلەرنىڭكىنى ئىزدىسىۇن.	ھازىر ھېچ كىم ئۆزىگە يابىدىلىق ئىشلارنى كۆزلىمەسلىك كېرەك، بەلكى باشقىلارنىڭ يابىدىسىنى ئىزدەسۇن.
1CO 10:25	گوش بازارىدا سېتىلىپ تۇرغان ھەر نەرسىنى ۋىجدانىڭىز ئۈچۈن سۈرەشكە گۆش بازىردا سېتىلغان ھەربىزنى رەسىنى ۋىجدانىڭلارنى دەپ ئولتۇرمائى، ھېچنېمىنى سۈرۈشتە قىلامى يەۋېرىڭلار.	قوىۇپ، ھېچ نەرسىنى تەكسۈرگەن دېمەي بېسىڭلار.
1CO 10:26	چۈنكى، 'دۇنيا ۋە ئۇنىڭ ئىچىدىكى ھەممە ئىشلار يەرۋەردىگارغا تەۋە' دەپ چۈنكى «جاھان ۋە ئۇنىڭغا تولغان ھەممە مەۋجۇداتلار يەرۋەردىگارغا مەنسۇپتۇر» دەپ يەنۈلگەن.	چۈنكى، 'دۇنيا ۋە ئۇنىڭ ئىچىدىكى ھەممە ئىشلار يەرۋەردىگارغا تەۋە' دەپ يەنۈلگەن.
1CO 10:27	ئەمما ئېتىقاد قىلمىغانلارنىڭ بىرەرسى سېنى زىياپەتكە تەكلىپ قىلسا ۋە كۆڭلۈك تارتىسا، ئالدىڭغا قويۇلغان ھەممىنى ۋىجدانىڭىنى دەپ ئولتۇرمائى يەۋەر؛	ئەگەر ئىمانسىز بىر ئادەم سېنى تاماققا چاقىرسا ۋە سەن بارغۇ كەلسە، ئالدىڭغا قويۇلغان ھەر نەرسىنى ۋىجدانىڭغا ئويلاپ قالما يە.
1CO 10:28	ئەمما بىرسى ساڭا: «بۇ بۇتلارغا ئاتالغان قۇربانلىق تائامى» دېسە، ئۇنداقتا ئۇنى يېمە؛ نېمىشقا دېسەك، بۇ ئىشنى ساڭا ئېيتقان ئادەمنىڭ سەۋەبى ئۈچۈن، شۇنداقلا ۋىجدان ئۈچۈن؛ چۈنكى، دۇنيا ۋە ئۇنىڭ ئىچىدىكى ھەممە ئىشلار يەرۋەردىگارغا تەۋە.	ئەمما بىرەرسە سىزگە: 'بۇ بۇتقا سۇنغان تاماق' دېسە، ئاندىن ئۇنى يەمەك؛ چۈنكى، بۇنى سىزگە ئېتىپ بەرگەن كىشى ئۈچۈن، شۇنداقلا ۋىجدان ئۈچۈن؛ چۈنكى، دۇنيا ۋە ئۇنىڭ ئىچىدىكى ھەممە ئىشلار يەرۋەردىگارغا تەۋە.
1CO 10:29	مەن دېگەن ۋىجدان سېنىڭكى ئەمەس، بەلكى ھېلىقى كىشىنىڭ ۋىجدانى؛ مېنىڭ ئەركىنلىكىمە باشقىلارنىڭ ۋىجدانى تەرىپىدىن يامان دەپ باها پېرىلىشىنىڭ حاجىتى بارمۇ؟	مەن دېگەن ۋىجدان ئۆزىنىڭكى ئەمەس، بەلكى باشقىا كىشىنىڭكى؛ ئېمە ئۆچۈن مېنىڭ ئەركىنلىكىم باشقىا كىشىنىڭ ۋىجدانى بىلەن يامان دەپ قارالدىۇ؟

Reference	Before	After
1CO 10:30	مهن تهشەككۈر ئېتىپ بىسەم، تەشەككۈر ئېتقان نەرسىنى دۇرۇس پېگىنىم توپەيلدىن يامان دەپ قارلىشىمنىڭ ئېمە حاجتى؟	ئەگەر مەن شۇكۈر بىلەن قاتنىشىسام، مەن شۇكۈر قىلىدىغان ئىش ئۆچۈن ئېمە ئۆچۈن گۆھەرىلىنىپ قالاي؟
1CO 10:31	شۇڭا سىلەر نېمىنى پىسەڭلار، نېمىنى ئىچسەڭلار ياكى ھەرقانداق باشقا ئىشلارنى قىلساڭلار، ھەممە ئىشلارنى خۇداغا شان-شەرەپ كەلتۈرۈلسىۇن دەپ قىلىڭلار.	شۇڭا، سىلەر نېمە پىيساڭلار، نېمە ئىچسەڭلار ياكى ھەرقانداق ئىش قىلساڭلار، ھەممىسىنى خۇدا ئۆچۈن قىلسىلار، شان-شەرەپ بەرمەك ئۆچۈن.
1CO 10:32-33	مەن ئۆزۈم ھەممە يەلەنى ھەممە ئىشتا مەمنۇن قىلىشقا ئىنتىلىگىنىمەك، ئۆز مەنپەئەتم ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى كۆيچىلىكىڭ مەنپەئەتى، ئۇلارنىڭ قۇتقۇزۇلۇش ئۆچۈن ئىنتىلىگىنىمەك، ھېچكىنىڭ ئالدىغا – يەھۇدىيىلار بولسۇن، گۈبكىلار بولسۇن، خۇدانىڭ جامائىتىدىكىلەر بولسۇن ئالدىغا يۇتلىكاشالق بولماڭلار. مەن مەسەھىنى ئۈلگە قىلغىنىمەك، سىلەرمۇ مېنى ئۈلگە قىلىڭلار.	ھېچكىمگە خاتالىق يارتىش قويىماڭلار، يەھۇدىيىلار بولسا، گۈبكىلار بولسا ياكى خۇدا جامائىتى بولسا. مەن ھەممە كىشىنى ھەر تەرىتىتە خۇشال قىلىشقا تىرىشىپ كەلگەن، ئۆز يادام ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى كۆپ كىشىنىڭ ياخشىلىق ۋە قۇتقۇزۇلۇشى ئۆچۈن تىرىشىپ كەلگەن.
1CO 11:1-2	ئەمدى سىلەرنى شۇنىڭ ئۆچۈن تەربىلەيمەنكى، ئى قېرىنداشلار، ھەممە ئىشلاردا سىلەر مېنى ئەسلىپ تۇرۇۋاتىسىلەر، مەن سىلەرگە تاپشۇرغىنىمەك، كۆرسەتمىلەرنى تۇتۇپ كېلىۋاتىسىلەر.	مەننى نەمۇنە قىلىپ ئەگىشىڭلار، چۈنكى مەن مەسەھىنى نەمۇنە قىلىپ كەلگەن. ھازىر سىلەرنى بۇ ئۆچۈن قوشلاپ تۇرامەن، قېرىنداشلار، ھەرقانداق ئىشلاردا مېنى ئەسلىپ تۇرۇشىڭلار، مەن سىلەرگە بەرگەن كۆرسەتمىلەرنى ياخشى تۇتۇپ كېلىۋاتىشىڭلار.
1CO 11:3	ئەمما مەن سىلەرنىڭ ھەر ئەرنىڭ بېشى مەسەھدۇر، ئايالنىڭ بېشى ئەردۇر ۋە مەسەھىنىڭ بېشى خۇددادۇر دەپ بىلىشىڭلارنى خالايمەن.	بىراق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىسمەن: ھەر بىر ئەرنىڭ بېشى مەسەھ، ئايالنىڭ بېشى ئەر ۋە مەسەھىنىڭ بېشى خۇدا.
1CO 11:4	شۇڭا، ئىبادەتكە قاتناشقاندا، ھەرقانداق ئەر بېشىغا بىرنهرسە ئارتاقان ھالدا دۇنَا قىلسا ياكى بېشارەت بەرسە، ئۇ ئۆز بېشىغا ھۆرمەتسىزلىك قىلغان بولىدۇ.	شۇڭا، ئىبادەت قىلغاندا، ھەر بىر ئەر بېشىنى قايداپ تۇرۇپ دۇئا ئوقۇسا ياكى ېيغەمبەرلىك قىلسا، بۇ ئۇنىڭ بېشىنى ھۆرمەتسىز قىلدۇ.
1CO 11:5	ئەمما ئىبادەتكە قاتناشقاندا، ھەرقانداق ئايال بېشىغا بىرەر نەرسە ئارتىغان ھالدا دۇئا قىلسا ياكى بېشارەت بەرسە، ئۇ ئۆز بېشىغا ھۆرمەتسىزلىك قىلغان رەسۋا قىلىغان ئايالدىن ېرلىق يوقتۇر.	ئەمما ھەرقانداق ئايال ئىبادەت قىلغاندا بېش ئاچىق دۇئا قىلسا ياكى ېيغەمبەرلىك قىلسا، بۇ ئۆز بېشىغا ھۆرمەت يوقاتقان بولىدۇ؛ بۇ، چېچى ئارتىغان ھالدا دۇئا قىلسا ياكى بېشارەت بەرسە، ئۇ ئۆز بېشىغا ھۆرمەتسىز قىلدۇ. تۈرۈلگەن ئايالغا تولا ئوخشاش.
1CO 11:6	ئايال كىشىنىڭ بېشىغا ئارتىقنى يوق بولسا، چاچلىرى چۈشۈرۈۋېتىلىسۇن؛ ئۆپاتلىق ئىش بولسا، ئەمدى ئۇنىڭ بېشىغا بىرەر ئارتىقنى بولسۇن.	ئايال بېشىنى ئوراملى، چاچلىرىنى كېسىپ تاشلاشقا بار؛ ئايال ئۆچۈن چاج كېسىش ياكى تۇرۇق تۇرۇش ئاسىر بولسا، بېرىپ بېشىغا ئورام ئايالغا نىسىتەن چاچلىرىنىڭ كېسىۋېتلىشى ياكى چۈشۈرۈۋېتلىشى قويۇش كەپكەن.
1CO 11:7	چۈنكى ئەركىشى بولسا بېشىنى يەپماسىلىقى كېرەك؛ چۈنكى ئۇ خۇدانىڭ سۈرەت-شەكل ئەرپىدۇر؛ ئەمما ئايال كىشى بولسا ئەرنىڭ شان-شەرەپىدۇر.	ئەر كىشى بېشىنى ياقمايدۇ، چۈنكى ئۇ خۇدانىڭ سۈرەت-شەكل ئەرپىدۇر؛ ئەمما ئايال كىشى ئەر كىشىنىڭ شەرپىدۇر.
1CO 11:8	چۈنكى ئەر بولسا ئايالدىن ئەمەس، بەلكى ئايال ئەردىندۇر.	چۈنكى ئەر كىشى ئايالدىن ېيىشان بولمىغان، بەلكى ئايال ئەر كىشىدىن يارالماقتا.
1CO 11:9	شۇنداقتا، ئەركىشى ئايال ئۆچۈن يوق، بەلكى ئايال ئەر ئۆچۈن يارتىلغان. شۇنىڭدەك ئەر كىشى ئايال ئۆچۈن ئەمەس، ئايال كىشى ئەر ئۆچۈن يارتىلغاندۇر.	شۇنداقتا، ئەركىشى ئايال ئۆچۈن يوق، بەلكى ئايال ئەر ئۆچۈن يارتىلغان. شۇنىڭدەك ئەر كىشى ئايال ئۆچۈن ئەمەس، ئايال كىشى ئەر ئۆچۈن يوق.
1CO 11:10	بۇ سەۋەبتىن، ھەم يەرسىتىلەرنىڭ سەۋەبدىن ئايال كىشى بېشىدا هوقوقىنىڭ بەلگىسىگە ئىگە بولۇش كېرەك.	بۇ ئۆچۈن يەرسىتىلەر سەۋەبدىن، ئايال بېشىدا هوقوق نىشانى بولۇش لازىم.
1CO 11:11	ھالبۇڭى، رەبde ئايال ئەرسىز بولماس ۋە ئەر ئايالسىز بولماس؛	ئەمما، رەببىدا ئايال ئەرسىز تۇرالماس ۋە ئەر ئايالسىز تۇرالماس؛
1CO 11:12	چۈنكى ئايال ئەردىن چىقىرلەغىنىدەك، ئەر ئايال ئارقىلىق تۇغۇلۇدۇ؛ لېكىن	ئايال ئەردىن چىققانغاندەك، ئەر ئايال ئارقىلىق تۇغۇلۇپ كېلىدۇ؛ بىراق

Reference	Before	After
1CO 11:13	هەممە ئىش خۇدا دىندۇرۇپ ئۆز كۆڭلۈڭلاردا باها بېرىڭلار؛ ئاياللارنىڭ بېشىغا بىرنەرسە ئارتماي تۇرۇپ خۇداغا دۇئا قىلىش مۇۋاپقىمۇ؟	ھەممە نەرسە خۇدا تەرهىتىن بولىدۇ. ئۆزۈلەر ئويلاپ كۆرۈڭلار؛ ئاياللار بېشى ئاچقى ھالدا خۇدا بىلەن دۇعا قىلىش توغرا بولامدۇ؟
1CO 11:14	تەبىئەت ئۆزى سىلەرگە دەپ كۆرسەتمىگەنەمۇ، ئەر كىشىنىڭ چاچى ئۇرۇن تەبىئەت ئۆزى سىلەرگە دەپ كۆرسەتمىگەنەمۇ، ئەر كىشىنىڭ چاچى ئۇرۇن چاچلىرى بولسا ئۇنىڭغا بۇلسا، بۇ ئۇنىڭ ئۇچۇن ئۇيياتلىق ئىكەن؟	تەبىئەت ئۆزى سىلەرگە دەپ كۆرسەتمىگەنەمۇ، ئەر كىشىنىڭ چاچى ئۇرۇن تەبىئەت ئۆزى سىلەرگە دەپ كۆرسەتمىگەنەمۇ، ئەر كىشىنىڭ چاچى ئۇرۇن چاچلىرى بولسا ئۇنىڭغا بۇلسا، بۇ ئۇنىڭ ئۇچۇن ئۇيياتلىق ئىكەن؟
1CO 11:15	ئەمما ئايال كىشىنىڭ ئۇرۇن چاچلىرى بولسا، بۇ ئۇنىڭغا شان-شەرەپ بۇلدىۇ؛ چۈنكى ئۇنىڭ ئۇرۇن چاچلىرى ئۇنىڭغا بېزەك-بېپىنچا بولسۇن دەپ تەقدىم قىلىغان.	لېكىن، ئايالنىڭ چاچلىرى ئۇرۇن بولسا، بۇ ئۇنىڭ شەرەپ؛ چۈنكى ئۇنىڭ چاچلىرى ئۇنىڭ ئۇچۇن ئۇرۇق قاپلامىسى قىلىپ بېرىلگەن.
1CO 11:16	بېرىسىنىڭ بۇ ئىشلار توغرۇلۇق تالاش-تارتىش قىلغۇسى بولسا، شۇنى بىلسۇنکى، بىزلەردە ھەم خۇدانىڭ جامائەتلەرىدىمۇ شۇلاردىن باشقا ھېج قائىدىلەر يوقتۇر.	ئەگەر ھەر قانداق كىشى بۇ ئىشلار توغرۇلۇق تالاشقۇچى بولۇپ قالسا، بۇنى بىلىڭلار، بىزدا ۋە خۇدانىنىڭ جامائەتلەرىدە باشقا ھېج قائىدە يوق.
1CO 11:17	ئەمما ھازىر دېمەكچى بولغان ئىش، يەنى سىلەر يېغىلغان سورۇنلارغا كەلسەك، ئۇنىڭدا سىلەرنى تەرىپلىمەيمەن؛ چۈنكى يېغىلغىنىڭلارنىڭ نەتجىسى يাইدىلىق ئەمەس، بەلكى زىيانلىق بولۇۋاتىدۇ.	ئەمما، ھازىر دەپ كەتكەن ئىشىنىڭ توغرۇسىدا، سىلەرنىڭ يېغىلىشىنىز توغرۇلۇق، سىلەرنى قوللاپ قويالىمىyman؛ چۈنكى بۇ يېغىنىڭلار يايда پېتىمىغاتى، بەلكى زىيانلىق بولۇپ كېتىپتۇر.
1CO 11:18	چۈنكى بىرىنچىدىن، سىلەر جامائەته تەيغىلغىنىڭلاردا، ئاراڭلاردا گۇرۇھلارغا بۇلۇنۇشلەر بولغانلىقىنى ئاڭلىدىم؛ بۇ گەيکە قىسىمەن ئىشەندىم.	بىرىنچىدە، چۈنكى سىلەر ئەگىزلىكتە يېغىلىپ قالساڭلار، ئاراڭلاردا گۇرۇپ بۇلۇنۇشلىرى بارلىقىنى ئاڭلاب كەتىم؛ بۇ گەينى بەھەرمىدا ئىشىنىپ قالدىم.
1CO 11:19	ئاراڭلاردا بۇلۇنۇشلەر يەيدا بولماي قالمايدۇ. ئۇنداق بولمىغاندا ئاراڭلاردا كىمنىڭ لایاقەتلىك بولغانلىقىنى كورۇۋالغىلى بولمايتى.	سىلەر ئارىسىدا بۇلۇنۇش يەيدا بولۇشى توغرا. بۇ يول بىلەن، سىلەر ئارىسىدا كىم ھەققىي بولغانلىقىنى ئېنىق كۆرۈپ بايقايسىز.
1CO 11:20	سىلەر بىر يەرگە جەم بولغىنىڭلاردا، سىلەر ھەققىتەن «رەبىنىڭ زىياپتى» دىن يېمەيسىلەر.	سىلەر بىرگە كەلسەڭلار، راستىلا رەبىنىڭ زىيافتىنى يېمەپسىلەر.
1CO 11:21	چۈنكى يېغىنىڭلاردا ھەربىرگەن باشقىلارنىڭ بېپىشىنى كۆتمەي، ئۆز تاماقا ئېلىپ كەلگەن غىزانى يەۋېرىسىلەر-دە، بىرسى ئاج قالدۇ، يەنە بىرسى مەست بولۇپ كېتىدۇ.	چۈنكى يېغىنلارغا بارغاندا، ھەر بىرىڭلار باشقىلارنى كۆتمەي، ئۆز تاماقا بېيدىغان بولۇپسىلەر، شۇڭا بىرى ئاج قالدۇ، باشقىسى مەست بولۇپ كېتىدۇ.
1CO 11:22	يەپ-ئىچىشكە ئۆز ئۆيلىرىڭلار يوقمۇ؟ خۇدانىنىڭ جامائىتنى كۆزگە ئىلمائى، يوقسۇلارنى خىجالەتكە قويماقچىمۇسىلەر؟ سىلەرگە نېمە دېسەم بولار؟ سىلەرنى تەرىپلەمدىمەن؟ ياق، سىلەرنى تەرىپلىمەيمەن.	ئەخـ-ئـاـ، يـېـتـىـشـ-ئـىـچـىـشـ ئـۇـچـۇـنـ ئـۆـزـ ئـۆـيـلـىـرىـڭـلـارـ يـوقـمـۇـ؟ خـۇـداـ جـەـمـئـىـتـىـنىـ كـۆـرـمـەـيـ، يـوقـاـقـلـارـنىـ ئـاـ قـىـلىـشـقاـ ئـىـشـلىـنـپـتـۆـرـسـاـڭـلـارـ؟ سـىـلـەـرـگـەـ نـېـمـەـ دـېـسـەـمـ بـولـىـدـۇـ؟ سـىـلـەـرـنـىـ تـەـلىـپـ قـىـلـماـيـمـەـنـ، يـاقـ، ھـەـرـگـىـزـ تـەـلىـپـ قـىـلـماـيـمـەـنـ.
1CO 11:23	چۈنكى مەن سىلەرگە رەبىنىڭ زىياپتى توغرۇلۇق يەتكۈزگەنلىرىمنى ئۆزۈم ھەبدىن تاپشۇرۇۋالغانمەن؛ دېمەك، رەب ئەيساغا ساتقۇنلۇق قىلىغان كېچىدە ئۇ قولىغا نان ئېلىپ،	چۈنكى مەن رەبىتىن ئالغان نەرسىلەرنى سىلەرگە تولۇق ئۆتكۈزۈپ بەردىم؛ يەن، رەب ئەيسا ساتقۇنلۇق قىلىغان كېچىدە نان ئېلىپ،
1CO 11:24	تەشەكۈر ئېتىقاندىن كېيىن ئۇنى ئوشتۇپ؛ «مانا، سىلەرگە ئالالغان مېنىڭ تېبىم؛ بۇنى مېنى ئەسلىپ تۇرۇش ئۇچۇن مۇشۇنداق قىلىڭلار» – دېدى.	رەھمەت دەتىن كېيىن ئۇنى ئوزۇپ؛ «ئېلىڭلار ۋە بىلىڭلار، بۇ مېنىڭ تەننم، سىلەر ئۇچۇن ئۆزۈلگەن؛ بۇنى قىلىڭلار، مېنى خاتىرلاپ تۇرۇش ئۇچۇن» دېدى.
1CO 11:25	شۇنىڭدەك، غىزادىن كېيىن ئۇ جامىنى قولىغا ئېلىپ؛ «مانا، بۇ جامدىكى شاراب قىنىمدا بولغان «يېڭى ئەھەد» دۇر؛ ھەر قېتىم بۇنىڭدىن ئىچىنىڭلاردا، مېنى ئەسلىپ تۇرۇش ئۇچۇن شۇنداق قىلىڭلار» – دېدى.	شۇنداق بولۇپ، تاماق ئاندىن كېيىن، ئۇ جامىنى قولىغا ئالدى؛ «بۇ جامدىكى ئىچىملىك مەنىڭ قېنيدا يېڭى كېلىشىم؛ ھەر قېتىم بۇنى ئىچىسىلەر، مېنى خاتىرلاپ تۇرۇش ئۇچۇن شۇنداق قىلىڭلار» دېدى.
1CO 11:26	ئۇنىڭ ئۇچۇن، سىلەر ھەر قېتىم بۇ ناندىن يېگەن، بۇ جامدىن ئىچىكەن بولساڭلار،	ئۇنىڭ ئۇچۇن، سىلەر ھەر قېتىم بۇ ناننى بېسىلەر، بۇ جامىنى ئىچىشلەر،

Reference	Before	After
ICO 11:27	تاکی ئۇنىڭ قايتىپ كېلىشىگىچە سىلەر رەبىنىڭ ئۆلۈمىنى جاكارلىغان بولىسىلەر.	كېلىپ كەتكەنگە قەدەر، رەبىنىڭ ئۆلۈمىنى ئاكلىتىپ تۇرسىلەر.
ICO 11:28	شۇنىڭ ئۆچۈن، كىمكى لاياقەتسىز حالدا بۇ نانى پىسە ياكى رەبىنىڭ جامدىن ئىچسە، رەبىنىڭ تېنى ھەم قىننغا نىسبەتەن گۇناھكار بولىدۇ.	شۇنىڭ ئۆچۈن، كىمچە لاياقەتسىز حالدا بۇ نانى پىسَا ياكى رەبىنىڭ شۇگا ھەر بىرى ئۆزىنى تەكشۈرۈپ كۆرسۈن، كېيىن نان پىيىپ جام ئىچسۈن.
ICO 11:29	شۇنىڭ ئۆچۈن ھەربىرسى بۇ ئىشلار ئۆستىدە ئۆز-ئۆزىنى تەكشۈرۈپ، ئاندىن ناندىن پېسۈن، جامدىن ئىچسۈن.	چۈنكى رەبىمىزنىڭ تەنەسىنى دىققەت قىلى ماڭ تۇرۇپ يېيىپ ئىچكەن ھەر بىرى كىشى ئۆزىگە جازانى كەلتۈرۈپ يېيىپ ئىچىدۇ.
ICO 11:30	بۇ سەۋەتىن ئاراڭلاردىكى نۇرغۇن ئادەملەر زەئىلىشىپ كېسەل بولدى، ھەتا خېلى بىر قىسىمى ئۆلۈمde ئۆخلاپ قالدى.	بۇ سەۋەتىن سىلەر ئارىسىدا كۆپ ئادەم چاقچاق بولۇپ كېسەلگە توختىدى، ھەتا بەزىلىرى دۇنيادىن كەتقى.
ICO 11:31	لېكىن ئەگەر ئۆز ئۆستىمىزنى تەكشۈرۈپ ھۆكۈم چىقارغان بولساق، پېشىمىزغا رەبىنىڭ ھۆكۈم-جازاسى چۈشۈرۈلەيدىغان بولىدۇ.	لېكىن ئەگەر بىز ئۆزۈملىك ھۆكۈم قىلىساق، رەبىنىڭ ھۆكۈمى بىزگە چۈشىمەيدۇ.
ICO 11:32	ئەمما رەب تەرىپىدىن ھۆكۈم قىلىنىپ تەرىپىيەلەنگەن، بۇ بىزنى دۇنيا بىلەن ئەمما گەرچە ئۆستىمىزگە رەب تەرىپىدىن ھۆكۈم-جازار چۈشۈرۈلگەن بولسىمۇ، ئەمەلىيەتتە بۇ ئۇنىڭ بىزگە چۈشۈرگەن «تەرىپىيە جازاس» دۇر؛ بۇنىڭدىن مەقسەت، بىزنىڭ بۇ دۇنيا بىلەن بىرىلىكتە ھالا كەتكە ھۆكۈم قىلىنىما سلىقىمىز ئۆچۈندۇر.	ئەمما رەب تەرىپىدىن ھۆكۈم قىلىنىپ تەرىپىيەلەنگەن، بۇ بىزنى دۇنيا بىلەن ئەمما گەرچە ئۆستىمىزگە رەب تەرىپىدىن ھۆكۈم-جازار چۈشۈرۈلگەن بىرگە جا قىلىنىشتىن ساقلاپ قىلىش ئۆچۈن.
ICO 11:33	شۇڭا، ئى قېرىنداشلار، رەبىنىڭ زىباتىتىدە پېيىشىكە جەم بولغىنىڭلاردا، ھەممە يەلن تولۇق كەلگەچە بىر-بىرىڭلارنى كۆتۈڭلار.	شۇنىڭ ئۆچۈن، قېرىنداشلار، رەبىنىڭ تاماقدا بېرىلاشقا جەم بولغاندا، ھەممىسى تولۇق كەلگەچە بىر-بىرىڭلارنى كۆتۈڭلار.
ICO 11:34	برىس ئاج قورساق بولسا ئاۋۇال ئۆيىدە يې كەلسۈن؛ شۇنداق قىلىپ سىلەرنىڭ جەم بولۇشۇڭلار ئۆزۈڭلارغا ھۆكۈم-جازا يەتكۈزمەيدىغان بولىدۇ. قالغان باشقىا مەسىلەرنى بولسا، مەن بارغىنىمدا تەرتىپكە سالىمەن.	ئەگەر كىم ئاج قالسا، ئالدى بىلەن ئۆيىدە يې بېلىپ قويىن؛ بۇنداق قىلىساڭلار، جەم بولغاندا ئۆزۈنگە جازا كەلتۈرمەيسىز. قالغان ئىشلارنى مەن كەلگەندە تەرتىپلەپ بېرىمەن.
ICO 12:1	ئەمما ئى قېرىنداشلار، روھى ئىلتىپاتارغا كەلسەك، سىلەرنىڭ ئۆلار توغرۇلۇق بىلمەي قېلىشىڭلارنى خالمايمەن.	بۇ ھەقتە، قېرىنداشلار، روھى سوۋەغاتلار توغرۇلۇق، سىلەر بۇنى بىلمەسلىكىڭلارنى خالمايمەن.
ICO 12:2	سىلەر تائىپلەرنىڭ ئارىسىدا بولغان ۋاقتىڭلاردا ھەرخىل يولارغا باشلىنىپ، گاس-كاچا بۇتلارغا چوقۇنۇشقا ئازدۇرۇلۇپ كەتكىنىڭلارنى بىلىسىلەر.	سىلەر بىلىسىلەركى، سىلەر گېنلىكلار بولغاندا، سۆزسىز بۇتلارغا ئايپىرىپ كەتكەنلىكىڭلار.
ICO 12:3	شۇڭا مەن سىلەرگە ئۇقتۇرمەنلىك، ھېچكىم خۇدانىڭ روھىدا تۇرۇپ؛ «ئەيساغا لهەت!» دېمەيدۇ ۋە ھەرقانداق بىرى مۇقەددەس روھتا بولماي تۇرۇپ «ئەيسا رەبدۇر!» دەپ ئېتىمالايدۇ.	شۇڭا مەن سىلەرگە دەيمەن، ھېچ كىم خۇدانىڭ روھى بىلەن سۆزلەپ تۇرۇپ «ئەيسا گە لهەت!» دەپ بولمايدۇ ۋە ھەر كىشى مۇقەددەس روھىسىز «ئەيسا رەب!» دەپ ئېتىقۇچى بولمايدۇ.
ICO 12:4	ئەمما ئىلتىپاتلار خىلمۇخىل، لېكىن روھ بولسا بىردىر.	ئەمما ئىلتىپاتلار خىلمۇخىل بولىدۇ، لېكىن روھ بىرلا.
ICO 12:5	خىزىمەتلەر بولسا ھەرخىل، ئەمما بىز خىزىمەتتىنى قىلىدىغان رەب بىردىر.	تۈرىلىك خىزىمەتلەر بار، لېكىن رەب خىزىمەت قىلغۇچى بىرلا.
ICO 12:6	ئىشلەرنىڭ تۈرىلىرى بار، لېكىن بۇلارنى ھەممە ئىشتىا ھەر كىشىدە قىلغۇچى ئىشلەش يۈلىرى ھەرخىل، ئەمما ھەممە يەلنندە ھەممە ئىشنى ۋوجۇدقىا چىقارغۇچى خۇدا بىردىر.	ئىشلەرنىڭ تۈرىلىرى بار، لېكىن بۇلارنى ھەممە ئىشتىا ھەر كىشىدە قىلغۇچى ئىشلەش يۈلىرى ھەممە ئىشنى ۋوجۇدقىا خۇدا بىرلا.
ICO 12:7	ئەمما ھەممە يەلننىڭ مەپەئەتى ئۆچۈن ھەربىرىگە روھنىڭ زامايان بولۇشى بېغىشلىنىدۇ.	ئەمما ھەممىگە يېدىلىق بولۇش ئۆچۈن، ھەربىرىگە روھنىڭ كۆرۈنۈشى بېرىلىدۇ.
ICO 12:8	رۇھ ئارقىلىق بىرىگە دانالىق سۆز بېرىلىدۇ، باشقىا كىشىگە شۇ رۇھ چۈنكى رۇھ ئارقىلىق بىرىگە دانالىق يەتكۈزگۈچى سۆز، يەنە بىرىگە شۇ ئوخشاش رۇھ ئارقىلىق خەۋەر يەتكۈزگۈچى سۆز تەقسىم قىلىنىدۇ؛	رۇھ ئارقىلىق، بىر كىشىگە دانالىق سۆز بېرىلىدۇ، باشقىا كىشىگە شۇ رۇھ ئارقىلىق سۆز بېرىلىدۇ؛
ICO 12:9		

Reference	Before	After
ICO 12:10	يەنە ئوخشاش روھ ئارقىلىق باشقا بىرىگە ئالاھىدە ئىشەنچ، يەنە بىرىگە ئوخشاش روھ ئارقىلىق كېسەللەرنى ساقايىتش ئىلتپاتلىرى، بىراۋغا مۇجىزىلەرنى يارتىش تەقسىم قىلىنىدۇ؛ بىراۋغا ۋەھىي-بىشارەت بىرىش؛ بىراۋغا هەرخىل روھلارنى يەرق ئېتىش، بىراۋغا نامەلۇم تىلداردا سۆزلەش، يەنە بىراۋغا نامەلۇم تىلدارنى تەرجىمە قىلىش ئىلتپاتى تەقسىم قىلىنىدۇ.	يەنە شۇ روھ ئارقىلىق باشقا بىرىگە ئالاھىدە ئىمان، يەنە بىرىگە شۇ روھ كىشىلەركە مۇجىزە ياساش ئىقتىدارى تاپعاتىشالىدۇ؛ باشقىلارغا يەغەمبەرلىك ۋە خەۋەرلەر بىرىش؛ باشقىلارغا روھلارنى ئايىش؛ باشقىلارغا باشقا تىلدار بىلەن سۆزلەش؛ يەنە باشقىلارغا بۇ تىلدارنى تەرجىمە قىلىش قابلىيىتى تاپعاتىشالىدۇ.
ICO 12:11	ئەمما بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى يۈرگۈزگۈچ ئوخشاش شۇ بىر روهتۇر، ئۇ ھەربىرىگە ئۆزى لايق كۆرۈپ، ئايىرمى-ئايىرم تەقسىم قىلىپ بىرىدۇ.	بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى بىر مۇقەددەس روھ باشقۇرۇدۇ، ھەر بىرىشىگە ئۆزى خالغانچە تەقسىم قىلىپ بىرىدۇ.
ICO 12:12	چۈنكى ئىنسانىي تەن بىر بولسىمۇ نۇرغۇن ئەزالىرى بولغىنىدەك، شۇنداقلا ئەزالىرى نۇرغۇن بولسىمۇ ئۆزئارا قوشۇلۇپ بىر تەن بولغاندەك، مەسە ئۆزىمۇ ھەم شۇنداقتۇر.	چۈنكى بىر تەن بار بولسىمۇ كۆپ ئەزالىرى بار، شۇنداقلا ئەزالىرى كۆپ بولسىمۇ، ئۇلار بىر تەن قىلىپ تۇرىدۇ، شۇنداقلا مەسە بولۇپ تۇرىدۇ.
ICO 12:13	چۈنكى ھەممىمىز، يەھۇدىسىز باكى گىرىكمىز، قۇلمىز باكى ھۆرمىز، بىر روھ چۈنكى ھەممىمىز، مەيل يەھۇدىيىلار بولساقىمۇ، گىرىكلەر بولساقىمۇ، قۇلدار بولساقىمۇ، ھۆرلەر بولساقىمۇ، بىر روھتا بىر تەنگە كىرىشكە چۆمۈلدۈرۈلۈق ۋە بىر روھتىن ئىچىشكە نېسىپ قىلىنىدۇ.	چۈنكى تەن بىر ئازادىن ئەمەس، بەلكى كۆپ ئەزالار بىلەن قۇرۇلغان. ئەگەر يۇت دېسە: «مەن قول بولمىغىنىم ئۆچۈن مەن تەنگە تەۋە ئەمەسمەن» دېسلا، ئۇنداقتا ئۇ ھەقىقەتەن تەنگە تەۋە ئەمەسمەن بولامدۇ؟
ICO 12:14	چۈنكى تەن بىرلا ئەزادىن ئەمەس، بەلكى كۆپ ئەزالاردىن تەركىب تايدۇ.	چۈنكى تەن بىر ئازادىن ئەمەس، بەلكى كۆپ ئەزالار بىلەن قۇرۇلغان.
ICO 12:15	ئەگەر يۇت: «مەن قول بولمىغىنىم ئۆچۈن مەن تەنگە تەۋە ئەمەسمەن» دېسلا، ئۇنداقتا ئۇ ھەقىقەتەن تەنگە تەۋە ئەمەسمەن بولامدۇ؟	ئەگەر يۇت دېسە: «مەن قول ئەمەسلىكىمدىن بەدەنگە قوشۇلمىغۇ بولامدۇ؟ ئۆچۈن»، ئۇ شۇ ئۆچۈن بەدەنگە قوشۇلمىغۇ بولامدۇ؟
ICO 12:16	قۇلاق: «مەن كۆز ئەمەس، شۇڭا مەن تەنگە تەۋە ئەمەسمەن» دېسلا، ئۇنداقتا ئۇ ھەقىقەتەن تەنگە تەۋە ئەمەس بولامدۇ؟	قۇلاق دېسە: «مەن كۆز ئەمەسمىكەن، شۇڭا مەن بەدەنگە قوشۇلمىغان، ئۇ بۇ نەرسىدە راستلا بەدەنگە تەۋە ئەمەس بولۇواتامدۇ؟
ICO 12:17	يۇتون تەن كۆزلا بولسا، ئۇنداقتا ئاڭلاش سېزىمىمىز نەدىن بولىدۇ؟ يۇتون تەن قۇلاقلا بولسا، ئۇنداقتا يۇراش سېزىمىمىز نەدىن بولىدۇ؟	ئەگەر بارلىق تەن كۆز بولۇپ كەتسە، بىز نېمە بىلەن ئاڭلاپ تۇرۇۋاتامىز؟ ئەگەر بارلىق تەن قۇلاق بولۇپ كەتسە، بىز نېمە بىلەن يۇراش قىلىپ تۇرۇۋاتامىز؟
ICO 12:18	بىراق، خۇدا ھەر بىر تەن ئەزاسىنى ئۆزى خالغانچە ئايىرم جايىغا قويۇيتنۇ؛ ئايىرم ئۆز جايىغا ئۇرۇنلاشتۇرغان؛	بىراق، خۇدا ھەر بىر تەن ئەزا بولسا، بۇنى قانداق تەن دەپ ئاتايلىمىز؟ ئەگەر ھەممىسى ئوخشاش ئەزا بولسا، بۇنى قانداق ئەزا بولسا، ئۇنداقتا ئۇنى قانداقمۇ تەن دېگىلى بولاتنى؟
ICO 12:19	ئەمدىلىكتە ئەزالار كۆپ، تەن بولسا بىردىر.	ھازىر، ئەزالار كۆپ، تەن بىرلا.
ICO 12:20	كۆز قولغا: «مەن ساڭا ئېھتىياج قىلىڭىم!» دېمەيدۇ؛ باش يۇتلارغا: «مېنىڭ سىلەرگە ئېھتىياجىم چۈشمەيدۇ!» دېمەيدۇ؛ ياكى باش بولسا يۇتلارغا: «مېنىڭ سىلەرگە ئېھتىياجىم چۈشمەيدۇ!» دېمەيدۇ.	كۆز قولغا: «مەن ساڭا ئېھتىياج قىلىڭىم!» دېمەيدۇ؛ باش يۇتلارغا: «مېنىڭ سىلەرگە ئېھتىياجىم چۈشمەيدۇ!» دېمەيدۇ؛ سىلەرگە ئېھتىياج قىلىڭىم!» دېمەيدۇ.
ICO 12:21	دەل ئەكسىچە، تەندىكى ئاجىز-ئەزىمەس دەپ كۆرۈنگەن ئەزالار كەم بولسا بولمايدۇ؛	ئەكسىچە، تەنمىزىنىڭ كۆرۈنگەنلىكى ئاجىز ئەزالارنى ئېھتىياج قىلىنىدۇ؛
ICO 12:22	ۋە ھەم تەندىكى بىز ئېتىۋارسىز دەپ ھېسابلىغان ئەزالارغا بولسا، تېخىمۇ كۆيىرەك ئېتىۋار قىلىمىز؛ شۇنداقلا ئىسىكەتسىز دەپ قارالغان ئەزالىرىمىز تېخىمۇ ئىسىكەتلەك قىلىنىدۇ؛	تەنمىزىنىڭ بىز نامرات دەپ كۆرۈش كېلىدىغان ئەزالارغا تېخى كۆيىرەك ھۆرمەت بېرىپ قوراپ تۇرۇمىز؛ ھەمدە بىننىڭ غايىرى-ئالاھىدە ئەزالىرىمىز كۆيىرەك ئېتىۋار قىلىمىز؛ شۇنداقلا ئىسىكەتسىز دەپ قارالغان ئەزالىرىمىز تېخىمۇ كۆپ ئەدەپ-سۈپەتكە ئىگە بولىدۇ.
ICO 12:23	ئەسىلە يارىشىملىق بولغان ئەزالىرىمىزغا بولسا شۇنداق قىلىشنىڭ ھاجىتى يوق. ئەمما خۇدا يۇتون تەننى شۇنداق بىرلەشتۈرگەنلىكى، ئۇ ئېتىۋارسىز دەپ ھېسابلىغان ئەزالارغا تېخىمۇ كۆپ ئېتىۋار بىرىدۇ.	ئەنىزىنىڭ ياخشى كۆرۈنۈشلۈك ئەزالىرىمىزگە بۇنداق قىلىش يۇرسەت يوق. ئەمما خۇدا تەننى شۇنداق ياخشى بىرلەشتۈرگەنلىكى، قىممەتسىز دەپ سانايىدەغان ئەزالارغا تېخىمۇ كۆپ قىممەت بېرىپتۇ.
ICO 12:24	بۇنىڭدىن مەقسەت تەندە ھېچ بۆلۈنۈشلەر بولماسىلىقى، بەلكى بارلىق	بۇنىڭ مەقسەتى: تەندە ھېچ بۆلۈنۈش يوق بولۇشى، بەلكى ھەممە ئەزا

Reference	Before	After
1CO 13:7	هەممە ئىشتا قورسىقى كەڭلىك قىلىدۇ، ھەممىگە يۈزلىنىپ خۇداغا ئىشىنىدۇ، ھەممە ئىشقا ئومىد باقلادىدۇ، ھەممىگە چىدايدۇ.	ھەر نەرسىنى قوغدادىدۇ، ھەر نەرسىگە ئىشىنىدۇ، ھەر نەرسىگە ئومىد بەلگىلەيدۇ، ھەر نەرسىگە چىدا قىلىدۇ.
1CO 13:8	مېھر-مۇھەببەت ھەرگىز ئاخىرلاشمايدۇ، بېشارەتلەر بولسا، كارغا كەلمەيدۇ: «نامەلۇم تىلار» بولسا، توگەيدۇ: مۆجىزلىك بىلەملىرىمۇ كارغا كەلمەيدۇ.	مۇھەببەت ھەرگىز توختامايدۇ، باشەرتلەر يوق بولىدۇ: نامەلۇم تىلار توختايىدۇ؛ بىلەملىر يوق بولىدۇ.
1CO 13:9	چۈنكى بىز قىسمەن بىلىمىز، بەلكى قىسمەن يېغەمبەرلىك قىلىمىز؛ قىسمەن:	چۈنكى بىز قىسمەن بىلىمىز، بەلكى قىسمەن يېغەمبەرلىك قىلىمىز؛ ئەمما، مۇكەممەللەك كەلگەندە، قىسمەنلىك ئەھۋالار ئېتىپ كېتىدۇ.
1CO 13:10	لېكىن مۇكەممەللەك كەلگەندە، قىسمەنلىك يوقلىدى.	مەن باللاردا باللارچە گەپ قىلىپ، باللارچە ئۆيلىنىپ، باللارچە يېكىر قىلىپ كەتقىم؛ چوڭ بولغاندا باللىقنى تاشلىدىم.
1CO 13:11	مەن كىچىكىمە باللارچە سۆزلىدىم، باللارچە ئۆيلىدىم، باللارچە ھېسابلىدىم؛ چوڭ بولغىنىمدا، مەن باللىقنى تاشلىدىم.	چۈنكى هازىز بىز بىر ئەينەدىن سىرلىق ھالدا كۆرمىز، بىراق شۇ ۋاقتتا يۈز- چۈنكى بىز هازىز بىر تۇتۇق دېرىزىدىن مۇجمەل ھالدا كۆرمىز، لېكىن شۇ چاغدا يۈز كۆرۈش يۈرسىتىمىز: هازىز مەن يەقەت بىر قىسمىنى بىلىمەن، شۇ ۋاقتتا خۇدا مېنى تونۇپ كېلىۋاتقاندەك تونۇيمەن، ھۇدا مەن چۈشكەنچە تۈرۈتىپ، ھۆزلىنىپ كەنەن ئۆزۈش كۆرۈشىنى ئەتكەن ئىتتىلىپ ئۇنى قوغلىشىڭىلار ۋە ھەممىيەت بولۇيمۇ بېشارەت بېرىشكە ئىنتىزار بولۇڭلار.
1CO 13:12	چۈنكى بىز هازىز بىر تۇتۇق دېرىزىدىن مۇجمەل ھالدا كۆرمىز، لېكىن شۇ چاغدا يۈز كۆرۈش يۈرسىتىمىز: هازىز مەن يەقەت بىر قىسمىنى بىلىمەن، شۇ ۋاقتتا خۇدا مېنى تونۇپ كېلىۋاتقاندەك تونۇيمەن، ھۆزلىنىپ كەنەن ئۆزۈش كۆرۈشىنى ئەتكەن ئىتتىلىپ ئۇنى قوغلىشىڭىلار ۋە ھەممىيەت بولۇيمۇ بېشارەت بېرىشكە ئىنتىزار بولۇڭلار.	ھازىز بۇ ئۆز نەرسە تۈرماقتا: ئىشەنچ، ئۆمىد ۋە سۆيگۈ؛ بۇلارنىڭ ئەڭ گۈزلى سۆيگۈ.
1CO 13:13	ھازىز ئىشەنچ، ئۆمىد، مېھر-مۇھەببەتتىن ئىشارەت بۇ ئۆز نەرسە تۈرۈتىپ، بۇلاردىن ئەڭ ئۆستۈن تۈرىدىغىنى مېھر-مۇھەببەتتۈر.	مۇھەببەتتىن تەقىيپ قىلىڭلار ۋە روهى ئالىتۇنۇقلارغا بەك ئەھمىيەت بېرىڭلار، خاس-خۇسۇس يەرهنگ قىلىڭلار.
1CO 14:1	مېھر-مۇھەببەتتەكە ئىتتىلىپ ئۇنى قوغلىشىڭىلار ۋە ھەممىيەت بولۇيمۇ بېشارەت بېرىشكە ئىنتىزار بولۇڭلار.	ئۆچۈن، بېكەت تىلدا سۆزلىيدىغان كىشى كىشىلەرگە ئەمەس، خۇدا بىلەن چۈنكى نامەلۇم تىلدا سۆزلىيدىغان كىشى ئادەملەرگە ئەمەس، بەلكى گەپلىشىدۇ؛ ھېچكىم ئۇنى چۈشكەنمييەدۇ، بەلكى ئۇ روھتا سىرلىق ئىشلارنى خۇداغا سۆزلىدۇ؛ ئاڭلىغۇچىلاردىن ھېچكىم ئۇنى چۈشكەنمييەدۇ، ئەمما ئۇ روھتا سىرلىق ئىشلارنى ئېتىپ بېرىدۇ.
1CO 14:2	لېكىن بېشارەت بېرىدىغان كىشى بولسا ئادەملەرنىڭ ئېتىقادىنى قۇرۇشقا، ئۇلارنى رىغبەتلەندۈرۈشكە ۋە تەسەللى بېرىشكە سۆزلىدۇ.	ئەمما يېغەمبەر قىلغۇچى كىشى، ئادەملەرنى كۈچلەندۈرۈش، ئۆزدۈرۈش، ئۆزدۈرۈشكە ۋە تەسەللى بېرىشكە سۆزلىدۇ.
1CO 14:3	بىلىنەيدىغان تىلدا ئېتىقان كىشى ئۆزىنىڭ روھىنى كۈچلەندۈرۈپ قالىدۇ؛ نامەلۇم تىلدا سۆزلىكۈچى ئۆز روھىنى قۇرىدۇ؛ ئەمما بېشارەت بەرگۈچى جامائەتنىڭ ئېتىقادىنى قۇرىدۇ.	لېكىن يېغەمبەر قىلغۇچى جەمئىيەتتىن كۈچلەندۈرۈپ قالىدۇ.
1CO 14:4	ئەمدىلىكتە مەن سىلەرنىڭ ھەممىڭلەرنىڭ نامەلۇم تىلاردا بولۇشىڭلارنى ئۆمىد قىلىمەن، لېكىن يەرهنگ قىلىشىڭلارنى تېخىمۇ ئۆمىد قىلىمەن. نامەلۇم تىلدا سۆزلىكۈچى سۆزىنى تەرجىمە قىلىمسا، جامائەتنىڭ ئېتىقاد قۇرۇلۇشدا بېشارەت بەرگۈچى ئۇنىڭدىن ئۇلۇغ بولىدۇ.	مەن سىلەر ھەممىسىڭلار نامەلۇم تىلار بىلەن سۆزلىشكەندەك بولۇشىڭلارنى ئۆمىد قىلىمەن. چۈنكى يەرهنگ قىلغۇچى كىشى، نامەلۇم تىلدا ئۆمىد قىلىمەن. سۆزلىيدىغان كىشىن چوڭ بولىدۇ، ئەگەر ئۇ سۆزىنى تەرجىمە قىلىمسا، بىراق، ئەگەر تەرجىمە قىلسا، جامائەت ئۆچۈن يەيدىلى بولۇپ، ئۇلارنى كۈچلەندۈرۈپ قالىدۇ.
1CO 14:5	قېرىنىداشلار، مەن يېنىڭلەرغا كېلىپ، نامەلۇم تىلاردىلا سۆزلىگىنىم بىلەن مەلۇم ۋەھى، بىلەن بېشارەت ياكى تەلىمنى يەتكۈزۈمىسىم، مەن سىلەرگە نېمە يەيدا تەتكۈزۈمىنى؟	ئەركەپەر، مەن سىلەرگە كېلىپ، بېكەت تىلار بىلەن گەپ قىلغاندا، ھېچ ھەيەت، بىلەن يېغەمبەرلىك ياكى تەلىم بەرمەسەم، سىلەرگە نېمە يەيدا بولىدۇ؟
1CO 14:6	ھەتتا ئاۋااز چىقاراڭىچى جانى يوق ئەشپىلار، مەسىلەن نەي ياكى چىلتار، بولسۇن شۇنداق، ئۇلارنىڭ ئاھاڭلەرنىڭ بىر-بىرىدىن يەرقى بولمىسا، ئۇلاردا چېلىنغان يەده قانداقمۇ يەرق ئېتىلسۇن؟	ئەگەر ئۇلارنىڭ ئاھەڭلىرى بىر-بىرىگە ئوخشاش بولمىسا، ئۇلاردا چېلىنىپ چىققان نەرسىنى قانداق ئايىرىپ بىلىشكە بولىدۇ؟
1CO 14:7	جەڭ كانىيىمۇ بەلگىلىك بىر ئاھاڭدا چېلىنمسا، كىم جەڭگە تەييارلىنىدۇ؟	ئەگەر جەڭ كانىيىمۇ بەلگىلىك ئاھاڭدا چېلىنمسا، كىم جەڭگە ھازىرلاسۇن؟
1CO 14:8	شۇنداق بولسا، سىلەر تىلدا ئېنىق سۆزلىمەسىلەر، نېمە دەپ ئىرادە شۇنىڭدەك سىلەر تىلدا ئېنىق چۈشىنەلگۈدەك سۆز قىلىمساڭلار، نېمە	شۇنداق بولسا، سىلەر تىلدا ئېنىق سۆزلىمەسىلەر، نېمە دەپ ئىرادە شۇنىڭدەك سىلەر تىلدا ئېنىق چۈشىنەلگۈدەك سۆز قىلىمساڭلار، نېمە
1CO 14:9		

Reference	Before	After
ICO 14:10	دېمەكچى بولغىنىڭلارنى كىم چۈشىنەلەيدۇ؟ سىلەر ھاۋاغا گەپ قىلغاندەك بولىسىلەر.	قىلغىنىڭلارنى كىم چۈشىنەدۇ؟ سىلەر يۈرانغا گەپ قىلىپ تۈرغاندەك بولىسىلەر.
ICO 14:11	جاھاندا، شۇبىھىسىزكى، خىلمۇخىل تىل-ئاۋازلار بار ۋە ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى مەنسىز ئەمەس؛ ئەگەر ئەمدى مەن مەلۇم ئاۋاز-تىلىنىڭ مەنسىنى بىلمسەم، مەن سۆزلىگۈچىگە نىسبەتەن يات ۋە ئۇ ماڭا نىسبەتەن يات بولىدۇ.	دۇيىادا، چوقۇم، كۆپ خىل تىللار بار ۋە ھەرقايىسىنىڭ مەنسى بار؛ ئەگەر مەن بەلگىلەك تىلىنىڭ مەنسىنى چۈشىنەسەم، سۆزلەيدىغان كىشىگە نىسبەتەن يابانچى بولىمەن ۋە ئۇمۇ مەنگە يابانچى بولىدۇ.
ICO 14:12	ئەھۋال سىلەردىمۇ شۇنداق. شۇڭا، سىلەر روھىي ئىلتىپاتلارغا قىزغىنىلىق بىلەن ئىنتىلگەن نىكەنسىلەر، جامائەتنىڭ ئېتقادىنى قۇرۇدىغان ئىلتىپاتلارغا باي بولۇشقا ئىنتىلگىلار.	ھالەت سىلەرگەم شۇنداق. سىلەر روھىي قىلىملارغا قىزغىن بولۇپ تۈرسىڭلار، جامائەتنى كۈچەيتىپ ئالغا سۇرەيدىغان قىلىملارغا تولۇق ئىنتايىن بولۇڭلار.
ICO 14:13	شۇڭا، بېكەت تىلدا سۆزلەيدىغان كىشى، سۆزلەنگەنلىرىنى تەرجىمە قىلىپ شۇڭا، نامەلۇم تىلدا سۆزلەيدىغان كىشى سۆزلىگەنلىرىنى تەرجىمە قىلىپ بېرەلەيدىغان بولساام دەپ دۇتا قىلسۇن.	شۇڭا، بېكەت تىلدا سۆزلەيدىغان كىشى، سۆزلەنگەنلىرىنى تەرجىمە قىلىپ شۇڭا، نامەلۇم تىلدا دۇئا قىلىدى، روھىم دۇئا قىلىدى، لېكىن ئەقىل-ئىدراكمىدىن بولسا مېۋە چىقمايدۇ. بېچ مېۋە بەرمىدۇ.
ICO 14:14	چۈنكى نامەلۇم تىل بىلەن دۇئا قىلغاندا، روھىم دۇئا قىلىدى، لېكىن ئەقىل-ئىدراكمىدىن بولسا مېۋە چىقمايدۇ.	چۈنكى نامەلۇم تىل بىلەن دۇئا قىلغاندا، روھىم دۇئا قىلىدى، لېكىن ئەقىل-ئىدراكمىدىن بولسا مېۋە چىقمايدۇ.
ICO 14:15	ئۇنداقتا قانداق قىلىش كېرەك؟ مەن بەزىنە روھىم بىلەن دۇئا قىلىمەن، ھەم بەزىنە ئەقىل-ئىدراكمىدىن بولسا نەنم دۇئا قىلىمىدۇ؛ مەن بەزىنە روھىم بىلەن مەدھىيە ناخشىلىرىنى ئېيتىمەن، ھەم بەزىنە ئەقىل-ئىدراكمىدىن بولسا نەنم دەھىيە ناخشىلىرىنى ئېيتىمەن؛	ھازىر قانداق قىلىسام بولىدۇ؟ مەن روھىم بىلەن دۇئا قىلىمەن، شۇنداقلا ئاقىل-يەھىم بىلەن نەنم دۇئا قىلىمىدۇ؛ مەن روھىم بىلەن مەدھىيە گۈرلەيمەن، ھەم ئاقىل-يەھىم بىلەن نەنم مەدھىيە گۈرلەيمەن؛
ICO 14:16	بولمىسا، يەقهت روھىڭ بىلەنلا مەدھىيە ئوقۇسالا، ئىشلەتكەن تىلىڭىنى بىلمىگەنلەرنىڭ قاتارىدا ئولتۇرغۇچى تەشكۈرۈڭگە قانداقمۇ «ئامىن» دېيىلىسىنۇ؟ چۈنكى ئۇ ئېيتقىنىڭنى چۈشەنەيدۇ.	ئەگەر سەن يەقهت روھىڭ بىلەن تەشكۈرۈڭگە قانداق، بىلىشىز كىشىلەرنىڭ يېنىدا تۇرسا، ئۇلار سۆزلىنىڭ تەشكۈرۈڭگە رەقانداق «ئامىن» دېيەلەيدۇ؟ چۈنكى ئۇلار سەن نېمە دەپ سۆزلەپ تۈرگانلىقىنى چۈشەنەيدۇ.
ICO 14:17	سەن دەرھەقىقەت تەشكۈرۈنى ياخشى ئېيتىسەن، ئەمما يېنىڭدىكى ئاڭلىغۇچىنىڭ ئېتقادى قۇرۇلغىنى يوق.	سەن تولۇق تەشكۈرۈنى ئېيتىسەن، لېكىن يېنىڭدىكى كىشىنىڭ ئىمانى قۇرۇلمايدۇ.
ICO 14:18	مەن بۇنداق نامەلۇم تىللاarda شەخسەن ھەممىڭلاردىن كۆپ سۆزلەيدىغانلىقىم ئۆچۈن خۇداغا تەشكۈرۈنى ئېيتىمەن؛	مەن خۇدامغا تەشكۈرۈنى ئېيتىمەن، چۈنكى مەن سۆزلەردىن كۆپ نامەلۇم تىللار بىلەن سۆزلەيمەن.
ICO 14:19	ھالبۇكى، جامائەتتە بولغاندا، نامەلۇم تىلدا تۇمەن بېغىن سۆزلىگىنىمىدىن چۈشىنىشلىك سۆز سۆزلەشكەن كۆرە، نامەلۇم تىلدا تۇمەن سۆز دېگەندىن كۆرە، باشقىلارغا تەلبىم-تەربىيە بېرەلگۈدەك چۈشىنىشلىك سۆزدىن بەش ياخشى دەيمەن.	ئەمما جامائەتتە بولغاندا، باشقىلارغا ئۆگەت بېرىش ئۆچۈن بەش قېرىنداشلار، ئويلاشتى باللار قاتارغا كىرمەڭلار؛ يامانلىقتا كىچىك بولۇڭلار، ئەمما ئويلاشتى چوڭ بولۇڭلار.
ICO 14:20	قېرىنداشلار، ئەقىل-ھوشۇڭلاردا بالا بولماڭلار؛ يامانلىق جەھەتىدە بۇۋاق بولۇڭلار، ئەمما ئەقىل-ھوشۇڭلاردا پىشىقەددەم بولۇڭلار.	تەۋراتىتا: «چەت تىلىقلارنىڭ سۆزلىرى ۋە يات كىشىلەرنىڭ ئاغزى ئارقىلىق مەن بۇ خەلققە گەپ قىلىمەن؛ لېكىن شۇنداق بولسىمۇ ئۇلار يەنىلا ماڭا قۇلاق سالمايدۇ - دەيدۇ يەرۋەردىگار» دەپ يۈتۈلگەندۇر.
ICO 14:21	تەۋراتىتا: «چەت تىلىقلارنىڭ سۆزلىرى ۋە يات ئادەملەرنىڭ لەۋلىرى ئارقىلىق مەن مۇشۇ خەلققە گەپ قىلىمەن؛ لېكىن شۇنداق بولسىمۇ ئۇلار يەنىلا ماڭا قۇلاق سالمايدۇ - دەيدۇ يەرۋەردىگار» دەپ يۈتۈلگەندۇر.	دەدل قۇلاق سېلىپ ئەمەس» دەپ دەيدۇ.
ICO 14:22	شۇڭا «نامەلۇم تىللار» بولسا بىر ئالامەت بەلگىدۇر؛ ئېتقادچىلارغا ئەمەس، بەلكى ئېتقادسىزلارغا ئالامەت بەلگىدۇر؛ ۋەھىي-بېشارەتلەر بولسا، ئېتقادسىزلار ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئېتقادچىلار ئۆچۈن بولىدۇ.	شۇڭا، نامەلۇم تىللار بىر ئىشان بولىدۇ؛ ئىشىنىدىغانلارغا ئەمەس، بەلكى ئىشىنىم <i>ay</i> غا ئىشانلارغا نىشان. بېشارەتلەر بولسا، ئىشىنىم <i>ay</i> غا ئىشانلار ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئىشىنىدىغانلار ئۆچۈن.
ICO 14:23	شۇنىڭ ئۆچۈن يۇتكۈل جامائەت بىر يەردە جەم بولغاندا، ھەممىسى ئۆز ئالدىغا بۇنداق نامەلۇم تىللاarda سۆزلەھەرسە ۋە ساددا ياكى ئېتقادسىز	شۇ سەۋەبەتە، بارلىق ئەزالار بىر ئورنىدا يېغىلغان بولسا ۋە ھەممىسى نامەلۇم تىللار بىلەن سۆزلەپ تۇرسا ۋە بىلىشىز ياكى ئىشەنەيدىغان

Reference	Before	After
	کىشىلەر كىرىپ قالسا، ئۇلار ھەممىڭلارنى ساراڭ بولۇپ قايسىلەر دېيىشىمەندۇ؟	كىشىلەر كىرىپ كەتسە، ئۇلار سىزلەرنى ساراڭ دېيىشەمدو؟
ICO 14:24	ئەمما ھەممىڭلار ۋەھىي-بىشارەت يەتكۈزىسەڭلار، ئېتىقادىسىز ياكى ساددا كىشى ئاراڭلارغا كىرىپ قالسا، ھەممىڭلار تەرىپىدىن ئۇنىڭ گۇناھلىرىغا تەنبىھ بېرىلىدۇ، ھەممىڭلار تەرىپىدىن ئۇنىڭ گۇناھكار ئىكەنلىكى كۆرسىتىلىدىۇ؛	ئەمما ھەممىڭلار يەۋقۇلەت قىلىساڭلار، بىر ئىشەنەيدىغان ياكى بېقىم كىشى ئاراڭلارغا كىرسە، ھەممىڭلار بىلەن ئۇنى تەكسۈرۈپ كۆرسىتىدۇ، ھەممىڭلار بىلەن ئۇنى ئېنىقلاب تەھلىل قىلىدۇ؛
ICO 14:25	قەلبىدىكى سىرلار ئاشكارە قىلىنغاندا، ئۇ ئۆزىنى يەرگە تاشلاپ: – «خۇدا ھەقىقەتەن ئاراڭلاردىرۇ» دەپ خۇداغا سەجدە قىلىدۇ.	يۈرەتكىسى سىرلىرى ئاشكار بولغاندا، ئۇ ئۆزىنى يەرگە چۈشۈپ: «خۇدا ھەققەنلا سىلەرنىڭ ئارىسىدا بار» دەپ خۇدا تەكئىبەر قىلىدۇ.
ICO 14:26	هازىز قېرىنداشلار، بىز نېمە قىلىساق بولىدۇ؟ سىلەر بىرگە جەم بولغاندا، ھەر ئەمدى قېرىنداشلار، قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ سىلەر بىر يەرگە جەم بولغىنىڭلاردا، ھەربىرىڭلاردا بىر ئىلتىپات بولىدۇ؛ بىرسىدە مەدھىيە ناخشىسى، بىرسىدە تەلام، بىرسىدە نامەلۇم تىل، بىرسىدە ۋەھىي، بىرسىدە نامەلۇم تىلىنىڭ يېشىمى بولىدۇ. ھەممە ئىشلار ئېتىقادىنىڭ قۇرۇلۇشى ئۈچۈن بولسۇن.	هازىز قېرىنداشلار، بىز نېمە قىلىساق بولىدۇ؟ سىلەر بىرگە جەم بولغاندا، ھەر ئەمدى قېرىنداشلار، قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ سىلەر بىر يەرگە جەم بولغىنىڭلاردا بىر نەرسە باز؛ بىرسىدە مەدھىيە، بىرسىدە ئۆگەنگى، بىرسىدە نامەلۇم تىل، بىرسىدە يېغام، بىرسىدە نامەلۇم تىلىنى تەرجىمە قىلىش. ھەممە ئىشلار ئىماننى گۇرلەتىش ئۈچۈن بولسۇن.
ICO 14:27	نامەلۇم تىلدا سۆزلىگۈچىلەر بولۇپ قالسا، ئىككىسى ياكى ئەڭ كۆپ ئۆزىنى سۆزلەشىسىن، نۆۋەتلىك ئىشلەب، ۋە بىرى ئۇلارنى تەرجىمە قىلىپ بولغاندا ئۇچىنى نۆۋەت بىلەن سۆزلىسىن ۋە بىرىنى ئۇلارنىڭ ئېتىقاڭلارنى ئۆزىسىن.	ئەگەر بەزىلەر نامەلۇم تىلدا سۆزلەپ قالسا، ئىككى ياكى ئەڭ كۆپ ئۆز ئۆزىنى سۆزلەشىسىن، نۆۋەتلىك ئىشلەب، ۋە بىرى ئۇلارنى تەرجىمە قىلىپ بولغاندا ئۇچىنى نۆۋەت بىلەن سۆزلىسىن ۋە بىرىنى ئۇلارنىڭ ئېتىقاڭلارنى ئۆزىسىن.
ICO 14:28	ئەمما جامائەتتە ئۆرۈگۈچى بولمىسا، ئۇ سۈكۈت قىلىسىن؛ ئۆز-ئۆزىگە ۋە خۇداغا ئېتىسىن.	ئەمما يېغىندا تەرجىمان بولمىسا، ئۇ خاتىرجاي تۇرسۇن؛ ئۆزىگە ۋە خۇدا بىلەن گەپ قىلىسىن.
ICO 14:29	ۋەھىي-بىشارەت يەتكۈزۈچىلەر بولسا، ئىككى-ئۆچى سۆزلىسىن؛ قالغانلار گەپلىرىنىڭ ۋەزىنى دىتلاپ تۇرسۇن؛	ئىككى ياكى ئۆز يېغىمەر سۆزلەپ بېرىدۇ؛ باشقىلار گەپلىرىنى ياخشى تەكسۈرۈپ كۆرسۇن.
ICO 14:30	ئەمما ئولتۇرۇغانلار ئارىسىدىن باشقا بىر كىشىگە مەلۇم بىر ۋەھىي بېرىلىسە، سۆزلەۋاتقان كىشى سۆزىنى توختىتىپ نۆۋەتنى ئۆنىڭىغا بەرسۇن.	ئەگەر ئولتۇرۇۋاتقانلار ئېچىدىكى باشقا بىر كىشىگە بىرەر ۋەھىي كەلسە، سۆزلەۋاتقان كىشى سۆزىنى توختاتىپ، نۆۋەتنى ئۆنىڭىغا بېرىپ قويىدۇ.
ICO 14:31	چۈنكى ھەممىڭلار بىر-بىرلەپ ۋەھىي-بىشارەت يەتكۈزىسەڭلار بولىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن ھەممەيەيلەن ئۆگىنىدۇ، ھەممەيەيلەن رىغبەتلىنىدۇ.	چۈنكى، ھەممىڭلار يەۋقۇلەت قىلايايسىز، نۆۋەتلىك ھەر بىرى، شۇ بىلەن ھەممىسى بىلىپ ئۆگىنىدۇ ۋە ھەممىسى تەشۇق تايىدۇ.
ICO 14:32	يېغىمەرلەرنىڭ ئۆز روھلىرى يېغىمەرلەرنىڭ ئۆزلىرىگە ئىتائەت قىلىدۇ.	يېغىمەرلەرنىڭ روھلىرى ئۆزلىرىگە بويىسۇناتنى.
ICO 14:33	چۈنكى خۇدا قالايمىقانچىلىق تۇغۇرۇغۇچى ئەمەس، بەلكى تىنچ-خاتىرجەملىك بەرگۈچىدۇ. بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ جامائەتلىرىدە شۇنداق تەرتىپ بار.	چۈنكى خۇدا قالايمىقانچىلىق تۇغۇرۇغۇچى ئەمەس، بەلكى تىنچ-بەرگۈچىدۇ.
ICO 14:34	ئاراڭلارنىڭ ئاياللار جامائەتلەردە سۈكۈتتە ئولتۇرسۇن؛ ئۇلارنىڭ سۆزلىرىدە سۆزلىشىگە رۇخسەت قىلىنماغان؛ تەۋرات قانۇندا بەلگىلەنگەندەك، ئۇلار تەرتىپكە بويىسۇنسۇن.	ئاراڭلارنىڭ ئاياللار جامائەتلەردە سۈكۈتتا بولسۇن؛ ئۇلارغا سۆزلەشكە سۆزلىشىگە بىرلىمەيدۇ؛ تەۋرات قانۇنغا ئاساسەن، ئۇلار ئىتتاعەت قىلىسىن.
ICO 14:35	ئەمما ئۇلار مەلۇم ئىشنى بىلمەكچى بولسا، ئۆبىدە ئۆز ئەرلىرىدىن سورىسىن؛ ئايالنىڭ جامائەتتە سۆزلىشى ئۇيىاتلىق ئىشتۇر.	ئەمما ئۇلار ھەرقايىس ئىشنى بىلىپ چىقماقچى بولسا، ئۆبىدە ئۆز كۇنىنىڭدىن سوراپ بېقىڭى؛ ئايالنىڭ جەمئىيەتتە گەپ قىلىشى يۇتونلۇق ئىش.
ICO 14:36	خۇدانىڭ سۆز-كالامى سىلەردىن باشلانغانىمۇ؟! ياكى يالغۇز سىلەرگە لېتىپ كەلگەنمۇ؟!	خۇدانىڭ سۆزى سىزلەرگە باشلانغانىمۇ؟ ياكى يېقەت سىزلەرگە لېتىپ كەلگەنمۇ؟
ICO 14:37	بىرىسى ئۆزىنى ۋەھىي-بىشارەتچى ياكى روھىي كىشى دەپ سانسا، ئۇ سىلەرگە هازىز يازغان بۇ سۆزۈمنىڭ ھەقىقەتەن رەبنىڭ ئەمرى مەن سىلەرگە يېزىۋاتقان سۆزلىرىم رەبىنىڭ بۇيرۇقى ئىكەنلىكىنى ئېنىق	ئەگەر بىرە كىشى ئۆزىنى يېغىمەر ياكى روھىي كىشى دەپ سانسا، ئۇ سىلەرگە هازىز يازغان بۇ سۆزۈمنىڭ ھەقىقەتەن رەبنىڭ ئەمرى مەن سىلەرگە يېزىۋاتقان سۆزلىرىم رەبىنىڭ بۇيرۇقى ئىكەنلىكىنى ئېنىق

Reference	Before	After
1CO 14:38	ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلسۇن.	ئېتىراپ قىلسۇن.
1CO 14:39	بىرسى بۇنى ئېتىراپ قىلىشنى خالىمىسا، ئۇ ئېتىراپ قىلىنمايدۇ.	ئەگەر بىرەر كىشى بۇنى ئېتىراپ قىلمايدىغان بولسا، ئۇمۇ ئېتىراپ قىلىنمايدۇ.
1CO 14:40	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئى قېرىنداشلار، ۋەھىي-بېشارەتلەرنى يەتكۈزۈشكە تەلمۇرۇپ ئىتىلىڭلار، شۇنداقلا نامەلۇم سىللاردا سۆزلەشنى چەكلەمەڭلار.	شۇڭقا، قېرىنداشلار، بېشارەتلەرنى ئېيتىمەكچە تەلپۈشۈڭلار، شۇنداقلا نامەلۇم تىللار بىلەن سۆزلەشنى چەكلەمەڭلار.
1CO 15:1	خۇلاسە قىلىپ ئېيتقاندا، ھەربىر ئىش چىرايلىق، تەرتىپلىك قىلىنىسۇن.	ھەرقانداق ئىشنى چىرايلىق ۋە تەرتىپلىك قىلىك.
1CO 15:2	بىراق، قېرىنداشلار، مەن سىلەرگە بۇرۇن سۆزلەپ بەرگەن خۇش خەۋەرنى ئەمما، ئى قېرىنداشلار، مەن سىلەرگە ئەسىلىدە يەتكۈزۈگەن خۇش خەۋەرنى قايانا ئەسلىه تکەلەمن؛ سىلەر بۇنى قوبۇل قىلىدىڭلار ۋە ئۇنىڭدا بەك چىڭ چىڭ تۇرۇۋاتىسىله:	بىراق، قېرىنداشلار، مەن سىلەرگە بۇرۇن سۆزلەپ بەرگەن خۇش خەۋەرنى چىڭ تۇرۇۋاتىسىز؛
1CO 15:3	مەن سىلەرگە يەتكۈزۈگەن خۇش خەۋەر بولغان كالامدا چىڭ تۇرغان بولساڭلار، – (ئىشەنگىنىڭلار بىكارغا كەتمىگەن بولسا) – سىلەر ئۇنىڭ ئارقىلىق قۇتقۇزۇلۇۋاتىسىله:	مەن سىلەرگە يەتكۈزۈگەن ياخشى خەۋەرنى چىڭ تۇرۇۋاتىسىز؛
1CO 15:4	چۈنكى مەن ئۆزۈمگە ئاماھانەت قىلىغانلىرىنى ئەڭ زۆرۈر ئىش سۈپىتىدە ئۇ دەپىنە قىلىنىدى؛ ۋە ئۆچىنچى كۆنى يەنە تەۋرات-زەبۇردا ئالدىن ئېتىلىغىنىدەك،	چۈنكى مەن ئۆزۈمگە ئاماھانەت قىلىغانلىرىنى ئەڭ زۆرۈر ئىش سۈپىتىدە ئۇ دەپن بولدى؛ ۋە ئۆچىنچى كۆن ئۆلدى.
1CO 15:5	ئۇ كېفاسقا كۆرۈنۈپ قالدى، كېپىن ئون ئىككىلەنگە كۆرۈنۈپ قالدى؛	ئۇ كېفاسقا كۆرۈنۈپ قالدى، كېپىن ئون ئىككىلەنگە كۆرۈنۈپ قالدى؛
1CO 15:6	ئاندىن ئۇ بىر سورۇنىدا بەش يۈزدىن ئارتۇق قېرىنداشقا كۆرۈندى؛ ئۇلارنىڭ كۆپىسى هازىر ياشاب تۇرۇپ كەتىش، بەزلىرى ئەسىلىدىن ئۆلۈپ كەتكەن:	ئاندىن ئۇ بىر ؤاقتى باشقا ئاشقان قېرىنداشقا كۆرۈنگەن؛ ئۇلارنىڭ ئۆلۈپ كەتكەن:
1CO 15:7	ئۇ ياقۇيقا، ئاندىن روسۇللارىنىڭ ھەممىسىگە كۆرۈندى؛	ئۇ ياقۇيقا كۆرۈنۈپ، كېپىن بارلىق روسۇللارغا كۆرۈنۈپ.
1CO 15:8	ھەممىسىدىن كېپىن ئۇ خۇددى ۋاقتى كەتىپ قالغان بىر بۇۋاققا ماڭىمۇ كۆرۈندى.	ھەممىسىدىن كېپىن، ئۇ ماڭىدا خۇددى ۋاقتى كەتىپ قالغان بىر بۇۋاققا ماڭىمۇ كۆرۈنگەن.
1CO 15:9	چۈنكى مەن روسۇللار ئارىسىدا ئەڭ كىچىكتىمەن، روسۇل دەپ ئاتالماقتا لايىق ئەمەسمەن، چۈنكى مەن خۇدا جەمئىتىگە زىيان سېلىپ قالغانامەن. ئاتىلىشقا لايىق ئەمەسمەن؛ چۈنكى مەن خۇدانىڭ جامائىتىگە زىيانكەشلىك قىلغانامەن.	چۈنكى مەن روسۇللار ئارىسىدا ئەڭ كىچىكتىمەن، روسۇل دەپ ئاتالماقتا لايىق ئەمەسمەن، چۈنكى مەن خۇدا جەمئىتىگە زىيان سېلىپ قالغانامەن. ئاتىلىشقا لايىق ئەمەسمەن؛ چۈنكى مەن خۇدانىڭ جامائىتىگە زىيانكەشلىك قىلغانامەن.
1CO 15:10	لېكىن هازىر نېملا بولسان خۇدانىڭ مېھر-شەپقىتى ئارقىلىق بولدۇم؛ ئۇنىڭ ماڭا كۆرسەتكەن شۇ مېھر-شەپقىتى بىكارغا كەتمىدى؛ چۈنكى مەن خۇدانىڭ خىزمىتىnde بارلىق روسۇللارىدىن بەركەك جاپالىق ئىشلىگەنەن؛ ئەمەلىيەتتە ئىشلىگۈچى مەن ئەمەس، بەلكى مەن بىلەن بىلە بولغان خۇدانىڭ مېھر-شەپقىتىدۇر.	لېكىن هازىر مەنمۇ نېمە بولۇپ كەتىم، بۇ خۇدانىڭ مېھرى بىلەن كەتىن؛ ئۇنىڭ ماڭا بەرگەن مېھرى بىكار قالىمىدى؛ چۈنكى مەن خۇدانىڭ ئىشىدا باشقا ئىشلىگەنەن كۆرسەتكەن كۆپرەك زىيەمەت كۆردۇم؛ حالبۇك، ھەقىقەتتە، ئىشلەپ چىققانى مەن ئەمەس، بەلكى مەنمۇ بىلەن بىلە بارغان خۇدانىڭ مېھرىدۇر.
1CO 15:11	دېمەك، مەيلى مەن ياكى باشقۇ روسۇللار بولسۇن، ھەممىمىزنىڭ دېمەككى، مەن ياكى باشقۇ روسۇللار بولسۇن، ھەممىمىزنىڭ	دېمەككى، مەن ياكى باشقۇ روسۇللار، ھەممىمىزنىڭ، ئاڭلىتىپ بەرگەنلىرىمىز بىر خىل بولۇپ، بۇ سىلەر شۇنداق ئىشىنىپ قوبۇل قىلغان. يەتكۈزۈگەنلىرى ئوخشاش بولۇپ، ئۇ دەل سىلەر ئىشىنىپ قوبۇل قىلغان خۇش خەۋەردۇر.
1CO 15:12	ئەمما مەسىھ ئۆلگەنلەر ئارىدىن تېرىلىگەن دەپ جاكارلىنىپ تۇرسا، سىلەر قانداقمۇ ئاراڭلاردىكى بەزلىر ئۆلگەنلەرنىڭ تېرىلىشى دېگەن يوق ئىش، دەيدۇ؟	ئەمما مەسىھ ئۆلگەنلەر ئارىدىن تېرىلىگەن دەپ جاكارلىنىپ تۇرسا، سىلەر ئىچىدىكى بەزلىرى نېمىشقا ئۆلگەنلەرنىڭ تېرىلىشى يوق دەپ دەيدۇ؟ تۇرۇۋاتىسىله؟

Reference	Before	After
1CO 15:13	ئەمما ئۆلگەنلەرنىڭ تىرىلىشى دېگەن يوق ئىش بولسا، مەسەنىڭ تىرىلىشىمۇ يوق ئىش بولغان بولاتنى.	ئەمما ئۆلگەنلەر قايتا تىرىلىمسا، مەسەنە ئەمدى تىرىلمەيتۇ.
1CO 15:14	شۇنىڭدەك ئەگەر مەسەنە ئۆلۈمدىن تىرىلگەن بولمىسا، جاكارلىغان خەۋىرىمىز بىھۇدە بولغان، سىلەرنىڭ ئېتىقادىكىلارمۇ بىھۇدە بولغان بولاتنى.	ئەگەر مەسەنە ئۆلۈملەكىن قايتىپ كەلمىگەن بولسا، بىزنىڭ خەۋىرىمىز بىكار، سىلەرنىڭ ئېتىقادىكىلارمۇ بىكار بولىدۇ.
1CO 15:15	هەتتا بىز خۇدا ھەفتە يالغان گۇۋاھ بولۇپ قالدۇق، چۈنكى خۇدا مەسەنەن ھەتتا بىزمو خۇدا توغرىسىدىكى يالغان گۇۋاھچىلار بولغان بولاتۇق – ئۆلۈمدىن قايتۇرغانلىقنى دەپ گۇۋاھلىق بەردۇق، ئەگەر ئۆلۈكلەر راستلا چۈنكى بىز خۇدانىڭ مەسەنەن ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگەنلىكىگە گۇۋاھلىق بەردۇق. ئەگەر ھەقىقەتەن ئۆلۈمدىن تىرىلىش بولمىسا، خۇدا مەسەنەنمۇ ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرمىگەن بولاتنى.	ھەتتا بىز خۇدا ھەفتە يالغان گۇۋاھ بولۇپ قالدۇق، چۈنكى خۇدا مەسەنەن ھەتتا بىزمو خۇدا توغرىسىدىكى يالغان گۇۋاھچىلار بولغان بولاتۇق – ئۆلۈمدىن قايتۇرغانلىقنى دەپ گۇۋاھلىق بەردۇق، ئەگەر ئۆلۈكلەر راستلا چۈنكى بىز خۇدانىڭ مەسەنەن ئۆلۈمدىن تىرىلىش بولمىسا، خۇدا مەسەنەنمۇ تىرىلمەس بولسا، خۇدا مەسەنەنمۇ قايتۇرمائىتى.
1CO 15:16	چۈنكى ئۆلگەنلەر قايتا تىرىلدۈرۈلمىسە، مەسەنەن تىرىلىمىگەن بولاتنى.	ئەگەر ئۆلگەن كىشىلەر قايتا تۇرۇپ كەتمىسە، مەسەنەن ئۇنداقلا تۇرۇپ كەتمىسەن بولىدۇ.
1CO 15:17	مۇبادا مەسەنە تىرىلىمىگەن بولسا، ئېتىقادىكىلار كېرەكىسىز بولغان، سىلەر تېخىچە گۇناھلىرىڭلاردا يۈرۈۋاتقان بولاتىڭلار.	ئەگەر مەسەنە تىرىلىمىگەن بولسا، ئىشىنىشىڭلار پايدا بەرمەيدۇ، سىلەر ئەمدىلا گۇناھلارنىڭ ئىچىدە يۈرۈۋاتىسىلەر.
1CO 15:18	شۇنداقلا مەسەنەتە ئۆلۈمە ئۆخلۈۋاتقانلارمۇ ھالاکەتكە يۈز تۇقان بولاتنى.	شۇڭما مەسەدا ئۆلگەنلەر تامامەن ھەلەك بولغان.
1CO 15:19	ئەگەر ئۆمىدىمىزنى يەقەت بۇ دۇنيادىكى ھاياتىمىز ئۆپۈنلا مەسەنە باغلىغان بولساق، بىز ئىنسانلار ئارىسىدىكى ئەڭ بىچارە ئادەملەردىن بولغان بولىمىز.	ئەگەر بىز مەسەھقا يەقەت بۇ ھايات ئۈچۈن ئۆمىد قىلساق، بىز بارلىق ئادەملەر ئارىسىدا ئەڭ بىچارە بولىمىز.
1CO 15:20	ئەمما ئەمەلىيەتتە، مەسەنە ئۆلۈمە ئۆخلىغانلار ئىچىدە «ھوسۇنىڭ تۇنجى مېۋسى» بولۇپ، ئۆلۈمدىن تىرىلگەندۇر؛	ئەمما ھەقىقىي، مەسەنە ئۆلگەنلەر ئارىسىدا تۇنجىسى بولۇپ، ئۆلۈمدىن قايتتا تىرىلىدى.
1CO 15:21	چۈنكى بىر ئىنسان ئارقىلىق ئۆلۈم ئالىمە يەيدا بولغىنىدەك، ئۆلۈمدىن تىرىلىشىمۇ بىر ئىنسان ئارقىلىق ئالىمە يەيدا بولدى.	چۈنكى، بىر كىشى ئارقىلىق ئۆلۈم كەلگەن بولسا، بىر كىشى ئارقىلىق ئۆلگەنلەرنىڭ تىرىلىشىمۇ كەلدى.
1CO 15:22	ئادامئاتىمىزدىن بولغانلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ تۆپەيلىدىن ئۆلۈمگە مەھكۇم بولغانلىقىغا ئوخشاش، مەسەنە بولغانلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ تۆپەيلىدىن ئۆلۈمدىن ھایاتقا ئېرىشىدۇ.	ھەممە كىشى ئادام سەۋەپىدىن ئۆلۈپ كېتىدۇ، شۇنداقلا مەسەنە سەۋەپىدىن ھەممە كىشى ھایاتقا كەلەيدۇ.
1CO 15:23	ئەمما ھەر بىرھۇ ئۆز تەرتىپىدە قايتا تۇرۇپ كېتىدۇ؛ مەسەنە يەيدى بولۇپ ئەمما ھەممە يەيدىن ئۆز نۆۋەت-قاتارىدا تىرىلىدۇ؛ تۇنجى ھوسۇنىڭ بىرىنچى تىرىلىدى، كېيىن مەسەنە كەلگەندا ئۇنىڭ تەرىدارلىرى قايتا تۇرۇپ مېۋسى بولغان مەسەنە بىرىنچى؛ ئىككىنچىلەر بولسا مەسەنەنىڭ دۇنياغا قايتىپ كەلگىنىدە ئۆزىنگە تەۋە بولغانلار.	ئەمما ھەر بىرھۇ ئۆز تەرتىپىدە قايتا تۇرۇپ كېتىدۇ؛ مەسەنە يەيدى بولۇپ ئەمما ھەممە يەيدىن ئۆز نۆۋەت-قاتارىدا تىرىلىدۇ؛ تۇنجى ھوسۇنىڭ بىرىنچى تىرىلىدى، كېيىن مەسەنە كەلگەندا ئۇنىڭ تەرىدارلىرى قايتا تۇرۇپ مېۋسى بولغان مەسەنە بىرىنچى؛ ئىككىنچىلەر بولسا مەسەنەنىڭ دۇنياغا قايتىپ كېتىدۇ.
1CO 15:24	ئاندىن ئاخىرەت بولىدۇ؛ شۇ چاغدا ئۇ بارلىق ھۆكۈمەنلىقنى، بارلىق ھوقۇق ۋە ھەرخىل كۈچلەرنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، يادىشاھلىقنى خۇدا-ئاتىغا تاپشۇردى.	ئاندىن ئاخىرقى ۋاقت كېلىپ قالدۇ؛ شۇ چاغدا ئۇ بارلىق ھۆكۈمەت، ھەممە ھوق ۋە كۈچلەرنى يوقلاپ، يادىشاھلىقنى ئاتا خۇداكە بېرىپ قوپىدۇ.
1CO 15:25	چۈنكى ئۇ بارلىق دوشىمنەرنى مەغلۇپ قىلىپ ئايىغى ئاستىدا قىلغۇچە ھۆكۈم سۈرۈشى كېرەكتۈر؛	چۈنكى ئۇ بارلىق دوشىمنەرنى يېڭىپ ئايىق ئاستىدا قالدۇرغۇچە ھۆكۈم سۈرۈشى زۆرۈر.
1CO 15:26	ئەڭ ئاخىرقى يوقتىلىدىغان دوشىمنەن بولسا ئۆلۈم ئۆزىندر.	ئەڭ ئاخىرقى يوقتىلىدىغان دوشىمنەن شۇ ئۆلۈم.
1CO 15:27	چۈنكى زەبۇردا «خۇدا یۇتكۇل مەجۇداتنى ئۇنىڭ ئايىغى ئاستىغا قويقار»، دەپ بار، ئەمما «ھەممە ئىشلارنى ئۇنىڭ ئايىقى ئاستىغا بويىسۇندۇرغان» دەپ يۇتكۇلوكتۇر. ئەمما «يۇتكۇل مەجۇدات ئۇنىڭغا بويىسۇندۇرغان» دېلىگىنىدە، روۋەنىكى، شۇ «يۇتكۇل» دېگەن سۆز ئاشكارا، بۇ «ھەممە» دېگەن سۆز، شۇ بۇلارنى بويىسۇندۇرغۇچىنى ئۆزىنگە ئەمەستۇر.	چۈنكى زەبۇر كىتابىدا «خۇدا ھەممە ئىشلارنى ئۇنىڭ ئايىقى ئاستىغا قويقار»، دەپ بار، ئەمما «ھەممە نەرسىلەر ئۇنىڭغا بويىسۇنغان» دېلىسە، بويىسۇندۇرغان» دېلىگىنىدە، روۋەنىكى، شۇ «يۇتكۇل» دېگەن سۆز ئاشكارا، بۇ «ھەممە» دېگەن سۆز، شۇ بۇلارنى بويىسۇندۇرغۇچىنى ئۆزىنگە ئالمايدۇ.
1CO 15:28	ئەمما ھەممە ئۇنىڭغا بويىسۇندۇرۇلغاندىن كېيىن، ئوغۇل ھەممىنى ئۆزىنگە	ئەمما ھەممە ئىشلار ئۇنىڭغا بويىسۇنگاندىن كېيىن، ئوغۇل ھەممىنى

Reference	Before	After
	بويسيونغۇچى خۇداغا تولۇق بويسيونىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن خۇدا ھەرسىدە بويسيوندۇرغاچىغا بويسيونىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن خۇدا ھەممىنىڭ ھەممىسى ھەرسىنى تولۇق ھاكىمىيەت قىلىپ، بارلىق ئىشلارنى ئۆز كونتولىغا بولىدۇ.	بويسيونغۇچى خۇداغا تولۇق بويسيونىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن خۇدا ھەرسىدە بويسيوندۇرغاچىغا بويسيونىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن خۇدا ھەممىنىڭ ھەممىسى ھەرسىنى تولۇق ھاكىمىيەت قىلىپ، بارلىق ئىشلارنى ئۆز كونتولىغا بولىدۇ. ئالىدۇ.
1CO 15:29	ئۆلۈمدىن تىرىلىش بولمىسا، بېزلىرىنىڭ ئۆلگەنلەر ئۆچۈن چۆمۈلدۈرۈلۈشىنى قانداق چۈشىنىش كېرەك ؟ ئۆلگەنلەر زادى تىرىلىمسى، كىشىلەر ئۇلار ئۆچۈن نېمە دەپ چۆمۈلدۈرۈلدىۇ؟	ئەگەر ئۆلۈپ كەتكەنلەر تىرىلىمسا، بەزى كىشىلەر نېمىشقا ئۆلگەنلەر ئۆچۈن چۆمۈلدۈردىۇ ؟ ئۆلگەنلەر ھېچقانداق تىرىلىمسا، ئادەملەر ئۇلار ئۆچۈن نېمىشقا چۆمۈلدۈردىۇ؟
1CO 15:30	بېزلىرىنىڭ نېمە دەپ ھەر كۈنى ھەر سائەتتە خەۋىپ-خەتەرگە دۇچ كېلىپ يۈرىمىز؟	بىز نېمە ئۆچۈن ھەر كۈن ھەر سائەت خەتەرگە توقۇنىپ تۇرۇۋاتىپ؟
1CO 15:31	رەببىمىز مەسەھ ئەپسادا سىلەردىن ېھىرىلىنىشىم راست بولغاندەك، ئى قېرىنداشلىرىم، مەن ھەركۈنى ئۆلۈمگە دۇچ كېلىمەن.	مەن ھەر كۈن ئۆلۈپ كېتىمەن، بۇنى سىلەرنىڭ خۇدىدا ېھىرى بىلەن قاسام قىلىپ ئەيتىمەن، رەببىمىز ئىيسا مەسەھەتە.
1CO 15:32	ئەگەر ئىنسانلارنىڭ نۇقتىئىزەزىرىدىن ئېتىقاندا ئەھەسۋۇس شەھىرىدە ۋەھشىي ھايۋانلار بىلەن ئېلىشتىم» دېسەم، ئۆلگەنلەر ئۆلۈمدىن تىرىلىمسى، بۇنىڭ ماڭىن نېمە يايىدىسى؟ «ئەنە بەربىر ئۆلۈپ كېتىدىغان بولغاندىن كېيىن، يەپ-ئىچىپ يۈرۈۋالايلى» دېگەن سۆز يوللۇق بولماستى؟	ئەگەر باشقۇ كىشىلەرنىڭ كۆز قارااشى بىلەن ئېتىقاندا، مەن ئەفەسۇسدا ۋەھشىي ھايۋانلار بىلەن جەڭلىگەن بولسام، ئۆلگەن بوللىرىنىڭ ئۆلۈمىن ئەنمۇچۇن نېمە يايىدىسى بار؟ بىز ئەمدىلا ئۆلۈپ كېتىمىز، شۇنگا ھازىر يېنىپ-ئىچىپ يۈرۈپ كۆتۈپ كېلىشكە بارايىلى، دېگەن سۆز توغرا بولىدۇ. ئالدانماڭلار، چۈنكى يامان دوستلار ياخشى ئەخلاقنى بۇزىندۇ.
1CO 15:33	ئالدانماڭلار؛ چۈنكى «يامان ھەمراھلار ئەخلاقنى بۇزىندۇ».	ھەققىي بولۇش ئۆچۈن ئويغانىڭلار، گۇناھدىن كۆتۈرۈڭلەر؛ چۈنكى بەزلىرىڭلاردا خۇدا تۇغۇرۇلۇق خەۋەر يوقۇر - بۇنى ئېتىسام سىلەر ئۆچۈن ئۇيات ئەمەسمۇ؟
1CO 15:34	ھەققانىي بولۇش ئۆچۈن ئويغىنىڭلار، گۇناھدىن قول ئوزۇڭلار؛ چۈنكى بەزلىرىڭلاردا خۇدا تۇغۇرۇلۇق خەۋەر يوقۇر - بۇنى ئېتىسام سىلەر ئۆچۈن ئۇيات ئەمەسمۇ؟	برىكىش دېسە: «ئۆلۈكلەر قانداق تىرىلىدۇ؟ ئۇلار قانداق تەن بىلەن كېلىدۇ؟»
1CO 15:35	بەلكىم بىرسى: «ئۆلۈكلەر قانداق تىرىلىدۇريلەر؟ ئۇلار قانداق تەن بىلەن تىرىلەر؟ - دەپ سورىشى مۇمكىن.	ئەخى، سەن ئەخەمەقسان! سېنىڭ تېرىغان نەرسىڭ ئۆلگەندىن كېنىلا تېكىدىن تىرىلىسىدۇ.
1CO 15:36	ئى ئەخەمەق كىشىن، سېنىڭ تېرىغىنىڭ، ئۆلۈملىكىنىڭ تېنى ئەمەس، بەلكى ئۆنىڭ ئەخەمەق كىشىن، سېنىڭ تېرىغىنىڭ، ئۆلۈملىكىنىڭ تېنى ئەمەس، بەلكى تىرىلەر؟	ھەم سېنىڭ تېرىغىنىڭ، كېيىن يەيدا بولىدىغان تەن ئەمەس، بەلكى يالتا تاغ بىر دانە، مەسىلەن بۇغىدai ياكى باشقۇ دانە.
1CO 15:37	ھەم سېنىڭ تېرىغىنىڭ، ئۆسۈملۈكىنىڭ تېنى ئەمەس، بەلكى ئۆنىڭ ياللَاچ دېنى - مەسىلەن، بۇغىدai ياكى باشقۇ بىرەر زىمائەتنىڭ دېنى، خالاس.	ھەم سېنىڭ تېرىغىنىڭ، كېيىن يەيدا بولىدىغان تەن ئەمەس، بەلكى يالتا تاغ بىر دانە، مەسىلەن بۇغىدai ياكى باشقۇ دانە.
1CO 15:38	ۋە كېيىن خۇدا ئۆز خاھىشى بويىچە ئۇنىڭغا مەلۇم بىر تەننى بېرىدىۇ؛ شۇنداقلا ئۇرۇق دانلىرىنىڭ ھەرسىرگە ئۆزىنىڭ ئۆزىنى ئاتا قىلىدۇ.	ئەمما خۇدا ئۆزى ھوهەلەگەنچە ئۇغا بىر تەن بېرىدىۇ؛ ھەم ھەر بىر ئۇرۇق ئۆز تەن in بېرىدىۇ.
1CO 15:39	جانۋارلارنىڭ ئەتلەرى بولسا بىر-بىرىگە ئوخشىمايدۇ؛ ئىنسانلارنىڭ ئۆزىگە خاس ئەتلەرى بار، ھايۋانلارنىڭ ئۆزىگە خاس ئەتلەرى بار، ئۆچار-قاناتلارنىڭمۇ بار، بېلىقلارنىڭمۇ بار.	جانۋانلارنىڭ ئەتلەرى بىرگە ئوخشىمايدۇ؛ ئىنسانلارنىڭ ئۆز ئەتنى بار، ھايۋانلارنىڭ ئۆز ئەتنى بار، قۇشلارنىڭ بار، باتاڭلارنىڭ بار.
1CO 15:40	ئاسماندا جىسىملار بار، يەر يۈزىندىمۇ جىسىملار بار؛ ئەمما ئاسماندىكىسىنىڭ جۇلا-شەرپىن باشقىچە، يەر يۈزىندىكىسىنىڭمۇ باشقىچە بولىدۇ؛	ئاسماندا جىسىملار بار، يەر ئۆستىدە جىسىملار بار؛ براق ئاسماندىكىلىارنىڭ شەرەپ-جۇلالى باشقىچە، يەر ئۆستىدىكىلىارنىڭمۇ باشقىچە.
1CO 15:41	قۇياشنىڭ شان-شەرپىن بىر خىل، ئايىنىڭ شەرپىن يەنە بىر خىل، يۇلتۇزلارنىڭ شان-شەرپىن يەنە بىر خىلدۇر؛ چۈنكى يۇلتۇزلارنىڭ شان-شەرپىن يەنە بىر خىلدۇر؛ چۈنكى يۇلتۇزلارنىڭ شان-شەرپىن يەنە بىر خىلدۇر؛ چۈنكى يۇلتۇزلارنىڭ شان-شەرپىن يەنە بىر خىلدۇر؛	قۇياشنىڭ شانى بىر خىل بولۇپ كەتتى، ئايىنىڭ شانى باشقۇ خىل بولۇپ كەتتى، يۇلتۇزلارنىڭ شانلىرى ھەرى بىرى بىر-بىرىدىن ئوخشاش ئەمەس.
1CO 15:42	ئۆلۈمدىن تىرىلىش ھەم شۇنداقتۇر. تەن چىرىپ كېتىدىغان ھالەتتە تىرىلىدۇ، چىرىماس ھالەتتە تىرىلىدۇرۇلدىۇ؛	ئۆلگەن بىلەرنىڭ تىرىلىشى شۇنداق. تەن چىرىپ كېتىدىغان ھالەتتە تىرىلىدۇ، ئۆلۈمدىن تىرىلىش ھەم شۇنداقتۇر. تەن چىرىش ھالىتتە تىرىلىدۇ، چىرىماس ھالەتتە تىرىلىدۇ.
1CO 15:43	ئۇياڭلىق ھالەتتە تىرىلىدۇ، شان-شەرەپ بىلەن تىرىلىدۇرۇلدىۇ؛ ئاجىز ھالەتتە	ئويغۇرسىز ھالەتتە قوييۇلدۇ، شەرەپ-ئالقىش بىلەن قايتۇرۇلدىۇ؛ قوييۇق

Reference	Before	After
ICO 15:44	تېرىلىدۇ، ئەمما كۈچ-قۇدرەت بىلەن تېرىلىرۇلۇدۇ. ئۇ ئادەتكى تەن سۈپىتىدە سېچىلىدۇ؛ روھىي تەن بولۇپ تېرىلىدۇ؛ ئەگەر ئۇ تەبئەتكە تەۋە بىر تەن سۈپىتىدە تېرىلىدۇ؛ روھقا تەۋە بىر تەن بولۇپ تېرىلىرۇلۇدۇ؛ ئەسلىدە تەبئەتكە تەۋە بىر «جانلىق» تەن بولغان بولسا، ئەمدى روھىي بىر تەن بولىدۇ.	هالەتتە قويۇلدۇ، كۈچ-ئېگىزلىك بىلەن قايتۇرۇلۇدۇ. ئۇ ئادەتكى تەن سۈپىتىدە سېچىلىدۇ؛ روھىي تەن بولۇپ تېرىلىدۇ؛ ئەگەر ئۇ تەبئەتكە تەۋە بىر تەن سۈپىتىدە تېرىلىدۇ؛ روھقا تەۋە بىر تەن بولۇپ باشلغاندا جىسمانىي تەن بار بولسا، ھازىر روھىي تەن بار.
ICO 15:45	شۇڭا تەۋراتتا مۇنداق يۇغۇلگەنكى: «تۇنجى ئىنسان ئادەمئاتىمىز تېرىك بىر جان قىلىپ يارىتىلىدى»؛ ئەمما «ئاخىرقى ئادەمئاتا» بولسا ھاياللىق بەرگۈچى روھ بولىدۇ.	شۇ تەرەپتە يېزىلغان: «ئالدىننى ئادەم تېرىك جان بولدى»؛ بىراق ئاخىرقى ئادەم ھايات بەرگۈچى روھ بولۇپ قالدى.
ICO 15:46	ئەمما بۇرۇنقىسى رۇھىي ئەمەس، بەلكى تەبئەتچە، كېيىن رۇھىي كەلدى. ئەمما ئاۋۇال كەلگىنى روھىي كەلدى. ئەمما ئادەم ئەمەس، بەلكى «تەبئەتكە تەۋە بولغۇچى» ئادەم ئىدى، كېيىن «روھىي ئادەم» كەلدى.	
ICO 15:47	دەسلەپىكى ئىنسان بولسا يەردىن، تۇپراقتىن ئاپىرىدە قىلىنغان؛ ئىككىنچى ئىنسان بولسا ئاسماندىن كەلگەندۇر؛	بىرىنچى ئادەم يەر توڭۇمىدىن پاسالغان؛ ئىككىنچى ئادەم ئاسماندىن كەلگەن.
ICO 15:48	تۇپراقتىن يارتىلغان كىشى قانداق بولسا، ئۇنىڭدىن كەلگەن تەرەپلىكەرمۇ تۇپراقتىن ئاپىرىدە قىلىنغانى قانداق بولغان بولسا، ئۇنىڭدىن بولغان شۇنداق بولىدۇ؛ آسماندىن كەلگەن كىشى قانداق بولسا، ئۇنىڭدىن كەلگەن «تۇپراقلقىق» لارمۇ شۇنداق بولىدۇ؛ ئاسماندىن كەلگىنى قانداق بولسا، ئۇنىڭدىن بولغان «ئاسمانانلىقلار» مۇ شۇنداق بولىدۇ.	يۇقىرىدىكىلەرمۇ شۇنداق بولىدۇ.
ICO 15:49	بىزلىك ئادەم سۈرەتىدە بولغانلىقىمىزدەك، ئاسمانانلىق ئادەم سۈرەتىدە سۈرەتىدىمۇ بوللايمىز.	بىز يېرلىك ئادەم سۈرەتىدە بولغانلىقىمىزدەك، ئاسمانانلىق ئادەم سۈرەتىدە بوللىمىز.
ICO 15:50	ئەمما شۇنى ئېتىمەنكى، ئى قېرىنداشلار، ئەت ۋە قاندىن تۆرەلگەنلەر خۇدانىڭ يادىشاللىقىغا ۋارىسىلىق قىلامايدۇ؛ چىرىنگۈچى چىرىمايدىغانغا ۋارىسىلىق قىلامايدۇ.	ئەمەلىيەتە، قېرىنداشلار، تەن ۋە قان بىلەن تۇغۇلغانلار ئالاھىنىڭ دۆلەتنىڭ ۋارىسىلىق قىلامايدۇ؛ چىرىپ كېتىدىغان نەرسىلەر چىرىپ كەتمەپدىغان نەرسىلەرگە ئورۇن توۇمالمايدۇ.
ICO 15:51	مانا، مەن سىلەرگە بىر سىرنى ئېتىپ بېرىمەن؛ بىز ھەممىمىزلا ئۆلۈمە ئۇخلايدىغانلاردىن بولمايمىز؛ بىراق ھەممىمىز ئۆزگەرتىلىمىز!	قارا، مەن سىلەرگە بىر سىرنى ئاڭلماھەن؛ بىز ھەممىمىز ئۆلۈپ كەتمەپىمىز؛ بىراق ھەممىمىز توڭى ئۆزگەرەپ كېتىمىز!
ICO 15:52	بىر دەقىقىدىلا، كۆزى بىر يۇمۇپ ئاچقۇچە، ئەڭ ئاخىرقى كاناي چېلىنغاندا تېرىلىرۇلۇدۇ، شۇنداقلا ئۆزگەرتىلىمىز؛	هازىرلا، كۆزى بىر يۇمۇپ ئاچقاندا، ئەڭ ئاخىرقى كاناي چېلىنغاندا بىز ئۆزگەرتىلىمىز؛ چۈنكى كاناي چېلىنسىلا ئۆلگەنلەر چىرماس ھايالقا تېرىلىرۇلۇدۇ، شۇنداقلا ئۆزگەرتىلىمىز؛
ICO 15:53	چۈنكى بۇ چىرىپ كەتكۈچى چىرىماس ھايالنى كېيىۋېلىشى، بۇ ئۆلگۈچى ئۆلەمەسلىكى كېيىۋېلىشى كېرەك؛	چۈنكى، بۇ چىرىپ كېتىكەن نەرسىلەر چىرىماس ھالەت بىلەن كېيىنىپ ئۆلەمە، بۇ ئۆلگۈچى نەرسىلەر ئۆلەمەسلىك بىلەن كېيىنىپ ئۆزگەرتىشى كېرەك؛
ICO 15:54	ئەمما چىرىپ كەتكۈچى چىرىماس ھايالنى كېيىكەندا، بۇ ئۆلگۈچى نەرسە ئۆلەمەسلىك بىلەن كېيىنىپ قالغاندا، شۇ ۋاقتىتا بۇ سۆز ھەقىقەتەن ئۆلەمەسلىكى كېيىگەندا، شۇ چاغدا بۇ سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ؛ «ئۆلۈم غەلبە بىلەن يوق قىلىننىدۇ!»	ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ؛ «ئۆلۈم غەلبە بىلەن يوق قىلىننىدۇ!»
ICO 15:55	ئاھ، ئۆلۈم، سېنىڭ نەشتىرىڭ قېنى؟! ئاھ، ئۆلۈم، سېنىڭ غەلبەڭ قېنى؟!	ئىي، ئۆلۈم، سېنىڭ سوقۇشىڭ قايدا! ئەي، قېرىلىك، سېنىڭ غەلبەڭ قايدا!
ICO 15:56	ئۆلۈمدىكى نەشتەر – گۇناھتۇر، گۇناھنىڭ كۈچى بولسا، تەۋرات قانۇنى ئارقىلىق نامايان بولىدۇ.	ئۆلۈم سوقۇشى گۇناھ، گۇناھنىڭ كۈچى قانۇن.
ICO 15:57	لېكىن بىزنى رەبىمىز ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق بىزگە غەلبە بەرگەن خۇدايغا ئېرىشىتۈرگۈچى خۇداغا تەشكۈر!	لېكىن، بىزنى رەبىمىز ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق بىزگە غەلبە بەرگەن خۇدايغا تەشكۈر!
ICO 15:58	شۇنىڭ ئۆچۈن، سۆيىملىك قېرىنداشلىرىم، چىڭ تۇرۇپ تەۋەنەمەس بولۇڭلار، رەبىنىڭ خىزمىتىدىكى ئىشلىرىڭلار ھەمسە كەڭ زىيادىلەشىسۇن؛	شۇڭا، سۆيىلەك قېرىنداشلار، قەتىئى تۇرۇڭ، ھەر تەرەپكە سەل قالماڭ، خۇدا ئىشىدا ھەمسە كۆپ يۇرسەت بېرىنگ؛ چۈنكى خۇدا ئىچىدە

Reference	Before	After
ICO 16:1	چۈنكى رەبde بولغان ئەجىر-جاپايىڭلار ھەرگىز بىھۇدە كەتمەيدىغانلىقىنى بىلىسىلەر.	سىلەرنىڭ زەھمىتىڭلار بىكار بولمايدىغانلىقىنى ئېنىق سىلىڭلار.
ICO 16:2	ئەمدى مۇقەددەس بەندىلەر ئۇچۇن ئىئانە توپلاش توغرۇلۇق، سىلەرمۇ گالاتىيا ئۆلکىسىدىكى جامائەتلەرگە تايلىغىنىمەدك قىلىڭلار.	هازىر، مۇقەددەس كىشىلەر ئۇچۇن يۇل توپلاش ھەقتە، سىلەر گالاتىيا رايوندىكى جەمئىيەتلەرگە ئوخشاش قىلىڭلار.
ICO 16:3	ھەر ھەپتىنگى بىرىنچى كۈندە ھەربىرىڭلار تايياۋەتلىكلىرىنىڭ بەرىكتى بوبىچە ئۇنىڭدىن بىر ئۆلۈشىنى ئاچرىتىپ ئۆز پېنىڭلاردا ساقلاپ قويۇڭلار؛ شۇنداق قىلساڭلار، كەلگەن ۋاقتىمدا ئىئانە توپلاش ھاجەت بولمايدۇ.	ھەر ھەپتىنگى بەكىشەنبە كۈندە، سىزلارنىڭ ھەر بىرى يۇللىكلىرىنىڭ كېلىپ كەتكەن مىقدارى بوبىچە بىر قىسىمىنى ئايىرىپ، ئۆز يانلىرىڭلاردا ساقلاپ يۇل قويۇڭلار؛ بۇنى قىلساڭلار، مەن كەلگەندە يۇل توپلاش ئېھتىياجى بولمايدۇ.
ICO 16:4	مەن كەلگىنىمەدە، سىلەر قايىسى ئادەملەرنى لايىق كۆرۈپ تاللىساڭلار، مەن شۇلارغا توئۇشتۇرۇش خەتلەرنى يېزىپ بېرىپ مۇشۇ ئىئانە- شەقىقىڭلارنى يېرۇسالىمغا ئايىرىپ بېرىشكە ئەۋەتىمەن.	مەن كەلسەم، سىلەر قايىسى كىشىلەرنى ياقتۇرۇپ تاللايسىلەر، مەن ئۇلارغا كىرىپ تۇرۇش خەتلەرى يېزىپ بېرىپ، بۇ ياردەم-يۇللىرىڭلارنى يېرۇسالىمغا ئېلىپ بېرىشكە ئەۋەتىمەن.
ICO 16:5	مېنىڭمۇ بېرىشىم مۇۋاپىق كۆرۈلە، ئۇلار ماڭا ھەمراھ بولۇپ بارىدۇ. ئەمما مەن ماڭىدونىيە ئۆلکىسىدىن ئۆتكەندىن كېپىن يېنىڭلارغا كېلىمەن - چۈنكى مەن ماڭىدونىيە دىن ئۆتكەنچىمەن -	ئەگەر مېنىڭ بارىشىم توغرى بولسا، ئۇلار مەن بىلەن بىرگە بارىدۇ. بىراق مەن ماڭىدونىيە دىن ئۆتكۈپ كېتپىتنى كېپىن سىلەرگە كېلىمەن - چۈنكى مەن ماڭىدونىيە دىن ئۆتكۈشچە بىلان قىلدىم -
ICO 16:6	بەلكى مەن سىلەر بىلەن بىراز ۋاقت قالايمەن، ياكى قىشنى سىلەر بىلەن بەلكىم مەن سىلەر بىلەن بىللە بىر مەزگىل تۇرۇشۇم مۇمكىن، ھەتا ئۆتكۈزۈمەن، شۇنداقتا قەيدەرگە بارغۇچى بولساق، سىلەر ياردەم بېرىپ، بارماقچى بولساام، سىلەر ياردەم قىلىپ، مېنى يولغا سېلىپ قويارسىلەر.	چۈنكى بۇ قېتىم سىلەرگە يولدا تېزلاپ كۆرۈپ كېتىش خالىمايمەن، بەلكى بەلكىم مەن سىلەر بىلەن بىللە بىر مەزگىل تۇرۇشۇم مۇمكىن، ھەتا ئۆتكۈزۈمەن، شۇنداقتا قەيدەرگە بارغۇچى بولساق، سىلەر ياردەم بېرىپ، مېنى يولغا ئەۋەتىپ قويۇڭلار.
ICO 16:7	چۈنكى بۇ قېتىم سىلەرنى يول ئۇستىدىلا كۆرۈپ ئۆتكۈپ كېتىشنى خالىمايمەن، بەلكى رەب بۇيرۇسا، سىلەر بىلەن بىللە ئۇزۇنراق بىر مەزگىل تۇرغۇم بار.	چۈنكى بۇ قېتىم سىلەرگە يولدا تېزلاپ كۆرۈپ كېتىش خالىمايمەن، بەلكى رەب ئىجازەت بەرگەندە، سىلەر بىلەن بىللە ئۇزۇن ۋاقت قالغۇم بار.
ICO 16:8	ئەمما مەن ئەفهسۇس شەھىرىدە ئورما ھېيتىغىچە تۇرماقچىمەن.	بىراق مەن ئەفهسۇس شەھىرىدە يەنتېكۈست كۈنگە قەدر بۇ يەردە قالايمەن.
ICO 16:9	چۈنكى مۇشۇ يەرde ماڭا ئاجايىپ چوڭ، ئۇتۇق-مبۇھ بېرىۋاتقان بىر ئىشىك كەڭ ئېچىلدى، شۇنىڭدەك قارشى چىققۇچىلارمۇ كۆپ.	چۈنكى بۇ يەرde ماڭا بىر چوڭ ئىشىك ئاشىلدى، بۇ ئىشىك ئۇنۇمۇك بولۇپ، لېكىن قارشى تۇرگۇچىلار كۆپ.
ICO 16:10	تىمۇتىي يېنىڭلارغا بېرىپ تۇرسا، ئۆنىڭ ئاراڭلاردا قورقماي ئەركىن-ئازادە يۈرۈشىگە كۆڭۈل بولۇڭلار، چۈنكى ئۇمۇ مَاڭا ئوخشاش رەبىنىڭ خىزمىتىنى ئىشلەۋاتىدۇ.	ئەگەر تىمۇتىي سىلەرگە كەلسە، ئۇ سىلەرنىڭ ئارىسىدا قورقۇماسلىقى ۋە تولۇق ئەركىن يۈرۈشى ئۇچۇن كۆڭۈل بولۇڭلار؛ چۈنكى ئۇ رەبىنىڭ ئىشىنى مەن كېپى ئىشلەۋاتىدۇ، شۇڭا بېچ كىم ئۇنى گەۋەدەم سۇن.
ICO 16:11	شۇڭا ھېچكىم ئۇنى تۆۋەن كۆرمىسىۇن؛ بەلكى ئۇنى مېنىڭ يېنىڭىمغا كېلىشى ئۆچۈن نامان-ئىسەن ئۆزىتىپ يولغا سېلىپ قويۇڭلار؛ چۈنكى ئۆنىڭ قېرىنداشلار بىلەن بىللە كېلىشىنى كۆتمەن.	ئۇنى ھالال بىلەن يولغا ساپاقي قويۇڭلار، شۇنداق قىلساڭلار ئۇ مېنىڭ يانلىشىغا كېلىدۇ؛ چۈنكى مەن ئۇنى قېرىنداشلار بىلەن بىرگە كۆتۈپ تۇرۇپتىمەن.
ICO 16:12	ئەمما بىزنىڭ قېرىندىش ئاپوللوسقا كەلسەم، ئۇنىڭدىن قېرىنداشلار بىلەن بىللە سىلەرنىڭ يېنىڭلارغا بېرىشنى كۆپ ئۆنۈندۈم، لېكىن ئۇ ھازىرچە بارغۇس يوق، كېپىن يۇرسەت يېشىپ يېتىلگەندە بارىدۇ.	سەلەرگە بارشىنى زور تەلەپ قىلدىم، لېكىن ئۇ ھازىر بارماسلق قىلدى، يۇرسەت چىققاندا بارىدۇ.
ICO 16:13	ھوشيار بولۇڭلار، ئېتىقادتا چىڭ تۇرۇڭلار؛ مەرداňە ئەرددەك بولۇڭلار! قەيسەر بولۇڭلار!	دېقەھەت قىلىڭلار، ئىيمانىڭلارنى بەك چىڭ تۇرۇڭلار؛ مەردىك بىلەن ھەركەت قىلىڭلار! قۇۋەتلىنىڭلار!
ICO 16:14	سىلەرنىڭ قىلغان ھەممە ئىشىڭلار مېھر-مۇھەببەت بىلەن قىلىنىسۇن.	ھەر شەھىي سىزلارنىڭ قىلىشىڭلار مۇھەببەت بىلەن بولسۇن.
ICO 16:15-16	ئەمدى، ئى قېرىنداشلار، ئاخايا ئۆلکىسىدىكى ئەڭ دەسلىك يېنىقاد مېۋسى بولغان ستىفاناس ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنى، شۇنداقلا ئالدىنلىقى ئىشىنى كەتكەنلەر سىتىفاناس بىلەن ئۇنىڭ ئائىلىسى، ۋە ئۇلار	ئاندىن، قېرىنداشلار، سىلەر بىلىپ تۇرۇڭلار، ئاخايا ئۆلکىسىدىكى ئەڭ

Reference	Before	After
	ئۇلارنىڭ خۇدانىڭ مۇقەددەس بەندىلىرىنىڭ خىزمىتىدە بولۇشقا قانداق ئۆزلىرىنى ئاتقانلىقىنى ئوبدان بىلىسىلەر؛ مەن سىلەردىن ئۆتۈنەزكى، مۇشۇنداق كىشىلەرنىڭ ۋە ئۇلار بىلەن بىرىكىتە خىزمەتتە ھەرىپ جاپا تارتىۋاتقانلارنىڭ سۆزلىرىگە كېرىگلار.	خۇدا بەندىلىرىگە ياردەم بېرىش ئۇچۇن كۈچ-قۇۋۇھەت بەرىپتۇ؛ مەن سىلەردىن تەلەپ قىلىمەزكى، بۇنداق كىشىلەرگە ۋە ئۇلار بىلەن بىرىكىتە خىزمەتتە ھەرىپ جاپا تارتىۋاتقان ھەممىسىگە ئەگىشىڭلار.
1CO 16:17	لېكىن سىلەر ئارىسىدىكى ستېفاناس، فورتۇناتۇس ۋە ئاقايىكۇسنىڭ بۇ يەرگە ئەمما يېنىڭلەرىنى شادلانىدۇم؛ چۈنكى ئۇلار سىلەر تەرىپتن كەم بېنى يوقلاپ كەلگەنلىكىدىن شادلانىدۇم؛ چۈنكى ئۇلار سىلەر تەرىپتن كەم بولغانلىرىنى تولۇقلاپ بەردى.	لېكىن سىلەر ئارىسىدىكى ستېفاناس، فورتۇناتۇس ۋە ئاقايىكۇسنىڭ بۇ يەرگە كېلىپ مېنى زىيارەت قىلغانلىقىغا خاتىرجەم بولۇمۇ؛ چۈنكى ئۇلار سىلەر ئەنلىك يوقلىقىنى تولۇرۇپ بەردى.
1CO 16:18	چۈنكى ئۇلار مېنىڭ روهىمنى ۋە ھەم سىلەرنىڭكىنىمۇ يېڭىلەندۈردى؛ شۇڭا شۇنداق ئادەملەرنى ئەتتۈارلاپ ھۆرمەتلەڭلار.	چۈنكى ئۇلار مېنىڭ روهىمنى ۋە سىلەرنىڭ روهىمەنلىك قىلىدى؛ شۇڭا بۇنداق كىشىلەرگە قەدىر-قىممەت بېرىپ ئەرعاب قىلىڭلار.
1CO 16:19	ئاسىيادىكى جامائەتلەرىدىن سىلەرگە سالام، ئاكۇلا ۋە پىرسىكىلا ھەم ئۇلارنىڭ ئۆيىدە جەم بولىدەغان جامائەتتىنمۇ رەبde سىلەرگە قىزغىن سالام يولالىدۇ.	ئاسىيادىكى جامائەتلەرىدىن سىلەرگە سالام ئەتتۈرۈپ تۇرىدۇ. ئاكۇلا ۋە پىرسىكىلا، ۋە ئۇلارنىڭ ئۆيىدا يەغلىدىغان گۈرۈپىيمۇ، رەب بىلەن سىلەرگە ئىپەتتە سەلام ئەتنى.
1CO 16:20	قېرىنداشلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە سالام يولالىدۇ. بىر-بىرىڭلار بىلەن ياك سۆپۈشلەر بىلەن سالاملىشىڭلار.	بارلىق قېرىنداشلار سىلەرگە سالام ئەتتۈرۈپ تۇرىدۇ. بىر-بىرىگە ھالال ئۆيىكە بىلەن سالاملىشىڭلار.
1CO 16:21	مانا، مەنكى ياخۇلۇس ئۆز قولۇم بىلەن سالام يېزىۋاتىمەن!	مەن ياخۇلۇس، ئۆز قولۇم بىلەن بۇ سالامنى يېزىۋاتىمەن!
1CO 16:22	ھەر كىم رەب ئەيسا مەسھەننى سۆيگۈچ بولمىسا، ئۇنىڭغا لهنەت بولسۇن! رەببىمىز، كەلگەيىسىن!	ئەگەر ھەرقايسى كىشى رەب ئەيسا مەسھەننى سۆيىمەس، ئۇنىڭغا لهنەت بولسۇن! رەببىمىز، كېلىڭ!
1CO 16:23	رەب ئەيسا مەسھەننىڭ مېھىر-شەيقتى ھەممىڭلارغا يار بولغا!	ئەيسا مەسھەننىڭ مېھىر-شەيقتى ھەممىڭلار بىلەن تولۇق بولسۇن!
1CO 16:24	مېنىڭ مەسەم ئەيسادا بولغان مۇھەببىتىم ھەممىڭلار بىلەن بىللە بولغا!	مەنمۇ ئەيسا مەسھەدا ھەممىڭلار بىلەن مۇھەببىت بار، ئامىن!
2CO 1:1	خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن بېكىتىلگەن، مەسەھ ئەيسانىڭ روسۇلى مەنكى تىموتىي، كورىنت شەھىرىدىكى خۇدا جامائىتى ۋە يۇتۇن ئاخايا رايونىدىكى ياخۇلۇس ۋە قېرىنداش بولغان تىموتىيدىن كورىنت شەھىرىدە تۇرۇۋاتقان، خۇدانىڭ جامائىتىگە ۋە شۇنىڭدەك يۇتكۈل ئاخايا ئۆلکىسىدىكى بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرگە سالام!	خۇدا ئىرادىسى بويىچە مەسەھ ئەيسا رۇسۇلى ياخۇلۇس ۋە قېرىنداش تىموتىي، كورىنت شەھىرىدىكى خۇدا جامائىتى ۋە يۇتۇن ئاخايا رايونىدىكى ياخۇلۇس ۋە قېرىنداش بولغان تىموتىيدىن كورىنت شەھىرىدە تۇرۇۋاتقان، خۇدانىڭ جامائىتىگە ۋە شۇنىڭدەك يۇتكۈل ئاخايا ئۆلکىسىدىكى بارلىق مۇمكىنلەرگە.
2CO 1:2	ئاتا خۇدامىز بىلەن رەب ئەيسا مەسھەتىدىن سىلەرگە مېھىر-مۇھەببىت ۋە ئاتىمىز خۇدا ھەم رەب ئەيسا مەسھەتىنى سىلەرگە مېھىر-شەيقتەت ۋە خاتىرجەملەك بولغا!	ئاتا خۇدامىز بىلەن رەب ئەيسا مەسھەتىدىن سىلەرگە مېھىر-مۇھەببىت ۋە ئاتىمىز خۇدا ھەم رەب ئەيسا مەسھەتىنى سىلەرگە مېھىر-شەيقتەت ۋە خاتىرجەملەك بولسۇن!
2CO 1:3	رەببىمىز ئەيسا مەسھەننىڭ ئاتىسى، رەھىمدىللىقلارنىڭ ئىگىسى ئاتا، بارلىق رىبەت-تەسەللىنىڭ ئىگىسى بولغان خۇداغا تەشكىر كۈرۈمەت-مەدھىيە ئوقۇلغا!	ئەيسا مەسھەننىڭ ئاتىسى خۇدا، رەھىملىك ئاتا ۋە ھەرقايسى تەسەللىنىڭ ئىگىسى بولغان خۇدا بەختلىك بولسۇن!
2CO 1:4	بىز ھەرقانداق قىيىنچىلىقى ئۇ بىزگە تەسەللى بېرىۋاتىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىز بىز ئۇچىرغان ھەرقانداق جاپا-مۇشەققەتتە ئۇ بىزگە رىغبەت-تەسەللى بېرىۋاتىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىز خۇدا تەرىپىدىن رىغبەتتەن دۇرۇلگەن بولۇپ ئۇ بىزگە يەتكۈزگەن رىغبەت-تەسەللى بىلەن ھەرقانداق باشقاجا- مۇشەققەتتە ئۇچىرغانلارغا رىغبەت-تەسەللى بېرىۋاتىدۇ.	بىز ھەرقانداق قىيىنچىلىقى ئۇ بىزگە تەسەللى بېرىۋاتىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىز بىز ئۇچىرغان ھەرقانداق جاپا-مۇشەققەتتە ئۇ بىزگە رىغبەت-تەسەللى بېرىۋاتىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىز خۇدا تەرىپىدىن رىغبەتتەن دۇرۇلگەن بولۇپ ئۇ بىزگە يەتكۈزگەن رىغبەت-تەسەللى بىلەن ھەرقانداق باشقاجا- مۇشەققەتتە ئۇچىرغانلارغا رىغبەت-تەسەللى بېرىۋاتىدۇ.
2CO 1:5	چۈنكى، مەسھەننىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلىرى بىز تەرىپىكە ئېشىپ تاشقاندەك، مەسەھ ئارقىلىق بولغان رىغبەت-تەسەللىلىمۇمۇ ئېشىپ تاشىدۇ.	چۈنكى، مەسھەننىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلىرى بىز تەرىپىكە كۆپ كەلگەندەك، مەسەھ ئارقىلىق بولغان ياقتۇرۇش-تەسەللىلىمۇمۇ كۆپ بولىدۇ.
2CO 1:6-7	ئەمما بىز جاپا-مۇشەققەتتە قالساقىمۇ بۇ سىلەرنىڭ رىغبەت-تەسەللى ۋە ئەگەر بىز قىيىنچىلىققا توشقا بولساقامۇ، بۇ سىلەرنى تەسەللىپ، شۇ قىيىنچىلىقلارنىڭ ئارقىلىق قۇتۇرۇلۇش تايقىزىدۇ؛ بىزنىڭ نىجات تېپىشىڭلار بولۇدۇ؛ بۇلار سىلەرنىڭ بىز تارتىقان ئازاب-ئوقۇبەتلىرى كەن ئازاب-ئوقۇبەتلىرى بىلەن سىلەردىمۇ سىلەرگە ئۆمىدىمىز مۇقىم بولۇپ تۇرىدۇ. ئەگەر بىز تەسەللى تېپىساق،	ئەگەر بىز قىيىنچىلىققا توشقا بولساقامۇ، بۇ سىلەرنى تەسەللىپ، شۇ قىيىنچىلىقلارنىڭ ئارقىلىق قۇتۇرۇلۇش تايقىزىدۇ؛ بىزنىڭ نىجات تېپىشىڭلار بولۇدۇ؛ بۇلار سىلەرنىڭ بىز تارتىقان ئازاب-ئوقۇبەتلىرى كەن ئازاب-ئوقۇبەتلىرى بىلەن سىلەردىمۇ سىلەرگە ئۆمىدىمىز مۇقىم بولۇپ تۇرىدۇ. ئەگەر بىز تەسەللى تېپىساق،

Reference**Before**

	هاسیل قىلىنىدۇ؛ بىز رىغېھەت-تەسەلللىق تاپساقا مۇ ئۇ سلەرنىڭ رىغېھەت-تەسەللرىڭلار ۋە نىجاتىڭلار ئۈچۈن بولىدۇ؛ شۇڭا بىزنىڭ سلەرگە باقلغان ئۆمىدىمىز مۇستەھەكەمەدۇر؛ چۈنكى سلەر ئازاب-ئوقۇبەتلەردىن ئورتاق نېسۋىلىك بولسىلەر دەپ بىلمىز.	بۇمۇ سلەرنى تەسەلللىق، قۇتقۇزۇلۇش بېرىش ئۈچۈن؛ چۈنكى بىزنىڭ ئازاپلىرىمىزنى سىلەر بىلەن ئورتاقلىشىپ، تەسەلللىنىمىزنىمۇ ئورتاقلىشىسىلەر.
2CO 1:8	چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، سلەرنىڭ ئاسىيادا بىزنىڭ يۈزلىگەن قىيىنچىلىقنى بىلمەسىلىكىڭلارنى خالمايمىز؛ ئۇ ۋاقتىتا بىز كۈچمىزنىدىن ئاشقان بېسىمغا مۇشەققەتنىن خەۋەرسىز يۈرۈشۈڭلارنى خالمايمىز؛ ئۇ ۋاقتىلاردا بىز چىنغا سىز ئېغىر بېسىمغا دۇچ كەلدۇق، ھەتتا ھاياتنىڭ ئۆزىدىن ئۆمىد ئۈرگۈدەك بولغاندۇق؛	چۈنكى، قېرىنداشلار، سلەرنىڭ ئاسىيادا بىزنىڭ يۈزلىگەن قىيىنچىلىقنى دۇچ كەلدۇق، ھەتتا ھايات ئۆزىدىن ئۆمىدىسىلىنىپ قالدۇق؛
2CO 1:9	ئەمما مۇ ئۆزىمىزگە ئەمەس، بەلكى ئۆلگەنلەرنى تىرىلدۈرگۈچى خۇداغا تايىنىشىمىز ئۈچۈن قەلبىمىزدە ئۆلۈمگە مەھکۈم قىلىنغاندەك يۈرەتتۇق.	ئەمما بىز ئۆزىمىزدا ئۆلۈم يەرمانىنى ئەھساس قىلغان بولۇپ، بۇ بىلەن ئۆزۈمىزگە ئىشىنىپ قېلىشىمىزنى ئەمەس، بەلكى ئۆلگەنلەك قايتا تىرىلتۈرگۈچى خۇداغا تەينج بولۇشىمىزنى ئۆمىد قىلدۇق.
2CO 1:10	ئۇ بىزنى بۇنداق دەھشەتلىك بىر ئۆلۈمدىن قۇتقۇزغان ۋە ھازىر قۇتقۇزماقتا، ۋە بىزنى يەنلا قۇتقۇزىدۇ، دەپ ئۇنىڭغا ئۆمىد باقلىدۇق؛	ئۇ بىزنى شۇ قاتىقى ئۆلۈم خەتىرىدىن قۇتۇلدۇرغان ۋە ھازىرلا قۇتۇلدۇرۇۋاتىدۇ، كېيىنلەردىم يەنە قۇتۇلدۇرۇۋالىدۇ، شۇڭا ئۇغا ئۆمىد قىلدۇق.
2CO 1:11	سلەر بىزنىڭ ئۈچۈن دۇئا قىلىپ ياردەم بېرىشىڭلار بىلەن؛ شۇنىڭ بىلەن، بىزگە بېرىلگەن خۇدانىڭ نېمىتى ئۈچۈن كۆپ كىشى شۈكۈر قىلىپ تەشەككۈر ئېتىندۇ.	سلەر بىزنىڭ ئۈچۈن دۇئا قىلىپ ياردەم بېرىشىڭلار بىلەن؛ شۇنىڭ بىلەن، ساپ نېيەتلەر ۋە سەممىيلىك بىلەن (ئىنسانىي ياراسەت بىلەن ئەمەس، بىزگە كۆرسىتىلگەن ئىلتىپات توپىيەلىدىن تالاي ئادەملەر خۇداغا رەھمەتلەر ئېتىدىغان بولىدۇ.
2CO 1:12	چۈنكى يەخىمىز، يەنى ۋىجدانىمىزنىڭ گۇۋاھلىقى شۇكى، خۇدانىڭ ئالدىدا ساپ نېيەتلەر ۋە سەممىيلىك بىلەن (ئىنسانىي ياراسەت بىلەن ئەمەس، خۇدانىڭ مېھرى بىلەن) بىز بۇ دۇنيا ۋە ئالاھىدە سلەر بىلەن ئالاققى قىلغان بولۇيمۇ سلەرگە نىسبەتەن ئۆزىمىزنى تۆتۈۋالىدىغان بولىدۇق.	چۈجۈن بىزنىڭ يەخى بۇ؛ ۋىجدانىمىز گۇۋاھلىق قىلىدۇ، خۇدا ئالدىدا تەمىز نېيەت ۋە چىن يۈرەك بىلەن (ئادەم يەلسەپىسى بىلەن ئەمەس، بەلكى قىلىمەن كى، سلەر بۇنى ئاخىرغا قەدر تولۇق چۈشىنىسىلەر؛ شۇنداق بولغاندا، سلەر بىزنى قىسىمەن تونۇپ تۇرۇشىڭلارغا قاراپ، رەب ئەيىسا مەسھىنىڭ كۈنەدە بىز بىر-بىر ئۆزىمىزنىڭ يەخى بولۇپ قالىمىز، سلەر بىزنىكى، بىز سلەرنىكى.
2CO 1:13-14	چۈنكى سلەرگە يازغىنىمىز ئوقۇپالايدىغان ۋە تونۇپ يېتەلەيدىغاندىن باشقا ھېچ نەرسە ئەمەس؛ لېكىن مەن سلەرنىڭ بىزنى قىسىمەن تونۇپ يەتكىنىڭلار بويىچە رەب ئەيسانىڭ كۈنەدە سلەر بىزنىڭ يەخىمىز بولىدىغىنىڭلارداك بىزلەرنىمۇ سلەرنىڭ يەخىلەر بولىدۇ دەپ بىزنى تولۇق تونۇپ يېتىشىڭلارنى ئۆمىد قىلىمەن.	چۈنكى بىز سلەرگە يېزىپ ئاتالغان نەرسىلەرنى ئوقۇپ تونۇپ چۈشىنىۋاتقان بولۇشىڭلار ئۈچۈن، باشقا ھېچ نەرسە يوق. مەن ئۆمىد قىلىمەن كى، سلەر بۇنى ئاخىرغا قەدر تولۇق چۈشىنىسىلەر؛ شۇنداق بولغاندا، سلەر بىزنى قىسىمەن تونۇپ تۇرۇشىڭلارغا قاراپ، رەب ئەيىسا بىزنىكى كۈنەدە بىز بىر-بىر ئۆزىمىزنىڭ يەخى بولۇپ قالىمىز، سلەر بىزنىكى، بىز سلەرنىكى.
2CO 1:15	شۇنىڭ بىلەن مۇشۇنداق ئىشەنچتە بولۇپ مەن ئەسلىدە ئىككىنچى قېتىم سلەرگە مېھىر-شەيقەتنى يەتكۈزۈشكە ئاۋۇال سلەرنىڭ قېشىڭلارغا بارماقچىدىم؛	بۇ ئىشەنچ بىلەن، مەن ئەسلىدە سلەرگە ئالدىن بارماقچى ئىدىم، شۇنىڭ بىلەن سلەر ئىككىنچى قېتىم خۇدانىڭ نېمىتىگە بېرىشەلەيسىلەر.
2CO 1:16	يەنى، سلەر بېنىڭلاردا ماكپۇنۇيىھەگە ئۆتۈپ كېتىش، كېيىن ماكپۇنۇيىھەگە ئۆتۈپ، ئاندىن ماكپۇنۇيىھەدىن يەنە قايتا سلەرگە كېلىش، شۇنىڭ بىلەن سلەر ياقتنى يەھۇدىيەگە يۈلاشنى قېشىڭلارغا كېلىشنى، شۇنداقلا سلەر تەرىپىڭلاردىن يەھۇدىيە ئۆلکىسىگە ئۇزۇنىلىشىمنى ئۆمىد قىلغاندىم.	يەنى، سلەر بېنىڭلاردا ماكپۇنۇيىھەگە ئۆتۈپ كېتىش، كېيىن ماكپۇنۇيىھەدىن يەنە، قېشىڭلارغا كېلىشنى، شۇنىڭ بىلەن سلەر ياقتنى يەھۇدىيەگە يۈلاشنى قېشىڭلارغا كېلىشنى، شۇنىڭغا ئاساسەن بىر قېتىم ئۆمىت قىلغاندىم.
2CO 1:17	مەندە شۇنداق نېيەت بولغاندا، مەن ئۇنى بېنىكلىك بىلەن قارار قىلغانمۇ؟ مەن نېيەت قىلغاندا، مەندە «ئەتلەك» كىشىلەردىكىدەك: بىرەم «بەرھەق، بەرھەق» ۋە بىرەم «ياق، ياق» دېپىش بارمۇ؟	مەن شۇ نېيەت بار بولسا، بۇنى ئۆزگەرتىپ قويغانمۇ؟ ياكى مەن يېكى قىلغاندا، ئەتكى جەھەتە يېكى قىلىمەن، شۇنىڭغا ئاساسەن بىر قېتىم «ھەئ، ھەئ» دېسەم، بىر قېتىم «ياق، ياق» دېپىش بولىدىغانمۇ؟
2CO 1:18		

Reference	Before	After
2CO 1:19	ئەمما خۇدا ئۆز سۆزىنە تۇرغىنىدەك، بىزنىڭ سىلەرگە ئېيتقان سۆزىمىز بىردهم «بەرھەق» وە بىردهم «ياق» بولمايدۇ؛	ئەمما خۇدا ساداق بولغاندەك، بىزنىڭ سىلەرگە دەلىلگەن سۆزىمىز تولاي چۈنكى بىز (مەن، سىلۋانوْس ۋە تىموتىي) ئارقىلىق سىزلىرگە جاكارلىغان خۇدا ئوغلى ئېيسا مەسىھ، هەرخىل ‘هەئە’ دېگەنگە ياكى ‘ياق’ دېگەنگە ئوخشىمىدى؛ بەلكى ئۇنىڭدا يۇتونلەي ‘هەئە’ بار.
2CO 1:20	چۈنكى خۇدانىڭ ئوغلى، ئېيسا مەسىھ، بىردهم «بەرھەق» وە بىردهم «ياق» ئەمەستۇر؛ بەلكى ئۇنىڭدا «بەرھەق» لَا باردۇر.	چۈنكى خۇدا ئېيمە قەدرە ۋە دە بەرگەن بولسا، ئۇلار مەسىختا ‘هەئە’ دەپ توْرىدۇ، وە بىز ئارقىلىق ‘ئامىن’ دەپ جاڭرىپ، خۇدانىڭ شەپەلىكىنى كۆرسىتىمىز.
2CO 1:21	چۈنكى خۇدانىڭ قانچىلىك ۋە دەلىرى بولۇشىدىن قەتىئىنەزەر، ئۇلار ئۇنىڭدا «بەرھەق» تۇر، وە بىز ئارقىلىق ئۇنىڭدىمۇ خۇداغا شان-شەرەپ كەلتۈرۈدىغان «ئامىن» باردۇر.	خۇدا بىزنى سىزلىر بىلەن بىرگە مەسىھدا مۇستەھكەم قىلىدۇ وە بىزنى مەسىھ قىلغان.
2CO 1:22	ئەمدى بىزلەرنى سىلەر بىلەن بىلەلە مەسىھەدە چىڭ تۇرغۇزغۇچى بولغىنى ھەم بىزنى مەسىھلىگىنى بولسا خۇدادۇر.	ئۇ بىزگە مۆھۇر باسىپ، قەلبىمىزدە ئۆز روھىنى كاپالەت قىلىپ بەرگەن.
2CO 1:23	ئەمما خۇدانى ئۆز جېنىمغا گۇۋاھچى بولۇشقا چاقىرىمەنکى، كورىنتقا تېخى بارمۇغانلىقىمنىڭ سەۋھىبى كۆڭلۈڭلەرنى ئاياش ئۆچۈن ئىدى.	خۇدا مېنىڭ جەنمىگە گۇۋاھ بولسۇن، كورىنتقا بارمۇغانلىقىم، سىلەرنى ئازارلاشتۇرۇش ئۆچۈن بولدى.
2CO 1:24	ھەرگىز ئۆزىمىزنى ئىمان-ئېتىقادىڭلار ئۆستىگە ھۆكۈم سۈرگۈچىلەرنىز، دېمەك، بەلكى سىلەرنىڭ شاد-خۇراملىقىڭلارنى ئاشۇرۇشقا سىلەرگە ھەمكارلاشقۇچىلارمىز؛ چۈنكى سىلەر ئېتىقاد ئارقىلىقلا مەزمۇت تۇرسىلەر.	بىز ھەرگىز سىلەرنىڭ ئىمانىڭلارغا ھاكىمەت قىلمايدىغانمىز، بەلكى سىلەرنى خۇشال قىلىشقا ھەمكار بولۇۋاتقانمىز؛ چۈنكى سىلەر ئىمان ئازارلاشتۇرۇشكەن تۇرچىلەر.
2CO 2:1	لېكىن مەن ئىچىمەدە، قېشىڭلارغا بارسام يە ئازار ئېلىپ بارمايمەن دېگەن قارارغا كەلدىم.	ئەمما مەن ئۆزۈمەدە قارار قىلدىم، سىزلارغا يە ئازار ئېلىپ بەرمەيمەن.
2CO 2:2	چۈنكى ئەگەر مەن سىلەرگە ئازار بەرسەم، مېنى ھەققىي خۇشال قىلىدىغان كىم پېگەنلەردىن باشقا قايسىسىرى مېنى شادلاندۇرالىسىۇن؟	ئەگەر مەن سىلەرگە ئازار بەرسەم، مېنى ھەققىي خۇشال قىلىدىغان كىم بار؟ بۇ، مېنىڭ سەۋەبىمدىن ئۆزازلىق كۆرگەنگە باشقا ئەمەس.
2CO 2:3	مەن ئەسلى مېنى شادلاندۇرۇش تېگىشلىك بولغانلاردىن ئەكسىجە ئازار يە قالماي دېگەن مەقسەته شۇ خەتنى بازىدمىم؛ چۈنكى مېنىڭ شادلىقىم ھەممىسىڭلارنىڭ شادلىقىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇدۇ دەپ، سىزلىرگە ئىشىنىپ سىلەر ھەممىڭلارنىڭمۇ شادلىقىدۇر دەپ سىلەر ھەممىڭلارغا ئىشەنج باغانلىدىم.	مەن بۇ خەتنى بازىدمىم، چۈنكى كەلگەندە سىزلەرنىڭ مېنى شاد قىلىش كېرەك بولسىمۇ، ئازارلىمسىۇن دەپ. مېنىڭ شادلىقىم سىزلىر قالدىم.
2CO 2:4	چۈنكى مەن كۆپ ئازاب ئىچىدە، قەلبىمىدىكى دەردىن ياش تۆكۈپ تۇرۇپ چۈنكى ئەسىلدە ئۆزۈم بېغىر ئازاب ئىچىدە قەلبىمىدىكى دەردى-ئەلمەدىن كۆپ كۆز ياشلىرىمنى تۆكۈزۈپ تۇرۇپ سىلەرگە شۇ خەتنى يازغاندىم؛ مەقسىتىم سىلەرگە ئازار بېرىش ئەمەس، بەلكى سىلەرگە چوڭقۇر باغانلىقان، ئېشىپ تاشقان مۇھەببىتىمنى بىلىشىڭلار ئۆچۈن ئىدى.	سلىرگە بۇ خەتنى بازىدمىم؛ مەقسىتىم سىلەرگە ئازار بەرمەسىلىك، بەلكى مەن سىلەرگە قانداق چوڭقۇر مۇھەببەت بىلدۈرگەنلىكىمنى تولا بىلىپ چىقىشىڭلار ئۆچۈن.
2CO 2:5	ئەمما بىرەرسى ئازار بەتكۈزگەن بولسا، ئۇنىڭ ئازار يەتكۈزگىنى مەن ئەمەس دەيمەن، ئۇ بەلكى مەلۇم دەرىجىدە (بۇ ئىشنى زىيادە بېغىر قىلغۇم يوق) ھەممىڭلارغا ئازار يەتكۈزدى.	ئەگەر بىر كىش ئازار قىلغان بولسا، بۇ ئازار يۇتونلەي مەنمە كەلگەن ئەمەس، بەلكى سىزلەرنىڭ ھەممىسىگە تەسر كۆرسەتكەن بولۇپ، بۇنى ھەگىرلىمەسىلىك ئۆچۈن.
2CO 2:6	بۇنداق ئادەمنىڭ كۆپىنچىڭلار تەرىپىدىن تەنبىھەنگىنى بېتەرىكتۇر؛	بۇ كىشىگە كۆپ كىشىلەر تەرىپىدىن بەرگەن جازا تولۇق بېتەرىلىك بولدى؛
2CO 2:7	شۇڭا ھاizer ئەكسىچە، سىلەر ئۇنىڭغا مېھر-شەيقەت كۆرسىتىپ رىفېت-تەسەللى بېرىشىڭلارغا توغرى كېلىدۇ؛ بولمىسا بۇنداق بىر كىش بەلەم كایتەز زور دەردى-ئەلمەدىن ئۆزىنى يوقتىشىمۇ مۇمكىن.	شۇڭا ئەكسىچە، سىلەر ئۇنىڭغا مېھر بانلىق كۆرسەتىپ، تەسەللەي بېرىڭلەر؛ ئەگەر بولمىسا، بۇ كىش بەلەم چوڭ دەرددە غەملە قىلىنىپ كېتىشى مۇمكىن.
2CO 2:8	شۇڭا مەن سىلەرگە ئۇنىڭغا مۇھەببىتىڭلارنى ئىسىتلىشىڭلارنى	شۇڭا مەن سىلەرگە ئۆزۈندەب سورايمەن: ئۇنىڭغا مۇھەببەتىڭلارنى

Reference	Before	After
2CO 2:9	شۇ خېتىمنى يەنە بىر مەقسەتتە، يەنى سىلەرنىڭ ھەممە ئىشلاردا ئىتائەتچانلىقىڭلارنى يازدىم.	مەن شۇ خەتنى بىزىپ، سىلەرنىڭ ھەممە ئىشلاردا ئىتائەتچانلىقىڭلارنى سىناب بىلىش ئۈچۈن.
2CO 2:10	لېكىن سىلەر قايسىسىرىنى مەلۇم ئىش ئۈچۈن كەچۈرۈم قىلغان بولساڭلار، مەنمۇ ھەم ئۆنى شۇنداق قىلغان بولىمەن؛ مەنمۇ بۇرۇن كەچۈرۈم قىلغىنىمدا (بىرەر ئىشنى كەچۈرۈم قىلغان بولسام)، مەن سىلەرنى دەپ مەسەنەنڭ ھۇزۇردا شۇنداق قىلدىم.	ئەگەر سىلەر كىم دېگەن كىشىنى بىلگىلىك بىر ئىش ئۈچۈن كەچۈرۈپ قويغان بولساڭلار، بىرەر ئىشنى كەچۈرۈپ قويغان بولسام، بۇنى سىلەر ئۈچۈن مەسەنەنڭ ئالدىدا قىلدىم.
2CO 2:11	شۇنىڭ بىلەن شەيتان بىزدىن ھېچ ئۆستۈنلۈكە ئېرىشەلمەيدۇ، چۈنكى بىز ئۇنىڭ ھىلە-مىكىرىلىرىدىن بىخەۋەر ئەمەسمىز.	دەمەك، شەيتان بىزگە ھېچ قانداق ئۆستۈنلۈك قازانالمايدۇ؛ چۈنكى بىز ئۇنىڭ ھىلە-سازلىرىنى ياخشى ئەنسىرىپ تۇرىمىز.
2CO 2:12	ئەمدى مەسەنەنڭ خۇش خەۋىرىنى جاكارلاشقا تروئاس شەھىرىگە كەلگىنىمەدە ۋە شۇنداقلا رەب تەرىپىدىن يۇرسەت ئىشىكى ماڭا ئېچىلىغىنى بىلەن،	شۇ ۋاقتى مەن تروئاس قالاسغا بارغاندا، مەسەنەنڭ ياخاتىلا خەۋىرىنى تەشۇققى قىلىش ئۈچۈن، رەب ماڭا يۇرسەت ئېچىپ بەردى.
2CO 2:13	قېرىندىشىم تىتۇسىنى تايمالىمىغىنىم تۈپەلمىگەنلىكىم ئۈچۈن، روھىم ئارام تۇتۇلمىدى؛ شۇڭا مەن شۇ يەرىدىكىلەر بىلەن خەير-خايىر ئېتىپ، ماكىدۇنىيەگە سەپەر سەپەر ئالدىم.	قېرىندىشىم تىتۇسىنى تېپەلمىگەنلىكىم ئۈچۈن، روھىم ئارام تۇتۇلمىدى؛ شۇنىڭ بىلەن مەن شۇ يەرىدىكىلەر بىلەن خەير-خايىر ئېتىپ، ماكىدۇنىيەگە سەپەر سەپەر ئالدىم.
2CO 2:14	ئەمما بىزنى مەسىھەدە ھەمىشە تەنھەنە بىلەن غالبايانا باشلايدىغان، بىز تۇرۇپ، بىز ئارقىلىق ھەر يەرde ئۆزىنىڭ بىلىملىڭ خۇشىبىيىنى ئاشكارالاپ ئارقىلىق ھەر يەرde ئۆزىنگە دوست تارتقۇچى خۇشپۇراقنى چاچقۇچى خۇداغا تەشكۈرە!	ئەمما خۇداغا رەھمەت! ئۇ ھەمىشە مەسىھەدا بىزنى غالىب قىلدۇرۇپ تۇرۇپ، بىز ئارقىلىق ھەر يەرde ئۆزىنىڭ بىلىملىڭ خۇشىبىيىنى ئاشكارالاپ ئارقىلىق ھەر يەرde ئۆزىنگە دوست تارتقۇچى خۇشپۇراقنى چاچقۇچى خۇداغا تەشكۈرە!
2CO 2:15	چۈنكى بىز خۇدا ئۈچۈن مەسەنەنڭ ياقشى خۇشىبىيىز، قۇتۇلۇۋاتقانلارنىڭ قۇتۇرۇلۇۋاتقانلار ئارىسىدا ھەم ھالاكەتكە كېتۇراتقانلار ئارىسىدا شۇنداقمىز!	چۈنكى بىز خۇدا ئۈچۈن مەسەنەنڭ ياقشى خۇشىبىيىز، قۇتۇلۇۋاتقانلارنىڭ قۇتۇرۇلۇۋاتقانلار ئارىسىدا ھەم ھالاكەتكە كېتۇراتقانلار ئارىسىدا شۇنداقمىز!
2CO 2:16	كېينىكىلەرگە ئۆلۈمگە بولغان ئۆلۈمنىڭ يۇرۇقى، ئالدىنلىقلارغا ھاياتلىققا بولغان ھاياتلىقنىڭ يۇرۇقىدۇرمىز؛ ئەمدى مۇشۇنداق ئىشلارنىڭ ھۆددىسىدىن كىم چىقاالىدۇ؟	بىز بەزى كىشىلەرگە ئۆلۈمگە ئالاقدىار يۇرۇقى، بەزى كىشىلەرگە ھاياتقا ئالاقدىار يۇرۇقىمىز؛ بۇنداق ئىشلارنىڭ مىقدارىغا كىم يېتىشەلەيدۇ؟
2CO 2:17	چۈنكى بىز كۆپ كىشىلەر قىلىپ، خۇدانىڭ سۆزىنى ساتمايمىز؛ بىلەن سېتىق ئىش قىلمايمىز؛ ئەكسىچە بىز سەممىلىك بىلەن خۇدا ئالدىدا خۇدادىن ئەۋەتلىكەنلەر سۈپىتىدە مەسىھەدە سۆزلەيمىز.	چۈنكى بىز كۆپ كىشىلەر قىلىپ، خۇدانىڭ سۆزىنى ساتمايمىز؛ بىلەن سېتىق سەممىلىك بىلەن، خۇدا تەرەپتىن كەلگەن بولۇپ، خۇدا ئالدىدا مەسىھەتە گەپ قىلىمىز.
2CO 3:1	بىز يەنە ئۆزۈمىزنى ئالاھىدە دەپ كۆرسىتىپ تۇرۇۋاتامدۇق؟ ياكى باشقىلار بىز يەنە ئۆزۈمىزنى تەۋسىيە قىلغىلى تۇرۇۋاتامدۇق؟ ياكى باشقىا بەزىلەرگە كېرەك بولغاندا، سىلەرگە بېزىلەغان ياكى سىلەر يازغان تەۋسىيەنامىلەر بىزگە كېرەكمۇ؟	قاتارلىق، سىلەرگە بېزىلەغان ياكى سىلەر يازغان تەۋسىيە خەتلەرى بىزگە كېرەكمۇ؟
2CO 3:2	سلىھر بىزنىڭ خەتنى، قەلىمېزىدە بېزىلەغان، ھەر قانداق كىشىگە تونۇشلۇق ھەر ئىنسانغا تونۇش بولغان ۋە ئوقۇلۇدىغان.	سلىھر بىزنىڭ خەتنى، قەلىمېزىدە بېزىلەغان، ھەر قانداق كىشىگە تونۇشلۇق ۋە ئوقۇغاندا ئاشكارا بولدىغان.
2CO 3:3	سلىھرنىڭ بىز تەرىپىمىزدىن يەرۋىش قىلىنغان، مەسەنەنڭ مەكتۇپ ئىكەنلىكىڭلار ئایان بولدى (بۇ مەكتۇپ سىياغ بىلەن ئەمەس، بەلکى تىرىك خودانىڭ رۇھى بىلەن بېزىلەغان، تاش تاختايلىرىنىڭ خۇدانىڭ رۇھى بىلەن بېزىلەغان، تاش تاختايلىرىغا ئەمەس، بەلکى قەلىنىڭ ئەتلىك تاختايلىرىغا يۇتوكلوكتۇر).	سىزلىھر بىزنىڭ ئارقىلىقىمىزدىن كېلىپ قالغان، مەسەنەنڭ خەتنى ئىكەنلىكىڭلار ئېنىق. بۇ خەت سېيە بىلەن بېزىلمىغەن، بەلکى تىرىك خودانىڭ رۇھى بىلەن بېزىلەغان، تاش تاختا بولمىغەن، بەلکى قەلىنىڭ ئەتلىك تاختايلىرىغا.
2CO 3:4	ئەمدى بىزنىڭ مەسەنە ئارقىلىق خۇداغا قارايدىغان شۇنچە زور ئىشەنچىمىز بىزنىڭ مەسەنە ئارقىلىق خۇدا ئالدىدا شۇنداق زور ئىشەنچىمىز بار.	

Reference	Before	After
2CO 3:5	بىز ئۆزۈمىزدە هېچ نەرسىنى قىلغاندا كۈچ بار دەپ ئېتىشىمىز يوق؛ بەلكى ئۆزىمىزنى بىرەرنەرسىنى قىلغۇدەك ئىقتىدارىمىز بار دەپ چاغلىغىنىمىز يوقتۇر؛ ئىقتىدارلىقىمىز بولسا بەلكى خۇدادىندۇر.	بار؛ بىز ئۆزۈمىزدە هېچ نەرسىنى قىلغاندا كۈچ بار دەپ ئېتىشىمىز يوق؛ بەلكى ئۆزىمىزنى بىرەرنەرسىنى قىلغۇدەك ئىقتىدارىمىز بار دەپ چاغلىغىنىمىز بار كۈپىمىز تولىق خۇدا تەرەپتىن.
2CO 3:6	ئۇ بىزنى يېڭى ئەددىنىڭ خىزمەتكارلىرى بولۇشقا ئىقتىدارلىق، قىلىدى، بۇ ئەددە يۇتوكلۇك سۆز-جۈملەلەرگە ئەمەس، بەلكى روھقا ئاساسلانغان. چۈنكى يۇتوكلۇك سۆز-جۈملەلەر ئادەمنى ئۆلتۈرۈدۇ؛ لېكىن روھ بولسا ئادەمگە ھايات كەلتۈرۈدۇ.	ئۇ بىزنى يېڭى ئەددىنىڭ خىزمەتكارلىرى بولۇشقا ئىقتىدارلىق، قىلىشقا كۈچ بەرگەن، بۇ كېلىشىم يېزىق-قائىدىلەرگە ئەمەس، بەلكى روھغا تەۋە. چۈنكى يېزىق-قائىدىلەر ئادەمنى ئۆلتۈرۈپ تاشلايدۇ، لېكىن روھ ھايات بەرەپدۇ.
2CO 3:7	ئەمما سۆز-جۈملەلەر بىلەن تاشلارغا ئويۇلغان، ئۆلۈم كەلتۈردىغان خىزمەت شان-شەرەپ بىلەن بولغان ۋە شۇۇنداقلا ئىسرائىللار مۇسانىڭ يۇزىنە جۇلالانغان شان-شەرەپتىن ئۇنىڭ يۇزىنگە كۆزلىرىنى تىكىپ قارىيالىغان يەردە گەرجە شۇ شان-شەرەپ ھازىر ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان بولسىمۇ.	ئەگەر ئۆلۈمگە ئالاقدىار خىزمەت، تاشقا يېزىلغان ھەرپ-سۆزلەر بىلەن، جۇلال بىلەن كەلگەن بولسا، شۇۇنداقلا ئىسرائىل يەسلەرى مۇسا يۇزىندىكى جۇلالدىن كۆز تاللاپ قارايالىغان، چۈنكى بۇ جۇلال يېشىپ كەتىپ كەتكەن.
2CO 3:8	روھ بىلەن يۇرگۈزۈلدىغان خىزمەت تېخىمۇ شان-شەرەپلىك بولما مادۇ؟	روھ بىلەن ئېلىپ بېرىلىدىغان خىزمەت تېخىمۇ تولۇق شەرەپلىك دەپ ئەمەسمۇ؟
2CO 3:9	چۈنكى ئادەمنىڭ گۇناھىنى يېكتىدىغان خىزمەت شەرەپلىك بولغان يەردە، ئىنسانىنى ھەققانىي قىلىدىغان خىزمەتنىڭ شەرەپپى تېخىمۇ ئېشىپ تاشمامادۇ؟	چۈنكى كىشىلەرنى گۇناھ ئۆچۈن قارار بېرىدىغان خىزمەت شەرەپلىك بولسا، كىشىلەرنى تولۇق ئادىل قىلىدىغان خىزمەتنىڭ شەرەپپى تېخىمۇ كۆپ بولىدۇ!
2CO 3:10	چۈنكى ئەسلىدە شان-شەرەپلىك بولغان ئىشنىڭ ھازىرقى غايىت زور شان-شەرەپلىك ئىشنىڭ ئالدىدا ھېچقانداق شان-شەرەپلىكلىكى يوقتۇر؛	چۈنكى ئالدىن شەرەپلىك بولغان ئىش، ھازىرقى زور شەرەپلىك ئىشنىڭ ئالدىدا هېچ شەرەپلىكى يوق؛
2CO 3:11	چۈنكى ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان ئىش ئەسلىدە شان-شەرەپ بىلەن كەلتۈرۈلگەن يەردە، ھازىر ئورنىنى باسقان ئىش تېخىمۇ شان-شەرەپلىك بولىدۇ.	چۈنكى ئۆتۈپ كەتكەن ئىش شان بىلەن كەلگەن بولسا، ھازىرقى ئىش تېخىمۇ كۆپ شانلىق بولىدۇ.
2CO 3:12	بىزدا بۇنداق زور ئومىد بار، شۇڭا بىز كۆپ جۈرەت بىلەن ھەركەت قىلىمىز. بىزدە شۇنچە زور شۇنداق بىر ئومىد بولغانىكەن، بىز تولىمۇ يۇرەكلىك بولىمىز.	بىزدا بۇنداق زور ئومىد بار، شۇڭا بىز كۆپ جۈرەت بىلەن ھەركەت قىلىمىز. بىزدە شۇنچە زور شۇنداق بىر ئومىد بولغانىكەن، بىز تولىمۇ يۇرەكلىك بولىمىز.
2CO 3:13	بىز ئىسرائىللارنى ئەمەلدىن قالدۇرۇلدىغان ئەهدىنىڭ يارلاق نۇرۇغا كۆزىنى تىكىپ قاراشنىڭ ئاققۇشتىكە ئۇچاراپ كەتمىسۇن دەپ يۇزىنگە چۈمپەر دە تارتىۋالغان مۇساغا ئوخشىمايمىز.	بىز مۇساغا ئوخشىمايمىز، ئۇ يۇزىنگە يەردە تارتىپ، ئىسرائىل يەسلەرى مۇسا يۇزىندىكى جۇلالنىڭ ئاخىرلىقىغا كۆز تاللاپ قارايالىمسۇن دەپ.
2CO 3:14	ئەمما ئۇلارنىڭ ئوي-كۆڭۈللىرى قاداقلاشقانىدى؛ چۈنكى بۇگۈنگە قىدەر كونا ئەھدىنى ئوقۇغىنىدا مۇشۇ چۈمپەر دە ئېلىۋېتىلمەي كەلدى؛ چۈنكى يېقەت مەسھەد بولغاندىلا ئېلىپ تاشلىۋېتىلىدۇ.	ئەمما ئۇلارنىڭ ئوي-كۆڭۈل قاتىققان؛ چۈنكى بۇگۈنگەچە كونا ئەھدىنى ئوقۇغاندا، بۇ چۈمپە ئېلىنمىدۇ؛ چۈنكى يېقەت مەسھە بىلەن بىرگە بولغاندا ئۇ يوقاپ كېتسدۇ.
2CO 3:15	ئەمما بۇگۈنگە قەدەر، مۇسانىڭ يازمىلىرى ئوقۇلغىنىدا شۇ چۈمپەر دە يەنىلا قەلىنى بېپۇالماقتا.	لېكىن بۇگۈنگە قەدەر، مۇسا يېزىقلرى ئوقۇلسما، شۇ چۈمپەر قەلىنى يايقان بولىدۇ.
2CO 3:16	ئەمما ھەركىم رەبگە قاراپ بۇرۇلسما، چۈمپەر دە ئېلىپ تاشلىنىدۇ.	ئەمما ھەركىم رەبگە قاراپ بۇرۇلسما، چۈمپەر ئېچىلىپ كېتىدۇ.
2CO 3:17	ئەمما رەب شۇ روهەتتۇر؛ ۋە رەبنىڭ روھى قىيەر دە بولسا، شۇ يەردە ھۆرلۈك بولىدۇ.	رەب شۇ روهەتتۇر، ۋە رەبنىڭ روھى بار بولغان جايىدا، ھەر شەكل ئەركىنلىك بار.
2CO 3:18	ۋە بىز ھەممىمىزنىڭ يۇزىمىز ئۆزىمىزنى ئاشكارلاپ، رەبنىڭ شان-شەرېپىگە قاراپ قارىغىنىدا، ئۇنىڭ ئوخشاش سۈرىتىدە بولۇشقا روھ بولغان رەب تەرپىدىن شان-شەرەپ ئۆستىگە شان-شەرەپ قوشۇلۇپ ئۆزگەرتىلمەكتىمىز.	بىز ھەممىلىكىمىز يۇزىمىزنى ئاشكارلاپ، رەبنىڭ شان-شەرېپىگە قاراپ تۇرغاندا، روھى بىلەن رەب تەرەپتىن شان-شەرەپ ئۆستىگە شان-شەرەپ ئۆستىگە شان-شەرەپ قوشۇپ، ئۇنىڭ كىملىكىگە ئۆزگەرتىلىپ كېتىۋاتىپتۇر.

Reference	Before	After
2CO 4:1	شۇڭا خۇدا بىزگە رەھىم-شەپقەت كۆرسەتكەندەك، بۇ خىزمەت بىزگە ئامانەت قىلىنغانىكەن، بىز بەل قويۇتمەيمىز؛	شۇڭا خۇدا بىزگە رەھىم قىلغانلىقى بىلەن، بۇ ئىش بىزگە ئامانەت قىلىنغان، بىز بەل قويىمايمىز.
2CO 4:2	ئەمدىلىكتە شەرمەندىلىككە ئائىت يوشۇرۇن ئىشلارنى تاشلاپ، نە ئەينەن ئايىان قىلىش بىلەن خۇدا ئالدىدا دۇرۇسلۇقىمىزنى ھەر ئادەمنىڭ ۋېجدانىغا كۆرسىتىمىز.	ھازىر ئازارلىق يوشۇرۇن ئىشلارنى تاشلىدۇق، ھېچقانداق ئالدامچىلىقتا يۈرەلمەي، خۇدانىڭ سۆزىنى بۇرمىسماي، بىلکى ھەقىقەتنى تولا ئاشكارالب، ئالدامچىلىقتا ماڭماي، نە خۇدانىڭ سۆزىنى بۇرمىسماي، بىلکى ھەقىقەتنى خۇدا ئالدىدا ئۆز دۇرۇسلۇقىمىزنى ھەر بىر كىشىنىڭ ئىچكى يەختىگە كۆرسىتىپ تۈرەمىز.
2CO 4:3	ئەمما خۇش خەۋېرىمىز چۈمكەلگەن بولسىمۇ، ئۇ ھالاك بولۇۋاتقانلارغا نىسبەتەن چۈمكەلدى؛	بىراق بىزنىڭ ياخاڭلا خەۋېرىمىز قاپلانغان بولسا، بۇ قاپلانغانلىق ھالاك بولۇۋاتقانلار ئوچۇن.
2CO 4:4	چۈنكى خۇدانىڭ سۈرەت-ئوبرازى بولغان مەسھىنىڭ شان-شەرپى توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنىڭ نۇرى ئۇلارنىڭ ئۆستىتە يورۇمىسىن دەپ، بۇ زاماننىڭ ئىلاھى ئېتقادىسىزلا رنىڭ ئوي-زېھىنلىرىنى كور قىلدى.	چۈنكى بۇ دەم دەۋرىنىڭ شەپتەن ئېتقادىسىزلا رنىڭ ئوي-پىكىرىنى كۆز قاپلىدى، شۇنىڭ بىلەن مەسھىنىڭ شەرەپى توغرۇلۇق ئۇنچىلىنىڭ يۈرۈقلۈق ئۇلارغا يەتسىپ كەتمەسلىكى ئوچۇن. مەسە خۇدانىڭ سۈرەتىدۇر.
2CO 4:5	چۈنكى بىز ئۆزىمىزنى ئەمەس، بىلکى مەسە ئەيسانى رەب، شۇنىڭدەك ئۆزىمىزنى ئەيسا ئوچۇن سىلەرنىڭ خىزمەتكارىڭلار دەپ ئېلان قىلىمىز.	بىز ئۆزۈملەرنى ئاڭلىتىماي، بىلکى مەسە ئەيسا رېبىن ئاڭلىتىمىز ۋە ئۆزۈملەرنى سىلەرگە ئەيسا ئارقىلىق خىزمەتچىلەر قىلىپ تۇۇرىنى.
2CO 4:6	چۈنكى «قاڭلۇقۇقىنى نۇر يورۇسۇن» دەپ بۇيرۇغان خۇدا، مەسھىنىڭ دىدارىدىن ئۆزىنىڭ شان-شەرپىنى تونۇنۇشقا بولغان يورۇقلۇقىنى بىز ئارقىلىق چېجىلىشى ئوچۇن، بىزنىڭ قەلىمىزنى يورۇۋقاندۇر.	خۇدا «قاڭلۇقۇقىنى نۇر يورۇسۇن» دەپ بۇيرۇق بەرگەن، ئۇ بىزنىڭ قەلىمىزدە يورۇق يايقاب، خۇدانىڭ شان-شەرپىنى بىلىش ئوچۇن، مەسە ئەيسا تەرەپتىن كۆرسىتىپ بەردى.
2CO 4:7	ئەمما قۇدرەتتىڭ غايىت زورلۇقى بىزدىن ئەمەس، بىلکى خۇدادىن بولغانلىقى كۆرۈنۈسۈن دەپ بۇ گۆھەرگە ساپاڭ ئىشلاردا قاچلاقلقىق ھالدا ئىگىدارلىق قىلىمىز.	بىز بۇ قىممەت گەنچلىكىن گىلىن قاچلار ئىچىدە ئىگە قىلىپ تۇرۇپ، خۇدا تەرەپتىن كەلگەن زور قۇدرەتتىڭ بىزنىكىدىن ئەمەس، يەقەت خۇدا تەرەپتىن بولۇشى ئوچۇن.
2CO 4:8	مانا بىز ھەرەپتە قىستىلىپ قالدۇق، ئەمما يەنجلەمىدۇق؛ تەمتىرەپ قالدۇق، ئەمما ئۆمىدىسىزلەنمىدۇق؛	بىز ھەر تەرەپتە باسقۇچتا قالدۇق، ئەمما يۇتۇپ كەتمىدۇق؛ چاتاقلىنىپ قالدۇق، ئەمما ئۆمىدىسىزلىككە ۋاقتىلاشتۇرۇپ كەتمىدۇق؛
2CO 4:9	زىيانكەشلىككە ئۇچراۋاتىمىز، ئەمما ھەمدەمىسىز قالمىدۇق؛ يېقىتىلدۇق، ئەمما ھالاك بولمىدۇق؛	بىز قىيىنچىلىقلار ئۇچرىشىپ تۇرۇپ، لېكىن تەك قالمايتۇق؛ يېقىتىپ كەتسەكمۇ، ھالاك بولمايتۇق؛
2CO 4:10	ئەيسانىڭ ھاياتى ئېنىمىزدە ئايىان قىلىنسۇن دەپ، ھەردائىم ئېنىمىزدە ئەيسانىڭ ئۆلۈمنى ئۆسٹىگە ئېلىپ ئەيسانىڭ ئۆلۈمنى ئۆسٹىگە ئېلىپ، ھەردائىم ئېنىمىزدە ھەرقايسى ۋاقتىتا بىزنىڭ بەدىنىمىزدە ئەيسانىڭ ئۆلۈمنى ئۆسٹىگە ئېلىپ چىقىشى ئوچۇن،	ئەيسانىڭ ھاياتى بىزنىڭ تەنلىرىمىزدە كۆرۈنىپ چىقىشى ئوچۇن، ھەرقايسى ۋاقتىتا بىزنىڭ بەدىنىمىزدە ئەيسانىڭ ئۆلۈمنى ئۆسٹىگە ئېلىپ تەنلىرىمىزدە كۆرۈنىپ تۇرۇشىمىز.
2CO 4:11	چۈنكى ئەيسانىڭ ھاياتى ئۆلۈدەن ئەنلىرىمىزدە ئايىان قىلىنسۇن ئوچۇن، تىرىك قالغان بىزلىر ھەردائىم ئۆلۈمگە تايششۇرۇلماقتىمىز.	چۈنكى ئەيسا مەسھىنىڭ ھاياتى بىزنىڭ ئۆلۈمچاڭ تەنلىرىمىزدە ئېنىق كۆرۈنىپ چىقىشى ئوچۇن، بىز ھاياتتا تۇرغانلار ھەمىشە ئۆلۈمگە تىسىرىلىنىپ تۇرۇشىمىز.
2CO 4:12	شۇنىڭ بىلەن بىزدە ئۆلۈم ئىشلەپ تۇرغات، بىراق سىلەردە ھايات ئىشلەپ ئىشلەۋاتىدۇ.	شۇ تەرەپتە بىزدە ئۆلۈم ئىشلەپ تۇرغات، بىراق سىلەردە ھايات ئىشلەپ ئىشلەۋاتىدۇ.
2CO 4:13	ۋە «مەن ئىشەندىم، شۇڭا سۆز قىلدىم» دەپ بېزىلغاندىكىدەك ئىمان-ئىشەنچتىكى روهقا ئىگە بولۇپ، بىزمۇ ئىشەندۇق ۋە شۇنىڭ بىلەن سۆز قىلىمىز؛	ھەم «مەن ئىشىنىپ كەتىم، شۇڭا سۆزلەپ قالدىم» دەپ بېزىلغانغا ئۆخشاشش، بىزنىڭمۇ ئىمان روھى بار، شۇڭا بىزنىڭمۇ ئىشىنىپ سۆزلەيمىز؛
2CO 4:14	چۈنكى رەب ئەيسانى تىرىلدۈرگەن خۇدا بىزنى ئەيسا بىلەن بىرگە تىرىلدۈردى، شۇنداقلا بىزنى سىلەر بىلەن بىرگە ئۆز ئالدىغا ھازىر قىلىدۇ، دەپ بىلىمىز.	بىلىمىزكى، خۇدا ئەيسا تىرىلدۈرگەن، شۇ خۇدا بىزنىمۇ ئەيسا بىلەن بىرگە تىرىلدۈردى، سىلەر بىلەن بىرگە ئۆزگە كۆرسىتۈردى.

Reference	Before	After
2CO 4:15	چۈنكى بۇ ھەممە ئىشلار سىلەر ئۆچۈن، شۇڭا كۆپ كىشىلەرنىڭ ۋۇجۇددا ئېشىپ تاشقۇچە بېغىشلەنغان مېھىر-شەقەت سەھىبىدىن كۆپ كىشىلەرنىڭمۇ خۇدانى ئولۇغلاپ ئېيتقان تەشەككۈرىلىرى ئېشىپ تاشىدۇ.	چۈنكى بۇ ھەممە ئىشلار سىلەر ئۆچۈن، شۇڭا كۆپ كىشىلەرگە بېرىلگەن زور مېھىر-شەقەت ئارقىلىق، كۆپ كىشىلەر خۇداغا تەشەككۈر ئېيتىپ، ئۇنى چوخ ئولۇغلايدۇ.
2CO 4:16	شۇڭا بىز بەل قويۇۋەتمەيمىز؛ گەرچە تاشقى ئىنسانلىقىمىز سولاشسىمۇ، دەرھەقىقەت ئىچكى ئىنسانلىقىمىز كۈندىن-كۈنگە يېڭىلەنماقتا.	شۇڭا بىز ھېچقانداق چاقالماپ كەتمەيتۇق؛ تاشقى تەرەپتىن سولاشماقتا بولساقىمۇ، ئىچكى تەرەپتىن ھەر كۈنى يېڭىلەنماقتا.
2CO 4:17	چۈنكى بىزنىڭ بىر دەقىقلەك ۋە يېنىك جايـا-مۇـشـقـقـەـتـلـىـرـىـمـىـزـ بـىـزـ ئۆـچـۈـنـ ئېـشـىـپـ تـاشـقـانـ، مـەـگـۇـلـوـكـ، زـورـ ۋـەـزـنـلىـكـ شـانـ-شـەـرـەـپـ قـىـلـىـدـۇـ.	چۈنكى بىزنىڭ قىسقا ۋە ئاز قىيىنچىلىقىمىز بىرگە ئېشىپ تاشقىلىدىغان، مەگىن، زور شان-شەرەپ قالدۇرۇپ كەتىدۇ.
2CO 4:18	شۇڭا بىز كۆرۈنگەن ئىشلارغا ئەممەس، بەلكى كۆرۈنمهس ئىشلارغا كۆز يېتىز توْتۇپ توْریمیز؛ چۈنكى كۆرۈنگەن ئىشلار ۋاقتىلىق، ئەممە كۆرۈنمهس ئىشلار مەگىلوكتۇر.	شۇڭا بىز كۆرۈنگەن ئىشلارغا ئەممەس، بەلكى كۆرۈنمهس ئىشلارغا كۆز يېتىز توْتۇپ توْریمیز؛ چۈنكى كۆرۈنگەن ئىشلار ۋاقتىلىق، كۆرۈنمهس ئىشلار تىكىمىز؛ چۈنكى كۆرۈنگەن ئىشلار ۋاقتىلىق، ئەممە كۆرۈنمهس ئىشلار بولسا مەگىن.
2CO 5:1	چۈنكى بىزنىڭ بۇ دۇنيادىكى تەن تەكلىپ يوقاپ كەتسەمۇ، خۇدا بەرگەن، تەرىپىدىن بولغان، ئىنسان قولى بىلەن ياسالىغان بىر ئۆي، يەنى ئاسمانلاردا ئەبىدى بىر ماكانىمىز باردۇر دەپ بىلىمىز.	چۈنكى بىزنىڭ بۇ دۇنيادىكى تەن تەكلىپ يوقاپ كەتسەمۇ، خۇدا بەرگەن، ئادەم قولى بىلەن ياسالىغان بىر ئورنىمىز بار، ئۇ ئاسمانلاردا ئەبىدى داۋاملىشىدۇ، بۇنى بىلىمىز.
2CO 5:2	ئەمدى بۇ كونا ئۆيىمىزىدە تۇرغىنىمىزدا ئاسماندىكى ئۆيىمىزنى كېيىپلىشقا زور ئىتىزاز بىلەن ئاھ ئۇرماقتىمىز	هازىر بۇ كۆنە ئۆيىمىزىدە توْرۇپ توْرۇندا، ئاسماندىكى يېڭى ئۆيىمىزنى كېيىپ ئىلىشقا زور ئىتىزاز بىلەن ئاھ سېلىپ توْرۇۋاتىمىز
2CO 5:3	(بەرھەق، ئاسماندىكى ئۆيىمىزنى كېيىپلىشقا يالىچاڭ قالمايمىز).	ھەققەتەن، بىزنىڭ ئاسمانلىق، ئۆيىمىزنى كېيىپ ئىلىپ بارغاندا، يالتا قالمايمىز
2CO 5:4	چۈنكى بۇ تەرەپداشتا توْرۇندا، زور قىيىنچىلىقتا ئاھ دەپ ئېيىشىمىز بار؛ بۇ چۈنكى مۇشۇ چېدىرىدا تۇرغىنىمىزدا، يېغىرچىلىقتا ئاھ ئۇرماقتىمىز؛ بۇ بىزنىڭ يالىچىلىق ئىستەمسىز، بەلكى ياخشى كېيىنپى توْرۇشنى، يەنى بىزنىڭ يالىچىلىنى خالىغىنىمىز ئەممەس، بەلكى كېيىندۈرۈلۈشنى، يەنى بىزدە ئۆلۈمچان نېمە بار، ئۇنى ھايات بىلەن قاپلاشنى ئىستەيمىز.	چۈنكى بۇ تەرەپداشتا توْرۇندا، زور قىيىنچىلىقتا ئاھ دەپ ئېيىشىمىز بار؛ بۇ چۈنكى مۇشۇ چېدىرىدا تۇرغىنىمىزدا، يېغىرچىلىقتا ئاھ ئۇرماقتىمىز؛ بۇ بىزنىڭ يالىچىلىق ئىستەمسىز، بەلكى ياخشى كېيىنپى توْرۇشنى، يەنى بىزنىڭ يالىچىلىنى خالىغىنىمىز ئەممەس، بەلكى كېيىندۈرۈلۈشنى، يەنى بىزدە ئۆلۈمچان نېمە بار، ئۇنى ھايات بىلەن قاپلاشنى ئىستەيمىز.
2CO 5:5	هازىر بىزنى بۇ ئىشقا تەييار قىلغۇچى خۇدا بولۇپ قالدى؛ ئۇ بىزگە كاپاھەت ئەمدى بىزنى دەل مۇشۇ ئىشقا تەييارلىغۇچى بولسا خۇدادۇر؛ ئۇ بىزگە «كاپاھەت» بولغان ئۆز روھىنىمۇ ئاتا قىلدى.	هازىر بىزنى بۇ ئىشقا تەييار قىلغۇچى خۇدا بولۇپ قالدى؛ ئۇ بىزگە كاپاھەت ئەمدى بىزنى دەل مۇشۇ ئىشقا تەييارلىغۇچى بولسا خۇدادۇر؛ ئۇ بىزگە سۈپىتىدە ئۆز روھىنى بەرگەن.
2CO 5:6	شۇنىڭ بىلەن، بىز ھەمىشە ئىشەنچلىق بولۇپ تۇرامىز ۋە تېنىمىزدا توْرۇپ شۇنىڭ بىلەن بىز ھەمشىھ يۇرەكلىك بولىمىز؛ ھەمە تېنىمىزىدە ماكان تۇرقىنىمىزدا رەببىدىن ئۆزاقتا دەپ بىلىمىز	شۇنىڭ بىلەن، بىز ھەمىشە ئىشەنچلىق بولۇپ تۇرامىز ۋە تېنىمىزدا توْرۇپ شۇنىڭ بىلەن بىز ھەمشىھ يۇرەكلىك بولىمىز؛ ھەمە تېنىمىزىدە ماكان تۇرقىنىمىزدا رەببىدىن ئۆزاقتا دەپ بىلىمىز
2CO 5:7	(چۈنكى بىز كۆرۈش سېزىمى بىلەن ئەممەس، ئېتىقاد بىلەن مაڭىمىز)؛	چۈنكى بىز كۆرگەنلىكىمىز بىلەن ئەممەس، ئىشەنگەن بىلەن يۇرۇمىز
2CO 5:8	بىز يۇرەكلىك بولۇپ، شۇنىڭدەك تەندىن نېرى بولۇپ رەب بىلەن بىلە بىر ماكاندا بولۇشقا تېخىمۇ خۇرسەنمىز.	بىز ئىشەنچ بولۇپ، تەندىن ئاشقا، رەب بىلەن بىرگە بولۇشقا تېخىمۇ ياقشى كۆرۈشىمىز.
2CO 5:9	شۇنىڭ بىلەن، مەيلى تەندىن بولالىلى، مەيلى تەندىن نېرى بولالىلى، ئۇنى خۇرسەن قىلىشنى ئىستەك-نىشان قىلىپ ئىتتىلىمىز.	شۇنىڭ بىلەن، بىز تەندە بولساقىمۇ ياكى تەندىن يراق بولساقىمۇ، ئۇنى خۇرسەنەندە تۇرۇش ئۆچۈن ھەممە ئۇسۇل بىلەن كۆچ سەرب قىلىمىز.
2CO 5:10	چۈنكى تەندە قىلغان ئەمەللەرىمىزنى، ياخشىلىق بولسۇن، يامانلىق بولسۇن، ھەرسىزىمۇڭە قايتۇرۇلۇشنى ئۆچۈن مەسەنەنىڭ سوراق تەختى ئالدىدا هازىر بولۇشىمىز لازىم بولىدۇ.	چۈنكى بىز ھەممىمىز مەسەنەنىڭ ھۆكۈم تەختىسى ئالدىدا كۆرۈنىشىمىز زۆر، چۈنكى تەندە قىلغان ياخشى ياكى يامان ئىشلىرىمىزنى ھەرسىزىمۇڭە قايتۇرۇپ بېرىش ئۆچۈن.
2CO 5:11	شۇنىڭ بىلەن رەبىنىڭ دەھىشىتىنى بىلگەنلىكىمىز ئۆچۈن، ئىنسانلارنى ئىشەنۈرۈشكە تېرىشىمىز؛ لېكىن بىز خۇداغا ئۆچۈق-ئاشكارىمىز، شۇنىڭدەك سىلەرنىڭ ۋىجدانىڭلاردىمۇ ئاشكارە تۈنۈلساق دەپ ئومىد قىلىمەن.	شۇڭا، رەبىنىڭ قورقۇشىنى بىلگەنلىكىمىز ئۆچۈن، بىز باشقا كىشىلەرنى ئىشەنۈرۈشكە تېرىشىمىز؛ بىراق بىز خۇدا ئالدىدا ئاشكارا، سىلەرنىڭ ئۆز ئوي-قالايمىقلەرلەردا بىزنى تۈنۈغاندەك بولساق دەپ ئومىد قىلىمەن.

Reference	Before	After
2CO 5:12	بىز ھا زىر ئۆزۈمىزنى قايىتىدىن سىلەرگە تەۋسىيە قىلغىنىمىز يوق، بەلكى پەققەت سىلەر دە قەلەرىكى ئىشلاردىن ئەمەس، تاشقى قىياپەتتىن یە خېرلىنىشدا فانلارغا بەرگۇدەك جاۋاب بولسۇن دەپ، سىلەرگە بىزەردىن یە خېرلىنىش ئىمكانىيەتتىن يارتىپ بېرىۋاتىمىز.	بىز ئۆزۈمىزنى سىلەرگە قايىتا تەكسىرىلىمەيمىز، بەلكى سىلەرگە بىزنى پەخېرلىنىش ئۆچۈن گەۋدە بەرەرلىك قىلىپ، تاشقى كۆرۈنۈشنى یە خېرلىنىشدا فانلارغا جاۋاب بەرەلەيدىغان بولۇشىڭلار ئۆچۈن.
2CO 5:13	چۈنكى ئىچ-ئىچىمىزگە سىغماي قالغان بولسا قامۇ خۇدا ئالدىدا شۇنداق بولدۇق، سالماق بولسا قامۇ سىلەر ئۆچۈن شۇنداق بولىمىز.	چۈنكى ئەگەر بىز يەرۋا قىلىپ كېتىپ قالساق، بۇ خۇدا ئۆچۈن بولىدۇ؛ ئەگەر ئاقىل-پۇرسەت بىلەن بولساق، بۇ سىلەر ئۆچۈن بولىدۇ.
2CO 5:14	چۈنكى مەسەنەنڭ مۇھەببىتى بىزنى شۇنداق قىلىشقا ئوندەيدۇ؛ چۈنكى بىز بىرسى ھەممە يەلن ئۆچۈن ئۆلدى، شۇڭا ھەممە يەلننىمۇ ئۆلدى، دەپ ھېسابلايمىز.	چۈنكى مەسەنەنڭ سوپۇشى بىزنى زورلاپ تۇرۇۋاتىدۇ.
2CO 5:15	ۋە ئۇ ھەممە يەلننى دەپ ئۆلدى، بۇنىڭدىن مەقسەت، ھايات بولغانلار ئۆزلىرى ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئۇلۇرنى دەپ ئۆلۈپ تىرىلگۈچى ئۆچۈن ياشىش ئۆچۈندۇر.	بۇنى ئېنىققا بىلىپ، دېمکى، بىر كىشى ھەممە ئادەم ئۆچۈن ئۆلدى، شۇنىڭ بىلەن ھەممە ئادەم ئۆلدى؛ بۇ سەۋەبىتە، ھاياتا تۇرۇۋاتقانلار ئۆزلىرى ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئۇلار ئۆچۈن ئۆلۈپ كېيىن تىرىلگەن ئۇنىڭ ياشىش ئۆچۈندۇر.
2CO 5:16	شۇنىڭ بىلەن بىز بۇنىڭدىن كېيىن ھېچكىمنى ئىنسانلارچە تونۇمایمىز؛ ھەتا بىز ئەتتا بىز مەسەنەن ئىنسانلارچە تونۇغان بولساق، بۇنىڭدىن كېيىن ئۇنى يەنە شۇنداق تونۇمایمىز.	شۇدىن كېيىن، بىز ھېچكىمنى دۇنيالىق كۆز بىلەن كۆرمەيمىز؛ ھەتا بىز مەسەنەن ئىلگىرى شۇنداق كۆرگەن بولسا قامۇ، ئەمدىلا ئۇنى شۇنداق كۆرمەيمىز.
2CO 5:17	شۇڭا ئەمدى بىرسى مەسەدە بولسا، ئۇ بېڭى بىر يارتىلغا جىدۇرا كونا ئىشلار ئۆتۈپ، مانا، ھەممە ئىش بېڭى بولدى!	شۇنىڭ بىلەن، ھا زىر بىرى مەسەھ بىلەن بولسا، ئۇ بېڭى بىر ئادەم! كونا ئىشلار ئۆتۈپ كەتتى، قارا، ھەممە ئىشلار بېڭى!
2CO 5:18	ۋە بارلىق ئىشلار خۇدا دىندۇرۇ؛ ئۇ بىزنى مەسەھ ئارقىلىق ئۆزىگە ئىناقلاشتۇردى، شۇنداقلا بىزگە ئىناقلاشتۇرۇش خىزمىتتىن تاپشۇردى:-	ھەم بارلىق ئىشلار خۇدا تەرەپتىن كەلگەن؛ ئۇ بىزنى مەسەھ ئارقىلىق ئۆزىگە بارشىتۇردى، شۇنداق بىزگە بارشىتۇرۇش خىزمىتتىن تاپشۇردى.
2CO 5:19	دېمەك، خۇدا مەسەدە ئادەملەرنىڭ ئىتائەتسىزلىكلىرىنى ئۇلارنىڭ ئەيىپى بىلەن ھېسابلاشماي، ئالەمنى ئۆزىگە ئىناقلاشتۇردى؛ شۇنىڭدەك بىزگە ئىناقلاشتۇرۇش خەۋىرىنى ئامانەت قىلىپ تاپشۇردى.	دە، خۇدا مەسەھتە ئادەملەرنىڭ خاتالىقلارنى ئۇلارغا قارشى ھېسابلاماي، دۇنيانى ئۆزىگە ياقشىلاشتۇردى؛ شۇنىڭدا بىزگە ياقشىلاشتۇرۇش خەۋىرىنى ئىشلەن بىلەن بەرگەن.
2CO 5:20	شۇڭا خۇدى خۇدا بىز ئارقىلىق ئادەملەردىن ئىناقلققا كېلىشنى ئۆتونىڭىسىدەك، بىز مەسەھكە ۋاكالىتەن ئەلچىلەر دۇرمىز؛ مەسەنەن ئۇرنىدا «خۇداغا ئىناقلاشتۇرۇغا يىلىسلەر!» دەپ ئۆتۈنمىز.	شۇڭا، خۇدا بىز ئارقىلىق سىلەرنى ئۇنىڭغا قايىتۇرۇشقا چاقىرىپ تۇرغاندەك، بىز مەسەنەن ئەلچىسى بولۇپ قالدۇق؛ مەسەنەن ئۇرنىدا سىلەرگە دېمىز؛ خۇداغا تەڭلىشىڭلار!
2CO 5:21	خۇدا گۇناھ بىلەن ھېچ تونۇش بولمىغان كىشىنى خۇدا بىزنى دەپ گۇناھنىڭ ئۆزى قىلىدى؛ مەقسىتى شۇڭى، بىزنىڭ ئۇنىڭدا خۇدانىڭ ھەققانىلىقى بولۇشىمىز ئۆچۈندۇر.	بۇنىڭ بىلەن بىزنى ئۇنىڭدا خۇدانىڭ ھەققىي ئادىللىقى بولۇشىمىزنى تەمنلىدى.
2CO 6:1	ئەمدى خۇدانىڭ ھەمكارلىرى سوپىتىدە سىلەردىن ئۇنىڭ مېھىر- شەيقىتىنى قوبۇل قىلىپ تۇرۇپ ئۇنى بىكارغا كەتكۈزۈمەڭلار دەپ ئۆتۈنمىز	بىز خۇدانىڭ ھەمكارلىرى بولۇپ، سىلەرنى ئۆزىدەيمىز؛ خۇدانىڭ ئاتمىغان مېھىرىنى بىكار قىلىپ قوبۇل قىلماكلار
2CO 6:2	(چۈنكى ئۇ: «شاپائەت كۆرسىتىلىدىغان بىر يەيتتە دۇئايىگىنى ئىجابەت قىلىشنى بېكتىكەنەن، نجات-قۇتۇلۇش يەتكۈزۈلدىغان بىر كۈننەدە مەن ساڭى ياردەمە بولۇشۇمنى بېكتىكەنەن» – دېدى. مانا، ھا زىر بولسا «شاپائەت كۆرسىتىلىدىغان ياخشى يەيت!»؛ مانا، ھا زىر «نجات-قۇتۇلۇش كۈنى» دۇر!).	چۈنكى ئۇ دېگەن: «مەن سىزگە ياقتۇرغۇچى ۋاقتىتا جاۋاب بەرگەنەن، نجات كەلگەن كۈننە سىرگە ياردەم قىلغانمەن» دېدى. بايقسىڭلار، ھا زىر بۇ «نجات بۇ «ياقتۇرغۇچى ۋاقتى» بولۇپ قالدى؛ بايقسىڭلار، ھا زىر بۇ «نجات كۈنى!»
2CO 6:3	رەبىنىڭ خىزمىتىگە داغ كەلتۈرۈلمىسىن دەپ ھېچقانداق ئىشتا	ھېچ نەرسىدە ھېچكىمنى تو ساقلاشتۇرمائىمىز، بۇ بىلەن خىزمەتمىز

Reference	Before	After
2CO 6:4	بەلکى ھەر بىر ئىشتىن ئۆزىمىزنى خۇدانىڭ خىزمەتكارلىرى سۈپىتىدە نەمۇنە قىلىپ يۈرىمىز؛ زور چىداملىق بىلەن، جەبر-زۇلۇملارىدا، جاپا-مۇشەقەتلەرde، بېسىم-قىستاقلاردا،	بەلکى بىز خۇدانىڭ خىزمەتچىلىرى بولۇپ، ھەر قانداق ئىشتىن ئۆزىمىزنى ياخشى كۆرسەتەمىز؛ چوڭ چىداملىق بىلەن، جەبر-زۇلۇملارىدا، كۆنسىپىرى جاپا-مۇشەقەتلەرde، بېسىم-قىستاقلاردا توغرا كېتىپ بارىمىز.
2CO 6:5	قامچا يارىلىرىدا، زىندانلاردا، قۇرغىلادى-توبىلاڭلار ئىچىدە، ئېغىر مېھنەتله رەدە، تۇنەشلەرەدە، روزا تۇنۇشلاردا،	تەلەم-تا قاقلاشلارنىڭ ئىچىدە، قاماقلاردا، خەلکەنىڭ قوزغلىشى ۋە توپلۇغان ۋاقتىلarda، قاتىق ئەمگەكەرەدە، تۇنەيىسىز كۈنلەرەدە، روزا تۇنۇشلاردا،
2CO 6:6	پاكلىق بىلەن، بىلىملىر بىلەن، سەۋىر-تاقەتلىك بىلەن، مېھربانلىقلار بىلەن، مۇقەددەس روھ بىلەن، ساختىلىقسىز مېھر-مۇھەببەت بىلەن،	تەمىزلىك بىلەن، بىلەن، سەۋىر بىلەن، مېھربانلىق بىلەن، سەۋىر-تاقەتلىك بىلەن، روھ بىلەن، چاقچاق مېھر-مۇھەببەت بىلەن،
2CO 6:7	ھەقىقەتىنىڭ سۆز-كالامى بىلەن، خۇدانىڭ كۈچ-قۇدرىتى بىلەن، ھەققانىلىقنىڭ ئۆڭ-سۇل قوللاردىكى قوراللىرى بىلەن،	ھەقىقەتىنىڭ سۆزى بىلەن، خۇدانىڭ كۈچى بىلەن، ھەقدارلىقنىڭ ئۆڭ-چەپ قوللىرىدىكى قوراللىرى بىلەن،
2CO 6:8	ھەم ئىززەت-شۆھەرتە ھەم ھاقارەت ئىچىدە، تۆھىمەت ھەم تەرىپلىنىشلەر ئىچىدە ئۆزىمىزنى خۇدانىڭ خىزمەتكارلىرى سۈپىتىدە نامايان قىلدۇق؛ يالغانچىلار دەپ قارالغان بولساقىمۇ سەممىي-سادىق بولۇپ،	ھەم ئىززەت بىلەن ھەم ھاقارەت ئارىسىدا، تۆھىمە سۆزلەر بىلەن ھەم ياخشى بايانلار ئارىسىدا، يالغانچى دەپ قارىلىپ، لېكىن ھەقىقىي سادىق بولۇق.
2CO 6:9	نامىسىز بولدۇق-يۇ، ئەمما مەشھورمىز؛ ئۆلەي دەپ قالدۇق-يۇ، ئەمما مانا، ھاياتتۇرمىز؛ تەربىيەت جازالاندۇق-يۇ، ئەمما ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىنىمىدۇق؛	بىلەن-ئەمە بولدۇق، لېكىن ھەممىسى بىلىدۇ؛ ئۆلۈپ كەتنى دەپ قالدۇق، لېكىن ھەي، بىز ھاياتتا؛ جازالاندۇق، لېكىن ئۆلۈمگە ئۆچرەپ قالىمدۇق؛
2CO 6:10	دەرد-ئەلم تارتۇق-يۇ، ئەمما دائىم شاد-خۇراملىقتا تۇرىمىز؛ نامرات بولغىنىمىز بىلەن، ئەمما كۆپ ئادەملەرنى باي قىلغۇچىمىز؛ ھېچنېمىز يوق بولغىنى بىلەن، ئەمما ھەممىگە ئىگدارمىز.	بىز قايغۇ تارتقان كىشىلەر بولساقىمۇ، ھەمىشە خۇشالىق بىلەن ياشايىمىز؛ كەمېغەل بولغاندا، كۆپ كىشىلەرگە بايىق قىلىپ بېرىمىز؛ ھېچ نېمىنى ئېگلىكىنەمكەن، لېكىن ھەممىنى ئىگلىلىپ تۇرماق.
2CO 6:11	سەلەرگە ئۆجۈق-يۈرۈق سۆزلىدۇق، ئەي كورىنتلىقلار، بىزنىڭ باغرىمىز سەلەرگە كەڭ ئېجىلدى!	سەلەرگە ئاشكارا سۆزلەپ بارىمىز، كورىنتلىقلار، بىزنىڭ يۈرەكلىرىنىڭ سەلەرگە كەڭ ئېجىلدى!
2CO 6:12	سەلەر بىز تەرىپىن قىسىلغان ئەمەس، لېكىن ئۆز ئىچ-باغرىلاڭلارنىڭ تارلىقىدىن قىسىلىسىلەر؛	سەلەر بىز تەرىپىن چەكلەنىپ قالىمىدى، لېكىن ئۆز يۈرەكلىرىلاڭلارنىڭ تورسىقىدىن چەكلەنىپ كېتىۋاتىسىز؛
2CO 6:13	ئەمدى ئادىل ئالماشتۇرۇششا بولۇپ – (ئۆز پەزەتلىرىمگە سۆزلىگەندەك سۆزلەيمەن) – باغرىلارنى بىزگىمۇ كەڭ ئېچىڭلار.	ئوخشاش جاۋاپ قىلىڭلار، باللارىمغا دېگەندەك دېيمەن، سەلەر ھەم يۈرەكلىرىلارنى كەڭرەك ئېچىڭلار.
2CO 6:14	ئېتقادسىزلار بىلەن بىر بويۇن تۇرۇۋۇققا چېتلىپ تەڭسىزلىكتە بولماڭلار؛ چۈنكى ھەققانىلىق ۋە قەبھەلىك ئوتتۇرسىدا قانداققۇمۇ ئورتاقلىق بولسۇن؟	ئەمانسىز كىشىلەر بىلەن تەرەزلىكسىز قوشۇلۇش قالماڭلار، چۈنكى ھەقلىق بىلەن يامانلىق ئوتتۇرسىدا قانداق ئورتاقلىق بار؟ يۈرۈق بىلەن قاراڭغۇلىق قانداق بىرلىشەلەيدۇ؟
2CO 6:15	مەسىھنىڭ پىلىئال بىلەن نېمە ئىناقلقى بولسۇن؟ ئىشەنگىننىڭ ئىشەنگىچى بىلەن قانداق ئورتاق نېسۋىسى بولسۇن؟	مەسىھ بىلەن بىلەن ئۆلۈشلەيدۇ؟ ئىشەنگەن كىشى بىلەن ئىشەنگان كىشىنىڭ قانداق بىرلىكى بار؟
2CO 6:16	خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسىنىڭ بۇتلار بىلەن قانداق بىرلىكى بولسۇن؟ چۈنكى سەلەر تېرىك خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسىدۇر سەلەر - خۇدانىڭ مەھرىمەسىلىرى سەلەر، خۇدا: «مەن ئۆلۈرنىڭ ئارىسىدا تۇرام، ئۆلار بىلەن بىرگە يۈرەم، ئۆلۈرنىڭ ئارىسىدا يۈرەمەن؛ ئۆلۈرنىڭ خۇداسى بولىمەن وە ئۆلار جاكارغا ئەچىلەن، سەلەر ئۇنىڭ مەھرىمەسىلىرى سەلەر»؛	خۇدانىڭ مەھرىمى بۇتلار بىلەن قانداقلا ماس كەلەر؟ چۈنكى سەلەر تېرىك خۇدانىڭ مەھرىمەسىلىرى سەلەر، خۇدا: «مەن ئۆلۈرنىڭ ئارىسىدا تۇرام، ئۆلار تۇرىمەن، ئۆلۈرنىڭ ئارىسىدا يۈرەمەن؛ دەپ تۇردىۋە» دەپ بىلەن بىرگە يۈرەم، ئۆلۈرغا خۇدا بولام وە ئۆلار مېنىڭ خەلقىم بولىدۇ؛
2CO 6:17	شۇنىڭ ئۆچۈن «ئۆلۈرنىڭ ئارىسىدىن چىقىپ كېتىڭلار، ماڭا ئايرىلىڭلار»، - دەيدۇ رەب، - «ھېج ناباڭ نەرسىگە تەگكۈچى بولماڭلار»، «شۇنى دىلا مەن	شۇنىڭ ئۆلۈرنىڭ ئارىسىدىن چىقىپ كېتىڭلار وە ئايرىلىڭلار» دەيدۇ رەب، شۇنىڭ ئۆلۈرنىڭ ئارىسىگە تاتشىماڭلار، شۇنىڭ بىلەن مەن سەلەرنى قارشى ناباڭ نەرسىگە تاتشىماڭلار، شۇنىڭ بىلەن مەن

Reference	Before	After
2CO 6:18	سلهرنى قوبۇل قىلىمەن، ۋە: «مەن سلهرگە ئاتا بولىمەن، سلهر ماڭا ئوغۇل-قىزلىرىم بولسىلەر» - دەيدۇ ھەممىگە قادر بولغان رەب.	ئالىمەن».« ۋە: «مەن سلهرگە ئاتا بولىمەن، سلهر ماڭا ئوغۇل-قىزلىرىم بولۇڭلار» دەپ ئېيتقان رەب ھەممىگە قادر بولغان.
2CO 7:1	هازىر بۇ ۋەدىلەرنى ئالغانلىقىمىنىڭ ئۆستىگە، سۆپۈك دوستلار، ئۆزۈمىزنى ئەمدى بۇ ۋەدىلەرگە مۇيەسسىر بولغاندىن كېيىن، ئى سۆپۈمۈلۈكلەر، ئۆزۈمىزنى ئەتلەرىكى ھەم روهىتىكى ھەرخىل ياسكىنلىقتىن تازىلاب، خۇداغا ھۆرمەت بىلەن ياكلىقنى مۇكەدەسىلىكىن كامالەتكە يەتكۈزەيلى.	هۆرمەت بىلەن ياكلىقنى مۇكەدەسىلىكىن كامالەتكە يەتكۈزەيلى.
2CO 7:2	بىزنى قوبۇل قىلىڭلار! بىز ھېچكىمگە زىيان بەرمىدۇق، ھېچكىمنى بۇزۇماپتۇق، ھېچكىمدىن يايда ئالىمىدۇق.	بىزنى قوبۇل قىلىڭلار! بىز ھېچكىمگە زىيان بەرمىدۇق، ھېچكىمنى بۇزۇماپتۇق، ھېچكىمدىن يايدا ئالىمىدۇق.
2CO 7:3	مەن بۇلارنى دەپ سلهرنى كۆرسەتمەكچى ئەمەس؛ چۈنكى، دەسلەپتە دەپ كەتكەندەك، سلهر قەلبىمىزىدە، بىز سلهر بىلەن ياشاشقا تەييارمىز.	مەن بۇلارنى دەپ سلهرنى كۆرسەتمەكچى ئەمەس؛ چۈنكى، دەسلەپتە يۇقىرىدا ئېتقىنىمەك، سلهر قەلبىمىزىدۇرسىلەركى، بىز سلهر بىلەن بىلە ئۆلۈشكە، سلهر بىلەن بىلە ياشاشقا تەييارمىز.
2CO 7:4	مەن سلهرگە كاتتا ئىشەنەن، سلهر توغرۇلۇق يەخريم كۆپ؛ شۇ ئۆچۈن سلهرگە باغلىغان ئىشەنچىم زور، سلهردىن بولغان يەخريم زور؛ شۇنىڭ ئۆچۈن رىغبەت-تەسەللەگە تولدۇرۇلدۇم، بارلىق قىيناب-مەشەكە مۇشكۇلچىلىكلىرىمىزدە خۇشالىقىم ئېشىپ تاشتى.	تولۇق تەسەللەك بىلەن تولدۇرۇلدۇم، بارلىق قىيناب-مەشەكە خۇشالىقىم زور بولدى.
2CO 7:5	چۈنكى بەرھەق، ماكىپونىيەگە كىرگىنىمىزدىمۇ ئەتلەرىمىز ھېچ ئارام تاپالماي، ھەر تەرىپتىن قىسىلىپ قالدۇق؛ سىرتىمىزدا چىدەل-كۈرەشلەر، ئىچىمىزىدە قورقۇنچىلار بار ئىدى.	ھەزەقەتتە، ماكىپونىيەگە كىرىپ كەتكەندە، بىزگە ھېچ ئارام بولمىدى، ھەممە جەھەتنىن بىز زىيانلىق ئەھەلدارغا يولۇقلالپ قالدۇق؛ سىرتىجا چىدەل-كۈرەشلەر، ئىچىسىدە قورقۇنچىلار بار.
2CO 7:6	ئەمما چۈشكۈنلەرگە رىغبەت-تەسەللى بەرگۈچى خۇدا بىزگە تىتۇسىنىڭ كېلىشى ئارقىلىق رىغبەت-تەسەللى بەردى؛	ئەمما خۇدا، چۈشكۈن كىشىلەرگە ياردەم بەرگۈچى، تىتۇسىنىڭ كېلىپ قېلىشى بىلەن بىزگە ياردەم بەردى؛
2CO 7:7	تايىقان رىغبەت-تەسەللەيمىز يەقهەت ئۇنىڭ كېلىشى ئارقىلىقلا ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ سلهردىن تايىقان رىغبەت-تەسەللەسى ئارقىلىقمو بولدى؛ چۈنكى ئۇ سلهرنىڭ بىزگە زارىقىپ تەلمۇرگىنىڭلارنى، سلهرنىڭ تايىقان رىغبەت-تەسەللەت بەرگەنلىرىڭلارنى دەپ بەردى. شۇ بولغاندا مەن تېخىمۇ كۆپ خۇشالاندىم. ھەسرتىڭلارنى، سلهرنىڭ ماڭا قىرغىنلىقىڭلارنى دەپ بەردى.	بىزنىڭ تەسەللەكىمىز يەقهەت تىتۇس كېلىپلا ئەمەس، بەلكى سلهرنىڭ ئۇنى تەسەللەت بەرگەنلىرىڭلار بىلەن بولدى. چۈنكى ئۇ سلهرنىڭ ماڭا سادىق زارقىشىڭلارنى، سلهرنىڭ ناداشالىقىڭلارنى، سلهرنىڭ ماڭا قىرغىنلىقىڭلارنى دەپ بەردى. شۇ بولغاندا مەن تېخىمۇ كۆپ خۇشالاندىم. ھەسرتىڭلارنى، سلهرنىڭ ماڭا قىرغىنلىقىڭلارنى دەپ بەردى.
2CO 7:8	چۈنكى گۈرچە مەن سلهرنى خېتىم بىلەن ئازابلىغان بولسااممۇ، مەن هازىر ئۇنىڭدىن يۇشايمان قىلامايمەن؛ لېكىن ئەسلىدە مەن شۇ خېتىمنىڭ سلهرنى ئازابلىغىنىنى كۆرۈپ يۇشايمان قىلغاندىم (ئەمەلەتتە)، سلهرنىڭ ئازابلىنىشىڭلار قىسىقىغىنى بىر مەزگىللا بولغان).	چۈنكى مەن خەت بىلەن سلهرگە قايرىپ بەرگەنمۇ، هازىر يۇشايمان بولمايمەن؛ بىراق، بۇ خەت سلهرنى قايغۇلاشتۇرغانلىقىنى كۆرگەندە، بىر مەزگىل يۇشايمان بولغاندىم، چۈنكى بۇ خەت سلهرنى قىسقا ۋاقت ئۆچۈن قايغۇلاشتۇرغان.
2CO 7:9	ئەمما هازىر شادىلىنىمەن - ئازابلىغىنىڭلاردىن ئەمەس، بەلكى شۇ ئازابنىڭ سلهرنى ئۆزۈمىزلىقىدىن شادىلىنىمەن؛ چۈنكى سلهرنىڭ ئازابلىنىشىڭلار خۇدانىڭ يولىدا ئىدى؛ شۇنىڭ بىلەن سلهر بىزدىن ھېچ زىيان تارتىمىدىڭلار.	ئەمما هازىر شادىلىنىمەن، سلهرنىڭ قايغۇلاشىڭلار ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى قايغۇ سلهرنى تۆۋبا قىلدۇرغانلىقى ئۆچۈن. چۈنكى سلهرنىڭ قايغۇلاشىڭلار خۇداچە بولدى، شۇنىڭ بىلەن بىز سلهرگە ھېچ نەرسىدە زىيان بەرمىدۇق.
2CO 7:10	چۈنكى خۇدا يولىدىكى قايغۇ، يۇشايمان بولمايدىغان تۆۋبا قىلىپ، نىجاتقا قىلمابىدىغان نىجاتقا باشلايدىغان تۆۋغا ئېلىپ بارىدۇ؛ ئەمما بۇ دۇنيادىكى ئازاب-قايغۇ ئادەمنى ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدۇ.	چۈنكى خۇدا يولىدىكى قايغۇ، يۇشايمان بولمايدىغان تۆۋبا قىلىپ، نىجاتقا پىتهكەيدۇ؛ بىراق دۇنيالىق قايغۇ كىشىلەرنى ئۆلۈمگە ئايەردى.
2CO 7:11	چۈنكى مانا، دەل مۇشۇ ئىش، يەنى خۇدانىڭ يولىدا ئازابلىنىشىڭلار، سلهرگە قانداق زور سئتايىن تېرىشمە، مۇدابىيە قىلىش، گەپلىك، قورقۇش، ئاززو، تېرىشمە ۋە سلەرگە شۇنچە كۆپ ئەستايىدىلىق، ئۆزلىرىڭلارنى ئەبىتىن نەفەدر	چۈنكى كۆرۈڭلار، مۇشۇ خۇدا يولىدا قايغۇلاشىڭلار، سلهرگە قانداق زور سئتايىن تېرىشمە، مۇدابىيە قىلىش، گەپلىك، قورقۇش، ئاززو، تېرىشمە ۋە سلەرگە شۇنچە كۆپ ئەستايىدىلىق، ئۆزلىرىڭلارنى ئەبىتىن نەفەدر

Reference	Before	After
	خالاس قىلىش، شۇنچە كۆپ غەزىپ، شۇنچە كۆپ قورقۇنج، شۇنچە كۆپ تەقەززارلىق، شۇنچە كۆپ قىرغىنلىق ۋە جازالاشقا شۇنچە تېيار بولۇشنى ئېلىپ كەلدى! سىلەر بۇ ئىشنىڭ ھەر تەرىپىدە ئۆزۈگۈلارنىڭ ئېبىتن خالاس بولۇشۇگۈلارنى ئىسپاتلىدىڭلار.	جاڭا زالاش كەلتۈرگەن! سىلەر بۇ ئىشتا ھەرخىل جەھەتتە ئۆزۈنىڭ ياكلىقىنى تولۇق كۆرسەتىڭلار.
2CO 7:12	ئەمدى سىلەرگە شۇ خەتنى يېزىپ قويغاندا، ئۇ خەتنى زيان بەرگەن كىشى قىلغۇچى كىشى ئۆچۈن ئەمەس، زيان كۆرگەن كىشى ئۆچۈنمۇ ئەمەس، بەلكى خۇدا هوزۇردا سىلەرنىڭ بىز ئۆچۈن كۆرسەتكەن ئىساڭلارنى ئاشكارا قىلىش ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى خۇدا ئالدىدا بىزگە بولغان كۆگۈلگۈلەرىنى قىرغىنلىقنىڭ ئاراڭىلاردا ئايام بولۇشى ئۆچۈن يازدىم.	هازىر سىلەرگە شۇ خەتنى يېزىپ قويغاندا، ئۇ خەتنى زيان بەرگەن كىشى ئۆچۈن ئەمەس، زيان كۆرگەن كىشى ئۆچۈنمۇ ئەمەس، بەلكى خۇدا هوزۇردا سىلەرنىڭ بىز ئۆچۈن كۆرسەتكەن ئىساڭلارنى ئاشكارا قىلىش ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى خۇدا بولغان كۆگۈلگۈلەرىنى قىرغىنلىقنىڭ ئاراڭىلاردا ئايام بولۇشى ئۆچۈن يازدىم.
2CO 7:13	بۇ سەھەپتىن بىز رغبەت-تەسەللەك تېپتۇق. ۋە تېپتۇق تەسەللەكىمىزگە قوشۇپ، تىتۇسنىڭ خۇشالىقى بىزگە تېخىمۇ كۆپ شادلىق وە يېڭىلانلىق بەرەپ ئۆستىگە بىز تىتۇسنىڭ خۇشالىقى تۈھىلىدىن تېخىمۇ زور شادلاندۇق؛ چۈنكى ئۆنىڭ روھى سىلەر تەرىپىڭلاردىن يېڭىلاندى.	قالدى؛ چۈنكى ئۆنىڭ روھى سىلەر تەرىپىدىن يېڭىلانغان.
2CO 7:14	چۈنكى مەن سىلەر توغرائىلاردا بىرەر ئىشتا پەخىلىنىپ ماختىغان بولسام، ئۇ ئىشتا ھېچ خىجىل قالدۇرۇلمىدىم؛ بەلكى سىلەرگە ئېتىقانلىرىمىزنىڭ ھەممىسى ھەقىقەت بولغىنىدەك، بىزنىڭ تىتۇسقا سىلەرنى پەخىلىنىپ ماختىشىمىزمۇ ھەقىقەت بولۇپ ئىسپاتلاندى.	چۈنكى مەن سىلەر ھەقتە بىر ئىشتا پەخىلىنىپ ماختىغان بولسام، ئۇ ئىشتا ھېچ خەجەل قالمىدىم؛ بەلكى سىلەرگە دەپ بەرگەنلىرىمىزنىڭ ھەممىسى راست بولغاندەك، تىتۇسقا سىلەر توغرۇلۇق پەخىرىمىزىڭمۇ راست بولۇپ ئىسپاتلاندى.
2CO 7:15	ئۇ سىلەرنىڭ ئىتائەتمەنلىكىلارنى، سىلەرنىڭ ئۇنىڭدىن قانداق ئەيمەنگەن ۋە تىرىگەن حالدا ئۇنى قارشى ئالغىنىڭلارنى ئەسلىگىنىدە، ئۆنىڭ سىلەرگە باغلىغان ئىچ-باغىدىكى مۇھەببەتلىرى تېخىمۇ ئېشىپ تاشىدۇ.	تىتۇس سىلەرنىڭ ھەممىزلىك ئېتىتەچانلىقنى خاتىرلاپ، ئۇنى قورقۇش بىلەن تەرىپىۋىش قىلىپ قارشى ئالغىنىڭلارنى ئەسلىگەندە، ئۆنىڭ سىلەرگە قىلغان مەھرىبانلىقى تېخىمۇ كۆيىدۇ.
2CO 7:16	مەن خۇشال، چۈنكى سىلەرگە ھەر تەرىپتە تولا ئىشەنەمن.	مەن خۇشال، چۈنكى سىلەرگە ھەر تەرىپتە تولا ئىشەنەمن.
2CO 8:1	قېرىنداشلار، مەن سىلەرگە خۇدانىڭ ماڭىدونىيەدىكى جامائەتلەرگە بەرگەن ئەمما، ئى قېرىنداشلار، بىز سىلەرگە خۇدانىڭ ماڭىدونىيەدىكى مېھىر-شەيقتىنى ئايام قىلاماقچىمىز؛	قېرىنداشلار، مەن سىلەرگە خۇدانىڭ ماڭىدونىيەدىكى جامائەتلەرگە بەرگەن ئەمما، ئى قېرىنداشلار، بىز سىلەرگە خۇدانىڭ ماڭىدونىيەدىكى مېھىر-شەيقتىنى ئايام قىلاماقچىمىز؛
2CO 8:2	ئۇلار زور ئېغىر جاپا-مۇشەققەتتە سىنالىنىدا، قاتىق نامرات ئەھۋالدا ئېشىپ تاشقان شادلىقى بىلەن ئۇلارنىڭ ئۆچۈق قوللوقىنىڭ بايلقى ئۇرغۇپ چىققىتى:	ئۇلار زور قىيىنچىلىقلardar سىنىنىپ كەتكەنلىكتە، قاتىق يېتەرسىز حالاتتە، ئېشىپ كېتكەن شادلىقى بىلەن ئۇلارنىڭ ئۆچۈق ياردەم بېرىش بايلقى ئاشۇپ كېتىپ چىققىتى:
2CO 8:3	چۈنكى ئۇلارنىڭ كۈچىنىڭ بارىچە، ھەتتا كۈچىدىن ئارتۇق خەير-ساخاۋەت قىلغانلىقىغا ئۇزۇم گۇۋاھ. ئۇلار ئىختىيارى بىلەن شۇنداق قىلىپ،	چۈنكى مەن گۇۋاھلىق قىلىمەن، ئۇلار كۈچى بارىچە خەير قىلغان، ھەتتا كۈچىدىن كۆپ ساخاۋەت كۆرسەتكەن، ئۇلار بۇنى ئۆز ئىختىيارى بىلەن قىلغان.
2CO 8:4	بىزدىن مۇقەددەس بەندىلەرگە شۇ ياردەمە بولۇشنىڭ بەختىگە ۋە شېرىكلىكىگە مۇيەسىسىر بولۇشنى قاتىق ئۆتۈندى؛	زور قىرغىنلىق بىلەن بىزنى يالباراپ، مۇقەددەس ئادەملەرگە ياردەم بېرىشىتىكى خۇدانىڭ مېھىر-شەيقتىگە ۋە ئورتاق خىزمەت يۈرسىتىغا قوشۇلۇش ئۆچۈن،
2CO 8:5	شۇنداق قىلىپ، ئۇلار كۆتكىنىمىزدەك ئەمەس، ئۇمىد قىلغىنىمىزدىن ئېشىپ ئۆزلىرىنى ئاؤفال رېگە، ئاندىن خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن بىزگىمۇ پەغىشلىدى؛	ئۇلار بىز كۆتكەنگەن سەۋەپ بىلەن ئەمەس، بىز ئۇمىد قىلغانلىقنى كۆپرەك، ئالدىن رەبگە ئۆزلىرىنى بېرىپ، كېپىن خۇدا ئىرادىسى بويچە بىزگىم ياردەم بەردى.
2CO 8:6	شۇڭا، تىتۇس سىلەرددە بۇ مېھرىبانلىقنى باشلىغانكەن، بىز تىتۇسنى سىلەرنى بۇنىڭغا نېسىپداش قىلىپ ئۇنى ئادا قىلىشقا ئۆتۈندۇق.	شۇ سەھەپتە، بىز تىتۇسنى تەرگىب قىلدۇق، بۇ مېھرىبانلىقنى سىلەرگە باشلىغان بولغاندەك، ئۇنى تاماملاش ئۆچۈن.
2CO 8:7	ئەمما سىلەر ھەر تەرىپتە، يەنى ئىشەنچتە، سۆزدە، بىلەمە، تولۇق ئەستايىدىلىقىتا ھەم بىزگە بولغان مېھىر-مۇھەببەتىڭلاردا ئەۋەزلى بولغىنىڭلاردىك، مۇشۇ مېھىرلىك ئىشتىمۇ ئۆزۈگۈلار ئەۋەزلى	لېكىن سىلەر ھەر تەرىپتە ئالدىنلا ئۆتۈپ كېتىپتۇر، يەنى ئىماندا، سۆزدە، بىلەمە، تولۇق جىددىلىقىتا ھەم بىزگە بولغان سەۋەگىلىرىڭلاردا. شۇڭا بۇ مېھىر-شەيقتە دا تېخىمۇ كۆپ بولۇڭلار.

Reference	Before	After
2CO 8:8	مهن بۇ گەپ بىلەن سىلەرگە بۇيرۇق قىلماقچى ئەمەسمەن، بەلكى باشقىلارنىڭ كۆرسىتىگىلار.	مهن بۇ گەپ بىلەن سىلەرگە بۇيرۇق بەرمەيمەن، بەلكى باشقىلارنىڭ قىزغىنلىقى ئارقىلىق سىلەرنىڭ مۇھەببىتىنىڭ ھەققىيلىكىنى ئوبىدان كۆرسەتمە كچىمەن.
2CO 8:9	چۈنكى سىلەر رەببىمىز ئىسا مەسەھەنىڭ مېھىر-شەپقتىنى بىلىسىلەر - كەرچە ئۇ باي بولسىمۇ، سىلەرنى دەپ يوقسوۇل بولدىكى، سىلەر ئۇنىڭ يوقسوۇللوقى ئارقىلىق بېيتىلىسىلەر.	سىلەر بىلىسىلەر كى، بىزنىڭ رەببىمىز ئىسا مەسەھەنىڭ مېھىر-شەپقتى بار، ئۇ بايىل بولۇپ، سىلەر ئۇچۇن يوقسوۇل بولدى، شۇغا سىلەر ئۇنىڭ يوقسوۇللوقى ئارقىلىق بېبىپ كېتىلىسىلەر.
2CO 8:10	مهن بۇ ھەقتە پىكىر بېرىمەن - بۇ سىلەرگە يাইدىلىق، چۈنكى سىلەر ئۆتكەن مەن بۇ توغرۇلۇق يېكىرىمن ئوتتۇرۇغا قويمەن - بۇ سىلەرگە يাইدىلىق، چۈنكى سىلەر ئالدىنىقى يىلىلا ئىئانە قىلىشتا ۋە شۇنىڭغا ئىرادە باغلاشتا ياخشى باشلىدىگىلار.	مهن بۇ ھەقتە پىكىر بېرىمەن - بۇ سىلەرگە يাইدىلىق، چۈنكى سىلەر ئۆتكەن مەن بۇ توغرۇلۇق يېكىرىمن ئوتتۇرۇغا قويمەن - بۇ سىلەرگە يাইدىلىق، يىلى ئىئانە قىلىشا ۋە ئارزو قىلىشا ياخشى باشلىدىگىلار.
2CO 8:11	ئەمدى ھازىر ئۇنى ئادا قىلىڭىلار؛ قىزغىن ئىرادە باغلۇغىنىڭلاردەك، بار دۇنيا يىڭىلار بىلەن شۇ ئىشقا ئەمەل قىلىڭىلار.	ھازىر ئۇنى تاماملاپ بېرىڭىلار؛ سىلەر قىزغىن ئىرادە بىلەن ئويلىنىپ قالغانفاندەك، بار ئورنىڭىلار بىلەن بۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇڭلار.
2CO 8:12	چۈنكى خەير-ساخاۋەتكە بەل باغلۇغۇچىغا نىسبەتەن، سوۇغۇنىڭ خۇداغا يارغۇدەك بولۇشى قولىدا يوققا ئەمەس، بەلكى قولىدا بارغا باغلۇقىتۇر.	چۈنكى، ئەگەر ياخشى نىيەت بار بولسا، سوۇغاتى خۇدا تەرەپتن قوبۇل قىلىنىدۇ، سىز بار نەرسىزنىڭ بوبىچە، ئەمەس، سىز بوق نەرسىزنىڭ بوبىچە.
2CO 8:13	چۈنكى بۇ، باشقىلار ئۇچۇن ئەراملىق بولۇش، سىلەر ئۇچۇن قىيناق بولۇش چۈنكى بۇ باشقىلارنىڭ يۈكىنى يېنىكلىتىمەن دەپ، ئۆزۈلۈرنى قىينائىلار ئۇچۇن ئەمەس، بەلكى تەڭلىك ئارقىلىق، ھازىرقى ۋاقتىتا سىلەرنىڭ كۆپ دېگىنئم ئەمەس، مەبەلغىنى ئۇلارنىڭ كەمچىلىكىگە سەبىر قىلدۇرۇش.	ھازىر سىلەرنىڭ كۆپ مال-تۇتۇمىڭىلار ئۇلارنىڭ كەمچىلىكىنى تولدۇرۇسۇن، سىلەردا ئۇلارنىڭ كۆپ مال-تۇتۇمى سىلەرنىڭ كېيىنكى ۋاقتىل ئۇلارنىڭ كۆپ مال-تۇتۇمى سىلەرنىڭ كەمچىلىكىلارنى تولدۇرۇسۇن؛ شۇنداق بىلەن ھەرقايسى تەرەپ تەڭلىنىپ تولدۇرۇدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن تەڭلىشىدۇ.
2CO 8:14	ھازىر سىلەرنىڭ كۆپ مال-تۇتۇمىڭىلار ئۇلارنىڭ كەمچىلىكىنى تولدۇرۇسۇن، سىلەردا ئارتۇق بولغىنى ھازىرچە ئۇلارنىڭ كەم يېرىنى تولدۇرۇنىدەك، كۇنلەرنىڭ بىرىدە ئۇلاردا ئارتۇق بولغىنى سىلەرنىڭ كەم يېرىڭىلارنى كېيىنكى ۋاقتىل ئۇلارنىڭ كۆپ مال-تۇتۇمى سىلەرنىڭ كەمچىلىكىلارنى تولدۇرۇسۇن؛ شۇنداق بىلەن ھەرقايسى تەرەپ تەڭلىنىپ تولدۇرۇدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن تەڭلىشىدۇ.	ھازىرتىدۇ.
2CO 8:15	خۇددى مۇقىددەس يازمىلاردا: «كۆپ يىغقانلارنىڭكىدىن ئېشىپ قالىمىدى، ئاز يىغقانلارنىڭمۇ كەملىك قىلىمىدى» دەپ بىزىلغاندەك بولغا يى.	كتابىتا بېزىلغانچە: «كۆپ تۆيىلغانلارنىڭ قولىدا ئارتۇق بولمىدى، ئاز تۆيىلغانلارمۇ بېتەرىلىك بولدى».
2CO 8:16	ئەمما تىتۇسنىڭ قەلبىگە سىلەرگە بولغان كۆيۈمۈمگە ئوخشاش كۆيۈمنى سالغان خۇداغا تەشەككۈرلەر بولغا يى.	براق خۇداگە تەھنەت، چۈنكى ئۇ تىتۇسنىڭ يۈزەركە سىلەرگە قارشى ئۆگۈشلۈق قىزغىنلىق سېلىپ قويغان؛
2CO 8:17	چۈنكى ئۇ دەرھەقىقەت بىزنىڭ ئىلتىما سىمىزنى قوبۇل قىلغىنى بىلەن، ئۆزىنىڭ سىلەرگە كۈچلۈك كۆيۈمى بولغاچقا، ئۇ ئۆزۈلۈكىدىن يېنىڭىلارغا باردى؛	چۈنكى ئۇ بىزنىڭ سورا شىمىزنى قوشما يلا قوبۇل قىلدى، بەلكى ئۇزى قىزغىن ۋە ئەۋەزەل بولغاچقا، سىلەرگە ئۆزۈلۈكىدىن باردى؛
2CO 8:18	ئەمما بىز ئۇنىڭغا بارلىق جاماڭەتلەر ئارسىدا خۇش خەۋەر خىزمىتىدە تەرىپلەنگەن قېرىنداشنى ھەمراھ قىلىپ ئەۋەتتۇق؛	ئەمما بىز ئۇنىڭغا بارلىق جەمئىيەتلەر ئارسىدا ئىنجىل خىزمىتىدە تەرىپلەنگەن قېرىنداشنى يولىدۇق؛
2CO 8:19	شۇنىڭدەك ئۇ يەقەت شۇ تەرىپتە ئەمەس، بەلكى جاماڭەتلەر تەرىپىدىن بۇ خەيرلىك ئىشتىتا بىزگە ھەمسەبىر بولۇشقا تاللىقلىنىغاندى. ئەمدى بىز بۇ خەير-ساخاۋەتنى بولسا، رېبىنىڭ شان-شەربىنى ھەم ياردەمدىكى قىزغىنلىقىمىزنى كۆرسىتىش ئۇچۇن ئۇنى يەتكۈزۈش خىزمىتىدە بولىمىز؛	ئۇ يەقەت بۇغاچە كەللىنىپ قالماي، جاماڭەتلەر تاللىغان بولۇپ، بىز بىلەن ھەمسەبىر بولىدۇ. بىز بۇ ياردەم ئىشىنى، رېبىنىڭ شان-شەربىنى ۋە ئۆزىنىڭ قىزغىنلىقىنى كۆرسىتىش ئۇچۇن، ئالدىن تەبىارلاپ، يولغا قوبۇپ بېرىمىز.
2CO 8:20	شۇنداق قىلىپ، بىز بۇ سوۇغاتىنى جاۋابكارلىق بىلەن تەركىب قىلغاندا، ھەر شۇنداق قىلىپ بىز بۇ مول سوۇغىنى مەسئۇل بولۇپ يەتكۈزۈشتە ھەرقانداق ئادەمنىڭ بىزنىڭ ئۆستىمىزدىن تۆھمەت قىلاماسلىقى ئۇچۇن كىشىنىڭ بىزنى تۆھمەت قىلىمىزMasلىقى ئۇچۇن كۆزەت قىلىمىز.	شۇنداق قىلىپ، بىز بۇ سوۇغاتىنى جاۋابكارلىق بىلەن تەركىب قىلغاندا، ھەر شۇنداق قىلىپ بىز بۇ مول سوۇغىنى مەسئۇل بولۇپ يەتكۈزۈشتە ھەرقانداق ئادەمنىڭ بىزنىڭ ئۆستىمىزدىن تۆھمەت قىلاماسلىقى ئۇچۇن كىشىنىڭ بىزنى تۆھمەت قىلىمىز.

Reference	Before	After
2CO 8:21	چۈنكى بىز يەقەت رەبىنىڭ ئالدىدا ئەمەس، بەلكى ئىنسانلارنىڭ كۆز ئالدىمۇ ئىشىمىزنى دۇرۇس قىلىشقا كۆكۈل بولۇپ كېلىۋاتىمىز.	چۈنكى بىز يەقەت رەبىنىڭ ئالدىدا ئەمەس، بەلكى ئادەملەرنىڭ كۆزىتىپ تۇرغاندا دا ئىشلارىمىزنى دۇرۇس قىلىشقا كۆنگۈل بېرىپ كېلىۋاتىمىز.
2CO 8:22	بىز يەنە ئۇلار بىلەن بىللە كۆپ ئىشلاردا ئىستايىن ئەستايىدىللىقى نۇرغۇن قېتىم ئىسىلاتانغان قېرىندىاشنى ئەۋەتمە كېمىز؛ ھازىر ئۇ سىلەرگە باغلىغان زور ئىشەنچى تۈپەيلىدىن ئۇنىڭ ئىستايىن ئەستايىدىللىقى تېخىمۇ كۈچەيتىلىدى.	بىز يەنە ئۇلار بىلەن بىرگە كۆپ ئىشتىتا زۆر ئەستايىدىللىكىنى ئۆچۈق كۆرسەتكەن قېرىندىاشنى يوللاۋاتامىز؛ ھازىر ئۇ سىلەرگە زور ئىشەنچ بەرگەنلىك ئۆچۈن، ئۇنىڭ ئەستايىدىللىكى تېخىمۇ كۈچەيتىلىدى.
2CO 8:23	تىتۇس توغرۇلۇق سوئالار بولسا ئۇ مېنىڭ ھەمراھىم ۋە خىزمىتىڭلاردا بولغان ھەمكارىمدور؛ باشقا ئىككى قېرىندىشىمىز بولسا، ئۇلار جامائەتلەرنىڭ ئەلچىلىرى، مەسھەنىڭ شان-شەرىپىدۇر.	ئۇ مېنىڭ يولداشىم ۋە سىلەر ئۆچۈن خىزمەت قىلغۇچى ھەمكارىمدور؛ باشقا قېرىندىشىلىرىمىز، جەمئىيەتلەرنىڭ ئەلچىلىرى، مەسھەنىڭ شەرىپىدۇر.
2CO 8:24	شۇڭا، جامائەتلەرنىڭ كۆز ئالدىدا مۇھەببىتىڭلارنىڭ ئىسپاتىنى، شۇنداقلا بىزنىڭ سىلەردىن يەخىلىنىشلىرىمىزنىڭ بىكار ئەمەسلىكىنى ئۇلارغا كۆرسىتىڭلار.	شۇتاق، جەمئىيەتلەر كۆزىتىپ تۇرغاندا، سىزلەرنىڭ سەۋگىسىنىڭ رەحالقىنى ۋە بىزنىڭ سىزلەرگە يەخىلىنىڭ بىكار ئەمەسلىكىنى ئۇلارغا كۆرسەتىڭلار.
2CO 9:1	چۈنكى مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ بۇ ياردەم خىزمىتى توغرۇلۇق سىلەرگە يەنە يېزىشىمنىڭ حاجىتى يوق.	چۈنكى مۇقەددەس بەندىلەر ئۆچۈن بۇ ياردەم ئىشى ھەقتە سىلەرگە قايتا يېزىشىمنىڭ حاجىتى يوق.
2CO 9:2	چۈنكى مەن سىلەرنىڭ بۇ ئىشقا قاتقىق بەل باغلىغىنىڭلارنى بىلەمەن؛ مەن بۇ توغرۇلۇق: ئاخىادىكىلەر ئۆتكەن بىلدىن بېرى خەير-سەدىقە يەخىلىنىپ ئېيتقانىم: دەپ، سىلەرنىڭ قىزغىنلىقىڭلار ئۇلارنىڭ كۆپىنى بۇ ئىشقا تۇرتكەندۇر.	چۈنكى مەن سىلەرنىڭ بۇ ئىشقا قەتتىق باغلىنىپ تۇرغانلىقىڭلارنى بىلەمەن؛ مەن ماكىپدونىيەدىكى قېرىندىاشلارغا بۇنى يەخىلىنىپ ئېيتقانىم: ئاخىادىكىلەر ئۆتكەن بىلدىن بېرى خەير-سەدىقە بېرىشكە تەبىyar تۇرۇۋاتىدۇ، بېرىشكە تەبىyar تۇرۇۋاتىدۇ، دەپ ماكىپدونىيەدىكى قېرىندىاشلارغا دەپ، سىلەرنىڭ قىزغىنلىقىڭلار ئۇلارنىڭ كۆپىنى بۇ ئىشقا تۇرتكەندۇر.
2CO 9:3	لېكىن، مەن قېرىندىاشلارنى ئەۋەتىشىتىكى مەقسىتىم سىلەرنىڭ توغرالاڭلاردا يەخىلىنىپ ماختىشىمنىڭ بۇ ئىشلاردا بەھۇدە ئىش بولۇپ قالماسىلىقى، سىلەرنىڭ دېگىنىمەدەك تەبىyar بولۇپ تۇرۇشۇڭلار ئۆچۈندۇر.	لېكىن، مەن قېرىندىاشلارنى يوللىدىم، شۇنىڭ ئۆچۈن بىزنىڭ سىلەر ھەقتە بۇ ئىشتىتا مەختالىقىمىز بوش چىقىمىسۇن دەپ، مەن دېگەنگەندەك، سىلەر تەبىyar بولۇڭلار.
2CO 9:4	مۇبادا ماكىپدونىيەدىكىلەر مەن بىلەن بىللە بارغىندا، سىلەر تەبىارلىقىسىز بولساڭلار، بۇ ئىشەنچىمىز ۋە جىدىن بىز خىجالەتكە قالدۇرۇلىمىز، سىلەر سۆزىسىز شۇنداق بولىسىلەر.	ئەگەر ماكىپدونىيەدىكىلەر مەن بىلەن كەلسە ۋە سىلەر تەبىارلىقىسىز بولۇپ قالغان بولسا، بىز بۇ يەخىمىزنىڭ ئاساسىدا خىجالەت كۆرۈپ قالشىمىزنى ئەنسىرەپ تۇرۇپ، شۇ سەۋەپەتە بۇنىڭغا تەبىyar بولۇڭلار.
2CO 9:5	شۇ سەۋەپەتىن مەن قېرىندىاشلاردىن بېنڭىلارغا بېرىپ سىلەردىن بۇ ۋەدە قىلغان خەربىلىك ئىشنى ئالدىنالا تەبىارلاپ يۇتتۇرۇشنى ئۆتۈنۈشنى زۇرۇر دەپ ھېسابلىدىم؛ شۇنداقلا بۇ سىلەردىن بېرەن نەرسە ئۇندۇرۇپلىش بولىمىسۇن، بەلكى مېھرىبانلىقىڭلاردىن بولسۇن.	شۇ سەۋەپەتە مەن قېرىندىاشلارنى سىلەرگە ئەۋەتىپ، سىلەر ۋەدە قىلغان ياقۇرۇشلۇق ياردەملىكى ئالدىن تەبىارلاپ تۆگەتكەندە، بۇنى سوراشنى زۇرۇر دەپ ئۆيلىدىم؛ شۇڭا بۇ سىلەرگە بىر نەرسىنى زورلاپ ئالىش بولىمىسۇن، بەلكى سىلەرنىڭ مېھرىبانلىقى بولسۇن.
2CO 9:6	ئەمما بۇنى ئەسەلەڭلار؛ بېخىلىق بىلەن ئاز تېرىغان ئاز ئالدى، ئۆچۈق قوللۇق بىلەن تېرىغىنى مول ئالدى.	ئەگەر ئادەم ئاز ئۇرۇق سەپلىسى، ئاز ھوسۇل ئېلىدۇ؛ ئەگەر كۆپ ئۇرۇق بىلەن سەپلىسى، كۆپ ھوسۇل بىلەن ئېلىدۇ.
2CO 9:7	ھەر ئادەم ھېچ قىينلىپ قالمای ياكى مەجبۇرەن ئەمەس، بەلكى ئۆز كۆڭىدە يۈكىنچە بەرسۇن؛ چۈنكى خۇدا خۇشالىق بىلەن بەرگۈچىنى ياخشى كۆردى.	ھەر بېرىڭلار ئۆز كۆڭۈلىڭلار بويىچە قانداق بولسا شۇنداق بەرگەن بولۇڭلار، ناچارلىنىپ قالمىسىن ياكى زورلىنىپ قالمىسىن؛ چۈنكى ئاللاھ شادلىق بىلەن بەرگۈچىنى ياخشى كۆردى.
2CO 9:8	ئەمما خۇدا ھەربىر ئىلتىپات-شاپاڭەتنى سىلەرگە ئېشىپ تاشتۇرۇشقا قادىرۇر؛ شۇڭا قادىرۇرلايدۇ، شۇڭا سىلەر ھەر دادىم ھەرتەرىتە ھەر ئېھنەياجقا تەبىار سىلەر ھەممە ۋاقتىتا ھەممە جەھەتە ئۆزقىرىمىسىز بولۇشىڭلار بىلەن ھەر قۇۇقەتلىنىسىلەر، كەڭىچىلىكتە تۇرۇپ قوللىرىڭلار ھەرخىل گۈزەل ئىشقا لېكىن خۇدا قۇدۇرەتلىك بولۇپ، سىلەرگە ھەر قايىسى ئاتايىشلارنى (ئاتايىشلار يەنە ئېمەتلەر ۋە مېھرىبانلىق) كۆپ بەرىپ تويدۇرلايدۇ، شۇڭا سىلەر ھەر دادىم ھەرتەرىتە ھەر ئېھنەياجقا تەبىار	لېكىن خۇدا قۇدۇرەتلىك بولۇپ، سىلەرگە ھەر قايىسى ئاتايىشلارنى

Reference	Before	After
2CO 9:9	قايسى ياخشى ئىشلارغا كۆپ يېتىشىپ، يايىلىنىشىڭلارغا يول قوبىدۇ. يېتىدۇ.	قايسى ياخشى ئىشلارغا كۆپ يېتىشىپ، يايىلىنىشىڭلارغا يول قوبىدۇ. مۇقىددەس كىتابتا بېزىلغانچە: «ئۇ ئۆزىنىڭ مال-هالنى تارقاب بەرگەن، ئۇ مۇقىددەس يازمىلاردا يۇتۇلگىنىدەك: - «ئۇ ئۆزىنىڭىنى تارقاتقان، ئۇ يوقسىللارغا سەدىقە بەرگەن؛ ئۇنىڭ ھەققانىلىقى مەڭگۈگە تۇرىدۇ».
2CO 9:10	ئەمدى تېرىغۇچىغا تېرىغىلى ئۇرۇق، بېكىلى نان ئاتا قىلغۇچى سىلەرنىڭ تېرىدىغان ئۇرۇقلۇرىڭلارنى تەمىنلىپ مول قىلىدۇ، ھەققانىلىقىڭلارنىڭ ھوسۇل-مېۋەلىرىنى كۆيەيتىدۇ.	ھازىر، تېرىغۇچىغا ئۇرۇق بەرگۈچى بولۇپ، سىلەرگە نان تەمىنلىيدۇ. تېرىش ئۇرۇقلۇرىنى مول قىلىپ كۆيەيتىدۇ، سىلەرنىڭ ھەق سۆزلۈك ئىشلەرىنىڭلارنىڭ ھوسۇل-مېۋەلىسىنى كۆيەيتىدۇ.
2CO 9:11	شۇنىڭ بىلەن سىلەر ھەرقانداق ئەھۋالدا قولى ئوچۇق بولۇشقا ھەر تەرىتە بېيتىلىسىلەر، شۇنىڭدەك بۇ ئىش بىز ئارقىلىق خۇداغا كۆپ تەشەكۈرلەرنى ئېلىپ بارىدۇ؛	شۇ بىلەن سىلەر ھەر نەرسىدە قولىڭلارنى ئاچقاق بولۇش ئوچۇن بارلىق جەھەتتە كۆيەيتىلىسىلەر، بۇ ئىش بىز ئارقىلىق خۇداغا كۆپ تەشەكۈرلەرنى كەلتۈرۈپ چىقدۇ؛
2CO 9:12	چۈنكى بۇ خەيرلىك خىزمەتنى ئادا قىلىش يەقەت مۇقىددەس بەندىلەرنىڭ ھاجەتلەرنى قاندۇرۇپلا قالماي، كۆپ كىشىلەرنىڭ خۇداغا يەتكۈزگەن تەشەكۈرلەرنى ئېشىپ تاشتۇرىدۇ.	چۈنكى بۇ ياخشى ئىش يەقەت مۇقىددەس ئادەملەرنىڭ كېرەكلەرنى تولدۇرۇپلا قالماي، بەلكى كۆپ كىشىلەر خۇداغا تەشەكۈر بېرىشنى ئېشىپ تاششاق قىلدۇ.
2CO 9:13	بۇ ياردەم خىزمىتى ئۆزلىرىنىڭلارنىڭ مەسەنەنىڭ خۇش خەۋەرنى ئېتىراپ قىلىشىڭلاردىكى مېۋە بولغان ئىتائەتمەنلىكلىرىنىڭلارغا دەلىل-ئىسپات بولىدۇ، ئادەملەرگە كۆرسەتكەن ئوچۇق قوللۇق سېخىلىقىڭلاردىن ئۇلار خۇدانى ئۇلۇغلايدۇ.	بۇ ياردەم ئىشىنىڭ ئېنىق دەلىلى ئارقىلىق، سىلەرنىڭ مەسە خۇش خەۋېرىگە ئىتائەت قىلىشى ۋە ئېنىق ئېتىراپ قىلىشىڭلارغا ئاساسەن خۇداغا گۈرەم قىلىدۇ، شۇنداقلا سىلەرنىڭ بىزگە ۋە ھەممە كىشىگە بەرگەن شۇنداقلا سىلەرنىڭ مۇشۇ ھاجەتمەن بەندىلەرگە، شۇنداقلا بارلىق ئوچۇق ۋە ئادىل ياردەمىڭلار ئارقىلىق.
2CO 9:14	ۋە خۇدانىڭ سىلەردە تاشقىلاتقان ئاجايىپ مېھر-شەپقىتى تۈپەيلىدىن، ئۇلار سىلەر ئوچۇن دۇئا-تىلاۋەت قىلغىندا، ئۇلار سىلەرگە تەلپۈنۈپ قاتىق سېغىنىپ ئەسلىدۇ.	ئۇلار سىزلەرنى سوختا سۆپۈپ، سىزلەر ئوچۇن دۇئا قىلىدۇ، چۈنكى خۇدا سىزلەردا بەھرىگەن ئەجايىپ ئاتايىسى سەۋەبدىن.
2CO 9:15	ئۇنىڭ تىل بىلەن ئىپادىلىكىسىز ئاجايىپ سۆۋەغىسى ئوچۇن خۇداغا تەشەكۈر بولغا!	ئۇنىڭ سۆز بىلەن ئىپادىلىكىچە بولمىغان ئەزىز سۆۋەغىسى ئوچۇن خۇدا تەشەكۈر!
2CO 10:1	ئەمما ئۆزۈم، سىلەر بىلەن بىلە بولغاندا مۇتامىلىسى يۇمشاق، لېكىن سىلەردىن ئايىلغاندا سىلەرگە قارتىا قاتىق قوللۇق دەپ قارالغان مەنكى يازلۇس مەسەنەنىڭ يۇۋاش-مۇمىنلىكى ۋە مۇلایىمىلىقى بىلەن سىلەردىن ئۆتۈنۈمەن،	مەن يازلۇس، مەسەنەنىڭ يۇمشاقلقى ۋە گۈزەل مۇلایىمىلىقى بىلەن سىلەردىن ئۈرۈن قىلىمەن، كىشىلىك حالدا سىلەر بىلەن بىلە تەۋازۇنلۇق بولىمەن، لېكىن يېراقتا ئۈرغاندا سىلەرگە قاتىق بولىمەن.
2CO 10:2	- شۇنى تەلەپ قىلىمەنلىكى، يېنىڭلارغا بارغىنىمدا، بىزنى «ئەتلەر بويچە ماڭغانلار!» دەپ گۈمان بىلەن قارايدىغان بەزىلەرگە قارتىا ئۆيلىغىنىمەدەك قاتىق قوللۇق قىلىشقا مېنى مەجبۇر قىلماڭلار؛	مەن سىلەردىن ئۈرۈن قىلىمەن: يېراقتا تۇرغاندا، بىزنى «دۇنیالىق حالدا يۈرگۈچىلەر» دەپ ئويلايدىغان بەزى كىشىلەرگە قارشى قاتىق تۇرۇشقا زۆرۈر بولماسىلىقىمىزنى.
2CO 10:3	گەرچىك بىز بۇ دۇنيادا ئادەمچىلىك حالدا يۈرگەندا، بىز ئەتلەر بويچە جەڭ گەرچە بىز ئىنسانى ئەتلەردە يۈرسەكمۇ، بىز ئەتلەر بويچە جەڭ قىلمايمىز.	قىلمايمىز.
2CO 10:4	چۈنكى جەڭ قوراللىرىمىز ئەتكە تەۋە قورالار ئەمەس، بەلكى خۇدا تەرىپىدىن قورغان-ئىستەكاماڭلارنى گۇمран قىلىش كۈچىگە ئىگە قىلىغان قورالاردۇر؛	چۈنكى بىزنىڭ جەڭ قوراللىرىمىز دۇنیالىق قورالار ئەمەس، بەلكى خۇدا تەرىپىنى كۈچلەنگەن، قورغان-ئىستەكاماڭلارنى گۇمran قىلىش ئوچۇن بېرىلگەن.
2CO 10:5	بىز ئۇلار بىلەن بەس-مۇنازىرەرنى ۋە خۇدانى تونۇشقا قارشىلىشىشقا يېكىرلەرنى تولۇق يوق قىلىمىز، شۇنداقلا ھەر بىر ئوي-خىالالارنى مەسەھەكە تۇرغان ھەرقانداق ھاكاۋۇر توسلالغۇنى گۇمran قىلىمىز، شۇنداقلا ھەرىپ ئوي-خىالالارنى مەسەھەكە بېقىندۇرۇپ ئىتائەت قىلىشقا كەلتۈرمىز؛	بىز تالاشقۇلارنى ۋە خۇدا بىلىمكە قارشى تۇرۇشقا تىرىشىدىغان ئەگىشىپ ئىتائەت قىلىشقا ئېلىپ كېلىمىز؛

Reference	Before	After
2CO 10:6	سلهر تولۇق ئىتائەت قىلغاندىن كېيىن، ئاراڭلاردا قانداق ئىتائەتسىزلىك قالغان بولسا بۇلارنى جازالاشقا تەبىارمىز.	سىزلەر تولۇق ئىتائەت قىلغاندا، ئاراڭلاردا قالغان ئىتائەتسىزلىكلەرنى جازالاشقا تەبىار تۇرۇپتۇز.
2CO 10:7	سلهر پەقەت كۆز ئالدىڭلاردىكى ئىشلارغىلا قارايدىكەنسىلەر. ئەگەر بىرسى ئۆزىنى مەسھەكە تەۋەھەن دەپ قارسا، ئۇ يەنە شۇنىڭ ئۇستىگە ئويلانسۇنکى، ئۇ مەسھەكە تەۋە بولغىنىغا ئوخشاش، بىزمۇ ئۇنىڭغا تەۋەدۇرمىز.	سلهر پەقەت كۆز ئالدىرىكى ئىشلارغا قارايتۇرسىلەر. بىرەۋرى ئۆزىنى مەسھەنلەك كىشىسى دەپ قارسا، بۇنى قابىتا ئويلاپ كۆرسۇن: ئۇ مەسھەگە تەۋە بولغاندا، بىزمۇ شۇنداق تەۋە.
2CO 10:8	چۈنكى، رەب تەرىپىدىن سىلەرنى نابۇت قىلىش ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئېتىقادىڭلارنى قۇرغۇزۇش ئۆچۈن هوقدۇق بەرگەن، مەن بۇ ھەقتە كۆپرەك توغرۇلۇق تېخىمۇ كۆپ زىيادىرەك ماختانساممۇ، بۇنىڭدا ھېچ يەرگە قاراپ قالمايمەن:	چۈنكى، رەب بىزگە سىلەرنى گۇمරان قىلىش ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئېتىقادىڭلارنى قۇرغۇزۇش ئۆچۈن هوقدۇق بەرگەن، مەن بۇ ھەقتە كۆپرەك مەقتەيسەممۇ، ئۆزۈمنى خەجلىمەيمەن.
2CO 10:9	ئەمدى مەن يەقەت خەتلەردىلا سىلەرنى قورقا تاماچى ئەمەسمەن؛	مەن يەقەت خەتلەر بىلەن سىلەرنى قورقا تاماچى ئەمەسمەن؛
2CO 10:10	چۈنكى بەزىلەر: «ئۇنىڭ خەتلەرى دەرۋەقە ۋەزىلىك ھەم كۈچلۈك؛ لېكىن ئۇ يېتىپ كەلگەندە سالاپەتسىز، گېپىنىڭ تۇنامى يوق بولىدۇ» دېيشىدۇ.	ئۇچۇن بەزىلەر دەپ تۇرۇپتۇ: «ئۇنىڭ خەتلەرى قاتىق زور بولىدۇ، لېكىن كەلگەندە يەسکەش، سۆزلىرى يۇرسەتسىز».
2CO 10:11	ئەمدى بۇنداق خىال قىلغۇچىلار شۇنى بىلىپ قويسۇنکى، بىز يەراقتا بولغىنىمىزدا خەتلەردىكى سۆزلىمىز قانداق بولغان بولسا بىز يېتىپ بارغىنىمىزدا ئەمەلىيتمىزمۇ شۇنداق بولىدۇ.	بۇنداق ئويلايدىغانلار بۇنى جاكنلا بىلگەچكە: بىز يەراقتا تۇرغاندا خەتنىك سۆزلىرىمىز قانداق بولسا، كەلگەندە ئىشلىرىمىزدە شۇنداق بولىدۇ.
2CO 10:12	چۈنكى بىز ئۆزىمىزنى ئۆزىنى قالتىس چاغالىدىغانلار بىلەن بىر قاتارغا قويۇشقا ياكى ئۇلار بىلەن سېلىشتۈرۈشقا يېتىنمايمىز؛ شۇنداق كىشىلەر ئۆزلىرىنى ئۆزلىرىنىڭ ئۆلچىمى بىلەن ئۆلچەپ، ئۆزلىرىنى ئۆزلىرى بىلەن سېلىشتۈرۈدىغان بولۇپ، ھەقىقەتەن ئەقىلسىزلارىدىنۇر.	چۈنكى بىز ئۆزلىرىنى يەخىلىگەنلەر بىلەن ئۆزۈملۈكىن مۇقايسە قىلىش ياكى سېلىشتۈرۈشقا جۈرئەت قىلمايمىز؛ بەلكى ئۇلار ئۆزلىرىنى ئۆز دەرىجىلىرى بىلەن ئۆلچەپ، ئۆزلىرى بىلەن سېلىشتۈرۈپ تۇرۇپ، ھەقىقى ئەقىلىقنى تونۇپ بولالمىغان.
2CO 10:13	بىز ھازىر ئۆز چەكىمىزدىن ئاشقىپ مەقتە قىلmayمىز، بەلكى خۇدا بىزگە بىز ئەمدى ئۆزىمىزگە بېكىتىلگەن ئۆلچەمەن ئۆلچەمىن ئۆلچەمىن ئۆلچەمەن ئۆلچەمەن بىز بىلەن ئۆلچەمەن يېتىدىغان. يۈرگىنىمىز يوق. بىز بەلكى ھەممىنى ئۆلچىڭىچى خۇدا بىزگە بېكىتكەن خىزمەت دائىرسىدىكى ئۆلچەم، يەنى سىلەرنىڭ خىزمەت ئۆلچەمىن ئۆلچەم بىلەن يەخىلىنىمىز.	بىز ھازىر ئۆز چەكىمىزدىن ئاشقىپ مەقتە قىلmayمىز، بۇ سىلەرگەم يېتىپ كېتىدىغان. يۈرگىنىمىز يوق. بىز بەلكى ھەممىنى ئۆلچىڭىچى خۇدا بىزگە بېكىتكەن خىزمەت دائىرسىدىكى ئۆلچەم، يەنى سىلەرنىڭ خىزمەت ئۆلچەمىن ئۆلچەم بىلەن يەخىلىنىمىز.
2CO 10:14	چۈنكى ئۆلچىمى سىلەرنىڭ خىزمەت ئۆلچەمىنىڭ يەتمەيدىغان كىشىلەردىكى، خىزمەت ئۆلچەمىنىدا دائىرىمىزدىن ئەلاقىپ كەنمەيمىز، چۈنكى بىز مەسھەنلە بولغىنىمىزدا بولغىنىمىزدا ئەلاقىپ كەنمەيمىز، چۈنكى بىز ئۆزىنىڭ خۇش خەۋىرىنى يەتكۈزۈشتە بىرىنچى بولۇپ يېننگلارغىمۇ كەلدۈق.	چۈنكى بىز سىلەرگە بېتەلمىگەن كىشىلەر قاتارىدا بولمىغاندا، ئۆز دائىرىمىزنى كەڭىتەلمەيمىز؛ چۈنكى بىز مەسھەنلە خۇش خەۋىرىنى سىلەرگە ئالدىنلا ئېتتۈرۈدۈك.
2CO 10:15	بىز خىزمەت دائىرىمىزدىن ئەلاقىپ، باشقىلارنىڭ سىك்கۈرگەن جايا- ئەجىلىرى بىلەن ماختانغىنىمىز يوق؛ لېكىن بىز سىلەرنىڭ ئىمان-	بىز ئۆز ئىش دائىرىمىزنىدىن ئاشقىپ، باشقىلارنىڭ تەۋسىقلەرى بىلەن يەخىلىنىمىز؛ لېكىن سىلەرنىڭ ئىمانىڭلار كۆنەيسە، بىز سىلەر بىلەن بىزگە بەلگىلەنگەن دائىرىدا خىزمەت ئۆزىنى زور كېڭىتىشنى ئۆمىد قىلىمىز؛
2CO 10:16	ئېتىقادىڭلار ئۆسکەنسىپى ئاراڭلاردىكى خىزمەت ئۆزىنى زىيادە كېڭىتىلگەن دائىرىمىز ئىچىدە تېخىمۇ زىيادە كېڭىتىلسا سۇن دەپ ئۆمىد قىلىمىز؛	بىز سىلەردىن تېخىمۇ يېراق جايىلارغا خۇش خەۋەرنى تارقاتقان بولىمىز؛ باشقىلارنىڭ دائىرسىدىكى تەبىار ئىشلارغا يەخىلىنىمىز، يەقەت ئۆزىنىڭگە تەۋە مەقتە بىلەن قانلىنىشىمىز.
2CO 10:17	شۇنداق بولغاندا، بىز سىلەردىن تېخىمۇ يېراق يەرلەرگە خۇش خەۋەرنى يەتكۈزۈپ جاكارلايدىغان بولىمىز؛ تەبىارغا ھەبىار بولۇپ، باشقىلارنىڭ دائىرسىدىكى خىزمەت ئەجرى بىلەن ماختىنىش بىزگە يات.	لېكىن، كىم يەخىلىنىدىغان بولسا، يەقەت رەببىدا يەخىلىنىسىن!
2CO 10:18	ئەمما يەخىلىنىپ ماختىغۇچى بولسا رەبدىن يەخىلىنىپ ماختىنىش كېرەك!».	چۈنكى كىشى ئۆزىنى ئالا قىلىمسا، بەلكى رەب ئالا قىلغان كىشى ھەقىقى چۈنكى ئۆزىنى تەربىلگۈچى ئەمەس، بەلكى رەب تەربىلىگەن كىشى

Reference	Before	After
2CO 11:1	هەقىقەتەن لاياقەتلىكتۇر.	لاياقەتلىك بولىدۇ.
2CO 11:2	ماختانغان بۇ ئازغىنە ئەخەمەقلىكىمغا سەۋرچان بولغايسىلە؛ ئەمدى سىلەر ماڭا سەۋرچانلىق قىلىپ كېلىۋاتىسىلەر.	ماڭا بۇ كېچىك ئەخەمەقلىكىمنى سەۋر قىلغۇسىلە؛ هازىر سىلەر ماڭا سەۋر قىلىپ تۈرۈۋاتىسىلەر.
2CO 11:3	چۈنكى مەن خۇدا دىن كەلگەن ئوتلۇق مۇھەببەت بىلەن سىلەرنى ئازدۇرۇشلاردىن ھەسەت قىلىمەن؛ چۈنكى قىزى بىر ئەرگلا ياتلىق قىلغاندەك، مەن سىلەرنى مەسھىكلا ياك قىز سۈپىتىدە هازىر بولۇشقا ۋەدىلەشتۈرگەنەمەن.	چۈنكى مەن سىلەرگە خۇدا يارىشى ئېھتىياج بىلەن قىزلىنىپ تۈرۈمەن؛ چۈنكى مەن سىلەرنى بىرلا كىشى بىلەن ئەيلەپ، مەسەھەكە ياك بىر قىز دەپ ئالدۇرۇۋاتىمەن.
2CO 11:4	ئەمما، مەن ئەنسىرەپ قالىمەن، يىلان ھەۋانىنى ھىيەلى بىلەن ئالدىغانلىقىدەك، سىلەرنىڭ ئوي-كۆڭلۈرلۈگلەر مەسەھەكە قارشى راستچىل كۆڭلۈگلەر مەسەھەكە باغانغان سەممىي، ساپ ۋايالقىتنى ئېزىپ بۇلغىنىشى مۇمكىن دەپ ئەنسىرەيمەن.	ئەمما، مەن ئەنسىرەپ قالىمەن، يىلان ھەۋانىنى ھىيەلى بىلەن ئەلدەنلىقىدەك، سىلەرنىڭ ئوي-كۆڭلۈرلۈگلەر مەسەھەكە باغانغان سەممىي، ساپ ۋايالقىتنى ئېزىپ بۇلغىنىشى مۇمكىن.
2CO 11:5	چۈنكى بىرسى كېلىپ بىز سىلەرگە ھېچ جاكارلاپ باقمىغان باشقابا بىر توغرۇلۇق جاكارلىسا، ياكى سىلەرگە بېرلەگەن روهنىڭ ئورنىغا ئېسانى جاكارلىسا، ياكى قەلىسگەردىن ئورۇن بەرگەن روهنىڭ ئورنىغا باشقابا بىر روهقا ئورۇن بەرسەڭلەر ئەن ئەن ئورۇن بەرسەڭلەر ئەن باشقابا بىر «خۇش خەۋەر»نى قوبۇل قىلساڭلار، سىلەر بۇ ئىشلارغا ئاجايىپ سەۋر-تاقەت بىلەن ئۆتۈپرىشىڭلەر مۇمكىن!	خەۋەر قوبۇل قىلساڭلار، سىلەر بۇلارغا ئاسانلا چىدىشىڭلار مۇمكىن!
2CO 11:6	ھالبۇكى، مەن ئۆزۈمنى ھەرقانداق ئىشتا ئاشۇ «قالىتسى ئۆلۈغ روسوُلارغا روسوُلۇر» دىن كەم سانىمايمەن!	قارشى كەم سانىمايمەن!
2CO 11:7	گەرچە مېنىڭ گەپ-سۆزلىرىم ئادىي بولسىمۇ، بىلەن جەھەتتە مەن ئۇنداق ئەمەس؛ بىز قىلىۋاتاقان ھەربىر ئەمەللەرىمىزدە بۇنى سىلەرگە ھەر جەھەتتىن ئىسپاتلاپ روشهن قىلدۇق.	گەرچى سۆزلىرىم سادىي بولسىمۇ، بىلەن تەرىپتە مەن شۇنداق ئەمەس؛ بىز بارلىق ئىشلاردا سىلەرگە بۇنى تولا ئېنىق قىلىپ كۆرسەتتۆق.
2CO 11:8	ئەمدى مەن سىلەرنى كۆتۈرۈلسۈن دەپ ئۆزۈمنى تۆۋەن تۆتۈپ، خۇدانىڭ خۇش خەۋىرىنى ھەق تەلەپ قىلاماي جاكارلاپ گۇناھ قىلدىممۇ؟ مەن سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلاردا بولۇشقا باشقابا جامائەتلەردىن بۇلاپ-تالاپ، ئۇلۇرنىڭ ياردىمىنى قوبۇل قىلىدىم.	سىلەر يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۆچۈن مەن ئۆزۈمنى تۆۋەن تۆتۈپ، خۇدانىڭ خەۋىرىنى يۇل تەلەپ قىلاماي جاكارلاپ، گۇناھ قىلدىممۇ؟ مەن باشقابا جەمئىيەتلەردىن تالان قىلىپ، سىزلەرگە خىزمەت قىلىش ئۆچۈن ئۆلچەملەك يۇل ئالدىم، بىلكى سىلەرنىڭ يېنىڭلاردا بولۇپ، ھاجەتچەن بولغاندا ھېچكىمگە ئېغىرلىق سالىمىدىم.
2CO 11:9	سىلەر بىلەن بىلە بولغان ۋاقتىلىرىمدا، ھاجەتمەن بولغان بولسايمۇ، مەن ھېچكىمگە ئېغىرىمىنى سالغان ئەمەس (چۈنكى ماكىدونىيەدىن كەلگەن قېرىنداشلار مېنىڭ كەمەس كەم كۆتەمنى تولۇقلاب بەردى)؛ ھەرقانداق ئىشتا ئۆزۈمنى سىلەرگە يۈك بولۇپ قېلىشىن ساقلاپ كەلدىم ۋە بۇنىڭدىن كېيىنمۇ شۇنداق قىلىمەن.	مەن سىلەر بىلەن بىرگە بولغاندا، ئەگەر ھاجەتمى بار بولسا، ھېچكىمگە ئېغىرلىق سالىمىغانىم (چۈنكى ماكىدونىيەدىن كەلگەن قېرىنداشلار مېنىڭ كەمچىلىكىمنى تولدۇرۇپ بەردى)؛ ھەرقانداق ئىشتا ئۆزۈمنى سىلەرگە يۈك قېلىشىن ساقلىنىپ كەلدىم ۋە بۇنىڭدىن كېيىنمۇ شۇنداق قىلىمەن.
2CO 11:10	مەسەھەنىڭ ھەقىقتى مەندە راست بولغاندەك، ئاقايى رايونلىridا ھېچكىم مېنى بۇ ماختىنىشىمىدىن توسالمايدۇ!	نېمە ئۆچۈن؟ سىلەرگە ياخشى كۆرمەيمەن دەپ ئولىايىسىلەر؟ خۇدا بىلدۇ! نېمە ئۆچۈن؟ سىلەرنى ياخشى كۆرمىگەنلىكىم ئۆچۈنمۇ؟ خۇدا بىلدۇ!
2CO 11:11	ئەمما مەن ھازىر قىلىۋاتاقان ئىشلارنى داۋاملاشتۇرۇپ، بىزگە ئوخشاشا پېكىن بىزگە ئوخشاشاپ سىباپلىنىش يۇرسىتىنى ئىزدىگۈچىلەرنىڭ يۇرسىتىنى مەھرۇم قىلىش ئۆچۈن، شۇنىڭدەك ئۇلار ماختىنىغان ماختىلىنىغان ئىشلاردا ھەققىي بىزگە ئوخشاش بولسۇن دەپ قىلىمەن. ئىشلاردا ھەقىقەتەن بىزگە ئوخشاش بولسۇن دەپ، مەن نېمە قىلىۋاتاقان بولساام شۇنى قىلىۋېرىمەن.	ئەمما مەن ھازىر قىلىۋاتاقان ئىشلارنى داۋاملاشتۇرۇپ، بىزگە ئوخشاشا پېكىن بىزگە ئوخشاشاپ سىباپلىنىش يۇرسىتىنى ئىزدىگۈچىلەرنىڭ يۇرسىتىنى مەھرۇم قىلىش ئۆچۈن، شۇنىڭدەك ئۇلار ماختىنىغان ماختىلىنىغان ئىشلاردا ھەققىي بىزگە ئوخشاش بولسۇن دەپ قىلىمەن.
2CO 11:12	چۈنكى بۇ كىشىلەر يۇتونلەي يالغان روسوُلار، ئالداندۇرغۇچى خىزمەتچىلەر، چۈنكى بۇنداق كىشىلەر ساختا روسوُلار، ئالدامچى خىزمەتكارلار،	لەپكىن بىزگە ئوخشاشاپ سىباپلىنىش يۇرسىتىنى ئىزدىگۈچىلەرنىڭ بولۇش يۇرسىتىنى ئىزدىيەنغانلارنىڭ يۇرسىتىنى بۇزۇپ تاشلاپ، ئۇلار ماختىنىغان ماختىلىنىغان ئىشلاردا ھەققىي بىزگە ئوخشاش بولسۇن دەپ قىلىمەن.
2CO 11:13	لایاقەتلىك بولىدۇ.	لایاقەتلىك بولىدۇ.

Reference	Before	After
2CO 11:14	مەسەھىنىڭ روسوُللەرىنىڭ قىيابىتىگە كىرىۋالغانلاردۇر.	مەسەھىنىڭ روسوُللەرى دەپ كۆرۈنگەنلەر.
2CO 11:15	بۇ ئىش ئەجەبلىنەرلىك ئەمەس، چۈنكى شەيتان ئۆزىمۇ نۇرلۇق بىر ېرىشتىنىڭ قىيابىتىگە كىرىۋالدۇ.	بۇ ئىشنىڭ ئەجەبلىكى يوق، چۈنكى شەيتان ئۆزىمۇ نۇرلۇق بىر ېرىشتە سۈرەتتە كۆرۈندىدۇ.
2CO 11:16	شۇڭا ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭمۇ ئۆزلىرىنى ھەققانىلىقنىڭ خىزمەتچىلىرى قىيابىتىگە كىرگۈزۈۋېلىشى ئەجەبلىنەرلىك ئىش ئەمەس؛ لېكىن ئۇلارنىڭ ئاققۇتىن ئۆزلىرىنىڭ ئىشلىگەنلىرىگە لايق بولىدۇ.	شۇڭا ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭمۇ ئۆزلىرىنى ھەق ئادىللىق، خىزمەتچىلىرى قىلىپ كۆرسەتسە، بۇ زور بىر ئەسىليھت ئەمەس؛ لېكىن ئۇلارنىڭ ئاخىرقى نەتىجىسىن ئۆزلىرىنىڭ قىلغانلىرىغا تەۋە بولىدۇ.
2CO 11:17	يەنە شۇنى ئېيتىمەنلىكى، ھېچكىم مېنى ئەخىمەق دەپ ئىپلىمەمىسىۇن؛ هەتتا ئەگەر مېنى شۇنداق دەپ قارساڭلارمۇ، ئەمدى مەندەك ئەخىمەقنى سەۋىر قىلىپ قوبۇل قىلغايىسىلەر، شۇنىڭ بىلەن ئۆزۈمەممۇ ئازغىنە ماختىنىۋالا.	تەكراار دەپ قويۇيتنۇ، ھېچكىم مېنى ئەخىمەق دەپ ئىپلىمەڭلار؛ ئەگەر شۇنداق قارساڭلارمۇ، مەندەك ئەخىمەقنى سەۋىر قىلىپ قوشۇڭلار، شۇ بىلەن مەنمۇ بەسلا ئازلاپ ماختىلىنىپ كېتىدۇ.
2CO 11:18	مېنىڭ ھازىر بۇلارنى سۆزلىشىم رەب تەرىپىدىن ئەمەس، بەلكى ئۆزۈمنىڭ ئەخىمەقلەرچە يۈرەكلىك يو ئېتىپ ماختىنىشىم، خالاس.	مەقتەتلەنىپ تۇرۇپ سۆزلىمەن.
2CO 11:19	نۇرغۇن ئادەملەر ئىنسانلارچە يو ئېتىپ ماختانغاندىكىن، مەنمۇ ماختىنىپ باقاي.	كۆپ ئادەمچە يولدا ماۋتۇر بولۇۋاتقانغا، مەنمۇ ئۇنىڭغا ئەگىنىشىپ ماۋتۇر بولاي.
2CO 11:20	چۈنكى ئۆزۈڭلار شۇنچە دانا بولغاندىن كېيىن، سىلەر ئەخىمەقلەرگە سەۋىر- تاقھەت قىلىشقا راizi بولىسىلەر!	چۈنكى سىلەر شۇنداق دانا بولغان بولساق، ئەخىمەقلەرگە تو لا سەۋىر قىلىپ كۆتۈرۈشكە رازىلارىڭلار!
2CO 11:21	مەسىلەن بىرسى سىلەرنى قول قىلىپ ئالغاندا، بىرە سىلەرنى تامچىلىپ بىرسى سىلەردىن نەپ ئالسا، بىرسى ئالدىڭلاردا چوڭچىلىق قىلىسا ياكى يۈزۈڭلارغا كاچات سالسا، سىلەر ئۇنىڭغا چىدىڭلار.	مەسىلەن، بىرە سىلەرنى قول قىلىپ ئالغاندا، بىرە سىلەرنى تامچىلىپ يېتىپ كەتكەندە، بىرە سىلەردىن سىقىپ ئالغاندا، بىرە ئالدىڭلارغا ئۆزىنى چۈڭ كۆرسەتكەندە ياكى يۈزۈڭلارغا تەككىزگەندە، سىلەر ئۇنىڭغا چىدىڭلار. ئەيسۇس، ئاچىق-تايىتا ئېيتقان، بىز شۇنداق ئىشلارغا قووقۇھەتسىز قالدۇق! ئەيسۇس، نومۇس قىلىپ ئېيتىمەنلىكى، بىز ئۇنداق ئىشلارغا ئاجىزلىق قىلدۇق! ئەمما ئۇلار بىرەر ئىشتىتا ماختىنىشقا ئېتىنغان يەردە (ئەخىمەقلەرچە سۆزلەۋاتىمەن!) مەنمۇ شۇ ئىشتىتا ماختىنىشقا ئېتىنەمەن.
2CO 11:22	ئۇلار ئېبرانىلارمۇ؟ مەنمۇ شۇنداقلا. ئۇلار ئىسراىللارمۇ؟ مەنمۇ شۇنداقلا.	ئۇلار ئېبرانىلارمۇ؟ مەنمۇ شۇنداقلا. ئۇلار ئىسراىللارمۇ؟ مەنمۇ شۇنداقلا.
2CO 11:23	ئۇلار ئېراھىمنىڭ، نەسلامىمۇ؟ مەنمۇ شۇنداق.	ئۇلار مەسەھىنىڭ خىزمەتكارلىرىمۇ؟ مەن تېخىمۇ ئۇلار ئېراھىمنىڭ، نەسلامىمۇ؟ مەنمۇ شۇنداق.
2CO 11:24	يەھۇدىلارنىڭ «بىر كەم قىرىق قامىچا» جازاسىغا بەش قېتىم تارتىلدىم،	يەھۇدىلار مېنى بەش قېتىم 39 قامىچا جازالىغان.
2CO 11:25	ئۇچ قېتىم تىكىنلىك قامىچا جازاسىنى بېدىم، بىر قېتىم چالما-كېسىك قىلىنىدىم، ئۇچ قېتىم كېمە ھادىسىسىگە ئۆچرىدىم، بىر كېچە-كۈندۈزىنى دېڭىزدا دېڭىزدا ئۆتكۈزۈدۈم.	ئۇچ قېتىم قامىچا بىلەن ھەرخەل قىلىپ كەتىم، بىر قېتىم تاشقا تەلب قىلىنىدىم، ئۇچ قېتىم كەمە گە يوقلىپ كەتىم، بىر كېچە-كۈندۈزىنى دېڭىزدا دېڭىزدا ئۆتكۈزۈدۈم.
2CO 11:26	دائىم سەپەرلەر دەپ بولىمەن؛ دەريالارنىڭ خەۋىلىرىنى، قاراچىلارنىڭ خەۋىلىرىنى، يۇرتداشلىرىمنىڭ خەۋىلىرىنى، يات ئەللىكەرنىڭ خەۋىلىرىنى، شەھەرنىڭ خەۋىنىن، باياۋاننىڭ خەۋىلىرىنى، دېڭىزنىڭ خەۋىلىرىنى، ساختا قېرىنىداشلار ئارسىسىدىكى خەۋىلىرىنى باشتىن كەچۈردىم؛	مەن ھەمىشە سەپەرلە بولۇپ كەتىم؛ دەريالارنىڭ خەۋىلىرىنى، قاراچىلارنىڭ خەۋىلىرىنى، يۇرتداشلىرىمنىڭ خەۋىلىرىنى، غەير يەھۇدىلەرنىڭ خەۋىلىرىنى، شەھەرلەردىكى خەۋىلىرىنى، باياۋانلارنىڭ خەۋىلىرىنى، دېڭىزدىكى خەۋىلىرىنى، دېڭىزدىكى خەۋىلىرىنى، باشتىن كەچۈردىم؛
2CO 11:27	مەن كۆپ ئەمگەك ۋە قىينىق ئىشلاردا تالماپ كەتىم، كۆپ قېتىم ئۆختا ئەمگەكلەر ۋە جايا ئىشلاردا زورۇقۇپ، يات-يات تۇنەكلەر دە، ئاچلىقتا ۋە	مەن كۆپ ئەمگەك ۋە قىينىق ئىشلاردا تالماپ كەتىم، كۆپ قېتىم ئۆختا ئەمگەكلەر ۋە جايا ئىشلاردا زورۇقۇپ، يات-يات تۇنەكلەر دە، ئاچلىقتا ۋە

Reference	Before	After
	ئۇسسىزلۇقتا، دائم روزا تۇتۇشلاردا، سوغۇقلاردا ۋە بېلىك-يالىچىقتا يۈرۈپ كەلدىم.	قالغان، ئاچلىق ۋە سۇ يوقلىقتا، داۋاملىق روزا تۇتۇپ، سوغۇق ساردا ۋە يالاڭاق كېينىپ يۈرۈپ كەلدىم.
2CO 11:28	بۇ سىرتىكى ئىشلاردىن باشقما، ئىج-باغرىمدا بارلىق جامائەتلەر ئۈچۈن ھەر كۇنى ئۆستۈمنى بىسىپ كېلىۋاتقان غەملەرنى يەۋاتىمەن.	باشقما ئىشلاردىن باشقما، ھەر كۇنى مېنىڭ كوندىلىك زور بېسىمىم بولۇپ تۇرىدۇ، يەنى ھەممە جامائەتلەر ئۈچۈن ئەنسىرەپ كېتىشىم.
2CO 11:29	ھەركىم ئاجىزلىسا، مەن ئاجىزلىمىدىمۇ؟ ھەركىم ئېزىپ يۇتلاشقان بولسا، مەن ئۆرتەنمدىمۇ؟!	ھەركىم كۈچىز بولسا، مەن كۈچىز بولمايمەنمۇ؟ ھەر كىم ئىمانى تەرىتىلىنىپ قالسا، مەن ئىچىم يېنىپ كەتىمەنمۇ؟
2CO 11:30	ئەمدى ئەگەر ماختىنىشىم زۆرۈر بولسا، ئۆز ئاجىزلىقىنى كۆرسىتىدىغان ئىشلار بىلەن ماختىنىمەن.	هازىر ئەگەر مەنمۇ ماختىلار كېتىش زۆرۈر بولسا، ئۆز ئاجىزلىقىنى كۆرسەتكەن ئىشلارنى بىلەن ماختالىمەن.
2CO 11:31	ئەرەبىمىز ئىسا مەسەنەن ئەيسانىڭ خۇدا ئاتاسى، ھەمىشە مىرسىيەتلەنگەن، بۇنى رەب ئەيسانىڭ خۇدا-ئاتاسى، مەڭگۇ تەشكۈر-مەدھىيلەرگە لايق بولغۇچىغا ئاپانكى، مەن يالغان ئېتىمىدىم.	بىلىدۇ، چۈنكى مەن يالغان دەپ سۆزلەمەيمەن.
2CO 11:32	دەمەشق شەھىرىدە پادشاھ ئارپاتىنىڭ قول ئاستىدىكى ۋالىي مېنى تۇتۇش ئۈچۈن، يۇتون دەمەشق شەھىرىنى قاتتىق تەقىب ئاستىغا ئالغانىدى.	دەمەشقدا، ئارپاتىنىڭ ھاكىمى، مېنى تۇتۇش ئۈچۈن، بۇتون شەھەرنى قاتتىق ساقلاپ تۇرغان ئىدى.
2CO 11:33	لېكىن مەن شەھەردىكى يەنچىرەدىن سېۋەت بىلەن تۆۋەنگە چۈشۈرۈلدۈم، ئۇنىڭ قولىدىن قۇتۇلۇپ قاچتىم.	شۇڭا ئۇنىڭ قولىدىن قاچتىم.
2CO 12:1	ئەپسۇس، ماختىنىپرىشنىڭ زۆرۈپىتى بار. گەرچە ئۇنىڭ يাইدىسى بولمىسىمۇ، مەن رەبدىن كەلگەن ئالامەت كۆرۈنۈشلەر ۋە ۋەھىيلەر ئۆستىدە توختىلاي.	ماختىلار تۇرۇش مەنمۇ يाइدىلىق ئەمەس، چۈنكى مەن رەبىنىڭ كۆرفۇشلىرى ۋە ۋەھىيلەر ھەقىقىدە سۆزلەپ كەتىمەن.
2CO 12:2	مەسەھەد بولغان بىر ئادەمنى تۇنۇمەن؛ ئۇ ئون تۆت يېل ئىلگىرى (تەندە بولغان ھالدىمۇ، ياكى تەندىن تاشقىرىمۇ بىلمەيمەن، خۇدا بىلىدۇ) ئۈچىنچى قات ئاسماңغا كۆتۈرۈلدى.	مەن مەسەھەد بىر كىشىنى بىلىمەن، ئۇ ئون تۆت يېل بۇرۇن، تەندە بولسىمۇ ياكى تەندىن تاشقىرى بولسىمۇ، بۇنى مەن بىلمەيمەن، خۇدا ئەمەلەتتە بىلىدۇ؛ شۇ كىشى ئۈچىنچى قات ئاسماڭغا كۆتۈرۈلگەن.
2CO 12:3	مەن شۇنداق بىر كىشىنى بىلىمەن (تەندە بولغان ھالدىمۇ، ياكى تەندىن تاشقىرىمۇ بىلمەيمەن، خۇدا بىلىدۇ) –	مەن بۇ كىشىنى بىلىمەن، تەندە بولسا ياكى تەندىن تاشقىرى بولسا، بىلمەيمەن، خۇدا بىلىدۇ.
2CO 12:4	ئۇ جەنەتكە كۆتۈرۈلۈپ، شۇ يەردە تىل بىلەن ئىپادىلىگىلى بولمايدىغان، ئىنسانلارنىڭ دېيشى مەنى قىلىغان ئاجايىپ ئىشلارنى ئاڭلىدى.	ئۇ جەنەتكە ئېلىنىپ كەتكەن، شۇ جايىدا سۆز بىلەن ئېيتىپ بولمايدىغان، ئىنسانلارنىڭ ئېيتىشى چەكلەنىپ قالغان ئاجايىپ ئىشلارنى ئاڭلىدى.
2CO 12:5	مەن شۇ كىشىنى يەخىلەيمەن، لېكىن ئۆزۈم ئۆچۈن يەقەت ئاجىزلىقىمدا شۇنداق بىر ئادەم بىلەن ماختىنىمەن، ئۆزۈم ھەقىقىدە بولسا ئاجىزلىقىمدىن باشقا بىرەر ئىش بىلەن ماختانمايمەن.	مەن شۇ كىشىنى يەخىلەيمەن، لېكىن ئۆزۈم ئۆچۈن يەقەت ئاجىزلىقىمدا شۇنداق بىر ئادەم بىلەن ماختىنىمەن، ئۆزۈم ھەقىقىدە بىر ئەسلىك ئۆچۈن، باشقا هېچ نەرسىنى ئەمەس.
2CO 12:6-7	ھەتا ماختىناي دېسەممۇ ئەمەق ھېسابلانمايمەن؛ چۈنكى مەن ھەقىقەتنى ئېتىقان بولاتىم؛ ئەمما بىرسى مەندە كۆرگىنىدىن ياكى مەن تۈغىرلۇق ئاللىغىنىدىن مېنى (ماڭا ئاشكارىلماق ئەھىيەرنىڭ غايەت زور ئۇلۇغلوقۇ تۇپەيلىدىن) يۇقىرى ئويلاپ قالمىسۇن دەپ ئۆزۈمنى ماختىنىشىن يېغىدىم. مۇشۇ ۋەھىيەرنىڭ زور ئۇلۇغلوقۇ تۇپەيلىدىن كۆرەڭلەپ كەتمەسلىكىم ئۆچۈن ئەتلىرىمەنگە سانجاڭلاغان بىر تىكەن، يەنى مېنى ئۇرۇپ تۇرسۇن دەپ شەيتاننىڭ بىر ئەلچىس ماڭا تەقسىم قىلىغان؛ بۇنىڭ مەقسىتى، مېنىڭ كۆرەڭلەپ كەتمەسلىكىم ئۆچۈندۇر.	ھەتا ماختاناسام، ئاقلىسىز بولمايمەن؛ چۈنكى راست گەپ ئېيتىمەن؛ لېكىن كىشىلەر مېنى كۆرگەن ياكى ئاڭلىغان نەرسىدىن يۇقىرى يەرەز قىلىق ئۆچۈن، ماختاشىن ۋاز كەچتۇم. بۇ زور ۋەھىيەر توبىيەيلەر توبىيەيلەر كۆرەڭلەپ كەتمەسلىك ئۆچۈن، تەندىمە بىر تىكەن بېرىلىدى، يەنى شەيتاننىڭ بىر ئەلچىس مېنى ھەزىپ قىلىش ئۆچۈن.
2CO 12:8	بۇنىڭ توغرىسىدا ئۇ مەندىن كەتسۇن دەپ رەبگە ئۆچ قېتىم بېلىنىدىم؛	بۇ ھەقتە رەبىيىمە ئۆچ قېتىم سورىدىم، ئۇنى مەندىن ئېلىپ كەتسۇن دەپ.
2CO 12:9	لېكىن ئۇ ماڭا: «مېنىڭ مېھىر-شەيقتىم ساڭا يېتەرلىك؛ چۈنكى مېنىڭ	لېكىن ئۇ ماڭا دېدى: «مېنىڭ مېھىر سەنگە يېتەرلىك، چۈنكى كۈچۈم

Reference	Before	After
2CO 12:10	كۈچ-قۇدرىتىم ئىنساننىڭ ئاجىزلىقىدا تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇ» – دېدى. شۇڭا مەن مەسىھىنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ۋوْجۇدۇمدا تۇرسۇن دەپ ئاجىزلىقلرىمدىن ماختىنىشنى تېخىمۇ خۇشلۇق بىلەن تاللىۋالىمەن؛ شۇڭاکى، مەن مەسىھە ئوچۇن ئاجىزلىقلار، هاقارەتلەر، قىيىنجلىقلار، زىيانلار ۋە ئازابلارنى خۇرسەن دەپ ئويلايمەن، چۈنكى قاچان ئاجىز بولسام، زىيانكەشلىكەرنى ۋە ئازاب-ئوقۇبەتلەرنى خۇرسەنلىك دەپ بىلەن. شۇ چاغدا كۆچلۈك بولىمەن.	سەننىڭ ئاجىزلىقىڭدا يۇتون دەرىجىدە كۆرۈنىدۇ». شۇڭا مەن مەسىھىنىڭ كۈچى بەدىنىمەدە قالىشى ئوچۇن، ئاجىزلىقلرىم بىلەن تېخىمۇ خۇشالىق بىلەن مەقتەيەلەيمەن.
2CO 12:11	مەن ماختىنىپ دەرۋەقە ئەخەمەق بولۇپ قالدىم! لېكىن ئۆزۈڭلەر مېنى قويدىڭلار، راستىلا، سىلەر مېنى قوللاب قويۇشىڭلار كېرەك، چۈنكى مەن تەرىپلىنىشىم كېرەك بولاتنى؛ چۈنكى ھېچ ئەزىمەس بولساممۇ، مەن ھېلىقى «قالىتسى ئۇلۇغ روسۇللار» دىن ھېچ تەرىپتە ھېچ ئىشتاكەم ئەمەسمەن.	مەن مەقتەتلەپ ساقىز بولۇپ قالدىم! سىلەر مېنى بۇنى قلاشقا زورلاپ بۇنىڭغا مەجبۇر قىلىدىڭلار، ئەمەلىيەتنە ئەسلىدە مەن سىلەر تەرىپىڭلاردىن ئۇ كاتتا رەسۇلۇلارغا ھېچ تەرىپتە كەم ئەمەسمەن، ھالبۇكى مەن ھېچ نەرسە.
2CO 12:12	دەرۋەقە مەن ئاراڭلاردا بولغان چاغدا روسۇلنىڭ بېشارەتلەك ئالامەتلەرى، ھەرتەرىلىك چىدام-سەۋەرچانلىق ئىچىدە مۆجزىزلىك ئالامەتلەر، كارامەتلەر ھەم قۇدرەتلەك مۆجزىزلىر بىلەن ئەمەلەدە كۆرسىتىلگەن.	ھەققەتە، مەن سىلەرنىڭ ئارىسىدا بولغاندا، روسۇلۇرنىڭ ئالامەتلەرىنى، بارلىق چىدام بىلەن، مۆجزىزلىر، كارامەتلەر ۋە كۆچلۈك مۆجزىزلىر بىلەن كۆرسىتىپ كەتتىم.
2CO 12:13	سىلەرنى باشقا جامائەتلەردىن قايىسى تەرىپتە تۆۋەن ئورۇنغا قويدۇم؟ – يېقەتلا ئۆزۈمنى سىلەرنىڭ ئۇستوڭلۇرگە يۈك قىلىپ ئارتىپ قويىمىغىنىم بىلەنمۇ؟! مېنىڭ بۇ ئادالەتسىزلىكىمنى ئېڭ قىلغايىسلەر!	سىلەر باشقا گۇرۇھلارغا قاروغاندا قانداقلا كەم بولدىڭلار؟ يەقەت مەن ئۆزۈم سىلەرگە يۈك بولمىغىنىم بىلەنمۇ؟ بۇ خاتالىقىمنى كەچۈرۈڭلار!
2CO 12:14	مانا، ھازىر بىننگلارغا ئوچىنچى قېتىم بېرىشقا تەيارمەن، شۇنىڭ بىلەن سىلەرگە ھېچ يۈك ئېغىرىمىنى سالغۇم يوق. چۈنكى ئىزدىگىنىم ئىگلىككىڭلار ئەمەس، بەلكى ئۆزۈڭلەردۇر؛ يەزەنتلىرى ئاتا-ئانىلار ئوچۇن ئەمەس، بەلكى ئاتا-ئانىلار پەزەنتلىرى ئوچۇن مال-مۇلۇك يېغىشى كېرەك.	ھەي، ھازىر سىلەرگە ئوچىنچى قېتىم كېلىشكە تەيارمەن، بۇ بىلەن سىلەرگە ھېچ قانداق يۈك بولىمەن، چۈنكى مەن سىلەرنىڭ مال- مۇلۇكىنى ئەمەس، بەلكى سىلەرنى ئۆزۈنى ئىزدەيمەن؛ بالىلار ئاتا-ئانىلار ئوچۇن يۈل يېغىشىش كېرەك دەپ ئويلانمىسىن، بەلكى ئاتا-ئانىلار بالىلار ئوچۇن مال يېغىشى كېرەك.
2CO 12:15	ئەمدى جېنىڭلەر ئوچۇن ئىگلىكىمىدىن خۇشلۇق بىلەن سەرپ قىلىمەن ھەمدە ئۆزۈمنى سەرپ قىلىمەن – گەرچە مەن سىلەرنى قانچە سۆيىگەنسىرى مەن شۇنچە ئاز سۆيۈلسەممۇ.	مەن خۇشال بىلەن ئۆزۈمنى سەرپ قىلىپ، ھەتتا تۈگەتتۈرۈپ كەتىپمۇ سىلەرنىڭ ئەرۋاھلىرى ئوچۇن بېرىپ كەتەمەن، گەرچە سىلەرنى كۆپ سۆيىسەممۇ، مەنمۇ ئازلا سۆيۈلۈپ قالسام.
2CO 12:16	ئەمدى شۇنداق بولغىنى بىلەن، مەن سىلەرگە ھېچ يۈك بولغان ئەمەسمەن؛ بىراق ھېلىگەرلىك قىلىپ، مەن سىلەرنى بايلاب قويدۇم!	بۇ شۇنداق بولغاندا، مەن سىلەرگە ھېچ ھېپ يۈك بولمىدىم؛ لېكىن ھېلىلىق بىلەن سىلەرنى ئالدىم!
2CO 12:17	ئەجىب، مەن سىلەرگە يولىغان كىشىلەرنىڭ بىرى ئارقىلىق سىلەردىن يۇل ئەجىبا، مەن سىلەرگە ئەۋەتكەن ئادەملەرنىڭ بىرەرسى ئارقىلىق سىلەردىن نېپ ئالدىمۇ؟!	ئەجىب، مەن سىلەرگە يولىغان كىشىلەرنىڭ بىرى ئارقىلىق سىلەردىن يۇل ئەجىبا، مەن سىلەرگە ئەۋەتكەن ئادەملەرنىڭ بىرەرسى ئارقىلىق سىلەردىن ياكى نەرسە ئالغانىمۇ؟
2CO 12:18	مەن تىتۇسنى سىلەرنىڭ بىننگلارغا بېرىشقا ئۇندىدىم ۋە يەنە ھېلىلىقى قوشۇپ ئەۋەتكىم، تىتۇس سىلەردىن يۇل ئېلىپ يايىدىلەنغان بولغۇمۇ؟ بىز قېرىنداشنىمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىلە ئەۋەتكىم، تىتۇسنىڭ سىلەردىن نېپ ئىككىمىز ئوخشاش روه بىلەن يۈرۈپ كەتتۈقىمىز؟ بىزنىڭ بارلىق ئىزلىرىمىز ئېلىپ باققان يېرى بارمۇ؟ بىز ئىككىيەن ئوخشاش بىر روهتا يۈرۈۋاتىمادۇق؟ بىزنىڭ باسقان ئىزلىرىمىز ئوخشاش ئەمەسمىكەن؟	مەن تىتۇسنى سىلەرگە يولىلدىم ۋە بىر قېرىنداشنىمۇ ئۇ بىلەن قوشۇپ ئەۋەتكىم، تىتۇس سىلەردىن يۇل ئېلىپ يايىدىلەنغان بولغۇمۇ؟ بىز ئىككىمىز ئوخشاش روه بىلەن يۈرۈپ كەتتۈقىمىز؟ بىزنىڭ بارلىق ئىزلىرىمىز ئېلىپ باققان يېرى بارمۇ؟ بىز ئىككىيەن ئوخشاش بىر روهتا يۈرۈۋاتىمادۇق؟ بىزنىڭ باسقان ئىزلىرىمىز ئوخشاش ئەمەسمىكەن؟
2CO 12:19	دەمەك، سىزلەر بىزنى «بىز ئۆزۈملۈك سىزلەر ئالدىدا ئاقلاپ كېتىۋاتىمىز» ياكى سىلەر ئەزەلدىن بىزنى «ئۇلار ئالدىمىزدا ئۆزۈلىرىنى ئاقلاپ كېلۋاتىدۇ» دەپ ئويلاپ تۇرۇۋاتىمىز؟ بۇلار توغرى ئەمەس. بىز يەقەت مەسىھدا خۇدا دەپ ئويلاۋاتىمىسلىر؟ ئىش ئۇنداق ئەمەس. بىز يەقەت مەسىھە بولۇپ خۇدا ئالدىدا سۆزلەۋاتىمىز؛ قىلىۋاتقان ھەممە ئىشلار، ئى سۆيۈملۈكلىرىم، سىلەرنىڭ ئېتىقادىڭلارنى قۇرۇش ئوچۇندۇر.	دەمەك، سىزلەر بىزنى «بىز ئۆزۈملۈك سىزلەر ئالدىدا ئاقلاپ كېتىۋاتىمىز» ياكى سىلەر ئەزەلدىن بىزنى «ئۇلار ئالدىمىزدا ئۆزۈلىرىنى ئاقلاپ كېلۋاتىدۇ» دەپ ئويلاپ تۇرۇۋاتىمىز؛ قىلىۋاتقان بارلىق ئىشلىرىمىز، ھەي سۆيۈملۈكلىر، سىزلەرنىڭ ئېتىقادىنى كۆچلەندۈرۈش ئوچۇندۇر.
2CO 12:20	چۈنكى مەن يېنىڭلارغا بارغىنىمدا، سىلەرنىڭ ئۇمىد قىلغان ئېرىمىدىن	چۈنكى مەن سىلەرگە كېلىپ كەتسەم، سىلەر مەن ئۇمىد قىلغانلىقىڭلارغا

Reference	Before	After
	چىقماي قېلىشىڭلاردىن، ئۆزۈمىنگەمۇ سىلەرنىڭ ئۇمىد قىلغان يېرىنگلاردىن چىقماي قېلىشىمىدىن، يەنى ئاراڭلاردا غۇغۇغا-جىدەل، ھەسەت، غەزىپ، مەنەنچىلىك، تۆھپە، غەيۋەت، تەكىببۇر ۋە ياراڭەندىچىلىك يەيدا غەزىپ-نېرىتەت، تۆھەمەت خورلۇق، تەكىببۇرلۇق ۋە ياراڭەندىچىلىكلىرى بولارمىكىن دەپ ئەنسىرەيمەن؛ بولۇپ قالماسىلىق ئۈچۈن؛	يەتتۈرگەن بولماستىر دەپ ئەنسىرەيمەن، مەنمۇ سىلەر ئۇمىد قىلغانلىقىڭلارغا يەتتۈرگەن بولماستىر، يەنى ئاراڭلاردا تالاشقۇ، ھەسەت، غەزىپ، مەنەنچىلىك، تۆھپە، غەيۋەت، تەكىببۇر ۋە ياراڭەندىچىلىك يەيدا غەزىپ-نېرىتەت، تۆھەمەت خورلۇق، تەكىببۇرلۇق ۋە ياراڭەندىچىلىكلىرى بولارمىكىن دەپ ئەنسىرەيمەن؛ ئەگەر مەن قايتا كېلىپ كەتسەم، خۇدا مېنى سىلەر ئالدىدا تۆۋەنلەتىپ قويدۇ، ۋە مەن، بوغۇنگە قەدەر گۇناھ قىلغان كۆپ كىشىلەرنىڭ ناياكلق، بۇزۇقلۇق ۋە شەھۋانى ئىشلاردىن تېخى توۋا قىلمىغان نۇرغۇن ئادەملەرنىڭ سەۋىبدىن خۇدايمى مېنى ئالدىڭلاردا تۆۋەن قىلىپ قويارمىكىن، شۇلارنىڭ قىلمىشلىرى تۈيەيلىدىن ماتەم تۇتىماي تۇرالمايمەنمىكىن، دەپ ئەنسىرەيمەن.
2CO 12:21	— بۇ قېتىم سىلەرنىڭ يېنىڭلارغا بارغىنىمدا، ئاراڭلاردىكى گۇناھ سادىر قىلىپ، تاكى بوغۇنگە قەدەر ئۆتكۈزگەن ناياكلق، بۇزۇقلۇق ۋە شەھۋانى ئىشلاردىن تېخى توۋا قىلمىغان نۇرغۇن ئادەملەرنىڭ سەۋىبدىن خۇدايمى تۈيەيلىدىن ماتەم تۇتىماي تۇرالمايمەنمىكىن، دەپ ئەنسىرەيمەن.	زىنا ۋە شەھۋەتچىلىك ئىشلىرى ئۈچۈن تەۋبە قىلمىغانلىقىغا ئۈچۈن يېغلىنىپ كەتمەن.
2CO 13:1	بۇ يېنىڭلارغا ئۈچىنجى قېتىم بېرىشىم بولىدۇ. «ھەر بىر ھۆكۈم ئىككى-ئۈچ گۇۋاھىنىڭ ئازىزىدا ئىسپاتلىنىشى كېرەك».	بۇ مەن سىزلارغا ئۈچىنجى قېتىم كېلىشىمدا. «ھەر بىر ئىش ئىككى ياكى ئۈچ گۇۋاھىنىڭ سۆزى بىلەن تەكشۈرۈپ چىقىسا بولىدۇ».
2CO 13:2-3	مەن ئىلگىرى ئىككىنچى قېتىم يېنىڭلاردا بولغىنىمدا بۇرۇن گۇناھ سادىر قىلغانلارغا ھەم قالغان ھەممىڭلارغا شۇنداق ئېتىقان، ھازىرمۇ سىلەردىن نېرى بولساممۇ قاينىدىن ئالدىنئالا ئاگاھلاندۇرۇپ ئېتىمەننى (سىلەر مەسەنەنىڭ من ئارقىلىق سۆزلىگەنلىكىگە ئىسپات تەلەپ قىلىپ كېلىۋاتقىنىڭلار تۈيەيلىدىن)، مەن بارغىنىمدا ھېچكىمنى ئايىمايمەن؛ دەرۋەقە مەن ئارقىلىق سۆزلەۋاتقان مەسەھ سىلەرگە نىسبەتەن ئاجىز ئەمەس، بەلكى ئالدىڭلاردا ئىتايىن قۇدرەتلىكتۇر؛	مەن ئالدىن ئىككىنچى قېتىم سىلەرنىڭ يېنىدا بولغاندا، بۇرۇن گۇناھ قىلغانلارغا ھەممە سىلەرگە شۇنداق دېتىم، ھازىر سىلەر دە بولسام ياكى كەلسەم، قايتا ئاگاھلاندۇرۇپ ئېتىمەن (سىلەر مەسەنەنىڭ مەن ئارقىلىق سۆزلەشىگە دەلىل تەلەپ قىلىۋاتقان بولغاچقا)، مەن كەلگەندە ھېچكىمنى ئەيمەيمەن. چۈتىن 7k مەن ئارقىلىق سۆزلەۋاتقان مەسەھ سىلەر ئۈچۈن قۇدرەتلىك.
2CO 13:4	ئۇ دەرۋەقە ئاجىزلىقتا كېرىستەنگەن بولسىمۇ، لېكىن خۇدانىڭ قۇدرىتى بىلەن بىلەن يەنلا ھايات. بىزمۇ ئۇنىڭدىأ ئاجىز بولساقىمۇ، خۇدانىڭ سىلەرگە قاراتقان قۇدرىتى بىلەن، ئۇنىڭغا باغلىنىپ ھايات ياشايىمىز.	ئۇ ئاللىبۇرۇن ئاجىز بولۇپ سەلەب قىلىنسا، ئەمما خۇدا قۇدرىتى بىلەن ھازىر ھاياتا. بىز يەقەت ئۇدا ئاجىز بولساقىمۇ، خۇدا سىلەرگە قاراتقان قۇدرىتى بىلەن ئۇنىڭغا ئۇلانيپ ھايات ياشايىمىز.
2CO 13:5	ئەمدى ئۆزۈڭلارنى ئېتىقادتا بارمۇ-يوق دەپ تەكشۈرۈپ كۆرۈڭلار؛ ئۆزۈڭلارنى سىناب بېقىڭلار! سىلەر ئېيسا مەسەنەنىڭ ئۆزۈڭلاردا بولغانلىقىنى (سناقتىن شاللىنىپ قالماسىڭلار) بىلىپ يەتمەمسىلەر؟	ھازىر ئۆزۈڭلارنى ئىشەندا بارمۇ-يوق قىلىپ تەكشۈرۈڭلار؛ ئۆزۈڭلارنى سىنڭلار! ياكى سىلەر ئېيسا مەسەنەنىڭ ئىچىڭلاردا بولغانلىقىنى بىلمەمسىز؟ ئەگەر ئەكسىچە، سىلەر سناقتا يوقاپ قالساڭلار.
2CO 13:6	ئەمدى سىلەرنىڭ بىزنىڭ سناقتىن شاللىنىپ قالماغانلىقىمىزنى بىلىپ قېلىشىڭلارنى ئۇمىد قىلىمەن.	سىلەر، بىزنىڭ سناقتا يوقالمىغانلىقىمىزنى تولا بىلىپ كەتسىلەر، دەپ ئۇمىد قىلىمەن.
2CO 13:7	سىلەرنىڭ ھېچقانداق رەزىللىك قىلاماسلىقىڭلار ئۈچۈن خۇداغا دۇئا قىلىمىز؛ بۇ، بىزنىڭ سناقتىن ئۆتى دەپ قاربىلىشىمىز ئۈچۈن ئەمەس- ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سىلەر توغرا ئىشلارنى قىلىشىڭلار ئۈچۈن، ھەتتا بىز ھەتتا سناقتىن ئۆتىمىدى، دەپ قارالساقىمۇ، مەبىلى - مۇھىمنى سىلەرنىڭ دوરۇس بولغاننى قىلىشىڭلار.	بىز سىلەرنىڭ ھېچقانداق يامان ئىش قىلمايالاپ تۇرۇشىڭلار ئۈچۈن ئالدەقا دۇئا قىلىمىز؛ بۇ، بىزنىڭ تەكشۈردىن ئۆتكەن دەپ كۆرۈنىشىمىز ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سىلەر توغرا ئىشلارنى قىلىشىڭلار ئۈچۈن، ھەتتا بىز ھەتتا سناقتىن ئۆتىمىدى، دەپ كۆرۈلە كەمەن. چۈنكى بىز ھەققەتكە قارشى ھېچ نەرسىنى قىلامايمىز، نېمە قىلساق ئۇ شۇ ھەققەتنى ئاشكارالاپ كۆرسىتىدۇ.
2CO 13:8	چۈنكى بىز ئاجىز بولسىمۇ، سىلەر كۆچلۈك بولساڭلار، بىز خۇشال بولسىمۇ، سىلەرنىڭ كۆچلۈك بولغىنىڭلاردىن شادلىنىمىز.	چۈنكى بىز ئاجىز بولسىمۇ، سىلەر كۆچلۈك بولساڭلار، بىز خۇشال بولسىمۇ، سىلەرنىڭ كۆچلۈك بولغىنىڭلاردىن شادلىنىمىز.
2CO 13:9	شۇنىڭدەك بىز يەنە شۇنىڭغا دۇئا قىلىمىزنى، سىلەر كامالەتكە يەتكۈزۈلگەيىسىلەر.	شۇنىڭدەك بىز يەنە شۇنىڭغا دۇئا قىلىپ تلايمىز.
2CO 13:10	سىلەرنىڭ يېنىڭلارغا بارغىنىمدا رەب ماڭا غۇلتىش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى ئېتىقادنى قۇرۇش ئۈچۈن ئامانەت قىلغان ھوقۇقىمنى ئىشلىتىپ سىلەرگە قاتىق قوللۇقنى كۆرسەتمەسلىكىم ئۈچۈن، مەن سىلەردىن	شۇڭا مەن ھازىر يېراقتا بولۇپ بۇ ئىشلارنى بېزىمەن، بۇنىڭ ئۈچۈن كەلگەندە رەب بەرگەن ھوقۇقىمنى فاتىق ئىشلەتمەسلىكىم ئۈچۈن، بۇ ھوقۇق جامائەتنى قۇرۇلدۇرۇش ئۈچۈن بولۇپ، بۇزۇش ئۈچۈن ئەمەس.

Reference	Before	After
2CO 13:11	بیراقتا بولغىنىمدا مۇشۇلارنى يازدىم. ئەڭ ئاخىردا، قېرىنداشلار، خۇشال بولۇڭلار؛ ھەر نەرسىنى تولۇق قىلىڭلار، ئەڭ ئاخىردا، قېرىنداشلار، شادلىنىڭلار؛ كامالەتكە يەتكۈزۈلۈڭلار، رېبىتە-بىر-بىرىڭلارغا ئىلھام بەرىڭلار؛ بىر قاراشتا بىرلىكتە بولۇڭلار؛ تىنچلىق بىلەن تەسەللەدە كۈچەيتلىڭلار؛ بىر ئوي، بىر يېكىردى بولۇڭلار؛ ئىناق-خاتىرجەملەتكە ئۆتۈنگلار؛ ۋە مېھىر-مۇھەببەت ۋە ئىناق-خاتىرجەملەتكە ئىنگىسى خۇدا سىلەر بىلەن بىلە بولىدۇ.	ئەڭ ئاخىردا، قېرىنداشلار، خۇشال بولۇڭلار؛ ھەر نەرسىنى تولۇق قىلىڭلار، ئەڭ ئاخىردا، قېرىنداشلار، شادلىنىڭلار؛ كامالەتكە يەتكۈزۈلۈڭلار، رېبىتە-بىر-بىرىڭلارغا ئىلھام بەرىڭلار؛ بىر قاراشتا بىرلىكتە بولۇڭلار؛ تىنچلىق بىلەن تەسەللەدە كۈچەيتلىڭلار؛ بىر ئوي، بىر يېكىردى بولۇڭلار؛ ئىناق-خاتىرجەملەتكە ئاشاڭلار؛ ۋە سۆپۈش ۋە تىنچلىق خۇدا سىلەر بىلەن بىلە بار.
2CO 13:12	بىر-بىرىڭلار بىلەن ياك سۆپۈشلەر بىلەن سالاملىشىڭلار.	بىر-بىرىڭلار بىلەن مۇقەددىس ئۆپۈش بىلەن سالاملىشىڭلار. ھەممە مۇقەددىس كىشىلەر سىلەرگە سالام.
2CO 13:13	بارلىق مۇقەددەس بەندىلەردىن سىلەرگە سالام.	ئەرەب پىپسۇس مەسەنەتكە مېھىر-شەيقەتى، خۇدانىڭ سۆپۈشى ۋە مۇقەددىس روحنىڭ ئورتاقلىقى ھەممە سىلەر بىلەن بىلە بولسۇن. ئامىن.
GAL 1:1	مەنكى ياؤلۇس، رو سۇل بولغان (ئىنسانلار تەرىپىدىن ئەمەس ياكى ئىنسانلارنىڭ ۋاستىسى بىلەن ئەمەس، بەلكى ئەيسا مەسەھە ۋە ئۇنى ئۆلگەنلەردىن تىرىلدۈرگۈچى خۇدا ئاتا تەرىپىدىن تېينلەنگەن)	مەن ياؤلۇس، رو سۇل بولۇپ تۇۋىپ تۇرۇۋاتقان ھەممە قېرىنداشلارنىڭ گالاتىبا رايوندىكى جامائەتلەرگە سالام.
GAL 1:2	ۋە مەن بىلەن بىلە تۇرۇۋاتقان بارلىق قېرىنداشلاردىن گالاتىبا ئۆلکىسىدىكى جامائەتلەرگە سالام.	بىزنىڭ ئاتا خۇدا ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسەتىن سىلەرگە مېھىر-شەيقەت ۋە خاتىرجەملەك بولغا!
GAL 1:3	ئۇ خۇدا مىزىنىڭ خالقى بويچە، گۇناھلىرىمىز ئۆچۈن ئۆزىنى بەرگەن، بىزنى قۇنتۇزۇشقا ئۆزىنى گۇناھلىرىمىز ئۆچۈن يېدا قىلدى؛	تىنچلىق بار بولسۇن!
GAL 1:4	خۇداغا بارلىق شان-شەھىپ ئەبەدىل-ئەبەدىلچە بولغا، ئامىن!	خۇدا زامان دەۋىرىدىن قۇتلاب چىقىش ئۆچۈن، بۇ ھازىرقى يامان دەۋىرىدىن قۇتلاب چىقىش ئۆچۈن،
GAL 1:5	سىزلىر ئۆزۈڭلارنى مەسەنەتكە مېھىر-شەيقەتى ئارقىلىق چاقىرغۇچىنىڭ يېنىدىن شۇنچە تېز كېتىپ،	خۇداغا بارلىق، شان-شەھىپ مەڭگۈلۈك بولسۇن، ئامىن!
GAL 1:6	لېكىن ھەتتا بىز ئۆزىمىز بولايلى ياكى ئاسمانىدىن چۈشكەن يەرسىتە بولساق، كىشى بىزنىڭ سىلەرگە ئېيتقان خۇش خەۋەر، مەسەنەتكە ئۆزگەرتسىكە بۇرمىلىماقچى بولغان، خالاس.	باشقۇا بىر ياخشى خەۋەرگە ئۆتۈپ كېتىۋاتقىنىڭلارغا مەن ھەيران قالدى!
GAL 1:7	لېكىن ھەتتە ئۇ ھېچقانداق باشقۇا «خۇش خەۋەر» ئەمەس! يەقەت بەزى بەزى كىشىلەر سىلەرنى قايماقتۇرۇپ، مەسەنەتكە خۇش خەۋېرىنى بۇرمىلىماقچى بولغان، خالاس.	ھەققەتتە، بۇ باشقۇا ھېچقانداق «خۇش خەۋەر» ئەمەس! يەقەت بەزى كىشىلەر سىلەرنى تەسىرلەپ، مەسەنەتكە خۇش خەۋېرىنى ئۆزگەرتسىكە ھەرس قىلىۋاتىدۇ.
GAL 1:8	بىز بۇرۇن ئېيتقىنىمىزدەك، ھازىرمۇ مەن شۇنى ئېيتىمەنلىكى، بىرسى سىلەر سىلەرنىڭ قوبۇل قىلغىنىڭلارغا ئوخشىمايدىغان باشقۇا بىر خۇش خەۋەرنى جاكارلىسا، بېشىغا لهنەت ياغسۇن!	لېكىن، ھەتتا بىز ئۆزۈملەر بولساق ياكى ئاسمانىدىن كەلگەن يەرسىتە بولساق، كىشى بىزنىڭ سىلەرگە ئېيتقان خۇش خەۋەردىن باشقۇا بىر خۇش بىز ئۆزىنى دەپلىگەندەك، ھازىرلا مەن شۇنى دەيمەنلىكى، بىرسى سىلەر قوبۇل قىلغان خەۋەرگە ئوخشىمايدىغان باشقۇا بىر خەۋەرنى جاكارسا، بېشىغا لهنەت يەسىپ كېلىپ چىقسۇن!
GAL 1:9	مەن خۇدانى ئىشەندۈرۈشۈم كېرەكمۇ ياكى ئىنسانلارنى ئىشەندۈرۈشۈم كېرەكمۇ؟ ياكى ئىنسانلارنى خۇرۇسەن قىلىشىم كېرەكمۇ؟ مەن ئىنسانلارنى خۇرۇسەن قىلىشىن نىشان قىلغان بولسام، مەسەنەتكە قۇلى بولمىغان بولاتتىم.	ھازىر، مەن ئادەملەرنى رازى قىلىشقا تىرىشىپ تۇرامدۇ ياكى خۇدانى؟ ياكى ئادەملەرنى رازى قىلىشقا تىرىشىپ تۇرامدۇ؟ جۇنكى ئەگەر مەن ئادەملەرنى رازى قىلىشقا تىرىشىپ تۇرسام، مەن مەسەنەتكە قۇلى بولماسام.
GAL 1:10	جاكارلايدىغان خۇش خەۋەر ئىنسانلاردىن كەلگەن ئەمەس.	ھازىر، قېرىنداشلار، سىلەرگە بۇنى ئېنىق بىلدۈرەمەنلىكى، مەن جاكارلايدىغان خۇش خەۋەر ئىنسانلاردىن كەلگەن ئەمەس.
GAL 1:11	چۈنكى مەن ئۇنى ئىنساندىن قوبۇل قىلغىنىم يوق ياكى بىرەركىشى ئۇنى خۇش خەۋەر ئادەم ئىشى ئەمەس.	چۈنكى مەن ئۇنى ھېچقانداق كىشىدىن ئېلىپ قالمىدىم، ھېچ كىم مېنىغا
GAL 1:12		

Reference	Before	After
GAL 1:13	ماڭ ئۆگىتىپ بەرمىگەن، بەلكى ئەيسا مەسىھ ئارقىلىق ۋەھىي سەن تولۇق يەتكۈزگەن.	ئۆگىتىپ بەرمىگەن، بەلكى ئەيسا مەسىھ ئارقىلىق ۋەھىي سەن تولۇق يول كۆرسەتتى.
GAL 1:14	چۈنكى سىلەر مېنىڭ يەھۇدىيىلارنىڭ دىننى يولىدا قانداق ھايات كەچۈرگەنلىكىم توغرۇلۇق – مېنىڭ خۇدانىڭ جامائىتىگە ئەشەددىي زىيانكەشلىك قىلىپ ئۇنىڭىغا بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىقىمنى ئاڭلىغانلىقلەر.	چۈنكى سىلەر مېنىڭ يەھۇدىيىلارنىڭ دىندا قانداق ياشاشلىقىمنى بىلىسلىر، خۇدا جەمئىتىگە قاتىي زىيان سېلىپ بۇزۇشقا تېرىشىكەنمى ئاڭلىغانلىقلەر.
GAL 1:15-16	ھەممە مەن يەھۇدىيىلارنىڭ دىننى يولىدا ئېلىمىزدىكى نۇرغۇن تەڭدەشلەر مەدىن خېلى ئالدىدا ئىلگار تۇراتىم تەڭدەشلەر ساقلاشقا باشقۇشا تەڭدەشلەر مەدىن خېلى ئالدىدا تۇراتىم ۋە ئاتا-بۇۋەلىرىمەنىڭ ئەنئەنلىرىنى ساقلاشقا چوڭ قىزغىنىلىق بىلەن تۇراتىم.	ئەممە خۇدا مېنى ئانامىنىڭ قورسىقىدىن تارتىپ مېنى ئۆزى ئۆچۈن ئايىرىپ، مېھر-شەپقىنى ئارقىلىق مېنى چاقىرغان خۇدا ئۆز ئوغلىنى ئەللەر ئارسىدا جاكارلاش ئۆچۈن مەندە ئۇنى ئاشكارلاشنى لايق كۆرگىنەدە، مەن ھېچقانداق قان-ئەت ئىگىسى بىلەن مەسلىھەتلەشمەي،
GAL 1:17	مەن بېرۇسالىمغا بارالىدىم، مەندىن بۇزۇنقى روسوُلار بىلەن كۆرۈشۈش ياكى بېرۇسالىمغا مەندىن ئىلگىرى روسوُل بولغاclar بىلەن كۆرۈشۈشكە بارماي، بەلكى ئۇدۇل ئەربىستانغا ئاتلاندىم. كېيىن دەمەشققە قايتىپ كەلدىم.	ئۆز ئۆچۈن، مەن دەرھال ئەت ۋە قان بىلەن مەسلىھەداشمىدىم.
GAL 1:18	ئاندىن ئۆج يىل ئۆتكەندىن كېيىن، بېرۇسالىمغا بارىپ بېتىر بىلەن تونۇشۇپ ئاندىن ئۆج يىلدىن كېيىن بېرۇسالىمغا بىتىرۇس بىلەن تونۇشۇشقا باردىم ۋە ئۇنىڭ قېشىدا ئون بەش كۈن تۇردۇم.	جىقىم ۋە ئۇنىڭ بىندىدا ئون بەش كۈن قالدىم.
GAL 1:19	ئەممە شۇ چاغدا رەبىنىڭ ئىنسىي ياقۇيىتىن باشقۇ روسۇللارنىڭ ھېچقايىسىسى بىلەن كۆرۈشىدىم.	ئەممە باشقۇ روسۇللاردەن ھېچ كىمنى كۆرمىدىم، يەقەت رەبىنىڭ قارىندىشى ياقۇيىن.
GAL 1:20	مانا، مېنىڭ سىلەرگە ھازىر يازرىنىم خۇدا ئالدىدا ھېچ يالغان ئەمەس!	خۇدا ئالدىدا، مەن سىلەرگە بېزىۋاتقان نەرسىلەر يالغان ئەمەس، تولا! ھەققى!
GAL 1:21	كېيىن، مەن سۇریيە ۋە كىلىكىيە ئۆلكلەرگە باردىم.	كېيىن، مەن سۇریيە ۋە كىلىكىيە ئۇرنىلارغا باردىم.
GAL 1:22	ئەممە يەھۇدىيەدىكى مەسىھ جامائەتلەر مېنى چىرايمىدىن تونۇمايتتى.	ئەممە يەھۇدىيەدىكى مەسىھ جامائەتلەر رى مېنى كۆز قارشىسىدا بىلمەيتتى.
GAL 1:23	ئۇلار يەقەت بۇرۇن بىزگە زىيانكەشلىك قىلغان ئادەمنىڭ ئۆزى شۇ چاغدا يوقاتماقچى بولغانى ئېتىقادانى ھازىر خۇش خەۋەر دەپ جاكارلىماقتا، دەپ ئاڭلىغانىدى؛	ئۇلار يەقەت ئاڭلىغانىكى، بۇرۇندا بىزگە زىيان بەرگەن كىشى ھازىر ئۆزى ئالدىن يوق قىلماقچى بولغانى ئېماننى خۇش خەۋەر قىلىپ جاكارلۇقاتدۇ؛
GAL 1:24	شۇسىڭدەك ئۇلار مېنىڭ سەۋەبىدىن خۇدانى ئۆلۈغلىدى.	ئۇلار خۇدانى مېنى ئارقىلىق تەقدىرلەشتى.
GAL 2:1	يەنە بۇنىڭدىن ئون تۆت يىل كېيىن، مەن بارناباش بىلەن بېرۇسالىمغا چىقىتمى؛ تىنۇسنىمۇ ھەمراھ قىلىپ باردىم.	ئاندىن ئون تۆت يىل ئۆتكەندىن كېيىن، مەن بارناباش بىلەن بىرگە بېرۇسالىمغا كەتتىم؛ تىنۇسنىمۇ بىلەم ئېلىپ باردىم.
GAL 2:2	مەن بىر ۋەھىيگە بىنائەن شۇ يەرگە بارغانىدىم؛ ۋە مەن بىكار چايمىغىنىمىنى ياكى بىكار چايمىغۇاۋاتقىنىمىنى جەزمەلەشتۈرۈش ئۆچۈن بېرۇسالىمدىكىلەرنىڭ ئالدىدا (ئەمەلىيەتتە يەقەت «جامائەتنىڭ تۈۋۈرۈكلىرى» دەكەرگە ئابىرمەن ئەللەر ئارسىدا جاكارلاردا خۇش خەۋەرنى بايان قىلدىم.	مەن بىر ۋەھىيگە بىلەن بېرۇسالىمغا باردىم؛ ۋە مەن بىكار قىلغانلىقىمنى جەزمەلەشتۈرۈش ئۆچۈن بېرۇسالىمدىكىلەرگە ئەللەر بويىچە جاكارلاردا خۇش خەۋەرنى ئالدىغا قوي dum، ئەممە يەقەت مۇھىمەلەر بىلەن ئۆز ئوزىدا.
GAL 2:3	ئەممە تىتۇس، مەنەن بىلەن كەلگەن، يۇنانلىق بولسىمۇ، خەت قىلىنىشقا نەتىجىدە، ھەتتا ماڭا ھەمراھ بولغانى تىتۇس يۇنانلىق بولسىمۇ، خەتنىنى قوبۇل قىلىشقا مەجبۇرلۇنىمىدى؛	زورلىنىمېپتى؛
GAL 2:4	شۇ چاغدىكى «خەتنە» مەسىلىسى» بولسا، بىزنىڭ مەسىھ ئەيسادا	چۈنكى بەزى يالغان قېرىنداشلار بىزنىڭ مەسىھ ئەيسادا بەرگەن

Reference	Before	After
GAL 2:5	مۇيەسىسىر بولغان ھۆرلۈكۈمىزىنى نازارەت قىلىش ئۈچۈن ئارىمىزغا سۈرپىرىپ كىرىپ كەتكەن، بىزنى سوقۇنۇپ كېرىۋالغان، بىزنى قوللۇققا چۈشۈرۈشىمەكچى بولۇپ، يالغانچىلىق قىلغان ساختا قېرىنداشلار تۇپىيەلىدىن بولغاندى.	ئەركىنلىكىمىزىنى كۆزەتىش ئۈچۈن ئارىمىزغا سۈرپىرىپ كىرىپ كەتكەن، بىزنى قول قىلىش ئۈچۈن تېرىشىۋاتىدۇ.
GAL 2:6	لېكىن بىز خۇش خەۋەرنىڭ ھەققىتى سىلەرده ساقلىنىپ قالسۇن دەپ، دەپ ئۇلارغا ھەتتا بىر سائەتچىمۇ يول قويغىنىمىز يوق؛ لېكىن ئابرۇيۇلۇق ھېسابلانغان ئادەملەردىن بولسا (مېنىڭ ئۇلارنىڭ نېمەتىسىز، ئىكەنلىكى بىلەن كارىم يوق؛ خۇدا ھېچقانداق ئىنساننىڭ يۈز خاتىرسىنى قىلىمايدۇ) – مۇشۇ ئابرۇيۇلۇق ئەربابلار دەپ سانالغانلارنىڭ مەندىكى خۇش خەۋەرگە قوشقىنى يوق ئىدى.	لېكىن بىز خۇش خەۋەرنىڭ ھەققىتى سىلەرده ساقلىنىپ قالسۇن دەپ، ئۇلارغا ھەتتا بىر مىنۇتچىقىمۇ بوبىسىنەغانمىز؛ بىراق، ئۇلارنىڭ قانداق كۆرۈنۈپ تۇرۇش مېنىڭ ئۈچۈن ئەھمىيەتسىز، چۈنكى خۇدا ئادەملەرنى ېزلى قىلىمايدۇ، شۇڭا بۇ كىشىلەر مېنىڭ خۇش خەۋەرلىمگە ھېچ نەرسە قوشمىدى.
GAL 2:7	دەل ئەكسىچە، خۇش خەۋەرنى خەتنە قىلىنغانلارغا يەتكۈزۈش ۋەزبىسىنى يېتىرۇسقا تايشۇرۇلغاندەك، خەنسىزلەرگە يەتكۈزۈش ۋەزبىسى ماڭا تايشۇرۇلغان دەپ تونۇپ يېتىپ	ئەكسىچە، خۇش خەۋەرنى سەۋەغەتلەنگەنلەرگە يەتكۈزۈش ۋەزبىسى يېتىرغا بېرلىگەنندەك، سەۋەغەتلەنگەنلەرگە يەتكۈزۈش ۋەزبىسى مەنە بېرلىگەن دەپ ئۇلار چۈشىنىپ كەتتى.
GAL 2:8	(چۈنكى يېتىرۇسىنى خەتنىلىكىلەرگە روسۇللۇققا كۈچلەندۈرگۈچى بولسا، مېنىمۇ ئەللەرگە روسۇل بولۇشقا كۈچلەندۈرگەندى)،	چۈنكى ئەللاھ يېتىرغا خەتنىلىكىلەرگە روسۇل بولۇش ئۈچۈن كۈچ بەرگەن بولسا، مېنىڭغا باشقا خەلقەرگە روسۇل بولۇش ئۈچۈن كۈچ بەرگەن.
GAL 2:9	ماڭا ئاتا قىلىنغان شۇ مېھر-شەيقەتنى تونۇپ يەتكەن «جامائەتنىڭ تۈۋۈرۈلىرى» ھېسابلانغان ياقۇپ، كېفاس ۋە يۇھانىلار بولسا، سىلەر ئەللەرگە بېرىڭلەر، بىز خەتنىلىكىلەرگە بارايىل دەپ بارناباس بىلەن ئىكىمىزگە ھەمدەملەك ئوڭ قولىنى بېرىشتى.	ياقۇپ، كېفاس ۋە يۇھانىنا مەنمۇدىكى مېھر-شەيقەتنى تونۇپ چىقىپ، جامائەتنىڭ سۇپىپالرى دەپ ھېسپاپلایپ، بارناباس بىلەن مەنگە ھەمكارلىق ئوڭ قولىنى بەردى، بۇنىڭ بىلەن بىز غەبر-يەھۇدىلەرگە بارالايمىز، ئۇلار يەھۇدىلەرگە بارالايدۇ.
GAL 2:10	ئۇلارنىڭ بىزگە يەقەت كەمبەغەللەرنى ئۇنتۇپ قويماڭ دەپلا دېدى؛ مەن بۇ ئىدى؛ مەن دەل بۇ ئىشقا قىزغىن بولۇپ كېلىۋاتاتتىم.	ئۇلار بىزگە يەقەت كەمبەغەللەرنى ئۇنتۇپ قويماڭ دەپلا دېدى؛ مەن بۇ ئىشقا ئەسلىدىنلا قىزغىن بولۇپ كېلىۋاتاتىمەن.
GAL 2:11	بىراق، كېيىن يېتىرۇس ئانتاكىيا شەھىرىگە كەلگەندە، ئۇنىڭ ئەيىبلىك ئىكەنلىكى ئېنىق بولغاچقا، مەن ئۇنى يۈزتۈرانە ئەيىبلىدىم.	ئەمما، يېتىر ئانتاكىياغا كەلگەندە، ئۇنىڭ خاتالىق ئېنىق بولغاچقا، مەن ئۇنى يۈزگە قارشى تەنقىد قىلىدىم.
GAL 2:12	چۈنكى ياقۇپنىڭ ئېنىدىن بەزى ئادەملەر كېلىشتىن ئىلگىرى ئۇ يات ئەللەكىلەر بىلەن ھەمداستخان بولغاندى؛ بىراق ئۇلار كەلگەندە، خەتنىلىكەردىن قورقۇپ شۇ قېرىنداشلاردىن ئۆزىنى تارتىتى.	چۈنكى ياقۇپنىڭ ئېنىدىن بەزى ئادەملەر كېلىشتىن بۇرۇن، ئۇ يابانسلىار بىلەن بىرگە تاماق يەپ تۇرغاندى؛ لېكىن ئۇلار كەلگەندە، خەتنىلىكەردىن قورقۇپ، شۇلارنىڭ ئارىسىدىن ئۆزىنى ئايرىپ تۇردى.
GAL 2:13	ھەتتا باشقا يەھۇدىي قېرىنداشلار ئۇنىڭ بۇ ساختىلىقىغا قوشۇلۇپ كەتتى؛ ھەتتا بارناباسمۇ ئازدۇرۇلۇپ ئۇلارنىڭ ساختىپەزلىكىگە شېرىك بولدى.	ھەتتا باشقا يەھۇدىي قېرىنداشلار ئۇنىڭ بۇ نومۇرلىق ئىشلىرىگە قوشۇلۇدى؛ ھەتتا بارناباسمۇ ئازدېرىپ كەتتى ۋە ئۇلارنىڭ نومۇرلىق ئىشلىرىگە شېرىك بولدى.
GAL 2:14	ئەمما مەن ئۇلارنىڭ خۇش خەۋەرنىڭ ھەققىتى بوبىچە دۇرۇس ماڭىغانلىقىنى كۆرۈپ، ھەممە يەنلىك ئادەبدىلا يېتىرۇسقا: «سەن يەھۇدىي تۇرۇپ، يەھۇدىي تۇرۇپ، يەھۇدىي ئادەتلىرى سەن ياشامىي، بەلكى يات ئەللەكىلەردا ياشاۋاتىسىن؛ شۇنداق تۇرۇقلۇق، نېمىشقا سەن يات ئەللەكىلەرنى يەھۇدىلاردىك ياشاشقا زورلىماقچىمۇسەن؟» – دېدىم،	لېكىن مەن كۆرۈپ قالدىم كى، ئۇلار خۇش خەۋەرنىڭ ھەققىتىغا ئەمەل قىلىمغاندىن كېيىن، بارلىق كىشىلەرنىڭ قوشۇلۇشىدا يېتىرسقا: «سەن يەھۇدىي بولۇپ تۇرۇپ، يەھۇدىي ئادەتلىرى سەن ياشامىي، بەلكى ياتلىقلارغا ئوخشاش ياشاۋاتىسىن. شۇنداق بولغاندا، سەن نېمىشقا ياتلىقلارنى يەھۇدىي ئادەتلىرى بىلەن ياشاشقا majbur قىلىۋاتىسىن؟» دېدىم.
GAL 2:15	ۋە يەنە: «بىز ئىكىمىز تۇغۇلۇشىمىزدىنلا يەھۇدىمىز، «گۇناھكارلار دەپ قارالغان يات ئەللەكىلەر» دىن ئەمەسمىز،	بىز تۇغۇلغان ۋاقتىتىن بىرى يەھۇدى، ياتىكى گۇناھكارلار دەپ ئاتالغانلارنىڭ قاتارىدا ئەمەسمىز،
GAL 2:16	لېكىن ئىنسان تەۋرات قانۇنىغا ئەمەل قىلىشقا ئىتتىلىشلىرى بىلەن ئەمەس، بەلكى ئەيسا مەسھىنىڭ ئېتىقاد-ساداقەتلىكى بىلەن ھەققانى	لېكىن بىلىملىكى، ئادەم تەۋرات قانۇنىنى ئەمەل قىلىش بىلەن ئەمەس، بەلكى ئەيسا مەسھىقا ئېتىقاد قىلىش بىلەن ھەقلىق بولىدۇ. شۇڭا بىز

Reference	Before	After
GAL 2:17	قىلىنىدۇ دەپ بىلەمىز، شۇڭا تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىشقا ئىتتىلىش بىلەن ئەمەس، بەلكى مەسىھەگە بىلەن ئەققانى قىلىنىشىمىز ئۆچۈن بىزمو مەسىھە ئەيساغا ئېتىقاد قىلدۇق – چۈنكى ھېج ئەت ئىگىسى تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىشقا ئىتتىلىشلىرى بىلەن ھەققانىي قىلىنمايدۇ» – دېدىم.	يەقەت مەسىھەگە ئېتىقاد قىلىپ، تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىماي توغرا بولۇش ئۆچۈن ئەيسا مەسىھەغا ئىشىنىپ كەتتۈق، چۈنكى ھېج كىشى تەۋرات قانۇنى بىلەن ھەقلق بولالىمدى.
GAL 2:18	ئەمما مەسىحتە ئادىل بولۇشقا تىرىشقانىدا، بىزمۇ گۇناھكار دەپ كۆرۈلۈپ دەپ ئىسپاتلانغان بولساقىمۇ، مەسىھ ئەمدى گۇناھنىڭ خىزمىتىدە بولغۇچىمۇ؟! ياق، ھەرگىز!	ئەمما مەسىحتە ئادىل بولۇشقا تىرىشقانىدا، بىزمۇ گۇناھكار دەپ كۆرۈلۈپ ئەمما مەسىھتە ھەققانىي قىلىنىشقا ئىزدەنگىنىشىمىزدە، بىزمۇ «گۇناھكار» قالساق، مەسىح گۇناھغا قولسوز بولامدۇ؟ خەيران، ھەرگىز يوق!
GAL 2:19	ئەمما مەن ئەسلىدە غۇلاتقان نەرسىلەرنى قايتىدىن قۇرسام، ئۆزۈمنى تەۋرات قانۇنغا خىلايلىق قىلغۇچى دەپ ئىسپاتلاب كۆرسەتكەن بولىمەن.	براق مەن ئالدىن بۇزغان نەرسىلەرنى قايتا قۇرۇپ چىقسام، ئۆزۈمنى قانۇنغا قارشى كىشى دەپ كۆرسەتكەن بولىمەن.
GAL 2:20	چۈنكى مەن تەۋرات قانۇنى بىلەن تەۋرات قانۇنغا نىسبەتەن ئۆلۈپ كەتىم، شۇڭا نەتىجىدە، مەن خۇداغا يۈزلىنىپ ياشاؤاتىمەن!	مەن مەسىھ بىلەن بىرگە ئۆلۈپ كەتىم، لېكىن ھازىر ياشاپ تۇرام! بۇ ياشاش مېنىڭكى ئەمەس، بەلكى مەنمۇدا مەسىھ ياشايدۇ. مېنىڭ بۇ جەسمىدە كەچۈرگەن ھاياتىم، مېنى سۆيىگەن وە مەن ئۆچۈن ئۆزىنى سەرپ قىلغان خۇدا ئوغلىنىڭ ئىمانى بىلەن كەتىپ تۇرام.
GAL 2:21	مەن خۇدانىڭ مېھىر-شەيقىتىنى بىكار قىلىۋەتمەيمەن؛ چۈنكى ھەققانىلىق تەۋرات قانۇنى ئارقىلىق كېلىدىغان بولسا، مەسىھنىڭ ئۆلۈشى بىكاردىن-بىكار بولۇپ قالاتنى.	مەن خۇدانىڭ ئاتالغۇسسىز ھەيدەتنى بىكار قىلىمايمەن؛ چۈنكى ئەگەر ھەققانىيەت تەۋرات قانۇنى ئارقىلىق كەلەتكەن بولسا، مەسىھنىڭ ئۆلۈش يۇتون بەكەت بولۇپ قالادۇ.
GAL 3:1	ئى ئەقىلىسىز گالاتىيالىقلار، كۆز ئالدىڭلاردا ئەيسا مەسىھ ئېنىق سۈرەتلەنگەن، ئاراڭلاردا كېرىستەنگەندەك كۆزۈنگەنلىكەن، كىم سىلەرنى ھەققەتكە ئىتائەت قىلىشتىن ئازدۇرۇپ سېھىلىدى؟	ئى، گالاتىيالىق ئاناقلار! سىلەرنى كىم سېھىلىدى، ھەققەتكە ئەمەل قىلىمايدىغان بولۇشىڭلار؟ چۈنكى سىلەرنىڭ كۆزىڭلار ئالدىدا ئەيسا مەسىھ ئېنىق كۆرسىتىلىدى، ئۇ سىلەر ئارىسىدا چاتاقلىنىپ كۆرسىتىلگەن!
GAL 3:2	مەن يەقەت شۇنىلا سىلەردىن سوراپ بىلەيىكى: – سىلەر روهنى تەۋرات قانۇنغا ئىتتىلىش ئارقىلىق قوبۇل قىلىدىڭلارمۇ، ياكى خۇش خەۋەرنى ئاڭلاب، ئېتىقاد ئارقىلىق قوبۇل قىلىدىڭلارمۇ؟	مەن سىلەردىن يەقەت بۇنى سورايمەن: سىلەر روهنى قانۇنغا ئەمەل قىلىش بىلەن قوبۇل قىلىدىڭلارمۇ، ياكى خۇش خەۋەرنى ئاڭلاب ئېشىنىپ قوبۇل قىلىدىڭلارمۇ؟
GAL 3:3	سىلەر بۇنداق احماقىتىمۇ؟ روھغا ئىشىنىپ باشلىغانىڭلار، ھازىر تەن بىلەن سىلەر شۇنچە ئەقىلىسىزىمۇ؟ روھقا تايىنىپ ھاياتنى باشلىغانىكەنىسىلەر، ئەمدىلىكتە ئەت ئارقىلىق كامالەتكە يەتەمە كېچىمۇ؟	يۇتۇكلىپ كەتەمىسىلەر؟
GAL 3:4	سىلەر شۇ قەدەر كۆپ قىينىچىلىق-ئازاپ تارتىنىڭلارمۇ؟ بەلكى يارلىقى بىكار سىلەر ئېتىقاد يولدا بولغان شۇنچە كۆپ ئازاپ-ئوقۇبەتلەرنى بىكارغا تارتىنىڭلارمۇ؟ دەرۋەقە بىكارغا كەتتىغۇ؟!	سىلەر كۆپ قىينىچىلىق-ئازاپ تارتىنىڭلارمۇ؟ بەلكى يارلىقى بىكار سىلەر ئەت ئارقىلىق قوبۇل قىلىدىڭلارمۇ؟
GAL 3:5	سىزلەرگە روه بېرىپ تۇرغۇچى، ئاراڭلارغا مۆجىزە قىلىپ تۇرغۇچى، بۇ كارامەتلەرنى سىلەرنىڭ تەۋرات قانۇنغا ئىتتىلىپ تايانقىنىڭلاردىن قىلىنىۋاتامدۇ، ياكى ئاڭلىغان خەۋەرگە باغلىغان ئىشەنج-ئېتىقادىنىڭلاردىن قىلامدۇ؟	سىزلەرگە روه بېرىپ تۇرغۇچى، ئاراڭلارغا مۆجىزە قىلىپ تۇرغۇچى، بۇ ئىشلار سىزلەرنىڭ تەۋرات قانۇنغا باغلىنىپ تۇرۇشىڭلاردىن قىلىنىۋاتامدۇ، ياكى ئاڭلىغان خەۋەرگە ئىشەنگەنىلىكىنىڭلاردىن قىلامدۇ؟
GAL 3:6	يازىمىلاردا دېلىگەندەك: «ئىبراھىم خۇداغا ئىشىنىپ قالدى؛ بۇ ئۇنىڭ توغرا مۇقەددەس يازىمىلاردا دېلىگەندەك: «ئىبراھىم خۇداغا ئېتىقاد قىلدى؛ بۇ ئۇنىڭ ھەققانىلىق ھېسابلاندى».	يازىمىلاردا دېلىگەندەك: «ئىبراھىم خۇداغا ئىشىنىپ قالدى؛ بۇ ئۇنىڭ توغرا مۇقەددەس يازىمىلاردا دېلىگەندەك: «ئىبراھىم خۇداغا ئېتىقاد قىلدى؛ بۇ يولدا بولۇشى دەپ ھېسابلاندى».
GAL 3:7	شۇڭا، بۇنى بىلىڭلار ئېتىقاد قىلغۇچىلار ئىبراھىمنىڭ ھەققىي يەزەنتلىرى. شۇنىڭ ئۆچۈن، شۇنى چۈشىنىشىڭلار كېرەككى، ئېتىقادتىن تۇغۇلغا ئېتىقاد ئەققىي يەزەنتلىرىدۇر.	شۇڭا، بۇنى بىلىڭلار ئېتىقاد قىلغۇچىلار ئىبراھىمنىڭ ھەققىي يەزەنتلىرى. شۇنىڭ ئۆچۈن، شۇنى چۈشىنىشىڭلار كېرەككى، ئېتىقادتىن تۇغۇلغا ئېتىقاد ئەققىي يەزەنتلىرىدۇر.
GAL 3:8	يازىمىلار ئالدىن كۆرگەنلىكىنى، خۇدا باشقما خەلقەرنى ئېتىقاد قىلىش ئارقىلىق مۇقەددەس يازىمىلاردا خۇدانىڭ يات ئەللەكەرنى ئۆزىگە ئېتىقاد قىلىشى	يازىمىلار ئالدىن كۆرگەنلىكىنى، خۇدا باشقما خەلقەرنى ئېتىقاد قىلىش ئارقىلىق مۇقەددەس يازىمىلاردا خۇدانىڭ يات ئەللەكەرنى ئۆزىگە ئېتىقاد قىلىشى

Reference	Before	After
	هەق قىلىدۇ، ئېبراهىمغا: «سەنەد بارلىق مىللەتلەر بەختلىك بولىدۇ» دەپ ئارقىلىق ئۇلارنى ھەققانىي قىلىدىغانلىقى ئالدىنئالا كۆرۈلۈپ، خۇدانىڭ ئېبراهىمغا: «سەنەد بارلىق ئەل-مەللەتلەرگە بەخت ئاتا قىلىنىدۇ» دەپ خۇش خەۋەرنى ئالدىن ئېتقانلىقى خاتىرىلەنگەندى.	هەق قىلىدۇ، ئېبراهىمغا: «سەنەد بارلىق مىللەتلەر بەختلىك بولىدۇ» دەپ ياخشى خەۋەرنى ئالدىن ئېتقان.
GAL 3:9	شۇنىڭ بىلەن، ئېتقادىن بولغانلار ئېتقاد قىلغۇچى ئېبراهىم بىلەن تەڭ بەخت تاپىدۇ.	شۇڭا كۆرە، ئىشەنگەنلەر ئېبراهىم بىلەن سىرگە بەختلىك بولىدۇ.
GAL 3:10	بىراق قانۇننىڭ ئەمەللەرىگە تەينىگەنلەر بارلىقى ھەممىسى لەنەت ئاستىدا لېكىن تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىمىز دەپ يۈرگەنلەر بولسا ھەممىسى لەنەتكە قالىدۇ. چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردا مۇنداق پېزىلغان: «تەۋرات قانۇندا يېزىلغان ھەممە ئەمرلەرگە ئۆزلۈكىسىز ئەمەل قىلمامىۋاتقان ھەرسىز كىشى لەنەتكە قالىدۇ».	بىراق قانۇننىڭ ئەمەللەرىگە تەينىگەنلەر بارلىقى ھەممىسى لەنەت ئاستىدا لېكىن تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىمىز دەپ يۈرگەنلەر بولىسا ھەممىسى لەنەتكە قالىدۇ. چۈنكى يېزىلغانچە: 'قانۇندا يېزىلغان ھەر نەرسىنى داۋاملىق قىلمىغان ھەر قانداق كىشى لەنەت كېلىپ چىقىدۇ.'
GAL 3:11	ئېنىق دېساق، ھېچكىم خۇدا ئالدىدا قانۇن ئارقىلىق ئادىل بولمايدۇ؛ چۈنكى يەنە روۋەنىكى، ھېچكىم خۇدانىڭ ئالدىدا قانۇنغا ئىنتىلىش ئارقىلىق ھەققانىي قىلىنىمايدۇ؛ چۈنكى مۇقەددەس كىتابتا يېزىلغىنىدەك: - «ھەققانىي ئادەم ئىشەنج-ئېتقادى بىلەن ھايات بولىدۇ».	ئېنىق دېساق، ھېچكىم خۇدا ئالدىدا قانۇن ئارقىلىق ئادىل بولمايدۇ؛ چۈنكى يەنە روۋەنىكى، ھېچكىم خۇدانىڭ ئالدىدا قانۇنغا ئىنتىلىش ئارقىلىق كىتابتا دېگەندەك: 'ئادەل ئادەم ئىشەنج بىلەن باشايدۇ'.
GAL 3:12	ئەمما قانۇن يولى ئېتقاد يولغا ئاساسلانغان ئەمەس، بەلكى مۇقەددەس كىتابتا: - «قانۇننىڭ ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلغۇچى شۇ ئىشلار بىلەن ھايات بولىدۇ» دېلىگەندەكتۇر.	ئەمما قانۇن يولى ئېتقاد يولدا ئەمەس، بەلكى بۇنداق دەيدۇ: 'قانۇننى ئەمەل قىلغۇچى كىشى شۇ ئىشلار بىلەن تولۇق ھايات تاماڭلايدۇ'.
GAL 3:13	چۈنكى، مەسەبىزنى قانۇن لەنەتنىن ھەقلقىق قۇٗتۇلدۇرۇش ئۈچۈن بىزنىڭ ھالبۇكى، مەسەبىزنى تەۋرات قانۇننىدىكى لەنەتنىن ھۆر قىلىش ئۈچۈن ئورنىدا لەنەت بولۇپ تەن سېلىپ بەرگەن. يېزىلغان كىم: 'باغاچتا ئاسقان ئورنىمىزدا لەنەت بولۇپ بەدەل تۆلىدى. بۇ ھەقتە مۇقەددەس يازمىلاردا: «ياغاچقا ئېسلىغان ھەربىر كىشى لەنەتكە قالغان ھېسابلانسۇن» دەپ يېزىلغان.	چۈنكى، مەسەبىزنى قانۇن لەنەتنىن ھەقلقىق قۇٗتۇلدۇرۇش ئۈچۈن بىزنىڭ ھالبۇكى، مەسەبىزنى تەۋرات قانۇننىدىكى لەنەتنىن ھۆر قىلىش ئۈچۈن ئورنىدا لەنەت بولۇپ تەن سېلىپ بەرگەن. يېزىلغان كىم: 'باغاچتا ئاسقان ئورنىمىزدا لەنەت بولۇپ بەدەل تۆلىدى. بۇ ھەقتە مۇقەددەس يازمىلاردا: 'ھەرقانىشى لەنەته دەپ ھېسابلىنىدۇ'.
GAL 3:14	شۇنىڭ بىلەن مەسەبىز ئەيسا ئارقىلىق ئېبراهىمغا ئاتا قىلىنغان بەخت يات ئەللىكلەرگەمۇ كەلتۈرۈلۈپ، بىز ۋەدە قىلىنغان روهنى ئېتقاد ئارقىلىق قوبۇل قىلىپ ئېلىپ كەلەلمىز.	ئەيسا مەسەبىز ئارقىلىق ئېبراهىمغا بەرگەن بەخت باشقا خەلقەرگەم يەتسىپ كەلدى، شۇڭا بىز ۋەدە قىلىنغان روهنى ئىشىنىش ئارقىلىق قوبۇل قىلىپ ئېلىپ كەلەلمىز.
GAL 3:15	ئۆكىلەر، مەن ئادەتتىكى سۆزلەر بىلەن سۆزلەپ كېتىمەن؛ ھەتا ئادەملەر قېرىنداشلار، مەن ئىنسانلارچە سۆزلەيمەن؛ ھەتا ئىنسانلار ئارىسىدا ئۆزئارا ئەددە تۈزۈلسىمۇ، باشقا ھېچكىم ئۇنى يوققا چىقىرۇۋەلەمەيدۇ ياكى ئۇنىڭغا بىرەن نەرسە قوشالمايدۇ.	ئۆكىلەر، مەن ئادەتتىكى سۆزلەر بىلەن سۆزلەپ كېتىمەن؛ ھەتا ئادەملەر قېرىنداشلار، مەن ئىنسانلارچە سۆزلەيمەن؛ ھەتا ئىنسانلار ئارىسىدا ئۆزئارا ئەددە تۈزۈلسىمۇ، باشقا ھېچكىم ئۇنى يوققا چىقىرۇۋەلەمەيدۇ ياكى قوشۇپ قوشالمايدۇ.
GAL 3:16	شۇنىڭدەك، خۇدانىڭ ئەددىسىدىكى ۋەدىلەر ئېبراهىم ۋە ئۇنىڭ نەسلىگە ئېيتىلغان. مۇقەددەس كىتابتا ئۇ: «ۋە سېنىڭ ئەسلىلىرىڭگە»، (يەنى، كۆپ كىشىلەرگە) دېمەيدۇ، بەلكى «سېنىڭ ئەسلىلىرىڭگە»، (يەنى يالغۇز بىر كىشىگىلا)، دەيدۇ - بۇ «نەسىل» مەسەهدۇر.	شۇنداق، خۇدا ئېبراهىم بىلەن ئۇنىڭ نەسلىگە ۋەدىلەر بەرگەن. كىتابتا: «سېنىڭ ئەسلىلىرىڭگە» دېمەيدۇ، بەلكى «سېنىڭ ئەسلىلىرىڭگە» دەپ ئېيتىپتۇ، بۇ نەسىل مەسەبىز.
GAL 3:17	مەن شۇنى دېمەن: خۇدا مەسەبىز ئۈچۈن ئالدىن تۆزگەن بىر ئەددىسىنى تۆت يۈز ئوتتۇز يىلدىن كېيىن چۈشۈرۈلگەن تەۋرات قانۇنى ئەمەلدىن قالدۇرالمايدۇ، خۇدانىڭ بۇ ۋەدىسىنى ھېچ بىكار قىلامالمايدۇ.	مەن بۇنى دېمەن: خۇدا مەسەبىز ئۈچۈن ئالدىن تەستىقەلەنگەن ۋەدىنى، 430 يىلدىن كېيىن كەلگەن قانۇن ئۈچۈرەلمەيدۇ، بۇ ۋەدىنى بىكار قىلاماسلىق ئۈچۈن.
GAL 3:18	چۈنكى ۋەدە قىلىنغان مىراس قانۇنغا ئاساسلانغان بولسا، مانا ئۇ خۇدانىڭ ئېبراهىمغا ۋەدە ئارقىلىق ئاتا قىلغان.	چۈنكى، ئەگەر مىراس قانۇن ئارقىلىق بولسا، ئەمدى ۋەدە ئارقىلىق بولمايدۇ؛ بەلكى خۇدا ئېبراهىمغا مېھرىبانلىق بىلەن ۋەدە ئارقىلىق بەرگەن. ۋەدىسىگە ئاساسلانغان بولمايتىن؛ لېكىن خۇدا شايائەت بىلەن ئۇنى ئېبراهىمغا ۋەدە ئارقىلىق ئاتا قىلغان.
GAL 3:19	ئۇنداقتا، تەۋرات قانۇننى چۈشۈرۈشتىكى مەقسەت نېمە؟ ئۇ بولسا، ئىنسانلارنىڭ ئىتائىتىسىلىكلىرى تۈپەيلىدىن، خۇدانىڭ مىراسى ۋەدە قىلىنغاچى، يەنى ئېبراهىمنىڭ نەسلى دۇنياغا كەلگۈچە قوشۇمچە قىلىپ	ئۇنداقتا، قانۇن نېمىش ئۈچۈن بەردى؟ ئۇ، گۇناھلار سەۋەبىدىن قوشۇپ بېرىلدى، خۇدا ئېبراهىم نەسلى كەلگەچە ۋەدە قىلغان مىراسقا قەدەر؛ يەرسىتىلەر ئارقىلىق بىر ۋاسىتىچ ئارقىلىق تەقدىرلەنگەن.

Reference	Before	After
	بېرلگەن؛ ئۇ يەرسىتلەر ئارقىلىق بىر ۋاسىتىچىنىڭ قولى بىلەن بېكتىلىپ يولغا قويۇلغان.	
GAL 3:20	ئەمما «ۋاسىتىچى» بىر تەرەپنىڭلا ۋاسىتىچىسى ئەمەس (بەلكى ئىككى تەرەپنىڭدىر)، لېكىن خۇدا ئۆزى يەقەت بىردىر.	ئەمما ۋاسىتىچى ئىككى تەرەپكە تەۋە، خۇدا بىردىك.
GAL 3:21	ئۇنداقتا، تەۋرات قانۇنى خۇدانىڭ ۋەدىلىرىگە زىتمۇ؟ ياق، ھەرگىز ئەگەر بىرەن قانۇن ئىنسانلارنى ھاياتلىققا ئېرىشتۈرەلەيدىغان بولسا، ئۇنداقتا ھەققانىلىق جەزمهن شۇ قانۇنغا ئاساسلانغان بولاتقى.	ئۇنداقتا، قانۇن خۇدا ۋەدىلىرىگە قارشىمۇ؟ يوق، ھېچقانداق ئەمەس! ئەگەر بىر قانۇن بار بولساكى، ئادەملەرگە ھايات بەرلەيدىغان، ئاندىن ھەقدارلىق تولا شۇ قانۇنغا تەۋە بولاتقى.
GAL 3:22	ھالبۇكى، مۇقەددەس يازمىلار يۇتكۈل ئالەمنى گۇناھنىڭ ئىلکىگە قاماب ئارقىلىق ۋەدىنىڭ ئېتقىقاد قىلغۇچىلارغا بېرىلىشى ئۆچۈندۇر.	بىراق، مۇقەددەس كىتاب بارلىق خەلقنى گۇناھقا باغلاپ قالدى؛ بۇ، ئىيىسا مەسەنەنىڭ ئېتقىقادى ئارقىلىق ۋەدىنى ئىشىنىپ تۇرغانلارغا بەرمەك قويغان؛ بۇنىڭدىكى مەقسەت، ئىيىسا مەسەنەنىڭ ساداقەت-ئېتقىقادى ئۆچۈندۇر.
GAL 3:23	لېكىن ئېتقىقاد يولى كېلىپ ئاشكارە بولغۇچە، بىز تەۋرات قانۇنى تەرىپىدىن قوغدىلىپ، ئاشكارە بولىدىغان ئېتقىقادنى كۇتۇشكە قاماب قويۇلغانسىدۇق.	ئەمما ئىمان كەلگەنچە، بىز قانۇن بىلەن چەكلەنگەن، كېلىدىغان ئىماننى كۇتۇپ تۇرغانىقى.
GAL 3:24	شۇ تەرقىدە، بىزنىڭ ئېتقىقاد ئارقىلىق ھەققانى قىلىنىشىمىز ئۆچۈن تەۋرات قانۇنى بىزگە «تەربىيلىكۈچ» بولۇپ، بىزنى مەسەھەكە يېتەكلىدى.	شۇڭقا قانۇن بىزگە مەسەھەقا يېتەكلىكۈچى بولۇپ قالدى، بىز ئىمان ئارقىلىق توغرا بولۇشىمىز ئۆچۈن.
GAL 3:25	لېكىن ئېتقىقاد يولى ئاشكارا بولۇپ، بىز ئەمدى يەنە «تەربىيلىكۈچ»نىڭ نازارىتسىدە ئەمەسمىنى.	لېكىن ئىيمان كەلگەن بولۇپ، بىز ھازىر «بەلەمچى»نىڭ كۆزتىشىدە ئەمەس.
GAL 3:26	چۈنكى ھەممىڭلار مەسەھە ئىساغا ئېتقىقاد قىلىش ئارقىلىق خۇدانىڭ ئوغۇللرى بولدوڭلار.	چۈنكى ھەممە سىزلىر مەسەھە ئىساغا ئېتقىقاد قىلىش ئارقىلىق خۇدانىڭ باللىرى بولدوڭسىز.
GAL 3:27	چۈنكى ھەرقايىسىڭلار مەسەھە كىرىشكە چۆمۈلدۈرۈلگەن بولساڭلار، مەسەھەن مەسەھەتە يەھۇدىي ئەمەس، گىرلە ئەمەس، قۇل ئەمەس، ھۆر ئەمەس، ئەر ئەمەس، ئايال ئەمەس، چۈنكى ھەممىسىڭلار مەسەھە ئىسادا بىر بولۇيىسىز.	چۈنكى سىلەر مەسەھە بىلەن بىرگە سۇغا چۆمۈلگەن بولساڭلار، مەسەھەن كۆپىن ئالدىنگلار.
GAL 3:28	مەسەھەدە نە يەھۇدىي بولمايدۇ نە گىرلە بولمايدۇ، نە قۇل بولمايدۇ نە ھۆر بولمايدۇ، نە ئەر بولمايدۇ نە ئايال بولمايدۇ، ھەممىڭلار مەسەھە ئىسادا بىر بولىسىلەر.	مەسەھەتە يەھۇدىي ئەمەس، گىرلە ئەمەس، قۇل ئەمەس، ھۆر ئەمەس، ئەر ئەمەس، ئايال ئەمەس، چۈنكى ھەممىسىڭلار مەسەھە ئىسادا بىر بولۇيىسىز.
GAL 3:29	سىلەر مەسەھەكە مەنسۇپ بولغانىكەنىسىلەر، سىلەر رمۇ ئىبراھىمنىڭ نەسلى بولىسىلەر ۋە ئۇنىڭغا ۋەددە قىلىنغان بەخت-سانادەتكە مىراسخوردۇرلىرىلەر.	ئەگەر سىلەر مەسەھە بىلەن بىر تەرەپتە تۇرساڭلار، سىلەر ئىبراھىم ئۇرۇقىدەك بولۇپ، ئۇغا بەرگەن ۋەدىنىڭ توغۇلغان مىراسچىلىرى بولۇساڭلار.
GAL 4:1-2	يەنە شۇنى ئېيتىمەنلىكى: گەرچە بىر بالا يۇتون مۇلۇكىنىڭ ئىگىسى بولسىمۇ، بولسىمۇ، مىراسچى بولغان ۋاقتىدا ئائىسى بەلگىلىگەن ۋاقتى كەلگەچە، مىراسخور گۇدەك ۋاقتىلىرىدا تاكى ئائىسى بەلگىلىگەن ۋاقتى ئۇ ئۆبىدىكى قۇلدىن ھېچ يېرقى يوق. چۈنكى ئۇ ھازىرغىچە باشقۇرغۇچىلار توشمىغۇچە، ئۇ ئۆز ئۆبىدىكى قۇلدىن يەرقى بولمايدۇ. چۈنكى ئۇ يەنلا خوجدارلار ۋە بالا باققۇچىلارنىڭ باشقۇرۇشىدا بولىدۇ.	مەن بۇنى دىيمەن: گەرچە بىر بالا يۇتون مال-مۇلۇكىنىڭ ئىگىسى بولسىمۇ، ۋاقتى تولۇق كەتكەندە، خۇدا ئۆز ئوغلىنى بۇ دۇنياغا يوللاپ ئەقىت، ۋە ئۆز ئوغلىنى بۇ دۇنياغا يوللاپ تەقىدەك بولۇپ تۇردى.
GAL 4:3	شۇنداقلا، بىز باللىقىمىزدا، بۇ دۇنيانىڭ ئاساسىي قائىدىلىرى ئاستىدا قۇل شۇنىڭغا ئوخشاش، بىزمۇ گۇدەك ۋاقتىمىزدا، بۇ دۇنيادىكى «ئاساسىي قائىدە-قانۇنیيەتلەر» ئاستىدا قۇل بولغانسىدۇق.	لېكىن، ۋاقتى تولۇق كەتكەندە، خۇدا ئۆز ئوغلىنى بۇ دۇنياغا يوللاپ كەتلى، ئۇ بىر ئايالدىن توغۇلغان، تەۋرات قانۇنى ئاستىدا كەلگەن.
GAL 4:4	لېكىن، ۋاقتى-سائىتى تولۇق توشقاندا، خۇدا ئۆز ئوغلىنى بۇ دۇنياغا ئەۋەتلى، ئۇ بىر ئايال كىشىدىن توغۇلغان، شۇنىڭدىكە تەۋرات قانۇنى ئاستىدا توغۇلغاندى.	لېكىن، ۋاقتى تولۇق كەتكەندە، خۇدا ئۆز ئوغلىنى بۇ دۇنياغا يوللاپ كەتلى، ئۇ بىر ئايالدىن توغۇلغان، تەۋرات قانۇنى ئاستىدا كەلگەن.
GAL 4:5	بۇنىڭدىكى مەقسەت، خۇدا تەۋرات قانۇنى ئاستىدا ياشىغان بىزلىرنى بەدەل تۆلھىپ ھۆرلۈككە چىقىرىپ، بىزنىڭ ئوغۇللوۇققا قوبۇل قىلىنىشىمىز ئۆچۈندۇر.	بۇنىڭ ئەمەل، خۇدا قانۇنى ئاستىدا توغۇغان بىزنى سېتىپ ئازات قىلىپ، بىزنى ئوغۇل قىلىپ قوبۇل قىلماق.

Reference	Before	After
GAL 4:6	چۈنكى سلەر ئوغۇل بولۇۋاتسىڭلار، خۇدا ئۆز ئوغۇللرى بولغانلىقىڭلار ئوچۇن، خۇدا ئۆز ئوغلىنىڭ «ئابا! ئاتام!» دەپ ھەم سلەر ئۆز ئوغۇللرى بولغانلىقىڭلار ئوچۇن، خۇدا ئۆز ئوغلىنىڭ «ئابا! ئاتام!» دەپ چاقىرغۇچى روهىنى ئەۋەتىپ قىلىمىزگە سالدى.	چاقىرغۇاقان روھىنى سلەرنىڭ كۆڭلۈرلۈلەرغا يوللاپ سالدى.
GAL 4:7	شۇنىڭ ئوچۇن، سلەر ھازىر قۇل ئەمەس، بەلكى ئوغۇللرىدۇر سلەر؛ ئوغۇللرى بولغانىكەنسىلەر، خۇدا ئارقىلىق ئۆزىگە مەرساخور بولسىلەر.	شۇڭى، سلەر قۇل ئەمەس، بەلكى خۇدا ئوغلىسى؛ بولغاندا، خۇدا مەرساجىسى بولۇۋاتسىلەر، مەسەھ ئارقىلىق ئالدىن، خۇدىنى بىلمىگەن ۋاقتىلarda، ئەمەلىي ئلاھ بولمىغانلارغا قۇل بولۇپ كەتكەنسىلەر.
GAL 4:8	بۇرۇن، خۇدانى تونۇمىغان ۋاقتىڭلاردا دەرۋەقە يالغان ئلاھلارنىڭ قۇللوۇقىغا تۇنۇلغانلىكى.	هازىر خۇدانى تونۇپ قالغانلىكى، ياكى خۇدا سلەرنى تونۇپ تۇرسا، سلەر نېمىشقا بۇ دۇنيا ئىشلىرىدىكى كۆچسز ۋە يەرەڭىلەنگەن ئاساسىي قىلىپ ئېيتقاندا، خۇدا تەرىپىدىن تونۇلغانىكەنسىلەر، ئەمدى سلەر نېمە دەپ بۇ دۇنيادىكى كۆچسز، ئەبجەق ئەزىمەس «ئاساسىي قائىدە-قانۇنىيەتلەر» گە قاراپ يانىسىلەر؟ ئۇلارنىڭ قۇللوۇقىغا يېڭىۋاشتن قايتىشنى خالامسىلەر؟
GAL 4:9	ئەمدىلىكتە، ھازىر ھەقىقى خۇدانى تونۇغانىكەنسىلەر، – ياكى ئېنىقراق سلەر ئېمىشقا بۇ دۇنيا ئىشلىرىدىكى كۆچسز ۋە يەرەڭىلەنگەن ئاساسىي قىلىپ ئېيتقاندا، خۇدا تەرىپىدىن تونۇلغانىكەنسىلەر، ئەمدى سلەر نېمە دەپ بۇ دۇنيادىكى كۆچسز، ئەبجەق ئەزىمەس «ئاساسىي قائىدە-قانۇنىيەتلەر» گە قاراپ يانىسىلەر؟ ئۇلارنىڭ قۇللوۇقىغا يېڭىۋاشتن قايتىشنى خالامسىلەر؟	ھازىر خۇدانى تونۇپ قالغانلىكى، ياكى خۇدا سلەرنى تونۇپ تۇرسا، سلەر ئەندىشىپ كېتىسىلەر؟ قايتا قۇل بولۇشقا خالايسىلەر؟
GAL 4:10	سلەر ئالاهىدە كۇن، ئاي، يەسىل ۋە يىللارنى ئېتىوارغا ئېلىپ خاتىرلەشكە باشلىرىڭلار!	سلەر كۈنلەرنى، ئايلارنى، يەسىلەرنى ۋە يىللارنى كۆزەتىۋاتسىزا!
GAL 4:11	مەن ئىلگىرى سلەرگە سىڭدۇرگەن ئەجريم بىكار كېتەرمىكىن، دەپ سلەر ئوچۇن ئەنسىرەۋاتىمەن.	مەن سلەرگە قىلغان كارىم بىكار بولۇپ قالسا، دەپ ئەندىشە قىلىپ تۇرۇپتىم.
GAL 4:12	قېرىنداشلار، مەن شۇنى سلەردىن ئۆتونىمەنلىكى، ماڭا ئوخشاش بولۇڭلار؛ چۈنكى مەن سلەرگە ئوخشاش بولدۇم، سلەر ئەسىلەدە ماڭا ھېچ ئازار يەتكۈزىمەنگەندىلەر.	قېرىنداشلار، مەن سلەردىن ئۆتونىمەنلىكى، ماڭا ئوخشاش بولۇڭلار، چۈنكى مەن سلەرگە ئوخشاش بولغانمەن. سلەر ماڭا ھېچ ئازار يەتكۈزىمەنگەن.
GAL 4:13	ئەمما سلەرگە مەلۇمكى، ئەتلېرىمدىكى بىر زەئىپلىك تۈزۈلەدىن، مەن خۇش خەۋەرنى سلەرگە بىرېنچى قېتىم يەتكۈزگەندىم.	ئەممە بىلىسىلەركى، تەن مەنمىنىڭ داۋاملىق ئاسخەنلىكى سەۋەپىدىن، مەن سلەرگە ياخاڭلا خەۋەرلەرنى ئالدىنلىق قېتىم سۆزلەپ بەرگەن.
GAL 4:14	ئۇ چاغدا، ئەتلېرىمدىكى بۇ زەئىپلىك سلەرگە نىسبەتەن سىناقتەك بولسىمۇ، لېكىن سلەر مېنى كەمىتىمىدىنلىكەن ئەتكە قاقدىمىڭلار. ئەكسىچە، مېنى خۇدا ئەۋەتكەن بىر پەرىشتىنى، ھەتا مەسەھ ئىسيا ئۆزىنى كۆتكەندەك كۆتۈۋالدىڭلار.	ئۇ ۋاقتىتىنىڭ سلەرنىڭ خۇساللىقى ھازىر قايدا كەتتى؟ مەن سلەرگە گۇۋاھ بولۇپ ئېيتەمەنلىكى، ئۇ چاغدا سلەر، بولۇش مۇمكىن بولسا، كۆزلىرىڭلارنى چىقىرىپ ماڭا بېرىشىكە تەييار ئىدىڭلار! مېنى خۇدا ئەۋەتكەن بەرگەندىگە، دوشىمەن بولۇپ قالدىمەمۇ؟ كەلگەندەك قارشى ئالدىڭلار.
GAL 4:15	ئۇ چاغدىكى بەخت-بەرىكتىڭلار ئەمدى نەگە كەتتى؟! مەن سلەرگە گۇۋاھچى بولۇپ ئېيتالايمەنلىكى، ئۇ چاغدا سلەر مۇمكىن بولسا، ماڭا كۆزلىرىڭلارنى ئويۇپ بېرىشىكىمۇ رازى ئىدىڭلار!	ئۇ ۋاقتىتىنىڭ سلەرنىڭ خۇساللىقى ھازىر قايدا كەتتى؟ مەن سلەرگە گۇۋاھ بولۇپ ئېيتەمەنلىكى، ئۇ چاغدا سلەر، بولۇش مۇمكىن بولسا، كۆزلىرىڭلارنى چىقىرىپ ماڭا بېرىشىكە تەييار ئىدىڭلار!
GAL 4:16	ئەمدىلىكتە، سلەرگە ھەقىقەتىنى سۆزلىگەنلىكىم ئوچۇن دۇشمنىڭلارغا ئايلىنىپ قالدىمەمۇ؟	ھازىر سلەرگە ھەقىقەت دەپ بەرگەندىگە، دوشىمەن بولۇپ قالدىمەمۇ؟
GAL 4:17	ئۇلار سلەرگە قىزىقىپ تۇرۇپ كۆرسىتىدۇ، لېكىن نېيتى ياخشى ئەمەس؛ مەن ئېتىپ ئۆتكەن ھېلىقى ئادەملەر سلەرگە قىزغىنلىق كۆرسىتىدۇ، ئەمما نېيتى دۇرۇس ئەمەس؛ ئۇلار يەقەت سلەرنى نىجااتىڭ سىرتىغا چىقىرىپ، قىزغىنلىقىڭلارنى ئۆزلىرىگە قارىتىۋالماقچى.	ئۇلار سلەرنى يولدىن چىقارغاندا، سلەرنى ئۆزلىرىگە قىزىقىش قىلدۇرسا دەپ، ياخشى ئىشلارغا قىزغىنلىق بىلەن ئىزدەنلىش ھەمسە ياخشى، ۋە يەقەت مەن سلەرنىڭ يانىدا بولغاندا ئەمەس.
GAL 4:18	ئەمما مەن سلەر بىلەن بىرگە بولغان ۋاقتىلاردىلە ئەمەس، بەلكى دائم ياخشى ئىشقا قىزغىنلىق قىلىشنىڭ ئۆزى ياخشىدۇر، ئەلۋەتتە.	ئازىز باللارىم! مەسەھ سلەردا پېختىلىپ قالغۇچە، مەن سلەر ئوچۇن ياخشى ئىشلارغا قىزغىنلىق بىلەن ئىزدەنلىش ھەمسە ياخشى، ۋە يەقەت مەن سلەرنىڭ يانىدا بولغاندا ئەمەس.
GAL 4:19	سۆيۈملۈك باللىرىم! مەسەھ سلەردىن تۈرەلەرلەكۈچە مەن سلەر ئوچۇن تولغاق ئازابلىرىنى يەنە بىر قېتىم تارتىۋاتىمەن!	ئازىز باللارىم! مەسەھ سلەردا پېختىلىپ قالغۇچە، مەن سلەر ئوچۇن يەنە بىر قېتىم تولۇق ئاغرىش يەسىلىنى تارتىۋاتىمەن!
GAL 4:20	مېنىڭ ھازىرلا يېنىڭلارغا بېرىپ، سلەرگە باشقىچە تەلەپىۋ بىلەن سۆزلىگەم كېلىۋاتىدۇ؛ چۈنكى بۇ ئەھۋالىڭلار توغرۇلۇق نېمە قىلىشنى زادىلا	مەن ھازىر سلەرگە بارغۇم كېلىۋاتىدۇ، باشقىچە تەلەپىۋ بىلەن سۆزلەشكۈم بار؛ چۈنكى سلەرنىڭ ھالىتى توغرۇلۇق نېمە قىلىشقا بەلگىلىمەپتىم

Reference	Before	After
GAL 4:21	ئى تەۋرات قانۇنىڭ ئىلکىدە ياشاشنى خالايدىغانلار، سىلەردىن شۇنى سوراپ باقاي، سىلەر تەۋراتنىڭ ئۆزىنە بېمە دېيىلگەنلىكىگە قۇلاق سالمامىسىلەر؟	ھەي، قانۇن ئاستىدا ياشاشنى ئىزدەپ تۇرغانلار، سىلەر قانۇنىڭ بېمە دەپ سۆزلەپ تۇرغانلىقىنى ئاكلاپ كۆرمىگەنمىسىلەر؟
GAL 4:22	تەۋراتتا، ئىبراھىمنىڭ ئىككى ئوغلى بولۇپ، بىرى دېدەكتىن، يەنە بىرى ھۆر ئايالدىن بولغان، دەپ خاتىرلەنگەن.	تەۋراتتا بىزىلغانچە، ئىبراھىم ning ئىككى ئوغلى بار: بىرى قول ئايالدىن، بىرى ئەركىن ئايالدىن تۇغۇلغان.
GAL 4:23	دېدەكتىن بولغان ئوغۇل «ئەت بىلەن» تۇغۇلغان؛ ھۆر ئايالدىن بولغان ئوغۇل بولسا خۇدانىڭ ۋەدىسى ئارقىلىق تۇغۇلغاندۇر.	قول ئايالنىڭ بالىسى تەبىئى تۇغۇلغان؛ ھۆر ئايالنىڭ بالىسى خۇدانىڭ ۋەدىسى بويىچە كەلگەن.
GAL 4:24	بۇ ئىككى ئىشنى بىر ئوخشتىش دېگلى بولىدۇ. بۇ ئىككى ئايال خۇدانىڭ ئىنسانلار بىلەن تۈزگەن ئىككى ئەدىسىنىڭ ۋەكىلىدۇر، بىرىنچى ئەددە سنای تېغىدىن كېلىپ، دەرھەقىقەت باللىرىنى قوللۇقتا بولۇشقا تۇغىدۇ؛ مانا ھەجەر ئۇنىڭغا ۋەكىلىدۇ؛	بۇ ئىشلار ئەللىكىرىيە سۈپىتىدە كۆرسىتىلىپتۇر. چۈنكى بۇلار ئىككى كېلىشىم: بىرى سنای تاغىدىن كەلگەن بولۇپ، قوللۇقا ئېگىلىپ بالدۇرغان، بۇ ھەجەر بولۇپ تۇرىدۇ.
GAL 4:25	دېمەك، ھەجەر بولسا ئەرەبىستاندىكى سنای تېغىغا سىمۇول قىلىنىپ، يەنى بۈگۈنكى يېرۇسالىمغا ئوخشتىلىدۇ؛ چۈنكى ئۇ شەھەر ۋە ئۇنىڭ باللىرى قوللۇقتا تۇرماقتا.	ئەمدىلار، ھەجەر ئەرەبىستاننىڭ سنای تاغىغا ئوخشاش بولۇپ كەتنى، يەنى ھازىرقى يېرۇسالىم بىلەن ئوخشاش، چۈنكى بۇ شەھەر ۋە ئۇنىڭ باللىرى قوللۇقتا تۇرماقتا.
GAL 4:26	ئەمما يۇقىرىدىن بولغان يېرۇسالىم ھۆردۇر، ئۇ ھەممىمىزنىڭ ئانسىسىدۇر؛	لېكىن يۇقىرىدىكى يېرۇسالىم ئەركىن بولۇپ، ئۇ بىزنىڭ ھەممىمىزنىڭ ئانسىسى.
GAL 4:27	چۈنكى، مۇقەددەس يازمىلاردا مۇنداق بىزىلغان: – «خۇشال بول، ئى يەزەنت كۆرمىگەن تۇغماس ئايال! تەنەتەنە قىلىپ ياكىرات، توۋلا، ئى تولغاڭ تۇتۇپ باقىمىغان! – چۈنكى غېرىپ ئايالنىڭ باللىرى بىرى بار ئايالنىڭكىدىن كۆپتۈر!	چۈنكى، يازما ئىچىدە مۇنداق دېگەن: «شادلىن، بالى تۇغماغان ئايال! جاڭىراپ كەت، تولغاڭ تۇتۇپ بولمىغان كىشى! چۈنكى يالغۇز ئايالنىڭ باللىرى باشقى ئايالنىڭكىدىن كۆپ!
GAL 4:28	ھازىر، قېرىنداشلار، ئىسهاقتەك خۇدا ۋەدىسى بويىچە كەلگەن، بىزمۇ خۇدا ئەمدى ئى قېرىنداشلار، ئىسهاق خۇدانىڭ ۋەدىسىدىن تۇغۇلغاندەك بىزمۇ خۇدانىڭ ۋەدىسى بويىچە تۇغۇلغان يەزەنلەرمنز.	ھازىر، قېرىنداشلار، ئەتتىن تۇغۇلغان بالىنىڭ «روهتنى تۇغۇلغان» بالغا بىراق ئۇ ۋاقتىتا، زىيان قىلغانلىقىدەك، ھازىر شۇنداق بولۇپ كەتنى.
GAL 4:29	لېكىن ئۇ چاغدا «ئەتلەردىن تۇغۇلغان» بالا «روهتنى تۇغۇلغان» بالغا زىيانكەشلىك قىلغىنىدەك، ھازىر شۇنداق بولىدۇ.	لېكىن يازمىلاردا بېمە دەپ ئېيتقان؟ ئۇنىڭدا! «سەن بۇ دېدىكىنى ئوغلىنى ھېيدەپ چىقارا! چۈنكى دېدەكتىن كەلگەن ئوغۇل ھەرگىز ھۆر ئايالنىڭدىن بولغان ئوغۇل بىلەن مىراسنى ئورتاق بۆلۈشەلمەيدۇ!»
GAL 4:30	لېكىن مۇقەددەس يازمىلاردا نېمە دېيىلگەن؟ ئۇنىڭدا: «سەن بۇ دېدىكىنى ئوغلى بىلەن قوشۇپ ھەيدىۋەت! چۈنكى دېدەكتىن تايقان ئوغۇل ھەرگىز ھۆر ئايالنىڭدىن بولغان ئوغۇل بىلەن مىراسقا ئورتاق بولمايدۇ!» دەپ يۇتۇلگەن.	لېكىن يازمىلاردا بېمە دەپ ئېيتقان؟ ئۇنىڭدا! «سەن بۇ كىشىنى ۋە ئۇنىڭ ئوغلىنى ھېيدەپ چىقارا! چۈنكى دېدەكتىن كەلگەن ئوغۇل ھەرگىز ھۆر ئايالنىڭدىن بولغان ئوغۇل بىلەن مىراسنى ئورتاق بۆلۈشەلمەيدۇ!»
GAL 4:31	ئەمدى، قېرىنداشلار، بىز دېدەكىنىڭ ئەمەس، بەلكى ھۆر ئايالنىڭ يەزەنلىرىدۇرمىز. مەسەھ بىزنى ھۆرلۈكە ياشىسىۇن دەپ ھۆر قىلىدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭدا تاييان تىرىپ تۇرۇڭلار ۋە قوللۇقنىڭ بىوۇن تۇرۇقىغا قايتىدىن قىسىلىپ قالماڭلار.	شۇڭا، قېرىنداشلار، بىز قول ئايالنىڭ باللىرى دەپ ئەمەس، بەلكى ھۆر ئايالنىڭ باللىرىمиз.
GAL 5:1-2	مەسەھ بىزنى ھۆر قىلغان بولغاچقا، شۇ ھۆرلۈكە تۇرۇڭ ۋە قوللۇققا قايىنا مانا، مەنكى ياؤلۇس سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويىايكى، ئەگەر سىلەر خەتنە قوبۇل قىلسائىلار، ئۇ چاغدا مەسىھنىڭ سىلەرگە ھېچقانداق يايىدىسى قالمايدۇ.	تۇختىماڭلار. مەن، ياؤلۇس، سىلەرگە دەيمەن: ئەگەر سىلەر خەتنە قىلسائىلار، مەسەھ سىلەرگە ھېچ نەرسىدە يادا بەرمەيدۇ.
GAL 5:3	مەن خەتنىنى قوبۇل قىلغان ھەربىر كىشىگە يەنە ئاگاھلاندۇرۇپ ھەقىقەتىنى ئېيتىپ قويىايكى، ئۇلارنىڭ تەۋراتتىكى بارلىق ئەمر-	مەن ھەر بىر كىشىگە قايىتا دېمەن، خەتن قوبۇل قىلغانلار تەۋراتتىكى بارلىق ئەمەلرگە تولۇق ئەمەل قىلىشى زۆرر.

Reference	Before	After
GAL 5:4	بەلگىلىمەلەرگە تولۇق ئەمەل قىلىش مەجبۇرىيىتى باردۇر.	ئەي، تەۋرات قانۇنى بىلەن ئۆزۈڭلەرنى ھەققىي ئادىل قىلىپ كۆرسەتكۈچىلەر، سىلەر مەسھىتىن ئايىلىپ كەتىڭلار، خۇدانىڭ رەھمىتىدىن بىراقلىشىپ قالدىڭلار.
GAL 5:5	ئەي تەۋرات قانۇنى ئارقىلىق ئۆزۈمنى ھەققانى ئادەم قىلاي دېگەنلەر، ھەربىرىڭلار مەسھىدىن ئايىلىپ، مەھرۇم بولۇپ، خۇدانىڭ شاپائىتىدىن جىقسى، يېقلىپ ئۇنىڭدىن قالدىڭلار.	چۈنكى روهقا تايىنىپ ھەققانىلىققا باغانغافان ئازىز-ئارماننى ئېتىقاد بىلەن تەلپۈنۈپ كۇتمەكتىمىز.
GAL 5:6	چۈنكى مەسەھ ئەيسادا خەتنىلىك كۈچكە ئىگە ئەمەس، خەتنىسىزلىكمۇ كۈچكە ئىگە ئەمەس، كۈچكە ئىگە بولغىنى يەقەت مۇھەببەت ئارقىلىق ئىش قىلىدىغان ئېتىقادتۇر.	چۈنكى مەسەھ ئەيسادا، خەتنىلىك ھېچ قىممىتى يوق، خەتنىسىزلىكمۇ يوق. يەقەت مۇھەببەت ئارقىلىق ئەمەل قىلىنىپ كەتكەن ئېتىقادلا مۇھىم بولىدۇ.
GAL 5:7	سىلەر ئوبىدان چىپىپ مېڭۇۋاتقانىدىڭلار؛ بىراق كىم سىلەرنى ھەققەتكە ئىتائەت قىلىشتىن توسوۋالدى؟	سىلەر ياخشى يولدا كېتىۋاتقانىدىڭلار؛ كىم سىلەرنى ھەققەتكە ئەمەل قىلىشتىن چەكلەپ قالدى؟
GAL 5:8	بۇنداق قايدىل قىلىش ئامىلى سىلەرنى چاقىرغۇچىدىن بولغان ئەمەس!	بۇنداق ئويلىنىشلار سىزلەرنى چاقىرغان كىشىدىن بولمايدۇ!
GAL 5:9	«كىچىكىنە خېمىرتۇرۇج يۇتكۈل خېمىرنى بولۇرۇپ يوغىنىتىدۇ!»	«ئاز بىر خېمىر بىلەن يۇتون خېمىر يوغانلىشىدۇ!»
GAL 5:10	ئۆزۈرمىز بىگە قاراپ قايدىل بولۇمۇكى، سىلەرمۇ بۇ ئىشتىا ھېچ باشقىچە ئويدا بولمايسىلەر، ئەمما سىلەرنى قايمۇقۇرۇۋاتقان كىم بولۇشىدىن قەئىينەزەر، ئۇ چوقۇم تېڭىشلىك جازاسىنى تارتىدۇ.	مەن رەبگە ئىشىنىپ تۇرامەن، سىلەر بۇ مەسىلىدە باشقا ئوي قىلىمايسىلەر، بىلكى سىلەرگە بۇرۇقچۇلۇق قىلغۇچى كىم بولسا، ئۇ ئۇنىڭ ھۆكۈمىنى ئۆزىگە ئالىدۇ.
GAL 5:11	قېرىنداشلار، ئەگەر مەن «خەتنە قىلىش كېرەك» دېپ جاكارلاپ يورگەن بولسام، ئۇنداقتا مەن بۈگۈنكى كۈنگىچە يەنە نېمە ئۆجۈن يەھۇدىيلاردىن زىياناكەشلىكە ئۇچراپ كېلىمەن؟ ئەگەر شۇنداق قىلغان بولسام، «كېپست بىزارلىقى» يوق قىلىناتى!	قېرىنداشلار، ئەگەر مەن ھېلىمۇ خەتنەنى تەلەش قىلىپ تۇرسام، بۇ نېمە ئۆجۈن ھازىرغىچە زىياناكەشلىكە ئۇچراپ كېلىپ تۇرام؟ شۇنداق بولسا، چاۋۇشنىڭ توشاقلقى يوق قىلىنىدۇ!
GAL 5:12	سىلەرنى قۇترىتۋاتقان بۇ ئادەملەر ئۆزلىرىنى ئاختا قىلىۋەتسۇن دەيمەن!	ئۇمىد قىلىمەن، سىلەرنى خلاب قىلغۇچىلار ئۆزلىرىنى يۇتونلەي كېسىپ تاشلاپ كېتىشىنى!
GAL 5:13	چۈنكى قېرىنداشلار، سىلەر ئەركىنلىككە چاقىرلىدىڭلار، لېكىن ئەركىنلىكىڭلەرنى ئەركىنلىكىڭلەرنى ئەتلەرنىڭ ئازىز-ھەۋەسىلىرىگە قاندۇرۇشنىڭ باهانىسى قىلىماڭلار، بىلكى مېھر-مۇھەببەت بىلەن بىر-بىرىڭلارنىڭ قوللۇقىدا بولۇڭلار.	قېرىنداشلار، سىلەر ئەركىنلىككە چاقىرلىدىڭلار، لېكىن ئەركىنلىكىڭلەرنى ئەتلەرنىڭ ھەۋەسىلىرىگە ئىشلەتكۈزۈپ قويماڭلار، بىلكى سۆيگۈ ئارقىلىق تەلەرنىڭ تۈشكۈزۈپ قويماڭلار، بىر-بىرىڭلارغا خەدىت قىلىڭلار.
GAL 5:14	چۈنكى يۇتون قانۇن بۇ بىر ئەمېر بىلەن تولۇق ئەمەل قىلىنىدۇ؛ «قوشناڭنى ئۆزۈنى سۆيگەندەك سۆيگەن» دېگەن بىرلا ئەمرەدە ئەمەل قىلىنىدۇ.	چۈنكى يۇتون قانۇن ئۆزۈنى سۆيگەن سۆيگەن سۆيگەن سۆيگەن.
GAL 5:15	لېكىن يەخەس بولۇڭلارنى، بىر-بىرىڭلارنى چىشلەپ تارتىپ يالماپ يۈرۈپ، بىر-بىرىڭلاردىن يۇتۇلۇپ كەتمەڭلار يەنە!	ئەگەر بىر-بىرىڭلارنى تەرتىپ تاماڭ قىلىپ يوقلاپ تۇرساق، ئەھواڭلار، كېپىن بىر-بىرىڭلار تەرىپىدىن تولۇق يوقلىنىپ كېتىشىڭلار!
GAL 5:16	ئەمما شۇنى دەيمەنكى - مۇقەددەس روھتا مېڭىڭلار، ۋە شۇ چاغدا سىلەر ئەتلەرنىڭ ئازىز-ھەۋەسىلىرىگە يول قىمايسىلەر.	ئەمما مەن دەيمەن: مۇقەددەس روھ بىلەن يۇرۇڭلار، شۇڭا تەن تەلەپلىرىگە توسيق بەرمەيسىلەر.
GAL 5:17	چۈنكى ئەت روھقا زىت بولغان ئىشلارنى ئازىز قىلىدۇ، ۋە روھ ئەتكە زىت بولغان ئىشلارنى ئازىز قىلىدۇ. ئۇلار ئىككىسى بىر-سېرىگە قارىمۇقا رىشىدۇر؛ نەتىجىدە، ئۆزۈڭلار ئازىز قىلغان ئىشلارنى قىلامايسىلەر.	چۈنكى تەن روھقا قارشى كېلىدىغان ئىشلارنى خالايدۇ، ۋە روھ تەنگە قارشى كېلىدىغان ئىشلارنى خالايدۇ. بۇ ئىككىسى بىر-سېرىگە قارشى تۈرۈۋاتقاندا، سىلەر خالاۋاتقان نەرسىلەرنى قىلامايسىلەر.
GAL 5:18	ۋەھالەنلىكى، سىلەر روھنىڭ بېتەكچىلىكىدە بولساڭلار، ئۇ چاغدا تەۋرات قانۇنىنىڭ ئىلکىدە بولمايسىلەر.	ئەگەر روھ سىلەرنى بېتەكەلەپ بارسا، قانۇن ئاستىدا بولمايسىلەر.
GAL 5:19	ئەمدى ئەتنىڭ ئەمەللەرى روۋەنلىكى - زىناخورلۇق، بۇزۇقلۇق، ناياكلقى،	هازىر تەنلىك ئىشلىرى ئاشكارا؛ جىنسىي بۇزۇقلۇق، ناياكلقى،

Reference	Before	After
GAL 5:20	شەھۇانىلىق، بۇت يەرسىتلەش، سېھىرىلىق، دۇسمەنلىك، جىدەل قىلىش، قىزغانچۇق بۇتپەرەسلەك، سېھىگەرلىك، ئۆچمەنلىكلىر، جىدەللەر، قىزغانچۇقلۇقلار، غەزىلەر، رىقاپەتلىشىشلەر، بۇلگۇنچىلىكلىر، كۆرۈھۇزاپلىقلار، بولۇش، قەھرىنى، رىقاپەت قىلىش، بۇلگۇنچىلىك قىلىش، ئىتىقاد بېرقىلى.	شەھۇەتچىلىك، بۇت يەرسىتلەش، سېھىرىلىق، دۇسمەنلىك، جىدەل قىلىش، قىزغانچۇق بۇتپەرەسلەك، سېھىگەرلىك، ئۆچمەنلىكلىر، جىدەللەر، قىزغانچۇقلۇقلار، بولۇش، قەھرىنى، رىقاپەت قىلىش، بۇلگۇنچىلىك قىلىش، ئىتىقاد بېرقىلى.
GAL 5:21	ھەسەتخورلۇقلار، قاتىلىقلار، ھاراڭكەشلىكلىر، ئېيش-ئىشەتلەر قاتارلىق ئىشلاردۇر؛ بۇ ئىشلار توغرۇلۇق بۇرۇنقى ئېيتقىنىمىدەك ھازىر يەنە بىر قېتىم ئاگاھلاندۇرمەنکى، بۇنداق ئىشلارنى قىلغۇچىلار خۇدانىڭ یادىشاھلىقىغا مىراسلىق قىلمايدۇ.	ھەيزە قىلغۇچىلىكلىر، قاتىلىقلار، ساراپلىق، ئېيش-ئىشەتلەر قاتارلىق ئىشلار بار؛ بۇلار توغرۇلۇق، ئالدىن دەپ بەرگەندەك، يەنە بىر قېتىم ئاگاھلاشتۇرامكى، بۇنداق ئىشلارنى قىلغۇچىلار خۇدانىڭ یادىشاھلىقىغا كىرىپ كەتمەيدۇ.
GAL 5:22	بىراق، روحنىڭ مېۋسى بولسا سۆيگۈ-مېھەربانلىق، خۇشالىق، سەۋەر-چىدام، ياخشىلىق، گۈزەل يەسلىلەر، ساداق ئىشەنج.	بىراق، روحنىڭ مېۋسى بولسا سۆيگۈ-مېھەربانلىق، خۇشالىق، خاتىرجەم، ۋەھالەنلىك، روھنىڭ مېۋسى بولسا مېھىر-مۇھەببەت، شاد-خۇراملىق، خاتىرجەملەك، سەۋەر-تاقەت، مېھەربانلىق، ياخشىلىق، ئىشەنج-سادىقلق، مۇمن-مۇلايىملەق ۋە ئۆزىنى توتۇپلىشىتىن ئىبارەت. مۇسۇنداق ئىشلارنى توسىدىغان ھېچقانداق قانۇن يوقتۇر.
GAL 5:23	بىراق مەسەنەنىڭ ئەھلى بولغانلار ئەت-تەننى ۋە ئۇنىڭدىكى ھەقايىس ھەۋەس-ئىشقىنى چاتاق قىلغان.	بىز روھ بىلەن ياشاب تۇرساقي، روھغا ئەگىشىپ، قادام-قادام بىلەن ماڭايلى.
GAL 5:24	بىز-بىرىمىزنى رەنجىتىپ، بىز-بىرىمىزگە ھەسەت قىلىپ، ھاكاۋۇر شۆھەر تېپەرەسلىردىن بولمايىل.	لېكىن مەسەنەكە مەنسۇپ بولغانلار ئەتلىرىنى، شۇنداقلا ئۇنىڭدىكى ئىشقلار ۋە ھەم ھەۋەسلىرنى تەڭ كېستىلىگەن بولدۇ.
GAL 5:25	بىز روھ بىلەن ياشاب تۇرساقي، روھغا ئەگىشىپ، قادام-قادام بىلەن ماڭايلى.	بىز روھ بىلەن ياشاب تۇرساقي، روھغا ئەگىشىپ، قادام-قادام بىلەن ماڭايلى.
GAL 5:26	شۇھەرەتاخ بولىمىغىن، بىز-بىرىمىزنى قوزغاپ، بىز-بىرىمىزگە ھەسەت قىلىمىغىن.	بىز-بىرىمىزنى رەنجىتىپ، بىز-بىرىمىزگە ھەسەت قىلىرىنى رەنجىتىپ تۇتۇلغان بولسا، سىلەر روھىي كىشىلەر، ئاۋۇلار، بىر ئادەم گۇناھ قىلىپ تۇتۇلغان بولسا، سىلەر روھىي كىشىلەر، ئۆزىنى ئۇراملىق رۇھ بىلەن يولغا سالىڭلار، ئۆزۈڭلەرنى كۆزەت قىلىڭلار، چۈنكى سىز دە يەخچە بولۇشىڭلار مۇمكىن.
GAL 6:1	قېرىندىشلار، ئاراڭىلاردىن بىرىسىنىڭ ھازىرمۇ بىر گۇناھ-سەۋەنلىك سادىر قىلىۋاتقانلىقى بايقالغان بولسا، ئاراڭىلاردىكى روھىي كىشىلەر يۇۋاش-مۇلايىملەق روھى بىلەن ئۆزى يولىدىن قايتۇرۇپ كېلىڭلار. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتىتا، ئۆزۈڭلەرنىڭمۇ ئازدۇرۇلۇپ كەتەمىسىلىكلىرىغا دىققەت قىلىڭلار.	قېرىندىشلار، ئاراڭىلاردىن بىرىسىنىڭ ھازىرمۇ بىر گۇناھ-سەۋەنلىك سادىر قىلىۋاتقانلىقى بايقالغان بولسا، ئاراڭىلاردىكى روھىي كىشىلەر يۇۋاش-مۇلايىملەق روھى بىلەن ئۆزى يولىدىن قايتۇرۇپ كېلىڭلار. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتىتا، ئۆزۈڭلەرنىڭمۇ ئازدۇرۇلۇپ كەتەمىسىلىكلىرىغا دىققەت قىلىڭلار.
GAL 6:2	تارىڭلارنىڭ قىيىاقلىقىنى بىرگە كەشكەندە تۇرۇڭ. بۇنى قىلسائىلار، مەسەنەنىڭ قانۇنىغا ئەمەل قىلغان بولىسىلەر.	تارىڭلارنىڭ قىيىاقلىقىنى بىرگە كەشكەندە تۇرۇڭ. بۇنى قىلسائىلار، مەسەنەنىڭ ئەمەل قىلغان بولىسىلەر.
GAL 6:3	چۈنكى بىرىسىنىڭ تارازىغا توختىغۇددەك ئىشى بولماي تۇرۇپ ئۆزى تارازىغا توختىغۇددەك دەپ چاغلىسا، ئۇ ئۆز-ئۆزىنى ئالدىغانىلىق، خالاس.	چۈنكى بىرىسىنىڭ تارازىغا توختىغۇددەك ئىشى بولماي تۇرۇپ ئۆزىنى ئالدىغانىلىق، خالاس.
GAL 6:4	لېكىن ھەركىم ئۆز ئەمەلىيتكە قاراپ تەكشۈرۈپ باقسۇن؛ شۇنىڭ بىلەن باشقىلارنىڭكىدىن ئەمەس، بەلكى ئۆز ئەمەللەرىدىنلە يەخىرلەنگۈددەك ئىش بولسا، يەخىرلەنسە بولىسىدۇ.	لېكىن ھەركىم ئۆز ئەمەلىيتكە قاراپ تەكشۈرۈپ كۆرسۇن؛ شۇنداق بولغاندا، باشقىلارنىڭ ئىشىدىن ئەمەس، يەقەت ئۆز ئىشىدىنلە يەخىرلىنىپ تۇرۇشقا بولىدۇ.
GAL 6:5	چۈنكى ھەرى ئادەم ئۆز يۈكىنى كۆتۈرۈشى كېرەك.	ھەر بىرىنى ئۆز يۈكىنى ئۆزى كۆتۈرۈشى كېرەك.
GAL 6:6	خۇدانىڭ سۆز-كالامىدىن تەلەم ئالغۇچى ئۆزىگە تەلەم بەرگۈچىنى ئۆزىدە بار بولغان ياخشى نەرسىلەردىن ئورتاق بەھرىمەن قىلسۇن.	ئاللاھ سۆزىدىن ئۆگىننىپ تۇرغان كىشى، ئۆگەتكۈچىسىگە ياخشى ئىشلارنى ئورتاقلىشىپ بەھرىمەن قىلسۇن.
GAL 6:7	ئۆز-ئۆزۈڭلەرنى ئالدىماڭلار- خۇدانى ئالداب ئەخەمەق قىلغىلى بولمايدۇ؛ چۈنكى كىم نېمە تېرىسا، شۇنى ئالدۇ.	ئالدىماڭلار! خۇدا سىلىنىمەيدۇ؛ چۈنكى كىم نېمە تۆكىسە، شۇنى ھوسۇل قىلسۇدۇ.
GAL 6:8	ئۆز ئەتلىرىنىڭ ئارزو-ھەۋەسلىرىنى قاندۇرۇشقا ئۇرۇق چاچقان كىشى ئۆز ئەتلىرىدىن چىرىكلىك ھوسۇلىنى ئالدى. لېكىن روھنى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن ئۇرۇق چاچقان كىشى بولسا روھتنىن مەگگۈلۈك ھایات ئالدى.	ئۆز ئەتلىرىنىڭ ئارزو-ھەۋەسلىرىنى قاندۇرۇشقا ئۆز ئەتلىرىنىڭ ئارزو-ھەۋەسلىرىنى قاندۇرۇشقا تەكشەپ تۇرغان كىشى، شۇ ئەتلىرىدىن چىرىكلىك ھوسۇل ئالدى. لېكىن روھنى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن تەكشەپ تۇرغان كىشى بولسا، روھتنىن مەگگۈلۈك ھایات ئالدى.
GAL 6:9	شۇڭا، ياخشى ئىشلارنى قىلىشىتىن ھارمايىل. ئۇنىڭغا ئېرىنىمىسىك ۋاقتى-	شۇڭا، ياخشى ئىشلارنى قىلىشىتىن چارشمايىلىق بولىمىغىنى، ۋاقتى كەلگەندە

Reference	Before	After
GAL 6:10	سائى توشقاندا چوقۇم هوسۇل ئالالايمىز. شۇ سەۋەپىن، بىزدە يۇرسەت بولسلا، ھەممە يەنگە، بولۇيمۇ ئېتقادتىكى ئائىلگە مەنسۇپ بولغانلارغا ياخشى ئىشلارنى قىلىپ بېرىلى.	چوقۇم هوسۇل ئېلىپ كەلەرمىز، ئەگەر توختىمىسىقى. شۇ سەۋەپىن، يۇرسەت بولسلا، ھەرقىدا يىكىشىگە، ئالاھىدە ئىماندارلارنىڭ گۈرۈھىغا ياخشى ئىشلارنى قىلىپ ياردەم بېرىپ تۇراالايمىز.
GAL 6:11	مانا، ئۆز قولۇم بىلەن شۇنچە چوڭ ھەريلەر بىلەن يازغىنىمغا قاراڭلار! سەلەرگە خەتنىنى قوبۇل قىلىشنى مەجۇرلىماقچى بولغانلار، ئۇلارنىڭ ھەربىرى يەقهت ئۆزلىرىنىڭ تاشقى قىياپىتىنى يەردەللىپ كۈرۈسەتمەكچى بولغان، خالاس؛ ئۇلارنىڭ بۇ مەقسىتى يەقهت «مەسەھنىڭ كېپتى» تۈپەيلىدىن بولغان زىيانكەشلىكتىن قېچىشتىن ئىبارەت، خالاس.	كۆرۈڭلەر، مەن ئۆز قولۇم بىلەن بۇ قەدەر چوڭ ھەرېپ بىلەن يازغان! ئۇلار يەقهت تەن تەرىتىه ياخشى كۆرۈنىش ئۈچۈن سەلەرنى خەتن قىلدۇرۇشقا زورلايدۇ، بۇ بىلەن مەسەھنىڭ سەللەقى ئۈچۈن بىسىم تارتىماپ قېلىش ئۈچۈن.
GAL 6:12	چۈنكى ئۇلار ئۆزلىرىمۇ خەتنە قىلىنگىنى بىلەن تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىمایدۇ؛ بىلەن ئۇلار ئۆزلىرىنىڭلاردىن ماختىنىش ئۈچۈن بەرپىر سەلەرنى خەتنىنى قوبۇل قىلدۇرۇماقچى بولىدۇ.	ئۇلار خەتنە قىلغان بولسىمۇ قانۇنغا ئەمەل قىلىمایدۇ؛ بىراق سەلەرنى خەتنە قىلدۇرۇپ، سەلەرنىڭ ساركىسىدا گۈرۈر قىلىپ ماختىنىش ئۈچۈن تەلەپ قىلىدۇ.
GAL 6:13	ئۆزۈمنى ئېلىپ ئېيتىسام، رەببىمىز ئەيسا مەسەھنىڭ كېپستىكى ئۇلۇمىدىن باشقا ھېچ ئىش بىلەن ماختانمىغايىمەن! چۈنكى ئۇننىڭ كېپستى ۋاستىسىدىن بۇ دۇنيا مაڭا نىسبەتەن كېپستەنگەن ۋە مەنمۇ بۇ دۇنياغا نىسبەتەن كېپستەنگەنەمەن.	مەن ھەرگىز باشقا رەسىدە يەخلىنىمەن، يەقهت رەببىمىز ئەيسا مەسەھنىڭ سەلبىدەلا! چۈنكى، بۇ سەلەپ ئارقىلىق، بۇ دۇنيا مەنمۇ خەچلەنگەن، ۋە مەن بۇ دۇنياغا خەچلەنگەن.
GAL 6:14	چۈنكى مەسەھ ئەيسادا نە خەتنىلىك نە خەتنىسىلىك دېگەنلەر كۈچكە ئىگە ئەمەستۇر؛ بىردىنېر كۈچكە ئىگە بولىدۇغىنى يەقهت پېڭى بىر يارالغۇچىدۇ!	چۈنكى مەسەھ ئەيسادا ئۈچۈن، خەتن قىلماق ياكى قىلماق ھېچ نېمە ئەمەس؛ يەقهت پېڭى يارتىشا كۈچكە ئىگە!
GAL 6:15	بۇ قائىدە بويىچە ماڭىدىغانلارغا، ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە ۋە خۇدانىڭ ئىسرائىلىغا خاتىرجەملىك ۋە رەھىم-شەيەقەت بولغا!	بۇ قائىدەنى ئەگىشىپ يۈرگەنلەرگە، ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە ۋە خۇدانىڭ ئىسرائىلىغا تىنچلىق بولغا!
GAL 6:16	بۇنۇڭدىن كېپىن ھېچكىم بۇ ئىشلار بىلەن يەنە مېنى ئاۋارە قىلىمۇن! چۈنكى مەن ئۆز بەدىنەمە ئەيسانىڭ يارا ئۆزلىرىنى كۆتۈرۈمەن!	بۇدىن كېپىن ھېچكىم بۇ ئىشلار بىلەن مېنى يەنە بەزەپ قويمىي! چۈنكى مەن تەن تەرلەپتە ئەيسا نىڭ يارا ئۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ كەتىمەن!
GAL 6:17	قېرىنداشلار، رەببىمىز ئەيسا مەسەھنىڭ مېھر-شەيەقىتى روھىڭلارغا يار بولغا! ئامىن!	قېرىنداشلار، بىزنىڭ ئەيسا مەسەھ رەببىمىزنىڭ مېھرى سەلەرنىڭ روھىڭلارغا ياققان بولسۇن! ئامىن!
GAL 6:18	خۇدا خالايدىغانچە، مەسەھ ئەيسانىڭ ئەۋەتكىچىسى ياۋلۇس، ئەفەسۇستا خۇدانىڭ روھى بولغان مەنکى ياشاؤاقنان مۇقەددەس كىشىلەرگە، يەنى مەسەھ ئەيساغا ساداقەت بىلەن ياۋلۇستىن ئەفەسۇستا تۇرۇۋاتقان مۇقەددەس بەندىلەرگە، يەنى مەسەھ ئىسادا ئىخلاسمەن بولغانلارغا سالام!	خۇدا خالايدىغانچە، مەسەھ ئەيسانىڭ ئەۋەتكىچىسى ياۋلۇس، ئەفەسۇستا خۇدانىڭ روھى بولغان مەنکى ياشاؤاقنان مۇقەددەس كىشىلەرگە، يەنى مەسەھ ئەيساغا ساداقەت بىلەن ياۋلۇستىن ئەفەسۇستا تۇرۇۋاتقان مۇقەددەس بەندىلەرگە، يەنى مەسەھ ئىشىنىدىغانلارغا سالام!
EPH 1:1	ئاتىمىز خۇدا ۋە رەب ئەيسا مەسەھتىن سەلەرگە مېھر-شەيەقەت ۋە خاتىرجەملىك بولغا!	ئاتا خۇدا ۋە رەب ئەيسا مەسەھتىدىن سەلەرگە مېھر-شەيەقەت ۋە تىنچلىق بولسۇن!
EPH 1:2	بىزنى مەسەھتە، ئەرشەلەر بارلىق روھى بەخت-بەرىكەتلەر بىلەن مەسەھتە كۆكتە بارلىق روھى ياخالىلىق-سەلامەتلىر بىلەن بەھرىمەدەپتۇ! بۇلغا!	ئەيسا مەسەھنىڭ ئاتى ۋە خۇداسى مۇبارەك بولسۇن، چۈنكى ئۇ بىزنى مەسەھتە كۆكتە بارلىق روھى ياخالىلىق-سەلامەتلىر بىلەن بەھرىمەدەپتۇ! بۇلۇشمىزنى ئۈچۈن!
EPH 1:3	چۈنكى ئۇ بىزنى، مۇھەببەت ئىچىدە بولۇپ ئۆزىنىڭ ئالدىدا ياك-	ئەيچە، دۇنيا يارتىلىشىتىن بۇرۇن، بىزنى مەسەھتە تالالىپ قويفان، بىز
EPH 1:4	مۇقەددەس، داغىسىز تۇرۇشىمىز ئۈچۈن ئالىم ئايپىرىدە قىلىنىماي تۇرۇپلا تاللىۋالغاندى!	ئۆزىنىڭ كۆزى ئالدىدا ياك ۋە گۇناھىسىز بولۇپ، مۇھەببەت ئىچىدە بۇلۇشمىزنى ئۈچۈن!
EPH 1:5	ئۇ ئۆز ئىرادىسىگە ياققىنى بويىچە بىزنى ئالدىنلا ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق ئۆز بالسى ئۆزىنگە ئوغۇللوققا قوبۇل قىلىشقا بېكتىكەندى!	ئۇ ئۆز خاھىشى بويىچە بىزنى ئالدىنلا ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق ئۆز بالسى قىلىشقا قارار قىلغان!

Reference	Before	After
EPH 1:6	بۇ ئىشتا ئۇنىڭ مېھر-شەيقتىنىڭ ئۇلۇغلىقىغا مەدھىيە ئوقۇلدۇ؛ چۈنكى ئۇ مېھر-شەيقتى بىلەن بىزنى ئۆز سۈيگىنىدە شاپائەتتەندۈرگەندى.	بۇ ئارقىلىق ئۇنىڭ مېھر-شەيقتىنىڭ ئۇلۇغلىقىغا مەدھىيە ئېتىلىدۇ؛ چۈنكى ئۇ بىزنى مەسىھ ئېسادا ئۆز مېھر-شەيقتى بىلەن بەھرىمەدىلىدە.
EPH 1:7	بىز ئۇنىڭدا ئاتىنىڭ مېھر-شەيقتىنىڭ موللۇقى بىلەن ئۇنىڭ قىبى ئارقىلىق قۇلۇقىنىن ھۆر قىلىنىشقا، ئىتائەتسىزلىكلىرىمىزگە قارتىا كەچۈرۈمگە مۇيەسىسىر بولادۇق؛	بىز ئۇنىڭدا، ئاللاھنىڭ كۆپ مېھرىبانلىقى بىلەن، ئۇنىڭ قىبى ئارقىلىق قۇلۇقىنى قۇتۇلدۇق ۋە گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرۈپ بېرىلدى؛
EPH 1:8	ئۇ بۇ مېھر-شەيقتىنى بارلىق دانالىق ھەم يەم-ياراتەت بىلەن بىزگە زور تارتۇقلىدىكى،	ئۇ بۇ مېھر-شەيقتىنى بارلىق ئەقلى-يەھىم بىلەن بىزگە كۆپ تەقدىم قىلغان،
EPH 1:9-10	- ئۇ ئۆز كۆكىگە يۈككەن گۈزەل خاھىشى بويىچە ئىرادىسىدىكى سىرنى، يەنى ۋاقت-زامانلارنىڭ يىشىپ يېتىلىشىنى ئىدارە قىلىش بىلەن بارلىق مەجۇدالاتلارغا، يەنى ئەرشەلەرەدە بولغاننىڭ ھەممىسىگە، زىمنىدا بولغاننىڭ ھەممىسىگە مەسىھىنى باش قىلىپ ئۇلارنى مەسىھىتە جەم قىلىش مەقسىتىنى بىزگە ئايىان قىلدى؛	ئۇ كۆكۈلدەن كەلگەن ياخشى خاھىش بويىچە، ئۆز يىلانىدىكى سىرنى بىزنىڭگە ئېنىق كۆرسەتىنى، يەنە ۋاقتىنىڭ تولۇق بولغاندا بارلىق ئىشلارنى، دېمەك سەماۋاتىشكى ھەممە نەرسىلەرنى ۋە پەر يۈزىدىكى ھەممە نەرسىلەرنى، مەسىھىنى باش قىلىپ، مەسىھىتە بىرلەشتۈرۈش ئۆچۈن.
EPH 1:11	ئۇنىڭدا بىزمۇ خۇداغا مىراس قىلىنغان؛ بىز شۇ مەقسەتتە بارلىق ئىشلارنى ئەقلى-ئىرادىسى بويىچە ئىدارە قىلغۇچىنىڭ نىشانى بىلەن شۇ ئىشقا ئالدىنالا بېكىتىلگەندۇق؛	ئەيسا مەسىھەتە، بىز خۇدا ئۆچۈن مىراس قىلىنغان بولۇپ، ئۇنىڭ يىلانى بويىچە ئالدىن بەلگەن ئەلگەن، چۈنكى ئۇ بارلىق ئىشلارنى ئۆز ئەقلى-ئىرادىسى بويىچە باشقۇرغۇچىدۇر.
EPH 1:12	شۇنىڭ بىلەن مەسىھىنى ئاۋۇال تايانچ قىلغان بىزلەر ئۇنىڭ شان-شەرىنىڭ ئۇلۇغلىقىنى نامايان قىلغۇچى بولادۇق؛	ئۆچۈن، بىز مەسىھىنى ئالدىنلا ئۇمىد قىلغانلىقىمىز بىلەن، ئۇنىڭ شان-شەرىنى كۆرسەتكۈچى بولۇپ كەتتۈق؛
EPH 1:13	ھەقىقەتنىڭ كالام-سوزىنى، يەنى نىجانىڭلاردىكى خۇش خەۋەرنى ئاڭلاب سىلەرمۇ ئۇنىڭغا تاياندىڭلار - ۋە ئۇنىڭغا ئىشەنگىنلاردا، سىلەر ۋە دە قىلىنغان مۇقدىدەس روھ بىلەن مۆھۇرلەندىڭلار.	ھەقىقەت سۆزىنى، يەنى سىلەرنى قۇتۇلدۇرغۇچى ياخاتىلا خەۋەرنى ئاڭلاب، سىلەر ئۇنىڭغا ئىشىنىپ تەرەپ قىلىڭلار، شۇ تەرەپ قىلغان ۋاقتىتا ۋە دە قىلىنغان مۇقدىدەس روھ بىلەن مۆھۇر بېسىلىدى.
EPH 1:14	خۇدانىڭ شان-شەرىپىنىڭ ئۇلۇغلىقى نامايان قىلىنىپ، ئىگلىكى ئۆزۈل-كېسىل ھۆر-نجات قىلىنғۇچە، مۇقدىدەس روھ مىراسىمىزنىڭ «كایالەت»ى بولىدۇ.	مۇقدىدەس روھ بىزنىڭ مىراسىمىزنىڭ كایالەتى بولۇپ، خۇدا ئىگەلىكىدەن كەلەرنى قۇتۇلدۇرۇش ئۆچۈن، ئۇنىڭ شەرىپلىكىگە مەدھىيە ئېپتىش ئۆچۈن.
EPH 1:15	شۇنىڭ بىلەن، سىلەرنىڭ رەب ئىساچا ئىشىنىشىڭلار ۋە ھەممە مۇقدىدەس مۇقەددەس بەندىلەرگە بولغان مۇھەببىتىڭلار توغرۇلۇق ئاڭلاغاندىن تارتىپ،	شۇ ئۆچۈن، سىلەرنىڭ رەب ئىساچا ئىشىنىشىڭلار ۋە ھەممە مۇقدىدەس ئادەملىرگە بولغان سۈيکۆڭلەرنى ئاڭلاب،
EPH 1:16	دۇئالىرىمدا سىلەرنى ئەسلىپ، سىلەر ئۆچۈن رەھمەت ئېتىشنى توختاتىمىدىم؛	مەن دۇئامدا سىلەرنى ھەمىشە ئەسلىپ، سىلەر ئۆچۈن رەھمەت ئېتىشنى توختاتىمىمان؛
EPH 1:17	تىلەيدىغىنىم شۇكى، رەببىمىز ئەيسا مەسىھىنىڭ خۇداسى، شان-شەرىپنىڭ سىگىسى بولغان ئاتا سىلەرنىڭ ئۇنى توولۇق بىلىشىڭلارغا دانالىق ھەم ۋەھىين ئۆزلەشتۈرگۈچى روھىنى ئاتا قىلغاي،	تىلەيدىغىنىم كى، بىزنىڭ رەب يېسۇ مەسىھىنىڭ خۇدايى، پەخىلىك ئاتا، سىلەرگە ئۇنى ياخشى بىلىش ئۆچۈن يەنە-ئەقلى ۋە ئېنىق كۆرسەتمە روھىنى بەرگەي.
EPH 1:18	شۇنىڭ بىلەن سىلەرنىڭ قەلبىتىكى كۆزلىرىڭلار روشەنلىشىپ، ئۇنىڭ چاققىرقىغا باغلانغان ئومىدىنىڭ نېمىلىكىن، ئۇنىڭ مۇقدىدەس بەندىلەردا بولغان شەرىپلىك مىراسىنىڭ، قىممەتلىكلىكىنى	بۇ ئارقىلىق سىلەرنىڭ يۈرەكتىكى كۆزلىرىڭلار يورۇق بولۇپ، ئۇ چاققىرقى قىلغان ئۇمىتىنىڭ ئېمىشىنى، ئۇنىڭ شەرىپلىك مىراسىنىڭ قىممەتىنى مۇقدىدەس ئەھلىدە بىلىپ تۇرۇڭ.
EPH 1:19	ۋە ئۇنىڭ ئىشەنگۈچى بىزلەرگە زور كۈچى بىلەن قاراتقان قۇدرىتىنىڭ ھېسابىسىز بۇيۇكلىكىنى بىلىپ يەتكەيىسلەر؛	ۋە ئۇنىڭ بىز ئىشەنگەنلەرگە قاراتقان كۈچى ۋە قۇدرىتىنىڭ سەبلىگۈچ بۇيۇكلىكىنى تولا بىلىپ چۈشىنىڭلار؛
EPH 1:20	دەل شۇ قۇدرەتتىنى ئۇ مەسىھىنى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرۈپ، ئەرشەلەرە ئۆزىنىڭ	بۇ زور قۇدرەت بىلەن خۇدا مەسىھىنى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرۈپ،

Reference	Before	After
EPH 1:21	<p>ئوڭ يېنىدا ئولتۇرغا زىغىندا ئۇنىڭدا يۈرگۈزگەندى؛</p> <p>يەقەت بۇ زاماندىلا ئەمەس، بەلكى كەلگۈسى زاماندىمۇ ئۇنى بارلىق</p> <p>ھۆكۈمرانلىقتىن، هوقوقىن، كۈچ-قۇدرەتىن، خوجاينلىقتىن ۋە بارلىق</p> <p>تىلغا ئېلىنىدىغان ھەرقانداق نام-شەرەپتن كۆپ ئۆستۈن قويىغان؛</p>	<p>ئەسامانلىقلاردا ئۆزىنىڭ ئوڭ ياقىدا ئورۇنلاشتۇرغان.</p> <p>ئۇ بارلىق ھاكىمىيەت، هوقوق، كۈچ-قۇدرەت، باشقۇرۇشتىن ۋە بارلىق</p> <p>ئاتالغان ئىسمىلەردىن نە تەنها بۇ دەۋرەدە، بەلكى كەلگۈسىدىكى دەۋرەم</p> <p>ئۆستۈن تۇرىدۇ؛</p>
EPH 1:22	<p>بارلىق مەۋجۇداتلارنى ئۇنىڭ يۇتلرى ئاستىغا قويۇپ، جامائەت ئۆچۈن ئۇنى</p> <p>ئۇنى ھەممىگە باش بولۇشقا ئاتا قىلغان.</p>	<p>ھەممە مەۋجۇداتلارنى ئۇنىڭ ئاستىغا قويۇپ، جامائەت ئۆچۈن ئۇنى</p> <p>ھەممىگە باش قىلغان.</p>
EPH 1:23	<p>جامائەت بولسا ئۇنىڭ تېنى، يەنى ھەممىن ھەممە جەھەتنى</p> <p>تولدۇرغا زىجىنىڭ مۇكەممەل جەۋھىرىدۇر.</p>	<p>جامائەت ئۇنىڭ تېنى بولۇپ، ھەممە ئىشلارنى ھەر جەھەتىن</p> <p>تولدۇرغا زىجىنىڭ تولۇقلقىن.</p>
EPH 2:1	<p>ۋە سىلەر بولساڭلار، قېبەللىكلىرىڭلار ھەم گۇناھلىرىڭلاردا ئۆلگەن بولۇپ،</p>	<p>ۋە سىز لار، خاتالىرىڭلار بىلەن گۇناھلىرىڭلاردا ئۆلگەن بولۇپ،</p>
EPH 2:2	<p>بۇ دۇنيانىڭ دەۋرىگە ئەگىشىپ، ھاۋانىڭ هوقوقىنى تۇتقان ھۆكۈمدارغا،</p> <p>يەنى بۈگۈنكى كۈندە ئىتائەتسىزلىكتىن بولغان پەرزەتەلەرنى قۇترىتىۋاتقان</p> <p>روھقا ئەگىشىپ، بۇ ئىشلاردا ئىلگىرى ماڭفانىسلەر؛</p>	<p>بۇ دۇنيانىڭ يولىغا ئەگىنىپ، ھاۋانىڭ كۆچىنى باشقۇرغا زىجى باشلىققا،</p> <p>يەنى ھازىرقى كۈندە ئىتائەتسىزلىكتىن بولغان پەرزەتەلەرنى قۇرۇسەتىپ تۇرغان</p> <p>روھقا ئەگىشىپ، بۇ ئىشلارنى داۋاملاشتۇرغان تۇرسىڭلار؛</p>
EPH 2:3	<p>بىز ھەرىرىمىز مۇمۇن ئىلگىرى شۇلارنىڭ ئارسىدا ئەتلىرىمىزدىكى شەھۋەت-</p> <p>ھەۋەسلىرەدە ھاپات ئۆتكۈزگەنمىز، ئەتلىرىمىز ھەم ئۆز ئوي-خىيالىمىزنىڭ</p> <p>خاھىشلىرىغا ئەمەل قىلىپ، باشقىلارغا ئوخشاش، ماھىيەتتە «غەزپىتىكى</p> <p>پەرزەتەلەر» بولغانمىز؛</p>	<p>بىز ھەممىمىز ئالدىن شۇلار بىلەن بىرگە، تەنلىك ئارزو-ھەۋەسلىرەدە</p> <p>ياشاۋانقانمىز، تەنلىكىمىز بىلەن ئوي-خىيالىمىزنىڭ خاھىشلىرىنى</p> <p>ئورۇندۇرۇپ كەتتۈك، باشقىلارغا ئوخشاش، تۇغما خۇدانىڭ ئەگىزى</p> <p>باللارى بولغانمىز؛</p>
EPH 2:4	<p>بىراق خۇدا، مول رەھىم-شەپقەتى كۆرسەتكۈچى بولۇپ، بىزنى سۆيگەندە</p> <p>بىزگە كۆرسەتكەن ئالەمبەخش مېھىر-مۇھەببىتى تۇپەيلىدىن، -</p>	<p>بىراق خۇدا، رەھىم-شەپقەتى مول بولۇپ، بىزنى سۆيگەنلىكتىن، بىزگە</p> <p>ئالەمبەخش مېھىر-مۇھەببەت كۆرسەتىن،</p>
EPH 2:5	<p>ھەتتا ئىتائەتسىزلىكىلەرەدە ئۆلگەن ۋاقتىمىزدىمۇ، بىزگە مەسىھ بىلەن بىلە</p> <p>جان كىرگۈزۈپ (مېھىر-شەپقەت بىلەن قۇتقۇزۇلدۇڭلار)،</p>	<p>ھەتتا گۇناھلىرىمىزدا ئۆلۈپ ياتقان ۋاقتىمىزدىمۇ، مەسىھ بىلەن بىلە</p> <p>ھاپات بەرگەن، مېھىر-شەپقەت بىلەن سىلەرنى قۇتقۇزۇلدۇرۇق!</p>
EPH 2:6	<p>بىزنى ئۇنىڭ بىلەن بىلە تېرىبلەرۇپ، ئەرشەلەرەدە مەسىھ ئەيسا بىلەن بىلە</p> <p>ئولتۇرغا زىغان؛</p>	<p>ئۇ بىزنى ئۇ بىلەن بىلە تېرىبلەتىپ، گۆھەرلىك ئورۇنلاردا مەسىھ ئەيسا</p> <p>بىلەن بىلە ئورنىشىتىپ قويىغان؛</p>
EPH 2:7	<p>مەقسىتى كەلگۈسى زامانلاردا ئۇنىڭ مەسىھ ئەيسادا بىزگە قارتىلغان</p> <p>مېھرىبانلىقى بىلەن ئىپادىلەنگەن شايائىتىنىڭ شۇنچە غايەت زور</p> <p>ئىكەنلىكىنى كۆسلىشىتىن ئىبارەتتۈر؛</p>	<p>كەلگۈسىدىكى ئەبدىي دەۋرلەرەدە، خۇدا مەسىھ ئەيسا ئارقىلىق بىزگە</p> <p>كۆرسەتكەن بەھەرمەنلىكىنىڭ ئەزمى زور بايرىقىنى ۋە مېھرىبانلىقىدا</p> <p>ئاشكارا قىلىش ئۆچۈن.</p>
EPH 2:8	<p>چۈنكى سىلەر شەپقەت بىلەنلا ئىشەنج ئارقىلىق قۇتقۇزۇلدۇڭلار، بۇ ئىش</p> <p>ئۆزۈڭلەردىن كەلگەن ئىش ئەمەس، بەلكى خۇدادىن كەلگەن ئىلىپات،</p>	<p>چۈنكى سىلەر شەپقەت بىلەنلا ئىشەنگەن ئارقىلىق قۇتقۇزۇلدۇڭلار، بۇ</p> <p>ئىش سىلەردىن كەلمەيدۇ، بەلكى خۇدا تەرەپتىن بەھەرمەنلىك.</p>
EPH 2:9	<p>ئۇ زادىل ئادەمەرلەرنىڭ ئەمەل-ئەجرىدىن كەلەمەيدۇ، بۇ ھەم ھېچكىمىنىڭ</p> <p>ماختانماسىلىقى ئۆچۈندۇر.</p>	<p>ئۇ زادەمەرلەرنىڭ ئەمەللىرىدىن كەلەمەيدۇ، شۇڭا ھېچ كىمگە ماختانماق</p> <p>ئورۇن قالدۇرمابۇدۇ.</p>
EPH 2:10	<p>چۈنكى بىز خۇدانىڭ ئىشلىگەن ھۇنرىدۇرمىز، خەيرخاھ ئىشلار ئۆچۈن</p> <p>مەسىھ ئەيسادا يارتىلغانمىز؛ خۇدا ئەسلى بىزنىڭ ئۇلاردا مېكىشىمىز</p> <p>ئۆچۈن بۇ ئىشلارنى ئالدىنلا تەبىارلىغانىدى.</p>	<p>چۈنكى بىز خۇدانىڭ ئىشلىگەن ئەمەلى، ياخاڭلا ئىشلار ئۆچۈن مەسىھ</p> <p>ئەيسادا يارتىلدۇق؛ خۇدا بىزنىڭ ئۇلاردا يۈرۈشۈمىز ئۆچۈن بۇ ئىشلارنى</p> <p>ئالدىن تەبىارلىدى.</p>
EPH 2:11	<p>شۇڭا سىلەر ئەسىلىدە ئەتلىرىڭلارغا ئاساسەن «يات ئەللەر» دەپ</p> <p>ھېسالانغىنىڭلارنى، - ئىنساننىڭ قولى بىلەن ئەتلىرىدە «خەتتە</p> <p>قىلىنغانلار» دەپ ئاتالغانلار تەرپىدىن «خەتتىسىز» دەپ</p> <p>ئاتالغانلىقىڭلارنى،</p>	<p>شۇڭا سىلەر بۇرۇندا غەيرى يەھۇدىيىلار بولۇشىڭلارنى ئەسلىگەن، يەنى</p> <p>خەتتىسىز دەپ ئاتالغانلار، بۇ ئاتىنى 'خەتتە قىلىنغان' يەھۇدىسلىر سىلەرگە</p> <p>بەرگەن، بۇ ئادەم قولى بىلەن قىلىنغان.</p>
EPH 2:12	<p>شۇنداقلا شۇ چاغدا مەسىھسىز بولۇپ، ئىسرائىلنىڭ يۇقراالقىنىڭ سىرتىدا</p> <p>تۇرۇپ، ۋەدىلەرنى ئېلىپ كەلگۈچى ئەھدىلەرنى يات بىلىپ، بۇ دۇنيادا</p>	<p>ئۇ ۋاقتىتا مەسىھ يوق بولۇپ، ئىسرائىل يۇقراالقىدىن سىرتتا تۇرۇپ،</p> <p>ۋەدىلەر ئەھدىلىرىگە يات، بۇ دۇنيادا ئومىدىسىز ۋە خۇدا يوق</p>

Reference	Before	After
EPH 2:13	ئۇمىدىسىز ھەم خۇداسىز ياشىغىنىڭلارنى ئېسلىگەردا تۇتۇڭلار؛ لېكىن ئەسلى يېراقىلداردا بولغان سىلەر ھازىر مەسھىنىڭ قېنى ئارقىلىق پېقىن قىلىنىدىڭلار؛	ياشىغىنىڭلارنى ئېسلىگەردا تۇتۇڭلار. لېكىن سىلەر بۇرۇن يېراقتا تۇرغان بولساقاڭمۇ، ھازىر مەسھىنىڭ قېنى ئارقىلىق پېقىنلىدىڭلار؛
EPH 2:14	چۈنكى ئۇ بىزنىڭ ئىناقلقىمىزدۇر، ئۇ ئىككى تەرىپىنى بىر قىلىپ ئوتتۇرىدىك ئارا تامنى چېقىۋەتتى؛	چۈنكى ئۇ بىزنىڭ ئىناقلقىلىق، ئۇ ئىككى تەرىپىنى بىر قىلىدى ۋە ئاربىداق توساقنى يوققا چىقاردى؛
EPH 2:15	يەنى، ئۆز ئەتلەرى ئارقىلىق ئۆچمەنلىكى تۈگىتىپ، بەلگىلىمەرنى كۆرسەتكەن، ئەمەرلەرنى يەتكۈزگەن قانۇنى بىكار قىلىپ، ئىككى تەرىپىنى ئۆزىزىدە بېڭى بىر ئادەم قىلىپ ياراتتى، شۇنىڭ بىلەن ئىناقلقىنى ئايپىرىدە قىلىدى؛	يەنى، ئۆز تەنى بىلەن دۇشمەنچىلىكى تۈگىتىپ، قانۇندا بولغان بەلگىلەر ۋە بۇيرۇقلارنى يوق قىلىپ، ئىككى تەرىپىنى ئۆزىزىدە بېڭى بىر ئادەم قىلىپ ياسىدى، شۇ بىلەن تىنچلىق قۇرۇپ چىقتى؛
EPH 2:16	كىپىستەكە مىخلىنىپ مۇشۇنىڭ ۋاستىسى بىلەن ئۆچمەنلىكى قەتل قىلىپ، ئىككىسىنى بىر تەندە خۇدا بىلەن ئەيلەشتۈردى؛	ئىسا مەسە خاج ئارقىلىق، ئۆچمەنلىكى يوق قىلىپ، ئىككىسىنى بىر تەندە خۇدا بىلەن ئەيلەشتۈردى.
EPH 2:17	ئاندىن ئۇ ۋېلىپ، يېراقىلداردا تۇرغان سىلەرگىمۇ ئىناقلقى خۇش خەۋىرىنى جاكارلىدى، يېقىنىدىكىلەرگىمۇ ئىناقلقىنى جاكارلىدى.	ئۇ كەلگەندە، سىلەرگە يېراقتا تۇرغانلارغا ۋە پېقىنلىقتا تۇرغانلارغا تىنچلىقنىڭ ياخشى خەۋىرىنى ئاڭلاتتى.
EPH 2:18	چۈنكى ھەر ئىككىمىزنىڭ ئۇنىڭ ئارقىلىق بىر روھتا ئاتا ئالدىغا كىرىش ھوقۇقىمىز باردۇر.	چۈنكى بىز ئىككىلىكىمىز ئۇ ئارقىلىق بىر روھ بىلەن ئاتا بىلەن يېقىنلىشمالمىز. چۈنكى ھەر ئىككىمىزنىڭ ئۇنىڭ ئارقىلىق بىر روھتا ئاتا ئالدىغا كىرىش
EPH 2:19	شۇڭا شۇنىڭدىن باشلاپ سىلەر مۇسائىپلار، ياقا يۇرتىكىلەر ئەمەس، ئەمەس، بەلكى مۇقەددەس بىلەن ئورتاق يۇقرالىق ئېگىسى ۋە خۇدانىڭ بەلكى مۇقەددەس بەندىلەرگە ۋە تەنداش بولىسىلەر، خۇدانىڭ ئۆيىدىكىلىرىدىن بولىسىلەر؛	شۇڭا، ئەمدىلا سىلەر غەریب ۋە يەقەت يەرلىك يۇقرالىق ئېگىسى دەپ ئەمەس، بەلكى مۇقەددەس بىلەن ئورتاق يۇقرالىق ئېگىسى ۋە خۇدانىڭ بەلكى مۇقەددەس بەندىلەرگە ۋە تەنداش بولىسىلەر، خۇدانىڭ ئائىلىسىنىڭ ئەزاسى.
EPH 2:20	سىلەر روسۇلار ۋە يېغەمبەرلەر بولغان ئۇنىڭ ئۇستىگە قۇرۇلغانسىلەر؛ بۇ بىنانىڭ قۇرۇلماقنىسىلەر؛ بىنانىڭ «بۇرچەك تېشى» بولسا ئەيسا مەسە ئۆزىزدۇر؛	سىلەر روسۇلار ۋە يېغەمبەرلەر ئۇستىدە قۇرۇلغانسىلەر؛ بۇ بىنانىڭ ئاساس تاشى ئەيسا مەسە ئۆزىزدۇر؛
EPH 2:21	ئۇدا پۇتۇن بىنا سەل بىرلەشتۈرۈلۈپ، مۇقەددەس بىر مىنا قىلىپ ئۆسۈپ ئۇنىڭدا پۇتكۇل بىنا يۇختا جىپىسلاشتۇرۇلۇپ، رەبde مۇقەددەس بىر ئىبادەتخانا بولۇشقا ئۆسۈپ بارماقتا.	ئۇدا پۇتۇن بىنا سەل بىرلەشتۈرۈلۈپ، مۇقەددەس بىر ئۇنىڭدا خۇدانىڭ بىر تۇرالغۇسى بولۇشقا روھتا بارىدۇ، رەبde.
EPH 2:22	سىلەر قوشۇلۇپ، ئۇنىڭ ئىچىدە خۇدانىڭ بىر ئۇرنى بولۇشقا روھدا بىرگە بىرلەشتۈرۈلۈپ قۇرۇلماقنىسىلەر.	سىلەر قوشۇلۇپ، ئۇنىڭ ئىچىدە خۇدانىڭ بىر ئۇرنى بولۇشقا روھدا بىرگە بىرلەشتۈرۈلۈپ قۇرۇلماقنىسىلەر.
EPH 3:1	بۇ سەۋەپىتە، مەن يأۋلۇس، مەسە ئەيسا نىڭ قاماقلقىدا بولۇپ، سىلەر شۇ سەۋەپىتەن سىلەر «يات ئەلدىكىلەر» ئۆچۈن مەسە ئەيسانىڭ مەھبۇسى بولغان مەنکى يأۋلۇس -	بۇ سەۋەپىتە، مەن يأۋلۇس، مەسە ئەيسا نىڭ قاماقلقىدا بولۇپ، سىلەر شۇ سەۋەپىتەن سىلەر «يات ئەلدىكىلەر» ئۆچۈن مەسە ئەيسانىڭ ياتلار ئۆچۈن.
EPH 3:2	ئەگەر سىلەر خۇدانىڭ رەھمەتىنىڭ باشقۇرۇشىنى، يەنى ماڭا سىلەر ئۆچۈن (سىلەر بەلكىم ماڭا تايشۇرۇلغان، سىلەرگە خۇدانىڭ شەپقىتىنى ئېلىپ بارىدەغان غوجىدارلىقىم توغرۇلۇق،	ئەگەر سىلەر خۇدانىڭ رەھمەتىنىڭ باشقۇرۇشىنى، يەنى ماڭا سىلەر ئۆچۈن (سىلەر بەلكىم ماڭا تايشۇرۇلغان، سىلەرگە خۇدانىڭ شەپقىتىنى ئېلىپ بېرىلگەن ۋەزپىنى ئاڭلەغان بولساڭلار،
EPH 3:3	چۈنكى، ئۇ مېنىڭغا ئاشكار قىلىش ئارقىلىق سىرنى بىلدۈرگەن، مەن ئالدىن يەنى ئۇنىڭ ماڭا ۋەھى بىلەن سىرنى ئايان قىلغانلىق توغرۇلۇق خەۋەردار بولۇشۇڭلار مۇمكىن (مەن بۇ توغرىسىدا ئىلگىرى ئاز-ياز يازغانندىم؛	چۈنكى، ئۇ مېنىڭغا ئاشكار قىلىش ئارقىلىق سىرنى بىلدۈرگەن، مەن ئالدىن يەنى ئۇنىڭ ماڭا ۋەھى بىلەن سىرنى ئايان قىلغانلىق توغرۇلۇق خەۋەردار قىسىقا يېزىپ كۆرسەتكەندەك.
EPH 3:4	سىلەر ئۇنى ئوقۇغىنىڭلاردا، مەسەھىنىڭ سىرى توغرۇلۇق يورۇتۇلغانلىقىمنى ئېلىپ يېتىسىلەر	سىلەر بۇنى ئوقۇغاندا، مەسەھىنىڭ سىرى ھەققىدە مەنىڭ چۈشەنچەمنى ياخشى چۈشىنىپ قالسىلەر
EPH 3:5	ئىلگىرىكى دەۋرلەرde بۇ سىر ئىنسان باللىرىغا ئۇنىڭ مۇقەددەس روسوّللەرى ۋە يېغەمبەرلىرىگە روه ئارقىلىق ھازىرقىدەك ئېنىق ۋەھى قىلىنغاندەك، ئايان قىلغان ئەمەس.	ئۆتكەن زامانلarda بۇ سىر ئادەملەرگە ئاشكارا قىلىنىغان، بىراق ھازىرقى يېيتتە ئۇنىڭ مۇقەددەس روسوّللەرى ۋە يېغەمبەرلىرىگە روه ئارقىلىق ئاشكار قىلىنىپتۇ.
EPH 3:6	دېمەك، خۇش خەۋەر ئارقىلىق «يات ئەلدىكىلەر» دىن بولغانلارمۇ ئورتاق میراسخورلار، تەندىك ئورتاق ئەزا، مەسە ئەيسادا بولغان ۋەددىن ئورتاق بەھرىمەن بولغۇچىلار بولىدۇ؛	دەمەك، خۇش خەۋەر ئارقىلىق يات دۆلەتلىكەر زىمۇ بىز بىلەن ئورتاق میراسخورلار، تەندىك ئورتاق ئەزا بولۇشى ۋە مەسە ئەيسادا بولغان ۋەددىن ئورتاق يايىلىغانغۇچىلار بولىدۇ.

Reference	Before	After
EPH 3:7	خُودانىڭ شەيقتى ماڭا ئېلىپ كەلگەن ئىلتىپات بىلەن، ئۇنىڭ كۈچ- قۇدرىتىنىڭ يورگۇزۇلۇشى بىلەن، مەن بۇ ئىشقا خىزمەتكار قىلىپ تەينلەندىم:	خۇدا مېنغا بەرگەن رەھمەت بىلەن، ئۇنىڭ كۈچى بىلەن، مەن بۇ ئىشقا خىزمەت قىلغۇچى قىلىپ تاللاندىم.
EPH 3:8	ماڭا – مۇقەددەس بەندىلىرى ئىجىدىكى ئەڭ توۋىنىسىنەمۇ توۋەن بولغان ماڭا مۇشۇ ئىلتىپات، يەنى ئەللەر ئارىسىدا مەسەھىنىڭ مۆلچەرلىگۈسىز باىلىقلرى توغرۇلۇق خۇش خەۋەر جاكارلاش	مەنمۇ بۇ مۇقەددەس كىشىلەر ئارىسىدا ئەڭ كىچىك بولۇپ قالدىم، بۇ رەھمەت مەنمۇ بېرىلدى، يەنى بارلىق خەلقەر ئارىسىدا مەسەھىنىڭ چەكسىز باىلىقلرىنى جاكارلاپ خەۋەر قىلىش.
EPH 3:9	ۋە شۇنداقلا ھەممىنى ياراتقان خۇدا دا يوشۇرۇن بولۇپ كەلگەن بۇ سىرىنىڭ قانداق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى توغرۇلۇق ھەممە يەنى يورۇتۇش خىزمىتى ئامانەت قىلىنى.	ھەممىگە بۇ سىرىنىڭ باشقۇرۇشىنى نېمە ئىكەنلىكىنى ئاشكار قىلىش ئۇچۇن، يەنى ئەبەدىيەتنى خۇدا ئىچىدە يوشۇرۇن بولغان نەرسىنى، خۇدا، سىرىنىڭ قانداق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى توغرۇلۇق ھەممە يەنى يورۇتۇش كىملەكى ئىيسا مىسەھ ئارقىلىق ھەر نەرسىنى يارتىپ كەتكەن.
EPH 3:10	بۇنىڭ مەقسىتى ئەرشەلدە بولغان ھۆكمۇرالارغا ھەم ھوقۇقلارغا خۇدانىڭ كۆپ تەرىپلىمىلىك دانالىقى جامائەت ئارقىلىق ھازىر ئاشكارە قىلىنىشتىن ئىبارەتتۇر.	بۇنىڭ مەقسىتى شۆكى، ھازىرقى ۋاقتىتا، جامائەت ئارقىلىق، خۇدانىڭ كۆپ چەھەتلىك دانالىقىنى ئەرشەلدە بولغان ھۆكمۇدارلار ۋە ھوقۇقلارغا ئاشكار قىلىش.
EPH 3:11	بۇ ئىش بولسا، ئۇنىڭ مەسەھ ئىيسا رەببىمىزدە ئىجرا قىلىنغان مەڭگۈلۈك مۇددىئاسى بويىچىدۇر:	بۇ ئىش، ئۇنىڭ مەڭگۈلۈك يىلانى بويىچە، مەسەھ ئىيسا رەببىمىزدە ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.
EPH 3:12	ئۇنىڭ ئىشەنج-سادىقلىقى ئارقىلىق بىز جاسارەتكە ھەم خۇدانىڭ ئالدىغا خاتىرجەملەك بىلەن كىرىش ھوقۇقىغا ئىگە بولدۇق؛	ئۇنىڭ ئىشەنجلىكى ئارقىلىق، بىز خۇدا ئالدىغا جاسارەت بىلەن ۋە خاتىرجەم كىرىپ كېتەلەيمىز.
EPH 3:13	شۇنىڭ ئۆچۈن سىلەردىن ئۆتۈنەمەنكى، مېنىڭ سىلەر ئۆچۈن تارتقان جاپا- جەپىرىلىرىم تۆيەيلىدىن يەرىشان بولماڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىش سىلەرنىڭ شان- شەرىپىڭلار بولىدۇ.	شۇ سەھەپىتە، سىلەرگە ئېيتىمەن، مېنىڭ سىلەر ئۆچۈن تارتقان ئېغىرىلىقىدىن يەرىشان بولماڭلار؛ چۈنكى بۇ سىلەرگە شەھىپ بولىدۇ.
EPH 3:14	مەن شۇ سەھەپتىن تىزلىرىمنى ئاتىغا يۈكىمەنكى،	مەن بۇ سەھەپتىن تىزلىرىمن أ بوغۇپ، بىزنىڭ يەرەدىگارى يېسۈس مىسەھىنىڭ ئاتاسىغا دۇئا قىلىمەن.
EPH 3:15	(ئاسمان-زېمىندىكى بارلىق ئارقىلىق مۇناسىۋەتلەر ئۇنىڭدىن «ئاتا» نامىنى ئالىدۇ)	ئاسماندا ۋە زېمىندىدا ھەر بىر ئائىلى ئۇنىڭدىن «ئاتا» دېگەن نام ئېلىپ كېلىدۇ ئۇ ئۆز گۈزەل باىلىقلرى بىلەن، روھى ئارقىلىق سىلەرنى ئىچى كۆڭۈللىرىڭلاردا كۈچەيتىپ بېرىدۇ:
EPH 3:16	تۇ ئۆز شان-شەرىپىدىكى باىلىقلار بىلەن، روھى ئارقىلىق سىلەرنى ئىچى دۇنىيايڭىلاردا كۈچەندۈرگە:	شۇ بىلەن مەسەھ سىلەرنىڭ قەلبىدە ئىشەنج بىلەن ياشايدۇ.
EPH 3:17	شۇنىڭ بىلەن مەسەھ قەلبىڭلاردا ئىشەنج ئارقىلىق تۇرۇپ، سىلەر مېھر- مۇھەببەت ئىچىدە يەلتىز تارتغان، ئۇل سېلىنغان،	ئەنگىشچە سوپۇش بىلەن يېرىق-ئاقاراق بولۇپ تۇرۇپ، بارلىق مۇقەددەس بارلىق مۇقەددەس بەندىلەر بىلەن بىلە مەسەھىنىڭ مۇھەببىتىنىڭ كەڭلىك، ئۆزۈنلۈقى، چوڭقۇرالۇقى ۋە ئېڭىزلىكىنى چۈشىنىپ دۇنىيايڭىلاردا كۈچەندۈرگە:
EPH 3:18-19	ئەمدى ئىچىمىزدە يورگۇزىدىغان قۇدرىتى بويىچە بارلىق تىلىكىمىز ياكى ئوپلىغانلىرىمىزدىنەمۇ ھەدى-ھېسابىسىز ئارتقۇق ۋۇجۇدقا چىقىرىشقا قادر بولغۇچىغا،	چۈشىدىغان ئۇنىڭ مۇھەببىتىنى بىلېپ يەتكەيىسلەر، شۇنىڭدەك خۇدانىڭ مۇكەممەل جەۋەھىرى بىلەن تولۇرۇلغایىسلەر. بىلېپ بولماڭلاردا كۈچەنى ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇق بىلەن تولۇرۇلغایىسلەر.
EPH 3:20	ئەمدى ئىچىمىزدە يورگۇزىدىغان قۇدرىتى بويىچە بارلىق تىلىكىمىز ياكى ئوپلىغانلىرىمىزدىنەمۇ ھەدى-ھېسابىسىز ئارتقۇق ۋۇجۇدقا چىقىرىشقا قادر بولغۇچىغا،	بىزنىڭ ئىچىدە ئىشلەپ تۇرغان كۈچىگە ئاساسەن، بىز سوراپ تەلەپ قىلغان ياكى ئوپلىنىپ كۈرگەن نەرسىلەرگە قارىغاندا، ئەنگىشچە كۆپ ۋە زۆر كۆپ ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇرالايدۇ.
EPH 3:21	ئۇغا ھەمىشە-ھەمىشە، مەڭگۈچە جامائەتتە مەسەھ ئىسە ئارقىلىق شان- ئۇنىڭغا دەۋردىن دەۋرگە، ئەبەدىلەبەدگە جامائەتتە مەسەھ ئىسە ئارقىلىق شان-شەھىپ بولغاي! ئامىن!	شەھىپ بولغاي! ئامىن!
EPH 4:1	ئەمدى شۇ سەھەپبەلدەن، رەبىنىڭ مەھبۇسى بولغان مەنكى، خۇدانىڭ شۇ ئۆچۈن، مەن رەبىنىڭ قاماقچىسى بولۇپ، سىلەرگە خۇدا چاقىرغان	

Reference	Before	After
EPH 4:2	سىلەرنى چاقىرغان بۇيۈك چاقىرقىفا لايق ھالدا مېڭىشلىرىڭلارنى ئۆتۈنۈمەن،	چاقىرقىقا لايىق ھالدا ياشائىلار دەپ سورايمەن.
EPH 4:3	ھەممە ئىشتى خەلەتچانلىق ۋە يوماق بىلەن، سەبىرى قىلىپ، بىر-بىرىمىزگە ھەممە ئىشتى كەمتهرىلىك ۋە يۇۋاش-مۇلايمىلىق بىلەن، سەھرچانلىق بىلەن، بىر-بىرىڭلارغا مۇھەببەت ئىچىدە كەڭ قورساق بولۇپ،	سۆيىش بىلەن چىدا قىلىڭلار، روھتىكى بىرلىكى تىنچلىقنىڭ باغىدا ساقلاش ئۆچۈن تەنتەپ بىلەن تولا كۈچىڭلارنى قوشۇڭلار.
EPH 4:4	ئىناق-خاتىرجەملەكىنىڭ رىشتىسى بىلەن، روھتا بولغان بىرلىكىنى تۇتۇشقا تەن بىردىر، روھ بىردىر، – خۇددى چاقىرىلغىنىڭلاردا، ئوخشاش بىر ئاززو ئۆمىدكە چاقىرىلغىنىڭلاردىك، –	بىر تەن بار، بىر روھ بار، سىلەر چاقىرىلغانچە، بىر ئۆمىدگە چاقىرىلدىڭلار.
EPH 4:5	رەب بىردىر، ئىمان-ئېتقاد بىردىر، چۆمۈلدۈرۈلۈش بىردىر،	بىر رەب بار، بىر ئىمان بار، بىر چۆمۈلدۈرۈش بار
EPH 4:6	ھەممىنىڭ خۇدائىتىسى بىردىر؛ ئۇ بولسا ھەممىدىن ئوستۇن توْرۇغۇچى، ھەممىنى بۇرگۈزگۈچى ۋە ھەممىمىزنىڭ ئىچىدە بولغۇچىدۇر.	بارلىق كىشىلەرنىڭ خۇدai بىر؛ ئۇ ھەممىنىڭ ئوستىدە، ھەممىنى يېتىكەلەپ ۋە ھەممىمىزنىڭ ئىچىدە بار.
EPH 4:7	شۇنداقتىمۇ ھاizer ھەرىرىمىزگە مەسەھىنىڭ ئىلتىپاتىنىڭ ئۆلچىمى بويچە شەپقەت تەقدىم قىلىنغاندۇر؛	ئەمما ھەرىرىمىزگە مەسەھىنىڭ ئاتاقى بېرىلىدى، بۇ ئاتاق مەسەھىنىڭ سەۋغاتىنىڭ ئۆلچەمن بويچە.
EPH 4:8	شۇڭا، مۇقەددەس كىتابتا خۇدا ئېتقىنىدەك: – «ئۇ يۇقىرىغا كۆتۈرۈلدى، تۇتقۇنچىلارنى ئوزى ئىنسانلارنى تۇتقۇن قىلغۇچىلارنى ئۇ ئۆزى ئەسر قىلىپ ئىلىپ كەتتى، ھەم ئىنسانلارغا ئىلتىپاتلارنى تەقدىم قىلدى».«	شۇڭاکى، كىتابتا دېگەندەك: «ئۇ يۇقىرىغا كۆتۈرۈلدى، تۇتقۇنچىلارنى ئوزى قولىغا كەتتۈرۈپ ئالدى، ھەم ئادەملىرگە روھىيەت سەۋغاتلىرى بەردى».
EPH 4:9	ئەمدى «كۆتۈرۈلگەن» زات بولسا، ئاۋۇال يەرنىڭ تېڭىگە چۈشكەن زاتنىڭ ئۆزى ئەمەسمۇ؟	ئەمدى، «كۆتۈرۈلگەن» دېگەن نېمە بولىدۇ؟ ئەگەر ئۇ ئالدىنلا يەرنىڭ تۆۋەندىكى قىسىمغا جۈشۈپ كەتمىگەن بولسا بولامدۇ؟
EPH 4:10	چۈشكەن زات بولسا بارلىق ئەرشىلەردىن يۇقىرىغا كۆتۈرۈلگەننىڭ دەل ئۆزىدۇر؛ كۆتۈرۈلۈشنىڭ مەقسىتى، ئالەمنىڭ بارلىقىنى تولدۇرۇشتن ئىبارەت؛	ناستىغا چۈشكەن كىشى ئۆزى شۇ، بارلىق ئاسمانانلارنىڭ ئوستىدىدىن كۆتۈرۈلگەن؛ بۇ بىلەن ھەممە ئىشلارنى تولدۇرۇش ئۆچۈن.
EPH 4:11	شۇڭا، مەسەھ ئۆزى بەزى كىشىلەرنى روسوُل قىلىپ، بەزىلەرنى يەغەمبەر شۇڭا، بەزىلەرنى روسوُلار، بەزىلەرنى يەغەمبەرلەر، بەزىلەرنى خۇش قىلىپ، بەزىلەرنى خۇش خەۋەرچى قىلىپ، بەزىلەرنى چۈپ ئۆنگىتىچى خەۋەرچىلەر، بەزىلەرنى باققۇچى ۋە ياكى تەلەم بەرگۈچىلەر قىلىپ تەينلىگەن دەل ئۆزىدۇر.	شۇڭا، مەسەھ ئۆزى بەزى كىشىلەرنى روسوُل قىلىپ، بەزىلەرنى يەغەمبەر شۇڭا، بەزىلەرنى روسوُلار، بەزىلەرنى يەغەمبەرلەر، بەزىلەرنى خۇش قىلىپ، بەزىلەرنى خۇش خەۋەرچى قىلىپ، بەزىلەرنى چۈپ ئۆنگىتىچى خەۋەرچىلەر، بەزىلەرنى باققۇچى ۋە ياكى تەلەم بەرگۈچىلەر قىلىپ تەينلىگەن دەل ئۆزىدۇر.
EPH 4:12	بۇلارنىڭ ئاساسىي مەقسىتى: مۇقەددەس ئادەملىرنى خىزمەت ئۆچۈن جۈملەدىن مەسەھىنىڭ تېنىنى قۇرۇپ چىقىشقا قورالاندۇرۇپ كامالەتكە يەتكۈزۈشتىن ئىبارەت؛	بۇلارنىڭ ئاساسىي مەقسىتى: مۇقەددەس ئادەملىرنى خىزمەت ئۆچۈن ياخاطا لەييارلاپ، مەسەھىنىڭ جەسەدىنى قۇرۇپ چىقىشقا قاتنىشىش؛
EPH 4:13	ۋەزىپە ھەممىمىزنىڭ ئېتقادتا ھەم خۇدانىڭ ئوغلىنى تولۇق تۇنۇشتا بىرلىككە كېلىشىمىزگىچە، كامىل ئادەم بولۇپ يېتىشىپ چىقىشىمىزغىچە، – يەنى مەسەھىنىڭ مۇكەممەل جەۋەھىرى گۇۋەلەنگەن قەددى-قامەت ئۆلچىمىگە يېتىشىمىزگىچە داۋاملاشتۇرۇلماقتا؛	ھەممىمىز ئىماننىڭ بىرىكتۈرۈشىگە ۋە خۇدا ئوغلىنى تولۇق بىلىشكە يەتكەنگەچە، كامىل كىشى بولۇشىغا قەدەر، مەسەھىنىڭ تولۇق كۈچى ۋە دەرىجىسىنىڭ ئۆلچىمىگە يەتكەنگەچە داۋاملاشتۇرۇش.
EPH 4:14	شۇنداق بولغاندا، يەنە گۇدەك باللاردىن بولماي، ئادەملىرنىڭ قۇولۇقىدىن ئويلاپ چىققان ئالدامچى نىيەت-پىلانلىرى بىلەن، ئۇلارنىڭ ھىلىلە- نەيرىنىڭدىن چىققان تەلىماتنىڭ دۆلەتلىرىدىن ئۇرۇلۇپ، ئۇنىڭ ھەرخىل شامىلىدا ئۇياق-بۇياققا ئۇچۇرۇلۇپ كەتمەيمىز؛	شۇنداق بولسا، باللار قاتارىدا قالماي، ھەر قايىسى تەللىمەرنىڭ شاماللىرىدا سوقۇلۇپ كېتىپ، تالا-تالا بېكىلىقلار بىلەن ھەر تەرەپكە ئۇچۇرۇلۇپ كەتمەيمىز؛ ئادەملىرنىڭ ھىلىلىقۇ ۋە ئالدامچى پىلانلىرىدا.
EPH 4:15	ئەكسىچە، مېھر-مۇھەببەت ئىچىدە تۇرۇپ ھەققەتكە بېرىلىپ ئىش كۆرۈپ، بېشىمىز بولغان مەسەھەكە باغلەنىشتا ھەر جەھەتىن ئۆسۈپ پىتىلىدەغان بولىمىز؛	ئەمما، سۆيىگە بىلەن ھەققەت ئېتىپ، ھەر جەھەتە ئۇنىڭغا قەدەر ئۆسۈپ كېتىشىمىز، چۈنكى ئۇ كې بولۇپ تۇرىدۇغان مەسەھە.

Reference	Before	After
EPH 4:16	ئۇدىن يۇتون بەدەن، ئەزالىرى بىر-بىرىگە ياخشى باغانغافان، ھەر بىر بۆلەك ئۇنىڭدىن يۇتكۈل تەن، ئەزالىرى بىر-بىرىگە جىپىسلاشتۇرۇلۇپ، ئوزۇقلۇق بىلەن قوشۇلۇپ تۇرۇپ، ھەر بىر ئەزا ئۆزىنىڭ ۋەزپىسىنى ياخشى ئېتىپ، تەمنلىكىچى ھەر بىر ئۆگە ئارقىلىق بىر-بىرىگە تۇشاشتۇرۇلۇپ، ھەر بىر داۋاملىق ئۆسۈپ كەتىپ، مۇھەببەت ئىچىدە كۈچەپ كەتسىكە تېرىشىپ ئەزانىڭ ئۆزىنگە خاس ئۆلچەنگەن ۋەزپىنى ئۆتىشى بىلەن بارغانچە تۇرىدۇ.	ئۇدىن يۇتون بەدەن، ئەزالىرى بىر-بىرىگە ياخشى باغانغافان، ھەر بىر بۆلەك ئۇنىڭدىن يۇتكۈل تەن، ئەزالىرى بىر-بىرىگە جىپىسلاشتۇرۇلۇپ، ئوزۇقلۇق بىلەن قوشۇلۇپ تۇرۇپ، ھەر بىر ئەزا ئۆزىنىڭ ۋەزپىسىنى ياخشى ئېتىپ، تەمنلىكىچى ھەر بىر ئۆگە ئارقىلىق بىر-بىرىگە تۇشاشتۇرۇلۇپ، ھەر بىر داۋاملىق ئۆسۈپ كەتىپ، مۇھەببەت ئىچىدە كۈچەپ كەتسىكە تېرىشىپ ئەزانىڭ ئۆزىنگە خاس ئۆلچەنگەن ۋەزپىنى ئۆتىشى بىلەن بارغانچە تۇرىدۇ.
EPH 4:17	شۇڭا شۇنى ئېيتىمەنكى، رەبته ئۇنى تايىلايمەنكى، يات ئەللەرنىڭكىدەك، يەنى ئۇلارنىڭ ئۆز ئوي-يىكىرلىرىنىڭ بىمەنلىكىدە ماڭىنىدەك مېڭىۋەرمەسلەنلىڭلار كېرەك؛	شۇڭا مەن بۇنى دەيمەن، رەببىدە تەكتىلەيمەن، باشقا خەلقەر قاتاردا ياشامسىلار، يەنى ئۇلارنىڭ بىمەن ئوي-يىكىرلىرى بىلەن ياشامسىلار.
EPH 4:18	ئۇلار قەلبىنىڭ قاتىقلىقىدىن كېلىپ چىققان بىلىملىك تۈپەيلدىن، خۇدانىڭ ھاياتىدىن ئادا-جۇدا قىلىنىپ، چۈشەنچىسى قاراڭۇلۇشىپ كەتكەن،	ئۇلار قەلبى قاتىق بولغاچقا بىلىمسىزلىكتە بولۇپ، خۇدانىڭ ھاياتىدىن يېراقلىشىپ كەتكەن، چۈشەنچىسى قاراڭۇلۇپ بولۇپ قالغان.
EPH 4:19	ئۇلار قەلبى ئۆتۈنلا قاتىق بولۇپ، ھېسسىياتىنى يوقاب قالغان، ئۆزلىرىنى ئار-نومۇسىنى تاشلىۋېتىپ، نەيسانىيەتچىلىك ئاؤفۇپ ھەرخىل ئېپلاسلىقلارنى يۈرگۈزۈشكە، كەيىپ-ساياغا بېرىلگەن.	ئۇلار قەلبى ئۆتۈنلا قاتىق بولۇپ، ھېسسىياتىنى يوقاب قالغان، ئۆزلىرىنى ئار-نومۇسىنى تاشلىۋېتىپ، نەيسانىيەتچىلىك ئاؤفۇپ ھەرخىل ھەرخىل ئەخلاقىسىزلىققا بېرىپ قويۇپ، ھەرخىل قىرلىق ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۆچۈن يۇل-مالغا تامعالىق بىلەن ياشاۋاتىدۇ.
EPH 4:20	ئەمما سىلەر بولساڭلار، مەسەنەن شۇنداق يولدا ئۆگىنىپ تونۇغان ئەمەسسىلەر -	ئەمما سىلەر، مەسەنەن شۇنداق يول بىلەن ئۆگەنەمېسىز
EPH 4:21	(ھەقىقەتنىڭ ئەيسادا بولغىنىدەك، ئۇنى ھەقىقەتەن ئاكلىغان، ئۇنىڭدا ئۆگىنىپ ئۆگىتىلگەن بولساڭلار -	ئەگەر سىلەر ھەقىقەتىنى ئەيسادىن ئاكلىغان بولساڭلار ۋە ئۇنىڭدا ئۆگىنىپ كەتكەن بولساڭلار، چۈنكى ھەقىقەت ئەيسادا بار.
EPH 4:22	دېمەك، ئىلگىرىكى تۇرمۇشۇڭلارغا خاس بولغان، ئالدامچى ئازۇ-ھەۋەسلەرگە ئەگىشىپ، ھەۋەسلەرگە ئەگىشىپ ئۆزىنى بۇزۇۋاتقان «كونا ئۆز»نى سۈرۈپ تاشلاڭلار،	شۇڭا، ئالدىنىقى ھاياتىڭىزدىكى، يالغان ئازۇ-ھەۋەسلەرگە ئەگىشىپ، ئۆزىنى بۇزۇۋاتقان «كونا ئۆز»نى سۈرۈپ تاشلاڭلار،
EPH 4:23	ئوي-زېھنىڭلارنىڭ روھىدا يېڭىلىنىپ،	ئۆز بېكىرلەرنىڭ روھىدا يېڭىلانىپ كېتىڭلار،
EPH 4:24	خۇدانىڭ ئوخشاشلىقىغا ئاساسەن، ھەقىقەتىن چىققان ھەققانىلىقتا ۋە ياك-مۇقىددەسلىكتە يارىتىلغان «يېڭى ئادەم»نى كېيۈپلىشىڭلار كېرەكتۈر،	خۇدا بوبىچە، ھەقىقى ئادىللىق ۋە ياكلىقتا يارىتىلغان يېڭى ئادەمنى كېيىپ ئېلىڭلار،
EPH 4:25	شۇنىڭ، بىلەن يالغانچىلىقنى سېلىۋېتىپ، ھەربىرىمىز ئۆز يېقىنلىرىمىز بىلەن ھەقىقەتىنى سۆزلىشىيلى؛ چۈنكى بىز بىر-بىرىمىزگە نىسبەتەن بىر تەننىڭ ھەزىرىدۇرمىز.	شۇنىڭ بىلەن يالغانچىلىقنى تاشلاپ قويۇڭ، ھەر بىرىڭلار ئۆز قوشنىشلىرىنىڭلار بىلەن راست سۆزلەشىڭلار؛ چۈنكى بىز بىر-بىرىمىز بىلەن بىر جەسەدنىڭ بوللىكلىرى بولۇپ قالدۇق.
EPH 4:26	«ئاچقىلىنىڭلار، ئەمما گۇناھ قىلماڭلار»؛ غەزپىڭلار كۈن ياتقۇچە داۋام ئېتىۋەرمىسۇن؛	«غەزپىڭلار، بىراق گۇناھ قىلماڭلار»؛ غەزپىڭلار كۈن باتقاندا داۋام بولمىسۇن؛
EPH 4:27	ياكى ئېلىسقا ھېچ ئورۇن قويۇپ بەرمەڭلار.	ئېلىسقا ھېچ ئورۇن بەرمەڭ.
EPH 4:28	ئوغىرى ئىككىنچى ئوغىرىلىق قىلىمىسۇن؛ ئەكسىچە ئۇ مېھىنت قىلىپ ئىككى قولغا تايىنىپ ھالال ئىش قىلسۇنلىكى، ھاجىت بولغانلارغىمۇ بۆلۈپ بەرگۈدەك ئۆز تايىقنى بولسۇن.	ئوغىرى بولساڭ، ئەمدىلا ئوغىرىلىق قىلما؛ ئورنىغا، قولىڭ بىلەن گۈرۈلەپ ئىش قىلىپ، ھالال تەر تۆكۈڭ، شۇنداق بولغاندا، مۇھتاچلارغا ياردەم بېرىپ تۇرالايسىز.
EPH 4:29	ئاغىزىڭلاردىن ھېچقانداق ئېپلاس سۆز چىقىمىسۇن، يەقەت ئاكلىغۇچىلارغا شەقەت يەتسۇن ئۆچۈن، ئېھتىياجقا ئۇيغۇن ۋە ئادەمنى قۇرۇپ چىقىدىغان سۆزلەرنى ئېتىڭلار.	ئاغىزىڭلارنىڭ ھېچقانداق يامان سۆز چىقمايدا، يەقەت ئاكلىغۇچىلارغا پايدا بېرىش ئۆچۈن، ۋاقتى-ئەھەلغا ماس ۋە ئادەملەرنى ئالغا سۈرۈشچە سۆزلەرنى ئېتىڭلار.
EPH 4:30	خۇدانىڭ مۇقىددەس روھىغا ئازاب بەرمەڭلەر؛ چۈنكى سىلەر ئۇنىڭ بىلەن ھۆر-نجات كۈنى ئۆچۈن مۆھۇرلەنگەنسىلەر؛	خۇدانىڭ مۇقىددەس روھىغا ئازاب بەرمەڭلەر؛ چۈنكى سىلەر ئۇنىڭ بىلەن نىجات كۈنى ئۆچۈن بەلگىلەنگەنسىلەر؛
EPH 4:31	ئۆزۈڭلەرنىڭ ئىچىدىن بارلىق ئۆچ، ئاداۋەت، ۋەزىپ، جىدەل، ئاھانەت	ئۆزۈڭلەرنىڭ ئىچىدىن بارلىق ئۆچ، ئاداۋەت، ۋەزىپ، جىدەل، ئاھانەت

Reference	Before	After
EPH 4:32	ماجرالار، تل-ئاهانهت ھەمدە ھەرخىل قارا نىيەتلەرنى نېرى قىلىڭلار؛ بىر-بىرىڭلارغا مېھربىان، يۇمشاق دىللق بولۇپ، خۇدا مەسىھەتە سىلەرنى كەچۈرۈم قىلغىنىدەك بىر-بىرىنىڭلارنى كەچۈرۈم قىلىڭلار.	سۆزلەر ۋە ھەرخىل قارا نىيەتلەرنى سۈرۈپ تاشلاڭلار؛ بىر-بىرىڭلارغا مېھربىان بولۇڭلار، يۇمشاق كۆڭۈل بىلەن، خۇدا مەسىختا سىلەرنى كەچۈرگەندەك، بىر-بىرىنىڭلارنى كەچۈرۈڭلار.
EPH 5:1-2	شۇڭا خۇدانىڭ سۆيۈملۈك ېھزەنتلىرىدىن بولۇپ، ئۇنى ئولگە قىلىڭلار؛ شۇمە مەسىھە بىزنى سۆيۈپ، ئۆزىنى بىز ئۈچۈن خۇداغا خۇشپۇرۇش سۈپىتىدە ھەدىيە-قۇربانلىق بولۇشقا ئاتاپ يىدا قىلغاندەك سىلەرمۇ مۇھەببەت ئىچىدە مېڭىڭلار.	شۇڭا خۇدانىڭ سۆيۈلگەن باللارغا ئوخشاش بولۇپ، ئۇنى نەمۇنە قىلىڭلار؛ مەسىھە بىزنى سۆيۈپ، ئۆزىنى بىز ئۈچۈن خۇدا ئالدىدا ياقتۇروش ھەدىيە قىلغانغандەك، سىلەر مۇھەببەت ئىچىدە يېرۈڭلار.
EPH 5:3	ئەمما مۇقەددەس بەندىلەرگە لايىق حالدا، بۇزۇقلۇق، ھەرقانداق ياسىكىنىلىق ياكى نەيسانىيە-تىچىلىك ئاراڭلاردا ھەتتا تىلغىمۇ ئېلىنىمىسۇن؛	ئەمما سىلەر مۇقەددەس ئادەملەر بولغاچقا، بۇزۇقلۇق، ھەرقانداق قورامىسىزلىق ياكى نەيسانىيە ئىتتايىنىلىق سىلەرنىڭ ئارسىدا ھەتتا بىر يارالاشمىسىۇن؛
EPH 5:4	شۇنداقلا ئېلاسلق، ئەخمىقاتە ياراڭلار ياكى چاكتىن چاقچاقلارمۇ تىلىڭلارغا ئېلىنىمىسۇن - بۇلارمۇ مۇۋاپىق ئەمەستۇر - بەلكى ئاغزىڭلاردىن تەشكەكۈرلەر چىقسۇن.	شۇنداقلا ئېلاسلق، ئازارلىق گەپلىرى، ئەخمىقاتە ياراڭلار ياكى چاكتىن چاقچاقلىرى بۇلار سىزگە ماس كەلمەيدۇ - بەلكى ئاغزىڭلاردا تەشكەكۈر سۆزلىرى بار بولسۇن.
EPH 5:5	چۈنكى شۇنىڭدىن خەۋەردار سىلەرگى، ھەرقانداق بۇزۇقلۇق قىلغۇچى، ناياك ناياك بولغۇچى ياكى نەيسانىيە-تىچى كىشى (بۇنداق كىشى ئەمەلىيەتتە بىر بۇتپەرسىكە باراۋەر) مەسىھە ۋە خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا مىراسخور بولالمايدۇ.	ھالبۇكى، بۇنى ياخشى چۈشىنىڭلار؛ ھەرقانداق بۇزۇقلۇق قىلغۇچى، ناياك ياكى هەۋەسچى كىشى، شۇ كىشى بۇتپەرسىكە ئوخشاش بولۇپ، مەسىھە بىلەن خۇدا يادىشاھلىقىغا مىراس ئالالمايدۇ.
EPH 5:6	ھېچكىم سىزلەرنى بوش سۆزلەر بىلەن ئالدىاپ قويىماڭ؛ چۈنكى بۇ ئىشلار تۈپەيلىدىن خۇدانىڭ غەزبىنى ئىتائەتسىزلىكتىن بولغان ېھزەنتلىرەرنىڭ بېشىغا چۈشىدۇ.	ھېچكىم سىزلەرنى بوش سۆزلەر بىلەن ئالدىاپ قويىماڭ؛ چۈنكى بۇ ئىشلار ئۆچۈن خۇدا گەپچىلىكى ئېتىشمەيدىغان كىشىلەرگە كېلىپ تاشلانىدۇ.
EPH 5:7	شۇڭا ئۇلارغا مۇشۇ ئىشلاردا شېرىك بولماڭلار؛	شۇڭا، ئۇلار بىلەن بۇ ئىشلارغا قاتىشىماڭلار.
EPH 5:8	چۈنكى سىلەر ئەسلى قاراڭغۇلۇق ئىدىڭلار، لېكىن ھازىر رەب بىلەن يورۇقلۇق سىلەر؛ يورۇقلۇقنىڭ ېھزەنتلىرىگە لايىق مېڭىڭلار	چۈنكى سىلەر بۇرۇن قاراڭغۇلۇقتا ئىدىڭلار، لېكىن ھازىر رەب بىلەن يورۇقلۇق سىلەر؛ يورۇقلۇق ېھزەنتلىرىدەك ھەرىكەت قىلىڭلار
EPH 5:9	(چۈنكى يورۇقلۇقنىڭ مېنىسى تولۇق مېھربانلىق، ھەققانىلىق ۋە ھەققەتنىن تەركىب تايقادنۇر)،	چۈنكى مۇقەددەس روھنىڭ مېنىسى يۇقۇن ياخشىلىق، ئادالەت ۋە ھەققەتنە تەركىب تايپىدۇ.
EPH 5:10	نېمە ئىشلارنىڭ رېبىنى خۇرسەن قىلىدىغانلىقىنى ئۆگىنىپ ئىسپاتلادىلار.	نېمە ئىشلار رەببىمىزگە ياقتۇرۇشچى ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئېنىق كۆرسەتتۈرۈڭلەر.
EPH 5:11	قاراڭغۇلۇقنىكى مېۋسىز ئىشلار بىلەن چېتىلىپ قالماڭلار؛ ئەكسىچە، ئۇلارنى ئېچىپ ئەبىلەڭلار؛	قاراڭغۇلۇقتا بولغان يادىسىز ئىشلارغا قاتىشقا ئەنلىكىنى يول قويىماڭلار؛ بەلكى ئۇلارنى ئاشكارلاپ، تەنقىد قىلىڭلار؛
EPH 5:12	چۈنكى ئۇلارنىڭ يوشۇرۇنچە ئىشلىگەنلىرىنى ھەتتا تىغا ئېلىشىمۇ نومۇس ئىشتۇر.	ئۇلارنىڭ يوشۇرۇن ئىشلىرىنى ھەتتا ئېتىپ كۆرسەتىشىن ئەيداش بولىدۇ.
EPH 5:13	ئەمما يورۇقلۇق بىلەن ئەبىلەپ ئاشكارلىغان ھەرقانداق نەرسە ئۇچۇق كۆرۈنىدۇ؛ يورۇقلۇق ئاشكارىلانغان ھەممە نەرسە يورۇقلۇققا ئايلىنىدۇ.	بەلكى يورۇق بىلەن كۆرسەتكەن ھەر بىر ئىش ئاشكارا كۆزىتىپ تۇرىدۇ؛ يورۇق بىلەن ئاشكار قىلىنغان ھەر نەرسە ئەنلىق كۆرۈنىدۇ.
EPH 5:14	شۇنىڭ ئۆچۈن ئۇ مۇنداق دەيدۇ: - «ئۆيغان، ئې ئۇيقوچى! تىرىل ئۆلۈكلەر ئارسىدىن! ۋە مەسىھە سېنى يارلاپ يورنىدۇ».	شۇنىڭ ئۆچۈن دېلىدە ئۆيغان، ئۇيقوچى! تۇرۇپ كېتىي، ئۆلۈكلەر ئارسىدىن! مەسىھە ساڭا يورۇق سۈرۈپ بېرىدۇ»
EPH 5:15	شۇنىڭ ئۆچۈن سىلەرنىڭ مېڭىۋاتقان بولۇڭلارغا ئەھتىيات بىلەن دىققەت قىلىڭلار؛ يولۇڭلار نادانلارنىڭكىدەك ئەمەس، دانا لارنىڭكىدەك بولسۇن؛	شۇڭا سىلەرنىڭ بارغان يوللىرىڭلارغا سەزگەندە دىققەت قىلىڭلار؛ يولۇڭلار احىماقلارنىڭكىدەك ئەمەس، بەلكى ئا قىلىشلىق ئادەملەرنىڭكىدەك بولسۇن؛

Reference	Before	After
EPH 5:16	زامانىڭ يۇرسەتلېرىنى ياخشى قوللىنىڭلار؛ چۈنكى ھازىرقى ۋاقت يامان. ۋاقت-يۇرسەتنى غەنئىمەت بىلىپ تۇتۇۋېلىڭلار؛ چۈنكى مۇشۇ دەور رەزىلدۇر.	بۇ سەھەپتىن نادان بولماڭلار، بىلكى رەبىنىڭ ئەرمىزىنى نېمە ئىكەنلىكىنى ياخشى چۈشىنىي بولۇڭلار؛
EPH 5:17	بۇ سەھەپتىن نادان بولماڭلار، بىلكى رەبىنىڭ ئەرمىزىنى نېمە ئىكەنلىكىنى جۇشەنگۈچى بولۇڭلار؛	شەراب ئىچىپ مەست بولماڭلار؛ بۇ سىزىنى ئەخلاقىسىلىق ۋە زايى قىلىشقا سېلىدۇ؛ ئۇنىدا، روھ بىلەن تولدۇرۇپ كېتىڭلار.
EPH 5:18	هاراق-شاراب ئىچىپ مەست بولماڭلار؛ شۇنداق قىلىق ئادەمنى شالالاڭاشتۇرىدۇ؛ بۇنىڭ ئۇرنىغا روھقا تولدۇرۇلغۇچى بولۇڭلار.	بىر-بىرىڭلار بىلەن زېبۇر، مەدھىيە كۆيلىرى ۋە روھىي ناخشا سۆزلەشىپ تۇرۇڭ، قەلبىڭلاردا ناخشا چەكىپ رەبىنى مەدھىيەلەڭلار؛
EPH 5:19	بىر-بىرىڭلارغا زەبۇر-نەغىملەر، مەدھىيە كۆيلىرى ۋە روھىي ناخشىلار ئېيتىشىپ، قەلبىڭلاردا ناخشا-نەغىملەر ياكىرىشىپ رەبىنى مەدھىيەلەڭلار؛	ھەمشەھەر نەرسىگە رەب ئەيسا مەسەھىنىڭ ئىسمى بىلەن خۇدا ئاتا رەھىمەت ئېيتىڭلار.
EPH 5:20	ھەردايىم ھەممە ئىشلار ئۇچۇن رەب ئەيسا مەسەھىنىڭ نامىدا خۇدا ھەم ئاتا بولغۇچىغا تەشكىر-رەھىمەت ئېيتىڭلار،	مەسەھىنى ھۆرمەت قىلىپ، بىر-بىرىڭلارغا بويىسۇنۇڭلار.
EPH 5:21	مەسەھىتىن ئەيمىنىپ، بىر-بىرىڭلارغا بويىسۇنۇڭلار.	ئاياللار، رەبىكە بويىساقچە، ئەرلىرىڭلارغا بويىسۇنۇڭلار؛
EPH 5:22	سىلەر ئاياللار، رەبکە بويىسۇنغاندەك ئۆز ئەرلىرىڭلارغا بويىسۇنۇڭلار؛	بىلكى مەسەھە جامائەتنى باشقۇرغاندەك، ئەر كىشى ئايالنىڭ باشقۇرغۇچىسىدۇر؛ مەسەھە شۇنداقلا تەننى قۇتقۇزغۇچىسىدۇر.
EPH 5:23	چۈنكى مەسەھە جامائەتنىڭ بېش بولغاندەك، ئەر كىشى ئايالنىڭ بېشىدۇر؛ مەسەھە يەنە تەنگە قۇتقۇزغۇچىدۇر.	دەپ، جامائەت مەسەھە بويىسۇنغانلىقىدەك، ئاياللار ئەرلىرىگە ھەر نەرسىدە بويىسۇن.
EPH 5:24	ئەمدىلىكتە جامائەت مەسەھە بويىسۇنغاندەك، ئاياللار ئەرلىرىگە ھەممە ئىشتا بويىسۇنسۇن.	ئەرلەر، ئاياللىرىڭلارنى سۆيۈڭلار، مەسەھە جامائەتنى قانداق سۆيگەن بولسا، ئەرلەر ئاياللىرىڭلارنى سۆيۈڭلەر، خۇددى مەسەھىنگىمۇ جامائەتنى سۆيۈپ، ئۇنىڭ ئۇچۇن ئۆزىنى يىدا قىلغىنىدەك سۆيۈڭلار؛
EPH 5:25	مەسەھىنىڭ جامائەت ئۇچۇن شۇنداق قىلىشى جامائەتنى مۇقەددەس قىلىپ، «داسىنىڭ سۆپى» بولغان سۆز-كالام بىلەن يۇيۇپ ياكلاندۇرۇش ئۆچۈندۇر،	شۇنداق سۆيۈڭلار، چۈنكى ئۇ ئۇچۇن ئۆزىنى تولۇق بەرگەن. ئۇنى قۇددەسلەش ئۇچۇن، سۇ يۇيۇشى بىلەن تازىلەپ، سۆز ئارقىلىق.
EPH 5:26	شۇنىڭدەك جامائەتنى شەھىلەك ھالدا ئۆزىگە ھازىر قىلىپ، ئۇنى ھېچ داغ، قورۇق ياكى بۇلارغا ئوخشاش ھەرقانداق نەرسىلەردىن خالىق قىلىپ، تولۇق مۇقەددەس ۋە ئەيپىسىز قىلىشتىن ئىبارەتتۇر.	شۇنداقلا جامائەتنى ئۆزىگە ياخشى يەردەلىك بىلەن تەقدىم قىلىپ، ئۇنى ھېچ داغ، قوشۇق ياكى شۇنداق نەرسىلەردىن ئازات قىلىپ، يۇتونلا مۇقەددەس ۋە خاتالىقىسىز قىلىش.
EPH 5:27	شۇنىڭغا ئوخشاش، ئەرلەر ئۆز ئاياللىرىنى ئۆز تېنىنى سۆيگەنەتكە سۆيۈشى كېرەكتۇر؛ ئۆز ئايالنى سۆيگەن كىشى ئۆزىنى سۆيگەن بىلەن باراۋەر.	شۇنداقلا، ئەرلەر ئۆز ئاياللىرىنى كۆكۈل قوبۇپ ياخشى كۆرۈشى لازىم، تەكشە، ئۆز تەننى ياخشى كۆرگەندەك، ئايالنى ياخشى كۆرگەن بولسا، ئۆزىنى ياخشى كۆرگەن بىلەن ئوخشاش.
EPH 5:28	چۈنكى ھېچكىم ئەسلا ئۆزىنىڭ ئېتىدىن نەيرەتلەنگەن ئەمەس، ئەكسىچە ئۇنى ئوزۇقلاندۇرۇدۇ ھەم ئاسرايدۇ؛ بۇ خۇددى مەسەھىنىڭ جامائەتنى ئوزۇقلاندۇردىغىنىغا ھەم ئۇنى ئاسرايدىغىنىغا ئوخشايدۇ.	چۈنكى ھېچ كىم ئۆز تېنىنى ھېچقانداق ۋاقتىتا يامان كۆرمەيدۇ، بىلكى ئۇنى ياخشىلەپ تاماق بېرىپ ۋە ساقلايدۇ؛ بۇ مەسەھىنىڭ جەمئەتتە قىلغاندەك، ئۇلارغا گۈرۈپ بېرىپ ۋە گۈزەل ساقلايۇقاتقانلىقىدەك، چۈنكى بىز ئۇنىڭ تېنىنىڭ بولەكلەرىمىز، ئۇنىڭ تەلىپىسىدىن ۋە ئۆسمۈكلىرىدىن.
EPH 5:29	چۈنكى بىز ئۇنىڭ تېنىنىڭ ئەزالىرىدۇرمىز:-	بۇ سەھەپتىن، ئەر كىشى ئاتا-ئانسىسىدىن ئۆزاقلىشىپ، ئايالغا باغانلىپ كەتەتى؛ ئىككىسى بىر تەن بولىدۇ.
EPH 5:30	«شۇ سەھەپتىن ئەر ئاتا-ئانسىسىنىڭ يېنىدىن ئايىلىپ، ئۆز ئايالغا باغانلىپ ئىككىسى بىر تەن بولىدۇ.»	بۇ سىر چوڭ، لېكىن مەن مەسەھە بىلەن جامائەت ھەققىدە سۆزلەۋاتىمەن، بۇ سىر ئىتايىن چوڭقۇرۇدۇر؛ ئەمما مەن ھازىر مەسەھە ۋە جامائەت توغرۇلۇق سۆزلەۋاتىمەن.
EPH 5:31	ئەمما سىلەرمۇ ھەرسىڭلار ئۆز ئاياللىرىنى ئۆزۈنۈگەننى سۆيگەنەتكە	ھەر بىرىڭلار ئۆز ئاياللىرىڭلارنى ئۆزۈنۈگەنلىرىنى ئۆزۈنۈگەنلىرىنى سۆيۈڭلار؛ ئاياللار
EPH 5:32		
EPH 5:33		

Reference	Before	After
EPH 6:1	سۆپۈگلار؛ ئايال بولسا، ئېرىدىن ئەيمىنىپ، ئۇنى ھۆرمەتلىسىۇن.	بولسا، ئېرىگلارنى ئىشىنىپ، ھۆرمەت قىلىڭلار.
EPH 6:2	باللار، رەبde ئاتا-ئانلىرىنگلارغا ئىتائەت قىلىڭلار؛ چۈنكى بۇ دۇرۇسدىر.	باللار، رەبde ئاتا-ئانڭىزنى ھۆرمەت قىلىڭلار، چۈنكى بۇ توغرا.
EPH 6:3	«ئاتاڭنى ۋە ئاناڭنى ھۆرمەتلە» – بۇ بولسا ئىچىگە ۋەدىنى ئالغان بىرىنچى ئەمەردوُر –	«ئاتاڭىزنى ۋە ئاناڭىزنى ھۆرمەت قىلىڭلەك» – بۇ، ۋەدىسى بار بىرىنچى بۇيۇق.
EPH 6:4	شۇنىڭ بىلەن سېنىڭ ئىشلىرىنىڭ قۇتلوُق بولىدۇ، زېمىندا ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرسىھەن» – دەپ ۋەدە قىلىنغان.	شۇ بىلەن سېنىڭغا ياخشى بولىدۇ ۋە زېمىندا ئۇزۇن مۇددەت ياشايسىھەن، دەپ ۋەدە قىلىنغان.
EPH 6:5	سلەر ئاتىلار، باللىرىنگلارنى خاپا قىلمაڭلار، بەلكى ئۇلارنى رەبىنىڭ تەرىبىيىسى تەرىبىيىسى ھەم كۆرسەتمىسىدە بېقىڭلار.	ئاتىلار، باللىرىنگلارنى خەبە قىلمامەگلار، بەلكى ئۇلارنى رەبىنىڭ تەرىبىيىسى ۋە كۆرسەتمىسى بىلەن بېقىڭلار.
EPH 6:6	سەلەر قۇللاڭلار، ئەتىن بولغان خوجايىنگلارغا مەسىھەكە ئىتائەت قىلغىنىڭلاردەك چىن كۆلۈگلاردىن ئەيمىنىش ۋە تىترەش بىلەن ئىتائەت قىلىڭلار؛	سەلەر قۇللاڭلار، دۇنيادىكى خوجايىنگلارغا مەسىھەكە ئىتائەت قىلغىنىڭلاردەك، قورقۇش ۋە تالانقى بىلەن، چىن يۈرەكتىن ئىتائەت قىلىڭلار؛
EPH 6:7	يەقىت كۆز ئالدىنلا خىزمەت قىلىپ، ئادەمنى خۇش قىلغۇچى قۇللارىدىن بولماڭلار، بەلكى رەبگە چىن دىلىڭلاردىن خىزمەت قىلىڭلار؛	ئەممە يەقىت كۆز ئالدىدا ئىشلەپلا بولماڭلار، ئادەمنى خاتىرجالدۇرۇش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى مەسىھە كۆللىرىدەك، خۇدانىڭ خالدىقىنى جانىيكلارنىڭ ئىچىدىن كېلىپ ئەمەلگە ئاشۇرۇڭلار.
EPH 6:8	شۇنى بىلگەنلىكى، ھەرقانداق ئادەم بىرەر ياخشىلىق قىلسا، مەيل ئۇ قۇل بولسىمۇ يۈسىن ياكى ھۆر بولسىۇن، شۇ ئىش رەبىدىن ئۇنىڭغا ياندۇ.	بىلەپ تۈرۈڭلەر كى، ھەر بىرىشى ياخشى ئىش قىلسا، قۇل بولسىمۇ ياكى ئەركىن بولسىمۇ، رەبمىزدىن شۇ ئىشنىڭ مۇكافاتىنى ئالدى.
EPH 6:9	سەلەر خوجايىنلار، قۇللىرىنگلارغا ئۇخشاش ئىشلارنى قىلىڭلار، ئۇلارغا ئۇلارغا ھېيە قىلىشىن قول ئۇزۇڭلار؛ چۈنكى ئۇلارنىڭمۇ ۋە سەلەرنىڭمۇ خوجايىنگلار ئەرشىتىدۇر، ئۇنىڭدا ھەرقانداق ئادەمنىڭ يۈز-خاتىرسىنى قىلىش دېگەننىڭ يوقلىقىنى بىلىسىلەر.	سەلەر، خوجايىنلار، قۇللىرىنگلارغا شۇ ئۇخشاش ئىشلارنى قىلىڭلار، ئۇلارغا ھەپران قىلىمەگلار؛ چۈنكى سەلەرنىڭمۇ قۇللىرىنگىمۇ رەبىيىسى آسماندا بولۇپ، ئۇ ھەرقانداق كىشىنى ئۇخشاش ئەھۋالدا كۆرۈپ كەتىدۇ.
EPH 6:10	ئاخىردا، قېرىنداشلار، رەبde ۋە ئۇنىڭ كۈچ-قۇدرىتىدە كۈچلەندۈرلۈڭلار؛	ئاخىر، قېرىنداشلار، رەبىيىدە كۈچلەنگەن بولۇڭلار ۋە ئۇنىڭ قۇدرىتىنى ئىشلەتكەچلىك قىلىڭلار؛
EPH 6:11	ئېلىسىنىڭ ھىليل-نەيرەگىلرىگە تاقابىل تۇرۇشۇڭلار ئۈچۈن خۇدانىڭ يۇتكۈل ساۋۇت-بارىغىنى كېيىۋېلىڭلار؛	ئېلىسىنىڭ ھىليللىرىگە قارشى تۇرۇش ئۈچۈن، خۇدانىڭ يۇتون قورال-ھەيدەشلىكىنى كېيىپ ئالىڭلار؛
EPH 6:12	چۈنكى بىزنىڭ جەڭلىشىمىز تەن ۋە قان ئادەملەرگە قارشى ئەمەس، بەلكى چۈنكى ئېلىشىدىغىنىمىز ئەت ۋە قان ئىگلىرى ئەمەس، بەلكى ھۆكۈمەنلار، ھۆقۇقدارلار، بۇ دۇنيادىكى قاراڭغۇلۇقنى باشقۇرغۇچى دۇنياۋى ئەمىرلەر، يەنى ئەرشەردە تۇرۇۋاتقان رەزىل روھى كۈچلەردۇر.	چۈنكى بىزنىڭ جەڭلىشىمىز تەن ۋە قان ئادەملەرگە قارشى ئەمەس، بەلكى چۈنكى ئېلىشىدىغىنىمىز ئەت ۋە قان ئىگلىرى ئەمەس، بەلكى ھۆكۈمەنلار، ھۆقۇقدارلار، كۈچلۈكەرگە، بۇ دۇنيادىكى قاراڭغۇلۇقنى باشقۇرغان دۇنياچىق رەھبەرلەرگە، يەنى آسمانلarda تۇرۇۋاتقان يامان روھ كۈچلىرىگە قارشى.
EPH 6:13	مۇشۇ ۋە جىدىن ئۇزۇڭلارغا خۇدانىڭ يۇتون ساۋۇت-بارىقىنى ئېلىپ ئارتىڭلاركى، رەزلىلىك كۈندە بەرداشلىق بىلەن قاتىققى تۇردىغان، ئاخىر ھەممە ئىشنى ئادا قىلىپ، يەرنى چىڭ دەسىسىپ تۇردىغان بولسىلەر.	شۇڭا خۇدانىڭ ھەممە قوراللىرىنى ئالىڭلار، يامان كۈندە چىدام بىلەن تۇرالايسىلەر، ھەرقانداق ئىشنى قىلغاندىن كېيىن، چىڭ يۇزتىسىدە تۇرۇڭلار.
EPH 6:14-15	ئەمدى چىڭ تۇرۇڭلار- ھەقىقەت بەلۇغىنى بېلىڭلارغا باغلاب، مەيدەڭلەرگە ھەقانىلىق ساۋۇتىنى كېيىپ، يۇتۇڭلارغا خاتىرجم-ئىناقلق خۇش خەۋرىنى يەتكۈزۈشكە تەبىيارلىق چۈرۈقىنى كېيىپ، يەرنى چىڭ دەسىسىپ تۇرۇڭلار.	ھازىر قەتىك تۇرۇڭ - ھەقىقەت بەللىكىنى بەلگە باغلاب، ئادىللىق زىرىنى كېيىپ، تىنچلىق خۇش خەۋرىنى تەربىي قىلىشقا تەبىيار يۇت كوكىنى كېيىپ، ئورنى بەك تۇرۇڭ.
EPH 6:16	بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىدە ئىمان-ئىشەنچنىڭ قالقىنىنى قولغا ئېلىڭلار؛ ئۇنىڭ بىلەن سەلەر رەزىل بولغۇچىنىڭ بارلىق ئوت ئوقلىرىنى	بۇ بارلىق ئىشلاردا ئىممان قالقانىنى قوللىڭلارغا ئېلىڭلار؛ بۇ بىلەن سەلەر يامانچىنىڭ بارلىق ئوت ئوقلىرىنى سۆندۈرۈپ تاشلىسىلەر.

Reference	Before	After
EPH 6:17	ئۆچۈرۈپتەلەيدىغان بولسىلەر. ھەمدە بېشىڭىلارغا نىجاتىڭ دۇبۇلخىسىنى كىيىپ، خۇدا ئىلەت سۆز- كالامىن، يەن روھنىڭ قىلىچىنى ئېلىڭىلار؛	ھەم بېشىڭىلارغا نىجات تامغاسىنى كۆيۈپ، خۇدا سۆزىنى، يەن روھ قىلىچىسىنى ئېلىپ بارىڭلار؛
EPH 6:18	ھەممە ۋاقتىپەسىلەدە روهتا ھەرخىل دۇئا-تىلاۋەت ھەم ئىلتىجا بىلەن دۇئا قىلىڭىلار؛ دەل بۇ ئىشتا قەتىئى هوشىيار تۇرۇپ بارلىق مۇقەددەس بەندىلەر ئۆچۈن ھەر تەرىپىلمە دۇئا-ئىلتىجا لار قىلىڭىلار؛	ھەر ۋاقتىتا روھدا ھەرخىل دۇئا ۋە سوراشلار بىلەن دۇئا قىلىڭىلار؛ بۇ ئىشتا ساقلانىپ تۇرۇپ، بارلىق ئىماندارلار ئۆچۈن ھەر قايىسى تەرىپ دۇئا قىلىڭىلار؛
EPH 6:19	مەن ئۆچۈنمۇ دۇئا قىلىڭىلاركى، – ئېغىز ئاچقىنىمدا ماڭا سۆزلەر كەلسۇن، خۇش خەۋەرنىڭ سىرىنى دادىلىق بىلەن ئاشكارە قىلماي.	مەنمۇ ئۆچۈن دۇئا قىلىڭىلار، شۇڭا سۆز ئېيتقاندا مەنمۇ سۆزلەر كېلىپ تۇرسۇن، خۇش خەۋەرنىڭ سىرىنى قەتتى بىلەن ئاكلىتىپ تۇرۇمەن. مەن بۇ ئىش ئۆچۈن زەنجىر بىلەن باغان ئەلچىمەن؛ شۇڭا، خۇش خەۋەرنى قورقۇنماي سۆزلەشكە تەيىار بولۇشىمغا دۇئا قىلىڭىلار.
EPH 6:20	مەن دەل شۇ ئىشقا زەنجىرلەر بىلەن باغان ئەلچىمەن؛ شۇڭا قىلىشقا تېگىشلىكىم بويىچە، خۇش خەۋەر يەتكۈزۈشتە دادىلىق بىلەن سۆز قىلىشىمغا دۇئا قىلىڭىلار.	ھازىر مەن توغرۇلۇق ئىشلارنى ۋە مەن قانداق ئەھۋالدا دەپ بىلىش ئۆچۈن، ياقان قېرىنداش تىكىكۇس سىلەرگە ھەممە ئىشلارنى تولۇق خەۋەر قىلىدۇ، ئۇ رەببىدە ساداق خىزمەتچى بولۇپ قالدى.
EPH 6:21	ئەمدى مېنىڭ توغرامدىكى ئىشلاردىن، مېنىڭ قانداق ئۆتۈۋاتقانلىقىمىدىن خەۋەرلىنىشىڭىلار ئۆچۈن، سوپۇملۇك قېرىنداش ھەممە ساديق خىزمەتكار بولغان تىكىكۇس سىلەرگە ھەممە ئىشلارنى مەلۇم قىلىدۇ.	مەن ئۇنى تەككە بۇ مەقسەت ئۆچۈن سىلەرگە يوللاپ بېرىپتۇ، سىلەر بىزلىرىڭ خەتىرىپەختىنى بىلىپ تۇرۇشىڭىلار ۋە ئۇ سىلەرنىڭ كۆنگۆللەرىگە ياخا طەلا هالقى بېرىپ، يۇرسەت قىلىش ئۆچۈن.
EPH 6:22	مېنىڭ ئۇنى دەل مۇشۇ ئىش ئۆچۈن يېنىڭىلارغا ئەۋەتىشىم، سىلەرنىڭ ئىشلىرىمىزدىن خەۋەردار بولۇشىڭىلار ۋە ئۇنىڭ كۆڭۈلگۈلارغا تەسەللى ۋە ئىلھام بېرىش ئۆچۈندۇر.	مەن ئۇنى تەككە بۇ مەقسەت ئۆچۈن سىلەرگە يوللاپ بېرىپتۇ، سىلەر بىزلىرىڭ خەتىرىپەختىنى بىلىپ تۇرۇشىڭىلار ۋە ئۇ سىلەرنىڭ كۆنگۆللەرىگە ياخا طەلا هالقى بېرىپ، يۇرسەت قىلىش ئۆچۈن.
EPH 6:23	قېرىنداشلارغا خاتىرجەملەك، مۇھەببەت ھەم ئىمان-ئىشەنچ خۇدا ئائى ۋە رەب ئەيسا مەسەهدىن بولغاى!	قېرىنداشلارغا تىنچلىق، مۇھەببەت ۋە ئىمان خۇدا ئائى ۋە رەب ئەيسا مەسەھەتن كېلىپ تۇرسۇن!
EPH 6:24	مېھىر-شەيقەت يار بولغاى! ئەيسا مەسەھەنى ئۆلەمەس-چىرىماس سۆيگۈ بىلەن سۆيگۈچەلەرگە	يەسۇ مەسەھەنى چىن قەللى بىلەن سۆيىدىغانلارغا، ئۆلەمەس سۆيگۈ بىلەن سۆيگۈچەلەرگە مېھىر-شەيقەت بولسۇن!
PHP 1:1	ئەيسا مەسەھەنىڭ قۇللىرى بولغان ياؤلۇس ۋە تىمۇتىدىن، فىلىپپىدا تۇرۇۋاتقان، مەسەھ ئەيسادا بولغان بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرگە، يېتەكچىلەر ۋە خىزمەتچىلەرگە سالام!	ياؤلۇس ۋە تىمۇتى، ئەيسا مەسەھەنىڭ قۇللىرى، فىلىپپىدىكى بارلىق مۇقەددەس كىشىلەرگە ۋە رەھبەرلەرگە، خىزمەتچىلەرگە سالام!
PHP 1:2	سىلەرگە خۇدا ئائىمىز ۋە رەب ئەيسا مەسەھەتن مېھىر-شەيقەت ۋە خاتىرجەملەك ئائى قىلىنغا!	سىلەرگە بىزنىڭ خۇدا ۋە ئەيسا مەسەھەتن مېھىر ۋە تىنچلىق تەقدىرىلىنىپ تۇرسۇن!
PHP 1:3	ھەرقېتىم سىلەرنى ئەسلىگىنىمەدە مەن خۇدا يېتىمغا تەشەكۈر ئېتىمەن؛	ھەر قېتىم سىلەرنى ئەسلىگىنىمەدە تۇرسام، خۇدا يېتىمغا تەھەنە قىلامەن؛
PHP 1:4-5	ھەرقېتىم دۇئا قىلغىنىمدا، سىلەرنىڭ بىرنىچى كۈندىن تارىپ بىلەن بىلەن قەدەر سىلەرنىڭ خۇش خەۋەر خىزمىتىگە بولغان ھەمكارلىقىڭىلار تۈپەيلىدىن توختىمای شاد-حۇراملىق بىلەن سىلەرگە دۇئا-تىلاۋەت قىلىۋاتىمەن؛	ھەر ۋاقتى دۇئا قىلغاندا، سىلەرنىڭ بىرنىچى كۈندىن بىلەن بىلەن خۇش خەۋەر ئىشىدە بىلەن ھەمكارلىق قىلغانلىقىڭىلار ئۆچۈن، شادلىق بىلەن سىلەرگە دۇئا قىلىمەن؛
PHP 1:6	چۈنكى مېنىڭ دەل شۇنىڭغا ئىشەنچىم كامىلىكى، سىلەردا ياخشى ئىشنى باشلىغۇچى بۇ ئىشنى تاكى ئەيسا مەسەھەنىڭ كۈنىگىچە كامالاتكە يەتكۈزۈپ تاماڭلايدۇ؛	چۈنكى مەن بۇنىڭغا تولاي ئىشىنىمەن، سىزلەردا ياخشى ئىشنى باشلىغان، بۇ ئىشنى ئەيسا مەسەھەنىڭ كۈنىگە قەدەر تولۇق يۇرۇپ تاماڭلايدۇ؛
PHP 1:7	مېنىڭ ھەممىڭلار توغرۇلۇق شۇنداق ئويلىشىم توغرىدۇر؛ چۈنكى مەن قەلبىڭلاردىدۇرمەن؛ مەن زىنداندا زەنجىرلەنگىنىمدىمۇ ۋە خۇش خەۋەرنى ئاقلىغىنىمدىمۇ، دەلىلىكىنىمدىمۇ خۇدا ماڭا يەتكۈزگەن مېھىر-شەيقەتنى سىلەرمۇ ئورتاق بەھرمەن بولسىلەر.	مەن سىلەر ھەر بىرى توغرۇلۇق بۇنداق ئويلىشىم توولي تۈغرا؛ چۈنكى سىلەر مېنىڭ قەلبىمەدە تۇرۇۋاتسىلەر؛ مەن زىنداندا قاماقتا بولغاندا ۋە خۇش خەۋەرنى قوغداش ۋە دەلىلەشتە، خۇدا مېنغا بەرگەن مېھىر- شەيقەتنى سىلەرمۇ بىرگە ئولۇش تۇتۇپ تۇرۇۋاتسىلەر.

Reference	Before	After
PHP 1:8	مېنىڭ مەسەھ ئەيسانىڭ ئىچ-باغردا بولۇپ سىلەرنى شۇنچىلىك تەلپۈزۈپ سېغىنغانلىقىمغا خۇدا ئۆزى گۇۋاھچىدۇر.	خۇدا گۇۋاھ بولۇپ، مەن مەسەھ ئەيسا نىڭ ئىچكى ساخىنىش ۋە مېھرىبانلىقىدا سىلەرگە قانداق چوڭ ساخىنىپ تۇرغىنىمىنى بىلدۇ.
PHP 1:9	مېنىڭ دۇئا-تىلاۇتىم بولسا، سىلەرنىڭ مۇھەببىتىڭلارنىڭ ھەزەرەيلىمە بىلەم ۋە ئەتزاپلىق ساۋات بىلەن يورۇتۇلۇپ تېخىمۇ ئېشىپ تاشقاكى، سىلەر نېمە ئىشلارنىڭ ئەۋزەل ئىكەنلىكىن يەرق ئېتەلەيدىغان بولۇپ، مەسەھنىڭ كۇنىدە ياك-دىيانەتلىك، ئەيپىسىز بولىسىلەر	مەن دۇئا قىلىمەن: سىلەرنىڭ سەۋگىسى بىلەم ۋە تولۇق سەزگۇ بىلەن تېخىمۇ كۆپيەيدىغان بولۇسۇن.
PHP 1:10	هەمدە ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق بولغان، خۇدانىڭ شان-شەرپى ھەم مەدھىيىسىنى ئېلىپ كېلىدىغان ھەققانىلىقىنىڭ مېۋسى بىلەن تولدو رۇلىسىلەر.	سىلەر نېمە ئىشلارنىڭ ئەۋزەل ئىكەنلىكىن ئېنىق كۆرۈپ بىلەلەيىسىلەر، مەسەھ كۇنىگە تەمىز-ساب بولۇڭلار ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق كەلگەن ھەقلقىلىق مېۋلىرى بىلەن تولدو رۇلىساڭلار، بۇ خۇدانىڭ نام-شەرپىنى چاققان ۋە مەدھىيىسىنى ئېلىپ كېلىدۇ.
PHP 1:11	بىراق سىلەرگە شۇنى خەۋەرلەندۈرمە كچىمەنكى، ئى قېرىنداشلار، مېنىڭ بۇ ئەھۋالىم ئەمەلەتتە خۇش خەۋەرنىڭ تېخىمۇ كەڭ تارقىلىشى ئۇچۇن تۈرتكە بولدى؛	لېكىن قېرىنداشلار، سىلەرگە بۇنى ئېتىپ بېرگىلى كېلىپتۈر: مېنىڭ بۇ چۈنكى مەنىڭ قاماقيقا تاشلىنىشىم مەسەھ ئۇچۇن ئىكەنلىك، ئىمپېراتورنىڭ قوراللىرىدا تۇرۇشلۇق قاراۋۇللارغا ۋە باشقا ھەممە كىشلەرگە تولا ئېنىق بولدى.
PHP 1:12	چۈنكى مېنىڭ قامىلىشىم مەسەھ ئۇچۇن ئىكەنلىكى ئىمپېراتور ئوردىسىدىكى قاراۋۇلخاندىكىلەرگە ۋە باشقا ھەممە يەنگىز بولدى.	شۇ سەۋەبىتن قېرىنداشلارنىڭ كۆپى مېنىڭ قاماقتا بولۇشىم تۈرىپ بىلەن بەرگە تەيەنچى، خۇدانىڭ سۆزىن قورقماي تېخىمۇ جوشقۇن سۆزلەپ كەتىن؛
PHP 1:13	شۇنىڭ بىلەن قېرىنداشلارنىڭ كۆپىنچىسى مېنىڭ قامىلىشىم تۈرىپ بىلەن رەبگە تايىنىپ خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى قورقماي سۆزلەشكە تېخىمۇ جۈرئەتلىك بولدى؛	بەزىلىرى ھەسەت بىلەن ياكى رىقاپەت بىلەن، بەزىلىرى ياخشى قەللىي ئۇلار بولسا، رىقاپەتچىلىك بىلەن ئۆز يەيدىسىنى كۆزلەپ مەسەھنى جاكارلايدۇ، پېرىشىنى ئويلايدۇ؛
PHP 1:14	دەرۋەقە، بەزىلىرى ھەسەت قىلىپ ياكى رىقاپەتلىشىپ، بەزىلىرى ئاق كۆڭلۈك بىلەن مەسەھنى جاكارلايدۇ؛	ئۇلار بولسا، گۆزەل سەۋگەتتىن، مەن خۇش خەۋەرنى قوغداش ئۇچۇن بۇ يەرde تۇرغانلىقىمنى بىلىپ، مەسەھنى جاكارلايدۇ.
PHP 1:15	كېيىنلىرى بولسا بەرھەق مۇھەببەتتىن، مېنىڭ خۇش خەۋەرنى ئاقلاب ئىسپاتلىشىم ئۇچۇن مۇشۇ يەرگە قويۇلغانلىقىمنى بىلگەنلىكىدىن شۇنداق قىلماقا!	ئۇلار بولسا، راستچە ئەمەس، مېنىڭ قاماقي ئەھۋالىمنى كۆيەيتىپ ئازار
PHP 1:16	ئالدىنلىرى بولسا چىن كۆڭلىدىن ئەمەس، بەلكى شەخسىيەتچىلىكىدىن، مېنىڭ زەنجىرلەنگەن دەرىدىمگە دەرد قوشماقچى بولۇپ شۇنداق قىلماقا!	ئۇلار بولسا، گۆزەل سەۋگەتتىن، مەن خۇش خەۋەرنى قوغداش ئۇچۇن بۇ يەرde تۇرغانلىقىمنى بىلىپ، مەسەھنى جاكارلايدۇ.
PHP 1:17	ئەمدى بۇلار توغرىسىدا نېمە دېسەك؟ قانداقلا بولسا، راست نېيەت بولسا چىن كۆڭلىدىن ئەمەس، بەلكى شەخسىيەتچىلىكىدىن، مېنىڭ زەنجىرلەنگەن دەرىدىمگە دەرد قوشماقچى بولۇپ شۇنداق قىلماقا.	ئۇلار بولسا، گۆزەل سەۋگەتتىن، مەن خۇش خەۋەرنى قوغداش ئۇچۇن بۇ يەرde تۇرغانلىقىمنى بىلىپ، مەسەھنى جاكارلايدۇ.
PHP 1:18	بۇ ئىشلار نىجات-قۇتۇزۇلۇشۇمۇغا مەدەت بولىدۇ دەپ بىلەن، شادلىنىمەن؛ بەرھەق، داۋاملىق شادلىنىۋېرىمەن.	ئەقايىس ۋاقتىتا شادلىنىمەن.
PHP 1:19	چۈنكى سىلەرنىڭ دۇئالىرىڭلار ۋە مەسەھ ئەيسا نىڭ روھىنىڭ قوللاب كۈچ چۈنكى دۇئالىرىڭلار ۋە مەسەھ ئەيسانىڭ روھىنىڭ قۇۋۇھتلىشى ئارقىلىق بۇ ئىشلار مېنى نىجات قۇتۇزۇلۇشۇمۇغا مەدەت بولىدۇ دەپ بىلەن،	چۈنكى سىلەرنىڭ دۇئالىرىڭلار ۋە مەسەھ ئەيسا نىڭ روھىنىڭ قوللاب كۈچ چۈنكى دۇئالىرىڭلار ۋە مەسەھ ئەيسانىڭ روھىنىڭ قۇۋۇھتلىشى ئارقىلىق بېرىشى ئارقىلىق، بۇ ئىشلار مېنى نىجات قىلىشقا ياردەم بېرىدۇ دەپ بىلەن،
PHP 1:20	ئۇمىدىم بىلەن كۇۋوشۇمدا، مەن ھېچ نەرسىدىن خىجالەت قالدۇرماسىتىن، - دېمەك، تەقەززىلىقىم ۋە ئۇمىدى-ئىستىكىم بويىچە ھېچ ئىشتا خىجالەتچىلىكتە قالماستىن، تىرىك ياكى ئۆلۈك بولاي، ھەردايىم بولغىنىدەك ھازىرمۇ تولۇق جاسارەت بىلەن مەسەھ تېنىمەدە ئۆلۈغانلىسىن!	بەلكى بارلىق جەھەتلەرde تولۇق بەككەش بىلەن، ھەمىشەدەك ھازىر، مەسەھ بەدىنىمەدە چوڭايىدۇ، ياكى ھايات ئارقىلىق ياكى ئۆلۈم ئارقىلىق.
PHP 1:21	چۈنكى ماڭا نىسبەتەن ھاياتىمنىڭ ئۆزى مەسەھدۇر، ئۆلۈش بولسا تېخىمۇ يېيدىلىقىتۇر.	چۈنكى مەن ئۇچۇن ھايات مەسەھدۇر، ئۆلۈش بولسا تېخىمۇ يایدا.
PHP 1:22	جېنىم تېنىمەدە قالسا، ئەمدى نېسۋۇم يەنە مېۋلىلىك خىزمەت بولىدۇ؛ لېكىن قايىسىسىنى ئەۋزەل بىلىپ تاللىۋېلىشىمنى بىلمەيۋاتىمەن؛	ئەگەر تەننىمىدا ياشاشقا بولسا، بۇ مېنىڭ ئىشلىرىمنىڭ مېۋسى بولىدۇ؛ لېكىن قايىسىسىنى تاللاپ ئالىشىمنى بىلمەيەمەن؛

Reference	Before	After
PHP 1:23	مهن هایات بلهن مامات ئوتتۇرسىدا قىسىلىپ قالدىم؛ چۈنكى بۇ دۇنيادىن ئايىت ئايرىلىپ، مەسەھ بىلەن بىرگە بولۇشقا ئىتتىزامەن – بۇ ئىش زىيادە ئۆزەلدۈر؛	مهن هایات بلهن ئۆلۈم ئارسىسا تالىماقتا قالدىم؛ چۈنكى بۇ دۇنيادىن كېتىپ، مەسەھ بىلەن بىرگە بولۇشقا كۈچلۈك ئازارزو قىلىپ تۇرۇم – بۇ نەرسە ئەڭ ياخشىدۇر؛
PHP 1:24	ئەمما سىلەر ئۆچۈن چىنمىنىڭ تېنىمەدە قېلىشىن تېخىمۇ زۆرۈرغۇ دەيمەن.	ئەمما سىلەر ئۆچۈن، مېنىڭ بەدىنىمەدە قېلىشىم تېخىمۇ زۆرۈرۈم دەپ ئويلايمەن.
PHP 1:25	ئەمدى بۇنىڭغا ئىشەنجىم كامىل بولۇپ، سىلەرنىڭ ئېتىقاداتا ئالغا ئىلگىرىلىپ، شادلىق قىلىشىڭلار ھەم شاد-خۇرام بولۇشۇڭلار ئۆچۈن مەن سىلەر بىلەن بىلەن قېلىپ داۋاملىق تۇرىمەن دەپ بىلەمەن؛	مەن بۇنى تولۇق ئىشىنىمەن، سىلەر ئىماندا ئالغا ئىلگىرىلىپ، شادلىق هېس قىلىشىڭلار ئۆچۈن، مەن سىلەر بىلەن بىرگە قالىپ داۋاملاشتۇرۇۋاتقانلىقىمىنى سىلمەن؛
PHP 1:26	ئەمدى بۇنىڭغا ئىشەنجىم كامىل بولۇپ، سىلەرنىڭ ئېتىقاداتا ئالغا ئىلگىرىلىپ، شادلىق قىلىپ داۋاملىق تۇرىمەن دەپ بىلەمەن؛	سۇ بىلەن مەن سىلەرگە قايتا كېلىپ قالغاندا، مەن ئارقىلىق مەسەھ ئەيسا شۇنىڭ بىلەن مېنىڭ سىلەرگە يەنە ھەمراھ بولغىنىم ۋە جىدىن مەن بىلەن يەخلىنىشىڭلار يەنىمۇ كۆپەيدۇ!
PHP 1:27	يەقهت ئۆزۈڭلەرنى مەسەھنىڭ خۇش خەۋىرىگە لايىق تۇتۇڭلاركى، مەن بېنىڭلارغا بېرىپ سىلەر بىلەن دىدارلاشقاندىمۇ، سىلەردىن ئايىلىغاندىمۇ، ئىشلىرىڭلەرنى ئاكلايدىغىنىم سىلەرنىڭ بىر روه بىر جاندا بولۇپ چىڭ دەسسىپ تۇرۇپ، خۇش خەۋىرىدىكى ئېتىقادانىڭ يولدا كۈرەشكە ئىتتىلۇۋاتقىنىڭلار،	يەقهت مەسەھ خەۋىرىگە لايىق ھالدا ياشاڭلار، مەن كېلىپ سىلەرنى كۆرسەم ياكى كەتمەسەممۇ، سىلەرنىڭ بىر روهدا چىڭ تۇرۇپ، بىر نىيەت بىلەن خەۋەر ئېتىقادى ئۆچۈن كۈرەش قىلىۋاتقىنىڭلەرنى ئاكلايمەن.
PHP 1:28	شۇنداقلا قارشىن چىققۇچىلارنىڭ ھېچقانداق ۋەھىملىرىدىن ياتپاراق بولۇپ كەتمىگىنىڭلار بولسۇن؛ سىلەردىكى بۇ غەيرەت، ئۇلارغا ھالاکەتنىڭ بەلگىسى، سىلەرگە بولسا قۇتقۇرۇشۇڭلارنىڭ ئالامتى، شۇنىڭدەك ئالايتەن خۇدادىن كەلگەن بىر ئالامەتتۇر؛	شۇنداقلا، قارشى چىققانلارنىڭ ھېچ نېمىسىدىن فورقماڭلار؛ بۇ، ئۇلارغا ھالاکەت بەلگىسى، سىلەرگە قۇتقۇرۇش ئالامىتى بولۇپ، بۇ خۇدا تەرىپىدىن كەلگەن.
PHP 1:29	چۈنكى مەسەھنىڭ يولدا سىلەرگە يەقهت ئۇنىڭغا ئىشىنىشنىلا ئەمەس، يەنە ئۇنىڭ ئۆچۈن خورلۇققا ئۇچراشمۇ بىسىۋە قىلىغىاندۇر.	چۈنكى مەسەھ ئۆچۈن سىلەرگە بۇ بىسىۋە بولدى؛ يەقهت ئۇنىڭغا ئىشىنىشلا دەپ قالماي، ئۇنىڭ ئۆچۈن قىينچىلىقلارنى يۈزلىشىش.
PHP 1:30	چۈنكى سىلەر ئىلگىرى مەندە كۆرگىنىڭلاردەك ۋە شۇنىڭدەك ھازىر ئاكلىغىنىڭلاردەك مەن يولۇققان كۈرەشكە سىلەرمۇ يولۇۋاتقىسىلەر.	چۈنكى سىلەر شۇ ئوخشاش كۈرەشنى ئۆزۈڭلارغا ئېلىپ تۇرۇۋاتىسىلەر، شۇ كۈرەشنى مەنىڭ ئالدىن كۆرگەن ۋە ھازىر ئاكلاۋاتقان.
PHP 2:1	ئەگەر ئەمدى مەسەھتە رىغبەت بار دېپىلسە، مۇھەببەتنىڭ تەسەللىسى بار دېپىلسە، روھنىڭ سىرداشلىقى بار دېپىلسە، قەلبە ئىج ئاغىرىتىشلار ھەم رەھىمدىلىق بار دېپىلسە،	ئەگەر مەسەھتە ھەر قانداق ئىلتىپات بار بولسا، سۆيگۈنىڭ تەسىلى بار بولسا، روھ بىلەن دوستلۇق بار بولسا، يۈرەكتە گۈزەل ھىسلىر ۋە رەھم بار بولسا،
PHP 2:2-3	– ئەمدى ئوخشاش بىر ئوي-ېىكىرە بولۇپ، بىر-بىرگىلارغا ئوخشاش مۇھەببەتتە باغلىنىپ، بىر جان بىر نىيەتتە بولۇپ، ئاڭلاڭلاردا ھېچ ئىش رىقاھتىن ياكى قۇرۇق شۆھەرەتەرەسلىكتىن بولمىسۇن؛ ئەكسىچە، ئوي-خىالاڭلاردا كېچىك يېئىلىق بولۇپ ھەبرىرىڭلار باشقىلارنى ئۆزۈڭلەرنى يۇقىرى دەپ بىللىڭلار؛ شۇنداق بولغاندا شاد-خۇراملىقىمىنى كامىل قىلىسىلەر.	ھازىر بارلىقىلار بىر ھالدا ئوي-ېىكىر قىلىڭلار، بىر-بىرگىلارغا ئوخشاش مۇھەببەت بىلەن بەل بەندىشىڭلار، بىر ژان بىر نىيەتتە تۇرۇڭلار، ئاڭلاڭلاردا ھېچ نەرسە رىقاھتى ياكى بوش شۆھەرت ئۆچۈن بولمىسۇن؛ ئەمما كېچىك يېئىلىق بىلەن ھەر قايىسىڭلار باشقىلارنى ئۆزۈڭلارغا قارغاندا يۇقىرى دەپ كۆرۈڭلار، بۇنى قىلىسا مەنىڭ شادلىقىم تولۇق بولىدۇ.
PHP 2:4	ھەبرىرىڭلار يەقهت ئۆز ئىشلىرىڭلارغا كۆڭۈل بولۇپ قالماي، بەلكى باشقىلارنىڭ كىمەت كۆڭۈل بولۇڭلار.	ھەر بىرگىلار يەقهت ئۆز نەرسىلىرىڭلارغا كۆز تاشلىمەي، باشقىلارنىڭ نەرسىلىرىگە مۇ كۆز تاشلاڭلار.
PHP 2:5	مەسەھ ئەسادا بولغان ئوي-يۈزتىسىيە سىلەردىمۇ بولسۇن:-	ئەيسا مەسەھنىڭ ئوي-ېىكىر سىلەرگەم بولسۇن
PHP 2:6	ئۇ خۇدانىڭ تېپ-شەكلەدە بولسىمۇ، ئۆزىنى خۇدا بىلەن تەڭ قىلىشنى ئولجا قىلىپ تۇتۇۋالمىدى؛	ئۇ خۇدا شەكلىدە بولۇپ تۇرۇپ، خۇدا بىلەن تەڭ بولۇش ئوبىنى ئېيتىمىدى؛

Reference	Before	After
PHP 2:7	<p>ئەكسىچە، ئۇ ئۆزىدىن ھەممىنى قۇرۇقدىدى، ئۆزىگە قولنىڭ شەكلنى پىلىپ، ئىنسانلارنىڭ سىياقىغا كىرىپ، ئىنساننى تەبىئەتىن ئورتاقداש بولۇپ،</p>	<p>ئەكسىچە، ئۇ ئۆزىنى ھېچقىلىپ قوبۇپ، قول بولۇش شەكلنى ئالدى، ئادەملىك ھەممىنى قەدەر ئەمەلدار ئۆزىنى تەبىئەتىن ئورتاقلىشىپ.</p>
PHP 2:8	<p>ئۇ ئۆزىنى كەمەك قىلىپ، ئادەم شەكلىدە تايقادا، ئۆلۈشكە قەدەر ئەمەلدار ئۆزىنى تۆۋەن قىلىپ، ھەتتا ئۆلۈمگىچە، يەنى كېرسىتىكى ئۆلۈمگىچە ئىتائەتمەن بولدى؛</p>	<p>ئۇ ئۆزىنى كەمەك قىلىپ، ئادەم شەكلىدە تايقادا، ئۆلۈشكە قەدەر ئەمەلدار ئۆزىنى تۆۋەن قىلىپ، ھەتتا كېرسىتىتا ئۆلۈشكە قەدەر بولدى، ھەتتا كېرسىتىتا ئۆلۈشكە قەدەر.</p>
PHP 2:9	<p>شۇڭا خۇدا ئۇنى ئىنتايىن يۇقىرى كۆتۈرۈپ مەرتۈپلىك قىلدى، ئۇنىڭغا ھەرقانداق نامدىن ئۆستۈن بولغان نامنى بېغىشلىدىكى،</p>	<p>شۇڭا خۇدا ئۇنى ئەڭ يۇقىرىغا كۆتۈردى، ئۇنىڭغا ھەرقانداق نامدىن ئۆستۈن نام بەردى.</p>
PHP 2:10	<p>ئەيساننىڭ نامىغا ئاسمانانلاردا، يەر يۈزىدە ھەم يەر ئاستىدا بارلىق تىزلار يۈكۈلۈپ،</p>	<p>ئىسا ئاتىدا، ئاسماناندا، يەر ئۆستىدە ۋە يەر ئاستىدا بارلىق تىز يۈكۈننىي قالىدۇ،</p>
PHP 2:11	<p>خۇدا ئاتىغا شان-شەرەپ كەلتۈرۈپ ھەربىر تىل ئەيسا مەسھىنىڭ رەب ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدۇ.</p>	<p>ھەم ھەر بىر تىل بىلەن خۇدا ئاتانىڭ شەرەپ ئۈچۈن، ئەيسا مەسھىرەب ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدۇ.</p>
PHP 2:12	<p>شۇنىڭ بىلەن، ئەي سۆيۈملۈكلىرىم، سىلەر ھەمىشە ئىتائەت قىلغىنىڭلاردەك، ېقەت مەن يېنىڭلاردا بولغىنىمىدىلا ئەمەس، بەلكى ھازىرقىدەك مەن سىلەردىن نېرى بولغاندا تېخىمۇ شۇنداق ئىتائەت بىلەن ئەيمىنىشته، تىرىگەن ھالدا ئۆز سىجاتىڭلارنى ھەر زەيدە تەبىقلاشقا ئىتىلىڭلار،</p>	<p>شۇڭا، ئەي مەنىنىڭ ياخشى دوستلىرىم، سىلەر ھەر ۋاقتىتا ئىتائەت قىلغانغاندەك، ېقەت مەن ياندا بولغاندا لا ئەمەس، ھازىر مەن باقتاتا بولغاندا تېخىمۇ كۆپ ئىتائەت بىلەن، قورقۇش ھالدا، ئۆز نىجاتىڭلارنى تولۇق ئورنۇغا ئېلىپ كېلىڭلار.</p>
PHP 2:13	<p>چۈنكى خۇدا ئۆزى سىلەرنىڭ ئىچىدە ئىشلەپ، سىلەرگە خۇدانىڭ ياخشى ۋە شۇنىڭدەك ئۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشۇڭلاردا ئىچىڭلاردا ئىشلىگۈچى ئۇنىڭ ئۆزىندۇر.</p>	<p>چۈنكى، خۇدا ئۆزى سىلەرنىڭ ئىچىدە ئىشلەپ، سىلەرگە خۇدانىڭ ياخشى خالقى بويىچە قارار قىلىشقا ۋە ئۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشۇقا كۈچ بېرىپتۇ.</p>
PHP 2:14	<p>ھەممە ئىشلارنى غۇددۇڭشىمای ياكى تالاش-تارتىش قىلماي قىلىڭلار؛</p>	<p>ھەممە ئىشلارنى شىكايدەتسىز ۋە تالاشسىز قىلىڭلار؛</p>
PHP 2:15	<p>شۇڭا سىلەر خاتالىق يوق، تاز تۇرۇپ، بۇ ۋاقتىسىكى قالتاڭ خەلق ئارسىدا شۇنىڭ بىلەن سىلەر ئەيپىسىز، ساپ دىلىق بولۇپ، بۇ دەۋرىدىكى تەتۈر، ياشاڭلار، ئۇلار ئوتتۇرسىدا دۇنيا ئۈچۈن يورۇقچۇق سىيىلارغاندەك يارلاپ ئەسەبىي ئادەملىر ئوتتۇرسىدا ياشاپ، ئۇلارنىڭ ئارسىدا دۇنيغا تۈرۈڭلار، خۇدا يەرزەتلىرى بولۇڭلار؛</p>	<p>شۇڭا سىلەر خاتالىق يوق، تاز تۇرۇپ، بۇ ۋاقتىسىكى قالتاڭ خەلق ئارسىدا شۇنىڭ بىلەن سىلەر ئەيپىسىز، ساپ دىلىق بولۇپ، بۇ دەۋرىدىكى تەتۈر، ياشاڭلار، ئۇلار ئوتتۇرسىدا دۇنيا ئۈچۈن يورۇقچۇق سىيىلارغاندەك يارلاپ ئەسەبىي ئادەملىر ئوتتۇرسىدا ياشاپ، ئۇلارنىڭ ئارسىدا دۇنيغا تۈرۈڭلار، خۇدا يەرزەتلىرى بولۇڭلار؛</p>
PHP 2:16	<p>ھايات سۆزنى ساقلاپ تۇرۇڭلار، شۇڭا مەن سىلەر ئۈچۈن مەسھە كۈندە شۇنىڭدەك ھاياتنىڭ سۆز-كالامىنى سۇنۇپ بەرگۈچى بولغىنىڭلار تۈپەيلىدىن، مەن سىلەردىن مەسھىنىڭ كۈندە بىكار بىنگۈرمەپتىمەن، بىكار جاپا تارتىماپتىمەن دەپ ېخىلىنىپ تەنەنە قىلایلارىغان بولىمەن.</p>	<p>ھايات سۆزنى ساقلاپ تۇرۇڭلار، شۇڭا مەن سىلەر ئۈچۈن مەسھە كۈندە بىكار بىنگۈرمەپتىمەن، بىكار كۆرۈشۈمەپتىمەن، بىكار كۆرۈشۈم بولمايىتى دەپ ېخىلىنىپ خۇشالىنىنىپ تۇرالايمەن.</p>
PHP 2:17	<p>ھەتتا مەن «شاراب ھەدىيە» سۈپىتىدە ئېتىقادىڭلاردىكى قۇربانلىق ھەم سۇي كۆيدۈرۈپ تەقديم قىلساممۇ، مەن خۇشال بولىمەن ۋە سىلەر بىلەن خىزمەت-ئىبادەتنىڭ ئۆستىتىگە قۇيۇلساممۇ، مەن شادلىنىمەن، شۇنداقلا سىلەر بىلەن بىللە ئورتاق شادلىنىمەن.</p>	<p>ھەتتا مەن ئۆزۈمنى سىلەرنىڭ ئېتىقادىڭلارنىڭ قۇربانلىق ۋە خىزمەتىگە سۇي كۆيدۈرۈپ تەقديم قىلساممۇ، مەن خۇشال بولىمەن ۋە سىلەر بىلەن خىزمەت-ئىبادەتنىڭ ئۆستىتىگە قۇيۇلساممۇ، مەن شادلىنىمەن، شۇنداقلا سىلەر بىلەن بىللە ئورتاق شادلىنىمەن.</p>
PHP 2:18	<p>سىلەرەمۇ ئوخشاش يولدا شادلىنىسىلەر ۋە مەن بىلەن بىللە ئورتاق شادلىنىشىڭلار كېرەك.</p>	<p>سىلەر دا ئوخشاش يولدا خۇشال بولۇڭلار ۋە مەن بىلەن بىرگە بىرلىكتە شادلىنىڭلار.</p>
PHP 2:19	<p>لېكىن مەن رەبde يات ئارىدا تىموتىينى يېنىڭلارغا ئەۋەتىشنى ئۆمىد قىلىمەنلىكى، ئەھۋالىڭلارنى ئاڭلاپ مەنمۇ خۇش بولسام؛</p>	<p>لېكىن مەن ئىسا مەسھە بىلەن ئۆمىد قىلىمەنلىكى، تېزلا تىموتىي نى سىلەر ئەھۋالىڭلارنى بىلەپ، مەنمۇ خۇشال بولالىمەن.</p>
PHP 2:20	<p>چۈنكى يېنىمدا ئۇنىڭغا ئوخشاش، دىلىمىز بىر بولغان، ئىشلىرىڭلارغا چىن دىلىدىن كۆڭول بۆلگۈچى باشقما ئادەم يوقتۇر.</p>	<p>چۈنكى يېنىمدا ئۇغا ئوخشاش، دىلىمىز بىر بولۇپ، سىلەرنىڭ ئىشلىرىڭلارغا چىن دىلىدىن كۆڭول بېرىپ تۇرغۇچى باشقما كىشى يوق.</p>
PHP 2:21	<p>چۈنكى ھەممە ئادەم ئەيسا مەسھىنىڭ ئىشلىرىغا ئەمەس، بەلكى ئۆزىنىڭ</p>	<p>چۈنكى ھەرمە ئادەم ئەيسا مەسھىنىڭ ئىشلىرىنى ئىزدەيدۇ، ئەيسا مەسھىنىڭ</p>

Reference	Before	After
PHP 2:22	ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللۇنىشقا ئىتتىلىدۇ؛ ئەمما سىلەر ئۇنىڭ سالاھىيىتنى، ئۇنىڭ خۇش خەۋەرنىڭ خىزمىتىدە خۇددى ئاتىسىغا ھەمراھ بولۇپ ئىشلەيدىغان بالىدەك مەن بىلەن بىرگە مېھنەت سىڭۇرگەنلىكتى بىلسىلە.	ئەمما سىلەر بىلسىلەركى، تىمۇتىي ئۆزىنى دەللىلىگەن، ئۇ خۇش خەۋەر خىزمىتىدە ئاتا-بالىسىدەك مەن بىلەن بىرگە زور مېھنەت سىڭۇرگەن.
PHP 2:23	ئەمدى ئاقىۋىتىمىنىڭ قانداق بولىدىغانلىقىنى ئېنىق بىلگەن ھامان، ئۇنى دەرھال ماڭدۇرۇۋېتىشنى ئومىد قىلىمەن؛	مەن ھازىر ئەھۋالىمنىڭ قانداق بولىدىغانلىقىنى بىلېپ، ئۇنى تېزلا يولاب بەرمەكچى، يۇنى ئومىد قىلىمەن؛
PHP 2:24	ئەمما ئۆزۈمىنىڭ يېنىڭلارغا یات ئارىدا بارىدىغانلىقىمغا رەب ئارقىلىق ئىشەنپىم بار.	لېكىن مەن رەبگە ئىشىنىپ، تېزلا سىزلەرنى زىيارەت قىلىمەن.
PHP 2:25	ئەمما بۇنىڭدىن ئاؤفال مېنىڭ قېرىندىشىم، خىزمەتداشىم ھەم سەيدىشىم بولغان ياردىمىڭلارنى يەتكۈزگۈچى ئېپارفودىتىنى يېنىڭلارغا ئەۋەتىشنى زۆرۈز تايىتمەن،	لېكىن، مېنىڭ قېرىندىشىم، خىزمەتداشىم ۋە ھەمكار قوشۇنچىم بولغان ئېپارفودىتىنى سىلەرگە پەسلىت قىلىش كېرەك دەپ ھېسابلىدىم، چۈنكى ئۇ سىلەرنىڭ ئەلچىسى بولۇپ، مېنىڭ ئېھتىياجىمغا خىزمەت قىلغۇچى.
PHP 2:26	چۈنكى ئۇ ھەممىڭلارغا سېغىنىپ تەلپۈنگەندى ھەم سىلەرنىڭ ئۇنىڭ كېسەل ھالدىن خەۋەر تايىقىنىڭلار تۇپىيەيلدىن ئازابلاندى.	ئۇ سىزلەرنىڭ ھەممىسىگە سەكىنىپ تۇرۇپ، سىزلەر ئۇنىڭ كېسەل بولغانلىقىنى ئېشىتىپ قالغانلىقىڭلار ئۇچۇن ئۆزۈلۈپ كەتتى.
PHP 2:27	ئۇ دەرۋەقە كېسەل بولۇپ ئەجەلگە يېقىنلىشىپ قالدى؛ لېكىن خۇدا ئۇنىڭغا رەھم قىلىدى؛ ھەم مېنىڭ دەردەننىڭ ئۇستىگە دەر دولمىسۇن دەپ يالغۇز ئۇنىڭغىلا ئەمەس، بەلكى ماڭمۇ رەھم قىلىدى.	ئۇ كېسەل بولۇپ، ئەجەلگە ياقتۇرۇپ قالدى؛ لېكىن خۇدا ئۇنىڭغا رەھم قىلىدى؛ بۇ، يەقەت ئوغىدالا ئەمەس، مەن بەلگەم، مېنىڭ دەردىم كېپەرمەسىلىكى ئۇچۇن.
PHP 2:28	شۇنىڭدەك ئۇنىڭ بىلەن يەنە كۆرۈشۈپ شادلىنىشىڭلار ۋە شۇنداقلا ئۆزۈمگە نسبەتەن دەردىرىمى ئازايتىش ئۇچۇن ئۇنى تېخىمۇ جىددىي يولغا سالماقچىمەن.	شۇڭاڭى، سىلەر ئۇنى يەنە كۆرۈپ خۇشال بولۇڭلار دەپ ۋە مەنمۇ ئەنسىزلىكىمنى كەمەتىش ئۇچۇن، ئۇنى تېخىمۇ ئىزدەشلىك بىلەن يوللىدىم.
PHP 2:29	ئەمدى ئۇنى شاد-خۇراملىق بىلەن رەبىدە قوبۇل قىلىڭلار ھەم ئۇنىڭدەك ئادەملەرگە ھۆرمەت قىلىڭلار؛	ھازىر ئۇنى رەب بىلەن چوققا شادلىق بىلەن قارشى ئالىڭلار ۋە ئۇنىڭدەك كەرگە تولۇق ھۆرمەت قىلىڭلار؛
PHP 2:30	چۈنكى ئۇ مەسەنەنىڭ خىزمىتىنى دەپ، سىلەرنىڭ ماڭا قىلماقچى بولغان ياردىمىڭلارنى بېجىرىشته يولۇققان بوشلۇقنى تولدۇرۇپ ئەجەلگە يۈزلىنىپ، ئۆز جېنىنى تەۋەككۈل قىلىدى.	تو ئىسا مەسە ئۇچۇن ئىشلەپ، سىلەرنىڭ ماڭا ياردەم بېرىشىڭلارنى تولدۇرۇپ، ھاياتىنى رسىك قىلىپ ئۆلۈمگە ياقتۇرۇپ قالدى.
PHP 3:1	ئاخىردا، ئەي قېرىنداشلىرىم، رەب بىلەن شادلىنىپ تۇرۇڭلار! بۇلارنى سىلەرگە قايتا بېزىش مەن ئۇچۇن ئاۋارىچىلىك ئەمەس، بەلكى سىلەرگە ئامانلىق ئېلىپ كېلىدۇ.	ئاخىردا، قېرىنداشلىرىم، رەب بىلەن شادلىنىپ تۇرۇڭلار! بۇلارنى سىلەرگە قايتا بېزىش مەن ئۇچۇن مەسىلە ئەمەس، بەلكى سىلەرنىڭ ئامانلىقىغا ياردەم بېرىدۇ.
PHP 3:2	ئىتلاردىن ھېزى بولۇڭلار، يامانلىق قىلغۇچىلاردىن ھېزى بولۇڭلار، «تىلىم-تىلىم كەسکۈچىلەر»دىن ھېزى بولۇڭلار!	سۈننەتەلەنگەنلەردىن ساقلىنىڭلار، يامان ئىشچىلەردىن ساقلىنىڭلار، يالغان سۈننەتەلەنگەنلەردىن ساقلىنىڭلار!
PHP 3:3	چۈنكى ھەققىي سۈننەتلىكەر بولسا خۇدانىڭ روھى ئارقىلىق ئىبادەت قىلغۇچى، مەسە ئەيسادىن ېھىرىلىنىپ تەننەنە قىلغۇچى، ئەتكە تايامايىدىغان بىزلەر رەپۇرمىز.	چۈنكى بىز ھەققىي سۈننەتلىك، خۇدا روھى بىلەن ئىبادەت قىلغۇچى، مەسە ئەيسادىن شادلىنىپ ېھىرىلىنىپ تۇرۇشچى، تەننەگە ئىشىتىپ قالمايدىغانلارمىز.
PHP 3:4	مېنىڭمۇ ئەتكە تايانغۇچىلىكىم بار! باشقىلار «ئۆز ئەتلىرىمگە تايانسام يولىدۇ» دېسە، مەن تېخىمۇ شۇنداق؛	مەنمۇ بۇ نەرسىگە تايىنىشقا سەۋىيەلەرم بار! باشقىلار ئۆز ئەتلىرىگە تايىنىشقا ئىشىنىپ قالسا، مەن تېخىمۇ كۆپ سەۋەپ بار.
PHP 3:5	سۈننەتكە كەلسەك، مەن توغۇلۇپ سەككىزىنچى كۆن سۈننەت قىلىنىدەم؛ ئىسرائىل مىللەتدىن، بىنiamننىڭ قەبلىسىدىنەم، «ئىبرانىلارنىڭ ئىبرانىيىسى»مەن؛ تەۋرات-قانۇنى تەرەتىن ئېتىقاندا، «پەرسىنى»	ندەگەر سۈننەت ھەققە دەسەك، مەن توغۇلۇپ سەككىزىنچى كۆن سۇنۇن قىلغانمەن؛ ئىسرائىل خەلقدىن، بىنiamن قەبلىسىدىنەم، ئىبرانىلارنىڭ يۇقۇن ئىبرانىيىسى بولۇپ قالدىم؛ قانۇن تەرەتىن، پەرسىنى

Reference	Before	After
PHP 3:6	مه‌زه‌پیدیمۇ بولغانمەن؛ قىرغىنلىق بىلەن چېرکاۋىنى تەقىب قىلغۇچى، قانۇنغا ئاساسلىق خۇداغا بولغان قىرغىنلىقىمغا كەلسەك، جامائەتكە زىيانكەشلىك قىلغۇچى ئىدىم؛ تەۋرات قانۇنى تەلەپ قىلغان ھەققانىلىققا كەلسەك، ئېبىسىز ئىدىم؛	بولۇپ تۇرغىنىم.
PHP 3:7	ئەمما ماماڭا نېمە ئىش «يايدىلىق» بولسا، بۇلارنى مەسەھ سەۋەپىدىن زىيانلىق دەپ ھېسابلىدىم؛	خاتالىقسىز بولغانىمدا.
PHP 3:8	مەسەھ ئېيسا رەبىمىنى توئۇشنىڭ ئەۋەللەكى ۋەجىدىن، مەن باشقۇ ھەممە ئىشنى زىيانلىق دەپ ھېسابلىيمەن؛ مەن دەرۋەقە ئۇنىڭ ئۈچۈنمۇ ھەممىدىن مەھرۇم بولغان؛ بەرھەق، مەسەھكە ئېرىشىشىم ئۈچۈن بۇلارنى نىجاھەت دەپ ھېسابلىيمەنكى،	مەسەھ ئېيسا رەبىمىنى بىلىش بارلىق ئىشلاردىن كۆپ قەدرلىك، شۇڭا مەن باشقۇ ھەممە ئىشلارنى زىيان دەپ كۆرۈپ كەتتىم؛ مەن ئۇ ئۈچۈن ھەممىسىدىن ۋاز كەچتىم؛ بۇلارنى قاچقال سىياغىدەك ھالدا كۆرۈپ، مەسەھگە ئېرىشىش ئۈچۈن تاشلاپ كەتتىم.
PHP 3:9	مەسەته بولۇپ، ئۆزۈمىدىكى قانداقتۇر ھەققانىلىق (تەۋرات قانۇنىدىن چىققان ھەققانىلىق) تىن ۋاز كېچىپ، مەسەھنىڭ ئېتىقاد-سادىقلق ئارقىلىق بولغان ھەققانىلىق، يەنى ئېتىقاد ئارقىلىق خۇدادىن بولغان ھەققانىلىققا ئېرىشەلەيمەن؛	مەسختا تۇرۇپ، ئۆزۈمىنىڭ قانۇنغا ئاساسلىق ھەق دېگەن نەرسىسىدىن ۋاز كېتىپ، مەسەھقا ئىشىنىش ئارقىلىق خۇدا بەرگەن ھەق دېگەن نەرسىگە ئېرىشەمەن؛
PHP 3:10	ئۇنى توئۇپ بىلىش ئۈچۈن، ئۇنىڭ قايىتا تىرىلىش كۈچىنى يورتىپ، ئۇنىڭ مۇددىئايم ئۇنى توئۇشتۇر، – يەنى ئۇنىڭ ئۆلۈپ تىرىلىشنىڭ كۈچ- قۇدرىتىدە ياشاپ، ئۇنىڭ ئازابىلىرىغا سىراش-ھەمدەملىكتە بولۇپ، ئۇنىڭ ئۆلۈمىنى ئۆلگە قىلىي ئۆزگەرتىلىپ،	ئازابىلىرىغا يورتاق بولۇپ، روھىي جەھەتسىن ئۇنىڭ ئۆلۈمىگە ئوخشاش شەككەنگەن بولۇش.
PHP 3:11	شۇنداقلا مۇمكىن قەدەر ئۆلۈمىدىن تىرىلىشكە پېتىشنى مۇددىئا قىلىمەن.	شۇنداق بولسا بەلكى ئۆلۈمىدىن قايىتۇرۇپ تىرىلىشكە پېتىپ كەتەمدو.
PHP 3:12	ئۇلارغا ئېرىشىتم ياكى كامالەتكە يەتتىم دېمەكچى ئەمەسمەن؛ لېكىن مەسەھ ئېسانىڭ مېنى توئۇپلىشىدا بولغان مۇددىئا-نىشانىنى ئۆزۈم توئۇۋالسام دەپ چېپپى يۈرمەكتىمەن.	مەن بۇلارغا يەتكەن ياكى مەقسىدىمغا يەتتىم دېمەكچى ئەمەسمەن؛ بەلكى يۇتون كۈچۈم بىلەن يۈزلىنىپ، ئېيسا مەسەھ مېنى ئۈچۈن توئۇپ ئالغان نەرسىگە پېتىش ئۈچۈن ئالغا ئىلگىرىلەيمەن.
PHP 3:13	قېرىنىداشلار، مەن ئۆزۈمىنى ئۇنى توئۇۋالدىم دەپ قارىمايمەن. يەقهت شۇ بىر ئىشنىلا قىلىمەنكى، ئۆتۈپ كەتكەن ئىشلارنى ئۆتۈپ، ئالدىمىدىكى ئىشلارغا ئىتتىلىپ،	ئەركەم، مەن ئۆزۈمىنى ھازىرچە بۇنى ئېلىپ قالغان دەپ ئۆبلەمەيمەن.
PHP 3:14	نىشانى قولغاپ، خۇدانىڭ مەسەھ ئېسادا بولغان بۇيۈك چاقرقدىدىكى	مەن بۇ نەرسىنى ھەدەپ قىلىپ يۈرۈپ كەتىمەن، ئۆتكەندەكىلەرنى ئۆنۈپ، ئالدىنىكىلەرگە تەۋەر قىلىپ سوقۇپ كەتىش ئۈچۈن، خۇدا مېنى ئىئامىغا قاراپ چېپپى يۈرمەكتىمەن.
PHP 3:15	ئەمدى ئارىمىزدىن كىمكى يېشىپ يېتىلگەن بولسا شۇ ئوي-مەقسەتە بولالىل، ئەگەر باشقىچە ئوي-مەقسەتە بولساڭلار، خۇدا بۇنۇمۇ سىلەرگە كۆرسىتىپ بېرىدۇ.	ھازىر، بىزنىڭ ئارىدا كىم يېتىلگەن بولسا، شۇ مەقسەتە ئۆيلەلىي. ئەگەر باشقۇ ئويدا بولساڭلار، خۇدا بۇنى سىلەرگە كۆرسىتىپ بېرىدۇ.
PHP 3:16	قانداق دەرىجىگە يەتتىك، شۇ دەرىجى بويىچە ئوخشاش قائىدلارغا ئەمەل قانداقلا بولمىسىۇن، قانداق ئۆلچەمگە يەتكەن بولساق، شۇ ئۆلچەم بويىچە قەدەم بىسۋېرىلى.	قانداق دەرىجىگە يەتتىك، شۇ دەرىجى بويىچە ئوخشاش قائىدلارغا ئەمەل قانداقلا بولمىسىۇن، قانداق ئۆلچەمگە يەتكەن بولساق، شۇ ئۆلچەم بويىچە قىلىپ، بىر يېكىر بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەيلى.
PHP 3:17	قېرىنىداشلار، مەنمۇ نەمۇنە قىلىپ ئەگىشىڭلار، ئەي قېرىنىداشلار، شۇنداقلا بىز سىلەرگە تىكلەپ بەرگەن نەمۇنە بويىچە ئوخشاش يولدا ماڭعالارغىمۇ كۆزۈڭلارنى تىكىپ، ئۇلاردىن ئۆگىنىڭلار.	قېرىنىداشلار، مەنمۇ نەمۇنە قىلىپ ئەگىشىڭلار، ئەي قېرىنىداشلار، شۇنداقلا بىز سىلەرگە يۈرگەنلەرگە كۆز قۆڭلەشىڭلار، ئۇلاردىن ئۆگىنىڭلار.
PHP 3:18	چۈنكى سىلەرگە بۇرۇن كۆپ قېتىم دەيتۇر، ھازىرلا كۆز ياشىم بىلەن قايىتا قايىتا ئېتىمەنكى، نۇرغۇن كىشىلەر مەسەھنىڭ كېپستىغا دۇشمەن بولۇپ ماڭماقاتا.	چۈنكى سىلەرگە بۇرۇن كۆپ قېتىم دەيتۇر، ھازىرلا كۆز ياشىم بىلەن قايىتا دەيمەنكى، كۆپ كىشىلەر مەسەھنىڭ كېپستىسىغا قارشى بولۇپ mekteپ يۈرۈش.

Reference	Before	After
PHP 3:19	ئۇلارنىڭ ئاقىۋىتى ھالاکەتتۇر، خۇداسى ئۆزىنىڭ قارندۇر، شەرپىن قىلىپ ماختانقىنى ئۆز نومۇسسىزلىقىدىرۇر، ئېيلغانىلىرى يېقىت بۇ دۇنيادىكى ئىشلاردۇر.	ئۇلارنىڭ ئاخىرى ھالاق، خۇدابىن ئۆز قارنى، ۋە شەھرىتى ئۆز ئەيىسىدە، يېقىت بۇ دۇنيا ئىشلەرنى ئېيلسىزىغانلار.
PHP 3:20	چۈنكى بىزنىڭ فوقارولىغىمىز ئاسمانىدرا، بىز ئۇ يەردىن نىجاتچى - رەب ھالبۇكى، بىزنىڭ يۇقىرىقىمىز بولسا ئەرشىتىدۇر، بىز دەل شۇ يەردىن نىجاتكارنىڭ چۈشۈشىنى ئىنتىزارلىق بىلەن كۆتمەكتىمىز - ئۇ بولسا رەبىمىز ئىسا مەسىھەدۇر.	چۈنكى بىزنىڭ فوقارولىغىمىز ئاسمانىدرا، بىز ئۇ يەردىن نىجاتچى - رەب ھالبۇكى، بىزنىڭ يۇقىرىقىمىز بولسا ئەرشىتىدۇر، بىز دەل شۇ يەردىن جېزۇس مەسىھەنى ئۆمىت بىلەن كۆتۈواتىمىز.
PHP 3:21	ئۇ بارلىق مەجۇداتلارنى ئۆزىگە بويسۇندۇرلايدىغان قۇدرىتى بويىچە بىزنىڭ ئەبىگار بۇ تېبىمىزنى ئۆزگەرتىپ، ئۆزىنىڭ شان-شەرەبلىك تېبىنىگە ئوخشاش حالغا كەلتۈرىدۇ.	ئۇ بارلىق ئىشلارنى ئۆزىگە بويسۇندۇرلايدىغان كۆچى بىلەن، بىزنىڭ بۇ كۆرۈنەرلىك تېبىمىزنى ئۆزگەرتىپ، ئۆزىنىڭ چاقچاق تېبىغا ئوخشاش قىلىپ، يېڭى قىلىدۇ.
PHP 4:1	ھازىر، قېرىنداشلارىم، مەن سۆيىپ تۇرغان ۋە ئوزاتقانلار، مېنىڭ شادلىقىم ئەمدى، ئەي قېرىنداشلەرىم، سۆيىگەنلىرىم ۋە تەلپۈنگەنلىرىم، مېنىڭ شاد-خۇراملقىم، مېنىڭ بېشىمنىڭ تاجى بولغۇچىلار، رەبde چىڭ تۇرۇڭلار، ئى سۆيىگەنلىرىم!	ھازىر، قېرىنداشلارىم، مەن سۆيىپ تۇرغان ۋە ئوزاتقانلار، مېنىڭ شادلىقىم ئەمدى، ئەي قېرىنداشلەرىم، سۆيىگەنلىرىم ۋە تەلپۈنگەنلىرىم، مېنىڭ شاد-خۇراملقىم، مېنىڭ بېشىمنىڭ تاجى بولغۇچىلار، رەبde چىڭ تۇرۇڭلار، ئى سۆيىگەنلىرىم!
PHP 4:2	ئۇغۇدىيادىن ئۆتۈنىمەن، ۋە سۇۇتىخەدىن ئۆتۈنىمەنلىكى، رەبde بىر ئوي، بىر يېكىرde بولۇڭلار!	ئۇغۇدىيادىن ئۆتۈنىمەن، ۋە سۇۇتىخەدىن ئۆتۈنىمەنلىكى، رەبde بىر ئوي، بىر يېكىرde بولۇڭلار!
PHP 4:3	دۇرۇس، مەن سەندىنىمۇ تەلەپ قىلىمەنلىكى، ئى ھەققىي دەرىجىم بەرگەن؛ چۈنكى ئۇلار مەن بىلەن كەلەپىت ۋە باشقىدا دوستلار بىلەن ياردىم بەرگەن؛ دۇرۇس خۇش خەۋەر ئۈچۈن كۈرەش قىلغان ۋە ئۇلارنىڭ ئاتلىرى ھايات كىتابىدا بېزىلغان.	ھەئە، مەن سەندىن سورايىمەن، راست خىزمەت دوستۇم، بۇ ئاياللارغا ياردىم بەرگەن؛ چۈنكى ئۇلار مەن بىلەن كەلەپىت ۋە باشقىدا دوستلار بىلەن بىرگە خۇش خەۋەر ئۈچۈن كۈرەش قىلغان ۋە ئۇلارنىڭ ئاتلىرى ھايات دەپتىرى «گە خاتىرلەنگەن باشقىا خىزمەتداشلەرىم بىلەن بىلە خۇش خەۋەر خىزمەتنى ئىلگىرى سۈرۈشتە بىرگە كۈرەش قىلغان.
PHP 4:4	رەبde شادلىنىڭلار؛ مەن يەنە ئېيتىمەنلىكى، شادلىنىڭلار!	ھەمىشە رەب بىلەن شادلىق كۆرسەتىڭلار؛ مەن يەنە دەيمەن، شادلىق كۆرسەتىڭلار!
PHP 4:5	سەلەرنىڭ مۇلایىملقىڭلار يۇتكۈل ئىنسانغا ئايىان بولسۇن؛ رەب يېقىندۇر!	سەلەرنىڭ ئۇرۇقچىلىقىڭلار ھەممە ئىنسانلارغا ئاشكارا بولسۇن. رەب ياقىندا.
PHP 4:6	ھېچ ئىش توغرۇلۇق ئەندىشە قىلماڭلار؛ بەلكى ھەربىر ئىشتىتا تەشەككۈر ئېيتىپ تىلىكىڭلارنى خۇداغا دۇئا ھەم ئىلتىجا ئارقىلىق مەلۇم قىلىڭلار؛	ھېچ نەرسىدىن ئەندىشە يېيدا قىلماڭلار؛ بەلكى ھەر قايىس ئەھەالدا تەشەككۈر بىلەن، دۇئا ۋە ئىلتىجا ئارقىلىق تەلەپلىرىڭلارنى خۇداغا ئېيتىپ كۆرسەتكەچكە؛
PHP 4:7	شۇ چاغدا ئادەمنىڭ ئېيلغانىدىن ئېشىپ چۈشىدىغان، خۇدا ئىگە بولغان شۇ چاغدا ئادەمنىڭ ئېيلغانىدىن ئېشىپ چۈشىدىغان، خۇدا ئىگە بولغان ئەيسادا ئارقىلىق سەلەرنىڭ قەلىكىڭلارنى ۋە ئوي-يېكىرىلىكىڭلارنى قوغدايدۇ. خاتىرچەملەك قەلىكىڭلارنى ۋە ئوي-يېكىرىلىكىڭلارنى مەسىھ ئەيسادا قوغدايدۇ.	خۇدا ئادەمنىڭ تىنچلىقى، ھەر قانداق ئوي-يېكىرىدىن ئۇستۇن كېلىپ، مەسىھ ئەيسادا ئارقىلىق سەلەرنىڭ قەلىكىڭلارنى ۋە ئوي-يېكىرىلىكىڭلارنى قوغدايدۇ. خاتىرچەملەك قەلىكىڭلارنى ۋە ئوي-يېكىرىلىكىڭلارنى مەسىھ ئەيسادا قوغدايدۇ.
PHP 4:8	ئاخىربىدا، قېرىنداشلەرىم، ھەر نەرسىنىڭ ھەققىي بولسا، توغرى ئاخىربىدا، ئەي قېرىنداشلەرىم، نېمە ئىشلار ھەققىت، نېمە ئىشلار ئالىيجاناب، نېمە ئىشلار ھەققانى، نېمە ئىشلار ياك، نېمە ئىشلار خۇش-ېقىمىلىق، نېمە ئىشلار شان-شۆھەرەتلىك بولسا، قىسىقسى ھەرقانداق ئىشلاردا ئەخلاق-يېزىلەت ياكى ماختاشقا لايق تەرەپلەر بار بولسا، شۇ ئىشلارغا كۆڭۈل قويۇپ ئويلىنىڭلار.	ئاخىربىدا، قېرىنداشلەرىم، ھەر نەرسىنىڭ ھەققىي بولسا، ئالى بولسا، توغرى ئاخىربىدا، ئەي قېرىنداشلەرىم، نېمە ئىشلار ھەققىت، نېمە ئىشلار بولسا، ياك بولسا، خۇشالىق بېرىش بولسا، ماھىيىتى ياخشى بولسا، قىسىقچە، ھەر قانداق ئىشتىا يېزىلەت ياكى ماخا بار بولسا، شۇلارغا كۆڭۈل قويۇپ ئويلىنىڭلى بولىدۇ.
PHP 4:9	مەندىن ئۆگەنگەن، قوبۇل قىلغان، ئاڭلىغان، ئاڭلىغان ئەمەن كۆرگەنلەرنىڭ ھەرقاندىقى بولسا، سەلەر شۇلارغا ئەمەل قىلىڭلار؛ شۇنداق قىلغاندا خاتىرچەملەك ئىگىسى بولغان خۇدا سەلەرگە يار بولىدۇ.	سەلەر مەندىن ئۆگىنىپ، ئالىغان، ئاڭلاپ ۋە كۆرگەن نەرسىلەرنى ھەممىسىنى ئىشلەتسەڭلار، تىنچلىق خۇدا سەلەر بىلەن بولىدۇ.
PHP 4:10	ئەمدى مەن رەبde زىيادە شادلاندىمكى، سەلەر ھازىر ئاخىربىدا ماڭا بولغان كۆيۈمچانلىقىڭلارنى قايتىدىن كۆرسەتىڭلار (بىلەمەنلىكى، ماڭا دائمى	مەن رەبde زور خۇشال بولدۇم، چۈنكى سەلەر ئاخىربىدا مەنمۇنى كۆيۈشىڭلارنى قايتا كۆرسەتىڭلار، بىلېپ تۇرمەنلىكى، سەلەر ھەمىشە

Reference	Before	After
PHP 4:11	کۆپۈپ كەلدىڭلار، ئەمما يەقەتلا كۆرسىتىش يۇرسىتى چىقىمىدى).	كۆپۈپ كەلدىڭلار، لېكىن كۆرسىتىش ئۈچۈن يۇرسەت چىقىمىدى.
PHP 4:12	مەن بۇنى، ھېچقانداق كەم-كۆيچۈلۈكتە دېمەيمىش؛ چۈنكى قالقىم قانداق مەن بۇ گېسىمنى، بىرەر موھتاجلىقتىن ئېتىۋانلىقىنىم يوق؛ چۈنكى ئەھۋالىم قانداقلا بولۇشىدىن قەئىينەزەر، بارغا قانائەت قىلىشنى ئۈگىنىۋالدىم.	مەن بۇنى، شۇغا رازى بولۇشنى ياخشى ئۈگىنىپ كەتتىم. بولسا،
PHP 4:13	مەن ئوسال ئەھۋالدا ياشاشنى بىلەمەن، كەم كەرىچىلىكتە ياشاشنىمۇ بىلەمەن. ھەر ئىشتىتا، ھەر ئەھۋالدا، كەم توقولۇقتا ھەم ئاچلىقتا، ھەم باياشاتچىلىقتا ھەم موھتاجلىقتا ياشاشنىڭ سىرىنى ئۈگىنىۋالدىم. ماڭا قۇدرەت بەرگۈچىگە تايىنىپ ھەممە ئىشنى قىلايدىغان بولدۇم.	مەن تەۋاڑۇنە قىلىشنى بىلەمەن، كەم كۆپ بولۇشنى بىلەمەن. ھەر نەرسىدە ۋە ھەر ھالەتنە، تو قولۇش، ئاچ قىلىش، كۆيچۈلۈك ۋە كەمچۈلۈكنى ئۈگىنىپ كەتتىم. مەن ھەممە ئىشنى قىلايدىغان، چۈنكى مەننى كۈچلەندۈرگۈچىسىگە تېيەنەنەن.
PHP 4:14	ھالبۇكى، مېنىڭ قىيىنچىلىقىمغا ئورتاق بولۇشۇڭلار بىلەن ياخشى قىلدىڭلار.	ئەمما، سىلەر مېنىڭ قىيىنچىلىقىمدا قاتلىشىپ، ياخشى قىلدىڭلار.
PHP 4:15	سىلەرگىمۇ مەلۇمكى، ئەي فىلىپپىلىقلار، مەن ماكىپدونىيە ئۆلکىسىدىن ئايىرىلىپ چىقىنىمدا، خۇش خەۋەرنى باشقۇ يەرلەرگە يەتكۈزگەن دەسلىپتىكى ۋاقتىلاردا، سىلەردىن باشقۇ ھېچقانداق جامائەت بېرىش ۋە قوبۇل قىلىش ئىشلىرىدا مەن بىلەن ھەمكارلاشمىغان.	سىلەر بىلىسىلەر، ئەي فىلىپپىلىق دوستلار، مەن ماكىپدونىيە دىن كېتىپ كەتكەنگە كېين، ياخشى خەۋەرنى باشقۇ يەرلەرگە تاراقاتقان باشلاشتا، سىلەردىن باشقۇ ھېچ كىم مېنىڭ بېرىش-ئېلىش ئىشلىرىدا پاردهم بەرمىگەن.
PHP 4:16	چۈنكى تېسالونىكا شەھىرىدىكى ۋاقىتمىدىمۇ ئېھتىياجم چۈشكەندە سىلەر ماڭا بىرنهچە قېتىم ياردەم ئەۋەتسىڭلار.	چۈنكى تېسالونىكا بولغاندا، مېنىڭ ئېھتىياجم بار بولسا، سىلەر ماڭا كۆپ قېتىم ياردەم يوللاپ تۇردىڭلار.
PHP 4:17	مېنىڭ بۇنداق دېپىشىم، سىلەردىن بىرەر سوۋۇغاتنى ئىزدەپ سورىغىنىم ئەمەستۇر، ئىزدىگىنىم بولسا ھېساۋاتىڭلارغا روھىي مېۋىنىڭ كۆپ تۈپلىنىشىدىن ئىبارەتتۇر.	مەن بۇنى دېگەنگە، سىلەردىن سوۋۇغات ئىزدەپ سورىغىمان، مەن خالايىغۇسىم - سىلەرنىڭ ھېسابىڭلارغا روھىي مېۋى كۆپ تولۇپ كېتىشى.
PHP 4:18	لېكىن مەندە ھەممە نەرسە بار، ھەتتا بېتىپ ئاشقۇدەك بار؛ سىلەر ئەۋەتلەرنى ئېپاپرۇدىتتىن ئېلىپ، بېتىپ قالدىم ۋە كۆپ بولۇپ كەتتى. بۇ ۋە مولچىلىققا چۆمۈمۇم. بۇ ئەۋەتكىننىڭلار ئىتايىن خۇشىيۇي، خۇداغا قوبۇل بولغۇدەك، شۇنداقلا ئۇنى خۇرسەن قىلىدىغان بىر قۇراللىقتەك ئىدى.	ئەمما مەندە ھەممىسى بار، يېتىپ توشۇپ كەتتى؛ سىلەر بوللۇغان نەرسىلەر ناھايىتى ياخشى ئۈچۈر بولۇپ، خۇدا قوبۇل قىلغۇ ۋە ئۇنى خۇرسەن قىلىدىغان قۇراللىق.
PHP 4:19	ھەم مېنىڭ خۇدایيم سىلەرنىڭ ھەممە كېرەكچىلىكتىنى مەسىھ ئېيىسىدىا بولغان شان-شەرپىدىكى بايلىقلارغا ئاساسەن مول تەمىنلىيدۇ.	ھەم مېنىڭ خۇدایيم سىلەرنىڭ ھەممە كېرەكچىلىكتىنى مەسىھ ئېيىسىدا شەرپىنىڭ بايلىقلارغا ئاساسەن مول تەمىنلىيدۇ.
PHP 4:20	ھاizer بىزنىڭ خۇدایيمىزكە ۋە ئاتىمىزغا مەڭگۈلۈك شان-شەرەپ بولسۇن! ئەمدى خۇدایيمىز ھەم ئاتىمىزغا ئەبىدەلەبەدگىچە شان-شەرەپ بولغاي!	ھاizer بىزنىڭ خۇدایيمىزكە ۋە ئاتىمىزغا مەڭگۈلۈك شان-شەرەپ بولسۇن! ئامىن.
PHP 4:21	مەسىھ ئېيىسىدا بولغان بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرگە سالام يەتكۈزۈڭلار. بېنەمدىكى قېرىنداشلاردىنمۇ سىلەرگە سالام!	ئىسسا مەسيختا بارلىق ئىماندارلارغا سالام ئاتىڭلار. بېنەمدىكى قېرىنداشلار سىلەرگە سالام دەبىدۇ!
PHP 4:22	بارلىق مۇقەددەس بەندىلەردىن، بولۇيمۇ قەيسەر ئىمپېراتورنىڭ ئوردىسىدا بولغانلاردىن سىلەرگە سالام!	ھەممە مۇقەددەس كىشىلەر سىلەرگە سالام، بىراق قەيسەر ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ سالام ئالاھىدە!
PHP 4:23	رەبىيمىز ئېيىسا مەسىھنىڭ مېھىر-شەيقىتى روھىڭلارغا يار بولغاي!	ئۇرراپ ئېيىسا مەسىھنىڭ مېھىرى ھەممە سىلەر بىلەن بولسۇن! ئامىن.
COL 1:1-2	خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن مەسىھ ئېيىسانىڭ روسوں بولغان مەنلىك ياۋلۇستىن ۋە قېرىنداش تىمۇتىدىن، كولوسسى شەھىرىدە تۇرۇۋاتقان مۇقەددەس بەندىلەرگە، يەنى سادىق قېرىنداشلارغا سالام! خۇدا ئاتىمىز ۋە رەبىيمىز ئېيىسا مەسىھتىدىن سىلەرگە مېھىر ۋە تىنچلىق بولغاي!	خۇدانىڭ ئىرادىسى بويچە مەسىھ ئېيىسا ئاپوستلىقىنى ئېلىپ بارغان ياۋلۇس ۋە قېرىنداش تىمۇتەيدىن، كولوسسى شەھىرىدىكى مۇقەددەس كىشىلەرگە ۋە سادىق قېرىنداشلارغا سالام! خۇدا ئاتىمىز ۋە رەبىيمىز ئېيىسا مەسىھتىدىن سىلەرگە مېھىر ۋە تىنچلىق بولغاي!
COL 1:3-4	بىز سىلەرنىڭ ئېيىسا مەسىھقا ئىشنىشىڭلارنى ۋە بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرگە باىلغان مۇھەببىتىڭلار توغرۇلۇق ئاڭلىغاندىن كېيىن، سىلەر ئۈچۈن دۇئا سەۋىدىلىكلىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، سىلەر ئۈچۈن دۇئا قىلغاندا،	بىز مەسىھ ئېيىسا مەسىھقا ئىشنىشىڭلارنى ۋە بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرگە باىلغان مۇھەببىتىڭلار توغرۇلۇق ئاڭلىغاندىن كېيىن، سىلەر ئۈچۈن دۇئا قىلغاندا،

Reference	Before	After
COL 1:5	قىلغىنىمىزدا سىلەر ئۈچۈن ئەرشىلەردىن رەب ئېسا مەسھىنىڭ خۇدا-ئاتىسىغا ئۆزلۈكىسىز رەھمەت ئېتىمىز؛ سىلەر ئىلگىرى بۇ ئۆمىد توغرىسىدا خۇش خەۋەرىدىكى ھەقىقەت سۆزلىرى ئارقىلىق ئاڭلىغانسىلەر؛	مەسىھ ئېسانىڭ خۇدا-ئاتىسىغا ئۆزلۈكىسىز رەھمەت ئېتىمىز؛ سىلەر ئۈچۈن ئاسماندا ساقلانغان ئۆمىد ئۈچۈن، بۇ ئۆمىد ھەقتە ياخشى خەۋەرنىڭ ھەققىي سۆزلەر ئارقىلىق ئاللىبۇرۇن ئېشىتىپ بىلىپ كەتكەنسىلەر؛
COL 1:6	بۇ خۇش خەۋەر يۇتكۈل جاھانغا يېتىپ كېلىپ مېۋە بېرىپ ئاۋۇماقتا، شۇنداقلا سىلەرگىمۇ يېتىپ كېلىپ، سىلەر ئۇنى ئاڭلاپ خۇدانىڭ مېھر-شەقىتىنى ھەقىقەتەن بىلىپ يەتكەن بىرنىچى كۈندىن باشلاپ ئۇ سىلەردىمۇ مېۋە بېرىپ ئاۋۇپ بارماقتا؛	بۇ ياخشى خەۋەر سىلەرگە يەتىپ كەتى، بارلىق دۇنيادا قانداقلا مېۋە بېرىپ تەرەققىي قىلسا، سىلەردىم شۇنداق بولۇپ كېتىش mekte. سىلەر شەقىتىنى ھەقىقەتەن بىلىپ يەتكەن بىرنىچى كۈندىن باشلاپ ئۇ كېپىن، بۇ خەۋەر سىلەردىم داۋاملىق ئۆسۈپ كېتىش mekte.
COL 1:7	سىلەر خۇش خەۋەرنى سۆيۈملۈك ئىشدىشىمىز ئېافراستىن ئۆگەنگەنسىلەر؛ ئۇ ياردىمىزدە مەسھىنىڭ سادىق خىزمەتچىسىدۇر؛	سىلەر خۇش خەۋەرنى بىزنىڭ ياخشى ئەمەداشىمىز ئېافراستىن ئۆگىنىپ ئالمىشلىرىڭلەر؛ ئۇ سىلەر ئۈچۈن مەسھىنىڭ سادىق خىزمەتچىسى.
COL 1:8	ئۇ بىزگە سىلەرنىڭ روھى مۇھەببەتىڭلارنى ئېنىق سۆزلەپ بەردى.	ئۇ بىزگە سىلەرنىڭ روھى مۇھەببەتىڭلارنى ئېنىق سۆزلەپ بەردى.
COL 1:9	بۇ سەھەپتىن بىزمۇ بۇنىڭ توغرىسىدا ئاڭلىغان كۈندىن باشلاپ سىلەر خۇدانىڭ ئەرادىسىن ھەر تەرەپلىك دانالىق بىلەن روھى ئۈچۈن دۇئا قىلىپ ئىلتىجا قىلىشنى توختامىدۇق؛ تىلەيدىغىنىمىز شۇكى، خۇدانىڭ ئەرادىسىن ھەر تەرەپلىك دانالىق ۋە روھى يورۇتولۇش بىلەن سىلەردى تولۇق بىلدۈرۈلسىن.	بۇ سەھەپتىن بىز بۇنى ئاڭلىغاندىن باشلاپ، سىلەر ئۈچۈن دۇئا قىلىشنى توختامىدۇق؛ خۇدا سىلەرگە ئەرادىسىنى ھەر تەرەپلىك دانالىق بىلەن روھى ئۈچۈن دۇئا قىلىپ ئىلتىجا قىلىشنى توختامىدۇق؛ تىلەيدىغىنىمىز شۇكى، خۇشەنگەنلىك بىلەن تولۇق ئاڭلاپ تۇرۇش بەرگەي.
COL 1:10	شۇنداق بولغاندا سىلەر رەبگە لايىق حالدا ھەر تەرەپتە خۇدانى خۇرسەن قىلىپ، ھەرقانداق گۈزەل ئىشلاردا مېۋە بەرگەندا، خۇدانى ھەققىي بىلىشىلار ئارقىلىق ئۆسۈپ يېتىلىسىلەر؛	ئېسا مەسىھ بىلەن ئەرزىدەرلىك ياشائىلەر، ھەر جەھەتتە خۇدا رازى بولۇڭلار، ھەر قايىسى ياخشى ئىشلاردا مېۋە بېرىڭلەر ۋە خۇدانىڭ بىلىمىگە كۈن بىلەن ئۆسۈپ كېتىڭلار.
COL 1:11-12	بىزنى مۇقدەدس بەندىلەرنىڭ يورۇقلۇقتا بولغان مىراسىغا مۇيەسىسىر بولۇشقا لايىق قىلغان ئاتىغا تەشكۈر ئېتىپ، ئۇنىڭ شان-شەپەلىك قۇدرىش بويىچە ھەر تەرەپلىك كۈچ بىلەن ھەر ئىشلاردا شادىلققا تولۇپ چىداملىق ۋە سەۋەر-تاقة تلىك بولۇشقا كۈچلەندۈرۈللىسىلەر.	ئۇنىڭ كۈچلۈك قۇدرىتى بىلەن ھەر تەرەپلىك كۈچ بىلەن تولۇپ، ھەر نەرسىدە چىدا قىلىش ۋە سەۋەر تۇتۇشقا قۇۋەتلىك كۈن بىلەن بولۇڭلار، بۇنى خۇشاللىق بىلەن رەھمەت ئېتىپ، بىزنى مۇقدەدس كىشىلەرنىڭ يورۇق جايدا مىراسىغا قوشۇلۇشقا تەيار قىلغان ئاتىغا رەھمەت ئېتىڭلار.
COL 1:13	ئۇ بىزنى قاراڭغۇلۇقنىڭ ھۆكۈمرانلىقىدىن ئازاد قىلىپ، سۆيگەن ئوغلىنىڭ يادىشاھلىقىغا يۆنكەپ قويدى؛	ئۇ بىزنى قاراڭغۇلۇقنىڭ ئىدارىسىدىن قۇتۇلدۇرۇپ، سەۋەگەن ئوغلىنىڭ يادىشاھلىقىغا يۆنكەپ كەتى؛
COL 1:14	ئۇنىڭدا ھۆرلۈك-ئازادلىققا، يەنى گۇناھلىرىمىزدىن كەچۈرۈمگە مۇيەسىسىر بولۇق.	ئۇدا بىز قۇتۇزۇلۇپ، گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرۈشكە ئېرىشىمىز.
COL 1:15	ئۇ كۆرۈننمەيدىغان خۇدانىڭ سۈرەتى، بارلىق يارا تىلغانلارنىڭ تۇنجىسى ۋە ئۇ بولسا كۆرۈننمەس خۇدانىڭ سۈرەت-ئوبرازىدۇر، يۇتكۈل كائىناتنىكى تۇنجىدۇر؛	ئالاھىدە ئەڭ يۇقىرىسى.
COL 1:16	چۈنكى بارلىق ئىشلەر ئۇ تەرەپتىن يارتىلغان، ئاسمانداگىلىرىدىن باشلاپ، بولسۇن، كۆرۈنديغان بولسۇن، كۆرۈننمەس بولسۇن، مەيلى تەختلەر، خوجايىنلار، ھۆكۈمرانلىقلار، ھوقۇقدارلار بولسۇن، بارلىق ھەممە ئۇنىڭ تەرىپىدىن ۋە ئۇنىڭ ئۈچۈن يارتىلغاندۇر.	چۈنكى بارلىق ئىشلەر ئۇ تەرەپتىن يارتىلغان، ئاسمانداگىلىرىدىن باشلاپ، زىمىنداگىلىرىكىچە، كۆرۈنەتىغانلىرى ۋە كۆرۈننمەيدىغانلىرى، مەسىلەن تەختلەر، رەھبەرلەر، ھۆكۈمەتلەر، قۇۋۇھتلەر، ھەممىسى ئۇنىڭ ئۈچۈن ۋە ئۇ تەرەپتىن يارتىلغان.
COL 1:17	ئۇ ھەممىدىن بۇرۇندۇر، ۋە ھەممە مەجۇدداتلار ئۇنىڭدا بىر-بىرىگە باغلىنىپ تۇرماقتا؛	ئۇ ھەممىسىنىڭ ئالدىدا بار، ۋە بارلىق نەرسىلەر ئۇدا بېرىلىشىپ تۇرۇۋاتندۇ؛
COL 1:18	ئۇ ئەككىلەسىيەنىڭ بېشى بولۇپ، باشلاپچى ۋە ئۆلگە 55 ئارىسىدا تۇنجى ئۇ يەنە تەنىڭ، يەنى جامائەتنىڭ بېشىدۇر؛ ئۇ باشلىنىشتۇر، ئۆلگەنەردىن تۇنجى بولۇپ تېرىلگۈچىدۇر؛ بۇنىڭدىكى مەقسەت، ئۇنىڭ يۇتكۈل تېرىلىپ كەتكەن؛ بۇ، ئۇنىڭ ھەر نەرسىدە ئەڭ يۇقىرى ئۇرۇنغا كېلىش	ئۇ ئەككىلەسىيەنىڭ بېشى بولۇپ، باشلاپچى ۋە ئۆلگە 55 ئارىسىدا تۇنجى ئۇ يەنە تەنىڭ، يەنى جامائەتنىڭ بېشىدۇر؛ ئۇ باشلىنىشتۇر، ئۆلگەنەردىن تېرىلىپ كەتكەن؛ بۇ، ئۇنىڭ ھەر نەرسىدە ئەڭ يۇقىرى ئۇرۇنغا كېلىش

Reference	Before	After
	مەۋجۇداتلار ئىچىدە ھەر جەھەتنىن ئەڭ ئۈستۈن ئورۇندا تۇرۇشى ئۆچۈن.	ئۆچۈن.
COL 1:19	چۈنكى خۇدا ئۆزىنىڭ ھەممە تولۇقلۇقىنى ئۇنىڭ ئىچىدە تۇرغۇزۇشقا قارار چۈنكى خۇدا ئۆزىنىڭ مۇكەممەل جەۋەھېرىنى ئۇنىڭدا تۇرغۇزۇشقا، قىلىدە،	چۈنكى خۇدا ئۆزىنىڭ ھەممە تولۇقلۇقىنى ئۇنىڭ ئىچىدە تۇرغۇزۇشقا قارار چۈنكى خۇدا ئۆزىنىڭ مۇكەممەل جەۋەھېرىنى ئۇنىڭدا تۇرغۇزۇشقا،
COL 1:20	ۋە ئۇنىڭ ئارقىلىق بارلىق مەۋجۇداتلارنى ئۆزى بىلەن ئەپلەشتۈرۈشكە لايىق كۆرگەندى، يەنى، ئۇنىڭ كېسىتىتە تۆكۈلگەن قېنى ئارقىلىق ئىنالقىق ئېلىپ كەلگەندىن كېپىن، - ئۇ ئارقىلىق مەيلى زىمنىدا بولسۇن، ئەرشىلدە بولسۇن بارلىق مەۋجۇداتلارنى ئۆزى بىلەن ئەپلەشتۈرۈشكە لايىق كۆرگەندى؛	ئۇ ئارقىلىق بارلىق ئىشلارنى - زىمنىداڭىلىرى ۋە كۆكتەگىلىرىنى - مەسەنەنىڭ كېسىتىدىكى قېنى بىلەن ئامانلىق قىلىپ، ئۆزىگە تولۇق ئەندىزە قىلىش.
COL 1:21-22	ۋە سىلدە رەزىل ئەمەللەرىڭلار تۈيەيلىدىن ئۆزىگە يات قىلىنغان، كۆكۈلگەردا دۇشمەنلىك بولغان سىلەرنىمۇ، ئۇ ئۆز ئەتلىك تېنىدە ئۆلۈم ئارقىلىق ئۆزىگە ياك-مۇقەددەس، ئەيپىسىز ۋە داغسىز ھاizer قىلىش ئۆچۈن ئۆزى بىلەن ئەپ قىلغان	سىلە بۇرۇن يامان ئىشلارىڭلار ئۆچۈن ئاللاھتنى ييراق بولۇپ قالغان، ئەقلىلىرىڭلەردا دۇشمەنلىك بار بولغان كىشىلەر ئىدىڭلار، ئەمما ئۇ ئۆز تەنلىك بەدىنى ئارقىلىق ئۆلۈم بىلەن سىلەرنى تازا، كۇناھىسىز ۋە قاماقسىز قىلىپ، ئاللاھنىڭ ئالدىغا چىقىرىش ئۆچۈن سىلەرنى ئەۋەلەلەشتۈردى.
COL 1:23	(ئەگەر سىلەر ئېتىقادتا ئۆل سېلىنىپ مۇستەھكەم تۇرۇپ، خۇش ئۆمىدىدىن يالغانمايسىلەر، بۇ خۇش خەۋەر يۇتون دۇنيا بويىچە جاكارلىنىپ خەۋەردىكى ئۆمىدىتنى نېرى قىلىنمساڭلار)؛ بۇ خۇش خەۋەر يۇتكۇ ئاسمان ئاستىدىكى كائىناتتا جاكارلانغان؛ مەنكى ياۋلۇس ئۇنىڭغا خىزمەت قىلغان بولدۇم. خىزمەتچى قىلىنىدەم.	ئەگەر سىلەر ئېيماندا سابىتقا كېتىپ، فاتتىق تۇرۇپ، خۇش خەۋەرنىڭ ئۆمىدىدىن يالغانمايسىلەر، بۇ خۇش خەۋەر يۇتون دۇنيا بويىچە جاكارلىنىپ خەۋەردىكى ئۆمىدىتنى نېرى قىلىنمساڭلار)؛ بۇ خۇش خەۋەر يۇتكۇ ئەگەر سىلەر ئېتىقادتا ئۆل سېلىنىپ مۇستەھكەم تۇرۇپ، خۇش خىزمەت قىلغان بولدۇم. خىزمەتچى قىلىنىدەم.
COL 1:24	مەن سىلەر ئۆچۈن تارتقان جاپالىرىم ئۆچۈن خۇشاللىنىمەن، ۋە مەسەنەنىڭ ئەمدى مەن سىلەر ئۆچۈن تارتقان جاپالىرىم ئۆچۈن شادلىنىمەن، ۋە جاپالىرىدا قالغان نەرسىلەرنى ئۆز تەن ئۆزىنىڭ بەدىنى، يەنى گۇرۇھ ئۆچۈن تولۇقلایمەن؛	مەن گۇرۇھ ئۆچۈن خۇدا سۆزىنى تولۇق قىلىش ئۆچۈن، ئۇ ماڭا سىلەرگە بەرگەن ۋەزىپە بويىچە، خىزمەتچى بولدۇم؛
COL 1:25	مەن جامائەت ئۆچۈن خۇدانىڭ سۆز-كالامىغا ئەمەل قىلىش ئۆچۈن ئۇنىڭ ماڭا سىلەرنى دەپ تاپشۇرغان غوجىدارلىقى بويىچە خىزمەتچى قىلىنىدەم؛	مەن گۇرۇھ ئۆچۈن خۇدا سۆزىنى تولۇق قىلىش ئۆچۈن، ئۇ ماڭا سىلەرگە بەرگەن ۋەزىپە بويىچە، خىزمەتچى بولدۇم؛
COL 1:26	بۇ سۆز-كالامىدىكى سىر بارلىق ئەسىرلەردىن ۋە دەۋەرلەردىن يوشۇرۇن تۇنۇلغان، ئەمما ھازىر مۇقەددەس بەندىلىرىگە ئاشكارلاندى؛	بۇ سىر، بارلىق چاغلار ۋە دەۋەرلەرنىڭ ئالدىدا يوشۇرۇن تۇتۇلغان، لېكىن ھازىر ئۆزىنىڭ مۇقەددەسلىرىگە ئاشكارا قىلىنىدە.
COL 1:27	چۈنكى خۇدا ئۇلارغا ئەللەر ئارسىدا ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇۋاتقان بۇ سىرنىڭ شەرەپلىك بایلىقلەرنى بىلدۈرۈشىن خالدى؛ بۇ سىر بولسا شان-شەرەپىكە ئېلىپ بارغۇچى ئۆمىد بولغان، سىلەرde تۇرۇۋاتقان مەسەنەنىڭ ئۆزىدىر.	چۈنكى خۇدا ئۇلارغا بۇ سىرنىڭ شەرەپلىك بایلىقنى ئېنىق كۆرسىتىشىن خالايدۇ، بۇ سىر بولسا، سىلەرنى شان-شەرەپىكە يۈرۈگۈچى ئۆمىت بولۇپ، مەسەھ سىلەرde تۇرۇۋاتىدۇ.
COL 1:28	بىز ئۇنى جاكارلايمىز، ھەربىر ئادەمنى مەسىھەدە كامالەتكە يەتكەن ھالدا خۇدا ئالدىدا ھازىر قىلىش ئۆچۈن بارلىق دانالىق بىلەن ھەربىر ئادەمگە جىكىلەيمىز، ھەربىر ئادەمگە تەلەم بېرىمىز.	بىز ئۇنى جاكارلايمىز تۇرۇپ، ھەر بىر كىشىنى بارلىق دانالىق بىلەن خاگاھلەندۈرۈپ ۋە تەلەم بېرىپ، مەسەھ ئىيىسادا تولۇق بولغان ھالدا ھازىر قىلىشقا تېرىشىمىز.
COL 1:29	مەن شۇنىڭغا ئىتتىلىپ، ئۇنىڭ ۋۇجۇدۇمدا ئىشلىگىنى بويىچە كۈرەش قىلىپ جايا تارتىمەن؛ ئۇنىڭ ۋۇجۇدۇمدا ئىشلىگىنى دەرۋەقە تولىمۇ زوردۇر.	مەن بۇ ئۆچۈن تولا كۈچ بىلەن كۈرەش قىلىپ جايا تارتىمەن، چۈنكى ئۇنىڭ كۈچ مەنمۇدا زور ئىشلەپ تۇر.
COL 2:1	چۈنكى مەندە سىلەر ئۆچۈن، لائۇدىكىيەدىكىلەر ئۆچۈن ۋە مەندىك يۈزىنى كۆرمەگەن ھەممە كىشىلەر ئۆچۈن نە قەدەر چوڭ كۈرەش قىلىۋاتقانلىقىنى دىدارىمنى كۆرمىگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۆچۈن نەقەدەر زور كۈرەشنىڭ بولۇۋاتقانلىقىنى سىلەرگە بىلگۈزەمە كېچمەن؛	چۈنكى مەندە سىلەر ئۆچۈن، لائۇدىكىيەدىكىلەر ئۆچۈن ۋە مەندىك يۈزىنى كۆرمەگەن ھەممە كىشىلەر ئۆچۈن نە قەدەر چوڭ كۈرەش قىلىۋاتقانلىقىنى دىدارىمنى كۆرمىگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۆچۈن نەقەدەر زور كۈرەشنىڭ سىلەرگە بىلگۈزەمە كېچمەن؛
COL 2:2	ئۇلارنىڭ قەلبلىرى تەھلىلىنىپ كۈچلەنسۇن، مېھر-مۇھەببەتتە بېرىلىشىپ كۈرېشىنىڭ نىشانى، ھەممە يەننىڭ مېھر-مۇھەببەتتە بېرى-بېرىنگە باغلىنىپ، قەلبلىرىنىڭ رىغبەتلىدۈرۈلۈشى، خۇدانىڭ سىرنىنى، يەنى تۇرۇپ، چۈشەندۈرۈش ئىشەنچىنىڭ ھەممە بايلىقىغا ئېرىشىپ، خۇدا	ئۇلارنىڭ قەلبلىرى تەھلىلىنىپ كۈچلەنسۇن، مېھر-مۇھەببەتتە بېرىلىشىپ كۈرېشىنىڭ نىشانى، ھەممە يەننىڭ مېھر-مۇھەببەتتە بېرى-بېرىنگە باغلىنىپ، قەلبلىرىنىڭ رىغبەتلىدۈرۈلۈشى، خۇدانىڭ سىرنىنى، يەنى تۇرۇپ، چۈشەندۈرۈش ئىشەنچىنىڭ ھەممە بايلىقىغا ئېرىشىپ، خۇدا

Reference	Before	After
COL 2:1	مهسنهنى چۈشىنىشته ۋە تولۇق بىلىشىتە بولغان ئىشەنچ-خاتىرچەملىككە بىرىشىشى ئۆچۈندۇر؛	بىلەن ئاتا ۋە مەسەنەنىڭ سىرىنى بىلىشكە ئېرىشىسۇن.
COL 2:2	چۈنكى ئۇنىڭدا دانالىقنىڭ ۋە بىلىمنىڭ بارلىق بايلىقلرى يوشۇرۇنغا نادۇر.	ئۇنىڭدا ئەقلىلىق ۋە بىلىمنىڭ بارلىق گانالىرى يوشۇرۇلغان.
COL 2:3	مەن بۇنى دىيمەن، ھېچكىم سىلەرنىڭ ئەقلىلىق ۋە ئالدامچى ئەقلىلىق ئەپتەلارنىڭ بىشىم، ھېچكىمنىڭ سىلەرنى قايىل قىلارلىق سلىق-	مەن بۇنى دىيمەن، ھېچكىم سىلەرنىڭ ئەقلىلىق ۋە ئالدامچى ئەپتەلارنىڭ بىشىم، ھېچكىمنىڭ سىلەرنى قايىل قىلارلىق سلىق-
COL 2:4	سېپايدى گەپلىرى بىلەن ئالدىما سلىقى ئۆچۈندۇر؛	بىلەن ئالدىاپ قويمايدۇ.
COL 2:5	چۈنكى گەچە تەن جەھەتىدىن سىلەردىن نېرى بولسا ساممۇ، روھ بىلەن سىلەر جەھەتىدىن مەن سىلەر بىلەن بىللىمەن، سىلەرنىڭ سەپتە تۇرۇۋاتقىنىڭلارغا ۋە مەسەنەگە باغلىغان ئېتقادىنگىلارنىڭ چىكلىقىغا قاراپ شادلىنىمەن.	چۈنكى مەن جەسم بىلەن سىلەردىن يىراق بولسا ساممۇ، روھ بىلەن سىلەر بىلەن بىرگە، سىلەرنىڭ تەرتىپلىك ھالىتىڭلار ۋە مەسەنەقا چىن كۆڭۈل بېرىپ تۇرۇۋاشلىرىغا قاراپ خۇشال بولىمەن.
COL 2:6	مەسەنە، رەب ئەيسانى قانداق قوبۇل قىلغان بولساڭلار، شۇ ھالدا ئۇنىڭدا مېڭىڭلار،	ئەيسانى مەسەنەنى قانداق قوبۇل قىلغان بولساڭلار، شۇنىدا ئۇنىڭدا يۈرۈڭلار
COL 2:7	سىلەر تەلەم بېرىلىگەندەك ئۇنىڭدا يىلتىز تارتىپ، ئېتقادىنگىلار قۇرۇلۇۋاتقان ھالدا، ئېتقاداتا خاتىرچەم قىلىنىپ، رەھمەت ئېتىشلار بىلەن تاشقىنىلاپ تۇرۇغۇچى بولۇڭلار؛	سىلەر ئۇڭىزگەنچە، ئۇنىڭدا يىلتىز ساپىلاب، ئېتقادىنگىلارنى كۈچەيتىپ، ئېتقاداتا كۈچلەنگەن ھالدا، رەھمەت ئېتىش بىلەن تولۇپ تۇرۇڭلار؛
COL 2:8	ھېچكىمنىڭ مەسەنە بويىچە بولمىغان، يەيلاسو يۈلۈق ياكى بىمەنە ئالدامچىلىق بىلەن، ئىنسانلاردىن كەلگەن تەللىمەر، يەنى بۇ دۇنيادىكى ئىساسىي قائىدە-قانۇنىيەتلەر، بويىچە سىلەرنى ئۆز ئولجىسى قىلىپ ئازاردۇرماسلىقى ئۆچۈن ھېزى بولۇڭلار؛	ھېچ كىم سىلەرنى يەلسەپە ياكى بوش ئالدامچىلىق بىلەن، ئادەم تەلىپلىرى ھېچكىمنىڭ مەسەنە بويىچە بولمىغان، يەيلاسو يۈلۈق ياكى بىمەنە ۋە بۇ دۇنيانىڭ ئاساسىي قائىدىلىرى بويىچە، مەسەنە بويىچە ئەمەس، قاپلاب كەتكۈرۈۋاشنىڭ قولغا تۈشۈرمەسىلىكى ئۆچۈن ساق بولۇڭلار؛
COL 2:9	چۈنكى ئۇنىڭدا، يەنى مەسەنەدە، خۇدانىڭ بارلىق مۇكەممەل جەۋھەرى تەن شەكلىدە تۇرىدۇ؛	چۈنكى مەسەنەتە، خۇدانىڭ ھەممە تولۇقلۇقى تەن شەكلىدە تولۇق بار.
COL 2:10	ۋە سىلەر ئۇنىڭدا، يەنى بارلىق ھۆكۈمدارلارنىڭ ھەم ھوقۇقدارلارنىڭ بېشى بولغۇچىدا مۇكەممەلدۈرسىلەر؛	سىلەر ئۇدا تولۇق بولدىڭلار، چۈنكى ئۇ بارلىق ھۆكۈمدارلارنىڭ ۋە ھوقۇقدارلارنىڭ بېشى؛
COL 2:11	سىلەر ئۇنىڭدا ئادەمنىڭ قوللىسىز بولغان سۈننەت بىلەن سۈننەت قىلىنغانلىرى، دېمەك، مەسەنەنىڭ سۈننەتى بىلەن گۇناھلىق ئەتكە باغلاڭغان تەندىن خالاس قىلىنغانلىرى؛	سىلەر ئۇنىڭدا ئادەم قولى بىلەن قىلىنغان سۈننەت بىلەن سۈننەت قىلىنغانلىرى؛ يەنى، مەسەنەنىڭ سۈننەت ئارقىلىق گۇناھلىرغا باغلاڭغان تەنگىدىن قۇتۇلغانلىرى؛
COL 2:12	ئۇنىڭ بىلەن تەڭ چۆمۈلدۈرۈلۈشتە دەپەنە قىلىنغانلىرى؛ سىلەر يەنە ئۇنى ئۆلۈمدىن تېرىلىدۈرگەن خۇدانىڭ ۋۇجۇدۇڭلاردا ئىشلەيدىغا ئىشەنچ باغلاش بىلەن ئۇنىڭ بىلەن تەڭ تېرىلىگەنىسىلەر.	سىلەر ئۇ بىلەن بىرگە بەپتىزىمدا چۆمەنگەن ۋە دەپەنە قىلىنغانلىرى؛ سىلەر خۇدانىڭ كۈچى ۋە ئەمەلىياتغا ئىشىنىپ، ئۇنى ئۆلۈكەردىن تېرىلىتۈرگەنلىكى ئارقىلىق، ئۇ بىلەن بىرگە تېرىلىپ كەتنىڭلار.
COL 2:13	ئەمدى گەچە ئىتائەتسىزلىكىڭلار ۋە ئەتلىرىنگىلاردىكى سۈننەتسىزلىكىڭلار تۈپەيلىدىن ئۆلگەن بولساڭلارمۇ، ئۇ سىلەرنى مەسەنە بىلەن بىلە جانلاندۇردى؛ ھەممە ئىتائەتسىزلىكىلىرىمىزنى كەچۈرۈم قىلىپ،	سىلەر گۇناھلىق ھالىتىڭلار ۋە تەنلىرىنگىلاردا سۈننەت يوق بولغانلىقىڭلار ئۆچۈن ئۆلۈك بولساڭلارمۇ، ئۇ سىلەرنى مەسەنە بىلەن بىلە هايات قىلدۇردى ۋە بارلىق گۇناھلىرىنگىلارنى تولۇق كەچۈرۈپ تاشلىدى؛
COL 2:14	بەلگىلىملىر دە ئۆز ئىچىگە ئېلىنغان ئۆستىمىزدىن ئەرز قىلىنغان، بىزنى ئەيپىلەيدىغان يۇتوکلەرنى ئۆچۈرۈپ تاشلىدى؛ ئۇ ئۇلارنى بىزدىن نېرى قىلدى، كېرىستكە مىخالقۇزىدى.	ئۇ بىزنىڭ ئۆستىگە بولغان قەرز يۈنۈكلىرىنى، بىزنىڭ قارشىسىدا بولغان بەلگىلىنى تولۇق ئۆچۈرۈپ تاشلىدى؛ ئۇلارنى بىزدىن ئۇزاق قىلىپ، مەسەنەنىڭ چۈچقاققا مخ تېخۋەتتى.
COL 2:15	ئۇ ھۆكۈمدارلاردىن ۋە ھوقۇقدارلاردىن ئۇلجا ئىلىپ، كېرىستتە ئۇلارنى دەسۋا قىلىپ ئۇلارنىڭ ئۆستىدىن تەنەنە بىلەن غەلبە قىلدى.	ئۇ ھۆكۈمدارلار بىلەن ھوقۇقدارلارنى قوراللىقتىن ئازات قىلدى، مەسەنەتە ئۇلارنى ئاشكارا رەسپە قىلىپ، ئۇلارغا قارشى تەنەنەلىك غەلبە قىلدى.
COL 2:16	ئەمدى ھېچكىمنىڭ يېمەك-ئىچمەك، ھېبتەلار، يېڭى ئاي ياكى شابات كۈنلەر جەتلىرىدە سىلەرنىڭ ئۆستۈڭلەردىن ھۆكۈم چىقىرىشغا	ھازىرلا، ھېچ كىم سىلەرنى يېمەك-ئىچمەك، بايرام-ھېبتەلار، يېڭى ئاي ياكى شابات كۈنلەر جەتلىرىدە سىلەرنىڭ ئۆستۈڭلەردىن ھۆكۈم چىقىرىشغا

Reference	Before	After
COL 2:17	بۇ ئىشلار بولسا بىر كۆلەڭگە، خالاس؛ ئۇنىڭ جىسمى بولسا مەسەنەنگىدۇر!	بۇ ئىشلار كېلەچەك نەرسىلەرنىڭ كۆلەڭگىسىدۇر، بىراق ھەقىقىي جەسمى مەسەتە تۈردىر.
COL 2:18	ھېچكىمنىڭ سىلەرنى «كىچىك بېئىللەق» ۋە يەرىشتلەرگە ئىبادەت قىلىشقا دەۋەت قىلىپ ئىئامىڭلاردىن مەھرۇم قىلىشىغا يول قويماڭلار؛ مۇشۇنداق كىشىلەر گۇناھلىق ئەتلېرىدىكى ئوي-پىكىرىلىرى بىلەن هاكاۋۇرلىشىپ، كۆرگەن كۆرۈنۈشلەرگە ئېسلىلۇماقىتىدۇر؛	ھېچ كىم سىلەرنى تەۋاڑۇ بىلەن يەرىشتلەرگە ئىبادەت قىلىش ۋە كۆرمەگەن نەرسىلەرگە كېتىش ئارقىلىق سىلەرنى ئوزار قىلىپ تاشلاشنى خالىسا، بۇنى ساق بولۇڭلار، چۈنكى بۇ كىشىلەر تەنلىك ئوي- پىكىرىلىرى بىلەن بەك شىشىپ كېتىدۇ.
COL 2:19	ئۇلار «باش»نى چىڭ تۇتقىنى يوقتۇر؛ لېكىن باشتىن ئوگە ۋە سىڭىلار ئارقىلىق يۇتكۇل تەن قۇۋۇھلىنىدۇ ۋە بىر-بىرىگە باغانغان ھالدا، خۇدا كەلگەن ئاۋۇش بىلەن ئاشماقتا.	ئۇلار باشنى قەتىق تۇتمايىدۇ؛ بىراق باشتىن ئوگە ۋە سىڭىلار ئارقىلىق بارلىق تەن كۆچ-قۇۋۇھت ئېلىپ، بىر-بىرىگە ياخشى باغانغان ھالدا، خۇدا بەرگەن ئاشماق بىلەن ئۆسۈپ كېتىدۇ.
COL 2:20-21	ئەگەر مەسە بىلەن بۇ دۇيىادىكى قائىدە-قانۇنىيەتەرگە نىسبەتەن ئۆلگەن بولساڭلار، نېمىشقا (بۇ دۇيىادا ياشىغانلاردەك) «تۇتما!» «تېتىما!» «تەگمە!» دېگەندەك بەلگىلىمىلەرگە رىتايە قىلىسىلەر	ئەگەر مەسە بىلەن بۇ دۇيىانىڭ قائىدەلىرىگە ئۆلۈپ كەتسەڭلار، نېمىشقا يەنلا دۇنيا كىشىلەردىكى «تۇتما» «تېتىما» «تەگمە» دېگەندەك قائىدەلارغا ئەمەل قىلىسىلەر
COL 2:22	بۇ قائىدەلەرنىڭ ھەممىسى ئىشلەتكەنە يوقاپ كېتىدۇ؛ بۇلار يەقهت ئادەم (بۇنداق بەلگىلىمىلەر ئىلکىدىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى ئىستېمال قىلىنىش بىلەن يوقلىدىۇ؟) مۇشۇنداق بەلگىلىمىلەر يەقهت ئىنسانلاردىن چىققان كۆرسەتمىلەر ۋە تەلىمەردىن ئىبارەت، خالاس؛	بۇلار قىيىن بىر تۈرلۈك ئىبادەت، يالغان تەۋاڑۇ ۋە تەننېمىزگە قاتىق چەكلەمە تەلەپ قىلغاچقا، دانالىق دەپ كۆرۈندۇ؛ لېكىن راستىنلا پايدىسى يوق، يەقهت ئەتتۈرۈش ھەۋەسىلىرىگە يول قويۇۋاتىدۇ.
COL 2:23	ئۇلاردا دەرۋەقە بېرخىل يېدائىلارچە ئىبادەت، كىچىك بېئىللەق ۋە ئۆز تېنىگە قارتىقا قاتىق قوللۇق بولۇشنى دەۋەت قىلىش بولغاچقا، ئۇلاردا دانالىقنىڭ كۆرۈنۈش بار؛ ئەمەلەتتە بۇنداق دانالىقنىڭ پايدىسى يوقتۇر - ئۇلار يەقهت ئەتتىكى ھەۋەسىلەرگە يول قويىدۇلا، خالاس.	بۇلار قىيىن بىر تۈرلۈك ئىبادەت، يالغان تەۋاڑۇ ۋە تەننېمىزگە قاتىق چەكلەمە تەلەپ قىلغاچقا، دانالىق دەپ كۆرۈندۇ؛ لېكىن راستىنلا پايدىسى يوق، يەقهت ئەتتۈرۈش ھەۋەسىلىرىگە يول قويۇۋاتىدۇ.
COL 3:1	سىلەر مەسە بىلەن تەڭ تېرىلەرلۈگەن بولساڭلار، ئەمدى يۇقىرىدىكى ئىشلارغا ئىستىلىپ ئىزدىنىڭلار؛ مەسە شۇ يەردە خۇدانىڭ ئوڭ يېنىدا ئولتۇردى.	ئەگەر سىلەر مەسە بىلەن بىرگە تېرىلىپ كەتسەڭلار، دەرت قىلىپ يۇقىرىدىكى ئىشلارنى ئىزدىنىڭلار؛ مەسە شۇ يەردە خۇدانىڭ ئوڭ تەرەپىدە ئولتۇرۇۋاتىدۇ.
COL 3:2	كۆڭۈل-زېتىنگۈلەرنى يەرىدىكى ئىشلارغا ئەمەس، بەلكى يۇقىرىقى ئىشلارغا قوىيۇڭلار؛	ئۆز كۆڭۈلەرنىڭلارنى يەرىدىكى ئىشلارغا قويما، بەلكى يۇقىرىقى ئىشلارغا قوىيۇڭلار.
COL 3:3	چۈنكى سىلەر ئۆلگەنىسىلەر، ۋە ھاياتىڭلار مەسە بىلەن بىلە خۇدا يوشۇرۇن تۇردى.	چۈنكى سىلەر ئۆلۈپ كەتسىلەر، ۋە ھاياتىڭلار مەسە بىلەن بىرگە خۇدا ئىچىدە يوشۇرۇن تۇر.
COL 3:4	ئەمما ھاياتىمىز بولغان مەسە ئاشكارىلەنغان چاغدا، شۇئان سىلەر ئۇنىڭ بىلەن بىلە شان-شەرەپتە ئاشكارىلىنىدەغان بولسىلەر.	مەسە، بىزگە ھايات بولغان، كۆرۈنگەنە، سىلەر دە ئۇ بىلەن بىلە شەرەپتە كۆرۈنۈپ قالىسىلەر.
COL 3:5	شۇئا يەركە تەۋە ئىشلارنى قىلغۇچى ھەرقانداق ئەزالىرىڭلارنى، يەنى بۇزۇقلۇق، ناپاكلىك، ئېپلاس ھېسسىياتلار، رەزىل خاھىشلار ۋە نېسانىيەتچىلىك (ئۇ بۇتەپەرسلىكى باراۋەرەردىوانى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىڭلار؛	شۇئا دۇنيالىق ئىشلارغا تەۋە ھەرقانداق ئەزالىرىڭلارنى، يەنى بۇزۇقلۇق، ناپاكلىق، ئېپلاس ھېسسىياتلار، رەزىل خاھىشلار ۋە نېسانىيەتچىلىكى ئۆلتۈرۈپ تاشلاڭلار؛
COL 3:6	چۈنكى بۇ ئىشلار سەۋەبىدىن، خۇدانىڭ غەزىپ ئېتىياتىسىز كىشىلەرگە چۈشىدۇ.	چۈنكى بۇ ئىشلار سەۋەبىدىن، خۇدانىڭ غەزىپ ئېتىياتىسىز كىشىلەرگە كەلەيدۇ.
COL 3:7	سىلەر بۇلار ئارىسىدا ياشىغان ۋاقتىڭلاردا، بۇنداق ئىشلارنى قىلىپ ماڭغانلىسلەر.	سىلەر بۇلارنىڭ ئىچىدە ياشاب تۇرغان ۋاقتىڭلار، بۇنداق ئىشلارنى قىلىپ ماڭغانلىسلەر.
COL 3:8	ئەمما ھازىز سىلەر مۇشۇلارنىڭمۇ ھەممىسىنى ئۆزۈڭلاردىن سېلىۋېتىڭلار -	ئەمما ھازىز سىلەر بۇلارنىمۇ ھەممىسىنى ئۆزۈڭلاردا تاشلاڭلار - يەنى

Reference	Before	After
	يەنى غەزىپ، قەھر-سەپەرا، يامان نىيەتلەر، تۆھمەت، ئاغزىڭلاردىن چىقىدىغان ئېپلاس سۆزلەرنىمۇ سىلىۋېتىڭلار.	غەزىپ، قەھر، يامان قىياپ، تۆھمەت، ۋە ئاغزىڭلارنىڭ چىقىدىغان پەس سۆزلەرنى تاشلاڭلار.
COL 3:9	بىر-بىرىڭلارغا يالغان سۆزلىمەڭلار؛ چۈنكى سىلەر كونا ئادەمنى قىلىمىشلىرى بىلەن سېلىۋەتكەنسىلەر.	ئاراڭلارغا يالغان دېمەڭلار؛ چۈنكى سىلەر كونا كىشىنى ئۆز ئىشلىرى بىلەن سېلىۋەتكەنسىلەر.
COL 3:10	ۋە يېڭى ئادەمنى كىيگەنسىلەر؛ يېڭى ئادەم بولسا ئۆزىزنى يارتاقۇچىنىڭ سۈرەت-ئوبرازى بويىچە تولۇق بىلىشىدە دائم يېڭىلىماقتا؛	ھەم يېڭى كىشىنى كىيپ ئالدىڭلار؛ بۇ يېڭى كىشى ئۆز يارتاقۇچىسىنىڭ سۈرەتى بويىچە بىلەن تولۇقلاب، دەم دەم يېڭىلىنىپ تۈرماقتا؛
COL 3:11	ئۇنىڭدا ھېچقانداق يۇنانلىق ياكى يەھۇدىي، سۈننەتلىك ياكى سۈننەتسىز، يات مەدىنىيەتلىك، سكت، قول ياكى ھۆرلەر مەۋجۇت ئەمەستتۈر؛ بەلكى مەسەھەممىدۇر، ۋە ھەممىدۇر.	ئۇ جايدا يۇنانلىق ياكى يەھۇدىي، سۈننەتلىك ياكى سۈننەتسىز، يابانىي، سكت، قول ياكى ئازاد كىشىلەرنىڭ ھېچ يەرقى يوق؛ بەلكى مەسەھە مەممىدۇر، ھەممىدە بار.
COL 3:12	شۇڭا، خۇدانىڭ تاللىق-غالانلىرىغا، ياك-مۇقەددەس ۋە سۆيۈنگەنلەرگە لايق، ئادەمگە ئىچ ئاغزىدىغان باغىرلارنى، مېھربانلىق، كېچىك بىئىللەق، مۆمنلىك ۋە سەۋەر-تاقةتلىكىن كىيۈپلىڭلار؛	شۇڭا، خۇدا تاللىغان ياك ئادەملەر بولۇپ سۆيۈپ كېتىش بولغاچقا، مېھربانلىق، ياخشى نiyat، كېچىك بىئىللەق، يۇماقلق ۋە سەۋەرنى كىيپ ئالىڭلار؛
COL 3:13	بىر-بىرىڭلارغا يول قويۇڭلار، نارازىلىق ئىش بولسا بىر-بىرىڭلارنى كەچۈرۈم قىلىڭلار؛ مەسەھە سىلەرنى قانداق كەچۈرۈم قىلغان بولسا سىلەرمۇ شۇنداق قىلىڭلار.	بىر-بىرىڭلار بىلەن سەۋەر قىلىڭلار، نارازىلىق بار بولسا كەچۈرۈپ تاشلاڭلار؛ مەسەھە سىلەرگە قانداق كەچۈرگەن بولسا، سىلەرمۇ شۇنداق قىلىڭلار.
COL 3:14	مۇشۇ ئىشلارنىڭ ئۆستىگە كامىل بىرلىكىنىڭ رىشتىسى بولغان مېھر- مۇھەببەتنى قوشۇپ بېرىڭلار.	بۇ ئىشلارنىڭ ئۆستىگە مېھر-مۇھەببەت قوشۇڭلار، چۈنكى ئۇ ھەممىن مۇھەممەل بېرىلىكتە بېرلەشتۈرۈپ تۈرىدىغان رىشتە.
COL 3:15	مەسەھەنىڭ خاتىرجەملەنلىكى قەلبىڭلاردا ھۆكۈم سۈرسۇن (سىلەر بىر تەن بولۇپ بۇ خاتىرجەملەنلىكتە بولۇشقا چاقىرىلغان ئىكەنسىلەر) ۋە شۇنداقلا رەھمەت ئېتىشلاردا بولۇڭلار.	خۇدا تىنچلىقى سىزلىرىنىڭ يۈرەكلىرىدە باشقۇرۇپ تۈرسۇن. چۈنكى سىلەر بىر جەسەت بولۇپ، بۇ تىنچلىققا چاقىرىلغانسىلەر، ۋە ھەممە ۋاقتىتا رەھمەت ئېتىڭلار.
COL 3:16	مەسەھەنىڭ سۆز-كالامىنى ئۆزۈڭلاردا بایلىق ھاسىل قىلىپ تۇرغۇزۇڭلار، بارلىق دانالىق بىلەن بىر-بىرىڭلارغا ئۆتكىتىڭلار، جېكىلەڭلار، چىن قەلبىڭلاردا راستى يۈرەكتە زېبۇر، نەغمە ۋە روھىي ناخشىلارنى جاڭرىتىپ، خۇدا بىلەن چىرايلىق مەدھىيەلەڭلار؛	مەسەھەنىڭ سۆزلەرنى ئۆزۈڭلارنىڭ ئىچىدە كۆپ ساقلای تۇرۇڭلار، ھەر قايسى ئەقىل بىلەن بىر-بىرىڭلارغا ئۆگىت بېرىڭلار ۋە ئەسلىه شتۈرۈۋەلەر، راستى يۈرەكتە زېبۇر، نەغمە ۋە روھىي ناخشىلارنى جاڭرىتىپ، خۇدا بىلەن شۇكۈرلەپ مەدھىيەلەڭلار.
COL 3:17	بارلىق ئىشلارنى قىلسائىلار، سۆز دەپ ياكى قىلمىش دەپ، ھەممىسىنى رەب ئىسا مەسەھەنىڭ ئىسمى بىلەن قىلىڭلار، ئۇ ئارقىلىق خۇدا ئاتاغا رەھمەت ئېتىڭلار.	بارلىق ئىشلاردا، سۆز بولسۇن، ئەمەل بولسۇن، ھەممىسىنى رەب ئىسا مەسەھەنىڭ ئىسمى بىلەن قىلىڭلار، ئۇ ئارقىلىق خۇدا ئاتاغا رەھمەت ئېتىڭلار.
COL 3:18	ئايالدار، ئۆز ئەلىرىنىڭلارغا بويىسۇنۇڭلار، بۇ سىلەر ئۆچۈن رەب ئىچىدە لايىق. سىلەر ئاياللار، رەبde بولغان سۈپىتىڭلارغا لايىق ئۆز ئەلىرىنىڭلارغا بويىسۇنۇڭلار؛	ئايالدار، ئۆز ئەلىرىنىڭلارغا ئۆزلىكىدىن سۆيۈڭلەر ۋە ئۇلارغا ئاچىچق قىلماڭلار. سىلەر ئەرلەر، ئاياللارغا ئۆزلىكىدىن سۆيۈڭلەر ۋە ئۇلارغا ئاچىچق قىلماڭلار.
COL 3:19	سىلەر ئەرلەر، ئۆز ئاياللىرىنىڭلارغا مۇھەببەت كۆرسىتىڭلار؛ ئۇلارغا ئاچىچق قىلماڭلار.	بالىلار، ئاتا-ئاتاڭلارغا ھەر نەرسىدە بويىسۇنۇڭلار؛ چۈنكى بۇ رەببىگە ياققان بۇنداق قىلىش رەبde بولغان گۈزەل ئىشتۇر.
COL 3:20	سىلەر بالىلار، ئاتا-ئاتاڭلارغا ھەمە ئىشلاردا ئىتائەت قىلىڭلار؛ چۈنكى بۇنداق قىلىش رەبde بولغان گۈزەل ئىشتۇر.	ئاتا-ئاتاڭلارغا ھەر نەرسىدە بويىسۇنۇڭلار؛ چۈنكى بۇ رەببىگە ياققان بۇنداق قىلىش رەبde بولغان گۈزەل ئىشتۇر.
COL 3:21	ئاتىلار، بالىلىرىنىڭلارنى كۆڭۈلگە ئازار بەرمەڭلار؛ بۇنداق قىلسائىلار، بالىلىرىنىڭلارنى كۆڭۈلگە ئازار بەرمەڭلار؛ ئۇنداق قىلسائىلار كۆڭلى يارا بولىدۇ.	ئاتىلار، بالىلىرىنىڭلارنى كۆڭۈلگە ئازار بەرمەڭلار؛ بۇنداق قىلسائىلار، بالىلىرىنىڭلارنى كۆڭۈلگە ئازار بەرمەڭلار؛ ئۇنداق قىلسائىلار كۆڭلى يارا بولىدۇ.
COL 3:22	سىلەر قۇللار، ئەتتىن بولغان خوجايىنىڭلارغا ھەممە ئىشلاردا ئىتائەت قىلىپ ئەگىشىڭلار؛ يەقەت كۆز كۆرۈشتە ئەمەس، بەلكى ھەقىقى كۆڭۈل قىلىڭلار؛ يەقەت كۆز ئالدىن دىلا خىزمەت قىلىپ، ئىنسانلارنى خۇش بىلەن، رەبىنىڭ ئالدىدا ھۆرمەت بىلەن ئىشلەڭلار.	سىلەر قۇللار، دۇنالىق مۇدىرىلىرىنىڭلارغا ھەر نەرسىدە چاقچاق كۆيۈملۈك قىلىپ ئەگىشىڭلار؛ يەقەت كۆز كۆرۈشتە ئەمەس، بەلكى ھەقىقى كۆڭۈل قىلىڭلار؛ يەقەت كۆز ئالدىن دىلا خىزمەت قىلىپ، ئىنسانلارنى خۇش بىلەن، رەبىنىڭ ئالدىدا ھۆرمەت بىلەن ئىشلەڭلار.

Reference	Before	After
COL 3:23	نېمە ئىشنى قىلىۋاتقان بولساڭلار، ئۇنىڭدا ئىنسانلار ئالدىدا ئەمەس، بىلكى رەب ئالدىدا قىلغاندەك جان-دىل بىلەن ئۇنىڭغا ئىشلەڭلار؛	ھەر نەرسىنى قىلساڭلار، رەب ئۈچۈن قىلغاندەك، ئادەملەرگە ئەمەس، بىلكى رەبگە، تولۇق قالبىڭلار بىلەن ئىشلەڭلار.
COL 3:24	چۈنكى مىراسىنىڭ ئىئامىغا رەبدىن مۇيەسىسىر قىلىغانلىقىڭلارنى بىلىسلىر؛ چۈنكى سىلەر رەب مەسھىنىڭ ئىبادەت-قۇللۇقىدىرۇسىلەر.	چۈنكى بىلىسلىر، رەب سىلەرگە مىراس ئارقىلىق ئىئام بىرىدۇ؛ شۇڭا سىلەر رەب مەسھىنىڭ ئۈچۈن خزمەت قىلىڭلار.
COL 3:25	ئەمما كىم ھەرقانىيىسىزلىق قىلسا قىلغان ھەرقانىيىسىزلىقنى ئۆز بېشىغا چۈشىدۇ؛ بۇ ئىشتا ھېچقانداق يۈز-خاتىرە قىلىنىش يوقتۇر.	كىم نامەۋۇقۇقلۇق قىلسا، ئۇنىڭ قىلغان نامەۋۇقۇقلۇق ئۆزىگە قايتىپ كېلىدۇ؛ بۇ يەردە ھېچ نەرسىگە يەرق قىلىمايدۇ.
COL 4:1	سىلەر خوجايىنلار، قۇللۇرىڭلارغا ئادىل ۋە توغرى مۇئامىلە قىلىڭلار؛ چۈنكى ئەرشتە ئۆز خوجايىنلىكنىڭ بارلىقىنى بىلىسلىر.	سىلەر مۇئىرلەر، خزمەتچىلىرىڭلارغا ھەمىشە ئادىل ۋە توغرى مۇئامىلە قىلىڭلار؛ چۈنكى ئاسماندا ئۆز مۇئىرلەر بارلىقىنى بىلىسلىر.
COL 4:2	دۇئا-تلاۋەتكە ھەرقانداق ۋاقتىتا بېرىلىڭلار، بۇنىڭدا رەھمەتلەر ئېيتىشىپ هوشىيار تۇرۇڭلار؛	دۇئا قىلىشقا ھەرقەندە بېرىڭلار، شۇكۈر ئېيتىپ هوشىيار تۇرۇڭلار.
COL 4:3	شۇنىڭ بىلەن بىز ئۈچۈنمۇ دۇئا قىلغايىسىلەرگى، خۇدا بىزگە مەسھىنىڭ سىرىنى جاكارلاش ئۈچۈن ئۆز سۆزىگە ئىشىك ئاچسۇن؛ مەن دەل سر ئۈچۈن زەنجىرلەر بىلەن باغانغا نەمەن؛	شۇنىڭغا قوشۇپ، بىز ئۈچۈنمۇ دۇئا قىلىڭلارگى، خۇدا بىزگە مەسھىنىڭ سىرىنى جاكارلاش ئۈچۈن سۆز دەرسىنى ئېچىپ بېرىپ قالسۇن؛ مەن بۇ سىر ئۈچۈن زەنجىر بىلەن باغانغا نەمەن.
COL 4:4	شۇڭا قىلىشقا تېگىشلىكىم بويىچە، سىرىنى ئاشكارلىشىمىغا دۇئا قىلىڭلار.	ئۇنى ئاشكارلاش ئۈچۈن، مەن قانداق سۆزلەش كېرەكلىكى بويىچە سۆزلەيمەن.
COL 4:5	سۇرتىكىلەرگە نىسبەتەن دانالىق بىلەن مېڭىلەر، يۇرسەتلەر چىقاندا كۆڭۈل قويۇپ قولدىن بەرمەڭلار.	سۇرتىكىلەرگە ئۇقۇمۇق بىلەن يورۇڭلار، ۋاقتىنى قۇتقۇزۇپ يايىدلانغۇن.
COL 4:6	سىلەرنىڭ كېپ-سۇزلىرىڭلار ھەردائىم مېھىر-شەيقەت بىلەن بولسۇن، تۆز بىلەن تېتىتسۇن؛ شۇنىڭ بىلەن سىلەر ھەربىر ئادەمگە قانداق جاۋاب بېرىشنى بىلىسلىر.	سىلەرنىڭ سۇزلىرىڭلار ھەرقانداق ۋاقتىتا مېھرىبان ۋە گۆزىم بولسۇن، تۆز بىلەن تەۋەرەتلەنگەن قاتارلىق بولۇڭلار؛ شۇڭا، ھەبر كىشىگە قانداق جاۋاب بېرىش كېرەكلىكىنى تولۇق بىلىپ تۇرۇڭلار.
COL 4:7	سۆپۈملۈك قېرىنداش ھەم رەبde سادىق خزمەتكار، ئىشدىشىمىز بولغان تىكىكۈس سىلەرگە مەن توغرۇلۇق ھەممە ئىشلارنى مەلۇم قىلىدۇ.	تىكىكۈس، سۆپۈلگەن قېرىنداش ۋە سادىق خزمەتچى، بىز بىلەن بىرگە ئىشلەيدۇ، سىلەرگە مەن توغرۇلۇق ھەممە ئىشلارنى يېڭىدىن ئۈچۈرۈپ بېرىدۇ.
COL 4:8	مەن ئۇنى تولاي شۇ مەقسەت بىلەن سىزلىرگە يوللاپ بەردىم، سىزلىرنىڭ مەن ئۇنى دەل مۇشۇ ئىش ئۈچۈن يېنىڭلارغا ئەۋەتىشىم، سىلەرنىڭ ئەھۋالىڭلارنى بىلىۋېلىشى ۋە شۇنداقلا كۆڭۈلەرغا ئىلهاام-رېبەت بېرىشنى ئۈچۈندۇر.	مەن ئۇنى تولاي شۇ مەقسەت بىلەن سىزلىرگە يوللاپ بەردىم، سىزلىرگە يوللاپ بەردىم، سىزلىرگە ئەھۋالىنى بىلىپ قويۇش ۋە كۆڭۈلەرگە زۆھەر بېرىش ئۈچۈن.
COL 4:9	مەن ئۆزى سىلەردىن بولغان، سادىق ۋە سۆپۈملۈك قېرىندىشىمىز ئۇنىسىمۇسىنى ئۇنىڭ بىلەن ئەۋەتىم؛ ئۇلار سىلەرگە مۇشۇ بەردىكى بارلىق ئىشلارنى مەلۇم قىلىدۇ.	مەن سىلەر دىن بولغان سادىق ۋە ياخشى كۆرۈلگەن قېرىندىشىمىز ئۇنىسىمۇسىنى ئۇ بىلەن يوللىدىم؛ ئۇلار سىلەرگە بۇ يەردىكى بارلىق ئىشلارنى تولۇق ئۈچۈر قىلىدۇ.
COL 4:10	تۈرمىدىشىم بولغان ئارىستارخۇس سىلەرگە سالام يوللايدۇ؛ بارناباسنىڭ نەۋرى ئىنسىسى ماركۇسمۇ شۇنداق (سىلەر ئۇنىڭ تۇغرۇلۇق تاپشۇرۇقلارنى تاپشۇرۇۋالدىكىلار؛ ئۇ يېنىڭلارغا كەلسە، ئۇنى قوبۇل قىلىڭلار؛	ئارىستارخۇس، مەن بىلەن بىرگە تۈرمىدە تۇرۇۋاتقان، سىلەرگە سالام يوللايدۇ؛ بارناباسنىڭ قارىندىشى ماركۇس شۇنداق، سىلەرگە ئۇ ھەقتە تاپشۇرۇۋالدىكىلەن، ئۇ كەلسە، ئۇنى ياخشى قارشى ئېلىڭلار.
COL 4:11	يۇسٹۇس دەپ ئاتالغان يەشۇئامۇ سالام يوللايدۇ. خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ئۈچۈن ماڭا خزمەتداش بولغان سۈننەت قىلىغانلاردىن يەقەت مۇشۇلار باردۇر؛ ئۇلار ماڭا تەسەللى بولغان.	يۇسٹۇس دەپ تونالغان يەشۇئامۇ ۋە باشقۇ سۈننەت قىلغان كىشىلەر، بۇلار يەقەتلا خۇدا نىڭ يادىشاھلىقى ئۈچۈن ماڭا ياردەمچى بولغانلار بولۇپ، مەنمۇ كۆڭۈل ئارامى بەرگەنلەر.
COL 4:12	سىلەردىن بولغان، مەسىھ ئەيسانىڭ قولۇ ئېيافراس سىلەرگە سالام يوللايدۇ؛ ئۇ سىلەرنىڭ خۇدانىڭ يوتکۈل ئىرادىسىدە مۇكەممەل، كامالەتكە	سىلەر دىگەندىن بولغان ئەيافراس، ئەيسا مەسھىنىڭ خزمەتچىسى، سىلەرگە سالام ئاتايدۇ؛ ئۇ ھەرقايىسى ۋاقتىتا سىلەر ئۈچۈن دۇئا قىلىپ

Reference	Before	After
	کوړهش قلیدو، شوګا سلهر خودا نئرادیسنېټ هه ممښدہ تولوқ، چې یېتیپ چېلک تؤروشوګلار ئوچون هه ردائیم سلهر ئوچون دوئالاردا کوړهش قلیدو.	کوړهش قلیدو، شوګا سلهر خودا نئرادیسنېټ هه ممښدہ تولوڅ، چې یېتیپ چېلک تؤروشوګلار ئوچون هه ردائیم سلهر ئوچون دوئالاردا کوړهش تؤروشوګلار.
COL 4:13	چونکی مهندن ئۇنىڭغا گۇۋاھچىمهنى، ئۇ سلهر ئوچون، لائودىكىئادىكلەر ئوچون ۋە خېرىپاپلىستېتكىلەر ئوچونمۇ كۆپ جایا تارتىدۇ.	چونکى مهندن ئۇنىڭ ئوچون دېيمەنکى، ئۇ سلهر، لائودىكىيە ۋە خېرىپاپلىستېتكىلەر ئوچون چوڭ قىزغىنىلىق سلهن ئەمەك سەرېپ قلیدو.
COL 4:14	سۆپۈملۈك تېۋىپ بولغان ئوقادىن سلهرگە سالام، دېماستىنەمۇ شۇنداق.	ياخشى كۆرۈلگەن دوختۇر لۇقا ۋە دېماس سلهرگە سالام ئاتايدۇ.
COL 4:15	لائودىكىئادىكى قېرىنداشلارغا بىزدىن سالام، نىماغا ھەم ئۇنىڭ ئوپىدە يېغىلىدىغان جامائەتكىمۇ سالام ئېتىگلار.	لائودىكىيەدىكى قېرىنداشلارغا بىزنىڭ سالاممىمنى يەتكۈزۈڭ، نىمە ۋە ئۇنىڭ ئوپىدەكى توپلانغان جامائەتكە سلىق سالام ئېتىگلار.
COL 4:16	بۇ خەت ئاراڭلاردا ئوقۇلغاندىن كېيىن، سلهر ئۇنى لائودىكىيەدىكى جامائەتسىمۇ ئوقۇتۇڭلار، ۋە لائودىكىيەدىكىلەرگە يازغان خەتنى سلهرمۇ ئوقۇڭلار؛	بۇ مەكتۇپ سىزلەر ئوقۇپ بولغاندا، لائودىكەيىدىكى جامائەتتەمۇ ئوقۇش قىلىڭلار، ۋە لائودىكەيىگە يېزىلغان مەكتۇنى سىزلەررمۇ ئوقۇڭلار؛
COL 4:17	تاركىپۇسقا بۇلارنى دەڭ: «سەن رەبىدىن تايشۇرۇپ بەرگەن خىزمىتىڭىنى ۋە ئاركىپۇسقا: «سەن رەبىدە تايشۇرۇغان خىزمىتىڭىگە، تولۇق ئەمەل قىلىشىڭ ئوچون كۆڭۈل قويغىن» – دەڭلار.	تولۇق قىلىپ چىقىشىڭ ئوچون كۆزتىپ تۇر».
COL 4:18	مەنكى ياولۇستىن ئۆز قۇلۇم سلهن يازغان سالام، مېنىڭ كىشەنلىشىپ قامامىپ قويۇلغانلىقىمنى ئەسلهڭلار. سلهرگە مېھىر-شەيقەت بولغاي!	مەن ياولۇس، بۇ سالامنى ئۆز قولىم سلهن يازدىم. مېنىڭ قامامىپ قويۇلغانلىقىمنى ئەسلهڭلار. سلهرگە ئاتىر بولسۇن!
1TH 1:1	ياؤلۇس، سلاس ھەمدە تىموتىدىن خۇدا ئاتىمىز ۋە رەبىمىز ئەيسا مەسەنەنڭ ئىچىدىكى تېسالونىكا شەھىرىدىكى جامائەتكە سالام. سلهرگە مېھىر-شەيقەت ۋە خاتىرجەملىك بولغاي!	ياؤلۇس، سلاس ھەتموتوىي تەرمىتەن، خۇدا ئاتامىز بىلەن رەبىي يېسۈس مەنكى ياولۇس، سلاس ھەمدە تىموتىدىن خۇدا ئاتىمىز ۋە رەبىمىز ئەيسا مەسەنەنڭ ئىچىدىكى تېسالونىكا شەھىرىدىكى جامائەتكە سالام. سلهرگە مېھىر-شەيقەت ۋە خاتىرجەملىك بولغاي!
1TH 1:2	بىز دۇئالىرىمىزدا سلهرنى ياد ئېتىپ تۈرۈپ، خۇداغا سلهر ئوچون ھەدائىم تەشەكۈر ئېتىمىز؛	بىز دۇئا قىلىشتا سلهرنى خاتىرلاب تۈرۈپ، خۇدا بىلەن سلهر ئوچون ھەمائىشە تەشەكۈر ئېتىمىز؛
1TH 1:3	خۇدا ئاتىمىزنىڭ ئالدىدا ئېتىقادىڭلاردىن بولغان ئەمەللەرىڭلارنى، مېھىر-مۇھەببەتتىن چىققان جاپالىق ئەجىڭلارنى، رەبىمىز ئەيسا مەسەكە باقلان ئومىدته بولغان چىداملىقىڭلارنى ئىزچىل ئەسلهپ تۇرۇۋاتىمىز.	بىزنىڭ خۇدا يېمىزنىڭ قوشتا، سلهرنىڭ ئېتىقادىڭلاردىن كەلگەن ئىشلەرنى، مېھىر-سۆيگۈدىن كەلگەن جاپاقلەرىڭلارنى، رەبىمىز ئەيسا مەسەكە باغلۇق ئومىدىڭلار بىلەن چىداملىقىڭلارنى، ھەرقايسىس ۋاقتىتا ئەسلهپ تۇرۇۋاتىمىز.
1TH 1:4	چونكى ئەي قېرىنداشلار، خۇدا سۆيگەنلەر، بىز بىلەمىزكى، ئۇنىڭ سلهرنى تاللىغانلىقى بىزگە ئايىان.	چونكى، قېرىنداشلار، خۇدا سۆيگەنلەر، بىز بىلەمىزكى، ئۇنىڭ سلهرنى تاللىغانلىقى بىزگە ئايىان.
1TH 1:5	چونكى خۇش خەۋرىمىز سلهرگە يەتكۈزۈلگىنىدە سۆزلەر بىلەنلا ئەمەس، بەلكى كۆچ-قۇدرەت بىلەن، مۇقەددەس روھ بىلەن، مۇتلەق جەزملەشتۈرۈلگەن حالدا سلهرگە يەتكۈزۈلگەن؛ ئۇنىڭ ئۆستىگە، بىزنىڭ سلهرنىڭ ئاراڭلاردا بولغانلىقىمىزدا سلهرنى دەپ ئۆزىمىزنى قانداق تۇتقانلىقىمىزنى ئوبىدان بىلسىلەر.	چونكى بىزنىڭ خەۋرىمىز سلهرگە يەتكەنەدە، سۆزلەردىن باشقىا، كۆچ بىلەن، مۇقەددەس روھ بىلەن، تولا ئىشەنج بىلەن كەلگەن؛ بەركىم، بىز سلهرنىڭ ئارسىدا بولغاندا قانداق تۇتقانلىقىمىزنى سلهر ياخشى بىلسىلەر.
1TH 1:6	سلهر كۆپ ئازاب-قىيىناب ئىچىدە تۇرۇيمۇ، مۇقەددەس روھنىڭ شادلىقى شۇنىڭ بىلەن سلهر ئېغىر ئازاب-ئوقۇبەت ئىچىدە تۇرۇقلۇقۇمۇ، بىلەن سۆزىنى قويۇل قىلدىڭلار، بىزنى ۋە رەبىنى ئولگە ئالدىڭلار.	سلهر كۆپ ئازاب-قىيىناب ئىچىدە تۇرۇيمۇ، مۇقەددەس روھنىڭ شادلىقى شۇنىڭ بىلەن سلهر ئېغىر ئازاب-ئوقۇبەت ئىچىدە تۇرۇقلۇقۇمۇ، بىلەن سۆزىنى قويۇل قىلدىڭلار، بىزنى ۋە رەبىنى ئولگە ئالدىڭلار.
1TH 1:7	شۇنىڭ بىلەن سلهر ماكىدونىيە ۋە ئاقا يائى ئۆلگە بولۇپ چىقتىڭلار؛	شۇ تەرمىتە سلهر ماكىدونىيە ۋە ئاقا يائى جايلىرىدىكى بارلىق ئىماندارلارغا ئولگە ئايلىنىپ قالدىڭلار؛
1TH 1:8	چونكى رەبىنىڭ سۆزى سلهردىن پەقەت ماكىدونىيە ۋە ئاقا يائى چەكلەنىپ قالمىغىنى، بەلكى ھەر قايدىغان جايغا خۇدا ئىشىنىشىڭلار ھەققىدە خەۋەر ياخراپ قالماستىن، بەلكى ھەممە يەرگە خۇداغا باقلانغان ئېتىقادىڭلار توغرۇلۇق ھەممە يەرگە خەۋەر تارقىلىپتۇ؛ نەتىجىدە، بىزنىڭ شۇ يەرلەردە يايلىغان؛ شوگا بىزنىڭ شۇ جايلىاردًا خۇش خەۋەر توغرۇلۇق ھېچ نېمە	چونكى رەبىنىڭ سۆزى سلهردىن پەقەت ماكىدونىيە ۋە ئاقا يائى چەكلەنىپ قالمىغىنى، بەلكى ھەر قايدىغان جايغا خۇدا ئىشىنىشىڭلار ھەققىدە خەۋەر ياخراپ قالماستىن، بەلكى ھەممە يەرگە خۇداغا باقلانغان ئېتىقادىڭلار توغرۇلۇق ھەممە يەرگە خەۋەر تارقىلىپتۇ؛ نەتىجىدە، بىزنىڭ شۇ يەرلەردە يايلىغان؛ شوگا بىزنىڭ شۇ جايلىاردًا خۇش خەۋەر توغرۇلۇق ھېچ نېمە

Reference	Before	After
1TH 1:9-10	<p>خۇش خەۋەر توغرۇلۇق ھېچنپە دېيىشمىزنىڭ حاجىتى قالىدى.</p> <p>چۈنكى بىز بارغانلىكى جايىدىكى كىشىلەر سىلەرنىڭ بىزنى قانداق قارشى ئالغانلىقىڭلارنى، سىلەرنىڭ بۇتلاردىن قانداق ۋاز كېچىپ تىرىك ۋە ھەققىي خۇدانىڭ خىزمىتىسى بولۇشقا، شۇنداقلا ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ، يەنى ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگەن، كەلگۈسىدە كېلىدىغان غەزىتىن بىزنى قۇتۇغۇزۇچى ئەيساننىڭ ئەرشتن كېلىشىنى كۇتۇشكە خۇداغا باقانلىقىڭلارنى بايان قىلىشىدۇ.</p>	<p>دېمەشىمىزنىڭ ئىشلىرى قالمايدۇ.</p> <p>چۈنكى، بىز بارغان جايىدىكى خەلقىلەر سىلەرنىڭ بىزنى ياخشى قارشى ئالغانلىقىڭلارنى، سىلەرنىڭ بۇتلاردىن ۋاز كېچىپ، تىرىك ۋە ھەققىي خۇدا ئالغانلىقىڭلارنى، سىلەرنىڭ بۇتلاردىن قانداق ۋاز كېچىپ تىرىك ۋە ھەققىي خۇدانىڭ خىزمىتىسى بولۇشقا، شۇنداقلا ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ، يەنى ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگەن، كەلگۈسىدە كېلىدىغان غەزىتىن بىزنى قۇتۇغۇزۇچى ئەيساننىڭ ئەرشتن كېلىشىنى كۇتۇشكە خۇداغا باقانلىقىڭلارنى سۆزلىپ بېرىدۇ.</p>
1TH 2:1	<p>چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، بىزنىڭ ئاراڭلارغا كىرگىنىمىز توغرۇلۇق بىلىسىلەرکى، ئۇ بىكارغا كەتمىدى.</p>	<p>چۈنكى، قېرىنداشلار، بىز سىلەرگە كېلىپ كىرىشىمىزنى ئۆزىڭلار بىلىسىلەر، سىلەرنىڭ ئاراڭلارغا كىرگىنىمىز توغرۇلۇق بۇ بىكار بولمىدى.</p>
1TH 2:2	<p>سلىھرگە يەنە شۇمۇ مەلۇمكى، گەرچە ئىلگىرى فىلىپپىن شەھىرىدە قىيىن-قسستاق ۋە خارلىققا تۇچرىغان بولساقما، زور قاتىققاقارشىلىققا قارشىلىققا قارشىلىققا قارشىمىزى ئەندەت بېرىشى بىلەن يۈرەكلىك بولدوق.</p>	<p>سلىھر بىلىسىلەر، بىز ئالدىن فىلىپپىدە قىيىنچىلىق ۋە ئازارغا تۇچرىغان بولساقما، خۇدا يېتىن ئەندەت بىلەن، چوڭ قارشىلىققا قورقماي، ئۇنىڭ خۇش خەۋېرىنى سىلەرگە جاكىدىغان بولدوق.</p>
1TH 2:3	<p>چۈنكى بىزنىڭ ئۆتۈنۈش-جېكىلەشلىرىمىزىدە ھېچقانداق ئالدامچىلىق، ناياك نېيەت ياكى هيلىكەرلىك يوقتۇر.</p>	<p>چۈنكى بىزنىڭ سۆزلىرىمىزىدە ھېچقانداق ئالدامچىلىق ئەتىش، تەمىز بولمىغان نېيەت ياكى هيلىا بار ئەممەس.</p>
1TH 2:4	<p>ئەكسىچە، بىز خۇدا تەرىپىدىن خۇش خەۋەرنىڭ ئامانەت قىلىنىشقا لايىق كۆرۈلگەن ئادەملەر سۈپىتىدە بىز شۇنىڭغا مۇناسىب ھالدا ئادەمەرنى ئەممەس، بەلكى قەلبىمىزنى سىنىغۇچى خۇدانى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن خۇش خەۋەرنى جاكارلایمىز.</p>	<p>ئەممەما، بىز خۇدا تەرىپىدىن خۇش خەۋەرنىڭ ئەندەت كۆرۈلگەن دېگەن بەلگە تايقات بولۇپ، ئادەملەرنى رازى قىلماي، بەلكى قەلبىمىزنى سىناب كۆرگۈچى خۇدانى رازى قىلىش ئۆچۈن خۇش خەۋەرنى سۆزلەيمىز.</p>
1TH 2:5	<p>چۈنكى بىلىسىز، بىز ھېچ قېتىم سىلەرگە يالغان گۈزەل سۆز بىلەن ياكى مال چۈنكى سىلەر بىلگەندەك بىز ھېچقايسى ۋاقتىتا ئاراڭلارغا خۇشامەتچىلىك بىلەن ۋە ياكى تاماخورلۇققا نىقاب تاقاپ كەلمىدۇق – (بۇ ئىشتىتا خۇدا بىزگە گۇواھچىدۇر –</p>	<p>ئۆچۈن يەختىلەپ كەلمىگەن، خۇدا بۇنى گۇواھلىغۇچى.</p>
1TH 2:6	<p>گەرچە بىز مەسىھىنىڭ روسۇللەرىنىڭ سۈپىتىدە تەلەپ يۈكلىكەلەيدىغان بولساقما، مەيلى سىلەر بولۇڭلار ياكى باشقىلار بولسۇن، ھېچىر ئىنساندىن بىرەر ئىززەت-شۇھەرت ئىزدىگەن ئەممەس ئىدۇق.</p>	<p>بىز كىشىلەردىن نام-شۆھەرت ئىزدەپ يۈرگەنمىز يوق، سىلەردىن ياكى باشقىا كىشىلەردىن ھېچ نەرسە تەلەپ قىلىمدىق، مەسىھىنىڭ روسۇللەرى بولۇشمىز بىلەن زورلاش هووقۇمىز بار بولسىمۇ.</p>
1TH 2:7	<p>ئەكسىچە بىز ئاراڭلاردا خۇددى بالا ئىمىتىدىغان ئانا ئۆز بۇۋاقلىرىنى كۆيۈنۈپ ئاسىرغاندەك سىلەرگە مۇلايمىم مۇئامىلسە بولدوق.</p>	<p>ئەممەما بىز سىلەرنىڭ ئارىدا يۈمىلاق بولدوق، بىر بالىنى كۆتۈرۈپ ئۇرۇغۇچى ئانا قاتارغا ئوخشاش، ئۆز بالىلىرىغا گەۋدىلىك ئەنسىرىگەندەك.</p>
1TH 2:8	<p>شۇ چاغدا، سىلەرگە شۇنداق تەلىپونگەندىدۇق، سىلەرگە يېقەت خۇدانىڭ خۇش خەۋەرنى تاپشۇرۇشنىلا ئەممەس، ھەتتا ئۆز چېنىمىزنى تاپشۇرۇشقا را زىمىز؛ چۈنكى سىلەر بىزگە ئىتتايىن قەدىرىلىك ئىدىڭلار.</p>	<p>بىز سىلەرنى چوقۇم ياقۇتۇرۇپ كەتتۇق، سىلەرگە يېقەت خۇدا ئەپسۇسنىلا ئەممەس، ھەتتا ئۆز ھايانىمىزنىمۇ ئورتاقلىشىشقا تەبىار بولدوق، چۈنكى سىلەر بىز ئۆچۈن كۆپ قەدىرىلىكتۇر.</p>
1TH 2:9	<p>چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، بىزنىڭ قانداق جايالىق ئەمگەك قىلغىنىمىز ئېسىڭلاردا باردۇر؛ ھېچقايسىڭلارغا ئېغىرىمىزنى سالماسىلىق ئۆچۈن كېچە-كۇندۇزلەپ مېھنەت قىلدۇق، خۇدانىڭ خۇش خەۋېرىنى سىلەرگە يەتكۈزدۇق.</p>	<p>چۈنكى، قېرىنداشلار، بىزنىڭ قانداق قاتىققى ئەمگەك قىلغانلىقىمىزنى ئېسىڭلاردا بار، ھېچقايسىڭلارغا يۈك بولماسىلىق ئۆچۈن، كېچە-كۇندۇزلەپ مېھنەت قىلدۇق، خۇدانىڭ خۇش خەۋېرىنى سىلەرگە يەتكۈزدۇق.</p>
1TH 2:10	<p>ئېتىقادچىلاردىن بولغان سىلەرنىڭ ئاراڭىرىدىكى ئەملىيەتلىرىمىزنىڭ قانداق ئىخلاصمەن، ھەققانى ۋە ئەيپىسىز ئىكەنلىكىگە ئۆزۈڭلار ۋە خۇدانىڭ ئۆزىمۇ گۇواھچىدۇق.</p>	<p>سلىھر ۋە خۇدا گۇواھلىق بېرىدۇكى، بىز سىلەر، ئىماندارلار، ئارىدا قانداق مۇقدىدەس، ئادىل ۋە خاتاللىقسىز ھالدا ھەركەت قىلغانلىقىمىزنى.</p>
1TH 2:11-12	<p>ۋە يەنە سىلەر بىلگىنىڭلاردهك، ئاتىنىڭ ئۆز يەرزەتلىرىگە نەسەھەت</p>	<p>سلىھر بىلىدىغاندەك، بىز ھەر بىرگەلارغا بىر ئاتا ئۆز بالىلىرىغا قاتارغا</p>

Reference	Before	After
1TH 2:13	<p>ئوخشاش، چاقىرىپ، رەھمەتلەپ ۋە گۇۋاھلىق بەرەپ، خۇدا سلەرنى ئۆز بەرگىندهك بىز ھەربىرگلارغا شۇنداق چېكىلەپ، رىغبەت-تەسەللى پادىشەھلىق ۋە نامىغا چاقىرىۋاتقانلىقىغا لايق ھالدا ياشاشقا تەكتىلەپ خۇداغا لايق ھالدا مېڭىشقا دەۋەت قىلدۇق.</p>	<p>بىز خۇداجە بۇ سەۋەپتىن داۋاملىق تەشەكۈر قىلىمىز، چۈنكى سلەر بىزنىڭ ئېپتىپ بەرگەن خۇدانىڭ سۆزىنى قولاق سالىپ، ئۆزى ئادەملىرىنىڭ سۆزى دەپ ئالىدىنلار، بەلكى ھەققىي خۇدا سۆزى دەپ قوبۇل قىلىنىڭلار؛ بۇ سۆز ھازىر سلەر ئىشىنىپ تۇر ghan ۋاقتىتا توپلى سلەردە ئىشلەپ كەتۋاتىدۇ.</p>
1TH 2:14	<p>خۇداغا يەنە شۇ سەۋەپتىن توختاۋسىز تەشەكۈر ئېپتىمىزكى، سلەرنىڭ بىزدىن ئاڭلىغان خۇدانىڭ سۆز-كالامىغا قولاق سالغىنىڭلاردا، ئۆزى ئىنسانلاردىن كەلگەن سۆز سۈپىتىدە ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ ئەمەلىي سۈپىتىدە، يەنى خۇدادىن كەلگەن سۆز-كالام دەپ ئۆزى قوبۇل قىلىنىڭلار؛ ئۇ سۆز-كالام ھازىر ئىشەنگۈچى سلەر دە ئىشلىمەكتە.</p>	<p>چۈنكى سلەر، قېرىنداشلار، يەھۇدىيەدىكى مەسەھ ئېسانىڭ جەمئىتىدىن ئولگە ئالدىنلار؛ ئۇلار شۇ جايدا يەھۇدىيەر تەرىپىدىن قانداق بولغان جامائەتلەردىن ئولگە ئالدىنلار؛ ئۇلار شۇ يەھۇدىيەر تەرىپىدىن قىيىنچىلىقلارغا ئۇچرىغان بولسا، سلەر رمۇ ئۆز يۇرتىداشلىرىنىڭلار ئۇلار، شۇ يەھۇدىيەر، رەب ئېسانى ۋە يەھەمەرلەرنى ئۆلتۈرگەن ۋە بىزنى زىيان قىلىپ قوغلىغان. ئۇلار خۇدانى نازارى قىلىپ، ھەممە ئادەم نازارى قىلىپ، ۋە ھەممە ئىنسان بىلەن قېرىشىپ، ئۇلار بىلەن سۆزلىشىشتىن توساب قويۇۋاتىدۇ، شۇنداق «يات ئەللەكلەر»نىڭ نجاتلىققا ئېرىشىش ئۇچۇن ئۇلارغا سۆزلىشىمىزگە توسىقۇنلۇق قىلىۋاتىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار گۇناھلىرىنى ئۆزلۈكسىز چېكىگە يەتكۈزمەكتە؛ لېكىن غەزەپ ئۇلارنىڭ بېشىغا تولۇقى بىلەن چۈشۈرۈلۈش ئالدىدا تۇرىدۇ.</p>
1TH 2:15	<p>ئۇلار، يەنى شۇ يەھۇدىيەر، ئەسلىدە رب ئېسانى ۋە يەھەمەرلەرنى ئۆلتۈرگەن ۋە بىلەن قارشى تۇرۇۋاتىتى.</p>	<p>ئۇلار، شۇ يەھۇدىيەر، رەب ئېسانى ۋە يەھەمەرلەرنى ئۆلتۈرگەن ۋە بىلەن قارشى تۇرۇۋاتىتى.</p>
1TH 2:16	<p>ئۇلار بىزنى يەت ئەللەر بىلەن سۆزلىشىشتىن توساب قويۇۋاتىدۇ، شۇنداق «يات ئەللەكلەر»نىڭ نجاتلىققا ئېرىشىش ئۇچۇن ئۇلارغا سۆزلىشىمىزگە بولغاندا يەت ئەللەر نىجات تېپىدۇ. بۇ بىلەن ئۇلار گۇناھلىرىنى داۋاملىق تولدۇرۇۋاتىدۇ؛ ئەلبىتە غەزەپ ئۇلارغا تولۇق كەلدى.</p>	<p>لېكىن بىز، ئى قېرىنداشلار، ئامالسىز سلەر دەن ئىنتايىن قىسقا ۋاقت جۇدا اشقا بولسا قەمۇ (تەندە بولسىمۇ، قەلبدە ئەمەس)، سلەر بىلەن يەنە دىدار كۆرۈشۈشكە قەۋەتلا ئىنتىزاللىقىمىزدىن يېنىڭلارغا بېرىشقا تېخىمۇ بەك ئىنتىلدۇق!</p>
1TH 2:17	<p>شۇنىڭدەك، بىز سلەرگە بارماقچى بولۇق؛ مەن ياخلوس ھەر قېتىم تېرىشىپ كۆرۈم، بىراق شەيتان بۇنى توسىقۇنلۇق قىلدى.</p>	<p>چۈنكى بىزنىڭ ئومىدىمىز، شادلىقىمىز ۋە ئىسا رەبىنى كەلگەندە يەخلىنىدىغان تاجىمىز نېمە بولىدۇ؟ بۇ دەل سلەر ئەمەسمۇ؟</p>
1TH 2:18	<p>قایتا-قایتا تېرىشىپ باقتىم؛ بىراق بۇنىڭغا شەيتان توسىقۇنلۇق قىلدى.</p>	<p>چۈنكى سلەر بىزنىڭ غۇرۇرۇ، بىزنىڭ خۇشاللىقى!</p>
1TH 2:19	<p>چۈنكى بىزنىڭ ئىستەك-ئاززوپىمىز، شادلىقىمىز ۋە رەبىمىز ئىسا قايىتى كەلگەندە يەخلىنىدىغان تاجىمىز نېمە بولىدۇ؟ بۇ دەل سلەر ئۆزۈڭلەر ئەمەسمۇ؟</p>	<p>شۇ سەۋەپتىن، بىز ئەتراپىنى سەۋىرەلمەي قالغاندا، ئافىنا شەھىرىدە يەكە قالىشقا قارار قىلدۇق.</p>
1TH 2:20	<p>چۈنكى سلەر بىزنىڭ يەخلىنىڭ شادلىقىمىز!</p>	<p>بىز تەمۇتىسىن، بىزلىكى قېرىنداش ۋە خۇدا يولىدا مەسەھ خۇش خەۋىرىدە ئالدىنلارغا قېرىنداشمىز ھەم خۇدا يولىدا مەسەھ خۇش خەۋىرىدە بولۇۋاتقان خىزمەتدىشىمىز تەمۇتىسىن سلەرنى ئېتىقادتا خىزمەتپى بولۇپ، سلەرنى ئېتىقاددا كۆچەيتىش ۋە رەھمەتلەشتۈرۈش ئۆچۈن يوللىدۇق؛</p>
1TH 3:1	<p>شۇنىڭ بىلەن بىز سلەر دەن خەۋەرسىز تاقلىقىمىز تاق بولۇپ، ئۆزىمىز ئافىنا شەھىرىدە يالغۇز قىلىپ،</p>	<p>بىز بۇ ئۇچۇن تەقدىرلەنگەن.</p>
1TH 3:2	<p>مۇستەھكەملەش-كۇچەيتىش ۋە رىغبەتلەندۈرۈش ئۆچۈن ئەۋەتىشنى قارار قىلدۇق؛</p>	<p>بىز بۇ زەخەمەتلەر دە تەۋرىنىپ قالمايدۇ، چۈنكى سلەر بىلىسىلەركى،</p>
1TH 3:3	<p>مۇشۇ زەخەمەت-قىيىنچىلىقلار سەۋەپىدىن ئېتىقادتا تەۋرىنىپ قالماسىلىق ئۆچۈندۇر. چۈنكى ئۆزۈڭلار بۇنداق ئىشلارغا ئۇچراشقا ئالدىنلار بېكىتىلگەن،</p>	<p>ھېچكىم بۇ زەخەمەتلەر دە تەۋرىنىپ قالمايدۇ، چۈنكى سلەر بىلىسىلەركى،</p>

Reference	Before	After	
1TH 3:4		چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بىلە بولغاندا، سىلەرگە بىز ئازاب-قىينچىلىققا دەپ بىلىسىلەر.	
	چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بىلە بولغان ۋاقتىمىزدا، سىلەرگە ھەممىمىز ئازاب- يولۇق بولىمىز دەپ ئالدىن ئېتىپ كەتكەندۇق، ھەم شۇنداق بولدى، دەپ قىينچىلىققا ئۇچرىماي قالمايمىز دەپ ئالدىنئا ئېتقانىدۇق، ئەمەلەتتە هازىر دېگىنىمىزدەك بولدى، دەپ بىلىسىلەر.	چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بىلە بولغاندا، سىلەرگە بىز ئازاب-قىينچىلىققا يولۇق بولىمىز دەپ ئالدىن ئېتىپ كەتكەندۇق، ھەم شۇنداق بولدى، دەپ قىينچىلىققا ئۇچرىماي قالمايمىز دەپ ئالدىنئا ئېتقانىدۇق، ئەمەلەتتە سىلەر بىلىسىلەر.	
1TH 3:5		شۇ سەۋەپىتە، سەۋەرلەمەي قالدىم، سىلەرنىڭ ئېتقادىگلار نېمە ھالدا دەپ شۇ سەۋەپىن تاقىتىم تاق بولۇپ، ئېتقادىگلارنىڭ زادى قانداق بىلىش ئۆچۈن، تەجىرىپ سىلەرنى تەجىرىپ قىلسا، بىزنىڭ سىلەرگە سىك்கۈرگەن ئەجىمىز بىكارغا كەتتىكىن دەپ ئەنسىرەپ، تىموتىينى سىلەرگە يوللاپ بەردىم.	
1TH 3:6		لېكىن تىموتىي يايى يېنىڭلاردىن قايتىپ كەلگەندە، ئېتقادىگلار ۋە مېھر- سەۋەگىسى ھەققىدە ياخشى خەۋەر ئېلىپ كەلدى، سىزلەر بىزنى ھەمىشە سېغىننىپ تۇرۇۋاتقانلىقىگلارنى ۋە بىز سىزلەر بىلەن كۆرۈشكە ئىشتەپ تۈرغاندەك، سىزلەرنىڭمۇ بىزنى كۆرگۈڭلار كەلگەنلىكىنى ئېتتى.	لېكىن تىموتىي سىزلەردىن قايتىپ كەلدى، ئۇ سىزلەرنىڭ ئىمانى ۋە سەۋەگىسى ھەققىدە ياخشى خەۋەر ئېلىپ كەلدى، سىزلەر بىزنى ھەمىشە سېغىننىپ تۇرۇۋاتقانلىقىگلارنى ۋە بىز سىزلەر بىلەن كۆرۈشكە ئىشتەپ تۈرغاندەك، سىزلەرنىڭمۇ بىزنى كۆرگۈچە كەلگەنلىكىنى ئېتقان.
1TH 3:7		شۇڭى، قېرىنداشلار، بېشىمىزغا چۈشكەن بارلىق ئازاي-ئوقۇ ۋە قىينچىلىق شۇنىڭدەك، ئەي قېرىنداشلار، بېشىمىزغا چۈشكەن مۇشۇنداق بارلىق ئىچىدە تۇرۇۋاتقاندا سىلەردىن، يەن سىلەرنىڭ چىڭ ئېتقادىگلاردىن كۈچ - ئازاب-ئوقۇبەت ۋە ئېغىرچىلىق ئىچىدە تۇرۇۋاتقىنىمىزدا سىلەردىن، يەن سىلەهام تايىتۇق؛	شۇڭى، قېرىنداشلار، بېشىمىزغا چۈشكەن بارلىق ئازاي-ئوقۇ ۋە قىينچىلىق شۇنىڭدەك، ئەي قېرىنداشلار، بېشىمىزغا چۈشكەن مۇشۇنداق بارلىق ئىچىدە تۇرۇۋاتقاندا سىلەردىن، يەن سىلەرنىڭ چىڭ ئېتقادىگلاردىن كۈچ - ئازاب-ئوقۇبەت ۋە ئېغىرچىلىق ئىچىدە تۇرۇۋاتقىنىمىزدا سىلەردىن، يەن سىلەهام تايىتۇق؛
1TH 3:8		چۈنكى رەبىدە چىڭ تۇرغان بولساڭلار، بىز ئۆلەمەي، ھايات قالىمىز؛	چۈنكى سىلەر رەب بىلەن چىڭ تۇرۇپ قالساڭلار، بىز تولا ھايات بىلەن ياشايىمىز!
1TH 3:9		هازىر سىلەر ئۆچۈن، خۇدايمىز ئالدىدا سىلەرگە بولغان زور شادلىقىمىزنىڭ ئەمدى سىلەر ئۆچۈن، خۇدايمىز ئالدىدا سىلەرنىڭ ۋە جىڭلاردىن تولىمۇ شادلاندۇق، بۇ زور شادلىقىمىزدىن سىلەر ئۆچۈن خۇداغا قانچىلىك دەرىجىدە تەشەككۈر ئېتىساق بولار؟!	سەۋەبىدىن، خۇداغا قانداق تەشەككۈر ئېتىشىمىز مۇمكىن؟
1TH 3:10		سىلەر بىلەن دىدار كۆرۈشۈش ۋە ئېتقادىگلاردىكى يېتەرسىزلىكەرنى مۇكەممەل قىلىشقا مۇيەسسىر بولۇش ئىمكانيتى ئۆچۈن، كېچە-كۇندۇز ۋە دەرىجىدە تەشەككۈر ئېتىساق بولار؟	سىلەر بىلەن يۈز-يۈز كۆرۈش ۋە ئىشەنچىڭلاردا قالغان گەپ-گەپلىكەرنى تولدۇرۇش ئۆچۈن، كېچە-كۇندۇز گابرىپ دۇئا قىلىپ تۇرۇۋاتىمىز.
1TH 3:11		ئەمدى بىزنىڭ خۇدا ئاتىمىزنىڭ ئۆزى ھەم رەببىمىز ئەيسا بىزنىڭ يولىمىزنى يېنىڭلارغا باشلىغا؛	خۇدا ئۆزى ۋە بىزنىڭ ئاتاسى ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسىھ بىزنىڭ سىلەرگە يولىمىزنى يېتەكەلپ بېرىپ قالسۇن.
1TH 3:12		ئەمدى مېھر-مۇھەببەتىمىز سىلەرگە تولغاندەك، رەب سىلەرنىڭ بىر- بىرىڭلارغا ۋە ھەممە ئادەملەرگە بولغان مېھر-مۇھەببەتىگلارنى ئاشۇرۇپ، تولۇپ تاشتۇرغاي؛	رەب سىلەرنىڭ بىر-بىرىڭلارغا ۋە ھەممە كىشىلەرگە بولغان مۇھەببەتىگلارنى كۆيەيىتىپ، تاللاپ تۇرۇپ بېرىپ قالسۇن، بىزنىڭ سىلەرگە بولغان مۇھەببەتىمىزگە ئوخشاش.
1TH 3:13		ھەم شۇنداق بولغاندا، رەببىمىز ئەيسا ئۆزىنىڭ بارلىق مۇقدەدس بەندىلىرى بىلەن بىلە قايتىپ كەلگەندە قەلبىڭلار بىزنىڭ خۇدا ئاتىمىز ئالدىدا ياك-مۇقەددەسلىكتە نۇقسانىسىز بولۇشقا مۇستەھەملەنىدۇ!	ھەم بۇنداق بولغاندا، رەب يەسۈس بارلىق مۇقدەدس دوستلىرى بىلەن قايتىپ كەلگەندە، سىزلەرنىڭ قەلبىڭلار بىزنىڭ خۇدا ئالدىدا تەممەم تازا ۋە گۇناھىسىز بولۇشقا كۈچلەنگەن بولسۇن!
1TH 4:1		ئاخىربىدا، قېرىنداشلار، بىز رەب ئەيسا ئارقىلىق سىلەردىن بۇنى سورايمىز ۋە ئاخىربىدا، ئى قېرىنداشلار، بىز رەب ئەيسادا تۇرۇپ سىلەردىن شۇنى ئۆتونىمىز ھەم جېكىلەيمىزكى، سىلەر بىزدىن خۇدانى خۇرۇسەن قىلىشقا يۈرۈش توغرۇلۇق ئۆگەنگەن بولۇڭلار، ھازىر قىلىۋاتقانلىقىگلارغا ئاساسەن، قانداق مېڭىشىڭلار كېرەكلىكىنى تاپشۇرۇۋالغىنىڭلاردەك ھەم ھازىر شۇ يۈرۈش تۆخىمۇ كۆپ قىلىڭلار.	تەلەپ قىلىمىز: سىلەر بىزدىن خۇدا قانداق ياقتۇرۇشقا بولىدىغان يۇلدا بۇنى تېخىمۇ كۆپ قىلىڭلار.
1TH 4:2		چۈنكى سىلەر بىزنىڭ رەب ئەيسا ئارقىلىق سىلەرگە قايسى ئەمرلەرنى تاپلىغانلىقىمىزنى بىلىسىلەر.	سىلەر بىلىسىلەركى، بىز رەب ئەيسا ئارقىلىق سىلەرگە قايسى ئەمرلەرنى بەرگەنمىز.

Reference	Before	After
1TH 4:3	چۈنكى خۇدانىڭ ئىراديسى شۇكى، ياك-مۇقەددەس قىلىنىش، ھەرقانداق بۇ خۇدانىڭ خالغانلىقى: ياكلىقنى تاپشۇرۇش، جىنسىي بۇزۇقچىلىقتىن ساقلىنىش.	ھەربىرىڭلار ئۆز تەنگىلارنى ياك-مۇقەددەسلىكتە ۋە نومۇر بىلەن ئىگە قىلىشنى بىلەنگىلار، خۇدانى بىلمەيدىغانلارغا ئوخشاش شەھەھە ھەۋەسلىرىگە بېرىلمەڭلار.
1TH 4:4-5	يەنى ھەربىرىڭلار خۇدانى تونوُمايدىغان تائىپىلەردىك شەھەۋانىي ھەۋەسلىرىگە بېرىلمەمى، بەلكى قانداق قىلىپ ئۆز تېنىنى باشقۇرۇپ، ئۇنى ياك-مۇقەددەسلىكتە ئار-نومۇس بىلەن ساقلاشنى ئۆگىنۋىلىشتۇرۇ.	بۇ مەسەلەر دە ھېچكىم قېرىندىشنى زورلىمىسىۇن، ئۆز يايىدىسىنى ئالدىغا بۇ جەھەتلەر دە ھېچكىم ئۆز قېرىندىشنىڭ ھەققىگە چاڭ سېلىپ، ئۆز يايىدا-مەنپەئىتىنى قوغلىمىسىۇن؛ چۈنكى بىز ئىلگىرى سلەرگە چۈشەندۈرۈپ تولۇق ئاگاھالاندۇرغىنىمىزدەك، بارلىق مۇشۇنداق ئىشلاردا رەب ئۆزى ئىستيقام ئالغۇچىدۇر.
1TH 4:6	بۇ مەسەلەر دە ھېچكىم قېرىندىشنى زورلىمىسىۇن، ئۆز يايىدىسىنى ئالدىغا بۇ جەھەتلەر دە ھېچكىم ئۆز قېرىندىشنىڭ ھەققىگە چاڭ سېلىپ، ئۆز يايىدا-مەنپەئىتىنى قوغلىمىسىۇن؛ چۈنكى بىز ئىلگىرى سلەرگە چۈشەندۈرۈپ تولۇق ئاگاھالاندۇرغىنىمىزدەك، بارلىق مۇشۇنداق ئىشلاردا رەب ئۆزى جازالايدۇ.	بۇ مەسەلەر دە ھېچكىم قېرىندىشنى زورلىمىسىۇن، ئۆز يايىدىسىنى ئالدىغا بۇ جەھەتلەر دە ھېچكىم قېرىندىشنى زورلىمىسىۇن، ئۆز يايىدىسىنى ئاكاھالاندۇرغانمىز، قويىپ؛ چۈنكى بىز ئالدىنلا سلەرگە ئېنىق سۆزلەپ ئاكاھالاندۇرغانمىز، بارلىق مۇشۇنداق ئىشلار ئۆچۈن رەب ئۆزى جازالايدۇ.
1TH 4:7	چۈنكى خۇدا بىزنى ناياكلققا ئەمەس، بەلكى ياك-مۇقەددەسلىكتە ياشاشقا چاقىرىدى.	خۇدا بىزنى ناياكلققا ئەمەس، بەلكى ياك-تەمىز ياشاشقا چاقىرغان.
1TH 4:8	شۇنىڭ ئۆچۈن بۇ ھەققەتنى رەت قىلغان ئادەم، ئىنسانىي ھوقۇقنى ئەمەس، بەلكى سلەرگە مۇقەددەس روھىنى ئاتا قىلغۇچى خۇدانى رەت قىلغان بولىدۇ.	شۇنىڭ ئۆچۈن، بۇ ھەققەتنى رەت قىلغۇچى كىشى، ئادەمنى ئەمەس، بەلكى سلەرگە مۇقەددەس روھ بەرگەن خۇداغا رەت قىلغان بولىدۇ.
1TH 4:9	ئەمدى قېرىنداشلىق مېھر-مۇھەببەتكە كەلسەك، بۇ توغرىسىدا سلەرگە بېزىپ ئولتۇرىشىمىزنىڭ ھاجىتى يوق. چۈنكى خۇدا ئۆزى بىر-بىرىڭلارغا مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتىشنى ئۆگەتمەكتە.	ھازىر، قېرىنداشلىق مۇھەببەتكە كەلسەك، سلەرگە بۇ توغرۇلۇق بېزىپ قويۇشنىڭ ھاجىتى يوق. چۈنكى خۇدا ئۆزى سلەرگە بىر-بىرىڭلارغا مۇھەببەت كۆرسىتىشنى ئۆگەتتى.
1TH 4:10	چۈنكى سلەر يۇتكۇل ماڭدونىيە ئۆلکىسىدىكى ھەممە قېرىنداشلارغا شۇنداق قىلىۋاتىسىلەر؛ شۇنداق بولسىمۇ، ئى قېرىنداشلار، شۇنداق قىلىشقا بېرىلىپ تېخىمۇ ئېشىپ تېشىشىڭلارنى،	چۈنكى سلەر ماڭدونىيەدىكى بارلىق قېرىنداشلارغا شۇنداق ياخاڭلىقلىقلىۋاتىسىلەر؛ براق، قېرىنداشلار، بۇنى داها كۆپ ئېتىپ تۇرۇڭلار،
1TH 4:11	شۇنداقلا بىز سلەرگە تايىلىغىنىمىزدەك، تىنج يۇرۇشنى، باشقىلارنىڭ ئىشلىرىغا ئارلاشماي، ئۆز ئىشىڭلار بىلەن زىحەمەت قىلىپ، قولىڭلار بىلەن ئۆتكۈنمىز.	شۇنداقلا بىز سلەرگە دەپ بەرگەندەك، تەسىرە ياشاشنى، باشقىلارنىڭ ئىشلىرىغا قوشۇلماستىن، ئۆز ئىشىڭلارنى قىلىپ، قولىڭلار بىلەن زىحەمەت قىلىشنى مەقسەت قىلىڭلار.
1TH 4:12	مانا شۇنداق قىلىساڭلار، سىرتىكىلەر ئالدىدا ئىززەت-ھۆرمەتكە سازاۋەر بولۇپ ماڭىسىلەر ۋە ھېچكىمنىڭ قولىغا بېقىننىي قالمايسىلەر.	شۇنداق قىلىپ يۇرۇڭلەر، سىرتقى كىشىلەر قارشىسىدا ئوزۇڭلارنى ئەرك- يۈرۈك كۆرسەتىپ ماڭىڭلار ۋە ھېچكىمگە تەينەمەڭلەر.
1TH 4:13	لېكىن، ئەي قېرىنداشلار، ئۆمىدىسىزلىك ئىچىدە ياشاؤاۋاقان باشقا ھەممىسىدەك، ئاراڭىلاردىكى ئۆلۈمەدە ئۆخلەپ قالغانلارغا قايغۇرۇپ ھەسەرت چەكمەسلىكىڭلار ئۆچۈن ئۇلارنىڭ ھالى توغرۇلۇق خەۋەرسىز قېلىشىڭلارنى خالمايمىز.	قېرىنداشلار، باشقا كىشىلەر قاتارلىق ئۆمىدىسىز بولۇپ قايغۇرۇپ كۆرمەسلىكىڭلار ئۆچۈن، ئارىڭىلاردا ئۆلۈپ كەتكەنلەرنى ئۆز بىلەن بىلە ئېلىپ تۇرۇڭلار.
1TH 4:14	چۈنكى بىز ئەيسانىڭ ئۆلۈپ تېرىلىگەنلىكىگە ئىشىنىپ كەتتۇق، شۇنداقلا كەلگىنىدە، ئۆلۈمەدە ئۇنىڭدا ئۆخلەپ قالغانلارنى خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بىلە ئېلىپ كېلىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.	چۈنكى بىز ئەيسانىڭ ئۆلۈپ قايتا تېرىلىگەنلىكىگە ئىشىنىپ كەتتۇق، شۇنداقلا خۇدا ئۇنىڭ ئارقىلىق ئۆلۈپ كەتكەنلەرنى ئۆز بىلەن بىلە ئېلىپ كېلىدۇ.
1TH 4:15	چۈنكى رەبىنىڭ سۆزى بويىچە، سلەرگە بۇنى ئېتىمىز؛ رەب قايتا كەلگەندە، چۈنكى رەبىنىڭ سۆز-كالامى بويىچە سلەرگە شۇنى ئېتىمىزكى، رەب قايتا كەلگۈچە تېرىك قالغان بىرلەر ئۇنىڭ ئالدىغا چىقىشىمىز جەزەن ئۆلۈمەدە ئۆخلەپ قالغانلارنىڭكىدىن ئاۋاڭال بولمايدۇ؛	چۈنكى رەبىنىڭ سۆزى بويىچە، سلەرگە بۇنى ئېتىمىز؛ رەب قايتا كەلگەندە، چۈنكى رەبىنىڭ سۆز-كالامى بويىچە سلەرگە شۇنى ئېتىمىزكى، رەب قايتا كەلگۈچە تېرىك قالغان بىرلەر ئۇنىڭ ئالدىغا چىقىشىمىز جەزەن ئۆلۈمەدە ئۆخلەپ قالغانلارنىڭكىدىن ئاۋاڭال بولمايدۇ؛
1TH 4:16	چۈنكى رەب قاتقى بىر نەرە تارتىپ، باش يەرشىنىڭ سۆزى ۋە خۇداينىڭ كاناي ساداسى ئىچىدە ئاسماندىن چۈشىدۇ ۋە مەسىھەدە بولۇپ ئۆلگەنلەر سورىق ئارقىلىق ئاسماندىن چۈشىدۇ، مەسىھەدە ئۆلگەنلەر ئالدىن تۇرۇپ ئاۋاڭال تېرىلىدۇ؛	چۈنكى رەب كاتتا بىر ئاۋاڭ بىلەن، باش يەرشىنىڭ سۆزى ۋە خۇداينىڭ ئاۋاڭال تېرىلىدۇ؛

Reference	Before	After
1TH 4:17	ئاندىن تىرىك قالغان بىزلەر ئۇلار بىلەن بىرگە رەب بىلەن ھاۋادا كۆرۈشۈش ئۈچۈن، بۇلۇنلار ئارىسىغا ئېلىنىپ كۆتۈرۈلمىز؛ شۇنىڭ بىلەن بىز رەب بىلەن مەڭگۇ بىرگە بولىمىز.	ئاندىن بىز يەنلا تىرىك قالغانلار، ئۇلار بىلەن بىرگە، رەب بىلەن ھاۋادا كۆرۈشۈش ئۈچۈن، بۇلۇنلارغا ئېلىنىپ كۆتۈرۈلۈپ كېتەملىپتۇز؛ شۇنداقلا بىز رەب بىلەن مەڭگۇ بىرگە بولىمىز.
1TH 4:18	شۇڭا، بىر-بىرىڭلارغا بۇ سۆزلەر بىلەن رىغبەت-تەسەللى بىرىڭلار.	شۇنگا، بۇ سۆزلەر بىلەن بىر-بىرىڭلارنى ئەرزىمەك قىلىڭلار.
1TH 5:1	لېكىن ئى قېرىنداشلار، سىلەرگە شۇ ئىشلارنىڭ ۋاقتىلىرى ۋە زامانلىرى توغرىسىدا يېرىشىمنىڭ حاجىتى يوق.	لېكىن، قېرىنداشلار، سىلەرگە بۇ ئىشلارنىڭ ۋاقتى ۋە زامانى توغرۇلۇق يېرىپ يېرىشىمنىڭ حاجىتى يوق.
1TH 5:2	چۈنكى سىلەر جاھان بىلىسىلەر، رەب كۈنى كېچىدە كىرىپ كەتكەن ئوغرغىغا چۈنكى ئۆزۈڭلار ئوبىدان بىلىسىلەر، رەبىنىڭ كۈنى خۇددى كېچىدە كىرگەن ئوغرغىنىڭ كېلىشىگە ئوخشاش تۇيۇقسىز كېلىدۇ.	چۈنكى سىلەر جاھان بىلىسىلەر، رەب كۈنى كېچىدە كىرىپ كەتكەن ئوغرغىغا چۈنكى ئۆزۈڭلار ئوبىدان بىلىسىلەر، رەب كۈنى خۇددى كېچىدە كىرگەن ئوخشاش، تەيەككۈرسىز كېلىدۇ.
1TH 5:3	ئەمدى كىشىلەر «دۇنيا سىنج-ئامان بولۇۋاتىدۇ» دەپ تۇرغاندا، خۇددى ھامىلىدار ئايالنىڭ تولغىنى ئۇشتۇمۇتۇ تۇتقىنىدەك، ھالاكەت ئۇلارنىڭ بېشىغا تۇيۇقسىز چۈشىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭدىن قېچىپ قۇتۇلامىدۇ.	ھازىر كىشىلەر «دۇنيا سىنج-ئامان بولۇۋاتىدۇ» دەپ تۇرغاندا، ھامىلىدار ئايالنىڭ بالى تۇغۇلۇش ئاغرىقى كېلىپ قالغىنىدەك، ھالاكەت ئۇلارغا ناچارلا چۈشىدۇ؛ شۇڭا ئۇلار ئۇنىڭدىن قۇتۇلامىدۇ.
1TH 5:4	لېكىن سىلەر، ئى قېرىنداشلار، قاراڭغۇلۇقتا تۇرغۇچىلار ئەمەسىلىر؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ كۈن سىلەرنى ئوغىرىدەك چۆچۈتۈپ كەلەمەيدۇ.	ئەممە سىلەر، قېرىنداشلار، قاراڭغۇلۇقتا ئەمەسىلىر، شۇ كۈن سىلەرنى ئوغىرىدەك ناچارلا تەسر قىلمايدۇ.
1TH 5:5	چۈنكى سىلەر ھەممىڭلار يورۇقلۇقنىڭ يەرزەنلىرى، كۇندۇزنىڭ يەرزەنلىرى؛ بىز كېچىگە تەۋە ياكى قاراڭغۇلۇققا مەنسۇب ئەمەسىمىز.	چۈنكى سىلەر ھەممىڭلار يورۇقلۇقنىڭ باللارى، كۇندۇزنىڭ باللارنىدە، بىز كېچىگە ياكى قاراڭغۇلۇققا قوشۇلمىغان.
1TH 5:6	شۇنىڭ ئۈچۈن باشقا ھەممىسىدەك ئۇخلىمايلى، بەلكى سەگەك ۋە سالماق بولالى.	شۇڭا، باشقىلارغا ئوخشاش ئۇخلىمىغىلى، بەلكى ئويغاق بولۇپ يۈرسەتچان تۇرۇشىمىز كېرەك.
1TH 5:7	چۈنكى ئۇخلىيدىغانلار كېچىسى ئۇخلىيدۇ، مەست بولىدىغانلارمۇ كېچىسى مەست بولىدۇ.	چۈنكى ئۇخلىيدىغانلار كېچىسى ئۇخلىيدۇ، مەست بولىدىغانلارمۇ كېچىسى مەست بولىدۇ.
1TH 5:8	بىراق ئۆزىمىز كۇندۇزگە مەنسۇب بولغاندىن كېيىن، سالماق بولالى، كۆكىرىمىزگە بېتىقاد ۋە مېھر-مۇھەببەتنى ساۋۇت قىلىپ، بېشىمىزغا نىجاتقا باغانغان ئومىدىنى دۇپۇلغا قىلىپ كېيۇلايلى؛	بىراق سىلەر كۇندۇز تەرىپتە بولغاچقا، هوشىار بولالى، كۆكىرىڭلارغا بېتىقاد بىلەن مېھر-مۇھەببەتنى كېيۇلايلى، بېشىڭلارغا قۇتۇلۇش ئۆمىدىنى قولقا قىلىپ كېيۇلايلى.
1TH 5:9	چۈنكى خۇدا بىزنى ئۆز غەزىپىگە ئۇچرىتىش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى رەببىمىز ئىيسا مەسەھە ئارقىلىق نىجاتقا يېرىشتۈرۈش ئۈچۈن تاللاپ بېكتىكەن.	چۈنكى ئەللاھ بىزنى ئۆز غەزىپىگە قارىتىش ئۈچۈن تاللامىدى، بەلكى رەببىمىز ئىيسا مەسەھە ئارقىلىق قۇتۇلۇشقا بىتەكەلەش ئۈچۈن تاللاسى.
1TH 5:10	ئۇ بىز ئۈچۈن ئۆلدى - مەقسىتى، ھايات قىلىپ ئويغاق تۇرساقمۇ ياكى ئۇلۇمده ئۇخلىغان بولساقا، بىزنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىلە ھاياتتا بولۇشىمىز ئۇچۇندۇر.	ئۇ بىز ئۈچۈن ئۆلۈپ كەتتى، شۇنىڭ بىلەن بىز ھايات قالساقا مۇ ياكى ئۆلۈپ كەتسەكمۇ، ئۇ بىلەن بىلە ھايات ياشاش ئۈچۈن.
1TH 5:11	شۇنىڭ ئۈچۈن، ھازىر قىلىۋاتقانلىرىڭلارغا ئوخشاش، بىر-بىرىڭلارنى داۋاملىق رىغبەتلەندۈرۈپ، بىر-بىرىڭلارنىڭ ئېتىقادىنى قۇرۇڭلار.	شۇ ئۈچۈن، ھازىر قىلىۋاتقانلىرىڭلارغا ئوخشاش، بىر-بىرىڭلارنى هەمىشە تەشەۋەنلىق قىلىپ، بىر-بىرىڭلارنىڭ ئىشەنچلىكىنى كۆچەيتىپ تۇرۇڭ.
1TH 5:12	ئەمدى ئى قېرىنداشلار، ئاراڭلاردا جاپالق ئىشلەۋاتقان ۋە رەبىدە سىلەرگە يېتەكچىلىك قىلىپ، نەسەھەت بىرىۋاتقانلارنى قەدىرىلىشىڭلارنى ئۆتۈنمىز.	ئەمدى قېرىنداشلار، سىلەرنىڭ ئارىدا زەھەمەت كۆرۈپ، رەبىدە سىلەرگە يول كۆرسەتىپ نەسەھەت بىرىۋاتقانلارنى قەدىرىلەڭلار.
1TH 5:13	بۇ خىزمەتلەرى ئۈچۈن ئۇلارنى چوڭقۇر ھۆرمەت ۋە مېھر-مۇھەببەت بىلەن قەدىرلەڭلار. بىر-بىرىڭلار بىلەن ئىنراققى ئۆتۈڭلار.	ئۇلارنىڭ خىزمەتى ئۈچۈن، ئۇلارغا كۆپ ھۆرمەت قىلىڭ ۋە ياخشى مېھر بىلەن قوللاڭلار. بىر-بىرىڭلار بىلەن تىنج ياشاشىڭلار.
1TH 5:14	ئەممە، ئى قېرىنداشلار، سىلەردىن شۇنىمۇ ئۆتۈنمىزىكى، تەرتىپسىز يۈرگەنلەرگە نەسەھەت بىرىڭلار، يۈرەكسىزلەرنى رىغبەتلەندۈرۈڭلار.	قېرىنداشلار، بىز سىلەرگە بۇنى ئەسلىتىمىز؛ تەرتىپسىز كىشىلەرگە ئاڭاھلاندۇرۇڭلار، يۈرەكسىزلىرىنى رىغبەتلەندۈرۈڭلار، ئاجىزلارغا ياردەم

Reference	Before	After
1TH 5:15	ئاجىزلارغا يار-بۆلەك بولۇڭلار ۋە ھەممە ئادەمگە سەۋىرچان بولۇڭلار. ھېچ بىرىڭلار يامانلىققا يامانلىق بىلەن جاۋاب قىلماڭلار، بىر-بىرىڭلار بىلەن ھېچقايىسىڭلار يامانلىققا يامانلىق قىلماسىلىققا كۆڭۈل بولۇڭلار، بىر-بىرىڭلارغا ۋە بارلىق كىشىلەرگە ھەممىشە ياخشىلىق قىلىشقا ئىتتىلىڭلار.	قىلىڭلار ۋە ھەممە كىشىگە سەبر قىلىڭلار. ھېچ بىرىڭلار يامانلىققا يامانلىق بىلەن جاۋاب قىلماڭلار، بىر-بىرىڭلار بىلەن ھەممە كىشىگە ھەممىشە ياخشى ئىش قىلىشقا كۆچ يۈلىڭلار.
1TH 5:16	ھەردايىم شادلىنىڭلار.	ھەممىشە خۇشال بولۇڭلار
1TH 5:17	توختىماي دۇئا قىلىڭلار.	ھەر ۋاقىت دۇئا قىلىڭلار.
1TH 5:18	ھەرقانداق ئىشتا تەشكىر كۆپ ئېتىڭلار. چۈنكى مانا بۇلار خۇدانىڭ مەسىھ ئەيسا ئەيسادا سىلەرگە قاراتقان ئىرادىسىدۇر.	ھەر ئەرسىدە تەھنەت ئېتىتىڭلار. چۈنكى بۇ خۇدانىڭ مەسىھ ئەيسا ئارقىلىق سىلەر ئۆچۈن ئىرادىسى.
1TH 5:19	روهنىڭ ئوتىنى ئۆچۈرمەڭلار.	ئەرواننى سۆندۈرمەڭ
1TH 5:20	ئاراڭلاردا يېغەمبەرلەرچە يەتكۈزۈلگەن بېشارەتلىك سۆزلەرنى كەمىستەمەڭلار؛	ئاراڭلاردا يېغەمبەرلەر ئارقىلىق كەلگەن خەبەرلەرنى كۆرسەتمەڭلار؛
1TH 5:21	ھەممە گەپنى تەكشۈرۈپ سىنائىلار؛ ياخشى بولسا، ئۇنى مۇستەھكم تۇتۇپ قولدىن بەرمەڭلار.	ھەممە ئىشلارنى تەكشۈرۈپ سىنائىلار؛ ياخشى بولسا، ئۇنى مۇستەھكم تۇتۇپلار.
1TH 5:22	يامانلىقنىڭ ھەرقانداق شەكلىدىن ئۆزۈلگەنلىرى بىراق تۇتۇڭلار.	يامانلىقنىڭ ھەرخىل شەكلىدىن ئالاکە قىلماڭلار.
1TH 5:23	خاتىرجەملەكىنىڭ ئىگىسى بولغان خۇدا ئۆزى سىلەرنى ئۆزۈل-كېسىل ياك-مۇقەددەس قىلغاي، رەببىمىز ئەيسا مەسىھ قايتا كەلگۈچە يۇتكۈل روھىڭلار، جېنىڭلار ۋە تېنىڭلارنى ئەيپىسىز ساقلىغاي.	خۇدا سىلەرنى تولۇق ياك قىلغاي، ئەيسا مەسىھ كەلگەندە سىلەرنىڭ روھى، جېنى ۋە تېنى يۇتونلا ئەيپىسىز بولۇپ قالغاي.
1TH 5:24	سىلەرنى چاقىرغۇچى بولسا سادىق-ۋايدۇر، ئۇ ئۇنى جەزمنەن ئادا قىلماي قالمايدۇ.	سىزلەرنى چاقىرغان كىشى سادىق، ئۇ بۇنى مۇكەن بىرىدۇ.
1TH 5:25	قېرىنداشلار، بىز ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار.	قېرىنداشلار، بىز ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار.
1TH 5:26	ھەممە قېرىنداشلار بىلەن ياك سۆيۈشلەر بىلەن سالاملىشىڭلار.	ھەممە قېرىنداشلار بىلەن ياك ئۆيۈش بىلەن سالام بېرىڭلار.
1TH 5:27	مەن رەبىدە سىلەرگە شۇنى جىددىي تايىلىمەنلىكى، بۇ خەتنى شۇ يەردىكى ھەممە مۇقەددەس قېرىنداشلارغا ئۆقۇپ بېرىڭلار!	مەن سىلەرگە رەببىم بىلەن قەسەم قىلىپ تەلەپ قىلىمەن؛ بۇ خەتنى ھەممە مۇقەددەس قېرىنداشلارغا ئۆقۇپ بېرىڭلار!
1TH 5:28	رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ مېھرى-شەپقىتى سىلەرگە يار بولغا!	رەب ئەيسا مەسىھنىڭ مېھرى سىلەر بىلەن بار بولسۇن! ئامىن.
2TH 1:1	مەنلىكى ياؤلۇس، سىلاس ھەمدە تىموتىدىن خۇدانىتىمىز ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسىھ بولغان، تېسالونىكا شەھىرىدىك جامائەتكە سالام.	ياؤلۇس، سىلاس ۋە تىموتىي تېسالونىكا ئەھلىسىگە، بىزنىڭ خۇدا ئاتا ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسىھ بىلەن.
2TH 1:2	خۇدانىتىمىز ۋە رەب ئەيسا مەسىھتىن سىلەرگە مېھرى-شەپقەت ۋە خاتىرجەملەك ئاتا قىلىنغا!	بىزنىڭ خۇدانىتىمىز ۋە رەب ئەيسا مەسىھ تەرەپدىن سىلەرگە مېھرى ۋە تىنچلىق بولسۇن!
2TH 1:3	ئى قېرىنداشلار، سىلەر ئۆچۈن خۇداغا ھەر ۋاقىت رەھمەت ئېتىتىش توغرا، سىلەر ئۆچۈن خۇداغا ھەر دائىم تەشكىر كۆپ ئېتىتىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ (ھەمدە شۇنداق قىلىش تولىمۇ لايقىتۇر)، ئى قېرىنداشلار، - چۈنكى ئېتىقادىڭلار كۆچلۈك ئۆسمەكتە ھەمدە بىر-بىرىڭلارغا بولغان مېھرى-مۇھەببىتىڭلارمۇ ئېشىپ تاشماقتا.	ئى قېرىنداشلار، سىلەر ئۆچۈن خۇداغا ھەر ۋاقىت رەھمەت ئېتىتىش توغرا، سىلەر ئۆچۈن خۇداغا ھەر دائىم تەشكىر كۆپ ئېتىتىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ (ھەمدە شۇنداق قىلىش تولىمۇ لايقىتۇر)، ئى قېرىنداشلار، - چۈنكى ئېتىقادىڭلار كۆچلۈك ئۆسمەكتە ھەمدە بىر-بىرىڭلارغا بولغان مېھرى-مۇھەببىتىڭلار كۆپ ئېشىپ بارىدۇ.
2TH 1:4	شۇنىڭ بىلەن بىز ئۆزىمىز سىلەرنىڭ بېشىڭلارغا چۈشكەن، شۇنداقلا كۆرسەتكەن چىداملىقىڭلار ۋە ئىمانلىڭلار ئۆچۈن، بىز سىلەردىن يەخىلىنىپ بەرداشلىق بېرىۋاتقان بارلىق زىيانكەشلىك ۋە جاي-مۇشەقەقەتلەر ئىجىدە كۆرسەتكەن سەۋ-چىداملىق ۋە ئېتىقادىڭلار ئۆچۈن، خۇدانىڭ ھەرقايسى جامائەتلەردى سىلەردىن يەخىلىنىمىز؛	شۇڭا، خۇدا جەمئىتىدە سىلەرنىڭ بارلىق تەقىبلەر ۋە قىيىنچىلىقلاردا كۆرسەتكەن چىداملىقىڭلار ۋە ئىمانلىڭلار ئۆچۈن، بىز سىلەردىن يەخىلىنىپ بەرداشلىق بېرىۋاتقان بارلىق زىيانكەشلىك ۋە جاي-مۇشەقەقەتلەر ئىجىدە كۆرسەتكەن سەۋ-چىداملىق ۋە ئېتىقادىڭلار ئۆچۈن، خۇدانىڭ ھەرقايسى جامائەتلەردى سىلەردىن يەخىلىنىمىز.
2TH 1:5	بۇ ئىشلار خۇدانىڭ كېلىدىغان ئادىل ھۆكۈمنى كۆرسىتىدىغان روشنەن بىر ئالامەتتۈر ۋە شۇنداقلا، بۇ ئىشلار سىلەرنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھىلىقىغا لايىق دۆلىتىگە لايىق كۆرۈلۈشىڭلار ئۆچۈن، شۇ دۆلەت ئۆچۈن ھازىر قىينىاب-	بۇ ئىشلار خۇدانىڭ ھەق قاراىنىڭ دەلىلى بولۇپ تۇرىدۇ ۋە سىلەر خۇدا دۆلىتىگە لايىق كۆرۈلۈشىڭلار ئۆچۈن، شۇ دۆلەت ئۆچۈن ھازىر قىينىاب-

Reference	Before	After
	هېسابلىنىشىڭلار ئۈچۈن بولىدۇ؛ سىلەر مانا شۇ يادىشاھلىق ئۈچۈن زۇلۇم-زەممەت چېكىۋاتىسىلەر؛	زورلۇق كۆتۈرۈۋاتىسىلەر.
2TH 1:6-7	شۇنداق ئىكەن، سىلەرگە ئېغىرچىلىق سالغۇچىلارغا خۇدا ئېغىرچىلىق سالسا، ھەم شۇنداقلا رەب ئەيسا قۇردەتلىك يەرىشتلەرى بىلەن ئەرشتن قايىتا كۆرۈنگەن چاغدا، ئېغىرچىلىققا ئۈچۈرگان سىلەرگە بىز بىلەن تەڭ ئاراملىق بەرسە دۇرۇس ئىش بولما مادۇ؟	شۇنداقتا، سىلەرگە قىيىنچىلىق سەۋەپ بولغۇچىلارغا خۇدا قىيىنچىلىق قايتارىدۇ، رەب ئەيسا قۇۋەتلىك يەرىشتلەرى بىلەن آسماندىن كېلىپ كۆرۈنگەندە، سىلەرگە بىز بىلەن بىرلىدۇ
2TH 1:8	شۇ چاغدا ئۇ خۇدانى تونۇمайдىغانلاردىن، شۇنداقلا رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ مەسەنئىڭ خۇش خەۋىرىگە ئىتائەت قىلمايدىغانلاردىن يالقۇنلۇق ئوت بىلەن ئىنتىقام ئالىدۇ.	ئۇ ۋاقتىنا ئۇ، خۇدانى بىلمەيدىغانلار بىلەن، رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ خەۋىرىگە ئەمەل قىلمايدىغانلارغا، يالقان ئوت ئارقىلىق قايتۇرۇم بېلىدۇ.
2TH 1:9	بۇنداق كىشىلەر رەبىنىڭ ھۇزۇرىدىن ۋە كۆچ-قۇدرىتىنىڭ شان-شەرپىدىن مەھرۇم قىلىنىپ، مەڭگۈلۈك ھالاڭەت جازاسىنى تارتىدۇ.	بۇ كىشىلەر خۇدا يىنىڭ يېنىدىن ۋە كۆچىنىڭ گۈزەللىكىدىن يىراق قېلىپ، ھەمەشە بۇرۇلۇش جازاسىنى چىدىلىدۇ.
2TH 1:10	ئۇ ۋاقتىنا ئۇ ئۆزىنىڭ بارلىق مۇقەددەس بەندىلىرىدە ئۆلۈغلىنىپ، شۇ كۇندە بارلىق ئىشەنگەنلەرde (سىلەر دەرۋەقە بىزنىڭ كۆۋاھلىقىمىزغا ئىشەنگەندۇرىسىلەر) ئۆزىنىڭ كارامەتلىكىنى كۆرسىتىپ، مەھىيەتلىكىنىڭلى كېلىدۇ.	ئۇ ۋاقتىنا ئۇ كېلىپ، ئۆز مۇقەددەس كىشىلەر ئارىسىدا شەرەپلىنىپ، بارلىق ئىمان كەلۈرگەنلەر ئارىسىدا ھەيران قالدۇرۇپ ماھان بولىدۇ، چۈنكى بىزنىڭ گاپىمىز سىلەرگە ئىشىنىلەن، شۇ كۇندە.
2TH 1:11	شۇنىڭ ئۈچۈن، بىز سىلەر ئۈچۈن دائىم شۇنداق دۇئا قىلىمىزكى، سىلەرنى جاقىرغان بىزنىڭ خۇدا يىنى ئۆز ئولۇغ چاقىرىقىغا لابق هېسابلاپ، ياخشىلىققا ئىتلىكىن بارلىق گۈزەل مەقسەت- مۇددىتالىرىڭلارنى ۋە ئېتىقادىڭلاردىن چىققان بارلىق خىزمەتلىرىڭلارنى كۆچ-قۇدرىتى بىلەن ئەمەلگە ئاشۇرغاي.	شۇ ئۈچۈن، بىز سىلەر ئۈچۈن ھەر دەم دۇئا قىلىپ تۈرىامى: خۇدا سىلەرنى ئۆز قاپىرىقىغا لابق قىلىپ، سىلەرنىڭ بارلىق ياخا شىيەتلىرىنىڭلارنى ۋە ئېتىقادىڭلاردىن كېلىپ چىققان بارلىق ئىشلىرىڭلارنى ئۇنىڭ كۆچ بىلەن ئەمەلگە ئاشۇرسۇن.
2TH 1:12	شۇنىڭ بىلەن، خۇدا يىنىڭ ۋە رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ مېھر- شەفقىتى شەپقىتى ئارقىلىق رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ نامى سىلەردىن شان-شەرەپ بولۇپ ئولۇغلىنىدۇ ۋە سىلەر رەمۇ ئۇنىڭدا شان-شەرەپ كېرىشىسىلەر.	شۇ بىلەن، خۇدا يىنىڭ ۋە رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ مېھر- شەفقىتى ئارقىلىق، ئەيسا مەسەنئىڭ ئىسىمى سىلەردىن شەرەپلىنىپ يورىتىدۇ ۋە سىلەر رەمۇ ئۇنىڭدا شەرەپ كېرىشىسىلەر.
2TH 2:1	ئى قېرىنداشلار، رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ قايىتا كېلىشى، شۇنداقلا بىزنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىر يەركە جەم قىلىنىشىمىز توغرىسىدا سىلەردىن شۇنى ئۇتۇنۇمىزكى،	قېرىنداشلار، رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ قايىتا كېلىشى ۋە بىزنىڭ ئۇ بىلەن بىرگە يېغىلىشىمىز ھەقتە، سىلەرگە بۇنى سورايمىزكى،
2TH 2:2	ئەگەر سىلەر «مەلۇم روھتنى كەلگەن ۋەھىي» دىن بولسۇن، بىرىسىنىڭ سۆز-تەلىمدىن بولسۇن ياكى «بىزنىڭ نامىمىزدا» يېزىلغان مەلۇم خەتەردىن بولسۇن «رەبىنىڭ كۇنى يېتىپ كەلدى» دېگەن سۆزنى ئاڭلىساڭلار، جىددىلىشىپ ھودۇقۇپ كەتمەڭلار ياكى دەككە- دۈككە چۈشمەڭلار!	قېرىنداشلار، سىلەر رۇختان كەلگەن خەۋەر، ياكى بىرەر كىشىنىڭ گاين، ياكى بىزنىڭ ئاتىمىز بىلەن يېزىلغان خەتىن، «يەرۋەردىگار كۇنى كەلدى» دېگەنلەكىن ئاڭلىساڭلار، تېزلا شەتكە چىقىپ ھەيران بولمىغىن، يانكقا توپلانمىغىن!
2TH 2:3	بۇ ئىشلاردا ھەر كىمنىڭ ھەرقانداق يول بىلەن سىلەرنى ھېپىه قىلىشىغا رەت قوبۇڭلار؛ چۈنكى ئالدىن ئىماندىن يوللىنىش، بولۇپ، كېيىن گۇناھكار ئالدىشىغا يول قويماڭلار؛ چۈنكى ئاۋۇال «چوڭ بىنىش» بولۇپ، ئاندىن «گۇناھىي ئادەم»، يەنى «ھالاڭەتكە مەھكۇم قىلىنぐۇچى ئادەم» ئاشكارىلانمىغۇچە، ئاشۇ كۇن كەلەيدۇ.	بۇ ئىشلاردا ھەر كىمنىڭ ھەرقانداق يول بىلەن سىلەرنى ھېپىه قىلىشىغا رەت قوبۇڭلار؛ چۈنكى ئالدىن ئىماندىن يوللىنىش، بولۇپ، كېيىن گۇناھكار ئالدىشىغا يول قويماڭلار؛ چۈنكى ئاۋۇال «چوڭ بىنىش» بولۇپ، ئاندىن ئادەم، يەنى 'ھالاڭەتكە بارغان كىشى' كۆرۈنگەندىن كېىنلا، ئۇ كۇن كەلەيدۇ.
2TH 2:4	شۇ ئادەم خۇدا دەپ ئاتالغانغا ياكى كىشىلەر چوقۇنىدىغان ھەرقانداق نەرسىلەرگە قارشى چىقىپ، ئۆزىنى ھەممىدىن ئۇستۇن قىلىپ كۆرسىتىدۇ؛ شۇ ئادەم خۇدا دەپ ئاتالغانغا ياكى كىشىلەر چوقۇنىدىغان ھەرقانداق كۆرسىتىدۇ؛ شۇ تەھىيەت خۇدانىڭ ئىبادەت ئورنىدا ئولتۇرۇپ، ئۆزىنى خۇدا	ئۇ كىشى خۇدا دەپ ئاتالغان نەرسىلەرگە ياكى ئادەملىر چوقۇنىدىغان ھەرقانداق نەرسىلەرگە قارشى چىقىپ، ئۆزىنى ھەممىدىن ئۇستۇن قىلىپ كۆرسىتىدۇ؛ شۇ تەھىيەت خۇدانىڭ ئىبادەت ئورنىدا ئولتۇرۇپ، ئۆزىنى خۇدا

Reference	Before	After
2TH 2:5	ئۆزىنى خۇدا دەپ كۆرسىتىپ جاكارلайдۇ. مەن سىلەر بىلەن بىللە بولغان ۋاقىتمادا بۇلۇنى سىلەرگە ئېيتقىنىم ئېسىڭلاردا باردۇ؟	دەپ جاكارلайдۇ. مەن سىلەر بىلەن بولغاندا، بۇلارنى سىلەرگە دەپلىگەنلىكىمنى ئېسىلەر تۈرۈساكلار؟
2TH 2:6	ۋە ئۆشكى بەلگىلەنگەن ۋاقتىن-سائىننى كەلمىگۈچە ئاشكارىلماسلىق ئۈچۈن، نېمىنىڭ ئۇنى توسوُپ تۇرۇۋاتقانلىقى سىلەرگە مەلۇم.	ھەم سىلەر بىلەن بىلەركى، نېمە ئۇنى توسقان بولۇپ تۇرۇۋاتقان، شۇڭا ئۇنىڭ بەلگىلەنگەن ۋاقتى كەلگەچ كە ئاشكارى بولىدۇ.
2TH 2:7	چۈنكى «قانۇنى يوقاتقۇچى سىرلىق كۈچ» ئاللىقاچان ياشىرىلىپ ھەرىكەت قىلىپتۇ؛ لېكىن بۇ ئىشلارنى ھازىر توستاپ تۇرۇۋاتقان بىرى بار؛ ئۇ ئوتتۇردا قىلماقتا؛ لېكىن بۇ ئىشلارنى ھازىرچە توسوُپ كېلىۋاتقان بىرىسى باردۇر؛ ئۇ ئوتتۇردىن چىققۇچە شۇنداق توسوُقلۇق يېتى تۇرىدۇ؛	چۈنكى 'قانۇنى يوقاتقۇچى سىر كۈچ' ئاللىقاچان ياشىرىلىپ ھەرىكەت قىلىپتۇ؛ لېكىن بۇ ئىشلارنى ھازىر توستاپ تۇرۇۋاتقان بىرى بار؛ ئۇ ئوتتۇردا قىلماقتا؛ لېكىن بۇ ئىشلارنى ھازىرچە توسوُپ كېلىۋاتقان بىرىسى باردۇر؛ ئۇ چىقىپ كەتسە، توسقۇنج توختايدۇ؛
2TH 2:8	ئاندىن ئۇ كانۇن يوقاتقۇچى كىشى ئاشكارا كۆرۈندىدۇ؛ لېكىن رەب ئەيسا ئۆز ئاندىن ئاشۇ «قانۇنى يوقاتقۇچى» ئاشكارىلىنىدۇ؛ بىراق رەب ئەيسا ئاغزىنىكى نەيسى بىلەنلا ئۇنى يۇۋەتتىدۇ، كەلگەن چاغدىكى يارلاق نۇرى بىلەن ئۇنى يوق قىلىۋېتىدۇ.	ئاندىن ئۇ كانۇن يوقاتقۇچى كىشى ئاشكارا كۆرۈندىدۇ؛ لېكىن رەب ئەيسا ئۆز ئاندىن ئاشۇ «قانۇنى يوقاتقۇچى» ئاشكارىلىنىدۇ؛ بىراق رەب ئەيسا ئاغزىنىكى نەيسى بىلەن ئۇنى توختاپ تاشلايدۇ، كەلگەن يارلاقلىقى بىلەن ئۇنى تولۇق يوق قىلىدۇ.
2TH 2:9	«قانۇنى يوقاتقۇچى»نىڭ مەدانغا چىقىشى شەيتاننىڭ يەنتلىرى بىلەن بولىدۇ، ئۇ ھەر تۈرلۈك كۈچ-قۇدرەت، مۆجىزە ۋە يالغان كارامەتلەرنى كۆرسىتىپ،	ئۇنىڭ يەيدا بولۇشى شەيتاننىڭ يەنتلىرى ئارقىلىق بولىدۇ، بۇ كىشى ھەر خىل كۈچ كۇدۇرەت، راست بولمىغان مۆجىزەلەر ۋە يالغان كارامەتلەرنى كۆرسەتىپ.
2TH 2:10	ھالاكتىكە يۈزەنگەنلەرنى ئازدۇرىدىغان ھەرخىل قېبىھە ھىيلە-مىكىرلەرنى ئىشلىتىدۇ، ئۇلارنىڭ ھالاكتەت ئالدىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنىڭ سەۋەبى ئۆزلىرىنى نجاتقا يېتەكەلەيدىغان ھەقىقەتنى سۆيىمەي، ئۇنىڭغا قەلبىدىن ئورۇن بەرمەسىلىكىنىدۇر.	ھالاچ بولۇۋاتقانلارغا بارلىق يامان ھىيەللەرنى ئىشلەتىپ ئالداب قويىدۇ. بۇنىڭ سەۋەبى، ئۇلار نىجاتلىق ھەقىقەتنى باخشى كۆرمەي، يۈرەكتىن قوبۇل قىلىمىغىنى ئۈچۈن.
2TH 2:11	شۇ سەھەپتىن، خۇدا ئۇلارغا يالغانغا تولۇق ئىشىنىپ قويىش ئۆچۈن، بىر شۇ سەھەپتىن، خۇدا ئۇلارغا يالغانچىلىققا ئىشەنسۇن دەپ ھەقىقەتنى چەتىسىدىغان بىر كۈچ ئەۋەتىدۇ.	شۇ سەھەپتىن، خۇدا ئۇلارغا يالغانچىلىققا ئىشەنسۇن دەپ ھەقىقەتنى يالغانچى كۈچ قۇۋات ئەۋەتىدۇ.
2TH 2:12	نەتىجىدە، ھەقىقەتكە ئىشەنمەي، بەلكى قېبەلىكىنى خۇرسەنلىك دەپ بىلگەنلەرنىڭ ھەممىسى جازاغا مەھكۇم قىلىنىدۇ.	ئاقىبىستا، ھەقىقەتكە ئىشەنمەسلىپ، بەلكى يامان ئىشلارنى خۇش كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى جازالىنىپ كەتىدۇ.
2TH 2:13	لېكىن، ئەي، رەب سۆيىگەن قېرىنداشلار، بىز سىلەر ئۆچۈن ھەمشە خۇداغا لېكىن، ئەي، رەب سۆيىگەن قېرىنداشلار، بىز سىلەر ئۆچۈن ھەردائىم خۇداغا رەھىمەت دەپ تەڭىشەپ تۇرۇۋاتىمىز، چۈنكى خۇدا سىلەرنى روھ ئارقىلىق تەشەكۈر ئېتىشىمىزغا توغرا كېلىدۇكى، خۇدا روھنىڭ، ۋاسىتىسىدە ياك- مۇقدەدس قىلىنىشىڭلار ۋە ھەقىقەتكە ئىشىنىشىڭلار ئارقىلىق سىلەرنى نجاتقا يېرىشىشكە مۇقدەددەمە دىلا تاللىۋالدى.	لېكىن، ئەي، رەب سۆيىگەن قېرىنداشلار، بىز سىلەر ئۆچۈن ھەمشە خۇداغا لېكىن، ئەي، رەب سۆيىگەن قېرىنداشلار، بىز سىلەر ئۆچۈن ھەردائىم خۇداغا رەھىمەت دەپ تەڭىشەپ تۇرۇۋاتىمىز، چۈنكى خۇدا سىلەرنى روھ ئارقىلىق تەشەكۈر ئېتىشىمىزغا توغرا كېلىدۇكى، خۇدا روھنىڭ، ۋاسىتىسىدە ياك- ياكلاپ، ھەقىقەتكە ئىشىنىش بىلەن نىجاتقا يېرىشىشكە تاللىغان.
2TH 2:14	ئۇ بىز يەتكۈزگەن خۇش خەۋەر ئارقىلىق سىلەرنى شۇ نىجاتقا، يەنى رەببىمىز ئەيسا مەسەنەننىڭ شان-شەرىپىگە يېرىشىشكە چاقىرىدى.	ئۇ بىز ئارقىلىق سىلەرگە يەتكۈزگەن ياخشى خەۋەر بىلەن سىلەرنى شۇ قۇتقۇزۇشقا چاقىرىدى، يەنى رەببىمىز ئەيسا مەسەنەننىڭ گۈرەلىكىگە يېرىشىشكە.
2TH 2:15	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئەي قېرىنداشلار، تايىان تىرەپ تۇرۇڭلار، بىز سىلەرگە ئېغىزچە ياكى خەت ئارقىلىق يەتكۈزگەن تەلەمنى چىڭ ئۆتۈڭلار!	شۇڭا، قېرىنداشلار، قاتقىق تۇرۇڭ، بىز سىلەرگە سۆز بىلەن ياكى خەت ئارقىلىق بەرگەن ئۆقۇملارنى ياخشى خەۋەر بىلەن سىلەرنى يەتكۈزگەن يەتكۈزگەن ئۆتۈڭلەپ تۇرۇڭ!
2TH 2:16-17	ئەمدى رەببىمىز ئەيسا مەسەنەننىڭ ئۆزى ۋە بىزنى سۆيىگەن، مېھىر- شەقىھەت بىلەن مەڭگۈلۈك رىغىھەت-تەسەللى ھەم گۈزەل ئومىد ئاتا قىلغان خۇدا ئاتىمىز قەلبىڭلارنى رىغىھەتلەندۈرگەي ھەمدە سىلەرنى ھەربىر گۈزەل ئىش قىلىشتا، ھەربىر ياخشى سۆزلەرنى يەتكۈزۈشىتە كۈچلەندۈرگەي!	ئەيسا مەسەنە رەببىمىز بىلەن بىزنى سۆيىگەن خۇدا ياتىرىمىز، بىزگە مەڭگۈلۈك تەسەللى ۋە ياخشى ئومىد بەرگەن، بۇنى ئۆز مېھرىبانلىقىدا. سىلەرنىڭ قەلبىنى ياراۋەر قىلىپ، ھەربىر ياخشى سۆز ۋە ئىشلاردا سىلەرنى كۈچلەندۈرۈپ تۇرسۇن!
2TH 3:1	ئاخىرىدا، ئى قېرىنداشلار، بىز ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلاركى، رەبىنىڭ سۆزى سىلەرگە خۇددى سىلەرگە يەتكەن چاغدىكىگە ئوخشاش، ھەرقانداق يەردە تېز تارقالسۇن ۋە شان-شەرىلىك دەپ ئۆلۈغانلىسۇن؛	ئاخىرىدا، قېرىنداشلار، بىز ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلاركى، رەبىنىڭ سۆزى سىلەرگە يەتكەنگە ئوخشاش، ھەرجايىدا تېز تارقاپ كېتىپ، شەرەپلىك بىلەن ئالقىشلانغۇسۇن؛

Reference	Before	After
2TH 3:2	شۇنداق قىلىپ، بىزنى يامان ۋە يەسکەش ئادەملەردىن قۇتۇلۇشىمىز ئۈچۈنمۇ دۇئا قىلىڭلار. چۈنكى ھەممىلا ئادەم ئىشىنچ-ئىتىقادلىق بولۇۋەرمەيدۇ.	شۇنداق قىلىپ، بىزنى يامان ۋە يەسکەش ئادەملەردىن قۇتۇلۇرۇشىمىز ئۈچۈن، دۇئا قىلىڭلار. چۈنكى ھەر كىشى ئىشەنچلىق بولمايدۇ.
2TH 3:3	ئەمما رەب ئۆزى ئىشەنچلىكتۇر؛ ئۇ سىلەرنى مۇستەھكەم قىلىدۇ ھە رەزىل بولغۇچىدىن ساقلابىدۇ.	ئەمما رەب ئىشەنچلىك، ئۇ سىلەرنى كۈچلەندۈرۈپ، يامانلىق ساقايدىدۇ.
2TH 3:4	ئەمما رەبde، سىلەرگە تايىلىغىنىمىزنى قىلىۋاتىسىلەر، شۇنداقلا داۋاملىق قىلىۋېرىدۇ، دەپ خاتىرجەمىز.	لېكىن بىز تولا ئىشىنىپ قالدۇق، سىلەر بىزنىڭ ئەيتىگەنلىرىنى ھازىر قىلىۋاتىسىلەر، شۇنداقلا داۋاملاشتۇرۇۋاتىسىلەر.
2TH 3:5	ئەمدى رەب قەلبىڭلارنى خۇدانىڭ مېھر-مۇھەببىتىگە ھەم مەسەنەنىڭ سەۋ-چىداملىقىغا چۆمكەشكە پىتەكلىگەي.	رەب سىزلارنىڭ قەلبىنى خۇدا مۇھەببىتىگە ۋە مەسىھ چىدامغا تولۇق پىتەكلىدۇ.
2TH 3:6	ئەمدى قېرىنداشلار، رەببىمىز ئەيسا مەسەنەنىڭ ئىسمى بىلەن، بۇنى قىلىڭى: بىزدىن ئالغان تەلىملىرگە رئايە قىلماي، تەرتىپسىز يۈرگەنلەردىن ئۇرۇڭلارنى نېرى تۇنۇڭلار.	ھازىر قېرىنداشلار، رەببىمىز ئەيسا مەسەنەنىڭ ئىسمى بىلەن، بۇنى قىلىڭى: بىزدىن ئالغان كۆرسەتمىلىرگە ئەگىشىپ يۈرگەنمهس، تەرتىپسىز ياشىدەغان ھەر بىر قېرىنداسىدىن ئۇرۇڭلارنى ئۇراق توتۇڭ.
2TH 3:7	بىزدىن قانداق ئولگە ئېلىشىڭلار كېرەكلىكىنى ئۆزۈڭلار بىلىسىلەر؛ چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بىلە بولغاندا تەرتىپسىز يۈرمىگەندۇق.	سىزلار ئۆزۈڭلار بىلىسىلەر، بىزنى قانداق ئورنەك قىلىپ ئەمەل قىلىش كېرەك؛ چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بىرگە بولغاندا تەرتىپلىك يۈرگەن ئىدۇق.
2TH 3:8	ھېچكىمىنىڭ نېنىنى بىكارغا يېمەيتتۇق؛ بەلكى بىز ھېچقاپىسىڭلارغا ئېغىرىمىزنى سالماسلىق ئۆچۈن، كېچە-كۈندۈزلەپ تىرىشىپ-تىرىمىشىپ جاپالق ئىشلەيتتۇق.	ھېچكىمىزنىڭ نېنىنى بىراقتىزىپ يەتمىدۇق؛ بەلكى بىز سىلەرگە يۈك بولماسلىق ئۆچۈن، كۈن-تۈن تولاب تىرىشىپ جایا چىقىۋاتتۇق.
2TH 3:9	بۇنى شۇنداق قىلغانلىقىمىز، سىلەرنىڭ ياردىمىنى كۇتۇشىنى هوقۇقىمىز بار بۇنداق قىلىشىمىز، سىلەردىن ياردەم كۇتۇشكە ھەقلىق بولمىغانلىقىمىزدىن ئەمەس، بەلكى ئۆزىمىزنى سىلەرگە بىزدىن ياخشى ئولگە قالدۇرۇپ، سىلەرنىڭ بىزگە ئەگىشىشىڭلار ئۆچۈن ئىدى.	دەپ ئەمەس، بەلكى ئۆزىمىزنى سىلەرگە ياخشى مىسال قويۇپ، سىلەرنىڭ بىزگە ئەگىشىشىڭلار ئۆچۈن.
2TH 3:10	چۈنكى بىز سىلەرنىڭ يېنىڭلاردا بولغىنىمىزدا سىلەرگە: «بېرسى ئىشلىمەيمەن دېسە، ئۇ يېمىسىۇن!» دەپ تايىلىغاندۇق.	چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بولغاندا، سىلەرگە بۇنى دەپتۇق: «ئەگەر بىرەر كىشى ئىشلەمەسىلىك بولسا، ئۇ يېمىنەمە!»
2TH 3:11	چۈنكى بىز ئاراڭلاردا بەزىلەرنىڭ تەرتىپسىز لاغايالاپ، ھېچ ئىشلىمەي باشقىلارنىڭ ئىشلىرىغا ئارالىشىپ يۈرۈدەغانلىقىنى ئاكلىدىدۇق.	چۈنكى بىز سىلەر ئارسىدا بەزى كىشىلەر تەرتىپسىز ياشاب، ھېچ ئىش قىلىمي، باشقىلارنىڭ ئىشلىرىغا ئارالىشىپ تۇرۇشنى ئاكلىدىدۇق.
2TH 3:12	بىز مۇشۇنداقلارغا رەب ئەيسا مەسەدە شۇنداق بۇيرۇيمىز ۋە ئۇلاردىن ئۆتۈنۈپ سورايمىزكى، تىنج ياشاب، ئەمگىڭلار بىلەن ئۆز نېنىڭلارنى تېپىپ يەڭلار.	بىز مۇشۇ كىشىلەرگە رەب ئەيسا مەسەتتە دەپ بۇيرۇق بېرىپ، ئۆزدەپ سورايمىز: تىنج ياشاب، ئەمگەك قىلىپ، ئۆز نېنىڭلارنى تېپىڭلار.
2TH 3:13	لېكىن سىلەر، ئى قېرىنداشلار، ياخشى ئىشلارنى قىلىشتىن ئېرىنەڭلار.	لېكىن سىلەر، قېرىنداشلار، ياخشى ئىشلارنى قىلىشتا چاپىرىپ كەتمەڭلار.
2TH 3:14	ئەمما بۇ خەتنىكى سۆزلەرگە ئېتىپ تۇرمىسا، بىرەر كىشى بولسا، ئۇنى كۆزلىتىپ تۇرۇڭلار ۋە ئۇنى ھاپالانقلىتىش ئۆچۈن ئۇ بىلەن ئارلاشماڭلار.	ئەمما بۇ خەتنىكى سۆزلەرگە ئېتىپ تۇرمىسا، بىرەر كىشى بولسا، ئۇنى كۆزلىتىپ تۇرۇڭلار ۋە ئۇنى ھاپالانقلىتىش ئۆچۈن ئۇ بىلەن ئارلاشماڭلار.
2TH 3:15	براق، ئۇنى دۇشمەن قاتارىدا كۆرمەي، ئەكسىجە ئۇنىڭغا بىر قېرىنداش سۈپىتىدە نەسەت قىلىڭلار.	ئەمما، ئۇنى دۇشمەن دەپ كۆرمە، بەلكى قېرىنداشچە ئاگاھلاندۇرۇڭلار.
2TH 3:16	تىنچلىق رەب ئۆزى ھەر ۋاقتىت ھەر بولدا سىلەرگە تىنچلىق بەرسۇن. رەب خاتىرجەملەك ئىگىسى بولغان رەب ھەر ۋاقتىت ھەر يولدا شەخسەن سىلەرگە خاتىرجەملەك ئاتا قىلغاي. رەب ھەممىڭلار بىلەن بىلە بولغا!	تىنچلىق رەب ئۆزى ھەر ۋاقتىت ھەر بولدا سىلەرگە تىنچلىق بەرسۇن! ھەممىڭلار بىلەن بىلە بولسۇن!
2TH 3:17	مەن ياؤلۇس، بۇ ئاخىرقى سالامىنى ئۆز قولۇم بىلەن بېزىپ قويum. بۇ، ھەممە خەتلەرىمنىڭ ئۆزىنگە خاس بەلگىسىدۇر. مانا بۇ مېنىڭ ئۆز قەللىمەدۇر.	مەن ياؤلۇس، بۇ ئاخىرقى سالامىنى ئۆز قولۇم بىلەن بېزىپ قويum. بۇ، مېنىڭ ھەر خەتكە خاس بەلگىم. مانا بۇ - مېنىڭ ئۆز قەللىمەم.
2TH 3:18	بىزنىڭ رەب ئەيسا مەسەنەنىڭ ئاتالغان مېھرى ھەممىڭلار بىلەن بولسۇن! رەببىمىز ئەيسا مەسەنەنىڭ مېھر-شەيقىتى ھەممىڭلارغا يار بولغا!	بىزنىڭ رەب ئەيسا مەسەنەنىڭ ئاتالغان مېھرى ھەممىڭلار بىلەن بولسۇن!

Reference	Before	After
1TI 1:1	قۇتقۇزغۇچىمىز خۇدانىڭ ۋە ئۇمىدىمىز مەسىھ ئەيسانلىڭ ئەمرى بىلەن ئەيسا مەسەنەنىڭ روسوْلى قىلىپ تەينىلەنگەن مەنكى ياخۇلۇستىن	ياؤلۇس، بىزنى قۇتقۇزغۇچى خۇدا ۋە بىزنىڭ ئۇمىدىمىز رەب ئەيسا مەسەنەنىڭ بۇيرۇق بويىچە ئەيسا مەسەنەنىڭ روسوْلى.
1TI 1:2	ئېتىقاد يولىدىك ئۆزۈمنىڭ سادىق ئوغلۇم بولغان تىمۇتىغا سالام، ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسىھ ساڭا مېھر-شەيقەت، رەھىم ۋە تىنچلىق بېرىپ خۇدانىز تىمۇتى، مەننىڭ ئىشەنگەن يولدا راست بالىمغا سالام، بىزنىڭ خۇدامىز تۈرسۇن!	رەھىمدىللەك ۋە خاتىرجەملەك بولغا ياي!
1TI 1:3	ماكىدۇنىيە ئۆلکىسىگە بارغاندا، سەندىن ئۆتونگىنىمەدەك شۇنى يەنە ئۆتونمەنكى، شۇ يەردىكى بەزى كىشىلەرگە بىدئەت تەلىمەرنى ئۆگەتمەڭلار دەپ تايلىشىڭ ئۈچۈن سەن داۋاملىق ئەفەسۇس شەھىرىدە قالغان؛	ماكىدۇنىيە گەسەرف قىلغاندا، سەنگە ئۇندىگەن بولاتىم؛ ئەفەسۇستا قېلىپ تۇرۇشىڭىزنى تەلەپ قىلىپ، بەزى كىشىلەرگە باشقۇ تەلىمەرنى ئۆگەنمەسلىك دەپ بۇيرۇق بېرىشىڭلار.
1TI 1:4	ئۇلار ئەفسانىلەرگە ۋە چەكسىز نەسەنامىلەرگە بەنىپ قالماسىلىقى لازىم؛ تايلىغىن؛ بۇلار خۇدانىڭ ئېتىقاد ئارقىلىق ئالغا سۈرۈلۈۋاتقان يىلاننى ئالغا ئۆيىگە بولغان يىلاننى ئىلگىرى سۈرمەيدۇ، بەلكى يەقەت بىمەنە تالاش-تارتىشلارنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ، خالاس.	بۇلار خۇدانىڭ ئېتىقاد ئارقىلىق ئالغا سۈرۈلۈۋاتقان يىلاننى ئالغا ساقىلەنمەيدۇ، بەلكى يەقەت بىمەنە تالاشلارنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.
1TI 1:5	ئەمدىلىكتە بىزگە تايىلانغان تەلىمنىڭ مۇددىئاىسى ساپ قەلب، ياك ۋىجدان ۋە مۇھەببەتنى ئىسارەتتۈر.	بۇ ئەلمىنىڭ ئەسىلى مەقسىتى ساپ قەلب، باخشى ۋىجدان ۋە راستچىلىق ئېتىقاددىن كېلىپ چىققان سۆيگىدە.
1TI 1:6	بۇ ئىشلاردا بەزى كىشىلەر چەتىنەپ، بىمەنە گەيلەرنى قىلىشقا بۇرۇلۇپ كەتتى.	بۇ ئىشلاردا بەزى كىشىلەر يولدىن چىقىپ، يابدایىسىز گەيلەرگە بۇرۇلۇپ كەتتى.
1TI 1:7	ئۇلارنىڭ تەۋرات قانۇنىنىڭ ئۆلەماسى بولغۇسى بار؛ بىراق ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ نېمە دەۋاتقانلىقىنى ياكى ئۆزلىرىنىڭ ھەدەپ قەيت قىلىۋاتقان سۆزلىرىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى چۈشەنمەيدۇ.	ئۇلار قانۇن ئوقۇتقۇچى بولغۇسى كەلەتتۈر؛ لېكىن ئۆزلىرى نېمە دەپ سۆزلىپ كەتكەنلىكىنى ياكى نېمە دەپ توختىمای بايان قىلىۋاتقانلىقىنى جاكنلا چۈشىنەلمەيدۇ.
1TI 1:8	ئەمدى بىزگە مەلۇمكى، ئەگەر كىشىلەر تەۋرات قانۇنىنى ئەينى مۇددىئاىسىدا قولانسا، ئۇ يابىدىلىقتۇر.	بىز بىلىپ تۇرۇپ، ئەگەر قانۇنى توغرا ئىشلەتسە، ئۇ يابىدىلىق.
1TI 1:9	بۇنى بىلىپ تۇرۇڭ: قانۇن ھەقلقى كىشىلەر ئۈچۈن تەييارلانمىغان، بەلكى چۈنكى بىز يەنە شۇنى بىلىملىكىن، تەۋرات قانۇنى ھەققانىي ئادەملەر ئۆچۈن تۈزۈلگەن ئەمەس، بەلكى قانۇنغا خىلابىلىق قىلغۇچىلار ۋە بونى قاتىقلار ئۆچۈن، ئىخلاسسىزلىر ۋە گۇناھكارلار ئۈچۈن، ئىپلاسلىر ۋە كۈيۈرلۈق قىلغۇچىلار ئۆچۈن، ئاتىسىنى ئۆلتۈرگۈچىلەر ۋە ئانىسىنى ئۆلتۈرگۈچىلەر ئۆچۈن، قاتىلىار،	بۇنى بىلىپ تۇرۇڭ: قانۇن ھەقلقى كىشىلەر ئۈچۈن تەييارلانمىغان، بەلكى قانۇنغا قارشى چىققانلار ۋە بونى قاتىقى كىشىلەر، ئىمانسىزلار ۋە گۇناھكارلار، ياك-ياقىز بولمىغانلار ۋە كۈيۈرچى كىشىلەر، ئاتىنى ئۆلتۈرگەنلەر ۋە ئانىسىنى ئۆلتۈرگەنلەر، قاتىلىار ئۆچۈن.
1TI 1:10	ئەخلاق بۇزغۇچىلار، جىنسىيەت خاتالىقچىلار، قۇل ساتقۇچىلار، يالغانچىلار، بۇزۇقلۇق قىلغۇچىلار، ئادەملەرنى قۇلۇققا بولغۇچىلار، يالغانچىلار، قەسەم مۇچۇرگۈچىلار ئۆچۈن ۋە ساغلام ئۆگەنگە زىت كېلىدىغان ھەر باشقۇ ھەرقانداق قىلىمىشلاردا بولغانلار ئۆچۈن تۈزۈلگەن.	ئەخلاق بۇزغۇچىلار، جىنسىيەت خاتالىقچىلار، قۇل ساتقۇچىلار، يالغانچىلار، بۇزۇقلۇق قىلغۇچىلار، ئادەملەرنى قۇلۇققا بولغۇچىلار، يالغانچىلار، قەسەم مۇچۇرگۈچىلار ئۆچۈن ۋە ساغلام ئۆگەنگە زىت كېلىدىغان ھەر قانداق باشقۇ ئىشلار ئۆچۈن تۈزۈلگەن.
1TI 1:11	خۇدانىڭ مەبارك بولغان شان-شەربىلىك خەۋىرىگە كاتا، بۇ مېنىغا ئەمانەت بۇ تەلىمەر تەشەككۈر-مۇبارەككە لايىق بولغۇچى خۇدانىڭ ماڭا ئامانەت قىلغان شان-شەربىنى ئايىان قىلغان خۇش خەۋىرگە ئاساسلەنغان.	قىلىنغان.
1TI 1:12	ماڭا كۈچ-قۇدرەت بەرگەن، مېنى ئىشەنچلىك دەپ قاراپ، ئۆز خىزمىتىگە تەينلىگەن رەببىمىز مەسىھ ئەيساغا تەشەككۈر ئېتىمەنلىك،	مەن رەببىمىز ئەيسا مەسىھە كەتەشەككۈر قىلىمەن، چۈنكى ئۇ مەنگە كۈچ بەرگەن، مېنى ئىشەنچلىك دەپ قاراپ، ئۆز ئىشىغا تالىپلاشقا.
1TI 1:13	ئۇ مېنى تەينلىدى! - بۇرۇن كۈيۈرلۈق ۋە زىيانكەشلىك قىلغۇچى، زالىم بىر رەھىم قىلىدى؛ چۈنكى مەن بۇ ئىشلارنى بىلىمەسلىك ۋە ئىشەنەمەسلىكتىن ئادەم بولساممۇ، ماڭا رەھىم كۆرسىتىلدى؛ چۈنكى مەن بۇ ئىشلارنى	بۇرۇن كۈيۈرچى، زىيان سېلىۋاتقۇچى ۋە قاتىقى بىرىشى بولسالام، ماڭا

Reference	Before	After
1TI 1:14	نادانلىق ۋە ئېتىقادسىزلىقتىن قىلغانىدىم.	قىلغانىدىمەن.
1TI 1:15-16	هالبۇكى، رېبىمىزنىڭ ماڭا كۆرسەتكەن مېھىر-شەپقىتى زىيادىلىشىپ، مەسىھ ئېسادا بولغان ئېتىقاد ۋە مېھىر-مۇھەببەت ۋۇجۇدۇمغا ئېلىپ كىرىلىشى سىلەن ئېشىپ تاشتى.	رەبىمىزنىڭ ئاتىمەسى زور دەرجىدە كۆپ بولۇپ، مەسىھ ئېسادىكى ئىيمان ۋە مېھىر بىلەن بىرگە كەلدى.
1TI 1:17	مۇشۇ سۆز ئىشەنچلىك ۋە ھەر ئادەم ئۇنى قوبۇل قىلىش تېڭىشلىكتۇر- «مەسىھ ئېسما گۇناھكارلارنى قۇتقۇرۇش ئۈچۈن دۇنياگە كەلگەن!». مەن گۇناھكارلار ئىچىدىكى ئەڭ ئەشەددىسىدۇرمەن! لېكىن دەل شۇ سەۋەتىن مەسىھ ئېسانىڭ ئەڭ ئەشەددىي گۇناھكار بولغان مېنى، كېيىن ئۆزىگە ئېتىقاد قىلىپ، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىدىغانلارغا مىسال قىلىپ مەندە ئۆزىنىڭ بارلىق سەۋەر-تاقىتىنى ئايام قىلىشى ئۈچۈن، ماڭا رەھىم-شەپقەت كۆرسىتىلگەندۇر.	بۇ سۆز ھەققىي بولۇپ، ھەركىش ئۇنى قوبۇل قىلىشى كېرەك: «ئېسما گۇناھكارلارنى قۇتقۇرۇش ئۈچۈن دۇنياگە كەلگەن!». مەن گۇناھكارلار ئارسىدا ئەڭ يامانىمەن! ئەمما دەل شۇ ئۈچۈن ئېسما مەسىھ سەۋەر-پىكىرىنى كۆرسىتىش ئۈچۈن، ماڭا رەھىم قىلىدى.
1TI 1:18-19	ئەمدى مەڭگۈلۈك یادىشاھقا، يەنى ئۆلمەيدىغان ۋە كۆز بىلەن كۆرگىلى بولمايدىغان، بىردىن بىر خۇداغا ئەبدەلئەبەد كىچە ھۆرمەت-ئىززەت ۋە شان- شەرەپ بولغا يى! ئامىن!	هازىر مەڭگۈلۈك ھاكىمگە، يەنى ئۆلمەيدىغان ۋە كۆز بىلەن كۆرگۈسىز بولغان، بىرلا خۇداغا، ھەرقانداق ۋاقتىتا ھۆرمەت ۋە شان پېرىلسۇن! ئامىن!
1TI 1:20	ئەي، ئوغالۇم تەمۇتى، بۇرۇن سەن توغرۇلۇق ئېتىلغان بېشارەتلىك ۋەھىيلەرگە ئاساسەن بۇ بۇيرۇقنى ساڭا تايىشۇرەمەن. بۇ ۋەھىيلەرنى قورال قىلىپ، ئېتىقادتا ۋە ياك ۋىجدانىڭدا چىڭ تۇرۇپ، گۈزەل ئۇرۇش قىلغايىسىن. بەزىلەر ۋىجدانىدا ياك تۇرۇشتىن چەتنىپ كەتنى، نەتىجىدە ئۇلارنىڭ ئېتىقادى خۇددى خادا تاشقا ئۇرۇلۇپ غەرق بولغان كېمىدەك ۋەيران بولدى.	تمۇتى، مەن بۇ بۇيرۇقنى ساڭا بېرىمەن، چۈنكى بۇ سەن ھەققىدە بۇرۇقنى يېغەمبەتلەرگە ئاساسلىنىپ، بۇلارنى ئەسلىپ تۇرۇپ، ئېتىقادىكىدا ۋە ياك ۋىجدانىڭدا قاتىق تۇرۇپ، ياخشى جەڭ قىلغايىسىن. بەزىلەر ۋىجدانىنى تەشەلىك قىلغانلىقتىن، ئۇلارنىڭ ئېتىقادى كېمىنىڭ غەرق بولغاندای بۇزۇلدى.
1TI 2:1	خۇمېنىڭىز ۋە ئىسىكەندەرلەر مانا شۇنداق كىشىلەردىندۇر. ئۇلارنى كۇيۇرلۇق قىلاماسلىقىنى ئۆگەنسۇن دەپ، شەيتاننىڭ ئىلکىگە تايىشۇردو.	خۇمېنىڭىز ۋە ئىلىكسېنىدەر، شۇ كىشىلەر، مەن ئۇلارنى شەيتانغا تايىشۇردىم، كۇفۇر قىلاماسلىقىنى ئۆگىنىدىغان بولسۇن دەپ.
1TI 2:2	كەن ھەممىدىن ئاۋۇال، ئېتىقادچىلارغا يۇتكۈل ئىنسانلار ئۈچۈن خۇدادىن تىلەكلەر تىلىشنى، دۇئا-تىلاؤھەت قىلىشنى، باشقىلار ئۈچۈن مۇراجىئەت قىلىشنى ۋە تەشەكۈرلەر ئېتىشنى،	شۇڭاق، مەن بۇنىڭدىن ئالدىن، بارلىق ئادەملەر ئۈچۈن تىلەك سوراش، دۇئا قىلىش، باشقىلار ئۈچۈن ياردەم سوراش ۋە شوڭور ئېتىشنى تەلەپ قىلىمەن.
1TI 2:3	بۇلۇيمۇ يادىشاھلار ۋە بارلىق ئەمەلدارلار ئۈچۈن دۇئا-تىلاؤھەت قىلىشنى بىلەن تىنج ۋە ئامان-ئىسەن ھايات كەچۈرلەيمىز، يېتۇن خۇدايەرەرلىك ۋە سۈرکەتلىك جېكىلەيمەن. شۇنداق قىلغاندا، بىز تولۇق ئىخلاسمەنلىك ۋە سالماقلقىق بىلەن تىنج ۋە ئامان-ئىسەن ھايات كەچۈرلەيمىز.	ھاكىمەر ۋە بارلىق رەھىھەرلەر ئۈچۈن دۇئا قىلىڭلار، شۇنداق قىلىساق، بىز تىنج ۋە ئامان ھايات كەچۈرلەيمىز، يېتۇن خۇدايەرەرلىك ۋە سۈرکەتلىك جېكىلەيمەن. بىلەن تىنج ۋە ئامان-ئىسەن ياخشى، بىزنىڭ قۇتقۇزغۇچى خۇدا بۇنى ياقشى كۆرۈۋاتىدۇ.
1TI 2:4	بۇنداق دۇئا-تىلاؤھەت قىلىش گۈزەل ئىشتۇر، قۇتقۇزغۇچىمۇز خۇدانى خۇرسەن قىلىدۇ.	بۇ دۇئا قىلىش ياخشى، بىزنىڭ قۇتقۇزغۇچى خۇدا بۇنى ياقشى كۆرۈۋاتىدۇ.
1TI 2:5	چۈنكى ئۇ ۋەتكۈل ئىنساننىڭ قۇتقۇزلۇشى ۋە ئۇلارنىڭ ھەققەتنى تونۇپ بىتىشنى خالايدۇ.	چۈنكى ئۇ ھەممە ئادەمنى قۇتقۇزلۇدۇرۇپ، ھەققەتنى تولۇق بىلىپ بىتىشنى ئەسلىدىن خالايدۇ.
1TI 2:6	چۈنكى بىرلا خۇدا بار، خۇدا بىلەن ئادەملەر ئارسىدا بىر كېلىشتۈرگۈچىمۇ بار، ئۇ بولسىمۇ ئۆزى ئىنسان بولۇپ كەلگەن مەسىھ ئېسادۇر.	چۈنكى بىرلا خۇدا بار، خۇدا بىلەن ئادەملەر ئارسىدا بىرلا ئارا كېلىشچۈسى بار، ئۇ مەسىھ ئېسما بولۇپ، ئۆزى ئادەم بولۇپ كەلگەن.
	ئۇ بارلىق ئىنسانلارنى ھۆر قىلىش ئۈچۈن ئۆزىنى قۇربان قىلىپ بەدەل توڭىلىدۇ؛ شۇنداق قىلىپ بېكىتىلگەن ۋاقتىتە سائىتىدە خۇدانىڭ نىجاتىغا گۇۋاھلىق پېرىلىدۇ.	ئۇ ئۆزىنى ھەممە ئادەملەر ئۈچۈن بەدەل قىلىپ تەقدىر قىلىدى؛ بۇ گۇۋاھلىق توغرا ۋاقتىتا پېرىلىدۇ.

Reference	Before	After
1TI 2:7	مهن بۇ گۇۋاھلىقنى يەتكۈزۈش ئۆچۈن جاكارچى ۋە رسول بولۇشقا سۆزلىرىم تولا راست، يالغان دېمە، يات خەلقەرگە ئىيمان ۋە ھەقىقەت قىلىدىم، يات ئەللىكەرگە ئېتىقاد ۋە ھەقىقەت يولدا ئۆگەتكۈچى بولۇپ تىكىلەندىم.	مهن بۇ گۇۋاھلىق ئۆچۈن جاكارچۇچى ۋە ھەوارى قىلىپ تالالنغان، سۆزلىرىم تولا راست، يالغان دېمە، يات خەلقەرگە ئىيمان ۋە ھەقىقەت ئۆگەتكۈچى بولۇپ تۇرام.
1TI 2:8	شۇڭا، مهن شۇنى خالايىمەنكى، ئەرلەر قەيەردە بولسۇن، دۇئاغا جەم بولغاندا غەزىسىز ۋە دەتالاشسىز حالدا، حالال ئەمەللىك قوللىرىنى كۆتۈرۈپ دۇئا قىلىسۇن.	شۇڭاڭ، مهن خالايىمەن، ئەرلەر ھەر قايداق، دۇئا قىلغاندا غەزەپسىز ۋە تالاشقۇچسىز حالدا، ساپ قوللىرىنى كۆتۈرۈپ دۇئا قىلىسۇن.
1TI 2:9	ئوخشاش يولدا ئاياللارمۇ مۇۋاپىق كىيىنىپ، ئۆزلىرىنى ئار-نومۇس ۋە ساپىلىق بىلەن ئۆزلىرىنى كۆرسەتسۇن. ئۇلار ئۆزلىرىنى چاچ قوشۇپ سەكىل سالماقلقى بىلەن پەرداز قىلىسۇن. ئۆزلىنىڭ ئۆزلىرىنى پەردازلاش، چاچلىرىنى ئالاھىدە ياساش ۋە ئالتون، ئۆنچە-مەرۋاپىت ۋە ئېسىل قىممەت كىيم-كىچەكەر بىلەن ئەمەنس،	ئوخشاش دەمەكچى، ئاياللارمۇ ئەر-ئامال كىيىملەرده، ئار-نومۇس ۋە ساپىلىق بىلەن ئۆزلىرىنى كۆرسەتسۇن. ئۇلار ئۆزلىرىنى چاچ قوشۇپ سەكىل سالماقلقى بىلەن پەرداز قىلىسۇن. ئۆزلىنىڭ ئۆزلىرىنى پەردازلاش، چاچلىرىنى ئالاھىدە ياساش ۋە ئالتون، ئۆنچە-مەرۋاپىت ۋە ئېسىل بىلەن ياخشى ئىشلار بىلەن كۆرۈنۈپ تۇرسۇن.
1TI 2:10	بەلكى گۈزەل ئەمەللەرى بىلەن پەردازلىشىنى خالايىمەن، بۇ، خۇدا يولدا تەقۋادار بولاعى دېگەن ئاياللارغا يارىشىدۇ.	ئەمما ياخشى ئىشلار بىلەن گۈزەلەشىسىن. بۇ، خۇدانىڭ يولدا ئىماندار بولغان ئاياللارغا ماس كېلىدۇ.
1TI 2:11	جامائەت سورۇنلىرىدا، ئاياللار تىنچ ئولتۇرۇپ، تولۇق ئىتائەتمەنلىك بىلەن تەلەن ئالسىن.	ئايال ساۋىغىن بولۇپ، تولاي ئەمەل بىلەن ئۆگىنىپ بارسۇن.
1TI 2:12	مهن ئاياللارنىڭ ئەرلەرگە ئۆگەتكۈچى بېرىپ ياكى ئۇلارغا بۇيرۇق قىلىشىغا يول لېكىن ئاياللارنىڭ ئەرلەرگە تەلەم بېرىشى ياكى ئۇلار ئۆستىدىن ھۆكۈم سۈرۈشىگە يول قويمىمەن، ئەكسىجە، ئۇلار تىنچ بولسۇن.	قويمىمەن، بىلەن، ئۇلار سۈكۈت تۇرۇپ تەمن بولسۇن.
1TI 2:13	چۈنكى ئاۋۇال ئادەمئاتا، كېپىن ھاۋائانى يارتىلغان.	چۈنكى ئالدىن ئادەم ياسالغان، كېپىن ھاۋا.
1TI 2:14	ئاۋۇال ئالدىنىپ ئازىدۇرۇلغانمۇ ئادەمئاتا ئەمەنس، بەلكى ھاۋائانان ئىدى. ئۇ تولىمۇ ئالدانغانلىقىدىن ئۇلارنىڭ ئىتائەتسىزلىكىگە چۈشۈپ قالغاندى.	ئادەم ئالدىنماقان، بەلكى ھەۋا ئالدالنغان بولۇپ، ياراپەستلىككە كېرىپ كەتنى.
1TI 2:15	لېكىن ئاياللار ئېتىقاداتا، مېھر-مۇھەببەت ۋە ياك-مۇقەددەسلەكتە سالماقلقى بىلەن تۇرىدىغانلا بولسا، ئۇلار تۇغۇرتىتا ساق-سالامەت قۇتۇلدۇ.	ئەمما ئاياللار بالدۇرۇش ئارقىلىق، ئىمان، سۆيگۈ ۋە ياكىزلىق بىلەن ساپىلىق ئارقىلىق داۋاملاشتۇرۇپ تۇرسا، روھى قۇتۇلۇشقا ئېرىشىلەيدۇ.
1TI 3:1	«ئەگەر بىرسى جامائەتكە بېتەكچى بولۇشقا ئىتتىلسە، ئۇ گۈزەل بىر ۋەزىپىنى ئازىزۇ قىلغان يولىدۇ» دېگەن بۇ سۆز ھەقىقەت: ئەگەر بىرەر كىشى جەمەت يېتەكچىسى بولۇشقا سىتتىپ بولسا، ئۇ ياخشى بىر ئىشنى خالايدۇ.	بۇ سۆز ھەقىقەت: ئەگەر بىرەر كىشى جەمەت يېتەكچىسى بولۇشقا سىتتىپ بولسا، ئۇ ياخشى بىر ئىشنى خالايدۇ.
1TI 3:2	ئەمدى يېتەكچى بولسا ئەيپىسىز، بىر خوتۇنلۇق، سالماق، پەمىلىك، ئەدەبىلىك، مېھماندۇست، خۇدا توغرىسىدا تەلەم بېرەلەيدىغان بولۇشنى،	يېتەكچى بولۇشى كېرەككى، بېچ خاتالىقى يوق، بىر ئايالغا گەپىك، ساپ ۋە باشقۇراالايدىغان، گۈزەل حالدا، مېھمانلارغا دوستانە، خۇدا ھەقتە دەرس بەرەلەيدىغان.
1TI 3:3	شۇنداقلا ھاراقكەش ۋە زوراۋان بولماسلقى، مۇلايم بولۇشى، سەپىرا، نەپسانىيەتچى بولماسلقى،	شۇنداقلا ئىچىمچاڭ بولمىسىن ۋە زورلاپ تۇرمىسىن، نەرمىلىك بىلەن قىلىسۇن، تالاشقۇچى بولمىسىن، يۇل سۆيگۈچى بولمىسىن،
1TI 3:4	ئۆز ئائىلىسىنى ياخشى باشقۇراالايدىغان بولۇشنى، تولىمۇ سالاپەتلىك بىلەن يەزەنلىرىنى ئاتا-ئانسىسغا بويىسۇنىدىغان قىلىپ تەرىبىيلەيدىغان كىشى بولۇش كېرەك.	ئائىلىسىنى ياخشى باشقۇراالايدۇ، يەزەنلىرىنى ئاتا-ئانسىسغا توغرا بويىسۇنىغۇچ قىلىپ، ئىززەتلىك بىلەن تەرىبىيەلەيدىغان كىشى بولۇش كېرەك.
1TI 3:5	چۈنكى بىرسى ئۆز ئائىلىسىنى باشقۇرۇشنى بىلمىسە، ئۇ خۇدانىڭ جامائىسىدىن قانداقمۇ خەۋەر ئالالسىن؟	ئەگەر بىر كىشى ئۆز ئائىلىسىنى ياخشى باشقۇرالمايسا، ئۇ خۇدانىڭ جامائىسىنى قانداق باشقۇرالايدۇ؟
1TI 3:6	يېتەكچى يېڭى ئېتىقادچىلاردىن بولمىسىن، ئۇنداق بولسا، ئۇ تەكەببۈرلىشىپ كېتىشى مۇمكىن، شۇنىڭدەك شەيتانىڭ ئەيپىگە كىرىپ، ئۇ ئۇچىرىغان ھۆكۈمگە چۈشىدۇ.	يېتەكچى يېڭى ئىشەنگەنلەردىن بولمىسىن؛ ئەگەر شۇنداق بولسا، ئۇ غاۋالانىنىپ كېتىپ، شەيتانىڭ ھۆكۈمگە چۈشۈپ قالدى.
1TI 3:7	ئۇ جامائەتلىك سىرتىدىكىلەر تەرىپىدىنمۇ ئوبىدان تەرىپلىنىدىغان بولۇشى	ئۇ باشقۇرالايدۇ ئەللىكەر ئىچىدە ياخاتا ئاتالغۇ بولۇشى كېرەك؛ بۇنداقتا،

Reference	Before	After
	کېرەك؛ شۇنداق بولغاندا، ئۇ باشقىلارنىڭ قارىلىشىغا ئۈچرىمايدۇ، شەيتاننىڭ قىلتىقىغا چۈشمەيدۇ.	سوختلىنىپ قالمايدۇ ۋە شەيتاننىڭ قايدالىقىغا توقۇنمday.
1TI 3:8	خۇددى يېتەكچىلەرگە ئوخشاش، جامائەت خىزمەتكارلىرىمۇ ئىززەتلەك، ئىككى سىكى خىل گەپ قىلمايدىغان، هاراق-شارابقا بېرىلمەيدىغان، نەپسانىيەتچى بولمىغان كىشىلەردىن بولۇشى.	يېتەكچىلەرگە ئوخشاش، جامائەت خىزمەتكىلىرىمۇ ئىززەتلەك، ئىككى تالالىپ گەپ قىلمايدىغان، بەك كۆپ ئىجىمىلىكە بەندىا بولمىغان، يېل ئۈچۈن يەس بولمىغان كىشىلەردىن بولۇشى كېرەك.
1TI 3:9	ياڭ ۋىجدانى بىلەن ئېتىقادنىڭ سىرىنى چىڭ تۇنىدىغان بولۇشى لازىم، بۇنداق ئادەملەرنىمۇ ئالدى بىلەن سىناب كۆرۈپ، ئېب تەرەپلىرى بولمىسا، ئاندىن خىزمەت ۋەزىپىسىگە قويۇشقا بولىدۇ.	تازا ۋىجدان بىلەن ئىشەنچنىڭ سىرىنى كۈچلۈك تۇنۇپ تۇرۇشى كېرەك.
1TI 3:10	شۇنداق، بۇ خىزمەتكارلارنىڭ ئاياللىرىمۇ ئىززەتلەك، گاپ-گۇشتىا قاتناشقا شۇنىڭدەك، بۇ خىزمەتكارلارنىڭ ئاياللىرىمۇ تەمكىن، يېتە-ياسات قىلمايدىغان، سالماق ۋە ھەرقانداق ئىشتىا ئىشەنچلىك بولغانلاردىن بولۇشى لازىم.	بۇ خىل ئادەملەرنى ئالدى بىلەن تەكشۈرۈپ باقىڭ، ئەگەر ئېپپى يوق بولسا، ئاندىن خىزمەت ۋەزىپىسىگە قويۇڭ.
1TI 3:11	خىزمەتكارلار بىر خوتۇنلۇق، ئۆز يەرزەنتىلىرى ۋە ئائىلىسىنى ياخشى باشقۇرۇدىغان كىشىلەردىن بولۇسۇن.	شۇنداق، بۇ خىزمەتكارلارنىڭ ئاياللىرىمۇ ئىززەتلەك، گاپ-گۇشتىا قاتناشقا شۇنىڭدەك، بۇ خىزمەتكارلارنىڭ ئاياللىرىمۇ تەمكىن، يېتە-ياسات بولماستىن، ئەقلىلىق ۋە ھەر نەرسىدە ئىشەنچلىك بولۇشى كېرەك.
1TI 3:12	خىزمەتكارلار بىر خوتۇنلۇق، ئۆز يەرزەنتىلىرى ۋە ئائىلىسىنى ياخشى باشقۇرۇش كېرەك.	خىزمەتكەچىلەر بىرلا خۇتۇن بىلەن بولۇپ، باللىرى ۋە ئائىلىسىنى ياخشى باشقۇرۇش كېرەك.
1TI 3:13	خىزمەتكارنىڭ ۋەزىپىسىنى ئوبدان ئورۇنغانلار ئۆزى ئۈچۈن ياخشى نامغا ئېرىشىپ، مەسىھ ئىسادا بولغان ئېتىقادتا زور جۈرئەت-ئىشەنگە كەلەيدۇ. ئاتاققا سازاھەر بولىدۇ ۋە مەسىھ ئىسادا بولغان ئېتىقادتا زور جۈرئەت-ئىشەنچكە ئېرىشىدۇ.	خىزمەتكارلار ۋەزىپىسىنى ياخشى قىلغاندا، ئۆزلىرى ئۈچۈن ياخشى نامغا ئەگەر مەن كېچىك قالسام، سەن خۇدا ئائىلىسىدا قانداق تۇتۇش كېرەكلىكىنى بىلسەك. بۇ ئائىلە تېرىك خۇدا جەمئىتى، ھەقىقەتنىڭ توۋرۇكى ۋە تەگلىكىدۇر.
1TI 3:14	مەن گەرچە پات ئارىدا يىنگىغا يېتىپ بېرىشنى ئارزوُ قىلىساممۇ، يەنلا بۇ خەتنى يازىدۇ؛	مەن بۇلارنى سىزگە يېزىۋاتىمەن، سىزگە تېزلا كېلىپ قېلىش ئۈچۈن ئۈمىت قىلىپ.
1TI 3:15	مۇبادا مەن ھايال بولۇپ قالسام، خەتنىن خۇدانىڭ ئائىلىسى ئارسىدا ئۆزۈڭنى قانداق تۇتۇش كېرەكلىكىنى بىلسەن. بۇ ئائىلە بولسا تېرىك خۇدانىڭ جامائىتى، ھەقىقەتنىڭ توۋرۇكى ۋە تەگلىكىدۇر.	ئەگەر مەن كېچىك قالسام، سەن خۇدا ئائىلىسىدا قانداق تۇتۇش كېرەكلىكىنى بىلسەك. بۇ ئائىلە تېرىك خۇدا جەمئىتى، ھەقىقەتنىڭ توۋرۇكى ۋە تەگلىكىدۇر.
1TI 3:16	ھەممە يەلن ئېتىراپ قىلماي تۇرالمايدۇكى، ئىخلامىنلىكىنى سىرى بۇيۇكتۇر: - «ئۆزى ئىنسان ئىنلىدە ئايان بولدى، روھ ئۇنىڭ ھەقانىلىقىنى ئىسپاتلىغان، يەرىشىلەرگە ئۇ كۆرۈندى، ئۇنىڭ خەۋىرى يۇتكۈل ئەللەرگە جاكارلاندى، جاھاندا ئۇنىڭغا ئىمان كەلتۈرۈلدى، ئۇ شان-شەرەپ ئىچىدە ئەرشكە كۆتۈرۈلدى». رەنمە ئىشىنىپ كەتكەن، شەرەپ ئىچىدە آسمانغا كۆتۈرۈلگەن».	ئۆمۈمىي قوبۇل قىلىنىپ تۇرىدىغان زور سىر بولۇپ توۋىدىكى، ئىخلاس سىرى بۇ: «خۇدا تەن تەرىپىدىن كۆرۈنگەن، روھ بىلەن ئەمەلدە ھەق دەپ ئىسپاتلىغان، يەرىشىلەرگە كۆرسىتىلگەن، بارلىق دۆلەتلەرگە جاكارلاندى، ئۇنىڭ خەۋىرى يۇتكۈل ئەللەرگە جاكارلاندى، جاھاندا ئۇنىڭغا ئىمان كەلتۈرۈلدى، ئۇ شان-شەرەپ ئىچىدە ئەرشكە كۆتۈرۈلدى». رەنمە ئىشىنىپ كەتكەن، شەرەپ ئىچىدە آسمانغا كۆتۈرۈلگەن».
1TI 4:1	ئەمدى روھ شۇنى ئالاھىدە ئېتىدىكى، ئاخىر زامانلاردا بەزىلەر ئېتىقادتنى يېتىپ، ئالادامچى روھلارغا ۋە جىنلارنىڭ تەلىملىرىگە بېرىلىپ ئەگىشىدۇ.	روھ بۇنى تولاي دەپ ئۈچۈر: كېپىنكى زامانلاردا بەزىلەر ئىماننى تاشلاپ، يالغان روھلار بىلەن جىنلارنىڭ ئۆگەيتىلىرىگە ئۇنىپ كېتىدۇ.
1TI 4:2	بۇنداق تەلەم بەرگۈچىلەر ساختىلىقتا يالغانچىلىق قىلىپ، خۇددى داغمالالىپ كۆيدۈرۈۋەتكەندەك ئۆز ۋىجدانىنى يوقتىپ قوېغان؛	يالغان دېسەكچەرنىڭ رىالىشىدا، ئۆز ۋىجدانىنى سوزۇپ قاتىقلاب قوباغانلار؛
1TI 4:3	ئۇلار نىكاھلىنىشنى ۋە بەزى يېمەكلىكەرنى ئىستېمال قىلىشنى مەنى قىلىدۇ. ئەمما ئۇلار مەنى قىلىدىغان يېمەكلىكەرنى خۇدا ئۆزىگە ئېتىقاد قىلغان ھەقىقەتنى بىلگەنلەرنىڭ تەشكۈر ئېتىپ قوبۇل قىلىش ئۈچۈن ياراتقانسىدى.	ئۇلار نىكاھ قىلىشنى چەكلەيدۇ ۋە بەزى يېمەكلىكەرنى يېمەشتىن ۋاز كېچىشكە بۇيۇيدۇ. بىراق، خۇدا ئۇلارنى ئىشىنىدىغانلار ۋە ھەقىقەتنى بىلغۇچىلار ئۈچۈن شۇكۈر بىلەن قوبۇل قىلىش ئۈچۈن ياراتقان.
1TI 4:4	چۈنكى خۇدا ياراتقان ھەممە نەرسە ياخشىدۇر، ئۇلار تەشكۈر بىلەن قوبۇل قىلىنسا، ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىنى چەكلەپ رەت قىلىشقا بولمايدۇ.	چۈنكى خۇدا ياسىغان ھەر نەرسە تولا ياخشى، تەھشىي بىلەن ئالساق، ھېچ نەرسىنى چەكلەپ تاشلىمەيدۇ.
1TI 4:5	چۈنكى ئۇلار خۇدانىڭ سۆزى ۋە ئادەملەرنىڭ دۇئاسى بىلەن ياقىزلىپ	چۈنكى، ئۇلار خۇدانىڭ سۆزى ۋە ئادەملەرنىڭ دۇئاسى بىلەن ياقىزلىپ

Reference	Before	After
1TI 4:6	ئەگەر بۇ ئىشلارنى قېرىنداشلارغا تەكشىلەپ تۇرساڭ، مەسىھ ئەيىسا نىڭ بۇ نەسەھەتلەرنى قېرىنداشلارنىڭ سەمىگە سالساڭ، مەسىھ ئەيىسانىڭ ياخشى خىزمەتكارى بولغان بولسىن. شۇنداقلا، ئۆزۈڭنىڭ ئەستايىدىل ئەگەشكەن ئېتىقادىتىكى ۋە ساغلام تەلىمەردىكى سۆزلەر بلهن قۇۋۇھتلەندۈرۈلگەنلىكىڭ ئایان بولىدۇ.	كېتسىدۇ. ئەگەر بۇ ئىشلارنى قېرىنداشلارغا تەكشىلەپ تۇرساڭ، مەسىھ ئەيىسا نىڭ ياخشى خىزمەتكارى بولغان بولسىن. شۇنداقلا، ئۆزۈڭنىڭ ئەستايىدىل قۇۋۇھتلەندۈرۈلگەنلىكىڭ ئایان بولىدۇ.
1TI 4:7	بىراق، بەھىرماڭلىق ۋە قارىيەلىق ئەفسانىلەرنى رەت قىل، ئۆزۈڭنى ئىخلاس ئەمما ئىخلاسىسىزلارىنىڭ ۋە مومايىلارنىڭ ئەپسانلىرىنى چەتكە قېقىپ، ئۆزۈڭنى ئىخلاسمەنىلىك يولدا چېنىقتوۇرۇپ يېتىشتۈرگەن.	ئۆچۈن تەرىپىلەپ كەتەرسەن.
1TI 4:8	چۈنكى «بەدەننى چېنىقتۇرۇشنىڭ ئازاراق يايىدىسى بار، لېكىن ئىخلاسمەنىلىكتە ئىنتىلىشنىڭ ھەرتەرىلىك يايىدىسى بار؛ ئۇ ھازىرقى ۋە كەلگۈسى ھايات ئۆچۈن بەخت ئېلىپ كېلىدۇ»	چۈنكى بەدەن تەرىپىسى قىلىشنىڭ بىر ئاز يايىدىسى بار، لېكىن ئىخلاسىنىڭ ھەر تەرىپ يايىدىسى بار؛ ئۇ بۇ ھايات ۋە كەلگۈسى ھايات ئۆچۈن ۋەدە ئېلىپ كېلىدۇ.
1TI 4:9	— بۇ سۆز ھەقىرۇ ۋە ئۇنى قوبۇل قىلىشقا يۇتونلەي ئەرزىيدۇ.	بۇ سۆز ھەقىقەتە ئىشەنىشلىك بولۇپ، ھەر قايىسى جەھەتنىن قوبۇل قىلىنىشقا تولا لابىق.
1TI 4:10	ئەملىيەتتە بىز بۇنىڭ ئۆچۈن جاپالىق ئەجىر سىڭىدۇرۇۋاتىمىز ۋە خار قىلىنىۋاتىمىز. چۈنكى ئۆمىدىمىزنى يۇتكۈل ئىنسانلارنىڭ، بولۇيمۇ ئېتىقاد قىلغۇچىلارنىڭ قۇتقۇزۇغۇچىسى – مەڭگۇ ھايات خۇداغا باىلدىق.	بىز بۇ ئۆچۈن كۆپ كۆچ سەرپ قىلىپ، ھەرخىل قىيىاتقا توغۇرۇپ RAM. چۈنكى بىز يۇتون نادەملەرنىڭ، بولۇيمۇ ئىشىنىپ قالغانلارنىڭ قۇتقۇزۇغۇچىسى بولغان ھەمىشە ھايات خۇداغا ئۇمىد قىلىپ تۇمۇ.
1TI 4:11	بۇ ئىشلارنى جامائەتكە توختىماي تاپىلغىن ۋە ئۆگەتكىن.	بۇ ئىشلارنى خەلقە داۋاملىق ئەسلىه تېپ تۇرۇڭ ۋە ئۆگەتكىن.
1TI 4:12	بېچىكمىنىڭ سېنىڭ ياشلىقىڭىغا سەل قارشىغا يول قويىما؛ بەلكى سۆزلىرىڭدە، ئەمەللەرىنىڭدە، مېھر-مۇھەببەت، ئېتىقاد ۋە ياكىلىقتا ئېتىقادچىلارغا نەمۇنە بول.	ھېچ كەم سىزىنى ياشلىقىڭىز ئۆچۈن كەم قارىمىسىۇن؛ بەلكى سۆزلىرىنىڭدە، ھەركەتلەرىنىڭدە، مۇھەببەتتە، روھدا، ئىماندا ۋە ياكىلىقتا ئىماندارلارغا ئۆلگە بولۇڭ.
1TI 4:13	مەن بىنىڭىغا بارغۇچە، ئۆزۈڭنى جامائەتكە مۇقەددەس يازمىلارنى ئوقۇپ بېرىش، جېكىلەش ۋە تەلەم بېرىشىكە بېغىشلىغىن.	مەن كەلگۈچە، ئوقۇشقا، ئەسلىه تىشكە ۋە ئۆگەتكە بېغىشلا.
1TI 4:14	جامائىتىڭىنىڭ ئاقساقاللىرى قوللىرىنى ئۆچاڭغا قويغاندا، خۇدانىڭ ۋەھىيىسى ئارقىلىق ساڭا ئاتا قىلىنىش بلهن سەننەد بولغان ئىلتىپاتقا بېپەرۋالىق قىلما.	ئاقساقاللار قوللىرىنى سەنگە قويغاندا، يەراشت ئارقىلىق بەرگەن رۇھىيە دەرىيىنى ئەملىەتمە.
1TI 4:15	بۇ ئىشلارغا بېرىلىپ، ئۆزۈڭنى ئۇلارغا تولۇق ئاتىغىن. شۇنىڭ بلهن سېنىڭ ئالغا باسقانلىقىڭ ھەممەيلەنگە ئایان بولىدۇ.	بۇ ئىشلارغا تولۇق بېرىلىپ، ئۆزۈڭنى يۇتونلا ئۇلارغا قويىغىن. بۇنىڭ بلهن سېنىڭ ئالغا كېتىشىڭ ھەممىگە ئېنىق كۆرۈنۈپ قالىدۇ.
1TI 4:16	ئۆزۈڭگە ۋە بەرگەن تەلىمىتىڭە ئىزچىل كۆڭۈل قويىن. چۈنكى شۇنداق قىلغاندا ئۆزۈڭىنمۇ ۋە ساڭا قۇللاق سالغانلارنىنمۇ قۇتقۇزا لايىشنى.	ئۆزۈڭ بلهن تەلىمىتىڭە ھەمىشە ئەھمىيەت بەرگەن. چۈنكى بۇنداق ياشانغان ئەرلەرنى ئەپلىگەندە قاتتىق سۆزلىمىگەن، بەلكى ئۇلارغا ئاتاڭ بەرگەن. شۇنداقلا، يېگىنلەرگە قېرىنداش قاتار مۇلایم سۆزلە.
1TI 5:1	ياشانغان ئەرلەرنى ئەپلىگەندە قاتتىق سۆزلىمىگەن، بەلكى ئۇلارغا ئاتاڭ سۆپىتىدە نەسەھەت بەرگەن. شۇنىڭدەك، يېگىنلەرگە قېرىنداشلىرىڭ سۆپىتىدە سۆزلىگەن.	ياشانغان ئەرلەرنى ئەپلىگەندە قاتتىق ئېپ قىلما، بەلكى ئۇلارغا ئاتا قاتار ئەسلىت دەرىيىنى ئەملىەتمە.
1TI 5:2	ئەۋ قارىغان ئایاللارغا ئانا دېگەندەك مۇئامىلە قىلىڭ، ياش ئایاللارغا سىڭىلى ياشانغان ئایاللارغا ئانالىش سۆپىتىدە، ياش ئایاللارغا ئاچا-سىڭىللىرىڭ سۆپىتىدە هەر ئىشتا ياك قەلب بلهن مۇئامىلە قىلغىن.	دېگەندەك قارىش، ھەر قايىسى ئىشتا تازا قەلب بلهن ئالاقە قىلىڭ.
1TI 5:3	ھەققىي تۈل ئایاللارنى ھۆرمەتلىپ، ئۇلارنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئال.	ھەققىي يالغۇز قالغان ئایاللارغا ھۆرمەت كۆرسەت، ئۇلارنىڭ ھالىنى داۋاملىق بىلىپ تۇرۇڭ.
1TI 5:4	لېكىن، تۈل ئایاللارنىڭ يەزىھەنلىرى ياكى نەۋىلىرى بولسا، ئۇلار ئالدى بىلەن ئۆز ئائىلىسىگە نىسبەتەن ئىخلاسمەنىلىكىنى ئۆگىنىپ، ئۆز ئاتا- ئائىسىنىڭ ئەحرىنى ياندۇرسۇن؛ چۈنكى بۇ ئىش خۇدانى خۇرسەن قىلىدۇ.	لېكىن، بىر تۈل ئایاللارنىڭ يەزىھەنلىرى ياكى نەۋىلىرى بار بولسا، ئۇلار ئالدى بىلەن ئۆز ئائىلىسىگە قارشى يۇختالىق كۆرسەتىشىگە ئۆگىنىپ، ئاتا- ئائىسىنىڭ قارىغان-قورقۇشىنى قايتۇرۇشقا تېرىشىسۇن؛ چۈنكى بۇ ئىش

Reference	Before	After
1TI 5:5	ئەمدى ھەققىي تۇل ئۆتۈۋاتقان، يالغۇز قالغان ئاياللار بولسا، ئۆمىدىنى خۇداغا باقلانغان بولۇپ، كېچە-كۇندۇز دۇئا-تلاۋەتە بولىدۇ.	خۇدا ئالدىدا ياخشى ۋە قوبۇل قىلىنىدۇ. هازىرچە ھەققىي كەم-كېمەك بولغان، يەككە قالغان ئاياللار، ئۆمىدىنى خۇداغا قويۇپ، كۈن-تۇن دۇئا قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
1TI 5:6	لېكىن ھۆزۈر-ھالاۋەتكە بېرىلگەن تۇل خوتۇن ھيات بولسىمۇ، ئۆلگەزگە باراۋەرددۇ.	لېكىن بۇل-زېبىرلەققا بېرىلىپ كەتكەن تۇل ئايال ھيات تۇرسىمۇ، ئۆلپ باراۋەرددۇ. كەتكەزگە ئوخشاش بولىدۇ.
1TI 5:7	ئەمدى باشقىلار تەرىپىدىن ئەپىلىنىغان ئەھۋالغا جوشۇپ قالماسلىقى ئۇچۇن سەن ئۇلارغا بۇ ئىشلارنى جېكىلەپ تايىلىغىن.	باشقىلار تەرىپىدىن ئەپىلەنمەسلىك ئۇچۇن، سېنىڭ ئۇلارغا بۇ ئىشلارنى ئاچىقلاب دېگەن.
1TI 5:8	لېكىن بىرسى ئۆز ئوغقانلىرىدىن، بولۇيمۇ ئۆز ئائىلىسىدىكىلەردىن خەۋەر ئالمىسا، ئۇ ئېتىقادتن تانغان دەپ قارىلىپ، كاپىرلاردىن بەتتەر بولىدۇ.	ئەگەر بىرەۋ ئۆز قېرىنداشلىرىنى، خاس تە ئۆز ئائىلىسىنى تەمىنلەمسە، ئۇ ئىماننى رەت قىلغان بولىدۇ ۋە كاپىرلاردىن يامان بولىدۇ.
1TI 5:9	تۇل ئايال تىزىمغا ئېلىنسا، يېشى ئاتمىشتن تۆۋەن بولماسلىقى، بىرلا ئەرنىڭ ئايالى بولغان بولۇشى كېرەك.	تۇل ئايال تىزىمغا ئالىنسا، يېشى 60 دىن ئوستۇن بولۇشى ۋە يەقهت بىر ئەر بلەن نىكاھلىق تەرەپ قالغان بولۇشى زۆرۈر.
1TI 5:10	يەنە گۈزەل ئەمەللەرى بلەن تەرىپلەنگەن بولۇشى، باللىرىنى ياخشى تەرىپىلەپ چوڭ قىلغان، مۇساپىرلارغا مېھماندوستلۇق كۆرسەتكەن، مۇقۇددەس بەندىلەرنىڭ يۇتلەرىنى يۇيۇپ قويغان، قىيىنچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم قولنى ئۆزازتقان، ئۆزىنى ھەرخىل خەير-سَاخاۋەت ئىشلارغا بېغىشلىغانلار بولۇشى كېرەك.	ئۇ ياخشى ئىشلەرى بلەن نامى بار بولۇشى، باللىرىنى ياخشى تەرىپىلەپ چوڭ قىلغان، مۇساپىرلارغا مېھماندوستلۇق كۆرسەتكەن، مۇقۇددەس ئادەملەرنىڭ ئەتكىلەرنى يۇيۇپ تازىلەپ بەرگەن، قىيىنچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بەرگەن، ھەرخىل خەيرخاھلىق ئىشلارغا ئۆزىنى بەھرمە قىلغان بولۇش لازىم.
1TI 5:11	لېكىن ياش تۇل ئاياللارنى تىزىمغا قوشما. چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەۋەسلىرى يات ھەۋەسلىرى قوزغىلىپ مەسھەدىن تېنىپ، قايىتا نىكاھلىنىشنى ئاززو قىلىدۇ؛	لېكىن ياش ئاياللارنى ئۇ تىزىمغا قوشما. چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەۋەسلىرى يات ھەۋەسلىرى قوزغىلىپ مەسھەدىن تېنىپ، قايىتا نىكاھ قىلىشقا ئاززو قىلىدۇ. قالدۇرۇپ، مەسەھەت ئۇزاقلېلىشىپ، قايىتا نىكاھ قىلىشقا ئاززو قىلىدۇ.
1TI 5:12	شۇنىڭ بلەن، ئۇلار دەسلىپ بەرگەن ۋەدىسىگە خلابىلىق قىلىش سەۋەبلىك ئېبىلىك بولىدۇ.	ئۇلارغا ئېپ بار، چۈنكى ئالدىنچ ئىماننى رەت قىلغان.
1TI 5:13	ئۇنىڭ ئۇستىگە ئۇلار ھۇرۇنلۇقنى ئادەت قىلىۋېلىپ، ئۆييمۇ-ئۆي دوقۇرۇپ يۈرۈشنى ئۆگىنىدۇ؛ شۇنداقلا ھۇرۇن بولۇپلا قالماي، ئۇلار غەيۋەت قىلىپ، باشقىلارنىڭ ئىشلەرىغا چېپىلغاق بولۇپ نالايق ئىشلارغا ۋالقلالىدىغانلاردىن بولۇپ قېلىش مۇمكىن.	ئۇنىڭ ئۇستىگە، ئۇلار يۈرۈسەتچى بولۇپ كەتىپ، بىر ئۆپىدىن بىر ئۆيگە يۈرۈشنى ئۆگىنىدۇ؛ شۇنىڭغا يەقهت يۈرۈسەتچىلا قالماي، گەچە قىلىپ، باشقىلارنىڭ ئىشلەرىغا كېرىپ، قىلىش كېرەك بولمىغان ئىشلارنى قىلىدۇ.
1TI 5:14	شۇنىڭ ئۇچۇن، بۇنداق ياش تۇل ئاياللارنىڭ نىكاھلىنىپ، يەرزەنت كۆرۈپ، ئۆي ئىشلەرى بىلەن شۇغۇللىنىشنى خالايمەن. شۇنداق قىلغاندا، بىرگە قارشى تۇرغۇچىغا بىزنى ھەرقانداق ئېبىلىپ-ھاقارەتلەش يېرستى چىقمايدۇ.	شۇ ئۇچۇن، بۇ ياش ئاياللارنىڭ نىكاھ قىلىپ، بالا تۇغۇرۇپ، ئۆي ئىشلەرى بىلەن شۇغۇللىنىشنى خالايمەن. بۇنداق قىلغاندا، دۇشман بىزنى ھېچ نەرسىدە تەنقىد قىلىش يۇرسىتى چىقمايدۇ.
1TI 5:15	چۈنكى شۇنداق بەزى تۇل ئاياللار ئىللەقاچان ئېتىقادتن تېنىپ شەيتاننىڭ كېينىگە كېرىپ كەتىن.	چۈنكى بەزى ئاياللار ئىللەقاچان ئىماندىن چىقىپ، شەيتاننىڭ كېينىگە كېرىپ كەتىن.
1TI 5:16	ئەگەر ئېتىقادى بار بىر ئەر ياك ئايال كىشىنىڭ تۇل قالغان تۇغقانلىرى بولسا، ئۇ ئۆزى ئۇلارغا ياردەم بەرسۇن، يۈكى جامائەتكە چۈشىسىن. شۇنداق بولغاندا، جامائەت ھەققىي ئىگ-چاقىسىز تۇل ئاياللارغا ياردەم قىلاладۇ.	ئەگەر بىر ئىماندار ئەر ياك ئايالنىڭ يالغۇز قالغان ئاياللارى بار بولسا، ئۇلارنى ئۆزى ياردەم قىلىسۇن، جامائەتكە گاراۋات چۈشۈرمەس، شۇنداقتا جامائەت ھەققىي يالغۇز قالغان ئاياللارغا ياردەم بېرەلەيدۇ.
1TI 5:17	جامائەتنى ياخشى باشقۇرغان ئەۋەتلەر، بىراق خۇدا سۆزىنى تەلەم بېرىپ، كالامىنى يەتكۈزۈش ۋە تەلەم بېرىشتە ئەجىر سىڭىدۇرگەنلەر ئىككى ھەسسىه ھۆرمەتكە سازاۋەر قىلىنسۇن.	جەمەتنى ياخشى باشقۇرغان ئەۋەتلەر، بىراق خۇدا سۆزىنى تەلەم بېرىپ، كالامىنى يەتكۈزۈش ۋە تەلەم بېرىشتە ئەجىر سىڭىدۇرگەنلەر ئىككى ھەسسىه ھۆرمەتكە سازاۋەر قىلىنسۇن.

Reference	Before	After
1TI 5:18	چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردا: «خامان تەيکەن ئۆكۈزنىڭ ئاغزىنى بوغما» وە وە: «مەدىكار ئۆز ھەققىنى ئېلىشقا ھەقلقىتۇر» دېلىگەن.	چۈنكى يازمىلاردا دەيدۇ: «دەرمە تەيکەن نە ئۆكۈزنىڭ ئاغزىنى بوغما» وە «ئەمگە كچى ئۆز ھەققىنى ئېلىشقا ھەقلقىق.».
1TI 5:19	ئاقساقال ئۇستىدىن ئەرز قىلىشقا كىرىشمە، ئەگەر ئىككى ياكى ئۆج گۇۋاھ ئىككى ياكى ئۆج گۇۋاھ ھازىر بولمىغۇچە، ئاقساقال ئۇستىدىن قىلىنغان ئەرزى قوبۇل قىلما.	ئاقساقال ئۇستىدىن ئەرز قىلىشقا كىرىشمە، ئەگەر ئىككى ياكى ئۆج گۇۋاھ ھازىر بولمىغۇچە، ئاقساقال ئۇستىدىن قىلىنغان بار بولمسا.
1TI 5:20	ئەگەر ئاقسافالاردىن بىرسى گۇناھ سادىر قىلغان بولسا، باشقىلارنىڭمۇ بۇنىڭدىن ئېرىت ئېلىپ قورقۇشى ئۆچۈن، جامائەت ئالدىدا تەنبىھ پېرىپ ئەيپىلىگەن.	گۇناھ قىلغانلارنى ھەممە كىشى ئالدىدا ئاچىق تەنبىھ قىلىڭ، بۇنىڭ بلەن باشقا كىشىلەر قورققان بولىدۇ.
1TI 5:21	خۇدا، ئىسا مەسىھ ۋە تاللانغان يەرىشىلەرنىڭ قوشۇلۇشىدا ساڭا بۇنى شۇنى ساڭا ئاڭاھ قىلىپ تايىلايمەنلىكى، سەن بۇ ئەمرلەرگە ھېچ ئايىمىچىلىق قىلىماي، ھېچقانداق ئىشتىا بىر تەرىكە يان باسمىاي قەئىي ئەمەل قىلغىن.	خۇدا، ئىسا مەسىھ ۋە تاللانغان يەرىشىلەرنىڭ قوشۇلۇشىدا ساڭا بۇنى ئېنىق دەيمەنلىكى، سەن بۇ ئەمرلەرگە ھېچ كىشىنى يەرقەندەرمە، ھېچ نەرسىدە تەرىپىدار بولماستا تولۇق ئەمەل قىلغىن.
1TI 5:22	بىراۇنىڭ ئۇچىسىغا قولۇڭنى قولۇشقا ئالدىراپ كەتمە؛ باشقىلارنىڭ گۇناھلىرىغا شېرىك بولما. ئۆزۈڭنى ياك تۇتقىن	ئادەمنىڭ ئۇستىگە قول قولۇشقا تېز يۈرۈشكە بارمە؛ باشقىلارنىڭ گۇناھلىرىغا قاتىشىما. ئۆزۈڭنى تاز تۇت.
1TI 5:23	(ئاشقا زىنىڭ ياخشى بولمىغانلىقى، شۇنداقلا سەن دائىم ئاغرىيدىغان بولغاچقا، سۇلا ئىچىۋەرمەي، بىرئاز شارابمۇ ئىچىپ بەرگىن).	ئادەتتە يەقهت سۇ ئىچمە، بەلكى بىرازى شاراب ئىچىپ تۇر، چۈنكى سەننىڭ قارىنىغا ۋە داۋاملىق ئاغرىقىنگىغا ياردىم بېرىدۇ.
1TI 5:24	بەزى كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرى بۇرۇنلا ئېنىق، شۇنداقلا سوراق كۇنىڭچە ساقلىنىدۇ؛ لېكىن بەزىلەرنىڭكى ئۆلەرنىڭ كەينىدىن ئەگىشىپ بارىدۇ، كېيىن ئاشكارا بولىدۇ.	بەزى كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرى ھازىرلا ئاشكارا كۆرۈنۈپ قالىدۇ، شۇنداقلا ھۆكۈم كۈنىگە قەدەر ساقلىنىپ تۇرىدۇ؛ لېكىن باشقىلارنىڭكى ئۆلەرنىڭ كەينىدىن كېلىپ چىقىپ، كېيىن توڭا بولۇق بولىدۇ.
1TI 5:25	شۇنداق بولۇپ، بەزى ئادەملەرنىڭ ياخاتلا ئىشلىرىنى ئاسانلا كۆرەلەپسىز؛ خۇددى شۇنىڭغا ئوخشاش، بەزى كىشىلەرنىڭ گۆزەل ئەمەللەرىنى ئاسانلا كۆرۈۋەللىك بولىدۇ؛ ھازىر ئاشكارا بولمىسا كېيىن ئاشكارالانماي قالمايدۇ.	شۇنداق بولۇپ، بەزى ئادەملەرنىڭ ياخاتلا ئىشلىرىنى ئاسانلا كۆرەلەپسىز؛ ھازىر كۆرۈنۈمىسى، كېيىن زور يېيدا بولىدۇ.
1TI 6:1	قۇلۇق بويۇنتۇرۇق ئاستىدا بولغانلارنىڭ ھەممىسى ئۆز خوجايىنلىرىنى ھەر تەرىپتە ھۆرمەتلىسىن. شۇنداق قىلغاندا، خۇدانىڭ نامى ۋە ئۇنىڭ تەلىمنىڭ ھاقارەتكە ئۇچىرىشىدىن ساقلانغىلى بولىدۇ.	ھەممە قۇلۇلار ئۆز ئىگلىرىنى ھەر تەرىپتەن توپ تۇرۇپ ھۆرمەت قىلسۇن. بۇنىڭ ئۇستىگە، خۇدا ئىسىمى ۋە ئۇنىڭ ئۇچۇرى ھەقىرەتلەنەنمەيدىغان بولىدۇ.
1TI 6:2	خوجايىنلىرى ئېتىقادچى بولسا، قۇللىرى: «بىز ھەممىمىز ئوخشاشلا قېرىنىداشلارغا» دەپ، ئۇلارغا ھۆرمەتلىك قىلىمىسىن. ئەكسىچە، ئۇلارغا تېخىمۇ ئەستايىدىل خزمەت قىلسۇن. چۈنكى ئۇلارنىڭ ياخشى خىزمىتىدىن بەھرىمەن بولىدىغانلار دەل سادىق ئېتىقادچىلار ھەم سۆيۈملۈك بەندىلەردۇ. سەن بۇ تەلىملەرنى ئۆگەتكىن ۋە جىكلىگەن.	پىستە يەنگەن مالدارلىرى بولغان قۇللار، ئۇلارغا ھۆرمەت قالدۇرمىسىن، چۈنكى ئۇلار قېرىنىداشلاردۇ. بەلكى تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلسۇن، چۈنكى بۇ مالدارلار پىستە يەنگەن ۋە سۆيۈملۈك بولۇپ، خىزمەت پايدىلىنىپ تۇرۇۋاتقانلار.
1TI 6:3	ئوخشىمىغان تەلىملەرنى تەرگىب قىلغان ۋە ساغلام سۆزلەرنى (يەنى رەبىمىز ئىسا مەسىھىنىڭ ھەق سۆزلىرىنى)، شۇنداقلا ئىخلاسمەنلىككە پىتەكەلەيدىغان تەلىمنى قوبۇل قىلىمىغان كىشى بولسا،	بۇلارنى ئۆگەت ۋە تەلکىپ قىلىڭ. ئەگەر كىمىسىه باشقا ئۆگەت بەرىپ، بىزنىڭ رەبىمىز ئىسا مەسىھىنىڭ ساغلام سۆزلەرنىگە ۋە پىيادىلىق بويىچە تەلىمنى قوبۇل قىلىمسا،
1TI 6:4	ئۇنداقلار دەۋەقە كۆرەڭلەپ كەتكەن، ھېچقىمە چۈشەنەمەيدىغان كىشىلەردىندۇر. ئۇلار نىزا-مۇنازىرە يەيدا قىلىشقا ۋە گېپ تالىشىشقا ھېرىمىسىن؛ بۇنداق ئىشلاردىن ھەسەتخورلۇق، جىدەل-ماجرىا، تۆھەت، رەزىل گۇمانخورلۇق ھاسىل بولىدۇ.	بۇ كىشىلەر ھەمىشە غۇرۇرىلىنىپ كەتكەن، ھېچ نېمە چۈشەنەمەيدىغان. ئۇلار نىزا-مۇنازىرە ۋە سۆز تالىشىشقا ئىستايىل خۇشال؛ بۇلاردىن ھەسەت، جىدەل، تۆھەت ۋە يامان گۇمان يەيدا بولىدۇ.
1TI 6:5	ھەمە نىيتىن چىرىكىلەشكەن، ھەققەتتىن مەھرۇم بولغان كىشىلەر ھەمىشە تالاشقۇ بار. بۇلار دىنى ئەمەل قىلىشنى يۇل قازاقانغا بىر ئۆسۈل ئارىسىدا دائىملىق سۈركىلىش كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. بۇنداق كىشىلەر ئىخلاسمەنلىككىن يابا-تاياؤتىنىڭ بىر يولى دەپ قارايدۇ.	ھەمە فېكىرى بۇزۇلغان، ھەققەتتىن يوقاپ قالغان كىشىلەر ئارىسىدا ھەمىشە تالاشقۇ بار. بۇلار دىنى ئەمەل قىلىشنى يۇل قازاقانغا بىر ئۆسۈل ئارىسىدا دائىملىق سۈركىلىش كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. بۇنداق كىشىلەر دەپ كۆرسەتىدۇ. بۇنداق كىشىلەردىن ئۇزاق تۇر.

Reference	Before	After
1TI 6:6	دەرۋەقە، خۇداغا ئىخلاسمەن ۋە رازىمەن بولۇش غايەت زور يائىدىرۇر.	ئەمما، خۇدا ئىشىگە سادىق بولۇش ۋە قېنىچاقلىق بىلەن چوڭ يابدا بار.
1TI 6:7	چۈنكى بىز بۇ دۇنيغا ھېچنېمە ئېلىپ كەلمىدۇق، شۇنىڭدەك ئۇنىڭدىن ھېچنېمىنىمۇ ئېلىپ كېتەلمەيمىز.	چۈنكى بىز بۇ دۇنيا كېلىپ كىرگەندە ھېچ نەرسىنى ئېلىپ كەلمەيتۇق، شۇنىڭدەك ئۇنىڭدىن ھېچ نەرسىنى ئېلىپ كېتەلمەيمىز.
1TI 6:8	شۇڭا، يېمەك-ئىچمەك ۋە كېيم-كېچىك يېتەرىلىك بولسىلا بۇلاردىن قانائەت قىلىمىز.	شۇڭا، يېمەك-ئىچمەك ۋە كېيم يېتىش بولسا، بۇلار بىلەن قانائەت قىلىپ تۇرايىمىز.
1TI 6:9	لېكىن باي بولۇشنى ئوبىلايدىغانلار بولسا ھامان ئازدۇرۇلۇشلارغا ئۈچرەب، تۇراقا ۋە شۇنداقلا ئىنسانلارنى ۋەيرانچىلىققا ۋە ھالاكەتكە چۆكتۈرىدىغان نۇرغۇن ئەخسقانە ھەم زىيانلىق ئاززو-ھەۋەسلەرنىڭ ئىلkinگە تېپلىپ كېتىدۇ.	لېكىن يۇل بولۇش ئوبىلايدىغانلار، تەكشۈرۈشلەرگە ۋە تۇراقا چۈشۈپ كېتىدۇ، بۇلار كۆپ ئەخمەق ۋە زىباندا قالدۇردىغان ئاززو-ھەۋەسلەرگە تېپلىپ، ئادەملەرنى ھالاكەت ۋە يەرقانلىققا چۆكتۈرۈپ تاشلايدۇ.
1TI 6:10	چۈنكى يۈلپەرەسىلىك ھەرخىل رەزىلىككەرنىڭ يىلتىزىدۇر. بەزىلەر بۇنىڭغا ئىنتىلىش بىلەن ئېتقادتنىن چەتىپ، ئۆزلىرىنى نۇرغۇن دەرد-قايغۇلار بىلەن سانجىدى.	چۈنكى يۇلنى ئاشقانلىق ھەرخىل رەزىلىككەرنىڭ يىلتىزى. بەزىلەر بۇغا ئىنتىلىپ، ئېتقاد تەركىدىن ئۇراقلىشىپ، ئۆزلىرىگە نۇرغۇن دەرد-قايغۇلارنى چاقدى.
1TI 6:11	ئەممە سەن، ئەمما سەن، ئەي خۇدانىڭ ئادىمىن، بۇنداق ئىشلاردىن يېراق قاج؛ ھەققانىلىق، ئىخلاسمەنلىك، ئىشەنج-ئېتقاد، مېھر-مۇھەببەت، سەۋەر-تاقھەت ۋە مۆممن مۇلايىمىلىقنى ئىنتىلىپ قوغلا.	ئەممە سەن، ئاللاھنىڭ كىشىسى، بۇ ئىشلاردىن قاچىپ كەت؛ ئادەتلەك، تاقھەت، ئۆزلىرىنى ئىزدەپ بار.
1TI 6:12	ئېتقادنىكى گۈزەل كۈرەشتە كۈچەپ كۈرەش قىل. مەڭگۈلۈك ھاياتنى چىك تۇتقىن. سەن دەل بۇنىڭغا چاقىرىلدىڭ ھەمدە ئۇنىڭ يولىدا نۇرغۇنلىغان گۇۋاھچىلار ئالدىدا بۇ ئېتقادنىكى گۈزەل شاھىتلەقنى قىلىدىك.	ئىيماننىڭ ياخشى كۈرەشىدە قاتىق تالاش قىل. مەڭگۈلۈك ھاياتنى قولىڭدىن قويىما. سەن بۇغا چاقىرىلغانسان ۋە كۆپ گۇۋاھچىلار ئالدىدا ياخشى ئېتقادنىڭ ئېتىپ كەتكەنسان.
1TI 6:13	ھەممە نەرسىگە ھايات بەرگەن خۇدا بىلەن بىرگە، يېلاتۇس ئالدىدا ياخشى ھەممىگە ھاياتلىق بېرىۋاتقان خۇدانىڭ ئالدىدا، شۇنداقلا يۇنىتىۋۇس گۇۋاھلىق قىلغان ئەيسا مەسەھەنىڭ ئالدىدا سەنگە بۇنى ئېتىپ تۇرامەن: يېلاتۇسقا گۈزەل شاھىتلەقنى قىلىپ گۇۋاھلىق بەرگەن مەسەھ ئەيسانىڭ ئالدىدا ساڭا شۇنى تاپلايمەنكى،	ھەممە نەرسىگە ھايات بەرگەن خۇدا بىلەن بىرگە، يېلاتۇس ئالدىدا سەنگە بۇنى ئېتىپ تۇرامەن: يېلاتۇس ئالدىدا سەنگە بۇنى ئېتىپ تۇرامەن: ھەممە نەرسىگە ھايات بەرگەن خۇدا بىلەن بىرگە، يېلاتۇس ئالدىدا سەنگە بۇنى ئېتىپ تۇرامەن: يېلاتۇس ئالدىدا سەنگە بۇنى ئېتىپ تۇرامەن:
1TI 6:14	رەببىمىز ئەيسا مەسەھ قايتا ئايان بولغۇچە، خۇدانىڭ بۇ ئەمرىگە ھېچ قۇسۇرسىز ۋە داغسىز ئەمەل قىلغىن.	ئەيسا مەسەھ بىزنىڭ رەببىمىز قايتا كېلىپ كۆرۈنگەنگەچ، خۇدانىڭ بۇ بۇيرۇقنى ھېچ قاتالاشسىز ۋە تولۇق توغرا ئەمەل قىل.
1TI 6:15-16	ئۇنىڭ ئايان بولۇشنى ۋاقتى-سائىتى كەلگەندە بىردىنبىر مەڭگۈلەپلىرىنىڭچىلىقنى، ئىنسان يېقىنىشالمايدىغان نۇر ئىچىدە ياشайдىغان، ھېچكىم كۆرمىگەن ۋە كۆرەلمەيدىغان مۇبارەككەشكە لايىق بولغان بىردىنبىر ھۆكۈمان، يەنى يادشاھەلرنىڭ يادشاھى، رەبلىرنىڭ رەببى ئەمەلگە ئاشۇردى. ئۇنىڭغا ئىززەت-ھۆرمەت ۋە ئەبىدەتە بدە كۈچ قۇدرەت بولغا يى ئامىن!	ئۇنىڭ ۋاقتى كەلگەندە كۆرسىتىدۇ، بۇ بىرلاي مەڭگۈچ، نۇرنىڭ ئىچىدە ياشاپ تۇرىدىغان، ئادەم يېقىنىشالمايسىز ۋە ھېچكىم كۆرمەيدىغان مۇبارەك ھاكم، يەنى يادشاھەلرنىڭ يادشاھى، رەبلىرنىڭ رەببى. ئۇغا ئىززەت ۋە ھەمىشە كۈچ بولسۇن، ئامىن!
1TI 6:17	بۇ زاماندا بایلارغا، مەغۇرۇر بولمىغىن، ئەرزىپەرەز بایلىققا تەيەنمەڭلار، بەلكى بۇ زاماندا باي بولغانلارغا مەغۇرۇلۇنماسلېقنى، تايanguوسىز ئۆتكۈنچى باىلىققا ئەمەس، بەلكى بىز بەھەرمەن بولۇشقا ھەممىن بىزگە سېخىلىق بىلەن تولۇپ تاشقان ھالدا تەملىلىگۈچى خۇداغا تايىنىپ ئۆمىد باغلاشنى تاپلىغىن:	بۇ زاماندا بایلارغا، مەغۇرۇر بولمىغىن، ئەرزىپەرەز بایلىققا تەيەنمەڭلار، بەلكى بۇ زاماندا باي بولغانلارغا مەغۇرۇلۇنماسلېقنى، تايanguوسىز ئۆتكۈنچى باىلىققا ئەمەس، بەلكى بىز بەھەرمەن بولۇشقا ھەممىن بىزگە سېخىلىق بىلەن تولۇپ تاشقان ھالدا تەملىلىگۈچى خۇداغا تايىنىپ ئۆمىد باغلاشنى تاپلىغىن:
1TI 6:18	ئۇلارغا ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشتا ھەققىي باي بولۇڭلار، خەيرلىك ئىشلارغا ساخاۋەتلىك ئىشلاردا مەرد، باشقىلار بىلەن ئورتاق بەھەلىنىشكە قول ئوچۇق بولۇڭلار دەپ تاپلىغىن.	ئۇلارغا ياخشى ئىشلار قىلىپ ھەققىي باي بولۇڭلار، خەيرلىك ئىشلارغا مەشغۇل بولۇڭلار، باشقىلار بىلەن ئورتاقلىشىشقا ھەمىشە ئوجۇق بولۇڭلار.
1TI 6:19	ئۇلار بۇنى قىلسا، كېلەچەكىنە ئۆزلىرىگە يۇختا بىر ئاساس قۇرۇپ، ھەققىي ھاياتنى توتۇش ئوچۇن كېلەچەكتە ئۆزلىرىگە يۇختا بىر ئاساس-ئۇل بولىدىغان بىر خەزىنە توپلىيالايدۇ. ھاياتنى ئېلىپ كېتىش ئوچۇن خەزىنە توپلىيالايدۇ.	ئۇلار بۇنى قىلسا، كېلەچەكىنە ئۆزلىرىگە يۇختا بىر ئاساس قۇرۇپ، ھەققىي ھاياتنى توتۇش ئوچۇن كېلەچەكتە ئۆزلىرىگە يۇختا بىر ئاساس-ئۇل بولىدىغان بىر خەزىنە توپلىيالايدۇ. ھاياتنى ئېلىپ كېتىش ئوچۇن خەزىنە توپلىيالايدۇ.

Reference	Before	After
1TI 6:20	ئەي تىموتىي، ساڭا ئامانهت قىلىغان ھەقىقەتلەرنى قوغدا. ئۆزۈڭنى ئەي تىموتىي، ساڭا ئىشەنچ قىلىغان ھەقىقەتلەرنى ساقله. ئۆزۈڭنى يوج سۆزىرەدىن ۋە يالغان بىلەملىرىنىڭ تالاش-تارتىشلىرىدىن ئۇراق تۇپ تۇر.	
1TI 6:21	بەزىلەر مۇشۇنداق بىمەنە ئىلىمگە ئېگىمەن دەپ جاكارلاپ، ئېتىقادىن چەتنىدى. مېھر-شەيقەت سىلەرگە يار بولغا!	بەزىلەر بۇنداق يالغان بىلەمىنى ئېگىز دەپ ئېتىپ، ئىيماندىن ئۇراقلىپ كەتكەن. مېھر سىلەرگە ياققان بولسۇن!
2TI 1:1-2	مەسەھ ئەيسادا ۋەدە قىلىغان ھاياتنى ئىلىپ بېرىش ئۆچۈن، خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن ئەيسا مەسەھنىڭ روسۇلى بولغان مەنكى ياؤلۇستىن سۇيۇملۇك بالىم تىموتىيگە: ئەيسا مەسەھتا ۋەدە قىلىغان ھايات ئۆچۈن سالام، خۇداناتىمىزدىن ۋە رەبىمىز مەسەھ ئەيسادىن ساڭا مېھر-شەيقەت، رەhimىدىللەك ۋە خاتىرجەملەك بولغا!	خۇدا ئىرادىسى بىلەن ئەيسا مەسەھنىڭ روسۇلى ياؤلۇستىن، مەننىڭ سۇيۇملۇك بالىم تىموتىيگە: ئەيسا مەسەھتا ۋەدە قىلىغان ھايات ئۆچۈن رەھىم ۋە خاتىرجەم بولسۇن!
2TI 1:3	مەن ئاتا-بوۇلىرىمىنىڭ ئىزىنى بېسىپ ساپ ۋېجدانىم بىلەن خىزمىتىنى قىلىۋاتقان خۇداغا تەشەككۈر ئېتىمەن، چۈنكى كېچە-كۈندۈز دۇئالرىمدا سېنى توختاۋىسىز ئەسلىپ تۇرىمەن؛	مەن ئاتا-بوۇلىرىمىنىڭ يولىدا تەمن ئوي بىلەن خۇدا ئۆچۈن ئىشلەپ كېلىۋاتقانلىقىم ئۆچۈن، ئۇنىڭغا رەھىمەت ئېتىمەن، چۈنكى ھەر كۈنى كۈچدىن كۈنگە سېنى داۋاملىق ئەسلىپ دۇئا قىلىمەن؛
2TI 1:4	كۆز ياشلىرىنىڭ ئەسلىگىنىمەدە، شادىلقا چۆمۈشۈم ئۆچۈن سەن بىلەن يەنە دىدارلىشىشقا قاتىققى ئېتىقاد ئېتىق ئۆچۈن ئۆرۈمەن؛	سەننىڭ كۆز ياشقىنى ئەسلىپ تۇرغاندا، شادىلق بولۇش ئۆچۈن سەن بىلەن قايتا كۆرۈشىشكە زور ئازىز قىلىپ تۇرۇۋاتىمەن؛
2TI 1:5	چۈنكى سېنىڭدە بولغان ساختىلىقسىز ئېتىقاد ئېتىمەن چىقمايدۇ. بۇ ئېتىقاد ئەڭ ئاۋاڭلۇمماڭ لۆئىستا، ئاندىن ئانانڭ ئەۋىنىكىدە بار بولغان، نەمدى ھاizer سەندىمۇ بار ئىكەن دەپ خاتىرجەمەرمەن.	چۈنكى سەندىركى راست ئىشەنچ مەنمۇ ئۇنىۋاقيمايدۇ. بۇ ئىشەنچ تۇنجى قېتىم روزاڭ لۆئىسدا باشلانغان، كېپىن ئانانڭ ئەۋىنىكىدا بار بولغان، ھاizer سەندىم بار دەپ مەن تولۇق ئىشىنىمەن. بۇ سەۋەھېتىن مەن ساڭا ئەسلىتىمەن: خۇدا ساڭا مەن قولۇم بىلەن قويۇپ شۇنىڭ ئۆچۈن مەن شۇنى قايتىدىن ساڭا ئەسلىتىمەنلىكى، قوللىرىمىنى
2TI 1:6	ئۇچاڭغا قويۇشۇم بىلەن سەnde بولغان، خۇدا ساڭا تەقدم قىلغان ئىلتىپاتنى قايتىدىن يالقۇنلىتىپ جارى قىلغىن.	بەرگەن روھىي سوۇغانى قايتا يېقىپ، جارى قىل.
2TI 1:7	چۈنكى خۇدا بىزگە قورقۇش رۇھىنى بەرمىگەن، بەلكى كۈچ گۈزەل مېھر قۇدرەتتىڭ، مېھرى-مۇھەببەتتىڭ ۋە سالماقلقىنىڭ رۇھىنى تەقدىم قىلدى.	چۈنكى ئاللاھ بىزگە قورقۇش رۇھىنى بەرمىگەن، بەلكى كۈچ گۈزەل مېھر ۋە تولۇق ئەقلى رۇھىنى بەرگەن.
2TI 1:8	شۇڭا رەبىمىز ھەقىدىكى خەۋەر-گۇۋاھلىقتىن، ياكى ئۇنىڭ مەھبۇسى بولغان مەندىن نومۇس قىلما. ئەكسىچە، خۇدانىڭ كۈچ-قۇدرىتى بىلەن خۇش خەۋەرنى جاكارلاش يولىدىكى خارلىق-مۇشەققەتنى ئۆز ھەسسىدە بويىچە ئورتاق تارتقىن؛	شۇنىڭا، رەبىن ھەقىدىكى گۇۋاھلىق 9a ۋە مەن، ئۇنىڭ قاماقلقى كىشىسىگە ئوزار قىلما. بەلكى، خۇدانىڭ كۈچى بىلەن خۇش خەۋەر ئۆچۈن خۇش خەۋەرنى جاكارلاش يولىدىكى خارلىق-مۇشەققەتنى ئۆز ھەسسىدە كەچۈرگەن.
2TI 1:9	خۇدا بىزنى ئۆز ئەمەللەرىمىزگە ئاساسەن ئەمەس، بەلكى ئۆز مۇددىئاسى ۋە مېھر-شەيقتىگە ئاساسەن قۇتقۇزۇپ، ياك-مۇقەددەس چاقرىرقى بىلەن چاقىرىدى؛ ئۇنىڭ بۇ مېھر-شەيقتى ھەممە دەۋ-زامانلاردىن ئىلگىرلا مەسەھ ئەيسادا بىزگە بېغىشلانغاندۇر؛	خۇدا بىزنى ئۆز ئىشلىرىمىز بويىچە ئەمەس، بەلكى ئۆز ھەدەپ ۋە مېھر بويىچە قۇتقۇزۇپ، مۇقەددەس چاقىرىق بىلەن چاقىرىدى؛ بۇ مېھر بەبەدەلىكتىن بۇرۇن ئەيسا مەسەھتىغا بىزگە بەرگەن.
2TI 1:10	لېكىن بۇ مېھر-شەيقتى قۇتقۇزۇغۇچىمىز ئەيسا مەسەھنىڭ كېلىش بىلەن ھاizer ئايان بولدى؛ ئۇ ئۆلۈمنى بىكار قىلىۋېتىپ، خۇش خەۋەر ئارقىلىق ھاياتلىق ۋە چىرىماللىقنى يورۇقلۇقتا ئايان قىلدى.	لېكىن بۇ مېھر-شەيقتى قۇتقۇزۇغۇچىمىز ئەيسا مەسەھ كەلگەندىن كېپىن، ھاizer ئاشاكارا چىقىتى؛ ئۇ ئۆلۈمنى بىكار قىلىدى ۋە خۇش خەۋەر ئارقىلىق ھايات بىلەن ئۆلمەسىلىكىن يورۇققا كۆرسەتتى.
2TI 1:11	مەن بولسام ئەللەرگە بۇ خۇش خەۋەرنىڭ جاكارچىسى، روسۇلى ۋە تەلەم بەرگۈچىسى بولۇپ تەينلەنگەن.	مەن بۇ ياخشى خەۋەرنىڭ خەلقەرنىڭ جاكارغۇچىسى، روسۇلى ۋە ئۆگەتچىسى بولۇپ تەينلەنگەن.
2TI 1:12	مەن شۇ سەۋەھېتىن ھاizerىنىڭ بۇ خارلىق-مۇشەققەتلەرنى تارتىماقتىمەن. لېكىن بۇنىڭدىن نومۇس قىلمايمەن، چۈنكى مەن كىمگە ئېتىقاد	مەن شۇ سەۋەھېتى بۇ مەشەقلىر ئەقلى بارىمەن. لېكىن بۇدەك ئۆزار قىلمايمەن، چۈنكى مەن كىمگە ئىشىنىپ قالدىم، دەپ بىلەمەن ۋە

Reference	Before	After
	قىلغانلىقىمنى بىلەن ھەمەن ھەمدە ئۇنىڭ ماڭا تايىشۇرغان ئامانىتىنى شۇ كۈنگىچە ساقلىپا لايىدىغانلىقىغا قادر ئىكەنلىكىگە ئىشەندۈرۈلۈم.	مەن ئۇنىڭغا تايىشۇرغان نەرسىنى شۇ كۈنگە قەدەر ساقلاپ تۈرالىدىغانلىقىغا يۇنىلەي ئىشىنىمەن.
2TI 1:13	مەنمۇدىن ئاڭلغان ساغلام تەلەم سۆزلىرىنىڭ ئورنىنى ياخشى ساقلاپ تۇر، مەندىن ئاڭلغان ساغلام تەلەم سۆزلىرىنىڭ نەمۇنلىك بىر ئۇزۇندىسىنى ساقلاپ، مەسەھ ئېسادا بولغان مۇھەببەت ۋە ئېتقاد بىلەن چىڭ تۇتقىن؛	مەنمۇدىن ئاڭلغان ساغلام تەلەم سۆزلىرىنىڭ ئورنىنى ياخشى ساقلاپ تەلەم سۆزلىرىنىڭ نەمۇنلىك بىر ئۇزۇندىسىنى مەسەھ ئېسادا بولغان مۇھەببەت ۋە ئېتقاد بىلەن چىڭ تۇرۇڭ؛
2TI 1:14	بىزدە ماكانلاشقان مۇقەددەس روھقا تايىنىپ ساڭا تايىشۇرۇلغان شۇ گۈزەل ئامانەتنى ساقلا.	بىزنىڭ ئىچىدە بولۇشلۇق مۇقەددەس روھقا تەكەللې، سىزگە تايىشۇرۇلغان ياقشىمى ئامانەتنى ساقلاڭ.
2TI 1:15	سىز بىلېپ تۇرۇپتىڭىز، ئاسىيا تەرەيلىكى ئىمانلىقلارنىڭ بارلىقى مەنمۇ يۈز سەن بىلگىنىڭدەك، ئاسىيا ئۆلکىسىدىكى ئېتقادچىلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك مەندىن يۈز ئورىدى. ئۇلارنىڭ ئارسىدا فىنگلۇس ۋە خېرمۇگېنىسمۇ بار.	سىز بىلېپ تۇرۇپتىڭىز، ئۆلەرنىڭ ئىچىدە فىنگلۇس بىلەن خېرمۇگېنىپس بار. ئۆرگەندى.
2TI 1:16	رەب ئۇنىسىفورنىڭ ئائىلىسىدىكىلىرىگە رەھىم-شەيقەت كۆرسەتكەي. چۈنكى ئۇ مېنىڭ قاماقتا بولغانلىقىمدا هېچ ئازغىنماي، كۆپ قېتىم كېلىپ مېنى خاتىرجەملەپ سەمەرت قىلغان.	رەب ئۇنىسىفورنىڭ ئائىلىسىگە رەھىم بەرگەي. چۈنكى ئۇ مېنىڭ قاماقتا بولغانلىقىمدا هېچ ئازغىنماي، كۆپ قېتىم كېلىپ مېنى خاتىرجەملەپ سەمەرت قىلغان.
2TI 1:17	ئۇ رىم شەھرىگە كەلگىننەدە مېنى تايىقچە كۆپ ئىزدەپ ئاۋارە بولۇپتۇ.	ئۇ رىمغا كەلگەندە، مېنى تايىقچە، يەك كۆپ ئىزدەپ تەلەشكەن.
2TI 1:18	رەب شۇ كۈندە ئۇنى ئۆزىدىن رەھىم-شەيقەتكە مۇيەسىھەر قىلغاي؛ ئۇنىڭ ئەفسۇس شەھرىدە ماڭا كۆرسەتكەن خىزمەتلەرنىڭ قانچىلىك ئىكەنلىكىنى ئوبدان بىلىسەن.	رەب شۇ كۈندە ئۇغا رەھىم بەرگەي؛ ئۇنىڭ ئەفسۇس تاقاقتا ماڭا قانداق خىزمەت كۆرسەتكەنلىكىنى سىز ياخشى بىلىسىز.
2TI 2:1	شۇڭا ئىي ئوغلۇم، سەن مەسەھ ئېسادا بولغان مېھىر-شەيقەتكە تايىنىپ كۈچلۈك بول؛	شۇڭا، ئوغلۇم، سەن ئىسا مەسەھنىڭ مېھىر بىلەن كۈچلەنگە؛
2TI 2:2	سەن كۆپ گۇۋاھلار ئالدىدا مەندىن ئاڭلغانلىرىڭىنى ئىشەنچلىك ھەم ئىشەنچلىك تايىشۇر، بۇلار باشقىلارغا تەلەم بېرىشكە ئىگە بولسۇن.	سەن كۆپ گۇۋاھلار ئالدىدا مەندىن ئاڭلغانلىرىڭىنى ئىشەنچلىك ھەم ئىشەنچلىك تايىشۇر، بۇلار باشقىلارغا تەلەم بېرىشكە ئىگە بولسۇن.
2TI 2:3	ئىسا مەسەھنىڭ ياخشى جەڭچىسى بولۇپ سۈپىتىدە، خارلىق-مۇشەققەتنى ئۆز ھەسەڭ بويىچە ئورتاق تارتقىن.	ئىسا مەسەھنىڭ ياخشى جەڭچىسى بولۇپ، قىيىنچىلىقلارنى ئورتاق چىدىڭ.
2TI 2:4	ئەسکەر بولغان كىشى قوماندانىنى خۇش قىلىش ئۈچۈن كۈندەلەك ھايات جەڭچى بولغان كىشى ئۆزىنى ئەسکەرلىككە تىزىمىلغان سەردارنى رازى قىلىش ئۈچۈن ئادەتىسى تۇرمۇش ئىشلىرىنى ئۆزىگە ھەلەك قىلىۋالماسىلىقى كېرەك.	ئەسکەر بولغان كىشى قوماندانىنى خۇش قىلىش ئۈچۈن كۈندەلەك ھايات جەڭچى بولغان كىشى ئۆزىنى ئەسکەرلىككە تىزىمىلغان سەردارنى رازى ئىشلىرىغا ئۆزىنى قوشۇپ قويىمايدۇ.
2TI 2:5	ئەگەر بىرەر ئادەم يەرمىلىككە قاتىشىسا، قائىدەلەرگە سەل قويۇپ ئەمەل مۇسابىقىگە قاتاشقان تەنھەر كەتچىمۇ مۇسابىقە قائىدەلەرگە رىئايدىقلىمسا، غەلبە تاجىغا ئېرىشەلمەيدۇ.	ئەگەر بىرەر ئادەم يەرمىلىككە قاتىشىسا، قائىدەلەرگە سەل قويۇپ ئەمەل قىلىمغا نادا، غەلبە تاجىغا ئېرىشەلمەيدۇ.
2TI 2:6	ئەجىر سىڭدۇرگەن دېھقان ھوسۇلىدىن بىرىنچى بولۇپ بەھرىمەن بولۇشى تېكشىلىكتۇر.	ئەمگەكچان دېھقان ھوسۇلىنىڭ بەھرىمەنى بىرىنچى بولۇپ ئېلىشى كەپكەن.
2TI 2:7	بۇ سۆزلەرنى ياخشى ئوپلىسىڭ، رەب ساڭا ھەممە ئىشتا چۈشەندۈرۈپ بۇ سۆزلىرىم ئۆستىدە ياخشى ئوپلا، شۇنىڭ بىلەن رەب ساڭا ھەممە ئىشتا بېرىتىدۇ.	بۇ سۆزلەرنى ياخشى ئوپلىسىڭ، رەب ساڭا ھەممە ئىشتا چۈشەندۈرۈپ بۇ سۆزلىرىم ئۆستىدە ياخشى ئوپلا، شۇنىڭ بىلەن رەب ساڭا ھەممە ئىشتا بېرىتىدۇ.
2TI 2:8	سەن داۋۇتنىڭ نەسىلى بولغان، ئۆلۈمدىن تېرىلگەن ئىسا مەسەھنى مەن يەتكۈزۈۋاتقان خۇش خەۋەر بويىچە ئىسىڭدە چىڭ تۇت.	ئىسا مەسەھنى ئەسلە، ئۇ داۋۇتنىڭ نەسىلىدىن كەلگەن ۋە ئۆلۈكتىن تېرىلگەن، مەننىڭ خۇش خەۋەر بويىچە.
2TI 2:9	مەن بۇ ياخشى خەۋەرنى دەپ كۆپ قىيىنچىلىق كۆرۈپ، ھەتتا بۇ خۇش خەۋەرنى دەپ كۆپ خارلىق-مۇشەققەت چىكىپ، ھەتتا جىنايەتچى دەپ كىشەنلەنگەن بولۇپ قالدىم لېكىن، خۇدانىڭ سۆزى ھېچ جىنايەتچى ھېچ كىشەنلىنىپ ياتىمەن. ھالبۇكى، خۇدانىڭ سۆز-كالامنى ھېچ كىشەنلەنەمەيدۇ!	مەن بۇ ياخشى خەۋەرنى جاكارغاندا كۆپ قىيىنچىلىق كۆرۈپ، ھەتتا بۇ خۇش خەۋەرنى دەپ كىشەنلەنگەن بولۇپ قالدىم لېكىن، خۇدانىڭ سۆزى ھېچ جىنايەتچى ھېچ كىشەنلىنىپ ياتىمەن. ھالبۇكى، خۇدانىڭ سۆز-كىشەنلەنەمەيدۇ!
2TI 2:10	مەن دەل شۇ سەۋەھېتىن، خۇدا تاللىغان بەندىلەرنىڭ مەسەھ ئەمدى مەن دەل شۇ سەۋەھېتىن، خۇدا تاللىغان بەندىلەرنىڭ مەسەھ	مەن بۇ ئۈچۈن ھەممە ئىشنى سەۋەر قىلىمەن، چۈنكى خۇدا تاللىغان

Reference	Before	After
	ئەيسادا بولغان نجاتقا مەگۈلۈك شان-شەرەپ بىلەن ئېرىشىش ئۈچۈن ھەممە ئىشقا بەرداشلىق بېرىمەن.	كىشىلەر مەسىھ ئەيسادا ئارقىلىق قۇتقۇزۇلۇشقا يېتىپ كېلىپ، مەگۈ سەمابىلىق بىلەن ئەزىمەن بولسۇن.
2TI 2:11	تۆۋەندىكى بۇ سۆزلەر ئىشەنچلىكتۇر: «ئۇنىڭ بىلەن بىلە ئۆلگەنەنمز، ئۇنىڭ بىلەن ھاياتتا بىلە باشaimiz.	بۇ سۆزلەر تولۇق ئىشەنچلىك: بىز ئۇ بىلەن بىرگە ئۆلگەندە، ئۇ بىلەن بىرگە ھاياتنى ياشaimiz.
2TI 2:12	قىيىنچىلىقلارغا بەرداشلىق بەرسەك، ئۇنىڭ بىلەن بىلە ھۆكۈم سۈرمىز. بىز ئۇنىڭدىن تانساق، ئۇمۇ بىزدىن تاندۇ.	ئەگەر قىيىنچىلىقلارغا تاب درساق، ئۇ بىلەن بىلە ھۆكۈمەن بولۇپ كېتىمىز. بىز ئۇنى ئىنكار قىلساق، ئۇمۇ بىزنى ئىنكار قىلىدۇ.
2TI 2:13	بىز ئۇنىڭغا ساداقەتسىزلىك قىلساقمۇ، ئۇ يەنلا ساداقەتلەكتۇر؛ چۈنكى ئۇ ئۆزىدىن ھېچ تانالمايدۇ».	بىز ئۇغا ساديق بولمىساقامۇ، ئۇ ھەر ۋاقت ساديق قالىدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئۆزىنى ئىنكار قىلامايدۇ.
2TI 2:14	بۇ ئىشلارنى داۋاملىق قېرىنىداشلارنىڭ سەمىگە سېلىپ، ئۇلارنى رەب ئالدىدا بىمەنە سۆزلەر ئۇستىدە تالاش-تارتىش قىلماسلىقنى ئەستايىدىلىق بىلەن ئاكاھلاندۇرغىن. بۇنداق تالاش-تارتىشلارنىڭ ھېچقانداق ېايدىسى بولمايلا قالماي، بەلكى ئاڭلىغۇچىلارنى نابۇت قىلىدۇ.	بۇ ئىشلارنى قېرىنىداشلارغا داۋاملىق ئەسلەتتۈر، ئۇلارنى رەب ئالدىدا بىمەنە سۆزلەر ئۇچۇن تالاشقانغا بارماسلىقنى چوقۇم ئەسلەت. بۇ تالاشقانلار ھېچ ېايدىلىق بولمايدۇ، بەلكى ئاڭلاپ تۇرغانلارنى خراب قىلىدۇ.
2TI 2:15	ئۇستا تىكىمچى رەختىن توغرى يېچقاندەك ھەققەت سۆزىنى دۇرۇس چۈشەندۈرۈپ، ئۆزۈڭنى خۇدا ئالدىدا تەستىقلانغۇدەك، يەرگە قاراپ قالمايدىغان ماھىر بىر خىزمەتكار قىلىپ كۆرسىتىشكە ئىنتىلىپ كۆچۈل قويىغىن:	ھەممە كۈچۈڭ بىلەن تىرىشىپ، خۇدا ئالدىدا جاكلانغىنىڭ بولغىن، ئازاپ ھېچقانداق بولمىغىلى خىزمەتچى سۈپىتىدە، ھەققەت سۆزى تولۇق تونۇشتۇرغىنىڭ بولغىن.
2TI 2:16	لېكىن ئىپلاس، قۇرۇق گەپلەردىن نېرى تۇر، چۈنكى بۇنداق گەپلەرنى قىلغۇچىلار بەربر تېخىمۇ ئىخلاسىزلىققا چۆمۈپ كېتىدۇ.	لېكىن، بوش ۋە پەزەنسىز گەپلەردىن ئۇزاق تۇر، چۈنكى بۇنداق گەپلەر بىلەن شۇغۇللۇنىش سىزگە تېخىمۇ كۆپىرەك كۇناھقا يول قوibidۇ.
2TI 2:17	مۇسۇنداقلارنىڭ گەپلىرى خۇددى مەھزىدەك تېزلا يامراپ كېتىدۇ. خىمبېنیيۇس ۋە فىلېپتوسلاр ماانا شۇنداقلارنىڭ ئىچىدىكى ئىككىسىدۇر؛	بۇلارنىڭ گەپلىرى مەھز كىنى تېز تارقىلىپ كېتىدۇ، خىمبېنیيۇس بىلەن فىلېپتوس شۇنداق كىشىلەرنىڭ ئىچىدىكىلەر.
2TI 2:18	ئۇلار ھەققەتتىن چەتىھىپ، ئۆلگەنلەرنىڭ تېرىلىشى دېگەن بۇ ئىش ئاللىقاچان يۇز بېرىپ بولدى، دەيدۇ، شۇنداقلا بەزىلەرنىڭ ئېتىقادىنى غۇلىتىدۇ.	ئۇلار ھەققەتتىن ئۇزاق بولۇپ، ئۆلگەنلەر تېرىلىپ كەتكەن دەپ ئېتىقان، بۇ بەزىلەرنىڭ ئېتىقادىنى چاتلاق قىلىپ تۇر.
2TI 2:19	ھالبۇكى، خۇدانىڭ مەزمۇت ئۇلى چىڭ تۇرماقتا. ئۇنىڭ ئۇستىگە مۆھۇر بىلەن: «رەب ئۆزىنگە تەۋە بولغانلارنى تونۇيدۇ» ۋە «رەبىنىڭ مۇبارەك نامىنى لەزىزگە ئالدىغانلارنىڭ ھەممىسى رەزبلىكتىن قول ئۆزسۇن» دەپ مۆھۇرلەنگەندۇر.	ئەمما، خۇدا نىڭ ساپ بەرياق تەرەپلىكى چىڭ تۇرماقتا. ئۇستىگە بۇ دېگەن بەلگە بار: «رەب ئۆزىنىكى بولغانلارنى بىلىدۇ» ۋە «رەبىنىڭ ئاتىنى ئېتىپ تۇرغۇچىلار ھەممىسى ياماڭلىقتىن ۋاز كېچسۇن».
2TI 2:20	باي-باياشات ئادەمنىڭ ئۆيىدە يەقىت ئالىقۇن ۋە كۆمۈش قاچا-قۇچىلارلا ئەمەس، ياغاج، ساپاڭلار مۇ بولىدۇ. قاچا-قۇچىلارنىڭ بەزىلىرى ئەتىۋارلىنىدۇ، بەزىلىرى يەس كۆرۈلىدۇ.	بىر چوڭ ئۆيىدە، يەقىت ئالىقۇن ۋە كۆمۈش قاچىلارلا ئەمەس، ياغاج ۋە ساپاڭلار مۇ بار. بۇلارنىڭ بەزىلىرى شەرەپ ۋە قىممەتلىك ئىشلەرگە ئىشلەتىلدى، بەزىلىرى ئەز-ئىتىبار سۈپىپ قالغان ياكى پەزەنسىز ئىشلەرگە ئىشلەتىلدى.
2TI 2:21	ئەگەر بىر كىشى ئۆزىنى ئۇنداقلارنىڭ كىرىدىن تازىلاب خالىي قىلسا، ئۇ مۇقەددەس قىلىنغان، خوجايىنلىرىغا يارايدىغان قاچىدەك، ھەرقانداق گۈزەل ئىشلارغا تەيىار بولىدۇ.	ئەگەر بىر كىشى ئۆزىنى بۇ نەرسىلەرنىڭ قېرىدىن تازىلەپ چىقىپ تازىلارلىسا، ئۇ مۇقەددەس بولۇپ، ئۇستا زىنغا ياقشى قاچىغا ئوخشاش يائىدىلىق، ھەرقانداق ياخاڭلا ئىشلارغا تەيىار بولىدۇ.
2TI 2:22	شۇڭى، ياشلىق دەۋرىنىڭ ئارزو-ھەۋەسىلىرىدىن ئۆزۈڭنى تېز قاچ، ياك قەلب شۇڭلاشقا، ياشلىقنىڭ ئارزو-ھەۋەسىلىرىدىن ئۆزۈڭنى قاچۇرغىن، ياك قەلب بىلەن رەبگە نىدا قىلغۇچى بىلەن بىلە ھەققانىلىق، ئىشەنج، مېھر ۋە ئېتىقاد، مېھر-مۇھەببەت ۋە تىنچ-خاتىرجەملىكى قوغلىشىپ ئىزدە.	بىلەن رەبگە دۇئا قىلغۇچىلار بىلەن بىرگە ھەققانىلىق، ئىشەنج، مېھر ۋە تىنچلىقى قوغلاپ تەقىيپ قىل.
2TI 2:23	لېكىن ئەخمىقاھ، بىلىمسىزلىكتىن چىققان تالاش-تارتىشلارغا لېكىن ئەخمىقاھ، بىلىمسىزلىكتىن چىققان تالاش-تارتىشلارغا	لېكىن ئەخمىق ۋە بىلىمسىز تالاشلارغا قاتىشىما، چۈنكى بۇلار جىدەل

Reference	Before	After
	ئاربىلىشىنى رەت قىل، چۈنكى بۇنداق ئىشلارنىڭ جىدەل تېرىپىدىغانلىقىنى بىلىسەن.	تۈيگۈزىدۇ دەپ بىلىسەن.
2TI 2:24	رەبىنىڭ قۇل جەدەللەشمەسىلىكى، بەلكى ھەر كىشىگە نەزۆك ۋە مېھرىبان ئەمدىلىكتە رەبىنىڭ قۇل جىدەللەشمەسىلىكى، بەلكى ھەممە كىشىلەرگە مۇلايم-مېھرىبان، تەلەم بېرىشكە ماھىر، سەۋەر-تاقەتلەك بولۇشى كېرەك؛ ئىنالقىق بىلەن، قارشى تۇرغۇچىلارغا ئۆگەت قىلىپ تەربىيە قىلسۇن، خۇدا شۇنىڭ بىلەن ئۆز-ئۆزىگە قارشى بولغانلارغا ئۇ خۇدا بەلكىم ئۇلارغا بەلكىم ئۇلارغا ھەقىقەتنى تونۇپ بىتىشىگە توۋا قىلىدىغان قىلىنى بېرەر دەپ، مۆمن-مۇلايملىق بىلەن نەسەھەت قىلسۇن؛	رەبىنىڭ قۇل جەدەللەشمەسىلىكى، بەلكى ھەر كىشىگە نەزۆك ۋە مېھرىبان، سەۋەرلىك كۆرسەتىش كېرەك. بولۇپ، تەلەم بېرىشكە ماھىر، سەۋەرلىك كۆرسەتىش كېرەك. ئىنالقىق بىلەن، ھەقىقەتنى تونۇش ئۆچۈن تەۋىبە قىلىش ئېتىيماللىقىنى بەرەر دەپ، مۆمن-مۇلايملىق بىلەن نەسەھەت قىلسۇن؛
2TI 2:25	ئۇلار شەيتاننىڭ تۇزاقىدىن قۇتۇلۇپ ھوشقا كېلىدۇ، چۈنكى ئۇلارنى ئۇنىڭ بۇنداق بولغاندا ئۇلار ئۇيىقۇسىنى ئېچىپ، ئۆزلىرىنى ئۆز مۇددىئاسغا ئەمەل قىلىشقا تۇتقۇن قىلغان ئېلىسىنىڭ تۇزىقىدىن قۇتۇللايدۇ.	ئىرادىسىغا ئەمەل قىلدۇرۇش ئۈچۈن تۇتۇپ تۇرغان.
2TI 3:1	ئەمما شۇنىمۇ بىلگىنىكى، ئاخىر زامانلarda ئېغىر كۈنلەر بولىدۇ.	ئەمما بۇنى بىلىڭ، ئاخىر زامانلarda ئېغىر كۈنلەر كېلىدۇ.
2TI 3:2	ئۇ چاغدىكى ئىنسانلار ئۆزىنىلا ئويلايدىغان، يۈلەپەرس، مەنمەنچى، ھاكاۋۇر، كۈپۈرلۈق قىلىدىغان، ئاتا-ئانسىنىڭ سۆزىنى تىڭىشمىايدىغان، تۆزۈر، ئېپلاس،	ئۇ ۋاقتىدا كىشىلەر ئۆزلىرىنى ئالدىغا قويدۇ، يۈلنى سۆيىدۇ، مەنچىلىك قىلىدۇ، مەنگىلىك، خۇداغا قارشى تەكسىرلىگۈچى، ئاتا-ئانسىنىڭ سۆزلىرىنى تىنىشمايدۇ، ئەھواسىز، غەيرى ياقىز.
2TI 3:3	كۆيۈمىسىز، كەچۈرۈمىسىز، تۆھەمەتىخور، ئۆزىنى تۇتالمайдىغان، ۋەھىشى، ھىرىر-ساخاۋەتلەككە دۇشىمەن،	سۆيىمەيدىغان، كەچۈرۈمچان بولمىغان، تۆھەمەتچى، ئۆزىنى كونترول قىلالمايدىغان، ۋەھىشى، ياخشىلىقنى ياقتۇرمайдىغان،
2TI 3:4	ساتقۇن، تەلۋە، شۆھەرتەپەرس، ھۇزۇر-ھالاۋەتنى خۇدادىن ياخشى كۆردىغان،	خائىن، توقۇممىسىز، بەغلەك، زاۋاق-ئامالارنى خۇداندىن كۆپەك سۆيىگۈچىلەر
2TI 3:5	پەرقەتتە دىنى كۆرۈنۈش بولۇپ قالىدۇ، لېكىن دىنى كۈچنى رەت قىلىدۇ. سىرتقى قىيايەتتە ئىخلاسمەن بولۇۋېلىپ، ئەمەلەتتە ئىخلاسمەنلىكىنىڭ قۇدرىتىنى ئىنكار قىلىدىغان بولىدۇ. بۇنداقلاردىن يېراق تۇر.	پەرشۇنداقلارنىڭ يېنىدىن يېراق تۇرۇڭ.
2TI 3:6	چۈنكى ئۇلارنىڭ ئارسىدىكى بەزىلەر ئۆيىمۇ-ئۆي سوقۇنۇپ كېرىپ، گۇناھلار گۇناھلار بىلەن بېسىلغان، ھەرخىل شەھەۋەت-ھەۋەسلەرگە ئاقساق بولغان نادان قالغان نادان ئاياللارنى ئازىدۇرۇپ ئۆزىگە ئەسر قىلىدۇ.	چۈنكى ئۇلارنىڭ ئارسىدىدا بەزىلەر ئۆي-ئۆيگە سىلىنىپ كېرىپ، گۇناھلار بىلەن باسىلغان، ھەرخىل شەھەۋەت-ھەۋەسلەرگە ئاقساق بولغان نادان ئاياللارنى ئالدام قىلىپ، ئۆزىگە قول قوشۇرۇپ قويدۇ.
2TI 3:7	بۇنداق ئاياللار ھەر كۈنى بىلىم ئېلىۋاتقان بولسا، ھەقىقەتنى ھەرگىز تونۇپ بۇنداق ئاياللار دائىم تەلەم ئالسىمۇ، ھەرگىز ھەقىقەتنى تونۇپ بىتەلمەيدۇ. كەتەلمەيدۇ.	بۇنداق ئاياللار ھەر كۈنى بىلىم ئېلىۋاتقان بولسا، ھەقىقەتنى ھەرگىز تونۇپ بۇنداق ئاياللار دائىم تەلەم ئالسىمۇ، ھەرگىز ھەقىقەتنى تونۇپ بىتەلمەيدۇ.
2TI 3:8	يانسىس بىلەن يامېرىس مۇساغا قانداق قارشى چىققان بولسا، شۇنداق بۇ ئەمدى يانسىس بىلەن يامېرىس مۇسا يېغەمبەرگە قانداق قارشى چىققان كىشىلەر ھەم ھەقىقەتكە قارشى تۇردى. ئۇلارنىڭ ئەقىل-كۈگۈلى چىرىگەن، بولسا، بۇ ئازىدۇرغۇچىلارمۇ ھەقىقەتكە شۇنداق قارشى چىقىدۇ. ئۇلار زېھىن-كۆكۈللەرى چىرىگەن، بىتىقاداد جەھەتتە داشقال دەپ ئىسپاتلانغان كىشىلەردىر.	يانسىس بىلەن يامېرىس مۇساغا قانداق قارشى چىققان بولسا، شۇنداق بۇ ئەمدى يانسىس بىلەن يامېرىس مۇسا يېغەمبەرگە قانداق قارشى چىققان كىشىلەر ھەم ھەقىقەتكە قارشى تۇردى. ئۇلارنىڭ ئەقىل-كۈگۈلى چىرىگەن، بولسا، بۇ ئازىدۇرغۇچىلارمۇ ھەقىقەتكە شۇنداق قارشى چىقىدۇ. ئۇلار زېھىن-كۆكۈللەرى چىرىگەن، بىتىقاداد جەھەتتە داشقال دەپ ئىسپاتلانغان كىشىلەردىر.
2TI 3:9	لېكىن ئەمدى ئۇلار بۇ يولدا ئالغا ئىلگىرىلىيەلمەيدۇ؛ چۈنكى يانسىس بىلەن احىماقىلىق قانداق ئاشكارا بولغان بولسا، بۇلارنىڭمۇ ھەممە كىشىگە ئېنىق يامېرىسىنىڭ ھاماقەتلەك ئۆچۈق كۆرۈنگەندەك، بۇلارنىڭمۇ ھەممىگە كۆرۈنىدۇ.	لېكىن ئەمدى ئۇلار بۇ يولدا ئالغا ئىلگىرىلىيەلمەيدۇ؛ چۈنكى يانسىس بىلەن احىماقىلىق قانداق ئاشكارا بولغان بولسا، بۇلارنىڭمۇ ھەممە كىشىگە ئېنىق يامېرىسىنىڭ ھاماقەتلەك ئۆچۈق كۆرۈنگەندەك، بۇلارنىڭمۇ ھەممىگە كۆرۈنىدۇ.
2TI 3:10-11	لېكىن سەن بولساڭ مېنىڭ، تەلىمىم، يۈرۈش-تۇرۇشۇم، مەقسەت-ئىرادىلىرىم، ئىشەنج-ئېتىقادىم، سەۋەر-تاقىتىم، مېھرى-مۇھەببىتىم، چىداملىقىم، مەن ئۇچىرغان زيانكەشلىكەر ۋە ئازاب-ئوقۇۋەتلەرگە، جۇملىدىن ئاتاكىيا، كونىيا ۋە لىسترا شەھەرلىرىدە يۈز بەرگەنلەرگە تولىمۇ كۆڭۈل بولۇپ كەلدىڭ، شۇنداقلا مەن بەرداشلىق بەرگەن شۇنچە زيانكەشلىكەردىن تولۇق خەۋىرىڭ بار؛ رەب ئۇلارنىڭ ھەممىسىدىن مېنى قۇتۇزۇزدى.	ئەمما سەن مېنىڭ تەلىمىمنى، ھاياتىمنى، مەقسەتىمنى، ئىمانىمنى، سەبرىمنى، سۆيىگۈمىمنى، چىدامىمنى ئەگىشىپ كەتتىك. مەن ئاتاكىيە، چىداملىقىم، مەن ئۇچىرغان زيانكەشلىكەر ۋە ئازاب-ئوقۇۋەتلەرگە، كونىيە ۋە لىسترا شەھەرلىرىدە كۆرگەن قۇغۇنچىلىق ۋە ئازاپلارنى چىداپ كەچۈرگەن، رەب بەلگىلىمەن مېنى ھەممىسىدىن قۇتقان.

Reference	Before	After
2TI 3:12	دەرۋەقە، مەسەھ ئېسادا ئىخلاسمەن ھاپات كەچۈرۈشكە ئىرادە تىكلىگەنلەرنىڭ ھەممىسى زيانكەشلىككە ئۇچرايدۇ.	ھەقىقەتتە، مەسەھ ئېسادا بىلەن خۇدا تەلپىگە ئەگىشىپ ياشاشنى خالايدىغانلارنىڭ ھەممىسى پاراڭلىشىپ تۇرىدۇ.
2TI 3:13	لېكىن رەزىل ئادەملەر ۋە ئېزىتىقۇ-كازاپىلار بەرپىر باشقىلارنىمۇ ئالداب، ئۆزلىرىمۇ ئالدىنىپ، بارغانسىپىرى ئەسەبىلىشىدۇ.	لېكىن يامان كىشىلەر ۋە ئالدابچىلار، داۋاملىق باشقىلارنى ئالداب، ئۆزلىرىمۇ ئالدىنىپ كېتىپ، كۈندىن كۈنگە يامانلىشىپ بارىدۇ.
2TI 3:14	لېكىن سەن بولساڭ، ئۆگەنگەن ۋە تولۇق ئىشەندۈرۈلگەن ھەقىقتەلەر دە چىڭ تۇرۇ؛ چۈنكى بۇلارنى كىمدىن ئۆگەنگەنلىكىڭنى بىلسەن،	لېكىن سەن، ئۆگەنگەن ۋە ئىشەندۈرۈلگەن ھەقىقتەلەر دە داۋاملاشتۇرۇ؛ چۈنكى بۇلارنى كىمدىن ئۆگەنگەنلىكىڭنى جاكىن بىلسەن،
2TI 3:15	ھەممە بالىق چاغلىرىڭدىن تارتىپلا مۇقەددەس يازمىلارنى بىلىپ كەلدىك، بۇلارنىڭ ساڭا مەسەھ ئېساغا باغانغا ئېتىقاد ئارقىلىق بولغان نجات توغرۇلۇق سېنى دانا قىلا لايىدەغانلىقىنى بىلسەن.	سىز بالىقىڭىزدىنلا قۇتۇق يازمىلارنى بىلىپ كەلدىكىز؛ بۇلار سىزگە ئېسادا مەسەھقا ئىشىنىش ئارقىلىق نجات تېپىش ئۆچۈن دانا قىلىپ بېرىدۇ.
2TI 3:16	يۇنكۈل مۇقەددەس يازمىلارنىڭ ھەممىسى خۇدانىڭ روھىنىڭ يولبورۇق- خاتالىقلارنى تۈزۈتىش ۋە كىشىلەرنى ھەقانىيەت يولغا باشلاشقا يايىدىلىقىتۇر.	ھەممە يازمىلار خۇدا روھى بىلەن يېزىلغان بولۇپ، بۇلار تەلەم بېرىش، تەنبىھ قىلىش، خاتالىقلارنى تۈزۈتىش ۋە خەلقنى ھەق يولغا باشلاشقا زور ئىلهامى بىلەن يېزىلغان بولۇپ، ئۇ تەلەم بېرىش، تەنبىھ بېرىش، ياردەم بېرىدۇ.
2TI 3:17	بۇلار ئارقىلىق خۇدانىڭ ئادىمى تولۇق قوراللىنىپ، بارلىق ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشقا تېيار بوللايدۇ.	بۇلار ئارقىلىق خۇدانىڭ ئادىمى تولۇق قوراللىنىپ، بارلىق ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا تېيار بولىدۇ.
2TI 4:1	مەن خۇدا ھەممە تىرىكلەر بىلەن ئۆلۈكەرگەن سوراق قىلىشقا تېيار تۇرىدىغان مەسەھ ئېسانىڭ ئالدىدا، شۇنداقلا ئۇنىڭ قايتا ئايىان بولۇشى ۋە ئۇنىڭ ئۆز يادىشاھلىقى بىلەن ساڭا شۇنداق ئاگاھ قىلىپ تايىلايمەنكى،	مەن خۇدا ۋە رەب ئىسا مەسەھنىڭ ئالدىدا سىزگە قەئىي ئەسلى قىلىمەن، چۈنكى ئۇ تىرىكلەرگە ۋە ئۆلۈكەرگە ھەق قارار بېرىدۇ، شۇنداقلا ئۇنىڭ كېلىشى ۋە يادىشاھلىقى بىلەن.
2TI 4:2	خۇدانىڭ سۆز-كالامنى جاكارلا؛ ۋاقتى-پۇرسەت يار بەرسۇن-بەرسۇن، ئۇنىڭغا جىددىي قارا. تولۇق سەۋەر-تاقفەت ۋە تەلەم-ئەقىدە بىلەن نەسەھەت قىلغىن، تەنبىھ بەرگىن، رىغبەتەندۈرگىن.	خۇدا سۆزلىرىنى جاكارغىن؛ ۋاقتى بار يَا يوق، ھەر ۋاقتىتا جىددىي تۇرۇڭ. تولۇق سەۋەر تەلەن نەسەھەت قىلغىن، تەنبىھ بەرگىن، رىغبەتەندۈرگىن.
2TI 4:3	چۈنكى شۇنداق بىر زامان كېلىدۇكى، ئىنسانلار ساغلام تەلمنى ئاڭلاشقا چىدىماي، بەلكى قۇلۇقلۇرىغا خۇش ياقىدىغان سۆزلىرەرنى ئاڭلاش ئۆچۈن ئەتراپىغا ئۆز شەھۋەت-ھەۋەسىلىرىگە ئۆيغۇن تەلەم بەرگۈچىلەرنى توپلايدۇ.	چۈنكى بىر ۋاقتى كەلەر، كىشىلەر ساغلام تەلمنى چىدىمايدۇ، بەلكى قۇلۇقلۇرىنى خارلىغان ئۆچۈن، ئۆزلىرىنىڭ، ئارزوւلىرىغا ئۆيغۇن ئوقۇنقوچىلارنى توپلايدۇ.
2TI 4:4	ئۇلار ھەقىقتەكە قۇلۇق سالماي، ئېسانىلەرنى تىڭشاشقا بۇرمىلىنىپ كېتىدۇ.	ئۇلار ھەقىقتەنى ئېنىق تەرك قىلىپ، ئەفسانىلەرگە قاراپ كېتىدۇ.
2TI 4:5	لېكىن سەن ھەرقانداق ئەھۋالدا ئويغاق تۇر، خارلىق-مۇشەققەتەرگە ساقلا، خۇش خەۋەر تارقىتىش ئىشنى قىل، بېرلەگەن خىزمىتىڭىن ھەممە بەداشلىق بەر، خۇش خەۋەرچىنىڭ ۋەزىپىسىنى ئورۇندا، تايشۇرۇلغان خىزمىتىڭىن ھەر تەرىتن تولۇق ئادا قىلغىن.	لېكىن سەن ھەرقانداق ۋەزىيەتتە ئويغاق بول، قىيىنچىلىقلارغا سەۋىرە ساقلا، خۇش خەۋەر تارقىتىش ئىشنى قىل، بېرلەگەن خىزمىتىڭىن ھەممە بەداشلىق بەر، خۇش خەۋەرچىنىڭ ۋەزىپىسىنى ئورۇندا، تايشۇرۇلغان خىزمىتىڭىن ھەر تەرىتن تولۇق ئادا قىلغىن.
2TI 4:6	چۈنكى مەن ھازىرقى ۋاقتىتا ڙانىم قۇربانلىق شەرابىدەك تۆكۈلۈۋاتېتىپ، بۇ چۈنكى ئۆزۈمگە كەلسەم، جېنم قۇربانلىقنىڭ «شاراب ھەدىيە» سىدەك توکۇلدىغان ۋاقتى يېتىپ كەلدى، مېنىڭ بۇ دۇنيادىن كېتىش ۋاقتىمۇ يېقىلاشتى.	چۈنكى مەن ھازىرقى ۋاقتىتا ڙانىم قۇربانلىق شەرابىدەك تۆكۈلۈۋاتېتىپ، بۇ چۈنكى ئۆزۈمگە كەلسەم، جېنم قۇربانلىقنىڭ «شاراب ھەدىيە» سىدەك دۇنيادىن كېتىش ۋاقتىم يېقىلاشتى.
2TI 4:7	گۈزەل كۈرهشىنى مەن قىلىپ بولدۇم، يۈگۈرۈش مۇسابقىسىنىڭ مەنزىلىنى يېسپىپ بولدۇم، بىردىنېر ئېتىقادنى چىڭ ساقلاپ كەلدىم.	مەن گۈزەل كۈرهشىنى تاماملىدىم، يۈگۈرۈش يarisiنى ئاخىرلاشتۇردىم، بىردىنېر ئېتىقادنى چىڭ تۆپ بەلدىم.
2TI 4:8	هازىز ھەقانىلىقنىڭ غەلبە تاجى مەن ئۆچۈن ساقلىنىپ تۇرماقتا. ئۇنى، ھەقانىي سوراچى بولغان رەب شۇ كۈندە ماڭا، شۇنداقلا يالغۇز ماڭلا ئەمەس، ئۇنىڭ كېلىپ ئايىان بولۇشىغا تەلپۈنۈپ تۇرغانلارنىڭ ھەممىسىگە ئىئنام قىلىپ كېيگۈزىدۇ.	هازىز مەنمۇچۇن ھەقلىق تاج ساقلىنىپ تۇر، رەب شۇ كۈنى بۇ تاجنى مەنگە ۋە بارلىق ئۇنىڭ كېلىشىنى ياخشى كۆرگەن كىشىلەرگە بېرىدۇ.

Reference	Before	After
2TI 4:9	ئىمكانييەتنىڭ بارىچە يېنىمغا تېزدىن يېتىپ كەل.	تېزدىن مېنىڭ يانىمغا كېلىپ كەت.
2TI 4:10	چۈنكى دېماس بۇ دۇنيادىكى ياقتوۇرۇشچە ئىشلارنى تالاپ قىلغاچقا، مېنى چۈنكى دېماس بۇ ھازىرقى دۇنيانى تاما قىلغانلىقى ئۆچۈن مېنى تاشلاپ تېسالونىكا قالاۋاتىغا كەتتى. كرسىكىس گالاتىيا تەرىپكە، تىتۇس دالماتىيا ئۆلکىسىگە، تىتۇس دالماتىيا تەرىپكە كەتتى.	چۈنكى دېماس بۇ دۇنيادىكى ياقتوۇرۇشچە ئىشلارنى تالاپ قىلغاچقا، مېنى چۈنكى دېماس بۇ ھازىرقى دۇنيانى تاما قىلغانلىقى ئۆچۈن مېنى تاشلاپ تېسالونىكا قالاۋاتىغا كەتتى. كرسىكىس گالاتىيا تەرىپكە، تىتۇس دالماتىيا ئۆلکىسىگە، تىتۇس دالماتىيا تەرىپكە كەتتى.
2TI 4:11	يېنىمدا يەقەت لۇقا قالدى. ماركۇسىنى سەن بىلەن بىرگە كەلتۈر، چۈنكى ئۇ يېنىمدا يالغۇز لۇقا قالدى. ماركۇسىنى ئۆزۈڭ بىلەن بىرگە ئېلىپ كەل، چۈنكى ئۇ خىزمەتلەرىمەدە ماڭا كۆپ ئەسقاتىدۇ.	يېنىمچە خىزمەتلەرەدە زۆر پاردەمچىن.
2TI 4:12	تىكىكۇسىنى بولسا ئەفسوُس شەھىرىگە ئەۋەتتۈھەتتىم.	تىكىكۇسىنى ئەفسوُسقا يولاب كەتتۈرۈتتۈم.
2TI 4:13	كېلىپتە تروئاسدا كارىيۇسىنىڭ يېنىدا قالدۇرغان يېپىنچامنى، بىلە كىتابلارنى، كېلىشىڭىدە تروئاس شەھىرىدە كارىيۇسىنىڭ يېنىغا قالدۇرۇپ قويغان كەلگەنچام بىلەن كىتابلارنى، بولۇيمۇ ئورام تېرى يازمىلارنى بىلە ئالفاج كەلگەن.	كېلىپتە تروئاسدا كارىيۇسىنىڭ يېنىدا قالدۇرغان يېپىنچامنى، بىلە كىتابلارنى، كېلىشىڭىدە تروئاس شەھىرىدە كارىيۇسىنىڭ يېنىغا قالدۇرۇپ قويغان ئالاهىدە تېرى يازمىلارنى بىرگە ئېلىپ كېلىڭ.
2TI 4:14	مسىكەر ئىسکەندەر ماڭا تولا ئەسکىلىك قىلدى. رەب ئۇنىڭغا قىلمىشلىرىغا لايىق ياندۇرماي قالمايدۇ.	ئالىكسەندەر دەمىرچى بولۇپ، مەنمۇ ئۇنىڭدىن كۆپ زىيان كۆرۈم، رەب ئۇنىڭ قىلغان ئىشلەرىغا ئاساسەن جاۋاب بېرىپ قويىدۇ.
2TI 4:15	سەن ھەم ئۇنىڭدىن ھوشىار بول؛ چۈنكى ئۇ بىز يەتكۈزگەن سۆزلىرىمىزگە فاتىق قارشىلىق كۆرسەتتى.	سەن ھەم ئۇنىڭدىن ساقلىنىپ قال؛ چۈنكى ئۇ بىز ئېتىپ كەتكەن سۆزلەرگە بەك قارشى تۇردى.
2TI 4:16	ئالدىنىقى سۇرتا، مېنى قوشۇلۇپ قۇتقۇرۇغۇچ ھېچ كىم بولمىدى، بارلىقى تۇنجى قېتىملق سوراقتا مېنىڭ ئاقلىنىشىمغا ياردەم قىلىدىغان ھېچكىم چىقمىدى، ھەممىسى مېنى تاشلاپ كەتتى. بۇ ئىش ئۇلارغا يەرۋا قىلىنىمىسۇن. مېنى تاشلىدى، بۇ ئىش ئۇلارغا يەرۋا قىلىنىمىسۇن.	ئالدىنىقى سۇرتا، مېنى قوشۇلۇپ قۇتقۇرۇغۇچ ھېچ كىم بولمىدى، بارلىقى تۇنجى قېتىملق سوراقتا مېنىڭ ئاقلىنىشىمغا ياردەم قىلىدىغان ھېچكىم چىقمىدى، ھەممىسى مېنى تاشلاپ كەتتى. بۇ ئىش ئۇلارغا يەرۋا قىلىنىمىسۇن.
2TI 4:17	لېكىن رەب مېنىڭ بىلەن بىلە تۇرۇپ، مەن ئارقىلىق ئىنجليلەرى كەلەرى تولۇق قىلىنىپ، بۇ يەردىكى بارلىق يات ئەللەكلەردىن بولغانلارنىڭ ئاڭلىشى ئۆچۈن مېنى كۈچلەندۈردى؛ شۇنىڭ بىلەن مەن شىرىنىڭ ئاغزىدىن قۇتقۇزۇپلىنىدىم.	براق رەب مەن بىلەن بىرگە تۇرۇپ، مەن ئارقىلىق ئىنجلىنى تولاي جاكاراب چىقىش ئۆچۈن مېنى قۇۋاتلاندۇردى، بۇ يەردىكى بارلىق باشقادىلەر ئاڭلاپ بولۇشتىكىدەك بولدى؛ شۇڭا مەن شىرىنىڭ ئاغزىدىن قۇتۇلدەم.
2TI 4:18	رەب مېنى بارلىق رەزىل ئىشتنى قۇتقۇزۇپ، ئەرشتىكى يادىشاھلىقىغا ساق يەتكۈزىدۇ! شان-شەرەپ ئۇنىڭغا ئەدىلەتە بدەگىچە مەنسۇپ بولغا يى!	رەب مېنى ھەر قايىس يامان ئىشلاردىن قۇتلاپ، ئاسمان يادىشاھلىقىغا بىخەتەر يەتكۈزىدۇ! ئۇنىڭغا ھەمىشە شان-شەرەپ بولسۇن! ئامىن!
2TI 4:19	پېرسىكا بىلەن ئاكۇلاغا ۋە ئۇنىسىفورنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە مەندىن سالام ئېيت.	پېرسىكا ۋە ئاكۇلاغا بىلەن، ئۇنىسىفورنىڭ ئائىلىسىگە مەندىن سالام ئاتال.
2TI 4:20	ئېراستۇس كورىنتتا قالدى. تروفىمۇس كېسەل بولۇپ قالغاندا، مەن ئۇنى قالغانلىقتىن، ئۇنى مىلىتۇس شەھىرىدە قالدۇرۇپ قويىدۇم.	ئېراستۇس كورىنتتا قالدى. تروفىمۇس كېسەل بولۇپ قالغاندا، مەن ئۇنى قالغانلىقتىن، ئۇنى مىلىتۇس شەھىرىدە قالدۇرۇپ كەتتىم.
2TI 4:21	قىش چۈشۈپ كەتكۈچە ئىمكانييەتنىڭ بارىچە بۇ يەرگە كەلگەن. يۈپۈلۈس، يۈددىس، لىنوس، لىنوس، كلاڏدىيا ۋە بارلىق قېرىنداشلاردىن ساڭا سالام.	قىش كېلىپ قالغاندا، ئېنىق كېلىپ بارەيىسەن. يۈپۈلۈس، يۈددىس، لىنوس، كلاڏدىيا ۋە ھەممە قېرىنداشلار ساڭا سالام.
2TI 4:22	ئىيسا مەسىھ سىزنىڭ روھىڭ بىلەن بىلە بولغا يى! مېھر-شەيقەت سىلەر بىلەن بىلە بولغا يى!	ئىيسا مەسىھ سىزنىڭ روھىڭ بىلەن بىلە بولسۇن! مېھر-شەيقەت سىلەر بىلەن كېلىپ تۇرسۇن!
TIT 1:1	خۇدانىڭ تاللىغانلىرىغا ئامانەت بولغان ئېتىقاد ۋە ئىخلاسمەنلىككە ئېلىپ بارىدىغان ھەقىقەتنىڭ بىلدۈرۈلۈش ئۆچۈن، ئىيسا مەسىھنىڭ روسۇلى قىلىپ تەينلەنگەن، خۇدانىڭ قۇل بولغان مەنكى ياڭلۇستىن ساڭا سالام	ياؤلۇس، خۇدا قولى ۋە ئىيسا مەسىھ روسۇلى، خۇدانىڭ تاللىغان كىشىلەرنىڭ ئىيمان ھەقىقەت بىلەمىگە يېتىپ بارىدىغان ئىشلار ئۆچۈن تەينلەنگەن
TIT 1:2	بۇ ئېتىقاد ۋە ھەقىقەت مەڭگۈلۈك ھاياتقا باغان ئەقىقەت بىلەنىڭنەن؛ بۇ مەڭگۈلۈك ھاياتنى، يالغان كېلىدۇ؛ بۇ مەڭگۈلۈك ھاياتنى مۇتەلق يالغان ئېتىمايدىغان خۇدا ھەممە سۆزلىمەيدىغان خۇدا، ھەممە دەۋرلەردىن بۇرۇن ۋە دە قىلغان.	ئۇمىتىمىز مەڭگۈلۈك ھاياتقا تەكتىلەنگەن؛ بۇ مەڭگۈلۈك ھاياتنى، يالغان كېلىدۇ؛ بۇ مەڭگۈلۈك ھاياتنى مۇتەلق يالغان ئېتىمايدىغان خۇدا ھەممە سۆزلىمەيدىغان خۇدا، ھەممە دەۋرلەردىن بۇرۇن ۋە دە قىلغان.

Reference	Before	After
TIT 1:3	دەۋر-زامانلاردىن ئىلگىرلا ۋەدە قىلغاندى!	لېكىن هازىر، خۇدا ئۆز ۋاقتىدا ئۆز سۆزىنى جاكارىش ئارقىلىق ئاشكارلاپ تۇرىدى، بۇ سۆزى مەنگە بىزنى قۇتۇزغۇچى خۇدا بۇيرۇقى بىلەن تايىسۇرغان.
TIT 1:4	لېكىن ھازىر ۋەدىسىنىڭ ۋاقتى كېلىپ قۇتۇزغۇچىمىز خۇدا بۇنىڭ كالام خەۋىرىنى ئۆز ئەمرى بىلەن ماڭا تايىشۇرغان جاكار ئارقىلىق ئاشكارلىدى)	تىتوُس، بىزنىڭ ئورتاق ئىمانىدا مەنىڭ راست ئوغلىم، ساڭا سالام! خۇدا ئاتا ۋە نىجاتكار مەسىھ ئەيسادىن ساڭا مېھر-شەيقەت ۋە خاتىرچەملەك بولغا!
TIT 1:5	سېنى كېرت ئاربىلدا قالدۇرۇشتىكى سەۋەب، ئورۇندىلىپ بولمىغان ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىشىڭ ئۈچۈن ۋە ھەر شەھەردە ساڭا تايىلىغىنىمەدەك جامائەتكە ئاقساقاالارنى تەينلىشىڭ ئۈچۈن ئىدى.	مەن سەننى كېرت ئاربىلقدا قالدۇرۇدۇم، چۈنكى تاماملانمىغان ئىشلارنى جاكسى تەربىلىشىڭ ۋە ھەر بىر شەھەردە مەن سەنگە دەپ بەلگىلەنگەندەك، جامائەتلەرگە ئاقساقاالار تالالىپ بېرىشىڭ ئۈچۈن.
TIT 1:6	ئاقساقااللىققا تەينلىنىدىغان كىشى ئەبىسىز بولۇشى، بىر ئاياللۇق، يەزەنتلىرى بولسا ئېتىقاد قىلغۇچى بولۇشى ۋە ئىشلىرىدا شالالقلق قىلىدىغان ياكى ئاتا-ئائىسىغا بويىسۇنمايدىغان ئېبىلىرى بولمىغان بولۇشى كېرەك.	كىشى ئەپپەنسە بولمايدۇ، بىرلا ئايالنىڭ ئەرلىك قىلغۇچىسى بولۇپ، باللىرى ئىمانغا ئىشىنىپ تۇرۇپ، ئازغىنىش قىلمайдىغان ۋە بويىسۇنمايدىغان بولۇشى لازىم.
TIT 1:7	چۈنكى جامائەتنىڭ يېتەكچىسى خۇدانىڭ ئائىلىسىگە غوجدار بولۇش سۈپىتىدە، ئەبىسىز بولۇشى كېرەك؛ باشباشتاق ئەمەس، تېرىكەك ئىزلاشماقىچى ئەمەس، شەراغا بەنىپ كەتكەن ئەمەس، زوراۋاڭ ئەمەس، مال يەرۋىشچىلىك قىلمىغان بولۇشى كېرەك.	چۈنكى جامائەتنىڭ يېتەكچىسى، خۇدانىڭ ئائىلىسىنى باشقۇرغۇچى سۈپىتىدە، ھەرخىل ئەپپەن ياك بولۇشى لازىم؛ بۇواچاق ئەمەس، تېز ئىزلاشماقىچى ئەمەس، شەراغا بەنىپ كەتكەن ئەمەس، زوراۋاڭ ئەمەس، مال يەرۋىشچىلىك قىلمىغان بولۇشى كېرەك.
TIT 1:8	ئۇ بولۇشى كېرەك: قوناقلارغا ئۈچۈق، ياخشى ئىشلارنى ياخشى كۆرگۈچى، بەلكى مېھماندۇست، ساخاۋەتلىك، ياخشىلىقنى سۆيىدىغان، سالماق، ئادىل، ئىخلاسمەن ۋە ئۆزىنى توْتۇفالغان بولۇشى لازىم.	ئۆزىنى باشقۇرالايدىغان، راستچى، ياكىز ۋە توغراتۇرۇغۇچى.
TIT 1:9	ئۇ ساغلام تەلەمگە ئاساسلىق يىس بولغان، ئىشەنگەن گەيكە مۇستەحکەم ئۇ يەنە ساغلام تەلەم بىلەن رىغبەت-تەسەللى بېرىش ئۈچۈن ۋە قارشى توْتۇنىپ تۇرۇشى لازىم، بۇ نەرسە ئارقىلىق ساغلام تەلەم بىلەن كىشىلەرنى چىققۇچىلارغا رەددىيە بېرىش ئۈچۈن، تايىشۇرۇلغان تەلەمدىكى ئىشەنچلىك ياخشى كۆرسەتمە بېرىپ، قارشى چىققانلارنى قاتىق تەنبەت قىلايادۇ.	ئۇ ساغلام تەلەمگە ئاساسلىق يىس بولغان، ئىشەنگەن گەيكە مۇستەحکەم ئۇ يەنە ساغلام تەلەم بىلەن رىغبەت-تەسەللى بېرىش ئۈچۈن ۋە قارشى توْتۇنىپ تۇرۇشى لازىم، بۇ نەرسە ئارقىلىق ساغلام تەلەم بىلەن كىشىلەرنى چىققۇچىلارغا رەددىيە بېرىش ئۈچۈن، تايىشۇرۇلغان تەلەمدىكى ئىشەنچلىك ياخشى كۆرسەتمە بېرىپ، قارشى چىققانلارنى قاتىق تەنبەت قىلايادۇ.
TIT 1:10	چۈنكى ھازىر بىمەنە سۆز قىلىدىغان، كىشىلەرنىڭ كۆڭلىنى ئۇۋلاپ ئېزتەقۇلۇق قىلىدىغان، ئۆز بېشىمچىلىق قىلىدىغان كۆلىگەن كىشىلەر بار، بولۇيمۇ خەتىلىكەردىن چىققانلار بار.	چۈنكى كۆپ كىشىلەر بار، قۇلاق سەلمەيدىغان، بوش سۆزلەرنى سۆزلەيدىغان ۋە كىشىلەرنى ئەيدىغان، خەستە خاتنا قىلغانلار.
TIT 1:11	ئۇلارنىڭ ئاغىزىنى ئېتىش كېرەك؛ چۈنكى ئۇلار ھارام دۇنيانى دەپ ئۆگىتىشكە تېگىشلىك بولمىغان تەلەمەرنى ئۆگىتىپ، ھەتا يۇقۇن ئائىلىلەرنى نابۇت قىلماقتا.	ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى توختىتىپ قويۇش كېرەك؛ چۈنكى ئۇلار يېل ئۈچۈن توغرابىنىپ، بارلىق ئائىلىلەرنى بۇزۇۋاتىدۇ.
TIT 1:12	شۇلاردىن بىرى، يەنى كېرت ئاربىلدىكىلەرنىڭ ئۆزىنىڭ بىر پەيغەمبىرى: «كېرتلار كېرتلار ھەمىشە يالغان سۆزلەيدىغانلار، ۋەھىشى ھايۋانلار ۋە ھۇرۇن تويماسلاردۇر» دېگەن.	ئۇلارنىڭ بىرى، كېرت ئاربىلدىكىلەرنىڭ ئۆز پەيغەمبىرى دېگەن: «كېرتلار ھەر دەم يالغانچى، ۋەھىشى ھايۋانلار ۋە ئارامچى تاماڭچىلار» دېپ.
TIT 1:13-14	بۇ گۇواھلىق ھەقىقەتتۇر؛ شۇڭا ئۇلارنىڭ ئېتىقاداتا ساغلام توْرۇشى ئۈچۈن، شۇنداقلا يەھۇدىي ئەپسانلەرگە ۋە ھەقىقەتتىن چەتىسگەنلەر توْتۇفالغان ئىنسانىي قائىدە-بەلگىلىمەرگە قۇلاق سالماسلىقى ئۇچۇن ئۇلارنى قاتىق ئېبىلەپ ئاگاھلەندۈرغىن.	بۇ گاپ ھەقىقەت. شۇڭا، ئۇلارنى قاتىق تەنبەت قىلغىن، بۇنىڭ ئۇچۇن، ئۇلارنىڭ ئېتىقاداتى ساغلام بولىدىغان قىلىپ، يەھۇدىي ئەفسانلىرىگە ۋە ھەقىقەتتىن كەچىپ كەتكەنلەرنىڭ ئادەمىي قائىدىلىرىگە قۇلۇقسالماسلىقى ئۇچۇن.
TIT 1:15	ياڭ كىشىلەر ئۇچۇن ھەممە نەرسە ياك؛ لېكىن بۇلغانغان ناپاكلار ۋە ئېتىقادىسىزلار ئۇچۇن ھېچقانداق نەرسە ياك ئەمەستۇر. چۈنكى ئۇلارنىڭ تازا كىشىلەر ئۇچۇن ھەممە نەرسە تازا؛ لېكىن بۇلغان كىشىلەر بىلەن ئىشەنەيدىغانلار ئۇچۇن ھېچقانداق نەرسە ياك ئەمەستۇر. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئوي-	تازا كىشىلەر ئۇچۇن ھەممە نەرسە تازا؛ لېكىن بۇلغان كىشىلەر بىلەن ئىشەنەيدىغانلار ئۇچۇن ھېچقانداق نەرسە ياك ئەمەستۇر. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئوي-

Reference	Before	After
TIT 1:16	ئوي-پىكىلىرىمۇ، ئىجدانىمۇ بولۇغىنىپ كەتكەن.	پىكىرى بىلەن ئىجدانى تولۇق بولۇغىنىپ كەتكەن.
TIT 2:1	ئۇلار خۇدانى توپۇيمىز دەپ داۋراڭ قىلىسىمۇ، لېكىن ئەممەللەرىدە ئۇنىڭدىن تانىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار بىرگىنچىلىكەر، ھېچگەپ ئاكلىمايدىغانلار، ھېچقانداق ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا يارىمايدىغانلاردۇر.	ئۇلار خۇدا بىلدىك دەپ جاكارىدۇ، لېكىن ھەركەتلىرى بىلەن ئۇنى رەت قىلىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار نەپسىز، قۇلاقق سەلمەيدىغان ۋە ياخشى ئىشلارغا يارىماسالار.
TIT 2:2	لېكىن سەن بولساڭ ساغلام تەلەمگە قانداق ئۇيىغۇن ياشاشنى ئۆگىتىشىڭ كېرەك.	ئەممە سەن، ساغلام تەلەم بىلەن ماس كەلگەن ئىشلارنى ئۆگەتىشىڭ كېرەك.
TIT 2:3	ياشانغان ئەرلەرگە، هوشيار، سالماق، تەمكىن، ئېتىقادتا، مېھر-مۇھەببەتتە ۋە سەۋەر-تاقەتتە ساغلام بولۇشنى تايىلىغىن.	قارىغان ئەرلەر، هوش-هوشاق بولۇپ، ھۆرمەتلەك، ساغلام، ئىيماندا، مېھر-مۇھەببەتتە ۋە چىدامدا كۆچلۈك بولسۇن.
TIT 2:4-5	شۇنىڭدەك، ياشانغان ئاياللارغا يۈرۈش-تۈرۈشتى ئىخلاس-مۇقەددەسلىككە لايىق بولۇشنى، چېقىمچىلىق قىلىمالاسلىقنى، ھاراق-شارابقا پېرىلەمەيدىغان بولۇشنى، گۈزەل ئىشلارنى ئۆگەتتۈچىلەر بولۇشنى تايىلىغىن.	شۇنداقلا، ياشانغان ئاياللار، ھاياتتا ھۆرمەتلەك ۋە ئالاھىدە ئەھۋالدا بولۇڭ، باشقىلارغا گاپ قىلىماڭ، ئىچىملىكى كۆپ ئىچمەڭ، ياخشى ئىشلارنى ئۆگەتتۈچى بولۇڭ.
TIT 2:6	شۇنىڭدەك ياش ئەرلەرنىمۇ سالماق بولۇشقا جېكىلىگىن.	شۇنداقلا ياش يېگىتىلەرنى ئۆزىنى سەلەپت قىلىشقا تەھرىك قىلىڭ.
TIT 2:7	ئۆزۈڭمۇ ھەممە ئىشتىتا گۈزەل ئەممەللەرىڭ بىلەن ئۇلارغا ئۆلگە بولغىن؛ تەلەم بەرگىنىڭدە ياك-دىيانەتلەك، ئېغىر-بىسىق بولۇپ،	ئۆزۈڭ ھەر نەرسىدە ياخشى ئىشلار بىلەن ئۇلارغا ئۆلگە بولغىن؛ تەلەم بەرگىنىدە سەممىيەت بىلەن، ھۆرمەتلەك ۋە ياكىز بولۇشىڭ كېرەك.
TIT 2:8	ساغلام قۇشۇر تەپەتلىقنى قىلىڭ بىلەن قارشى تەرەپ ھېچكىم قۇسۇر تايالمايدىغان، ساغلام سۆزەلەرنى يەتكۈزگىن؛ بۇنىڭ بىلەن، قارشى چىققۇچىلار بىز توغرۇلۇق يامان گەپ قىلىدىغان يەرنى تايالماي خىجىل بولىدۇ.	ساغلام قۇشۇر تەپەتلىقنى قىلىڭ بىلەن قارشى تەرەپ نەرسە تېپەلمىسىن، خىجالىق بىز ھەقىدە يامان گەپ قىلىشقا هېچ نەرسە تېپەلمىسىن، خىجالىق ھېس قىلىپ قالسىن.
TIT 2:9	قۇلارغا ئۆز خوجايىنلىرىغا بويىسۇنسۇن، ھەممە جەھەتتە ياققان بولۇپ بويىسۇنسۇنى ئۆگەتكىن. ئۇلار گەپ ياندۇرمائى.	قۇلalar ئۆز خوجايىنلىرىغا بويىسۇنسۇن، ھەممە جەھەتتە ياققان بولۇپ تۈرۈڭ، گەپ چىقارمىسىن.
TIT 2:10	ئوغىرىلىق قىلىماي، ئۆزلىرىنىڭ ھەر جەھەتتە ئىشەنچلىك ئىكەنلىكىنى كۆرسەتسۇن. ئۇلار بۇنىڭ بىلەن قۇتۇقۇزۇچىمىز خۇدانىڭ تەلەماتىغا ھەر جەھەتتىن زىننەت بولىدۇ.	ئوغىرىلىق قىلىما، بەلكى ھەر جەھەتتە ياخشى ئىشەنچلىك بولۇپ كۆرسەتسۇن. بۇ بىلەن قۇتۇقۇزۇچى خۇدا سۆزىنى بارلىق تەرەپتە زىننەتەندۈرۈپ قويۇشقا يېتىشىسۇن.
TIT 2:11	چۈنكى خۇدانىڭ نىجاتى بارلىق ئىنسانلارغا ئېلىپ كېلىدىغان مېھرى-	چۈنكى ئالاھىنەن ئىجات ئېلىپ كەلگۈچى مېھرىبانلىقى ھەممە ئادەمگە ئاشكارا كۆرۈنگەن؛
TIT 2:12	ئۇ بىزگە ئىخلاسىسىلىق ۋە بۇ دۇيىانىڭ ئاززوُھەمەسىلىرىنى رەت قىلىپ، ھازىرقى ۋاقتىتا ئۆزىنى سەل باشقۇرۇش، توغرا ۋە ئەتىھەتلەك ھايات كۆرگۈزۈشنى ئۆگىتىدۇ	ئۇ بىزگە ئالاھىسلىق ۋە دۇيىا ئاززوُھەمەنى رەت قىلىپ، ھازىرقى ۋاقتىتا ئۆزىنى سەل باشقۇرۇش، توغرا ۋە ئەتىھەتلەك ھايات كۆرگۈزۈشنى ئۆگىتىدۇ
TIT 2:13	بىز مۇبارەك ئۆمىدىنى ۋە ئۇلۇغ خۇدا بولغان نىجاتچىمىز ئىسما مەسىھىنىڭ ئۇلۇغ خۇدا، نىجاتكارىمىز ئەيسا مەسىھىنىڭ شان-شەرەپ بىلەن كېلىدىغانلىقىغا بولغان مۇبارەك ئۆمىدىمىزنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىنى سىنتىزلىق بىلەن كۆتۈشنى ئۆگىتىدۇ.	بىز مۇبارەك ئۆمىدىنى ۋە ئۇلۇغ خۇدا بولغان نىجاتچىمىز ئەيسا مەسىھىنىڭ ئۇلۇغ خۇدا، نىجاتكارىمىز ئەيسا مەسىھىنىڭ شان-شەرەپ بىلەن كۆتۈپ تۈرمىز.
TIT 2:14	ئۇ بەدەل تۆلەپ بىزنى ھەممە ئىتائەتسىزلىكەردىن ئازاد قىلىش ھەمە بىزنى ئۆزى ئۆچۈن ياك قىلىپ، ئۆزىگە مەنسۇپ بولغان، ياخشى ئەممەللەرگە قىزغىن ئىتتىلىدىغان خەلق قىلىشقا بىز ئۇچۇن قۇربان بولدى.	ئۇ بىز ئۇچۇن ئۆزىنى قۇربان قىلىدى، بىزنى ھەر قانداق قانۇنغا ئېتىائەتسىزلىق ئەھۋاللىرىدىن قۇتۇلۇردى ۋە ئۆزى ئۇچۇن تازىلاشتۇردى، شۇنداقلا ئۆز كىشىلىرىنى قىلىپ، ياخشى ئىشلارغا ئىزتىراب بىلەن تىرىشىدىغان خەلق قىلىدى.

Reference	Before	After
TIT 2:15	بارلىق هوقوقۇڭنى ئىشلىتىپ بۇ ئىشلارنى جاكارلاپ ئېيتقىن، نەسھەت بېرىپ چېكىلىگىن ۋە ئاكاھلاندۇرغىن. ھېچكىم سېنى كەمىستىمىسۇن.	ھەممە هوقوقىڭنى ئىشلەتىپ، بۇ ئىشلارنى قاتىق جاكارلاپ ئېيتقىن، نەسھەت بېرىپ چېكىنىپ ۋە ئاكاھلاندۇرغىن. ھېچكىم ساۋاقدىگە قارىمىسىن.
TIT 3:1	جامائەتتىكىلەرگە شۇنى ئەسلىتىپ تۇرغىنىكى، ئۇلار ھۆكۈمانلارغا ۋە هوقدارلارغا بويىسۇنۇپ، شۇلارنىڭ سۆزىنى ئاڭلىسىن، ھەرقانداق ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشقا تەييار تۇرسۇن،	قىبرىندەشلەرگە بۇنى خاتىرلەت، ئۇلار ھۆكۈمەت ۋە رەھىيەتلەرگە بويىسانسىن، سۆزلىرىنى ئەقلەپ تۇرسۇن، ھەرقانداق ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا ھەمىشە تەييار بولسۇن.
TIT 3:2	ھېچكىمنىڭ يامان گېپىنى قىلىمىسىن، چىدەلخور بولمىسىن، مۇلايم بولسۇن، ھەممە ئادەمگە ھەر جەھەتتە مۆملىكىك كۆرسەتسۇن.	ھېچ كىمگە يامان گەپ دەمە، چىدەلەشكە بارمە، يوملاق بول، ھەممە كىشىگە ھەر تەرىپتىن ياخشى مۇئامىلە قىل.
TIT 3:3	چۈنكى بىز ئۆزىمىزىمۇ ئەسلىدە نادان بولۇپ، ئىتائەتسىز، ئازدۇرلۇغان، ھەۋەسلەرگە ۋە لەززەتلەرگە قول بولغان. بىز ھەزىللىك ۋە ھەسەت ئىچىدە ھەزىللىك ۋە ھەسەت ھەززەتلەرگە قول بولغان، نېرەتلىك بولغان ھەم بىز-ياشىدىق، نېرەت قىلىنىپ، بىر-بىرىمىزگە نېرەت قىلىدۇق.	چۈنكى بىز ئالدىن نادان، ئېتىتاسىز، ئالدىانغان، ھەرخىل شەھۋەت-هەۋەسلەرنىڭ ھەم لەززەتلەرنىڭ قول بولغان، ھەزىللىك ۋە ھەسەت ھەززەتلەرگە قول بولغان. بىز ھەزىللىك ۋە ھەسەت ئىچىدە ھەززەتلەرگە ۋە لەززەتلەرگە قول بولغان. بىز ھەززەتلەرگە قول بولغان، نېرەتلىك بولغان ھەم بىز-ياشىدىق، نېرەت قىلىنىپ، بىر-بىرىمىزگە نېرەت قىلىدۇق.
TIT 3:4	بىراق قۇتقۇزغۇچىمىز خۇدانىڭ ئىنسانلارغا بولغان مېھربانلىقى ۋە مېھىر-مۇھەببىتى ئايىان بولۇشى بىلەن،	ئەممە خۇدا قۇتقۇزغۇچىمىزنىڭ ئادەملەرگە بولغان ياخشىلىقى ۋە سۆيىگۈسى ئاشكارا بولغاندا،
TIT 3:5	(ئۆزىمىزىنلەق قانداققۇر ھەققانىي ئەمەللەرىمىز بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ رەھىم-شەپقىتى بىلەن) پېڭىدىن توغۇلۇشتى يۈيۈشلىرى ۋە مۇقەددەس رەھىم-شەپقىتى بىلەن پېڭىلەش ئارقىلىق ئۇ بىزنى قۇتقۇزدى؛	بىزنىڭ ئەمەللەرىمىز بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ رەھىم بىلەن، پېڭى توغۇلۇشتى تازىلاش ۋە مۇقەددەس روھ بىلەن پېڭىلەش ئارقىلىق ئۇ بىزنى قۇتقۇزدى.
TIT 3:6	بۇ روهنى خۇدا نىجاتكارىمىز ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق ۋۇجۇدىمىزغا مول بۇ روهنى خۇدا بىزنىڭ قۇتقۇزغۇچىسى ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق بۇ روهنى بىزگە تولا قۇيدى.	خۇدا بىزنىڭ قۇتقۇزغۇچىسى ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق بۇ روهنى بىزگە تولا قۇيدى.
TIT 3:7	بۇ ئارقىلىق، خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتى بىلەن ھەققانىي قىلىنىپ، مەڭگۈلۈك ھایاتقا ئېرىشىش ئۇمىدىنى توۇقان مىراسخورلار بولدۇق.	بۇ ئارقىلىق، خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتى بىلەن ھەققانىي قىلىنىپ، مەڭگۈلۈك ھایاتقا ئومىد قوشۇپ، مىراسچىلار بولدۇق.
TIT 3:8	بۇ سۆزلەر ئىشەنچلىك ۋە توغرا. مەن سىزدىن بۇ ھەققەتلەرنى داۋاملىق تەكتىلەشىڭلارنى ئۆمىت قىلىمەن، شۇنداق بولغاندا ئاللاھغا ئىشىنىپ ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشقا كۆچەلەپ تىرىشىدۇ، بۇ ئىشلار ئۆزۈنى ئۆزچۈن ياخشى ۋە يايىدىلىق.	بۇ سۆزلەر ئىشەنچلىك ۋە توغرا. مەن سىزدىن بۇ ھەققەتلەرنى داۋاملىق تەكتىلەشىڭلارنى ئۆمىت قىلىمەن، شۇنداق بولغاندا ئاللاھغا ئىشىنىپ كەتكەنلەر ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا كۆچەلەپ تىرىشىدۇ، بۇ ئىشلار ئادەملەر ئۆزچۈن ياخشى ۋە يايىدىلىق.
TIT 3:9	بىراق ئەخمىقانە مۇنازىرلەر، نەسەبنامىلەردىكى قۇرۇق گەلەر، جىدەل-ماجرالار، تەۋرات قانۇنىغا مۇناسىۋەتلىك تالاش-تارتىشلاردىن ئۆزۈنى نېرى توۇقىن؛ چۈنكى بۇلار يابىسىز ۋە بىمەنلىكتۇر.	ئەممە احماق مۇنازىرلار، نەسەبلىر ھەققىدە قۇرۇق سۆھىبەتلەر، جىدەل-ماجرالار، تەۋرات قانۇنىغا دەل مۇناسىۋەتلىك تالاشتۇرۇشلاردىن ئۆزۈنى ييراق تۇت؛ چۈنكى بۇلار يابىدا بەرمەيدۇ ۋە بەلگىسىز.
TIT 3:10	بۆلگۈچىلىك قىلغۇچى كىشىگە بىر-ئىككى قېتىم ئەسلىشىۋەتكەن ئەسلىشىۋەتكەن بىلەن ئۆزىنى توختىتىپ قىيۇڭى.	بۆلگۈچىلىك قىلغۇچى كىشىگە بىر-ئىككى قېتىم ئەسلىشىۋەتكەن بىلەن ئۆزىنى توختىتىپ قىيۇڭى.
TIT 3:11	چۈنكى بۇنداق ئادەمنى ھەققەتتىن يېراقلىپ كەتكەن بولۇپ، گۇناھ قىلىپ شۇنداقلار ئۆزىنى ئۆزى جازاغا مەھكۈم قىلغان دەپ بىلەن.	چۈنكى بۇنداق كىشى ھەققەتتىن يېراقلىپ كەتكەن بولۇپ، گۇناھ قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ، شۇڭى ئۆزىنى ئۆزى جازاغا تاشىلغان دەپ بىلەن.
TIT 3:12	ئارقىپاماسنى ياكى تىكىكۇسىنى ساڭا ماڭدۇرغاندا، مۇمكىن قەدەر تېززەك نىكويولسغا شەھىرىگە مېنىڭ يېنىمغا كەلگىن، چۈنكى ئۇ يەرده قىشىلماقچى بولۇۋاتىمەن.	ئارقىپاماس ياكى تىكىكۇسىنى سىزگە يوللاپ قويغاندا، تېز يەرۋىز قىلىپ نىكويولسغا كېلىپ مېنىڭ ياقىمغا كېلىڭ، چۈنكى مەن ئۇ يەرده قىشىلماقچى بولۇۋاتىمەن.
TIT 3:13	نىڭ يول سەپىرىگە دىققەت Apollos بىلەن (ھوقۇق يائىلىقچى) زەنەس زەنەس بىلەن ئاپوللوسنىڭ سەپىرىگە كۆكۈل بولۇپ قىلىپ، سىزگە مۇمكىن بولغان بارلىق كۆچۈڭلە ياردەم بەرگىن؛ ئەگەر ھىممىتىڭىنىڭ بارچە ئۆزاتقىن؛ كەم-كۇتىلىرى بولسا، ئۇلارنىڭ حاجىتىدىن ئۇلارنىڭ ئېمىش كەم بولسا، ھەممە ئەھتىياجلىرىنى تولدۇرۇپ قويغىن چىققىن.	نىڭ يول سەپىرىگە دىققەت Apollos بىلەن (ھوقۇق يائىلىقچى) زەنەس زەنەس بىلەن ئاپوللوسنىڭ سەپىرىگە كۆكۈل بولۇپ قىلىپ، سىزگە مۇمكىن بولغان بارلىق كۆچۈڭلە ياردەم بەرگىن؛ ئەگەر ھىممىتىڭىنىڭ بارچە ئۆزاتقىن؛ كەم-كۇتىلىرى بولسا، ئۇلارنىڭ حاجىتىدىن ئۇلارنىڭ ئېمىش كەم بولسا، ھەممە ئەھتىياجلىرىنى تولدۇرۇپ قويغىن چىققىن.

Reference	Before	After
TIT 3:14	بىزنىڭ خەلقىمىز، ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا كۈچەلەپ تىرىشىپ، زۆرۈر قىلىپ، ئۆزلىرىنى گۈزەل ئەمەللەرنى قىلىشقا بېغىشلاشنى ئۆگەنسۇن.	بىزنىڭ خەلقىمىز، ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا كۈچەلەپ تىرىشىپ، زۆرۈر كېرەكلىكلەرگە جەپ بېرىپ، مېۋسىز قالماسلىقىنى كۆزلەيدۇ.
TIT 3:15	پىنمنىدىكىلەرنىڭ ھەممىسىدىن ساڭى سالام. ئېتىقادتا بىزنى سۆيىدىغانلارغا سۆيىدىغانلارغا سالام ئاتىڭ. مېھر-شەيقەت ھەممىڭلارنىڭ ياقتۇرۇشلۇق سالام ئېيت. مېھر-شەيقەت ھەممىڭلارغا يار بولغا ي!	ياندىمىزدىكىلەر ھەممىسى سىزگە سالام دەيدۇ. ئىماندا بىزنى سۆيىدىغانلارغا بولسۇن!
PHM 1:1	ئىيسا مەسەنەنىڭ قاماچىسى پاڭلۇس بىلەن قېرىندىشىمىز تموتىي، بىز مەسىھ ئەيساننىڭ مەھبۇس مەنكى ياڭلۇس ۋە قېرىندىشىمىز تىمۇتىيدىن سۆيىدىغان ياخشى دوستىمىز ۋە بىرگە خىزمەت قىلىدىغان فىلېمۇنغا	ئىيسا مەسەنەنىڭ قاماچىسى پاڭلۇس بىلەن قېرىندىشىمىز تموتىي، بىز سۆيىملۈكىمىز ۋە خىزمەتدىشىمىز فىلېمۇنغا
PHM 1:2	ۋە سۆيىلگەن ئافىيا، بىزنىڭ قوشۇن قېرىندىشىمىز ئاركىپېيۇس ۋە سىزنىڭ ۋە سىكلىمىز ئافىياغا، سەپدىشىمىز ئاركىپېيۇسقا ۋە ئۆيۈگەدە يىغلىدىغان جامائەتكە سالام!	ۋە سۆيىلگەن ئافىيا، بىزنىڭ قوشۇن قېرىندىشىمىز ئاركىپېيۇس ۋە سىزنىڭ ۋە سىكلىمىز ئافىياغا، سەپدىشىمىز ئاركىپېيۇسقا ۋە ئۆيۈگەدە يىغلىدىغان ئۆيۈگەزدە يىغلىدىغان جەمئەتكە
PHM 1:3	خۇدا ئاتىمىز ۋە رەبىمىز ئىيسا مەسەنەدىن سىلەرگە مېھر-شەرقەت ۋە خاتىرجەملەك بولغا ي!	بىزنىڭ خۇدا ۋە رەبىمىز ئىيسا مەسىھ دەن، سىلەرگە مېھرەبانلىق ۋە تنچلىق بولسۇن!
PHM 1:4-5	رەبىمىز ئىساغا ۋە بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرگە بولغان مېھر- مۇھەببىتىڭ ۋە ئىشەنج-ئېتىقادىڭى ئاڭلاب، مەن دۇنالىرىمدا ھەمىشە سېنى ياد ئېتىپ تۇرۇۋاتىمەن، سەن ئۆچۈن تەشكۈر ئېتىمەن؛	مەن دۇئامدا سېنى ھەر ۋاقتتا ئەسلىك تۇرۇپ، خۇداغا تەھنۇت كېتىتمەن، چۈنكى سېنىڭ رەب ئىيسا مەسىھكە ۋە بارلىق مۇقەددەس كىشىلەرگە بولغان مۇھەببىتىڭ بىلەن ئىشىنىشىنى ئاكلىغانلىقىم ئۆچۈن؛
PHM 1:6	بىزگە نېسىپ بولغان، مەسەنە ئۆلۈغلىدىغان بارلىق ياخشى ئىلتىپاتنى تولۇق تونۇپ بىتىشىڭ بىلەن، سېنىڭ ئېتىقادىنىڭ ئەمەللەرىدە مەردىلەرچە ئورتاقلىشىشىڭ كۈچەيتىلسۇن دەپ دۇنَا قىلىمەن.	سىزنىڭ ئىمانىڭىزنى ئورتاقلىشىش تەسىرىلىك بولۇشى ئۆچۈن، بىزنىڭ ئىچىدىكى مەسىھ ئىيسا ئۆچۈن ھەر قايىسى ياخشى نەرسىلەرنى تولۇق بىلىش ئارقىلىق.
PHM 1:7	چۈنكى سېنىڭ مۇھەببىتىڭ بىرگە كۆپ مېھر-مەرھەمەت ۋە تەكەللىكلىك لەدى؛ چۈنكى ئى قېرىندىشىم، مۇقەددەسلىرىنىڭ بىلەن ئارقىلىق سېنىڭ ئارقىلىق كۆپ سۆيىندۈرۈلدى.	چۈنكى سېنىڭ مۇھەببىتىڭ بىرگە كۆپ مېھر-مەرھەمەت ۋە تەكەللىكلىك لەدى؛ چۈنكى ئى قېرىندىشىم، مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ سىچ-باغلىرى تەزەلەنگەن.
PHM 1:8	شۇڭا، مەسەتتە كۆپ جۈرەت بىلەن، سېنى توغرى ئىشنى قىلىشقا بۇيرۇق شۇڭا، گەرچە سېنى لايىق ئىشنى قىلىشقا بۇيرۇشقا مەسەتتە جۈرەتلىك بولالىساممۇ،	قىلىشقا ئىگە بولۇپ تۇرۇپ،
PHM 1:9	لېكىن يەنلا مۇھەببەتتىڭ تۈرتكىسى بىلەن مەنكى قېرى ياڭلۇس ھەمە حازىرمۇ ئىيسا مەسەنەنىڭ مەھبۇس بولۇش سۆپىتىدە ساڭى ئىلتىماس قىلىپ ئۆتۈنۈشنى لايىق كۆردىم -	لېكىن مەن قېرى ياڭلۇس، ھەم ھازىر ئەيسا مەسەنەنىڭ قاماچىسى بولۇپ تۇرۇپ، سىزگە مۇھەببەت ئارقىلىق ئىلتىماس قىلىمەن.
PHM 1:10	مەن سىزدىن ئۆز تېكىنم، مەنىڭ زنجىلار ئىجىدە توغۇلغان ئۇنىسىمۇس كىشەنلەردە تۇرۇپ تۇغقان بالام، يەنى ئۇنىسىمۇس توغرۇلۇق ئىلتىماسىم بار.	تۇغرۇلۇق ئىلتىماس قىلىمەن.
PHM 1:11	ئۇ بۇرۇندادا سىزگە يايىسىز بولسىمۇ، بىراق ھازىر سىزگەم، مەنگەم يايىدىلىق ئۇ بۇرۇن ساڭى يايىسىز بولغان بولسىمۇ، ئەمما ھازىر ساڭىمۇ، ماڭمۇ يايىدىلىقتۇر.	ئۇنى قوبۇل قىل، يانى ئۇ مەنىڭ قەلبىم.
PHM 1:12	مەن ھازىر ئۇنى - جانجىگەرمىنى سېنىڭ سېنىڭ ئېنىڭغا قايتورۇپ ئەۋەتىمەن.	خۇش خەۋەر ئۆچۈن كىشەنگە بولغاندا، ئۇنى سېنىڭ ئورنىدا يېنىمدا قالدۇرۇپ، مېنىڭ خىزمىتىمدا ياردىم بېرىشىنى خالىغان ئىدىم.
PHM 1:13	خۇش خەۋەرنى دەپ كىشەنلەردە تۇرغىننىدا ئۇنى سېنىڭ ئورنىڭدا مېنىڭ خىزمىتىمە بولۇشقا يېنىمدا قالدۇرۇپ قالقۇم بار ئىدى؛	بىراق سېنىڭ رازىلىقىنى ئالماي، ھېچ نېمە قىلىمدىم؛ شۇ ئۆچۈن سېنىڭ رازىلىقىنى ئالماي ھېچنېمىنى قىلغۇم يوق؛ شۇنداق ياخشىلىقىڭ زورلاپ قىلىنغان ئەمەس، بەلكى ئۆز رازىلىقىنى بىلەن بولىدۇ.
PHM 1:14	بىراق سېنىڭ رازىلىقىنى ئالماي، ھېچ نېمە قىلىمدىم؛ شۇ ئۆچۈن سېنىڭ رازىلىقىنى ئالماي ھېچنېمىنى قىلغۇم يوق؛ شۇنداق ياخشىلىقىڭ زورلاپ قىلىنغان ئەمەس، بەلكى ئۆز رازىلىقىنى بىلەن بولىدۇ.	بىراق سېنىڭ رازىلىقىنى ئالماي، ھېچ نېمە قىلىمدىم؛ شۇ ئۆچۈن سېنىڭ رازىلىقىنى ئالماي ھېچنېمىنى قىلغۇم يوق؛ شۇنداق ياخشىلىقىڭ زورلاپ قىلىنغان ئەمەس، بەلكى ئۆز رازىلىقىنى بىلەن بولىدۇ.
PHM 1:15	چۈنكى، بەلكى ئۇنىسىمۇس ۋاقتىلىق ئايىلىغانلىقى، سېنىڭ ئۇنى ئەبدي چۈنكى سېنىڭ ئۇنى ئەبدي بەلکىم دەل سېنىڭ ئۇنىڭغا ئەبدىلئەبەدگىچە نېسىۋە بولۇشۇڭ ئۆچۈن ئىدى.	چۈنكى، بەلكى ئۇنىسىمۇس ۋاقتىلىق ئايىلىغانلىقى، سېنىڭ ئۇنى ئەبدى بەلکىم دەل سېنىڭ ئۇنىڭغا ئەبدىلئەبەدگىچە نېسىۋە بولۇشۇڭ ئۆچۈن بولغان.

Reference	Before	After
PHM 1:16	مېنىڭ شۇنداق دېگىنیم، ئۇنىڭغا قول قاتارىدا ئەمەس، بەلكى قولدىن كۆپ ئوستۇن – ماڭا نەقەدەر سۆيۈملۈك، شۇنداقلا ساڭا تېخىمۇ شۇنداق بولىغان (ائنسانىي مۇناسىۋەتلەر بىلەن ھەم رەبde بولغان مۇناسىۋەت بىلەن)، سۆيۈملۈك قېرىنداش قاتارىدا ئىگە بولسىن؛	ئۇ قول قاتارلىق ئەمەس، بەلكى قولدىن كۆپ نەرسىلىك، ماڭا قانداق سۆيۈملۈك قېرىنداش بولسا، سەن تېخىمۇ كۆپ سۆيۈملۈك بولىدۇ، ھاياتتا ۋە ئىسا مەسىخا.
PHM 1:17	شۇنىڭ، ئۆچۈن، ئەگەر سەن مېنى ھەمداش قاتارىدا كۆرسەڭ، ئۇنى مېنى قوبۇل قىلغاندەك قوبۇل قىلغىن.	ئەگەر سىز مېنى ئەركاپ قاتارىدا كۆرسەنگىز، ئۇنى مېنى قانداق قارشى ئالسىڭىز، شۇنداق قارشى ئالىڭ.
PHM 1:18	ئەگەر بۇرۇن ئۇ ساڭا بىرەر يولسىزلىق قىلغان بولسا ياكى ساڭا قەرزىدار بولغان بولسا، بۇنى مېنىڭ ھېسابىمغا يازغىن.	ئەگەر ئۇ سىزگە زىيان بەرگەن بولسا ياكى قەرزىدار بولسا، بۇنى مېنىڭ ھېسابىمغا كۆچۈرۈڭ.
PHM 1:19	مەن ياللۇس بۇنى ئۆز قولۇم بىلەن يېزىۋاتىمەن: قەرز بار بولسا، مەن ئۆزۈم مانا مەنكى ياللۇس بۇ سۆزلەرنى ئۆز قولۇم بىلەن يېزىۋاتىمەن: قەرزى يولسا ئۆزۈم قايتۇرمەن؛ لېكىن مەن ساڭا ئۆزۈڭنىڭ جېنىڭ بىلەن ماڭا قەرزىدار بولغىنگىن تىلغا ئالمايمەن.	مەن ياللۇس بۇنى ئۆز قولۇم بىلەن يېزىۋاتىمەن؛ لېكىن سىز مېنىڭغا ئۆزۈڭنىڭ قەرزىلىق بولۇشنى ئېيتىرۈپ بېرىمەن.
PHM 1:20	شۇڭا، ئەي قېرىندىشىم، مەن رەبde سەندىن مەنپەتكە ئېرىشىمەكچىمەن؛ ئىچ-باغرىلىرىمنى مەسھەدە سۆيۈندۈرگىن.	ھەئە، قېرىندىشىم، مەن رەببىدا سەندىن يايда تارتقۇچى بولغىن؛ مەنمۇ قېلىمدا رەبda سەل بېرىڭ.
PHM 1:21	ئىشەنچىم سۆزۈمنى ئاڭلادىغانلىقىڭىغا كامىل بولۇپ ۋە سورىغانلىرىمىدىن ئارتۇق ئۇرۇنلاردىغانلىقىنى بىلىپ، ساڭا مۇشۇنداق يازدىم.	مەن سىز سۆزۈمگە ئەمەل قىلىدىغانلىقىڭىنى تولۇق ئىشەنگەن، سورىغانلىرىمىدىن كۆپ قىلىپ تۈرۈپ، بۇنداق يازدىم.
PHM 1:22	بۇلاردىن باشقما، ماڭا تۇرالغۇ جاي تەيارلاپ قويغىن. چۈنكى دۇئالرىڭلار ئارقىلىق، مېنىڭ سىلەرگە قايتۇرۇپ بېرىلىشىمنى ئومىد قىلىمەن.	ھەم، ماڭا بىر جاي تەيارلاپ قويوڭى. چۈنكى سىلەرنىڭ دۇئالرىڭلار ئارقىلىق، مېنى سىلەرگە قايتۇرۇپ بېرىلىشىمنى ئومىد قىلىمەن.
PHM 1:23	ئەيسا مەسھەكە خىزمەت قىلغانلىق ئۆچۈن زىنداندىشىم بولغان ئەيافاراس،	ئەيافراس سىزگە سەلام بېرىدۇ، مەن بىلەن بىرگە ئەيسا مەسەھ ئۆچۈن قاماقتا بولغان.
PHM 1:24	خىزمەتداشلىرىم ماركۇس، ئارىستارخۇس، دېماس ۋە لۇقا لاردىن ساڭا سالام.	مەننىڭ ھەمكارلىرىم ماركۇس، ئارىستارخۇس، دېماس ۋە لۇقا سىزگە سالام.
PHM 1:25	رەببىمىز ئەيسا مەسھەنگىز مېھىر-شەپقىتى روھىڭلارغا يار بولغاي!	ئەيسا مەسەھ رەببىمىزنىڭ مېھىر-شەپقىتى سىزلىرىنىڭ روھى بىلەن بولسۇن. ئامىن!
HEB 1:1	خۇدا بۇرۇنلىقى زامانلاردا ئاتا-بۇۋىلارغا يېغەمبەرلەر ئارقىلىق تۈرکۈم-تۈرکۈم بويىچە ۋە نۇرغۇن يولار بىلەن سۆز قىلغان بولۇپ،	خۇدا ئالدىنىڭ زامانلاردا ئاتا-بۇۋىلارغا يېغەمبەرلەر ئارقىلىق ھەر قايىسى جەھەتلەرde ۋە كۆپ يوللار بىلەن سۆزلەپ بولغان،
HEB 1:2	بۇ ئاخىرقى كۈنلەرde بىزگە ئوغۇل ئارقىلىق گەپ قىلىدى. ئۇ ئوغۇلنى ھەممە مۇشۇ ئاخىرقى كۈنلەرde بولسا بىزگە ئوغلى ئارقىلىق سۆزلىدى. ئۇ ئوغلىنى نەرسىنىڭ ۋارسى قىلغان، ئۇنىڭ ئارقىلىق كائنانىتى يارىتىپ چىققان. يۇتكۈل مەوجۇداتنىڭ مىراسخورى قىلىپ بېكەتكەن، ئۇنىڭ ئارقىلىق كائنانلىرىنى ياراتقان.	بۇ ئاخىرقى كۈنلەرde بىزگە ئوغۇل ئارقىلىق گەپ قىلىدى. ئۇ ئوغۇلنى ھەممە مۇشۇ ئاخىرقى كۈنلەرde بولسا بىزگە ئوغلى ئارقىلىق سۆزلىدى. ئۇ ئوغلىنى نەرسىنىڭ ۋارسى قىلغان، ئۇنىڭ ئارقىلىق كائنانىتى يارىتىپ چىققان.
HEB 1:3	ئۇ خۇدانىڭ يورۇقلۇق نۇرى بولۇپ يارىلدایدۇ، خۇدانىڭ ئەسلى يەرىدىسىنى ئۇ خۇدانىڭ شان-شەرىپىدىن يارلىغان نۇر، ئۇنىڭ ئەينىيەتنىڭ ئىپادىسىدۇر، ئۇ قۇدرەتلىك سۆز-كالامى بىلەن يۇتكۈل كائناناتىسىكى مەوجۇداتنى ئۇز ئورنىدا تۇرغۇزۇۋاتقان بولۇپ، ئۇ گۇناھلارنى تازىلگاندىن خىزمەتىنى ئادا قىلغاندىن كېپىن، ئەرشتىكى شانۇ-شەۋەكەت ئىگىسىنىڭ ئوڭ يېنىدا ئولتۇرۇپ قالدى.	تولۇق كۆرسەتىپ تۇرۇۋاتىدۇ، ئۇ كۆچلۈك سۆزلۈرى بىلەن يۇقۇن كائناناتىسىكى ھەممىسىنى بارچاڭلاپ تۇرۇۋاتىدۇ، گۇناھلارنى تازىلگاندىن كېپىن، ئاسمانىدىك ئالىمنىڭ ئالدىدارنىڭ ئوڭ تەرىبىدە ئولتۇرۇپ قالدى.
HEB 1:4	شۇنداق، ئۇ پەرىشتىلەرگە نىسبەتەن كۆپ يۇقىرى بولۇپ، مىراس بولغان شۇنىڭدەك، ئۇ پەرىشتىلەردىن كۆپ ئوستۇن نام-مەرتىيىگە مىراس بولۇپ، ئۇلاردىن شۇنچە يۈكسەك تۇردى.	شۇنداق، ئۇ پەرىشتىلەرگە نىسبەتەن كۆپ يۇقىرى بولۇپ، مىراس بولغان شۇنىڭدەك، ئۇ پەرىشتىلەرگە نىسبەتەن كۆپ يۇقىرى تۇرماقتا.
HEB 1:5	چۈنكى خۇدا يەرىشتىلەرنىڭ ھېچ قايىسىسىغا: «سەن مېنىڭ ئوغلىمىسان، بۇگۇن مەن سېنى توغۇدۇرۇم» دېمەيتى، ۋە يەنە: «مەن ئۇغا ئاتا بولىمەن، مېنىڭ ئوغلۇمۇرۇسەن، بۇگۇن مەن سېنى توغۇدۇرۇم»، ۋە يەنە: «مەن ئۇنىڭغا ئاتا بولىمەن، ئۇمۇ ماڭا ئوغۇل بولىدۇ» دېگەندى؟ ئۇ ماڭا ئوغۇل بولىدۇ» دېگەن.	چۈنكى خۇدا يەرىشتىلەرنىڭ ھېچ قايىسىسىغا: «سەن مېنىڭ ئوغلىمىسان، بۇگۇن مەن سېنى توغۇدۇرۇم» دېمەيتى، ۋە يەنە: «مەن ئۇغا ئاتا بولىمەن، مېنىڭ ئوغلۇمۇرۇسەن، بۇگۇن مەن سېنى توغۇدۇرۇم»، ۋە يەنە: «مەن ئۇنىڭغا ئاتا بولىمەن، ئۇمۇ ماڭا ئوغۇل بولىدۇ» دېگەندى؟ ئۇ ماڭا ئوغۇل بولىدۇ» دېگەن.

Reference	Before	After
HEB 1:6	ئۇنىڭ ئۇستىگە، ئۇ ئۆزىنىڭ تۇنجىسىنى يەر يۈزىگە ئەۋەتكەندە، «بارلىق پەرىشتىلەر ئۇنىڭغا سەجىدە قىلىسۇن» دېگەن.	ئۇ تۇنجى بالىسىنى قايتا دۇنياغا كەلتۈرگەندە، «ھەممە يەرشتە ئۇنى سەجىدە قىلىسۇن» دەپ دەيدۇ.
HEB 1:7	ئۇ پەرىشتىلەر توغرۇلۇق: – «ئۇ پەرىشتىلەرنى شامال قىلىپ، خىزمەتكارلىرىنى ئوت بالقۇنى قىلىدۇ»، دېگەندى؛	ئۇ پەرىشتىلەر ھەقتە: «ئۇ پەرىشتىلەرنى شامال قىلىپ، خىزمەتكارلىرىنى ئوت بالقۇنى قىلىدۇ» دەپ دەيدۇ.
HEB 1:8	لېكىن ئوغلى ھەققىدە بولسا ئۇنىڭغا مۇنداق دېگەن: – «سېنىڭ تەختىڭ، ئى خۇدا، ئەبەدىلەپەدىلىكتۇر؛ سېنىڭ يادىشاھلىقىڭىكى شاھانە ھاساڭ ئادالەتنىڭ ھاسىسىدۇر.	لېكىن ئوغۇل ھەققىدە، ئۇغا شۇنداق دەيتۇ: «سېنىڭ تەختىڭ، خۇدا، ھەمىشە داۋاملىنىدۇ؛ سېنىڭ دۇلەتىڭىكى شاھانە سەپەر ئادالەتنىڭ سەپىرىدۇ.»
HEB 1:9	سەن ئادالەتنى ياخشى كۆرگەن، يامانلىقنى زور نەيرەت قىلغانسىن؛ شۇڭا سەن ھەققانىيەتنى سۆپۈپ، رەزىلىككە نەپەتلىنىپ كەلگەنسەن؛ شۇڭا خۇدا، يەنى سېنىڭ خۇدا يەنى ھەمراھلىرىنىڭدىن ئۇستۇن قىلىپ شادىلق مېيى بىلەن مەسىھ قىلدى.	سەن ئادالەتنى ياخشى كۆرگەن، يامانلىقنى زور نەيرەت قىلغانسىن؛ شۇڭا خۇدا، سېنىڭ خۇداڭ، سېنى دوستلىرىنىڭدىن يۇقىرى قويۇپ، شادىلق تېلىقى بىلەن سېنى مەس سېلىپ قالدى.
HEB 1:10	خۇدا ئوغلىغا يەنە مۇنداق دېگەن: – «سەن، ئى رەب، ھەممىدىن بۇرۇن زېمىننىڭ ئۇلىنى سالدىڭ، ئاسمانانلىرىنى بولسا قوللىرىڭ ياسغاندۇر؛	خۇدا ئوغلىغا قايتا بۇلارنى دەيتۇ: «سەن، رەب، باشتىن بۇيان زېمىننى قۇرغانسان، ئاسمانانلىرىنى قوللىڭ بىلەن باسالغان.»
HEB 1:11	ئۇلار يوق بولۇپ كېتىدۇ، لېكىن سەن مەڭگۇ توڑىسىن؛ ئۇلارنىڭ ھەممىسى كىيمىدەك كونراپ كېتىدۇ؛	ئۇلار يوق بولىدۇ، بىراق سەن مەڭگۈلىك توڑۇۋاتىسىن؛ ئۇلار ھەممىسى كىيمىغا ئوخشاش قاراپ كېتىدۇ؛
HEB 1:12	سەن ئۇلارنى تون كەبى يۈگۈپ قويىسىن، شۇندَا ئۇلار كىيم-كېچەك يەڭىۋەلەنگەندەك يەڭىۋەلەنگەندۇ. بىراق سەن مەڭگۇ ئۆزگەرمىغۇچىدۇرسەن، پىللەرىنىڭ تامامىن يوقتۇر.	سەن ئۇلارنى كىيم كەبى تۆمەپ ئورۇۋەرسەن، ۋە ئۇلار ئۆزگەرەر. بىراق سەن ئوخشاش قالىدۇ، سېنىڭ يىللەرىڭ ئېنىمىسىز.
HEB 1:13	يەنە، ئۇ قايسىپ بەرىشتىگە: – «مەن سېنىڭ دۇشمەتلەرىڭىنى تەختىپەرلىڭ قىلمىغۇچە، مېنىڭ ئوك پىنمندا ئولتۇرسەن» – دېگەندى؟	يەنە، ئۇ قايسىپ بەرىشتىگە: «مېنىڭ ئوك تەرىپىمە ئولتۇر، مەن سېنىڭ دۇشمەنلىرىڭىنى سېنىڭ يۇتىڭىك ئاستىدا تەراش قىلغاندا» دېدى؟
HEB 1:14	شۇنداق ئىكەن، بەرىشتىلەرنىڭ ھەممىسى يەقەت نىجاتقا مىراسلىق قىلىدىغانلار ئۇچۇن خىزمەت قىلىشقا خۇدا تەرىپىدىن ئەۋەتكەن خىزمەتچى روھلار ئەمەسمۇ؟	شۇنداق ئىكەن، بەرىشتىلەرنىڭ ھەممىسى يەقەت نىجاتقا مىراسلىق نىجاتقا ئېرىشىدىغان كىشىلەرگە ياردەم بېرىش ئۇچۇن، دېمە؟
HEB 2:1	بۇ سەۋەتىن، ئاللىقانداق يول بىلەن ھەقىقىي يولدىن تېپىلىپ كەتمەسلىكىمىز ئۇچۇن، ئاكلىغان ھەققەتلەرگە تېخىمۇ ئېتىبار قىلىشىمىز لازىم.	شۇڭا، ھەر تەرىتىن توغرا يولدىن ئازايلاپ كەتمەسلىك ئۇچۇن، ئاكلىغان گەپلىرىمىزگە تېخىمۇ كۆپەرەك ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك.
HEB 2:2	چۈنكى بەرىشتىلەر ئارقىلىق يەتكۈزۈلگەن سۆز-كالامنىڭ تۇرالقىق ئىكەنلىكى ئىسپاتلانغان ھەمە ئۇنىڭغا ھەرىپ بويىسۇنماسلىق ۋە ئىتاھەتسىزلىك قىلىش تېگىشلىك جازاغا تارتىلىدىغان يەردە،	چۈنكى بەرىشتىلەر ئارقىلىق كەلگەن سۆزنىڭ كۆچلۈك بولۇشى ئىسپاتلانغان بولۇپ، ھەرقانداق بويىسۇنماسلىق ياكى ئېتىماپ قىلىش ئۇچۇن ئادىل جاھال بېرىلىدۇ.
HEB 2:3	شۇنچە ئۇلۇغ قۇتۇقۇزۇش-نىجاتقا ئېتىبار بەرمىسەك، بىز قانادا قەمۇ جازادىن ئارقىلىق ئۇقۇرۇلۇلغان، ھەم ئۇنىڭ ھەقلىقىنى بىۋاسىتە ئاكلىغانلارمۇ بىزگە تەستىقلەغان؛	ئەگەر بۇ چۈڭ قۇتۇقۇزۇشقا يەرۋا قىلمىساق، بىز قاناداق جازادىن قۇتۇللايمىز؟ چۈنكى بۇ نىجات خەۋىرى باشتا رەب تەرىپىدىن سۆزلەنگەن، ۋە ئۇنىڭ توغرۇلىقىنى بىۋاسىتە ئاكلىغانلار بىزگە دەللىلەپ بەرگەن.
HEB 2:4	ئۇنىڭ ئۇستىگە خۇدا بېشارەتلىك ئالامەتلەر، كارامەتلىر ۋە ھەرخىل قۇدرەتلىك مۇجبىزلىك ئارقىلىق، شۇنداقلا ئۆز ئىرادىسى بويىچە مۇقەددەس روهەنلىك ئاتا قىلغان ئىلتىپاتلىرى بىلەن تەڭ بۇنىڭغا گۇۋاھلىق بەرگەن.	خۇدا بۇغا ئالامەتلەر، خارقۇلۇق ئىشلار ۋە ھەرخىل كۆچلۈك ئەھۇالار ئارقىلىق، شۇنداقلا مۇقەددەس روهەنلىك ئۆز خاھىشى بويىچە بەرگەن سوۋغاتلىرى بىلەن گۇۋاھلىق بەرگەن.
HEB 2:5	بىز دەۋاتقان كەلگۈسى دۇنيا، خۇدا بەرىشتىلەرنىڭ باشقۇرۇشغا ئۆتكۈزۈپ بەرگىنى يوق؛	بىز ئېتىقان كەلگۈسى دۇنيا، خۇدا بەرىشتىلەرگە باشقۇرۇپ بەرمىگەن؛
HEB 2:6	بۇ ھەقتە، كىتابنىڭ بىر جايىدا بىرەۋەر بۇنداق دەپ شاھىتلىق قىلغان: ئى بەلكى بۇ ھەقتە مۇقدىدەس يازمىلارنىڭ بىر بېرىدە بىرەيلەن مۇنداق	بۇ ھەقتە، كىتابنىڭ بىر جايىدا بىرەۋەر بۇنداق دەپ شاھىتلىق قىلغان: ئى بەلكى بۇ ھەقتە مۇقدىدەس يازمىلارنىڭ بىر بېرىدە بىرەيلەن مۇنداق

Reference	Before	After
HEB 2:7	گۇۋاھلىق بەرگەندۇر:— «ئى خۇدا، ئىنسان دېگەن نېمىدى، سەن ئۇنى سېغىنىدىكەنسەن؟ ئادەم بالىسى نېمىدى، سەن ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ يوقلايدىكەنسەن؟	خۇدا، ئىنسان نېمىدۇر، سەن ئۇنى كۆڭۈل قويۇپ تۇرۇۋاتىسىن؟ ئادەم بالىسى نېمىدۇر، سەن ئۇنىڭ يېنىغا بارىپ كۆرۈپ تۇرۇۋاتىسىن؟
HEB 2:8	چۈنكى سەن ئۇنىڭ ئورنىنى يەرىشتىلەرنىڭكىدىن ئازغىنە تۆۋەن بېكىتكەنسەن، سەن ئۇنىڭغا شان-شەرەپ ۋە شۆھەرەتلەرنى تاج قىلىپ كىيدۈرۈدۈڭسەن؛ ئۇنى قولۇڭ ياسغانلارنى ئدارە قىلىشقا تىكىلىدى:	چۈنكى سەن ئۇنى يەرىشتىلەر دەرىجىسىدىن يەس تۆيەنگە قويفانسان، سەن ئۇغا شەرەپ ۋە ئىززەت تاجى بەرگەنسان؛
HEB 2:9	سەن ھەممە ئىشلارنى ئۇنىڭ يۇقى ئاستىدا بويسىۇندۇرغانسىن. بۇ دېگەن، سەن بارلىق مەۋجۇداتلارنى ئۇنىڭ يۇقى ئاستىدا بويسىۇندۇرغانسىن». ئەمدى «بارلىق مەۋجۇداتلارنى ئۇنىڭ يۇقى ئاستىدا بويسىۇندۇرغانسىن» دېگىن، ھېچقانداق نەرسە ئۇنىڭغا بويسىۇنماسلىققا قالدۇرۇلمىغان، دېگەنلىكتۇر، بىراق، ھازىرچە مەۋجۇداتلارنىڭ ھەممىسىنىڭلە ئۇنىڭغا بويسىۇنغانلىقىنى تېخى كۆرمە ئەتمىز.	ھېچ نەرسە ئۇنىڭغا بويسىۇنمايدىغان قالمايتۇ. لېكىن، ھازىرچە ھەممە نەرسىلەر ئۇنىڭغا بويسىۇنغانلىقىنى تېخى كۆرمە ئەمىز.
HEB 2:10	لېكىن بىز ئۇچۇن يەرىشتىلەردىن «ئازغىنە ۋاقت تۆۋەن قىلىنغان»، ئۆلۈم ئازابلىرىنى تارتقالىقى ئۇچۇن ھازىر شان-شەرەپ ۋە ھۆرمەت تاجى كىيدۈرۈلگەن ئەيسانى كۆرگۈچى بولۇدقۇ؛ چۈنكى ئۇ خۇدانىڭ مېھرى-شەرقىتى بىلەن ھەممە بىلەن ئۇچۇن ئۆلۈمنىڭ تەمىنى تېتىدى.	لېكىن بىز كۆرۈپ تۇرمىز، بىز ئۇچۇن يەرىشتىلەردىن بىراز تۆۋەن بولغان ئەيسا، ئۆلۈم ئازابىنى تارتقالىقى ئۇچۇن ھازىر شان-شەرەپ ۋە ھۆرمەت تاجىغا ئېرىشتى؛ چۈنكى ئۇ خۇدانىڭ مېھرى بىلەن ھەرقانداق كىشى ئۇچۇن ئۆلۈمنى تېتىدى.
HEB 2:11	چۈنكى ياك-مۇقەددەس قىلغۇچى بىلەن پاڭ-مۇقەددەس قىلىنغانلارنىڭ ھەممىسى دەرۋەقە ئوخشاش بىرىسىدىن كەلگەندۇر؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنى «قېرىنداش» دېپىشتن نومۇس قىلىمайдۇ.	چۈنكى، تازا قىلغۇچى بىلەن تازا قىلىنغانلار بارلىقى بىر مەنبەدىن كەلگەن؛ شۇڭا ئۇ ئۇلارغا قېرىنداش دەپ ئاتاشتا ئازابىنىمайдۇ.
HEB 2:12	خۇددى ئۇ خۇdagى (مۇقەددەس يازىملاarda يېزىلغاندەك): «نامىڭىنى قېرىنداشلىرىمغا جاكارلايمەن، جامائەت ئىچىدە سېنى ناخشىلاردا كۈيلەيمەن» دېگەن.	ئۇ دېگەن: «نامىڭىنى قېرىنداشلىرىمغا جاكارلايمەن، جامائەتتە سېنى ئۇچۇرۇپ ئېتىمەن».
HEB 2:13	ئۇ قايىتا: «مەن ئۇغا ئىشەنچ قويۇپ تۇرامەن» ۋە «كۆرۈڭلەر، مەن بۇ يەردە، ئۇ يەنە: «مەن ساڭا تايىسىمەن» ۋە «قاڭاڭلار، مانا مەن بۇ يەردە خۇدا ماڭا ئاتا قىلغان يەرزەنتىلەر بىلەن بىللە» دېگەن.	خۇدا مېنىغا بەرگەن باللارىم بىلەن تۇرامەن» دەپ دەۋأتىدۇ.
HEB 2:14	چۈنكى باللار ساركا ۋە قان بىلەن تەنلىك بولغانىلىقى ئۇچۇن، ئەيسا ئۇلارغا يەرزەنتىلەر بولسا ئەت بىلەن قاندىن تەنلىك بولغاچقا، ئوغۇلۇمۇ شۇ ئوخشاش ساركا ۋە قان بىلەن تەنلىك بولدى، بۇ ئۇچۇن ئۇ ئۆلۈم ئارقىلىق قىلىشىنىڭ، يەنى ئۆلۈم هووقۇقىنى سگەلىگەن زاتىنىڭ كۆچىن ئەمەلدىن چىقىرىش.	چۈنكى باللار ساركا ۋە قان بىلەن تەنلىك بولغانىلىقى ئۇچۇن، ئەرسە ئۆلۈرەن ئەنلىك بولدى، بۇ ئۇچۇن ئۇ ئۆلۈم ئارقىلىق ئېلىسىنىڭ، يەنى ئۆلۈم هووقۇقىنى سگەلىگەن زاتىنىڭ كۆچىن ئەمەلدىن چىقىرىش.
HEB 2:15	ئۆمۈر بوبى ئۆلۈم قورقۇنچىدىن قۇلۇققا تۇنۇلغانلارنىڭ ھەممىسىنى ئازادلىققا چىقىرىش ئۇچۇن ئىدى.	هایات بوبى ئۆلۈم قورقۇسغا بەھرىم بولۇپ قۇل قالغان كىشىلەرنىڭ ھەممىسىنى ئازاد قىلىش ئۇچۇن.
HEB 2:16	چۈنكى ئۇ دەرۋەقە يەرىشتىلەرگە ئەمەس، بەلكى ئىبراھىمنىڭ ئەۋالدىرىغا تۇنىشىدۇ؛	چۈنكى ئۇ يەرىشتىلەرگە ياردەم بەرمەيدۇ، بەلكى ئىبراھىمنىڭ باللارغا ئەسىلىدىنلا ياردەم قىلدۇ؛
HEB 2:17	شۇنىڭ ئۇچۇن، ئۇ خۇdagى ئائىت ئىشلاردا رەھىمدىل ۋە سادىق باش كاھىن بولۇشى ئۇچۇن، خەلقنىڭ گۇناھلىرىنىڭ كەچۈرۈم قۇربانلىقىنى بېرەلىشى ئۇچۇن، ئۇ ھەر جەھەتسىن قېرىنداشلىرىغا ئوخشاش قىلىنىشى	شۇ ئۇچۇن، ئۇ ھەر تەرەپتەن قېرىنداشلىرىغا ئوخشاش بولۇش لازىم، بۇنىڭ بىلەن خۇدا ھەۋسىلىدە رەھىملىك ۋە سادىق باش كاھىن بولۇپ، خەلقنىڭ گۇناھلىرىنى يارات قىلىش ئۇچۇن.

Reference	Before	After
HEB 2:18	چۈنكى ئۆزى سيناقلارنى ئۆز بېشىدىن كەچۈرۈپ، ئازاب-ئوقۇبەت چەكەن بولغاچقا، ئۇ سيناقلارغا دۇچ كەلگەنلەرگىمۇ ياردەم بېرەلەيدۇ.	چۈنكى ئۇ ئۆزى يىشىلىق-سيناقلارنى كۆچۈرگەن ۋە ئازاب-ئوقۇ تارتقاڭ بولغاچقا، سيناقتا بولغانلارغا ياردەم بېرىپ توڑالايدۇ.
HEB 3:1	شۇنداق ئىكەن، ئەي مۇقدىدەس قېرىنداشلار، ئەرشىتن بولغان چاقرىققا ئوراق نېسىپ بولغانلار، ئۆزىمىز ئېتىراپ قىلغان روسۇل ۋە باش كاھىن، يەنى ئىساغا كۆكۈل قويۇپ قاراڭلار.	شۇڭا، مۇقدىدەس قېرىنداشلار، آسماندىكى چاقرىقنى ئوراتاق ئېلىپ بارغانلار، بىزنىڭ روسوْلىمىز ۋە باش كاھىنمىز ئىساغا كۆكۈل توپلاپ قاراڭلار.
HEB 3:2	ئەيسا خۇدا ئۇنى تەينلىگەن بولۇپ خۇداغا سادىق تۇردى، شۇنداقلا مۇسا خۇددى مۇسا يېغەمبەر خۇدانىڭ يۇتون ئائىلىسىدە خىزمەت قىلغاندا خۇداغا سادىق بولغاندەك، ئۇمۇ ئۆزىنى تەينلەپ خىزمەتكە قويغۇچىغا سادىق بولدى.	ئەيسا خۇدا ئۇنى تەينلىگەن بولۇپ خۇداغا سادىق تۇردى، شۇنداقلا مۇسا خۇددى مۇسا يېغەمبەر خۇدانىڭ يۇتون ئائىلىسىدە سادىق بولغاندەك.
HEB 3:3	لېكىن ئۆين بەريا قىلغۇچى ئۆزى بەريا قىلغان ئۆيدىنمۇ ئارتۇق شۆھەرەتكە سازاۋەر بولغىنىدەك، ئۇمۇ مۇسادىن ئارتۇق شان-شەرىكە لايقتۇر.	چۈنكى، بۇ كىشى مۇسادىن كۆپىرەك نامغا ئىگە بولغان، چۈنكى ئۆي قۇرغۇچىسى ئۆز قۇرغان ئۆيدىن كۆپىرەك نامغا ئىگە.
HEB 3:4	چۈنكى ھەممە ئۆينىڭ بەريا قىلغۇچىسى باردۇر؛ لېكىن يۇتون مەۋجۇدانىڭ بەريا قىلغۇچىسى بولسا خۇدادۇر.	چۈنكى ھەر بىر ئۆينى قۇرغۇچى بار؛ لېكىن بارلىق نەرسىلەرنى قۇرغۇچى خۇدا بولىدۇ.
HEB 3:5	مۇسا بولسا خىزمەتكار سالاھىيىتى بىلەن خۇدانىڭ يۇتون ئائىلىسىدە سادىقلق بىلەن كېىنلى ئاشكارلىنىدىغان ئىشلارغا كۆۋاھلىق بېرىش خىزمىتىنى قىلغان.	مۇسا خۇدا ئائىلىسىدە سادىق خىزمەتچى سۈپىتىدە، كېىنلى ئىشلارغا كۆۋاھلىق بېرىش ئۆچۈن خىزمەت قىلغان.
HEB 3:6	لېكىن مەسەھ خۇدانىڭ ئائىلىسىنى ئوغۇل سالاھىيىتى بىلەن ھۆكۈم سۈرۈدۇ؛ وە ئەگەر بىز جاسارتىمىز ۋە ئۆمىدىمىزدىن بولغان ئىتىخارلىقنى ئاخىرغىچە چىڭ تۇتساڭ، دەرۋەقە خۇدانىڭ ئاشۇ ئائىلىسىگە تەۋە بوللىمىز.	لېكىن مەسەھ خۇدانىڭ ئائىلىسىنى ئوغۇل سەپىتىدە باشقۇرۇۋاتىدۇ؛ وە بىز لېكىن مەسەھ بولسا خۇدانىڭ ئائىلىسىگە ئوغۇل سالاھىيىتى بىلەن ھۆكۈم ئەگەر جاسارتلىكىمىزنى ۋە ئۆمىدىمىزنىڭ قۇتۇلۇش خۇشالىقنى ئاخىرغىچە چىڭ تۇتساڭ، شۇنداقلا خۇدانىڭ ئائىلىسىگە تەۋە بوللىمىز.
HEB 3:7	شۇڭا، مۇقدىدەس يازىملىرادا مۇقدىدەس روهنىڭ دېگىنىدەك، بۇگۇن، ئەگەر سىلەر خۇدا ها زىز بۇ ۋاقتىتا، چۆلە سىننەغان كۈنەدەك، يۈرەكلىرىڭلارنى قاتىنى قىلماڭلار!	شۇندىك ئۆچۈن، مۇقدىدەس روه دېگەندەك، بۇگۇن، ئەگەر سىلەر خۇدا ئاۋازىنى ئاڭلىساڭلار،
HEB 3:8	كۈنىدىكىدەك، يۈرەكلىرىنىڭلار مېنى سىننى، ئىسپاتلىدى ھەم مېنىڭ قىلغانلىرىمنى قىرىق يىل كۆرۈپ كەلگەندى.	ھا زىز بۇ ۋاقتىتا، چۆلە سىننەغان كۈنەدەك، يۈرەكلىرىڭلارنى قاتىنى قىلماڭلار!
HEB 3:9	ما ن شۇ يەردە ئاتا-بۇۋىلىرىڭلار مېنى سىننى، ئىسپاتلىدى ھەم مېنىڭ قىلغانلىرىمنى قىرىق يىل كۆرۈپ كەلگەندى.	ئۇ يەردە سىزنىڭ ئاتا-بۇۋىلىرىڭلار مېنى سىناب كۆچەن، تەكشۈرۈپ بەلگىلەن ۋە مېنىڭ ئىشلەرنى قىرىق يىل بويى كۆرۈپ كەلگەن.
HEB 3:10	مەن شۇ دەۋەردىن بىزار بولۇپ: «بۇلار كۆڭلىدە دائىم ئاداشقانلار، مېنىڭ يوللىرىمنى ھېچ بىلىپ يەتمىگەن.	مەن شۇ دەۋەردىن ئوزار بولۇمۇ: «ئۇلار ھەر ۋاقتىت كۆنگۈللەرىدە يولدىن سەپىر بولۇپ كېتىشەتتەك، مېنىڭ يوللىرىمنى ھېچ بىلىپ ئەمەس.
HEB 3:11	شۇڭا مەن غەزەپلىنىپ قەسەم ئىچىي: «ئۇلار مېنىڭ ئاراملىقىمغا قەتىئى كىرمەيدۇ» بىدەم.	شۇڭا مەن ئۇرۇپ كەتتىم، قەسەم قىلدىم: «ئۇلار مېنىڭ ئاراممىغا ھېچ كىرمەيدۇ» بىدەم.
HEB 3:12	ئەمدى قېرىنداشلار، ھېقايسىڭلاردا يامان نىيەتلىك ۋە ئېتىقادىسىز قەلب بولمىسىن، شۇنداقلا ئۇنىڭ مەڭكۈ ھايات خۇدانىن يۇز ئۇرۇمەسلىكىگە كۆكۈل بۆلۈڭلار!	قېرىنداشلار، ھېچ بىرلىكلىرىدا يامان ۋە ئېتىقادىسىز قەلب بار بولمىسىن، شۇنداقلا ھاياتلىق خۇدا تەركىدىن ساقلىنىپ، ئۇنىڭدىن ئايپىلىپ كەتمەسلىكىگە ئەمەت بېرىڭلار.
HEB 3:13	يەقەت «بۇگۇن» لا بولىدىكەن، ھېقايسىڭلار گۇناھنىڭ ئازدۇرۇشلىرى بىلەن كۆڭلۈڭلارنىڭ قاتىقلاشما سالىقى ئۆچۈن ھەر كۈنى بىر-بىرلىگەنلىرى.	ئەمما بۇگۇن دەپ ئاتالسا، ھېچ بىرلىكلىار گۇناھنىڭ ئالدامىچىلىقى بىلەن كۆڭلۈ قول قاتىقىما سالىق ئۆچۈن، ھەر كۈنى بىر-بىرلىگەنلىنى تولا ئوزارلاپ ئەسکەرتىڭلار.
HEB 3:14	دەسلىھېتىكى خاتىرجەملەكىمىزنى ئاخىرغىچە چىڭ تۇتساڭ، دەرۋەقە مەسەھ بىلەن شېرىپك بولغان بوللىمىز.	ئەگەر باشتىكى ئىشەنەملىكىمىزنى ئاخىرغىقا دەھر چىڭ تۇتساڭ، مەسەھ بىلەن بىرگە شېرىپك بولۇپ قالمامىز.

Reference	Before	After
HEB 3:15	يۇقىرىدا ئېتىلىغىنىدەك: – «بۈگۈن، ئەگەر سىلەر خۇدانىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىساڭلار، ئەينى چاغلاردا ئۇنى غەزەلەندۈرگەن كۈندىكىدەك، يۈركىڭلارنى قاتىق قىلماكىلار!»	ئالدىن دەپ بولغاندا: «بۈگۈن، ئەگەر خۇدا ئاۋازىنى ئاڭلەسەڭلار، ئۇ ۋاقىتىكىدەك يۈرەكلەرلەرنى قاتىق قىلمائىلا!
HEB 3:16	(ئەمدى ئۇنىڭ ئاڭلاب تۇرۇپ، ئۇنى غەزەلەندۈرگەنلەر كىملەر ئىدى؟ مۇسا يەيغەمبەرنىڭ پىتەكچىلىكىدە مىسىرىدىن قۇئۇلۇپ چىققان ئاشۇ ئىسرائىلارنىڭ ھەممىسى ئەمەسمۇ؟	سوْزىنى ئاڭلاب تۇرۇپ، نېمە ئۈچۈن غەب قىلغانلار كىمىلەر؟ مۇسا باشلىغاندا مىسىرىدىن چىققان ئىسرائىلارنىڭ ھەممىسى دەپ قالدى؟
HEB 3:17	ئۇ قىرقى يىل كىملەرگە غەزەلەندى؟ يەنلا شۇ گۇناھ ئوتکۈزۈپ، يېقلىپ جەسەتلەرى چۆلەدە قالغانلارغا ئەمەسمۇ؟	ئۇ قىرقى يىل كىمنىڭ ئۇستىدىن ئاچچىق بولدى؟ شۇ گۇناھ قىلغانلارنىڭ چۆلەدە يېقلىپ قالغانلارغا دەپ ئەمەسمۇ؟
HEB 3:18	شۇنداقلا ئۇ كىملەرگە ئۆز ئاراملىقىمغا قەتئى كىرمەيسىلەر دەپ قەسەم ئىتائەت قىلمىغانلارنى ئەمەسمۇ؟	ئۇ كىملەرگە ئۇنىڭ ئارامىغا كىرەلمەيسىلەر دەپ قەسەم قىلغان؟ ئەسلىھە، شۇنداقلا ئۇ كىملەرگە ئۆز ئاراملىقىمغا قەتئى كىرمەيسىلەر دەپ قەسەم ئىتائەت قىلمىغانلارغا ئەمەسمۇ؟
HEB 3:19	شۇڭا بۇلاردىن كۆرۈپلا يىمىزكى، ئۇلارنىڭ ئاراملىققا كىرمەسلەكى ئېتىقادىسىزلىقى تۈۋېيلىدىن ئىدى).	شۇڭا بۇلاردىن كۆرۈپ باقىپ تۇرىمىزكى، ئۇلار ئارامىغا كىرىپ كەتەلمىكەنلىك ئىشەنسىمەسلەك تۈۋېيلىكى.
HEB 4:1	ئەمدى ئۇنىڭ ئاراملىقىغا كىرىپ بەھەرەن بولۇش توغرىسىدىكى ۋەدىسى بىزگە قالدۇرۇلغاندىن كېسىن، ئاراڭلاردىكى بىرەرسىنىڭمۇ ئۇنىڭ نېسىۋىسىدىن چۈشۈپ قېلىشىدىن قورقۇنچىتا ئېھىيات قلابىلى.	شۇڭا، خۇدانىڭ ئاراملىقىغا كىرىش ۋەدىسى بىزگە قالغان بولغاچقا، سىزلەردا ھەر كىم بۇ ۋەدىدىن قېلىپ قالمىغايى دەپ قورقۇپ تۇرالايمى.
HEB 4:2	چۈنكى خۇش خەۋەر خۇددى چۆلدىكى ئىسرائىلارغا ئاڭلىغانلارنىڭ بىزلەرگەمۇ ئاڭلىتىلىدى. لېكىن ئۇلارنىڭ ئاڭلىغانلىرى ئېتىقاد بىلەن يۇغۇرۇلمىغانلىقتىن، سۆز-كالامنىڭ ئۇلارغا ھېچقانداق يাইدىسى بولىغاندى.	چۈنكى باخشى خەۋەر چۆلدىكى ئىسرائىلارغا قانداق ئاڭلىغان بولسا، بىزگەم شۇنداق ئاڭلىغان. لېكىن ئۇلار ئېتىقاد قىلمىغاجا، سۆز كالام ئۇلارغا ھېچ يايда بولمىدى.
HEB 4:3	چۈنكى بۇ ئاراملىققا كىرگەنلەر بولسا – ئېتىقاد قىلغان بىزلەرمىز. خۇددى غەزەپ قېلىپ قەسەم قىلدىم: ئۇلار مېنىڭ ئاراملىقىمغا ھەرگىز كىرمەيدۇ، خۇدانىڭ ئېتىقىنەك: «شۇڭا مەن غەزەلىنىپ قەسەم ئىچىپ: – ئۇلار مېنىڭ ئاراملىقىمغا قەتئى كىرمەيدۇ – دېگەن». خۇدانىڭ ئەمەللەرى بولسا دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىلا ھەممىسى تاماملا ئەنۋەنلىدە!	چۈنكى بىز ئىشىنىپ قالغانلار ئاراملىققا كىرىمىز. خۇدا دېگەنەك: 'مەن غەزەپ قېلىپ قەسەم قىلدىم: ئۇلار مېنىڭ ئاراملىقىمغا ھەرگىز كىرمەيدۇ، خۇدانىڭ ئېتىقاد ئۇلار ئەنۋەنلىدە! خۇدانىڭ ئېتىقاد ئۇلار ئەنۋەنلىدە!
HEB 4:4	چۈنكى يارتىلىشىنىڭ يەتتىنچى كۇنى ھەقىقىدە مۇقدەس يازمىلارنىڭ بىر يېرىدە مۇنداق دېلىلگەن: «يەتتىنچى كۇنى كەلگەنە، خۇدا ھەممە ئەمەللەرىدىن ئارام ئالدى».	چۈنكى يەتتىنچى كۇن ھەقتە مۇقەددەس كىتاپتا بىر جايدا مۇنداق دەپ ئېنلىقلەپ بېرىلگەن: «يەتتىنچى كۇن، خۇدا بارلىق ئەمەللەرىدىن ئارام ئالدى».
HEB 4:5	يەنە كېلىپ يۇقىرىدا ئېتىلىغاندەك خۇدا: «ئۇلار مېنىڭ ئاراملىقىمغا قەتئى كىرمەيدۇ» دېگەنندى.	يەنە، ئالدىن دەپ كەتكەنەك، خۇدا: «ئۇلار مېنىڭ ئارامىغا كىرمەيدۇ» دەپ بولدى.
HEB 4:6	بۇنىڭدىن كۆرۈنەلىككى، خۇدانىڭ ئاراملىقىغا كىرەلەيدىغانلار بار، ئەمما ئۇنىڭ توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنى ئاۋۇل ئاڭلىغانلار ئىتائەتتسىزلىك قىلغانلىقى ئۈچۈن، ئۇنىڭغا كىرەلمىدى.	بۇدىن ئېنىقلا، خۇدانىڭ ئاراملىقىغا كىرىدىغانلار بار، لېكىن بۇ خەۋەرنى ئالدىن ئاڭلىغانلار ئىتائەت قىلمىغاجا، ئۇ يەرگە كىرەلمىدى.
HEB 4:7	شۇنىڭ ئۈچۈن، خۇدا ئەنە شۇ ئاراملىق توغرىسىدا ئۇزاق ۋاقىتىن كېسىنلىكى مەلۇم بىر كۇنى «بۈگۈن» دەپ بېكتىپ، داۋۇت يەيغەمبەر ئارقىلىق يەنە شۇنداق ئېتقان: – «بۈگۈن ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىساڭلار، يۈركىڭلارنى قاتىق قىلماكىلار!»	شۇغا، خۇدا بۇ ئەمەلنى ئۇزاق ۋاقىت كېسىن بىر كۇنى 'بۈگۈن' دەپ بەلگىلىگەن، داۋۇت ئارقىلىق تەكار دەپتۇ: 'بۈگۈن ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىساڭلار، يۈركىڭلارنى قاتىق قىلماكىل!' ئەگەر يەشۇنى ئىسرائىلارنى ئارامىغا كىرگۈزۈپ بەرگەن بولسا، خۇدا كېسىن باشقۇ بىر كۇن توغرۇلۇق دەيمەيتى.
HEB 4:8	ئەگەر يەشۇ ئەيغەمبەر ئىسرائىلارنى ئاراملىققا كىرگۈزگەن بولسا ئىدى، خۇدا كېسىن يەنە بىر ئاراملىق كۇنى توغرۇلۇق دېمىگەن بولاتنى.	ئەگەر يەشۇ ئىسرائىلارنى ئارامىغا كىرگۈزۈپ بەرگەن بولسا، خۇدا كېسىن دەمەك، خۇدانىڭ خەلقى ئۈچۈن سانتا ئارامى قالدى.
HEB 4:9	قسقىسى، شابات كۇندىكى بىر ئاراملىق خۇدانىڭ خەلقىنى كۇتمەكتە.	

Reference	Before	After
HEB 4:10	چۈنکى خۇدانىڭ ئاراملىقىغا كىرگۈچىلەر خۇددى خۇدا «ئۆز ئەمەل-ئىشلىرىدىن ئارام ئالغان»دەك، ئۆزلىرىنىڭ ئىشلىرىدىن ئارام ئالدى.	چۈنکى خۇدا ئاراملىقىغا كىرپى كەتكەنلەر، خۇدا ئۆز ئىشلىرىدىن ئارام ئالغانداق، ئۆز ئىشلىرىدىن ئارام ئالدى.
HEB 4:11	شۇڭا ھېچقايىسىمىزنىڭ ئەنە شۇ ئىسراىللاردەك ئىتائەتسىزلىك قىلغان ھالىتىدە يىقلىپ چۈشىمەسىلىكى ئۆچۈن، ھەربىرمىز بۇ ئاراملىقى كىرىشكە ئىتتىلەپلى.	شۇڭا ھېچقايىسىمىزنىڭ ئەنە شۇ ئىسراىللاردەك ئىتائەتسىزلىك قىلغان ھالىتىدە يىقلىپ چۈشىمەسىلىكى ئۆچۈن، ھەربىرمىز بۇ ئاراملىقى كىرىشكە ئىتتىلەپلى.
HEB 4:12	چۈنکى خۇدانىڭ سۆز-كالام جانلىقتۇر ۋە كۈچكە ئىگىدۇر، ھەتا جان بىلەن روھنى، يىلىك بىلەن بوغۇملارنى بىر-سىرىدىن ئايىرىپتەلگۈدەك دەرىجىدە، ھەرقانداق قوش بىسىلىق قىلىجىن ئىتتىكتۇر، قەلبىدىكى ئوي- پىكىر ۋە ئازىزۇ-نىيەتلەرنىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم چىقارغۇچىدۇر.	چۈنکى خۇدا سۆزى ھاياتلىق ۋە كۈچلۈك، جان بىلەن روھنى، يىلىك بىلەن بوغۇملارنى ئايىرىپالغۇچى، ھەر قايىسى قوش تەرەپلىك قىلىچىن ئۆزاق، قەلبىدىكى ئوي-پىكىرلار بىلەن ئازىزۇلارنى توئۇشتۇرغۇچى.
HEB 4:13	ئۇنىڭ ئالدىدا ھېچقانداق مەۋجۇدات غايىپ ئەمەستۇر؛ بەلكى بىزدىن ھېساب ئالغۇچىنىڭ كۆزلىرى ئالدىدا ھەممە ئىش ئۆچۈق-ئاشكارىدۇر.	ئۇنىڭ ئالدىدا ھېچقانداق مەۋجۇدات غايىپ ئەمەستۇر؛ بەلكى بارلىق ئىشلار بىزنىڭ ھېساب بېرىدىغان كىشىنىڭ كۆزىگە تولۇق ئاشكارا كۆرۈندى.
HEB 4:14	شۇنداق بولغانىكەن، شۇنداقلا ئەرش-ئاسمانلاردىن ئۆتۈپ چىققان ئۆلۈغ باش كاهىنلىمىز، يەنى خۇدانىڭ ئوغلى ئەيسا بولغانىكەن، بىز ئېتىراپ قىلغان ئېتىقادىمىزدا چىڭ تۇراپلى.	شۇنىڭ ئۆلۈغ باش كاهىنلىمىز ئەرسا-ئاجىزلىقىمىزغا بىسداشلىق ئاسمانلارغا كىرپى كەتكەن، شۇنىڭ بىزنىڭ ئېتىقادىمىزنى چىڭ تۇتۇپ تۇرالايمىز.
HEB 4:15	چۈنکى بىزگە تەينلەنگەن باش كاهىنلىمىز ئاجىزلىقلەرىمىزغا بىسداشلىق قىلىلمىغان دەپ ئەمەس، بەلكى بىزگە ئوخشاش ھەرخىل ئازىزۇرۇش- تەكشىك-سىنايقا يولۇق بولغان، بىراق گۇناھ قىلىمغان.	چۈنکى بىزگە تاللانغان باش كاهىنلىمىز ساۋااق-ئاجىزلىقىمىزغا بىس شۇنىڭ بىزگە ئوخشاش ھەمەس، بەلكى بىز كىشىلەرگە ئوخشاش ھەمە تۈرلۈك تەكشىك-سىنايقا يولۇق بولغان، بىراق گۇناھ قىلىمغان.
HEB 4:16	شۇڭا يۈرۈكىمىز توق ھالدا رەھىم-شەپقەتكە ئېرىشىش ۋە ياردەمگە ئەتتىياجلىق ۋاقتىمىزدا شایائەت تېپىش ئۆچۈن مېھر-شەپقەت ئائىان قىلىنگۇچى تەختىكە يېقىلىشايلى.	شۇنىڭ چووقۇم ئىشەنج بىلەن، رەھىم-شەپقەت ئېلىپ، ياردەم كېرەك بولغاندا شایائەت تېپىش ئۆچۈن، مېھر-شەپقەت بېرلەگەن تەختىكە يېقىن كېلىشايلى.
HEB 5:1	ھەر قېتىملق باش كاهىن ئىنسانلار ئارىسىدىن تاللىنىپ، خەلق ۋاکالتىن خۇداغا خىزمەت قىلىشقا، يەنى خەلقنىڭ ناتىغان ھەدىيەلىرىنى ۋە گۇناھلار ئۆچۈن قىلغان قۇربانلىقلەرىنى خۇداغا سۇنوشقا تېينلىنىدۇ.	ھەر بىر باش كاهىن ئادەملەر ئارىسىدىن تاللانغان بولۇپ، خەلق ئۆچۈن خۇدا ئىشىگە قاتناشقا، يەنى خەلقنىڭ ھەدىيەلىرىنى ۋە گۇناھلار ئۆچۈن قۇربانلىقلەرىنى خۇداغا تەقدىم قىلىشقا تەينلەنگەن.
HEB 5:2	ئۇنىڭ ھەرتەرىلەپ ئاجىزلىقلەرى بولغاچقا، بىلىملىزىلەر ۋە يولدىن چەتنىگەنلەرگە مۇلايىملق بىلەن مۇئامىلە قىلاладۇ.	ئۇنىڭ ئاجىزلىقى بار بولغاچقا، بىلىملىزىلەر ۋە يولدىن چىقىپ كەتكەنلەرگە بۇ ئاجىزلىق ئۆچۈن، ئۇ خەلقنىڭ گۇناھلىرى ئۆچۈن قۇربانلىق قىلغاندەك، ئۆز گۇناھلىرى ئۆچۈنمۇ قۇربانلىق قىلىش كېرەك.
HEB 5:3	شۇ ئاجىزلىقى ئۆچۈن ئۇ خەلقنىڭ گۇناھلىرى بېسابغا قۇربانلىق سۇنغاندەك، ئۆز گۇناھلىرى ئۆچۈنمۇ قۇربانلىق سۇنوشقا توغرا كېلىدۇ.	ھېچ كىم بۇ يۇقىرى جايىن ئۆزى ئاللامايدۇ، يەقەت خۇدا چاقىرىپ بەرگەنده، ھارۇنغا ئوخشاش ئېلىدۇ.
HEB 5:4	ھېچبىر كىش بۇ شەرەپلىك مەرتىۋىنى ئۆزلۈكىدىن ئالمايدۇ، يەقەت ھارۇنغا ئوخشاش، خۇدا تەرىپىدىن چاقىرىلغاندila ئۇنى ئالدى.	شۇنداقلا مەسىھ باش كاهىن بولۇش ئۆچۈن ئۆزى يېكىر قوشۇپ ئالىمغان، بەلكى خۇدا ئۇنى چوڭ قىلغان؛ خۇدا ئۇغا: «سەن مېنىڭ بالىمسەن، بوغۇن سېنى توغۇدۇرۇپ چىقىتم» دېگەن.
HEB 5:5	خۇددى شۇنىڭدەك مەسىھمۇ باش كاهىن مەرتىۋىسىگە ئۆزىنى ئۇلۇغلاپ ئۆزلۈكىدىن ئېرىشكەن ئەمەس، بەلكى ئۇنى ئۇلۇغلىغۇچى خۇدا ئۆزى ئىدى؛ ئۇ ئۆننىڭغا: «سەن مېنىڭ ئوغۇلۇمۇرۇسەن، بوغۇن مەن سېنى تۇغۇدۇرۇم» دېگەن.	ئۇ يازىملاarda باشقىدا بىر جايىدا دىدىئۇكى: «سەن مەلکىزەدەكىنىڭ قاتارىدا كاھىن بولۇۋاتىسىن، ھەم ئەبەدى داۋاملاشتۇرۇۋاتىسىن».
HEB 5:6	ئۇ مۇقەددەس يازىملارىنىڭ يەنە بىر بېرىدە ئۆننىڭغا: «سەن ئەبەدىلە بەدگىچە مەلکىزەدەكىنىڭ تېپىدىكى بىر كاهىنۇرۇسەن» دېگەن.	ئەپسىسا دۇنيادىكى كۇنلىرىدە، ئۆزىنى ئۆلۈمدىن قۇقۇرالايدىغان زاتقا قارشى، مەسىھ يەر يۈزىدىكى كۇنلەردە، ئۆزىنى ئۆلۈمدىن قۇقۇزۇۋېلىشقا قادر بولغۇچىغا قاتىقىق نىدارلار ۋە كۆز ياشلىرى بىلەن دۇئا-تىلاۋەتلەر ۋە بىلىنىشلارنى كۆتۈردى، ئۇنىڭ ئىخلاسمەتلىكىدىن دۇئالىرى ئىجاھات
HEB 5:7	قاتىقىق نىدارلار ۋە كۆز ياشلىرى بىلەن دۇئا-تىلاۋەتلەر ۋە بىلىنىشلارنى كۆتۈردى، ئۇنىڭ ئىخلاسمەتلىكىدىن دۇئالىرى ئىجاھات	قاتىقىق نەيران بىلەن گىريۋە قىلىپ ۋە كۆز ياشلىار سۆكۈپ، دۇئا-تىلاۋەجا قىلىدى، ئۇنىڭ ئىخلاسلىقى، ئۆچۈن، دۇئالىرى تولىة، حاۋاپ بىرىتى.

Reference	Before	After
HEB 5:8	گەرچە ئۇ خۇدا ئوغلى بولسىمۇ، كۆپ ئازاپ چېكىپ ئىتائەتچان بولۇشنى قىلىنى.	گەرچى ئۇ خۇدا ئوغلى بولسىمۇ، كۆپ ئازاپ چېكىپ ئىتائەتچان بولۇشنى ئارقىلىق ئىتائەتمەن ئوغىنگەن.
HEB 5:9	ئۇ مانا مۇشۇنداق مۇكەممەل قىلىتىغان بولغاچقا، بارلىق ئۆزىگە ئىتائەت قىلغۇچىلارغا مەڭگۈلۈك نجات بەرگۈچى بولۇپ،	ئۇ مۇكەممەل بولغاڭدا، ھەممە ئۆزىگە ئىتائەت قىلغۇچىلارغا مەڭگۈلۈك نجات بەرگۈچى بولۇپ،
HEB 5:10	خۇدا تەرىپىدىن «مەلكىزىدەكىنىڭ كاھىنلىق تۈزۈمى تەرىپىدە باش كاھىن» دەپ جاكارلاندى.	خۇدا تەرىپىدىن مەلكىزىدەكىنىڭ تەرىپىنى بويچە باش كاھىن دەپ بەلگىلەندى.
HEB 5:11	بۇ ئىش ھەقتە بىزنىڭ كۆپ گەپ بار، لېكىن سىلەرنىڭ قۇلاقلىرىڭلار سوق بۇ ئىش توغرۇلۇق ئېيتىدىغان نۇرغۇن سۆزلىرىمىز بار، لېكىن قۇلاقلىرىڭلار يالى بولۇپ كەتكەچكە، بۇلارنى سىلەرگە ئېنىق چۈشەندۈرۈش تەس.	بۇ ئىش ھەقتە بىزنىڭ كۆپ گەپ بار، لېكىن سىلەرنىڭ قۇلاقلىرىڭلار سوق بۇ ئىش توغرۇلۇق ئېيتىدىغان نۇرغۇن سۆزلىرىمىز بار، لېكىن قۇلاقلىرىڭلار بولۇپ كەتنى، شۇڭا بۇلارنى سىلەرگە ياققاڭلا چۈشەندۈرۈش قىيىن.
HEB 5:12	چۈنكى سىلەر ئاللىبىرۇن تەلىم بەرگۈچى بولۇشقا تېڭىشلىك بولغان چەقىقەتلىرىنى قايىتا ئۆگىنىشىڭلار كېرەك؛ چاغدىمۇ، ئەمەلىيەتتە سىلەر يەنلا خۇدانىڭ سۆز-كالامىنىڭ ئاساسىي ھەقىقەتلىرىنى قايىتا ئۆگىنىشىڭلار كېرەك، بىرلىك بولۇشقا تېڭىشلىك بولغان سىلەرگە قاتىق قاتىق تاماق ئەمەس، بەلكى ھارىزغۇچە سوت كېرەك.	چۈنكى سىلەر ئاللىبىرۇن تەلىم بەرگۈچى بولۇشقا تېڭىشلىك بولغان چۈنكى سىلەر ئاللىبىرۇن تەلىم بەرگۈچى بولۇشقا تېڭىشلىك بولغان ھەقىقەتلىرىنى قايىتا ئۆگىنىشىڭلار كېرەك؛ چاغدىمۇ، ئەمەلىيەتتە سىلەر يەنلا خۇدانىڭ سۆز-كالامىنىڭ ئاساسىي ھەقىقەتلىرىنى قايىتا ئۆگىنىشىڭلار كېرەك، بىرلىك بولۇشقا تېڭىشلىك بولغان سىلەرگە قاتىق قاتىق تاماق ئەمەس، بەلكى ھارىزغۇچە سوت كېرەك.
HEB 5:13	چۈنكى يەقەت سوت بىلەنلا تاماقلىنىدىغانلار، بۇۋاقلارغا ئوخشاش بولىدۇ، چۈنكى يەقەت سوت بىلەنلا ئۆزۈقلەنىدىغانلارنىڭ بۇۋاقتنى يەرقى يوقتۇر، ئۇلار ھەققانىيەت سۆزىنى ياخشى ئۆگەنەيدىغان.	چۈنكى يەقەت سوت بىلەنلا تاماقلىنىدىغانلار، بۇۋاقلارغا ئوخشاش بولىدۇ، چۈنكى يەقەت سوت بىلەنلا ئۆزۈقلەنىدىغانلارنىڭ بۇۋاقتنى يەرقى يوقتۇر، ئۇلار ھەققانىيەت سۆزىنى ياخشى ئۆگەنەيدىغان.
HEB 5:14	بىراق يېمەكلىك بولسا يېتلىكەنلەر، يەنى ئۆز ئاڭ-زېھىنلىرىنى ياخشى- داۋاملىق ئۆگىنىپ كەتكەن ئاڭ-زېھىنلىرى ئارقىلىق ياخشى بىلەن يامانى يامانى يەرق ئېتىشكە يېتلىدۈرگەنلەر ئۆزۈندۈر.	بىراق قاتىق قاتىق تاماق يېتلىگەن كىشىلەر ئۆچۈن بولۇپ، بۇ، ئۇلارنىڭ داۋاملىق ئۆگىنىپ كەتكەن ئاڭ-زېھىنلىرى ئارقىلىق ياخشى بىلەن يامانى يامانى يەرق ئېتىشكە يېتلىدۈرگەنلەر ئۆزۈندۈر.
HEB 6:1-2	شۇنىڭ ئۆچۈن، مەسەھ توغرىسىدىكى دەسلىكى ئاساسىي تەلىمەدە توختاپ قالماي، - يەنى قايتىدىن «ئۆلۈك ئىشلار» دىن تۇۋا قىلىش ۋە خۇداغا ئېتىقاد باغلاش، چۆمۈلدۈرۈلۈشلەر، «قول تەگۈزۈش»، ئۆلگەنلەرنىڭ تېرىلىدۈرۈلۈش ۋە مەڭگۈلۈك ھۆكۈم-سوراق توغرىسىدىكى تەلىمەردىن ئۆل سالايلى دەپ ئولۇرمائى، مۇكەممەللەككە قاراپ ماڭايلى.	شۇ ئۆچۈن، مەسەھ ھەقتە باشلانۇقچى تەلىمەرنى تاشلاپ، مۇكەممەللەككە قاراپ ئالغا سەل قىلا لايلى. بۇ نەرسىلەرنى قايتا ئاساس قىلىمايلى: ئۆلۈك ئىشلاردىن ۋاز كېچىش، ئەلاھقا ئىشىنىش، چۆمۈلدۈرۈش توغرۇلۇق ئۆگىت، قول تەگىش، ئۆلۈكلەرنى تېرىلىتۈش ۋە مەڭگۈلۈك ھۆكۈم.
HEB 6:3	خۇدا خالغانىكەن، بىز شۇنداق قىلىمىز.	خۇدا خالسا، بىز شۇنداق قىلىمىز.
HEB 6:4-6	چۈنكى بۇلار بىرىنچى قېتىم يورۇتۇلغان، ئەسمانى سەۋەنەن تەجربىه روهىن نېسىپ بولغان، خۇدانىڭ سۆز-كالامىنىڭ ياخشىلىقىنى ھەم كەلگۈسى زاماندا ئاييان قىلىنىدىغان قۇدرەتلەرنى ھېس قىلىپ باققانلار ئەگەر يولدىن چەتنىگەن بولسا، ئۇلارنى قايتىدىن تۇۋا قىلدۇرۇش ھەرگىز مۇمكىن ئەمەس. چۈنكى بۇلار ئۆز-ئۆزىگە قىلىپ خۇدانىڭ ئوغلىنى قايتىدىن كىرسىتەلەپ رەسۋا قىلماقتا.	چۈنكى بۇلار بىرىنچى قېتىم يورۇتۇلغان، ئەسمانى سەۋەنەن تەجربىه قىلىپ، مۇقەددەس روهى بىلەن بەھىمەن بولغان، خۇدا سۆزلىرىنى تەجربىه قىلىپ ۋە كەلگۈسى كۆنلەردىكى قۇدرەتلەرنى تەجربىه قىلغانلار بولسا، ئەگەر ئىماندىن ۋاز كېچىپ كەتكەن نە، ئۇلارنى قايتا توغرا بولغا سالدۇرۇش ئېمكانييەتسىز. چۈنكى بۇلار ئۆزلىرى خۇدانىڭ ئوغلىنى قايتا سەللەلگە چىقىرىپ، ئاممىئى ئاسىيانەت قىلىپ كۆرسەتكەن.
HEB 6:7	چۈنكى كۆپ قېتىملاپ ئۆز ئۆستىگە ياغقان يامغۇر سۈيىنى ئىجكەن، ئۆزىنە تېرىغۇچىلارغا مەنپەنەتلىك زىرائەتلەرنى ئۆستۈرۈپ بەرگەن يەر بولسا خۇدادىن بەرىكەت ئالماقتا.	چۈنكى بەر كۆپ قېتىم يامغۇر ئىچىپ، تېرىغۇچىلار ئۆچۈن ياخشى زىرائەتلەرنى ئۆستۈرۈپ بېرىپ، خۇدا تەرىپىنى بەرىكەتكە ئېرىشىدۇ.
HEB 6:8	ئەمما تىكەن بىلەن قامغاڭ چىقارغاندا، قىممەتسىز بولۇپ، لەنەتگە يېقىن بىراق تىكەن ۋە قامغاڭ ئۆستۈرگەن بولسا، ئۇ ئەرزىمەس بولۇپ، لەنەتكە يېقىن بولۇپ، ئاققۇنى كۆيىدۈرۈلۈشتىن ئىبارەت بولىدۇ.	ئەمما تىكەن بىلەن قامغاڭ چىقارغاندا، قىممەتسىز بولۇپ، لەنەتگە يېقىن بىراق تىكەن ۋە قامغاڭ ئۆستۈرگەن بولسا، ئۇ ئەرزىمەس بولۇپ، لەنەتكە ۋە ئاخرى يانغاق قىلىنىدۇ.
HEB 6:9	لېكىن ئەي سۆيۈملۈكلىرىم، گەرچە يۇقىرقى ئىشلارنى تىلغا ئالغان سىلەرگە ياخشىرۇق ئىشلار بولۇپ، نجات بىلەن ئالاقدىار ئىشلار بارلىقىغا بولسا قىمۇ، سىلەر دە بۇنىڭدىنمۇ ئەۋەل ئىشلار، شۇنداقلا نجاتلىقىنىڭ	لېكىن ئەي سۆيۈملۈكلىرىم، گەرچە يۇقىرقى ئىشلارنى تىلغا ئالغان سىلەرگە ياخشىرۇق ئىشلار بولۇپ، نجات بىلەن ئالاقدىار ئىشلار بارلىقىغا بولسا قىمۇ، سىلەر دە بۇنىڭدىنمۇ ئەۋەل ئىشلار، شۇنداقلا نجاتلىقىنىڭ

Reference	Before	After
HEB 6:10	ئېلىپ باردىغان ئىشلىرى بار دەپ قايىل بولدوق.	ئىشنىپ قالدۇق.
HEB 6:11	چۈنكى خۇدا قىلغان ئەمەللەرىڭلارنى ۋە ئۇنىڭ مۇقەددەس بەندىلىرىگە قىلغان ۋە ھازىرمۇ قىلىۋاتقان خىزمىتىڭلار ئارقىلىق ئۇنىڭ نامى ئوچۇن كۆرسەتكەن مېھر-مۇھەببىتىڭلارنى ئۇنىتۇپ قالدىغان ئادالەتسىزلەردىن ئەمەس.	خۇدا سىلەرنىڭ قىلغان ئىشلىرىنىڭلارنى ۋە ئۇنىڭ ئىسمى ئوچۇن مۇقەددەس كىشىلەرگە كۆرسەتكەن مېھرلەرىنى ئۇنىتۇمايدۇ، چۈنكى ئۇ ئادالەتسىز ئەمەس، سىلەر ھازىر BAMI قىلىۋاتىسىلەر.
HEB 6:12	ئەمما سىلەرنىڭ ئومىدىڭلارنىڭ تولۇق جەزم-خاتىرجەملەك بىلەن بولۇشى ئوچۇن، ھەربىرىڭلارنىڭ ئاخىرغىچە شۇنداق غەيرەت قىلىشىڭلارغا ئىنتىزازمىز؛	بىز ھەر بىرىڭلارنىڭ ئومىدىڭلارنىڭ يۇتون ئىشەنچىنى ئاخىرغىچە كۆرسىتىپ تۈرۈش ئوچۇن، شۇنداق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىڭلارنى خالايمىز؛
HEB 6:13	شۇنداقلا سۆرەلمىلەردىن بولماي، بەلكى ئېتىقاد ۋە سەۋەرچانلىق ئارقىلىق خۇدانىڭ ۋەدىلىرىگە ۋارسىلىق قىلغانلارنى ئولگە قىلدىغانلاردىن بولغايسىلەر.	شۇنداقلا، يەسلەپ قالماڭ، بەلكى ئىمان بىلەن سەبر قىلىپ خۇدانىڭ ۋەدىلىرىگە ۋارسى بولغانلارنى ئولگە ئىلىك.
HEB 6:14	بولىغاچقا، ئۆزى بىلەن قەسەم قىلىپ:	خۇدا ئېبراهىمغا ۋەدە قىلغاندا، ئۆزىدىن چوڭرۇق بەك كىشى يوق بولغاچقا، چۈنكى خۇدا ئېبراهىمغا ۋەدە قىلغاندا، ئۆزىدىن ئۆستۈن تۇرىدىغان ھېچكىم «ھەققەتەن، ساڭا بەرەكەت بېرىپ بەرەكەت قىلىمەن، سېنى كۆپەيتىپ بېرىمەن» – دېدى.
HEB 6:15	شۇنىڭ بىلەن، ئېبراهىم ئۇرۇن ۋاقت سەۋەر-تاقھەت بىلەن كۆتۈپ، خۇدانىڭ ۋەدىسىگە ئېرىشتى.	كۆپ قىلىمەن» دېدى. شۇڭا، ئېبراهىم سەبر بىلەن كۆتۈپ، خۇدا ۋەدىسىنى ئالدى.
HEB 6:16	چۈنكى ئادەملەر ئۆزلىرىدىن كۆپ بولغان بېرىگە قەسەم قىلىدۇ؛ بۇ قەسەم قىلىدۇ؛ ئۆلارنىڭ بارلىق توقۇش-سوغۇشلارغا يۇتونلىي خاتىمە قوبىدۇ.	چۈنكى ئادەملەر ئۆزلىرىدىن كۆپ بولغان بېرىگە قەسەم قىلىدۇ؛ بۇ قەسەم قىلىدۇ؛ ئۆلارنىڭ ئەنلىقنى تېخىمۇ ئوچۇقراق بىلدۈرۈش ئوچۇن، خىل تالاش-تارتىشلارغا خاتىمە بېرىدۇ.
HEB 6:17	شۇنىڭدەك خۇدا، ئۆز ۋەدىسىگە ۋارسىلىق قىلغانلارغا ئۆز نىشان-	خۇدا، ئۆز ۋەدىسىنىڭ ۋارسىلىرغا، ئۆز نىشان-مەقسىتىنىڭ ئۆزگەرمەيدىغانلىقىنى تېخىمۇ ئەنلىق كۆرسەتمەك ئوچۇن، قەسەم قىلىپ قەسەم قىلىپ ۋەدە بەردى.
HEB 6:18	مەقسىتىنىڭ ئۆزگەرمەيدىغانلىقىنى تېخىمۇ ئۆزگەرمەس ئىش بىلەن قەتىئى ئۆزگەرمەس ئىش ئارقىلىق، كۆز ئالدىمىزدا قويۇلغان ئومىدىنى چىڭ تۇتۇش ئوچۇن ھالاكەتتىن ئۆزىمىزنى قاچۇرۇپ ئۇنى باشپاňاھ قىلغان بىزلىك كۈچلۈك رىبغەت-ئىلهاڭما ئېرىشەلەيمىز (بۇ ئىشكى ئىشتىخ خۇدانىڭ يالغان ئېتىشى قەتىئى مۇمكىن ئەمەس، ئەلۋەتتە).	شۇڭا بىزنىڭ ئومىدىمىزنى چىڭ تۇتۇش ئوچۇن، ھالاكەتتىن قاچقان بىز باشپاňا تېپىپ، كۈچلۈك ياردەمگە ئېرىشەلەمىز.
HEB 6:19	بۇ ئۈمىد جېنىمىزغا چىڭ باغانلۇغان كېمە لەڭگىرىدەك چىڭ بەھرى تۇتۇپ تۇرىپ، مۇستەھکەم بولۇپ، ئەرشىتىكى ئىيادەتھانىنىڭ ئىچكى يەردىسىدىن ئۇنىتۇپ بىزنى شۇ يەرگە تۇتاشتۇردى.	بۇ ئۈمىد بىزنىڭ جېنىمىزغا كېمە لەڭگىرىدەك چىڭ بەھرى تۇتۇپ تۇرىپ، يۇتونلا ئىشەنچلىك ھەم كۈچلۈك بولۇپ، مەبدىتكى ئىچكى يەردىدىن كېچىپ بىزنى شۇ جايغا تۇتاشتۇردى.
HEB 6:20	ئۇ يەرگە بىز ئوچۇن يول ئاچىپ كىرىپ كەتتى، بىزدىن ئالدىنلا كىرىپ كەتتى، بىزنى شۇ يەرگە تۇتاشتۇردى.	ئەپىسا بىز ئوچۇن يول ئاچىپ كىرىپ كەتتى، بىزدىن ئالدىنلا كىرىپ كەتتى، بىزنى شۇ يەرگە تۇتاشتۇردى.
HEB 7:1	چۈنكى بۇ مەلكىزەدەك سالىم شەھىرىنىڭ يادىشاھى، شۇنداقلا ئەڭ ئالى بولغۇچى خۇدانىڭ كاھىنى بولۇپ، ئېبراهىم يادىشاھلارنى بېڭىپ جەڭدىن قايتقاندا، ئۇنىڭ ئالدىغا چىققان ۋە ئۇنىڭغا بەخت تىلىگەندى.	چۈنكى بۇ مەلكىزەدەك، سالىم شەھىرىنىڭ ھاكىمى ۋە ئەڭ يۇقىرى خۇدانىڭ كاھىنى، ئېبراهىم يادىشاھلارغا قارشى جەڭدىن قايتىپ كەلگەندە، ئۇنىڭ ئالدىغا چىقىپ، ئۇغا بەخت تىلىدى.
HEB 7:2	ئېبراهىم بولسا ئېرىشكەن بارلىق ئولجىسىنىڭ ئوندىن بىر ئولۇشىنى ئۇنىڭغا	ئېبراهىم بارلىق ئېرىشكەن گەلىك تەلەپلىرىنىڭ ئون يارتىدىن بىرنى ئۇغا

Reference	Before	After
HEB 7:3	ئاتغاندى. مەلكىزەدەك دېگەن ئىسىمنىڭ بىرىنچى مەنسى «ھەققانىيەت يادىشاھى» دېگەنلىكتۇر؛ ئۇنىڭ يەنە بىر نامى «سالېمىنىڭ يادىشاھى» بولۇپ، بۇنىڭ مەنسى يادىشاھى» دېگەنلىكتۇر؛	بەرگەن. مەلكىزەدەك ئىسىمنىڭ ئالدىنلىق مەنسى ئادالەت يادىشاھى' بولۇپ كېتىدۇ؛ ئۇنىڭ يەنە بىر ئىسى 'سالېم يادىشاھى' بولۇپ، بۇنىڭ مەنسى 'تىنچلىق يادىشاھى' دېگەن.
HEB 7:4	ئۇنىڭ ئاتىسى يوق، ئانسىسى يوق، نەسەنىنى يوق، كۈنى باشلىنىپ كەتسى باشلىنىشى ۋە ھاياتنىڭ ئاخىرىلىشىنى يوقتۇر، بەلكى ئۇ خۇدانىڭ ئوغلىغا ئوخشاش قىلىنىپ، مەڭگۈلۈك كاھىن بولۇپ تۇرىدۇ.	بۇنى كۆزەت قىلىڭلار، مەلكىزەدەك نېمىگە ئۈلۈغ بىر كىشى! ھەتتا بىزنىڭ ئەمدى قاراڭلار، بۇ مەلكىزەدەك نېمىدىگەن ئۈلۈغ ئادەم-ھە! ھەتتا ئاتا-چوڭ ئاتا ئىبراھىممۇ، ئولجا قىلغان ماللىرىنىڭ بىر يارتىنى ئۇنىڭغا بەرگەن. بۇ ئىلىرىمىزنىڭ چوڭى ئىبراھىممۇ ئولجىسىنىڭ ئۇندىن بىرىنى ئۇنىڭغا ئاتغان.
HEB 7:5	دەرۋەقە لاظىنىڭ ئەۋلادلىرىدىن كاھىنلىقنى زىممىسىگە ئالغانلار تەۋرات قانۇنى بويىچە خەلقتنى، يەنئى نۆز قېرىنداشلىرىدىن ئىبراھىمنىڭ يۇشتىدىن بولغىنغا قارىماي تايقىنىنىڭ ئۇندىن بىر ئۈلۈشىنى يېغىش ئەمر قىلىنغان.	لاۋىنى نەسلىدىكى كاھىنلار قانۇن بويىچە، قېرىنداشلىرىدىن، يەنئى ئىبراھىم يۇشتىدىكىلەردەن، ھېچ نەرسىگە يەرۋا قىلماي، تايقانلىرىنىڭ ئۇنىڭ بىرىنى يېغىپ ئېلىشى كېرەك.
HEB 7:6	لېكىن بۇلارنىڭ قىبىلە-ئۇرۇقىدىن بولمىغان مەلكىزەدەك بولسا ئىبراھىمدىن «ئۇندىن بىر ئۈلۈش»نى قوبۇل قىلغان ئاندىن خۇدانىڭ ۋەدىلىرىگە ئىگە بولغۇچىنى ئىبراھىمغا بەخت تىلىگەن.	لېكىن مەلكىزەدەك، ئىبراھىم نەسلىدىن بولمىغاندا، ئىبراھىمغا ئۇندىن بىر تەلەپ قىلغان ۋە خۇدا ۋەدىلىرىنى ئالغان كىشىنى مۇبارەكەلەگەن.
HEB 7:7	شوبىھىسىزكى، بەخت تىلىگۈچى بەختكە ئېرىش��ۈچىدىن ئۇستۇندۇر.	ھەققەتەن، بەخت بەرگۈچى بەخت ئالغۇچىدىن چوڭ.
HEB 7:8	بۇ يەردىكى «ئۇندىن بىر ئۈلۈش»نى، قوبۇل قىلغۇچىلار ئۆلدىغان توغرىسىدا مۇقەددەس يازمىلاردا «ئۇ ئادەملەرىدىدۇر؛ ئۇ يەردىكى «ئۇندىن بىر ئۈلۈش»نى قوبۇل قىلغۇچى بېرىلگەندۇر.	بۇ يەردە «ئۆنلىق يۇل»نى ئېلىدىغانلار ئۆلۈپ كېتىدىغان ئادەملەر؛ باشقا يەردە «ئۆنلىق يۇل»نى ئېلىدىغان گۇۋاھلىق بېرىلگەن كىشى، يازمىلاردا «ئۇ ئادەملەرىدىدۇر؛ ئۇ يەردىكى «ئۇندىن بىر ئۈلۈش»نى قوبۇل قىلغۇچى ھەمىشە تۇرۇپ تۇرۇدۇ» دەپ گۇۋاھلىق بېرىلگەن.
HEB 7:9	ھەتتا مۇنداق دېپىشكە بولىدۇكى، ئۇندىن بىر ئۈلۈشنى ئالدىغان لاظىمۇ ئەجدادى ئىبراھىم ئارقىلىق مەلكىزەدەكە ئۇندىن بىر ئۈلۈشنى بەرگەن.	ھەتتا دېسەك، لاظى ئۇندىن بىر ئۈلۈش ئالغۇچى بولۇپ، ئىبراھىم ئارقىلىق مەلكىزەدەكە ئۇندىن بىر ئۈلۈش بەرگەن.
HEB 7:10	چۈنكى مەلكىزەدەك ئىبراھىمنى قارشى ئالغاندا، لاظىنى كەلگۈسىنى كەلگۈسىنى ئۇشتى بولۇش سۈپىتىدە يەنلا ئىبراھىمنىڭ تېننە ئىدى، دەپ ھېسابلاشقا بولىدۇ.	چۈنكى مەلكىزەدەك ئىبراھىم سەلەن بەلگە بولغاندا، لاظى ئىبراھىم نىڭ يۇشتىدا بولۇپ تۇرۇيتى.
HEB 7:11	ئەمدى لاظى قەبلىسىنىڭ كاھىنلىق تۆزۈمى ئارقىلىق تۆزۈمى مۇكەممەل ھەققانىلىق كېلەلەيدىغان بولسا (چۈنكى شۇ تۆزۈمگە ئاساسلىنىپ تەۋرات قانۇنى ئىسرائىل خەلقىگە چۈشۈرۈلگەندى)، كېىنلىك ۋاقتىلاردا ھارۇنىڭ كاھىنلىق تۆزۈمى بويىچە ئەمەس، بەلكى مەلكىزەدەكە ئاكەنلىق تۆزۈمى بويىچە باشقا بىر كاھىننىڭ چىقىشنىڭ نېمە بولاتنى؟	ئەگەر لاظى قەبلىسىنىڭ كاھىنلىق تەرتىپ ئارقىلىق تۆلۈق ئادالەتلەك كەلەتكەن بولسا (ئۇ تەرتىپگە ئاساسەن تەۋرات قانۇنى ئىسرائىل خەلقىگە بېرىلگەن)، كېىنلىك ۋاقتىل arda ھارۇن تەرتىپ بويىچە ئەمەس، بەلكى مەلكىزەدەك تەرتىپ بويىچە باشقا بىر كاھىن چىقىپ كەلگەنىڭ نېمە يابىسى بار؟
HEB 7:12	ئەمدى كاھىنلىق تۆزۈمى ئۆزگەرتىلىگەن بولسا، ئۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك قانۇن-تۆزۈممۇ ئۆزگەرتىلىشكە توغرا كېلىدۇ.	چۈنكى كاھىنلىق سىستېمىسى ئۆزگەرسە، زورۇرلىق بىلەن قانۇنلارمۇ ئۆزگەرتىلىدۇ.
HEB 7:13	چۈنكى بۇ دېگەن گەپلىرىنىڭ قارىتلاغان كىشىسى باشقا قەبلىدىن بولۇپ، چۈنكى بۇ ئېتىلىۋاتقان سۆزلەر قارىتلاغان زات بولسا باشقا بىر قەبلىدىن بولۇپ، بۇ قەبلىدىن ھېچ كىم قۇربانلىق ئورنىدا خىزمەت قىلىمىغان.	چۈنكى بۇ قەبلىدىن ھېچ كىم قۇربانلىق ئورنىدا خىزمەت قىلىمىغان.
HEB 7:14	چۈنكى رەببىمىزنىڭ يەھۇدا قېبلىسىدىن چىققانلىقى ئېنىق؛ مۇسا بۇ قەبىلە توغرىسىدا كاھىنلىققا مۇناسىۋەتلىك ھېچپىر نەرسە دېمىگەندى.	چۈنكى، رەببىمىزنىڭ يەھۇدا قېبلىسىدىن چىققانلىقى ئېنىق؛ مۇسا بۇ قەبىلە توغرىسىدا كاھىنلىققا مۇناسىۋەتلىك ھېچ نەرسە دەپ كەتمىگەن.
HEB 7:15	ئەمدى مەلكىزەدەكە باشقا بىر كاھىن چىققان بولۇپ، بۇ ئۆزگەرىش	هازىر مەلكىزەدەك باشقا بىر كاھىن چىقىتى، بۇ ئۆزگەرنىلىك بۇلارنىڭ

Reference	Before	After
HEB 7:16	مۇنۇلاردىن تېخىمۇ روشەن بولىدۇ؛ ئۇنىڭ كاھىنلىققا تېينلىنىشى ئەت ئىگلىرىگە باغلق ئەمر بىلەن ئەمەس، بىلەن بولغاندۇر.	ئۇ كاھىن بولۇشى ئائىلە تولۇقى بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۆلمەس ھاياتنىڭ كۈچى بىلەن بولغاندۇر.
HEB 7:17	چۈنكى بۇ ھەقتە مۇقۇددەس يازمىلاردا: «سەن ئەبەدىلەبەدگىچە مەلکىزەدەكىنىڭ تىپىدىكى بىر كاھىندۇرسەن» دەپ گۇواھلىق بېرىلگەن.	چۈنكى يازىد: «سەن مەڭكۈلىك مەلکىزەدەكىنىڭ تەرتىپ بويچە كاھىن بولىسىن» دەپ گۇواھلىق بېرىلگەن.
HEB 7:18	چۈنكى ئالدىنىقى ئەم-تۈزۈم ئاجىزلىقى ۋە ئۇنۇمىسىلىكى تۈپەيلىدىن كۈچىدىن قالدۇرۇلغان	چۈنكى بۇرۇنقى بۇيرۇقىنىڭ كۈچىسىز بولۇشى ۋە پايدىسىز بولۇشى ئۈچۈن، ئۇنىڭ ئالدىنىقى ئەم-تۈزۈم ئاجىزلىقى ۋە ئۇنۇمىسىلىكى تۈپەيلىدىن ئۇ ئەمەلدىن چىقىرىلدى.
HEB 7:19	— چۈنكى تەۋرات قانۇنى ھېچ ئىشنى كامالەتكە يەتكۈزەلمىدى). ئۇنىڭ ئورنىغا بىزنى خۇداغا بېقىنلاشتۇردىغان، ئۇنىڭدىن ئەۋزەل ئۆمىد ئېلىپ كېلىنىدى.	چۈنكى تەۋرات قانۇنى ھېچ نەرسىنى كامال قىلامىدى. ئۇنىڭ ئورنىغا، بىزنى خۇداگە يېقىنلاشتۇرغۇچى، ئۇنىڭدىن ئەۋزەل ئۆمىد كەلگەن.
HEB 7:20-21	ئۇنىڭ ئۆستىدە بۇ نەرسە خۇدا قەسىم بىلەن قوغىغان. ئالدىنىقى كاھىنلار ئۇنىڭ ئۆستىگە، بۇ ئىش خۇدانىڭ قەسىمى بىلەن كاپالەتكە ئىگە بولماي قالىمىدى (ئىلگىرى ئۆتكەن كاھىنلار خۇدانىڭ قەسىمىسىز كاھىن سىمسىز بولغان؛ بىراق ئېيسا شۇ قەسىم بىلەن كاھىن بولدى؛ «بەرۋەردىگار قەسەم قىلدى، ھەم ھەرگىز ئۆزگەرتەلمەيدۇ؛ سەن ھەرگىزغا بولغانىدى؛ لېكىن، ئېيسا بولسا ئۆزگە: — «سەن ئەبەدىلەبەدگىچە كاھىندۇرسەن»» دېگۈچىنىڭ قەسىمى بىلەن كاھىن بولدى).	ئۇنىڭ ئۆستىدە بۇ نەرسە خۇدا قەسىم بىلەن قوغىغان. ئالدىنىقى كاھىنلار ئۇنىڭ ئۆستىگە، بۇ ئىش خۇدانىڭ قەسىمى بىلەن كاپالەتكە ئىگە بولماي قالىمىدى (ئىلگىرى ئۆتكەن كاھىنلار خۇدانىڭ قەسىمىسىز كاھىن سىمسىز بولغان؛ بىراق ئېيسا شۇ قەسىم بىلەن كاھىن بولدى؛ «بەرۋەردىگار قەسەم قىلدى، ھەم ھەرگىز ئۆزگەرتەلمەيدۇ؛ سەن ھەرگىزغا بولغانىدى؛ لېكىن، ئېيسا بولسا ئۆزگە: — «سەن ئەبەدىلەبەدگىچە كاھىندۇرسەن»» دېگۈچىنىڭ قەسىمى بىلەن كاھىن بولدى).
HEB 7:22	ئەمدى ئېيسا شۇنداق ئۇلۇغ ئىش بىلەن ئەۋزەل بىر ئەھدىنىڭ كېلىلى قىلىنىدى.	ئېيسا بۇ ئىشتىتا ياخشى بىر ئەھدىنىڭ كاپالەتچىسى بولدى.
HEB 7:23	يەنە كېلىپ، ئىلگىرى ئۆتكەن كاھىنلار كۆپ بولۇشى كېرەك ئىدى؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەرىرى ئۆلۈم تۈپەيلىدىن ۋەزبىسىنى داۋاملاشتۇرالماي قالغان.	شۇنىڭ ئۈچۈن، ئالدىنىقى كاھىنلار سانى كۆپ بولغان؛ چۈنكى ھەر بىرى ئۆلۈپ كەتكەنلىكى ئۈچۈن ۋەزبىسىنى داۋام قىلامىغان.
HEB 7:24	لېكىن ئېيسا مەڭگۈگە تۇرغاچقا، ئۇنىڭ كاھىنلىقى ھەرگىز ئۆزگەرتىلمەستۇر.	بىراق ئېيسا ھەمىشە بار، شۇغا ئۇنىڭ كاھىنلىقى ھېچقانداق ۋاقتىتا ئۆزگەرمەيدۇ.
HEB 7:25	شۇ سەۋەپىتە، ئۇ ئارقىلىق خۇدا ئالدىغا كەلگەنلەرنى تولۇقلا قۇتقۇزىلايدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئۇلار ئۆلۈم خۇدا بىلەن سوراڭىز قىلىپ تۇرۇپ، مەڭگۈ ھاياتتا. قىلىشقا مەڭگۈ ھاياتتۇر.	شۇ سەۋەپىتە، ئۇ ئارقىلىق خۇدا ئالدىغا كەلگەنلەرنى تولۇقلا قۇتقۇزىلايدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئۇلار ئۆلۈم خۇدا بىلەن سوراڭىز قىلىپ تۇرۇپ، مەڭگۈ ھاياتتا. قىلىشقا مەڭگۈ ھاياتتۇر.
HEB 7:26	مۇشۇنداق بىر باش كاھىن دەل بىزنىڭ حاجىتىمىزدىن چىقىدىغان – ئەرleshىردىن يۇقىرى ئېلىپ كۆتۈرۈلگەن كاھىندۇر.	بۇنداق بىر باش كاھىن بىزنىڭ تەلەپپۈزىمىغا تولۇق ماس – ياخىز، خاتالقىسىز، تەمىز، گۇناھكارلاردىن ئۇزاق، ئاسمانلارغا يۇقىرى كۆتۈرۈلگەن. مۇقۇددەس، ئېبىسىز، غۇبارىسىز، گۇناھكارلاردىن نېرى قىلىنغان، ئەرleshىردىن يۇقىرى ئېلىپ كۆتۈرۈلگەن كاھىندۇر.
HEB 7:27	ئۇ باش كاھىنلارغا ئوخشاش ھەر كۇنى ئالدى بىلەن ئۆز گۇناھلىرى ئۆلۈم، كېپىن خەلقنىڭ گۇناھلىرى ئۆلۈم قۇربانلىق سۇرۇشتىتا كۆپ كۆرۈنمهيدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆزىنى بىر قېتىملق قۇربانلىق قىلغان ۋاقتىتا، ھەممە ئادەم بىر يوللا ئادا قىلدى.	ئۇ باش كاھىنلارغا ئوخشاش ھەر كۇنى ئالدى بىلەن ئۆز گۇناھلىرى ئۆلۈم، كېپىن خەلقنىڭ گۇناھلىرى ئۆلۈم قۇربانلىق سۇرۇشتىتا كۆپ كۆرۈنمهيدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆزىنى بىر قېتىملق قۇربانلىق قىلغان ۋاقتىتا، ھەممە ئادەم بىر يوللا ئادا قىلدى.
HEB 7:28	چۈنكى تەۋرات قانۇن كۈچىسىز ئادەملىرنى باش كاھىن قىلىپ تەينلەيدۇ، چۈنكى تەۋرات قانۇن ئاجىز بەندە بولغان ئىنسانلارنى باش كاھىن قىلىپ لېكىن تەۋراتدىن كېپىن كەلگەن خۇدا قەسىمى ئارقىلىق مەڭگۈ كامالەتكە تەينلەيدۇ، لېكىن تەۋرات قانۇنىنى كېپىن كەلگەن خۇدانىڭ قەسەم-كالام مەڭگۈگە كامالەتكە يەتكۈزۈلگەن ئوغۇللىنى باش كاھىن قىلىپ تەينلىدى.	چۈنكى تەۋرات قانۇن كۈچىسىز ئادەملىرنى باش كاھىن قىلىپ تەينلەيدۇ، چۈنكى تەۋرات قانۇن ئاجىز بەندە بولغان ئىنسانلارنى باش كاھىن قىلىپ لېكىن تەۋراتدىن كېپىن كەلگەن خۇدا قەسىمى ئارقىلىق مەڭگۈ كامالەتكە تەينلەيدۇ، لېكىن تەۋرات قانۇن كېپىن كەلگەن خۇدانىڭ قەسەم-كالام مەڭگۈگە كامالەتكە يەتكۈزۈلگەن ئوغۇللىنى باش كاھىن قىلىپ تەينلىدى.
HEB 8:1	بىزنىڭ ئېيتقانلىرىمىزنىڭ باش نۇقتىسى بۇ: بىزنىڭ بىر باش كاھىنمىز بار، ئېيتقانلىرىمىزنىڭ باش نۇقتىسى شۇكى: ئەرشىتىكى ئۇلۇغ بولغۇچىنىڭ تەختىنىڭ ئۇڭ تەرپىدە ئۇلتۇرغان شۇنداق بىر باش كاھىنمىز بار.	ئۇ آسماندىكى ئۇلۇغ بولغۇچىنىڭ تەختىنىڭ ئۇڭ تەرپىدە ئوراپ تۇرۇۋاتىدۇ.

Reference	Before	After
HEB 8:2	ئۇ مۇقەددەس جايىلاردا، شۇنداقلا ئىنسان ئەمەس، بەلكى يەرۋەرىدىگار تىككەن ھەقىقىي ئىبادەت چېدىرىنىڭ ھەممىسىدە كاھىنلىق خىزمىتىنى قىلغۇچىدۇر.	ئۇ مۇقەددەس ئورۇنلاردا، ئادەم قۇرغان ئەمەس، بەلكى خۇدا قۇرغان ھەقىقىي ئىبادەت ئورنىدا كاھىنلىق ئىشلەرنى ئېلىپ باردۇر.
HEB 8:3	ھەر بىر باش كاھىن ھەدىيە ھەم قۇربانلىقلار سۇنوش ئۈچۈن تەستىنىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، بىزنىڭ بۇ باش كاھىنلىقنىڭمۇ بىرەر سۇنىدىغان بولۇش كېرەك ئىدى.	ھەر بىر يۇقىرى كاھىن ھەدىيە ۋە قۇربانلىق سۇناش ئۈچۈن تاللانغان. شۇڭى، بىزنىڭ بۇ كاھىنلىقنىڭمۇ سۇناب بېرىدىغان بىر نەرسىسى بار بولۇش كېرەك.
HEB 8:4	دەرۋەقە ئەگەر ئۇ يەر يۈزىدە بولسىدى، ھەرگىز كاھىن بولمايتى؛ چۈنكى بۇ يەردە تەۋرات قانۇن-تۇزۇمى بويىچە ھەدىيە سۇنىدىغان كاھىنلار ئاللىبۇرۇنلا باردۇر	ئەگەر ئۇ بۇ دۇنيادا بولسا، كاھىن بولمىغۇ دەپ ئېيتىمىز؛ چۈنكى بۇ يەر دەرۋەقە ئەگەر ئۇ يەر يۈزىدە بولسىدى، ھەرگىز كاھىن بولمايتى؛ چۈنكى بۇ قانۇن بويىچە قۇربانلار تەقدىم قىلغۇچى كاھىنلار بار.
HEB 8:5	(بۇ) كاھىنلار خىزمەت قىلىدىغان ئىبادەت چېدىرى يەقەتلا ئەرشتىكى ئىشلارنىڭ كۆچۈرۈلمىسى ۋە كۆلەڭىسىدۇر. مۇسا دەل بۇ ئىبادەت چېدىرىنى قۇرۇشقا باشلىغاندا، خۇدانىڭ ۋەھىيسى ئۇنىڭغا كېلىپ: «ئەتىيات قىلغىنىكى، يۇلارنىڭ ھەممىسىنى ساڭا تاغدا كۆرسىتىلگەن ئۆرنەك بويىچە ياسىغىن» دەپ ئاكاھىلندۇرغان).	بۇ كاھىنلارنىڭ خىزمەت قىلىدىغان چېدىرى، يەقەت ئاسماندىكى ئىشلارنىڭ كۆچۈرۈشى ۋە كۆلەڭىسى. مۇسا چېدىرىنى قۇرۇشقا باشلىغاندا، خۇدا ئۆغا: «دەقەت قىلغىن، بۇلارنى تاغدا كۆرسەتكەن ئۆرنەك بويىچە قىلغىن» دېدى.
HEB 8:6	لېكىن ھازىر ئۇ (كونا ئەهدىگە ئائىت ۋە دىلەردىن ئەۋەزلى ۋە دىللەر ئۆستىگە پېكتىلگەچ) تېخىمۇ ياخشى بىر ئەھدىنىڭ ۋاستىچىسى بولغاچقا، ئۇنىڭغا بېرىلگەن كاھىنلىق خىزمىتى باشقما كاھىنلارنىڭدىن شۇنچە ئەۋەزلى تۇردى.	بىراق ھازىر ئۇ تېخىمۇ ياخشى بىر ئەھدىنىڭ ئارا باسقۇچىسى بولۇپ كەتىن، شۇڭا ئۇنىڭ كاھىنلىق خىزمىتى باشقما كاھىنلارنىڭدىن كۆپ ئەۋەزلى بولۇپ كەتىن.
HEB 8:7	ئەگەر شۇ دەسلەپىكى ئەھدە كەم-كۇتسىز بولسا ئىدى، كېيىنكىسى ئۈچۈن ئورۇن ئىزدەشنىڭ ھېچقانداق حاجتى بولمىغان بولاتنى.	ئەگەر بۇ بىرىنچى كېلىشىم كامىل بولغان بولسا، ئىككىنچىسىنى ئىزدەشكە ئەھىمەن، خۇدا كونا ئەھدىنى ياققان بولمىغاندا، ئىسرائىللارغا دېدى: «با، شۇ لېكىن، خۇدا كونا ئەھدىنى يېتەرسىز دەپ قاراپ، ئىسرائىللارغا مۇنداق كۇنلەر كېلىپ قالىدۇ، دەيدۇ رەب، مەن ئىسرائىل خەلقى ۋە يەھۇدا خەلقى دېگەن: «مانا، شۇ كۇنلەر كېلىدۇكى، – دەيدۇ يەرۋەرىدىگار، – مەن ئىسرائىل جەمەتى ۋە يەھۇدا جەمەتى ئۈچۈن يېڭى بىر ئەھدىنى ئەمەلگە ئاشۇرمەن.
HEB 8:8	بۇ ئەھد بۇنىڭغا ئوخشىمايدۇ، مەن ئۇلارنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرى بىلەن تۈزگەن ئەھدىگە ئوخشىمايدۇ؛ شۇ تۈزگەنگە، مىسىر دەلدىدا قولىدىن تۇتۇپ قۇقۇزۇپ يېتەكلىگەنگە؛ چۈنكى ئەھدىنى مەن ئاتا-بۇۋەلىرىنى قولىدىن تۇتۇپ مىسىردىن قۇقۇزۇپ ئۇلار مەن بىلەن تۈزۈلگەن ئەھدىنى ئەمەل قىلىمىدى، مەن ئۇلاردىن كۆز يۈز يېتەكلىگىنىمەدە ئۇلار بىلەن تۈزگەننىم؛ چۈنكى ئۇلار مەن بىلەن تۈزۈشىكەن ئەھدەمە تۈرمىدى، مەن ئۇلاردىن نەزىرىمەن يۆتكىدىم، – دەيدۇ يەرۋەرىدىگار.	شۇ كۇنلەردىن كېيىن، مەن ئىسرائىل خەلقى بىلەن بۇ ئەھدىنى تۈزەيدىغانمان: مەن ئۆز قانۇنلىرىمنى ئۇلارنىڭ ئەقىل-زېھىنگە ساۋاپ سالىمەن، ھەمدە قەلىكىھە تولۇق بىزىپ قويىمەن؛ مەن ئۇلارنىڭ تازىرسى بولىمەن، ئۇلارمۇ مېنىڭ خەلقىم بولىدۇ.
HEB 8:9	چۈنكى شۇ كۇنلەردىن كېيىن، مېنىڭ ئىسرائىل جەمەتى بىلەن تۈزىدىغان ئەھدەم مانا شۇكى: – «مەن ئۆز تەۋرات-قانۇنلىرىمنى ئۇلارنىڭ زېھىن-ئەقلىگە سالىمەن، ھەمە ئۇلارنىڭ قەلىگىمۇ يۇتىمەن؛ مەن ئۇلارنىڭ خۇداسى بولىمەن، ئۇلارمۇ مېنىڭ خەلقىم بولىدۇ.	شۇ كۇنلەردىن كېيىن، مەن ئىسرائىل خەلقى بىلەن بۇ ئەھدىنى تۈزەيدىغانمان: مەن ئۆز قانۇنلىرىمنى ئۇلارنىڭ ئەقىل-زېھىنگە ساۋاپ سالىمەن، ھەمە قەلىكىھە تولۇق بىزىپ قويىمەن؛ مەن ئۇلارنىڭ تازىرسى بولىمەن، ئۇلارمۇ مېنىڭ خەلقىم بولىدۇ.
HEB 8:10	شۇندىن باشلاپ ھېچكىم ئۆز يۇرتىدىشىغا، ياكى ئۆز قېرىندىشىغا: – «يەرۋەرىدىگارنى تۈنۈغىن» دەپ ئۆگىتىشنىڭ حاجتى قالمايدۇ؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى، ئەڭ كېچىكىدىن چوڭىغىچە مېنى بىلىپ بولغان بولىدۇ؛	شۇ ۋاقتىقا كەلگەندە ھېچكىم باشقما كىشىگە ياكى قېرىندىشىغا «ئالالەنى تۈنۈغىن» دېمەيدۇ؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى، كېچىكلىرىدىن چوڭىلارغا قەدر مېنى بىلىپ كېتىپ بولغان بولىدۇ.
HEB 8:11	چۈنكى مەن ئۇلارنىڭ قەبەللىكلىرىگە رەھىم قىلىمەن ھەمە ئۇلارنىڭ	چۈنكى مەن ئۇلارنىڭ يامانلىقىغا رەھىم قىلىمەن ۋە ئۇلارنىڭ گۇناھلىرى

Reference	Before	After
HEB 8:13	<p>گۇناھلىرى ۋە ئىتائەتسىزلىكىرىنى مەڭگۈچە ئېسىدىن چىقىرۇپتىمىھەن.</p> <p>ئەمدى خۇدانىڭ بۇ ئەھدىنى «يېڭى» دېپىشى يۇرۇنلىقىسىنى «کونا» دېگەنلىكىدۇر؛ ئەمدى ۋاقتى ئۆتكەن، كونىرىغان ئىش بولسا ئۇزۇن ئۆتمەي يوقىلىدۇ.</p>	<p>بىلەن ئىتائەتسىزلىكىنى مەڭگۈچە ئېسىدىن ئۆچۈرۈپ تاشلايمەن.</p> <p>هازىر خۇدا بۇ يەمانى «يېڭى» دەپ ئاتقان، شۇنىڭ ئۆچۈن ئالدىنلىقىسى «کونا» بولۇپ قالدى؛ ۋاقتى ئۆتكۈپ بارغان، كونا نەرسىلەر تېزلا ئېتىپ كېسىدۇ.</p>
HEB 9:1	<p>بىرىنچى ئەھدىدە مۇناسىۋەتلەك ئىبادەت بەلگىلىملىرى ۋە يەر يۈزىگە تەۋە بولغان بىر مۇقەددەس ئىبادەت جايى بار ئىدى.</p>	<p>ئەسلىدىكى بىرىنچى چىدىرىدا ئىبادەت تەرتىپلىرى بار بولۇپ، دۇنيالىق بىر مۇقەددەس جايى بار edi.</p>
HEB 9:2	<p>بۇنىڭغا بىر ئىبادەت چىدىرى تىكىلگەندى؛ ئۇنىڭ مۇقەددەس جاي دەپ ئاتالغان بىرىنچى بولۇمدىھە چىragadan، شىرەھەم شىرە ئۆستىدە رەتلەنگەن نانلار بولاتتى.</p>	<p>چۈنكى بۇ بىرىنچى چىدىرى قۇرۇلغان بولۇپ، ئۇنىڭ ئىچىدە مۇقەددەس دەپ ئاتالغان جايىدا چىragاغ، تۆلەك ۋە تۆلەك ئۆستىدىكى نانلار بار.</p>
HEB 9:3	<p>ئۇنىڭ ئىككىنچى، يەنى ئىچكى يەردىسىنىڭ كەينىدە ئەڭ، مۇقەددەس جاي دەپ ئاتالغان يەنە بىر چىدىرى بولۇمى بار ئىدى.</p>	<p>ئۇنىڭ ئىككىنچى بولۇمدىھە، ئىچكى يەردىنىڭ كەينىدە، ئەڭ مۇقەددەس جاي دەپ ئاتالغان باشقابىرىسىنى بار edi.</p>
HEB 9:4	<p>شۇ جايىدا ئالتۇن خۇشبو قويۇنچاق ۋە يۇتون ئالتۇن بىلەن قاپىلىنىپ تۈرغان ئالتۇن شۇ يەرگە تەۋە بولغان ئالتۇن خۇشبو قويۇنچاك ۋە يۇتون ئالتۇن بىلەن ساندۇق بار edi. ساندۇق ئىچىدە ئالتۇن قوشۇقچاقتا ماننا سېلىنغان، هارۇنىڭ گۈل چىقان چوبتى ۋە ئىككى تاش تاختا بار edi.</p> <p>ساندۇق ئەھىدە ئەھىدە ساندۇق بار ئىدى. ساندۇق ئىچىدە ئالتۇن قوشۇقچاقتا ماننا سېلىنغان، هارۇنىڭ گۈل چىقان چوبتى ۋە ئىككى تاش تاختا بار edi.</p>	<p>شۇ جايىدا ئالتۇن خۇشبو قويۇنچاق ۋە يۇتون ئالتۇن بىلەن قاپىلىنىپ تۈرغان ئالتۇن شۇ يەرگە تەۋە بولغان ئالتۇن خۇشبو قويۇنچاك ۋە يۇتون ئالتۇن بىلەن ساندۇق بار edi. ساندۇق ئىچىدە ئالتۇن قوشۇقچاقتا ماننا سېلىنغان، هارۇنىڭ گۈل چىقان چوبتى ۋە ئىككى تاش تاختا بار edi.</p>
HEB 9:5	<p>ساندۇق ئۆستىدىكى «كافارەت تەختى»نىڭ ئۆستىگە شان-شەرەپلىك كېرۇبلار «كېرۇب» لاز ئورنىتىلغان بولۇپ، قاناتلىرى بىلەن ئۇنى يېپىپ تۇراتى.</p> <p>ئەمدى بۇلار توغرۇلۇق تەيسىلىي توختىلىشنىڭ هازىر ۋاقتى ئەمەس.</p>	<p>ساندۇق ئۆستىدىكى كافارەت تەختىنىڭ ئۆستىگە شەرەپلىك كېرۇبلار قويۇلغان بولۇپ، قاناتلىرى بىلەن ئۇنى قاپلایپ تۇراتى. هازىر بۇلار توغرۇلۇق تەيسىلاتلىق توختىلىشنىڭ ۋاقتى ئەمەس.</p>
HEB 9:6	<p>بۇ نەرسىلەر مانا شۇنداق ئورۇنلاشتۇرۇلغاندىن كېپىنلا، كاهىنلار چىدىرىنىڭ بىرىنچى بولۇمكىھ (يەنى «مۇقەددەس جاي»غا) ھەردائىم كېرىپ، ئىبادەت خىزمىتىنى قىلىدۇ.</p>	<p>بۇ نەرسىلەر شۇنداق تەييارلىنىپ بولغاندىن كېپىنلا، كاهىنلار چىدىرىنىڭ بىرىنچى قىسىمغا ھەممە كۈنى كېرىپ، ئىبادەت ئىشلىرىنى قىلىدۇ.</p>
HEB 9:7	<p>بىراق، «ئەڭ مۇقەددەس جاي» دەپ ئاتالغان ئىككىنچى بولۇمكىھ يەقهت باش كاهىن يىلدا بىر قېتىملا كېرىدۇ. كاهىن ئۇ يەرگە ئۆز گۇناھلىرى ۋە قېنىنى ئەللىقنىڭ نادانلىقنىن ئوتكۈزگەن گۇناھلىرى ئۆچۈن ئاتالغان قۇربانلىق قېنىنى ئالماي كېرمەيدۇ.</p>	<p>بىراق، «ئەڭ قۇقۇق قىلىنغان جاي» دەپ ئاتالغان ئىككىنچى بولۇمكىھ يەقهت باش كاهىن يىلدا بىر قېتىملا كېرىدۇ. باش كاهىن شۇ جايغا ئۆز گۇناھلىرى ۋە خەلقنىڭ بىلىنچە قىلغان گۇناھلىرى ئۆچۈن قۇربانلىق قېنىنى خەلقنىڭ نادانلىقنىن ئوتكۈزگەن گۇناھلىرى ئۆچۈن ئاتالغان قۇربانلىق قېنىنى ئالماي كېرمەيدۇ.</p>
HEB 9:8	<p>بۇ ئىشلار ئارقىلىق مۇقەددەس روھ شۇنى كۆرسىتىپ بەرمەكتىكى، بۇ بىرىنچى ئىبادەت چىدىرىدىكى تۆزۈم ئىناۋەتلەك بولۇپ تۇرسىلا، ئەڭ مۇقەددەس جايغا باردىغان يول يەنلا ئېچلىمایدۇ.</p>	<p>بۇ ئىشلار ئارقىلىق مۇقەددەس روھ بۇنى ھازىر بىلدۈرۈپتۇ: بىرىنچى ئىبادەت ئورنىنىڭ تەرتىپ بار بولسا، ئەڭ قۇدسىي جايغا كېرىش يولى ھازىرغا قەدر ئېچلىمكەن.</p>
HEB 9:9	<p>манا بۇلار رەسمىدەك ھازىرقى زامانىنى روشهنىش تۈردىغان بىر خىل ئوبراز، خالاس، بۇنىڭدىن شۇنى كۆرۈپلىشقا بولىدۇك، بۇ چىدىرىدا سۇنۇلدىغان</p> <p>ھەدىيە ۋە قۇربانلىقلار ئىبادەت قىلغۇچىنى ۋىجدانسا یاڭ-كامىل قىلامىدۇ.</p>	<p>بۇلار ھازىرقى زامانىنىڭ بىر خىل سۈرەتىدەك ئوبراز، شۇنىڭدىن، بۇ چىدىرىدا سۇنۇلدىغان ھەدىيەلەر ۋە قۇربانلىقلار ئىبادەتچىنى ئىچكىلىكتىن ېاڭ ساپ قىلامىدۇ.</p>
HEB 9:10	<p>ئۇلار يەقهت يېمەك-ئىچمەكلەر ۋە بويىنى سۇغا سېلىشنىڭ تۈرلۈك رەسمىيەتلەرنىڭ باغلىق بولۇپ، قانۇن-تۆزۈم تۆزۈتۈلۈش ۋاقتى كەلگۈچىلىك كۈچكە ئىگە قىلغان ئەلگىلىمە-نىزاملاردۇر.</p>	<p>ئۇلار يەقهت يېمەك-ئىچمەكلەر ۋە تەر تازىلاش ئادەتلەرى بىلەن باغلىق بولۇپ، قانۇن تەرتىپلىنىش ۋاقتى كېلىپ قالغاندا كۈچكە ئىگە بولغان، ئادەم بەدىنىڭ لە چەكلىنىپ قالغان قائىدىلەر.</p>
HEB 9:11	<p>لېكىن مەسە بولسا كەلگۈسىدىكى كارامەت ياخشى ئىشلارنى ئېلىپ بارغۇچى باش كاهىن بولۇپ، ئادەم قولى بىلەن باسالىمىغان، بۇ دۇنياغا ئادەم قولى بىلەن باسالىمىغان، بۇ دۇنياغا</p>	<p>ئەمما مەسە كەلدى، ياخشى ئىشلارنى باش كاهىن بولۇپ ئاكېتىدىغان، بارغۇچى باش كاهىن بولۇپ، ئادەم قولى بىلەن باسالىمىغان، تېخىمۇ ئۆلۈغ ۋە بارغۇچى باش كاهىن بولۇپ، ئادەم قولى بىلەن باسالىمىغان، بۇ دۇنياغا</p>

Reference	Before	After
	مهنسوپ بولمیغان، تېخىمۇ ئۇلۇغ ۋە تېخىمۇ مۇكەممەل ئىبادەت چىدىرىغا كىرىدی.	مۇكەممەل ئىبادەت جايىغا كىرىدی.
HEB 9:12	ئۆچكە ياكى موزايىلارنىڭ قۇربانلىق قېنى ئەمەس، بىلكى ئۆزىنىڭ قۇربانلىق قېنى ئارقىلىق ئۇ (ئۆزىلا مەڭگۈلۈك ھۆرلۈك-نەجاتى ئىگىلىگەن بولۇپ) بىر بوللا مەڭگۈگە ئەڭ مۇقەددەس جايىغا كىرىدی. شۇنداق قىلىپ، ئۇ ئۆزىلا مەڭگۈلۈك ھۆرلۈك-نەجاتى ئىگىلىدى.	قوى ۋە بوزاقلارنىڭ قېنى بىلەن ئەمەس، بىلكى ئۆز قېنى بىلەن ئۇ بىر قېتىملىق ئەڭ قۇدسىي جايىغا كىرىدی ۋە مەڭگۈلۈك قۇتقۇزۇشنى ئالدى.
HEB 9:13	كۇنا ئەھەد دەۋىردىه ئۆچكە ۋە بۇقىلارنىڭ قېنى ھەم ئىنەكىنىڭ كۆللەرى ناياك بولغانلارنىڭ ئۆستىگە سېپىلسە، ئۇلارنى ئەت جەھەندىن تازىلاب ياك قىلغان يەردە،	ئەۋۋەلکى ۋاقتىل arda، ئۆچكە ۋە بۇقىلارنىڭ قېنى ۋە ئىنەكىنىڭ كۆللەرى، ناياك بولغانلارغا سېپىلانسا، ئۇلارنى تەن تەرەيتىن تازىلاب ياك قىلىدۇ.
HEB 9:14	ئۇنداقتا، مەڭگۈلۈك روھ ئارقىلىق ئۆزىنى غۇبارسىز قۇربانلىق سۈپىتىدە خۇدا ئۆچۈن توپلاب بەرگەن مەسەنەنىڭ قېنى، بىزنىڭ ۋىجدانمىزنى ئۆلۈك خۇداغا ئاتىغان مەسەنەنىڭ قېنى ۋىجدانىڭلارنى ئۆلۈك ئىشلاردىن ياك قىلىپ، بىزنى مەڭگۈ ھايات خۇداغا ئىبادەت قىلىشقا تېخىمۇ يېتەكلىمەمدو؟!	شۇنداقتا، مەڭگۈلۈك روھ ئارقىلىق ئۆزىنى تەمىززەكسىز قۇربان قىلىپ خۇدا ئۆچۈن توپلاب بەرگەن مەسەنەنىڭ قېنى، بىزنىڭ ۋىجدانمىزنى ئۆلۈك خۇداغا ئاتىغان مەسەنەنىڭ قېنى ۋىجدانىڭلارنى ئۆلۈك ئىشلاردىن ياك قىلىپ، بىزنى مەڭگۈ ھايات خۇداغا ئىبادەت قىلىشقا ياخشى يول كۆرسەتىدۇ.
HEB 9:15	شۇنىڭ ئۆچۈن ئۇ يېڭى ئەھدىنىڭ ۋاسىتىچىسىدۇر، بۇنىڭ بىلەن ئىنسانلارنىڭ ناۋۇقالىق ئەھەد ئاستىدا سادىر قىلغان ئىتائەتسىزلىكلىرى ئۆچۈن ئازارلىق بەدىلى شۇنىڭ بىر ئۆلۈم بولغانكەن) خۇدا تەرىپىدىن چاقىرلەغانلار ۋە دەقلىغان مەڭگۈلۈك مىراسقا ئېرىشەلەيدۇ.	شۇ ئۆچۈن ئۇ يېڭى كېلىشىمنىڭ ئارا كىرىپىچىسى. بۇ ئارقىلىق، بىرنىچى كېلىشىم ئاستىدىكى ياراوا قىلىشلارنى ئازاد قىلىش ئۆچۈن ئۆلۈم بولغاندا، خۇدا تەرىپىدىن چاقىرلەغانلار ۋە دەقلىغان مەڭگۈ مىراسقا ئېرىشەلەيدۇ.
HEB 9:16	ئەگەر ۋەسىيەت قالدۇرۇلسا، ۋەسىيەت قالدۇرغۇچىنىڭ ئۆلۈشى تەستقلانغۇچە، ۋەسىيەت كۈچكە ئىگە بولمايدۇ.	ئەگەر بىرەر ۋەسىيەت قويۇلسا، ئۇنى يېزغان كىشى ئۆلگەندىن كېيىنلا، ۋەسىيەت ئەمەلگە ئاشىدۇ.
HEB 9:17	چۈنكى ۋەسىيەت يەقەت ئۆلۈمدىن كېيىن كۈچكە ئىگە بولمايدۇ. ۋەسىيەت قالدۇرغۇچى هاياتلا بولسا، ۋەسىيەت ئۆلۈمدىن كۈچقانداق كۈچى بولمايدۇ.	چۈنكى ۋەسىيەت يەقەت ئادەم ئۆلگەندىن كېيىنلا كۈچكە ئىگە بولمايدۇ. ۋەسىيەت قالدۇرغۇچى هاياتتا بولسا، ئۇنىڭ ۋەسىيەتىن ھېچ نەرسىگە يايىدىلىمەيدۇ.
HEB 9:18	شۇغا ئوخشاش، بىرنىچى ئەھد قان تۆكۈلمىسى، ئاندىن ئەمەدار بولمايدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش، دەسلەپكى ئەھدىمۇ قان ئېقتىلغاندىلا، ئاندىن كۈچكە ئىگە بولغان.	شۇغا ئوخشاش، بىرنىچى ئەھد قان تۆكۈلمىسى، ئاندىن ئەمەدار بولمايدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش، دەسلەپكى ئەھدىمۇ قان ئېقتىلغاندىلا، ئاندىن كۈچكە ئىگە بولغان.
HEB 9:19	چۈنكى مۇسا تەۋرات قانۇنى بويىچە ھەر بىر بۇيرۇقنى بارلىق خەلقە ئېتىپ بولغاندىن كېيىن، بوزاقلار ۋە ئۆچكىلەر قېنىنى سۇ بىلەن قوشۇپ، موزايى ۋە ئۆچكىلەرنىڭ سۇغا ئارلاشتۇرۇلغان قېنىنى قىزىل يېپ بىلەن باغانغان زوفا ئارقىلىق قانۇن كىتابىغا ۋە بارلىق خەلقە قىزىل يۇڭ يېپتا باغانغان زوفا بىلەن قانۇن دەستتۈرغا ۋە يۇتۇن خەلقە سېپىپ، ئۇلارغا:	چۈنكى مۇسا تەۋرات قانۇنى بويىچە ھەر بىر بۇيرۇقنى بارلىق خەلقە ئېتىپ بولغاندىن كېيىن، بوزاقلار ۋە ئۆچكىلەر قېنىنى سۇ بىلەن قوشۇپ، موزايى ۋە ئۆچكىلەرنىڭ سۇغا ئارلاشتۇرۇلغان قېنىنى قىزىل يېپ بىلەن باغانغان زوفا ئارقىلىق قانۇن كىتابىغا ۋە بارلىق خەلقە قىزىل يۇڭ يېپتا باغانغان زوفا بىلەن قانۇن دەستتۈرغا ۋە يۇتۇن خەلقە سۇزۇپ تاشلىدى.
HEB 9:20	«مانا، بۇ خۇدا سىلەرنىڭ ئەمەل قىلىشىڭلارغا ئەمەر قىلغان ئەھدىنىڭ قېنىدۇر» – دېدى.	«بۇ، خۇدا سىلەرگە بۇيرۇق بەرگەن ئەھدىنىڭ قېنى» دەپ دېدى.
HEB 9:21	ئۇ ئوخشاش تەرزگە ئىبادەت ئورنىنى ۋە بارلىق ئىبادەت ئەينەكلىرىنى قان مۇناسىۋەتلىك يۇتكۈل سایمانلارنىڭ ئۆستىگە قان سەپتى.	ئۇ ئوخشاش تەرزگە ئىبادەت ئورنىنى ۋە بارلىق ئىبادەت ئەينەكلىرىنى قان بىلەن سېپىلىدى.
HEB 9:22	دەرۋەق، تەۋرات قانۇنى بويىچە ھەممە نەرسە دېگۈدەك قان بىلەن ياكلىنىدۇ؛ قۇربانلىق قېنى تۆكۈلمىگۈچە، گۇناھلار كەچۈرۈم قىلىنىمايدۇ.	ھەققەتتە، تەۋرات قانۇنى بويىچە ھەممە ئىش قان بىلەن ياكلىنىدۇ؛ قۇربانلىق قېنى تۆكۈلمىگەچكە، گۇناھلار كەچۈرۈلۈشكە بولمايدۇ.
HEB 9:23	شۇڭاڭى، ئاسمانىقلارنى ئوخشاش قىلىپ ياسالغان بۇ ئىشلار مۇشۇنداق خوش، ئەرشىتىكىگە تەقلىد قىلىپ ياسالغان بۇ بۇيۇملار مۇشۇنداق قۇربانلىق بىلەن تازىلانسا بولىدۇ. بىراق ئاسمانىقلار ئۆزلىرى بۇلاردىن ئۆزى بۇلاردىن ئېسىل قۇربانلىقلار بىلەن ياكلىنىشى كېرەك.	شۇڭاڭى، ئاسمانىقلارنى ئوخشاش قىلىپ ياسالغان بۇ ئىشلار مۇشۇنداق خوش، ئەرشىتىكىگە تەقلىد قىلىپ ياسالغان بۇ بۇيۇملار مۇشۇنداق قۇربانلىق بىلەن تازىلانسا بولىدۇ. بىراق ئاسمانىقلار ئۆزلىرى بۇلاردىن ياخشى قۇربانلىقلار بىلەن تازىلانسا كېرەك.
HEB 9:24	چۈنكى مەسىھ ھەققىي ئىبادەت ئورنىنىڭ تەقلىدىنى، ئادەم قولى بىلەن	چۈنكى مەسىھ ھەققىي ئىبادەت ئورنىنىڭ تەقلىدىنى، ئادەم قولى بىلەن

Reference	Before	After
	ياسالغان مۇقەددەس جايغا كىرمىگەن، بىكىرىپ بىلەن ياسالغان مۇقەددەس جايغا ئەمەس، بىلكى خۇدانىڭ ھۇزۇردا بىزگە ۋەكىلىك قىلىپ ھازىر بولۇش ئوچۇن ئەرسنىڭ ئۆزىگە كىرىپ بولدى.	ياسالغان مۇقەددەس جايغا كىرمىگەن، بىكىرىپ بىلەن ياسالغان مۇقەددەس جايغا ئەمەس، بىكىرىپ بىلەن ئوچۇن ۋەكىلىك بولۇش ئوچۇن ئاسماڭا كىرىپتۇ.
HEB 9:25	يەر بۈزىدىكى باش كاھىنىڭ يىلمۇپىل ئۆز قىبىنى ئەمەس، بىكىرىپ قۇربانلىقلارنىڭ قىبىنى ئېلىپ، ئەڭ مۇقەددەس جايغا قايىتا-قايىتا كىرىپ تۇرغاندەك، ئۇ ئۆزىنى قايىتا-قايىتا ئاتاش ئوچۇن كىرگىنى يوق.	باشقما باش كاھىنىار ھەر يىلى ئۆز قىبىنى ئىشلەتمەي، بىكىرىپ قۇربانلىق ھايوانلارنىڭ قىبىنى ئېلىپ، ئەڭ مۇقەددەس جايغا قايىتا-قايىتا كىرىپ تۇرغاندەك، ئۇ ئۆزىنى قايىتا-قايىتا قۇربان قىلىش ئوچۇن كىرمىگەن.
HEB 9:26	ئەگەر شۇنداق قىلىشنىڭ زۆرۈرىپىتى بولغان بولسا، دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىن بىرى ئۇنىڭ قايىتا-قايىتا ئازاب چېكىشىگە توغرا كېلەتىن، لېكىن ئۇ ماذا زامانلارنىڭ ئاخىرىدا گۇناھنى يوق قىلىش ئوچۇن، بىر بوللا ئۆزىنى قۇربان قىلىشقا ئوتتۇرىغا چىقىتى.	ئەگەر شۇنداق قىلىش زۆرۈر بولسا، دۇنيا باشلانغاندىن بىرى ئۇ قەتا-قايىتا ئازاب كېچۈرۈش كېرەك، لېكىن ھازىر، زامانلارنىڭ ئاخىرىدا، گۇناھنى تازىلاش ئوچۇن، بىر قېتىملىق ئۆزىنى قۇربان قىلىپ كەلدى.
HEB 9:27	ھەممە ئادەمنىڭ بىر قېتىم ئۆلۈش ۋە ئۆلگەندىن كېپىن سوراقا تارتىلىشى بېكتىلگەنگە ئوخشاش،	ھەر بىر كىشى بىر قېتىملا ئۆلۈپ كېتىدۇ ۋە ئۆلگەندىن كېپىن ھۆكۈمغا تۇرىدۇ،
HEB 9:28	مەسىھمۇ نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرىنى ئۆز ئۇستىگە ئېلىش ئوچۇن بىرلا قېتىم قۇربانلىق سۈپىتىدە سۇنۇلغاندىن كېپىن، ئۆزىنى تەلپۈنۈپ كۆتكەنلەرگە گۇناھنى يوق قىلغان حالدا نجات كەلتۈرۈشكە ئىككىنچى قېتىم ئاشكارە بولىدۇ.	مەسىھ نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرىنى ئۆزگە ئېلىش ئوچۇن بىر قېتىملا سۇنۇلدى، كېپىن ئۆزىنى سەل كۆتكەنلەرگە گۇناھنى تەركى قىلىپ نىجات بېرىشكە قايىتا كۆرۈنەدۇ.
HEB 10:1	تەۋرات قانۇنى كەلگۈسىدە ئېلىپ كېلىنىدىغان گۈزەل ئىشلارنىڭ ئۆز ئەينىنى ئەمەس، بىكىرىپ ئۇلارنىڭ كۆلەڭگىسىنىلا سۈرەتلىپ بەرگەچكە، ئۇ تەلەپ قىلىنغان، يىلمۇپىل سۇنۇلۇپ كېلىۋاتقان ئوخشاش قۇربانلىقلار ئارقىلىق خۇداغا يېقىنلاشماقچى بولغانلارنى ھەرگىزمۇ مۇكەممەل قىلامايدۇ.	تەۋرات قانۇنى كېپىن كەلەتسىغان ياخاڭلا ئىشلارنىڭ ھەقىقىي كۆرۈنۈشىنى ئەمەس، بىكىرىپ يەقەت سايىسىنىلا كۆرسىتىپ بېرىپتۇ، شۇڭا، ھەر يىلى قايىتا سۇنۇلۇۋاتقان ئوخشاش قۇربانلىقلار بىلەن، خۇدا يېقىنغا كېلىپ تۇرغۇچىلارنى ھېچقانداق مۇكەممەل قىلامايدۇ.
HEB 10:2	بولمىسا، مۇشۇ قۇربانلىقلارنىڭ سۇنۇلۇشى ئاخىرىلىشاتىن، چۈنكى ئىبادەت قىلغۇچىلار پاك قىلىنىپ، ۋىجدانى يەنە ئۆز گۇناھلىرى تۈپەيلدىن ئازابلانيايتتى.	ئەگەر بولمىسا، بۇ قۇربانلىقلارنى سۇنۇشنى توختاتاتىن، چۈنكى بىرادەتچىلەر بىر قېتىملىق ېاكلانسا، ئۇلارنىڭ ۋىجدانىدا گۇناھلارغا ئائىتەت ھېچقانداق ئازاب ياكى خاتىرە قالمايتتى.
HEB 10:3	ھالبىكى، مۇشۇ قۇربانلىقلار يىلمۇپىل ئۆز گۇناھلىرىنى ئۆزلىرىگە ئەسلىتىپ تۇرىدۇ.	براق، بۇ قۇربانلىقلار ھەر يىلى گۇناھلىرىنى ئۆزلىرىگە خاتىرلاشتۇرۇپ تۇرىدۇ.
HEB 10:4	چۈنكى بۇقا ھە ئۆچكىلەرنىڭ قېنى گۇناھلارنى ھەرگىز ئېلىپ تاشلىيالمايدۇ.	چۈنكى بۇقا بىلەن ئۆچكىلەرنىڭ قېنى گۇناھلارنى ھېچقانداق يول بىلەن تاشلىيالمايدۇ.
HEB 10:5	شۇنىڭ ئوچۇن، ئۇ دۇنياغا كەلگەندە مۇنداق دېگەن: «نە قۇربانلىق، نە بىراق سەن مەن ئوچۇن بىر تەن تەييارلاپ بەردىڭ؛	شۇ سەھەبتىن، ئۇ دۇنياگە كەلگەندە، شۇنداق دېدى: «قۇربانلىق ياكى ئاشلىق ھەدىيەلىرى سىزگە لازىم بولمىدى، بىكىرىپ سىز مەن ئوچۇن بىر تەن ئاشلىق ھەدىيەلىرى بولسا سېنىڭ تەلەپ-ئارزوئۇڭ ئەمەس، تەييارلاپ بەردىڭ!»
HEB 10:6	نە كۆيدۈرمە قۇربانلىقلار، نە گۇناھ قۇربانلىقىدىنمۇ سۆپۈنمىدىڭ؛	سىز سوزۇق قۇربانلىقلار ۋە گۇناھ قۇربانلىقلارنى خۇشال قىلىمىدى.
HEB 10:7	شۇڭا جاۋاب بەرىدىمكى – «مانا مەن كەلدىم! – قانۇن دەستۇرۇۋىدا مەن توغرۇلۇق يۇتولگەندەك – ئى خۇدا، ئىراادەگىنى ئەمەلگە ئاشسۇرۇش ئوچۇن كەلدىم».	شۇڭا جاۋاب قىلىدىم: «ھەي، مەن كەلدىم! قانۇندا يېزىلغانچە، خۇدا، سىزنىڭ ئەرادىڭىزنى ئەمەلگە ئاشسۇرۇش ئوچۇن كەلدىم.»
HEB 10:8	ئۇ يۇقىرىدا: «نە قۇربانلىق، نە ئاشلىق ھەدىيەلىرى، نە كۆيدۈرمە قۇربانلىقلار نە گۇناھنى تىلىگۈچى قۇربانلىقلار سېنىڭ تەلەپ-ئارزوئۇڭ	ئۇ ئالدىن: «قۇربانلىق، ئاشلىق ھەدىيە، كۆيدۈرمە قۇربانلىق ۋە گۇناھ قۇربانلىق سېنىڭ خاھىشىڭ ئەمەس، سەن ئۇلارنى خۇشال بولمىدى»

Reference	Before	After
HEB 10:9	ئەمەس، سەن ئۇلاردىنمۇ سۆزىونمىدىك» (بۇ قۇربانلىقلار تەۋرات قاۇنۇنىڭ تەلپى بويىچە سۇنۇلۇشى كېرەك ئىدى) دېگىندىن كېيىن يەنە: «سېنىڭ ئىرادە ئىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن كەلدىم» دېگەن. دېمەك، خۇدا كېينىكىسىنى كۈچكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، ئالدىنىقىسىنى ئەمەلدىن قالدۇرىدۇ.	دېدى.
HEB 10:10	خۇدانىڭ بۇ ئىراداسىنى بويىچە ئەيسا مەسھىنىڭ تېنىنىڭ بىر يوللا قۇربان قىلىنىشى ئارقىلىق بىز گۇناھتنىن ياكلىنىپ، خۇداغا ئاتالدۇق.	خۇدا ئۇنىڭ، خالغىچە، ئەيسا مەسھىه تەننى بىر قېتىملىق قوربان قىلىشى ئارقىلىق بىز گۇناھدىن ياكىز يولۇپ، خۇداغا يېقىنىلىنىپ كەتتۇق.
HEB 10:11	ھەر كاھنەن ھەر كۇنى ئىبادەت خىزمىتىدە توُرىدۇ، شۇنداقلا گۇناھلارنى ھەرگىز ساقىت قىلالمايدىغان ئوخشاش خىلدىكى قۇربانلىقلارنى خۇداغا قايتا-قايتا سۇندۇ.	ھەر بىر كاھنەن ھەر كۇنى ئىشلاردا توُرۇپ، گۇناھلارنى ھېچقانداق ئۆچۈرۈپ تاشلىيالىغان ئوخشاش قۇربانلىقلارنى خۇدا ئۈچۈن قايتا-قايتا تەقدىم قىلىدۇ.
HEB 10:12	بىراق، بۇ كاھنەن بولسا گۇناھلار ئۈچۈن بىرلا قېتىملىق مەڭگۇ ئىناؤەتلىك بىر قۇربانلىقنى سۇنۇغاندىن كېيىن، خۇدانىڭ ئواڭ يېنىدا ئولتۇرىدى.	بىراق، بۇ كاھنەن گۇناھلار ئۈچۈن بىر قېتىملا ھەمسە قۇربانلىق ئەتنى، كېيىن خۇدانىڭ ئواڭ يېنىغا كېتىپ ئولتۇرىدى.
HEB 10:13	ئۇ شۇ يەردە «دۇشمەنلىرى ئۆز ئايىغى ئاستىدا تەختىپەر قىلىنىپ قالاندا» كۆتىدۇ.	ئۇ شۇ يەردە «دۇشمەنلىرى ئۆز ئايى ئاستىدا تەرەپ قىلىنىپ قالاندا» سەل كۆتۈپ توُرۇۋاتىدۇ.
HEB 10:14	ئۇ بۇ قۇربانلىق ئارقىلىق، خۇدا ئۆپۈن ياك بولغانلارنى ھەمسە مۇكەممەل ئۇ مۇشۇ بىرلا قۇربانلىق بىلەن خۇداغا ئاتاپ ياك-مۇقەددەس قىلىنغانلارنى مەڭگۇگە مۇكەممەل قىلدى.	ئۇ بۇ قۇربانلىق ئارقىلىق، خۇدا ئۆپۈن ياك بولغانلارنى ھەمسە مۇكەممەل ئۇ مۇشۇ بىرلا قۇربانلىق بىلەن خۇداغا ئاتاپ ياك-مۇقەددەس قىلدى.
HEB 10:15	مۇقەددەس يازمىلاردا يۇرتۇلگەندەك، مۇقەددەس روھمۇ بۇ ھەقتە بىزگە گۇۋاھلىق بېرىدۇ. چۈنكى ئۇ ئاۋۇفال: –	قۇدۇس روھى بىزگە گۇۋاھ بېرىدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئالدىن:
HEB 10:16	«ئۇ كۇنلاردىن كېيىن، مېنىڭ ئۇلار بىلەن تۈزۈدىغان ئەھدەم مانا شۇكى، دېيدۇ يەرۋەردىگار؛ مەن ئۆز تەۋرات-قاۇنۇلىرىمنى ئۇلارنىڭ زېھىن- ئەقلىگىمۇ سالىمەن، ھەمە ئۇلارنىڭ قەلبىگىمۇ يۈتىمەن» دېگەندىن كېيىن، ئۇ يەنە: –	ئۇ ۋاقىتلardan كېيىن، مەن ئۇلار بىلەن قىلىدىغان ئەھدەم شۇ: خۇدا دېيدۇ، مەن ئۆز قانۇنلىرىمنى ئۇلارنىڭ قەلبىگە قويۇپ، ئەقلىرىغا يېزىپ قوبىمەن.
HEB 10:17	«ئۇلارنىڭ گۇناھلىرى ۋە ئىتائەتسىزلىكىرىنى مەڭگۇگە ئېسىمدىن چىقىرىۋېتىمەن» – دېگەن.	«ئۇلارنىڭ گۇناھلىرى ۋە يامان ئىشلىرىنى مەڭگۇگە ئۇنۋامىدا چىقىرىۋېتىمەن» دېگەن.
HEB 10:18	ئەمدى شۇ يولدا گۇناھلار كەچۈرۈم قىلىنغانىكەن، گۇناھلار ئۈچۈن قۇربانلىق قىلىشنىڭ ھاجىتىمۇ قالمايدۇ.	هازىر گۇناھلار كەچۈرۈلۈپ قالغان، شۇڭا گۇناھلار ئۈچۈن قۇربانلىق قىلىشنىڭ ھاجىتى يوق.
HEB 10:19	شۇنىڭ ئۈچۈن، ئەي قېرىنداشلار، ئەيسانىڭ قىنى ئارقىلىق ئەڭ مۇقەددەس جايغا كىرىشكە جۈرەتلىك يولۇپ،	شۇڭا، قېرىنداشلار، ئەيسا قىنى ئارقىسىدا ئەڭ قۇدسىي جايغا كىرىشكە بەك ئىشەنچلىك بولۇڭلار،
HEB 10:20	(ئۇ بىزگە يېڭى ۋە ھەرگەن، ئىبادەتخانىنىڭ يەرسىدىن (يەنى، ئۇنىڭ ئەت- تېنىدىن) ئوتىدىغان شۇ يېپېڭى، ھایاتلىق يول بىلەن)	ئۇ بىزگە يېڭى ۋە ھەياتلىق يول ئاچقان، بۇ يول ئىبادەت ئورنىنىڭ يەرسىدىن ئۆتكۈپ كېتىدۇ، يەنى ئۇنىڭ تېنىدىن.
HEB 10:21	شۇنداقلا خۇدانىڭ ئائىلىسىنى باشقۇرىدىغان بىزنىڭ ئۇلۇغ كاھىنمىز بولغانلىقى بىلەن.	ئەمما بىزنىڭ بەك چىڭ كاھىنمىز بار، خۇدا ئۆيى ئۆستىدە.
HEB 10:22	دىلىرىمىز ۋىجداندىكى بۇلغۇنۇشلاردىن سېپىلىش بىلەن ياكلانغان ۋە دەنسىمىز ساپ سۇ بىلەن يۈپۈلغاندەك تازىلانغان حالدا ئېتقادنىڭ تولۇق چەزم-خاتىرجەملىكى ۋە سەممىي قەلب بىلەن خۇداغا يېقىنىلىشىلى!	ئېنىق ۋە سەممىي قەلب بىلەن، ئېتقادىمىزنىڭ تولۇق ئىشەنچىسىدە، قەلبىمىزنى گۇناھ بۇلغانلىق ۋىجدانمىدىن تازىلاپ يەسلەشتۈرۈلگەن حالدا خۇداغا يېقىنىلىشىلى!
HEB 10:23	ئەمدى ئېتىراپ قىلغان ئومىدىمىزىدە تەۋرەنەمەي چىڭ تۇرالىلى (چۈنكى ۋەدە بەرگۈچى بولسا سۆزىدە توُرغۇچىدۇر)	بەدىنىمىزنى ساپ سۇ بىلەن يۈپۈپ تاز قىلغان حالدا، ئومىدىمىزنى سەل قالدۇرمائى چىڭ تۇتالايمىز، چۈنكى ۋەدە بەرگەن كىشى سۆزىگە تولۇق ئەمەل قىلىدۇ.

Reference	Before	After
HEB 10:24	بىز بىر-بىرىمىزنى مېھرى-مۇھەببەت ۋە ياخشى ئىشلارغا قانداق تەشەھەفۇر ۋە مېھىر-مۇھەببەت كۆرسىتىش ۋە گۈزەل ئىش قىلىشقا بىر-بىرىمىزنى قانداق قوزغاش ۋە رىغبەتلەندۈرۈشنى ئويلايلى.	قىلىپ ۋە تەشۇق قىلىپ تۇرۇشنى ئوپلىنىپ كۆرەيلى.
HEB 10:25	بەزىلەر ئادەت قىلىۋالغاندەك، جامائەته جەم بولۇشتىن باش تارتىمايلى، بەلكى بىر-بىرىمىزنى جىكىلەپ-ئىلها مالندۇرایلى؛ بولۇپىمۇ شۇ كۈنىنىڭ يېقىنلاشقانلىقىنى يايقىغىنىڭلاردا، تېخىمۇ شۇنداق قىلايلى.	هەر خىل كىشىلەر ئادەتتە قىلغاندەك، جامائەت جەم بولۇشتىن باش تارتىمايلى، بەلكى بىرىڭلار بىرىڭلەرنى قوزغايپ ئىلها م بىرىپ تۇرایلى؛ بولۇپىمۇ شۇ كۈن يېقىنلىنىپ كەتسە، تېخىمۇ كۆپ قىلىشىمىز لازىم، هەققەتنى بىلىپ الغاندىن كېيىن، قەستەن گۇناھ قىلساق، ئۇ ۋاقتىدا گۇناھلار ئۈچۈن باشقا قۇربانلىق ئەمەس بولىدۇ.
HEB 10:26	ھەققەتنى تونۇشقا نېسىپ بولغاندىن كېيىن، يەنلا قەستەن گۇناھ ئۆتكۈزۈۋەرسەك، ئۇ چاغدا گۇناھلار ئۈچۈن سۇنۇلدۇغان باشقا بىر قۇربانلىق بولماس،	بىزگە قالىدىغىنى يەقەت قورقۇنجى بىلەن كۇتۇش، خۇدا بىلەن قارشى تۈرگۈچىلارنى يېلىپ تۈگەتكەن يالقۇن ئۆتىڭ ئانتظارىلا.
HEB 10:27	بەلكى بىزگە قالىدىغىنى يەقەت سوراقي، شۇنداقلا خۇدا بىلەن قارشىلىشىدىغانلارنى يېپ تۈگىتىشكە تەيار تۇرىدىغان يالقۇنلۇق ئوتىنى قورقۇنجىچىدە كۆتۈشلا، خالاس.	ھەر كىم مۇسا قانۇنىنى سەۋەتمەسە، ئىككى ياكى ئۈچ گۇۋاھچىنىڭ دەلىلى بىلەن، رەھىمىسىز ئۆلتۈرۈلە.
HEB 10:28	ئەمدى مۇساغا چۈشۈرۈلگەن تەۋرات قانۇنىنى كۆزگە ئىلمىغان ھەرقانداق كىشى ئىككى ياكى ئۈچ گۇۋاھچىنىڭ ئىسپانى بولسا، كەڭچىلىك قىلىنىمايلا ئۆلتۈرۈلەتتى.	ئەگەر بىر كىشى خۇدا ئوغلىنى ئازارلىسا، خۇدانىڭ ياقلىقىنى ئايىك دەپ كۆرسە، بۇ قىنى ئارقىلىق ئۆزى تازىلەنغان بولسىمۇ، رەھىملىك رەھىن ھەقىرەلەسە، بۇ كىشىگە تېخىمۇ بېغىر جازا بېرىلىشى كېرەك، دەپ ئىپلەپ كۆرمەمىسىلەر؟
HEB 10:29	ئۇنداقتا، بىر كىشى خۇدانىڭ ئوغلىنى دەيسەندە قىلسا، خۇدانىڭ ئەھدىسىنىڭ قېنىغا، يەنى ئۆزىنى پاك قىلغان قانغا نايىك دەپ قارسا، شەيەقت قىلغۇچى روھىنی ھاقارەت قىلسا، بۇنىڭدىن تېخىمۇ بېغىر جازاغا لايىق ھېسابلىنىدۇ، دەپ ئوپلىمامىسىلەر؟	چۈنكى تەۋراتا «ئىنتىقام مېنىڭكىدۇر، كىشىنىڭ قىلىمىشلىرىنى ئۆز بېشىغا ئۆزۈم ياندۇريمەن، دەيدۇ پەرۋەردىگار» ۋە «پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىنى سوراقدا تارتىدۇ» دېگۈچىنى بىلىمىز.
HEB 10:30	چۈنكى تەۋراتا «ئىنتىقام مېنىڭكىدۇر، كىشىنىڭ قىلىمىشلىرىنى ئۆز بېشىغا ئۆزۈم ياندۇريمەن، دەيدۇ پەرۋەردىگار» ۋە «پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىنى سوراقدا تارتىدۇ» دېگۈچىنى بىلىمىز.	چۈنكى تەۋراتا «ئىنتىقام مەنمەك، كىشىلەرنىڭ قىلىمىشلىرىنى ئۆز بېشىغا قايتۇرۇپ بېرىمەن،» دەپ ئېيتىدۇ رەب، وە «رەب ئۆز خەلقىنى ھېسابىغا چىكىپ تۇرۇۋاتىدۇ» دەپ بېزىلغان.
HEB 10:31	ھەكىڭى ھەيات خۇدانىڭ قوللىرىغا چۈشۈپ جازالىنىش نەقەدەر دەھىشەتلىك ئىش-ھە!	ھاياللىق خۇدانىڭ قولىغا چۈشۈپ كېتىش، بۇ نەقەدەر قورقۇنچىلۇق ئىش! مەكىڭى ھەيات خۇدانىڭ قوللىرىغا چۈشۈپ جازالىنىش نەقەدەر
HEB 10:32	ئەمدى سىلەر ئاشۇ يورۇن ئۇنۇشتىن كېيىن، ئازاب-ئوقۇلار بىلەن قاتىق كۈرەشلەرگە كۈرەشلەرگە بەراداشلىق بەرگەن بۇرۇنقى كۈنلەرنى ئىسىڭلاردا تۇتۇڭلار.	سىلەر، ئۇ يورۇن ئۇنۇشتىن كېيىن، ئازاب-ئوقۇلار بىلەن قاتىق كۈرەشلەرگە چىدىلغان بۇرۇنقى كۈنلەردىن خاتىرلاڭلار.
HEB 10:33	بەزى ۋاقىتلاردا رەسۋا قىلىنىپ ھاقارەتلهش ۋە خارلىنىشلارغا ئۆچرىدىڭلار ۋە بەزى ۋاقىتلاردا مۇشۇنداق مۇئامىلىلەرگە ئۆچرىغانلارغا دەردداش بولدوڭلار.	بەزى ۋاقىتلاردا arda ئاشكارا ھەقىرەتلهنگەن ۋە كۆپگۈچلۈكەرگە دۈچ كەتىڭلار، بەزى ۋاقىتلاردا arda بۇلارغا ئۆچرىغانلارغا ئەگىش بولدوڭلار.
HEB 10:34	چۈنكى سىلەر ھەم مەھبۇسلىرىنىڭ دەرىدىگە ئورتاق بولدوڭلار ھەم مال-مۇلکۈلەر بۇلۇنغاندەمۇ، كەلگۈسىدە تېخىمۇ بېسىل ھەم يوقاپ كەتمەيدىغان باقى تەئەللۇقا تىكى بولىغانلىقىڭلارنى بىلگەچكە، خۇشاللىق بىلەن بۇ ئىشنى قوبۇل قىلىڭلار.	چۈنكى سىلەر تۈرمىدىكىلەرنىڭ قىينچىلىقىغا قوشۇلدۇڭلار ھەم مال-مۇلکۈلەر تالانلىنىپ كەتساقتا، كەلەچەكتە تېخىمۇ ياخشى ۋە ئەبەدى ئەسىلى ماللىڭلار بارلىقىنى بىلىپ، شادلىق بىلەن بۇنى قوبۇل قىلىڭلار.
HEB 10:35	شۇنىڭ ئۆچۈن، جاسارتىڭلارنى يوقاتماڭلار، ئۇنىڭدىن ئىنتايىن زور ئىئنام بولىدۇ.	شۇڭى، ئىشەنچلىكىڭلارنى تاشلىمىغاي، بۇنىڭ ئۆچۈن زور ساڭاللىق بولىدۇ.
HEB 10:36	چۈنكى خۇدانىڭ ئىرادىسىگە ئەمەل قىلىپ، ئۇنىڭ ۋەده قىلغىنىغا مۇئىيەسىسىر بولۇش ئۆچۈن، سەۋر-چىدام قىلىشىڭلارغا توغرا كېلىدۇ.	چۈنكى، خۇدا ئىرادىسىنى ئورۇنداشتۇرۇپ، ئۇنىڭ ۋەدىسىنى ئېرىشىش ئۆچۈن، سەبر قىلىشىمىز لازىم.
HEB 10:37	چۈنكى مۇقەددەس يازىلاردا خۇدا مۇنداق دېگەن: – «يەقەت ئازغىنى ۋاقتىتن كېسىنلا»، كەلگۈچى دەرۋەقە يېتىپ كېلىدۇ، ئۇ كېچىكمەيدۇ.	ئەممە خۇدا دېگەن: «ئاز ۋاقت ئۆتۈپ كەتسە، كەلگۈچى كەلەر، ئۇ كېچىكمەيدۇ.»

Reference	Before	After
HEB 10:38	بِرَاق هَقْقَانِي بُولْغُوْچِي ئِتْسِقَاد بِلَهْن يَاشِايدُو؛ لِكِن نُوكِيْنِگَه جِيْكِنِسَه، جِيْنِم ئُونِكِدَن سُويْنَمَه يَدُو.	بِرَاق هَقْقَانِي كِيشى ئِيمَان بِلَهْن يَاشِايدُو؛ لِكِن نُوكِيْنِگَه كِه تِسَه، مَهْن ئُونِكِدَن سُويْنَمَه يَمِهْن.
HEB 10:39	هَالْبُوكِي، بِز بُولْساق كِه يِنِّگَه جِيْكِنِسَي هَالَّاك بُولْدِيْغَانلار دِين ئَمَمَس، بِلَكِي ئِتْسِقَاد بِلَهْن ئُوز جِيْنِمِزِنِي ئِنْكِلَگَه نَلَه دِينْدُورْمِيز.	بِز كِه يِنِّگَه جِيْكِنِسَي هَالَّاك بُولْغُوْچِلَه رِنِّك تَه رِه بِلِيرِيدَه ئَمَمَس، بِلَكِي ئِتْسِقَاد بِلَهْن ئُوز جِيْنِمِزِنِي سَاقَلَيْپ تُورْغُوْجِلَرِنِّك ئَارِسِيدَه تُورْمِيز. ئِشِنِج، ئُومِيد قِيلَغَان ئِشلَارِنِّك راستِلِيقَنِي ئِسْپَاتلَادِيدُو وَه كَوْزَكَه كُورْنَمَه يَدِيْغَان ئِشلَارِغَا دَه لِيل بُولِيدُو.
HEB 11:1	ئِتْسِقَاد بُولْسَا ئُومِيد قِيلَغَان ئِشلَارِنِّك بِنَالِقَتِيْكِي ئِيْپَادِيسَي وَه كُورْنَمَه يَدِيْغَان شَه يِئَلَه رِنِّك دَه لِيل بُولِيدُو.	چُونِكِي، ئَالِدِينِقِي نَه سَلَلَه رِشْهَه شُو ئِتْسِقَاد بِلَهْن خُودَادِين يَاخْشِي گُوْفَاهِلِيقَه كَه لَكَه يَاخْشِي گُوْفَاهِلِيقَنِي ئَالِغَان.
HEB 11:2	چُونِكِي بُورْنَقِي مَوْتَه بِلِيرِيمِيز قَه دِيمَدَه مَانَا شُو ئِتْسِقَاد بِلَهْن خُودَادِين كَه لَكَه يَاخْشِي گُوْفَاهِلِيقَه ئَالِغَان.	بِز ئِشِنِج بِلَهْن بِلَهْمَلِهْي، كَائِنَاتِنِّك خُودَا سَوْزِي بِلَهْن قُورْوُلِغَانلِيقَنِي بِز ئِتْسِقَاد ئَارِقِيلِقَنِي ئُورْنِتِلِغَانلِيقَنِي، شُوندَاقَلا بِز كُورْوُفَايَقَان مَهْجُودَاتلَارِنِّك كُورْكَلِي بُولْدِيْغَان شَه يِئَلَه رِدَن چِيقَقَان ئَمَه سَلِكَنِي چُوشِنِه لَهِيمِيز.
HEB 11:3	ئِتْسِقَاد ئَارِقِيلِقَنِي بِز ئِتْسِقَاد ئَارِقِيلِقَنِي كَائِنَاتِنِّك خُودَا سَوْزِكَالَامِي بِلَهْن ئُورْنِتِلِغَانلِيقَنِي، شُوندَاقَلا بِز كُورْوُفَايَقَان مَهْجُودَاتلَارِنِّك كُورْكَلِي بُولْدِيْغَان شَه يِئَلَه رِدَن چِيقَقَان ئَمَه سَلِكَنِي چُوشِنِه لَهِيمِيز.	ئِيمَان بِولْغَاندا هَابِل قَابِلِنِّك قُورْبَانلِيقَنِي يَاخْشِي تَه قَدِيم قِيلَغَان؛ ئِيمَان بِولْغَاندا خُودَا ئُونِك تَه قَدِيم قِيلَغَانلِيرِنِي قُولَابِ، ئُونِك راستِجَل دَه يَب جَاكَارَغان. گَرَچَه ئُولُوبِ كَه تِسَه مُؤ، ئِيمَان بِلَهْن ئُوكَه زَيْرَلَاه بِزَگَه سَوْزِلِيشِيْپ تُورْوُوايَندُو.
HEB 11:4	ئِتْسِقَادِي بُولْغَاجَقا هَابِل قَابِلِنِّك كِيدِسِمُو ئَهْزَمَل بِر قُورْبَانلِيقَنِي خُودَاغَا ئَاتِيْغَان؛ ئِتْسِقَادِي بُولْغَاجَقا خُودَا ئُونِك ئَاتِيْغَانلِيرِنِي تَه رِبِلِهْي، ئُونِكْغا هَقْقَانِي دَه يَب گُوْفَاهِلِقَق بَهْرَدِي. گَرَچَه ئُولُگَه بُولْسِمُو، ئِتْسِقَادِي بِلَهْن ئُوكَه زَيْرَلَاه بِزَگَه گَيْقَلِماقَاتِا.	ئِيمَان بِولْغَاندا هَابِل قَابِلِنِّك قُورْبَانلِيقَنِي يَاخْشِي تَه قَدِيم قِيلَغَان؛ ئِيمَان بِولْغَاندا خُودَا ئُونِك تَه قَدِيم قِيلَغَانلِيرِنِي قُولَابِ، ئُونِك راستِجَل دَه يَب جَاكَارَغان. گَرَچَه ئُولُوبِ كَه تِسَه مُؤ، ئِيمَان بِلَهْن ئُوكَه زَيْرَلَاه بِزَگَه سَوْزِلِيشِيْپ تُورْوُوايَندُو.
HEB 11:5	ئِيمَان بِلَهْن، هَانُوك ئُولُوم كُورْمَه يَأْسِمَانْغا كَوْتُورْولَدِي؛ خُودَا ئُونِك ئِيلِي كَه زَكَه نَدِين كِيْيِن، ئُوكَه زَيْرَلَاه بِزَگَه تِبِيلِمِيدِي. چُونِكِي ئُوكَه زَيْرَلَاه بِزَگَه بُولْسِمُو، خُودَانِي خُورْسَهْن قِيلَغَان ئَادَهْم دَه يَب ئِينْقَلَابِ بِيرِلَگَه.	ئِيمَان بِلَهْن، هَانُوك ئُولُوم كُورْمَه يَأْسِمَانْغا كَوْتُورْولَدِي؛ خُودَا ئُونِك ئِيلِي كَه زَكَه نَدِين كِيْيِن، ئُوكَه زَيْرَلَاه بِزَگَه تِبِيلِمِيدِي. چُونِكِي ئُوكَه زَيْرَلَاه بِزَگَه بُولْسِمُو، خُودَانِي خُورْسَهْن قِيلَغَان ئَادَهْم دَه يَب ئِينْقَلَابِ بِيرِلَگَه.
HEB 11:6	ئَه مَدِيلِكتَه ئِتْسِقَاد بُولْمَاي تُورْرُوبِ، خُودَانِي خُورْسَهْن قِيلَش مُمُمَكِن ئَه مَهْس؛ چُونِكِي خُودَانِك ئَالِدِينِا بَارِدِيْغَان كِيشى ئُونِك بَارِلِيقَغَا، شُونِدَاقَلا ئُونِك ئُونِك ئَزِيدِيْكَلَه رَكَه ئَه جَرِينِي قَايْتُورْغُوْچِي ئَكَه نَلِكِيْكَه ئِشِنِشِيش كِبِرهَك.	ئِشِنِج يَوْق بِولْغَاندا، خُودَاغَا خُورْسَهْن قِيلَلَمايِسَهِن؛ چُونِكِي خُودَاغَا بارِغَان كِيشى ئُونِك بَارِلِيقَنِي وَه ئُونِك بَارِلِيقَنِي تُورْغَانلارِغَا مُوكَايَا قَايْتُورْغُوْشِيش كِبِرهَك.
HEB 11:7	ئِتْسِقَادِي بُولْغَاجَقا، نُوكَه تِبِخِي كُورْرُوبِ بَاقِمِغَان وَه قَلَه رِه قَقِيدَه خُودَا تَه رِبِلِدِين ئَاكَاهاندُورْوُلِغَاندا، ئَخْلَاسِمَه نَلِك قُورْقُونْجِي بِلَهْن ئَائِسِيدِكَلَه رِنِي قَوْنَقْوُزْش ئُونِچُون يُوغَان بِر كِيمَه يَاسِدِي؛ هَمَدَه ئِتْسِقَادِي ئَارِقِيلِقَنِي شُونِدَاق قِيلِيْپ يَوْتَكُول دُؤْنِيادِكَلَه رِنِّك كُونَاهِلِيرِي ئُوسِتِدِين هَوكُوم چِيقَارَدى، شُونِدَاقَلا ئِتْسِقَادِتِين بِولْغَان هَقْقَانِيْلِيقَقا مِراسِخُور بِولَدِي.	ئِشِنِشِيش كِه تَكَه نَلِكَي ئُونِچُون، نُوكَه خُودَا تَه رِبِلِدِين كُورْرُولَمَه كِن ئِشلَار هَقَقِيدَه خَه وَه بِيرِلَگَه وَاقِيتَتَا، هَوْرَمَه بِلَهْن ئَائِسِيسِنِي سَاقَلَابِ قِيلِش ئُونِچُون بِر كِيمَه قَوْرُوبِ چِيقَتِي؛ بُه ئِشِنِشِيش كِنَگَلِيك بِلَهْن يَونُون دُؤْنِيانِك كُونَاهِلِيرِغا هَوكُوم چِيقَارَغان بِولَدِي، شُوكَه ئِشِنِج بِلَهْن هَقَقِيدَه راستِلِيقَنِي ئِيرِشَكَه بِولَدِي.
HEB 11:8	ئِتْسِقَادِي بُولْغَاجَقا، خُودَا ئَبِراهِيمِي ئُونِسِغَا مِراسِ سُويْنَمَه بَهْرَمَه كِجيْ بِولْغَان زِيمِنِغَا بِيرِشَقا چَاقِرَغاندا، ئُوكَه زَيْرَلَاه بِزَگَه قَايْدِيْكَه بَارِدِيْغَانلِيقَنِي بِلَهْن بِر كِيمَه تُورْرُوبِ يولَغَا چِيقَتِي.	ئِيمَانِي ئُونِچُون، خُودَا ئَبِراهِيمِغَا مِراسِ يَه رِگَه بَارِشَقا چَاقِرَغاندا، ئُوكَه ئِتْسِشِيش كِه تِتِي؛ قَايَدا كَه تَيْدِيْغَانلِيقَنِي بِلَهْن بِر كِيمَه تُورْرُوبِ، يولَغَا چِيقَتِي.
HEB 11:9	ئِتْسِقَادِي بُولْغَاجَقا ئُوكَه زَيْرَلَاه بِزَگَه قِيلِنِغَان زِيمِنِدا، خُودَدِي يَا فَرِتَنَا تُورْغَانَدَه كِه مُوسَابِير بِولُوبِ چَيْدِرَلَارِنِي ما كَان قِيلِيْپ يَاسِدِي. خُودَانِك ئُونِسِغَا ¹ قِيلَغَان وَه دِيسِنِنِك ئُورْتَاق مِراسِخُورلِيرِي بِولْغَان ئَسْهَاقَه وَه يَاقْوِيلَارِمُو ئُونِك بِلَهْن بِر كِيمَه شُونِكَه ئُونِسِغَا ئَوْخَشَاش يَاسِدِي.	ئِيمَانِي بَار بُولْغَاجَقا، ئُوكَه زَيْرَلَاه بِزَگَه قِيلِنِغَان جَايِدا، باشقا يَه رِدَه تُورْغَانَدَه كِه، سَهِيرِچَي بِولُوبِ چَيْدِرَلَارِنِي ئُويْيِي قِيلِيْپ تُورْرُوبِ يَاسِدِي. خُودَا ئُونِغَا بِر كِيمَه شُونِكَه ئُورْتَاق مِراسِخُورلِيرِي بِولْغَان ئَسْهَاقَه بِلَهْن يَاقْوِيمُو، ئُوكَه بِلَهْن بِر كِيمَه شُونِدَاق يَاشَابِ كِه تِتِي.
HEB 11:10	ئَبِراهِيمِي ئُونِك شُونِدَاق قِيلِنِغَان زِيمِنِدا، خُودَدِي يَا فَرِتَنَا تُورْغَانَدَه كِه بِولْغَان شَه هَه رِنِّك كُوتَكَه نَدِي؛ شَه هَه رِنِّك لَايْهِيلِكُوْچِي هَم قُورْغُوْچِيسِي	ئَبِراهِيمِي شُونِدَاق قِيلِنِغَان سَه وَه بَيْيِي، ئُوكَه زَيْرَلَاه بِزَگَه سَه لَكَه نَگَهِن؛ شَه هَه رِنِّك سَايْلِغُوْچِيسِي وَه قُورْغُوْچِيسِي خُودَا ئُونِزِي.

Reference	Before	After
HEB 11:11	<p>ئېتىقادى بولغاچقا ساراھ گەرچە ياشىنىپ قالغان، تۇغۇت يېشىدىن ئۆتكەن بولسىمۇ، ھامىلىلىك قىلىش كۈچىگە ئېرىشتى؛ چۈنكى ۋەدە بەرگەن خۇدانىڭ ئىشەنگىلىكىنى بىلىپ قالدى.</p>	<p>ئىيمان بولغاچقا، ساراھ ياشى چۈڭ بولغان بولسىمۇ، بالى تۇغۇش ۋاقتىدىن ئۆتكەن بولسىمۇ، ھامىلىلىك قىلىش كۈچىگە ئېرىشتى؛ چۈنكى ۋەدە بەرگەن خۇدانىڭ ئىشەنگىلىكىنى بىلىپ قالدى.</p>
HEB 11:12	<p>بۇ بىر كىشىدىن، يەنى قارىياب قالغان بىر كىشىدىن، ئاسمانىدىكى يۇلۇزلار بۇنىڭ بىلەن بىرلا ئادەمدىن، يەنى ئۆلگەن ئادەمدەك بولۇپ قالغان بىر قەدر كۆپ، دېكىز بوغچىسىدىكى قۇم قەدر سانى بەلگىسىز باللار سانسز ئەۋلادلار بارلىققا كەلدى.</p>	
HEB 11:13	<p>بۇ كىشىلەر بارلىقى خۇدا ۋەدە قىلغان نەرسىلەرگە ئېرىشەلمەي، ئېتىقادى بىلەن دۇنيايدىن كېتىپ كەتتى. ئۇلار هايانىدا بۇ نەرسىلەرنىڭ كەلگۈسىدە تۇرۇيلا ئېتىقادى بولغان حالدا ئالەمدىن ئۆتتى. بىراق ئۇلار ھايات ۋاقتىدا بۇلارنىڭ كەلگۈسىدە ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇغانلىقىنى يېراقتنى كۆرۈپ، قۇچاق ئېچىپ خۇرسەنلىك بىلەن كۆتكەن ۋە ئۆزلىرىنى يەر يۈزىدە مۇساپىر ۋە يۈلۈچى دەپ ئاشكارە ئېيتقانىدى.</p>	<p>بۇ كىشىلەر بارلىقى خۇدا ۋەدە قىلغان نەرسىلەرگە ئېرىشەلمەي، ئېتىقادى بىلەن دۇنيايدىن كېتىپ كەتتى. ئۇلار هايانىدا بۇ نەرسىلەرنىڭ كەلگۈسىدە بولىدىغانلىقىنى يېراقتنى كۆرۈپ، شادلىق بىلەن قارشى ئالغان ۋە ئۆزلىرىنى يەر شارىدا سەيەرچى ۋە يولسوز دەپ ئاج اتاق دەپلىگەن.</p>
HEB 11:14	<p>بۇنداق گەپ قىلغۇچىلار بىر ۋەتەن تەلەپ قىلىپ ئىزدەۋاتقانلىقىنى ئاشكارا بۇ بۇنداق سۆزلەرنى قىلغان كىشىلەرنىڭ بىر ۋەتەننى تەشنا بولۇپ ئىزدەۋاتقانلىقىنى ئېنىق ئىپادىلەيدۇ.</p>	<p>كۆرسىتىپتۇ.</p>
HEB 11:15	<p>دەرەقە، ئۇلار ئۆز يۈرүتنى سېفىنغان بولسا، قايىتىپ كېتىش يۇرسىتى چىققان بولاتتى.</p>	<p>ئەگەر ئۇلار ئۆز يۈرۈتنى ئويلاپ قالسا، قايىتىپ كېتىش مۇمكىنىيەتى چىقىپ قالىدۇ.</p>
HEB 11:16	<p>لېكىن ئۇلار ئۇنىڭدىن ياخشى بىر جاي، يەنى سەيدىكى بىر ئورنى ئىزدەپ ئىزدىمەكتە. شۇنىڭ ئۆچۈن، خۇدانىڭ ئۆزلىرىنىڭ خۇداسى دەپ ئاتالغانلىقىدىن ھايانلىق بولمايدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئۇلار ئۆچۈن بىر شەھەر تېيارلاپ بەرمەكتە. ھازىرلۇغان.</p>	
HEB 11:17-18	<p>ئىبراھىم خۇدا تەرىپىدىن سىنالغىندا، ئېتىقادى بولغاچقا ئوغلى ئىسهاقنى قۇرۇبان سۈپىتىدە خۇداغا ئاتىدى؛ گەرچە ئۇ خۇدانىڭ ۋەدىلىرىنى، جۇملىدىن «سېنىڭ نامىڭىنى داۋاملاشتۇرىدىغان نەسلىك بولسا ئىسهاقتىن كېلىپ چىقىدۇ» دېكىنىنى تايىشۇرۇۋالغان بولسىمۇ، ئۇ يەنلا بىردىن بىر ئوغلىنىن قۇربان قىلىشقا تەيىار تۇردى.</p>	<p>ئىبراھىم خۇدا تەرىپىنى سىناب كۆرگەندە، ئىمان سەۋەبىدىن ئوغلى ئىسهاقنى قۇرۇبان قىلىشقا تەيىار تۇردى؛ خۇدا ۋەدە قىلغان: «سېنىڭ نەسلىك ئىسهاقتىن كېلىپ داۋاملاشتۇدۇ» دېكەن بولسىمۇ، ئۇ يەنلا بۇنى قىلىشقا قارىدى.</p>
HEB 11:19	<p>چۈنكى ئۇ ئىسهاق ئۆلۈپ كەتسەمۇ، خۇدا ئۇنى تىرىلدۈرەلەيدىغان قۇدۇرتى چۈنكى ئۇ ھەتتا ئىسهاق ئۆلگەن تەقدىرىدىمۇ، خۇدانىڭ ئۇنى تىرىلدۈرۈشكە قادىر ئىكەنلىكىگە ئىشەندى. مۇنداقچە ئېيتقاندا، ئىسهاقنى ئۆلۈمىدىن تىرىلدۈرۈلەندەك قاپىتىدىن تايىشۇرۇۋالدى.</p>	<p>بارلىقىغا تولا ئىشەندى. شۇنداق دېكەندە، ئىسهاقنى قايتا تىرىلگەندەك قايتىدىن ئېلىپ كەلگەن بولدى.</p>
HEB 11:20	<p>ئىيمان بىلەن، ئىسهاق ياقۇپ بىلەن ئەساؤنىڭ كەلەچەك كۈنلىرى ئۆچۈن ئېتىقادى بولغاچقا، ئىسهاق ئوغۇللىرى ياقۇپ بىلەن ئەساؤنىڭ كەلگۈسى ئىشلىرىغا خەيرلىك تىلەپ دۇئا قىلدى.</p>	<p>ياخشى دۇئا قىلدى.</p>
HEB 11:21	<p>ئىيمان بىلەن، ياقۇپ ئۆلگەن ۋاقىtta، يۈسۈپنىڭ ئىككى بالسىنىڭ ھەربىرىگە دۇئا قىلىپ، قولتۇقىغا تەيەنگەن حالدا خۇدايىگە سەجدە قىلدى. ئوغلىنىڭ ھەربىرى ئۆچۈن خەيرلىك دۇئا قىلىپ، ھاسىسىغا تايىنپ تۇرۇپ خۇdagى سەجدە قىلدى.</p>	<p>ئىيمان بىلەن، ياقۇپ ئۆلگەن ۋاقىtta، يۈسۈپنىڭ ئىككى بالسىنىڭ ھەربىرىگە دۇئا قىلىپ، قولتۇقىغا تەيەنگەن حالدا خۇدايىگە سەجدە قىلدى.</p>
HEB 11:22	<p>ئېتىقادى بولغاچقا، يۈسۈپ سەكراتقا چۈشۈپ قالغاندا، يەنى ئىسرائىلنىڭ مىسىرىدىن كېتىپ كېتىدىغانلىقىنى سۆزلەپ ئۆتتى ۋە ئۆزلىنىڭ سۆكلىرىگە ئۇستىخانلىرى توغرۇلۇقۇمۇ ئەمر قىلدى.</p>	<p>ئىشەنج بولغاچقا، يۈسۈپ ئۆلۈپ كېتكەندە، ئىسرائىل باللىرىنىڭ مىسىرىدىن كېتىپ كېتىدىغانلىقىنى سۆزلەپ ئۆتتى ۋە ئۆزلىنىڭ سۆكلىرىگە دېكەن بۇيرۇق بەردى.</p>
HEB 11:23	<p>ئىمان بولغاچقا، مۇسا تۇغۇلغان ۋاقتىتا، ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى ئۇنى ئوج ئاي ئېتىقادى بولغاچقا، مۇسا تۇغۇلغاندا، ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى ئۇنى ئوج ئاي يوشۇردى؛ چۈنكى ئۇلار مۇسانىڭ يېقىملق بىر بالا ئىكەنلىكىنى كۆردى،</p>	<p>يوشۇرۇپ ساقلىدى؛ چۈنكى ئۇلار مۇسانىڭ ياخشى بىر بالا</p>

Reference	Before	After
HEB 11:24	ياديشاهنلک يه رماندینمۇ قورقمىدى.	ئىكەنلىكىنى كۆردى، ياديشاهنلک بۇيرۇقىدىن قورقماب قالدى.
HEB 11:25	ئېتىقادى بولغاچقا، مۇسا چوڭ بولۇپ ئۇلۇغ زات بولغاندىن كېپىن، «پىرەۋىنىڭ قىزىنىڭ ئوغلى» دېگەن ئاتاقتا تۇرۇپېرىشنى رەت قىلىپ، گۇناھتىك ۋاقتىلىق لەزەتەلەرنى ئاساس قىلىشتىن ئورنىغا، خۇدا خەلق بىلەن بىرگە ئازاب چېكىشنى ياخشى كۆردى.	ئىيمان بولغاچقا، مۇسا چوڭ بولغاندا، پىرەۋىنىڭ قىزىنىڭ ئوغلى دەپ ئاتالغۇسىنى يۇتونلەي رەت قىلىدى، گۇناھتىك ۋاقتىلىق لەزەتەلەرنى ئاساس قىلىشتىن ئورنىغا، خۇدا خەلق ئۇ مەسەھ ئۈچۈن كۆرگەن ناماراتلىقنى مىسىرىنىڭ بایلىقلىرىدىن كۆپەك قەدرلىدى. چۈنكى كەلگۈسىدىكى ساۋاپىنى كۆزدە تۇتۇپ تۇردى.
HEB 11:26	گۇناھ ئىچىدىكى لەزەتەلەرنى ۋاقتىلىق بەھەرەمەن بولۇشنىڭ ئورنىغا، خۇدانلۇك خەلقى بىلەن بىلە ئازاب چېكىشنى ئەۋەل كۆردى.	بىلەن بىرگە ئازاب چېكىشنى ياخشى كۆردى.
HEB 11:27	ئۇ مەسەھكە قارىتلاغان ھاقارەتكە ئۇچراشنى مىسىرىنىڭ خەزىنسىدىكى باىلىقلارغا ئىگە بولۇشتىنىمۇ ئەۋەل بىلدى. چۈنكى كۆزلىرىنى ئەرشتىكى ئىئامغا تىكىۋاتاتنى.	ئىيمان بىلەن، ئۇ مىسىرىنى تاشلاپ كەتتى، ياديشاهنلک غەزىپىدىن قورقماي. جاپاپ-مۇشەققەتكە چىدىدى، چۈنكى كۆزگە كۆرۈنەيدىغان نەرسىنى كۆرگەندەك تۇردى.
HEB 11:28	ئېتىقادى بولغاچقا، ئۇ «تۇنجى ئوغلىنىڭ جىنىنى ئالغۇچى» يەرىشتىنىڭ ئىسراىللارغا تەگەمىسىلىك ئۈچۈن تۇنجى «تۇتۇپ كېتىش» ھېيتىنى ئۆتكۈزۈپ، شۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك قانىنى بۇيرۇلغىنى بويچە سېپىپ-سۈركىدى.	ئىمان بولغاچقا، مۇسا يەسحانى ئۆتكۈزۈپ ۋە قانىنى سۈركەپ قويدى، شۇنداق قىلىپ تۇنجى باللارنى ئۆلتۈرگۈچى يەرىشتىنىڭ ئىسراىللارغا زىيان يەتمەسىلىكىنى قوغىدى.
HEB 11:29	ئېتىقادى بولغاچقا، ئىسراىللار قىزىل دېكىزنى قۇرۇق يەر تەلىكىدەك ئۆتۈپ كەتتى، بىراق ئۇلارنى قوغالاپ كەلگەن مىسىرىلقلار ئۆتەمەكچى بولغاندا سۇغا غەرق بولدى.	ئىمان بولغاچقا، ئىسراىللار قىزىل دېكىزنى قۇرۇق يەر تەلىكىدەك ئۆتۈپ كەتتى، بىراق مىسىرىلقلار ئۆتۈشكە قاچان تېگىشىسا، سۇغا چۆكۈپ كەتتى، ماكاندەك مېڭىپ ئوتتى، بىراق ئۇلارنى قوغالاپ كەلگەن مىسىرىلقلار ئۆتەمەكچى بولغاندا سۇغا غەرق بولدى.
HEB 11:30	ئېتىقادى بولغاچقا، خەلق يەتتە كۈن بىرىخو شەھىرىنىڭ سېپىلىنى ئايلانغандىن كېپىن سېپىل ئۆرۈلدى.	ئىيمان سەھەبىدىن، خەلق يەتتە كۈن بىرىخو شەھىرىنىڭ سورلىرىنى ئايلىنىپ تۇرۇپ، ئاخىردا سورلار يېمىرىپ كەتتى.
HEB 11:31	ئېتىقادى بولغاچقا، يەھىشە ئايال راھاب ئىسراىل چارلىغۇچىلىرىنى قارشى ئالغانلىقى ئۈچۈن، ئىتائەتسىز كىشىلەر بىلەن بىرگە هالاك بولمىدى. دوستلارچە كۆتۈۋالغاچقا، ئىتائەتسىزلەر بولغان ئۆز شەھىرىدىكىلەر بىلەن بىرىكتە هالاك بولمىدى.	ئىمان بولغاچ، راھاب يۈرنى ئايال ئىسراىلنىڭ كۆزەتچىلىرىنى ياخشى قارشى ئالغانلىقى ئۈچۈن، ئىتائەتسىز كىشىلەر بىلەن بىرگە هالاك بولمىدى.
HEB 11:32	مەن يەنە نېمىشقا سۆزلەپ ئولتۇرای؟ گىدېپۇن، باراق، شىمىشون، يەفتاھ، داۋۇت، سامۇئىل ۋە قالغان باشقۇ يېغەمبەرلەر توغرىسىدا ئېتىپ كەلسەم ۋاقتى يەتمەيدۇ.	مەن يەنە نېمىش دەپ سۆزلەپ تۇرام؟ گىدېپۇن، باراق، شىمىشون، يەفتاھ، داۋۇت، سامۇئىل ۋە باشقۇ يېغەمبەرلەر ھەققىدە ئېتىپ كەتسەم ۋاقتىم يەتمەيدۇ.
HEB 11:33	ئۇلار ئېتىقادى بىلەن ئەللەرنىڭ ئۆستىدىن غالىب كەلدى، ئادالەت يۈرگۈزدى، خۇدا ۋەدە قىلغانلارغا ئېرىشتى، شىرلارنىڭ ئاعىزلىرىنى ئېتىپ قويدى،	ئۇلار ئىمان بىلەن دۆلەتەرنى يەڭىپ، توغرا ئىش قىلىپ، خۇدا ۋەدە قىلغانلىرىغا ئېرىپ، شەرلەرنىڭ ئاغىزنى تۇتۇپ قويدى،
HEB 11:34	دەھشەتلىك ئۆتنىڭ يالقۇنىنى ئۆچۈردى، قىلىچنىڭ تەغىدىن قېچىپ قۇتۇلدى، ئاجىزلىقتىن كۆچەيدى، جەڭگەر دە باتۇرلۇق كۆرۈسەتتى، يات ئەللەرنىڭ قوشۇنلىرىنى تېرى-پېرەڭ قىلىدە.	ئۆتنىڭ يالقانىنى سۇندۇرۇپ تاشلىدى، قىلىچ تەغىدىن سوراپ كەتتى، كۆچىسىزلىكتە كۆچەپ كەتتى، جەڭگەر دە كۆچلۈك بولۇپ قالدى، يات دۆلەتەر قوشۇنلىرىنى قورقۇتۇپ قاچقانلىققا سالدى.
HEB 11:35	ئېتىقادى بولغاچقا، ئاياللار ئۆلگەن ئۇرۇق-تۇغقانلىرىنى ئۆلۈمدەن تىرىلەرگۈزۈپ قايتۇرۇۋالدى؛ بىراق باشقىلار كەلگۈسىدە تېخىمۇ ياخشى حالدا ئۆلۈمدىن تىرىلەيلى دەپ، قۇتۇلۇش يولىنى رەت قىلىپ قىينلىشقا بەرداشلىق بەردى.	ئىيمان سەھەبىدىن، بەزى ئاياللار خۇدا تەرىپىدىن ئۆلگەن قارىنداشلىرىنى تىرىلەنەن حالدا قايىنا ئالدى؛ بەزلىرى بولسا، تېخىمۇ ياخشى تىرىلىشنى ئۈچۈن، ئازاب قىلىنىپ، دەرھال قۇتۇلۇشنى رەت قىلىپ چىدىدى.
HEB 11:36	يەنە بەزىلەر ئازاب كۆرۈپ، خار-مەسخىرلىكەرگە دۇچ كېلىپ قامچىلاشتى، يەنە بەزىلەر سىنلىپ خار-مەسخىرلىكەرگە ئۆچرەپ قامچىلاندى، بەزىلەر هەتتا كىشەنلىنىپ زىندانغا تاشلاندى؛	يەنە بەزىلەر ئازاب كۆرۈپ، خار-مەسخىرلىكەرگە دۇچ كېلىپ قامچىلاشتى، يەنە بەزىلەر سىنلىپ خار-مەسخىرلىكەرگە ئۆچرەپ قامچىلاندى، بەزىلەر بولسا كىشەن بىلەن تۇرمىگە سۇرۇشتى؛

Reference	Before	After
HEB 11:37	ئۇلار چالما-كىسىك قىلىپ ئۆلتۈرۈلدى، ھەزە بىلەن ھەربىنىپ پارچىلاندى، سىناقلارنى پېشىدىن ئۆتكۈزدى، قىلىچلىنىپ ئۆلتۈرۈلدى؛ ئۇلار قوي-ئۆچكە تېرىلىرىنى بىپىنچا قىلغان ھالدا سەرسان بولۇپ يۈردى، نامراتلىقتا ياشىدى، قىين-قسستاققا ئۇچرىدى، خورلاندى	ئۇلار تاشق تاشلانغان، كەسکى بىلەن يارچا قىلىنغان، ساناق-ساقاشقا توختىمای دۇچ كەلگەن، قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرۈلگەن؛ ئۇلار قوي-ئۆچكە تېرىسى بىلەن كىيىنىپ سەرسەم يۈرۈپ، نامراتلىقتا ياشاب، قىينچىلىق ۋە مەزالىق كۆرگەن.

Reference	Before	After
	روهlarنىڭ ئاتىسىغا تېخىمۇ ئىتائەت قىلما مادۇق؟ شۇنداقتا هايياتمىز ياشنىما مادۇ؟	ئىتائەت قىلساق، ھەققىي ھايات قىلىپ كېتەيلىمىز؟
HEB 12:10	بىزنىڭ دۇنيادىكى ئاتالىرىمىز كىشىلەرچە ئاز ۋاقت بىزنى تەربىيەپ كەتىن. ئەت جەھەتتىكى ئاتلىرىمىز بەرھەق يەقەت ئۆزى مۇۋاپىق كۆرگەن يول نەممىا ئۇ بىزنىڭ ياخشىلىقىمىز ئۆچۈن، ئۇنىڭ ياكلىقىغا ئېرىشەلمىز دەپ بولسۇن دەپ، ياك-مۇقىددە سلىكىدىن مۇيەسىسىر بولۇشىمىز ئۆچۈن تەربىيەلەيدۇ.	بىزنىڭ دۇنيادىكى ئاتالىرىمىز كىشىلەرچە ئاز ۋاقت بىزنى تەربىيەپ كەتىن. ئەت جەھەتتىكى ئاتلىرىمىز بەرھەق يەقەت ئۆزى مۇۋاپىق كۆرگەن يول نەممىا ئۇ بىزنىڭ ياخشىلىقىمىز ئۆچۈن، ئۇنىڭ ياكلىقىغا ئېرىشەلمىز دەپ بولسۇن دەپ، ياك-مۇقىددە سلىكىدىن مۇيەسىسىر بولۇشىمىز ئۆچۈن بىزنى تەربىيەلەيدۇ.
HEB 12:11	ئەمدى قاتىق تەربىيە بېرلىگەن ۋاقتىدا ئادەمنى خۇش قىلمايدۇ، ئەكسىچە ئادەمنى قايغۇغا چۆمۈرۈدۇ؛ بىراق بۇنىڭ بىلەن تۆزەلگەنلەرگە ئۇ كېپىن ھەققانىلىقتىن چىققان تىنج-خاتىرجە ملىكتىڭ مېۋسىنى بېرىدۇ.	ھازىر قاتىق تەربىيە بېرلىپ تۇرغاندا، كىشىلەرگە خۇش كەلمەيدۇ، بەلك ئازاپلىق بولىدۇ؛ لېكىن بۇ بىلەن تۆزەنگەنلەرگە كېپىن ھەق راستچىلىقتىن كەلگەن تىنچلىق بىلەن خاتىرجەم مېۋسىنى بېرىدۇ.
HEB 12:12	شۇنىڭ ئۆچۈن، «تېلىپ ساڭگىلغان قولۇڭلارنى، زەئىلىشىپ كەتكەن تىزىڭلارنى رۇسلاڭلار»	شۇڭا، ساق قوللىرىڭلارنى كۆچلەندۈرۈشك، زوراق تىزلىرىڭلارنى تەر تەر قىلىڭلەرنى.
HEB 12:13	وھ «ئاقساق» لارنىڭ يۈكۈلۈپ قالماي، بەلكى شىپا تېپىشى ئۆچۈن يۈتلەرىڭلارنى تۆز بوللاردا ماڭدۇرۇڭلار.	ھەم ئاقساقلار يۈكۈلمە سلىكى ئۆچۈن، يۈتلەرگە تۆز بول تاللاپ ماڭىڭلار، شۇنداقلا شىفا تاپقۇزۇڭلار.
HEB 12:14	بارلىق كىشىلەر بىلەن ئىناق ئۆتۈشكە ۋە ياك-مۇقىددەس ياشاشقا ئىنتىلىڭلار، مۇقىددەس بولىمغاڭ كىشى ھەرگىز زەين كۆرەلمەيدۇ.	ھەممە كىشى بىلەن تەڭ-تەكشە بولۇپ ياشاڭلار ۋە ساپ-ياك بولۇڭلار، ياك بولىمغاڭدا، ھېچقانداق كىشى زەين كۆرمەيدۇ.
HEB 12:15	ئويغاق تۇرۇڭلاركى، ھېچكىم خۇدانىڭ مېھر-شەيقتىدىن مەھرۇم قالماسىن؛ ئاراڭلاردا سىلەرگە ئىش تايقۇزۇپ سىلەرنى كۆيدۈرۈدىغان، شۇنداقلا كۆپ ئادەملەرنى بولۇغاب نايالك بولۇشقا سەھەب بولىدىغان بىرەر ئۆچ-ئاداوهەت يىلتىزى ئونمىسىنۇن.	دېققەت بېرىڭلار، ھېچ كىم ئاللاھنىڭ مېھرى-شەيقتىدىن قالمايسۇن؛ سىلەر ئارىسىدا ئاداوهەت يىلتىزى چىقىپ سىلەرگە گاچلاپ، كۆپ كىشىنى گۇناھقا چۆتكەپ قويمايسۇن.
HEB 12:16	ئاراڭلاردا ھېچبىر بۇزۇقلۇق قىلغۇچى ياكى ئۆزىنىڭ تۈنجى ئوغۇللاۇق هوقوقىنى بىر ۋاخ تاماقدا سېتىۋەتكەن ئەساۋەدەك ئىخلاسسىز كىشى بولماسىنۇ.	ئاراڭلاردا ھېچ كىم زىنا قىلغۇچى بولماسىنۇ ياكى ئەساۋەدەك بىر تاماق ئۆچۈن تۆز تۇغقان هوقوقىنى ساتقانچە ئىمانسىز كىشى بولماسىنۇ.
HEB 12:17	چۈنكى سىلەرگە مەلۇمكى، ئەساۋ كېپىن ئاتىسىنىڭ خەيرلىك دۇئاسىنى ئېلىشنى ئوبىلغان بولسىمۇ، شۇنداقلا ئۇنىڭغا ئىستىلىپ كۆز ياشىلىرىنى ئېقىتىپ يالۇرغان بولسىمۇ، ئۇ بۇ ئىشلارنى ئورنىغا كەلتۈردىغان توۋا قىلىش يولىنى تاپالماي، رەت قىلىنىدى.	چۈنكى سىلەر بىلىسىلەركى، ئەساۋ كېپىن ئاتىسىنىڭ ياخشى دۇعادىنى ئېلىشنى خالغان بولسىمۇ، شۇنداقلا ئۇ كۆز ياشقا تولۇپ يالۋارغان بولسىمۇ، ئۇ تەۋەبە قىلىش ئۆچۈن ھېچ يول تېپالماسبى، رەت قىلىنىدى.
HEB 12:18	چۈنكى سىلەر قول بىلەن تۇتقىلى بولدىغان، ئوت يالقۇنلاپ ئوت يېنىپ تۇرۇۋاتقان ھەمە سۈرۈك بولۇت، قاراڭغۇلۇق ۋە قارا قۇيۇن قايلىغان ئاشۇ تاغقا كەلمىدىڭلار -	چۈنكى سىلەر ئۇ تاغغا كەلمىدىڭلار، بۇ تاغ قول بىلەن تۇنۇلايدىغان، ئوت يالقۇنلاپ تۇرۇۋىپ، قاراڭغۇلۇق ۋە قارا بولۇت بىلەن قايلىنىپ تۇرۇۋاتقان تۇرۇۋاتقان ھەمە سۈرۈك بولۇت، قاراڭغۇلۇق ۋە قارا قۇيۇن قايلىغان بىر تاغ.
HEB 12:19	ئۇ جايدا سېيەر تالىۋىنىڭ ئاۋاازى ۋە خۇدانىڭ ساداسى بىلەن سۆزلىگەن ئاۋااز يەتكۈزۈلگەنندە، بۇلارنى ئاڭلىغانلار: «بىزگە يەنە سۆز بېيتىپ قالما!» دەپ خۇدا قا يالۋارلىدى.	ئۇ جايدا سېيەر تالىۋىنىڭ ئاۋاازى ۋە خۇدانىڭ ساداسى بىلەن سۆزلىگەن ئاۋااز يەتكۈزۈلگەنندە، بۇلارنى ئاڭلىغانلار: «بىزگە يەنە سۆز بېيتىپ قالما!» دەپ خۇدا قا يالۋارلىدى.
HEB 12:20	چۈنكى ئۇلار بۇ بۇيرۇوقنى چىدا قىلالىمىدى. «ئەگەر بۇ تاغقا ھەتتا بىر ھايوان چۈنكى ئۇلار قىلىنغان ئەمنى كۆتۈرەلمىدى. «ئەگەر بۇ تاغقا ھەتتا بىرەر ھايۋاننىڭ ئايىغى تەگىسىمۇ، چالما-كېسەك قىلىپ ئۆلتۈرۈلسىن» دەپ تولغۇزسا، تاشلاپ ئۆلتۈرۈڭ» دېگەن قائىدە باردى.	چۈنكى ئۇلار بۇ بۇيرۇوقنى چىدا قىلالىمىدى. «ئەگەر بۇ تاغقا ھەتتا بىر ھايوان چۈنكى ئۇلار قىلىنغان ئەمنى كۆتۈرەلمىدى. «ئەگەر بۇ تاغقا ھەتتا بىرەر ھايۋاننىڭ ئايىغى تەگىسىمۇ، چالما-كېسەك قىلىپ ئۆلتۈرۈلسىن» دەپ تاپىلانغاندى؛
HEB 12:21	ئۇ كۆرۈنۈش شۇنداق قورقۇنچلۇق ئىدىكى، مۇسامۇ: «بەك قاتىق قورقۇپ غال-غال تىتەپ كەتىم» دېگەننىدى).	ئۇ كۆرۈنۈش شۇنچە قورقۇنچ بولغانكى، مۇسامۇ: «مەن بەك قورققان، تىتەپ كەتىم» دەپ دە
HEB 12:22	- سىلەر بەلكى زىئون تېغىغا، يەنى مەڭگۇ ھايات خۇدانىڭ شەھرى- ئەرشىتىكى يېرۇسالىمغا، تۆمەنلىگەن يەرسىتىلەرگە،	سىلەر زىئون تېغىغا كەلدىڭلار، يەنى تىرىك خۇدا شەھرى، ئاسمانىلىق يېرۇسالىمغا، مىڭىلغان يېرسىتىلەرگە،

Reference	Before	After
HEB 12:23	ئىسىمىلىرى ئەرشتە يۇتۇلگەن تۇنجى تۇغۇلغانلارنىڭ ھېيت-مەرىكە خۇشالىقىدا جەم قىلىنغان جامائىتىگە، ھەممە يەننىڭ سوراچىسى خۇداغا، تاكا مۇلاشتۇرۇلغان ھەققانى كىشىلەرنىڭ روھلىرىغا.	ئاسماندا تەكشۈرۈلگەن تۇنجى باللارنىڭ بىرلىكتە توپلانغان خەلقىگە، بارلىق ئادەملەرنىڭ ھاqqىنى سورايدىغان خۇداگە، توپقلاب بولغان ياخشى كىشىلەرنىڭ روھلىرىغا.
HEB 12:24	ھەم بېڭى ئەهدىنىڭ ۋاستىجىسى ئەساغا، شۇنداقلا ھەم ئۇنىڭ سېپىلگەن قېنىغا ۋە بېڭى ئەهدىنىڭ ۋاستىجىسى ئەساغا، شۇنداقلا ھەم ئۇنىڭ سېپىلگەن قېنىغا كەلدىگلار. بۇ قان ھابىلىنىڭدىن ئەۋزەل سۆز قىلىدۇ.	ھەم بېڭى كېلىشىم ئاراجىسى ئەساغا، شۇ بەرە ئۇنىڭ سۇيۇلغان قېنىغا پېتىپ كەتىگلار، بۇ قان ھابىلىنىڭدىن ئەۋزەل سۆزلىرىنى پېتىپ توُر.
HEB 12:25	دېققەت قىلىگلار، بۇ گايىنى ئايىتۇقاتقان كىشىنى رەت قىلماڭلار، چۈنكى يەر بۇ سۆزنى قىلغۇچىنى رەت قىلما سلىقىڭلار ئۇچۇن دېققەت قىلىگلار، چۈنكى يەر يۈزىدە ئۆزلىرىگە ۋە هي يەتكۈزۈپ ئاگاھلاندۇرغۇچىنى رەت قىلغانلار جازادىن قېچىپ قۇتۇلما لىغان يەردە، ئەرشتە بىزنى ئاگاھلاندۇرغۇچىدىن يۇز ئۆرۈسەك، ھالىمىز تېخىمۇ شۇنداق بولما مادۇ؟	يۈزىدە ئاگاھلانغانلار جازادىن قۇتۇلمىغان بولغاندا، ئەرشتە بىزنى ئاگاھلاندۇرغاندا يۇز ئۆرۈشىساق، بىزنىڭ ھالىتىمىز تېخىمۇ يامان بولىدۇ.
HEB 12:26	ئەمدى شۇ چاغدا خۇدانىڭ ئاۋاازى زىمنىنى تەۋرىتىۋەتكەندى؛ لېكىن ئەمدى ئۇ: «ئۆزۈم يەن بىر قېتىم زىمنىنىلا ئەمەس، ئاسماننىمۇ تەۋرىتىمىن» دەپ ۋەدە قىلىدى.	ئۇ ۋاقىتنا خۇدانىڭ ئاۋاازى يەرنى تەرىپپۈر قىلغان؛ بىراق ھازىر ئۇ: «مەن يەنە بىر قېتىم بەنىلا ئەمەس، آسماننىمۇ تەرىپپۈر قىلىمەن» دەپ ۋەدە قىلغان.
HEB 12:27	«يەنە بىر قېتىم» دېگەن بۇ سۆز تەۋرىتىلىدىغانلارنىڭ، يەنە يارىتىلغان نەرسىلەرنىڭ تەۋرىتىلىشى بىلەن يوقىتىلىدىغانلىقىنى، تەۋرەتكىلى بولمايدىغان نەرسىلەرنىڭ مەڭگۈ مۇقۇم بولىدىغانلىقىدىن ئىبارەت مەننى بىلدۈردى.	بۇ سۆز يەنە بىر قېتىم' دېپ، يارىتىلغان ئىشلارنى سەيلەپ ئۆچۈرۈپ، سەيلەنەيدىغان ئىشلارنى دايىمى فالدۇرۇش بىلدۈردى.
HEB 12:28	شۇنىڭ ئۇچۇن، تەۋرەتكىلى بولمايدىغان بىر يادىشاھلىققا مۇيەسىر بولۇپ، مېھر-شەيقەتنى چىڭ توپتۇپ بۇ ئارقىلىق ئىخلاصىمەنلىك ۋە ئەيمىنىش-قورقۇنچى بىلەن خۇدانى خۇرسەن قىلىدىغان ئىبارەت تەلەرنى قىلایلى.	شۇڭا، تەرىپلىنىپ كەتمەيدىغان بىر يادىشاھلىقنى ئېرىشكەن بولۇپ، شۈكۈرلەپ، راستچە ۋە قورقۇش بىلەن خۇدانى خۇرسەن قىلىدىغان ئىبادەت قىلىپ كېتەيلى.
HEB 12:29	چۈنكى خۇدا يەممىنى يەۋەتكۈچى بىر ئوتتۇر.	چۈنكى بىزگە خۇدا يەممىنى يېقىپ كېتىدىغان بىر ئوت.
HEB 13:1	ئاراڭلاردا قېرىنداشلىق مېھر-مۇھەببەت توختىمىسىن.	قېرىنداشلىق مۇھەببەتنى داۋاملاشتۇرۇڭ، ۋە قوناقخوشلىقنى ئۇنااماڭلار؛
HEB 13:2	ياقان كىشىلەرگە مېھماندوست بولۇشنى ئۆتۈمەماڭلار، چۈنكى بەزىلەر شۇ يول بىلەن بىلمەستىن يەرشتىلەرنى مېھمان قىلغان.	ياقان كىشىلەرگە مېھمانچىلىق كۆرسەتسىكە ئۆتۈلماڭلار، چۈنكى بەزىلەر بۇ ئارقىلىق يەرشتىلەرنى بىلەمەيلا مېھمان قىلغان.
HEB 13:3	زىندانغا تاشلانغانلارنى ئۇلار بىلەن بىلە زىنداندا زەنجىرلەنگەندەك ياد ئېتىگلار. خورلانغانلارنى ئۆزۈگەرەمۇ تەندە تۇرۇۋاتقان بەندە سۈپىتىدە ياد ئېتىپ تۇرۇڭلار.	زىنداندا تۇرۇلغانلارنى سىزلارمۇ ئۇلار بىلەن بىرگە تۇتۇپ تۇرۇلغان دېگەندەك ئەسلىگلار، ئازاپ كېچۈرۈپ تۇرۇۋاتقانلارنى، سىزلارمۇ ئۆز تېنگلارغا ئوخشاش بولغان دېگەندەك خاتىرلەپ تۇرۇڭلار.
HEB 13:4	ھەممە ئادەم نىكاھقا ھۆرمەت قىلسۇن، ئەر-خوتۇنلارنى ياتىدىغان يېرى داغسىز بولسۇن؛ چۈنكى خۇدا بۇزۇقچىلىق قىلغۇچىلار ۋە زىنا قىلغۇچىلاردىن ھېساب ئالىدۇ.	ھەر بىر كىشى نىكاھنى قەدرلەڭ، ئەر-خوتۇنلارنى ياتاق ئورنى تازا تۇرۇڭ؛ چۈنكى خۇدا بۇزۇقچىلىق قىلغۇچىلار ۋە زىنا قىلغۇچىلارنى جاھىدىدۇ.
HEB 13:5	ھاياتىڭلار يۇلن ياخشى كۆرمەسلىك، بارىڭلار بىلەن قېنىغانلىق قىلىگلار. مېڭىش-تۇرۇشۇڭلار يۇلپەرەسلىكتىن خالىي بولسۇن، بارىغا قانائەت چۈنكى خۇدا دېگەن: «سەننى ھېچقانداق تاشلىمايمەن، سېنى ھېچقانداق قىلىگلار. چۈنكى خۇدا مۇنداق دېگەن: «سەندىن ئەسلا ئايىلىمايمەن، سېنى ئەسلا تاشلىمايمەن».	ھاياتىڭلار يۇلن ياخشى كۆرمەسلىك، بارىڭلار بىلەن قېنىغانلىق قىلىگلار. چۈنكى خۇدا دېگەن: «سەننى ھېچقانداق تاشلىمايمەن، سېنى ھېچقانداق قىلىگلار. چۈنكى خۇدا مۇنداق دېگەن: «سەندىن ئەسلا ئايىلىمايمەن، سېنى ئەسلا تاشلىمايمەن».
HEB 13:6	شۇڭا، بىز تولا ئىشەنېپ دەيمىزكى، «يەرۋەدىگار مېنى ياردەم قىلىدۇ، ھېچ شۇڭا، يەرۋەدىگار بىلەن ئېتالايمىزكى، «يەرۋەدىگار مېنى ياردەم قىلىدۇ؟» ھېچ قورقمايمەن، كىشىلەر مېنى نېمە قىلالىسۇن؟»	شۇڭا، بىز تولا ئىشەنېپ دەيمىزكى، «يەرۋەدىگار مېنى ياردەم قىلىدۇ، ھېچ شۇڭا، يەرۋەدىگار بىلەن ئېتالايمىزكى، «يەرۋەدىگار مېنى ياردەم قىلىدۇ؟» نەرسىدىن قورقمايمەن، كىشىلەر مېنى نېمە قىلالايدۇ؟»
HEB 13:7	سەلەرگە خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى يەتكۈزگەن، سەلەرنىڭ يېتەكچىلىرىنى ئېسىڭلاردا تۇرۇڭلار، ئۇلارنىڭ مېڭىش-تۇرۇشىنىڭ مېۋە-نەتىجىسىگە كۆڭۈل قويۇپ قاراپ، ئۇلارنىڭ يېتىقادىنى ئولگە قىلىگلار -	رەھبەرلىكىلارنى ئەسلىگلار، ئۇلار سەلەرگە خۇدا سۆزىنى دەپ بەرگەنلەر، ئۇلارنىڭ ھاياتىنىڭ نەتىجىسىگە كۆز تاشلاڭلار ۋە ئۇلارنىڭ ئىماننى ئورۇنلاشتۇرۇڭلار.

Reference	Before	After
HEB 13:8	ئەيسا مەسەھ تۈنۈگۈندىن بۇگۈنگە ۋە ھەر قاچانغا قەدەر ئۇخشاش قالىدۇ! ئەيسا مەسەھ تۈنۈگۈن، بۇگۈن ۋە ئەبەدىلەتەدە دىكچە ئۆزگەرمەيدۇ!	ئەيسا مەسەھ تۈنۈگۈندىن بۇگۈنگە ۋە ھەر قاچانغا قەدەر ئۇخشاش قالىدۇ! ئۇچۇن ئۇچۇن بىلەن ئۆزىنىڭ ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ئاتالغۇسىز
HEB 13:9	شۇ سەھەپتن، ھەر قىسىم يالغان ئۇگەيتلەرگە ئېلىنىپ كەتمەڭلار؛ چۈنكى شۇنىڭ ئۆچۈن، ھەرخىل غەيرى تەلمىلەر بىلەن ئېزقۇرۇلۇپ كەتمەڭلار؛ چۈنكى ئىنساننىڭ قەلىپ قۇربانلىققا خاس بىمەكلىكلەر بىلەن ئەمەس، مېھرىبانلىق بىلەن قۇۋەتلىك ياخشى. چۈنكى بۇلارغا بەھرىمەن بولغانلار بەلكى خۇدانىڭ مېھر-شەيقتى بىلەن قۇۋەتلىك دۈرۈلگىنى ئەۋەل.	شۇ سەھەپتن، ھەر قىسىم يالغان ئۇگەيتلەرگە ئېلىنىپ كەتمەڭلار؛ چۈنكى بۇلارغا بەھرىمەن بولغانلار بەلكى خۇدانىڭ ئاتالغۇسىز مېھرىبانلىق بىلەن قۇۋەتلىك ياخشى. چۈنكى بۇلارغا بەھرىمەن بولغانلار بەلكى خۇدانىڭ مېھر-شەيقتى بىلەن قۇۋەتلىك دۈرۈلگىنى ئەۋەل.
HEB 13:10	بىزلەرنىڭ شۇنداق بىر قۇربانگاھىمىز باركى، ئىبادەت چەپىرىدا خىزمەتتە بولغانلارنىڭ ئۆسگۈن بىشىش هوقۇقى بوقتۇر.	بىزنىڭ بىر ئالتارىمىز بار، جىدا خىزمەت قىلغۇچىلار ئۇنىڭدىن بېيەلمەبدۇ.
HEB 13:11	چۈنكى گۇناھ تىلەش سۈپىتىدە سوپۇلغان، قېنى باش كاهىن تەرپىدىن ئەڭ مۇقەددەس جايغا ئېلىپ كېرىلگەن قۇربانلىق ھايۋانلارنىڭ تېنى بولسا قارارگاھنىڭ سىرتىغا ئېلىپ چىقلېپ كۆپدۈرۈلەتتى.	ئۇچۇن، گۇناھ ئۆچۈن قوربان قىلىنغان ھەيۋانلارنىڭ قېنى باش كاهىن تەرپىدىن ئەڭ مۇقەددىسى جايغا ئېلىپ كېرىلسە، ئۇلارنىڭ تېنى قالايماقنىڭ سىرتىغا ئېلىپ چىقىپ يوق قىلىنىدۇ.
HEB 13:12	شۇڭا ئەيسامۇ ئۆز قېنى بىلەن خەلقنى ياكلاپ خۇداغا ئاتاش ئۆچۈن، شەھەر دەرۋازىسىنىڭ سىرتىدا ئازاپ چىكىپ ئۆلدى.	شۇڭا ئەيسا ئۆز قانى بىلەن خەلقنى توزا قىلىپ خۇدا تەرەيکە يېتكۈزۈش ئۇچۇن، شەھەر دەرۋازىسىنىڭ سىرتىدا ئازاپ چىكىپ ئۆلدى.
HEB 13:13	شۇنداق ئىكەن، بىزمۇ قارارگاھنىڭ سىرتىغا چىقىپ، ئۇنىڭ يېنىغا بېرىپ، ئۇنىڭغا قارتىلغان ھاقارەتكە ئورتاق بەرداشلىق بېرىپ.	شۇنداقتا، بىزمۇ قالايماق سىرتىغا چىقىپ، ئەيساغا قارتىدا بارالايمىز ۋە ئۇنىڭ شەرمىنى بىرگە كۆتۈرەلەيمىز.
HEB 13:14	چۈنكى يەر يۈزىدە مەڭگۇ مەۋجۇت تۇرىدىغان شەھىرىمىز يوق، بەلكى كەلەچەك شەھەرنى كەلگۈسىدىكى شەھەرگە ئىستىلمەكتىمىز.	چۈنكى بۇ دۇنيادا مەڭگىلىك شەھىرىمىز يوق، بەلكى كەلەچەك شەھەرنى كەلگۈسىدىكى شەھەرگە ئىستىلمەكتىمىز.
HEB 13:15	شۇڭا، مەسەھ ئارقىلىق خۇداغا سەل قىلىپ، مەدھىيلرىمىزنى ھەمىشە تۇختاۋىسىز ئاتايلى، يەنى ئۆز لەللىرىمىزنىڭ مېۋسى سۈپىتىدە ئۇنىڭ نامىنى ئېتىراپ قىلايلى.	شۇڭا، مەسەھ ئارقىلىق خۇداغا قۇربانلىق سۈپىتىدە مەدھىيلرىمىزنى ئاتايلى، يەنە تىللەرىمىزنىڭ مېۋسى بولۇپ، ئۇنىڭ ئاتىنى ئاشكارا ئېتىپ تۇرغۇسىن.
HEB 13:16	ئەمدى خەير-ساخاۋەت قىلىشنى ۋە بارڭىلاردىن ئورتاق تەقسىملەشىنى ئۇنىتۇماڭلار. چۈنكى خۇدا بۇنداق قۇربانلىقلاрدىن خۇرسەن بولىدۇ.	ھازىر ياخشى ئىشلار قىلىپ ۋە مال-مۇلۇكڭارنى باشقىلار بىلەن ئورتاقلىشىڭلار، چۈنكى خۇدا بۇنداق ئىشلارنى ياقتۇرۇپ قالىدۇ.
HEB 13:17	پېتەكچىلىرىڭلارغا ئىتائەت قىلىپ، ئۇلارغا بويىسۇنۇڭلار، چۈنكى ئۇلار ئۆز خىزمىتدىن خۇداغا ھېساب بېرىدىغانلار بولۇپ، ھەمىشە جېنىڭلاردىن خەۋەر ئېلىشقا ئويغاق تۇرىدۇ. ئۇلارنىڭ بۇ ئىشنى قاiguو-ئەلەم بىلەن ئەمەس (چۈنكى ئۇنداق بولسا سىلەرگە ھېچ يايда يەتكۈزۈلمەيدۇ) بەلكى خۇشال-خۇراملىق بىلەن ئېلىپ بېرىلىسۇن.	پېتەكچىلىرىڭلارغا ئىتائەت قىلىپ، ئۇلارغا بويىسۇنۇڭلار، چۈنكى ئۇلار سىلەرنىڭ ھاياتىڭلارنى كۆزەتىپ تۇرۇپ، خۇدا ھېساب بېرىدىغان بولۇش كەپەك ئۇلار بۇ ئىشنى خۇشاللىق بىلەن قىلىسۇن، قاiguو بىلەن ئەمەس، چۈنكى قاiguو سىلەرگە ھېچ يايدا بەرمەيدۇ.
HEB 13:18	بىز ئۇچۇن دۇئا قىلىڭلار؛ چۈنكى بىزنىڭ ۋىجدانىمىز تازا، ھەر نەرسىدە توغرا بىز ئۇچۇن دۇئا قىلىپ تۇرۇڭلار؛ چۈنكى ۋىجدانىمىزنىڭ ياك ئىكەنلىكىگە، ھەبرىر ئىشلاردا توغرا يولدا مېڭىشنى خالايدىغانلىقىمىزغا قاىيل قىلىنىدۇق.	بىز ئۇچۇن دۇئا قىلىڭلار؛ چۈنكى بىزنىڭ ۋىجدانىمىز تازا، ھەر نەرسىدە توغرا بىز ئۇچۇن دۇئا قىلىپ تۇرۇڭلار، ھەبرىر ئىشلاردا توغرا يولدا مېڭىشنى خالايدىغانلىقىمىزغا قاىيل قىلىنىدۇق.
HEB 13:19	سىزلىرىگە تېز قايتىپ كېلىشىم ئۇچۇن، دۇئا قىلىشىڭلارنى خاس خالايمەن. بېنىڭلارغا ياتراق قايتىپ بېرىشىم ئۇچۇن، دۇئا قىلىشىڭلارنى ئالاھىدە ئۆتۈنۈمەن.	سىزلىرىگە تېز قايتىپ كېلىشىم ئۇچۇن، دۇئا قىلىشىڭلارنى خاس خالايمەن. بېنىڭلارغا ياتراق قايتىپ بېرىشىم ئۇچۇن، دۇئا قىلىشىڭلارنى ئالاھىدە ئۆتۈنۈمەن.
HEB 13:20	ئەمدى مەڭگۈلۈك ئەهدىنىڭ قېنى بىلەن قوي يادىسىنىڭ كاتتا يادىچىسى بولغان رەببىمىز ئەيسانى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگۈچى، خاتىرجەملەكىنىڭ ئىكىسى بولغان خۇدا	ئامانلىق خۇداسى، مەڭگۈلۈك ئەهد نامىسىنىڭ قېنى ئارقىلىق قوي باشقۇچىسىنىڭ چوڭ رەببىرى بولغان بىزنىڭ رەببىمىز ئەيسا مەسەھەن ئۇلۇملىكەردىن قايتا تىرىلىتىپ كەلۈرگەن.
HEB 13:21	ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق سىلەرگە ئۆزىنى خۇرسەن قىلىدىغان ئىشلارنى قىلدۇرۇپ، سىلەرنى ھەرىرى ياخشى ئەمەلەدە تاڭامۇلاشۇرۇرۇپ ئىرادىسىنىڭ ئىجراچىلىرى قىلغاي! مەسەھەك ئەبەدىلەتە دىكچە شان-	خۇدا سىلەرنى يارلىق ياخشى ئىشلاردا تولۇقلاب، ئۇنىڭ ئىرادىسىنى ئورۇنداش ئۇچۇن، سىلەرگە ئۇنىڭ ئالدىدا خۇرساندۇرگۈچى ئىشلارنى قىلدۇرۇرۇپ بېرىشى كېرەك، بۇنى ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق. مەسەھەك خەمسەھەم شەھەمىشانگە شار-شەرەپ بولسۇغا ئامىز!

Reference	Before	After
HEB 13:22	ئى قېرىنداشلىرىم، بۇ نەسەھەت گەپلىرىمنى سەل قىلماستىن قۇلاق-كۆز كۆرمەي قۇلاق سالغايسىلەر؛ سىلەرگە مۇشۇنچىلىكلا سۆزلەرنى يازدىم، خالاس.	ئى قېرىنداشلىرىم، بۇ نەسەھەت گەپلىرىمنى سەل قىلماستىن قۇلاق-كۆز كۆرمەي قۇلاق سالغايسىلەر؛ سىلەرگە مۇشۇ قەدەرلا بېزىپ قويdum، بۇلا.
HEB 13:23	قېرىندىشىمىز تىمۇتەي زىنداندىن قوبۇپ بېرىتى، بۇنى بىلىڭلار، ئەگەر تېزلا قېرىندىشىمىز تىمۇتىنىڭ زىنداندىن قوبۇپ بېرىلگەنلىكىدىن خەۋەدار بولغايسىلەر، يېقىندا بېننىڭا كېلىپ قالسا، مەن سىلەرنى يوقلاپ بارغىنىمدا ئۇ مەن بىلەن بىلە بارىدۇ.	قېرىندىشىمىز تىمۇتەي زىنداندىن قوبۇپ بېرىتى، بۇنى بىلىڭلار، ئەگەر تېزلا قېرىندىشىمىز تىمۇتىنىڭ زىنداندىن قوبۇپ بېرىلگەنلىكىدىن خەۋەدار كېلىپ قالسا، مەن سىلەرگە بارغاندا ئۇ بىلەنەن بىرگە بارىمىز.
HEB 13:24	بارلىق بېتەكچىلىڭلار ۋە بارلىق مۇقەددەس بەندەرگە سالام ئېتىقايسىلەر، ئىتالىيەدىن كەلگەنلەر سىلەرگە سالام يوللىدى.	ھەممە رەھبەرلىرىڭلار بىلەن ھەممە مۇقەددەس كىشىلەرگە سالام ئېتىڭلار، ئىتالىيەدىن كەلگەنلەر سىلەرگە سالام يوللاپتۇ.
HEB 13:25	مېھىر-شەپقەت ھەممىڭلارغا يار بولغاي! ئامىن! روسوُل ياقۇپ يازغان مەكتۇپ	ھەممىڭلارغا نېمەت بىلەن بولسۇن! ئامىن!
JAS 1:1	خۇدانىڭ ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسەھەنىڭ قولى بولغان مەنكى ياقۇپىن تاراقاق تۇرۇۋاتقان مۇھاجىر ئون ئىككى قەبلىگە سالام!	مەن ياقۇپ، خۇدا ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسەھەنىڭ قولى، دۇنيا بويچە يايىرلەغان ئۇن ئىككى قەبلىگە سالام!
JAS 1:2	ئى قېرىنداشلىرىم، ھەرقانداق سىناقلارغا دۇچ كەلسەڭلار، بۇنى زور خۇشاللىق دەپ بىلىڭلار.	قېرىنداشلار، ھەرقايسىسى سىنابىلىق arga دۇچ كەلسەك، بۇنى زور خۇشاللىق دەپ بىلىپ قوبۇڭلار.
JAS 1:3	چۈنكى سىلەر بىلىسىلەركى، ئىمانىڭلارنىڭ سىنىقى سىلەرده سەۋ-چىدام سەۋ-چىداملىق شەكىللەندۈردىو؛	چۈنكى سىلەر بىلىسىلەركى، ئىمانىڭلارنىڭ سىنىقى سىلەرده سەۋ-چىدام سەۋ-چىداملىق شەكىللەندۈردىو.
JAS 1:4	سەۋىرىلىك تولۇق ئىشلەپ چىقىلىسۇن، شۇڭا سىلەر يۇتۇك، مۇكەممەل ۋە سەۋ-چىداملىقنىڭ خىسىلىتى قەلېيىلاردا تۇرۇپ شۇنداق يىشىپ يېتلىسۇنکى، شۇنىڭ بىلەن سىلەر يېشقان، مۇكەممەل ۋە كەم-كۆتسىز بولىسىلەر.	سەۋىرىلىك تولۇق ئىشلەپ چىقىلىسۇن، شۇڭا سىلەر يۇتۇك، مۇكەممەل ۋە سەۋ-چىداملىقنىڭ خىسىلىتى قەلېيىلاردا تۇرۇپ شۇنداق يىشىپ هېچ كەمچىلىكى يوق بولۇڭلار.
JAS 1:5	بىراق ئەگەر ئاراڭلاردىكى بىرسى دانالىققا موھتاج بولسا، ھەممىگە سېنىيىسىز بېرىپ، ھېچ نەرسىنى سانامdayغان بولغاچقا، دەرھال سېخىلىق بىلەن بېرىدىغان شۇنداقلا ئەپىلىمەيدىغان خۇدادىن تىلىسۇن. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭغا چوقۇم ئاتا قىلىندۇ.	ئەگەر سىزلەردىن بىرى ئەقىل-يوقاقيققا ئەھتىياجلىق بولسا، خۇدا ھەر كىمگە سېنىيىسىز بېرىپ، ھېچ نەرسىنى سانامdayغان بولغاچقا، دەرھال سېخىلىق بىلەن سەۋىرىلىك شۇنىڭغا چوقۇم ئاتا قىلىندۇ.
JAS 1:6	بىراق ئۇ ھېچ دېلىغۇل بولماي ئىشەنج بىلەن تىلىسىن ؛ چۈنكى شۇبەھ كىشى خۇددى شامالدا ئۇرۇلۇپ ئۇيىان-بۇيىان يەلپۈنگەن دېكىز دولقۇنىغا ئوخشىادۇ.	ئەمما ئۇ ھېچ شۇبەھسىز، ئىشەنج بىلەن تەلەپ قىلىسىن ؛ چۈنكى شۇبەھ قىلغۇچى كىشى، شامال بىلەن ئۇرۇلۇپ يەلپۈنگەن دېكىز دولقۇنىغا ئوخشاش.
JAS 1:7	ئۇنداق كىشى رەبدىن بىرەر نەرسىگە ئېرىشىمەن، دەپ ھېچ خىال قىلىمىسىن؟	ئۇ كىشى ھېچ ئويلاپ كۆرمەسلىكى كېرەك، چۈنكى رەببىدىن ھېچ نەرسە ئېلىپ قالالايدىغانلىقىنى.
JAS 1:8	ئۇنداقلار ئوجىمە كۆڭۈل بولۇپ، بارلىق يوللىرىدا تۇنامى يوق ئادەمدۇر.	ئۇنداق كىشىلەر كۆڭلى ئەزگىر بولۇپ، بارلىق ئىشلىرىدا سەل قالىپ كەندۇ.
JAS 1:9-10	نامرات بولغان قېرىنداش ئۆزىنىڭ يۇقىرىغا كۆتۈرۈلگەنلىكىگە تەنەنە قىلىسىن؛ باي بولغان قېرىنداش بولسا، ئۆزىنىڭ توۋەن قىلىنغانلىقىغا تەنەنەزه قىلىسىن، چۈنكى ئۇ ئوت-چۆپلەرنىڭ چېچكلىرىدەك تۆزۈپ كېتىدۇ.	كەمەر قېرىنداش ئۆز يۇقىرىلىقىدا ئالاھىدە يوقتا قىلغۇسۇن؛ باي قېرىنداش ئۆز تۆۋەنلىكىدە يوقتا قىلغۇسۇن، چۈنكى بۇ ئوت-چۆپ كۆلىدەك تېزلا كېتىپ كالىدۇ.
JAS 1:11	قۇياش چىققاندا ھارارات كەلگەندە، ئوت-چۆپلەر قۇرۇپ كېتىدۇ، گۆللىرى تاشلانىپ كېتىدۇ، شۇڭا گۆزەللىكى يوقلىدۇ؛ باي كىشىلەر شۇنداقلا، ئۆز ئوخشاش، ئۆز ھەلەكچىلىكىدە يوقلىدۇ.	قۇياش چىققاندا ھارارات كەلگەندە، ئوت-چۆپلەر قۇرۇپ كېتىدۇ، گۆللىرى تاشلانىپ كېتىدۇ، شۇڭا گۆزەللىكى يوقلىدۇ؛ باي كىشىلەر شۇنداقلا، ئۆز يولىدا يوقلىپ كېتىدۇ.
JAS 1:12	ئىمتكەنلارغا چىدا قىلغان كىشى قانداق بەختلىك! چۈنكى سىناقنى ئۆتۈپ سىناقلارغا سەۋرجانلىق بىلەن بەداشلىق بەرگەن كىشى نەقەدەر بەختلىك-ھە! چۈنكى ئۇ سىناقتىن ئۆتكەندىن كېپىن، خۇدا ئۆزىنى كەتسە، خۇدا سۆيىگۈچىلەرگە ۋە دە قىلغان ھايات تاجىنى ئالىدۇ.	ئىمتكەنلارغا چىدا قىلغان كىشى قانداق بەختلىك! چۈنكى سىناقنى ئۆتۈپ سىناقلارغا سەۋرجانلىق بىلەن بەداشلىق بەرگەن كىشى نەقەدەر بەختلىك-ھە! چۈنكى ئۇ سىناقتىن ئۆتكەندىن كېپىن، خۇدا ئۆزىنى كەتسە، خۇدا سۆيىگۈچىلەرگە ۋە دە قىلغان ھايات تاجىنى ئالىدۇ.

Reference	Before	After
JAS 1:13	سۆيگەنلەرگە ۋەدە قىلغان ھايات تاجىغا مۇيەسىر بولىدۇ.	ئادەم تەلەيكە توشقاندا «خۇدا مېنى تەلەپ قىلماقتا» دېمە. چۈنكى خۇدا ئادەم ئازدۇرۇلۇشقا دۇچ كەلگەندە «خۇدا مېنى ئازدۇرۇۋاتىدۇ» دېمىسىن.
JAS 1:14	يامان ئىشلار بىلەن تەلەپلىنىشى مۇمكىن ئەمەس ھەم باشقىلارنى تەلەپ چۈنكى خۇدا يامان ئىشلار بىلەن ئازدۇرۇلۇشى مۇمكىن ئەمەس ھەم باشقىلارنى ئازدۇرمابىدۇ.	ئەمما ھەر بىر كىشى ئۆز ھەۋەس-نەپسى تەرىپىدىن تارتىپ كېتىپ، ئالدۇرۇۋېتلىپ تەلەپكە توشىدۇ.
JAS 1:15	ئاندىن ھەۋەس-نەپسى ھامىلدار بولۇپ گۇناھنى تۇغىدۇ؛ گۇناھ ئۆسۈپ پېتلىپ، ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدۇ.	ئاندىن، ئازرۇ ھامىل بولۇپ، گۇناھ تۇغۇلدۇرۇپ چىقىدۇ؛ گۇناھ ئۆسۈپ كەتسە، ئۆلۈمگە يېتكەكچى بولىدۇ.
JAS 1:16	شۇڭا سۆيۈملۈك قېرىنداشلىرىم، ئالدىنىپ قالماڭلار!	ئالداب قالما، ياقۇرغان قېرىنداشلىرىم!
JAS 1:17	بارلىق يۈكىشكە سېخىلىق ۋە ھەربىر مۇكەممەل ئىلتىپات يۇقىرىدىن، يەنى ئاسماندىكى بارلىق يورۇقلۇقلارنىڭ ئاتىسىدىن چۈشۈپ كېلىدۇ؛ ئۇنىڭدا ھېچقانداق ئۆزگىرىش بولمايدۇ ياكى ئۇنىڭدا «ئايلىنىش» بىلەن ھاسىل بولىدىغان كۆلەڭىلەرمۇ بولمايدۇ.	ھەر بىر ياخا لە ۋە تولۇق ئاتالغۇ يۇقىرىدىن كېلىدۇ، يەنى ئاسماندىكى يورۇقلۇقلارنىڭ ئاتىسىدىن چۈشۈپ كېلىدۇ؛ ئۇنىڭدا ھېچ نەرسە ئۆزگەرمىدۇ ياكى كۆلەڭگە ھاسىل بولمايدۇ.
JAS 1:18	ئۇ ئۆز خالقى بويىچە بىزنى راست سۆز بىلەن تۇغۇردى، بىز ئۇنىڭ بارلىق ئۇ بىزنى ئۆزى ياراتقان بارلىق مەجۇدداتلارنىڭ ئىچىدە ئۆزىگە دەسلەپ يېشقان مېۋىدەك بولسۇن دەپ، ئۆز سىرادىسى بويىچە بىزنى ھەقىقەتنىڭ سۆز-كالامنى ئارقىلىق تۇغۇردى.	مەجۇدداتلىرى ئىچىدە ئالدىنىقى مېۋەلەرگە ئوخشاش بولساق دەپ.
JAS 1:19	شۇنىڭ بىلەن، ئى سۆيۈملۈك قېرىنداشلىرىم، ھەر ئادەم ئاكلاشقا تېز تەبىار تۇرسۇن، سۆزلەشكە ئالدىرىمىسىن، غەزەپلىنىشكە ئالدىرىمىسىن.	شۇنى ئەسلە، سۆيۈك قېرىنداشلىرىم، ھەر كىشى ئاكلاشقا تېز تەبىار بولسۇن، سۆزلەشكە ئاستا قالسۇن، غەزەپلىشكە ئاستا قالسۇن.
JAS 1:20	چۈنكى ئىنساننىڭ غەزپى خۇدانىڭ ھەققانىيلىقنى ئېلىپ كەلمەيدۇ.	چۈنكى ئىنسانلارنىڭ غەزپى خۇدانىڭ ھەققانىيلىقنى ئېلىپ كەلمەيدۇ.
JAS 1:21	شۇنىڭ ئۆچۈن، بارلىق ئېپلاسلىقلارنى ۋە قىنىڭلارغا ياتمايۋاتقان قۇتقۇزلايدىغان سۆز-كالامنى كەمتهرلىك-مۆمنلىك بىلەن قوبۇل قىلىڭلار.	شۇڭا، ھەممە كىرى كۆرۈنۈشلەرنى ۋە يامانلىقنى تاشلاڭلار، قەلبىڭلاردا تۇرۇپ كەتكەن سۆزنى ئاز-ھالال بىلەن قوبۇل قىلىڭلار، چۈنكى ئۇ سىلەرنى رەزىللىكى تاشلاڭلار، قەلبىڭلاردا يىلتىز تارتقۇزۇلغان، سىلەرنى قۇتقۇزلاشقا بولىدۇ.
JAS 1:22	ئەمما ئۆز-ئۆزگۈدرىنى ئالداب يەقەت سۆز-كالامنى ئاكلىق قىلغۇچىلاردىن بولماڭلار، بىلكى ئۇنى ئىجرا قىلىڭلار.	ئەمما يەقەت سۆزنى ئاكلىپ ئۆزگۈلەرگە ئالداب قالماڭلار، بىلكى ئۇنى راستلا ئىجرا قىلىڭلار.
JAS 1:23-24	چۈنكى بىر بىرىسى سۆز-كالامنى ئاكلىپ قويىپلا، ئۇنى ئىجرا قىلىمسا، ئۇ خۇددى ئەينەكتە ئۆزنىنىسىنى كۆرۈپ قويۇپ، كېتىپ بارغاندا ئۇنىتۇپ قالغاندەك بولىدۇ؛ چۈنكى قاراپ چىققاندىن كېپىن، شۇ دەم ئۆزىنىڭ قانداق ئىكەنلىكىنى ئۇنىتۇپ.	چۈنكى بىر كىشى سۆزنى ئاكلىپ، ئۇنى ئىشلەتمىسى، ئۇ خۇددى ئەينەكتە ئۆز ئۆزنىنىسىنى كۆرۈپ قويۇپ، كېتىپ بارغاندا ئۇنىتۇپ قالغاندەك بولىدۇ؛ چۈنكى قاراپ چىققاندىن كېپىن، شۇ دەم ئۆزىنىڭ قانداق ئىكەنلىكىنى ئىسسىدىن چىقىرىدۇ.
JAS 1:25	لېكىن ئاشۇ كىشىلەرنى ئەركىنلىككە ئېرىشتۈرۈدىغان مۇكەممەل قانۇنغا ئەستايىدىلىق بىلەن داۋاملىق قاراپ، ئۇنىتۇغاڭ ئاكلىق قىلغۇچى بولماي، بىلكى ئۇنىڭ ئىچىدە ياشاپ ئىجرا قىلغۇچى بولغان كىشى ئىشلىرىدا بەختلىك قىلىنىدۇ.	لېكىن كىشىلەر ئەركىنلىك بېرىدىغان تولۇق قانۇنغا ياخشى قاراپ تۇرۇپ، ئۇنى ئۇنىتۇماي، بىلكى ئۇنى ياشاپ ئىجرا قىلغاندا، ئىشلىرىدا بەختلىك بولىدۇ.
JAS 1:26	بىرىسى ئۆزىنى ئىخلاسمەن ئادەمەن دەپ ھېسابلىغان، لېكىن تىلىنى تىرىگىنلىمكەن بولسا، ئۆزىنى ئۆزى ئالدابىدۇ؛ بۇنداق كىشىنىڭ ئىخلاسمەنلىك بېھۇدىلىكتۇر.	ئەگەر بىرەر كىشى ئۆزىنى دىنىي كىشى دەپ ئوبىلىسا، لېكىن تىلىنى كۆتۈرۈل قىلامىسا، ئۆزىنى ئالداب قالىدۇ؛ بۇ كىشىنىڭ دىنى بىكار.
JAS 1:27	خۇدا ئامىزلىك كۆزىدە ياك ۋە تازا دىن بۇ: قىيىنچىلىقتا قالغان بېتىملار ۋە قىيىنچىلىقتا قالغان يېسىر، تۆل خوتۇنلارنى يوقلاپ، ئۇلارغا ھەمخورلىق قىلىش، ۋە ئۆزىنى، بۇ دۇنىنىڭ يۇلغىشىدىن داغىسىز	خۇدا تامىزلىك كۆزىدە ياك ۋە تازا دىن بۇ: قىيىنچىلىقتا قالغان بېتىملار ۋە يېسىرلارنى ياردەم قىلىش ۋە ئۆزۈن دۇنيانىڭ يامانلىقىدىن ساقلاش.

Reference	Before	After
JAS 2:1	قېرىنداشلىرىم، شان-شەرەپ ئىگىسى بولغان رەبىمىز ئىسما مەسەنەنىڭ ئېتىقاد يولنى تۇقانىكەنسىلەر، ئادەمنىڭ تاشقى قىياپتىكە قاراپ مۇئامىلە قىلدىغانلاردىن بولماڭلار.	قېرىنداشلىرىم، رەبىمىز ئىسما مەسەنەنىڭ ئەزىز ئىشىنىش يولدا تۇرۇپ، كىشىلەرنىڭ تاشقى قىياپتىكە قاراپ ئالاقە قىلماڭلار.
JAS 2:2	چۈنكى سىنაگوگىڭلارغا ئالتۇن ئۆزۈك تاقىغان، ئېسىل كىيىنگەن بىر باي بىلەن تەڭ جۇل-جۇل كىيىنگەن بىر كەمبەغەل كىرسە،	ئەگەر سىلەرنىڭ يىغىننىڭلارغا بىر باي كىشى كىرىپ كەلسە، ئۇ بالقىچاق ئالتۇن تاقاپ، ياخشى كىيم گىيرەپ، بىر كەمبەغەل كىشىمۇ جۇل-جۇل كىيم كىيىنگەن بولسا،
JAS 2:3	سىلەر ئېسىل كىيىنگەننى ئەتىۋارلاپ «تۆرگە چىقىپ ئولتۇرسلا!» دېسەڭلار، كەمبەغەلگە، «ئۇ يەردە تۇرا!» ياكى «ئاياغ تەرىپىمەدە ئولتۇرا!» دېسەڭلار،	ئەگەر سىلەر چىرايلىق كىيىنگەن كىشىنى ئالاھىدە ھۆرمەت قىلىپ «ياخشى ئورنىڭا كېلىپ ئولتۇرا!» دېسەڭلار، كەمبەغەل كىشىگە، «شۇ تەرىپتە تۇر قال!» ياكى «يۇتىم يېنىدا ئولتۇرا!» دېسەڭلار،
JAS 2:4	ئۇرتۇرا ئايرىمىچىلىق قىلغان ۋە ئىسانلار ئۇستىدىن يامان نىيەت ھۆكۈم چىقارغۇچىلاردىن بولغان بولماسىلەر؟!	سىزلار ئۆزلىرىكىلار ئايرىمىچى قىلىپ، ئادەملەرگە يامان ئويغۇ بىلەن ھۆكۈم چىفارساڭلار، بۇلارنىڭ بىرى بولۇپ قالدىڭلارمۇ؟
JAS 2:5	قۇلاق سېلىڭلار، ئى سۆيۈملۈك قېرىنداشلىرىم – خۇدا بۇ دۇنيادىكى كەمبەغەللەرنى ئېتىقادتا باي بولۇش ھەمدە ئۇلارنى ئۆزىنى سۆبىگەنلەرگە بېرىشكە ۋە دە قىلغان يادىشاھلىقىغا مىراسخور بولۇشقا تاللىغان ئەمەسمۇ؟	ئەستىهيلەپ قارايلار، كۆيۈك قېرىنداشلىرىم، خۇدا بۇ دۇنيا قارشىدا كەمبەغەللەرنى ئىشەنگە باي قىلىشقا ۋە ئۆزىنى سۆبىگۈچىلەرگە ۋە دە قىلغان يادىشاھلىقىنى مىراسخور قىلىشقا تاللىغان ئەمەسمۇ؟
JAS 2:6	بىراق سىلەر كەمبەغەللەرنى كۆزگە ئىلمىدىڭلار! بايدار سىلەرنى ئەزگەن ۋە سوت-سوراقلارغا سۆرىگەن ئەمەسمۇ؟	بىراق سىلەر كەمبەغەللەرگە قەدیر بەرمىدىڭلار! بايدار سىلەرنى بېسىپ، مەكەملەرگە سوكۇپ تۇرمایدىكەن؟
JAS 2:7	ئۇستۇڭلەرگە قويۇلغان ئاشۇ مۇبارەك نامغا كۈيۈرلۈق قىلىۋاتقانلار يەنە شۇ بايدار ئەمەسمۇ؟	سىلەرگە بېرىلگەن ياخشى نامنى سوكۇپ تاشلاۋاتقانلار، شۇ بىندۇر بايدار ئەمەسمۇ؟
JAS 2:8	مۇقەددەس يازىملىرىدىكى «قوشناڭنى ئۆزۈڭنى سۆيىگەندەك سۆي» دېگەن شاھانە قانۇنغا ھەقىقى ئەمەل قىلىساڭلار، ياخشى قىلغان بولسىلەر.	ئەگەر سىز مۇقەددەس كىتابىتا بەلگىلەنگەن 'قوشنىنى ئۆزۈك قانداق سۆيىسە، شۇنداق سۆيىسىز' دېگەن ئالاھىدە قائىدىنى ھەقىقى ئەمەل قىلىساڭلار، سىز ياخشى ئىش قىلىسىلەر.
JAS 2:9	لېكىن كىشىلەرگە ئىككى خىل كۆز بىلەن قارسالاڭلار، گۇناھ قىلغان بولسىلەر، تەۋرات قانۇنى تەرىپىدىن خىلايلىق قىلغۇچىلار دەپ بېكتىلىسىلەر.	لېكىن كىشىلەرگە ئىككى خىل كۆز بىلەن قارسىلەر، گۇناھ قىلغان بولسىلەر، قانۇن بويىچە خىلايچىلار دەپ ئېتقىلاب بېرىلىسىلەر.
JAS 2:10	چۈنكى بىر كىشى يۇتون تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىدىم دەپ تۇرۇپ، هەتتا ئۇنىڭدىكى بىرلا ئەمەلگە خىلايلىق قىلىسا، ئۇ يۇتون قانۇنغا خىلايلىق قىلغۇچى ھېسابلىنىدۇ.	چۈنكى بىر كىشى يۇتون قانۇننى يۇتونلىي ئەمەل قىلىدىم دەپ ئېتىقاندا، هەتتا بىرلا بىر قائىدىنى بۇزسا، ئۇ يۇتون قانۇننى بۇزغان حالدا قالدۇ.
JAS 2:11	چۈنكى: «زىنا قىلما» دېگۈچى ھەم «قاتلىق قىلما»مۇ دېگەن. شۇڭا، زىنا قىلىمساڭلارمۇ، لېكىن قاتلىق قىلغان بولساڭلار، يەنلا يۇتون تەۋرات قانۇنغا خىلايلىق قىلغان بىلەن باراۋەر بولسىلەر.	چۈنكى، «زىنا قىلما» دەپ بەلگىلەنگەن، شۇنىڭغا ئوخشاش «قاتلىق قىلما» دەيمۇ بەلگىلەنگەن. شۇڭا، زىنا قىلىمساڭلارمۇ، لېكىن قاتلىق قىلىساڭلار، يۇتون قانۇننى خىلاب قىلغانغا باراۋەر بولسىلەر.
JAS 2:12	شۇڭا سۆز-ئەمەللەرلەرلەر ئادەمنى ئەركىنلىككە ئېرىشىتۈرىدىغان قانۇن ئالدىدا سوراق قىلىنىدىغانلارنىڭ سالاھىيىتىكە ئۇيىغۇن بولسۇن.	شۇنداق سۆزلەڭلار ۋە شۇنداق ئىش قىلىڭلار، چۈنكى سىلەر ئەركىنلىك قانۇنى بويىچە ھۆكۈم قىلىنىدىغان بولۇشىڭلار كېرەك.
JAS 2:13	چۈنكى باشقىلارغا رەھىم قىلىمغانلارنىڭ ئۇستىدىن چىقىرىدىغان ھۆكۈم رەھىمىسىز بولىدۇ. ئەمدى «رەھىم قىلىش» «ھۆكۈم چىقىرىش»نىڭ ئۇستىدىن غەلبە قىلىپ تەنەنە قىلىدۇ.	چۈنكى رەھىم قىلىمغانلارغا ھۆكۈم رەھىمىسىز بولىدۇ. رەھىم قىلىش ھۆكۈم قىلىنىنىن غەلبە قىلىپ، نامايان بولىدۇ. چىقىرىشىنىن غەلبە قىلىپ، نامايان بولىدۇ.
JAS 2:14	ئى قېرىنداشلىرىم بىرسى ئاغزىدا، «مەندە ئېتىقاد بار» دەپ تۇرۇپ، ئەمما	ئەي قېرىنداشلارا بىر كىشى 'مەندە ئېتىقاد بار' دەپ ئېتىقاندا، لېكىن

Reference	Before	After
JAS 2:15-16	<p>ئۇنىڭدا مۇناسىپ ئەمەللەرى بولمىسا، ئۇنىڭ نېمە يايىسى؟ بۇنداق ئېتىقاد ئۇنى ئېتىقاد ئۇنى قۇنقۇرالامدۇ؟</p> <p>ئەمدى ئەگەر ئاكا-ئۇكا ياكى ئاچا-سىكىلاردىن بىرى يالىڭاج قالسا ياكى كۈنديلىك بىمەكلىكى كەم بولسا، سىلەردىن بىرى ئۇلارغا: «خۇداغا ئامانەت، كىيمىڭلار يۇتون، قورسىقىڭلار توق قىلىنگاي!» دەپ قويۇيلا، تېنىڭىچىنىڭ حاجىتىدىن چىقىمسا، بۇنىڭ نېمە يايىسى؟</p>	<p>ئۇنىڭدا ياخشى ئىشلار يوق بولسا، بۇ نېمە يايىدا؟ بۇنداق ئېتىقاد ئۇنى قۇنقۇرالامدۇ؟</p> <p>ئەگەر بىر ئاكا ياكى ئۇكا يالىڭاج قالسا ياكى كۈنديلىك تاماقى كەم بولسا، بىرگەلەر ئۇلارغا: «خۇدا ياخشى قىلسۇن، كىيىنېپ ئىسىقلانغىن، تاماق يېغىپ توق بولغان!» دېپلا قالساق، هېچ نەرسە قىلىمىساق، بۇنىڭ نېمە يايىسى بار؟</p>
JAS 2:17	<p>شۇنىڭغا ئوخشاش يالغۇز ئېتىقادلا بولۇپ، ئۇنىڭغا مۇناسىپ ئەمەللەرى بولمىسا، بۇنداق ئېتىقاد ئۆلۈك ئېتىقادتۇر.</p>	<p>شۇنداق بولغاندا، ئېتىقاد ئەمەل بىلەن ئەمەس، يالغۇز بولسا، ئۇ ئۆلۈك دەپ ئاتالىدۇ.</p>
JAS 2:18	<p>لېكىن بەزىرى ئادەملەر: «سەنەد ئىمان بار، مەنەد بولسا ئەمەل بار» دەپ مەن دەيمەن: «ئىمانىڭىنى ئىشلىرىڭ بىلەن ماڭا كۆرسەت!»، «مەن بولسام تالىشىدۇ. لېكىن مەن: «ئەمەلسىز بولغان ئېتىقادىڭىنى ماڭا كۆرسىتە قېنى؟!»، «مەن ئېتىقادىمنى ئەمەللەر بىلەن كۆرسىتىمەن» دەيمەن.</p>	<p>لېكىن بەزىرى ئادەملەر: «سەنەد ئىمان بار، مەنەد بولسا ئىش بار». مەن دەيمەن: «ئىمانىڭىنى ئىشلىرىڭ بىلەن ماڭا كۆرسەت!»، «مەن بولسام تالىشىدۇ. سەن خۇدا بىر دەپ ئىشىنىسىنگ، ياخشى! لېكىن جىنلارمۇ شۇنى ئىشىنىدۇ، شۇنداقلا قورقۇپ دىر-دىر تىترەيدۇ.</p>
JAS 2:19	<p>سەن «خۇدا بىر» دەپ ئىشىنىسىن - بارىكالا! لېكىن ھەتتا جىنلارمۇ شۇنىڭغا ئىشىنىدۇ، شۇنداقلا قورقۇپ دىر-دىر تىترەيدۇغۇ؟</p>	<p>سەن خۇدا بىر دەپ ئىشىنىسىنگ، ياخشى! لېكىن جىنلارمۇ شۇنى ئىشىنىدۇ، شۇنداقلا قورقۇپ دىر-دىر تىترەيدۇ.</p>
JAS 2:20	<p>ئەي، قۇرۇق خىيال ئادەم! ئەمەللەرى يوق ئېتىقادىنىڭ ئۆلۈك ئېتىقاد ئىكەنلىكىنى قاچانمۇ بىلەرسەن؟</p>	<p>ئەي، بىئاقيل ئادەم! سىز بۇنى بىلەمە كېپىمۇ؟ چۈنكى ئېتىقاد ئەمەللەر يوق بولغاندا ئۆلۈك بولىدۇ.</p>
JAS 2:21	<p>ئاتىمىز ئىبراھىم ئۆز ئوغلى ئىسهاقنى قۇربانگاھ ئۇستىگە سۇنغاندا ئۆز ئەملىل ئارقىلىق ھەققانى دەپ جاكارلانغان ئەمەسمۇ؟</p>	<p>ئاتىمىز ئىبراھىم ئۆز بالىسى ئىسهاقنى قۇربانلىق ئۇرنىدا تەقدىم قىلغان ۋاقىتا، ئىشلىرى ئارقىلىق ھەققىي تەرەپ قىلىنغان، بۇ توغرى دەپ ئېتىقان، ئەمەسمۇ؟</p>
JAS 2:22	<p>ئەمدى شۇنى كۆرۈپلىشقا بولىدۇكى، ئۇنىڭ ئېتىقادى مۇناسىپ ئەمەللەرنى قىلدى ۋە ئېتىقادى ئەمەللەر ئارقىلىق مۇكەممەل قىلىنىدى.</p>	<p>بۇنى كۆرسەڭ، ئۇنىڭ ئېتىقادى ئەمەللەر بىلەن بىرگە كەتىپ، ئېتىقادى ئەمەللەر ئارقىلىق یۇتۇكلىنىپ كەتكەن.</p>
JAS 2:23	<p>مانا بۇ ئىش تەۋراتىسىكى: «ئىبراھىم خۇداغا ئېتىقاد قىلدى. بۇ ئۇنىڭ ھەققانىلىقى ھېسبابلاندى» دېگەن يازىمىنى ئىسپاتلайдۇ، شۇنداقلا ئۇ «خۇدانىڭ دوستى» دەپ ئاتالدى.</p>	<p>بۇ ئىش كىتابتا يېزىلغان نەرسىنى تولدۇرۇپ بەرەتنى: «ئىبراھىم ئەللاھغا ئىشنىپ قالدى، بۇ ئۇنىڭ توغرى يولدا بولۇشى ھېسبابلاندى» دەپ، شۇڭا ئۇ «ئەللاھنىڭ دوستى» دەپ تونۇلدى.</p>
JAS 2:24	<p>بۇدىن بىلىپ تۈرۈڭكى، كىشىلەر ئېتىقاد بىلەنلا ئەمەس، بەلكى ئەمەللەرى بەلكى ئەمەللەرى بىلەن ھەققانى دەپ جاكارلىنىدۇ.</p>	<p>بۇدىن بىلىپ تۈرۈڭكى، كىشىلەر ئېتىقاد بىلەنلا ئەمەس، بەلكى ئەمەللەرى بىلەن ھەق دەپ جاكارلىنىدۇ.</p>
JAS 2:25	<p>مۇشۇنىڭغا ئوخشاش، ياھىشە ئايال راھاب ئىسراييل چارلىغۇچىلىرىنى ئۆز باشقا يولدىن چىقارغانلىقى ئۈچۈن، ئۇمۇ ئىش-ئەمەللەرى بىلەن ھەققىي ئۆيىدە كۆتۈپ، ئۆلۈرنى باشقا يول بىلەن ھەچۈرۈۋەتكەنلىكى ئۈچۈن، ئۇ ئوخشاشلا ئىش-ئەملى بىلەن ھەققانى دەپ جاكارلانغان بولمامادۇ؟</p>	<p>شۇنداقلا، راھاب يۈرسەتچىسى جاسۇسلارنى قوبۇل قىلىپ ۋە ئۆلۈرنى باشقا يولدىن چىقارغانلىقى ئۈچۈن، ئۇمۇ ئىش-ئەمەللەرى بىلەن ھەققىي تەرەپ قىلىنغان.</p>
JAS 2:26	<p>تەن روھ بولمىسا ئۆلۈك بولغاندەك، ئەمەللەرى يوق ئېتىقادمۇ ئۆلۈكتۈر.</p>	<p>بەدەن رۇھسىز بولغاندا ئۆلۈپ كېتىدۇ، شۇنداقلا ئەمەل يوق ئىيمانمۇ ئۆلۈپ كېتىدۇ.</p>
JAS 3:1	<p>قېرىنداشلىرىم، ئاراڭلاردىن كۆپ كىشى تەلەم بەرگۈچى بولۇمالماڭلار! چۈنكى سىلەرگە مەلۇمكى، بىز تەلەم بەرگۈچىلەر باشقىلاردىن تېخىمۇ قاتىقى سوراققا تارتىلىمىز.</p>	<p>قېرىنداشلىرىم، سىلەرنىڭ ئارسىسا كۆپ كىشى ئوقۇقۇچى بولۇپ كەتمەڭلار! چۈنكى بىلىسىلەركى، بىز ئوقۇقۇچىلار باشقىلاردىن تېخىمۇ قاتىقى تەكسۈرۈشكە دۇج كېلىپ قالىمىز.</p>
JAS 3:2	<p>ھەممىلىرىمىز كۆپ ئىشلاردا خاتالىق قىلىپ كېتىشىمىز. بىراق، ئەگەر بىرەر چۈنكى ھەممىمىز كۆپ ئىشلاردا خاتالىشىپ يۇتلىشىمىز. ھالبۇڭى، ئەگەر برىسى تىلدا خاتالاشمىسا، ئۇ كامالەتكە يەتكەن، يۇتكۈل تېنىنى تىزگىنلىيەلگەن ئادەم بولىدۇ.</p>	<p>ھەممىلىرىمىز كۆپ ئىشلاردا خاتالىق قىلىپ كېتىشىمىز. بىراق، ئەگەر بىرەر چۈنكى ھەممىمىز كۆپ ئىشلاردا خاتالىشىپ يۇتلىشىمىز. ھالبۇڭى، ئەگەر ئادەم سۆزىنە خاتالىق قىلىمىسا، ئۇ مۇكەمەل بولىدۇ، يۇتون تەننى باشقۇرالايدۇ.</p>
JAS 3:3	<p>مانا، بىز ئاتلارنى ئۆزىمىزگە بېقىندۇرۇش ئۈچۈن ئاغزىغا يۈگەن سالىمىز؛ بۇنىڭ بىلەن يۇتكۈل تەنلىرىنى خالىغان تەرەپكە بۇرپىلايمىز.</p>	<p>ھەي، بىز ئاتلارنى باشقۇرۇش ئۈچۈن ئاغزىغا يۈگەن قويۇپ، يۇتون تەنلىرىنى خالىغان تەرەپكە يۇتكەپ كېتەلەيمىز.</p>

Reference	Before	After
JAS 3:4	مانا، كېمىلەرگىمۇ قاراڭلار؛ شۇنچىلىك يوغان بولسىمۇ، يەنە كېلىپ دەھىشەتلىك شاماللار تەرىپىدىن ئۇرۇلۇپ ھەيدىلىرىغان بولسىمۇ، لېكىن رولچى قەيەرگە ئۇلارنى ھەيدەي دېسە، ئۇ كىچىككىنە بىر رول ئارقىلىق ئۇنى خالىغان تەرىپىكە بۇرايدۇ.	باھ، گەملەر قانداق چوڭ بولسا، كۆچلۈك شاماللار تەرىپىدىن سوقۇلۇپ كېتىشكە تەۋە، بىر كىچىك رول بىلەن رولچى خالىغان يەرگە يۆتكەپ كېتىدۇ.
JAS 3:5	شۇنىڭغا ئوخشاش، گەرچە تىل تېنىمىزنىڭ كىچىك بىر ئەزا بولسىمۇ، لېكىن تولىمۇ يوغان سۆزلەيدۇ. كىچىككىنە بىر ئوت ئۇچقۇنىنىڭ چوڭ ئورماңغا ئوت تۇتاشتۇرالايدىغانلىقىنى ئويلاپ بېقىڭلار!	شۇنداقلا، تىلىمىز كىچىك بىر ئەزا بولسىمۇ، بىك چوڭ ئىشلارنى سۆزلەپ تۈرىدۇ. كىچىك بىر ئوت شاھىزىش چوڭ ئورماңغا ئوت چىقىرىپ تۇرۇشنى ئويلاش!
JAS 3:6	تىل – دەرۋەقە بىر ئوتتۇر؛ ئۇ ئەزالىمىز ئارسىدىن ئۇرۇن ئېلىپ قەبىھلىككە تولغان بىر ئالەم بولىدۇ. ئۇ يۇتكۇل تەننى بولغۇچىدۇر؛ ئۇ دوزاخ ئوتىدىن تۇتاشتۇرلۇپ، يۇتكۇل تەبئەتنىڭ چاقىغا ئوت تۇتاشتۇردى!	تىل بىر ئوت سىيىپتۇ؛ ئۇ بىزنىڭ ئەزالىمىز ئىچىدە قارا ئىشلار بىلەن تولۇقلاب، بارلىق تەننى قورۇقلاب، جەھەننەم ئوتى بىلەن يېنىپ، ھاياتىمىزنىڭ ھەممە تەرىپىلىرىنى ئوتقا بېرىدۇ!
JAS 3:7	چۈنكى ھەممە تۈرلۈك ھايۋانلار ھەم ئۇچار-قاناتلار، ئۆمىلىگۈچى ھايۋانلار ھەم دېڭىزدىكى مەخلۇقلار ئىنسانىيەت تەرىپىدىن كۆندۈرۈلمەكتە ھەمە كۆندۈرۈلگەندى.	چۈنكى ھەممە تۈرلۈك ھايۋانلار، قۇشلار، سۈرۈشكەنلەر ۋە دېڭىزدا ياشايدىغانلار ئادەملەر تەرىپىدىن كۆندۈرۈپ بولىدۇ ۋە كۆندۈرۈپ كەتكەن. دېڭىزدىكى مەخلۇقلار ئىنسانىيەت تەرىپىدىن كۆندۈرۈلمەكتە ھەمە كۆندۈرۈلگەندى.
JAS 3:8	ئەمما تىلىنى ھېچكىم كۆندۈرەلمەيدۇ، ئۇ تىننەمسىز رەزىل بىر نەرسە بولۇپ، جانغا زامىن بولىدىغان زەھەرگە تولغاندۇر.	ئەمما تىلىنى ھېچكىم كۆنترول قىلامىدۇ، بۇ بىر كۆنترول قىلامىغان يامانلىق، ھەرخىل خەتلەرلىك زەھەرگە تولغان.
JAS 3:9	بىز تىلىمىز بىلەن يەرۋەدىگار ئاتىمىزغا شانۇ-تەشەكۈر قايتۇرمىز، ۋە يەنە ئۇنىڭ بىلەن خۇدانىڭ ئوبرازىدا يارتىلغان ئىنسانلارنى قارغايىمىز.	بىز تىلىمىز بىلەن يەرۋەدىگار ئاتىمىزنى تەرىپىلەب، خۇدا سۈرەتىدە يارتىلغان ئىنسانلارغا قارغايىمىز.
JAS 3:10	دېمەك، ئوخشاش بىر ئېغىزدىن ھەم تەشەكۈر-مۇبارەك ھەم لەنەت-قاراغاش چىقىدۇ. ئى قېرىنداشلىرىم، بۇنداق بولماسىلىقى كېرەك!	دېمە، ئوخشاش بىر ئاغىزدىن ھەم تەھپۈس ھەم لەنەت چىقىدۇ. قېرىنداشلىرىم، بۇنداق ئەمەس بولسۇن!
JAS 3:11	بىر بۇلاق ئوخشاش بىر كۆزدىن بىرلا ۋاقتىتا تاتلىق ھەم قىرتاق سۇ چىقىرامدۇ؟	بىر چىشما بىر جايىدىن تەر ۋە توخۇ سۇ چىقىرامدۇ؟
JAS 3:12	ئى قېرىنداشلىرىم، ئەنجۇر دەرىخى زەيتۇن مېۋسى بەرمەيدۇ، ياكى ئۇرۇم ئۇرۇم تېلى ئەنجۇرنىڭ مېۋسىنى بېرەلەمدۇ؟ ھەم تۆزلۇق بۇلاق تاتلىق سۇنىمۇ چىقىرالمايدۇ.	قېرىنداشلىرىم، ئەنجۇر دەرىخى زەيتۇن مېۋسى بەرمەيدۇ، ياكى ئۇرۇم دەرىخى ئەنجۇر بېرىپ كۆرمەدۇ؟ تۆزلۇق چىشما تاتلىق سۇ چىقىزالمىدۇ.
JAS 3:13	ئاراڭلاردا كىم دانا ۋە يەملىك؟ يەزىلەتلىك يۈرۈش-تۇرۇشىدىن ئۇ دانالىققا خاس بولغان مۇمن-كەمەتەرلىك بىلەن ئەمەللەرىنى كۆرسەتسۇن!	سىللەرde كىم ئەقلىق ۋە يەھىملىك؟ ئۇنى ياخشى ھالقىنىش بىلەن، دانالىقنىڭ كەمەتەرلىك بىلەن ئىشلەرنى كۆرسەتسۇن!
JAS 3:14	لېكىن ئەگەر قەبىڭلاردا ئاچقىق ھەستخورلۇق ۋە جىدەل-ماجира بولسا، يايىدىلىق ئامال بار بولسا، ھەقىقەتنى يالغان سۆز بىلەن بوغماڭلار، مەغرۇر ئەمدى يالغان سۆزلەر بىلەن ھەقىقەتنى يوققا چىقارماڭلار، ماختانماڭلار. بولمىغلى.	لېكىن ئەگەر سىزلەرنىڭ يۈرەكلىرىدە كاچا قىرغىن ھەسەت ۋە شەخسىي يايىدىلىق ئامال بار بولسا، ھەقىقەتنى يالغان سۆز بىلەن بوغماڭلار، مەغرۇر ئەمدى يالغان سۆزلەر بىلەن ھەقىقەتنى يوققا چىقارماڭلار، ماختانماڭلار. بولمىغلى.
JAS 3:15	بۇنداق «دانالىق» ئەرىشىن ئەمەس، بەلكى دۇنياغا، ئىنسان تەبىئىتىگە خاس بولۇپ، جىن-شەيتانىدىن كەلگەن دانالىق	بۇ دانالىق ئاسمانىدىن ئەمەس، دۇنيا تەرىپىلىك، ئادەم تەبىئىتىدىن كەلگەن بولۇپ، جىن-شەيتانلارنىڭ تەسىرى بار.
JAS 3:16	چۈنكى ھەستخورلۇق ۋە جىدەل-ماجира بولغانلا يەردە قالايمىقانچىلىق ۋە ھەرخىل رەزلىلىكلىرى بولىدۇ.	چۈنكى ھەسەت ۋە جىدەل بار بولغان يەردە، قالايمىقانچىلىق ۋە ھەرخىل رەزلىلىكلىرى بار بولىدۇ.
JAS 3:17	لېكىن ئەرىشىن كەلگەن دانالىق بولسا، ئۇ ئالدى بىلەن ياكىتۇر، ئۇ يەنە تىنچلىقپەرۋەر، خۇش يېشىل، باشقىلارنىڭ يېكىرگە قۇللىق ئۇچۇق، رەھىمدىل بولۇپ، ياخشى مېۋىلەر بىلەن تولغان، ئۇنىڭدا تەرىپىازلىق ياكى ساختىپەزلىك يوقتۇر.	لېكىن ئاسمانىدىن كەلگەن دانالىق تۈنچىدە تازا، شۇنداقلا تىنچلىق ئىستەپ، ياخشى مېھرىبان، باشقىلارنىڭ سۆزىنگە ئاچق قۇلاق بولۇپ، رەھىملىك بىلەن تۆلۈق، ياخشى نەتىجىلەرگە ئىگە، تەرىپچاسىز ۋە دەلىلىك.

Reference	Before	After
JAS 3:18	هەققانىلىق ئۇرۇقلىرى تىنچلىقپەرۋەلەر ئارىسىدا چېچىلىپ، تىنچلىق ئىچىدە مېۋە بېرىدۇ.	ھەق راستلىق مېۋسى تىنچلىق ئىچىدە تىنچلىق قىلغانلار تەرىپىدىن سىزلەرنىڭ ئارىسىدىكى ئۇرۇشلار ۋە جەنچەللەر نەدىن كېلىپ چىقىدۇ؟ بۇ دەل تەن سىزلەرنىڭ ئىچىدىكى ئاززو-ھەۋسەلەر جەڭ قىلىۋاتقان ئاززو-ھەۋسلىرىڭلەردىن ئەمەسمۇ؟
JAS 4:1	ئاراڭلاردىكى ئۇرۇش ۋە ماجىرار نەدىن كېلىپ چىقىدۇ؟ بۇ دەل تەن سىزلەرنىڭ ئىچىدىكى ئاززو-ھەۋسەلەر جەڭ قىلىۋاتقانلىقىدىن ئەمەسمۇ؟	سەلەر ئارزو-ھەۋس قىلىسلىر، لېكىن ئاززو-ھەۋسلىرىڭلەرغا ئېرىشىمەيسىلەر، ئادەم ئولتۇرلىرىلىرى، ھەسەت قىلىسلىر، لېكىن ئېرىشىمەيسىلەر؛ جىدەل-ماجىرا چىقىرىپ جەڭ قىلىسلىر.
JAS 4:2	سەلەر ئارزو-ھەۋس قىلىسلىر، لېكىن ئاززو-ھەۋسلىرىڭلەرغا ئېرىشىمەيسىلەر؛ ئادەم ئولتۇرلىرىلىرى، ھەسەت قىلىسلىر، لېكىن ئېرىشىمەيسىلەر؛ جىدەل-ماجىرا چىقىرىپ جەڭ قىلىسلىر.	سەلەر ئەۋەس قىلىسلىر، لېكىن ھەۋسلىرىڭلەرغا ئېرىشىمەيسىلەر؛ كىشىلەرنى ئۆلتۈرۈپ تاشلايىسىلەر، ھەسەت قىلىسلىر، لېكىن ئېرىشىمەيسىلەر؛ جەڭ قىلىپ تۇرۇسلىر، بۇنىڭ ئوچۇن، سەلەر تەلەپ قىلمايىسىلەر.
JAS 4:3	تىلىسەڭلارمۇ ئېرىشىمەيسىلەر، چۈنكى ئۆز ئاززو-ھەۋسلىرىڭلەرنى قاندۇرۇش ئوچۇن رەزىل نىيەتلەر بىلەن تىلىمىسىلەر.	سىز دۇا قىلىساڭلارمۇ ئېرىشىمەيسىز، چۈنكى ئۆز ئىستاكلىرىڭلەرنى قاندۇرۇش ئوچۇن يامان نىيەت بىلەن سورايسىز.
JAS 4:4	ئەي زىناخورلار! بۇ دۇنيا بىلەن دوستلىشىنىڭ ئەمەلىيەتتە خۇدا بىلەن دوشىمەنىلىشىشكە ئېنىق دەپ بىلەن مىزىلەر؟ كىم بۇ دۇنيانى دوست تۇنماقچى بولسا، ئۆزىنى خۇدانىڭ دۇشمىنى قىلىدۇ.	ئەي، زىنا قىلغۇچىلار! بۇ دۇنيا بىلەن دوست بولۇش، چاققان خۇدا بىلەن دوشىمەنىلىشىشكە ئېنىق دەپ بىلەن مىزىلەر؟ كىم بۇ دۇنيانى دوست تۇنۋىپ تۇنماقچى بولسا، ئۆزى خۇدا دۇشمىنى قىلىدۇ.
JAS 4:5	مۇقەددەس يازمىلاردا: «خۇدا قەلبىمىزگە ماكان قىلدۇرغان روھ ناچار ئاززو-ھەۋسەلەرنى قىلامدۇ؟» دېگەن سۆز سەلەرچە بىكار دېلىگەنمۇ؟	ياكى سەلەر يېكىر قىلىسلىرکى، يازمىلار بىكار گەپ قىلىدۇمۇ؟ «بىزنىڭ ئىچىدە تۇرۇغان روھ، غىررەت بىلەن ئاززو-قىلىدۇ» دەپ كۆرسىتىلگەن.
JAS 4:6	لېكىن خۇدا بەرگەن مېھىر-شەيقەت بۇنىڭدىن ئۈستۈن تۇرىدۇ. شۇنىڭ تۈھىبىلىدىن مۇقدەدەس يازمىلاردا: «خۇدا تەك بېئۇلارغا قارشىسىدۇر، لېكىن مۆمنىن-كەمەرلەرگە شەيقەت قىلىدۇ» دەپ يېزىلغاندۇر.	لېكىن خۇدا بىزگە كۆيەرەك رەھمەت بېرىدۇ، بىراق كەمەرلەرگە رەھمەت قىلىدۇ» دەپ كۆرسىتىلگەن.
JAS 4:7	شۇنىڭ ئوچۇن، خۇداغا بويىسۇنىڭلار، شەيتانغا قارشى تۇرۇڭلار؛ شۇنداق قىلىڭلار ئۇ سەلەردىن قاچىدۇ.	بۇ سەھەپتىن، خۇداغا بويىسۇنىڭ. شەيتانغا قارشى تۇرۇڭ، شۇنداق قىلىڭلار ئۇ سەلەرنىڭ يېنىڭدىن قاچىپ كېتىدۇ.
JAS 4:8	خۇداغا يېقىنىلىشىڭلار، خۇدامۇ سەلەرگە يېقىنىلىشىدۇ. ئەي گۇناھكارلار، گۇناھتنىن قولۇڭلارنى يۇيۇڭلار؛ ئەي ئۆجىمە كۆڭلەر، قەلبىڭلارنى ياك قىلىڭلار.	خۇداغا يېقىن كېلىڭلار، خۇدا سەلەرگەم يېقىن بولىدۇ. گۇناھ قىلغۇچىلار، قوللىرىڭلارنى تازىلەڭلار؛ كۆڭلۈل تويۇقچىلار، قەلبىڭلارنى ياكلاڭلار.
JAS 4:9	گۇناھلىرىڭلارغا قايغۇ-ھەسەرت چېكىڭلار، هازا تۇتۇپ يېغلاڭلار، كۈلەڭلارنى ماتەمگە، خۇشاللىقىڭلارنى قايغۇغا نايلاندۇرۇڭلار.	ئۇزارىپ كەتىڭلار، كۆرۈلەڭلار ۋە يېغلاڭلار، كۈلەڭلارنى يەنتىزىگە ئۆزگەرتىڭلار ۋە خۇشاللىقىڭلارنى كەسکىنە چۈشۈشكە ئۆزگەرتىڭلار.
JAS 4:10	خۇدانىڭ ئالدىدا ئۆزۈڭلارنى تۆۋەن تۇتۇڭلار ۋە شۇنداق قىلغاندا ئۇ سەلەرنى ئۈستۈن قىلىدۇ.	خۇدانىڭ ئالدىدا ئۆزۈڭلارنى كېچكەتتۈرۈڭلار، شۇنداق بولغاندا ئۇ سەلەرنى تۆتۈن قىلىدۇ.
JAS 4:11	ئەي قېرىنداشلار، بىر-بىرىڭلارنى يامان گەپ قىلماڭلار، كىم بىر قېرىندىشنى سۆكسە يامانلاب سۆزلىپ ياكى ئۇنى ھۆكۈم قىلسىسا، قانۇنىسىمۇ يامانلاب سۆزلىپ، ياكى ئۇنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈم قىلغان بولىدۇ. شۇنداق قىلىپ قانۇن ئۈستىدىن ئۇنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈم قىلغان بولىدۇ. شۇنداق بولغاندا، قانۇنغا ئەگىشىپ ئىش توغرا-ناتوغرا دەپ ھۆكۈم قىلسىڭ، قانۇنغا ئەمەل قىلغۇچى ئەمەس، بهلكى ئۆزۈڭى ئۇنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈم قىلغۇچى قىلغۇفالغان بولىسەن.	ئەي، «بۇگۈن ياكى ئەتە يالانى-يۇكۇنى شەھەرگە بارىمىز، ئۇ يەردە بىر يېل ئۇنى ھۆكۈم قىلغان بولىدۇ. شۇنداق بولغاندا، قانۇنغا ئەگىشىپ ئىش قىلىمغۇچى بولۇپ قالىسىز، بەلكى ئۆزۈڭلۈك قانۇننى ھۆكۈم قىلغۇچى بولىسىز.
JAS 4:12	قۇتۇزۇشقا ۋە ھالاك قىلىشقا قادر بولغان، قانۇن تۈزگۈچى ۋە ھۆكۈم قىلغۇچى يەقەت بىردىر! شۇنداق ئىكەن، سەن باشقىلار ئۈستىدىن ھۆكۈم قىلغۇدەك زادى كىمسەن؟	ئەمما، قۇتۇزۇلايدىغان ۋە يارچا قىلا لايدىغان كۈچكە ئىگە، قانۇن ياسايدىغان ۋە ھۆكۈم بېرىدىغان يەقەت بىر ئادەم بارا سەن باشقىلارغا ھۆكۈم قىلىشقا كىم بولىسەن؟
JAS 4:13	ھەي، «بۇگۈن ياكى ئەتە يالانى-يۇكۇنى شەھەرگە بارىمىز، ئۇ يەردە بىر يېل تۇرۇپ، تىجارەت قىلىپ يايدا تايىمىز» دېگۈچىلەر بۇنىڭغا قۇلۇق سېلىڭلار!	ئەي، «بۇگۈن ياكى ئەتە بەزى بىر شەھەرگە بارىپ، بىر يېل تۇرۇپ، سودا قىلىپ يۇل تايىمىز» دېگەنە؟
JAS 4:14	ئەي ئەتە نېمە بولىدىغانلىقىنى بىلمەيدىغانلار، ھاياتىڭلار نېمىگە ئوخشايدۇ؟	ئەي دوستلار، سەلەر ئەتە نېمە بولىدىغانلىقىنى بىلمەيسىلەر، ھاياتىڭلار

Reference	Before	After
JAS 4:15	بۇنىڭ ئورنىغا، «رەب بۇيرۇسا، ھايىت بولساق، ئۇنى قىلىمىز، بۇنى قىلىمۇز» دېپىشىڭلار كېرىدە.	ئۇنىدا، ئەگەر رەب ئىسىلەپ بەرگەن بولساق، بىز ھايىت تۈرۈپ، بۇنى قىلىپ كۆرمەك، شۇنى قىلىپ كۆرمەك» دېسلىر.
JAS 4:16	لېكىن ئەمدى سىلەر ھازىر ئۇنداق يوغان گەپلىرىڭلار بىلەن ماختىنىسىلەر. بۇنداق ماختىنىشلارنىڭ ھەممىسى رەزىل ئىشتۇر.	لېكىن ھازىر سىلەر بۇنداق كېرىلىك گەپ بىلەن ماختلايىسىز. بۇنداق ماختىلىنىشلارنىڭ ھەممىسى يامان ئىش.
JAS 4:17	شۇنىڭدەك كىمدىكىم مەلۇم ياخشى ئىشنى قىلىشقا تېگىشلىك دەپ بىلىپ تۈرۈپ قىلىغان بولسا، گۇناھ قىلغان بولىدۇ.	ئەگەر بىر كىشى باخاتىلا ئىشنى قىلىش كېرەكلىكىنى بىلىپ تۈرۈپ، قىلىمسا، ئۇ گۇناھ بولىدۇ.
JAS 5:1	ئەي بايالار، قۇلۇق سېلىڭلار! بېشىڭلارغا چۈشىدىغان كۈلپەتلەر ئۈچۈن داد- يەرياد كۆتۈرۈپ يېغلاڭلار.	ئەي بايالار، سىزگە چۈشىدىغان مەشەككەتلەر ئۈچۈن داد كۆتۈرۈپ يېغلاڭلار!
JAS 5:2	بايلىقىڭلار چىرىپ كەتنى، كىيمىم-كېچىكىڭلارنى كۆيە يېپ كەتنى،	بايلىقىڭلار چىراب كەتنى، كىيمىلىرىڭلار كۆيە تۈتۈپ كەتنى،
JAS 5:3	ئالتون-كۆمۈشلىرىڭلارنى بولسا دات باستى، بۇ دات قىيامەتتە ئۆزۈڭلارغا قارشى گۇناھلىق بېرىپ، گۆشۈڭلارنى ئوتتا كۆيدۈرۈلگەندەك يەۋېتىدۇ. سىلەرنىڭ بايلىقلارنى توپلىشىڭلار ئاخىرقى كۇنلەرde بولىدى!	ئالتون-كۆمۈشلىرىڭلار زىگلاب بار، بۇ زىگ ئاخىرقى كۇنده سىلەرگە قارشى كۆۋاھ بولۇپ، گۆشۈڭلارنى ئوتتا يوقىلىپ كەتكەندەك يېنىدۇ. سىلەر بايلىق توپلاب تۇرۇۋاتقانلىقىڭلار ئاخىرقى كۇنلەرde بولۇپ قالدى!
JAS 5:4	مانا، ئېتىزلىقىڭلاردا ئىشلەپ ھوسۇل يىغىنانلارغا خىيانەت قىلىپ ئىش ھەقلەرنى بەرمەي كەلدىڭلار، بۇ تۇتۇۋېلىنغان ھەق ئۆستۈڭلەردىن يەرياد كۆتۈرمەكتە، شۇنىڭدەك ئورمىچىلارنىڭ نالا-يەريادلىرى ساماوى ئوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان يەرۋەردىگارنىڭ قولقىغا يەتنى.	كۆرۈلەر، سىزلارنىڭ زېمىنلىرىدە ئېمگەك قىلغان ئەمەكچىلەرگە ئىش ھەقلەرنى بەرمەيتىڭلار، بۇ ھەقلەر يەرياد قىلىپ تۇرۇيتنۇ، شۇنداقلا ئېمگەكچىلەرنىڭ نالقى يەرۋەردىگار ئالدەنىڭ قولقىغا يەتكەن.
JAS 5:5	سىلەر بۇ دۇنيادا ئىچىدە يۈل-مال بىلەن ئەيش-يېش قىلىپ ياشاب كېلىۋاتىسىلەر. قويالار بوغۇزلاش كۇنگە تەيار بولغاندەك، سىلەر ھما بوغۇزلىنىش كۇنگە ئۆزۈڭلارنى تەيارلاپ كېلىۋاتىسىلەر.	سىلەر بۇ دۇنيادا ئىچىدە يۈل-مال بىلەن ئەيش-يېش قىلىپ ياشاب كېلىۋاتىسىلەر. قويالار بوغۇزلاش كۇنگە تەيار بولغاندەك، سىلەر ھما بوغۇزلىنىش كۇنگە ئۆزۈڭلارنى تەيارلاپ كېلىۋاتىسىلەر.
JAS 5:6	سىلەر ھەققانى بولغۇچىنى گۇناھقا مەھكۇم قىلىپ، ئۆلتۈرۈپ كەلدىڭلار؛ ئۇ سىلەرگە قارشىلىق كۆرسەتمەيدۇ.	سىلەر ئادالەتچان كىشىنى گۇناھلىق دەپ ھۆكۈم قىلىپ، ئۆلتۈرۈپ كەتتىڭلار؛ ئۇ سىلەرگە قارشى تۇرمىدۇ.
JAS 5:7-8	قۇڭا، قېرىنداشلار، رەب قايتىپ كېلىدىغان ۋاقتىتا سەبر قىلىڭلار. كۆرۈڭلار، شۇڭا، قېرىنداشلار، رەبىنىڭ قايتا كېلىدىغان كۇنگىچە سەۋ-تاقەت قىلىپ تۇرۇڭلار، مانا، دېھقان كىشى يەرىنىڭ ئېسىلى مەۋسىنى كۆتىدۇ؛ يەرگە دەسلىكى ۋە كېينىكى يامغۇلارغا مۇيەسىر بولغۇچە ئۇنى ئىنتىزازلىق بىلەن سەۋ-تاقەت ئىچىدە كۆتىدۇ. سىلەرمۇ سەۋ-تاقەت قىلىپ قەلىكىلارنى مۇستەھكەم قىلىڭلار. چۈنكى رەبىنىڭ قايتا كېلىشى يېقىنلاب قالدى.	شۇڭا، قېرىنداشلار، رەب قايتىپ كېلىدىغان ۋاقتىتا سەبر قىلىڭلار. كۆرۈڭلار، شۇڭا، قېرىنداشلار، ئۆزۈڭلارغا ئېتىكىلمەڭلار، سوراققا تارتىلىشتىن قاچىنىڭلار؛ قېرىنداشلار، ئۆزۈڭلار سوراقدا تارتىلىمالسلقىڭلار ئۈچۈن بىر-بىرىڭلەردىن ئاغزىنماڭلار؛ مانا، سوراقدا قىلغۇچى ئىشك ئالدىدا تۇرىدۇ.
JAS 5:9	ئاللاھ ئىسمى بىلەن سۆزلەگەن يەغەمبەرلەرنىڭ قانداق ئازاپ تارتقانلىقى يەرۋەردىگارنىڭ نامىدا سۆزلىگەن بۇرۇنقى يەغەمبەرلەرنىڭ قانداق ئازاپ-ئوقۇبەت تارتقانلىقى، شۇنداقلا سەۋ-تاقەت قىلغانلىقنى ئولگە قىلىڭلار.	ئاللاھ ئىسمى بىلەن سۆزلەگەن يەغەمبەرلەرنىڭ قانداق ئازاپ تارتقانلىقى يەرۋەردىگارنىڭ ئۆزۈنى ئۆلگە ئېلىپ كۆرۈڭلار.
JAS 5:10	بىز مانا مۇشۇنداق سەۋ-تاقەت بىلەن بەراشلىق بەرگەنلەرنى بەختلىك دەپ ھېسابلايمىز. ئايپىنىڭ ئازاپ-ئوقۇبەتكە قانداق سەۋ-تاقەت بىلەن بەراشلىق بەرگەنلىكىنى ئاكلىغانلىسلىر ۋە يەرۋەردىگارنىڭ ئۇنىڭغا ئاخىرقى قىلغىنىنى، شۇنداقلا سەۋ-تاقەت قىلغانلىقنى ئۆلگە ئېلىپ كۆرۈڭلارنىڭ ئۆزۈنى قانداق ياخشى قىلغانلىقنى، شۇنداقلا يەرۋەردىگارنىڭ ئاخىرقىدا ئۇنى قانداق ياخشى قىلغانلىقنى، شۇنداقلا يەرۋەردىگارنىڭ يۈرەكلىكى شەيقەت ۋە رەھىم بىلەن تولۇق ئىكەنلىكىنى كۆرگەنسىلەر.	بىز بۇنداق سەۋ-تاقەت بىلەن چىداملاشقا ئەققىي بەختلىك دەيمىز. سىلەر ئايپىنىڭ قىيىاتقا قارشى قانداق چىدام قىلغانلىقنى ئاكلىغانلىسلىر ۋە يەرۋەردىگارنىڭ ئاخىرقىدا ئۇنى قانداق ياخشى قىلغانلىقنى، شۇنداقلا يەرۋەردىگارنىڭ يۈرەكلىكى شەيقەت ۋە رەھىم بىلەن تولۇق ئىكەنلىكىنى كۆرگەنسىلەر.
JAS 5:11	بىز مانا مۇشۇنداق سەۋ-تاقەت بىلەن بەراشلىق بەرگەنلەرنى بەختلىك دەپ ھېسابلايمىز. ئايپىنىڭ ئازاپ-ئوقۇبەتكە قانداق سەۋ-تاقەت بىلەن بەراشلىق بەرگەنلىكىنى ئاكلىغانلىسلىر ۋە يەرۋەردىگارنىڭ ئۇنىڭغا ئاخىرقى قىلغىنىنى، شۇنداقلا سەۋ-تاقەت قىلغانلىقنى ئۆلگە ئېلىپ كۆرۈڭلارنىڭ ئۆزۈنى قانداق ياخشى قىلغانلىقنى، شۇنداقلا يەرۋەردىگارنىڭ يۈرەكلىكى شەيقەت ۋە رەھىم بىلەن تولۇق ئىكەنلىكىنى كۆرگەنسىلەر.	بىز بۇنداق سەۋ-تاقەت بىلەن چىداملاشقا ئەققىي بەختلىك دەيمىز. سىلەر ئايپىنىڭ قىيىاتقا قارشى قانداق چىدام قىلغانلىقنى ئاكلىغانلىسلىر ۋە يەرۋەردىگارنىڭ ئاخىرقىدا ئۇنى قانداق ياخشى قىلغانلىقنى، شۇنداقلا يەرۋەردىگارنىڭ يۈرەكلىكى شەيقەت ۋە رەھىم بىلەن تولۇق ئىكەنلىكىنى كۆرگەنسىلەر.

Reference	Before	After
JAS 5:12	ئەمدى ئى قېرىنداشلىرىم، ئەڭ مۇھىمىن، قەسەم قىلماڭلار – نە ئاسمان نە زېمىن نە باشقا ھېچ نەرسىنىڭ ئاتى بىلەن قەسەم قىلماڭلار – نە ئاسمان نە بولماڭلار، بىلكى «بولىدۇ» دېسەڭلار ھەققىي «بولىدۇ» بولسۇن، «ياق» دېسەڭلار، راست 'ھەئە' بولسۇن، 'ياق' دېسەڭلار، راست 'ياق' بولسۇن. شۇنداق قىلسالىڭلار، ئېپقىرسىيىگە توقۇنمايسىلە.	قېرىنداشلىرىم، بۇنى ئەسلىگە ئېلىڭلار، قەسەم قىلماڭلار – نە ئاسمان نە زېمىن نە باشقا ھېچ نەرسىنىڭ ئاتى بىلەن قەسەم بەرمەڭلار، بىلكى 'ھەئە' دېسەڭلار، راست 'ھەئە' بولسۇن، 'ياق' دېسەڭلار، راست 'ياق' بولسۇن. شۇنداق قىلسالىڭلار، ئېپقىرسىيىگە توقۇنمايسىلە.
JAS 5:13	ئاراڭلاردا ئازاب تارقۇچى كىشى بارمۇ؟ ئۇ دۇئا قىلسۇن. خۇشال يۈرۈۋاتقانلار بارمۇ؟ ئۇ كۆي-مەدھىيە ناخشىلىرىنى ئېيتىسۇن.	ئاراڭلارنىڭ ئىچىدە كىشى ئەرزدارمۇ؟ ئۇ دۇئا قىلسۇن. كىم خۇشال؟ ئۇ مەدھىيە ناخشىلارنى ئېيتىسۇن.
JAS 5:14	ئاراڭلاردا ئاغرىقى-سلاقلار بارمۇ؟ ئۇلار جامائەتنىڭ ئاقساقلارلىرىنى چاقىرىتىپ كەلسۇن؛ ئۇلار رەبىنىڭ ئامىدا ئۇنىڭ بېشىغا ماي سۈرۈپ مەسەھە قىلىپ دۇئا قىلسۇن.	ئاراڭلاردا كىم كېسەب بولۇپ قالدى؟ ئۇ جامائەتنىڭ ئاقساقلارلىرىنى چاقىرىپ كەلسۇن؛ ئۇلار رەبىنىڭ ئىسىمدا بېشىغا ماي سۈرۈپ دۇئا قىلسۇن.
JAS 5:15	شۇنداق قىلىپ ئىمان-ئىشەنج بىلەن قىلىنغان دۇئا بىمارنى ساقايىتىدۇ، رەب ئۇنى ئورنىدىن تۇرغۇزىدۇ. ئەگەر بىمار گۇناھلارنى قىلغان بولسا، بۇلار كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.	شۇنداق بولغاندا، ئىمان بىلەن دۇئا قىلساق، بىمارنى ساقلاپ قويدۇ، رەب ئۇنى تۇرغۇزۇپ يولغا سالىدۇ. ئەگەر بىمار گۇناھلارنى قىلغان بولسا، بۇلار تولۇق كەچۈرۈلۈپ كېتىدۇ.
JAS 5:16	شۇنىڭ ئوچۇن ئۆتكۈزگەن گۇناھلىرىڭلارنى بىر-بىرىڭلارغا ئىقرار قىلىڭلار ۋە شىپالىق تېپىشىڭلار ئوچۇن بىر-بىرىڭلارغا دۇئا قىلىڭلار. ھەققانى ئادەمنىڭ دۇئاسى زور كۈچ ۋە چواڭ ئۇنۇمگە ئىگىدۇ.	شۇ سەھەپتىن گۇناھلىرىڭلارنى بىر-بىرىڭلارغا ئېيتىپ ئىقرار قىلىڭلار ۋە شفالىنىش ئوچۇن بىر-بىرىڭلار دۇئا قىلىڭلار. ھەقسىز ئادەم دۇئاسى كۈچلۈك ۋە ئۇنۇملىك.
JAS 5:17	ئىلياس يەيفەمبەرمۇ بىزكە ئوخشاشلا ئىنسانىي تەبئەتلىك ئىدى. ئۇ يامغۇر يامغىسىن دەپ ئىخلاص بىلەن دۇئا قىلدى؛ نەتىجىدە، زېمىنغا ئوچ بىل ئالته ئاي ھېچ يامغۇر يامغىدى.	ئىلياس بىزكە ئوخشاش ئادەم بولۇپ تۇراتىن. ئۇ يامغۇر يامغىدىنغان بولسۇن دەپ ئىشچاپ دۇئا قىلدى، شۇنىڭغا ئەگىشىپ زېمىنغا ئوچ يىل ئالىتە ئاي ھېچ يامغۇر يامغىدى.
JAS 5:18	- ئۇ يەنە دۇئا قىلدى، شۇڭا يامغۇر قايىتا ياغدى ۋە يەر مېۋە-ھوسۇلارنى يەنە دۇئا قىلدى ۋە يامغۇر قايىتا ياغدى، بەرمۇ ھوسۇل- بەردى.	- ئۇ يەنە دۇئا قىلدى، شۇڭا يامغۇر قايىتا ياغدى ۋە يەر مېۋە-ھوسۇلارنى يەنە دۇئا قىلدى ۋە يامغۇر قايىتا ياغدى، بەرمۇ ھوسۇل- بەردى.
JAS 5:19	قېرىنداشلىرىم، ئاراڭلاردا بىرسى هەقىقەتىن چەتىگەن بولسا، ۋە يەنە بىرسى ئۇنى هەقىقەتكە قايتورسا،	ئىنیم-ئەيمىلەر، سىلەرنىڭ ئارىسىدا بېرھۇرى ھەقىقەتىن يولدىن چىقسا، باشقا بېرھۇرى ئۇنى قايىتا ھەقىقەتكە ئەۋەتسە،
JAS 5:20	مۇشۇنداق كىشى شۇنى بىلسۇنکى، گۇناھكار كىشىنى ئازغان بولىدىن قايتۇرۇپ ئەكەلگۈچى شۇ كىشىنىڭ جېنىنىڭ ئۆلۈمدىن قۇتۇلۇشىغا ۋە نۇرغۇن گۇناھلارنىڭ بېپىپ قويۇلىشىغا سەۋەبچى بولىدۇ.	بۇ كىشى بۇنى بىلسۇن: گۇناھكار كىشىنى ئەمەلدار يولغا قايتۇرۇپ كەلگۈچى، ئۇنى ئۆلۈمدىن قۇتۇرالايدۇ ۋە كۆپ گۇناھلارنى يايقان بولىدۇ. قىنى سىزلارغا سېپىلىنىشى ئوچۇن. مېھر-شەقەت ۋە خاتىرجەملىكىنى سىزلەرگە كۆپىيەتىلەيدۇ!
1PE 1:1	پىتر، ئېيسا مەسەھەنىڭ ئەپىستىلى، يونتۇس، گالاتىيە، كاپادوكىيە، ئاسىيە ئېيسا مەسەھەنىڭ روسۇلى بولغان مەنكى يېتىرۇستىن يونتۇس، گالاتىيا، كاپادوكىيى، ئاسىيَا ۋە بىتىننې ئۆلكلەرىدە تاراقاق ياشاؤاتقان مۇسایپر بەندىلەرگە سالام.	پىتر، ئېيسا مەسەھەنىڭ ئەپىستىلى، يونتۇس، گالاتىيە، كاپادوكىيە، ئاسىيە ئېيسا مەسەھەنىڭ روسۇلى بولغان مەنكى يېتىرۇستىن يونتۇس، گالاتىيا، كاپادوكىيى، ئاسىيَا ۋە بىتىننې ئۆلكلەرىدە تاراقاق ياشاؤاتقان مۇسایپر بەندىلەرگە سالام.
1PE 1:2	سىلەر خۇدا ئاتىنىڭ ئالدىن بىلگىنى بويىچە تاللىنىپ، روھ تەرىپىدىن ياك-	سىزلار خۇدانىڭ ئالدىن بىلىپ تاللىغانچە تاللانغان، روھ بىلەن ياكلاپ توواز قىلىنغانلىرى، بۇ، ئېيسا مەسەھەنىڭ ئاتىنىڭ ئىتائىتىدە بولۇشۇنلار ۋە ئۇنىڭ مۇقەددەس قىلىنىڭلار، بۇنىڭدىن مەقسەت، سىلەرنىڭ ئەپىسا مەسەھەنىڭ ئاتىنىنىدە بولۇشۇنلار ۋە قېنىنىڭ ئۆستۈنلەرغا سېپىلىنىشى ئۇچۇندۇر. مېھر-شەقەت ۋە خاتىرجەملىكىنى سىزلەرگە كۆپىيەتىلەيدۇ!
1PE 1:3	ئۆزىنىڭ زور رەھىمدىلىلىكى بىلەن، ئېيسا مەسەھەنىڭ، ئۆلۈمدىن تېرىلىشى ئارقىلىق بىزنى يېڭىدىن تۇغۇرۇپ، ئۆلمەس ئۆمىدكە بېسىۋە قىلغان رەبىمىز ئېيسا مەسەھەنىڭ خۇدا ئاتىسىغا مۇبارەك-مەدھىيلەر ئوقۇلغاي!	خۇدا، بىزنىڭ رەبىمىز ئېيسا مەسەھەنىڭ ئاتىسى، مەدھىيە قالسۇن! چۈنكى ئۇ زور رەھىم بىلەن، ئىسما مەسەھەنىڭ ئۆلۈمدىن قايىتا تۇرۇشى ئارقىلىق بىزنى يېڭىدىن تۇغۇرۇپ، ھەمىشە بار ئۆمىد بەردى.
1PE 1:4	دېمەك، سىلەر ئوچۇن چىرىمەس، داغسىز ۋە سولىماس مىراس ئەرشەرددە	ئەممە سىلەر ئوچۇن چىرىمەيدىغان، تازا ۋە سولىماقان مىراس بار، بۇ

Reference	Before	After
1PE 1:5	ئاخىرىنىڭ ئاقىتتا كۆرۈنۈشكە تېيار نەجات ئۈچۈن، سىلەر ئىشەنسىش بىلەن ئاشكارلىنىشقا تەبىارلانغان نىجات ئۈچۈن، سىلەر خۇدانىڭ كۈچى ئارقىلىق قوغىدىسىلەر.	ساقلانماقتا. میراس ئاسمانلاردا ساقلانماقتا.
1PE 1:6	سەزىلەر بۇ قۇتقۇرۇشتا جۇدا شادىلىق قىلىسىلەر، گەرچە ھازىرق زامان بىر سەزىلەر بۇ نىجاتىن زور شادلىنىسىلەر - گەرچە ھازىرق زۆرۈر تېپلىغاندا ئاز ئاقىتتا ھەرخىل سىناقلار تۇيەيلدىن قىسقا ئاقىت ئازاب-ئوقۇبەت چېكىشىڭلارغا توغرا كەلسىمۇ.	ئاخىرىنىڭ ئاقىتتا كۆرۈنۈشكە تېيار نەجات ئۈچۈن، سىلەر ئىشەنسىش بىلەن خۇدانىڭ كۈچى ئارقىلىق قوغىدىسىلەر.
1PE 1:7	ئالتۇن بىراقلۇ ئاقىتدا يوقاپ كېتىدۇ، ئۇنىڭ سايلىقى ئوت بىلەن سىنىلىدۇ. ئالتۇن ھامان يوقىلىپ كېتىدىغان نەرسە بولسىمۇ، سايلىقى ئوت بىلەن سىنىلىدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش ئالتۇندىن تولىمۇ قىممەتلىك بولغان ئېتىقادىڭلار سىنىلىپ ئىسپاتلىنىدۇ. بۇنىڭ بىلەن ئۇ ئىسا مەسىھ قايتا ئاشكارلانغان ۋاقتىدا مەدھىيە، شان-شەرەپ ۋە ئىززەت-ھۆرمەت كەلتۈردى.	ئالتۇن بىراقلۇ ئاقىتدا يوقاپ كېتىدۇ، ئۇنىڭ سايلىقى ئوت بىلەن سىنىلىدۇ، شۇنىڭغا ئوخشاش، ئالتۇنگە قارىغاندا تولايلا قىممەتلىك بولغان ئىشىنىشىڭلارمۇ سىنىلىپ، ئىسپاتلىنىدۇ. بۇ بىلەن، ئىسا مەسىھ كەلگەندە، مەدھىيە، شان-شەرەپ ۋە ھۆرمەت ئېلىپ كېلىدۇ.
1PE 1:8	ئىسا مەسىھىنى ئالدىن كۆرمەپتۇ، بەرمىلا ئۇنى سوّيىپ كەتسىڭلار؛ ھازىرلا ئۇنى كۆرمەيسىلەر، لېكىن ئۇنىڭغا تولا ئىشەندەنىكىڭلار بىلەن، قەلبىڭلار كەلدىڭلار؛ ۋە ھازىرمۇ ئۇنى كۆرمەيسىلەر، لېكىن ئۇنىڭغا يەنلا ئېتقات سۆزلەنسە بولمايدىغان گۈزەل شەرەپلىك خۇشاللىق بىلەن تولۇپ كېتىدۇ. قىلىپ قەلبىڭلار ئىپادىلىكىسىز شان-شەرەپ كەلتۈردى.	ئىسا مەسىھىنى ئالدىن كۆرمەپتۇ، بەرمىلا ئۇنى سوّيىپ كەتسىڭلار؛ ھازىرلا ئۇنى كۆرمەيسىلەر، لېكىن ئۇنىڭغا تولا ئىشەندەنىكىڭلار بىلەن، قەلبىڭلار كەلدىڭلار؛ ۋە ھازىرمۇ ئۇنى كۆرمەيسىلەر، لېكىن ئۇنىڭغا يەنلا ئېتقات سۆزلەنسە بولمايدىغان گۈزەل شەرەپلىك خۇشاللىق بىلەن تولۇپ كېتىدۇ. يابىرادۇ.
1PE 1:9	شۇنىڭ بىلەن سىلەر ئېتىقادىڭلارنىڭ نىشانى، يەنى جېنىڭلارنىڭ نىجاتىغا مۇيەسىسىر بولۇۋاتىسىلەر.	شۇنىڭ بىلەن، سىلەر ئىمانىڭلارنىڭ نەتىجىسىنى، يەنى جەنلىرىڭلارنى قۇتقۇزۇشقا بېتىشىۋاتىسىلەر.
1PE 1:10	سەلەرگە ئاتا قىلىنغان بۇ مېھىر-شەيھەتنى ئالدىن ئېتىقان ئىلگىرىنى يەيغەمبەرلەر بۇ نىجات-قۇتقۇزۇلۇش تۈغرىسىدا تەپسىلىي ئىزدەنگەن، ئۇنى چۈشىنىشىكە تىرىشقاىدى.	سەلەرگە بېرىلگەن بۇ مېھىرنى ئالدىن سۆزلەپ بەرگەن يەيغەمبەرلەر بۇ قۇتقۇزۇش تۈغرۇلۇق ياخشى ئىزدەپ تەپتىش قىلغان ۋە ئۇنى تولۇق چۈشىنىش ئۈچۈن تېرىشچان بولغان.
1PE 1:11	ئۇلاردا بولغان مەسىھىنىڭ روهى ئۇلارغا مەسىھ كەلگۈسىدە تارتىدىغان ئازاب-ئوقۇبەتلەر ۋە بۇلاردىن كېيىنكى كېلىدىغان شان-شەرەپلەر توغرىسىدا ئالدىنالا مەلۇمات بېرىپ بېشارەت كەلتۈرگىنىدە، ئۇلار بۇ ئىشلارنىڭ قانداق يول بىلەن ۋە قايىسى زاماندا يۈز بېرىدىغانلىقى ئۆستىدە ئىزدەنگەن.	مەسىھ روھى ئۇلارنىڭ ئىچىدە بولۇپ، مەسىھ كەلگەندىكى ئازاب-مەشەكەتلىر ۋە كېيىنكى شان-شەرەپلەر ھەققىدە ئالدىن خەۋەر بەرگەن شۇڭا ئۇلار بۇ ئىشلار قانداق يول بىلەن ۋە قايىسى ئاقىتتا يۈز بېرىدۇ دەپ ئىزدەپ تەپتىش قىلغان.
1PE 1:12	شۇنىڭ بىلەن ئۇلارغا بۇ ئىشلارنى ئالدىن ئېتىشى ئۇلار ئۆزلىرى ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سەلەرنىڭ خىزمىتىڭلاردا بولغان، دەپ ئايىان قىلىنغان. ئەمدى بۈگۈنكى كۈنده بۇ ئىشلار ئەرشنىن ئەۋەتلىگەن مۇقەددەس روھنىڭ كۈچى بىلەن سەلەرگە خۇش خەۋەرنى يەتكۈزگۈچىلەر ئارقىلىق سەلەرگە جاكارلاندى. ھەتتا يەرشىتىلەر رەپ بۇ ئىشلارنىڭ تېگى-تەكتىنى سەپىلىپ چۈشىنىۋېلىشقا تەلپۈنەكتە.	ئۇلارغا بۇ ئىشلارنى ئالدىن دەپ بېرىش، بۇلار ئۇلار ئۆزلىرى ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سەلەر ئۆچۈن دەپ ئېنىق بولدى. ھازىر، بۇ ئىشلار ئاسمانىدىن كەلگەن مۇقەددەس روھنىڭ كۈچى بىلەن سەلەرگە خۇش خەۋەرنى سەلەرگە جاكارلىنىپ بەردا! يەراشتىلەر بۇنىڭ ھەممىسىنى سەپىلىپ چۈشىنىشىكە تەلپۈنچاڭ بولۇپ تۇرىدۇ.
1PE 1:13	شۇڭا، زېھىنلىرىڭلارنىڭ بېلىنى باغلاپ، ئۆزۈڭلارنى سەگەك-سالماق تۇتۇڭلار، ئومىدىڭلارنى ئىسا مەسىھ قايتا كۆرۈنگەن كۈنندە سەلەرگە ئېلىپ كېلىدىغان بەخت-شاپائەتكە يۇتۇنلەي باغلاڭلار.	شۇتە، ئەقىللەرىڭلارنى تېيارلاب، ئۆزۈڭلارنى ساقلىنىپ تۆتۈڭلار، ئۆمىدىڭلارنى ئىسا مەسىھ كۆرۈنگەن كۈنندە سەلەرگە كېلىدىغان مېھربانلىققا تولۇق قويۇڭلار.
1PE 1:14	خۇدانىڭ ئىتائەتمەن يەرزەنتلىرى سوپىتىدە، ئىلگىرىنى غايىلىق چاغلىرىڭىدىكىدەك ھاۋاين-ھەۋەسلىرى بېرىلمەڭلار.	خۇدانىڭ ئىتائەتچان باللىرى بولۇڭلار، ئالدىننىقى بىلگۈچىسىز چاغلارنىڭلاردا قىلغان ھەۋەس-ھاۋايلارغا بېرىلمەڭلار.
1PE 1:15	ئەكسىچە، سەلەرنى چاقىرغۇچى ياك-مۇقەددەس بولغانغا ئوخشاش بارلىق يۈرۈش-تۇرۇشنىڭلاردا ئۆزۈڭلارنى ياك-مۇقەددەس تۇتۇڭلار.	ئەممە، سەلەرگە چاقىرغىپ كەلگەن ياقىزغا ئوخشاش، بارلىق ھالىتىڭلاردا ئۆزۈڭلارنى ياقىز تۇتۇڭلار.
1PE 1:16	چۈنكى مۇقەددەس يازىلاردا: «ياك-مۇقەددەس بولۇڭلار، چۈنكى مەن	چۈنكى كىتابىتا دەيدۇ: «ياك بولۇڭلار، چۈنكى مەن ياكتىم».

Reference	Before	After
1PE 1:17	<p>پاک-مۇقەددەستۇرمەن» دەپ خاتىرلەنگەن.</p> <p>سلەر دۇئا قىلغىنىڭلاردا كىشىلەرنىڭ ھەربىرىنىڭ ئىش-ھەربىكتىگە قاراپ</p> <p>ئىشلىرىغا ئاساسەن ئىنساھلىق بىلەن ھالىتىنى باها بېرىدۇ، شۇڭا بۇ دۇنيادا يۈز-خاتىرە قىلمىي سوراق قىلغۇچىنى «ئاتا» دەپ چاقىرىدىكەن سىللەر،</p> <p>ئۇنداقتا بۇ دۇنيادا مۇساپىر بولۇپ ياشاؤاقان ۋاقتىڭلارنى ئۇنىڭ</p> <p>قورقۇنچىدا ئۆتكۈزۈگەلار.</p>	<p>ئەگەر سىللەر ئاتا دەپ چاقىرىپ تۇرساڭلار، ئۇ كىشىلەرنىڭ ھەربىرىنىڭ ئىشلىرىغا ئاساسەن ئىنساھلىق بىلەن ھالىتىنى باها بېرىدۇ، شۇڭا بۇ دۇنيادا يۈز-خاتىرە قىلمىي سوراق قىلغۇچىنى «ئاتا» دەپ چاقىرىدىكەن سىللەر،</p> <p>مۇساپىر بولۇپ تۇرغاندا ئۇنىڭدىن قورقۇڭلار.</p>
1PE 1:18	<p>چۈنكى سىللەرگە مەلۇمكى، سىللەر ئاتا-بۇۋېلىرىڭلاردىن تەرىپىدىن سىللەرگە</p> <p>قالدۇرۇلغان ئەھمىيەتسىز تۇرمۇشنىڭ قۇلۇقىدىن ئازاد بولۇڭلار. بۇ،</p> <p>قىممىتىنى ھامان يوقتىدىغان ئالتۇن ياكى كۆمۈشتەك نەرسىللەرنىڭ</p> <p>تۆلىمى بىلەن بولغان ئەمەس،</p>	<p>سىللەر بىلىسىلەركى، سىللەر ئاتا-بۇۋېلىرىڭلاردىن كەلگەن بوش</p> <p>ھاياتسالاردىن قۇتۇلدۇڭلار. بۇ، ئالتۇن ياكى كۆمۈش كىمىدەك يوقىپ</p> <p>كېتىدىغان شەيلەر بىلەن ئەمەس،</p>
1PE 1:19	<p>بەلكى قىممەتلەك قېنى بىلەن، يەنى كەم-كۆتىسىز ۋە داغىسىز قوزا كەبى</p> <p>مەسەھەنىڭ قىممەتلەك قېنىنىڭ بەدىلگە كەلدى.</p>	<p>ئەمما مەسەھەنىڭ قىممەتلەك قانى بىلەن، كەم-كۆتىسىز ۋە داغىسىز قوي</p> <p>كەبىدەك.</p>
1PE 1:20	<p>ئۇ دۇنيا قۇرۇلغانغا قەدەر خۇدا تەرىپىدىن ئالدىن توپۇلغان بولۇپ، ھازىر بۇ ئۇ دەرۋەقە دۇنيا ئايپىرىدە قىلىنىشتن ئىلگىرلا خۇدا تەرىپىدىن شۇ</p> <p>سۈپىتىدە توپۇلغان، ھازىر ئۇ زامانلارنىڭ مۇشۇ ئاخىرقى ۋاقتىلىرىدا سىللەر</p> <p>ئۈچۈن بۇ دۇنياغا ئەۋەتلىپ ئاشكارا قىلىنى.</p>	<p>ۋاقتىلىرىنىڭ ئاخىرقى كۇنلۇرىدە سىللەر ئۆچۈن بۇ دۇنيادا كۆرسەتىپ</p> <p>پېرىلدى.</p>
1PE 1:21	<p>سىللەر ئۇنىڭ ئارقىلىق ئۇنى ئۆلۈمدىن تېرىلىدۈرۈپ، ئۇنىڭغا شان-شەرەپ</p> <p>ئۆلۈكتىن توْغۇزُۇپ، نام-شۇھەرت بەرگەن. بۇ، سىللەرنىڭ ئىشەنچىڭلار</p> <p>ۋە ئۆمىدىڭلارنى تولىق ئۇنىڭغا باغلانسۇن ئۆچۈندۇر.</p>	<p>سىللەر ئۇنىڭ ئارقىلىق خۇداغا ئىشىنىۋاتىسىلە، چۈنكى خۇدا ئۇنى</p> <p>ئۆلۈكتىن توْغۇزُۇپ، نام-شۇھەرت بەرگەن. بۇ، سىللەرنىڭ ئىشەنچىڭلار</p> <p>ئۆمىدىڭلارنى تولىق ئۇنىڭغا باغلايد قوپۇش ئۆچۈن.</p>
1PE 1:22	<p>سىللەر ھەقىقەتكە ئىتائەت قىلغانلىقىڭلاردىن قەلبىڭلارنى ياكلاپ،</p> <p>قېرىنداشلارنى سۆيىدىغان ساختىسىز مېھر-مۇھەببەتكە كىرىشىنىڭلار؛</p> <p>شۇڭا، بىر-بىرگەلەرنى چىن قەلبىڭلاردىن قىزغىن سۆيۈڭلار.</p>	<p>سىللەر ھەقىقەتكە ئىتائەت قىلىپ، مۇقەددەس روھ ئارقىلىق جانلىرىڭلار</p> <p>تازىلەنغان بولۇپ، ئىخلاسلىق قېرىنداشلىق سۆيۈشىگە ئېرىشىپتۈرىسىلە؛</p> <p>شۇڭا، ياقىز يۈرەك بىلەن بىر-بىرگەلەرنى قىرغىن سۆيۈڭلار.</p>
1PE 1:23	<p>چۈنكى سىللەر بېكىۋاشتىن توْغۇلۇدۇڭلار - بۇ چىرىپ كېتىدىغان ئۇرۇق</p> <p>ئارقىلىق ئەمەس، بەلكى چىرىماس ئۇرۇق بىلەن، يەنى خۇدانىڭ ھايات بەرگەن وە</p> <p>ئىگە ۋە مەڭگۇ توْرۇدىغان سۆز-كالامنى ئارقىلىق بولدى.</p>	<p>چۈنكى سىللەر بېكى توْغۇلۇدۇڭلار، بۇ چىرىپ كېتىدىغان ئۇرۇق بىلەن</p> <p>ئەمەس، بەلكى چىرىماس ئۇرۇق بىلەن، يەنى خۇدانىڭ ھايات بەرگەن وە</p> <p>مەڭگۇچە توْرۇيدىغان سۆزى ئارقىلىق.</p>
1PE 1:24	<p>چۈنكى خۇددى مۇقەددەس يازىلاردا يېزىلغىنىدەك: «بارلىق ئەت</p> <p>ئىگىلىرى ئوت-چۆپتۇر، خالاس، ئۇلارنىڭ بارلىق شان-شەرپىن دالادىكى</p> <p>گۈلگە ئوخشاش؛ ئوت-چۆپ سولىشىدۇ، گۈل خازان بولىدۇ،</p>	<p>چۈنكى، مۇقەددەس كىتابتا يېزىلغانچە: «ھەممە ئادەم ئوت-چۆپ كېبى</p> <p>بولىدۇ، ئۇلارنىڭ بارلىق شان-شەرپىن دالا گۈلگە ئوخشاش؛ ئوت-چۆپ</p> <p>سولىپ كېتىدۇ، گۈل خازان بولۇپ توکولۇپ كېتىدۇ».</p>
1PE 1:25	<p>براق رەبىنىڭ سۆز-كالامى مەڭگۇچە توْرۇدۇ! سىللەرگە يەتكۈزۈلگەن خۇش</p> <p>خەۋەرەدە جاكارلەنغان سۆز-كالام دەل شۇدۇر.</p>	<p>لېكىن رەبىنىڭ سۆزى مەڭگۇچە قالىدۇ! سىللەرگە يەتكۈزۈلگەن خۇش</p> <p>خەۋەرەدە ئېتىقان سۆز دەم شۇ.</p>
1PE 2:1	<p>شۇنىڭ ئۆچۈن سىللەر بارلىق رەزىللىك، بارلىق مەككالىق، ساختىپەزلىك،</p> <p>ھەسەتىخولۇق ۋە ھەممە تۆھەتتىخولۇقۇلارنى تاشلاپ،</p>	<p>شۇ تەرەپتىن، سىللەر ھەممە يامانلىق، ئۇيغۇچىلىق،</p> <p>ھەسەتىنى ۋە بارلىق تۆھەتلىرىنى تاشلاڭلار!</p>
1PE 2:2-3	<p>رەبىنىڭ مېھرېبانلىقىنى تېتىپ بىلگەننىكەن سىللەر، خۇددى بېكى توْغۇلغان</p> <p>بۇۋاقىلاردەك بولۇپ خۇدانىڭ سۆز-كالامدىكى ساپ سوتىكە تەشنا</p> <p>بولۇڭلار. بۇنىڭ بىلەن، سىللەر نىجاتىنىڭ كامالىتىگە يېتىپ ئۆسىسىلەر.</p>	<p>سىللەر رەبىنىڭ ياخشىلىقىنى تېتىپ بىلگەنگە، بېكى توْغۇلغان باللارغا</p> <p>ئوخشاش، خۇدانىڭ سۆزلىك ساپ سوتىگە تەشنا بولۇڭلار. بۇ بىلەن،</p> <p>سىللەر نىجاتىنى تولۇق ئۆسۈپ چىقىڭلار.</p>
1PE 2:4	<p>ئەمدى سىللەر ئۇنىڭغا، يەنى ئادەملەر تەرىپىدىن ئەرزىمەس دەپ</p> <p>تاشلىنىپ، لېكىن خۇدا تەرىپىدىن تاللانغان ۋە قەدىرلەنگەن تېرىك تاش</p> <p>بولغۇچىنىڭ يېنىغا كېلىپ</p>	<p>سىللەر ھازىر ئۇنىڭغا كېلىپ، ئادەملەر تەرەپتىن قىممەتسىز دەپ</p> <p>تاشلىغان، لېكىن خۇدا تەرەپتىن تاللانغان ۋە قىممەتلەك تېرىك تاشنى</p> <p>بىلىپ توْرۇڭلار.</p>
1PE 2:5	<p>سىللەر ئۆزۈلگارمۇ تېرىك تاشلار سۈپىتىدە بىر روھى ئېبادەتخانا قىلىنىشا،</p> <p>ئەيسا مەسەھە ئارقىلىق خۇدا خوشاللىشىدىغان روھى قۇرۇباللىقلارنى</p>	<p>سىللەر تېرىك تاشلار سۈپىتىدە، روھى بىر ئۆي قۇرۇلۇپ كېتىش ئۆچۈن،</p> <p>ئەيسا مەسەھە ئارقىلىق خۇدا خوشاللىشىدىغان روھى قۇرۇباللىقلار تەقدىم</p>

Reference	Before	After
1PE 2:6	سۇنىدىغان مۇقىددەس كاھىن قاتارىدىكىلەر بولۇشقا قۇرۇلۇۋاتىسىلەر؛ چۈنكى مۇقىددەس يازىلاردا مۇنداق دېلىگەن: «مانا، مەن زىئونغا بىر قەدىرلەنگەن بۇرچەك ئۇل تېشىنى زىئونغا قويىدۇم، ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلغۇچى ھەركىم ھەرگىز يەرگە قاراپ قالمىادۇ».	قىلىش ئۆچۈن ياك كاھىنلىق بولۇپ قۇرۇلۇۋاتىسىلەر؛ چۈنكى مۇقىددەس كىتابىنا بۇنداق دەپ كېتىلگەن: «مانا، مەن زىئونغا بىر تالالانغان ۋە قىممەتلەك بۇرچەك تاش قويمەن، ئۇنىڭغا ئېشىنىپ قالغۇچى ھەرىكىش ھاياق-ھەسەرت كۆرمەيدۇ».
1PE 2:7-8	ئەمدى ئېتىقاد قىلغۇچى بولغان سىلەرگە نىسبەتەن تاشنىڭ قەدىرى بولىدۇ، لېكىن ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلمايدىغانلارغا نىسبەتەن ئۇ مۇقىددەس بۇندىن، يازىلاردا دېلىگىنىدەك بولدى: «تامچىلار ئەرزىمەس دەپ تاشلىۋەتكەن بۇ تاش، بۇرچەك ئۇل تېشى بولۇپ تىكىلەندى!»، ۋە: «بۇ تاش كىشىلەرگە يۇتلىكاشاث تاش، ئادەمنى يېقىتىدىغان قورام تاش بولىدۇ». چۈنكى مۇشۇنداق كىشىلەر خۇدانىڭ سۆز-كالامىغا ئىتائەت قىلماسلىقى تۈپەيلىدىن يۇتلىشىپ يېقىلىدۇ؛ ئۇلارنىڭ بۇنداق بولۇشى ئالدىن بېكىتىلگەندۇر.	ئىشەنگۈچى سىلەر ئۆچۈن بۇ تاش قىممەتلەك بولۇپ تۇر. ئەمما ئىتائەتسىز كىشىلەر ئۆچۈن، كىشىلەر تاشلىغان بۇ تاش بۇرچەك تاش بولۇپ كەتكەن، ۋە يەخت تاش بولۇپ، ئۇلارنى سوقۇپ يولدىن چىقىرىدۇ. شۇلار خۇدا سۆزىگە ئىتائەت قىلىمىغەچقا يېختىلىنىپ كېتىدۇ، بۇ خۇدا تەرىپتن بەلگىلەنگەن.
1PE 2:9	سىلەر خۇدا تەرىپتىن تالالانغان خەلق، شاھلىق كاھىنلىق، ياك مىللەت، ۋە لېكىن سىلەر بولساڭلار خۇدا تالالانغان بىر جەمەت، شاھانە بىر كاھىنلىق، ياك-مۇقىددەس بىر ئەل، شۇنداقلار ئۆزىنگە ئالاھىدە خاس بولغان بىر خەلقىسىلەر؛ بۇنىڭ مەقسىتى، سىلەرنى قاراڭغۇلۇقتىن ئۆزىنىڭ تىلىسىمەت بۇرۇقلۇقىغا چاقىرغۇچىنىڭ يەزىلەتلىرىنى نامايان قىلىشىڭلاردىن ئىبارەت.	سىلەر خۇدا تەرىپتىن تالالانغان خەلق، شاھلىق كاھىنلىق، ياك مىللەت، ۋە ئالاھىدە خاس بولغان خەلقىسىلەر؛ بۇ، سىلەرنى قاراڭغۇلۇقتىن ئۆزىنىڭ بۇرۇق يولىغا چاقىرغان زاتنىڭ يەزىللىرىنى جاكارلىشىڭلار ئۆچۈن.
1PE 2:10	بۇرۇن سىلەر بىر خەلق ھېسابلانىمىغان تۇرۇپتىڭلار، لېكىن ھازىر خۇدانىڭ خەلقىسىلەر؛ بۇرۇن خۇدانىڭ رەھىم-شەقىتىگە ئېرىشىمگەندىڭلار، لېكىن ھازىر ئېرىشىتىڭلار.	بۇرۇن سىلەر خەلق دەپ ھېسابلانىمىغان تۇرۇپتىڭلار، لېكىن ھازىر خۇدا خەلقى بولۇپ قالدىڭلار؛ بۇرۇن خۇدانىڭ رەھىمگە ئېرىشەلمىگەن، لېكىن ھازىر تولۇق ئېرىشىتىڭلار.
1PE 2:11	ئى سۆيۈملۈكلىرىم، سىلەر بۇ دۇنياغا مۇساپىر ۋە مېھماندۇرسىلەر، سىلەردىن ئۆتۈنۈمەنلىكى، روھ-قەلبىڭلار بىلەن قارشىلىشىدىغان ئەتلەرىنگەردىكى نەيس-شەھۋەتەردىن ئۆزۈڭلارنى يېراق تۇتۇڭلار.	دوستلارىم، سىلەر بۇ دۇنيادا ۋاقتىلىق قالغۇچىلار بولۇپ تۇرۇۋاتىسىلەر، مەن سىلەردىن ئۆتۈنۈمەنلىكى، ئەتلەرنى ئەپس-شەھۋەتەردىن ئۇزاق تۇتۇڭلار، چۈنكى ئۇلار سىلەرنىڭ روھىي جەھەتنىن قارشى تاشقىنىق قىلىدۇ.
1PE 2:12	يۇرۇش-تۇرۇشۇڭلار ئېتىقادسىزلار ئارىسىدا ئېسىل-يەزىلەتلىك بولسۇن. مۇشۇنداق قىلغاندا، گەرچە ئۇلار سىلەرگە يامانلىق قىلغۇچىلار دەپ تۆھىمەت قىلسىمۇ، دەل تۆھىمەت قىلغان ئىشلاردا سىلەرنىڭ ياخشى ئەمەللەرىنگەر قاراپ، خۇدانىڭ ئۇلارنى ئۆيغىتىپ يوقايدىغان كۈنەدە ئۇنى ئۇلۇغلىشى مۇمكىن.	ھاياتىڭلارنى ئىشەنەمەيدىغانلار ئارىسىدا ناھايىتى ياخشى ۋە نەخلافى قىلىڭ، بۇنداق بولغاندا، گەرچە ئۇلار سىلەرنى يامان ئادەملەر دەپ تۆھەپ قۇرسا، سىلەرنىڭ ياخشى ئىشلەرىنگلارنى كۆرگەندە، خۇدا ئۇلارغا ئۆزىنى كۆرسەتكەن كۈنە ئۇنى ھۆرمەت قىلىشى مۇمكىن.
1PE 2:13-14	شۇ ئۆچۈن، رەب ئۆچۈن، ھەربىر ھاكىمەتىگە بويسۇنىڭلار، مەسىلەن ئەڭ شۇڭا رەبىنىڭ ھۆرمىتىدە ئىنسانلار ئارىسىدىكى ھەربىر ھاكىمەتىنىڭ يۇقىرى رەھبەرگە ياكى ئۇ تەرىپتىن ئەۋەتلىگەن رەھبەرلەرگە. بۇلار يامان ئىش قىلغۇچىلارنى جازالاش ۋە ياخشى ئىش قىلغۇچىلارنى ئاتالماق ئۆچۈن ئەۋەتلىگەن.	شۇ ئۆچۈن، رەب ئۆچۈن، ھەربىر ھاكىمەتىگە بويسۇنىڭلار، مەسىلەن ئەڭ شۇڭا رەبىنىڭ ھۆرمىتىدە ئىنسانلار ئارىسىدىكى ھەربىر ھاكىمەتىنىڭ تۆزۈمىگە، مەيىل ئەڭ يۇقىرى مەنسىھېتىكى يادىشاھەقا بولسۇن ياكى ئۇ تەينلىگەن ھوقۇقدارلارغا بولسۇن بويسۇنىڭلار. چۈنكى بۇ ھوقۇقدارلار يادىشاھەتەرىپىدىن يامان ئىش قىلغۇچىلارنى جازاغا تارتىش، ياخشى ئىش قىلغۇچىلارنى ھۆرمەتكە سازاۋەر قىلىش ئۆچۈن تەينلەنگەندۇر.
1PE 2:15	چۈنكى خۇدانىڭ ئىرادىسى شۇنداقلىقى، ياخشى ئەمەللەرىنگەر بىلەن نادان ئادەملەرنىڭ ئورۇنىسىز شىكايدەتلىرىنى تۇۋاقلاشتۇر.	چۈنكى خۇدا خالايدۇكى، سىلەرنىڭ ياخشى ئىشلەرى بىلەن بىلىمسىز ئادەملەرنىڭ ھەرقەتلىك شىكايدەتلىرىنى توختاتقلى بولىسىز.
1PE 2:16	سىلەر ئەركىن-ئازاد بولغىنىڭلار بىلەن، بۇ ئەركىنلىكىڭلارنى يامانلىق قىلىشنىڭ باھانىسى قىلىۋالماڭلار، بەلكى خۇدانىڭ قولى سوبىتىدە بولۇپ.	سىزلەر ئەركىن بولۇپ تۇرۇڭلار، بۇ ئەركىنلىكىڭلارنى يامان ئىش قىلىش ئۆچۈن ئىشلىتماڭلار، بەلكى خۇدانىڭ قولى بولۇپ ياشالىلار.
1PE 2:17		

Reference	Before	After
	بارلىق ئىنسانلارنى ھۆرمەتلەگلار، ئېتىقادچى قېرىنداشلىرىگلارغا گۈزەل مۇھىم بىھەت كۆرسەتسىڭلار، خۇداغا ئەھىتىيات بىلەن قورققان بولۇڭلار، رەھىبەرنى مۇھىم بىھەت كۆرسەتسىڭلار، خۇدا دىن قورقۇڭلار، پادىشاھنى ھۆرمەتلەگلار.	ھەممە كىشىنى ھۆرمەت قىلىڭلار، ئىشەنج قېرىنداشلىرىگلارغا گۈزەل سوپىگو كۆرسەتسىڭلار، خۇداغا ئەھىتىيات بىلەن قورققان بولۇڭلار، رەھىبەرنى ھۆرمەت قىلىڭلار.
1PE 2:18	قۇلalar، خوجايىنلىرىگلارغا تولۇق قورقۇنجى بىلەن بويىسۇنۇڭلار – يالغۇز مېھرىبان ۋە خۇش بىئىل خوجايىنلارغا ئەمەس، بىلکى تېرىكەك خوجايىنلارغىمۇ بويىسۇنۇڭلار.	قۇلalar، سىلەرنىڭ خاس ساھىبلىرىگلارغا تولايىمچاق ئىززەت بىلەن ئەمەلدار بولۇڭلار – يەقەت ياخشى ۋە گۈزەل ساھىبلىرىغا ئەمەس، قاتتىق ساھىبلىرىغا مۇ.
1PE 2:19	چۈنكى ئەگەر بىرسى خۇدا ئالدىدا ياك ۋىجدانلىق بولۇش ئۈچۈن ناھەق ئازاب-ئوقۇبەت چەكىسە ھەمەدە بۇلارغا سەۋەر-تاقةت قىلىسا، بۇ خۇدانى خۇرسەن قىلىدۇ.	چۈنكى، بىرەنسى خۇدا ئالدىدا تەمىنلىك ۋىجدان بىلەن ناھەقلق ئازاب-ئوقۇچەكەن بولسا ۋە سەۋەر قىلىسا، بۇ خۇدانى خۇش قىلىدۇ.
1PE 2:20	چۈنكى ئەگەر سىلەر گۇناھ ئۆتكۈزۈپ، تېڭىشلىك ئۇرۇلغىنىڭلاردا، ئۇنىڭغا بەرداشلىق بەرسەگلار، بۇنىڭ ماختانغۇدەك نېمىسى بارا! لېكىن ياخشى ئىشلارنى قىلىپ ئازاب-ئوقۇبەت چەكىسەگلار ھەمەدە ئۇنىڭغا بەرداشلىق بەرسەگلار، ئۇ خۇدانى خۇرسەن قىلىدۇ.	ئەگەر سىلەر گۇناھ قىلىساڭلار ۋە جازالانساڭلار، سابىر قىلىساڭلار، بۇنىڭدا نېمە مەغلىب بار! لېكىن ياخشى ئىشلار قىلىساڭلار ۋە ئازاب كۆرسەتسەسەگلار، سابىر قىلىساڭلار، بۇ خۇدا خۇرسەن قىلىدۇ.
1PE 2:21	چۈنكى سىلەر دەل شۇنىڭغا چاقىرىلدىڭلار. چۈنكى مەسھەمۇ سىلەر ئۈچۈن ئازاب-ئوقۇبەت چېكىپ، سىلەرنى ئۆزىنىڭ ئىزىدىن ماڭسۇن دەپ، سىلەرگە ئۆلگە ئۆلگە ئەخلىكتە كۆرگەن، سىلەرگە ئۆزىنىڭ يولدا يۈرۈشۈڭلار دېگەن ئۆلگە قويۇپ قالدى؛	چۈنكى سىلەر دەل بۇغا چاقىرىلدىڭلار. چۈنكى مەسھەمۇ سىلەر ئۈچۈن ئازاب-ئوقۇبەت كۆرگەن، سىلەرگە ئۆزىنىڭ يولدا يۈرۈشۈڭلار دېگەن ئۆلگە ئۆلگە ئەخلىكتە كۆرگەن، سىلەرگە ئۆزىنىڭ يولدا يۈرۈشۈڭلار دېگەن ئۆلگە قويۇپ قالدى؛
1PE 2:22	ئۇ گۇناھ سادىر قىلىپ باقىغان، ئۇنىڭ ئاغىزىدىن ھېچقانداق ئالدامچىلىق-يالغانچىلىقمۇ تېپىلماس».	ئۇ ھېچ گۇناھ قىلىغان، ئۇنىڭ ئاغىزدا ھېچ قانداق بالغان ياكى ئالدامچىلىق بوق.
1PE 2:23	ئۇ ھاقارەتلەنگىنىدە، تىل قايتۇرمائىتى. ئازاب-ئوقۇبەت چەكىهندە، ئۇ ھېچ تەھدىت سالمايىتى؛ ئەكسىچە، ئۆزىنى ئادىل ھۆكۈم چىقارغۇچىنىڭ قوللىرىغا تايشۇراتنى.	ئۇ ھەر قانداق ھاقارەت ئاچقاندا، جاۋاب بەرمەيتىن. ئازاب كېچۈرگەندە، ھېچ تەھدىت سالمايىتى؛ بىلکى، ئادىل ھۆكۈم قىلغۇچىنىڭ قوللىرىغا ئۆزىنى تەپەككۈر قىلىدە.
1PE 2:24	ئۇ ئۆزى بىزنىڭ گۇناھقا نىسبەتەن ئۆلۈپ، ھەققانىيىلققا نىسبەتەن ئۆزى بىزنىڭ گۇناھلارنى ئۆز تەنلىكىدە دەرەخ ئۇستىگە ئالدى، بىز گۇناھلاردىن ئالاكا تەرك قىلىپ ھەق راست ياشاش ئۈچۈن؛ سىلەر ئۇنىڭ ياشىشىمىز ئۈچۈن ياغاج تۇۋۇرۇتەن گۇناھلىرىمىزنى زەممىسىگە ئالدى؛ سىلەر ئۇنىڭ يارلىرى بىلەن شىپا تاپتىڭلار.	ئۇ بىزنىڭ گۇناھلارنى ئۆز تەنلىكىدە دەرەخ ئۇستىگە ئالدى، بىز گۇناھلارنى ئالاكا تەرك قىلىپ ھەق راست ياشاش ئۈچۈن؛ سىلەر ئۇنىڭ ياشىشىمىز ئۈچۈن ياغاج تۇۋۇرۇتەن گۇناھلىرىمىزنى زەممىسىگە ئالدى؛ يارلارى بىلەن شەفالىنىپ كەتتىڭلار.
1PE 2:25	چۈنكى بۇرۇن سىلەر قوي سوپۇپ بولدىن ساپ كەتكەنسىلەر، لېكىن ھازىر چۈنكى بۇرۇن سىلەر قوبىلاردىكى يولدىن بېزىپ كەتكەنسىلەر، لېكىن ھازىر جېنلىكلىرىنىڭ چوپىنى ۋە يېتەكچىسىنىڭ يېننغا قاينىپ كەلدىڭلار.	چۈنكى بۇرۇن سىلەر قوي سوپۇپ بولدىن ساپ كەتكەنسىلەر، لېكىن ھازىر جېنلىكلىرىنىڭ چوپىنى ۋە يېتەكچىسىنىڭ يېننغا قاينىپ كەلدىڭلار.
1PE 3:1-2	شۇنىڭغا ئوخشاش، ئى ئاياللار، سىلەر ئەرلىرىگلارغا بويىسۇنۇڭلار. شۇنداق قىلىساڭلار، ھەتتا سۆزنى ئېھىتىيات قىلمايدىغان ئەرلەر، سىلەرنىڭ ياك ۋە ئەخلاسلىق ئالقىتىڭلارنى كۆرگەندە، گەپ قوشماستانا، ئۆزىدىن قاپىل بولىدۇ.	ئۇشۇنداق، ئاياللار، ئەرلەرگە ئىتائەت قىلىڭلار. شۇنداق قىلىساڭلار، ھەتتا سۆزنى ئېھىتىيات قىلمايدىغان ئەرلەر، سىلەرنىڭ ياك ۋە ئەخلاسلىق ئالقىتىڭلارنى كۆرگەندە، گەپ قوشماستانا، ئۆزىدىن قاپىل بولىدۇ.
1PE 3:3	گۆزەللىكىڭلار سىرتقى كۆرۈنۈشتىن، يەنى ئالاھىدە ئۆرۈۋالغان چېچىڭلار ۋە تاقىغان ئالتۇن زېبۈ-زېننەتلەردىن ياكى ئېسىل كېيمىلەردىن بولمىسۇن،	گۆزەللىكىڭلار سىرتقى كۆرۈنۈشتىن بولمىسۇن، يەنى سەكىرىلگەن چېچىڭلار، ئالتۇن زېبۈلار تاقاشاش ياكى ياخشى كېيمىلەر كېيىشتىن.
1PE 3:4	بەلکى «قەلبىڭلاردىكى ئۆزۈڭلار»، يەنى مۇمن ۋە تىنچ روھتىن بولغان چىرىماس گۆزەللىكتىن بولسىۇن؛ بۇنداق گۆزەللىك خۇدانىڭ ئالدىدا ئىتتايىن قىممەتلىكتۇر.	ئەممە قەلبىڭلاردا يوشۇرۇن گۆزەللىك بولسىۇن، يەنى ئىشەنچلىك ۋە تىنچ روھ بىلەن سەل قالمايدىغان نەرسە بولسىۇن؛ بۇ گۆزەللىك خۇدا كۆزىدە ئەڭ قىممەتلىكتۇر.
1PE 3:5	چۈنكى بۇرۇنقى چاغلاردا، خۇدا دىن ئۇمىدىنى باغلىغان ئىخلاسمەن ئاياللار دەل مۇشۇنداق گۆزەللىك بىلەن ئۆزلىرىنى زىننەتلەپ، ئەرلىرىگە ئىتائەت قىلاتتى.	چۈنكى ئۆتكەن كۇنلەردا، خۇدا بىلەن ئۆمىدىلىنىپ تۇرغان ساپ ئاياللار، دەل بۇنداق گۆزەللىك بىلەن ئۆزىنى ئەملىي قىلىپ، ئەرلىرىگە ئەگىشىپ تۇراتنى.

Reference	Before	After
1PE 3:6	ساراھ شۇنداق قىلغان: ئېراھىمنى 'غوجام' دەپ ئاتاپ، ئۇنىڭ سۆزلىرىگە دەل مۇشۇنداق يولدا ساراھ ئېراھىمنى «غوجام» دەپ ئاتاپ، ئۇنىڭ بويىسۇنغان. سىلەر ھېچ نەرسىدىن قورقماي، توغرى ئىشلارنى قىلساڭلار، سۆزلىرىگە بويىسۇناتتى. سىلەر ھېچقانداق ۋە سۇھىسىلەردىن قورقماي ئىشلارنى دۇرۇس قىلساڭلار، سىلەرمۇ ساراھنىڭ يەرزەنتلىرى بولغان بولىسىلەر.	ساراھ شۇنداق قىلغان: ئېراھىمنى 'غوجام' دەپ ئاتاپ، ئۇنىڭ سۆزلىرىگە دەل مۇشۇنداق يولدا ساراھ ئېراھىمنى «غوجام» دەپ ئاتاپ، ئۇنىڭ بويىسۇنغان. سىلەر ھېچ نەرسىدىن قورقماي، توغرى ئىشلارنى قىلساڭلار، سۆزلىرىگە بويىسۇناتتى. سىلەر ھېچقانداق ۋە سۇھىسىلەردىن قورقماي ئىشلارنى دۇرۇس قىلساڭلار، سىلەرمۇ ساراھنىڭ يەرزەنتلىرى بولغان بولىسىلەر.
1PE 3:7	شۇنداق ئەرلەر، سىلەر ئاپاللىرىڭلار بىلەن بىرگە ياشاشتا، ئۇلارنى كۈچى كەم شۇنىڭغا ئوخشاش، ئەي ئەرلەر، سىلەرمۇ ئاياللىرىڭلار بىلەن توُرۇشتى، بولغان دەپ بىلىپ، ياخشى چۈشەندۈرۈڭلار؛ سىلەر خۇدا بەرگەن ھاياتقا ئۇلارنى ئايال كىشىلەر بىزدىن تاجىز بەندىلەر دەپ بىلىپ ئۇلارنى ئورتاق ئىگى بولۇپ، ئۇلارغا تولۇق ھۆرمەت كۆرسەتكەن بولۇڭلار، بۇنداق چۈشىنىپ يېتىڭلار؛ سىلەر ئۇلار بىلەن خۇدا شاپائەت قىلغان ھاياتقا ئورتاق مىراسخور بولۇپ، ئۇلارنى ھۆرمەت قىلسىڭلار، شۇنداق قىلساڭلار، دۇئالىرىڭلار توسالغۇغا ئۈچرىمايدۇ.	شۇنداق ئەرلەر، سىلەر ئاپاللىرىڭلار بىلەن بىرگە ياشاشتا، ئۇلارنى كۈچى كەم شۇنىڭغا ئوخشاش، ئەي ئەرلەر، سىلەرمۇ ئاياللىرىڭلار بىلەن توُرۇشتى، بولغان دەپ بىلىپ، ياخشى چۈشەندۈرۈڭلار؛ سىلەر خۇدا بەرگەن ھاياتقا ئۇلارنى ئايال كىشىلەر بىزدىن تاجىز بەندىلەر دەپ بىلىپ ئۇلارنى ئورتاق ئىگى بولۇپ، ئۇلارغا تولۇق ھۆرمەت كۆرسەتكەن بولۇڭلار، بۇنداق چۈشىنىپ يېتىڭلار؛ سىلەر ئۇلار بىلەن خۇدا شاپائەت قىلغان ھاياتقا ئورتاق مىراسخور بولۇپ، ئۇلارنى ھۆرمەت قىلسىڭلار، شۇنداق قىلساڭلار، دۇئالىرىڭلار توسالغۇغا ئۈچرىمايدۇ.
1PE 3:8	ئەخىرىدە، ھەممىسىڭلار بىر قاراشتا بولۇڭلار، بىر-بىرىگە ئەھۋاللىق قىلسىڭلار، ئاخىرىدا، ھەممىڭلار بىر نىيەت بىر مەفسەتتە، بىر-بىرىڭلارغا ھەمدەرد قېرىنداشلارغا ئوخشاش سۆيۈڭلار، يۈرەكىڭلار نەرم بولسۇن ۋە تەۋاازۇنلۇق بولۇپ، بىر-بىرىڭلارنى قېرىنداشلارچە سۆيۈڭلار، ئىچ باغرى يۇمشاڭ ۋە كەمتهر بولۇڭلار.	ئەخىرىدە، ھەممىسىڭلار بىر قاراشتا بولۇڭلار، بىر-بىرىگە ئەھۋاللىق قىلسىڭلار، ئاخىرىدا، ھەممىڭلار بىر نىيەت بىر مەفسەتتە، بىر-بىرىڭلارغا ھەمدەرد قېرىنداشلارغا ئوخشاش سۆيۈڭلار، يۈرەكىڭلار نەرم بولسۇن ۋە تەۋاازۇنلۇق بولۇپ، بىر-بىرىڭلارنى قېرىنداشلارچە سۆيۈڭلار، ئىچ باغرى يۇمشاڭ ۋە كەمتهر بولۇڭلار.
1PE 3:9	يامانلىققا يامانلىق، ئاھانەتكە ئاھانەت بىلەن ئەمەس، ئەكسىچە، بەخت تىلەش بىلەن جاۋاب قايتۇرۇڭلار. چۈنكى سىلەر دەل بۇ ئىشقا چاقىرىلغانسىلەر؛ شۇنىڭ بىلەن ئۆزۈڭلار بەختكە مىراسخور بولىسىلەر.	يامانلىققا يامان بىلەن جاۋاب بەرمەڭلار، ئاھانەتكە ئاھانەت بىلەن ئەمەس، بەلكى بەھىر تەلەش بىلەن جاۋاب قىلىڭلار. چۈنكى سىلەر بۇ ئىشقا چاقىرىپ قويۇلغانسىلەر، شۇ بىلەن ئۆزۈڭلار بەھىرگە ئېرىشىپ كېتىسىلەر.
1PE 3:10	چۈنكى مۇقەددەس يازىلاردا يېزىلغىنىدەك: – «كىمكى ھاياتنى سۆيۈپ، ياخشى كۈن كۈن كۆرگۈچى بولاي دېسە، تىلىنى يامانلىقتىن تارتىسۇن، لەۋلىرى مەكارلىقتىن نېرى بولسۇن؛	چۈنكى كىمكى ھاياتنى سۆيىسە ۋە ياخشى كۈنلەرنى كۆرمەكچى بولسا، تىلىنى يامانلىقتىن توختىتىپ، ئارلىرىنى دەپسەندىچىلىك ئېتىشىن ساقلانسۇن؛
1PE 3:11	يامانلىقتىن ئۆزىنى تارتىپ، گۈزەل ئەمەللەرنى قىلىپ يۈرسۇن؛ ئامان-خاتىرجەملەكىنى ئىزدەپ، ئۇنى قوغلاپ يۈرسۇن.	يامان ئىشلاردىن قاچۇرۇپ، ياخشى ئىشلارنى قىلىپ يۈرۈڭ؛ تىنچلىقنى ئىزدەپ، ئۇنى دەۋاملاشتۇرۇڭ.
1PE 3:12	چۈنكى يەرۋەردىگارنىڭ كۆزى ھەققانىلارنىڭ ئۆستىدە تۇرىدۇ، ئۇنىڭ قۇلقى ئۇلارنىڭ ئىتلىجاللىرىغا ئوچۇق تۇرىدۇ؛ لېكىن يەرۋەردىگارنىڭ يۈزى رەزىللىك يۈرۈڭ كۆچلەرگە قارشى تۇرىدۇ.	چۈنكى رەبىنىڭ كۆزى ئادىللىق ئىگىلىرىنى كۆزىتىپ تۇرغۇچ، ئۇنىڭ قۇلاقى ئۇلارنىڭ دۇئالىرىغا ئېنىق ئاچقى تۇرغۇچ؛ لېكىن رەبىنىڭ يۈزى يامان ئىشلار قىلغۇچىلارغا قارشى تۇرغۇچ.
1PE 3:13	ئەگەر سىلەر دائم ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا ئىنتىلسەڭلار، كىم سىلەرگە يامانلىق قىلىپ قىلار؟	ئەگەر سىلەر دائم ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا ئىنتىلسەڭلار، كىم سىلەرگە يامانلىق قىلىپ قالىدۇ؟
1PE 3:14	لېكىن هەتتا ھەققانىلىق يولدا ئازاب-ئوقۇبەت چەكىسەڭلارمۇ، ئوخشاشلا بەختلىكلىرىرا لېكىن ئۇلارنىڭ ۋە ھېمىسىدىن قورقماڭلار ۋە ئالاقزادە بولماڭلار؛	لېكىن هەتتا توغرى يولدا ئازاب چەكىسەڭلارمۇ، بەختلىك بولۇڭلارا ئۇلارنىڭ قورقۇشىدىن قورقماڭلار ۋە توختەلمەڭلار؛
1PE 3:15	بەلكى قەلىڭلاردا رەب مەسىھىنى ھەمىدىن ئۆستۈن دەپ بىلىڭلار؛ سىلەر دەل بولغان ئۆمىدىنىڭ سەۋەبىنى سورىغانلارغا مۆمن-مۇلایىملىق ۋە ئىخلاصلىق بىلەن جاۋاب بېرىشكە ھەمىشە تەيىار تۇرۇڭلار.	قالىبا مەسىھىنى رەب دەپ بىلىڭلار؛ سىلەرنىڭ ئۆمىدىنى سورىغاندا، نازۇكلىق ۋە ھۆرمەت بىلەن جاۋاب بېرىشكە ھەمىشە تەيىار بولۇڭلار.
1PE 3:16	ھەمىشە ۋىجدانىڭلارنى ساپ تۇتۇڭلار؛ شۇڭا سىلەرنىڭ مەسىھىنى ھەمىدىن ئۆتۈڭلەر، شۇنىڭ بىلەن سىلەرگە «يامانلىق دەپ تۆھپە قويغانلار سىلەرنىڭ مەسىھى بىلەن بولغان ياخشى ھالىتىڭلارنى قىلغۇچىلار» دەپ تۆھەمەت قىلغانلار سىلەرنىڭ مەسىھە بولغان يەزىلەتلىك يۈرۈش-تۇرۇش-شۇڭلارنى كۆرۈپ، ئۆزلىرى قىلغان تۆھەمەتلەردىن خىجىل بولسۇن.	ھەمىشە ۋىجدانىڭلارنى ساپ تۇتۇڭلار؛ شۇڭا سىلەرنىڭ مەسىھىنى ھەمىدىن ئۆتۈڭلەر، شۇنىڭ بىلەن سىلەرگە «يامانلىق دەپ تۆھپە قويغانلار سىلەرنىڭ مەسىھى بىلەن بولغان ياخشى ھالىتىڭلارنى قىلغۇچىلار» دەپ تۆھەمەت قىلغانلار سىلەرنىڭ مەسىھە بولغان يەزىلەتلىك يۈرۈش-شۇڭلارنى كۆرۈپ، ئۆزلىرى قىلغان تۆھەمەتلەردىن خىجىل بولسۇن.
1PE 3:17	چۈنكى خۇدانىڭ ئىرادىسى شۇنداق بولسا، ياخشىلىق قىلغىنىڭلار ئۆچۈن ئازاب-ئوقۇبەت چەكىسەڭلار، بۇ يامان ئىش قىلغىنىڭلار تۆپەيلىدىن ئازاب-	چۈنكى خۇدانىڭ ئىرادىسى بولسا، ياخشى ئىش قىلغاندا ئازاب-چەكىسەڭلار، يامان ئىش قىلغاندا چەكىزگە قارىغاندا تولۇق ياخشى.

Reference	Before	After
1PE 3:18	ئوقۇبەت چەكىنىڭلاردىن ئەۋەزەل، ئەلۋەتتە.	ئەمما مەسەھ بىزنى خۇدا بىلەن ياخشى قىلىش ئۇچۇن، يەنى تولۇق ھەقلىق بولغان كىشى، ھەقلىق ئەمەسلەر ئۇچۇن، بىر قېتىملىق قىيىناب تارتىسى؛ ئۇ جەسەتتە ئۆلدى، لېكىن روھتا قايتا ھاياتلىنىپ كەتتى.
1PE 3:19	چۈنكى مەسەھ بىزنى خۇدا بىلەن ياراشتۇرۇش ئۇچۇن، يەنى ھەققانىي بولغۇچى ھەققانىي ئەمەسلەرنى دەپ، بىرلا قېتىملىق ئازاب-ئوقۇبەت جەكتى؛ گەرجە ئۇ تەن جەھەتتە ئۆلتۈرۈلگەن بولسىمۇ، لېكىن روھتا جانلاندۇرۇلدى؛	ئۇ شۇ ئارقىلىق قاماقتا تۇرۇۋاتقان روھلارغا بارىپ، ئېلان قىلىدى.
1PE 3:20	شۇنىڭ بىلەن ئۇ سولايپ قويۇلغان روھلارنىڭ يېنىغا مۇشۇ روھىي ھاياتلىقى بىلەن بېرىپ، ئۆزىنىڭ بۇ غەلبىسىنى جاكارلىدى.	ئۇلار نۇھ زامانىدا، خۇدانىڭ سەبىرى بىلەن كۈتۈپ تۇرغاندا ۋە كېمە قۇرۇۋاتقان ۋاقتىتا ئىتائەت قىلىغان بولۇپ، يەقەت ئاز سانلىق كىشىلەر، كۈنلىرددە، كېمە ياسىلىۋاتقان مەزگىلە خۇدا سەۋچانلىق بىلەن كىشىلەرنىڭ توۋا قىلىشنى كۆتكىنندە، ئۇنىڭغا ئىتائەتسىزلىك قىلىدى. يەقەت شۇ كېمىنگە كىرگەن بىر قانچىسى، يەنى جەمئىي سەكىز جان سۇ ئارقىلىق قۇتقۇزۇلدى.
1PE 3:21	مانا بۇ «سۇغا چۆمۇلدۇرۇش»نىڭ بېشارىنى بولغان. ئەمدى چۆمۇلدۇرۇش كىردىن تازىلاش ئەمەس، بەلكى تازا ۋېجدان بىلەن خۇداغا قىلغان ئېھلگە، – بەدەنىڭ كىردىن تازىلاشنى ئەمەس، بەلكى ئادەمنىڭ ياك ۋېجدان بىلەن ئىيىسا مەسەنەنىڭ تىرىلدۈرۈلۈشى ئارقىلىق خۇدارىن تىلىگەن تەلپى – بىزنى ھازىر قۇتقۇزۇۋاتىدۇ	بۇ سۇنىڭ ئەكسى بولۇپ، ھازىر چۆمۇش بىزنى قۇتقۇزىدۇ، بۇ تەندى كىردىن تازىلاش ئەمەس، بەلكى تازا ۋېجدان بىلەن خۇداغا قىلغان ئېھلگە، ئىيىسا مەسەنەنىڭ تىرىلىپ كېتىشى ئارقىلىق.
1PE 3:22	(مەسەھ تىرىلىپ ئەرسكە چىقىپ، يەرىشتىلەر، بارلىق روھىي ھوقۇقدارلار ۋە كۈچلۈكلەر ئۇنىڭغا بوسۇندۇرۇلدى ۋە ئۇ خۇدانىڭ ئۆلچەندا تۇرماقتا).	مەسەھ تىرىلىپ ئاسماڭغا كېتىپ باردى، يەرىشتىلەر، بارلىق روھىي كۈچلۈكلەر ۋە باشلىقلار ئۇنىڭغا بويىسۇنۇپ قالدى ۋە ئۇ خۇدانىڭ ئۆلچەنلەر تۇرۇۋاتىدۇ
1PE 4:1	ئەمدى مەسەھ تېنىدە ئازاب-ئوقۇبەت چەككەنکەن، سىلەر رمۇ شۇنداق ئىرادە بىلەن ئۆزۈڭلەرنى قورالاندۇرۇڭلار. (چۈنكى خۇدا يولىدا ئۆز تېنىدە ئازاب-ئوقۇبەت چەككەن كىشى گۇناھتىن قول ئۆزگەن بولىدۇ؛	مەسەھ بىزنىڭ ئۆچۈن تەندىدە ئازاب چەككەنگە، سىلەر شۇنداق ئىرادە بىلەن ئۆزلىرىڭلەرنى تەبىيارلاڭلار. چۈنكى تەندىدە ئازاب تارقان كىشى گۇناھنى تاشلايدۇ.
1PE 4:2	ئۇنداق كىشى تېنىدە قالغان ھاياتىنى يەنە ئىنسانىي نەپىس-ھەۋەسلىرىنى بېرىلىش بىلەن ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ئىرادىسىگە مۇۋاپىق ئۆتكۈزۈدۇ.	بۇ كىشى قالغان ھاياتىنى تەنلىكتە ئادەم ئىستېقلېرىغا بېرىلمەي، بەلكى خۇدا ئىرادىسىغا تولۇق ئەگىشىپ ياشايدۇ
1PE 4:3	ئەمدى سىلەر ئۆچۈن ئۆتكەن ھايات ۋاقتىتا ھەرىپ بولۇق بولدى، بۇ ۋاقتىتا ھەرىپ قىلىش بىلەن، يەنى ھەرنورلۇك بۇزۇقچىلىق-شەھۋانىلىق، نەپىس- ھەۋەسلىر، ھارا凡كەشلىك، ئەيش-ئىشەت، مەيخورلۇق ۋە يېرىگىنچىلىك بۇپەرەسلىكلەر ئىچىدە ئۆتكۈزۈگىنىمىز ئەمدى كۇپايدا قىلارا!	ئەمدى سىلەر ئۆچۈن ئۆتكەن ھايات ۋاقتىتا ھەرىپ بولۇق بولدى، بۇ ۋاقتىتا ھەرىپ بولۇق بولدى، چۈنكى ئۆتكۈزۈنى ئەمەل ئىشىنىچىلەرنىڭ ئىرادىسىنى ئورۇنداش ئۆچۈن يۈرگەن بولۇق، يەنى ئەسەلگەيچىلىك، ھەۋەس-شەھۋەت، سارغىمانلىق، يارجا-ئەيش، ئىچىكلىك ئىچىمەك ۋە قانۇنسىز يەقىشە يېرۇمەرشىلىكتە.
1PE 4:4	ئۇلار سىلەرنىڭ ئۇلار بىلەن ئەسەلگەيچىلىك توشقا ئۇلارغا بۇ ئىشلاردا ئۇلار سىلەرنىڭ ئۇلارغا بۇ ئىشلاردا ئۇلار يۈگۈرمىگەنلىكىلارغا ئەجەلىنىپ، سىلەرنى ھاقارەتلىمەكتە.	ئۇلار سىلەرنىڭ ئۇلار بىلەن ئەسەلگەيچىلىك قىلىپ تەككەللەشتۈرۈۋاتىدۇ.
1PE 4:5	ئۇلار ھامان ھەم تىرىكىلەرنى ۋە ئۆلگەنلەرنى سوراق قىلىشقا تەبىيار تۇرغۇچىغا ھېساب بەرمەي قالمايدۇ.	ئۇلار تىرىكىلەر بىلەن ئۆلگەنلەرنى ھۆكۈم قىلىشقا تەبىيار كىشىگە ھېساب بېرىپ قالىدۇ.
1PE 4:6	شۇڭا دەل شۇ سەۋەھېتىن، ئۆلگەنلەر ئەتتە ياشاۋاتقان ئىنسانلار سوراق قىلىنىدىغاندەك سوراق قىلىنىپ، خۇداغا نىسبەتەن روھتا ياشىسىن دەپ، ئۇلارغىمۇ خۇش خەۋەر يەتكۈزۈلگەن.	شۇ ئۆچۈن، ئۆلگەنلەرگەم خۇش خەۋەر يەتكۈزۈلگەن بولدى، چۈنكى ئۇلار جەسەتتە ئادەملەر قاتارلىق ھۆكۈمەنگەن بولۇپ، بىراق روھدا خۇدا قاتارلىق ياشايدىغان بولسىن.
1PE 4:7	ئەمدى بارلىق ئىشلارنىڭ ئاخىرى بېقىن كېلىپ قالدى؛ شۇڭا، ئەقىل بولۇپ سالماق بولۇڭلار ۋە دۇتا قىلىشقا سەگەك تۇرۇڭلار.	ھازىر بارلىق ئىشلارنىڭ ئاخىرى بېقىن كېلىپ قالدى؛ شۇڭا، ئەقىل بولۇپ ۋە هوشىيار تۇرۇڭلار، دۇتا قىلىش ئۇچۇن.
1PE 4:8	لېكىن ھەممىدىن مۇھىمى، بىر-بىرىڭلەرغا قىزغىن مېھىر-مۇھەببەتتە	ئالدىنىقى ئورۇندا، بىر-بىرىڭە ئىتتايىن سۆيىش بىلەن تۇرۇڭلار، چۈنكى

Reference	Before	After
1PE 4:9	تۇرۇۋېرىڭلار. چۈنكى «مېھر-مۇھەببەت نۇرغۇنلۇغان گۇناھلارنى يايپار». بىرى-بىرىڭلاردىن ئاغىرنىماي ئۆزئارا مېھماندۇست بولۇڭلار.	سۆيۈش كۆپ گۇناھلارنى قايلايدۇ. بىرى-بىرىڭلارغا مېھمانخاھ بولۇڭلار، ئاغىرنىماي.
1PE 4:10	خۇدا تەرىپىدىن ھەرسىڭلارغا ئاتا قىلىنغان ئىلتىپاتقا بىنائەن، ئۇنىڭ ھەرتەرىلىك مېھرى-شەقىقىنى كىشىلەرگە يەتكۈزۈدىغان ياخشى غوجىدارلار سۈپىتىدە، بۇ ئىلتىپات بىلەن بىرى-بىرىڭلارغا خىزمەت قىلىڭلار.	ھەر بىرى خۇدا بەرگەن ئاتالغۇلارنى، خۇدانىڭ ھەرتەرىلىك ئاتالغۇسسىنى ياخشى باشقۇرغۇچى بولۇپ، بىرى-بىرىگە خىزمەت قىلىڭلار.
1PE 4:11	كىم سۆز ئېتىقاندا، خۇدانىڭ سۆزلىرىنى تولۇق ئېتىقۇ بېرىش كېرەك. كىم سۆز قىلىسا، ئۇ خۇدانىڭ كالام-بېشارەتلەرنى يەتكۈزۈچى سۈپىتىدە باشقىلارغا ياردەم بېرىپ قالسا، خۇدا بەرگەن كۈچ بىلەن قىلىسۇن. بۇ تەرىپىتە، خۇدا ھەممە ئىشتا ئىسما مەسىھ ئارقىلىق چوڭ كۆرۈنىپ قالىدۇ. قۇدرىتى بىلەن خىزمەت قىلىسۇن. شۇنداق بولغاناندا، خۇدا ھەممە ئىشتا بارلىق ئورن-شەرەپ ۋە قۇدرەت خۇدانىڭغا ھەمىشە تەۋە بولسۇن، ئامىن! ئىسما مەسىھ ئارقىلىق ئۇلۇغلىنىدۇ. بارلىق شان-شەرەپ ۋە كۈچ-قۇدرەت ئۇنىڭغا ئەبەرلىئەبەردىچە مەنسۇپىتۇر، ئامىن!	كىم سۆز ئېتىقاندا، خۇدانىڭ سۆزلىرىنى تولۇق ئېتىقۇ بېرىش كېرەك. كىم سۆزلىسىن. كىم باشقىلارغا خىزمەت قىلىسا، ئۇ خۇدا ئاتا قىلغان كۈچ-شەقىلەرغا ياردەم بېرىپ قالسا، خۇدا بەرگەن كۈچ بىلەن قىلىسۇن. بۇ تەرىپىتە، خۇدا ھەممە ئىشتا ئىسما مەسىھ ئارقىلىق چوڭ كۆرۈنىپ قالىدۇ. قۇدرىتى بىلەن خىزمەت قىلىسۇن. شۇنداق بولغاناندا، خۇدا ھەممە ئىشتا بارلىق ئورن-شەرەپ ۋە قۇدرەت خۇدانىڭغا ھەمىشە تەۋە بولسۇن، ئامىن! ئىسما مەسىھ ئارقىلىق ئۇلۇغلىنىدۇ. بارلىق شان-شەرەپ ۋە كۈچ-قۇدرەت ئۇنىڭغا ئەبەرلىئەبەردىچە مەنسۇپىتۇر، ئامىن!
1PE 4:12	سۆيۈملۈكلىرىم، ئوتلۇق سىناقىنىڭ بېسىڭلارغا چوشكەنلىكىگە قاراپ، ئاجايىپ ئىشقا يولۇقۇپ قالدىم، دەپ ھەيران قالماڭلار.	ئەزىز دوستلار، سىلەرگە كەلگەن قاتىق سىناققا ھەيران بولىمىغىن، بۇ نەرسە گەپ قىلىشقا ئەجەبلىنىش كېرەك ئەمەس، دەپ ئوپىلەمەڭلار.
1PE 4:13	بىلكى، مەسەنەنىڭ ئازاب-ئوقۇۋەتلىرىگە قانداق ئۇرتاق بولغان بولساڭلار، سىلەر شۇنداق شادلىنىڭلار، شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ شان-شەرپى ئايىان قىلىنگىنىدا، سىلەرمۇ يايىاپ شادلىنىسىلەر.	بالكى، مەسەنەنىڭ ئازاب-مەشەككەتلىرىگە قانسىشساڭلار، شۇنداق خۇشاللىنىڭلار. ئۇنىڭ شەرپى كۆرۈنگەندە، سىلەر تولا شاد بولسىلەر.
1PE 4:14	سىلەر مەسەنەنىڭ نامى توپىيەلىدىن ھاقارتىكە ئۇچرىسماڭلار، بەختلىك بولىسىلەر را چۈنكى شان-شەرپىنىڭ روھى، يەنى خۇدانىڭ روھى ۋۇجۇدۇڭلارغا چوشكەن بولىدۇ.	ئەگەر سىلەر مەسەنەنىڭ ئىسمى ئۈچۈن ھورلانساڭلار، خەتپى بولىسىلەر! چۈنكى شەرەپ ۋە قۇدرەت روھى، يەنى خۇدا روھى سىلەرگە تاشقاق بولىدۇ؛ بۇ ئىسمى باشقىلار تەرىپىدىن تەكەللەنىپ كەتسەمۇ، سىلەر تەرىپىدىن چوڭ كۆرۈنىدۇ.
1PE 4:15	ئاراڭلاردىن بىرىنىڭ ئازاب-ئوقۇۋەت چىكىشى ھەرگىزمۇ قاتىل، ئوغىرى، رەزىل ياكى چېپىلغاق بولۇش سەۋەبىدىن بولمىسۇن.	سىلەرنىڭ ھېچ بىرى قاتىل، ئوغىرى، يامان ئادەم ياكى باشقاقا كىشىلەرنىڭ ئىشلىرىغا ھەرخەلکەر بولغانلىقى ئۈچۈن ئازاب كۆرمەسىلىك كېرەك.
1PE 4:16	بىراق چەككەن ئازاب-ئوقۇپتى «مەسەھىي» دەپ ئاتالغانلىقى سەۋەبىدىن بولسا، ئۇ بۇنىڭدىن نومۇس قىلىملىرىنى ئەكسىچە، مۇشۇ نام بىلەن ئاتالغانلىقى ئۈچۈنماڭ؛ بىلكى، بۇ نام بىلەن خۇدا ئىسمىنى چوڭ كۆرسەتلىڭ.	ئەگەر مەسەھىي دەپ ئاتالسىنىز ۋە ئازاب چىكىسە، ئازابىنىنىڭدىن ئۈچۈنماڭ؛ بىلكى، بۇ نام بىلەن خۇدا ئىسمىنى چوڭ كۆرسەتلىڭ.
1PE 4:17	چۈنكى سوراقىنىڭ باشلىنىدىغان ۋاقتى-سائىتى كەلدى؛ سوراق ئالدى بىلەن خۇدانىڭ ئۆيىدىكىلىرىدىن باشلىنىدۇ؛ ۋە ئەگەر بىز بىلەن باشلانسا، ئۇ ھالدا خۇدانىڭ خۇش خەۋېرىگە قۇلاق سالىغانلارنىڭ ئاققۇتىنى نېمە بولار؟	چۈنكى هازىز ھۆكۈم باشلىنىپ كەتنى؛ بۇ ھۆكۈم ئالدى بىلەن خۇدا ئائىلىسىدىن باشلىنىدۇ؛ ۋە ئەگەر بىز بىلەن باشلانسا، خۇدا ئىنجىلىگە ئېتىبار قىلىمايدىغانلارنىڭ ئاخىرقى نەتىجىسى نېمە بولىدۇ؟
1PE 4:18	دەل مۇقدىدەس يازىلاردا يېزىلغىنىدىكە: «ئەگەر ھەققانىيەرنىڭ قۇنتۇزۇلۇشى تەس بولسا، ئىخلاسىسىزلار ھەم گۇناھكارلارنىڭ ئاققۇشى قانداق بولار؟»	ئەگەر ئادىل كىشى قىلىنىق بىلەن قۇتۇلۇسا، ئىمانسىز ۋە گۇناھكار قايدا كۆرۈنىدۇ؟
1PE 4:19	شۇنىڭ ئۈچۈن، خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن ئازاب-ئوقۇۋەت چەككەنلەر ياخشى ئەمەللەرنى داۋام قىلىپ، جىنىنى ۋەدىسىدە تۇرىدىغان يارا تەقۇچىغا ئامانەت قىلىپ تاپشۇرسۇن.	شۇ ئۈچۈن، خۇدانىڭ ئىرادىسى بويىچە ئازاب كېچۈرگەنلەر ياخشى ئىشلارنى داۋام قىلىپ، ئىشەنچلىك ياراچىغا جىنىنى ئەمانەت قىلىپ تۇرسۇن.
1PE 5:1	مەن ھازىز سىلەرنىڭ ئارسىدا بولغان قەرىيەتلىرگە دەپ تەكلىپ بېرىمەن، ئەمدى مەن ئاراڭلاردىكى ئاقساقلالاردىن (مەسەنەنىڭ ئازاب-	مەن مەسەنەنىڭ قىينچىلىقلەرىغا گۇۋاھ بولغان بىر كىشى بولۇپ، كېلىپ ئوقۇۋەتلىرىنىڭ گۇۋاھجىسى، نامايان قىلىنىدىغان شان-شەرەپكە نېسىپ بولغۇچى ۋە سىلەرگە ئوخشاش بىر ئاقساقل سۈپىتىدە) شۇنى ئۆنۈنۈمەنلىكى،
1PE 5:2	خۇدانىڭ سىلەرنىڭ ئىچىدىكى قوي تەركىبىنى ياخشى باشقۇرۇڭلار؛ ئۇلارغا – خۇدانىڭ سىلەرنىڭ ئاراڭلاردىكى يادىسىنى ئوبدان بېقىڭلار؛ ئۇلارغا	چىقىدىغان شەرەپكە ئۇرتاقچى بولغان ۋە سىلەر بىلەن ئوخشاش بىر قەرىيەت كىشىسى.

Reference	Before	After
	رەبەرلىك قىلىپ تۇرۇڭ، زورلاپ ئەمەس، بەلكى ئۆز سختىيارىڭلار بىلەن؛ يېتەكچىلىك خىزمىتىدە بولۇپ، ئۇنى مەجبوۇرن ئەمەس، بەلكى سختىيارەن يۇل ئۈچۈن دېگەنگەن ئەمەس، بەلكى يۈرەكتەن خۇشاللىق بىلەن قىلىڭلار.	رەبەرلىك قىلىپ تۇرۇڭ، زورلاپ ئەمەس، بەلكى ئۆز سختىيارىڭلار بىلەن؛ يېتەكچىلىك خىزمىتىدە بولۇپ، ئۇنى مەجبوۇرن ئەمەس، بەلكى خۇشاللىق بىلەن قىلىڭلار.
1PE 5:3	خۇدانىڭ يادىسىغا غوجىنىڭ ئۆز تەئەللۇقا تىلىرىغا بولغىنىدەك بولماي، بەلكى ئۇلارغا ئولگە بولۇڭلار.	خۇدا سەۋەپىدىن ئەمانەت قىلىنغانلارغا بۇيرۇق بەرمە، بەلكى ئۇلارغا ياخشى ئولگە بولۇڭ.
1PE 5:4	شۇنداق قىلىساڭلار، باش چوپان كۆرۈنگەنە، ھەمىشە بارلىق شان-شەرەپ شۇنداق قىلىساڭلار، باش يادىچى ئاشكارە بولغاندا، مەڭگۇ توزۇماس شان-شەرەپ تاجىغا ئېرىشىسىلەر.	شۇنداق قىلىساڭلار، باش چوپان كۆرۈنگەنە، ھەمىشە بارلىق شان-شەرەپ شۇنداق قىلىساڭلار، باش يادىچى ئاشكارە بولغاندا، مەڭگۇ توزۇماس شان-شەرەپ تاجىغا ئېرىشىسىلەر.
1PE 5:5	ئەي ياشلار، چوڭلارغا بوسۇنۇڭلار، شۇنىڭدەك، ھەممىڭلار بىر-بىرىڭلارغا نىسبەتەن كىچىك يېئىللەقنى ئۇستۇڭلارغا ئوربۇلىڭلار. چۈنكى: «خۇدا تەكەببۇرلارغا قارشىدۇر، لېكىن مۆمن-كەمتهرلەرگە شەيقەت قىلدۇ». ئۇزۇڭلارنى خۇدانىڭ قۇدۇرەتلىك قولى ئاستىدا توۋەن توۇنۇڭلار. شۇنداق قىلىساڭلار، ۋاقتى-سائىنى كەلگەنە خۇدا سىلەرنى يۇقىرى كۆتۈردىۇ؛	ياشلار، چوڭلارغا بوسۇنۇڭلار، ھەممىڭلار بىر-بىرىڭلارغا يەخىلىكتىن ساقلىنىپ، كىچىك يېئىللەق بىلەن مۇئامىلە قىلىڭلار. چۈنكى: «خۇدا تەكەببۇرلۇقلارغا قارشى تۇردىۇ، لېكىن كەمتهرلەرگە شەيقەت قىلدۇ». ئۇزۇڭلارنى خۇدانىڭ كۆچلۈك قولى ئاستىدا توۋەن قىلىڭلار، بۇنى قىلىساڭلار، توغرا ۋاقتىتا خۇدا سىلەرنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ بېرىدىۇ.
1PE 5:6	بارلىق غەم-قايغۇلىرىڭلارنى ئۇنىڭ ئۇستىگە تاشلاپ قويۇڭلار. چۈنكى ئۇ سىلەرنىڭ غېمىڭلارنى قىلىدۇ.	ھەممە غەم-قايغۇڭلارنى ئۇنىڭ ئۇستىگە تاشلاپ سالىڭلار، چۈنكى ئۇ سىلەرگە قىلىق بولىدۇ.
1PE 5:7	ئۇزۇڭلارنى ھوشىyar ۋە سەگەك تۇتۇڭلار، چۈنكى دۇشمەننىڭلار بولغان ئېلىس خۇددى ھۆركەرەۋاتقان شىردىك، يۇتقۇدەك بىرسىنى ئىزدەپ قاتاراپ يۈرمەكتە؛	ئۇزۇڭلارنى دەققەت قىلىپ تۇتۇڭلار ۋە ئەقلىلىق بولۇڭلار، چۈنكى دۇشمەننىڭ ئېلىس، خۇددى ھۆركەپ تۇرغان شەر بىگە ئوخشاش، كىشىلەرنى يېتىپ تۇرۇش ئۈچۈن دولاب يۈرمەكتە.
1PE 5:8	سىلەر ئېتىقادىيڭلاردا چىڭ تۇرۇپ ئۇنىڭغا قارشى تۇرۇڭلار. چۈنكى بىلىس خۇددى ھۆركەرەۋاتقان شىردىك، يۇتقۇدەك بىرسىنى ئىزدەپ قاتاراپ يۈرمەكتە؛	ئىيماننىڭلارنى سابىت تۇتۇپ ئۇنى قارشى تۇرۇڭلار. چۈنكى بىلىسلىر، دۇنيانىڭ ھەجايدىكى قېرىنداشلىرىڭلارمۇ ئوخشاش قىينچىلىقلارنى چىداۋاتىدۇ.
1PE 5:9	سىلەر ئېتىقادىيڭلاردا چىڭ تۇرۇپ ئۇنىڭغا قارشى تۇرۇڭلار. چۈنكى بىلىسلىرەركى، يۇتون دۇنيادىكى قېرىنداشلىرىڭلارمۇ ئوخشاش ئازاب-ئوقۇبەتكەن، تۇقۇبة تەلەرنىڭ توگىشىگوچە چىداۋاتىدۇ.	بىراق سىلەرنى مەسىھ ئەيسا ئارقىلىق ئۆزىنىڭ مەڭگۈلۈك شان-شەرپىگە ئەمما سىلەرنى مەسىھ ئەيسا ئارقىلىق ئۆزىنىڭ مەڭگۈلۈك شان-شەرپىگە چاقىرغان، يۇتكۈل مېھر-شەيقەتنىڭ ئىگىسى بولغان خۇدا ئازاراققىنه ۋاقتى ئازاب-ئوقۇبەت چەككىنىڭلاردىن كېپىن، ئۆزى سىلەرنى قايتا ساپ كەلتۈرۈپ، دەس تۇرغۇزۇپ، مۇستەھكەم ۋە ئۇلغا بېكىتىلەرنىڭدەك تەۋەنەمەس قىلىدۇ.
1PE 5:10	ئۇنىڭغا بارلىق شان-شەرەپ ۋە كۈچ-قۇدرەت ئەبەدىلەبەد مەنسۇپ بولغاي، ئامىن!	مەن بۇ قىسقا خەتنى يېزىپ، سىلۇانۇس دەپ بىلدىغان سادىق قېرىندىشىم دەپ قېرىندىشىمنىڭ ياردىمى بىلەن سىلەرگە يوللىدىم. بۇ خەت بىلەن سىلەرگە بىلدىغان سلۇان ئۆسلىنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن سىلەرگە يوللىدىم. ئۇشبو تەكشىلەپ، ئىلگىرى تۇرۇشقا تەرغىب قىلىپ، خۇدانىڭ ھەقىقى مېھرى - خەتنى يېزىشىمنىڭ مەقتىسى، سىلەرگە جېكىلەش ۋە سىلەرنى شەيقەتنىڭ گۇۋاھلىق بېرىمەن. بۇ مېھرى-شەيقەتتە چىڭ تۇرۇڭلار.
1PE 5:11	مەن بۇ قىسقىغىنا خەتنى يېزىپ، ئۇزۇم سادىق قېرىندىشىم دەپ	مەن بۇ قىسقا خەتنى يېزىپ، سىلۇانۇس دەپ بىلدىغان سادىق قېرىندىشىم دەپ
1PE 5:12	سلىھر بىلەن بىلەن تاللانغان باپىلدا تۇرۇۋاتقان جامائەت ۋە ئوغالۇم مارکۇستىن سىلەرگە سالام.	سلىھر بىلەن بىلەن تاللانغان باپىلدا تۇرۇۋاتقان جامائەت ۋە ئوغالۇم مارکۇستىن سىلەرگە سالام بېرىدى.
1PE 5:13	بىر-بىرىڭلار بىلەن مېھربانلىق سۆيۈشۈپ سالاملىشىڭلار، سىلەرگە، يەنى مەسىھە بولغان ھەممىڭلارغا ئاماڭلىق-خاتىرجەملەك يار بولغاي!	بىر-بىرىڭلار بىلەن مېھربانلىق ئەركىنى بىلەن سالاملىشىڭلار، سىلەرگە، مەسىھ ئىچىدە بولغان ھەممىڭلارغا تولا تنچلىق بولسۇن!
1PE 5:14	ئەيسا مەسەنەنىڭ قۇلۇ ۋە روسۇلى بولغان مەنكى سىمپئون پېتىروستىن	ئەيسا مەسەنەنىڭ قۇلۇ ۋە روسۇلى بولغان مەنكى سىمپئون پېتىروستىن
2PE 1:1		

Reference	Before	After
2PE 1:2	خۇدايمىز ۋە قۇتقۇزغۇچىمىز ئىيىسا مەسەنەت ھەققانىلىقى ئارقىلىق بىز بلەن ئوخشاش قىممەتلەك بىر ئېتىقادقا مۇيەسىر قىلىنغانلارغا سالام!	ۋە قۇتقۇزغۇچى ئىيىسا مەسىينىڭ ئادىللىق ئارقىلىق بىزنىڭغا ئوخشاش قىممەتلەك ئېتىقادغا ئېرىشكەنلەرگە سالام!
2PE 1:3	سەلەر خۇدانى ۋە رەبىبىمىز ئىيىسانى چوڭقۇر تونۇغانسىپىرى، مېھر-شەرقەت ۋە خاتىرجەملەك سەلەرگە ھەسسەلەپ ئاشقاي!	سەلەر ئاللاھ بىلەن رەبىبىمىز پىسۈسىنى ياخشى بىلىپ تۇرۇشىڭلار بىلەن، مېھر-شەرقەت ۋە تىنجلەق سەلەرگە كۆيەپ كەتىشىسۇن!
2PE 1:4	بۇ دۇئايمىنىڭ ئاساسى - بىز بىزنى ئۆزىنىڭ شان-شەرىپ ۋە ئېسىل ئەزلىتىنىڭ تەسىرى ئارقىلىق چاقىرغۇچىنى چوڭقۇر تونۇغانلىقىمىز ئۆچۈن، ئۇنىڭ ئىلاھىي كۈچ-قۇدرىتى ھاياتىمىزغا ۋە ئىخلاصەنلىكتە مېڭشىمىزغا كېرەكلىك بولغان ھەممىنى ئاتا قىلدى.	ئۇ بۇ شان-شەرىپ ۋە ياخشى يەزىللىكلەر ئارقىلىق بىزگە قىممەتلەك ۋە چوڭ ۋەدىلەرنى بەردى، بۇ ۋەدىلەر سەلەرگە ياردەم بېرىپ، دۇنيادىكى ھەۋەس-ھاۋىلىق يەسکەچلىكدىن قۇرۇلۇشىڭلارنى ۋە خۇدا بىستىكە ئورتاق بولۇپ، رۇحىي جەھەتنى يېڭىلەنغان بولۇشىڭلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇندۇ.
2PE 1:5	بۇ سەۋەپىتە، سەلەر يۇقۇن كۈچ-تېرىشىشىڭلار بىلەن ئىيمانلىرىغا غەيرەتنى دەل مۇشۇ سەۋەپتىن، سەلەر يۇقۇن كۈچۈڭلەر بىلەن ئېتىقادىڭلارغا ئېسىل يەزلىتىنى، ئېسىل يەزلىتىڭلارغا بىلەن،	بۇ سەۋەپىتە، سەلەر يۇقۇن كۈچ-تېرىشىشىڭلار بىلەن ئىيمانلىرىغا غەيرەتنى دەل مۇشۇ سەۋەپتىن، سەلەر يۇقۇن كۈچۈڭلەر بىلەن ئېتىقادىڭلارغا ئېسىل قوشۇڭلار، غەيرەتكە بىلەن قوشۇڭلار،
2PE 1:6	بىلىملىرىغا ئەمكىنلىكىنى، تەمكىنلىكىڭلارغا چىداملىقىنى، چىداملىقىڭلارغا ئىخلاصەنلىكىنى،	بىلىملىرىغا ئۆز-ئۆزىنى كونترول قىلىش قوشۇڭلار، ئۆز-ئۆزىنى كونترول قىلىشقا چىداملىق قوشۇڭلار، چىداملىققا ئەملىك قوشۇڭلار،
2PE 1:7	مېھربانلىقىڭلارغا مېھر-مۇھەببەتنى كۆرسىتىشنى قوشۇشقا ئىتتىلىڭلارغا قېرىنداشلىق مېھربانلىقىنى، قېرىنداشلىق مېھربانلىقىڭلارغا توتوقۇچلۇق سۆپۈشنى كۆرسەتىڭلار.	ئىبادەتچانلىقىڭلارغا قېرىنداشلىق مېھربانلىقىنى قوشۇڭلار، قېرىنداشلىق مېھربانلىقىڭلارغا توتوقۇچلۇق سۆپۈشنى كۆرسەتىڭلار.
2PE 1:8	چۈنكى بۇ خۇسۇسىيەتلەر سەلەردە بار بولسا، شۇنداقلا ئېشىپ بېرىۋاتقان بولسا، بۇلار سەلەرنى رەبىبىمىز ئىيىسا مەسەنەت چوڭقۇر تونۇشقا ئىتتىلىشتە ئىش-ئەملىسىز ۋە مېۋىسىز قالدۇرمادۇ.	ئەگەر بۇ ئىشلار سەلەردە بار بولۇپ، كۆيەپ كەتسە، بۇلار سەلەرنى ئەيىسا مەسەنەت یاخشى بىلىشىتە بىكار ۋە يادىسىز قالدۇرمادۇ.
2PE 1:9	ئەگەر بىر كىشىدە بۇلار كەم بولسا، ئۇ كۆزى ياماق بولىدۇ - يەقەت ئالدىغا ئەمەمە ئەگەر بىرىسىدە بۇلار كەم بولسا، ئۇ كور ئادەمدەر - ئۇ بۇرۇنىڭ ئۇچىنلا كۆرەلەيدىغان، ئىلگىرىكى گۇناھلىرىدىن ياك قىلىنغانىنى ئۇتۇغان بولىدۇ.	ئەگەر بىر كىشىدە بۇلار كەم بولسا، ئۇ كۆزى ياماق بولىدۇ - يەقەت ئالدىغا ئەمەمە ئەگەر بىرىسىدە بۇلار كەم بولسا، ئۇ كور ئادەمدەر - ئۇ بۇرۇنىڭ شۇ ئۇچۇن، قېرىنداشلار، خۇدا تەرەپتەن چاقىرىپ تاللىنىپ قالغانلىقىڭلارنى بەلگەلەپ قويۇش ئۇچۇن كۆچلەنگەن تېرىشىڭلار، بۇلارنى چاقىرغانلىقىڭلارنى، شۇنداق تاللانغانلىقىڭلارنى جەزمەلەشتۈرۈشكە ئىتتىلىڭلار، شۇنداق قىلىساڭلار، ھېچقاچان ئېلىلىپ كەتمەپسىلەر،
2PE 1:10	شۇنىڭ ئۇچۇن، ئى قېرىنداشلار، سەلەر خۇدا تەرەپتىن شۇنداق بولغاندا رەبىبىمىز ۋە قۇتقۇزغۇچىمىز ئىيىسا مەسەنەت ھەگۈلۈك يادىشاھلىقىدىمۇ قىزغىن قارشى ئېلىنىسىلەر.	شۇنداق بولغاندا، بىزنىڭ رەبىبىمىز ۋە قۇتقۇزغۇچى ئىيىسا مەسەنەت قىلىساڭلار، ھېچقاچانداق ۋاقتىتا سۇمۇكلىمايسىلەر.
2PE 1:11	شۇنداق بولغاندا رەبىبىمىز ۋە قۇتقۇزغۇچىمىز ئىيىسا مەسەنەت ھەگۈلۈك يادىشاھلىقىدىمۇ قىزغىن قارشى ئېلىنىسىلەر.	شۇنداق بولغاندا، بىزنىڭ رەبىبىمىز ۋە قۇتقۇزغۇچى ئىيىسا مەسەنەت ھەمىشە بار يادىشاھلىقىغا سۈيۈملىك قارشى ئېلىنىسىلەر.
2PE 1:12	شۇڭا، گەچە سەلەر بۇ ئىشلارنى بىلگەن بولساڭلارمۇ، شۇنداقلا بىزگە ئىگە قىلىنغان ھەققەتە مۇستەھەكەملەنگەن بولساڭلارمۇ، مەن يەنلا ھەردايىم بۇ ئىشلارنى ئېسىڭلارغا سالماقچىمەن.	شۇڭا، سەلەر بۇ ئىشلارنى بىلىپ تۇرساڭلارمۇ، ۋە ھەققەتە كۆچلۈك بولساڭلارمۇ، مەن ھەرقايىسى ۋاقتىتا بۇ ئىشلارنى ئېسىڭلارغا ئەسلىتەتكەن خالايمەن.
2PE 1:13	مەن بۇ جەسىدىمدا تۇرۇپ تۇرغان ۋاقتىتا، سەلەرنى ئويغاتقان بولۇش ۋە سەلەرنى ئويغىتىپ تۇرۇشنى لايق كۆرمىمەن.	مەن بۇ جەسىدىمدا تۇرۇش ئۇچۇن كۈچ سەرىپ قىلىش توغرا دەپ ئويلايمەن.
2PE 1:14	چۈنكى رەبىبىمىز ئىيىسا مەسەنەت بۇرۇن ماڭا ئايىان قىلغىنىدەك، مېنىڭ بۇ چىدىرىم پات ئارىدا ئۇچامدىن سېلىۋېتلىغانلىقىنى بىلىپ تۇرۇنىمەن.	چۈنكى ئىيىسا مەسەنەت رەبىبىمىز بۇرۇن ماڭا ئېنىق دەپ بەلگىلەنچە، مېنىڭ بۇ تېزلا كېتىپ كەتىدۇ، شۇڭا مەن بۇنى ياخشى بىلىپ تۇرۇپتىمەن.

Reference	Before	After
2PE 1:15	هەقىقەتە، مەن سىلەر بۇ ئىشلارنى مەن دۇنيادىن كەتكەندىن كېيىنمۇ ھەربەرەق، مەن سىلەرنىڭ بۇ ئىشلارنى مەن بۇ دۇنيادىن كەتكىسىدىن كېيىنمۇ ھەرۋاقيت ئېسلىڭلارغا كەلتۈرۈشۈڭلەر ئۆچۈن كۈچۈمنىڭ بارچە ئىتىلىمەن.	هەقىقەتە، مەن سىلەر بۇ ئىشلارنى مەن دۇنيادىن كەتكەندىن كېيىنمۇ ھەرۋاقيت ئېسلىڭلارغا كەلتۈرۈشۈڭلەر ئۆچۈن، بار كۈچۈمن بىلەن ئاقىت ئېسلىڭلارغا كەلتۈرۈپ تۇرۇشۇڭلار ئۆچۈن، بار كۈچۈمن بىلەن تىرىشىمەن.
2PE 1:16	چۈنكى بىز سىلەرگە رەبىمىز ئىسا مەسەھىنىڭ كۈچى ۋە كېلىپ قالىشنى جۈنكى بىز سىلەرگە رەبىمىز ئىسا مەسەھىنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ھە بازىر ئېيتىپ بەرگەندە، ھېچقانداق ئويلانغان ھىكايەلەرگە ئەگىشىپ يۈرگەنمىز بولۇشنى ئۆقۇرغىنىمىزدا ھەرگىزمۇ ھېيلىگەرلىكتىن ئويدو روپ چىقلوغان يوق، بەلكى ئۇنىڭ چاق-چاق شەرەپلىكىنى ئۆز كۆزىمىز بىلەن كۆرگەنلىكىمىز.	چۈنكى بىز سىلەرگە رەبىمىز ئىسا مەسەھىنىڭ كۈچى ۋە كېلىپ قالىشنى جۈنكى بىز سىلەرگە رەبىمىز ئىسا مەسەھىنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ھە بازىر ئېيتىپ بەرگەندە، ھېچقانداق ئويلانغان ھىكايەلەرگە ئەگىشىپ يۈرگەنمىز بولۇشنى ئۆقۇرغىنىمىزدا ھەرگىزمۇ ھېيلىگەرلىكتىن ئويدو روپ چىقلوغان يوق، بەلكى ئۇنىڭ چاق-چاق شەرەپلىكىنى ئۆز كۆزىمىز بىلەن كۆرگەنلىكىمىز.
2PE 1:17	چۈنكى ئۇ مۇقەددەس تاغدا خۇدائىتىدىن شان-شۆھەرت ۋە ئۇلۇغلىققا ئېرىشكەندە، ئاشۇ ئۇلۇغ شان-شەرەپلىك يەردىن: «بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغالۇم، مەن ئۇنىڭدىن خۇرسەنەمەن» دېگەن شۇنداق زور بىر ئاۋاز ئۇنىڭغا يەتكۈزۈلۈپ ئاڭلادى.	چۈنكى ئۇ مۇقەددەس تاغدا ئاللاھتىن ئىززەت-ئالامەتكە ئېرىشكەندە، شۇ ئۇلۇغ ئىززەت جايدىن: «بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلىم، مەن ئۇنىڭدىن خۇشالىققا تولۇم» دېگەن زور بىر ئاۋاز ئۇنىڭغا كەلدى.
2PE 1:18	مۇقەددەس تاغدا بىز ئۇنىڭ بىلەن بىرگە بولغاندا، ئەرشتن بۇ ئاۋاز ئەرىشتىن بۇ ئاۋاز ئاڭلاغىنىدا بىزمۇ ئۆز قولقىمىز بىلەن ئۇنى ئاڭلادۇق.	مۇقەددەس تاغدا بىز ئۇنىڭ بىلەن بىرگە بولغاندا، ئەرشتن بۇ ئاۋاز كەلگەندە، بىزمۇ ئۆز قولقىمىز بىلەن ئۇنى ئاڭلادۇق.
2PE 1:19	ئۇنىڭ ئۇستىگە ھەممىمىزىدە يەيفەمبەرلەر ئەتكۈزۈكەن تولىمۇ ئىشەنچلىك سۆزلەرى بار، سىلەر كۈن چىقىپ كەتكەچە، يېڭى يۇلتۇز قەلبىڭلارغا يۈرۈق بېشارەتلىك سۆز-كالام باردۇر؛ سىلەر تالىك سۆزۈلگۈچە، تالىك يۇلتۇرى بېرىپ كەتكەچە، بۇ سۆزلەرگە قىلىق سېلىڭلار، بۇ سىزگە راستىنلا ياخشى. قەلبىڭلارنى تولۇق يورۇن تۇقۇچە بۇ سۆز-كالامغا قۇلۇق سالساڭلار، ياخشى قىلغان بولىسىلەر (بۇ سۆز-كالام خۇددى قاراڭغۇدا چاقناب ئۆردىغان چىراققا ئوخشاش).	ئۇنىڭ ئۇستىگە بىزنىڭ قولىمىزدا يەيفەمبەرلەر ئۇنى ئېيتقان ئىشەنچلىك سۆزلەرى بار، سىلەر كۈن چىقىپ كەتكەچە، يېڭى يۇلتۇز قەلبىڭلارغا يۈرۈق بېشارەتلىك سۆز-كالام باردۇر؛ سىلەر تالىك سۆزۈلگۈچە، تالىك يۇلتۇرى بېرىپ كەتكەچە، بۇ سۆزلەرگە قىلىق سېلىڭلار، بۇ سىزگە راستىنلا ياخشى. قەلبىڭلارنى تولۇق يورۇن تۇقۇچە بۇ سۆز-كالامغا قۇلۇق سالساڭلار، ياخشى بۇ سۆزلەر قاراڭغۇ يەرده چاقنانغان چىراققا ئوخشاش.
2PE 1:20	بۇنى ئالدىن بىلىپ تۇرۇڭلار، چۈنكى ھەر قايىسى يەيفەمبەرلەر يازمىنىڭ يازمىلاردىكى ھېچقايسى ۋەھىي يەيفەمبەرلەرنىڭ ئۆز چۈشەنچىسى بويىچە يەتكۈزۈلگەن ئەمەس.	بۇنى ئالدىن بىلىپ تۇرۇڭلار، چۈنكى ھەر قايىسى يەيفەمبەرلەر يازمىنىڭ تەپسىرلىشى ئادەمنىڭ ئۆز يېكى بىلەن بولىمىغان.
2PE 1:21	چۈنكى ھېچقانداق ۋەھىي-بېشارەت ئىنسانلارنىڭ ئىرادىسىدىن كەلگەن ئەمەس، ئۇ بەلكى خۇدائنىڭ مۇقەددەس ئادەملەرى مۇقەددەس روھ تەرىپىدىن يېتەكلەننىپ، ئۇنىڭ تۈرتكىسى بىلەن ئېيتقان سۆز-كالامدۇر.	چۈنكى ھېچقانداق يەيفەمبەرلەر ئادەملەرنىڭ خاھىشىدىن كەلمىگەن، بەلكى خۇدائنىڭ كىشىلىرى مۇقەددەس روھ بىلەن يېتەكلەنگەن ھالدا سۆزلەپ كەتكەن سۆزلەردۇر.
2PE 2:1	لېكىن بۇرۇن خەلق ئىچىدە يالغان يەيفەمبەرلەر چىققان، شۇنداقلا سىللەر ئاراڭلاردىمۇ ساختا تەلەم بەرگۈچىلەر مەيدانغا چىقىدۇ. ئۇلار سوقۇنۇپ يېكىرلەرنى سىللەرگە كىرگۈزۈپ، ئۆزلىرىنى قۇتقۇچىلار كەلەتتى. ئۇلار يوشۇرۇن يول بىلەن زەيانلىق ئاسىتىرىن كىرگۈزۈپ، ھەتتا ئۆزلىرىنى ھۆر قىلىشقا سېتىۋالغان ئىگىسىدىننمۇ تېنىپ، بۇنىڭ بىلەن ئۆز بېشىغا تېزلا ھالاكەت چۈشۈرۈدۇ.	لېكىن بۇرۇن خەلق ئىچىدە يالغان يەيفەمبەرلەر چىققان، شۇنداقلا سىللەر ئاراڭلاردىمۇ ساختا تەلەم بەرگۈچىلەر مەيدانغا چىقىدۇ. ئۇلار سوقۇنۇپ بىلەن تېزلا ئۆز بەدللىرىگە ھالاقەت چۈشۈرۈدۇ.
2PE 2:2	نۇرغۇن كىشىلەر ئۇلارنىڭ شەرمەندىلىكىگە ئەگىشىپ كېتىدۇ، شۇ ئۇلارنىڭ سەۋەبىدىن ھەقىقەت يولى ھاقارەتكە ئۇچرايدۇ.	نۇرغۇن كىشىلەر ئۇلارنىڭ يامان ھەركەتلەرىگە ئەگىشىپ كېتىدۇ، شۇ ئۇچۇن ھەقىقەت يولى ھەقىرلەنگەن بولىدۇ.
2PE 2:3	ئۇلار ئاچكۆزلۈكىدىن ئويدۇرما سۆزلەر بىلەن سىلەرنى ساتىدىغان مېلى قىلىدۇ. ئەمدى ئۇلارنىڭ بېشىغا خېلى بۇرۇنلا بېكىتىلگەن جازا بىكار ئولتۇرمائىدۇ، ئۇلارنىڭ ھالاكتىن بولسا ئۇخلاپ ياتمايدۇ.	ئۇلار يېئۇل تەلەپ قىلىپ يالغان سۆزلەر بىلەن سىلەرنى يايда قىلىپ ساتىدۇ. بىراق ئۇلارغا بەك ئەيەك بولغان جازا كېچە كەمەيدۇ، ئۇلارنىڭ ھالاك بولۇشى ئۇخلىمايدۇ.
2PE 2:4	چۈنكى خۇدا گۇناھ سادىر قىلغان يەرىشىتىلەرنى ئاياپ ئولتۇرمائى، بەلكى ئۇلارنى تەھتىسارتىنىڭ ھاڭىغا تاشلاپ، سوراققا تارتقۇچە زۇلەتلىك قاراڭغۇلۇقتىكى زەنجىرلەر بىلەن سولالىپ قويغان يەرده،	چۈنكى خۇدا گۇناھ قىلغان يەرىشىتىلەرگە رەھم قىلىمىغات، بەلكى ئۇلارنى جەھەنمەنگە سۇراڭاپ، قاراڭغۇلۇق زەنجىرلەر بىلەن باغلاب، ھۆكۈم كۈنىگە فەدەر ساقلاپ تۇرغات.
2PE 2:5	شۇنداقلا قەدىمكى دۇنيادىكىلەرنىڭ ئاياپ قويماي، خۇدا سىزلىققا	شۇنداقلا، بۇرۇنقى دۇنيانى سەل قىلماي، خۇدا يولىدىن چىققانلارنىڭ

Reference	Before	After
2PE 2:6	بېرلگەن دۇنيانى تويان بىلەن غەرق قىلىپ، يەقەت ھەققانىلىققا دەۋەت قىلغۇچى نۇھنى باشقا يەتنىسى بىلەن ساقلاپ قالغان يەردە	دۇنياسىنى تويان بىلەن غەرق قىلىدى، يەقەت نۇھنى، ئۇ ھەق دەپ جاكارغان بولۇپ، باشقا يەتتە كىشى بىلەن قۇتقۇزۇپ قالدى.
2PE 2:7	ھەمەدە كېيىن سودوم ۋە گوموررا شەھەرلىرىنى كېيىنكى دەۋەردىكى خۇداسىلىققا بېرلگەنلەرگە ئېرىت بولسۇن دەپ بېكتىپ، بېشغا كۈلپەتلىك جازانى چۈشۈرۈپ كۈل قىلغان،	ھەم سودوم ۋە گوموررا شەھەرلىرىنى كېيىنكى كىشىلەرگە ئۆنۈم بولسۇن دەپ، خۇدا تەرك قىلغانلارغا جازا چۈشۈرۈپ، كۈلگە ئايالندۇرغان.
2PE 2:8	شۇنىڭ بىلەن بىرگە مۇشۇ ئەخلاقىسىزلارنىڭ بۇزۇقچىلىقلەرىدىن يېرگىنىپ ئازابلانغان، ھەققانى بولغان لۇتىنى ئۇلار ئارىسىدىن قۇتۇلدۇرغان يەردە— (ئەنە شۇنداق كىشىلەرنىڭ ئىچىدە ياشىغان ھەققانى لۇتنىڭ ھەققانى قەللىي ھەر كۈنى ئاڭلىغان ۋە كۆرگەن ئىتائەتسىزلىكەر تۈپەيلىدىن ئازابلىناتىنى)	شۇ ۋاقتىتا، ئەخلاقىسىز كىشىلەرنىڭ بۇزۇقچىلىقلەرىدىن ھەپان بولغان ئادىل لوتنى ئۇلار ئارىسىدىن قۇتۇلدۇرغان. ئەنە شۇ كىشىلەرنىڭ ئىچىدە ياشاپ تۇرغان ھەقدار لۇتنىڭ قەللىي ھەر كۈن كۆرگەن ۋە ئاڭلىغان بۇ ئىتائەتسىزلىكەر ئۆچۈن دايىم ئازابلىنىپ كەتتى
2PE 2:9	رەب ئىماندارلارنى سىناقلاردىن قانداق قۇتقۇراتىغانلىقنى ۋە ئەدالەتسىز ئەمدى شۇنى كۆرۈفلالىيمىزكى، رەب ئىخلاصىمەنلەرنى دۇج كەلگەن سىناقلاردىن قانداق قۇتقۇزۇشنى ۋە شۇنىڭدەك ھەققانىسىزلارنى سوراچ كۈنگىچە جازالىنىشقا ساقلاپ قويۇشنى بىلدۇ.	رەب ئىماندارلارنى ھۆكۈم كۈنىگە قەدەر جازالاشقا ساقلايدىغانلىقنى بىلدۇ.
2PE 2:10	بۇلارنىڭ ئارىسىدىكى ئۆز ئەتلەرىگە ئەگىشىپ ياسق ھەۋەسلەرگە بېرلگەن شۇنداقلا هووقۇق ئىڭلىرىگە سەل قارغانلارنىڭ جازاسى تېخىمۇ شۇنداق بولىدۇ. مۇشۇنداق كىشىلەر حالى چوڭ، مەنمەنچىلەر دۇر، ئۇلار «روھى ئۇلۇغلار»غا ھاقارهت قىلىشتىن ھېچ قورقمايدىغانلاردۇر.	ئەڭ كۆپ دەرجىدە، تەنلىك ھەۋەسلەرگە ئەگىشىپ، قالپاقلىق بىلەن بۈرگەنلەرگە ۋە ھۆكۈمەتچىلىككە سەل كۆرۈشچىلەرگە ئائىت. بۇلار تولىدۇرۇشچان، مەنمەنچىلەر بولۇپ، شەرپىلىكەرگە ھورلاپ سۆزلەشتىن ھېچ قورقمايدۇ.
2PE 2:11	ھەتتا ئۇلاردىن كۆچ-قۇدرەتتە ئۇستۇن تۇرىدىغان يەرسىتىلەرمۇ يەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا بۇ «ئۇلۇغلار»نى ھاقارهت بىلەن ئەرز قىلىمايدۇ.	ھەتتا كۆچ-قىممەتلىك يەرسىتىلەر، ئۇلارغا قارغاندا ئۇستۇن بولسا. يەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا بۇ ئالاهىدەلەر ئەنەن ھورلاشتۇرۇپ سۆزلەشمайдۇ.
2PE 2:12	ئەمما بۇلار خۇددى ئۆزلىنىپ بوغۇزلىنىش ئۆچۈن تۇغۇلغان ياۋايسى ئەقلىسىز ھايۋانلاردەك كېلىپ، ئۆزلىرى چۈشەنەيدىغان ئىشلار ئۇستىدە ھاقارهتلىك سۆز قىلىدۇ ۋە شۇنداقلا ئۆزلىرىنىڭ ھالاکەت ئىشلرى بىلەن تولۇق ھالاڭ بولىدۇ،	بۇلار، ئەقىل-يۇختىزاق يوق ھايۋانلارغا ئوخشاش، يەقەت باسقۇچ ۋە ئەھۋاللىق ئۆچۈن تۇغۇلغان بولۇپ، چۈشەنەيدىغان ئىشلارغا قارشى ھەققەتسىز سۆزلىرى بىلەن يارا-يۇر كېتىپ، ئاخىرى ئۆزلىنىڭ ھەلەك بولىشغا يېتىپ كېتىدۇ.
2PE 2:13	شۇنداقلا ئۆز ھەققانىسىزلىقىغا تۇشلۇق جازانىڭ مېۋسىنى يەيدۇ. ئۇلار تەزەنەتلىرنى لەززەت دەپ ھېسپاپلايدۇ، سۈرەتلىكەن بەتلىكەر ۋە داۋاalar ھەتتا ئۆزلىرىنىڭ ھەلەك بۇلۇپ، ئۆز ئالدامچىلىقلەرىدا حۇشاللىنىپ، سىلەر بىلەن بىرگە تاماق قىلىدۇ.	ئۇلار ھەققانىسىزلىقىغا ئالبۇاتىدۇ، كۆندۈزىدە تەرىپ- تەزەنەتلىرنى لەززەت دەپ ھېسپاپلايدۇ، سۈرەتلىكەن بەتلىكەر ۋە داۋاalar ھەتتا ئۆزلىرىنىڭ ھەلەك لەنەتلىكەنگەنلەر.
2PE 2:14	ئۇلارنىڭ زىناخىرلۇق بىلەن تولغان كۆزلىرى گۇناھ سادىر قىلىشتىن ئۆزۈلمەيدۇ؛ ئۇلار تۇتامى يوق كىشىلەرنى ئېزىتتۇردى؛ ئۇلار قەلبىنى ئاچكۆزلىككە كۆندۈرگەن، لەنەتكە يېقىن باللاردۇ!	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى زىنا بىلەن تولۇپ كەتكەن، گۇناھ قىلىشتىن توختىمايدۇ؛ ئۇلار ئىيمىمالسىز جانلارنى سوقۇيدۇ؛ قەللىي يۇل-يۇلۇق بىلەن تولغان، لەنەتلىكەنگەنلەر.
2PE 2:15	ئۇلار توغرا يولدىن چەتىپ، بوسورنىڭ ئوغلى بالائامنىڭ يولىغا ئەگىشىپ كەتتى. ئۇ كىشى ھارام يولدا تايقان ھەقنى ياخشى كۆرگۈچى ئىدى.	ئۇلار توغرا يولدىن ئاشقىپ كەتتى، بالائامنىڭ يولىغا ئەگىپ كەتتى. بالاام، بوشۇرنىڭ بالىسى، ھارام يولدا تايقان يۇلنى ياقتۇرغان ئادەم ئىدى.
2PE 2:16	لىكىن ئۇ قىلغان قەبەللىكى تۈپەيلىدىن تەنبىھىنى يېدى (زۇۋانسىز ئىشەك ئىنساننىڭ ئاۋازى بىلەن سۆزلەپ يەيغەمبەرنىڭ ئەخمىقاňانه ئىشىنى توستى).	ئۇ قىلغان قانۇنىسىز يامانلىق ئۆچۈن جاۋاب بەرگەن، چۈنكى بىر سۆزسۈز ئىشەك كىشى تىلى بىلەن سۆزلەپ، يەيغەمبەرنىڭ ئەخەمەتچىلىكىنى توختاتقان.
2PE 2:17	مانا مۇشۇنداق كىشىلەر قۇرۇپ كەتكەن بۇلاقلار، بوراندىن ھەيدىلىپ يۈرگەن تۇمانلارغا ئوخشايدۇ؛ ئۇلارغا مەڭگۈلۈك زۇلەتتىنىڭ قايقاراڭغۇلۇقىدا جاي ھازىرلاپ قويۇلغان.	بۇ كىشىلەر قۇرًاپ قالغان بۇلاقلارغا ئوخشاش، بوران بىلەن ھەيدىلىنىپ يۈرگەن تۇمانلارغا ئوخشاش كەتىپ كېتىدۇ؛ ئۇلار ئۆچۈن مەڭگۈلۈك قاڭغۇلۇقتا زۇلمىتىن بىر جاي تەييارلanguan.

Reference	Before	After
2PE 2:18	چۈنكى ئۇلار يالغان بوهىي سۆزلەر بىلەن مىاجا قىلىپ، تەنلىك ئازىزلىرىنى چۈنكى ئۇلار يالغان-ياۋىداق يوغان سۆزلەر بىلەن ماختىنىپ، ئادەمنىك قوزغاب، كۆپ ئېيش-ئىشەت بىلەن خاتالىق يولدا يۈرۈۋاتقانلاردىن بىلەن ئىزىتىقۇلۇق يولدا مېڭىۋاتقانلاردىن ئۆزلىرىنى يېڭىلا قاچۇرغانلارنى ئازىدۇردى.	چۈنكى ئۇلار يالغان بوهىي سۆزلەر بىلەن مىاجا قىلىپ، تەنلىك ئازىزلىرىنى چۈنكى ئۇلار بۇ كىشىلەرگە 'سىلهرنى ئەركىن قىلىپ بېرىمىز' دېپ ۋەدە قىلىدۇ، لېكىن ئۆزلىرى راستىنلا يامانلىققا قايقاق بولغان قۇللار، چۈنكى كىشى نېمەگە بويىسۇنغاندا، شۇنىڭ قۇلى يولىپ قالدۇ.
2PE 2:19	ئۇلار مۇشۇ كىشىلەرگە «سىلهرنى ئەركىنلىككە ئېرىشتۈرمىز» دەپ ۋەدە قىلىدۇ، لېكىن ئۆزلىرى ئەمەلىيەتنە بۇزۇقلۇقنىڭ قوللىرىدۇر. چۈنكى ئادەم نېمە تەرىپىدىن بويىسۇندۇرۇلغان بولسا، شۇنىڭ قۇلى بولىدۇ.	ئۇلار بۇ كىشىلەرگە 'سىلهرنى ئەركىن قىلىپ بېرىمىز' دېپ ۋەدە قىلىدۇ، لېكىن ئۆزلىرى راستىنلا يامانلىققا قايقاق بولغان قۇللار، چۈنكى كىشى نېمەگە بويىسۇنغاندا، شۇنىڭ قۇلى يولىپ قالدۇ.
2PE 2:20	چۈنكى ئەگەر ئۇلار رەبىمىز ئەيسا مەسھەنى بىلىپ، دۇنيا ئەھۇاللىرىنىڭ ئارقىلىق بۇ دۇنيانىڭ ياسقىلىقلرىدىن قۇنۇلۇپ، كېين شۇلارغا يەنە باغانلىنىپ، بويىسۇندۇرۇلغان بولسا، ئۇلارنىڭ كېينىكى ھالى دەسلەپىكىسىدىننمۇ بەتەر بولىدۇ.	چۈنكى ئەگەر ئۇلار رەبىمىز ئەيسا مەسھەنى بىلىپ، دۇنيا ئەھۇاللىرىنىڭ يامانلىقىدىن قوتولغان بولسا، كېين يەنە شۇ يامانلىقلارغا چىتلىپ كەتسە، ئۇلارنىڭ كېينىكى ھالتى ئالدىنىقىسىدىن يامان بولىدۇ.
2PE 2:21	چۈنكى ھەققانىلىق يولىنى بىلىپ تۇرۇپ، ئۆزىگە يەتكۈزۈلگەن مۇقۇددەس ئەمرىدىن يۇز ئۆرۈگەندىن كۆرە، بۇ يولى ئەسلىدىنلا بىلمىگىنى ئەۋزەل بولاتنى.	چۈنكى توغرا يولىنى بىلىپ تۇرۇپ، بەرگەن مۇقۇددەس ئەمرىدىن يۇز چىكىپ چۈنكى ھەققانىلىق يولىنى بىلىپ تۇرۇپ، ئۆزىگە يەتكۈزۈلگەن كەتكەندىن كۆرە، بۇ يولى ئەسلىدىنلا بىلمەگەنلىكى ئەۋزەل بولىدۇ.
2PE 2:22	مۇشۇ ئىشەنجىلىك ھېكمەتلىك سۆزلەر ئۇلاردا ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇ.- ئەست ئايلىنىپ ئۆز قۇسۇقنى يەر» وە يەنە «چوشقا يۈيۈنۈپ چىقىلا قايتىدىن ياتقاقた ئېغىنار.	بۇ مىسالار ئۇلارغا تولۇق توغرا كېلىدۇ؛ «ئەست قايتىپ كېلىپ ئۆز قۇسۇقنى بېبىدۇ» وە «چوشقا يۈيۈنۈپ چىقاندىن كېين ياتقاقた يولغا كېتىپ كېتىدۇ».
2PE 3:1	ئى سۆيۈملۈكلىرىم، ھازىر سىلەرگە بۇ يېزىۋاتقىنىم ئىككىنچى خېتىمەر. ھەر ئىككى خېتىمە سىلەرنىڭ ساپ كۆڭلۈڭلارنى ئويغىتىپ، شۇ ئىشلارنى ئەسلىتىشكە ئىتتىلدىمكى،	ئەزىز دوستلارىم، مەن ھازىر سىلەرگە ئىككىنچى خېتىپ يېزىۋاتىمەن. بۇ ئىككى خېتىپتە سىلەرنىڭ ساپ يۈرەكلىرىڭلارنى قوزغاب، شۇ ئىشلارنى ئەسلىتىشكە ئىتتىلدىمكى،
2PE 3:2	مۇقۇددەس يەيفەمبەرلەر بۇرۇن ئېيتقان سۆزلەرگە وە رەبىمىزنىڭ قۇتۇرۇغۇچى سۈپىتىدە روسۇللار ئارقىلىق بەرگەن بۇيرۇققا ئەھمىيەت بېرىپ ئەسلىتىشكە ئىتتىلدىمكى،	مۇقۇددەس يەيفەمبەرلەر ئالدىن دەپ كەتكەن سۆزلەرگە وە رەبىمىزنىڭ قۇتۇرۇغۇچى سۈپىتىدە روسۇللار ئارقىلىق بەرگەن بۇيرۇققا ئەھمىيەت بېرىپ ئەسلىتىشكە ئىتتىلدىمكى،
2PE 3:3	ئەڭ مۇھىمى شۇنى بىلىشىڭلار كېرەككى، كۈنلەرنىڭ ئاخىرىدا ئۆزىنىڭ هاۋايان-ھەۋەسىلىرىنىڭ كېينىگە كىرىدىغان، مەسخىرە قىلىدىغان مازاچىلار چىقىي:	ئەڭ مۇھىمى، بۇنى تولا بىلىڭلار، كۈنلەرنىڭ ئاخىرىدا ئۆز ھەۋەسىلىرى كۆپۈشتۈرۈپ، مەزاق قىلىدىغان كىشىلەر چىقىپ كەتتىكەن:
2PE 3:4	«قېنى، ئۇنىڭ قايتىپ كېلىمەن دېگەن ۋەدىسى؟! ئاتا-بۇۋەلىرىمىز ئۆلۈمەدە ئۆخلەپ قالغاندىن تاكى ھازىرغىچە ھەممە ئىشلار دۇنيا ئايىرىدە بولغان ۋاقتىتىكى بىلەن ئوخشاش ھالەتتە كېتتۈأتىدۇ» دەپ مەسخىرە قىلىشىدۇ.	«قەيدە، ئۇنىڭ قايتىپ كېلىشىنىڭ ۋەدىسى؟ ئاتا-انلارىمىز ئۆلۈپ كەتكەندىن بۇ كۈنگە قەدەر، ھەممە ئىشلار دۇنيا باشلىنىپ قالغاندا قانداق ئۆخلەپ قاللىقنى ئۆئۈتۈپ، دەمەك، باشلىقدا خۇدانىنى سۆزى بىلەن بولسا، شۇنداق قاللىپ تۈرمەقتا» دەپ مەسخىرە قىلىشىدۇ.
2PE 3:5	ھالبۇكى، ئۇلار ئەڭ قەدىمكى زاماندا خۇدانىڭ سۆزى بىلەن ئاسمانانلارنىڭ يارتىلغانلىقىنى ۋە شۇنىڭدەك يەرنىڭ سۇدۇن چىققان ھەم سۇنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن بارلىققا كەلگەنلىكىنى ئەتەي ئۇنىتۇيدۇ.	ئۇلار بۇنى ئەمەلىي ئۇنىتۇپايتۇ، دەمەك، باشلىقدا خۇدانىنى سۆزى بىلەن ئاسمانانلار ياسالغان ۋە يەر سۇدۇن چىقىپ، شۇ سۇ بىلەن شەكىلىنىپ كەلگەنلىكىنى.
2PE 3:6	شۇ ئامىللارنىڭ ۋاسىتىلىرى بىلەن شۇ زاماندىكى دۇنيا كەلگۈندىن غەرق بولۇپ يوقالدى.	ئۇ ۋاقتىتىكى دۇنيا ئۇ ئامىللار ئارقىلىق سۇغا غەرق بولۇپ كەتتى.
2PE 3:7	ئەمما ھازىرقى ئاسمانانلار بىلەن زېمىن ئوخشاشلا شۇ سۆز بىلەن ئىخلالسىز ئادەملەر سوراقيقا تارتىلىپ ھالاڭ قىلىنىدىغان ئاشۇ كۈندە ئوتتا كۆيدۈرۈلۈشكە ساقلىنىپ، تا شۇ كۈنگىچە ھالدىن خەۋەر ئېلىنىپ تۇرۇدۇ.	لېكىن ھازىرقى ئاسمانانلار بىلەن دۇنيا، شۇ سۆزنىڭ ھەممىسى بىلەن، ئىمانسىز ئادەملەرنىڭ ھۆكۈم كۈندە سوراقيقلىنىپ ھالاڭ بولۇش ئۆچۈن، ئوتتا ساقلىنىپ تۇرۇۋاتىدۇ.

Reference	Before	After
2PE 3:8	ئەمدى، سۆيۈملۈك دوستلارىم، بۇ ئىشنى ئۇزۇتماڭلار، رەب ئۆچۈن بىر كۈن ئەمدى ئى سۆيۈملۈكلىرىم، شۇ ئىش نەزىرىڭلاردىن قاچمىسۇنىكى، رەبگە نىسبەتن بىر كۈن مىڭ يېلەدەك ۋە مىڭ يېل بىر كۈندەكتۇر.	ئەمدى، سۆيۈملۈك دوستلارىم، بۇ ئىشنى ئۇزۇتماڭلار، رەب ئۆچۈن بىر كۈن ئەمدى ئى سۆيۈملۈكلىرىم، شۇ ئىش نەزىرىڭلاردىن قاچمىسۇنىكى، رەبگە مىڭ يېلغا ئوخشاش، بولىدۇ ۋە مىڭ يېل بىر كۈنگە ئوخشاش.
2PE 3:9	رەب ئۆز ۋەدىسىنى ئورۇنداشنى (بەزىلەرنىڭ «كېچىكتۈردى» دەپ ئۆبۈلىغىنىدەك) كېچىكتۈرگىن يوق، بەلكى كېچىكتۇرگىن يوق، بەلكى كېچىكتۇرگىن يوق، بەزىلەرنىڭ «كېچىكتۈردى» دەپ هېجىكىمنىڭ ئەندىن قالىشنى خالىمايدۇ، هەرقانداق ئادەمنىڭ تەۋىھ قىلىشنى ئاززوُ قىلىپ، سىلەرگە ۋاقتىت سەۋەر قىلماقتا.	رەب ۋەدىسىنى كېچەكلىمەيدۇ، بەزىلەرنىڭ دەپ ئۆبۈلىغىناندەك ئەمەس، ئۇ رەب ئۆز ۋەدىسىنى ئورۇنداشنى (بەزىلەرنىڭ «كېچىكتۈردى» دەپ هېجىكىمنىڭ ئەندىن قالىشنى خالىمايدۇ، هەرقانداق ئادەمنىڭ تەۋىھ قىلىشنى ئاززوُ قىلىپ، سىلەرگە ۋاقتىت سەۋەر قىلماقتا.
2PE 3:10	لېكىن رەبىنىڭ كۈنى خۇددى ئوغىرىنىڭ كېلىشىدەك كۆتۈلمىگەن ۋاقتىتا بولىدۇ. ئۇ كۈنى ئاسمانلار شىدەتلىك گۆلدۈرلىگەن ئاۋااز بلەن غايىب قاتقىق ئوتتا ئېرىپ تۈگەيدۇ؛ يەر ۋە ئۇنىڭدىكى ھەر نەرسىمۇ تولۇق يېقىپ بولۇپ، كائىناتنىڭ بارلىق قۇرۇلمالىرى شىدەتلىك ئوتتا ئېرىپ تۈگەيدۇ؛ زېمىن ۋە ئۇنىڭدىكى يۇتكۈل نەرسىلەرمۇ كۆيۈپ كېتىدۇ.	رەب كۈنى، ئوغىرى كەلگەندەك، كۆتۈلمەيدىغان ۋاقتىتا كەلەر، ئۇ كۈنى، ئاسمانلار چوڭ گۈرلىگەن ئاۋااز بلەن يوقاپ كېتىپ، بارلىق نەرسىلەر قاتقىق ئوتتا ئېرىپ تۈگەيدۇ؛ يەر ۋە ئۇنىڭدىكى ھەر نەرسىمۇ تولۇق يېقىپ بولۇپ، كائىناتنىڭ بارلىق قۇرۇلمالىرى شىدەتلىك ئوتتا ئېرىپ تۈگەيدۇ؛ كېتىدۇ.
2PE 3:11	ھەممە نەرسە مانان شۇنداق ئېرىپ يوقلىدىغان يەردە، سىلەر قانداق ئادەملەر دەن بولۇشۇڭلار كېرەك؟ – ھاياتىڭلارنى ياك-مۇقەددەسلىكتە ۋە ئىخلاسمەنلىكتە ئۆتكۈزۈپ،	ھەممە نەرسە شۇنداق يوقلىپ كەتسە، سىلەر قانداق ئادەملەر بولۇشۇڭلار كېرەك؟ ھاياتىڭلارنى ياك-تازا ۋە ئىماندارلىق بلەن ئۆتكۈزۈڭلەر، خۇدا كۆننى ئومىد بلەن كۆتۈڭلەر ۋە تېز كېلىپ قېلىشى ئۆچۈن تەلەپ قىلىڭلار، چۈنكى بۇ كۈن كەلگەندە يۇتون ئاسمانلار ئوت بلەن يوقاپ كېتىدۇ ۋە دۇنيا نەرسىلەرى قاتقىق ئوتتا ھەيدەپ تۈگەيدۇ.
2PE 3:12	خۇدانىڭ كۆننى تەلمۇرۇپ كۆتۈپ، ئۇ كۆننىڭ تېزەك كېلىشى ئۆچۈن ئەنتلىشىڭلار كېرەك ئەمەسمۇ؟ ئۇ كۆننىڭ كېلىشى بلەن يۇتون ئاسمانلار ئوتتا يوقاپ تۈگەيدۇ ۋە كائىناتنىڭ بارلىق قۇرۇلمالىرى شىدەتلىك ئوتتا ئېرىپ تۈگەيدۇ.	بىز ئۇنىڭ ۋەدىسى بويىچە، يېڭى ئاسمان-زېمىننى ئۈمىت بلەن كۆتۈۋاتىمىز. ئۇ يەر ھەق دۇنياسىدۇر.
2PE 3:13	لېكىن بىز بولساق ئۇنىڭ ۋەدىسى بويىچە، يېڭى ئاسمان-زېمىننى ئىتىزازلىق بلەن كۆتۈمەكتىمىز. ئۇ يەر ھەقانىلىقنىڭ ماكانىدۇر.	شۇڭا، سۆيۈكلەر، بۇ ئىشلارنى كۆتۈپ تۇرغاندا، خۇدا ئالدىدا قالايمىقان ۋە شۇنىڭ ئۆچۈن، ئەي سۆيۈملۈكلىرىم، بۇ ئىشلارنى كۆتۈۋاتىقانىكەنسىلەر، شۇ تايىتا خۇدانىڭ ئالدىدا نۇقسانىسىز ۋە داغسىز، ئىناقلق-خاتىرجەملىك ئىچىدە ھازىر بولۇپ چىقىشىڭلار ئۆچۈن ئىتىزلىڭلار.
2PE 3:14	ۋە رەببىمىزنىڭ سەۋەر-تاقلىتىنى نىجات دەپ بىللىڭلار، دەل سۆيۈملۈك قېرىندىشىمىز يازلۇسۇمۇ ئۆزىگە ئاتا قىلىنغان دانالىق بلەن بۇ ئىشلار توغرۇلۇق سىلەرگە يازغان؛	تاز بولۇپ، تەر تۇرۇش ئۆچۈن، تولا كۈچ بلەن تىرىشىڭلار، رەببىمىزنىڭ سەۋەرنى نىجات دەپ ئۆيگەنلەر، دېگەندەك، سۆيۈملۈك قېرىندىشىمىز يازلۇسۇمۇ ئۆزىگە بەرگەن دانالىق بلەن بۇ ئىشلار توغرۇلۇق سىلەرگە يازغان.
2PE 3:15	بارلىق خەتلەرىدىمۇ ئۇ بۇ ئىشلار ھەققىدە تۆختىلىدۇ، ئۇنىڭ خەتلەرىدى چۈشىنىش تەس بولغان بەزى ئىشلار بار، بۇ ئىشلارنى تەلەم ئالىمغاڭ ئۇ تۇنامى يوق كىشىلەر مۇقدەدس يازىملارىنىڭ باشقاقا قىسىملىرىنى بۇرمىلەغاندا، بۇرمىلەپ چۈشەندۈردى ۋە شۇنىڭ بلەن ئۆز بېشىغا ھالاکەت ئېلىپ كېلىدۇ.	ئۇنىڭ بارلىق خەتلەرىدا بۇ مەسىلەر ھەققىدە سۆزلەندىدۇ. خەتلەرىدا چۈشىنىش قىيىن بەزى ئىشلار بار؛ تەلەم ئالىمغاڭ ۋە مۇقىملىقى يوق كىشىلەر، باشقاقا مۇقەددەس يازىملارىنى قانداق بۇرمىلەسا، شۇنداق بۇرمىلەپ چۈشەندۈردى ۋە ئۆزلىرىگە ھالاکەت ئېلىپ كېلىدۇ.
2PE 3:16	شۇنىڭ بلەن، ئى سۆيۈملۈكلىرىم، مەن ئېيتقان بۇ ئىشلارنى ئالدىنلا بىلگەنەكەنسىلەر، بۇ ئەلاققىزىلارنىڭ سەپسەتلەرى بلەن ئازدۇرۇلۇپ، مۇستەھكم تۇرۇشۇڭلارنى يوقلىتىپ قويۇشتىن ھوشيار بولۇڭلار.	شۇنىڭ بلەن، ئەزىز دوستلار، بۇ ئىشلارنى ئالدىن بىللىپ تۇرساقي، بۇ يامانلارنىڭ قالاقانلىرى بلەن چاتقانمىسىپ، مۇقىملىقىڭلارنى بۇزۇپ تاشلىمسىلاك ھوش فاراڭلار.
2PE 3:17	ئەكسىچە، خۇدانىڭ مېھر-شەقىتىدە ھەم رەببىمىز ۋە قۇتقۇزغۇچىمىز ئەيسا مەسھىگە بولغان بىلىشىتە داۋاملىق ئۆسۈڭلەر، ئۇنىڭغا ھەم ھازىر ھەم ئاشۇ ئەبەد كۈنگەچە بارلىق شان-شەرەپ بولسۇن! ئامىن!	ئەمما، ئاللاھنىڭ مېھرى بىلەن ۋە رەببىمىز ئېبىسا مەسھەنى بىلىشتا داۋاملىق ئۆسۈڭلەر، ئۇغا ھازىر بىلەن ئەبەدى قەدەر بارلىق شان-شەرەپ بولسۇن! ئامىن!
2PE 3:18	باشلاشقا بار بولغان، بىز ئاڭلۇغان، كۆزىمىز بلەن كۆرگەن ۋە قولىمىز بلەن ئەزىدىن بار بولغۇچى، ئۆزىمىز ئاڭلۇغان، ئۆز كۆزلىرىمىز تىكلىپ قاربغان ۋە قوللىرىمىز بلەن تۇنۇپ سىلغان ھاياتلىق كالامى توغرىسىدا سىلەرگە تۇقان ھايات سۆزى ھەقتە سىلەرگە ئېتىپ بېرىمىز	باشلاشقا بار بولغان، بىز ئاڭلۇغان، كۆزىمىز بلەن كۆرگەن ۋە قولىمىز بلەن ئەزىدىن بار بولغۇچى، ئۆزىمىز ئاڭلۇغان، ئۆز كۆزلىرىمىز تىكلىپ قاربغان ۋە قوللىرىمىز بلەن تۇنۇپ سىلغان ھاياتلىق كالامى توغرىسىدا سىلەرگە تۇقان ھايات سۆزى ھەقتە سىلەرگە ئېتىپ بېرىمىز
1JN 1:1		

Reference	Before	After
1JN 1:2	(بۇ ھاياتىلىق بىزگە ئاييان بولۇپ، بىز ئۇنى كۆردىق. شۇنىڭ بىلەن بۇ ھەقتە گۇواھلىق بېرىمىز ھەمەدە ئاتا بىلەن بىللە بولۇپ، كېپىن بىزگە ئاييان بولغان شۇ مەڭگۈلۈك ھاياتىنى سىلەرگە بايان قىلىمىز)	بۇ ھايات بىزگە ئاشكارا كەتى، بىز ئۇنى كۆردىق. شۇڭا، بۇ ھەقتە گۇواھلىق بېرىپ، ئاتا بىلەن بىرگە بولغان مەڭگۈلۈك ھاياتىنى سىلەرگە سادلاشتۇرۇپ ئېتىمىز
1JN 1:3	— سىلەرنىمۇ بىز بىلەن سىرداش-ھەمەدەملىكتە بولسۇن دەپ بىز سىلەرنىلىرىمىزنى ۋە ئاڭلىغانلىرىمىزنى سىلەرگە بايان قىلىمىز، بىزنىڭ كۆرگەنلىرىمىزنى ۋە ئاڭلىغانلىرىمىزنى سىلەرگە بايان قىلىمىز، بىزنىڭ سىلەر بىز بىلەن ئورتاقلىقتا بولۇڭلار، بىزنىڭ ئورتاقلىقىمىز ئاتا بىلەن ۋە ئۇنىڭ ئوغلى ئىيىسا مەسىھ بىلەندۈر.	بىز كۆرگەنلىرىمىزنى ۋە ئاڭلىغانلىرىمىزنى سىلەرگە تولۇق ئېتىپ بېرىمىز، شۇڭا سىلەر بىز بىلەن ئورتاقلىقتا بولۇڭلار، بىزنىڭ ئورتاقلىقىمىز ئاتا بىلەن ۋە ئۇنىڭ ئوغلى ئىيىسا مەسىھ بىلەن بولىدۇ.
1JN 1:4	سىلەرنىڭ خۇشاللىقىڭلار تولۇپ تاشىسۇن دەپ، بۇلارنى سىلەرگە يېزىپ بېرىۋاتىمىز، بىزنىڭ خۇشاللىقىمىز تولۇق بولۇشى پېزۇۋاتىمىز.	بۇلارنى سىلەرگە يېزىپ بېرىۋاتىمىز، بىزنىڭ خۇشاللىقىمىز تولۇق بولۇشى پېزۇۋاتىمىز.
1JN 1:5	بىز ئۇنىڭدىن ئاڭلىغان نەرسىنى سىلەرگە ئېتىپ تۇرىمىز؛ خۇدا نور بولۇپ، ۋە بىز ئۇنىڭدىن ئاڭلىغان ھەم سىلەرگە بايان قىلىدىغان خەۋېرىمىز مانا شۇدۇرلىكى، خۇدا نۇردۇر ۋە ئۇنىڭدا ھېچقانداق قاراڭغۇلۇق بولمايدۇ.	بىز ئۇنىڭدا ھېچ قاراڭغۇ يوق.
1JN 1:6	ئەگەر بىز ئۇنىڭ بىلەن سىرداش-ھەمەدەملىكىمىز بار دەپ تۇرۇپ، يەنلا قاراڭغۇلۇقتا يۈرسەك، يالغان ئېتىقان ۋە ھەققىھەتكە ئەمەل قىلمىغان بولۇپ بولىمىز.	ئەگەر بىز ئۇ بىلەن بىرگە بولۇشىمىز بار دەپ ئېتىقان بولساق، لېكىن قاراڭغۇلۇقتا يۈرسەك، يالغان ئېتىپ، ھەققىھەتنىن بىراق بولۇپ قالىمىز.
1JN 1:7	لېكىن ئۇ ئۆزى نۇردا بولغىنىدەك بىزمۇ نۇردا ماڭساق، ئۇنداقتا بىزنىڭ بىر-بىرىمىز بىلەن سىرداش-ھەمەدەملىكىمىز بولۇپ، ئۇنىڭ ئوغلى ئىيىسا مەسىھنىڭ قېنى بىزنى ھەممە مەسىھنىڭ قېنى بىزنى بارلىق، گۇناھتىن پاكلايدۇ.	لېكىن، بىز نۇردا يۈرۈپ بارساق، دەپ ئۇ نۇردا تۇرغاندەك، بىز بىر-بىرىمىز بىلەن سوختۇق بولۇپ تۇرىپ، ئىيىسا مەسىھنىڭ قېنى بىزنى ھەممە گۇناھدىن تازلايدۇ.
1JN 1:8	ئەگەر گۇناھىمىز يوق دېسەك، ئۆز ئۆزىمىزنى ئالدىغان بولىمىز ھەمەدە بىزدە ھەققىھەت تۇرمادۇ.	ئەگەر گۇناھىمىز يوق دەپ ئېتىقاندا، ئۆزۈمىزنى ئالدامچىلىققا چەلىپ قوبىمىز ۋە ھەققىھەت بىزدە بار بولمايدۇ.
1JN 1:9	گۇناھلىرىمىزنى ئىقرار قىلساق، ئۇ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرۈم قىلىپ، بىزنى بارلىق ھەققانىيىسىزلىقىتن ياك قىلىشقا ئىشەنچلىك ھەم ئادىلدۇر.	ئەگەر گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرۈپ، ھەر قانداق ئەدالەتسىزلىكتىن تازلايدۇ.
1JN 1:10	ئەگەر گۇناھ قىلمىدۇق دېسەك، ئۇنى يالغانچى قىلىپ قويغان بولىمىز ۋە ئۇنىڭ سۆز-كالامى بىزدىن ئورۇن ئالىمىغان بولىدۇ.	ئەگەر گۇناھ قىلمىغان دېسەك، ئۇنى يالغانچى قىلىپ قالىمىز ۋە ئۇنىڭ سۆزى بىزدە ئورنى يوق.
1JN 2:1	ئى ئەزىز باللىرىم، مەن سىلەرنى گۇناھ سادىر قىلىمسۇن دەپ، بۇ گۇناھ قىلماسلىقىڭلار ئوجۇن. ئەگەر كىم گۇناھ قىلىسا، بىزنىڭ ئاتا ياقتى بىر سۆزلەرنى يېزۇۋاتىمەن. مۇبادا بىرسى گۇناھ سادىر قىلىسا، ئاتىنىڭ يېنىدا بىر ياردەمچى ۋەكلىمىز، يەنى ھەققانىي بولغۇچى ئىيىسا مەسىھ باردۇر.	ئى ئەزىز باللىرىم، مەن بۇ ئىشلارنى يېزىپ سىلەرگە ئەسلىتىپ تۇرۇپ، گۇناھ قىلماسلىقىڭلار ئوجۇن. ئەگەر كىم گۇناھ قىلىسا، بىزنىڭ ئاتا ياقتى بىر سۆزلەرنى يېزۇۋاتىمەن. مۇبادا بىرسى گۇناھ سادىر قىلىسا، ئاتىنىڭ يېنىدا ياردەمچى بار، يەنى ھەققانىي ئىيىسا مەسىھ.
1JN 2:2	ئۇ ئۆزى گۇناھلىرىمىز ئوجۇن جازانى كۆتۈرگۈچى كافارەتتۇر؛ مۇشۇ كافارەت يەقفت بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئۆچۈنلا نەمەس، بەلكى يۇتكۈل دۇنيادىكىلەرنىڭ گۇناھلىرى ئۆچۈندۇر.	ئۇ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىزنى قايلاب، خۇدانىڭ غەظەبىنى توختاتقۇچى قوربانلىق بولۇپ قالدى؛ بۇ قوربانلىق يەقفت بىزنىڭ ئەمەس، بەلكى ھەممە دۇنيا ئادەملەرنىڭ گۇناھلىرى ئۆچۈنگە.
1JN 2:3	بىزنىڭ ئۇنى تونۇغانلىقىمىزنى بىلەلىشىمىز - ئۇنىڭ ئەملىرىگە ئەمەل قىلىشىمىزدىن دۇر.	ئۇنى تونۇغانلىقىمىزنى بىلەلىش، ئۇنىڭ بۇيرۇقلۇرغا ئەمەل قىلىشىمىزدىن كېلىپ چىقىدۇ.
1JN 2:4	«ئۇنى تونۇيمەن» دەپ تۇرۇپ، ئۇنىڭ ئەملىرىگە ئەمەل قىلىمغۇچى كىشى يالغانچىدۇر، ئۇنىڭدا ھەققىفت يوقتۇر.	ئۇنى بىلىمەن دەپ جاكارغان كىشى، ئۇنىڭ بۇيرۇقلۇرنى ئەمەل قىلىمسا، يالغانچىدۇر، ئۇنىڭدا ھەققىھەت يوق.
1JN 2:5	لېكىن كىمك ئۇنىڭ سۆزىگە ئەمەل قىلىسا، ئەمدى ئۇنىڭدا خۇدانىڭ سۆبىگوسى مېھىر-مۇھەببىتى ھەققىھەتەن كامالەتكە يەتكەن بولىدۇ. بىز ئۆزىمىزنىڭ ئۇنىڭدا بولغانلىقىمىزنى ئەنە شۇنىڭدىن بىلىمىز.	لېكىن كىم ئۇنىڭ سۆزلەرنى كەمەل قىلىسا، ئاندا خۇدانىڭ سۆبىگوسى ھەققىي تمام بولىدۇ. بۇ ئارقىلىق بىز ئۆزۈملەرنىڭ ئۇنىڭدا بولۇشىمىزنى بىلىپ قالىمىز.
1JN 2:6	ئەگەر ئۇدا قالىمەن دەپ ئېتىقان بولسا، ئۇ قانداق «خۇدا تۇرۇپ ياشايىمەن» دېگۈچى بولسا ئىيىسانىڭ ماڭىنىدەك ئوخشاش مېڭىشى كېرەك.	ئەگەر ئۇدا قالىمەن دەپ ئېتىقان بولسا، ئۇ قانداق «خۇدا تۇرۇپ ياشايىمەن» دېگۈچى بولسا ئىيىسانىڭ ماڭىنىدەك يۈرۈش كېرەك.

Reference	Before	After
1JN 2:7	ئى سۆيۈملۈكلىرىم، سىلەرگە بۇرۇن ئاڭلاپ باقىغان بېڭى بىر ئەمرىنى ئەمەس، بىلەرىنىن تارىتىپ سىلەر تايپىشۇرۇۋالغان كونا ئەمەسىنى بېزىۋاتىمىھەن. ئۇشبو ئەمر سىلەر بۇرۇندىنلا ئاڭلاپ كېلىۋاتقان سۆز- كالامدۇر.	ئەۋەتتىكىلەر، مەنمۇ سىلەرگە بېڭى بۇيرۇق يوللاپ تۇرمائىمەن، بەلكى باشتىن بېرى بار كونا بۇيرۇقنى بېزىۋاتىمىھەن. بۇ بۇيرۇق سىلەر ئالدىنلا ئاڭلاپغان سۆز.
1JN 2:8	بىراق يەنە مەن سىلەرگە بېزىۋاتقان نەرسىمىز بېڭى بۇيرۇق بولۇپ قالدى؛ لېكىن يەنە كېلىپ مەن سىلەرگە بېزىۋاتقىنىنى بېڭى ئەمر دېسەكمۇ بولىدۇ؛ بۇ ئەمر مەسەھەد ھەم سىلەردىمۇ ئەمەل قىلىنماقتا، چۈنكى قاراڭغۇلۇق ئۆتۈپ كەتمەكتە، ۋە ھەقىقىي نۇر ئاللىقاچان چېچىلسەقا باشلىدى.	بىراق يەنە مەن سىلەرگە بېزىۋاتقان بولۇپ كەتى، چۈنكى قاراڭغۇلۇق بۇ بۇيرۇق مەسەھەد ھەم سىلەردا راست بولۇپ كەتى، چۈنكى قاراڭغۇلۇق كېتىپ بارپىتۇ، ۋە ھەقىقىي يالقان ھازىرلا سەپىرىلىنىپ كەتى.
1JN 2:9	كىمەدەكىم ئۆزىنى «نۇردا ياشاؤاتىمەن» دەپ تۇرۇپ، قېرىندىشىنى ئۆج كۆرسە، ئۇ بۇگۈنگە قاراڭغۇلۇق ئۆتۈپ كەتمەكتە، ۋە ھەقىقىي نۇر ئاللىقاچان چېچىلسەقا قېرىندىشىغا مېھىر-مۇھەببەت كۆرسەتكەن كىشى يورۇقلۇق ئۆرماقتا، ئۇنىڭدا گۇناھقا يۇتلاشتۇرىدىغان ھېچنېمە قالمайдۇ.	ئەگەر بىرەر كىشى «مەن نۇردا تۇرماھەن» دەپ ئېيتقان بولسا، ئەمما قېرىندىشىغا نېھەرت قىلسا، ئۇ ھازىرچە قاراڭغۇلۇق ئۆتۈپ كەتى.
1JN 2:10	قېرىندىشىنى سۆيگەن كىشى يورۇقدا تۇرۇپ قالماقتا، ۋە ئۇنىڭدا ئۆتەن قالمайдۇ.	قېرىندىشىنى سۆيگەن كىشى يورۇقدا تۇرۇپ قالماقتا، ۋە ئۇنىڭدا ئۆتەن قاراڭغۇلۇق ئۆتۈپ كەتى.
1JN 2:11	بىراق، قېرىندىشىغا يامانلىق قىلغۇچى كىشى قاراڭغۇلۇق ئۆتۈپ كەتكەن؛ لېكىن قېرىندىشىنى ئۆج كۆرگەن كىشى قاراڭغۇلۇق ئۆتۈپ كەتكەن، ۋە قاراڭغۇلۇق ئۆتۈپ كېتىپ، قايدا كېتىۋاتقانلىقىنى بىلەلمىدۇ، چۈنكى ماڭىدۇ ۋە قېيەرگە كېتىۋاتقانلىقىنى بىلەلمىدۇ، چۈنكى كۆزلىرىنى قارنەقۇ قىلىپ قويغان.	بىراق، قېرىندىشىغا يامانلىق قىلغۇچى كىشى قاراڭغۇلۇق ئۆتۈپ كەتكەن، ۋە قاراڭغۇلۇق ئۆتۈپ كېتىپ، قايدا كېتىۋاتقانلىقىنى بىلەلمىدۇ، چۈنكى ماڭىدۇ ۋە قېيەرگە كېتىۋاتقانلىقىنى بىلەلمىدۇ، چۈنكى كۆزلىرىنى قارنەقۇ قىلىپ قويغان.
1JN 2:12	مەن بۇلارنى سىلەرگە بېزىۋاتىمەن، ئى ئەزىز باللىرىم، چۈنكى گۇناھلىرىڭلار ئۇنىڭ ئامى ئۇچۇن كەچۈرۈلدى.	مەن بۇلارنى سىلەرگە بېزىۋاتىمەن، قېنىچاڭ باللار، چۈنكى گۇناھلىرىڭلار ئۇنىڭ ئىسىمى ئۇچۇن كەچۈرۈلدى.
1JN 2:13	مەن بۇنى سىلەرگە بېزىۋاتىمەن، ئى ئاتىلار، چۈنكى سىلەر ئەزەلدىن بار بولغۇچىنى تونۇدۇڭلار، مەن بۇنى سىلەرگە بېزىۋاتىمەن، ئى يىگىتلەر، چۈنكى سىلەر ئۇ رەزىل ئۇستىدىن غەلبە قىلىدىڭلار.	مەن بۇنى سىلەرگە بېزىپ بېرىمەن، ئى سۆيۈملۈك باللار، چۈنكى سىلەر ئاتا بىلەلەيسىلەر، مەن بۇنى سىلەرگە بېزىپ بېرىمەن، ئى كەشەكلەر، چۈنكى سىلەر باشتىن بار بولغان كىشىنى بىلەلەيسىلەر، مەن بۇنى سىلەر كۆچلۈكىسىلەر، سىلەرگە بېزىپ بېرىمەن، ئى يىگىتلەر، چۈنكى سىلەر كۆچلۈكىسىلەر، خۇدائىنىڭ سۆزى سىلەردا تۇرۇۋاتىدۇ ۋە سىلەر يامان كىشىگە قارشى غەلبە قىلىدىڭلار.
1JN 2:14	مەن بۇنى سىلەرگە بېزىۋاتىمەن، ئى ئەزىز باللىرىم، چۈنكى سىلەر ئاتىنى تونۇدۇڭلار، مەن بۇنى سىلەرگە بېزىۋاتىمەن، ئى ئاتىلار، چۈنكى سىلەر ئەزەلدىن بار بولغۇچىنى تونۇدۇڭلار، مەن بۇنى سىلەرگە بېزىۋاتىمەن، ئى يىگىتلەر، چۈنكى سىلەر كۆچلۈكىسىلەر، خۇدانىڭ سۆز-كالامى سىلەردا توپىدۇ ۋە سىلەر ئۇ رەزىل ئۇستىدىن ئەمەن ئەللىكە قىلىدىڭلار.	مەن بۇنى سىلەرگە بېزىپ بېرىمەن، ئى سۆيۈملۈك باللار، چۈنكى سىلەر ئاتا بىلەلەيسىلەر، مەن بۇنى سىلەرگە بېزىپ بېرىمەن، ئى كەشەكلەر، چۈنكى سىلەر باشتىن بار بولغان كىشىنى بىلەلەيسىلەر، مەن بۇنى سىلەر كۆچلۈكىسىلەر، سىلەرگە بېزىپ بېرىمەن، ئى يىگىتلەر، چۈنكى سىلەر كۆچلۈكىسىلەر، خۇدائىنىڭ سۆزى سىلەردا تۇرۇۋاتىدۇ ۋە سىلەر يامان كىشىگە قارشى غەلبە قىلىدىڭلار.
1JN 2:15	دۇنيا بىلەن دۇنيادىكى ئىشلارنى سۆلەمەڭلار، ھەرقانداق كىشى بۇ دۇنيانى بۇ دۇنيانى ۋە ھەر كىم بۇ دۇنيانى سۆيگۈسى ئۇنىڭدا يوقتۇر.	دۇنيا بىلەن دۇنيادىكى ئىشلارنى سۆلەمەڭلار، ھەرقانداق كىشى بۇ دۇنيانى سۆلەسە، ئاتانىڭ سۆيگۈسى ئۇنىڭدا يوق.
1JN 2:16	چۈنكى بۇ دۇنيادىكى بارلىق ئىشلار، يەن ئەتتىكى ھەۋەس، كۆزلەردىكى ھەۋەس ۋە ھایاتىغا بولغان مەغرۇرلۇقنىڭ ھەممىسى ئاتىدىن كەلگەن ئەمەس، بىلەرى بۇ دۇنيادىن بولغاندۇر، خالاس؛	چۈنكى بۇ دۇنيادىكى ھەممە ئىشلار، يەن ئەتتىكى ھەۋەسلىرى، كۆزنىڭ ھەۋەسلىرى ۋە ھایاتقا يوز كۆرسەتىش، ئاتا تەرىدىن كەلەمەيدۇ، بەلكى تەك دۇنيادىن كەلگەن.
1JN 2:17	بۇ دۇنيا بىلەن ئۇنىڭدىكى بارلىق ھەۋەسلىر ئۆتۈپ كەتىدۇ، بىراق، خۇدانىڭ ھەۋەسلىر ئۆتۈپ كېتىدۇ، لېكىن خۇدانىڭ ئىرادىسىگە ئەمەل قىلغۇچى كىشى مەڭگۈ ياشايدۇ.	بۇ دۇنيا بىلەن ئۇنىڭدىكى بارلىق ھەۋەسلىر ئۆتۈپ كەتىدۇ، بىراق، خۇدانىڭ ھەۋەسلىر ئۆتۈپ كېتىدۇ، ئىرادىسىنى قىلغۇچى كىشىلەر مەڭگۈلۈك ياشايدۇ.
1JN 2:18	ئەزىز باللىرىم، زامانىنىڭ ئاخىرقى سائىتى بېتىپ كەلدى؛ ۋە سىلەر دەجىالنىڭ ئاخىرقى زاماندا كېلىدىغانلىقىنى ئاڭلىغىنىڭدرەك، ئەمەلىيەتتە بولسا ھازىرنىڭ ئۆزىدىلار نۇرغۇن دەجىالدار مەداناغا چىقتى؛ بۇنىڭدىن زامانىنىڭ ئاخىرقى سائىتى بولۇپ قالغانلىقى بىزگە مەلۇم.	ئەزىز بەلكىملەر، بۇ ھازىر ۋاقتىنىڭ ئاخىرقى ۋاقتى بولۇپ قالدى؛ سىلەر دەجىال كېلىدىغانلىقىنى ئاڭلىغىنانلارغاندەك، ھازىرلا كۆپ دەجىاللار يەيدا بولدى، بۇ شۇنداق بىزگە ۋاقتىنىڭ ئاخىرقى ۋاقتى كەلگەنلىكى ئىسپاتلاب بېرىدۇ.
1JN 2:19	ئۇلار ئارىمىزدىن چىقتى، لېكىن ئۇلار ئەسلىدە بىزەردىن ئەمەس ئىدى.	ئۇلار بىزنىڭ ئارىلىرىمدا بولۇپ تۇرۇپ كەتتى، لېكىن ئەسلىدە بىز

Reference	Before	After
1JN 2:20	چۈنكى ئەگەر بىزلەردىن بولغان بولسا، ئارىمىزدا تۇرۇتھەگەن بولاتنى. لېكىن ئۇلارنىڭ ھېقايسىسىنىڭ ئەسلىدە بىزدىكىلەردىن بولمىغانلىقى ياشقىلىغانلىقى ئۆچۈن ئۇلار ئارىمىزدىن چىقىپ كەتتى.	بىلەن بىرگە ئەمەسلەر. چۈنكى ئەگەر بىزنىڭ قىسىمىدا بولغان بولسا، يەنلا بىز بىلەن قالغان بولاتنى. بىراق، ئۇلارنىڭ ھېچ بىرى بىزنىڭ ئەمەسلەكىنى كۆرسىتىپ، كەتتى كەتتى.
1JN 2:21	ھالبۇكى، سىللەر بولساڭلار مۇقىددەس بولغۇچىدىن كەلگەن مەسەھىلگۈچى روهىتىن نېسىپ بولدوڭلار ۋە شۇنىڭ ئۆچۈن سىللەر ھەممە ئىشنى بىلىسىلەر.	بىراق سىللەر، مۇقىددەس زاتىنىڭ رۇھى بىلەن نېسىپ بولدوڭلار، شۇنىڭ ھەممە ئىشنى بىلىسىلەر.
1JN 2:22	سىللەرگە بۇ خەتنى يېزىشىمىدىكى سەۋەب، سىللەرنىڭ ھەقىقەتنى بىلەرنىڭلەر ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ھەقىقەتنى بىلىپ، يالغانچىلىقنىڭ ھەقىقەتنىن كېلىپ چىقمايدىغانلىقىنى بىلگەنلىكىلەر ئۆچۈندۇر.	Men sizinga bu xat yazghan sabab, siz heqqaetni bilmeslikten emas, balki heqqaetni bilepsiz we yolgunning heqqaetdەn kelmeydiganini jaan bilen bildingiz. كىم يالغانچى؟ ئېسما مەسەھ دەپ ئىنكار قىلغۇچى كىشى، ئۇ يالغانچى. ئاتا ۋە ئوغۇلنى ئىنكار قىلغۇچى كىشى، دەججالدۇر.
1JN 2:23	ئەمسىسە، كم يالغانچى؟ ئېسانىڭ مەسەھ ئىكەنلىكىنى ئىنكار قىلغۇچى كىشى بولسا، ئۇ يالغانچىدۇر. ئاتا ۋە ئوغۇلنى ئىنكار قىلغۇچى كىشى ئۆزى بىر دەججالدۇر.	ھەر بىر كىشى ئوغۇلنى رەت قىلساسا، ئاتا بىلەن ئېگىزلىكى يوق.
1JN 2:24	سىللەر بولساڭلار، بۇرۇندىن ئاكلاپ كېلىۋاتقىنىڭلارنى ئۆزۈڭلەردا داۋاملىق تۇرغۇزۇپرىڭلار، بۇرۇندىن ئاكلاپ كېلىۋاتقىنىڭلار سىللەردىن داۋاملىق تۇرۇتھەرسە، سىللەرمۇ داۋاملىق ئوغۇل ۋە ئاتىدا ياشاۋاتقان بولىسىلەر؛	سىللەر، باشتىكى ئاڭلىغانلىرىڭلارنى ئۆزۈڭلەردىن داۋاملاشتۇرۇڭلار، بۇلار سىللەردىن ساقلىنىپ قالسا، سىللەر ئوغۇل بىلەن ئاتا بىلەن بىرگە داۋاملىق ياشاۋىسىلەر؛
1JN 2:25	ۋە ئۇنىڭ بىزگە قىلغان ۋەدىسى بولسا دەل شۇ – مەڭگۈ ھاياللىققۇر.	ئۇ بىرگە ۋە دە قىلغان نەرسىسىن، شۇ مەڭگۈ ھايات.
1JN 2:26	سىللەرنى ئازىدۇرماقچى بولغانلارنى نەزەردە توتۇپ، بۇلارنى سىللەرگە يازىدەم؛	سىللەرنى ئازىدۇرماقچى بولغانلارنى ئويلاپ، بۇلارنى سىللەرنى بىزىپ قالدىم، سىللەرنى ئازىدۇرماقچى بولغانلارنى نەزەردە توتۇپ، بۇلارنى سىللەرگە يازىدەم؛
1JN 2:27	سىللەر بولساڭلار، سىللەر ئۇنىڭدىن قوبۇل قىلغان مەسەھىلگۈچى روهى سىللەر دەن ئۆزۈپرىنىدۇ، سىللەر ھېچكىمنىڭ ئۆگىتىشىگە موھتاج سىللەردىن تۇرۇتھەرسە، سىللەر داۋاملىق ئوغۇل ۋە ئاتىدا ياشاۋاتقان بارلىق شىلار ئەمەسىلىر؛ بەلكى ئەنە شۇ مەسەھىلگۈچى روهى سىللەرگە يازىدەم ئۆگەتكەندەك، سىللەر داۋاملىق ئۇنىڭدا ياشايدىغان بولىسىلەر.	سلىر، سىللەر ئۇنىڭدىن ئېلىپ كەلگەن مەسەھەت روهى سىللەر دەن ئۆگەت ئېھتىياجىڭلار يوق؛ بەلكى ئۇ روهى قالبىۋاتىدۇ، سىللەر ھېچ كىمگە ئۆگەت ئېھتىياجىڭلار يوق؛ بەلكى ئۇ روهى سىللەرگە ھەر نەرسىنى ھەققىي ئۆگەت بېرىۋاتىدۇ، شۇ سەۋەبەتىن، سىللەر ئۆنۈڭدە داۋاملاشتۇرۇڭلار.
1JN 2:28	ئەمسىسە، ئى ئەزىز باللىرىم، داۋاملىق ئۇنىڭدا تۇرۇپ ياشاۋىپرىڭلار، شۇنداق قىلساساڭلار، ئۇ ھەرقاچان قايىتدىن ئايان بولغاندا قورقماس بولىمىز ھەم ئۇ كەلگىنىدە ئۇنىڭ ئالدىدا ھېچ خىجالەت بولۇپ قالمايمىز.	ئەمدى، ئەزىز باللىرىم، ئۇنىڭدا داۋاملىق تۇرۇڭلار. شۇنداق بولسا، ئۇ كەلگەندە، بىز قورقمايدىغان بولىمىز ۋە ئۇنىڭ ئالدىدا ھېچ خىجالەت بولىمايدىغان بولىمىز.
1JN 2:29	ئەگەر خۇدا ھەقچە ئىكەنلىكىنى بىلىسەڭلار، ئاندىن ھەقچە ئىش قىلغۇچى خۇدانىڭ ھەققانى ئىكەنلىكىنى بىلگەنلىكىنىسىلەر، ھەققانلىققى ئەمەل قىلغۇچىلارنىڭ ھەربىرىنىڭ ئۇنىڭ تەرىپىدىن تۇغۇلغۇچى ئىكەنلىكىنىمۇ بىلىسەڭلار كېرەك.	ئەگەر خۇدا ھەقچە ئىكەنلىكىنى بىلىسەڭلار، ئاندىن ھەقچە ئىش قىلغۇچى خۇدانىڭ ھەقچە ئىش قىلغۇچى بىلگەنلىكىنىسىلەر، ھەققانلىققى ئەمەل قىلغۇچىلارنىڭ ھەربىرىنىڭ ئۇنىڭ تەرىپىدىن تۇغۇلغۇچى ئىكەنلىكىنىمۇ بىلىسەڭلار كېرەك.
1JN 3:1	قاراڭلار، ئاتا بىزگە شۇنداق چوڭقۇر مېھر-مۇھەببەت كۆرسەتكەنكى، بىز «خۇدانىڭ ئەزىز باللىرى» دەپ ئاتالدۇق – ۋە بىز ھەققەتەنمۇ شۇنداق. بۇ دۇنيا شۇ سەۋەبەتىن بىزنى تونۇپ يەتمەيدۈكى، چۈنكى بۇ دۇنيا ئۇنى توئۇمۇدى.	قاراڭلار، ئاتا بىزگە شۇنداق كۆپ مېھر بەرگەنكى، بىز خۇدانىڭ باللىرى دەپ ئاتالدۇق ۋە ھەققىي شۇنداق. دۇنيا بىزنى بىلمەيدۇ، چۈنكى دۇنيا ئۇنى بىلمىگەن.
1JN 3:2	سوپۇملۇكلىرىم، بىز ھازىر خۇدانىڭ ئەزىز باللىرىدۇرمىز؛ كەلگۈسىدە قانداق بولىدىغانلىقىمىزنى تېخ ئۇچۇق ئايان قىلىنىمىغان. بىراق ئۇ قايىتدىن ئايان قىلىنىدا، ئۇنىڭغا ئوخشاش بولىدىغانلىقىمىزنى بىلىمىز؛ چۈنكى شۇ چاغدا	ئەزىز دوستلار، بىز ھازىر خۇدانىڭ باللىرىمىز؛ كەلگۈسىدە قانداق بولىدىغانلىقىمىزنى تېخ ئېنىق بىلمەيدىغان. بىراق ئۇ كەلگەندە، بىز ئۇنىڭغا ئوخشاش بولىمىز؛ چۈنكى شۇ ۋاقتىتا بىز ئۇنى ھەققىي كۆرمىز.

Reference	Before	After
1JN 3:3	بىز ئۇنىڭ ئېنەن ئۆزىنى كۆرمىن.	ۋە ھەر بىر كىشى كىمك بۇ ئۆمىدى ئۇدا ئېگان بولسا، ئۇ ياك بولغانىدەك ئۆزىنى ياكلايدۇ.
1JN 3:4	گۇناھ سادىر قىلغان كىشى خۇدانىڭ قانۇنغا خىلايلىق، قىلغان بولسۇ.	گۇناھ قىلغان ئادەم خۇدانىڭ قائىدىلىرىنى بوزۇپ كەتەتتۈر، چونكى گۇناھ ئەسىلىنىلا خۇدانىڭ قائىدىلىرىغا قارشى بولۇش.
1JN 3:5	هالبۇكى، سىلەر ئۇنى گۇناھلارنى ئېلىپ تاشلاش ئۈچۈن دۇنياغا كەلدى ۋە ئۇدا بىلىسىڭلار، ئۇ گۇناھلارنى ئېلىپ تاشلاش ئۈچۈن دۇنياغا كەلدى ۋە ئۇدا هېچ گۇناھ يوق.	ئایان قىلىنغان ۋە شۇنداقلا ئۇنىڭدا ھېچقانداق گۇناھ يوقتۇر، دەپ بىلىسلىر.
1JN 3:6	ئۇنىڭدا ياشاؤاتقان ھەربىر كىشى گۇناھ سادىر قىلمابىدۇ؛ كىمەتكىم گۇناھ سادىر قىلىسا، ئۇنى كۆرمىگەن ۋە ئۇنى تونۇمىغان بولىدۇ.	ئۇدا ياشايدىغان ھەر بىر كىشى گۇناھ قىلمابىدۇ؛ گۇناھ قىلىسا، ئۇنى كۆرمىگەن ۋە بىلەلمىگەن.
1JN 3:7	ئەزىز باللىرىم، ھېچكىمنىڭ سىلەرنى ئالدىشىغا يول قويماڭلار. ھەققانىلىققا ئەمەل قىلغۇچى كىشى ئۇ ھەققانى بولغىنىدەك ھەققانىيەدۇر.	باللار، ھېچكىم سىلەرنى ئالدىپ قويماڭلار. توغرا ئىش قىلغۇچى كىشى، ئىسا مەسەھ كېپ توغرا بولىدۇ، چونكى ئۇ تولۇق توغرا.
1JN 3:8	لېكىن گۇناھ سادىر قىلغۇچى ئېلىسىنىدۇر، چونكى ئېلىسى ئەلمىساقتىن باشلىنىشتىن گۇناھ قىلىپ كەتىپتۇ. خۇدا ئوغلى دۇنياغا كۆرۈنۈپ قالغاندا، تارتىپ گۇناھ سادىر قىلىپ كەلمەكتە، خۇدانىڭ ئوغلىنىڭ دۇنيادا ئایان قىلىنىشىدىكى مەقسەت ئېلىسىنىڭ ئەمەللەرىنى يوقتىشتۇر.	لېكىن گۇناھ قىلغۇچى كىشىلەر ئېلىسىنىن كەلگەن، چونكى ئېلىسى خۇدا تەرىپتىن تۇغۇلغان كىشىلەر گۇناھ قىلمابىدۇ؛ خۇدانىڭ ئۇرۇقى ئۇلارنىڭ ئىچىدە قالىدىغانلىقى ئۇچۇن، گۇناھ قىلىش مۇمكىن ئەمەس، چونكى ئۇ خۇدا ئۇلار خۇدا تەرىپتىن تۇغۇلغان.
1JN 3:9	خۇدادىن تۇغۇللغۇچى گۇناھ سادىر قىلمابىدۇ؛ خۇدانىڭ ئۇرۇقى ئۇنىڭدا ئورۇن ئالغاچقا، ئۇ گۇناھ سادىر قىلىش مۇمكىن ئەمەس، چونكى ئۇ خۇدادىن تۇغۇلغاندۇر.	خۇدا باللىرى بىلەن شەيتان باللىرىنى بۇ نەرسىدىنىلا تونۇشتۇرايلىدۇ؛ كىم ئادالت ياشامىسا ياكى قېرىندىشىغا سۆيگۈ بەرمىسا، ئۇ خۇدا تەرىپتە مۇھەببەت كۆرسەتمىسە خۇدادىن ئەمەستۇر.
1JN 3:10	خۇدانىڭ باللىرى بىلەن ئېلىسىنىڭ باللىرى شۇنىڭ بىلەن يەرقىلىنىدۇكى، كىمەتكىم ھەققانىلىققا ئەمەل قىلىمسا ۋە ياكى ئۆز قېرىندىشىغا مېھىر-مۇھەببەت كۆرسەتمىسە خۇدادىن ئەمەستۇر.	خۇدا باللىرى بىلەن شەيتان باللىرىنى بۇ نەرسىدىنىلا تونۇشتۇرايلىدۇ؛ كىم ئادالت ياشامىسا ياكى قېرىندىشىغا سۆيگۈ بەرمىسا، ئۇ خۇدا تەرىپتە مۇھەببەت كۆرسەتمىسە تولا كېرەك.
1JN 3:11	چۈنكى سىلەر باشتا ئاڭلىغان خەۋەر مۇشۇ: بىز بىر-بىرىمىزگە گۈزەل مېھىر. چۈنكى سىلەر دەسلىپتىن ئاڭلاب كېلىۋاتقان خەۋەر مانا دەل شۇكى، بىر-بىرىمىزگە مېھىر-مۇھەببەت كۆرسەتمىسە تولا كېرەك.	چۈنكى سىلەر باشتا ئاڭلىغان خەۋەر مۇشۇ: بىز بىر-بىرىمىزگە گۈزەل مېھىر.
1JN 3:12	بىز قابىلغا ئوخشاش بولماسىلىقىمىز كېرەك، ئۇ يامانلىقنىڭ تەرىپلىرىدىن ئۇ ئۇ رەزىلىدىن بولغان، ئىنسىسىنى ئۆلتۈرگەن قابىلغان ئوخشاش بولۇپ، ئىنسىسىنى ئۆلتۈرگەن؛ نېمىشقا ئىنسىسىنى قەتل قىلدى؟ ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ قىلغانلىرى رەزىل، ئىنسىسىنىڭ قىلغانلىرى ھەققانى بولغانلىقى ئۈچۈن شۇنداق قىلغان.	بىز قابىلغا ئوخشاش بولماسىلىقىمىز كېرەك، ئۇ يامانلىقنىڭ تەرىپلىرىدىن ئۇنىڭ ئۆز ئىشلىرى يامان، ئىنسىسىنىڭ ئىشلىرى تولۇق راست بولغانلىقى ئۇچۇن.
1JN 3:13	شۇڭا، ئى قېرىندىشلار، بۇ دۇنيا سىلەرنى ئۆچ كۆرسە، بۇنىڭغا ھەيران قالماڭلار.	قېرىندىشلار، بۇ دۇنيا سىلەرگە يامان كۆرسە، بۇغا ھەيران بولمىغىن.
1JN 3:14	بىز قېرىندىشلارنى سۆيگەنلىكىمىزدىن، ئۆلۈمدىن ھاياتلىققا ئۆز قېرىندىشلىنى سۆيىملىكىمىزنى بىلىملىز، ئۆز قېرىندىشىنى سۆيىملىقچى تېخ ئۆلۈمدى ئۆزكەنلىكىمىزنى ياخشى بىلىپ تۇرۇپتۇر، كىم قېرىندىشىنى سۆيىمەسلىك بىلەن، تېخ ئۆلۈمدى.	بىز قېرىندىشلارنى راست سۆيىسەك، ئۆلۈمدىن ھاياتقا ئۆتۈپ كەزكەنلىكىمىزنى ياخشى بىلىپ تۇرۇپتۇر، كىم قېرىندىشىنى سۆيىمەسلىك بىلەن، تېخ ئۆلۈمدى قالىۋاتىدۇ.
1JN 3:15	قېرىندىشىغا ئۆچمەنلىك قىلغان كىشى قاتىلدۇر ۋە ھېچقانداق قاتىلدا مەگگۈلۈك ھاياتنىڭ بولمايدىغانلىقىنى بىلىسىلەر.	ھەر كىم قېرىندىشىنى يامان كۆرسە، ئۇ قاتىل بولىدۇ، ۋە بىلىڭلاركى، ھەر قانداق قاتىلدا مەگگۈلۈك ھايات بار بولمايدۇ.
1JN 3:16	بىز شۇنىڭ بىلەن مېھىر-مۇھەببەتىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلىملىز، ئۇ بىز ئۆچۈن ئۆز جېنىنى يىدا قىلىدى؛ شۇنىڭدەك بىزىمۇ قېرىندىشلىرىمىز ئۆچۈن ئۆز جېنىمىزنى يىدا قىلىشقا قەرزداردۇرمىز.	بىز بۇ ئارقىلىق سۆيگۈنىڭ ئىمە ئىكەنلىكىنى تولا بىلىملىز، چۈنكى ئۇ بىز ئۆچۈن ھاياتنى سەھەر قىلىدى؛ شۇڭلاشقا بىزىمۇ قېرىندىشلىرىمىز ئۆچۈن ھاياتىمىزنى سەھەر قىلىشىمىز كېرەك.

Reference	Before	After
1JN 3:17	ئەمما كىمكى بۇ دۇنيادا مال-مۈلکى تۇرۇپ، قېرىندىشىنىڭ موھتاجلىقىنى مۇھتاجلىقىنى كۆرۈپ، ياردهملەمسە، بۇ كىشىدە خۇدانىڭ مېھرى قانداق كۆرۈپ تۇرۇپ، ئۇنىڭغا كۆكسىن ئاچمىسا، بۇنداق كىشىدە نەدىمۇ خۇدانىڭ مېھرى-مۇھەببىتى بولسۇن؟ بولىدۇ؟	ئەگەر بىرەر كىشى بۇ يەردە مال-مۈلکى بار بولۇپ، قېرىندىشىنىڭ ئەزىز باللار، سۆز بىلەن توختالىمساقدا، بەلكى ئىش بىلەن ۋە راستلا مېھىر-ئەزىز باللىرىم، سۆز بىلەن ۋە تىل بىلەن ئەمەس، بەلكى ئەمەلدە ۋە ھەقىقەتتە مېھىر-مۇھەببەت كۆرسىتەيلى.
1JN 3:18	ئەزىز باللار، سۆز بىلەن توختالىمساقدا، بەلكى ئىش بىلەن ۋە راستلا مېھىر-ئەزىز باللىرىم، سۆز بىلەن ۋە تىل بىلەن ئەمەس، بەلكى ئەمەلدە ۋە ھەقىقەتتە مېھىر-مۇھەببەت كۆرسىتەيلى.	بىز بۇلار بىلەن ئۆزۈمىزىنىڭ ھەقىقەتتىن بولۇشىنى بىلىپ كەتەمىز ۋە ئاللاھ بىز شۇنداق ئىشلار بىلەن ئۆزۈمىزىنىڭ ھەقىقەتتىن بولغانلىقىمىزنى ئالدىدا يەرىلىمىزنى خاتىرچەم قىلايىمىز.
1JN 3:19	بىلەلەيمىز ۋە خۇدانىڭ ئالدىدا قەلبىمىزنى خاتىرچەم قىلايىمىز.	ئەگەر قەلبىمىز بىزنى ئەپپەلەپ تۇرساقدا، خۇدا قەلبىمىزدىن چوڭ ھەمە شۇنداقتىمۇ، مۇبادا قەلبىمىز بىزنى يەنلا ئەپلىسىدە، خۇدا يەنلا قەلبىمىزدىن ئۇستۇن ۋە ھەممىنى بىلگۈچىدۇر.
1JN 3:20	ئەزىز دوستلار، ئەگەر قەلبىمىز بىزنى ئەپپەلەمسە، خۇدا ئالدىدا تولۇق بارلىق ئىشلارنى تولۇق بىلىدۇ.	ئەزىز دوستلار، ئەگەر قەلبىمىز بىزنى ئەپپەلەمسە، خۇدا ئالدىدا تولۇق ئىشچىنچ بىلەن تۇرمىز
1JN 3:21	سۆپۈملۈكلىرىم، ئەگەر قەلبىمىز بىزنى ئەپلىمىسىدە، خۇدانىڭ ئالدىدا يۈرەكلىك تۇرمىز	ھەم شۇنداق، ئۇدىن نېمە تەلەپ قىلساق، شۇنى ئېرىشەلمىز؛ چۈنكى بىز ئۇنىڭ ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلىپ، ئۇنى خۇرسەن قىلىدىغان ئىشلارنى قىلىمىز.
1JN 3:22	ۋە ئۇنىڭلا ئۇنىڭدىن نېمىنى تىلىسىك شۇنىڭغا ئېرىشەلەيمىز؛ چۈنكى بىز ئۇنىڭ ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلىپ، ئۇنى خۇرسەن قىلىدىغان ئىشلارنى قىلىمىز.	ئۇنىڭ بۇيرۇقى بۇ: ئېيسا مەسەھەنىڭ ئىسمىگە ئىيمان كەلتۈرۈش ۋە ئۇ بىزگە دېگەندەك، بىر-بىرەمىزگە سۆپۈش ۋە ياقتۇرۇش.
1JN 3:23	ۋە ئۇنىڭ ئەمرى شۇكى، ئۇنىڭ ئوغلى ئېيسا مەسەھەنىڭ نامىغا ئېتقاد قىلىشىمىز ھەمە ئۇنىڭ بىزگە تايىلىغىنىدەك بىر-بىرەمىزگە مېھىر-مۇھەببەت كۆرسىتىشىمىزدىن ئىبارەتتۇر،	ئەگەر كىم خۇدانىڭ بۇيرۇقىغا ئەمەل قىلسا، ئۇ خۇدادا تۇرۇپ كەتىدۇ ۋە خۇدا ئۇنىڭدا تۇرۇپ كەتىدۇ. خۇدانىڭ بىزدە تۇرۇپ كەتكەنلىكىنى بىلىش ئۆچۈن، ئۇ بىزگە بەرگەن روھى بار.
1JN 3:24	ئۇنىڭ ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلىدىغان كىشى خۇدادا ياشابىدىغان ۋە خۇدامۇ ئۇنىڭدا ياشابىدىغان بولىدۇ. ئەمدى خۇدانىڭ بىزدە ياشابىدىغانلىقىنى بىلگىنىمىز بولسا، ئۇ بىزگە ئاتا قىلغان روهىتىندۇر.	دوستلار، هەر قانداق روھغا ئىشەنەمكىلار، بەلكى روھلارنى تەكشۈرۈپ كۆرۈڭلەر، ئۇلار خۇدا تەرىتىنەمكەنلىكىنى ئېنىقلاب، چۈنكى كۆپ يالغان يېيغەمبەرلەر دۇنيا پويچە يەيدا بولىدۇ.
1JN 4:1	سۆپۈملۈكلىرىم، ھەربىر «ۋەھىي قىلغۇچى» روھلارنىڭ ھەممىسىگلا ئىشىنۋەرمەكىلار، بەلكى بۇ روھلارنىڭ خۇدادىن كەلگەن-كەلمىگەنلىكىنى يېرقىلەندۈرۈش ئۇچۇن ئۇلارنى سىنაڭلار، چۈنكى نۇرغۇن ساختا يېيغەمبەرلەر دۇنيادىكى جاي-جايلارغى يەيدا بولىدۇ.	خۇدانىڭ روھىنى مۇشۇنداق تونۇيىسىز: ئېيسا مەسەھ دۇنياگە ئادەمچە دوستلار، ھەر قانداق روھغا ئىشەنەمكەنلىكىنى ئېنىقلاب، چۈنكى كۆپ يالغان يېيغەمبەرلەر دۇنيا پويچە يەيدا بولىدۇ.
1JN 4:2	خۇدانىڭ روھىنى مۇشۇنداق يەرقىلەندۈرەلەيسىلەر: ئېيسانى، يەنى دۇيىاغا ئىنسانىي تەنده كەلگەن مەسەھەنى ئېتىراپ قىلغۇچى ھەربىر روھ خۇدادىن بولىدۇ.	خۇدانىڭ روھىنى مۇشۇنداق تونۇيىسىز: ئېيسا مەسەھ دۇنياگە ئادەمچە كەلگەن ئېتىراپ قىلغۇچى ھەر روھ خۇدا بولىدۇ.
1JN 4:3	ھەرخىل روھ ئەگەر ئېيسا مەسەھەنى ئادەم سۈرەتىدە كەلگەن دەپ ئېتىراپ ۋە دۇنياغا ئىنسانىي تەنده كەلگەن ئېيسا مەسەھەنى ئېتىراپ قىلمايدىغان قىلىم، ئۇ خۇدا تەرىتىن كەلمەيدۇ. بۇ، دەجال روھىنىڭ ئىشلەشى دەرۋەقە ئۇ ھازىر دۇنيادا يەيدا بولىدۇ.	ھەرخىل روھ ئەگەر ئېيسا مەسەھەنى ئادەم سۈرەتىدە كەلگەن دەپ ئېتىراپ ۋە دۇنياغا ئىنسانىي تەنده كەلگەن ئەمەس. بۇنداقلاردا ئەكسىچە دەجىالنىڭ روھى بولۇپ، سىلەر بۇنىڭ كېلىپ چىقىشى توغرۇلۇق ئاكلىغانلىرىڭلەر ۋە ھازىرلا ئىشلەيدۇ؛ سىلەر بۇ روھنىڭ كېلىغىنانلىق توغرۇلۇق ئاكلىغانلىرىڭلەر ۋە دەرۋەقە ئۇ ھازىر دۇنيادا يەيدا بولىدۇ.
1JN 4:4	ئەي ئەزىز باللىرىم، سىلەر بولساڭلار خۇدادىن بولغانسىلەر ۋە ئۇلارنىڭ ئۇستىدىن غالىب كەلدىڭلار؛ چۈنكى سىلەر دەرۋەقە ئۇ ھازىر دۇنيادا يەيدا بولىدۇ.	ئەي ئەزىز باللىرىم، سىلەر خۇدا تەرىتىن بولۇپ كەتسىڭلەر ۋە ئۇلارغا غالىب كەلدىڭلار، چۈنكى سىلەر دەرۋەقە ئۇ ھازىر دۇنيا تۇرۇشچىسىدىن كۆچلۈك.
1JN 4:5	ئۇلار بۇ دۇنيادىن كەلگەن؛ ئۇلار دۇنيانىڭ سۆزلىرىنى دەيدۇ ۋە دۇنيا ئۇلارنى بولسا بۇ دۇنيا مەنسۇپ؛ شۇڭا ئۇلار بۇ دۇنيانىڭ سۆزلىرىنى قىلىدۇ ۋە بۇ دۇنيادىكىلەر ئۇلارغا قۇلاق سالىدۇ.	ئۇلار بۇ دۇنيادىن كەلگەن؛ ئۇلار دۇنيانىڭ سۆزلىرىنى دەيدۇ ۋە دۇنيا ئۇلارنى بولسا بۇ دۇنيا مەنسۇپ؛ شۇڭا ئۇلار بۇ دۇنيانىڭ سۆزلىرىنى قىلىدۇ.
1JN 4:6	بىز بولساق خۇدادىن بولغاننىمىز؛ خۇدانى تونۇغان كىشى بىزنىڭ ئاكلىپدۇ. خۇدادىن كەلمىگەن كىشى بولسا بىزنىڭ ئاكلىپدۇ.	بىز خۇدادىن كەلگەن ئىمىز؛ خۇدانى بىلگەن كىشى بىزنىڭ كېلىرىمىزنى

Reference	Before	After
	سۆزلىرىمىزنى ئاكىمايدۇ. مانا بۇنىڭدىن ھەقىقەتنىڭ روھى بىلەن ئېزىتقلۇقنىڭ روھىنى يېرق ئېتەلەيمىز.	بۇ ئارقىلىق، ھەقىقەتنىڭ روھى بىلەن يالغان روھىنى ئايىپ بىلىپ چىقاڭمىز.
1JN 4:7	ئى سۆيۈملۈكلىرىم، بىر-بىرىمىزگە مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتەيلى؛ چۈنكى مېھر-مۇھەببەت كۆرسەتەلەيمىز، چۈنكى سۆيۈش ئەزىزلىر، بىز بىر-بىرىمىزگە سۆيۈش كۆرسەتەلەيمىز، چۈنكى سۆيۈش adan خۇدۇلغان كەلگەن ۋە سۆيۈش قىلغۇچى ھەر بىرى خۇدۇلغان بولۇپ، خۇدانى بىلدۇ.	
1JN 4:8	مېھر-مۇھەببەت كۆرسەتمىگۈچى كىشى خۇدانى تونۇمغاڭ بولىدۇ؛ چۈنكى خۇدا ئۆزى مېھر-مۇھەببەت. سۆيىمەيدىغان كىشى خۇدانى بىلمەيدۇ، چۈنكى خۇدا سۆيۈشتۈر.	
1JN 4:9	خۇدانىڭ مېھر-مۇھەببىتى بىزدە شۇنىڭ بىلەن ئاشكارا بولىدىكى، خۇدا بىزنى ئۇنىڭ ئارقىلىق ھاياتقا ئېرىشىسىۇن دەپ بىرىدىن بىر يېگانە ئوغلىنى دۇنياغا ئەۋەتتى:	خۇدانىڭ سۆيگۈسى بىزدە بۇ يول بىلەن ئاج اطاق-ئاشكار بولۇپ چىقتى: خۇدا بىزنى ئۇنىڭ ئارقىلىق ياشاش ئۆچۈن، ئۇنىڭ يەككە ئوغلىنى دۇزىيەك نەۋەتتى.
1JN 4:10	مېھر-مۇھەببەت دەل شۇنىڭدىن ئايىنكى، بىزلەرنىڭ خۇدانى سۆيگىنىمىز بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۇ ئۆزى بىزنى سۆيۈپ گۇناھلىرىمىزنىڭ جازاسىنى كۆنورگۈچى كافارەت بولۇشقا ئۆز ئوغلىنى ئەۋەتكىنى بىلەن ئايىندۇر.	مۇھەببەت شۇنداق: بىز خۇداغا سۆيىمەن، بەلكى ئۇ بىزنى سۆيۈپ، گۇناھلىرىمىزنىڭ جازاسىنى تارتقان قوربان بولۇش ئۆچۈن ئۆز بالىسىنى يولىغان.
1JN 4:11	ئى سۆيۈملۈكلىرىم، خۇدا بىزگە شۇ قەدەر مېھر-مۇھەببەت كۆرسەتكەن، بىزمۇ بىر-يەردە، بىزمۇ بىر-بىرىمىزگە مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتىشكە قەرزادۇرمۇز.	ئەزىز دوستلار، خۇدا بىزگە شۇنچە كۆپ سۆيۈش كۆرسەتكەن، بىزمۇ بىر-بىرىمىزگە سۆيۈش كۆرسىتىشمىز كېرگە.
1JN 4:12	بىزنىڭدىن بىلىملىك، ئۇ ئۆز روھىنى بىزگە ئاتا قىلغان. هېچكىم ھېچقاچان خۇدانى كۆرگەن ئەمەس؛ لېكىن بىر-بىرىمىزگە مېھر-مۇھەببەت كۆرسەتسەك، خۇدا بىزدە ياشايدۇ ۋە ئۇنىڭ مېھر-مۇھەببىتى بىزدە كامالەتكە يەتكەن بولىدۇ.	ھېچ كىشى خۇدانى كۆرمىگەن؛ ئەمما بىز بىر-بىرىمىزگە سۆيىمساق، خۇدا بىزنىڭ ئىچىدە بولۇپ قالدىو ۋە ئۇنىڭ سۆيگۈسى بىزدە تولۇقلایدۇ.
1JN 4:13	بىز بىزنىڭ ئۇنىڭدا ياشاۋاتقانلىقىمىزنى ۋە ئۇنىڭ بىزدە ياشاۋاتقانلىقىنى شۇنىڭدىن بىلىملىكى، ئۇ ئۆز روھىنى بىزگە ئاتا قىلغان.	بىز ئۇنىڭ ئىچىدە ياشايتۇرۇشىمىزنى ۋە ئۇنىڭ بىز ئىچىدە ياشايتۇرۇشىنى شۇنداق دەپ بىلىملىز، چۈنكى ئۇ ئۆز روھىنى بىزگە بەرگەن.
1JN 4:14	بىز شۇنى كۆرگەن ۋە شۇنداقلا شۇنىڭغا گۇواھلىق بىرىمىزلىك، ئاتا ئوغۇلنى دۇنياغا قۇتقۇزغۇچى بولۇشقا ئەۋەتتى.	بىز بۇنى كۆرگەن بولۇپ، گۇواھلىق قىلىمىز؛ ئاتا ئوغۇلنى دۇنيا قۇتقۇزغۇچىسى بولۇش ئۆچۈن يولىغان.
1JN 4:15	ئەگەر كىمەدە كىم ئەيسانى خۇدانىڭ ئوغلى دەپ ئېتىراپ قىلسسا، خۇدا ئۇنىڭدا، ئۆمۈ خۇددادا ياشايدۇ.	ئەگەر ھەر كىم ئەيسا خۇدانىڭ ئوغلى ئەكەن دەپ ئېتىپ چىقسا، خۇدا ئۇنىڭدا توڑۇپ كەتىدۇ، ئۆمۈ خۇدا بىلەن بىرگە ياشايدۇ.
1JN 4:16	بىز بولساق خۇدانىڭ بىزگە بولغان مېھر-مۇھەببىتىنى تونۇپ يەتنۇق، شۇنداقلا ئۇنىڭغا تولىمۇ ئىشەندۇق. خۇدا ئۆزى مېھر-مۇھەببەتتۈر ۋە مېھر-مۇھەببەتتە ياشىغۇچى كىشى خۇدادا ياشايدۇ، خۇدامۇ ئۇنىڭدا ياشايدۇ.	بىز خۇدانىڭ بىزگە بولغان مېھرىنى تولۇق بىلىپ قالدۇق، شۇڭ ئۇنىڭغا يەك گۇۋەنسىز. خۇدا ئۆزى مېھر-مۇھەببەتتۈر، مېھر-مۇھەببەتتە توڑۇشلۇق بولغاندا خۇدا بىلەن بىرگە توڑۇيىسىز، خۇدا سىز بىلەن بىرگە توڑۇبدۇ.
1JN 4:17	مۇشۇنداق بولغاندا، مېھر-مۇھەببەت بىزدە مۇكەممەللەشىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن بىز سوراق كۈندە خاتىرجەم-قورقماس بولالايمىز. چۈنكى ئەيسا قانداق بولۇۋاتقان بولسا بىزمۇ ھازىر بۇ دۇنيادا شۇنداق بولۇۋاتمىز.	شۇنداق بولغاندا، مۇھەببەت بىزدە تولۇق بولىدۇ؛ شۇ بىلەن بىز ھۆكۈم كۈندە ئەركىن-قورقمايدىغان بولىمىز. چۈنكى ئەيسا قانداق تۇرۇۋاتقان بولسا، بىزمۇ ھازىر بۇ دۇنيادا شۇنداق تۇرۇۋاتمىز.
1JN 4:18	مېھر-مۇھەببەتتە قورقۇنج يوقتۇر؛ كامىل مېھر-مۇھەببەت قورقۇنچى تاشلايدۇ. چۈنكى قورقۇ خۇدانىڭ جازاسى بىلەن ئۇلانغافان. قورقۇ بار بولسا، ھەيدەپ يوققا چىقىرىدۇ. چۈنكى قورقۇنج خۇدانىڭ جازاسى بىلەن باغانلىشلىقتۇر؛ قورقۇنجى بار كىشى مېھر-مۇھەببەتتە كامالەتكە يەتكۈزۈلگەن ئەمەستۇر.	مۇھەببەتتە قورقۇ يوق؛ تولۇق مۇھەببەت قورقۇنى ئۇزاق قىلىپ تاشلايدۇ. چۈنكى قورقۇ خۇدانىڭ جازاسى بىلەن ئۇلانغافان. قورقۇ بار بولسا، ھەيدەپ يوققا چىقىرىدۇ. چۈنكى قورقۇ ئەلدى بىلەن بىزگە سەۋەگە كۆرسەتتى.
1JN 4:19	بىز مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتىمىز، چۈنكى خۇدا ئالدى بىلەن بىزگە مېھر-مۇھەببەت كۆرسەتتى.	بىز سەۋەگە كۆرسەتەمىز، چۈنكى خۇدا ئالدى بىلەن بىزگە سەۋەگە كۆرسەتتى.
1JN 4:20	ئەگەر بىرسى «خۇدانى سۆيىمەن» دەپ تۇرۇپ، قېرىندىشىغا ئۆچمەنلىك	ئەگەر بىرە «خۇدانى سۆيىمەن» دەپ دەسلەپتە، قېرىندىشىغا يامانلىق

Reference	Before	After
	قىلىسا، ئۇ يالغانچى. چۈنكى كۆزگە كۆرۈنگەن قېرىندىشىنى سۆيىمگەن يەردە، كۆرۈپ باقىغان خۇدانى قانداقىمۇ سۆيىسۇن؟	قىلىسا، ئۇ يالغانچى. چۈنكى كۆزگە كۆرۈنگەن قېرىندىشىنى سۆيىمەسەن، كۆرمەيدىغان خۇدانى قانداقلار سۆيەلەيسەن؟
1JN 4:21	شۇ ئۆچۈن، خۇدانى سۆيىدەغان كىشىلەر قېرىندىشلىرىنىمۇ سۆيىۋىش لازىم، شۇڭا بىزدە ئۆسىكىن: «خۇدانى سۆيىگەن كىشى قېرىندىشىنىمۇ سۆيىسۇن» دېگەن ئەمر باردۇ.	شۇ ئۆچۈن، خۇدانى سۆيىدەغان كىشىلەر قېرىندىشلىرىنىمۇ سۆيىۋىش لازىم، شۇڭا بىزدە ئۆسىكىن: «خۇدانى سۆيىگەن كىشى قېرىندىشىنىمۇ سۆيىسۇن» دېگەن ئەمر باردۇ.
1JN 5:1	هەر بىر كىشى ئەيسا مەسەن ئەكەنلىكىگە ئىشىنىپ قالسا، خۇدا تەرهىتەن ئەپسانىڭ مەسەن ئەكەنلىكىگە ئىشەنگەن ھەربىر كىشى خۇدانى تۇغۇلغان رۇحىي تۇغۇلغان بولىدۇ؛ وە خۇدانى ياخشى كۆرگەن ھەربىر كىشى، خۇدا تۇغۇلغان ئۆنىڭدىن بولىدۇ؛ وە تۇغۇرغۇچى ئاتىنى سۆيىدەغان ھەربىر كىشى ئۆنىڭدىن تۇغۇلغان ئۆنىڭدىن.	ھەر بىر كىشى ئەيسا مەسەن ئەكەنلىكىگە ئىشىنىپ قالسا، خۇدا تەرهىتەن ئەپسانىڭ مەسەن ئەكەنلىكىگە ئىشەنگەن ھەربىر كىشى خۇدانى تۇغۇلغان رۇحىي تۇغۇلغان بولىدۇ؛ وە خۇدانى ياخشى كۆرگەن ھەربىر كىشى، خۇدا تۇغۇلغان ئۆنىڭدىن بولىدۇ؛ وە تۇغۇرغۇچى ئاتىنى سۆيىدەغان ھەربىر كىشى ئۆنىڭدىن تەرهىتەن تۇغۇلغانلارنىمۇ ياخشى كۆردى.
1JN 5:2	بىز ئۆزىمىزنىڭ خۇدانىڭ بالىلىرىنى سۆيىدەغانلىقىمىزنى شۇنىڭدىن بىلىملىكى، خۇدانى سۆيىپ، ئۇنىڭ ئەملىرىگە ئەمەل قىلىشىمىزدىن دۇر.	بىز خۇدا بالىلىرىنى سۆيىدەغانلىقىمىزنى، خۇدانى سۆيىپ وە ئۇنىڭ بۇيرۇقلۇرىغا ئەگىشىپ تۇرۇشىمىزدىن بىلىپ قالىمىز.
1JN 5:3	خۇدانى سۆيىۋىش ئۇنىڭ ئەملىرىگە ئەمەل قىلىش دېمەكتۇر؛ وە ئۇنىڭ ئەملىرىدە تۇرماق ئېغىر ئىش ئەمەستۇر.	خۇدانى سۆيىۋىش دېكەنلىك، ئۇنىڭ بۇيرۇقىنى قوشۇش؛ وە بۇ بۇيرۇقلار قىيىن ئەمەس.
1JN 5:4	شۇنىڭ ئۆچۈن خۇدا تەرهىتەن تۇغۇلغان ھەممە كىشى بۇ دۇنيا ئۆستىدىن چۈنكى خۇدانىن تۇغۇلغانلارنىڭ ھەممىسى بۇ دۇنيا ئۆستىدىن غەلبە قىلىدۇ؛ وە دۇنيانىڭ ئۆستىدىن غەلبە قىلغۇچى كۈچ - دەل بىزنىڭ ئېتقادىمىزدۇر.	شۇنىڭ ئۆچۈن خۇدا تەرهىتەن تۇغۇلغان ھەممە كىشى بۇ دۇنيا ئۆستىدىن چۈنكى خۇدانىن تۇغۇلغانلارنىڭ ھەممىسى بۇ دۇنيا ئۆستىدىن غەلبە قىلىدۇ؛ وە دۇنيانىڭ ئۆستىدىن غەلبە قىلغۇچى كۈچ - دەل بىزنىڭ ئېتقادىمىزدۇر.
1JN 5:5	بۇ دۇنيا ئۆستىدىن يېڭىپ كەتكەن كىشىلەر كېملىر؟ يەقەت ئىسا خۇدا خۇدانىڭ ئوغلى دەپ ئېتقاد قىلغۇچىلار ئەمەسمۇ؟	بۇ دۇنيا ئۆستىدىن يېڭىپ كەتكەن كىشىلەر كېملىر؟ يەقەت ئىسا خۇدا ئوغلى دەپ ئىشىنىدەغانلار ئەمەسمۇ؟
1JN 5:6	ئۇ بولسا سۇ ۋە قان ئارقىلىق كەلگەن زات، يەنى ئەپسا مەسىھەدۇر، ئۇنىڭ كېلىشى يەقەت سۇ بىلەنلا كەلمەگەن، قان بىلەنمۇ كەلگەن. بۇنىڭ كۆۋاھلىق قىلغۇچى روھ، چۈنكى ئىشلارغا گۆۋاھلىق بەرگۈچى بولسا روھتۇر، چۈنكى روھ ئۆزى ھەققەتتۇر.	ئۇ سۇ ۋە قان ئارقىلىق كەلگەن، بۇ ئەپسا مەسەن، ئۇ يەقەت سۇ بىلەنلا كەلمەگەن، قان بىلەنمۇ كەلگەن. بۇنىڭ كۆۋاھلىق قىلغۇچى روھ، چۈنكى چۈنكى ئۆز گۆۋاھلىق بەرگۈچى بار.
1JN 5:7	چۈنكى ئۆز گۆۋاھلىق بەرگۈچى بار؛ گۆبىدە ئاتا، سۆز ۋە مۇقەدس رۇھ، وە چۈنكى ئۇنىڭ توغرۇلۇق ئۆز گۆۋاھلىق بەرگۈچى بار:- بۇ ئۆچۈ بىر بولۇپ قالدى؛ شۇنداقلا يەر بىزىدە ئۆز گۆۋاھلىق بەرگۈچى بار.	چۈنكى ئۆز گۆۋاھلىق بەرگۈچى بار؛ گۆبىدە ئاتا، سۆز ۋە مۇقەدس رۇھ، وە چۈنكى ئۇنىڭ توغرۇلۇق ئۆز گۆۋاھلىق بەرگۈچى بار:- بۇ ئۆچۈ بىر بولۇپ قالدى؛ شۇنداقلا يەر بىزىدە ئۆز گۆۋاھلىق بەرگۈچى بار.
1JN 5:8	بۇلار روھ، سۇ ۋە قاندىن ئىبارەتتۇر. بۇ ئۆچىنىڭ گۆۋاھلىقى بىردار.	روھ، سۇ ۋە قان بۇلار، وە بۇ ئۆچۈ بىرلىكتە گۆۋاھلىق قىلىدۇ.
1JN 5:9	ئەگەر بىز ئىنسانلارنىڭ گۆۋاھلىقىنى قوبۇل قىلىساق، خۇدانىڭ گۆۋاھلىق بۇلارنىڭكىدىن ئۆستۈندۇر. خۇدا ئۆز ئوغلى توغرىسىدا شۇنداق گۆۋاھلىق بەرگەن -	ئەگەر بىز ئادەملىرنىڭ گۆۋاھلىقىنى قوبۇل قىلىساق، خۇدانىڭ گۆۋاھلىق بۇلارنىڭكىدىن ئالاھىدە ئۆستۈن. خۇدا ئۆز ئوغلى ھەقتە شۇنداق دەپ گۆۋاھلىق بەرگەن.
1JN 5:10	(خۇدانىڭ ئوغلىغا ئېتقاد قىلغان كىشىنىڭ ئىچىدە شۇ گۆۋاھلىق باردۇ؛ بىراق خۇدانىغا ئىشەنمىگەن كىشى ئۇنى يالغانچى قىلغان بولىدۇ، چۈنكى ئۇ خۇدانىڭ ئۆز ئوغلىنى تەستىقلەغان گۆۋاھلىقىغا ئىشەنمىگەن)	خۇدا ئوغلىغا ئىشىنىپ قالغان كىشىنىڭ ئىچىدە شۇ گۆۋاھلىق بار؛ بىراق خۇدانىغا ئىشەنەمەيدىغان كىشى ئۇنى يالغانچى قىلىپ كۆرسەتىپ قالىدۇ، چۈنكى خۇدانىڭ ئۆز ئوغلىنى دەلىلىگەن گۆۋاھلىقىغا ئىشەنەيدۇ.
1JN 5:11	گۆۋاھلىق دەل شۇدۇركى، خۇدا بىزگە مەڭگۈلۈك ھاياتنى ئاتا قىلدى ۋە بۇ ھاياتلىق ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ ئوغلىدىن دۇر.	گۆۋاھلىق شۇ، خۇدا بىزگە ھەمسە بارلىق ھايات بەرگەن ۋە بۇ ھايات ئۇنىڭ ئوغلىدا بار.
1JN 5:12	ئوغۇلىنى ئىگە بولغان كىشى ھاياتلىق بولىدۇ؛ خۇدا ئوغلىنى ئىگە بولمىغان ئوغلىغا ئىگە بولمىغان كىشى ھاياتلىققا ئىگە بولغان بولىدۇ؛ خۇدانىڭ كىشى ھاياتلىق بولمىدۇ.	ئوغۇلىنى ئىگە بولغان كىشى ھاياتلىق بولىدۇ؛ خۇدا ئوغلىنى ئىگە بولمىغان كىشى ھاياتلىققا ئىگە بولغان بولىدۇ؛ خۇدانىڭ كىشى ھاياتلىق بولمىدۇ.
1JN 5:13	مەن بۇ لارنى خۇدانىڭ ئوغلىنىڭ نامىغا ئىشىنىدەغان سىزلىرگە يازدىم، شۇنىڭ ئوغۇن سىزلىرنى خۇدا ئوغلىنىڭ نامىغا ئىشىنىدەغان سىزلىرگە سىلەرنىڭ مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئىگە بولغانلىقىڭلارنى بىلىشىڭلار ئوغۇن يازدىم.	مەن بۇ نەرسىلەرنى خۇدا ئوغلىنىڭ نامىغا ئىشىنىدەغان سىزلىرگە يازدىم، شۇنىڭ ئوغۇن سىزلىر مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئىگە بولغانلىقىڭلارنى بىلىشىڭلار ئوغۇن يازدىم.
1JN 5:14	ۋە بىزنىڭ ئۇنىڭغا بولغان كۆچلۈك ئىشەنچىمىز بۇ؛ ئۇنىڭ ئىرادىسىگە ماں ئۇنىڭ ئىرادىسىگە مۇۋاپىق ھەرقانداق بىر ئىشنى تىلىسەك، ئۇ بىزنى ئاڭلايدۇ.	بىزنىڭ ئۇنىڭغا بولغان كۆچلۈك ئىشەنچىمىز بۇ؛ ئۇنىڭ ئىرادىسىگە ماں كەلگەن ھەر نەرسىنى سوراساق، ئۇ بىزنى ئاڭلايدۇ.

Reference	Before	After
1JN 5:15	بىز بىلمىز، ئۇ بىز سورىغان ھەر نەرسىنى ئاڭلایدۇ، شۇڭا سورىغانلىرىمىزنى ئۇنى ھەرنېمە تىلىگىنىمىزنى ئاڭلایدۇ دەپ بىلگەنەنمىز، دۇئايىمىزدا ئۇنىڭدىن تىلىگىنىمىزگە ئېرىشتۇق، دەپ بىلمىز.	بىز بىلمىز، ئۇ بىز سورىغان ھەر نەرسىنى ئاڭلایدۇ، شۇڭا سورىغانلىرىمىزنى ئاڭلایدۇ دەپ بىلگەنەنمىز، دۇئايىمىزدا ئېرىشىپ كەتتۇق.
1JN 5:16	بىرسى قېرىندىشىنىڭ ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلمايدىغان بىر گۇناھ سادىر قىلغانلىقىنى كۆرسە، ئۇنىڭ ئۈچۈن دۇئا قىلسۇن؛ وە خۇدا ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلمايدىغان گۇناھ سادىر قىلغانلار ئۈچۈن ئۇنىڭغا ھاياتلىق ئاتا قىلدۇ. ئۆلۈمگە مەھكۈم گۇناھمۇ باردۇر. ئۇنىڭ توغرىسىدىن تىلىسۇن، دېمەيمەن.	ئەگەر بىر كىشى قېرىندىشىنىڭ ئۆلۈمگە كەتتۈرمەيدىغان گۇناھ قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرسە، دۇئا قىلسۇن؛ خۇدا شۇ گۇناھ قىلغۇچىلارغا ھايات بەرەر. بىراق ئۆلۈمگە كەتكەن گۇناھ بار، شۇ ئۈچۈن بۇ ھەقتە دۇئا قىلىش توغرۇلىق دەمەيمەن.
1JN 5:17	ھەممە ھەقلقى بولمىغان ئىشلار گۇناھدۇر؛ بىراق ئۆلۈمگە كەتتۈرمەيدىغان ھەممە ھەققانىيەتسىزلىك گۇناھتۇر؛ وە ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلمايدىغان گۇناھمۇ بار.	گۇناھلارمۇ بار.
1JN 5:18	خۇدادىن تۇغۇلغاچىنىڭ گۇناھ سادىر قىلمايدىغانلىقىنى بىلمىز؛ چۈنكى ئەسىلىدە خۇدادىن تۇغۇلغان زات بۇنداق كىشىنى قوغداب قالىدۇ ۋە ئاشۇ رەزىل ئۇنىڭغا تېگەلمەيدۇ.	بىلمىزكى، خۇدادىن تۇغۇلغان كىشىلەر گۇناھ قىلمايدۇ؛ چۈنكى خۇدا تۇغۇلغان زات ئۆزىنى قوغداب تۇرۇپ، ئەر رەتىكى ئۇنىڭغا تەسىر كۆرسەتەمەيدۇ.
1JN 5:19	ئەمدى ئۆزىمىزنىڭ خۇدادىن بولغانلىقىمىز ئۆزىمىزگە مەلۇم؛ ئەمما يېتكۈل دۇنيا بولسا ئۇ رەزىلنىڭ ئىلکىدىدۇر.	بىز بىلمىزكى، بىز خۇدا تەرىپىدىن بولۇپ كەتتۇق؛ ئەمما يېتونۇن دۇنيا شەيتاننىڭ ئىدارىسىدە تۇرماقتا.
1JN 5:20	يەنە بىزگە مەلۇمكى، خۇدانىڭ ئوغلى دۇنياغا كەلدى ۋە ھەققىي بولغاچىنى تونۇشىمىز ئۈچۈن كۆڭلىمىزنى يورۇتى؛ وە بىز ھەققىي بولغاچىنىڭ ئۆزىدە، يەنى ئۇنىڭ ئوغلى ئەپسەدە ياشاؤاتىمىز، ئۇ بولسا ھەققىي خۇدا ۋە مەڭگۈلۈك ھاياتلىقىتۇرا!	بىز بىلمىزكى، خۇدا ئوغلى دۇنياگە كەلدى ۋە ھەققىي نەرسىنى تونالىش ئۇچۇن بىزگە ئاڭ بەردى؛ وە بىز ھەققىي بولغاچىدا، يەنى ئۇنىڭ ئوغلى ئەپسەدە ياشايىمىز. ئۇ شۇ ھەققىي خۇدا ۋە مەڭگۈلۈك ھايات!
1JN 5:21	ئەزىز باللىرىم، ئۆزۈڭلەرنى ھەرقانداق بۇتلاردىن ساقلاڭلار.	ئەزىز باللىرىم، ئۆزۈڭلەرنى ھەرقانداق بۇتلاردىن ياخشى ساقلاپ تۇرۇڭ.
2JN 1:1-2	مەنكى ئاقساقالدىن خۇدا تەرىپىدىن تاللانغان خانىمغا ۋە ئۇنىڭ ئەزىز باللىرىغا سالام! مەن سىلەرنى ھەققەتتە سۆبىمەن ۋە يالغۇز مەنلا مەنمهكىلا چەكلەنىپ قالمايدۇ، بەلكى ھەققەتنى بىلدىغان ھەممە كىشى ئەمەس، يەنە ھەققەتنى تونۇغانلارنىڭ ھەممىسى بىزدە ياشاؤاتقان ۋە بىلەن ئورتاق بولىدۇ؛ چۈنكى بىزنىڭ ئىچىدە تۇرۇپ، مەڭگۈلۈك بىز بىلەن سۆپىدۇ.	ئەۋەت، خۇدا تەرىپىدىن تاللانغان ھۆرمەتلىك خانىمغا ۋە ئۇنىڭ ئەزىز سالام! مەن سىلەرنى ھەققەت ئارقىلىق سۆبىمەن، بۇ سۆپىوش يەقەت مەنمهكىلا چەكلەنىپ قالمايدۇ، بەلكى ھەققەتنى بىلدىغان ھەممە كىشى ئەمەس، يەنە ھەققەتنى تونۇغانلارنىڭ ھەممىسى بىزدە ياشاؤاتقان ۋە بىلەن ئورتاق بولىدۇ؛ چۈنكى بىزنىڭ ئىچىدە تۇرۇپ، مەڭگۈلۈك بىز بىلەن سۆپىدۇ.
2JN 1:3	خۇدا ئاتا ۋە ئۇنىڭ ئوغلى رەب ئەپسە دىن كەلگەن شاپائەت، رەھىم- رەھىم ۋە تىنچلىق سىلەر بىلەن بولۇپ تۇرسۇن، ھەققەت ۋە مېھر بىلەن! شەپقەت ۋە خانىرچەملىك سىلەرگە ھەققەت ۋە مېھر-مۇھەببەت ئىچىدە بولغاي!	خۇدا ئاتا ۋە ئۇنىڭ ئوغلى رەب ئەپسە دىن كەلگەن شاپائەت، رەھىم- رەھىم ۋە تىنچلىق سىلەر بىلەن بولۇپ تۇرسۇن، ھەققەت ۋە مېھر بىلەن! شەپقەت ۋە خانىرچەملىك سىلەرگە ھەققەت ۋە مېھر-مۇھەببەت ئىچىدە بولغاي!
2JN 1:4	سىزلىق باللىرىڭىزنىڭ ئىچىدە، بىزنىڭ ئاتىدىن بەرگەن بۇيرۇقا ئاساسەن باللىرىنىڭ ئارسىدا بىز ئاتىدىن ئەم تايشۇرۇۋالغاندەك ھەققەتتە ماڭغانلارنى كۆرگىنىم ئۈچۈن ئىتايىن خۇرسەن بولدۇم.	ھەققەتتە يول تۇنۇپ كەتكەنلەرنى كۆرگەندىن كېپىن، مەن چوققا خۇرسەن بولدۇم.
2JN 1:5	ھازىر، ئەزىز ئايال، مەن سىزدىن بىز بىر-بىرىمىزگە سۆپىوشىمىز كېرەك، دەپ ئەمدى، ھۆرمەتلىك خانىم، مەن سەندىن بىر-بىرىمىزگە مېھر-مۇھەببەت سورايمەن. مەن سىزگە يېزىۋاتقان بۇ ئەم يېڭى ئەمەس، بەلكى باشتىن كۆرسىتەيل، دەپ ئۇتۇنىمەن. مېنىڭ ساڭى يېزىپ ئۆتۈنگىنىم يېڭى بىر ئەمەس، بەلكى دەسلىھېتىن تارتىپ بىزدە بار ئەمردۇر بىرى بىزدە بار ئەمەر.	ھازىر، ئەزىز ئايال، مەن سىزدىن بىز بىر-بىرىمىزگە سۆپىوشىمىز كېرەك، دەپ ئەمدى، ھۆرمەتلىك خانىم، مەن سەندىن بىر-بىرىمىزگە مېھر-مۇھەببەت سورايمەن. مەن سىزگە يېزىۋاتقان بۇ ئەم يېڭى ئەمەس، بەلكى باشتىن كۆرسىتەيل، دەپ ئۇتۇنىمەن. مېنىڭ ساڭى يېزىپ ئۆتۈنگىنىم يېڭى بىر ئەمەس، بەلكى دەسلىھېتىن تارتىپ بىزدە بار ئەمردۇر بىرى بىزدە بار ئەمەر.
2JN 1:6	مېھر-مۇھەببەت دەپ بۇنى دەيمىز، يەنى ئۇنىڭ بۇيرۇقىغا ئەگىشىپ يۇرۇش. مانا بۇ ئەم سىلەر بۇرۇندىن تارتىپ ئاڭلاب كېلىۋاتقاندەك، ئۇنىڭدا بۇ بۇيرۇق سىلەر باشتىن بىرى ئاڭلاب كېلىۋاتقان، شۇنىڭ ئۈچۈن سىلەر مېڭىشىڭلار ئۈچۈن سىلەرگە تايىلانغاندۇر.	مۇھەببەت دەپ بۇنى دەيمىز، يەنى ئۇنىڭ بۇيرۇقىغا ئەگىشىپ يۇرۇش. مانا بۇ ئەم سىلەر بۇرۇندىن تارتىپ ئاڭلاب كېلىۋاتقاندەك، ئۇنىڭدا بۇ بۇيرۇق سىلەر باشتىن بىرى ئاڭلاب كېلىۋاتقان، شۇنىڭ ئۈچۈن سىلەر مېڭىشىڭلار ئۈچۈن سىلەرگە تايىلانغاندۇر.
2JN 1:7	چۈنكى كۆپ ئالدامچى دۇنيا بوبىچە چىقتى. ئۇلار ئەپسە مەسيحنىڭ ئادەم چۈنكى نۇرغۇن ئالدامچىلار دۇنيانىڭ جاي-جايلىرىدا چىقتى. ئۇلار ئەپسەننىڭ ئەننىدە كەلگەن مەسە ئەنلىكىنى ئېتىراپ قىلمايدۇ.	چۈنكى كۆپ ئالدامچى دۇنيا بوبىچە چىقتى. ئۇلار ئەپسە مەسيحنىڭ ئادەم چۈنكى نۇرغۇن ئالدامچىلار دۇنيانىڭ جاي-جايلىرىدا چىقتى. دۇنياغا ئىنسانى ئەننىدە كەلگەن مەسە ئەنلىكىنى ئېتىراپ قىلمايدۇ.

Reference	Before	After
2JN 1:8	بۇنداقلار دەل ئالدامىچى ۋە دەججالدۇر.	ئۆزۈڭلەرنى كۆزىتىپ تۇرۇڭ، بىز نېمە ئىشلەپ چىققان بولساق ئۇنى يوقاپ سەلمەيمىز، بەلكى تولۇق مۇكابات ئېرىشىشىمىز ئوچۇن.
2JN 1:9	بىز ۋە ئۆزۈڭلەر سىگىدۇرگەن ئەجىزنى يوقىتىپ قويىماي، بەلكى تولۇق ئىئامغا ئىگە بولۇشۇڭلار ئوچۇن، ئۆزۈڭلەرغە ئاگاھ بولۇڭلار.	هەر كىم مەسەنەتكى ئۆگەيتىنى تاشلاپ كېتىپ، ئۇنى داۋاملاشتۇرمىسا، خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بولمايدۇ. لېكىن ئۇنىڭ تەلەمىدە چىڭ تۇرغۇچى بولسا، ئاتا ھەم ئوغۇل ئۇنىڭغا ئىگە بولىدۇ.
2JN 1:10	كىمك مەسەنەتكى تەلەمىدىن ھالقىپ چىقىپ، ئۇنىڭدا چىڭ تۇرمىسا، ئەگەر بىرسى ئۇنىڭ تەلەمىنى ئېلىپ كەلمەي سىلەرنىڭ بېنىڭلارغا كەلسە، ئۇنى ئۆيۈڭلەرغە باشلىماڭلار ھەم ئۇنىڭغا سالاممۇ بەرمەڭلار.	ئەگەر بىر كىشى بۇ تەلەمىنى ئېلىپ كەلمەي سىلەرگە كەلسە، ئۇنى ئۆيگە باشلىمىغىن ۋە سالام بەرمىغىن.
2JN 1:11	چۈنكى ئۇنداق ئادەمگە سالام بەرگەن كىشى ئۇنىڭ رەزىل ئەمەللەرىگە شېرىك بولغۇچىدۇر.	چۈنكى بۇنداق كىشىگە سالام بەرگەن بولساڭ، ئۇنىڭ يامان ئىشلىرىغا قوشۇلۇپ كېتىسىن.
2JN 1:12	سەلەرگە يەنە كۆپ سۆزلەر بار، لېكىن قەغەز قالەم بىلەن بېزىش ئورنىدا، پېنىڭلارغا بارىپ كۆز توقوشۇپ سۆھبەت قىلىپ، خۇشاللىقىمىزنى تولۇق سىياھنى ئىشلەتكەندىن كۆرە، خۇشاللىقىمىزنى تولۇق تېشىشى ئوچۇن پېنىڭلارغا بېرىپ دىدار كۆرۈشۈپ سۆزلىشىشنى ئازارۇ قىلىمەن.	سەلەرگە يەنە كۆپ سۆزلەر بار، لېكىن قەغەز قالەم بىلەن بېزىش ئورنىدا، ساڭىنىڭ تاللانغان ئاياقنىڭ باللىرى ساڭا سالام! ئامىن.
2JN 1:13	خۇدا تەرىپىدىن تاللانغان ھەدەننىڭ باللىرىدىن ساڭا سالام!	مەن ئاقساقا، ھەقىقەتتە سۆيىگەن ياخشى دوستۇم گايىسقا سالام!
3JN 1:1	مەنكى ئاقساقا ئۆزۈم ھەقىقەتتە سۆيىگەن سۆيۈملۈك گايىسقا سالام!	ئەزىز دوستۇم، جېنىڭ گۈللەنگەندەك، ھەممە ئىشلىرىنىڭنىڭ بولسۇن ۋە تەنلىك ساق بولسۇن، دەپ ئۆمىت قىلىمەن.
3JN 1:2	ئى سۆيۈملۈك دوستۇم، جېنىڭ گۈللەنگەندەك، ھەممە ئىشلىرىنىڭنىڭ گۈللەنىشىگە ۋە تېنىڭنىڭ سالامەت بولۇشىغا تىلەكداشىمەن.	قېرىنداشلار كەلگەندە، سەندە ھەقىقەت بارلىقى توغرۇلۇق گۇۋاھلىق بەرگەندە، مەن چوقۇم خۇشالاندىم؛ چۈنكى سەن ھەقىقەتتە داۋاملىق يۈرۈۋاتىسىن.
3JN 1:3	قېرىنداشلار كېلىپ، سەندە بولغان ھەقىقەت توغرۇلۇق گۇۋاھلىق بەرگەندە، مەن ئىنتايىن بەك خۇشالاندىم؛ چۈنكى سەن ھەقىقەتتە داۋاملىق مېڭىۋاتىسىن.	قېرىنداشلار كەلگەندە، سەندە ھەقىقەت بارلىقى توغرۇلۇق گۇۋاھلىق بەرگەندە، مەن چوقۇم خۇشالاندىم؛ چۈنكى سەن ھەقىقەتتە داۋاملىق يۈرۈۋاتىسىن.
3JN 1:4	مەن ئوچۇن، مەننىڭ باللىرىمىنىڭ ھەقىقەتتە يۈرۈۋاتقانلىقىنى ئاكلاشتىن ماڭا نىسبەتەن، ئەزىز باللىرىمىنىڭ ھەقىقەتتە مېڭۈاتقانلىقىنى ئاكلاشتىن ئاكلاشتىنىمۇ چوڭ خۇشاللىق يوقتۇر.	چوڭراق خۇشاللىق يوق.
3JN 1:5	سۆيۈملۈك دوستۇم، يېنىڭغا بارغان قېرىنداشلارغا (گەرچە ئۇلار ساڭا ناتونۇش بولسىمۇ) قىلغانلىرىنىڭنىڭ ھەممىسىدە ئىخلاسمەنلىكىڭ ئىسپاتلىنىدۇ.	ئەزىز دوست، سەن قېرىنداشلار ۋە يابانلارغا قىلغان ئىشلىرىنىڭدا ئىمانلىق بولۇپ كەتىشكى.
3JN 1:6	ئۇلار جامائەت ئالدىدا سېنىڭ بۇ مېھر-مۇھەببىتىڭ توغرىسىدا گۇۋاھلىق بەردى. ئۇلارنى يەنە خۇدانىڭ يولغا لايق سەپىرىگە ئۆزىتىپ قويىساڭ، ياخشى قىلغان بولسىمەن.	ئۇلار گۇرۇپىيا ئالدىدا سېنىڭ مېھرلەپ توغرىسىدا گۇۋاھلىق بەردى. ئۇلارنى خۇدا يولغا لايق سەپەرگە ئۇرۇتقاندا، ياخشى قىلغان بولسىمەن.
3JN 1:7	چۈنكى ئۇلار سەيەرەدە يات ئەللىك ئېتىقادىسىزلاردىن ھېچ نېمە ئالماي، شۇ مۇبارەك نام ئوچۇن يولغا چىققىن.	ئۇلار بۇ نام ئوچۇن سەيەرگە چىققىن، يات دۆلەتلەك ئىمانسىزardان ھېچ ئېمە ئالمىدى.
3JN 1:8	شۇڭا، ھەقىقەت بىلەن خىزمەتداش بولۇپ تەڭ ئىشلىگۈچى بولۇش ئوچۇن بىز شۇنداقلارنى قوللادىپ-قۇۋۇھەتلىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ.	شۇڭاکى، ھەقىقەت ئوچۇن تەڭ ئىشلەيدىغانلار بىلەن بىرگە قوشۇلۇش ئوچۇن، بىز شۇنداق كىشىلەرگە ياردەم بېرىپ، قوللادىپ تۇرۇشىمىز لازىم.
3JN 1:9	بۇ توغرۇلۇق جامائەتكە مەكتۇپ يازدىم. لېكىن ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئۆزىنى چوڭ تۇتۇپ، جامائەتكە باش بولۇش تەمەسىدە بولغان دىئورەپەس بىزنى قوبۇل قىلىمایدۇ.	مەن بۇ ھەققە جامائەتكە خەت بېزىپ تاشلىدىم. لېكىن ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئۆزىنى چوڭ تۇتۇپ، جامائەتكە باشلاپ كېتىش تەلەپىچىسى بولغان دىئورەپەس بىزنى قارشى ئالمايدۇ.
3JN 1:10	شۇنىڭ ئوچۇن مەن بارغاندا، ئۇنىڭ قىلغان ئەسکىلىكلىرىنى، يەنى ئۇنىڭ بىزنىڭ ئۆسەتىمىزدىن قىلغان رەزىل سۆزلىرى بىلەن غەيۋىتنى يۈزىگە قالدۇرمایدۇ، سەپەردىكى قېرىنداشلارنى قارشى ئالمايدۇ، قارشى ئالماقچى سالىمەن؛ ئۇ ئۇنىڭلىق بىلەنلا توتختاپ قالمايدۇ، يەنە سەپەردىكى	شۇنىڭ ئوچۇن مەن كەلگەندە، ئۇنىڭ قىلغان يامان ئىشلىرىنى، يەنى بىزنىڭ ھەقىقىدە زەھەنلىك سۆز سۆزلەشىنى يۈزگە سۆزلەيمەن؛ ئۇ بۇنىلا قالدۇرمایدۇ، سەپەردىكى قېرىنداشلارنى قارشى ئالمايدۇ، قارشى ئالماقچى سالىمەن؛ ئۇ ئۇنىڭلىق بىلەنلا توتختاپ قالمايدۇ، يەنە سەپەردىكى

Reference	Before	After
	قېرىنداشلارنى قوبۇل قىلمايلا قالماي، قوبۇل قىلماقچى بولغانلارنىمۇ توسىدۇ ۋە ھەتتا ئۇلارنى جامائەتنىن قوغلاپ چىقىرۇاتىدۇ.	بولغانلارنى توسۇپ، ھەتتا ئۇلارنى جەئىئىھەتنىن چىقىرۇاتىدۇ.
3JN 1:11	ئى سۆيۈملۈك دوستۇم، يامانلىقتىن ئەمەس، ياخشىلىقتىن ئۆلگە ئالغىن، ياخشىلىق قىلغۇچى خۇددادىندۇر، يامانلىق قىلغۇچى خۇدانى ھېچ كۆرمىگەندۇر.	ئەزىز دوستۇم، يامان ئىشلارنى ئوراپ قالما، بەلكى ياخشى ئىشلارنى ئوراپ ئېلىشىش. ياخشى ئىش قىلغۇچى خۇدا تەرىپتىن كېلىپتۈر، يامان ئىش قىلغۇچى خۇدانى ھېچ كۆرمىگەن.
3JN 1:12	دېمىترئۇسنى بولسا ھەممە يەلەن، ھەتتا ھەقىقەتنىڭ ئۆزى ياخشى گۇۋاھلىق بېرىپ تەرىپلەيدۇ. بىزمۇ ئونكىغا گۇۋاھلىق بېرىمىز ۋە گۇۋاھلىقىمىزنىڭ ھەقىقەت ئىكەنلىكىنى سەنمۇ بىلسەن.	دېمىترئۇسنى ھەممە كىشى ياخشى گۇۋاھلىق بېرىدى، ھەتتا ھەقىقەت ئۆزى قولايىدۇ. بىزمۇ ئۇغا گۇۋاھلىق بېرىمىز ۋە سەن بىلسەنكى، گۇۋاھلىقىمىز ھەققەتە.
3JN 1:13	سەن ساڭقا يېزىپ بېرىشكە كۆپ نەرسىلەر بار، لېكىن قەلەم بىلەن سىياه ئىشلەتكەندىن كۆرە، ساڭا يازىدىغان يەنە كۆپ سۆزلىرىم بار ئىدى؛ لېكىن قەلەم بىلەن سىياهنى	سەن ساڭقا يېزىپ بېرىشكە كۆپ نەرسىلەر بار، لېكىن قەلەم بىلەن سىياه ئىشلەتكەپ بىزىمەيدىغان بولدىم.
3JN 1:14	سەن بىلەن يات ئارىدا دىدار كۆرۈشۈشنى ئارزوُ قىلىمەن؛ شۇ چاغدا دەرقەمە سۆزلىشىمىز.	سەن بىلەن تېزلا كۆرۈشۈشنى ئومىت قىلامەن؛ شۇ ۋاقتىتا يۈز-يۈزە گەپلىشەيلىك.
3JN 1:15	ساڭا خاتىرجەملىك يار بولغا! دوستلاردىن ساڭا سالام. سەنمۇ ئۇ يەردىكى دوستلارغا ئىسم-فامىلىلىرى بويىچە مەندىن سالام ئېتقايىسەن.	ساڭا تەسەللە بولغا! دوستلار ساڭقا سلام دەيمىز. سەن دوستلارغا ئىسمى بىلەن سلام ئېتقان بول.
JUD 1:1	ئەيسا مەسەنەنىڭ خىزمەتچىسى يەھۇدا، ياقۇنىنىڭ ئىنسىس مەنكى يەھۇدانى چاقىرىلغانلارغا، يەنى خۇدائاتىمىز تەرىپىدىن سۆيۈلگەن، ئەيسا مەسىھ تەرىپىدىن قوغىدىلىپ كەلگەنلەرگە سالام.	ئەسەن ئەسەننىڭ خىزمەتچىسى يەھۇدا، ياقۇنىنىڭ ئىنسىس، خۇدا تەرىپىدىن ئەيسا مەسىھ تەۋىرلەنگەن كلىتولارغا.
JUD 1:2	سىلەرگە رەھىمدىللىك، ئامانلىق-خاتىرجەملىك ۋە مېھىر-مۇھەببەت ھەسىسلەپ ئاتا قىلىنغا!	سىلەرگە رەھىم، تىنچلىق ۋە سۆيىگە كۆپ كۆپ بولغا!
JUD 1:3	ئى سۆيۈملۈكلىرىم، مەن ئەسلى سىلەرگە ئورتاق بەھرىمەن بولۇۋاتقان نىجاتىمىز توغرىسىدا خەت يېزىشقا زور ئىشتىياقىم بولسىمۇ، لېكىن ھازىر بۇنىڭ ئورنغا سىلەرنى مۇقەددەس بەندىلەرگە بىر يوللا ئامانەت قىلىنغان ئېتقادانى قولۇڭلاردىن بەرمەسىلىككە جىددىي كۆرەش قىلىشقا چېكىلەپ ئۇشبو خەتنى يازمىسام بولمىدى.	ئەزىز دوستلار، مەن باشتا سىلەرگە بىزنىڭ ئورتاق قۇتقۇزۇلۇشىمىز توغرىسىدا خەت يېزىشكە زور ئىشتەپ قالاساممۇ، بىراق ھازىر سىلەرنى مۇقەددەس كىشلەرگە بەرگەن بىر قېتىملىق ئېتقادانى ساقلاپ تۇرۇش ئۇچۇن قاتىق كۈرەش قىلىشقا چاقىرىپ، بۇ خەتنى يېزىش زۆرلۈنى بولدى.
JUD 1:4	چۈنكى مەلۇم كىشىلەر - ئىخالسىز ئادەملەر، چېلى بۇرۇنلا مۇنۇ سوراقدا تارتىلىشقا يۇتولگەنلەر ئازاڭلارغا سۇقۇنۇپ كىرۇفالغان. ئۇلار خۇدانىڭ مېھىر-شەقىتىنى بۇرۇقلۇق قىلىشنىڭ باھانىسىغا ئايلاندۇرۇۋالغان، بىردىنپىر ئىگىمىز ۋە رەبىمىز ئەيسا مەسەدەن تانغان ئادەملەر دۇر.	چۈنكى بەزى كىشىلەر، ئىمانسىز ئادەملەر، ئالدىنلا جاۋاب بېرىشكە قارار قويۇلغانلىقى ئۇچۇن، سىلەرنىڭ ئازاڭلارغا يۇشۇرۇن كىرىپ كەتكەن. ئۇلار خۇدانىڭ رەھىمەتىنى يامان ئىشلار قىلىش ئۇچۇن يايىدىلەنپ كەتكەن، بىزنىڭ يەكەن رەبىمىز ئەيسا مېسەنە رەت قىلغۇچىلار.
JUD 1:5	شۇنىڭ ئۇچۇن مەن سىلەرگە شۇنى ئېسىڭلارغا قايىدىن سېلىشنى خالايمەنكى (گەرچە سىلەر بۇرۇن ھەممە ئىشلاردىن خەۋەرلەندۈرۈلگەن بولساڭلارمۇ)، بۇرۇن رەب ئۆزى ئۇچۇن بىر خەلقنى مىسىردىن قۇتقۇزغان بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئۇزىنگە ئىشەنمىگەنلەرنى كېپىن ھالاڭ قىلدى.	شۇنىڭ ئۇچۇن مەن سىلەرگە بۇنى قايتا ئەسلى ئۇچۇچۇ، سىلەر بۇنى بۇرۇن بىلىپ تۇرساقيمۇ، رەب خەلقنى مىسىردىن قۇتۇلدۇرغان بولسىمۇ، كېپىن خالايمەنگەنلەرنى ھالاڭ قىلغان.
JUD 1:6	ۋە سىلەر شۇنىمۇ بىلىسىلەركى، ئەسلىدىكى ئورنىدا تۇرمای، ئۆز ماکانىنى تاشلاپ كەتكەن يەرىشىلەرنى رەب ئۆلۈغ قىيامەت كۈنىنىڭ سورىقىنچە مەڭگۇ كىشەنلەپ مۇدھىش قاراڭعۇلۇقتا سولالىپ ساقلىماقتا.	يەرىشىلەر ئۆز ئالاھىدە ئورنىنى تاشلاپ كەتكەن بولغاچقا، خۇدا ئۇلارنى چوڭ كۈنگە قەدەر قاراڭغۇلۇقتا زىنجىر بىلەن ھەمىشە تۇتۇۋاتىدۇ.
JUD 1:7	سودوم ۋە گومورا ۋە ئۇلارنىڭ ئەتراپىدىكى شەھەرلەدىكىلەر مۇ شۇ ئوخشاش يولدا، يەنى شۇ يەرىشىلەرگە ئوخشاش ئۆچىغا چىققان	سودوم بىلەن گومورا ۋە ئۇلارنىڭ تەۋەرەك شەھەرلىرىمۇ، شۇ يەرىشىلەرگە ئوخشاش بۇرۇقچىلىققا ۋە غەيرى شەھەتەلەرگە چۆكۈپ

Reference	Before	After
JUD 1:8	بۇزۇقچىلىققا ۋە گەيرى شەھۋەتلەرگە بېرىلىپ كەتكەن، كېيىنكى دەۋەلەر ئۇلارنىڭ ئاقىۋىتىدىن ئېرىتتى ئالسۇن ئۇچۇن مەگگۈلۈك ئوت جازاسىغا ئۇرنەك قىلىنىپ كۆيدۈرۈلگەن.	كەتكەن، شۇنىڭ ئۇچۇن كېيىنكى كىشىلەر ئېرىتتى ئالسۇن دەپ، مەگگۈلۈك ئوت جاھىلى بىلەن جازالانغان مىسال بولدى.
JUD 1:9	لېكىن مۇشۇ «جۇش كۆرگۈچىلەر» شۇ ئوخشاش بول بىلەن ئادەمەلەرنىڭ بۇلغانلىق قىلىۋاتىدۇ، ئۇلار هوقۇق ئىگىلىرىنى ېرۋا قىلمايدۇ ۋە ئەرشىتىكى تەنلىرىنىمۇ بۇلغىماقتا، ئۇلار هوقۇق ئىگىلىرىگە سەل قارىغۇچىلاردىن بولۇپ، ئەرشىتىكى ئۇلۇغۇلارغىمۇ هاقارەت قىلىشماقتا.	لېكىن بۇ جۇش كۆرگۈچىلەر ئوشىپ بول بىلەن ئادەمەلەرنىڭ تەنلىرىنى بۇلغانلىق قىلىۋاتىدۇ، ئۇلار هوقۇق ئىگىلىرىنى ېرۋا قىلمايدۇ ۋە ئەرشىتىكى تەنلىرىنىمۇ بۇلغىماقتا، ئۇلۇغۇلارغا ھەقارەت قىلىدۇ.
JUD 1:10	لېكىن ھەتتا باش يەرسىتە مىكائىلەمۇ مۇسانىڭ جەستى توغرىسىدا ئىپلىس بىلەن مۇزاکىرە قىلىپ تالاش-تارتىش قىلغاندا، ئۇنى ھاقارەتلەك سۆزلەر بىلەن ئەيپەلەشكە پېتىنالىغان، يەقهت «ساڭا يەرۋەدىگارنىڭ ئۆزى تەنبىھ بەرسۇن» دېلا قويغان.	ھەتتا مىكائىل باش يەرسىتە بولسىمۇ، مۇسا جەسىدى توغرۇلۇق ئىپلىس بىلەن سۆھىبەت قىلىپ تالاشقاندا، ئۇنى قاتقى قاچلاش بىلەن ئەيپىلىمەپتۇ، يەقهت «ساڭا رەببىم ئۆزى تەنبىھ بېرسۇن» دېگەنلە.
JUD 1:11	لېكىن بۇ كىشىلەر ئۇللىرى چۈشەنمه بىلدىغان ئىشلار ئۇستىدە كۇپۇرلۇق قىلىدۇ. بىراق ئۇلار ھەتتا ئەقلىسىز ھايۋانلاردەك ئۆز تەبىئىتىنىڭ ئىنكاسىلىرى يوېچە چۈشەنگىنچە ياشاب، شۇ ئارقىلىق ئۆزلىرىنى ھالاك قىلىدۇ.	لېكىن بۇ كىشىلەر بىلمەيدىغان ئىشلارغا قارشى كۇفۇر قىلىدۇ. ئۇلار ھايۋانلارغا ئوخشاش يەيتلىق ھەركەتلەر دەنگىشىپ، شۇ ئىشلاردا ئۆزلىرىنى بۇزۇپ تاشلайдۇ.
JUD 1:12	ئۇلار مېھىر-مۇھەببەتنى تەرىكىلەش زىيەتلىرىڭلارغا ھېچ تارتىنىماي سىلەر بىلەن بىلەن داخل بولىدىغان، ئۆزلىرىنىلا باقدىغان خەترلىك خادا تاشلاردۇر. ئۇلار شاماللاردىن ھەيدىلىپ كەلگەن يامغۇرسىز بولۇت، ئىككى قېتىم ئۆلگەنلەر!	ئۇلار سىلەرنىڭ مۇھەببەت توپلىشلىرىدا يوشۇرۇن خەتلەر بولۇپ، قورقماي سىلەر بىلەن بىلەن قاتىشىپ، ئۆزلىرىنىلا ئويلاشماقتا. ئۇلار شاماللار تارتىپ كەتكەن يامغۇرسىز بولۇتلىار، كېچىك كۆزدە مېھەسىز قالغان دەرخەلەر، ئىككى قېتىم ئۆلگەن ۋە يىلتىزىدىن يۇتونلىي تاشلانغانلارا يىلتىزىدىن قومۇرۇپ تاشلانغان، كەچ كۈزىرکى مېھەسىز دەرخەلەر، ئىككى قېتىم ئۆلگەنلەر!
JUD 1:13	ئۇلار دېڭىزنىڭ داؤغا گۇۋۇتاقان، بۇزۇنلۇق دولقۇنلىرى، ئۇلار ئۆز شەرمەندىپلىكىنى قۇسماقتا؛ ئۇلار ئىزىپ كەتكەن يۈلەتۈزۈلەر بولۇپ، ئۇلارغا مەگگۈلۈك قاپقاڭلۇقۇنىڭ زۇلمىتى ھازىرلاپ قويۇلغاندۇر.	ئۇلار دېڭىزنىڭ ئاغرىق دولقۇنلىرىغا ئوخشاش، شەرمىنى ياششىپ تۈرۈۋاندۇ؛ يىلدىن چىققان يۇلۇرلار بولۇپ، ئۇلار ئۇچۇن مەگگۈلۈك قاراڭغۇلىق تەبىyar.
JUD 1:14	ئادەمەناتىنىڭ يەتسىچى ئەۋلادى بولغان ھانوخ بۇ كىشىلەر توغرىسىدا مۇنداق بېشارەت بەرگەن: – «مانا، رەب تۆمەنمىڭلەغان مۇقەددەسىلىرى بىلەن كېلىدۇ،	ئادەم بىلەن بولغان يەتسىچى نەسل ھانوخ بۇ كىشىلەر ھەققە مۇنداق دېگەن: «باھ، رەب كۆپ مىڭلەغان مۇقەددەس يەرىشتىلىرى بىلەن كېلىپ بىلەن كېلىدۇ،
JUD 1:15	ئۇ يۇتكۈل ئىنسانلارنى سوراق قىلىپ، بارلىق ئىخلاسسىزلارنىڭ ئىخلاسسىزلارچە يۈرگۈزگەن بارلىق ئىخلاسسىزلىقلەرىغا ئاساسەن، شۇنداقلا ئىخلاسسىز گۇناھكارلارنىڭ ئۆزىنى ھاقارەتلەگەن بارلىق ئەسەبى سۆزلىرىگە ئاساسەن ئۇلارنى ئېبىكە بۇرۇيدۇ.	ئۇ ھەممە كىشىنى سوراپ تەكشۈرۈپ، يامان كىشىلەرنىڭ بارلىق يامان ئىشلىرى ۋە گۇناھلىرى ئۇچۇن، شۇنداقلا يامان گۇناھكارلارنىڭ ئۆزىنگە قارشى دەپ سۆزلەپ كەتكەن بارلىق ئەسەبى سۆزلەر ئۇچۇن ئۇلارنى ئېبىلەيدۇ.
JUD 1:16	بۇ كىشىلەر ھەمە قىلىپ شىكايدەتچان بولۇپ يۈرىدۇ، ئۆز ھەۋەسىلىرىنىڭ كەينىگە كېرىدۇ؛ ئاغزىدا يوغانچىلىق قىلىدۇ، ئۆز مەنپەئىتىنى كۆزلەپ باشقىلارغا خۇشامەتچىلىك قىلىدۇ.	بۇ كىشىلەر ھەمە قىلىپ شىكايدەتچان بولۇپ يۈرىدۇ، ئۆز ھەۋەسىلىرىنىڭ ئەگىشىپ كېتىدۇ؛ ئاغزى بىلەن چوڭ سۆزلەر ئېيتىپ، باشقىلارنى ياتتا تەلىپچىلىك قىلىپ ئۆز يايدىسىنى ئالاقا قىلىدۇ.
JUD 1:17	لېكىن، ئى سۆيۈملۈكىلەر، رەببىمىز ئەيسا مەسەھەنىڭ روسوُللەرىنىڭ ئاللىقاچان بىلەن، ئۆز ئەسەھەنىڭ روسوُللەرىنىڭ ئالدىن ئېيتقان سۆزلىرىنى ئېسسىڭلەردا تۆتۈڭلەرلىكى،	لېكىن، سۆيۈملۈكىلەر، رەببىمىز ئەيسا مەسەھەنىڭ روسوُللەرىنىڭ ئەسەھەنىڭ روسوُللەرىنىڭ ئېيتىپ كەتكەن سۆزلەرنى ئەسەلەپ كېتىگەلار،
JUD 1:18	ئۇلار سىلەرگە: «ئاخىر زاماندا، ئۆزىنىڭ ئىخلاسسىز ھەۋەسىلىرىنىڭ كەينىگە	ئۇلار سىلەرگە: «ئاخىر زاماندا، ئۆز ھەۋەسىلىرىنىڭ كەينىگە باراپ،

Reference	Before	After
JUD 1:19	کبریپ، مازاق قىلغۇچىلار مەيدانغا چىقىدۇ» دېگەندى.	تەيزىدىغانلار كەلەتسىكەن» دېگەن.
JUD 1:20	مۇشۇنداق كىشىلەر بۆلگۈچىلىك يەيدا قىلىدىغان، ئۆز تەبئىتىگە ئەگەشكەن، روھقا ئىگە بولمىغان ئادەملەر دۇر.	بۇلار سىزلارنى بولۇپ تاشلاب تۇرغۇچىلار، يەقىت ئۆز تەبئىتىگە ئەگىشىپ يۈرۈپ، روھقا ئىگىز بولمىغان كىشىلەر.
JUD 1:21	لېكىن سىلەر، ئى سۆيىملۈكلىرىم، ئەڭ مۇقەددەس بولغان ئېتىقادىكلىارنى ئۆز قىلىپ، ئۆزۈڭلەرنى قۇرۇپ چىقىڭىلار، مۇقەددەس روھتا دۇئا قىلىپ، رەھىمدىلىكىنى تەلمۇرۇپ كۇتۇپ، ئۆزۈڭلەرنى خۇدانىڭ مېھىر-مۇھەببىتى ئىچىدە تۇتۇڭلار.	لېكىن سىلەر، سۆيىملۈكلىر، ئەڭ مۇقەددەس ئېمانىڭلارنى كۈچەيتىپ، ئۆزۈڭلەرنى قۇرۇچى بولۇڭلار، مۇقەددەس روھ بلەن دۇئا قىلىڭىلار، ئەيسا مەسەنەنىڭ رەھىمى بىلەن مەڭگۈلۈك ھاياتقا پېتىش ئوچۇن كۇتۇپ ئەيسا مەسەنەنىڭ تۇرۇڭلار، خۇدانىڭ مېھىر ئىچىدە قالىڭىلار.
JUD 1:22	ئىككىلىنىپ قالغانلارغا رەھىم قىلىڭىلار؛	شوبەھ قىلغان ئادەملەرگە رەھىملىك بولۇڭلار؛
JUD 1:23	بەزىلەرنى ئوت ئىچىدىن بولۇۋېلىپ قۇتۇلۇرۇۋېلىڭىلار؛ بەزىلەرگە ھەتتا ئەتلەرىدىن نىجاسەت چۈشۈپ بۇلغانغان كىيمىم-كېچىكىگىمۇ نەپەرەتەنگەن ھالدا قورقۇنج ئىچىدە رەھىم قىلىڭىلار.	ئۇلارنى ئوتتىن چىقىرىپ قۇتۇرۇڭلار؛ باشقۇ بازىلەرگە قورقۇش بىلەن رەھىم قىلىڭىلار، ھەتتا ئەت تەننىڭ نىجاسەتى بىلەن بۇلغان كىيمىلەرگەمۇ نەپەرەتەنگەن ھەپرەت بىلەن مۇناسىۋەتەلەڭلار.
JUD 1:24-25	ئەممە سىلەرنى يولدا تېپىلىپ كېتىشتىن ساقلاپ، ئېچىلىپ-يېپىلىپ ئۆزىنىڭ شەرەپلىك ھۇزۇردا ئىبىسىز تۇرغۇرۇشقا قادر بولغۇچىغا، يەنى قۇتۇزغۇچىمىز بىردىن بىر خۇداغا رەببىمىز ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق شان-شەرەپ، ھەزىزىمۇ تا بارلىق زامانلارغىچە بولغاپاي! ئامىن!	ئۇ سىلەرنى يولدىن ساقلاپ تۇرالايدۇ، شەرەپلىك ئالدىدا خاتالىقىسىز قويۇپ تۇرۇشقا قادر، بەھەرمەنلىك بىلەن. بىردىكلا خۇدابىزنىڭ قۇتۇزغۇچىسىغا، رەببىمىز ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق شان-شەرەپ، چوڭلۇق، كۈچ ۋە هووقۇق بولسۇن! بۇ ھازىر، ئەزەلدىن باشلاپ ھەممە ۋاقتىتا! ئامىن!
REV 1:1	بۇ كىتاب ئەيسا مەسەنەنىڭ ۋەھىيىس، يەنى خۇدا ئۇنىڭغا ئۆز قول-	ئەيسا مەسەنەنىڭ ۋەھىيى، كىم خۇدا ئۇغا بەرگەن بولۇپ، بۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ قۇللەرىغا يېقىن ۋاقتىتا بولىدىغان ئىشلارنى كۆرسەتىش ئوچۇن، ۋە مەسەھ يەرىشىسى ئارقىلىق بۇ ۋەھىي يۇھاننا قۇلغى ئاچىقلاب بەردى.
REV 1:2	يۇھاننا بولسا خۇدانىڭ سۆز-كالامى ھەمەدە ئەيسا مەسەھ توغرىسىدىكى گۇۋاھلىق بەردى.	يۇھاننا خۇدانىڭ سۆزلىرى ۋە ئەيسا مەسەھ ھەققىدىكى گۇۋاھلىق، كۆرگەن بارلىق ئىشلارغا گۇۋاھلىق بەردى.
REV 1:3	بۇ بېشارەتنى ئوقۇپ بەرگۈچ ۋە ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاب، ئۇنىڭدا بېزىلغانلارغا ئىتائەت قىلغۇچى بەختلىكتۇرا! جۇنكى ۋەھىينىڭ ۋاقتى يېقىندۇر.	بۇ ئىشلارنى ئوقۇپ بەرگۈچ ۋە سۆزلىرنى ئاڭلاب، ئۇنىڭدا بېزىلغانلارغا ئەمەل قىلغۇچى بەختلىك! جۇنكى ۋاقتى يېقىن كېلىپ قالدى.
REV 1:4	مەنكى يۇھاندانىن ئاسىيا ئۆلکىسىدىكى يەتتە جامائەتكە سالام! ھازىر بار بولغان، ئۆتكەندىم بولغان ھەم كەلگۈسىدە كەلگۈچىدىن، ئۇنىڭ تەختىنىڭ ئالدىدىكى يەتتە روھتىن	يۇھاندانىن ئاسىيادىكى يەتتە جەمئەتلەرگە: سىلەرگە مېھربانلىق بىلەن تەتىلىتىش بولسۇن، خۇدا تەرىپىدىن، ئۇ بار بولغان، ئۆتكەن ۋاقتىتا بار بولغان ۋە كەلگۈچ، ۋە ئۇنىڭ تەختىنىڭ ئالدىدا تۇرغان يەتتە روھلاردىن.
REV 1:5	ۋە سادىق گۇۋاھچى، ئۆلۈمدىن تۇنجى تىرىلگۈچ، جاھاندىكى يادىشاھلارنىڭ ھۆكۈمران بولغان ئەيسا مەسەتىنى سىلەرگە مېھىر-شەرقەت ۋە خاتىرجەملەك بولغاپاي، ئەمدى بىزنى سۆيگۈچ، يەنى ئۆز قېنى بىلەن بىزنى گۇناھلىرىمىزدىن يۇغان	ئەيسا مەسەھ سادىق گۇۋاھ بولۇپ، ئۆلۈكەرنىڭ تۇنجىسى سۈپىتىدە تىرىلىتىش كەتكەن ۋە دۇنيادىكى يادىشاھلارنى باشقۇرۇغۇچ، ئۇ بىزنى سۆيىپ، ئۆز قېنى بىلەن گۇناھلىرىمىزنى تازىلاشتۇردى.
REV 1:6	ۋە بىزنى بىر يادىشاھلىققا ئويۇشىتۇرۇپ، ئۆز ئاتىسى خۇداغا كاھىنلار قىلغانغا بارلىق شان-شەرەپ ۋە كۈچ-قۇدرەت ئەبەدلىئەبەدگىچە بولغاپاي، ئامىن!	ۋە بىزنى بىر يادىشاھلىق قىلىپ تەشكىللەشتۈردى، ئۆز ئاتىسى خۇدا ئوچۇن كاھىنلار قىلدى، ئۇنىڭغا بارلىق شان-شەرەپ ۋە كۈچ-قۇدرەت ھەمشە داۋاملىشىپ كەتسۇن، ئامىن!
REV 1:7	مانان، ئۇ بۇلۇتلار بىلەن كېلىدۇ، شۇنداقلا ھەر بىر كۆز، ھەتتا ئۇنى سانجىغانلارمۇ ئۇنى كۆردى. يەر يۇزىدىكى يۇتكۈل قەبلە-خەلق ئۇ چاقماق قىلغانلارمۇ كۆردى. يەر يۇزىدىكى بارلىق خەلق ئۇ سەھبىدىن ئاھ-	ئۇ بۇلۇتلار بىلەن كېلىپ قالىدۇ، ھەر بىر كۆز ئۇنى كۆردى، ھەتتا ئۇنى چاقماق قىلغانلارمۇ كۆردى. يەر يۇزىدىكى بارلىق خەلق ئۇ سەھبىدىن ئاھ-

Reference	Before	After
REV 1:8	سەھېلىك ئاھ-زار كۆتۈردى. شۇنداق بولىدۇ، ئامىن!	زار قىلىدۇ. ھەئ، ئامىن!
REV 1:9	مەن ئالفا ۋە ئومېگا، باش ۋە ئاخير، دەيمەن. ھازىر بار، ئالدىن بار بولغان ۋە مەن «ئالفا» ۋە «ئومېگا»، مۇقەددىمە ۋە خاتىمە ئۆزۈمدۈرمەن، ھازىر بار بولغان، بۇرۇنمۇ بار بولغان ھەم كەلگۈسىدىمۇ بار بولغۇچىدۇرمەن،	مەن ئالفا ۋە ئومېگا، باش ۋە ئاخير، دەيمەن. ھازىر بار، ئالدىن بار بولغان ۋە مەن كەلگۈچى بار، ھەممەگە قۇدۇرەت ئەگىز خۇدا.
REV 1:10	شۇنداقلا ھەممىگە قادردۇرمەن، دەيدۇ يەرۋەردىگار خۇدا.	
REV 1:11	سلەرنىڭ قېرىندىشىڭلار ھەم سىلەر بىلەن بىرگە ئەپسادا بولغان ئازاب-ئوقۇبەت، يادىشاھلىق ۋە سەۋەر-تاقەتنىن ئورتاق نېسىپدىشىڭلار بولغان مەنكى يۇھانىدا خۇدانىڭ سۆز-كالامى ۋە ئېسانىڭ گۇۋاھلىقى ۋە جىدىن ياتموس دېگەن ئارالدا مەھبۇس بولۇپ تۇرۇپ قالغاندىم.	مەن يۇھانىدا، سىلەرنىڭ قېرىندىشىڭلار بولۇپ، ئېيسا بويىچە بىز بىلەن بىرگە كەچۈرگەن ئەزاب-قىيىنچىلىق، يادىشاھلىق ۋە چىدامىنى ئورتاقلاپ تۇرامىز. خۇدانىڭ سۆزى ۋە ئېسانىڭ گۇۋاھلىقى ئۈچۈن ياتموس ئارالىقىدا قاماقتا قالدىم.
REV 1:12	«رەبىنىڭ كۈنى» دە مەن روھىدا بولغاندا، كەينىمدىن كانايغا ئوخشاش قاتىق بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم.	
REV 1:13	بۇ ئاۋاز دېدى: «سەن كۆرگەن نەرسىلەرنى كىتابقا يېزىپ، ئۇنى يەتتە جەمئىتەتكە يولىد، يەنى ئەفهسۇس، سىمرىنا، يەرگامۇم، تىياترا، ساردىس، فلادېلىفييە ۋە لائىدىكىيادىتكى جامائەتلەركە ئەۋەت» دېدى.	بۇ ئاۋاز دېدى: «سەن كۆرگەن نەرسىلەرنى كىتابقا يېزىپ، ئۇنى يەتتە جەمئىتەتكە يولىد، يەنى ئەفهسۇس، سىمرىنا، يەرگامۇم، تىياترا، ساردىس، فلادېلىفييە ۋە لائىدىكىيادىتكى جامائەتلەركە ئەۋەت» دېدى.
REV 1:14	پارلاپ تۇرغان ئاۋازنىڭ كىمنىڭ ئىكەنلىكىنى كۆرمەكچى بولۇپ، كەينىمگە ماڭ سۆز قىلغان ئاۋازنىڭ كىمنىڭ ئىكەنلىكىنى كۆرۈش ئۈچۈن كەينىمگە بۇرۇلدۇم، بۇرۇلۇقىنىمدا، كۆزۈمگە يەتتە ئالتۇن چىragان بۇرۇلدۇم، بۇرۇلۇقىنىمدا، كۆزۈمگە يەتتە ئالتۇن چىragان	پارلاپ كەتىم. قاراپ باققاندا، يەتتە ئالتۇن چىragان كۆزۈمگە توشتى.
REV 1:15	ئۇنىڭ باش-چېچى ئاق يۇددەك، ھەتتا قاردهك ئايىاق ئىدى ۋە كۆزلىرى يۇتلىرى خۇمداندا تاۋلىنىپ يارقىرغان تۇچقا ئوخشايتى، ئاۋازى شارقىراپ ئېقىۋاتقان نۇرغۇن سۇلارنىڭ ئاۋازىدەك ئىدى.	ئۇنىڭ يەيللىرى ئوتتا پېشقان تۇچقا ئوخشاش يارقىراپ تۇراتنى، ئاۋازى كۆپ سۇلارنىڭ شارشارلاپ ئېقىشىنىڭ ئاۋازىغا ئوخشاش edi.
REV 1:16	ئۇ ئوڭ قولىدا يەتتە يۇلتۇز تۇتقان بولۇپ، ئاغزىدىن ئىككى بىسىلىق ئۆتكۈر چىقىپ كېتىپتۇ، چىرايى قۇياش تولۇق يارلاق بولغاندەك يارقىن كۆرۈنۈتى.	ئۇ ئوڭ قولىدا يەتتە يۇلتۇزنى تۇتۇپ تۇرۇپ، ئاغزىدىن ئۆتكۈر قىلىج يارلغاندەك يارقىن ئىدى.
REV 1:17	ئۇنى كۆرگىنىمدا، ئايىغىغا ئولۇكتەك يېقىلىم. ئۇ ئوڭ قولىنى ئۆستۈمگە تەگۈزۈپ مۇنداق دېدى: – قورقما، ئاۋاھلىقىسى ۋە ئاخىرقىسى	ئۇنى كۆرگەندە، ئايىقلېرىنىڭ ئالدىغا يېقىلىپ كەتىم، ئۆلۈپ قالغانچە. ئۇ مەننىڭ ئۆستىگە ئوڭ قولىنى قويۇپ، دېدى: قورقما، مەن باش ۋە ئاخىرىم.
REV 1:18	ھەمەدە ھايات بولغۇچى ئۆزۈمدۈرمەن. مەن ئۆلگەندىم، ئەمما مانا، مەن ئەبىدىلەبەدگەچە ھاياتتۇرمەن، ئۆلۈم ۋە تەھتىسaranنىڭ ئاچقۇچىلىرى قولۇمدىدۇ!	مەن تىرىك كىشىمەن. ئۆلۈپ كەتكەنەن، ئەمما ھازىر، مەن ھەمىشە ھاياتتا قالامەن، ئۆلۈم ۋە جەھەنەننىڭ ئاچقۇچىلىرى قولۇمدا!
REV 1:19	شۇنىڭ ئۆچۈن، كۆرگەن ئىشلارنى، ھازىر بولۇۋاتقان ئىشلارنى ۋە بۇلاردىن كېيىن بولىدىغان ئىشلارنى يېزىپ قالدۇر.	شۇ سەھەبىتەن، كۆرگەن ئىشلارنى، ھازىرقى نەرسىلەرنى ۋە كېيىنگ ئىشلارنى يېزىپ قالدۇر.
REV 1:20	سەن ئوڭ قولۇمدا كۆرگەن يەتتە يۇلتۇزنىڭ ۋە يەتتە ئالتۇن چىragاننىڭ سىرى مانا مۇنداق – يەتتە يۇلتۇز يەتتە جامائەتنىڭ ئەلچىلىرى ۋە يەتتە چىragان بولسا يەتتە جامائەتتۇر.	سىز ئوڭ قولۇمدا كۆرگەن يەتتە يۇلتۇز بىلەن يەتتە ئالتۇن چىragاننىڭ گەپىسىس بۇ: يەتتە يۇلتۇز يەتتە جامائەتنىڭ ئەلچىلىرى، يەتتە چىragان بولسا يەتتە جامائەت.
REV 2:1	ئەفهسۇسىنىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: «ئوڭ قولىدا يەتتە يۇلتۇزنى تۇتۇپ، يەتتە ئالتۇن چىragاداننىڭ ئۆتتۈرۈسىدا ماڭغۇچى	ئەفهسۇسىنىكى ئىناق جەمئىت ئەلچىسىگە يېزىلث: «ئوڭ قولىدا يەتتە يۇلتۇزنى ئىگە قىلىپ، يەتتە ئالتۇن چىragاغىنىڭ ئۆتتۈرۈسىدا يۈرگەن زات

Reference	Before	After
REV 2:2	مۇنداق دەيدۇ:	بۇنداق دەيتۇ:
REV 2:3	— سېنىڭ ئەجرئەمەللەرىڭىن، تارقان جاپالىرىڭىن ھەم سەۋر-تاقتىڭىن، رەزىل ئادەملەرنىڭ قىلىمىشلىرىغا چىداپ تۇرمايدىغانلىقىڭىن، شۇنداقلا روسوڭ دەپ ئاتالغانلارنى سىناب، ئۇلارنىڭ يالغانچى ئىكەنلىكىنى تونۇپ چىققانلىقىڭىن.	مەن سېنىڭ ئىشلىرىڭىن، كۆتۈرگەن زۆرەتلەرىڭىن ۋە چىدامىڭىن بىلەمەن، يامان ئادەملەرنىڭ ئىشلىرىغا چىدا قىلامىغانلىقىڭىن، شۇنداقلا روسوڭ دەپ ئاتالغانلارنى سىناب، ئۇلارنىڭ يالغانچى ئىكەنلىكىنى تونۇپ چىققانلىقىڭىن.
REV 2:4	شۇنداق، سېنىڭ سەۋر-تاقتىت قىلىۋاتقانلىقىڭىن، مېنىڭ نامىم ۋە جىدىن جاپا-مۇشەققەتكە بەرداشلىق بەرگەنلىكىنى ئەمما ئېرىنمىگەنلىكىنى بىلەمەن.	شۇنداق بىلەن چىدام قىلىۋاتقانلىقىڭىن، مېنىڭ ئاقىم ئۈچۈن زور كېسىپ-مەشەققەت چىدام قىلغانلىقىڭىن، لېكىن ھېچقانداق چارشاق بولمىغانلىقىڭىن بىلەمەن.
REV 2:5	لېكىن ساڭى شۇ بىر ئېتىرازىم باركى، سەن ئۆزۈگىنى دەسلەپكى مېھر-مۇھەببەتنىن ۋاز كەچتىڭ.	شۇڭا سىز قانداق يېقلىپ كەتكەنلىكىنى ئەسلىڭ، قايىتا يەي قىلغىن ۋە باشتىكى ئىشلارنى قايتا باشلاڭ. بولمىسا مەن سىزگە كېلىپ، يەي قىلىمىساڭ چىغانلىقىنى جايىدىن ئۆچۈرۈپ تاشلايمەن.
REV 2:6	شۇڭا قايسى حالاتىن يېقىلىپ چۈشكەنلىكىنى ئېسىڭگە ئېلىپ توۋا قىلغىن، ئاۋۇالقى ئەمەللەرنى قايتا قىلغىن. بولمىسا يېنىڭغا كېلىمەن ۋە توۋا قىلىمساڭ چىغانلىقىنى جايىدىن يېتكۈپتىمەن.	باللىق، سېنىڭ بۇ تەرەپتىن ياخشى، نىكولا سىنىڭ قىلىمىشلىرىدىن سەنمۇ نەيرەت قىلىسەن، مەنمۇ شۇنداق نەيرەت قىلىمەن.
REV 2:7	براق، سېنىڭ شۇ ئارتۇقچىلىقىڭ باركى، مەن ئۆزۈم نېرەتلەنىدىغان نىكولا سەرەپدارلىرىنىڭ قىلىمىشلىرىدىن سەنمۇ نەرەتلەنىسىمەن.	قوْلاق بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلاپ قويۇڭ! غەلبە قىلغۇچىلارغا خۇدانىڭ جەنتىنىڭ جەنتىنىڭ ئوتتۇرسىدىك ھاياتلىق دەرىخىنىڭ مېۋلىرىدىن بېپىشىكە مۇيەسسەر قىلىمەن.
REV 2:8	ئىزمىر دېگەن جايىدىكى يېغىن ئەلچىسىگە بۇنى يېزىڭ: «ئەڭ باشتا ۋە ئەڭ - ئىزمىرىدىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: - «ئاۋۇالقىسى ۋە ئاخىرقىسى، ئۆلگەن ۋە تىرىلگۈچى مۇنداق دەيدۇ:	ئاۋۇالقىسى، ئۆلۈپ كەتكەن بىلەن قايتا تىرىلىپ كەتكەن، دەيدۇ:
REV 2:9	مەن سېنىڭ ئىشلىرىڭىن، قىينچىلىقلەرىڭىن ۋە يوقسۇرلۇقلىقىنى بىلەمەن، - سېنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلەرىڭىن ۋە نامراتلىقىنى بىلەمەن (لېكىن سەن بىراق سەن راست بايسان! ئۆزلىرىنى يەھۇدىي دەپ ئاتالغانلارنىڭ بىلەمەن، يەھۇدىي ئەمەس تو روپ ئۆزلىرىنى يەھۇدىي دەۋالغان، شەيتاننىڭ توھپەكلەرىنىمۇ بىلەمەن، چۈنكى ئۇلار يەھۇدىي ئەمەس، بەلكى شەيتاننىڭ بىر سىناگوگى بولغانلارنىڭ توھەتلەرىنىمۇ بىلەمەن. سىناگوگىسى.	بىراق سەن راست بايسان! ئۆزلىرىنى يەھۇدىي دەپ ئاتالغانلارنىڭ قۇلاق بارلار، روه جەئىئىيەتلەرگە نېمە دەيدۇ، ئۇنى سۈرئەتتە ئاڭلاڭ!
REV 2:10	ئالدىڭدا چىكىدىغان ئازاب-ئوقۇبەتلەردەن قورقما. مانا، ئېلىس ئاراڭلاردىن بەزىلىرىڭىنى سىنىلىشىڭلار ئۈچۈن يېقىندا زىندانغا تاشلىتىدۇ. سىلەر ئۇن كۇن قىينلىسىلەر، تاكى ئۆلگۈچە سادىق بولغىن، مەن ساڭى ھاياتلىق تاجىنى كېيدۈرەمەن.	ئالدىڭدىكى ئازاب-ئوقۇبەتلەردىن قورقما. باھ، شەيتان سىلەرنىڭ بەزىلىرىنى سىنىماق ئۈچۈن تېزلا قاماقيقا سۇرۇيدۇ. سىلەر ئۇن كۇن قىينلىق كۆرسىلەر، ئۆلگۈچە ساداق بولغىن، مەن ساڭى ھايات تاجىنى بېرمەن.
REV 2:11	قوْلاق بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسىمۇ! غەلبە قىلغۇچىلار ئىككىنچى ئۆلۈمگە ھېچ قانداق زىياننى كۆرمەيدۇ!	قوْلاق بارلار، روه جەئىئىيەتلەرگە نېمە دەيدۇ، ئۇنى سۈرئەتتە ئاڭلاڭ!
REV 2:12	پەركامۇمىدىكى جاماعتى ئەلچىسىگە يېزىڭ: ئىككى تەرەپلىك ئۆتكۈر قىلىچ - پەرگامۇمىدىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: - «ئىككى بىسىلىق ئۆتكۈر قىلىچى بار بولغۇچى مۇنداق دەيدۇ:	غەلبە قىلغۇچىلار ئىككىنچى ئۆلۈمگە ھېچ قانداق زىياننى كۆرمەيدۇ!
REV 2:13	مەن سەن ياشايىتىغان جايىنى بىلەمەن، يەنى شەيتاننىڭ تەختى بولغان جايىنى شۇنداق بولسىمۇ، سەن مېنىڭ ئىسمىمنى چىڭ تۆتۈپ، سادىق گۇۋاھىم بىلەمەن. شۇنداقتىمۇ، سەن مېنىڭ نامىمنى چىڭ تۆتۈپ، ھەتا سادىق ئانتىپاس سىزنىڭ جايىگىزدا قەتل قىلىنغان ۋاقتىلarda، شەيتان تۇرغان گۇۋاھچىم ئانتىپاس ماكانىڭدا، يەنى شەيتان تۇرغان جايىدا قەتل قىلىنغان كۇنلەردىمۇ، مَاڭ قىلغان ئېتىقادىڭدىن تېنىپ كەتمىدىڭ.	پەركامۇمىدىكى جاماعتى ئەلچىسىگە يېزىڭ: بار بولغۇچى شۇنداق دەپ كەتتى:
REV 2:14	لېكىن ساڭى شۇ بىر نەچە ئېتىرازىم باركى، ئاراڭلاردا بالائامنىڭ تەلىمىگە ئەگەشكەنلەردىن بەزىلەر بولماقتا - بالائام بولسا بالاققا ئىسرائىللارنى بۇتقا	لېكىن مەنمۇ ساڭى بەزى ئىشلارغا قارشىم بار: سىلەر ئىچىدە بەلامنىڭ ئۆگىتىگە ئەگىشكەن بەزىلەر بار، بەلام بەلاققا ئىسرائىللارنى قۇرۇبانلىق

Reference	Before	After
REV 2:15	ئاتاپ قۇربانلىق قىلىنغان گۆشنى يېيىش ۋە جىنسىي بۇزۇقلۇق قىلىشقا ئازدۇرۇشنى ئوگەنكىدى.	قىلىنغان گۆشنى يېيىش ۋە جىنسىي بۇزۇقلۇق قىلىشقا تەكشىلەشكە ئوگەنكىدى.
REV 2:16	شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا نىكولاس تەرەپدارلىرىنىڭ تەللىمنى تۇتقانلارمۇ بار.	شۇنداقلا، سىلەرنىڭ ئارىدا نىكولاس تەرەپدارلىرىنىڭ تەللىمنى ئىزچىل تۇتۇپ كەلگەنلەر بار.
REV 2:17	شۇنىڭ ئوچۇن، توۋا قىل! ئۇنداق قىلىمىساڭ، يېنىڭغا تېز ئارىدا بېرىپ، ئاغزىمدىكى قىلىچىم بىلەن شۇلارغا ھۇجوم قىلىمەن.	شۇڭ تەۋىه قىل! ئەگەر تەۋىه قىلىماساڭ، تېزا سەننىڭ بېرىگە كېلىپ، مېنىڭ ئاغزىمدىكى قىلىچىم بىلەن ئۇلارغا قارشى چىقىمەن.
REV 2:18	قۇللىقى بارلار روهنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسىۇن! غەلبە قىلغۇچىلار بولسا يوشۇرۇپ قويغان مانادىن بېرىمەن ۋە ھەرسىرىگە بىردىن ئاڭ تاش بېرىمەن. تاش ئوستىدە يېڭى بىر ئىسىمنى ئۇنى ئىسىمنى ئۇنى قوبۇل قىلغان كىشىدىن باشقا ھېچكىم بىلەمەيدۇ.	قۇلاق بارلار روه جامائەتلەرگە نىمە دېسە ئاڭلاشقا بولىدۇ! غەلبە قىلغۇچىلارغا يوشۇرۇلغان مانانان بېرىپ قويىمەن ۋە ھەرسىرىگە بىر ئاڭ تاش بېرىپ قويىمەن. تاشدا يېڭى بىر ئىسىمى يېزىلغان، بۇ ئىسىمنى ئۇنى ئېلىپ كەتكەن كىشىدىن باشقا ھېچكىم بىلەمەيدۇ.
REV 2:19	- تىياتىرادىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازىن: - «كۆزلىرى يالقۇن ئالقۇنلار ئوتقا ۋە يۇتلرى يارقىراق تۇچقا ئوخشايىغان خۇدانىڭ ئوغلى مۇنداق دەيدۇ:	سەننىڭ ئىشلىرىنىڭنى، سۆيگۈڭ بىلەن ئىمانىڭنى، خەمتىك بىلەن سەبىرىنىڭنى، ۋە ھازىرقى ئىشلىرىنىڭنى بۇرۇنقى ئىشلىرىنىڭدىن كۆپ بولۇپ كەتكەنلىكىنى بىلىمەن.
REV 2:20	لېكىن، ساڭا شۇ بىر ئېتىرازىم باركى، ئۆزىنى يېغەمبەر دەپ ئاتقۇلغان ئاشۇ خوتۇن يىزىبهلگە يول قويۇۋاتىسىن. ئۇ خوتۇن قۇل-خىزمەتكارلىرىمغا تەلەم بېرىپ، ئۇلارنى جىنسىي بۇزۇقلۇق قىلىشقا ۋە بۇتقا ئاتاپ نەزىر قىلىنغان گۆشنى يېيىشكە ئازدۇرماقتا.	براق، سىزنىڭ ئوستىدىن بۇ بىر ئېتىرازىم بار، ئۆزىنى يېغەمبەر دەپ ئاتايدىغان ئانا يىزىبهلنى يول قويۇۋاتىسىز. ئۇ قۇلارىمغا ئۆگەت بېرىپ، ئۇلارنى جىنسىي خاتالىق قىلىشقا ۋە ئىدوللارغا تەقدىم قىلىنغان تاماق يېيىشقا جەلپ قىلىۋاتىدۇ.
REV 2:21	مەن ئۇنىڭغا توۋا قىلغۇدەك ۋاقت بەرگەندىم، لېكىن ئۇ ئۆز بۇزۇقلۇقىغا توۋا قىلىشنى خالىمایدۇ.	مەن ئۇغا تەۋىه قىلىش ئوچۇن ۋاقت بەرگەن، لېكىن ئۇ ئۆز جىنسىي بۇزۇقلۇقىدىن تەۋىه قىلىماقنى ئىرادىسى بىلەن رەت قىلىمайдۇ.
REV 2:22	ئەمدى مانا، مەن ئۇنى ئېغىر كېسەل ئورنىغا تاشلاپ ياتقۇزىمەن ۋە ئۇنىڭ بىلەن زىنا قىلغانلار قىلىمىشلىرىغا توۋا قىلىمىسا، ئۇلارنىمۇ ئېغىر ئازابقا چۆممۇرمىمەن.	ھازىر كۆر، مەن ئۇنى كېسەل ياتاققا تاشلايمەن ۋە ئۇ بىلەن زىنا قىلغانلار ئۇنىڭ ئىشلىرىدىن تەۋىه قىلىمىسا، ئۇلارنىمۇ چوڭ سەۋىرگە سېلىمەن.
REV 2:23	ئۇنىڭ يەزەنلىرىنىمۇ ئەجەل بىلەن ئۇلۇرۇپ تاشلايمەن. شۇ ۋاقتىتا، بارلىق جامائەتلەر نىيەت-نىشانلارنى ۋە قىبلەرنى كۆزىتىپ تەكشۈرگۈچىنىڭ ئۆزۈم ئىكەنلىكىمنى، شۇنداقلا مېنىڭ ھەرسىرىگلارغا قىلغان ئەمەلىيتسىڭلارغا يارىشا ياندۇردىغانلىقىمنى بىلىدۇ.	ئۇنىڭ باللىرىنىمۇ ئەجەل بىلەن ئۇلۇرۇپ تاشلايمەن. شۇ ۋاقتىتا، بارلىق جامائەتلەر بىلدۇكى، مەن قەلبىڭلارنى ۋە نىيەتلەرنى كۆرۈپ تەكشۈردىغان، ۋە ھەرسىرىگلارغا قىلغان ئىشىڭلارغا ئاساسەن جاۋاپ بېرىمەن.
REV 2:24-25	لېكىن، تىياتىرادىكى قالغانلارغا، يەنى بۇ تەللىمنى قوبۇل قىلىمىغانلار چوڭقۇر سىرلىرىنى ئوگەنگەن ئەمەسەلر، سىلەرگە دەيمەن: ئۆزىڭلارنىڭ بار ئۆزگەنلەر، يەنى سىلەرگە شۇنى ئېيتىمەنلىكى: ئۆزۈڭلاردا بار بولغاننى مەن كەلگەچە ياخشى ساقلاپ تۇرۇڭلار، سىلەرگە باشقا يۈك قوشمايمەن.	براق تىياتىرا قالغان كىشىلەر، بۇ تەللىمنى قوبۇل قىلىمىغانلار، شەيتاننىڭ چوڭقۇر سىرلىرىنى ئوگەنگەن ئەمەسەلر، سىلەرگە دەيمەن: ئۆزىڭلارنىڭ بار ئۆزگەنلەر، يەنى سىلەرگە شۇنى ئېيتىمەنلىكى: ئۆزۈڭلاردا بار بولغاننى مەن كەلگەچە ياخشى ساقلاپ تۇرۇڭلار، سىلەرگە باشقا يۈك قوشمايمەن.
REV 2:26	غەلبە قىلغۇچىلارغا، يەنى ئەمەللەرىمنى ئاخىرغىچە چىڭ تۇتقان كىشىلەرگە بولسا، ئۇلارغا يۇتكۈل ئەللەرگە ھاكم بولۇش هوقوقىنى بېرىمەن.	قەتىق تۇرۇشلۇق كىشىلەرگە، يەنى مەننىڭ ئىشلىرىمنى ئاخىرغىچە ساقلاپ تۇرغانلارغا، مەن ئۇلارغا بارلىق دۆلەتلەرگە ھاكم بولۇش هوقوقىنى بېرىمەن.
REV 2:27	مانا بۇ ئاتام ماڭا بەرگەن هوقوققا ئوخشاش هوقوقتۇر: - «ئۇ ئۇلارنى	ئۇلارنى تۆمۈر سوت بىلەن باشقۇرۇپ، كېرىمىك قاچىلارنى

Reference	Before	After
REV 3:11	مهن یات ئاريدا كېلىمەن. تاجىڭىن ھېچكىمنىڭ تارتۇشمالاسلىقى ئۈچۈن، ئۆزۈڭىدە بار بولغاننى چىڭ تۇتقىن.	مهن تېزلا كېلىپ قالىمەن. تاجىڭىن ھېچكىم ئاللاماسلىقى ئۈچۈن، ئۆزۈڭىدىكى نەرسىنى ياخا لە چىڭ تۇت.
REV 3:12	غەلبە قىلغۇچىنى بولسا، خۇدايمىنىڭ ئىبادەتخانىسىغا توۋۇرۇك قىلىمەنكى، ئۇ ئۇ يەردىن ئەسلا چىقمايدۇ. مەن ئۇنىڭ ئۇستىگە خۇدايمىنىڭ نامىنى، خۇدايمىنىڭ شەھىرىنىڭ نامىنى، يەنى ئەرشىتن - خۇدايمىنىڭ يېندىن چۈشىدىغان يېڭى پېرۇسالىمەنىڭ نامىنى ۋە مېنىڭ يېڭى نامىنى يازىمەن.	ئەگەر سەن قاتىقى تالاشقاندا غەلبە قىلىساڭ، مەن سېنى خۇدايمىنىڭ ئۇرنىغا بەھىمان قوبۇپ قويىمەن، شۇ يەردىن بېچقانداق چىقمايسەن. مەن سېنىڭ ئۇستىگە خۇدايمىنىڭ ئاتىنى، خۇدايمىنىڭ شەھىرى ئاتىنى يېزىپ قويىمەن، يەنى ئەسماندىن كېلىدىغان يېڭى پېرۇسالىم ئاتىنى ۋە مېنىڭ يېڭى ئاتىمىنى.
REV 3:13	قۇللىقى بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسىۇن!»	قۇلاق بارلار، روھ جامائەتلەرگە نېمە دەيدىغانلىقىنى ئاڭلاڭلار!
REV 3:14	- لاؤدىكىيادىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: - «ئامىن ئاتالغۇچى، يەنى سادق ۋە ھەققىي گۇۋاھچى، خۇدانىڭ كائىنتىنىڭ كېلىپ چىقىشىنىڭ سەھەجىسى مۇنداق دەيدۇ:	لاؤدىكەيەدىكى جامائەتنىڭ ئەڭگىلىگە بۇنداق يېزىڭ: «ئامىن، ساداق ۋە ھەققىي گۇۋاھ، خۇدا يارىتىشنىڭ باشلانغۇچى شۇنداق دەيدۇ:
REV 3:15	سېنىڭ ئەمەللەرىنىڭ بىلەمەنكى، سەن سوغۇقىمۇ ئەمەس، قىزىقەمۇ ئەمەس. مەن سېنىڭ يَا سوغۇق، يَا قىزىق بولۇشۇڭنى خالايتىم!	مەن سېنىڭ ئىش-ھەركەتلىرىنىڭ بىلەمەن، سەن ھېچ قىزىقەمىسىڭ يَا سوغۇقەمىسىڭ. مەن سېنىڭ يَا قىزىق بولۇشۇڭنى يَا سوغۇق بولۇشۇڭنى رەت قىلىماي، خالايتىم!
REV 3:16	سەن يَا سوغۇق يَا قىزىق ئەمەس، بەلكى ئىلمان بولغانلىقىڭ ئۈچۈن، سېنى ئاغزىمدىن ھۆ قىلىمەن.	سەن يَا سوغۇق يَا قىزىق بولمىسى، بەلكى ئوتتۇرا ساردى، شۇڭا سېنى ئاغزىمدىن چىقىزىپ تاشلاپ قويىمەن.
REV 3:17	سەن باي ئادەممەن، دۆلەتمەن بولدۇم، ھېچ نەرسىگە ھاجەتمەن ئەمەسمەن دېگىنىڭ بىلەن ئۆزۈڭىنىڭ غېرىپ، بىچارە، يوقسۇل، كور ۋە يالىڭ ئىكەنلىكىنىڭ بىلەمەجەچكە،	سەن 'مەن مالدار بولدۇم، ھېچ نەرسىنىڭ ھاجىت يوق' دەيسەن، لېكىن ئۆزۈڭىنىڭ كەمبەغەل، بىچارە، يۇل يوق، كۆزلىڭ كۆرمەس ۋە يالىڭ ئىكەنلىكىنىڭ بىلەمەيسەن.
REV 3:18	باي بولۇشۇڭ ئۈچۈن ئوتتا تاۋالانغان ئالتۇن، يالىڭاچلىق نومۇسلۇقۇڭىنىڭ ياقتنى باي بولىپ كېتەيسەن؛ سەن ياخشى كىيىنىپ چىقىش ئۈچۈن ئاق بىپلىشى ئۈچۈن كېيگۈزۈلۈشۈڭگە ئاق كىيم-كېچەك، كۆرۈشۈڭ ئۈچۈن كۆزلىرىڭگە سۈرتۈشكە تۇتىيانى مەندىن سېتىۋېلىشىڭنى نەسەھەت قىلىمەن.	مەن سلىق ساۋاقيق قىلىپ مەندىن ئوتتا تاۋالانغان ئالتۇن ئېلىڭ، بۇ ياقتنى باي بولىپ كېتەيسەن؛ سەن ياخشى كىيىنىپ چىقىش ئۈچۈن ئاق كىيملەر ئېلىپ، يالىڭاچلىقىنىڭ ئەيىن يەيدا بولمىسىۇن؛ كۆزلىرىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن داۋا سۈرتۈپ كۆرەلەيسەن.
REV 3:19	مەن كىمنى سۆيىسەم، شۇنىڭ ئەيىبىنى كۆرسىتىپ تەربىيەلەيمەن؛ شۇنىڭ ئۈچۈن قىرغىن كۆپۈپ-يېشىپ توۋا قىل.	مەن كىمنى سۆيىسەم، شۇنىڭ خاتالىقىنى كۆرسىتىپ ئۆگىتىمەن؛ شۇڭا قىزىغىن بولۇڭلار ھە توزلاڭلار.
REV 3:20	مانا، مەن ھازىر ئىشىك ئالدىدا تۇرۇپ، ئىشىكى قېقۇواتىمەن. ئەگەر بىرى ئاۋازىمنى ئاڭلاپ ئىشىكى ئاچسا، ئۇنىڭ يېنىغا كىرىمەن. مەن ئۇنىڭ بىلەن، ئۇمۇ مەن بىلەن بىلەن غىزالىندۇ.	ئېي، مەن ئىشىك ئالدىدا تۇرۇپ، ئىشىكى قېقۇواتىمەن. ئەگەر بىرەر كىشى مەندىن ئاۋازىنى ئاڭلىسا ۋە ئىشىكى ئاچسا، مەن ئۇنىڭ يېنىغا كىرىپ، بىلە تاماق بېيساق.
REV 3:21	غەلبە قىلغۇچىنى بولسا، مەنمۇ غەلбە قىلىپ، ئاتامىنىڭ تەختىدە ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئولتۇرغىنىمەدك، ئۇنىمۇ تەختىمەدە مەن بىلەن بىرگە ئولتۇرۇشقا مۇيەسسىر قىلىمەن.	ئۇستۇن كەلگەنلەرگە، مەنمۇ ئۇستۇن كەلگەنده، ئاتامىنىڭ تەختىدە ئۇ بىلەن بىرگە ئولتۇرغانلىقىمەدك، سىزەرگە تەختىمدا مەن بىلەن بىرگە ئولتۇرۇش يۇرسىتىنى بېرىمەن.
REV 3:22	قۇلاق بارلار، روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلاپ قويۇڭ! قۇللىقى بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسىۇن!»	قۇلاق بارلار، روھنىڭ جامائەتلەرگە دەپ تۇرغانلىرىنى ئاڭلاپ قويۇڭ! كەتىم، باھ، ئاسماناندا بىر ئەيۇس ئېچىپ تۇراتىن. مەن ئاندىن مەن قاراپ كەتىم، ئاسماناندا بىر ئىشىك ئېچىلىق تۇراتىن. مەن ئالدىنىقى قېتىم ئاڭلىغان ئاۋازىغا ئوخشاش بولغان ئاۋاز ماڭا: «بۇ ياققا چىق، ساڭا بۇلاردىن كېيىن يۈز بېرىشى مۇقەررەر بولغان ئىشلارنى كۆرسىتەي» دېدى.
REV 4:1	ۋە دەرھال مەن روھنىڭ ئىلکىدە بولدۇم؛ مانا، ئەرشىتە بىر تەخت بار، تەختتە بىر زات ئولتۇراتىن.	هازىر مەن روھدا بولدۇم؛ قاراپ كەتىم، ئاسماناندا بىر تەخت بار، تەختتە بىر كىشى ئولتۇرۇۋاتىدۇ.
REV 4:2		

Reference	Before	After
REV 4:3	تەختتە ئولتۇرغان كىشىنىڭ كۆرۈنۈشى بېشل تاش ۋە قىزىل كۈارتىقا ئوخشاش بولۇپ كەتتى. تەختنىڭ تەۋەسىنى سەراقدىن تاشقا ئوخشاش ئوخشايىتى. تەختنىڭ چۆرىسىنى زۇمەتەك بىر ھەسەن-ھۇسەن ئوراپ تۇراتى.	تەختتە ئولتۇرغان كىشىنىڭ كۆرۈنۈشى بېشل تاش ۋە قىزىل كۈارتىقا ئوخشاش بولۇپ كەتتى. تەختنىڭ تەۋەسىنى سەراقدىن تاشقا ئوخشاش ئوخشايىتى. تەختتە ئەتراپدا يەنە يېگىرمە تۆت تەخت بار ئىدى. تەختلەرde ئاق كېيمىلەر كېيگەن، باشلىرىغا ئالتۇن تاڭلار تاقالغان يېگىرمە تۆت ئاقسا قال ئولتۇراتى.

Reference	Before	After
REV 6:4	دېگىنىنى ئاڭلىدىم. يەنە بىر ئات ئوتتۇرىغا چىقىن، ئۇنىڭ رەڭگى قىقىزىل ئىدى. ئاتقا منىڭۈچىگە يەر بۈزىدىكى تىنچلىقنى ئېلىپ كېتىش ۋە ئىنسانلارنى ئۆزئارا قىرغىنچىلىققا سېلىش هوقۇقى بېرىلدى. ئۇنىڭغا يەنە چوڭ بىر قىلىج بېرىلدى.	دەپ دېگەننى ئاڭلىدىم. يەنە بىر ئات چىقىن، رەڭگى قىزىل. ئاتقا مىڭۋاتقان كىشىگە دۇنيادىكى تىنچلىقنى ئېلىپ كېتىش ۋە ئادەملىرنى بىر-بىرىگە قارشى قويۇش هوقۇقى بېرىلدى. ئۇغا چوڭ قىلىج بېرىلدى.
REV 6:5	قوزا ئۇچىنچى يېچەتنى ئاچقاندا، ئۇچىنچى هايات مەخلۇقىنىڭ: «كەل!» دېگىنىنى ئاڭلىدىم. مەن كۆردۈمكى، مانا بىر قارا ئات كەلدى. ئاتقا منىڭۈچىنىڭ قولىدا بىر تارازا بار ئىدى.	قوزا ئۇچىنچى يېچەتنى ئاچقاندا، ئۇچىنچى هايونان «كەل!» دەپ دېگەننى ئاڭلىدىم. مەن كۆرگەنده، قارا ئات كەلدى. ئات ئوستىدە منگان كىشىنىڭ قولىدا تارازا بار.
REV 6:6	تۆت هايات مەخلۇقىنىڭ ئارسىدىن: «بىر تاۋاڭ بۇغداي بىر دىنارئۇس يۈلغا، ئۆچ تاۋاڭ ئاريا بىر دىنارئۇس يۈلغا سېتىلىدۇ. ئەمما زېتۇن يېغىغا ھە شارابقا زەرەر يەتكۈزمىگىن!» – دېگەندهك بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم.	تۆت هايات مەخلۇقىنىڭ ئارسىدىن: «بىر تەل بۇغداي بىر دىنار بىلەن، ئۆچ تەل ئاريا بىر دىنار بىلەن ساتىلىدۇ. ئەمما زېتۇن ۋە شارايىنى زيان قىلما!» دېگەن بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم.
REV 6:7	قوزا تۆتسىچى يېچەتنى ئاچقاندا، تۆتسىچى هايات مەخلۇقىنىڭ: «كەل!» دېگەن ئاۋازنى ئاڭلىدىم.	قوىي تۆتسىچى مۇھىرنى ئاچقاندا، تۆتسىچى هايوناننىڭ «كەلگىلە!» دەپ دېگەن قۇزىنچى يېچەتنى ئاچقاندا، تۆتسىچى هايات مەخلۇقىنىڭ: «كەل!» ئاۋازنى ئاڭلىدىم.
REV 6:8	مەن كۆردۈم، مانا بىر تاتىراك ئاتنى كۆردۈم، ئاتقا منىڭۈچىنىڭ ئىسمى «ئۆلۈم» نىدى. ئۇنىڭ كەينىدىن ھادىپس ئەگىشىپ كېلىپتۇ. ئۇلارغا يەر بۈزىنىڭ تۆرتىن بىرىگە بەرىلگەن هوقۇق بار، قىلىج بىلەن، ئاچارچىلىق، قىلىپ، قىلىج، ئاچارچىلىق، ۋابا ۋە بىلەن، ۋابا بىلەن ۋە يەرلىك ھەۋانلار بىلەن ئادەملىرنى ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن بېرىلدى.	مەن كۆردۈم، بىر يەيل ئات بار. ئات ئوستىدە منگان كىشىنىڭ ئىسمى «ئۆلۈم» دەپ ئاتالىدۇ. ئۇنىڭ كەينىدىن ھادىپس ئەگىشىپ كېلىپتۇ. ئۇلارغا يەر بۈزىنىڭ تۆرتىن بىرىگە بەرىلگەن هوقۇق بار، قىلىج بىلەن، ئاچارچىلىق، قىلىپ، قىلىج، ئاچارچىلىق، ۋابا ۋە بىلەن، ۋابا بىلەن ۋە يەرلىك ھەۋانلار بىلەن ئادەملىرنى ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن بېرىلدى.
REV 6:9	قوزا بەشىنچى يېچەتنى ئاچقاندا، خۇدانىڭ سۆز-كالامى ئۇچۇن ۋە ئىزچىل گۇواهلىق بەرگەنلىكى ۋە جىدىن ئۆلتۈرۈلگەنلەرنىڭ جانلىرىنى قۇربانگاھنىڭ تېگىدە كۆردۈم.	بەشىنچى يېچەتنى ئاچقاندا، خۇدا سۆزى ۋە گۇواهلىق ئۇچۇن ئۆلگەنلەرنىڭ جانلىرىنى قۇربانلىق ئورنىنىڭ ئاستىدا كۆردۈم.
REV 6:10	ئۇلار كاتتا ئاۋاڦ بىلەن چاقىرىپ: «ئەي رەبىسىم، مۇقەددەس ۋە ھەقىقىي! سەن قاچانغىچە بولغۇچى! سەن قاچانغىچە يەر بۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارنى سوراق قىلىماي، ئۇلاردىن قېنىمىزنىڭ ئىستىقامىنى ئالمايسەن؟ – دېپىشەتنى.	ئۇلار كاتتا ئاۋاڦ بىلەن چاقىرىپ: «ئەي رەبىسىم، مۇقەددەس ۋە ھەقىقىي! سەن قاچانغىچە دۇنيادىكىلەرنى جاۋابغا تارتىمايسەن، بىزلىك قېنىمىزنى ئۇلارنىڭ ئوستىدىن ئالغۇچى بولمايسەن؟» دەپ دەپتۇ.
REV 6:11	ئۇلارنىڭ ھەر بىرىگە بىر تال ئاق كىيم بېرىلدى. ئۇلارغا، سىلەرگە ئوخشاش ئۆلارنىڭ ھەر بىرىگە بىردىن ئاق تون بېرىلدى. ئۇلارغا، ئۆزۈڭلارغا ئوخشاش ئۆلتۈرۈلدىغان قېرىنداشلىرىڭلارنىڭ سانى تولغۇچە، كۆرسەتكەندەك ئاز توشقاپچە ئازىغىنه ۋاقتى ئارام ئېلىشىڭلار كېرەك، دەپ ئېتىلىدى.	ئۇلارنىڭ ھەر بىرىگە بىر تال ئاق كىيم بېرىلدى. ئۇلارغا، سىلەرگە ئوخشاش ئۆلارنىڭ ھەر بىرىگە بىردىن ئاق تون بېرىلدى. ئۇلارغا، ئۆزۈڭلارغا ئوخشاش ئۆلتۈرۈلدىغان قېرىنداشلىرىڭلارنىڭ سانى تولغۇچە، كۆرسەتكەندەك ئاز توشقاپچە ئازىغىنه ۋاقتى ئارام قىلىڭلار، دەپ دېپتۇ.
REV 6:12	ئاندىن مەن قوزا ئاللىنىچى يېچەتنى ئاچقىنىدا كۆردۈمكى، مانا دەھىشەتلىك بىر يەر تەۋەرەش يۈز بەردى، قۇياش بەئەينى قارا يۈددىن توقۇلغان بۆزدەك قاپقارا رەڭگە، تولۇن ئاي بولسا قانىنىڭ رەڭگىگە كىرىدى.	كېپىن مەن كۆردۈم، قويۇقچاق ئاللىنىچى مۇھۇرنى ئاچقاندا، چوڭ بىر زەلزالە كەلدى، قۇياش تېرىك سەكىزگە ئوخشاش قاپقارا بولۇپ كەتتى، تولۇق ئاي قان رەڭگىگە ئۆزگەردى.
REV 6:13	ئىنچىر دەرىخى كۈچلۈك بۇرۇلاشتى سەيىھەنگەندە ئىنچىرلەر يەرگە تاشلانىپ ئەنجۇر دەرىخىنىڭ قاتىق بوراندا سىلکىنىشىدىن ئەنجۇر غورلىرى يەرگە تۆكۈلگەندەك، ئاسماندىكى يۇلتۇزلارمۇ يەرگە چۈشۈپ كەتتى.	كەتسە، ئاسماندىكى يۇلتۇزلارمۇ يەرگە چۈشۈپ كەتتى.
REV 6:14	ئاسمان ئورام يازمىنى يېغقاندەك غايىب بولدى، ھەر تاغ ۋە ئارال ئورنىدىن ئاسمان خۇددى ئورام يازمىنىڭ تۈرۈلگىنىدەك غايىب بولدى، ھەر بىر تاغ ۋە ئارال ئورنىدىن يۆتكەلدى؛	ئاسمان ئورام يازمىنى يېغقاندەك غايىب بولدى، ھەر تاغ ۋە ئارال ئورنىدىن يۆتكەلدى؛
REV 6:15	شۇ ۋاقىتتا دۇزىيا ئوستىدىكى يادىشاھلار، رەھىبەرلەر، قوماندانلار، مالدارلار، ھەمدە دۇزىادىكى يادىشاھلار، مۆتىۋەرلەر، سەردارلار، بايلار، كۈچلۈكەر، قۇللار ۋە ھۆرلەرنىڭ ھەممىسى ئۆڭۈرلەرگە ۋە تاغلارنىڭ كامارلىرىغا كۈچلۈك كىشىلەر، قۇللار ۋە ئەركىنلەر بارلىق تاغلارنىڭ گۇمبەزلەرگە ۋە يوشۇرۇندى.	شۇ ۋاقىتتا دۇزىيا ئوستىدىكى يادىشاھلار، رەھىبەرلەر، قوماندانلار، مالدارلار، ھەمدە دۇزىادىكى يادىشاھلار، مۆتىۋەرلەر، سەردارلار، بايلار، كۈچلۈكەر، قۇللار ۋە ھۆرلەرنىڭ ھەممىسى ئۆڭۈرلەرگە ۋە تاغلارنىڭ كامارلىرىغا تاشلىرىغا يوشۇرۇلۇپ كەتتى.

Reference	Before	After
REV 6:16	ئۇلار تاغلارغا ۋە قورام تاشلارغا مۇنداق دەپ جار سالدى: – «ئۇستىمىزگە چۈشۈڭلار! بىزنى تەختتە ئولتۇرغۇچىنىڭ سىيماسىدىن ھەم قوزىنىڭ غەزىپدىن يوشۇرۇڭلار ۋە ساقلاڭلار!	ئۇلار تاغلارغا ۋە تاشلارغا مۇنداق دەپ جاۋاب بەردى: «ئۇستىمىزگە چۈشۈڭلار! بىزنى تەختتە ئولتۇرغۇچىنىڭ سىيماسىدىن ۋە قوزىنىڭ غەزىپدىن يوشۇرۇڭلار ۋە ساقلاڭلار!»
REV 6:17	چۈنكى ئۇلارنىڭ دەھشەتلىك غەزىپ كۇنى كەلدى، ئەمدى كىم يۇرت تىرىھپ تۇرالىسۇن؟!»	چۈنكى ئۇلارنىڭ بېغىر غەزىپ كۇنى كەلدى، ھازىر كىمنىڭ كۈچى بۇنى قارشىلاشقا يەتىسىدۇ؟
REV 7:1	ئۇنىڭدىن كېپىن مەن كۆردۈمكى، تۆت پەرسىتە يەر يۈزىنىڭ تۆت بۇلۇڭدا تۇراتنى. ئۇلار ھەرقانداق شامالنىڭ قۇرۇقلۇق، دېڭىز ھەم دەل-دەرەخلەرگە ئۇرۇلماسلىقى ئۈچۈن يەر يۈزىنىڭ تۆت تەرىپىدىن چىقىدىغان شامالنى تىزىگىنلەپ تۇراتنى.	ئۇنىڭدىن كېپىن مەن كۆردۈم: تۆت پەرسىتە يەر زىنلىك تۆت بۇلۇچىسىدا تۇرۇپتۇ. ئۇلار يەرنىڭ تۆت تەرىپىدىن كېلىدىغان شاماللارنى تۇتۇپ تۇرۇپتۇ. شۇڭا ھەر قايىس شامال قۇرۇق يەرگە، دېڭىزگە ياكى ھەر خىل دەرەخكە تەسىر كۆرسەتمەسىلىك ئۈچۈن.
REV 7:2	مەن ھايات خۇدانىڭ مۆھۇرىنى ئالغان، كۈن چىقىشتىن كۆتۈرۈلۈۋاتقان باشقان بىر پەرسىتىنى كۆردۈم. ئۇ قاتتىق ئاۋااز بىلەن قۇرۇقلۇق ۋە دېڭىزلەرنى ۋەيران قىلىش هوقۇقى بېرىلگەن ئاشۇ تۆت پەرسىتىگە:	مەن باشقا بىر پەرسىتىنى كۆردۈم، ئۇ گۈن چىققان تەرىپىتن كېلىپ چىققان بولۇپ، تەر كېلىدىغان خۇدايىمىزنىڭ مۆھۇرىلىرىنى ئېڭىزگەن. ئۇ كۆچلۈك بىر ئاۋااز بىلەن ئۇ تۆت پەرسىتىگە، يەنى قۇرۇق جاي ۋە دېڭىزنى زيان قىلىشقا هوقۇق بېرىلگەن يەرسىتلەرگە، خىتاب قىلدى.
REV 7:3	«بىز خۇدانىڭ قۇل-خىزمەتكارلىرىنىڭ يېشانىسىگە مۆھۇر باسقۇچە، قۇرۇقلۇق، دېڭىز ۋە دەل-دەرەخلەرنى ۋەيران قىلماڭلار!» دەپ تۆۋىدى.	«بىز خۇدانىڭ قۇل-خىزمەتكارلىرىنى يېشانىسىگە مۆھۇر سېلىپ بولۇچە، يەر، دېڭىز ۋە دەرەخلەرنى بۇزماڭلار!» دەپ دېدى.
REV 7:4	مەن مۆھۇرلەنگەنلەر سانىنى ئاڭلىدىم - ئىسراىللارنىڭ ھەرقايىسى قەبلىلىرىدىن بىر بۇز قىرىق تۆت مىڭ كىشى، يەنى:	مەن مۆھۇرلەنگەنلەر سانىنى ئاڭلىدىم، ئىسراىللارنىڭ ھەر بىر قەبلىدىن بىر بۇز قىرىق تۆت مىڭ كىشى، يەنى:
REV 7:5	يەھۇدا قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، رۇبەن قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، گاد قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،	يەھۇدا قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، رۇبەن قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، گاد قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى،
REV 7:6	ئاشر قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، نافتالى قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، ماناسىسەھ قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،	ئاشر قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، نافتالى قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، ماناسىسەھ قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى،
REV 7:7	شىمبئون قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، لاۋىي قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، ئىسساكار قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،	شىمبئون قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، لاۋىي قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، ئىسساكار قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى،
REV 7:8	زېبۈلۈن قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، يۈسۈپ قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، بىنامىن قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى مۆھۇرلەنگىنىدى.	زېبۈلۈن قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، يۈسۈپ قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، بىنامىن قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى بەلگىلەنگەن.
REV 7:9	بۇ ئىشلاردىن كېپىن كۆردۈمكى، مانا ھەر ئەل، ھەر قەبىلە، ھەر مىللەتتىن گروپىبا خەلق، ھەر قايىس دۆلەتتىن، ھەر قەبىلەدىن، ھەر مىللەتتىن ۋە ھەر بولغان، ھەرخىل تىللارىدا سۆزلىشىدىغان سان-ساناقسىز زور بىر توب خالاپىق تەختتىڭ ۋە قوزىنىڭ ئالدىدا تۇراتنى؛ ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە ئاق تون كېيدۈرۈلگەن بولۇپ، قوللىرىدا خورما شاخلىرى تۆقانىدى.	بۇ ئىشلارنىڭ كېپىن، مەن كۆردۈم كى، سانى ساناب بولمايدىغان زور بىر گروپىبا خەلق، ھەر قايىس دۆلەتتىن، ھەر قەبىلەدىن، ھەر مىللەتتىن ۋە ھەر بولغان، سۆزلىيدىغان، تەخت بىلەن قويىنىڭ ئالدىدا تۇرۇۋاتىدۇ؛ ئۇلار تىل بىلەن سۆزلىيدىغان، تەخت بىلەن قويىنىڭ ئالدىدا تۇرۇۋاتىدۇ؛ ئۇلار بارلىق ئاق كېيمىلەر كەپىلەر، قوللىرىدا نىچىلىك داللىرى بار.
REV 7:10	ئۇلار بۇقىرى ئاۋااز بىلەن: – «نیجات تەختتە ئولتۇرغۇچى خۇدايىمىزغا ۋە قوزىغا مەنسۇپ بولغاي!» دەپ ۋارقىرىشاتى.	ئۇلار بىلەن سۆزلىيدىغان: «قۆتۈلۈش بىزنىڭ تەختتە ئولتۇرغان خۇدايىمىزنىڭ ۋە قوجقا تەۋە!» دەپ جاھانلىسى.
REV 7:11	بارلىق يەرسىتلەر تەختتىڭ، ئاقساقالالارنىڭ ۋە تۆت ھايات مەخلۇقنىڭ ئەتراپىغا ئولاشقانىدى. ئۇلار تەختتىڭ ئالدىدا يېقىلىپ، خۇداغا سەجدە قىلىپ مۇنداق دېبىشەتتى:	ھەممە يەرسىتلەر تەخت بىلەن ئاقساقالالار ۋە تۆت ھاياتلىق مەخلۇقلارنىڭ تەۋە كىدە جىينىپ تۇرۇپتۇ. ئۇلار تەخت ئالدىدا يېقىلىپ كەتىپ، خۇداگا سەجدە قىلدى.
REV 7:12	ئامىن! ھەمد-مەدھىيە، شان-شەرەپ، دانالىق ۋە تەشەككۈر، ھۆرمەت ۋە كۈچ-قۇدرەت خۇدايىمىزغا ئەبەدىلەبەدگىچە مەنسۇپ بولغاي، ئامىن!»	ئامىن! ھەمد-مەدھىيە، شان-شەرەپ، دانالىق ۋە تەشەككۈر، ھۆرمەت بىلەن كۈچ «ئامىن!» ھۆڈاي بىزنىكىگە ئەبەدى تەۋە بولسۇن، ئامىن!
REV 7:13	ئەمدى ئاقساقالالاردىن بىرى مەندىن: – بۇ ئاق تون كېيدۈرۈلگەن كىشىلەر	ھازىر بىر ئاقساقال مەنمىز: بۇ ئاق كېيمىلەر كېيگەن كىشىلەر كىم ۋە

Reference	Before	After
REV 7:14	کم بولیدۇ، قەيەردىن كەلدى؟ – دەپ سورىدى.	قەيەردىن كەلگەن؟ دەپ سورىدى.
REV 7:15	مەن دېدىم، خېرىمم، بۇ ئەھۋال سىزگە بىللىن، ئۇ ماڭا دېدى: 'بۇلار كاتتا تەقسىر، بۇ ئۆزلىرىگە مەلۇمدىر، – دېدىم، ئۇ ماڭا: – بۇلار دەھىشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەتنى بېشىدىن ئۆتكۈزۈپ كەلگەنلەر، ئۇلار تۈنلىرىنى قوزىنىڭ قىبىندا يۇيۇپ ئايىق قىلغان.	مەن دېدىم، خېرىمم، بۇ ئەھۋال سىزگە بىللىن، ئۇ ماڭا دېدى: 'بۇلار كاتتا ئازاب-قىيىنچىلىقلاردىن كېلىپ كەتكەنلەر، ئۇلار كېيمىلىرىنى قويۇنىڭ قىبىندا يۇيۇپ ئايىق قىلغان.'
REV 7:16	شۇڭا ئۇلار خۇدانىڭ تەختىنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، ئىبادەتخانىدا كۈن-كېچە ئۇنىڭ كۈندۈز ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولىدۇ؛ تەختتە ئولتۇرغۇچى ئۇلارغا سايا سايىۋەت قىلىدۇ.	شۇڭا ئۇلار خۇدا تەختىنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، ئىبادەتخانىدا كۈن-كېچە ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولىدۇ؛ تەختتە ئولتۇرغۇچى ئۇلارغا سايا سايىۋەت قىلىدۇ.
REV 7:17	ئۇلار يەنە هېچ ناچ قالمايدۇ، هېچ ئۇسسىمىمايدۇ، ئۇلارغا نە ئايتاب، نە يېڭىغىرىم ئىسىسىق هېچ ئۇرمایدۇ.	ئۇلار ئەمدى ھېچقا ناداق ئاچلىق ياكى ئۇسسىقلىق بەلگە بەرمەيدۇ، گۈن ئۇلارغا سوچىمايدۇ، ھەرخىل قىزىق ھېچ تەسرى كۆرسەتمەيدۇ.
REV 8:1	چۈنكى ئۇلارنى تەختىنىڭ ئوتتۇرسىدىنىكى قوزا باقىدۇ ۋە ھاپاتلىق سۈپى بۇلاقلىرىغا ئېلىپ بارىدۇ؛ ۋە خۇدا ئۇلارنىڭ ھەربىر كۆز كېشىنى سورتىدۇ، – دېدى.	چۈنكى ئۇ قوزى تەخت ئوتتۇرسىدا ئۇلارنى قورايدۇ ۋە ھايىت سۇ بۇلاقلىرىغا ئايىكەن بارىدۇ؛ خۇدا ئۇلارنىڭ ھەربىر كۆز كېشىنى تازلاپ تاشلىق laydu.
REV 8:2	قوزا يەتتىنچى يېچەتنى ئاچقاندا، ئەرشتە بېرىم سائەتچە جىمىجىتلىق ھۆكۈم سۈردى.	شۇ ۋاقتىدا، خۇدانىڭ قوشتا تۇرغان يەتتە يەرسىتىنى كۆردۈم، ئۇلارغا يەتتە ئاندىن خۇدانىڭ ئالدىدا تۇردىغان يەتتە يەرسىتىنى كۆردۈم، ئۇلارغا يەتتە كاناي بېرىلدى.
REV 8:3	ئالتۇن خۇشىيەدان تۇتقان يەنە بىر يەرسىتە كېلىپ، خۇشبۇيگاھنىڭ ئالدىدا تۇردى. بارلىق مۇقدەدس بەندىلەرنىڭ دۇئالرى بىلەن بىرلىكە تەختىنىڭ ئالدىكى ئالتۇن خۇشبۇيگاھ ئۇستىدە خۇdagىغا ئاتاپ سۇنوشقا ئۇنىڭغا كۆپ خۇشبۇي بېرىلدى.	يەنە بىر يەرسىتە كەلدى، قولىدا ئالتۇن خۇشبۇي بار، خۇشبۇيگاھنىڭ ئالدىدا تۇردى. ئۇغا كۆپ خۇشبۇي بەرنادا، بۇنىڭ بىلەن بارلىق مۇقدەددەسلەرنىڭ دۇئاللىرىنى تەخت ئالدىكى ئالتۇن خۇشبۇيگاھ ئۇستىدە تەقىدىم قىلىش ئۇچۇن.
REV 8:4	ۋە خۇشبۇينىڭ تۇتۇنلىرى مۇقدەدس بەندىلەرنىڭ دۇئالرى بىلەن بىللە يەرسىتىنىڭ قولىدىن خۇدانىڭ ئالدىغا كۆتۈرۈلدى.	ئەمدىلا خۇشبۇي تۇتۇن، مۇقدەددەس كىشىلەرنىڭ دۇئالرى بىلەن بىرگە، يەرسىتىنىڭ قولىدىن خۇدا ئالدىغا كۆتۈرۈلۈپ كەتتى.
REV 8:5	ئاندىن يەرسىتە كۆچەكىنى قولىغا ئېلىپ، ئالتاردىكى ئوت بىلەن تولۇقلار، شۇنىڭ بىلەن تۇرلۇك ئاۋازلار، گۈلۈرمامىلار ئاڭلاندى، چاقماقلار چېقىلىدۇ ۋە بىر يەر تەۋەھىش بولدى.	ئاندىن يەرسىتە كۆچەكىنى قولىغا ئېلىپ، ئالتاردىكى ئوت بىلەن تولۇقلار، شۇنىڭ بىلەن كۆپ خىل ئاۋازلار چىقىنى، يەرگە سۆكۈپ تاشلىدى؛ شۇنىڭ بىلەن كۆپ خىل ئاۋازلار چىقىنى، گۈرۈلدەشلەر ئاڭلىنىپ، چاقماق چاقماقلار، يەر تەۋەھىش قىلىدى.
REV 8:6	ئاندىن قوللىرىغا بىردىن كاناي تۇتقان يەتتە يەرسىتە كانايلىرىنى چېلىشقا ھازىرلاندى.	ئاندىن، يەتتە يەرسىتە كانايلىرىنى ئېلىپ، چېلىشقا تېيارلىنىپ كەتتى.
REV 8:7	بىرىنچى يەرسىتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن مۆلڈۈر ۋە ئوت قان ئارىلاش پەيدا بولۇپ يەر يۈزىگە تاشلاندى، زېمىننىڭ ئۈچتىن بىرى كۆيدۈرۈلدى، دەل-دەلخەرنىڭ ئۈچتىن بىرى كۆيدۈرۈلدى ۋە يۇتكۇل پېشىل ئوت-چۆپلەر كۆيدۈرۈلدى.	ئالدىنىقى يەرسىتە تۆۋۈرنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن قار ۋە ئوت قان قوشۇلۇپ، يەرگە تاشلاندى، يەرنىڭ ئۈچتىن بىرى يېنىپ كەتتى، دەرەخەرنىڭ ئۈچتىن بىرى يېنىپ كەتتى ۋە بارلىق يېشىل چۆپ يېنىپ كەتتى.
REV 8:8	ئىككىنچى يەرسىتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن گۆياك لەۋەلداپ كۆيۈۋاتقان يوغان بىر تاغدەك غايىت زور بىر جىسم دېڭىزغا تاشلاندى.	ئىككىنچى يەرسىتە كاناي چالدى؛ شۇ ۋاقتىدا، تاغ قاتارلىق زور بىر نەرسە ئوتتا يېنىپ تۇرۇپ دېڭىزگە سۆكۈلۈپ كىرگەن بولدى. دېڭىزنىڭ ئۈچتىن بىرى قانغا ئۆزگەردى.
REV 8:9	ۋە دېڭىزدىكى جانئارلارنىڭ ئۈچتىن بىرى ئۆلدى؛ كېمىلەرنىڭ ئۈچتىن بىرى ۋەيران بولدى.	ۋە دېڭىزدىكى جانئارلارنىڭ ئۈچتىن بىرى ئۆلۈپ كەتتى؛ كېمىلەرنىڭ ئۈچتىن بىرى بىرى قانغا ئايىلاندى.
REV 8:10	ئۆچىنچى يەرسىتە تونسىنى چالغاندا، ئاسماندىن يالقۇنلارنىڭ يېچەنى ئۆچنچى يەرسىتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن ئاسماندىن مەشەلەدەك چوڭ يۇلتۇر چۈشتى؛ ئۇ دەريالارنىڭ ئۈچتىن بىرى ۋە بۇلاقلارنىڭ سۆللىرىغا يالقۇنلارنىڭ سۆللىرىغا يانغان چوڭ بىر يۇلتۇر چۈشتى؛ ئۇ دەريالارنىڭ ئۈچتىن بىرىننىڭ	ئۆچنچى يەرسىتە تونسىنى چالغاندا، ئاسماندىن يالقۇنلارنىڭ يېچەنى ئۆچنچى يەرسىتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن ئاسماندىن مەشەلەدەك چوڭ يۇلتۇر چۈشتى؛ ئۇ دەريالارنىڭ ئۈچتىن بىرى بۇزۇلۇپ كەتتى.

Reference	Before	After
REV 8:11	وە بۇلاقلارنىڭ سۇلىرى ئۇستىگە چۈشتى.	چۈشتى.
REV 8:12	يۇلتۇزنىڭ ئىسمى «كەكرە» ئىدى. سۇلارنىڭ ئۈچتىن بىرى كەرىدەك بولۇپ كەتنى، سۇلار ئاچقىق بولۇپ كەتكەچكە نۇرغۇن ئادەم سۇدىن ئۆلدى.	ئۇ يۇلتۇزنىڭ ئىسمى «كەكرە» بولۇپ قالدى. سۇلارنىڭ ئۈچتىن بىرى كەكرەگە ئوخشاش بولۇپ كەتنى، سۇلار ئاچقىق بولغاچقا كۆپ ئادەم سۇدىن ئۆلدى.
REV 8:13	تۆتىنجى يەرىشته كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن قۇياشنىڭ ئۈچتىن بىرى، ئايىنىڭ ئۈچتىن بىرى ۋە يۇلتۇزلارنىڭ ئۇپتىن بىرى ئۇرۇلدى. نەتىجىدە، قۇياش، ئاي ۋە يۇلتۇزلارنىڭ يورۇقلۇقنىڭ ئۈچتىن بىرى قاراڭغۇلاشتى، كۈندۈزنىڭ ئۈچتىن بىرىدە يورۇقلۇق يوقالدى، كېچىنىڭ ئۈچتىن بىرىدەمۇ شۇنداق بولدى.	تۆتىنجى يەرىشته كانىيىنى چالدى؛ شۇ ۋاقتىتا قۇياشنىڭ ئۈچتىن بىرى، ئايىنىڭ ئۈچتىن بىرى ۋە يۇلتۇزلارنىڭ ئۈچتىن بىرى زەيلەنگەن بولدى. نەتىجىدە، قۇياش بىلەن ئايىنىڭ يورۇقلۇقنىڭ ئۈچتىن بىرى قاراڭغۇلاشتى، كۈنىنىڭ ئۈچتىن بىرىدا يورۇق يوق كەتنى، كېچىنىڭ ئۈچتىن بىرىداهم شۇنداق بولدى.
REV 9:1	يەنە كۆردۈمكى، ئاسمانىنىڭ ئوتتۇرسىسا ئۇچۇپ كېتىۋاتقان بىر بۇركۇنىڭ قاتىق ئاؤاز بىلەن: «كاناىنى چىلىشقا تەمىشلەكەن قالغان ئۈچ ېرىشىنىڭ كاناى ئاۋازلىرى ئاڭلansa يەر بۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارنىڭ ھالىغا ئاي، ئاي، ئاي!» دېگىنى ئاڭلىدىم.	قايتا كۆردۈم: ئاسمان ئوتتۇرسىسا ئۇچۇۋاتقان بىر بۇركۇت قاتىق ئاؤاز بىلەن دېدى: «فالغان ئۈچ يەرىشىنىڭ كاناىلى چىققاندا، يەر بۈزىدىكى خەلقنىڭ ھالىغا ئاي، ئاي، ئاي!»
REV 9:2	بەشىنجى يەرىشته كانىيىنى چالدى؛ مەن ئاسماندىن يەرگە چۈشۈپ كەتكەن بىر بۇلتۇزنى كۆردۈم. تېگى يوق ھاڭغا بارىدىغان قۇدۇقنىڭ ئاچقۇچ ئۇنىڭغا بېرىلدى.	بەشىنجى يەرىشته تۆۋۈرنى چالدى؛ مەن ئاسماندىن يەرگە تۆكۈلگەن بىر بۇلتۇزنى كۆردۈم، شۇ يۇلتۇزغا ھاڭ، قۇدۇقنىڭ ئاچقۇچ بېرىلدى.
REV 9:3	تۇتوننىڭ ئىچىدىن يەر بۈزىگە چېكەتكە ياغدى. ئۇلارغا يەر بۈزىدىكى چایانلاردىكەن بېرىلەنەتلىك.	تۇتون ئىچىدىن يەرگە چېكە تۆشەپ كەلدى. ئۇلارغا يەردىكى چایانلار قاتارلىق چىقىش كۈچى بېرىپ قويۇلدى.
REV 9:4	ئۇلارغا يەر بۈزىدىكى ئوت-چۆپلەرگە ۋە ھەرقانداق ئۆسۈملۈك ياكى دەل-دەرەخلەرگە زەرەر يەتكۈزمەڭلار، يەقهتىپ يېشانسىدە خۇدانىڭ مۆھۇرى بولمىغان ئادەمەلەرگىلا زەرەر قىلىڭلار، دەپ ئېتىلىدى.	ئۇلارغا يەر بۈزىدىكى، يەرئۇستىدىكى چۆپ-ئوت ۋە بارلىق ئۆسۈملۈك، دەرەخلەرگە زىيان بەرمەڭلار، يەقهتىپ يېشانسىدا خۇدا مۆھىرى بولمىغان ئادەمەلەرگەلا زىيان قىلىڭلار.
REV 9:5	ئۇلارغا ئادەمەلەرنى ئۆلتۈرۈشكە ئەمەس، بەلكى بەش ئاييفىچە قىيىشاقا يول قويۇلدى؛ ئۇلار يەنكۈزىدىغان ئازاب ئادەمنى چایان چاققاندىكىدەك ئازاب ئىدى.	ئۇلارغا خەلقنى ئۆلتۈرمەسىلىك، بەلكى بەش ئاي بويىچە ئازاب بېرىشكە يول قويۇلدى؛ ئۇلارنىڭ ئازاب چایان چاققان ۋاقىتىكىدەك قاتىق كېسەيلىك ئازاب ئىدى.
REV 9:6	شۇ كۈنلەرده، ئىنسانلار ئۆلۈملى ئىزدەپدۇ، لېكىن تايالمايدۇ؛ ئۆلۈمىنى سېغىنىدۇ، لېكىن ئۆلۈم ئۇلاردىن قاچىدۇ.	ئۇ ۋاقتىل arda، خەلق ئۆلۈم تەركىماقچى بولىدۇ، لېكىن تايالمايدۇ؛ ئۆلۈمگە ئىشتەپ كېتىدۇ، لېكىن ئۆلۈم ئۇلاردىن قاچىپ كېتىدۇ.
REV 9:7	چېكەتكىلەرنىڭ قىيىپتى خۇددى جەڭگە ھازىرلanguan ئاتلارغا ئوخشايىتتى. باشلىرىدا بولسا ئالالتۇن تاجقا ئوخشайдىغان بىر نەرسە بولۇپ، چىرايى ئادەمنىڭكىگە ئوخشايىتتى.	چېكەتكىلەرنىڭ كۆرۈنۈش جەڭگە تەيارلانغان ئاتلارغا ئوخشاش edi. باشلىرىدا تاجلارغا ئوخشاش بىر نەرسە بار edi، چىرايى ئادەم چىرايىغا ئوخشاش edi.
REV 9:8	چاچلىرى ئايالارنىڭ چېچىغا، چىشلىرى شىرىنىڭ چىشىغا ئوخشايىتتى.	ئۇلارنىڭ چاچى ئاياللار چاچىغا ئوخشاش، چىشلىرى ئەسىر چىشىغا ئوخشاش بولۇپ كەتنى.
REV 9:9	ئۇلارنىڭ كۆكىسىدىكى ساۋۇتى تۆمۈر ساۋۇوتلارغا ئوخشايىتتى؛ قاناتلىرىنىڭ ئاۋاizi جەڭگە ئاتلanguan نۇرغۇن ئات-ھارۋىلارنىڭ ئاۋاizغا ئوخشايىتتى.	ئۇلارنىڭ كۆكەك قاپلىقى تۆمۈر قاپلىقلار arga ئوخشاش بولۇپ كەتنى؛ قاناتلىرىنىڭ ئاۋاizi كۆپ مىڭ ئات-ئارابىنىڭ جەڭگە يۈگۈرۈش ئاۋاizغا ئوخشاش بولۇپ كەتنى.
REV 9:10	چایانلارنىڭكىگە ئوخشاش قۇيرۇقلرى ۋە نەشتەرلىرى بار ئىدى. ئادەمنى	ئۇلارنىڭ قۇيرۇقلرى چایانلارغا ئوخشاش بولۇپ، نەشتەر بار. بەش ئاي

Reference	Before	After
REV 9:11	بەش ئاي ئازابقا سالىدىغان كۈچ بولسا قۇيرۇقلىرىدا ئىدى.	ئادەملەرگە ئازابقا بېرىپ تۇرۇش كۈچي قۇيرۇقلىرىدا بار.
REV 9:12	ئۇلارنى ئىدارە قىلىدىغان يادىشاھى، يەنى تېگى يوق ھائىڭىز پەرسەتىسى بار ئىدى. ئۇنىڭ ئېبرانىيچە ئىسمى ئاۋاددون؛ گۈچە ئىسمى ئاپولليون ئىدى.	ئۇلارنى باشقۇرۇپ تۇرغان بىر يادىشاھى بار، يەنى تېگى يوق ھائىڭىز پەرسەتىسى. ئۇنىڭ ئېبرانىيچە ئىسمى ئاۋاددون بولۇپ، گۈچە ئىسمى ئاپولليون.
REV 9:13-14	ئالتنىچى پەرسەتە كانىيىنى چالدى؛ مەن خۇدانىڭ ئالدىدىكى ئالتۇن قۇربانگاھنىڭ تۆت مۇڭگۈزىدىن چىققان بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم، بۇ ئاۋاز كانايىنى تۇقان ئالتنىچى پەرسەتىگە: – چوڭ ئەفرات دەرياسىنىڭ يېنىدا باغلاقلىق تۆت پەرسەتىنى بوشات، دېدى.	ئالتنىچى پەرسەتە كانىيىنى چالدى؛ مەن خۇدانىڭ ئالدىدىكى ئالتۇن قۇربانگاھنىڭ تۆت مۇڭگۈزىدىن بىر ئاۋاز ئاڭلىدىم، بۇ ئاۋاز ئالتنىچى پەرسەتىگە دېدى: – چوڭ ئەفرات دەرياسى يېنىدا تۇتۇپ تۇرغان تۆت پەرسەتىنى قويۇپ يولغا سېلىشتۇر.
REV 9:15	دەل شۇ سائەت، شۇ كۈن، شۇ ئاي، شۇ يىل ئۈچۈن ھازىرلاپ قويۇلغان بۇ تۆت پەرسەتە ئىنسانلارنىڭ ئۈچىن بىرىنى ھالاڭ قىلىش ئۈچۈن باغلاقلىق بوشىتىلدى.	ئۇ سائەتتە، ئۇ كۈن، ئۇ نايدا، ئۇ يىل ئۈچۈن تەييار تۇرۇشلىق بۇ تۆرت پەرسەتە، ئادەملەرنىڭ ئۈچىن بىرىنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن قاماققىن بوشىتىلدى.
REV 9:16	بۇلارنىڭ ئاتلىق لهشكەرلەر قوشۇنىنىڭ سانى ئىككى يۈز مىليون ئىدى. ئۇلارنىڭ سانىنىڭ جاكارلا غافلىقىنى ئاڭلىدىم.	ئۇلارنىڭ ئاتلىق قوشۇنى سانى ئىككى يۈز مىليون بولدى. مەن سانىنى ئاڭلىپ تۇردىم.
REV 9:17	غايىبانە كۆرۈنۈشى كۆزۈمگە كۆرۈنگەن ئات ۋە ئۆستىگە منگەنلەر بۇنداق مۇنداق ئىدى: ئاتلىقلارنىڭ كۆكىكىدىكى ساۋاۇت چوغىدەك قىزىل، كۆك ياقۇتتەك كۆك ۋە گۈڭگۈرتەك سېرىق ئىدى. ئاتلارنىڭ باشلىرى شىرىنىڭ بېسىدەك ئىدى؛ ئۇلارنىڭ ئېغىزلىرىدىن ئوت، تۇتون ۋە گۈڭگۈرت چىقىپ تۇراتنى.	ئويغۇدا كۆزۈمگە كۆرۈنگەن ئاتلار ۋە ئۆستىگە منگەنلەر بۇنداق edi: ئاتلىقلارنىڭ كۆكەك كورۇمىمى قىزىل، كۆك رەڭلىك ۋە سېرىق گۈڭگۈرت قاتارلىق edi. ئاتلارنىڭ باشلىرى شىر بەشىگە ئوخشاش ئۇلارنىڭ ئاغىزىدىن ئوت، تۇتون ۋە گۈڭگۈرت چىقىپ تۇراتنى.
REV 9:18	بۇ ئۆج بالادىن، يەنى ئاتلارنىڭ ئاغزىدىن چىققان ئوت ۋە تۇتون ۋە گۈنگۈرتىن ئىنسانلارنىڭ ئۈچىن بىرى ئۆلتۈرۈلدى.	بۇ ئۆج بالقايدەتىلەردىن، يەنى ئاتلارنىڭ ئاغزىدىن چىققان ئوت، تۇتون ۋە كۆكۈرت ئارقىلىق، ئادەملەرنىڭ ئۈچىن بىرى ئۆلۈدۇ.
REV 9:19	چۈنكى ئاتلارنىڭ كۆچى ئېغىزلىرىدا ۋە قۇيرۇقلىرىدا ئىدى؛ ئۇلارنىڭ قۇيرۇقلىرىشىك يىلانلارغا ئوخشاش بېش بولۇپ، بۇلار بىلەن ئادەمنى زەخىملەندۈرەتتى.	ئاتلارنىڭ كۆچى ئېغىزلىرىدا ۋە قۇيرۇقلىرىدا بار؛ قۇيرۇقلىرى يىلانلارغا ئوخشاش بېش بار ۋە بۇ بېشلار بىلەن ئادەملەرگە زىيان بېرىدۇ.
REV 9:20	قالغان ئىنسانلار، يەنى بۇ بالقايدەتىلەردىن ئۆلتۈرۈلمەي قالغانلار ئۆز ئىشلىرىدىن تەۋبە قىلىمىدى، شۇڭا جىنلارغا ۋە كۆرمەيدىغان، ئاڭلىمىدىغان قوللىرىنىڭ ئەممەللەرىگە تۆۋا قىلىمىدى، يەنى جىنلارغا، كۆرەلمەس، ئاڭلىيالماس ۋە ماڭالماس ئالتۇن، كۆمۈش، تۇچ ۋە ياغاج بۇتلارغا چوقۇنۇشتىن ۋاز كەچمىدى.	قالغان خەلقەر، بۇ بالقايدەتىلەردىن ئۆلمەگەنلەر، قوللىرى بىلەن قىلغان ۋە يۈرەلمەيدىغان ئالتۇن، كۆمۈش، قىزىل مىس، تاش ۋە ياغاج بۇتلارغا ئېبادەت قىلىپ تۇردى.
REV 9:21	ئۇلار قاتاللىق، سېھىرگەرلىك، جىنسىي بۆزۇقلۇق ۋە ئوغىرىلىرىنىغىمۇ توۋا قىلىمىدى.	ئۇلار قاتاللىقلىرىدىن، سېھىرچىلىقلاردىن، جىنسىي بۆزۇقلۇقلاردىن ۋە ئوغىرىلىرىنىغىمۇ توۋا قاتاللىقلىرىنىغىمۇ توۋا شۇ ۋاقتىتا، ئەرشىن توۋەنگە كەلگەن باشقابا بىر قۇۋەتلىك پەرسەتەنى كۆردۈم، ئۇ بۇلۇت بىلەن قاپلۇغنان بولۇپ، بېشىنىڭ ئۆستىدە بىر ھەسەن-ھۇسەن بار ئىدى. چىرايى قۇياشقا، يۇتلىرى ئوت تۇۋۇرۇكە ئوخشاشىتتى؛
REV 10:1	ئاندىن كېيىن، ئەرشىن چۈشۈۋاتقان بەنە بىر كۈچلۈك پەرسەتىنى كۆردۈم. ئۇ بىر يارچە بۇلۇت بىلەن بېپىنغان بولۇپ، بېشىنىڭ ئۆستىدە بىر ھەسەن-ھۇسەن بار ئىدى. چىرايى قۇياشقا، يۇتلىرى ئوت تۇۋۇرۇكە ئوخشاشىتتى؛	شۇ ۋاقتىتا، ئەرشىن توۋەنگە كەلگەن باشقابا بىر قۇۋەتلىك پەرسەتەنى كۆردۈم، ئۇ بۇلۇت بىلەن قاپلۇغنان بولۇپ، بېشىدىه رەڭلىك تەرتىپ بار ئىدى، چىرايى قۇياش قاتارغا ئوخشاش، يۇتلىرى ئوت ستۇنلىرىغا ئوخشاش كەتتى.
REV 10:2	قولىدا بىر كىچىك ئېچىقلىق ئورام يازما بار ئىدى. ئۇ ئوڭ يۇتسىنى دېڭىز ئۆستىگە، سول يۇتسىنى قۇرۇقلۇقا قويۇپ تۇرۇپ،	ئۇ قولىدا بىر كىتاب بار، ئۇ ئېچىلگەن تۇرۇپ. ئۇ ئوڭ ئاوىنى دېڭىز ئۆستىگە، سول ئاوىنى قۇرۇق يەرگە قويۇپ تۇرۇپ،
REV 10:3	شىرىنىڭ ھۆركىرىشىگە ئوخشاش قاتقق ئاۋاز بىلەن ۋارقىرىدى. ئۇ	شىر قاتقق ھۆرگەندەك باللىق ئاۋاز بىلەن قىقىرىدى. قىققاندا، يەتتە

Reference	Before	After
REV 10:4	ۋارقىغاندا، يەتتە گۈلدۈرماما ئۆز ئاۋازلىرىنى ئاكلىسىپ سۆز قىلدى. يەتتە گۈلدۈرماما سۆز قىلغاندا، دېگەنلىرىنى خاتىرىلىۋالماقچى بولۇپ ئاسماندىن كەلگەن ئاۋاز؛ يەتتە گۈرۈلمىنىڭ دېگەنلىرىنى مۇھۇرلاپ، يازما' تۇراتىم. بىراق ئاسماندىن: – «يەتتە گۈلدۈرمامىنىڭ ئېيتقانىلىرىنى مۆھۇرلەپ، ئۇلارنى خاتىرىلىمە» دېگەن ئاۋازنى ئاكلىدىم. دەپ ئېيتتى.	گۈرۈلمە ئاۋازلىرىنى چقارىپ سۆزلەيدۇ. يەتتە گۈرۈلمە سۆزلەنگەندە، مەن ئۇلارنى بىزىپ قويغۇم كەلدى. بىراق ئاسماندىن كەلگەن ئاۋاز؛ يەتتە گۈرۈلمىنىڭ دېگەنلىرىنى مۇھۇرلاپ، يازما' تۇراتىم. بىراق ئاسماندىن: – «يەتتە گۈلدۈرمامىنىڭ ئېيتقانىلىرىنى دەپ ئېيتتى.
REV 10:5	ئۇ يەرشتە، مەن كۆرگەن، دېكىز ۋە قۇرۇقلۇق ئۆستىدە تۇرۇپ، ئاسماغا دېكىز ھەم قۇرۇقلۇقنىڭ ئۆستىدە تۇرغان، مەن كۆرگەن ئۇ يەرشتە ئوڭ قولىنى ئاسماغا كۆتۈرۈپ،	ئۇ يەرشتە، مەن كۆرگەن، دېكىز ۋە قۇرۇقلۇق ئۆستىدە تۇرۇپ، ئاسماغا دېكىز ھەم قۇرۇقلۇق بىرنى بىلەن ئۇلاردا بولغانلارنىڭ ھەممىسىنى، يەزىمىن ھەم ئۇنىڭدا تۇرۇشلۇق بىرنى بىلەن قەسەم قىلىدى: 'واقت ئەمدى كەينە كۇتۇش يوق!' بولغانلارنىڭ ھەممىسىنى، دېكىز ھەم ئۇنىڭدا بولغان ھەممىسىنى ياراققۇچ، يەنى ئەبەدىلەبەدگىچە ھايات ياشىغۇچ بىلەن قەسەم قىلىپ: – ۋاقت يەنە كەينىگە سۈرۈلمەيدۇ؛
REV 10:6	ئاسما، يەر ۋە دېكىز بىلەن ئۇلاردا بولغان ھەممىلىكىنى ياراققان، مەڭغۇ ئاسمانىڭلار ھەم ئۇلاردا بولغانلارنىڭ ھەممىسىنى، يەزىمىن ھەم ئۇنىڭدا تۇرۇشلۇق بىرنى بىلەن قەسەم قىلىدى: 'واقت ئەمدى كەينە كۇتۇش يوق!' بولغانلارنىڭ ھەممىسىنى، دېكىز ھەم ئۇنىڭدا بولغان ھەممىسىنى ياراققۇچ، يەنى ئەبەدىلەبەدگىچە ھايات ياشىغۇچ بىلەن قەسەم قىلىپ: – ۋاقت يەنە كەينىگە سۈرۈلمەيدۇ؛	ئاسما، يەر ۋە دېكىز بىلەن ئۇلاردا بولغان ھەممىلىكىنى ياراققان، مەڭغۇ ئاسمانىڭلار ھەم ئۇلاردا بولغانلارنىڭ ھەممىسىنى، يەزىمىن ھەم ئۇنىڭدا تۇرۇشلۇق بىرنى بىلەن قەسەم قىلىدى: 'واقت ئەمدى كەينە كۇتۇش يوق!' بولغانلارنىڭ ھەممىسىنى، دېكىز ھەم ئۇنىڭدا بولغان ھەممىسىنى ياراققۇچ، يەنى ئەبەدىلەبەدگىچە ھايات ياشىغۇچ بىلەن قەسەم قىلىپ: – ۋاقت يەنە كەينىگە سۈرۈلمەيدۇ؛
REV 10:7	يەتتىنچى يەرشتە دەمە قىلىدىغان ۋاقتىتا، يەنى ئاۋازى كەلگەن كۈنلەردە، بەلكى يەتتىنچى يەرشتە كاناي چېلىش ئالدىدا، يەنى ئاۋازى ئاكلىنىش خۇدا يېغەمبەرلەرگە جاڭۈلىدىغان خەۋەر بەرگەندەك، ئۇنىڭ سىرى تولۇق ئالدىدىكى كۈنلەردە، خۇدانىڭ ئۆز قۇل-خىزمەتكارلىرى بولغان تاماملىنىپ، ھەقىقەتتە ئەمەلگە ئاشىدۇ.	يەتتىنچى يەرشتە دەمە قىلىدىغان ۋاقتىتا، يەنى ئاۋازى كەلگەن كۈنلەردە، بەلكى يەتتىنچى يەرشتە كاناي چېلىش ئالدىدا، يەنى ئاۋازى ئاكلىنىش خۇدا يېغەمبەرلەرگە جاڭۈلىدىغان خەۋەر بەرگەندەك، ئۇنىڭ سىرى تولۇق ئالدىدىكى كۈنلەردە، خۇدانىڭ ئۆز قۇل-خىزمەتكارلىرى بولغان تاماملىنىپ، ھەقىقەتتە ئەمەلگە ئاشىدۇ.
REV 10:8	مەن ئاسماندىن كەلگەن ئاۋاز ماڭا قاپتا دەپ: 'بار، دېكىز بىلەن قۇرۇقلۇقىتا مەن ئاسماندىن ئاكلىغان ئاۋاز ماڭا يەنە سۆزلەب: – بېرىپ، دېكىز ھەم قۇرۇقلۇقنىڭ ئۆستىدە تۇرغان يەرشتىنىڭ قولىدىكى ئېچىقلىق ئورام يازمىنى ئالغىن، دېدى.	مەن ئاسماندىن كەلگەن ئاۋاز ماڭا قاپتا دەپ: 'بار، دېكىز بىلەن قۇرۇقلۇقىتا مەن ئاسماندىن ئاكلىغان ئاۋاز ماڭا يەنە سۆزلەب: – بېرىپ، دېكىز ھەم قۇرۇقلۇقنىڭ ئۆستىدە تۇرغان يەرشتىنىڭ قولىدىكى ئېچىقلىق ئورام تۇرغان يەرشتىنىڭ قولىدىكى ئېچىك رولنى ئېلىپ كېلىڭ، دېدى.
REV 10:9	مەن بېرىپ، يەرشتىنىڭ كېچىك ئورام يازمىنى ماڭا بېرىشىنى سورىدىم. ئۇ ماڭا: – بۇنى ئېلىپ يە ئاشقا زىنگىنى ئاقراق قىلىدۇ، بىراق ئاغزىڭ ھەسەلەدەك تاتلىق بولىدۇ، دېدى.	مەن بارىپ، يەرشتىدىن كېچىك يازمىنى بېرىشىنى سورىدىم. ئۇ ماڭا: 'بۇنى ئالىپ يە! بۇ سەنىڭ ئاشقا زىنگىنى ئاقراق قىلىدۇ، بىراق ئاغزىڭ ھەسەلگە ئوخشاش تاتلىق بولىدۇ، دېدى.
REV 10:10	مەن شۇنىڭ بىلەن كېچىك ئورام يازمىنى يەرشتىنىڭ قولىدىن ئېلىپ يېپ تۇرۇدۇم: كېپىن ئاشقا زىنگىنى زورداپ بولدى.	مەن شۇنىڭدا كېچىك يازمىنى يەرشتىنىڭ قولىدىن ئېلىپ يېپ تۇرۇدۇم: كېپىن ئاشقا زىنگىنى زورداپ بولدى.
REV 10:11	شۇنىڭ بىلەن ماڭا: – سەن كۆپ مىللەتلەر، ئەللەر ۋە ھەر خىل تىلاردا سۆزلىشىدىغانلار ۋە يادىشاھلار توغرىسىدىكى ۋەھىي-بېشاھرەتلىرى يەنە جاكارلىشىڭ لازىم، دېلىدى.	ئۇلار ماڭا دېدى: «سەن يەنە كۆپ خەلق، دۆلەتلەر، تۈرلىك تىلار ۋە يادىشاھلارغا يېغەمبەرلىك قىلىشىڭ لازىم.»
REV 11:1	ماڭا ئۆلچەش تاياقىغا ئوخشاش بىر قالىئەم بېرىپ، مۇشۇنداق دېدى: «بار، ماڭا ئۆلچىقۇچ ھاسىدەك بىر قومۇش بېرىلىپ، مۇنداق دېلىدى: «بارغۇن، خۇدانىڭ ئىبادەت ئورنى، قۇربان بېرى ۋە ئۇ يەرde ئىبادەت قىلىۋاتقانلارنى خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى، قۇربانگاھى ۋە ئۇ يەرde ئىبادەت قىلىۋاتقانلارنى ئۆلچىگەن.	ماڭا ئۆلچەش تاياقىغا ئوخشاش بىر قالىئەم بېرىپ، مۇشۇنداق دېلىدى: «بار، ماڭا ئۆلچىقۇچ ھاسىدەك بىر قومۇش بېرىلىپ، مۇنداق دېلىدى: «بارغۇن، خۇدانىڭ ئىبادەت ئورنى، قۇربان بېرى ۋە ئۇ يەرde ئىبادەت قىلىۋاتقانلارنى خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى، قۇربانگاھى ۋە ئۇ يەرde ئىبادەت قىلىۋاتقانلارنى ئۆلچىگەن.
REV 11:2	لېكىن ئىبادەت خانىنىڭ تاشقىرىقى هوپلىسىنى ئۆلچىمەي قوي، چۈنكى ئۇ يەر يات تائپىلەرگە بېرىلىدى، شۇنىڭ بىلەن مۇقەددەس شەھەر قىرقى ئىككى ئاي دەپسەندە قىلىنىدۇ.	لېكىن ئىبادەت خانىنىڭ تاشقى قىسىمىنى ئۆلچىمە، چۈنكى بۇ جاي باشقا ئادەملەرگە بېرىلىگەن، شۇڭا مۇقەددەس شەھەر قىرقى ئىككى ئاي بويىچە دەپسەندە قىلىنىدۇ.
REV 11:3	مەن ئىككى گۇۋاھچىمغا قۇدرەت بېرىمەن، شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بۆز كېيم كېپىپ، بىر كېپىپ، ۋەھىي-بېشاھرەتلىرى يەنە مىڭ ئىككى يۇز ئاتىمىش كون بويى ۋەھىي بېشاھرەتلىرى ئېيتتىدۇ	مەن ئىككى گۇۋاھچىمغا قۇدرەت بېرىمەن، ئۇلار بۆز كېيم كېپىپ، بىر مىڭ ئىككى يۇز ئاتىمىش كون بويى ۋەھىي بېشاھرەتلىرى ئېيتتىدۇ
REV 11:4	بۇلار يەنە باشقۇرغۇچى رەبىنىڭ ئالدىدا تۇرغان ئىككى زەيتۇن دەرىخى ۋە ئىككى چىراقدۇر	بۇلار يەنە باشقۇرغۇچى رەبىنىڭ ئالدىدا تۇرغان ئىككى زەيتۇن دەرىخى ۋە ئىككى چىراقدۇر
REV 11:5	بىرەرسى ئۇلارنى زەخملەندۈرمەكچى بولسا، ئېغىزلىرىدىن ئوت يەركۈلۈپ چىقىپ، دوشىمەنلىرىنى يەپ تۇگىتىدۇ. ئۇلارنى زەخملەندۈرمەكچى	ئەگەر كىم بۇلارنى زەخمى قىلىشقا تىرىشىسا، ئۇلارنىڭ ئېغىزلىرىدىن ئوت چىقىپ، دوشىمەنلىرىنى يېتىپ تۈگەتتۈرۈپ قويىدۇ. بۇلارغا زەخمى

Reference	Before	After
REV 11:6	بولغانلار مانا شۇنداق ئۆلتۈرۈلدۈ.	پېرىشىكە تېرىشقانلار شۇنداق ئۆلۈپ كېتىدۇ.
REV 11:7	ئۇلار بىشارەت-ۋەھىيىن يەتكۈزگەن كۈنلەرde يامغۇر ياغدۇرماسلىققا ئاسمانىنى ئېتىۋېتىش قۇدرىتىكە ئىگە؛ سۇلارنى قانغا ئايىلاندۇرۇش ۋە هەرخىل بالا-ۋابا بىلەن يەر-زېمىننى خالغان ۋاقتىتا ئۇرۇش قۇدرىتىگىمۇ ئىگە.	ئۇلار بەشەرەت ئېتىقان كۈنلەرde ئاسمانىنى قويۇپ يامغۇر ياغماسلىقنى قولغا ئالىدۇ؛ سۇلارنى قانغا ئۆزگەرتىپ، هەرخىل كېسەل بىلەن يەرنى خالغان ۋاقتىتا سۇرۇشتۇرالايدۇ.
REV 11:8	ئۇلارنىڭ گۇۋاھلىق ۋەزىپىسى ئاياغلىشىشى بىلەن، تېگى يوق ھاڭدىن چىسىدigaن دىۋە ئۇلار بىلەن سەۋەر قىلىپ، ئۇلارنى بېكىپ ئۆلتۈرۈدۇ.	ئۇلارنىڭ جەسەتلەرى شۇ چوڭ شەھەرنىڭ كۆچىسىدا ياتىپ قالىدۇ، بۇ شەھەر روهىي جەھەتنىن سودوم ۋە مىسىر دەپ ئاتالىدۇ، شۇ يەردە ئۇلارنىڭ رەبىسىمۇ كېپست سوقۇلغان.
REV 11:9	ھەر مىللەتن، ھەر قەبىلىدىن ۋە ھەر خىل تىلدا سۆزلىشىدىغانلاردىن، ھەر ئەلدىن بولغان ئادەملەر ئۇلارنىڭ جەسەتلەرىگە ئۆج پېرىم كۈن تىكلىپ قارايدۇ ۋە جەسەتلەرنىڭ يەرلىككە قويۇلۇشىغا يول قويمايدۇ.	ھەر قايىس مىللەتن، قەبىلىدىن ۋە تىلدىكى كىشىلەر ئۇلارنىڭ جەسەتلەرنى ئۆج پېرىم كۈن بويى كۆزلىپ تۇرۇپ، جەسەتلەرنى قەبرىگە قويۇشقا ئىجازەت بەرمەيدۇ.
REV 11:10	يەر يۈزىدىكى خەلق ئۇلارغا قارشى خۇشاللىق كۆرسەتىپ، شادلىق بىلەن بىر-بىرگە سەۋەغەتلەر ئەۋەتىدۇ؛ چۈنكى بۇ ئىككى يەغەمبەر يەرلىكەرنى ئازارلاب كەلگەن.	يەر يۈزىدىكى خەلق ئۇلارغا قارشى خۇشاللىق كۆرسەتىپ، شادلىق بىلەن ئۇلارغا كىرىپ كەتتى، ئۇلار تۇرۇپ كەتتى؛ ئۇلارنى كۆرگەنلەرگە چوڭ قورقۇش چۈشتى.
REV 11:11	لېكىن ئۆج پېرىم كۈندىن كېيىن، خۇدادىن كەلگەن ھاياللىق نەپسى سىككىلەنگە كىرىدى، ئۇلار ئورنىدىن يۇت تىرەپ تۇردى؛ ئۇلارغا قاراۋاتقانلارنىڭ ئۆستىگە چوڭ بىر قورقۇچ چۈشتى.	ئەممە ئۆج يارىم كۈندىن كېيىن، خۇدا تەرەپىدىن كەلگەن ھەپت نەپسى ئۇلارغا كىرىپ كەتتى، ئۇلار تۇرۇپ كەتتى؛ ئۇلارنى كۆرگەنلەرگە چوڭ قورقۇش چۈشتى.
REV 11:12	ئاندىن ئۇلار ئىككىسى باللىق كاتتا بىر ئاۋاازنى ئەرشىتىن كەلگەن: «بۇ يەرگە ئاندىن ئۇلار ئىككىكەيلەنگە ئەرشىتىن كەلگەن: - «بۇ ياققا چىق!» دېگەن يۇقىرى بىر ئاۋاازنى ئاڭلىدى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇلار دۇشمەنلىرىنىڭ كۆز ئالدىدا بىر بۇلۇت ئىچىدە ئاسمانانغا كۆتۈرۈلدى.	كېلىڭلار! دېدى؛ شۇ ۋاقتىتا ئۇلار دۇشمەنلىرى كۆزىنگە كۆرۈشۈپ بىر بۇلۇت ئىچىدە ئاسمانانغا كۆتۈرۈلدى.
REV 11:13	دەل شۇ سائەت ئىچىدە شىددەتلىك يەر تەۋەرەش يۇز بەردى، شەھەرنىڭ ئوندىن بىرى گۇمران بولۇپ، يەتتە مىڭ كىشى ھالاك بولدى. قالغانلىرى دەك-دۈككىگە چۆمۈپ، ئەرشىتىكى خۇدانى ئۇلۇغلاشتى.	ئۇ ۋاقتىتا زور زەلزالە بولدى، شەھەرنىڭ ئون پارچىسى بۇرۇلۇپ كەتتى، يەتتە مىڭ كىشى ئۆلۈپ كەتتى. قالغانلىرى قورقۇپ تەرەپ قىلىدى، آسماندىكى خۇدانىنى ھۆرمەت قىلىدى.
REV 11:14	ئىككىنچى «ۋاي» ئۆتۈپ كەتتى؛ مانا، ئۆچىنچى «ۋاي» كېلىشكە ئاز قالدى.	ئىككىنچى «ۋاي» ئۆتۈپ كەتتى؛ ھازىر، ئۆچىنچى ۋاي ئەمدىلا كېلىدۇ.
REV 11:15	ئاندىن يەتتىنچى يەرسىتە كانىيىن چالدى؛ ئەرشىتە يۇقىرى ئاۋاازلار ئاڭلىنى دېدى: «دۇنيا ھاكىمىيىتى ئەمدى يەرۋەردىگارمىزنىڭ ۋە ئۇنىڭ مەسەھىنىڭ يادىشاھلىقى بولدى، ئۇ ئەبدىلەبەدگىچە ھۆكۈم سۈرىدۇ.»	ئاندىن يەتتىنچى يەرسىتە نەفەرە چالدى؛ ئەرشىتە باللىق ئاۋاازلار ئاڭلىنى دېدى: «دۇنيا ھاكىمىيىتى ئەمدى يەرۋەردىگارمىزنىڭ ۋە ئۇنىڭ مەسەھىنىڭ بولۇپ قالدى، ئۇ مەڭگۈلۈك ھاكىم انىلىق قىلىدۇ.»
REV 11:16	خۇدانىڭ ئالدىدا ئۆز تەختلىرىدە ئولتۇرغان يېگىرمە تۆت ئاقساقال يەرگە يېقلىپ باش قويۇپ، خۇداغا سەجدە قىلىپ مۇنداق دېيىشتى: -	خۇدا ئالدىدا تەختلىرىدا ئولتۇرغان يېگىرمە تۆت كەشەن يەرگە چۈشۈپ، باش ئاستا قىلىپ، خۇداغا سەجدە قىلىپ.
REV 11:17	«شۇكۈرلەر ئېتىمىز ساڭى، ئى بار بولگۇچى ۋە بار بولغان ھەممىگە قادر يەرۋەردىگار خۇدا، چۈنكى ئۆلۈغ قۇدرىتىڭىن قولۇڭغا ئېلىپ، ھۆكۈمۈنى يۈرگۈزۈشكە باشلىدىك.	«بىز ساڭا شۇكۈر ئېتىمىز، ئى بار بولغان ۋە قادر خۇدا، چۈنكى سەن ئۆلۈغ كۈچۈنىنى قولىڭغا ئېلىپ، ھۆكۈمۈنى يۈرگۈزۈشكە باشلىدىك.»
REV 11:18	ئەللەر غەزەپەنگەندى، ئەمدى سېنىڭ غەزېپىك يېتىپ كەلدى! ئۆلگەنلەرنى سوراق قىلىش، قۇل-خىزمەتكارلىرىڭ بولغان يەغەمبەرلەرنى، مۇقەددەس بەندىلەرنى، تۆۋەن ياكى كاتتا بولسۇن نامىڭدىن قورقانلارنى	خەلقەر غەظپەنگەندى، ھازىر سېنىڭ غەزېپىك كەلدى! خەلقەرنى ھۆكۈم قىلىش ۋاقتى كەلدى، سېنىڭ يەغەمبەرلىرىنىڭ ۋە خىزمەتچىلىرىنىڭ، مۇقەددەس كىشىلەرگە، كىچىك-چوڭ بولمىسىن سېنىڭ ئىسمىڭدىن

Reference	Before	After
	ئىئامىغا ئىگە قىلىش، يەر يۈزىنى ھالاڭ قىلغانلارنى ھالاڭ قىلىش ۋاقتى كەلدى.	ئەنسىرەتكەنلەرگە سىاھىپىش، يەر تۈپىنى بۇزغانلارنى بۇزۇش ۋاقتى كەلدى.
REV 11:19	ئاندىن خۇدانىڭ ئەرشتىكى ئىبادەتخانىسى ئېچىلىدى ۋە ئۇنىڭ ئەھدە ساندۇقى ئىبادەتخانىدا كۆرۈندى؛ چاقماقلار، تۈرلۈك ئاۋاازلار، گۈلدۈرمامىلار، يەر تەۋەرىش ۋە دەھىشەتلەك مۆلۇر بولدى.	ئاندىن خۇدانىڭ آسماندىكى ئىبادەت يېلىكى ئېچىلىپ قالدى ۋە ئۇنىڭ ئەھد ساندۇقى ئىجىدە كۆرۈنگەن؛ چاقماقلار، ئۇچۇق ئاۋاازلار، كاتتا گۈرۈلمە، يەر تەۋەرىش ۋە زور قورۇل بولدى.
REV 12:1	شۇ ۋاقتىتا، ئاسماندا بىر چوڭ ناخشا پەيدا بولدى - بىر ئايال قۇياش بىلەن ئۇ چاغدا، ئەرشتە ئاجايىپ بىر كارامەت پەيدا بولدى - ئۇ قۇياشنى كىيىنلىكىن، ئاي ئۇنىڭ ئاياقلارنىڭ ئاستىدا ئاي، بېشىدا ئون ئىككى يۈلتۈزۈق تاج بار بىر ئايال ئىدى.	شۇ ۋاقتىتا، ئاسماندا بىر چوڭ ناخشا پەيدا بولدى - قۇياش بىلەن ئۇ چاغدا، ئەرشتە ئاجايىپ بىر كارامەت پەيدا بولدى - ئۇ قۇياشنى كىيىنلىكىن، ئاي ئۇنىڭ ئاياقلارنىڭ ئاستىدا، بېشىدا 12 يۈلتۈزۈق تاج بار، بېپىنچا قىلغان، يۇتلەرىنىڭ ئاستىدا ئاي، بېشىدا ئون ئىككى يۈلتۈزۈق تاج بار بىر ئايال ئىدى.
REV 12:2	ئۇ ھامىلىدار بولۇپ، تولغاق يەپ توغۇش ئازابىدا داد-پەرياد كۆتۈردى.	ئۇ ھامىلىدار بولۇپ، بالى توغۇشتى ئاغرىق كەچۈرۈپ، چەمدى.
REV 12:3	ئاندىن ئەرشتە يەزە بىر ئالامەت كۆرۈندى - مانا، يەتتە باشلىق، ئون مۇكّىزلۈك، يەتتە بېشىدا يەتتە تاج بار بولغان چوڭ بىر قىزىل ئەجدىها تۇراتنى.	ئاندىن ئاسماندا يەنە بىر بەلگە كۆرۈلدى - قارا، يەتتە باشلىق، ئون مۇكّىزلۈك، بېشىدا يەتتە تاج بار چوڭ قىزىل ئەجدىها تۇراتنى.
REV 12:4	ئۇ قۇبىرۇقى بىلەن ئاسماندىكى يۈلتۈزۈلەرنىڭ ئۈچىن بىرىنى سۈپۈرۈپ، ئۇلارنى يەر يۈزىگە چۆرۈھەتتى. ئەجىدەها توغايى دەپ قالغان ئايال يەڭىگەن ھامان ئۇنىڭ بالىسىنى يالماپ يۇتۇۋەتمەكچى بولۇپ ئۇنىڭ ئالدىدا تۇردى.	ئۇ قۇبىرۇقى بىلەن ئاسماندىكى يۈلتۈزۈلەرنىڭ ئۈچىن بىرىنى سۈپۈرۈپ، يەرگە ئۇ قۇبىرۇقى بىلەن ئاسماندىكى يۈلتۈزۈلەرنىڭ ئۈچىن بىرىنى سۈپۈرۈپ، چۈشۈرۈپ تاشلىدى. ئەجىدەها توغۇشقىا تەيار بولغان ئايالنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، بالىسىنى بېلىپ يۇتوشنى خالدى.
REV 12:5	ئايال بىر بالا، يەن یۇتون ئەللەرنى تۆمۈر ھاسىسى بىلەن پادىچىدەك باقىدەغان بىر ئوغۇل تۇغدى. بالا بولسا خۇدانىڭ ۋە ئۇنىڭ تەختىنىڭ ئالدىغا غاچىچە ئېلىپ چىقىلىدى.	ئايال بىر بالا تۇغىدى، بۇ بالى یۇتون دۇنياغا تۆمۈر بەلگە بىلەن باشقا رۇشكى بولىدۇ. بالىنى خۇدا ۋە ئۇنىڭ تەختىگە تېزلا ئېلىپ كەتتى.
REV 12:6	ئايال چۈلگە قاچتى؛ ئۇ يەردە ئۇنىڭ 1260 كۈن بېقىلىش ئۈچۈن ئۇنىڭغا خۇدا تەرىپىدىن ھازىرلاب قويۇلغان بىر جاي بار ئىدى.	ئايال چۈلگە قاچقان؛ شۇ جايدا خۇدا تەبىيارلاب بەرگەن بىر ئورنى بار، ئۇنى 1260 كۈن بويىچە ئاسرتىپ تۇرۇش ئۈچۈن.
REV 12:7	ئاندىن ئەرشتە جەڭ بولدى. باش يەرسىتە مىكائىل ۋە ئۇنىڭ يەرسەتلىرى ئەجىدەها ئەجىدەها بىلەن جەڭ قىلغىلى تۇردى؛ ئەجىدەما مۇ ئۆز يەرسەتلىرى بىلەن ئۇلارغا ئېتىلدى.	كېپىن ئاسماندا جەڭ باشلاندى. مىكايىل ۋە ئۇنىڭ فەرسەتلىرى ئەجىدەها بىلەن كۆرۈشتى؛ ئەجىدەها هەم ئۆز فەرسەتلىرى بىلەن ئۇلارغا قارشى تۇردى.
REV 12:8	لېكىن ئۇ ئۇستۇنلۇك قازىنالىمىدى، ئۇنىڭغا ۋە يەرسەتلىرىگە ئەرشتە تۇرۇشقا ئورۇن قالمىدى.	لېكىن ئۇ غەلبە قىلامىدى، ئۇ بىلەن يەرسەتلىرىگە ئەسما ئورۇن تۇرۇلما.
REV 12:9	بۇ ۋاقتىتا كاتتا ئەجىدەها، يەنچى چوڭ يىلان، قەدىمىي يىلان، دېگەن، دېۋان شۇنىڭ بىلەن زور ئەجىدەها، يەنچى ئېلىس ۋە شەپتەن دەپ ئاتالغان، یۇتون ۋە شەپتەن دەپ تۈنۈلغان، یۇتون دۇنيالق ئادەملىرىنى ئالدىپ كېتىشچى، جاھانى ئازدۇرغۇچى ھېلىقى قەدىمىي يىلان يەر يۈزىگە تاشلاندى. ئۇنىڭ يەرسەتلىرىمۇ ئۇنىڭ بىلەن تەڭ تاشلاندى.	بۇ ۋاقتىتا كاتتا ئەجىدەها، يەنچى چوڭ يىلان، قەدىمىي يىلان، دېگەن، دېۋان ۋە شەپتەن دەپ تۈنۈلغان، یۇتون دۇنيالق ئادەملىرىنى ئالدىپ كېتىشچى، جاھانى ئازدۇرغۇچى ھېلىقى قەدىمىي يىلان يەر يۈزىگە تاشلاندى. ئۇنىڭ يەرسەتلىرىمۇ ئۇنىڭ بىلەن تەڭ تاشلاندى.
REV 12:10	كېپىن مەن ئاسماندا قاتقىق بىر ئاۋاازنى ئاڭلىدىم، دېگەنلىكى: «ھازىر كەلدى ئاندىن مەن ئەرشتە يۇقىرى بىر ئاۋاازنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم - خۇدا يىمىزنىڭ قۇتۇلۇشى، كۆچىن ۋە دولىتىن، شۇنداقلا ئۇنىڭ مەسەھىنىڭ «كەلدى خۇدا يىمىزنىڭ نىجاتلىقى، قۇدرىتى، يادىشەھىلىقى ۋە ئۇنىڭ ھوقۇقى! چۈنكى كۆچىنلىك ئۆستىدىن خۇدانىڭ ئالدىدا كۈن - مەسەھىنىڭ ھوقۇقى! چۈنكى قېرىنداشلىرىنىڭ ئۆستىدىن تۇن شىكايات قىلغۇچى تاشلانغان كەتتى؟»	كېپىن مەن ئاسماندا قاتقىق بىر ئاۋاازنى ئاڭلىدىم، دېگەنلىكى: «ھازىر كەلدى ئاندىن مەن ئەرشتە يۇقىرى بىر ئاۋاازنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم - خۇدا يىمىزنىڭ قۇتۇلۇشى، كۆچىن ۋە دولىتىن، شۇنداقلا ئۇنىڭ مەسەھىنىڭ «كەلدى خۇدا يىمىزنىڭ نىجاتلىقى، قۇدرىتى، يادىشەھىلىقى ۋە ئۇنىڭ ھوقۇقى! چۈنكى كۆچىنلىك ئۆستىدىن خۇدانىڭ ئالدىدا كۈن - مەسەھىنىڭ ھوقۇقى! چۈنكى قېرىنداشلىرىنىڭ ئۆستىدىن تۇن شىكايات قىلغۇچى تاشلانغان كەتتى؟»
REV 12:11	قېرىنداشلار ئۇنىڭ ئۇستىدىن قوزىنىڭ قېنى ۋە ئۇلارنىڭ گۇۋاھلىق سۆزى بىلەن غالىپ كەلدى؛ ئۇلار ھەتتا ئۆلۈمنى كۆزىگە ئىلماي ئۆز جېنىنى ئەزىز كۆرمىدى.	ئۇلار قوزىنىڭ قېنى ۋە گۇۋاھلىق سۆزلىك بىلەن غالىپ كەتتى؛ ئۇلار جېنىنى ھېچ ئەزىز كۆرمەي، ئۆلۈمگە باردى.
REV 12:12	شۇنىڭ ئۈچۈن، شادلىنىڭلار، ئەرشلەر ۋە ئۇلاردا ياشايدىغانلار! لېكىن، يەر شۇنىڭ ئۈچۈن، شادلىنىڭلار، ئەرشلەر ۋە ئۇلاردا تۇرۇۋاتقاalar! لېكىن	شۇنىڭ ئۈچۈن، شادلىنىڭلار، ئەرشلەر ۋە ئۇلاردا ياشايدىغانلار! لېكىن، يەر شۇنىڭ ئۈچۈن، شادلىنىڭلار، ئەرشلەر ۋە ئۇلاردا تۇرۇۋاتقاalar! لېكىن

Reference	Before	After
REV 12:13	هالگلارغا ۋاي، ئىي يەر ۋە دېڭىزلا را چۈنكى ئىلىس ئۆستۈڭلارغا چۈشتى؛ واقتىنىڭ ئاز قالغانلىقنى بىلگەچ، غەزىپ قەھرى بىلەن كەلدى!».	ۋە دېڭىزدا تۇرۇشلۇقلارغا ۋاي! چۈنكى ئىبلەس سلەرگە چۈشۈپ كەتتى، واقتىنىڭ ئاز قالغانلىقنى كۆرۈپ، بالىنى تۇغقان ئايالنى قوغلاپ ئەجدىها ئۆزىنىڭ يەر يۈزىگە تاشلانغانلىقنى كۆرۈپ، ئۇغۇل بالىنى تۇغقان كەتتى.
REV 12:14	ئايالنىڭ يىلاننىڭ يۈزىدىن دالدىلىنىشى، چۆلde ئۆزى ئۆچۈن ھازىرلۇغان ماكانغا بېرىپسىز مەزگىل، ئىككى مەزگىل ۋە يېرىم مەزگىل بېقىلىسۇن دەب شۇ يەرگە ئۆچۈپ كېتىشى ئۆچۈن، ئۇنىڭغا يوغان بىر بۇركوتىنىڭ ئىككى قانسى بېرىلدى.	ئايال يىلاننىڭ قوشقانلىقىدىن قاچقاندا، چۆلدىكى ئۆزىگە تەيارلەنغان جايغا ئۆچۈپ بارشى ئۆچۈن، ئۇغا بىر بۇركوتىنىڭ ئىككى قانسى بېرىلدى. شۇ يەرده بىر مەزگىل، ئىككى مەزگىل ۋە يېرىم مەزگىل قالىپ تۇرۇشى تەمىنلەندى.
REV 12:15	ئاندىن يىلان ئايالنىڭ ئارقىسىدىن ئاغىزى بىلەن دەريادەك سۇ يۈرۈپ، ئۇنى سەل بىلەن ئېقىتىپ يوقاتماقچى بولدى.	يىلان ئايالنىڭ ئارقىسىدىن ئۆزىنىڭ ئاغىزىدىن دەريا قاتار سۇ چقاراپ، ئۇنى دەريا بىلەن ئېگىتىش ئۆچۈن قىلدى.
REV 12:16	لېكىن زېمىن ئايالغا ياردەم قىلىپ، ئاغىزىنى ئېچىپ، ئەجدىها ئاغىزىدىن يۈرۈپ چقارغان دەريانى يوْتۇۋەتتى.	ئەممە يەر ئايالغا ياردەم بەردى، ئاغىزىنى ئاچتى، ئەجىدەھاننىڭ ئاغىزىدىن چقارغان دەريانى يۇتۇپ تاشلىدى.
REV 12:17	ئەجدىها بۇنىڭ بىلەن ئايالغا قارشى قاتىققى غەزىلەندى ۋە ئۇنىڭ قالغان بۇنىڭ بىلەن ئەجدىھاننىڭ ئايالغا قاتىققى غەزىپ كېلىپ، ئۇنىڭ قالغان بالىلىرى، يەنى خۇدا بۇيرۇقلىرىنى باخشى ئورۇنداشتۇرۇپ، ئەبسا ھەققىدە نەسلى، يەنى خۇدا ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلىپ، ئەيساننىڭ گۇۋاھلىقىنى تۇتقان پەرزەتلىرى بىلەن جەڭ قىلغىلى كەتتى؛ ئۇ دېڭىز ساھىلى ئۆستىدە تۇراتتى.	ئەجدىھان بۇنىڭ بىلەن ئايالغا قارشى قاتىققى غەزىلەندى ۋە ئۇنىڭ قالغان بۇنىڭ بىلەن ئەجدىھاننىڭ ئايالغا قاتىققى غەزىپ كېلىپ، ئۇنىڭ قالغان بالىلىرى، يەنى خۇدا بۇيرۇقلىرىنى باخشى ئورۇنداشتۇرۇپ، ئەبسا ھەققىدە نەسلى، يەنى خۇدا ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلىپ، ئەيساننىڭ گۇۋاھلىقىنى گۇۋاھلىق تۇتۇۋاتقانلار بىلەن جەڭ قىلىشقا كەتتى؛
REV 13:1	مەن دېڭىزنىڭ قويوملۇقىغا تۇرۇپ قالدىم ۋە دېڭىزدىن بىر ھايۋان چىقىپ ئاندىن، دېڭىزدىن ئون مۇڭگۈزلۈك، يەته باشلىق بىر دېۋشىڭ چىقىۋاتقانلىقىنى كۆرۈم، ئۇنىڭ ھەربىر مۇڭگۈزىدە بىردىن تاج بار ئىدى، ھەربىر بېشىدا كۈپۈرلۈق ناملىرى يېزىقلق ئىدى.	كەلگەنلىكىنى كۆرۈم، ئۇنىڭ يەتنە باشى ۋە ئون مۇڭگۈز بار، ھەر مۇڭگۈزگە تاج قويۇلغان، ھەر باشىدا تەكسىرلىك ئاتالغۇلار يېزىلغان.
REV 13:2	بۇ ھايۋان يېلىپزغا ئوخشاش كۆرۈنگەن، يۇتلرى ئېيىقىنىڭ يۇتلرىغا، ئاغىزى مەن كۆرگەن بۇ دېۋە يېلىپزغا ئوخشاشىتتى، يۇتلرى ئېيىقىنىڭ يۇتلرىغا، ئاغىزى بولسا شىرىنىڭ ئاغىزغا ئوخشاشىتتى. ئەجدىها ئۇنىڭغا ئۆز قۇدرىتتى، تەختى ۋە زور هوقوقىنى بەردى.	شىرىنىڭ ئاغىزغا ئوخشاش. ئەجدىها ئۇنىڭغا كۆچى، تەختى ۋە زور هوقوق بەرگەن.
REV 13:3	دېۋشىڭ باشلىرىدىن بىرى ئەجهللىك يارىلاغاندەك تۇراتتى. لېكىن، بۇ ئەجهللىك يارا ساقايغانىدى. يۇتكۈل دۇنيا دېۋگە ھەر آنۇھەس بولۇپ ئۇنىڭغا ئەگەشتى.	دېۋشىڭ باشلىرىدىن بىرى قاتىققى يارا الغان كۆرۈنگەن. لېكىن، بۇ يارا ساقايىپ كەتتى. يۇتون دۇنيا دېۋانغا ھەيران بولۇپ، ئۇنىڭدىن كېپىن كەتتى.
REV 13:4	ئەجدىها دېۋگە كۈچ بەرگەچكە، ئۇلار ئەجدىھاغا ئىبادەت قىلدى. شۇنداقتا، ئەجدىھا دېۋگە كۈچ بەرگەچكە ئۇلار ئەجدىھاغا چوقۇنۇشتى. ئۇلار يەنە دېۋىنگىمۇ چوقۇنۇپ؛ – دېۋشىڭ تەڭدىشى بارمۇ؟ ئۇنىڭ بىلەن كىممۇ ئېلىشالاسسۇن؟ – دېدى.	دېۋنگەمۇ ئىبادەت قىلىپ: «دېۋشىڭ تەڭدىشى بارمۇ؟ ئۇ بىلەن كىم ساقاشقان بولالايدۇ؟» دېدى.
REV 13:5	دېۋنگە تەك بېرۈلۈق ۋە كۈپۈرلۈق قىلىدىغان ئېغىز بېرىلدى؛ ئۇنىڭغا قىرىق ئىككى ئاي ئىش كۆرۈشكە هوقوق بېرىلدى.	ئۇغا چوڭ ۋە تەكسىر سۆزلەر ئېيتىشقا ياقان ئاغىز بېرىلدى؛ ئۇغا قىرىق ئىككى ئاي بويىچە ئۇرۇش قىلىش هوقوقى بېرىلدى.
REV 13:6	ئۇ خۇداغا كۈپۈرلۈق قىلغىلى – ئۇنىڭ نامىغا ۋە ئۇنىڭ دەرگاھىغا، شۇنداقلا ئەرشىنى ماكان قىلغانلارغا كۈپۈرلۈق قىلغىلى ئۇنىڭ نامىغا ۋە ئۇنىڭ ئاچتى.	ئۇ خۇدا تەكسىر قىلىش ئۆچۈن ئۆچۈن ئاغىزنى ئاچتى ۋە ئۇنىڭ ئىسمىنى، ئۇنىڭ يۇلاقىنى ۋە ئاسماندا تۇرۇشلۇق كىشىلەرنى تەكسىرلىدى.
REV 13:7	ئۇنىڭ مۇقەددەس بەندىلەرگە قارشى جەڭ قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئۆستىدىن غالىب كېلىشكە يول قويۇلدى؛ ھەر قەبلى، ھەر مىللەت، ھەر خىل تىلدا سۆزلىشىدىغان ئەللەرگە ھۆكۈمەنلىق قىلىش هوقوقى ئۇنىڭغا بېرىلدى.	ئۇغا مۇقەددەس كىشىلەرگە قارشى جەڭ قىلىپ، ئۇلارنى يېڭىپ چىقىشىچۇن ئىجازەت بېرىلدى؛ ھەر قەبلى، ھەر مىللەت ۋە بارلىق تىللا بىلەن سۆزلىدىغان خەلقەرگە ھۆكۈمەنلىق قىلىدۇ، چۈنكى ئۇلارنىڭ ئەر يۈزىدىكى بارلىق كىشىلەر ئۇنى سەجدە قىلىدۇ، چۈنكى ئۇلارنىڭ
REV 13:8	يەر يۈزىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى – ئالىم ئايىرىدە بولغاندىن بۇيىان بوغۇزلىنىپ بولغان قوزىنىڭ ھایاتلىق دەپتىرىگە نامى يېزىلمىغانلار بولسا، ئۇنىڭغا سەجىدە قىلىدە.	ئىسمى دۇنيا يارلىق قالغاندىن بۇيىان قوريان قىلىنىغان قوزىنىڭ ھایات كتابىغا يېزىلمىغان بىلەدە.

Reference	Before	After
REV 13:9	قۇللىقى بارلار، بۇنى ئاڭلىسىن!	قۇلاقىڭ بار بولسا، بۇنى ئاڭلا!
REV 13:10	«تۇتقۇن بولىدۇ» دەپ بېكتىلىگەنلەر چوقۇم تۇتقۇن بولىدۇ، «قىلىچلىنىدۇ» دەپ بېكتىلىگەنلەر چوقۇم قىلىچلىنىپ ئۆللىدۇ. مۇقۇدەس بەندىرىشىڭ سەھىرى-تاقتى ۋە بىستقادى مانا شۇ ئىشلاردا مەلۇم بولىدۇ.	كىم قاماققا كىرسىكە دېگەن بولسا، ئۇ چوقۇم قاماققا كىرىدۇ، كىم قىلىج بىلەن ئۆلۈشكە دېگەن بولسا، ئۇ چوقۇم قىلىج بىلەن ئۆلۈدۇ. خۇدائىنىڭ خەلقىنىڭ سەھىرى ۋە ئىشەنچلىكى مەنە شۇ ئىشلاردا كۆرۈندۇ.
REV 13:11	مەن يەردىن چىقىۋاتقان يەنە بىر دىۋىنى كۆردۈم، ئۇنىڭ قوزىنىڭكىدەك كىچىك ئىككى مۇڭگۈزى بار ئىدى، لېكىن ئاۋاازى ئەجدىھانىڭكىدەك چىقاتنى.	مەن يەردىن چىقىپ كەلگەن باشقا بىر ھايۋاننى كۆردۈم. ئۇنىڭدا قوغا ئوخشاش كىچىك ئىككى مۇڭگۈز بار كەتنى، لېكىن ئاۋاازى ئەزىزەها قاتنا چىقتى.
REV 13:12	ئۇ ئاۋاڦالقى دىۋىگە ئاكارلىتەن ئۇنىڭ يېقۇن هوقوقىنى يۈرگۈزۈپ، يەر ئۇنىڭدىكى خەلقارنى شۇ ھايۋانغا ئىبادەت قىلىشقا قوزغايىدۇ، چۈنكى شۇ يۈزىنى ۋە ئۇنىڭدا تۇرۇۋاتقانلارنى ئەجەللەك يارىسى ساقايغان ئاۋاڦالقى دەۋىگە چوقۇندۇردى.	ئۇ بىرىنچى ھايۋاننىڭ ھەممە هوقوقىنى ئىشلەپ چىقىپ، دۇنيا ۋە ئۇنىڭدىكى خەلقارنى شۇ ھايۋانغا ئىبادەت قىلىشقا قوزغايىدۇ، چۈنكى شۇ يۈزىنى ۋە ھايۋاننىڭ ئەجەللەك يارىسى ساقايغان.
REV 13:13	ئۇ زور سۈرەتلەر كۆرسەتى، ھەتا خەلقىنىڭ كۆز ئەتكۈزۈشىدە ئاسمانىدىن ئاسمانىدىن يەر يۈزىگە ئوت ياغۇرۇتى.	ئۇ زور سۈرەتلەر كۆرسەتى، ھەتا خەلقىنىڭ كۆز ئەتكۈزۈشىدە ئاسمانىدىن يەركە ئوت ياغۇرۇدى.
REV 13:14	ئۇ ئاۋاڦالقى دىۋىگە ئاكارلىتەن كۆرسىتىشىكە هوقوقلاندۇرۇلغان ئالامەتلەر بىلەن يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارنى ئازدۇرۇپ، ئۇلارغا «قىلىج بىلەن يارىلانغان، لېكىن تىرىك قالغان» دېگەن ئاۋاڦالقى دىۋىگە ئاتاپ بىر بۇت-ھەبکەل ياساپ تىكىلەشتى تايىلىدى.	ئۇ بىرىنچى ھايۋان ئۆچۈن ئالامەتلەر كۆرسەتىپ، دۇنيادىكى خەلقەرنى ئالاداپ، ئۇلارغا «قىلىج بىلەن جىرمىماق بولغان، لېكىن ھاييات قالغان» دېگەن ھايۋانغا ئاتاپ بىر بۇت قۇرۇپ قويۇش تەلەپ قىلىدى.
REV 13:15	ھايۋاننىڭ بۇت سۈرەتىگە روھ بەرىپ، ئۇ سۆزلەپ قالىدۇ ۋە چوقۇنمىغاندا دىۋىنىڭ بۇت-ھەبکىلىگە نەيەس كىرگۈزۈپ، ئۇنىڭغا ئۇنى سۆزلىيەلەيدىغان قىلىش ۋە ئۇنىڭغا چوقۇنمىغانلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈرگۈزۈش قۇدرىتى بېرىلدى.	ئۇلارنى ئۆلتۈرۈش قىلىدۇ دەپ قۇدەرتەت بېرىلدى.
REV 13:16	ئۇ ھەممە كىشىنى، كىچىك-چوڭ، باي-كەمبەغەل، ئەركىن-قۇل بولسىمۇ، قولى ياكى پېشانسىسىگە تامغا باستۇرۇشقا مەجبۇرلىدى.	ئۇڭ قولى ياكى پېشانسىسغا بىر بەلگە قويۇشقا مەجبۇر قىلىدى.
REV 13:17	ئۇ يەنە بۇ تامغا، يەنلى دىۋىنىڭ نامى ياكى ئۇنىڭ نامىدىكى رەقەم بېسىلغانلاردىن باشقا ھېچكىم بىر نەرسە سېتىۋالامىدۇ ياكى ساتالمايدۇ، دەپ بېكتى.	ئەگەر بۇ بەلگىنى ئېيەلمىسە، ھېچ كىم ھېچ نەرسە سېتىۋالامىسى ياكى ساتالمايسى، بۇ بەلگە ھايۋاننىڭ نامى ياكى نامىنىڭ رەقىمدۈر.
REV 13:18	مانا بۇ يەرده ھېكمەت بار. ئەقىل-پاراستى بارلىكى كىشىلەر دىۋىنىڭ رەقىمىنى ھېسابلاپ باقسۇن؛ چۈنكى بۇ رەقەم بىر ئادەمنىڭ رەقىمى بولىدۇ. ئۇنىڭ رەقىمى 666 دۇر.	بۇ يەرده ھېكمەت بار. ئەقىللىق كىشىلەر، دىۋاننىڭ سانىنى ھېسابلاپ كۆرۈڭلەر؛ چۈنكى بۇ سان بىر ئادەمنىڭ سانى بولۇپ كېتىدۇ، 666.
REV 14:1	ئاندىن مەن كۆرۈمكى، مانا، قوزا زىئون تېغى ئۇستىدە تۇراتى. ئۇنىڭ پېنىدا پېشانسىسىگە ئۆز نامى ۋە ئاتىسىنىڭ نامى يېزىلغان بىر يۈز قىرىق تۆت مىڭ كىشى بار ئىدى.	شۇ ۋاقتىتا مەن كۆرۈم، قارا، قوزا زىئون تېغىدا تۇرۇۋاتىدۇ. ئۇنىڭ يانسا پېشانسىسغا ئۆز نامى ۋە ئاتا نامى يېزىلغان بىر يۈز قىرىق تۆت مىڭ ئادەم بار.
REV 14:2	ئاسمانىدىن خۇددى شارقىراپ ئېقىۋاتقان نۇرغۇن سۇلارنىڭ ئاۋاڦىدەك ۋە قاتىقى گۈلدۈرما منىنىڭ ئاۋاڦىدەك بىر ئاۋاازنى ئاڭلىدىم. مەن ئاڭلىغان ئاۋااز يەنە چىلتارچىلار چىلتارلارنى چالغان ئاۋاڦاغا ئوخشاشىتى؛	ئاسمانىدىن كاتتا سۇلارنىڭ قاتىنى ئاققان ئاۋاڦىدەك ۋە كۆچلۈك گۈرلەش ئاۋاڦىدەك بىر ئاۋااز ئاڭلادىم. مەن ئاڭلىغان ئاۋااز، چىلتارچىلارنىڭ چىلتار چالغاندا چىققان ئاۋاڦاغا یەك ئوخشاش.
REV 14:3	ھېلىقى كىشىلەر تەختنىڭ، تۆت ھاييات مەخلۇقىنىڭ ۋە ئاقسا قالالارنىڭ ئۇلار تەختنىڭ ئالدىدا، تۆت تىرىك جەرم ۋە قەرينداشلارنىڭ ئالدىدا بېڭى بىر كۈنىنى بېتىشتى. بۇ كۈنىنى گۇناھلىرىنىڭ بەدللى تۆلسىپ بىر نەغمە ھەۋە قىلىشتى. بۇ نەغمەنى دۇنيادىن سېتىۋالغان بىر يۈز قىرىق بۇ دۇنيادىن ئازاد قىلىلغان كىشىلەردىن بىر يۈز قىرىق تۆت مىڭدىن باشقا ھېچكىم ئۆگىنەلەيتتى.	تۆت مىڭ كىشىدەن باشقا ھېچكىم ئۆگىنەلەيدۇ.

Reference

Before

REV 14:4 ئۇلار ئاياللار تەرىپىدىن گۈناھتا بولغانمىغان، چۈنكى ئۇلار ياك ئادەملەردۇر. قوزا نەگە بارسا، ئۇلارمۇ ئۇنىڭغا ئەگىشىپ شۇ يەرگە بارىدۇ، ئۇلار بەدل بىلەن ئىنسانلار ئارسىدىن خۇداغا ۋە قوزىغا هوسۇنىڭ تۇنجى مېۋسىسىدەك بولۇش ئۇچۇن سېتىۋېلىنغان.

REV 14:5 ئۇلار ئەيپىسىز بولۇپ، ئاغزىدىن ھېچ يالغان سۆز چىقمايدۇ.

REV 14:6 شۇ ۋاقتى مەن ئاسمان ئوتتۇرسىدا ئۇچۇپ تۇرغان باشقىا بىر يەرىشتىنى ئاندىن مەن ئاسماننىڭ ئوتتۇرسىدا ئۇچۇپ يۈرگەن باشقىا بىر يەرىشتىنى كۆردۈم، ئۇنىڭغا يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارغا، يەنى ھەربىر ئەل، قەبىلە، ھەر قەبىلە، تىل سۆزلىكچىلەر ۋە مىللەتلەرگە مەڭگۈلۈك خۇش خەۋەرنى ئۇچۇن مەڭگۈلۈك خۇش خەۋەر تاپشۇرۇلدى.

REV 14:7 ئۇ يۇقىرى ئاۋاز بىلەن: – خۇدادىن قورقۇڭلار، ئۇنى ئۇلۇغلاڭلار! چۈنكى ئۇنىڭ سوت قىلىش سائىنى پېتىپ كەلدى؛ ئاسماننى، زېمىننى، دېڭىزنى ۋە سۇ بولاقلىرىنى ياراتقۇچىغا سەجىدە قىلىڭلار! – دەيتى.

REV 14:8 ئۇنىڭ كەينىدىن ئىككىنچى يەرىشتە كېلىپ مۇنداق دېدى: «غۇلدى! كاتتا شەھەر بابىل غۇلدى، ئۇ ئۆز زىنا-بۇزۇقلاۇقىنىڭ سەۋالىق شارابىنى يۇتكۈل ئەللەرگە ئىچكۈزگەن».

REV 14:9 ئىككى يەرىشتەدىن كېيىن، باشقىا بىر يەرىشتە، يەنى ئۇچىنچى ئالدىنىق ئىككى يەرىشتەنى كەينىدىن يەنە بىر يەرىشتە، يەنى ئۇچىنچى يەرىشتە يۇقىرى ئاۋاز بىلەن مۇنداق دېدى: – «كىمدىكىم دىۋىگە ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكلىگە چوقۇنسا، ئۇنىڭ تامغىسىنى يېشانىسىگە ياكى قولغا قوبۇل قىلىسا،

REV 14:10 خۇدا قىزغىنىشنىڭ تەر تەر ساپ شېرەبىنى عەزبى بىلەن تولغان قاچاقتا خۇدانىڭ قەھرىنىڭ ئەبجەش قىلىنمىغان ساپ شارابىنى ئۇنىڭ غەزپى بىلەن تولغان قەدەھەتە ئىچىدۇ. ئۇ مۇقەددەس يەرىشتىلەرنىڭ ۋە قوزىنىڭ ئالدىدا ئوت ۋە گۈڭگۈرتە قىينىلىدۇ.

REV 14:11 ئۇلارنىڭ قىينىلىشلىرىدىن چىققان ئىس-تۇتەكلەر ئەبەدىلەتەبەد يۇرقلار تۇرۇدۇ؛ دىۋىگە ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكلىگە چوقۇنغانلار ياكى ئۇنىڭ نامىنىڭ تامغىسىنى قوبۇل قىلغانلارغا كېچە-كۈندۈز ئاراملىق بولمايدۇ».

REV 14:12 مۇقەددەس بەندىلىرىنىڭ سەۋىرى-تاققى ئەنلىرىنىڭ ئەنلىرىنىڭ مەلۇم بولىدۇ.

REV 14:13 مەن يەنە ئاسماندا مۇنداق بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم: – «بۇ سۆزنى ياز؛ بۇنىڭدىن كېيىن رەبde ۋاپىت بولۇپ ئۆلگەنلەر بەختلىك! ھەئە، دەيدۇ رۇھ، ئۇلار ھازىر ئىشلىرىدىن توختاپ ئارام ئاللايدۇ. چۈنكى قىلغان ئەمەللەرى ئۇلارغا ئەگىشىپ كېلىدۇ».

REV 14:14 مەن كۆردۈمكى، مانا بىر يارچە ئاق بۇلۇت، بۇلۇتنىڭ ئۇستىدە بېشىغا ئالتۇن تاج كىيىگەن، قولدا ئۆتكۈر بىر ئورغاڭ تۇقان ئىنسان ئوغلىغا ئوخشىدېغان بىرسى ئۆلتۈرەتتى.

REV 14:15 ئىبادەتخانىدىن باشقىا بىر يەرىشتە چىقىپ، بۇلۇتنىڭ ئۇستىدە ئۆلتۈرگۈچىغا يۇقىرى ئاۋاز بىلەن: – ئورغىقىڭىن سال ۋە ئورۇشقا باشلا! چۈنكى ئورما ۋاقتى كەلدى، يەر يۈزىدىكى زىرائەتلەر بىشىپ بېتىلىدە، دېدى.

After

ئۇلار ئاياللار بىلەن بولغانمىغان، چۈنكى ئۇلار ياك. قوچاق قايدا بارسا، ئۇلارمۇ ئۇنىڭدىن كېيىنلا شۇ يەرگە كېتىدۇ، ئۇلار ئادەم خەلق ئىچىدىن خۇدا ۋە قوچاق ئۇچۇن، گىرمىنىڭ تۇنجى مېۋسىغا ئوخشاش ئالاھىدە تاللانغان.

ئۇلار تەمىزىنەك، ئاغزىدىن ھېچ يالغان سۆز چىقمايدۇ

شۇ ۋاقتى مەن ئاسمان ئوتتۇرسىدا ئۇچۇپ تۇرغان باشقىا بىر يەرىشتىنى كۆردۈم، ئۇنىڭغا يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارغا، يەنى ھەربىر ئەل، قەبىلە، ھەر قەبىلە، تىل سۆزلىكچىلەر ۋە مىللەتلەرگە مەڭگۈلۈك خۇش خەۋەرنى ئۇچۇن قىلىش ئۇچۇن خۇش خەۋەرنى ئېگىزلىدى.

ئۇ چۈك ئاۋاز بىلەن: خۇدا دىن قورقۇڭلار، ئۇنى ھۆرمەتلەڭلار! چۈنكى ئۇنىڭ قازاق قىلىش ۋاقتى كەلدى؛ ئاسمان، زېمن، دېڭىز ۋە سۇ چىققىلىرىنى ياراتقان خۇدا غا ئىبادەت قىلىڭلار!

ئۇنىڭ ئاخىردا ئىككىنچى يەرىشتە كەلدى ۋە بۇنى دېدى: «ئۆتىنى! چۈك ئەھەر بابىل ئۆتىنى، ئۇ بارلىق خەلقەرگە ئۆز زىنا قىلىشنىڭ شەرابىنى ئىچۈرگەن».

ئىككى يەرىشتەدىن كېيىن، باشقىا بىر يەرىشتە، يەنى ئۇچىنچىسى، قاتىق ئالدىنىق ئىككى يەرىشتەنى كەينىدىن يەنە بىر يەرىشتە، يەنى ئۇچىنچىسى يەرىشتە يۇقىرى ئاۋاز بىلەن مۇنداق دېدى: – كىم دىۋانى ۋە ئۇنىڭ سۈرەتىنى ئەركىلەپ، يېشانىسىغا ياكى قولغا نىشان قويىدا،

خۇدا قىزغىنىشنىڭ تەر تەر ساپ شېرەبىنى عەزبى بىلەن تولغان قاچاقتا خۇدا قىزغىنىشنىڭ تەر تەر ساپ شېرەبىنى عەزبى بىلەن تولغان قاچاقتا خۇدا قىزغىنىڭ سۈرەتلىر ۋە قوچاقنىڭ قوشلۇشىدا ئوت ۋە ئىچىدۇ. ئۇ مۇقەددەس يەرىشتىلەر ۋە قوچاقنىڭ قوشلۇشىدا ئوت ۋە كۆكسايىدا ھەسەرەت تارتىدۇ.

ئۇلارنىڭ ئازاپلىرىدىن چىققان تۇتۇن ھەمىشە كۆتۈرلۈپ تۇرۇۋاتىدۇ؛ دىۋان بىلەن ئۇنىڭ بۇتىغا چوقۇنغانلار ياكى ئۇنىڭ ئاتالغۇسىنىڭ بەلگىسىنى قوبۇل قىلغانلارنىڭ كۈنى كېچىسى ئارام بولمايدۇ.

ئۇنىڭدا قۇددىس كىشىلەرنىڭ سەبرى بار، بۇلار خۇدا ئەملىنى ساقلاب تۇرىدىغانلار بولۇپ، ئىيسىسا مەسەنەنىڭ ئىماننى ئىگە تۇتسىدىغانلار. مەن قايتا ئاسماندىن بىر ئاۋاز ئاڭلىدىم: «بۇنى يېزۇھەت: بۇدەن كېيىن يەرۇردىگاردا ئۆلگەنلەر بەختلىك! ھەئە، دەيدۇ رۇھ، ئۇلار ھازىر ئىشلىرىدىن توختاپ ئارام تایالايدۇ. چۈنكى قىلغان ئىشلىرى ئۇلار بىلەن بارىدۇ».

مەن كۆردۈم، بىر يارچە ئاق بۇلۇت بار، بۇلۇتنىڭ ئۇستىدە بىر كىشى ئولتۇرۇپ ئۇنىڭ ئىنسانغا ئوخشاش، بېشىدا ئالتۇن تاج كۆتۈرگەن، قولدا سەككىن ئورغاڭ تۇتۇپ.

ئىبادەت ئورنىدىن باشقىا بىر يەرىشتە چىقىپ، بۇلۇت ئۇستىدە ئولتۇرغان كىشىگە باللىق ئاۋاز بىلەن: «ئورغىقىڭىن يوللا ۋە توپلا باشلا! چۈنكى تېرىش ۋاقتى كەلدى، يەر ئۇستىدىكى ئۆسۈملەر بىشىپ بېتىپ تۇر» دېدى.

Reference	Before	After
REV 14:16	بۇلۇت ئۆستىدە ئولتۇرغاچى ئورغىقىنى يەر يۈزىدىكى زىرائەتلەر ئورۇلدى.	بۇلۇت ئۆستىدە كەتكەن كىشى ئورغىقىنى يەرگە سېلىپ تاشلىدى ۋە يەردىكى زىرائەتلەر تېپلانغان بولدى.
REV 14:17	ئەرشتە بولغان ئىبادەتخانىدىن يەنە بىر پەرسىتە چىقىنى. ئۇنىڭمۇ ئۆتكۈر بىر ئورغىقى بار ئىدى.	ئاسمانىدىكى ئىبادەتخانىدىن يەنە بىر پەرسىتە چىقىنى. ئۇنىڭمۇ ئۆتكۈر بىر ئورغىقى بار.
REV 14:18	ئارقىدىنلا، ئوتىنى باشقۇرىدىغان يەنە بىر پەرسىتە قۇربانگاھدىن چىقىي، 'ئۆتكۈر ئورغاچ تۇتقان پەرسىتىگە يۇقىرى ئاۋاز بلەن: – ئۆتكۈر ئورغىقىكىنى سېلىپ، يەر يۈزىدىكى ئۆزۈم تېلىنىڭ ساپاقلىرىنى يىغۇوا، چۈنكى ئۆزۈملەرى يېشىپ بېتىلدى، – دېدى.	Keyin, otni boshqurghan yana bir farishtä qurban joyidan chiqip, otkur orghiq tutqan farishtägä baland awaz bilen: 'Otkur orghiqingni salip, yer yuzidiki üzüm tilining sapqlarini yighiwal, chunki üzümliri piship ketti,' dedi.
REV 14:19	بۇنىڭ بىلەن پەرسىتە ئورغىقىنى يەر يۈزىدىكى ئۆزۈم بېتىلدى، خۇدانىڭ مېۋەلىرىنى يىغىي، خۇدانىڭ قەھرىنىڭ چوڭ شاراب كۆلچىكىگە تاشلىدى.	ئاندىن پەرسىتە ئورغىقىنى يەرگە تاشلىدى ۋە يەردىكى ئۆزۈم مېۋەلىرىنى يىغىي، خۇدا قەھرىنىڭ چوڭ شەrab قايياققا سۆكۈپ تاشلىدى.
REV 14:20	شەھەرنىڭ سىرتىدىكى شاراب كۆلچىكىدىكى ئۆزۈملەر دەسىسىلىپ، شەربىتى قانغا ئايلىنىپ، ئات تىزگىنىڭ بىر مىڭ ئالتا يۈز سىتادىيوم يىراققا شەربەتلىرى قان بولۇپ، ئاتنىڭ تىزگىنىڭ چىقىدىغان ئېگىزلىكتە ئۆز يۈز چاقىرىم يىراقلققا ئاقتى.	شەھەر دىيارىدىن سىرتتا، ئۆزۈم باستۇرغاچتا ئۆزۈملەر باستۇرۇلدى، شەربىتى قانغا ئايلىنىپ، ئات تىزگىنىڭ بىر مىڭ ئالتا يۈز سىتادىيوم يىراققا شەربەتلىرى قان بولۇپ، ئاتنىڭ تىزگىنىڭ چىقىدىغان ئېگىزلىكتە ئۆز يۈز چاقىرىم يىراقلققا ئاقتى.
REV 15:1	ئاسماندا زور ھەم كارامەتلىك يەنە بىر ئالامەتنى، يەنى ئاخىرقى يەتتە بالاينىڭ ئەتتە توتۇپ تۇرغان يەتتە پەرسىتىنى كۆرۈم، يەنى دېبىلىشتىكى سەھەب، خۇدانىڭ غەزىپ بۇلۇن ئاخىرلىشىدۇ.	مەن ئاسماندا يەنە بىر چوڭ ۋە سۈركىلىمىلىك ئالامەتنى كۆرۈم، يەنى ئاخىرقى يەتتە بالاينىڭ ئەتتە توتۇپ تۇرغان يەتتە پەرسىتىنى، چۈنكى بۇلاردا خۇدانىڭ قەھرى تاماڭلاندى.
REV 15:2	مەن يەنە ئوت ئارىلاش ئەينەك دېڭىزىدەك بىر كۆرۈنۈشنى ھەم ئەينەك دېڭىزنىڭ ئۆستىدە تۇرغان، دىۋە ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھېكىلى ۋە نامىنىڭ رەقىمى ئۆستىدىن غالىب كەلگەنلەرنى كۆرۈم، ئۇلارنىڭ قوللىرىدا خۇدا بەرگەن چىلتارلار بولۇپ،	مەن يەنە ئوت بىلەن قوشۇلغان شىشە دېڭىزىگە ئوخشاش بىر كۆرۈنۈشنى، شىشە دېڭىزنىڭ ئۆستىدە تۇرغان، هايدان بىلەن ئۇنىڭ سۈرەتى ۋە ئاتنىڭ سانغا قارشى غەلبە قازانغانلارنى كۆرۈم، ئۇلارنىڭ قوللىرىدا خۇدا بەرگەن قوبۇزلار بار.
REV 15:3	ئۇلار مۇسا بىلەن قوچاقنىڭ گۈرۈلىرىنى ئېيتىشاتى: «سېنىڭ قىلغانلىرىڭ ئۇلار خۇدانىڭ قول-خىزمەتكارى بولغان مۇسانىڭ كۈپىنى ھەم قوزنىڭ زور ۋە سۈركىلىمىلىك، ئى ھەممەگە قادر خۇدا! سېنىڭ يوللىرىڭ توغرا ۋە كۈپىنى ئېيتىشاتى: – «ئۇلۇغ ۋە كارامەت سېنىڭ قىلغانلىرىڭ، ئى ھەممىگە قادر يەرەدىگار خۇدا، يوللىرىڭ ئادىل ۋە ھەقتۇر، ئى يۇتكۇل ئەللەرنىڭ پادشاھى!	ئۇلار مۇسا بىلەن قوچاقنىڭ گۈرۈلىرىنى ئېيتىشاتى: «سېنىڭ قىلغانلىرىڭ ئۇلار خۇدانىڭ قول-خىزمەتكارى بولغان مۇسانىڭ كۈپىنى ھەم قوزنىڭ زور ۋە سۈركىلىمىلىك، ئى ھەممەگە قادر خۇدا! سېنىڭ يوللىرىڭ توغرا ۋە كۈپىنى ئېيتىشاتى: – «ئۇلۇغ ۋە كارامەت سېنىڭ قىلغانلىرىڭ، ئى ھەممىگە قادر يەرەدىگار خۇدا، يوللىرىڭ ئادىل ۋە ھەقتۇر، ئى يۇتكۇل ئەللەرنىڭ پادشاھى!
REV 15:4	ئى پەرەردىگار، كىم سەندىن قورقمايدىغان، نامىڭىنى چوڭ كۆرمەيدىغان بولىدۇ؟ چۈنكى يەقەت سەنلا مۇقەددەسسىن؛ بارلىق خەلقەر سەنىنىڭ ئالدىكىغا كېلىپ، ساڭا ئىبادەت قىلىدۇ، چۈنكى سەننىڭ ئادىللىق ئىشلىرىڭ ئالدىكىغا كېلىدۇ، ساڭا سەجەدە قىلىدۇ، چۈنكى ھەققانى قىلغانلىرىڭ ئاشكارا كۆرۈلۈپ قالدى.	ئى پەرەردىگار، كىم سەندىن قورقمايدىغان، نامىڭىنى چوڭ كۆرمەيدىغان بولىدۇ؟ چۈنكى يەقەت سەنلا مۇقەددەسسىن؛ بارلىق خەلقەر سەنىنىڭ ئالدىكىغا كېلىپ، ساڭا ئىبادەت قىلىدۇ، چۈنكى سەننىڭ ئادىللىق ئىشلىرىڭ ئالدىكىغا كېلىدۇ، ساڭا سەجەدە قىلىدۇ، چۈنكى ھەققانى قىلغانلىرىڭ ئاشكارا كۆرۈلۈپ قالدى.
REV 15:5	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، مەن كۆرۈمكى، مانا ئەرسىتىكى ئىبادەتخانى، يەنى ھۆكۈم-گۇواھلىق چىدىرى ئېچىلدى!	بۇ ئىشلارنىڭ كېيىندا، مەن كۆرۈمكى، ئاسماندا تۇرغان مىسارەتخانى، يەنى شەرت-گواھلىق چوخۇرى ئېچىلدى!
REV 15:6	يەتتە بالاينىڭ ئەتتە ئۆز ئىلکىدە تۇتقان يەتتە پەرسىتە ياكىز، يارقىرإپ تۇردىغان لىباس كېيىن، كۆكىسىگە ئالتۇن كەمەر باغلۇغان حالدا ئىبادەتخانىدىن چىقىنى.	يەتتە بالاينىڭ ئەتتە ئۆز ئىلکىدە تۇتقان يەتتە پەرسىتە، تازا ۋە يارقىن لىنهن كېيىم كەيىگەن، كۆكۈس تەرەپىگە ئالتۇن كەمەر بەللەگەن حالدا، ئىبادەتخانىدىن چىقىنى.
REV 15:7	تۆت ھايات مەخلۇقنىڭ بىرى يەتتە پەرسىتىگە ئەبەدىلئەبەد ياشايىدىغان خۇدانىڭ قەھرى بىلەن تولغان يەتتە ئالتۇن چىسىنى بەردى.	تۆت ھايات جانداردىن بىرى يەتتە پەرسىتىگە، ھەمىشە ياشايىدىغان خۇدانىڭ قەھرى بىلەن تولغان يەتتە ئالتۇن چۆرىك بەردى.
REV 15:8	ئىبادەتخانى خۇدانىڭ شان-شەرپى ۋە قۇدرىتىدىن تۇتون بىلەن لق تولدى. يەتتە پەرسىتىنىڭ يەتتە بالاينىپتى ئايغاشمىغۇچە، ھېچكىم	ئىبادەتخانى خۇدانىڭ ئىززەتى ۋە كۆچىدىن تۇتون بىلەن تولدى.

Reference	Before	After
REV 16:1	شۇنىڭدىن كېيىن، ئىبادەتخانىغا كىرەلمىدى.	شۇدىن كېيىن، ئىبادەتخانىدىن كەلگەن بالق ئاواز يەتتە يەرىشتىگە: «بارىڭلار، خۇدا قەھرى تولغان يەتتە چىننى يەر بىزىگە تۆكۈڭلار!» دېدى.
REV 16:2	شۇنىڭدىن كېيىن، ئىبادەتخانىدىن كۆتۈرۈلگەن يۇقىرى بىر ئاۋازنىڭ يەتتە يەرىشتىگە: «بېرىڭلار، خۇدانىڭ قەھرى تولغان يەتتە چىننى يەر بىزىگە تۆكۈڭلار!» دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم.	بىرنىچى يەرىشتە چاشقىسىنى يەرگە تۆكتى. بۇ بىلەن، ھايۋاننىڭ بەلگىسى بىرىپ چىندىكىنى يەر-زېمىنغا تۆكتى. بۇنىڭ بىلەن دېۋىنىڭ تامغىسى بېسىلغان ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكلىگە چوقۇغانلاردا بىرخىل يېرىڭىنچىلىك ھەم ئازابلىق چاقا-جاھارەت يەيدا بولدى.
REV 16:3	ئىككىنچىسى چىندىكىنى دېڭىزغا تۆكتى؛ دېڭىز سۇي ئۆلۈكنىڭ قېنىغا ئۇخشاش قانغا ئايلاندى ۋە ئىچىدىكى يۇقۇن جانلىقلار ئۆلدى.	ئىككىنچىسى چىندىكىنى دېڭىزغا تۆكتى؛ دېڭىز سۇي ئۆلۈك قېنىغا ئۇخشاش قان بولۇپ ئۆزگەردى ۋە ئىچىدىكى يۇقۇن ھايوانلار ئۆلدى.
REV 16:4	ئۇچىنچىسى چىندىكىنى دەريا ۋە بۇلاقلارنىڭ سۇلېرىغا تۆكتى؛ ئۇلارنىڭ سۇيىمۇ قانغا ئايلاندى.	ئۇچىنچى ئەنجەل دەريا ۋە بۇلاقلارنىڭ سۇلېرىغا تۆكتى، سۇلار قانغا ئايلاندى.
REV 16:5	شۇ ۋاقتىتا مەن سۇلارنىڭ يەرىشتىسىنىڭ بۇنداق دەپتى: «بۇ ھۆكمەلەرنى ئاندىن مەن سۇلارنىڭ يەرىشتىسىنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم» – «مۇشۇنداق ھۆكمەلەرنى چىقىرىشىڭىدا ئادىل بولغانسەن، ئى ھازىر بار بولغۇچى، بار بولغان مۇقەددەس بولغۇچى!	بۇ ۋاقتىتا مەن سۇلارنىڭ يەرىشتىسىنىڭ بۇنداق دەپتى: «بۇ ھۆكمەلەرنى چىقىرىشىتا سەن ھەققىي ئادىل، ھازىر بار بولغان، مۇقەددەس بولغان!»
REV 16:6	مۇشۇ ئادەملەر مۇقەددەس بەندىلەر ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ قېنىنى تۆكەن، تۆكەنلىكى ۋە جىدىن، سەن ئۇلارغا ئىچكىلى قان بەردىك. ئۇلار شۇنىڭغا لايقتۇر».	بۇ كىشىلەر مۇقەددەس بەندىلەر بىلەن يېغەمبەرلەرنىڭ قېنىنى تۆكەن، شۇڭى سەن ئۇلارغا قان ئىچىشكە بەرگەن. ئۇلار بۇغا تولا لايق.
REV 16:7	ئاندىن قۇربانىگا ھەنلىك جاۋابەن: – «شۇنداق، ئى ھەممىگە قادر يەرۋەردىگار خۇدا، ھۆكمەلەرنىڭ ھەق ۋە ئادىلدۇر» – دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم.	ئاندىن قۇربانىگا ھەنلىك جاۋابەن: «ھەئە، ئەي خۇدا، ھەنرەسىگە قادر يەرۋەردىگار سەن ئۇلارغا قان ئىچىشكە بەرگەن. ئۇلار بۇغا تولا لايق.
REV 16:8	تۆتىنچىسى چىندىكىنى قۇياشنىڭ ئۆستىگە تۆكتى؛ بۇنىڭ بىلەن قۇياشقا ئىنسانلارنى ئوت بىلەن ئۆرتىگىلى قۇدۇرەت بېرىلدى.	تۆتىنچى يەرىشتە چۆركىنى قۇياشقا تۆكتى؛ بۇ بىلەن يەرىشتىگە ئادەملەرنى ئوت بىلەن يېس قىلىش قۇدرىتى بېرىلدى.
REV 16:9	ئاندىن ئادەملەر قىزىق بىلەن سوتۇلۇپ كەتتى؛ بىراق ئۇلار تۇۋا قىلماي، بۇ شۇنىڭ بىلەن ئىنسانلار دەھشەتلەك قىزىقتا ئۆرتهلەدى؛ بىراق ئۇلار ھېچ تۇۋا قىلماي ۋە باالىيئاھەتلەرنىڭ ئىنگىسى بولغان خۇدانى ئۇلۇغلاشنىڭ ئورنىغا ئۇنىڭ نامىنى قارغاشتى.	ئاندىن ئادەملەر قىزىق بىلەن سوتۇلۇپ كەتتى؛ بىراق ئۇلار تۇۋا قىلماي، ئایەتەللەرنى كونتىرۇل قىلغۇچى خۇدا مەدھىيە قىلماي، ئۇنىڭ ئىسمىنى يېس قىلدى.
REV 16:10	بەشىنجى يەرىشتە چۆركىنى جەن تەختىگە تۆكتى؛ جەننىڭ دۆلتى قاراڭغۇ بەشىنجىسى چىندىكىنى دېۋىنىڭ تەختىگە تۆكتى؛ دېۋىنىڭ بولۇپ كەتتى، خەبىلى ئازابىدىن تىللەرنىنى چىشلەشتى	بەشىنجى يەرىشتە چۆركىنى جەن تەختىگە تۆكتى؛ جەننىڭ دۆلتى قاراڭغۇ بەشىنجىسى چىندىكىنى دېۋىنىڭ تەختىگە تۆكتى؛ دېۋىنىڭ بولۇپ كەتتى، خەبىلى ئازابىدىن تىللەرنىنى چىشلەپ تۇردى
REV 16:11	ئاغرقى-ئازابى ۋە چاقا-جاھارەتلىرى سەۋەبىدىن، ئاسمانىدىكى خۇداغا كۆپر ۋە ئاغرقى-ئازابى ۋە چاقا-جاھارەتلىرىنىڭ دەستىدىن ئەرشنىكى خۇدانى قىلىدى، بىراق ئۆز ئىشلىرىنى توبა قىلىمىدى.	ئاغرقى-ئازابى ۋە چاقا-جاھارەتلىرى سەۋەبىدىن، ئاسمانىدىكى خۇداغا كۆپر ۋە ئاغرقى-ئازابى ۋە چاقا-جاھارەتلىرىنىڭ دەستىدىن ئەرشنىكى خۇدانى قىلىدى، بىراق ئۆز ئىشلىرىنى توبა قىلىمىدى.
REV 16:12	ئالىنچىسى چىندىكىنى ئۆلۈغ ئەفرات دەرياسىغا تۆكتى؛ شۇ ھامان كۈنچىقىشىن كېلىدىغان يادىشاھلارنىڭ يولىنى ھازىرلاشقا دەريانىڭ سۇين قۇردى.	ئالىنچىسى چىندىكىنى ئۆلۈغ ئەفرات دەرياسىغا تۆكتى؛ دەريانىڭ سۇين قۇردى كەتتى، شەرقىن كېلىدىغان يادىشاھلارنىڭ يولى تەبىار بولدى.
REV 16:13	كېيىن مەن ئەجىدەن، دېۋان ۋە يالغان يېغەمبەرنىڭ ئاغىزلىرىدىن چىققان ئاندىن مەن ئەجىدەن، دېۋىنىڭ ۋە ساختا يېغەمبەرنىڭ ئېغىزلىرىدىن چىققان ياقىغا ئوشىشىغان ئۆچ ناپاڭ روھنى كۆردىم.	كېيىن مەن ئەجىدەن، دېۋان ۋە يالغان يېغەمبەرنىڭ ئاغىزلىرىدىن چىققان ياقىغا ئوشىشىغان ئۆچ قورام روھنى كۆردىم.
REV 16:14	بۇلار مۆجىزىلىك ئالامەتلەرنى كۆرسىتىدىغان جىنلارنىڭ روھلىرى بولۇپ، يۇنكۈل يەر بىزىدىكى يادىشاھلارنى ھەممىگە قادر خۇدانىڭ دەھشەتلەك كۈندىكى جەڭگە يېغىشىتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ياقىنىغا كېتىۋاتىدۇ.	بۇلار شەيتانلارنىڭ روھلىرى بولۇپ، سۆبىرەكلىك ئالامەتلەر كۆرسىتىپ، بارلىق دۇييا يادىشاھلەرنىنى، قۇدۇرەتلەك خۇدانىڭ چوڭ كۈندىكى جەڭگە يېغىشىتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ياقىنىغا كېتىۋاتىدۇ.
REV 16:15	«مانا، مەن ئوغىردىك كېلىمەن! ياللىڭ ماڭماسلىق، نومۇسى ئاچقىق، مەن ئوغىردىك كېلىمەن! ياللىڭ يۈرۈمەسلىك ئۆچۈن،	«ئاچقىق، مەن ئوغىردىك كېلىپ قالىمەن! ياللىڭ يۈرۈمەسلىك ئۆچۈن،

Reference	Before	After
REV 16:15	کۆرۈنەسلىكى ئۇچۇن، كىيىملىرىنى چىڭ ساقلاپ، سەگەك تۇرغانلار بەختلىكتۇر!	كىيىملىرنى ياخشى ساقلاپ تۇتۇپ، ساقلىنىپ تۇرساڭ، بەختلىك بولسىشك!
REV 16:16	ئەمدى ناياك روھلار ېادىشاھارنى ئىبرانىيچە «هارماگىددون» دېيىلىدەغان يەرگە جەم قىلدى.	ئۇلارنى ئىبرانىيچە «هارماگىددون» دەپ ئاتالغان جايغا يىغىدى.
REV 16:17	يەتنىنچىسى چۆركىنى ھاۋاغا تۆكتۈز، تەخت ياققا بىر كۆچلۈك ئاۋاز چىقىتى: يەتنىنچىسى چىندىكىنى ھاۋاغا تۆكتى؛ ئەرشىتىكى ئىبادەتخانىدىن، تەختتىن يۇقىرى بىر ئاۋاز كۆتۈرۈلۈپ: «ئىش تمام بولدى!» دېيىلىدە.	يەتنىنچىسى چۆركىنى ھاۋاغا تۆكتۈز، تەخت ياققا بىر كۆچلۈك ئاۋاز چىقىتى: «ھەممىسى تمام بولدى!»
REV 16:18	شۇئان چاقماقلار چېقىلدى، تورلۇك ئاۋازلار ۋە گۈلدۈرمامىلار ئاڭلاندى ۋە دەھشەتلىك بىر يەر تەۋەرەش يۈز بەردى؛ ئىنسانلار يەر يۈزىنە ئايىرىدە بولغاندىن بېرى يۇنچىلىك دەھشەتلىك يەر تەۋەرەش ھېچ بولۇپ باقىغاندى.	شۇ ۋاقتىن چاقماق، ئاۋازلار ۋە گۈرۈللەر كۆرۈلدى، ۋە بىر چوڭ يەر تەۋەرەش كۆرۈلدى؛ بۇ، كىشىلەر يەر يۈزىنگە كەلگەندىن بۇيان بۇ قەدەر چوڭ يەر تەۋەرەش بولمىغان.
REV 16:19	كانتا شەھەر ئۇچىك بولۇندى؛ هەرقايىس ئەللەردىكى شەھەرلەر رەرمۇغۇلىتىلىدى. شۇنىڭ بىلەن كانتا شەھەر بابىل خۇدانىڭ يادىغا كېچىپ ئۇنىڭ ئەشىدىي قەھرلىك شارابىن بىلەن تولغان قەدەھ ئۇنىڭغا پېرىلدى.	چوڭ شەھەر ئۇچىك بولۇنگەن؛ هەممە دۆلتەردىكى شەھەرلەر يىمىرىپ كەتتى. شۇ ۋاقتىتا چوڭ شەھەر بابىل، خۇدا ئۇنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، ئۇنىڭ قەھرەنىڭ شارابىن بىلەن تولغان قادەھەنى بەرگەن.
REV 16:20	بارلىق ئارالالار ئۆزىنى قاچۇرۇپ غايىب بولدى، تاغلارمۇ يوق بولدى؛	ھەممە ئارالار قاچىپ كەتتى، تاغلارمۇ يوقاپ كەتتى؛
REV 16:21	ئادەملەرگە ھەر بىر دانىسى بىر تالانت ئېغىرلىقتا مۆلۈر ئاسماندىن ياغىپ ئىنسانلارنىڭ ئۆستىتىگە ھەربىر دانىسى بىر تالانت ئېغىرلىقتا كېلىدەغان مۆلۈر ئاسماندىن ياغدى. مۆلۈر ئاپتى شۇنداق دەھشەتلىك بولدىكى، ئادەملەر ئاپتىنىڭ دەستدىن خۇدان كۆيۈرلۈق قىلىپ قارغاشتى.	ئادەملەرگە ھەر بىر دانىسى بىر تالانت ئېغىرلىقتا مۆلۈر ئاسماندىن ياغىپ ئىنسانلارنىڭ ئۆستىتىگە ھەربىر دانىسى بىر تالانت ئېغىرلىقتا كېلىدەغان كەتتى. بۇ مۆلۈر ئاپتى ئېنىق قورقۇنچىلۇق بولۇپ، ئادەملەر ئايەتسىن خۇدان كۆيۈرلەشقا باشلىدى.
REV 17:1	يەتكەنچىسى بار يەتكەن يەرىشتىنىڭ بىرى كېلىپ، ماڭا سۈزلەپ: – بۇ يەرگە كەل، نۇرغۇن سۇلار ئۆستىدە ئولتۇرغان چوڭ يەھىشە ئايالنىڭ تارتىدىغان جازاسىنى ساڭا كۆرسىتىپ قويىي.	يەتكەنچىنىڭ بىرى كەلدى، ماڭا دېدى: كەل بۇ يەرگە، چوڭ يەھىشە ئايالنىڭ جازاسىنى ساڭا كۆرسەتەيمەن، ئۇ كۆپ سۇلار ئۆستىدە ئولتۇرۇۋاتىسىدۇ.
REV 17:2	يەر يۈزىنگىكى ېادىشاھار ئۇنىڭ بىلەن بۇزۇقلىق ئۆتكۈزدى، يەر يۈزىنگىلەر ئۇنىڭ بۇزۇقلىقنىڭ شارابىدىن مەست بولۇشتى، – دېدى.	يەر كۆرۈدىكى رەھبەرلەر ئۇ بىلەن ناماڭىلىق قىلدى، يەر كۆرۈدىكى خەلق ئۇنىڭ ناماڭىلىقنىڭ شرابىدىن ساراي بولدى.
REV 17:3	مېنى روھ بىلەن چۆلغا ئاياردى. ئۇ يەرده توڭلۇك ئاتلار بىلەن تولغان، شۇنىڭ بىلەن ئۇ يەرىشتە مېنى روھنىڭ ئىلکىدىكى ھالەتتە بىر چۈلگە يەتكە باشلىق ۋە ئۇن كەرەزلىك بىر قىزىل جانۋارنىڭ ئۆستىدە ئولتۇرغان كۆيۈرلۈق ناملىرى قاپلىقىنى بىر توق قىزىل دېۋىنىڭ ئۆستىدە ئولتۇرغان بىر ئايالنى كۆرۈم.	مېنى روھ بىلەن چۆلغا ئاياردى. ئۇ يەرده توڭلۇك ئاتلار بىلەن تولغان، شۇنىڭ بىلەن ئۇ يەرىشتە مېنى روھنىڭ ئىلکىدىكى ھالەتتە بىر چۈلگە يەتكە باشلىق ۋە ئۇن كەرەزلىك بىر قىزىل جانۋارنىڭ ئۆستىدە ئولتۇرغان بىر ئايالنى كۆرۈم.
REV 17:4	ئايال يۈرفىرا ۋە قىزىل كېيم كەيىگەن، ئالتۇن، قىممەت تاشلار ۋە ئىنچىكلەر ئايال سۆسۈن ۋە توق قىزىل كېيم كەيىگەن بولۇپ، ئالتۇن، قىممەتلىك ياقۇت ۋە مەرۋايتلار بىلەن يەردا لەنغانىدى. قولىدا يېرىگىنچىلىك نومۇسسىزلىقلار ۋە ئۆز بۇزۇقلىقنىڭ نىجاسەتلەرى بىلەن تولغان بىر ئالتۇن قەدەھ بار ئىدى.	ئايال يۈرفىرا ۋە قىزىل كېيم كەيىگەن، ئالتۇن، قىممەت تاشلار ۋە ئىنچىكلەر ئايال سۆسۈن ۋە توق قىزىل كېيم كەيىگەن بولۇپ، ئالتۇن، قىممەتلىك بىلەن سەزلىگەن. قولىدا ئىگەلىكەر ۋە ئۇنىڭ ناماڭىلىقنىڭ قورامىسىزلىقلەرى بىلەن تولغان بىر ئالتۇن كاس بار.
REV 17:5	ئۇنىڭ يېشانسىدا بىر سىر يېزلىغان: «چوڭ بابىل، فاھىشەلەرنىڭ ئانىسى يېشانسىگە بىر سىر – كاتتا بابىل، يەھىشەلەرنىڭ ئەن ئۆنۈك بەن دۇنيادىكى يېتكۈل يېرىنچىلىك نومۇسسىزلىقلارنىڭ ئانىسى» دېگەن نام يۇتكۈلۈك ئىدى.	ئۇنىڭ يېشانسىدا بىر سىر يېزلىغان: «چوڭ بابىل، فاھىشەلەرنىڭ ئانىسى يېشانسىگە بىر سىر – كاتتا بابىل، يەھىشەلەرنىڭ ئەن ئۆنۈك بەن دۇنيادىكى يېتكۈل وە دۇنيادىكى يەرىشىنىڭ بىر سىر يېزلىق نومۇسسىزلىق ئىشلارنىڭ ئانىسى».
REV 17:6	مەن ئايالنىڭ مۇقەددەس بەندىلەر ۋە ئەيسا گۇۋاھلىق بەرگۈچىلىرىنىڭ قېنى بىلەن سارالغانلىقىنى كۆرۈم، ئۇنى كۆرگەندە، چوڭ ھەيرانلىق بىلەن بەرگۈچىلەرنىڭ قېنى بىلەن مەست بولغانلىقىنى كۆرۈم، ئۇنى كۆرۈپ تولىمۇ تەئەججۈپ قىلىپ ئىنتايىن ھەيران قالدىم.	مەن ئايالنىڭ مۇقەددەس بەندىلەر ۋە ئەيسا گۇۋاھلىق بەرگۈچىلىرىنىڭ قېنى بىلەن سارالغانلىقىنى كۆرۈم، ئۇنى كۆرگەندە، چوڭ ھەيرانلىق بىلەن بەرگۈچىلەرنىڭ قېنى بىلەن مەست بولغانلىقىنى كۆرۈم، ئۇنى كۆرۈپ تەئەججۈپ قالدىم.
REV 17:7	يەرىشتە ماڭا مۇنداق دېدى: – «نېمىگە ھەيران قالدىك؟ ئايالنىڭ ۋە ئۇنى كۆتۈرۈپ تۇرغان يەتكە باشلىق، ئۇن مۇڭگۈزۈلۈك دېۋىنىڭ سىرىنى ساڭا ئېتىپ بېرىھى.	يەرىشتە ماڭا دېدى: «نېمىگە ھەيران بولۇڭ ؟ ئايال بىلەن ئۇنى كۆتۈرۈۋاتقان يەتكە باشلىق، ئۇن مۇڭگۈزۈلۈك جەنۋارنىڭ سىرىنى ساڭا سۆزلەپ بېرىمەن.

Reference	Before	After
REV 17:8	سەن كۆرگەن دىۋە بىر زامانلاردا بار ئىدى، ھازىر يوق؛ ئۇزۇن ئۆتىمەي تېڭى يوق ھاڭدىن چىقىپ، ھالاكەتكە قاراپ ماڭدۇ. يەر يۈزىنە تۇرۇۋاتقانلار - دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىن بۇيىان ئىسىمىلىرى ھاياتلىق دەتىرىگە يۇنىلمىگەن كىشىلەر دىۋىنى كۆرۈپ ئىتتايىن ھەپرمان قالىدۇ. چۈنكى ئۇ بىر زامانلاردا بار ئىدى، ھازىر يوق، لېكىن يەنە پەيدا بولىدۇ.	سەن كۆرگەن جانئوار ئۆتكەن ۋاقتىل arda بار edi، ھازىر يوق؛ تېڭى ئابىسىدىن چىقىپ كېتىدۇ، ھالاكەتكە قاراپ كېتىدۇ. يەر ئۆستىدە تۇرۇۋاتقانلار، دۇنيا باشلىنىپ قالغاندىن بۇيىان ئىسمى ھايات كىتابغا يېزىلمىغانلار، بۇ جانئوارنى كۆرگەندە زور ھايран قالىدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆتكەن ۋاقتىل edi بار arda، ھازىر يوق، لېكىن يەنە پەيدا بولىدۇ.
REV 17:9	بۇنى جاڭى چۈشەندۈرۈش ئۆچۈن ئەقىل كېرەك: يەتنە باش، يەنى ئۇ ئايال مانا بۇنى چۈشىنىشكە لازىم بولغان ھېكمەت: - يەتنە باش بولسا ئۇ ئايال ئولتۇرغان يەتنە تاغقا، شۇنداقلا يەتنە يادىشاھقا ۋەكلىلىك قىلىدۇ.	بۇنى جاڭى چۈشەندۈرۈش ئۆچۈن يەتنە تاغ بولۇپ. ئولتۇرغان يەتنە تاغقا، شۇنداقلا يەتنە يادىشاھقا ۋەكلىلىك قىلىدۇ.
REV 17:10	بۇلارنىڭ بەشى يېقىلغان، بىرسى بار، يەنە بىرى تېخى كەلمىدى. ئۇ كەلگەندە يەقهەت ئازلا ۋاقت تۇرالايدۇ.	بۇلارنىڭ بەشلىكى ئۆتۈپ بېرىپتۇ، بىرى ھازىر بار، باشقۇا بىرى ھازىر غىچە كەلمىگەن. ئۇ كەلسە، يەقهەت كىچىكلا ۋاقت تۇرالايدۇ.
REV 17:11	بۇرۇن بار بولغان، ئەمدى ھازىر يوق بولغان دىۋىنىڭ ئۆزى سەكىزىنچى يادىشاھدۇر، شۇنداقلا ئۇ ھەم يەتتىسىدىن بىرى بولۇپ ھالاكەتكە قاراپ ماڭدۇ.	ئۇ جانئوار بۇرۇن بار بولغان، ھازىر يوق، سەكىزىنچى يادىشا بولۇپ، يەتتىسىدىن چىققان بولۇپ، ھالاكەتكە قاراپ كېتىدۇ.
REV 17:12	سەن كۆرگەن ئون مۇڭگۈز ئون يادىشاھدۇر. ئۇلارنىڭ يادىشاھلىقلرى تېخى يوق، ئەمدى ئۇلارغا دىۋە بىلەن بىلەن بىر سائەتلىك يادىشاھلىق هوقۇقى بېرىلىدۇ.	سەن كۆرگەن ئون مۇڭگۈز، ئون يادىشا. ئۇلارنىڭ دۆلەتلەرى ھازىر يوق، لېكىن دىۋە بىلەن بىلە، بىر سائەت ئۆچۈن يادىشاھ هوقۇق ئالىدۇ.
REV 17:13	بۇ يادىشاھلار بىر ئوي، بىر نىيەتتە بولۇپ ئۆز قۇدرىتى ۋە هوقۇقلىرىنى دىۋىگە بېرىشىدۇ.	بۇ رەھبەرلەر بىر ئويدا، بىر نىيەتتە بولۇپ، ئۆز كۆچ-قۇدرىتى ۋە هوقۇقلىرىنى دىۋىگە بېرىدۇ.
REV 17:14	دىۋە ۋە يادىشاھلار بېرىلىشىپ قوزىغا قارشى جەڭ قىلىدۇ. قوزا ئۇلارنىڭ ئۆستىدىن غالىب كېلىدۇ، چۈنكى ئۇ رەبلىرنىڭ رەبىي، يادىشاھلارنىڭ يادىشاھدۇر. ئۇنىڭ بىلەن بىرگە توڭانلار بولسا چاقىرلەغان، تالانغان ۋە ئۇنىڭغا سادىق بولغانلاردۇ.	يادىشاھلار بىرگە كېلىپ قوزىغا قارشى سۇم قىلىدۇ. قوزا ئۇلارنى غالىب كېلىدۇ، چۈنكى ئۇ رەبلىرنىڭ رەبىي، يادىشاھلارنىڭ يادىشاھى. ئۇ بىلەن بىرگە توڭانلار چاقىرلەغان، تالانغان ۋە سادىق كىشىلەر.
REV 17:15	يەرىشتە مەنمۇ دېدى: «سەن كۆرگەن سۇلار، بۇلار يەھىشە ئايال ئولتۇرغان يەھىشە ئايال ئۆستىدە ئولتۇرغان، سەن كۆرگەن سۇلار بولسا مىللەتلەر، ئۆزىرا توپلاشقان نۇرغۇن كىشىلەر، ئەللەر ۋە ھەر خىل تىلاردا سۆزلىشىدىغان كىشىلەر دەرۇر.	يەرىشتە مەنمۇ دېدى: «سەن كۆرگەن سۇلار، بۇلار يەھىشە ئايال ئۆستىدە ئولتۇرغان يەھىشە ئايال ئۆز كۆچ-قۇدرىتى ۋە جاي بولۇپ، خەلقىلار، كۆپلىكلەر، دۆلەتلەر ۋە تىلاردۇر.»
REV 17:16	سەن كۆرگەن ئون مۇڭگۈز بىلەن دىۋى بۇ ئايالغا نەپەت قىلىدۇ، ئۇنى تارى سەن كۆرگەن ئون مۇڭگۈز ۋە دىۋە بۇ يەھىشە ئايالدىن نەپەتلىنىدۇ، ئۇنى تالان-تاراج قىلىپ يالىڭاچلاپ قويىدۇ، ئۇنىڭ گۆشىنى يەپ، ئۆزىنى ئوتتا كۆيىدۈردى.	سەن كۆرگەن ئون مۇڭگۈز بىلەن دىۋى بۇ ئايالغا نەپەت قىلىدۇ، ئۇنى تارى سەن كۆرگەن ئون مۇڭگۈز ۋە دىۋە بۇ يەھىشە ئايالدىن نەپەتلىنىدۇ، قىلىپ يالىڭاچلاپ قويىدۇ، ئۇنىڭ گۆشىنى يەپ، ئۆزىنى ئوتتا توختاب يادىشاھلىق هوقۇقىنى دىۋىگە بېرىشكە نېيەت قىلىدى.
REV 17:17	چۈنكى خۇدا ئۆز سۆز-كاڭا ملىرى ئەمەلگە ئاشقۇچە، ئاشۇ ئون يادىشاھنىڭ كۆڭلىگە ئۆز ئىرادىسىنى ئىجرا قىلىپ، بىر قاراردا توختىشىپ يادىشاھلىق هوقۇقىنى دىۋىگە بېرىش نېيتىنى سالدى.	چۈنكى خۇدا ئۆز سۆزلەرنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۆچۈن، ئۇ شۇ يادىشاھلارنىڭ كۆنگلىگە ئۆز ئىرادىسىنى قويۇپ بەرگەن، بىر قاراردا توختاب يادىشاھلىق هوقۇقىنى دىۋىگە بېرىشكە نېيەت قىلىدى.
REV 17:18	سەن كۆرگەن ئايال يەر يۈزىدىكى يادىشاھلار ئۆستىدىن ھۆكۈمرانلىق قىلىدىغان كاتتا شەھەر دۇر، - دېدى.	سىز كۆرگەن ئايال، دۇنيا يادىشاھلىرىنى باشقۇرغان چۈڭ شەھەر.
REV 18:1	ئۇ ئىشلاردىن كېپىن مەن چۈڭ ھوقۇقلۇق يەنە بىر يەرىشتىنىڭ ئاسمانىدىن چۈشۈۋاتقانلىقىنى كۆردىم. يەر يۈزى ئۇنىڭ جۇلاللىقدىن يورۇپ كەتتى.	بۇ ئىشلاردىن كېپىن، مەن بىر كاتتا ھوقۇقى بار باشقۇا بىر يەرىشتىنىڭ ئاسمانىدىن چۈشۈپ كەتكەنلىكى كۆردىم. يەر ئۇنىڭ جۇلالسى بىلەن يورۇق بولۇپ كەتتى.
REV 18:2	يەرىشتە يۇقىرى ئاۋاژ بىلەن مۇنداق ۋارقىرىدى: - «غۇلىدى! كاتتا شەھەر بابىل غۇلىسى! ئەمدى ئۇ جىنلارنىڭ ماكانى، ھەربىر ناپاڭ روھلارنىڭ سولاقخانىسى، ھەربىر مەكرۇھ ۋە يېرگىنچىلىك قۇشلارنىڭ سولاق-	يەرىشتە كۆچلۈك ئاۋاژ بىلەن بۇنداق دەپ چاقىرىدۇ: «چۈڭ بابىل شەھەر غۇلىپ كەتتى! ھازىر ئۇ جىنلارنىڭ تۇرۇش تەرىپىن، ھەرقايسى ناپاڭ روھلارنىڭ يېرلاشىش ئورنى، ھەرقايسى نەپەتلىنگەن قۇشلارنىڭ

Reference	Before	After
REV 18:3	چۈنکى بارلىق ئەللەر ئۇنىڭ زىنا-بۇزۇقلۇقنىڭ سەۋادالق شارابىدىن ئىچىشى؛ يەر يۈزىدىكى بارلىق يادىشاھلار ئۇنىڭ بىلەن بۇزۇقلۇق ئۆتكۈزۈشتى، يەر يۈزىدىكى سودىگەرلەر ئۇنىڭ ئەيش-ئىشىرىنىڭ ئەلۋەچىلىكىدىن بېپىشتى».	چۈنکى بارلىق دۆلەتلەر ئۇنىڭ زىنا قىلىشىنىڭ غەظەپ شەرابىنى ئىچىپ بۇلغان؛ دۇنيا يادىشاھلەرى ئۇ بىلەن زىنا قىلدى، سوداچىلار ئۇنىڭ يەسلىكىدىن يابدا تېبىپ كۆپ يۈل كاسىدى.
REV 18:4	ئاسمانىدىن يەنە بىر ئاۋازى ئاڭلىدىم؛ «ئى مېنىڭ خەلقىم، ئۇنىڭ گۇناھلىرىغا شېرىك بولما سلىقىڭىلار ئۆچۈن، ھەم ئۇنىڭ بېشىغا چۈشىدىغان بالايىئاپتەرگە ئۇچرىما سلىقىڭىلار ئۆچۈن، ئۇنىڭ ئىچىدىن چىقىڭىلارا!»	ئاسمانىدىن يەنە بىر ئاۋاز ئېشىتىپ قالدىم؛ «ئى مېنىڭ خەلقىم، ئۇنىڭ گۇناھلىرىغا قاتىشىماڭلار، شۇڭا ئۇنىڭ بېشىغا چۈشىدىغان ئايەتلەرگە ئۇچرىمىغىن، ئۇنىڭ ئىچىدىن چىقىپ كېتىڭىلارا!
REV 18:5	چۈنکى ئۇنىڭ گۇناھلىرى يەلەككە يەتكۈدەك دۆۋەلىنىپ كەتكەن، خۇدا ئۇنىڭ ھەققانىيەتسىزلىكلىرىنى ئېسىگە ئالدى.	ئۇنىڭ گۇناھلىرى ئاسمانىغا يېتىپ بارغان، خۇدا ئۇنىڭ يامان ئىشلىرىنى ئەسلىپ قالدى.
REV 18:6	ئۇ باشقىلارغا قانداق قايتۇرغان بولسا، شۇنداق ئۆرىگە قايتۇرۇڭلار؛ ئۇنىڭ ئۇ باشقىلارغا ياندۇرغىنىدەك ئۇنىڭ قىلغىنىنى ئۆزىگە ياندۇرۇڭلار؛ ئۇنىڭ قىلغانلىرىغا ئاساسەن ئىككى ھەسىسە قوشۇپ جازا بەرينگ، ئۇ باشقىلارغا ئېبجەش قىلىپ بەرگەن قەدەھتە ئۇنىڭغا ئىككى ھەسىسە قويۇق ئېبجەش قىلىڭلارا.	ئۇ ئۆزىنى قانداق چوڭ قىلىسا، قانداق خۇشال-تەمتەلىك ھايات كۆرسە، شۇ قەدەر ئازاپ ۋە ئەلەم بېرىڭلار؛ چۈنکى ئۇ ئۆزىدە: «مەن يالغۇز ئەمەس، بولسا، ئۇنىڭغا شۇنچىلىك قىينلىش ۋە دەرد بېرىڭلار؛ ئۇ كۆڭلىدە: «مەن تەختتە ئۇرۇن ئالغان قانىشمان، ھېجقانداق ئەلەم كۆرمەيمەن» دەب ئەسلا كۆرمەيمەن» دېگىنى تۈۋەيلىدىن، ئۆيلاپدۇ.
REV 18:7	بۇ كۈندە بالايىسى بەلا-ئاپتەر كېلىدۇ، يەنى ئۆلۈم، يېچىلىق ۋە ئاچارلىق، بۇ ۋەجىدىن بىر كۈن ئىچىدىلا ئۇنىڭغا چۈشىدىغان بالايىئاپتەر، يەنى ئۆلتەن بىلەن بېقىلىدۇ؛ چۈنکى يەرەردىكار خۇدا كۈچلۈك بولۇپ، ئۇنىڭ شۇ قەدەر ئازاپ ۋە ئەلەم بېرىڭلار؛ چۈنکى ئۇ ئۆزىندا ئۆرگەندە، ئۇنىڭ ھالىتىگە يەر يۈزىدىكى يادىشاھلار ئۇنى ئۆرتىگەن ئوتىنىڭ ئىس-تۇتەكلىرىنى قارار قىلغان.	ئۇ ئۆزىنى قانداق چوڭ قىلىسا، قانداق خۇشال-تەمتەلىك ھايات كۆرسە، شۇ قەدەر ئازاپ ۋە ئەلەم بېرىڭلار؛ چۈنکى يەرەردىكار خۇدا كۈچلۈك بولۇپ، ئۇنىڭ شۇ قەدەر ئازاپ ۋە ئەلەم بېرىڭلار؛ چۈنکى يەرەردىكار خۇدا كۈچلۈك بولۇپ، ئۇنىڭ تۆل ئەمەس، بەلكى تەختتە ئۇلۇرۇغان خانشەمن، مەن دەرد-ئەلەمنى ئەسلا كۆرمەيمەن» دېب ئەسلا كۆرمەيمەن» دېگىنى تۈۋەيلىدىن، ئۆيلاپدۇ.
REV 18:8	ئۇنىڭ بىلەن بۇزۇقلۇق قىلغان ۋە ئۇنىڭ بىلەن ڇاپ-ئات قىلىپ ياشىغان دۇنيا يادىشاھلىرى، ئۇنىڭ ياندىغاندا چىققان تۇنۇنى كۆرگەندە، ئۇنىڭ ھالىتىگە يەر يۈزىدىكى يادىشاھلار ئۇنى ئۆرتىگەن ئوتىنىڭ ئىس-تۇتەكلىرىنى كۆرگەندە، ئۇنىڭ ھالىغا قاراپ يېغا-زار كۆنۈرۈشىدۇ.	ئۇنىڭ بىلەن ناما لايىس قىلغان ۋە ئۇ بىلەن ڇاپ-ئات قىلىپ ياشىغان دۇنيا يادىشاھلىرى، ئۇنىڭ ياندىغاندا چىققان تۇنۇنى كۆرگەندە، ئۇنىڭ ھالىتىگە يەر يۈزىدىكى يادىشاھلار ئۇنى ئۆرتىگەن ئوتىنىڭ ئىس-تۇتەكلىرىنى قاراپ يېغا-زار كۆنۈرۈشىدۇ.
REV 18:9	ئۇلار ئۇنىڭ تارىۋاتقان ئازابىدىن قورقۇپ، يېراقتا تۇرۇپ دەيدۇكى: «ۋاي، ۋاي، بۇ چوڭ شەھەر! ئاھ بابل، كوج شەھەر! چۈنکى بىر سائەت ئىچىدە سەننىڭ «ۋاي ئىسىت، ۋاي ئىسىت، ئى كاتتا شەھەر! ئاھ بابل، كۈچلۈك شەھەر! چۈنکى بىر سائەت ئىچىدىلا جازايىڭ بېشىڭغا چۈشتى!»	ئۇلار ئۇنىڭ ئازابىدىن قورقۇپ، يېراقتا تۇرۇپ دەيدۇكى: «ۋاي، ۋاي، بۇ چوڭ شەھەر! ئاھ بابل، كوج شەھەر! چۈنکى بىر سائەت ئىچىدە سەننىڭ «ۋاي ئىسىت، ۋاي ئىسىت، ئى كاتتا شەھەر! ئاھ بابل، كۈچلۈك شەھەر! چۈنکى بىر سائەت ئىچىدىلا جازايىڭ بېشىڭغا چۈشتى!»
REV 18:10	يەر يۈزىدىكى سوداچىلار ئۇ ئۆچۈن بېغلىدۇ وە قايفۇ كۆرسەتەلەيدۇ، چۈنکى يەر يۈزىدىكى سودىگەرلەر مۇ ئۇنىڭ ئۆستىدە يېغا-زار قىلىشىدۇ.	يەمدى ئۇلارنىڭ بەزەك-ماللىرىنى ساتقۇچى قالىمىدى.
REV 18:11	يەن ئاللىق كۆمۈش، قىممەتلىك ياقۇتلار، ئونچە-مەرۋاپىت، نېپىس بەلەن مەرۋە، ياخشى كېيىملەر، سۆسۈن يارچە، يېپەك، قىزىل گەز، بارلىق خۇش بۇيۇملىق ياغاچلار، يېل تامىرى ئەشىالار، ئەڭ ياخشى ياغاچ، تۆتۈش، تۆمۈر ۋە مەرۋەدىن قۇرۇلغان ھەرخىل نەرسىلەر بار.	بۇلارنىڭ ئىچىدە، ئالتىن بىلەن كۆمۈش بار، قىممەت تاشلار، ئۇچۇنچە بەلەن مەرۋە، ياخشى كېيىملەر، سۆسۈن يارچە، يېپەك، قىزىل گەز، بارلىق خۇش بۇيۇملىق ياغاچلار، يېل تامىرى ئەشىالار، ئەڭ ياخشى ياغاچ، تۆتۈش، تۆمۈر ۋە مەرۋەدىن قۇرۇلغان ھەرخىل نەرسىلەر بار.
REV 18:12	شۇنىڭدەك قوۋاقدارچىن، تېتتىقۇلار، خۇشبۇيى، مۇرمەككى، مەستىكى، شاراب، زەيتۇن مېسى، ئاق ئۇن، بۇغدايى، كالا، قوي، ئات، هارۋا ۋە ئىنسانلارنىڭ تەنلىرى ۋە جانلىرى دېگەن ماللىرىنى سېتىۋالىدىغان كىشى يوقتۇر.	شۇنداق دارچىن، ئاموم، تۇتات ماددىلەرى، مۇرمەككى، مەستىكى، شەرەپ، زەيتۇن مېسى، ئاق ئۇن، بۇغدايى، هايۋانلار، قوي، ئات، ئارابا ۋە ئادەملىرنىڭ تەنلىرى بىلەن جانلىرى.
REV 18:13	ئى بابل، جېنىڭ مەستانە بولغان ئېسلى مېۋىلەر سەندىن كەتىن، بارلىق	ئى بابل، سەننىڭ ئۆزۈنىڭغا ياققان مېۋىلەر سەندىن كەتىن،
REV 18:14		

Reference	Before	After
REV 18:15	بارلیق یاخشى ۋە قىممەتلەك ئىشلار سەندىن يوقاپ كەتى، سەن بۇلارنى ھەشەمەتلەك ۋە ھەيۋەتلەك مال-دۇنيالىرىڭ سەندىن يوقالدى. ئۇلار بۇلارنى ئەمدى ھەرگىز تايالمايدۇ!	بارلىق یاخشى ۋە قىممەتلەك ئىشلار سەندىن يوقاپ كەتى، سەن بۇلارنى ھەشەمەرنىڭ ئازابىدىن ئەمدى ھەرگىز تايالماسىن!
REV 18:16	بۇ ماللارنى سېتىپ بېيغان سودىگەرلەر بولسا شەھەرنىڭ تارتىۋاتقان ئارابىدىن قورقۇپ، ييراقتا تۇرۇپ ئۇنىڭ ئۆستىدە يغا-زار قىلىشىپ دېپىشىدۇ-كى:	بۇ ماللارنى سېتىپ يۇل قازانغان سوداچىلار، شەھەرنىڭ ئازابىدىن قورقان، ييراقتا تۇرۇپ يىغلاپ ۋە قايغۇ كۆرسەتىلەيدۇ.
REV 18:17	«ۋاي ئىسىت، ۋاي ئىسىت، ئى كاتتا شەھەرا نېس لباس رەختلەرگە، سۆسۈن ۋە توق قىزىل رەڭلىك گەزمالدارغا ئورلىپ، ئالتۇن، قىممەتلەك باقۇتىلار ۋە ئۇنچە-مەۋاپىتىلار بىلەن بىزەلگەنسەن! بىر سائەت ئىچىدلا شۇنچە كاتتا بايلىقلار ۋە يېران بولدى!» بارلىق كېمە خوجايىنلىرى، كېمىدىكى بارلىق يولۇچىلار، كېمىچىلەر ۋە دېڭىزغا تايىنىپ جان باقىدigaنلارنىڭ ھەممىسى پىراقتا تۇرۇپ،	«ۋاي، ۋاي، ئى چوڭ شەھەرا سەن ياخشى كىيمىلەر، سۆسۈن ۋە قىزىل رەڭلىك گەزمەلەر كېيىپ، ئالتۇن، قىممەت تاشلار ۋە ئۇچە بىلەن بەزىگەن، چۈنكى بىر سائەت ئىجىدە بۇ قەدەر زور مال-مۇلۇك بىزلىدى! ھەممە كېمە باشلىقلرى، كېمى بېرىپ سەيەر قىلغۇچىلار، دېڭىزچىلار ۋە دېڭىزدا ئىشلەيدىغانلارنىڭ ھەممىسى ييراقتا تۇرۇپتۇ.
REV 18:18	ئۇنى ئۆرتىگەن ئوتىنىڭ ئىس-تۇتەكلەرىنى كۆرۈپ: - بۇ كاتتا شەھەرگە قايىسى شەھەر تەڭ كېلەلسۇن؟ - دەپ يەرياد كۆتۈرۈشتى.	ئۇنى يېقىۋاتقان ئوتىنىڭ تۇتۇنى كۆرگەندە: «بۇ چوڭ شەھەرگە قايىسى باشقا شەھەر ئوخشاش بولىدۇ؟ دەپ ئاؤاز چىقىرىدى.
REV 18:19	ئۇلار باشلىرىغا توپا چىچىپ، يەرياد كۆتۈرۈشۈپ، يغا-زار قىلىشىپ: - ۋاي ئىسىت، ۋاي ئىسىت، ئۇ كاتتا شەھەر! ئۇ تارقىلىق، ئۇنىڭ دۆلتىدىن، دېڭىزدا كېمىسى بارلار بېيغانسى! بىر سائەت ئىچىدلا ۋە يېران بولدى بۇ شەھەر! - دېپىشىدۇ.	ئۇلار باشلىرىغا چىر تاشلاب، قاتتا قىلىپ، ياغىزىپ: «ۋاي، ۋاي، بۇ زور شەھەر! ئۇ شەھەر تارقىلىق، دېڭىزدا كېمە بارلار زور بولۇپ كەتى! بىر سائەتتە بۇتۇنلا يوقاپ كەتى! دېپىشىدۇ.
REV 18:20	«ئۇنىڭ ئۆستىدە خۇشال بولۇڭلار، ئەرشن، مۇقەددەس دوستلار، روسوُللار - «ئۇنىڭ بېشىغا كەلگەنلەردىن شادلىنىڭلار، ئەي ئەرشن، ئەي مۇقەددەس بەندىلەر، روسوُللار ۋە يەيغەمبەرلەر! چۈنكى خۇدا سلەرنىڭ دەۋايانىڭلاردىكى ھۆكۈمنى ئۇنىڭ ئۆستىدىن چىقارغان!». بەندىلەر، روسوُللار ۋە يەيغەمبەرلەر! چۈنكى خۇدا سلەر ئۇچۇن ئۇنى ھۆكۈم قىلغان!».	«ئۇنىڭ ئۆستىدە خۇشال بولۇڭلار، ئەرشن، مۇقەددەس دوستلار، روسوُللار - «ئۇنىڭ بېشىغا ئۆخشاش يوغان بىر تاشنى كۆتۈرۈپ، دېڭىزغا تاشلاپ مۇنداق دېدى: «مانا شۇنداق شىددەت بەلەن، كاتتا شەھەر بابىل غۇلىلىسىدۇ، ئۇ قايتىدىن كۆرۈنمەيدۇ! كېپىن، بىر قۇدرەتلەك يەرسىتە چوڭ توگمەن تاشىغا ئۆخشاش بىر تاشنى كۆتۈرۈپ، دېڭىزگە تاشلىدى ۋە دېدى: شۇنداق قاتىق بىلەن، چوڭ شەھەر بابىل غۇلىنىدۇ، ئۇ قايتا كۆرۈنمەيدۇ!
REV 18:21	ئاندىن، كۈچلۈك بىر يەرسىتە توگمەن تېشىغا ئۆخشاش يوغان بىر تاشنى كۆتۈرۈپ، دېڭىزغا تاشلاپ مۇنداق دېدى: - «مانا شۇنداق شىددەت بەلەن، كاتتا شەھەر بابىل غۇلىلىسىدۇ، ئۇ قايتىدىن كۆرۈنمەيدۇ!	چىلتارچىلارنىڭ، سازچىلارنىڭ، نېيچىلەر بىلەن سۇنايىچىلارنىڭ ئاؤازى كېپىن، بىر قۇدرەتلەك يەرسىتە چوڭ توگمەن ئەر ۋە كۆيۈنگەن ئەر ۋە كۆيۈنگەن قىزىنىڭ سەندىن ئەن ئۆتكۈزۈپ، دېڭىزنىپ قالىغۇچە، ھەر قانداق ئۇستانى سەندە قايتا تايالماسىغۇچە، توگمەنىڭ ئاؤازىمۇ سەندىن ئەن ئۆتكۈزۈپ، دېڭىزنىپ قالىغۇچە.
REV 18:22	چىلتارچىلارنىڭ، سازچىلارنىڭ، نېيچىلەر ۋە سۇنايىچىلارنىڭ ئاؤازى سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز ئاڭلۇنمايدۇ، ھەرخىل ھۇنەرنى قىلىدىغان ھۇنەرەنەن سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز تېپىلمايدۇ، توگمەن نىڭمۇ ئاؤازى سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز ئاڭلۇنمايدۇ،	ھەمدىلا چىراغىنىڭ يۇرۇقى سەندە يوق، كۆيۈنگەن ئەر ۋە كۆيۈنگەن قىزىنىڭ سەندىن ئەن ئۆتكۈزۈپ، دېڭىزنىپ قالىغۇچە، ھەر قانداق ئۇستانى سەندە قايتا تايالماسىغۇچە، توگمەنىڭ ئاؤازىمۇ سەندىن ئەن ئۆتكۈزۈپ، دېڭىزنىپ قالىغۇچە.
REV 18:23	ھەتتا چىراغىنىڭ يۇرۇقى سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز يۇرۇممايدۇ، تو ي بولۇۋاتقان يىگىت-قىزىنىڭ ئاؤازى سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز ئاڭلۇنمايدۇ؛ بارلىق ئەللەر سېنىڭ سېھىر-ئەپسۇنلىرىنىڭغا ئالداندى؛	ھەمدىلا چىراغىنىڭ يۇرۇقى سەندە يوق، كۆيۈنگەن ئەر ۋە كۆيۈنگەن قىزىنىڭ قانى ۋە دۇنيادىكى چوڭ يەرلەرنەن ئەن ئۆتكۈزۈپ، دېڭىزنىپ قالىغۇچە، ھەر قانداق ئۇستانى سەندە قايتا تايالماسىغۇچە، توگمەنىڭ ئاؤازىمۇ سەندىن ئەن ئۆتكۈزۈپ، دېڭىزنىپ قالىغۇچە.
REV 18:24	پەيغەمبەرلەرنىڭ، مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ توکۇلگەن قانلىرى، شۇنداقلا يەر يۈزىدە بارلىق قىرغىن بولغانلارنىڭ قانلىرىمۇ ئۇنىڭدا تېپىلدى.	پەيغەمبەرلەرنىڭ قانى، مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ قانى ۋە دۇنيادىكى بارلىق ئۆلۈرۈلگەنلەرنىڭ قانىمۇ ئۇنىڭدا تېپىلېپ قالىدى.
REV 19:1	بۇ ئىشلاردىن كېپىن، ئەرسىتە زور بىر توب ئادەملەرنىڭ ئارقىراشلىرىدەك بىر ئاؤازنى ئاڭلىدىم، ئۇلار: - ھەمدۇسانا!نجات، شان-شەرەپ ۋە قۇدرەت خۇدایمىزغا منسۇيتنۇر!	بۇ ئىشلاردىن كېپىن، مەن ئەرسىتە چوڭ بىر گۇرۇپ ئاپانلىڭ قاتىق باللىق ئاؤازنى ئاڭلىدىم، ئۇلار: 'ھەللۇيا! نجات، شان-شەرەپ ۋە قۇدرەت بىزنىڭ، خۇدایمىزگە تەۋە!
REV 19:2	چۈنكى ئۇنىڭ ھۆكۈملەرى ھەق ۋە ئادىلدۇر؛ ئۇ يەرسىنى ئۆز يۈزىنى ئۆز بۇزۇقلۇقى بىلەن بۇزغان چوڭ يەھىشىنىڭ قېنى بىلەن بۇزغان چوڭ یەھىشىنىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم چىقىرىپ، ئۆز قولۇ-	چۈنكى ئۇنىڭ قارالىرى توغرى ۋە ئادىلدۇر؛ ئۇ يەرسىنى ئۆز يۈزىنى ئۆز بۇزۇقلۇقى بىلەن بۇزغان چوڭ يەھىشىنى ھۆكۈم قىلىدۇ ۋە ئۆز خىزمەتچىلىرىنىڭ قېنى بىلەن بۇزغان چوڭ یەھىشىنىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم چىقىرىپ، ئۆز قولۇ-

Reference	Before	After
REV 20:9	وْه ئُولارنى جەڭ قىلىشقا بىر يەرگە توپلاشقا چىقىدۇ. توپلانغانلارنىڭ سانى دېڭىز ساھىلىدىكى قۇمداھەك ساناقسىز بولىدۇ.	قاچاتۇرۇپ، جەڭگە توپلاش ئۆچۈن چىقىدۇ. توپلانغانلار سانى دېڭىز كەينىدىكى قۇمغا ئوخشاش، ساناقسىز چوڭ بولىدۇ.
REV 20:10	ئۇلار يەر يۈزىدىكى كەڭ توپلەڭلىكى چىقىپ، مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ بارگاھىنى، يەنى خۇدا سۆبىدىغان شەھەرنى مۇھاسىرىگە ئالىدۇ. لېكىن ئاسمانىدىن ئوت يېغىپ، ئۇلارنى يۇتۇۋېتىدۇ.	ئۇلار يەر يۈزىدىكى كەڭ كېڭيەن يەرگە چىقىپ، خۇدا سۆبىدىغان شەھەرنى، يەنى مۇقەددەس كىشىلەرنىڭ تۇرمۇش تەرەيلىگە قورشاب ئالىدۇ. لېكىن ئاسمانىدىن ئوت چۈشۈپ، ئۇلارنى تاماق قىلىپ يەيدۇ. شەيتان، ئۇلارنى ئالدام قىلغان كىشى، دېۋە بلەن يالغان يېغەمبەر تاشلانغان ئوت ۋە گۈڭگۈرت كۆلگە سۇرۇلۇپ كېتىدۇ، ئۇ يەردە كۈچە-كۈندۈز ئەبىدىلە بهدېگىچە قىينلىدۇ.
REV 20:11	ئۇنىڭدىن كېپىن، چوڭ بىر ئاڭ تەخت بىلەن ئۆستىدە ئولتۇرغان كىشىنى كۆرдۈم. ئاسمانى ۋە زېمىن ئۇنىڭ ئالدىدىن قاچىپ كەتنى، ئۇلارنىڭ تۇرۇش ئۆزىنى قاچۇرۇپ، ئۇلار تۇرغان جاي ھەرگىز تېپىلمايدۇ.	شۇدىن كېپىن، بىر چوڭ ئاڭ تەخت بىلەن ئۆستىدە ئولتۇرغان كىشىنى كۆردۈم. ئاسمانى ۋە زېمىن ئۇنىڭ ئالدىدىن قاچىپ كەتنى، ئۇلارنىڭ تۇرۇش ئۆزىنى قاچۇرۇپ، ئۇلار تۇرغان جاي ھەرگىز تېپىلمايدۇ.
REV 20:12	مەن بەنە كاتتا بولسۇن، ياكى تووهن بولسۇن، ئۆلگەنلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ تەختنىڭ ئالدىدا تۇرغانلىقىنى كۆرдۈم. كىتابلار ئېچىلدى؛ ئاندىن يەنە بىر كىتاب - «ھاياللىق دەپتىرى» دەپ ئاتالغان كىتاب ئېچىلدى. ئۆلگەنلەرگە كىتابلاردا خاتىرلەنگىنى بويىچە ئۆز ئەمەلىيىتىگە قاراپ ھۆكۈم قىلىنىدى.	مەن يەنە كۆرۈپ قالدىم، ئۆلگەنلەرنىڭ ھەممىسى تەختنىڭ ئالدىدا تۇرۇپتۇ. كىتابلار ئېچىلىپ كەتنى؛ شۇنداقلا ھايات كىتايى دەپ ئاتالغان باشقما بىر كىتاب ئېچىلدى. ئۆلگەنلەرگە كىتابلاردا بېزىلغان ئىشلىرى بويىچە ئەمەللەرىگە ئاساسەن ھۆكۈم چىقىرلەدى.
REV 20:13	دېڭىز ئۆزىدە ئۆلگەنلەرنى تاپىشۇرۇپ بەردى، ئۆلۈم ۋە تەھتىسرارامۇ ئۆزلىرىدىكى ئۆلگەنلەرنى تاپىشۇرۇپ بېرىشتى. ھەركىمنىڭ ئۆستىگە ئۆز ئەمەلىيىتىگە قاراپ ھۆكۈم قىلىنىدى.	دېڭىز ئېچىدىكى ئۆلگەنلەرنى چىقارىپ بەردى، ئۆلۈم بىلەن جەھەنمهت ئېجىدىكىلەرنى چىقارىپ بەردى، ھەر بىر كىشىگە ئۆز قىلغان ئىشلىرى بويىچە ھۆكۈم قىلىنىدى.
REV 20:14	ئاندىن ئۆلۈم ۋە تەھتىسرا ئوت كۆلگە تاشلاندى. مانا ئىككىنچى ئۆلۈم - ئوت كۆلۈدۈر.	ئاندا ئۆلۈم بىلەن جەھەنەم ئوت كۆلگە تاشلاندى. بۇ ئىككىنچى ئۆلۈم، ئوت كۆل.
REV 20:15	كىمنىڭ ئىسمىنىڭ «ھاياللىق دەپتىرى» دەپزىلمىغانلىقى بايقالسا، ئوت كۆلگە تاشلاندى.	ئەگەر بىرور كىشىنىڭ ئىسمى ھايات كىتبىدا يوق بولسا، ئۇ ئوت كۆلگە تاشلاندى.
REV 21:1	ئاندىن، يېڭى ئاسمانى ۋە يېڭى زېمىننى كۆرдۈم؛ چۈنكى بۇرۇنقى ئاسمانى ۋە زېمىن ئۆتۈپ كەتكەندى، دېڭىزمۇ مەجۇجۇت بولمىدى.	كېپىن، يېڭى ئاسمانى بىلەن يېڭى يەرنى كۆردۈم؛ چۈنكى بۇرۇنقى ئاسمانى بىلەن يەر ئۆتۈپ كەتكەن، دېڭىز يوق بولغان.
REV 21:2	مۇقەددەس شەھەرنىڭ، يەنى خۇددادىن چىققان، خۇددى ئۆز يېگىتىگە توپ يەدازلىرىنى قىلىپ ھازىرلاغان قىزىدەك يېڭى بېرۇساپلىنىڭ ئەرشتن چۈشۈۋاتقانلىقىنى كۆرдۈم.	مەن كۆرۈم؛ خۇدادىن ئاسمانىدىن چۈشۈپ كېلىۋاتقان مۇقەددەس شەھەر، يەنى يېڭى بېرۇساپلىم، توپ يېگىتىگە گۈزەل تەپيارلانغان.
REV 21:3	ئەرشتن يوقىرى كۆتۈرۈلگەن بىر ئاۋاژنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم؛ «مانا، خۇدانىڭ ماكانى ئىنسانلارنىڭ ئارسىدىدۇر، ئۇ ئۇلار بىلەن ماكانلىشىپ تۇرىدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ خەلقى بولىدۇ. خۇدا ئۆزىمۇ ئۇلار بىلەن بىلە تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ خۇداسى بولىدۇ.	مەن ئاسمانىدىن كەلگەن بىر چوڭ ئاۋاژنى ئاڭلىدىم: «با، خۇدا ئادەملەر بىلەن بىرگە تۇرۇپ كەتنى! ئۇ ئۇلار بىلەن بىرگە داۋاملىق باشайдى، ئۇلار ئۇنىڭ خەلقى بولىدۇ. خۇدا ئۆزى ئۇلار بىلەن بىرگە تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ خۇداسى بولىدۇ.
REV 21:4	ئۇ ئۇلارنىڭ كۆزلىرىدىكى ھەر تامىچە ياشنى سۈرتسىدۇ؛ ئەمدى ئۆلۈم ئەسلا بولمايدۇ، نە ماڭىم، نە يىغا-زار، نە قايغۇ-ئەلەم بولمايدۇ، چۈنكى بۇرۇنقى ئىشلار ئۆتۈپ كەتنى.	ئۇ ئۇلارنىڭ كۆزلىرىدىن ھەر بىر ياشنى سۈرۈپ تاشلايدۇ؛ ئەمدى ئۆلۈم يوق، ماڭىم يوق، يېغلاپ يوق، قايغۇ-ئەلەم يوق بولىدۇ، چۈنكى بۇرۇنقى ئىشلار تولاي ئۆتۈپ كەتنى.
REV 21:5	تەختتە ئولتۇرغان: - مانا، ھەممىنى يېڭى قىلىمەن! - دېدى. ئۇ ماڭا يەنە: بۇلارنى خاتىرىلۇ؟! چۈنكى بۇ سۆزلەر ھەقىقىي ۋە ئىشەنچلىك، دېدى.	تەختتە ئولتۇرغان: 'манا، ھەممىنى يېڭى قىلىمەن!' دېدى. ئۇ ماڭا يەنە: 'بېزا! چۈنكى بۇ سۆزلەر ھەقىقىي ۋە ئىشەنچلىك، دېدى.
REV 21:6	ئۇ يەنە ماڭا مۇنداق دېدى: - «ئىش تامام بولدى! مەن «ئالفا» ۋە دېدى.	ئۇ قايتا ماڭا دېدى: «ئىش تەممەم بولدى! مەن «ئالفا» بىلەن «ئومېگا»،

Reference	Before	After
REV 21:7	«ئومىگا» دۇرمهن، مۇقەددىمە ۋە خاتىمە ئۆزۈمۇرمهن، ئۇسسىغان ھەركىمگە ھاياتلىق سۈيىنىڭ بۇلقدىن ھەقسىز بېرىمەن.	باشلىنىش بىلەن ئاخىر بولۇپ تۇۋانىڭ كەلگەن ھەر قانداق، كىشىگە ھايات سۈيىنىڭ چەشمىسىدىن بەرپا بېرىمەن.
REV 21:8	غەلبە قىلغۇچى ھەركىم بۇلارغا مىراسخۇرلۇق قىلىدۇ؛ مەن ئۇنىڭ خۇداسى بولىمەن، ئۇمۇ مېنىڭ ئوغلۇم بولىدۇ.	ئۇتۇپ چىققان ھەر بىر كىشى بۇلارنى ئەرثى قىلىپ ئالىدۇ؛ مەن ئۇنىڭ خۇدايى بولىمەن، ئۇ مېنىڭ ئوغلى بولىدۇ.
REV 21:9	لېكىن قورقۇنجاقلار، ئېتىقادىسىزلار، يېرگىنچىلەر، قاتىللار، بۇزۇقلۇق قىلغۇچىلار، سېھىرگەرلەر، بۇتپەرسەلەر ۋە بارلىق يالغانچىلارغا بولسا، ئۇلارنىڭ قىسىمىنى ئوت بىلەن گۇڭگۈرت يېنىپ تۇرۇۋاتقان كۆلدۈر - بۇ بولسا ئىككىنچى ئۆلۈمۈدۈر.»	بىراق قورقاقلار، ئىشەنمەسلەر، نېيسى بولغانلار، قاتىللار، ياجىئە قىلغۇچىلار، سېرقىچىلار، بۇتپەرسەلەر ۋە ھەر قايىسى يالغانچىلارغا، ئۇلارنىڭ قىسىمىنى ئوت بىلەن گۇرۇپ يېنىۋاتقان كۆلەدە بولىدۇ، بۇ ئىككىنچى ئۆلۈم.
REV 21:10	ئاخىرقى يەتكە بالا يىئايەت بىلەن تولغان يەتكە چىنىنى تۇققان يەتكە يەرشتىدىن بىرى كېلىپ، ماڭا سۆزلەپ: - كەل! ساڭا قوزىنىڭ جورىسى بولىدەغان قىزنى كۆرسىتىپ قويىا، - دېدى.	يەتكە پەرسەتىنىڭ بىرى، يەتكە ئاخىرقى يەختە بىلەن تولغان چىنى بار بولۇپ، كەلدى ۋە ماڭا دېدى: 'كەل، ساڭا قوزۇنىڭ مايلى قىزنى كۆرسەتىپ بېرىمەن!' كېپىن ئۇ مېنى رۇھ بىلەن بىر چواڭ ۋە بالد تاغغا ئاپارغان. شۇ يەردىن مېنى ئاندىن ئۇ مېنى روھنىڭ ئىلکىدە بولغان ھالدا يوغان ۋە ئېگىز بىر تاغقا ئېلىپ قويدى. ئۇ يەردىن ماڭا خۇدادىن چىققان مۇقەددەس شەھەر يېرۇسالىمىنىڭ ئەرشنىن چۈشۈۋاتقانلىقىنى كۆرسەتتى.
REV 21:11	ئۇنىڭدا خۇدانىڭ شان شەرپى بار ئىدى، ئۇنىڭ جۇلاسى ئىنتايىن قىممەتلەك گۆھەرنىڭ، يېشىل ياقۇتتەك يالىرىغان خرۇستالىنىڭ جۇلاسiga ئوخشاشىتى.	ئۇنىڭدا خۇدا ئەزىزلىكى بار، ئۇنىڭ جاخلامى ئەڭ قىممەتلەك تاشقا ئوخشاش يورۇق، يېشىل ياقۇتتەك سۈزۈك خرۇستالغا ئوخشاش.
REV 21:12	ئۇنىڭ چوڭ ھەم ئېگىز سېپىلى بار ئىدى؛ سېپىلىنىڭ ئون ئىككى دەرۋازىسى بولۇپ، دەرۋازىلاردا ئون ئىككى پەرسەتە تۇراتى. ھەر دەرۋازىنىڭ ئۆستىگە بولۇپ، دەرۋازىلاردا ئون ئىككى دەرۋازىنىڭ ئۆستىگە ئىسرائىللارنىڭ ئون ئىككى قەبلىسىدىن بېرىنىڭ ئىسمى يېزىلغانسىدى.	ئۇنىڭ چوڭ ۋە يۇقىرى سېپىلى بار؛ سېپىلدا ئون ئىككى دەرۋازى بار بولۇپ، دەرۋازىلاردا ئون ئىككى پەرسەتە تۇراتى. ھەر دەرۋازىنىڭ ئۆستىگە بولۇپ، دەرۋازىلاردا ئون ئىككى قەبلىسىدىن بېرىنىڭ ئىسمى يېزىلغان.
REV 21:13	مەشرىق تەرىپىدە ئۆچ دەرۋازا، شىمال تەرىپىدە ئۆچ دەرۋازا، جەنۇب تەرىپىدە ئۆچ دەرۋازا ۋە مەغرىب تەرىپىدە ئۆچ دەرۋازا بار ئىدى.	شەرقتا ئۆچ دەرۋازا، شىمالدا ئۆچ دەرۋازا، جەنۇبتا ئۆچ دەرۋازا ۋە گەربىتا ئۆچ دەرۋازا بار.
REV 21:14	شەھەر سۆرەپىلىنىڭ ئون ئىككى گەۋدىسى بار، ئۇلار ئۆستىدە قوزىنىڭ ئون شەھەرنىڭ سېپىلىنىڭ ئۇن ئىككى ئۆل تېشى بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئۆستىگە ئون ئىككى ئىسم، يەنى قوزىنىڭ روسۇلىنىڭ ئىسمىلىرى يۇتۇكلىكتۇر.	شەھەر سۆرەپىلىنىڭ ئون ئىككى گەۋدىسى بار، ئۇلار ئۆستىدە قوزىنىڭ ئون شەھەرنىڭ سېپىلىنىڭ ئۆلچەش ئۇچۇن ئالتۇن ئۆلچەملەك بار ئىدى.
REV 21:15	ماڭا سۆز قىلغان يەرسەتنىڭ قولىدا شەھەرنى، ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى ۋە ئۇنىڭ سېپىلىنى ئۆلچەيدىغان ئالتۇن قومۇش ئۆلچىگۈچ هاسا بار ئىدى.	ماڭا سۆز قىلغان يەرسەتنىڭ قولىدا شەھەرنى، دەرۋازىلىرى ۋە سېپىلىنى ئۆلچەش ئۇچۇن ئالتۇن ئۆلچەملەك بار ئىدى.
REV 21:16	شەھەر تۆت چاسا بولۇپ، ئۇرۇنلۇقى بىلەن كەڭلىكى ئوخشاش ئىدى. يەرسەتە شەھەرنى هاسا بىلەن ئۆلچىدى - ئون ئىككى مىڭ ستادىييون كەلدى (ئۇرۇنلۇقى، كەڭلىكى ۋە ئېڭىزلىكى تەڭدۇر).	شەھەر تۆت تەرىپىلەك شەكىل بولۇپ، ئۇرۇنلۇقى كەڭلىكى بىلەن تەڭ. يەرسەتە شەھەرنى هاسا بىلەن ئۆلچىدى، ئون ئىككى مىڭ ستادىييون چىقتى، ئۇرۇنلۇقى، كەڭلىكى ۋە ئېڭىزلىكى باراۋەر.
REV 21:17	ئۇ سېپىلىنىمۇ ئۆلچىدى. سېپىلىنىڭ قېلىنىلىق ئىنسانلارنىڭ ئۆلچەم بىرلىكى بوبىچە، يەنى شۇ يەرسەتنىڭ ئۆلچىمى بوبىچە بىر يۈز قىرىق تۆت جەينەك كەلدى.	ئۇ دېۋۋەنئمۇ ئۆلچىدى. دېۋۋەننىڭ قېلىنىلىق ئادەملىرىنىڭ ئۆلچەمى بىلەن، يەنى يەرسەتنىڭ ئۆلچەمى بىلەن بىر يۈز قىرىق تۆر جەينەك بولدى.
REV 21:18	سېپىلىنىڭ قۇرۇلۇشى بولسا يېشىل ياقۇتتىن، شەھەر ئەينەكتەك سۈزۈك ساپ ئالتۇندىن بىنا قىلىغانسىدى.	سېپىل يېشىل ياقۇتتىن قۇرۇلغان، شەھەر تازا ئالتۇن بولۇپ، شىشه كۆرۈنگەندەك سۈزۈك.
REV 21:19	شەھەر سېپىلىنىڭ ئۆللىرى ھەرخىل قىممەتلەك ياقۇتلار بىلەن بېزەلگەندى. بېرىنچى ئۇل تاش يېشىل ياقۇت، ئىككىنچىسى كۆك ياقۇت، ئۆچىنچىسى ھېققىق، تۆتىنچىسى زۇمرەت،	شەھەر سېپىلىنىڭ ئاساسلىرى ھەرخىل قىممەت تاشلار بىلەن ياخشى سۈزۈلەنگەن. بېرىنچىسى يېشىل ياقۇت، ئىككىنچىسى كۆك ياقۇت، ئۆچىنچىسى خالسىدون، تۆتىنچىسى زۇمرەت.

Reference	Before	After
REV 21:20	بەشىنچىسى قىزىل ھېقىقى، ئاللىنىچىسى قىزىل قاشتاش، يەتتىنچىسى سېرىق كۈوارتسى، سەككىزنىچىسى سۇس يېشىل ياقۇت، تووقۇزنىچىسى توپاز، ئوننىنىچىسى يېشىل خىرسوپىراس، ئون بىرنىچىسى سۆسۈن ياقۇت ۋە ئون ئىككىنچىسى يېروزا ئىدى.	بەشىنچىسى قىزىل تاش، ئاللىنىچىسى قىزىل سەپ تاش، يەتتىنچىسى سېرىق قۇوارتسى، سەككىزنىچىسى يېشىل بېريل، تووقۇزنىچىسى توپاز، ئوننىنىچىسى يېشىل خىرسوپىراس، ئون بىرنىچىسى هىياسىنت، ئون ئىككىنچىسى يېرىپولىق ئامېتىست بولىدى.
REV 21:21	ئون ئىككى دەرۋازا تولۇق ئون ئىككى لال تاش بولۇپ كەتقى، يەنى ھەر بىر ئون ئىككى دەرۋازا ئون ئىككى مەرۋايت ئىدى، دېمەك دەرۋازىلارنىڭ دەرۋازا بىر لال تاشتن قۇرۇلغان. شەھەرنىڭ يولى تەمىز، سۇزۇك ئالتۇن، ھەربىرى بىردىن مەرۋايتتن ياسالغاندى. شەھەرنىڭ غول يولى شىشامسىز ساپ بولۇپ قالدى.	ئون ئىككى دەرۋازا تولۇق ئون ئىككى لال تاش بولۇپ كەتقى، يەنى ھەر بىر ئون ئىككى دەرۋازا ئون ئىككى مەرۋايت ئىدى، دېمەك دەرۋازىلارنىڭ ئەينەكتەك سۇزۇك ساپ ئاللتۇندىن ئىدى.
REV 21:22	شەھەردە ھېچقانداق ئىبادەتخانا كۆرمىدىم، چۈنكى ھەممىگە قادر بېرۇھەرنىڭ خۇدا ۋە قوزا ئۇنىڭ ئىبادەتخانىسىدۇر.	شەھەردە ھېچقانداق مەبەد كۆرۈنەيدۇ، چۈنكى قۇدرەتلەك خۇدا ۋە قوبۇق ئۇنىڭ ئىبادەتخانىسى بولۇپ كەتتىدۇ.
REV 21:23	شەھەرنىڭ يورۇتۇلوش ئۇچۇن قۇياشقا ياكى ئايغا موھتاج ئەمەس، چۈنكى خۇدانىڭ شان-شەرپىن ئۇنى يورۇقانسىدى، ئۆسۈڭ چىرغىنى بولسا قوزىندۇر.	بۇ شەھەر قۇياش ياكى ئايغا ئېتىياجى يوق، چۈنكى خۇدانىڭ گۈررتى ئۇنى يورۇتىدۇ، ۋە قوزى بۇنىڭ بورۇقى.
REV 21:24	خەلقەر شەھەرنىڭ يورۇقىدا سەيرىن قىلىدۇ؛ دۇنيادىكى حاکى mlar شان- ئەللەر شەھەردىكى يورۇقلۇقتا يۈرۈدۇ؛ يەر يۈزىدىكى يادىشاھلار شانۇشەۋەكتىنى ئۇنىڭ ئىچىگە ئېلىپ كېلىدۇ.	شەھەرلىرىنى ئۇنىڭ ئىچىگە كەلتۈرۈپ بېرىدۇ.
REV 21:25	ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى كۇن بوبى ھېچقانداق يىماقسىز ئاچقاق قالىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى كۆندۈزىدە ھەرگىز تاقالمایدۇ (ئەمەلىيەتتە ئۇ یەرde كېچە زادى بولمايدۇ).	ئۇ یەرde كېچە يوق.
REV 21:26	ھەر قايىس دۆلەتلەرنىڭ شەرپىن ۋە ئىززەت ئۇنىڭ ئىچىگە كېلىپ كېرىدۇ. ھەرقايىس ئەللەرنىڭ شانۇشەۋەكتى ۋە ھۆرمەت-ئىززىت ئۇنىڭ ئىچىگە ئېلىپ كېلىنىدۇ.	ھەر قايىس دۆلەتلەرنىڭ شەرپىن ۋە ئىززەت ئۇنىڭ ئىچىگە كېلىپ كېرىدۇ.
REV 21:27	ھەرقانداق ھارام نەرسە ۋە ھەرقانداق يېرگىنچىلىك ئىشلارنى قىلغۇچى ياكى بىلەن يالغانچىلار؛ يەقهەت قوزىنىڭ ھايات كىتابىدا نامى بارلارلا كېرەلەيدۇ. يالغانچىلىق قىلغۇچى ئۇنىڭغا كېرەلەيدۇ؛ يەقهەت نامى قوزىنىڭ ھاياتلىق دەپتىرىدە يېزىلغانلارلا كېرەلەيدۇ.	ئۇ یەرde ھەرقانداق نەرسە كېرمەيدۇ، نەيسىيەت ئىشلارنى قىلغۇچىلار بىلەن يالغانچىلار؛ يەقهەت قوزىنىڭ ھايات كىتابىدا نامى بارلارلا كېرەلەيدۇ؛ يەقهەت نامى قوزىنىڭ ھاياتلىق دەپتىرىدە يېزىلغانلارلا كېرەلەيدۇ.
REV 22:1	شۇندىا يەرشىتە ماڭا كىرستال دەك يارقىن ھايات سۇسى ئېقىپ كېتىپ ئاندىن يەرشىتە ماڭا خۇرۇستالدەك يارقىراق ھاياتلىق سۇسى ئېقىۋاتقان تۇرغۇچى دەريانى كۆرسەتتى. دەريя خۇدا بىلەن قوزىنىڭ تەختىدىن چىقىپ دەريانى كۆرسەتتى. دەريя خۇدانىڭ ۋە قوزىنىڭ تەختىدىن چىققان بولۇپ، كەلگەن.	شۇندىا يەرشىتە ماڭا كىرستال دەك يارقىن ھايات سۇسى ئېقىپ كېتىپ دەريانىڭ بۇ تەرپىدە ئۇ تەرپىدە ئۇن ئىككى خىل مېۋە بېرىدىغان ھايات دەرخى بار، ھەر ئايدا مېۋەلەيدىغان مېۋە بېرىپ تۇرىدۇ؛ دەرەخنىڭ يۈپۈرماقلىرى خەلقەرنىڭ ساقلىقىغا شىپا ئۇچۇن ئىدى.
REV 22:2	شەھەرنىڭ غول يولىنىڭ ئوتتۇرسىدا دەريا ئاقىپ كېتىپ. دەريانىڭ بۇ تەرپىدە ئەنەن ئەنمدى بولمايدۇ، خۇدانىڭ ۋە قوزىنىڭ تەختى شەھەرنىڭ ئىچىدە بولىدۇ، ئۇنىڭ قۇل-خىزمەتكارلىرى ئۇنىڭ خىزمەت-ئىبادەتتىدە بولىدۇ.	شەھەر يولىنىڭ ئوتتۇرسىدا دەريا ئاقىپ كېتىپ. دەريانىڭ بۇ تەرپىدە ئۇ تەرپىدە ئۇن ئىككى خىل مېۋە بېرىدىغان ھايات دەرخى بار، ھەر ئايدا مېۋەلەيدىغان مېۋە بېرىپ تۇرىدۇ؛ دەرەخنىڭ يۈپۈرماقلىرى خەلقەرنىڭ ساقلىقىغا شىپا ئۇچۇن ئىدى.
REV 22:3	لەنەت دېگەن ئەمدى بولمايدۇ، خۇدانىڭ ۋە قوزىنىڭ تەختى شەھەرنىڭ ئىچىدە بولۇپ، ئۇنىڭ قۇل-خىزمەتكارلىرى ئۇنىڭ خىزمەت-ئىبادەتتىدە بولىدۇ.	لەمدى لەنەت بولمايدۇ؛ خۇدا بىلەن قوي تەختى شەھەر ئىچىدە تۇرۇپ كېتىدۇ، ئۇنىڭ قۇللىرى ئۇغا ئىبادەت قىلىدۇ.
REV 22:4	ئۇلار ئۇنىڭ جامالىنى كۆرۈدۇ؛ ئۇنىڭ نامى ئۇلارنىڭ يېشانلىرىگە يېتۈكۈلۈك بولىدۇ.	ئۇلار ئۇنىڭ يۈزىنى كۆرەلەيدۇ، ئۇنىڭ ئىسمى ئۇلارنىڭ يېشانلىسىغا بەلگە قوبۇلغان بولىدۇ.
REV 22:5	ئۇ یەرde ئەسلا كېچە بولمايدۇ، نە چىragغۇرغا، نە قۇياش نۇرغا موهتاج بولمايدۇ. چۈنكى يەرۋەرنىڭ خۇدا ئۇلارنىڭ ئۆستىتىدە يۈرۈدۇ، ئۇلار ھەر كۈنى ھەمدە ئەبىدە كەنلىئەبدىگە ھۆكۈم سۈرۈدۇ.	ئۇ یەرde كېچە ھېچ بولمايدۇ، چىراق نۇرى ياكى قۇياش نۇرغا كەرسەت قالمايدۇ. چۈنكى خۇدا ئۆزى ئۇلارغا يۈرۈق بېرىدۇ، ئۇلار ھەر كۈنى ھەمدە ئەبىدە كەنلىئەبدىگە ھۆكۈم رەمانلىق قىلىدۇ.
REV 22:6	يەرشىتە ماڭا: – بۇ سۆزلەر ھەقىقىي ۋە ئىشەنچلىكتۇر؛ يەغەمبەرلەرنىڭ روھلىرىنىڭ رەب خۇدانىسى يېقىن كەلگۈسىدە يۈز بېرىشى مۇقەررە بولغان	يەرشىتە مەنە دېدى: «بۇ سۆزلەر ھەقىقىي ۋە ساداقەتلىكتۇر، ۋە يەغەمبەرلەر روھلىرىنىڭ خۇدا، يېقىن ۋاقتىتا بولىدىغان ئىشلارنى ئۆز

Reference	Before	After
REV 22:7	ئىشلارنى ئۆز قۇل-خىزمەتكارلىرىغا كۆرسىتىش ئۈچۈن، يەرىشىسىنى لەۋەتى، - دېدى.	قۇللەرىغا كۆرسىتىش ئۈچۈن يەرىشىسىنى يوللىدى.»
REV 22:8	«مانا، يات يېقىندا كېلىمەن! بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى تۇتقۇچى كىشى بەختلىكتۇر»)	«ھېي، مەن تېلا كېلىپ قالىمەن! بۇ كىتابتىكى يەرۋەشنىڭ سۆزلىرىنى ساقلاش كىشى بەختلىكتۇر»
REV 22:9	مەن يوحâ، بۇلارنى ئاكلىغان ۋە كۆرگەن كىشى، بۇ ئىشلارنى ئاكلىغاندا بۇلارنى ئاكلىغۇچى ۋە كۆرگۈچى مەن يۇھانىماھەن. بۇ ئىشلارنى ئاكلىغىنىمدا ۋە كۆرگىنىمده، بۇلارنى ماڭا كۆرسەتكەن يەرىشىتىگە سەجدە قىلغىلى ئايىغى ئالدىغا يېقىلدىم.	مەن يوحâ، بۇلارنى ئاكلىغان ۋە كۆرگەن كىشى، بۇ ئىشلارنى ئاكلىغاندا بۇلارنى ئاكلىغۇچى ۋە كۆرگۈچى مەن يۇھانىماھەن. بۇ ئىشلارنى ئاكلىغىنىمدا ۋە كۆرگىنىمده، مېنگىغا بۇلارنى كۆرسەتكەن يەرىشىنىڭ ئالدىغا سەجدە ئايىغى ئالدىغا يېقىلدىم.
REV 22:10	لېكىن ئۇ ماڭا: «ھەرگىز بۇنداق قىلما! مەنمۇ سىز بىلەن يەيغەمبەرلەر بىلەن لېكىن ئۇ ماڭا: - ھەرگىز ئۇنداق قىلما! مەنمۇ خۇدانىڭ سەن ۋە قېرىنداشلىرىڭ بولغان يەيغەمبەرلەر بىلەن ئوخشاش قۇل-خىزمەتكارىمەن. خۇدانىغا ئىبادەت قىل! - دېدى.	لېكىن ئۇ ماڭا: «ھەرگىز بۇنداق قىلما! مەنمۇ سىز بىلەن يەيغەمبەرلەر بىلەن لېكىن ئۇ ماڭا: - ھەرگىز ئۇنداق قىلما! مەنمۇ خۇدانىڭ سەن ۋە بىرگە خۇدا قۇلۇ بولۇپ تۇرمام. يەقەت خۇدا ئىبادەت قىلىڭ!» دېدى.
REV 22:11	قەبەللىك قىلغۇچى كىشى قەبەللىكى قىلىۋەرسۇن؛ يەسکەش كىشى بولسا يەسکەشلىكتە تۇرۇۋەرسۇن؛ ھەققانىي كىشى بولسا ھەققانىبىلىقنى يۈرگۈزۈۋەرسۇن؛ ياك-مۇقەددەس كىشى بولسا ياك-مۇقەددەسلىكتە تۇرۇۋەرسۇن، - دېدى.	نادالەتسىز كىشى ئادالەتسىزلىك قىلىپ بارسۇن؛ قوراپ كەتكەن كىشى قوراپ بارسۇن؛ توغرا كىشى توغرا بولدا بارسۇن؛ ياك كىشى ياكلىقىدا بارسۇن.
REV 22:12	«مانا، يات يېقىندا كېلىمەن! ھەركىمنىڭ ئەمەلىيىتىگە قاراپ بېرىدىغىنىمىنى ئۆزۈم بىلەن بىلە ئېلىپ كېلىمەن.	«يايقۇ، مەن يات كېلىپ قالىم! ھەر بىر كىشىنىڭ ئەمگەكىگە ئاساسەن، مەن بېرىدىغان مۇكافاتىنى ئۆزۈم بىلەن ئايپىپ كېلىمەن.»
REV 22:13	مەن «ئالفالا» ۋە «ئۇمېگا»، بىرىنچى ۋە ئاخىرقى، مۇقەددىمە ۋە خانىمە ئۆزۈمدۈرمەن.	مەن «ئالفالا» ۋە «ئۇمېگا»، بىرىنچى ۋە ئاخىرقى، باشلىقى ۋە ئاخىرلىقى مەنمەن.
REV 22:14	ھاياللىق دەرىخىنىڭ مېۋسىدىن نېسىپ بولۇش ۋە دەرۋازىلىرىدىن شەھەرگە كىرىشكە مۇيەسسىر بولۇش ئۈچۈن تونلىرىنى يۇغانلار بەختلىكتۇر!	بەختلىك بولغانلار - ئۇنىڭ بۇيرۇقىنى ئۇرۇنداشلار، چۈنكى ئۇلارغا ھايات دەرىخىغا هووقۇق بېرىلىدۇ ۋە شەھەر دەرۋازىلىرىدىن كىرىپ كېتەلەيدۇ!
REV 22:15	شەھەرنىڭ سىرتىدىكىلەر - ئىتلار، سېھىرگەرلەر، بۇزۇقلۇق قىلغۇچىلار، قاتىلalar، بۇتىھەرسىلەر، يالغانچىلىققا خۇشتار بولغانلار ۋە ئەمەل قىلغۇچىلاردۇر.	شەھەر دېگەن جايىدىن سىرتىتا تۇرغانلار: ئىتلار، سېھىرچىلار، بۇزۇق ئىش قىلغۇچىلار، قاتىلalar، قاتىلalar، بۇت ئىبادەتچىلەر، يالغاننى ياقتۇرۇپ، يالغان بىلەن ياشايدىغانلار.
REV 22:16	«مەنكى ئەيسا جامائەتلەرنى دەپ سىلەرگە بۇ ئىشلارنىڭ گۇۋاھلىقىنى يەتكۈزۈش ئۈچۈن يەرىشىتەمنى ئەۋەتتىم، داۋۇتنىڭ يىلتىزى ھەم نەسل، يارلاق تالىق يۇلتۈزۈدۈرمەن!»	«مەن ئەيسا، جامائەتلەر ئۈچۈن بۇ ئىشلارنىڭ گۇۋاھلىقىنى سىلەرگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن يەرىشىتەمنى ئەۋەتتىم، مەن داۋۇتنىڭ يىلتىزى ۋە نەسلى، يارلاق تالىق يۇلتۈزۈدۈرمەن!»
REV 22:17	روھ ۋە توپى بولىدىغان قىز: «كەل!» دەيدۇ. ئاكلىغۇچى: «كەل!» دېسۇن.	روھ بىلەن كۆپۈك قىز: «كەلگىلە!» دەپ دەيدۇ. ئاكلىغۇچى: «كەلگىلە!» دەپ دېسۇن. سۇئۈيغۇچى ھەرقايىسى كىشى كەلسۇن، ئىستەپ تۇرغۇچى ئۇسسىغۇچى ھەركىم كەلسۇن، خالغان ھەركىم ھاياللىق سۈپىدىن ھەرقايىسى كىشى ھايات سۈپىنى بەگاسىز ئىچسۇن.
REV 22:18	مەنكى بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى ئاكلىغانلارغا گۇۋاھلىق بېرىپ ئاكاھلاشتۇرام: نەكەر كىم بۇ سۆزلەرگە نېمە قوشۇپ قوشىسا، خۇدا ئۇنىڭغا ناڭاھلاندۇرمەنلىكى: كىمىدىكىم بۇ سۆزلەرگە بىرىنمبىنى قوشىسا، خۇدا ئۇنىڭغا بۇ كىتابتا يېزىلغان بالايىنايەتلەرنى قوشىسىدۇ.	مەن بۇ كىتابتىكى يەيغەمبەتلىك سۆزلەرنى ئاكلىغان ھەر بىر كىشىغا ئاكاھلاشتۇرام: نەكەر كىم بۇ سۆزلەرگە نېمە قوشۇپ قوشىسا، خۇدا ئۇنىڭغا ناڭاھلاندۇرمەنلىكى: كىمىدىكىم بۇ سۆزلەرگە بىرىنمبىنى قوشىسا، خۇدا ئۇنىڭغا بۇ كىتابتا يېزىلغان ئازاپلارنى قوشۇپ بېرىدۇ.
REV 22:19	ئەگەر كىم بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى ئۆچۈرۈپ تاشلىسا، خۇدا كىمىدىكىم بۇ بېشارەتلىك كىتابتىكى سۆزلىرىدىن بىرەر سۆزىنى ئېلىپ تاشلىسا، خۇدا مۇ ئۇنىڭدىن بۇ كىتابتا يېزىلغان ھاياللىق دەرىخىدىن ۋە مۇقەددەس، شەھەردىن، بولىدىغان، يەرىشىتىدىن، ئېلىپ تاشلىدە.	ئەگەر كىم بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى ئۆچۈرۈپ تاشلىسا، خۇدا كىمىدىكىم بۇ بېشارەتلىك كىتابتىكى سۆزلىرىدىن بىرەر سۆزىنى ئېلىپ تاشلىسا، خۇدا مۇ ئۇنىڭدىن بۇ كىتابتا يېزىلغان ھاياللىق دەرىخىدىن ۋە مۇقەددەس، شەھەردىن، بولىدىغان، يەرىشىتىدىن بەرلەگەن ئۇنىڭ ھايات دەرىخ ۋە يەرقانە شەھەرنىڭ بىرىنمبىنى قوشىسا، خۇدا ئۇنىڭغا بۇ كىتابتا يېزىلغان ئازاپلارنى قوشۇپ بېرىدۇ.

Reference	Before	After
REV 22:20	— مانا، بۇلارغا ئاگاھ-گۇۋاھ بەرگۈچى بولسا مۇنداق دەيدۇ: — «شۇنداق، يات يېقىندا كېلىمەن!» — «ئامن! كەل، يا رەب ئەيسا!»	قارا، بۇلارغا گۇۋاھلىق بەرگۈچى دەيدۇ: «ھەئە، تېزلا كېلىمەن!» ئامن! كەل، يا رەب ئەيسا!
REV 22:21	رەب ئەيسا مەسەنىڭ مېھىر-شەيقتى بارلىق مۇقدىدەس بەندىلەر بىلەن بىللە بولغاي، ئامن!	ئىسا مەسەھە بىنىڭ ئاتمىشلىقى ھەممە ياكلار بىلەن بولسۇن، ئامن!